

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០០១ - Book 001

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០១ - Tipitaka Book 001
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8903.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8903.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ
០០១](http://ati.eu)

ភាគ ទី ១១០ | មាតិកា | ភាគ ទី ០០២

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី ១

១. ៤

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី១](#)

មហាវិភង្គ (បារាជិក)

CS [vin.vbu](#) | [ភាគ ទី១](#)

បឋមភាគ

ភាគទី ១

វេរញ្ចកណ្ណ

បារាជិកកណ្ណ

[បឋមសិក្ខាបទ](#) | [ទុតិយសិក្ខាបទ](#) | [តតិយសិក្ខាបទ](#) | [ចតុត្ថសិក្ខាបទ](#)

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

សូមនមស្តារថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

វេរញ្ចកណ្ណ

CS [vin.vbu.ve](#) | [ភាគ ទី១](#)

(វេរញ្ចកណ្ណ)

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្បែរដើមស្មៅ ជាលំនៅរបស់និក្ខេយ្យក្ស ជិតស្រុកវេរញ្ចា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ មានប្រមាណច្រើន ចំនួន៥០០រូប។ វេរញ្ចកណ្ណ¹ បានឮច្បាស់ (នូវដំណឹងនោះហើយ ទើបប្រកាសសេចក្តីថា) ម្ចាស់គ្នាយើង បានឮថា ព្រះសមណគោតម ជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យត្រកូល ទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវមកគង់នៅក្បែរដើមស្មៅ ជាលំនៅរបស់និក្ខេយ្យក្ស ជិត ស្រុកវេរញ្ចា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃមានប្រមាណច្រើនចំនួន៥០០រូប។ ក៏គ្លីសព្វដំពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះ ឮខ្លខ្លាយ សុះសាយ យ៉ាង នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គ ត្រាស់ដឹងនូវញៀយធម៌ទាំងពួង ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា និងចរណៈ គឺសេចក្តីចេះ ១. ៤ ដឹងនិងក្រឹត្យដែលបុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្ត ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អ ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃ លោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរ ដោយសីលាទិកុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរស ដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្តា ទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវអរិយ សច្ចធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ចំពោះព្រះអង្គនូវលោកនេះ ព្រម ទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ចំពោះព្រះអង្គ ទ្រង់ញ៉ាំងនូវពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេពនិង មនុស្សដ៏សេស ហើយទ្រង់ប្រកាស ទ្រង់សំដែងធម៌ ពីរោះបំផុត បទកណ្ណាលនិងបទចុង ព្រះអង្គប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ និង ព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌បរិសុទ្ធទាំងអស់ ក៏ដំណើរដែលបានឃើញ បានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងហ្នឹង ជាការប្រពៃពេក។

[២] គ្រានោះ វេរញ្ចកណ្ណក៏ចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យរាក់ទាក់ សំណេះសំណាលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួរព្យាបាលក្តីសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ក៏អង្គុយ ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ កាលដែលវេរញ្ចកណ្ណអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ផ្តើមពាក្យនេះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ ១. ៧

ចម្រើន ខ្ញុំបានឮពាក្យថា ព្រះសមណគោតម មិនសំពះ មិនក្រោកទទួលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយដែលចាស់គ្រាំគ្រា ជាព្រឹទ្ធាចារ្យ មានអាយុច្រើន រស់នៅបានយូរឆ្នាំមកហើយ មានអាយុក៏ជ្រុលចូលមកក្នុងបច្ច័យវ័យហើយ ទោះបីគ្រាន់តែអញ្ជើញហោរកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ (ព្រះអង្គក៏មិនធ្វើ) បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពាក្យដែលខ្ញុំបានឮមកនោះ ជាប្រាកដថា ព្រះសមណគោតមដ៏ចម្រើន មិនសំពះ មិនក្រោកទទួលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយដែលចាស់គ្រាំគ្រា ជាព្រឹទ្ធាចារ្យ មានអាយុច្រើន រស់នៅយូរឆ្នាំមកហើយ មានអាយុក៏ជ្រុលចូលមកក្នុងបច្ច័យវ័យហើយ ថា សូម្បីត្រឹមតែអញ្ជើញហោរកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ (ព្រះអង្គក៏មិនធ្វើ) បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កិច្ច មានមិនសំពះជាដើម នោះ ជាទំនងពុំសមគួរឡើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោក (នេះ) ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណាមួយ ល្មមឲ្យតថាគត ១. ៤ សំពះ ឬក្រោកទទួល ឬអញ្ជើញហោរកឲ្យអង្គុយលើអាសនៈនោះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះថាបើតថាគតសំពះអ្នកណា ឬក្រោកទទួលអ្នកណា ឬអញ្ជើញហោរកអ្នកណាឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ ក្បាលរបស់អ្នកនោះ នឹងដាច់ធ្លាក់ចេញចាក-ក។ វេរញព្រាហ្មណ៍ ក៏ពោលពាក្យច្រឡោះបោះទៅរកព្រះសាស្តាថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតរសជាតិទេតើ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតរសជាតិ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះរសជាតិ គឺ រូប សម្លេង ក្លិន ខ្លឹមរស សម្ផស្ស ទាំងប៉ុន្មាននោះ តថាគតបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឬសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីងដូចជាដើមត្នោតដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ជាធម៌លែងមានបែបភាពទៅទៀតហើយ ជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតរសជាតិនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន គ្មាន ១. ៥ គ្រឿងបរិភោគទេតើ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សគ្មានគ្រឿងបរិភោគ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះគ្រឿងបរិភោគ គឺ រូប សម្លេង ក្លិន រស សម្ផស្សទាំងប៉ុន្មាននោះ តថាគតបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឬសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោតដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ជាធម៌លែងមានបែប ភាពទៅទៀតហើយ ជាធម៌មិនមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សគ្មានគ្រឿងបរិភោគនោះ គឺជាសំដៅត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការ ថាមិនត្រូវធ្វើទេតើ។ ព្រះសា ១. ៦ ស្ថាទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះតថាគតប្រកាន់និយាយហាមឃាត់ថា មិនត្រូវអ្នកណាមួយធ្វើកាយទុច្ចរិត រឺចិត្តទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិតឡើយ តថាគតតែងនិយាយហាមឃាត់ថា មិនត្រូវអ្នកណាមួយ ធ្វើនូវធម៌ទាំងឡាយជាអកុសលដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការនោះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើនោះ គឺជាសំដៅត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិលទេតើ។ ព្រះសាស្តា ១. ៧ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះតថាគតប្រកាន់និយាយថា ឲ្យសត្វកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ តថាគតតែងនិយាយថា ឲ្យសត្វកាត់ផ្តាច់នូវធម៌ទាំងឡាយ ជាអកុសលដ៏អាក្រក់ ច្រើនយ៉ាងនោះចេញ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យផ្តាច់ផ្តិលនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកខ្ចើមរមើមណាស់ទេតើ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ចើមរមើម ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះ តថាគតខ្ចើមសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត តថាគតខ្ចើមសេចក្តីប្រកបចិត្តផ្តេកផ្តិតទៅរកអកុសលធម៌ ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ (នោះណាស់) ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ចើមរមើមនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកបំផ្លាញទេតើ។ ព្រះលោកនាថជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះ តថាគតសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិ ដែលបំផ្លាញបង់នូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ តថាគតសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិ ដែល រំលាងបង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកដុតកំដៅទេតើ។ ព្រះសព្វញ្ញជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកដុតកំដៅ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះតថាគតប្រកាន់និយាយថា ការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) បើអ្នកណាបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឬសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីងដូចជាដើមត្នោតដែលគេក្របែលគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកដុតកំដៅ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) តថាគតឯងបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឬសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោត ដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅនោះគឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាមនុស្សឥតកំណើតទេតើ។ ព្រះដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែនហើយ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើត ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះ កិរិយាដេកក្នុងគភ៌តទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភពទៅមុខទៀត បើអ្នកណាបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឬសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោត ដែលគេក្របែលគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកឥតកំណើត ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កិរិយាដេកក្នុង គភ៌ តទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភពទៅមុខទៀត (នោះ) តថាគតឯងបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឬសគល់អស់ហើយបានធ្វើវត្ថុសម្រាប់

កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោត ដែលគេក្របែលគាស់រលីង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀត ហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើតនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកឯងនិយាយសំដៅនោះទេ។

[៣] ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចជាពងមាន់ទាំងឡាយជុំ ១០ក្តី ១២ក្តី ពងមាន់ទាំងនោះ គឺមេមាន់ក្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ ដោយប្រពៃហើយ ឲ្យចាប់ក្តិនវាជាមេដោយប្រពៃហើយ (លុះដល់វេលាញាស់) ក៏បណ្តាកូនមាន់ទាំងនោះ កូនមាន់ណា ទំលាយសម្បកពង ដោយចុងក្រចកជើង ឬដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមកដោយស្រួលមុនគេបំផុត បើដូច្នោះ តើអ្នកផងគួរហៅកូនមាន់នោះថា កូនច្បង ឬកូន ពៅហ៏។ ព្រាហ្មណ៍ក្រាបចូលថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន (កូនមាន់នោះ) គេគួរហៅថា កូនច្បង ព្រោះវាជាបងគេបំផុត។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលបើពពួកសត្វ ដូចជាពងមាន់ កើតហើយ មានអវិជ្ជាគឺសេចក្តីល្ងង់ ដូចជាសម្បកពងកំពុងរូបរីតក្នុងលោក មានតែ តថាគតម្នាក់ឯង ដែលទំលាយសម្បកពង គឺសេចក្តីល្ងង់ ហើយត្រាស់ដឹងខ្លួនឯងដោយប្រពៃនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ ដែលមិនមានគុណជាតង ទៀត ប្រសើរជាងឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតឯងជាចម្បង ជាបុគ្គលប្រសើរបំផុតជាងសត្វលោក ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្យាយាម តថាគតបានតាំង ផ្តើមហើយ មិនបន្ទុះបន្ទុយទេ ទាំងស្មារតី តថាគតក៏ប្រុងមិនឲ្យមានភ្លាត់ កាយសោត ក៏ស្ងប់រំងាប់មិនក្រវល់ក្រវាយ ចិត្តក៏នឹងល្អ ជាចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតឯង លុះដល់ប្រាកដ ជាស្ងាត់ចាកកាយទាំងឡាយ ប្រាកដជាស្ងាត់ចាកធម៌ទាំងឡាយ ជាអកុសល ហើយ ក៏ចូលដល់បឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ វិចារៈ មានបីតិ និងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ជាអារម្មណ៍នៅហើយ។ លុះ តថាគត ចូលទៅជិតរំងាប់វិតក្កៈ វិចារៈ រួចហើយ ក៏បានចូលដល់ទុតិយជ្ឈាន ជាទិវិជ្ជាផងប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក គ្មាន វិតក្កៈ វិចារៈ មានតែបីតិ និងសុខ កើតពីសមាធិនៅហើយ។ លុះលះបង់បីតិចេញហើយ តថាគតជាបុគ្គលព្រងើយ មានសតិ មានសេចក្តីដឹង ច្បាស់នៅហើយ តថាគតសោយសុខដោយកាយផង អរិយបុគ្គលទាំងឡាយ តែងសំដែងនូវបុគ្គល ដែលបានតតិយជ្ឈានណា ថាជាបុគ្គលមាន ចិត្តព្រងើយ ជាអ្នកមានស្មារតី មានប្រក្រតីនៅជាសុខ តថាគតក៏បានដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះហើយនៅ។ ព្រោះលះបង់នូវសេចក្តីសុខផង ព្រោះ លះបង់នូវសេចក្តីទុក្ខផង ព្រោះរំលត់នូវសោមនស្ស និងទោមនស្ស អំពីមុនផង តថាគតបានចូលដល់ចតុត្ថជ្ឈានឥតទុក្ខ ឥតសុខ មានសតិដ៏ ស្ងាត់ព្រោះឧបេក្ខាហើយនៅ។ កាលដែលចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន បរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង ជាចិត្តទន់ សមគួរដល់កម្ម ជា ចិត្តនឹងផឹង មិនញាប់ញ័រ យ៉ាងនេះហើយ តថាគតឯង ក៏បានបង្កោនចិត្តចូលទៅ ក្នុងបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ (ញ្ញាណជាគ្រឿងរព្វកជាតិមុន បាន)។ តថាគតឯង ក៏រព្វកជាតិដែលបានអាស្រ័យនៅមកអំពីមុន ជាអនេកជាតិ។ រព្វកជាតិបានដូចម្តេច។ រព្វកបាន១ជាតិ ២ជាតិ ៣ជាតិ ៤ជាតិ ៥ជាតិ ១០ជាតិ ២០ជាតិ ៣០ជាតិ ៤០ជាតិ ៥០ជាតិ ១០០ជាតិ ១ពាន់ជាតិ ១សែនជាតិក៏បាន រព្វកបានច្រើនសំដក់ប្ប ច្រើនវិដ្តកប្ប ច្រើនសំដុវិដ្តកប្បក៏បាន ដូច្នោះថា តថាគតបានកើតក្នុងភពឯណោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានសម្បុរយ៉ាងនេះ មានអាហារ យ៉ាងនេះ ទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ មានកំណត់អាយុប៉ុណ្ណោះ តថាគតច្បាតចាកអត្តភាពនោះ ហើយបានទៅកើតក្នុងភពឯណោះ ដែលទៅកើត ក្នុងភពនោះ តថាគត ក៏មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានសម្បុរយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ បានទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ មាន កំណត់អាយុប៉ុណ្ណោះ តថាគតឯងច្បាតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើតក្នុងភពនេះ។ តថាគតរព្វកតាមនូវជាតិ ដែលអាស្រ័យនៅពីមុន បាន ច្រើនជាតិ ព្រមទាំងអាការៈ ព្រមទាំងខន្ធសយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បឋមវិជ្ជានេះហើយ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងក្នុងយាមជាដំបូងនៃរា ត្រី លុះដល់សេចក្តីល្ងង់ខ្ជាប់បាត់ទៅ សេចក្តីចេះដឹងប្រាកដ ក៏កើតឡើង ងងឹតខ្ជាប់បាត់ទៅ ពន្លឺក៏កើតឡើងដល់តថាគត ដែលកំពុងអង្គុយប្រុង ស្មារតី មិនប្រហែសធ្វេសខំប្រឹងដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្តមូលស្ងួតឥតមាននឹកនាដល់កាយ និងជីវិតឡើយ ដូចជាបណ្ឌិតទាំងឡាយ ដែល បាននូវបឋមវិជ្ជានុំដូច្នោះដែរ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាបឋមវិជ្ជាដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ដូចជាកូនមាន់ញាស់ចេញចាក សម្បកពង។ កាលដែលចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួនបរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាចិត្តទន់សមគួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងផឹងមិន ញាប់ញ័រយ៉ាងនេះហើយ តថាគតទើបបង្កោនចិត្តចូលទៅក្នុងញ្ញាណ ដែលនាំឲ្យបានត្រាស់ដឹងនូវចុតិ និងបដិសន្ធិនៃសត្វទាំងឡាយ គឺចូលបាតញ្ញាណ។ តថាគតពិចារណាមើលនូវសត្វទាំងឡាយ ដែល ច្បាត និងចាប់បដិសន្ធិទាបថោក និងខត្តម មានសណ្ឋានល្អ និងអាក្រក់ ទៅកាន់សុគតិ និងទុគ្គតិ ដោយចក្ខុដូចជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ ក្រៃលែងជាងចក្ខុរបស់មនុស្សសាមញ្ញ ក៏ឃើញច្បាស់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែលអន្ទោលទៅ តាមកម្មថា អើហ្ន៎ សត្វទាំងអម្បាលនេះ ប្រកបដោយកាយទុច្ចរិត ប្រកបដោយរូបិទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់មាំនូវកម្ម ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ និយាយតិះដៀលអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ សត្វទាំងនោះ លុះដល់រំលាងខន្ធ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ក៏ទៅកើតឯអបាយ²⁾ ទុគ្គតិ³⁾ វិនិបាត⁴⁾ នរក⁵⁾ មួយសោត អើហ្ន៎ សត្វទាំងអម្បាលនេះ ប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយរូបិសុចរិត ប្រកបដោយមនោសុចរិត ជាសម្មា ទិដ្ឋិ ប្រកាន់មាំនូវកម្ម ជាសម្មាទិដ្ឋិ មិនតិះដៀលអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ សត្វទាំងអម្បាលនោះ លុះដល់រំលាងខន្ធ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ក៏ទៅកើតក្នុង លោក គឺសុគតិ⁶⁾ និងស្ថានសួគ៌⁷⁾ តថាគតពិចារណាមើលនូវសត្វទាំងឡាយ ដែលច្បាត នឹងចាប់បដិសន្ធិ ទាបថោក និងខត្តម មានសណ្ឋាន ល្អ និងអាក្រក់ ទៅកាន់សុគតិ និងទុគ្គតិ ដោយចក្ខុដូចជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ ក្រៃលែងជាងចក្ខុរបស់មនុស្សសាមញ្ញ ក៏ឃើញច្បាស់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម ដោយប្រការដូច្នោះ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ វិជ្ជាទី២នេះឯងហើយ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងក្នុងយាមជា កណ្តាលនៃរាត្រី លុះដល់សេចក្តីល្ងង់ខ្ជាប់បាត់ទៅ សេចក្តីចេះដឹងប្រាកដក៏កើតឡើង ងងឹតខ្ជាប់បាត់ទៅ ពន្លឺក៏កើតឡើងដល់តថាគតដែលកំពុងប្រុងស្មារតី មិន ប្រហែសធ្វេស ខំប្រឹងដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្តមូលស្ងួតឥតមាននឹកនាដល់កាយ និងជីវិតឡើយ ដូចជាបណ្ឌិតទាំងឡាយដែលបាននូវវិជ្ជា ទី២ នុំដូច្នោះដែរ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាវិជ្ជាទី២ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ដូចជាកូនមាន់ដែលញាស់ចេញចាកសម្បកពង។ កាលដែលចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន បរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង ជាចិត្តទន់ សមគួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងផឹងមិនញាប់ញ័រ យ៉ាង នេះ ហើយ តថាគតទើបបង្កោនចិត្តចំពោះទៅក្នុងញ្ញាណជាហេតុឲ្យបានអស់ទៅនៃ អាសវៈទាំងឡាយ គឺអាសវក្ខយញ្ញាណ តថាគតក៏ដឹងប្រាកដ តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាសេចក្តីរលត់ទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាបដិបទាឲ្យបានដល់នូវសេចក្តីរលត់ទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា ធម៌ប៉ុណ្ណោះជាអាសវៈ ដឹងប្រាកដតាមពិតថាធម៌នេះជាហេតុនាំឲ្យ កើត អាសវៈ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាសេចក្តីរលត់នៃអាសវៈ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាបដិបទាឲ្យបានដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអាសវៈ កាល ដែលតថាគតដឹងយ៉ាងនេះ តថាគតឃើញយ៉ាងនេះ ចិត្តតថាគតក៏ផុតចាកគ្រឿងត្រាំគឺកាយផង គឺភពផង គឺអវិជ្ជាផង កាលបើចិត្តតថាគតបាន រួចផុតស្រឡះហើយ ប្រាជ្ញាក៏កើតប្រាកដដល់តថាគតថា ចិត្តរួចផុតស្រឡះចាកអាសវៈហើយ ទាំងតថាគតក៏ដឹងច្បាស់ថា កំណើតរបស់អញអស់ ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អញបានប្រព្រឹត្តគ្រប់គ្រាន់ហើយ សោឡសកិច្ច អញក៏បានធ្វើស្រេចហើយ កិច្ចដទៃ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមាន

ឡើយ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ វិជ្ជាទី៣ នេះហើយ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងក្នុងយាមជាប់ផុតនៃរាត្រី លុះដល់សេចក្តីល្ងង់ខ្លៅខ្លាត់ខ្លាត់ទៅ សេចក្តីចេះដឹងប្រាកដក៏កើតឡើង ងងឹតខ្លាត់ខ្លាត់ទៅ ពន្លឺក៏កើតឡើងដល់តថាគតដែលកំពុងអង្គុយប្រុងស្មារតី មិនប្រហែសឆ្នេស ខំប្រឹងដុតបំផ្លាញ កិលេស មានចិត្តមូលស្ងួតឥតមាននឹកនាដល់កាយ និងជីវិតឡើយ ដូចជាបណ្ឌិតទាំងឡាយ ដែលបាននូវវិជ្ជាទី៣ ទុំដូច្នោះដែរ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ការត្រាស់ដឹងរបស់តថាគត ជាកំរប់៣នេះ ដូចគ្នានឹងការញាស់ចេញរបស់កូនមាន់អំពីសម្បកពង។

[៤] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើនព្រះអង្គជាចម្បងជាងមនុស្ស ប្រសើរដុះជាងមនុស្ស បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសម្តែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្តាបចុះឲ្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើង ពុំនោះ ដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នករង្វេងទិស ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទិបទ្រាលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សមានភ្នែកមែងមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះអង្គនោះសូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរព្យក ចាប់ដើម តាំងពីថ្ងៃនេះទៅសូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនជ្រាប នូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់សរណគមន៍ស្មើដោយជីវិត មិនតែប៉ុណ្ណោះទេ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទទួលនិមន្តគង់ចាំរស្សាជិតស្រុកវេរញ្ញាមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ព្រមទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណភាព។⁸⁾ លំដាប់នោះ វេរញ្ញព្រាហ្មណ៍ដឹងច្បាស់ថា ព្រះអង្គទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណដើរចេញទៅ។

[៥] សម័យនោះឯង ស្រុកវេរញ្ញាកើតអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ក៏ស្លាប់ មានឆ្អឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរ បើលុះតែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន ជនទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក។ សម័យនោះ មានពួកឈ្មួញសេះនៅក្នុងឧត្តរាបចម្រើន នាំសេះចំនួន៥០០ចូលមកនៅសម្រាកក្នុងស្រុកវេរញ្ញា ក្នុងរដូវខែរស្សា។ ពួកឈ្មួញដែលនៅក្នុងរោងសេះទាំងនោះ ក៏បានបញ្ជូនគ្នាឲ្យប្រគេនបាយក្រៀមចំនួន១នាឡិៗម្នាក់ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ លុះដល់ពេលបុព្វណ្ណសម័យ⁹⁾ ភិក្ខុទាំងឡាយស្លៀកស្បង់ទ្រង់ចីវរ និងបាត្រនាំគ្នាចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងស្រុកវេរញ្ញា ក៏មិនប្រទះបានអាហារបិណ្ឌបាតសោះឡើយ ទើបទៅបិណ្ឌបាតខាងពួកឈ្មួញឯរោងសេះវិញ ក៏បានបាយក្រៀម១នាឡិៗម្នាក់ ហើយវិលមកអាហារមកបាយក្រៀមនោះបុកក្នុងត្បាល់រួចនាំគ្នាឆាន់។ ចំណែកខាងព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ យកបាយក្រៀម១នាឡិ កិនក្នុងត្បាល់ចុះហើយយកទៅថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ទទួលសោយបាយក្រៀមនោះ។ វេលានោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានឮសូរត្បាល់ និងអង្រែនោះដែរ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ បានជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន បានជ្រាបហើយមិនសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ឯព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែងសួរនូវការណាដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ កម្មដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវកម្មមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ទាំងឡាយ ដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយ ទ្រង់តែងសួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីនឹងសម្តែងនូវធម៌១ ដើម្បីនឹងបញ្ជូនសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ១។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមក ហើយទ្រង់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត សូរសម្តែងនោះជាសូរត្បាល់អង្រែឬអ្វី។ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលរៀងទុំឲ្យព្រះដ៏មានព្រះភាគជ្រាបគ្រប់ប្រការ។ ព្រះអង្គត្រាស់សសើរថា ត្រូវហើយអានន្ត ប្រពៃហើយអានន្ត អ្នកឯងរាល់គ្នាជាសប្បុរសឈ្មោះវិសេសហើយ បណ្តាលជនខាងក្រោយគេនឹងនឹកចង់ឲ្យនូវចង្កាន់ដែលគេចម្អិន ដោយអង្ករស្រូវខ្សាយ ព្រមទាំងម្ហូបលាយដោយសាច់ដីឆ្ងាញ់ពិសារ (ដល់អ្នករាល់គ្នា)។

[៦] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់បានក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គដោយគោរព រួចហើយក៏គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលស្នើសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ឥឡូវនេះ ស្រុកវេរញ្ញាកើតអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ក៏ស្លាប់មានឆ្អឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យ សម្បត្តិ ល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរ បើលុះតែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់នោះទើបទិញដូរបាន ជនទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះ នឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា ប្រោស ផ្ទៃខាងក្រោមនៃផែនដីនេះ មានឱជារសផ្អែមដូចទឹកឃ្នុំ ដែលស្អាតបរិសុទ្ធតតលាយច្រឡំដោយមេឃុំ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រែត្រឡប់ផែនដីនេះឲ្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើង ដើម្បីនឹងឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់នូវឱជារស ដែលកើតឡើងអំពីស្រទាប់នៃផែនដីនោះ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចុះអ្នកនឹងយកមនុស្ស សត្វទាំងឡាយដែលនៅអាស្រ័យលើផែនដីនេះ អោយទៅនៅឯណា។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានទូលតបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងនិម្មិតបាតដៃម្ខាង ឲ្យបានដូចជាផែនដី ធំ នឹងឲ្យសត្វទាំងឡាយដែលនៅអាស្រ័យលើផែនដី មកនៅលើបាតដៃម្ខាងនោះ ហើយខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រែនូវផែនដីដោយដៃម្ខាង។ ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ថា មោគ្គល្លាន អ្នកកុំពេញចិត្តនឹងត្រឡប់ផែនដីនោះឡើយ សត្វទាំងឡាយនឹងបាននូវសេចក្តីជ្រួលជ្រើមរបស់។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះពុទ្ធដីកាដែលទ្រង់ត្រាស់មកនោះប្រពៃហើយ (បើដូច្នោះ) សូមឲ្យភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់ទៅបិណ្ឌបាតឯឧត្តរកុរុទ្ធិបវិញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចុះភិក្ខុទាំងឡាយឯណាដែលមិនមានប្ញទ្ធិ អ្នកនឹងធ្វើនូវភិក្ខុទាំងនោះដូចម្តេចទៅ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុទាំងអស់នឹងទៅបានយ៉ាងណា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងធ្វើយ៉ាងនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា កុំ មោគ្គល្លាន អ្នកកុំពេញចិត្តឲ្យភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់ទៅបិណ្ឌបាតឯឧត្តរកុរុទ្ធិប នោះឡើយ។

[៧] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លោកចូលទៅនៅក្នុងរហោឋានជាទីចេញចាកពួក ហើយសម្តែងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រហ្មចរិយធម៌¹⁰⁾ របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជាព្រហ្មចរិយធម៌មិនបិតនៅយូរ ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជាព្រហ្មចរិយធម៌បិតនៅយូរ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តត្រូវដ៏មានអាយុ ចេញចាកទីសម្តែងក្នុងវេលាសាយណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ បានក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គដោយគោរព ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលសួរ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គចូលទៅនៅក្នុង

រហោមានជាទីចេញចាកពួក ហើយសម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជាព្រហ្មចរិយធម៌មិនបិតនៅយូរ ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយអង្គណាខ្លះហ្ន៎ ជាព្រហ្មចរិយធម៌បិតនៅយូរ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមរិបស្សី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមសិខី១ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគព្រះនាមវេស្សក្ខ១ ជាព្រហ្មចរិយធម៌មិនបិតនៅយូរ ម្ចាស់សារីបុត្ត ឯព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមកកុសន្ធ១ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគព្រះនាមកោនាគមន១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមកស្សប១ ជាព្រហ្មចរិយធម៌បិតនៅបានយូរ។ ព្រះសារីបុត្តត្រូវក្រាបទូលសួរថា សូម ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមរិបស្សី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមសិខី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាម វេស្សក្ខ១ បានជាមិនបិតនៅយូរ នោះតើព្រោះហេតុ និងបច្ច័យដូចម្តេច។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះ នាមរិបស្សី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមសិខី១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមវេស្សក្ខ១ ព្រះអង្គមិនសូវប្រឹងប្រែង¹¹⁾ សំដែងធម៌ដល់សាវក ទាំងឡាយដោយពិស្តារប៉ុន្មានទេ ព្រហ្មចរិយធម៌មានអង្គ៤ប្រការ របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយនោះគឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ពតធម្មៈ វេទល្លៈ ជាធម៌មានចំនួនតិចៗណាស់ សិក្ខាបទក៏ព្រះពុទ្ធទាំងនោះមិនបានបញ្ញត្តដល់សាវកទាំងឡាយទេ អាណាបាតិមោក្ខ ក៏ព្រះពុទ្ធទាំងនោះមិនបានសំដែងឡើយ ដល់អំណើះ ឥតព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយនោះទៅ អំណើះឥតពីសាវក ទាំងឡាយជាអ្នកត្រាស់ដឹងតាមព្រះពុទ្ធនោះទៅ សាវកទាំងឡាយជាខាងក្រោយតមក ដែលមាននាមផ្សេងៗគ្នា មានគោត្តផ្សេងៗគ្នា មានជាតិ ផ្សេងៗគ្នា ចេញពីត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ហើយបួសនោះ ក៏ញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌នោះឲ្យសាបសូន្យបាត់អស់ភ្លាមទៅ ម្ចាស់សារីបុត្ត ឧបមាដូចជា ផ្កាលើផ្សេងៗ ដែលគេមិនបានដោតក្រងចងដោយចេសហើយ គេដាក់លើបន្ទះក្តារ ខ្យល់ក៏រមែងតែបក់បោកចំបាត់ចំបាយផ្កាទាំងនោះឲ្យវិនាស អស់ទៅ ខ្យល់ដែលធ្វើនូវផ្កាទាំងនោះឲ្យវិនាស ព្រោះហេតុអ្វី ពីព្រោះផ្កាទាំងនោះ គេមិនបានដោតក្រង ចងដោយចេស ក៏សេចក្តីនេះ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់សារីបុត្ត លុះអំណើះឥតនឹងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ទ្រង់ព្រះភាគ (ទាំង៣ព្រះអង្គ) នោះ និងពួកសាវកដែលជាអ្នកត្រាស់ដឹងតាម ព្រះពុទ្ធទាំងនោះទៅហើយ ពួកសាវកជាន់ក្រោយៗ តមក មាននាម គោត្ត ជាតិផ្សេងៗគ្នា ដែលចេញចាកត្រកូលផ្សេងៗគ្នាមកបួសនោះ ក៏ញ៉ាំង ព្រហ្មចរិយធម៌នោះឲ្យវិនាសទៅឆាប់ភ្លាម ដូចជាផ្កាឥតកំរងយ៉ាងនោះឯង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងនោះ លោកមិនសូវប្រឹងប្រែងស្ទឹង ចិត្ត (របស់សាវក) ដោយព្រះហឫទ័យ (របស់ព្រះអង្គ) ហើយទូន្មាននូវសាវកទាំងឡាយប៉ុន្មានឡើយ ម្ចាស់សារីបុត្ត ពីដើមមកមានរឿង ដំណាលថា ព្រះអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ព្រះនាមវេស្សក្ខ ព្រះអង្គកំណត់នូវចិត្ត (របស់សាវក) ដោយព្រះហឫទ័យ (របស់ព្រះអង្គ) ហើយទ្រង់ទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុសង្ឃចំនួន១៣០០នាក់នៅនាដងព្រៃមួយ ជាដងព្រៃគួរស្រើម ដោយពុទ្ធភាសិតថា អ្នកទាំងឡាយចូររិះគិតយ៉ាង នេះ កុំរិះគិតយ៉ាងនេះឡើយ ចូរយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងនេះ កុំយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងនេះឡើយ ចូរលះបង់អំពើយ៉ាងនេះចេញ ហើយចូរផ្តេកផ្តួល ចិត្តឲ្យប្រជិតប្រជិរទៅរកអំពើនេះវិញ ម្ចាស់សារីបុត្ត នៅវេលាដែលព្រះអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ព្រះនាមវេស្សក្ខ ទ្រង់បានទូន្មានប្រៀន ប្រដៅយ៉ាងនេះៗហើយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំង១៣០០នាក់នោះ ក៏បានរួចស្រឡះចាកអាសវក្តីលេស មិនមានសេចក្តីប្រកាន់មាំឡើយ ម្ចាស់សារីបុត្ត ដងព្រៃដែលមាននៅទីនោះ មុខគួរឲ្យស្រើមពេកណាស់ បើបុគ្គលណាមួយមិនទាន់ប្រោសចាកភាគៈនៅឡើយទេ លុះបានចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយ បុគ្គលនោះនឹងព្រើរដោយច្រើន ម្ចាស់សារីបុត្ត ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះនាមរិបស្សី១ ព្រះនាមសិខី១ ព្រះនាម វេស្សក្ខ១ ជាព្រហ្មចរិយធម៌មិនបិតនៅយូរ ព្រោះហេតុ និងបច្ច័យប៉ុណ្ណោះឯង។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបទូលសួរតទៅទៀតថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមកកុសន្ធ១ ព្រះនាមកោនាគមន១ ព្រះនាមកស្សប១ (ទាំង៣ព្រះអង្គនេះ) បានជាបិតនៅយូរ តើ ព្រោះហេតុ និងបច្ច័យអ្វី។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធត្រាស់តបថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះនាមកកុសន្ធ១ ព្រះនាមកោនាគមន១ ព្រះ នាមកស្សប១ (ទាំង៣ព្រះអង្គនោះ) ទ្រង់មានសេចក្តីឧស្សាហ៍ខ្ជល់ខ្ជាយសំដែងធម៌ដល់ពួកសាវកដោយពិស្តារ គឺសុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទាន ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ពតធម្មៈ វេទល្លៈ របស់ព្រះពុទ្ធទាំង៣ព្រះអង្គនោះក៏សឹងមានច្រើន ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ទ្រង់សំដែង អាណាបាតិមោក្ខដល់ពួកសាវក លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងអម្បាលនោះ ទ្រង់ចូលនិព្វានទៅ ទាំងសាវកដែលត្រាស់ដឹងតាមព្រះពុទ្ធទាំងនោះ ក៏និព្វានអស់ទៅទៀត សាវកទាំងឡាយជាន់ក្រោយៗតមក ដែលមាននាមផ្សេងៗគ្នា មានគោត្តផ្សេងៗគ្នា មានជាតិផ្សេងៗគ្នា បានចេញអំពី ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ហើយបួសនោះ ក៏បានញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបិតថេរអស់កាលជាអង្វែងតមក ម្ចាស់សារីបុត្ត មានគួរនាដូចជា ផ្កាលើផ្សេងៗ ដែលគេក្រងដោយចេស ហើយដាក់លើបន្ទះក្តារ ខ្យល់ក៏មិន (អាច) បក់បោកផ្កាទាំងនោះឲ្យរាត់រាយខ្ចាត់ខ្ចាយវិនាសទៅបានឡើយ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា ផ្កាទាំងនោះ គេក្រងចងខ្ជាប់ដោយអម្បោះ នេះមានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់សារីបុត្ត សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូចគ្នាដែរ លុះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងអម្បាលនោះចូលនិព្វានទៅហើយ សាវកទាំងឡាយដែលត្រាស់ដឹងតាមព្រះពុទ្ធទាំងនោះ ក៏និព្វានទៅហើយដែរ សាវក ទាំងឡាយជាខាងក្រោយ ដែលមានឈ្មោះផ្សេងៗគ្នា មានគោត្តផ្សេងៗគ្នា មានជាតិផ្សេងៗគ្នា ចេញចាកត្រកូលផ្សេងៗហើយបួស ក៏ញ៉ាំង ព្រហ្មចរិយធម៌ (សាសនា) ឲ្យបិតនៅជាអង្វែងមក ម្ចាស់សារីបុត្ត នេះឯងជាហេតុ ជាបច្ច័យ ញ៉ាំងព្រហ្មចរិយធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ព្រះនាមកកុសន្តក្តី ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាមកោនាគមនក្តី ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាមកស្សបក្តីឲ្យបិតនៅបានយូរ។

[៨] លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើសម្តែងខត្តសង្កៀងស្នាម្នាម ប្រណម្យអញ្ជូលិចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលនេះជាកាលគួរហើយ បពិត្រព្រះសុគត កាលនេះ ជាកាលគួរដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ៗគួរបញ្ញត្តសិក្ខាបទ គួរសំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់សាវកទាំងឡាយ ព្រោះកិច្ចដូច្នោះហើយ ជាហេតុ នឹងឲ្យព្រហ្មចរិយធម៌បិតថេរអស់កាលអង្វែងទៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នកចូរបង្អង់សិន ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នក ចូរបង្អង់សិន តថាគតឯងសឹងដឹងកាលគួរក្នុងកិច្ចដែលនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទជាដើមនោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត ក៏ធម៌ទាំងឡាយខ្លះ ដែលជាទីតាំងនៃ អាសវៈ មិនទាន់ប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះត្រឹមណា ព្រះសាស្តា ក៏មិនទាន់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ មិនទាន់សំដែងអាណាបាតិមោក្ខ ដល់ សាវកទាំងឡាយត្រឹមនោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត ធម៌ទាំងឡាយខ្លះជាទីតាំងនៃអាសវៈ មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះក្នុងកាលណា ទើបព្រះ សាស្តាបញ្ញត្តសិក្ខាបទ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់សាវកទាំងឡាយក្នុងកាលនោះ ដើម្បីនឹងការពាររាងនូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃ អាសវៈ ទាំងនោះប៉ុណ្ណោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត សង្ឃនៅមិនទាន់មានភិក្ខុបួសចាស់វស្សាច្រើនគ្នាត្រឹមណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏ មិនទាន់មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះត្រឹមនោះ ម្ចាស់សារីបុត្ត ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃបានដល់នូវសេចក្តីចម្រើន មានភិក្ខុបួសចាស់វស្សា ច្រើនគ្នាក្នុងកាលណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏នឹងមានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះក្នុងកាលនោះ ទើបព្រះសាស្តា បញ្ញត្តសិក្ខាបទ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់សាវកទាំងឡាយ ដើម្បីការពាររាងនូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈទាំងអម្បាល នោះ

ក្នុងកាលនោះឯង ម្ចាស់សារីបុត្រ សង្ឃមិនទាន់បាននូវសេចក្តីចម្រើន មានគ្នាច្រើនត្រឹមណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏មិនទាន់ មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះត្រឹមនោះ ម្ចាស់សារីបុត្រ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃបានដល់នូវសេចក្តីចម្រើន មានគ្នាច្រើនក្នុងកាលណា ធម៌ ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងសាសនានេះក្នុងកាលនោះ ទើបព្រះសាស្តាបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ សំដែង អាណាបាតិមោក្ខដល់សារីកទាំងឡាយ ដើម្បីការពាររាងនូវធម៌ដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងកាលនោះឯង ម្ចាស់សារីបុត្រ សង្ឃមិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីចម្រើន ដោយលាភសក្ការៈដ៏ប្រសើរត្រឹមណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈ ក៏នៅមិនទាន់មានប្រាកដ ចំពោះសង្ឃត្រឹមនោះ ម្ចាស់សារីបុត្រ លុះសង្ឃដល់នូវសេចក្តីចម្រើន ដោយលាភសក្ការៈដ៏ប្រសើរក្នុងកាលណា ធម៌ទាំងឡាយខ្លះដែលជាទីតាំងនៃ អាសវៈ ក៏មានប្រាកដចំពោះសង្ឃក្នុងកាលនោះដែរ ទើបព្រះសាស្តាបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ សំដែងអាណាបាតិមោក្ខដល់សារីកទាំងឡាយ ដើម្បីការពារ រាងនូវធម៌ដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងកាលនោះឯង ម្ចាស់សារីបុត្រ ពីព្រោះ (ឥឡូវ) ភិក្ខុសង្ឃនៅមិនទាន់មានពុត (ហ៊ាន លបលួចធ្វើអាក្រក់) នៅឡើយ មិនទាន់មានទោសមោះមែននៅឡើយ កំពុងនៅមានធម៌បរិសុទ្ធ ឥតទាន់មានពណ៌ខ្មៅសៅហ្មង សុទ្ធសឹងតែផ្លូវផង ផ្លូវចិត្តស្ថិតនៅក្នុងធម៌មានខ្លឹមនៅឡើយ ម្ចាស់សារីបុត្រ ក៏បណ្តាកិក្ខុទាំង៥០០រូប¹²) នេះ ភិក្ខុដែលមានមគ្គផលយ៉ាងទាបចុងគេបំផុតនោះ ក៏ គង់បានសម្រេចត្រឹមថ្នាក់សោតៈ ជាបុគ្គលទៀងទាត់ លែងធ្លាក់ទៅក្នុងអបាយភូមិហើយ នឹងបានត្រាស់ដឹងមគ្គផលតៗទៅទៀតជាប្រាកដ។

[៩] (លុះដល់ចេញវស្សាហើយ) ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមក ហើយមានព្រះបន្ទូលថា អានន្ត ទំនៀមព្រះ តថាគតទាំងឡាយ បើអ្នកណាគេនិមន្តឲ្យនៅចាំវស្សាហើយ តែនៅមិនទាន់បានលាអ្នកនោះទេ ក៏មិនដែលចៀសចេញ (ពីទីនោះ) ទៅកាន់ ជនបទចារិកឡើយ ចរិតនេះជាទំនៀមរបស់ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មកអានន្ត យើងនឹងទៅលាវេរញ្ជព្រាហ្មណ៍។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក៏ទទួល ព្រះពុទ្ធដីកាថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មែនយ៉ាងនេះហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះភគវា ព្រះអង្គទ្រង់ស្បង់ចីវរ ព្រមទាំងបាត្រស្រេចហើយ ទ្រង់ យកព្រះអានន្តដ៏មានអាយុជាបច្ចាសមណៈ (ឲ្យនិមន្តតាមក្រោយព្រះអង្គទៅ) ទ្រង់យាងសំដៅទៅរកលំនៅរបស់វេរញ្ជព្រាហ្មណ៍ លុះចូលទៅ ដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ គ្រានោះ វេរញ្ជព្រាហ្មណ៍ ក៏ចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះមកដល់ទីគាល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយ បង្គំព្រះអង្គដោយគោរព ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ កាលបើវេរញ្ជព្រាហ្មណ៍អង្គុយស្រួលបួលហើយ ក៏ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា ព្រាហ្មណ៍ អ្នកឯងបាននិមន្តយើងឲ្យនៅចាំវស្សា (ឥឡូវ) ចេញវស្សាហើយ យើងត្រូវលាអ្នកនឹងចេញទៅកាន់ជនបទចារិក។ វេរញ្ជព្រាហ្មណ៍ ក៏ ក្រាបទូលតបថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន មែនហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គបាននិមន្តសូមឲ្យព្រះអង្គគង់ចាំវស្សា តែថាទេយ្យធម៌ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបំរុងនឹង ថ្វាយនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនទាន់បានថ្វាយនៅឡើយ ឯទេយ្យធម៌នោះ មិនមែនជាគ្មានទេ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងបានបំរុងថានឹងមិនថ្វាយនោះក៏ទេ (ចេះតែ ខានមិនទាន់បានថ្វាយ) ព្រោះជាតិជាគ្រហស្ថអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះសម្បែង រមែងមានកិច្ចរលំច្រើន មានការងារក៏ច្រើន ចំណែកខាងព្រះអង្គសោត ទ្រង់នឹងបានទេយ្យធម៌នោះមកពីណា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលចង្ហាន់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែក សិន។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ត្រាស់សំដែងធម៌ ពន្យល់ណែនាំឲ្យវេរញ្ជព្រាហ្មណ៍យល់ ប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងបរលោក ឲ្យជឿជាក់ក្នុងកុសលធម៌ ឲ្យរីករាយ ខ្ចីឃ្មាតសង្វាតធ្វើការកុសល រួចទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយយាង ត្រឡប់មកវិញ។ ដល់វេលាព្រឹកឡើង វេរញ្ជព្រាហ្មណ៍ បង្គាប់ជនទាំងឡាយឲ្យចាត់ចែងធ្វើខាននីយភោជនីយាហារ (បង្កែម និងចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ ពិសារក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនស្រេចហើយ ទើបចាត់បំរើឲ្យទៅក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគតាមកំណត់ពេលថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ចង្ហាន់ក៏បានរៀបចំស្រេចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គទ្រង់ស្បង់ ចីវរព្រមទាំងបាត្រ ហើយយាងចូលទៅ កាន់លំនៅនៃវេរញ្ជព្រាហ្មណ៍ ជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលាព្រឹកនោះ លុះដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ វេលានោះ វេរញ្ជព្រាហ្មណ៍ បានអង្គុយថ្វាយខាននីយភោជនីយាហារ (បង្កែម និងចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពិសារដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជា ប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រ ហើយ ក៏ថ្វាយចីវរទ្រត្រៃ ហើយប្រគេនសម្មត់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ១គូៗរាល់អង្គ។ លំដាប់នោះ ព្រះភគវាទ្រង់ត្រាស់សំដែងធម៌ណែនាំពន្យល់ឲ្យ វេរញ្ជព្រាហ្មណ៍យល់ ប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងបរលោក ឲ្យជឿជាក់ក្នុងកុសលធម៌ ឲ្យរីករាយខ្ចីឃ្មាតសង្វាតធ្វើកុសល រួចព្រះអង្គក្រោកចាក អាសនៈ ហើយទ្រង់យាងត្រឡប់មកវិញ។ លុះព្រះអង្គគង់នៅជិតស្រុកវេរញ្ជា តាមគួរដល់អធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់ក៏យាងចេញទៅកាន់ នគរសោយយ្យ រួចទៅនគរសង្កស្ស ហើយហួសទៅនគរកណ្តកុជ្ជៈ (តពីនោះទៅ) ទ្រង់យាងសំដៅទៅស្រុកបយាគបតិដ្ឋាន លុះទៅដល់ហើយ ទ្រង់ឆ្លងកង្កាន់ទីក្នុងស្រុកបយាគបតិដ្ឋាន ហើយយាងទៅដល់នគរពារាណសី។ គ្រានោះ ព្រះអង្គគង់កំសាន្តក្នុងក្រុងពារាណសី ហើយទ្រង់ ចៀសទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងវេសាលី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានទៅដល់ក្រុងវេសាលី។ បានឮថា ព្រះដ៏មានជោគ ព្រះអង្គ ទៅគង់សម្រាន្តតវិយាបចក្ខុក្នុងក្រុងវេសាលី នៅនាមហារន (ព្រៃធំ) ជិតក្រុងវេសាលីនោះ។

វាៈសំដែងអំពីនិទានវេរញ្ជព្រាហ្មណ៍ ចប់។

បារាជិកកណ្តោ

CS vin.vbu.pr | ភាគ ទី១

(១. បារាជិកកណ្តោ)

បារាជិកកណ្តោ បឋមសិក្ខាបទំ

CS vin.vbu.pr.01 | ភាគ ទី១

(១. បឋមបារាជិក)

(សុទិន្ទភាណវារោ)

[១០] ក្នុងសម័យនោះឯង មានស្រុកមួយឈ្មោះកលន្ទនៅមិនឆ្ងាយប៉ុន្មានអំពីក្រុងវេសាលី។ ក្នុងស្រុកនោះមានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសុទិន្ទ កុមារជាបុត្ររបស់ កលន្ទសេដ្ឋី។ គ្រានោះ សុទិន្ទកុមារកលន្ទបុត្រជាមួយនឹងសំឡាញ់ទាំងឡាយច្រើននាក់ នាំគ្នាទៅឯក្រុងវេសាលីដោយ មាន កិច្ចការអ្វីមួយ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអង្គម្ចាស់មានពពួកបរិសុទ្ធច្រើនគាល់គ្រៀបត្រា ទ្រង់កំពុងគង់សំដែងព្រះធម៌។ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ ក៏ទៅប្រទះបានឃើញព្រះអង្គមានបរិសុទ្ធច្រើនគាល់គ្រៀបត្រា កំពុងសំដែងធម៌។ លុះឃើញហើយ សុទិន្ទកុមារនោះក៏មាន សេចក្តីត្រិះរិះថា អាត្មាអញគួរតែស្តាប់ធម៌សិន។ គ្រានោះសុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលបរិសុទ្ធអង្គុយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាន អង្គុយនៅក្នុងទីមួយដ៏សមគួរ។ កាលដែលសុទិន្ទកុមារកលន្ទបុត្របានអង្គុយនៅក្នុងទីមួយដ៏សមគួរហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ធម៌ដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដោយដំណើរយ៉ាងណាៗ អញក៏បានស្តាប់យល់តាមដំណើរទាំងនោះហើយ ប៉ុន្តែបើអញនៅជាគ្រហស្ថគ្រប់ គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌អោយបរិបូណ៌តែម្យ៉ាង អោយបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាងដូចជាសង្ឃដែលគេខាត់ហើយនោះទេ បើលុះតែអញ កោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា រួចស្លៀកដណ្តប់សម្បត់ជ្រលក់អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះទៅបួសប្រតិបត្តិក្នុងផ្នួសដែលគ្មានប្រយោជន៍ ដោយ កិច្ចការក្នុងផ្ទះ(នោះទើបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌កើត)។ គ្រានោះ ពួកបរិសុទ្ធបានស្តាប់ធម៌ក៏ចាប់ផ្តើមព្រះភាគ ទ្រង់ណែនាំពន្យល់ អោយរៀបរយជាប់គ្នាហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ រួចដើរចេញចាកទីនោះហើយក៏ចេញអស់ទៅ។ ឯ សុទិន្ទកលន្ទកុមារ កាលបើពួកពុទ្ធបរិសុទ្ធក្រោកទៅអស់ហើយភ្លាម ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គដោយគោរព រួច អង្គុយក្នុងទីមួយដ៏សមគួរ។ លុះសុទិន្ទកលន្ទកុមារ អង្គុយនៅក្នុងទីមួយដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះអង្គថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ធម៌ ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដោយដំណើរយ៉ាងណាៗ ខ្ញុំព្រះអង្គបានយល់តាមដំណើរទាំងនោះដែរហើយ ប៉ុន្តែបើខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាគ្រហស្ថគ្រប់ គ្រងផ្ទះ (យ៉ាងនេះ) ក៏មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌តែម្យ៉ាង ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាង ដូចជាសង្ឃដែលគេខាត់ហើយនោះទេ សូមទាន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់កោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា រួចស្លៀកដណ្តប់សម្បត់ជ្រលក់អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះមកបួសប្រតិបត្តិក្នុងផ្នួស ដែលគ្មាន ប្រយោជន៍ដោយកិច្ចការក្នុងផ្ទះ (នោះណាស់) សូមព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់បំបួសខ្ញុំព្រះអង្គផង។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់សុទិន្ទ ចុះអ្នក ឯងមាតាបិតាបានយល់ព្រមឲ្យចេញចាកផ្ទះមកបួសប្រតិបត្តិ ក្នុងបញ្ញត្តិ ដែលគ្មានប្រយោជន៍ដោយកិច្ចការក្នុងផ្ទះហើយឬ។ សុទិន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមាតាបិតាមិនទាន់បានយល់ព្រមឲ្យចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនានៅឡើយទេ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់សុទិន្ទ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបំបួសកូនដែលមាតាបិតា មិនទាន់អនុញ្ញាតនោះទេ។ សុទិន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទទួលមាតាបិតា ត្រាតែអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ឲ្យបាន។

[១១] លំដាប់នោះ សុទិន្ទកលន្ទបុត្របានសម្រេចកិច្ចការដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្នុង ក្រុងវេសាលីនោះរួចស្រេចហើយ ក៏វិលត្រឡប់មកស្រុកកលន្ទ វិញ បានចូលទៅរកមាតាបិតា ហើយជំរាបមាតាបិតាថា បពិត្រអ្នកម្តាយ អ្នកឪពុក ខ្ញុំបានបានស្តាប់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានជោគទ្រង់សំដែងដោយ ដំណើរយ៉ាងណាៗ ក៏យល់តាមដំណើរទាំងនោះហើយ ខ្ញុំបានគិតថា បើខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថគ្រប់គ្រងផ្ទះនោះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យ បរិបូណ៌តែម្យ៉ាង ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាងដូចជាសង្ឃដែលគេខាត់ហើយនោះទេ ខ្ញុំបានចង់កោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា រួចស្លៀកដណ្តប់សម្បត់ជ្រលក់ អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះទៅបួសប្រតិបត្តិក្នុងផ្នួសដែលគ្មានប្រយោជន៍ដោយកិច្ចការ ក្នុងផ្ទះ(នោះណាស់) សូមអ្នកម្តាយ អ្នកឪពុកអនុញ្ញាតឲ្យ ខ្ញុំបានចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ឲ្យបាន។ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ កាលបើបានពុទ្ធកូនលាដូច្នោះហើយ ក៏និយាយ យ៉ាងថា ម្ចាស់សុទិន្ទកូន បាងឯងជាបុត្រឯករបស់យើង ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង ធ្លាប់បិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ មានអ្នកទំនុកបម្រុងឲ្យ បានសេចក្តីសុខ នៃសុទិន្ទកូន បាងឯងមិនដែលស្គាល់ទុក្ខបន្តិចបន្តួចសោះឡើយ ទោះបីបាងឯងស្លាប់ក្តី យើងក៏មិនចង់ព្រាត់ប្រោសចាកបាងឯងទេ យើងនឹងអនុញ្ញាតបាក់ពុំរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនាម្តេចបាន។ ទើបសុទិន្ទកលន្ទបុត្រនិយាយពាក្យនេះនឹងមាតាបិតា ជាគំរប់ពីរដងថា បពិត្រមាតាបិតា ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយដំណើរយ៉ាងណាៗ ខ្ញុំបានយល់តាមដំណើរទាំងនោះដែរ ហើយ ប៉ុន្តែបើខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថគ្រប់គ្រងផ្ទះ(យ៉ាងនេះ) ក៏មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌តែម្យ៉ាង ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាង ដូចជាសង្ឃ ដែលគេខាត់ហើយនោះទេ ខ្ញុំចង់កោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា រួចស្លៀកដណ្តប់សម្បត់ជ្រលក់អម្ពត់ ហើយចេញចាកផ្ទះ មកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធ សាសនា សូមមាតាបិតាអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យបាន។ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ ទើបនិយាយនឹង សុទិន្ទកលន្ទបុត្រជាគំរប់ពីរដងដូច្នោះថា នៃសុទិន្ទកូន បាងឯងជាបុត្រតែមួយ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង (បាងឯង) ធ្លាប់បិតនៅក្នុងសេចក្តី សុខ មានអ្នកថែរក្សាឲ្យបានសេចក្តីសុខ នៃសុទិន្ទ បាងឯងមិនស្គាល់សេចក្តីទុក្ខបន្តិចបន្តួចសោះ ទោះបីបាងឯងស្លាប់ក្តី យើងមិនចង់ព្រាត់ប្រោស ចាកបាងឯងទេ យើងនឹងអនុញ្ញាតបាក់ពុំរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងព្រះពុទ្ធ សាសនាម្តេចបាន។ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងមាតាបិតាជាគំរប់ពីរដងថា បពិត្រមាតាបិតា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងដោយអាការ យ៉ាងណាៗ ធម្មតាអ្នកនៅ គ្រប់គ្រងផ្ទះនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ តែម្យ៉ាង ឲ្យបរិសុទ្ធតែម្យ៉ាង ដូចជាសង្ឃដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយ មិនងាយធ្វើទេ ខ្ញុំប្រាថ្នា ដើម្បីកោរសក់ និងពុកមាត់ ហើយស្លៀកដណ្តប់សម្បត់កាសាយ ហើយចេញចាកផ្ទះទៅបួសជាបុគ្គលមិនត្រូវការដោយផ្ទះ ហេតុនេះសូមមាតា បិតាអនុញ្ញាតខ្ញុំ ឲ្យចេញចាកផ្ទះទៅបួសជាបុគ្គលមិនត្រូវការដោយផ្ទះវិញចុះ។ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ បាននិយាយពាក្យនេះនឹង សុទិន្ទកលន្ទបុត្រជាគំរប់ពីរដងថា នៃសុទិន្ទកូន បាងឯងជាបុត្រតែមួយ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង ធ្លាប់បិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ មានអ្នក ថែទាំឲ្យបានសេចក្តីសុខ នៃសុទិន្ទ បាងឯងមិនស្គាល់សេចក្តីទុក្ខបន្តិចបន្តួចសោះ ទោះបីស្លាប់ទៅក្តី យើងក៏មិនប្រាថ្នាឲ្យព្រាត់ប្រោសចាកបា យើងនឹង អនុញ្ញាតបា ដែលកំពុងរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុងសាសនាម្តេចបាន។ គ្រានោះឯងសុទិន្ទកលន្ទបុត្រគិតថា មាតាបិតាមិនអនុញ្ញាត អញឲ្យចេញចាកផ្ទះបួសក្នុងសាសនា ដូច្នោះហើយ ក៏ដួលដៃក្តៅលើផែនដី ប្រោសចាកគ្រឿងកំរាលក្នុងទីនោះឯងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ឬ នឹងបានបួសក្នុងទីនេះជាប្រាកដ។ គ្រានោះ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រ មិនបានបរិភោគបាយអស់មួយពេល ២ពេលក៏មាន ៣ពេលក៏មាន ៤ពេលក៏មាន ៥ពេលក៏មាន ៦ពេលក៏មាន ៧ពេលក៏មាន។

[១២] លំដាប់នោះ មាតាបិតារបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រនិយាយនឹងសុទិន្ទកលន្ទបុត្រថា ម្ចាស់សុទិន្ទកលន្ទ បាងឯងជាកូនប្រុសតែមួយ ហើយជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់យើង ធ្លាប់សុខធ្លាប់សប្បាយដោយមានស្រីពីលៀងថែរក្សា សុទិន្ទកលន្ទ បាងឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់សេចក្តីទុក្ខតិចតួចសោះទេ ទោះបីបាស្លាប់ទៅក្តី យើងក៏មិនចង់ឲ្យព្រាត់ប្រាសចាកបាទឡើយ យើងនឹងអនុញ្ញាតអ្នកកំពុងរស់នៅ ឲ្យចេញចាកផ្ទះ ហើយប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដូចម្តេចបាន សុទិន្ទកលន្ទ អ្នកចូរក្រោកឡើងបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើទៅ កាលបើអ្នកបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើហើយ ចូររិះគិតកាមនិងធ្វើបុណ្យចុះ យើងមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះ ហើយប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ។ កាលបើមាតាបិតាពោលយ៉ាងនេះហើយ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏ស្ងៀមនៅ។ ឯមាតាបិតាសុទិន្ទកលន្ទបុត្រនិយាយល្អលោមសុទិន្ទកលន្ទបុត្រពីរដង។ បើ បីដងថា នៃសុទិន្ទកលន្ទ អ្នកឯងជាកូនប្រុសតែមួយ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តយើង ធ្លាប់ចំរើនដោយសេចក្តីសុខ មានទាំងស្រីពីលៀងថែរក្សាសប្បាយ សុទិន្ទកលន្ទ អ្នកឯងមិនដែលស្គាល់សេចក្តីទុក្ខតិចតួចសោះ ទោះបីអ្នកឯងស្លាប់ទៅក្តី យើងមិនចង់ឲ្យព្រាត់ប្រាសចាកអ្នកឯងឡើយ យើងនឹងអនុញ្ញាតដល់អ្នកកំពុងរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះ ហើយប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដូចម្តេចបាន សុទិន្ទកលន្ទ អ្នកចូរក្រោកឡើងបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើទៅ កាលបរិភោគបាយ ផឹកទឹក និងឲ្យគេបំរើហើយ ចូររិះគិតកាម និងធ្វើបុណ្យតាមប្រាថ្នាចុះ យើងមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះ ហើយប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ។ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏ស្ងៀមនៅទៅវិញជាគំរប់បីដង។

[១៣] លំដាប់នោះ ពួកសំឡាញ់សុទិន្ទកលន្ទបុត្របាននាំគ្នាចូលទៅនិយាយអង្វរសុទិន្ទកលន្ទបុត្រ ថា នៃសុទិន្ទសំឡាញ់ អ្នកឯងជាកូនប្រុសតែមួយ ហើយជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់មាតាបិតា ធ្លាប់បានសេចក្តីសុខ មានទាំងស្រីពីលៀងថែរក្សាសប្បាយ នៃសុទិន្ទសំឡាញ់ អ្នកឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់សេចក្តីលំបាកតិចតួចសោះទេ ទោះបីអ្នកស្លាប់ទៅក្តី មាតាបិតារបស់អ្នក ក៏មិនចង់ឲ្យព្រាត់ប្រាសចាកអ្នកឡើយ មាតាបិតាទាំងឡាយរបស់អ្នកនឹងអនុញ្ញាតអ្នកដែលកំពុងរស់នៅឲ្យចេញចាកផ្ទះ ហើយប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដូចម្តេចបាន នៃសុទិន្ទសំឡាញ់ ចូរអ្នកក្រោកឡើងបរិភោគបាយ ផឹកទឹក ឲ្យគេបំរើទៅ កាលបើអ្នកបរិភោគបាយចំណី ផឹកទឹកឲ្យគេបំរើខ្លួនហើយ និងបរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ ធ្វើបុណ្យ (ឲ្យទាន) រីករាយសប្បាយតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ មាតាបិតាទាំងឡាយរបស់អ្នក មិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះ ហើយប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ។ កាលបើពួកសំឡាញ់របស់សុទិន្ទពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏នៅស្ងៀម។ ពួកសំឡាញ់របស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្របានពោលនូវពាក្យនេះនឹង សុទិន្ទកលន្ទបុត្រពីរដង។ បើ បីដងថា នៃសុទិន្ទសំឡាញ់ អ្នកឯង។ បើ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏នៅស្ងៀមអស់រវៈជាគំរប់បីដង។ គ្រានោះឯង មាតាបិតាទាំងឡាយរបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រនៅក្នុងទីណា សំឡាញ់ទាំងឡាយរបស់សុទិន្ទកលន្ទបុត្រក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលនូវពាក្យនេះនឹងមាតាបិតាទាំងឡាយនៃសុទិន្ទកលន្ទបុត្រថា បពិត្រលោកម្តាយ លោកឪពុក សុទិន្ទនេះដេកនៅលើផែនដី រកគ្រឿងកំរាលអ្វីគ្មានសោះទេ ហើយគិតថា សេចក្តីស្លាប់ក្តី បព្វជញ្ជី គឺនឹងមានដល់អញក្នុងទីនេះឯង បើលោកទាំងឡាយមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យសុទិន្ទចេញចាកផ្ទះហើយប្តូស ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ សុទិន្ទនឹងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ក្នុងទីនោះមិនខានឡើយ ប្រសិនណាបើលោកទាំងឡាយព្រមអនុញ្ញាតឲ្យសុទិន្ទចេញចាកផ្ទះហើយប្តូសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនា គង់តែនឹងបានឃើញមុខសុទិន្ទ ដែលនៅជាអ្នកបួសតទៅ បើសុទិន្ទមិនត្រេកអរក្នុងបព្វជញ្ជីហើយ គតិរបស់សុទិន្ទនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីដទៃដូចម្តេចបាន មុខជានឹងត្រឡប់មកក្នុងទីនេះវិញមិនខាន ដូច្នេះសូមលោកទាំងឡាយអនុញ្ញាតឲ្យសុទិន្ទចេញចាកផ្ទះហើយប្តូសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនា។ មាតាបិតាទាំងឡាយនៃសុទិន្ទក៏ពោលថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយព្រមអនុញ្ញាតឲ្យសុទិន្ទចេញចាកផ្ទះហើយប្តូសក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនាចុះ។

[១៤] គ្រានោះឯង សុទិន្ទកលន្ទបុត្រនៅក្នុងទីណា សំឡាញ់ទាំងឡាយនៃសុទិន្ទកលន្ទបុត្រ ក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលនូវពាក្យនេះនឹងសុទិន្ទកលន្ទបុត្រថា នៃសុទិន្ទសំឡាញ់ ចូរអ្នកក្រោកឡើង អ្នកឯងមាតាបិតាព្រមព្រៀងអនុញ្ញាតឲ្យចេញចាកផ្ទះប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាហើយ។ គ្រានោះសុទិន្ទកលន្ទបុត្របានដឹងថាមាតាបិតាព្រមព្រៀងអនុញ្ញាតឲ្យចេញចាកផ្ទះ ដើម្បីប្តូសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា (ដូច្នោះ) ហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយដូចជាអណ្តែតឡើង ដួតសំអាតខ្លួនដោយដៃទាំងឡាយ ហើយក្រោកឡើង។ គ្រានោះ សុទិន្ទកលន្ទបុត្រសំរាកកំលាំងបានពីរបីថ្ងៃ ព្រះដីមានព្រះភាគគង់ក្នុងទីណា ក៏ចូលទៅកាន់ទីនោះ លុះចូលទៅហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះសុទិន្ទកលន្ទបុត្រអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដីមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាបុគ្គល គឺមាតាបិតាអនុញ្ញាតឲ្យចេញចាកផ្ទះហើយប្តូសក្នុងភេទជាបុគ្គលមិន មានប្រយោជន៍ដោយការងារក្នុងផ្ទះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់បំបួសខ្ញុំព្រះអង្គផងចុះ។ សុទិន្ទកលន្ទបុត្របានបព្វជញ្ជី និងឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដីមានព្រះភាគហើយ។ សុទិន្ទភិក្ខុដីមានអាយុបានឧបសម្បទាហើយមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ប្រព្រឹត្តសមាទានផ្គត់ផ្គង់គុណ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ប្រើប្រាស់សម្ពត្តិបំបួសកូល និងត្រេចទៅ(បិណ្ឌបាត) តាមលំដាប់ផ្ទះ ហើយចូលទៅអាស្រ័យនៅក្នុងស្រុករដ្ឋធិណានីមួយ។

[១៥] សម័យនោះឯង ស្រុករដ្ឋមានអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់មានផ្ទឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះតែមានស្លាកជាទិសំគាល់ទើបទិញដូរបាន ជនទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះនឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក។ លំដាប់នោះឯងសុទិន្ទភិក្ខុដីមានអាយុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ក្នុងកាលតឡូវនេះ ស្រុករដ្ឋមានអំណត់អត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្សណាដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់មានផ្ទឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្សដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករបាន ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះតែមានស្លាកជាទិសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន ដងទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះ នឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក ញាតិទាំងឡាយរបស់អញមានច្រើនក្នុងក្រុងវេសាលី ជាអ្នកស្តុកស្តម្ភមានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ច្រើន មានទ្រព្យនិងស្រូវច្រើន បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញគំប្បីចូលទៅអាស្រ័យនូវញាតិទាំងឡាយហើយនៅ ញាតិទាំងឡាយសោត អាស្រ័យនូវអាត្មាអញហើយ នឹងបានឲ្យទាន និងធ្វើបុណ្យ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបានលាភផង អាត្មាអញនឹងមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតផង។ ទើបសុទិន្ទភិក្ខុដីមានអាយុរៀបចំសេនាសនៈ ហើយកាន់យកបាត្រនិងចីវរ ក្រុងវេសាលីនៅក្នុងទិសណា ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងទិសនោះ កាលដែលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ៗ ក្រុងវេសាលីនៅក្នុងទិសណា ក៏ចូលទៅដល់ទីនោះ។ មានដំណឹងថា សុទិន្ទភិក្ខុដីមានអាយុនៅក្នុងក្រុងវេសាលីព្រមហារនទៀបក្រុងវេសាលី នោះ។ ពួកញាតិសុទិន្ទភិក្ខុដីមានអាយុបានឮថាសុទិន្ទភិក្ខុជាកលន្ទបុត្រមកដល់ ក្រុងវេសាលីហើយ ពួកញាតិទាំងនោះ ក៏នាំនូវភោជនប្រមាណហុកសិបសម្រាប់ទៅប្រគេនសុទិន្ទភិក្ខុដីមានអាយុ។ លំដាប់នោះឯងសុទិន្ទភិក្ខុដីមានអាយុចែកចាយសម្រាប់ប្រមាណហុកសិបថាសនោះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរក្នុងវេសាលី

ព្រឹក ហើយចូលទៅកាន់កលនុគ្រាមដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលដើរទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ផ្ទះក្នុងកលនុគ្រាម លំនៅនៃបិតារបស់ខ្លួននៅក្នុង
ទិណា ក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ទាសីរបស់ញាតិនៃសុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ មានប្រាថ្នាដើម្បីចោលនំកុម្មាសផ្លុម។ គ្រានោះ
សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុនិយាយនឹងខ្ញុំស្រីរបស់ញាតិនោះថា ម្ចាស់នាងទាសី បើនំនោះជាប់របស់ចោលហើយ ចូរនាងចាក់ដាក់មកក្នុងបាតអាត្មានេះ
វិញ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំស្រីនៃញាតិរបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ចាក់នំកុម្មាសផ្លុមនោះទៅក្នុងបាតរបស់សុទិន្ធកិក្ខុ ហើយបានស្គាល់ជាក់នូវដៃជើង និង
សំឡេងរបស់សុទិន្ធកិក្ខុនោះច្បាស់។ វេលានោះ មាតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុនៅក្នុងទិណា ខ្ញុំស្រីរបស់ញាតិនៃសុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅក្នុង
ទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងមាតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ សូមអ្នកជ្រាប សុទិន្ធកិក្ខុជាអយ្យបុត្រនិមន្តមកដល់
ហើយ។ មាតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុឆ្លើយថា នែហង បើហងឯងនិយាយពាក្យពិតមែន អញនឹងឲ្យហងរួចជាអ្នកជា។ សម័យនោះឯង សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មាន
អាយុក៏ឆាន់នំកុម្មាសផ្លុមនោះប្របដញ្ចាំងសាលា១។ ចំណែកខាងបិតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុក៏ធ្វើការងារវិញ ក៏បានឃើញសុទិន្ធកិក្ខុកំពុងឆាន់នំកុម្មាសផ្លុម
នោះប្របដញ្ចាំងសាលា លុះឃើញហើយ សុទិន្ធកិក្ខុនៅក្នុងទិណា (បិតានោះ) ក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏និយាយនឹងសុទិន្ធកិក្ខុ
មានអាយុថា នែសុទិន្ធកិក្ខុ យើងជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន ថ្វីក៏លោកមកឆាន់នំកុម្មាសផ្លុមវិញ សុទិន្ធកិក្ខុគួរតែលោកទៅឯផ្ទះរបស់ខ្លួនវិញ។
សុទិន្ធកិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រគហបតី អាត្មាបានទៅឯផ្ទះញោមហើយ នំកុម្មាសផ្លុមនេះ អាត្មាបានពីផ្ទះនោះមក។ លំដាប់នោះ បិតាសុទិន្ធកិក្ខុក៏ចាប់
កំភួនដៃសុទិន្ធកិក្ខុ ហើយនិយាយនឹងសុទិន្ធកិក្ខុថា សុទិន្ធកិក្ខុ លោកចូរមក យើងនឹងទៅផ្ទះ។ លំដាប់នោះ លំនៅបិតារបស់ខ្លួននៅក្នុងទិណា សុទិន្ធកិក្ខុ
ដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានក្រាលប្រគេន។ បិតាក៏និយាយនឹងសុទិន្ធកិក្ខុពេលនោះថា
សុទិន្ធកិក្ខុ សូមលោកនិមន្តឆាន់ចង្កាន់។ សុទិន្ធកិក្ខុឆ្លើយថា ណ្ហើយគហបតី ថ្ងៃនេះអាត្មាភាពឆាន់រួចហើយ។ បិតាឆ្លើយថា សុទិន្ធកិក្ខុ សូមលោកនិមន្ត
ទទួលចង្កាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ សុទិន្ធកិក្ខុក៏ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព។ សុទិន្ធកិក្ខុក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយនិមន្តទៅក្នុងពេលនោះឯង។

[១៦] លុះដល់វេលាព្រឹកឡើង មាតាសុទិន្ធកិក្ខុប្រើមនុស្សឲ្យបង្ហាត់ប្រថីដោយអាចមន៍គោស្រស់ រួចឲ្យគរគំនរទ្រព្យពីរគំនរ គឺប្រាក់១គំនរ
មាស១គំនរ ជាគំនរធំៗ បុរសឈរខាងអាយមើលទៅបុរសឈរខាងនាយមិនឃើញ បុរសឈរខាងនាយមើលមកបុរសឈរខាងអាយក៏មិន
ឃើញ ហើយឲ្យបិទបាំងគំនរទាំងពីរនោះដោយកន្ទេល ឲ្យក្រាលអាសនៈទុកត្រង់កណ្តាល រួចឲ្យបាំងនាំជុំវិញពីខាងក្រៅ (គំនរនោះ) ហើយហៅ
ស្រីជាតូពីមុនរបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុមកបង្ហាត់ថា កូនស្រី បើដូច្នោះ គ្រឿងប្រដាប់ណាដែលឯងស្អិតស្អាងហើយជាទិស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់
សុទិន្ធកិក្ខុ កូនអញ ត្រូវឯងស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់នោះចុះ។ ស្រីជាតូពីមុនរបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យមាតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុថា
ចាស្រីអ្នកមាតា។ គ្រានោះ សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់រួចកាន់យកបាតនិងថែវក្នុងវេលាព្រឹក លំនៅបិតារបស់ខ្លួននៅត្រង់ទិណា ក៏ចូលទៅ
ត្រង់ទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកបំរុង។ លំដាប់នោះ បិតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុនៅ
ត្រង់ទិណា ក៏ចូលទៅត្រង់ទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បង្ហាត់អ្នកបំរើឲ្យបើកគំនរទ្រព្យទាំងនោះ ហើយប្រាប់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុថា សុទិន្ធកិក្ខុ
នេះជាទ្រព្យសម្បត្តិដើមខាងស្រីរបស់មាតាលោក នៅមានទ្រព្យសម្បត្តិដើមខាងប្រុសរបស់បិតានិងមត់ករបស់ជីតាផ្សេងទៀត សុទិន្ធកិក្ខុ បើ
លោកបានសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក នឹងបានប្រើប្រាស់សម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយផង សុទិន្ធកិក្ខុ ចូរលោកសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក ហើយ
នឹងប្រើប្រាស់សម្បត្តិទាំងឡាយផង ធ្វើបុណ្យឲ្យទានផង។ សុទិន្ធកិក្ខុតបថា ញោម អាត្មាមិនអាចនឹងសឹកបានទេ ព្រោះអាត្មាពេញចិត្តតែក្នុងការ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌។ បិតាសុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុនិយាយនឹងសុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដងផង។ បេ។ ជាគំរប់បីដងផងថា សុទិន្ធកិក្ខុ នេះជា
ទ្រព្យសម្បត្តិដើមខាងស្រីរបស់មាតាលោក នៅមានទ្រព្យសម្បត្តិដើមខាងប្រុសរបស់បិតានិងមត់ករបស់ជីតាផ្សេងទៀត សុទិន្ធកិក្ខុ បើលោក
បានសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក នឹងបានគ្រប់គ្រងសម្បត្តិទាំងឡាយផង ធ្វើបុណ្យឲ្យទានផង។ សុទិន្ធកិក្ខុ ចូរលោកសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក ហើយ
គ្រប់គ្រងសម្បត្តិទាំងឡាយផង ធ្វើបុណ្យឲ្យទានផង។ សុទិន្ធកិក្ខុតបថា គហបតី បើញោមអត់ទោសឲ្យអាត្មាភាព ៗ នឹងសូមដំរាបញ្ជាមបន្តិច។ បិតា
ទទួលព្រមថា សុទិន្ធកិក្ខុ ចូរលោកនិយាយមកចុះ មិនជាអ្វីទេ។ សុទិន្ធកិក្ខុក៏ប្រាប់ថា គហបតី បើដូច្នោះ ញោមត្រូវបង្ហាត់មនុស្សឲ្យធ្វើការផ្ទៃផ្ទៃ
ហើយឲ្យច្រកប្រាក់និងមាសឲ្យពេញ រួចផ្ទុកដោយរទេះ យកទៅចាក់ចោលក្នុងកណ្តាលខ្សែទឹកទន្លេគង្គា ហេតុអ្វីបានជាអាត្មាដូច្នោះ គហបតី
ព្រោះថាទ្រព្យទាំងពួងតែងមានដល់អ្នកណាហើយ សេចក្តីខ្លាចក្តី សេចក្តីតក់ស្លុតក្តី សេចក្តីព្រឺរោមក្តី ការថែរក្សាក្តី តែងមានដល់អ្នកនោះមិនខាន
ព្រោះតែទ្រព្យទាំងនោះជាហេតុ (បើអ្នកយកមាសប្រាក់ទៅចាក់ចោលក្នុងខ្សែទឹកហើយ) សេចក្តីអន្តរាយមានភ័យជាដើមនោះ នឹងមិនមានដល់
អ្នកឡើយ។ កាលសុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុពេលយ៉ាងនេះហើយ បិតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីទោមនស្សតូចចិត្តថា ហេតុដូចម្តេចបានជា
លោកសុទិន្ធកិក្ខុជាតូនពេលយ៉ាងនេះ។ គ្រានោះឯង បិតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ ទើបហៅស្រីបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុមកប្រាប់ថា
នែនាងក្រមុំ បើដូច្នោះ នាងឯងជាទិស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់សុទិន្ធកិក្ខុនអញ នាងធ្វើដូចម្តេចនឹងឲ្យសុទិន្ធកិក្ខុនអញធ្វើតាមពាក្យនាងបាន។ គ្រានោះ
ឯង ស្រីបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុបានប្រវាឱបជើងទាំងពីរ របស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុទិន្ធកិក្ខុថា
បពិត្រអយ្យបុត្រ លោកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រោះហេតុនៃស្រីអប្សរទាំងឡាយណា ស្រីអប្សរទាំងឡាយនោះមានទ្រង់ទ្រាយប្រពៃដូចម្តេចទៅ។
សុទិន្ធកិក្ខុឆ្លើយថា នែប្អូនស្រី អាត្មាមិនបានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដើម្បីស្រីអប្សរទាំងនោះទេ។ វេលានោះ ស្រីបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ធកិក្ខុក៏
នឹកទោមនស្សតូចចិត្តថា តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ លោកសុទិន្ធកិក្ខុអយ្យបុត្រគ្រាន់តែហៅអញថាប្អូនស្រីៗប៉ុណ្ណោះទេ ដូច្នោះហើយក៏ជ្រប់ដួលដេកក្នុងទី
នោះឯង។ គ្រានោះ សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងបិតាថា គហបតី បើញោមមានភោជន គួរនឹងឲ្យទាន អាត្មាបានសូមញោមឲ្យ
ទានមកចុះ កុំធ្វើអាត្មាឲ្យលំបាកពេកឡើយ។ បិតាសុទិន្ធកិក្ខុឆ្លើយថា សុទិន្ធកិក្ខុ ភោជនាហារនោះមាន សូមលោកនិមន្តឆាន់ចុះ។ វេលានោះ មាតា
បិតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុបានចាត់ចែងចង្កាន់ដ៏ធ្លាញ់ពិសារឲ្យ សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុឆាន់ដោយដៃខ្លួនឯង។ សម័យនោះឯង មាតារបស់
សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុបាននិយាយនឹងសុទិន្ធកិក្ខុនៅវេលាឆាន់រួចហើយ លែងលូកដៃទៅក្នុងបាតហើយថា នែសុទិន្ធកិក្ខុ ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភមាន
ទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានមាសប្រាក់បរិបូណ៌ មានគ្រឿងឧបករណ៍បរិបូណ៌ មានស្រូវអង្កររបរិបូណ៌ នៃសុទិន្ធកិក្ខុ សូមលោកនិមន្តសឹក
ចេញជាគ្រហស្ថមក នឹងបានប្រើប្រាស់នូវទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយផង ធ្វើបុណ្យឲ្យទានផង សុទិន្ធកិក្ខុ សូមលោកនិមន្តសឹកចេញជាគ្រហស្ថមក
ហើយនឹងចាយវាយនូវសម្បត្តិទាំងឡាយ ធ្វើបុណ្យឲ្យទានចុះ។ សុទិន្ធកិក្ខុឆ្លើយថា ញោម អាត្មាមិនអាចហ៊ាន (ធ្វើយ៉ាងនោះទេ) អាត្មាត្រេកអរ
ចំពោះតែគ្រងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌តែម្យ៉ាង។ មាតារបស់សុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុបាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុទិន្ធកិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដងផង។
បេ។ ជាគំរប់បីដងផងថា សុទិន្ធកិក្ខុ ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភមានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានមាសប្រាក់បរិបូណ៌ មានគ្រឿងឧបករណ៍បរិបូណ៌
មានស្រូវអង្កររបរិបូណ៌ សុទិន្ធកិក្ខុ បើដូច្នោះ សូមលោកអាណិតគ្រាន់តែឲ្យពូជបន្តិចចុះ កុំឲ្យពួកស្តេចលិច្ឆរឹមករិបដាន យកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់
យើង ដែលជាត្រកូលឥតកូននោះឡើយ។ សុទិន្ធកិក្ខុឆ្លើយថា ញោម បើគ្រាន់តែធ្វើកិច្ចប៉ុណ្ណោះ អាត្មាអាចធ្វើឲ្យបាន។ មាតាសុទិន្ធកិក្ខុសួរថា សុទិន្ធកិក្ខុ

កូន ឥឡូវនេះលោកគង់នៅឯណា។ សុទិន្ទរិក្ខតបថា ញោម អាត្មានៅក្នុងព្រៃមហាន។ គ្រានោះឯង សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយចេញដើរទៅ។

[១៧] គ្រានោះ មាតារបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ ហៅនាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុមក ហើយនិយាយថា ម្ចាស់នាងកូនប្រសា បើកាលណានាងមានរដូវហើយ ផ្កាគឺឈាមរបស់នាងកើតឡើងហើយ នាងត្រូវប្រាប់ដល់ម៉ែក្នុងកាលនោះ។ នាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខត មានអាយុ បានទទួលពាក្យមាតារបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុថា ចាំសម្តែង។ លំដាប់នោះ នាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ មិនយូរប៉ុន្មាន នាងក៏មានរដូវ ផ្កាគឺឈាមនៃនាងនោះក៏កើតឡើង។ ទើបនាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ បានប្រាប់មាតារបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ យ៉ាងនេះថា ម៉ែ ខ្ញុំមានរដូវហើយ ផ្កាគឺឈាមរបស់ខ្ញុំកើតហើយ។ មាតាតបថា ម្ចាស់នាងកូនប្រសា បើដូច្នោះ នាងឯងប្រដាប់តាក់តែងដោយ គ្រឿងអលង្ការឯណា ដែលជាទិស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់សុទិន្ទរិក្ខត (យើង) នាងចូរប្រដាប់តាក់តែងដោយគ្រឿងសម្រាប់ស្អិតស្អាងនោះចុះ។ នាង បុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ បានទទួលពាក្យមាតារបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុថា ចាំសម្តែង។ លំដាប់នោះ មាតារបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ ក៏នាំនាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុចូលទៅកាន់ព្រៃមហាន ដែលសុទិន្ទរិក្ខតនៅនោះឯង លុះចូលទៅហើយ ក៏បានពោលនូវពាក្យ នេះនឹងសុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុថា ម្ចាស់សុទិន្ទរិក្ខត ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានរបស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿង ឧបករណ៍ជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មានធនធានស្រូវអង្ករច្រើន ម្ចាស់សុទិន្ទរិក្ខត អ្នកត្រឡប់មកដើម្បីហ៊ិនភេទ ក៏គង់នឹងបានបរិភោគនូវភោគសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យទាំងឡាយផង ម្ចាស់សុទិន្ទរិក្ខត អ្នកត្រឡប់មកកាន់ហ៊ិនភេទជាគ្រហស្ថវិញ ហើយបរិភោគនូវភោគសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យទាំង ឡាយផង។ សុទិន្ទរិក្ខតបថា ញោម អាត្មាសឹកមិនកើតទេ អាត្មាមិនព្រមសឹកទេ អាត្មាត្រេកអរតែប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌។ មាតារបស់សុទិន្ទរិក្ខតមាន អាយុ បាននិយាយនឹងសុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុអស់វៈ២-៣ដងយ៉ាងនេះថា នៃសុទិន្ទរិក្ខត ត្រកូលនេះស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភោគច្រើន មានមាសប្រាក់ច្រើន មានគ្រឿងឧបករណ៍ជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មានធនធានស្រូវអង្ករច្រើន នៃសុទិន្ទរិក្ខត បើដូច្នោះ អ្នកចូរអោយត្រឹមតែពូជចុះ កុំឲ្យពួក ស្តេចលិច្ឆរឹមករឹបយកសម្បត្តិទ្រព្យយើង ដែលជាត្រកូលឥតកូនទៅបាន។ សុទិន្ទរិក្ខតឆ្លើយថា ញោម អាត្មាអាចធ្វើកិច្ចនេះជូនបាន ហើយក៏ចាប់ដៃ នាងបុរាណទុតិយិការ កៀកចូលទៅកាន់ព្រៃមហាន យល់ឃើញថាមិនមានទោស ព្រោះសិក្ខាបទព្រះអង្គមិនទាន់បានបញ្ញត្តិ ហើយញ៉ាង មេចុះធម្មតាសម្រេចដោយនាងបុរាណទុតិយិការអស់វៈ៣ដង នាងក៏មានគភ៌ដោយមេចុះសេវនៈនោះ។

[១៨] ភុម្មទេវតាទាំងឡាយ ក៏ញ៉ាងសំឡេងឲ្យឮទូរឡើងទៅថា ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនដែលរីករវ មិនដែលមានទោស (ឥឡូវ នេះ) សុទិន្ទរិក្ខតលន្តបុត្រធ្វើសេចក្តីរីករវ និងទោសឲ្យកើតឡើងហើយ។ ចាតុម្មហារាជិកាទេវតាទាំងឡាយពួសំឡេងភុម្មទេវតាទាំងនោះហើយ ក៏ញ៉ាងសំឡេងឲ្យឮឡើងទៅ ពួកទេវតាជាន់តាវតីង្ស យាមា តុសិលា និម្មានរតី បរិនិម្មិតសវត្តិ (រហូតដល់) ពួកព្រហ្ម (បានពួសំឡេងតៗគ្នាមក ហើយ) ក៏ញ៉ាងសំឡេងឲ្យឮឡើងទៅថា ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនដែលរីករវ មិនដែលមានទោស (ឥឡូវនេះ) សុទិន្ទរិក្ខតលន្តបុត្រ មក ធ្វើសេចក្តីរីករវ និងទោសឲ្យកើតឡើងហើយ។ សុរសព្វ (យ៉ាងនេះ) ក៏ពួកឯងរំពងឡើងទៅដរាបដល់ព្រហ្មលោកដោយ១ខណៈ ១រំពេចនោះឯង។ គ្រានោះ នាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ អាស្រ័យគភ៌នោះកាន់តែចាស់ឡើងជាលំដាប់ ទើបសំរាលនូវកូនប្រុសមួយ។ លំដាប់នោះ ពួកសំឡាញ់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ បានតាំងឈ្មោះទារកនោះថា ពីជក បានតាំងឈ្មោះនាងបុរាណទុតិយិការបស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុថា ពីជកមាតា បានតាំងឈ្មោះសុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុថាពីជកបិតា។ លុះដល់សម័យខាងក្រោយមក អ្នកទាំងពីរនោះបានចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទជាបុគ្គល អ្នកមិនមានប្រយោជន៍ដល់ការងារក្នុងផ្ទះ ហើយបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តផល។

[១៩] គ្រានោះ សេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ ក៏កើតមានដល់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុថា អាត្មាអញពេញហៅជាឥតលាភ លាភមិនមានដល់អាត្មាអញទេ ភាពជាមនុស្ស ពេញហៅអាត្មាអញបានដោយអាក្រក់ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយល្អទេ ដោយហេតុអាត្មាអញ បានបួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះសាស្តាទ្រង់សំដែងដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ ហើយមិនអាចដើម្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធដរាបដល់ អស់ជីវិត។ ព្រោះសេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយនោះឯង សុទិន្ទរិក្ខតទៅជាស្តម្ភប្រដក់ មានសម្បុរអាក្រក់កើតទៅជាភោគ ល្បើងស្តេកស្តាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ មានចិត្តក្រៀមក្រំទ្រមឹងទ្រមើយ កើតទុក្ខតូចចិត្តនឹកស្តាយក្រោយ សញ្ញប់សញ្ជឹង។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសំឡាញ់របស់សុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុទិន្ទរិក្ខតមានអាយុថា អារុសោសុទិន្ទ កាលពីដើម លោកមានសម្បុរ ល្អ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខដីថ្លា មានសម្បុរថ្លៃស្រស់បស់ផ្លូវផងល្អ ឥឡូវនេះលោកទៅជាស្តម្ភសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើត ភោគល្បើងស្តេកស្តាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃមានចិត្តក្រៀមក្រំទ្រមឹងទ្រមើយ កើតទុក្ខតូចចិត្តក្តៅក្រហាយសញ្ញប់សញ្ជឹង ម្ចាស់អារុសោ សុទិន្ទ លោកមិនសូវត្រេកអរហើយចេះតែខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ទៅទ្រម្ង៉ា ។ សុទិន្ទរិក្ខតបថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនមែនមិន ត្រេកអរហើយចេះតែខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ទេ ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្ម គឺសេពមេចុះធម្មនឹងស្រ្តីបុរាណទុតិយិការ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ សេចក្តី សង្ស័យ និងសេចក្តីស្តាយក្រោយក៏កើតមានដល់ខ្ញុំនោះឯងថា អាត្មាអញពេញហៅជាឥតលាភ លាភមិនមានដល់អាត្មាអញទេ ភាពជាមនុស្ស ពេញហៅអាត្មាអញបានដោយអាក្រក់ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយល្អទេ ដោយហេតុអាត្មាអញបានបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះសាស្តាទ្រង់ សំដែង ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ ហើយមិនអាចដើម្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធដរាបដល់អស់ជីវិត។ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសំឡាញ់ក៏ និយាយថា អារុសោសុទិន្ទ លោកបួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះ មិនអាចដើម្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញដរាបដល់អស់ ជីវិតបាន ព្រោះមេចុះធម្មសេវនកិច្ចណា ម្ចាស់អារុសោ មេចុះធម្មសេវនកិច្ចនោះ ល្មមឲ្យលោកសង្ស័យ ល្មមឲ្យស្តាយក្រោយមែន ម្ចាស់អារុសោ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកភាគៈ មិនមែនសំដែងដើម្បីឲ្យប្រកបដោយភាគៈទេ ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកកិលេសជាគ្រឿងប្រកប មិនមែនសំដែងដើម្បី តម្រូវទៅរកកិលេសជាគ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដើម្បីមិនឲ្យប្រកាន់មាំ មិនមែនសំដែងដើម្បីឲ្យប្រកាន់មាំទេ (ក្រែងដូច្នោះ) មិនមែនឬ នៃអារុសោ ត្រង់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកភាគៈ លោកត្រឡប់ជាយល់ក្នុងធម៌នោះថា ប្រកប ដោយភាគៈទៅវិញ ត្រង់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកកិលេសជាគ្រឿងប្រកប លោកត្រឡប់ជាចូលចិត្តតម្រូវ ទៅរកកិលេសជាគ្រឿងប្រកបទៅវិញ ត្រង់ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដើម្បីមិនឲ្យប្រកាន់មាំ លោកទៅជាចូលចិត្តថាឲ្យ ប្រកាន់មាំវិញ ម្ចាស់អារុសោ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ ដើម្បីប្រាសចាកភាគៈ ធម៌ដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដើម្បីញ៉ាំងឲ្យសេចក្តីស្រវឹងដើម្បីកំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្រេកយ្មាន ក្នុងកាម ដើម្បីដកចេញនូវសេចក្តីអាល័យក្នុងកាម

ដើម្បីផ្តាច់បង់នូវរដ្ឋៈ ដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា ដើម្បីគ្មានភាគៈ ដើម្បីនិរោធ ដើម្បីព្រះនិព្វាន (ក្រែងដូច្នោះ) មិនមែនឬ ម្ចាស់អារុសោ កិរិយាលះបង់
នូវកាមទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ការកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាម ព្រះអង្គក៏បានសំដែងហើយ កិរិយាកំចាត់បង់
នូវសេចក្តីស្រែកឃ្លានក្នុងកាម ព្រះអង្គក៏បានសំដែងហើយ កិរិយាដកចេញនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកាមទាំងឡាយ ក៏ព្រះអង្គបានសំដែងហើយ
កិរិយាចូលទៅរម្ងាប់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយអន្លះអន្លែងក្នុងកាមទាំងឡាយ ក៏ព្រះអង្គបានសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (យ៉ាងនេះ) មិន
មែនឬ ម្ចាស់អារុសោ កម្មដ៏លាមករបស់លោកនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នោះទេ មិនមែន
ដឹកនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ម្ចាស់អារុសោ កម្មដ៏លាមករបស់លោកនេះ រមែងដឹកនាំសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាឲ្យកើតមានដល់
ជនទាំងឡាយដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លានៅឡើយ ដឹកនាំជនទាំងឡាយខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យទាស់ចិត្តគំនិតទៅវិញទេតើ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំង
នោះក៏តិះដៀលសុទិន្នដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ ហើយនាំគ្នាប្រកាសនូវសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[២០] ព្រោះរឿងនេះ ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរសុទិន្នដ៏មានអាយុក្នុងកាលនោះថា នៃសុទិន្ន
ព្រះអង្គឯងសេពមេចុនធម្មនឹងនាងបុរាណទុតិយិកា ពិតមែនឬ។ សុទិន្នក្រាបទូលថា សូមទានពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស បាបកម្មដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបរិសុទ្ធិ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នៃ
មោឃបុរស គួរបើដៃ អ្នកឯងបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះត្រឡាញ់ ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធ
ពេញលេញដល់អស់ជីវិត មិនកើត នៃមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រោសចាកភាគៈ
មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយភាគៈទេ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកកិលេសជាគ្រឿងប្រកប មិនមែនសំដែងដើម្បីតម្រូវទៅរក
កិលេសជាគ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីមិនឲ្យប្រកាន់មាំ មិនមែនសំដែងដើម្បីឲ្យប្រកាន់មាំទេ មិនមែនឬ ម្ចាស់មោឃ
បុរស ត្រង់ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកភាគៈ អ្នកឯងត្រឡប់ចូលចិត្តក្នុងធម៌នោះថាឲ្យប្រកបដោយភាគៈវិញ ត្រង់ធម៌ដែល
តថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកកិលេសជាគ្រឿងប្រកប អ្នកឯងត្រឡប់ជាចូលចិត្តថា ឲ្យប្រកបដោយកិលេសជាគ្រឿងប្រកបវិញ ត្រង់
ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីមិនឲ្យប្រកាន់មាំ អ្នកឯងត្រឡប់ទៅជាចូលចិត្តថាឲ្យប្រកាន់មាំវិញ នៃមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែង
ហើយដោយអនេកបរិយាយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកភាគៈ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីញាំញីនូវសេចក្តីស្រវឹង ដើម្បីកំចាត់បង់នូវសេចក្តី
ស្រែកឃ្លានក្នុងកាម ដើម្បីដកចេញនូវសេចក្តីអាល័យក្នុងកាម ដើម្បីផ្តាច់បង់នូវរដ្ឋៈ ដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា ដើម្បីប្រោសចាកតម្រេក ដើម្បីវិលត់
ដើម្បីព្រះនិព្វាន មិនមែនឬ នៃមោឃបុរស កិរិយាលះបង់នូវកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ ការកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាម
ទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាកំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្រែកឃ្លានក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាដកចេញនូវ
សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាចូលទៅរម្ងាប់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែង
ហើយដោយអនេកបរិយាយ មិនមែនឬ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងមាត់អាសិវពិស ជាសត្វមានពិសក្លៀវក្លា ប្រសើរជាងអ្នក
ឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មាតុគ្រាមមិនប្រសើរឡើយ មោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងមាត់ពស់វែកប្រសើរជាង អង្គជាត
ដែលអ្នកឯងដាក់ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មាតុគ្រាមមិនប្រសើរឡើយ មោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងគំនរដើកភ្លើងដែលឆេះភ្លឺច្រាល
រន្ធលប្រសើរ ជាង អង្គជាតដែលអ្នកដាក់ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មាតុគ្រាមមិនប្រសើរឡើយ ហេតុអ្វី បានជាតថាគតពោលដូច្នោះ មោឃបុរស
ព្រោះថាមនុស្សដែលដាក់អង្គជាតទៅក្នុងគំនរដើកភ្លើង គ្រាន់តែដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬដល់នូវសេចក្តីទុក្ខប្រហែលនឹងស្លាប់ប៉ុណ្ណោះ ឯនឹងបាន
ទំលាយរាងកាយស្លាប់ហើយ ទៅកើតក្នុងតិរច្ឆានកំណើត ប្រេត អសុរកាយ នរក ព្រោះបច្ច័យដែលដាក់អង្គជាតទៅក្នុងគំនរដើកភ្លើងនោះក៏ទេ
នៃមោឃបុរស ចំណែកខាងភិក្ខុដែលដាក់អង្គជាតទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មាតុគ្រាមនោះ តែទំលាយរាងកាយហើយ ត្រូវទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន
កំណើត ប្រេត អសុរកាយ នរក ម្ចាស់មោឃបុរស កាលបើកម្មទាំងនោះ (សុទ្ធតែជាកម្មប្រកបដោយទោសយ៉ាងនេះ) អ្នកឯងនៅតែប្រព្រឹត្តធ្វើ
នូវអសម្ម ជាធម៌របស់អ្នកស្រុក ជាធម៌របស់មនុស្សថោកថយ អាត្រក់ មានកិច្ចដោយទឹកដីទឹកដីផុត ជាធម៌លាក់លៀង ជាធម៌របស់ជនពីរៗអ្នក
តែងប្រជុំធ្វើតាមតែប្រទះនោះ មោឃបុរស (ក្នុងសាសនានេះ) មានតែអ្នកឯងហើយ ជាអ្នកធ្វើអកុសលខាងដើមនៃអកុសលធម៌ទាំងឡាយមាន
ប្រមាណច្រើន ហៅថាជាអ្នកផ្តើមធ្វើមុនគេ ម្ចាស់មោឃបុរស កម្មដ៏លាមករបស់អ្នកឯងនេះ មិនបណ្តាលឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឡើយ មិនមែនដឹកនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាថែមឡើងទៀតទេ ម្ចាស់មោឃបុរស កម្មដ៏លាមករបស់អ្នក
ឯងនេះ រមែងបណ្តាលឲ្យកើតសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នៅឡើយ ដឹកនាំជនទាំងឡាយខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យ
ត្រឡប់ទាស់ចិត្តគំនិតទៅវិញ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលសុទិន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវ
ទោសនៃការពិញ្ញាមក្រ ថែទាំរក្សាក្រ ប្រាថ្នាច្រើន មិនសន្តោស ច្រឡំច្រឡំដោយពួកគណៈ និងសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ទើបទ្រង់សំដែងដោយអនេក
បរិយាយនូវគុណនៃការដែលគេចិញ្ចឹមងាយ ការដែលគេថែទាំរក្សាងាយ ប្រាថ្នាតិច សន្តោស ចិត្តផ្អែមផង ការកំចាត់បង់នូវកិលេស ការនាំឲ្យកើត
សេចក្តីជ្រះថ្លា ការមិនសន្សំ និងការប្រារព្ធព្យាយាម ហើយទ្រង់សំដែងធម្មិកថាដ៏ល្មមសមគួរដល់សិក្ខាបទនោះ ដល់សំរះនោះចំពោះភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ហើយហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក (មានព្រះពុទ្ធដីកា)ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាងគឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយ
ដែលមិនអៀនខ្មាស១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ ដើម្បីរាវរាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន១
ដើម្បីកំចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គល
ទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាច្រើនឡើង១ ដើម្បីឲ្យតំកល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នោះថា

ភិក្ខុណាមួយសេពមេចុនធម្ម (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាណជិក រកសំវាសគ្មាន។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការ យ៉ាងនេះ។

វារៈពោលអំពីរឿងសុទិន្នភិក្ខុ ចប់។

មកដីវត្ត

(មកដីវត្ត)

[២១] សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្រព្វប្រលោមល្អមេស្វាដោយអាមិសៈ ក្នុងព្រៃមហាន ទៀបក្រុងវេសាលី ហើយសេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វា នោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងវេសាលីដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងវេសាលីព្រៃក្រហម។ ក្នុង សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបដើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ក៏នាំគ្នាចូលទៅត្រង់កន្លែងដែលភិក្ខុនោះនៅ។ មេស្វានោះបានឃើញភិក្ខុអម្បាល នោះមកអំពីចម្ងាយ ក៏ចូលទៅត្រង់កន្លែងដែលភិក្ខុទាំងនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ (ក៏សំដែងអាការ) ធ្វើចង្កេះឲ្យញាក់ញ័រផង ធ្វើកន្ទុយឲ្យ កំរើកផង ពឹងចង្កេះផង បានធ្វើនូវនិមិត្តផង អំពីខាងមុខភិក្ខុទាំងឡាយនោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះ សេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វានេះដោយពិតឥតសង្ស័យ ទើបនាំគ្នាពួនចាំឃ្នាំមើលក្នុងទឹកបាំង១។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះដើរវិញបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងវេ សាលី បានបិណ្ឌបាតហើយត្រឡប់មកវិញ។ គ្រានោះ មេស្វានោះក៏ចូលទៅត្រង់កន្លែងដែលភិក្ខុនោះនៅ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះនាំនិមិត្តបាត នោះមួយចំណែក បានឲ្យដល់មេស្វាមួយចំណែក។ គ្រានោះ មេស្វាស៊ីអាហារបិណ្ឌបាតនោះហើយ ក៏ពឹងចង្កេះចំពោះទៅភិក្ខុនោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះក៏សេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វានោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា អារុសោ សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ បញ្ញត្តិហើយមិនមែនប្តូរ នៃអារុសោ ហេតុអ្វីក៏បានជាអ្នកមកសេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វានេះ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា នៃអារុសោទាំងឡាយ សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិពិតមែនហើយ តែសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិចំពោះតែស្រីមនុស្ស មិនមែនបញ្ញត្តិចំពោះសត្វតិរច្ឆានញីទេ។ ភិក្ខុទាំង ឡាយនោះពោលថា នៃអារុសោ សិក្ខាបទដែលព្រះអង្គបញ្ញត្តិចំពោះស្រីមនុស្ស ក៏ដូចសត្វតិរច្ឆានញីដែរ មិនមែនប្តូរ នៃអារុសោ (អំពីអាក្រក់ដែល អ្នកធ្វើនោះ) ជាអំពីមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបរសសមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នៃអារុសោ គួរឃើញ អ្នកឯងបួសក្នុង ធម្មវិន័យដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សំដែងល្អហើយ យ៉ាងនេះត្រឡាង ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញដរាបអស់ជីវិតមិន កើត នៃអារុសោ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដើម្បីប្រោសចាកភាគៈ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយភាគៈទេ។ បេ។ កិរិយារម្ងាប់នូវ សេចក្តីក្តៅក្រហាយ អន្ទះអន្ទែងក្នុងកាមទាំងឡាយ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ មិនមែនប្តូរ ម្ចាស់អារុសោ អំពីអាក្រក់ដែល អ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ទេ មិនមែនដឹកនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យវិវត្ត តែជ្រះថ្លាថែមទៀតទេ នៃអារុសោ អំពីអាក្រក់ដែលអ្នកធ្វើនេះ រមែងនាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ដឹកនាំ ជនទាំងឡាយខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យបាត់ជ្រះថ្លាទៅវិញ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏តិះដៀលភិក្ខុនោះដោយបរិយាយច្រើន ហើយនាំគ្នា ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[២២] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុនោះ ក្នុងវេសាលីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯង សេពមេចុនធម្មនឹងមេស្វា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទានពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស (អំពី អាក្រក់ដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ) ជាអំពីមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបរសសមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នៃមោឃបុរស គួរឃើ ង អ្នកឯងបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគត សំដែងហើយដោយល្អយ៉ាងនេះត្រឡាង ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញដរាប ដល់អស់ជីវិតមិន កើត នៃមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដើម្បីប្រោសចាកភាគៈ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយភាគៈទេ។ បេ។ កិរិយា រម្ងាប់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ អន្ទះអន្ទែងក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅ ក្នុងមាត់អាសិរពិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លាប្រសើរជាង អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មេស្វាមិនប្រសើរសោះឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងមាត់ពស់វែកប្រសើរជាងដែលអ្នកឯងដាក់អង្គជាត ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មេស្វានោះពុំប្រសើរសោះឡើយ ម្ចាស់មោឃ បុរស សួរអ្នកឯងដាក់អង្គជាតទៅក្នុងគំនរដើកភ្លើងក្តៅ ដែលកំពុងឆេះសន្ទោរសន្ទៅ មានអណ្តាតភ្លើងដ៏រុងរឿងវិញប្រសើរជាង ឯអង្គជាតដែល អ្នកឯងដាក់ទៅក្នុងអង្គជាតរបស់មេស្វានោះ ពុំប្រសើរឡើយ ពាក្យដែលតថាគតពោលនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់មោឃបុរស ព្រោះថាទោះបីបុគ្គល ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬសេចក្តីទុក្ខស្ទើរនឹងស្លាប់ដោយហេតុដែលដាក់អង្គជាតទៅ ក្នុងមាត់ពស់វែកជាដើមនោះក៏ដោយ បុគ្គលនោះលុះរំលាងខន្ធ នឹងបានចូលទៅកាន់តិរច្ឆានកំណើត ប្រេត អសុរកាយ នរក ព្រោះតែដាក់អង្គជាតទៅក្នុងមាត់ពស់វែកជាដើមនោះក៏ទេ ម្ចាស់មោឃបុរស (ឯភិក្ខុ នោះ) លុះរំលាងខន្ធ ក៏រមែងតែទៅកាន់តិរច្ឆានកំណើត ប្រេត អសុរកាយ នរក ព្រោះហេតុដែលដាក់អង្គជាតទៅក្នុងអង្គជាតមេស្វានេះឯង ម្ចាស់ មោឃបុរស កាលបើកម្មនោះមានទោសធ្ងន់ដល់ម៉្លោះហើយ អ្នកឯងមិនគួរឃើញសេពមេចុនធម្មជាធម៌របស់អ្នកស្រុក ជាធម៌របស់មនុស្សចោក ទាប ត្រាស់ដោយអំពីអាក្រក់ មានកិច្ចដោយទឹកជាទីបំផុតរបស់ជនមានគូស្រុករ ជាធម៌លាក់លៀម ដែលគេត្រូវរួបរួមគ្នាតែពីរនាក់នោះសោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពីដែលអ្នកឯងធ្វើនោះ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយសេពមេចុនធម្ម ដោយហោចទៅ សូម្បីនឹងសត្វតិរច្ឆានញី ភិក្ខុនោះត្រូវអបត្តិបាណជិករកសំវាសគ្មាន។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយហេតុយ៉ាងនេះឯង។

និទានមេស្វា ចប់។

សន្តតភាណវារ

(សន្តតភាណវិហារ)

[២៣] ក្នុងសម័យនោះ ពួកភិក្ខុវ្រឹបុត្រនៅក្នុងក្រុងវេសាលីជាច្រើនរូប នាំគ្នាឆាន់ឆ្កែតហើយសឹង ៗស្តាប់ហើយស្រង់ទឹក ៗហើយឆាន់ ៗហើយសឹង ៗស្តាប់ស្តល់ហើយស្រង់ទឹក ឥតបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយប្រាជ្ញាឡើយ មិនពោលលាសិក្ខា មិនធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ (គឺមិនសឹកសិន) ហើយសេពមេចុនធម្ម។ លុះសម័យតមកខាងក្រោយ ភិក្ខុទាំងនោះប្រទះសេចក្តីព្រាត់ប្រាសចាកញាតិខ្លះ ប្រទះសេចក្តីវិនាសភោគសម្បត្តិខ្លះ ប្រទះរោគមកបៀតបៀនខ្លះ (ក៏នាំគ្នា) ចូលទៅរកព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយមិនមែនជាអ្នកតិះដៀលព្រះពុទ្ធ តិះដៀលព្រះធម៌ តិះដៀលព្រះសង្ឃទេ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកតិះដៀលតែខ្លួនឯង មិនមែនតិះដៀលអ្នកដទៃទេ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានមកបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយដោយ ប្រពៃយ៉ាងនេះ ក៏ទៅជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិសុទ្ធ ឲ្យបរិបូណ៌អស់មួយជីវិតមិនកើត យើងខ្ញុំទាំងឡាយហៅពេញជាមនុស្សឥតសំណាងវាសនា យើងខ្ញុំពេញជាមនុស្សឥតបុណ្យ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន បើប្រសិនជាយើងខ្ញុំបាននូវបំពេញ បាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឥឡូវនេះទៀត នោះយើងខ្ញុំគង់នឹងបានឃើញនូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ និងខំប្រឹងប្រកបព្យាយាមជាក្រឡឹងញ៉ាំងធម៌ទាំងឡាយដែលជាចំណែកនៃពោធិញ្ញាណ ឲ្យចំរើនអស់រាត្រីមួយ និងរាត្រីក្រោយ (គឺបឋមយាមនិងបច្ឆិមយាម) ក្នុងកាលឥឡូវនេះឯង បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំសូមអង្វរ សូមលោកម្ចាស់នាំសេចក្តីនេះទៅក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យទានផង។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក៏ទទួលពាក្យរបស់ពួកភិក្ខុវ្រឹបុត្រអ្នកក្រុង វេសាលីថា អើ អារុសោ ហើយចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត តថាគតប្បដកសិក្ខាបទឈ្មោះបារាជិក ដែលតថាគត បានបញ្ញត្តិហើយដល់សារកទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនៃជនអ្នកនៅក្នុងដែនរដ្ឋទាំងឡាយក្តី ព្រោះហេតុនៃរដ្ឋបុត្តភិក្ខុទាំងឡាយក្តី ដោយអំពើណា អំពើនុ៎ះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាសឡើយ។

[២៤] ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងធម៌ថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយមានពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមួយមិនពោលលាសិក្ខា មិនប្រកាសខ្លួនថាជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ហើយសេពមេចុនធម្ម បើភិក្ខុនោះមក (សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃទៀត) សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុណាមួយពោលលាសិក្ខាហើយ ប្រកាសខ្លួនថាជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ហើយសេពមេចុនធម្ម បើភិក្ខុនោះ(សូមបួសទៀត) សង្ឃគប្បីឲ្យឧបសម្បទាចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដល់ព្រមដោយសិក្ខានិងសាដីវៈ (ដែលតថាគតបញ្ញត្តិហើយ) សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយមិនពោលលាសិក្ខា មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ហើយសេពមេចុនធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីតែនឹងសត្វតិរច្ឆានញី ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំវាសត្មាន។

[២៥] ត្រង់ពាក្យថាណាមួយ អធិប្បាយថា ភិក្ខុជាថេរៈក្តី ភិក្ខុបួសថ្មីក្តី ភិក្ខុកណ្តាលក្តីឯណា គឺថាតាមតែភិក្ខុបណ្តាដែលប្រកបក្នុងកម្មយ៉ាងណា មានជាតិយ៉ាងណា មានឈ្មោះយ៉ាងណា មានគោត្រយ៉ាងណា មានប្រក្រតីយ៉ាងណា មានគ្រឿងនៅយ៉ាងណា មានគោត្រយ៉ាងណា ក៏ដោយ ភិក្ខុនេះតថាគតហៅថា (ភិក្ខុ) ណាមួយ។

[២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ មានវិគ្រោះថា សមណៈណាជាអ្នកសូម សមណៈនោះហៅថាភិក្ខុ។ សមណៈណាចូលទៅអាស្រ័យនូវភិក្ខុចរិយវគ្គសមណៈនោះហៅថាភិក្ខុ។ ជនណាទ្រទ្រង់សម្តត់ដែលគេកាត់ហើយ ជននោះហៅថាភិក្ខុ។ ជនដែលហៅថាភិក្ខុ ព្រោះហេតុវេហារបញ្ញត្តិថាសមណៈ។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះបានប្តេជ្ញាខ្លួន។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះសម្រេចជាងហិក្ខុ។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះបានឧបសម្បទាដោយសរណគមន៍៣។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះហេតុជាអ្នកចំរើន។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះមានសារធម៌។ ហៅថាភិក្ខុព្រោះជាអ្នកសិក្សា។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះមិនបាច់សិក្សា។ ហៅថាភិក្ខុ ព្រោះបានឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចាដ៏សមគួរដល់ហេតុដែលមិនមាន សេចក្តីអន្តរាយ ដោយសង្ឃដែលព្រមព្រៀងហើយ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុណាដែលបានឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ដ៏សមគួរដល់ហេតុដែលមិនមានវិបត្តិកំរើក ដោយសង្ឃដែលព្រមព្រៀងហើយ ភិក្ខុនេះ តថាគតសំដៅយកក្នុងអត្ថនេះ។

[២៧] ត្រង់ពាក្យថា សិក្ខា សំដៅត្រង់សិក្ខា៣គឺ អធិសីលសិក្ខា១ អធិចិត្តសិក្ខា១ អធិប្បញ្ញសិក្ខា១ បណ្តាសិក្ខាទាំង៣នោះ សិក្ខាណាដែលហៅថា អធិសីលសិក្ខា សិក្ខានេះ តថាគតសំដៅយកក្នុងសេចក្តីនេះ។

[២៨] ត្រង់ពាក្យថា សាដីវៈ គឺសិក្ខាបទណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយនុ៎ះ ហៅថាសាដីវៈ ភិក្ខុដែលសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទ ហៅថាសាដីវៈនោះ តថាគតហៅថា អ្នកដល់ព្រមដោយសាដីវៈដោយហេតុនោះឯង។

[២៩] ត្រង់ពាក្យថា មិនពោលលាសិក្ខា មិនធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ (មានព្រះពុទ្ធភាសិតថា) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដែលភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើឲ្យច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខាហៅថា ភិក្ខុមិនទាន់ពោលលាឡើយក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដែលភិក្ខុបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយហើយ សិក្ខាហៅថា ភិក្ខុបានពោលលាហើយក៏មាន។

[៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដែលភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវភាវៈជាអ្នកមានកំឡាំងថយ ប៉ុន្តែសិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនទាន់បានពោលលានៅឡើយ នោះតើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ អដ្ឋកមិនរីករាយ ចង់ដើម្បីឲ្យឃ្លាតផុតចាកភោគជាសមណៈ ឆ្លើយណាយ ធុញទ្រាន់ ខ្លើមអើមនឹងភាពខ្លួនជាភិក្ខុ ប្រាថ្នាភាពជាគ្រហស្ថ ប្រាថ្នាភាពជាឧបាសក ប្រាថ្នាភាពជាអ្នករក្សាអារាម ប្រាថ្នាភាពជាសាមណេរ ប្រាថ្នាភាពជាតិរិយ ប្រាថ្នាភាពជាតិរិយសារក ប្រាថ្នាភាពនៃខ្លួនមិនមែនជាសមណៈ ប្រាថ្នាភាពនៃខ្លួនមិនមែនជាសក្យបុត្រ ក៏

មិនមានប្រាថ្នាឲ្យអ្នកដទៃឮ តែបែរជាឲ្យឮវិញ¹³) សិក្ខា ហៅថា ភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុមានប្រាថ្នាឲ្យអ្នកដទៃឮ តែបែរជាមិនឲ្យឮវិញ¹⁴)។ សិក្ខា ហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាក្នុងសំណាក់មនុស្សដែលមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់។ សិក្ខាហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ភិក្ខុមិនពោលលាសិក្ខាឲ្យឮដល់មនុស្សដែលដឹងសេចក្តីច្បាស់។ សិក្ខា ហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាខ្សឹបៗ គ្រប់បទមិនឲ្យអ្នកដទៃឮ។ សិក្ខា ហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯង សិក្ខា ហៅថាភិក្ខុមិនបានពោលលាឡើយ។

[៣៣] ធម៌ដែលហៅថាមេចុននោះ គឺធម៌ដែលជារបស់អសប្បរុស ធម៌របស់អ្នកស្រុក ធម៌របស់មនុស្សចោកទាប ឬអំពើអាក្រក់ មានកិច្ចដោយទឹកជានិមិត្ត ជាអំពើដែលជនពីរនាក់តែងរួបរួមគ្នាក្នុងទីកំបាំង នេះឯងហៅថា មេចុនធម្ម។

[៣៤] បុគ្គលណា ឲ្យនិមិត្តខ្លួនចូលទៅដោយនិមិត្ត(គេ) ឲ្យអង្កកំណើត (ខ្លួន) ចូលទៅដោយអង្កកំណើត(គេ) ដោយហោចទៅសូម្បីអស់ទីត្រឹមតែ១គ្រាប់ល្ង បុគ្គលនោះហៅថាសេព។

[៣៥] ត្រង់ពាក្យថា ដោយហោចទៅសូម្បីដោយសត្វតិរច្ឆានញី អធិប្បាយថា ភិក្ខុសេពចំពោះមេចុនធម្ម សូម្បីដោយសត្វតិរច្ឆានញី ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្រឡើយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្ងៃដល់ភិក្ខុដែលសេពមេចុនធម្មដោយស្រីមនុស្ស ព្រោះហេតុនោះបានជាហៅថា (ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម) យ៉ាងហោចទៅសូម្បីដោយសត្វតិរច្ឆានញី (ក៏ត្រូវអបត្តិបារាជិក)។

[៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបារាជិក អធិប្បាយថា ធម្មតា បុរសដែលមានក្បាលដាច់ មិនអាចនឹងតភ្ជាប់ដោយសរីរៈនោះ ហើយរស់នៅវិញបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុតែសេពមេចុនធម្មហើយ ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្រ យ៉ាងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ បានជាហៅថា ត្រូវអបត្តិបារាជិក។

[៣៧] ត្រង់ពាក្យថា រកសំវាសគ្មាន អធិប្បាយថា សង្ឃកម្មជាមួយគ្នាគឺ ឧទ្ទេសជាមួយគ្នាគឺ ការសិក្សាស្មើគ្នាគឺ នេះឯងហៅថាសំវាស សំវាសនោះមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុដែលត្រូវអបត្តិបារាជិកនោះទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជាហៅថា រកសំវាសគ្មាន។

[៣៨] ស្រីមាន៣ពួក គឺស្រីមនុស្ស១ ស្រីអមនុស្ស១ សត្វតិរច្ឆានញី១។ ឧកតោព្យញ្ជនក គឺជនដែលមានភេទពីរ មាន៣ពួក គឺមនុស្សមានភេទពីរ១ អមនុស្សមានភេទពីរ១ តិរច្ឆានមានភេទពីរ១។ បណ្តក គឺជនខ្មើយ មាន៣ពួកគឺ មនុស្សខ្មើយ១ អមនុស្សខ្មើយ១ តិរច្ឆានខ្មើយ១។ ប្រុសមាន៣ពួក គឺមនុស្សប្រុស១ អមនុស្សប្រុស១ តិរច្ឆានឈ្មោល១។ កាលបើភិក្ខុសេពមេចុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំង៣ គឺវច្ឆមគ្គ (ទ្វារធំ)១ បស្សាវមគ្គ (ទ្វារតូច)១ មុខមគ្គ (ទ្វារមាត់)១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់មនុស្សស្រី ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេចុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំង៣ គឺវច្ឆមគ្គ១ បស្សាវមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សស្រី។ បេ។ របស់តិរច្ឆានញី ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេចុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំង៣ គឺវច្ឆមគ្គ១ បស្សាវមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់មនុស្សមានភេទពីរ។ បេ។ របស់អមនុស្សមានភេទពីរ។ បេ។ របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេចុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំងពីរ គឺវច្ឆមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់មនុស្សខ្មើយ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ កាលបើភិក្ខុសេពមេចុនធម្មចំពោះទ្វារមគ្គទាំងពីរ គឺវច្ឆមគ្គ១ មុខមគ្គ១ (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សខ្មើយ។ បេ។ របស់តិរច្ឆានខ្មើយ។ បេ។ របស់អមនុស្សប្រុស។ បេ។ របស់តិរច្ឆានឈ្មោល ត្រូវអបត្តិបារាជិក។

[៣៩] ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពផ្តួចផ្តើមឡើង ហើយបញ្ចូលអង្គជាតរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គមនុស្សស្រី ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពផ្តួចផ្តើមឡើង ហើយបញ្ចូលអង្គជាតរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារបស្សាវមគ្គមនុស្សស្រី ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពផ្តួចផ្តើមឡើង ហើយបញ្ចូលអង្គជាតរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី ទ្វារបស្សាវមគ្គក្តី ទ្វារមុខមគ្គក្តី (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សស្រី។ បេ។ របស់តិរច្ឆានញី របស់មនុស្សមានភេទពីរ របស់អមនុស្សមានភេទពីរ របស់តិរច្ឆានមានភេទពីរ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពតាំងឡើងប្រាកដ ហើយបញ្ចូលអង្គជាតរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី។ បេ។ មុខមគ្គក្តី របស់មនុស្សខ្មើយ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានចិត្តចង់សេពតាំងឡើងប្រាកដ ហើយបញ្ចូលអង្គជាតរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទ្វារវច្ឆមគ្គក្តី ទ្វារមុខមគ្គក្តី (ទ្វារមគ្គណាមួយ) របស់អមនុស្សខ្មើយ។ បេ។ របស់តិរច្ឆានខ្មើយ របស់មនុស្សប្រុស របស់អមនុស្សប្រុស របស់តិរច្ឆានឈ្មោល ត្រូវអបត្តិបារាជិក។

[៤០] ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី (១នាក់) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ (ស្រីនោះ)។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារវច្ឆមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី (១នាក់) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ(១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ (ស្រីនោះ)។ បើភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅទេ តែថា ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារវច្ឆមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី (១នាក់) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ (ស្រីនោះ)។ បើភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី មិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី តែថាត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារវច្ឆមគ្គនោះ) ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី (១នាក់) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ (ស្រីនោះ)។ បើភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី មិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារវច្ឆមគ្គនោះ) ក្តី តែថាត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី (១នាក់) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ (ស្រីនោះ)។ បើភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី មិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារវច្ឆមគ្គនោះ) ក្តី មិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកមនុស្សស្រី (១នាក់) មកកាន់សំណាក់ភិក្ខុ (១រូប) ហើយបញ្ចូលអង្គជាត (ភិក្ខុនោះ) ទៅតាមទ្វារវច្ឆមគ្គ (ស្រីនោះ)។ បើភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី មិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារវច្ឆមគ្គនោះ) ក្តី មិនត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញ ត្រូវអបត្តិបារាជិក។

នៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្កួតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រីដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) ហើយញ៉ាំងទ្វារច្រមុះ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់ស្រីនោះ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ស្រី) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ស្រី) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ស្រី) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិចូលច្រមុះ។ បេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់មនុស្សស្រី។ បេ។ តិរច្ឆានញី មនុស្សមានភេទពីរ មនុស្សមានភេទពីរ តិរច្ឆានមានភេទពីរ មនុស្សខ្មើយ មនុស្សខ្មើយ តិរច្ឆានខ្មើយ មនុស្សប្រុស មនុស្សប្រុស តិរច្ឆានឈ្មោល ហើយញ៉ាំងទ្វារច្រមុះ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់ជនទាំងនោះ) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុនោះ) ដែលមានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ជនទាំងនោះ) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ជនទាំងនោះ) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់ជនទាំងនោះ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់តិរច្ឆានឈ្មោល ដែលនៅភ្នាក់ដឹងខ្លួនក្តី ដែលកំពុងដេកលក់ក្តី ដែលស្រវឹងក្តី ដែលឆ្កួតក្តី ដែលភ្លេចស្មារតីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីក្តី ដែលស្លាប់ហើយសត្វមិនទាន់ស៊ីដោយច្រើនក្តី។ បេ។ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ បេ។ ពួកភិក្ខុជាសត្រូវនាំយកភិក្ខុ (១រូប) មកកាន់សំណាក់តិរច្ឆានឈ្មោលដែលស្លាប់ហើយសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន (នៅសល់បន្តិចបន្តួច) ហើយញ៉ាំងទ្វារច្រមុះ ឬទ្វារមុខមគ្គ (របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) ដែលគ្មានស្រោមទ្រនាប់ ឲ្យចូលទៅដោយអង្គជាត (របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី ទ្វារមគ្គ(របស់តិរច្ឆានឈ្មោល) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ អង្គជាត(របស់ភិក្ខុ) គ្មានស្រោមទ្រនាប់ក្តី។ បើភិក្ខុនោះត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងចូលទៅក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលចូលស៊ប់ទៅហើយក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលកំពុងស្ថិតនៅ (ក្នុងទ្វារមគ្គនោះ)ក្តី ត្រេកអរនឹងអង្គជាតដែលបន្ថយចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិចូលច្រមុះ។ បេ។ (បើភិក្ខុ) មិនត្រេកអរទេ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤៤] ពួកភិក្ខុជាសត្រូវដែលបានសំដែងហើយដោយពិស្តារយ៉ាងណា ពួកស្តេចជាសត្រូវក្តី ពួកចោរជាសត្រូវក្តី ពួកអ្នកលេងជាសត្រូវក្តី ពួកសត្រូវអ្នកពុះទ្រូងអារយកបេះដូងក្តី បណ្ឌិតបញ្ជីពោលឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះដែរចុះ។

[៤៥] ភិក្ខុញ៉ាំងមគ្គឲ្យចូលទៅដោយមគ្គ¹⁵ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុញ៉ាំងមគ្គឲ្យចូលទៅដោយមគ្គ¹⁶ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុញ៉ាំងមគ្គឲ្យចូលទៅដោយមគ្គ¹⁷ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុញ៉ាំងមគ្គឲ្យចូលទៅដោយមគ្គ¹⁸ ត្រូវអាបត្តិចូលច្រមុះ។

[៤៦] ភិក្ខុសេពមេចុនធម្មនឹងភិក្ខុផងគ្នាដែលកំពុងដេកលក់ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើងហើយត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាស (គឺត្រូវផ្សឹកចេញ)ទាំងពីររូប។ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយមិនត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែភិក្ខុដែលប្រទូស្ត (គឺភិក្ខុអ្នកសេពនោះ)។ ភិក្ខុសេពមេចុនធម្មនឹងសាមណេរដែលកំពុងដេកលក់ បើសាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសទាំងពីររូប។ បើសាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយមិនត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែភិក្ខុដែលប្រទូស្ត។ សាមណេរសេពមេចុនធម្មនឹងភិក្ខុដែលកំពុងដេកលក់ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើងហើយត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសទាំងពីររូប។ បើភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើងហើយមិនត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែសាមណេរដែលប្រទូស្ត។ សាមណេរសេពមេចុនធម្មនឹងសាមណេរផងគ្នាដែលកំពុងដេកលក់ បើសាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើងហើយត្រេកអរដែរ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសទាំងពីររូប។ បើសាមណេរនោះភ្ញាក់ឡើងហើយមិនត្រេកអរទេ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែសាមណេរដែលប្រទូស្ត។

[៤៧] អាបត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ៥ពួក) គឺភិក្ខុមិនដឹង១ ភិក្ខុឆ្កួត១ ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ១ ភិក្ខុដែលវេទនាគ្របសង្កត់១ អាទិកម្មិកៈ (គឺភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ)១។

របៀបសំដែងអំពីអង្គជាត និងទ្វារមគ្គមានស្រោមទ្រនាប់ ចប់។

(វិនិត្យត្ថខន្ទានតាថា បឋមសិក្ខាបទំ)

(វិនិត្យត្ថខន្ទានតាថា)

[៤៨] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែ ដែលនឹងសំដែងតទៅដូចមានខាងក្រោមនេះគឺ)

រឿងស្នាញី រឿងពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ រឿងភិក្ខុក្លែងភេទជាគ្រហស្ថ រឿងភិក្ខុអាក្រាត រឿងពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមលទ្ធិតិរិយ រឿងទារិកា រឿងឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនី រឿងជនផ្សេងគ្នាពីររូប គឺភិក្ខុក្លាយភេទជាស្រី និងភិក្ខុនីក្លាយភេទជាបុរស រឿងមាតា រឿងធីតា រឿងប្អូនស្រី រឿងប្រពន្ធ រឿងភិក្ខុខ្ទងទន់ រឿងភិក្ខុមានអង្គជាតយារ រឿងស្នាមដង្ហើរយ៉ាង រឿងរូបគំនូរ រឿងឈើចំឡាក់ជារូបធីតា រឿងភិក្ខុវេទនាទាំងសុន្ទរភិក្ខុផង រឿងភិក្ខុវេទនាទាំងព្រៃខ្មោច រឿងនាគញី រឿងយក្ខិនី រឿងស្រីប្រេត រឿងភិក្ខុខ្មើយ រឿងភិក្ខុកើតរោគស្លឹក រឿងភិក្ខុចាប់មាតុគ្រាមប្រុងនឹងសេព រឿងភិក្ខុសឹងលក់ក្នុងទីស្ងាត់ក្បែរក្រុងភន្ទិយ រឿងភិក្ខុទាំងឡាយស្រែបងទៀតក្នុងក្រុងសារតី រឿង

អ្នកចំបាប់ពានាក្នុងក្រុងវេសាលី រឿងភារកច្នកភិក្ខុយល់សុបិននិមិត្ត រឿងនាងសុបញ្ញា រឿងនាងសន្ធា រឿងភិក្ខុនី រឿងសិក្ខាមាស រឿងសាមណេរី រឿងស្រីផ្កាមាស រឿងមនុស្សខ្ចើយ រឿងគ្រហស្ថ រឿងភិក្ខុសេចក្តីនឹងគ្នា រឿងភិក្ខុប្អូនចាស់ រឿងសត្វម្រឹក។

(វិនិត្យ បឋមសិក្ខាបទ)

CS vin.vbu.pr.01.05 | ភាគ ទី១

(វិនិត្យ)

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបបានសេពមេចុនធម្មនឹងស្នាញ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត ហើយ អញប្រហែលជាត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដឹង។ ទើបភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥០] សម័យនោះឯង ពួកវដ្តិបុត្តភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មិនបានលាសិក្ខា មិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ថាខ្លួនមានកំឡាំងថយ ហើយ សេពមេចុនធម្ម។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ យើងរាល់គ្នាប្រហែលជាត្រូវអាបត្តិ បារាជិកហើយដឹង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកឯងទាំង អស់គ្នាត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបក្លែងខ្លួនជាគ្រហស្ថ ហើយសេពមេចុនធម្មដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិ ឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបធ្វើជាអ្នកអាគ្រាត ហើយសេពមេចុនធម្មដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិ ឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបស្លៀកសម្បុរក្រង។ បេ។ ស្លៀកសម្បុរសម្បុរឈើ ស្លៀកសម្បុរដែលត្បាញជាប្រដៃឈើ ស្លៀកសម្បុរដែល ត្បាញដោយសក់ ស្លៀកសម្បុរដែលត្បាញដោយរោមកន្ទុយសត្វ ស្លៀកសម្បុរដែលត្បាញដោយស្លាបមៀម ស្លៀកស្បែកខ្លាដែលនៅមានទាំង រោមទាំងក្រចក ហើយសេពមេចុនធម្ម ដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាត បានឃើញនាងទារិកាម្នាក់ដេកនៅលើតាំង ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ហើយយកមេដឹង (ខ្លួន) ទៅរុកបញ្ចូលចំអង្គជាតនាងទារិកានោះ។ នាងក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៥៥] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់មានសេចក្តីប្រតិព័ទ្ធ ចាប់ចិត្តនឹងឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនី។ កាលដែលឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនីចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងស្រុក មាណពនោះក៏ចូលទៅពួននៅក្នុងកុដិតចាំ។ លុះដល់ឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនីត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតវិញ ឆាន់រួចហើយ ក៏លាងជើងហើយ ចូលទៅក្នុងកុដិ អង្គុយនៅលើគ្រែ។ មាណពនោះក៏ស្ទុះមកសង្កេតឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនី ហើយប្រទូស្ត។ ឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនីក៏ប្រាប់ សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏ប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំសេចក្តីនុំទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧប្បលវណ្ណមិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនមានសេចក្តីត្រេកត្រអាលឡើយ។

[៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបក្លាយភេទខ្លួនប្រែទៅជាស្រី។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបជ្ឈាយនោះដដែល និងឧបសម្បទានោះដដែល និងវស្សាទាំងនោះ¹⁹ និងអនុញ្ញាតឲ្យនៅ រួមជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ (ម្យ៉ាងទៀត) អាបត្តិណា ជាបស្ចឹមភិក្ខុដែលទូទៅដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវអាបត្តិទាំងនោះ ដើម្បី ឲ្យភិក្ខុដែលក្លាយភេទជាស្រីនោះនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាន អាបត្តិណាជាបស្ចឹមភិក្ខុដែលមិនទូទៅដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុនីនោះមិន ត្រូវអាបត្តិព្រោះអាបត្តិនោះឡើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទ្រុប ក្លាយភេទខ្លួនទៅជាប្រុស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបជ្ឈាយនោះដដែល និងឧបសម្បទានោះដដែល និងវស្សាទាំង នោះ និងអនុញ្ញាតឲ្យនៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិណាជាបស្ចឹមភិក្ខុដែលទូទៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវអាបត្តិទាំង នោះ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុនីដែលក្លាយភេទខ្លួនជាប្រុសនោះនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងឡាយបាន អាបត្តិណាជាបស្ចឹមភិក្ខុដែលមិនទូទៅដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយទេ (ភិក្ខុនីនេះ) មិនមានអាបត្តិព្រោះអាបត្តិទាំងនោះឡើយ។

[៥៧] សម័យនោះឯងភិក្ខុទ្រុបសេពមេចុនធម្មនឹងមាតា(របស់ខ្លួន) ដោយយល់ថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ បេ។ សេពមេចុនធម្មនឹងធីតា(របស់ខ្លួន)។ បេ។ សេពមេចុនធម្មនឹងប្អូនស្រី(របស់ខ្លួន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទើបក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបសេព មេចុនធម្មនឹងស្រីដែលមាតាបិតាផ្សំផ្គុំអំពីមុន។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ បារាជិកហើយ។

[៤៨] សម័យនោះឯងភិក្ខុទ្ធរូបមានខ្លួនទន់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអផ្សុកបៀតបៀន ហើយបានយកអង្គជាតិខ្លួនមកប្រៀមនឹងមាត់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះឯងភិក្ខុទ្ធរូបមានអង្គជាតិយារវែង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអផ្សុកបៀតបៀន ក៏ចាប់បំពង់អង្គជាតិខ្លួនបញ្ចូលទៅក្នុងវច្ឆមគ្គ (គឺទ្វារធំ) របស់ខ្លួន។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបឃើញសរីរមនុស្សស្លាប់។ ឯសរីរនោះ មានដម្បៅជុំវិញអង្គជាតិ។ ភិក្ខុនោះបានបញ្ចូលអង្គជាតិ(ខ្លួន)ទៅក្នុងអង្គជាតិ(សរីរនោះ) ហើយបន្ថយអង្គជាតិចេញមកវិញតាមដម្បៅដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបឃើញសរីរមនុស្សស្លាប់។ ឯសរីរនោះ មានដម្បៅជុំវិញអង្គជាតិ។ ភិក្ខុនោះបានបញ្ចូលអង្គជាតិ(ខ្លួន)ទៅក្នុងដម្បៅ ហើយបន្ថយចេញមកវិញតាមអង្គជាតិ ដោយគិតថា កាលបើអញធ្វើយ៉ាងនេះ អញនឹងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។

[៦០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបមានតម្រេក ហើយយកអង្គជាតិ(ខ្លួន)ទៅញល់នឹងនិមិត្តរបស់រូបគំនូរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាណិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបមានតម្រេក ហើយយកអង្គជាតិ(ខ្លួន)ទៅញល់នឹងនិមិត្តរបស់រូបតុក្កតាស្រីដែលធ្វើដោយ ឈើ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាណិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបឈ្មោះសុន្ទរៈ ចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះទៅបួស ហើយដើរទៅតាមថ្នល់។ មានស្រីម្នាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ ហើយក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ទំពេចសិន ខ្ញុំព្រះករុណានឹងថ្វាយបង្គំ។ ស្រីនោះកាលដែលថ្វាយបង្គំ ក៏សើយស្បង់ឡើង ហើយយកមាត់ទៅបៀមអង្គជាតិ(របស់ភិក្ខុនោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រេកអរដែរឬទេ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិទេ ព្រោះមិនត្រេកអរ។

[៦២] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់បានឃើញភិក្ខុទ្ធរូប ហើយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តលោកម្ចាស់មកសេពមេចុនឯនេះ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា កុំនាង ការសេពមេចុនធម្មនេះមិនគួរទេ។ ស្រីនោះអង្វរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក (កុំប្រកែក) ខ្ញុំព្រះករុណានឹងព្យាយាម លោកម្ចាស់មិនបាច់ព្យាយាមទេ (នៅតែស្ងៀមបានហើយ) សេពយ៉ាងនេះ លោកម្ចាស់មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យស្រីនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់មាននាមមិនប្រាកដ ឃើញភិក្ខុទ្ធរូប ហើយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តលោក មកសេពមេចុនធម្ម (នឹងខ្ញុំសិន)។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា កុំនាង អំពើនេះមិនគួរទេ។ ស្រីនោះក៏និយាយអង្វរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមក សូមលោកម្ចាស់ព្យាយាមចុះ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនព្យាយាមទេ ធ្វើយ៉ាងនេះ លោកម្ចាស់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យស្រីនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់បានឃើញភិក្ខុទ្ធរូប ក៏និយាយបបួលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមកសេពមេចុនធម្ម (នឹងខ្ញុំព្រះករុណាឯនេះ)។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា កុំប្អូនស្រី អំពើនេះមិនគួរទេ។ ស្រីនោះក៏ពន្យល់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមក្នុងអង្គជាតិខ្ញុំ ចុបបញ្ចេញអស្មិចទៅខាងក្រៅអង្គជាតិវិញ។ បើ ព្យាយាមខាងក្រៅអង្គជាតិ ហើយបញ្ចេញអស្មិចទៅខាងក្នុងអង្គជាតិវិញ ធ្វើយ៉ាងនេះ លោកម្ចាស់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យស្រីនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។

[៦៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ឃើញសរីរខ្មោចដែលសត្វមិនទាន់ស៊ី ហើយសេពមេចុនធម្មនឹងសរីរខ្មោចនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ឃើញសរីរខ្មោចដែលសត្វមិនទាន់ស៊ីច្រើនអន្លើប៉ុន្មាន ហើយសេពមេចុនធម្មនឹងសរីរខ្មោចនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ឃើញសរីរខ្មោចដែលសត្វស៊ីច្រើនអន្លើ ហើយសេពមេចុនធម្មនឹងសរីរខ្មោចនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាណិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចូលច្នៃ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ឃើញក្បាលខ្មោចដាច់ ក៏បញ្ជាក់អង្គជាតិ (ខ្លួន) ឲ្យចូលទៅក្នុងមាត់ដែលបើកហា ឲ្យប៉ះទង្គិច(ក្នុងមាត់នោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប ចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ឃើញក្បាលខ្មោចដាច់ ហើយបញ្ជាក់អង្គជាតិ(ខ្លួន) ទៅក្នុងមាត់ខ្មោចដែលបើកហា មិនឲ្យប៉ះទង្គិច(ក្នុងមាត់នោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាណិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធស្រឡាញ់ស្រីម្នាក់។ ស្រីនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅហើយ គេនាំខ្មោចយកទៅចោលក្នុងព្រៃសួសាន។²⁰ ឆ្អឹងទាំងឡាយ (នៃខ្មោចស្រីនោះ) ក៏ខ្ចាត់ខ្ចាយរាត់រាយ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ហើយប្រមូលឆ្អឹងទាំងឡាយយកមកដំរៀប ហើយបញ្ចូលអង្គជាតិ(ខ្លួន)ទៅក្នុងនិមិត្ត(នៃរាងឆ្អឹងនោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាណិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅសេពមេចុនធម្មនឹងនាគី (នាគញី)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូបសេពមេចុនធម្មនឹងយក្ខិនី។ បើ សេពមេចុនធម្មនឹងស្រីប្រេត។ បើ សេពមេចុនធម្មនឹងមនុស្សខ្ចើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាណិកហើយ។

[៦៥] សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូប មានឥន្ទ្រិយសាបសូន្យ (គឺមានរោគស្លឹក)។ ភិក្ខុនោះក៏សេពមេចុនធម្មដោយគិតថា អញមិនដឹងសេចក្តីសុខ ទុក្ខ អាបត្តិនឹងមិនមានដល់អញឡើយ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុរសសោះសូន្យនោះ ទោះបីដឹង(សេចក្តីសុខទុក្ខ)ក្តី មិនដឹងក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៦៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប គិតថាអញនឹងសេពមេចុនធម្មនឹងស្រី គ្រាន់តែយកដៃទៅចាប់ពាល់ ក៏មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃជាតិយានន ជិតនគរវសាលី ហើយសឹងលក់ទៅ។ ឯអរយៈតូចធំ របស់ភិក្ខុនោះ មានខ្យល់បក់មកខបត្តម្ភ (នាំឲ្យលោកនោះសឹងលក់ស៊ប់)។ មានស្រីម្នាក់ឃើញហើយ ក៏អង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាតធ្វើ (សេវន កិច្ច) ស្រេចហើយក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះ(ភ្ញាក់ឡើង) ឃើញសេចក្តីសៅហ្មង ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយជាតគួរដល់កម្មដោយអាការ៥យ៉ាងគឺ ដោយដម្រេក១ ដោយអាចមន៍ន១ ដោយទឹកមូត្រ១ ដោយខ្យល់១ ដោយ ដង្កូវរមាស់រោល១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយជាតគួរដល់កម្មដោយអាការ៥យ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយជាតគួរដល់កម្ម ព្រោះតម្រេក របស់ភិក្ខុនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាទិធិកាសឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះជាអរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឥតមានត្រូវ អាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៦៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃអន្ទរន ទៀបនគរសាវត្តិហើយសឹងលក់ទៅ។ មានស្រីគង្វាលគោ ម្នាក់ឃើញហើយ ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាតភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះ កាលអង្គុយសង្កត់កំពុងតែចូលទៅ ក៏ត្រេកអរ ចូលស៊ប់ទៅហើយ ក៏ត្រេកអរ ស្ថិតនៅខាងក្នុង ក៏ត្រេកអរ បន្ថយចេញមកវិញ ក៏ត្រេកអរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ អាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃអន្ទរន ទៀបនគរសាវត្តិហើយសឹងលក់ទៅ។ មានស្រី គង្វាលពពែម្នាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ។ បេ។ មានស្រីអ្នករកខសម្លាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ។ បេ។ មានស្រីអ្នកនាំអាចមន៍គោម្នាក់បានឃើញភិក្ខុ នោះ ក៏ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ភិក្ខុនោះ កាលដែលអង្គុយសង្កត់កំពុងតែចូលទៅ ត្រេកអរ ចូលស៊ប់ទៅហើយ ត្រេកអរ ស្ថិតនៅខាងក្នុង ត្រេកអរ បន្ថយចេញមកវិញ ត្រេកអរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[៦៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃមហាន ទៀបនគរវសាលី ហើយសឹងលក់ទៅ។ មានស្រីម្នាក់បាន ឃើញ ក៏ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត លុះធ្វើកិច្ចសម្រេចហើយ ក៏មកឈរសើចជិតភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះភ្ញាក់ឡើង ហើយនិយាយទៅនឹងស្រី នោះថា អំពើនេះជាអំពើរបស់នាងឬ។ ស្រីនោះឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ អំពើនេះជាអំពើរបស់ខ្ញុំករុណា។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងដឹងដែរឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹងទេ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងកាលបើមិនដឹង មិនមានអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃមហាន ជិត នគរវសាលី ហើយសឹងលក់ផ្នែកនឹងដើមឈើមួយ។ មានស្រីម្នាក់បានឃើញ ក៏ទៅអង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ភិក្ខុនោះ ក៏ក្រោកឡើងដោយ រហ័ស។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រេកអរដែរឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងកាលបើមិនត្រេកអរ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះ មាន ភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងព្រៃមហាន ជិតនគរវសាលី ហើយសឹងលក់ផ្នែកនឹងដើមឈើ១។ មានស្រីម្នាក់ឃើញហើយ ក៏ទៅ អង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ភិក្ខុនោះ ក៏ធ្លាក់ច្រាន (ឲ្យស្រីនោះ) ខ្ចាតចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រេកអរឬទេ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលវិញថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក កាលបើមិនត្រេកអរ មិនមានអាបត្តិទេ។

[៧០] សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងក្រុងសាលា ព្រះដ៏ព្រៃមហាន ជិតនគរវសាលី បើកទ្វារហើយ ចូលទៅ សឹង។ អរយៈតូចធំរបស់ភិក្ខុនោះ មានខ្យល់បក់មកខបត្តម្ភ (នាំឲ្យសឹងលក់ស៊ប់)។ សម័យនោះ មានស្រីទាំងឡាយច្រើនគ្នា មានប្រាថ្នានឹងទៅ វត្ត ទើបកាន់នូវគ្រឿងក្រអូបខ្លះ ផ្កាកម្រងខ្លះ ដើរទៅកាន់អាមាម។ គ្រានោះ ស្រីទាំងអស់នោះ បានឃើញភិក្ខុនោះហើយ ក៏អង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គ ជាតធ្វើ (សេវនកិច្ច) ដរាបដល់ហើយស្រេច ទើបនិយាយថា ឱហ្ន៎ ភិក្ខុនេះ ជាបុរសឧសភៈ ដូច្នេះហើយ លើកឡើងនូវគ្រឿងក្រអូប និងផ្កាកម្រង ហើយក៏ដើរចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះឃើញសេចក្តីសៅហ្មង ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយជាតគួរដល់កម្មដោយអាការ៥យ៉ាងគឺ ដោយដម្រេក១ ដោយអាចមន៍ន១ ដោយទឹកមូត្រ១ ដោយខ្យល់១ ដោយដង្កូវ រមាស់រោល១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយជាតគួរដល់កម្ម ដោយអាការ៥យ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយជាតគួរដល់កម្មព្រោះតម្រេករបស់ ភិក្ខុនោះ មិនមែនជាហេតុ ជាទីតាំង មិនមែនជាធិកាសឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះជាអរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមិនមាន អាបត្តិឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ កាលដែលសឹងសម្លឹងក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទទ្វារ ហើយសិមសឹងសម្លឹងចុះ។

[៧១] សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូបជាតូនអ្នកស្រុកភារុកច្នកៈ យល់សប្តិឃើញថា សេពមេចុនធម្មនឹងនាងបុរាណទុតិយិកា ហើយគិតថា ខ្លួនអញមិនមែនជាសមណទេ អញនឹងសឹកទៅវិញ ដូច្នេះ ហើយដើរទៅកាន់ជនបទឈ្មោះភារុកច្នកៈ ក៏បានឃើញព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុក្នុងទី ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ហើយនិយាយប្រាប់រឿងនុំ។ ព្រះឧបាលិចេរដ៏មានអាយុបានប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ឥតមានអាបត្តិអ្វីដោយចំណែក នៃយល់សប្តិនោះទេ។

[៧២] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានឧបាលិកាម្នាក់ឈ្មោះសុបញ្ញា ជាស្រីមានសេចក្តីជ្រះថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញយ៉ាង នេះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេចុនធម្ម ស្រីនោះឈ្មោះថាឲ្យនូវទានដ៏ប្រសើរ។ លុះដល់នាងបានឃើញភិក្ខុទ្ធរូប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូម លោកនិមន្តមកសេពមេចុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្តូរស្រី ការសេពមេចុនធម្មនោះមិនគួរទេ។ នាងសុបញ្ញាពោលថា លោកម្ចាស់ សូម លោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះភ្លៅចុះ កាលបើលោកព្យាយាមដូច្នោះ លោកនឹងមិនមានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះ។

ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ សម័យនោះ ក្នុងក្រុងរាជ គ្រឹះ មានឧបាសិកាម្នាក់ឈ្មោះសុបញ្ញា ជាស្រីមានសេចក្តីជ្រះថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញយ៉ាងនេះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេចុនធម្ម ស្រី នោះឈ្មោះថាឲ្យនូវទានដ៏ប្រសើរ។ លុះដល់នាងបានឃើញភិក្ខុទ្រុប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកសេពមេចុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្អូនស្រី ការសេពមេចុនធម្មនោះមិនគួរទេ។ នាងសុបញ្ញាពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្ចិតចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ពោះចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ភ្នែកចុះ។ បេ។ លោក ម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់កចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់រន្ធត្រចៀកចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោក និមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្ចងសក់ចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះម្រាមដៃចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្ត មកចុះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងព្យាយាមឲ្យចេញទឹកស្កក្តៈដោយដៃខ្ញុំ កាលបើដូច្នោះ លោកនឹងមិនមានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៧៣] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានឧបាសិកាម្នាក់ឈ្មោះសន្ធា ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេចុនធម្ម ស្រីនោះឈ្មោះថាឲ្យនូវទានដ៏ប្រសើរ។ លុះដល់នាងបានឃើញភិក្ខុទ្រុប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូមលោក និមន្តមកសេពមេចុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្អូនស្រី ការសេពមេចុនធម្មនោះមិនគួរទេ។ នាងសន្ធាពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្ត មកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះភ្នែកចុះ កាលបើដូច្នោះ លោកនឹងមិនមានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះកើតមាន សេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៧៤] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានឧបាសិកាម្នាក់ឈ្មោះសន្ធា ជាស្រីមានសេចក្តីជ្រះថ្លាខ្សោយ។ នាងមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នោះថា ស្រីណាឲ្យនូវមេចុនធម្ម ស្រីនោះឈ្មោះថាឲ្យនូវទានដ៏ប្រសើរ។ លុះនាងបានឃើញភិក្ខុទ្រុប ក៏និយាយនិមន្តថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមក សេពមេចុនធម្មចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រកែកថា កុំប្អូនស្រី ការសេពមេចុនធម្មនោះមិនគួរទេ។ នាងសន្ធាពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមក ព្យាយាមត្រង់ផ្ចិតចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ពោះចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ ភ្នែកចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់កចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់រន្ធត្រចៀកចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ផ្ចងសក់ចុះ។ បេ។ លោកម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកព្យាយាមត្រង់ចន្លោះម្រាមដៃចុះ។ បេ។ លោក ម្ចាស់ សូមលោកនិមន្តមកចុះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងព្យាយាមឲ្យចេញទឹកស្កក្តៈដោយដៃខ្ញុំ កាលបើដូច្នោះ លោកនឹងមិនមានអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើតាមពាក្យនោះទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះកើតមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស។

[៧៥] សម័យនោះ ពួកលិច្ឆវិកុមារក្នុងក្រុងវេសាលីនាំភិក្ខុទ្រុបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងភិក្ខុនី។ បើអ្នកទាំងពីរមានសេចក្តី ត្រេកអរដូចគ្នា សង្ឃគប្បីឲ្យអ្នកទាំងពីរសឹកចេញ។ បើអ្នកទាំងពីរឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ អ្នកទាំងពីរមិនមានអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះ ក្នុង ក្រុងវេសាលី ពួកលិច្ឆវិកុមារនាំភិក្ខុទ្រុបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងសិក្ខុមាន។ បេ។ ឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងសាមណេរី។ បើ អ្នកទាំងពីរត្រេកអរដូចគ្នាហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យអ្នកទាំងពីរសឹកចេញ។ បើអ្នកទាំងពីរឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ អ្នកទាំងពីរឥតមានអាបត្តិឡើយ។

[៧៦] សម័យនោះ ក្នុងក្រុងវេសាលី ពួកលិច្ឆវិកុមារនាំភិក្ខុទ្រុបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងស្រីវេស្យា។ បេ។ ឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ ជាមួយនឹងមនុស្សខ្មើយ។ បេ។ ឲ្យធ្វើមោះមិនគាប់ជាមួយនឹងស្រីគ្រហស្ថ។ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ សង្ឃត្រូវឲ្យភិក្ខុ(នោះ)សឹកចេញ។ បើភិក្ខុ ឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ ភិក្ខុនោះ ក៏ឥតមានអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះ ក្នុងក្រុងវេសាលី ពួកលិច្ឆវិកុមារនាំភិក្ខុទ្រុបទៅ ហើយឲ្យធ្វើមោះមិន គាប់ចំពោះគ្នានឹងគ្នា។ បើអ្នកទាំងពីរមានសេចក្តីត្រេកអរដូចគ្នា សង្ឃត្រូវឲ្យអ្នកទាំងពីរសឹកចេញ។ បើអ្នកទាំងពីរឥតមានសេចក្តីត្រេកអរទេ អ្នក ទាំងពីរឥតមានអាបត្តិឡើយ។

[៧៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប ឬសខាងឯចាស់ និងនូវស្ករវិយាដែលជាគូស្រករ (របស់ខ្លួន) ពីដើម។ ឯភរិយាក៏និយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកចូរនិមន្តសឹកចេញទៅ ថាហើយក៏ស្ទុះទៅចាប់។ ភិក្ខុនោះថយដោះខ្លួន ក៏ដួលធ្លាក់ទៅក្រោយ។ ភរិយាចាស់ក៏ឡើងជិះ អង្គុយសង្កត់ពីលើអង្គជាត។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបានក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងបានត្រេកអរដែរឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានត្រេកអរទេ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនបានត្រេកអរ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[៧៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងព្រៃ។ មានកូនម្រឹគ១ ដើរមកកាន់ទីដែលភិក្ខុនោះកំពុងបន្ទោរបង់បស្សាវៈ ហើយផឹកនូវ បស្សាវៈ រួចបៀមនូវអង្កជាតដោយមាត់វា។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ក៏ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដីមាន ព្រះភាគ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

បឋមបារាជិក ចប់។

បារាជិកកណ្តេ ទុតិយសិក្ខាបទំ

(២. ទុតិយបារាជិក)

(បឋមភាណាវៈ ទុតិយសិក្ខាបទំ)

(-)

[៧៩] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅលើភ្នំគិរីជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្ត សម្លាញ់ គ្រាន់តែជួបឃើញគ្នាខ្លះ ជាមិត្តសម្លាញ់នៅរូបរម្មជាមួយគ្នាខ្លះ ធ្វើកុដិប្រក់ដោយស្មៅ ហើយចាំវស្សា (នៅនោះ)។ មានភិក្ខុ១រូប ឈ្មោះធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ធ្វើកុដិតូចប្រក់ដោយស្មៅ ហើយចាំវស្សានៅនោះដែរ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចាំ វស្សាគ្រប់៣ខែហើយ ក៏រុះរើកុដិស្មៅនោះ ហើយរៀបចំទុកដាក់ស្មៅ និងឈើ (តាមដោយឡែកស្រួលបួល) ហើយចេញទៅកាន់ជនបទចារិក។ ចំណែកខាងធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ក៏នៅតែក្នុងទីនោះអស់វស្សានូវរដូវ ហើយនៅអស់ហេមនូវរដូវ និងគីម្ហរដូវក្នុងទីនោះ (តទៅ ទៀត)។ គ្រានោះ កាលដែលធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧស នាំគ្នារុះ កុដិប្រក់ដោយស្មៅ(របស់ធនិយដ៏ភិក្ខុ) ហើយប្រមូលយកស្មៅ និងឈើទៅអស់។ ធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ក៏រកស្មៅ និងឈើមក ហើយសង់កុដិប្រក់ដោយស្មៅជាគំរប់ពីរដង។ កាលធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ពួកអ្នករកស្មៅ និងពួក អ្នករកឧស ក៏រុះកុដិស្មៅហើយជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅទៀតជាគំរប់ពីរដង។ ធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ក៏រកស្មៅ និងឈើមក ហើយសង់កុដិស្មៅជាគំរប់បីដង។ កាលធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧស ក៏រុះកុដិស្មៅហើយជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅទៀត ជាគំរប់បីដង។ គ្រានោះ ធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំងគ្រឹះរិះថា កាលអញចូលទៅ បិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧសមករុះរើកុដិ ហើយយកស្មៅ និងឈើទៅអស់ ដរាបអស់រវៈបីដងហើយ ឯខ្លួនអញជា អ្នកសិក្សារៀនសូត្រដោយពេញលេញ ឥតមានខ្វះខាតដោយសិល្បសាស្ត្រណាមួយឡើយ បានចេះប្រាកដក្នុងសិល្បសាស្ត្រខាងការងារស្មូនឆ្នាំង ក្នុងសំណាក់ គ្រូអាចារ្យរបស់ខ្លួនមកហើយដែរ បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវជាន់ដីដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើកុដិតូច១ ឲ្យសុទ្ធដោយដីទាំងអស់។ លំដាប់នោះ ធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ក៏ជាន់ដីដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើកុដិតូចដោយដីសុទ្ធទាំងអស់ រួចហើយយកស្មៅ ឧស និង អាចមន៍គោមកដុតកុដិនោះ (ដើម្បីឲ្យឆ្អិន)។ កុដិនោះមានទ្រង់ទ្រាយល្អ គួរចង់មើល គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មានពណ៌ក្រហម ដូចជាពណ៌នៃ សត្វមេភ្លៀង។ កុដិនោះ (កាលបើមានខ្យល់បក់មកត្រូវ ក៏មានសម្លេងលាន់ៗ) បីដូចជាសម្លេងកណ្តឹង។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ កាលយាងចុះពីភ្នំគិរីជ្ឈកូដជាមួយនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ទ្រង់ទតទៅឃើញកុដិនោះ មានទ្រង់ទ្រាយល្អគួរចង់មើល គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មានពណ៌ ក្រហម លុះទតហើយ ទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុដិនោះមានទ្រង់ទ្រាយល្អ គួរចង់មើល គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មានពណ៌ក្រហម ដូចជាពណ៌នៃសត្វមេភ្លៀងឬអ្វី។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបូជនសេចក្តីខ្ពង់ខ្ពស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុង គ្រា នោះ។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ការងារ) របស់មោឃបុរសនោះជាការងារមិនសមគួរ មិនមាន ទំនង មិនមានបែបផែន មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុដូចម្តេចក៏បានជាមោឃបុរសនោះជាន់ ដីដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើកុដិសុទ្ធដោយដីទាំងអស់ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីករុណា សេចក្តីអនុគ្រោះ និងសេចក្តីមិនបៀតបៀនដល់ ពួកសត្វមានជីវិត ទំនងជាមិនមានដល់មោឃបុរសនោះទេដឹង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅទំលាយកុដិនោះចេញ កុំឲ្យបណ្តាជនជា ខាងក្រោយបៀតបៀនបំផ្លាញដល់បាណជាតិទៀតឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកុដិឲ្យសុទ្ធដោយដីទាំងអស់ទេ បើភិក្ខុណាធ្វើ ភិក្ខុ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងនេះ រួចហើយ កុដិនោះនៅក្នុងទីណា នាំគ្នាចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏វាយបំបាក់កុដិនោះទៅ។ គ្រានោះ ធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង សួរភិក្ខុទាំងនោះថា នៃលោកទាំងឡាយ ចុះ ហេតុអ្វីបានជាលោកនាំគ្នាមកវាយបំបាក់កុដិខ្ញុំដូច្នេះ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យវាយបំបាក់។ ធនិយដ៏ភិក្ខុឆ្លើយតបថា អើ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគជាធម្មសាមី ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យវាយបំបាក់ មិនន្តាយបំបាក់ចុះ។

[៨០] លំដាប់នោះ ធនិយដ៏មានអាយុជាកុម្មការបុត្រមានសេចក្តីគ្រឹះរិះថា កាលដែលអញចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករកស្មៅ និងពួកអ្នករកឧសមករុះកុដិដែលប្រក់ដោយស្មៅ ហើយជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើអស់ទៅ ដរាបអស់រវៈបីដង កុដិដែលអញធ្វើហើយឲ្យសុទ្ធ ដោយដីទាំងអស់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ត្រាស់ប្រើឲ្យភិក្ខុវាយបំបាក់ចេញអស់ មានបុរសអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំង²¹ ឃ្លាំង (១នាក់) អញធ្លាប់ស្គាល់ដែរ បើដូច្នោះមានតែអញត្រូវសុំឈើនឹងអ្នកដែលកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុង ឃ្លាំងរបស់ស្តេច ហើយធ្វើកុដិដោយឈើ វិញ។ លំដាប់នោះ ធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំង ក៏ចូលទៅរកអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងរបស់ស្តេច លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ និយាយនឹងអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងរបស់ស្តេចនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ កាលអាត្មាចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក មានពួកអ្នករក ស្មៅ និងពួកអ្នករកឧសមករុះកុដិដែលប្រក់ដោយស្មៅ ហើយជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅអស់ (តែដូច្នោះឯង) អស់រវៈបីដងហើយ កុដិដែល អាត្មាធ្វើហើយឲ្យសុទ្ធដោយដីទាំងអស់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ប្រើឲ្យភិក្ខុវាយបំបាក់បំបែកចេញអស់ នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ចូរអ្នក ប្រគេនឈើមកអាត្មា ៗចង់ធ្វើកុដិឈើ។ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងរបស់ស្តេចឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឈើដែលខ្ញុំករុណាល្មម គួរសមនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់នោះ គ្មានទេ មានតែឈើព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរដែលទុកប្រយោជន៍ ការពារអន្តរាយ លោកម្ចាស់ បើព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ (មានអ្វី) លោកម្ចាស់ឲ្យគេមកនាំយកទៅចុះ។ ធនិយដ៏ភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ស្តេចប្រគេនហើយតើ។ លំដាប់ នោះ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងរបស់ស្តេចគិតថា សមណៈទាំងនេះជាសក្យបុត្រ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនូវធម៌ មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តស្មើជាប្រក្រតី មានកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ លោកនិយាយតែពាក្យពិត លោកជាអ្នកមានសីល និងមានធម៌ដ៏ល្អ សូម្បីស្តេចក៏ជ្រះថ្លានឹងសមណៈទាំងនេះ ពេញទី (បើដូច្នោះ) របស់ដែលគេមិនទាន់ឲ្យ លោកមិនគួរនឹងនិយាយថាគេឲ្យទេ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏និយាយនឹងធនិយដ៏មានអាយុជា កូនស្មូនឆ្នាំងថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឲ្យគេមកនាំយកឈើនោះទៅចុះ។ គ្រានោះ ធនិយដ៏មានអាយុជាកូនស្មូនឆ្នាំងឲ្យមនុស្ស កាត់ឈើនោះជាកំណាត់ តូចកំណាត់ធំ ហើយឲ្យដឹកនាំយកទៅដោយរទេះទាំងឡាយ ហើយបានចាត់ចែងធ្វើកុដិឈើ។

[៨១] គ្រានោះ វស្សាការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ កាលដើរពិនិត្យត្រាមើលការងារក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ក៏ចូលទៅរកអ្នកកាន់ កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងរបស់ស្តេច លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងរបស់ស្តេចនោះថា នៃនាយឈើ ព្រះរាជទ្រព្យឯណាសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកប្រយោជន៍ការពារអន្តរាយ ឈើនោះនៅឯណា។ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងរបស់

ស្តេចឆ្លើយថា បពិត្រលោកជាម្ចាស់ ឈើនោះស្តេចបានប្រគេនទៅធនិយភិក្ខុជាម្ចាស់ជាកូនស្នូនឆ្នាំងហើយ។ លំដាប់នោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈមានសេចក្តីតូចចិត្ត (ដោយគិត) ថា ចុះហេតុអ្វីក៏បានជាស្តេចប្រគេនឈើព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកប្រយោជន៍ការពារអន្តរាយទៅធនិយភិក្ខុជាកូនស្នូនឆ្នាំងវិញ។ គ្រានោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈ ចូលទៅក្នុងទីដែលព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលថា បានឮថា ឈើព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកប្រយោជន៍ការពារអន្តរាយ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រគេនទៅធនិយភិក្ខុមែនឬ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសួរថា អ្នកណានិយាយយ៉ាងនេះ។ មហាមាត្យឆ្លើយថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកឯងឲ្យមនុស្សទៅនាំអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើមកមើល។ លំដាប់នោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ ក៏ឲ្យមនុស្សទៅចាប់ចងអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើហើយនាំមក។

[៨២] ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង បានឃើញអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើ ដែលជាប់ក្តី ហើយគេកំពុងបណ្តើរទៅ លុះឃើញហើយ ក៏សួរអ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើនោះថា ចុះហេតុអ្វីអារុសោ បានជាអ្នកត្រូវគេចង់បណ្តើរទៅដូច្នោះ។ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ព្រោះរឿងឈើនោះ។ ធនិយភិក្ខុឆ្លើយថា អារុសោ អ្នកទៅចុះ អាត្មានឹងទៅដែរ។ អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាឈើឆ្លើយថា លោកម្ចាស់គួរមក ខ្ញុំព្រះករុណាលំបាកមុនហើយ។ លំដាប់នោះ ធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកុម្មារបុត្រ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះរាជដំណាក់នៃព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានក្រាលប្រគេន។ វេលានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ក៏ចូលទៅត្រង់កន្លែងដែលធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកុម្មារបុត្រគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំចំពោះធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកុម្មារបុត្រ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសួរធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំងថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បានឮថា ឈើព្រះរាជទ្រព្យសម្រាប់ជួសជុលព្រះនគរ ដែលទុកបម្រុងការពារអន្តរាយ ខ្ញុំបានប្រគេនលោកពិតមែនឬ។ ធនិយភិក្ខុឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរមហារាជ ពិតមែន។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ធម្មតាយើងជាស្តេចមានកិច្ចច្រើន ការងារដែលត្រូវធ្វើក៏មានច្រើន បើទុកជាយើងឲ្យមែន ក៏នឹកមិនឃើញដែរ ហេតុនេះសូមលោករំលឹកខ្ញុំផង។ ធនិយភិក្ខុឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរមហារាជ សូមព្រះអង្គទ្រង់រំពឹងទៅមើល កាលដែលទ្រង់ទើបបានរាជានិសេកនោះ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូល មានសភាពយ៉ាងនេះថា ស្មៅ ឈើ និងទឹក ខ្ញុំបានឲ្យហើយ ដល់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ៗចូរប្រើប្រាស់ (នូវស្មៅឈើ និងទឹកនោះចុះ)។ ព្រះបាទពិម្ពិសារមានព្រះបន្ទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនឹកឃើញហើយ (ប៉ុន្តែថា) សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីអៀនខ្មាសសេចក្តីសង្ស័យ និងមានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ រមែងកើតមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងហេតុនីមួយសូម្បីតែបន្តិចបន្តួច ស្មៅ ឈើ និងទឹក ដែលខ្ញុំនិយាយថាឲ្យនោះ គឺឲ្យចំពោះសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ព្រោះថា ស្មៅ ឈើ និងទឹកនោះឯង ដែលមានក្នុងព្រៃឥតមានអ្នកណាហ្នងហែងឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកសំគាល់អាងដោយហេតុបន្តិចបន្តួចនោះ ដើម្បីនាំយកឈើដែលគេមិនបានឲ្យយ៉ាងនេះ មនុស្សទាំងឡាយប្រហែលដូចខ្ញុំនឹងសម្លាប់ ឬចង ឬបំបរបង់ នូវសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ ដូចម្តេចកើត បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តទៅចុះ លោករួច (ទោស) ហើយដោយសាររោម (គឺភេទនៃបព្វជិត) លោកកុំធ្វើយ៉ាងនេះទៀតឡើយ។

[៨៣] មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា សមណៈជាសក្យបុត្តទាំងនេះគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នកទ្រុស្តសីលនិយាយកុហក គួរណាស់តែសមណៈទាំងនេះប្រព្រឹត្តនូវធម៌ មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តស្មើជាប្រក្រតី និងប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ និយាយទៀងត្រង់ មានសីល និងមានធម៌ល្អ ទើបនឹងប្តេជ្ញា (ខ្លួនជាសមណៈបាន) ភាវៈនៃសមណៈរបស់លោកទាំងនេះគ្មានទេ ភាវៈនៃធម៌ដ៏ប្រសើររបស់លោកទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់លោកទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់លោកទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់លោកទាំងនេះនឹងមានមកអំពីឯណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់លោកទាំងនេះនឹងមានមកអំពីឯណា លោកទាំងនេះប្រាសហើយចាកសាមញ្ញគុណ លោកទាំងនេះប្រាសហើយចាកព្រហ្មញ្ញគុណ សមណៈទាំងនេះហ៊ានបញ្ឆោតដល់ស្តេចផែនដី ចំណង់បើមនុស្សឯទៀតយ៉ាងណាទៅអេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ដូច្នោះហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស អ្នកអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្រៀស មានប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ទៅយករបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺឈើរបស់ស្តេច (ដូច្នោះ)។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំងក្នុងវេលានោះថា ធនិយភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងបានយករបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺឈើរបស់ព្រះរាជា មែនឬ។ ធនិយភិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលធនិយភិក្ខុថា នែមោយបុរស កម្មនេះជាកម្មមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែបផែន មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នែមោយបុរស ហេតុអ្វីក៏បានជាអ្នកឯងទៅយករបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺឈើរបស់ព្រះរាជា (ដូច្នោះ) នែមោយបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ នោះទេ នែមោយបុរស អំពើនេះប្រាកដជានាំបណ្តាលមនុស្សពួកខ្លះ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យខាតខានមានសេចក្តីជ្រះថ្លា និងនាំបណ្តាលមនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យបាត់ជ្រះថ្លាទៅវិញ។ សម័យនោះ មានមហាមាត្យម្នាក់ ពីដើមធ្លាប់ធ្វើជាចៅក្រមចាស់ បានបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ (ភិក្ខុនោះឯង) បានទៅអង្គុយជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ វេលានោះ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជចាប់ចោរបានហើយ សម្លាប់ក្តី ឃុំខាំក្តី និរទេសក្តី ដោយរបស់មានដម្លែចំនួនប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយរបស់មានដម្លែចំនួន១បាន ឬគួរដល់១បាន ឬច្រើនជាង១បាន។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គេចាយប្រាក់៥មាសក៏ជា១បាន។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលធនិយភិក្ខុដ៏មានអាយុជាកូនស្នូនឆ្នាំង ដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃការដែលគេពិបាកចិញ្ចឹម។ បេ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់សរសើរគុណនៃការប្រារព្ធព្យាយាម រួចទ្រង់សំដែងនូវធម្មិតថា ដ៏សមគួរដល់សិក្ខាបទនោះ ឲ្យមានទំនងតាមសិក្ខាបទនោះចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំ។ បេ។ ហើយទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នោះថា

ភិក្ខុណាមួយកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយចំណែកនៃចិត្តលួច ស្តេចទាំងឡាយចាប់បានចោរហើយ ត្រូវសម្លាប់ក្តី ឃុំខាំងក្តី និងទេសក្តី ដោយពាក្យថា អាងជាចោរ ជាមនុស្សពាលវង្វេង ជាមនុស្សលួចព្រោះអទិន្នាទាន មានសភាពយ៉ាងណា ភិក្ខុកាលដែលកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបាណជិក រកសំវាសគ្មាន (គឺឥតមានកិរិយានៅរូបរួមគ្នាបាន)។

សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះ។

[៨៤] សម័យនោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់កំពង់របស់ជាងជ្រលក់ ហើយលួចយកបង្ហូរសំពត់របស់ជាងជ្រលក់ មកកាន់អាមាម ហើយចែកគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកទាំងឡាយជាអ្នកមានបុណ្យច្រើន ចំរើកើតឡើងដល់លោកច្រើន។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ បុណ្យរបស់យើងមានមកពីណា អម្បាញ់មិញយើងទៅឯកំពង់របស់ជាងជ្រលក់ ហើយយើងបានលួចយកបង្ហូរសំពត់របស់ជាងជ្រលក់មកទេតើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា អាវុសោ សិក្ខាបទ ព្រះបរមគ្រូទ្រង់បញ្ញត្តិរួចហើយតើ ចុះហេតុអ្វីបានជាលោកនាំគ្នាទៅលួចបង្ហូរសំពត់របស់ជាងជ្រលក់មក។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អាវុសោ សិក្ខាបទ ព្រះបរមគ្រូជាម្ចាស់ទ្រង់បញ្ញត្តិរួចហើយក៏ពិតមែន តែថាសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិចំពោះតែក្នុងស្រុក ត្រង់ក្នុងព្រៃទ្រង់មិនបញ្ញត្តិទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយថា អាវុសោ សិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិហើយក្នុងស្រុកនោះក៏ប្រាកដ ដូចជាក្នុងព្រៃដូច្នោះដែរ មិនមែនឬអ្វី នៃអាវុសោ អំពើដែលលោកធ្វើនេះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែបផែន មិនមែនជាបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃអាវុសោទាំងឡាយ ចុះហេតុដូចម្តេច ក៏បានជាលោកនាំគ្នាទៅលួចបង្ហូរសំពត់របស់ជាងជ្រលក់មក ម្ចាស់អាវុសោ កម្មនេះមិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមាន សេចក្តីជ្រះថ្លាហើយនោះទេ ម្ចាស់អាវុសោ កម្មនេះប្រាកដជានាំបណ្តាលឲ្យមនុស្សពួកខ្លះដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យខានបានកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា និងនាំបណ្តាលមនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យត្រឡប់ជាអាយសាយបាត់សេចក្តីជ្រះថ្លាទៅវិញ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏គិត៖ ដៀលឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដោយអនេកបរិយាយ ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអ្នកឯងនាំគ្នាទៅកាន់កន្លែងដែលជាងជ្រលក់គេលាត្រដាងសំពត់ ហើយបានលួចបង្ហូរសំពត់របស់ជាងជ្រលក់មែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គិត៖ ដៀលឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ ជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែបផែន មិនមែនជាបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកនាំគ្នាទៅលួចបង្ហូរសំពត់របស់ជាងជ្រលក់ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើតជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះ ទេ។ បើ។ និងនាំបណ្តាលឲ្យជនពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ត្រឡប់ជាអាយសាយបាត់សេចក្តីជ្រះថ្លាទៅវិញ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គិត៖ ដៀលឆព្វគ្គិយភិក្ខុដោយព្រះពុទ្ធដីកាជាអនេក បរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងទោសនៃការដែលគេពិបាកចិញ្ចឹម។ បើ។ ទើបទ្រង់ត្រាស់សរសើរគុណនៃការប្រារព្ធនូវព្យាយាម រួចហើយទ្រង់សំដែងនូវធម្មិកថាដ៏សមគួរដល់សិក្ខាបទនោះ។ ឲ្យមានទំនងតាមសិក្ខាបទនោះ។ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំ។ បើ។ ហើយទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះថា

ភិក្ខុណាមួយកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយចំណែកនៃចិត្តលួច អំពីស្រុកក្តី ព្រៃក្តី ស្តេចទាំងឡាយចាប់បានចោរហើយត្រូវសម្លាប់ក្តី ឃុំខាំងក្តី និងទេសក្តី ដោយពាក្យថា ឯងជាចោរ ជាមនុស្សពាលវង្វេង ជាមនុស្សលួច ព្រោះអទិន្នាទាន មានសភាពយ៉ាងណា ភិក្ខុកាលដែលកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ មានសភាពយ៉ាងនោះ ភិក្ខុនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបាណជិករកសំវាសគ្មាន (គឺឥតមានកិរិយានៅរូបរួមគ្នាបាន)។

[៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ សេចក្តីថា ឯណា ប្រាកដដូចជាឯណា។ បើ។ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា ណាមួយ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ។ បើ។ សេចក្តីថា ភិក្ខុនេះតថាគតអធិប្បាយក្នុងសេចក្តីនេះ។ ដែលឈ្មោះថា ស្រុក(នោះ) គឺស្រុកដែលមានខ្ទមមួយក្តី ស្រុកដែលមានខ្ទមពីរក្តី ស្រុកដែលមានខ្ទមបីក្តី ស្រុកដែលមានខ្ទមបួនក្តី ស្រុកដែលមានមនុស្សក្តី ស្រុកដែលឥតមនុស្សក្តី ស្រុកដែលមានរបងឬកំផែងក្តី ស្រុកដែលឥតរបងឬកំផែងក្តី ស្រុកដែលគេទើបតាំងនៅថ្មី (មានផ្ទះពីរបី) ដូចជាគោឈរក្តី ពុំនោះសោត ប្រទេសណាដែលមានពួកឈ្មួញបានអាស្រ័យនៅលើសជាង៤ខែឡើងទៅ ប្រទេសនោះក៏លោកហៅថាស្រុក។ ដែលឈ្មោះថាឧបចារនៃស្រុក (នោះ) គឺទីដែលធ្លាក់ចុះដុំដីរបស់មជ្ឈិមបុរសឈរប្របធរណីទ្វារស្រុកដែល មានរបង ឬកំផែង ចោលទៅ (ឬ) ទីដែលធ្លាក់ចុះដុំដីរបស់មជ្ឈិមបុរសឈរប្របឧបចារផ្ទះនៃស្រុកដែលឥតរបង ឬកំផែង ចោលទៅ។ ដែលឈ្មោះថាព្រៃ (នោះ) គឺទីដីសេស លើកលែងតែស្រុក និងឧបចារនៃស្រុកចេញ ឈ្មោះថាព្រៃ។ ដែលឈ្មោះថាទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ (នោះ) គឺរបស់ណាដែលគេមិនទាន់ឲ្យ មិនទាន់លះបង់ឲ្យ មិនទាន់ដាច់ចិត្តឲ្យ គេរក្សាទុក គេគ្រប់គ្រងទុក គេនៅប្រកាន់ គេនៅហ្នងហែង ទ្រព្យនោះឈ្មោះថា ទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ។ ត្រង់បទថា ដោយចំណែកនៃចិត្តលួច សេចក្តីថា ភិក្ខុមានចិត្តជាអ្នកលួច គឺថា ភិក្ខុមានចិត្តបម្រុងនឹងលួច។

[៨៦] ត្រង់បទថា គប្បីកាន់យក សេចក្តីថា ភិក្ខុគប្បីចាប់យក គប្បីនាំទៅ គប្បីលួចយក គប្បីឲ្យកំរើកតវិយាបថ គប្បីឲ្យឃ្លាតចាកទី គប្បីឈានកន្លងនូវទីដែលកំណត់។

[៨៧] ដែលឈ្មោះថា មានសភាពយ៉ាងណា (នោះ) គឺទ្រព្យចំនួនមួយបាន ឬទ្រព្យគួរដល់ថ្លៃមួយបាន ឬថា ក្រែលែងជាងមួយបានឡើងទៅ។ ដែលឈ្មោះថា ស្តេចទាំងឡាយ (នោះ) គឺស្តេចជាធំលើប្រចាំទាំងអស់ ស្តេចជាធំក្នុងប្រទេស ពួកអ្នកគ្រួសារមណ្ឌល (ចៅហ្វាយខេត្ត) ពួកអ្នកបរិភោគស្រុកជាលំដាប់ (ចៅហ្វាយស្រុក) ពួកអ្នកកាត់ក្តី ពួកមហាមាត្យ ពុំនោះសោត ពួកឥស្សរជនណាជាអ្នកគ្រួសារក្នុងការកាប់សម្លាប់

ពួកវាស្បែកជនទាំងនោះ ឈ្មោះថាស្តេច។ ដែលឈ្មោះថា ចោរ(នោះ) គឺអ្នកណាដែលកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យ មានដំបូម្រមាណ ៥មាសក ឬច្រើនជាង៥មាសកឡើងទៅ ដោយចំណែកនៃចិត្តលួច អ្នកនោះឈ្មោះថា ចោរ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីសម្លាប់ក្តី សេចក្តីថា គប្បីសម្លាប់ ដោយដៃក្តី ដោយជើងក្តី ដោយរំពាត់ខ្សែត្រីក្តី ដោយផ្តៅក្តី ដោយដង្ហែងក្តី ដោយកាប់កាត់ក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីចងក្តី សេចក្តីថា គប្បីចង ដោយចំណងគឺខ្សែក្តី ដោយចំណងគឺខ្លោះក្តី ដោយចំណងគឺច្រវាក់ក្តី ដោយបង្ហាត់ទុកក្នុងផ្ទះក្តី ដោយបង្ហាត់ទុកក្នុងក្រុងក្តី ដោយបង្ហាត់ទុកក្នុងស្រុកក្តី ដោយបង្ហាត់ទុកក្នុងនិគមក្តី ឬគប្បីធ្វើនូវការរុំខាងដោយបុរស។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីបំបរបងក្តី ឬថាគប្បីនិរទេសក្តី សេចក្តីថា គប្បីបំបរបងចាក ស្រុកក្តី ចាកនិគមក្តី ចាកក្រុងក្តី ចាកជនបទក្តី ចាកប្រទេសក្នុងជនបទក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា អ្នកឯងជាចោរ អ្នកឯងជាពាល អ្នកឯងជាបុគ្គល រង្វេង អ្នកឯងជាអ្នកលួចនេះ ជាពាក្យជេរប្រទេច។

[៨៨] ដែលឈ្មោះថា មានសភាពដូច្នោះ (នោះ) គឺទ្រព្យចំនួនមួយបាន ឬទ្រព្យគួរដល់ដំបូមួយបាន ឬថា ក្រែលែងជាងមួយបានឡើងទៅ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលកាន់យក សេចក្តីថា កាលចាប់យក កាលនាំទៅ កាលលួច កាលឲ្យកំរើកឥរិយាបថ កាលឲ្យឃ្លាតចាកទី កាលឲ្យកន្លងហួសទី ដែលកំណត់។

[៨៩] ត្រង់បទថា ភិក្ខុនេះដែរ គឺពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុដែលមានក្នុងសិក្ខាបទមុន។ ត្រង់ពាក្យថា ជាបារាជិក អធិប្បាយជាសេចក្តី ឧបមាថា ធម្មតាស្លឹកឈើទុំដែលជ្រុះចាកទងហើយ មិនអាចត្រឡប់ទៅជាមានពណ៌ខៀវវិញបាន ដូចម្តេចមិញ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិន បានឲ្យចំនួន១បាន ឬគួរដល់ដំបូមួយបាន ឬថា ក្រែលែងជាង១បានឡើងទៅ ដោយចំណែកនៃចិត្តលួច ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាពូជពង្ស របស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ ដូច្នោះដែរ ព្រោះហេតុនោះ បានជាគាត់ចាកហៅភិក្ខុនោះជាបារាជិក។ ត្រង់បទថា រកសំវាសគ្មាន (នោះ) សេចក្តីថា សង្ឃកម្មជាមួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា ការសិក្សាស្នើគ្នា នេះឈ្មោះថា សំវាស សំវាសនោះមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុដែលត្រូវបារាជិកនោះឡើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាគាត់ចាកហៅថា រកសំវាសគ្មាន។

[៩០] (មាតិកាវាយឈ្មោះទ្រព្យ) ទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងដី ស្ថិតនៅលើគោក ស្ថិតនៅក្នុងដីអាកាស ស្ថិតនៅលើផ្ទៃ ស្ថិតនៅក្នុងទឹក ស្ថិតនៅ ក្នុងទុក ស្ថិតនៅលើឃ្នាស ស្ថិតនៅលើភារៈ ស្ថិតនៅក្នុងច្បារ ស្ថិតនៅក្នុងវត្ត ស្ថិតនៅក្នុងស្រែ ស្ថិតនៅក្នុងទីដី ស្ថិតនៅក្នុងស្រុក ស្ថិតនៅក្នុងព្រៃ ទឹក ឈើស្នួន ដើមឈើ របស់ដែលគេកំពុងនាំទៅ របស់ដែលគេធ្វើ ទីដែលហួតពន្ធ (គយ) សត្វមានជីវិត គឺមនុស្ស សត្វគ្មានជើង សត្វជើងពីរ សត្វជើងបួន សត្វជើងច្រើន អ្នកកំណត់របស់ដើម្បីឲ្យគេលួច អ្នករក្សារបស់ធ្វើរុកមួយរំពេច កិរិយាលួចយកដោយបបួលគ្នា សង្កេតកម្ម និមិត្ត កម្ម។

[៩១] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងដី (នោះ) គឺទ្រព្យដែលគេកប់លាក់ទុកក្នុងដី។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចនូវទ្រព្យដែលស្ថិត នៅក្នុងដី ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ក្តី ស្វែងរកចបក្តី កញ្ជើក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុកាត់នូវឈើ ឬរលីដែលកើតក្នុងទីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុជីក ឬកាយ ឬគាស់នូវអាចមន៍ដី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុចាប់ពាល់នូវឆ្នាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើកត្រូវ អាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត បញ្ចូលនូវភាជនៈរបស់ខ្លួនទៅ ហើយចាប់ពាល់នូវវត្ថុមានដំឡៃ ប្រមាណ៥មាសកៈ ឬក្រែលែងជាង៥មាសកៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ធ្វើទ្រព្យឲ្យចូលទៅក្នុងភាជនៈរបស់ខ្លួនក្តី កាត់ដាច់នូវក្តាប់ដៃក្តី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវភណ្ឌដែលគេដោតក្រុងដោយខ្សែ គឺសង្វារក្តី ខ្សែក្តី ខ្សែចង្កេះក្តី សម្ពត់សាដកក្តី ឈ្នួតក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ចាប់ត្រង់ទីបំផុត ហើយលើកឡើង ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ កាលបើប៉ះ ទង្កក រួចនាំយកចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ដោយហោចទៅសូម្បីតែឲ្យផុតពីមាត់ឆ្នាំង ប្រមាណប៉ុនចុងសក់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមាន ថេយ្យចិត្ត ដឹកនូវសប្បីក្តី ប្រេងក្តី ទឹកឃ្មុំក្តី ទឹកអំពៅក្តី ជារបស់មានដំឡៃប្រមាណ៥មាសកៈ ឬក្រែលែងជាង៥មាសកៈឡើងទៅ ដោយប្រយោគ តែមួយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុទំលាយក្តី ចាក់ចោលក្តី ដុតចោលក្តី ធ្វើ (នូវវត្ថុមានសប្បីជាដើមនោះ) ឲ្យជារបស់ប្រើប្រាស់មិនកើតក្តី ក្នុង ទីនោះឯង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៩២] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅលើគោក (នោះ) គឺទ្រព្យដែលគេដក់ម្តងទុកលើទីគោក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែល ស្ថិតនៅលើទីគោក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៩៣] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងដីអាកាស (នោះ) គឺភណ្ឌដែលទៅក្នុងដីអាកាស ទោះសត្វភ្ញាក់ក្តី ចចាតក្តី ទទាក្តី ចាបក្តី ឬជាសម្ពត់ សាដកក្តី ឈ្នួតក្តី ប្រាក់ក្តី មាសក្តី ដែលដាច់ធ្លាក់ចុះ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចនូវភណ្ឌ ដែលស្ថិតនៅក្នុងដីអាកាស ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យ បានពីរនាក់ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្លាក់ចំបង់នូវដំណើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវ អាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៩៤] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅលើផ្ទៃ (នោះ) គឺភណ្ឌដែលដក់ម្តងនៅលើផ្ទៃ (អធិប្បាយថា) ទ្រព្យដែលគេដក់ម្តងទុកលើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ឬទ្រព្យដែលគេពាក់លើឈើស្បៀងសម្រាប់ពាក់ចីរក្តី លើខ្សែសម្រាប់ពាក់ចីរក្តី លើចម្រើងជញ្ជាំងក្តី លើដៃកែវក្តី ដែលគេព្យួរទុកលើដើមឈើក្តី ដោយហោចទៅ ទ្រព្យដែលគេដក់ម្តងទុកលើដើងបាត្រក្តីដោយ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចយកភណ្ឌដែលស្ថិតនៅលើផ្ទៃ ហើយ ស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក។

[៩៥] ដែលឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងទឹក (នោះ) គឺភណ្ឌដែលគេដក់ម្តងទុកក្នុងទឹក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តថា អញនឹងលួចយកភណ្ឌដែល ស្ថិតនៅក្នុងទឹក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានពីរនាក់ក្តី ដើរទៅតែឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មុជចុះក្តី ងើបឡើងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ធ្វើឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ផ្តាខប្បលក្តី ផ្តាឈូកក្រហមក្តី

ផ្កាយកសត្តិ ក្រអៅល្អកត្តិ ត្រីត្តិ អណ្តើកត្តិ ដែលកើតក្នុងទឹកនោះ មានដំឡៃ៥មាសកត្តិ លើសពី៥មាសកត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យ កំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៩៦] គេឆ្កង (នូវទីមានទឹក មានស្ទឹងនិងទន្លេដាច់ដើម) ដោយរបស់អ្វី របស់នោះឈ្មោះថាទូក។²²⁾ ទ្រព្យដែលគេដាក់ទុកនៅក្នុងទូក ឬលើ ទូក ឈ្មោះថាទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងទូក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងទូក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរ នាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់(ទ្រព្យនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (ធ្វើទ្រព្យនោះ)ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (ធ្វើទ្រព្យនោះ) ឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចយកទូក ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ (ទូកនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទូកនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ស្រាយចំណង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ស្រាយ ចំណងរួចហើយ ចាប់ត្រូវ(ទូក) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (ធ្វើទូក)ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (ធ្វើទូក) ឲ្យអណ្តើកច្រាសទឹកក្តី បណ្តោយទឹកក្តី ទទឹង ទឹកក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីធ្វើឲ្យឃ្លាតចាកទីប៉ុនចម្រៀកសក់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៩៧] អង្រើងស្តែង រថ រទេះ រថទ្រង់ក្រៀង ឈ្មោះថាយាន។ ទ្រព្យដែលដាក់ក្នុងយាន ឬលើយាន ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅលើយាន។ ភិក្ខុមាន ថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលស្ថិតនៅលើយាន ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមាន ថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចយកយាន ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់យាននោះ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើយាននោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើយាននោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៩៨] ទ្រព្យដែលនៅលើក្បាល (ទ្រនួល) នៅលើ ក (ទ្រព្យដែលរែក ឬលី) នៅលើចង្កេះ (កណ្តៀត) និងទ្រព្យដែលយូរនឹងដៃ ឈ្មោះថា ភារៈ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តចាប់ពាល់ភារៈដែលនៅលើក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើភារៈនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ដាក់ភារៈនោះចុះមក ដល់ត្រឹម-ក ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ភារៈដែលនៅលើ ក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើភារៈនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ដាក់ចុះមកដល់ត្រឹមចង្កេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តចាប់ពាល់ភារៈដែលនៅលើចង្កេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើភារៈនោះឲ្យកំរើក ត្រូវ អាបត្តិចុល្ល័យ។ ដាក់ចុះមកកាន់ជាប់នឹងដៃ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ដាក់ចុះនូវភារៈដែលនៅក្នុងដៃមកលើផែនដី ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តកាន់យកទ្រព្យអំពីផែនដីទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[៩៩] សួនផ្កាលើ សួនផ្លែលើ ឈ្មោះថាអាមាម (សួនច្បារ) ទ្រព្យដែលបុគ្គលដឹកលំទុកក្នុងសួនច្បារមាន៤កន្លែង គឺក្នុងដី១ លើគោក១ ឯ អាកាស១ លើធ្នើរ១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងសួនច្បារ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យនៅក្នុងសួនច្បារ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យ បានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើ ទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់បុសលើក្តី សម្បកលើក្តី ស្លឹកលើក្តី ផ្កាលើក្តី ផ្លែលើក្តី ដែលដុះ ក្នុងសួនច្បារនោះ ទោះមានដម្លែប្រមាណ៥មាសកត្តិ លើពី៥មាសកត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើរបស់ នោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុចោទប្រកាន់យកសួនច្បារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់សួនច្បារសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើម្ចាស់សួនច្បារដាក់ធុរៈថា សួនច្បារមុខជានឹងមិនបានមកអញវិញទេ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺ កាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬក្នុងរាជត្រកូល ហើយស្លឹកពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យយកសាក្សីកោង ធ្វើម្ចាស់សួនច្បារឲ្យចាញ់) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ម្ចាស់របស់ (គឺ បើពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យកាត់សេចក្តីនោះតាមធម៌វិន័យជាសត្តសាសនា ហើយត្រឡប់ចាញ់លើខ្លួនឯងវិញ) ត្រូវ អាបត្តិចុល្ល័យ។

[១០០] ទ្រព្យដែលបុគ្គលដឹកលំទុកក្នុងវិហារ (វត្ត) មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើធ្នើរ១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យនៅក្នុងវត្ត។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលបិតនៅក្នុងវត្ត ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុចោទ ប្រកាន់យកវត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើម្ចាស់វត្តឲ្យកើតសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើម្ចាស់វត្តដាក់ធុរៈថា វត្តមុខជាមិនបានមកអញវិញទេ ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺកាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬរាជត្រកូល ភិក្ខុបានស្លឹកដល់ពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យ កាត់សេចក្តីដោយមិនយុត្តិធម៌) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ម្ចាស់របស់វិញ (គឺពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ថា ឲ្យភិក្ខុ ចាញ់វិញ) ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។

[១០១] ស្រូវទាំងឡាយយ៉ាង មានស្រូវសាលីជាដើមក្តី ផ្លែលើទាំងឡាយ មានសណ្តែករាជមាសជាដើមក្តី ដុះក្នុងទីណា ទីនោះឈ្មោះថា ខេត្ត (ស្រែ)។ ទ្រព្យដែលបុគ្គលដឹកលំទុកក្នុងស្រែ មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើធ្នើរ១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យនៅក្នុងស្រែ។ ភិក្ខុ មានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យនៅក្នុងស្រែដូច្នោះ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចាប់ ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុមាន ថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ស្រូវទាំងឡាយ មានស្រូវសាលីជាដើមក្តី ផ្លែលើទាំងឡាយ មានសណ្តែករាជមាសជាដើមក្តី ដែលដុះក្នុងស្រែនោះ មាន ដម្លែប្រមាណ៥មាសកត្តិ លើសពី៥មាសកត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុចោទប្រកាន់យកស្រែ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់ស្រែកើតសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើម្ចាស់ស្រែដាក់ធុរៈថា ស្រែមុខ ជានឹងមិនបានមកអញវិញទេ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺកាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬក្នុងរាជ ត្រកូល ហើយស្លឹកពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យយកសាក្សីកោង ធ្វើម្ចាស់ស្រែឲ្យចាញ់) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ម្ចាស់របស់ (គឺបើពួក អ្នកវិនិច្ឆ័យកាត់ក្តីនោះតាមធម៌ជាសត្តសាសនា ហើយត្រឡប់ជាចាញ់លើខ្លួនឯងវិញ) ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ភិក្ខុបង្ខិតគោលក្តី ខ្សែក្តី របងក្តី ទំនប់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ នៅតែប្រយោគមួយមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ លុះប្រយោគមួយនោះមកដល់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១០២] ទីសួនច្បារ និងទីវត្ត ឈ្មោះថាវត្ត (ទីដី)។ ទ្រព្យដែលគេដកម្តងទុកក្នុងទីដី មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើផ្ទៃដី១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងទីដី។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលគេដកម្តងទុកក្នុងទីដី ស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុចោទប្រកាន់យកទីដី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់ដីកើតសង្ស័យ ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ បើម្ចាស់ដីដាក់ផ្ទះថា ដីមុខជាមិនបានមកអញវិញទេ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យម្ចាស់របស់ចាញ់ (គឺកាលដែលជំនុំជំរះក្នុងជំនុំសង្ឃ ឬក្នុងរាជត្រកូល ហើយសូកពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យយកសាក្សីកោង ធ្វើម្ចាស់ដីឲ្យចាញ់) ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុធ្វើការវិនិច្ឆ័យចាញ់ម្ចាស់របស់ (គឺបើពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យនោះកាត់តាមធម៌វិន័យជាសត្តសាសនា ហើយត្រឡប់ជាចាញ់ខ្លួនឯងវិញ) ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ភិក្ខុបង្ខិតគោលក្តី ខ្សែក្តី របងក្តី កំផែងក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ នៅតែប្រយោគមួយមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ លុះប្រយោគមួយនោះមកដល់²³ ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។

[១០៣] ទ្រព្យដែលគេដកម្តងទុកក្នុងស្រុក មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើផ្ទៃដី១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងស្រុក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងស្រុក ដូច្នោះ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។

[១០៤] ដែលហៅថាព្រៃ គឺទីណាដែលពួកមនុស្សហ្មងហែងរក្សា ទីនោះឈ្មោះថាព្រៃ។ ទ្រព្យដែលបុគ្គលដកម្តងទុកក្នុងព្រៃ មាន៤កន្លែង គឺ ក្នុងដី១ លើគោក១ ឯអាកាស១ លើផ្ទៃដី១ ឈ្មោះថា ទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងព្រៃ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតថា អញនឹងលួចទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រៃ ដូច្នោះ ហើយស្វែងរកគ្នាឲ្យបានជាគំរប់ពីរនាក់ក្តី ដើរទៅម្នាក់ឯងក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ហើយចាប់ពាល់ឈើក្តី រលីក្តី ស្មៅក្តី កើតក្នុងព្រៃនោះ មានដំឡូងប្រមាណ៥មាសកក្តី ដែលលើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។

[១០៥] ទឹកដែលមាននៅក្នុងភាជនៈក្តី ក្នុងស្រះក្តី ក្នុងបឹងក្តី ឈ្មោះថាទឹក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ទឹកនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើទឹកនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើទឹកនោះឲ្យហូរឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ទឹកដែលមានដម្លែប្រមាណ៥មាសកក្តី ដែលលើសពី៥មាសកក្តី ឲ្យចូលទៅក្នុងភាជនៈរបស់ខ្លួន ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើទឹកនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើទឹកនោះឲ្យបានដម្លែក្នុងភាជនៈរបស់ខ្លួន ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុទំលុះភ្លឺស្រែគេ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ទំលុះភ្លឺស្រែហើយបង្ហូរយកទឹកមានដម្លែប្រមាណ៥មាសកក្តី លើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុបង្ហូរយកទឹកមានដម្លែលើសពី១មាសកក្តី ថយពី៥មាសកក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ភិក្ខុបង្ហូរយកទឹកមានដម្លែ១មាសកក្តី ថយចុះពី១មាសកក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។

[១០៦] (ឈើសម្រាប់ជំរះឆ្មេញ) ទោះគេកាត់ហើយក្តី គេមិនបានកាត់ក្តី ហៅថាឈើស្ទន់។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ឈើស្ទន់ដែលមានដម្លែ៥មាសកក្តី លើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។

[១០៧] ឈើណាជាគ្រឿងប្រើប្រាស់ ដែលមានពួកមនុស្សថែរក្សាទុក ឈើនោះឈ្មោះថាដើមឈើ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាត់ឈើនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដគ្រប់ៗប្រហារ។ នៅប្រហារម្តងទៀតមិនទាន់មកដល់ (គឺថានៅតែប្រហារម្តងទៀតនឹងដាច់) ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ លុះប្រហារម្តងទៀតមកដល់ (គឺថាបានកាត់ដាច់ហើយ) ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។

[១០៨] ទ្រព្យដែលបុគ្គលដកម្តងទុកក្នុងទីនោះ ឈ្មោះថា ទ្រព្យដែលគេកំពុងនាំទៅ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់ទ្រព្យនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងលួចយកទ្រព្យព្រមទាំងអ្នកនាំទ្រព្យ ហើយឲ្យមនុស្សនោះដើរទៅ ១ជំហានដំបូង ភិក្ខុត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ឲ្យមនុស្សនោះដើរទៅបាន២ជំហាន ភិក្ខុត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត គិតថា អញនឹងយករបស់ដែលជ្រុះចុះ ហើយធ្វើរបស់គេឲ្យជ្រុះ ឬឲ្យធ្លាក់ចុះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់របស់ដែលជ្រុះនោះ មានដម្លែ៥មាសកក្តី លើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ធ្វើឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។

[១០៩] ទ្រព្យដែលគេធ្វើទុក ឈ្មោះថាបញ្ជី។ ម្ចាស់បញ្ជីនិយាយថា លោកចូរឲ្យទ្រព្យមកខ្ញុំ ភិក្ខុពោលថា អាត្មាមិនបានទទួលទុកទេ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យម្ចាស់របស់គេកើតសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ម្ចាស់របស់ដាក់ផ្ទះថា (ភិក្ខុនេះ) នឹងមិនឲ្យអញវិញទេ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុពឹងក្រមវិនិច្ឆ័យឲ្យសម្រេចសេចក្តី ឲ្យម្ចាស់បញ្ជីចាញ់ ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ កាលក្រមវិនិច្ឆ័យសម្រេចសេចក្តីដោយធម៌ ភិក្ខុត្រឡប់ចាញ់វិញ ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។

[១១០] ទិសម្រាប់ហូតពន្លឺ ដែលព្រះបរមក្សត្រទ្រង់បញ្ជាថា ជនណានាំរបស់ចូលទៅក្នុងទីនោះ។ គឺក្នុងទីភ្នំខណ្ឌក្តី ក្នុងទីកំពង់ទឹកក្តី ក្នុងទីទៀបទ្វារស្រុកក្តី ពួករាជបុរសត្រូវយកពន្ធពីជននោះ ឈ្មោះថាគយ។ ភិក្ខុចូលទៅក្នុងខេត្តគយនោះហើយ មានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវទ្រព្យដីគួរដល់ព្រះរាជានឹងយកពន្ធ មានដំឡូង៥មាសកក្តី លើសពី៥មាសកក្តី ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ភិក្ខុញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ភិក្ខុឈានជំហានទី១ ឲ្យកន្លងខេត្តគយទៅ ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ភិក្ខុឈានជំហានទី២ ឲ្យកន្លងខេត្តគយទៅ ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុប្រើនៅខាងក្នុងខេត្តរបស់គយ ហើយបោះផ្លោងរបស់ឲ្យធ្លាក់ចុះទៅខាងក្រៅខេត្តរបស់គយ ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុនាំទ្រព្យរត់ពន្ធ (ដោយរាងខេត្តគយ) ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។

[១១១] សត្វ គឺមនុស្ស ហៅថាសត្វមានជីវិត។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់មនុស្សនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខុទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ឲ្យផុតចាកទីទៅ ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងនាំមនុស្សដើរទៅដោយជើង ហើយឲ្យឈានជំហានទី១ទៅ ត្រូវអារម្ភិក្ខុចូលច្រើន។ ឲ្យឈានជំហានទី២ទៅ ត្រូវអារម្ភិក្ខុបារាជិក។

[១១២] ពស់ ត្រី ហៅថា សត្វគ្មានជើង។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវសត្វគ្មានជើង មានដំឡៃ៥មាសកក្កី លើសពី៥មាសកក្កី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ទុក្ខដ៏។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៣] មនុស្ស សត្វស្លាប ហៅថា សត្វមានជើងពីរ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវសត្វមានជើងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ធ្វើឲ្យកំរើក ត្រូវ អាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងនាំបណ្តើរសត្វមានជើងពីរទៅដោយជើង ហើយឲ្យឈានជំហានទី១ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យឈានជំហានទី២ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៤] ដំរី សេះ ខ្នង គោ លា ជាពួកសត្វចិញ្ចឹមហៅថា សត្វមានជើង៤។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់សត្វមានជើង៤នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ឲ្យ កំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងនាំបណ្តើរនូវសត្វមានជើង៤ទៅដោយជើង ហើយឲ្យឈានជំហាន ទី១ទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យឈានជំហានទី២ទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យឈានជំហានទី៣ទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យឈាន ជំហានទី៤ទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៥] ខ្នុរ ក្រែប ដង្កូវមាស់ ហៅថា ពួកសត្វមានជើងច្រើន។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់សត្វមានជើងច្រើននោះ មានដំឡៃ៥មាសកក្កី ហួសពី៥មាសកក្កី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងនាំបណ្តើរសត្វមាន ជើងច្រើនទៅដោយជើង ហើយញ៉ាំងសត្វមានជើងច្រើនឲ្យឈានទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ គ្រប់ជំហាន។ ញ៉ាំងជើងទីបំផុតរបស់សត្វនោះ ឲ្យឈានទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៦] ភិក្ខុគយគន់ទ្រព្យដែលគេទុកដាក់ឆ្នេសប្រហែស ហើយប្រាប់ (ភិក្ខុដទៃ) ថា លោកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក (ភិក្ខុនោះ) ហៅថា អ្នកកំណត់របស់ឲ្យគេលួច ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះលួចយកទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។

[១១៧] ភិក្ខុអ្នកថែរក្សាទ្រព្យដែលគេនាំមកធ្វើទុកមួយសំណើរ ហៅថា អ្នករក្សាបញ្ជី។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ចាប់ពាល់នូវទ្រព្យមានដំឡៃ ៥មាសកក្កី លើសពី៥មាសកក្កី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ឲ្យផុតចាកទី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១១៨] ដែលហៅថាកិរិយាលួចយកដោយបបួលគ្នា (នោះ) គឺភិក្ខុដែលរួមគំនិតចូលគ្នាច្រើនរូប ភិក្ខុ១រូបទៅលួចយកទ្រព្យបានមក ត្រូវ អាបត្តិបារាជិកទាំងអស់គ្នា។

[១១៩] ភិក្ខុធ្វើសញ្ញាកំណត់ពេលឲ្យលួច ហៅថា សង្កេតកម្ម ភិក្ខុប្រើភិក្ខុឲ្យទៅលួចថា អ្នកចូលលួចយកទ្រព្យនោះ ដោយសង្កេតនោះ ក្នុង ពេលព្រឹកក្តី ល្ងាចក្តី យប់ក្តី ថ្ងៃក្តី ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុលួចទ្រព្យនោះបានមកតាមសង្កេតនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុទៅលួច ទ្រព្យនោះមុនសង្កេតនោះក្តី ក្រោយក្តី ភិក្ខុអ្នកប្រើដើមមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។

[១២០] ភិក្ខុធ្វើនិមិត្តគ្រឿងសំគាល់ឲ្យលួច ហៅថា និមិត្តកម្ម គឺភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា ខ្ញុំនឹងបំប្រិចភ្នែកក្តី ញ៉ាក់ចិញ្ចឹមក្តី ងក់ក្បាលក្តី អ្នកចូរលួចយកទ្រព្យនោះមកតាមនិមិត្តនោះ ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ លួចទ្រព្យនោះបានមកតាមនិមិត្តនោះ ត្រូវ អាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅលួចទ្រព្យនោះបានមកមុននិមិត្តនោះក្តី ក្រោយក្តី ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដើម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។

[១២១] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះសំគាល់ទ្រព្យ នោះបានហើយ ទៅលួចទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើ នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ សំគាល់ទ្រព្យនោះបានហើយ ទៅលួចទ្រព្យដទៃបានមកវិញ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដើម មិនត្រូវអាបត្តិ ឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នក ទទួលបង្គាប់នោះ ត្រឡប់សំគាល់ទ្រព្យដទៃវិញ តែទៅលួចទ្រព្យបានមក ត្រូវពានលើទ្រព្យដែលភិក្ខុប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចូរលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ សំគាល់នូវទ្រព្យដទៃ ទៅ លួចបានទ្រព្យដទៃមកវិញ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដើម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅ ប្រាប់តដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះឯងទៅប្រាប់តដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះចូរទៅលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើដើម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១នោះទៅប្រាប់ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី២ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ក្នុងខណៈប្រាប់។ (ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី២ ទៅប្រាប់ដល់អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣) ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣ ព្រមទទួលនឹងទៅលួច ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ដំបូង ត្រូវអាបត្តិ ចុល្ល័យ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣នោះទៅលួចទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងអស់គ្នា។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅប្រាប់ត ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះឯង ទៅប្រាប់តដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះចូរទៅលួចទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើដើម ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១នោះ ទៅប្រើភិក្ខុដទៃ (គឺអ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣វិញ) ខ្លួនអ្នកទទួលបម្រើទី១នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ក្នុងខណៈ ប្រើ។ អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣ ទទួលនឹងទៅលួច អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ក្នុងខណៈទទួល។ អ្នកទទួលបង្គាប់ទី៣នោះទៅលួច ទ្រព្យនោះបានមក អ្នកប្រើដើមមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកតែភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទី១ និងភិក្ខុអ្នកលួចទី៣។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅលួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ក្នុងខណៈប្រើ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ ទៅហើយត្រឡប់មកវិញ ប្រាប់ថា ខ្ញុំមិនអាចនឹងទៅលួចយកទ្រព្យនោះមកទេ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់ ប្រើម្តងទៀតថា លោកអាចលួចយកបានក្នុងពេលណា ចូរលួចទ្រព្យនោះ ក្នុងពេលនោះចុះ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់លួចយកទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុ បង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរលួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ លុះដល់បង្គាប់ភិក្ខុនោះហើយ មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយវិញ តែមិនទាន់បានប្រាប់ភិក្ខុនោះថា អ្នកកុំលួចឡើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ ទៅលួចទ្រព្យនោះបានមក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីរនាក់។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅលួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ក្នុងខណៈ

បង្គាប់។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ លុះដល់បង្គាប់ភិក្ខុនោះហើយ មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្មាយក្រោយវិញ ត្រឡប់ហាមឃាត់ថា លោកកុំលួចឡើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់នោះ មិនព្រមត្រឡប់ខានលួចតាម ពោលតបថា លោកបង្គាប់ខ្ញុំហើយ រួចទៅលួចយកទ្រព្យនោះបានមក ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់មិន ត្រូវអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិបាណិកតែភិក្ខុអ្នកលួច។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរលួចយកទ្រព្យឈ្មោះនេះមក ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ លុះដល់បង្គាប់ភិក្ខុនោះហើយ មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយស្មាយក្រោយវិញ ត្រឡប់ឃាត់ថា លោកកុំទៅលួចឡើយ ភិក្ខុ អ្នកទទួលបង្គាប់ ទទួលពាក្យថា ប្រពៃហើយ ក៏លែងលួចទៅ ភិក្ខុទាំងពីររូបមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១២២] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាណិក គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា រក្សាសំគាល់ថា ទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា បរិក្ខារមានដំឡើងច្រើន ចំនួន៥មាសក ឬលើសពី៥មាសក មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យ នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិបាណិក។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវ អាបត្តិចុល្ល័យ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា រក្សាសំ គាល់ថា ទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា បរិក្ខារមានដំឡើងតិច ប្រមាណលើសពី១មាសក ឬថយពី៥មាសកចុះមក១ មានថេយ្យចិត្តកើតឡើង ប្រាកដ១ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើមិនទាន់ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្លាតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺទ្រព្យដែល អ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា រក្សាសំគាល់ថា ទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា បរិក្ខារមានដំឡើងតិច ប្រមាណ១មាសក ឬថយពី១មាសក១ មាន ថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (សូម្បីមិនទាន់ឲ្យឃ្លាតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ក៏ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ធ្វើឲ្យកំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៣] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការ៦យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាណិក គឺមិនបានសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន១ មិនបានកាន់ យកដោយវិស្សាសៈ១ មិនបានកាន់យកជារបស់ខ្លួន១ បរិក្ខារមានដំឡើងច្រើន ប្រមាណ៥មាសក ឬលើសពី៥មាសក មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើង ប្រាកដ១ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិបាណិក។ (បើមិនទាន់ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនបានឲ្យដោយអាការ៦យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ គឺមិន បានសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន១ មិនបានកាន់យកដោយស្មិទ្ធស្នាល១ មិនបានកាន់យកជារបស់ខ្លួន១ បរិក្ខារមានដំឡើងតិច ប្រមាណលើសពី១មាសក ឬថយពី៥មាសកមក១ មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្លាតផុត ចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយអាការ៦ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺមិនបានសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន១ មិនបានកាន់យកដោយស្មិទ្ធស្នាល១ មិនបានកាន់យកជារបស់ខ្លួន១ បរិក្ខារមានដំឡើ ងតិច ប្រមាណ១មាសក ឬថយពី១មាសកមក១ មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិន ទាន់ឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៤] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃមិនបានហ្មងហែងរក្សា រក្សាសំ គាល់ថាជាទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា បរិក្ខារមានដំឡើងច្រើន ប្រមាណ៥មាសក ឬលើសពី៥មាសក មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យ កំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺទ្រព្យដែលអ្នកដទៃមិនបានហ្មង ហែងរក្សា រក្សាសំគាល់ថាទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា បរិក្ខារមានដំឡើងតិច ប្រមាណលើសពី១មាសក ឬថយពី៥មាសកចុះមក១ មាន ថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ក៏ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់របស់មិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គឺ ទ្រព្យដែលអ្នកដទៃមិនបានហ្មងហែងរក្សា រក្សាសំគាល់ថាទ្រព្យមានអ្នកដទៃហ្មងហែងរក្សា បរិក្ខារមានដំឡើងតិច ប្រមាណ១មាសក ឬថយ ពី១មាសកចុះមក១ មានថេយ្យចិត្តតាំងឡើងប្រាកដ១ ញ៉ាំងទ្រព្យនោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមិនទាន់ឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី១) ភិក្ខុចាប់ពាល់ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ធ្វើទ្រព្យនោះឲ្យកំរើក ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៥] ភិក្ខុកាន់យកដោយសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន កាន់យកដោយស្មិទ្ធស្នាលនឹងគ្នា កាន់យកជារបស់ខ្លួនគ្នា កាន់យករបស់ដែលពួកប្រេត ហ្មងហែងរក្សា កាន់យករបស់ដែលសត្វតិរច្ឆានហ្មងហែងរក្សា កាន់យកដោយសំគាល់ថាជារបស់បំសុក្ខល ភិក្ខុផ្តុត ភិក្ខុអ្នកដើមបញ្ញត្តិ (អម្បាល នេះ) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

អទិន្នាទាន បឋមភាណារៈ ចប់។

(វិនិត្យត្ថខន្ធភាថា ទុតិយសិក្ខាបទំ)

CS vin.vbu.pr.02.01 | ភាគ ទី១

(វិនិត្យត្ថខន្ធភាថា)

[១២៦] (មាតិកានុក្រម បញ្ជីរឿងតាមរបៀបដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោមនេះ)

រឿងភិក្ខុវេទន្តបល្ល័យចក្ខុរបស់ជាងជ្រលក់ រឿងភិក្ខុវេទន្តបល្ល័យចក្ខុក្រៀងកម្រាល រឿងភិក្ខុវេទន្តបល្ល័យចក្ខុក្នុងវេលាយប់ (ដោយចំណាំទុក ពីថ្ងៃ) រឿងភិក្ខុវេទន្តបល្ល័យចក្ខុដែលខ្លួនកំពុងជួយនាំទៅ រឿងភិក្ខុវេទន្តបពោលតែពាក្យថា លួច (តែគ្មានថេយ្យចិត្ត) រឿងភិក្ខុវេទន្តប ទៀត រើសសម្បត្តិសាដក និងឈ្នួតដែលប្តឹងទៅដោយខ្យល់ រឿងភិក្ខុវេទន្តបទន់យកសម្បត្តិបំសុក្ខលអំពីសាកអស្តកដែលមិនទាន់

បែកធ្លាយ រឿងភិក្ខុទ្ធរូបល្អចម្រើនស្លឹកចីវរ រឿងព្រះអានន្តត្រូវច្រឡំស្លៀកស្បែករបស់ភិក្ខុដទៃក្នុងរោងភ្លើង រួមទាំងរឿងភិក្ខុ៥ពួកដែល
ឆាន់រំពា²⁴ សត្វផង ត្រូវជា១០ រឿងភិក្ខុ៥រូបមិនមានហេតុ កុហកយកខាននីយភោជនីយាហារ ដែលគេចែកដល់សង្ឃ រឿងភិក្ខុ
៥រូបល្អចាយ សាច់ នំ ស្ករក្រាម នំអន្សម ក្នុងវេលាស្រុកអត់បាយ រឿងពួកភិក្ខុល្អចបរិក្ខារព្រមទាំងថង់យាម រឿងពួកភិក្ខុល្អចពាក់
របស់សង្ឃ និងចីវរលើខ្សែស្បៀង រឿងភិក្ខុល្អចចីវរក្នុងវិហារ ហើយមិនហ៊ានចេញទៅក្រៅ រឿងភិក្ខុឆាន់ខាននីយរបស់ភិក្ខុជា
សំឡាញ់ ព្រោះសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាល រឿងភិក្ខុ២រូបទៀតយកខាននីយរបស់ភិក្ខុដទៃឆាន់ ដោយសំគាល់ថា ជាប់របស់ខ្លួន រឿងភិក្ខុ៧ពួក
ប្រកែកមិនទទួលខ្លួនថាល្អចយក រឿងភិក្ខុ៧ពួកតាំងចិត្តល្អចយកពិត រឿងភិក្ខុ៧រូបល្អចយកខាននីយរបស់សង្ឃ រឿងភិក្ខុ២រូប
ទៀតល្អចផ្តា រឿងភិក្ខុ៧រូបទៅនិយាយយករបស់អំពីត្រកូលឧបដ្ឋាកនៃភិក្ខុដទៃ តាមពាក្យដែលលោកម្ចាស់ត្រកូលផ្តាំ រឿងភិក្ខុ
៧រូបយកកែវមណីវលងគយ រឿងពួកភិក្ខុដោះជ្រូកជាប់អន្ទាក់លែង រឿងពួកភិក្ខុដោះម្រឹកជាប់អន្ទាក់លែង រឿងពួកភិក្ខុដោះត្រី
ជាប់លបលែង រឿងភិក្ខុទ្ធរូប ល្អចប្រមៀលភណ្ឌនៅក្នុងឃ្លាន រឿងភិក្ខុ២រូបល្អចយកដុំសាច់ រឿងភិក្ខុ២ពួក ល្អចយកឈើក្បួន
របស់គេ រឿងភិក្ខុទ្ធរូបបំប្លែងយកសម្ពត់សាដករបស់គេ រឿងភិក្ខុ២រូប រើសយកសម្ពត់សាដកអណ្តែតទឹក រឿងភិក្ខុទ្ធរូបល្អចផឹក
សប្បី²⁵ រឿងពួកភិក្ខុចូលដៃគ្នាល្អចទ្រព្យគេ ហើយចែកគ្នាមិនពេញ៥មាសកម្នាក់ រឿងភិក្ខុ៤រូបល្អចធម្មជាតិម្នាក់១ក្តាប់ វេលា
ក្រុងសារត្តិអត់បាយ រឿងភិក្ខុ២ពួកបំប្លែងយកសាច់ដែលសល់អំពីចោរបរិភោគ រឿងភិក្ខុ២រូបល្អចស្មៅគេ រឿងភិក្ខុ៧ពួកយក
ខាននីយរបស់សង្ឃចែកគ្នាឆាន់ រឿងភិក្ខុ៧ពួកមិនហ៊ានទទួលខាននីយដែលមនុស្សមិនមែនម្ចាស់ប្រគេន រឿងភិក្ខុយកឈើរបស់
សង្ឃធ្វើជញ្ជាំងក្នុងដោយគិតថាខ្លី រឿងភិក្ខុល្អចទឹកសង្ឃ រឿងភិក្ខុល្អចដីស្អិតសង្ឃ រឿងភិក្ខុ២រូបល្អចស្មៅយាប្តងរបស់សង្ឃ រឿង
ភិក្ខុ៧រូបល្អចគ្រឿងសេនាសនៈរបស់សង្ឃ រឿងភិក្ខុយកសេនាសនៈសម្រាប់វិហារ មានម្ចាស់ទៅប្រើប្រាស់ ហើយចោល រឿងភិក្ខុ
១ពួក ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យខ្លីគ្រឿងសេនាសនៈរបស់គេប្រើប្រាស់បាន រឿងពួកភិក្ខុនិជាសិស្សរបស់ចុល្លនន្ទភិក្ខុនី
ក្នុងក្រុងចម្បា និងក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅនិយាយយកបបរលាយល្អច្រឡំដោយសណ្តែកបាយ និងក្បាលទឹកឃ្នុំក្នុងត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់
ចុល្លនន្ទភិក្ខុនី រឿងអដ្ឋកត្ត្រក្នុងក្រុងវេសាលី ចែកមត៌កដល់ក្មួយគហបតី រឿងបិណ្ឌវត្តត្រក្នុងក្រុងពោណសីនាំយកក្មេងពីរ
នាក់របស់ឧបដ្ឋាក អំពីដៃចោរបានមកដោយប្រទិ រឿងភិក្ខុជាសំឡាញ់នឹងគ្នា២នាក់ ក្នុងក្រុងកោសម្ពិរើសរំងកជ្រូក គិតថានឹងឲ្យ
ដល់ម្ចាស់ រឿងភិក្ខុជាសន្ទិវារិករបស់ទន្ទិកត្រក្នុងក្រុងសាគល ល្អចយកឈ្នួតរបស់គេ។

(វិនិត្យ ទុតិយសិក្ខាបទ)

CS vin.vbu.pr.02.02 | ភាគ ទី១

(វិនិត្យ)

[១២៧] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅកាន់ទីកន្លែងហាលភណ្ឌៈនៃជាងជ្រលក់ ហើយល្អចយកទ្រព្យរបស់ជាងជ្រលក់។ ភិក្ខុ
អម្បាលនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា សិក្ខាបទ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយឬហ្ន៎។ ទើប
ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១២៨] សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅកាន់កន្លែងហាលភណ្ឌៈនៃជាងជ្រលក់ បានឃើញសម្ពត់មានដំឡូងច្រើន ហើយញ៉ាំងថេយ្យចិត្តឲ្យកើត
ឡើង។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយឬហ្ន៎។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើថេយ្យចិត្តកើតឡើងប៉ុណ្ណោះ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅកាន់កន្លែងហាលភណ្ឌៈនៃជាង
ជ្រលក់ ឃើញសម្ពត់មានដំឡូងច្រើន មានថេយ្យចិត្តគិតល្អច ហើយចាប់ពាល់សម្ពត់នោះ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅកាន់កន្លែងហាលភណ្ឌៈនៃជាងជ្រលក់
បានឃើញសម្ពត់មានដំឡូងច្រើន មានថេយ្យចិត្តគិតល្អច ហើយធ្វើសម្ពត់នោះឲ្យកំរើក។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិចុល្លច្នៃយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ទៅកាន់កន្លែងហាលភណ្ឌៈនៃជាងជ្រលក់ បាន
ឃើញសម្ពត់មានដំឡូងច្រើន មានថេយ្យចិត្តគិតល្អច ហើយញ៉ាំងសម្ពត់នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១២៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប អ្នកត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត បានឃើញកំរាលដីប្រសើរមានដំឡូងច្រើន ហើយញ៉ាំងថេយ្យចិត្តឲ្យកើត
ឡើង។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើថេយ្យចិត្តកើតឡើងប៉ុណ្ណោះ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យ
នោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប អ្នកត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត បានឃើញកំរាលដីប្រសើរមានដំឡូងច្រើន មានថេយ្យចិត្តគិតល្អច ហើយចាប់ពាល់។ បេ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ធ្វើរបស់នោះឲ្យកំរើក។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិចុល្លច្នៃយ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ញ៉ាំងរបស់នោះឲ្យឃ្លាតផុតចាកទី។ ភិក្ខុនោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ឃើញទ្រព្យក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយបានធ្វើនិមិត្តសំគាល់ថា អញនឹងល្អចយកទ្រព្យនោះក្នុងវេលាយប់។
ភិក្ខុនោះ កាលបើសំគាល់ទ្រព្យនោះបានហើយ ក៏ល្អចយកទ្រព្យនោះមក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ បេ។ ភិក្ខុសំគាល់ទ្រព្យនោះបាន (ក្នុងវេលាថ្ងៃហើយ ដល់វេលាយប់) ល្អចយកទ្រព្យដទៃបានមកវិញ។ បេ។
(វេលាថ្ងៃ) សំគាល់ទ្រព្យដទៃ (តែដល់វេលាយប់) ត្រឡប់ល្អចបានទ្រព្យនោះមក។ បេ។ សំគាល់ទ្រព្យដទៃបានហើយ ទៅល្អចយកទ្រព្យដទៃ
បានមក។ បេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប
ឃើញទ្រព្យក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយបានធ្វើនិមិត្តសំគាល់ថា អញនឹងល្អចយកទ្រព្យនោះក្នុងវេលាយប់។ ភិក្ខុនោះ សំគាល់ទ្រព្យនោះបានហើយ

(វេលាយប់) ត្រឡប់លួចបានទ្រព្យរបស់ខ្លួនមកវិញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិ បារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ទូលនាំយកទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃទៅឲ្យគេ (វេលាកំពុងដើរ) កើតមានថេយ្យចិត្ត ហើយចាប់ពាល់របស់ តាំងនៅលើក្បាល។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត ហើយធ្វើ របស់នោះឲ្យកំរើក។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយដាក់របស់ចុះមកត្រង់-ក។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយចាប់ ពាល់ភារៈដែលតាំងនៅលើ ក។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយធ្វើភារៈ^{២៦} នោះឲ្យកំរើក។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយដាក់ ភារៈចុះមកត្រង់ចង្កេះ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយចាប់ពាល់ភារៈដែលតាំងនៅលើចង្កេះ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយធ្វើ ភារៈឲ្យកំរើក។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយបានកាន់យកដោយដៃ។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយដាក់ភារៈដែលតាំងនៅ នឹងដៃមកលើផ្ទៃផែនដី។ បេ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយបានចាប់យករបស់អំពីផែនដី។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបហាលចីវរក្នុងទីវាល ហើយចូលទៅកាន់វិហារ។ មានភិក្ខុឯទៀតទុកដាក់ចីវរនោះដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរ នេះបាត់ទៅឡើយ។ ភិក្ខុនោះ ចេញពីវិហារទៅហើយ សួរភិក្ខុនោះថា អារុសោ ចីវររបស់ខ្ញុំ លោកណាលួចយកទៅ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះ ថា (ចីវរលោក) យើងលួចយកហើយ។ ភិក្ខុម្ចាស់ចីវរនោះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្រាន់តែដោយពាក្យ (តែគ្មានថេយ្យចិត្តទេ) ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើត្រឹមតែដោយពាក្យ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុទ្ធរូប ទុកដាក់ ចីវរលើតាំង។ បេ។ ទុកដាក់សម្តែងនិស័ទនលើតាំង។ បេ។ ទុកដាក់បាត្រក្រោមតាំង ហើយចូលទៅកាន់វិហារ។ មានភិក្ខុឯទៀតទុកដាក់បាត្រនោះ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាត្រនេះបាត់ទៅឡើយ។ ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រនោះ ចេញពីវិហារ ហើយទៅសួរភិក្ខុនោះថា អារុសោ បាត្ររបស់ខ្ញុំ លោកណាលួច យកទៅ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា (បាត្ររបស់លោក) យើងលួចយកហើយ។ ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជា សមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើត្រឹមតែពោលពាក្យទេ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យ នោះឯង មានភិក្ខុនីទ្ធរូប ហាលចីវរនឹងរបង ហើយចូលទៅកាន់វិហារ។ មានភិក្ខុនីឯទៀតទុកដាក់ចីវរនោះដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរនេះបាត់ទៅ ឡើយ។ ភិក្ខុនីជាម្ចាស់ចីវរនោះចេញពីវិហារទៅ ហើយសួរភិក្ខុនីនោះថា នាង ចីវររបស់ខ្ញុំ អ្នកណាលួចយកបាត់ទៅ។ ភិក្ខុនីនោះពោលតបយ៉ាង នេះថា (ចីវរនាង) យើងលួចយកហើយ។ ភិក្ខុនីម្ចាស់ចីវរនោះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនីនោះថា នាងមិនមែនជាសមណីទេ។ ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្តី សង្ឃឹម។ ទើបភិក្ខុនីនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើត្រឹមតែពោលពាក្យទេ (ភិក្ខុនីនេះ) មិនត្រូវអាបត្តិអ្វី ឡើយ។

[១៣៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ឃើញសម្ពត្តសាដកប្លើងទៅដោយខ្យល់កំបុតត្បូង ក៏បានរើសយក ដោយគិតថា អញនឹងឲ្យដល់ជន ទាំងឡាយជាម្ចាស់សម្ពត្ត។ ពួកម្ចាស់សម្ពត្តចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្មានថេយ្យចិត្តគិតលួចទេ។ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនមានថេយ្យចិត្ត ឥតមានអាបត្តិអ្វីឡើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប មានថេយ្យចិត្ត ហើយ បានរើសយកល្អិតក្បាលរបស់គេដែលប្លើងទៅដោយខ្យល់កំបុតត្បូង ដោយគិតថា ក្រែងម្ចាស់របស់ទាំងឡាយឃើញមុន (ហើយយកទៅ)។ ពួក ម្ចាស់របស់ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមាន ចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានថេយ្យចិត្តមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបទៅកាន់ទិស្មសាន ហើយបានកាន់យកសម្ពត្តបំបុក្ខល់អំពីសរិះខ្មោចដែលមិនទាន់បែកឆ្លាយ។ ក៏ក្នុង សរិះខ្មោចនោះ មានប្រេតមកអាស្រ័យនៅ។ គ្រានោះ ប្រេតនោះបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកកុំយកសាដក របស់ខ្ញុំឡើយ។ ភិក្ខុនោះមិនអើពើនឹងពាក្យប្រេតនោះ ក៏ចេះតែកាន់យកទៅ។ ខណៈនោះ សរិះនោះក្រោកឡើង ហើយដេញជាប់តាមក្រោយខ្នង ភិក្ខុនោះ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះរត់ចូលទៅក្នុងវិហារហើយបិទទ្វារ។ សរិះនោះ ក៏ដួលខ្មោកក្នុងទីនោះឯង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែតទៅ ពួកភិក្ខុកុំគប្បីកាន់យកសម្ពត្តបំបុក្ខល់អំពីសរិះ ខ្មោចដែលមិនទាន់ បែកឆ្លាយ ភិក្ខុណាកាន់យក ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប កាលគេកំពុងចែកចីវរដើម្បីសង្ឃ មានថេយ្យចិត្តគិតលួច ហើយបានផ្លាស់ស្លាកខ្លួន លួចយកចីវរភិក្ខុ ដទៃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹម។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៣៦] សម័យនោះឯង ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ សំគាល់ស្បែងរបស់ភិក្ខុដទៃថា ជារបស់ខ្លួន ហើយស្លៀកក្នុងរោងភ្លើង។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុ ម្ចាស់ស្បែងនោះ បានសួរព្រះអានន្តដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោអានន្ត ហេតុអ្វីបានជាលោកស្លៀកស្បែងរបស់ខ្ញុំ។ ព្រះអានន្តនិយាយ តបថា អារុសោ ខ្ញុំសំគាល់ថាជារបស់ខ្ញុំ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកកាន់យកដោយសំគាល់ថា ជារបស់ខ្លួនទេ។

[១៣៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ចុះចាកភ្នំភ្នំជ្រូកដ បានឃើញរំពាសត្វសីហា ហើយយកមកចម្អិនចែកគ្នាឆាន់។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ឃឹម ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឆាន់រំពាសត្វសីហា

មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ចុះអំពីភ្នំគិរិយក្នុង ហើយបានឃើញពិសេសខ្លាច។ បេ។ ឃើញពិសេសខ្លាចដំបង។ បេ។ ឃើញពិសេសខ្លាចខិន។⁽²⁷⁾ បេ។ ឃើញពិសេសខ្លាចឆ្មៃព្រៃ ហើយនាំគ្នាយកមកចម្អិនបរិភោគ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រត្តុជារបស់សត្វតិរច្ឆាន មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។

[១៣៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូប កាលគេកំពុងចែកបាយដល់សង្ឃ ខ្លួននិយាយថា លោកចូរឲ្យចំណែកទៀតដើម្បីភិក្ខុដទៃ ថាដូច្នោះ ហើយ ក៏កាន់យកបាយដោយឥតមានមូល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាប់ត្តិបារាជិកធិតិយ ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហកប៉ុណ្ណោះ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូប កាលគេកំពុងចែកខានីយាហារដល់ សង្ឃ។ បេ។ កាលគេកំពុងចែកនឹងដល់សង្ឃ។ បេ។ កាលគេកំពុងចែកអំពៅដល់សង្ឃ។ បេ។ កាលគេកំពុងចែកផ្លែទន្លាប់ដល់សង្ឃ បានពោលថា លោកចូរឲ្យចំណែកដើម្បីភិក្ខុឯទៀតផង ថាដូច្នោះហើយក៏កាន់យកចំណែកនោះដោយឥតមានមូល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាប់ត្តិបារាជិកធិតិយ ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហកប៉ុណ្ណោះ។

[១៣៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូបចូលទៅកាន់ផ្ទះដែលគេដាំបាយ ក្នុងវេលាស្រុកអត់បាយ មានថេយ្យចិត្តហើយបានលួចយកបាយ ពេញ១បាត។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូប ចូលទៅកាន់ផ្ទះសម្រាប់ចម្អិនសាច់លក់ក្នុងវេលាស្រុកអត់បាយ ហើយមានថេយ្យចិត្តលួចយកសាច់ដាក់ពេញ១បាត។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូប ចូលទៅកាន់ផ្ទះធ្វើនំក្នុងវេលាស្រុក អត់បាយ ហើយមានថេយ្យចិត្តបានលួចយកនំដាក់ពេញ១បាត។ បេ។ មានថេយ្យចិត្តហើយលួចយកនំក្រៀបដាក់ពេញ១បាត។ បេ។ មាន ថេយ្យចិត្តហើយបានលួចយកនំអន្សមដាក់ពេញ១បាត។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាប់ត្តិ បារាជិកហើយ។

[១៤០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូបឃើញបរិក្ខារក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយធ្វើនិមិត្តទុកថា អញនឹងលួចយកក្នុងវេលាយប់។ ភិក្ខុនោះសំគាល់ របស់នោះបានហើយ លួចយករបស់នោះបានមក។ បេ។ សំគាល់របស់នោះបានហើយ លួចបានរបស់ដទៃមកវិញ។ បេ។ សំគាល់របស់ដទៃទេ ត្រឡប់លួចបានរបស់នោះមកវិញ។ បេ។ សំគាល់របស់ដទៃ លួចបានរបស់ដទៃមក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូប ឃើញបរិក្ខារក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយបានធ្វើនិមិត្តទុកថា អញនឹងលួចយកក្នុង វេលាយប់។ ភិក្ខុនោះសំគាល់របស់នោះបានហើយ ត្រឡប់លួចបានបរិក្ខាររបស់ខ្លួនឯងមកវិញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១៤១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូបឃើញចង់យាមនៅលើតាំង ហើយគិតថា កាលអញយកចង់យាមអំពីទីនេះ មុខជានឹងត្រូវអាប់ត្តិ បារាជិក ហើយរំកិលយកចង់យាមនោះ ព្រមទាំងតាំងទៅផង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវ អាប់ត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូបមានថេយ្យចិត្តហើយលួចយកពូករបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូប មានថេយ្យចិត្តហើយលួចយកចីវរដែលពាក់លើខ្សែស្បៀង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូប លួចយកចីវរក្នុងវិហារ ហើយគិតថា កាលអញចេញអំពីវិហារនេះទៅ អញនឹងត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក មិនខាន ហើយពុំបានចេញអំពីវិហារឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ មោឃបុរសនោះគប្បីចេញទៅក្តី មិនគប្បីចេញទៅក្តី គង់តែត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកដែរ។

[១៤៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ២រូប ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ភិក្ខុទូរូបចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ឯភិក្ខុទី២ កាលគេចែកខានីយាហារ ដល់សង្ឃ ក៏បានកាន់យកចំណែករបស់ភិក្ខុជាសំឡាញ់ ហើយបរិភោគដោយសេចក្តីស្ម័គ្រចិត្តនឹងគ្នា។ ភិក្ខុសំឡាញ់នោះដឹងហើយ ចោទ ប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គកាន់យកដោយស្ម័គ្រចិត្តនឹងគ្នា។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើកាន់យកដោយ សេចក្តីស្ម័គ្រចិត្តដូច្នោះ អ្នកមិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។

[១៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើនូវចីវរកម្ម។ កាលគេចែកខានីយាហារដល់សង្ឃ ខានីយាហារជាចំណែករបស់ភិក្ខុទាំងអស់នោះ គេក៏បាននាំយកទៅទុកដាក់១កន្លែងហើយ។ មានភិក្ខុទូរូប សំគាល់ចំណែករបស់ភិក្ខុឯទៀត ថាជារបស់ខ្លួន ហើយឆាន់អស់ទៅ។ ភិក្ខុម្ចាស់របស់ ដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាប់ត្តិ មិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើនូវចីវរកម្ម។ កាលគេចែកខានីយាហារដល់សង្ឃ ភិក្ខុយកបាត្រ ភិក្ខុឯទៀតមកទទួលយកចំណែករបស់ភិក្ខុឯទៀត ហើយយកទៅទុក។ ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន ហើយឆាន់អស់ទៅ។ ភិក្ខុនោះដឹង ហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាប់ត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់ខ្លួន។

[១៤៧] សម័យនោះឯង ពួកចោរលួចស្វាយ បេះផ្លែស្វាយបាន ហើយថែជាសំពាយ ស្វាយដើរទៅ។ ពួកមនុស្សជាម្ចាស់ស្វាយនាំគ្នាដេញ តាមចោរអម្បាលនោះ។ ពួកចោរឃើញម្ចាស់ស្វាយទាំងឡាយដេញតាម ក៏ទំលាក់សំពាយស្វាយរត់ចោលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់សំពាយ

ស្វាយនោះ ថាជាបស់បំប៉នសុក្ខល ហើយទស្សន៍ទៅ។ ពួកម្ចាស់ស្វាយចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទើបនាំគ្នាប្រកាន់សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយសំគាល់ថាជាបស់បំប៉នសុក្ខល។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជាបស់បំប៉នសុក្ខលឡើយ។ សម័យនោះឯង ពួកចោរលួចព្រឹង។ បើ ពួកចោរលួចខ្លួនសំឡា។ បើ ពួកចោរលួចខ្លួនណាំង។ បើ ពួកចោរលួចភ្នែកទុំ។ បើ ពួកចោរលួចអំពៅ។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែទន្លាប់ នាំគ្នា លួចបេះផ្លែទន្លាប់ទាំងឡាយ បានហើយវេចជាសំពាយ ស្ពាយដើរទៅ។ ពួកម្ចាស់ទន្លាប់ដេញតាមពួកចោរអម្បាលនោះ។ ចោរទាំងឡាយឃើញ ពួកម្ចាស់ទន្លាប់ហើយ ទំលាក់សំពាយចោល រត់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញ សំគាល់នូវសំពាយនោះ ថាជាបស់បំប៉នសុក្ខល ហើយនាំគ្នាទស្សន៍ ទៅ។ ពួកជនជាម្ចាស់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជាបស់បំប៉នសុក្ខលឡើយ។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ពួកចោរលួចស្វាយ បេះផ្លែស្វាយបាន ហើយវេចជាសំពាយ ស្ពាយដើរទៅ។ ពួកម្ចាស់ស្វាយដេញតាមចោរទាំង អម្បាលនោះ។ ចោរទាំងឡាយឃើញពួកម្ចាស់ស្វាយហើយ ទំលាក់សំពាយចោល រត់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងម្ចាស់ស្វាយ គេឃើញមុន ទើបនាំគ្នាឆាន់អស់ទៅ។ ពួកម្ចាស់ស្វាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុ ទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ពួក ចោរលួចព្រឹង។ បើ ពួកចោរលួចខ្លួនសំឡា។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែខ្លួនណាំង។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែភ្នែកទុំ។ បើ ពួកចោរលួចអំពៅ។ បើ ពួកចោរលួចផ្លែទន្លាប់ លួចបេះផ្លែទន្លាប់ទាំងឡាយបាន ហើយវេចជាសំពាយ ស្ពាយដើរទៅ។ ម្ចាស់ទន្លាប់ទាំងឡាយដេញតាមពួកចោរអម្បាល នោះ។ ចោរទាំងឡាយឃើញម្ចាស់ទន្លាប់ហើយ ទំលាក់សំពាយចោល ហើយរត់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងម្ចាស់ទន្លាប់ទាំង ឡាយគេមកឃើញមុន ទើបនាំគ្នាឆាន់អស់ទៅ។ ម្ចាស់ទន្លាប់ទាំងឡាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជា សមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប មានថេយ្យចិត្តលួចយកស្វាយរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកព្រឹងរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកផ្លែខ្លួនសំឡាបស់ សង្ឃ។ បើ លួចយកផ្លែខ្លួនណាំងរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកផ្លែភ្នែកទុំរបស់សង្ឃ។ បើ លួចយកអំពៅរបស់សង្ឃ។ បើ មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកផ្លែទន្លាប់របស់សង្ឃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់សួនផ្កា ហើយមានថេយ្យចិត្តលួចយកផ្កាមានដំឡែងមាសក ដែលម្ចាស់គេបានបេះទុក។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់សួនផ្កា ហើយមានថេយ្យចិត្តលួចបេះផ្កាមានដំឡែងមាសក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយ។

[១៥១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់ស្រុកតូចមួយ ហើយបាននិយាយនឹងភិក្ខុទ្រុបថា អារុសោ លោកផ្តាំខ្ញុំហើយ ខ្ញុំនឹងទៅប្រាប់ ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់លោក។ ភិក្ខុនោះទៅហើយ បានឲ្យត្រកូលនោះយកសម្ពត់សាដកទមក ហើយប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុអ្នកជិតជិត នឹងត្រកូលដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែភិក្ខុកុំគប្បីពោលថា អ្នកផ្តាំខ្ញុំហើយ ខ្ញុំនឹងប្រាប់ដូច្នោះ តែភិក្ខុណាពោល ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់ស្រុកតូចមួយ។ ភិក្ខុឯទៀតបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា អារុសោ ខ្ញុំផ្តាំហើយ លោក ប្រាប់ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំចុះ។ ភិក្ខុនោះទៅហើយ ឲ្យត្រកូលឧបដ្ឋាកនោះយកសម្ពត់សាដក១គូមក ហើយប្រើប្រាស់សម្ពត់សាដក១ដោយខ្លួន ឯង រួចឲ្យសម្ពត់សាដក១ដល់ភិក្ខុអ្នកជិតជិតនឹងត្រកូលនោះ។ ភិក្ខុនោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ តែភិក្ខុកុំគប្បីពោលថា លោកផ្តាំហើយ ប្រាប់ចុះ ដូច្នោះ តែភិក្ខុណាពោល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់ស្រុកតូចមួយ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុ ឯទៀតថា អារុសោ លោកផ្តាំនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំនឹងប្រាប់ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់លោក។ ភិក្ខុនោះក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានផ្តាំនឹងលោក ហើយ លោកប្រាប់ចុះ។ ភិក្ខុនោះទៅហើយ ឲ្យត្រកូលឧបដ្ឋាកនោះយកសប្បិទអារាគៈ^{២៨} ស្ករ អំពៅ១គុល^{២៩} អង្ករ១ទោណៈ^{៣០} មកហើយ បរិភោគដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុអ្នកជិតជិតនឹងត្រកូលនោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែភិក្ខុកុំគប្បីពោលថា លោកផ្តាំនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំ នឹងប្រាប់ដូច្នោះ ម្យ៉ាងទៀត កុំគប្បីពោលថា ខ្ញុំផ្តាំនឹងលោកហើយ លោកប្រាប់ចុះ តែភិក្ខុណាពោល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥២] សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់នាំយកកែវមណីមានដំឡែងច្រើន ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងភិក្ខុឯទៀត។ លំដាប់នោះ បុរស នោះឃើញទឹកយហើយ ដាក់កែវមណីក្នុងថង់យាមរបស់ភិក្ខុនោះ ៗឥតដឹងឡើយ លុះកន្លងផុតទឹកយហើយ ក៏យកកែវមណីពីថង់យាមមក រំលឹក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានដឹងសោះឡើយ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមិនដឹង។ សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់នាំយកកែវមណីមាន ដំឡែងច្រើន ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងភិក្ខុឯទៀត។ លំដាប់នោះ បុរសនោះឃើញទឹកយហើយ ក៏ធ្វើអាការហាក់ដូចជាឈឺ ហើយបានប្រគល់ បង្វិចកែវមណីរបស់ខ្លួនដល់ភិក្ខុនោះ។ គ្រានោះឯង បុរសនោះដើរលងហួសទឹកយទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ ចូរលោកយកបង្វិចរបស់ខ្ញុំមក ខ្ញុំមិនឈឺទេ។ ភិក្ខុនោះសួរថា អារុសោ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកធ្វើអាការយ៉ាងនេះ។ ទើបបុរសនោះប្រាប់ សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះទូលថា បពិត្រព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹងសោះឡើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមិនដឹង។ សម័យនោះឯង មាន ភិក្ខុទ្រុប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងល្អិត្យនេះ។ បុរសម្នាក់ក៏លួងលោមភិក្ខុនោះដោយអាមិស លុះឃើញទឹកយហើយ បានឲ្យកែវមណីមាន

ដំឡើងច្រើន ដល់ភិក្ខុនោះដោយពាក្យថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់យកកែវមណីនេះ ឲ្យរំលងទឹកយទៅផង។ ភិក្ខុនោះយកកែវមណីនោះ រំលងទឹកយទៅក្នុងកាលនោះឯង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រង់ ដោះលែងជ្រូកជាប់អន្ទាក់ ដោយសេចក្តីករុណា។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីប្រាថ្នាដោយសេចក្តីករុណា (ហើយដោះលែងទៅ)។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាដោយសេចក្តីករុណាទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រង់ ឃើញជ្រូកជាប់អន្ទាក់ ក៏មានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយដោះលែងជ្រូកនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រង់ ដោះលែងសត្វម្រឹកជាប់អន្ទាក់ ដោយសេចក្តីករុណា។ បើ ភិក្ខុឃើញម្រឹកជាប់អន្ទាក់ មានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយដោះលែងម្រឹកនោះទៅ។ បើ ភិក្ខុដោះលែងត្រីទាំងឡាយដែលជាប់លបដោយសេចក្តីករុណា។ បើ ភិក្ខុឃើញត្រីទាំងឡាយជាប់លប មានថេយ្យចិត្តថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយដោះលែងត្រីនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រង់ ឃើញទ្រព្យនៅក្នុងឃ្លាន ហើយគិតថា បើអញយកចាកទីនេះ មុខជានឹងត្រូវអាបត្តិបារាជិក ទើបល្ងូសប្រមៀលឲ្យឆ្លាក់ចុះ ហើយក៏កាន់យកទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រង់ បានរើសយកដុំសាច់ដែលសត្វរអាតពាំយកទៅ ដោយគិតថា អញនឹងប្រគល់ឲ្យពួកម្ចាស់សាច់។ ពួកម្ចាស់សាច់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមិនមានថេយ្យចិត្ត។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រង់ឃើញដុំសាច់ដែលសត្វរអាតពាំយកទៅ មានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់គេឃើញមុន ហើយក៏កាន់យកដុំសាច់នោះទៅ។ ពួកម្ចាស់សាច់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយចងក្បែរ ហើយបណ្តែតតាមស្ទឹងអចិន្តរតី។ កាលចំណងក្បែរដាច់ ឈើទាំងឡាយក៏អណ្តែតខ្ចាត់ខ្ចាយទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់ថា ជារបស់បំបុក្ខុល ហើយនាំគ្នាស្រង់យកឡើង។ ពួកម្ចាស់ក្បែរនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំបុក្ខុល។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយចងក្បែរ ហើយបណ្តែតតាមស្ទឹងអចិន្តរតី។ កាលចំណងក្បែរដាច់ ឈើទាំងឡាយក៏អណ្តែតខ្ចាត់ខ្ចាយទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងម្ចាស់ឈើគេឃើញមុន ហើយស្រង់យកឡើង ពួកម្ចាស់ឈើនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៧] សម័យនោះឯង មានបុរសគង្វាលគោម្នាក់ ពាក់សម្ពត់សាដកនឹងដើមឈើ ហើយក៏ដើរទៅបន្ទោចធូរ។ ភិក្ខុទ្រង់សំគាល់ថាជារបស់បំបុក្ខុល ហើយក៏កាន់យកទៅ។ គ្រានោះ បុរសគង្វាលគោនោះចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំបុក្ខុល។

[១៥៨] សម័យនោះឯង កាលភិក្ខុទ្រង់កំពុងឆ្លងស្ទឹង សម្ពត់សាដកក៏រូតអំពីដៃជាងជ្រលក់ទាំងឡាយ ហើយទៅជាប់នឹងជើងភិក្ខុ។ ភិក្ខុនោះបានកាន់យកសម្ពត់សាដកនោះដោយគិតថា អញនឹងឲ្យដល់ម្ចាស់ទាំងឡាយ។ ពួកម្ចាស់សម្ពត់សាដកក៏នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមិនមានថេយ្យចិត្ត។ សម័យនោះឯង កាលភិក្ខុទ្រង់កំពុងឆ្លងស្ទឹង សម្ពត់សាដករូតអំពីដៃនៃជាងជ្រលក់ទាំងឡាយ ហើយរសាត់ទៅជាប់នឹងជើងភិក្ខុ។ ភិក្ខុនោះ មានថេយ្យចិត្តគិតថា ក្រែងពួកម្ចាស់សម្ពត់សាដកឃើញមុន ហើយក៏កាន់យកទៅ។ ម្ចាស់សម្ពត់សាដកទាំងឡាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រង់បានឃើញឆ្នាំងដាក់សប្បិ ហើយបានឆាន់បន្តិចៗម្តង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦០] កាលណោះ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបបាននិយាយបបួលគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងទៅលួចទ្រព្យ ហើយនាំគ្នាទៅ។ ភិក្ខុទ្រង់លួចទ្រព្យបានមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ពួកយើងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ លោកណាមិនបានមក លោកនោះត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ កាលណោះ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប បបួលគ្នាលួចទ្រព្យបានមកហើយ ក៏ចែកគ្នា។ កាលដែលភិក្ខុអម្បាលនោះកំពុងចែកគ្នា ភិក្ខុទ្រង់ៗ បានចំណែកមិនពេញ៥ម៉ាសក។ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦១] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រង់ កាលក្រុងសាវត្ថីកើតទូរភិក្ខុ អត់បាយ (ភិក្ខុនោះ) មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកអង្កររបស់អ្នកផ្សារប្រមាណ ១ក្តាប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រង់ កាលក្រុងសាវត្ថីកើតទូរភិក្ខុអត់បាយ មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកសណ្តែកបាយរបស់អ្នកផ្សារ១ក្តាប់។ បើ សណ្តែករាជមាស១ក្តាប់។ បើ ល្ងរ១ក្តាប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦២] សម័យនោះ ពួកចោរសម្លាប់មេគោ ស៊ីសាច់ហើយ ក៏ទុកដាក់សាច់ដីសេសសល់ក្នុងព្រៃអន្ទរន ទៀបក្រុងសាវត្តី ហើយនាំគ្នាទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់ថាជារបស់បំបុកូល ហើយនាំគ្នាកាន់យកសាច់នោះបរិភោគទៅ។ ពួកចោរនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំបុកូល។ សម័យនោះ ពួកចោរសម្លាប់ជ្រូក ស៊ីសាច់ ហើយទុកដាក់សាច់ដីសេសសល់ក្នុងព្រៃអន្ទរន ទៀបក្រុងសាវត្តី ហើយនាំគ្នាទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសំគាល់ថាជារបស់បំបុកូល ហើយនាំគ្នាកាន់យកសាច់នោះមកឆាន់ទៅ។ ពួកចោរនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំគាល់ថាជារបស់បំបុកូល។

[១៦៣] កាលណោះ ភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់ស្រែស្មៅ (ចម្ការស្មៅ) មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកស្មៅដែលគេច្រូតទុក មានដំឡើងមាសក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦៤] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុបទៅកាន់ស្រែស្មៅ មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចច្រូតយកស្មៅគេមានដំឡើងមាសក។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៦៥] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាអាគន្ធក (ភិក្ខុអ្នកមកថ្មី) ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យចែកផ្លែស្វាយរបស់សង្ឃ ហើយបរិភោគទៅ។ ភិក្ខុម្ចាស់អាសាទាំងឡាយ នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុជាអាគន្ធកអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអាគន្ធកអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ មានចិត្តប្រាថ្នាដើម្បីនឹងបរិភោគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រាថ្នាដើម្បីនឹងបរិភោគទេ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាអាគន្ធក ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យចែកផ្លែព្រីងរបស់សង្ឃ។ បេ។ ផ្លែខ្នុរសំរូបរបស់សង្ឃ។ បេ។ ផ្លែខ្នុរណាំងរបស់សង្ឃ។ បេ។ ផ្លែត្នោតទំរុំរបស់សង្ឃ។ បេ។ អំពៅរបស់សង្ឃ។ បេ។ ផ្លែទន្លាប់របស់សង្ឃ ហើយនាំគ្នាបរិភោគទៅ។ ពួកភិក្ខុដែលជាម្ចាស់អាសា នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុអាគន្ធកអម្បាលនោះថា លោកទាំងឡាយមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុអាគន្ធកអម្បាលនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រាថ្នាដើម្បីនឹងបរិភោគទេ។

[១៦៦] សម័យនោះ ពួកមនុស្សអ្នករក្សាស្វាយ នាំគ្នាប្រគេនផ្លែស្វាយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនមានទទួល ដោយគិតថា មនុស្សអម្បាលនេះ ជាតស្សៈត្រឹមតែរក្សាថែទាំប៉ុណ្ណោះ មនុស្សអម្បាលនេះ មិនជាតស្សៈដើម្បីនឹងឲ្យបានទេ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើទានដែលបុគ្គលអ្នករក្សាគេឲ្យហើយ (ភិក្ខុអ្នកទទួល) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះឯង មនុស្សអ្នករក្សាព្រីងទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាខ្នុរសំរូបទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាខ្នុរណាំងទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាផ្លែត្នោតទំរុំទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាអំពៅទាំងឡាយ។ បេ។ អ្នករក្សាផ្លែទន្លាប់ទាំងឡាយ បានប្រគេនផ្លែទន្លាប់ទាំងឡាយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនហ៊ានទទួល ដោយគិតថា មនុស្សអម្បាលនេះ ជាតស្សៈត្រឹមតែរក្សាប៉ុណ្ណោះ មនុស្សអម្បាលនេះ មិនជាតស្សៈដើម្បីនឹងឲ្យទេ។ ទើបនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ ព្រោះទានដែលអ្នកថែរក្សាឲ្យនោះទេ។

[១៦៧] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុបខ្លីឈើរបស់សង្ឃយកទៅឧបត្ថម្ភ (ជួសជុល) ជញ្ជាំងវិហាររបស់ខ្លួន។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងចិត្តថាជារបស់ខ្លី។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើកាន់យកជារបស់ខ្លីដូច្នោះ អ្នកមិនមានអាបត្តិឡើយ។

[១៦៨] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុប មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកទឹករបស់សង្ឃ។ បេ។ មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកដីរបស់សង្ឃ។ បេ។ មានថេយ្យចិត្ត ហើយបានលួចយកស្មៅយាប្តងរបស់សង្ឃ។ បេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចដុតស្មៅយាប្តងរបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦៩] សម័យនោះ ភិក្ខុទ្រុប មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកគ្រែរបស់សង្ឃ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប មានថេយ្យចិត្ត ហើយលួចយកតាំងរបស់សង្ឃ។ បេ។ ពួករបស់សង្ឃ។ បេ។ ខ្នើយរបស់សង្ឃ។ បេ។ សន្ទះទ្វាររបស់សង្ឃ។ បេ។ សន្ទះបង្អួចរបស់សង្ឃ។ បេ។ ឈើបង្កងរបស់សង្ឃ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[១៧០] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយយកសេនាសនៈរបស់ឧបាសកម្នាក់ ដែលគេទុកជារបស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវត្ត ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃ។ គ្រានោះ ឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា លោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយមិនសមនឹងមកយករបស់គេសំរាប់ទុកប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃ ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់គេក្នុងទីដទៃ ភិក្ខុមិនគប្បីយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃទេ តែភិក្ខុណាយកទៅប្រើប្រាស់ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រុងនឹងនាំយកអាសនៈសំរាប់អង្គុយក្នុងរោងឧបោសថ តែមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនហ៊ាននាំយកទៅ ហើយក៏អង្គុយផ្ទាល់លើផែនដី។ ខ្លួនភិក្ខុ ចីរភិក្ខុ ក៏ប្រឡាក់ទៅដោយធូលី។ ភិក្ខុទាំងឡាយយកសេចក្តីនុ៎ះក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយខ្លឹរបស់ទាំងនោះទៅប្រើប្រាស់បាន។

[១៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទ្ទរុប ជាសិស្សរបស់ចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុបនៅក្នុងក្រុងចម្បា ទៅកាន់ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុប ហើយបង្គាប់ត្រកូលនោះថា ចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុបជាម្ចាស់ ចង់ឆាន់បបរដែលលាយសណ្តែកនិងល្ង ហើយក៏យកទៅបរិភោគដោយខ្លួនឯង។ ចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុបនោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់សិស្សនោះថា នាងឯងមិនមែនជាសមណីទេ។ ភិក្ខុនិទ្ទរុបនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបភិក្ខុនិទ្ទរុបនាំយករឿងនេះទៅដំណាលប្រាប់ភិក្ខុនិទ្ទរុបទៀត។ ពួកភិក្ខុនិទ្ទរុបនាំយករឿងនេះទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនាំយករឿងនេះទៅក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទ្ទរុបនោះមិនត្រូវអាបត្តិបាណិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហក។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទ្ទរុបជាសិស្សចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុបនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅកាន់ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុប ហើយបង្គាប់ត្រកូលនោះថា ចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុបជាម្ចាស់ ចង់ឆាន់នំមានរសឆ្ងាញ់ក្រៃពេក ហើយក៏យកទៅបរិភោគដោយខ្លួនឯង។ ចូលនន្ទាភិក្ខុនិទ្ទរុបនោះដឹងហើយ ចោទប្រកាន់សិស្សនោះថា នាងឯងមិនមែនជាសមណីទេ។ ភិក្ខុនិទ្ទរុបនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទ្ទរុបនោះមិនត្រូវអាបត្តិបាណិកទេ ត្រូវតែអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះដឹងខ្លួនហើយពោលពាក្យកុហក។

[១៧២] សម័យនោះឯង ក្មេងពីរនាក់ គឺកូនប្រុស១ ក្មេងប្រុស១របស់គហបតីជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអង្គត្រូវដឹងមានអាយុ ក្នុងក្រុងវេសាលី។ គ្រានោះ គហបតីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអង្គត្រូវដឹងមានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ជំនុំក្មេងទាំងពីរនាក់នេះ ក្មេងណាមានសុទ្ធាជ្រះថ្លា ព្រះករុណាគប្បីប្រាប់ឱកាសនេះដល់ក្មេងនោះ។ គហបតីនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ សម័យនោះឯង ក្មេងរបស់គហបតីនោះមានសុទ្ធាជ្រះថ្លា។ លំដាប់នោះ ព្រះអង្គត្រូវដឹងមានអាយុ បានប្រាប់ឱកាសនោះដល់ទារកដែលជាក្មេងនោះ។ ទារកដែលជាក្មេងនោះ ក៏បានបីបាច់រក្សានូវទ្រព្យ និងចាត់ចែងនូវទានដោយសម្បត្តិទាំងនោះ។ លំដាប់នោះ កូនរបស់គហបតីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអង្គត្រូវដឹងមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន អ្នកណាជាអ្នកទទួលមតិករបស់បិតា កូន ឬក្មួយ។ ព្រះអានន្ទនិយាយតបថា ម្ចាស់អ្នកដឹងមានអាយុ កូនទើបត្រូវទទួលទ្រព្យមតិករបស់បិតាបាន។ កូនរបស់គហបតីនោះ បាននិយាយតទៅទៀតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់អង្គត្រូវដឹងមានអាយុនេះប្រាប់សម្បត្តិរបស់ខ្ញុំដល់បងប្អូនដ៏ដូនមួយ របស់ខ្ញុំហើយ។ ព្រះអានន្ទពោលថា ម្ចាស់អ្នកដឹងមានអាយុ អង្គត្រូវដឹងមានអាយុនេះ មិនមែនជាសមណៈទេ។ គ្រានោះ ព្រះអង្គត្រូវដឹងមានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោអានន្ទ លោកចូរឲ្យសេចក្តីវិនិច្ឆ័យដល់ខ្ញុំចុះ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបាសិដ៏មានអាយុ ជាបក្ខពួករបស់ព្រះអង្គត្រូវដឹងមានអាយុ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបាសិដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោអានន្ទ ភិក្ខុណាដែលម្ចាស់ទ្រព្យផ្តាច់ទុកថា លោកចូរប្រាប់ឱកាសនេះដល់អ្នកនេះ ហើយភិក្ខុនោះទៅប្រាប់ដល់អ្នកនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយតបទៅវិញថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិអ្វីបន្តិចទេ ដោយហេតុទៅ តែអាបត្តិទុក្ខដ៏ក៏មិនត្រូវដែរ។ ព្រះឧបាសិដ៏ឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រះអង្គត្រូវដឹងមានអាយុនេះ ម្ចាស់ទ្រព្យបានផ្តាច់ទុកថា លោកចូរប្រាប់ឱកាសនេះដល់ជនឈ្មោះនេះ ក៏បានប្រាប់ដល់អ្នកនោះមែន ម្ចាស់អារុសោ អង្គត្រូវដឹងមានអាយុមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[១៧៣] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងពោធិសី ពួកចោរនាំគ្នាប្លន់ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះបិណ្ឌិវរ្ម័នត្រូវដឹងមាន អាយុ ហើយក៏នាំយកកូនក្មេងពីរនាក់ទៅ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌិវរ្ម័នត្រូវដឹងមានអាយុ សំដែងប្បទិទៅនាំយកក្មេងទាំងពីរនាក់នោះបានមក ហើយទុកក្នុងប្រាសាទ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញក្មេងទាំងពីរនាក់នោះហើយ និយាយថា នេះជាប្បទានភាពរបស់លោកម្ចាស់បិណ្ឌិវរ្ម័នត្រូវដឹងមាន ហើយក៏នាំគ្នាជ្រះថ្លានឹងព្រះបិណ្ឌិវរ្ម័នត្រូវដឹងមានអាយុពេកណាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា បិណ្ឌិវរ្ម័នត្រូវដឹងមានអាយុ មិនសមគួរនឹងទៅនាំយកក្មេងពីរនាក់ ដែលពួកចោរនាំយកទៅហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមានប្បទិទេ ព្រោះវិស័យនៃប្បទិទេ។

[១៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបជាសំឡាញ់គ្នា ឈ្មោះបណ្ឌុកៈ១ កបិលៈ១។ ភិក្ខុទ្ធរូបនៅស្រុកក្រៅ ទ្រុបនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី។ គ្រាដែលភិក្ខុនោះចេញពីស្រុកក្រៅ ទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី កាលកំពុងឆ្លងទឹកស្ទឹងក្នុងរាងពាក់កណ្តាលផ្លូវ កន្សោមខ្លាញ់រូបតំរូវដៃនៃមនុស្សអ្នកសម្លាប់ជ្រូកទាំងឡាយ ទៅជាប់នូវជើងរបស់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះបានកាន់យកដោយគិតថា នឹងឲ្យដល់ជនទាំងឡាយជាម្ចាស់វិញ។ ពួកម្ចាស់នាំគ្នាចោទប្រកាន់ភិក្ខុនោះថា លោកមិនមែនជាសមណៈទេ។ ស្រីគង្វាលគោម្នាក់ឃើញភិក្ខុនោះឆ្លងទឹកស្ទឹងរួចហើយ បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចូរមកសេពមេចុនធម្មនឹងខ្ញុំ។ ភិក្ខុនោះគិតថា អញមិនមែនជាសមណៈតាមប្រក្រតីទេ ទើបព្រមសេពមេចុនធម្មនឹងស្រីនោះ ហើយទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិបាណិកព្រោះអទិន្នាទានទេ ត្រូវអាបត្តិបាណិក ព្រោះសេពមេចុនធម្ម។

[១៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាសន្ធិវិហារិករបស់ព្រះទន្ធិកត្រូវដឹងមានអាយុ ក្នុងសាលនគរ មានសេចក្តីមិនសប្បាយមកបៀតបៀន ក៏ទៅលួចយកឈ្នួតរបស់អ្នកផ្សារ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះទន្ធិកត្រូវដឹងមានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមិនមែនជាសមណៈទេ ខ្ញុំនឹងសឹក (ឥឡូវនេះ)។ ព្រះទន្ធិកត្រូវ បានសួរថា ម្ចាស់អារុសោ អំពើដូចម្តេចដែលអ្នកធ្វើហើយ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំលួចយកឈ្នួតរបស់អ្នកផ្សារ។ ព្រះទន្ធិកត្រូវ ក៏ឲ្យយកឈ្នួតនោះមក ហើយកាត់ថ្លៃ។ ឈ្នួតនោះកាត់ថ្លៃទៅ ដំឡើងមិនដល់៥មាសក។ ព្រះទន្ធិកត្រូវប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបាណិកទេ ដូច្នេះហើយ ក៏បានសំដែងធម្មិកថា។ ឯភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រេកអរក្រៃពេក។

ទុតិយបាណិក ចប់។

បាណិកកណ្តោ តតិយសិក្ខាបទំ

(៣. តតិយបាណិកំ)

(បឋមភាណាវរៈ តតិយសិក្ខាបទំ)

(-)

[១៧៦] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងកុដាលា³¹) ក្បែរព្រៃហារន³²) ទៀបក្រុងវេសាលី³³)។ កាលនោះ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអសុភកថា ទ្រង់សំដែងរៀបរាប់អំពីអសុភ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការចំរើនអសុភកម្មដ្ឋាន ទ្រង់សំដែងគុណនៃអសុភ សមាបត្តិក្នុងអសុភកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយដោយ ព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតចង់គេចចាកអារម្មណ៍ សម្លឹងអស់កាលកន្លះខែ (ក្នុងកម្មដ្ឋាន) កុំឲ្យអ្នកណាមួយចូលទៅរក តថាគតឡើយ រៀបរយតែភិក្ខុមួយរូបជាអ្នកនាំបិណ្ឌបាតទៅឲ្យតថាគត។ ទើបពួកភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ឯវរុន្ត (យ៉ាងហ្នឹងព្រះអង្គ) តាំងពីកាលនោះមក មិនមានអ្នកណាមួយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ រៀបរយតែភិក្ខុមួយរូបជាអ្នកនាំ បិណ្ឌបាតទៅថ្វាយព្រះអង្គ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអសុភកថា ទ្រង់សំដែងរៀបរាប់អំពីអសុភ ទ្រង់សំដែងគុណ នៃការចំរើនអសុភកម្មដ្ឋាន ទ្រង់សំដែងគុណនៃអសុភសមាបត្តិ ក្នុងអសុភកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ។ ដោយបរិយាយមិនតែមួយ លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏ នាំគ្នាប្រកបសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការចំរើនអសុភកម្មដ្ឋានជា ច្រើនបែបច្រើនវិធី។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះកើតសេចក្តីទុក្ខ នឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមនឹងរាង កាយរបស់ខ្លួនឯង មានគួរនាដូចជាស្រីក្រមុំ ឬប្រុសកំឡោះ ជាអ្នកមានកិរិយាស្អិតស្អាងជាប្រក្រតី លុះបានដូចគ្នា កក់ក្បាលហើយ រមែងជាទុក្ខ នឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមសាកអសុភពស័ លាកអសុភឆ្កែ ឬសាកអសុភមនុស្សដែលគេព្យួរនឹងក យ៉ាងណាមិញ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ជាទុក្ខនឿយ ណាយ ខ្ពើមខ្ពើមនឹងកាយរបស់ខ្លួន យ៉ាងនោះឯង ទើបផ្តាច់ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងខ្លះ ផ្តាច់ជីវិតគ្នាទៅវិញទៅមកខ្លះ ភិក្ខុខ្លះចូលទៅរក សមណកុត្តក³⁴) ឈ្មោះមិគលណ្ឌិក ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ យើងសូមអង្វរអ្នក ៗចូរផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ បាត្រនិងចីវរ ទាំងនេះ នឹងបានជារបស់អ្នក។ គ្រានោះឯង សមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិកទទួលស៊ីល្អៗលយកបាត្រ និងចីវរហើយ ទើបផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុ ទាំងឡាយជាច្រើនរូប ហើយកាន់ដាវប្រឡាក់ឈាមដើរទៅកាន់ស្ទឹងឈ្មោះវត្តមុទា កាលដែលសមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិកកំពុងលាងដាវ ប្រឡាក់ឈាមនោះ (គាត់) ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្តៅក្រហាយស្នាយក្រោយក្នុងកាលនោះ ដោយគិតឃើញថា ការនេះមិនមែនជាលាភ របស់អញទេតើ នឹងចាត់ថាជាលាភរបស់អញមិនបានឡើយ ជាតិជាមនុស្សអញបានដោយក្រណាស់ ជាតិជាមនុស្សឈ្មោះថា អញបានដោយ ងាយមិនមែនឡើយ អញបានបាបច្រើនណាស់ ព្រោះអញបានផ្តាច់បង់ជីវិតពួកភិក្ខុអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អ។ លំដាប់នោះ ទេវតា ជាពួក របស់មារ ដើរមកលើទឹកមិនមានបែកផ្តាស បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិកថា ល្អហើយៗអ្នកសប្បុរស ការនេះ ជាលាភរបស់អ្នកហើយ អ្នកសប្បុរស ជាតិជាមនុស្សអ្នកក៏បានដោយប្រពៃហើយ អ្នកសប្បុរស អ្នកបានប្រទះបុណ្យច្រើនហើយ អ្នកសប្បុរស ព្រោះអ្នកបានញ៉ាំងជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ឆ្លងសង្សារដ៏ឲ្យឆ្លងផុត ទៅបាន។ គ្រានោះឯង សមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិក ក៏នឹកអរថា ពួកថា (ការនេះ) ជាលាភរបស់អញ ពួកថា ជាតិមនុស្ស អញបានដោយល្អហើយ ពួកថា អញបានប្រទះបុណ្យជាច្រើន ពួកថា អញបានញ៉ាំង ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ឆ្លង (សង្សារដ៏) ឲ្យឆ្លងផុតទៅបាន លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏កាន់ដាវមុតដើរចេញពីវិហារចូលទៅកាន់វិហារ ចេញពី បរិវេណចូលទៅកាន់បរិវេណ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា លោកណាមិនទាន់ឆ្លង (សង្សារដ៏) ខ្ញុំនឹងឲ្យលោកណាឆ្លងសង្សារដ៏បាន។ បណ្តាភិក្ខុ ទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីញាប់ញ័រ និងសេចក្តីព្រឺរោម ក៏មានដល់ភិក្ខុទាំងនោះជាប្រាកដ ក្នុងសម័យនោះ។ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលប្រាសចាករាគៈហើយ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីញាប់ញ័រ និងសេចក្តីព្រឺរោម ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុ ទាំងនោះក្នុងសម័យនោះឡើយ។ គ្រានោះ សមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិក ក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុក្នុងមួយថ្ងៃរូបក៏មាន ក្នុង១ថ្ងៃ ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុ ពីររូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុបីរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុបួនរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុប្រាំរូបក៏មាន ១ បើ ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិត ភិក្ខុដប់រូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុម្ភៃរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុសាមសិបរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុសែសិបរូបក៏មាន ១ថ្ងៃ ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុហាសិបរូបក៏មាន ១ថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុហុកសិបរូបក៏មាន

[១៧៧] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញចាកទីសម្ងំក្នុងព្រះកម្មដ្ឋានដោយកន្លងកន្លះខែនោះទៅ ទើបទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះអានន្តដ៏ មានអាយុ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ដូចម្តេចហ្ន៎ អានន្ត បានជាភិក្ខុសង្ឃហាក់ដូចជាស្តេចស្ទើងទៅ។ ទើបព្រះអានន្តត្រូវ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពិតដូចព្រះពុទ្ធដីកាណាស់ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអសុភកថា ដោយបរិយាយជាច្រើន ទ្រង់សរសើររៀបរាប់អំពី អសុភ ទ្រង់សរសើរគុណអសុភភាវនា ទ្រង់សរសើរគុណនៃអសុភសមាបត្តិ ក្នុងអសុភកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏គិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអសុភកថា ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ទ្រង់សរសើររៀបរាប់អំពីអសុភកថា ទ្រង់សរសើរគុណអសុភ ភាវនា ទ្រង់សរសើរគុណនៃការប្រកបដោយអសុភកម្មដ្ឋានជាញឹកញយ ហើយ (នាំគ្នា) ប្រកបសេចក្តីព្យាយាមក្នុងអសុភភាវនា ជាច្រើនវិធី ណាស់។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ជាទុក្ខនឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមនឹងកាយរបស់ខ្លួន ប្រៀបដូចជាស្រីក្រមុំ ឬបុរសក្មេងកំឡោះ មានជាតិជាអ្នកស្អិតស្អាង លុះដូចគ្នា កក់ក្បាលហើយ រមែងជាទុក្ខនឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមសាកអសុភពស័ក្តិ លាកអសុភឆ្កែក្តិ លាកអសុភមនុស្សក្តិ ដែលចង់ភ្ជាប់នឹងក មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលជាទុក្ខនឿយណាយ ខ្ពើមខ្ពើមនឹងកាយរបស់ខ្លួន ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះ ទើបផ្តាច់បង់ ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងក៏មាន ខ្លះផ្តាសគ្នាឲ្យផ្តាច់បង់ជីវិតទៅវិញទៅមកក៏មាន រូបខ្លះបានចូលទៅរកសមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិក ហើយ ពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកយើងសូមអង្វរអ្នក អ្នកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ បាត្រ និងចីវរនេះនឹងបានជារបស់អ្នក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចំរើន គ្រានោះឯង សមណកុត្តកឈ្មោះមិគលណ្ឌិក លុះបានទទួលស៊ីល្អៗលយកបាត្រ និងចីវរហើយ ទើបផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុមួយរូបមួយថ្ងៃក៏ មាន។ បើ មួយថ្ងៃផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុហុកសិបរូបក៏មាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ ភិក្ខុសង្ឃនេះគប្បីស្ថិតស្ថេរនៅបានដោយហេតុ ណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហេតុនោះដទៃទៀត។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាល មាណដែលអាស្រ័យនៅក្នុងក្រុងវេសាលី អ្នកចូរឲ្យភិក្ខុអម្បាលនោះទាំងអស់ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបដ្ឋានសាលាចុះ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ទទួល ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ដូច្នោះហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុន្មានដែលអាស្រ័យនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ព្រះអានន្តក៏បង្គាប់ភិក្ខុអម្បាលនោះទាំងអស់ឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុង ឧបដ្ឋានសាលា³⁵) ទើបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះ ដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុសង្ឃប្រជុំគ្នាព្រមហើយ ព្រះករុណាម្ចាស់ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំគាល់កាលដ៏សមគួរ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ។

[១៧៨] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ឧបដ្ឋានសាលា លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ប្រាប់លើអាសនៈដែលគេ
តាក់តែងថ្វាយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ប្រាប់ស្រេចហើយ ទើបត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អាសាបានស្សតិសមាធិនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនជាប្រក្រតីហើយ ជាធម៌ល្អិតផង ជាធម៌ខ្ពស់ផង ជាធម៌មិនច្រឡកច្រឡំ គឺជា
ធម៌ដោយឡែកផង ជាក្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខផង តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដីលាមក ដែលកើតឡើងៗឲ្យសាបសូន្យទៅផង ឲ្យ
ស្ងប់រម្ងាប់ទៅផង ដោយទំនងដ៏សមគួរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចកំទេចធូលីដែលខ្យល់បក់ក្នុងក្នុងខែដែលជាចុងតិម្ភន្តរដូវ គឺខែ
អាសាឡ មហាអាលមេយ (ភ្លៀងធំបង្ហូរចុះខុសកាលវេលា) តែងញ៉ាំងកំទេចធូលីនោះឲ្យអន្តរធាន ឲ្យស្ងប់ទៅបាន ដោយទំនងដ៏សមគួរ មាន
ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសាបានស្សតិសមាធិ ដែលបុគ្គលបានអប់រំ ធ្វើឲ្យច្រើនជាប្រក្រតីហើយ ជាធម៌ល្អិតផង ជាធម៌ខ្ពស់
ផង ជាធម៌មិនច្រឡកច្រឡំ គឺជាធម៌ដោយឡែកផង ជាក្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខផង តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដីលាមក ដែលកើត
ឡើងៗ ឲ្យសាបសូន្យទៅ ឲ្យស្ងប់រំងាប់ទៅដោយទំនងដ៏សមគួរ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសាបានស្សតិសមាធិដែល
បុគ្គលចំរើនហើយ តើដូចម្តេច ដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យច្រើនជាប្រក្រតីហើយ ជាធម៌ល្អិតផង ជាធម៌ខ្ពស់ផង ជាធម៌មិនច្រឡកច្រឡំ គឺជាធម៌
ដោយឡែកផង ជាក្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខផង តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដីលាមក ដែលកើតឡើងៗ ឲ្យសាបសូន្យទៅ ឲ្យស្ងប់រំ
ងាប់ទៅដោយទំនងដ៏សមគួរ តើដូចម្តេច ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទៅកាន់ព្រៃក្តី ទៅកាន់ទីជិតនៃដើមឈើក្តី ទៅកាន់ផ្ទះដ៏ស្ងាត់
ក្តី អង្គុយពែនភ្នែក តាំងកាយឲ្យត្រង់ ដំកល់សតិឲ្យមានមុខឆ្ពោះទៅរកមជ្ឈដ្ឋាន ភិក្ខុនោះមានសតិ ដកដង្ហើមចេញ មានសតិដកដង្ហើមចូល កាល
ដកដង្ហើមចេញវែង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អញដកដង្ហើមចេញវែង ឬកាលដកដង្ហើមចូលវែង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អញដកដង្ហើមចូលវែង កាលដកដង្ហើម
ចេញខ្លី ក៏ដឹងច្បាស់ថា អញដកដង្ហើមចេញខ្លី ឬកាលដកដង្ហើមចូលខ្លី ក៏ដឹងច្បាស់ថា អញដកដង្ហើមចូលខ្លី (ភិក្ខុ) សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹង
ច្បាស់នូវរាងខ្យល់ទាំងពួង សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរាងខ្យល់ទាំងពួង សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញ
រម្ងាប់កាយសង្ខារ (គឺខ្យល់អស្សាសបស្សាស) សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងរម្ងាប់កាយសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវបីតិ (គឺសេចក្តីឆ្អែតកាយឆ្អែតចិត្ត) សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវបីតិ សឹមដកដង្ហើមចូល
សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសុខ (គឺសុខកាយ សុខចិត្ត) សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសុខ សឹមដក
ដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវចិត្តសង្ខារ (គឺវេទនា និងសញ្ញា) សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
ចិត្តសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងរម្ងាប់ចិត្តសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងរម្ងាប់ចិត្តសង្ខារ សឹមដកដង្ហើមចូល
សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវចិត្ត សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវចិត្ត សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញ
នឹងធ្វើចិត្តឲ្យរីករាយ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងធ្វើចិត្តឲ្យរីករាយ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងតាំងចិត្តខ្ជាប់ សឹមដកដង្ហើម
ចេញ សិក្សាថា អញនឹងតាំងចិត្តខ្ជាប់ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងដោះចិត្តឲ្យផុតស្រឡះ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងដោះ
ចិត្តឲ្យផុតស្រឡះ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងពិចារណាដោយសភាពជារបស់មិនទៀង សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹង
ពិចារណាដោយសភាពជារបស់មិនទៀង សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងពិចារណាដោយសភាពឥតរាគៈ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា
អញនឹងពិចារណាដោយសភាពឥតរាគៈ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងពិចារណាដោយសភាពរលត់ទៅ សឹមដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា
អញនឹងពិចារណាដោយសភាពរលត់ទៅ សឹមដកដង្ហើមចូល សិក្សាថា អញនឹងពិចារណារឿយៗ ដោយកិរិយាលះបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ សឹមដក
ដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អញនឹងពិចារណារឿយៗ ដោយកិរិយាលះបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ សឹមដកដង្ហើមចូល ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសាបានស្សតិ
សមាធិ ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយយ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ ជាធម៌ល្អិតផង ជាធម៌ខ្ពស់ផង ជាធម៌មិនច្រឡកច្រឡំ
គឺជាធម៌ដោយឡែកផង ជាក្រឿងនៅ នាំមកនូវសេចក្តីសុខផង តែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដីលាមកដែលកើតឡើងៗ ឲ្យសាបសូន្យទៅ ឲ្យ
ស្ងប់ទៅ ដោយទំនងដ៏សមគួរ។

[១៧៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សាកសួរភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងគ្រានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុផ្តាច់បង់ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងខ្លះ ផ្តាសុំគ្នាឲ្យផ្តាច់បង់ជីវិតទៅវិញទៅមកខ្លះ ភិក្ខុខ្លះចូលទៅរកសមណកុត្តក ឈ្មោះ
មិគលណ្ឌិក ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកយើងសូមអង្វរអ្នក ៗច្រមុផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ បាត្រ និងថែវទាំងនេះនឹងបានជា
របស់អ្នក (យ៉ាងនេះ) ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយបានធ្វើហើយនេះ មិនសម មិនទំនង មិនគួរ មិនមែនជាវិញ្ញាណរបស់សមណៈ មិនគប្បីសោះ មិនគួរ
ធ្វើសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច បានជាពួកភិក្ខុទាំងនោះទៅផ្តាច់បង់ជីវិតខ្លួនដោយខ្លួនឯងខ្លះ ផ្តាសុំគ្នាឲ្យផ្តាច់ជីវិតទៅវិញទៅមកខ្លះ
ភិក្ខុខ្លះចូលទៅរកសមណកុត្តក ឈ្មោះមិគលណ្ឌិក ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកយើងសូមអង្វរអ្នក ៗច្រមុផ្តាច់បង់ជីវិតពួកយើងចុះ
បាត្រ និងថែវនេះនឹងបានជារបស់អ្នក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា។
បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រឡាញ់យ៉ាងនេះថា

**ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្សឲ្យឃ្លាតចាកជីវិតក្តី ទោះបីស្វែងរកគ្រឿងសង្រ្គាវធ (ឲ្យគេសម្លាប់) រាង
កាយមនុស្សនោះក្តី ភិក្ខុនេះឯងហៅថា ត្រូវអាបត្តិបាណជិក រកសំរាសគ្មាន។**

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៨០] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់មានជម្ងឺ។ ប្រពន្ធរបស់ឧបាសកនោះ មានរូបល្អស្រស់សម្រស់មុខគួរឲ្យគយគន់ជាទីនាំមកនូវសេចក្តី
ជ្រះថ្លា។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានចិត្តប្រតិព័ទ្ធចំពោះស្រីនោះ។ គ្រានោះសេចក្តីបរិវិតក្តុនេះបានមានដល់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោទាំង
ឡាយ បើឧបាសកនោះនឹងរស់នៅ ពួកយើងមុខជានឹងមិនបានស្រីនោះទេ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើង (នាំគ្នា) ពណ៌នាគុណនៃ
សេចក្តីស្លាប់ដល់ឧបាសកនោះ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីដែលឧបាសកនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយ
ពាក្យនេះនឹងឧបាសកនោះថា ម្ចាស់ឧបាសក អ្នកឯងបានធ្វើអំពើល្អមកហើយ បានធ្វើកុសលមកហើយ បានធ្វើកម្មជាគ្រឿងការពារភ័យរួចអស់

ហើយ អ្នកឯងមិនដែលធ្វើបាប មិនដែលធ្វើអំពើលាមក មិនដែលធ្វើអំពើអាក្រក់ អំពើល្អអ្នកបានធ្វើហើយ បាបអ្នកមិនធ្លាប់ធ្វើឡើយ អ្នកឯង មានប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមកនេះ អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរជាងរស់នៅ អ្នកធ្វើកាលកិរិយា រំលោងខន្ធស្លាប់ចាកមនុស្សលោកនេះ ទៅ កាន់បរលោក នឹងកើតក្នុងមនុស្សសុគតិ ឬស្ថានសួគ៌ អ្នកនឹងបានឆ្លែតស្តប់ស្តល់ (នឹងបានឲ្យស្រីអប្សរទាំងឡាយ) បម្រើដោយកាមគុណទាំង៥ ដ៏ជាទិព្វក្នុងស្ថានសួគ៌នោះ។ គ្រានោះឯង ឧបាសកនោះគិតថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិយាយ (នេះ) ពិតណាស់ ដ្បិតខ្លួនអញជាមនុស្សបានធ្វើ អំពើល្អមកហើយ បានធ្វើកុសលមកហើយ បានធ្វើវិធានការពារភ័យ (ក្នុងអបាយភូមិ) ហើយ បាប អញមិនដែលធ្វើឡើយ អំពើអាក្រក់ ក៏អញមិន ដែលធ្វើ មិនធ្លាប់ធ្វើអំពើអាក្រក់សោះ អំពើប្រពៃ អញបានធ្វើហើយ បាប អញមិនធ្លាប់ធ្វើឡើយ អញមានប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមក នេះ អញស្លាប់ទៅប្រសើរជាងរស់នៅ អញធ្វើកាលកិរិយា រំលោងខន្ធស្លាប់ចាកមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បរលោក នឹងកើតក្នុងមនុស្សសុគតិ ឬ ស្ថានសួគ៌ អញមុខជានឹងបានឆ្លែតស្តប់ស្តល់ (ឲ្យស្រីទេពអប្សរទាំងឡាយ) បម្រើដោយកាមគុណទាំង៥ ដែលជាទិព្វក្នុងស្ថានសួគ៌នោះ។ ឧបាសកនោះបរិភោគភោជនទាំងឡាយដែលមិនសប្បាយ (គឺអាហារដែលស្លែងនាំឲ្យកើតរោគ) ទំពាស៊ីតែខាទនីយ (គ្រឿងទំពា) ដែលមិន សប្បាយផង ជញ្ជាប់ជញ្ជាក់តែវត្ថុសម្រាប់ជញ្ជាប់ជញ្ជាក់ដែលមិនសប្បាយផង ផឹកទឹកដែលមិនសប្បាយផង។ កាលឧបាសកនោះបរិភោគភោជន ដែលមិនសប្បាយតែម្យ៉ាងផង កាលទំពាស៊ីខាទនីយវត្ថុដែលមិនសប្បាយផង កាលជញ្ជាប់ជញ្ជាក់វត្ថុសម្រាប់ជញ្ជាប់ជញ្ជាក់មិនសប្បាយផង ផឹក ទឹកដែលមិនសប្បាយផង អាពាធដ៏ក្លៀវក្លាក៏កើតឡើង។ ឧបាសកនោះក៏ធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅដោយអាពាធនោះឯង។ ទើបប្រពន្ធរបស់ ឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈទាំងនេះ ជាសក្យបុត្រ ជាបុគ្គលឥតខ្ចាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល មានប្រក្រតី ពោលពាក្យមុសា ពួកសមណៈទាំងនេះនឹងប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តរៀបរយ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ជាអ្នកពោលពាក្យ សត្យ ជាអ្នកមានសីល ជាអ្នកមានកល្យាណធម៌ ដូចម្តេចបាន ភាពសមណៈរបស់ភិក្ខុទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មចរិយធម៌របស់ភិក្ខុទាំងនេះក៏គ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំង នេះនឹងមានមកពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះនឹងមានមកពីណា សមណៈទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណៈទាំង នេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ (ព្រោះ) សមណៈទាំងនេះបានពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ស្វាមីរបស់អញ ស្វាមីរបស់អញ គឺសមណៈ ទាំងនេះសម្លាប់ហើយ។ ទាំងពួកមនុស្សឯទៀតក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា សមណៈពួកនេះ ជាសក្យបុត្រ ជាមនុស្សឥតខ្ចាស ជា មនុស្សទ្រុស្តសីល ពោលតែពាក្យមុសា ពួកសមណៈទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តរៀបរយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ពោលពាក្យ សត្យ មានសីល មានកល្យាណធម៌ ដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះក៏ គ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់ សមណៈទាំងនេះនឹងមានមកពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះនឹងមានមកពីណា ពួកសមណៈទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណ ហើយ ពួកសមណៈទាំងនេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ (ព្រោះ) សមណៈទាំងនេះបានពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ឧបាសក ឧបាសក ដែលស្លាប់ ពីព្រោះតែសមណៈទាំងនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សពួកនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ហេតុម្តេចបានជាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ ដល់ ឧបាសក (ដូច្នោះ)។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះបរមសាស្តាត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ឧបាសក មែនឬ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ (អំពើដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើហើយនុំ) មិនសមគួរ មិន ត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាប់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើសោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ហេតុម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយ ទៅ ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ឧបាសក (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះ ថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រីដៃសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្ស ឲ្យឃ្លាតចាកជីវិតក្តី ទោះបីស្វែងរកគ្រឿងសស្ត្រាវុធ (ឲ្យគេសម្លាប់) រាង កាយមនុស្សនោះក្តី ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ក្តី ឬនិយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ថា នៃបុរសដ៏ចម្រើន អ្នកមាន ប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមកនេះ អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរជាងរស់នៅ (ភិក្ខុ) មានចិត្តគិតដូច្នោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុង ចិត្តដូច្នោះ គប្បីពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ ឬគប្បីណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ដោយអនេកបរិយាយ ភិក្ខុនេះក្តី ហៅថាត្រូវ អាបត្តិបារាជិត មិនមានសំរាមឡើយ។

[១៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ (ក្នុងបេយ្យាលទាំងពីរ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចក្នុងបារាជិតកណ្តាទី១)។ ត្រង់បទថា ក្លែង (នោះ) គឺដឹង ជាក់ច្បាស់ហើយ ក្លែងសម្លាប់។ ដែលហៅថា រាងកាយនៃមនុស្ស (នោះ) គឺបឋមចិត្តណាដែលកើតឡើងហើយ បឋមវិញ្ញាណណាដែលកើត ឡើងប្រាកដហើយ ក្នុងផ្ទៃនៃមាតា ដរាបដល់ពេលស្លាប់ ក្នុងរាងកាលប៉ុណ្ណោះ នេះឯងហៅថា រាងកាយរបស់មនុស្ស។ ត្រង់ពាក្យថា ផ្តាច់បង់ ចាកជីវិត គឺចូលទៅផ្តាច់បង់ ញ៉ាំងឥន្ទ្រិយ គឺជីវិតឲ្យរលត់ទៅ គឺថាញ៉ាំងសន្តតិ (ខ្សែតនៃចិត្ត) ឲ្យកំរើក។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះបីស្វែងរកគ្រឿង សាស្ត្រាវុធ (ឲ្យគេសម្លាប់) រាងកាយមនុស្សនោះក្តី សេចក្តីថា គឺគប្បីស្វែងរកដាវក្តី លំពែងក្តី ច្បួកក្តី ឈើស្រួចក្តី អន្លូងក្តី ថ្មក្តី កាំបិតក្តី ថ្នាំពិសក្តី ខ្សែក្តី។

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ក្តី សេចក្តីថា សំដែងទោសក្នុងកិរិយារស់នៅ ពោលសរសើរគុណក្នុងការស្លាប់។

[១៨៣] ត្រង់ពាក្យថា និយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ក្តី សេចក្តីថា និយាយណែនាំថា អ្នកចូរនាំគ្រឿងសស្ត្រាមកក្តី ថាអ្នកចូរស៊ីថ្នាំពិសក្តី ថាអ្នកចូរចងវិលដោយខ្សែ ហើយធ្វើមរណកាលទៅក្តី (យ៉ាងនេះហៅថា និយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់)។

[១៨៤] ត្រង់ពាក្យថា នៃបុរសដ៏ចម្រើន (នេះ) ជាឈ្មោះនៃពាក្យអាឈបន (ពាក្យសម្រាប់ហៅរក) ថា ម្ចាស់បុរសដ៏ចម្រើន។ ត្រង់ពាក្យថា អ្នក មានប្រយោជន៍អ្វីដោយជីវិតអាក្រក់លាមកនេះ អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរជាងកិរិយារស់នៅ មានអធិប្បាយថា ជីវិតរបស់ពួកមនុស្សកំសត់ បើធៀប

ផ្ទៃមិននឹងជីវិតរបស់ពួកមនុស្សស្តុកស្តម្ភ (ក៏ឃើញថា) ជាជីវិតលាមក ជីវិតរបស់ពួកមនុស្សឥតទ្រព្យ បើធៀបផ្ទៃមិននឹងជីវិតរបស់ពួកមនុស្សមាន ទ្រព្យ (ក៏ឃើញថា) ជាជីវិតលាមក ជីវិតរបស់មនុស្សទាំងឡាយ បើធៀបផ្ទៃមិននឹងជីវិតរបស់ទេវតាទាំងឡាយ (ក៏ឃើញថា) ជាជីវិតលាមក (យ៉ាងនេះ) ហៅថា ជីវិតលាមក។ ជីវិតរបស់មនុស្សដាច់ដៃ ដាច់ជើង ដាច់ទាំងដៃទាំងជើង មនុស្សដាច់ត្រចៀក មនុស្សដាច់ច្រមុះ មនុស្សដាច់ ទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ (ទាំងនេះ) ហៅថា ជីវិតអាក្រក់។ អ្នកមានប្រយោជន៍អ្វីនឹងជីវិតដ៏លាមកនេះ និងជីវិតដ៏អាក្រក់នេះ អ្នកស្លាប់ទៅប្រសើរ ជាងរស់នៅ។ ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តគិតដូច្នោះ សេចក្តីថា ធម្មជាតិណាជាចិត្ត ធម្មជាតិណាជាមនោ ធម្មជាតិណាជាមនោ ធម្មជាតិណាជាមនោ ធម្មជាតិណាជាមនោ ធម្មជាតិណាជាមនោ ត្រង់ពាក្យថា មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តដូច្នោះ សេចក្តីថា មានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសេចក្តីស្លាប់ មានចេតនាចង់ឲ្យស្លាប់ មានសេចក្តីប៉ុនប៉ងចង់ឲ្យ ស្លាប់។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយអនេកបរិយាយ គឺដោយអាការៈទាំងឡាយខ្ពស់និងទាប (ដោយឧបាយច្រើនយ៉ាង)។ ត្រង់ពាក្យថា ពណ៌នាគុណនៃ សេចក្តីស្លាប់ អធិប្បាយថា ភិក្ខុសំដែងទោសក្នុងការរស់នៅ ពោលសរសើរគុណក្នុងការស្លាប់ទៅដូច្នោះថា អ្នកស្លាប់អំពីលោកនេះ គឺអ្នករំលាង ខន្ធស្លាប់ទៅកាន់បរលោក នឹងកើតក្នុងមនុស្សសុគតិ ឬស្ថានសួគ៌ អ្នកនឹងបានឆ្លែតស្តប់ស្តល់ (ឲ្យស្រីទេពអប្សរទាំងឡាយ) បម្រើដោយកាម គុណទាំង៥ដ៏ជាទិព្វក្នុងស្ថានសួគ៌នោះ។

[១៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ឬនិយាយណែនាំដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ សេចក្តីថា (និយាយដឹកនាំ) ថា អ្នកចូរនាំគ្រឿងសស្ត្រាមកក្តី អ្នកចូរស៊ីថ្នាំពិសក្តី អ្នកចូរចងវិលដោយខ្សែ ហើយធ្វើកាលកិរិយាទៅក្តី អ្នកចូរលោតទម្លាក់ទៅក្នុងបឹងក្តី អណ្តូងក្តី ជ្រោះក្តី។

[១៨៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនេះក្តី មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចខាងដើម (ត្រង់បារាណិកកណ្តិទី១)។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិបារាណិក អធិប្បាយថា ថ្មក្រាស់បែកជាពីរចំណែក ជារត្តភ្នាប់គ្នាមិនបានទៀតយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្សឲ្យចាកជីវិត មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្រ មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាណិក។ ត្រង់ពាក្យថា រកសំវាសគ្មាន សេចក្តីថា កម្មជា មួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា សិក្ខាស្មើគ្នា នេះហៅថា មានសំវាស ភិក្ខុនោះគ្មានសំវាសដូច្នោះទេ ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថា រកសំវាសគ្មាន។

[១៨៧] ភិក្ខុស្ថិតនៅក្នុងទីជិត (តាំងចិត្តនឹងសម្លាប់មនុស្ស) ដោយខ្លួនឯង ដោយប្រើបម្រើ ដោយប្រើបម្រើ តៗគ្នា ដោយបម្រើទៅធ្វើការខុស សង្កេត ដោយបម្រើទៅហើយ ត្រឡប់មកវិញ ភិក្ខុនៅក្នុងទីមិនកំបាំង សំគាល់ថាកំបាំង នៅក្នុងទីកំបាំង សំគាល់ថាមិនកំបាំង នៅក្នុងទីមិនកំ បាំង សំគាល់ថាមិនកំបាំង នៅក្នុងទីកំបាំង សំគាល់ថាកំបាំង ភិក្ខុពណ៌នា (សេចក្តីស្លាប់) ដោយកាយ ពណ៌នាដោយវាចា ពណ៌នាដោយកាយ និងវាចា ពណ៌នាដោយប្រើបម្រើ ពណ៌នាដោយចារិកអក្សរ ដឹករណ្តៅ ធ្វើបង្អែក បង្កាប់ចម្រូង ឲ្យភេសជ្ជៈ សម្លាប់ដោយរូប សម្លាប់ដោយសម្លេង សម្លាប់ដោយក្លិន សម្លាប់ដោយរស សម្លាប់ដោយសម្ផស្ស សម្លាប់ដោយធម៌ បង្កាប់ឲ្យស្លាប់ ប្រៀនប្រដៅដើម្បីឲ្យស្លាប់ ធ្វើសង្កេតកម្ម ធ្វើនិមិត្ត កម្ម។

[១៨៨] ត្រង់ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុសម្លាប់ (គេ) ខ្លួនឯង ដោយកាយក្តី ដោយអារុយ៍ដែលជាប់នឹងកាយក្តី ដោយគ្រឿងប្រយោលក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ចិត្តនៅក្នុងទីជិត សេចក្តីថា ចិត្តនៅ (ក្នុងទីជិត) ក៏បង្កាប់ថា អ្នកចូរចាក់យ៉ាងនេះ អ្នកចូរប្រហារយ៉ាងនេះ អ្នកចូរសម្លាប់យ៉ាងនេះ។

[១៨៩] ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់នោះចំណាំមនុស្សនោះ បាន ហើយផ្តាច់បង់ជីវិតមនុស្សនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាណិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះដូច្នោះ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់ចំណាំមនុស្សបាន (ប៉ុន្តែ) ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតមនុស្សដទៃវិញ ភិក្ខុអ្នកបង្កាប់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបារាណិក។ ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់ចំណាំមនុស្ស ដទៃវិញ (ប៉ុន្តែ) ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតមនុស្សនោះ (គឺមនុស្សដែលអ្នកប្រើ ប្រាប់ឲ្យសម្លាប់នោះ) ត្រូវអាបត្តិបារាណិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផង គ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតមនុស្សឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់ចំណាំមនុស្សដទៃវិញ (លុះវេលា) ទៅផ្តាច់បង់ ៗ ជីវិតមនុស្សដទៃនោះ (បើធ្វើខុសបង្កាប់ដូច្នោះ) ភិក្ខុអ្នកបង្កាប់មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់ត្រូវអាបត្តិបារាណិក។

[១៩០] ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា³⁶⁾ លោកចូរប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះប្រាប់ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះចូរផ្តាច់បង់ជីវិត បុគ្គលឈ្មោះនេះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់នោះទៅប្រាប់អ្នកដទៃត្រូវ (ដូច្នោះ) ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ។ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់ទទួល បង្កាប់ ភិក្ខុអ្នកប្រើដើមត្រូវអាបត្តិចុល្លថ្មីយ។ លុះភិក្ខុអ្នកសម្លាប់បានផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះសម្រេច ត្រូវអាបត្តិបារាណិកគ្រប់ទាំងបួនរូប។ ភិក្ខុ បង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះទៅប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះ នេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់នោះ ទៅបង្កាប់ភិក្ខុដទៃត្រូវ (ធ្វើខុសបង្កាប់ដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់ទទួល បង្កាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់នោះ បានផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះសម្រេច ភិក្ខុអ្នកបង្កាប់ដើមមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ត្រូវអាបត្តិបារាណិកតែ ភិក្ខុអ្នកបង្កាប់ និងភិក្ខុអ្នកសម្លាប់។

[១៩១] ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់នោះ ទៅហើយ ត្រឡប់ មកប្រាប់វិញថា ខ្ញុំមិនអាចនឹងផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះទេ។ ភិក្ខុនោះបង្កាប់ទៀតថា លោកអាចវេលាណា លោកចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតគេវេលានោះ ចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់នោះ បានផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះសម្រេច ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាណិកទាំងពីររូប។

[១៩២] ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះ លុះបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នានោះ ហើយ ក៏ស្រាប់តែកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (ស្តាយក្រោយ) តែនឹងបានប្រាប់ឲ្យដឹងថា លោកកុំទៅសម្លាប់ដូច្នោះក៏ទេ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្កាប់ លុះ ផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះស្រេច ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាណិកទាំងពីររូប។ ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ (តែ) ភិក្ខុនោះ លុះបង្កាប់រួចហើយ ក៏ស្រាប់តែកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (ស្តាយក្រោយ) ទើបប្រាប់វិញថា លោកកុំទៅសម្លាប់ ឡើយ។ ភិក្ខុនោះអាងថា លោកបង្កាប់ខ្ញុំហើយ ក៏ទៅផ្តាច់ជីវិតបុគ្គលនោះទៅ (យ៉ាងនេះ) ភិក្ខុអ្នកប្រើដើមមិនត្រូវអាបត្តិទេ ត្រូវអាបត្តិបារាណិកតែ អ្នកសម្លាប់។ ភិក្ខុបង្កាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា លោកចូរទៅផ្តាច់ជីវិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះភិក្ខុនោះ បង្កាប់ហើយ ក៏កើតសេចក្តី

ក្តៅក្រហាយ (ស្នាយក្រោយ) ទើបប្រាប់វិញថា លោកកុំទៅសម្លាប់ឡើយ។ ភិក្ខុអ្នកសម្លាប់នោះទទួលថា សាធុ ហើយឈប់វិញ (ដូច្នោះ) មិនត្រូវ អាបត្តិទាំងពីររូប។

[១៩៣] ភិក្ខុសំគាល់ទីដែលមិនស្ងាត់ថាទីស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គលឈ្មោះនេះ អញត្រូវតែសម្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ទី ដែលស្ងាត់ថាទីមិនស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គលឈ្មោះនេះ សូមឲ្យវិនាសទៅចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ទីដែលមិនស្ងាត់ថាទីមិន ស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គលឈ្មោះនេះ សូមវិនាសទៅចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ទីដែលស្ងាត់ថាស្ងាត់ ទើបពោលថា ឱ បុគ្គល ឈ្មោះនេះ សូមឲ្យវិនាសទៅចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៩៤] ដែលហៅថា ពណ៌នាដោយកាយ (នោះ) គឺភិក្ខុធ្វើការដោយកាយដូច្នោះ បុគ្គលណា ស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬ នឹងបានយសស័ក្តិ ឬនឹងទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ (ភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមនុស្សស្លាប់សេចក្តីពណ៌នានោះហើយ) ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យ កើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយកិរិយាពោលពណ៌នានោះ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ បារាជិក។ ដែលហៅថា ពោលពណ៌នាដោយវាចា (នោះ) គឺភិក្ខុពោលដោយវាចាថា បុគ្គលណាស្លាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបាន យសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមនុស្សស្លាប់សេចក្តីពណ៌នានោះហើយ) ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយកិរិយាពោលពណ៌នានោះ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើបុគ្គលនោះ) ស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា ពោលពណ៌នាដោយកាយ និងវាចា (នោះ) គឺភិក្ខុធ្វើការដោយកាយផង ពោលដោយវាចាផង ដូច្នោះថា បុគ្គលណាស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គល នោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើមនុស្សស្លាប់សេចក្តីពណ៌នានោះហើយ) ញ៉ាំងទុក្ខវេទនា ឲ្យកើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយកិរិយាពោលពណ៌នានោះ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើបុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ បារាជិក។

[១៩៥] ដែលហៅថា ពោលពណ៌នាដោយប្រើបម្រើ (នោះ) គឺភិក្ខុប្រាប់ដំណឹងដល់បម្រើថា បុគ្គលណាស្លាប់យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបាន ទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬពុំនោះទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) បុគ្គលនោះបានស្លាប់ដំណឹងរបស់បម្រើ ហើយគិតថា អញ នឹងស្លាប់ ហើយក៏ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) បុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា ពណ៌នា ដោយវិធីសរសេរអក្សរ (នោះ) គឺភិក្ខុធ្លាក់អក្សរ (ជាសេចក្តី) ថា បុគ្គលណាស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬទៅ កាន់ស្ថានសួគ៌ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗអក្សរ។ (បុគ្គលនោះ) ឃើញអក្សរចារិកហើយគិតថា អញនឹងស្លាប់ទៅ ហើយញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើត ឡើង ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) បុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៦] ដែលហៅថា រណ្តៅ (នោះ) គឺភិក្ខុជីករណ្តៅចំពោះមនុស្សដោយតាំងចិត្តថា អ្នកណាមួយធ្លាក់ទៅ គង់ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើអ្នកណាមួយធ្លាក់ទៅហើយ កើតទុក្ខវេទនាឡើង (ដល់អ្នកនោះ) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើអ្នកនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុ ជីករណ្តៅមិនចំពោះ (មនុស្ស ឬមនុស្ស) ដោយគិតថា ជនណាមួយធ្លាក់ទៅ គង់ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅ នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលមនុស្សនោះធ្លាក់ទៅ កើតទុក្ខវេទនាឡើង ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើមនុស្សនោះ) ស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ បារាជិក។ (បើ) យក្សក្តី ប្រេតក្តី សត្វតិរច្ឆានដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅនោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើជន មាន យក្សជាដើមនោះធ្លាក់ទៅហើយ កើតទុក្ខវេទនា ភិក្ខុក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ។ (បើ) ជនមានយក្សជាដើមនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) សត្វតិរច្ឆានធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅនោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើធ្លាក់ទៅហើយ កើតទុក្ខវេទនា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) វាស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[១៩៧] ដែលហៅថា បង្អែក (នោះ) គឺភិក្ខុបង្អប់សស្ត្រាក្នុងទិសម្រាប់ផ្នែកក្តី លាបដោយថ្នាំពិសក្តី ធ្វើឲ្យទ្រុឌទ្រោមក្តី បង្អប់សស្ត្រាក្នុង ត្រពាំងក្តី ក្នុងអណ្តូងក្តី ក្នុងជ្រោះក្តី ដោយគិតថា មនុស្សណាមួយនឹងធ្លាក់ទៅស្លាប់ដោយគ្រឿងប្រហារនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើមនុស្សនោះ មានទុក្ខវេទនាកើតឡើងដោយសស្ត្រាក្តី ដោយថ្នាំពិសក្តី ដោយដំណើរដែលធ្លាក់ចុះទៅ (តាមធម្មតា) ក្តី ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើមនុស្សនោះ ស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៨] ដែលហៅថា បង្អប់ចម្រូង (នោះ) គឺភិក្ខុបង្អប់ដាវក្តី លំពែងក្តី ច្បូកក្តី ឈើស្រួចក្តី អន្លូងក្តី ថ្មក្តី កាំបិតក្តី ថ្នាំពិសក្តី ខ្សែក្តី ដោយគិតថា មនុស្សណាមួយនឹងស្លាប់ដោយវត្ថុមានដាវជាដើមនេះ (យ៉ាងនេះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សនោះញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើងដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ដោយវត្ថុមានដាវជាដើមនោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[១៩៩] ដែលហៅថា ភេសជ្ជៈ (នោះ) គឺភិក្ខុឲ្យសប្បិក្តី នរនីតក្តី ប្រេងក្តី ទឹកឃ្មុំក្តី ស្ករអំពៅក្តី [អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុឲ្យភេសជ្ជៈ មានសប្បិ ជាដើម ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ដោយមានបំណងថា តែឆាន់ទៅនឹងលាបស្លាប់។] ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សដែលជញ្ជក់ជញ្ជាប់ (ស៊ី) ភេសជ្ជៈ មានសប្បិជាដើមនេះហើយ គង់នឹងស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើមនុស្សស៊ីភេសជ្ជៈ មានសប្បិជាដើមនោះហើយ កើតទុក្ខវេទនា ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២០០] ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយរូប (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយករូបដែលមិនគាប់ចិត្ត មុខគួរឲ្យខ្លាច ភិតភ័យ ស្ងប់ស្ងែង ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្ស ណាមួយមកឃើញរូបនេះហើយ នឹងតក់ស្លុតស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សឃើញរូបនោះហើយតក់ស្លុត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) មនុស្សស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនាំយករូបដែលជាទីគាប់ចិត្ត គួរឲ្យស្រឡាញ់ ពេញចិត្ត ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយ មកឃើញរូបនេះហើយ តែមិនបាន (រូបនេះ) មុខជានឹងសង្រេងសង្រែង រឹងរ៉ៃស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) មនុស្សឃើញរូបនោះហើយ ក្រៀមក្រំ ព្រោះមិនបាន (តាមប្រាថ្នា) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយ សម្លេង (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយកសម្លេងមិនជាទីគាប់ចិត្ត មុខគួរឲ្យខ្លាច ភិតភ័យ ស្ងប់ស្ងែង ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានឮសម្លេងនេះ

ហើយ នឹងតក់ស្លុតស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះមនុស្សឮសម្លេងនោះហើយតក់ស្លុត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ បារាជិក។ ភិក្ខុនាំយកសម្លេងជាទីគាប់ចិត្ត មុខគួរស្រឡាញ់ ចូលចាប់ដួងចិត្ត ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានឮសម្លេងនេះហើយ នឹង ក្រៀមក្រំស្លាប់ ព្រោះចង់បានមិនបាន ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះមនុស្សឮសម្លេងនោះហើយ ក្រៀមក្រំចិត្ត ព្រោះចង់បានមិនបាន ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយក្លិន (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយកក្លិនមិនគាប់ចិត្ត មុខគួរ ខ្ពើមខ្ពើម ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយហិតក្លិនហើយ គង់នឹងស្លាប់ ព្រោះជារបស់គួរខ្ពើម គួរខ្ពើម ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើគេហិត ក្លិននោះហើយ មានទុក្ខវេទនាកើតឡើង ព្រោះខ្ពើម ព្រោះខ្ពើម ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនាំយកក្លិនជាទី គាប់ចិត្តចូលទៅ ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានហិតក្លិននេះហើយ នឹងក្រៀមក្រំស្លាប់ ព្រោះចង់បានមិនបាន ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះគេហិតក្លិននោះហើយ ក្រៀមក្រំព្រោះមិនបាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា សម្លាប់ ដោយរស (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយករសដែលមិនជាទីគាប់ចិត្ត មុខគួរខ្ពើមខ្ពើម ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សណាមួយបានជញ្ជាក់ជញ្ជាប់រសនេះហើយ នឹងស្លាប់ ព្រោះជារសគួរខ្ពើមខ្ពើម ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើគេជញ្ជាក់ជញ្ជាប់រសនោះហើយ មានទុក្ខវេទនាកើតឡើង ព្រោះជារសគួរ ខ្ពើមខ្ពើម ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ លុះគេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនាំយករសជាទីគាប់ចិត្ត ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបាន ជញ្ជាក់ជញ្ជាប់រសនេះហើយ នឹងក្រៀមក្រំស្លាប់ ព្រោះមិនបាន (ដូចបំណង) ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះគេជញ្ជាក់ជញ្ជាប់រសនោះហើយ កើត ក្រៀមក្រំ ព្រោះមិនបាន (តាមបំណង) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយសម្បជញ្ជូន (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយកដេដាដូដូមិនជាទីគាប់ចិត្ត ដែលមានសម្បជញ្ជូនសំរាប់កន្លែងសេចក្តីទុក្ខ ដែលមានសម្បជញ្ជូនដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបាន ពាល់ត្រូវសម្បជញ្ជូននេះ មុខជានឹងស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) ទុក្ខវេទនាកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលបានពាល់ត្រូវសម្បជញ្ជូននោះ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិចុល្ល័យ។ លុះគេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនាំយកដេដាដូដូជាទីគាប់ចិត្ត ដែលមានសម្បជញ្ជូនសុខ ដែលមានសម្បជញ្ជូនទន់ ដោយ បំណងថា បុគ្គលណាមួយមកពាល់ត្រូវសម្បជញ្ជូននេះហើយ នឹងក្រៀមក្រំស្លាប់ ព្រោះមិនបាន (តាមប្រាថ្នា) ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះគេពាល់ ត្រូវសម្បជញ្ជូននេះហើយ កើតក្រៀមក្រំ ព្រោះមិនបាន (តាមប្រាថ្នា) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា សម្លាប់ដោយធម៌ (នោះ) គឺភិក្ខុពោលអំពីរឿងនរក នៃសត្វដែលទៅកើតក្នុងនរក ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានស្តាប់រឿងនរកនេះហើយ នឹងតក់ស្លុត ហើយស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះគេបានស្តាប់រឿងនរកនោះហើយ កើតតក់ស្លុត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុពោលអំពីរឿងស្ថានសួគ៌នៃបុគ្គលដែលបានធ្វើកម្មដ៏ល្អ ដោយបំណងថា មនុស្សណាមួយបានស្តាប់និទានអំពីស្ថាន សួគ៌នេះហើយ នឹងអត់ដង្ហើមស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លុះគេបានស្តាប់និទានអំពីស្ថានសួគ៌នោះហើយ ញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើង ដោយ គិតថា អញនឹងអត់ដង្ហើមស្លាប់ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ (បើ) គេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២០១] ដែលហៅថា បង្គាប់ឲ្យស្លាប់ (នោះ) គឺមានមនុស្សសួរភិក្ខុ ៗឆ្លើយថា អ្នកឯងចូរស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះចុះ ព្រោះបុគ្គលណាមួយស្លាប់ទៅ យ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បុគ្គលនោះញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើង ដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ តាមបង្គាប់នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ លុះគេស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា ប្រៀនប្រដៅដើម្បីឲ្យ ស្លាប់ (នោះ) គឺគេមិនបានសួរភិក្ខុទេ តែភិក្ខុនិយាយថា អ្នកចូរស្លាប់យ៉ាងនេះចុះ (ព្រោះ) បុគ្គលណាស្លាប់ទៅយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះនឹងបានទ្រព្យ ឬបានយសស័ក្តិ ឬទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ព្រោះពាក្យប្រៀនប្រដៅប៉ុណ្ណោះ ទើបបុគ្គលនោះញ៉ាំងទុក្ខវេទនាឲ្យកើតឡើង ដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ ដូច្នោះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ លុះបុគ្គលនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២០២] ដែលហៅថា ធ្វើសង្កេតកម្ម (នោះ) គឺភិក្ខុកំណត់វេលាថា លោកចូរទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះ តាមសេចក្តីកំណត់នោះ នោះនៅ វេលាមុនបាយក្តី ក្រោយបាយក្តី យប់ក្តី ថ្ងៃក្តី ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើភិក្ខុទទួលបង្គាប់ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះតាមសេចក្តីកំណត់នោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ (បើ) ភិក្ខុទទួលបង្គាប់ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះ មុនក្តី ក្រោយក្តី អំពីកំណត់នោះ ភិក្ខុអ្នកប្រើដើម មិនត្រូវអាបត្តិ ទេ ឯអ្នកសម្លាប់ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ដែលហៅថា ធ្វើនិមិត្តកម្ម (នោះ) គឺភិក្ខុធ្វើនិមិត្តសញ្ញាដូច្នោះថា បើខ្ញុំប្រិចភ្នែកក្តី ញ៉ាក់ចិញ្ចើមក្តី ងក់ ក្បាលក្តី លោកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះ តាមនិមិត្តសញ្ញានោះចុះ (ធ្វើនិមិត្តសញ្ញាប៉ុណ្ណោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (បើ) ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅ ផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះតាមនិមិត្តសញ្ញានោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងពីររូប។ (បើ) ភិក្ខុអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតបុគ្គលនោះ មុន ឬ ក្រោយនិមិត្តសញ្ញានោះ ភិក្ខុអ្នកប្រើខាងដើម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ឯអ្នកសម្លាប់ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

[២០៣] ភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនដឹង១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាឲ្យស្លាប់១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ១ ភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១ (ភិក្ខុទាំងនេះ) មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

ចប់ បឋមភាណាវរក្ខុងមនុស្សវិគ្គហបារាជិក។
(វិនិត្យត្ថខន្ទានគាថា តតិយសិក្ខាបទំ)

(វិនិត្យត្ថខន្ទានគាថា)

[២០៤] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោមនេះ)

រឿងភិក្ខុពណ៌នាសេចក្តីស្លាប់ រឿងភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្មេង រឿងអង្រែនិងត្បាល់ រឿងបិសា រឿងបុត្របួសឯចាស់ រឿងសាច់ជាប់បំពង់ក រឿងភិក្ខុបិណ្ឌបាតបានចង្កាន់លាយថ្នាំពិស រឿងភិក្ខុពាក្យធ្វើការរកសាងទីលំនៅ រឿងភិក្ខុពាក្យទៀតធ្វើការរកសាងដោយឥដ្ឋ រឿង កាំបិតព្រា រឿងបង្កង់ រឿងវន្ទា រឿងឡើងភ្នំ រឿងនត្តិថ្នាំឲ្យចេញញើស រឿងច្របាច់ រឿងផ្លូវទឹក រឿងលាបប្រេង រឿងភិក្ខុធ្វើភិក្ខុមាន

ជម្ងឺឲ្យក្រោក រឿងភិក្ខុផ្តល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ រឿងភិក្ខុសម្លាប់ភិក្ខុដោយបាយនិងទឹក រឿងស្រីមានផ្ទៃពោះព្រោះសហាយ រឿងស្រីរួមប្តី រឿងភិក្ខុសម្លាប់ម្តាយនិងកូនទាំងពីរនាក់ រឿងស្រីពីរនាក់រំលូតកូន តែមិនស្លាប់ រឿងកំដៅផ្ទៃពោះ រឿងស្រីអារ រឿងស្រីមានកូន រឿងភិក្ខុចាក់ក្រឡេក រឿងខ្មោចចូលភិក្ខុ រឿងភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុទៅកាន់ទីមានខ្មោចលង រឿងភិក្ខុចំណាំភិក្ខុជាសត្រូវហើយប្រហារ រឿង ភិក្ខុពោលពីស្មារតីស្តី និងនរក រឿងភិក្ខុស្រុកអាឡាវីប៊ីរូបនាំគ្នាកាប់ដើមឈើ រឿងភិក្ខុប៊ីរូបទៀតដុតភ្លើងព្រៃ រឿងភិក្ខុនិយាយនឹង មនុស្សសម្លាប់ចោរ រឿងប្រេងខ្លាញ់គោ និងថ្នាំត្រាំទុកយូរ។

(វិនិត្យ តតិយសិក្ខាបទំ)

CS vin.vbu.pr.03.02 | ភាគ ទី១

(វិនិត្យ)

[២០៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយពណ៌នាកុណនៃសេចក្តីស្លាប់ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺនោះ ដោយចិត្តអាណិត អាសូរ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាប ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាល នោះឯង។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[២០៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកាន់បិណ្ឌបាតចារិកវត្ត អង្គុយសង្កត់ក្មេងដែលគេដណ្តប់ដោយកំណាត់សម្លាប់នៅលើតាំងស្លាប់ ទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អាត្មាត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេដឹង។ ទើបភិក្ខុនោះក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុមិនទាន់បានពិនិត្យទេ កុំអាលអង្គុយលើអាសនៈ ភិក្ខុណាអង្គុយ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឲ្យគេក្រាលអាសនៈក្នុងរោងភត្តត្រង់ចន្លោះផ្ទះ ហើយបានឈោងទៅចាប់អង្រែមួយត្រង់កន្លែង ដែលគេបញ្ឈរអង្រែ។ អង្រែជាគំរប់ពីរ រលំទៅសង្កត់លើក្បាលទារកម្នាក់។ ទារកនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានក្លែងទេ។ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនក្លែង មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឲ្យគេក្រាលអាសនៈក្នុងរោងភត្តត្រង់ចន្លោះផ្ទះ បានទៅ ជាន់ឈើ ដែលគេសម្រាប់ដម្កល់ស្បាល ឲ្យរិលទៅសង្កត់ទារកម្នាក់ស្លាប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិន ក្លែង មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២០៨] សម័យនោះឯង បិតានិងបុត្របានចេញបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ កាលដល់ពេលចង្កាន់គេបានប្រាប់ហើយ ភិក្ខុជាបុត្របាន និយាយនឹងភិក្ខុជាបិតាថា បពិត្រលោកឪពុកដ៏ចម្រើន លោកឪពុកនិមន្តទៅចុះ ព្រះសង្ឃនឹងអង្គាសលោកឪពុក (ថាហើយក៏) ចាប់ខ្នងច្រានទៅ។ ភិក្ខុជាបិតានោះក៏ដួលស្លាប់។ ភិក្ខុជាបិតានោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឥតមានបំណងឲ្យស្លាប់ទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងឲ្យស្លាប់ទេ មិនត្រូវ អាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង បិតានិងបុត្របានមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ កាលដល់ពេលឆាន់គេប្រាប់ហើយ ភិក្ខុជាបុត្របាននិយាយ នឹងភិក្ខុជាបិតាថា បពិត្រលោកឪពុកដ៏ចម្រើន លោកឪពុកនិមន្តទៅចុះ សង្ឃនឹងអង្គាសលោកឪពុក (ថាហើយ) មានបំណងចង់ឲ្យស្លាប់ ក៏ចាប់ ខ្នងច្រានទៅ។ ភិក្ខុជាបិតានោះក៏ដួលចុះហើយស្លាប់ទៅ។ ភិក្ខុជាបុត្រនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ អាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង បិតានិងបុត្របានចេញបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ កាលដល់ពេលចង្កាន់គេបានប្រាប់ហើយ ភិក្ខុ ជាបុត្របាននិយាយនឹងភិក្ខុជាបិតាថា បពិត្រលោកឪពុកដ៏ចម្រើន លោកឪពុកនិមន្តទៅចុះ សង្ឃនឹងអង្គាសលោកឪពុក (ថាហើយ) មានបំណង ចង់ឲ្យស្លាប់ ទើបចាប់ខ្នងច្រានទៅ។ ភិក្ខុជាបិតានោះក៏ដួលទៅ តែមិនស្លាប់។ ភិក្ខុជាបុត្រនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មយ។

[២០៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកំពុងឆាន់ចង្កាន់ សាច់ក៏ស្លាក់ជាប់ក្នុងបំពង់ក។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀត បានវាយចំបំពង់កនៃភិក្ខុ នោះ។ ក៏ធ្លាក់សាច់ដោយទាំងឈាមមកផង។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកវាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងចង់ឲ្យស្លាប់ទេ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកំពុងឆាន់ សាច់ក៏ស្លាក់ជាប់ក្នុងបំពង់ក។ មាន ភិក្ខុមួយរូបទៀតចង់សម្លាប់ ទើបវាយចំបំពង់កនៃភិក្ខុនោះ។ ក៏ធ្លាក់សាច់ដោយទាំងឈាមមកផង។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកវាយ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបកំពុងឆាន់ សាច់ ក៏ស្លាក់ជាប់ក្នុងបំពង់ក។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតមានប្រាថ្នាចង់ឲ្យស្លាប់ ទើបវាយបំពង់កនៃភិក្ខុនោះ។ ក៏ធ្លាក់សាច់ដោយទាំងឈាមមកផង តែភិក្ខុ នោះមិនស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកវាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មយ។

[២១០] សម័យនោះឯង មានបិណ្ឌចារិកភិក្ខុមួយរូប បានចង្កាន់លាយដោយថ្នាំពិស ហើយនាំចេញទៅ បានប្រគេនភោជនដ៏ខត្តមដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ (នាំគ្នាឆាន់) ពុលស្លាប់អស់ទៅ។ ភិក្ខុអ្នកប្រគេនបិណ្ឌបាតនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នៃ ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹងសោះ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនដឹង មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប មានប្រាថ្នាចង់ល្បួងលេង បានឲ្យថ្នាំពិសដល់ភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុនោះស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំ ព្រះអង្គមានបំណងនឹងល្បួងលេងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មយ។

បាននិយាយនឹងភិក្ខុជាដ៏ត្រូវថា សូមទានមេត្តាចុះ លោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនសម្រាលកូនដោយថ្នាំណា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យថ្នាំនោះ (ដល់ខ្ញុំ)។ លោកនោះទទួលថា ស្រួលហើយប្អូនស្រី (ថាហើយ) ក៏បានឲ្យថ្នាំដល់ស្រីនោះ។ នាងនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវត្រឹមតែអារម្មណ៍ទុក្ខដុំ។

[២១៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានចាក់ក្រឡេកភិក្ខុ (មួយរូប) ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសត្វសរគ្គិយភិក្ខុ ដោយចុងម្រាមដៃ។ ភិក្ខុនោះ (រសើបភ័យខ្លាំង) តក់ស្លុត ផុតដង្ហើមស្លាប់ទៅ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវត្រឹមតែអារម្មណ៍ចិញ្ចឹម។

[២១៧] សម័យនោះឯង ពួកសត្វសរគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងនឹងធ្វើកម្ម³⁸ (គិតហើយ) ក៏ចាប់សង្កត់សម្រុញឆព្វគ្គិយភិក្ខុមួយរូបទាល់តែស្លាប់ទៅ។ ពួកសត្វសរគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវត្រឹមតែអារម្មណ៍ចិញ្ចឹម។

[២១៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបជាពេទ្យចាប់ខ្មោច បានផ្តាច់បង់ជីវិតយក្ខមួយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។

[២១៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប បានបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់វិហារដែលមានយក្ខកាច (អាស្រ័យនៅ)។ ពួកយក្ខក៏ (នាំគ្នា) ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ ឯភិក្ខុដែលជាអ្នកបញ្ជូនក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអារម្មណ៍ដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ ក៏បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់វិហារដែលមានយក្ខកាច។ ពួកយក្ខក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ បើ ពួកយក្ខមិនបានផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទេ។ ឯភិក្ខុជាអ្នកបញ្ជូននោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ផ្លូវលំបាកមានសត្វសាហាវ។ សត្វសាហាវទាំងឡាយ ក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបញ្ជូនមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអារម្មណ៍ដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ បានបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់ស្រយាលមានសត្វសាហាវ។ សត្វសាហាវទាំងឡាយក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ បើ ពួកសត្វសាហាវមិនបានផ្តាច់ជីវិតភិក្ខុនោះទេ។ ភិក្ខុអ្នកបញ្ជូននោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប បានបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់សង្វែង មានចោរ (អាស្រ័យនៅ)។ ពួកចោរក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបញ្ជូននោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ ក៏បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់សង្វែង ដែលមានចោរ (អាស្រ័យនៅ)។ ពួកចោរក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទៅ។ បើ ពួកចោរមិនបានផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុនោះទេ។ ភិក្ខុអ្នកបញ្ជូននោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។

[២២០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបចំណាំភិក្ខុជាសត្រូវនោះបាន ហើយក៏ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុជាសត្រូវនោះទៅ។ ចំណាំភិក្ខុជាសត្រូវនោះបាន តែទៅផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុដទៃវិញ។ ចូលចិត្តថាជាភិក្ខុដទៃ តែទៅផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុជាសត្រូវនោះវិញ។ សំគាល់ថាជាភិក្ខុដទៃ ក៏ទៅផ្តាច់បង់ជីវិតភិក្ខុដទៃ (នោះ)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកហើយ។

[២២១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបខ្មោចចូល។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតបានវាយភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុដែលវាយនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបខ្មោចចូលដែរ។ មានភិក្ខុមួយរូបទៀតមានបំណងនឹងសម្លាប់ បានវាយភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ បើ ភិក្ខុនោះមិនបានធ្វើមរណកាល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។

[២២២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបពោលសត្តកថា (ថ្លែងអំពីស្ថានសួគ៌) ដល់បុគ្គលដែលបានធ្វើអំពើល្អ។ បុគ្គលដែលបានស្តាប់នោះក៏អត់ដង្ហើមធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែង មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបមានបំណងនឹងសម្លាប់ ទើបសំដែងសត្តកថា របស់បុគ្គលដែលបានធ្វើអំពើល្អមកហើយ។ បុគ្គលនោះ ក៏អត់ដង្ហើមធ្វើមរណកាលទៅ។ បើ បុគ្គលនោះ បានអត់ដង្ហើមដែរ តែមិនបានធ្វើមរណកាលទេ។ ឯភិក្ខុអ្នកសំដែងមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបសំដែងនិរយកថា (ដំណាលអំពីនរក) នៃសត្វដែលទៅកើតក្នុងនរក។ ភិក្ខុអ្នកស្តាប់នោះតក់ស្លុត ហើយធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានប្រាថ្នានឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបមានប្រាថ្នានឹងសម្លាប់ ទើបពោលនិរយកថា នៃសត្វដែលទៅកើតក្នុងនរក។ បុគ្គលនោះ តក់ស្លុត ហើយធ្វើមរណកាលទៅ។ បើ បុគ្គលនោះតក់ស្លុត តែមិនបានធ្វើមរណកាលឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។

[២២៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅស្រុកអារុរិ កាលធ្វើនរកម្ម ទើបនាំគ្នាកាប់ដើមឈើ។ មានភិក្ខុមួយរូបបាននិយាយនឹងភិក្ខុមួយរូបទៀតថា ម្ចាស់អារុរិសោ លោកចូរឈរត្រង់ទីនេះកាប់ឈើទៅ។ ដើមឈើក៏រលំសង្កត់ភិក្ខុនោះដែលកំពុងឈរកាប់ ស្លាប់ក្នុងទីនោះទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនប្រាថ្នានឹងសម្លាប់មិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅស្រុកអារុរិ កាលនឹងធ្វើនរកម្ម បាននាំគ្នាកាប់ដើមឈើ។ មានភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹងសម្លាប់ ទើបនិយាយនឹងភិក្ខុមួយរូបទៀតថា ម្ចាស់អារុរិសោ លោកចូរឈរត្រង់ទីនេះកាប់ឈើទៅ។ ដើមឈើក៏រលំសង្កត់ភិក្ខុនោះដែលកំពុងឈរកាប់ ស្លាប់ក្នុងទីនោះទៅ។ បើ ដើមឈើរលំសង្កត់មិនស្លាប់។ ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍ពិបាកទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍ចុះល្អថ្មី។

[២២៤] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាដុតភ្លើងព្រៃ។ មនុស្ស (ដែលនៅក្នុងព្រៃ) ត្រូវភ្លើងនេះស្លាប់ (ជាច្រើននាក់)។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងសម្លាប់ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុមានបំណងនឹងសម្លាប់ ក៏នាំគ្នាដុតភ្លើងព្រៃ។ មនុស្សទាំងឡាយ ត្រូវភ្លើងព្រៃនេះស្លាប់ (ជាច្រើននាក់)។ បេ។ ពួកមនុស្សត្រូវភ្លើងព្រៃនេះ តែមិនស្លាប់។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។

[២២៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបដើរទៅកាន់ទីសម្លាប់ចោរ ហើយបាននិយាយនឹងពេជ្ឈយាតថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកកុំធ្វើឲ្យបុរសនេះ លំបាកឡើយ អ្នកចូរផ្តាច់បង់ជីវិតដោយប្រហារត្រឹមតែម្តងទៅ។ ពេជ្ឈយាតទទួលពាក្យថា ស្រួលហើយ លោកម្ចាស់ (ថាហើយ) ក៏ផ្តាច់បង់ជីវិត (ចោរ) ដោយប្រហារតែត្រឹមម្តង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបដើរទៅកាន់ទីសម្លាប់ចោរ ហើយបាននិយាយនឹងពេជ្ឈយាតថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកកុំធ្វើឲ្យបុរសនេះឲ្យលំបាកឡើយ ចូរអ្នកផ្តាច់បង់ជីវិតដោយប្រហារតែត្រឹមម្តងទៅ។ ពេជ្ឈយាតឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះករុណាមិនធ្វើតាមពាក្យលោកទេ (ថាហើយ) ក៏ផ្តាច់បង់ជីវិតបុរសនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២៦] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ គេកាត់ដៃកាត់ជើង (មកនៅ) ក្នុងផ្ទះត្រកូល មានពួកញាតិមកប្រជុំគ្នាព្យាបាល។ មានភិក្ខុមួយរូប បាននិយាយនឹងពួកមនុស្សទាំងនោះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចង់ឲ្យបុរសនេះស្លាប់ទេ។ ពួកមនុស្សឆ្លើយតបថា ករុណា យើងចង់ឲ្យគាត់ស្លាប់ដែរ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យគាត់ផឹកខ្លាញ់ទឹកដោះគោទៅ។ ពួកមនុស្សក៏ឲ្យបុរសនោះផឹកខ្លាញ់ទឹកដោះគោ។ បុរសនោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ គេកាត់ដៃកាត់ជើង (មកនៅ) ក្នុងផ្ទះត្រកូល ពួកញាតិក៏ប្រជុំគ្នាមកព្យាបាល។ មានភិក្ខុនី (មួយរូប) និយាយនឹងពួកមនុស្សទាំងនោះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចង់ឲ្យបុរសនេះស្លាប់ឬទេ។ ពួកមនុស្សឆ្លើយថា ករុណា លោកមែនម្ចាស់ យើងចង់ឲ្យស្លាប់ដែរ។ ភិក្ខុនីនោះប្រាប់ថា បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យគាត់ផឹកថ្នាំត្រាំដោយអំបិលទៅ។ មនុស្សទាំងនោះក៏ឲ្យបុរសនោះផឹកថ្នាំត្រាំដោយអំបិលនោះ។ បុរសនោះធ្វើមរណកាលទៅ។ ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនីនោះបានប្រាប់ដំណឹងនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីក៏ដំណាលសេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

បារាជិកទី ៣ ចប់។

បារាជិកកណ្តោ ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

CS [vin.vbu.pr.04](#) | ភាគ ទី១

(៤. ចតុត្ថបារាជិកំ)

(បឋមភាណវារៈ ចតុត្ថសិក្ខាបទំ)

CS [vin.vbu.pr.04.00](#) | ភាគ ទី១

(-)

[២២៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងការសាលា ព្រៃមហាន ទៀបក្រុងវេសាលី។ គ្រានោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តបានជួបប្រទះគ្នាថ្មី និងមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន បាននៅចាំវស្សាប្របន្ទេរស្ទឹងវត្តមុខ។ កាលនោះ ស្រុកវដ្តីកើតទុរិក្សអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្ស (ដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់) មានឆ្អឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្ស (ដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន) ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះតែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះនឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក៏គិតគ្នាថា ឥឡូវនេះ ស្រុកវដ្តីកើតទុរិក្សអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក មនុស្ស (ដែលក្រលំបាកស្រាប់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់) មានឆ្អឹងស (ដេរដាសលើផែនដី) មនុស្ស (ដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិល្មមទិញដូរស្រូវអង្ករគេបាន) ក៏មិនងាយនឹងទិញដូរដែរ លុះតែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំងអស់ក្នុងស្រុកនោះនឹងព្យាយាមស្វែងរកអាហារបានដោយកម្រក្រៃពេក តើយើងនឹងគិតធ្វើឧបាយដូចម្តេចឲ្យបានសាមគ្គីស្មោះសរ កុំឲ្យមានវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាឲ្យបានស្រួលផង កុំឲ្យលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុខ្លះឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ បើដូច្នោះ យើងត្រូវទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់ពួកគ្រហស្ថចុះ កាលបើយើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ពួកគ្រហស្ថទាំងនោះ គង់នឹងនឹកនាឲ្យអាហារដល់យើងមិនខាន កាលបើបានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏បានសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង ហើយមិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុខ្លះឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ កុំ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថ (នោះ) ម្ចាស់អារុសោ ណ្ហើយចុះ យើងត្រូវធ្វើជាអ្នកបំរើ នាំដំណឹងដល់ពួកគ្រហស្ថវិញ កាលបើយើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ពួកជនទាំងនោះ គង់នឹងនឹកនាឲ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើងមិនខាន កាលបើបានអាហារយ៉ាងនេះ យើងនឹងព្រមព្រៀងស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង ហើយមិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុខ្លះឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ កុំ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងធ្វើជាអ្នកបំរើនាំដំណឹងដល់ពួកគ្រហស្ថ (នោះ) ម្ចាស់អារុសោ ណ្ហើយចុះ យើងត្រូវពោលអត្ថបទមនុស្សធម្មតាឲ្យយើងទៅវិញទៅមក ឲ្យពួកគ្រហស្ថ (គេស្តាប់វិញ) ថា ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី១ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី២ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី៣ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី៤ ភិក្ខុឯណោះជាសោតាបន្ត ភិក្ខុឯណោះជាសកទតាមី ភិក្ខុឯណោះជាអនតាមី ភិក្ខុឯណោះជាព្រះអរហន្ត ភិក្ខុឯណោះបានត្រូវវិជ្ជា ភិក្ខុឯណោះបានអភិញ្ញា៦

កាលបើយើងពោលយ៉ាងនេះហើយ ពួកជនទាំងនោះ គង់នឹងនឹកនា ឲ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើងមិនខាន កាលបើបានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏នឹងមានសាមគ្គីស្មោះសរនឹងគ្នា មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នាឡើយ នៅចាំវស្សាក៏ស្រួល ហើយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ យល់ព្រមថា ម្ចាស់អាវុស្តទាំងឡាយ ការពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្មរបស់គ្នាយើងទៅវិញទៅមកដល់ពួកគ្រហស្ថ ដែលលោកថាមកនឹងយើង (អម្បាញ់មិញនេះ) ស្រួលហើយ។ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយមក ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្មទៅវិញទៅមកដល់ពួកគ្រហស្ថថា ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី១។ បើ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី២ ភិក្ខុឯណោះជាសោតាបន្ទ។ បើ ភិក្ខុឯណោះបានអភិញ្ញា៦។ គ្រានោះ មនុស្សទាំង នោះក៏និយាយគ្នាថា យើងរាល់គ្នាបានភិក្ខុបែបនេះមកនៅចាំវស្សា អើប៉ុ ហៅពេញជាលាភរបស់យើង ឈ្មោះថាយើងបានបុណ្យដោយងាយ ណាស់ហ្ន៎ ពីដើមយើងរាល់គ្នាមិនដែលបានពួកភិក្ខុមានសីល មានធម៌ជាកុសល ដូចជាពួកភិក្ខុនេះមកនៅចាំវស្សា (ដល់ម្តង) សោះឡើយ។ មនុស្សទាំងនោះ (កាលបើបាន) ភោជនាហារដែលឆ្ងាញ់ពីសា ក៏បំរុងទុកតែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំងនោះ មិនហ៊ានបរិភោគមាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិន ដែលបានជូនទៅមាតាបិតា កូន ប្រពន្ធ ខ្ញុំកំដរ កម្មករបុរស³⁹) មិត្ត អមាត្យ មន្ត្រី និងញាតិសាលាហិតសោះឡើយ ឬបានខាននិយាហារដែល ឆ្ងាញ់ពីសា ក៏បំរុងទុកតែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំងនោះ មិនហ៊ានបរិភោគមាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនដែលបានជូនទៅមាតាបិតាទេ។ បើ មិនដែលបាន ឲ្យទៅញាតិសាលាហិតឡើយ ឬបានគ្រឿងសម្រាប់ជញ្ជក់ជញ្ជាប់ ដែលឆ្ងាញ់ពីសា ក៏បំរុងទុកតែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំងនោះ មិនហ៊ានជញ្ជក់ជញ្ជាប់ មាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនដែលបានជូនទៅមាតាបិតាទេ។ បើ មិនដែលបានឲ្យទៅញាតិសាលាហិតឡើយ ឬបានទឹកដែលមានរសល្អ ក៏បំរុង ទុកតែនឹងប្រគេនភិក្ខុទាំងនោះ មិនហ៊ានផឹកមាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនដែលបានជូនទៅមាតាបិតា កូន ប្រពន្ធ ខ្ញុំកំដរ កម្មករបុរស មិត្ត អមាត្យ ញាតិសាលាហិតឡើយ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ (លុះបានអាហារឆាន់បរិបូណ៌) ក៏មានសម្បុរល្អ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានទឹកមុខស្រស់បស់ សម្បុរស្បែកក៏ជ្រះថ្លា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើចេញវស្សាហើយ តែងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ នេះជាទំនៀមមិនដែលខាន ឡើយ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ លុះបាននៅចាំវស្សាគ្រប់៣ខែហើយ ក៏រៀបចំទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈរួចហើយ នាំយកបាត្រ និងចីវរចូល ទៅក្រុងវេសាលី ដើរទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ បានចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ ដែលគង់នៅក្នុងគោរពសាលាព្រៃមហានទៀបក្រុងវេសាលី លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។

[២២៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ (រាល់ដំបូងទៀត) សឹងដីមានកាយស្នាំងស្នមសៅហ្មង មានសម្បុរ អាហារក៏ កើតជាហេតុល្បីស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ឯពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបត្រើយស្ទឹងវត្តមុទា សឹងដីមានសម្បុរល្អ មានឥន្ទ្រិយ ពេញលេញ មានមុខមាត់ស្រស់បស់ សម្បុរស្បែកក៏ជ្រះថ្លាទាំងអស់គ្នា។ មានសេចក្តីថា ការស្មោះសរចំពោះជាមួយនឹងអាគន្ធកិក្ខុ គឺភិក្ខុដែល ទើបនឹងមកដល់ថ្មី នេះជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគគ្រប់ព្រះអង្គ។ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៅពួកភិក្ខុដែល នៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាល្មមអត់ធនបានទេឬ⁴⁰ អ្នករាល់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេឬ⁴¹ អ្នក ទាំងឡាយមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាស្រួលឬល មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេឬ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាល្មមអត់ធនបាន បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា ល្មមប្រព្រឹត្តទៅ បានដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ ឥតមានវិវាទទាស់ទែងគ្នាទេ នៅចាំវស្សា ក៏ស្រួលឬល មិន លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេ។ (មានសេចក្តីថា) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវហេតុ ហើយត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់ហើយ មិនត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ ត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ មិនត្រាស់សួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់សួរចំពោះតែអំពើដែលមានប្រយោជន៍ អំពើដែលមិនមានប្រយោជន៍ ទ្រង់មិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ផ្តាច់បង់នូវអំពើ ដែលមិនមានប្រយោជន៍ដោយអរិយមគ្គអស់ហើយ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំងឡាយដីមានជោគ ទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរ ដើម្បីនឹងសំដែងធម៌១ ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ពួកសាវ័ក១។ កាលនោះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹង វត្តមុទាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា បានជាមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលឬល មិនលំបាកដោយ អាហារបិណ្ឌបាត នោះតើដោយហេតុអ្វី។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ (ដោយសព្វគ្រប់)។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលតបវិញថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ហេតុនេះមិនពិត ទេ។

[២២៩] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើនេះ មិនសមគួរ មិនត្រូវ ទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើសោះ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ គួរបើដែរ អ្នកឯងរាល់គ្នាហ៊ានពោលអ្នកឧត្តរិ មនុស្សធម្មទៅវិញទៅមកចំពោះពួកគ្រហស្ថ ព្រោះហេតុតែចង់ចំអែតផ្ទៃ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ បើអ្នករាល់គ្នាយកកាបិតយ៉ាងមុត ដែលសំរាប់ ពន្លះសាច់គោ មករះពោះ (របស់ខ្លួន) វិញប្រសើរជាង ឯការពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្មរបស់គ្នានឹងគ្នាចំពោះពួកគ្រហស្ថ ព្រោះហេតុតែចង់ចំអែត ផ្ទៃ ដែលអ្នកឯងទាំងអស់គ្នាពោលរួចទៅហើយ (នោះ) ពុំប្រសើរសោះឡើយ ហេតុអ្វីបានជាតថាគតពោលយ៉ាងនោះ ម្ចាស់មោឃបុរស ទាំងឡាយ ពីព្រោះបុគ្គលដែលរះពោះខ្លួនឯងនោះ ជាហេតុបានតែត្រឹមសេចក្តីស្លាប់ ឬលំបាកទៀបស្លាប់ប៉ុណ្ណោះ កាលបើរំលងខន្ធតំពីមរណ កាលទៅ ក៏មិនទៅកើតជាតិវិញ ប្រេត អសុរកាយ នរក ព្រោះហេតុដែលរះពោះនោះឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ឯចំណែកខាងភិក្ខុ ដែលពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាហេតុ ជាទីតាំងនេះ កាលបើរំលងខន្ធតំពីមរណកាលទៅហើយ ទៀងតែទៅកើតជាតិវិញ ប្រេត អសុរកាយ នរក មិនខានឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការដែលពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្មនេះ នឹងបាននាំមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យ ជ្រះថ្លា ឬមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ បើ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់តិះដៀលពួកភិក្ខុទាំងនោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមកជួបជុំហើយ ទើបទ្រង់សំដែងធម៌ថា តទៅថា

[២៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ មានភិក្ខុជាមហាចោរ៥ពួក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមហាចោរ៥ពួកនោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់មហាចោរខ្លះដែលមានក្នុងលោកនេះថា បើដល់វេលាណាអញបានបរិសទ្យ១រយ ឬ១ពាន់ចោមរោមជាគ្នា ហើយ នឹងលើកចូលទៅក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី ហើយនឹងវាយសំពង ផ្តាច់ជីវិតពួកអ្នកស្រុកទាំងនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃផ្តាច់ជីវិត ដុតរោលអ្នកស្រុកទាំងនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃដុតរោល។ លុះដល់សម័យខាងក្រោយមក មហាចោរនោះ បានបរិសទ្យ១រយ ឬ១ពាន់ចោមរោមជាគ្នាហើយ ក៏លើកចូលទៅក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី វាយសំពង ផ្តាច់ជីវិតអ្នកស្រុកទាំងនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យ

ផ្តាច់ជីវិត ដុតរោលអ្នកស្រុកទាំងនោះដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យដុតរោល យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ភិក្ខុបាបខ្លះ ដែលមានក្នុងសាសនានេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ (ត្រិះរិះ) ថាបើដល់កាលណាអញបានបរិសុទ្ធទ្រវ័យ ឬទ្រព្យចោមរោមជាគ្នាហើយ នឹងត្រេចទៅកាន់ ចារិក ក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី ក៏នឹងបាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ឆយភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ដែលពួកគ្រហស្ថក្តី ពួកបព្វជិតក្តី ធ្វើសក្ការ គោរពរាប់អានបូជាគោតក្រែង។ លុះដល់សម័យខាងក្រោយមក ភិក្ខុបាបនោះបានបរិសុទ្ធទ្រវ័យ ឬទ្រព្យចោមរោមជាគ្នាហើយ ក៏ត្រេចទៅកាន់ ចារិក ក្នុងស្រុកនិគមរាជធានី បានចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ឆយភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ដែលពួកគ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី ធ្វើសក្ការគោរព រាប់អានបូជាគោតក្រែង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី១ ដែលមានប្រាកដក្នុងលោក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានត ទៅទៀត ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុបាបខ្លះរៀនសូត្រធម្មវិន័យដែលតថាគតបានសំដែងហើយ ដុតកំដៅខ្លួនឯងចោល⁽⁴²⁾ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី២ ដែលមានប្រាកដក្នុងលោក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុបាបខ្លះ ពោលចោទភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តធម៌ប្រសើរដ៏ស្អាត ដែលកំពុងប្រព្រឹត្តធម៌ប្រសើរដ៏បរិសុទ្ធ ចោទដោយការប្រព្រឹត្តមិនប្រសើរ⁽⁴³⁾ រកមូលគ្មាន។⁽⁴⁴⁾ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី៣ មានប្រាកដក្នុងលោក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ក្នុងសាសនានេះ មាន ភិក្ខុបាបខ្លះសង្គ្រោះផ្តាបផ្តួនគ្រហស្ថដោយគ្រឿងគុកណ្ណរបស់សង្ឃ ឬគ្រឿងគុកណ្ណបរិក្ខារ គ្រឿងគុកណ្ណ គឺអ្វីខ្លះ គ្រឿងគុកណ្ណនោះគឺ គុម្មុផ្កា និងដើមឈើ១ ទីដែលសំរាប់ដាំគុម្មុផ្កា និងដើមឈើ១ កុដិ១ ទីដែលសំរាប់សង់កុដិ១ ក្រែ១ តាំង១ ពូក១ ខ្នើយ១ ផ្ទាំងលោហៈ១ ស្លុកលោហៈ១ ក្អមលោហៈ១ ផ្លែងលោហៈ១⁽⁴⁵⁾ កាំបិត១ ពូថៅ១ ដឹង១ ចប១ ពន្លាក (ឬដែកកណ្តារ)១ រល្ជិប្រវែងមួយលូកឡើងទៅ១ ឬស្សីប្រវែងធ្មាបឡើង ទៅ១ ស្មៅដំណែកទន្សាយ១ ស្មៅយាប្លង១ ស្មៅធម្មតា១ ដីស្អិត១ គ្រឿងធ្វើនឹងឈើ១ គ្រឿងធ្វើនឹងដី១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា មហាចោរទី៤ មានប្រាកដក្នុងលោក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាពោលអួតខត្តិវិមនុស្សធម៌ ដែលមិនមាន មិនប្រាកដក្នុងខ្លួន ភិក្ខុនេះ ជាមហាចោរទី៥ ជាចោរធំបំផុតក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ទាំង មនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ហេតុអ្វីបានជាតថាគតពោលដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពីព្រោះដុំបាយរបស់ជនអ្នកនៅក្នុងដែន គឺ ភិក្ខុនោះឯងលួចយកមកបរិភោគ។ (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់ប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តីនោះឲ្យច្បាស់លាស់ឡើង ទើបត្រាស់សំដែងសេចក្តីជាគាថាត ទៅទៀតថា) ភិក្ខុណាមានខ្លួនតាំងនៅដោយអាការដទៃ គឺថាខ្លួនមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធជាដើម ហើយញ៉ាំងអ្នកដទៃឲ្យដឹងថាខ្លួនតាំងនៅ ដោយអាការដទៃ គឺថាខ្លួនមានកាយសមាចារជាដើមស្អាតវិញ ភិក្ខុនោះឯងហៅថា លួចភោជនគេមកបរិភោគ ដូចជាព្រានសត្វស្លាប លបលាក់ ខ្លួនប្របុគ្គលឈើ បម្រុងចាំបាញ់សត្វ។ ភិក្ខុដែលយកសម្ពត់កាសាវមកព័ន្ធព័ន្ធក តែប្រព្រឹត្តធម៌អាក្រក់ជាធម្មតា គ្មានសង្គ្រម (តាមធម៌វិន័យ) ឡើយ ជាបុគ្គលលាមកក្រៃលែងសឹងមានច្រើន ភិក្ខុនោះទៀតតែទៅនរក ព្រោះអំពើដែលខ្លួនធ្វើអាក្រក់។ បរិភោគដុំដែកដែលកំពុងឆេះក្តៅ ឧបមាដូចជាអណ្តាតភ្លើងវិញ ប្រសើរជាង ឯភិក្ខុដែលទ្រុស្តសីល មិនសង្គ្រម (តាមធម៌វិន័យ) នឹងបរិភោគនូវដុំអាមិសរបស់ជនអ្នកនៅក្នុងដែន (នោះ) ពុំប្រសើរសោះឡើយ។

[២៣១] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងរក្សុម្ភា ដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោស នៃការដែលគេពិបាកចិញ្ចឹម ពិបាកថែទាំ។ បេ។ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនដឹងចំពោះ ហើយពោលអួតខត្តិវិមនុស្សធម៌ ជាធម៌គួរឃើញដោយញាណដ៏ប្រសើរ បង្ក្រាមមកដាក់ក្នុងខ្លួនថា ខ្ញុំដឹងដូច្នោះ ខ្ញុំ ឃើញដូច្នោះ លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ (ទោះបី) មាន ប្រាថ្នាចង់ឲ្យបរិសុទ្ធ ហើយត្រឡប់ជានិយាយកែសំនួនយ៉ាងនេះវិញថា នែអារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថា ដឹង ខ្ញុំមិនឃើញយ៉ាង នេះទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថា ឃើញ ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ ភិក្ខុនេះឯងក៏នៅជាត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំរាសគ្មាន។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ពួកភិក្ខុរួចជាស្រេចយ៉ាងនេះ។

[២៣២] វេលានោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបមានសេចក្តីសំគាល់ថាឃើញ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនឃើញ សំគាល់ថាដល់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥត បានដល់ សំគាល់ថាត្រាស់ដឹង ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានត្រាស់ដឹង សំគាល់ថាធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ហើយបានពោលអួតអរហត្តផលដោយសំគាល់ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹង។ លុះដល់សម័យដទៃមក ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ឱនទៅរករាគៈខ្លះ ចិត្តឱនទៅរកទោសៈខ្លះ ចិត្តឱនទៅរកមោហៈខ្លះ។ សេចក្តីសង្ស័យក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងនោះថា សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្ត រួចជាស្រេចហើយ ម្តេចឡើយក៏យើងមកសំគាល់ថាឃើញក្នុងហេតុដែលយើងឥតបានឃើញ សំគាល់ថាដល់ក្នុងហេតុដែលយើងឥតបានដល់ សំគាល់ថាត្រាស់ដឹង ក្នុងហេតុដែលយើងឥតបានត្រាស់ដឹង សំគាល់ថាធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ក្នុងហេតុដែលយើងឥតបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ហើយ បានពោលអួតអរហត្តផល ដោយសំគាល់ថាខ្លួនយើងបានត្រាស់ដឹង (ដូច្នោះ) យើងប្រហែលជាត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងនោះបាន ប្រាប់សេចក្តីនេះ ដល់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីសំគាល់ថា ឃើញក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតឃើញ សំគាល់ថាបានដល់ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥត បានដល់ សំគាល់ថាបានត្រាស់ដឹង ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានត្រាស់ដឹង សំគាល់ថាធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនឥតបានធ្វើឲ្យច្បាស់ លាស់ ហើយពោលអួតអរហត្តផល ដោយសេចក្តីសំគាល់ថា ខ្លួនបានត្រាស់ដឹង ក៏អំពើដែលពោលអួតនេះជាអញ្ចោហារិក (មិនហៅថាជាអង្គនៃ អាបត្តិឡើយ)។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយទ្រង់សំដែងធម៌កថាក្នុងគ្រា នោះ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ មិនដឹងច្បាស់ ហើយពោលអួតខត្តិវិមនុស្សធម៌ ជាធម៌មានញាណ (សេចក្តីដឹង) និងទស្សនៈ (កិរិយាឃើញ) ដ៏ប្រសើរ អាចកំចាត់នូវកិលេស គួរបង្ក្រាមមកដាក់ក្នុងខ្លួនដោយពាក្យថា ខ្ញុំដឹងដូច្នោះ ខ្ញុំឃើញដូច្នោះ លុះដល់សម័យដទៃ អំពីនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ (ទោះបី) មានប្រាថ្នាចង់ឲ្យ បរិសុទ្ធ ហើយត្រឡប់ជានិយាយកែសំនួនយ៉ាងនេះវិញថា នែអារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថាដឹង ខ្ញុំមិន ឃើញយ៉ាងនេះទេ (ប៉ុន្តែ) ពោលថាឃើញ ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ ភិក្ខុនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំរាសគ្មាន រៀរលែង តែ សំគាល់ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹង។

[២៣៣] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ សេចក្តីថា ណាក៏ដោយ។ បេ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ។ បេ។ ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាថា នេះ សំដៅឲ្យឈ្មោះថា ភិក្ខុ ក្នុងអត្ថនេះ។ ត្រង់ពាក្យថា មិនដឹងច្បាស់ សេចក្តីថា មិនដឹងមិនឃើញនូវកុសលធម៌ដែលមិនមាន មិនពិត មិនប្រាកដក្នុងខ្លួន (ហើយចូលចិត្តថា) កុសលធម៌ទាំងឡាយរបស់អញមាន។ ឈាន (គុណជាតិសំរាប់ដុតបង់នូវកិលេស)១ វិមោក្ខ (គុណធម៌ដែលផុតស្រឡះចាករាគៈជាដើម)១ សមាធិ (សភាពដែលដឹកល់ចិត្តស្មើមាំល្អក្នុងអារម្មណ៍)១ សមាបត្តិ (គុណជាតិដែលដល់ព្រម)១ ញាណទស្សនៈ (កិរិយាឃើញដោយបញ្ញា)១ មគ្គការនា (កិរិយាចំរើននូវមគ្គ)១ ផលសិទ្ធិកិរិយា (ដំណើរធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវផល)១ កិលេសប្បហាន (កិរិយាលះបង់កិលេស)១ វិនិរវណតា ចិត្តស្ស ចិត្តមាននិរវណធម៌ប្រាសហើយ១ សុញ្ញតា អភិរតិ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់១ (ធម៌ទាំង១០នេះ) ហៅថា ឧត្តរិមនុស្សធម៌។ ត្រង់ពាក្យថា បង្កោនមកដាក់ក្នុងខ្លួន សេចក្តីថា បង្កោនកងកុសលធម៌ទាំងនោះមកដាក់ក្នុងចិត្ត ឬបង្កោនចិត្តទៅក្នុងកងកុសលធម៌ទាំងនោះ។ ត្រង់ពាក្យថា ញាណ បានដល់វិជ្ជា គឺសេចក្តីដឹងវិសេសយ៉ាង។ ត្រង់ពាក្យថា ទស្សនៈ សេចក្តីថា ធម្មជាតណា ហៅថា ញាណ ធម្មជាតនោះហៅថា ទស្សនៈ ធម្មជាតណាហៅថា ទស្សនៈ ធម្មជាតនោះហៅថា ញាណ។ ត្រង់ពាក្យថា ពោលអ្នកសេចក្តីថា ប្រាប់ដល់ស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ខ្ញុំដឹងដូច្នោះ ខ្ញុំឃើញដូច្នោះ សេចក្តីថា ខ្ញុំដឹងធម៌នេះ ខ្ញុំឃើញធម៌នេះ ម្យ៉ាងទៀត ធម៌នេះជារបស់ខ្ញុំ ៗក៏យល់ដាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នេះហើយ។

[២៣៤] ត្រង់ពាក្យថា លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក សេចក្តីថា កិរិយាពោលអ្នកក្នុងខណៈណា លុះដល់សម័យដែលកន្លងនូវខណៈ នូវស្របក់ នូវពេលមួយរំពេចនោះមក។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះមានគេសាកសួរក្តី សេចក្តីថា វត្ថុណាដែលខ្លួនបានប្រែជាហើយ ក៏មានអ្នកឯទៀតគេសាកសួរចំពោះវត្ថុនោះថា ធម៌អ្វីខ្លះដែលលោកបានត្រាស់ដឹង ព្រោះហេតុដូចម្តេច បានជាលោកបានត្រាស់ដឹង លោកបានត្រាស់ដឹងពីអង្គាល់ លោកបានត្រាស់ដឹងក្នុងទីណា កិលេសណាខ្លះដែលលោកបានលះរួចហើយ លោកបានធម៌ដូចម្តេចខ្លះ។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះឥតមានគេសាកសួរក្តី សេចក្តីថា ឥតមានអ្នកណាមួយសួរដណ្តឹងឡើយ។ ត្រង់ពាក្យថា ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ សេចក្តីថា (ភិក្ខុ) មានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ គឺសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ហើយពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម៌ដែលមិនពិត មិនប្រាកដ ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ត្រង់ពាក្យថា មានប្រាថ្នាចង់ឲ្យបរិសុទ្ធ សេចក្តីថា (ភិក្ខុនោះ) ទោះមានប្រាថ្នាចង់ទៅជាគ្រហស្ថក្តី ចង់ទៅជាឧបាសកក្តី ចង់ទៅជាញាមវត្តក្តី ចង់ទៅជាសាមណេរក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះ ហើយពោលថាដឹង ខ្ញុំមិនបានឃើញយ៉ាងនេះ ហើយពោលថាបានឃើញ សេចក្តីថា ខ្ញុំមិនបានដឹងធម៌នេះទេ ខ្ញុំមិនបានឃើញធម៌នេះទេ ធម៌នេះ ខ្ញុំគ្មានទេ ខ្ញុំនឹងបានឃើញច្បាស់ក្នុងធម៌នេះក៏ទេ។ ត្រង់ពាក្យថា ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ សេចក្តីថា ខ្ញុំពោលសោះទេ ខ្ញុំពោលកុហកទេ ខ្ញុំពោលមិនពិតទេ ខ្ញុំពោលមិនប្រាកដទេ ខ្ញុំបានជាជ្រុលពោល មកពីហេតុមិនដឹងសោះទេ។ ត្រង់ពាក្យថា រៀបលែងតែសំគាល់ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹង សេចក្តីថា លើកលែងតែខ្លួនបានត្រាស់ដឹងមែន។

[២៣៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនេះក្តី ពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុដែលមានក្នុងសិក្ខាបទមុន។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក សេចក្តីថា ធម្មតាដើមត្នោតតែមានកក់បុតហើយ មិនអាចនឹងដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ភិក្ខុដែលមានប្រាថ្នាអាក្រក់ គឺសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ហើយពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម៌ ដែលមិនមាន មិនកើតក្នុងខ្លួន មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្រ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ទើបគេថាគេពោលថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ត្រង់ពាក្យថា រកសំរាសគ្មាន ដែលហៅថា សំរាសនោះ គឺសង្ឃកម្មជាមួយគ្នា បាតិមោក្ខទ្រុសជាមួយគ្នា សេចក្តីសិក្សាស្មើគ្នា នេះហៅថា សំរាស។ ភិក្ខុនោះគ្មានសំរាសដូច្នោះទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជាគេថាគេពោលថា រកសំរាសគ្មាន។

[២៣៦] ដែលហៅថា ឧត្តរិមនុស្សធម៌ (នោះសំដៅយក) ឈាន១ វិមោក្ខ១ សមាធិ១ សមាបត្តិ១ ញាណទស្សនៈ១ មគ្គការនា១ ផលសិទ្ធិកិរិយា១ កិលេសប្បហាន១ វិនិរវណតា ចិត្តស្ស១ សុញ្ញតា អភិរតិ១។ ត្រង់ពាក្យថា ឈាន បានខាងបឋមជ្ឈាន ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន។ ត្រង់ពាក្យថា វិមោក្ខ (នោះ) បានខាងឯសុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិមោក្ខ អប្បណិហិតវិមោក្ខ។ ត្រង់ពាក្យថា សមាធិ (នោះ) បានខាង ឯសុញ្ញតសមាធិ អនិមិត្តសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ។ ត្រង់ពាក្យថា សមាបត្តិ (នោះ) បានខាង សុញ្ញតសមាបត្តិ អនិមិត្តសមាបត្តិ អប្បណិហិតសមាបត្តិ។ ត្រង់ពាក្យថា ញាណ (នោះ) បានខាង ត្រៃវិជ្ជា។ ត្រង់ពាក្យថា មគ្គការនា (នោះ) បានខាង សតិប្បដ្ឋាន៤ សម្មប្បធាន៤ ឥន្ទិបាទ៤ ឥន្ទ្រិយ៥ ពល៥ ពោជ្ឈង្គ៧ មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ។ ត្រង់ពាក្យថា ផលសិទ្ធិកិរិយា (នោះ) បានខាង ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវសោតាបត្តិផល ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវសកទាតាមិផល ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវនូវអនាតាមិផល ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវអវហត្ថផល។ ត្រង់ពាក្យថា កិលេសប្បហាន (នោះ) បានខាង កិរិយាលះបង់រាគៈ លះបង់ទោសៈ លះបង់មោហៈ។ ត្រង់ពាក្យថា វិនិរវណតា ចិត្តស្ស (នោះ) បានខាង ការហាមឃាត់ចិត្តចាករាគៈ ហាមឃាត់ចិត្តចាកទោសៈ ហាមឃាត់ចិត្តចាកមោហៈ។ ត្រង់ពាក្យថា សុញ្ញតា អភិរតិ (នោះ) បានខាង ឯសេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ដោយបឋមជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដោយទុតិយជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដោយតតិយជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដោយចតុត្ថជ្ឈាន។

[២៣៧] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ ដោយអាការយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។

កុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។

ចក្ខុមានមូល១ នៃវត្ថុនិស្សារក ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងដោយសង្ខេប ចប់។

[២៧៤] ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់តតិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។

ខណ្ឌចក្ខុមានមូលពីរ នៃវត្ថុនិស្សារក។

[២៧៥] ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់តតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់តតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់តតិយជ្ឈានផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។

ពន្ធចក្ខុមានមូលពីរ នៃវត្ថុនិស្សារក។

[២៧៦] ភិក្ខុចង់និយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈាន ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។ ភិក្ខុចង់និយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈ ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។

ចក្ខុមានមូលពីរនៃវត្ថុនិស្សារក ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងដោយសង្ខេប ចប់។

[២៧៧] ចក្ខុមានមូលមួយៗ នៃបទទាំងឡាយដែលព្រះសង្កឹតិកាចារ្យបានដកល់ទុកហើយ បណ្ឌិតគប្បីសំដែងយ៉ាងណា ចក្ខុមានមូល៣ក្តី មានមូល៤ក្តី មានមូល៥ក្តី មានមូល៦ក្តី មានមូល៧ក្តី មានមូល៨ក្តី មានមូល៩ក្តី មានមូល១០ក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះផងចុះ។ (ម្យ៉ាងទៀត) ចក្ខុមានមូលមួយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងហើយដោយពិស្តារយ៉ាងណា (ចក្ខុមានមូលបីជាដើម) បណ្ឌិតគប្បីសំដែងដោយពិស្តារយ៉ាងនោះផងចុះ។

ឥន្ទ សព្វមូលកំ

នេះចក្ខុមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[២៧៨] ភិក្ខុនិយាយថា អាត្មាបានចូលហើយ កាន់បឋមជ្ឈានផង កាន់ទុតិយជ្ឈានផង កាន់តតិយជ្ឈានផង កាន់ចតុត្ថជ្ឈានផង កាន់សុញ្ញតវិមោក្ខផង កាន់អនិមិត្តវិមោក្ខផង កាន់អប្បណិហិតវិមោក្ខផង កាន់សុញ្ញតសមាធិផង កាន់អនិមិត្តសមាធិផង កាន់អប្បណិហិតសមាធិផង កាន់សុញ្ញតសមាបត្តិផង កាន់អនិមិត្តសមាបត្តិផង កាន់អប្បណិហិតសមាបត្តិផង កាន់ត្រៃវិជ្ជាផង កាន់សតិប្បដ្ឋាន៤ផង កាន់សម្មប្បធាន៤ផង កាន់តទ្ធិបាទ៤ផង កាន់តន្ត្រីយ៥ផង កាន់ពល៥ផង កាន់ពោជ្ឈង្គ៧ផង កាន់មគ្គមានអង្គ៨ដ៏ប្រសើរផង កាន់សោតាបត្តិផលផង កាន់សកទាគាមិផលផង កាន់អនាគាមិផលផង កាន់អរហត្តផលផង ភកៈអាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយផង។ បេ។ ទោសៈអាត្មាបានកំចាត់ចេញហើយផង។ បេ។ ទាំងមេហៈអាត្មាក៏បានកំចាត់ចេញហើយ បានខ្ចាក់ចោលហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្ទាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោលហើយ បានគាស់រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង កាលដែលនិយាយ ក៏និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បែរជានិយាយថា ចិត្តរបស់អាត្មាផុតស្រឡះហើយចាកទោសៈផង ដូច្នេះវិញ ដោយអាការៈយ៉ាង។ បេ។ ដោយអាការៈយ៉ាងគឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក១ កំពុងនិយាយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក១ និយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ១ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត១ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់១ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាណិក បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវត្រឹមតែអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។

ចក្ខុបេយ្យាល នៃវត្ថុនិស្សារក ចប់។

វត្តកាមរាវកថា ចប់។

[២៧៩] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ភិក្ខុនោះជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈាន បឋមជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយអាការៈយ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហកៗ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហកៗ លុះនិយាយរួចហើយ ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយៗ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ភិក្ខុនោះជាអ្នកបានហើយ ជាអ្នកស្ងាត់ហើយ ក្នុងបឋមជ្ឈាន បឋមជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយអាការៈ-៥-៦-៧យ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហកៗ កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហកៗ លុះនិយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយៗ បិទបាំងសេចក្តីឃើញៗ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្តៗ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្តៗ បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ៗ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន កាន់សុញ្ញតវិមោក្ខ កាន់អនិមិត្តវិមោក្ខ កាន់អប្សណិហិតវិមោក្ខ កាន់សុញ្ញតសមាធិ កាន់អនិមិត្តសមាធិ កាន់អប្សណិហិតសមាធិ កាន់សុញ្ញតសមាបត្តិ កាន់អនិមិត្តសមាបត្តិ កាន់អប្សណិហិតសមាបត្តិ កាន់ត្រៃវិជ្ជា កាន់សតិប្បដ្ឋាន៤ កាន់សម្មប្បធាន៤ កាន់តទ្ធិបាទ៤ កាន់តន្ត្រី៥ កាន់ពល៥ កាន់ពោជ្ឈង្គ៧ កាន់មគ្គមានអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ កាន់សោតាបត្តិផល កាន់សកទាគាមិផល កាន់អនាគាមិផល កាន់អរហត្តផល ភិក្ខុនោះជាអ្នកបាន ជាអ្នកស្ងាត់ ក្នុងអរហត្តផល អរហត្តផល ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភាគភិក្ខុនោះបានកំចាត់ចេញហើយ។ បេ។ ទោសៈភិក្ខុនោះបានកំចាត់ចេញហើយ។ បេ។ ទាំងមេហៈភិក្ខុនោះបានកំចាត់ចេញហើយ បានខ្ជាក់ចោលហើយ បាន (ធ្វើ) ឲ្យផុតស្រឡះហើយ បានបន្សាត់ចេញហើយ បានរលាស់ចោលហើយ បានគាស់រំលើងហើយ បានរើចោលហើយ ដោយអាការៈយ៉ាង បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះផុតស្រឡះហើយចាករាគៈ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះផុតស្រឡះហើយចាកមេហៈ ដោយអាការៈយ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក លុះនិយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ភិក្ខុនោះជាអ្នកបាន ជាអ្នកស្ងាត់ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ចតុត្ថជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ដោយអាការៈ៧យ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក លុះនិយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨០] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួនថា ភិក្ខុណាបានប្រើចីវររបស់អ្នក ភិក្ខុណាបានឆាន់បិណ្ឌបាតរបស់អ្នក ភិក្ខុណាបានប្រើប្រាស់ទីសេនាសនៈរបស់អ្នក ភិក្ខុណាបានបរិភោគភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺរបស់អ្នក វត្ថុរបស់អ្នកដែលភិក្ខុណាបាននៅហើយ ចីវររបស់អ្នកដែលភិក្ខុបានប្រើប្រាស់ហើយ បិណ្ឌបាតរបស់អ្នកដែលភិក្ខុណាបានឆាន់ហើយ ទីសេនាសនៈរបស់អ្នកដែលភិក្ខុណាបានប្រើប្រាស់ហើយ ភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺដែលភិក្ខុណាបានបរិភោគហើយ អ្នកអាស្រ័យនឹងភិក្ខុណា ហើយបានប្រគេនវត្ថុ បានប្រគេនចីវរ បានប្រគេនបិណ្ឌបាត បានប្រគេនទីសេនាសនៈ បានប្រគេនភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ភិក្ខុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល បានចូលកាន់បឋមជ្ឈាន កាន់ទុតិយជ្ឈាន កាន់តតិយជ្ឈាន កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ភិក្ខុនោះជាអ្នកបាន ជាអ្នកស្ងាត់ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ចតុត្ថជ្ឈាន ភិក្ខុអង្គនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយក្នុងផ្ទះស្ងាត់ ដោយអាការៈយ៉ាង គឺ មុននឹងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញនឹងនិយាយកុហក កំពុងនិយាយ ដឹងខ្លួនថា អញកំពុងនិយាយកុហក លុះនិយាយរួចហើយ ក៏ដឹងខ្លួនថា អញនិយាយកុហករួចហើយ បិទបាំងសេចក្តីឃើញ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ បើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បើអ្នកស្តាប់មិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

បេយ្យាលចិន្ទន១៥ ចប់។

បច្ច័យប្បដិសំយុត្តារកថា ចប់។

[២៨១] ភិក្ខុនិយាយស្មានថា ខ្លួនបានមគ្គផល១ ភិក្ខុនិយាយពីមគ្គផលដោយឥតមានប្រាថ្នានឹងពោលអ្នកកុហកៗ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ១ ភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់១ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១ (ភិក្ខុប៉ុណ្ណោះ) ឥតមានអាបត្តិឡើយ។

(វិនិតវត្តឧទ្ទានគាថា ចតុត្ថសិក្ខាបទំ)

CS vin.vbu.pr.04.01 | ភាគ ទី១

(វិនិតវត្តឧទ្ទានគាថា)

[២៨២] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានសេចក្តីខាងក្រោមនេះ)

រឿងអធិមានភិក្ខុ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងព្រៃ រឿងភិក្ខុទៅបិណ្ឌបាត រឿងសន្ធិវិហារិកនៃឧបជ្ឈាយ័យ រឿងពួកភិក្ខុដកល់ឥរិយាបថ រឿងភិក្ខុ អ្នកថាលះសញ្ញាជនធម៌បាន រឿងភិក្ខុនៅក្នុងទីស្ងាត់ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងវត្ត រឿងភិក្ខុដែលឧបាសកផ្គត់ផ្គង់ រឿងភិក្ខុនិយាយអ្នក អរហត្តផលថាគ្មានក្រ រឿងភិក្ខុព្យាយាម រឿងពួកភិក្ខុនិយាយថា អារុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីស្តាយក្រោយ ទើបត្រូវ ខ្លាចមច្ចុ រឿងពួកភិក្ខុនិយាយថា ធម៌តែបុគ្គលប្រកបព្យាយាមត្រូវហើយ អាចឲ្យប្រោសប្រាណបាន រឿងភិក្ខុឃ្មុបជាអ្នកអត់ធន់ វេទនា រឿងភិក្ខុឥរិយាបថដែលព្រាហ្មណ៍និមន្ត រឿងភិក្ខុពរុបនិយាយអ្នកអរហត្តផល រឿងភិក្ខុឃាត់បង់នូវផ្ទះ រឿងភិក្ខុឃាត់បង់កាម ទាំងឡាយ រឿងភិក្ខុអ្នកត្រេកអរ រឿងភិក្ខុចៀសចេញទៅ រឿងជនពិឃាតគោឧសាន ម្នាក់កើតជាអដ្ឋិសង្ខលិកប្រេត ម្នាក់កើតជា មំសបេសីប្រេត រឿងព្រានសត្វស្លាបកើតជាមំសបិណ្ឌប្រេត រឿងអ្នកសម្លាប់សត្វចៀម កើតជានិច្ចវិប្រេត រឿងអ្នកសម្លាប់ជ្រូក កើតជាអសិលោមប្រេត រឿងព្រានម្រឹកកើតជាសត្តិលោមប្រេត រឿងពេជ្ឈយាតកើតជាឧសុលោមប្រេត រឿងនាយសារថីកើត ជាសុចិលោមប្រេត រឿងបុរសដែលនិយាយពាក្យញុះញង់កើតជាសុចកប្រេត⁴⁷⁾ រឿងអមាស្យកាត់ក្តីអ្នកស្រុករៀច កើតជាអណ្ណាភារិ ប្រេត⁴⁸⁾ រឿងអ្នកដែលធ្វើបរទារកម្ម កើតជាប្រេតលិចទៅក្នុងរណ្តៅលាមក រឿងព្រាហ្មណ៍កំណាចកើតជាប្រេតស៊ីតែលាមកជា ប្រក្រតី រឿងស្រីប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តី កើតជានិច្ចវិប្រេត រឿងស្រីមេមត់ កើតជាមង្គលីប្រេត រឿងស្រីមកកើតជាឱកិលិនីប្រេត ព្រោះ ចាក់ស្រោចរង្វើកភ្លើងលើស្រីរួមប្តី រឿងអ្នកពិឃាតចោរ កើតជាប្រេតដាច់ក្បាល រឿងភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខុមាណា សាមណេរ សាមណេរី ដែលបួសក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមកស្សប ប្រព្រឹត្តធ្វើតែបាបកម្មជាដរាប រឿងស្ទឹងតបោទា រឿងចំបាំងក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ រឿងដែលចុះឡើងនៃពួកដំរី រឿងសោភិតភិក្ខុជាអរហន្ត រលឹកជាតិបាន៥០០កល្យ។

(វិនិត្យ ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

CS vin.vbu.pr.04.02 | ភាគ ទី១

(វិនិត្យ)

[២៨៣] សម័យនោះ ភិក្ខុមួយរូប ពោលអ្នកអរហត្តផល ដោយនឹកស្មានថាខ្លួនបានសម្រេចពិតហើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិជាស្រេចហើយ អញត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដឹង។ ភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងកាលនោះឯង។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (ដំណើរនិយាយអ្នកអរហត្តផល) ដោយនឹកស្មានថាខ្លួនបានសម្រេចពិត មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៨៤] គ្រានោះ មានភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងព្រៃដោយតាំងចិត្តថា កាលបើអញនៅក្នុងព្រៃយ៉ាងនេះ អ្នកផងគង់នឹងសរសើរអញ។ អ្នកផងក៏បាន សរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវតាំងចិត្តនឹងនៅក្នុងព្រៃឲ្យគេសរសើរឡើយ ភិក្ខុណានៅ (ដោយតាំងចិត្តយ៉ាងនេះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យ នោះ មានភិក្ខុមួយរូបដើរទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ដោយតាំងចិត្តថា កាលបើអញដើរទៅបិណ្ឌបាតយ៉ាងនេះ អ្នកផងនឹងសរសើរអញ។ អ្នកផងក៏បាន សរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវតាំងចិត្តនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតឲ្យគេសរសើរឡើយ ភិក្ខុណាដើរទៅ (ដោយគិតយ៉ាងនោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបបានពោលពាក្យនឹងភិក្ខុមួយរូបថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកភិក្ខុណាដែលជាសន្ធិវិហារិករបស់ឧបជ្ឈាយ័យនៃ យើង ភិក្ខុទាំងនោះសុទ្ធតែជាអរហន្តទាំងអស់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានប្រាថ្នានឹងអ្នកអង។ ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លច្នៃយ។ សម័យនោះ ភិក្ខុមួយរូបបានពោលពាក្យនឹងភិក្ខុមួយរូបថា ម្ចាស់ អារុសោ ពួកភិក្ខុណាដែលជាអន្តោសិកនៃឧបជ្ឈាយ័យរបស់យើង ភិក្ខុទាំងអស់នោះសុទ្ធតែជាអ្នកមានប្បិទ្ធិ មានអានុភាពច្រើន។ ភិក្ខុនោះក៏មាន សេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងពោលអ្នក។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹម អាបត្តិចុល្លច្នៃយ។

[២៨៦] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបដើរចង្រ្កម ដោយតាំងចិត្តថា កាលបើអញចង្រ្កមយ៉ាងនេះ បណ្តាជននឹងសរសើរអញ។ បណ្តាជន ក៏បានសរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទើបក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវដើរចង្រ្កមដោយតាំងចិត្ត (នឹងឲ្យគេសរសើរដូច្នោះ)ឡើយ ភិក្ខុណា ដើរចង្រ្កម (ដោយគិតយ៉ាងនោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបឈរ ដោយតាំងចិត្ត។ បើ អង្គុយដោយតាំងចិត្ត។ បើ ដេកដោយតាំងចិត្តថា កាលបើអញប្រព្រឹត្តយ៉ាងនេះ អ្នកផងនឹងសរសើរអញ។ អ្នកផងក៏សរសើរភិក្ខុនោះ (មែន)។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែអ្នក ទាំងឡាយមិនត្រូវសម្រេចឥរិយាបថដេក ដោយតាំងចិត្ត (នឹងឲ្យគេសរសើរដូច្នោះ) ឡើយ ភិក្ខុណាសម្រេច (ឥរិយាបថយ៉ាងនោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៧] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្មដល់ភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែលអ្នកនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ សញ្ញាជនធម៌ទាំងឡាយ ខ្ញុំលះបង់អស់ហើយ។ ភិក្ខុអ្នកនោះ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បានក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។

[២៨៨] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏ពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម៌។ មានភិក្ខុអ្នកបានបរិច្ចារិក្ខា គឺកិរិយាកំណត់ដឹងចិត្ត របស់អ្នកដទៃ លោកបានហាមប្រាមភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកកុំនិយាយអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម៌យ៉ាងនេះឡើយ (ព្រោះ) ឧត្តរិមនុស្សធម៌នេះ មិនមានដល់ខ្លួនលោកទេ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិន ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ក្នុងសម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម៌។ ទេវតាបាន ពោលឃាត់ហាមភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកកុំពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម៌យ៉ាងនេះ (ពីព្រោះ) ឧត្តរិមនុស្សធម៌នេះ មិនទាន់មានដល់ខ្លួន លោកទេ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក ទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[២៨៩] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបបាននិយាយនឹងឧបាសកម្នាក់ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ភិក្ខុណាគង់នៅក្នុងវត្តរបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះ អរហន្ត។ ឯភិក្ខុនោះតែងនៅក្នុងវត្តរបស់ឧបាសកនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹង ពោលអ្នក។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិចុល្លថ្មយ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុមួយរូបបានពោលពាក្យនេះ នឹងឧបាសកម្នាក់ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកបានទំនុកបំរុងភិក្ខុអង្គណាដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់ មនុស្សមានជម្ងឺ ភិក្ខុអង្គនោះជាព្រះអរហន្ត។ ឯឧបាសកនោះក៏តែងទំនុកបំរុងភិក្ខុនោះដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ជា បច្ច័យដល់មនុស្សមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងពោលអ្នក។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិចុល្លថ្មយ។

[២៩០] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុបានសម្រេចដល់ឧត្តរិមនុស្សធម៌ ហើយឬ? ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ កិរិយាដែលនឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផល មិនមែនក្រឡើយ។ ភិក្ខុនោះក៏មាន សេចក្តីសង្ស័យថា ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលជាសារវករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកទាំងអម្បាលនោះ ទើបគួរពោលយ៉ាងនេះ ក៏ខ្លួនអញមិន ទាន់បានជាសារវករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនៅឡើយ អញប្រហែលត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយដឹង។ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ទើបក្រាបទូលរៀងនុំ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំ ព្រះអង្គមិនមានបំណងនឹងពោលអ្នកទេ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ ក្នុងសម័យ នោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុមានឧត្តរិមនុស្សធម៌ដែរឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោ ទាំងឡាយ ធម្មតា អ្នកមានព្យាយាមប្រារព្ធហើយ រមែងញ៉ាំងព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ សេចក្តីសង្ស័យក៏កើតមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន និយាយនឹងភិក្ខុនោះថា នែអារុសោ លោកកុំគប្បីខ្លាចឡើយ។ ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនខ្លាចសេចក្តីស្លាប់ទេ។ សេចក្តី សង្ស័យក៏កើតមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុ មួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកកុំខ្លាចឡើយ។ ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុណានៅមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ស្តាយក្រោយដោយពិតនៅឡើយ ភិក្ខុនោះទើបត្រូវខ្លាច។ សេចក្តីសង្ស័យក៏កើតមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរ ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុមានឧត្តរិមនុស្សធម៌ដែរឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ធម្មតា អ្នកដែលប្រកបដោយព្យាយាមត្រូវ ហើយ រមែងញ៉ាំងព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណង នឹងពោលអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុមានឧត្តរិមនុស្សធម៌ ដែរឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ធម្មតាអ្នកមានព្យាយាមប្រារព្ធហើយ រមែងញ៉ាំងព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ ភិក្ខុនោះមាន សេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូប មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុមានឧត្តរិមនុស្សធម៌ដែរឬ? ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ធម្មតាអ្នក មានព្យាយាមប្រកបត្រូវហើយ រមែងញ៉ាំងព្រះធម៌ឲ្យប្រោសប្រាណបាន។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ អារុសោ លោកល្មមអត់ធន់បានទេឬ លោកល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ បុគ្គលក្រៅការមិនអាចនឹង អត់ធន់បានឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលមិនមានបំណងនឹងពោលអ្នក មិនត្រូវអាប់ត្តិ ទេ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកល្មមអត់ធន់បានទេឬ លោកល្មមឲ្យប្រព្រឹត្ត ទៅបានទេឬ? ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ បុគ្គលជាបុព្វជន មិនអាចនឹងអត់ធន់បានឡើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ បានក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណងនឹងពោលអ្នក។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិចុល្លថ្មយ។

[២៩១] សម័យនោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បាននិមន្តពួកភិក្ខុ ហើយបានទទួលពាក្យទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជា អរហន្តទាំងឡាយនិមន្តចូលមក។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងទាំងឡាយ មិនមែនជាព្រះអរហន្តទេ ប៉ុន្តែ ព្រាហ្មណ៍នេះនិយាយ លើកយើងទាំងឡាយដោយពាក្យថា ព្រះអរហន្ត យើងរាល់គ្នាត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថាម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍ពោលដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ សម័យនោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយហើយបានពោលពាក្យថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្តគង់។ បេ។ បពិត្រលោកដ៏ ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្តនាស់។ បេ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្តនាស់ ឲ្យឆ្អែត។ បេ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកជាអរហន្តទាំងឡាយនិមន្តទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងទាំង

ឡាយមិនមែនជាអរហន្តទេ ក៏ព្រាហ្មណ៍នេះនិយាយលើកយើងដោយពាក្យថា ព្រះអរហន្ត យើងគួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាប ទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍ពោលដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។

[២៩២] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបពោលអួតខត្តវិមនុស្សធម្មចំពោះភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែលពោលអួតនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថាម្ចាស់ អារុសោ អាសវធម៌ទាំងឡាយខ្ញុំបានលះបង់អស់ហើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នកឯងត្រូវអាប់ត្តិ បារាជិកហើយ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុមួយរូប ពោលអួតខត្តវិមនុស្សធម្មចំពោះភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែលពោលអួតនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អារុសោ ក៏ខត្តវិមនុស្សធម្មទាំងនេះ ខ្ញុំករណាមានសព្វគ្រប់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។ សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូប ពោលអួតខត្តវិមនុស្សធម្មចំពោះភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុដែលពោលអួតនោះបានពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំឃើញចំពោះខ្លួនឯងក្នុងធម៌ទាំងនោះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ក៏ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។

[២៩៣] សម័យនោះ ជនទាំងឡាយជាញាតិបាននិមន្តភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្យលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តមកនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ។ ភិក្ខុនោះ ឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយបុគ្គលដូចជាអាត្មា មិនគួរដើម្បីនឹងនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាប ទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្យព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្មានបំណងនឹងពោលអួតទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកដែលគ្មានបំណងនឹងពោលអួតមិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ សម័យនោះ ជនទាំងឡាយជាញាតិបាននិមន្តភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្យលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តមកបរិភោគកាមទាំងឡាយចុះ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ឯកាមទាំងឡាយ អាត្មាយាត់រាំងវាបានហើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្យព្រះដ៏មានព្រះភាគខ្ញុំព្រះអង្គមិន មានបំណងនឹងពោលអួតទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នកដែលគ្មានបំណងនឹងអួត មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ សម័យនោះ ជនទាំងឡាយជាញាតិ បានសួរភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្យលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ត្រេកសប្បាយ ដែរឬទេ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាត្មា ត្រេកសប្បាយដែរ (តែត្រេក សប្បាយ) ដោយសេចក្តីសប្បាយដ៏ឧត្តម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា ភិក្ខុទាំងឡាយណា មួយដែលជាសាវក របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភិក្ខុទាំងនោះទើបគួរពោលពាក្យយ៉ាងនេះបាន ក៏ខ្លួនអញមិនមែនជាសាវករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគទេ អញត្រូវអាប់ត្តិ បារាជិកហើយដឹង។ ភិក្ខុនោះក៏ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុ នោះក៏ទូលតបថា បពិត្យព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគ្មានបំណងនឹងពោលអួតទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នកដែលគ្មានបំណងនឹងពោល អួត មិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។

[២៩៤] សម័យនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ បានធ្វើកតិកា (ណាត់គ្នា) ថា ភិក្ខុអង្គណានឹងចេញចាកអាវាសនេះជាមុន គេ យើងទាំងឡាយនឹងដឹងថា ភិក្ខុអង្គនោះជាព្រះអរហន្ត។ មានភិក្ខុមួយរូបចេញចាកអាវាសនោះទៅមុនគេ ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនោះចូរដឹងនូវ អញថាជាព្រះអរហន្តចុះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយដឹង។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។

[២៩៥] គ្រានោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេន្តវន្តកលន្ទកនិរាបស្ថាន។ សម័យនោះ ព្រះលក្ខណត្ថេរនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លាន ត្ថេរដ៏មានអាយុ គង់នៅលើភ្នំគិរិយ្យក្នុង។ គ្រានោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ទ្រង់បាត្រនិងចីវរចូលសំដៅទៅដល់ទីដែល ព្រះលក្ខណត្ថេរគង់ ក្នុងវេលាបុព្វណ្ណសម័យ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះលក្ខណត្ថេរដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោ លក្ខណៈ មកយើងនឹងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ព្រះលក្ខណត្ថេរដ៏មានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុ ថា ករណា អារុសោ។ គ្រាដែលព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុ កំពុងតែចុះអំពីភ្នំគិរិយ្យក្នុង(ដល់មក)ត្រង់កន្លែងមួយក៏បានធ្វើនូវញញឹម ឲ្យ ប្រាកដ។ លំដាប់នោះ ព្រះលក្ខណត្ថេរដ៏មានអាយុ ក៏សួរព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោមហាមោគ្គល្លានអ្វីជាហេតុ អ្វីជា បច្ច័យ ចំពោះកិរិយាធ្វើនូវញញឹមឲ្យប្រាកដ(នេះ)។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោលក្ខណៈ កាលនេះមិនមែនជាកាលគួរនឹង ព្យាករប្រស្នានេះទេ លោកចូរសួរប្រស្នានេះនឹងខ្ញុំក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះលក្ខណត្ថេរដ៏មានអាយុ និងព្រះមហា មោគ្គល្លានត្ថេរដ៏មានអាយុ ក៏និមន្តទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយត្រឡប់អំពីបិណ្ឌបាតក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ទើបចូលទៅ គាល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចហើយ ក៏អង្គុយ ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះលក្ខណត្ថេរដ៏មានអាយុ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏ សមគួរហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹង ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា ក្នុងថ្ងៃនេះ មហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ កាលដែលចុះអំពីភ្នំគិរិយ្យក្នុងបាន ធ្វើនូវញញឹមឲ្យប្រាកដក្នុងកន្លែងមួយ ម្ចាស់អារុសោមោគ្គល្លាន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ចំពោះកិរិយាធ្វើនូវញញឹមឲ្យប្រាកដនោះ។ ព្រះមហា មោគ្គល្លានត្ថេរឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោ ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិរិយ្យក្នុង បានឃើញអដ្ឋិសង្ខុលិកប្រេត⁴⁹⁾ កំពុងតែអណ្តែតឯអាកាស ពពួកគ្នា ពពួកខ្លែង ពពួករាត⁵⁰⁾ ដេញតាម ចោមឆាប់ចឹកចោះភើចជញ្ជែងអដ្ឋិសង្ខុលិកប្រេតនោះតាមចន្លោះនៃផ្ទាំងជំនីទាំង ឡាយ អដ្ឋិ សង្ខុលិក ប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ ម្ចាស់អារុសោ ទើបខ្ញុំមានបរិវតក្តាថា យីអើហ្ន៎ (នេះហៅពេញ) ជាអស្ចារ្យ យីអើហ្ន៎ មិនធ្លាប់កើតមានសោះ ឡើយ សត្វបែបនេះនឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះតើ យក្សបែបនេះនឹង ត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ ប្រេតបែបនេះនឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ កិរិយាត្រឡប់ បានរូបរាងបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះដែរតើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទើបពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ពោលអួតខត្តវិមនុស្សធម្ម។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុ មកហើយត្រាស់ប្រាប់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវកទាំងឡាយមាន ចក្ខុកើតពិតហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវកទាំងឡាយមានញាណកើតពិតហើយ ព្រោះហេតុថា សាវកនឹងដឹង ឬនឹងឃើញ ប្រេតបែបនេះ ឬថានឹងធ្វើប្រេតបែបនេះឲ្យជាបន្ទាល់ (របស់តថាគត) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនោះ តថាគតបានឃើញពីក្នុងកាលមុនរួចមកហើយ ប៉ុន្តែ តថាគតមិនបានសំដែង ព្រោះថា បើតថាគត សំដែងទៅ ពពួកជនដទៃមិនជឿ (ពាក្យ) តថាគត ពពួកជនណាដែលមិនជឿតថាគត សេចក្តីដែល មិនជឿនោះនឹងនាំឲ្យខានបានប្រយោជន៍ នាំឲ្យបានសេចក្តីទុក្ខអស់កាលយូរអង្វែងដល់ពពួកជនទាំងនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុំ (កាល ពីដើម) ជាអ្នកពិឃាតគោ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ដោយកម្មវិបាកនោះ អ្នកពិឃាតគោនោះទៅឆេះនៅក្នុងនរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន គឺអស់រយពាន់

សែនឆ្នាំ ដីច្រើន ដោយសេសសល់នៃកម្មវិបាកនោះ ក៏ត្រឡប់មកទទួលផលគឺ ត្រឡប់បានអត្ថភាព បែបនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញមំសបេសិប្រេត⁵¹ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាមចោមឆាបចឹកចោះជញ្ជាំងមំសបេសិប្រេតនោះឯង មំសបេសិប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយសត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកពិឃាតគោ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់ អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញមំសបិណ្ឌប្រេត⁵² កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញ តាមចោម ឆាបចឹកចោះជញ្ជាំងមំសបិណ្ឌប្រេតនោះឯង មំសបិណ្ឌប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយសត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាព្រានសត្វស្លាប ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោ លក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញបុរសដែលកើតជា និច្ចចរិប្រេត⁵³ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាមចោមឆាបចឹកចោះជញ្ជាំងនិច្ចចរិប្រេតនោះឯង និច្ចចរិប្រេតនោះ ចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកសម្លាប់សត្វចៀម ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោ លក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញបុរសដែលកើតជាអសិលោមប្រេត⁵⁴ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ដាវទាំងឡាយ របស់ប្រេតនោះអណ្តែតខ្ពស់ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជីកាយនៃប្រេតនោះឯង អសិលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកពិឃាតជ្រូកចិញ្ចឹមជីវិត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះ អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជាសត្វិលោមប្រេត⁵⁵ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស លំពែងទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះអណ្តែតខ្ពស់ ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជីកាយនៃប្រេតនោះឯង សត្វិលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពី ដើម) ជាព្រានម្រឹត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជា ឧសុលោមប្រេត⁵⁶ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ព្រួញទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះអណ្តែតខ្ពស់ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជីកាយនៃ ប្រេតនោះឯង ឧសុលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាពេជ្ឈុយាត⁵⁷ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ នេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជាសូចិលោមប្រេត⁵⁸ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯ អាកាស មូលទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះអណ្តែតខ្ពស់ឡើងៗ ហើយធ្លាក់មកដោតជាប់ពូជីកាយនៃប្រេតនោះឯង សូចិលោមប្រេតនោះចេះតែ ស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជានាយសារីថី ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាល ដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលកើតជាសូចិលោមប្រេត⁵⁹ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ដែកស្រួចទាំងឡាយរបស់ប្រេតនោះដោត ចូលទៅតាមក្បាល ហើយឆ្កាយចេញមកតាមមាត់ ដោតចូលទៅតាមមាត់ ហើយឆ្កាយចេញមកខាងទ្រូង ដោតចូលទៅតាមទ្រូង ហើយឆ្កាយ ចេញមកខាងពោះ ដោតចូលទៅតាមពោះ ហើយឆ្កាយចេញមកខាងភ្លៅ (ទាំងពីរ) ដោតចូលទៅតាមភ្លៅ (ទាំងពីរ) ហើយឆ្កាយចេញមកខាង ស្នង (ទាំងពីរ) ដោតចូលទៅតាមស្នង (ទាំងពីរ) ហើយឆ្កាយចេញមកខាងជើង (ទាំងពីរ) សូចិលោមប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកញុះញង់គេ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញបុរសដែលកើតជាភ្នំម្តាយប្រេត⁶⁰ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ប្រេតនោះកាល បើដើរលុះតែលើកអណ្តូងទាំងនោះលឺ ទើបដើរទៅ បាន កាលបើអង្គុយ ក៏ចេះតែអង្គុយសង្កត់លើអណ្តូងទាំងនោះឯង ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាមចោមឆាប ចឹកចោះជញ្ជាំង កុម្មុណ្ណប្រេតនោះ ចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យក្តីនៃអ្នកស្រុកដោយអំពើវៀច ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលលិចចុះទាំង ក្បាល ទៅក្នុងរណ្តៅលាមក។⁶¹ បើ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកធ្វើបរទារកម្ម ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំ គិដ្ឋក្នុងបានឃើញបុរសដែលលិចចុះទាំង ក្បាលទៅក្នុងរណ្តៅលាមក⁶² កំពុងតែ (ចាប់) លាមកដោយដៃទាំងពីរស៊ី។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាព្រាហ្មណ៍កំណាចក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលក្នុងសាសនាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមកស្សប បាននិមន្ត ភិក្ខុសង្ឃដោយ (ពាក្យថានិមន្តនាន់) ភត្តាហារ ក៏ចាក់លាមកពេញក្នុងស្លឹក រួចហើយប្រើគេឲ្យប្រាប់ភត្តកាលថា⁶³ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់និមន្តនាន់ (ចង្កាន់) ទាល់ឆ្នែតក្នុងទីនេះផង សូមនិមន្តយក (ចង្កាន់) អំពីទីនេះទៅផង ដោយកម្មវិបាកនោះ ព្រាហ្មណ៍ កំណាចនោះក៏ឆេះនៅក្នុងនរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន គឺអស់រយ ពាន់ សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសំណល់នៃកម្មវិបាកនោះឯង ក៏បានមកសោយនូវផលកម្ម ដែលត្រឡប់បាននូវអត្ថភាពបែបនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយមោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ បើ ម្ចាស់ អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញស្រីដែលកើតជានិច្ចរិប្រេត⁶⁴ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាមចោមឆាប ចឹកចោះ ជញ្ជាំងនិច្ចរិប្រេតនោះឯង និច្ចរិប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (កាលពី ដើម) ជាស្រីប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តីក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ នេះឯង។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លាន មិនត្រូវអារម្មណ៍ទេ។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញស្រីដែលកើតជាមង្គុលីប្រេត⁶⁵ មានក្លិនស្អុយ កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញតាមចោមឆាប ចឹកចោះ ជញ្ជាំងមង្គុលីប្រេតប្រេតនោះឯង មង្គុលីប្រេតនោះចេះតែ ស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាស្រីមេមត់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាល ដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញស្រីដែលកើតជាឌីកិលីនីប្រេត⁶⁶ ឆេះរោលដោយរងើកភ្លើង មានរងើកភ្លើងធ្លាក់ស្រោចលើខ្លួន (ក្តៅអន្ទះសារ) កំពុងតែអណ្តែតទៅឯអាកាស ឌីកិលីនីប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអគ្គមហេសីនៃសេចក្តីក្នុង ដែនកលិដ្ឋ ជាស្រីមានចិត្តប្រសា បានចាក់រងើកភ្លើងមួយអម្បែងលើស្រីជាសត្រូវ។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំ គិដ្ឋក្នុង បានឃើញអសិសកពន្ធប្រេត⁶⁷ កំពុងតែ អណ្តែតទៅឯអាកាស ប្រេតនោះមានភ្នែក និងមុខនៅត្រង់ទ្រូង ពពួកគ្នាត ខ្លែង រអាត ដេញ តាមចោមឆាបចឹក ចោះជញ្ជាំងនូវអសិសកពន្ធប្រេតនោះឯង ប្រេតនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជា អ្នកពិឃាតចោរឈ្មោះទារមិកក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង។ បើ ម្ចាស់អារុសោលក្ខណ៍ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញភិក្ខុ⁶⁸ កំពុងតែ អណ្តែតទៅឯអាកាស សង្សារិបរសភិក្ខុនោះក្តី មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ បាត្រភ្លឺ ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺ រត្នពន្ធចង្កេះភ្លឺក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺ សន្ទោសន្ទៅ រាងកាយរបស់ភិក្ខុនោះក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លឺសន្ទោសន្ទៅ ភិក្ខុនោះចេះតែស្រែកថ្ងូរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនុ៎ះ ជាភិក្ខុបាបក្នុង

សាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមកស្សប។ បេ។ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំកាលដែលចុះអំពីភ្នំគិរិយា បានឃើញភិក្ខុនិ្សទ័្ន(69) បានឃើញសាមណេរ(70) បានឃើញសាមណេរ(71) កំពុងតែ អណ្តែតទៅរកអាភាស សង្ឃាធិបរសសាមណេរនោះក្តី មានភ្លើងឆេះភ្លើសន្ទោសន្ទៅ បាត្រក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លើសន្ទោសន្ទៅ វត្តពន្ធចង្កេះក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លើសន្ទោសន្ទៅ រាងកាយក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះភ្លើសន្ទោសន្ទៅ សាមណេរនោះចេះតែស្រែកថ្វរ ម្នាលអារុសោលក្ខណៈ ខ្ញុំក៏មានបរិវត្តក្តី យីអើហ្ន៎ (នេះហៅពេញ) ជាអស្ចារ្យ យីអើហ្ន៎ មិនដែលកើតមានសោះឡើយ សត្វបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះទេតើ យក្សបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ ប្រេតបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះ កិរិយាត្រឡប់បាននូវអត្តភាពបែបនេះ ក៏សឹងមានខ្លះដែរតើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយ ទើបត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះសារកទាំងឡាយមានចក្ខុកើតពិតហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយសារកទាំងឡាយមានញាណកើតពិតហើយ ព្រោះហេតុថាសារកនិងដឹង ឬឃើញសាមណេរីបែបនេះ ឬថានឹងធ្វើនូវសាមណេរីបែបនេះឲ្យជាបន្ទាល់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរីនោះ តថាគតបានឃើញតាំងពីក្នុងកាលមុនរួចមកហើយដែរ តែតថាគតមិនបានសំដែងប្រាប់ ព្រោះថាបើតថាគតសម្តែងប្រាប់ទៅជនទាំងឡាយឯទៀតគេក៏មិនជឿ ពួកជនណាដែលមិនជឿពាក្យតថាគត សេចក្តីដែលមិនជឿនោះនឹងនាំឲ្យបាននូវកម្មមិនមែនជាប្រយោជន៍ នឹងនាំឲ្យបានសេចក្តីទុក្ខអស់កាលយូរអង្វែងដល់ជនទាំងនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរីនោះ ជាសាមណេរីបាបក្នុងសាសនាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមកស្សប ដោយកម្មវិបាកនោះ សាមណេរីនោះឆេះនៅក្នុងនរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន គឺថាអស់រយ-ពាន់-សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសំណល់នៃកម្មវិបាកនោះ ទើបបានមកសោយផលកម្មដែលត្រឡប់បាននូវអត្តភាពបែបនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៦] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ស្ទឹងតបោទានេះ ហូរមកអំពីអន្លង់ទឹកណា អន្លង់នោះមានទឹកថ្លា ទឹកត្រជាក់ ទឹកឆ្ងាញ់ ទឹកស្អាត មានកំពង់ដីល្អគួរជាទីរីករាយមានត្រី និងអណ្តើកដ៏ច្រើនមានទាំងផ្កាឈូកប៉ុនៗកង (នៃរថ) រីកស្កុះស្កាយ តែថាស្ទឹងតបោទានេះ មានទឹកក្តៅហូរមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ថា ហេតុអ្វីព្រះមហាមោគ្គល្លានពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ស្ទឹងតបោទានេះហូរមកអំពីអន្លង់ទឹកណាអន្លង់នោះមានទឹកថ្លា ទឹកត្រជាក់ ទឹកឆ្ងាញ់ ទឹកស្អាត មានកំពង់ដីល្អគួរជាទីរីករាយ មានត្រី និងអណ្តើកដ៏ច្រើន មានទាំងផ្កាឈូកប៉ុនៗកង (នៃរថ) រីកស្កុះស្កាយ តែថាស្ទឹងតបោទានេះមានទឹកក្តៅហូរមក ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម (ទេតើ)។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹងតបោទានេះហូរមកអំពីអន្លង់ទឹកណា អន្លង់នោះមានទឹកថ្លា ទឹកត្រជាក់ ទឹកឆ្ងាញ់ ទឹកស្អាត មានកំពង់ដីល្អគួរជាទីរីករាយ មានត្រី និងអណ្តើកដ៏ច្រើន មានទាំងផ្កាឈូកប៉ុនៗកង (នៃរថ) រីកស្កុះស្កាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែស្ទឹងតបោទានេះមកតាមចន្លោះនៃមហានរកទាំងពីរ(72) ព្រោះហេតុនោះ បានជាស្ទឹងតបោទានេះមានទឹកក្តៅហូរមក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៧] សម័យនោះព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមពិម្ពិសារជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ជាអធិបតីលើសេនាកំពុងតែតស្រ្តាមជាមួយនឹងពពួកស្តេចលិច្ឆរី ក៏ទ្រង់បាក់ទ័ព (បរាជ័យ)។ លុះកាលជាខាងក្រោយមក ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ឲ្យកេណ្ឌប្រមូលពួកសេនា ហើយទ្រង់ផ្តាញពពួកស្តេចលិច្ឆរីបានវិញ។ ស្តេចក៏ទ្រង់ឲ្យទូងវិជយភេរីទៅក្នុងទីសង្គ្រាមដោយប្រកាសសេចក្តីថា ពពួកស្តេចលិច្ឆរី ព្រះរាជាទ្រង់ឲ្យបាក់ទ័ព (បរាជ័យ) បានហើយ។ គ្រានោះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបានហៅពួកភិក្ខុមក ហើយប្រាប់ថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់ផ្តាញពួកស្តេចលិច្ឆរីបានហើយ ទើបទ្រង់ឲ្យទូងវិជយភេរីទៅក្នុងទីសង្គ្រាមដោយប្រកាសសេចក្តីថា ពពួកស្តេចលិច្ឆរី ព្រះរាជាទ្រង់ឲ្យបាក់ទ័ព (បរាជ័យ) បានហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ថា ហេតុអ្វីបានជាព្រះមហាមោគ្គល្លានពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ផ្តាញពួកស្តេចលិច្ឆរីបានហើយ ក៏ទ្រង់ឲ្យទូងវិជយភេរីទៅក្នុងទីសង្គ្រាម ដោយប្រកាសសេចក្តីថា ពពួកស្តេចលិច្ឆរី ព្រះរាជាទ្រង់ឲ្យបាក់ទ័ព (បរាជ័យ) បានហើយ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម (ទេតើ)។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់បាក់ទ័ព (បរាជ័យចាញ់) ពួកស្តេចលិច្ឆរីជាន់ដំបូង លុះកាលជាខាងក្រោយ ស្តេចទ្រង់ឲ្យកេណ្ឌប្រមូលពួកសេនាបាន ទើបផ្តាញពួកស្តេចលិច្ឆរីបានវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៨] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយប្រាប់ថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំបានចូលសមាធិឥតមានកំរើកប្រែប្រួល ទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះសប្បិនិកា បានឮសូរសម្រែកដំរីទាំងឡាយ ដែលកំពុងតែចុះឡើង ស្រែកបន្តិកោញនាទ។(73) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ថា ហេតុអ្វីបានជាព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំបានចូលសមាធិ ឥតមានកំរើកប្រែប្រួល ទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះសប្បិនិកា បានឮសូរសម្រែកដំរីទាំងឡាយ ដែលកំពុងចុះឡើង ស្រែកបន្តិកោញនាទ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម (ទេតើ)។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិនុ៎ះមាន ប៉ុន្តែសមាធិនោះមិនបរិសុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានពោលនូវពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លានមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[២៩៩] គ្រានោះព្រះសោភិតត្រូវដ៏មានអាយុហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំពួកជាតិបានប្រមាណ ៥០០កល្យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ថា ហេតុអ្វី បានជាព្រះសោភិតត្រូវដ៏មានអាយុ ពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំពួកជាតិបានប្រមាណ ៥០០កល្យ ព្រះសោភិតត្រូវដ៏មានអាយុពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម (ទេតើ)។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយសោភិតភិក្ខុពួកជាតិបានមែន តែថាពួកបានត្រឹមតែជាតិ១ប៉ុណ្ណោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សោភិតភិក្ខុពោលនូវពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សោភិតភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[៣០០] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះបារាជិកទាំង៤ ដែលខ្ញុំបានសំដែងហើយនេះ បណ្តាអាបត្តិទាំង៤នេះ ភិក្ខុណាត្រូវ អាបត្តិណាមួយហើយ ក៏មិនបាននូវកិរិយានៅរូបរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយឡើយ ភិក្ខុនោះជាបារាជិក រកសំរាសគ្មាន កាលពីមុនយ៉ាង ណាមិញ ខាងក្រោយក៏ដូច្នោះដែរ។⁷⁴ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងអាបត្តិបារាជិកទាំង៤នោះ លោកទាំងឡាយជា អ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរគំរប់ពីរដងទៀត លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរគំរប់៣ដងទៀត លោក ទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងបារាជិកទាំង៤នេះ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាស្ងៀម។ ខ្ញុំព្រះករុណាដឹងថា លោកទាំងឡាយបរិសុទ្ធហើយ ដោយហេតុដែលស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

បារាជិកកណ្ត ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទរបស់បារាជិកកណ្តនោះ

បារាជិកសិក្ខាបទទាំង៤ គឺ សេពមេចុន១ លួចទ្រព្យគេ១ សម្លាប់មនុស្ស១ ពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម១ ហៅថាឆេជ្ជវត្ថុ (វត្ថុដាច់ចាកភិក្ខុភារៈ) មិន ត្រូវសង្ស័យឡើយ។

មាតិកា

I-XI is missing here. Remove text and picture when transcription is given

តេរសកណ្ត	លេខ ទំព័រ
វេរញ្ចកណ្ត	១
សំដែងអំពីវេរញ្ចកណ្តពោលបង្កាច់ព្រះដីមានព្រះភាគ	៣
សំដែងអំពីសេចក្តីប្រៀបធៀបដោយកូនមាន់	១១
សំដែងអំពីត្រៃវិជ្ជា	១៣
សំដែងអំពីស្រុកវេរញ្ចកណ្ត	១៩
សំដែងអំពីព្រហ្មចរិយធម៌មិនស្ថិតនៅយូរ	២៣
ពាក្យពោលប្រារព្ធនូវសេចក្តីបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ	២៧
សំដែងអំពីពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ផ្ទះវេរញ្ចកណ្ត	៣១
បារាជិកកណ្ត សិក្ខាបទទី ១	៣៥
និទានសុទិទ្ធិភិក្ខុ	៣៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៥៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ១ និទានមេស្វា	៦៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២ និទានវដ្តិបុត្តភិក្ខុ	៧១
ចំណែកសិក្ខាបទ	៧៣
លក្ខណៈមិនពោលលាសិក្ខា	៧៥
លក្ខណៈពោលលាសិក្ខា	៨៣
លក្ខណៈមិនពោលលាសិក្ខា	៨៧
របៀបសំដែងអំពីអង្គជាត និងទ្វារមគ្គឥតស្រោមទ្រនាប់	៩១
របៀបសំដែងអំពីអង្គជាត និងទ្វារមគ្គមានស្រោមទ្រនាប់	១០៧
វិនិតវត្ថុ រឿងភិក្ខុមិនបានពោលលាសិក្ខា ជាដើម	១១៣
បារាជិកកណ្តសិក្ខាបទទី ២	១៣៥
និទានធនិយភិក្ខុ	១៣៥

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	១៤៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	១៤៧
ចំណែកសិក្ខាបទ	១៥១
និយាយអំពីទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងផែនដី	១៥៥
និយាយអំពីប្រយោគបង្គាប់	១៧៣
អាការនៃអវហារ	១៧៥
វិនិត្យ រឿងភិក្ខុត្រេចទៅបិណ្ឌបាត ជាដើម	១៨៥
បារាជិកកណ្តុសិក្ខាបទទី ៣	២២២
និទានក្នុងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	២២២
និយាយអំពីអាណាបានស្សតិសមាធិ	២២៩
និទានក្នុងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	២៣៣
ចំណែកសិក្ខាបទ	២៣៩
និយាយអំពីប្រយោគបង្គាប់	២៤៣
និយាយអំពីពណ៌នាសេចក្តីស្លាប់	២៤៧
និយាយអំពីដំណើរសម្លាប់ដោយរូប ជាដើម	២៥១
និយាយអំពីដំណើរបង្គាប់ឲ្យស្លាប់ ជាដើម	២៥៥
វិនិត្យ រឿងភិក្ខុពណ៌នាសេចក្តីស្លាប់ ជាដើម	២៥៧
បារាជិកកណ្តុសិក្ខាបទទី ៤	២៨៥
រឿងភិក្ខុពោលអួតខត្តវិមនុស្សធម្ម	២៨៧
រឿងពួកភិក្ខុនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទា	២៨៩
និយាយអំពីមហាចោរ ៥ពួក	២៩៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	២៩៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	២៩៧
ចំណែកសិក្ខាបទ	២៩៩
និយាយអំពីខត្តវិមនុស្សធម្ម មានឈាន ជាដើម	៣០៣
និយាយអំពីសុទ្ធិកជ្ឈាន	៣១១
និយាយអំពីមគ្គ ជាដើម	៣១៣
និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក	៣១៩
និយាយអំពីពន្ធចក្ក	៣២៥
និយាយអំពីបេយ្យាល ១៥	៣៣៩
វិនិត្យ និយាយអំពីសេចក្តីតាំងចិត្ត ជាដើម	៣៤៧
វិនិត្យ និទានអដ្ឋិសង្ខលិកប្រេត ជាដើម	៣៦១

[ប្រធានបទនៅក្នុងវេទិកាពិភាក្សា \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8903.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8903.html)

1)
ក្នុងអដ្ឋកថា ព្រាហ្មណ៍នេះ ឈ្មោះខទរយៈ ដែលហៅថា វេរញ្ចៈ គឺហៅតាមនាមស្រុកវេរញ្ចា ជាស្រុករបស់គាត់នៅ

2)

កំណើតសត្វតិរច្ឆាន

3)

ប្រេតវិស័យ

4)

អសុរកាយដែលមានមហិទ្ធិប្រដាប់ចរាហូអសុរិន្ទជាដើម

5)

លោកដែលគ្មានសេចក្តីចំរើនមានប្រការច្រើន មានអរចិនរកជាដើម

6)

សង្គ្រោះយកគតិរបស់មនុស្សចូលផង

7)

ចំពោះយកគតិនៃទេវតាតែម្យ៉ាង

8)

ទទួលនិមន្តដោយស្ងៀម

9)

សម័យជាចំណែកខាងដើមនៃថ្ងៃ គឺពេលព្រឹកព្រលឹម

10)

ពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ចំពោះគ្រងត្រៃសិក្ខា គឺ សីល សមាធិ បញ្ញា។

11)

ប្រែចេញ ពីបាលីថា កិលាសុនោ សព្វនេះប្រែថាខ្លួន ប៉ុន្តែក្នុងទីនេះ បើប្រែថាខ្លួន នឹងទៅជាឆ្កងសេចក្តី មិនសមតាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា ៗប្រាប់សេចក្តីថា ព្រះពុទ្ធគ្មានសេចក្តីខ្លួនទេ។

12)

ភិក្ខុទាំង៥០០រូប ដែលមកនៅចាំវស្សាជាមួយនឹងព្រះអង្គ ជិតក្រុងវេរញ្ញានោះឯង។

13)

សំដៅភិក្ខុដែលកំពុងបង្ហាញក្តី សាកសួរក្តី រៀនក្តី ទន្ទេញក្តី ពណ៌នាក្តី នូវបាឡីសូត្រលាសិក្ខា គឺសូត្របាឡីសីក។

14)

សំដៅភិក្ខុដែលមិនបញ្ចេញរចនាទេវតាដទៃ

15)

គឺភិក្ខុញ៉ាំងអង្គជាតិរបស់ខ្លួនឲ្យចូលទៅតាមទ្វារមគ្គទាំង៣ ទ្វារមគ្គណាមួយ។

16)

គឺបញ្ចូលអង្គជាតិទៅតាមទ្វារមគ្គ ហើយបន្ថយអង្គជាតិចេញតាមមុខដំបៅដែលមានជុំវិញទ្វារមគ្គនោះ។

17)

គឺបញ្ចូលអង្គជាតិទៅតាមមុខដំបៅ ហើយបន្ថយចេញតាមទ្វារមគ្គវិញ។

18)

គឺបញ្ចូលអង្គជាតិទៅតាមមុខដំបៅមួយ ហើយបន្ថយចេញតាមមុខដំបៅផ្សេងវិញ។

19)

គឺទ្រង់អនុញ្ញាត មិនបាច់ឲ្យសូមឧបជ្ឈាយ័ និងឧបសម្បទាជាថ្មីទៀត វស្សាក៏មិនបាច់ឲ្យរាប់ជាថ្មី ត្រូវរាប់តាំងពីឧបសម្បទាជាភិក្ខុនោះមកដដែល។

20)

សុសាន គឺព្រៃសម្រាប់ចោលខ្មោច ជាពាក្យសំស្ក្រឹតឲ្យអានថា ស្មៈសានៈ ដែលអានក្លាយមកថា សំសាន។ ពាក្យបាលីថា សុសាន។

21)

ទីនេះ ច្រើនប្រែថា នាយស្ងៀន តែតាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា ប្រែថា អ្នកកាន់កាប់ថែរក្សាលើក្នុងឃ្លាំងឈើរបស់ស្តេច (នាយឃ្លាំងឈើ)។

22)

ក្នុងអដ្ឋកថាថា ស្តុកសម្រាប់ជ្រលក់ក្តី បាច់ឬស្សីក្តី ក្បួនក្តី ឲ្យឈ្មោះថា នាវា ដែលប្រែជា ទូកក្នុងទីនេះ

23)

អដ្ឋកថា ថា បណ្តាកិរិយាបង្ខិតទាំងឡាយ មានបង្ខិតគោលជាដើម នោះមានអធិប្បាយថា ធម្មតាផែនដីជារបស់កាត់ថ្លៃមិនបាន ព្រោះហេតុដូច្នោះ បើសណ្ឋានដីនោះ គេបោះគោលតែមួយស្រេច ភិក្ខុបង្ខិតគោលឲ្យចូលទៅក្នុងដីគេ សូម្បីប៉ុន្តែចម្រៀកសក់ ទោះបីម្ចាស់គេឃើញក្តី មិនឃើញក្តី ត្រូវបារាជិក បើសណ្ឋានដីនោះ គេបោះគោលពីរ ភិក្ខុបង្ខិតគោលទី១ ត្រូវមុល្លថ្មីយ ទី២ ត្រូវបារាជិក បើសណ្ឋានដីនោះ គេបោះគោលបី ភិក្ខុបង្ខិតគោលទី១ ត្រូវទុក្កដ ទី២ ត្រូវមុល្លថ្មីយ ទី៣ ត្រូវបារាជិក។

24)

របស់ដែលសល់អំពីសត្វស៊ី

25)

ទឹកដោះគោដែលគេចំរាញ់ឲ្យទៅជាខ្លាញ់បែបយ៉ាងវាវ។

26)

បានដល់របស់ដែលគេនាំទៅ ដោយអរយរមានក្បាលជាដើម គឺទ្រនួល ឬអម្រែក។

27)

ប្រែថា ឆ្កែព្រៃក៏បាន

28)

មាត្រាវាល់ក្នុងដែនមគធៈ ៤នាទ្ធិជា ១អាឡកៈ។

29)

ទម្ងន់២០ជំនឿង

30)

គ្រឿងវាល់ ៤អាឡកៈ ត្រូវជា១ទោណៈ។

31)

សាលា គឺផ្ទះមានកំពូល។ តាមអដ្ឋកថា ថា ក្នុងព្រៃមហាននោះ គេសាងវត្ត សង់សាលា ធ្វើគន្ធកុដិ សម្រាប់ជាទីប្រថាប់នៃព្រះបរមសាស្តា។

32)

គឺព្រៃធំមួយក្បែរកបិលរស្មុបុរី ជិតជាប់គ្នាមិនមានដាច់នឹងព្រៃហេមពាន្តទៅទល់នឹងមហាសមុទ្រ(ឥណ្ឌា)។

33)

ឈ្មោះក្រុងរបស់ដែនរដ្ឋ ពីដើមមកជាទីក្រុងធំមួយ មានកំពែងព័ទ្ធជុំវិញដល់៣ជាន់។ (សេចក្តីនេះមាននិយាយពិស្តារក្នុងគម្ពីរបរមត្ថដោតិកា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ)។

34)

តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា ថា សមណកុត្តក ប្រែថា អ្នកទ្រង់នូវភេទប្រហែលនឹងសមណៈ។ ក្នុងដីកា ថា អ្នកធ្វើកិច្ចការបម្រើសមណៈ។ មានសេចក្តី ពន្យល់ក្នុងអដ្ឋកថា ថា គាត់កោរសក់ឡៅ ឲ្យមានសល់បន្តិចទុកជាជុក គាត់ស្លៀកសម្បត្តិជ្រលក់អម្បត់មួយ បង់កម្មយ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយសារ អាហារដែលសេសសល់អំពីភិក្ខុសង្ឃ។ ឯពាក្យថា មិតលណ្ឌិក គឺជាឈ្មោះរបស់គាត់។

35)

សាលាជាទីបម្រើ គឺសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដោយកិច្ចផ្សេងៗ មានឆាន់ចង្កាន់ជាដើម។

36)

ក្នុងអដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា ភិក្ខុជាអាចារ្យប្រើភិក្ខុឈ្មោះពុទ្ធកិច្ចឲ្យទៅប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះ ធម្មកិច្ចឲ្យប្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះសង្ឃកិច្ច ឲ្យទៅសម្លាប់ មនុស្សឈ្មោះនេះ។ ត្រង់ពាក្យថា ឈ្មោះនេះ គឺមនុស្សនោះឈ្មោះអ្វី ក៏ចេញឈ្មោះនោះឯង។

37)

ភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល គឺភិក្ខុដែលជិតជិតស្និទ្ធស្នាលនឹងត្រកូល។

38)

ធ្វើបាបឲ្យពិបាក។

39)

បុរសអ្នកធ្វើការស៊ីឈ្នួល។

40)

ក្នុងអដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ព្រះអង្គត្រាស់សួរដោយសំដៅសេចក្តីដូច្នោះថា យន្ត គឺសរីររបស់អ្នកទាំងអស់គ្នា ដែលមានចក្រ៤ មានទ្វារ៩នេះ អ្នករាល់ គ្នាអាចធន់ទ្រាំថែរក្សា មិនមានទុក្ខលំបាកណាស់ទេឬ។

41)

យន្ត គឺសរីរនេះ អ្នករាល់គ្នាអាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានគ្រប់កិច្ចទាំងពួងមិនមានអន្តរាយ ទើសទាស់អ្វីទេឬ។

42)

ក្នុងអដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ភិក្ខុដែលចេះប្រៀបធៀបបាលី និងអដ្ឋកថា ក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យ ហើយប្រសប់ធ្វើសំឡេងទេសនាផ្លូវព្រះសូត្រឲ្យយ៉ាង ពិរោះ កាលបើចប់ធម៌ហើយ មានគេសួរថា លោកម្ចាស់រៀនពីលោកគ្រូអាចារ្យណាមក ភិក្ខុនោះក៏លាក់មិនប្រាប់នាមគ្រូអាចារ្យ ឆ្លើយថា អាត្មា គ្មានគ្រូអាចារ្យណាអាចនឹងបង្រៀនបានទេ រៀនចេះដឹងតែខ្លួនឯង យ៉ាងនេះហៅថា ដុតកំដៅខ្លួនឯងចោល។

43)

អដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ចោទដល់ទីមេចុនធម្ម។

44)

ចោទដោយមិនបានឃើញនឹងភ្នែក មិនបានឮនឹងត្រចៀក ឬមិនបានរៀនក្នុងចិត្ត។

45)

ពាក្យថា លោហៈ ជាពាក្យសំរាប់ហៅពួកគ្រឿងដែក ស្ពាន់ ទង់ដែងជាដើម។

46)

ត្រង់ឈានទាំង៣ គឺទុតិយជ្ឈាន១ តតិយជ្ឈាន១ ចតុត្ថជ្ឈាន១ នេះ ក្នុងឈានមួយៗ ត្រូវប្រែជា៥លើកៗ ដូចជាបឋមជ្ឈានដែរ គឺទុតិយជ្ឈាន ប្រកបដោយអាការៈ៣យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៤យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៥យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៦យ៉ាង ទុតិយជ្ឈានប្រកបដោយអាការៈ៧យ៉ាង។ តតិយជ្ឈាន ប្រកបដោយអាការៈ៣យ៉ាង ៤យ៉ាង ៥យ៉ាង ៦យ៉ាង ៧យ៉ាង។ ចតុត្ថជ្ឈានប្រកបដោយ អាការៈ៣យ៉ាង ៤យ៉ាង ៥យ៉ាង ៦យ៉ាង ៧យ៉ាង។

47)

គឺសូចិលោមប្រេតទីពីរ ដែលមានសំដែងទៅខាងមុខ។

48)

គឺកុម្មណ្ណប្រេត ដែលមានសំដែងទៅខាងមុខនោះឯង។

49)

ប្រេតឥតមានសាច់ឈាមឡើយ មានតែរាងឆ្អឹង

50)

បានពិនិត្យ មើលក្នុងគម្ពីរទាំងពួងមានអភិធានប្បទីបិកាជាដើម ឃើញថា កង្ក ប្រែថា ខ្លែង កុលល ប្រែថា អាត ឬ ប្រមង់។ ត្រង់កង្កាបិ ក្នុង ទីនេះ ឱ.ម.ជា កាកាបិ(ក្អែក)។ សត្វទាំង៣ពួកនេះមិនមែនសត្វធម្មតាមែនទែនទេ គឺសត្វដែលកើតអំពីបាបកម្មរបស់ប្រេតនុ៎ះឯង

51)

ប្រេតមានរាងកាយដូចជាចម្រៀកសាច់

52)

ប្រេតមានរាងកាយដូចជាដុំសាច់

53)

ប្រេតមានរាងកាយរងាលឥតស្បែក

54)

ប្រេតមានជារំដោតជាប់នឹងរាងកាយដូចជាទោម

55)

ប្រេតមាន លំពែងដោតជាប់នឹងរាងកាយដូចជាទោម

56)

ប្រេតមានព្រួញដោតជាប់នឹងរាងកាយដូចជាទោម

57)

ជាពេជ្ជយាតបាញ់មនុស្សទោសដោយព្រួញ។

58)

ប្រេតមានម្នុលដោតជាប់នឹងរាងកាយដូចជាទោម

59)

ប្រេតមានដែកស្រួចចាក់ខ្មាស់ច្រូងច្រាងនារាងកាយដូចជាទោម

60)

ប្រេតមានអណ្ណៈ (ពងល្វា) ប៉ុនក្នុងយ៉ាងធំ។

61) , 62)

ហៅគូថខាទិប្រេត

63)

ពេលដែលចាត់ចែងចង្កាន់ស្រេចហើយ ត្រូវនិមន្តឆាន់

64)

ប្រេតមានរាងកាយរងាលឥតស្បែក

65)

ប្រេតមានរាងកាយអាក្រក់គួរខ្ពើមខ្ពើម

66)

ប្រេតមានរាងកាយស្រោចដោយរងើកភ្លើង

67)

ប្រេតឥតក្បាល មានរូបសណ្ឋានដូចសាកអសុភដាច់ក្បាល

68)

ហៅភិក្ខុប្រេត គឺប្រេតមានភេទដូចជាភិក្ខុ

69)

ហៅសិក្ខុមានាប្រេត

70)

ហៅសាមណេរប្រេត

71)

ហៅសាមណេរីប្រេត

72)

អដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា មានមហាបេតលោក គឺលោកជាស្ថានលំនៅដ៏ធំសម្រាប់ពួកប្រេត នៅចំក្រុងរាជគ្រឹះ ស្ទឹងតបោទានេះមកតាមចន្លោះ
នៃមហាលោហកុម្មិនរកទាំងពីរត្រង់មកលើមហាបេតលោក នោះ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាមានទឹកក្តៅហូរមក

73)

ដាក់ប្រមោយក្នុងមាត់ ជញ្ជូចឮសូរដូចជាសម្រែកក្រៀល។

74)

អដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា កាលដែលបុគ្គលនោះនៅជាគ្រហស្ថ ឬនៅជាសាមណេរ មិនអាចរួបរួមសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយបាន
យ៉ាងណា លុះដល់ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ក៏ដូច្នោះដែរ។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០០២ - Book 002

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០២ - Tipitaka Book 002
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8907.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8907.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ
០០២](http://ati.eu)

ភាគ ទី ០០១ | **មាតិកា** | ភាគ ទី ០០៣

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី២

១. ៩

វិន័យបិដក

CS vin | ភាគ ទី២

មហាវិភង្គ

CS vin.vbu | ភាគ ទី២

ទុតិយភាគ

ភាគទី ២

សង្ខារិសេសកណ្ត

សង្ខារិសេស ទី១ | ទី២ | ទី៣ | ទី៤ | ទី៥ | ទី៦ | ទី៧ | ទី៨ | ទី៩ | ទី១០ | ទី១១ | ទី១២ | ទី១៣

អនិយតកណ្ត

អនិយតទី ១ | អនិយតទី ២

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

សូមនមស្តារថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

តេរសកណ្ត

CS vin.vbu.sg | ភាគ ទី២

(២. សង្ខារិសេសកណ្ត)

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះ សង្ខារិសេសទាំង១៣ សិក្ខាបទនេះមកកាន់ខ្មែរស្ម។¹⁾

សង្ខារិសេស ទី១

CS vin.vbu.sg.01 | ភាគ ទី២

(១. សុក្កវិស្សដ្ឋិសិក្ខាបទ)

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជាប់សំអាតាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះ សេយ្យសកភិក្ខុ ដ៏មានអាយុ មិនត្រេកអរនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ (ចង់សឹក)។ ដោយហេតុនោះ សេយ្យសកភិក្ខុ ក៏ទៅជាស្នាំងស្នួម មានសម្បុរអាប់អង់ កើតមានរោគស្នួមលឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ខាយិក្កេរ²⁾ ដ៏មានអាយុឃើញសេយ្យសកភិក្ខុដ៏មានអាយុស្នាំងស្នួម មានសម្បុរអាប់អង់ កើតមានរោគស្នួមលឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ លុះឃើញហើយ ទើបសួរសេយ្យសកភិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក ហេតុអ្វី បានជាលោកស្នាំងស្នួម មានសម្បុរអាប់អង់ កើតមានរោគលឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក លោកមិនត្រេកអរនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឬអ្វី។ សេយ្យសកភិក្ខុឆ្លើយថា កុណា អារុសោ។ ខាយិក្កេរថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក បើដូច្នោះ លោកចូរឆាន់ឲ្យឆ្អែត សឹងឲ្យស្តប់ ស្រង់ឲ្យពេញចំណង់ទៅ លុះដល់ឆាន់ឆ្អែត សឹងស្តប់ ស្រង់ពេញចំណង់ហើយ កាលណាបើសេចក្តី អផ្សុកកើតមានដល់លោក ភាគគ្រប់សង្កត់ចិត្តលោក លោកចូរព្យាយាមដោយដៃ ញ៉ាំងទឹកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងកាលនោះចុះ។

ទើបសេយ្យសកកិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អារុសោ កិរិយាដែលសមណៈធ្វើយ៉ាងហ្នឹងគួរដែរឬ? ឧទាយិឆ្លើយថា ករុណា អារុសោ ទុកជាខ្ញុំក៏ធ្វើយ៉ាងហ្នឹងដែរ។ លំដាប់តពីនោះមក សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏ឆាន់ទាល់តែឆ្អែត សិងទាល់តែស្តប់ ស្រង់ទាល់តែពេញចំណង់ លុះដល់ឆាន់ឆ្អែត សិងស្តប់ ស្រង់ពេញចំណង់ហើយ កាលណាសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង រាគៈគ្របសង្កត់ចិត្ត ក៏ព្យាយាមដោយដៃ ញ៉ាំងទឹកអសុចិញ្ច្រាសចេញក្នុងកាលនោះ។ គ្រាតមក សេយ្យសកក៏ត្រឡប់មានសម្បុរ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខស្រស់បស់ មានសម្បុរស្បែកដ៏ផ្លុំផ្លែឡើងវិញ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុដែលជាសំណាញ់របស់សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏សួរសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក កាលពីដើម លោកស្តាំងស្លុម មានសម្បុរអាប់អង់ កើតទៅជាហេតុស្តម្ភល្បឿង ស្តែកស្តាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ឥឡូវនេះ លោកមានសម្បុរ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខស្រស់បស់ មានសម្បុរស្បែកផ្លុំផ្លែឡើងវិញ លោកបានធ្វើថ្នាំអ្វី (ឆាន់) អារុសោសេយ្យសក។ សេយ្យសកក៏ឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំគ្មានធ្វើថ្នាំអ្វី (ឆាន់) ទេ តែខ្ញុំបានឆាន់ឆ្អែត សិងស្តប់ ស្រង់ទឹកពេញចំណង់ លុះបានឆាន់ឆ្អែត សិងស្តប់ ស្រង់ទឹកពេញចំណង់ហើយ កាលណាសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង រាគៈគ្របសង្កត់ចិត្តខ្ញុំ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃក្នុងកាលនោះ។ ទើបពួកភិក្ខុជាសំណាញ់សួរថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក លោកទទួលបរិភោគនូវរបស់ដែលគេឲ្យដោយសន្ទា ដោយដៃណា លោកព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃនោះឯង ឬអ្វី? សេយ្យសកឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ពិតដូច្នោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោសគ្នាខ្លះខ្លះដៀលថា ហេតុអ្វីបានជាសេយ្យសកដ៏មានអាយុ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃ (ដូច្នោះ)? គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏តិះដៀលសេយ្យសកដ៏មានអាយុ ដោយអនេកបរិយាយ ហើយបានក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាស្រ័យហេតុនេះ អាស្រ័យដំណើរនេះ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះទៅសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់សេយ្យសក បានឮថាអ្នកឯងព្យាយាមញ៉ាំងទឹកអសុចិញ្ច្រាសចេញដោយដៃមែនឬ? សេយ្យសកទូលតបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់បុរសឥតអំពើ កម្មនុះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវរបប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ ម្ចាស់មោឃបុរស ហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រោសចាករាគៈ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយរាគៈទេ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកគ្រឿងប្រកប មិនមែនដើម្បីគ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ មិនមែនដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំទេ (ដូច្នោះ) មិនមែនឬ ម្ចាស់មោឃបុរស កាលបើ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រោសចាករាគៈ អ្នកឯងបែរជាវិះគិតត្រង់ធម៌នោះ ដើម្បីប្រកបដោយរាគៈទៅវិញ កាលបើធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកគ្រឿងប្រកប អ្នកឯងបែរជាវិះគិតដើម្បីគ្រឿងប្រកបវិញ កាលបើធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រោសចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ អ្នកឯងបែរជាវិះគិតដើម្បីប្រកបដោយសេចក្តីប្រកាន់មាំវិញ ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ) ដើម្បីន្ទ្រិយណាយចាករាគៈ ដើម្បីញ៉ាំងនូវសេចក្តីស្រវឹង ដើម្បីបន្ទាបងំនូវសេចក្តីស្រេក ដើម្បីដករំលើងនូវសេចក្តីអាល័យ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់នូវរដ្ឋ ដើម្បីឲ្យអស់ទៅនៃតណ្ហា ដើម្បីឲ្យប្រោសចាករាគៈ ដើម្បីកិរិយាលត់ ដើម្បីនិព្វាន (ដូច្នោះ) មិនមែនឬ ម្ចាស់មោឃបុរស កិរិយាលះបង់នូវកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ កិរិយាកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាបន្ទាបងំនូវសេចក្តីស្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាដករំលើងនូវកាមវិភក្តទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាម្យាបបង់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ មិនមែនឬ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនុះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា (នោះ) ទេ មិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងដល់ជនទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ)ទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើរបស់អ្នកឯងនុះ បានតែខាងនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនខ្លះដែលមិនទាន់មានសេចក្តីជ្រះថ្លា នាំឲ្យរាយមាយរសាយចិត្ត បាត់សេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនពួកខ្លះដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ) ប៉ុណ្ណោះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលសេយ្យសកភិក្ខុដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងទោសនៃកោសជ្ជ ដែលជាហេតុនាំឲ្យគេចិញ្ចឹមបិបាចរក្សាបានដោយកម្រ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុមានចិត្តក្លែង ញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃាទិសេស។

សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង។

[២] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឆាន់បណ្ឌិតភោជនទាំងឡាយ ហើយភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន សិងលក់ទៅ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន សិងលក់ ទឹកអសុចិញ្ច្រាសចេញដោយយល់សប្តិ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យដូច្នោះថា សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុក្លែងញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃាទិសេស ក៏ទឹកអសុចិរបស់យើងទាំងឡាយឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ ឯចេតនាក៏មានក្នុងកាលដែលយល់សប្តិនោះដែរ យើងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដឹង។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចេតនានោះមានមែន ប៉ុន្តែចេតនានោះជាអញ្ចាហារិកា។³⁾ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាស្រ័យដំណើរនេះជាហេតុ អាស្រ័យដំណើរនេះជាទីតាំង ទើបទ្រង់សំដែងធម្មកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុក្លែងញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃាទិសេស លើកលែងតែយល់សប្តិ។

[៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុក្លែង សេចក្តីថា ភិក្ខុកំពុងដឹង កំពុងចាំច្បាស់ ហើយក្លែងបំពានធ្វើឲ្យកន្លង។ ត្រង់ពាក្យថា ទឹកសុក្ក សេចក្តីថា ទឹកសុក្កមាន១០យ៉ាងគឺ ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ១ ទឹកសុក្កពណ៌លឿង១ ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម១ ទឹកសុក្កពណ៌ស១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះ

[៣៥] រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង។ ពណ៌ក្រហម។ រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិតក្នុង ៥ ចប់។

[៣៦] រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស។ រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិតក្នុង ៦ ចប់។

[៣៧] រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេងឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ។ រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេងឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិតក្នុង ៧ ចប់។

[៣៨] រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក។ រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិតក្នុង ៨ ចប់។

[៣៩] រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។ ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង។ រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិតក្នុង ៩ ចប់។

[៤០] រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លាឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។ ទឹកសុក្កពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់។ រិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លាឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិតក្នុង ១០ ចប់។

បិដ្ឋិតក្នុង ចប់ហើយ។

[៤១] រិក្ខុគិត ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេស។ រិក្ខុគិត ក៏ព្យាយាម (ប៉ុន្តែ) ទឹកសុក្កមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាប់ត្តិចូលថ្មី។ រិក្ខុគិត (តែ) មិនព្យាយាម (ក៏ស្រាប់តែ) ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញដង មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ រិក្ខុគិត (តែ) មិនព្យាយាម ទឹកសុក្កក៏មិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ រិក្ខុមិនគិតទេ (តែ) ព្យាយាម ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ រិក្ខុមិនគិតទេ (តែ) ព្យាយាម ទឹកសុក្កមិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ រិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាម (តែ) ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។ រិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាម ទឹកសុក្កក៏មិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។

[៤២] (រិក្ខុ ៦៣) គឺ រិក្ខុយល់សប្តិ១ រិក្ខុមិនមានបំណងឲ្យទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ១ រិក្ខុឆ្ងល់១ រិក្ខុមានចិត្តរើរវាយ១ រិក្ខុដែលទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់១ រិក្ខុជាអារិកម្មិក (អ្នកធ្វើខុសមុនបញ្ញត្តិ)១ មិនត្រូវអាប់ត្តិឡើយ។

(វិនិត្យត្រូវខ្លាចគាថា)

CS vin.vbu.sg.01.01 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យត្រូវខ្លាចគាថា)

[៤៣] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅដូចមានខាងក្រោយនេះ)

រឿង ភិក្ខុយល់សប្តិ (៥៤) ភិក្ខុបន្ទាបង់ឧច្ឆារ (៥៥) ភិក្ខុបន្ទាបង់បស្សរា (៥៦) ភិក្ខុត្រិះរិះចំពោះកាមវតក្ក (៥៧) ភិក្ខុងូតទឹកក្តៅ (៥៨) ភិក្ខុលាបថ្នាំ (៥៩) ភិក្ខុអេះមាស់ត្រង់អណ្ណា (៥០) ភិក្ខុដើរតាមផ្លូវ (៥១) ភិក្ខុកាន់ស្បែកចុងអង្កជាត (៥២) ភិក្ខុកំដៅដើម្បីពោះក្នុងរោងភ្លើង (៥៣, ៥៤) ភិក្ខុដុសអង្កជាតនឹងក្តៅ (៥៥) ភិក្ខុឲ្យសាមណេរកាន់អង្កជាត (៥៦) ភិក្ខុចាប់អង្កជាតសាមណេរកំពុងដេកលក់ (៥៧) ភិក្ខុត្រឡប់អង្កជាតនឹងភ្លៅទាំងពីរ (៥៨) ភិក្ខុកាប់អង្កជាតនឹងដៃ (៥៩) ភិក្ខុពឹងចង្កេះឮដីអាកាស (៦០) ភិក្ខុមិតពត់កាយ (៦១) ភិក្ខុសំឡឹងមើលអង្កជាតមាតុក្រាម (៦២) ភិក្ខុបញ្ចូលអង្កជាតក្នុងប្រហោងជាន់ (៦៣) ភិក្ខុដុសអង្កជាតនឹងកំណាត់ឈើ (៦៤) ភិក្ខុងូតទឹកក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក (៦៥) ភិក្ខុលេងទឹកដែលមានល្បាប់ (៦៦) ភិក្ខុស្ទុះចុះទៅក្នុងទឹក (៦៧) ភិក្ខុលេងកងធ្វើដោយផ្កា (៦៨) ភិក្ខុស្ទុះចូលទៅក្នុងព្រៃឈូក (៦៩) ភិក្ខុបញ្ចូលអង្កជាតក្នុងដីខ្សាច់ (៧០) ភិក្ខុបញ្ចូលអង្កជាតក្នុងភក់ (៧១) ភិក្ខុស្រោចអង្កជាតនឹងទឹក (៧២) ភិក្ខុផ្តាបអង្កជាតនឹងកន្លែងដេក (៧៣) ភិក្ខុដុសអង្កជាតនឹងមេដើម (៧៤)។

(វិនិត្យ)

CS vin.vbu.sg.01.02 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យ)

[៤៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប កំពុងយល់សប្តិ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសហើយដឹង។ ទើបភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិព្រោះយល់សប្តិទេ។

[៤៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប កំពុងបន្ទាបង់ឧច្ឆារ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសហើយដឹង។ ភិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ (នោះ)ទេ។

[៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងបន្ទាបង់បស្សរា អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ (នោះ) ទេ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងត្រិះរិះចំពោះកាមវតក្ក អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលត្រិះរិះចំពោះកាមវតក្កទេ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងងូតទឹកក្តៅ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ កំពុងតែងូតទឹកក្តៅ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ កំពុងងូតទឹកក្តៅដៃ (តែ) អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លច្ឆ័យ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតដើរម្សៅត្រង់អង្កជាត។ កាលដែលភិក្ខុនោះលាបថ្នាំដើរម្សៅ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសហើយទេដឹង។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញក៏ទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតដើរម្សៅត្រង់អង្កជាត។ ភិក្ខុនោះមានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ កាលដែលលាបថ្នាំដើរម្សៅ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ បេ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លច្ឆ័យ។

[៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប អេះត្រង់អណ្ណា^៦) អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ ហើយអេះអណ្ណា អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ បេ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លច្ឆ័យ។

[៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ កំពុងដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ បេ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ស្តាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លច្ឆ័យ។

[៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងកាន់ស្បែកខាងចុងនៃអង្កជាតធ្វើបស្សរា អសុចិក្ខុណ្ណាចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ណាចេញ

[៦៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប លេងទឹកដែលមានល្អាប អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ លេង ទឹកដែលមានល្អាប អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ សង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ស្ទុះចុះទៅក្នុងទឹក អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ស្ទុះចុះទៅក្នុងទឹក អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប លេងកងធ្លា អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុ ដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ លេងកងធ្លាដោយធ្លា អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ស្ទុះចូលទៅក្នុងព្រៃឈូក អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ស្ទុះ ចូលទៅក្នុងព្រៃឈូក អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្កជាតទៅក្នុងដីខ្សាច់ អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្កជាតទៅក្នុងភក់ អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ស្រោចអង្កជាតដោយទឹក អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ (នោះ) ទេ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ស្រោច អង្កជាតដោយទឹក អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ សង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ផ្ទុះបញ្ចូលលើទីដេក អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

[៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ដុសអង្កជាតនឹងមេដឹង អសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសហើយទេដឹង។ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះដីមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុណ្ហតចេញ ដុសអង្កជាតនឹងមេដឹង អសុចិក្ខុ ណ្ហតចេញ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសហើយទេដឹង។ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លថ្មី។

សង្សារិសេស ទី១ ចប់។

សង្សារិសេស ទី២

CS vin.vbu.sg.02 | ភាគ ទី២

(២. កាយសំសគ្គសិក្ខាបទ)

[៧៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ខទាយិភិក្ខុដ៏ មានអាយុ សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងព្រៃ។ លំនៅខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុនោះ ល្អគួរឲ្យចង់មើល គួរឲ្យជ្រុះថ្លា មានបន្ទប់ខាងក្នុង មានរបៀងជុំវិញ គ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ ក៏រៀបចំល្អ ទឹកសម្រាប់នាង និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក៏ដុល្ល់ទុកស្រួល ទាំងទិបរិវេណសោតក៏បោសរលីងស្អាត។ មាន មនុស្សជាច្រើននាក់ ដែលត្រូវការមើលលំនៅរបស់ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏តែងតែមកមើល។ (កាលនោះ) មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់នាំប្រពន្ធចូល ទៅរកខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងខទាយិដ៏មានអាយុថា យើងខ្ញុំចង់មើលលំនៅរបស់លោកម្ចាស់ខទាយិ។ ខទាយិក៏និយាយតបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរមើលចុះ (ថាហើយ) ក៏កាន់កូនសោរ ដកកន្លឹះហើយច្រានសន្ទុះទ្វារ ចូលទៅកាន់កុដិ លំនៅ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលទៅតាមក្រោយខទាយិដ៏មានអាយុទៅ។ ចំណែកខាងនាងព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលតាមក្រោយ ព្រាហ្មណ៍នោះទៅ។ គ្រានោះឯង ខទាយិដ៏មានអាយុ ក៏បើកបង្អួចកន្លែងខ្លះ បិទបង្អួចកន្លែងខ្លះ ដើរក្រឡឹងតាមបន្ទប់ហើយ មកពីក្រោយខ្នង ហើយក៏ស្ទាបអង្កែលអរយវត្ថុផងនៃនាងព្រាហ្មណ៍នោះ។ គ្រានោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះនិយាយរួសរាយជាមួយនឹងខទាយិដ៏មានអាយុ ហើយក៏លា

ទៅ។ លំដាប់តមក ព្រាហ្មណ៍នោះពេញចិត្ត ក៏បញ្ចេញវាចាតាមសេចក្តីពេញចិត្តថា ពួកសមណដែលនៅក្នុងព្រៃមានសភាពយ៉ាងនេះ សុទ្ធសឹងតែពួកសមណ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រចម្រើនធានា លោកខទាយិដែលនៅក្នុងព្រៃ មានសភាពយ៉ាងនេះ លោកខទាយិដ៏ចម្រើននេះក៏ចម្រើនដែរ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍ពោលពាក្យសរសើរយ៉ាងនេះហើយ នាងព្រាហ្មណ៍នោះបានពោលពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា សេចក្តីចម្រើនរបស់លោកខទាយិនោះមានពីណា (ឥតមានចម្រើនអ្វីទេ) ខ្លួនអ្នកស្លាប់អង្គុលអរយវត្តចម្រើនរបស់ខ្ញុំយ៉ាងណា សមណឈ្មោះខទាយិ ក៏ស្លាប់អង្គុលអរយវត្តចម្រើនរបស់ខ្ញុំយ៉ាងនោះដែរ។ គ្រានោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏និយាយពោលទោស ជៀលគ្នាថា សមណជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រពួកនេះមិនមានខ្មាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល តែងពោលពាក្យមុសា ព្រោះសមណអម្បាលនេះ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា យើងសុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ពោលតែពាក្យសត្យ ជាអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អ (ឥឡូវនេះ) សាមញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមិនមានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមិនមានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះវិនាសហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមានពីណា សមណពួកនេះឃ្លាតផុតចាកសាមញ្ញគុណអស់ហើយ សមណពួកនេះឃ្លាតផុតចាកព្រហ្មញ្ញគុណអស់ហើយ ដូចយ៉ាង សមណឈ្មោះខទាយិ ហ៊ានស្លាប់អង្គុលអរយវត្តចម្រើនរបស់ភរិយាអញទៅហើយ ពួកស្រ្តីក្នុងត្រកូល^៧) ធីតារបស់ត្រកូល កុមាររបស់ត្រកូល ស្រ្តីជាកូនប្រសារបស់ត្រកូល ទាសីរបស់ត្រកូលទាំងឡាយ ម្តេចនឹងហ៊ានទៅកាន់អាវាម ឬវិហារបាន ព្រោះថា បើពួកស្រ្តីក្នុងត្រកូល ធីតារបស់ត្រកូល កុមាររបស់ត្រកូល ស្រ្តីជាកូនប្រសារបស់ត្រកូល ទាសីរបស់ត្រកូលទាំងឡាយខំទៅកាន់អាវាម ឬវិហារ មុខជាសមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រនឹងប្រទុស្តចំពោះស្រ្តីទាំងអម្បាលនោះមិនខាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បានព្រាហ្មណ៍ពោលទោស ជៀលគ្នានិយាយដើម (នោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាសក្រែងរំអែងបាប ពេញចិត្តនឹងការសិក្សា ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏ពោលទោស គ្នាចិះជៀលថា ភិក្ខុឈ្មោះខទាយិដ៏មានអាយុមិនសមបីបើនឹងហ៊ានដល់ស្លាប់អង្គុលកាយមាតុគ្រាមសោះ។ ទើបភិក្ខុអម្បាលនោះក្រាបទូលដំណើរនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះហេតុដំណើរនុះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ខទាយិ ឮថាអ្នកឯងស្លាប់អង្គុលកាយមាតុគ្រាមមែនឬ។ ខទាយិក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដំណើរនុះ) ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់គ្នាចិះជៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនជាប់សមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ នែមោឃបុរស មិនគួរបើអ្នកឯងនឹងហ៊ានដល់ស្លាប់អង្គុលកាយមាតុគ្រាមសោះ នែមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយតម្រេកឡើយ មិនមែនឬ។ បើ ដំណើរស្ងប់រម្ងាប់នែសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាមទាំងឡាយ តថាគតក៏បានសំដែងហើយ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងសិក្ខាបទនេះឡើងយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយគឺកាមរាគគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួលហើយ ដល់ព្រមនូវកាយសំសគ្គមួយអង្កើដោយមាតុគ្រាម ទោះចាប់ដៃក្តី ចាប់ផ្តួងសក់ក្តី ឬស្លាប់អង្គុលអរយវត្តឯណា។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៧៦] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ សេចក្តីថា ឯណា គឺថា ដូចជាឯណា។ បើ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ។ បើ ភិក្ខុដែលបានសម្រេចឧបសម្បទាដោយញត្តិចត្តកម្មវាចាដ៏ត្រឹមត្រូវ តថាគតសំដៅយកឲ្យឈ្មោះថាភិក្ខុ ក្នុងអត្ថនេះ។ ភិក្ខុដែលត្រេកអរ មានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធហៅថា (ភិក្ខុ) គឺកាមរាគគ្របសង្កត់ហើយ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រែប្រួលហើយ សេចក្តីថា ចិត្តដែលត្រេកអរក៏ហៅថា ប្រែប្រួលហើយ ចិត្តដែលខឹង ក៏ហៅថាប្រែប្រួលហើយ ចិត្តដែលរង្វេង ក៏ហៅថាប្រែប្រួលហើយ ប៉ុន្តែក្នុងអត្ថនេះ តថាគតសំដៅយកចិត្តដែលត្រេកអរ ឲ្យឈ្មោះថា ចិត្តប្រែប្រួលហើយ។ មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុគ្រាម ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី សត្វតិរច្ឆានញី មិនហៅថា មាតុគ្រាមទេ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ដោយហេតុទៅ ទោះក្មេងស្រ្តីសូម្បីកើតក្នុងថ្ងៃនោះ ក៏ហៅថា មាតុគ្រាមដែរ មិនបាច់ពោលដល់ស្រ្តីដែលធំជាងនោះទេ។ ត្រង់ពាក្យថា មួយអង្កើ គឺជាមួយគ្នា។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តល្មើស តថាគតហៅថា គប្បីដល់ព្រមដោយកាយសំសគ្គ។ សំរិប្រទេសរាប់តាំងពីត្រឹមដុំដៃដរាបដល់ចុងក្រចក ហៅថាដៃ។ សក់សុទ្ធក្តី សក់លាយដោយអម្បោះក្តី លាយដោយផ្កាកម្រងក្តី លាយដោយប្រាក់ក្តី លាយដោយមាសក្តី លាយដោយកែវមុត្តាភិក្ខុ លាយដោយកែវមណីភិក្ខុ ហៅថាផ្តួងសក់។ ត្រង់ពាក្យថាអរយវ (នោះ) គឺ សំរិប្រទេស លើកលែងតែដៃ និងផ្តួងសក់ចេញ ហៅថា អរយវ។

[៧៧] (ប្រភេទ១២យ៉ាង) គឺ កិរិយាស្លាប់ អង្គុល ស្លាប់ចុះ ស្លាប់ឡើង ផ្ទុបចុះ ឆ្វើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្លេច កាន់ ពាល់។

[៧៨] កិរិយាគ្រាន់តែលូកពាល់ ហៅថា ស្លាប់។ កិរិយាស្លាប់បន្ថែមពីខាងនេះខាងនោះ ហៅថា អង្គុល។ កិរិយាពាល់ចុះក្រោម ហៅថា ស្លាប់ចុះ។ កិរិយាពាល់ខាងលើ ហៅថា ស្លាប់ឡើង។ កិរិយាចាប់បន្តទៅក្រោម ហៅថា ផ្ទុបចុះ។ កិរិយាចាប់ផ្ទុបទៅខាងលើ ហៅថា ឆ្វើយឡើង។ កិរិយាទាញចូលមក ហៅថា ទាញមក។ កិរិយាបង្ហោរត្រឡប់ (ទាញពីក្រោយ) ហៅថា ទាញត្រឡប់។ កិរិយាចាប់អរយវហើយច្របាច់ឈ្លេច ហៅថា ចាប់សង្កត់។ កិរិយាត្រៀម គាបដោយអរយវណានីមួយ ហៅថា ចាប់ឈ្លេច។ កិរិយាគ្រាន់តែចាប់ ហៅថាកាន់។ កិរិយាប៉ះត្រូវ ហៅថា ពាល់។

[៧៩] ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស (សេចក្តីក្នុងបេយ្យាល មានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី១ រួចហើយ)។

[៨០] មនុស្សស្រីពិត ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏យកកាយ (ខ្លួន) ស្លាប់ អង្គុល ស្លាប់ចុះ ស្លាប់ឡើង ផ្ទុបចុះ ឆ្វើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្លេច កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ មនុស្សស្រីពិត តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប់ អង្គុល។ បើ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លថ្មយ។ មនុស្សស្រីពិត ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្មើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប់ អង្គុល។ បើ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លថ្មយ។ មនុស្សស្រីពិត តែភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប់ អង្គុល។ បើ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លថ្មយ។ មនុស្សស្រីពិត តែភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វតិរច្ឆាន ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប់ អង្គុល។

[៩៧] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ខទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុសម្រេចឆ្នាំហប់ចំនៅក្នុងព្រៃ។ គ្រានោះ មានស្រីច្រើននាក់ ជាពួកអ្នកត្រូវការមើលវិហារ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់អាហារ។ ស្រីទាំងនោះក៏ចូលទៅរកខទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងខទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន យើងទាំងឡាយចង់មើលវិហាររបស់លោកម្ចាស់។ លំដាប់នោះ ខទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏នាំស្រីទាំងនោះមើលវិហាររួចហើយ ពោលសរសើរខ្លះ ពោលបង្ហាប់ខ្លះ សូមខ្លះ អង្វរខ្លះ សួរខ្លះ សួរតបខ្លះ ប្រាប់ខ្លះ ប្រៀនប្រដៅខ្លះ ជេរខ្លះ ចំពោះវច្ឆមគ្គ និងបស្សាវមគ្គនៃស្រីទាំង នោះ។ ស្រីណាដែលគ្មានសេចក្តីខ្លាច ជាស្រីអ្នកលេងឥតមានអៀនខ្មាស ស្រីនោះក៏ញញឹមញញែម និយាយបញ្ជាក់ សើចក្តាក្តាយចំអន់ជាមួយ នឹងខទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ចំណែកខាងស្រីណាដែលមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ស្រីនោះចេញមក ក៏ពោលទោសខទាយិកិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការនេះគ្មានលាក់បាំង គ្មានគួរសមសោះ ចុះហេតុអ្វីក៏លោកម្ចាស់ខទាយិកិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះ សូម្បីដល់ទៅថ្មី បើនិយាយ យ៉ាងនេះ ក៏យើងទាំងឡាយមិនប្រាថ្នាដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នក រង្គៀស ប្រាថ្នាតែខាងការរៀនសូត្រ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ចុះហេតុអ្វី បានជាខទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ពោល ចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ (ដូច្នោះ)។ កាលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ យកសេចក្តីនុះក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរខទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់ខទាយិ បានឮថា អ្នកឯង ពោលចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់មែនឬ? ខទាយិកិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (សេចក្តីនុះ) ពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់បុរសសោះសូន្យ ដំណើរនេះមិនទំនង មិនសមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបុរសសមណ មិនគប្បីសោះ មិន គួរធ្វើសោះ នៃមោឃបុរស ចុះហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងពោលចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែង ហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក មិនមែនសំដែងឲ្យប្រកបដោយតម្រេកឡើយ។ បើ ការម្យ៉ាងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះកាមទាំងឡាយ ក៏តថាគតសំដែងរួចអស់ហើយតើ មិនមែនឬ នៃមោឃបុរស ដំណើរនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា (នោះ) ទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នោះថា

ភិក្ខុណាមួយ គឺភាគគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល និយាយចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ ដូចប្រុសកំឡោះនិយាយ ចង់ស្រីក្រមុំដោយសំដីដែលប្រកបដោយមេចុន ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៩៨] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ អធិប្បាយថា ឯណាក៏ដោយ។ បើ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ។ បើ (ភិក្ខុដែលបានសម្រេចឧបសម្ព័ន្ធទាដោយ ញត្តិចតុត្តកម្មវាចាដ៏ត្រឹមត្រូវ) តថាគតសំដៅឲ្យឈ្មោះថា ភិក្ខុក្នុងអត្ថនេះ។ ត្រង់ពាក្យថា គឺភាគគ្របសង្កត់ហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលត្រេកអរ មានសេចក្តីអាឡោះអាទ័យ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ។ ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តដែលត្រេកអរ ក៏ហៅថាប្រែប្រួល ចិត្តដែលខឹង ក៏ ហៅថាប្រែប្រួល ចិត្តដែលរង្វង ក៏ហៅថាប្រែប្រួល ប៉ុន្តែក្នុងអត្ថនេះ តថាគតសំដៅយកចិត្តដែលត្រេកអរ ឲ្យឈ្មោះថា ចិត្តប្រែប្រួល។ មនុស្សស្រី ដែលដឹងសេចក្តី ឆ្លៀវឆ្លាស អាចដឹងច្បាស់នូវពាក្យដែលគេនិយាយល្អនិងអាក្រក់ សំដីគួរនិងមិនគួរ ហៅថាមាតុគ្រាម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ឯ យក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិនហៅថាមាតុគ្រាមទេ។ ឯសំដីដែលហៅថាអាក្រក់នោះ បានដល់សំដីដែលប្រកបដោយមេចុនធម៌ ចំពោះវច្ឆមគ្គ និងបស្សាវមគ្គ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិល្មើស តថាគតត្រាស់ហៅថា និយាយចង់។ ត្រង់ពាក្យថា ដូចប្រុសកំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ សេចក្តីថា ប្រុស កំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ ប្រុសជំទង់និយាយចង់ស្រីជំទង់ ប្រុសអ្នកបរិភោគកាមនិយាយចង់ស្រីអ្នកបរិភោគកាម។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយសំដី ដែលប្រកបដោយមេចុន គឺសំដីដែលប្រកបព្រមចំពោះដោយមេចុនធម៌។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុង សង្ឃាទិសេសទី១ រួចហើយ។

[៩៩] ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី សូមក្តី អង្វរក្តី សួរក្តី សួរបញ្ជាក់ក្តី ប្រាប់ក្តី ប្រៀនប្រដៅក្តី ជេរក្តី ចំពោះទ្វារមគ្គទាំងពីរ។

[១០០] ភិក្ខុនិយាយស្ញើចពណ៌នាសរសើរទ្វារមគ្គទាំងពីរ ហៅថា ពោលសរសើរ។ ភិក្ខុជេរតិះដៀលនិទ្ទាទ្វារមគ្គទាំងពីរ ហៅថា ពោល បង្ហាប់។ ភិក្ខុនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេចុនធម៌) ដល់អាត្មា នាងចូរដាក់ទាន (មេចុនធម៌) ដល់អាត្មា នាងគួរឲ្យ (មេចុនធម៌) ដល់អាត្មា ហៅថា សូម។ ភិក្ខុនិយាយថា មាតារបស់នាងនឹងជ្រះថ្លាក្នុងកាលណា បិតារបស់នាងនឹងជ្រះថ្លាក្នុងកាលណា ទេវតាទាំងឡាយរបស់នាងនឹងជ្រះថ្លាក្នុង កាលណា ពេលល្អ ស្របក់ល្អ យាមល្អ របស់នាងនឹងមានក្នុងកាលណា អាត្មានឹងបាននូវមេចុនធម៌របស់នាងក្នុងកាលណា (និយាយយ៉ាងនេះ) ហៅថា អង្វរ។ ភិក្ខុនិយាយថា នាងឲ្យ (មេចុនធម៌) ដល់ប្តីដូចម្តេច នាងឲ្យ (មេចុនធម៌) ដល់សហាយដូចម្តេច (យ៉ាងនេះ) ហៅថា សួរ។ ភិក្ខុ និយាយថា បានឮថា នាងឲ្យ (មេចុនធម៌) ដល់ប្តីយ៉ាងនេះ នាងឲ្យ (មេចុនធម៌) ដល់សហាយយ៉ាងនេះ ដូច្នោះ ហៅថាសួរបញ្ជាក់។ ភិក្ខុដែលស្រី សួរហើយ និយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេចុនធម៌) យ៉ាងនេះ កាលបើឲ្យ (មេចុនធម៌) យ៉ាងនេះ នាងឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីគាប់ចិត្តផងរបស់ ប្តី ដូច្នោះ ហៅថាប្រាប់។ ភិក្ខុដែលស្រីមិនសួរសោះទេ ស្រាប់តែនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេចុនធម៌) យ៉ាងនេះ កាលបើឲ្យ (មេចុនធម៌) យ៉ាងនេះ នាងឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីគាប់ចិត្តផងរបស់ប្តី ដូច្នោះ ហៅថា ប្រៀនប្រដៅ។ ភិក្ខុពោលពាក្យថា មេគ្មាននិមិត្ត មេមានហេតុគ្រាន់តែជា និមិត្ត មេគ្មានឈាម មេមានឈាមជានិច្ច មេមានកំណាត់សម្បត្តិជានិច្ច មេហូរឈាមជានិច្ច មេសិខិរណ៍¹⁰ មេស្រីខ្មើយ មេស្រីមានរូបដូចប្រុស មេមានទ្វារមគ្គលាយចូលគ្នា មេខកតោព្យញ្ជនក ដូច្នោះ ហៅថាជេរ។

[១០១] ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី សូមក្តី អង្វរក្តី សួរក្តី សួរបញ្ជាក់ក្តី ប្រាប់ក្តី ប្រៀនប្រដៅក្តី ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គរបស់ស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី។ បើ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆ មគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គរបស់ស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិមូល្មើយ។ ខ្មើយជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្មើយពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី។ បើ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គរបស់ខ្មើយនោះ ត្រូវអាបត្តិមូល្មើយ។ ខ្មើយជាប្រាកដ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំ គាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី។ បើ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ

នោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដពីរ។ បើ ស្រីពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី។ បើ ជេរក្តី ចំពោះវត្ថុដែល ជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ខ្មើយពិតមែន។ បើ ប្រុសពិតមែន។ បើ តិរច្ឆានឈ្មោលពិតមែន។ បើ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី។ បើ ជេរក្តី ចំពោះវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយនៃស្រីទាំង ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដពីរ។ ស្រីម្នាក់ ខ្មើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី។ បើ ជេរក្តី ចំពោះវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយនៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដពីរ។

[១០៦] អាប់ត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ៥ពួក) គឺ ភិក្ខុដែលកំពុងអធិប្បាយសេចក្តី¹¹ ១ ភិក្ខុដែលកំពុងបង្រៀនធម៌¹² ១ ភិក្ខុដែលកំពុងប្រៀន ប្រដៅ¹³ ១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(វិនិត្យត្ថុខន្ធភាថា)

CS vin.vbu.sg.03.01 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យត្ថុខន្ធភាថា)

[១០៧] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ ដែលនឹងសំដែងតទៅដូចមានខាងក្រោយនេះ)

សម្មត់កម្មលក្រហម១ សម្មត់កម្មលមានរោមខ្លី១ សម្មត់កម្មលមានរោមក្រញាញ់១ សម្មត់កម្មលមានរោមវីង១ សម្មត់កម្មល មានរោមវែង១ ស្រីព្រោះស្រូវ១ ភិក្ខុស្នូរថាផ្លូវប្រព្រឹត្តទៅស្រួលទេឬ១ សន្ទា១ ទានដីប្រសើរ១ ស្រីកំពុងធ្វើការងារ១។

(វិនិត្យត្ថុ)

CS vin.vbu.sg.03.02 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យត្ថុ)

[១០៨] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ដណ្តប់សម្មត់កម្មលជ្រលក់ថ្មី។ ភិក្ខុ១រូបមានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយនូវពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងក្រហមឬ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សម្មត់កម្មលខ្ញុំជ្រលក់ថ្មី។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យថា អញត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនោះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ អាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ដណ្តប់សម្មត់កម្មលមានរោមខ្លី។ ភិក្ខុមួយរូបមានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយនូវពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមខ្លីឬ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សម្មត់ កម្មលខ្ញុំមានរោមខ្លី។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ដណ្តប់សម្មត់កម្មលទើបតែនឹងលាងថ្មី។ ភិក្ខុ១រូបមានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយនូវពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមក្រញាញ់ឬ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សម្មត់កម្មលខ្ញុំទើបតែលាងថ្មី។ ភិក្ខុនោះមាន សេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានស្រី ម្នាក់ដណ្តប់សម្មត់កម្មលមានរោមវីង។ មានភិក្ខុ១រូបមានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោម វីងឬ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សម្មត់កម្មលខ្ញុំមានរោមវីង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១០៩] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ដណ្តប់សម្មត់បារវមានរោមវែង។ មានភិក្ខុ១រូបមានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមវែងឬ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សម្មត់បារវខ្ញុំមានរោមវែង។ ភិក្ខុនោះមាន សេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១១០] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ប្រើគេឲ្យព្រោះស្រូវស្រែរួចហើយ ត្រឡប់មកវិញ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ និយាយពាក្យនេះ នឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងឲ្យគេព្រោះហើយឬ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ ស្រែខ្ញុំគេមិនទាន់ព្រោះទេ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១១១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប ប្រទះនឹងនាងបរិព្វាជិតាត្រង់ផ្លូវជួបគ្នា មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជិតានោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ផ្លូវរបស់នាងប្រព្រឹត្តទៅស្រួលទេឬ។ នាងនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោក លោកនឹងដើរទៅបាន។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១១២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីម្នាក់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងជាស្រីមានសន្ទា ប៉ុន្តែនាងឲ្យ វត្ថុណាដល់ស្វាមី នាងមិនឲ្យវត្ថុនោះដល់អាត្មាផងសោះ។ ស្រីនោះសួរថា អ្វីលោកម្ចាស់។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មេចុនធម្ម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាប់ត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយ ពាក្យនេះនឹងស្រីម្នាក់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងជាស្រីមានសន្ទា ប៉ុន្តែទានណាដីប្រសើរ នាងមិនឲ្យទាននោះដល់អាត្មាផងសោះ។ ស្រីនោះសួរថា

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ទានដ៏ប្រសើរនោះ គឺមេចុនធម្ម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។

[១១៣] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់កំពុងធ្វើការងារ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងឈប់ចុះចាំអាត្មាធ្វើឲ្យ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់កំពុងធ្វើការងារ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងចូរអង្គុយទៅ អាត្មានឹងធ្វើឲ្យ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់កំពុងធ្វើការងារ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងចូរដេកទៅ អាត្មានឹងធ្វើឲ្យ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអបត្តិទុក្ខដ។

សង្ឃាទិសេស ទី៣ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី៤

CS vin.vbu.sg.04 | ភាគ ទី២

(៤. អត្តកាមបារិចរិយសិក្ខាបទ)

[១១៤] សម័យនោះឯង ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល¹⁴ ក៏ចូលទៅរកត្រកូលមានប្រមាណច្រើន ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីមេម៉ាយស្លាប់ប្តី មានរូបល្អគួរពិតពិលមិលមើល ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា។ គ្រានោះ ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ទ្រង់បាត្រចិវរ ហើយចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ស្រីនោះក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម។ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសន៍ដែលគេក្រាលប្រគេន។ ស្រីនោះក៏ចូលមករកខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះ លុះចូលមកជិតហើយ ក៏ខិនកាយថ្វាយបង្គំខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ញ៉ាំងស្រីនោះ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌។ ឯស្រីនោះ លុះខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌ដូច្នោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយវត្តណាដែលខ្ញុំព្រះករុណាល្មមនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់បាន ដូចជាចិវរ បិណ្ឌបាត គ្រឿងសេនាសន គ្រឿងបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺនោះ លោកម្ចាស់និមន្តប្រាប់មកចុះ។ ខទាយិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចិវរ បិណ្ឌបាត គ្រឿងសេនាសន គ្រឿងបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សមានជម្ងឺដែលជាប់របស់នាង យើងមិនមែនបានដោយកម្រទេ តែចារបស់ណាដែលយើងបានដោយកម្រ នាងចូរឲ្យរបស់នោះដល់យើងវិញចុះ។ ស្រីនោះសួរថា ឲ្យអ្វីលោកម្ចាស់។ ខទាយិភិក្ខុឆ្លើយថា ឲ្យមេចុនធម្ម។ ស្រីនោះសួរថា លោកម្ចាស់ត្រូវការឬ។ ខទាយិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី អាត្មាត្រូវការដែរ។ ស្រីនោះឆ្លើយថា លោកម្ចាស់និមន្តមកចុះ ថាហើយ ក៏ចូលទៅក្នុងបន្ទប់តូច ដោះសំពត់សាដកចេញ ហើយដេកផ្ទាល់គ្រែ។ ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅជិតស្រីនោះក្នុងពេលនោះឯង លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ស្តីឲ្យថា អ្នកណានឹងហ៊ានស្លាបអង្អែលស្រីអាក្រក់មានក្លិនស្អុយយ៉ាងនេះ ថាហើយក៏ខាកស្មោះដើរចេញទៅ។ គ្រានោះឯង ស្រីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណទាំងនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយពាក្យកុហក ព្រោះថាសមណទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តដ៏ប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជាកុសល សាមញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះមានពីណា សមណទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណទាំងនេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញគុណអស់ហើយ មិនសមបីបើ សមណឈ្មោះខទាយិសុំមេចុនធម្មនឹងអញដោយខ្លួនឯង ហើយស្តីថា អ្នកណានឹងហ៊ានស្លាបអង្អែលស្រីអាក្រក់មានក្លិនស្អុយយ៉ាងនេះ ថាហើយក៏ខាកស្មោះចៀសចេញទៅ (ដូច្នោះសោះ) ការលាមករបស់អញដូចម្តេច ក្លិនអញអាក្រក់ដូចម្តេច អញដូចម្តេច អញអន់ (ជាងស្រីឯទៀត) ដោយអ្វី។ ស្រីទាំងឡាយឯទៀតក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណទាំងនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយកុហក ព្រោះថា សមណទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តដ៏ប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជាកុសល សាមញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណទាំងនេះមានពីណា សមណទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណទាំងនេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ មិនសមបីបើ សមណឈ្មោះខទាយិសុំមេចុនធម្មនឹងស្រីនេះដោយខ្លួនឯង ហើយបែរជាស្តីថា អ្នកណានឹងហ៊ានស្លាបអង្អែលស្រីអាក្រក់មានក្លិនស្អុយយ៉ាងនេះ ហើយខាកស្មោះចៀសចេញទៅ (ដូច្នោះសោះ) ការលាមករបស់ស្រីនេះដូចម្តេច ក្លិនរបស់ស្រីនេះអាក្រក់ដូចម្តេច ស្រីនេះដូចម្តេច ស្រីនេះថោកថយ (ជាងស្រីឯទៀត) ដោយអ្វី។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮស្រីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ (ដូច្នោះហើយ) ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរង្រៀស ប្រាថ្នាតែការសិក្សា ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបីបើ ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុពោលសរសើរការបម្រើខ្លួនដោយកាមក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាមសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ខទាយិ បានឮថា អ្នកឯងពោលសរសើរការបម្រើខ្លួនដោយកាមក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាមមែនឬ។ ខទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនុះពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់បុរសសាបសូន្យ ដំណើរនេះមិនទំនង មិនសមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ ម្ចាស់មោឃបុរស មិនសមបីបើ អ្នកឯងពោលសរសើរការបម្រើខ្លួនដោយកាមក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាម (ដូច្នោះទេ) ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែល

តថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកភាគ មិនមែនសំដែងឲ្យប្រកបដោយភាគទេ។ បើ ការម្យ៉ាងសេចក្តីក្តៅ ក្រហាយព្រោះកាម តថាគតក៏បានសំដែងហើយ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើលាមករបស់អ្នកឯងនុះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនដែល មិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ គឺភាគគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម ដោយសំដីប្រកបដោយមេចុនធម្មតា ស្រីណាគប្បីបម្រើនូវភិក្ខុមានសីល មានធម៌ជាកុសល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ ប្រសើរប្រហែលដូចអាត្មាដោយធម៌នេះ ម្ចាស់ប្អូនស្រី ការបម្រើនេះរបស់ស្រីនោះ ជាការប្រសើរជាងការបម្រើទាំងអស់ (ពោលពាក្យដូច្នោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[១១៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តសិក្ខាបទទី១១១១ហើយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្រឡេក មៀងមើល មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ហៅថា មានចិត្តគឺភាគគ្របសង្កត់ហើយ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តត្រេកអរក៏ហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តគឺ ទោសប្រទុស្ត ក៏ហៅថាប្រែប្រួល ចិត្តរង្វេង ក៏ហៅថាប្រែប្រួល តែចាព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដៅយកចិត្តដែលត្រេកអរជាចិត្តប្រែប្រួល ក្នុងអត្ថ នេះ។ មនុស្សស្រីដែលដឹងសេចក្តី ឆ្កៀរឆ្កាស អាចដឹងច្បាស់នូវពាក្យដែលគេនិយាយល្អ និងអាក្រក់ សំដីគួរ នឹងមិនគួរ ហៅថា មាតុគ្រាម (ក្នុង សិក្ខាបទនេះ) ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិនហៅថាមាតុគ្រាមទេ។ ត្រង់ពាក្យថា ក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម សេចក្តីថា ជិតខាងមាតុគ្រាម គឺ មិនឆ្ងាយអំពីមាតុគ្រាម។ ត្រង់ពាក្យថា កាមដើម្បីខ្លួន សេចក្តីថា ចំណងដើម្បីខ្លួន ហេតុដើម្បីខ្លួន សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីខ្លួន ការបម្រើដើម្បីខ្លួន។ ត្រង់ពាក្យថា ការបម្រើនេះប្រសើរ សេចក្តីថា ការបម្រើនេះប្រសើរ ការបម្រើនេះប្រសើរបំផុត ការបម្រើនេះជាក្រឡឹងដោះខ្លួនឲ្យរួចចាកទុក្ខ ការ បម្រើនេះខ្ពង់ខ្ពស់ ការបម្រើនេះ គួរប្រាថ្នាណាស់។ ត្រង់ពាក្យថា ស្រីណា សេចក្តីថា ស្រីក្សត្រិយ៍ក្តី ស្រីព្រាហ្មណ៍ក្តី ស្រីអ្នកឈ្មួញក្តី ស្រីអ្នកគ្រូក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រហែលដូចអាត្មា សេចក្តីថាក្សត្រិយ៍ក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី អ្នកឈ្មួញក្តី អ្នកគ្រូក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា មាសីល សេចក្តីថា រៀបចាកបាណាតិបាត រៀបចាកអទិន្នាទាន រៀបចាកមុសាវាទ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ គឺរៀបចាកមេចុនធម្ម។ មានធម៌ជាកុសលដោយសីលនោះផង ដោយ ព្រហ្មចរិយនោះផង ហៅថា មានធម៌ជាកុសល។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយធម៌នេះ គឺដោយមេចុនធម្ម។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីបម្រើ គឺគប្បីត្រេកអរ ចំពោះ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រកបដោយមេចុន គឺប្រកបព្រមចំពោះដោយមេចុនធម្ម។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនោះ មានអធិប្បាយពិ ស្តារក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី១១១១ហើយ។

[១១៦] ស្រីពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស។ ស្រីពិតមែន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ថាខ្មើយក្តី សំគាល់ថាប្រុសក្តី សំគាល់ថាតិរច្ឆានក្តី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោល សរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ។ ខ្មើយពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្មើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្មើយនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ។ ខ្មើយពិតមែន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្មើយនោះ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។ ប្រុសពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆានក្តី សំគាល់ថាស្រី(ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ(ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។ តិរច្ឆានពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថា តិរច្ឆាន(ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើ ជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។

[១១៧] ស្រីពិនាត ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីទាំង ពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) ចំពោះស្រីទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យពីរ។ ខ្មើយ ពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ខ្មើយទាំងពីរថាជាខ្មើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្មើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យពីរ។ ខ្មើយពីរនាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី) ចំពោះខ្មើយ ទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្មើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដពីរ។ ប្រុសពីរនាក់ ភិក្ខុ សំគាល់ប្រុសទាំងពីរ។ បើ តិរច្ឆានពីរ ភិក្ខុសំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ(ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស(ក្តី) ចំពោះតិរច្ឆានទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ ពីរ។ ស្រីម្នាក់ ខ្មើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងចុក្កដ។ ស្រីម្នាក់ ខ្មើយម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យចំពោះជនទាំងពីរនាក់។ បើ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ និងចុក្កដ។ បើ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្មើយ។ បើ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យពីរ។ បើ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស។ បើ ភិក្ខុសំគាល់ថាតិរច្ឆាន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ និងចុក្កដ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុសំ គាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស និងចុក្កដ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ និងចុក្កដ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់ នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងចុក្កដ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ(ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរ នោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ និងចុក្កដ។ ខ្មើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាខ្មើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើ ជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ និងចុក្កដ។ ខ្មើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំ

គាល់ថាប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជន
ទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំពីរ។ ខ្មើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាខ្មើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើ
ជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដំពីរ។ ខ្មើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំ
គាល់ថាប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន
ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំពីរ។ ប្រុសម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំ
គាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ(ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន
ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំពីរ។

[១១៨] អាបត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុពាក្យ) គឺ ភិក្ខុពោលថា នាងចូរបម្រើអាត្មាដោយចីរវរ បិណ្ឌបាត សេនាសន និងគ្រឿងបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យ
ដល់អ្នកមានជម្ងឺ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(វិនិត្យតុខន្ទានគាថា)

CS vin.vbu.sg.04.01 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យតុខន្ទានគាថា)

[១១៩] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោយនេះ គឺ)

ស្រីអារ ស្រីបានកូន ស្រីចង់ឲ្យប្តីស្រឡាញ់ ស្រីចង់បានរូបល្អ សួរភិក្ខុថាធ្វើដូចម្តេច ស្រីចង់ឲ្យទាន ស្រីចង់បម្រើ សួរភិក្ខុថាធ្វើដូច
ម្តេច ស្រីចង់ទៅសុគតិ សួរភិក្ខុថាធ្វើដូចម្តេច។

(វិនិត្យតុ)

CS vin.vbu.sg.04.02 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យតុ)

[១២០] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីអារ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
ករុណានឹងគិតធ្វើដូចម្តេចឲ្យមានកូន។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ។ ស្រីអារនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏
ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេចុនធម្ម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បើ ទើបយកសេចក្តីនោះក្រាបទូលដល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីមានកូន បាននិយាយ
ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីកុំឲ្យបានកូន។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី
បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេចុនធម្ម។ ភិក្ខុ
នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយ
ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យជាទីស្រឡាញ់នៃប្តី។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូន
ស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
មេចុនធម្ម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាន
និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យជាស្រីមានរូបល្អ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
មេចុនធម្ម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រី
ម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាផ្តាច់ផ្តាច់លោកម្ចាស់ដោយទានដូចម្តេច។ ភិក្ខុ
នោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុនោះ
ប្រាប់ថា មេចុនធម្ម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។ សម័យនោះឯង មានស្រី
ម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាគប្បីទៅកាន់សុគតិដោយកុសលដូច
ម្តេច។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច។
ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេចុនធម្ម។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង។ ទើបយកសេចក្តីនោះក្រាបទូលដល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ។

សង្ឃាទិសេស ទី៤ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី៥

(៥. សញ្ញវត្ថុសិក្ខាបទ)

[១២១] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧទាយិក្ខិក្ខិមានអាយុ ជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងក្រុងសាវត្ថី តែងចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយមានប្រមាណច្រើន ឃើញកុមារដែលគ្មាន ប្រពន្ធក្តី ឃើញនាងកុមារដែលគ្មានប្តីក្តីក្នុងទិណា ក៏និយាយសរសើរនាងកុមារក្នុងសំណាក់នៃមាតាបិតារបស់កុមារ (ក្នុងទីនោះ)ថា នាងកុមារ របស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អ គួរគយគន់មើល ល្មមជ្រះថ្លា ជាស្រីមានប្រាជ្ញាអង់អាច ឆ្លៀវឆ្លាស់ រាងវែង មិនខ្ជិលច្រអូស នាងកុមារនោះ សមគ្នា នឹងកុមារនេះណាស់។ មាតាបិតារបស់កុមារនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះ គេមិនធ្លាប់ស្គាល់យើងខ្ញុំថា អ្នកអស់ ទាំងនុះជាអ្វីក្តី ជាកូនចៅអ្នកណា ដូច្នោះឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើលោកម្ចាស់ឲ្យគេឲ្យ យើងខ្ញុំគួរនាំនាងកុមារនោះមកផ្សំឲ្យកុមារ នេះដែរ។ ឧទាយិក្ខិក្ខិមានអាយុ ពោលសរសើរកុមារក្នុងសំណាក់មាតាបិតារបស់នាងកុមារថា កុមាររបស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អគួរគយគន់ មើល ល្មមជ្រះថ្លា ជាប្រុសមានប្រាជ្ញាអង់អាច ឆ្លៀវឆ្លាស់ រាងវែង មិនខ្ជិលច្រអូស កុមារនោះ សមគ្នានឹងកុមារនេះណាស់។ ម្តាយអាពុកនាងកុមារ នោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះ គេមិនធ្លាប់ស្គាល់យើងថា អ្នកអស់នុះជាអ្វីក្តី ជាកូនចៅអ្នកណា ការដែលយើងនិយាយព្រោះ នាងកុមារដូចជាអៀនមាត់ពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់ឲ្យគេមកដណ្តឹងយើង ៗគួរឲ្យនាងកុមារនេះដល់កុមារនោះដែរ។ ឧទាយិក្ខិក្ខិតែងឲ្យត្រកូលរៀបចំអាហារមង្គលផង វិវាហមង្គលផង ឲ្យស្តីដណ្តឹងគ្នានឹងគ្នាផង សុទ្ធតែដោយឧបាយនេះឯង។

[១២២] សម័យនោះឯង មានកូនក្រមុំនៃស្រីមេម៉ាយម្នាក់ជាប្រពន្ធហោរាចាស់ មានរូបឆោមស្រស់បស់ គួរគយគន់មើលនាំឲ្យជ្រះថ្លា។ ពួក សាវត្ថីរបស់អាជីវករនៅស្រុកក្រៅ បានចូលមកនិយាយនឹងប្រពន្ធហោរានោះថា ម្ចាស់អ្នកស្រី អ្នកចូរឲ្យនាងកុមារនេះមកកុមាររបស់យើងទៅ។ ប្រពន្ធហោរាក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ធីតានេះ ជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ។ មនុស្សទាំងឡាយសួរទៅពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករ នោះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អស់អ្នកមកនេះមានការអ្វី។ ពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករនោះប្រាប់ថា យើងមកដណ្តឹងធីតារបស់អ្នកស្រីប្រពន្ធ ហោរាឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នក ទាំងឡាយជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ធីតានេះ ជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ។ មនុស្ស ទាំងឡាយនោះប្រាប់ទៅពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករវិញថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ថ្វីបានជាអ្នកទៅដណ្តឹងធីតារបស់ប្រពន្ធហោរានោះ ក្រែងត្រូវ អ្នកទាំងឡាយពិតលោកម្ចាស់ឧទាយិ លោកម្ចាស់ឧទាយិនឹងបង្គាប់ឲ្យគេឲ្យទេឬ។ គ្រានោះឯង ពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករ ក៏ចូលទៅឯទី ដែលឧទាយិក្ខិក្ខិនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិក្ខិក្ខិមានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងមកដណ្តឹងធីតារបស់ ប្រពន្ធហោរាឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជា អ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ធីតានេះ ជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងសូមពឹងលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងប្រពន្ធហោរាឲ្យកូនស្រីមកកុមាររបស់យើងទៅ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិក្ខិក្ខិមានអាយុ ក៏ ចូលទៅត្រង់ទីដែលប្រពន្ធហោរានៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធហោរានោះថា ហេតុអ្វីបានជានាងមិនឲ្យធីតាដល់ អ្នកអស់នេះ។ ប្រពន្ធហោរាក៏ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា មិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកនេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ធីតានេះ ជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ។ ឧទាយិក្ខិក្ខិក៏និយាយថា នាងចូរឲ្យទៅអ្នកទាំងនេះ ចុះ អាត្មាធ្លាប់ស្គាល់គេដែរ។ ប្រពន្ធហោរានិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់ស្គាល់ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងឲ្យ។ គ្រានោះឯង ប្រពន្ធហោរា នោះ ក៏បានឲ្យធីតាទៅពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករនោះ។ លំដាប់នោះ ពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករនោះឯង ក៏បាននាំនាងកុមារនោះទៅ ហើយប្រើប្រាស់ នាងដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែត្រឹម១ខែ តពីនោះមក ប្រើប្រាស់នាងដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ។

[១២៣] គ្រានោះឯង នាងកុមារនោះក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្តាយដោយពាក្យថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែត្រឹម១ខែ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាទាសី ទៅវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង។ គ្រានោះឯង ប្រពន្ធហោរានោះ ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករនៅ លុះចូល ទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករនោះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំប្រើប្រាស់នាងកុមារនេះ ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ត្រូវប្រើប្រាស់នាងកុមារនេះ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ។ ពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករក៏និយាយថា យើងគ្មាន ទាក់ទងជាមួយនឹងនាងឯងទេ យើងមានទាក់ទងតែនឹងសមណរបស់យើងទេតើ នាងឯងទៅៗ យើងមិនស្គាល់នាងឯងទេ។ ឯប្រពន្ធហោរានោះ កាលបើពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករទាំងនោះធ្វើមិនឲ្យជ្រះថ្លាហើយ ក៏ត្រឡប់មកក្រុងសាវត្ថីវិញ។ នាងកុមារក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្តាយ ក្នុង លើកទី២ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសា បានតែត្រឹម១ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង។ ឯប្រពន្ធហោរា ក៏ចូល ទៅត្រង់ទីដែលឧទាយិក្ខិក្ខិមានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិក្ខិក្ខិមានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឮ ដំណឹងថា នាងកុមារនោះ ដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខសោះ ព្រោះពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករប្រើប្រាស់វា ដោយការបម្រើជាកូន ប្រសាបានតែត្រឹម១ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងគេដូច្នោះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារនេះ ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើប្រាស់នាងកុមារនេះដោយការបម្រើជាកូន ប្រសាវិញ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិក្ខិក្ខិមានអាយុចូលទៅត្រង់ទីដែលពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួក សាវត្ថីរបស់អាជីវករនោះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារនេះ ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើប្រាស់នាងកុមារ នេះដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ។ ពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករនោះឆ្លើយថា យើងគ្មានទាក់ទងជាមួយនឹងលោកទេ យើងមានទាក់ទងតែនឹង ប្រពន្ធហោរាទេតើ សមណមិនត្រូវខ្វល់ខ្វាយទេ សមណត្រូវតែជាសមណល្អ លោកចូរទៅវិញទៅ យើងមិនស្គាល់លោកទេ។ ឯឧទាយិក្ខិក្ខិមាន អាយុ កាលដែលពួកសាវត្ថីរបស់អាជីវករមិនឲ្យជ្រះថ្លាហើយ ក៏ត្រឡប់មកកាន់ក្រុងសាវត្ថីវិញ។ នាងកុមារនោះ ក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្តាយ

ក្នុងលើកទី៣ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកណាស់ មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវកម្មប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើ ជាកូនប្រសាបានតែត្រឹម១ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ អញ្ជើញមកនាំយកខ្ញុំទៅផង។ ប្រពន្ធហោរនោះ ចូលទៅដល់ខែទី១៧ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងលើកទី២ថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ ឮដំណឹងថា នាងកុមារីនោះ ជាស្រីដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកណាស់ មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវកម្មប្រើ ប្រាស់វា ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែត្រឹម១ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន គួរលោក ម្ចាស់ទៅនិយាយនឹងគេថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើខ្ញុំស្រី ចូរប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ។ ឧទាយិកិក្ខុឆ្លើយថា កាលពីមុន ពួកសាវករបស់អាជីវកម្ម ធ្វើអាត្មាមិនឲ្យជ្រុះថ្លាម្តងទៅហើយ ឥឡូវនេះ នាងចូល ទៅចុះ អាត្មាមិនទៅទៀតទេ។

[១២៤] គ្រានោះឯង ប្រពន្ធហោរនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ឧទាយិកិក្ខុថា នាងកុមារីកូនអញ ដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណាៗ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុដូច យ៉ាងកូនអញ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុដូចយ៉ាងកូនអញ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុបានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងកូនអញទៅចុះ ទាំងនាង កុមារីសោត ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ឧទាយិកិក្ខុថា អញដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណាៗ ក៏ព្រោះតែ ម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុដូចយ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុបានសេចក្តី សុខដូចយ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុបានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងអញទៅចុះ។ ទាំងពួកស្រីដទៃ ដែលម្តាយក្មេកក្តី អាពុកក្មេកក្តី ប្តីក្តី មិនត្រេកអរ ស្រី ទាំងនោះក៏ផ្តន់ទាថា យើងដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណាៗ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុដូចយ៉ាងយើង ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុដូចយ៉ាងយើង ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុបានសេចក្តី សុខដូចយ៉ាងយើងទៅចុះ។ ឯពួកស្រីណាដែលម្តាយក្មេកក្តី អាពុកក្មេកក្តី ប្តីក្តី ត្រេកអរហើយ ពួកស្រីទាំងនោះក៏បន់ស្រន់យ៉ាងនេះថា យើងដល់ នូវសេចក្តីសុខបរិបូណ៌ដោយគ្រឿងស្អិតស្អាង ដល់នូវសេចក្តីសប្បាយយ៉ាងណាៗ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកល្អ ព្រោះតែអាពុកក្មេកល្អ ព្រោះតែប្តីល្អ សូមឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុដល់នូវសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងយើង សូមឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុដល់នូវសេចក្តីសប្បាយដូចយ៉ាងយើង ចុះ។

[១២៥] ភិក្ខុទាំងឡាយឮស្រីខ្លះកាលផ្តន់ទាឲ្យវិនាស ស្រីខ្លះកាលបន់ស្រន់ឲ្យចម្រើន (ដល់ឧទាយិកិក្ខុនោះ)។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស។ បើ ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា មិនសមបើឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តនិយាយ ដឹកនាំស្រីឲ្យប្រុស ដឹកនាំប្រុសឲ្យស្រីសោះ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ក្រាបទូលរៀងរ៉ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមកក្នុងពេលនោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់ឧទាយិ ឮថា អ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីប្រុសពីតមែនឬ? ឧទាយិកិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបុរសសមណ មិនគួរសោះ មិនគប្បីធ្វើសោះឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរស គួរបើដៃ អ្នកឯងហ៊ានប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីប្រុស ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើត សេចក្តីជ្រុះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លានោះទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ គឺប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាប្រុសដល់ស្រីក្តី ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធក្តី ជាប្តីឬជាសហយក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការដូច្នោះឯង។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានពួកអ្នកលេងច្រើនអ្នក ជាអ្នកញ៉ាំងស្រីឲ្យបម្រើក្នុងឱទ្ធាន បានប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ស្រីផ្កាមាសម្នាក់ថាឲ្យ នាងមក យើងទាំងឡាយនឹងឲ្យនាងបម្រើយើងក្នុងឱទ្ធាន។ ស្រីផ្កាមាសនោះ បាននិយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងឥតស្គាល់ អស់អ្នករាល់គ្នាថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មានបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចត្រូវទៅខាង ក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំនឹងទៅមិនបានទេ។ លំដាប់នោះឯង អ្នកបម្រើនោះក៏បានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ពួកអ្នកលេងទាំងនោះវិញ។ កាលបើអ្នកបម្រើប្រាប់ យ៉ាងនេះហើយ មានបុរសម្នាក់និយាយពាក្យនេះនឹងពួកអ្នកលេងនោះថា នែអ្នកទាំងឡាយ ចុះអ្នកទាំងអស់គ្នាអង្វរស្រីផ្កាមាសនោះធ្វើអ្វី គួរតែ អ្នកទាំងឡាយនិយាយនឹងលោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុ លោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុនឹងបញ្ជូន (ស្រីផ្កាមាសនោះ) មកឲ្យ។ កាលបើបុរសនោះនិយាយយ៉ាង នេះហើយ មានឧបាសកម្នាក់ពោលពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះ កិរិយាធ្វើនូវអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះ មិនគួរដល់ ពួកសមណ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រទេ លោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុមិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះដែរ។ កាលបើឧបាសកនោះពោលដូច្នោះហើយ ជន ទាំងឡាយក៏តាំងគ្នាស្គាល់គ្នាថា លោកម្ចាស់ឧទាយិកិក្ខុនឹងធ្វើអំពើនេះ នឹងមិនធ្វើអំពើនេះ។ គ្រានោះឯង ពួកអ្នកលេងក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលឧទាយិកិក្ខុ នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងកាលឲ្យស្រីបម្រើក្នុងឱទ្ធាននេះ បានប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ស្រីផ្កាមាសឈ្មោះឯណោះថា ឲ្យស្រីផ្កាមាសមក យើងនឹងឲ្យនាងបម្រើក្នុងឱទ្ធាន តែស្រីផ្កាមាសនោះឆ្លើយតបយ៉ាង នេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្លួនខ្ញុំមិនធ្លាប់ស្គាល់អ្នកទាំងឡាយថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំជាអ្នកមានទ្រព្យ ច្រើន មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចត្រូវទៅខាងក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំនឹងមិនទៅទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងសូមពឹងលោកម្ចាស់ សូមលោក ម្ចាស់បញ្ជូនស្រីផ្កាមាសនោះមកឲ្យយើង។ គ្រានោះឯង ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលស្រីផ្កាមាសនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីផ្កាមាសនោះថា ហេតុដូចម្តេច បានជានាងឯងមិនទៅរកអ្នកលេងទាំងនេះ។ ស្រីផ្កាមាសនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មាន គ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចត្រូវទៅខាងក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំនឹងមិនទៅទេ។ ឧទាយិកិក្ខុឆ្លើយថា នាងចូរទៅរកអ្នកទាំងនេះចុះ អាត្មាធ្លាប់ស្គាល់អ្នក

ទាំងនេះដែរ។ ស្រីផ្កាមាសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើលោកម្ចាស់ស្គាល់គេ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងទៅ។ គ្រានោះឯង ពួកអ្នកលេងនោះ ក៏នាំស្រី ផ្កាមាសនោះទៅឯឱវាទ។ វេលានោះ ឧបាសកនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ខទាយិប្រព្រឹត្តនិយាយ ដឹកនាំស្រី ដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀលបន្តបង្គាប់ (ដូច្នោះ)។ ពួក ភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើខទាយិដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តនិយាយ ដឹកនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះសោះ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងពេលនោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ខទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុដូច្នោះទៀតថា ម្ចាស់ខទាយិ ឮថាអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះមែនឬ។ ខទាយិ ភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនសមគួរទេ មិនត្រូវទំនងទេ។ បើ ម្ចាស់មោឃបុរស គួររើដែរ អ្នកឯងប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ គឺប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាប្រុសដល់ស្រីក្តី ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី ឲ្យបានគ្នាជា ប្រពន្ធក្តី ជាប្តីឬជាសហាយក្តី ដោយហោចទៅសូម្បីតែស្រីដែលបុរសគប្បីនៅរួមអសទមួយរំពេច¹⁵⁾ នោះ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស។

[១២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបឋមបារាជិករួចហើយ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលស្រីបង្គាប់ឲ្យទៅកាន់សំណាក់ប្រុសក្តី ភិក្ខុដែលប្រុសបង្គាប់ឲ្យទៅកាន់សំណាក់ស្រីក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាប្រុស ដល់ស្រីក្តី គឺប្រាប់បំណងរបស់ប្រុសដល់ស្រីក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី គឺប្រាប់បំណងរបស់ស្រីដល់ប្រុសក្តី។ ត្រង់ ពាក្យថា ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធក្តី គឺប្រាប់ថា នាងឯងនឹងជាប្រពន្ធកេ។ ត្រង់ពាក្យថា ជាប្តីឬជាសហាយក្តី គឺប្រាប់ថា អ្នកឯងនឹងជាសហាយកេ។ ត្រង់ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីតែស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះ គឺប្រាប់ថា នាងឯងនឹងជាស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយស្របក់។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី១រួចហើយ។

[១២៨] ស្រីមាន១០ពួក គឺមាតុរក្ខិតា១ បិតុរក្ខិតា១ មាតាបិតុរក្ខិតា១ ភាតុរក្ខិតា១ ភគិនិរក្ខិតា១ ញាតិរក្ខិតា១ គោត្តរក្ខិតា១ ធម្មរក្ខិតា១ សរក្ខា១ សបរិទណ្ហា១។

[១២៩] ភរិយាមាន១០ពួកគឺ ធនក្តីតា១ ធន្នាសិនី១ ភោគាសិនី១ បដរាសិនី១ ឱទបត្តកិនី១ ឱភតចុម្ពដា១ ទាសិភរិយា១ កម្មការិភរិយា១ ធជាហដា១ មុហុត្តិកា១។

[១៣០] ស្រីដែលម្តាយថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថាមាតុរក្ខិតា។ ស្រីដែលឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា បិតុរក្ខិតា។ ស្រីដែលម្តាយឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា មាតាបិតុរក្ខិតា។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភាតុរក្ខិតា។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភគិនិរក្ខិតា។ ស្រីដែលពួកញាតិថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួត ត្រាលើ ហៅថា ញាតិរក្ខិតា។ ស្រីដែលជនមានគោត្រវង្សស្មើគ្នាថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា គោត្តរក្ខិតា។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ ត្រូវគ្នាថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ធម្មរក្ខិតា។ ស្រីដែលប្រុសថែរក្សាទុកតាំងពីក្នុងផ្ទៃ ដោយតាំងចិត្តថា នាងនេះជារបស់អញ ដោយ ហោចទៅសូម្បីតែស្រីដែលប្រុសបំពាក់ផ្កាកម្រង (ស្រីនេះឯង) ហៅថា សារក្ខា។ អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណា១ ទ្រង់តាំងទុកដូច្នោះថា បើ បុរសណាមករួមនឹងស្រីឈ្មោះនេះ នឹងត្រូវពិន័យប៉ុណ្ណោះដល់បុរសនោះ (ស្រីនេះ) ហៅថា សបរិទណ្ហា។

[១៣១] ភរិយាដែលបុរសលោះនឹងទ្រព្យ ហើយឲ្យនៅរួមជាមួយ ហៅថា ធនក្តីតា។ ប្រុសជាទីស្រឡាញ់របស់ស្រី ឲ្យស្រីជាទីស្រឡាញ់នៅរួម ជាមួយ ហៅថា ធន្នាសិនី។ ភរិយាដែលប្រុសឲ្យភោគ¹⁶⁾ ហើយឲ្យនៅរួមជាមួយ ហៅថា ភោគាសិនី។ ភរិយាដែលប្រុសឲ្យសម្ភត់ស្លៀកដណ្តប់ ហើយឲ្យនៅរួមជាមួយ ហៅថា បដរាសិនី។ ភរិយាដែលញាតិចាប់ដៃផ្តុមជាមួយនឹងបុរសជ្រលក់ក្នុងភាជនទឹក ហើយគេផ្សំឲ្យនៅរួមជាមួយ ហៅថា ឱទបត្តកិនី។ ភរិយាដែលប្រុសដាក់ទ្រនូលឲ្យ ហើយឲ្យនៅរួមជាមួយគ្នា ហៅថាឱភតចុម្ពដា។ ស្រីដែលប្រើប្រាស់ជាខ្ញុំផង ជាភរិយាផង ហៅថា ទាសិភរិយា។ ស្រីដែលធ្វើការឈ្នួលផង ជាភរិយាផង ហៅថា កម្មការិភរិយា។ ស្រីដែលគេចាប់ពីកងទ័ព យកមកធ្វើជាភរិយា ហៅថា ធ ជាហដា។ ស្រីដែលប្រុសបាននៅរួមគ្នាមួយរំពេចនោះ ហៅថា មុហុត្តិកា។

[១៣២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតារក្សាដូច្នោះថា គេថានាងឯងចូរជា ធនក្តីតាភរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបិតារក្សា។ បើ សូមលោកទៅនិយាយ នឹងស្រីដែលមាតានិងបិតារក្សា។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សា។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សា។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិរក្សា។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនមានគោត្រវង្សស្មើគ្នារក្សា។ សូមលោកទៅនិយាយនឹង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សា។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលប្រុសប្រកាន់ទុក។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមានអាជ្ញាស្តេច តាំងទុកដូច្នោះថា គេថានាងឯងចូរជាធនក្តីតាភរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយវិលមក (ប្រាប់ បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

ភរិយាផង ជាធាតុដាច់ភរិយាផង ជាមុហុតិកាភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

ឧភតោពទ្ធចក្ក ចប់។

[១៦៥] ម្តាយបុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ឪពុកបុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ម្តាយឪពុកបុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ បងប្អូនប្រុសរបស់បុរសបញ្ជូន ភិក្ខុទៅ។ បងប្អូនស្រីរបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ពួកញាតិរបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ពួកគោត្ររបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ (សេចក្តីបំប្រួញអំពីរឿងបុរស បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ។ ឧភតោពទ្ធក¹⁹) ដែលព្រះ សង្កាតិកាចារ្យឲ្យពិស្តារហើយយ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះផងចុះ។

[១៦៦] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជា ធនក្តីតារិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ម្តាយ របស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធនន្តរាសិនីភរិយា ជាភោគរាសិនីភរិយា ជាបដរាសិនីភរិយា ជាឱទបត្តិនីភរិយា ជាឱកតចម្មដាភរិយា និងជាទាសីផង ជាភរិយាផង ជាកម្មការីផង ជាភរិយាផង ជាធាតុដាច់ភរិយា ជាមុហុតិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់។

[១៦៧] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជា ធនក្តីតារិយាផង ជាធនន្តរាសិនីភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស។ ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជា ធនក្តីតារិយាផង ជាភោគរាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ។ ជាធនក្តីតារិយាផង ជាបដរាសិនីភរិយាផង។ ជាធនក្តីតារិយាផង ជាឱទបត្តិនីភរិយាផង។ ជាធនក្តីតារិយាផង ជាឱកតចម្មដាភរិយាផង។ ជាធនក្តីតារិយាផង និងជាទាសីផងភរិយាផង។ ជាធនក្តីតា ភរិយាផង និងជាកម្មការីផងភរិយាផង។ ជាធនក្តីតារិយាផង ជាធាតុដាច់ភរិយាផង។ ជាធនក្តីតារិយាផង ជាមុហុតិកាភរិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួល ពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

ខណ្ឌចក្ក ចប់។

[១៦៨] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធន ន្តរាសិនីភរិយាផង ជាភោគរាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ។ ជាធនន្តរាសិនីភរិយាផង ជាមុហុតិកាភរិយាផង។ ជាធនន្តរាសិនីភរិយាផង ជាធនក្តីតារិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

ពទ្ធចក្ក ចប់។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប។

[១៦៩] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជា មុហុតិកាភរិយាផង ជាធនក្តីតារិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ។ ជាមុហុតិកាភរិយាផង ជាធាតុដាច់ភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

ចក្កមានមូល១ ចប់។

តាំងពីចក្កមានមូល២ ដរាបដល់ចក្កមានមូល៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្កមានមូល១ផងចុះ។

នេះចក្កមានមូល១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)។

[១៧០] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជា ធនក្តីតារិយាផង ជាធនន្តរាសិនីភរិយាផង ជាភោគរាសិនីភរិយាផង ជាបដរាសិនីភរិយាផង ជាឱទបត្តិនីភរិយាផង ជាឱកតចម្មដាភរិយាផង និងជាទាសីផងភរិយាផង និងជាកម្មការីផងភរិយាផង ជាធាតុដាច់ភរិយាផង ជាមុហុតិកាភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[១៧១] បិតារបស់ស្រីបិតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ មាតាបិតារបស់ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ បងប្អូនប្រុសរបស់ស្រីភាតុរក្ខិតា បញ្ជូន ភិក្ខុទៅ។ បងប្អូនស្រីរបស់ស្រីភិក្ខុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ពួកញាតិរបស់ស្រីញាតិរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ពួកគោត្ររបស់ស្រីគោត្ររក្ខិតា បញ្ជូន ភិក្ខុទៅ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារបស់ស្រីធម្មរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ។ ស្រីដែលអ្នកណាបានប្រកាន់ទុកហើយ អ្នកនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រី ដែលខ្លួនប្រកាន់ទុក (នោះ)។ អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រីដែលព្រះអង្គដាក់កំហិត ហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធនក្តីតារិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏

[១៨៦] ភិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល តែមិនបានវិលមក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុទទួលពាក្យ រួចមិនបាននិយាយល្បួងមើលឡើយ គ្រាន់តែត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុទទួលពាក្យ តែមិនបាននិយាយល្បួងមើល មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញឡើយ ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បួងមើល ហើយនាំសេចក្តីមក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុមិនបានទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បួងមើល ហើយមិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញឡើយ ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុមិនបានទទួលពាក្យ មិនបាននិយាយល្បួងមើល តែបាននាំសេចក្តីមក (ប្រាប់) ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ មិនបាននិយាយល្បួងមើល មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញទេ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៨៧] បុរសបង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ ភិក្ខុទាំងអស់និយាយល្បួងមើល ភិក្ខុទាំងអស់នាំសេចក្តីមក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់(នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ ក៏ទទួលពាក្យ ភិក្ខុទាំងអស់ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយបានឲ្យភិក្ខុមួយរូបវិលមក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់(នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ ក៏ទទួលពាក្យ បានឲ្យភិក្ខុមួយរូបទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយភិក្ខុទាំងអស់ក៏វិលមក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់(នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ បានចាត់ភិក្ខុមួយរូបឲ្យទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយឲ្យភិក្ខុមួយរូបនាំដំណឹងមក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់(នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយវិលមក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយប្រើកូនសិស្សឲ្យវិលមក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ បានប្រើកូនសិស្សឲ្យទៅនិយាយល្បួងមើល ឯកូនសិស្សនោះបាននិយាយល្បួងមើល ហើយក៏ត្រឡប់មក ទៅប្រាប់បុរសដើម ក្រៅពីអាចារ្យដែលប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិចុកដៃទាំងពីររូប។

[១៨៨] ភិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មកប្រាប់វិញដោយពាក្យកុហក²⁰ ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុកាលទៅមិនទទួលបង្គាប់ តែបាននិយាយល្បួងផង វិលមកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិចុកដៃ។ ភិក្ខុកាលទៅ ក៏បានទទួលបង្គាប់ និយាយល្បួងមើល ហើយវិលមកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុកាលទៅ ក៏មិនបានទទួលបង្គាប់ កាលមក មិននាំដំណឹងមកប្រាប់វិញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៨៩] ភិក្ខុដែលទៅ (កាន់សំណាក់ស្រីនិងប្រុស) ដោយកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ចំពោះសង្ឃក្តី ចំពោះចេតិយក្តី ចំពោះបុគ្គលឈឺក្តី ភិក្ខុឆ្គួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

(វិនិត្យត្ថខ្មានគាថា)

CS vin.vbu.sg.05.01 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យត្ថខ្មានគាថា)

[១៩០] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោមនេះគឺ)

រឿងស្រីដេកលក់ រឿងស្រីស្លាប់ រឿងស្រីចេញពីលំនៅទៅ រឿងប្រុសច្រឡំជាស្រី រឿងស្រីខ្ចីយ រឿងឈ្មោះគ្នា ភិក្ខុបាននិយាយផ្សះផ្សា រឿងភិក្ខុនាំការឲ្យមនុស្សខ្ចីយ។

(វិនិត្យត្ថ)

CS vin.vbu.sg.05.02 | ភាគ ទី២

(វិនិត្យត្ថ)

[១៩១] សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្គាប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុនោះក៏ទៅហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា នាងនោះដេកលក់ទៅហើយ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដឹង។ ភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុកដៃ។ សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្គាប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុនោះក៏ទៅហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ស្រីនោះស្លាប់ហើយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុកដៃ។ សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្គាប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុនោះក៏ទៅ ហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា នាងនោះចេញពីទីនេះទៅហើយ

លោកម្ចាស់។ បេ។ មនុស្សនោះមិនមែនជាស្រីទេ លោកម្ចាស់។ បេ។ មនុស្សនោះជាស្រីខ្លីយទេ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍សង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍តែម្នាក់។

[១៩២] សម័យនោះឯង ស្រីម្នាក់ឈ្មោះគ្នានឹងប្តី ហើយរត់ទៅផ្ទះម្តាយ។ ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល បាននិយាយផ្សះផ្សាយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ស្រីនោះប្តីបានលែងលះគ្នាដាច់ខាតហើយឬ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនទាន់លែងដាច់ទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ព្រោះគេមិនទាន់លែងគ្នាដាច់ខាត។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំការឲ្យមនុស្សខ្លីយទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអារម្មណ៍សង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអារម្មណ៍តែម្នាក់។

សង្ឃាទិសេស ទី៥ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី៦

CS vin.vbu.sg.06 | ភាគ ទី២

(៦. កុដិការសិក្ខាបទ)

[១៩៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅវត្តផ្សារន កលន្ទកនិវាបស្ថាន (កន្លែងដែលស្តេចប្រទានអភ័យនិងចំណីដល់សត្វកង្កែប) ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី ប្រើគេឲ្យសាងនូវកុដិទាំងឡាយ ដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍ (គ្រឿងប្រដាប់សង្កត់) សូមពីគេមកខ្លួនឯង ឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ធំហួសប្រមាណ។ កុដិទាំងនោះមិនទាន់សម្រេច។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេះតែសូមញឹកញាប់ ដោយពាក្យសូមថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យទេះ ឲ្យកាំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដឹង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យរល្ល ឲ្យប្រស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាប្លុង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ដល់យើងទាំងឡាយ)។ ពួកមនុស្សដែលភិក្ខុទាំងនោះចេះតែបៀតបៀនដោយការសូមញឹកញាប់ហួសពេក លុះដល់ឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ សូម្បីគ្រាន់តែឃើញនូវគោញីទាំងឡាយ ក៏គេចរត់ដោយស្មានថាជាពួកភិក្ខុ។

[១៩៥] ខណៈនោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ គង់ចាំវស្សាក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ (គ្រប់ត្រៃមាស) ហើយ ក៏និមន្តចេញទៅឯដែនអាឡវី ត្រេចទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ សម្រេចឥរិយាបថនៅនាអគ្គាឡវី ចេតិយក្នុងដែនអាឡវីនោះ។ គ្រានោះជាវេលាព្រឹក ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ទ្រង់បាត្រនិងចីវរចូលទៅកាន់ដែនអាឡវីដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុគ្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងដែនអាឡវីធ្វើភត្តកិច្ចស្រេចហើយ ដល់កាលជាខាងក្រោយ អំពីភត្តកិច្ច ក៏ហៅពួកភិក្ខុមកហើយសួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ កាលពីដើម ដែនអាឡវីនេះសម្បូរណាស់ បិណ្ឌបាតបានងាយងាយនឹងព្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិត ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ដែនអាឡវីនេះ ប្រែជាភ្នំភ្នំក្បាល បិណ្ឌបាតបានដោយកម្រ លំបាកនឹងព្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិតទៅវិញ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្វីហ្ន៎ជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យដែនអាឡវីនេះប្រែជាភ្នំភ្នំក្បាល បិណ្ឌបាតបានដោយកម្រ លំបាកនឹងព្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិតទៅវិញ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះពិតរឿងនេះដល់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ។

[១៩៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏យាងចេញទៅឯដែនអាឡវី យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅនាអគ្គាឡវីចេតិយក្នុងដែនអាឡវីនោះ។ ខណៈនោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយខាងទីដ៏សមគួរ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួររួចហើយ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបានក្រាបទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុដែនអាឡវីថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នករាល់គ្នាឲ្យគេធ្វើនូវកុដិទាំងឡាយដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍ សូមអំពីគេមកដោយខ្លួនឯង មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ធំហួសប្រមាណ។ កុដិទាំងនោះមិនទាន់សម្រេច អ្នករាល់គ្នាចេះតែសូមគេញយៗថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យទេះ ឲ្យកាំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដឹង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យរល្ល ឲ្យប្រស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាប្លុង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត ពួកមនុស្សដែលអ្នកទាំងឡាយចេះតែបៀតបៀនដោយការសូមញឹកញាប់ហួសពេក លុះដល់ឃើញភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ សូម្បីគ្រាន់តែឃើញនូវគោញីទាំងឡាយហើយសំគាល់ថាភិក្ខុ ក៏គេចរត់ សេចក្តីនេះពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ដំណើរនេះមិនសមគួរទេ។ បេ។ មិនមែនជាភិក្ខុដែលត្រូវធ្វើទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ មិនសមបើ អ្នកឯងរាល់គ្នាប្រើគេឲ្យសាងកុដិទាំងឡាយ ដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍ សូមពីគេមកខ្លួនឯង ឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ធំហួសប្រមាណ កុដិទាំងនោះមិនទាន់សម្រេច អ្នកទាំងឡាយចេះតែសូមញយៗ ដោយពាក្យសូមថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យទេះ ឲ្យកាំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដឹង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យរល្ល ឲ្យប្រស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាប្លុង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ដល់យើងទាំងឡាយ) ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា(នោះ)ទេ។ បេ។ មានតែនាំឲ្យខូចចិត្ត ដល់ជនទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលពួកភិក្ខុដែនអាឡវីដោយអនេកបរិយាយ។ បេ។ ហើយទ្រង់សំដែងធម្មិកថាតាមសមគួរដល់ហេតុនោះៗ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ហើយ(ត្រាស់ថា)។

[១៩៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលពីដើម មានឥសីពីរនាក់ ជាបងប្អូននឹងគ្នា សំណាក់នៅអាស្រ័យនឹងស្ទឹងគង្គា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មានស្តេចនាគមួយឈ្មោះមណិកណ្ណ ឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គា ហើយចូលមករកឥសីជាប្អូន លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ព័ទ្ធព័ន្ធតសិប្បន ដោយភ្លេង៧ជុំ ហើយបើកពពារដីធំបាំងពីខាងលើសិរ្សនៃឥសីប្អូននោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ឥសីប្អូនហេតុតែមានសេចក្តីខ្លាចអំពីនាគ នោះ ក៏ចេះតែស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតទៅជាហេតុល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសី ជាបងបានឃើញឥសីប្អូនស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាហេតុល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ លុះឃើញហើយ ដី សួរទៅឥសីប្អូនថា ម្ចាស់អ្នកដីចំរើន ហេតុអ្វីក៏អ្នក ស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាហេតុល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយ សរសៃ (ដូច្នោះ)។ ឥសីប្អូនប្រាប់ថា បពិត្រលោកបងដីចំរើន នាគរាជឈ្មោះមណិកណ្ណ ឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គា ហើយចូលមករកខ្ញុំក្នុងទីនេះ លុះ ចូលមកដល់ហើយ ក៏ព័ទ្ធព័ន្ធខ្ញុំដោយភ្លេង៧ជុំ ហើយបើកពពារដីធំបាំងពីខាងលើក្បាលខ្ញុំ ព្រោះសេចក្តីខ្លាចនាគរាជនោះ បានជាខ្ញុំស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាហេតុល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ ឥសីបងសួរថា ម្ចាស់អ្នកដីចំរើន អ្នកចង់មិនឲ្យនាគរាជ នោះមកដែរឬ។ ឥសីប្អូនតបថា បពិត្រលោកបងដីចំរើន ខ្ញុំចង់មិនឲ្យនាគរាជនោះមកទេ។ ឥសីបងសួរថា ម្ចាស់អ្នកដីចំរើន ចុះអ្នកឯងបានឃើញ វត្ថុអ្វីជារបស់នាគរាជនោះខ្លះ។ ឥសីប្អូនតបថា បពិត្រលោកបងដីចំរើន ខ្ញុំបានឃើញកែវមណី ជាគ្រឿងប្រដាប់ពូជនៃនាគរាជនោះ។ ឥសីបងក៏ បង្គាប់ថា ម្ចាស់អ្នកដីចំរើន បើដូច្នោះ អ្នកចូរសូមកែវមណីចំពោះនាគរាជនោះថា អ្នកដីចំរើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការ ដោយកែវមណី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈនោះ មណិកណ្ណនាគរាជ ក៏ឡើងអំពីស្ទឹងគង្គា ហើយចូលមករកឥសីប្អូន លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ ស្ថិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីប្អូនក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងមណិកណ្ណនាគរាជដែលស្ថិតនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ថា ម្ចាស់ អ្នកដីចំរើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយកែវមណី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជគិតថា ភិក្ខុចេះតែ សូមកែវមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី គិតដូច្នោះហើយ ក៏វិលទៅវិញយ៉ាងឆាប់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ មណិកណ្ណនាគរាជឡើងមក អំពីស្ទឹងគង្គា ហើយចូលមករកឥសីប្អូន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីប្អូនបានឃើញមណិកណ្ណនាគរាជមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ពោល ពាក្យសូមកែវមណីនឹងមណិកណ្ណនាគរាជថា ម្ចាស់អ្នកដីចំរើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយកែវមណី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជក៏រំពឹងថា ភិក្ខុចេះតែសូមកែវមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី ហើយត្រឡប់អំពីទីនោះបាត់ទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ គ្រានោះ មណិកណ្ណនាគរាជ ក៏ឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីប្អូនបានឃើញមណិកណ្ណនាគរាជឡើងអំពីស្ទឹងគង្គា លុះឃើញហើយ ក៏ពោលពាក្យសូមកែវមណីនឹងមណិកណ្ណនាគរាជថា ម្ចាស់អ្នកដីចំរើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយ កែវមណី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជពោលនឹងឥសីប្អូន ដោយគាថាទាំងឡាយថា បាយនិងទឹកដីផ្តិតផ្តងជាច្រើន តែងកើតឡើងដល់ខ្ញុំ ព្រោះអាស្រ័យកែវមណីនេះ ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនោះដល់លោកមិនបានទេ លោកជាអ្នកសួរសូមហួសពេក ខ្ញុំនឹងលែងមក កាន់អាស្រមរបស់លោកទៀតហើយ។ មនុស្សកំឡោះដែលមានជាន់សំលៀងដោយច្រឡោយ៉ាងមុតក្នុងដៃ នឹងគំហ្មឺធ្វើនរណាៗ ឲ្យស្តេចខ្លាចបាន ដូចម្តេចមិញ លោកសូមកែវមណីនឹងខ្ញុំ ធ្វើខ្ញុំឲ្យស្តេចខ្លាច ក៏ដូច្នោះដែរ ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនោះដល់លោកមិនបានទេ លោកជាអ្នកសួរសូមហួស ពេក ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់អាស្រមរបស់លោកទៀតហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជក៏រំពឹងថា ភិក្ខុចេះតែ សូមកែវមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី ហើយចៀសចេញទៅ។ មណិកណ្ណនាគរាជ កាលដែលចៀសចេញទៅដូច្នោះហើយ ក៏លែងត្រឡប់ មកវិញទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកាលតមក ឥសីប្អូន ព្រោះមិនបានឃើញនាគដែលគួរឃើញនោះ ក៏រឹងរឹតតែស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មាន សម្បុរអាក្រក់ កើតជាហេតុល្បឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីបងបានឃើញឥសីប្អូនរឹងរឹតតែស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាហេតុល្បឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ លុះឃើញហើយ បានសួរឥសីប្អូនថា ម្ចាស់អ្នកដីចំរើន ហេតុអ្វីបានជាអ្នករឹងរឹតតែស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាហេតុល្បឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ឥសីប្អូនឆ្លើយថា បពិត្រលោកបងដីចំរើន ព្រោះមិនបានឃើញនាគនោះដែលគួរឃើញ បានជាខ្ញុំរឹងរឹតតែស្តាំងស្តួម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាហេតុល្បឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ឥសីបងបានពោលគាថានឹងឥសីប្អូនថា

បុគ្គលដឹងថារបស់ណាជាទីស្រឡាញ់របស់គេ មិនគួរសូមរបស់នោះអំពីគេ បុគ្គលជាទីស្អប់ខ្ពើមរបស់គេ ក៏ព្រោះសូមហួសពេក នាគដែលព្រាហ្មណ៍សូមកែវមណីហើយ លែងត្រឡប់មកកាន់ទីនោះឲ្យឃើញទៀត។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងពួកសត្វតិរច្ឆានទាំងនោះ ក៏មិនពេញចិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការរំអង្កាស នឹងបាច់ ពោលថ្វីដល់មនុស្ស។

[១៩៨] (រឿងទី២ថា) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងដែលមានអំពីអតីតកាល មានភិក្ខុមួយរូប សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងដងព្រៃមួយ នាខាងភ្នំ ហិមវន្ត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីជិតដងព្រៃនោះឯង មានបឹងមួយជាទំនាបធំ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មានហ្វូងសត្វស្លាបជាច្រើន វេលាថ្ងៃត្រាច់រកអាហារពូជីបឹងដែលនៅជិតដងព្រៃនោះ ដល់វេលាល្ងាច នាំគ្នាមកអាស្រ័យនៅនាដងព្រៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះធុញទ្រាន់ អផ្សុកដោយសំឡេងនៃហ្វូងសត្វស្លាបនោះ ក៏ចូលមករកតថាគត លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំតថាគត ហើយអង្គុយនៅ ក្នុងទីដីសមគួរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះដល់ភិក្ខុនោះអង្គុយស៊ប់ហើយ តថាគតបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ខន្ធបញ្ចក់ដែល មានចក្ក៤ មានទ្វារ៩ អ្នកល្មមអត់ធន់បានទេឬ ខន្ធបញ្ចក់ដែលមានចក្ក៤ មានទ្វារ៩ អ្នកល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេឬ អ្នកជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវ ឆ្ងាយដោយឥតមានលំបាកទេឬ ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកមកអំពីទីណា។ ភិក្ខុនោះពោលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខន្ធបញ្ចក់ដែលមានចក្ក៤ មាន ទ្វារ៩ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខន្ធបញ្ចក់ដែលមានចក្ក៤ មានទ្វារ៩ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គ ដីចំរើន មួយសោត ខ្ញុំព្រះអង្គជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយឥតមានលំបាកឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ខាងភ្នំហិមវន្ត មានដងព្រៃមួយធំ បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ក៏ក្នុងទីជិតដងព្រៃនោះ មានបឹងទំនាបធំ បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន គ្រានោះ មានហ្វូងសត្វស្លាបច្រើន វេលាថ្ងៃ ត្រាច់រក អាហារនៅបឹងនោះ លុះដល់វេលាល្ងាច នាំគ្នាមកអាស្រ័យនៅនាដងព្រៃនោះ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានជាមកអំពីទីនោះ ព្រោះ អផ្សុកនឹងសំឡេងនៃហ្វូងសត្វស្លាបនោះ។ តថាគតបានសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកចង់មិនឲ្យហ្វូងសត្វស្លាបនោះមកទេឬ ភិក្ខុនោះពោលថា បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យហ្វូងសត្វស្លាប់នោះមកទេ។ ទើបតែគាត់ពោលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើដូច្នោះ អ្នកឯងទៅដល់ទីនោះហើយ ៗចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វស្លាប់ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វស្លាប់ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ោង ចូរស្តាប់យើង ៗត្រូវការដោយស្លាប់របស់សត្វស្លាប់ទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរឲ្យស្លាប់មួយៗម្នាក់ដល់យើង (តពីនោះមក) ចូរប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រីថា។ បើ រួចចូរប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បច្ឆិមយាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វស្លាប់ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វស្លាប់ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ោង ចូរស្តាប់យើង ៗត្រូវការដោយស្លាប់របស់សត្វស្លាប់ទាំងឡាយ ម្ចាស់សត្វស្លាប់ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរឲ្យស្លាប់មួយៗម្នាក់ដល់យើង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះក៏ទៅក្នុងទីនោះហើយទើបចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វស្លាប់ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វស្លាប់ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ោង ចូរស្តាប់យើង ៗត្រូវការដោយស្លាប់របស់សត្វស្លាប់ទាំងឡាយ ម្ចាស់សត្វស្លាប់ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរឲ្យស្លាប់មួយៗម្នាក់ដល់យើង (តពីនោះមក) ក៏ប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រីថា។ រួចបានប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បច្ឆិមយាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វស្លាប់ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វស្លាប់ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ោង ចូរស្តាប់យើង ៗត្រូវការដោយស្លាប់របស់សត្វស្លាប់ទាំងឡាយ ម្ចាស់សត្វស្លាប់ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរឲ្យស្លាប់មួយៗម្នាក់ដល់យើង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ហ្វូងសត្វស្លាប់ក៏គិតគ្នាថា ភិក្ខុចេះតែសូមស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវការដោយស្លាប់ (លុះគិតហើយ) ក៏ចៀសចេញទៅចាកដងព្រៃនោះ កាលដែលហ្វូងសត្វស្លាប់ចៀសចេញទៅដូច្នោះហើយ ក៏លែងត្រឡប់វិលមកទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងសត្វតិរច្ឆានទាំងឡាយនោះ ម្តេចគង់មិនពេញចិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការរំអង្កាស ចំណង់បើមនុស្សទាំងឡាយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្ងៃ។

[១៩៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានរឿងពីដើមមកថា បិតារបស់កុលបុត្តឈ្មោះរដ្ឋបាល បានពោលគាថានឹងរដ្ឋបាលកុលបុត្តថា

ម្ចាស់រដ្ឋបាល ជនទាំងឡាយណាច្រើននាក់ រមែងមកចោមរោមសូមអ្វីៗនឹងញោម តែញោមមិនស្គាល់ជនទាំងនោះឡើយ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមិនសូមអ្វីៗនឹងញោមខ្លះ។

រដ្ឋបាលកុលបុត្តក៏និយាយថា

អ្នកសួរសូមរមែងមិនជាទីស្រឡាញ់របស់អ្នកឲ្យ អ្នកមិនឲ្យរបស់ដែលគេសូម ក៏មិនជាទីស្រឡាញ់របស់អ្នកសូម ព្រោះហេតុនោះ ទើបខ្ញុំមិនសូមអ្វីៗនឹងអ្នក ដោយគិតថា មិនឲ្យជាទីស្តាប់ខ្លើមដល់ខ្ញុំ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងរដ្ឋបាលកុលបុត្តនោះ ម្តេចគង់បានពោលយ៉ាងនេះនឹងបិតារបស់ខ្លួន នឹងបាច់ពោលទៅថ្ងៃដល់ជននឹងជន (នឹងខានស្តីថាឲ្យគ្នាឯណាបាន)។

[២០០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏គោតទាំងឡាយដែលពួកគ្រហស្ថសន្សំរកបានដោយកម្រ សូម្បីរកបានមកហើយ ក៏កម្រនឹងថែរក្សាទុកឲ្យគង់បាន ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ កាលបើគោតទាំងឡាយដែលពួកគ្រហស្ថសន្សំ រកបានដោយកម្រ សូម្បីរកបានមកហើយ ក៏កម្រនឹងថែរក្សាយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយប្រព្រឹត្តតែសូមហួសពេក រំអង្កាសហួសពេក ចំពោះគោតទាំងនោះថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរទេះ ឲ្យកាំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដឹង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យរល្អ ឲ្យឫស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាប្លង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ ឲ្យស្មៅ (ធម្មតា) ឲ្យដីស្អិត។ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់បានជ្រះថ្លា។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

កាលភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិដែលមិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍មកខ្លួនឯង គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺ បណ្តោយ១២ចំអាម ទំទឹង៧ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគតវាសំខាងក្នុង ត្រូវនាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យ ភិក្ខុទាំងនោះគប្បីសំដែងទីដែលមិនមានអន្តរាយ និងមានឧបចារ បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ក្នុងទីដែលមានអន្តរាយ និងមិនមានឧបចារក្តី មិនបាននាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យក្តី ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[២០១] ភិក្ខុបានសូមបុរសក្តី គ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី គោក្តី រទេះក្តី កាំបិតក្តី ពូថៅក្តី ដឹងក្តី ចបក្តី ពន្លាកក្តី។ បើ ស្មៅក្តី ដីស្អិតក្តី ដោយខ្លួនឯង ឈ្មោះថាសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង។ ដែលឈ្មោះថាកុដិនោះ គឺកុដិដែលលាបខាងក្នុង ឬកុដិដែលលាបខាងក្រៅ ឬកុដិដែលលាបទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ សេចក្តីថា មិនមានអ្នកដទៃណាមួយទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី ជាម្ចាស់របស់។ ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺ បណ្តោយ១២ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត គឺវាសំតាមទីដែលជាខាងក្រៅកុដិ។ ត្រង់ពាក្យថា ទំទឹង៧ចំអាម វាសំខាងក្នុង គឺវាសំតាមទីដែលជាខាងក្នុងកុដិ។

[២០២] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យ សេចក្តីថា រូបភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះ ត្រូវជិះទីកុដិរួចចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើចិររង្វៀងស្នាម្នាង ថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុតាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជូលីពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំករុណាចង់ធ្វើកុដិមិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ខ្ញុំករុណាឯង សូមឲ្យ

សង្ឃពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិឲ្យទាន។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគំរប់បីដងផង។ បើសង្ឃទាំងអស់ អាចដើម្បីពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិបាន សង្ឃទាំងអស់គប្បីពិនិត្យមើល។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនអាចដើម្បីពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិបានទេ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណាមាននៅក្នុងទីនោះ ជាអ្នកឆ្លាស់អាចនឹងដឹងនូវទិវេលមានហេតុទាន់ និងទិវេលមិនមានហេតុទាន់ និងទិវេលមានឧបចារ និងមិនមានឧបចារសង្ឃគប្បីអាវាធនា ហើយសម្មតិភិក្ខុទាំងនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសម្មតិភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្លាស់ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង (ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិដែលឥតមានទាយកម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុនោះសូម ការពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ។ បើការពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសម្មតិភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលនូវទិធ្វើកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាវាចាសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិដែលឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុនោះសូមការពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ។ សង្ឃសម្មតិភិក្ខុទាំងឡាយមានឈ្មោះនេះផង។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការសម្មតិភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោល។ ភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ សង្ឃបានសម្មតិដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ កិរិយាសម្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃទើបស្ងៀម។ ខ្ញុំករុណា សូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២០៣] ពួកភិក្ខុដែលសង្ឃបានសម្មតិហើយទាំងនោះ ត្រូវទៅក្នុងទីនោះហើយ ពិនិត្យមើលទិធ្វើកុដិ រួចត្រូវដឹងថាជាទីមានហេតុទាន់ ទីឥតមានហេតុទាន់ ទីមានឧបចារ ទីឥតមានឧបចារ។ បើទីមានហេតុទាន់ ទីមិនមានឧបចារ គប្បីប្រាប់ថា លោកកុំធ្វើកុដិនេះឡើយ។ បើទីឥតមានហេតុទាន់ ទីមានឧបចារ គប្បីប្រាប់សង្ឃថា ទីនេះឥតមានហេតុទាន់ មានឧបចារ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើចីររសៀងស្នាម្នាង ថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជូលី ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាចង់ធ្វើកុដិមិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាសូមការសំដែងទិធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស់ប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង (ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុនោះសូមការសំដែងទិធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ។ បើការសំដែងទិធ្វើកុដិមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសំដែងទិធ្វើកុដិ ដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ (វាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង)។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុនោះសូមការសំដែងទិធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ សង្ឃសំដែងទិធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការសំដែងទិធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោល។ សង្ឃបានសំដែងទិធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ។ ការនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃទើបស្ងៀម ខ្ញុំករុណា សូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២០៤] ដែលហៅថា ទីមានហេតុទាន់នោះ គឺបាននឹងកន្លែងជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តៀរក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តុរក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វពស់ក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វខ្នុយក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វក្តែបក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកដំរីក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសេះក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកស៊ីហ្គី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លាធំក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លាដំបងក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លាឃ្មុំក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លាខិនក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វតិរច្ឆានណាមួយក្តី ជាទីតាំងនៅនៃបុព្វណ្ណ²¹) ជាតិក្តី ជាទីតាំងនៅនៃអបរណ្ណ²²) ជាតិក្តី ជាទីដែលគេសម្លាប់ចោរក្តី ជាទីសម្រាប់ផ្ទាល់ទោស²³) ក្តី ជាទីព្រៃស្មសានក្តី ជាទីឱទ្ធានក្តី ជាទីស្រែចំការស្តេចក្តី ជាទីដែលគេសង់រោងដំរីក្តី ជាទីដែលគេសង់រោងសេះក្តី ជាទីដែលគេធ្វើគុកក្តី ជាទីដែលគេធ្វើរោងសុរាភិក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃផ្ទះលក់សាច់ក្តី ជាទីច្រកក្តី ជាទីវាលសម្រាប់លេងក្តី ជាទីរោងប្រជុំក្តី ជាកន្លែងផ្លូវទៅមកក្តី ទីប៉ុណ្ណោះ ហៅថាទីមានហេតុទាន់ គឺទីមានសេចក្តីអន្តរាយ។

[២០៥] ដែលហៅថា ទីមិនមានឧបចារនោះ គឺបាននឹងទីដែលមិនអាចនឹងបង្វិលរទេះ បង្វិលបង្កោងជុំវិញដោយស្រួលបាន ទីប៉ុណ្ណោះ ហៅថាទីមិនមានឧបចារ។

[២០៦] ដែលហៅថា ទីមិនមានអន្តរាយនោះ គឺបាននឹងទីដែលមិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តៀរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តុរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វពស់ក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វខ្នុយក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វក្តែបក្តី។ បើ មិនមែនជាកន្លែងផ្លូវទៅមកក្តី ទីប៉ុណ្ណោះ ហៅថាទីមិនមានអន្តរាយ។

[២០៧] ដែលហៅថា ទីមានឧបចារនោះ គឺបាននឹងទីដែលអាចបង្វិលរទេះ បង្វិលបង្កោងដោយជុំវិញតាមស្រួលបាន ទីប៉ុណ្ណោះ ហៅថាទីមានឧបចារ។

[២០៨] ភិក្ខុសូមបុរសក្តី គ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី។ បើ ពន្លាកក្តី ដោយខ្លួនឯង ហៅថាសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង។ លំនៅរបស់ភិក្ខុដែលលាបខាងក្នុង ឬលាបខាងក្រៅ ឬដែលលាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ ហៅថាកុដិ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា មិនបាននាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទិឲ្យក្តី ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណក្តី សេចក្តីថា មិនបានឲ្យសង្ឃសំដែងទិធ្វើកុដិ ដោយបណ្តោយក្តី ដោយទងក្តី ដោយញត្តិទុតិយកម្ម ហើយធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ សូម្បីប្រមាណប៉ុនចុងសក់ ត្រូវអាបត្តិទុកដរាបប្រយោគ កាលនៅតែបូកទុំដឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិចូលច្រើន កាលបើបូកទុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី១ រួចហើយ។

បានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី។ មានហេតុទាន តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី។ ឥតមានហេតុទាន តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី។ ឥតមានហេតុទាន មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាន ឥតមានទីឧបចារ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់។ ភិក្ខុនោះគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទំលាយបង់ ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត។ បើភិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ មានហេតុទាន តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ឥតមានហេតុទាន តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ឥតមានហេតុទាន មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាន ឥតមានទីឧបចារ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់។ ភិក្ខុនោះគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬមិនបានរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ មានហេតុទាន តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ឥតមានហេតុទាន តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ឥតមានហេតុទាន មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ មានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាន ឥតមានទីឧបចារ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់។ ភិក្ខុនោះគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬមិនបានរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី។ មានហេតុទាន តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី។ ឥតមានហេតុទាន តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី។ ឥតមានហេតុទាន មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី។ ឥតមានហេតុទាន មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ។

[២១៩] ភិក្ខុធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេចដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេចដោយខ្លួនឯង ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃធ្វើបង្ហើយ (ភិក្ខុអ្នកប្រើ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ពួកភិក្ខុដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យភិក្ខុបណ្ណា) មិនទាន់ស្រេច ហើយភិក្ខុ (រូបនោះ) ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ពួកភិក្ខុដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យភិក្ខុបណ្ណា) មិនទាន់ស្រេច ហើយភិក្ខុ (រូបនោះ) ឲ្យពួកភិក្ខុដទៃធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[២២០] ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណ²⁴ គុហា²⁵ កុដិស្មៅ និងកុដិសម្រាប់ភិក្ខុដទៃ (មានឧបជ្ឈាយ័យជាដើម) និងទិសេនាសនទាំងពួង (មានរោងឧបោសថជាដើម) រៀបលែងតែធ្វើកុដិសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន (ម្យ៉ាងទៀត) ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុឆ្កុត និងភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សង្ឃាទិសេស ទី៦ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី៧

CS vin.vbua.org.07 | ភាគ ទី២

(៧. វិហារការសិក្ខាបទ)

[២២១] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងយោសិតារាម²⁶ ទៀបក្រុងកោសម្ពី។ សម័យនោះឯង មានគហបតីជាឧបដ្ឋាកឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជ្រាបទីសម្រាប់សង់វិហារ²⁷ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងឲ្យមនុស្សធ្វើវិហារប្រគេនលោកម្ចាស់។ ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលដែលជម្រះទីសម្រាប់សង់វិហារ ក៏ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើមួយដើម ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែន ធ្លាប់គោរពបូជា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វី បានជាសមណទាំងឡាយ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើ ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែន ធ្លាប់គោរពបូជា សមណទាំងឡាយ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រ បៀតបៀនដើមឈើសំដែងមានឥន្ទ្រិយតែមួយ។ ពួកភិក្ខុបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស និន្ទា តិះដៀល (ដូច្នោះ) ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វី បានជាឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតថា ជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុកគេបូជា។ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឆន្ទ ឮថាអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ឈើ ដែលគេសន្មតថា ជាចេតិយ ដែលអ្នកស្រុកគេបូជា។ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា មែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ បានជាអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ឈើ ដែលគេសន្មតថា ជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែនតែងគោរពបូជា (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរស ព្រោះមនុស្សទាំងឡាយ មានសេចក្តីសំគាល់ថា ឈើជាសភាវមានជីវិត នៃបុរសសោះសូន្យ ហេតុនេះមិននាំឲ្យជ្រុះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើវិហារ²⁸) មានម្ចាស់ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ត្រូវនាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសំដែងទីឲ្យ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវសំដែងទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្រៀស មានឧបចារ ចាំបើទីដ៏ប្រកបដោយសេចក្តីរង្រៀស មិនមានឧបចារហើយ ភិក្ខុគប្បីឲ្យធ្វើវិហារធំ ឬមិននាំភិក្ខុទាំងឡាយទៅដើម្បីសំដែងទីឲ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[២២២] វិហារដែលមានម្ចាស់ តថាគតត្រាស់ហៅថា វិហារធំ។ (ទីនៅរបស់សង្ឃ) គឺទីដែលលាបខាងក្នុងក្តី លាបខាងក្រៅក្តី លាបទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅក្តី ហៅថា វិហារ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលឲ្យគេធ្វើ សេចក្តីថា ធ្វើឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា មានម្ចាស់ គឺអ្នកណាមួយដទៃ ទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី អ្នកបួសក្តី ជាម្ចាស់។ ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន។

[២២៣] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសំដែងទីឲ្យ គឺត្រូវភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារនោះ ជម្រះទិសប្រាប់ធ្វើវិហារ រួចហើយចូលទៅរកសង្ឃហើយធ្វើសម្តត់ខត្តាសង្ឃ²⁹) រៀងស្នាម្នាម ហើយថ្វាយបង្គំដើងរបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលី ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្ឃត្រួតត្រាមើលទិសប្រាប់ធ្វើវិហារឲ្យ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារ ត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង សូមជាគំរប់បីដងផង។ បើសង្ឃទាំងអស់អាចត្រួតត្រាមើលទិសប្រាប់សង់វិហារបាន ត្រូវសង្ឃទាំងអស់ត្រួតមើល។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនអាចត្រួតមើលទិសប្រាប់សង់វិហារបានទេ ហើយក្នុងទីនោះ មានភិក្ខុទាំងឡាយណា ឈ្លាសប្រតិពល ដឹងទីដែលមានសេចក្តីរង្រៀស³⁰) ទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្រៀស ទីមានឧបចារ ទីមិនមានឧបចារ ភិក្ខុសង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ហើយសន្មត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ ចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះសូមសង្ឃត្រួតមើលទិសប្រាប់សង់វិហារឲ្យ។ បើការត្រួតមើលទិសប្រាប់សង់វិហារមានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតនូវភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលនូវទិសប្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ ចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះសូមការត្រួតមើលទិសប្រាប់ធ្វើវិហារនឹងសង្ឃ។ ព្រះសង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទិសប្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការសន្មតនូវភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទិសប្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង សង្ឃបានសន្មតហើយ ដើម្បីត្រួតមើលទិសប្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ (ការសន្មត ដើម្បីត្រួតមើលទិសប្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ) គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំព្រះករុណា ចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២២៤] ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសង្ឃបានសន្មតហើយនោះ ត្រូវទៅក្នុងទីនោះ ហើយត្រួតមើលទីដ៏សម្រាប់សង់វិហារ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវដឹងទីដែលមានសេចក្តីរង្រៀស និងទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្រៀស ទីមានឧបចារ ទីមិនមានឧបចារ។ បើទីមានសេចក្តីរង្រៀស មិនមានឧបចារ គប្បីប្រាប់ថា លោកកុំធ្វើក្នុងទីនេះ។ បើទីមិនមានសេចក្តីរង្រៀស មានឧបចារ គប្បីប្រាប់ដល់សង្ឃថា ទីមិនមានសេចក្តីរង្រៀស មានឧបចារ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារនោះ គប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើនូវចិញ្ចឹមរៀងស្នាម្នាម ហើយថ្វាយបង្គំដើងនៃភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលី ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្ឃសំដែងទិសប្រាប់សង់វិហារឲ្យ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារ ត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង សូមជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ ចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះសូមឲ្យសង្ឃសំដែងទិសប្រាប់សង់វិហារឲ្យ។ បើការសំដែងទិសប្រាប់សង់វិហារមានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសំដែងទិសប្រាប់ធ្វើវិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ ចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះសូមសង្ឃសំដែងទិសប្រាប់ធ្វើវិហារឲ្យ។ ព្រះសង្ឃសំដែងទិសប្រាប់ធ្វើវិហារដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការដែលសង្ឃសំដែងទិសប្រាប់ធ្វើវិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ទិសប្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសំដែងហើយ។ ការសំដែងទិសប្រាប់សង់វិហារនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំព្រះករុណា ចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២២៥] ទីដែលហៅថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្រៀស (នោះ) គឺទីដែលនៅនៃពួកស្រមោចក្រហមក្តី ជាលំនៅនៃពួកកណ្តៀរក្តី ជាលំនៅនៃពួកកណ្តៀរក្តី ជាលំនៅនៃពួកពស់ក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្ទុយក្តី ជាលំនៅនៃពួកក្របក្តី ជាលំនៅនៃពួកដំរីក្តី ជាលំនៅនៃពួកសេះក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាធំក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាដំបងក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាឃ្នុំក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាខិន³¹) ក្តី ជាលំនៅរបស់ពួកសត្វតិរច្ឆានឯណានីមួយក្តី ទិសប្រាប់ដាំបុព្វណ្ណ³²) ជាតិក្តី ទិសប្រាប់ដាំអបណ្ណ³³) ជាតិក្តី កន្លែងសម្រាប់សម្លាប់ចោរក្តី កន្លែងសម្រាប់ផ្កាឈូកទោស³⁴) ក្តី កន្លែងព្រៃស្នូសានក្តី កន្លែងឱទ្ធានក្តី កន្លែងស្រែស្តេចក្តី កន្លែងរោងដំរីក្តី កន្លែងរោងសេះក្តី កន្លែងសម្រាប់ឃុំឃាំងមនុស្សទោសក្តី កន្លែងរោងសុភាគី កន្លែងផ្ទះលក់សាច់ក្តី កន្លែងជាច្រកល្អកកក្តី កន្លែងវាលសម្រាប់លេងក្តី កន្លែងរោងប្រជុំនិយាយក្តី កន្លែងផ្លូវជាទីដើរទៅមកក្តី ទីទាំងប៉ុន្មាននេះ ហៅថាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្រៀស។

[២២៦] ទីដែលហៅថា មិនមានឧបចារ (នោះ) គឺទីដែលទេះគេទឹមស្រេចហើយ បត់មិនបាន ឬបង្វិលបង្កោងជុំវិញមិនបាន ទីទាំងនេះហៅថា ទីមិនមានឧបចារ។

ពន្យល់ថា វិហារនោះ គួរជាវិហារមានសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្គៀសផង មានទីឧបចារផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជា វិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្គៀស មិនមានឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរីរបេ។ ប្រកបដោយសេចក្តី រង្គៀស តែមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរីរបេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គៀស មិនមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរីរបេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គៀស មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៣៥] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែល សង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្គៀស មិនមានទីឧបចារ បើវិហារនោះមិនទាន់ហើយស្រេច ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់។ ភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យវិហារនោះទៅភិក្ខុដទៃ ឬរុះរើវិហារនោះធ្វើជាថ្មីទៀត។ បើភិក្ខុនោះ មិនឲ្យវិហារនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនឲ្យគេរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដំរី និងសង្ឃាទិសេស។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្គៀស តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងសង្ឃាទិសេស។ មិនប្រកបដោយ សេចក្តីរង្គៀស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរី និងសង្ឃាទិសេស។ មិនមានសេចក្តីរង្គៀស មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុ បង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទី ឲ្យ តែប្រកបដោយសេចក្តីរង្គៀស មិនមានទីឧបចារ។ បើភិក្ខុនោះមកដល់ ក្នុងពេលដែលវិហារមិនទាន់ហើយ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យវិហារនោះទៅ ភិក្ខុដទៃ ឬរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀត។ បើភិក្ខុនោះ មិនឲ្យវិហារនោះទៅភិក្ខុដទៃ មិនឲ្យគេរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរីរបេ។ ប្រកបដោយសេចក្តី រង្គៀស តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរីរបេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គៀស តែមិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំរីរបេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គៀស មានទី ឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៣៦] ភិក្ខុធ្វើ(វិហារ) ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ (គ្រាក្រោយ) ក៏ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុធ្វើ(វិហារ) ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ អ្នកដទៃធ្វើ(វិហារ) មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុ (ម្ចាស់វិហារ) ធ្វើបង្ហើយ ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ អ្នកដទៃធ្វើ(វិហារ) មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[២៣៧] ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណ³⁵⁾ (ទីសម្រាប់ជ្រកល្ងមនៅបាន) គូហា (ទីបិទបាំងល្ងមនៅបាន) កូដិស្មៅ និងកូដិ សម្រាប់ភិក្ខុដទៃ មានឧបជ្ឈាយជាដើម ម្យ៉ាងទៀត ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុអ្នកធ្វើសេនាសន មានរោងឧបោសថជាដើម និងភិក្ខុឆ្គុត នឹងភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ រៀបលែងតែធ្វើទិសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួនចេញ។

សង្ឃាទិសេស ទី៧ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី៨

CS vin.vbu.sg.08 | ភាគ ទី២

(៨. ទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទ)

[២៣៨] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវង្សវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យ នោះឯង ព្រះទព្វមល្លបុត្ត³⁶⁾ ដីមានអាយុ មានអាយុ៧ឆ្នាំអំពីកំណើត បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយដែលសាវកត្រូវដល់ គុណជាតទាំងអស់ (នោះ) ក៏ព្រះទព្វមល្លបុត្តនោះបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ កិច្ចអ្វីបន្តិចបន្តួច (សោឡសកិច្ច) ដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តនោះគប្បី ធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តបានធ្វើរួចហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនឡើងទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ។

[២៣៩] លំដាប់នោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុ ទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អញកើតឡើង បាន៧ឆ្នាំ បានសម្រេចអរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយដែលសាវកត្រូវដល់ គុណជាតទាំងអស់ (នោះ) ក៏អញបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ ម្យ៉ាងទៀត កិច្ចអ្វីនីមួយ ដែលអញត្រូវធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអញបានធ្វើរួចហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនឡើងទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ (បើ ដូច្នោះ) អញគប្បីធ្វើការខ្វល់ខ្វាយ បម្រើដល់សង្ឃប្បវិហ្ម។ កាលនោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុ បានត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវ រៀបចំសេនាសនផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុ ក៏ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងកម្មដ្ឋាននៅពេល សាយណ្តសម័យ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយ ក្នុងទីដីសមគួរ លុះព្រះទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុគង់ក្នុងទីដីសមគួរមួយហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដី ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងកម្មដ្ឋានក្នុងថ្ងៃនេះ មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អាត្មាឯងកើតឡើងបាន៧ឆ្នាំ បានសម្រេច អរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយដែលសាវកត្រូវដល់ គុណជាតទាំងអស់ (នោះ) ក៏អាត្មាបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ ម្យ៉ាងទៀត កិច្ចអ្វី នីមួយ ដែលអាត្មាគប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអាត្មាបានធ្វើរួចហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនឡើងតទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ (បើដូច្នោះ) អាត្មា គប្បីធ្វើការខ្វល់ខ្វាយ បម្រើដល់សង្ឃប្បវិហ្ម បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន សេចក្តីត្រិះរិះនេះកើតមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះថា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាត្រូវ រៀបចំសេនាសនផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់រៀបចំសេនាសនផង ចាត់ចែងចង្ហាន់ ទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ។ ព្រះបរមគ្រូ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទព្វ ប្រពៃណាស់ហើយ។ បើដូច្នោះ អ្នកចូររៀបចំសេនាសនផង ចូរចាត់ចែង ចង្ហាន់ទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃចុះ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុ ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដីមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ករុណាព្រះអង្គ។

[២៤០] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម្មិកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរសម្មតិទព្វមល្លបុត្ត ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផងចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទព្វភិក្ខុ ត្រូវសង្ឃសម្មតិយ៉ាងនេះ មុនដំបូង ត្រូវសង្ឃអង្វរទព្វភិក្ខុ លុះអង្វររួចហើយ ត្រូវភិក្ខុមួយរូបដែលឆ្លាស់រវាងវែងផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដីចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ បើការសម្មតិមានកាលដីគួរដល់សង្ឃហើយ សូមព្រះសង្ឃសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុ ឲ្យជាអ្នករៀបចំ

សេនាសនផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ព្រះសង្ឃសម្មតិទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង។ ការសម្មតិទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ជាអ្នករៀបចំសេនាសនផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង សង្ឃបានសន្មត្តចហើយ។ ការសម្មតិនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះសង្ឃទើបស្ងៀម។ ខ្ញុំព្រះករុណាចាំទុកនូវសេចក្តីស្ងៀមរបស់សង្ឃនេះយ៉ាងនេះ។

[២៤១] ទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុដែលសង្ឃបានសន្មត្តចហើយ ក៏រៀបចំសេនាសនក្នុងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានគុណធម៌ស្មើគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះសូត្រ ទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏រៀបចំសេនាសនក្នុងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះនឹងរួបរួមគ្នា ស្វាធាយនូវព្រះសូត្រ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនក្នុងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យទាំងឡាយនោះ និងវិនិច្ឆ័យវិន័យជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះអភិធម្ម ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនក្នុងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នករៀនព្រះអភិធម្ម នឹងសាកសួរព្រះអភិធម្មទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នកចម្រើនឈាន ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនក្នុងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកចម្រើនឈានទាំងឡាយនោះមិនបៀតបៀនគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នកពោលតិរច្ឆានកថា³⁷⁾ ច្រើនដោយការចម្រើន ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះ នឹងនៅទាល់ភ្លឺដោយពោលនូវតិរច្ឆានកថានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មកដល់ក្នុងពេលដែលងងឹត ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ³⁸⁾ ហើយរៀបចំសេនាសនដោយពន្លឺនៃតេជោធាតុ ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ។ ជួនកាលមានភិក្ខុទាំងឡាយក្លែងក្លាយហើយមកក្នុងពេលងងឹត ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយនឹងឃើញភ្នំដាបដាបវិញរបស់ទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅរកព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនដើម្បីយើងទាំងឡាយ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ពោលនូវពាក្យយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា លោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុចង់បានក្នុងទីណា ខ្ញុំត្រូវរៀបចំក្នុងទីដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ (ខ្លះ) ក៏ក្លែងចង្អុលទៅរកទីឆ្ងាយដោយពាក្យថា ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនលើភ្នំគិរិយ្យក្នុង ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនជិតជ្រោះសម្រាប់ទម្លាក់ចោរ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនលើកាឡសិលានាខាងភ្នំតសិគិលិ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនក្នុងសត្តបណ្ណគុហាខាងភ្នំវេសារ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនទៀបព្រកភ្នំ ឈ្មោះសប្បសោណ្ឌិកក្នុងព្រៃត្រជាក់ (ព្រៃជាំ) ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនទៀបច្រកភ្នំឈ្មោះគោមដ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនទៀបច្រកភ្នំឈ្មោះកបោត ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនក្នុងតបោទាម ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនក្នុងជីវកម្មន ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនក្នុងព្រៃឈ្មោះមទ្ធកុច្ឆិ ជាទីឲ្យអភ័យដល់ម្រឹក ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ (ចម្រើនតេជោកសិណ) ហើយមានម្រាមដៃដ៏ភ្លឺរុងរឿង ដើរទៅក្នុងទីខាងមុខ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ដើរទៅអំពីខាងក្រោយ។ នៃព្រះទ្វេមល្លបុត្តដោយពន្លឺនោះឯង។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រៀបចំក្រាលសេនាសនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដោយរបៀបយ៉ាងនេះគឺ នេះគ្រែ នេះតាំង នេះពួក នេះខ្នើយ នេះទីសម្រាប់ដោះទុក្ខសត្វធំ នេះទីសម្រាប់ដោះទុក្ខសត្វតូច នេះទីសម្រាប់ផឹក នេះទីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ នេះឈើច្រត់ នេះទីកតិកសញ្ញារបស់សង្ឃ ពេលនេះត្រូវអ្នកទាំងឡាយចូលពេលនេះត្រូវអ្នកទាំងឡាយចេញ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រៀបចំសេនាសនយ៉ាងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ហើយក៏និមន្តត្រឡប់មកវត្តវេទ្យវនវិញ។

[២៤២] សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជក³⁹⁾ ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកបួសថ្មីផង មានបុណ្យតិចផង សេនាសនទាំងឡាយឯណាដែលចោកទាប ជាសេនាសនរបស់សង្ឃ សេនាសនទាំងឡាយនោះតែងបានមកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ទាំងភត្តណាដែលចោកទាប ក៏តែងបានមកភិក្ខុទាំងពីររូបនោះដែរ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ចង់ឲ្យសប្បិផង ប្រេងផង សម្មុខត្ថវិកង្ក⁴⁰⁾ ផង ដែលគេតាក់តែងដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរ តែមនុស្សទាំងឡាយនោះ ឲ្យបាយចុងអង្ករ មានទឹកជ្រក់ជាគំរប់ពីរ ដែលខ្លួនប្រារព្ធហើយយ៉ាងណាជាប្រក្រតិ ដល់មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ឆាន់ចង្ហាន់រួចហើយ ក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរថា ម្ចាស់អាវុសោទ្វទាំងឡាយក្នុងរោងភត្តរបស់ពួកលោក មានអ្វីខ្លះ ម្ចាស់អាវុសោទ្វទាំងឡាយ វត្តអ្វីខ្លះ មានក្នុងរោងភត្តរបស់លោកទាំងឡាយ។ ព្រះថេរទាំងឡាយពួកខ្លះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងរោងយើងមានសប្បិ ក្នុងរោងយើងមានប្រេង ក្នុងរោងយើងមានសម្មុខត្ថវិកង្ក។ ឯមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងគ្មានវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចទេ មានតែបាយចុងអង្ករ និងទឹកជ្រក់ជាគំរប់ពីរ តាមដំណើរដែលគេប្រារព្ធជាប្រក្រតិប៉ុណ្ណោះ។

[២៤៣] សម័យនោះឯង មានគហបតី (ម្នាក់) ឈ្មោះកល្យាណភត្តិក⁴¹⁾ តែងប្រគេននិច្ចភត្ត (ក្នុងមួយថ្ងៃ) ៤សម្រាប់ ដល់ព្រះសង្ឃ។ គហបតីនោះ ព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ ចូលទៅបម្រើអង្គាស (ព្រះសង្ឃ) ក្នុងរោងភត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃខ្លះសួររកបាយ ខ្លះសួររកសម្ល ខ្លះសួររកប្រេង ខ្លះសួររកសម្មុខត្ថវិកង្ក។ សម័យនោះឯង មេត្តិយ និងភុម្មជកភិក្ខុត្រូវវេនទទួលចង្ហាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែករបស់គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ជាចង្ហាន់ដែលភត្តទ្រូសក⁴²⁾ ភិក្ខុសំដែងឲ្យ។ គ្រានោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក បានទៅកាន់អាមាមដោយមានកិច្ចការអ្វីមួយដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ។ គហបតីនោះចូលទៅរកព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយពន្យល់គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិកឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យជឿជាក់ ឲ្យខ្ញុំឃ្លាត ឲ្យរីករាយព្រមដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌។ លំដាប់នោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក កាលដែលព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យជឿជាក់ ឲ្យខ្ញុំឃ្លាត ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ (ដូច្នោះ) ពោលនូវពាក្យនេះនឹងព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភត្តក្នុងផ្ទះរបស់យើងក្នុងថ្ងៃស្អែក លោកម្ចាស់បានចាត់ឲ្យលោកអង្គណា។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតី ភត្ត

ក្នុងផ្ទះរបស់អ្នកក្នុងថ្ងៃស្អែក អាត្មាបានចាត់ឲ្យដល់មេត្តិយ និងភូមិជកភិក្ខុទាំងឡាយ។ គ្រានោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ក៏មានសេចក្តី
អាក់អន់ចិត្ត ដោយគិតថា ចុះហេតុអ្វីបានជាភិក្ខុអាត្រាទាំងឡាយ នឹងត្រូវឆាន់ចង្កាន់ក្នុងផ្ទះយើងដែរ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏ទៅផ្ទះ បង្គាប់
ទាសីថា នែហង ឲ្យស្រែកត្រូវពួកលោកណាមកទទួលចង្កាន់ ហងឯងចូរក្រាលអាសនក្នុងជង្រុក ហើយអង្កាសលោកទាំងនោះដោយបាយចុងអង្ករ
មានទឹកជ្រក់ជាកំរប់ពីរចុះ។ ខ្ញុំស្រីនោះទទួលស្លាប់ពាក្យគហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិកដោយពាក្យថា ចា អ្នកម្ចាស់។ កាលនោះមេត្តិយភិក្ខុ និង
ភូមិជកភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ ចង្កាន់ក្នុងផ្ទះគហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក សង្ឃបានសំដែងឡើងដល់យើងទាំងឡាយអំពីថ្ងៃ
ម្សិលមិញហើយ វេលាព្រឹកស្អែក គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិកព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ នឹងចូលមកជិតបម្រើបម្រាស់អង្កាសយើង ភិក្ខុទាំងឡាយ
ដទៃៗខ្លះនឹងសួររកបាយ ខ្លះនឹងសួររកសម្ល ខ្លះនឹងសួររកប្រេង ខ្លះនឹងសួររកសម្លខ្ពស់រិក្ខុ។ ដោយសេចក្តីសោមនស្សនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុ និង
ភូមិជកភិក្ខុនោះ ទុកជាចងដេកយ៉ាងណា ដីដេកមិនលក់អស់មួយយប់។ គ្រានោះ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុ ព្រឹកឡើងក៏ស្លៀកដណ្តប់ ហើយ
ទ្រង់បាត្រនិងចីវរ ចូលទៅកាន់ទីលំនៅរបស់គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក។ ខ្ញុំស្រីនោះបានឃើញមេត្តិយភិក្ខុនិងភូមិជកភិក្ខុតាំងពីនិមន្តមកពី
ចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រាលអាសនក្នុងជង្រុក ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុ (ទាំងពីររូប) ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទាំងឡាយគង់ (ក្នុងទីនេះ)ចុះ។ កាលនោះ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះថា ប្រហែលជាចង្កាន់មិនទាន់ឆ្លិនទេដឹង
បានជាគេឲ្យយើងអង្កុយក្នុងជង្រុក (នេះ)។ ខ្ញុំស្រីនោះ ក៏លើកបាយចុងអង្ករ ជាកំរប់ពីរមុខនឹងទឹកជ្រក់ ហើយនិយាយនឹងមេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជក
ភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយឆាន់ចុះ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី យើងទាំងឡាយ
សុទ្ធតែជាអ្នកត្រូវវេនបាននិច្ចតត្ត។ ខ្ញុំស្រីនោះឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះករុណាដឹងថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាអ្នកត្រូវវេនបាននិច្ចតត្តហើយ តែថា
ម្សិលមិញ គហបតីបង្គាប់ខ្ញុំព្រះករុណាថា នែហង លោកទាំងឡាយឯណាត្រូវការដោយចង្កាន់និមន្តមកក្នុងថ្ងៃស្អែក ហងឯងចូរក្រាលអាសន
ក្នុងជង្រុកចុះ ហើយអង្កាសលោកទាំងនោះ ដោយបាយចុងអង្ករជាកំរប់ពីរមុខនឹងទឹកជ្រក់ (ហេតុនោះ) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូម
លោកឆាន់ចុះ។ លំដាប់នោះ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុគិតគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ កាលពីថ្ងៃម្សិល គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក បានទៅកាន់
សំណាក់ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ឯអាវាមយើង ប្រាកដជាទព្វមល្លបុត្តព្យុះព្យុះក្នុងសំណាក់នៃគហបតីនោះហើយ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុទាំងនោះ
ក៏ឆាន់ចង្កាន់ដីសមគួរដល់ចិត្តមិនបាន ព្រោះតែសេចក្តីទោមនស្សនោះឯង។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុឆាន់ចង្កាន់រួចហើយ ត្រឡប់ទៅអាវាម
ក្នុងពេលនោះ ក៏រៀបទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ ហើយអង្គុយរឹបសង្ឃ្រាដីខាងក្រៅខ្លោងទ្វារវត្តវេនរួច អង្គុយស្ងៀម មានសេចក្តីរៀនអន់ ឱនកសំយុង
មុខចុះជ្រប់ ឥតមាននិយាយពីអ្វីសោះ។

[២៤៤] គ្រានោះ មេត្តិយភិក្ខុនិចូលទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ។ កាលបើមេត្តិយភិក្ខុនិ និយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុមិន
និយាយតបតសោះឡើយ។ មេត្តិយភិក្ខុនិបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុជាកំរប់ពីរដង។ បើ ជាកំរប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់
ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុមិននិយាយតបជាកំរប់បីដងដែរ។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុនិសួរថា ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រទូស្តដល់
លោកម្ចាស់រាល់អង្គដូចម្តេចខ្លះ បានជាលោកម្ចាស់រាល់អង្គមិននិយាយនឹងខ្ញុំម្ចាស់។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បានជា
យើងមិននិយាយនឹងនាង ព្រោះយើង ទព្វមល្លបុត្តគេបៀតបៀន ហើយនាងឯងធ្វើព្រងើយកន្តើយ។ មេត្តិយភិក្ខុនិសួរថា (បើដូច្នោះ) លោក
ម្ចាស់ឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចម្តេច។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើនាងចង់ឲ្យព្រះដីមានព្រះភាគធ្វើឲ្យទព្វមល្លបុត្តវិនាស (នោះ) ព្រះដី
មានព្រះភាគនឹងធ្វើទព្វមល្លបុត្តឲ្យវិនាសក្នុងថ្ងៃនេះពុំខាន។ មេត្តិយភិក្ខុនិសួរថា ចុះលោកម្ចាស់រាល់អង្គឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចម្តេច ខ្ញុំអាចធ្វើម្តេច។ មេត្តិយ
ភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងមក ចូរនាងចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅគាល់ហើយ ចូរនាងក្រាបទូលពាក្យ
នេះនឹងព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនេះមិនមែនជាការបិទបាំង មិនមែនជាការសមគួរសោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទី
កន្លែងណាដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីកន្លែងនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់វិញ ដូចជាទឹកធ្លាប់ត្រជាក់ ប្រែជាក្តៅ ឥឡូវព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់ លោក
ប្រទូស្ត⁴³ នឹងខ្ញុំម្ចាស់ហើយ។ មេត្តិយភិក្ខុនិទទួលស្តាប់ពាក្យមេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយលោកម្ចាស់ រួចហើយ
ចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយស្ថិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ មេត្តិយភិក្ខុនិ លុះ
ស្ថិតនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនេះមិនមែនជាការបិទបាំង មិនមែនជាការ
សមគួរសោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនធ្លាប់មានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ
ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទីកន្លែងណាដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីកន្លែងនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់វិញ ដូចជាទឹកធ្លាប់ត្រជាក់
ប្រែជាក្តៅ ឥឡូវព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់ លោកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំព្រះអង្គហើយ។

[២៤៥] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដីមានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុក្នុងពេល
នោះថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នករលឹកឃើញឬទេ នាងភិក្ខុនិនេះថាយ៉ាងណា អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះមែនឬទេ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដីមានព្រះភាគជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ។ ព្រះដីមានព្រះភាគមានបន្ទូលសួរព្រះទព្វមល្លបុត្តដីមានអាយុជាកំរប់
ពីរដង។ បើ ជាកំរប់បីដងថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នករលឹកឃើញឬ នាងភិក្ខុនិនេះថាយ៉ាងណា អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះមែនឬ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ។ ព្រះបរមគ្រូត្រាស់ថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញ
ទាំងឡាយ មិនពោលបណ្តោះបណ្តើរយ៉ាងនេះទេ បើអំពើដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរច្រាបថា ខ្ញុំធ្វើហើយ បើអំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរ
ច្រាបថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងពីដួងកើតមក សូម្បីតែយល់សប្តិសេពមេចុនធម្ម ក៏
មិនដែលស្គាល់សោះឡើយ នឹងចាច់ពោលទៅថ្វីដល់ការរលឹក (នោះ)។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យមេត្តិយភិក្ខុនិសឹកចេញ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទាំងឡាយចូរសាកសួរភិក្ខុទាំងឡាយនេះ
មើល។ លុះព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅកាន់វិហារវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ឲ្យមេត្តិយភិក្ខុនិសឹក
ក្នុងពេលនោះ។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុ និងភូមិជកភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ចូរលោកកុំផ្សំមេត្តិយភិក្ខុនិៗនោះ
ឥតមានកំហុសសោះទេ (ហេតុដើមមកពី) យើងខឹង មិនសប្បាយចិត្ត (យើង) ចង់ឲ្យទព្វមល្លបុត្តឃ្លាតចាកសមណភេទ ទើបឲ្យមេត្តិយភិក្ខុនិ

នោះប្រឹងប្រែងឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកហ៊ានចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអបត្តិបារាជិកមិនមានមូល⁴⁴ ឬ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ យ៉ាងហ្នឹងមែនហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វី បានជាមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអបត្តិបារាជិកមិនមានមូល (ដូច្នោះ)។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយចោទទព្វមល្លបុត្ត ដោយអបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ពិតមែនឬ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជា អ្នកទាំងឡាយចោទទព្វមល្លបុត្តដោយអបត្តិបារាជិកមិនមានមូល (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ហេតុនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីក្រោធប្រទូស្ត មានចិត្តអាក់អន់ ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ដោយបំណងថា អញត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌⁴⁵ នេះបាន លុះសម័យខាងក្រោយតពីនោះមក ទោះគេសាកសួរក្តី គេមិនសាកសួរក្តី អធិករណ៍នោះប្រាកដជាគ្មានមូល ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ក៏ប្តេជ្ញាទោស (ដោយខ្លួនឯង) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[២៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមរួចហើយ។ ត្រង់ពាក្យថា មានសេចក្តីក្រោធប្រទូស្ត អធិប្បាយថា ខឹង អន់ចិត្ត មិនត្រេកអរ មានចិត្តគឺទោសខ្លាំងខ្ទប់ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់។ ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តអាក់អន់ គឺមានចិត្តមិនរីករាយ ព្រោះសេចក្តីខឹងនោះផង ព្រោះទោសនោះផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តីមិនត្រេកអរនោះផង។ ដែលហៅថា មិនមានមូល គឺមិនឃើញ មិនឮ មិនរង្គៀស។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយអបត្តិបារាជិក គឺបណ្តាអបត្តិបារាជិកទាំង៥ អបត្តិបារាជិកណាមួយ។ ត្រង់ពាក្យថា ចោទ គឺចោទខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃចោទក្តី។ ពាក្យថា អញត្រូវធ្វើដូចម្តេច ឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌នេះបាន អធិប្បាយថា អញគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកភិក្ខុភាព ឃ្លាតចាកសមណធម៌ ឃ្លាតចាកកងសីល ឃ្លាតចាកតបោគណ៍។⁴⁶

[២៤៧] ត្រង់ពាក្យថា លុះសម័យខាងក្រោយតពីនោះមក សេចក្តីថា (រូបភិក្ខុនោះ) ចោទគេក្នុងខណៈណា ក្នុងខណៈនោះ ស្របក់នោះ ពេលនោះកន្លងទៅ។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះគេសាកសួរក្តី សេចក្តីថា (រូបភិក្ខុនោះ) គេចោទដោយវត្ថុណា គេសាកសួរក្នុងវត្ថុនោះក្តី។ ត្រង់ពាក្យថា គេមិនសាកសួរក្តី សេចក្តីថា ឥតមានអ្នកណាមួយសាកសួរ។

[២៤៨] ដែលហៅថា អធិករណ៍ៗ នោះមាន៤យ៉ាងគឺ វិទាធិករណ៍ៈ១ អនុវិទាធិករណ៍ៈ១ អបត្តិធិករណ៍ៈ១ កិច្ចាធិករណ៍ៈ១។

[២៤៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ក៏ប្តេជ្ញាទោស (ដោយខ្លួនឯង) សេចក្តីថា អញពោលពាក្យទេ អញពោលពាក្យព្រាង អញពោលពាក្យមិនពិត អញមិនដឹងហើយពោល។ ត្រង់ពាក្យថា អបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី១រួចហើយ។

[២៥០] ភិក្ខុកាលត្រូវអបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញទេ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី បរាណិកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឮថាអ្នកឯងត្រូវបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី បរាណិកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនមានសេចក្តីរង្គៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្គៀសថា អ្នកឯងត្រូវបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី បរាណិកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។

[២៥១] ភិក្ខុកាលត្រូវអបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវបារាជិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង បានឮផង។ បេ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុកាលត្រូវអបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវបារាជិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង រង្គៀសហើយផង អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ។ បេ។ (ភិក្ខុចោទដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុកាលត្រូវអបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយផង ឮហើយផង រង្គៀសហើយផង។ បេ។ (ភិក្ខុចោទដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានឮ ព្រោះហេតុនោះ ថាបើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ យើងបានឮផង រង្គៀសផង។ បេ។ ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំហើយឮផង រង្គៀសហើយផង ឃើញហើយផងថា អ្នកឯងត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ។ បេ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានរង្គៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំរង្គៀសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង។ បេ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នោះ) ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗម៉ាត់។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានរង្គៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំរង្គៀសហើយផង ខ្ញុំឮ

[២៦៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គល ដែលមិនបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សង្ឃាទិសេស ទី៨ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី៩

CS vin.vbu.sg.09 | ភាគ ទី២

(៩. ទុតិយទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទ)

[២៦៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគជាម្ចាស់ ទ្រង់គង់នៅក្នុងអាមាមវេទ្យាន⁴⁷ ជាគោលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យ នោះឯង មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនាំគ្នាចុះអំពីភិក្ខុវិជ្ជកូដ បានឃើញពពែល្បោលកំពុងរួមសន្ថវៈនឹងពពែញី លុះឃើញហើយ ទើបនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា អើអារុសោ ពួកយើងនឹងសន្មតពពែល្បោលនេះឲ្យជាឈ្មោះទព្វមល្លបុត្ត (បុត្តមល្លក្សត្រ) សន្មតពពែញីនេះឲ្យជា ឈ្មោះនាងមេត្តិយភិក្ខុនី យើងនឹងនាំគ្នាហៅយ៉ាងនេះ ម្ចាស់អារុសោ កាលអំពីដើម យើងបានចោទទព្វមល្លបុត្តដោយពាក្យថា យើងបានឮ ប៉ុន្តែ ឥឡូវនេះ ទព្វមល្លបុត្តសេពមេចុនធម្មនឹងនាងមេត្តិយភិក្ខុនី យើងបានឃើញដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ក៏បានតាំងសន្មតពពែល្បោល នោះជាឈ្មោះទព្វមល្លបុត្ត សន្មតពពែញីនោះជាឈ្មោះនាងមេត្តិយភិក្ខុនី។ ភិក្ខុទាំងនោះទៅនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ កាលពីដើមយើងបានចោទទព្វមល្លបុត្តដោយបានឮ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ទព្វមល្លបុត្តសេពមេចុនធម្មនឹងនាងមេត្តិយភិក្ខុនី យើងបានឃើញដោយខ្លួន ឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឆ្លើយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ លោកកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង ឯទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុមុខជានឹងមិនធ្វើដូចលោកថាទេ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះដំណើរនេះ រឿងនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា នៃទព្វៈ អ្នករលឹកឃើញឬទេ ពួកភិក្ខុទាំងនេះពោលយ៉ាងណា អ្នកបានធ្វើ យ៉ាងនោះឬទេ។ ទព្វមល្លបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (រឿងអ្វីៗ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់សួរពាក្យនេះនឹងទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ជាគំរប់បីដងផងថា នៃទព្វៈ អ្នករលឹកបានឬទេ ពួក ភិក្ខុទាំងនេះពោលយ៉ាងណា អ្នកបានធ្វើយ៉ាងនោះឬ។ ទព្វមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយពិតហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ត្រាស់ថា នៃទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមិនពោលបណ្តោះបណ្តើរយ៉ាងនេះទេ បើ (អំពីអ្វី) ដែលអ្នក បានធ្វើហើយ អ្នកចូរឆ្លើយថាខ្ញុំបានធ្វើហើយ បើអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរឆ្លើយថាខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ។ ទព្វមល្លបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ ព្រះអង្គតាំងពីដួងកើតមកវេលាណា មិនដែលសេពមេចុនធម្មទេ សូម្បីតែយល់សប្តិ ក៏មិនដែលឃើញទេ បាច់និយាយថ្វីដល់ការភ្ញាក់រលឹក។ គ្រា នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកតាំងឡាយចូរជំរះសួរភិក្ខុពួកនេះមើល។ លុះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ទ្រង់ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចូលទៅកាន់ព្រះវិហារ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានជំរះសួរមេត្តិយភិក្ខុ និង ភុម្មជកភិក្ខុ។ ភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយជំរះសួរ ទើបប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (តាមពិតត្រង់)។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា នែ អារុសោ អ្នកទាំងពីរកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយ អាបត្តិបាណជិកឬ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុសោ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល និន្ទាថា មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុមិនសម្បីបើនឹងកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាបត្តិបាណជិកសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នករាល់គ្នាកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទព្វមល្លបុត្ត ដោយអាបត្តិបាណជិក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នករាល់គ្នាមិនសម្បីបើនឹងកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមកជា គ្រឿងអាង ហើយចោទទព្វមល្លបុត្ត ដោយអាបត្តិបាណជិកសោះ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកបានធ្វើមកនេះ មិននាំឲ្យកើតជ្រះថ្លា ដល់ជន ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ មានទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោធ មានចិត្តមិនរីករាយ បានកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទភិក្ខុ ដោយអាបត្តិបាណជិក ដោយបំណងថា ធ្វើមេចហ្ន៎ អញ្ជើញភិក្ខុនោះ ឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ (សាសនា) នេះបាន លុះសម័យខាងក្រោយតពីនោះមក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មានគេសាកសួរក្តី មិនមានគេសាកសួរក្តី តែអធិករណ៍នោះជាចំណែកដទៃទេ ភិក្ខុកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាង ហើយភិក្ខុប្តេជ្ញា ទោស ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[២៦៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបាណជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ គឺ ភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា មាន ទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោធ គឺមានចិត្តក្រោធខឹង មានចិត្តមិនជារបស់ខ្លួន មិនត្រេកអរ មានចិត្តគុម្ភគួន ចង្អៀតចង្អល់។ ពាក្យថា មាន ចិត្តមិនរីករាយ គឺមានចិត្តអាក់អន់ ព្រោះក្រោធខឹងនោះផង ព្រោះទោសនោះផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តីមិនត្រេកអរ នោះផង។

[២៦៦] ពាក្យថា របស់អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ គឺចំណែកដទៃនៃអាបត្តិ ឬចំណែកដទៃនៃអធិករណ៍។

[២៦៧] (សួរថា) អធិករណ៍⁴⁸ ដែលមានចំណែកផ្សេងពីអធិករណ៍នោះដូចម្តេច។ (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិករណ៍⁴⁹ មានចំណែកផ្សេងអំពី អនុវាទាធិករណ៍⁵⁰ អាបត្តាធិករណ៍⁵¹ និងកិច្ចាធិករណ៍⁵² អនុវាទាធិករណ៍ ចាត់ដោយឡែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និង វិវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ ចាត់ដោយឡែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ ចាត់ដោយឡែកផ្សេងអំពី វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍។ អធិករណ៍យ៉ាងនេះ ហៅថា មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអធិករណ៍។

[២៦៨] (សួរថា) អធិករណ៍ដែលមានចំណែកដូចគ្នានឹងអធិករណ៍នោះដូចម្តេច។ (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹង វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន មាន ចំណែកផ្សេងអំពីគ្នាក៏មាន។ (សួរថា) អាបត្តាធិករណ៍មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអាបត្តាធិករណ៍នោះដូចម្តេច។ (ប្រាប់ថា) មេចុនធម្ម⁵³ បារាជិកាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអទិន្នាទាន⁵⁴ បារាជិកាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហ⁵⁵ បារាជិកាបត្តិ និងឧត្តរិមនុស្សធម្ម⁵⁶ បារាជិកាបត្តិ អទិន្នា ទានបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីមនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ និងមេចុនធម្មបារាជិកាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហ បារាជិកាបត្តិ មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ មេចុនធម្មបារាជិកាបត្តិ និងអទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្ម បារាជិកាបត្តិ មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីមេចុនធម្មបារាជិកាបត្តិ អទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ និងមនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ។ អាបត្តាធិករណ៍យ៉ាងនេះ (ហៅថា) មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអាបត្តាធិករណ៍។ (សួរថា) អាបត្តាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍នោះដូចម្តេច។ (ប្រាប់ថា) មេចុនធម្មបារាជិកាបត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹងមេចុនធម្មបារាជិកាបត្តិ អទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអទិន្នាទាន បារាជិកាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងមនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកជាមួយ គ្នានឹងឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ។ អាបត្តាធិករណ៍យ៉ាងនេះ (ហៅថា) មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍។ កិច្ចាធិករណ៍ ក៏មាន ចំណែកជាមួយគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ដែរ។ អធិករណ៍យ៉ាងនេះ (ហៅថា) មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអធិករណ៍។

[២៦៩] ត្រង់ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាង ដែលហៅថាគ្រឿងអាងនោះ បានដល់គ្រឿងអាង១០យ៉ាង គឺគ្រឿងអាង ជាតិ១ នាម១ គោត្រ១ ភេទ១ អាបត្តិ១ បាត្រ១ ចីវរ១ ឧបជ្ឈាយ១ អាចារ្យ១ សេនាសនៈ១។

[២៧០] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺជាតិនោះ បានដល់ភិក្ខុអ្នកចោទឃើញភិក្ខុជាត្រត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទភិក្ខុជាត្រនោះ ក្នុងខណៈនោះ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃជាជាតិក្សត្រដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញលោកជាត្រត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ លោក មិនមែនជាសមណៈ លោកមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គលសក្យរាជ ឧបោសថកម្មក្តី បរាវណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី មិនមានជាមួយនឹងអ្នកទេដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា។ ភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញភិក្ខុជាតិជាព្រាហ្មណ៍។ បើ ឃើញភិក្ខុជាវេស្ស (អ្នកជំនួញ)។ បើ ឃើញ ភិក្ខុជាសុទ្ធ (អ្នកធ្វើការគុណ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែអ្នកចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃជាជាតិសុទ្ធដែរ ទើប (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបាន ឃើញអ្នកជាតិជាសុទ្ធ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គលសក្យរាជទេ។ បើ ដូច្នោះ ភិក្ខុ អ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា។

[២៧១] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺនាមនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទឃើញភិក្ខុឈ្មោះពុទ្ធវិទា។ បើ ឃើញភិក្ខុឈ្មោះធម្មវិទា។ បើ ឃើញភិក្ខុឈ្មោះ សង្ឃវិទា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃឈ្មោះសង្ឃវិទាដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំឃើញអ្នក ឈ្មោះសង្ឃវិទាត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុគ្គលទេ។ បើ ដូច្នោះ ភិក្ខុ អ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា។

[២៧២] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺគោត្រនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទឃើញភិក្ខុដែលមានគោត្រជាគោតម។ បើ ឃើញភិក្ខុមានគោត្រជា មោគ្គល្លាន។ បើ ឃើញភិក្ខុមានគោត្រជាក្រាយន។ បើ ឃើញភិក្ខុមានគោត្រជាវាសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះបានឃើញ ភិក្ខុដទៃមានគោត្រជាវាសិដ្ឋដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកមានគោត្រជាវាសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជា សមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុគ្គលទេ។ បើ ដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា។

[២៧៣] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺភេទនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទឃើញភិក្ខុមានរាងខ្ពស់។ បើ ឃើញភិក្ខុមានរាងទាប។ បើ ឃើញភិក្ខុមាន សម្បុរខ្លៅ។ បើ ឃើញភិក្ខុមានសម្បុរស ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃមានសម្បុរសដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំ បានឃើញអ្នកមានសម្បុរស ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុគ្គលទេ។ បើ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា។

[២៧៤] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញភិក្ខុត្រូវអាបត្តិស្រាល បើភិក្ខុអ្នកចោទ ៗភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិ បារាជិកថា ខ្ញុំបានឃើញលោកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុគ្គលទេ។ បើ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា។

[២៧៥] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺបាត្រនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញភិក្ខុប្រើបាត្រទងដែង។ បើ ឃើញភិក្ខុប្រើបាត្រដី។ បើ ឃើញភិក្ខុប្រើ បាត្រសម្ពត់សាដក។⁵⁷ បើ ឃើញភិក្ខុប្រើបាត្រដី⁵⁸ ដែលមានសម្បុរលើប ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃប្រើ បាត្រដីដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំឃើញអ្នកឯងប្រើបាត្រដី ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅ ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុគ្គលទេ។ បើ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា។

[២៧៦] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺចីវរនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញភិក្ខុប្រើចីវរបង្អួកល។ បើ ឃើញភិក្ខុប្រើចីវរបស់គហបតី ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃប្រើចីវរបស់គហបតីដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងប្រើចីវរបស់គហបតី ត្រូវ

អាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត។ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗ
វាទា។

[២៧៧] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺព្រះឧបជ្ឈាយនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទបាន ឃើញភិក្ខុសន្ធិវិហារិករបស់ឧបជ្ឈាយនោះមានឈ្មោះយ៉ាងនេះ ត្រូវ
អាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃជាសន្ធិវិហារិករបស់ព្រះឧបជ្ឈាយនោះមានឈ្មោះយ៉ាងហ្នឹងដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបាន
ឃើញអ្នកឯងជាសន្ធិវិហារិករបស់ឧបជ្ឈាយនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជា
សក្យបុត្ត។ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។

[២៧៨] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺអាចារ្យនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញអន្តោសិករបស់អាចារ្យឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ)
លុះឃើញភិក្ខុដទៃជាអន្តោសិករបស់អាចារ្យឈ្មោះហ្នឹងដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងជាអន្តោសិករបស់អាចារ្យឈ្មោះនេះ
ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត។ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗ
វាទា។

[២៧៩] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺសេនាសនៈនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែ
មិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃជាអ្នកនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុឈ្មោះហ្នឹងដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងនៅក្នុងសេនាសនៈ
របស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី
បរវរណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី មិនមានជាមួយនឹងអ្នកឯងទេ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។

[២៨០] ពាក្យថា ដោយអាបត្តិបារាជិក គឺបានដល់អាបត្តិបារាជិកទាំង៤ អាបត្តិបារាជិកណាមួយ។ ពាក្យថា ចោទ គឺចោទឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃ
ចោទក្តី។ ពាក្យថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អញគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌នេះ គឺថាអញគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យឃ្លាតចាកភារៈជាភិក្ខុ ឲ្យ
ឃ្លាតចាកសមណធម៌ ឲ្យឃ្លាតចាកសីលក្ខន្ធិ ឲ្យឃ្លាតចាកគុណគឺធម៌ជាគ្រឿងដុតកិលេស។

[២៨១] ពាក្យថា លុះសម័យខាងក្រោយ តម្កីនោះមក គឺភិក្ខុចោទគេក្នុងខណៈណា ខណៈនោះ ពេលនោះ ស្របក់នោះកន្លងទៅហើយ។
ពាក្យថា មានគេសាកសួរ គឺថាភិក្ខុចោទគេដោយវត្ថុណា គេសាកសួរចំពោះវត្ថុនោះ។ ពាក្យថា មិនមានគេសាកសួរ គឺមិនមានអ្នកណាមួយ
និយាយឡើយ។

[២៨២] ដែលហៅថា អធិករណ៍ បានដល់អធិករណៈ៤ គឺ វិវាទាធិករណៈ១ អនុវាទាធិករណៈ១ អាបត្តាធិករណៈ១ កិច្ចាធិករណៈ១។

[២៨៣] ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាង គឺបណ្តាគ្រឿងអាងទាំង១០យ៉ាងនោះ ភិក្ខុកាន់យកគ្រឿងអាងណាមួយ។

[២៨៤] ពាក្យថា ភិក្ខុប្តេជ្ញាទោស គឺ(ភិក្ខុប្តេជ្ញាថា) ខ្ញុំនិយាយពាក្យទេសោះ ខ្ញុំនិយាយពាក្យកុហកសោះ ខ្ញុំនិយាយពាក្យមិនពិត ខ្ញុំនិយាយ
ដោយមិនដឹង។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពីស្តារក្នុងសង្ឃាទិសេសសីក្ខាបទទី១១១១ហើយ។

[២៨៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ថាជាអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសមែន តែបើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកវិញថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យ
បុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី បរវរណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ
ទាំងលេស⁵⁹⁾ សោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ
និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ថាជាអាបត្តិចុល្ល័យវិញ តែបើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជា
សមណៈ។ បើ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិបា
ចិគ្គិយវិញ តែបើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ។ បើ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃ
អាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទ
ក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយវិញ។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជា
អាបត្តិទុក្ខដវិញ។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតវិញ តែបើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា
អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ។ បើ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់
ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។

[២៨៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិបាចិគ្គិយវិញ។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយវិញ។ បើ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិទុក្ខដវិញ។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតវិញ។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុង
អាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសវិញ បើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ។ បើ សូម្បីអធិករណៈ
យ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ និងលេសសោត ភិក្ខុអ្នកចោទក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយ។ បើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ បើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិត ភិក្ខុអ្នកចោទ ក៏បានឃើញ
និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតថាជាអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិត។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បើ មាន
សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតថាជាអាបត្តិចុល្ល័យ។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតថាជាអាបត្តិបាចិគ្គិយ។ បើ មានសេចក្តីយល់
ក្នុងអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ បើ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខញ្ចាសិតថាជាអាបត្តិទុក្ខដទៅវិញ បើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយ

អាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ។ បេ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។

បណ្ឌិតគប្បីធ្វើអធិករណៈនោះៗ ឲ្យមានមូលមួយៗ ហើយចងជាចក្ក (ដូចគ្នា)។

[២៨៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ។ បេ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃ អាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទ ក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិចុល្ល័យទៅវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជា អាបត្តិបាចិត្តិយវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិ សង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិទុក្កដទៅវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិទុក្កសិតទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ។ បេ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។

[២៨៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិចុល្ល័យ។ បេ។ មានសេចក្តី យល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិបាចិត្តិយទៅវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយទៅវិញ។ បេ។ មាន សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិទុក្កដទៅវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិទុក្កសិតទៅវិញ។ បេ។ មាន សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិចុល្ល័យថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជា សមណៈ។ បេ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ អ្នកចោទក៏បានឃើញ។ បេ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ បេ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ បេ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កសិត ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្កសិតថាជាអាបត្តិទុក្កសិតដែរ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុង អាបត្តិទុក្កសិតថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទៅវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្កសិតថាជាអាបត្តិចុល្ល័យទៅវិញ។ បេ។ មានសេចក្តី យល់ក្នុងអាបត្តិទុក្កសិតថាជាអាបត្តិបាចិត្តិយទៅវិញ។ បេ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្កសិតថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយទៅវិញ។ បេ។ មាន សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្កសិតថាជាអាបត្តិទុក្កដទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី បរវរណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោត ភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាទា។

[២៨៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកចោទមានសេចក្តីសំគាល់ពិត ហើយចោទឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃចោទ ដល់ភិក្ខុខូចស្មារតី ដល់ភិក្ខុអាទិកម្មិក។

សង្ឃាទិសេស ទី៩ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី១០

CS vin.vbu.sg.10 | ភាគ ទី២

(១០. សង្ឃភេទសិក្ខាបទ)

[២៩០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ជោគ ប្រថាប់នៅក្នុងអាមាមវន្តរន ជាទីដែលស្តេចប្រទានចំណីដល់សត្វកង្កែប ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រា នោះ ភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត បានចូលទៅរកភិក្ខុឈ្មោះកោកាលិក ភិក្ខុឈ្មោះកងមោរកតិស្សក ភិក្ខុឈ្មោះខណ្ឌទេវវបុត្ត និងភិក្ខុឈ្មោះសមុទ្ធនុត្ត ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឈ្មោះកោកាលិក ភិក្ខុឈ្មោះកងមោរកតិស្សក ភិក្ខុឈ្មោះខណ្ឌទេវវបុត្ត និងភិក្ខុឈ្មោះសមុទ្ធនុត្តថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរមក ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹងទំលាយចក្រ⁶⁰ របស់ព្រះសមណគោតម។ កាលទេវទត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើប ភិក្ខុឈ្មោះកោកាលិកនិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា អារុសោ ព្រះសមណគោតមមានវិនិច្ឆ័យ មានអានុភាពធំ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹងទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដូចម្តេចបាន។ ទេវទត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរមក ពួកយើងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះ សមណគោតម ទូលសូមវត្ថុប្រកាសថា បពិត្រព្រះសមុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សរសើរគុណនៃបុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ផុតងងឹត ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសមុទ្ធ ជាម្ចាស់ វត្ថុប្រកាសនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីដុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីផុតងងឹត ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនចំរើន កិលេសវដ្ត ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសមុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណាចុះ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅតែក្នុងព្រៃជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ កាន់បិណ្ឌបាតជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណា ត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់សម្លាប់បង្កកូលជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយគហបតី ចិវរ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅទៀបគល់ឈើជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាទៅនៅក្នុងទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមកុំ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស បើយើងសូមយ៉ាងនេះ ព្រះសមណគោតមមុខជា នឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យទេ ហើយពួកយើងឯងនឹងពន្យល់ជន (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយវត្ថុប្រកាសទាំងនេះ។ ទើបកោកាលិកភិក្ខុពោលថា ម្ចាស់ អារុសោ ពួកយើងអាចនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ និងទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដោយវត្ថុប្រកាសនេះបាន ព្រោះមនុស្សទាំងឡាយដែល ជ្រះថ្លាក្នុងវត្ថុសៅហ្មង (មានច្រើន) អារុសោ។

[២៩១] គ្រានោះ ទេវទត្តភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្ធចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះ ទេវទត្តភិក្ខុអង្គុយស្រួលបួលហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះអង្គដ៏ទ្រង់ជោគ ទ្រង់សរសើរ គុណរបស់បុគ្គលប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ផុតឆ្ក មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយ បរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ រត្ត៥ប្រការទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច សន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត កំចាត់ធម៌គ្រឿង សៅហ្មង ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទានទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណាចុះ សូមឲ្យភិក្ខុ ទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលមកកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់បិណ្ឌបាតជារត្តអស់មួយ ជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សម្ពត់បង្សកូលជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរ ដោយគុណបតីចីវរ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅទៀបគល់ឈើអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលជ្រកទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស។ ព្រះសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត ភិក្ខុណាចង់នៅព្រៃ ភិក្ខុនោះចូរនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់នៅស្រុក ភិក្ខុនោះចូរនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជារត្ត ភិក្ខុនោះចូរប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណា ត្រូវការដោយកិច្ចនិមន្ត ភិក្ខុនោះចូរត្រេកអរចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រើប្រាស់សម្ពត់បង្សកូល ភិក្ខុនោះចូរប្រើប្រាស់ចុះ ភិក្ខុណាចង់បានគុណបតីចីវរ ភិក្ខុ នោះចូរត្រេកអរនូវចីវរនោះចុះ នៃទេវទត្ត តថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈទៀបគល់ឈើអស់កាល៨ខែ អនុញ្ញាតត្រីសាច់ ដែលបរិសុទ្ធដោយទី បំផុតពាក្យប្រការ គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរង្វៀស (ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់បាន)។

[២៩២] លំដាប់នោះ ទេវទត្តភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្ធត្រេកអររីករាយថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនព្រមអនុញ្ញាតរត្ត៥ប្រការនេះទេ ហើយក៏ក្រោក ចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើបទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ទើបទេវទត្តភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្ធចូលទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ញ៉ាំងជនឲ្យយល់ ដោយរត្ត៥ប្រការ ហើយពោលថា អារុសោទាំងឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ហើយទូលសូមរត្ត៥ប្រការថា បពិត្រព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានប្រក្រតីសរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច សន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត កំចាត់ធម៌គ្រឿងសៅហ្មង មាន សេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ រត្ត៥ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសេចក្តីសន្តោស ដើម្បីសេចក្តីប្រតិបត្តិដ៏ផ្លូវផង ដើម្បីកំចាត់កិលេសធម៌ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនចំរើនកិលេសវដ្ត ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណា ចូលមកកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាច់បិណ្ឌបាតជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះត្រូវ ទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សម្ពត់បង្សកូលជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគុណបតីចីវរ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុ ទាំងឡាយនៅក្បែរគល់ឈើជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលជ្រកទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកុំឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់ មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស ព្រះសមណគោតមមិនទ្រង់អនុញ្ញាតរត្ត៥ប្រការនេះទេ តែពួកយើងទាំងនោះនាំគ្នា សមាទានរត្ត៥នេះវិញ។

[២៩៣] បណ្តាមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សទាំងឡាយណាជាអ្នកឥតសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា មានប្រាជ្ញាថោកថយ ទើបមនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាង នេះថា ពួកសមណៈទាំងនេះឯងជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ជាអ្នកកំចាត់កិលេសធម៌ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តក្នុងធម៌ដ៏ផ្លូវផង ចំណែកព្រះសមណ គោតម ជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អោកដោយបច្ច័យ មានចីវរបច្ច័យជាដើម តែងត្រិះរិះដោយបច្ច័យ មានចីវរបច្ច័យជាដើមដ៏ច្រើន។ ពួកមនុស្សណា ជាអ្នក មានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ទេវទត្តភិក្ខុមិនគួរសោះនឹងខំប្រឹងទំលាយ សង្ឃ ទំលាយចក្ររបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់។ ពួកភិក្ខុបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយឯណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ទេវទត្តភិក្ខុមិនសម្បីបើខ្លះខ្លះ ដើម្បី ទំលាយសង្ឃ ដើម្បីទំលាយចក្រសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះ ដ៏ទ្រង់ជោគ ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ទេវទត្តភិក្ខុក្នុងពេលនោះ។ បេ។ នៃទេវទត្ត គេថាអ្នកឯងព្យាយាមទំលាយសង្ឃ ទំលាយចក្រ ពិតមែនឬ។ ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគតិះដៀលថា នៃមោឃបុរស មិន សមគួរសោះ។ បេ។ មោឃបុរស ហេតុម្តេចហ្ន៎ បានជាអ្នកឯងខំព្យាយាមទំលាយសង្ឃ ទំលាយចក្រ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិន នាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយព្យាយាមដើម្បីទំលាយសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្ទងឡើងនូវអធិករណៈ ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា ហើយតាំងនៅ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោល (ហាម) ភិក្ខុនោះដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដែលព្រមព្រៀងគ្នាឡើយ ឬប្រកាន់ផ្ទងឡើងនូវអធិករណៈ ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាហើយតាំងនៅ សូមលោកម្ចាស់ព្រម ព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះថា ព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនរិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជា សុខសប្បាយ។ ភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោល (ហាម) យ៉ាងនេះហើយ នៅប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនោះ ត្រូវ ភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ពោលប្រដៅហាមប្រាម) ជាកំណត់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់សង្ឃភេទកម្មនោះ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាកំណត់បីដងហើយ ភិក្ខុនោះបានលះបង់សង្ឃភេទកម្មនោះ ចេញ ការលះបង់បាននេះជាការប្រពៃ បើភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[២៩៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងបារាជិកកណ្តុសិក្ខាបទទី១រួចហើយ។ សង្ឃដែលមានសំវាសស្មើគ្នា ស្ថិតនៅក្នុង សីមាជាមួយគ្នា ហៅថាព្រមព្រៀងគ្នា។ ពាក្យថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែក គឺភិក្ខុស្វែងរកបក្សពួក ចងជាគណៈដោយចិត្តបំណងថា ធ្វើម្តេចឲ្យភិក្ខុពួក នេះនៅផ្សេងៗគ្នា បែកគ្នាជាពួកជាកង។ ពាក្យថា អធិករណៈ ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា គឺបានដល់រឿងដែលជាហេតុធ្វើឲ្យបែកគ្នាមាន១៨⁽⁶¹⁾) ប្រការ។ ពាក្យថា ប្រកាន់ គឺកាន់យក។ ពាក្យថា ផ្ទងឡើង គឺសំដែង។ ពាក្យថា តាំងនៅ គឺមិនលះបង់។

[២៩៥] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនោះឯង។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត (ក្រៅពីភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះ)។ ភិក្ខុណាបានឃើញ ឬបានឮ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះថា លោកម្ចាស់ កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្ទៀងផ្ទាត់នូវអធិករណ៍ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនរីរាងគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អណាស់ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮហើយ មិនពោល(ហាម) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយចាប់ទាញមកកាន់កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយពោល (ហាម)ថា លោកម្ចាស់ កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្ទៀងផ្ទាត់នូវអធិករណ៍ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាឡើយ សូមឲ្យលោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនរីរាងគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោល (ហាម) ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩៦] ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលផ្លៀងផ្លាស់ អង្គអាច គប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ។ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ។ នេះជាញត្តិ (វាចាប្រកាសដល់សង្ឃ)។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមឲ្យលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ចេញ។ ការសូត្រប្រាប់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវពោលឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ព្រះសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ។ សមនុភាសនកម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវពាក្យនេះដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[២៩៧] (កាលសង្ឃ)សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កាលបើភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី និងអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាជាគំរប់ពីរដងក្តី ក៏តែងរងទោសឯង។ ពាក្យថា អាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១សង្ឃាទិសេសខាងដើមមកហើយ។

[២៩៨] ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ ថាកម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (សង្ឃភេទកម្មនោះ) ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (គឺនៅប្រកាន់) ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ ថាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ មិនលះបង់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ថាកម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ ថាកម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩៩] អាបត្តិ មិនមានដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រប្រកាសហាម ដល់ភិក្ខុដែលបានលះបង់ (សង្ឃភេទកម្ម) ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាអាទិកម្មិក។

សង្ឃាទិសេស ទី១០ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី១១

CS vin.vbu.sg.11 | ភាគ ទី២

(១១. ភេទានុវត្តកសិក្ខាបទ)

[៣០០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានឥស្សរិយយស ទ្រង់ប្រថាប់ក្នុងវត្តវន្តវន្ត ជាទីដែលស្តេចប្រទានចំណីដល់សត្វកង្កែប ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ទេវទត្តភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បីបំបែកចក្រ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ទេវទត្តជាអ្នកពោលខុសធម៌ ទេវទត្តជាអ្នកពោលខុសវិន័យ ទេវទត្តមិនគួរឃើញព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បីបំបែកចក្រ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបកោកាលិកភិក្ខុ កងមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវីបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្រត្តភិក្ខុ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង ទេវទត្តពោលត្រូវតាមធម៌ ទេវទត្តពោលត្រូវតាមវិន័យ ម្យ៉ាងទៀត ទេវទត្តកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត និងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ហើយទើបពោល លោកដឹង (សេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង) ទើបពោល អំពើដែលលោកបានធ្វើមកនេះ ក៏សមគួរដល់យើងទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ហេតុម្តេចហ្ន៎ បានជាភិក្ខុទាំងឡាយប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក។ ខណៈនោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយក្នុងខណៈនោះថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកថា មានពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្តភិក្ខុ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ ពួក ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានឥស្សរិយយស ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលមោឃបុរសទាំងនោះបានធ្វើ មិនសមគួរទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុម្តេច ក៏ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ ប្រព្រឹត្ត តាមទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក នៃភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិន ទានជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុទាំងឡាយមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះឯង និងជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ហើយពួកភិក្ខុទាំងនោះពោលហាម ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែលជាភិក្ខុបរិសុទ្ធ) យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោក ទាំងឡាយកុំពោលពាក្យបន្តិចបន្តួចនឹងភិក្ខុនេះ ព្រោះភិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាម វិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនេះកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត និងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ទើបពោល លោកដឹងសេចក្តី ពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង ទើបពោល អំពើនេះក៏គាប់ចិត្ត ដល់យើងទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតែភិក្ខុ ទាំងឡាយ (ដែលបរិសុទ្ធ) ពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង ព្រោះភិក្ខុនេះ មិនមែន ជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំគាប់ចិត្តនឹង សង្ឃភេទឡើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិន វិវាទគ្នា មានខន្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅសប្បាយ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលហាមយ៉ាងនេះ ក៏នៅ ប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈគំរប់បីដង ដើម្បីលះបង់ នូវកម្មនោះ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្មដល់គំរប់បីដងហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះលះបង់នូវរឿងនោះ ចេញ ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អណាស់ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៣០១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនោះឯង គឺភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ពួកភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត តាម គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃយល់ឃើញ ត្រូវចិត្ត គាប់ចិត្តកម្មណា ភិក្ខុទាំងនោះក៏យល់តាម ត្រូវចិត្តតាម គាប់ចិត្តតាមនូវកម្មនោះដែរ។ ពាក្យថា ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក គឺតាំងនៅក្នុងសេចក្តីសរសើរនូវភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះផង ក្នុងពួកនៃភិក្ខុនោះផង។ ពាក្យថា មួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បី រូបក្តី គឺភិក្ខុមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី ភិក្ខុទាំងនោះពោលនឹងភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលពាក្យបន្តិចបន្តួច នឹងភិក្ខុនេះ ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនេះកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត និង សេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល លោកដឹង (សេចក្តីពេញចិត្តជាដើម) របស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល អំពើដែលលោកធ្វើនេះ ក៏សមគួរដល់ពួកយើង។

[៣០២] ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងនោះ គឺពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមអម្បាលនោះឯង។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុឯទៀត (ក្រៅពីសង្ឃភេទក ភិក្ខុនោះ)។ ពួកភិក្ខុដែលបានឃើញ បានឮ គប្បីពោលថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវ តាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំគាប់ចិត្តនឹងសង្ឃភេទឡើយ សូមលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានខន្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោលជាគំរប់បីដងផង។ បើពួកភិក្ខុទាំងនោះ លះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជា ការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកភិក្ខុឯទៀតឮហើយ មិនពោលហាមប្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនាំគ្នាចាប់ទាញ ភិក្ខុទាំងនោះមកកាន់កណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយពោលហាមថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោល ត្រូវតាមធម៌ទេ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យទេ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំគាប់ចិត្តនឹងសង្ឃភេទឡើយ សូមលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវាសនាស្រេចគ្នា មានខន្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខ សប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីពោលហាមជាគំរប់ពីរដងផង ជាគំរប់បីដងផង។ បើលោកទាំងនោះ លះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់បាននេះ ជា ការឥតទោស បើលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣០៣] ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមពួកភិក្ខុទាំងនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯភិក្ខុទាំងនោះ គឺភិក្ខុសង្ឃគប្បី សូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្លាស់ប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងផ្ទាត់សង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមបំបែកសង្ឃ ហើយជាអ្នកពោលប្រកាន់ ពួក។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនលះបង់វត្ថុនោះទេ។ បើសមនុភាសនកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមពួក ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះលែងនូវរឿងនោះចេញ។ វាចានេះសម្រាប់ព្រៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះ សង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ហើយជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនលះបង់នូវរឿងនោះទេ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ នេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ សមគួរ ដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង។ ខ្ញុំពោល សេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុមាន ឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនលះបង់នូវរឿងនោះទេ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ។ ការ សូត្រសមនុភាសនកម្មហាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់ អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង។ ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង គឺព្រះសង្ឃ

បានសូត្រសមនុភាសនកម្មរួចហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ។ (សមនុភាសនកម្មនោះ) សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៣០៤] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុទាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង (ភិក្ខុទាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុទាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដ ដែល ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី និងអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលភិក្ខុទាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ ទៅឯង។ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមប្រាមភិក្ខុពីរ (ឬ) បីអង្គក្នុងទីជាមួយគ្នាបាន បើភិក្ខុច្រើនជាងចំនួននោះឡើងទៅ សង្ឃមិនគប្បី សូត្រទេ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសិក្ខាបទទី១ខាងដើមរួចហើយ។

[៣០៥] ភិក្ខុទាំងឡាយ (ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុបំបែកសង្ឃ) មានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ថា កម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែ មិនលះបង់ចោល (គឺនៅប្រព្រឹត្តដដែល) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មដែលត្រូវតាមធម៌ តែមិន លះបង់ចោល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលត្រូវតាមធម៌ថា កម្មមិនត្រូវតាមធម៌វិញ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌ ថាកម្មត្រូវតាមធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌ ថាកម្មមិនត្រូវតាម ធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣០៦] អាបត្តិ មិនមានដល់ពួកភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រសមនុភាសនកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុដែលបានលះបង់ ដល់ពួកភិក្ខុឆ្គួត ដល់ពួកភិក្ខុ មានចិត្តរវើរវាយ ដល់ពួកភិក្ខុមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ដល់ពួកភិក្ខុជាអាទិកម្មិក។

សង្ឃាទិសេស ទី១១ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី១២

CS vin.vbu.sg.12 | ភាគ ទី២

(១២. ទុព្ពចសិក្ខាបទ)

[៣០៧] សម័យនោះឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអ្នកមានឥស្សរិយយស ទ្រង់ប្រថាប់នៅឃោសិតាមាម ក្បែរក្រុងកោសម្ពី។ សម័យនោះឯង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មាន អាយុប្រព្រឹត្តអនាថារ (មានយាទមិនសមគួរផ្សេងៗ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលប្រដៅយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោឆន្ទ លោកកុំធ្វើអំពើមានសភាពយ៉ាង នេះ អំពើនេះមិនសមគួរទេ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះឆ្លើយទៅវិញថា អាវុសោ លោកទាំងឡាយសំគាល់ថាលោកត្រូវពោលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេតើ ទើបត្រូវ ប្រដៅលោកទាំងឡាយ (ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង ព្រះធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យបុត្តរបស់យើង បានត្រាស់ដឹងនូវព្រះធម៌ដូចខ្យល់ព្យុះ ធំបក់បោក ប្រមូលយកស្មៅ កំណាត់ឈើ ស្លឹកឈើ និងសំណាត់មកមូលជាមួយគ្នា ឬថាដូចជា ទឹកស្ទឹងដែលហូរចុះចាកភ្នំ តែងប្រមូលគ្នាចយក នូវចកធំសារាយ និងចកបាយទាមកមូលជាមួយគ្នាបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ លោកទាំងឡាយមានឈ្មោះផ្សេងៗ មានគោត្រផ្សេងៗ មាន ជាតិផ្សេងៗ ចេញចាកត្រកូលផ្សេងៗហើយបួស គឺគេប្រមូលមកឲ្យមូលត្រកូលគ្នា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង នៃអាវុសោទាំងឡាយ លោក ទាំងឡាយនៅសំគាល់ថាលោកត្រូវពោលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេតើ ទើបត្រូវប្រដៅលោកទាំងឡាយ (ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង ព្រះធម៌របស់ យើង ព្រះអយ្យបុត្តរបស់យើងបានត្រាស់ដឹងនូវព្រះធម៌។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មាន សេចក្តីរំខាន ប្រាថ្នាការសិក្សា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលប្រដៅ ដោយធម៌ ឬដោយសិក្ខាបទដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តទុក មិនសម្បីបើនឹងធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅមិនបាន។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តី នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឆន្ទភិក្ខុដ៏មាន អាយុក្នុងពេលនោះថា ឆន្ទ ឮថា អ្នកឯង កាលពួកភិក្ខុពោលប្រដៅដោយធម៌ ត្រឡប់ធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅមិនបានវិញ មែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធអ្នកមានឥស្សរិយយស ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោយបុរស មិនទំនងសោះ។ បើ មិនគួរ ធ្វើសោះ នែមោយបុរស ហេតុម្តេចបានជាអ្នកឯង កាលពួកភិក្ខុពោលប្រដៅដោយធម៌ (ត្រឡប់) ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅមិនបានទៅវិញ នែមោយបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅក្រ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលប្រដៅ (ខ្លួន) ដោយធម៌ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលរាប់ចូលក្នុង ឧទ្ទេស (បាតិមោក្ខ) ធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅមិនបាន ដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំនិយាយពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងខ្ញុំឡើយ ចំណែកខ្ញុំក៏នឹងមិនពោលពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ដែរ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចូរលោកលែងនិយាយប្រដៅខ្ញុំទៅ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយពោល (ហាម) យ៉ាង នេះថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅមិនបានឡើយ លោកម្ចាស់ត្រូវតែធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅបានផង ចំណែកលោក ម្ចាស់ ចូរប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយសហធម៌ (ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ) សូម្បីពួកភិក្ខុក៏ពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចំរើនឡើងដោយពាក្យជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា និងដោយញ៉ាំងគ្នា នឹងគ្នាឲ្យចេញចាកអាបត្តិយ៉ាងនេះ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលប្រដៅភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះ (ភិក្ខុនោះ) ក៏នៅប្រកាន់យ៉ាងហ្នឹង ដដែល ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ជាគំរប់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវកម្មនោះ បើភិក្ខុនោះ

កាលពួកភិក្ខុសុត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ហើយលះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការរួចទោស បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៣០៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅបាន គឺជាអ្នកដែលគេស្នើប្រដៅបានដោយក្រ ប្រកបដោយធម៌ជាហេតុធ្វើឲ្យប្រដៅក្រ មិនអត់ធន់ មិនកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយខាងស្តាំ (មិនកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយគោរព)។ ពាក្យថា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែល រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ទេស គឺក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងព្រះបាតិមោក្ខ។ ពាក្យថា ពួកភិក្ខុ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ បទដែលឈ្មោះថា សហធម៌ គឺសិក្ខាបទណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តទុក សិក្ខាបទនេះឈ្មោះថា សហធម៌។ ភិក្ខុនោះគេស្នើប្រដៅដោយសហធម៌នោះ ត្រឡប់ ជាធ្វើខ្លួនមិនឲ្យគេស្នើប្រដៅបាន ដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ កុំនិយាយពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំក៏មិននិយាយពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តីនឹងពួកលោកម្ចាស់ សូមពួកលោកម្ចាស់រៀបចាកការពោលប្រដៅខ្ញុំ។

[៣០៩] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅបានដោយក្រនោះឯង។ ពាក្យថាភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ពួកភិក្ខុដទៃ។ មាន អធិប្បាយថា ពួកភិក្ខុណាឃើញ ពួកភិក្ខុណាបានស្តាប់ (ដំណឹង)ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រូវពោលថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្នើប្រដៅមិនបាន លោកម្ចាស់ត្រូវតែធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្នើប្រដៅបាន សូម្បីលោកម្ចាស់សោត ក៏ចូរពោលប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយសហធម៌ សូម្បីភិក្ខុទាំងឡាយក៏នឹង ពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចំរើនឡើងដោយអាការយ៉ាងនេះ គឺដោយ កិរិយាពោលជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យចេញចាកអាបត្តិ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយពោល (ហាម) ជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានឮហើយមិនពោល (ហាម) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីចាប់ភិក្ខុនោះមកកាន់កណ្តាលប្រជុំសង្ឃ ហើយពោល (ហាម) ថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្នើប្រដៅមិនបាន លោកម្ចាស់ចូរធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្នើប្រដៅបានផង សូម្បីលោកម្ចាស់សោត ក៏ចូរពោលប្រដៅពួក ភិក្ខុដោយសហធម៌ ចំណែកពួកភិក្ខុក៏នឹងពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចំរើន ឡើងដោយអាការយ៉ាងនេះ គឺដោយកិរិយាពោលពាក្យជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយកិរិយាញ៉ាំងគ្នាឲ្យចេញចាកអាបត្តិ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងឡាយពោលហាមជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោលហាមជាគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុលះបង់បាន ការលះបង់យ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣១០] ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសុត្រសមនុភាសនកម្ម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុត្រូវសុត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុដែល ឆ្ងាសអង់អាច គប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃជ្រាបដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុ ទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្នើប្រដៅមិនបានវិញ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់រឿងនោះទេ។ ថាបើកម្មមានកាល សមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះសង្ឃគប្បីសុត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ។ នេះជាញឹក (គឺវាចាប្រកាស ឲ្យសង្ឃដឹង)។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្នើប្រដៅមិនបាន។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់រឿងនោះទេ។ ព្រះសង្ឃសុត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បី ឲ្យលះបង់រឿងនោះ។ ការសុត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូម លោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ នៅធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្នើប្រដៅមិនបាន។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់រឿងនោះទេ។ ព្រះសង្ឃសុត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ។ ការសុត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង។ ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ គឺព្រះសង្ឃបានសុត្រសមនុភាសនកម្មហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ។ សមនុភាសនកម្មនោះ គាប់ចិត្តដល់ព្រះសង្ឃ ហេតុ នោះ ព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៣១១] (កាលសង្ឃ) សុត្រញតិចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (កាលសង្ឃ) សុត្រកម្មវាចាពីរដង (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ (កាល សង្ឃ) សុត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កាលបើភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដដែល ភិក្ខុនោះត្រូវ ក្នុងខណៈចប់ញតិច្ច័យ និងអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង។ ពាក្យថា អាបត្តិ សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមរួចហើយ។

[៣១២] ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុមាន សេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ថា កម្ម មិនប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ថាកម្ម មិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ។

[៣១៣] អាបត្តិ មិនមានដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សុត្រសមនុភាសនកម្ម ដល់ភិក្ខុលះបង់ស្រឡះ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាអាទិកម្មិក។

សង្ឃាទិសេស ទី១២ ចប់។

សង្ឃាទិសេស ទី១៣

(១៣. កុលទូសកសិក្ខាបទ)

[៣១៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានបុណ្យសិរី គង់នៅក្នុងរត្នជេតពន ជាបស្សនីយដ្ឋានសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ជាអ្នកនៅក្នុងអាវាសទៀបកំដៅគិរិជនបទ ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស។ អស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុនោះ ប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាក់កូនឈើធ្លាក់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់រំលេចចង^{៦២}) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោម^{៦៣}) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ។ អស្សជិភិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុនោះ នាំផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ ដើម្បីស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារិនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសិនៃត្រកូលទាំងឡាយ នាំផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាឈើចាក់រំលេចចងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោមទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេនាំទៅខ្លះ។ អស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុនោះឆាន់ (ភោជន) ក្នុងភោជនិមួយជាមួយនឹងស្រីត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារិនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសិនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ផឹក (ទឹក)ក្នុងផ្នូលជាមួយគ្នាខ្លះ អង្គុយលើអាសនៈ ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាល និងដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ី ខុសពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងគ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ច្រៀង ជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀង ជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ច្រៀង ជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡាប្រាំបី^{៦៤}) ខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡាដប់^{៦៥}) ខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងអាកាស^{៦៦}) ខ្លះ លេងផ្លូវរាងដែលខ្លួនគួររាង^{៦៧}) ខ្លះ លេងផ្កាត់គ្រាប់ មានក្រសជាដើមខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ្នឹងខ្លះ លេងដោយរលាស់ទឹកលាក់ឲ្យទាយរូបខ្លះ លេងអង្កញខ្លះ លេងផ្លុំប៊ុស្តិកខ្លះ លេងនង្គ័លតូច ខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ លេងកង្ហារខ្លះ លេងរាល់ដីខ្លះ (បាយឡាបាយឡា) ខ្លះ លេងរថតូចខ្លះ លេងធ្មត់ខ្លះ លេងសរសេរខ្យល់ឲ្យទាយខ្លះ លេង ទាយចិត្ត (ស្តេចចង) ខ្លះ លេងកំប្លែងគ្រាប់គេខ្លះ ហាត់ដំរីខ្លះ ហាត់សេះខ្លះ ហាត់រថខ្លះ ហាត់ធ្មត់ខ្លះ ហាត់ដងមានដងដាវដើមខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខ ដំរីខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខសេះខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខរថខ្លះ ស្ទុះរត់ទៅខ្លះ ស្ទុះរត់មកខ្លះ ស្រែកហោខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ដាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ស័យក្នុង កណ្តាលរោងរាំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែលរាំ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងចូររាំក្នុងទីនេះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាសខ្លួន និងលើថ្ងាសស្រីរបស់ខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗខ្លះ។

[៣១៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបចាំរស្សាក្នុងដែនឈ្មោះកាសិ រួចហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីកាលព្រះដីមានព្រះភាគ ក៏ដើរទៅ ត្រង់កិដាគិរិជនបទ។ ភិក្ខុនោះឯង ក៏ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម មានដំណើរឈានដើរទៅមុខ ឈានថយក្រោយ ក្រឡេកមើលទៅមុខ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់ចូល និងលាចេញ គួរជាទីជ្រះថ្លា ព្រោះភិក្ខុអង្គនោះ មានភ្នែកសង្រួមចុះ និងមានឥរិយាបថរំទិ ចូលទៅកាន់កិដាគិរិជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនោះហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា លោកអ្វីនេះ ដូចជាសង្រួមហួស ដូច ជាទន់ល្ងន់ពេក ដូចជាមុខស្រពោនពេក អ្នកណាគេនឹងឲ្យដុំបាយដល់លោកនេះដែលចូលទៅរក (គេនោះ) ចំណែកអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុក ភិក្ខុជាម្ចាស់យើងពោលពាក្យផ្អែម ពោលពាក្យពិរោះ ពោលពាក្យជាសុខ មានញញឹមញញែមជាមុន តែងនិយាយថា អ្នកចូរមក អ្នកមកល្អហើយ មានមុខមិនស្រពោន មានមុខងើប តែងនិយាយមុន យើងគួរប្រគេនដុំបាយដល់លោកម្ចាស់អស់នោះ។ ឧបាសកមួយនាក់បានឃើញភិក្ខុនោះ ត្រាច់ទៅក្នុងកិដាគិរិជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ថ្វាយបង្គំហើយនិយាយពាក្យនេះថា មេត្តាប្រោស លោក ម្ចាស់បានអាហារបិណ្ឌបាតខ្លះដែរឬ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អារ្យសោ អាហារបិណ្ឌបាតមិនទាន់បានទេ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា លោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ។ ទើបឧបាសកនោះ នាំភិក្ខុនោះទៅផ្ទះ ឲ្យឆាន់ហើយ និយាយពាក្យនេះថា លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅក្នុងទីណា។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អារ្យសោ អាត្មានឹងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីកាលព្រះដីមានព្រះភាគ។ ឧបាសកនោះពោលថា បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះដីមានព្រះភាគដោយត្បូងតាមពាក្យនៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស អាវាសក្នុងកិដាគិរិជនបទខូចហើយ ព្រោះភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងភិក្ខុឈ្មោះបុនព្វសុក ជាចៅអាវាស ក្នុងកិដាគិរិជនបទ ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស ភិក្ខុពីររូបនោះ ប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាក់កូនឈើធ្លាក់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះ ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរ ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានប្រការផ្សេងៗទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពួកមនុស្សណាមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងកាល មុន ឥឡូវនេះមនុស្សអស់នោះ គ្មានសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ហើយទាន់ទាំងឡាយណា (ដែលគេធ្លាប់ឲ្យ) ដល់សង្ឃក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ ទាន់ទាំង នោះ គេឈប់ឲ្យហើយ ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏រត់ខ្ចាត់ខ្ចាយ នៅតែពួកភិក្ខុលាមក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដីមានព្រះភាគ បញ្ជូនពួកភិក្ខុទៅកិដាគិរិជនបទ ប្រយោជន៍ឲ្យអាវាសក្នុងកិដាគិរិជនបទនេះរៀបរយល្អឡើងវិញ។ ភិក្ខុនោះទទួលស្តាប់ពាក្យឧបាសកនោះ ហើយថា អើអារ្យសោ រួចក៏ចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដោយលំដាប់ ចូលទៅកាលព្រះដីមានព្រះភាគក្នុងរត្នជេតពនជាបស្សនីយដ្ឋាន គបាបតី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។

[៣១៦] ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយដីមានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងភិក្ខុជាអាគន្តកទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។ ហេតុដូច្នោះ បានជា ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ សរីរិយន្តអ្នកល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលឬទេ^{៦៨})

អ្នកមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយមិនសូវនឿយហត់ទេ ឬ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទើបនឹងមកពីទីណា។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សរីរយន្តខ្ញុំ ព្រះអង្គល្មមអត់ធន់បាន ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំព្រះអង្គមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយមិន សូវនឿយហត់ទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនៅចាំរស្សាក្នុងដែនកាសិនេះ ហើយមកកាន់ក្រុងសារត្តិដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បាន ដើរទៅត្រង់កិរិយាជនបទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀម ហើយប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ចូលទៅកាន់កិរិយាជនបទ ដើម្បី បិណ្ឌបាតក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឧបាសកមួយនាក់ បានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងកិរិយាជនបទ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកហើយ ថ្វាយបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គ រួចនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់បាន អាហារបិណ្ឌបាតខ្លះដែរឬ ខ្ញុំព្រះអង្គនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ អាត្មាមិនទាន់បានអាហារបិណ្ឌបាតទេ ឧបាសកនោះនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ទើបឧបាសកនោះ នាំខ្ញុំព្រះអង្គទៅផ្ទះ ហើយឲ្យឆាន់ រួចហើយប្រាប់ ពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់នឹងទៅក្នុងទីណា ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ អាត្មានឹងទៅក្រុងសារត្តិ ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ឧបាសកនោះពោលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយស្ងួងតាមពាក្យនៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អាវុសក្នុងកិរិយាជនបទវិនាសខូចអស់ហើយ ព្រោះភិក្ខុឈ្មោះ អស្សជិ និងបុន្នសុក ជាចៅអាវុសក្នុងកិរិយាជនបទ ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស ភិក្ខុពីររូបនោះប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើ ផ្កាដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេស្រោចខ្លះ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានប្រការផ្សេងៗទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលមុន មនុស្សទាំងឡាយណាធ្លាប់មានសទ្ធាជ្រះថ្លាហើយ ឥឡូវនេះមនុស្សអម្បាលនោះ មិនមានសទ្ធា មិនជ្រះថ្លាទេ ទានទាំងឡាយណា ដែលទាយកធ្លាប់ឲ្យដល់សង្ឃក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ ទានទាំងនោះ គេឈប់ឲ្យហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលបរិសុទ្ធស្អាត ចៀសចេញទៅ ចំណែកពួកភិក្ខុលាមកក៏នៅ (ក្នុងទីនោះ) សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាត់ពួកភិក្ខុ (ពីសំណាក់ព្រះអង្គ) ទៅកិរិយា ជនបទ ប្រយោជន៍ឲ្យអាវុសក្នុងកិរិយាជនបទបានរៀបរយល្អ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើបនឹងមកពីកិរិយាជនបទនោះ។

[៣១៧] ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួររញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុពីររូបឈ្មោះអស្សជិ និងបុន្នសុកជាចៅអាវុស ក្នុងកិរិយាជនបទ ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស ភិក្ខុពីររូបនោះប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាង នេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យ ក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់ រំលេចទង⁶⁹ ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់សិកក្នុងបំពង់⁷⁰ ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាល ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងទៀត មនុស្សទាំងឡាយណា ធ្លាប់មានសទ្ធាជ្រះថ្លាហើយក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះមនុស្សទាំងឡាយនោះ មិនមានសទ្ធា មិន ជ្រះថ្លាទេ ទានទាំងឡាយណាដែលទាយកធ្លាប់ប្រគេនដល់សង្ឃក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះទានទាំងនោះ គេឈប់ឲ្យអស់ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលស្អាតបរិសុទ្ធចៀសចេញទៅ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុលាមកក៏នៅក្នុងទីនោះ ពីតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ រឿងនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមគួរទេ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារ ម្តេចឡើយ ពួកមោឃបុរសនោះប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោច ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យ ធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាចាក់រំលេចទងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់សិកក្នុងបំពង់ខ្លួនឯង ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រង ប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ នាំផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ ដើម្បីស្រីនៃត្រកូល ទាំងឡាយ ផឹកនៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសិនៃត្រកូលទាំងឡាយ នាំផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងទៅឲ្យខ្លួនឯង ខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាចាក់រំលេចទងទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាឈើសម្រាប់សិកក្នុងបំពង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅ ឲ្យខ្លះ នាំផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំ ផ្កាកម្រងប្រដាប់ទ្រូងទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ឆាន់ក្នុងភាជនមួយជាមួយនឹងពួកស្រីនៃត្រកូល ពួកផឹកនៃត្រកូល ពួកកុមារីនៃត្រកូល ពួកស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ពួកទាសិនៃត្រកូលខ្លះ ផឹក ក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែ ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ មានគ្រឿងកម្រាល និងដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីខុសពេលខ្លះ ផឹកទឹក ស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងគ្រឿងក្រអូបនិងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រី កំពុងរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ប្រគំ ជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡាជខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡា១០ខ្លះ លេង បាស្តាក្នុងអាកាសខ្លះ លេងផ្លូវរាងដែលខ្លួនគួររាង⁷¹ ខ្លះ លេងផ្កាត់គ្រាប់ មានក្រសែជាដើមខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ្នឹង ខ្លះ លេងរលាស់ទឹកលាក់ឲ្យទាយរូបខ្លះ លេងអង្កញខ្លះ លេងផ្លុំប៊ូស្លឹកខ្លះ លេងកូននង្គ័លខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ លេងកង្ការខ្លះ លេងរាល់ដីខ្សាច់ (បាយឡុកបាយឡ) ខ្លះ លេងដោយរថតូចខ្លះ លេងដោយធ្មត់ច្រូងខ្លះ លេងសរសេរអក្សរខ្យល់ឲ្យទាយខ្លះ លេងទាយចិត្ត (ស្តេចចង) ខ្លះ លេង កំប្លែងគ្រាប់គេខ្លះ ហាត់វិជ្ជាជំរិះខ្លះ ហាត់វិជ្ជាសេះខ្លះ ហាត់សេះខ្លះ ហាត់វិជ្ជាថ្មខ្លះ ហាត់វិជ្ជាផ្លុំខ្លះ ហាត់ដងមានដងដារជាដើមខ្លះ រត់ពីមុខជំរិះខ្លះ រត់ទៅពីមុខសេះខ្លះ រត់ទៅពីមុខរថខ្លះ រត់ទៅខ្លះ រត់ត្រឡប់មកខ្លះ ស្រែកហោខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចិបាបខ្លះ ដាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ឃាដឹកកណ្តាល រោងរាំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែលរាំ យ៉ាងនេះថា នៃប្អូនស្រី នាងចូររាំក្នុងទីនេះចុះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាស (ខ្លួន និងថ្ងាសស្រីរបាំ) ខ្លះ ប្រព្រឹត្ត អនាចារផ្សេងទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់មនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង។ បើ។

[៣១៨] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ដោយបរិយាយច្រើន ហើយព្រះអង្គសំដែងធម្មិកថា រួចទ្រង់ហៅព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន អ្នកទាំងឡាយចូរទៅកាន់កិដាគិរិជនបទ លុះទៅហើយ ចូរធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម⁷² ភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកចេញពីកិដាគិរិជនបទ (ព្រោះ) ភិក្ខុអម្បាលនោះ ជាសុទ្ធិវិហារិករបស់អ្នក ទាំងឡាយ។ ព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរក្រាបទូលសួរថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនឹងធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ភិក្ខុ ឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកចេញពីកិដាគិរិជនបទដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងនោះជាមនុស្សកាចអាក្រក់។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅជាមួយនឹងភិក្ខុជាច្រើនរូប។ ព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធ ដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះអង្គ។

[៣១៩] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះគឺ ដម្បងពួកអ្នកត្រូវដាស់តឿនភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុន ព្វសុកសិន លុះដាស់តឿនហើយ គួរឲ្យរលឹក លុះឲ្យរលឹកហើយ គួរលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុដែលឆ្ងាសអង់អាច គួរឲ្យ សង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកនេះ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺញ៉ាំងសេចក្តី ជ្រះថ្លារបស់ត្រកូលឲ្យរីនាស ព្រោះសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកនេះ ប្រាកដជាគេ ឃើញផង គេឮផង ម្យ៉ាងទៀត ត្រកូលទាំងឡាយដែលពួកភិក្ខុនេះទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង។ បើបញ្ជាជនីយកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកឲ្យចេញពីកិដាគិរិជនបទថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក មិនត្រូវនៅក្នុងកិដាគិរិជនបទទេ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ជាអ្នកទ្រុ ស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកអម្បាលនេះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយដែល ភិក្ខុអម្បាលនេះទ្រុស្តហើយសោត ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង។ សង្ឃធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកឲ្យចេញពីកិដាគិរិ ជនបទថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកមិនត្រូវនៅក្នុងកិដាគិរិជនបទទេ។ ការធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ឲ្យ ចេញពីកិដាគិរិជនបទថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុកមិនត្រូវនៅក្នុងកិដាគិរិជនបទទេ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គ ណា លោកអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកអង្គណា លោកអង្គនោះត្រូវពោលឡើង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់រវាង ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំ សូត្រសេចក្តីនេះអស់រវាង បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ។ លោកអង្គនោះត្រូវពោលឡើង។ សង្ឃបានធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ឲ្យចេញពីកិដាគិរិជនបទថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក មិនត្រូវនៅក្នុងកិដាគិរិ ជនបទទេ។ ការធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មនោះសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៣២០] លំដាប់នោះ ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរជាប្រធាន ទៅកាន់កិដាគិរិជនបទ ហើយបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ចេញពីកិដាគិរិជនបទថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក មិនត្រូវនៅក្នុងកិដាគិរិជនបទទេ។ ភិក្ខុ អម្បាលនោះដែលសង្ឃធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល មិនសម្របរមាម គឺមិនព្រមតាម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីរើ ខ្លួនចេញ មិនអង្វរភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យអត់ទោស ត្រឡប់ជាជេរប្រទេច បន្ទោសការកសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តី ល្ងង់ សេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ។ ពួកភិក្ខុណាប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្គាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល មិនសម្របរមាម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីរើលាស់ខ្លួនចេញ មិនអង្វរភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យអត់ទោស ត្រឡប់ជាជេរប្រទេច បន្ទោសការកសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុង សេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីល្ងង់ សេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ។

[៣២១] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំ ភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងបុនព្វសុក ដែលសង្ឃ ធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល។ បើ ហើយភិក្ខុទាំងនោះសឹកទៅខ្លះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមគួរ។ បើ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេចក៏មោឃបុរសទាំងនោះ ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះសឹកទៅ ខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងឡាយនេះ មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុចូលទៅជិតអាស្រ័យស្រុក ឬនិគម កន្លែងណាមួយ ហើយនៅ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់។ សេចក្តី ប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយដែលភិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេ ឃើញផង គេឮផង។ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយស្តីឲ្យយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មាន សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះ ទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងទីនេះទេ។ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ ត្រឡប់ថាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះ យ៉ាងនេះវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខឹងផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុង សេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង (ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញភិក្ខុ ពួកខ្លះដោយអាបត្តិដូចគ្នាទេ។ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុចូរកុំនិយាយយ៉ាង នេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តី ល្ងង់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច លោកដ៏មានអាយុឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តី ប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុ

ទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុច្រើនចេញចាកអាវាសនេះទៅ លោកកុំនៅក្នុងអាវាសនេះ។ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ នៅតែប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនេះដដែល ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មប្រកាសហាម ដើម្បីឲ្យលះបង់អំពើអាក្រក់នោះកំណត់បីដង។ ភិក្ខុនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មកំណត់បីដង លះអំពើអាក្រក់នោះបាន សេចក្តីលះបង់បាននេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៣២២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ (ចូលទៅជិតអាស្រ័យនៅ) ស្រុក ឬនិគម កន្លែងណាមួយ សេចក្តីថា ស្រុកក្តី និគមក្តី នគរក្តី ក៏គឺស្រុក គឺនិគម ហ្នឹងឯង។ ពាក្យថា ចូលទៅជិតអាស្រ័យនៅ (គឺភិក្ខុចូលទៅជិតអាស្រ័យនៅក្នុងស្រុកនិគមណា) ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលាន បច្ចុយភេសជ្ជបរិក្ខារជាប់ចំពោះមាននៅហើយ ក្នុងស្រុក និងនិគមនោះ។ ត្រកូល៤ពួក គឺ ត្រកូលក្សត្រ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ត្រកូលអ្នកឈ្មួញ (ត្រកូលអ្នករកស៊ីធម្មតា) ត្រកូលអ្នកគ្រូ (អ្នកស៊ីឈ្នួល) ហៅថា ត្រកូល។ ពាក្យថា ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលទាំងឡាយដោយ (ឲ្យ) ផ្កាខ្លះ (ឲ្យ) ផ្លែខ្លះ (ឲ្យ) គ្រឿងលំអិតសម្រាប់ងូតខ្លះ (ឲ្យ) ដីស្អិតខ្លះ (ឲ្យ) ឈើស្នួនខ្លះ (ឲ្យ) ឬស្សីខ្លះ ដោយកិរិយាធ្វើពេទ្យខ្លះ ដោយការបម្រើដោយស្ម័គ្រខ្លះ។ ពាក្យថា មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ គឺភិក្ខុដាំកូនឈើផ្កាខ្លះឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លះឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លះឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លះឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ។

[៣២៣] ពាក្យថា ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង គឺអ្នកណានៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះឃើញ អ្នកណានៅក្នុងទីកំបាំងមុខ អ្នកនោះឮ។ ពាក្យថា ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលភិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ គឺពីមុន មនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធា ឥឡូវនេះជាមនុស្សមិនមានសទ្ធាវិញ ធ្លាប់ជ្រះថ្លា លែងជ្រះថ្លាទៅវិញ ព្រោះអាស្រ័យនឹងភិក្ខុនោះ។ ពាក្យថា ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង គឺអ្នកណានៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះឃើញ អ្នកណានៅក្នុងទីកំបាំងមុខ អ្នកនោះឮ។

[៣២៤] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុណាមួយ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល។ ពាក្យថា គឺភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ណាឮ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុច្រើនចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះហើយ ត្រឡប់ថាភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង ទើបបណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ ព្រោះអាបត្តិដូចគ្នាទេ។

[៣២៥] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលបានធ្វើកម្មនោះ។ ពាក្យថា គឺភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត។ ភិក្ខុណាឃើញ ភិក្ខុណាឮ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ ច្រើននិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងឆន្ទាគតិ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងទោសាគតិ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងមោហាគតិ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងភយាគតិ លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុច្រើនចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ។ ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនោះលះបង់(កម្មនោះ) បាន ការលះបាននេះ ជាការល្អ បើភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ពួកភិក្ខុឮហើយ មិននិយាយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុ (ទ្រុស្តត្រកូល) នោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវទាញមកកាន់ទឹកណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ កុំពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងឆន្ទាគតិទេ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងទោសាគតិទេ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងមោហាគតិទេ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងភយាគតិទេ លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុច្រើនចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ។ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អ បើភិក្ខុនោះលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

[៣២៦] ភិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវសូត្រប្រកាសហាម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះសង្ឃត្រូវសូត្រប្រកាសហាមយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដ៏ឆ្លាស់អង់អាចត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជាបន្ទោសភិក្ខុសង្ឃថា ភិក្ខុសង្ឃលុះក្នុងឆន្ទាគតិ លុះក្នុងទោសាគតិ លុះក្នុងមោហាគតិ លុះក្នុងភយាគតិ។ ភិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល) នោះ មិនលះបង់វត្ថុនោះ។ បើកម្មរបស់សង្ឃមានកាលដ៏គួរដល់ហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រប្រកាសហាមភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ។ នេះញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជាបន្ទោសភិក្ខុសង្ឃថា ភិក្ខុសង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ លុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច។ ភិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល) នោះ មិនលះបង់វត្ថុនោះ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ។ បើ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម) ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះហើយ។ សមនុភាសនកម្មនោះ សមគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះ សង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៣២៧] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ជាគំរប់ពីរដង (ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កាលបើភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី និងអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាជាគំរប់ពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស គឺសង្ឃ⁷³ ពិត ទើបឲ្យបរិវាសដើម្បីអាបត្តិនោះបានរើចេញចាកអាបត្តិខាងដើម ឲ្យនូវមានត្ថ សូត្រអញ្ជាត (រាប់ភិក្ខុនោះចូលពួកកង)គណៈ⁷⁴ ឲ្យមិនបាន បុគ្គល⁷⁵ ម្នាក់ឲ្យមិនបាន ហេតុនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេស។ នាមកម្ម⁷⁶ ជាឈ្មោះពួកអាបត្តិនោះឯង ហេតុនោះ បានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេស។

[៣២៨] ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ចាកម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ (សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ចាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ចាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ចាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣២៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រសមនុភាសនកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលបានលះបង់ ដល់ភិក្ខុឆ្គត ដល់ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ដល់ភិក្ខុមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សង្ឃាទិសេស ទី១៣ ចប់។

[៣៣០] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយឈ្មោះសង្ឃាទិសេសទាំង១៣ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិទាំងឡាយ៩ ហៅថាបឋមាបត្តិកា គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាធ្វើឲ្យកន្លងបញ្ញត្តិជាដំបូង អាបត្តិទាំងឡាយ៤ ហៅថា យាវតតិយកា គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រប្រកាសហាមជាគំរប់បីដង ហើយមិនលះបង់ការអាក្រក់នោះ បណ្តាអាបត្តិទាំង១៣ បើភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិណានីមួយ ហើយដឹងច្បាស់ បិទបាំងទុកអស់ប៉ុន្មានថ្ងៃ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅបរិវាសអស់ប៉ុណ្ណោះថ្ងៃ ព្រោះខ្លួនមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងនៅបរិវាស។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តភិក្ខុមានត្ថ⁷⁷ អស់៦៣ត្រីតទៅទៀត។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានត្ថហើយ ភិក្ខុសង្ឃពួក២០រូបមានក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុសង្ឃពួក២០រូប គប្បីឲ្យអញ្ជាត⁷⁸ កម្មក្នុងទីនោះ។ បើភិក្ខុសង្ឃមិនគ្រប់២០រូបទេ សូម្បីខ្លះតែមួយរូប ហើយខំតែឲ្យអញ្ជាតកម្មដល់ភិក្ខុនោះ។ ឯភិក្ខុនោះ មិនបានឈ្មោះថា សង្ឃឲ្យអញ្ជាតកម្មផង ទាំងពួកភិក្ខុ (ជាការកសង្ឃ) នោះ ឈ្មោះថា ត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់តិះដៀលបានផង។ សេចក្តីប្រតិបត្តិនេះ ជាការដ៏សមគួរក្នុងកម្មនោះ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយក្នុងរឿងនោះ លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់រាវៈពីរដងផង លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់រាវៈបីដងផង លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាភិក្ខុបរិសុទ្ធក្នុងរឿងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

សង្ឃាទិសេសទាំង១៣ ចប់។

បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃាទិសេសនោះ

សង្ឃាទិសេស ទាំង១៣គឺ

- វិសដ្ឋិ ការបញ្ចេញទឹកសុក្ត១
- កាយសំសគ្គោ ស្នាបអង្កែលកាយស្រី១
- ទុដ្ឋុល្លំ ពោលពាក្យអាក្រក់១
- អត្តកាមំ ឲ្យស្រីបម្រើខ្លួនដោយកាម១
- សញ្ជវត្តំ ដឹកនាំបុរសស្រីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ១
- កុដិ ធ្វើកុដិ១
- វិហារោ ធ្វើទីលំនៅ១
- អមូលកំ ចោទអាបត្តិរកដើមហេតុគ្មាន១
- កញ្ជិលេសំ ចោទអង្កែលសនីមួយ១
- ភេទោ បំបែកសង្ឃ១
- តស្សរអនុវត្តិកា ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនោះឯង១
- ទុព្វច្ចំ ប្រដៅក្រ១

អនិយតកណ្តុ

(៣. អនិយតកណ្តុ)

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយពីរ ឈ្មោះអនិយតនេះ មកកាន់ខ្មែរ។

អនិយតទី ១

(១. បឋមអនិយតសិក្ខាបទ)

[៣៣១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី គង់នៅវត្តជេតពន ជាបរិវេណបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ កាលណោះ ខទាយិដ៏មានអាយុ ជាភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូល តែងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយជាច្រើនក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះ កុមារិកានៃត្រកូលជាឧបដ្ឋាកលោក ខទាយិដ៏មានអាយុ មាតាបិតាបានផ្សំផ្សំដល់កុមារម្នាក់នៃត្រកូល។ គ្រាក្រោយ ខទាយិដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ដោយបាត្រចិវរក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម ហើយចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សួរមនុស្សទាំងឡាយថា កុមារិកាឈ្មោះនេះទៅណាហើយ។ មនុស្សអម្បាលនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន កុមារិកានោះ យើងខ្ញុំទូទៅកុមារនៃត្រកូលឯណោះហើយ។ ឯត្រកូលនោះឯង ក៏ជាឧបដ្ឋាកខទាយិដ៏មានអាយុដែរ។ គ្រានោះឯង ខទាយិដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សួរមនុស្សទាំងឡាយថា កុមារិកាឈ្មោះនេះនៅឯណា។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ចូរកមើលចុះ កុមារិកានោះនៅក្នុងបន្ទប់តូច។ ទើបខទាយិដ៏មានអាយុ តែម្នាក់ឯងចូលទៅរកកុមារិកានោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងកុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ ហើយនិយាយគ្នាអស់កាលដ៏គួរ⁷⁹ និងនិយាយធម៌អស់កាលដ៏គួរ⁸⁰។

[៣៣២] សម័យនោះឯង នាងវិសាខា ជាម្តាយនៃមិការសេដ្ឋី នាងមានកូនច្រើន មានចៅច្រើន ទាំងកូនក៏មិនសូវមានរោគ ចៅក៏មិនសូវមានរោគ ជាស្រីមានមង្គលដ៏ប្រសើរ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលបើមានធ្វើទានធំ កាលបើមានអាវាហៈ និងវិហារមង្គលជាដើម កាលបើមានមហោស្រព មានថ្ងៃចូលវស្សា និងចេញវស្សាជាដើម តែងឲ្យនាងវិសាខាជាម្តាយនៃមិការសេដ្ឋី បរិភោគមុនគេជាដរាប។ គ្រានោះឯង នាងវិសាខាជាមិការមាតា គេបានអញ្ជើញទៅកាន់ត្រកូល ជាឧបដ្ឋាកនៃខទាយិនោះ។ ឯនាងវិសាខាជាមិការមាតា បានឃើញខទាយិដ៏មានអាយុតែម្នាក់ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងកុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ លុះឃើញហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងខទាយិដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ការនេះ មិនមែនជាការស្ងាត់កំបាំងទេ មិនសមគួរទេ លោកម្ចាស់តែមួយអង្គ មកអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយធម៌នោះក៏ពិតមែនហើយ តែថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងឲ្យជឿបានដោយក្រ។ ចំណែកខទាយិដ៏មានអាយុ ទុកជានាងវិសាខាជាមិការមាតាថាឲ្យយ៉ាងនេះ ក៏នៅមិនអើពើសោះ។ ទើបនាងវិសាខាជាមិការមាតាចេញទៅ ហើយពិតរឿងនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ហេតុដូចម្តេចក៏ខទាយិដ៏មានអាយុ ម្នាក់ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ខទាយិ ឮថាអ្នកឯង តែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ ខទាយិក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស ការដែលអ្នកធ្វើនោះ មិនស្រួល មិនទំនង។ បើ ម្ចាស់មោឃបុរស ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកឯង តែម្នាក់ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ម្ចាស់មោឃបុរស ការដែលអ្នកធ្វើនោះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម មានឧបាសិកា ដែលមានវាចាក្តីជឿបាន ឃើញភិក្ខុនោះ ហើយគប្បីចោទដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិបាណិកក្តី សង្សាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ភិក្ខុទទួលបុណ្យការអង្គុយ (នោះមែន) រិទ្ធិយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺ អាបត្តិបាណិកក្តី សង្សាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកានោះមានវាចាក្តីជឿបាន ចោទដោយអាបត្តិណា រិទ្ធិយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះចំពោះភិក្ខុនោះ។ អាបត្តិនេះ ឈ្មោះថា អនិយត (មិនទៀង)។

[៣៣៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងបាណិកកណ្តុសិក្ខាបទទី១១០០ហើយ។ មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុគ្រាម យក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិនឈ្មោះថាមាតុគ្រាមទេ ដោយហោចទៅ សូម្បីទារិកាកើតក្នុងថ្ងៃនោះ ក៏ហៅថា មាតុគ្រាមដែរ មិនចាចំពោលដល់ស្រីធំទេ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់និងម្នាក់ គឺភិក្ខុម្នាក់ មាតុគ្រាមម្នាក់។ កំបាំងភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក ហៅថា ស្ងាត់។ ដែល

អនិយតទី ២

(២. ទុតិយអនិយតសិក្ខាបទ)

[៣៤៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុគិតថា ការដែលភិក្ខុម្នាក់ឯងទៅអង្គុយលើអាសនដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (ក៏ខ្លួនឧទាយិនោះ) តែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងកុមារិកាតែម្នាក់ឯងដែលនោះ និយាយសមគួរតាមកាល និយាយធម៌សមគួរតាមកាល។ នាងវិសាខាជាមិការមាតា គេបានអញ្ជើញទៅកាន់ត្រកូលនោះ អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងទៀត។ នាងវិសាខាជាមិការមាតា បានឃើញឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងកុមារិកាម្នាក់ឯងដែលនោះ លុះឃើញឧទាយិដ៏មានអាយុហើយ បានពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កម្មដែលលោកធ្វើនេះ មិនមែនជាកម្មស្ងាត់កំបាំង មិនសមគួរទេ លោកម្ចាស់ម្នាក់ឯងទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយ (មេចុន) ធម៌នោះក៏ពិតមែន តែថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងឲ្យជឿបានដោយក្រ។ ឧទាយិដ៏មានអាយុ ទុកជានាងវិសាខាជាមិការមាតាស្តីឲ្យយ៉ាងនេះ ក៏ដោយ ក៏នៅតែមិនអើពើឡើយ។ គ្រានោះឯង នាងវិសាខាជាមិការមាតាចេញទៅ ហើយពិតដំណើរនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនគួរសោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុ ម្នាក់ឯង នឹងទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧទាយិ ឮថាអ្នកឯង តែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំណើរនោះ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់តិះដៀលថា។ បើ បុរស ម្នាក់ឯង មិនសមបើទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯងសោះ នែមោឃបុរស កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

អាសនៈដែលគេមិនបានបិទបាំងមែន មិនល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បានមែន តែថា គួរអាចនឹងនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយ វាចាអាក្រក់បាន។ ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់និងម្នាក់ អង្គុយក្នុងទីកំបាំង លើអាសនៈមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាមួយនឹង មាតុគ្រាម មានឧបាសិកាដែលមានវាចាក្រក់បាន ឃើញភិក្ខុនោះ ហើយចោទដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះ) វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិ ណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី ឬបាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាដែលមានសំដីគួរជឿបាននោះ ចោទដោយអាបត្តិណា វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះចំពោះភិក្ខុនោះ។ សូម្បីធម៌នេះ ក៏ឈ្មោះ អនិយតដែរ។

[៣៤៥] ត្រង់ពាក្យថា អាសនៈដែលគេមិនបានបិទបាំងមែន សេចក្តីថា អាសនៈដែលមិនបិទបាំងដោយជញ្ជាំងក្តី សន្ទះទ្វារក្តី កន្ទេលផែងក្តី ពន្លឺពន្លឺដោយរាំងននក្តី ដោយដើមឈើក្តី ដោយសសរក្តី ដោយស៊ុមក្តី ឬអាសនៈមិនបានបិទបាំងដោយរបស់ណាមួយ។ ពាក្យថា មិនល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច)បាន គឺភិក្ខុមិនអាចនឹងសេពមេចុនធម្មបាន។ ពាក្យថា តែថាល្មមនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន គឺភិក្ខុអាចនិយាយ ចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន។

[៣៤៦] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយរួចហើយក្នុងបារាជិកកណ្តុសិក្ខាបទទី១។ ពាក្យថា លើអាសនៈមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើ អាសនៈបែបយ៉ាងនោះ។ មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុគ្រាម ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី សត្វតិរច្ឆានញី មិនហៅថាមាតុគ្រាមទេ គឺស្រីដែលដឹងក្តី អង់អាច យល់ពាក្យជាសុភាសិត និងទុក្ខាសិត ពាក្យអាក្រក់ និងពាក្យល្អបាន ហៅថា មាតុគ្រាមក្នុងទីនេះ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់និងម្នាក់ គឺមានតែភិក្ខុ និងមាតុគ្រាមប៉ុណ្ណោះ។ ទីកំបាំងភ្នែក ទីស្ងាត់ត្រចៀក ឈ្មោះថា ទីកំបាំង។ បុគ្គលមិនអាចនឹងឃើញជន ទាំងឡាយ កាលមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ងក់ក្បាលក្តី ក្នុងទីណា ទីនោះហៅថា កំបាំងភ្នែក។ ទីដែលបុគ្គលមិនអាចឮសំដីជាប្រក្រតីបាន ហៅថាទីស្ងាត់ត្រចៀក។ ពាក្យថា ទៅអង្គុយ គឺកាលបើមាតុគ្រាមអង្គុយ ភិក្ខុអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ឬថា កាលបើភិក្ខុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយ ជិតក្តី ដេកជិតក្តី ឬថាអង្គុយទាំងពីរនាក់ក្តី ដេកអ្នកទាំងពីរនាក់ក្តី។

[៣៤៧] ឧបាសិកាដែលមានផលមកហើយ (សម្រេចសោតាបត្តិផល) ត្រាស់ដឹងសច្ចៈ៤ ស្គាល់សាសនាច្បាស់ ហៅថា ឧបាសិកាមានសំដី គួរជឿបាន។ ស្រីដែលដល់ព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់ព្រះធម៌ជាទីពឹង ដល់ព្រះសង្ឃជាទីពឹង ហៅថា ឧបាសិកា។ ពាក្យថា ឃើញ គឺបានប្រទះឃើញ។

[៣៤៨] ឧបាសិកាចោទដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ភិក្ខុក៏ទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ វិនយធរត្រូវ វិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាមានសំដីគួរជឿបាននោះ ចោទដោយ អាបត្តិណា វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះភិក្ខុនោះ។

[៣៤៩] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ វិនយធរត្រូវ វិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំ អង្គុយមែន តែថាខ្ញុំមិនប៉ះពាល់កាយទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះតែការអង្គុយ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ប៉ះ

ពាល់កាយមាតុគ្រាម បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការដេក។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរនឹងកាត់ (ឲ្យត្រូវអារម្មណ៍អ្វីឡើយ)។

[៣៥០] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម បើភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិនយធរត្រូវកាត់ទោសតាមអារម្មណ៍។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំបានដេកមែន តែថាខ្ញុំមិនបានប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាមទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការដេក។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវកាត់ទោសចំពោះការអង្គុយ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរកាត់ (អារម្មណ៍អ្វីឡើយ)។

[៣៥១] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោកម្ចាស់អង្គុយនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាតាមពាក្យនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអារម្មណ៍។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោកម្ចាស់អង្គុយនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថាខ្ញុំមិនបាននិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ទេ នោះវិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវអារម្មណ៍អ្វីឡើយ)។

[៣៥២] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោកម្ចាស់ដេកនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអារម្មណ៍។ បើភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ខ្ញុំដេកមែន តែថាខ្ញុំមិនបាននិយាយចែចង់ (មាតុគ្រាម)ដោយវាចាអាក្រក់ទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការអង្គុយ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវអារម្មណ៍អ្វីឡើយ)។

[៣៥៣] បើឧបាសិកានោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ម្នាក់ឯងអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម គឺស្រីតែម្នាក់ បើភិក្ខុប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវកាត់អារម្មណ៍ចំពោះការអង្គុយ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថា ខ្ញុំដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវអារម្មណ៍អ្វីឡើយ)។

[៣៥៤] បើឧបាសិកានោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ម្នាក់ឯង ដេកក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម គឺស្រីតែម្នាក់ បើភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការដេក។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថា ខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវកាត់អារម្មណ៍តាមអង្គុយ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវអារម្មណ៍អ្វីឡើយ)។

[៣៥៥] ត្រង់ពាក្យថា សូម្បីធម៌ គឺតថាគតពោលប្រៀបធៀបនឹងសិក្ខាបទមុន។ ត្រង់ពាក្យថា អនិយត គឺមិនប្រាកដជាអារម្មណ៍សង្ស័យទិសសប្បចាចិត្តិយ។

[៣៥៦] ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ ប្តេជ្ញាការអង្គុយ ប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអារម្មណ៍។ ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការអង្គុយ ប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអារម្មណ៍។ ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ ប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ។ ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ វិនយធរមិនគួរវិនិច្ឆ័យអ្វីឡើយ។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញាការទៅ ប្តេជ្ញាការអង្គុយ ប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអារម្មណ៍។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការអង្គុយ ប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអារម្មណ៍។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញាការទៅ ប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអារម្មណ៍ នោះវិនយធរមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (អ្វីឡើយ)។

អនិយតទី ២ ចប់។

[៣៥៧] លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អារម្មណ៍ឈ្មោះអនិយតពីរ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងអារម្មណ៍ទាំងនោះ លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈពីរដងផង លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈបីដងផង លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកម្ចាស់បរិសុទ្ធក្នុងអារម្មណ៍ទាំងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាលោកម្ចាស់ស្ងៀមនៅ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

អនិយតកណ្តា ចប់។

ឧទ្ទាននៃអនិយតកណ្តានោះ

អនិយតាបត្តិ (ពីរ) គឺ អលំកម្មនិយម នាលំកម្មនិយម ដែលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ប្រសើរ មានព្រះគុណធម៌មាំមួន ទ្រង់បញ្ញត្តទុកល្អហើយ។

ចប់ ភាគ២។

មាតិកា

តេរសកណ្តា	លេខ ទំព័រ
សង្ខេបសេស ទី	១
រឿងសេយ្យសកភិក្ខុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បង	៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៧
បទភាជនីយ សុទ្ធិក	៧
បទភាជនីយ និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក	១៣
បទភាជនីយ និយាយអំពីពន្ធចក្ក	១៥
បទភាជនីយ និយាយអំពីចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ ជាដើម	១៩
វារៈសំដែងអំពីអនាបត្តិ	៣៧
វិនិច្ឆ័យត្ថគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែ)	៣៨
វិនិច្ឆ័យ សំដែងអំពីភិក្ខុ ១ រូប កំពុងយល់សប្តិ ជាដើម	៣៩
សង្ខេបសេស ទី២	៥៣
រឿង ឧទាយិភិក្ខុ	៥៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៥៧
ចំណែកសិក្ខាបទ	៥៧
បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុបេយ្យាល	៥៩
បទភាជនីយ និយាយអំពីស្រីពីរនាក់ ជាដើម	៦៣
សំដែងអំពីវារៈ ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨០
វិនិច្ឆ័យត្ថគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)	៨០
វិនិច្ឆ័យ រឿងភិក្ខុចាប់ពាល់ម្តាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាដើម	៨១
សង្ខេបសេស ទី៣	៨៦
រឿងឧទាយិភិក្ខុ	៨៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៨៨
ចំណែកសិក្ខាបទ	៨៨
បទភាជនីយ	៩៩
និយាយអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៩៩
វិនិច្ឆ័យត្ថគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)	១០០
វិនិច្ឆ័យ សំដែងអំពីស្រីម្នាក់ដណ្តប់សំពត់កម្ពុលជ្រលក់ថ្មី ជាដើម	១០១
សង្ខេបសេស ទី៤	១០៥
និទានឧទាយិភិក្ខុ	១០៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ	១០៩
សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ	១១១
បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុសង្ស័យ ជាដើម	១១៣
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១១៦
វិនិច្ឆ័យត្ថគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)	១១៦
វិនិច្ឆ័យ និយាយអំពី ស្រីអារ ជាដើម	១១៧

សង្ខេបសេស ទី ៥	១២០
និទានឧទាយិកិក្ខុ	១២០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បង	១២៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	១៣៣
បទភាជនីយ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ	១៣៣
ស្រី មាន១០ពួក	១៣៤
ភរិយា មាន១០ពួក	១៣៤
និយាយអំពី ខណ្ឌចក្ក	១៣៧
និយាយអំពី ពន្ធចក្ក	១៣៩
និយាយអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៧៦
វិនិច្ឆ័យត្ថកាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)	១៧៦
វិនិច្ឆ័យ និយាយអំពីរឿងស្រីដេកលក់ ជាដើម	១៧៦
សង្ខេបសេស ទី៦	១៧៩
រឿងភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី	១៧៩
រឿងមណិកណ្ណនាគរាជ	១៨៣
និយាយអំពីរឿងហ្វូងសត្វស្លាប	១៨៨
និយាយអំពីរឿងកុលបុត្តឈ្មោះ រដ្ឋបាល	១៩១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៩៣
សិក្ខាបទវិភង្គ និងសម្មតិវិធី	១៩៥
និយាយអំពីការសំដែងទីសង់កុដិ	១៩៧
បទភាជនីយ និយាយអំពីទីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ជាដើម	១៩៩
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២២
សង្ខេបសេស ទី៧	២២៣
រឿងឆន្ទត្ថេរ	២២៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២២៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីការសូមសង្ឃ ឱ្យមើលទីសង់វិហារ	២២៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីវិធីសន្មតិ	២២៧
បទភាជនីយ និយាយអំពីវិហារ សង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ជាដើម	២៣៣
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣៨
សង្ខេបសេស ទី៨	២៣៩
និទានព្រះទព្វត្ថេរ	២៣៩
និយាយអំពីការសន្មតិព្រះទព្វត្ថេរ ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈ និងសំដែងឡើងនូវភត្ត	២៤១
និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ	២៤៥
និទានមេត្តិយាភិក្ខុនី	២៥០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៥៥
ចំណែកសិក្ខាបទ	២៥៥
និយាយអំពីអធិករណ៍ ៤យ៉ាង	២៥៦

បទភាជនីយ និយាយអំពីការចោទដោយការមិនឃើញ ជាដើម	២៥៧
និយាយអំពីរារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧០
សង្ខារិសេស ទី៩	២៧១
និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ	២៧១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៧៥
សិក្ខាបទវិភង្គ អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ	២៧៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីលេស ១០យ៉ាង	២៧៨
បទភាជនីយ និយាយអំពីចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណ៍	២៨៥
បទភាជនីយ និយាយអំពីអធិករណ៍មានមូលមួយៗ	២៨៧
សំដែងអំពីរារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៩០
សង្ខារិសេស ទី១០	២៩១
និទានទេវទត្តភិក្ខុ	២៩១
និយាយអំពី វត្ថុ ៥យ៉ាង	២៩២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៩៨
ចំណែកសិក្ខាបទ	២៩៨
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម	៣០១
បទភាជនីយ	៣០២
និយាយអំពីអនាបត្តិ	៣០៣
សង្ខារិសេស ទី១១	៣០៤
និទានភេទានុវត្តភិក្ខុ	៣០៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣០៦
សិក្ខាបទវិភង្គ	៣០៧
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម	៣០៩
បទភាជនីយ និយាយអំពីរារ:ដែលត្រូវអាបត្តិ	៣១១
សំដែងអំពីរារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣១២
សង្ខារិសេស ទី១២	៣១៣
និទានឆន្ទភិក្ខុ	៣១៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣១៦
ការចែកសិក្ខាបទ	៣១៧
វិធីសូត្រសមនុភាសនកម្ម	៣១៩
បទភាជនីយ	៣២០
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២២
សង្ខារិសេស ទី១៣	៣២២
និទានអស្សជិបុន្ទសុភិក្ខុ	៣២២
និទានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរ	៣៣៤
និយាយអំពីបញ្ចាជនីយកម្ម	៣៣៥
និយាយអំពីសេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៤០

សិក្ខាបទវិភង្គ	៣៤១
និយាយអំពីសមនុភាសនកម្ម	៣៤៥
បទភាជនីយ	៣៤៦
និយាយអំពីវារៈមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤៧
បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃាទិសេសនោះ	៣៤៩
អនិយតកណ្ណ	៣៥០
អនិយតទី ១	៣៥០
និទានឧទាមិភិក្ខុ	៣៥០
និទានឧបាសិកា ឈ្មោះនាងវិសាខា	៣៥១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៥៣
ការចែកសិក្ខាបទ	៣៥៥
បទភាជនីយ	៣៥៥
អនិយតទី ២	៣៦១
និទានឧទាមិភិក្ខុ	៣៦១
និទានឧបាសិកាឈ្មោះនាងវិសាខា	៣៦២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៦៣
សិក្ខាបទវិភង្គ	៣៦៣
បទភាជនីយ	៣៦៩

-
- 1) បាលីដែលសំដែងឡើងទុកជាគោលដើមនៃសិក្ខាបទ ហៅថាឧទ្ទេស។
  - 2) អដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា ឧទាមិភិក្ខុនេះជាឧបជ្ឈាយ័របស់សេយ្យសកភិក្ខុ។
  - 3) អញ្ញោហារិកា ប្រែថា មិនប្រកបដោយវេហារ គឺថា មិនប្រកបដោយហេតុដែលគួរនិយាយបានឡើយ ឬថា មិនមែនជាហេតុឲ្យទាស់ខុសនឹងបញ្ញត្តិណាមួយឡើយ
  - 4) ប្រហោង ឬរន្ធអ្វីៗ ហៅថាប្រហោងជាន។
  - 5) ភិក្ខុដែលមានអសុចិយ្យាតចេញនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។
  - 6) ពងល្វា។
  - 7) ស្រ្តីជាម្ចាស់ផ្ទះ ឬស្រ្តីមេផ្ទះ (អដ្ឋកថា)
  - 8) របស់ដែលសម្រាប់ចោល ឬបោះ។
  - 9) មិនមែនត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះនិស្សគិយរត្ថប៉ះគ្នានោះទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដព្រោះព្យាយាមដោយកាយ គឺកាយវិការ មានផ្ទាត់ម្រាមដៃ ញាក់ចិញ្ចើម ងក់ក្បាល បំប្រិចភ្នែកជាដើម (អដ្ឋកថា)
  - 10) ពាក្យជេរលើកអាស
  - 11) ភិក្ខុដែលកំពុងសំដែងនូវសេចក្តីពន្យល់ ឬដែលកំពុងស្វាធ្យាយនូវអដ្ឋកថា នៃបទមានពាក្យថា ឯងជាមនុស្សគ្មាននិមិត្ត ដូច្នោះជាដើម។

12)

ភិក្ខុដែលកំពុងបង្ហាញ ឬកំពុងស្វាធ្យាយនូវបាឡី។

13)

ភិក្ខុដែលកំពុងនិយាយប្រៀនប្រដៅ មនុស្សខ្លើយថា ឥឡូវនេះ ឯងជាមនុស្សគ្មាននិមិត្ត ឯងជាមនុស្សឧកតោព្យញ្ជនក ក៏តាំងពីឥឡូវនេះទៅ ឯងត្រូវកុំប្រមាទ ទៅខាងមុខទៅ កុំឲ្យជាមនុស្សយ៉ាងហ្នឹងទៀត។ (អដ្ឋកថា)

14)

កុលុបក ប្រែថា ជីតុន ក៏បាន គឺភិក្ខុដែលជិតជិតស្និទ្ធស្នាលនឹងត្រកូល។

15)

បានដល់ស្រីអ្នកលេង គឺស្រីឈ្នួល ស្រីផ្កាមាស

16)

គ្រឿងឧបករណ៍សម្រាប់ផ្ទះ មានត្បាល់អង្រែជាដើម។

17)

ស្រីទាំង១០ចំពូក យើងបានប្រែជាសេចក្តីពីខាងដើមរៀងមកហើយ តពីត្រឹមនេះទៅ មិនបាច់ប្រែទៀតទេ ត្រូវហៅជាបាឡីវិញ ដើម្បីឲ្យសាធុជនហៅជាបាឡីផងក៏បាន។

18)

ស្រី១០ចំពូក ហៅថាមានមូល១០ ភរិយា១០ចំពូក ហៅថាមានមូល១០ រួមមូលទាំងពីរពួក ហៅថាមានមូលគ្រប់ទាំងអស់។

19)

ប្រែថា បទជាប់គ្នាដោយមូលទាំងពីរ ឯមូលទាំងពីរនោះគឺ ស្រី១០ចំពូក មានមាតុភូតិជាដើម ហៅថាមូល១ ភរិយា១០ចំពូក មានធនក្តីតាភរិយាជាដើម ហៅថាមូល១ រួមមូលទាំងពីរនេះចូលគ្នា ជានិយម ហៅថា ឧកតោព្យញ្ជនក។

20)

តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថាថា មិនបានវិលមកប្រាប់វិញទេ។

21)

វត្ថុសម្រាប់បរិភោគមុន បានដល់ស្រូវ៧យ៉ាង មានស្រូវស ស្រូវក្រហមជាដើម។

22)

វត្ថុសម្រាប់បរិភោគខាងក្រោយ បានដល់ល្ង សណ្តែក ចេក អំពៅ ជាដើម។

23)

ទិសម្រាប់ផ្កាលទោស គឺទិសដែលគេសម្រាប់វាយមនុស្សផ្កាល។

24)

ទិសម្រាប់ជ្រក ល្មមនៅបាន។

25)

ទីបិទបាំង ល្មមនៅបាន។ ពាក្យថា លេណ និងគុហា ទាំងពីរនេះ ជាវេរចន គឺពាក្យនិយាយផ្លាស់ប្តូរគ្នាបាន។

26)

បានជាហៅថា ឃោសិតាម ព្រោះអារាមនេះ ឃោសិតសេដ្ឋីសង់ថ្វាយព្រះបរមគ្រូ។

27)

គឺទិសេនាសនសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន ដែលមានទាយកជាម្ចាស់របស់ គេធ្វើឲ្យ។

28)

ពាក្យដែលហៅថាវិហារនោះ តាមភាសាបាឡី សំដៅយកទីនៅទាំងអស់របស់សង្ឃ គឺកុដិដែលធំៗសម្រាប់សង្ឃនៅ ឬទីវត្តទាំងមូលនោះឯង ហៅថាវិហារ។

29)

សម្ពត្តសម្រាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សែងលើស្មាខាងឆ្វេងក្រោមស្មាស្តាំ (ចីពរ)។

30)

សព្វនេះប្រែមកពីបាឡីថា សារម្ម ៗនេះ ប្រែថា ប្រកបដោយសេចក្តីអន្តរាយ ថាមានហេតុទាស់ ថាប្រកបដោយសេចក្តីរង្រៀស ឬមានសេចក្តីរង្រៀស។

31)

តរច្ច ជួនប្រែថា ឆ្កែព្រៃ។

32)

វត្ថុដែលត្រូវបរិភោគមុន បានដល់ស្រូវ៧យ៉ាង មានស្រូវសាលីជាដើម ហៅថា បុព្វណ្ណជាតិ។

33)

វត្ថុដែលត្រូវបរិភោគក្រោយ បានដល់ សណ្តែក ល្ង ជាដើម ហៅថា អបរណ្ណជាតិ។

34)

គឺទីដែលគេចង់វាយវ៉ាវ។

35)

១.២ពាក្យថាលេណ និងគូហានេះ ជាវេរចន គឺជាពាក្យនិយាយផ្លាស់ប្តូរគ្នា ជាជំនួសគ្នាបាន (អដ្ឋកថា)។

36)

ព្រះទព្វត្រូវ ជាបុគ្គលស្តេចមល្ល ហៅដោយរូបរួមថា ទព្វមល្លបុគ្គ។

37)

ពាក្យពោលដូចជាពាក្យតិរច្ឆាន គឺនិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ជាពាក្យក្រៅធម៌វិន័យ។

38)

ព្រះទព្វមល្លបុគ្គលឈានក្នុងពេលនោះ យកភ្លើងជាអារម្មណ៍ ឬជាកសិណ។

39)

មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុទាំងពីររូបនេះ ជាមេត្តកម្មយៗ រាប់បញ្ចូលក្នុងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ប៉ុន្តែភិក្ខុពីររូបនេះ ជាមនុស្សរឹងភ្លើង ក្លៀវក្លាជាងគេ។

40)

ប្រែតាមសព្ទថា សម្ភកាច់បង់នូវសជាតិនៃសាច់ដីក្រៃលែង។ ជាឈ្មោះសម្បត្តិ ដែលអ្នកមជ្ឈិមបទេសប្រើក្នុងជាន់នោះ។

41)

គហបតីនេះ មានចង្កាន់ខត្តមប្រពៃ ឆ្ងាញ់ពីសារណាស់។

42)

ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកសំដែងភត្តដល់ភិក្ខុទាំងពួង។

43)

ជាពាក្យបញ្ជៀស សំដៅសេចក្តីថាសេពមេចុន។

44)

មិនបានឃើញ ឬមិនបានឮ ឬក៏ឥតមានរង្វៀសឡើយ។

45)

សាសនព្រហ្មចារី

46)

ក្នុងអភិធានប្បវេណីកាសូចិ មានវិគ្រោះថា “គុណធម៌ជាគ្រឿងដុតកិលេសឲ្យរឹងស្អាតទៅ”។

47)

អាមាមវេទន្ត ប្រែតាមសព្ទថា វត្ថុព្រៃឬស្សី កន្លែងនេះពីដើមជាឱទ្ធានព្រះរាជទ្រព្យព្រះបាទពិម្ពិសារ ៗទ្រង់វេរថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់កាល យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះជាដើម ដើម្បីទ្រង់សំដែងព្រះធម៌ទេសនា ព្រះបាទពិម្ពិសារបានដល់សោតាបត្តិផល មានព្រះហឫទ័យជឿជាក់ ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏វេរឱទ្ធានឈ្មោះវេទន្តនោះថ្វាយជាព្រះអាមាមសម្រាប់សង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ជាអាមាមដ៏ម្តងមុនអាមាមទាំង អស់។ ដែលហៅថា កលន្តកនិវាបស្ថាន ព្រោះកន្លែងនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយធ្លាប់ឲ្យអាហារចំណីដល់ពួកសត្វកង្កែប មានរឿងដំណាលក្នុង អដ្ឋកថាវិន័យថា ពីដើមមកមានស្តេចមួយព្រះអង្គចេញទៅប្រពាតឱទ្ធាននោះ ទ្រង់សោយសុភស្រវឹងផ្តល់កំទៅ។ ឯរាជបរិវារក៏នាំគ្នាទៅបេះ ផ្លែឈើ ផ្កាឈើ កំសាន្តតាមអធ្យាស្រ័យ។ មានពស់វែក វាធំក្លិនស្អា ក៏លូនចេញមកពីរន្ធឈើ ហើយបំបែរមុខទៅចំពោះស្តេច។ មានរុក្ខទេវតា នៅទីជិតនោះ ឃើញហេតុដូច្នោះ ចង់ជួយឲ្យស្តេចរួចពីមរណ ទើបនិមិត្តជាសត្វកង្កែបទៅស្រែកខាងព្រះកាណ៌ស្តេច ៗតើនឡើង ទ្រង់ឃើញ សត្វទាំងពីរ ទ្រង់ត្រិះរិះថា សត្វកង្កែបឲ្យជីវិតព្រះអង្គ តាំងពីនោះមក បានទ្រង់ប្រទានអភ័យ ប្រទានអាហារចំណីដល់សត្វកង្កែបទៅ ទើប មនុស្សទាំងឡាយហៅកន្លែងនោះថា កលន្តកនិវាបស្ថាន រៀងមក។

48)

រឿងដែលកើតឡើងហើយ ត្រូវតែចាត់ ត្រូវតែធ្វើឲ្យស្រេចទៅ ហៅថា អធិករណ៍។

49)

ការវិវាទគ្នាព្រោះធម្មវិន័យ ចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍។

50)

ការចោទគ្នាដោយរឿងអាបត្តិ ឬវិបត្តិ ចាត់ជាអនុវិវាទាធិករណ៍។

51)

កិរិយាដែលត្រូវអាបត្តិ ចាត់ជាអាបត្តិធិករណ៍។

52)

កិច្ចធុរៈរបស់សង្ឃ មានកិច្ចឧបសម្បទាជាដើម ចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍។

53)

ត្រូវអាបត្តិបារាជិកព្រោះសេពមេចុនធម្ម។

54)

ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះលួចទ្រព្យគេមានដម្លៃតាំងពី៥មាសកឡើងទៅ។

55)

ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះសម្លាប់មនុស្ស។

56)

ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអ្នកគុណវិសេសដែលមិនមានក្នុងខ្លួន។

57)

តាមអង្គការសមន្តប្បាសាទិកា ថា បាត្រដីនោះឯង តែមានទ្រង់ទ្រាយល្អ មានសម្បុររលោង ហាក់ដូចពណ៌សត្វកំភេម រលឹងស្អាតដូចបាត្រ ទង់ដែងដែរ។

58)

បាឡីថា “សុម្ភកបត្ត” តាមអង្គការថា បានដល់បាត្រដីតាមធម្មតានោះឯង។

59)

លើសធាតុ ក្នុងអត្ថថា តិច-តួច គឺការជាបន្ទាប់បន្សំ។

60)

បំបែកផ្លូវប្រតិបត្តិផ្សេងចាកធម្មវិន័យរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ។

61)

១.សំដែងអធម៌ថាជាធម៌ ២.សំដែងធម៌ថាជាអធម៌ ៣.សំដែងអវិន័យថាជាវិន័យ ៤.សំដែងវិន័យថាជាអវិន័យ ៥.ពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែង ថាព្រះតថាគតបានសំដែង ៦. ពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសំដែង ថាព្រះតថាគតមិនបានសំដែង ៧.អំពើដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំទុកមក ថាព្រះតថាគតបានសន្សំទុកមក ៨.ដែលព្រះតថាគតបានសន្សំទុកមក ថាព្រះតថាគតមិនបានសន្សំទុកមក ៩.សេចក្តីដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តិ ១០.ដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តិ ថាមិនបានបញ្ញត្តិ ១១.សំដែងអំពីអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ។ ១២.សំដែងអំពីអាបត្តិ ថាអនាបត្តិ។ ១៣.សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាគុកាបត្តិ។ ១៤.សំដែងគុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ។ ១៥.សំដែងសារសេសាបត្តិ (អាបត្តិ៥កង លើកអាបត្តិបារាជិក និងសង្ឃាទិសេសចេញ) ថាជាអនរសេសាបត្តិ (គឺបារាជិក និងសង្ឃាទិសេស)។ ១៦.សំដែងអនរសេសាបត្តិ ថាជាសារសេសាបត្តិ។ ១៧.សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ។ ១៨.សំដែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ។ (មានក្នុងគម្ពីរចូលវគ្គ ត្រង់សង្ឃភេទខន្ទក

62)

តាមក្នុងអង្គការថា គួរប្រែថា ក្បាច់ក្បួរផ្កាដែលគេធ្វើឲ្យដូចជារល្លដែលមានផ្កា។

63)

ក្នុងអង្គការថា ថា ផ្កាកម្រងដែលគេដោតដោយមូល ឬកន្លះ

64)

ចត្រង់មានក្រឡា៨។

65)

ចត្រង់មានក្រឡា១០ ន័យខ្លះប្រែថា បាយខុំ។

66)

ចត្រង់គ្មានក្តារ លេងថាតែមាត់ទេ។

67) , 71)

ប្រហែលជាលេង បិទមុខ បិទពួន។

68)

សួរសេចក្តីសុខទុក្ខ។

69)

តាមក្នុងអង្គការថា គួរប្រែថា ក្បាច់ក្បួរផ្កាដែលគេធ្វើឲ្យដូចជារល្លដែលមានផ្កា។

70)

ក្នុងអង្គការថា ថាផ្កាកម្រងដែលគេដោតដោយមូល ឬកន្លះ។

72)

ការបណ្តេញភិក្ខុអលដ្ឋី មិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌វិន័យឲ្យចេញពីទីកន្លែង។

73)

ភិក្ខុស្រូបឡើងទៅ ហៅថាសង្ឃ។

74)

ភិក្ខុពីររូប ឬបីរូប ហៅថាគណៈ។

75)

សំដៅយកភិក្ខុតែមួយរូប។

76)

ពួកអាបត្តិទាំង១៣សិក្ខាបទ តាំងអំពីសញ្ញេតនិកសិក្ខាបទ រហូតដល់កុលទូសកសិក្ខាបទនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឈ្មោះថា សង្ឃាទិសេស។

77)

កម្មជាគ្រឿងប្រព្រឹត្ត ដើម្បីឲ្យជាទីរាប់អានរបស់ភិក្ខុ។
78)

កម្មដែលសង្ឃសូត្រប្រកាសហៅភិក្ខុដែលបានបរិវាសហើយនោះមកបញ្ចូលជាពួកវិញ។
79)

ភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់ពេលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយពាក្យស្និទ្ធស្នាលនឹងគ្នាថា សព្វថ្ងៃនាងឯងមិនអផ្សុកទេឬ នាងឯងមិនលំបាកចិត្តទេឬ នាងឯងមិនស្រេកឃ្លានទេឬ ដូច្នោះជាដើម។
80)

ភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់ពេលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយធម៌ប្រាប់ស្រីនោះថា នាងឯងត្រូវរក្សាឧបោសថសីល នាងឯងត្រូវឲ្យសលាកភត្តដូច្នោះជាដើម។
81)

នៅក្នុងព្រះត្រ័យបិដកខ្មែរ ឃើញដាក់ថា “ភិក្ខុប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ” តែបើតាមសេចក្តីក្នុងព្រះបាលី ក្នុងប្រយោគនេះមានន័យថា “ឯភិក្ខុនោះទទួលប្តេជ្ញាការដេកនោះ ព្រោះមានព្រះបាលីថា សោ ចេ តិ បដិជានាតិ”។ ត្រង់សេចក្តីនេះ ភិក្ខុនោះទទួលប្តេជ្ញាតាមការចោទនោះមែន។ ដូច្នោះសូមអ្នកអានទាំងឡាយពិចារណាផងចុះ។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

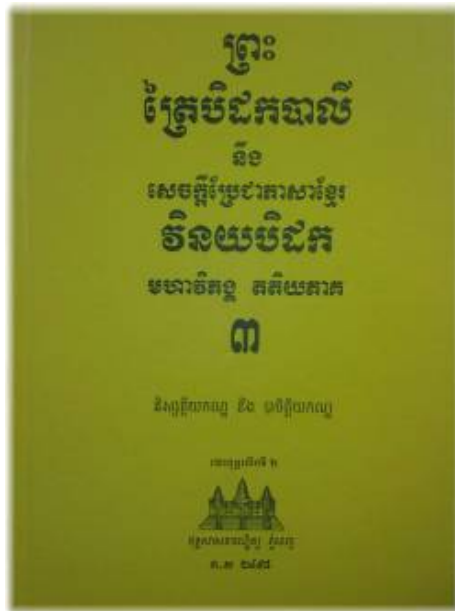
ភាគ ០០៣ - Book 003

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition! 1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition 20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០៣ - Tipitaka Book 003 \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8911.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8911.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ ០០៣](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៣

CS សេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៣

៩. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី៣](#)

មហាវិភង្គ

CS [vin.vbu](#) | [ភាគ ទី៣](#)

តតិយភាគ

ភាគទី ៣

និស្សគ្គិយកណ្ត | បាចិគ្គិយកណ្ត

និស្សគ្គិយកណ្ត

ចីវរវគ្គ៖ និស្សគ្គិយ សិក្ខាបទ ទី ១ | ២ | ៣ | ៤ | ៥ | ៦ | ៧ | ៨ | ៩ | ១០
កោសិយវគ្គ៖ និស្សគ្គិយ សិក្ខាបទ ទី ១១ | ១២ | ១៣ | ១៤ | ១៥ | ១៦ | ១៧ | ១៨ | ១៩ | ២០
បត្តវគ្គ៖ និស្សគ្គិយ សិក្ខាបទ ទី ២១ | ២២ | ២៣ | ២៤ | ២៥ | ២៦ | ២៧ | ២៨ | ២៩ | ៣០

បាចិគ្គិយកណ្ត

មុសាវាទវគ្គ៖ បាចិគ្គិយ សិក្ខាបទ ទី ១ | ២ | ៣ | ៤ | ៥ | ៦ | ៧ | ៨ | ៩ | ១០
ភូតគាមវគ្គ៖ និស្សគ្គិយ សិក្ខាបទ ទី ១១ | ១២ | ១៣ | ១៤ | ១៥ | ១៦-៩២ មើល ភាគ ទី៤

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

សូមនមស្តារថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

និស្សគ្គិយកណ្ត

(២. និស្សក្តិយកណ្តំ)

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយទាំង៣០នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស (គឺព្រះបាតិមោក្ខដែលសង្ឃត្រូវសំដែងរាល់ កន្លះខែ)។

ចីវរវគ្គ (ទី១)

(១. ចីវរវគ្គ)

(និស្សក្តិយ) សិក្ខាបទ ទី១

(១. បឋមកថិនសិក្ខាបទំ)

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងគោតមកចេតិយ ទៀបក្រុងវេសាលី។ វេសាលីនោះឯង ត្រៃចីវរដែលព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់បានអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយរួចស្រេចហើយ។ ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក៦) បានដឹងថា ត្រៃចីវរ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ (គឺប្រើប្រាស់ចីវរហ្គសពុទ្ធានុញ្ញាត គឺប្រើប្រាស់ចីវរបីត្រៃ) ចូលទៅកាន់ស្រុក (ស្លៀកដណ្តប់) ចីវរមួយត្រៃ នៅក្នុងអាមាម (ស្លៀកដណ្តប់) ចីវរមួយត្រៃ ចុះកាន់កំពង់ដូងទឹក (ស្លៀកដណ្តប់) ចីវរមួយត្រៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ជា អ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នកក្តៅក្រហាយនឹងបាប ជាអ្នកពេញចិត្តខាងការរៀនសូត្រ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុមិនសមបីបើនឹងប្រើប្រាស់អតិណកចីវរ (ចីវរច្រើន) លើសកំណត់។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ រួចត្រាស់សួរបញ្ជាក់ទៅពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុ ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានប្រើប្រាស់អតិណកចីវរមែនឬ? ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងរាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនទំនង មិនសមបែប មិនសមគួរ មិនមែនជាបស់សមណៈ ជាការមិនគប្បី មិនគួរបើនឹងធ្វើសោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ គួរបីដៃ អ្នកឯងរាល់គ្នា នឹងប្រើប្រាស់អតិណកចីវរ (យ៉ាងនេះ) ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងរាល់គ្នាធ្វើនេះ នឹងបាននាំមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះ ថ្លាឡើង ឬមនុស្សដែលបានជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀត (នោះ) ក៏ទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសម្តែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រើប្រាស់ អតិណកចីវរ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ¹ ឯសិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ។

[២] គ្រានោះ អតិណកចីវរ កើតឡើងដល់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុចង់ប្រគេនចីវរនោះទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ។ តែ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លោកគង់នៅឯនគរសាកេត (មិនទាន់និមន្តមកដល់)។ វេសាលីនោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ត្រិះរិះគិតថា ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគបានបញ្ញត្តិសិក្ខាបទថា ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់អតិណកចីវរឡើយ ឥឡូវអតិណកចីវរ កើតឡើងដល់អញហើយ អញមានបំណងនឹងប្រគេនចីវរ នេះទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ តែព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លោកគង់នៅឯនគរសាកេត តើអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចមែន? គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏ មានអាយុបានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ចុះសារីបុត្តនៅយូរប៉ុន្មានថ្ងៃទៀតនឹង មកដល់? ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ប្រហែលជាប្រាំបួនថ្ងៃឬដប់ថ្ងៃទៀត (ទើបលោកនឹងនិមន្តមកដល់)។ ព្រោះ និទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេសាលីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតដើម្បីឱ្យអ្នករាល់គ្នាទុកអតិណកចីវរ កំណត់ត្រឹមដប់ថ្ងៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសម្តែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើចីវរសម្រេចហើយ (ក្តី) កបិនដោះហើយ (ក្តី) ភិក្ខុត្រូវទុកអតិណកចីវរ បានតែត្រឹមដប់ថ្ងៃ បើឱ្យកន្លងហួសពីដប់ថ្ងៃនោះទៅ ត្រូវ និស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[៣] ត្រង់ពាក្យថា ចីវរសម្រេចហើយ អធិប្បាយថា ចីវរដែលភិក្ខុបានធ្វើរួចហើយក្តី ចីវរដែលបាត់ដោយចោរជាដើមលួចយកទៅក្តី ចីវរវិនាស ដោយសត្វកណ្តៀរជាដើមកាត់ក្តី ចីវរដែលភ្លើងឆេះក្តី សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) ជាចម្រើនក្តី។ ពាក្យថា កបិនដោះហើយ គឺកបិន ដែលដោះដោយបណ្តាមាតិកាដយ៉ាង មាតិកាណាមួយ ឬសង្ឃបានប្រជុំគ្នាសូត្រដោះក្នុងកាលជាចន្លោះ។ ពាក្យថា កំណត់ត្រឹមដប់ថ្ងៃ គឺភិក្ខុត្រូវ ទុក (អតិណកចីវរ) កំណត់យ៉ាងយូរបានត្រឹមតែដប់ថ្ងៃ។ ចីវរដែលភិក្ខុមិនបានអធិដ្ឋាន មិនបានរឹកប្ប ឈ្មោះថាអតិណកចីវរ។ បណ្តាចីវរទាំង៦ ចីវរ ណាមួយដែលតូចបំផុត គួរលុបភិក្ខុរឹកប្បបាន ឈ្មោះថាចីវរ។ ពាក្យថា បើទុកឱ្យកន្លង ហួសពីដប់ថ្ងៃនោះទៅ ត្រូវនិស្សក្តិយ អធិប្បាយថា ចីវរ កាលបើអរុណះឡើងក្នុងថ្ងៃទី ១១ (ឡើងទៅ) ភិក្ខុត្រូវលះចេញ គឺត្រូវលះដល់ជំនុំសង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះ (ចីវរដល់ជំនុំសង្ឃ) បែបយ៉ាងនេះ។

[៤] ភិក្ខុនោះឯង ត្រូវ (យកចីវរដែលជានិស្សក្តិយនោះ) ចូលទៅរកជំនុំសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក (ចីពរ) រៀងស្នាម្នាម រួចសំពះបាទាភិក្ខុ ចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណមអញ្ជូលឡើង ពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន នេះចីវរបស់ខ្ញុំកន្លងដប់ ថ្ងៃ ត្រូវនិស្សក្តិយហើយ ឥឡូវខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់ជំនុំសង្ឃ។ លុះ (ភិក្ខុនោះ) លះរួចហើយ ត្រូវសម្តែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស់អង់អាចត្រូវ

ទទួលអាបត្តិ ត្រូវប្រគល់ចីវរដែលលះបង់ឱ្យដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះនេះ^២ បានលះចីវរនេះ ដែលត្រូវនិស្សគ្គិយដល់ជំនុំសង្ឃហើយ បើកម្មមាន កាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវប្រគល់ចីវរនេះឱ្យទៅភិក្ខុឈ្មោះនេះ^៣ វិញចុះ។

[៥] (បើលះចីវរដល់គណៈ) ភិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុច្រើនអង្គ (គឺភិក្ខុបីរូប ឬពីររូប) ហើយធ្វើខត្តាសង្កត់ស្នាម្នាងសំពះទៀបបាទា ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោងប្រណមអញ្ជូលឡើង ពោលនឹងភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះចីវររបស់ខ្ញុំកន្លងដប់ថ្ងៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយហើយ ឥឡូវខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនោះលះរួចហើយ ត្រូវសម្តែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស់អង់អាចត្រូវទទួលអាបត្តិ រួចត្រូវឱ្យចីវរដែលភិក្ខុលះនោះដោយពាក្យថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ចីវរនេះ របស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជានិស្សគ្គិយ លោកបានលះបង់ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ អស់លោកដ៏មានអាយុត្រូវប្រគល់ចីវរនេះឱ្យទៅភិក្ខុឈ្មោះនេះវិញចុះ។

[៦] (បើលះដល់បុគ្គល) ភិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូប ហើយធ្វើខត្តាសង្កត់ស្នាម្នាង រួចអង្គុយច្រហោងប្រណមអញ្ជូលឡើង ហើយពោលនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ នេះចីវររបស់ខ្ញុំ កន្លងដប់ថ្ងៃហើយត្រូវតែលះបង់ ឥឡូវខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់លោក

ដ៏មានអាយុ។ ភិក្ខុនោះ លុះលះរួចហើយត្រូវសម្តែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុនោះត្រូវទទួលអាបត្តិ ហើយត្រូវប្រគល់ចីវរដែលលះបង់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំឱ្យចីវរនេះទៅលោកដ៏មានអាយុវិញ។

[៧] (កាលបើចីវរ) កន្លងហួសដប់ថ្ងៃហើយ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាកន្លង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) កន្លងហួសដប់ថ្ងៃហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) ដែលកន្លងហួសដប់ថ្ងៃហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្លងទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) ដែលមិនទាន់បានអធិដ្ឋាន ហើយភិក្ខុសំគាល់ថាបានអធិដ្ឋានហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) ដែលភិក្ខុមិនទាន់បានរឹកប្បូ ហើយភិក្ខុសំគាល់ថាបានរឹកប្បូ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) ដែលភិក្ខុមិនទាន់បានលះ ហើយភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាបានលះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) មិនបាត់ទេ ហើយភិក្ខុសំគាល់ថាបាត់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) មិនខូចទេ ហើយភិក្ខុសំគាល់ថាខូច ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) ភ្លើងមិនឆេះទេ ហើយភិក្ខុសំគាល់ថាភ្លើងឆេះ

ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ (កាលបើចីវរ) ចោរឥតបានប្លន់យកទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាចោរប្លន់យក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមិនបានលះចីវរដែលត្រូវនិស្សគ្គិយ ហើយយកមកប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (កាលបើចីវរ) មិនទាន់កន្លងហួសដប់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាកន្លងហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (កាលបើចីវរ) មិនទាន់កន្លងហួសដប់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (កាលបើចីវរ) មិនទាន់កន្លងហួស ដប់ថ្ងៃហើយភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនទាន់កន្លងទេ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុបានអធិដ្ឋាន បានរឹកប្បូក្នុងខាងក្នុងដប់ថ្ងៃ ភិក្ខុបានលះ១ ចីវរបាត់១ ចីវរខូច១ ចីវរភ្លើងឆេះ១ ចីវរចោរដណ្តើមយក១ ចីវរដែលភិក្ខុយកដោយសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាល១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៩] ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រគល់ចីវរដែលលះ ឱ្យទៅភិក្ខុ (ម្ចាស់ចីវរ) នោះវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏លើកទោស តិះដៀល បន្ទោសថា គួររើដៃ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនឱ្យចីវរដែលលះ (ទៅភិក្ខុម្ចាស់ចីវរ) វិញ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរទៅពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយមិនបានឱ្យចីវរដែលលះ (ទៅភិក្ខុម្ចាស់ចីវរ) វិញ មែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា មែនព្រះអង្គ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស។ បើ រួចទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំមិនឱ្យចីវរដែលលះ (ទៅភិក្ខុម្ចាស់ចីវរ) វិញ ភិក្ខុណាមិនឱ្យ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

សិក្ខាបទ ទី១ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី២

CS vin.vbun.org | ភាគ ទី៣

(២. ឧទោសិតសិក្ខាបទ)

[១០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថណិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបបានធ្វើចីវរទុកនៅដៃភិក្ខុទាំងឡាយ (រួចស្លៀកដណ្តប់) តែស្បង់និងចីវរ ចេញទៅកាន់ជនបទចារិកទៅ។ ឯចីវរដែលភិក្ខុធ្វើទុកនោះ យូរពេកក៏ជាមធ្យកជាំអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏យកចីវរទាំងអម្បាលនោះទៅ ហាលសំដីល។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុបាននិមន្តទៅកាន់សេនាសនចារិក ក្រឡេកទៅឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងហាលសំដីលចីវរទាំងនោះ ក៏ដើរចូលទៅជិតភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏សួរភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ចីវរទាំងនេះជាមធ្យកជាំអស់ តើជារបស់លោកណា។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក៏បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក៏លើកទោស តិះដៀល បន្ទោសថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួររើដៃធ្វើចីវរទុកដាក់ដៃរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ (ស្លៀកដណ្តប់) តែស្បង់នឹងចីវរចេញទៅកាន់ជនបទចារិកសោះ។ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់សួរតបទៅពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយបានធ្វើចីវរ ទុកនៅដៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ (ស្លៀកដណ្តប់) តែស្បង់និងចីវរ ចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក មែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ហេតុនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គួររើដៃ មោឃបុរសទាំងនោះ ហ៊ានធ្វើចីវរទុកនៅដៃភិក្ខុទាំងឡាយ (ហើយស្លៀកដណ្តប់) តែស្បង់ និងចីវរ ចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ អំពើដែល អ្នកធ្វើនេះ នឹងបាននាំមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យបានជ្រះថ្លាឡើង ឬមនុស្សដែលបានជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លា ឡើង (នោះ) ក៏ទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា កាលបើចីវររបស់ភិក្ខុសម្រេចហើយ កបិនដោះ ហើយ បើភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ សូម្បីតែមួយយប់ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិដល់ពួកភិក្ខុ យ៉ាងនេះហើយ។

[១១] គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងកោសម្ពី មានភិក្ខុមួយរូបមានជំងឺ។ ពួកជនជាញាតិក៏បានចាត់ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះថា សូមឱ្យលោក ម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងផ្គត់ផ្គង់បម្រើ។ ទាំងភិក្ខុទាំងឡាយក៏ជួយនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរនិមន្តទៅចុះ ពួកញាតិគេនឹងបាន ផ្គត់ផ្គង់ បម្រើលោក។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយរួច ហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរទេ ក៏ឥឡូវខ្លួនខ្ញុំមានជំងឺ មិនអាចនឹងយកត្រៃចីវរចេញដើរទៅបានឡើយ ខ្ញុំនឹងទៅមិនកើតទេ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក៏បានទូលសេចក្តីនេះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ក៏ធ្វើធម្មិកថា ក្នុង វេលានោះ ហើយគ្រាសំហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យជំនុំសង្ឃ ឱ្យនូវសម្មតិ ដើម្បីឱ្យនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរដល់ ភិក្ខុដែលមានជំងឺ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (សង្ឃ) ត្រូវឱ្យសម្មតិយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលមានជំងឺនោះ ត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃ ហើយធ្វើ ឧត្តរាសង្កត្តិស្នាម្នាក់ រួចសំពះបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្តងអញ្ជូលឡើង ពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន ឥឡូវខ្ញុំមានជំងឺ មិនអាចនឹងយកត្រៃចីវរចេញដើរទៅបានទេ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនោះសូមសម្មតិ ដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរនឹង សង្ឃ។ ភិក្ខុត្រូវសូមគំរប់ពីរដងផង សូមគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសអង់អាចត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឱ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ (ជឿត) ភិក្ខុនេះ ឈ្មោះនេះ មានជំងឺមិនអាចនឹងយកត្រៃចីវរចេញដើរទៅបានទេ។ ភិក្ខុនោះ មកសូមសម្មតិដើម្បីនៅ ប្រាសចាកត្រៃចីវរនឹងជំនុំសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលល្មមសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឱ្យសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចុះ។ វាចានេះ (ជាពាក្យផ្តើម) ញ៉ាំងសង្ឃឱ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះមានជំងឺ មិនអាច នឹងយកត្រៃចីវរចេញដើរទៅបាន។ ភិក្ខុនោះសូមសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរនឹងសង្ឃ។ សង្ឃឱ្យនូវសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរដល់ ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ។ ការឱ្យនូវសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះស្ងៀម (បើ)មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមឱ្យលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ ការសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ សង្ឃបានឱ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ។ ការឱ្យសម្មតិគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំចាំទុកនូវហេតុនេះដោយកិរិយាស្ងៀម យ៉ាងនេះ (ទុកជាការស្រេច)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើចីវររបស់ភិក្ខុសម្រេចហើយ កបិនដោះហើយ បើភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ សូម្បីតែមួយយប់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលបានអរិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ។

[១២] ត្រង់ពាក្យថា កាលបើចីវររបស់ភិក្ខុសម្រេចហើយ អធិប្បាយថា ចីវរដែលភិក្ខុបានធ្វើរួចជាស្រេចហើយក្តី ចីវរបាត់ក្តី ចីវរដែលខូចក្តី ចីវរ ភ្លើងឆេះក្តី បំណងក្នុងចីវរជាចម្រើនក្តី។ ពាក្យថា កបិនដោះហើយ អធិប្បាយថា កបិនដោះហើយ បណ្តាមាតិកាទាំងដប់យ៉ាង ដោយ មាតិកា ណាមួយ ម្យ៉ាងទៀត កបិនដែលសង្ឃបានដោះក្នុងចន្លោះ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ សូម្បីតែមួយយប់ អធិប្បាយថា បើភិក្ខុនៅប្រាស ចាកសង្ឃាដ៏ក្តី ឧត្តរាសង្កត្តិ ស្បង់ក្តី សូម្បីតែមួយយប់។ ពាក្យថា រៀរលែងតែភិក្ខុដែលបានអរិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ អធិប្បាយថា លើកលែងតែ ភិក្ខុដែលបានអរិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា និស្សគ្គិយ អធិប្បាយថា ចីវរជានិស្សគ្គិយដំណាលនឹងពេលដែលអរុណរះឡើង ភិក្ខុនោះឯង ត្រូវលះ (ចីវរនោះ) ដល់សង្ឃ ឬគណ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរនោះ ភិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុ នោះត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃ។ បើ ហើយពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីវរនេះ ខ្ញុំនៅប្រាសឃ្លាតមួយរាត្រីហើយ ជានិស្សគ្គិយ ព្រោះឥតមានភិក្ខុ សម្មតិទេ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ។ បើ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទទី១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះរួចហើយ)។

[១៣] ស្រុកមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ផ្ទះមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ឃ្លាំងមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេង គ្នា បញ្ហាមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ឃ្លាំងមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា បញ្ហាមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា រោងមានជ្រុងបួនមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ប្រាសាទមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ប្រាសាទមានដំបូលត្រងលមាន ឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា នាវាមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ពួកឈ្មួញរទេះមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ស្រែ មានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា លានស្រូវមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា សួនច្បារមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា វិហារមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ទីជិតដើមឈើមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ទីវាលមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារ ផ្សេងគ្នា។

[១៤] ស្រុកដែលឈ្មោះថាមានឧបចារតែមួយ (នោះសំដៅយក) ស្រុករបស់ត្រកូលតែមួយ ដែលគេរាំងព័ទ្ធ (របង) ជុំវិញ ភិក្ខុត្រូវទុកចីវរក្នុង ខាងក្នុងស្រុក ហើយនៅក្នុងខាងក្នុងស្រុក។ ស្រុកដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ ភិក្ខុទុកចីវរក្នុងផ្ទះណា ត្រូវនៅក្នុងផ្ទះនោះ ម្យ៉ាងទៀតមិនត្រូវលះ ហត្ថបាសឡើយ។ ស្រុកដែលឈ្មោះថា មានឧបចារផ្សេងគ្នា គឺស្រុករបស់ត្រកូលផ្សេងគ្នា គេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ ភិក្ខុទុកចីវរក្នុងផ្ទះណា ត្រូវនៅក្នុង ផ្ទះនោះ ឬនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ឬទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ត្រូវទុកចីវរក្នុងហត្ថបាស ហើយនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ឬទៀបទ្វារ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ បើភិក្ខុទុកចីវរក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ត្រូវឱ្យនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ឬទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ បើស្រុកដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធទេ ភិក្ខុទុកចីវរក្នុងផ្ទះណា ត្រូវនៅក្នុងផ្ទះនោះ ហើយមិនត្រូវ លះហត្ថបាស ឡើយ។

[១៥] បើផ្ទះរបស់ត្រកូលតែមួយ ដែលគេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុត្រូវទុកចីវរខាងក្នុងផ្ទះ ហើយត្រូវ នៅខាងក្នុងផ្ទះ។ ផ្ទះដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ (ភិក្ខុ) ទុកចីវរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាស ឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ផ្ទះរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ដែលគេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា (ភិក្ខុ) ទុកចីវរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅ

ក្នុងល្វែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ ផ្ទះដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ (ភិក្ខុ) ទុកចិរីរ ក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅ ក្នុងល្វែងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[១៦] ឃ្លាំងរបស់ត្រកូលតែមួយ ដែលគេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា (ភិក្ខុ) ត្រូវទុកចិរីរខាងក្នុងឃ្លាំង ហើយ ត្រូវនៅខាងក្នុងឃ្លាំង។ ឃ្លាំងដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ (ភិក្ខុ) ទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាស ឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ឃ្លាំងរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នាដែលគេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា (ភិក្ខុ) ទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ ឃ្លាំងដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវ នៅក្នុងល្វែងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[១៧] បញ្ហារបស់ត្រកូលតែមួយ ភិក្ខុទុកចិរីរខាងក្នុងបញ្ហាហើយ ត្រូវនៅខាងក្នុងបញ្ហា។ បញ្ហារបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា មានល្វែងក៏ផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ក៏ផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[១៨] ប្រាសាទមានជ្រុង៤របស់ត្រកូលតែមួយ ភិក្ខុទុកចិរីរខាងក្នុងប្រាសាទមានជ្រុង៤ ហើយត្រូវនៅខាងក្នុងប្រាសាទមានជ្រុង៤។ ប្រាសាទ មានជ្រុង៤របស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ មួយទៀតមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[១៩] ប្រាសាទវែងរបស់ត្រកូលតែមួយ ភិក្ខុទុកចិរីរខាងក្នុងប្រាសាទវែង ហើយត្រូវនៅខាងក្នុងប្រាសាទវែង។ ប្រាសាទវែងរបស់ត្រកូលផ្សេង គ្នា មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា (ភិក្ខុ) ទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាស ឡើយ។

[២០] ប្រាសាទមានដំបូលត្រងិលរបស់ត្រកូលតែមួយ ភិក្ខុទុកចិរីរខាងក្នុងប្រាសាទត្រងិល ហើយត្រូវនៅខាងក្នុងប្រាសាទត្រងិល។ ប្រាសាទមានដំបូលត្រងិលរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មានបន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ឬ ត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[២១] នារារបស់ត្រកូលតែមួយ ភិក្ខុទុកចិរីរខាងក្នុងនារា ហើយត្រូវនៅខាងក្នុងនារា។ នារារបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា មានល្វែងផ្សេងៗគ្នា មាន បន្ទប់ផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[២២] ពួកឈ្មួញរទេះរបស់ត្រកូលតែមួយ ភិក្ខុធ្វើចិរីរទុកនឹងពួកឈ្មួញរទេះ (នោះ) ទោះបីដើរ ខាងមុខរទេះក្តី ខាងក្រោយរទេះក្តី មិនត្រូវ លះបង់ចម្ងាយ៧អង្គន្តរ⁴ ឡើយ (ដើរឱ្យល្មមតែ) ក្រាឡេក មើលទៅឃើញ (រទេះ) ទើបមិនត្រូវលះបង់អង្គន្តរ។ ពួកឈ្មួញរទេះរបស់ត្រកូលផ្សេង គ្នា ភិក្ខុធ្វើចិរីរទុកនឹងពួកឈ្មួញរទេះហើយ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[២៣] ស្រែរបស់ត្រកូលតែមួយ គេបានបិទរាំងជុំវិញ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងខាងក្នុងនៃស្រែ (នោះ) ត្រូវនៅក្នុងខាងក្នុងនៃស្រែ (នោះ)។ (បើ)ស្រែគេ មិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ បើស្រែរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា គេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងខាងក្នុងនៃស្រែ (នោះ) ហើយត្រូវនៅខាងក្នុងនៃស្រែ (នោះ) ឬ (ត្រូវនៅ) ទៀបទ្វារ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ (បើស្រែ) គេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុមិន ត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[២៤] លានស្រូវរបស់ត្រកូលតែមួយ គេរាំងព័ទ្ធជុំវិញ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងខាងក្នុងនៃលានហើយ ត្រូវនៅក្នុងខាងក្នុងនៃលាននោះ។ (បើលាន ស្រូវ) គេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ លានស្រូវរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា គេបិទរាំងជុំវិញ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងខាងក្នុង នៃលានហើយ ត្រូវនៅទៀបទ្វារ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ (បើលានស្រូវ) គេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុមិនត្រូវ លះហត្ថបាសឡើយ។

[២៥] សួនច្បាររបស់ត្រកូលតែមួយ គេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងសួនច្បារហើយ ត្រូវនៅខាងក្នុងនៃសួនច្បារ។ សួនច្បារ គេមិនបាន រាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ សួនច្បាររបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា គេបានរាំងជុំវិញ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងខាងក្នុងសួនច្បារហើយ ត្រូវ នៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ សួនច្បារគេមិនបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[២៦] លំនៅរបស់ត្រកូលតែមួយ គេបានរាំងព័ទ្ធជុំវិញ ភិក្ខុ ទុកចិរីរក្នុងខាងក្នុងលំនៅហើយ ត្រូវនៅខាងក្នុងលំនៅ។ លំនៅដែលគេមិនបាន រាំងព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងលំនៅណា ត្រូវនៅក្នុងលំនៅនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ លំនៅរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា គេបានរាំង ព័ទ្ធជុំវិញ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងលំនៅណា ត្រូវនៅក្នុងលំនៅនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។ លំនៅដែលគេមិនបានរាំង ព័ទ្ធជុំវិញទេ ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងលំនៅណា ត្រូវនៅ ក្នុងលំនៅនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[២៧] ម្លប់ឈើរបស់ត្រកូលតែមួយ ក្នុងពេលថ្ងៃត្រង់ម្លប់ឈើនោះផ្សាយទៅជុំវិញត្រឹមណា ភិក្ខុទុកចិរីរក្នុងខាងក្នុងម្លប់ ហើយត្រូវនៅត្រឹមតែ ខាងក្នុងម្លប់ (នោះ)។ ម្លប់ឈើរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ។

[២៨] ដែលហៅថា ទីវាលមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងៗគ្នា គឺទីក្នុងព្រៃដែលឥតមានស្រុក ចំនួន៧អង្គន្តរដោយជុំវិញ (ទីវាលនោះ) ហៅថាមានឧបចារតែមួយ លំដាប់តំពីអង្គន្តរនោះទៅ ហៅថាមានឧបចារផ្សេងៗគ្នា។

[២៩] ភិក្ខុមានសេចក្តីដឹងច្បាស់ថាចិរីរដែលខ្លួននៅប្រាស ត្រង់ចិរីរដែលខ្លួននៅប្រាសហើយ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែបានភិក្ខុ សម្មតិ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រង់ចិរីរដែលខ្លួននៅប្រាស ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចិរីរ គឺខ្លួនមិន

បាននៅប្រាសទេ ត្រង់ចីវរដែលខ្លួននៅប្រាសហើយ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរ គឺខ្លួនបានដកអធិដ្ឋានហើយ ត្រង់ចីវរដែលខ្លួនមិនបានដកអធិដ្ឋានទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរ គឺខ្លួន បានលះបង់ហើយ ត្រង់ចីវរដែលខ្លួនមិនបានលះបង់ទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរបាន ត្រង់ចីវរដែលមិនមែនបាត់ទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរវិនាស ត្រង់ចីវរដែលមិនមែនវិនាសទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរភ្លើងឆេះ ត្រង់ចីវរដែលភ្លើងមិនមែនឆេះទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរចោរប្លន់យក ត្រង់ចីវរដែលចោរមិនមែនប្លន់យកទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែបានភិក្ខុសម្មតិ។

[៣០] ភិក្ខុមិនបានលះចីវរដែលជានិស្សក្តិយ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរ គឺខ្លួននៅប្រាសហើយ ត្រង់ចីវរ ដែលខ្លួនមិនមែននៅប្រាសទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងចីវរដែលមិនបាននៅប្រាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរ គឺខ្លួនមិនមែននៅប្រាសទេ ត្រង់ចីវរដែលខ្លួនមិនមែននៅប្រាសពិត មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៣១] ហេតុដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះគឺ ភិក្ខុបានដកអធិដ្ឋានក្នុងខាងក្នុងនៃអរុណ១ ភិក្ខុបានលះចីវរ១ ចីវរបាន១ ចីវរវិនាស១ ចីវរភ្លើងឆេះ១ ចីវរចោរដណ្តើមយក១ អ្នកដទៃយកដោយស្ម័គ្រស្មាល១ ភិក្ខុដែលបានអរិយ១សម្មតិអំពីសង្ឃ១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី២ ចប់។

(និស្សក្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS vin.vbu.ni.03 | ភាគ ទី៣

(៣. តតិយកចិនសិក្ខាបទ)

[៣២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅនាវត្តព្រះជេតពន ជាអាហាររបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ កាលនោះឯង អកាលចីវរ^៥ កើតឡើងដល់ភិក្ខុ១រូបមានឈ្មោះមិនប្រាកដ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរនោះមិនល្មមគ្រាន់។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះ ក៏លើកចីវរនោះឡើង ហើយទាញឱ្យតឹង ធ្វើឱ្យយឺតសាច់សំពត់នោះរៀយៗ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានយាងទៅកាន់សេនាសនចារិក ទ្រង់ទតទៅឃើញភិក្ខុនោះកំពុងតែលើកចីវរឡើងទាញរៀយៗ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ទ្រង់យាងចូលទៅជិត ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បានជាអ្នកលើកចីវរឡើង ហើយទាញរៀយៗនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន នេះជាអកាលចីវរកើតមានដល់ខ្ញុំ ព្រះអង្គ។ ធ្វើទៅមិនគ្រាន់ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំព្រះអង្គលើកចីវរនេះឡើងហើយទាញរៀយៗ ដើម្បីឱ្យយឺតសាច់។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានបំណងនឹងរកចីវរថែមទៀតដែរឬទេ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មានបំណងដែរ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើឱ្យក៏ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឱ្យអ្នកទាំងឡាយទទួលនូវអកាលចីវរ ហើយទុកដាក់បាន ព្រោះមានសង្ឃឹមថា នឹងបានចីវរថែមទៀត។

[៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតឱ្យទទួលអកាលចីវរទុកដាក់បាន ព្រោះមានសង្ឃឹមថានឹងបានចីវរថែមទៀត ហើយក៏ទទួលអកាលចីវរទុកដាក់ឱ្យលើសជាង១ខែឡើងទៅ។ ចីវរទាំងនោះក៏ជាប់គ្នាដូចជាបង្អួចនៅលើឈើស្បៀង។ ព្រះអានន្ត ដ៏មានអាយុនិមន្តទៅកាន់សេនាសនចារិក ជួនជាក្រឡេកមើលទៅឃើញ ចីវរទាំងឡាយនោះជាប់គ្នាដូចជាបង្អួចនៅលើឈើស្បៀង លុះឃើញហើយក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ (នោះ) មកសួរថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ នេះចីវររបស់លោកណាក៏ជាប់គ្នាដូចជាបង្អួចនៅលើឈើស្បៀង (ដូច្នោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ នេះអកាលចីវររបស់យើង យើងទុក

ដោយមានបំណងនឹងរកចីវរថែមទៀត។ ព្រះអានន្តសួរថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ចុះចីវរទាំងនេះ លោកទុកយូរឬនាធានាថ្ងៃហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា ចីវរទាំងនេះយើងទុកជាង១ខែហើយ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក៏បន្ទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា មិនសមបើ ពួកភិក្ខុហ៊ានទទួលអកាលចីវរយកមកទុកឱ្យលើសជាង១ខែឡើងទៅសោះ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បានក្រាបទូលសេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងកាលនោះ ហើយត្រាស់សួរទៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុបានទទួលអកាលចីវរទុកឱ្យលើសជាង១ខែ មែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គួររើដែរ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះហ៊ានទទួលអកាលចីវរ ហើយទុកឱ្យលើសជាង១ខែ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំង ឡាយធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំមនុស្សដែលមិនទាន់បានជ្រះថ្លាឱ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរើរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតក៏ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា កាលបើចីវររបស់ភិក្ខុសម្រេចហើយ កបិនដោះហើយ បើអកាលចីវរកើតឡើងចំពោះភិក្ខុ ទាំងភិក្ខុសោតក៏ត្រូវការ (អកាលចីវរនោះ) ត្រូវទទួលចុះ លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវរៀនវិធីឱ្យឆាប់ បើចីវរនោះខ្លះធ្វើមិនគ្រប់ទេ ភិក្ខុនោះមានបំណងថានឹងរកចីវរមកបំពេញនូវចីវរដែលខ្លះ (នោះ) ត្រូវទុកចីវរនោះបានយ៉ាងយូរបំផុតត្រឹម១ខែ បើទុកឱ្យលើសពី១ខែនោះទៅ បើទុកជាមានបំណងថានឹងរកចីវរមកបំពេញទៀតក៏ដោយ គង់ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[៣៤] ត្រង់ពាក្យថា កាលបើចីវររបស់ភិក្ខុសម្រេចហើយ អធិប្បាយថា ចីវរដែលភិក្ខុធ្វើរួចហើយក្តី ចីវរបានក្តី ចីវរខូចក្តី ចីវរភ្លើងឆេះក្តី សេចក្តីចង់បានចីវរដាច់ស្រឡះហើយក្តី។ ពាក្យថា កបិនដោះហើយ អធិប្បាយថា កបិនដែលដោះហើយ បណ្តាមាតិកាទាំង៨យ៉ាង ដោយមាតិកាណាមួយ ឬពុំនោះ ជំនុំសង្ឃបានដោះហើយក្នុងចន្លោះ (ខេត្តកបិន)។ (បើ) ភិក្ខុមិនបានក្រាលគ្រងកបិនទេ ចីវរដែលកើតឡើងក្នុងឱកាស១១ខែ ហៅថា អកាលចីវរ (បើ) ភិក្ខុបានក្រាលគ្រងកបិន ចីវរដែលកើតឡើងក្នុងឱកាស៧ខែ ហៅថា អកាលចីវរ បើទុកជា គេពោលថាជាអកាលចីវរ

ហើយក៏ដោយ គង់ហៅថា អកាលចីវរដូចគ្នា។ ពាក្យថា កើតឡើង អធិប្បាយថា គប្បីកើតឡើងអំពីសង្ឃក្តី អំពីគណៈក្តី អំពីញាតិក្តី អំពីមិត្តក្តី អំពីបំណុលក្តី អំពីទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្តី។

[៣៥] ពាក្យថា ត្រូវការ អធិប្បាយថា កាលបើចង់បាន ត្រូវទទួលចុះ។ ពាក្យថា លុះទទួលរួចហើយត្រូវរៀនសូត្រធ្វើឱ្យរាប់ អធិប្បាយថា ត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង១០ថ្ងៃ។

[៣៦] ពាក្យថា បើចីវរនោះខ្លះ ធ្វើមិនគ្រាន់ទេ អធិប្បាយថា ចីវរដែលភិក្ខុធ្វើទៅហើយមិនគ្រាន់។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះត្រូវទុកចីវរនោះបានយ៉ាងយូរបំផុតត្រឹម១ខែ អធិប្បាយថា ភិក្ខុត្រូវទុក (ចីវរ) ជាយូរបំផុតត្រឹមតែ១ខែ។ ពាក្យថា ដើម្បីនឹងបំពេញនូវចីវរដែលខ្លះ អធិប្បាយថា ដើម្បីសេចក្តីត្រូវការនិងបំពេញនូវចីវរដែលខ្លះ។ ពាក្យថា បើទុកជាមានបំណង អធិប្បាយថា មានសេចក្តីសង្ឃឹមថានឹងបានអំពីសង្ឃក្តី អំពីគណៈក្តី អំពីញាតិក្តី អំពីមិត្តក្តី អំពីបង្សកូលក្តី អំពីទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្តី។

[៣៧] ពាក្យថា បើទុកឱ្យលើសពី១ខែនោះទៅ ទុកជា មានបំណងថានឹងរកចីវរមកបំពេញទៀតក៏ដោយ អធិប្បាយថា កាលបើមូលចីវរ^៦ កើតឡើងក្នុងថ្ងៃនោះហើយ បច្ចុប្បន្នចីវរ^៧ ក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង១០ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២ថ្ងៃ... ៣ថ្ងៃ... ៤ថ្ងៃ... ៥ថ្ងៃ... ៦ថ្ងៃ... ៧ថ្ងៃ... ៨ថ្ងៃ... ៩ថ្ងៃ... ១០ថ្ងៃ... បច្ចុប្បន្នចីវរ ក៏កើតឡើងក្នុងថ្ងៃទី ១០ ភិក្ខុគប្បីធ្វើចីវរឱ្យហើយ ក្នុងរវាង១០ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ១១ថ្ងៃ... ១២ថ្ងៃ... ១៣ថ្ងៃ... ១៤ថ្ងៃ... ១៥ថ្ងៃ... ១៦ថ្ងៃ... ១៧ថ្ងៃ ... ១៨ថ្ងៃ ... ១៩ថ្ងៃ ... ២០ថ្ងៃ ... បច្ចុប្បន្នចីវរ ក៏កើតឡើងក្នុងថ្ងៃទី២០ ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង១០ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២១ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង៩ថ្ងៃ។ កាលបើ មូលចីវរកើតឡើងបាន២២ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង៨ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរ កើតឡើងបាន២៣ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ កាលបើ មូលចីវរកើតឡើងបាន២៤ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង៦ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន២៥ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង៥ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៦ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង៤ថ្ងៃ។ កាលបើ មូលចីវរកើតឡើងបាន២៧ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង៣ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន២៨ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង២ថ្ងៃ។ កាលបើមូល ចីវរកើតឡើងបាន២៩ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុត្រូវធ្វើឱ្យទានក្នុងរវាង១ថ្ងៃ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន៣០ថ្ងៃ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) ភិក្ខុនោះត្រូវអធិដ្ឋាន ត្រូវរកប្ប្ប ត្រូវលះបង់ក្នុងថ្ងៃនោះឯង។ បើភិក្ខុ មិនបានអធិដ្ឋានក្តី មិនបានរកប្ប្បក្តី មិនបានលះបង់ក្តី តែអរុណ្ណះឡើងក្នុងថ្ងៃទី៣១ (ចីវរនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បើ ថាបពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន នេះជាអកាលចីវររបស់ខ្ញុំ ទុកកន្លងហួស១ខែ

ត្រូវនិស្សគ្គិយហើយ ឥឡូវនេះខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ។ (ត្រង់ បេយ្យាលទាំងបីមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះ)។

[៣៨] កាលបើមូលចីវរដែលមានចំណែកមិនស្មើគ្នា^៨ កើតឡើងហើយ បច្ចុប្បន្នចីវរក៏កើតឡើងដែរ តែរាត្រីសល់នៅច្រើន (បើ) ភិក្ខុមិនចង់ធ្វើទេ ក៏មិនត្រូវធ្វើ (ចីវរនោះឡើយ)។

[៣៩] ចីវរកន្លងទៅ១ខែហើយ ភិក្ខុសម្គាល់ថាកន្លងទៅមែន ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ចីវរកន្លងទៅ១ខែហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ចីវរកន្លងទៅ១ខែហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់កន្លងទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលមិនបានអធិដ្ឋាន ភិក្ខុសំគាល់ថាបានអធិដ្ឋានហើយ (ក្តី) ចីវរដែលមិនបានរកប្ប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថាបានរកប្ប្បហើយ (ក្តី) ចីវរដែលមិនបានលះបង់ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានលះបង់ហើយ (ក្តី) ចីវរដែលមិនបាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថាបាត់ (ក្តី) ចីវរដែលមិនខូចទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាខូច (ក្តី) ចីវរភ្លើងមិនឆេះ ភិក្ខុ សំគាល់ថាភ្លើងឆេះ (ក្តី) ចីវរចោរឥតបានយកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា ចោរយក (ក្តី) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ (ដូចគ្នាទាំងអស់)។

[៤០] ភិក្ខុមិនបានលះចីវរដែលជានិស្សគ្គិយ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទាន់កន្លងទៅ១ខែទេ ហើយភិក្ខុសំគាល់ថាកន្លងទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទាន់កន្លងទៅ១ខែទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទាន់កន្លង១ខែទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់កន្លងមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤១] វារៈសំដែងអំពីមិនមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុបានអធិដ្ឋានចីវរនោះក្នុងរវាងមួយខែ១ បានរកប្ប្បចីវរ១ បានលះ១ ចីវរបាត់១ ចីវរខូច១ ចីវរភ្លើងឆេះ១ ចីវរដែលចោរដណ្តើមយកទៅ១ គេយកចីវរដោយសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាល១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី៣ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS vin.vbu.ni.04 | ភាគ ទី៣

(៤. បុរាណចីវរសិក្ខាបទ)

[៤២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានស្រីជាបុរាណទូតិយីការរបស់ខ្មោយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ឬសក្នុងសំណាក់នាងភិក្ខុនី។ នាងភិក្ខុនីនោះតែងមកសំណាក់ខ្មោយិភិក្ខុដ៏មានអាយុជា រៀយៗ។ ចំណែកខាងខ្មោយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក៏តែងទៅកាន់សំណាក់ នាងភិក្ខុនីនោះជារៀយៗដែរ។ វេលានោះឯង ខ្មោយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ បរិភោគភត្តិក្នុងសំណាក់នាងភិក្ខុនីនោះ។ លំដាប់នោះ ខ្មោយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ស្លៀកដណ្តប់រួចក៏យកបាត្រនិងចីវរ ចូលសំដៅ ទៅរកទីដែល

នាងភិក្ខុនីនោះនៅក្នុងវេលាព្រឹកព្រហាម លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈខាងមុខនាងភិក្ខុនីនោះ បើកអង្គជាតបង្ហាញ។ ឯនាងភិក្ខុនីនោះក៏អង្គុយលើអាសនៈខាងមុខខាយដីមានអាយុ បើកអង្គជាតបង្ហាញដែរ។ វេលានោះ ខាយភិក្ខុនីដ៏មានអាយុមានតម្រេក ក៏សំឡឹងមើលទៅអង្គជាតនាងភិក្ខុនីនោះ។ ទឹកអស្ចុជិតក៏ហូរធ្លាក់ពីអង្គជាតរបស់ខាយភិក្ខុនីនោះ។ លំដាប់នោះ ខាយភិក្ខុនីដ៏មានអាយុក៏និយាយទៅនឹងភិក្ខុនីនោះថា នែប្អូនស្រី ឯងចូរទៅនាំយកទឹកមក អញនឹងលាងស្បង់។ នាងភិក្ខុនីនោះតបវិញថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ឱ្យស្បង់មកខ្ញុំវិញ ខ្ញុំនឹងលាងប្រគេន។ វេលានោះឯង នាងភិក្ខុនីនោះ ក៏បានយកទឹកអស្ចុជិត របស់ខាយភិក្ខុនីនោះបន្តិចដាក់ក្នុងមាត់ យកបន្តិចដាក់ក្នុងអង្គជាត។ នាងភិក្ខុនីនោះក៏មានគភ៌ដោយសារទឹកអស្ចុជិតនោះ។ ពួកនាងភិក្ខុនីក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា នាងភិក្ខុនីនេះមិនមែនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរទេ ទើបបាននាងភិក្ខុនីនេះមានគភ៌។ នាងភិក្ខុនីនោះតបវិញថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ខ្លួនខ្ញុំមិនបានប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរទេ។ វេលានោះ នាងភិក្ខុនីនោះបានប្រាប់ សេចក្តីនុះដល់នាងភិក្ខុនីផងគ្នា។ នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏លើកទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ខាយប្រើនាងភិក្ខុនីឱ្យលាងចីវរចាស់ (របស់ខ្លួនសោះ)។ លំដាប់នោះ ពួកនាងភិក្ខុនីទាំងនោះបានប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏លើកទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា គួរឃើង ខាយដីមានអាយុ ប្រើនាងភិក្ខុនីឱ្យលាងចីវរចាស់។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បេ។ ទ្រង់សួរខាយភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ខាយ ឮថាអ្នកបានប្រើនាងភិក្ខុនីឱ្យលាងចីវរចាស់ មែនឬ។ ខាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ខាយ នាងភិក្ខុនីនោះ ត្រូវជាញាតិ ឬមិនមែនជាញាតិនឹងអ្នកទេ។ ខាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (នាងភិក្ខុនីនោះ) មិនត្រូវជាញាតិនឹងខ្ញុំព្រះអង្គទេ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា នែមោឃបុរស ជនមិនមែន ជាញាតិ មិនស្គាល់អំពើសមគួរ ឬមិនសមគួរ អំពើនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា ឬមិននាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លារបស់នាងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ (នោះទេ) នែមោឃបុរស មិនសមបើអ្នកទៅប្រើនាងភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាងចីវរចាស់សោះ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំពួកមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឱ្យបានជ្រះថ្លាឡើង ឬមនុស្សដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឱ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀត (នោះ) ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ប្រើនាងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិឱ្យលាងក្តី ឱ្យជ្រលកក្តី ឱ្យគក់ឬបោកក្តី នូវចីវរចាស់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[៤៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងពីរ)មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទទី១ ក្នុងបារាជិកកណ្ត រួចហើយ។ នាងភិក្ខុនី ដែលឥតមានជាប់ទងគន្លងអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃដីដូនដីតាជាតំប្រល ហៅថាមិនមែនជាញាតិ។ ដែលហៅថា នាងភិក្ខុនី (នោះសំដៅយក) ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរ (ភិក្ខុសង្ឃនិងភិក្ខុនីសង្ឃ)។ សម្បត្តិដែលភិក្ខុស្លៀកម្តងក្តី ដណ្តប់ម្តងក្តី ហៅថា ចីវរចាស់។ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីថា នាងចូរលាងចីវរឱ្យអាត្មា (យ៉ាងនេះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរដែលនាងភិក្ខុនីលាងហើយនោះ ជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុបង្ហាប់នាងភិក្ខុនីថា នាងចូរជ្រលកចីវរឱ្យអាត្មា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរដែលនាងភិក្ខុនីជ្រលកហើយនោះ ជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីថា នាងចូរបោកចីវរឱ្យអាត្មា ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើចីវរដែលនាងភិក្ខុនីយកមកបោកដោយដៃក្តី ដោយដំបងក្តី អស់រវះតែម្តង ចីវរនោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុត្រូវលះចីវរនោះដល់ជំនុំសង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវ លះចីវរយ៉ាងនេះ។ បេ។ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីវរចាស់នេះ ខ្ញុំបានប្រើនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឱ្យលាង ជានិស្សក្តិយហើយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់ជំនុំសង្ឃ។ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទទី១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នារួចហើយ)។

[៤៤] នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា មិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាងនូវចីវរចាស់ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាង ឱ្យជ្រលកនូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងនិស្សក្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាង ឱ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងនិស្សក្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាង ឱ្យជ្រលក ឱ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងនិស្សក្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យជ្រលក នូវចីវរចាស់ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យជ្រលក ឱ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងនិស្សក្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យជ្រលក ឱ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងនិស្សក្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យបោកនូវចីវរចាស់ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យបោក ឱ្យលាងនូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងនិស្សក្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យបោក ឱ្យជ្រលក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងនិស្សក្តិយ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ។ បេ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ។ បេ។ ហើយប្រើឱ្យលាងនូវចីវរចាស់របស់ភិក្ខុឯទៀត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រើ (នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ) ឱ្យលាងសម្បត្តិសីទនៈ និងគ្រឿងកម្រាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីដែលជាឯកតោឧប្បសម្ពុទ្ធាឱ្យលាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤៥] អាបត្តិ (មិនមានដល់ភិក្ខុមានផយ៉ាង) គឺនាងភិក្ខុនី ដែលជាញាតិរបស់ភិក្ខុកំពុងលាងចីវររបស់ភិក្ខុ ហើយស្រាប់តែមាននាងភិក្ខុនីទីពីរ ដែលមិនមែនជាញាតិ មកយកចីវរអំពីដៃនាងភិក្ខុនីនោះ ទៅលាងឱ្យ១ នាងភិក្ខុនីយើងចីវររបស់ភិក្ខុមានមន្ទិលសៅហ្មង ហើយយកមកលាងឱ្យមិនបាច់ចាំប្រើ១ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីឱ្យលាងចីវរដ៏ដែលមិនទាន់បានប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីឱ្យលាងគ្រឿងបរិក្ខារឯទៀតក្រៅពីចីវរ១ ភិក្ខុប្រើនាងសិក្ខុមាឃាឱ្យលាងចីវរឱ្យ១ ភិក្ខុប្រើសាមណេរិឱ្យលាងចីវរឱ្យ១ ភិក្ខុឆ្លូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(៥. ចីរវបដិគ្គហណសិក្ខាបទ)

[៤៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តវេទន្តកលន្តកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង នាងឧប្បល វណ្ណាភិក្ខុនីនៅក្នុងអន្ទរន ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ វេលានោះឯង នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី លុះពេលព្រឹកឡើង ក៏បានស្លៀកដណ្ដប់រួចនាំយកបាត្រ និងចីរវ ចូលទៅក្នុងក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះដើរទៅបិណ្ឌបាតក្នុង ក្រុងសាវត្ថី រួចត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតក្នុងកាលជាខាងក្រោយនៃភត្ត ហើយក៏ ចូលសំដៅទៅក្នុងអន្ទរន (ព្រៃងងឹត) ដើម្បីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ លុះចូលទៅដល់ព្រៃអន្ទរនហើយ ក៏អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃទៀបគល់ឈើ នីមួយៗ។ សម័យនោះ មានពួកចោរអ្នកធ្វើនូវចោរកម្ម បានសម្លាប់មេគោ១ អារយកសាច់រួចនាំយកទៅកាន់ព្រៃអន្ទរន។ ឯមេចោរជាធំ បាន ក្រឡេកមើលទៅឃើញនាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីកំពុងអង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃទៀបគល់ឈើនីមួយៗ។ លុះឃើញហើយ ចោរនោះក៏មានសេចក្ដី ត្រិះរិះថា បើប្រសិនណាពួកចោរជាកូន និងបងប្អូនអញឃើញ នាងភិក្ខុនីនេះហើយ មុខជាបៀតបៀននាងភិក្ខុនីនេះមិនខាន (លុះគិតយ៉ាងនេះ ហើយ) មេចោរក៏នាំពួកចោរទាំងនោះដើរទៅតាមផ្លូវដទៃវិញ វេលានោះឯង មេចោរនោះកាលបើដុំសាច់គេចំអិនរួចស្រេចហើយ ក៏យកសាច់យ៉ាង ល្អ ខ្ពស់នឹងស្លឹកឈើយកទៅព្យួរនឹងដើមឈើជិតនាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ហើយពោលថា នរណាមួយ ទោះបីជាសមណៈក្ដី ព្រាហ្មណ៍ក្ដី បាន ឃើញដុំសាច់ដែលអញទុកឱ្យនេះហើយ ចូរនាំយកទៅចុះ រួចហើយក៏ចេញដើរទៅ។ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីចេញពីសមាធិ ហើយបានឮសំដីនេះ របស់មេចោរដែលកំពុងពោលនោះ។ លំដាប់នោះ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីក៏បានយកសាច់នោះទៅឯកន្លែងនៅរបស់ខ្លួន។ វេលានោះឯង នាង ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ នាងក៏ចាត់ចែងយកសាច់នោះមកវេចជាបង្អួចដោយចីរវ រួចហើយក៏ហោះទៅឯអាកាស ទៅចុះ ក្នុងវត្តវេទន្ត។

[៤៧] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាង ចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុជាអ្នកនៅចាំរក្សាវត្ត។ លំដាប់នោះ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី បានចូលទៅរកឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សួរទៅឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅណា។ ឧទាយិប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅបិណ្ឌបាតឯ ស្រុកហើយ។ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់មេត្តាថ្វាយសាច់នេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឱ្យ ទានផង។ ឧទាយិនិយាយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងឱ្យព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឆ្កែតដោយសាច់ (យ៉ាងណា) ប្រសិនបើនាងឱ្យស្បង់ដល់អាត្មា។ ក៏ ឈ្មោះថា នាងឱ្យឆ្កែតដោយស្បង់ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីតបវិញថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើនយើងខ្ញុំជាមាតុគ្រាម មានលាភ បានដោយកម្រណាស់។ មួយទៀតចីរវរបស់ខ្ញុំនេះ ជាចីរវគំរប់៥ជាទីបំផុត ខ្ញុំមិនប្រគេនលោកម្ចាស់ទេ។ ឧទាយិនិយាយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ដូចជា បុរសដែលឱ្យដំរី (ទៅគេ) គួរលះខ្សែដង្កន់ផងយ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើនាងថ្វាយសាច់ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ ចូរលះស្បង់របស់ នាងដល់អាត្មា ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ គ្រានោះ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី កាលបើ ឧទាយិដ៏មានអាយុចេះតែទទួចសូម ក៏ប្រគេនស្បង់ហើយត្រឡប់ ទៅឯលំនៅរបស់ខ្លួនវិញ។ ពួកនាងភិក្ខុនីកាលទទួលយកបាត្រនិងចីរវពីនាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ក៏សួរនាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីថា បពិត្រនាងជា ម្ចាស់ ស្បង់របស់នាងតើនៅឯណា។ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីក៏បានប្រាប់សេចក្ដីនេះ ដល់នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏លើក ទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ឧទាយិ មិនសមបើនឹងទទួលយកចីរវពីដៃនាងភិក្ខុនីសោះ មាតុគ្រាមសុទ្ធតែមានលាភបានដោយ កម្រ។ គ្រានោះ នាងភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ប្រាប់សេចក្ដីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏លើកទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឧទាយិដ៏មានអាយុ មិនគួរបើនឹងទទួលយកចីរវពីដៃនាងភិក្ខុនីសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្ដីនេះដល់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧទាយិ បានឮថា អ្នកឯងបាន ទទួលចីរវពីដៃនាងភិក្ខុនី មែនឬ។ ឧទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧទាយិ នាងភិក្ខុនីនោះត្រូវជាញាតិទីនឹងអ្នកឯង ឬមិនមែនជាញាតិទេ។ ឧទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (នាងភិក្ខុនីនោះ) មិនមែនជាញាតិទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោឃបុរស បុរស ដែលមិនមែនជាញាតិ មិនស្គាល់អំពើគួរ ឬមិនគួរ ល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អ របស់ស្រ្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ (នោះ) ទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯង ហេតុអ្វីក៏ទទួលយកចីរវអំពីដៃនាងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំមនុស្សដែល មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យបានជ្រះថ្លាឡើង ឬមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទទួលយកចីរវអំពីដៃនាង ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សក្ដិយបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះ។

[៤៨] សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុសង្ឃៗ មិនហ៊ានទទួលយកចីរវដែលត្រូវការផ្លាស់ប្តូររបស់នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏លើកទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងមិនទទួលយកចីរវដែលត្រូវការផ្លាស់ប្តូររបស់យើងសោះ។ កាលពួក នាងភិក្ខុនីទាំងនោះកំពុងលើកទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្ដីនេះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលា នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឱ្យអ្នកទាំងឡាយទទួលយកចីរវដែលត្រូវការផ្លាស់ប្តូរគ្នារបស់សហធម្មិកបុគ្គល៥ពួកគឺ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខាមាណា សាមណេរ

សាមណេរី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទាំងឡាយ ទទួលយកចីរវដែលត្រូវការផ្លាស់ប្តូរគ្នានឹងពួកសហធម្មិកទាំង៥ នេះ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទទួលយកចីរវអំពីដៃនាងភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សក្ដិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។

[៤៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងពីរ មានអធិប្បាយក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទរួចហើយ)។ នាងភិក្ខុនីដែលឥតមានជាប់ ទងគន្លងអំពីចំណែកខាងមាតាភិ ចំណែកខាងបិតាភិ ដរាបដល់គូនដីដូនដីតាជាគំរប់៧ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ។ ស្រីដែលបាន ឧបសម្បទា

អំពីសំណាក់ឧត្តរោសង្ឃ ហៅថានាងភិក្ខុនី។ បណ្តាចីរវាំង៦ ចីរវណាមួយ ដែលតូចបំផុតគួរល្មមភិក្ខុនឹងរិកប្បុរស ហៅថា ចីរវ ពាក្យថា រៀន
រំលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា សេចក្តីថា លើកលែងតែចីរវដែលផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុទទួលយកចីរវ ត្រូវអាបត្តិទុកដក់ក្នុងប្រយោគដែលទទួល ចីរវនោះ ជា
និស្សក្ខិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះចីរវនោះដល់ជំនុំសង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះចីរវយ៉ាងនេះ។ បេ។
បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន

ចីរវនេះដែលខ្ញុំបានទទួលយកអំពីដៃនាងភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ជានិស្សក្ខិយហើយ រៀនរំលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា ឥឡូវខ្ញុំសូមលះចីរវនេះដល់
ជំនុំសង្ឃ។ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទទី១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះរួចហើយ)។

[៥០] នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ទទួលយកចីរវអំពីដៃ ត្រូវនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ រៀនរំលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។
នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ទទួលយកចីរវអំពីដៃ ត្រូវនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ រៀនរំលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជា
ញាតិ ភិក្ខុសម្គាល់ថាជាញាតិ ទទួលចីរវអំពីដៃ ត្រូវនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ រៀនរំលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។

[៥១] ភិក្ខុទទួលយកចីរវអំពីដៃនាងភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសំណាក់ឧត្តរោសង្ឃ (គឺអំពីចំណែកខាងភិក្ខុនីសង្ឃតែឃ្លាំង) ត្រូវ
អាបត្តិទុកដក់ រៀនរំលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុកដក់។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តី
សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុកដក់។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៥២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសិក្ខាបទនោះមានយ៉ាងគឺ ភិក្ខុទទួលយកចីរវអំពីដៃនាងភិក្ខុនីដែលជាញាតិ ភិក្ខុទទួលយកចីរវ ដោយ
ការផ្លាស់ប្តូរគ្នា ភិក្ខុទទួលយកចីរវមានដៃម្តេចម្តេច ដោយចីរវមានដៃម្តេចម្តេច ឬភិក្ខុទទួលយកចីរវមានដៃម្តេចម្តេចដោយចីរវមានដៃម្តេចម្តេច ភិក្ខុយក
ចីរវដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល គឺយកដោយអាងសេចក្តីទុកចិត្តគ្នា ភិក្ខុយកចីរវជាបស្ចឹមគ្នា ភិក្ខុទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររាងទៀតរបស់សិក្ខុមាន
និងសាមណេរី លើកលែងតែចីរវចេញ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី៥ ចប់។

(និស្សក្ខិយ) សិក្ខាបទ ទី៦

CS vin.vbun.org | ភាគ ទី៣

(៦. អញ្ញាតករិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ)

[៥៣] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
ឈ្មោះឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត ជាអ្នកល្បីល្បាញក្នុងការសម្តែងធម៌។ គ្រានោះ កូនសេដ្ឋីម្នាក់មាននាម និងគោត្រមិនប្រាកដ ចូលទៅឯ
កន្លែងដែលឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្តលោកគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត ហើយ
អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ ឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្តបានញ៉ាំងសេដ្ឋីបុត្តនោះដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ឱ្យឃើញច្បាស់លាស់ ឱ្យកាន់យកល្អ
ឱ្យកើតសេចក្តីប្រឹងប្រែងឡើង ឱ្យរីករាយស្រួល ដោយធម៌កថា។ គ្រានោះ សេដ្ឋីបុត្តនោះ កាលបើព្រះឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត ឱ្យឃើញ
ច្បាស់លាស់ ឱ្យកាន់យកល្អ ឱ្យក្លាហានឡើងព្រម ឱ្យរីករាយស្រួល ដោយធម៌កថាហើយ ក៏បានបរវារណាពាក្យនេះនឹងឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុជា
សក្យបុត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយបច្ច័យណា ដែលយើងខ្ញុំអាចប្រគេនដល់លោកម្ចាស់បាន ដូចជាចីរវ
បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ច័យ ជាភេសជ្ជៈបរិក្ខារ លោកម្ចាស់ត្រូវប្រាប់បច្ច័យទាំងនោះមកចុះ។ ព្រះឧបនន្តរិក្ខុ ឮនែអ្នកដ៏មានអាយុ បើ
អ្នកប្រាថ្នានឹងប្រគេនអាត្មា ចូរអ្នកប្រគេនសាដកមួយអំពីពួកសាដកដែល អ្នកកំពុងប្រើអស់នេះចុះ។ សេដ្ឋីបុត្តនិយាយថា ទានប្រោសយើងខ្ញុំជា
កូនអ្នកមានត្រកូល នឹងមានតែសាដកមួយដើរទៅ ហាក់ដូចជាមិនសម (មុខគួរឱ្យអៀនខ្មាស) ទានប្រោស សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំសិន ទំរាំខ្ញុំ
ទៅផ្ទះ ខ្ញុំដល់ទៅផ្ទះហើយ នឹងបញ្ជូនសាដកមួយអំពីពួកសាដកដែលខ្ញុំកំពុងប្រើអស់នេះ ឬសាដកដែលល្អគ្រាន់ជាងសាដកអស់នេះមក
ប្រគេនលោកម្ចាស់។ ឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសេដ្ឋីបុត្តនោះអស់វារៈពីរដងថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នក
មានប្រាថ្នានឹងប្រគេនអាត្មា ចូរអ្នកប្រគេនសាដកមួយអំពីពួកសាដកដែលអ្នកកំពុងប្រើអស់នេះ ចុះ។ សេដ្ឋីបុត្តនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏
ចម្រើន យើងខ្ញុំជាកុលបុត្ត មានតែសាដកមួយដើរទៅ ហាក់ដូចជាមិនសម (គួរឱ្យអៀនខ្លួនណាស់) ទានប្រោស លោកម្ចាស់សូមបង្អង់ចាំសិន
ទំរាំខ្ញុំទៅផ្ទះ ខ្ញុំដល់ទៅផ្ទះហើយ នឹងបញ្ជូនសាដកមួយ អំពីសាដកអស់នេះ ឬសាដកដែលល្អគ្រាន់បើជាងសាដកអស់នេះ មកប្រគេនលោក
ម្ចាស់។ ឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត បានពោលពាក្យនេះនឹងសេដ្ឋីបុត្តនោះ អស់វារៈបីដងថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកចង់ប្រគេនអាត្មា
ចូរអ្នកប្រគេនសាដកមួយអំពីសាដកអស់នេះចុះ។ សេដ្ឋីបុត្តនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាកុលបុត្ត មានសាដកតែមួយ
ដើរទៅ ហាក់ដូចជាមិនសម ទានប្រោស លោកម្ចាស់សូមបង្អង់ចាំសិន ទំរាំខ្ញុំទៅផ្ទះ ខ្ញុំដល់ទៅផ្ទះហើយ នឹងបញ្ជូនសាដកមួយអំពីសាដកដែល
ខ្ញុំកំពុងប្រើអស់នេះ ឬសាដកដែលល្អ គ្រាន់បើជាងសាដកអស់នេះមកប្រគេនលោកម្ចាស់។ ឧបនន្តរិក្ខុនិយាយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាមាន
ប្រយោជន៍អ្វី ដោយអ្នកដែលមិនចង់ប្រគេនសោះ ហើយបរវារណា (ព្រោះ) អ្នកបរវារណានូវបច្ច័យណាហើយ មិនឱ្យបច្ច័យនោះ។ សេដ្ឋីបុត្តនោះ
កាលឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្តបង្ខិតបង្ខំ (ញយៗ) ក៏ប្រគេនសំពត់សាដកមួយហើយ ទៅក្នុងកាលនោះឯង។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញ
សេដ្ឋីបុត្តនោះហើយ បាននិយាយពាក្យនេះថា អ្នកម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាអ្នកមានសាដកតែមួយដើរមកដូច្នោះ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីបុត្តបានប្រាប់
ដំណើរនោះ ដល់មនុស្សទាំងឡាយនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏លើកទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជា
សក្យបុត្តនេះមានប្រាថ្នាចម្រើន ឥតមានសន្តោស សមណៈពួកនេះ គេមិនងាយនឹងនិមន្តដោយធម៌បានទេ កាលបើសេដ្ឋីបុត្តនិមន្តដោយធម៌ មិន
សមបើបើនឹងទទួលយកសាដកសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យ មនុស្សទាំងនោះលើកទោសតិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែល
មានប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏លើកទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ព្រះឧបនន្តរិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តមិនសមបើ
បើនឹងសុំចីរវពីសេដ្ឋីបុត្តសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូល ដំណើរនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែឧបនន្ត ឮថា

អ្នកសុំចីវរពីសេដ្ឋីបុត្រ មែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នៃឧបនន្ទ គេត្រូវជាញាតិរបស់អ្នក ឬមិនមែនជាញាតិទេ។ ព្រះឧបនន្ទទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ គេមិនមែនជាញាតិទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃមោឃបុរស មនុស្សមិនមែនជាញាតិ មិនដឹងការគួរ ឬមិនគួរ ល្អិតល្អន ឬមិនល្អិតល្អនរបស់មនុស្សដែលមិនមែនជាញាតិនឹងគ្នា (នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស មិនគួរបើអ្នកឯងសុំចីវរពីសេដ្ឋីបុត្រដែលមិនមែនជាញាតិ (ដូច្នោះ) សោះ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់មនុស្សដែលនៅមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ មិនមែននាំមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសុំចីវរចំពោះគហបតីក្តី គហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ។

[៥៤] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុជាច្រើនចេញអំពីក្រុងសាកេត ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ពួកចោរចេញមកដណ្តើម (យកបាត្រនិងចីវរ) របស់ភិក្ខុទាំងនោះក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុអម្បាលនោះរង្គៀសក្នុងចិត្តថា ការសុំចីវរចំពោះគហបតីក្តី គហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហើយមិនហ៊ានសុំចីវរ ក៏ដើរទាំងអាក្រាត ឆ្លងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ អាជីវករអស់នេះល្អ ចេះសំពះភិក្ខុទាំងឡាយដែរ។ ភិក្ខុ អាក្រាតទាំងនោះនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ យើងមិនមែនអាជីវករទេ យើងក៏ភិក្ខុដែរ។ ពួកភិក្ខុក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុថា នៃឧបាលីដ៏មានអាយុ និមន្តលោកសង្កេតសួរមនុស្សអាក្រាតអស់នេះមើល។ ភិក្ខុអាក្រាតទាំងឡាយនេះ លុះព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុសង្កេតសួរ ក៏បានប្រាប់ដំណើរនុ៎ះ (ដោយសព្វគ្រប់)។ ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ លុះបានសង្កេតសួរភិក្ខុ (អាក្រាត) ទាំងនោះហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងនេះជាភិក្ខុហើយ លោកទាំងឡាយចូរឱ្យចីវរដល់ភិក្ខុ (អាក្រាត) ទាំងនោះផងចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមានប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏លើកទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបីបើនឹងមានខ្លួនអាក្រាតដើរមកសោះ គួរតែភិក្ខុទាំងនោះបិទបាំង (រាងកាយ) ដោយស្មៅ ឬស្លឹកឈើហើយសីមមកទៅអេះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់សម្តែងធម្មិកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលចោរដណ្តើមយកចីវរទៅក្តី ដែលមានចីវរបាត់ក្តី សុំចីវរចំពោះគហបតី ឬគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិបាន ភិក្ខុ (ដែលមានចីវរអន្តរាយ)នោះ ចូលដល់អាវាសណាមុន បើចីវរក្នុងវត្តក្តី សម្បត្តិកម្រាលក្រែក្តី សម្បត្តិកម្រាលផែនដីក្តី ស្រោមពួកក្តី របស់សង្ឃមានក្នុងអាវាសនោះ ឱ្យយកសម្បត្តិនោះស្លៀកដណ្តប់ដោយគិតថា អញបានសម្បត្តិនោះ (ស្លៀកដណ្តប់សិន) ហើយនឹងទុកវិញ បើចីវរក្នុងវត្តក្តី សំពត់សម្រាប់ក្រាលក្រែក្តី សំពត់សម្រាប់ក្រាលផែនដីក្តី ស្រោមពួកក្តី របស់សង្ឃមិនមានទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវបិទបាំង (រាងកាយ) ដោយស្មៅ ឬស្លឹកឈើ ហើយសីមមក មិនត្រូវដើរមកទាំងអាក្រាតឡើយ ភិក្ខុឯណាមក (ទាំងអាក្រាត) ភិក្ខុនោះ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសម្តែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ សុំចីវរចំពោះគហបតី ឬគហបតានីដែលមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺភិក្ខុមានចីវរដែលចោរដណ្តើមយកទៅ ឬភិក្ខុមានចីវរខូច នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៥៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងពីរ មានអធិប្បាយដូចសេចក្តីក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។ ជនដែលឥតមានជាប់ទងគន្លងអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃដីដូនជីតាទី៧ ហៅថា មិនមែនជាញាតិ។ បុរសណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ (បុរសនោះ) ហៅថា គហបតី (ប្រុសមេផ្ទះ)។ ស្រីណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ (ស្រីនោះ) ហៅថាគហបតានី (ស្រីមេផ្ទះ)។ ដែលហៅថា ចីវរ (នោះ) គឺបណ្តាចីវរទាំង៦យ៉ាង តាមតែចីវរណាមួយក៏ដោយ ដែលមានខ្នាតបើយ៉ាងតូចណាស់ត្រឹមល្មមរឹកប្បូបាន។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកនូវសម័យចេញ។ ចីវររបស់ភិក្ខុដែលស្តេចទាំងឡាយរឹបយកទៅក្តី ចោរទាំងឡាយដណ្តើម យកទៅក្តី អ្នកលេងទាំងឡាយដណ្តើមយកទៅក្តី អ្នកណាមួយដណ្តើមយកទៅក្តី (ភិក្ខុនោះ) ហៅថា មានចីវរគេដណ្តើមយកហើយ។ ចីវររបស់ភិក្ខុដែលភ្លើងឆេះក្តី ដែលទឹកបន្សាត់ទៅក្តី ដែលកណ្តុរកាត់ ឬកណ្តៀរកោរកាត់ក្តី ដែលចាស់ព្រោះប្រើប្រាស់ក្តី (ភិក្ខុនោះ) ហៅថា មានចីវរខូចហើយ។ ឥតមានសម័យទេ ភិក្ខុសុំ (ចីវរ) ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលសុំចីវរ (នោះ) ជានិស្សក្តិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះចីវរនោះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះចីវរ យ៉ាងនេះ។ បើ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីវរនេះខ្ញុំសុំចំពោះគហបតីមិនមែនជាញាតិដោយឥតមានសម័យទេ ជានិស្សក្តិយហើយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ។ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះដូចហើយ)។

[៥៦] គហបតីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា មិនមែនញាតិ ហើយសុំចីវរ ដោយឥតមានសម័យទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ គហបតីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសុំចីវរដោយឥតមានសម័យទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ គហបតីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ សុំចីវរដោយឥតមានសម័យទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ គហបតីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គហបតីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គហបតីជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាជាញាតិ មិនមានអាបត្តិឡើយ។

[៥៧] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុកាលសុំចីវរក្នុងសម័យគួរ ក្នុងសំណាក់ជនទាំងឡាយជាញាតិ ក្នុងសំណាក់ជនទាំងឡាយដែលបរាវណា ហើយ សុំឱ្យអ្នកដទៃ (ដូរ) ដោយទ្រព្យខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុជាអាទិកម្មិកៈ។

សិក្ខាបទ ទី៦ ចប់។

(និស្សក្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៧

(៧. តតុត្តរិសិក្ខាបទ)

[៥៨] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកងក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ទាំងឡាយ (ភិក្ខុមានពួក៦) ចូលទៅរកពួកភិក្ខុដែលមានចីវរចោរដណ្តើមយកទៅ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុមានចីវរ ដែលចោរដណ្តើមយកទៅក្តី ដែលមានចីវរវិនាសទៅក្តី ឱ្យសុំចីវរនឹងគហបតិ ឬគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិ បាន ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរសុំចីវរទៅ។ ពួកភិក្ខុដែលចោរដណ្តើមចីវរនោះឆ្លើយថា ណ្ហើយអាវុសោ យើងបានចីវរហើយ។ ពួកឆព្វគ្លីយ ភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងនឹងសុំចីវរឱ្យលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរសុំចុះ។ គ្រានោះ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុចូលទៅរកពួកគហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយបានពោលពាក្យនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមាន ចីវរចោរដណ្តើមយកទៅ ឥឡូវនេះលោកនិមន្តមក អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនចីវរដល់លោកទាំងនោះផងចុះ ហើយក៏សុំចីវរមានចំនួនច្រើន។ ក៏ក្នុង សម័យនោះឯងមានបុរសម្នាក់អង្គុយក្នុងរោងសម្រាប់ប្រជុំ បានពោលពាក្យនេះនឹងបុរសម្នាក់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយដែលមានចីវរចោរ ដណ្តើមយកទៅ ឥឡូវលោកនិមន្តមក ខ្ញុំបានប្រគេនចីវរដល់លោកម្ចាស់ទាំងនោះហើយ។ បុរស នោះឯងពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំក៏បានប្រគេនចីវរ ដែរ។ បុរសឯទៀតនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំក៏បានប្រគេនដែរ។ ជនទាំងឡាយអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជា កូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណ ហើយសុំចីវរមានចំនួនច្រើន (យ៉ាងនេះសោះ) ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជា សក្យបុត្តនឹងធ្វើជំនួញសំពត់ ឬថា នឹងតាំងរាសធុរលក់សម្ពត់ (ទេដឹង)។ ពួកភិក្ខុបានព្រះពាក្យមនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តះ បង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស។ បេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុឆព្វគ្លីយមិន សមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណ ហើយសុំចីវរមានចំនួនច្រើន (យ៉ាងនេះ) សោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុំដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមិនដឹងប្រមាណ ហើយសុំចីវរមានចំនួនច្រើន មែនឬ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណ សុំចីវរ មានចំនួនច្រើន នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយ ឬមិនមែន នាំឱ្យរឹងរិតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះ យ៉ាងនេះថា បើគហបតិក្តី គហបតានីក្តី បរាវណាដល់ភិក្ខុនោះ ដើម្បីឱ្យកាន់យកតាមត្រូវការដោយចីវរដ៏ច្រើន ភិក្ខុនោះគប្បីត្រេកអរចំពោះ ចីវរនោះតែត្រឹមអន្តរាសក និងឧត្តរាសង្ក បើភិក្ខុត្រេកអរឱ្យលើសជាងកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។

[៥៩] គ្រងពាក្យថា ដល់ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុមានចីវរដែលចោរដណ្តើមយកទៅ។ ជនដែលមិនជាប់អំពើចំណែកមាតា អំពើចំណែកបិតា ដរាប ដល់គូនៃដីដូនដីតាជាគំរប់ៗ ហៅថា មិនមែនញាតិ។ មនុស្សប្រុសណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មនុស្សប្រុសនោះហៅថា គហបតិ។ មនុស្សស្រីណា មួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មនុស្សស្រីនោះហៅថា គហបតានី។ ពាក្យថា ចីវរច្រើន គឺជាចីវរមានប្រមាណច្រើន។ ពាក្យថា នាំមកបរាវណា គឺគ្រហស្ថ ពោលថា លោកម្ចាស់ត្រូវការចីវរប៉ុន្មានចូរទទួលយកប៉ុណ្ណោះចុះ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះគប្បីត្រេកអរនឹងចីវរ ចំពោះចីវរដែលគេនាំមកនោះ កំណត់ ត្រឹមអន្តរាសក និងឧត្តរាសង្ក គឺថា បើចីវរទាំងបីវិនាសទៅហើយ ភិក្ខុគប្បីត្រេកអរត្រឹមតែចីវរពីរ (បើ) ចីវរពីរវិនាសទៅ ភិក្ខុគប្បីត្រេកអរត្រឹមតែ ចីវរមួយ (បើ) ចីវរវិនាសទៅតែមួយ ភិក្ខុកុំគប្បីត្រេកអរ (នឹងចីវរឯទៀត) ឡើយ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុត្រេកអរឱ្យលើសជាងកំណត់នោះ គឺភិក្ខុសុំ ចីវរលើសជាងកំណត់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលសុំ។ ចីវរដែលបានមកជានិស្សគ្លីយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ចីវរនោះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬ បុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរនោះ ភិក្ខុគប្បីលះបង់យ៉ាងនេះ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីវរនេះ ខ្ញុំសូមពិគហបតិមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលើសពីកំណត់នោះ ជានិស្សគ្លីយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចីវរនេះដល់សង្ឃ។ បេ។ គប្បីឱ្យ។ បេ។ គប្បីឱ្យ។ បេ។ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៦០] គហបតិមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសម្គាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយសូមចីវរឱ្យលើសជាងកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ គហបតិ មិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសូមចីវរឱ្យលើសពីកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុ សម្គាល់ថាជាញាតិ ហើយសូមចីវរឱ្យលើសពីកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុសម្គាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៦១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលនាំចីវរទៅដោយមិនគិតថា អញនឹងនាំចីវរដែលសល់មក ដល់ភិក្ខុដែលទាយកប្រគេនដោយពាក្យថា ចីវរ ដែលសល់ ចូរមានដល់លោកចុះ ដល់ភិក្ខុដែលទាយកប្រគេន ដោយឥតមានហេតុ គឺចោរដណ្តើមយកចីវរ ដល់ភិក្ខុដែលទាយកប្រគេន ដែល ឥតមានហេតុ គឺចីវរបាត់ ដល់ភិក្ខុត្រេកអរនឹងចីវរបស់ញាតិទាំងឡាយ ដល់ភិក្ខុត្រេកអរនឹងចីវរបស់ជនដែលគេបរាវណាឱ្យ ដល់ភិក្ខុត្រេកអរ នឹងចីវរដែលបានដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៧ ចប់។

(និស្សគ្លីយ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS vin.vbu.ni.08 | ភាគ ទី៣

(៨. ឧបក្ខដសិក្ខាបទ)

[៦២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកងក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ក៏ក្នុងសម័យនោះ បុរសម្នាក់បាន និយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា អញនឹងឱ្យលោកម្ចាស់ឧបនន្ទស្លៀកដណ្តប់ចីវរ។ កាលដែលបុរសនោះកំពុងនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះ ភិក្ខុជាអ្នក ប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាតមួយអង្គបានឮ (ពាក្យនោះច្បាស់)។ ទើបភិក្ខុនោះចូលទៅរកព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក៏ និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា ម្ចាស់អាវុសោឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យច្រើន (ព្រោះ) ក្នុងឱកាសឯណោះ មានបុរសម្នាក់និយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា អញនឹងឱ្យលោកម្ចាស់ឧបនន្ទស្លៀកដណ្តប់ចីវរ។ ព្រះឧបនន្ទនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ បុរសនោះ ជាឧបដ្ឋាកខ្ញុំ។ ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត ចូលទៅរកបុរសនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា ម្ចាស់ អ្នកដ៏មានអាយុ ឮថាអ្នកមានប្រាថ្នានឹងឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចីវរ មែនឬ។ បុរសនោះនិយាយថា មែន លោកម្ចាស់ ខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះថា អញនឹងឱ្យ

លោកម្ចាស់ឧបនន្ទស្លៀកដណ្តប់ចីវរ។ ព្រះឧបនន្ទនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ បើអ្នកមានប្រាថ្នាឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចីវរ ចូរឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ ចីវរបែបយ៉ាងនេះចុះ (ព្រោះថា) បើអាត្មាមិនប្រើប្រាស់ចីវរណា អាត្មានឹងធ្វើខ្លួនឱ្យជាអ្នកស្លៀកដណ្តប់នូវចីវរនោះ ដូចម្តេចបាន។ ឯបុរសនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកសមណៈ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តអស់នេះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនមានសន្តោស ពួក សមណៈអស់នេះ ទាយកមិនងាយនឹងឱ្យស្លៀកដណ្តប់ចីវរទេ មិនសមបើលោកម្ចាស់ឧបនន្ទដែលអញមិនទាន់បរាវណាមុន ហើយមកកំណត់ ចីវរ (យ៉ាងនេះ) ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យបុរសនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយណា មាន ប្រាថ្នាតិចជាអ្នកសន្តោស។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា មិនសមបើព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត គេមិន ទាន់បរាវណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ (យ៉ាងនេះ) ទេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯង គេមិនបានបរាវណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ មែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ម្ចាស់ឧបនន្ទ គ្រហស្ថនោះជាញាតិរបស់អ្នក ឬមិនមែនជាញាតិទេ។ បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គ្រហស្ថនោះ មិនមែនជាញាតិទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោឃបុរស ជនមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងការសមគួរក្តី មិន សមគួរក្តី ការល្អិតល្អន្តី មិនល្អិតល្អន្តី របស់ជនដែលមិនមែនជាញាតិទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯង ដែលគេមិនបានបរាវណាមុន ហើយចូល ទៅរកគហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយកំណត់ចីវរដូចម្តេចបាន ម្ចាស់មោឃបុរសអំពើនេះ មិនមែននាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមិនមែននាំឱ្យរឹងរិតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ដម្តែចីវរដែលគហបតិក្តី គហបតានីក្តី មិនមែនជាញាតិចំពោះភិក្ខុ ហើយតាំងទុកថា ខ្ញុំ នឹងទិញចីវរដោយដម្តែចីវរនេះ ហើយនឹងឱ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ ស្លៀកដណ្តប់ចីវរ។ បើភិក្ខុនោះ ដែលគេមិនបានបរាវណាមុន ហើយចូលទៅក្នុង ទីនោះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បានចីវរល្អ ហើយកំណត់ចីវរដោយពាក្យថា ល្អហើយអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរទិញចីវរមានបែបយ៉ាងនេះក្តី។ ដោយដម្តែចីវរនេះ ហើយឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចុះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។

[៦៣] ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះភិក្ខុ គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុ ធ្វើភិក្ខុឱ្យជាអារម្មណ៍ មានប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់ចីវរ។ ជនដែលមិនជាប់អំពើ ចំណែកខាងមាតាភិ អំពើចំណែកខាងបិតាភិ ដរាបដល់គូនដីដូនដីតាទិវ ហៅថា មិនមែនជាញាតិ។ បុរសណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ បុរសនោះ ហៅថា គហបតិ។ ស្រីណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ស្រីនោះហៅថា គហបតានី។ ប្រាក់ក្តី មាសក្តី កែវមណីក្តី កែវមុត្តាភិ កែវមកិតភិ កែវផលិកភិ សម្បត្តិ ឬសក្កាភិ អម្បោនក្តី កប្បាសក្តី ហៅថាតម្លៃចីវរ។ ពាក្យថា ដោយដម្តែចីវរនេះ គឺដោយដម្តែចីវរដែលតាំងឡើងចំពោះ។ ពាក្យថា ទិញ គឺ ប្តូរគ្នា។ ពាក្យថា អញនឹងឱ្យស្លៀកដណ្តប់ គឺថា អញនឹងប្រគេន។ ពាក្យថា បើភិក្ខុនោះ គឺដម្តែចីវរដែលទាយកតម្កល់ទុកចំពោះភិក្ខុណា គឺភិក្ខុ នោះឯង។ ពាក្យថា គេមិនបានបរាវណាមុន គឺគេមិនទាន់និយាយមុនថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកត្រូវការដោយចីវរដូចម្តេច ខ្ញុំនឹងទិញចីវរ ដូចម្តេចប្រគេនលោក។ ពាក្យថា ចូលទៅ គឺទៅកាន់ផ្ទះ(គេ) ឬចូលទៅរកគេក្នុងទិណាមួយ។ ពាក្យថា កំណត់ចីវរ គឺចីវរវែងក្តី ធំក្តី សាច់ជិតក្តី សាច់ម៉ត់ក្តី។ ពាក្យថា ដោយដម្តែចីវរនេះ គឺដោយដម្តែចីវរដែលតាំងឡើងចំពោះ។ ពាក្យថា បែបយ៉ាងនេះក្តី។ គឺចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ជិតក្តី មានសាច់ម៉ត់ក្តី។ ពាក្យថា ទិញ គឺប្តូរគ្នា។ ពាក្យថា ចូរឱ្យស្លៀកដណ្តប់ គឺចូរឱ្យ។ ពាក្យថា ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បានចីវរល្អ គឺជាអ្នកត្រូវការ ចីវរល្អ ជាអ្នកត្រូវការចីវរមានដម្តែច្រើន។ ទាយកទិញចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ជិតក្តី មានសាច់ ម៉ត់ក្តី តាមសម្តីភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរ ភិក្ខុ ត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីវរខ្ញុំនេះ គេមិនបានបរាវណាមុន ខ្ញុំចូលទៅរកគហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយកំណត់ចីវរ ជា និស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ។ បើ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បើ ខ្ញុំឱ្យចីវរដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៦៤] គហបតិមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ គេមិនបានបរាវណាមុន ចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបា ចិត្តិយ។ គហបតិមិនមែនញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ គេមិនបានបរាវណាមុន ចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ គហបតិ ជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ គេមិនបានបរាវណាមុន ចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ គហបតិ ជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុសំ គាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៦៥] អាបត្តិ មិនមានដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរក្នុងសំណាក់ជនជាញាតិ ជនដែលបានបរាវណាហើយ ដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរដើម្បី ប្រយោជន៍ភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលទាយកមានប្រាថ្នានឹងទិញចីវរមានដម្តែច្រើនប្រគេន ឱ្យទិញចីវរ មានដម្តែតិចវិញ ដល់ភិក្ខុអ្នក ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៨ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS vin.vbu.ni.09 | ភាគ ទី៣

(៩. ទុតិយឧបក្ខដសិក្ខាបទ)

[៦៦] សម័យនោះព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់កងក្នុងវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង បុរស ម្នាក់បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសម្នាក់ថា ខ្ញុំនឹងឱ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរ។ ឯបុរសនោះបានពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឯងក៏នឹងឱ្យ ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរដែរ។ ភិក្ខុមួយរូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត បានឮពាក្យចរចរគ្នានៃបុរសទាំងឡាយនោះ។ ភិក្ខុនោះក៏ចូល ទៅរកព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្តថា ម្ចាស់ អារុសោឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យច្រើន (ព្រោះ) ក្នុងឱកាសឯណោះ មានបុរសម្នាក់បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសម្នាក់ថា ខ្ញុំនឹងឱ្យ ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរ ឯបុរសនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឯងក៏នឹងឱ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរដែរ។ ព្រះឧបនន្ទ

បាននិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ បុរសទាំងនោះជាឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តចូលទៅរកបុរសទាំងនោះ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសទាំងនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ឮថាអ្នកទាំងឡាយចង់ឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចីវរ មែនឬ។ បុរស ទាំងនោះឆ្លើយថា មែនលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយបានគិតយ៉ាងនេះថា យើងខ្ញុំនឹងឱ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរទាំងឡាយ។ ព្រះ ឧបនន្ទនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ បើអ្នកទាំងឡាយចង់ឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចីវរទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ដោយចីវរ បែបយ៉ាងនេះចុះ បើអាត្មាមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចីវរទាំងឡាយណា អាត្មានឹងស្លៀកដណ្តប់ចីវរទាំងឡាយនោះ ដូចម្តេចបាន។ គ្រានោះ បុរសទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនេះមានប្រាថ្នាច្រើន មិនមានសន្តោស សមណៈទាំងនេះ គេមិនងាយនឹងប្រគេនចីវរទេ មិនសមបើព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ដែលយើងទាំងឡាយមិនបានបរាវណាជាមុន ហើយចូលមកកំណត់ចីវរសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យបុរសទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត ដែលគេតបានបរាវណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងគេមិនបានបរាវណាជាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ កំណត់ចីវរ មែនឬ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន។ ម្ចាស់ឧបនន្ទ ជនទាំងឡាយនោះជាញាតិ ឬមិនមែនជាញាតិទេ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជនទាំងនោះមិនមែនជាញាតិទេ។ ម្ចាស់មោឃបុរស ជនដែល មិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងការសមគួរ ឬមិនសមគួរ ការល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អ របស់ជនទាំងឡាយមែនមែនជាញាតិទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯង គេមិនបានបរាវណាជាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិមិនមែនជាញាតិ កំណត់ចីវរដូចម្តេចបាន ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឱ្យ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយមិនទាន់ ជ្រះថ្លាទេ ឬមិនមែននាំឱ្យរីករាល់កើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ដម្តែចីវរផ្សេងគ្នា ដែលគហបតិក្តី គហបតានីក្តី មិនមែន ជាញាតិទាំងពីរនាក់ចំពោះភិក្ខុមួយរូប ហើយដកល់ទុកថា យើងទាំងឡាយនឹងទិញចីវរទាំងឡាយមួយម្នាក់ដោយដម្តែចីវរផ្សេងគ្នាទាំងនេះ ហើយនឹងឱ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ ស្លៀកដណ្តប់ចីវរទាំងឡាយ។ បើភិក្ខុនោះគេមិនបានបរាវណាជាមុន ហើយចូលទៅក្នុងទីនោះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តី ចង់បានចីវរល្អ ហើយកំណត់ចីវរដោយពាក្យថា ស្រួលហើយ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងពីរចូររួបរួមជាមួយគ្នា ទិញចីវរបែបយ៉ាង នេះផង។ ដោយដម្តែចីវរម្ចាស់ផ្សេងគ្នាយ៉ាងនេះ ហើយឱ្យអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចុះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។

[៦៧] ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះភិក្ខុមួយរូប គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុ ធ្វើភិក្ខុឱ្យជាអារម្មណ៍ មានប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់។ ពាក្យថា ទាំងពីរ នាក់ គឺជនទាំងពីរ។ ជនទាំងឡាយមិនបានជាប់អំពើចំណែកខាងមាតាភិក្ខុ អំពើចំណែកខាងបិតាភិក្ខុ ដរាបដល់គូនៃជីដូនជីតានិយម ហៅថា មិនមែន ញាតិ។ ប្រុសទាំងឡាយឯណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ប្រុសទាំងនោះហៅថា គហបតិ។ ស្រីទាំងឡាយឯណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ស្រីទាំងនោះ ហៅថា គហបតានី។ ប្រាក់ក្តី មាសក្តី កែវមណីក្តី កែវមុត្តាភិក្ខុ កែវមកតភិក្ខុ ឬកែវពព្រុស ពេជ្រភ្នែកឆ្មារក្តី កែវផលិតក្តី សម្បត្តិ ឬសក្កាតក្តី អម្បោះក្តី កប្បាសក្តី ហៅថាដម្តែចីវរ។ ពាក្យថា ដោយដម្តែចីវរទាំងឡាយ គឺដោយដម្តែចីវរដែលដកល់ក្នុងទីចំពោះមុខ។ ពាក្យថា ទិញ គឺ ដូរ។ ពាក្យថា នឹងឱ្យស្លៀកដណ្តប់ គឺនឹងឱ្យ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុនោះ គឺដម្តែចីវរដែលទាយកចំពោះភិក្ខុបណ្តា ហើយដម្តែល់ទុក គឺភិក្ខុបនោះឯង។ ពាក្យថា គេ មិនបានបរាវណាមុន គឺទាយកមិនបាននិយាយមុនថា ទានប្រោស លោកម្ចាស់ត្រូវការចីវរបែបដូចម្តេច។ យើងទាំងឡាយនឹងទិញចីវរបែបដូច ម្តេចប្រគេនលោកម្ចាស់។ ពាក្យថា ចូលទៅ គឺទៅកាន់ផ្ទះ ឬចូលទៅរកគេក្នុងទីណាមួយ។ ពាក្យថា កំណត់ចីវរ គឺចីវរវែងក្តី ធំក្តី មាន សាច់ជិតក្តី មានសាច់មត់ក្តី។ ពាក្យថា ដោយដម្តែចីវរទាំងនេះ គឺដម្តែចីវរទាំងឡាយដែលដកល់ក្នុងទីចំពោះមុខ។ ពាក្យថា បែបយ៉ាងនេះផង។ គឺចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ជិតក្តី មានសាច់មត់ក្តី។ ពាក្យថា ទិញ គឺដូរ។ ពាក្យថា ចូរឱ្យស្លៀកដណ្តប់ គឺចូរប្រគល់ឱ្យ។ ពាក្យថា អ្នកទាំងពីរចូររួបរួមជាមួយគ្នា គឺអ្នកទាំងពីរ ចូររួបរួមគ្នា។ ពាក្យថា ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បានចីវរល្អ គឺភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រូវការដោយចីវរស្អាត ត្រូវការដោយចីវរមានដម្តែ ច្រើន។ ទាយកទាំងឡាយទិញចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ជិតក្តី មានសាច់ល្អិតក្តី តាមពាក្យភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវទុក្ខដក់ប្រយោគដែលប្រើ ចីវរ នោះជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក្តី ដល់គណៈក្តី ដល់បុគ្គលក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរនោះភិក្ខុត្រូវលះយ៉ាង នេះ។ បើព្រះសង្ឃដឹងចម្រើន ចីវរខ្ញុំនេះ គេមិនបានបរាវណាជាមុន ខ្ញុំចូលទៅរកគហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយកំណត់ចីវរ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ។ បើ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បើ លោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បើ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៦៨] គហបតិមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ គេមិនបានបរាវណាមុន ចូលទៅរកគហបតិទាំងឡាយ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម គេមិនបានបរាវណាមុន ចូលទៅរកគហបតិទាំងឡាយ ហើយ កំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ គេមិនបានបរាវណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ ទាំងឡាយ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុ មានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនជាអាបត្តិ។

[៦៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរក្នុងសំណាក់ជនជាញាតិទាំងឡាយ ដល់ភិក្ខុដែលជនបានបរាវណាហើយ ដល់ភិក្ខុដែល កំណត់ចីវរដើម្បីភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលញ៉ាំងទាយកមានប្រាថ្នាទិញចីវរមានដម្តែច្រើន ឱ្យទិញចីវរ មានដម្តែតិចវិញ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៩ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី១០

[៧០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង អមាត្យធំជា ឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត បញ្ជូនដំបែងចីវរទៅដោយបម្រើ ដើម្បីព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តដោយពាក្យថា អ្នកចូរទិញចីវរដោយដំបែងចីវរនេះ ហើយចូរឱ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរចុះ។ ឯបម្រើនោះក៏ចូលទៅរកព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យ បុត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ដំបែងចីវរនេះ ខ្ញុំនាំមក ចំពោះលោកដ៏មានអាយុ សូមលោកដ៏មានអាយុ ទទួលយកដំបែងចីវរ (នេះ)ចុះ។ កាលបើបម្រើនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្ត ដ៏មានអាយុ បានពោលពាក្យនេះនឹងបម្រើនោះថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទទួលដំបែងចីវរមិនបានទេ យើងទទួលបានតែចីវរដ៏សមគួរដោយកាលគួរ។ កាលបើព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ពោលយ៉ាងនេះហើយ បម្រើនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា អ្នកណា មួយជាវេយ្យាវច្ឆករ^{១)} របស់លោកដ៏មានអាយុ មានដែរឬ។ សម័យនោះ ឧបាសកម្នាក់បានទៅកាន់អាមាមដោយមានកិច្ចការនីមួយៗ គ្រានោះ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ បានពោលពាក្យនេះនឹងបម្រើនោះថា ម្ចាស់អារុសោ ឧបាសកនេះឯង ជាវេយ្យាវច្ឆកររបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯ បម្រើនោះក៏ពន្យល់ឧបាសកនោះ ហើយចូលទៅរកព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន វេយ្យាវច្ឆករដែលលោកដ៏មានអាយុចង្អុលប្រាប់នោះ ខ្ញុំបានពន្យល់ហើយ សូមលោកដ៏ មានអាយុចូរទៅរកគេចុះ វេយ្យាវច្ឆករនោះនឹងឱ្យលោកម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរ ដោយកាលដ៏គួរ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មាន អាយុមិនបាននិយាយពាក្យអ្វីនីមួយៗនឹងឧបាសកឡើយ។ អមាត្យធំនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ អស់វារៈ ជាគំរប់ពីរដងថា លោកម្ចាស់ចូរប្រើប្រាស់ចីវរនោះ យើងខ្ញុំចង់ឱ្យលោកម្ចាស់ប្រើប្រាស់ចីវរនោះ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុក៏មិនបាន និយាយពាក្យអ្វីនីមួយៗនឹងឧបាសកនោះអស់វារៈពីរដង។ មហាមាត្យនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុអស់ វារៈបីដងថា លោកម្ចាស់ចូរប្រើប្រាស់ចីវរនោះ យើងខ្ញុំចង់ឱ្យលោកម្ចាស់ប្រើប្រាស់ចីវរនោះ។ សម័យនោះឯង ជាសម័យនៃអ្នកនៅក្នុងនិគម។ ក៏ អ្នកនិគមបានធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា) គ្នាថា អ្នកណាមកក្រោយគេ ត្រូវលក់អ្នកនោះហាសិបកហាបណៈ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មាន អាយុ ចូលទៅរកឧបាសកនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងឧបាសកនោះថា ម្ចាស់អារុសោ អាត្មាត្រូវការចីវរ។ ឧបាសក នោះតបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់សូមបង្អង់ថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន (ព្រោះ) ថ្ងៃនេះជាសម័យ (ប្តេជ្ញាគ្នា) នៃអ្នកនៅក្នុងនិគម អ្នកនិគមធ្វើ ប្តេជ្ញាគ្នាថា អ្នកណាមកក្រោយគេ ត្រូវលក់អ្នកនោះហាសិបកហាបណៈ ព្រះឧបនន្ទក៏លូកចាប់ថ្នក់ថា ម្ចាស់អារុសោ ចូរអ្នកឱ្យចីវរដល់អាត្មាក្នុង ថ្ងៃនេះឯង។ ឯឧបាសកដែលព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុជំរិតទារ ក៏ទិញចីវរប្រគេនឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយបានទៅដល់ (និគម នោះ) ជាខាងក្រោយគេ។ មនុស្សទាំងឡាយ បានពោលពាក្យនេះនឹងឧបាសកនោះថា អ្នកជាម្ចាស់ អ្នកមកក្នុងកាលជាខាងក្រោយគេ ព្រោះហេតុ អ្វី យើងឈ្នះអ្នកហាសិបកហាបណៈហើយ។ ទើបឧបាសកនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់មនុស្សទាំងអម្បាលនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្តអម្បាលនេះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាធំ ឥតមានសន្តោស មិនងាយអ្នកណា នឹងធ្វើការខ្ជិលខ្ជាយបម្រើដល់សមណៈអម្បាលនេះទេ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ កាលបើឧបាសកពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ បង្អង់ក្នុងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន មិនគួរបើមិនព្រមបង្អង់ចាំសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានព្រាហ្មមនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្គាប់ ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ កាលបើឧបាសកនិយាយថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ក្នុងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន មិនគួរបើមិនព្រមបង្អង់ ឱ្យសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងកាលឧបាសកពោលថា លោក ម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ក្នុងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន មិនព្រមបង្អង់ចាំ មែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងកាលដែលឧបាសកពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ក្នុងថ្ងៃនេះ មួយថ្ងៃសិន មិនសមបើមិនបង្អង់ឱ្យគេទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមិនមែននាំឱ្យរឹងរិតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវ សម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ស្តេចក្តី រាជអាមាត្យក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី គហបតិក្តី បញ្ជូនដំបែងចីវរទៅ ដោយបម្រើចំពោះភិក្ខុមួយរូបថា អ្នកឯងចូរទិញចីវរដោយដំបែងចីវរនេះ ហើយចូរឱ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះស្លៀកដណ្តប់ចីវរចុះ។ បើបម្រើនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់ដំបែងចីវរនេះ ខ្ញុំនាំមកចំពោះលោកដ៏មានអាយុ លោកដ៏មានអាយុសូមទទួលយកដំបែងចីវរចុះ ភិក្ខុនោះត្រូវនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះនឹង បម្រើនោះថា ម្ចាស់ អារុសោ យើងទទួលយកដំបែងចីវរមិនបានទេ យើងទទួលបានតែចីវរសមគួរដោយកាលដ៏គួរ។ បើបម្រើនោះពោលនឹងភិក្ខុ នោះយ៉ាងនេះថា អ្នកណាមួយជាវេយ្យាវច្ឆកររបស់លោកដ៏មានអាយុ មានដែរឬ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរ គប្បីបង្ហាញវេយ្យា វច្ឆករ គឺញោមវត្ថុ ឬឧបាសកថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកនេះឯងជាវេយ្យាវច្ឆករ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ បើបម្រើនោះពន្យល់វេយ្យាវច្ឆករនោះហើយ ក៏ ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុបង្ហាញនូវវេយ្យាវច្ឆករណា វេយ្យាវច្ឆករនោះខ្ញុំព្រះករុណា បានពន្យល់ហើយ សូមលោកដ៏មានអាយុចូលទៅរក (គេ)ចុះ គេនឹងឱ្យលោកម្ចាស់ស្លៀកដណ្តប់ចីវរដោយកាលដ៏គួរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ អ្នកត្រូវការចីវរ គប្បីចូលទៅតឹងទារ ដាស់តឿនវេយ្យាវច្ឆករពីរ បីលើកថា ម្ចាស់អារុសោ អាត្មាត្រូវការចីវរ។ កាលបើភិក្ខុទៅតឹងទារ ទៅដាស់តឿន អស់ពីរបីលើក ក៏ញាំងចីវរនោះឱ្យសម្រេចបាន ការនេះជាការល្អ បើញាំងចីវរនោះឱ្យសម្រេចមិនបានទេ ភិក្ខុគប្បីទៅឈរស្ងៀមចំពោះមុខបួន លើក ប្រាំលើក ប្រាំមួយលើកយ៉ាងច្រើន កាលបើភិក្ខុឈរស្ងៀមនៅចំពោះមុខបួនលើក ប្រាំលើក ប្រាំមួយលើក យ៉ាងច្រើន ញាំងចីវរនោះឱ្យ សម្រេចបាន ការនេះជាការល្អ បើធ្វើចីវរនោះឱ្យសម្រេចមិនបានទេ ហើយភិក្ខុនោះចេះតែព្យាយាមឱ្យលើសអំពីកំណត់នោះ ទាល់តែបានចីវរ នោះមក ភិក្ខុនោះ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ បើភិក្ខុញាំងចីវរនោះឱ្យសម្រេចមិនបានទេ បម្រើនោះនាំដំបែងចីវរមកដើម្បីភិក្ខុនោះ អំពីសំណាក់ អ្នកណា ភិក្ខុគប្បីទៅខ្លួនឯង ឬបើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់អ្នកនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបញ្ជូនដំបែងចីវរណាទៅ ចំពោះភិក្ខុរូបណា ដំបែងចីវរនោះ មិនសម្រេចប្រយោជន៍បន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុរូបនោះទេ អ្នកដ៏មានអាយុចូរទារយករបស់ខ្លួនវិញចុះ ទ្រព្យរបស់អ្នក ទាំងឡាយចូរកុំឱ្យវិនាស ការនេះជាសាមីចិកម្ម (សេចក្តីប្រព្រឹត្តិកិច្ច) ក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៧១] ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះភិក្ខុមួយរូប សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុ គឺធ្វើភិក្ខុឱ្យជាអារម្មណ៍ មានប្រាថ្នាឱ្យភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់ចីវរ។ អ្នក ណាមួយសោយរាជសម្បត្តិ អ្នកនោះឈ្មោះថា ស្តេច។ អ្នកណាមួយ គួរទទួលបាននឹងបៀវត្តរបស់ស្តេច អ្នកនោះឈ្មោះថា រាជអាមាត្យ។ ជនជា ព្រាហ្មណ៍ដោយជាតិ ឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍។ ដែលហៅថា គហបតិ គឺជនដ៏សេស រៀវលែងស្តេច រាជអាមាត្យ និងព្រាហ្មណ៍ចេញ ហៅថា

គហបតិ។ ប្រាក់ក្តី មាសក្តី កែវមណីក្តី កែវមុត្តក្តី កែវមក័តក្តី កែវផលិកក្តី ហៅថាថ្លៃថ្នូរ។ ពាក្យថា ដោយដៃម្តែងនេះ គឺដៃម្តែងដែល គេដកល់ ទុកចំពោះ។ ពាក្យថា ទិញ គឺដូរ។ ពាក្យថា ឱ្យស្លៀកដណ្តប់ គឺឱ្យ។ ពាក្យថាបើបំរើនោះចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោក ម្ចាស់ដៃម្តែងនេះ ខ្ញុំនាំមកចំពោះលោកដ៏មានអាយុ។ លោកដ៏មានអាយុ ចូរទទួលយកដៃម្តែងចុះ។ ភិក្ខុនោះគប្បីនិយាយយ៉ាងនេះនឹងបម្រើនោះ ថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទទួលយកដៃម្តែងមិនបានទេ យើងទទួលបានតែចីវរសមគួរដោយកាលដ៏គួរ។ បើបម្រើនោះនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាង នេះថា អ្នកណាមួយជាវេយ្យាវច្ចករបស់ លោកដ៏មានអាយុ មានដៃវេយ្យាវ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរ គប្បីបង្ហាញវេយ្យាវច្ចករ គឺញោមវត្ថុ ឬឧបាសក (ប្រាប់គេ) ថា ម្ចាស់អារុសោ បុគ្គលនេះឯង ជាវេយ្យាវច្ចករបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មិនគប្បីពោលនឹងបម្រើនោះថា អ្នកចូរឱ្យដល់បុគ្គលនោះក្តី ថា បុគ្គលនោះនឹងទុកដាក់ក្តី ថា បុគ្គលនោះនឹងដូរក្តី ថា បុគ្គលនោះនឹងទិញក្តី បើបម្រើនោះពន្យល់វេយ្យាវច្ចករនោះ ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុ បង្ហាញនូវវេយ្យាវច្ចករណា វេយ្យាវច្ចករនោះខ្ញុំ បានពន្យល់ហើយ សូមលោកដ៏មានអាយុ ចូលទៅរក (គេ) ចុះ វេយ្យាវច្ចករនោះនឹងឱ្យលោកស្លៀកដណ្តប់ចីវរដោយកាលគួរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរ ត្រូវចូលទៅរកវេយ្យាវច្ចករ ហើយដាស់តឿនរំលឹកពីរ បីលើកថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាត្រូវការចីវរ។ មិនគប្បី និយាយថា អ្នកចូរឱ្យចីវរដល់អាត្មា ចូរនាំចីវរមកឱ្យអាត្មា ចូរដូរចីវរឱ្យអាត្មា ចូរចាត់ចែងចីវរឱ្យអាត្មា។ ភិក្ខុគប្បីនិយាយនឹងវេយ្យាវច្ចករនោះ អស់ វារៈពីរដងផង គប្បីនិយាយអស់វារៈបីដងផង។ បើភិក្ខុញ្ញាំងចីវរនោះឱ្យសម្រេចបាន ការនេះជាការល្អ បើភិក្ខុញ្ញាំងចីវរនោះឱ្យសម្រេចមិនបានទេ ភិក្ខុគប្បីទៅក្នុងទីនោះ ហើយឈរនៅស្ងៀមក្នុងទីចំពោះមុខ មិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈ មិនគប្បីទទួលអាមិស័រ មិនគប្បីនិយាយធម៌។ កាលបើ វេយ្យាវច្ចករនោះសួរថា លោកមកព្រោះហេតុអ្វី ភិក្ខុគប្បីនិយាយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរដឹងចុះ ថាបើភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈក្តី ទទួល អាមិស័រក្តី និយាយធម៌ក្តី ឈ្មោះថាកាច់កិរិយាឈរ។ ភិក្ខុគប្បីឈរអស់វារៈពីរដងផង គប្បីឈរអស់វារៈបីដងផង គប្បីទារបួនដងផង ហើយឈរបួនដងផង (បើ) ទារប្រាំដងហើយ គប្បីឈរពីរដង (បើ) ទារប្រាំមួយដងហើយ មិនគប្បីឈរ (ទៀត) ទេ។ កាលបើភិក្ខុ ព្យាយាមឱ្យលើសពីកំណត់នោះ ឱ្យចីវរនោះសម្រេចបាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់ក្នុងប្រយោគដែលព្យាយាម ចីវរដែលបានមកជានិស្សក្តិយ ចីវរនោះ ភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក្តី ដល់គណៈក្តី ដល់បុគ្គលក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរនោះ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ។ បេ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីវរនេះ ខ្ញុំឱ្យសម្រេចបានដោយទារលើសពី៣ដង ដោយឈរលើសពី៦ដង ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ។ បេ។ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បេ។ លោកដ៏ មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បេ។ ខ្ញុំឱ្យលោកដ៏មានអាយុ។ បើភិក្ខុឱ្យចីវរនោះសម្រេចមិនបានទេ ថ្ងៃចីវរដែលគេនាំមកដើម្បីភិក្ខុនោះអំពី សំណាក់បុគ្គលណា ភិក្ខុគប្បីទៅក្នុងសំណាក់បុគ្គលនោះខ្លួនឯងក្តី បើបម្រើឱ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយបញ្ជូនដៃម្តែងវេយ្យាវច្ចករទៅចំពោះភិក្ខុ ដៃម្តែងវេយ្យាវច្ចករនោះមិនសម្រេចប្រយោជន៍បន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុនោះទេ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរ តឿនទារយករបស់ខ្លួនចុះ ទ្រព្យរបស់អ្នកទាំងឡាយ ចូរកុំឱ្យវិនាស។ ពាក្យថា ការនេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺថាការនេះ ជាសភាពដ៏ សមគួរតាមធម៌ក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៧២] ភិក្ខុទារលើសពី៣ដង ឈរលើសពី៦ដង មានសេចក្តីសម្គាល់ថាលើសមែន (ហើយ) ឱ្យចីវរនោះសម្រេចបាន ត្រូវនិស្សក្តិយបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុទារលើសពីបីដង ឈរលើសពីប្រាំមួយដង មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឱ្យចីវរនោះសម្រេចបាន ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទារ លើសពី៣ដង ឈរលើសពី៦ដង មានសេចក្តីសំគាល់ថានៅខ្វះ ហើយឱ្យចីវរនោះសម្រេចបាន ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទារថយពី៣ដង ឈរថយពី៦ដង មានសេចក្តីសំគាល់ថាលើស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទារថយពី៣ដង ឈរថយពី៦ដង មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទារថយពី៣ដង ឈរថយពី៦ដង មានសេចក្តីសំគាល់ថាថយ ជាអនាបត្តិ។

[៧៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុញ្ញាំងចីវរឱ្យសម្រេចដោយទារ (ត្រឹម) ៣ដង ឈរ (ត្រឹម) ៦ដង ដល់ភិក្ខុញ្ញាំងចីវរឱ្យសម្រេចដោយទារ ខ្វះពី៣ដង ឈរខ្វះពី៦ដង ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានតឹងទារ វេយ្យាវច្ចករគេឱ្យ (ឯង) ដល់ភិក្ខុដែលម្ចាស់របស់ទារឱ្យ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី១០ ចប់។
ចីវរវគ្គ ទី១ ចប់។

ឧទ្ទាន¹⁰ នៃចីវរវគ្គនោះ ដូច្នោះគឺ

សំពត់អតិរេកចីវរដែលភិក្ខុបានមកហើយ មិនបានវិកប្បុរិយាធិដ្ឋានក្នុងវេលា ដែលអស់អំណាចអាទិសង្ស័យកម្ម ហើយទុកឱ្យកន្លងដប់រាត្រី១ ក្នុង វេលា ដែលអស់អំណាចអាទិសង្ស័យកម្មហើយ ភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរឱ្យកន្លងមួយរាត្រី១ ភិក្ខុទុកអកាលចីវរឱ្យហួសពីមួយខែ១ ភិក្ខុប្រើនាង ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឱ្យលាងចីវរចាស់១ ភិក្ខុទទួលចីវរពីដៃនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ១ ភិក្ខុសូមចីវរពីគ្រហស្ថមិនមែនជាញាតិ១ ភិក្ខុសូមចីវរ ហួសពីអន្តរវាសក (ស្បង់) និងឧត្តរវាសង្ក (ទីពរ)១ ភិក្ខុទៅនិយាយនឹងគ្រហស្ថ ដែលមិនមែនជាញាតិ មិនបានបរាវណា ដែលគេបម្រុងនឹង ប្រគេនចីវរ ឱ្យគេប្រគេនចីវរឱ្យល្អ១ ភិក្ខុទៅនិយាយនឹងគ្រហស្ថច្រើនរូបមិនមែនជាញាតិ មិនមែនជនដែលបានបរាវណា ឱ្យគេរូបម្តងថ្ងៃជាមួយគ្នា ដើម្បីទិញចីវរល្អ១ ភិក្ខុទៅតឹងទារចីវរអំពីវេយ្យាវច្ចករបុគ្គលពីបីដង និងឈរហួសពីប្រាំមួយដង១។

កោសិយវគ្គ (ទី២)

CS vin.vbunet.com | ភាគ ទី៣

(២. កោសិយវគ្គ)

(និស្សក្តិយ) សិក្ខាបទ ទី១ (១១)

(១. កោសិយសិក្ខាបទ)

[៧៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងអគ្គាឡរចេតិយ ទៀបក្រុងអាឡរី។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូល ទៅរកពួកជនអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្សាននាងទាំងឡាយឱ្យច្រើន នឹង ឱ្យ យើងខ្លះ យើងក៏ចង់ធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រដែរ។ ជនអ្នកធ្វើសូត្រទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងចូលទៅរកយើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរ ស្សាននាងឱ្យច្រើន នឹងឱ្យយើងខ្លះ យើងចង់ធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រដែរ ពួកយើងណាធ្វើសត្វមានជីវិតតូចៗ ជាច្រើនឱ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ព្រោះហេតុសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួន និងកូនប្រពន្ធ ពួកយើងទាំងនោះ ឈ្មោះថាមិនមានញាតិផង ឈ្មោះថាបានទ្រព្យដោយអាក្រក់ផង។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានឮពាក្យជនអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងចូលទៅរកជនអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មាន អាយុ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្សាននាងឱ្យច្រើន នឹងឱ្យយើងខ្លះ យើងចង់ធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយចូលទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្សាននាងឱ្យច្រើន នឹងឱ្យយើងខ្លះ យើងចង់ធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រដែរ ពិតមែនឬ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគតិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងចូល ទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្សាននាងឱ្យច្រើន នឹងឱ្យយើងខ្លះ យើងចង់ ធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រដែរ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង មិនមែននាំឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ជនដែលជ្រះថ្លាហើយផង។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាង នេះថា ភិក្ខុណាមួយ ឱ្យគេធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រ សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ¹¹ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៧៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ ក្នុងបារាជិកកណ្ណ រួចហើយ។ គ្រឿងកម្រាលដែលមិនបានត្បាញ គេស្មាច់ សម្រេចតែម្តង ហៅថា សន្តត។ ពាក្យថា ឱ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុលាយដោយសរសៃសូត្រសូម្បីមួយសរសៃ ហើយធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឱ្យធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ។ សន្តតដែលបានមក ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្តតនោះ ភិក្ខុត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បើ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សន្តតលាយដោយសូត្រនេះ ខ្ញុំឱ្យគេធ្វើ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះសន្តតនេះដល់ សង្ឃ។ បើ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បើ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បើ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៧៦] សន្តត ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឱ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សន្តតដែលភិក្ខុ ធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច ឱ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សន្តតដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឱ្យ សម្រេចដោយខ្លួនឯង សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សន្តតដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់សម្រេច ភិក្ខុឱ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្តត នោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឱ្យធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្តី។ ភិក្ខុបានសន្តតដែលអ្នកដទៃធ្វើ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្តី។

[៧៧] អាបត្តិ មិនមានដល់ភិក្ខុដែលធ្វើសម្តត់ពិតានក្តី សម្តត់កម្រាលលើទីដែលគេបូកលាបក្តី រនាំងក្តី ពួកក្តី ខ្មើយក្តី ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុ ជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី១ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី២ (១២)

(២. សុទ្ធកាឡកសិក្ខាបទ)

[៧៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងកូដាការសាលា ក្នុងមហានរ ទៀបក្រុងវេសាលី។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឱ្យ គេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ ឃើញហើយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ទាំងនេះ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានឮពាក្យពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុអម្បាល នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹង ឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធសោះ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ពិតមែនឬ។ ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅ សុទ្ធទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង មិនមែននាំឱ្យ រឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ជនដែលជ្រះថ្លាហើយផង។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ ណាមួយ ឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៧៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា រោមចៀមខ្មៅ (នោះសំដៅយក) រោមចៀមខ្មៅទាំង ២យ៉ាង គឺ រោមចៀមខ្មៅពីកំណើត១ រោមចៀមខ្មៅពីគ្រឿងជ្រុលក១។ គ្រឿងកម្រាលដែលគេមិនស្អាត គ្រាន់តែគេស្អាត ហើយធ្វើឱ្យសម្រេច ហៅថា សន្តត។ ពាក្យថា ឱ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឱ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ សន្តត ដែលបានមកជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ដល់បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បើ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សន្តតនេះ ខ្ញុំឱ្យគេធ្វើដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ជានិស្សក្ខិយ ខ្ញុំសូមលះសន្តតនេះដល់សង្ឃ។ បើ សង្ឃត្រូវឱ្យ។ បើ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយត្រូវឱ្យ។ បើ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៨០] សន្តតដែលភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច ឱ្យសម្រេចដោយ ខ្លួនឯង សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សន្តតដែល ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច ឱ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សន្តតដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឱ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សន្តតដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឱ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្តតនោះ ជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើសន្តតខ្លួនឯងក្តី បើគេឱ្យធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់ ភិក្ខុបានសន្តតដែលបុគ្គលដទៃធ្វើ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់។

[៨១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើសម្បត្តិពិត្យ គ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី រនាំងក្តី ពូកក្តី ខ្នើយក្តី ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី២ ចប់។

(និស្សក្ខិយ) សិក្ខាបទ ទី៣ (១៣)

CS vin.vbu.ni.13 | ភាគ ទី៣

(៣. ទ្វេភាគសិក្ខាបទ)

[៨២] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី ព្រះអង្គក្នុងរត្នព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ក៏គ្រានោះឯង ពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាត់ហាមមិនឱ្យភិក្ខុប្រើគេឱ្យធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ក៏នាំគ្នាប្រើឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធដុំច្រើន តែលាយដោយរោមចៀមសបន្តិចត្រង់ជាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា អ្នកមានប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុមិនសមបើ នឹងទៅឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធដុំច្រើន ហើយយករោម ចៀមសលាយបន្តិចត្រង់ជាយប៉ុណ្ណោះទេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកប្រើឱ្យគេធ្វើ សន្តតដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធដុំច្រើន ហើយលាយរោមចៀមសបន្តិច ត្រង់ជាយ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់បុរសសោះសូន្យ ហេតុដូចម្តេចបានជាពួកអ្នកឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយ រោមចៀមខ្មៅសុទ្ធដុំច្រើន ហើយលាយរោមចៀមសបន្តិចត្រង់ជាយដុំច្រើន ម្ចាស់បុរសសោះសូន្យ អំពើនេះ មិនមែននាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់អ្នក ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី គប្បីកាន់យករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរភាគ រោមចៀមសភាគទីបី (១ ភាគ) រោមចៀមក្រហមភាគទី៤ (១ ភាគ)។ បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី មិនកាន់យករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរភាគ រោមចៀមសភាគទីបី រោមចៀមក្រហមភាគទីបួនទេ សន្តតនោះ ជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៨៣] សន្តតដែលធ្វើជាដំបូង ហៅថា សន្តតថ្មី។ គ្រឿងកម្រាល ដែលមិនបានស្អាត គេស្អាតសម្រេចតែម្តង ហៅថា សន្តត។ ត្រង់ពាក្យថា កាលឱ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ប្រើឱ្យគេធ្វើក្តី។ ពាក្យថា គប្បីកាន់យករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរភាគនោះ គឺភិក្ខុត្រូវធ្វើរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរ ជញ្ជឹងហើយសឹមកាន់យក។ ពាក្យថា រោមចៀមសភាគទីបីនោះ គឺរោមចៀមសម្បយជញ្ជឹង។ ពាក្យថា រោមចៀមក្រហមភាគទីបួននោះ គឺរោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជឹង។ ពាក្យថា បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី មិនកាន់យករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរភាគ រោមចៀមសភាគទី ៣ រោមចៀម ក្រហមភាគទីបួន គឺថាភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ប្រើឱ្យគេធ្វើក្តី នូវសន្តតថ្មីមិនលាយរោមចៀមសម្បយជញ្ជឹង រោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជឹងទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ វេលាបានមក សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវលះ ដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះថា។ បើ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សន្តតនេះ ខ្ញុំឱ្យគេធ្វើមិនបានលាយ ដោយរោមចៀមសម្បយជញ្ជឹង រោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជឹង ជានិស្សក្ខិយ ខ្ញុំសូមលះសន្តតនេះដល់សង្ឃ។ បើ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បើ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បើ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៨៤] ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច (គ្រាក្រោយ) ឱ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច ឱ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ អ្នកដទៃធ្វើសន្តតមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឱ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ អ្នកដទៃធ្វើសន្តតមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឱ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឱ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់។ ភិក្ខុ បានសន្តតដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយយកមកប្រើប្រាស់ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់។

[៨៥] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើសន្តតយករោមចៀមសម្បយជញ្ជឹង (១ភាគ) រោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជឹង (១ភាគ) មិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើសន្តត យករោមចៀមសច្រើន យករោមចៀមក្រហមច្រើនជាងកំណត់នោះ មិន មានដល់ភិក្ខុធ្វើសន្តតយករោមចៀមសសុទ្ធ ក្រហមសុទ្ធ មិនមានដល់ភិក្ខុយករោមចៀមធ្វើពិត្យ ជាកម្រាលផែនដីដែលគេបូកលាបក្តី ជារនាំងបាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី មិនមានដល់ភិក្ខុឆ្កួត មិនមានដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៣ ចប់។

(៤. ធញ្ញស្សសិក្ខាបទ)

[៨៦] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជឺមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ក៏គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឱ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ឆ្នាំ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យរោមចៀមដល់អាត្មា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនគួរ បើនឹងឱ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ឆ្នាំយ៉ាងនេះ ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជា សក្យបុត្តជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការ ដោយរោមចៀម អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យរោមចៀមដល់អាត្មា ក៏ពួកយើងធ្វើ សន្តតម្តងប្រើបាន៥ឆ្នាំខ្លះ ៦ឆ្នាំខ្លះ ក្មេងរបស់យើងទាំងឡាយជុះដាក់ខ្លះ នោមដាក់ខ្លះ កណ្តុរកាត់ខ្លះ (ក៏គង់ប្រើបានយូរដល់ត្រឹមនោះ) ចំណែកពួក សមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទាំងនេះ ឱ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ ឆ្នាំ សមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនេះ ជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នក ទាំងឡាយចូរឱ្យរោមចៀមដល់អាត្មា។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ ពាក្យមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណា អ្នកមានប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងឱ្យគេធ្វើសន្តត រាល់ឆ្នាំឡើយ ពួកភិក្ខុទាំងនេះជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យរោមចៀមដល់ អាត្មា។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលដំណើរនុំដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឱ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ឆ្នាំ ភិក្ខុទាំងឡាយជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើន ដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នក ទាំងឡាយចូរឱ្យរោមចៀមដល់អាត្មាដូច្នោះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរសសោះសូន្យទាំងនោះមិនគួរបើនឹងឱ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ឆ្នាំឡើយ ជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នក សូមច្រើនដោយ ពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យរោមចៀម ដល់អាត្មាដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែន នាំឱ្យកើត សេចក្តីជ្រះថ្លាដល់អ្នកដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយឱ្យវិវត្តតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយ គប្បីសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី គប្បី ប្រើប្រាស់ឱ្យដល់ប្រាំមួយឆ្នាំ។ បើប្រើប្រាស់មិនទាន់ដល់ប្រាំ មួយឆ្នាំទេ លះចោលក្តី មិនបានលះចោលក្តីនូវសន្តតនោះ ហើយឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី ដទៃទៀត សន្តតនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺឈឺ នៅក្នុងនគរកោសម្មី។ ពួកញាតិបានប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះ ដោយពាក្យថា សូម លោកដ៏ចម្រើននិមន្តមក យើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងបានទំនុកបម្រុង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរទៅចុះ ពួក ញាតិនឹងបានថែរទាំលោក។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទហើយថា ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី គប្បីប្រើប្រាស់ឱ្យដល់ ៦ឆ្នាំ ក៏ខ្លួនខ្ញុំមានជម្ងឺ មិនអាចនឹងនាំយកសន្តតទៅបាន ខ្លួនខ្ញុំលះសន្តតចេញហើយមិនសប្បាយទេ (ហេតុនេះ) ខ្ញុំមិនទៅ ទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងខណៈនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យសង្ឃឱ្យសន្តតសម្មតិដល់ភិក្ខុឈឺ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃ គប្បីឱ្យដោយសន្តតសម្មតិយ៉ាងនេះ ភិក្ខុឈឺនោះគប្បីចូលទៅរកសង្ឃ គ្រងចីវររៀងស្មាម្ខាងហើយថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយ អង្គុយច្រហោងផ្ទងអញ្ជូលិពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានជម្ងឺ មិនអាចនឹងនាំយកសន្តតទៅផងបានទេ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា នោះសូមសន្តតសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុឈឺនោះគប្បីសូមសម្មតិអស់វារៈពីរដងផង គប្បីសូមសម្មតិអស់វារៈបី ដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសអង់អាចគប្បីញ៉ាំងសង្ឃឱ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃ ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះមានជម្ងឺ មិនអាច កាន់យក សន្តតទៅផងបានទេ។ ភិក្ខុនោះសូមសន្តតសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើការសម្មតិ សន្តតនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឱ្យ សន្តតសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាវាចាប្រកាសឱ្យសង្ឃដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះមានជម្ងឺ មិនអាចកាន់ យកសន្តតទៅផងបាន។ ភិក្ខុឈឺនោះសូមសន្តតសម្មតិនឹងសង្ឃ។ សង្ឃឱ្យការសម្មតិសន្តតដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការឱ្យសម្មតិ សន្តតដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះគប្បីពោលឡើង។ សង្ឃបានឱ្យការសន្តតសន្តត ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ។ ការសន្តតសន្តតនេះគួរដល់ សង្ឃ ហេតុនោះ សង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសម្តែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មីគប្បីប្រើប្រាស់ឱ្យអស់៦ឆ្នាំ។ បើមិន ទាន់ដល់៦ឆ្នាំទេ លះចោលសន្តតនោះក្តី មិនលះចោលក្តី ហើយឱ្យគេ ធ្វើសន្តតថ្មីដទៃទៀត រៀងលែងតែភិក្ខុបានសម្មតិ (អំពីសង្ឃ) សន្តតនោះ ជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៨៨] សន្តតដែលទើបនឹងធ្វើ ហៅថា សន្តតថ្មី។ គ្រឿង កម្រាលដែលគេគ្រាន់តែស្អាតមិនបានត្បាញ ហៅថា សន្តត។ ត្រង់ពាក្យថា ឱ្យគេធ្វើ នោះ គឺធ្វើឯង ឬឱ្យគេធ្វើ។ ពាក្យថា គប្បីប្រើប្រាស់ ឱ្យអស់៦ឆ្នាំ គឺគប្បីប្រើប្រាស់យ៉ាងច្រើនត្រឹម៦ឆ្នាំ។ ពាក្យថា បើមិន ទាន់ដល់៦ឆ្នាំទេ គឺថយពី៦ឆ្នាំចុះមក។ ពាក្យថា លះចោលសន្តតនោះក្តី គឺបានឱ្យសន្តតនោះទៅអ្នកដទៃ។ ពាក្យថា មិនលះចោលក្តី គឺ មិនបានឱ្យដល់អ្នកណា នីមួយៗ ពាក្យថា រៀងលែងតែភិក្ខុដែលបាន សម្មតិ (អំពីសង្ឃ) គឺលើកលែងនូវភិក្ខុដែលបានសម្មតិ (អំពីសង្ឃ)។ (កាលប្រើប្រាស់សន្តតចាស់ មិនទាន់គ្រប់៦ឆ្នាំ) ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឱ្យគេធ្វើក្តី នូវសន្តតដទៃថ្មីទៀត ត្រូវអាបត្តិទុកដក់ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ សន្តតនោះជា និស្សក្ខិយក្នុងខណៈដែល បានមកភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃ ឬគណៈបុប្ផល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះថា។ បើ បពិត្រព្រះសង្ឃ ដ៏ចម្រើន សន្តតនេះខ្ញុំឱ្យគេ ធ្វើថ្មី (តែខ្ញុំប្រើប្រាស់សន្តតចាស់) មិនទាន់ ដល់៦ឆ្នាំនៅឡើយ (សន្តតថ្មី) ជានិស្សក្ខិយ ព្រោះគ្មានភិក្ខុសម្មតិ ខ្ញុំសូមលះនូវសន្តតនេះដល់សង្ឃ។ បើ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បើ លោក ដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បើ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៨៩] ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ (គ្រាក្រោយ) ទើបបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើសន្តត ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឱ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ក៏ត្រូវនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ ភិក្ខុធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រូវនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ ភិក្ខុឱ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ក៏ត្រូវនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។

[៩០] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុប្រើប្រាស់សន្តតចាស់ដល់៦ឆ្នាំ ហើយធ្វើសន្តតថ្មីទៀត មិនមានដល់ភិក្ខុប្រើប្រាស់សន្តតចាស់លើសពី៦ឆ្នាំ ហើយធ្វើសន្តតថ្មី មិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯង ឬឱ្យអ្នកដទៃធ្វើ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ មិនមានដល់ភិក្ខុបានសន្តតដែលអ្នកដទៃធ្វើ យកមកប្រើប្រាស់ មិនមានដល់ភិក្ខុយកសន្តតធ្វើជាពិតទៅ ជាកម្រាលផ្ទៃដែលគេបូកលាបក្តី ជានាំងបាំងក្តី ជាពួកក្តី ជាខ្នើយក្តី មិនមានដល់ភិក្ខុដែលបានសម្មតិ មិនមានដល់ភិក្ខុឆ្លុត មិនមានដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៤ ចប់។

(និស្សក្ខិយ) សិក្ខាបទ ទី៥ (១៥)

CS vin.vbu.ni.15 | ភាគ ទី៣

(៥. និសីទនសន្តសិក្ខាបទ)

[៩១] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នាដើម្បីនឹងលាក់ខ្លួនសម្លាប់ខ្លួន អ្នកណាមួយកុំកប្បិច្ចល ទៅរកតថាគត លើកលែងតែភិក្ខុ១រូប ដែលជាអ្នកនាំយកនូវបិណ្ឌបាតទៅឱ្យ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ភិក្ខុនីមួយមិនបានចូលមករកព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងទីនេះជាប្រាកដ លើកលែងតែភិក្ខុ១ រូបដែលជាអ្នកនាំយកបិណ្ឌបាតទៅថ្វាយ។ ក៏វេលានោះឯង សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថីបានប្តេជ្ញាគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសម្រាកព្រះអង្គនៅបានបីខែ ភិក្ខុណាមួយកុំកប្បិច្ចលទៅគាល់ព្រះអង្គ លើកលែងតែភិក្ខុ១ រូប ដែលជាអ្នកនាំយកបិណ្ឌបាត ទៅថ្វាយនោះ ភិក្ខុណាចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ ភិក្ខុដទៃត្រូវឱ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ ចេញ។

[៩២] គ្រានោះ ភិក្ខុឧបសេនវង្គនុបុត្រដ៏មានអាយុព្រមដោយបរិសទ្យ បានចូលទៅគាល់សម្តេចព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ទីដែលព្រះអង្គគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយបានថ្វាយបង្គំគាល់ព្រះអង្គក្នុងទីដ៏សមគួរ។ សេចក្តីស្រុះស្រួលរាក់ទាក់មួយអន្លើដោយពួកអាគន្ធកិក្ខុនេះ ជាភិក្ខុដែលព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្យាទុកមកហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរពាក្យនេះនឹងឧបសេនភិក្ខុវង្គនុបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ឧបសេន អ្នករាល់គ្នាល្មមធន់ទ្រាំបានដែរឬ អ្នករាល់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬ អ្នករាល់គ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយមក មិនលំបាកទេឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ យើងខ្ញុំទាំងឡាយល្មមធន់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំទាំងឡាយល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល ម្យ៉ាងទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយដើរផ្លូវឆ្ងាយមកមិនបានលំបាកទេ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាសន្តិវិហារិករបស់ឧបសេនវង្គនុបុត្រដ៏មានអាយុអង្គុយជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បំសុកូលទាំងឡាយជាទីគាប់ចិត្តរបស់អ្នក ដែរឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំសុកូលទាំងឡាយ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ក៏អ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូល(នោះ) ដើម្បីអ្វី។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រោះ) ឧបជ្ឈាយរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គប្រព្រឹត្តបំសុកូល ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ត្រូវប្រព្រឹត្តបំសុកូលយ៉ាងនោះដែរ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុឧបសេនវង្គនុបុត្រដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឧបសេន បរិសទ្យរបស់អ្នកនេះប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា ម្ចាស់ឧបសេន អ្នកទូន្មានបរិសទ្យដូចម្តេច។ ឧបសេនភិក្ខុដ៏មានអាយុក្រាប ទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កុលបុត្រណាមកសូមឧបសម្បទានឹងខ្ញុំព្រះអង្គ រួមមែងប្រាប់កុលបុត្រនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូល បើអ្នកនឹងជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលដែរ ខ្ញុំនឹងឱ្យអ្នកបានឧបសម្បទា បើអ្នកណាទទួលស្តាប់ខ្ញុំព្រះអង្គ រួមនឹងឱ្យអ្នកនោះបានឧបសម្បទា បើអ្នកណាមិនស្តាប់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនឱ្យអ្នកនោះបានឧបសម្បទាទេ អ្នកណាសូមនិស្ស័យនឹងខ្ញុំព្រះអង្គ រួមនឹងប្រាប់អ្នកនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំជាអ្នក ប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូល បើអ្នកឯងនឹងជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលដែរ ខ្ញុំនឹងឱ្យនិស្ស័យដល់អ្នក បើអ្នកណាទទួលស្តាប់ ខ្ញុំព្រះអង្គ រួមនឹងឱ្យនិស្ស័យដល់អ្នកនោះ បើមិនទទួលស្តាប់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនឱ្យនិស្ស័យដល់អ្នកនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ រមែងណែនាំបរិសទ្យដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ប្រទានពរសាធុការថា ឧបសេន ល្អហើយ។ ឧបសេន អ្នកណែនាំបរិសទ្យល្អពិតហើយ ឧបសេន អ្នកដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃ ក្នុងក្រុងសាវត្ថីដែរឬទេ។ ឧបសេនភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថីទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាម្ចាស់ឧបសេន សង្ឃបានប្តេជ្ញាហើយក្នុងក្រុងសាវត្ថីថា អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសម្លាប់សម្រាកព្រះអង្គនៅអស់បីខែ ភិក្ខុណាមួយកុំកប្បិច្ចលទៅគាល់ព្រះអង្គ លើកលែងតែភិក្ខុ១ រូប អ្នកនាំយកបិណ្ឌបាតទៅថ្វាយ ភិក្ខុណាចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ ភិក្ខុដទៃគប្បិច្ចឱ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។ ភិក្ខុឧបសេន ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថីបានបញ្ញត្តដោយ សេចក្តីប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនឹងមិនបញ្ញត្តនូវហេតុដែល ព្រះអង្គមិនទាន់បានបញ្ញត្តទេ ម្យ៉ាងទៀត នឹងមិនដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បានបញ្ញត្តទុកហើយទេ នឹងប្រព្រឹត្តកាន់យកតាមសិក្ខាបទដែល ទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ល្អណាស់ហើយឧបសេន ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនទាន់បានបញ្ញត្តហើយ ម្យ៉ាងទៀតមិនត្រូវដកនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតបញ្ញត្តហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តកាន់យកតាមសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តទុកហើយ ឧបសេន តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ អ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត នឹងប្រព្រឹត្តបំសុកូលចូលទៅរកតថាគតតាមសប្បាយចុះ។ ក៏គ្រានោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបឈរនៅជិតក្លោងទ្វារខាងក្រៅបាននិយាយគ្នាថា យើងទាំងឡាយ ត្រូវឱ្យលោកឧបសេនវង្គនុបុត្រដ៏មានអាយុសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។ វេលានោះ ឧបសេនភិក្ខុវង្គនុបុត្រដ៏មានអាយុព្រមទាំងបរិសទ្យ ក្រោកចេញចាកអាសនៈ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ

ហើយចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងឧបសេនវង្សបុត្រដ៏មានអាយុក្នុងវេលានោះថា អារុសោឧបសេន អ្នកដឹង សេចក្តី ប្តេជ្ញា របស់សង្ឃក្នុងក្រុងសារវត្តិដែរឬ។ ឧបសេនភិក្ខុបាននិយាយតបថា អារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏បានត្រាស់សួរខ្ញុំយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ ឧបសេន អ្នកបានដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃក្នុងក្រុងសារវត្តិទេ ខ្ញុំទូលតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃ ក្នុងក្រុងសារវត្តិទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបសេន សេចក្តីប្តេជ្ញាសង្ឃបានធ្វើហើយក្នុងក្រុងសារវត្តិថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នានឹងសម្លឹងសម្រាកព្រះអង្គនៅអស់បីខែ ភិក្ខុ ណាមួយកុំគប្បីចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លើកលែងតែភិក្ខុ រូប អ្នកនាំយក បិណ្ឌបាតទៅថ្វាយប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុណាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភិក្ខុដទៃត្រូវឱ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ខ្ញុំទូលតបថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃក្នុងក្រុងសារវត្តិបានបញ្ញត្តិដោយសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ នឹងមិនបញ្ញត្តិទុកហេតុដែលព្រះអង្គមិនទាន់ បានបញ្ញត្តិ ម្យ៉ាងទៀត នឹងមិនដកនូវពុទ្ធប្បញ្ញត្តិដែលព្រះអង្គ បានបញ្ញត្តិទុកស្រេចហើយ នឹងប្រព្រឹត្តកាន់យកតាមសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់ បញ្ញត្តិទុកមកហើយ ម្ចាស់អារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នក ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបង្កូល ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចូលមករក តថាគតតាមសប្បាយចុះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានពោលថា ឧបសេនភិក្ខុ វង្សបុត្រដ៏ មានអាយុ បានពោលពាក្យពិតមែន ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ញត្តិ នូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គមិនទាន់បានបញ្ញត្តិ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវដកនូវ សិក្ខាបទដែលព្រះ អង្គទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមកហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តកាន់យកតាម សិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមកហើយ។

[៩៣] ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ (ដំណឹង)ថា ពួកព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ អ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត អ្នក ប្រព្រឹត្តបំបុក ចូលទៅរកតថាគតតាមសប្បាយចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះកាលប្រាថ្នានឹងឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបលះចោលនូវសន្តតទាំងឡាយ ហើយសមាទានអារញ្ញកង្កធុតង្គ បិណ្ឌបាតិកង្កធុតង្គ និងបំបុកលិកង្កធុតង្គ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ ចារិក សេនាសនៈ ព្រមដោយភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប បានទតព្រះនេត្រឃើញនូវសន្តតទាំងឡាយ ដែលពួកភិក្ខុចោលរាត់រាយក្នុងទីនោះ ។ លុះ ទត ឃើញហើយទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុអ្វី ពួកអ្នកក៏លះចោលសន្តតទាំងឡាយនេះក្នុងទីនោះ។ ទើបភិក្ខុ ទាំងនោះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគតាមដំណើរនេះ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបទ្រង់ធ្វើដំឡើងថា ហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះតថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ដល់ យ៉ាង គឺ ដើម្បីសេចក្តីប្រពៃដល់សង្ឃ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីនឹងសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយអ្នកមានគំនិតអាក្រក់ ១ ដើម្បី នៅសប្បាយនៃភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដើម្បីឃាត់ ហាមនូវអាសវៈទាំងឡាយជាបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីឃាត់ហាមនូវអាសវៈ ទាំង ឡាយដែលនឹងមានទៅខាងមុខដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លានៃបុគ្គលទាំងឡាយអ្នកមិនទាន់ជ្រះថ្លា ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលអ្នកជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹងរិតតែ ជ្រះថ្លា ឡើង ដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម ១ ដើម្បីសេចក្តីអនុគ្រោះដល់ព្រះ វិន័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឱ្យគេធ្វើសន្តតសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ គប្បីយកសន្តតចាស់១ ចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ (មកផ្សំលាយនឹង សន្តតថ្មី) ដើម្បីនឹងធ្វើសន្តតថ្មីនោះឱ្យខូចពណ៌។ បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើនិសីទសន្តតថ្មី មិនយកសន្តតចាស់១ ចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ (មកផ្សំ លាយនឹង សន្តតថ្មីទេ) សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៩៤] ដែលហៅថា និសីទនេះនោះ គឺកម្រាលដែលប្រកបដោយជាយ។ ដែលហៅថា សន្តតនោះ គឺកម្រាលដែលគេគ្រាន់តែស្មាច់ មិនបាន ត្បាញ។ ត្រង់ពាក្យថា ឱ្យគេធ្វើគឺធ្វើឯងឬឱ្យគេធ្វើ។ សន្តតស្មើស្មៀកម្តង ស្មើដណ្តប់ម្តង¹²⁾ ហៅថាសន្តតចាស់។ ពាក្យថា គប្បីយកសន្តត ចាស់១ ចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ (មកលាយនឹងសន្តតថ្មី) ដើម្បីធ្វើសន្តតថ្មីនោះឱ្យខូចពណ៌ គឺថា ភិក្ខុត្រូវកាត់ (សន្តតចាស់) ជារងមូលក្តី ជាបួនជ្រុងក្តី ហើយយកមកលាតក្រាលលាយចុះក្នុងទីមួយ ឬសិតហើយលាតក្រាលក្តី ដើម្បីធ្វើឱ្យជារបស់ខ្ជាប់ខ្ជួន។ ពាក្យថា បើភិក្ខុមិនយក សន្តតចាស់១ ចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ (មកលាយនឹងសន្តតថ្មីទេ) គឺថា ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឱ្យគេធ្វើក្តី នូវសន្តតសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយថ្មី មិនយក សន្តតចាស់១ ចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញមកលាយ ត្រូវអាបត្តិ ទុកដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុ គប្បីលះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ។ បើ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សន្តតសម្រាប់ទ្រាប់ អង្គុយនេះ ខ្ញុំឱ្យគេធ្វើមិនបានកាត់យកសន្តតចាស់១ ចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញមកលាយ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះសន្តតនេះដល់សង្ឃ។ បើ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បើ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បើ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[៩៥] ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយខ្លួនឯងនៅមិនទាន់ហើយ (គ្រាក្រោយ) ធ្វើឱ្យហើយដោយខ្លួនឯងម្តងទៀត ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើ ខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឱ្យអ្នកដទៃបង្ហើយ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ ភិក្ខុធ្វើឱ្យហើយដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបា ចិត្តិយ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ ភិក្ខុឱ្យអ្នកដទៃបង្ហើយ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឱ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បី ប្រយោជន៍អ្នក ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។

[៩៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើសន្តតថ្មីយកសន្តតចាស់១ចំអាម ព្រះសុគតដោយជុំវិញមកលាយ មិនមានដល់ភិក្ខុកាលរកសន្តតចាស់មិន បាន១ ចំអាមធ្វើលាយតែបន្តិច មិនមានដល់ភិក្ខុកាលរកសន្តតចាស់បន្តិច មិនបានធ្វើ មិនបានលាយ មិនមានដល់ភិក្ខុបានសន្តតដែលអ្នកដទៃ ធ្វើយកមកប្រើប្រាស់ មិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើជាពិត្នក្តី ជាកម្រាលផ្ទៃដែលគេ បូកលាបក្តី ជារនាំងបាំងក្តី ជាពួកក្តី ជាខ្នើយក្តី មិនមានដល់ភិក្ខុឆ្លុត មិនមានដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៥ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី៦ (១៦)

(៦. ឯឡកលោមសិក្ខាបទ)

[៩៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ ក៏គ្រានោះឯង កាលភិក្ខុមួយ រូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ក្នុងកោសលជនបទ ក៏បានរោមចៀមជាច្រើនក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ (ដោយទាយកប្រគេន)។ ភិក្ខុនោះក៏ចង់ថែរោមចៀម ទាំងឡាយនោះជាបង្អួចដោយឧត្តរសង្ក (ចីពរ) ហើយទៅ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនោះហើយនាំគ្នានិយាយចំអកថា ព្រះករុណារោមចៀម ព្រះករុណាទិញមកថ្លៃប៉ុន្មាន នឹងបានចំណេញប៉ុន្មាន។ កាលមនុស្សទាំងឡាយនោះ និយាយចំអកដូច្នោះហើយ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តី អៀនខ្មាស។ លុះភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ឈរទំលាក់រោមចៀមទាំងនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អារុសោ អ្នកឈរទំលាក់ចោលនូវរោមចៀមទាំងនេះដើម្បីអ្វី? ភិក្ខុនោះនិយាយតបថា អារុសោ ព្រោះហេតុតែរោមចៀមទាំងនេះ បានជាមនុស្ស ទាំងឡាយនាំគ្នានិយាយចំអកខ្ញុំ ហេតុនេះឯង (ទើបខ្ញុំទំលាក់ចោលចេញ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសួរថា ម្ចាស់អារុសោ ក៏លោកនាំយករោមចៀម ទាំងនេះមកអំពីទីមានចម្ងាយប៉ុន្មាន? ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អារុសោ ខ្ញុំនាំរោមចៀមទាំងនេះមកអស់ទិញយ៉ាងបីយោជន៍។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងនាំយករោមចៀមមកម្ខាយជាងបី យោជន៍ដូច្នោះឡើយ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុះដល់ព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះដីមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងនាំយករោមចៀមមកម្ខាយជាងបីយោជន៍ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដីមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកឯងនាំយករោមចៀមមកកាន់ចម្ងាយផ្លូវជាងបីយោជន៍ដូច្នោះ ម្ចាស់ មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ មិនមែនព្យាងអ្នកដែលជ្រះថ្លា ហើយឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា រោមចៀម ទាំងឡាយកើតឡើងដល់ភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា គប្បីទទួលយកបាន លុះទទួលហើយ បើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឱ្យទេ គប្បី នាំយកទៅដោយដៃខ្លួនឯងកាន់ចម្ងាយផ្លូវយ៉ាងច្រើនត្រឹមបីយោជន៍ កាលបើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឱ្យទេ ភិក្ខុនាំយករោមចៀមទៅដោយ ខ្លួនឯងលើសពីកំណត់នោះទៅ រោមចៀមនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៩៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺភិក្ខុអ្នកដើរទៅតាមផ្លូវ។ ពាក្យថា រោមចៀមទាំងឡាយកើតឡើង គឺថារោមចៀមទាំងឡាយកើត ឡើងអំពីសង្ឃក្តី អំពីគណៈក្តី អំពីញាតិក្តី អំពីមិត្តភក្តិ អំពីបង្កកូលក្តី ដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្តី។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា គឺថា កាលបើភិក្ខុចង់ បាន ត្រូវទទួលយកបាន។ ពាក្យថាលុះទទួលហើយ គប្បីនាំទៅដោយដៃខ្លួន ឯងកាន់ចម្ងាយផ្លូវយ៉ាងច្រើនត្រឹមបីយោជន៍ គឺថាភិក្ខុគប្បីនាំទៅ ដោយដៃខ្លួនឯងត្រឹមបីយោជន៍យ៉ាងច្រើន។ ពាក្យថា បើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឱ្យ គឺគ្មានអ្នកដទៃនីមួយៗ ស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី នាំយកទៅឱ្យ។ ពាក្យថា កាលបើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឱ្យទេ ភិក្ខុនាំយករោមចៀមទៅ ដោយខ្លួនឯងលើសពីកំណត់នោះទៅ គឺថា ភិក្ខុឈានជំ ហ៊ានទី១ ឱ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហ៊ានទី២ ឱ្យលើសទៅ រោមចៀមទាំងនោះជានិស្សគ្គិយ កាលភិក្ខុបិតនៅក្នុងខាង ក្នុងបីយោជន៍ តែចោលរោមចៀមឱ្យធ្លាក់ចុះខាងក្រៅបីយោជន៍ រោមចៀមទាំងនោះ ក៏ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុដាក់ចុះនូវរោមចៀមក្នុងឃានក្តី ក្នុង បង្អួចក្តី នៃអ្នកដទៃគេមិនដឹង ឱ្យកន្លងបីយោជន៍ទៅ រោមចៀមទាំងនោះ ក៏ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុគប្បីលះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីលះយ៉ាងនេះ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន រោមចៀមទាំងឡាយនេះ ខ្ញុំបាននាំមកឱ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅ ហើយ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះនូវរោមចៀមទាំងឡាយនេះដល់សង្ឃ។ បេ។ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បេ។ លោកដីមានអាយុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បេ។ ខ្ញុំឱ្យ ដល់លោកដីមានអាយុ។

[៩៩] ទិលើសអំពីបីយោជន៍ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើសមែន ហើយនាំ រោមចៀមឱ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅ រោមចៀមនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុ នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិលើសអំពីបីយោជន៍ ភិក្ខុសង្ស័យហើយនាំ រោមចៀមឱ្យលើសអំពីបីយោជន៍ រោមចៀមនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិលើសអំពីបីយោជន៍ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់លើស ហើយនាំរោមចៀមឱ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅ រោមចៀមនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិខ្លះអំពីបីយោជន៍ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទិខ្លះអំពីបីយោជន៍ ភិក្ខុសង្ស័យត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទិខ្លះ អំពីបីយោជន៍ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លះមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១០០] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុនាំយករោមចៀមទៅត្រឹមបីយោជន៍ មិនមានដល់ភិក្ខុនាំយកទៅចម្ងាយអំពីបីយោជន៍ មិនមានដល់ភិក្ខុនាំយក ទៅក្តី នាំត្រឡប់មកក្តី ត្រឹមបីយោជន៍ មិនមានដល់ភិក្ខុប្រាថ្នាដើម្បីនឹងនៅ តែត្រូវទៅកាន់ទីមានចម្ងាយផ្លូវបីយោជន៍ ហើយនាំយករោមចៀមទៅ កាន់ទី ដទៃចាកទីនោះ¹³ មិនមានដល់ភិក្ខុត្រឡប់បានរោមចៀមដែលចោរលួចយកទៅហើយនាំយកទៅ មិនមានដល់ភិក្ខុត្រឡប់បានរោមចៀម ដែលលះបង់ដោយរឹនយកម្តេចហើយនាំយកទៅ មិនមានដល់ភិក្ខុឱ្យអ្នកដទៃនាំយកទៅ មិនមានដល់ភិក្ខុនាំយករបស់ដែលធ្វើហើយ (ធ្វើសម្រេច ជាសម្ពត់កម្ពុល និងព្រំ និងសន្តតជាដើម) មិនមានដល់ភិក្ខុឆ្គត់ មិនមានដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៦ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី៧ (១៧)

CS vin.vbu.ni.17 | ភាគ ទី៣

(៧. ឯឡកលោមឆោវាបនសិក្ខាបទ)

[១០១] សម័យនោះ សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ទ្រង់យស ទ្រង់គង់ ក្នុងនិគ្រោធារាម ជិតក្រុងកបិលពស្ត ក្នុងសក្តជនបទ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុ ឆព្វគ្គិយប្រើនាងភិក្ខុនីទាំងឡាយឱ្យលាងខ្លះ ឱ្យជ្រលក់ខ្លះ ឱ្យសិត ឬត្រដោះខ្លះ នូវរោមចៀមទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ កាល (ធ្វើកិច្ច) លាង ជ្រលក់ សិត នូវរោមចៀម (ដូច្នោះ) ទើប លះចោលនូវការរៀនសូត្របាលី អដ្ឋកថា និងអធិសីលសិក្ខា អធិចិត្ត សិក្ខា អធិបញ្ញសិក្ខា។ គ្រានោះ នាងមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីចូល ទៅគាល់សម្តេចព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅហើយថ្វាយបង្គំព្រះដី មានព្រះភាគ ហើយបានបិតក្នុងទីដី សមគួរ។ ព្រះដីមានព្រះភាគ មានបន្ទូលនឹងនាងមហាបជាបតិគោតមី ដែលកំពុងបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ យ៉ាងនេះថា នៃព្រះនាងគោតមី នាង ភិក្ខុនីទាំងឡាយជាអ្នកមិនប្រមាទ ជា អ្នកមានព្យាយាមដុតកំដៅបាប ជាអ្នកមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ដែរឬទេ? ព្រះនាងមហាបជាបតិ

គោតមីទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ ពួក នាងភិក្ខុនីមិនប្រមាទណាបាន លោកម្ចាស់ឆព្វគ្លីយទាំងឡាយប្រើពួក នាងភិក្ខុនីឱ្យលាងខ្លះ ឱ្យជ្រលក់ខ្លះ ឱ្យសិតខ្លះ នូវរោមចៀមទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុនីទាំងឡាយមានរវល់ លាង ជ្រលក់ សិត នូវរោមចៀមទាំងឡាយ (ដូច្នោះហើយ) ទើបលះចោល ការរៀនសូត្របាលី អដ្ឋកថា និងអធិសីលសិក្ខា អធិតិច្ឆសិក្ខា អធិប្បញ្ញាសិក្ខា។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីឱ្យឃើញ ឱ្យកាន់យក ឱ្យក្លាហាន ឱ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតិ គោតមី កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឱ្យឃើញ ឱ្យកាន់យក ឱ្យក្លាហាន ឱ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឱ្យប្រជុំនូវភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ពួក ភិក្ខុឆព្វគ្លីយថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក អ្នកទាំងឡាយប្រើពួកនាងភិក្ខុនីឱ្យលាងខ្លះ ឱ្យជ្រលក់ខ្លះ ឱ្យសិតខ្លះ នូវរោមចៀមទាំងឡាយ ពិតមែន ឬទេ? ពួកភិក្ខុឆព្វគ្លីយទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះ ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនាងភិក្ខុនី ទាំងនោះ ជាញាតិរបស់អ្នកទាំងឡាយ ឬមិនមែន ជាញាតិ ទេ? ពួកភិក្ខុឆព្វគ្លីយទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនីទាំងនោះ មិនមែនជា ញាតិទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងនូវកម្មដ៏សមគួរ ឬមិន សមគួរ និងកម្មជាទីជ្រះថ្លា ឬមិនជាទីជ្រះថ្លានៃស្ត្រីទាំងឡាយដែល មិនមែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ កាលបើអំពើដែលប្រកបដោយ ទោសយ៉ាងនេះ ពួកអ្នកក៏ហ៊ានប្រើភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលមិនមែនជាញាតិឱ្យលាងខ្លះ ឱ្យជ្រលក់ខ្លះ ឱ្យសិតខ្លះ នូវរោមចៀមទាំងឡាយ នៃមោឃ បុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យកើត សេចក្តីជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយនាំបុគ្គលដែល ជ្រះថ្លាហើយឱ្យ រឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ? បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ប្រើនាងភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិឱ្យលាងក្តី ឱ្យជ្រលក់ក្តី ឱ្យសិតឬត្រដោះក្តី នូវរោមចៀមទាំងឡាយ រោមចៀមនោះជានិស្សគ្លីយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[១០២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ភិក្ខុនីដែលមិនជាប់សាច់ញាតិអំពីចំណែក ខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបអំពីគូនៃដីដូនដីតាជាគំរប់៧ត ឈ្មោះថា មិនមែនជាញាតិ។ ស្រីបានឧបសម្បទាក្នុងឧកតោសង្ឃ¹⁴⁾ ឈ្មោះថា នាងភិក្ខុនី។ ភិក្ខុបង្គាប់ថា នាងចូរលាង ដូច្នោះត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ រោមចៀមដែលលាងហើយនោះ ជានិស្សគ្លីយ។ ភិក្ខុបង្គាប់ថា នាងចូរ ជ្រលក់ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ រោមចៀមដែល ជ្រលក់ហើយនោះ ជានិស្សគ្លីយ។ ភិក្ខុបង្គាប់ថា នាងចូរសិត ឬត្រដោះ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ រោមចៀមដែលសិតឬត្រដោះហើយ ជានិស្សគ្លីយ រោមចៀមដែលជានិស្សគ្លីយនោះ ភិក្ខុគប្បីលះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីលះយ៉ាងនេះ។ បេ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន រោមចៀមទាំងនេះ ខ្ញុំបានប្រើនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាង ហើយ ជានិស្សគ្លីយ ខ្ញុំសូមលះរោមចៀមទាំងនេះដល់សង្ឃ។ បេ។ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បេ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ គប្បីឱ្យ។ បេ។ ខ្ញុំឱ្យដល់ លោកដ៏មានអាយុ។

[១០៣] ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាងនូវរោមចៀមទាំងឡាយ រោមចៀមនោះ ជានិស្សគ្លីយ ភិក្ខុ នោះ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាង ឱ្យជ្រលក់ នូវរោមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវ អាប់ត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុ សំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាង ឱ្យសិត នូវរោមចៀម ទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យលាង ឱ្យជ្រលក់ ឱ្យសិតនូវរោមចៀម ទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដពីរ និងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យជ្រលក់នូវរោមចៀម ទាំងឡាយ រោមចៀមនោះ ជានិស្សគ្លីយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវ អាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យជ្រលក់ ឱ្យសិត នូវរោមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ និងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យ ជ្រលក់ ឱ្យលាងនូវរោមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយ ប្រើឱ្យជ្រលក់ ឱ្យសិត ឱ្យលាង នូវរោមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្កដពីរនឹងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែន ជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យសិត នូវរោមចៀមទាំងឡាយ រោមចៀមនោះ ជានិស្សគ្លីយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំ គាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យសិត ឱ្យលាង នូវរោមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំ គាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យសិត ឱ្យជ្រលក់នូវរោមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុ សំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឱ្យសិត ឱ្យលាង ឱ្យជ្រលក់ នូវរោមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដពីរ និងនិស្សគ្លីយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសង្ស័យ។ បេ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ។ បេ។ ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីឱ្យលាងនូវរោមចៀមភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្កដ។ ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីឯកតោសង្ឃឱ្យលាង ត្រូវ អាប់ត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្កដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាប់ត្តិអ្វីឡើយ។

[១០៤] អាប់ត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឱ្យភិក្ខុនីជាញាតិលាងរោមចៀម ស្រាប់តែមានភិក្ខុនីឯទៀតមិនមែនជាញាតិ (មកកាន់យករោមចៀម អំពីដៃ ភិក្ខុនីនោះទៅលាងឱ្យ) មិនមានដល់ភិក្ខុដែលមិនប្រើ ស្រាប់តែភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ យករោមចៀមទៅលាងឱ្យ មិនមានដល់ភិក្ខុដែល ប្រើភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិឱ្យលាងភណ្ឌដទៃ ដែលធ្វើហើយនៅមិនទាន់ប្រើប្រាស់ មិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រើនាងសិក្ខាមាឃាឱ្យលាង មិនមានដល់ ភិក្ខុដែល ប្រើនាងសាមណេរីឱ្យលាង (នូវរោមចៀមទាំងឡាយ) មិនមានដល់ភិក្ខុ ឆ្អុត មិនមានដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៧ ចប់។

(និស្សគ្លីយ) សិក្ខាបទ ទី៨ (១៨)

[១០៥] សម័យនោះ សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានបុព្វសិរី ទ្រង់គង់ក្នុងអារាមវេន្យាន កលន្តកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ត ភិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្តជាដ៏គុនរបស់ត្រកូលមួយ ជាអ្នកទទួលភត្តជានិច្ច។ ខាងនិយក្តី ភោជនិយក្តី ឯណាមួយ កើតឡើងក្នុង ត្រកូលនោះ ត្រកូលនោះតោងបែងចំណែកអំពីនោះទុកឱ្យឧបនន្តភិក្ខុសក្យបុត្ត។ ក៏វេលានោះឯង ត្រកូលនោះបានសាច់មកក្នុងវេលាល្ងាច។ ត្រកូលនោះ បានបែងចំណែកសាច់នោះទុកប្រគេនឧបនន្តសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ។ ក្មេងតូចនៃត្រកូលនោះភ្ញាក់ពីព្រលឹមហើយស្រែកយំទារសាច់ថា ឱ្យ សាច់មកខ្ញុំ។ បុរសថ្មីនោះ ទើបនិយាយនឹងប្រពន្ធយ៉ាងនេះថា នាងចូរឱ្យចំណែកសាច់របស់លោកម្ចាស់ដល់ក្មេងនេះទៅ យើងចាំទិញ សាច់ដទៃ ប្រគេនលោកវិញ។ វេលានោះ ឧបនន្តសក្យបុត្តដ៏មាន អាយុ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រថ្មីរ ក្នុងសម័យព្រឹកព្រហាម ហើយដើរចូលទៅកាន់ ត្រកូលនោះ លុះទៅដល់ហើយ បានអង្គុយលើអាសនៈដែលគេតាក់តែងបម្រុងទុក។ បុរសនោះទើបចូលទៅរកឧបនន្តសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំឧបនន្តសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ កាលបុរសនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បាន និយាយនឹងឧបនន្តសក្យបុត្តដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា ព្រះករុណា ខ្ញុំករុណាបានសាច់ក្នុងពេលល្ងាចម្សិលមិញ ខ្ញុំបានបែង ចំណែកសាច់នោះទុក ប្រគេនលោកម្ចាស់ បពិត្រលោកម្ចាស់ ក្មេងតូចនេះ ភ្ញាក់ពីព្រលឹមឡើងស្រែកយំទារថា ឱ្យសាច់មកខ្ញុំ ខ្ញុំករុណាបានយក សាច់ចំណែករបស់ លោកម្ចាស់ឱ្យក្មេងតូចទៅហើយ ព្រះករុណា លោកម្ចាស់នឹងឱ្យខ្ញុំទិញអ្វីមកដោយកហាបណៈ(នេះ)។ ឧបនន្តដ៏មានអាយុ សួរថា អារុសោ អ្នក បរិច្ចាគកហាបណៈដល់អាត្មាឬ។ បុរសនោះ តបថា ព្រះករុណាលោកម្ចាស់ ខ្ញុំករុណាបរិច្ចាគដល់លោកម្ចាស់។ ឧបនន្តភិក្ខុ និយាយថា អារុសោ អ្នកចូរ ប្រគេនកហាបណៈនោះដល់អាត្មាចុះ។ បុរស នោះទើបប្រគេនកហាបណៈទៅឧបនន្តសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយពោលទោស តិះដៀល បន្តោកបន្តាបថា យើងទាំងឡាយទទួលរូបិយ¹⁵⁾ បានយ៉ាងណា ពួកសមណសក្យបុត្តអម្បាលនេះ ក៏ទទួលរូបិយបានយ៉ាងនោះដែរ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានឮបុរសនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តោកបន្តាបហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ រមែង ពោលទោស តិះដៀល បន្តោកបន្តាបថា ហេតុដូចម្តេចក៏ឧបនន្តសក្យបុត្តដ៏មានអាយុទទួលយករូបិយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ នាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នៃឧបនន្ត ឮថាអ្នកទទួលរូបិយ ពិតមែនឬទេ។ ឧបនន្តភិក្ខុ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទើបទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិន សមបើនឹងទទួលរូបិយទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ឬធ្វើបុគ្គលដែល ជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ទទួលខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឱ្យទទួលក្តី នូវមាសប្រាក់ ឬមួយត្រែកអន្តរមាសប្រាក់ដែលគេទុកដាក់ឱ្យ មាសប្រាក់នោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១០៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ ទី១នៃបារាជិកកណ្តរូចហើយ។ (លោហារិសេសមានពណ៌លឿង) បីដូចជា ពណ៌នៃព្រះសាស្តា ឈ្មោះថា មាស។ កហាបណៈក្តី មាសក ដែលធ្វើដោយជាតិលោហៈក្តី មាសកធ្វើដោយឈើក្តី មាសកធ្វើដោយជ័រក្តី រមែង ដល់នូវវាហារ (គេចាយវាយបាន)ហៅថា ប្រាក់។ ពាក្យថា ទទួល ដោយខ្លួនឯង គឺកាន់យកដោយខ្លួនឯង មាសប្រាក់ដែលកាន់យកដោយ ខ្លួនឯងនោះជានិស្សគ្គិយ។ ពាក្យថា ប្រើគេឱ្យទទួល គឺញ៉ាំងអ្នកដទៃ ឱ្យកាន់យក មាសប្រាក់នោះជានិស្សគ្គិយ។ ពាក្យថា ឬត្រែកអន្តរមាស ប្រាក់ដែលគេទុកដាក់ឱ្យនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រែកអន្តរមាសប្រាក់ដែល គេទុកដាក់ឱ្យដោយវាចាថា មាសប្រាក់នេះ ចូរជាប់លោកម្ចាស់ចុះ មាសប្រាក់នោះជានិស្សគ្គិយ។ មាសប្រាក់នោះភិក្ខុគប្បីលះក្នុងកណ្តាលនៃសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុនោះត្រូវចូល ទៅរកសង្ឃហើយធ្វើឧត្តរាសង្កត្យោងស្នាម្នាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុចាស់ ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្តងអញ្ជូលិពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានទទួលនូវរូបិយ រូបិយនេះខ្ញុំត្រូវលះបង់ ខ្ញុំសូមលះបង់នូវរូបិយនេះដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុលះហើយគប្បីសំដែងអាបត្តិ ចេញ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសអង់អាចគប្បីទទួលដឹងនូវអាបត្តិ។ បើញោមវត្តក្តី ឧបាសកក្តីមកក្នុងទីនោះ ភិក្ខុគប្បីពោលនឹងគេថា អារុសោ អ្នកចូរដឹង នូវ រូបិយនេះចុះ។ បើគេពោលថា លោកម្ចាស់ឱ្យនាំយកនូវវត្ថុអ្វីមកដោយរូបិយនេះ។ ភិក្ខុកុំគប្បីពោលថា អ្នកចូរនាំយកនូវវត្ថុនេះឬរបស់នេះមក។ ភិក្ខុគប្បីប្រាប់វត្ថុដែលគួរ គឺ សប្បី ឬប្រេង ឬទឹកឃ្មុំ ឬស្ករអំពៅ។ បើញោមវត្ថុ ឬឧបាសកអ្នកចាត់ការនោះ ផ្លាស់ប្តូរដោយរូបិយនោះហើយ នាំយកវត្ថុដ៏គួរមក ភិក្ខុទាំងពួង គប្បីបរិភោគបានទាំងអស់ លើក លែងតែភិក្ខុអ្នកទទួលរូបិយមួយចេញ បើអ្នកចាត់ការនោះបានវត្ថុដែលគួរយ៉ាង នោះមក នេះជាការល្អ បើមិនបានទេ ភិក្ខុគប្បីពោលនឹងគេថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរចោលរូបិយនេះទៅ។ បើគេចោលរូបិយនោះទៅ នេះជា ការល្អ បើគេមិនចោលទេ ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីសន្មតភិក្ខុ (មួយរូប) ប្រកបដោយអង្គ ៥ ឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ គឺភិក្ខុដែលមិនដល់នូវ ឆន្ទាគតិ ១ មិនដល់នូវទោសាគតិ១ មិនដល់នូវមោហាគតិ១ មិនដល់នូវ ភយាគតិ១ ស្គាល់រូបិយដែលចោលហើយ ឬនៅមិនទាន់ចោល១។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសន្មតភិក្ខុជាអ្នកចោលរូបិយយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសត្រូវអង្វរភិក្ខុ(អ្នកចោលរូបិយ) ជាមុន។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសអង់អាចលុះអង្វររួច ហើយត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុ ឈ្មោះនេះឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ។ នេះជាវាចាដែលប្រកាសឱ្យសង្ឃជ្រាប។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះ នេះ ឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុ អង្គ នោះស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន អាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឱ្យជា អ្នកចោលនូវរូបិយហើយ។ ការសន្មតភិក្ខុដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវកម្មនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុ ដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ មិនត្រូវកំណត់ទីហើយទើបចោលរូបិយនោះទេ។ បើភិក្ខុនោះកំណត់ទីហើយទើបទម្លាក់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០៧] រូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថារូបិយមែន ហើយទទួលនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ រូបិយ ភិក្ខុសង្ឃ័យ ហើយទទួលនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ រូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនរូបិយ ហើយទទួលនូវរូបិយ រូបិយនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ របស់មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារូបិយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ របស់មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុសង្ឃ័យ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ របស់មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនរូបិយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១០៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលរើសយក ដោយខ្លួនឯងឬ ប្រើគេឱ្យរើសយកនូវរូបិយដែលធ្លាក់ចុះក្នុងអារាមក្តី ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនក្តី ដោយគិតថា រូបិយនេះរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅចុះ ដល់ភិក្ខុឆ្គុត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

(៩. រូបិយសំរោហារសិក្ខាបទ)

[១០៩] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ទ្រង់យស ទ្រង់គង់ក្នុងអាមាមជេតពន ជាបស្ចឹមនាមបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុ ឆព្វក្តិយប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជា សក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្ស ទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមែងពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ពួកភិក្ខុឆព្វក្តិយមិនសមនឹងប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗទេ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នា ក្រាបទូល ដំណើរ នុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ ពិតមែនឬ ទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស ទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនសមបើនឹងប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ ដូច្នោះទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែន នាំឱ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកបុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា នោះទេ ឬមួយនាំពួកអ្នកដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រុះថ្លាឡើងមិន បានទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយ មានប្រការផ្សេងៗ រត្ត ដែលទិញមកនោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១១០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ មាសប្រាក់ដែលធ្វើសំរេចជាប្រហើយក្តី មិន ទាន់បានធ្វើជាប្រហើយ ធ្វើខ្លះ មិនបានធ្វើខ្លះក្តី ហៅថា រូបិយមានប្រការផ្សេងៗ។ រូបិយដែលគេធ្វើសម្រាប់ពាក់លើក្បាលក្តី ពាក់ព្វដឹកក្តី ពាក់នឹងដៃក្តី ពាក់នឹងជើងក្តី ពាក់នឹងចង្កេះក្តី ហៅថា រូបិយធ្វើសំរេចហើយ។ រូបិយដែលនៅជាដុំ ហៅថា រូបិយគេមិនទាន់ធ្វើសំរេច។ រូបិយដែលធ្វើសំរេច ជា រូបនឹងមិនទាន់ធ្វើសំរេចជាប្រហើយទាំងពីរយ៉ាងនេះ ហៅថា រូបិយគេបានធ្វើខ្លះ មិនបានធ្វើខ្លះ។ មាសក្តី កហាបណៈក្តី មាសកធ្វើដោយជាតិ លោហៈក្តី មាសកធ្វើដោយលើក្តី មាសកធ្វើដោយជ័រក្តីនៅចាយវាយបាន ហៅថា រូបិយ។ ពាក្យថា ប្រព្រឹត្ត សេចក្តីថា ភិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយ ដែលធ្វើសំរេច ហើយ ដោយរូបិយដែលធ្វើសំរេចហើយ រូបិយនោះជា និស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលគេមិនទាន់ធ្វើសំរេចហើយ ដោយ រូបិយដែលគេធ្វើ សំរេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវ រូបិយដែលធ្វើសំរេចហើយខ្លះមិន ទាន់ធ្វើសំរេចហើយខ្លះដោយរូបិយដែល ធ្វើសំរេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលធ្វើ សំរេចហើយ ដោយរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំរេចហើយ រូបិយនោះជា និស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំរេចហើយ ដោយរូបិយ ដែលមិនទាន់ធ្វើសំរេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវ រូបិយដែល ធ្វើសំរេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំរេចខ្លះ ដោយរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំរេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែល គេធ្វើសំរេច ហើយ ដោយរូបិយដែលគេធ្វើសំរេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំរេចហើយខ្លះ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំរេច ដោយរូបិយដែលធ្វើសំរេចហើយខ្លះ នឹងមិនទាន់ធ្វើសំរេចខ្លះ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ។ ភិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលធ្វើសំរេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើ សំរេចហើយខ្លះ ដោយរូបិយដែលធ្វើសំរេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំរេចហើយខ្លះ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ។ រូបិយដែលជានិស្សក្តិយនោះ ភិក្ខុ គប្បីលះក្នុងទឹកណ្តាលនៃសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះឯង។ ភិក្ខុនោះគប្បីចូលទៅរកសង្ឃហើយពាក់ចំពែរឡើងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយ ច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលពោលយ៉ាងនេះ(នឹងសង្ឃ) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ រូបិយរត្តរបស់ ខ្ញុំនេះជា និស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះនូវរូបិយរត្តនេះដល់សង្ឃ។ លុះលះស្រេចហើយគប្បី សំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសអង់អាចគប្បីទទួល សំដែងអាបត្តិ។ បើញោមរត្តប្បឌុបសកម៌កក្នុងទីនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីពោលនឹងគេថា អារុសោ អ្នកចូរដឹងនូវរូបិយរត្តនេះចុះ។ បើគេពោលថា ពួកលោកម្ចាស់ ត្រូវការឱ្យខ្ញុំនាំយករត្តអ្វីមកដោយរូបិយរត្តនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគប្បី ពោលថា អ្នកចូរនាំយកនូវរត្តនេះ ឬរបស់នេះមក ឡើយ។ គប្បីប្រាប់តែរបស់ដែលគួរ គឺជាសប្បិ ឬប្រេង ឬទឹកឃ្នុំ ឬសំរំរំពៅក៏បាន។ បើគេផ្លាស់ប្តូរដោយរូបិយរត្តនោះ ហើយនាំយករបស់ដែល គួរមក ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីបរិភោគបាន រៀរលែងតែភិក្ខុអ្នកទិញដូរដោយរូបិយចេញ។ បើភិក្ខុបានរបស់គួរយ៉ាងនេះ នេះជាការល្អ បើមិនបានទេ គប្បីពោលនឹងគេថា អារុសោ អ្នកចូរចោលនូវរូបិយរត្តនេះទៅ។ បើគេចោលទៅ នេះជាការល្អ បើគេមិនចោលទេ ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីសន្មតភិក្ខុ (មួយរូប) ដែលប្រកប ដោយអង្ក៤ ឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ គឺភិក្ខុមិនដល់នូវឆន្ទាគតិ១ មិនដល់នូវទោសាគតិ១ មិនដល់នូវមោហាគតិ១ មិន ដល់នូវភយាគតិ១ ដឹងនូវរូបិយ ដែលខ្លួនបានចោល និងមិនទាន់ចោល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បី សន្មតយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសត្រូវ អង្វរភិក្ខុ (ជាអ្នកចោលនូវរូបិយ) ជាមុន។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសអង់អាចលុះអង្វររួចហើយ ត្រូវប្រកាសសង្ឃឱ្យដឹង ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មនេះ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយសោត សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ។ នេះជាវាចា ដែលប្រកាសឱ្យសង្ឃជ្រាប។ បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឱ្យជាអ្នក ចោលនូវរូបិយ។ ការសន្មតភិក្ខុ ឈ្មោះនេះឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ គួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ភិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតឱ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយហើយ។ សម្មតិកម្មនេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃទើបស្ងៀម នៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសម្មតិកម្មនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតនោះ កុំគប្បីកំណត់ទី ហើយចោលនូវរូបិយនោះ។ បើភិក្ខុនោះកំណត់ទីហើយចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

[១១១] រូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថារូបិយមែន ហើយទិញដូរនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ រូបិយ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយទិញដូរនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ រូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនរូបិយ ហើយទិញដូរនូវរូបិយ រូបិយ នោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថារូបិយ ហើយទិញដូរនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយទិញដូរនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិន មែនរូបិយ ភិក្ខុសំ

គាល់ថាមិនមែនរូបិយ ហើយទិញដូរនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថារូបិយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនរូបិយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១១២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុឆ្គួត និងភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៩ ចប់។

(និស្សក្ខិយ) សិក្ខាបទ ទី១០ (២០)

CS vin.vbu.ni.20 | ភាគ ទី៣

(១០. កយវក្កយសិក្ខាបទ)

[១១៣] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានយស ទ្រង់គង់ក្នុងអារាម ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯងព្រះឧបនន្ទដ៏ មានអាយុជាបុត្តនៃសក្យ ប្រសប់ធ្វើចីវរកម្ម។ ឧបនន្ទភិក្ខុនោះយកកំណាត់សម្ពត់ចាស់ៗទៅធ្វើជាសង្សារ ធ្វើកិច្ចជ្រលក់កក់បោកល្អហើយ យកមកដណ្តប់។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជកម្នាក់ដណ្តប់សម្ពត់ដ៏មានដៃម្លៃ ច្រើនហើយចូលទៅរកឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ ហើយ បាននិយាយនឹងឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ សង្សារដ៏របស់លោកនេះល្អមែន លោកចូរប្តូរនឹងសម្ពត់របស់យើង ចុះ។ ឧបនន្ទភិក្ខុនិយាយតបថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកចូរដឹងចុះ (អ្នកមើលសិន)។ បរិព្វាជកនិយាយថា អើអារុសោ យើងដឹង។ ឧបនន្ទភិក្ខុបានឱ្យនូវ សង្សារដ៏នោះដោយវាចាថា ហ៍អារុសោ។ បរិព្វាជកនោះទើបដណ្តប់នូវសង្សារដ៏នោះ ហើយបានទៅកាន់អារាមរបស់បរិព្វាជក។ បរិព្វាជក ទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកនោះថា ម្ចាស់អារុសោ សង្សារដ៏របស់អ្នកនេះល្អមែន អ្នកបានមកអំពីណា។ បរិព្វាជកនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោ យើងបានប្តូរដោយសម្ពត់របស់យើងនោះមក។ ពួកបរិព្វាជកសួរថា ម្ចាស់អារុសោ សង្សារដ៏របស់អ្នកនេះនឹងធន់នៅបានប៉ុន្មានថ្ងៃ ឯសម្ពត់របស់អ្នកពីមុននោះប្រសើរជាង។ បរិព្វាជកនោះទើប គិតថា បរិព្វាជកទាំងឡាយបានពោលនូវពាក្យនោះ ជាពាក្យពិតមែន សង្សារដ៏ របស់អញនេះនឹងធន់នៅបានប៉ុន្មានថ្ងៃ សម្ពត់របស់អញនោះឯងប្រសើរ ទើបចូលទៅរកឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ និយាយពាក្យនេះនឹងឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរយកសង្សារដ៏របស់អ្នកទៅវិញចុះ ចូរឱ្យសម្ពត់មកយើងវិញ។ ឧបនន្ទ ភិក្ខុបាននិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ យើងបានប្រាប់អ្នកហើយថា អ្នកចូរដឹង (ចូរមើលសិន) ដូច្នោះ មិនមែនទេ យើងមិនឱ្យទេ។ ឯបរិព្វាជកនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា សូម្បីគ្រហស្ថ ក៏រមែងឱ្យនូវវត្ថុនោះដល់គ្រហស្ថ ដែលមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយដែរ ចុះហេតុអ្វី បព្វជិត ត្រឡាំង ក៏មិនឱ្យដល់បព្វជិតដូចគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮបរិព្វាជកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងប្រព្រឹត្ត ទិញដូររបស់ មួយអន្លើដោយបរិព្វាជកទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តទិញដូររបស់មួយអន្លើដោយបរិព្វាជក ពិតមែនឬ។ ឧបនន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ សម្តេចព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោយបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងប្រព្រឹត្តទិញដូររបស់មួយអន្លើដោយបរិព្វាជកទេ នែមោយបុរស អំពើ ដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយនាំបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តទិញដូររបស់មានប្រការផ្សេងៗ របស់ នោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ បរិក្ខារទាំងឡាយ គឺចីវរវិណ្ណបាត សេនាសនៈនិងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជវិក្ការទាំងឡាយ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដុំនៃលំអិត¹⁶ សូម្បីលើស្មន់ សូម្បីអម្បោះរងជើង ហៅថា វត្ថុ មានប្រការផ្សេងៗ។ ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តទិញដូរ សេចក្តីថា ភិក្ខុពោលពាក្យមិនសមគួរថា អ្នកចូរឱ្យនូវវត្ថុនេះ¹⁷ ដោយរបស់នេះចុះ អ្នកចូរនាំយកវត្ថុ នេះដោយរបស់នេះចុះ អ្នកចូរប្តូរវត្ថុនេះ ដោយរបស់នេះចុះ អ្នកចូរទិញនូវវត្ថុនេះដោយរបស់នេះចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលណាបើភិក្ខុធ្វើទ្រព្យ របស់ខ្លួនឱ្យតាំងនៅក្នុងដៃនៃអ្នកដទៃ ធ្វើទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃឱ្យមក តាំងនៅក្នុងដៃរបស់ខ្លួនវិញ ហៅថា ទិញ ហៅថា លក់ ទ្រព្យដែលភិក្ខុទិញ លក់នោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុគប្បីលះដល់សង្ឃ ឬដល់គណៈ ឬដល់បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ។ បេ។ បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំប្រព្រឹត្តទិញដូរនូវទ្រព្យមានប្រការផ្សេងៗ ទ្រព្យរបស់ខ្ញុំនេះជានិស្សក្ខិយ ខ្ញុំសូមលះទ្រព្យនេះដល់សង្ឃ។ បេ។ សង្ឃគប្បីឱ្យ។ បេ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឱ្យ។ បេ។ ខ្ញុំឱ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ។

[១១៥] ទ្រព្យដែលខ្លួនទិញដូរ ភិក្ខុសំគាល់ថាទិញដូរ ទ្រព្យនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងទ្រព្យ ដែល ខ្លួនទិញដូរ ទ្រព្យនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទ្រព្យដែលខ្លួនទិញដូរ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនទ្រព្យទិញដូរវិញ ទ្រព្យនោះជា និស្សក្ខិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទ្រព្យដែលខ្លួនមិនបានទិញដូរ ភិក្ខុសំគាល់ថាទ្រព្យទិញដូរវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងទ្រព្យ ដែលខ្លួនមិនបានទិញដូរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទ្រព្យដែលខ្លួនមិនបានទិញដូរ ភិក្ខុសំគាល់ថាទ្រព្យមិនបានទិញដូរ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១១៦] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលគ្រាន់តែសួរដៃម្លៃ ដល់ភិក្ខុដែលប្រាប់ដល់គប្បីយការក ដល់ភិក្ខុដែលពោលថា ទ្រព្យនេះរបស់យើងមាន យើងត្រូវការដោយទ្រព្យនេះផងនេះផង ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី១០ ចប់។

កោសិយវគ្គ ទី២ ចប់។

ចំនួននៃសិក្ខាបទក្នុងកោសិយវគ្គនោះ គឺ

ភិក្ខុធ្វើសន្តិដោយរោមចៀមលាយសូត្រ ភិក្ខុធ្វើសន្តិដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ភិក្ខុធ្វើសន្តិត្រូវយករោមចៀមខ្មៅពីរភាគមកលាយ ភិក្ខុធ្វើសន្តិហើយត្រូវប្រើប្រាស់ឱ្យបាន៦ឆ្នាំ ភិក្ខុធ្វើសន្តិសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយត្រូវកាត់យកសន្តិចាស់មកលាយ ភិក្ខុកាន់យករោមចៀមដែលកើតឡើងពាក់កណ្តាលផ្លូវ បានតែត្រឹមបីយោជន៍ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីឱ្យលាងជ្រលកកំរោមចៀម ភិក្ខុទទួលរូបិយ១ ភិក្ខុលក់ទិញដោយរូបិយ១ ភិក្ខុលក់ទិញផ្លាស់ប្តូរដោយកប្បិយវត្ថុ១។

បត្តវគ្គ (ទី៣)

CS [vin.vbu.ni.v3](#) | ភាគ ទី៣

(៣. បត្តវគ្គ)

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី១ (២១)

CS [vin.vbu.ni.21](#) | ភាគ ទី៣

(១. បត្តសិក្ខាបទ)

[១១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានយស ទ្រង់សម្រេចធិបតីយាបថក្នុងវត្តជេតវន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្សំបាត្រទុកជាច្រើន។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅវិហារបានឃើញ នាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមបីបើ និងសន្សំបាត្រទុកជាច្រើនទេ សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្តនឹងធ្វើនូវជំនួញបាត្រ ឬនឹងតាំងរាជធារណៈកំរោមដី។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបីនឹងប្រើប្រាស់អតិណកបាត្រ¹⁸ ឡើយ។ ខណៈនោះភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលរៀងនុ៎ះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់អតិណកបាត្រ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលតបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ឥស្សរិយយស ត្រាស់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់អតិណកបាត្រទេ ម្ចាស់មោឃបុរសអំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬថានាំឱ្យជ្រះថ្លាក្រៃលែង ដល់ពួកជនដែល មានសេចក្តីជ្រះថ្លារួចហើយទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទ្រទ្រង់នូវអតិណកបាត្រ អតិណកបាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិបាចិគ្គិយ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដីមានព្រះភាគបញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការដូច្នោះ។

[១១៨] សម័យនោះឯង អតិណកបាត្រកើតឡើងដល់ព្រះអានន្តដីមានអាយុ ឯព្រះអានន្តដីមានអាយុប្រាថ្នានឹងប្រគេនបាត្រនោះដល់ព្រះសាវីបុត្តដីមានអាយុ។ ចំណែកព្រះសាវីបុត្តដីមានអាយុនៅក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដីមានអាយុ ក៏មានបរិវត្តកថា សិក្ខាបទ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តរួចហើយថា អតិណកបាត្រ ភិក្ខុមិនគប្បីទ្រទ្រង់ ក៏អតិណកបាត្រនេះកើតឡើងដល់អញ ហើយអញក៏ចង់ប្រគេនបាត្រនេះដល់ព្រះសាវីបុត្តដីមានអាយុ ឯព្រះសាវីបុត្តដីមានអាយុគង់នៅក្រុងសាវត្ថី (កិច្ចនេះ) ខ្លួនអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ខណៈនោះ អានន្តដីមានអាយុបានក្រាបទូលរៀងនុ៎ះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ប៉ុន្មានថ្ងៃទៀតសាវីបុត្តនឹងមក។ ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ប្រហែលជា៩ ថ្ងៃ ឬ១០ថ្ងៃទៀត ទើបលោកនិមន្តមក។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទើបត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុ ទ្រទ្រង់នូវអតិណកបាត្របាន១០ថ្ងៃជាកំណត់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា អតិណកបាត្រ ភិក្ខុទ្រទ្រង់ទុកបានត្រឹមកំណត់១០ថ្ងៃ កន្លងហួសអំពើនោះទៅ អតិណកបាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយ។

[១១៩] ត្រង់ពាក្យថា ត្រឹមកំណត់១០ថ្ងៃនោះ គឺភិក្ខុគប្បីរក្សាទុកបានត្រឹម១០ថ្ងៃយ៉ាងច្រើន។ បាត្រដែលភិក្ខុមិនបានអធិដ្ឋាន មិនបានរិកប្បហៅថា អតិណកបាត្រ។ ដែលហៅថាបាត្រៗនោះ មានពីរយ៉ាង គឺបាត្រដៃក១ បាត្រដី១។ ខ្នាតនៃបាត្រមាន៣យ៉ាង គឺបាត្រយ៉ាងធំ បាត្រយ៉ាងកណ្តាល បាត្រយ៉ាងតូច។ បាត្រចំណុះបាយនៃអង្ករកន្លះអាឡុក (គឺ២នាឡិមគធ) ចំណុះខាងនីយស្មើចំណែកបាយជាគំរប់៤ និងចំណុះមូបល្មមសមគួរនឹងបាយនោះ ហៅថាបាត្រយ៉ាងធំ។ បាត្រចំណុះបាយនៃអង្ករ១នាឡិមគធ ចំណុះខាងនីយស្មើចំណែកបាយជាគំរប់៤ និងចំណុះមូបល្មមសមគួរដល់បាយនោះ ហៅថា បាត្រយ៉ាងកណ្តាល។ បាត្រចំណុះបាយនៃអង្ករ១បត្ត គឺកន្លះនាឡិមគធ ចំណុះ ខាងនីយស្មើចំណែកបាយជាគំរប់៤ និងចំណុះមូបល្មមសមគួរដល់បាយនោះ ហៅថាបាត្រយ៉ាងតូច។ បាត្រដែលធំហួស ឬតូចហួសជាងប្រមាណនោះ មិនហៅថាបាត្រទេ។

[១២០] កាលភិក្ខុទុកបាត្រឱ្យកន្លងហួសអំពីកំណត់នោះទៅ បាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ គឺជានិស្សគ្គិយក្នុងពេលអរុណទី១១ រះឡើងហើយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះបង់បាត្រយ៉ាងនេះឯង។

[១២១] ភិក្ខុនោះគប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើចំពររៀងស្នាម្នាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាចាស់ រួចហើយអង្គុយច្រហោង ប្រណម្យអញ្ជូលី ហើយត្រូវពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងហួស១០ថ្ងៃ ជានិស្សគ្គិយខ្ញុំសូមលះបង់បាត្រនេះដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុនោះលុះលះបង់ហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីទទួលដឹងអាបត្តិ (របស់ភិក្ខុនោះ) បាត្រដែលភិក្ខុនោះលះបង់ហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យ (ដល់លោកជាម្ចាស់ដើមវិញ) ដោយពោលពាក្យប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បាត្រនេះជារបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជានិស្សគ្គិយ លោកបានលះបង់ហើយដល់សង្ឃ។ បើកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឱ្យនូវបាត្រនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះវិញ។

[១២២] ភិក្ខុអង្គនោះគប្បីចូលទៅរកពួកភិក្ខុច្រើន ហើយធ្វើចិញ្ចឹមរៀនសូត្រ ហើយថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយ ច្រហោងប្រណាម្យអញ្ជូលី ហើយត្រូវពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងគណភិក្ខុថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងហួស១០ថ្ងៃ ជានិស្សក្ខិយ ខ្ញុំសូមលះបង់បាត្រនេះដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនោះលុះលះបង់ហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីទទួលដឹងអាបត្តិ (របស់ភិក្ខុនោះ)។ បាត្រដែលភិក្ខុលះបង់ហើយ គណភិក្ខុត្រូវឱ្យ(ដល់លោកវិញ) ដោយពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ បាត្រនេះជាប់របស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជានិស្សក្ខិយ លោកបានលះបង់ហើយដល់លោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយ។ បើកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ គប្បីឱ្យបាត្រនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ វិញ។

[១២៣] ភិក្ខុនោះគប្បីចូលទៅរកភិក្ខុមួយអង្គ ហើយធ្វើចិញ្ចឹមរៀនសូត្រ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណាម្យអញ្ជូលី ហើយត្រូវពោលពាក្យយ៉ាង នេះ នឹងភិក្ខុមួយអង្គថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះ កន្លងហួស១០ថ្ងៃ ជានិស្សក្ខិយ ខ្ញុំសូមលះបង់បាត្រនេះ ដល់លោកដ៏មានអាយុ។ លុះភិក្ខុនោះលះបង់ហើយត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុមួយអង្គនោះត្រូវទទួលដឹងអាបត្តិ (របស់ភិក្ខុនោះ)។ បាត្រដែលភិក្ខុនោះលះបង់ហើយ ត្រូវបុគ្គលនោះឱ្យវិញដោយពោលថា ខ្ញុំឱ្យបាត្រនេះដល់លោកដ៏មានអាយុវិញ។

[១២៤] បាត្រដែលកន្លងហួស១០ថ្ងៃហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាកន្លងហើយមែន បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែល កន្លងហួស១០ថ្ងៃ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែលកន្លងហួស១០ថ្ងៃហើយ តែភិក្ខុសំ គាល់ថាមិនទាន់កន្លង បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែលមិនទាន់បានអធិដ្ឋាន ភិក្ខុសំគាល់ថាបានអធិដ្ឋានហើយ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែលមិនទាន់បានវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថា បានវិកប្បហើយ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែលមិនទាន់បានលះបង់ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានលះបង់ហើយ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែល មិនទាន់បាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថាបាត់ហើយ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែលមិនទាន់ខូចទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាខូចហើយ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បាត្រដែលមិនទាន់បែក ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកហើយ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ បាត្រដែលចោរមិនទាន់ដណ្តើម ភិក្ខុសំគាល់ថាចោរដណ្តើមយកទៅហើយ បាត្រនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១២៥] ភិក្ខុមិនលះបង់បាត្រដែលជានិស្សក្ខិយ ហើយប្រើប្រាស់ (បាត្រនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បាត្រដែលមិនទាន់កន្លងហួស១០ថ្ងៃភិក្ខុ សំ គាល់ថាកន្លងហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បាត្រដែលមិនទាន់កន្លងហួស១០ ថ្ងៃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បាត្រដែលមិនទាន់ កន្លងហួស១០ថ្ងៃ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្លង ជាអនាបត្តិ។

[១២៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបានអធិដ្ឋាន បានវិកប្ប បានលះបង់ឱ្យទៅគេ ដល់ភិក្ខុដែលមានបាត្របាត់វិនាសបែកទៅ ចោរ ដណ្តើមយកទៅ ភិក្ខុដទៃកាន់យកដោយវិស្សាសៈ ក្នុងរវាង១០ថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

[១២៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនបានឱ្យនូវបាត្រ ដែលភិក្ខុលះបង់ហើយទៅម្ចាស់បាត្រវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលរៀង នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បាត្រដែលគេលះបង់ហើយ ភិក្ខុមិនឱ្យវិញ មិនគួរទេ ភិក្ខុណាមិនឱ្យ វិញ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

សិក្ខាបទ ទី១ ចប់។

(និស្សក្ខិយ) សិក្ខាបទ ទី២ (២២)

CS vin.vbu.ni.22 | ភាគ ទី៣

(២. ឧបេត្តពន្ធសិក្ខាបទ)

[១២៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់យស កាលសំរេចឥរិយាបថក្នុងនិក្រោធារាម ជិតក្រុងកបិលវត្ថុ នាដែនសក្កៈ។ សម័យនោះឯង សួនឆ្នាំង ម្នាក់បរវារណាភិក្ខុទាំងឡាយដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីត្រូវការដោយបាត្រ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនបាត្រដល់លោក ម្ចាស់នោះ។ ខណៈនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងប្រមាណ សូមបាត្រទាំងឡាយជាច្រើន។ ពួកភិក្ខុណាមានបាត្រតូចៗ ភិក្ខុទាំងនោះក៏សូម បាត្រធំៗ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានបាត្រធំៗ ភិក្ខុ ទាំងនោះក៏សូមបាត្រតូចៗ។ គ្រានោះឯង សួនឆ្នាំងនោះរលំធ្វើបាត្រជាច្រើនប្រគេនពួកភិក្ខុ ក៏ មិនអាចដើម្បីនឹងធ្វើភាជនសម្រាប់ចំណាយឯទៀតបាន សូម្បីនឹងរកចិញ្ចឹមខ្លួនក៏មិនបាន កូននឹងប្រពន្ធទាំងឡាយរបស់សួនឆ្នាំងនោះសោតក៏ ព្រួយលំបាក។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា គួរឃើង ពួកសមណៈជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តមិនដឹង ប្រមាណហើយសូមបាត្រជាច្រើន សួនឆ្នាំងនេះរលំតែធ្វើបាត្រជាច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងនេះ ក៏មិនអាចដើម្បីនឹងធ្វើនូវភាជន សម្រាប់ចំណាយ ឯទៀតបាន សូម្បីនឹងរកចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួនក៏មិនបាន កូននឹងប្រពន្ធទាំងឡាយរបស់សួនឆ្នាំងនោះសោតក៏ព្រួយលំបាក។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានស្តាប់ ច្បាស់ពាក្យដែលមនុស្សទាំងឡាយនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុ ទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា គួរឃើង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងប្រមាណហើយសូមបាត្រជាច្រើន។ ខណៈនោះ ពួកភិក្ខុនោះក៏ ក្រាបទូលរៀងនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងប្រមាណហើយសូមបាត្រជា ច្រើន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ គួរឃើង មោឃបុរសទាំងនោះមិនដឹងប្រមាណហើយសូមបាត្រជាច្រើន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ នេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនឹងបាននាំឱ្យ រឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយក៏ទេ។ បើ លុះត្រាសតិះដៀលហើយ ក៏ធ្វើនូវ ធម្មិកថា ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ទើបទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសូមបាត្រឡើយ ភិក្ខុណាសូម ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបមានបាត្របែក។ ឯភិក្ខុនោះសង្ស័យថា ការសូមបាត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ មិនហ៊ានសូម បាត្រ ក៏ប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាតដោយដៃទេ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅរបស់ព្រះ ពុទ្ធជា សក្យបុត្ត មិនសមបីបើនឹងចរទៅបិណ្ឌបាតដោយដៃទេ ដូចជាពួកតិរិយសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានស្តាប់ច្បាស់នូវពាក្យដែលមនុស្សទាំងឡាយ នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់(ដូច្នោះ)។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះ និទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ ធម្មិកថា ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកហើយទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុ ដែលមានបាត្របាត់ ឬមានបាត្របែក ត្រូវសូមបាត្របាន។

[១៣០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលមានបាត្របាត់ ឬមានបាត្របែក គួរសូម បាត្របានដូច្នោះ សូម្បីមានបាត្របែក ឬផ្ទះ ឬដាច់ ឬស្នាមប្រេះគ្រាន់តែបន្តិចបន្តួច ក៏គ្មានដឹងប្រមាណ ចេះតែសូមបាត្រគេជាច្រើន គ្រានោះ សួន ឆ្នាំងនោះរលំធ្វើបាត្រជាច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយដូចកាលជាន់មុន ក៏មិនអាចនឹងធ្វើភាពនិសម្រាប់ចំណាយឯទៀតបាន សូម្បីរកចិញ្ចឹមជីវិត ខ្លួនក៏មិនកើត កូននិងប្រពន្ធទាំងឡាយ របស់សួនឆ្នាំងនោះក៏ព្រួយលំបាក។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ ដូចកាលជាន់ មុនទៀតថា ហេតុអ្វីបានជាសមណៈទាំងឡាយ ជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនដឹងប្រមាណ សូមបាត្រគេជាច្រើន សួនឆ្នាំងនេះរលំតែ ធ្វើបាត្រជាច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងនេះ ក៏មិនអាចដើម្បីនឹងធ្វើភាពនិសម្រាប់ចំណាយបាន សូម្បីនឹងរកចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួនក៏មិនកើត កូននិងប្រពន្ធ ទាំងឡាយរបស់សួនឆ្នាំងនោះសោត ក៏ព្រួយលំបាក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យដែលពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ហេតុអ្វីបានជាពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មានបាត្របែក ឬផ្ទះ ឬដាច់ ឬស្នាមប្រេះ គ្រាន់តែបន្តិចបន្តួច មិនដឹងប្រមាណ ចេះតែសូមបាត្រគេជាច្រើន។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមានបាត្របែក ឬផ្ទះ ឬដាច់ ឬស្នាម ប្រេះគ្រាន់តែបន្តិចបន្តួច ក៏មិនដឹងប្រមាណ ចេះតែសូមបាត្រគេជាច្រើន ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការ នោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយមានបាត្របែកតែបន្តិច បន្តួចខ្លះ ផ្ទះតែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ដាច់តែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ស្នាមប្រេះតែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ក៏មិនដឹងប្រមាណហើយនាំគ្នាសូមបាត្រជាច្រើន ម្ចាស់មោឃ បុរសទាំងឡាយ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនឹងបាននាំឱ្យវិវត្តតែជ្រះថ្លាដល់ជន ទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយក៏ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមាន បាត្រមិនទាន់មានចំណងគ្រប់៥អង្គ ឱ្យគេរកបាត្រថ្មីទៀត (បាត្រនោះ) ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាតិក្ខិយ។ ភិក្ខុនោះត្រូវលះបង់បាត្រនោះក្នុង ភិក្ខុបរិសទ្យ។ បាត្រណាជាទីបំផុតរបស់ភិក្ខុបរិសទ្យនោះ បាត្រនោះភិក្ខុដែលបានសន្មត ត្រូវប្រគល់បាត្រនោះ ឱ្យដល់ភិក្ខុនោះដោយពាក្យថា ម្ចាស់ភិក្ខុ នេះបាត្ររបស់លោក។ គប្បីប្រើប្រាស់ត្រាតែបែក។ នេះជាសាមីចិកម្ម(គឺការប្រព្រឹត្ត) ក្នុងការលះបង់បាត្រនោះ។

[១៣១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តា។ បាត្រដែលគ្មានចំណង ឬមានចំណងតែមួយអង្គ ឬពីរអង្គ បីអង្គ បួនអង្គ ហៅថាបាត្រមានចំណងមិនទាន់ដល់៥អង្គ។ បាត្រដែលមានស្នាមប្រេះបែកមិនទាន់ដល់ពីរធ្លាប់ ហៅថាបាត្រមិនទាន់ មានឱកាសនៃចំណង។ បាត្រដែលមានស្នាមប្រេះបែកប្រមាណដល់ពីរធ្លាប់ ហៅថាបាត្រមានឱកាសនៃចំណង (មួយអង្គ)។ ដែលហៅថាបាត្រ ថ្មី សំដៅយកការសូមបាត្រជាប្រមាណ។ ពាក្យថា ឱ្យគេរក សេចក្តីថា ភិក្ខុសូមបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដតាមប្រយោគ បាត្រនោះជានិស្សគ្គិយក្នុង ខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះបង់ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងពួងត្រូវយកបាត្រដែលភិក្ខុបានអធិដ្ឋានហើយទៅប្រជុំគ្នា។ ភិក្ខុមិនត្រូវអធិដ្ឋាន បាត្រអាត្រក់ទុកដោយគិតថា អញនឹងយកបាត្រថ្លៃច្រើន។ បើភិក្ខុអធិដ្ឋានបាត្រអាត្រក់ទុកដោយគិតថា អញនឹងយកបាត្រថ្លៃច្រើន ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់បាត្រយ៉ាងនេះ

[១៣២] ភិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើចិញ្ចឹមស្នាមម្ខាង ហើយសំពះបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យ អញ្ជូលី ហើយពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើនបាត្រ(ថ្មី) របស់ខ្ញុំនេះ គឺខ្ញុំមានបាត្រ (ចាស់) មិនទាន់មានចំណងគ្រប់៥អង្គ ខ្ញុំឱ្យគេរក បាត្រទៀត បាត្រនេះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់បាត្រនេះដល់សង្ឃ។ លុះភិក្ខុលះបង់បាត្ររួចហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុអ្នកណ្តាស អង់អាចត្រូវទទួលអាបត្តិ។ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឱ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ គឺភិក្ខុណាមួយដែលមិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយ ឆន្ទាគតិ១ ទោសាគតិ១ មោហាគតិ១ ភយាគតិ១ ដឹងនូវបាត្រដែលគេបានទទួល និងមិនទាន់បានទទួល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវ សន្មតយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុណ្តាសត្រូវអង្វរភិក្ខុ (នោះ) ជាមុន។ លុះភិក្ខុណ្តាសប្រតិពលអង្វររួចហើយ គប្បីប្រកាសឱ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឱ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ។ នេះវាជា ប្រកាសសង្ឃឱ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ព្រះសង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឱ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះ នេះ ឱ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវពោលឡើង។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឱ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រហើយ។ ការសន្មតនេះសមគួរដល់ សង្ឃ ហេតុនោះបានជាព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ ត្រូវ ប្រគល់បាត្រ (ឱ្យព្រះថេរ)។ ភិក្ខុនោះត្រូវប្រាប់ព្រះថេរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរទទួលយកបាត្រចុះ។ បើព្រះថេរទទួល (បាត្រ នោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវយកបាត្ររបស់ព្រះថេរ ប្រគល់ឱ្យភិក្ខុទីពីរ ព្រះថេរមិនត្រូវខានទទួលយកបាត្រនោះទេ ដោយសេចក្តីអាណិតភិក្ខុនោះ ភិក្ខុ ណាមួយមិនទទួល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រូវប្រគល់បាត្រដល់ភិក្ខុដែលគ្មានបាត្រទេ។ ភិក្ខុនោះត្រូវប្រគល់បាត្រដោយឧបាយ នេះ ត្រាតែដល់ភិក្ខុខ្ចីក្នុងសង្ឃ។ បាត្រណាមួយដែលជាទីបំផុតរបស់ភិក្ខុបរិសទ្យនោះ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានសន្មតនោះត្រូវប្រគល់បាត្រឱ្យទៅភិក្ខុ នោះដោយពាក្យថា នៃភិក្ខុ បាត្ររបស់លោកនេះ លោកចូរប្រើប្រាស់ត្រាតែបែក។ ភិក្ខុនោះមិនត្រូវទុកបាត្រនោះក្នុងទីមិនគួរ មិនត្រូវប្រើប្រាស់ បាត្រនោះ ដោយការប្រើប្រាស់មិនសមគួរ មិនត្រូវចោលបាត្រនោះឡើយ ដោយពាក្យថា បាត្រនេះអប្រិយណាស់ បាត់ទៅចុះ ខូចទៅចុះ ឬបែក ទៅចុះ បើភិក្ខុទុកដាក់ក្នុងទីមិនគួរក្តី ប្រើប្រាស់ដោយការប្រើប្រាស់មិនសមគួរក្តី លះបង់ចោលទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពាក្យថា នេះជាសាមីចិកម្ម (គឺការប្រព្រឹត្ត) ក្នុងការលះបង់បាត្រនោះ គឺថាពាក្យនេះជាពាក្យសមគួរតាមធម៌ក្នុងរឿងលះបង់បាត្រនោះ។

(៣. ភេសជ្ជៈសិក្ខាបទ)

[១៣៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់យស កាលគង់ក្នុងវិហារជេតពន ដែលជាប់រស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុប្រាថ្នានឹងធ្វើទិជ្រកកោន ទើបឱ្យគេជម្រះសំអាតញកភ្នំក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារ សេនិយរាជ¹⁹ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់យាងចូលទៅរកបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ លុះព្រះរាជដំណើរទៅដល់ហើយ ក៏បង្គំបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ ហើយ គង់នៅក្នុងទីសមគួរ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបមានព្រះរាជឱង្ការនឹងបិណ្ឌិកច្រើនដ៏ មានអាយុថា លោកម្ចាស់ លោកឱ្យគេធ្វើអ្វី។ បិណ្ឌិកច្រើនថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាភាពចង់ធ្វើកន្លែងជ្រកកោន បានជាឱ្យគេជម្រះ សំអាតញកភ្នំ។ ទ្រង់ក៏សួរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ត្រូវការអាមិកជន (មនុស្សថែទាំរក្សាអាមាម) ឬទេ។ ព្រះចេរថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រ មហារាជ អាមិកជន ព្រះដ៏ទ្រង់ព្រះភាគ មិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយទេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា លោកម្ចាស់ បើដូច្នោះ លោកម្ចាស់គួរទូលសួរព្រះដ៏ ទ្រង់ព្រះភាគ ហើយសិមមកប្រាប់ញាម។ បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុក៏ទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈថា ថ្វាយព្រះពរមហារាជ។ ខណៈនោះឯង បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុបានពន្យល់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈ ឱ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឱ្យទ្រង់សមាទាន ឱ្យទ្រង់ក្លៀវក្លាឱ្យ ទ្រង់រីករាយដោយធម្មិកថា។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈ ដែលបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ បានឱ្យទ្រង់ឃើញជាក់ស្តែង ឱ្យទ្រង់សមាទាន ឱ្យទ្រង់ក្លៀវក្លា ឱ្យទ្រង់រីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ក៏ក្រោកចាកអាសនៈបង្គំបិណ្ឌិកច្រើនដ៏ មានអាយុ ហើយទ្រង់ធ្វើប្រទក្សិណយាត្រាចេញទៅ។ លំដាប់នោះ បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុប្រើបម្រើទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទពិម្ពិសារ សេនិយរាជ ជាធំក្នុងដែនមគធៈទ្រង់ចង់ប្រទានអាមិកជនឱ្យបពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគួរ បដិបត្តិដូចម្តេច។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សំដែងធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតអាមិកជន។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់យាងចូលទៅ រកបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដង លុះយាងចូលទៅហើយ ទើបទ្រង់បង្គំបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទីសមគួរមួយ។ លុះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈគង់ស្រួលបួលហើយ មានព្រះបន្ទូលនឹងបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតអាមិកជនហើយឬ។ បិណ្ឌិកច្រើនថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតហើយ។ ទ្រង់ ត្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះញាមប្រគេនអាមិកជនម្នាក់ដល់លោកម្ចាស់។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែន មគធៈទ្រង់ប្តេជ្ញាថាប្រគេនអាមិកជនដល់បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ ហើយក៏ភ្លេចព្រះស្មារតី យូរបន្តិចទៅ ទ្រង់រលឹកឃើញវិញ ទើបទ្រង់ ត្រាស់ហៅមហាអាមាត្យម្នាក់ជាអ្នកសម្រេចរាជការទាំងពួងថា នែមហាអាមាត្យ អាមិកជនណាដែលយើងបម្រុងនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់ អាមិកជននោះ យើងបានប្រគេនលោកហើយឬ។ មហាអាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព អាមិកជន ទ្រង់មិនទាន់ប្រគេនដល់ លោកម្ចាស់នៅឡើយទេ។ ស្តេចត្រាស់សួរថា នែមហាអាមាត្យ រាប់ពីរាត្រីនេះទៅ បានប៉ុន្មានរាត្រីហើយ។ លំដាប់នោះ មហាអាមាត្យនោះបានរាប់ រាត្រីសព្វគ្រប់ហើយ ក្រាបទូលព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈដូច្នោះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព បាន៥០០ រាត្រីហើយ។ ស្តេច ត្រាស់ថា នែមហាអាមាត្យ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនអាមិកជន៥០០នាក់ទៅលោកម្ចាស់ចុះ។ មហាអាមាត្យនោះទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះបាទ ពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោសយ៉ាងហ្នឹងហើយ ៗបានប្រគេនអាមិកជន៥០០នាក់ ដល់បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មាន អាយុ។ ទីនោះបានជាស្រុកមួយផ្សេងដោយឡែក។ ជនទាំងឡាយហៅស្រុកនោះថា អាមិកក្រាមខ្លះ ហៅថាបិណ្ឌិកក្រាមខ្លះ។

[១៣៩] សម័យនោះឯង បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុជាដ៏គុនក្នុងស្រុកនោះ។ គ្រានោះ បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងថ្ងីរចូលទៅបិណ្ឌិកក្រាម នាវេលាព្រឹកព្រហាម។ សម័យនោះឯង មានល្បែងមហោរស្រពក្នុងស្រុកនោះ។ ពួកក្មេងៗបាន ប្រដាប់តាក់តែងដោយផ្កាកម្រងលេងមហោរស្រព។ លំដាប់នោះបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ កំពុងត្រេចទៅបិណ្ឌិកក្រាម តាមលំដាប់ច្រក ក្នុងបិណ្ឌិកក្រាម បានចូលទៅកាន់លំនៅរបស់អាមិកជនម្នាក់ លុះចូលទៅហើយ ទើបអង្គុយលើអាសនៈដែលគេរៀបចំប្រគេន។ សម័យនោះ ឯង ធីតារបស់ស្រីរក្សាអាមាមនោះឃើញទារកឯទៀត។ ប្រដាប់តាក់តែងដោយផ្កាកម្រង ហើយក៏យំសុំថា ម៉ែចូរឱ្យផ្កាកម្រងមកខ្ញុំ ម៉ែចូរឱ្យគ្រឿង ប្រដាប់ មកខ្ញុំ។ គ្រានោះ បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីរក្សាអាមាមនោះថា នាងទារិកានេះយំទារអ្វី។ ស្រីរក្សាអាមាម ទូល ថាលោកម្ចាស់ នាងទារិកានេះឃើញទារកឯទៀត ៗប្រដាប់តាក់តែង ដោយផ្កាកម្រង បានជាយំទារថា ម៉ែចូរឱ្យផ្កាកម្រងមកខ្ញុំ ម៉ែចូរឱ្យគ្រឿង ប្រដាប់មកខ្ញុំ យើងខ្ញុំជាអ្នកក្រលំបាក នឹងបានផ្កាកម្រងមកពីណា នឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីណា។ ខណៈនោះ បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុចាប់ រង្វេលស្មៅ១ ហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីរក្សាអាមាមនោះថា ហី! នាងចូរបំពាក់រង្វេលស្មៅនេះលើក្បាលរបស់ក្មេងស្រីនោះចុះ។ ពេលនោះ ស្រី រក្សាអាមាមនោះ យករង្វេលស្មៅនោះបំពាក់លើក្បាលរបស់នាងទារិកានោះ។ រង្វេលស្មៅនោះក៏ក្លាយជាកម្រងមាសល្អល្អៗ មុខគួរពិតពិលរមិល មើល ជាប់រស់គួរស្រឡាញ់។ កម្រងមាសបែបនោះ សូម្បីក្នុងព្រះរាជវាំងស្តេច ក៏រកគ្មានដែរ។ មនុស្សទាំងឡាយទៅក្រាបទូលព្រះបាទពិម្ពិសារ សេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈថា បពិត្រសម្មតិទេព កម្រងមាសក្នុងផ្ទះរបស់អាមិកជននាងណោះល្អល្អៗ មុខគួរពិតពិលរមិលមើល ជាប់រស់គួរ ស្រឡាញ់ សូម្បីក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះអង្គក៏ពុំមានកម្រងមាសដូច្នោះដែរមនុស្សខ្សត់ទុរគតនោះនឹងបានកម្រងមាសមកពីណា ច្បាស់ ជាវាល្អចយករបស់គេ ជាប្រាកដ។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈទ្រង់ឱ្យរាជបុរស ទៅកោះពួកត្រកូលអាមិកជន នោះមក។ វេលាព្រឹកព្រហាម បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងថ្ងីរចូលទៅបិណ្ឌិកក្រាមជាគំរប់ពីរដង កាលដើរទៅបិណ្ឌិកក្រាម ក្នុង បិណ្ឌិកក្រាមជាលំដាប់ៗទៅ ទើបចូលទៅកាន់លំនៅរបស់អាមិកជននោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ សួរពួកជន ដែលជាទីស្និទ្ធស្នាលថា ត្រកូលអាមិកជននេះទៅណាទៅ។ ពួកជនពិតថា លោកម្ចាស់ស្តេចឱ្យរាជបុរស មកចាប់ចងយកទៅហើយ ព្រោះ ហេតុតែកម្រងមាសនោះឯង។ លំដាប់នោះ បិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជធំក្នុងដែន មគធៈ លុះទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងប្រគេន។ គ្រានោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់យាងចូលទៅ រកបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុ លុះដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំបិណ្ឌិកច្រើនដ៏មានអាយុហើយគង់នៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជា

ធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់គង់ស្រួលបួលហើយ ទើបបិណ្ឌនូវត្រូវដីមានអាយុថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គឱ្យរាជបុរសទៅ ចាប់ត្រកូលអាមាមិកជនមករុំ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារត្រាស់ថា លោកម្ចាស់ នាធូររបស់ អាមាមិកជននោះ មានកម្រងមាសល្អល្អៗ មុខគួរពិតពិល រមិលមើលជាប់របស់មានដំឡើង សូម្បីក្នុងរាំងរបស់ញោម ក៏មិនមានកម្រងមាសដូច្នោះដែរ អ្នកខ្សត់ទុរគតនោះ នឹងបានកម្រងមាសមកពីណា ច្បាស់ជាវាល្អចយករបស់គេហើយ។ ខណៈនោះ បិណ្ឌនូវត្រូវដីមានអាយុក៏អធិដ្ឋាន ប្រាសាទរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែន មគធៈ ឱ្យក្លាយជាមាសទៅ។ ប្រាសាទទាំងនោះក៏ក្លាយទៅជាមាសទាំងអស់។ បិណ្ឌនូវត្រូវថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហារាជ មាសនេះច្រើនដល់ ម៉្លោះ ព្រះអង្គបានមកពីណា។ ស្តេចត្រាស់ថាខ្ញុំមិនដឹងទេ លោកម្ចាស់ របស់ទាំងនេះប្រហែលជាសម្រេចដោយឥទ្ធានុភាព²⁰ របស់លោកម្ចាស់ទេ ដឹង ហើយត្រាស់ឱ្យដោះលែងត្រកូលអាមាមិកជននោះទៅ។

[១៤០] មនុស្សទាំងឡាយពង្រឹងថា បិណ្ឌនូវត្រូវជាម្ចាស់ បានសំដែងឥទ្ធិពាជិហារិយៈ (ឥទ្ធិប្រវិទ្ធិអស្ចារ្យចម្លែក) ជាមនុស្សធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដល់បរិស័ទ្យ ព្រមទាំងព្រះរាជា ហើយក៏មានចិត្តត្រេកអរជ្រះថ្លា នាំយកនូវភេសជ្ជៈ ៥ យ៉ាងមកបូជាបិណ្ឌនូវត្រូវដីមានអាយុ ភេសជ្ជៈ ៥ នោះគឺ សប្បិ(ទឹកដោះរាវ) នរនីតៈ(ទឹកដោះខាប់) តេលៈ(ប្រេង) មធុ(ទឹកឃ្នុំ) ផាណិតៈ(ទឹកអំពៅ ឬស្ករអំពៅ)។ ឯបិណ្ឌនូវត្រូវដីមានអាយុតែងបាន ភេសជ្ជៈ៥ ហើយរមែងចែករបស់ដែលលោកបានមកៗ ទៅដល់បរិស័ទ្យ (សិស្សរបស់លោក) ដោយប្រក្រតី។ ឯបរិស័ទ្យរបស់ លោកនោះតែង បានភេសជ្ជៈទាំងនោះច្រើនរឿយៗ បានដាក់ទុករបស់ដែលបានមកៗ ក្នុងថ្នាំងផង ក្នុងក្រុមផង ខ្ពប់នឹងសម្លាត់សម្រាប់ត្រងទឹកផង ទុក ក្នុងថង់យាមផង ត្រាតែពេញ ហើយព្យួរទុកតាមបង្អួចដេរជាស។ ភេសជ្ជៈទាំងនោះក៏សើមលេចហៀរចេញពាសពេញ។ វិហារទាំងឡាយក៏ ដេរជាសពាសពេញដោយសត្វកណ្តុរទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលដើរទៅកាន់វិហារចារិក បានឃើញហើយទើបពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា សមណៈពួកនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធសក្យបុត្រមានភណ្ណៈដំកល់ទុកក្នុងឃ្នាំងដូចជាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈ ដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួក ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា មិនសមបើពួកភិក្ខុមកព្យាយាមដើម្បីសេចក្តីល្អិតច្រើនមានសភាពដូច្នោះឡើយ។ ទើបពួក ភិក្ខុទាំងនោះនាំសេចក្តីនុះទៅក្រាបទូលដល់ព្រះដីមានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុព្យាយាមដើម្បី សេចក្តីល្អិតច្រើនមានសភាពដូច្នោះ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគជា ម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើបើពួកមោឃបុរសទាំងនោះមកព្យាយាមដើម្បីសេចក្តីល្អិតច្រើនមានសភាពដូច្នោះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកបានធ្វើមកនេះ មិនមែននាំឱ្យកើតជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬថែមសេចក្តីជ្រះ ថ្លាដល់ជន ទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភេសជ្ជៈណាមួយ ដែលពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមកឃើញបាន ភេសជ្ជៈនេះគឺ ទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្នុំ ទឹកអំពៅ។ ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈ ទាំងនោះហើយ គួរទុកឆាន់បានយ៉ាងយូរត្រឹម៧ថ្ងៃ បើភិក្ខុទុកឱ្យកន្លងកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១៤១] ត្រង់ពាក្យថា ភេសជ្ជៈណាមួយដែលពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមកឃើញបាន គឺ សប្បិ²¹ របស់គោក្តី សប្បិរបស់ពពែក្តី សប្បិរបស់ក្របីក្តី ឈ្មោះថាសប្បិ (ទឹកដោះរាវ)។ សាច់របស់សត្វទាំងឡាយណាដែលសមគួរដល់ពុទ្ធានុញ្ញាត សប្បិរបស់សត្វទាំងឡាយនោះ ក៏សមគួរដែរ។ ដែល ហៅថា ទឹកដោះខាប់ គឺទឹកដោះខាប់របស់សត្វទាំងនោះឯង។ ប្រេងល្ង ប្រេងស្នៃ ប្រេងស្រគំ ប្រេងល្ងងខ្លែរ ប្រេងធ្វើពីខ្លាញ់រាវ ឈ្មោះថា ប្រេង។ ទឹកផ្អែមកើតពីមេឃុំជាដើម ឈ្មោះថាទឹកឃ្នុំ។ ទឹកកើតពីដើមអំពៅ ឈ្មោះថាទឹកអំពៅ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈនោះហើយ គួរទុកឆាន់បាន យ៉ាងយូរត្រឹម៧ថ្ងៃ មានអធិប្បាយថា ភេសជ្ជៈទាំងនោះគប្បីទុកឆាន់បានយ៉ាងយូរត្រឹម៧ថ្ងៃ។ បើទុកឱ្យកន្លងកំណត់នោះទៅ ភេសជ្ជៈនោះជា និស្សក្តិយ គឺថា ជានិស្សក្តិយក្នុងកាលអរុណរះឡើងក្នុងថ្ងៃទី៨ ភេសជ្ជៈដែលជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គល ក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ភេសជ្ជៈរបស់ខ្ញុំនេះកន្លងហួស៧ថ្ងៃហើយ ជានិស្សក្តិយវត្ថុ ខ្ញុំសូមលះបង់ភេសជ្ជៈនេះដល់សង្ឃ។ សេចក្តីអំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃចីវរវគ្គ។

[១៤២] កាលភេសជ្ជៈកន្លងហួស៧ថ្ងៃទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា កន្លងហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ កាលភេសជ្ជៈកន្លង៧ថ្ងៃ ហួស ទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ កាលភេសជ្ជៈកន្លងហួស៧ថ្ងៃទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្លង ត្រូវ អាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ (ភេសជ្ជៈនោះ) ភិក្ខុមិនទាន់បានតាំងចិត្តទុកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានតាំងចិត្តទុកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយ បា ចិត្តិយ។ ភេសជ្ជៈមិនទាន់បានលះបង់ទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាបានលះបង់ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភេសជ្ជៈមិនទាន់បាត់ទៅទេ ភិក្ខុសំ គាល់ថាបាត់ទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភេសជ្ជៈ មិនទាន់វិនាសទៅទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាវិនាសហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបា ចិត្តិយ។ ភេសជ្ជៈភ្លើងមិនទាន់ឆេះទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាភ្លើងឆេះហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភេសជ្ជៈចោរមិនទាន់លួចយកទៅទេ តែ ភិក្ខុសំគាល់ថាចោរលួចយកទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១៤៣] ភិក្ខុត្រឡប់បានភេសជ្ជៈដែលខ្លួនលះបង់ហើយ មិនត្រូវយក មកបរិភោគប្រើប្រាស់ដោយកាយ មិនត្រូវយកមកឆាន់។ (ភេសជ្ជៈ នោះ) ភិក្ខុគប្បីបង្ហោនចូលទៅក្នុងប្រទីប ឬក្នុងវត្តមានពណ៌ខ្មៅ។²² ភិក្ខុដទៃគប្បីបរិភោគប្រើប្រាស់ដោយកាយបាន តែមិនត្រូវយកមកឆាន់។ ភេសជ្ជៈ មិនទាន់កន្លង៧ ថ្ងៃទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាកន្លងហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងភេសជ្ជៈដែលមិនទាន់កន្លង៧ថ្ងៃ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភេសជ្ជៈមិនទាន់កន្លង៧ ថ្ងៃ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្លង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៤៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលតាំងចិត្តទុក²³ (ក្តី) លះបង់ចោល(ក្តី) នូវភេសជ្ជៈដល់ភិក្ខុដែលមានភេសជ្ជៈបាត់ទៅ(ក្តី) វិនាសទៅ(ក្តី) ភ្លើងឆេះ(ក្តី) ចោរលួចយកទៅ(ក្តី) គេយកទៅដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល (ក្តី) ដល់ភិក្ខុដែលបរិច្ចាគលះបង់ដាច់ស្រឡះឥតអាល័យឱ្យអនុបសម្បន្ន ហើយទទួលយកមកបរិភោគវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុខូចចរិត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

(៤. វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទ)

[១៤៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់យស កាលទ្រង់គង់នៅវត្តជេតវនមហាវិហារ ជាបស្ចឹមអនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ពេលនោះឯង ព្រះទ្រង់យសជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតវស្សិកសាដិក (សម្បត្តិភិក្ខុ) ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ។ ពួកភិក្ខុឆតុតិយបានដំណឹងថា ព្រះទ្រង់យសជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតវស្សិកសាដិកហើយ ក៏នាំគ្នាស្វែងរកចីវរ សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយមុនគេ ហើយ ធ្វើប្រើប្រាស់ក៏មុនគេដែរ កាលសម្បត្តិភិក្ខុ ចាស់ខូចខាតហើយ (ឆតុតិយភិក្ខុ) ក៏ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាចិត្ត ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុឆតុតិយមិនសមបីបើនឹងប្រញាប់ស្វែងរកចីវរ សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយប្រញាប់ធ្វើប្រើប្រាស់សោះ កាលសម្បត្តិវស្សិកសាដិកចាស់ខូចខាតហើយ ក៏ត្រឡប់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយខ្លួនទេទៅវិញ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំសេចក្តីនុះក្រាប ទូលចំពោះព្រះទ្រង់ជោគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ គេបញ្ជាក់អ្នកឯងប្រញាប់ស្វែងរកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយមុនគេ ប្រញាប់ធ្វើប្រើប្រាស់មុនគេ លុះសម្បត្តិវស្សិកសាដិក ចាស់ខូចហើយ ត្រឡប់ជាភិក្ខុទាំងឡាយដោយខ្លួនទេទៅវិញ ពិតមែនឬ។ ឆតុតិយភិក្ខុ ក្រាបទូលថា សូមព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដ៏មានជោគជាម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ពួកមោឃបុរស មិនសមបីបើ ពួកអ្នកឯង ប្រញាប់ស្វែងរកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយមុនគេ ប្រញាប់ធ្វើ ប្រើប្រាស់មុនគេ លុះសម្បត្តិភិក្ខុទាំងឡាយចាស់គ្រាំគ្រា ត្រឡប់ជានាំគ្នាភិក្ខុទាំងឡាយដោយខ្លួនទេសោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយអំពើនេះមិននាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្វែងរកសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុកំណត់ដឹងថាខែមួយជាខាងចុងនៃកិម្ភរដូវ²⁴ គប្បីស្វែងរកសាដិកចីវរ សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកំណត់ដឹងថានៅកន្លះខែជាខាងចុងនៃកិម្ភរដូវទៀត គប្បីធ្វើឱ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ចុះ។ បើមិនទាន់ដល់ខែមួយជាខាងចុងនៃកិម្ភរដូវទេ ភិក្ខុស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ និងមិនទាន់ដល់កន្លះខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវទេ ភិក្ខុធ្វើឱ្យស្រេច ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិនិស្សតិយបាចិត្តិយ។

[១៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុកំណត់ដឹងថា ខែមួយជាខាងចុងនៃកិម្ភរដូវ ត្រូវស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានអធិប្បាយ ថា អំពីដើមមកមនុស្សទាំងឡាយណាធ្លាប់ប្រគេនសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុគប្បីចូលទៅរកមនុស្សទាំងឡាយនោះ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ពេលនេះជាកាលនៃវស្សិកសាដិក ពេលនេះជាសម័យនៃ វស្សិកសាដិក សូម្បីពួកមនុស្សឯទៀតគេតែងប្រគេនសាដិកចីវរសម្រាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយដែរ។ ពួកភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយថា អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យ សាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយដល់អាត្មា ចូរនាំយកសាដិកចីវរសម្រាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយមកឱ្យអាត្មា ចូរផ្លាស់ប្តូរសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយឱ្យអាត្មា ចូរទិញសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយឱ្យអាត្មា។ ពាក្យថាភិក្ខុកំណត់ដឹងថា នៅកន្លះខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវទៀត គប្បីធ្វើឱ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ ចុះ គឺភិក្ខុគប្បីធ្វើឱ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ក្នុងកន្លះខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវ។ ពាក្យថា បើមិនទាន់ដល់ខែ១ ជាខាងចុងនៃកិម្ភរដូវទេ គឺថែមុនពីមួយ ខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវ ភិក្ខុស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរ នោះជានិស្សតិយ។ ពាក្យថា មិនទាន់ដល់កន្លះខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវទេ គឺថែមុនពីកន្លះខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវ ភិក្ខុធ្វើស្រេចហើយប្រើប្រាស់សម្បត្តិនោះ ជានិស្សតិយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ឱ្យស្រឡះដល់សង្ឃក៏បាន គណៈ ក៏បាន បុគ្គលដ៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះបង់យ៉ាងនេះ។ ហើយ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន វស្សិកសាដិកចីវររបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំស្វែងរកបានមកក្នុងមុនពីមួយខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវ ធ្វើស្រេចហើយប្រើ ប្រាស់ក្នុងកាលមុនពីកន្លះខែជាខាងចុងកិម្ភរដូវ សម្បត្តិនេះជានិស្សតិយ ខ្ញុំសូមលះបង់នូវវស្សិកសាដិកចីវរនេះដល់សង្ឃ។ ហើយ ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃចីវរវគ្គ។

[១៤៧] ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅលើសម្បត្តិខែ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើស មែន ហើយស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សតិយ បាចិត្តិយ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅលើសម្បត្តិខែ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយស្វែងរកវស្សិកសាដិកចីវរ ត្រូវអាបត្តិនិស្សតិយបាចិត្តិយ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅលើសម្បត្តិខែ ភិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្លះ ហើយស្វែងរកវស្សិកសាដិកចីវរ ត្រូវអាបត្តិនិស្សតិយបាចិត្តិយ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅលើសកន្លះខែទៀត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើឱ្យស្រេចប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិនិស្សតិយបាចិត្តិយ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅលើសកន្លះខែទៀត ភិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្លះ ហើយធ្វើឱ្យស្រេចប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិនិស្សតិយបាចិត្តិយ។ វស្សិកសាដិកចីវររបស់ភិក្ខុមាន តែភិក្ខុស្រាតភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់មួយខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់មួយខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់មួយខែ ភិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្លះមិនដល់មួយខែមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់កន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់កន្លះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់កន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនដល់កន្លះខែមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៤៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលដឹងថា ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅសល់មួយខែ ហើយស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដល់ភិក្ខុដែលដឹងថា ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅសល់កន្លះខែទៀត ហើយធ្វើឱ្យស្រេចប្រើប្រាស់ ដល់ភិក្ខុដែលដឹងថា ខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់មួយខែ ហើយស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដល់ភិក្ខុដែលដឹងថាខាងចុងកិម្ភរដូវនៅខ្លះមិនដល់កន្លះខែ ហើយធ្វើឱ្យស្រេចប្រើប្រាស់ ដល់ភិក្ខុដែលស្វែងរកវស្សិកសាដិកចីវរបានស្រេចហើយ (ស្រាប់តែដឹងជាខាងក្រោយថា) គេលើកខែមួយជាខាងដើមនៃវស្សានរដូវ (ឆ្នាំមានខែអធិកមាស) ដល់ភិក្ខុដែលស្លៀកវស្សិកសាដិកនោះហើយ (ទើបដឹងថា) គេលើកខែមួយជាខាងដើមនៃវស្សានរដូវដល់ភិក្ខុដែលលាងវស្សិកសាដិក ហើយដម្កល់ទុក ដល់ភិក្ខុដែលប្រើប្រាស់វស្សិកសាដិកក្នុងកាលដ៏គួរ ដល់ភិក្ខុមានចីវរ²⁵ ដែលចោរដណ្តើមយកទៅ ដល់ភិក្ខុមានចីវរបាត់²⁶ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ²⁷ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

(៥. ចីរវរមច្ឆន្ទនិស្សក្ខិយ)

[១៤៩] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងវត្តជេតពន ជាវរបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលជាសិក្ខុវិហារិករបស់ព្រះថេរជាបងថា នៃអារុសោ អ្នកចូរមក យើងនឹងចៀសទៅ កាន់ចារិកក្នុងជនបទ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុំណាទៅមិនបានទេ (ដ្បិត)ខ្ញុំកុំណាមានចីរវរចាស់ក្រាហើយ។ ឧបនន្ទភិក្ខុ និយាយថា មកចុះអារុសោ ខ្ញុំនឹងឱ្យចីរវរលោក ហើយបានឱ្យចីរវរទៅភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះបានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នឹងទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅ កាន់ចារិកក្នុងជនបទ។ ទើបភិក្ខុនោះត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អញមិនចៀសទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទជាមួយនឹងឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មាន អាយុទេ អញមុខជានឹងទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ។ លំដាប់នោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា ឥឡូវនេះ អារុសោ លោកចូរមក យើងនឹងនាំគ្នាទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុំណាមិនទៅ កាន់ចារិកក្នុងជនបទជាមួយនឹងលោកទេ ខ្ញុំកុំណាមុខទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ។ ឧបនន្ទខឹងអន់ចិត្តហើយ ពោលថា អារុសោ ខ្ញុំបានឱ្យចីរវរណាដល់លោក(ព្រោះ) លោកថានឹងទៅកាន់ចារិកជាមួយនឹងខ្ញុំ(ថាដូច្នោះហើយ) ក៏ដណ្តើមយកចីរវរមកវិញ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ទើបភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ត បង្ហាបថា មិនទំនងសោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុឱ្យចីរវរទៅដោយខ្លួនឯងហើយ ត្រឡប់ជាខឹងអន់ចិត្ត ដណ្តើមយកមកវិញ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះនាំសេចក្តីនេះក្រាបទូល ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងបានឱ្យចីរវរទៅភិក្ខុ ដោយខ្លួនឯងហើយ ត្រឡប់ក្រោធខឹងអន់ចិត្តដណ្តើមយកពីគេមកវិញ មែនឬ? ឧបនន្ទសក្យបុត្រក្រាបទូល ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការ នោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់យសជាម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស មិនសមបើអ្នកឯងបានឱ្យចីរវរទៅភិក្ខុដោយខ្លួនឯងហើយ ត្រឡប់ក្រោធខឹងអន់ចិត្តដណ្តើមយកចីរវរពីគេមកវិញសោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំ ឱ្យជ្រុះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែល មិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឬនាំឱ្យជនទាំងឡាយ ដែលជ្រុះថ្លាហើយឱ្យរឹងរឹតតែជ្រុះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឱ្យចីរវរដល់ភិក្ខុ(ដទៃ)ដោយខ្លួនឯងហើយ ខឹងអន់ចិត្តដណ្តើមយក(ចីរវរ) មកវិញក្តី ប្រើឱ្យគេដណ្តើមយក មកវិញក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវអបត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកណ្ណរដ្ឋហើយ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុ គឺដល់ភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ខ្លួនឯង គឺបានឱ្យទៅខ្លួនឯង។ ដែលហៅថា ចីរវរនោះ បានដល់ចីរវរយ៉ាង ចីរវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន។ ពាក្យថា ខឹងអន់ចិត្ត គឺមិនត្រេកអរ មានចិត្តក្តួលក្តៅ រឹងរូស។ ពាក្យថា ដណ្តើមយកមកវិញ គឺដណ្តើមយកមកដោយខ្លួនឯងវិញ ចីរវរនោះជា និស្សក្ខិយ។ ពាក្យថា ប្រើឱ្យគេដណ្តើម យកមកវិញ គឺភិក្ខុបង្ហាបអ្នកដទៃ (ឱ្យដណ្តើមយកមកវិញ) ត្រូវអបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុបង្ហាបទៅតែម្តងទេ អ្នកទទួលបង្ហាបទៅដណ្តើមយកច្រើនដង ចីរវរទាំងនោះជានិស្សក្ខិយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។ បើ ថាបពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីរវរបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំបានឱ្យទៅភិក្ខុ (ដទៃ) ដោយខ្លួនឯងហើយ ខ្ញុំត្រឡប់ ដណ្តើមយកមកវិញ ជានិស្សក្ខិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចីរវរនេះដល់សង្ឃ។ ពាក្យតំរូវនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ ក្នុងចីរវរវគ្គ។

[១៥១] ភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលជាឧបសម្បន្ធ²⁸ ថាឧបសម្បន្ធពិតមែន ហើយឱ្យចីរវរទៅដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រឡប់ក្រោធខឹងអន់ចិត្ត ដណ្តើមយកវិញក្តី ប្រើឱ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអបត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងបុគ្គលដែលជាឧបសម្បន្ធ ហើយឱ្យចីរវរទៅដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រឡប់ជាប្រាជ្ញាខឹងអន់ចិត្ត ដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឱ្យអ្នកដទៃដណ្តើមមកវិញក្តី ត្រូវ អបត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលជាឧបសម្បន្ធថា អនុបសម្បន្ធ²⁹ ទៅវិញហើយឱ្យចីរវរទៅដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រឡប់ ក្រោធខឹងអន់ចិត្ត ដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឱ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអបត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុឱ្យបរិក្ខារដទៃហើយ ត្រឡប់ក្រោធខឹងអន់ចិត្ត ដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឱ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុឱ្យចីរវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី ទៅ អនុបសម្បន្ធ ហើយក្រោធខឹងអន់ចិត្ត ដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឱ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុសំគាល់ អនុបសម្បន្ធថាជាឧបសម្បន្ធទៅវិញ ត្រូវអបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងបុគ្គលដែលជាអនុបសម្បន្ធ ត្រូវអបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុសំគាល់ អនុបសម្បន្ធថា អនុបសម្បន្ធពិតមែន ត្រូវអបត្តិទុកដ។

[១៥២] អបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុអ្នកទទួលចីរវរនោះគេឱ្យត្រឡប់វិញ ឬភិក្ខុដែលមានសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកទទួលចីរវរនោះ ហើយកាន់យកមកវិញ ដល់ភិក្ខុដែលខូចចរិត ដល់ភិក្ខុដែលជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៥ ចប់។

(៦. សុត្តវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ)

[១៥៣] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់យស កាលគង់ក្នុងវិហារវរុទ្ធរន ជាកលនុកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងវាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុបានសូមអម្បោមកជាច្រើន ក្នុងសម័យធ្វើចីរវរកម្ម។ លុះធ្វើចីរវរសម្រេចហើយ មានអម្បោមសេសសល់ជាច្រើន។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាន ជំនុំគ្នាដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោ បើដូច្នោះ មានតែពួកយើងនឹងសូមអម្បោមដទៃ មកថែមទៀត ហើយឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចីរវរ។ លំដាប់នោះ

ពួកឆត្រិយភិក្ខុទៅសូមអម្បោះឯទៀតមក ហើយក៏ឱ្យជាងដម្បាញត្បាញចិវរ។ កាលត្បាញចិវររួចហើយ អម្បោះនៅសេសសល់ ជាច្រើន ពួកឆត្រិយភិក្ខុក៏ទៅសូមអម្បោះដទៃ ៗមកថែមទៀត ហើយ ឱ្យពួកជាងដម្បាញចិវរជាគំរប់ពីរដង។ កាលគេត្បាញរួចហើយ អម្បោះនៅសល់ជាច្រើន។ ពួកឆត្រិយភិក្ខុទៅសូមអម្បោះដទៃៗ មក ថែមទៀត ហើយឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចិវរជាគំរប់បីដង។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងទៅសូមអម្បោះមកដោយខ្លួនឯង ហើយឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចិវរឱ្យសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់(ដូច្នោះ) ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកឆត្រិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងទៅសូម អម្បោះមកដោយខ្លួនឯង ហើយឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចិវរឱ្យ(ដូច្នោះ) សោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំសេចក្តីនុះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងទៅសូមអម្បោះមកនឹងខ្លួនឯង ហើយឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចិវរឱ្យ ពិតមែនឬ។ ពួកឆត្រិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ មោឃបុរស ពួកអ្នកឯងមិនសមបើហ៊ានទៅសូមអម្បោះមកនឹងខ្លួនឯង ហើយឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចិវរឱ្យ(ដូច្នោះ) សោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើមកនេះ មិននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិននាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសូមអម្បោះមកដោយខ្លួនឯង ហើយឱ្យពួក ជាងដម្បាញត្បាញចិវរឱ្យ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។

[១៥៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តាលនោះ។ ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺសូមមកខ្លួនឯង។ ដែលហៅថា អម្បោះ បានដល់អម្បោះ៦យ៉ាងគឺ អម្បោះដែលកើតពីសម្បកឈើ១ អម្បោះដែលកើតពីកប្បាស១ ស្នូត្រ១ អម្បោះដែលកើតពីរោមសត្វ១ អម្បោះដែលកើតឡើងពីផ្លែ១ អម្បោះកើត ពីភង្គ (គឺយករបស់ខាងដើមទាំង ៥ មកធ្វើជាអម្បោះ) ១។ ពាក្យថា ឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញ គឺប្រើពួកជាងដម្បាញឱ្យត្បាញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដតាមប្រយោគ។ ចិវរនោះ ជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុគប្បីលះបង់ដល់សង្ឃក៏បានគណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះបង់យ៉ាងនេះ។ បើ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចិវរបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំបានសូមអម្បោះមកដោយខ្លួនឯង ហើយឱ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញ ចិវរនោះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចិវរនេះដល់សង្ឃ។ ពាក្យត្រឹមនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃចិវរវគ្គ។

[១៥៥] ភិក្ខុសំគាល់ចិវរដែលឱ្យគេត្បាញរួចហើយថា ឱ្យគេត្បាញរួចហើយពិតមែន ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងចិវរដែលឱ្យគេត្បាញរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់ចិវរដែលឱ្យគេត្បាញរួចហើយថា មិនមែនចិវរ ដែលឱ្យគេត្បាញទេ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់ចិវរដែលមិនមែនឱ្យគេត្បាញថា ចិវរដែលឱ្យគេត្បាញហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនចិវរដែលឱ្យគេត្បាញទេ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ចិវរដែលមិនមែនឱ្យគេត្បាញថា មិនមែន ចិវរដែលឱ្យគេត្បាញពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៥៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះមកដើម្បីដេរចិវរ ដើម្បីធ្វើសម្មត់អាណាម ដើម្បីធ្វើត្ថពន្ធចង្កេះ ដើម្បីធ្វើយោគបាត្រ ដើម្បីធ្វើស្លោកបាត្រ ដើម្បីធ្វើសម្មត់ត្រងទឹក ដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះ អំពីពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះពីពួកជនដែលបានបរាណាទុក ដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែល បានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលខូចចរិត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៦ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី៧ (២៧)

CS vin.vbu.ni.27 | ភាគ ទី៣

(៧. មហាបេសការសិក្ខាបទ)

[១៥៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់គង់នៅវត្តជេតវន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯងមានបុរសម្នាក់ កាលចេញទៅកាន់និវាសស្ថាន បាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា ចូរនាងថ្លឹងអម្បោះយកទៅឱ្យជាងដម្បាញ ឯណោះ ហើយប្រាប់ឱ្យគេត្បាញចិវរទុកទៅ ចាំអញត្រឡប់មកវិញ នឹងប្រគេនចិវរ (នោះ) ឱ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់គ្រង។ ភិក្ខុមួយរូបជាអ្នកកាន់បិណ្ឌិកាវិកវត្ត បានឮពាក្យដែលបុរសនោះនិយាយហើយ។ ទើបភិក្ខុនោះចូលទៅរកឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ លុះដល់ហើយបាន និយាយពាក្យនេះនឹងឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យធំ ព្រោះបុរសម្នាក់នៅទីឯណោះ កាលគាត់ចេញទៅកាន់និវាសស្ថាន បាននិយាយនឹងប្រពន្ធគាត់ថា ចូរនាងថ្លឹងអម្បោះ(សម្រាប់ត្បាញចិវរ) ហើយយកទៅឱ្យជាងដម្បាញឯណោះ ឱ្យគេត្បាញចិវរទុកឱ្យ(អញ) ចាំអញត្រឡប់មកវិញ នឹងប្រគេនចិវរឱ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់គ្រង។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ការនោះពិតមែនហើយ ព្រោះបុរសនោះជាញោមឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំ។ ឯជាងដម្បាញនោះជាញោមឧបដ្ឋាករបស់ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មែន។ លំដាប់នោះឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកជាងដម្បាញនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងជាងដម្បាញនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ចិវរនេះគេត្បាញចំពោះអាត្មា អ្នកចូរធ្វើឱ្យវែង ឱ្យទូលាយ ឱ្យណែន ត្បាញឱ្យស្មើល្អ រឹតដំបាញ ឱ្យតឹង ក្អតឱ្យល្អ សិតឱ្យស្អាត។ ជាងដម្បាញឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន គេថ្លឹងអម្បោះទាំងនេះមកឱ្យខ្ញុំករុណាថា អ្នកឯងចូរត្បាញចិវរដោយអម្បោះនេះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាមិនអាចធ្វើឱ្យវែង ឱ្យទូលាយ ឱ្យណែនបានទេ បពិត្រលោកម្ចាស់ ប៉ុន្តែខ្ញុំករុណាអាចត្បាញឱ្យស្មើល្អ រឹតដំបាញឱ្យតឹង ក្អតឱ្យល្អ សិត ឱ្យស្អាតបាន។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុពោលថា ណ្ហើយចុះ ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរធ្វើឱ្យវែង ឱ្យទូលាយ ឱ្យណែនល្អចុះ អម្បោះនោះមិនខ្វះទេ។ លំដាប់នោះ ជាងដម្បាញនោះបញ្ចូលអម្បោះដែលបានមកទាំងប៉ុន្មានទៅក្នុងដម្បាញអស់ហើយ ទើបចូលទៅរកស្រីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា នែនាងដ៏ចម្រើន ឥឡូវត្រូវការអម្បោះ (ថែមទៀត)។ នាងនោះត្រឡប់សួរថា នែអ្នកខ្ញុំបាន

ប្រាប់អ្នកហើយថា អ្នកចូរត្រឡប់មកវិញវិញដោយអម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់។ ជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ នៃនាងដីចំរើន នាងបានប្រាប់ខ្ញុំថា អ្នកចូរត្រឡប់មកវិញ ចំរើន ដោយអម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ក៏ពិតមែនហើយ តែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់លោកនិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ណ្ហើយចុះ ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរធ្វើ ឱ្យវែង ឱ្យទូលាយ ឱ្យណែនល្អ អម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់នោះមិនខ្លះទេ។ ស្រីនោះក៏ឱ្យអម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់នោះ ប្រហែលអម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ដែលបានឱ្យ ជាន់មុន ដែរ។ ឯឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានដំណឹងថា បុរសនោះ ត្រឡប់មកពីនិរាសស្ថានហើយ។ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុចូលទៅកាន់ លំនៅរបស់បុរសនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ ដែលគេចាត់ចែងស្រាប់។ ឯបុរសនោះក៏ចូលទៅរកឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះបុរសនោះអង្គុយស្រួលបួលហើយ ក៏និយាយ ពាក្យនឹងប្រពន្ធថា នាងឯងបានឱ្យជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ចំរើនហើយឬ។ ប្រពន្ធឆ្លើយថា ចំរើន អ្នកជាម្ចាស់ ខ្ញុំបានឱ្យគេត្រឡប់មកវិញហើយ។ ប្តីទាររកថា ចូរនាងយកមក អញនឹងប្រគេនចំរើនឱ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់គ្រង។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះបាននាំយកចំរើននោះទៅឱ្យស្វាមី ហើយក៏ប្រាប់ សេចក្តីនុះឱ្យដឹង។ ទើបបុរសនោះប្រគេនចំរើននោះដល់ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាតូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាច្រើន មិនសន្តោស យើងមិនងាយនឹងឱ្យសមណៈពួកនេះស្លៀកដណ្តប់ចំរើនបានទេ អញមិន បានបរាវណាព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់មកពីមុនទេ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅរកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ ក្នុងចំរើន (គឺវិះគន់ចង់ បានហួសហេតុ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮបុរសនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំង នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ គេមិនបានបរាវណាមក ពីមុនសោះ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅរក ពួកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់របស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើន (គឺវិះគន់ចង់បានហួសហេតុ)។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះនាំសេចក្តីនុះ ក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ឧបនន្ទ គេថាអ្នកឯង ជនជាម្ចាស់ចំរើនគេមិនបានបរាវណាមកពីមុនសោះ ហ៊ាន ចូលទៅរកពួកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់របស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើន (គឺវិះគន់ចង់បានហួសហេតុ) ពិតមែនឬ។ ឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នៃឧបនន្ទ បុរសនោះ ជាញាតិរបស់អ្នកឯង ឬមិនមែនជាញាតិទេ។ ឧបនន្ទ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ បុរសនោះមិនមែនជាញាតិទេ។ ម្ចាស់មោឃបុរស បុគ្គលមិនមែនជាញាតិតែងមិនទទួលដឹងនូវ ការសមគួរ និងមិនសមគួរ ការល្អិតល្អនិងមិនល្អិតល្អ របស់បុគ្គលដែលមិនមែនជា ញាតិទេ នៃមោឃបុរស ក្នុងរឿងចំរើននោះ (បើ) ម្ចាស់ចំរើនគេ មិនបានបរាវណាមកពីដើមទេ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅរកពួកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់របស់គហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយា កំណត់ក្នុងចំរើន (គឺវិះគន់ចង់បានហួសហេតុដូច្នោះសោះ) នៃមោឃបុរស អំពើដែល អ្នកឯងធ្វើមកនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រុះថ្លាដល់ជន ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា និងមិនមែននាំឱ្យជនដែលជ្រុះថ្លាស្រាប់ហើយ ឱ្យរឹងរឹតតែ ជ្រុះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បី សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា គហបតិ (គឺបុរសជាម្ចាស់ផ្ទះ) ក្តី គហបតានី (គឺស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះ) ក្តីដែលមិនមែនជាញាតិ ឱ្យជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ចំពោះភិក្ខុណាមួយ។ បើភិក្ខុនោះ ដែលអ្នកម្ចាស់ចំរើនគេមិនបានបរាវណាមកពីមុនក្នុងរឿងចំរើននោះ អាចហ៊ានចូលទៅ រកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ ហើយដល់នៅកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើន (គឺវិះគន់ចង់បានហួសហេតុ) គឺពោលថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ចំរើននេះគេឱ្យត្រឡប់ចំពោះ អាត្មា អ្នកទាំង ឡាយចូរធ្វើឱ្យវែង ឱ្យទូលាយ ឱ្យមានសាច់ញឹក ឱ្យស្មើល្អ រឹតឱ្យ តឹងល្អ ចូរត្រដោះក្អាតហើយសិតឱ្យល្អ សឹមអាត្មាថែមរង្វាន់ឱ្យ អ្នកបន្តិចបន្តួច។ ភិក្ខុនោះលុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏ថែមរង្វាន់បន្តិចបន្តួចឱ្យដោយហោចទៅ ទុកជាគ្រាន់តែចង្ហាន់បិណ្ឌបាត(១ឆ្នែក) ក៏ត្រូវ អាបត្តិ និស្សត្តិយបាចិត្តិយ។

[១៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះភិក្ខុណាមួយ គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុ គឺធ្វើភិក្ខុឱ្យជាអារម្មណ៍ ហើយចង់ឱ្យភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់ចំរើន។ គហបតិ ដែលមិនជាប់ចំពាក់ (ជាសាច់ញាតិ) ពីចំណែកខាងមាតាក្តី បិតាក្តី រៀងរាល់ដល់គ្នាដឹងដឹងដឹងដឹង ហៅថា មិនមែនជាញាតិ។ បុគ្គលណា មួយ ដែលគ្រប់គ្រងគេហស្ថាន បុគ្គលនោះហៅថា គហបតិ។ ស្រីណាមួយដែលគ្រប់គ្រងគេហស្ថាន ស្រីនោះហៅថា គហបតានី។ ពាក្យថា ជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ បានដល់ពួកអ្នកធ្វើការត្រឡប់មកវិញ។ បណ្តាចំរើន ៦ យ៉ាង ចំរើនយ៉ាងណានីមួយយ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិក័យបាន ហៅថា ចំរើន។ ពាក្យថា ឱ្យត្រឡប់មកវិញ គឺថាឱ្យចាក់អម្បាល្ហូងខ្យល់ឬសូត្រធ្វើសម្តែង។ ពាក្យថា បើភិក្ខុនោះ សេចក្តីថាម្ចាស់ចំរើនឱ្យត្រឡប់មកវិញចំពោះភិក្ខុអង្គណា សំដៅយកភិក្ខុ នោះ។ ពាក្យថា គេមិនបានបរាវណាមកពីមុន គឺមិនបាននិយាយគ្នាទុកមកពីមុនថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកត្រូវការចំរើនយ៉ាងណា ខ្ញុំករុណា នឹងឱ្យជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ចំរើនយ៉ាងណា ប្រគេនលោក។ ពាក្យថា ចូលទៅរកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ គឺទៅផ្ទះជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ ឬចូលទៅរកគេក្នុងកន្លែងណា មួយ។ ពាក្យថា ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើន គឺនិយាយថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ចំរើននេះគេឱ្យត្រឡប់ចំពោះអាត្មាហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើឱ្យវែង ឱ្យទូលាយ ឱ្យសាច់ញឹក ធ្វើឱ្យស្មើល្អ រឹតឱ្យ តឹងល្អ ត្រដោះក្អាតឱ្យល្អ និងសិតឱ្យល្អ សឹមអាត្មាឯងនឹងថែមរបស់អ្វី ៗ ឱ្យពួកអ្នកដ៏មានអាយុខ្លះ មិនខាន។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏ថែមរង្វាន់បន្តិចបន្តួចឱ្យ ដោយហោចទៅទុកជាគ្រាន់តែចង្ហាន់បិណ្ឌបាត អធិប្បាយថាបបរក្តី បាយក្តីរបស់គួរទំពារស៊ីក្តី ហៅថា បិណ្ឌបាត ដោយហោចទៅ សូម្បីដុំលំអិតសម្រាប់ដូតក្តី ឈើស្នួនក្តី អម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ដើងក្តី ភិក្ខុ សំដែងធម៌ឱ្យស្តាប់(គឺហៅថាបិណ្ឌបាតក្នុងសិក្ខាបទ នេះដែរ) បើជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់ចំរើនឱ្យវែងក្តី ឱ្យទូលាយក្តី ឱ្យមានសាច់ញឹកក្តី តាម ពាក្យ(បង្គាប់) របស់ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ៏តាមប្រយោគ។ ចំរើននោះជានិស្សត្តិយ ក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវ លះបង់យ៉ាងនេះថា។ បើ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចំរើនរបស់ខ្ញុំករុណានេះ ម្ចាស់ចំរើនមិន បានបរាវណាមកពីមុនទេ ខ្ញុំករុណាបានចូលទៅរកពួកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់របស់គហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើន (គឺ ចង់បានហួសហេតុ) ចំរើននោះជានិស្សត្តិយ ខ្ញុំករុណា សូមលះបង់ចំរើននេះដល់សង្ឃ។ ពាក្យថាអំពើនេះទៅមានសេចក្តី ដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃចំរើនវគ្គខាងដើមនោះហើយ។

[១៥៩] ភិក្ខុសំគាល់គហបតិមិនមែនជាញាតិ ថាមិនមែនជាញាតិពិតមែន គេមិនបានបរាវណាមកពីដើមទេ ចូលទៅរកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់របស់ គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើន ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ គេមិន បាន បរាវណាមកពីមុន ចូលទៅរកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់របស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើន ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់ គហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ថាជាញាតិ គេមិនបានបរាវណាមកមុន ចូលទៅរកពួកជាងដម្បាល្ហូងខ្យល់ខ្យល់របស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុង ចំរើន ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់គហបតិដែលជាញាតិ ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុកដ៏។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹង គហបតិ ដែលជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុកដ៏។ ភិក្ខុសំគាល់គហបតិដែលជាញាតិ ថាជាញាតិពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[១៦០] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចំរើរ ក្នុងសំណាក់នៃពួកគហបតិដែលជាញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចំរើរក្នុងសំណាក់នៃពួកគហបតិដែលបានបរាវណា ដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចំរើរដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុទៀត ដល់ភិក្ខុដែលធ្វើចំរើរដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលម្ចាស់ចំរើរគេចង់ឱ្យស្បៀងចំរើរមានដំឡើងច្រើន តែភិក្ខុឱ្យគេស្បៀងចំរើរមានដំឡើងចំរើរ ដល់ភិក្ខុដែលខូចចរិត ដល់ភិក្ខុដែលជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៧ ចប់។

(និស្សគ្គិយ) សិក្ខាបទ ទី៨ (២៨)

CS [vin.vbu.ni.28](#) | [ភាគ ទី៣](#)

(៨. អច្ឆេកចំរើរសិក្ខាបទ)

[១៦១] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មហាអាមាត្យម្នាក់ កាលចេញទៅកាន់ទីនិវាសន៍ជាទីព្រាត់ប្រាស បានប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់ ទាំងឡាយចូរនិមន្តខ្ញុំនឹងថ្វាយសម្ពត់ចំណាំវស្សា។ ឯពួកភិក្ខុសង្ឃយថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតសម្ពត់ចំណាំវស្សាដល់ពួកភិក្ខុ ដែលចាំវស្សាហើយ ទើបមិននាំគ្នាមក (ព្រោះវេលានៅមិនទាន់ចេញវស្សា)។ លំដាប់នោះ មហាអាមាត្យនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ត បង្គាប់ថា អញបានប្រើបម្រើទៅហើយ មិនសមបីបើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិននិមន្តមក ខ្លួនអញចេញទៅក្នុងកងទ័ព ការរស់នៅ ឬស្លាប់ទៅមិន ងាយដឹងទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមហាអាមាត្យនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ទើបពួកភិក្ខុ ទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងធម្មិកថា ហើយគ្រាសំហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយទទួលអច្ឆេកចំរើរទុកដាក់បាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយទទួលអច្ឆេកចំរើរទុកដាក់បាន ហើយក៏ទទួលអច្ឆេកចំរើរទុកឱ្យកន្លងហួសចំរើរកាលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានរេចខ្ពប់នូវចំរើរទាំងនោះ ព្យួរទុកនឹងខ្សែស្បៀង។ អានន្តត្ថេរដ៏មានអាយុដើរទៅកាន់ចារិកនៃសេនាសនៈ ក៏បានឃើញចំរើរទាំង នោះដែលភិក្ខុខ្ពប់ព្យួរទុកនឹងខ្សែស្បៀង លុះឃើញហើយទើបសំហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ចំរើរទាំងនេះដែលគេព្យួរទុក នឹងខ្សែស្បៀង តើដំរើរបស់អ្នកណា។ ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា អារុសោ អច្ឆេកចំរើររបស់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ។ អានន្តត្ថេរសួរទៀតថា ម្ចាស់អារុសោ ចំរើរទាំង នេះលោករាល់គ្នាបានដាក់ទុកមកយូរអស់កាលប៉ុន្មានហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ បានប្រាប់កាលដែលខ្លួនបានដាក់ទុកចំរើរនោះ ដល់ព្រះ អានន្តត្ថេរដ៏មានអាយុ។ អានន្តត្ថេរដ៏មានអាយុក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុមិនសមបើនឹងទទួលអច្ឆេកចំរើរ ហើយទុកឱ្យ កន្លងហួសចំរើរកាលទៅ។ លំដាប់នោះ អានន្តត្ថេរដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គគ្រាសំសួរថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុទទួលអច្ឆេកចំរើរ ហើយបណ្តោយឱ្យកន្លងហួសចំរើរកាលទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបី បើពួកមោឃបុរសនោះ ទទួលអច្ឆេកចំរើរ ហើយ បណ្តោយឱ្យកន្លងហួសចំរើរកាលទៅទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លាផង មិននាំឱ្យជនដែលជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងផង។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក³⁰ ដែលជាខែទី ៣ នៃវស្សានរដូវខែ១០ថ្ងៃ³¹ ទៀតនឹងគ្រប់ (គឺថ្ងៃ៥កើតខែអស្សុជ) បើអច្ឆេកចំរើរ កើតឡើងដល់ភិក្ខុៗសំគាល់ថាជាអច្ឆេកចំរើរ គប្បីទទួលទុក លុះទទួលហើយគប្បីទុកដាក់ដរាបអស់សម័យចំរើរកាល បើភិក្ខុទុកយូរឱ្យហួស កំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។

[១៦២] ត្រង់ពាក្យថា ខ្លះ១០ថ្ងៃទៀត គឺនៅខ្លះ១០ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបរាវណា។ ថ្ងៃបរាវណាក្នុងខែកត្តិក តថាគតគ្រាសំហៅថា ថ្ងៃពេញ បូណ៌មីខែកត្តិកដែលជាខែទី ៣ នៃវស្សានរដូវ។ ដែលហៅថា អច្ឆេកចំរើរនោះ គឺសម្ពត់ដែលបុគ្គលណាមួយត្រូវការនឹងចេញទៅក្នុងកងទ័ពក្តី ត្រូវការនឹងចេញទៅកាន់ទីនិវាសន៍ក្តី មនុស្សមានដើមក្តី ស្រីមានគភ៌ក្តី បុគ្គលឥតសទ្ធាត្រឡប់មានសទ្ធាក្តីកើតឡើងក្តី បុគ្គលគ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លា ត្រឡប់ជាមានសេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើងក្តី។ បើបុគ្គលនោះប្រើបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ចំពោះចំរើរណា) ដោយពាក្យ ថាលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយសូមនិមន្តមក ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនសម្ពត់ វស្សាវាសិក (សម្ពត់ចំណាំវស្សា)។ ចំរើរនេះឈ្មោះថា អច្ឆេកចំរើរ (គឺចំរើរដែលបុគ្គលធ្វើ ដោយរូសរាន់)។ ពាក្យថា ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអច្ឆេកចំរើរ គប្បីទទួលទុក លុះទទួលរួចហើយ គប្បីទុកដរាបអស់សម័យចំរើរកាល សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវ ធ្វើសេចក្តីសំគាល់នោះជាអច្ឆេកចំរើរ ហើយទុកដាក់ចុះ។ ដែលហៅថា សម័យចំរើរកាលនោះ គឺថា បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ នោះត្រូវ កំណត់យកខែចុង³² នៃវស្សានរដូវ១ ខែ បើបានក្រាលកបិនត្រូវកំណត់យកខែ៥ខែ។ ពាក្យថា ថាបើភិក្ខុទុកដាក់ឱ្យហួសកំណត់នោះទៅ គឺថាបើ មិនបានក្រាលកបិន ភិក្ខុបណ្តោយឱ្យអច្ឆេកចំរើរកន្លងថ្ងៃខាងចុងនៃវស្សានរដូវ គឺថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិកទៅ អច្ឆេកចំរើរនោះជានិស្សគ្គិយ។ បើ ភិក្ខុក្រាលកបិនរួចហើយ បណ្តោយឱ្យ អច្ឆេកចំរើរកន្លងហួសថ្ងៃដែលភិក្ខុដោះកបិនទៅ អច្ឆេកចំរើរនោះជានិស្សគ្គិយដែរ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃ ក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះបង់យ៉ាងនេះថា។ បើពិតព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន អច្ឆេកចំរើររបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំ ទុកឱ្យកន្លងសម័យចំរើរកាលទៅហើយ ចំរើរនេះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំករុណាសូមលះបង់អច្ឆេកចំរើរនេះ ដល់សង្ឃ សេចក្តីអំពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នា នឹងសិក្ខាបទទី ១នៃចំរើរគ្រុឌដើមហើយ។

[១៦៣] អច្ឆេកចំរើរពិតមែន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាជាអច្ឆេកចំរើរ បើភិក្ខុទុកឱ្យកន្លងសម័យចំរើរកាលទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ឃឹមក្នុងអច្ឆេកចំរើរ ហើយទុកឱ្យកន្លងសម័យចំរើរកាលទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ អច្ឆេកចំរើរមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាអច្ឆេកចំរើរ ទុកឱ្យកន្លងហួសសម័យចំរើរកាលទៅត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់អច្ឆេកចំរើរដែលមិនបានអធិដ្ឋាន ថាបានអធិដ្ឋានហើយក្តី សំគាល់ អច្ឆេកចំរើរដែលមិនបានវិកប្ប ថាបានវិកប្បរួចហើយក្តី សំគាល់អច្ឆេកចំរើរដែលមិនបានលះបង់ថាបានលះបង់ហើយក្តី សំគាល់អច្ឆេកចំរើរដែល មិនបាត់ ថាបាត់បង់ទៅហើយក្តី សំគាល់អច្ឆេកចំរើរដែលមិនវិនាស ថាវិនាសហើយក្តី សំគាល់អច្ឆេកចំរើរដែលភ្លើងមិនឆេះ ថាភ្លើងឆេះហើយក្តី សំគាល់អច្ឆេកចំរើរ ដែលចោរមិនបានប្លន់ ថាចោរប្លន់យកទៅហើយក្តី ហើយទុកឱ្យកន្លងហួសចំរើរកាលទៅ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ

មិនលះបង់ចំពោះដែលជានិស្សក្លិយហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដុំ។ ភិក្ខុសំគាល់សម្គាល់ដែលមិនមែនអច្ឆេកចីវរ ថាជាអច្ឆេកចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ទុកដុំ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសម្គាល់ដែលមិនមែនអច្ឆេកចីវរ ត្រូវអាបត្តិទុកដុំ។ ភិក្ខុសំគាល់សម្គាល់ ដែលមិនមែនជាអច្ឆេកចីវរ ថាមិនមែន អច្ឆេកចីវរ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៦៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបានអធិដ្ឋានអច្ឆេកចីវរ(ភ្នំ) រិកប្បទុក(ភ្នំ) លះបង់ឱ្យគេ(ភ្នំ) ដល់ភិក្ខុដែលមានអច្ឆេកចីវរចាត់ទៅ(ភ្នំ) វិនាសទៅ(ភ្នំ) ភ្លើងឆេះ(ភ្នំ) ចោរដណ្តើមយកទៅ(ភ្នំ) សហធម្មិកកាន់យកទៅដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល(ភ្នំ) ខាងក្នុងសម័យចីវរកាល ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៨ ចប់។

(និស្សក្លិយ) សិក្ខាបទ ទី៩ (២៩)

CS vin.vbu.ni.29 | ភាគ ទី៣

(៩. សាសង្កសិក្ខាបទ)

[១៦៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុ ទាំងឡាយនៅចាំរស្សាហើយ ទៅនៅក្នុងសេនាសនៈដែលបិទនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកចោរខែកត្តិក³³ គិតគ្នាថា ពួកភិក្ខុបានលាភ(ច្រើន) ហើយក៏នាំ គ្នាមកបៀតបៀន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជា ម្ចាស់ទ្រង់សំដែងធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលអាស្រ័យនៅសេនាសនៈក្នុងព្រៃ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យទុក បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះបាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលអាស្រ័យនៅសេនាសនៈក្នុងព្រៃទុកដាក់បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះបាន។ ពួកភិក្ខុនោះក៏បានទុកដាក់ បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះហើយនៅប្រាសចាកហួសខាងក្រៅ។ ចីវរទាំងនោះបាត់ទៅខ្លះ ខូចខាតទៅខ្លះ ភ្លើងឆេះខ្លះ កណ្តុរកាត់ ខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសម្គាល់អាក្រក់មានចីវរសៅហ្មង។ ពួកភិក្ខុ(ឯទៀត) សួរយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ហេតុម្តេចបានជាអ្នកទាំងឡាយមាន សម្គាល់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាភិក្ខុទាំងឡាយទុក បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ(គឺក្នុងភូមិ ឬក្នុងស្រុក) ហើយនៅប្រាសចាក(ត្រែចីវរ)នោះហួសខាងក្រៅ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គត្រាស់ សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុទុក បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាកហួសខាងក្រៅ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំង នោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានយសជាម្ចាស់ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វី បាន ជាពួកមោឃបុរសទាំងនោះទុក បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាកហួសខាងក្រៅទៅ នែភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែល អ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិនមែននាំពួកជនដែលជ្រះ ថ្លាហើយឱ្យវិនិច្ឆ័យជ្រះថ្លា ឡើងទៀតផង។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយចាំរស្សាឮហើយ លុះ ដល់មកពេញបូណ៌មិខែកត្តិក។ សេនាសនៈទាំងឡាយណាដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសម្មតិថាជាទីមានសេចក្តីរៀស មានភ័យចំពោះមុខ កាលភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ បើមានចំណង់នឹងទុកចីវរ គប្បីទុកបណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ តែបើ ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីនីមួយៗឱ្យនៅប្រាសចាកចីវរនោះបាន ភិក្ខុនោះគប្បីនៅ ប្រាសចាកចីវរនោះយ៉ាងយូរត្រឹមខាងក្រៅ។ បើនៅប្រាសចាកឱ្យ ហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ និស្សក្លិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែភិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ។

[១៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ចាំរស្សាឮហើយ គឺចេញរស្សាហើយ។ ពាក្យថា ពេញបូណ៌មិខែកត្តិក គឺថាព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកខែទី៤ (ខែរស្សានរដូវ) ឈ្មោះថា កត្តិក។³⁴ ពាក្យថាសេនាសនៈ ទាំងឡាយណាដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ គឺសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ មានចម្ងាយពី ស្រុក៥០០ ជួរធ្នូកំណត់យ៉ាងជិតបំផុត។ ដែលហៅថា ទីមានសេចក្តីរៀសនោះ បានដល់ឱកាសដែលពួកចោរអាស្រ័យនៅ បរិភោគ ឈរ អង្គុយ ដេក មានប្រាកដក្នុងអារាម ឬឧបចារនៃអារាម។ ដែលហៅថា ទីមានភ័យចំពោះមុខនោះ គឺ ក្នុងអារាមឬ ឧបចារនៃអារាម ប្រាកដថាមាន ពួកចោរសម្លាប់មនុស្សទាំងឡាយ ប្រាកដថាមានពួកចោរប្លន់ ប្រាកដថាមានពួកចោរវាយដំ។ ពាក្យថា កាលភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈ ទាំងឡាយ មានសភាពដូច្នោះ គឺថាកាលភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ។ ពាក្យថា បើមានចំណង់ គឺកាលប្រាថ្នា (នឹងទុកចីវរ)។ ពាក្យថា បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ គឺភិក្ខុទុកសង្សារិ ឬឧត្តរាសង្ក (ចីពរ) ឬអន្តរាសក (ស្បង់)។ ពាក្យថា គប្បីទុកក្នុងចន្លោះផ្ទះ គឺគប្បីទុក ក្នុងស្រុកជាទីគោចរដោយជុំវិញបាន។ ពាក្យថា តែបើភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីល្មមឱ្យនៅប្រាសចាកចីវរនោះបានគឺ មានហេតុមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះគប្បីនៅប្រាសចាកចីវរនោះយ៉ាងយូរត្រឹម ខាងក្រៅ គឺភិក្ខុគប្បីនៅប្រាសចាកត្រឹមខាងក្រៅយ៉ាងយូរ។ ពាក្យថា រៀបលែងតែភិក្ខុដែល បានសេចក្តីសម្មតិ អំពីសង្ឃ គឺលើកទុកតែភិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា បើនៅប្រាសចាកឱ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ មាន អធិប្បាយថា កាលអរុណរះឡើងក្នុងថ្ងៃទី៧ ចីវរនោះជានិស្សក្លិយ ភិក្ខុម្ចាស់ចីវរត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុម្ចាស់ចីវរត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។ បេ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ចីវរបស់ខ្ញុំនេះដែលខ្ញុំនៅប្រាសហើយអស់កាលជាងខាងក្រៅ ជា និស្សក្លិយ ព្រោះមិនមានភិក្ខុសម្មតិ ខ្ញុំសូមលះបង់ចីវរនេះដល់សង្ឃ។ បេ។ ពាក្យត អំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃចីវរវគ្គខាង ដើមហើយ។

[១៦៧] ចីវរកន្លងហួសជាងខាងក្រៅ ភិក្ខុសំគាល់ថាហួសជាង ហើយនៅប្រាសចាកចោល ត្រូវនិស្សក្លិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែភិក្ខុដែលបាន សម្មតិអំពីសង្ឃ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងចីវរដែល កន្លងហួសខាង ក្រៅ ហើយនៅប្រាសចាកចោល ត្រូវនិស្សក្លិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែភិក្ខុ ដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ។ ចីវរកន្លងហួស ខាង ក្រៅ ភិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្លះ ហើយនៅប្រាសចាកចោល ត្រូវនិស្សក្លិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែភិក្ខុ

ដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ។ ចីវរដែលភិក្ខុមិនទាន់បានដកអធិដ្ឋាន ភិក្ខុសំគាល់ថាបានដកអធិដ្ឋានហើយ (ក្តី) ចីវរដែលភិក្ខុមិនទាន់លះបង់ទេ សំគាល់ថាបានលះបង់ហើយ (ក្តី) ចីវរមិនបាត់ទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាបាត់ទៅហើយ (ក្តី) ចីវរមិនវិនាសទេ សំគាល់ថាវិនាសទៅហើយ (ក្តី) ចីវរភ្លើងមិនឆេះទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាភ្លើងឆេះហើយ (ក្តី) ចីវរដែលចោរមិនបានលួចយកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាចោរលួចយកទៅ ហើយ(ក្តី) បើនៅប្រាសចាកត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ រៀបលែងតែភិក្ខុដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ។ ភិក្ខុមិនលះបង់ចីវរដែលជានិស្សក្តិយ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទាន់ដល់វង្សត្រី តែភិក្ខុសំគាល់ថាលើសហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទាន់ដល់វង្សត្រី តែភិក្ខុសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទាន់ដល់វង្សត្រី ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ដល់វង្សត្រី មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៦៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកចីវរត្រឹមវង្សត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកខ្លះពី ៦ រាត្រីចុះមក ដល់ភិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកវង្សត្រី ហើយត្រឡប់មកកាន់ដែននៃស្រុកនោះវិញឈប់នៅកន្លែងណាមួយ ហើយចៀសចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដកអធិដ្ឋាន(ក្តី) លះបង់(ក្តី) ក្នុងវង្សត្រីចុះមក ចីវរបាត់ទៅ(ក្តី) វិនាសទៅ(ក្តី) ភ្លើងឆេះ(ក្តី) ចោរដណ្តើមយកទៅ(ក្តី) សហធម្មិកកាន់យកទៅដោយសិទ្ធិស្មាល(ក្តី) ក្នុងវង្សត្រីចុះមក ដល់ភិក្ខុដែលបានសម្មតិ (អំពីសង្ឃ) ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៩ ចប់។

(និស្សក្តិយ) សិក្ខាបទ ទី១០ (៣០)

CS vin.vbun.ni.30 | ភាគ ទី៣

(១០. បរិណតសិក្ខាបទ)

[១៦៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានយសជាម្ចាស់ កាលគង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯងមានប្រជុំជនមួយពួកក្នុងក្រុងសាវត្ថីតាក់តែងភក្តី ព្រមទាំងចីវរគ្រែដល់សង្ឃដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាថា ពួកយើងនឹងនិមន្តឱ្យសង្ឃឆាន់ហើយប្រគេនចីវរគ្រែ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុឆព្វគ្រឹយចូលទៅ រកប្រជុំជនពួកនោះ លុះចូលទៅដល់បាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រជុំជនពួកនោះថា នែអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងចូរប្រគេនចីវរទាំងនេះមកពួកអាត្មាចុះ។ ជនពួកនោះនិយាយថា លោកម្ចាស់ ពួកខ្ញុំករុណាមិនបានប្រគេនទេ ឯចង្កាន់ព្រមទាំងចីវរ ពួកខ្ញុំករុណាធ្លាប់ចាត់ចែងទុកប្រគេនដល់សង្ឃតែរាល់ឆ្នាំ។ ពួកឆព្វគ្រឹយភិក្ខុឆ្លើយថា នែអារុសោ ពួកទាយករបស់សង្ឃក៏មានច្រើន ចង្កាន់របស់សង្ឃក៏មានច្រើន ពួកយើងអាស្រ័យពឹងពាក់នឹងអ្នកទាំងឡាយ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន បើអ្នកទាំងឡាយមិនឱ្យមកពួកអាត្មា អ្នកណាហ្ន៎គេនឹងឱ្យដល់ពួកអាត្មា ម្ចាស់អ្នកដ៏មាន អាយុទាំងឡាយ ពួកអ្នកចូរឱ្យចីវរទាំងនេះមកពួកអាត្មាចុះ។ លំដាប់នោះ ប្រជុំជនពួកនោះ កាលបើពួកឆព្វគ្រឹយភិក្ខុនិយាយឆ្លើយឆ្លោលណាស់ទៅ ទើបប្រគេនចីវរដែលខ្លួនតាក់តែងទាំងប៉ុន្មានទៅពួកឆព្វគ្រឹយភិក្ខុ ហើយអង្គាសសង្ឃដោយចង្កាន់ (តែម្យ៉ាង)។ ពួកភិក្ខុណាដឹងថាចង្កាន់ព្រមទាំងចីវរដែលគេតាក់តែងទុកសម្រាប់ប្រគេនសង្ឃ តែមិនដឹងថាចីវរគេប្រគេនដល់ពួកភិក្ខុឆព្វគ្រឹយទៅហើយ ភិក្ខុទាំងនោះទើបពោលយ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ពួកអ្នកចូរវេរប្រគេនចីវរដល់សង្ឃទៅ។ ឯប្រជុំជនពួកនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចីវរដែលតាក់តែងទុកប្រគេនសង្ឃគ្មានទេ (ព្រោះ) ពួកភិក្ខុឆព្វគ្រឹយបង្កោនទៅដើម្បីខ្លួនលោកអស់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ពួកភិក្ខុឆព្វគ្រឹយដឹងថាលោកគេបង្កោនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ហេតុអ្វីបានជាត្រឡប់បង្កោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងដឹងថាលោកគេបង្កោនទៅ ដើម្បីសង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្កោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្រឹយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់បន្ទោសថា នែពួកមោឃបុរស ពួកអ្នកឯងដឹងថាលោកគេបង្កោនទៅដើម្បីរបស់សង្ឃហើយ ចុះហេតុអ្វីបានជាបង្កោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ នែពួកមោឃបុរស ដំណើរនេះមិននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹង ហើយបង្កោននូវលាភរបស់សង្ឃដែលគេនឹងបង្កោនទៅ (ដើម្បីសង្ឃ) មកដើម្បីខ្លួនវិញ ភិក្ខុនោះត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទបឋមបារាជិករួចហើយ។ ដែលហៅថា ដឹង (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) គឺដឹងខ្លួនឯងក្តី អ្នកដទៃមកប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី អ្នកម្ចាស់ទាននោះមកប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី។ ដែលហៅថារបស់សង្ឃនោះ គឺទាយកបានវេរប្រគេនបរិច្ចាគដល់សង្ឃហើយ។ ដែលហៅថា លាភនោះ បានដល់ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនិងគ្រឿងបរិក្ខារ គឺថាជាបច្ច័យដល់មនុស្ស ជម្ងឺ ដោយហោចទៅ ដុំនៃលំអិតក្តី ឈើស្លន់ក្តី អម្បោះរងជើងក្តី ក៏ហៅថាលាភដែរ។ ដែលហៅថា បង្កោននោះ គឺម្ចាស់ទានបញ្ចេញ វាថាថា ពួកយើងនឹងឱ្យពួកយើងនឹងធ្វើ។ ភិក្ខុបង្កោន (លាភ)មកដើម្បីខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដតាមប្រយោគ។ លាភនោះជានិស្សក្តិយ ក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។បើ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដឹងថាលាភនេះ ទាយកបង្កោនទៅដើម្បីរបស់ សង្ឃហើយ ខ្ញុំត្រឡប់បង្កោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ (លាភនេះ) ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះបង់លាភនេះដល់សង្ឃ។ បើ ពាក្យតម្កើននេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃចីវរវត្តខាងដើមហើយ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងលាភ ដែលទាយកបានបង្កោនហើយថា ទាយកបានបង្កោនមកមែន ហើយបង្កោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងលាភដែលទាយកបានបង្កោនទៅហើយ ត្រឡប់បង្កោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងលាភដែលទាយកបានបង្កោនទៅហើយ ថាមិនទាន់បង្កោនទៅទេ ត្រឡប់បង្កោនមកដើម្បីខ្លួន មិនត្រូវអាបត្តិ។ លាភដែលទាយកបង្កោនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ភិក្ខុបង្កោនទៅដើម្បីសង្ឃដទៃក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លាភដែលទាយកបង្កោនទៅដើម្បី ចេតិយហើយ ភិក្ខុត្រឡប់បង្កោនទៅដើម្បីចេតិយដទៃក្តី សង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លាភដែលទាយកបង្កោនទៅដើម្បីបុគ្គល ភិក្ខុត្រឡប់បង្កោនទៅដើម្បីបុគ្គលឯទៀតក្តី សង្ឃក្តី គណៈក្តី ចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងលាភដែលទាយកមិនបានបង្កោនទៅ ថាបានបង្កោនទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងលាភដែលទាយកមិនបានបង្កោនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ ក្នុងលាភដែលគេមិនបានបង្កោនទៅ ថាគេមិនបានបង្កោនទៅ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៧១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទាយកគេសួរថា យើងទាំងឡាយនឹងវេរប្រគេនក្នុងទីណា ហើយប្រាប់គេថា ទេយ្យធម៌របស់អ្នក ទាំងឡាយគួរបាននូវការបរិភោគក្តី គួរបាននូវការជួសជុលក្តី គួរតាំងនៅអស់កាលដ៏យូរក្តីក្នុងទីណា ម្យ៉ាងទៀត បើចិត្តរបស់អ្នកទាំងឡាយជ្រះថ្លា ក្នុងទីណា អ្នកទាំងឡាយចូរវេរប្រគេនក្នុងទីនោះ។ ចុះ ដល់ភិក្ខុខូចចរិត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី១០ ចប់។

បត្តវគ្គ ទី៣ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងបត្តវគ្គនោះ គឺ

សិក្ខាបទទី១ ២ និយាយអំពីបាត្រ សិក្ខាបទទី ៣ និយាយអំពីថ្នាំសិក្ខាបទទី ៤ និយាយអំពីសម្ភត់ដូតទឹកភ្លៀង សិក្ខាបទទី ៥ និយាយអំពីការឱ្យចីវរ សិក្ខាបទទី ៦ និយាយអំពីការសូមអម្បោះគេមកខ្លួនឯង សិក្ខាបទទី៧ និយាយអំពីការប្រើឱ្យគេត្បាញ សិក្ខាបទទី៨ និយាយអំពីអច្ចេកចីវរ សិក្ខាបទទី៩ និយាយអំពីទីមានសេចក្តីរង្គៀស សិក្ខាបទទី១០ និយាយអំពីការបង្ហោនលាភ របស់សង្ឃ។

[១៧២] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយទាំង ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយ បរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយ បរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជា គំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយ បរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះហើយ ហេតុនោះបានជា ស្ងៀមនៅ ខ្ញុំចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

និស្សគ្គិយកណ្តា ចប់។

បាចិត្តិយកណ្តា

CS vin.vbu.pc | ភាគ ទី៣

(៥. បាចិត្តិយកណ្តា)

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយ៩ទាំងនេះឯងតែងមកកាន់ឧទេស។

មុសាវាទវគ្គ (ទី១)

CS vin.vbu.pc.v1 | ភាគ ទី៣

(១. មុសាវាទវគ្គ)

(បាចិត្តិយ) បឋមសិក្ខាបទ (ទី១)

CS vin.vbu.pc.01 | ភាគ ទី៣

(១. មុសាវាទសិក្ខាបទ)

[១៧៣] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យ នោះឯង ហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុត្រជាអ្នកហុចពាក្យសំដី។ ហត្ថកភិក្ខុនោះចរចាជាមួយនឹងតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសំដី³⁵⁾ ហើយទទួលដឹង³⁶⁾ ទទួលដឹងហើយត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុ ដទៃ ពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណត់ហើយពោល ឱ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ។ តិរិយទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាហត្ថកភិក្ខុ ជាសក្យបុត្រពោលចរចាជា មួយ នឹងយើងទាំងឡាយ គេចកែសំដីទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយ ត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យកុហកដោយ ដឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណត់ហើយពោលឱ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮតិរិយទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះចូលទៅរកហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុត្រ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងហត្ថកភិក្ខុ ជាសក្យបុត្រថា ម្ចាស់អារុសោហត្ថក បានឮថា អ្នកពោលចរចាមួយអង្វើដោយតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដឹង ទទួលដឹង ហើយត្រឡប់គេចកែសំដី វិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណត់ហើយពោលឱ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ មែនឬដូច ម្តេច។ ហត្ថកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ធម្មតាតិរិយទាំងឡាយនុ៎ះ ត្រូវតែបុគ្គលឯណានិមួយផ្ទាញផ្ទាល់ចេញ មិន ត្រូវឱ្យការឈ្នះទៅតិរិយ ទាំងឡាយនោះទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចុះហេតុអ្វីបានជា ហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុត្រ ពោលចរចាមួយអង្វើដោយតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទ បាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ និយាយពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណត់ហើយពោលឱ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ។ ទើបភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះយកសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុ

សង្ឃ ហើយសូមចំពោះហត្ថកិច្ចជាសក្យបុត្រក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ហត្ថកិច្ច បានឮថា អ្នកពោលចរចាមួយអង្រើ ដោយតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយ ត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ធ្វើនូវ សេចក្តីកំណត់ហើយពោលឱ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ តើពិតមែនឬ? ហត្ថកិច្ចឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញ ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា នៃបុរសទេ ចុះហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងពោលចរចាមួយអង្រើដោយតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួល ដឹងហើយ ទទួលដឹងហើយត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យកុហក ដោយដឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណត់ ហើយពោលឱ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ នៃមោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬចានឹងនាំជនដែលជ្រះថ្លា ហើយឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ។ បេ។ ម្ចាស់ហត្ថកិច្ចទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុពោលពាក្យ កុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧៤] ដែលហៅថា ពោលពាក្យកុហក ដោយដឹងខ្លួននោះ បានដល់វាថា សំដីគន្លងពាក្យចីកេទ វិញ្ញត្តិប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវាចារបស់បុគ្គល ដែលធ្វើគំនិតនឹងពោលឱ្យខុសជាប្រធាន នឹងវាហារមិនមែនរបស់ព្រះអរិ យដយ៉ាងគឺ ការដែលមិនឃើញនិយាយថាអញឃើញ មិនឮនិយាយ ថាអញឮ មិនបានពាល់ត្រូវនិយាយថាអញបានពាល់ត្រូវ មិនដឹងច្បាស់និយាយថាអញដឹងច្បាស់ មិនឃើញនិយាយថាអញមិនឃើញ មិនឮ និយាយថាអញមិនឮ បានពាល់ត្រូវនិយាយថាអញមិនបានពាល់ត្រូវ ដឹងច្បាស់និយាយថាអញមិនដឹងច្បាស់ ។

[១៧៥] ដែលហៅថា មិនឃើញ គឺមិនឃើញដោយភ្នែក។ ដែលហៅថា មិនឮគឺមិនឮដោយត្រចៀក។ ដែលហៅថា មិនពាល់ត្រូវ គឺមិនហិត ដោយច្រមុះ មិនលិតដោយអណ្តាត មិនប៉ះពាល់ដោយកាយ។ ដែលហៅថា មិនដឹងច្បាស់ គឺមិនដឹងច្បាស់ដោយចិត្ត។ ដែលហៅថា ឃើញ គឺ ឃើញដោយភ្នែក។ ដែលហៅថាឮ គឺឮដោយត្រចៀក។ ដែលហៅថា ពាល់ត្រូវ គឺហិតដោយច្រមុះលិតដោយអណ្តាត ប៉ះពាល់ ដោយកាយ។ ដែលហៅថា ដឹងច្បាស់ គឺដឹងច្បាស់ដោយចិត្ត។

[១៧៦] ភិក្ខុនិយាយកុហក ដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញដូច្នោះ ដោយអាការ ៣ យ៉ាងគឺ មុននឹងពោល គិតថាអញនឹងពោលកុហក ១ កំពុងពោលដឹងថា អញពោលកុហក ១ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ១ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញដោយអាការ ៤ យ៉ាងគឺ មុននឹងពោលគិតថាអញនឹងពោលកុហក ១ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ១ ពោលរួចហើយ ដឹងថា អញពោលកុហកហើយ ១ បិទបាំងនូវទិដ្ឋិ³⁷⁾ ១ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិយាយ កុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងគឺ មុននឹងពោលដឹងថាអញនឹងពោលកុហក ១ កំពុង ពោលដឹងថាអញពោលកុហក ១ ពោលរួចហើយ ដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ១ បិទបាំងនូវទិដ្ឋិ ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ១ ត្រូវអបត្តិបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញ ដោយអាការ ៦ យ៉ាង គឺមុននឹងពោល គិតថាអញនឹង ពោលកុហក ១ កំពុងពោលដឹងថា អញពោលកុហក ១ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ១ បិទបាំងនូវទិដ្ឋិ ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីគាប់ ចិត្ត ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ត្រូវអបត្តិ បាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញ ថាអាត្មាឃើញ ដោយ អាការ ៧ យ៉ាង គឺមុននឹងពោលគិតថាអញនឹងពោលកុហក ១ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ១ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហក ហើយ ១ បិទបាំងនូវទិដ្ឋិ ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីចូលចិត្ត ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីពិតត្រង់ ១ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ និយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះពាក្យដែលមិនឮថា អាត្មាឮ។ បេ។ វត្ថុដែលមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយ កុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះហេតុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ ដោយអាការ ៣ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលគិត ថាអញនឹងពោល កុហក ១ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ១ ពោល រួចហើយ ដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ១ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយ ដឹងខ្លួន ចំពោះហេតុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មា ដឹងច្បាស់ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង។ បេ។ អាការ ៥ យ៉ាង។ បេ។ អាការ ៦ យ៉ាង។ បេ។ អាការ ៧ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលគិតថា អញនឹងពោលកុហក ១ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ១ ពោលរួច ហើយដឹងថាអញពោលកុហក ហើយ ១ បិទបាំងនូវទិដ្ឋិ ១ បិទបាំងនូវ សេចក្តីគាប់ចិត្ត ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីចូលចិត្ត ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីពិតត្រង់ ១ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧៧] ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ថាអាត្មាឮផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង ត្រូវអបត្តិបា ចិត្តិយ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ថាអាត្មាពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង ត្រូវ អបត្តិបាចិត្តិយ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយ ដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ថាអាត្មាដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មា ឃើញផង ១ ផង ពាល់ត្រូវផង ដោយ អាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មា ឃើញផង ១ ផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មា ឃើញផង ១ ផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុ ដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុ ដែលខ្លួន មិនឮថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះ វត្ថុដែលខ្លួន មិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាពាល់ត្រូវផង ឃើញផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាពាល់ត្រូវផង ១ ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ វត្ថុដែលខ្លួនមិន បានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ ត្រូវផង ដឹង ច្បាស់ផង ១ ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ១ ផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ វត្ថុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង។ បេ។ វត្ថុដែលខ្លួនមិន

(២. ឱមសវានសិក្ខាបទ)

[១៨២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានជោគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឆត្វក្លិយភិក្ខុទាំងឡាយ ឈ្មោះនឹងពួកភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោតភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺជេរ ប្រទេចដោយជាតិខ្លះ ឈ្មោះខ្លះ គោត្តខ្លះ ការងារខ្លះ សិល្បសាស្ត្រខ្លះ អាពាធខ្លះ ភេទខ្លះ កិលេសខ្លះ អាបត្តិខ្លះ ពាក្យជេរដីថោកទាបខ្លះ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏បានជាឆត្វក្លិយភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឈ្មោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោតភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺជេរប្រទេច ដោយជាតិខ្លះ ឈ្មោះខ្លះ គោត្តខ្លះ ការងារខ្លះ សិល្បសាស្ត្រខ្លះ អាពាធខ្លះ ភេទខ្លះ កិលេសខ្លះ អាបត្តិខ្លះ ពាក្យជេរដីថោក ទាបខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ យកសេចក្តីនុះក្រាបទូលដល់ព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះបរមគ្រូគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាអ្នកទាំងឡាយ ឈ្មោះនឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោត ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺជេរប្រទេចដោយជាតិខ្លះ ឈ្មោះខ្លះ គោត្តខ្លះ ការងារខ្លះ សិល្បសាស្ត្រខ្លះ អាពាធខ្លះ ភេទខ្លះ កិលេសខ្លះ អាបត្តិខ្លះ ពាក្យជេរដីថោកទាបខ្លះ ពិតមែនឬ។ ឆត្វក្លិយភិក្ខុទាំងនោះក៏ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដីមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នៃ បុរសសាបសូន្យចាកមគ្គផល ទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយ ឈ្មោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោត ភិក្ខុទាំងឡាយដែល មានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺជេរប្រទេចដោយជាតិខ្លះ។ បេ។ ដោយពាក្យជេរដីថោកទាបខ្លះ នៃពួកមោឃបុរស ការនេះមិន មែននាំឱ្យកើតសេចក្តី ជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ នឹងមិនមែននាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ។ បេ។ លុះព្រះអង្គទ្រង់តិះដៀល ហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាគ្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា។

[១៨៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ នៅក្នុងក្រុងតក្កសិលា (ព្រាហ្មណ៍នោះ) មានគោឧឈ្មោះនន្ទិរិសាល។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះ គោឈ្មោះនន្ទិរិសាលបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទៅនិយាយភ្នាលនឹង សេដ្ឋីដាក់មួយពាន់កហាបណៈថា គោរបស់ខ្ញុំនឹងទាញរទេះមួយរយ ដែលចងភ្ជាប់គ្នាឱ្យរួចបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ បាន ភ្នាលនឹងសេដ្ឋីដាក់មួយពាន់កហាបណៈថា គោរបស់ខ្ញុំនឹងទាញរទេះចំនួនមួយរយដែលចងភ្ជាប់គ្នាបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍ នោះចងរទេះមួយរយភ្ជាប់គ្នា រួចក៏ទឹមគោឈ្មោះនន្ទិរិសាល ហើយនិយាយពាក្យនេះថា នៃគោកៀច ឯងខំទាញទៅ នៃគោកៀច ឯងខំអូសទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ គោឈ្មោះនន្ទិរិសាល ក៏ឈរទ្រឹងក្នុងទី នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក៏ចាញ់សេដ្ឋីអស់មួយពាន់ កហាបណៈ ហើយក៏សុបសៅក្នុងកាលនោះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបគោនន្ទិរិសាលបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា បពិត្រ ព្រាហ្មណ៍ ហេតុអ្វីក៏អ្នកសុបសៅ។ ព្រាហ្មណ៍ឆ្លើយថា នៃគោដីចំរើន បានជាសុបសៅ ព្រោះអ្នកឯងឱ្យខ្ញុំចាញ់សេដ្ឋីអស់មួយពាន់កហាបណៈ។ គោនន្ទិរិសាលសួរថា ព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំមិនមែនជាសត្វកៀច ចុះហេតុអ្វី ក៏អ្នកឯងហៅខ្ញុំថាសត្វកៀច ព្រាហ្មណ៍ចូរអ្នកឯងទៅភ្នាលនឹងសេដ្ឋីដាក់ពីរ ពាន់កហាបណៈថា គោរបស់ខ្ញុំទាញរទេះចំនួនមួយរយ ដែលគេចងភ្ជាប់គ្នាបាន តែថាអ្នកឯងកុំហៅខ្ញុំថាគោកៀចទៀត ព្រោះខ្ញុំ មិនមែន ជាគោកៀចទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះភ្នាលនឹងសេដ្ឋីដាក់ពីរពាន់កហាបណៈដោយពាក្យថា គោរបស់ខ្ញុំអាចទាញរទេះ ចំនួន មួយរយដែលគេចងភ្ជាប់គ្នាបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍ នោះក៏ចងរទេះ ចំនួនមួយរយភ្ជាប់គ្នា រួចទឹមគោនន្ទិរិសាលហើយបាន និយាយ ពាក្យនេះក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់គោដីចំរើន ចូរអ្នកឯងទាញទៅ ម្ចាស់គោដីចំរើន ចូរអ្នកឯងអូសទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះគោនន្ទិ រិសាលក៏ទាញរទេះចំនួនមួយរយដែលគេចងភ្ជាប់គ្នាឱ្យរិលទៅបាន។

[១៨៤] បុគ្គលត្រូវពោលតែពាក្យដែលជាទីគាប់ចិត្តម្យ៉ាង ពាក្យដែលមិនជាទីគាប់ចិត្ត សូម្បីតែម្តង ក៏មិនត្រូវពោលឡើយ (ព្រាហ្មណ៍)ពោល ពាក្យជាទីគាប់ចិត្ត (គោនន្ទិរិសាល) ក៏នាំទៅនូវការជាទម្ងន់រួច ហើយញ៉ាំងព្រាហ្មណ៍នោះឱ្យបានទ្រព្យផង មានសេចក្តីពេញចិត្តព្រោះព្រាហ្មណ៍ នោះបានទ្រព្យផង ព្រោះការងាររបស់ខ្លួនផង។

[១៨៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យជេរប្រទេច មិនជាទីគាប់ចិត្តដល់គតក្នុងកាលនោះ សំដីជេរប្រទេចនឹងជាទីគាប់ចិត្តក្នុងកាលឥឡូវនេះ ដូចម្តេចបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លា ដល់អ្នកដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៦] ដែលហៅថា ពាក្យចាក់ដោតនោះ គឺភិក្ខុពោលចាក់ដោតដោយអាការៈ១០យ៉ាងគឺ ជាតិ១ ឈ្មោះ១ គោត្ត ១ ការងារ១ សិល្បសាស្ត្រ១ អាពាធស១ ភេទ១ កិលេស១ អាបត្តិ១ ពាក្យជេរដីថោកទាប១។

[១៨៧] ដែលហៅថា ជាតិ គឺ ជាតិមានពីរយ៉ាង បានដល់ហឺនជាតិ³⁸⁾ ១ ឧក្ខដ្ឋជាតិ³⁹⁾ ១។ ដែលហៅថា ហឺនជាតិ គឺជាតិមនុស្ស ចណ្ណាល⁴⁰⁾ ជាតិជាងត្បាញផែង⁴¹⁾ ជាតិអ្នកនេសាទ⁴²⁾ ជាតិអ្នកធ្វើរទេះ ជាតិអ្នកចោលសម្រាម ជាតិទាំងនេះហៅថា ហឺនជាតិ។ ដែលហៅថា ឧក្ខដ្ឋជាតិ គឺជាតិក្សត្រិយ៍ ជាតិព្រាហ្មណ៍ ជាតិទាំងនេះហៅថា ឧក្ខដ្ឋជាតិ។

[១៨៨] ដែលហៅថា នាម គឺនាមមានពីរយ៉ាង បានខាងហឺននាម១ ឧក្ខដ្ឋនាម១។ ដែលហៅថា ហឺននាម គឺ អវកណ្ណកនាម⁴³⁾ (១) ជវកណ្ណកនាម (២) ធនិដ្ឋកនាម (៣) សវិដ្ឋកនាម (៤) កុលវឌ្ឍកនាម (៥) ពុំនោះសោត នាមណាដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាបបន្ថោក គេខ្លើម គេពេបជ្រាយ គេមិនគោរព មានក្នុងជនបទនោះៗ នាមទាំងនេះហៅថា ហឺននាម។ ដែលហៅថា ឧក្ខដ្ឋនាម គឺ នាមដែលប្រកបព្រមចំពោះដោយ ព្រះពុទ្ធ ប្រកបព្រមចំពោះដោយព្រះធម៌ ប្រកបព្រមចំពោះដោយព្រះសង្ឃ ពុំនោះសោត នាមណាដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាបបន្ថោក គេ មិនខ្លើម គេមិនពេបជ្រាយ គេគោរព មានក្នុងជនបទនោះ ៗ នាមទាំងនេះហៅថា ឧក្ខដ្ឋនាម។

[១៨៩] ដែលហៅថា គោត្ត គឺគោត្តមានពីរយ៉ាង បានខាងហ៊ីនគោត្ត ១ ឧក្ខន្ធគោត្ត ១។ ដែលហៅថា ហ៊ីនគោត្ត គឺ ការទ្វាជគោត្ត ពុំនោះសោត គោត្តណាដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាបបន្តោក គេខ្លើម គេពេបជ្រាយ គេមិនគោរព មានក្នុងជនបទនោះ។ គោត្តទាំងនេះហៅថា ហ៊ីនគោត្ត។ ដែលហៅថា ឧក្ខន្ធគោត្ត គឺគោតមគោត្ត មោត្តល្អានគោត្ត កច្ចាយនគោត្ត វាសេដ្ឋគោត្ត ពុំនោះសោត គោត្តណា ដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាបបន្តោក គេមិនខ្លើម គេមិនពេបជ្រាយ គេគោរព មានក្នុងជនបទនោះ។ គោត្តទាំងនេះហៅថា ឧក្ខន្ធគោត្ត។

[១៩០] ដែលហៅថា ការងារ គឺការងារមានពីរយ៉ាង បានដល់ការងារដ៏ថោកទាប១ ការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់១។ ដែលហៅថា ការងារដ៏ថោកទាប គឺ ការងាររបស់អ្នកចាំងឈើ ការងាររបស់អ្នកចោលផ្កា (ចោលសម្រាម) ពុំនោះសោត ការងារណាដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាប បន្តោក គេខ្លើម គេពេបជ្រាយ គេមិនគោរព មានក្នុងជនបទនោះ។ ការងារទាំងនេះហៅថា ការងារដ៏ថោកទាប។ ដែលហៅថាការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺការក្លរវាស់ ការជួញប្រែ ការរក្សាគោ ពុំនោះសោត ការងារណាដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាបបន្តោក គេមិនខ្លើម គេមិនពេបជ្រាយ គេគោរព មានក្នុងជនបទនោះ។ ការងារទាំងនេះ ហៅថា ការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់។

[១៩១] ដែលហៅថា សិល្បសាស្ត្រ គឺសិល្បសាស្ត្រ មានពីរយ៉ាង បានដល់សិល្បសាស្ត្រដ៏ថោកទាប១ សិល្បសាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់១។ ដែលហៅថា សិល្បសាស្ត្រដ៏ថោកទាប គឺសិល្បសាស្ត្រ អ្នកត្បាញផែង សិល្បសាស្ត្រអ្នកធ្វើឆ្នាំង សិល្បសាស្ត្រអ្នកត្បាញសម្ពត់ សិល្បសាស្ត្រអ្នកធ្វើស្បែក⁴⁴ សិល្បសាស្ត្រខ្មាន់ព្រះកេស ពុំនោះសោត សិល្បសាស្ត្រណា ដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាបបន្តោក គេខ្លើម គេពេបជ្រាយ គេមិនគោរព មានក្នុងជនបទនោះ ។ សិល្បសាស្ត្រទាំងនេះ ហៅថា សិល្បសាស្ត្រដ៏ថោកទាប។ ដែលហៅថាសិល្បសាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់គឺរាប់ដោយដៃទេ រាប់ដោយវិធីនព្វន្ត ការសរសេរអក្សរ ពុំនោះសោត សិល្បសាស្ត្រណា ដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាបបន្តោក គេមិនខ្លើម គេមិនពេបជ្រាយ គេគោរព មានក្នុងជនបទនោះ។ សិល្បសាស្ត្រទាំងនេះ ហៅថា សិល្បសាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់។

[១៩២] បណ្តាអាពាធទាំងឡាយ សុទ្ធតែថោកទាបទាំងអស់ ចំណែកខាងអាពាធទឹកនោមផ្អែម (រោគប្រមេ) ហៅថា អាពាធយ៉ាងស្រាល។

[១៩៣] ដែលហៅថា ភេទ គឺភេទមានពីរយ៉ាង បានដល់ភេទដ៏ថោកទាប១ ភេទដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់១។ ដែលហៅថា ភេទថោកទាប គឺភេទខ្ពស់ពេក ទាបពេក ខ្មៅពេក សពេក ភេទទាំងនេះ ហៅថា ភេទថោកទាប។ ដែលហៅថា ភេទខ្ពង់ខ្ពស់គឺ ភេទមិនខ្ពស់ពេក មិនទាបពេក មិនខ្មៅពេក មិនសពេក ភេទទាំងនេះ ហៅថា ភេទខ្ពង់ខ្ពស់។

[១៩៤] ឯកិលេសទាំងឡាយ សុទ្ធតែថោកទាបទាំងអស់។

[១៩៥] ឯអាបត្តិទាំងឡាយសុទ្ធតែថោកទាបទាំងអស់ ចំណែកខាងសោតាបត្តិ និងសមាបត្តិ សុទ្ធតែខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងអស់។

[១៩៦] ដែលហៅថាជេរ គឺជេរមានពីរយ៉ាង បានដល់ជេរយ៉ាងថោកទាប១ ជេរយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់១។ ដែលហៅថា ជេរយ៉ាងថោកទាបគឺជេរថា លោកជាសត្វឱដ្ឋ លោកជាសត្វព្រៃ លោកជាសត្វគោ លោកជាសត្វលា លោកជាសត្វតិរច្ឆាន លោកជាសត្វនរក⁴⁵ លោកគ្មានគតិល្អទេ លោកមានតែគតិអាក្រក់ម្យ៉ាង ជេរដោយយអក្ខរ⁴⁶ (២)ក្តី ដោយ ភអក្ខរ(៣)ក្តី ដោយនិមិត្តបុរសនិងនិមិត្តស្រីក្តី ជេរទាំងនេះហៅថា ជេរយ៉ាងថោកទាប។ ដែលហៅថា ជេរយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ គឺ ជេរថា លោកជាបណ្ឌិត លោកឆ្លៀវឆ្លាស លោកជាអ្នកប្រាជ្ញ លោកជាពហុស្សុត⁴⁷ លោកជាធម្មកថិក⁴⁸ លោកគ្មានគតិអាក្រក់ទេ លោកមានតែគតិល្អម្យ៉ាង ជេរទាំងនេះ ហៅថា ជេរយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់។

[១៩៧] ឧបសម្បន្តភិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីជេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឱ្យមានមុខចុះក្រោម⁴⁹ ចំពោះឧបសម្បន្តភិក្ខុផងគ្នា ពោលចំពោះបុគ្គលដែលមានជាតិថោកទាប ដោយពាក្យថោកទាប គឺថានិយាយចំពោះឧបសម្បន្តជាតិចណ្ឌាល ជាតិអ្នកធ្វើផែងប្លស្ស ជាតិអ្នកនេសាទ ជាតិអ្នកធ្វើរថ ជាតិអ្នកចោលសម្រាម ដោយពាក្យថា លោកជាមនុស្សចណ្ឌាល ជាអ្នកធ្វើផែង ជាអ្នកនេសាទ ជាអ្នកធ្វើរថ ជាអ្នកចោលសម្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាទា។

[១៩៨] ឧបសម្បន្តភិក្ខុប្រាថ្នាដើម្បីជេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឱ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្តភិក្ខុផងគ្នា ពោលចំពោះបុគ្គលដែលមានជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យថោកទាប គឺថានិយាយចំពោះឧបសម្បន្តជាតិក្សត្រិយ៍ ជាតិព្រាហ្មណ៍ ដោយពាក្យថា អ្នកឯងជា អ្នកចណ្ឌាល ជាជាងផែង ជាអ្នកនេសាទ ជាអ្នកធ្វើរថ ជាអ្នកចោលសម្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ៗ វាទា។

[១៩៩] ឧបសម្បន្តភិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីជេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឱ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្តភិក្ខុផងគ្នា ពោលចំពោះបុគ្គលដែលមានជាតិថោកទាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយចំពោះឧបសម្បន្តជាតិអ្នកចណ្ឌាល ជាតិអ្នកជាងផែង ជាតិអ្នកនេសាទ ជាតិ អ្នកធ្វើរថ ជាតិអ្នកចោលសម្រាម ដោយពាក្យថា លោកជាក្សត្រិយ៍ លោកជាព្រាហ្មណ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាទា។

[២០០] ឧបសម្បន្តភិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីជេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឱ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្តភិក្ខុផងគ្នា ពោលចំពោះបុគ្គលដែលមានជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយចំពោះឧបសម្បន្តដែលមានជាតិជាតិក្សត្រិយ៍ ជាតិព្រាហ្មណ៍ ដោយពាក្យថា លោកជាតិក្សត្រិយ៍ លោកជាព្រាហ្មណ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាទា។

[២០១] ឧបសម្បន្តភិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីជេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឱ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្តភិក្ខុផងគ្នា ពោលចំពោះនាមថោកទាប ដោយពាក្យថោកទាប គឺនិយាយចំពោះឧបសម្បន្តដែលមាននាមជាអរកណ្តក ជាជរកណ្តក ជាធនិដ្ឋក ជាសរិដ្ឋក ជាកុលវរខ្សក ដោយពាក្យថា លោកជាអរកណ្តក លោកជាជរកណ្តក លោកជាធនិដ្ឋក លោកជាសរិដ្ឋក លោកជាកុលវរខ្សក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាទា។

ដោយពាក្យដីថោកទាប។ បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដីថោកទាប។ បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យ ដី ខ្ពង់ខ្ពស់។ បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដីខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយសំដៅឧបសម្ព័ន្ធកិច្ចដែលជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្ស្ត ជាធម្មកថិក ដោយពាក្យថា លោកជាបណ្ឌិត លោកជាអ្នកឈ្លាស លោកជាអ្នកប្រាជ្ញ លោកជាពហុស្ស្ត លោកជាធម្មកថិក ដំណើរ អាក្រក់មិនមានដល់លោកទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់លោក ត្រូវអាបត្តិទុព្ពសិតគ្រប់ៗ វាចា។

[២៤៧] ឧបសម្ព័ន្ធកិច្ច មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្ហាប់បង្ហាន ចំពោះឧបសម្ព័ន្ធកិច្ចផងគ្នា ប្រាថ្នាតែ និយាយលេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះជាចណ្ឌាល ជាជាងត្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ ជា អ្នកចោលសម្រាម។ បេ។ ថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្ស្ត ជាធម្មកថិក មនុស្សទាំងនោះ គ្មានគតិអាក្រក់ទេ មនុស្សទាំងនោះមានតែគតិល្អម្យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុព្ពសិតគ្រប់ៗ វាចា។

[២៤៨] ឧបសម្ព័ន្ធកិច្ច មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្ហាប់បង្ហាន ចំពោះឧបសម្ព័ន្ធកិច្ចផងគ្នា ប្រាថ្នាតែ និយាយលេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា មនុស្សទាំងឡាយណាមួយ ជាចណ្ឌាល ជាជាងត្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ ជា អ្នកចោលសម្រាម។ បេ។ ថា មនុស្សទាំងឡាយណាមួយជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្ស្ត ជាធម្មកថិក ត្រូវអាបត្តិទុព្ពសិត គ្រប់ៗ វាចា។

[២៤៩] ឧបសម្ព័ន្ធកិច្ច មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្ហាប់បង្ហាន ចំពោះឧបសម្ព័ន្ធកិច្ចផងគ្នា ប្រាថ្នាតែ និយាយលេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយមិនមែនជាចណ្ឌាល មិនមែនជាជាងត្បាញផែងឫស្សី មិនមែនជាអ្នកនេសាទ មិនមែនជាជាង ធ្វើរថ មិនមែនជាអ្នកចោលសម្រាម។ បេ។ ថា យើងទាំងឡាយមិនមែនជា បណ្ឌិត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាស មិនមែនជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនមែន ជាពហុស្ស្ត មិនមែនជាធម្មកថិក ដំណើរអាក្រក់មិនមានដល់យើងទាំងឡាយទេដំណើរ ល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់យើងទាំងឡាយ ត្រូវ អាបត្តិទុព្ពសិតគ្រប់ៗ វាចា។

[២៥០] ឧបសម្ព័ន្ធកិច្ច មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្ហាប់បង្ហាន ចំពោះអនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គល ប្រាថ្នាតែ និយាយលេង ក៏ពោលសំដៅបុគ្គលដីថោកទាប ដោយពាក្យដីថោកទាប។ បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដីថោកទាប។ បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដីថោកទាប ដោយពាក្យដីខ្ពង់ខ្ពស់។ បេ។ ពោល សំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដីខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយសំដៅអនុបសម្ព័ន្ធ បុគ្គលដែលជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្ស្ត ជា ធម្មកថិក ដោយពាក្យថា អ្នកឯងជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្ស្ត ជាធម្មកថិក ដំណើរអាក្រក់មិនមានដល់អ្នកឯងទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិទុព្ពសិតគ្រប់ៗ វាចា។

[២៥១] ឧបសម្ព័ន្ធកិច្ច មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្ហាប់បង្ហាន ចំពោះអនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គលប្រាថ្នាតែនិយាយ លេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះជាចណ្ឌាល ជាជាងត្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាង រថ ជាអ្នកចោលស ម្រាម។ បេ។ ថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្ស្ត ជាធម្មកថិក ដំណើរអាក្រក់មិនមានដល់ មនុស្សទាំងឡាយនោះទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាង ប្រាកដដល់មនុស្សទាំងឡាយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុព្ពសិតគ្រប់ៗ វាចា។

[២៥២] ឧបសម្ព័ន្ធកិច្ច មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្ហាប់បង្ហាន ចំពោះអនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គល ប្រាថ្នាតែ និយាយលេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា មនុស្សទាំងឡាយណាមួយជាចណ្ឌាល ជាជាងត្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងរថ ជាអ្នក ចោលស ម្រាម។ បេ។ ថា មនុស្សទាំងឡាយណាមួយ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្ស្ត ជាធម្មកថិក ត្រូវអាបត្តិទុព្ពសិតគ្រប់ៗ វាចា។

[២៥៣] ឧបសម្ព័ន្ធកិច្ចមិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្ហាប់បង្ហានចំពោះអនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គល ប្រាថ្នាតែនិយាយ លេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយមិនមែនជាចណ្ឌាល មិនមែនជាជាងត្បាញផែងឫស្សី មិនមែនជាអ្នកនេសាទ មិនមែនជាជាងធ្វើរថ មិនមែនជាអ្នកចោលសម្រាម។ បេ។ ថា យើងទាំងឡាយមិនមែនជាបណ្ឌិត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាស មិនមែនជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនមែនជាពហុស្ស្ត មិនមែនជាធម្មកថិក ដំណើរអាក្រក់មិនមាន ដល់យើងទាំងឡាយទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់យើងទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុព្ពសិតគ្រប់ៗ វាចា។

[២៥៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើសេចក្តីអធិប្បាយជាប្រធាន⁵¹⁾ ដល់ភិក្ខុធ្វើធម៌ជាប្រធាន⁵²⁾ ដល់ភិក្ខុធ្វើពាក្យប្រៀនប្រដៅជាប្រធាន⁵³⁾ ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុមានចិត្តអណ្តើកអណ្តូង ដល់ភិក្ខុដែលវេទនាគ្របសង្កត់ ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី២ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS vin.vbu.pc.03 | ភាគ ទី៣

(៣. បេសុញ្ញសិក្ខាបទ)

[២៥៥] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិក ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុតែងពាំនាំពាក្យញុះញង់របស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ឈ្មោះវិវាទគ្នា ឮពាក្យភិក្ខុខាងណោះហើយយកទៅ និយាយប្រាប់ ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកភិក្ខុខាងណោះ ឮពាក្យភិក្ខុខាងណោះហើយយកមកនិយាយប្រាប់ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកភិក្ខុខាងណោះ ព្រោះ ហេតុនោះ សេចក្តីកហេតុទាំងឡាយដែលមិនទាន់កើត ក៏កើតឡើងផង សេចក្តីកហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែចំរើនដោយក្រៃ

លែងឡើងផង។ ពួកភិក្ខុណាមួយដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ហេតុអ្វីបានជា ពួកធម្មតិក្ខុតែងតែនាំពាក្យញុះញង់របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបង្កហេតុប្រកាន់ឈ្មោះវិវាទគ្នា ឮពាក្យភិក្ខុខាងណោះ ហើយយកទៅ និយាយប្រាប់ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកភិក្ខុខាងណោះ ឮពាក្យភិក្ខុខាងណោះហើយយកមកនិយាយប្រាប់ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកភិក្ខុ ខាងណោះ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើត ក៏កើតឡើងផង សេចក្តីបង្កហេតុទាំងឡាយដែលបាន កើតឡើង ហើយ ក៏រឹងរិតតែចំរើនដោយក្រៃលែងផង។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏បានក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាអ្នកទាំងឡាយតែងនាំពាក្យញុះញង់របស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុប្រកាន់ ឈ្មោះ វិវាទគ្នា ឮពាក្យភិក្ខុខាងណោះហើយយកទៅនិយាយប្រាប់ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកភិក្ខុខាងណោះ ហើយយកមក និយាយប្រាប់ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកភិក្ខុខាងណោះ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីបង្កហេតុទាំងឡាយដែលមិនទាន់កើតក៏កើតឡើងផង សេចក្តី បង្កហេតុទាំងឡាយដែលបានកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែចំរើន ដោយក្រៃលែងឡើងផង(រឿងនេះ) ពិតឬ។ ពួកធម្មតិក្ខុក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ មិនសមបើអ្នកទាំងឡាយនឹងនាំ ពាក្យញុះញង់ របស់ពួកភិក្ខុដែលបង្កហេតុ ប្រកាន់ ឈ្មោះវិវាទគ្នា ឮពាក្យភិក្ខុខាងណោះហើយយកទៅនិយាយប្រាប់ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បី បំបែកភិក្ខុខាងណោះ ឮពាក្យភិក្ខុខាងណោះហើយយកមកនិយាយប្រាប់ភិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកភិក្ខុខាងណោះ ម៉្លោះហើយ សេចក្តីបង្កហេតុ ទាំងឡាយដែលមិនទាន់កើត ក៏កើតឡើងផង សេចក្តីបង្កហេតុទាំងឡាយដែលបានកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែចំរើនដោយក្រៃលែងឡើងផង ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ កម្មដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិននាំឱ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង។ បើ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអបត្តិ បាចិត្តិយ ព្រោះពោលពាក្យញុះញង់ភិក្ខុផងគ្នា។

[២៥៦] ដែលហៅថា ពាក្យញុះញង់ គឺញុះញង់ដោយអាការពិរយ៉ាង បានខាងឯបុគ្គលចង់ឱ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន ចង់បំបែកគេ។ ភិក្ខុនាំ នាំ ពាក្យញុះញង់ដោយអាការ ១០ យ៉ាង គឺដោយជាតិក្តី ដោយ នាមក្តី ដោយគោត្តក្តី ដោយការងារក្តី ដោយសិល្បសាស្ត្រក្តី ដោយ អាពាធ្តី ដោយភេទក្តី ដោយធម៌ជាគ្រឿងសៅហ្មងក្តី ដោយអបត្តិក្តី ដោយពាក្យជេរក្តី។ ដែលហៅថា ជាតិ គឺជាតិមានពិរយ៉ាង បានខាងជាតិថោកទាប ១ ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ១ ដែលហៅថា ជាតិថោកទាបនោះ គឺ ជាតិចណ្ណាល ជាតិជាងផែង ជាតិអ្នកនេសាទ ជាតិជាងរថ ជាតិអ្នកចោលសម្រាម ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា ជាតិថោកទាប។ ដែលហៅថា ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់នោះ គឺ ជាតិក្សត្រ ជាតិព្រាហ្មណ៍ ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់។ បើ។ ដែលហៅថា ពាក្យជេរនោះ គឺពាក្យ ជេរមានពិរយ៉ាង បានខាងពាក្យជេរដីថោកទាប ១ ពាក្យជេរ ដីខ្ពង់ខ្ពស់ ១។ ដែលហៅថា ពាក្យជេរដីថោកទាបនោះ គឺ ជេរថា អ្នកឯងជាសត្វឱដ្ឋ អ្នកឯងជាពពែ អ្នកឯងជាគោ អ្នកឯងជាលា អ្នកឯងជាសត្វតិរច្ឆាន អ្នកឯងជាសត្វនរក សុគតិរបស់អ្នកឯងគ្មានទេ ទុគ្គតិ តែម្យ៉ាងនឹងប្រាកដដល់អ្នកឯង ពុំនោះសោត ជេរដោយ យអក្ខរៈ⁵⁴ ឬដោយ ភអក្ខរៈ ឬមួយដោយបុរិសនិមិត្ត និងត្ថនិមិត្ត ប៉ុណ្ណោះឈ្មោះថា ពាក្យជេរដីថោកទាប។ ដែលហៅថា ពាក្យជេរដីខ្ពង់ខ្ពស់នោះ គឺជេរថា អ្នកឯងជាបណ្ឌិត អ្នកឯងជាមនុស្សឈ្លាស អ្នកឯងជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកឯង ជាពហុស្ស្ត អ្នកឯងជាធម្មកថិក ទុគ្គតិរបស់អ្នកឯងគ្មានទេ សុគតិតែម្យ៉ាងនឹងប្រាកដដល់អ្នកឯង ប៉ុណ្ណោះឈ្មោះថា ពាក្យជេរដីខ្ពង់ខ្ពស់។

[២៥៧] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុហើយ នាំ ពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយ ចំពោះ លោកថា លោកជាជាតិចណ្ណាល ជាតិជាងផែង ជាតិអ្នកនេសាទ ជាតិជាងរថ ជាតិអ្នកចោលសម្រាម (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗម៉ាត់។

[២៥៨] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជា ក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍ (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗ ម៉ាត់។

[២៥៩] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យ ញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកឈ្មោះអវកណ្ណក⁵⁵ ឈ្មោះជវកណ្ណក ឈ្មោះធនិដ្ឋក ឈ្មោះសវិដ្ឋក ឈ្មោះកុលវឌ្ឍក (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗ ម៉ាត់។

[២៦០] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិត ធម្មរក្ខិត សង្ឃរក្ខិត(ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗម៉ាត់។

[២៦១] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យ ញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជា កោសិយគោត្ត ភារម្ភគោត្ត (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗ ម៉ាត់។

[២៦២] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យ ញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាគោតមគោត្ត មោគ្គល្លានគោត្ត កថ្វាយនគោត្ត វាសេដ្ឋគោត្ត (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗម៉ាត់។

[២៦៣] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យ ញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាជាងចាំង ជាអ្នកចោលនូវផ្កា (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗម៉ាត់។

[២៦៤] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យ ញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាអ្នកភ្នំរាស់ ជាអ្នកជួញ ជាអ្នករក្សាគោ (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗម៉ាត់។

[២៦៥] ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យ ញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាជាងផែងបុស ជាស្នូនឆ្នាំង ជាជាងដម្បាញ ជាជាងស្បែក ជាខ្មាន់ព្រះកេស (ភិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗ ម៉ាត់។

[២៨១] ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុផងគ្នានាំពាក្យញ្ជូញទៅប្រាប់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុដទៃតថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា យើងទាំងឡាយ មិនមែនជាចណ្ឌាល មិនមែនជាជាងដែង មិនមែនជាអ្នកនេសាទ មិនមែនជាជាងរថ មិនមែនជាអ្នកចោលសម្រាម ឯភិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នោះ) មិនមែនពោលឱ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលសំដៅលោកជាប្រាកដ(ភិក្ខុអ្នកញ្ជូញទៅនោះ)ត្រូវអាប់ភ្នំទុក្ខដរាល់ៗ ម៉ាត់។ បេ។ ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុផងគ្នាហើយនាំពាក្យញ្ជូញ ទៅប្រាប់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុដទៃតថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា យើងទាំងឡាយមិនមែនជាបណ្ឌិត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាស មិនមែនជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនមែនជាពហុស្សត មិនមែនជាធម្មកថិក ទុក្ខតិរបស់ពួកយើងគ្មានទេ សុគតិតែម្យ៉ាងនឹងប្រាកដដល់ពួកយើង ឯភិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នោះ) មិនមែនពោលឱ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលសំដៅលោកជាប្រាកដ (ភិក្ខុអ្នកញ្ជូញទៅនោះ) ត្រូវអាប់ភ្នំទុក្ខដរាល់ៗ ម៉ាត់។

[២៨២] ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុផងគ្នានាំ ពាក្យញ្ជូញទៅប្រាប់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុដទៃត ត្រូវអាប់ភ្នំបាចិត្តិយរាល់ៗម៉ាត់។ ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុឮពាក្យរបស់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុផងគ្នា ហើយនាំពាក្យញ្ជូញ ញ្ជូញទៅប្រាប់អនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គល ត្រូវអាប់ភ្នំទុក្ខដ។ ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុឮពាក្យរបស់អនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គលហើយ នាំពាក្យញ្ជូញទៅប្រាប់ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុ ត្រូវអាប់ភ្នំទុក្ខដ។ ឧបសម្ព័ន្ធភិក្ខុឮពាក្យរបស់អនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គល ហើយ នាំពាក្យញ្ជូញទៅប្រាប់អនុបសម្ព័ន្ធបុគ្គល ត្រូវអាប់ភ្នំទុក្ខដ។

[២៨៣] អាប់ភ្នំមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកមិនចង់ឱ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាឱ្យគេបែកគ្នា ដល់ភិក្ខុឆ្ងល់ ដល់ភិក្ខុខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbu.pc.04](#) | [ភាគ ទី៣](#)

(៣. បេសុញ្ញសិក្ខាបទ)

[២៨៤] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុបង្ហាញធម៌ជាបទចំពោះពួកឧបាសក។ ឧបាសកទាំងឡាយក៏ទៅជាមិនមានសេចក្តីគោរព មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោសគិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា មិនសម្បីបើពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុបង្ហាញធម៌ជាបទចំពោះឧបាសកទាំងឡាយ ៗក៏ទៅជាមិនមានសេចក្តីគោរព មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលរៀងនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយបង្ហាញ ធម៌ជាបទចំពោះឧបាសកទាំងឡាយ ៗ ក៏ទៅជាមិនមានសេចក្តីគោរព មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (រៀងនេះ) ពិតឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ មិនសម្បីអ្នកទាំងឡាយបង្ហាញធម៌ជាបទចំពោះ ពួកឧបាសកៗក៏ទៅជាមិនមានសេចក្តីគោរព មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្ចាស់បុរសទទេទាំងឡាយ កម្មដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិននាំឱ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាប់ភ្នំបាចិត្តិយ។

[២៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថា អនុបសម្ព័ន្ធនោះ គឺជនទាំងអស់លើកលែងតែភិក្ខុនិងភិក្ខុនីទេ ហៅថា អនុបសម្ព័ន្ធ។

[២៨៦] ដែលហៅថា បទនោះ គឺបទ១ អនុបទ១ អនុក្ករៈ១ អនុញ្ញៈ⁵⁶ ១។ ដែលហៅថា ជាបទនោះ គឺឧបសម្ព័ន្ធទាំងអនុបសម្ព័ន្ធផ្តើមតាំងព្រមគ្នា បញ្ចប់ព្រមគ្នា។ ដែលហៅថា ជាអនុបទនោះគឺ ឧបសម្ព័ន្ធទាំងអនុបសម្ព័ន្ធផ្តើមតាំងផ្សេងគ្នា បញ្ចប់ព្រមគ្នា ដែលហៅថា អនុក្ករៈនោះ គឺឧបសម្ព័ន្ធប្រាប់អនុបសម្ព័ន្ធថា រូបំ អនិច្ចំ អនុបសម្ព័ន្ធទទួលថាវព្រមគ្នា។ ដែលហៅថា ជាអនុញ្ញៈនោះ គឺឧបសម្ព័ន្ធប្រាប់អនុបសម្ព័ន្ធថា រូបំ អនិច្ចំ អនុបសម្ព័ន្ធបញ្ចេញសំឡេង (ដោយរហ័ស) ថា វេទនា អនិច្ចា⁵⁷ ដូច្នោះ ឈ្មោះថា បង្រៀនជាអនុញ្ញៈ។ បទណាភិក្ខុអនុបទណាភិក្ខុ អនុក្ករៈណាភិក្ខុ អនុញ្ញៈណាភិក្ខុ ទាំងអស់នុះ ឈ្មោះថាធម៌ជាបទ (គឺជាចំណែក)។ ពាក្យដែលជាពុទ្ធភាសិត សាវកភាសិត ឥសិភាសិត ទេវតាភាសិត ដែលអាស្រ័យនូវអដ្ឋកថា អាស្រ័យនូវបាលី ឈ្មោះថាធម៌។ ពាក្យថា បង្រៀន សេចក្តីថា ភិក្ខុបង្រៀនដោយបទ ត្រូវអាប់ភ្នំបាចិត្តិយរាល់ៗបទ។ ភិក្ខុបង្រៀនដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាប់ភ្នំបាចិត្តិយរាល់ៗ អក្ខរៈ។

[២៨៧] អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធពិតមែន ហើយបង្រៀនធម៌ជាបទ ត្រូវអាប់ភ្នំបាចិត្តិយ។ អនុបសម្ព័ន្ធពិតមែន តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបង្រៀនធម៌ជាបទ ត្រូវអាប់ភ្នំបាចិត្តិយ។ អនុបសម្ព័ន្ធ តែភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ហើយបង្រៀនធម៌ជាបទ ត្រូវអាប់ភ្នំបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ តែភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ត្រូវអាប់ភ្នំទុក្ខដ។ ឧបសម្ព័ន្ធ តែភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាប់ភ្នំទុក្ខដ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធពិតមែន មិនត្រូវអាប់ភ្នំ។

[២៨៨] អាប់ភ្នំមិនមានដល់ភិក្ខុរៀនបាលីជាមួយ⁵⁸ (នឹងអនុបសម្ព័ន្ធ) ដល់ភិក្ខុស្វាធ្យាយជាមួយ⁵⁹ (នឹងអនុបសម្ព័ន្ធ) ដល់ភិក្ខុ កំពុងស្ម័គ្រម្ហូរដែលស្ទាត់ដោយច្រើន⁶⁰ ដល់ភិក្ខុថាជាមួយនឹងអនុបសម្ព័ន្ធកំពុងស្ម័គ្រធម៌⁶¹ ដល់ភិក្ខុឆ្ងល់ ដល់ភិក្ខុអ្នកដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៥

(៣. បេសុញ្ញសិក្ខាបទ)

[២៨៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគកាលគង់នៅ អគ្គាឡវិចិត្រ ជិតក្រុងអាឡវី។ សម័យនោះឯង ពួកឧបាសកតែងមក កាន់អាមាមដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌។ កាលបើធម៌មកចិតសំដែងធម៌ចប់ហើយ ពួកភិក្ខុជាចេរក៏ទៅកាន់ទីដែលខ្លួននៅ។ ភិក្ខុបួសថ្មីទាំងឡាយ ក៏ភ្លេចសតិ មិនដឹងខ្លួន ជាអ្នកអាត្រាតកាយចូរស្រមុកដេកលក់ជាមួយនឹងឧបាសក ទាំងឡាយក្នុងសាលាសម្រាប់ធ្វើបុណ្យនោះឯង។ ឧបាសកទាំងឡាយ ក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនទំនងជាមនុស្សភ្លេចសតិ មិនដឹងខ្លួន ជាអ្នកអាត្រាតកាយចូរស្រមុកសឹងលក់ ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យរបស់ឧបាសកទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា មិនសម្បី ភិក្ខុទាំងឡាយសឹងជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នឡើយ។ ខណៈនោះឯង ភិក្ខុទាំង នោះក៏ក្រាបទូលរៀងនុះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុទៅសឹងជាមួយ នឹង អនុបសម្បន្ន (រឿងនេះ) ពិតឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដីមានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះមិនទំនងដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះមិននាំឱ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះព្រះ ដីមានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង។

[២៩០] គ្រានោះឯង ព្រះដីមានព្រះភាគកាលគង់នៅក្រុងអាឡវី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកនាក្រុងកោសម្ពី ទ្រង់យាងដោយលំដាប់ទៅក៏បានដល់ក្រុងកោសម្ពីនោះឯង។ បានឮថា ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅចរិកាមាមជិត ក្រុងកោសម្ពីនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពោលពាក្យនេះនឹងរាហុលដីមានអាយុថា ម្ចាស់រាហុលដីមានអាយុ សិក្ខាបទព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ ត្រាស់បញ្ញត្តិដូច្នោះថា ភិក្ខុមិនត្រូវដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នទេ ម្ចាស់រាហុល (សាមណេរ) ដីមានអាយុ អ្នកចូរដឹងនូវទីសឹងចុះ។ គ្រានោះ រាហុលដីមានអាយុរកទីសឹងមិនបាន ក៏ទៅសឹងក្នុងវច្ឆុកដី(បង្គន់)។ ខណៈនោះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់តើនអំពីយប់ក្នុងវេលា បច្ចុសសម័យនៃរា ត្រី ហើយយាងចូលទៅទីវច្ឆុកដី លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ឱ្យនូវព្រះសូរសៀង (គឺគ្រហែមតាមទំនៀមវច្ឆុកដីវត្ត)។ ឯរាហុលដីមានអាយុ ក៏គ្រហែមត។ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ សួរថា នរណានៅក្នុងវច្ឆុកដីនេះ? រាហុលក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដីមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះ រាហុល។ ព្រះដីមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់រាហុល ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមកដេក ក្នុងវច្ឆុកដីនេះ? គ្រានោះ រាហុលដីមានអាយុក៏ក្រាបទូលរៀង នុះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដីមាន ព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយសំដែង ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឱ្យអ្នកទាំងឡាយសម្រេចនូវទីដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នអស់ពីរយប់ ឬបីយប់បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចនូវទីដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន លើសជាង ពីរយប់ ឬបីយប់ឡើងទៅ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា អនុបសម្បន្ននោះ គឺលើក លែងតែភិក្ខុចេញ ក្រៅអំពីនោះជាអនុបសម្បន្នទាំងអស់។ ពាក្យថា លើសជាងពីរយប់ឬបីយប់ឡើងទៅ គឺច្រើនជាងពីរយប់បីយប់។ ពាក្យថា ជាមួយ សេចក្តីថា ជាមួយគ្នា។ ដែលហៅថាទីដេក គឺទីដែលគេប្រក់ទាំងអស់ ដែលគេបិទបាំងទាំងអស់ ដែលគេប្រក់ដោយច្រើន ដែលគេបិទ បាំងដោយច្រើន។ ពាក្យថា សម្រេចនូវទីដេក សេចក្តីថា កាលបើព្រះអាទិត្យក្នុងថ្ងៃជាន់រប់ ៤ អស្តង្គតទៅហើយ កាល បើអនុបសម្បន្នដេក ភិក្ខុ ក៏នៅដេក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើភិក្ខុដេក អនុបសម្បន្នក៏នៅដេក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពុំនោះសោត នៅដេកទាំងពីរនាក់ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ អ្នកទាំងពីរនាក់ក្រោកឡើងហើយដេកទៅវិញរៀយ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩២] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន សម្រេចនូវទី ដេករួមគ្នាលើសជាងពីរយប់ ឬបីយប់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្ន តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសម្រេចនូវទីដេករួមគ្នាលើសជាងពីរយប់ ឬបីយប់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នទៅវិញ ហើយសម្រេចនូវទីដេករួមគ្នាលើស ជាងពីរយប់ ឬបីយប់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីដែលប្រក់បានពាក់កណ្តាល បិទបាំងពាក់កណ្តាល។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ឧបសម្បន្ន តែភិក្ខុមាន សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ពិតមែន ជាអនាបត្តិ។

[២៩៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុនៅអស់ពីររាត្រី ឬបីរាត្រី (គឺដេក នៅជាមួយអនុបសម្បន្ន) ដល់ភិក្ខុដែលដេកនៅថយអំពីពីរ ឬបីរាត្រីចុះមក ដល់ភិក្ខុដែលដេកនៅបានពីររាត្រីរួច ហើយចេញទៅអំពីពេលមុនអរុណះ នៃរាត្រីជាន់រប់បី ហើយទើបមកដេកនៅជាថ្មីទៀត ដល់ភិក្ខុដែលដេក នៅ ក្នុងទីដែលគេប្រក់ទាំងអស់ តែគេមិនបានបិទបាំងទាំងអស់ ដល់ភិក្ខុដែលដេកនៅក្នុងទីដែលគេបិទបាំងជិត តែគេប្រក់មិនពេញ ដល់ភិក្ខុ ដែលដេកនៅក្នុងទីដែលគេមិនបានប្រក់ដោយច្រើន (គឺប្រក់បានបន្តិចបន្តួច) ដល់ភិក្ខុដែលដេកនៅក្នុងទីដែលគេមិនបានបិទបាំងដោយច្រើន (គឺបិទបាំងបន្តិចបន្តួច) ដល់ភិក្ខុអ្នកអង្គុយ អនុបសម្បន្នដេក ដល់ភិក្ខុដេកអនុបសម្បន្នអង្គុយ ឬភិក្ខុដែលអង្គុយពីរនាក់នឹងអនុបសម្បន្ន ដល់ ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុអ្នកដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៦

(៦. ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទ)

[២៩៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅវត្តជេតពន ជាបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះអនុរុទ្ធ ដ៏មានអាយុនិមន្តទៅក្រុងសាវត្ថី ក្នុងកោសលជនបទ បានចូលទៅ កាន់ស្រុកមួយក្នុងវេលាល្ងាច។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះ មានផ្ទះ សម្រាប់សំណាក់ដែលស្រីម្នាក់បានសង់ទុកហើយ។ គ្រានោះឯង ព្រះ អនុរុទ្ធដ៏មានអាយុចូលទៅរកស្រីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបានពោល ពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រីបើនាងមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទេ អាត្មាសូមនៅក្នុងផ្ទះសំណាក់បានមួយយប់។ ស្រីនោះទូលតបថា និមន្តគង់នៅចុះលោកម្ចាស់។ សូម្បីពួកជនអ្នកដំណើរដទៃទៀតក៏ចូលទៅរកស្រីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ បើនាងមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងទាំងឡាយសូមនៅក្នុងផ្ទះសំណាក់បានមួយយប់។ ស្រីនោះប្រាប់ថា មានសមណៈ ជាម្ចាស់១អង្គនុះលោកចូលទៅមុនហើយ បើសមណៈនោះលោកព្រម អ្នកទាំងឡាយចូរនៅចុះ។ គ្រានោះឯង អ្នកដំណើរទាំងនោះ ក៏ចូលទៅ រក ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានទូលពាក្យនេះនឹង ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកមិនមានសេចក្តី ចង្អៀតចង្អល់ទេ ខ្ញុំករុណា ទាំងឡាយសូមនៅក្នុងផ្ទះសំណាក់(នេះ)បានមួយយប់ផង។ ព្រះអនុរុទ្ធប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ នៅចុះ។ ឯស្រីនោះក៏មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធក្នុងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុតាំងអំពីបានឃើញ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះក៏ចូលទៅរកព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់នឹងគង់នៅច្រឡកច្រឡំដោយមនុស្ស ទាំងឡាយនេះមិនស្រួលទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ចាំខ្ញុំករុណារៀបចំក្រែតូចមួយខាងក្នុងដើម្បីលោកម្ចាស់។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏ មានអាយុក៏ទទួល ព្រមដោយតុណ្ណភាព។ ឯស្រីនោះក៏រៀបចំក្រែតូច ខាងក្នុងដោយខ្លួនឯងដើម្បីព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ហើយប្រដាប់តាក់តែង អាយុ លុះចូល ទៅដល់ហើយ បានពិតពាក្យនេះនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មានរូបល្អ គួរទស្សនាការ នាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា ឯខ្ញុំករុណាក៏ជាស្រីមានរូបល្អដែរ គួរមិលមើលនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាដែរ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាសូមធ្វើជាប្រពន្ធរបស់លោកម្ចាស់។ កាលដែលស្រីនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះ អនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏ស្ងៀមនៅ។ ស្រីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះ អនុរុទ្ធដ៏មានអាយុជា គំរប់ពីរដងទៀត។ បើ ជាគំរប់បីដងទៀតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មានរូបល្អ គួរទស្សនាការ នាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា ឯខ្ញុំករុណាក៏ជា ស្រីមានរូបល្អគួរមិលមើល នាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាដែរ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ព្រមទទួលយកនូវខ្ញុំករុណា នឹងសម្បត្តិទាំងពួងចុះ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏ស្ងៀមនៅអស់រវាងជាគំរប់បីដង។ ឯស្រីនោះក៏ដាក់សម្ពត់សាដកទាំងអស់ផុតចេញ (ពីខ្លួន) ហើយដើរខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយ ខ្លះ ដេកខ្លះ ខាងមុខនៃព្រះអនុរុទ្ធដ៏មាន អាយុ។ ខណៈនោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏សង្រួមនូវតន្ត្រីទាំងឡាយ ហើយមិនបានក្រឡេកមើល មិនបានចរចានឹងស្រីនោះឡើយ។ ឯស្រីនោះ ក៏លាន់មាត់ថា អើហ្ន៎គួរឱ្យអស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎មិនដែលឃើញទេតើ មនុស្សទាំងឡាយជាច្រើន រមែងបញ្ជូនមក ដោយរយកហាបណៈខ្លះដោយពាន់កហាបណៈខ្លះ ដើម្បីប្រមូល ឯសមណៈនេះអញខំល្អងលោមដល់ម៉្លេះ ដោយខ្លួនឯង ក៏ ឥតមានត្រូវការចំពោះខ្លួនអញ នឹងទ្រព្យសម្បត្តិទាំងពួង ដល់តិចសោះ(ថាដូច្នោះ) ហើយក៏ស្លៀកសម្ពត់សាដក ហើយក្រាបចុះដោយស្ងួងទៀប បាទានៃព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ហើយសូមខមាទោសនឹងព្រះ អនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាជាស្រីមានកំហុស ហើយ ព្រោះខ្ញុំព្រះករុណាជាស្រីពាល ជាស្រីល្ងង់ ជាស្រីមិនឈ្លាស ខ្ញុំ ឯណាដែលបានធ្វើនូវកំហុសមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ បពិត្រលោកដ៏ ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទទួលនូវកំហុសតាមទោសរបស់ខ្ញុំព្រះករុណានោះ ដើម្បីនឹងសង្រួមតទៅទៀត។ ព្រះអនុរុទ្ធក៏តបថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ណ្ហើយចុះ នាងមានកំហុសហើយ ព្រោះនាងជាស្រីពាល ជាស្រីល្ងង់ ជាស្រីមិន ឈ្លាស នាងណាដែលបានធ្វើនូវកំហុស មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ម្ចាស់ ប្អូនស្រី តែនាងឯងបានឃើញនូវកំហុសដោយកំហុសពិត ហើយសំដែងដោយសមគួរតាមធម៌ យើងនឹងទទួលនូវកំហុសរបស់នាងឯងនោះបាន អ្នកណាមួយបានឃើញនូវកំហុស ដោយកំហុសពិត ហើយសំដែងដោយសមគួរតាមធម៌ ហើយតាំងនៅក្នុងសេចក្តីសង្រួមតទៅ ម្ចាស់ប្អូន ស្រី ការនេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់អ្នកនោះ ក្នុងអរិយវិន័យ។ ឯស្រីនោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅក៏បរវារណា និមន្តព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុឱ្យឆាន់ បង្អែម និងចំអាបដ៏ផ្អិតផ្អង់ដោយដៃខ្លួនឯង ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ជាមួយនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុដែលនាងហើយ និងលាងបាត្រលាងដៃ រួចហើយ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុបានពន្យល់ស្រីដែលអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរនោះឱ្យយល់ច្បាស់ ឱ្យទទួលយក ឱ្យអាចហ៊ាន ឱ្យរីករាយ ដោយ វាចាប្រកបដោយធម៌។ ឯស្រីនោះ លុះព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុបានពន្យល់ឱ្យយល់ច្បាស់ ឱ្យទទួលយក ឱ្យអាចហ៊ាន ឱ្យរីករាយ ដោយវាចា ប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មាន អាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះ ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បុគ្គលផ្ទាំងឡើងនូវភាជន៍ដែលគេផ្តាប់ចុះ ឬបើកចេញនូវវត្ថុដែលគេបិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចបុគ្គលប្រាប់ផ្លូវដល់មនុស្សដែលរង្វេងផ្លូវ ឬដូចបុគ្គល កាន់ប្រទីបទ្រោលក្នុងទីងងឹត បំភ្លឺដល់មនុស្សដែលមានចក្ខុឱ្យឃើញរូប គ្នាបាន សេចក្តីនេះមានឧបមាដូចម្តេចមិញ ព្រះអនុរុទ្ធជាម្ចាស់បានប្រកាសធម៌ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ក៏មានឧបមេយដូច្នោះដែរ បពិត្រលោក ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មាន ព្រះភាគនោះព្រមទាំងព្រះ ធម៌ និងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាជាទីពឹងទីរលឹក សូមលោកម្ចាស់ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះ ករុណា ថាជាឧបាសិកាដល់នូវ(ត្រៃ) សរណៈស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ។ គ្រានោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុនិមន្តទៅក្រុង សាវត្ថីហើយបានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាបថា ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងទៅ អាស្រ័យទីដេកនៅជាមួយនឹងមាតុគ្រាមសោះ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ បានទូលរឿងនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ សួរថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធ បានឮថា អ្នកសម្រេចនូវទីដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ពិតមែនឬ។ ព្រះអនុរុទ្ធត្រាបបន្តថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធ អ្នកមិនគួរនឹងសម្រេចនូវទីដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេ ម្ចាស់អនុរុទ្ធ អំពី ដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសម្រេចនូវទីដេកជាមួយនឹង មាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្ត។ បើ ដែលហៅថា មាតុគ្រាមនោះ គឺស្រីមនុស្ស ឯ យក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិនហៅថាមាតុគ្រាមទេ ដោយហោចទៅសូម្បីតែក្មេងស្រីដែលកើតក្នុងថ្ងៃនោះ (ក៏ហៅថាមាតុគ្រាមដែរ)

នឹងបាច់ពោលថ្វី ដល់មនុស្សស្រីដែលធំ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា។ ដែលហៅថា ទីដេក គឺទីដេកដែលគេប្រក់ទាំងអស់ គេបិទបាំង ទាំងអស់ គេប្រក់ដោយច្រើន គេបិទបាំងដោយច្រើន។ ពាក្យថា សម្រេចទីដេក សេចក្តីថា វេលាព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយមាតុគ្រាមដេក ភិក្ខុក៏ ដេកដែរ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលភិក្ខុដេក មាតុគ្រាមក៏ដេក ដែរ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពុំនោះសោតជនទាំងពីរគឺភិក្ខុនឹងមាតុគ្រាមដេក ព្រមគ្នា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ជនទាំងពីរនោះក្រោកឡើងហើយ ដេកទៅវិញរៀយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៦] មាតុក្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មាតុក្រាមពិតមែន ហើយសម្រេចទីដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុក្រាម តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសម្រេចទីដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុក្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុក្រាម ហើយសម្រេចទីដេកជាមួយ គ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (ព្រោះដេក) ក្នុងទីដេក ដែលគេប្រក់បានពាក់កណ្តាល គេបិទបាំងបានពាក់កណ្តាល។ ភិក្ខុ សម្រេចទីដេកជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ជនឆ្មើយក្តី តិរច្ឆានញីក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុក្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុក្រាមត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុក្រាម តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុក្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុក្រាម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៩៧] (អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុសម្រេចទីដេកជាមួយនឹងមាតុក្រាម) ក្នុងទីដែលគេប្រក់ទាំងអស់ តែមិនបានបិទបាំងជុំវិញ ដល់ភិក្ខុដែលដេកជាមួយនឹងមាតុក្រាមក្នុងទីដែលគេបិទបាំងជុំវិញ តែគេមិនបានប្រក់សោះឡើយ ដល់ភិក្ខុដែលដេកជាមួយនឹងមាតុក្រាមក្នុងទីដែលគេមិនបានប្រក់ ដោយច្រើន គឺប្រក់បានបន្តិចបន្តួច គេមិនបានបិទបាំងដោយច្រើន គឺបិទ បាំងបន្តិចបន្តួច ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ មាតុក្រាមដេក ដល់ភិក្ខុដេក មាតុក្រាមអង្គុយ ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ មាតុក្រាមក៏អង្គុយទាំងពីរនាក់ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៧

CS [vin.vbu.pc.07](#) | ភាគ ទី៣

(៧. ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ)

[២៩៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ កាលណោះឯង ខទាយិដីមានអាយុ ជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងក្រុង សាវត្ថី តែងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយច្រើន។ លំដាប់នោះ ខទាយិដីមានអាយុ វេលាព្រឹកព្រហាមក៏ស្លៀកស្បែកហើយប្រដាប់ដោយ បាត្រចីវរចូលទៅរកត្រកូលមួយ។ គ្រានោះឯង ស្រីជាមេផ្ទះអង្គុយជិតទ្វារផ្ទះ។ ស្រីជាកូនប្រសាសនៃស្រីមេផ្ទះនោះ ក៏អង្គុយជិតទ្វារផ្ទះសំណាក់។ លំដាប់នោះ ខទាយិដីមានអាយុ ចូលទៅរកស្រីជាមេផ្ទះ លុះចូលទៅហើយក៏សំដែងធម៌ជិតត្រចៀកស្រីជាមេផ្ទះ។ ទើបស្រីជាកូនប្រសាសនៃស្រីមេផ្ទះនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះ ថា សមណៈនោះជាសហាយរបស់ម្តាយក្មេក ឬនិយាយចងក្តា។ ពេលនោះ ខទាយិដីមានអាយុ លុះសំដែងធម៌ជិតត្រចៀកស្រីជាមេផ្ទះ ហើយ ក៏ចូលទៅរកស្រីជាកូនប្រសាសនៃស្រីមេផ្ទះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សំដែងធម៌ជិតត្រចៀកស្រីជាកូនប្រសាសនៃស្រីមេផ្ទះ (នោះទៀត)។ ទើបស្រីជាមេផ្ទះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា សមណៈនោះជាសហាយ របស់ស្រីជាកូនប្រសាសនៃអញជាមេផ្ទះ ឬថានិយាយចងក្តា។ លំដាប់នោះ ខទាយិដីមានអាយុ លុះសំដែងធម៌ជិតត្រចៀកស្រីជាកូនប្រសាសនៃស្រី មេផ្ទះហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ។ គ្រានោះឯង ស្រីជាមេផ្ទះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីជាកូនប្រសាសនៃខ្លួនជាមេផ្ទះថា នែហង សមណៈនោះ បាននិយាយពាក្យអ្វីខ្លះនឹងហងឯង។ ស្រីជាកូនប្រសាសនោះ បពិត្រអ្នកម៉ែ សមណៈនោះសំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំចំណែកឯអ្នកម៉ែ សមណៈ នោះ បាននិយាយពាក្យអ្វីខ្លះ។ ម្តាយក្មេកប្រាប់ថា សមណៈនោះសំដែងធម៌ដល់អញដែរ។ ស្រីទាំងពីរនាក់នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ខទាយិ មិនសម្បីបើនឹងសំដែង ធម៌(ឱប) ជិតត្រចៀកមាតុក្រាមសោះ ធម្មតាសមណៈគួរតែសំដែងធម៌ ដោយសំឡេងក្បួនក្បាយ ដោយច្បាស់លាស់ទេតើ។ ភិក្ខុទាំង ឡាយបានឮពាក្យស្រីទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ខទាយិដីមានអាយុមិនសម្បីបើនឹងសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាមសោះ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគម្ចាស់។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ខទាយិ បានឮថាអ្នកឯងសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាម ពិតមែនឬទេ។ ខទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែនហើយ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាមទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយប្រការដូច្នោះ។

[២៩៩] សម័យនោះឯង ពួកឧបាសិកាឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏និយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកខ្ញុំករុណា សូមអារាធនា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមេត្តាសំដែងធម៌ឱ្យទាន។ ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់បួនស្រី ការសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាមមិនគួរទេ។ ពួកឧបាសិកាទូលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកខ្ញុំករុណាសូមអារាធនា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមេត្តាសំដែងធម៌ត្រឹមប្រាំម៉ាត់ ឬប្រាំមួយម៉ាត់ឱ្យ ទានចុះ ពួកខ្ញុំករុណា អាចចាំធម៌បានដោយពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។ ពួកភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់បួនស្រី ការសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាមមិនគួរទេ ថាដូច្នោះហើយ ក៏មានសេចក្តីរង្រៀសខានសំដែងធម៌ទៅ។ ពួកឧបាសិកាក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើបើ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកយើងខំអង្វរទាំងម៉្លេះ ក៏មិនសំដែងធម៌ឱ្យទានសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យឧបាសិកាទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកា ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាម បានតែត្រឹមប្រាំម៉ាត់ ឬប្រាំមួយម៉ាត់ប៉ុណ្ណោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង ឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសំដែង ធម៌ដល់មាតុក្រាមលើសពីប្រាំម៉ាត់ ឬប្រាំមួយម៉ាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះដីមានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយប្រការដូច្នោះ។

[៣០០] សម័យនោះឯង ពួកឆត្វក្តិយភិក្ខុបានដឹងថា ព្រះដីមាន ព្រះភាគបានអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាមបានត្រឹមប្រាំម៉ាត់ឬប្រាំមួយម៉ាត់ហើយ។ ពួកឆត្វក្តិយភិក្ខុទាំងនោះក៏ឱ្យបុរសដែលមិនដឹងក្តី អង្គុយជិត ហើយសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាមលើសពីប្រាំម៉ាត់ ឬប្រាំមួយម៉ាត់ឡើងទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុ ទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសម្បីបើពួកឆត្វក្តិយភិក្ខុឱ្យបុរសដែលមិនដឹងក្តីអង្គុយជិត ហើយសំដែងធម៌ដល់មាតុក្រាមលើសពីប្រាំម៉ាត់ឬប្រាំមួយម៉ាត់ឡើងទៅសោះ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគជាម្ចាស់។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយឱ្យបុរស

ដែលមិនដឹងក្តីអង្គុយជិត ហើយសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំម៉ោង ឬប្រាំមួយម៉ោងឡើងទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកឆត្រិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ មិនសម្បីបើអ្នកទាំងឡាយឱ្យ បុរសដែលមិនដឹងក្តីអង្គុយជិត ហើយសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំ ម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោងឡើងទៅទេ។ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើ នេះ មិននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុណាមួយ សំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំម៉ោង ឬប្រាំមួយម៉ោងឡើងទៅ ភិក្ខុនោះត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រៀបលែងតែមានបុរសដែល ដឹងក្តី (អង្គុយជិត)។

[៣០១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម គឺមនុស្សស្រី ដែលដឹងក្តី អាចដឹងពាក្យល្អពាក្យអាក្រក់ ពាក្យទ្រគោះពាក្យមិនទ្រគោះ ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិនហៅថាមាតុគ្រាមទេ។ ពាក្យថា លើសពីប្រាំ ម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោងឡើងទៅ គឺច្រើនជាងប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយ ម៉ោង។ ដែលហៅថា ធម៌ គឺធម៌ដែល ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងទុកហើយ សារក សំដែងទុកហើយ ឥសីសំដែងទុកហើយ ទេវតាសំដែងទុកហើយ ដែលអាស្រ័យនូវអដ្ឋកថា អាស្រ័យនូវបាលី។ ពាក្យថា សំដែង គឺភិក្ខុសំដែង ដោយបទ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗបទ។ ភិក្ខុសំដែង ដោយអក្ខរៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗអក្ខរៈ។ ពាក្យថា រៀបលែងតែមានបុរសដែលដឹងក្តី គឺលើកលែងតែបុរសដែលដឹងក្តី។ ដែលហៅថា អ្នកដឹងក្តី គឺបុរសដែលអាចដឹងនូវពាក្យល្អពាក្យអាក្រក់ ពាក្យទ្រគោះ ពាក្យមិនទ្រគោះ។

[៣០២] មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ហើយសំដែងធម៌ ឱ្យលើសពីប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោងឡើងទៅ ដោយគ្មានបុរសដឹងក្តី (នៅជិត ខាង) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសំដែងធម៌ឱ្យលើសពីប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោងឡើងទៅ ដោយគ្មានបុរស ដឹងក្តី (នៅជិតខាង) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ ថា មិនមែនមាតុគ្រាម ហើយសំដែងធម៌ឱ្យលើសពីប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោង ឡើងទៅដោយគ្មានបុរសដឹងក្តី (នៅជិតខាង) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ឱ្យលើសពីប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោងឡើងទៅ ដល់យក្សស្រី ក្តី ប្រេតស្រីក្តី ជនខ្ពើយក្តី តិរច្ឆានញីមានរាងកាយដូចមនុស្សស្រីក្តី ដោយគ្មានបុរសដឹងក្តី (នៅជិតខាង) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុ សំគាល់ថាជាមាតុគ្រាម ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំ- គាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០៣] អបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌(ដល់មាតុគ្រាម)មានបុរសដឹងក្តី (នៅជិតខាង) ដល់ភិក្ខុសំដែងធម៌ត្រឹមប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយ ម៉ោង ដល់ភិក្ខុសំដែងធម៌តិចជាងប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោង ដល់ភិក្ខុសំដែងធម៌ប្រាំម៉ោងឬប្រាំមួយម៉ោងក្រោកឡើង ហើយអង្គុយទៅវិញសំដែងទៀត ដល់ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមដែលក្រោកឡើងហើយ អង្គុយទៅវិញក្នុងខណៈនោះ ដល់ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមឯទៀត (ក្រៅពី មាតុគ្រាមដែលបានសំដែងឱ្យស្តាប់ហើយ) ដល់ភិក្ខុដែលមាតុគ្រាមសួរ ប្រស្នាហើយឆ្លើយដោះប្រស្នា (នោះ) ដល់ភិក្ខុសំដែងធម៌ឱ្យអ្នកដទៃ ស្តាប់ មាតុគ្រាមអង្គុយស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS [vin.vbu.pc.08](#) | ភាគ ទី៣

(៨. ភូតារោចនសិក្ខាបទ)

[៣០៤] សម័យនោះ ព្រះភគវន្តសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់កាលគង់នៅក្នុង គារសាលា ព្រៃមហាន ទៀបក្រុងវេសាលី។ គ្រានោះឯងមានភិក្ខុ ច្រើនរូប ជាមិត្តបានជួបប្រទះគ្នាថ្មី និងមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន បាននៅចាំវស្សាប្របឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុខទា។ វេលានោះឯង ដែនវដ្តីកើតទុរិក្ស(អត់បាយ) មនុស្ស ទាំងឡាយ ចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក ក៏ដល់នូវសេចក្តី ស្លាប់មានឆ្អឹងស (ដែរដាសលើផែនដី) នឹងទិញដូរស្រូវអង្ករ លុះតែមាន ស្លាក កាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំងអស់ក្នុងដែននោះ មិនងាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយការព្យាយាមស្វែងរកអាហារ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុ ទាំងនោះគិតគ្នាដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ ដែនវដ្តីកើតទុរិក្ស (អត់បាយ) មនុស្សទាំងឡាយ ចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រក្រៃពេក ក៏ដល់នូវសេចក្តី ស្លាប់ មានឆ្អឹងស (ដែរដាសលើផែនដី) នឹងទិញដូរស្រូវអង្ករលុះតែមាន ស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំងអស់ក្នុងដែននោះ មិនងាយ នឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយការព្យាយាមស្វែងរកអាហារឡើយ តើយើងនឹងគិតធ្វើឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ឱ្យបានសាមគ្គីស្មោះសរ កុំឱ្យមានវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាឱ្យបានស្រួលផង កុំឱ្យលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុពួកខ្លះឆ្លើយថា អារុសោ បើដូច្នោះ យើងត្រូវទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់ គ្រហស្ថចុះ កាលបើយើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ គ្រហស្ថទាំងនោះ គង់នឹងនឹកនាំឱ្យអាហារដល់យើង មិនខាន កាលបើបានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏បានសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង ហើយមិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុពួកខ្លះឆ្លើយថា អារុសោ កុំឡើយ ប្រយោជន៍អ្វី នឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថនោះ អារុសោ ណ្ហើយចុះ យើងត្រូវធ្វើជាអ្នកបម្រើ នាំដំណឹងដល់ពួក គ្រហស្ថវិញ កាលបើយើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ គ្រហស្ថទាំងនោះគង់នឹងនឹកនាំឱ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើងមិនខាន កាលបើបានអាហារ យ៉ាង នេះហើយ យើងនឹងព្រមព្រៀងស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នានៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង ហើយមិនលំបាក ដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុពួក ខ្លះឆ្លើយថា អារុសោ កុំឡើយ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងធ្វើជាអ្នកបម្រើ នាំ ដំណឹងដល់ពួកគ្រហស្ថ អារុសោ ណ្ហើយចុះ យើងនឹងពោលសរសើរនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌របស់គ្នានឹងគ្នាដល់ពួកគ្រហស្ថវិញថា ភិក្ខុឯណោះ បានឈានទី ១ ភិក្ខុឯណោះ បានឈានទី ២ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី ៣ ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី ៤ ភិក្ខុឯណោះជាសោតាបន្ន ភិក្ខុឯណោះជាសកទាគាមី ភិក្ខុឯណោះជា អនាគាមី ភិក្ខុឯណោះជាព្រះអរហន្ត ភិក្ខុឯណោះបានវិជ្ជា ៣ ភិក្ខុឯណោះបានអភិញ្ញា៦ កាលបើយើងពោលយ៉ាងនេះហើយ គ្រហស្ថទាំងនោះគង់ នឹងនឹកនាំឱ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើងមិនខាន បើបានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏នឹងមានសេចក្តីសាមគ្គី ស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា ទេ នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលហើយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតផង។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏យល់ព្រមថា អារុសោ ពួកយើងពោលសរសើរគុណឧត្តរិមនុស្ស ធម៌ណារបស់គ្នាយើង ទៅវិញទៅ មក ដល់ពួកគ្រហស្ថ ការពោលសរសើរគុណឧត្តរិមនុស្សធម៌នេះស្រួល ហើយ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ

ក៏បានពោលសរសើរគុណខត្តិវិមនុស្សធម៌ទៅវិញទៅមកដល់ពួកគ្រហស្ថថា ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី ១។ បេ។ ភិក្ខុឯណោះបានអភិញ្ញា ៦។ គ្រា នោះ មនុស្សទាំងឡាយនោះក៏និយាយគ្នាថា អើហ្ន៎យើងរាល់គ្នាបានភិក្ខុបែបនេះមកនៅចាំវស្សា ហៅពេញ ជាលាភរបស់យើង ឈ្មោះថាយើង បានបុណ្យដោយងាយណាស់ហ្ន៎ តាំង ពីដើមមកដល់តម្រូវនេះ យើងរាល់គ្នាមិនដែលបានពួកភិក្ខុមានសីលធម៌ជាតុសលដូចបែបនេះមក នៅចាំវស្សាសោះឡើយ។ មនុស្សទាំងនោះតែងប្រគេនភោជនាហារ^(៦២) យ៉ាងណាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភោជនាហារយ៉ាងនោះមិនហ៊ានបរិភោគ មាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនបានជូនទៅមាតាបិតា កូនប្រពន្ធ ខ្ញុំកំដរ កម្មករបុរស មិត្ត អាមាត្យ និងញាតិសាលោហិតសោះឡើយ (ម្យ៉ាងទៀត) ធ្លាប់ ប្រគេនខាទនីយ^(៦៣) គ្រឿងសម្រាប់ភ្នក់^(៦៤) និងទឹកបាន^(៦៥) យ៉ាងណា ដល់ពួកភិក្ខុ ខាទនីយ និងគ្រឿងភ្នក់ ទឹកបានយ៉ាងនោះ ក៏មិនហ៊ាន បរិភោគធីកខ្លួនឯងឡើយ ហើយមិនបានជូនទៅមាតាបិតា កូនប្រពន្ធ ខ្ញុំកំដរ កម្មករបុរស មិត្ត អាមាត្យ និងញាតិសាលោហិតសោះឡើយ។ គ្រា នោះឯង ភិក្ខុ ទាំងនោះ (លុះបានអាហារឆាន់បរិបូណ៌) ក៏មានសម្បុរល្អ មានតន្ត្រីយពេញលេញ មានសម្បុរមុខស្រស់ស្រាយ សម្បុរស្បែកក៏ ផ្លូវផង។

[៣០៥] ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបើចេញវស្សារួចហើយ តែងនាំគ្នា ចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាទំនៀមមិនដែលខានឡើយ។ វេលា នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះលុះបាននៅចាំវស្សាគ្រប់៣ ខែហើយ ក៏រៀបចំទុក ដាក់គ្រឿងសេនាសនៈ រួចនាំយកបាត្រនិងចីវរចូលទៅក្រុងវេសាលី ដើរទៅតាមលំដាប់ ចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលគង់នៅឯក្នុងគោរព សាលាក្នុងព្រៃមហានទៀបក្រុងវេសាលី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ក្រាប ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ សម័យនោះ ឯង ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ សឹងមានកាយ ស្បាំងស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់កើតជាភោគល្បែងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបត្រើយស្ទឹង វត្តមុទា មានសម្បុរល្អមានតន្ត្រីយពេញលេញ មានសម្បុរមុខស្រស់ស្រាយ សម្បុរ ស្បែកក៏ផ្លូវផង។ ឯទំនៀមរបស់ព្រះភក្ខវន្តសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែង ស្មោះសរចំពោះជាមួយនឹងអាគន្ធកភិក្ខុគឺភិក្ខុដែលទើបនឹងមកដល់ថ្មី។ គ្រា នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរទៅពួក ភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នករាល់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលឬទេ អ្នក ទាំងឡាយមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរមិនរិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាស្រួលឬលមិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំរាល់គ្នាល្មមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគយើងខ្ញុំ រាល់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំរាល់គ្នាមាន នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលឬល មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាប នូវហេតុ ហើយត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបហើយមិនត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាប ច្បាស់នូវកាលគួរហើយត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ មិនត្រាស់ សួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ត្រាស់សួរតែកម្មដែលប្រកបព្រមដោយប្រយោជន៍ កម្មដែលមិនប្រកបព្រមដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិន ទ្រង់ត្រាស់សួរឡើយ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គផ្តាច់បង់ នូវកម្មមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រលះអស់ហើយ។ ព្រះ ភក្ខវន្តសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់សួរព្រះពួកភិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ គឺសួរដោយទ្រង់ព្រះដំរិះថា តថាគតនឹងសំដែងធម៌១ នឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក១។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៅពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង ឡាយ បានជាមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ មិនរិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំ វស្សាក៏ស្រួលឬល មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត តើដោយហេតុ អ្វី។ គ្រា នោះ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយសព្វគ្រប់)។ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យ របស់អ្នកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះភក្ខវន្តសម្ពុទ្ធ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនសមបើនឹងហ៊ាន ពោលសរសើរគុណខត្តិវិមនុស្សធម៌របស់គ្នានឹងគ្នា ចំពោះពួកគ្រហស្ថព្រោះហេតុតែចង់ផ្អែតផ្អែទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះមិនបាននាំឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រាប់ខត្តិវិមនុស្សធម៌ ដល់អនុបសម្បុរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះខត្តិវិ មនុស្សធម៌នោះភិក្ខុបានពិតមែន។

[៣០៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង បារាជិកកណ្ឌសិក្ខាបទទី១ហើយ។ ដែលហៅថា អនុបសម្បុរនោះ គឺលើក លែងតែភិក្ខុនិងភិក្ខុនីចេញ ក្រៅអំពីនោះហៅថា អនុបសម្បុរទាំងអស់។

[៣០៧] ដែលហៅថា ខត្តិវិមនុស្សធម៌^(៦៦) នោះ សំដៅយកឈាន១ វិមោក្ខ១ សមាធិ១ សមាបត្តិ១ ញាណទស្សនៈ១ មគ្គការនា១ ផល សច្ចិកិរិយា១ កិលេសប្បហាន១ ចិត្តវិនិរវណៈ១ សុញ្ញាការអភិវិទ្ធិ១។

[៣០៨] បទថា ឈាន គឺសំដៅយកបឋមជ្ឈាន ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន។ បទថា វិមោក្ខ គឺសំដៅយកសុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិ មោក្ខ អប្បណិហិតវិមោក្ខ។ បទថា សមាធិ គឺសំដៅយកសុញ្ញតសមាធិ អនិមិត្តសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ។ បទថា សមាបត្តិ គឺសំដៅយក សុញ្ញតសមាបត្តិ អនិមិត្តសមាបត្តិ អប្បណិហិតសមាបត្តិ។ បទថា ញាណ គឺសំដៅយកវិជ្ជា៣។ បទថា មគ្គការនា គឺសំដៅយក សតិបដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន៤ ឥន្ទ្រិយ៥ ពល ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ។ បទថា ផលសច្ចិកិរិយា គឺកិរិយាធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវ សោតាបត្តិផល កិរិយាធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាតាមិផល កិរិយាធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិផល កិរិយាធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផល។ បទថា កិលេសប្បហាន គឺកិរិយាលះរាគៈ លះទោសៈ លះមោហៈ។ បទថា ចិត្តវិនិរវណៈ គឺចិត្តដែលប្រាសចាករាគៈ ចិត្តដែលប្រាសចាកទោសៈ ចិត្តដែលប្រាសចាកមោហៈ។ សុញ្ញាការអភិវិទ្ធិ គឺសេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ដោយបឋមជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ដោយទុតិយជ្ឈាន សេចក្តី ត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ដោយតតិយជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ដោយចតុត្ថជ្ឈាន។

[៣០៩] ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុនិយាយប្រាប់ដល់អនុបសម្បុរ ថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺ ភិក្ខុនិយាយប្រាប់ដល់អនុបសម្បុរថា អាត្មាកំពុងចូលបឋមជ្ឈាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុនិយាយប្រាប់ដល់អនុបសម្បុរថា អាត្មាជាអ្នកចូលបឋមជ្ឈានហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុនិយាយប្រាប់ដល់អនុបសម្បុរថា អាត្មាជាអ្នក បានបឋមជ្ឈាន ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុនិយាយប្រាប់ដល់អនុបសម្បុរថា អាត្មាជាអ្នកស្ងាត់ក្នុងបឋមជ្ឈាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុនិយាយប្រាប់ដល់ អនុបសម្បុរថា បឋមជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឱ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៩

(៩. ទុដ្ឋល្លាហេចនសិក្ខាបទ)

[៣៤២] សម័យនោះ ព្រះភគវន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រ ដ៏មានអាយុបានឈ្លោះនឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ (គឺភិក្ខុមានពួក៦)។ ឧបនន្ទនោះ ត្រូវអាបត្តិសញ្ជេតនិកៈ (សង្ឃាទិសេស) គឺធ្វើទឹកសុក្ខឱ្យ ឃ្លាតចេញ ហើយបានសូមបរិវាសអំពីជំនុំសង្ឃ ដើម្បីអាបត្តិនោះ។ ជំនុំ សង្ឃក៏បានឱ្យបរិវាសដល់ឧបនន្ទនោះ ដើម្បីអាបត្តិនោះ។ វេលានោះឯង ក្រុងសាវត្ថីមានជនមួយពួក (គេបានចាត់ចែង) ភិក្ខុថ្វាយសង្ឃ។ ឯឧបនន្ទនោះ កំពុងនៅក្នុងបរិវាសបានអង្គុយចុងអាសនៈក្នុងរោងភិក្ខុ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក៏បាននិយាយប្រាប់ឧបាសកទាំងនោះថា អារុសោ ឧប នន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះជាទីសរសើរ ជាដ៏តុនរប់ស្អកទាំងឡាយ តែងឆានភោជនដែលគេឱ្យ ដោយសទ្ធា ដោយដៃណា យកដៃនោះ ឯងព្យាយាមធ្វើឱ្យទឹកអសុចិហ្វរចេញ ឧបនន្ទនោះត្រូវអាបត្តិសញ្ជេតនិកៈ ព្រោះធ្វើទឹកសុក្ខឱ្យឃ្លាតចេញហើយបានសូមបរិវាសអំពីជំនុំសង្ឃ ដើម្បីអាបត្តិនោះ ជំនុំសង្ឃក៏បានឱ្យបរិវាសដល់ឧបនន្ទនោះ ដើម្បីអាបត្តិនោះ ឧបនន្ទនោះតម្រូវកំពុងនៅបរិវាស ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីបំផុតអាសនៈ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនោះក៏ពោលទោសតិៈ ជឿល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុមិនសមើនឹងហ៊ាន ប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ របស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គលសោះ។ គ្រានោះភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយបាន ប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គល ពិតមែនឬ។ ពួក ឆព្វគ្លីយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិៈជឿលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមើនឹងហ៊ានប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គលសោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យបានជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ របស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឱ្យប្រាប់។

[៣៤៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបារាជិកសិក្ខាបទទី១។ ពាក្យថា ភិក្ខុ គឺភិក្ខុដទៃ។ អាបត្តិបារាជិក៤ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១៣ ឈ្លោះថា ទុដ្ឋល្លាបត្តិ។ ដែលហៅថា អនុបសម្បន្ននោះ គឺលើកលែងភិក្ខុនិងភិក្ខុនីចេញ ក្រៅអំពីនោះ ហៅថា អនុបសម្បន្នទាំងអស់។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុប្រាប់ដល់ស្រីភិក្ខុ ដល់បុរសភិក្ខុ ដល់គ្រហស្ថភិក្ខុ ដល់អ្នកបួសភិក្ខុ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសម្មតឱ្យប្រាប់ គឺលើកលែងតែភិក្ខុដែលបាន សេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ។

[៣៤៤] ឯសេចក្តីសម្មតិរបស់ភិក្ខុដែលសង្ឃកំណត់ឱ្យមាន៤យ៉ាង គឺសម្មតិកំណត់អាបត្តិ មិនកំណត់ត្រកូល១ សម្មតិកំណត់ត្រកូល មិនកំណត់អាបត្តិ ១ សម្មតិកំណត់អាបត្តិនិងត្រកូល១ សម្មតិមិនកំណត់អាបត្តិ មិនកំណត់ត្រកូល១។ ដែលហៅថាកំណត់អាបត្តិនោះ គឺអាបត្តិ (ប៉ុន្មាន) ដែលសង្ឃកំណត់ឱ្យហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតត្រូវ ប្រាប់អាបត្តិប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា កំណត់ត្រកូល (នោះ) គឺត្រកូល (ប៉ុន្មាន) ដែលសង្ឃកំណត់ឱ្យហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវប្រាប់ (អាបត្តិ)ដល់ត្រកូលប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា កំណត់អាបត្តិនិងកំណត់ ត្រកូល (នោះ) គឺអាបត្តិ(ប៉ុន្មាន) ដែលសង្ឃកំណត់ឱ្យហើយ និងត្រកូល (ប៉ុន្មាន) ដែលសង្ឃកំណត់ឱ្យហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតត្រូវប្រាប់ (អាបត្តិ ប៉ុណ្ណោះ) ដល់ត្រកូលប៉ុណ្ណោះបាន។ ដែលហៅថា មិនកំណត់ អាបត្តិមិនកំណត់ត្រកូល (នោះ) គឺអាបត្តិ(ប៉ុន្មាន) ដែលសង្ឃមិនកំណត់ឱ្យ ហើយនិងត្រកូល (ប៉ុន្មាន) ដែលសង្ឃមិនកំណត់ឱ្យហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃ សន្មតត្រូវប្រាប់អាបត្តិដែលសង្ឃមិនកំណត់ឱ្យប៉ុណ្ណោះ ដល់ត្រកូល ដែល សង្ឃមិនកំណត់ឱ្យប៉ុណ្ណោះបាន។

[៣៤៥] (ម្យ៉ាងទៀត) ត្រង់ពាក្យថា កំណត់អាបត្តិ គឺពួកអាបត្តិ ណាដែលសង្ឃបានកំណត់ឱ្យហើយ ភិក្ខុមិនប្រាប់អាបត្តិទាំងនោះ ទៅ ប្រាប់ពួកអាបត្តិដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា កំណត់ ត្រកូល គឺពួកត្រកូលណាដែលសង្ឃបានកំណត់ឱ្យហើយ ភិក្ខុមិនប្រាប់ពួកត្រកូលនោះ បែបប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។ ពាក្យថា កំណត់អាបត្តិនិងកំណត់ត្រកូល គឺពួកអាបត្តិណា ដែលសង្ឃបានកំណត់ឱ្យក្តី ពួកត្រកូលណាដែលសង្ឃបានកំណត់ឱ្យក្តី ភិក្ខុនោះមិនប្រាប់អាបត្តិទាំងនោះ មិនប្រាប់ត្រកូលទាំងនោះ ទៅប្រាប់អាបត្តិឯទៀត ត្រកូលឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា មិនកំណត់អាបត្តិ មិនកំណត់ត្រកូល (នោះ) គឺភិក្ខុនោះប្រាប់អនុបសម្បន្នដោយអាបត្តិណា ៗ ត្រកូលណាៗ ក៏ដោយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៣៤៦] ទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា ទុដ្ឋល្លាបត្តិ ហើយប្រាប់ដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសម្មតឱ្យ ប្រាប់។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទុដ្ឋល្លាបត្តិ ហើយប្រាប់ដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឱ្យ ប្រាប់។ ទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុដ្ឋល្លាបត្តិ ហើយប្រាប់ដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឱ្យប្រាប់។

[៣៤៧] ភិក្ខុប្រាប់អនុដ្ឋល្លាបត្តិ (ដល់អនុបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រាប់អដ្ឋាចារអាក្រក់ភិក្ខុ⁽⁶⁷⁾ មិនសួរអាក្រក់ភិក្ខុ⁽⁶⁸⁾ របស់អនុបសម្បន្ន គឺសាមណេរ (ដល់អនុបសម្បន្នដទៃ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុសំគាល់ថា ទុដ្ឋល្លាបត្តិវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងអនុដ្ឋល្លាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុដ្ឋល្លាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៤៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រាប់តែវត្ថុ⁶⁹⁾ មិនប្រាប់អាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលប្រាប់តែអាបត្តិ⁷⁰⁾ មិនប្រាប់វត្ថុដល់ភិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS [vin.vbu.pc.10](#) | ភាគ ទី៣

(១០. បថវិខណានសិក្ខាបទ)

[៣៤៩] សម័យនោះ ព្រះភគវន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ កាលគង់នៅអគ្គាឡវិចិត្រ ក្បែរក្រុងអាឡវិ។ គ្រានោះឯង ពួកអាឡវិភិក្ខុ កាលធ្វើនវកម្ម ក៏ដឹកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកខ្លះ នូវផែនដី។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងហ៊ានដឹកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកខ្លះ នូវផែនដីសោះ ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ ហ៊ានបៀតបៀនវត្ថុរស់ដែលមានឥន្ទ្រិយមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកអាឡវិភិក្ខុ មិនគួរបើនឹងហ៊ានដឹកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកខ្លះ នូវផែនដីសោះ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកខ្លះ នូវផែនដី ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលតបវិញថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងហ៊ានដឹកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកខ្លះនូវផែនដីទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ព្រោះពួកមនុស្សមាន សេចក្តីសំគាល់ថាផែនដីជាវត្ថុមានជីវិត នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឱ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យវិវេកតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹកដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកក្តី នូវផែនដីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថា ផែនដី បានដល់ផែនដីមានពីរយ៉ាង គឺជាតបបរិ ផែនដីមានដីច្រើនជាងវត្ថុឯទៀត១ អជាតបបរិ ផែនដីមានដីតិចជាងវត្ថុឯទៀត១។ ដែលហៅថា ជាតបបរិ (នោះ) គឺអាចម៍ដីសុទ្ធ ដីស្អិតសុទ្ធ ដីមានថ្មតិច មានក្រសតិច មាន បំណែកអម្បែងតិច មានក្រសរវានតិច មានខ្សាច់តិច មានអាចម៍ដីច្រើន មានដីស្អិតច្រើន ឬជាផែនដីគេមិនដែលដុត តថាគតហៅថា ជាតបបរិ។ ម្យ៉ាងទៀតគំនរអាចម៍ដីណាក្តី គំនរដីស្អិតណាក្តី ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ត្រូវជាង៤ខែ គំនរនេះឯង តថាគតហៅថា ជាតបបរិដែរ។ ដែលហៅថា អជាតបបរិ (នោះ) គឺផែនដីដែលមានថ្មសុទ្ធ មានក្រសសុទ្ធ មានបំណែកអម្បែងសុទ្ធ មានក្រសរវានសុទ្ធ មានខ្សាច់សុទ្ធ មានអាចម៍ដីតិច មានដីស្អិតតិច មានថ្មច្រើន មានក្រសច្រើន មានបំណែកអម្បែងច្រើន មានក្រសរវានច្រើន មានខ្សាច់ច្រើន ជាផែនដីដែលគេដុតហើយ តថាគតក៏ហៅថា អជាតបបរិ។ ម្យ៉ាងទៀតគំនរអាចម៍ដីណាក្តី គំនរដីស្អិតណាក្តី ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ចុះថយ ពី៤ ខែមក ផែនដីនេះតថាគតក៏ ហៅថា អជាតបបរិដែរ។

[៣៥១] ត្រង់ពាក្យថា ដឹកដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុដឹកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹក គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឱ្យដឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្គាប់មនុស្សឱ្យដឹកតែម្តង មនុស្សនោះទៅដឹកច្រើនផង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥២] ផែនដីមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាផែនដី ហើយដឹកដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកក្តី ទំលាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យទំលាយក្តី ដុតដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដុតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ផែនដីមែន តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដឹកដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកក្តី ទំលាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យទំលាយក្តី ដុតដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដុតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ផែនដីមែន ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាមិនមែនផែនដី ហើយដឹកដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដឹកក្តី ទំលាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យទំលាយក្តី ដុតដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដុតក្តី មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ទីដែលមិនមែនជាផែនដី ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាផែនដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទីមិនមែនជាផែនដី ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទីមិនមែនជាផែនដី ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនផែនដី មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៣៥៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលពោលថា អ្នកឯងចូរដឹងនូវវត្ថុនេះ អ្នកឯងចូរឱ្យនូវវត្ថុនេះ អ្នកឯងចូរនាំមកនូវវត្ថុនេះ អាត្មាត្រូវការដោយវត្ថុនេះ អ្នកឯងចូរធ្វើនូវវត្ថុនេះឱ្យជារបស់សមគួរ ដល់ភិក្ខុមិនបានក្លែង ដល់ភិក្ខុភ្នាក់ស្មារតី ដល់ភិក្ខុកាលមិនដឹង ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។ ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងមុសាវាទវគ្គនោះ គឺ

សម្បជានមុសាវាទ១ ឱមសវាទ១ បេសុញ្ញវាទ១ បទសោធម្ម១ បឋមសហសេយ្យ១ ទុតិយសហសេយ្យ១ ធម្មទេសនា១ ភូតារោចនៈ១ ទុដ្ឋល្លាបត្តិ១ បថវិខណានៈ១។

សិក្ខាបទ ទី១០ ចប់។

មុសាវាទវគ្គជាដំបូង។

ភូតគាមវគ្គ

CS [vin.vbu.pc.v2](#) | ភាគ ទី៣

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី១ (១១)

(១. ភូតតាមសិក្ខាបទ)

[៣៥៤] សម័យនោះ ព្រះភគវន្តសម្ពុទ្ធ កាលគង់នៅអគ្គារាជ្យចេតិយ ទៀបក្រុងអាឡវី។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងអាឡវី កាលធ្វើនវកម្ម ក៏កាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យកាប់ខ្លះ នូវដើមឈើ។ មានភិក្ខុ១រូបនៅក្នុងអាឡវីកាប់ឈើមួយដើម។ មានទេវតា១អង្គអាស្រ័យនៅលើ ដើមឈើនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចង់ធ្វើទីនៅរបស់ខ្លួន មិនត្រូវកាប់ទីនៅរបស់ខ្ញុំទេ។ ភិក្ខុនោះមិន អើពើ (នឹងពាក្យទេវតានោះ) ក៏ចេះតែកាប់ឈើនោះទៅ ក៏ត្រូវដៃទារករបស់ទេវតានោះ។ វេលានោះឯង ទេវតានោះត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ ខ្លួនអញត្រូវសម្លាប់ភិក្ខុនេះក្នុងទីនេះ។ ខណៈនោះឯង ទេវតានោះត្រិះរិះដូច្នោះវិញថា ខ្លួនអញសម្លាប់ភិក្ខុនេះក្នុងទីនេះដោយអំពើណា អំពើនេះ មិនសមគួរដល់ខ្លួនអញសោះឡើយ បើដូច្នោះ អញត្រូវក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន។ គ្រានោះឯង ទេវតានោះក៏ចូលទៅ គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រង់ទីដែលព្រះអង្គគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយសព្វ គ្រប់)។ ព្រះសាស្តាជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទេវតា ពាក្យដែលអ្នកថាប្រពៃពេកណាស់ ម្ចាស់ទេវតា អ្នកឯងមិនបានសម្លាប់ភិក្ខុនោះត្រូវពិត ហើយ ម្ចាស់ទេវតា បើអ្នកសម្លាប់ភិក្ខុនោះក្នុងថ្ងៃនេះហើយ ម្ចាស់ទេវតា អ្នកឯងត្រូវបាននូវបាបជាច្រើន នៃទេវតា អ្នកឯងចូរត្រឡប់ទៅវិញចុះ ក្នុងទីឯណោះមានឈើមួយដើមយ៉ាងស្ងាត់ អ្នកឯងចូរទៅនៅអាស្រ័យនូវឈើនោះចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងហ៊ានកាប់ដោយខ្លួនឯងផង ប្រើអ្នកដទៃឱ្យកាប់ផង នូវដើមឈើសោះ ពួក សមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ រមែងបៀតបៀននូវវត្ថុដែលមានជីវិតមានតន្ត្រីយតែ១។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយ នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងអាឡវី មិនគួរនឹងហ៊ានកាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យកាប់ខ្លះ នូវដើមឈើសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូល សេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយកាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យកាប់ខ្លះនូវដើមឈើ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះមិនមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងហ៊ានកាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឱ្យកាប់ខ្លះ នូវដើមឈើទេ នែមោឃបុរស ទាំងឡាយ ព្រោះពួកមនុស្សមានសេចក្តីសំគាល់ថាដើមឈើមានជីវិត នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបាន ដឹកនាំពួកមនុស្ស ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឱ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថាភិក្ខុធ្វើភូតតាម⁷¹ មានឈើ និងស្មៅជាដើមឱ្យវិនាស ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៥] ពូជមាន៥យ៉ាងគឺ ពូជកើតពីមើម ឬបុស១ ពូជកើតពីដើម១ ពូជកើតពីថ្នាំង១ ពូជកើតពីចុង ឬគល់១ ពូជកើតពីពូជ (គឺផ្លែ)១ ពូជ ទាំង៥នេះហៅថា ភូតតាម។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីមើម ឬបុស (នោះសំដៅយក) រមៀត ខ្ចី លំពាន់ ប្រស់ អាច់ផ្លិត រំដេង ស្បូវភ្លាំង និង ក្រវាញជ្រូក មិនតែប៉ុណ្ណោះ សូម្បីវត្ថុទាំងឡាយដទៃណាកើតពីមើម ឬបុស ដុះពីមើម ឬបុស វត្ថុប៉ុណ្ណោះឈ្មោះថា ពូជកើតពីមើម ឬបុស (ដូច គ្នា)។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីដើម (នោះសំដៅយក) ដើមពោធិ ដើមជ្រៃ ដើមលៀប ដើមល្វា ដើមជ្រៃក្រិម ដើមក្រសាំង មិនតែប៉ុណ្ណោះ សូម្បីវត្ថុ ទាំងឡាយដទៃណាកើតពីដើម ដុះពីដើម វត្ថុប៉ុណ្ណោះហៅថាពូជកើតពីដើម។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីថ្នាំង (នោះសំដៅយក) អំពៅ ឬស្សី និង បបូស មិនតែប៉ុណ្ណោះ សូម្បីវត្ថុ ទាំងឡាយដទៃណាកើតពីថ្នាំង ដុះពីថ្នាំង វត្ថុប៉ុណ្ណោះហៅថាពូជកើតពីថ្នាំង។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីចុង ឬគល់ (នោះសំដៅយក) ជីវលីងលាក់ ស្លឹកគ្រៃ វល្លិអណ្តាតត្រកួត ម្យ៉ាងទៀតសូម្បីវត្ថុទាំងឡាយណាកើតពីចុង ឬគល់ ដុះពីចុង ឬគល់ វត្ថុប៉ុណ្ណោះ ហៅថាពូជកើតពីចុង ឬគល់ (ដូចគ្នា)។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីពូជ (នោះសំដៅយក) បុព្វណ្ណជាតិ បានដល់ស្រូវ៧ប្រការ មានស្រូវស ស្រូវ ក្រហម និងពោតជាដើម អបវណ្ណជាតិ បានដល់សណ្តែកបាយ សណ្តែករាជមាសជាដើម ម្យ៉ាងទៀត សូម្បីវត្ថុទាំងឡាយណាកើតពីពូជ ដុះពីពូជ វត្ថុប៉ុណ្ណោះហៅថា ពូជកើតពីពូជគំរប់៥។

[៣៥៦] វត្ថុជាពូជមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាពូជ ហើយកាប់ដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យកាប់ក្តី ទម្លាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យទម្លាយក្តី ចំអិនដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យចំអិនក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ពូជមែន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយកាប់ដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យ កាប់ក្តី ទម្លាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យទម្លាយក្តី ចំអិនដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យចំអិនក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ពូជមែន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនពូជ ហើយកាប់ដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យកាប់ក្តី ទម្លាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យទម្លាយក្តី ចំអិនដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នក ដទៃឱ្យចំអិនក្តី មិនត្រូវអបត្តិឡើយ។ វត្ថុមិនមែនពូជ ភិក្ខុសំគាល់ថាពូជ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ វត្ថុមិនមែនពូជ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិ បាចិត្តិយ។ វត្ថុមិនមែនពូជ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនពូជ មិនត្រូវអបត្តិឡើយ។

[៣៥៧] អបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលនិយាយថា អ្នកចូរដឹងនូវវត្ថុនេះ អ្នកចូរឱ្យនូវវត្ថុនេះ អ្នកចូរនាំមកនូវវត្ថុនេះ អាត្មាត្រូវការដោយវត្ថុនេះ អ្នកចូរធ្វើនូវវត្ថុនេះឱ្យសមគួរ ដល់ភិក្ខុមិនបានក្លែង ដល់ភិក្ខុភ្លាត់ស្មារតី ដល់ភិក្ខុកាលមិនដឹង ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី២ (១២)

[៣៥៨] សម័យនោះ ព្រះដ៏ទ្រង់យសកាលគង់នៅក្នុងយោសិតាវាម ទៀបក្រុងកោសម្ពី។ គ្រានោះឯង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តអនាថារ ដោយខ្លួនឯង កាលភិក្ខុសាកសួរដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏ពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃ (គឺពោលពាក្យបន្លំបន្តប់) ទៅវិញដោយពាក្យថា នរណាត្រូវអាប់ត្តិ ត្រូវអាប់ត្តិអ្វី ត្រូវអាប់ត្តិព្រោះវត្ថុអ្វី ត្រូវអាប់ត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលចំពោះ បុគ្គលណា លោកទាំងឡាយពោលថាអ្វី។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលភិក្ខុសាកសួរដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃហើយ មិនសមបើនឹងពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃថា នរណាត្រូវអាប់ត្តិ ត្រូវអាប់ត្តិអ្វី ត្រូវអាប់ត្តិព្រោះវត្ថុអ្វី ត្រូវអាប់ត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលចំពោះបុគ្គល ណា លោកទាំងឡាយ ពោលថាអ្វី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទៅនឹង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ឆន្ទ បានឮថាអ្នកឯងកាលដែលភិក្ខុសាកសួរដោយ អាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃវិញថា នរណាត្រូវអាប់ត្តិ។ លោកទាំងឡាយពោលថាដូចម្តេច ពាក្យនេះពិតមែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា ប្រោស ពាក្យនេះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោយបុរស អ្នកឯង កាលដែលភិក្ខុសាកសួរដោយអាប់ត្តិក្នុង កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយមិនគួរឃើញ នឹងពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃថា នរណាត្រូវអាប់ត្តិ។ លោកទាំងឡាយពោលដូចម្តេច នែមោយបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើ នេះនឹងបានដឹងនាំមនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យបានជ្រះថ្លា ឡើងក៏ទេ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស រួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅថាភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរលើកនូវអញ្ញាវាទកកម្ម⁷²⁾ ដល់ ឆន្ទភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវលើកនូវអញ្ញាវាទកកម្មយ៉ាងនេះ ភិក្ខុដែលល្អៗសអង់អាចត្រូវប្រកាសសង្ឃឱ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ឆន្ទភិក្ខុនេះ កាលភិក្ខុសាកសួរដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏ ពោលបិទ បាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញ។ ឥឡូវនេះ ព្រះសង្ឃលើកនូវអញ្ញាវាទកកម្មដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការលើកនូវអញ្ញាវាទកកម្មដល់ឆន្ទភិក្ខុ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះគួរស្ងៀម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណាទេ លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវពោល ឡើង។ អញ្ញាវាទកកម្ម សង្ឃបានលើកដល់ឆន្ទភិក្ខុហើយ។ អញ្ញាវាទកកម្មដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំចាំ ទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៣៥៩] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ ដោយអនេកបរិយាយ។ បើ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះពោលនូវពាក្យដទៃ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ។

[៣៦០] សម័យនោះឯង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលភិក្ខុកំពុង សាកសួរ ដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គិតដោយអាត្មាអញ្ញកាល ពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃ មុខជានឹងត្រូវអាប់ត្តិ (មិនខានឡើយ) ហើយក៏ស្ងៀមនៅមិនស្តី នាំឱ្យសង្ឃលំបាក។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលភិក្ខុ សាកសួរ ដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនសមបើនឹងស្ងៀមនៅមិន ស្តីនាំឱ្យសង្ឃលំបាកសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុថា នែឆន្ទ បានឮថាអ្នកឯងកាលដែលភិក្ខុសាកសួរ ដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយស្ងៀមនៅមិនស្តី នាំឱ្យសង្ឃលំបាក ពិតមែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ការនោះ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោយបុរស អ្នកឯង កាលដែលភិក្ខុសាកសួរដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនសមបើនឹងស្ងៀមនៅមិនស្តីនាំឱ្យសង្ឃ លំបាកទេ នែមោយបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹងនាំមនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស រួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ ដូច្នោះ សង្ឃចូរលើកនូវវិហេសកកម្ម⁷³⁾ ដល់ឆន្ទភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវលើកនូវវិហេសកកម្មយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលរវាងអង់អាច គួរឡើងសង្ឃឱ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ឆន្ទភិក្ខុនេះ កាលដែលភិក្ខុសាកសួរ ដោយអាប់ត្តិក្នុង កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏ស្ងៀមនៅមិនស្តី នាំឱ្យសង្ឃលំបាក។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវលើកនូវវិហេសកកម្មដល់ឆន្ទ ភិក្ខុ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឱ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម ព្រះសង្ឃស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ឆន្ទភិក្ខុនេះ កាលដែលសង្ឃសាកសួរដោយ អាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏ស្ងៀមនៅមិនស្តី នាំឱ្យសង្ឃលំបាក។ ឥឡូវសង្ឃលើកនូវវិហេសកកម្មដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការដែលលើកនូវ វិហេសកកម្មដល់ឆន្ទភិក្ខុ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀមនៅ (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មាន អាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង។

វិហេសកកម្ម សង្ឃបានលើកដល់ឆន្ទភិក្ខុហើយ។ ការដែលលើកនូវវិហេសកកម្ម សមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម នៅមិនស្តី។ ខ្ញុំចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយភាវៈស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៣៦១] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ។ បើ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះពោលនូវពាក្យដទៃ(ឬ)ព្រោះធ្វើឱ្យសង្ឃបានសេចក្តី លំបាក។

[៣៦២] ដែលហៅថា ពោលនូវពាក្យដទៃ (នោះ) គឺភិក្ខុ (ណាមួយ) ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្ថុអ្វី ចំពោះអាប់ត្តិ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្ថុនិងអាប់ត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្កើត ឡើងនូវវត្ថុនិងអាប់ត្តិនោះ ត្រឡប់ជាបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យ ដទៃវិញថា នរណាបានត្រូវអាប់ត្តិ ត្រូវអាប់ត្តិអ្វី ត្រូវអាប់ត្តិព្រោះវត្ថុអ្វី ត្រូវអាប់ត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលនឹងនរណា លោកទាំងឡាយ ពោលដូចម្តេច ភិក្ខុនេះឈ្មោះថាពោលនូវពាក្យដទៃ។

[៣៦៣] ដែលហៅថា ធ្វើឱ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក (នោះ) គឺភិក្ខុ(ណាមួយ)ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្តក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុង កណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ ហើយស្ងៀមមិនស្តី នាំឱ្យសង្ឃបានសេចក្តី លំបាក ភិក្ខុនេះឈ្មោះថាធ្វើឱ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក។

[៣៦៤] កាលបើអញ្ញាទកកម្មសង្ឃមិនបានលើកឡើងទេ ភិក្ខុ (ណាមួយ) ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្តក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាល ជំនុំសង្ឃ ហើយមិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបឡើងនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ ត្រឡប់ជាពោលបិទបាំងនូវ ពាក្យដទៃ ដោយដទៃវិញថា នរណាបានត្រូវអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវត្តអ្វី ត្រូវអាបត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលនឹងនរណា លោកទាំងឡាយពោលដូចម្តេច ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើវិហោសកកម្មដែលសង្ឃមិនបានកើតឡើងទេ ភិក្ខុណា ដែលភិក្ខុកំពុង សាកសួរចំពោះវត្តក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយមិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបឡើង នូវវត្តនិង អាបត្តិនោះ ស្ងៀមមិនស្តី នាំឱ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ភិក្ខុ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៦៥] កាលបើអញ្ញាទកកម្មដែលសង្ឃបានលើកឡើងហើយ ភិក្ខុ(ណាមួយ) ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្តក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តីក្នុង កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយមិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ មិន ប្រាថ្នានឹងបើកឡើងនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ ត្រឡប់ជាពោលបិទបាំងនូវ ពាក្យ ដទៃដោយពាក្យដទៃវិញថា នរណាត្រូវអាបត្តិ។ បេ។ លោកទាំង ឡាយពោលដូចម្តេច ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើវិហោសកកម្ម ដែលសង្ឃបានលើកឡើងហើយ ភិក្ខុ(ណាមួយ) ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្តក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនប្រាថ្នានឹងពោល នូវវត្តនិងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបនូវវត្តនិងអាបត្តិនោះស្ងៀម មិនស្តី នាំឱ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៦៦] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ តែពោលនូវពាក្យដទៃ នាំឱ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ត្រូវអាបត្តិ បា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយ ពោលនូវពាក្យដទៃ នាំឱ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្ម ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌វិញ ហើយពោលនូវពាក្យដទៃ នាំឱ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ត្រូវអាបត្តិ បា ចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិន ប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៦៧] អាបត្តិមិនត្រូវដល់ភិក្ខុដែលមិនដឹងសេចក្តីហើយសួរ ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺហើយមិននិយាយ ដល់ភិក្ខុដែលមិននិយាយដោយ គិតថា ការបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះ រវាងនឹងនាំឱ្យរវល់ដល់សង្ឃ ដល់ភិក្ខុដែលមិននិយាយដោយគិតថា ក្រែងសង្ឃបែកគ្នា (ឬ)ក្រែងសង្ឃ ថ្នាំងថ្នាក់នឹងគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលមិននិយាយដោយគិតថា សង្ឃមុខជានឹងធ្វើ កម្ម មិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាពួកផង ចំពោះភិក្ខុដែលមិនគួរដល់ កម្មផង ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី២ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៣ (១៣)

CS [vin.vbu.pc.13](#) | [ភាគ ទី៣](#)

(៣. ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទ)

[៣៦៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេទន្តរ កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏ មានអាយុ តែងក្រាលនូវសេនាសនៈផង តែងឧទ្ទិសនូវភត្តផងដល់សង្ឃ។ លំដាប់នោះ ពួកមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុ ទើបនឹងបួសថ្មីផង ជាមនុស្សមាន បុណ្យតិចផង អស់ទាំងសេនាសនៈណា ដីចោកថយរបស់សង្ឃ សេនាសនៈទាំងនោះ ត្រូវបានមកពួកភិក្ខុទាំងនោះ មួយទៀតភត្តទាំងឡាយណា ដីចោកថយ ក៏ត្រូវបានមកពួកភិក្ខុទាំងនោះដែរ។ ពួកមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុនោះ ក៏បង្គាប់ភិក្ខុទាំងឡាយឱ្យពោលទោសព្រះ ទព្វមល្លបុត្តដ៏មាន អាយុថា ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ក្រាលសេនាសនៈតាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន ម្យ៉ាងទៀត លោកឧទ្ទិសនូវភត្តតាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន។ ពួក ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា មេត្តិយភូមិជកភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងបង្គាប់ភិក្ខុ ទាំងឡាយឱ្យពោលទោស ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរចំពោះពួកមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាអ្នកទាំងឡាយ បង្គាប់ភិក្ខុ ទាំងឡាយឱ្យពោលទោសទព្វមល្លបុត្ត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបើនឹងបង្គាប់ពួកភិក្ខុ (ដទៃ) ឱ្យពោលទោសទព្វមល្លបុត្តសោះ ម្ចាស់មោឃ បុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុ (ដទៃ) ឱ្យពោលទោសភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគបានបញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[៣៦៩] សម័យនោះឯង ពួកមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុគិតគ្នាថា ការដែលប្រើភិក្ខុ (ដទៃ) ឱ្យពោលទោស ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានហាមរួចហើយ ព្រោះហេតុនោះភិក្ខុទាំងឡាយមុខជានឹងបានឮ ដោយពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ហើយក៏តិះដៀល ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជិតពួកភិក្ខុ (ដទៃ) ថា ព្រះទព្វមល្លបុត្តរៀបចំសេនាសនៈតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត (របស់ខ្លួន) ផង ចាត់ចែងភត្តតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត (របស់ខ្លួន) ផង។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ាន តិះដៀល ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលសេចក្តី នុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរចំពោះនឹងពួកមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយតិះដៀលទព្វមល្លបុត្ត ពិត

មែនឬ។ ភិក្ខុ ទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំង ឡាយ មិនសមបើនឹងតិះដៀលទព្វមល្លបុគ្គល នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យបាន ជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុដទៃឱ្យពោល ទោស (ភិក្ខុផងគ្នា) តិះដៀល (ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧០] ដែលហៅថា ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុដទៃឱ្យពោលទោស(នោះ) គឺភិក្ខុមានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីតិះដៀល មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តី បង្គាប់យស មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោនចំពោះឧបសម្បន្នបុគ្គលដែលសង្ឃសន្មតឱ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ឱ្យជាអ្នក ចាត់ចែងនូវភត្តក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវបង្កែមក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកចាយនូវវត្ថុមានប្រមាណតិចតួចក្តី ហើយបង្គាប់ភិក្ខុដទៃឱ្យពោលទោស ឬតិះដៀលឧបសម្បន្នបុគ្គល (នោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧១] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយបង្គាប់ភិក្ខុដទៃទៀតពោលទោស(ឬ) តិះដៀល(ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយបង្គាប់ភិក្ខុដទៃឱ្យពោលទោស (ឬ) តិះដៀល (ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ តែភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយ ធម៌វិញ ហើយបង្គាប់ភិក្ខុដទៃឱ្យពោលទោស (ឬ) តិះដៀល (ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧២] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុដទៃឱ្យពោលទោសក្តី តិះដៀលដោយ ខ្លួនឯងក្តី នូវអនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវ សេចក្តីតិះដៀល មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់យស មាន ប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោនចំពោះឧបសម្បន្នបុគ្គល ដែលសង្ឃ មិនបាន សន្មតឱ្យជាអ្នកក្រាលសេនាសនៈក្តី ឱ្យជាអ្នកចាត់ចែងនូវភត្តក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវបង្កែមក្តី ឱ្យ ជាអ្នកចែកចាយនូវវត្ថុមានប្រមាណតិចតួចក្តី ហើយបង្គាប់ភិក្ខុដទៃឱ្យពោលទោសក្តី តិះដៀលដោយខ្លួនឯងក្តី នូវឧបសម្បន្នបុគ្គលក្តី នូវ អនុបសម្បន្នបុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីតិះដៀល មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់ដោយ មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវ សេចក្តីបង្គាប់បង្គោនចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ដែលសង្ឃបានសន្មត ឬ មិនបានសន្មត ឱ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ឱ្យជាអ្នកចាត់ចែង នូវភត្តក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកផ្លែឈើក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកនូវបង្កែមក្តី ឱ្យជាអ្នកចែកចាយនូវវត្ថុមានប្រមាណតិចតួចក្តី ហើយបង្គាប់ ភិក្ខុដទៃឱ្យពោលទោស ឬតិះដៀលដោយខ្លួនឯង នូវឧបសម្បន្នបុគ្គលក្តី អនុបសម្បន្នបុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុ មានសេចក្តីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្ម មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបង្គាប់ភិក្ខុដទៃ ឱ្យពោល ទោសក្តី តិះដៀលដោយខ្លួនឯងក្តី នូវភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើការសង្ឃ ដោយ ឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិជាប្រក្រតី ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៤ (១៤)

CS vin.vbu.pc.14 | ភាគ ទី៣

(៤. បឋមសេនាសនសិក្ខាបទ)

[៣៧៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ វត្តព្រះជេតពន ជាអាណាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានតែងតាំងគ្រឿងសេនាសនៈ នៅទីវាល ហើយកំដៅកាយ ក្នុងកាលហោមន្តរដូវ (សម័យដែលមានទឹកសន្សើម) កាលបើគេ ប្រាប់ភត្តកាលគឺនិមន្តឆាន់ ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅចាកទី នោះ មិនឃើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យឃើយកមកទុកដាក់ នូវសេនាសនៈ នោះ ហើយឥតទាំងបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ។ ឯគ្រឿងសេនាសនៈទឹកដោយទឹកសន្សើមជោកអស់។ ពួកភិក្ខុណាដែល មាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងតែងតាំងគ្រឿងសេនាសនៈនៅ ទីវាល ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនឃើយកមកទុកដាក់មិនបានប្រើគេឱ្យឃើយកមកទុកដាក់ នូវសេនាសនៈនោះ ហើយឥតទាំងបានប្រាប់ (អ្នក ដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ គ្រឿងសេនាសនៈក៏ជោកជាំដោយទឹកសន្សើម គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានត្រាស់សួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុបានតែងតាំងគ្រឿង សេនាសនៈនៅទីវាល កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានឃើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យឃើយកមកទុកដាក់ នូវសេនាសនៈនោះ ហើយឥតទាំង បានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ គ្រឿងសេនាសនៈដ៏ជោកជាំដោយទឹកសន្សើម។ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងតែងតាំងគ្រឿង សេនាសនៈនៅទីវាល ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានឃើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើ គេឱ្យឃើយកមកទុកដាក់ នូវសេនាសនៈនោះ ហើយ ឥតទាំងបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ឯគ្រឿងសេនាសនៈ ក៏ជោកជាំដោយ ទឹកសន្សើម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបាន ដឹកនាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យបានជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុណាមួយលាតឬសន្លឹងខ្លួនឯងក្តី ឱ្យគេលាតក្តី នូវគ្រែក្តី តាំងក្តី ពួកក្តី កៅអីក្តី ដែលជារបស់សង្ឃក្នុងទីវាល ហើយកាលនឹងដើរ ចេញទៅ មិនបានឃើយគ្រឿងសេនាសនៈ មានគ្រែជាដើមនោះ មកទុកដាក់ឯង មិនបានប្រើគេឱ្យឃើយកមកទុកដាក់ ហើយឥតបានប្រាប់(អ្នក ដទៃ)ស្រាប់ តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៧៥] សម័យនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងទិវាល លុះព្រឹក ឡើងក៏នាំគ្នាជញ្ជូនយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ បានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងតែជញ្ជូនយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅ អំពីព្រឹក។ លុះទ្រង់បានទតឃើញ ទើបទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ព្រោះរឿង នេះ ដំណើរនេះ ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វក្អែកក្អី ពួកសត្វខ្លាំងក្លី មិនបានបន្ទោបង់ នូវឧប្បារៈ ដាក់ក្នុងទិណា តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈក្នុង ទីនោះ គឺដូចជាមណ្ឌល ឬ រុក្ខមូល (ម្លប់ឈើ) អស់កាល៨ខែ គឺ កំណត់យកខែដែលគ្មានភ្លៀង។

[៣៧៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុ។ សេនាសនៈដែលគេបានប្រគេន ឬបានលះដល់ សង្ឃ ហៅថាសេនាសនៈរបស់សង្ឃ។ ដែលហៅថា គ្រែ បានដល់គ្រែ៤យ៉ាង គឺគ្រែដែលគេបញ្ចូលមេទៅក្នុងដំណាប់ជើង ១ គ្រែដែលមានមេ ជាប់នឹងជើង១ គ្រែដែលមានជើងដូចជាដើមក្តាម⁷⁴⁾ ១ គ្រែដែលមានជើងចុច ឬគ្រែដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ១។ ដែលហៅថា តាំង បានដល់តាំងមាន ៤ យ៉ាង គឺតាំងដែលគេបញ្ចូល មេទៅក្នុងដំណាប់ជើង ១ តាំងដែលមានមេគេបង្ហាញជាប់នឹងជើង១ តាំងដែលមានជើង ដូចជាជើងក្តាម⁷⁵⁾ ១ តាំងដែលមានជើងចុច ឬតាំងដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ១។ ដែលហៅថា ពួក បានដល់ពួក៥យ៉ាង គឺពួក ដែលគេញាត់ដោយរោមសត្វ១ ពួកដែលគេញាត់សម្បកឈើ ១ ពួកដែលគេញាត់កំណាត់សំពត់ ១ ពួកដែលគេញាត់ស្មៅ១ ពួកដែលគេញាត់ ស្លឹកឈើ ១។ ដែលហៅថា កៅអី គឺកៅអីដែលគេធ្វើដោយសម្បកឈើក្តី ធ្វើដោយស្បូវភ្លាំងក្តី ធ្វើដោយស្មៅយ៉ាប្លងក្តី ធ្វើដោយស្មៅដំណេក ទន្សាយក្តី ដែលគេរុំហើយចងភ្ជាប់គ្នាខាងក្នុង។ ពាក្យថា លាត គឺដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ប្រើគេឱ្យលាត គឺប្រើបុគ្គលដទៃឱ្យដម្កល់ ទុក។ ភិក្ខុប្រើអនុបសម្បន្នបុគ្គលឱ្យដម្កល់ទុក សេចក្តីខ្វល់នឹងមានដល់ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ។ ភិក្ខុប្រើឧបសម្បន្នបុគ្គលឱ្យដម្កល់ទុក សេចក្តីខ្វល់នឹង មានដល់អ្នកដម្កល់ទុកនោះ។ ពាក្យថា កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានឃើញមកទុកដាក់នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ គឺមិនបានឃើញមកទុកដាក់ ដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនបានប្រើគេឱ្យឃើញមកទុកដាក់ គឺមិនបានប្រើអ្នកដទៃឱ្យឃើញមកទុកដាក់។ ពាក្យថា ឥតបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយដើរចេញទៅ គឺកាលដែលភិក្ខុមិនបានប្រាប់ភិក្ខុផងគ្នាក្តី សាមណេរក្តី ញោមវត្តក្តី ហើយដើរកន្លង១ លេខ្ទបាត⁷⁶⁾ របស់មជ្ឈិមបុរសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧៧] របស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថារបស់សង្ឃ ហើយដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឱ្យដម្កល់ទុកនៅក្នុងទិវាល កាលនឹងដើរ ចេញទៅ មិនបានឃើញមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង។ មិនបានប្រើអ្នកដទៃឱ្យឃើញមកទុកដាក់នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះឬមិនបានប្រាប់ (អ្នក ដទៃ) ហើយដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងរបស់សង្ឃ ហើយដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឱ្យដម្កល់ ទុកក្នុងទិវាល កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានឃើញមកទុកដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើអ្នកដទៃឱ្យឃើញមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឬ មិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយចេញដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ របស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយដម្កល់ទុក ដោយ ខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យដម្កល់ទុកក្តី នៅក្នុងទិវាល កាលនឹងចៀសចេញទៅ មិនបានឃើញមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើអ្នក ដទៃឱ្យឃើញមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឬមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដម្កល់ទុកដោយ ខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឱ្យដម្កល់ទុក នូវគ្រឿងទ្រនាប់ក្តី គ្រឿងកម្រាលគ្រែបូតាំងក្តី គ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី កន្លែងទន់ក្តី ច្រមុខណ្ណ គឺគ្រឿង កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លាជាដើមក្តី គ្រឿងសម្រាប់ជូតជើងក្តី តាំងដែលគេ ធ្វើដោយផែនក្តារក្តី នៅក្នុងទិវាល កាលនឹងចៀសចេញទៅ មិនបានឃើញមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើអ្នកដទៃឱ្យឃើញមកទុកដាក់នូវគ្រឿងសេនាសនៈទាំងនោះ ឬមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ របស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថា ជារបស់សង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងរបស់បុគ្គល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ របស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថា ជារបស់បុគ្គល វត្ថុជារបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុឯទៀត(ដែលមិនមែនជា វិស្សាសៈ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វត្ថុជារបស់បុគ្គល ភិក្ខុកាន់យកដោយសេចក្តី (ស្និទ្ធស្នាល) ដូចជារបស់ខ្លួន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៣៧៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបានឃើញគ្រឿងសេនាសនៈ មកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯងហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលបានប្រើអ្នក ដទៃឱ្យឃើញគ្រឿងសេនាសនៈមកទុកដាក់ ហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលហាលគ្រឿង សេនាសនៈហើយដើរចេញទៅ(ដោយគិតថានឹងត្រឡប់មកយកទុកវិញ) ដល់ភិក្ខុដែលមានគ្រឿងសេនាសនៈ ដែលមានបុគ្គលណាមួយមក បៀតបៀន⁷⁷⁾ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ⁷⁸⁾ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ) សិក្ខាបទ ទី៥ (១៥)

CS vin.vbu.pc.15 | ភាគ ទី៣

(៥. ទុតិយសេនាសនសិក្ខាបទ)

[៣៧៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមាន ពួក១៧ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា។ ភិក្ខុទាំងនោះកាលនឹងនៅ ក៏នៅជាមួយគ្នា កាលនឹងដើរ ក៏ដើរជាមួយគ្នា។ ភិក្ខុទាំងនោះឯង បានក្រាលគ្រឿង កម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃណាមួយ ហើយ កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានឃើញមកទុកដាក់ មិនបានប្រើអ្នកដទៃឱ្យឃើញមក ទុកដាក់វិញ នូវគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ហើយឥតទាំងប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ឡើយ ស្រាប់តែចៀសចេញទៅ។ ឯពួកសត្វកណ្តៀរក៏កោរកាត់ គ្រឿងសេនាសនៈខូចអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា កោតតែភិក្ខុ ទាំង១៧រូបហ៊ានក្រាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានឃើញមកទុកដាក់ មិនបានប្រើ គេឱ្យឃើញមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ហើយឥតទាំងប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ឡើយ ស្រាប់តែចៀសចេញទៅ ឯពួក សត្វកណ្តៀរ ក៏កោរកាត់គ្រឿងសេនាសនៈខូចអស់។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយសព្វ

គ្រប់)។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរចំពោះ ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមានពួក ១៧ រូបបាន ក្រាលកម្រាល សម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជាបស់សង្ឃ ហើយកាលដែលដើរ ចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវកម្រាល សម្រាប់ដេកនោះ ឥតទាំងបាន ប្រាប់(អ្នកដទៃ)ឡើយ ស្រាប់តែ ដើរចេញទៅ គ្រឿងសេនាសនៈពួកសត្វកណ្តៀររាគីកោរកាត់ខូចអស់ ជា ពិត មែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំង នោះ មិនសមបើនឹងក្រាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជា របស់សង្ឃ ហើយកាលដែលដើរចេញទៅ ក៏មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបាន ប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ហើយឥតទាំងប្រាប់ (អ្នកដទៃ) សោះឡើយ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ គ្រឿង សេនាសនៈ ទាំងនោះ ពួកសត្វកណ្តៀររាគីកោរកាត់ខូចអស់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យបានជ្រះថ្លាឡើង ក៏ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្រាល ឬប្រើគេឱ្យក្រាលនូវកម្រាល សម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជាបស់សង្ឃ ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រឿង សេនាសនៈនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៨០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទខាងដើមហើយ។ វិហារដែលគេបានប្រគេន ឬគេបាន លះបង់ដល់សង្ឃហើយ ហៅថាវិហាររបស់សង្ឃ។ ពួក គ្រឿងទ្រនាប់ កម្រាលគ្រែ ឬតាំង កម្រាលផែនដី កន្លែងទន់ ច្រមុះខ្នង (កំណាត់ស្បែក) និសីទនៈ (សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ) កម្រាលដែល គេធ្វើដោយស្មៅ កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្លឹក ហៅថាកម្រាលសម្រាប់ដេក។ ពាក្យថា ក្រាល គឺក្រាលដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ប្រើគេឱ្យក្រាល គឺប្រើអ្នកដទៃឱ្យក្រាល។ ពាក្យថា កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកគ្រឿងកម្រាល នោះមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង គឺមិន បានរើយកមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនបានប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ គឺមិនបានប្រើអ្នក ដទៃឱ្យរើយកមកទុកដាក់ឡើយ។ ពាក្យថា ឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ហើយដើរចេញទៅ គឺមិនបានប្រាប់ភិក្ខុក្តី សាមណេរក្តី ញោមវត្តក្តី ហើយ ដើរទៅកន្លងរបងវត្ត ដែលគេបិទបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុកាលបើដើរកន្លងឧបចារវត្តដែល គ្មានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៨១] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាបស់សង្ឃ ហើយក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យក្រាលនូវកម្រាលសម្រាប់ដេក កាលនឹងដើរ ចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ)ឡើយ ស្រាប់តែដើរ ចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងវិហារជា របស់សង្ឃ ហើយក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យក្រាលនូវកម្រាលសម្រាប់ ដេក កាលដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់ សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យក្រាល នូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវកម្រាល សម្រាប់ដេកនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យក្រាលនូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុង ឧបចារវិហារក្តី ក្នុងរោងសម្រាប់ឆាន់ក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រាប់គេ ឱ្យរើយកមកទុកដាក់នូវកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រាលដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឱ្យក្រាលក្តី នូវគ្រែ ឬតាំងក្នុងវិហារក្តី ក្នុងឧបចារវិហារក្តី ក្នុងរោងសម្រាប់ឆាន់ក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយកាលនឹងដើរ ចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រែនិងតាំងនោះ ឬឥតបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជាបស់សង្ឃទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងវិហារ ជាបស់បុគ្គល ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហារជាបស់បុគ្គល ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា ជាបស់បុគ្គល គឺវិហារដែលជាបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ (ដែលមិនមែនជា វិស្សាសៈ) ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហារជាបស់បុគ្គល(ដែលជាទិស្សិទ្ធស្នាល នឹងខ្លួន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៣៨២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបានរើកម្រាលយកមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង រួចហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលបានប្រើ គេឱ្យរើយកមកទុកដាក់ ហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលបានប្រាប់(អ្នកដទៃ)រួចហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុមានកម្រាលដែលមានបុគ្គល ណាមួយចូលទៅបៀតបៀន⁷⁹⁾ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ⁸⁰⁾ បានដើរចេញទៅឈរក្នុងទីនោះប្រាប់ (បុគ្គលណាម្នាក់) ថា ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីអន្តរាយនិមួយបៀតបៀនហើយ ដល់ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ⁸¹⁾ កើតឡើង ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី៥ ចប់។

ចប់ ភាគ៣។

មាតិកា

	លេខ ទំព័រ
និស្សក្តិយកណ្តា	១
ចីវរវត្ត	១
សិក្ខាបទ ទី ១	១
និទានធម្មក្តិយភិក្ខុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៣

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៤
បទភាជនីយ និងវារៈដែលត្រូវអាបត្តិ	៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨
សិក្ខាបទ ទី ២	១០
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	១០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៤
បទភាជនីយ	១៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣
សិក្ខាបទ ទី ៣	២៤
និទានភិក្ខុ ១ រូប	២៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	២៦
សិក្ខាបទវិភង្គ	២៧
វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ	៣១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២
សិក្ខាបទ ទី ៤	៣៣
និទានស្រីបុរាណទុតិយិកា របស់ឧទាយិភិក្ខុ	៣៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៣៦
វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ	៣៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៩
សិក្ខាបទ ទី ៥	៤០
និទាននាងឧប្បលរណ្ណភិក្ខុនី	៤០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	៤៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៤៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤៧
សិក្ខាបទ ទី ៦	៤៨
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្តិ	៤៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	៥២
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៥៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៥៦
សិក្ខាបទ ទី ៧	៥៧
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៥៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៥៩
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦១
សិក្ខាបទ ទី ៨	៦២
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្តិ	៦២

សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៦៤
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៦៥
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦៧
សិក្ខាបទ ទី ៩	៦៨
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	៦៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៧០
សិក្ខាបទវិភង្គ	៧១
រារៈដែលត្រូវអាបត្តិ	៧៣
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៧៤
សិក្ខាបទ ទី ១០	៧៥
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	៧៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៧៩
សិក្ខាបទវិភង្គ	៨១
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨៥
ឧទ្ទាននៃចីវរវត្ថុ	៨៦
កោសិយវត្ថុ	៨៧
សិក្ខាបទ ទី ១	៨៧
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៨៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៨៩
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៩០
សិក្ខាបទ ទី ២	៩១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៩១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៩២
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៩៣
សិក្ខាបទ ទី ៣	៩៤
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៩៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៩៥
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៩៧
សិក្ខាបទ ទី ៤	៩៨
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	៩៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	១០០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១០២
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១០៤
សិក្ខាបទ ទី ៥	១០៥
និទានឧបសេនវង្គនុបុត្តភិក្ខុ	១០៥
ប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង នៃការបញ្ញត្តិព្រះវិន័យ	១១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១១២

រារៈដែលត្រូវអាបត្តិ	១១៣
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១១៤
សិក្ខាបទ ទី ៦	១១៥
និទានភិក្ខុ ១ រូប	១១៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១១៦
សិក្ខាបទវិភង្គ	១១៧
បទភាជនីយ	១១៨
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១១៩
សិក្ខាបទ ទី ៧	១២០
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១២០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១២២
បទភាជនីយ	១២៣
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១២៥
សិក្ខាបទ ទី ៨	១២៦
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	១២៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១២៨
សិក្ខាបទវិភង្គ	១២៩
បទភាជនីយ	១៣១
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣២
សិក្ខាបទ ទី ៩	១៣៣
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៣៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៣៤
បទភាជនីយ	១៣៥
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣៨
សិក្ខាបទ ទី ១០	១៣៩
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	១៣៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៤១
បទភាជនីយ	១៤២
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤៣
ឧទ្ទាននៃកោសិយវគ្គ	១៤៤
បត្តវគ្គ	១៤៥
សិក្ខាបទ ទី ១	១៤៥
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៤៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	១៤៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៤៧
បទភាជនីយ	១៤៨
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៥១

សិក្ខាបទ ទី ២	១៥៣
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	១៥៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៥៧
សិក្ខាបទវិភង្គ	១៥៨
ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ	១៥៩
បទភាជនីយ	១៦១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦៦
សិក្ខាបទ ទី ៣	១៦៧
និទានបិណ្ឌិវត្ត	១៦៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៧៥
សិក្ខាបទវិភង្គ	១៧៦
វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ	១៧៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៧៨
សិក្ខាបទ ទី ៤	១៧៩
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៧៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៨០
សិក្ខាបទវិភង្គ	១៨១
បទភាជនីយ	១៨២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៨៣
សិក្ខាបទ ទី ៥	១៨៥
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	១៨៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៨៧
បទភាជនីយ	១៨៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៨៩
សិក្ខាបទ ទី ៦	១៩០
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៩០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៩១
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	១៩២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩៣
សិក្ខាបទ ទី ៧	១៩៤
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	១៩៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៩៨
សិក្ខាបទវិភង្គ	១៩៩
បទភាជនីយ	២០១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០២
សិក្ខាបទ ទី ៨	២០៣

និទានមហា អមាស្យម្នាក់	២០៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២០៥
សិក្ខាបទវិភង្គ	២០៦
បទភាជនីយ	២០៧
រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០៨
សិក្ខាបទ ទី ៩	២០៩
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	២០៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២១១
បទភាជនីយ	២១៣
រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១៤
សិក្ខាបទ ទី ១០	២១៥
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២១៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២១៧
រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១៩
ឧទ្ទាននៃបត្តវគ្គ	២២០
បាចិត្តិយកណ្ណ	២២១
មុសាវាទវគ្គ	២២១
សិក្ខាបទ ទី ១	២២១
និទានហត្ថកភិក្ខុសក្យបុត្ត	២២១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២២៣
សិក្ខាបទវិភង្គ	២២៤
បទភាជនីយ	២២៥
រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣៥
សិក្ខាបទ ទី ២	២៣៦
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២៣៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៤០
បទភាជនីយ	២៤០
រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧១
សិក្ខាបទ ទី ៣	២៧២
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២៧២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៧៤
បទភាជនីយ	២៧៥
រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៨៤
សិក្ខាបទ ទី ៤	២៨៥
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២៨៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៨៦
បទភាជនីយ	២៨៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៨៨
សិក្ខាបទ ទី ៥	២៨៩
និទាននវកភិក្ខុច្រើនរូប	២៨៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៩២
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៩៣
សិក្ខាបទ ទី ៦	២៩៥
និទានព្រះអនុរុទ្ធត្ថេរ	២៩៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣០០
បទភាជនីយ	៣០១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣០២
សិក្ខាបទ ទី ៧	៣០៣
និទានឧទាយិភិក្ខុ	៣០៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	៣០៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៣០៦
សិក្ខាបទវិភង្គ	៣០៨
បទភាជនីយ	៣០៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣១០
សិក្ខាបទ ទី ៨	៣១១
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	៣១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣១៧
បទភាជនីយ	៣១៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៣៥
សិក្ខាបទ ទី ៩	៣៣៦
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	៣៣៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៣៨
បទភាជនីយ	៣៣៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤១
សិក្ខាបទ ទី ១០	៣៤២
និទានអាឡវិកភិក្ខុទាំងឡាយ	៣៤២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៤៣
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤៥
ឧទ្ទាននៃមុសាវាទវគ្គ	៣៤៦
ភូតតាមវគ្គ	៣៤៧
សិក្ខាបទ ទី ១	៣៤៧
និទានអាឡវិកភិក្ខុទាំងឡាយ	៣៤៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៤៩
បទភាជនីយ	៣៥១

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៥២
សិក្ខាបទ ទី ២	៣៥៣
និទានឆន្ទរិក្ខុ	៣៥៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	៣៥៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៥៨
បទភាជនីយ	៣៥៩
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៦១
សិក្ខាបទ ទី ៣	៣៦២
និទានទព្វមល្លបុត្តរិក្ខុ	៣៦២
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បូង	៣៦៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៣៦៤
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៣៦៥
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៦៧
សិក្ខាបទ ទី ៤	៣៦៨
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	៣៦៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៦៩
សិក្ខាបទវិភង្គ	៣៧០
បទភាជនីយ	៣៧២
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៧៤
សិក្ខាបទ ទី ៥	៣៧៥
និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ	៣៧៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៧៧
បទភាជនីយ	៣៧៨
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨១

- 1) គឺ អតិរេកចំនួននោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
- 2) ត្រង់នេះត្រូវដាក់ឈ្មោះ បញ្ចូលមក គឺបើភិក្ខុនោះឈ្មោះអ្វី ត្រូវចេញឈ្មោះនោះ ដូចឈ្មោះថា ពុទ្ធវក្ខិត ធម្មវក្ខិត សង្ឃវក្ខិត ជាដើម។
- 3) ត្រង់នេះត្រូវដាក់ឈ្មោះ បញ្ចូលមក គឺបើភិក្ខុនោះឈ្មោះអ្វី ត្រូវចេញឈ្មោះនោះ ដូច ឈ្មោះថា ពុទ្ធវក្ខិត ធម្មវក្ខិត សង្ឃវក្ខិត ជាដើម។
- 4) អដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា ២៨ហត្ថ ហៅថាមួយអព្ពន្ធរ (ចម្ងាយ៧អព្ពន្ធរត្រូវជា១៩៦ហត្ថ)។
- 5) គឺចំរើរកើតឡើងក្នុងឱកាស១១ខែ គឺតាំងពីត្រើមថ្ងៃ ១រោច ខែកត្តិក ទៅដល់ថ្ងៃ ១៥កើត ខែអស្សុជ នេះជាអកាលចំរើររបស់ភិក្ខុដែលឥតបានក្រាលកបិន។ ឯភិក្ខុដែលបានក្រាលកបិន អកាលចំរើរមានកំណត់ ៧ខែ គឺតាំងពីត្រើមថ្ងៃ ១រោច ខែផល្គុណ ទៅដល់ថ្ងៃ ១៥កើត ខែអស្សុជ។
- 6) ចំរើរដើម
- 7) ចំរើរដែលកើតឡើងដោយសេចក្តីចង់បានជាខាងក្រោយ។
- 8)

មូលដ្ឋាន ឬបច្ចេកសាស្ត្រដែលមានសាច់ក្រាស់ស្លើងមិនស្មើគ្នា ភិក្ខុមិនអាចនឹងដេរជាមួយគ្នាបាន ហៅថា មានចំណែកមិនស្មើគ្នា។

9) អ្នកទទួលធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើ។

10) ពាក្យប្រមូល ជាគ្រឿងរក្សាសេចក្តីដែលពោលហើយមិនឱ្យសេចក្តីនោះវិនាសខ្ពស់ខ្ពាយទៅ (បានដល់បញ្ជីរឿង)។

11) ត្រង់ពាក្យថា និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ប្រែបានជាពីរន័យ គឺប្រែដូចសិក្ខាបទទាំងអស់ ក្នុងចីវរវគ្គមួយន័យ ដូចសិក្ខាបទក្នុងកោសិយវគ្គនេះមួយន័យ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា។

12) អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា អង្គុយម្តងដេកម្តង។

13) ភិក្ខុនាំមេចៀមទៅនៅក្នុងទីណាៗ មានចម្ងាយបីៗយោជន៍ ហើយមិនបានប្រកបដោយកិច្ច មានខន្ទេស និងបរិបូណ៌ជាដើម ឬដោយសក្ការមាន បច្ច័យជាដើមក្នុងទីនោះ ហើយនឹងនាំមេចៀមចេញ អំពីទីនោះ ទៅកាន់ទីដទៃៗ កំណត់ត្រឹមតែបីៗយោជន៍ក៏បាន ដរាបដល់រយយោជន៍ ក៏បាន។

14) បានដល់សង្ឃពីរចំណែក គឺភិក្ខុសង្ឃមួយចំណែក ភិក្ខុនិសង្ឃមួយចំណែក។

15) រូបិយ បានដល់ មាសប្រាក់។

16) បានដល់ដុំកំទេច ដែលគេប្រើសម្រាប់ដុសខ្លួនវេលាងូតទឹក ដើម្បីឱ្យជ្រះក្តែល ឬជាភោគជាដើម។

17) បានដល់គ្រឿងប្រើប្រាស់ទាំងអស់។

18) បាត្រដែលលើស គឺបាត្រដែលមិនបានរឹកប្បូ មិនបានអធិដ្ឋាន។

19) ស្តេចធំលើសេនាទាហាន គង់សំដៅសេចក្តីថា ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់ជាមហាក្សត្រិយ៍សឹក បានជាមានគុណសព្វមេទ័ពនាំមុខថា សេនិយោ មាគឆោ រាជា។

20) គឺសម្រេចដោយប្បទិដ្ឋិដែលព្រះចេរៈអធិស្ឋាន។

21) ទឹកដោះរាវរបស់គោ កេះ ពពែជាដើម ហៅថា សប្បិ។

22) យកទៅលាយនឹងវត្ថុទាំងឡាយមានធូងជាដើម សម្រាប់លាប មានលាបជញ្ជាំងជាដើម។

23) គឺរាង ៧ថ្ងៃ ភិក្ខុផ្ទេរភេសជ្ជៈនោះឱ្យទៅជារបស់ដទៃក្រៅពីរបស់ឆាន់ គឺធ្វើជាថ្នាំលាបក្បាល លាបដំបៅ លាបភ្នែកជាដើម។

24) តាំងតែ១ រោចខែជេស្ឋ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអាសាឍ្ឋ ហៅថា ខែមួយជាខាងចុងគិម្ពរដូវ។ តាំងតែ១កើតខែអាសាឍ្ឋទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មី ហៅថាកន្លះខែខាងចុងគិម្ពរដូវ។

25) ពាក្យថា ចីវរក្នុងទីនេះសំដៅយកវស្សិកសាជិកចីវរ បើចោរដណ្តើមយកសម្តត់របស់ភិក្ខុនោះទៅ ហើយភិក្ខុនោះងូតទឹកភ្លៀងដោយខ្លួនទេ មិន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះស្រាតនឹងងូតទឹកភ្លៀង។

26) បើភិក្ខុមានចីវរដទៃៗ ក្រៅពីវស្សិកសាជិកចីវរដែលបាត់ទៅនោះ នឹងស្លៀកក្តី នឹងស្វែងរកក្តី នូវសម្តត់វស្សិកសាជិក ក្នុងសម័យក្រៅពីពុទ្ធានុញ្ញាត មិនត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ បើភិក្ខុមានវស្សិកសាជិកចីវរបាត់វិញ ហើយស្រាតងូតទឹក មិនត្រូវអាបត្តិទុក្កដឡើយ។

27) បើភិក្ខុស្លៀកសម្តត់វស្សិកសាជិកមានដម្លែច្រើនងូតទឹក ហើយមានចោរមកដណ្តើមយកទៅ ភិក្ខុស្រាតងូតទឹក មិនត្រូវអាបត្តិទុក្កដទេ។ ម្យ៉ាង ទៀត ពួកចោរលួចយកសម្តត់ដទៃ ក្រៅពីវស្សិកសាជិកចីវរដែលភិក្ខុមិនទាន់បានស្លៀកហើយ បើភិក្ខុស្លៀកសម្តត់វស្សិកសាជិកក្នុងសម័យ ក្រៅពីពុទ្ធានុញ្ញាត មិនត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយទេ។

28) អ្នកដែលបានឧបសម្បទាជាភិក្ខុការៈដោយត្រឹមត្រូវហើយ ហៅថា ឧបសម្បន្ន។

29)

បានដល់បុគ្គលក្រៅពីភិក្ខុ មានសាមណេរជាដើម។

30)

ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែបឋមកត្តិក គឺថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ។

31)

គិតពីត្រឹមថ្ងៃ ៥ កើត ទៅដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ។ បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ ត្រូវទុកអច្ឆេកចីវរបានត្រឹម១ខែ ១១ថ្ងៃ បើបានក្រាលកបិន ត្រូវទុកបាន៥ខែ ១១ថ្ងៃ ទុកឱ្យហួសអំពីកំណត់នោះទៅ សូម្បីត្រឹមតែ១ថ្ងៃក៏ពុំបានឡើយ (អដ្ឋកថា)។

32)

បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ ចីវរកាលមានតែ១ខែ គឺរាប់តាំងពីថ្ងៃ ១ រោចខែអស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃ១៥កើត ខែកត្តិក បើបានក្រាលកបិន ចីវរកាល មាន៥ខែ គឺរាប់តាំងពីថ្ងៃ១រោច ខែអស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃ១៥កើតខែផល្គុន នេះហៅថា ចីវរកាលសម័យ។

33)

អដ្ឋកថា ប្រាប់ថា ពួកចោរដែលធ្វើចោរកម្មក្នុងខែកត្តិក។

34)

តាមអដ្ឋកថា ហៅថា បច្ច័មកត្តិក។

35)

១ គឺពាក្យណាដែលខ្លួននិយាយទៅហើយមានទោស ជាពាក្យខុសមិនល្អ ក៏បដិសេធ ពាក្យនោះថាមិនមែនជាពាក្យរបស់ខ្លួន ហៅថា គេចកែ សំដី។

36)

២ គឺពាក្យណាដែលខ្លួននិយាយទៅ ហើយជាពាក្យល្អត្រឹមត្រូវ ក៏ប្តេជ្ញាថាជាពាក្យរបស់ខ្លួន នេះហៅថា ទទួលដឹង។អដ្ឋកថា។

37)

១ គឺលាក់បំបិទបំបាំងសេចក្តីឃើញខុសរបស់ខ្លួន។

38)

ជាតិថោកទាប។

39)

ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់។

40)

ជាតិមនុស្សច្រលោងខាម។

41)

អាចារ្យខ្លះពោលថាជាងចាំង។

42)

ជាតិព្រានម្រឹគជាដើម។

43)

១-២-៣-៤-៥ នាមទាំង៥នេះ តាមអដ្ឋកថា ថាជាឈ្មោះពួកមនុស្សដែលជាខ្ញុំបម្រើគេ។

44)

១ ឬសិល្បសាស្ត្រអ្នកធ្វើរថ។

45)

សត្វកើតក្នុងស្ថានគ្មានសេចក្តីចំរើន។

46)

២-៣ យ អក្ខរ និង ភ អក្ខរនោះ ជាឈ្មោះមេចុនធម្ម។

47)

អ្នកចេះដឹងធម្មវិន័យច្រើន។

48)

អ្នកសំដែងធម៌។

49)

ធ្វើមិនឱ្យមានអំណាចគេជៈ។

50)

បានដល់សិក្ខាមាតា សាមណេរ សាមណេរី និងគ្រហស្ថ។

51)

ភិក្ខុពណ៌នានូវសេចក្តីអធិប្បាយរបស់បាលី។

52)

ភិក្ខុបង្រៀនបាលី។

53)

ភិក្ខុអាស្រ័យ ពាក្យប្រៀនប្រដៅ ហើយនិយាយដោយន័យជាដើមថា អ្នកឯងជាចណ្ឌាល អ្នកឯងកុំធ្វើបាប អ្នកឯងបានជាងងឹតហើយ កុំឱ្យងងឹតទៅទៀតឡើយ។

54)

ត្រង់យ អក្ខរ និង ភក្ខរ ជាឈ្មោះមេចុនធម្ម។

55)

ពាក្យទាំងនេះជាឈ្មោះរបស់មនុស្សដែលជាខ្ញុំបម្រើគេ។

56)

អក្ខរមួយៗ ហៅថា អន្ធក្ខរៈ ប្រជុំនៃអក្ខរៈមួយសព្វៗ ហៅថា អនុព្យញ្ជនៈ ប្រជុំនៃអក្ខរៈ នឹងអនុព្យញ្ជនៈហៅថា បទ បទទី ១ ហៅថា បទ បទទី ២ ហៅថា អនុបទ។

57)

ភិក្ខុប្រាប់ថា រូបំ អនិច្ចំ សាមណេរចាប់សូត្រថា វេទនា អនិច្ចា បទខាងដើមគឺ រូបំ និងវេទនានោះថាផ្សេងគ្នា ដល់បទខាងចុងគឺ អនិច្ចំនិងអនិច្ចា នោះថាត្រូវស្មើគ្នា គឺស្មើត្រង់ថា អនិច្ច អនិច្ចនោះឯង។

58)

ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ១ ភិក្ខុរៀនបាលីជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន ថាព្រមគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ល។

59)

ភិក្ខុស្វាធ្យាយជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន សូត្រព្រមគ្នាជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ននោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ល។

60)

បើក្នុងគាថាមួយ (បួនបាទ) អនុបសម្បន្នបានចេះ ស្នាត់បីបានហើយ នៅមិនទាន់ស្នាត់តែមួយបាទ អនុបសម្បន្នចេះ ហៅថា មានគន្លស្នាត់ហើយ ដោយច្រើន។ ល។

61)

កាលបើអនុបសម្បន្នកំពុងសូត្រនូវសុត្ត អាក់អរក្នុងកណ្តាល បរិសុទ្ធ ភិក្ខុបង្គាប់ថា អ្នកឯងចូរសូត្រយ៉ាងនេះទៅ (បង្គាប់យ៉ាងនេះហើយ) ទុកជាថាព្រមគ្នា ជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ននោះទៅ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

62)

១ ភោជនមាន ៥យ៉ាង គឺបាយ ១ នំ ១ សត្វ ១ ត្រី ១ សាច់ ១។

63)

ខាទនីយ បានខាងឯមើមឈើ ផ្លែឈើជាដើម។

64)

បានខាងឯគ្រឿងសម្រាប់បរិភោគ គឺទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ១ ទឹកអំពៅ ១។

65)

ទឹកបាននោះ បានខាងទឹកបាន ៨ យ៉ាង មានទឹកបានធ្វើពីផ្លែស្វាយ ផ្លែត្រីងជាដើម។

66)

១ ពួកឧត្តរិមនុស្សធម្មនេះ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកទី ៤ រួចហើយ។

67)

សាមណេរប្រព្រឹត្តខុសក្នុងសិក្ខាបទ៥ខាងដើម ឈ្មោះថាអជ្ឈាចារអាក្រក់

68)

សាមណេរប្រព្រឹត្តខុសក្នុងសិក្ខាបទ៥ ខាងចុង ឈ្មោះថាអជ្ឈាចារមិនសូវអាក្រក់។

69)

ភិក្ខុប្រាប់ថា ភិក្ខុនេះត្រូវសុក្ករិសដ្ឋិ (គឺធ្វើសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញ) ជាដើម ហៅថា ប្រាប់តែវត្ថុ។

70)

ភិក្ខុប្រាប់ថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាដើម ហៅថា ប្រាប់តែអាបត្តិ។

71)

អដ្ឋកថា សំដៅយកស្មៅ និងដើមឈើស្រស់ ដែលមានពូជដុះទៅទៀតបានជាដើម។

72)

អំពើដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុអ្នកពោលពាក្យដទៃ គឺពោលពាក្យបន្ថែមបន្តប់។

73)

អំពើដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុអ្នកនាំសង្ឃ ឱ្យបានសេចក្តីលំបាក។

74)

១-២ គ្រែដែលមានជើងដូចជាជើងសេះ ជើងពពែជាដើម ឯតាំងក៏មានជើងដូចជាគ្រែដែរ។

75) , 80)

២

76)

ចម្ងាយមួយបោះដុំដី ដែលមជ្ឈិមបុរសបោះចោលទៅ។

77)

បើមានភិក្ខុចាស់បង្គាប់ភិក្ខុនោះឱ្យក្រោកចេញចាកទីសេនាសនៈ ហើយកាន់យកដោយខ្លួនលោកក្តី ឬមានយក្សក្តី ប្រេតក្តី វាមកអង្គុយនៅលើសេនាសនៈនោះ ឬមានជនជាធំណាមួយមកដល់ ហើយកាន់យកគ្រឿងសេនាសនៈនោះ គ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឈ្មោះថាមានបុគ្គលណាមួយមកបៀតបៀន។ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើមានពួកសត្វ មានរាជសីហ៍និងខ្លាជាដើម វាមកក្នុងប្រទេសហើយ ឈរនៅជិតគ្រឿងសេនាសនៈនោះ គ្រឿងសេនាសនៈនោះឈ្មោះថាមានបុគ្គលណាមួយមកបៀតបៀនដូចគ្នាដែរ។ តែមានបុគ្គលណាមួយមកបៀតបៀនយ៉ាងនេះហើយ ទុកជាភិក្ខុមិនបានឃើញគ្រឿងសេនាសនៈមកទុកដាក់ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

78)

គឺអន្តរាយជីវិត ឬអន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌។

79)

១-២ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ៤ ខាងដើមរួចជាស្រេច។

81)

តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា ថាភិក្ខុកាលចេញដើរទៅ គិតថាអាត្មាអញនឹងត្រឡប់មករៀបចំទុកដាក់កម្រាលវិញក្នុងថ្ងៃនេះ លុះទៅដល់ទីដែលខ្លួនប្រាថ្នានឹងទៅនៅនោះ ក៏មានសេចក្តីអន្តរាយកើតឡើង មិនអាចនឹងត្រឡប់មកវិញបាន។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០០៤ - Book 004

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវិធីនេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០៤ - Tipitaka Book 004](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8913.0.html)
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8913.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8913.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ](http://ati.eu)
[០០៤](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_004.pdf](#)

CS លេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៤

៩. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី៤](#)

មហាវិភង្គ

CS [vin.vbu](#) | [ភាគ ទី៤](#)

ចតុត្ថភាគ

ភាគ ទី៤

បាចិត្តិយកណ្ណ

បាចិត្តិយ (សិក្ខាបទ ទី១-១៥ មើល ភាគ ទី៣)

ភ្នតតាមវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ១៦ | ១៧ | ១៨ | ១៩ | ២០

ឱវាទវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ២១ | ២២ | ២៣ | ២៤ | ២៥ | ២៦ | ២៧ | ២៨ | ២៩ | ៣០

ភោជនវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ៣១ | ៣២ | ៣៣ | ៣៤ | ៣៥ | ៣៦ | ៣៧ | ៣៨ | ៣៩ | ៤០

អចេលកវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ៤១ | ៤២ | ៤៣ | ៤៤ | ៤៥ | ៤៦ | ៤៧ | ៤៨ | ៤៩ | ៥០

សុរាបាទវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ៥១ | ៥២ | ៥៣ | ៥៤ | ៥៥ | ៥៦ | ៥៧ | ៥៨ | ៥៩ | ៦០

សប្បុរាណកវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ៦១ | ៦២ | ៦៣ | ៦៤ | ៦៥ | ៦៦ | ៦៧ | ៦៨ | ៦៩ | ៧០

សហធម្មិកវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ៧១ | ៧២ | ៧៣ | ៧៤ | ៧៥ | ៧៦ | ៧៧ | ៧៨ | ៧៩ | ៨០ | ៨១ | ៨២

វតនវគ្គ៖ សិក្ខាបទ ទី ៨៣ | ៨៤ | ៨៥ | ៨៦ | ៨៧ | ៨៨ | ៨៩ | ៩០ | ៩១ | ៩២

បាដិទេសនីយកណ្ណ

សិក្ខាបទ ទី ១ | ២ | ៣ | ៤

សេក្ខិយកណ្ណ

បរិមណ្ឌលវគ្គ | ឧជ្ជគិកវគ្គ | ឧម្មកតវគ្គ | សក្កច្ឆវគ្គ | កពទ្ធវគ្គ | សុរសុវគ្គ | បាទការវគ្គ

អធិករណសមថា

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

សូមនមស្ការថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

បាចិត្តិយកណ្ណ

CS [vin.vbu.pc](#) | ភាគ ទី៤

(៥. បាចិត្តិយកណ្ណ)

ភូតកាមវគ្គ (ទី២)

CS [vin.vbu.pc.v2](#) | ភាគ ទី៤

(២. ភូតកាមវគ្គ)

(បាចិត្តិយ ភូតកាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦ (១៦)

CS [vin.vbu.pc.16](#) | ភាគ ទី៤

(៦. អនុបទដ្ឋសិក្ខាបទ)

[១] សម័នោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បៀតបៀនយកទីដេកល្អ។ ញ៉ាំងភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយឲ្យក្រោកចេញទៅ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនៅចាំវស្សាក្នុង ទីនេះដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅដេកច្រៀតច្រៀតភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយដោយគិតថា ភិក្ខុណាមានសេចក្តី ចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះ បង្កាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបីនឹងចូលទៅដេកច្រៀតច្រៀតភិក្ខុចាស់សោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកវាល់គ្នាចូលទៅដេកច្រៀតច្រៀតភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោយបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯង មិនគួរនឹងចូលទៅដេកច្រៀតច្រៀតភិក្ខុចាស់សោះឡើយ នែមោយបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ ចូលទៅច្រៀតច្រៀតភិក្ខុដែលចូលទៅនៅមុន ហើយសម្រេចនូវទីដេកក្នុងវិហាររបស់សង្ឃដោយ គិតថា ភិក្ខុណាមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីច្រៀតច្រៀត នោះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនហេតុដទៃទេ។

[២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណ។ វិហារដែលគេលះប្រគេនដល់សង្ឃ ហៅថាវិហាររបស់ សង្ឃ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុនេះចាស់ ដឹងថាភិក្ខុនេះឈឺ ដឹងថា វិហារនេះសង្ឃបានឲ្យហើយ។ ពាក្យថា ចូលទៅច្រៀតច្រៀត គឺចូល ទៅច្រៀតជ្រែក។ ពាក្យថា សម្រេចនូវទីដេក សេចក្តីថា ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេកក្នុងឧបចារ។ នៃគ្រែក្តី នៃតាំងក្តី នៃភិក្ខុចូល ទៅក្តី ចេញមកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី (លើទីដេកនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើនូវ សេចក្តីច្រៀតច្រៀតនេះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនហេតុដទៃទេ សេចក្តីថា គ្មានហេតុដទៃនីមួយៗដែលក្រៅពីការចូលទៅដេកច្រៀតច្រៀតនោះឡើយ។

[៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា វិហាររបស់សង្ឃមែន ហើយចូលទៅដេកច្រៀតច្រៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមាន សេចក្តីសង្ស័យ ហើយចូលទៅដេកច្រៀតច្រៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា របស់បុគ្គលវិញ ហើយចូលទៅដេកច្រៀត ច្រៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេក រៀងលែងតែឧបចារនៃគ្រែក្តី នៃតាំងក្តី នៃភិក្ខុចូលទៅក្តី ចេញមកក្តី ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេក ក្នុងឧបចារនៃវិហារក្តី ក្នុងឧបចារ ណាណា^២) ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា របស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា របស់ បុគ្គលដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះវិហារនោះជារបស់បុគ្គល គឺវិហារនៃភិក្ខុដទៃ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារជាបុគ្គល គឺវិហាររបស់ ខ្លួនឯង។

[៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានដម្ងីចូលទៅដេក ដល់ភិក្ខុដែលត្រូវត្រជាក់ ឬក្តៅច្រៀតច្រៀតហើយចូលទៅក្តី ដល់ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្ត រាយក្តី ដល់ភិក្ខុឆ្កួតក្តី ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិក្តី។

(បាចិត្តិយ ភូតតាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧ (១៧)

(៧. និក្ខន្ធសិក្ខាបទ)

[៥] សម័នោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក១៧រូប) នាំគ្នាជួសជុលវិហារធំ១ មាននៅក្នុងបច្ចុប្បន្នប្រទេស ដោយគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក៦រូប) បានឃើញពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុនាំគ្នាជួសជុលវិហារ លុះឃើញហើយបាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុនេះនាំគ្នាជួសជុលវិហារ បើដូច្នោះ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើឲ្យភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុពួកខ្លះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ សូមលោកទាំងឡាយបង្អង់ចាំឲ្យសត្វសត្វិយភិក្ខុទាំងឡាយជួសជុលវិហាររួចសិន លុះជួសជុលស្រេចហើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើភិក្ខុទាំងនោះឲ្យចៀសចេញទៅ។ គ្រានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ។ ពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកលោកមិនប្រាប់យើងជាមុនសិន យើងទាំងឡាយនឹងបានជួសជុលវិហារឯទៀតវិញ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្រែងវិហារនោះជារបស់សង្ឃទេដឹង។ ពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុនិយាយតបថា អើអាវុសោ វិហារជារបស់សង្ឃ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ។ ពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ វិហារជារបស់សង្ឃ ពួកលោកក៏នៅបាន ពួកយើងក៏នៅបាន។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយដដែលទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ ហើយមានចិត្តកម្រើកខឹងឡើង នាំគ្នាចាប់កកន្ត្រាក់ទាញចេញទៅ។ ពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុនោះ កាលត្រូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកន្ត្រាក់ទាញចេញ ក៏នាំគ្នាយំ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដទៃចាកភិក្ខុពីរពួកនោះ) បាននាំគ្នាសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាពួកលោកយំ។ ពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុនិយាយតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះមានចិត្តកម្រើកខឹង នាំគ្នាបណ្តេញពួកយើងចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបីនឹងមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សួរពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ មែនឬទេ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបីនឹងមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃសោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមានចិត្តក្រោធខឹងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារមីកកណ្ត។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា មានចិត្តក្រោធខឹង សេចក្តីថា មានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តដែលទោសកំចាត់បង់ មានចិត្តរឹងរូស។

[៧] វិហារដែលគេបរិច្ចាគប្រគេនដល់សង្ឃ ឈ្មោះថា វិហាររបស់សង្ឃ។ ពាក្យថា ទង់ទាញឯង គឺភិក្ខុចាប់យកពីក្នុងបន្ទប់ ហើយទង់ទាញទៅឯរៀងវិហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុចាប់យកពីក្នុងរៀង ហើយទង់ទាញទៅខាងក្រៅ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទុកជាភិក្ខុទង់ទាញភិក្ខុឲ្យកន្លងទ្វារទាំងឡាយជាច្រើន តែដោយប្រយោគមួយ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយតែមួយ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យទង់ទាញនោះ គឺបង្ហាប់អ្នកដទៃ (ភិក្ខុអ្នកបង្ហាប់នោះ) ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្ហាប់តែវាៈម្តង អ្នកទទួលបង្ហាប់ ទៅទង់ទាញភិក្ខុដទៃឲ្យកន្លងទ្វារសូម្បីច្រើន ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយតែមួយ។

[៨] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសម្គាល់ថាជារបស់សង្ឃដែល ហើយមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវវិក្ការរបស់ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវភិក្ខុឲ្យចាកខបចារនៃវិហារក្តី ចាកខបដ្ឋានសាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវវិក្ការនៃភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវអនុបសម្បន្នឲ្យចាកវិហារក្តី ចាកខបចារនៃវិហារក្តី ចាកខបដ្ឋានសាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវវិក្ការរបស់អនុបសម្បន្ននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គលនៃខ្លួន គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង។

[៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុអលដ្ឋី ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុអលដ្ឋីនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុឆ្គុត ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុឆ្គុតនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីបង្ករហេតុក្តី អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីទាស់ទែងក្តី អ្នកធ្វើនូវពាក្យឡេះឡោះតាមតែរូចពីមាត់ក្តី³⁾ អ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុនោះចេញ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវអន្តោសិក ឬសន្ធិវិហារិក ដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់អន្តោសិក ឬសន្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវនោះ ដល់ភិក្ខុឆ្គុត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភូតតាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨ (១៨)

CS vin.vbu.pc.18 | ភាគ ទី៤

(៨. វេហាសកុដិសិក្ខាបទ)

[១០] សមីនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុ២រូប ១រូបនៅថ្នាក់ខាងក្រោម ១រូបនៅថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុដែលនៅខាងលើ អង្គុយចុះដោយរហ័ស សង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន)។ ជើងគ្រែ (នោះ) ក៏រហូតធ្លាក់ចុះមកទង្គិចក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុនោះបានស្រែកសំឡេងឮប្លែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានស្ទុះទៅសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារាមសោ ហេតុអ្វីក៏លោកស្រែក។ ភិក្ខុនោះបានប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបីនឹងមកអង្គុយចុះដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាន់សួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងអង្គុយចុះដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបីនឹងមកអង្គុយចុះដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលអ្នកមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ ឬដេកសង្កត់នូវគ្រែក្តី នូវតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ វិហារដែលគេបរិច្ចាគប្រគេនដល់សង្ឃ ហៅថា វិហាររបស់សង្ឃ។

[១២] ឆ្នើរ (ដែលគេធ្វើខ្ពស់) មិនទង្គិចក្បាលមជ្ឈិមបុរស ហៅថាថ្នាក់។ គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ ហើយតាំងទុក ហៅថា គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក។ តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ ហៅថា តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក។ ពាក្យថា អង្គុយសង្កត់ គឺភិក្ខុអង្គុយសង្កត់លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ដេកសង្កត់ គឺភិក្ខុដេកសង្កត់លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសម្គាល់ថាជារបស់សង្ឃមែន ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលវិញ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់សង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលដដែល ត្រូវអាបត្តិទុកដ ព្រោះវិហារនោះ ជារបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះវិហារជារបស់ខ្លួន គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង។

[១៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលគេតម្កល់ទុកលើទីដែលមិនមែនថ្នាក់ លើទីទាបដែលដើរទង្គិចក្បាល ទីដែលមិនបានប្រើប្រាស់ខាងក្រោមឲ្យជាទីនៅ ទីដែលគេក្រាលជិតដោយរនាប លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ដែលគេដាក់គន្លឹះហើយ ដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅលើគ្រែ ឬតាំងនោះ ហើយកាន់យក ឬព្យួរនូវបរិក្ខារ ដល់ភិក្ខុឆ្គុត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៨ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភូតតាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩ (១៩)

CS vin.vbu.pc.19 | ភាគ ទី៤

(៩. មហាល្លកវិហារសិក្ខាបទ)

[១៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងយោសិតាមាម ជិតក្រុងកោសម្ពី។ គ្រានោះឯង មហាមាត្យជាឧបដ្ឋាករបស់ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេធ្វើវិហារប្រគេនឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ។ លំដាប់នោះ ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេប្រក់ និងបូកលាបវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយនោះញយ។ វិហារនោះឆ្លងហួសកំណត់ ក៏បាក់រលំចុះមក។ គ្រានោះ ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅធ្វើ (វិហារទៀត) ប្រៀតប្រៀនស្រែស្រូវរបស់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឲ្យខូចខាតទៅ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមកបៀតបៀនស្រែស្រូវរបស់យើងឲ្យខូចខាតទៅសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យរបស់ព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ បូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែវិហារនោះឆ្លងហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកសោះ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឆន្ទ ឮថាអ្នកឯងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ និងបូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែវិហារនោះឆ្លងហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមក ពិតមែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ និងបូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែវិហារនោះឆ្លងហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ គប្បីឈរ (លាបបូកញយៗបាន) កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្លឹកទ្វារ^៤) (និងសន្លឹកបង្អួច) ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ និងដើម្បីបរិកម្មនូវសន្លឹកបង្អួច ឯដំបូល ភិក្ខុត្រូវឈរក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរ ឬបីជាន់ បើភិក្ខុប្រក់ឲ្យច្រើនលើសជាងកំណត់នោះទៅ ទុកជាឈរនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ ក៏គង់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ។

[១៦] ដែលហៅថាវិហារធំ សំដៅយកវិហារដែលមានទាយកជាម្ចាស់របស់។ ដែលហៅថាវិហារ គឺវិហារដែលគេបូកខាងក្នុងក្តី បូកខាងក្រៅក្តី បូកទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅក្តី។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី។ ពាក្យថា កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្លឹកទ្វារ គឺកំណត់ត្រឹមហត្ថបាសដោយជុំវិញនៃក្របទ្វារ។ ពាក្យថា ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ គឺដើម្បីបើកបិទនូវទ្វារ។ ពាក្យថា ដើម្បីបរិកម្មនូវសន្លឹកបង្អួច សេចក្តីថា (តថាគតអនុញ្ញាត) នូវគ្មានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង ក្បាច់ភ្លឺផ្កា ក្បាច់ភ្លឺរលី ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់ឈ្មោះបញ្ចបដិក^៥) ដើម្បីបរិកម្មនូវសន្លឹកបង្អួច។ ពាក្យថា ឯដំបូល ភិក្ខុត្រូវឈរក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរឬបីជាន់ ឯដំណាំនោះ បានដល់វត្ថុដែលត្រូវស៊ីមុន (គឺស្រូវប្រការ មានស្រូវស ស្រូវក្រហមជាដើម) និងវត្ថុដែលត្រូវស៊ីក្រោយ (បានដល់សណ្តែកបាយ សណ្តែករាជមានជាដើម)។ បើភិក្ខុឈរធ្វើការប្រក់ក្នុងទីមានដំណាំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុប្រើឲ្យគេប្រក់ម្តងរួចទៅហើយ ត្រូវប្រក់ខ្លួនឯងបានត្រឹមពីរដង ដល់គ្រាទីបី ត្រូវបង្គាប់គេហើយ ចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុប្រើឲ្យគេប្រក់មួយជាន់រួចហើយ ត្រូវប្រក់ខ្លួនឯងបានត្រឹមពីរជាន់ ដល់ជាន់ទីបី ត្រូវបង្គាប់គេហើយចៀសចេញទៅ។

[១៧] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុប្រក់ឲ្យច្រើន លើសជាងកំណត់នោះទៅ ទុកជាឈរនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយក្បឿង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយគ្រប់ៗផែនក្បឿង។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយថ្ម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ គ្រប់ៗផែនថ្ម។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយកំបោ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ គ្រប់ៗដុំកំបោ។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្មៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយគ្រប់ៗកណ្តប។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយគ្រប់ៗសន្លឹក។

[១៨] វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរឬបីជាន់ ភិក្ខុសម្គាល់ថាលើសមែន ហើយនៅតែធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ។ វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរឬបីជាន់ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយនៅតែធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ។ វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរឬបីជាន់ ភិក្ខុសម្គាល់ថាខ្លះវិញ ហើយធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរឬបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើស ហើយ (ធ្វើថែម) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរឬបីជាន់ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរឬបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ដល់មែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់វិហារត្រឹមពីរឬបីជាន់ ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់វិហារមិនដល់ពីរឬបីជាន់ ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់លេណ (ទីពួន) គុហា កុដិប្រក់ដោយស្មៅ ធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ធ្វើដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ទិសេនាសនៈទាំងពួង រៀរលែងតែកុដិសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្លត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភូតតាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០ (២០)

CS vin.vbu.pc.20 | ភាគ ទី៤

(១០. សប្បណកសិក្ខាបទ)

[២០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងអគ្គាលវចេតិយ ទៀបស្រុកអាឡវី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុស្រុកអាឡវីទាំងឡាយកាលធ្វើនូវរកម្ម (កម្មទើបតែកសាងថ្មី) ដឹងថាទឹកមានសត្វ ក៏ស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុស្រុកអាឡវីដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនសមបើ

នឹងយកមកស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះសោះឡើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ ស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនសមបើនឹងយកមកស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយញ៉ាំងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដឹងថាទឹកមានសត្វហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយមានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្ត។ ភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ឈ្មោះថា ភិក្ខុដឹង។

[២២] ត្រង់ពាក្យថា ស្រោចឯង គឺភិក្ខុស្រោចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យស្រោច គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យស្រោច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុប្រើតែម្តង ហើយអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅស្រោចច្រើនដង ភិក្ខុអ្នកប្រើត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា (ទឹក) មានសត្វមែន ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅ ឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថាគ្មានសត្វវិញ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី មិនត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានសត្វ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានសត្វ មិនត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុមិនក្លែង ដល់ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ដល់ភិក្ខុមិនដឹង ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។

ភូតតាមវគ្គ ទី ២ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងភូតតាមវគ្គនោះគឺ

ភិក្ខុធ្វើភូតតាមឲ្យដាច់ចាកទី១ ភិក្ខុយករឿងដទៃមកបន្លប់ដើម្បីបិទបាំងទោសខ្លួន១ ភិក្ខុលើកទោសភិក្ខុអ្នកធ្វើការសង្ស័យ ភិក្ខុយកគ្រែតាំង ពួកកៅអីរបស់សង្ឃទៅចោលក្នុងទីវាល ហើយចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុយកកម្រាលរបស់សង្ឃទៅក្រាលចោល ហើយចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុដេករៀតរៀតភិក្ខុអ្នកនៅមុនក្នុងកុដិសង្ឃ១ ភិក្ខុខឹងនឹងភិក្ខុឯទៀត ហើយបណ្តេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ១ ភិក្ខុអង្គុយ ឬដេកលើគ្រែមានជើងសឹកទុក១ ភិក្ខុលាបបូកវិហារញ្ជ័យ បានកំណត់ត្រឹមសន្តិកទ្វារ ឬសន្តិកបង្អួចដោយដុំវិញ១ ភិក្ខុយកទឹកមានសត្វស្រោចស្មៅ ឬដី១។

ឱវាទវគ្គ (ទី៣)

CS [vin.vbu.pc.v3](#) | ភាគ ទី៤

(៣. ឱវាទវគ្គ)

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១ (២១)

CS [vin.vbu.pc.21](#) | ភាគ ទី៤

(១. ឱវាទសិក្ខាបទ)

[២៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈ ទាំងឡាយទូន្មានភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏បាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនី បាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងទាំងឡាយក៏ទូន្មានពួកភិក្ខុនីដែរ។ វេលានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាងចូរមករកពួកយើង ៗនឹងទូន្មាន។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ចូលទៅរកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយក្នុងទីក្តីមួយ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើធម្មិកថាបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុនី ហើយក៏ពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ រួចបញ្ជូនពួកភិក្ខុនីឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដោយពាក្យថា ម្ចាស់ប្អូនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅវិញចុះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីដីសមគួរ។ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរពួកភិក្ខុនីនោះដែលឈរក្នុងទីដីសមគួរដោយពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឱវាទ (នោះ) បានបរិបូណ៌សម្រេចហើយឬ? ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឱវាទ (នោះ) នឹង

បរិបូណ៌សម្រេចមកពីណា ព្រោះលោកម្ចាស់ឆត្យគិយទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ រួចក៏ បញ្ជូនខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយឲ្យត្រឡប់មកវិញ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាច ហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយគ្រាស់សួរបញ្ជាក់ឆត្យគិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថា ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតិចណាស់ ពោលតែតិរច្ឆានកថា ឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ ហើយក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកឆត្យគិយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯង មិនសមបើនឹងធ្វើធម្មិកថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតិចពេក ពោលតែតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យត្រឡប់ទៅ វិញសោះ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយនាំបុគ្គលអ្នកដែល ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាមិនបាន។ បើ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា គ្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយ ព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុឲ្យ ជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីយ៉ាងនេះ សង្ឃត្រូវអាវាធនាភិក្ខុ (នោះ) ជាមុនសិន។ លុះអាវាធនាឲ្យហើយ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសអង្គអាច គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យ ដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជា អ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី។ នេះជាវាចាប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យ ឱវាទដល់ភិក្ខុនី។ ការសម្មតិកម្មឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បី ស្ងៀមនៅ មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី។ ការ សម្មតិកម្មឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏ មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីហើយ។ សម្មតិកម្ម នេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលនូវឆត្យគិយភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការយ៉ាងនេះ។

[២៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏បានចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះយ៉ាងនោះដដែល។ គ្រានោះ ឆត្យគិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានគិតគ្នាថា អារុសោ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជាថេរៈ ទាំងឡាយដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ បានចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះ យ៉ាងនោះដដែល អារុសោ បើដូច្នោះ មានតែពួកយើងទៅកាន់ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមកឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី រួចប្រដៅពួក ភិក្ខុនី។ គ្រានោះ ពួកឆត្យគិយភិក្ខុនាំគ្នាទៅកាន់ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមកឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ប្តីស្រីទាំងឡាយ សង្ឃបានសន្មតពួកយើងហើយ នាងទាំងឡាយចូរមករកពួកយើងចុះ យើងនឹងប្រដៅទូន្មាន។ ទើប ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះចូលទៅរកឆត្យគិយភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំឆត្យគិយភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដី សមគួរ។ គ្រានោះ ឆត្យគិយភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាបន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃទៅ រួចក៏បញ្ជូន ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញដោយពាក្យថា ម្ចាស់ប្តីស្រីទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅវិញចុះ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទី គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីដីសមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលឈរនៅក្នុងទីដីសមគួរនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឱវាទបានសម្រេចបរិបូណ៌ឬទេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន ឱវាទនឹងបានសម្រេចបរិបូណ៌មកពីណា លោកម្ចាស់ឆត្យគិយទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាបន្តិចបន្តួច ហើយពោលតែតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លង អស់១ថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនយើងខ្ញុំឲ្យត្រឡប់មកវិញ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យ អាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុនីអម្បាលនោះ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយព្រះធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ រួចសួរបញ្ជាក់ពួកឆត្យគិយភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាដល់ភិក្ខុនី ទាំងឡាយបន្តិចបន្តួច ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់មួយថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកឆត្យគិយ ភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនសមបើនឹងធ្វើ ធម្មិកថាបន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុនី ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់មួយថ្ងៃ រួចបញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញសោះ នែមោឃបុរស ទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយញ៉ាំងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែ ជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ។ បើ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ក៏ធ្វើនូវធម្មិកថា គ្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី គឺ

- ភិក្ខុជាអ្នកមានសីលសង្គមតាមបាតិមោក្ខសំរវៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារ (មារយាទ) និងទិគោចរ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយមាន ប្រមាណតិចតួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ។

- ភិក្ខុជាពហុស្មត ទ្រទ្រង់ពុទ្ធជនៈ សន្សំនូវពុទ្ធជនធម៌ទាំងឡាយណា ពីរោះខាងដើម ពីរោះកណ្តាល ពីរោះខាងចុង តែងប្រកាសនូវ ព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈឲ្យបរិសុទ្ធបរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះចាំច្រើនហើយ ទ្រទ្រង់ ហើយ សន្សំហើយ ដោយវាចាដ៏ស្ងាត់រត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ យល់ត្រូវល្អដោយទិដ្ឋិ១
- ចំណែកបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំដោយពិស្តារ ចែកចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្ងាត់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ ដោយសុត្ត (គឺខន្ធកៈ និងបរិវារៈ) ដោយអនុព្យញ្ជនៈ១
- ភិក្ខុនោះមានវាចាពោលត្រឹមត្រូវដោយសិចិលធនិតជាដើម មានសំឡេងពីរោះ១ ភិក្ខុនោះជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដោយច្រើន១
- ភិក្ខុនោះជាអ្នកអាចដើម្បីនឹងប្រដៅភិក្ខុនីបាន១
- ភិក្ខុនោះមិនធ្លាប់ប្រព្រឹត្តកន្លងគុណនឹងភិក្ខុនីដែលស្លៀកដណ្តប់សម្បត្តិជ្រលក់ដោយទឹកចត់ ឬសចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ១
- ភិក្ខុនោះមានវស្សាម្តែ ឬមានវស្សាជាងម្តែ១

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយនេះ ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី។

[២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តាល។ ភិក្ខុដែលឈ្មោះថាសង្ឃមិនបានសន្មតនោះ គឺសង្ឃ មិនបានសន្មតដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា។ ពួកស្រីដែលឈ្មោះថាភិក្ខុនីនោះ បានដល់ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងឧភោសង្ឃ។

[២៧] ត្រង់ពាក្យថា ប្រដៅ គឺភិក្ខុទូន្មានដោយគុណធម៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុប្រដៅដោយធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨] ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតនោះ គប្បីបោសច្រាសនូវទីបរិវេណ រួចត្រូវតាំងទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ តែងតាំងនូវអាសនៈទុក ហើយនាំយក ភិក្ខុជាគំរប់ពីរទៅអង្គុយនៅចុះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះ ហើយថ្វាយបង្គំនូវភិក្ខុនោះ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃ សន្មតនោះ គប្បីសួរភិក្ខុនីទាំងឡាយថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងព្រមព្រៀងគ្នាហើយឬ? បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា លោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ភិក្ខុគប្បីសួរថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ គុណធម៌ចាំស្ងាត់រត់មាត់ហើយឬ? បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលតបថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ ចាំស្ងាត់រត់មាត់ហើយ ភិក្ខុគប្បីប្រគល់ខិវាទដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ នេះហើយជាខិវាទ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា គុណធម៌មិនទាន់ស្ងាត់រត់មាត់លោកម្ចាស់ ភិក្ខុគប្បីសួរត្រប្រាប់ភិក្ខុនីថា ភិក្ខុនីឧបសម្បទាហើយបានមួយរយវស្សា ត្រូវធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុប្បន្នកម្ម អញ្ញលីកម្ម និងសាមីចិកម្មដល់ភិក្ខុ (សូម្បី) ឧបសម្បទាហើយក្នុងថ្ងៃនោះ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺការសាកសួរនូវឧបោសថ១ ការចូលទៅទទួលខិវាទ១ អំពីភិក្ខុសង្ឃគ្រប់ៗកន្លះខែ នេះជា ធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ ត្រូវបរាណាក្នុងឧភោសង្ឃ ដោយហេតុកាយ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្ស៊ីសក្តី នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីត្រូវគុកាបត្តិ (ជាសតេកិច្ចា) ហើយត្រូវប្រព្រឹត្តបក្ខិមានត្តក្នុងឧភោសង្ឃ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទាក្នុងឧភោសង្ឃដល់សិក្ខាមាតាដែលមានសិក្ខាសិក្សាក្នុងធម៌ ទាំងឡាយ៦ អស់ពីរវស្សាហើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចផ្តាសាភិក្ខុដោយបរិយាយណាមួយឡើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយ ជីវិត១។ ពួកភិក្ខុនីមិនត្រូវស្តីប្រដៅពួកភិក្ខុឡើយ ពួកភិក្ខុត្រូវស្តីប្រដៅដល់ពួកភិក្ខុនីបាន តាំងអំពីថ្ងៃនេះដើម នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ភិក្ខុពោលធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបែកគ្នាជាពួកៗ ភិក្ខុចេះតែពោល នូវគុណធម៌ដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនបានប្រគល់ខិវាទឲ្យដល់ភិក្ខុនី ត្រឡប់ពោលធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្ម មិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០] ភិក្ខុសង្ឃុយក្នុងកម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ឃុយ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយ ប្រដៅ។ បេ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៥] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៦] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសង្ឃុយ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនមែនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៩] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃុយ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤០] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមែន ហើយប្រដៅ មិនត្រូវអាបត្តិទុក្ខដឡើយ។

[៤១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាឡីនៃគុណប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវអដ្ឋកថានៃគុណប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុកិស្សត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នា ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុមាសា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២ (២២)

CS vin.vbu.pc.22 | ភាគ ទី៤

(២. អត្ថង្គតសិក្ខាបទ)

[៤២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជីមានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនីដោយវេទនាដាច់ដាច់។ សម័យនោះឯង ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុត្រូវវេទនាប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីនិយាយគ្នាថា ថ្ងៃនេះឱវាទគង់នឹងមិនសម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់ចូឡបន្តកគង់នឹងពោលនូវឧទាននោះឯងដដែលៗ ឥឡូវហ្នឹង។ ភិក្ខុនីទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ លុះទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ បាននិយាយនឹងភិក្ខុនីទាំងនោះ ដែលអង្គុយនៅហើយក្នុងទីដ៏សមគួរ ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងព្រមព្រៀងគ្នាហើយឬ។ ពួកភិក្ខុនីតបថា ព្រមព្រៀងគ្នាហើយលោកម្ចាស់។ ព្រះចូឡបន្តកសួរថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ គុណផលដ៏ស្មោះត្រង់ហើយឬ។ ពួកភិក្ខុនីតបថា ចាំស្ងាត់ហើយលោកម្ចាស់។ ព្រះចូឡបន្តកប្រាប់ថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ នេះហើយជាឱវាទ ហើយបានពោលនូវឧទាននេះដដែលថា សេចក្តីសោកទាំងឡាយ រមែងមិនមានដល់មុនដែលមានអធិចិត្តមិនប្រមាទ សិក្សានៅក្នុងផ្លូវនៃមោធម៌ (គឺអរហត្តញ្ញាណ) មិនញាប់ញ័រ (ដោយលោកធម៌) មានចិត្តស្ងប់ (ចាកកិលេស) តែងមានស្មារតីជាតិ។

[៤៣] ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយបាននិយាយគ្នាទុកមកហើយថា វេទនាថ្ងៃនេះឱវាទគង់នឹងមិនសម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់ចូឡបន្តកគង់នឹងពោលនូវឧទាននោះឯងដដែលក្នុងកាលឥឡូវហ្នឹង។ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុបានស្តាប់ពាក្យនិយាយចរចានេះរបស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះហើយ។ គ្រានោះ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុហោះទៅកាន់វិហារស្ថានហើយចង្រ្កមខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ បង្ហូរផ្សែងខ្លះ បញ្ចេញពន្លឺភ្លើងខ្លះ បំបាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ហើយពោលឧទាននោះទៀតផង និងពុទ្ធវចនៈដទៃជាច្រើនផង ព្រះអាកាសវាលទេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាងយើងទាំងឡាយ សេចក្តីអស្ចារ្យ(នេះ) ចំឡែកពេកណាស់ ម្ចាស់នាងយើងទាំងឡាយ ហេតុមិនធ្លាប់កើត ៗហើយ ឱវាទដែលសម្រេចបរិបូណ៌ដូចជាឱវាទរបស់លោកម្ចាស់ចូឡបន្តកយ៉ាងនេះ កាលពីដើម យើងមិនធ្លាប់បាន(ស្តាប់)ទេ។ លំដាប់នោះ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុប្រដៅភិក្ខុនីអម្បាលនោះដរាបដល់យប់ ហើយបញ្ជូនទៅវិញថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅចុះ។ វេលានោះ ទ្វារគរគេបិទហើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏នៅខាងក្រៅគរ លុះព្រឹកឡើងទើបចូលទៅកាន់គរ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ មិនមែនជាព្រហ្មចារិនី (មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ)ទេ នៅជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអារាម ហើយទើបតែចូលមកកាន់គរក្នុងកាលឥឡូវនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ មិនគួរនឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ចូឡបន្តកៈ ឮថា កាលព្រះអា

ទិស្សអស្ថង្គតហើយ អ្នកឯងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ព្រះច្បាប់នេះដ៏មានអាយុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ច្បាប់នេះ កាលព្រះអាទិស្សអស្ថង្គតទៅហើយ អ្នកឯងមិនគួរនឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ម្ចាស់ច្បាប់នេះ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុបើទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ កាលបើព្រះអាទិស្សអស្ថង្គតហើយ ទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៤] ដែលហៅថា សង្ឃបានសន្មតនោះ គឺសង្ឃសន្មតដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រះអាទិស្សអស្ថង្គតហើយ សេចក្តីថា ព្រះអាទិស្សលិចចុះហើយ។ ពួកស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងជំនុំសង្ឃពីរចំណែក ហៅថាភិក្ខុនី។ ពាក្យថា ប្រដៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដោយគុណធម៌ដ៏ ដោយធម៌ដទៃក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៥] ព្រះអាទិស្សអស្ថង្គតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា អស្ថង្គតមែន ហើយទៅប្រដៅ (ភិក្ខុនី) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះអាទិស្សអស្ថង្គតហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទៅប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះអាទិស្សអស្ថង្គតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់អស្ថង្គត ហើយទៅប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលឧបសម្បទាហើយក្នុងជំនុំសង្ឃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ព្រះអាទិស្សមិនទាន់អស្ថង្គត ភិក្ខុសំគាល់ថាអស្ថង្គតហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ព្រះអាទិស្សមិនទាន់អស្ថង្គត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ព្រះអាទិស្សមិនទាន់អស្ថង្គត ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់អស្ថង្គត មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៤៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាលីនៃគុណធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវអដ្ឋកថានៃគុណធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរឬស្នា ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុមាតា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ២ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣ (២៣)

CS vin.vbu.pc.23 | ភាគ ទី៤

(៣. ភិក្ខុនុបស្សយសិក្ខាបទ)

[៤៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ជិតក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនឈ្មោះសក្កៈ។ គ្រានោះឯង ធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅធម្មគ្គិយភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយបបួលធម្មគ្គិយភិក្ខុនីយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងចូរមក យើងនឹងទៅទទួលឱវាទ (ជាមួយគ្នា)។ ធម្មគ្គិយភិក្ខុនីនិយាយថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនាំគ្នាទៅព្រោះហេតុនៃឱវាទធ្វើអ្វី ដ្បិតធម្មគ្គិយភិក្ខុជាម្ចាស់ទាំងឡាយមកប្រដៅពួកយើងក្នុងលំនៅនេះហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នា ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងចូលដល់លំនៅភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីអម្បាលនោះប្រាប់ដំណើរនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុមិនគួរចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនី។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយចូលដល់លំនៅភិក្ខុនី ពិតមែនឬ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលដល់លំនៅភិក្ខុនីទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីលុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយសួរព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី សរីរយន្តព្រះនាងល្មមអត់ទ្រាំបានដែរឬទេ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ។ ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីតបថា លោកម្ចាស់ សរីរយន្តខ្ញុំមិនអាចអត់ទ្រាំបានទេ ខ្ញុំមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ សូមពួកលោកម្ចាស់សំដែងធម៌ឲ្យទាន។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយថា ម្ចាស់នាងកិរិយាដែលភិក្ខុចូលមកកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុនី មិនគួរឡើយ ហើយមានសេចក្តីសង្ស័យ (យ៉ាងនេះ) ក៏មិនហ៊ានសំដែងធម៌ឡើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្លៀកស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរក្នុងវេលាព្រឹក ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់ព្រះមហាបជាបតិគោតមី លុះដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលតែងតាំងទុក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះមហាបជាបតិគោតមីយ៉ាងនេះថា ព្រះនាងគោតមី សរីរយន្តព្រះនាងល្មមអត់ទ្រាំបានដែរឬ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬ។ ព្រះនាងទូលតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលមុនភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មកសំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ហេតុនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីសប្បាយ ក៏

ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់ហើយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមានសេចក្តីខ្លាចក្រែង ទើបមិនហ៊ានសំដែង សេចក្តីមិនសប្បាយមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះហេតុនោះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះមហាបជាបតិគោតមិឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងធម្មិកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីដែលមានជម្ងឺបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនេះ គឺភិក្ខុនីមានជម្ងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៤៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅក្នុងទីណា សូម្បីអស់រាត្រី១ ទៅនោះហៅថាទីនៅរបស់ភិក្ខុនី។ ពាក្យថា ចូលដល់ គឺទៅក្នុងទីនោះ។ ពួកស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថាភិក្ខុនី។ ពាក្យថា ប្រដៅ គឺភិក្ខុប្រដៅដោយគុណ្ណម្តេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុនីមិនអាចទៅទទួលខិវាទ ឬទៅនៅរួមសង្ឃកម្មបាន ហៅថាមានជម្ងឺ។

[៥០] ភិក្ខុសំគាល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាហើយ ថាបានឧបសម្បទាមែន ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសង្ឃុយក្នុងភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាហើយ ចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុនីឧបសម្បទាហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់បានឧបសម្បទាទេ ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដោយធម៌ដទៃ (ក្រៅពីគុណ្ណម្តេច) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងស្រីមិនទាន់បានឧបសម្បទា ថាបានឧបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសង្ឃុយក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទា ថាមិនទាន់ឧបសម្បទាមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៥១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅភិក្ខុនីក្នុងសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងបាឡីនៃគុណ្ណម្តេចប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងអដ្ឋកថានៃគុណ្ណម្តេចប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នា ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ដើម្បីអ្នកដទៃ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុមានា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្មត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ ខិវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤ (២៤)

CS [vin.vbu.pc.24](#) | [ភាគ ទី៤](#)

(៤. អាមិសសិក្ខាបទ)

[៤២] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី តែងបាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជវិក្ការជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ថ្វីឡើយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមកនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីប៉ុន្មានទេ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ក៏ថ្វីឡើយ ពួកអ្នកឯងមកពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ពាក្យថា ព្រោះហេតុតែអាមិស សេចក្តីថា ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជវិក្ការជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា។

[៤៤] ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោន ចំពោះឧបសម្បទាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះ

ហេតុតែមីវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និង កិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ។

[៥៥] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនមែនជាធម៌វិញ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ។

[៥៦] ភិក្ខុណាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យជំនឿល ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោនចំពោះឧបសម្បន្នដែលសង្ឃ មិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែមីវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ។

[៥៧] ភិក្ខុណា ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យជំនឿល ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោន ចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ដែលសង្ឃសន្មតក្តី មិនបានសន្មតក្តី ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែមីវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវ អោបត្តិទុក្ខដ។

[៥៨] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនមែនជាធម៌ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ។

[៥៩] អោបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលពោលចំពោះភិក្ខុផងគ្នាដែលជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែមីវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជាដោយប្រក្រតី ដល់ភិក្ខុឆ្គត ដល់ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥ (២៥)

CS vin.vbu.pc.25 | ភាគ ទី៤

(៥. ចីវរទានសិក្ខាបទ)

[៦០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រាច់ ទៅបិណ្ឌបាតតាមផ្លូវ ឬច្រកមួយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ មានភិក្ខុនីមួយរូបទៀតក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមផ្លូវ ឬច្រកនោះដែរ។ ទើបភិក្ខុនោះនិយាយ នឹងភិក្ខុនីនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាង នាងចូរទៅក្នុងឱកាសឯណោះ គេប្រគេនភិក្ខុ។ ឯភិក្ខុនីនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទៅក្នុងឱកាសឯណោះចុះ គេប្រគេនចង្កាន់។ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីនោះបានស្គាល់គ្នា ព្រោះបានឃើញគ្នាញឹកញយ។ គ្រានោះឯង សង្ឃ កំពុងចែកចីវរគ្នា។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះកាលទៅទទួលឱវាទ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ បាន បិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ ភិក្ខុនោះបាននិយាយនឹងភិក្ខុនីដែលបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាង ចំណែកចីវរនេះរបស់យើង នាង នឹងត្រូវការដែរឬទេ។ ភិក្ខុនីនោះឆ្លើយថា កុណាលោកម្ចាស់ ខ្ញុំកុណាមានចីវរចាស់ហើយ។ ភិក្ខុនោះឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីនោះ។ ចំណែកភិក្ខុនោះជា អ្នកមានចីវរទុព្វលភាព។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកចូរធ្វើចីវររបស់អ្នកក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ភិក្ខុ នោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមគួរនឹងឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនី ពិត មែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលតបថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះជាញាតិរបស់អ្នកឯង ឬ មិនមែនញាតិទេ។ ភិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ភិក្ខុនីនោះមិនជាញាតិទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នែមោឃបុរស ប្រុសមិនមែន ជាញាតិ រមែងមិនដឹងនូវកម្មដ៏សមគួរ ឬមិនសមគួរ ល្អិតល្អន ឬមិនល្អិតល្អនរបស់ស្រីដែលមិនមែនជាញាតិទេ នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យ ចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកបុគ្គល ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនហ៊ានផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្ត បង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបីនឹងមិនហ៊ានផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងពួកយើងសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកភិក្ខុនីនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង៥ គឺ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនី១ សិក្ខុមាណាវ មាណវ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង៥ នេះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។

[៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានសម្មន្តជាប់វង្សគ្នាមកអំពីចំណែកខាងមាតា អំពីចំណែកខាងបិតា ដរាបអំពីតួនៃដីដូនជីតាជាគំរប់ៗ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី។ បណ្តាចីវរវាយ៉ាងចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតដ៏គួរដល់វិកប្បបាន ហៅថា ចីវរ។ ពាក្យថា រៀរតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យ (ចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ លើកលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។

[៦៣] ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ឃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀរតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៦៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីជាញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលផ្លាស់ប្តូរចីវរគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលប្តូរយកចីវរមានដំឡូចច្រើនដោយចីវរមានដំឡូចតិច ឬចីវរមានដំឡូចតិចដោយចីវរមានដំឡូចច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីកាន់យកចីវររបស់ខ្លួនដោយសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាល ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីកាន់យកចីវររបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យបរិក្ខារដទៃ រៀរតែចីវរ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់សិក្ខាមាសា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦ (២៦)

CS [vin.vbu.pc.26](#) | ភាគ ទី៤

(៦. ចីវរសិព្ពនសិក្ខាបទ)

[៦៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើចីវរកម្ម។ មានភិក្ខុនី១រូបចូលទៅកាន់ទីដែលឧទាយិដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ដេរចីវរឲ្យខ្ញុំផង។ គ្រានោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុក៏ដេរចីវរ ហើយធ្វើកិច្ចជ្រលក់គក់ បោកដីល្អ រួចធ្វើរូបគំនូរ^(៦) ត្រង់កណ្តាលចីវរ ស្រេចហើយ បត់ទុកឲ្យភិក្ខុនីនោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះទៅកាន់លំនៅឧទាយិដ៏មានអាយុ លុះទៅដល់ហើយ បាននិយាយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចីវររបស់លោកម្ចាស់នោះ ដូចម្តេចទៅ។ ឧទាយិដ្តើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ហ៊ី នាងចូរនាំយកចីវរនេះទៅទាំងផ្គត់ហើយទុក កាលណាភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលឱវាទ ចូរដណ្តប់ចីវរនេះដើរទៅតាមក្រោយៗភិក្ខុនីសង្ឃក្នុងកាលណោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះនាំយកចីវរនោះទៅទាំងផ្គត់ហើយទុក កាលណាភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលឱវាទ នាងក៏ដណ្តប់ចីវរនោះដើរទៅតាមក្រោយៗភិក្ខុនីសង្ឃក្នុងកាលណោះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីអម្បាលនេះជាស្រីគ្មានកោតញញើត ជាស្រីអ្នកលេង គ្មានអៀនខ្មាស មិនសមបើនឹងគូរគំនូរក្នុងចីវរសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយសួរគ្នាយ៉ាងនេះថា នេះជាការងាររបស់អ្នកណា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា នេះជាការងាររបស់លោកម្ចាស់ឧទាយិ។ ពួកភិក្ខុនីនិយាយគ្នាថា ជនទាំងឡាយណាជាអ្នកគ្មានសេចក្តីកោតញញើត ជាអ្នកលេង ជាអ្នកគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏គង់មិនល្អដល់ជនទាំងឡាយនោះ នឹងពោលទៅថ្ងៃដល់លោកម្ចាស់ឧទាយិ។ ពួកភិក្ខុនីនោះនាំគ្នាប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីបាចិត្តិយបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឧទាយិដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងដេរចីវរដល់ភិក្ខុនីសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧទាយិ ឮថាអ្នកឯងដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនី ពិតមែនឬ។ ឧទាយិភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នៃឧទាយិ ភិក្ខុនីនោះជាញាតិរបស់អ្នកឯង ឬមិនមែនជាញាតិទេ។ ឧទាយិភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនមែនជាញាតិទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នៃមោឃបុរស ប្រុសដែលមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនស្គាល់កម្មដ៏សមគួរក្តី មិនសមគួរក្តី កម្មជាទីជ្រះថ្លាក្តី មិនជាទីជ្រះថ្លាក្តី របស់ស្រីដែលមិនមែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមគួរនឹងដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រីដៃឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ ដេរឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរនូវចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់វង្សគ្នាមកអំពីចំណែកខាងមាតា អំពីចំណែកខាងបិតា ដរាបអំពីតួនៃដីដូនជីតាជាគំរប់ៗ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី។ បណ្តាចីវរវាយ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតដ៏គួរដល់វិកប្បបាន ហៅថា ចីវរ។ ពាក្យថា ដេរឯង គឺភិក្ខុដេរដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗផ្លូវមូល។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យដេរ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ ដេរច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែមួយ)។

[៦៧] ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិមែន ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរដើម្បីភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៦៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលដេរចីវរដល់ភិក្ខុនីជាញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលដេរឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរនូវបរិក្ខារដទៃក្រៅពីចីវរ (ឲ្យភិក្ខុនី) ឲ្យសិក្ខាមាតា ឬឲ្យសាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧ (២៧)

CS vin.vbu.pc.27 | ភាគ ទី៤

(៧. សំវិធានសិក្ខាបទ)

[៦៩] សម័យនោះឯង ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា យើងទាំងឡាយមានប្តីប្រពន្ធ ដើរទៅយ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រ ដើរទៅមួយអន្លើដោយភិក្ខុនីទាំងឡាយ យ៉ាងនោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបីបើឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នាទេ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ពិតមែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នាទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីកាន់ទីផ្ទាល់ភ្នែកនៃស្រុក១ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយអំពីក្រុងសាវត្ថី ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ កាលនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ឃើញពួកភិក្ខុនោះហើយ បានពោលពាក្យនេះថា យើងទាំងឡាយនឹងទៅជាមួយនឹងលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់នាង ការដែលភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា មិនគួរទេ នាងទាំងឡាយទៅមុនឬ ។ យើងទាំងឡាយនឹងទៅមុន។ ភិក្ខុនីទាំងនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាបុរសដ៏ប្រសើរ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តទៅមុន។ កាលភិក្ខុនីទាំងនោះដើរទៅជាខាងក្រោយនៃភិក្ខុទាំងឡាយដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (បាត្រ និងចីវរ) ផង ប្រទុស្តផង (កំហែងធ្វើសេវនកិច្ច) ក្នុងកាលនោះឯង។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ពួកភិក្ខុនី។ ពួកភិក្ខុនីប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ពួកភិក្ខុ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ក្នុងផ្លូវដែលគួរនឹងទៅ ដោយមានគ្នាជាពួកដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្តីរៀន ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីផ្ទាល់ភ្នែកនៃស្រុក១ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ ផ្លូវដែលគួរនឹងទៅដោយមានគ្នាជាពួក១ ដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរៀន១ ដែលប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៧១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថាភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងឧបតោសង្ឃ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា សេចក្តីថា ពួកជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងទៅ ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយនឹងទៅ យើងទាំងឡាយនឹងទៅក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីផ្ទាល់ភ្នែកនៃស្រុក១ សេចក្តីថា (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងទីជាចន្លោះនៃស្រុក ក្នុងស្រុកមានចម្ងាយល្មមមានហើរទៅដល់ (គឺទំរយៈមានហើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងព្រៃដែលមិនមែនស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗកន្លះយោជន។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ សេចក្តីថា លើកទុកតែមានសម័យ។ ដែលហៅថា ផ្លូវដែលគួរនឹងទៅ ដោយមានគ្នាជាពួក គឺផ្លូវដែលបុគ្គលតែមានគ្នា មិនអាចដើរទៅបាន។ ដែលហៅថា ផ្លូវ

ប្រកបដោយសេចក្តីរៀន គឺកន្លែងដែលចោរអាស្រ័យនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរបរិភោគអាហារក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរឈរនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរអង្គុយក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរដេកក៏ប្រាកដ ក្នុងផ្លូវនោះ។ ដែលហៅថា ផ្លូវប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ គឺផ្លូវនោះដែលចោរទាំងឡាយសម្លាប់មនុស្សក៏ប្រាកដ ឬនាំមនុស្សក៏ប្រាកដ រាយដំមនុស្សក៏ប្រាកដ។ ភិក្ខុដើរទៅកាន់ផ្លូវដែលប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ហើយឃើញផ្លូវមិនប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខវិញ ត្រូវបញ្ជូនភិក្ខុនិទៅ ដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយចូរទៅចុះ។

[៧២] ភិក្ខុបបួលគ្នាហើយ សំគាល់ថាបបួលមែន ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងការដែលបានបបួលគ្នា ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីជាចន្លោះនៃស្រុក១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុបបួលគ្នា ហើយសំគាល់ថាមិនបានបបួល ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីជាចន្លោះនៃស្រុក១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុបបួល តែភិក្ខុនិមន្តបបួល (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនបានបបួលគ្នា ហើយសំគាល់ថាបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងការដែលមិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានបបួលក្នុងការដែលមិនបានបបួល មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៧៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនិហើយដើរទៅ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនិបបួល តែភិក្ខុមិនបានបបួល ដល់ភិក្ខុនិងភិក្ខុនិដែលទៅដោយខុសសង្កេត ដល់ភិក្ខុដែលទៅ (ជាមួយនឹងភិក្ខុនិ) ដោយមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨ (២៨)

CS vin.vbu.pc.28 | ភាគ ទី៤

(៨. នាវាភិរុហានសិក្ខាបទ)

[៧៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបបួលពួកភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ថា យើងទាំងឡាយមានប្តីប្រពន្ធ ជិះលេងលើទូក១យ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រ បបួលពួកភិក្ខុនិជិះលេងលើទូក១ជាមួយគ្នា យ៉ាងនោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្កាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរឃើញនឹង បបួលពួកភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នាទេ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់សួរចំពោះឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា ពិតមែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នាទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ បបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ និងភិក្ខុនិទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយអំពីក្រុងសាវត្ថី ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ក្នុងទឹកណ្តាលផ្លូវមានស្ទឹង១ដែលគេតែងតែឆ្លង។ ទើបភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា យើងទាំងឡាយនឹងឆ្លងមួយអង្រើដោយលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់នាង ការដែលភិក្ខុបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា មិនគួរទេ (បើដូច្នោះ) នាងទាំងឡាយឆ្លងទៅមុនឬ ៗយើងទាំងឡាយនឹងឆ្លងទៅមុន។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាបុរសដ៏ប្រសើរ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរឆ្លងទៅមុនចុះ។ កាលភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះឆ្លងទៅជាខាងក្រោយ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (បាត្រ និងថែវ) ផង ប្រទុស្តផង ក្នុងកាលណោះ។ លុះភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនិក៏ប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា ដើម្បីឆ្លងទន្លេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែការឆ្លងទន្លេ។

[៧៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ បេ។ ដែលហៅថាភិក្ខុនិ គឺស្រ្តីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់នៃឧភតោសង្ឃ។⁷⁾ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺពួកជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក

បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះ ទូក យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូកក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ កាលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក ភិក្ខុក៏ឡើងជិះដែរ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលភិក្ខុឡើងជិះទូក ភិក្ខុនិឡើងជិះដែរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនិឡើងជិះទូកស្មើគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ទៅប្រាសទឹក សេចក្តីថា នាវាទៅទីខាងលើទឹក។ ពាក្យថា ទៅបណ្តោយទឹក សេចក្តីថា នាវាទៅទីខាងក្រោមទឹក។ ពាក្យថា រៀបលែងតែការឆ្លង ទទឹង សេចក្តីថា លើកទុកតែការឆ្លងទទឹង។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក) ទៅក្នុងស្រុកចម្ងាយមានលមហិរទៅដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ ចន្លោះស្រុក។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក) ទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗកន្លះយោជន៍។

[៧៧] ការដែលបានបបួលហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានបបួលគ្នាមែន ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ រៀបលែងតែការឆ្លងទទឹង។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការដែលបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅ បណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀបលែងតែឆ្លងទទឹង។ ការដែលបានបបួលគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀបលែងតែឆ្លងទទឹង។ ភិក្ខុបបួល ភិក្ខុនិមិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ មិនបានបបួល គ្នាទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាបានបបួលគ្នាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ មិនបានបបួលគ្នាទេ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ មិនបានបបួល គ្នាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានបបួលគ្នាមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៧៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆ្លងទទឹង ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនិហើយឡើងជិះទូក ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនិ តែ ភិក្ខុនិបបួល ដល់ភិក្ខុដែលឡើងជិះទូកជាមួយនឹងភិក្ខុនិដោយខុសសង្កេតគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើម បញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៨ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩ (២៩)

CS vin.vbu.pc.29 | ភាគ ទី៤

(៩. បរិបាចិតសិក្ខាបទ)

[៧៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេទន្តរ ជាកលន្តកនិរាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិ ឈ្មោះចុល្លនន្ទា ជាដីតុនរបស់ត្រកូល១ ជាភិក្ខុនិប្រកបដោយនិច្ចភក្តិ។ ចំណែកគហបតីនោះ ក៏បាននិមន្តពួកភិក្ខុជាចេះទៅផង។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិឈ្មោះចុល្លនន្ទាស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរក្នុងវេលាព្រឹក ហើយចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លួះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយ ពាក្យនេះនឹងគហបតីនោះថា ម្ចាស់គហបតី ខាននិយោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើននេះ គេចាត់ចែងដើម្បីអ្វី។ គហបតីឆ្លើយថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ ខ្ញុំបាននិមន្តព្រះចេះទាំងឡាយមកឆាន់។ ភិក្ខុនិឈ្មោះចុល្លនន្ទាសួរថា ម្ចាស់គហបតី ព្រះចេះទាំងនោះ គឺព្រះចេះណាខ្លះ។ គហបតី ឆ្លើយថា ព្រះសារីបុត្តជាម្ចាស់ ព្រះមោគ្គល្លានជាម្ចាស់ ព្រះមហាកច្ឆានៈជាម្ចាស់ ព្រះមហាកោដិជិតៈជាម្ចាស់ ព្រះមហាប៊ុន្តជាម្ចាស់ ព្រះមហាចុន្ទ ជាម្ចាស់ ព្រះអនុរុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះវេត្តជាម្ចាស់ ព្រះឧបាលិជាម្ចាស់ ព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ ព្រះរាហុលជាម្ចាស់។ ភិក្ខុនិឈ្មោះចុល្លនន្ទាឆ្លើយថា ម្ចាស់ គហបតី កាលព្រះចេះមហានាគដ៏ប្រសើរមាននៅទេតើ ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកទៅនិមន្តពួកកូនក្មេងមកវិញ។ គហបតីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រះ ចេះមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងនោះ មានព្រះនាមដូចម្តេចខ្លះ។ ភិក្ខុនិឈ្មោះចុល្លនន្ទាឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត លោកម្ចាស់កោកាលិក លោក ម្ចាស់កតមោរកតិស្សកៈ លោកម្ចាស់ខណ្ឌទេវីបុត្រ លោកម្ចាស់សមុទ្រត្ថ។ កាលភិក្ខុនិឈ្មោះចុល្លនន្ទាកំពុងតែនិយាយពាក្យនេះមិនទាន់អស់ នៅឡើយ។ ស្រាប់តែភិក្ខុជាចេះទាំងឡាយចូលមកក្នុងពេលនោះ។ ភិក្ខុនិឈ្មោះចុល្លនន្ទាសួរថា ម្ចាស់គហបតី ព្រះចេះមហានាគដ៏ប្រសើរ ទាំងឡាយ អ្នកបាននិមន្តហើយ ពិតមែនឬ។ គហបតីឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់បានធ្វើនូវព្រះចេះមហានាគដ៏ប្រសើរ ទាំងឡាយថាជាកូនក្មេង លោកម្ចាស់ត្រឡប់ធ្វើពួកភិក្ខុជាកូនក្មេងថាជាមហានាគដ៏ប្រសើរទៅវិញ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏ចាប់ទាញភិក្ខុនិឈ្មោះ ចុល្លនន្ទាចេញពីផ្ទះផង និងច្នកត្ត (គឺចង្កាន់ដែលផ្គត់ផ្គង់ជានិច្ច) ក៏ផ្តាច់បង់ចេញ គឺឈប់ឲ្យតទៅទៀតផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ទេវទត្តបានដឹងហើយ មិនគួរនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ចែងទេ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ទេវទត្ត ឮថាអ្នកដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ចែង ពិតមែនឬ។ ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោយបុរស អ្នកឯងដឹងហើយ មិនគួរនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ ចែងទេ ម្ចាស់មោយបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៨០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះទៅបួស ហើយទៅកាន់ត្រកូលញាតិ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា លោកម្ចាស់ដ៏ ចំរើនខាននិមន្តមកយូរហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាធ្វើចង្កាន់ប្រគេនដោយគោរព។ មានភិក្ខុនិម្នាក់ជាដីតុនរបស់ត្រកូលនោះ បាននិយាយ ពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អារសោ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យចង្កាន់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា កាលដឹង ហើយបរិភោគបិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ចែង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (សង្ស័យដូច្នោះហើយ) ក៏មិនទទួល (បិណ្ឌបាតនោះ) ហើយ មិនអាចនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតទៀតផង ក៏អត់ចង្កាន់ក្នុងពេលនោះឯង។ ទើបភិក្ខុនោះទៅអាមាម ហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើឱ្យក្រាប ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយគ្រាន់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលចង្អាន់មានគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុនហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលដឹងឆាន់ បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយកាលដឹងហើយ ឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែចង្អាន់ដែលគ្រហស្ថបាន ប្រារព្ធជាមុន។

[៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងឯងក្តី ជនទាំងឡាយដទៃ ដឹងហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុនីនោះប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ឧតោសង្ឃ។ ដែលហៅថា ចាត់ចែង (គឺភិក្ខុនីនិយាយប្រាប់ដល់ជន) ដែលមិនចង់ឱ្យ មិនចង់ធ្វើទានក្នុងកាលមុនថា លោកម្ចាស់នេះជាអ្នកពោល លោកម្ចាស់នេះ ជាពហុស្ស្ត លោកម្ចាស់នេះជាអ្នកចេះព្រះសូត្រ លោកម្ចាស់នេះទ្រទ្រង់វិន័យ លោកម្ចាស់នេះជាធម្មកថិក អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យ (ចង្អាន់) ដល់ លោកម្ចាស់អង្គនេះ ចូរធ្វើ(ចង្អាន់) ដល់លោកម្ចាស់នេះ ភិក្ខុនីនេះ ហៅថា ចាត់ចែង។ ដែលហៅថា បិណ្ឌបាត បានដល់ភោជនទាំង៥ ភោជន ណាមួយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែចង្អាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន សេចក្តីថា លើកទុកតែចង្អាន់ដែលគ្រហស្ថគេធ្វើជាមុន។ ដែលហៅថា គ្រហស្ថប្រារព្ធ គឺជនទាំងឡាយជាញាតិក្តី បិណ្ឌបាតដែលគេបរាវណាក្តី ចង្អាន់ដែលគេតាក់តែងជាប្រក្រតីក្តី។ ភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអបត្តិទុកដ រៀរលែងតែបិណ្ឌបាត ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗរវៈដែលលេបចូល។

[៨២] ចង្អាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថាភិក្ខុនីចាត់ចែង ហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែចង្អាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធ ជាមុន។ ចង្អាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិទុកដ រៀរលែងតែចង្អាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន។ ចង្អាន់ ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានចាត់ចែងទេ នឹងចង្អាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន ហើយឆាន់ មិនត្រូវអបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុឆាន់ភោជន ដែលភិក្ខុនីបានឧបសម្បទាក្នុងឯកោសង្ឃបានចាត់ចែង ត្រូវអបត្តិទុកដ រៀរលែងតែភោជនដែលគ្រហស្ថគេប្រារព្ធឡើងជាមុន។ ភិក្ខុសំគាល់ ភោជនដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា បានចាត់ចែងទៅវិញ ត្រូវអបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងភោជនដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែង ត្រូវអបត្តិ ទុកដ។ ភិក្ខុសំគាល់ភោជនដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា មិនបានចាត់ចែង មិនត្រូវអបត្តិ។

[៨៣] អបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធឡើងជាមុន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលសិក្ខាមាតាចាត់ចែង ដល់ភិក្ខុ ដែលឆាន់ភោជនដែលសាមណេរចាត់ចែង អបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុជាខាង ដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ ឱវាទវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០ (៣០)

CS vin.vbu.pc.30 | ភាគ ទី៤

(១០. រហោនិសដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៨៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ស្រីជាកូ ពីដើមរបស់ខទាយិដ៏មានអាយុ បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីនោះតែងមកក្នុងសំណាក់ខទាយិដ៏មានអាយុរៀយៗ។ ចំណែក ខាងខទាយិដ៏មានអាយុ តែងទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីនោះរៀយៗ។ គ្រានោះ ខទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីនោះតែ ម្នាក់ឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ចុះហេតុអ្វី បានជាខទាយិដ៏ មានអាយុម្នាក់ឯងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯង។ បេ។ ព្រះអង្គគ្រាន់សួរថា ម្ចាស់ខទាយិភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងតែម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ ខទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងតែម្នាក់ឯងមិនគួរនឹងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯងទេ នែមោឃ បុរស ការនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាក្រៃលែងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹងម្នាក់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុង សំណាក់ឧតោសង្ឃ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺក្នុងទីជាមួយ។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីកំបាំងភ្នែក១ ទីកំ បាំងត្រចៀក១។ ដែលហៅថាទីកំបាំងភ្នែក គឺទីដែលគេមិនឃើញក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ងក់ក្បាលក្តី ក៏មិនអាចមើលឃើញបាន។ ដែលហៅថា ទីកំបាំង ត្រចៀក គឺទីដែលគេមិនអាចដើម្បីស្តាប់ពាក្យពោលជាប្រក្រតីបាន។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុនីអង្គុយ ភិក្ខុអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលភិក្ខុអង្គុយ ភិក្ខុនីអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ជនទាំងពីររូប (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី) អង្គុយក្តី ជនទាំងពីររូប (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី) ដេកក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៨៦] ទិស្វាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាទិស្វាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែមួយនឹងមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិស្វាត់ តែភិក្ខុសង្ឃុយ ហើយ អង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិស្វាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនស្វាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិស្វាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថាទិស្វាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃុយក្នុងទិស្វាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទិស្វាត់ ភិក្ខុ ក៏សំគាល់ថាមិនស្វាត់ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៨៧] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានបុរសណានីមួយដែលដឹងសេចក្តីនៅជាពីរនាក់នឹងខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលឈរ មិនអង្គុយ ដល់ភិក្ខុដែល មានបំណងនូវទិស្វាត់ ហើយ(អង្គុយ) ដល់ភិក្ខុដែលមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អាម្មណ៍ដទៃអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។

ឱវាទវគ្គ ជាគំរប់៣ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទនៃឱវាទវគ្គនោះមាន១០គឺ

អសម្មតសិក្ខាបទ (ភិក្ខុនោវាទសិក្ខាបទ)១ អដ្ឋង្គតសិក្ខាបទ១ ឧបស្សយសិក្ខាបទ (ភិក្ខុនុបស្សយ)១ អាមិសសិក្ខាបទ១ ទាន សិក្ខាបទ (ចីវរទានសិក្ខាបទ)១ សិព្វនសិក្ខាបទ (ចីវរសិព្វនសិក្ខាបទ)១ អន្ទានសិក្ខាបទ (សំរិធានសិក្ខាបទ)១ នាវាភិវហាន សិក្ខាបទ១ ភុព្វនសិក្ខាបទ (បរិបាចនសិក្ខាបទ)១ ឯកោងកាយសិក្ខាបទ (រហោនិសជ្ជសិក្ខាបទ)១។

ភោជនវគ្គ (ទី៤)

CS vin.vbu.pc.v4 | ភាគ ទី៤

(៤. ភោជនវគ្គ)

(បាចិត្តិយ ភោជនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១ (៣១)

CS vin.vbu.pc.31 | ភាគ ទី៤

(១. អាវសថបិណ្ណសិក្ខាបទ)

[៨៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ណិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មាន ពួកជន១ពួកនៅជិតក្រុងសាវត្ថីបាននាំគ្នាតាក់តែងបិណ្ណបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន។ ឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាស្លៀកស្បង់ ហើយ ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរអំពីព្រឹក ចូលទៅបិណ្ណបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ដល់មិនបានបិណ្ណបាត ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន (នោះ)។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយខាននិមន្តមកយូរណាស់ហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គុយដោយគោរព។ កាល នោះឯង ឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាស្លៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ណបាត ដល់មិន បាន ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន (នោះ) ហើយឆាន់ ក្នុងថ្ងៃជាកំរប់ពីរផង ក្នុងថ្ងៃជាកំរប់បីផង។ ទើបឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយមាន សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងទាំងឡាយទៅអាមាមធ្វើអ្វី យើងគួរតែមកក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាននេះប៉ុណ្ណោះបានហើយ។ ឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយ នៅហើយនៅទៀតក្នុងផ្ទះសំណាក់នោះឯង នាំគ្នាឆាន់នូវអាវសថបិណ្ណបាត (គឺបិណ្ណបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាននោះ)។ តិរិយទាំងឡាយ ក៏ចៀសចេញទៅ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងនៅ ត្រាំត្រែងឆាន់អាវសថបិណ្ណបាត អាវសថបិណ្ណបាត មិនមែនជនតាក់តែងដើម្បីតែពួកសមណៈនេះទេ អាវសថបិណ្ណបាត ជនតាក់តែងដើម្បីជន ទាំងឡាយទាំងពួងរាល់គ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រែងឆាន់ អាវសថបិណ្ណបាតសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនៅត្រាំត្រែងឆាន់អាវសថបិណ្ណបាត ពិតមែនឬ។ ឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រែងឆាន់អាវសថបិណ្ណបាតទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិននាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

អាហារក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន ភិក្ខុត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើឆាន់ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ព្រះសាវិបុត្តដ៏មានអាយុនិមន្តទៅក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ បានចូលទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន១។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ព្រះថេរៈខាននិមន្តមកយូរណាស់ហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គុយដោយគោរព។ លំដាប់នោះ ព្រះ សាវិបុត្តដ៏មានអាយុឆាន់រួចហើយ ក៏មានអាពាធជាទម្ងន់។ លោកមិនអាចនឹងចៀសចេញពីផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាននោះទៅបាន។ ទើបមនុស្ស

ទាំងឡាយនោះ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ពីរថា បពិត្រព្រះថេរដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តឆាន់ចុះ។ ព្រះសារីបុត្រ ដ៏មានអាយុមានសេចក្តីសង្ស័យថា ការដែលនៅត្រាំត្រែងឆាន់បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានហាមហើយ ហើយ មិនទទួលបិណ្ឌបាត ក៏អត់ចង្កាន់ក្នុងពេលនោះ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុនិមន្តទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយដំណាលសេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ។ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយគ្រាស្រេចថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺអាស្រ័យនៅរឿយៗ ឆាន់ភោជនក្នុងរោងទាន បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

បិណ្ឌបាតក្នុងរោងទាន ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើឆាន់ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៩០] ភិក្ខុដែលអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាននោះទៅបាន ហៅថា មិនមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុដែលមិនអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាននោះទៅ បាន ហៅថា មានជម្ងឺ។ ដែលហៅថា បិណ្ឌបាតក្នុងរោងទាន បានដល់ភោជនទាំង៥យ៉ាង ភោជនណាមួយដែលគេតាក់តែងក្នុងសាលាក្តី ក្នុង មណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី មិនចំពោះបុគ្គលណា គេតាក់តែងកំណត់ល្មមមួយឆ្នៃត (គ្រប់ៗគ្នា)។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើទទួលឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៩១] ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ ហើយបរិភោគអារសថបិណ្ឌបាតឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិន មានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបរិភោគអារសថបិណ្ឌបាតឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំ គាល់ថាមានជម្ងឺ ហើយឆាន់អារសថបិណ្ឌបាតឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានជម្ងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៩២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ដល់ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺឆាន់តែម្តង ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅក្តី ដើរមកក្តី ហើយឆាន់^{៨)} ដល់ភិក្ខុដែលជនជា ម្ចាស់ទានគេនិមន្តឲ្យឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់បិណ្ឌបាតដែលគេតាក់តែងចំពោះ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់បិណ្ឌបាតដែលគេតាក់តែងមិនដល់មួយចំអែត អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុព្រោះឆាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២ (៣២)

CS [vin.vbu.pc.32](#) | [ភាគ ទី៤](#)

(២. គណភោជនសិក្ខាបទ)

[៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេទុរន ជាកលន្ទកនិរាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ទេវទត្ត មានលាភសក្ការៈសាបសូន្យហើយ ព្រមទាំងបរិសទក៏នាំគ្នាដើរសូមរឿយៗក្នុងពួកត្រកូលហើយឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុត្រសក្ការាជ មិនគួរនឹងនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗក្នុងពួកត្រកូលហើយឆាន់សោះ (ធម្ម តាមនុស្ស) អ្នកណាមួយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងភោជនល្អ អ្នកណាមួយដែលមិនពេញចិត្តនឹងភោជនដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្ស ទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យ មិនគួរនឹងនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗក្នុងត្រកូលទាំងឡាយហើយឆាន់សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គគ្រាស្រេច ម្ចាស់ទេវទត្ត ឮថាអ្នកឯងព្រមទាំងបរិសទ្យនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ហើយឆាន់ ពិតមែនឬ។ ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងព្រមទាំងបរិសទ្យ មិនគួរនឹងដើរសូម រឿយៗក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ហើយឆាន់ទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិននាំជន ទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាក្រៃលែងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ ថា

ភិក្ខុឆាន់គណភោជន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៤] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនិមន្តពួកភិក្ខុដែលមានជម្ងឺដោយភត្ត។ ពួកភិក្ខុសង្ស័យ មិនទទួល ដោយគិតថា គណភោជន ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ទើបពួកភិក្ខុ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជា ម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយគ្រាស្រេចថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺឆាន់គណ ភោជនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ នេះ ជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែងចង្កាន់ព្រមទាំងចីវរ ក្នុងសម័យចីវរទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា យើងទាំងឡាយនឹង និមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យឆាន់ រួចហើយនឹងប្រគេនចីវរឲ្យស្លៀកដណ្តប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា គណោជន ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ចីវរក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុដោយស្តេចស្តើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះ អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់គណោជនបានក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើចីវរ ដោយចង្កាន់។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណោជនបានក្នុងសម័យដែលធ្វើចីវរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ មួយអន្លើដោយមនុស្សទាំងឡាយ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំង នោះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូររៀបចំទ្រព្យ យើងទាំងឡាយនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ និយាយយ៉ាងនេះ ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តឆាន់ក្នុងទីនេះចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណោជន ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណោជន ក្នុងសម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅដោយទូក មួយអន្លើដោយមនុស្សទាំងឡាយ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំង នោះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូររៀបចំបន្ទប់មួយរំពេចសិន យើងទាំងឡាយនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ចង្កាន់ក្នុងទីនេះចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យ មិនហ៊ានទទួលដោយ គិតថា គណោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណោជន ក្នុងសម័យឡើងជិះទូកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក១ នេះជាសម័យក្នុង សិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ លុះចេញវស្សារួចហើយ ក៏នាំគ្នាមកឯក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយមកពីរដ្ឋសិមា^{១)} ផ្សេងៗគ្នា ហើយក៏និមន្តឆាន់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់គណោជន ក្នុងមហាសម័យបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីរវ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីរវ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើន១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០០] សម័យនោះឯង (មានបុរសម្នាក់) ត្រូវជាញាតិសាលោហិតរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារាជ បានបួសក្នុងសំណាក់អាជីវករទាំងឡាយ។ លំដាប់នោះ អាជីវករនោះចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារាជ ហើយបានទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារាជថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវភត្តិការបៀបបាសណ្ណសូន្យ^{១០)} ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារាជត្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកនិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឆាន់មុនសិន (ទើប) យើងត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ (បាន)។ អាជីវករនោះក៏ប្រើប្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ភិក្ខុទាំងឡាយសូមទទួលចង្កាន់របស់ខ្ញុំដើម្បីភត្តិកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ គ្រានោះ អាជីវករនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យជាទីរាក់ទាក់ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលបុគ្គលគប្បីរីករាយ ដែលបុគ្គលគប្បីរីកស្រេចហើយ ក៏ស្ថិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ អាជីវករនោះ លុះស្ថិតនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើនជាអ្នកបួស ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ជាអ្នកបួសដែរ អ្នកបួសគួរទទួលដុំបាយរបស់អ្នកបួសផងគ្នា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន សូមទទួលចង្កាន់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តិកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតណ្ហាភាព។ អាជីវករនោះដឹងច្បាស់ជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងពេលនោះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើដើម្បីថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណោជន ក្នុងសម័យនៃសមណភត្តិបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីរវ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីរវ១ សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើនអង្គ១ សម័យនៃសមណភត្តិ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[១០១] ដែលហៅថា គណោជន គឺភិក្ខុស្រូវដែលគេនិមន្តចេញ ឈ្មោះគោជនទាំង៥ ដោយគោជនណាមួយ ហើយឆាន់គោជនណាគោជននុះហៅថា គណោជន។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ (គឺហេតុដែលគួរនឹងឆាន់បាន)។ ដែលហៅថា សម័យមានជម្ងឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែជើងទាំងឡាយដែលបែក (បាក់ផ្តៅក៏ហៅថាមានជម្ងឺ)។ ភិក្ខុដឹងថាខ្លួនមានសម័យឈឺចាត់ហើយ គប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យដែលគេប្រគេនចីរវ គឺថាកាលបើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ (សម័យនៃចីរវទាន) បានត្រឹមតែ១ខែ គឺខែដាខាងចុងនៃវស្សានរដូវ^{១១)} បើភិក្ខុបានក្រាលកបិន (សម័យនៃចីរវទាន) បាន៥ខែ^{១២)} ភិក្ខុដឹងថាមានសម័យនៃចីរវទានហើយ គប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យដែលធ្វើនូវចីរវ គឺកាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចីរវ។ ភិក្ខុដឹងថាមានសម័យជាទីធ្វើនូវចីរវហើយ គប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺភិក្ខុដឹងថា អញនឹងដើរផ្លូវឆ្ងាយប្រមាណកន្លះយោជនហើយ គប្បីឆាន់គណោជនបាន។ កាលភិក្ខុកំពុងដើរទៅ ក៏គប្បីឆាន់គណោជនបាន។ កាលភិក្ខុមកវិញ ក៏គប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យឡើងជិះទូក គឺភិក្ខុដឹងថា អញនឹងឡើងជិះទូក ហើយគប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ភិក្ខុឡើងជិះទូកហើយគប្បីឆាន់គណោជនបាន។ កាលភិក្ខុចុះអំពីទូកហើយគប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គ គឺសម័យដែលភិក្ខុទាំងឡាយពីរ ឬបីអង្គត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយបានឆាន់ឆ្អែតក្នុងទីណា ដល់ភិក្ខុមួយអង្គមកទៀត ត្រូវជាបួនអង្គ ឆាន់មិនឆ្អែត។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គដូច្នោះ ហើយគប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យនៃសមណភត្តិ គឺអ្នកណាមួយដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកអ្នកបួស (ក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា) ធ្វើភត្តិ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យនៃសមណភត្តិ ហើយគប្បីឆាន់គណោជនបាន។ ភិក្ខុទទួលគណោជនដោយគិតថា អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអបត្តិទុកដ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗរាវៈដែលលេបចូលក្នុងក។

[១០២] គណោជន ភិក្ខុសំគាល់ថាគណោជនមែន ហើយបរិភោគ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងគណោជនហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងគណោជនថា មិនមែនគណោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មិនមែនគណោជន ភិក្ខុសំគាល់ថាគណោជន ត្រូវអបត្តិទុកដ។ មិនមែនគណោជន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិទុកដ។ មិនមែនគណោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនគណោជន មិនត្រូវអបត្តិ។

[១០៣] អបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុមានសម័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយពីរឬបីអង្គដែលឆាន់ជាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយប្រជុំគ្នាឆាន់ក្នុងទីដាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់និច្ចភត្តិ សលាកភត្តិ បក្ខិភត្តិ ឧបោសថិកភត្តិ បាដិបថិកភត្តិ អបត្តិមិនមាន

(បាទិគ្គិយ ភោជនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣ (៣៣)

(៣. បរម្យភោជនសិក្ខាបទ)

[១០៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងគោរពសាលា ក្នុងមហាន ក្បែរក្រុងវសាលី។ សម័យនោះឯង ក្រុងវសាលី គេបានចាត់ចែងភត្តដ៏ឧត្តមទាំងឡាយតាំងនៅជានិច្ច។ គ្រានោះ អ្នកធ្វើការម្នាក់ជាមនុស្សទាល់ក្រ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា មនុស្សទាំងឡាយនេះធ្វើភត្តដោយគោរព តាមទំនងយ៉ាងណា (ទំនង) នេះមិនមែនជាថោកទាបឡើយ បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវធ្វើភត្តនឹងគេដែរ។ ឯអ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ ចូលទៅរកបុរសឈ្មោះកិរិបតិក លុះចូលទៅហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសឈ្មោះកិរិបតិកនោះថា បពិត្រអយ្យបុត្រ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន សូមអ្នកឲ្យថ្លៃឈ្នួលមកខ្ញុំចុះ។ បុរសឈ្មោះកិរិបតិកនោះឯង ក៏ជាមនុស្សមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែរ។ ឯបុរសឈ្មោះកិរិបតិកនោះ បានឲ្យថ្លៃឈ្នួលច្រើនគ្រាន់បើដល់អ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ។ គ្រានោះ អ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ បុរសអ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសូមទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ អ្នកចូរដឹងចុះ។ បុរសកំសត់ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃច្រើនក៏ច្រើនចុះ (ព្រោះ) ឆ្កែព្រាមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានចាត់ចែងហើយ គ្រឿងផឹកទាំងឡាយនឹងបរិបូណ៌ដោយបបរលាយដោយផ្លែព្រា។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព។ គ្រានោះ បុរសអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានដំណឹងថា ពួកភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក គ្រឿងផឹកទាំងឡាយនឹងបរិបូណ៌ដោយបបរលាយដោយផ្លែព្រា។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយឆាន់តាំងអំពីព្រឹក។ មនុស្សទាំងឡាយបានដំណឹងថា ពួកភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយ។ មនុស្សទាំងនោះនាំយកខាទនីយភោជនីយមានប្រមាណច្រើន ទៅដើម្បីអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់ (នោះ)។ លុះព្រឹកឡើង ទើបអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះឲ្យមនុស្សតាក់តែងខាទនីយភោជនីយដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យគេក្រាបទូលនូវភត្តកាលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្លៀកស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរអំពីព្រឹក រួចហើយយាងចូលទៅកាន់លំនៅដីក្នុងការងារដ៏កំសត់នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ទើបអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះក៏អង្គុយភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងរោងភត្ត។ ពួកភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចហើយ ម្ចាស់អារុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចហើយ។ អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយសូមកុំទទួលនូវរូបន្តិចៗ ដោយគិតថា អ្នកធ្វើការងារនេះជាមនុស្សកំសត់ឡើយ (ព្រោះ) ខាទនីយភោជនីយមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យគេតាក់តែងហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយទទួល (ឆាន់) ត្រាតែឆ្ងៃត្រង។ ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទាំងឡាយទទួលរូបន្តិចៗ ព្រោះតែហេតុនេះ ក៏មិនមែនទេ មកពីយើងទាំងឡាយត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតឆាន់តាំងអំពីព្រឹកហើយ ហេតុនោះបានជាយើងទាំងឡាយទទួលតែបន្តិចៗម្នាក់។ លំដាប់នោះ អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបាននិមន្តហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃសោះ ឬខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនឲ្យឆាន់ឆ្ងៃត្រងទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងឡាយពួកអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុដែលគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកពួកភិក្ខុ ជនគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ ត្រឡប់ឆាន់ក្នុងទីដទៃវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ គេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះនឹងនាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាទិគ្គិយ ព្រោះឆាន់បរម្យភោជន¹³⁾ (គឺភោជនដែលគេនិមន្តខាងក្រោយ)

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរមមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុទូរមទៀតកាន់យកចង្កាន់បិណ្ឌបាតចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរឆាន់។ ភិក្ខុមានជម្ងឺឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ កុំឡើយ ចង្កាន់ដែលគេបម្រុងឲ្យខ្ញុំមានហើយ។ បិណ្ឌបាតដែលគេនាំយកមកប្រគេនភិក្ខុនោះក្នុងពេលថ្ងៃពេក។ ភិក្ខុមានជម្ងឺនោះឆាន់មិនបានដោយស្រួលសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺឆាន់បរម្យភោជនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាទិក្ខិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែងភត្តព្រមទាំងចីវរ ក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា ពួកយើងនឹងនិមន្ត លោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ រួច(នឹងប្រគេន)ចីវរឲ្យស្លៀកដណ្តប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា បរម្បរភោជន ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ចីវរក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុដោយស្មោះស្មើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់បរម្បរភោជនក្នុងសម័យនៃចីវរទានបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាទិក្ខិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលភិក្ខុមាន ជម្ងឺ១ សម័យនៃចីវរទាន១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើចីវរ ឲ្យឆាន់ចង្កាន់។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា បរម្បរ ភោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់បរម្បរភោជនក្នុងសម័យជាទីធ្វើនូវចីវរបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាទិក្ខិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលភិក្ខុ មានជម្ងឺ១ សម័យនៃចីវរទាន១ សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៨] គ្រានោះ ពេលបុព្វណ្ណសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្លៀកស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ មានព្រះអានន្តដ៏មានអាយុជា បច្ចាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ត្រកូល១ លុះចូលទៅហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ។ ទើបមនុស្សទាំងឡាយ នោះបានថ្វាយភោជនដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ដល់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុផង។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុសង្ស័យ មិនហ៊ានទទួល ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត អ្នកទទួលចុះ។ ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ក្រែងមិនគួរ ព្រោះខ្ញុំព្រះអង្គមានចង្កាន់គេបម្រុងនឹងប្រគេន ហើយ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរកំណត់ (ចង្កាន់នោះដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយទទួលយក (ចង្កាន់នេះ) ចុះ។ ព្រោះនិទាន នេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើឲ្យម្នាក់ថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុកំណត់នូវចង្កាន់ដែលគេបម្រុងដើម្បីខ្លួនដល់ភិក្ខុឯទៀត ហើយឆាន់បរម្បរភោជនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីកំណត់ដោយពាក្យ យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យនូវភត្តិដែលគេបម្រុងទុកដើម្បីខ្ញុំដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។

[១០៩] ដែលហៅថា បរម្បរភោជន គឺ(ភិក្ខុ)ដែលគេនិមន្តដោយភោជន៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ ហើយរៀរភោជននោះ បែរទៅឆាន់ ភោជន៥យ៉ាង ភោជនណាមួយនៅទីដទៃ ភោជននុំហៅថា បរម្បរភោជន។ ពាក្យថា រៀរតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ (គឺហេតុ ដែលគួរនឹងឆាន់បាន)។ ដែលហៅថា សម័យដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ គឺភិក្ខុមិនអាចនឹងអង្គុយឆាន់ដរាបទាល់ឆ្អែតលើអាសនៈមួយ។ ភិក្ខុដឹងថាខ្លួន មានសម័យឈឺថ្កាត់ហើយ គប្បីឆាន់(បរម្បរភោជនបាន)។ ដែលហៅថាសម័យនៃចីវរទាន គឺបើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ សម័យចីវរទាន មាន តែ១ខែ គឺខែជាទីបំផុតនៃស្សានរដូវ បើភិក្ខុបានក្រាលកបិន សម័យនៃចីវរទាន មាន៥ខែ។ ភិក្ខុដឹងថាសម័យនៃចីវរទាន គប្បីឆាន់(បរម្បរភោជន បាន)។ ដែលហៅថា សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ គឺកាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ។ ភិក្ខុដឹងថាសម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ គប្បីឆាន់(បរម្បរភោជនបាន)។ ភិក្ខុ ទទួល(បរម្បរភោជន)ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាទិក្ខិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេប។

[១១០] ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងបរម្បរភោជនថាបរម្បរភោជនមែន ហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាទិក្ខិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យក្នុងបរម្បរភោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាទិក្ខិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងបរម្បរភោជនថា មិនមែនបរម្បរភោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាទិក្ខិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មិនមែនបរម្បរភោជន ភិក្ខុសំគាល់ថាបរម្បរភោជន ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនបរម្បរ ភោជន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនបរម្បរភោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាបរម្បរភោជន មិនត្រូវអបត្តិឡើយ។

[១១១] អបត្តិមិនមានដល់(ភិក្ខុដែលឆាន់បរម្បរភោជន)ក្នុងសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលបានកំណត់ (បរម្បរភោជនដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុពីរបីអង្គឆាន់ជាមួយគ្នាក្នុងទីដែលគេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុឆាន់តាមលំដាប់លំដោយដែលគេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុដែលអ្នកស្រុកទាំងអស់និមន្ត ហើយ ឆាន់ក្នុងទីណាមួយក្នុងស្រុកនោះ ដល់ភិក្ខុដែលប្រជុំជនទាំងអស់និមន្ត ហើយឆាន់ក្នុងទីណាមួយក្នុងប្រជុំជននោះ ដល់ភិក្ខុដែលគេនិមន្តហើយ

ពោលថា អាគ្នានឹងទទួលតែចង្កាន់ (ដែលបានមកដោយគ្រាប់បណ្តុប) ដល់ភិក្ខុដែលនាន់និច្ចកត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត បាដិបទិកភត្ត អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលនាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤ (៣៤)

CS vin.vbu.pc.34 | ភាគ ទី៤

(៤. កាណមាតុសិក្ខាបទ)

[១១២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឧបាសិកាជា មាតារបស់នាងកាណា ជាស្ត្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លា។ (ឧបាសិកានោះ) បានឲ្យនាងកាណាជាកូនទៅបួរស្រូវទៅក្នុងស្រុកតូចៗ។ គ្រានោះ នាង កាណាបានទៅផ្ទះមាតាដោយភិក្ខុអ្វីនីមួយៗដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ។ ទើបប្តីនាងកាណាប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណាថា នាងកាណាចូរមក អញ ចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ។ កាលនោះ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះ ហើយ) នាងក៏ចំអិននំ។ ដល់នំឆ្អិន មានភិក្ខុអ្នកគ្រាប់បណ្តុប១អង្គចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតានាងកាណា។ ទើបឧបាសិកាជា មាតារបស់នាងកាណាឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុ នោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃ។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ នំដែលមាតារបស់នាងកាណា បានចាត់ចែងហើយយ៉ាងណា ក៏អស់គ្មានសល់។ ស្វាមីរបស់នាងកាណាប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណាជាគំរប់ពីរដងថា នាងកាណាចូរ មកវិញ អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ។ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះ ហើយ) ក៏ចំអិននំអស់វារៈជាគំរប់ពីរដង។ កាលនំឆ្អិន មានភិក្ខុ១អង្គ អ្នកគ្រាប់បណ្តុប ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតា នាងកាណា។ ទើបឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (ឧបាសិកា) ឲ្យគេ ប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (ឧបាសិកា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ នំដែលឧបាសិកាបាន ចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់។ ស្វាមីរបស់នាងកាណាក៏ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណា ជាគំរប់បីដងថា នាងកាណាចូរ មកវិញ អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ ថាបើនាងកាណាមិនត្រឡប់មកវិញទេ អញនឹងយកប្រពន្ធនឹងទៀតហើយ។ ឧបាសិកាជាមាតារបស់ នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ចំអិននំអស់វារៈជាគំរប់បីដង។ កាលនំឆ្អិន មានភិក្ខុអ្នកគ្រាប់បណ្តុប ដើម្បីបិណ្ឌបាត១អង្គ ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា។ ទើបឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាឲ្យគេប្រគេននំដល់ ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ ភិក្ខុឯទៀត។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ នំដែលមាតារបស់នាងកាណាបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់ គ្មានសល់។ កាលនោះ ស្វាមីរបស់នាងកាណាក៏យកប្រពន្ធទៀត។ នាងកាណាបានដឹងច្បាស់ថា ពួកបួរសនោះយកប្រពន្ធទៀតហើយ។ នាង កាណានោះក៏ឈរយំ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ស្លៀកស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់លំនៅរបស់ ឧបាសិកាជាមាតានាងកាណា លុះយាងទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានចាត់ចែងថ្វាយ។ ទើបឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មាន ព្រះពុទ្ធដ៏កាន់នឹងឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាដែលបានអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរថា នាងកាណានេះ ហេតុអ្វីបានជាយំ។ ឧបាសិកាជា មាតារបស់នាងកាណាក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឧបាសិកាជា មាតារបស់នាងកាណាឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យខេស្សាហិ ឲ្យរិកាយ ដោយពុទ្ធដ៏កាដីប្រកបដោយធម៌ ហើយក្រោកចាកអាសនៈយាង ទៅវិញ។

[១១៣] សម័យនោះឯង មានពួករទេះ១ពួក មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចេញអំពីក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបដិយាលោក¹⁴ មានភិក្ខុ អ្នកគ្រាប់បណ្តុប១អង្គចូលទៅរកពួករទេះនោះដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មានឧបាសកម្នាក់បានឲ្យគេប្រគេនសដូវដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះ ចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ ឧបាសកនោះឲ្យគេប្រគេនសដូវដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ ឧបាសកនោះឲ្យ គេប្រគេនសដូវដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ស្បៀងដែលឧបាសកនោះបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់។ ទើបឧបាសកនោះបាន និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមអ្នកម្ចាស់រង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន (ព្រោះ) ស្បៀងដែលខ្ញុំបានចាត់ចែង ហើយទាំងប៉ុន្មាន ខ្ញុំប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយអស់ទៅហើយ ខ្ញុំនឹងចាត់ចែងស្បៀង(ថ្មីទៀត)។ មនុស្សទាំងនោះឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ យើងមិនអាចនឹងរង់ចាំបានទេ (ព្រោះ) ពួករទេះចេញទៅហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាទៅ។ កាលឧបាសកនោះចាត់ចែងស្បៀងហើយ ក៏ទៅ ក្រោយគេ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ) ក្នុងពេលនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស គិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈ ទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណ ហើយទទួលសោះ ឧបាសកនេះប្រគេនសដូវដល់សមណៈទាំងនេះ ហើយទៅកាលជា ខាងក្រោយ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស គិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ ធ្វើធម៌ថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយគ្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បីការប្រពៃដល់សង្ឃ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ។ បើ ដើម្បីសេចក្តីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ជនបរាណនូវភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូលដោយនំទាំងឡាយក្តី ដោយសដូរទាំងឡាយក្តី ដើម្បីនាំទៅបានតាមប្រាថ្នា។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រូវទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ។ បើទទួលឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលបានទទួលនំ ឬសដូរកំណត់ពេញត្រឹមពីរបីបាត្រហើយ ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះមកចែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ការចែកនំ ឬសដូរនេះជាសាមីចិកម្មក្នុង សិក្ខាបទនេះ។

[១១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល សេចក្តីថា ដែលហៅថាត្រកូល បានដល់ត្រកូលមាន៤យ៉ាង គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលអ្នកជំនួញ១ ត្រកូលអ្នកគ្រួសារ។ ពាក្យថាចូលទៅ គឺចូលទៅក្នុងត្រកូលទាំងនោះ។ ដែលហៅថានំ បានដល់វត្ថុអ្វីនីមួយៗដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ជូនទៅ។ ដែលហៅថាសដូរ បានដល់វត្ថុអ្វីនីមួយៗដែលគេចាត់ចែងដើម្បីជាស្បៀង។ ពាក្យថា បរាណដើម្បីនាំទៅតាមប្រាថ្នា សេចក្តីថា (ទាយកំនាំមកបរាណដោយពាក្យថា) លោកប្រាថ្នានូវត្ថប្បន្តាន លោកយកវត្ថុប៉ុណ្ណោះចុះ។ ពាក្យថា មានសេចក្តីប្រាថ្នា គឺមានបំណង។ ពាក្យថា ត្រូវទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ សេចក្តីថា គប្បីទទួលយកបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ។ ពាក្យថា បើទទួលឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុទទួលឲ្យលើសលុបពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (បើ) ភិក្ខុទទួល (នំ ឬសដូរ) កំណត់ពេញពីរបីបាត្រហើយ ចេញពីទីនោះមក ឃើញភិក្ខុ (ឯទៀត) ត្រូវប្រាប់ថា ក្នុងនឹងណោះ ខ្ញុំទទួល (នំឬសដូរ) ពេញពីរបីបាត្រមកហើយ លោកកុំទៅទទួលក្នុងទីនោះឡើយ។ បើភិក្ខុឃើញហើយមិនប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើប្រាប់ហើយ ភិក្ខុនៅតែទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៥] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះហើយ ចែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីថា ក្នុងពេលដែលត្រឡប់មក ត្រូវនាំយក (នំឬសដូរ)នោះមកចែកគ្នា។ ពាក្យថា ការចែកនំឬសដូរនេះ ជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ សេចក្តីថា ការចែកនំឬសដូរនេះ ជាទំនៀមដ៏សមគួរក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំឬសដូរដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ថាច្រើនជាងមែន ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងនំ ឬសដូរដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់នំ ឬសដូរដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ថាខ្លះទៅវិញ ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំ ឬសដូរដែលមិនពេញកំណត់ពីរបីបាត្រ ថាលើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងនំ ឬសដូរដែលមិនពេញពីរបីបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំ ឬសដូរដែលមិនពេញពីរបីបាត្រ ថាមិនពេញមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១១៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូរកំណត់ពេញត្រឹមតែពីរបីបាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូរមិនពេញពីរបីបាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលវត្ថុ (ឯណានីមួយៗ) ដែលជនមិនតាក់តែង ដើម្បីបញ្ជូនទៅ (ញាតិ) មិនតាក់តែង ដើម្បីជាស្បៀង ដល់ភិក្ខុដែលទទួលវត្ថុដ៏សេសសល់អំពីនំ ឬសដូរដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ជូនទៅ (ញាតិ)ក្តី ដើម្បីជាស្បៀងក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូរអំពីជនដែលគេមានដំណើរប្រុងនឹងទៅហើយខានវិញ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូររបស់ញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូររបស់ជនដែលបរាណ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូរដើម្បីអ្នកដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូរដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥ (៣៥)

CS vin.vbu.pc.35 | ភាគ ទី៤

(៥. បឋមបរាណសិក្ខាបទ)

[១១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់។ ពួកភិក្ខុឆាន់ហើយ បានហាមភត្តហើយ ក៏ទៅកាន់ត្រកូលញាតិទាំងឡាយ ភិក្ខុពួកខ្លះក៏ឆាន់ ភិក្ខុពួកខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតទៅ។ គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍នោះបានពោលពាក្យនេះនឹងពួកជនជាអ្នកស្និទ្ធស្នាលថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយខ្ញុំបានប្រគេនចង្កាន់ឆាន់បរិបូណ៌ហើយ សូមអ្នកទាំងឡាយអញ្ជើញមក ខ្ញុំនឹងអង្គុយអ្នករាល់គ្នាទៀត។ អ្នកស្និទ្ធស្នាលទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកនឹងអង្គុយយើងទាំងឡាយឲ្យឆ្អែតដូចម្តេចបាន អម្បាលភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលអ្នកនិមន្តមកហើយ ភិក្ខុទាំងនោះមកកាន់ផ្ទះពួកយើង ខ្លះឆាន់ ខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតហើយទៅ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ មិនសមនឹងឆាន់ក្នុងផ្ទះយើងទាំងឡាយហើយ ទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតសោះ ហាក់ដូចជាខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនលោកឆាន់ឲ្យឆ្អែតបាន។ ពួកភិក្ខុព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ មិនគួរនឹងទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ រួចទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀត ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ហេតុអ្វីក៏ទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រុះថ្លាតទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនាំយកបិណ្ឌបាតដ៏ខ្ពស់ទៅឲ្យពួកភិក្ខុឈឺ។ ពួកភិក្ខុឈឺឆាន់មិនបានដោយស្រួល។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាចោលបិណ្ឌបាតដ៏ខ្ពស់ទាំងនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឮសំឡេងខ្លាំង សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃក្អែក លុះឮហើយ ទ្រង់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ហើយត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត សំឡេងខ្លាំង សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃក្អែក សំឡេងនោះ ជាសំឡេងអ្វីហ្ន៎។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ពួកភិក្ខុឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ពិតមែនឬ។ ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពួកភិក្ខុមិនឆាន់ទេ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើផ្អឹកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុមិនឈឺ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវធ្វើភោជនដ៏សល់ (អំពីភិក្ខុឈឺ) ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ភោជនទាំងអស់នេះសមគួរហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយ បានហាមភោជនហើយ ទំពាស៊ីក្តី ឆាន់ក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារដែលជាអតិវិត្ត គឺជាវត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម និងមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១១៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទនៃនៃបារាជិកកណ្តុរ។ បេ។ ដែលហៅថាឆាន់ហើយ គឺឆាន់ភោជន៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែភោជនប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ។ ដែលហៅថា ហាមភោជន (គឺហាមប្រកបដោយអង្ក៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់១ គេយកភោជនមកប្រគេនទៀត១ គេនៅក្នុងហត្ថបាស១ គេបង្ហោនភោជនមកចំពោះ១ ភិក្ខុហាមភោជន១។ ដែលហៅថា អតិវិត្ត 15) បានដល់វត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម (ដោយអាការៈ៧យ៉ាង) គឺ របស់ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួល ហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង (ឬ) មិនបានបង្ហោនចូលទៅជិតដើម្បីឲ្យភិក្ខុធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ ភិក្ខុមិនបិតនៅខាងក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ១ ភិក្ខុមិនទានបានឆាន់ហើយធ្វើ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយ បានហាមភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ១ និងវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អតិវិត្ត។ ដែលហៅថា អតិវិត្តនោះ បានដល់វត្ថុដែលបានធ្វើវិនយកម្ម (ដោយអាការៈ៧យ៉ាង) គឺ របស់ដែលគេធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ១ របស់ដែលភិក្ខុបានទទួល ហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ របស់ដែលភិក្ខុលើកឡើង ឬបានបង្ហោនទៅជិត ដើម្បីធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ ភិក្ខុនៅក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ១ ភិក្ខុឆាន់រួចហើយទើបធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ មិនទាន់ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុពោលថា របស់អស់ទាំងនេះគួរហើយ១ និងរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អតិវិត្ត។ ដែលហៅថា ខាទនីយាហារនោះ បានដល់របស់ទាំងអស់ រៀបរយតែភោជន៥យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយាហារ។ ដែលហៅថា ភោជនីយាហារនោះបានដល់ ភោជន៥យ៉ាង គឺ បាយ នំស្រស់ នំក្រៀម ត្រី សាច់។ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗរាវៈ ដែលលេបចូល។

[១២០] ខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអតិវិត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអតិវិត្តពិតមែន ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអតិវិត្ត ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអតិវិត្ត ថាជាអតិវិត្តទៅវិញ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗរាវៈដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារដែលជាអតិវិត្ត ថាជាអតិវិត្តទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារដែលជាអតិវិត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ ដែលជាអតិវិត្ត ថាជាអតិវិត្តពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១២១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើវិនយកម្មហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលរបស់ដោយគិតថា អញនឹងឲ្យគេធ្វើវិនយកម្មហើយ ឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលនាំយករបស់ទៅដើម្បីភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់របស់ដ៏សេសសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិកដោយមានហេតុ ដល់ភិក្ខុឆ្លត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៦ (៣៦)

CS vin.vbu.pc.36 | ភាគ ទី៤

(៦. ទុតិយបរាវណាសិក្ខាបទ)

[១២២] កាលណោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីរ រូបដើរផ្លូវឆ្ងាយទៅក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ។ ភិក្ខុទ្ធរូបប្រព្រឹត្តអនាចារ។ ភិក្ខុជាគំរប់ពីរបាននិយាយពាក្យនេះ (ឃាត់) ភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ លោកដ៏មានអាយុ លោកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ អំពើដែលលោកធ្វើនេះ មិនគួរទេ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះក៏ចងពៀរនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានប្រជុំជនមួយពួក (ធ្វើ) សង្ឃភត្ត។ ភិក្ខុជាគំរប់ពីរបានឆាន់សង្ឃភត្តរួចហើយ ហាមភត្តហើយ។ ភិក្ខុដែលចងពៀរ ទៅកាន់ត្រកូលជាញាតិ ហើយទទួលបិណ្ឌបាត រួចហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុដែលហាមភត្ត នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកចូរឆាន់ (ចង្ហាន់នេះ) ចុះ។ ភិក្ខុ

អ្នកហាមភត្តក៏ប្រកែកថា កុំអារុសោ ខ្ញុំឆាន់បរិបូណ៌ហើយ។ ភិក្ខុដែលចង់ពៀរក៏អង្វរថា ម្ចាស់អារុសោ បិណ្ណបាត (នេះ) ល្អ លោកចូរឆាន់ទៅ។ កាលបើភិក្ខុអ្នកចង់ពៀរនោះជម្រុលខ្លាំងពេក ភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះ (ទ្រាំមិនបាន) ក៏ឆាន់បិណ្ណបាតនោះទៅ។ ភិក្ខុដែលចង់ពៀរក៏ពោលពាក្យនេះ និងភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកសំគាល់មកខ្ញុំជាបុគ្គលដែលគេត្រូវតែស្តីថា ឬម្ចី ក៏រូបលោកឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ ម្តេចឡើយក៏នៅតែឆាន់អនតិវិត្តភោជន។ ភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោ ហេតុម្តេច លោកមិនប្រាប់(ខ្ញុំ)ផង។ ភិក្ខុអ្នកចង់ពៀរក៏ឆ្លើយថា ហេតុម្តេច លោកមិនសួរ(ខ្ញុំជាមុន)។ ភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះក៏ដំណាលរឿងនេះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងខណៈនោះ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងនាំភត្តទៅ ហើយបរាវណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ឲ្យឆាន់នូវអនតិវិត្តភោជន (ដូច្នោះ) សោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបាននាំភត្តទៅបរាវណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ឲ្យឆាន់អនតិវិត្តភោជន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំភត្តទៅបរាវណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ឲ្យឆាន់អនតិវិត្តភោជនទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ រំពៃរកទោស នាំភត្តទៅបរាវណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ឲ្យទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវអនតិវិត្តភោជន ដោយពាក្យថា នៃភិក្ខុ អ្នកចូរទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ដូច្នោះ និមិត្តតែភិក្ខុនោះឆាន់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១២៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ គឺភិក្ខុដទៃ។ ដែលហៅថាឆាន់ហើយ គឺភិក្ខុបានឆាន់នូវភោជនទាំង៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែប៉ុនចុងស្បូវរ្យាង។ ដែលហៅថា ហាមភត្ត (គឺហាមប្រកបដោយអង្គ៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់១ គេយកភោជនមកប្រគេនទៀត១ គេបិតនៅក្នុងហត្ថបាល១ គេបង្ហោនភោជនមកចំពោះ១ ភិក្ខុហាមភោជន១។ ដែលហៅថា អនតិវិត្ត បានដល់វត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្មដោយ(អាការៈ៧យ៉ាង) គឺរបស់ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជារត្តគួរ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួល ហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង (ឬមិនបានបង្ហោនចូលទៅជិតដើម្បីធ្វើឲ្យជារបស់គួរ)១ ភិក្ខុមិនស្ថិតនៅខាងក្នុងហត្ថបាលហើយធ្វើ១ ភិក្ខុមិនទាន់ឆាន់ហើយធ្វើ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ១ និងវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អនតិវិត្ត។ ដែលហៅថា ខាទនីយ(នោះ) បានដល់វត្ថុទាំងអស់ លើកលែងភោជនទាំង៥យ៉ាង និងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយារជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ពាក្យថា នាំភត្តទៅបរាវណា (នោះ) គឺភិក្ខុនិយាយថា លោកចង់បានប៉ុន្មាន និមន្តយកប៉ុណ្ណោះចុះ។ ដែលហៅថា ដឹង(នោះ) គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯង ឬពួកជនដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ឬក៏ភិក្ខុអ្នកហាមភោជននោះប្រាប់។ ពាក្យថា រំពៃរកទោស (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយក (ខាទនីយ ឬភោជនីយ) ទៅដោយគិតថា អញនឹងចោទនឹងរំលឹកភិក្ខុនេះដោយវត្ថុនេះ អញនឹងចោទចំពោះ នឹងរំលឹកចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយវត្ថុនេះ អញនឹងធ្វើភិក្ខុនេះឲ្យអាបមុខដោយវត្ថុនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភោជន ទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់តាមពាក្យរបស់លោកអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គ្រប់ៗខណៈដែលលេប។ លុះភិក្ខុនោះឆាន់រួចស្រេច ភិក្ខុអ្នកបង្ខំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១២៤] ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាហាមហើយ ក៏នាំខាទនីយ ឬភោជនីយដែលជាអនតិវិត្តទៅបង្ខំ (ភិក្ខុនោះ) ឲ្យឆាន់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏នាំខាទនីយ ឬភោជនីយដែលជាអនតិវិត្តទៅបង្ខំ ឲ្យឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាមិនទាន់ហាម ក៏នាំខាទនីយ ឬភោជនីយដែលជាអនតិវិត្តទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ មិនត្រូវអាបត្តិ។ ភិក្ខុអ្នកចោទបង្ហោនរបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិក ដើម្បីជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភោជន ទទួលវត្ថុទាំងនោះ ដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់លោកអ្នកចោទនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ៗខណៈដែលលេប។ ភិក្ខុមិនហាមភោជនទេ តែភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនហាមភោជនទេ ភិក្ខុអ្នកចោទសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនទាន់ហាមភោជន ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាមិនទាន់ហាមមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១២៥] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឲ្យភិក្ខុផងគ្នាធ្វើវិនយកម្មហើយឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យដោយ ពាក្យថា លោកចូរឲ្យគេធ្វើឲ្យជារិនយកម្មហើយនិមន្តឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យ ដោយពាក្យថា លោកចូរនាំ (ខាទនីយភោជនីយាហារនេះ) ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិក ដោយពាក្យថា កាលបើមានហេតុ ចូរលោកឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុឆ្លត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៧ (៣៧)

CS vin.vbu.pc.37 | ភាគ ទី៤

(៧. វិកាលភោជនសិក្ខាបទ)

[១២៦] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវណ្ណវន្ត ជាកលន្ទកនិវាសន្ត ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះ លេងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ។ ពួកសត្រូវសវត្តិយភិក្ខុ ក៏បានទៅដើម្បីមើលមហោស្រពដែលគេលេងលើកំពូលភ្នំ(នោះ)។ មនុស្សទាំងឡាយបាន

ឃើញពួកសត្រូវសក្តិយភិក្ខុហើយ និងនូវឲ្យស្រង់ទឹក ឲ្យលាប ឲ្យឆាន់ស្រេចហើយ ក៏ប្រគេននូវខាទនីយ។ ពួកសត្រូវសក្តិយភិក្ខុ កាន់យកខាទនីយទៅអាមាម ហើយនិយាយពាក្យនេះប្រាប់ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរទទួលយកខាទនីយ ទៅឆាន់ចុះ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ពួកលោកបានខាទនីយមកពីណា។ ពួកសត្រូវសក្តិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿង នុះដល់ធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយបានឆាន់ភោជនក្នុងពេលដែលមិនគួរ មែនឬ។ ពួកសត្រូវសក្តិយភិក្ខុឆ្លើយថា មែនអាវុសោទាំងឡាយ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសត្រូវសក្តិយភិក្ខុ មិនគួរនឹង ឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នោះ) សោះ។ ខណៈនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿងនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសត្រូវសក្តិយភិក្ខុមិនគួរឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នោះ) សោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាអ្នកទាំងឡាយឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងឆាន់ ភោជនក្នុងពេលវិកាលទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និង មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នោះថា

ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយក្នុងពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ វេលាដែលព្រះអាទិត្យជ្រៅត្រង់ទៅទល់នឹងអរុណរះ ឡើង ហៅថាពេលវិកាល។ ដែលហៅថា ខាទនីយ(នោះ) បានដល់របស់ទាំងអស់ រៀបលែងភោជនទាំង៥យ៉ាង និងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហ កាលិក យារជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ភិក្ខុ ទទួលវត្ថុទាំងនោះ ដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗរវៈដែលលេបចូលទៅ។

[១២៨] ពេលវិកាល ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ពេលវិកាល ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពេលវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពេលវិកាល ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលគួរ ហើយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយារជីវិក ទុកសម្រាប់ជា ប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗខណៈដែលលេបចូលទៅ។ ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា ពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលគួរមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១២៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់តែវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយារជីវិកដោយមានហេតុដែលគួរឆាន់បាន ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៨ (៣៨)

CS vin.vbuddhism.org.38 | ភាគ ទី៤

(៨. សន្និធិការកសិក្ខាបទ)

[១៣០] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះវេទ្យដ្ឋ សីសៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយំរបស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងព្រៃ។ ព្រះថេរៈនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត លុះបានអាហារបិណ្ឌបាតជាច្រើន ហើយ ក៏នាំយកបាយសុទ្ធ¹⁶⁾ មកកាន់អាមាម រួចហាលបាយនោះឲ្យស្ងួតក្រៀម ហើយទុកដាក់ កាលណាមានសេចក្តីត្រូវការដោយអាហារ ទើបយកបាយក្រៀមនោះមកត្រាំទឹក ហើយក៏ឆាន់ក្នុងកាលនោះ យូរៗបានលោកចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតម្តង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន និយាយពាក្យនេះនិងព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុអ្វីបានជាយូរៗទើបលោកចូលទៅកាន់ក្រុងដើម្បីបិណ្ឌបាតម្តង។ ទើប ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុក៏ដំណាលរឿងនុះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ បើដូច្នោះ មានតែលោកឆាន់ភោជន ដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រីឬអ្វី។ ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុសោ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំង នោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (ដូច្នោះ)ទេ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋសីសៈ ឮថាអ្នកឯងបានឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ពិតមែនឬ។ ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋសីសៈ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងឆាន់ ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (ដូច្នោះ)ទេ ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋសីសៈ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ ថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយជាសន្និធិការកៈ គឺវត្ថុដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។

[១៣១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថាខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (បានដល់ ខាទនីយ ឬភោជនីយ) ដែលខ្លួនទទួលទុកក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយឆាន់ក្នុងថ្ងៃខាងក្រោយ។ ដែលហៅថា ខាទនីយ(នោះ) បានដល់រត្តទាំងអស់ សម្រាប់ទំពាស៊ី រៀរលែងតែភោជនទាំង៥យ៉ាង និងរត្តជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ភោជនទាំង៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗរវៈដែលលេបចូលទៅ។

[១៣២] របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ជាសន្និធិការកៈមែន ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ របស់ ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ ទទួលរត្តជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុកដគ្រប់ៗខណៈដែលលេបចូល ទៅ។ របស់ដែលមិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាសន្និធិការកៈ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ របស់មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ ទុកដ។ របស់មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនមែនជាសន្និធិការកៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៣៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់រត្តជាយារកាលិក¹⁷⁾ ហើយឆាន់ត្រូវតាមកំណត់កាល ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់រត្តជា យាមកាលិក¹⁸⁾ ហើយឆាន់ត្រូវតាមកំណត់យាម (គឺថ្ងៃ១យប់១) ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់រត្តជាសត្តាហកាលិក¹⁹⁾ ហើយឆាន់អស់ត្រឹម៧ថ្ងៃ ដល់ ភិក្ខុដែលឆាន់រត្តជាយារជីវិក²⁰⁾ ព្រោះមានហេតុដែលគួរឆាន់បាន ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៨ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនរត្ត) សិក្ខាបទ ទី៩ (៣៩)

CS vin.vbu.pc.39 | ភាគ ទី៤

(៩. បណ៌តភោជនសិក្ខាបទ)

[១៣៤] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួក សមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់សោះ អ្នកណាមួយមិន គាប់ចិត្តនឹងភោជនដែលសម្បូរ អ្នកណាមួយមិនចូលចិត្តនឹងភោជនដែលមានរសឆ្ងាញ់។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោល ទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយក៏នាំគ្នាឆាន់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ពួកបុរសសោះសូន្យ អ្នកទាំងឡាយមិនសមនឹង សូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នោះទេ នៃពួកបុរសសោះសូន្យ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បី សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះ ដូចម្តេច ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះគឺ ទឹកដោះថ្នាំ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជួរ។ ភិក្ខុណាមួយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ពួកភិក្ខុអ្នកស្នូរជម្ងឺបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឈឺទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ លោក អាចអត់ទ្រាំបានឬទេ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ពួកភិក្ខុឈឺឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ក្នុងកាលមុនយើងទាំងឡាយបានសូមភោជនដ៏ឧត្តម ទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ព្រោះហេតុនោះ ទើបយើងទាំងឡាយមានសេចក្តីសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ យើងទាំងឡាយខ្លាចក្រែង មិនហ៊ានសូមទៀត ទើបសេចក្តីមិនសប្បាយមានដល់យើងទាំងឡាយដោយហេតុនោះ។ ភិក្ខុទាំង ឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុង ពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ សូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយ មកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយ ឆាន់បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះដូចម្តេច ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះគឺ ទឹកដោះថ្នាំ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជួរ។ ភិក្ខុណាមួយគ្មានជម្ងឺ សូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមាន សភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភោជនដីឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដីឧត្តមទាំងនោះ គឺទឹកដោះថ្លារបស់គោក្តី ទឹកដោះថ្លារបស់ពពែក្តី ទឹកដោះថ្លារបស់ក្របីក្តី ហៅថា ទឹកដោះថ្លា ឬសប្បី និងសាច់របស់ពួកសត្វណាដ៏គួរ (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះថ្លារបស់ពួកសត្វនោះ ហៅថា ទឹកដោះថ្លា ឬសប្បី។ ទឹកដោះថ្លារបស់សត្វអម្បាលនោះឯង ហៅថា ទឹកដោះថ្លា ឬសនីត។ ប្រេងល្ង ប្រេងស្តៃ ប្រេងស្រកំ ប្រេងល្ងខ្មែរ និងប្រេង គឺខ្លាញ់រាវ ហៅថា ប្រេង។ ទឹកផ្អែមរបស់មេឃុំ ហៅថា ទឹកឃុំ។ ទឹកផ្អែមដែលកើតអំពីអំពៅ ហៅថា ទឹកអំពៅ ឬស្ករអំពៅ។ សត្វដែលត្រាច់ទៅក្នុងទឹក ហៅថា ត្រី ឬមច្ឆជាតិ។ សាច់នៃពួកសត្វណាដ៏គួរ(ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) សាច់នៃពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា សាច់ ឬម៉សៈ។ ទឹកដោះស្រស់របស់គោក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ពពែក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ក្របីក្តី ហៅថា ទឹកដោះស្រស់ ឬខិរៈ សាច់របស់ពួកសត្វណាដ៏គួរ (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះស្រស់របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះស្រស់ ឬខិរៈ។ ទឹកដោះជួររបស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះជួរ ឬទធិ។

[១៣៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យថា ភោជនដីឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺភោជនដីថ្លៃថ្លាទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ។ ភិក្ខុណាវៀរភោជនដីឧត្តមទាំងឡាយ ហើយនៅជាសប្បាយបាន ភិក្ខុនោះហៅថា គ្មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុណាវៀរចាកភោជនដីឧត្តមទាំងឡាយ ហើយនៅសប្បាយមិនបាន ភិក្ខុនោះហៅថា មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ សូមភោជនទាំងនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ។ ភិក្ខុទទួលដោយតាំងចិត្តថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈដែលបានមក។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[១៣៨] ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនមិនឈឺ ហើយសូមភោជនដីឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយសូមភោជនដីឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនឈឺ ហើយសូមភោជនដីឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនមិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៣៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ហើយសូម លុះសូមបានមកក៏បាត់ជម្ងឺនោះ ហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដីសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនរបស់ពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនរបស់ពួកជនដែលបានបរាណា ដល់ភិក្ខុដែលសូមដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកឯទៀត ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលកើតដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ ភោជនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០ (៤០)

CS vin.vbu.pc.40 | ភាគ ទី៤

(១០. ទន្តបោនសិក្ខាបទ)

[១៤០] កាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងគោរពសាលា ក្នុងមហានរ ក្បែរក្រុងវេសាលី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១១រូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំណុលរបស់គ្រប់យ៉ាង²¹ នៅក្នុងព្រៃស្មសាន។ ភិក្ខុនោះមិនប្រាថ្នានឹងទទួលយកវត្ថុដែលមនុស្សទាំងឡាយឲ្យឡើយ។ ភិក្ខុនោះកាន់យកនូវសំណែនក្នុងព្រៃស្មសានខ្លះ ទៀបគល់ឈើខ្លះ ទៀបធរណីទ្វារខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនេះមិនគួរឃើញកាន់យកសំណែនរបស់យើងទាំងឡាយដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់ទេ ភិក្ខុជាថេរៈនេះមានកាយឆាត់ទំនងជាស៊ីសាច់មនុស្សទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេនសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេនពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន (ដូច្នោះ)ទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រុះថ្លាឡើងតទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្រង់ដៃឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៤១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ឃឹមក្នុងទឹក និងឈើស្នួន។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកទឹក និងឈើស្នួនឆាន់ដោយខ្លួនឯងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រង់ដៃឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្នួន។

[១៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថាគេមិនបានប្រគេន គឺសំដៅយកវត្ថុ ដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន។ ដែលហៅថា របស់ដែលគេប្រគេន គឺកាលបើទាយកឲ្យរបស់ណាដោយកាយក្តី ដោយរបស់ដែលជាប់នឹងកាយ ក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ភិក្ខុក៏ស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាស បានទទួល²²⁾ ដោយកាយ ឬដោយរបស់ដែលជាប់នឹងកាយ របស់នេះហៅថា គេប្រគេន។ ដែល ហៅថា អាហារ គឺរបស់ណាមួយដែលគួរលេបចូលទៅបាន រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្ម័ន់ របស់នេះហៅថា អាហារ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែទឹក និង ឈើស្ម័ន់ គឺលើកលែងតែទឹក និងឈើស្ម័ន់។ ភិក្ខុទទួលយកដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ គ្រប់ៗរវៈដែលលេបចូលទៅ។

[១៤៣] វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនបានទទួលប្រគេន ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិន ប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្ម័ន់។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្ម័ន់។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសំគាល់ថា បានទទួល ប្រគេន ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្ម័ន់។ វត្ថុដែលភិក្ខុ បានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់បានទទួលប្រគេន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វត្ថុ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា បានទទួលប្រគេនហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៤៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ទឹក និងឈើស្ម័ន់ ដល់ភិក្ខុដែលកាន់យកថ្នាំមហារិកត៤យ៉ាង²³⁾ ដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ព្រោះ មានហេតុ ហើយគ្មានកប្បិយការក៏ ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។
ភោជនវគ្គ ទី ៤ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងភោជនវគ្គនោះមាន១០យ៉ាង គឺ

- បិណ្ណ (សិក្ខាបទ)១ គណៈ(សិក្ខាបទ)១ បរ(សិក្ខាបទ)១ បូរ(សិក្ខាបទ)១ បរវណ្ណា(សិក្ខាបទ)ពីរ ព្រះដីមានព្រះភាគពោលហើយ វិកាល(សិក្ខាបទ)១ សន្និធិការ(សិក្ខាបទ)១ បណ្ឌិត(សិក្ខាបទ)១ ទ្វារក(សិក្ខាបទ)១។

អចេលកវគ្គ (ទី៥)

CS [vin.vbu.pc.v5](#) | ភាគ ទី៤

(៥. អចេលកវគ្គ)

(បាចិត្តិយ អចេលកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១ (៤១)

CS [vin.vbu.pc.41](#) | ភាគ ទី៤

(១. អចេលកសិក្ខាបទ)

[១៤៥] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ គង់នៅក្នុងគោរពសាលា ក្នុងព្រៃមហាន ទៀបក្រុងវសាសី។ សម័យនោះឯង របស់ដែល បុគ្គលគប្បីទំពាស៊ីកើតឡើងដល់សង្ឃ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរឲ្យនំដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលចុះ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹង ហើយៗ ក៏ឲ្យពួកមនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែលអង្គុយជាជួរ ហើយក៏ឲ្យនំមួយៗ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនំពីរទៅនាងបរិព្វាជិកាម្នាក់ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនំមួយដូចគេទាំងពួងដែរ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជិកានោះថា សមណនោះ ជាសហាយរបស់នាងឬ។ នាងបរិព្វាជិកានោះឆ្លើយថា សមណនុំមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនំមួយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ ទៅជាឲ្យនំពីរមកវិញ។ រវៈជាគំរប់ពីរដង ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុឲ្យនំមួយៗ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនំពីរទៅនាងបរិព្វាជិកា ដដែលនោះ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនំមួយដូចគេទាំងពួងដែរ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជិកានោះថា សមណនុំជាសហាយរបស់នាងឬ។ នាងបរិព្វាជិកានោះឆ្លើយថា សមណនុំមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនំមួយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនំពីរមកវិញ។ រវៈជាគំរប់បីដងទៀត ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុឲ្យនំមួយៗ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនំពីរទៅនាង បរិព្វាជិកាដដែលនោះ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនំមួយដូចគេទាំងពួងដែរ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជិកា នោះថា សមណនុំជាសហាយរបស់នាងឬ។ នាងបរិព្វាជិកានោះឆ្លើយថា សមណនុំមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនំមួយ ដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនំពីរមកវិញ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកាទាំងនោះ ក៏នាំគ្នានិយាយចម្លែកថា (សមណនុំ) សហាយ ឬមិនមែនសហាយ។ (វេលានោះ) មានអាជីវកម្មក៏ដើរទៅកាន់ទីដែលគេអង្កាស ឬចែក(នំ)។ (ពេលនោះ) មានភិក្ខុ១រូបកំពុងច្របាច់បាយលាយដោយទឹកដោះថ្នាំដី ច្រើន ហើយក៏ឲ្យដុំបាយ១ដុំធំដល់អាជីវកនោះ។ លំដាប់នោះ អាជីវកនោះក៏កាន់យកដុំបាយនោះ ហើយដើរទៅ។ (ពេលនោះ) មានអាជីវកម្មក៏ ទៀតបានពោលពាក្យនេះនឹងអាជីវកនោះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកឯងបានដុំបាយមកពីទីណា។ អាជីវកដែលបានដុំបាយនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់ អារុសោ ដុំបាយខ្ញុំបានមកពីទីដែលគេអង្កាសនៃមុណ្ណកគហបតី (គហបតីត្រងោល) របស់ព្រះសមណគោតមនោះ។ ពួកឧបាសកបានឮពាក្យ

ចរចានេះ នៃពួកអាជីវករនោះច្បាស់លាស់ហើយ។ ទើបពួកខ្មោចទាំងនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាប
ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានបុណ្យ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីជម្រក។ ខ្មោចទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីជម្រកហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកតិរិយអម្បាលនេះ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម
កុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យ (វត្តអ្វីៗ) ដល់ពួកតិរិយដោយដៃរបស់ខ្លួនឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ខ្មោចទាំងនោះ
ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ។ ឯពួកខ្មោចទាំងនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ទ្រង់ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាដ៏ល្មម
សមគួរតាមហេតុនោះដល់ពួកភិក្ខុ ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ត្រាស់ថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺ ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ១។ បើ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះ
សទ្ធម្មឲ្យស្ថិតស្ថេរ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

**ភិក្ខុណាមួយឲ្យវត្តដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ី ឬវត្តដែលបុគ្គលគួរបរិភោគដល់អចេលកក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជិកា ដោយដៃ
របស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។**

[១៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថាអចេលក គឺបុគ្គលដែលបួស
ជាបរិព្វាជក មានកាយអាក្រាតទាំងអស់។ ដែលហៅថា បរិព្វាជក គឺបុរសដែលបួសជាបរិព្វាជកទាំងអស់ រៀនលែងតែភិក្ខុ និងសាមណេរចេញ។
ដែលហៅថា បរិព្វាជិកា គឺស្រីដែលបួសជាបរិព្វាជិកាទាំងអស់ រៀនលែងតែភិក្ខុនី សិក្ខាមាតា និងសាមណេរចេញ។ ដែលហៅថា វត្តដែលបុគ្គលគួរ
ទំពាស៊ី គឺលើកទុកតែភោជន៥យ៉ាង ព្រមទាំងទឹក និងឈើស្នួនចេញ ក្រៅពីនោះ ហៅថា វត្តដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ីទាំងអស់។ ដែលហៅថា វត្ត
ដែលបុគ្គលគួរបរិភោគ បានដល់ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ពាក្យថា ឲ្យ គឺភិក្ខុឲ្យដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុដែល
ជាប់នឹងកាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៤៧] ជនជាតិរិយ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ជាតិរិយ ហើយឲ្យវត្តដែលគួរទំពាស៊ី ឬវត្តដែលគួរបរិភោគ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
ជនជាតិរិយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យវត្តដែលគួរទំពាស៊ី ឬវត្តដែលគួរបរិភោគ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ជនជាតិរិយ ភិក្ខុ
សំគាល់ថា មិនមែនជាតិរិយ ហើយឲ្យវត្តដែលគួរទំពាស៊ី ឬវត្តដែលគួរបរិភោគ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុឲ្យទឹក និងឈើស្នួន
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បុគ្គលមិនមែនជាតិរិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាតិរិយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ជនមិនមែនជាតិរិយ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ជន
មិនមែនជាតិរិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាតិរិយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៤៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រើគេឲ្យឲ្យ មិនឲ្យដោយខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុដែលដាក់²⁴ វត្ថុទុកឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាគ្រឿងលាប
ខាងក្រៅ²⁵ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចេលកវត្ត) សិក្ខាបទ ទី២ (៤២)

CS [vin.vbu.pc.42](#) | [ភាគ ទី៤](#)

(២. ឧយេរាជនសិក្ខាបទ)

[១៤៩] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង
ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុជាសន្ធិវិហារិករបស់ព្រះចេវៈជាបងប្អូនថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរមក យើង
ទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ថាដូច្នោះហើយ ក៏មិនឲ្យគេប្រគេន(អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះឡើយ (បែរជា) ប្រើឲ្យត្រឡប់ទៅវិញថា
ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរទៅចុះ ខ្ញុំនឹងនិយាយ ឬនឹងអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនសប្បាយទេ ខ្ញុំនឹងនិយាយ ឬនឹងអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង។
គ្រានោះ កាលបើពេលដែលត្រូវឆាន់កាន់តែចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុនោះមិនអាចនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតបាន សូម្បីត្រាន់តែត្រឡប់មកធ្វើភត្តកិច្ច
វិញ ក៏មិនទាន់ ជាអ្នកអត់ចង្កាន់ (មួយពេលនោះឯង)។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អាមាម ហើយដំណាលរឿងនេះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា
ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើមក
បបួលភិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេប្រគេនអ្វីៗដល់ភិក្ខុនោះ
ស្រាប់តែបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ (ដូច្នោះ)សោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នៃឧបនន្ទ បានឮថា អ្នកឯងបបួលភិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរមក
យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេ (ឲ្យអ្វីៗ)ដល់ភិក្ខុនោះ (បែរជា) បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ។
ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនេះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរ
នឹងបបួលភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេឲ្យ(អ្វីៗ)ដល់ភិក្ខុនោះ
(បែរជា) បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដូច្នោះឡើយ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយនិយាយនឹងភិក្ខុយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ស្រុក ឬនិគមដើម្បី បិណ្ឌបាត ហើយឲ្យគេឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យ (អ្វីៗ)ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញដោយពាក្យថា នៃអារុសោ លោកចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនសប្បាយទេ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើនូវហេតុនេះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុដទៃឡើយ។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ម្ចាស់ អារុសោ លោកចូរមក (យើងនឹងទៅ)កាន់ស្រុក ឬនិគម (ដើម្បីបិណ្ឌបាត) គឺស្រុកក្តី និងនិគមក្តី នគរក្តី ក៏ហៅថាស្រុក និងនិគម (ក្នុងសិក្ខាបទ នេះ)។ ពាក្យថា ឲ្យគេឲ្យ(អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ គឺប្រើគេឲ្យឲ្យយាគ្នាក្តី ភត្តក្តី ខាននិយក្តី ភោជនិយក្តី (ដល់ភិក្ខុនោះ)។ ពាក្យថា មិនឲ្យគេឲ្យ គឺមិនឲ្យ នរណាឲ្យ(អ្វីៗ)សោះ។ ពាក្យថា បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រាថ្នាដើម្បីសើច ប្រាថ្នាដើម្បីលេង ប្រាថ្នាដើម្បីអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ប្រាថ្នា ដើម្បីប្រព្រឹត្តអនាចារជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិន ស្រួលទេ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ថាហើយ ក៏បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងលះបង់ទីល្មម មើលគ្នាឃើញ ឬទីល្មមស្តាប់ឮ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុនោះលះបង់ផុត (នូវទីល្មមមើលឃើញ ឬទីល្មមស្តាប់ឮ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើនូវហេតុនេះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា មិនមានហេតុនីមួយដទៃជាបច្ច័យ ក្រៅអំពីហេតុដែលបញ្ជូន ទៅនោះឡើយ។

[១៥១] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន តែភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុលើកឡើងនូវពាក្យបញ្ជីចិត្ត (ចំពោះ ឧបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបញ្ជូនអនុបសម្បន្នទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលើកនូវពាក្យបញ្ជីចិត្ត (ចំពោះអនុបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាជាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនជា ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនមែនជាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យត្រឡប់ទៅដោយគិតថា យើងទាំងពីររូបនឹងញ៉ាំងជីវិតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីជាមួយគ្នា មិនបាន ដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុនោះបានឃើញរបស់មានដំឡែច្រើនហើយ នឹងញ៉ាំងលោកធម៌ឲ្យកើតឡើង ដល់ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុនោះបានឃើញមាតុគ្រាមហើយ នឹងញ៉ាំងសេចក្តីអផ្សុកឲ្យកើតឡើង ដល់ភិក្ខុបញ្ជូន ភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយពាក្យថា លោកចូរនាំយាគ្នាក្តី ភត្តក្តី ខាននិយក្តី ភោជនិយក្តី ទៅឲ្យដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ឬភិក្ខុដែលនៅក្នុងវត្ត ឬអ្នកដែលរក្សា វត្ត ដល់ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងប្រព្រឹត្តអនាចារទេ (តែ) កាលបើមានកិច្ចហើយ ក៏បញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាទៅ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ២ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចេលកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣ (៤៣)

CS vin.vbu.pc.43 | ភាគ ទី៤

(៣. សភោជនសិក្ខាបទ)

[១៥៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឆរិយាបទក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យ នោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានដើរទៅផ្ទះរបស់សំឡាញ់ ហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងផ្ទះសម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ សំឡាញ់នោះ។ ឯបុរសនោះក៏ចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុអង្គុយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះបុរសនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា នាងចូរប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ។ ស្ត្រីនោះក៏ប្រគេនចង្ហាន់ដល់ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុក្នុងគ្រានោះ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅចុះ ព្រោះយើងខ្ញុំបានប្រគេន ចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ។ ឯស្ត្រីនោះកំណត់ដឹងថា បុរសនេះមានភាគគ្របសង្កត់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏ មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់គង់សិន កុំអាលនិមន្តទៅ។ បុរសនោះ(បាននិយាយ)ជាកំរប់ពីរដង។ បុរសនោះបាន និយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុជាកំរប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅវិញចុះ ព្រោះ យើងខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ។ ឯស្ត្រីនោះសោត ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុជាកំរប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់គង់សិន កុំអាលនិមន្តទៅឡើយ។ ឯបុរសនោះ ក៏ដើរចេញអំពីផ្ទះទៅ ហើយពោលទោសនឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឧបនន្ទនេះទៅអង្គុយក្នុងផ្ទះសម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ ព្រះឧបនន្ទនោះ កាលខ្ញុំបញ្ជូនឲ្យទៅវិញ ក៏មិនចង់ទៅ យើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកមានកិច្ចច្រើន មានរវល់ច្រើន។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុ អម្បាលនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែល មានជនតែពីរនាក់ (គឺតែប្រុស និងស្ត្រី) (ដូច្នោះ) សោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុង ត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដំណើរនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពីដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លា ទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត។ ដែលហៅថា ត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ គឺ មានតែស្រីនិងប្រុសប៉ុណ្ណោះ។ ជនទាំងពីរនាក់មិនទាន់ចេញទៅ ហើយជនទាំងពីរនាក់នោះ ជាមនុស្សមានភាគៈនៅឡើយ។ ពាក្យថា ចូលទៅ គឺ ដើរចូលទៅ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ សេចក្តីថា ភិក្ខុលះហត្ថបាលនៃមេទ្វារ ឬធរណីក្នុងផ្ទះធំ ហើយអង្គុយនៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (បើ) ក្នុងផ្ទះតូច ភិក្ខុចូលហួសមេដំបូល²⁶⁾ ទៅ ហើយអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៥] ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសំគាល់ថាផ្ទះសម្រាប់ដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៥៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយក្នុងផ្ទះធំ មិនលះហត្ថបាលនៃមេទ្វារ ឬធរណី ដល់ភិក្ខុអង្គុយក្នុងផ្ទះតូច មិនហួសមេដំបូល ដល់ភិក្ខុដែលមានភិក្ខុជាគំរប់ពីរអង្គុយនៅផង ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ តែជនទាំងពីរនាក់គេចេញទៅហើយ ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅជាមួយនឹងជនទាំងពីរនាក់ជាបុគ្គលមិនមានភាគៈ ដល់ភិក្ខុអង្គុយនៅក្នុងផ្ទះ ដែលមិនមែនជាផ្ទះសម្រាប់ដេក ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចេលវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤ (៤៤)

CS vin.vbu.pc.44 | ភាគ ទី៤

(៤. រហោបដិច្ឆន្ធសិក្ខាបទ)

[១៥៧] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានទៅកាន់ផ្ទះរបស់បុរសជាសំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់សំឡាញ់នោះ។ គ្រានោះ បុរសនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ មិនគួរបើនឹងហ៊ានមកសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ (ដូច្នោះ) សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮសំដីនៃបុរសនោះ និយាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម(ដូច្នោះ) ទេ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ដូច្នោះ)ទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម គឺស្រីមនុស្ស មិនមែនជាយក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនតិរច្ឆានញី ដោយហោចទៅ សូម្បីតែក្មេងស្រីដែលទើបនឹងកើតបាន១ថ្ងៃ មិនបាច់និយាយទៅថ្វីដល់ស្រីធំទេ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីដែលស្ងាត់ភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ឯកំក្បាលក្តី បុគ្គលដទៃមិនអាចឃើញបាន។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក គឺទីដែលបុគ្គលដទៃមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន។ ដែលហៅថាអាសនៈជាទីកំបាំង គឺអាសនៈដែលគេបិទបាំងដោយជញ្ជាំងក្តី ដោយសន្ទះទ្វារក្តី ដោយកន្ទេលផែងក្តី ដោយរនាំង ឬរាំងននក្តី ដោយឈើក្តី ដោយសសរក្តី ដោយសុំក្តី ឬដោយវត្ថុណាមួយ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ គឺកាលបើមាតុគ្រាមអង្គុយ ភិក្ខុអង្គុយជិត ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើភិក្ខុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយជិត ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ជនទាំងពីរអង្គុយក្តី ជនទាំងពីរដេកក្តី (ឯភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៩] មាតុគ្រាម ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ខ្មើយក្តី តិរច្ឆានញីដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៦០] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណាមួយដែលជាមនុស្សដឹងក្តី (នៅ) ជាកំរប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរ មិនបានអង្គុយ ដល់ភិក្ខុបានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ ហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ ហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុឆ្ងល់ ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចលកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥ (៤៥)

CS [vin.vbu.pc.45](#) | ភាគ ទី៤

(៥. រហោនិសជ្ជសិក្ខាបទ)

[១៦១] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ដើរទៅកាន់ផ្ទះរបស់សំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់សំឡាញ់នោះតែម្នាក់និងម្នាក់។ គ្រានោះ បុរសនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងហ៊ានមកសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំតែម្នាក់និងម្នាក់ (ដូច្នោះ) សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យសំដីនៃបុរសនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីក្រាបថ្កាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ (ដូច្នោះ)ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ មួយអង្វើដោយមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម គឺចំពោះតែស្រីមនុស្ស មិនមែនជាយក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនជាតិរច្ឆានញី ជាអ្នកដឹងក្តី ជាអ្នកអាចដើម្បីស្គាល់ពាក្យសំដី ដែលបុគ្គលនិយាយល្អ ឬអាក្រក់ ពាក្យអសគ្រាម ឬមិនមែនអសគ្រាម។ ពាក្យថា មួយអង្វើ គឺជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់និងម្នាក់ គឺមានតែភិក្ខុ និងមាតុគ្រាមប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីស្ងាត់ភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ងក់ក្បាលក្តី ជនដទៃមិនអាចឃើញបាន។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក គឺទីដែលបុគ្គលមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ គឺកាលដែលមាតុគ្រាមអង្គុយហើយ ភិក្ខុអង្គុយជិត ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយជិត ឬដេកជិត (ភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិងស្រីទាំងពីរនាក់អង្គុយក្តី ដេកក្តី (ភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦៣] មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ខ្មើយក្តី តិរច្ឆានញីដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តីតែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម មិនមានអាបត្តិ។

[១៦៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណាម្នាក់ជាអ្នកដឹងសេចក្តី នៅ ជាកំរប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរ មិនបានអង្គុយ ដល់ភិក្ខុបានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ ហើយអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ អង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុឆ្ងល់ ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចលកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦ (៤៦)

CS [vin.vbu.pc.46](#) | ភាគ ទី៤

(៦. ចារិត្តសិក្ខាបទ)

[១៦៥] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថក្នុងវត្តវេទ្យាន ជាកលន្ទកនិវាសន្តាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ និមន្តព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុដោយភត្ត ហើយក៏និមន្តពួកភិក្ខុ ឯទៀតដោយភត្តដែរ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ អាល័យតែចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សអម្បាលនោះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរឃ្លានចង្ហាន់(មក)។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយរង់ចាំសិន ទម្រាំព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់លោកនិមន្ត

មក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកមនុស្សអម្បាលនោះជាគំរប់ពីរដងថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេន ចង្កាន់(មក)។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាទាំងឡាយរង់ចាំសិនចុះ ទម្រាំតែ ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តមក។ ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះជាគំរប់បីដងថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្កាន់មក (នឹងបង្អង់នៅ) ក្រែងហួសពេលឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏និយាយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានធ្វើភក្តិទាំងប៉ុន្មាន ព្រោះតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ (ទេតី) បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាទាំងឡាយរង់ ចាំ ទម្រាំតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តមកសិន។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុអាល័យតែចូលទៅគួរសមនឹងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់ ហើយក៏មកក្នុងវេលាថ្ងៃពេក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឆាន់ចង្កាន់មិនល្មមដល់ចិត្ត។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភក្តិហើយ មិនគួរនឹង ត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នោះ)សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯង បានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភក្តិហើយ ។ ត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភក្តិហើយ មិនគួរ នឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រុះថ្លាឡើងទៀតទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភក្តិហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៦] កាលនោះ ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានបញ្ជូនខាទនីយាហារទៅដើម្បីប្រគេនដល់សង្ឃដោយ ពាក្យថា ខាទនីយនេះ អ្នកឯងត្រូវបង្ហាញដល់ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ ហើយសិមប្រគេនដល់សង្ឃចុះ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏ មានអាយុចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ឯពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ទៅកាន់អារាម ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តទៅឯណា។ ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏ មានអាយុខ្ពស់និមន្តទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខាទនីយាហារនេះ សូម លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបង្ហាញដល់ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ហើយសិមប្រគេនដល់សង្ឃចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវទទួលហើយ ដម្កល់ទុក ទម្រាំឧបនន្ទត្រឡប់មកវិញ។ គ្រានោះ ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់មិនឲ្យត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាមុនភក្តិ (គិតដូច្នោះ ហើយ) ក៏ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភក្តិ ហើយត្រឡប់មកក្នុងវេលាហួសពេល។ ខាទនីយាហារគេក៏ធ្វើត្រឡប់ទៅវិញ។ ពួក ភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនគួរបើ នឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភក្តិ (ដូច្នោះ) សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូល ទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភក្តិ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយភក្តិ (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែល អ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រុះថ្លាឡើងទៀតទេ។ បេ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភក្តិហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភក្តិ ក្រោយ ភក្តិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ហើយមិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ។ ចីវរក៏កើត ឡើងតិចស្តួចស្តើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភក្តិហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភក្តិ ក្រោយ ភក្តិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ នេះជាសម័យក្នុង សិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើចីរវកម្ម គឺការដេរចីរ ក៏មានសេចក្តីត្រូវការដោយមូលខ្លះ ដោយចេសខ្លះ ដោយកាំបិតខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងសម័យធ្វើចីរវបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីរវ កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីរវ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ ក៏មានសេចក្តីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏សង្ស័យ មិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលា ឬប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយសឹមចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ មិនបានលា ឬប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីរវ កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីរវ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[១៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា គេនិមន្ត គឺជននិមន្តដោយភោជនទាំង៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ។ ដែលហៅថា ជាអ្នកមានភត្ត គឺភិក្ខុដែលគេនិមន្តដោយភត្តណា ឈ្មោះថាជាអ្នកមានភត្ត ព្រោះភត្តនោះឯង។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅនោះ គឺភិក្ខុអាចនឹងលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលទៅកាន់ (ត្រកូល)បាន។ ភិក្ខុដែលមិនមាននៅនោះ គឺភិក្ខុមិនអាចលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលទៅកាន់(ត្រកូល)ឡើយ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលមុនភត្ត គឺជននិមន្តដោយភត្តណា ហើយភិក្ខុមិនទាន់បានឆាន់ភត្តនោះ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលក្រោយភត្ត គឺជននិមន្តដោយភត្តណា ភិក្ខុបានឆាន់ភត្តនោះហើយ ដោយហោចទៅសូម្បីប៉ុនចុងនៃស្បូវ។ ដែលហៅថា ត្រកូល គឺត្រកូលទាំងឡាយ៤ គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលវេស្សៈ (អ្នករកស៊ីជញ្ជីប្រែធ្វើស្រែចំការ)១ ត្រកូលសុទ្ធៈ (អ្នកធ្វើការស៊ីឈ្នួល)១។ ពាក្យថា ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ គឺកាលដែលភិក្ខុឈានចូលទៅដល់ឧបចារម្មៈរបស់បុគ្គលដទៃទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឈានជើងជាដង្កូវឲ្យកន្លងហួសធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឈានជើងជាគំរប់ពីរឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ។ ដែលហៅថា កាលដែលទាយកប្រគេនចីរវនោះ គឺថា បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិស កំណត់កាលត្រឹម១ខែជាទីបំផុតនៃវស្សានរដូវ (គឺតាំងពី១រោចខែអស្សុជ ទៅដល់១៥កើត ខែកត្តិក) បើភិក្ខុបានក្រាលកបិស កំណត់កាលត្រឹម៥ខែ (តាំងតែពី១រោចខែអស្សុជ ទៅដល់១៥កើតខែផល្គុន)។ ដែលហៅថា កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីរវនោះ គឺភិក្ខុកំពុងធ្វើចីរវ។

[១៧១] មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេនិមន្តហើយ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសង្ស័យ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់និមន្ត ហើយមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថានិមន្តហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបាននិមន្ត មិនមានអាបត្តិ។

[១៧២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ព្រោះមិនមានភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅតាមផ្លូវក្បែរផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅដោយផ្លូវតាមឧបចារម្មនៃផ្ទះ ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់អាហារដែលមានក្នុងចន្លោះស្រុក ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់លំនៅនៃនាងភិក្ខុនី ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់លំនៅនៃគិរិយ ដល់ភិក្ខុដែលដើរត្រឡប់មកវិញ ដល់ភិក្ខុទៅកាន់ផ្ទះនៃទាយកជាម្ចាស់ភត្ត ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចេលកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧ (៤៧)

CS vin.vbu.pc.47 | ភាគ ទី៤

(៧. មហានាមសិក្ខាបទ)

[១៧៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលពស្ត ក្នុងដែនសក្កៈ។ សម័យនោះឯង មហានាមសក្កៈ²⁷ មានថ្នាំសម្រាប់កែរោគដ៏បរិបូណ៌។ លំដាប់នោះ មហានាមសក្កៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយ

បង្ខំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បរាវណាព្រះសង្ឃដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់ខែ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា មហានាម ការនេះប្រពៃពេកហើយ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបរាវណាសង្ឃ ដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់ខែចុះ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរចំពោះការបរាវណាដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹមខែ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅសូមភេសជ្ជៈនឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិចៗ ភេសជ្ជៈរបស់មហានាមសក្យៈ ក៏ជាប់នៅតែបរិបូណ៌ដដែល។ ឯមហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ពីរដងទៀត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បរាវណាព្រះសង្ឃដោយភេសជ្ជៈកំណត់ខែតទៅទៀត។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា មហានាម ការនេះប្រពៃហើយ។ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបរាវណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈកំណត់ខែតទៅទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបរាវណាថែមម្តងទៀត។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅសូមភេសជ្ជៈនឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិចៗ។ ដោយហេតុនោះឯង ភេសជ្ជៈរបស់មហានាមសក្យៈក៏នៅតែបរិបូណ៌ដដែល។ មហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បីដងទៀត លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បរាវណាព្រះសង្ឃដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិត។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា មហានាម ការនេះប្រពៃហើយ។ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរមហានាមបរាវណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិតចុះ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបរាវណាអស់កាលជានិច្ចក៏បាន។

[១៧៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ មហានាមសក្យៈក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ហេតុដូចម្តេច បានជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្លៀកដណ្តប់សំពត់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ (ដូច្នោះ) ធម្មតា អ្នកបួសគេត្រូវស្លៀកដណ្តប់សំពត់ឲ្យត្រឹមត្រូវល្អ ហើយមានអាកប្បកិរិយាដ៏សមគួរទេតើ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក៏ចង់ទោសនឹងមហានាមសក្យៈ។ សេចក្តីត្រិះរិះនេះកើតមានដល់ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក្នុងវេលានោះថា យើងទាំងឡាយគួរធ្វើមហានាមសក្យៈឲ្យអាប្រមោទដោយឧបាយដូចម្តេចនេះ។ គ្រានោះ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក៏បានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មហានាមសក្យៈបានបរាវណាសង្ឃដោយភេសជ្ជៈហើយ ណើយចុះ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយទៅសូមសប្បុរសភាពមហានាមសក្យៈចុះ។ ទើបពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុចូលទៅរកមហានាមសក្យៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមហានាមសក្យៈថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកអាក្ខត្រូវការដោយសប្បុរសភាពទោណៈ។ ឯមហានាមសក្យៈឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន មនុស្សទាំងឡាយ គេទៅឯក្រោលគោដើម្បីនាំសប្បុរសភាពលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនឹងយកសប្បុរសភាពនោះទៅក្នុងកាលដ៏គួរ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុនិយាយសូមជាគំរប់ពីរដង។ បេ។ ឆព្វគ្លីយភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងមហានាមសក្យៈជាគំរប់បីដងថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកអាក្ខត្រូវការដោយសប្បុរសភាពទោណៈ។ មហានាមសក្យៈឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន មនុស្សទាំងឡាយ គេទៅឯក្រោលគោដើម្បីនាំសប្បុរសភាព លោកម្ចាស់នឹងយកសប្បុរសភាពនោះទៅក្នុងកាលដ៏គួរ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកបរាវណាដោយភេសជ្ជៈណា ហើយមិនឲ្យវិញ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភេសជ្ជៈដែលអ្នកបរាវណា តែមិនចង់ឲ្យនោះ។ គ្រានោះ មហានាមសក្យៈក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ខ្ញុំបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាមិនរង់ចាំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមហានាមសក្យៈពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ កាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន មិនគួរនឹងមិនរង់ចាំសោះ។ បេ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់គ្រាស្តីសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិនដូច្នោះ ហើយមិនរង់ចាំ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោសពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន ហើយមិនសមនឹងមិនរង់ចាំ (ដូច្នោះ) សោះ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយនោះទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុដែលគ្មានជម្ងឺ ត្រូវត្រេកអរនឹងការបរាវណាដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹមខែ បើភិក្ខុត្រេកអរក្រែលែងជាងនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែគេបានបរាវណាថែមទៀត រៀរលែងតែគេបានបរាវណាជានិច្ច។

[១៧៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលគ្មានជម្ងឺត្រូវត្រេកអរនឹងការបរាវណាដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹមខែ សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបរាវណាដោយគិលានបច្ច័យ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបរាវណាថែមទៀត ដោយគិតថា អញជាអ្នកមានជម្ងឺក្នុងកាលណា អញនឹងសូមក្នុងកាលណោះ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបរាវណាជាប់ជានិច្ច ដោយគិតថា អញជាអ្នកមានជម្ងឺក្នុងកាលណា អញនឹងសូមក្នុងកាលណោះ។

[១៧៦] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុត្រេកអរក្រែលែងជាងនោះ សេចក្តីថា បរាវណាកំណត់ភេសជ្ជៈ មិនកំណត់រាត្រី បរាវណាកំណត់រាត្រី មិនកំណត់ភេសជ្ជៈ បរាវណាកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រី បរាវណាមិនកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ មិនកំណត់ទាំងរាត្រី។ ដែលហៅថា បរាវណាកំណត់ភេសជ្ជៈ (នោះ) គឺភេសជ្ជៈដែលគេកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបរាវណាដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា បរាវណាកំណត់រាត្រី គឺរាត្រីដែលគេកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាបរាវណាអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា បរាវណាកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រីនោះ គឺគេកំណត់ភេសជ្ជៈទាំងឡាយផង កំណត់រាត្រីទាំងឡាយផង ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះ

ករណីសូមបរាណាដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ អស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា បរាណាមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ មិនកំណត់រាត្រី (នោះ) គឺគេមិនកំណត់ភេសជ្ជៈទាំងឡាយ និងមិនកំណត់រាត្រីទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករណីសូមបរាណាដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ និងអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។

[១៧៧] ឯពាក្យដែលថា កំណត់ភេសជ្ជៈនោះ អធិប្បាយថា គេបរាណាភិក្ខុដោយភេសជ្ជៈណា ភិក្ខុត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយដទៃវិញ ក្រៅពីភេសជ្ជៈដែលគេបរាណានោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឯកំណត់រាត្រីនោះ គឺគេបរាណាភិក្ខុក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ភិក្ខុត្រឡប់សូមក្នុងរាត្រីទាំងឡាយដទៃវិញ ក្រៅពីរាត្រីដែលគេបរាណានោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឯកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រីនោះ គឺគេបរាណាភិក្ខុដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា ភិក្ខុរៀរលែងភេសជ្ជៈទាំងនោះ គេបរាណាភិក្ខុក្នុងរាត្រីណា ភិក្ខុរៀរលែងរាត្រីទាំងនោះ ហើយត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយដទៃ និងក្នុងរាត្រីទាំងឡាយដទៃវិញ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឯមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ និងមិនកំណត់រាត្រី មិនមានអបត្តិឡើយ។

[១៧៨] កាលបើមិនមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈ ហើយភិក្ខុទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈឯទៀត ហើយភិក្ខុទៅសូមភេសជ្ជៈឯទៀតវិញ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាមែន ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាហើយ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនហួសកំណត់បរាណាទេ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាហើយ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាទេ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់ហួសកំណត់បរាណា មិនមានអបត្តិ។

[១៧៩] អបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលគេបរាណាដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា ភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយនោះ ដល់ភិក្ខុដែលគេបរាណាក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ភិក្ខុសូមក្នុងរាត្រីទាំងឡាយនោះ ដល់ភិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា យើងទាំងឡាយ គឺអ្នកបានបរាណាហើយ ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយនេះ (ឥឡូវនេះ) យើងទាំងឡាយត្រូវការដោយភេសជ្ជៈនេះផង នេះផង ហើយសូម ដល់ភិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា យើងទាំងឡាយគឺអ្នកបានបរាណាហើយក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ឯរាត្រីទាំងឡាយនោះកន្លងហួសទៅហើយ (ឥឡូវនេះ) យើងទាំងឡាយត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ ហើយសូម ដល់ភិក្ខុដែលសូមអំពីពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលសូមអំពីពួកទាយកដែលគេបានបរាណា ដល់ភិក្ខុដែលសូមដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុឯទៀត ដល់ភិក្ខុដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចេលកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨ (៤៨)

CS vin.vbu.pc.48 | ភាគ ទី៤

(៨. ឧយុត្តសេនាសិក្ខាបទ)

[១៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសលរាជ ទ្រង់លើកកងទ័ពចេញទៅ។ ពួកឥន្ទ្រគ្រិយភិក្ខុក៏បានទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅហើយ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលរាជ បានទតឃើញពួកឥន្ទ្រគ្រិយដើរមកពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ឃើញហើយ ក៏មានបន្ទូលឲ្យនិមន្តមក ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរដូច្នោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកលោកនាំគ្នាមកធ្វើអ្វី។ ពួកឥន្ទ្រគ្រិយភិក្ខុឆ្លើយថា ពួកអាត្មាមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងមើលមហាបពិត្រ។ ស្តេចក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ការមើលខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការច្បាំងនឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ពួកលោកត្រូវតែរមិលមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគទេតើ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកមើលកងទ័ព ដែលស្តេចលើកចេញទៅសោះ ពួកយើងឯណាមកក្នុងកងទ័ព ព្រោះហេតុតែការចិញ្ចឹមជីវិត និងបុត្រភរិយា យើងនោះឈ្មោះថាគ្មានលាភផង ឈ្មោះថាបានរបស់អាហ្រក់ផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកឥន្ទ្រគ្រិយភិក្ខុមិនគួរនឹងនាំគ្នាទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកឥន្ទ្រគ្រិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរត់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រងូតឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ ទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៨១] សម័យនោះឯង ឪពុកធំរបស់ភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺក្នុងកងទ័ព។ អ្នកនោះក៏បញ្ជូនទូតទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំព្រះករុណាមានជម្ងឺក្នុងកងទ័ព សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក ខ្ញុំព្រះករុណាចង់ឲ្យលោកម្ចាស់និមន្តមកណាស់។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ភិក្ខុមិនត្រូវទៅមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅទេ តែឥឡូវឪពុកធំអញនេះមានជម្ងឺនៅក្នុងកងទ័ព អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ

នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យទៅ កាន់កងទ័ពបាន ព្រោះហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាង នោះ។

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា កងទ័ពដែលគេលើក ចេញទៅ គឺកងទ័ពលើកចេញពីស្រុក ទៅតាំងសំចតនៅក្តី ចេញទៅហើយ ចេះតែដើរទៅទៀតក្តី។ ដែលហៅថា កងទ័ព គឺពលដំរី ពលសេះ ពលរថ ពលថ្មើរជើង។ ពលដំរី (មួយៗ) មានបុរស១២នាក់។ ពលសេះ (មួយៗ)មានបុរសបីនាក់។ ពលរថ (មួយៗ)មានបុរសបួននាក់។ ពល ថ្មើរជើង(មួយៗ)មានបុរសបួននាក់កាន់ធ្នូសរ។ ភិក្ខុដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរមើល (កងទ័ពនោះ) នៅទីណា ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ (ក្នុងទីនោះ)។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារសម្រាប់មើលឃើញ ហើយមើលរៀយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកលែងនូវហេតុមានសភាពយ៉ាងហ្នឹង។

[១៨៣] កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា កងទ័ពលើកចេញទៅមែន ហើយដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ មានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយនៅតែដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរ លែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ហើយដើរទៅដើម្បី មើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ ភិក្ខុដើរទៅដើម្បីមើលកងទ័ពមួយៗ (ក្នុងកងទ័ពទាំង៤) ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរមើលកងទ័ពនៅទីណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដនៅ (ទីនោះ)។ ភិក្ខុលះបង់នូវឧបចារសម្រាប់មើលឃើញ ហើយមើលរៀយៗ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើកចេញទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុមាន សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់លើកចេញទៅមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៨៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅក្នុងអារាម ហើយមើលឃើញ ដល់ភិក្ខុដែលកងទ័ពនោះលើកមកកាន់ទីដែលភិក្ខុឈរនៅ (ក្តី) អង្គុយនៅ(ក្តី) ដេកនៅ (ក្តី) ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅជួបផ្លូវគ្នាបានឃើញកងទ័ព ដល់ភិក្ខុដែលមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ដល់ភិក្ខុដែលមាន សេចក្តីអន្តរាយកើតឡើង²⁸ ដល់ភិក្ខុឆ្កត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៨ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចេលកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩ (៤៩)

CS [vin.vbu.pc.49](#) | ភាគ ទី៤

(៩. សេនាវាសសិក្ខាបទ)

[១៨៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួក ឆព្វគ្លីយភិក្ខុមានកិច្ចផ្ទុះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់កងទ័ព ហើយឈប់នៅក្នុងកងទ័ពច្រើនជាងបីរាត្រីឡើងទៅ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពទេ ពួកយើងឯណាមកអាស្រ័យនៅក្នុងកងទ័ព ក៏ព្រោះតែការចិញ្ចឹម ជីវិតខ្លួន និងបុត្រភរិយា យើងទាំងនោះឈ្មោះថាគ្មានលាភផង ឈ្មោះថាបានរបស់អាក្រក់ផង។ ពួកភិក្ខុបានឮពួកមនុស្សនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ដូច្នោះហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមួយមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួក ឆព្វគ្លីយភិក្ខុមិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងទៅ នៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិន នាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរងវិវត្តតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា (បើ)

ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីៗ គួរនឹងទៅកាន់កងទ័ពនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីរាត្រី។ បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់ នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៦] ត្រង់ពាក្យថា (បើ) ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីៗគួរនឹងទៅកាន់កងទ័ព គឺថា ភិក្ខុមានហេតុ មានកិច្ចផ្ទុះ (ដែលគួរខានមិនបាន)។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះគប្បីនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីរាត្រី គឺភិក្ខុត្រូវនៅបានត្រឹមពីរបីយប់។ ពាក្យថា បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា កាលព្រះ អាទិត្យ អស្តង្គតក្នុងថ្ងៃជាកំរប់៤ ភិក្ខុចេះតែនៅក្នុងកងទ័ពនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៧] កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាហួសមែន ហើយចេះតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលហួសកំណត់បីរា ត្រីហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចេះតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្វះ

ហើយប្រើប្រាស់នៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រី ភិក្ខុសំគាល់ថាហួសហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រី ទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រី ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនទាន់ដល់ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៨៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីរបីរាត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅមិនទាន់ដល់ពីរបីរាត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីររាត្រីហើយ ក្នុងរាត្រី ជាគំរប់បី បានចេញទៅមុនអណ្តោះ ហើយត្រឡប់ទៅនៅវិញទៀត ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺនៅ (ក្នុងកងទ័ព) ដល់ភិក្ខុដែលនៅដោយកិច្ចរបស់ភិក្ខុ មានជម្ងឺ ដល់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងកងទ័ព ហើយមានកងទ័ពជាសត្រូវមកចោមព័ទ្ធកងទ័ព (នោះឯង) ដល់ភិក្ខុដែលជាបំពាក់ (ដោយបុគ្គល មានពៀរ ឬឥស្សរជន) ណាមួយ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ អចេលករគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០ (៥០)

CS vin.vbu.pc.50 | ភាគ ទី៤

(១០. ខយោធិកសិក្ខាបទ)

[១៨៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុ កាលនៅក្នុងកងទ័ពអស់ពីរបីរាត្រី បាននាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នាខ្លះ ទីគេត្រួតពលខ្លះ ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពខ្លះ ទីសម្រាប់មើលគេចាត់ ក្បួនទ័ពខ្លះ។ មានឆព្វគ្គិយភិក្ខុមួយរូប ទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំង ហើយភិក្ខុនោះត្រូវសរ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ឡើយឲ្យភិក្ខុនោះថា លោកម្ចាស់ លោកច្បាំងស្រួលឬទេ លោកបានខ្ជាប់ប៉ុន្មានហើយ។ កាលមនុស្សទាំងឡាយនោះចំអកចំអន់ឲ្យ ភិក្ខុនោះក៏អៀនអន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនគួរនឹងនាំគ្នាមកមើលចម្បាំងសោះ ឯពួកយើងមកកាន់ចម្បាំងក៏ព្រោះតែការ ចិញ្ចឹមជីវិត និងបុត្រភរិយា អំពើនេះមិនមែនជាលាភរបស់យើងទេ គឺទ្រព្យដែលពួកយើងបានមក ឈ្មោះថាបានហើយដោយអាក្រក់ទេតើ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ពួកភិក្ខុទាំង នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង ឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយទៅមើលចម្បាំង ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពកំណត់ពីរបីរាត្រីហើយ ទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ភិក្ខុ ទីដែលគេត្រួតពលខ្លឹ ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពភិ ទីសម្រាប់គេចាត់ក្បួនទ័ពភិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩០] គ្រងពាក្យថា បើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពកំណត់ពីរបីរាត្រីហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីយប់។ ដែលហៅថា ទីដែលគេ ច្បាំងគ្នានោះ គឺទីដែលគេប្រហារគ្នា។ ដែលហៅថា ទីដែលគេត្រួតពលនោះ គឺទីដែលគេរាប់ពលថា ពលដំរីមានប៉ុណ្ណោះ ពលសេះមានប៉ុណ្ណោះ ពលរថមានប៉ុណ្ណោះ ពលថ្មើរជើងមានប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពនោះ គឺពលដំរីនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលសេះនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលរថនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលថ្មើរជើងនៅត្រង់កន្លែងនេះ។ ដែលហៅថា ក្បួនទ័ពនោះ គឺពួកសេនាដំរី១ ពួកសេនាសេះ១ ពួកសេនារថ១ ពួក សេនាថ្មើរជើង១។ ដំរីបី ហៅថា សេនាដំរីយ៉ាងតិចបំផុត។ សេះបី ហៅថា ពួកសេនាសេះយ៉ាងតិចបំផុត។ រថបី ហៅថា ពួកសេនារថយ៉ាងតិច បំផុត។ បុរសបួននាក់កាន់សរគ្រប់ដៃ ហៅថា ពួកសេនាថ្មើរជើងយ៉ាងតិចបំផុត។

[១៩១] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរមើលឃើញក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារនៃទីមើល ហើយក៏នៅ មើលឃើញរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ពមួយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរមើលឃើញក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារនៃទីមើលហើយ ក៏នៅមើលឃើញរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៩២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឈរមើលនៅក្នុងអារាម ដល់ភិក្ខុដែលឃើញចម្បាំងជាដើមដែលគេមកកាន់ទីដែលខ្លួនឈរភិ អង្គុយភិ ដេកភិ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅប្រទះឃើញតាមផ្លូវ ដល់ភិក្ខុដែលមានកិច្ច (ត្រូវទៅ) ហើយប្រទះឃើញ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុ ឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។

អចេលករគ្គ ជាគំរប់៥ ចប់។

ឧទ្ទាននៃអចេលករគ្គនោះមាន១០ សិក្ខាបទគឺ

បុរសិក្ខាបទ១ កថាសិក្ខាបទ១

ឧបន្ទ ៣ សិក្ខាបទ ឧបដ្ឋាកសិក្ខាបទ១

សុរាបានវគ្គ (ទី៦)

(៦. សុរាបានវគ្គ)

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១ (៥១)

(១. សុរាបានសិក្ខាបទ)

[១៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងចេតិយជនបទ ហើយយាងទៅកាន់ស្រុកភទ្ទវតិកា។ ពួកអ្នកឃ្នាលគោ ពួកអ្នកឃ្នាលបសុសត្វ (សត្វសម្រាប់ចិញ្ចឹមជាអាហារ) ពួកអ្នកស្រែ ពួកអ្នកដើរផ្លូវ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏នាំគ្នាក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគកុំយាងទៅកាន់កំពង់ឈ្មោះអម្ពៈឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាគមានវិទ្ធិជាសត្វអាសិវិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លាអាស្រ័យនៅក្នុងអាស្រមរបស់ជដិល ទៀបកំពង់ឈ្មោះអម្ពៈ កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឡើយ។ កាលពួកជនទាំងនោះក្រាបទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះទ្រង់ជោគជាម្ចាស់ក៏ស្ងៀម។ ពួកអ្នកឃ្នាលគោ អ្នកឃ្នាលបសុសត្វ អ្នកស្រែ អ្នកដើរផ្លូវ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ពីរដងផង។ បើដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គកុំយាងទៅកាន់កំពង់អម្ពៈឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រោះមាន) នាគមានវិទ្ធិជាសត្វអាសិវិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លាអាស្រ័យនៅក្នុងអាស្រមរបស់ជដិល ទៀបកំពង់អម្ពៈ កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឡើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ស្ងៀមជាគំរប់បីដង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់ស្រុកភទ្ទវតិកា។ មានដំណឹងល្បីទៅថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងស្រុកភទ្ទវតិកានោះ។ គ្រានោះឯង ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុបានចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជដិល ទៀបកំពង់អម្ពៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ដើរចូលទៅក្នុងរោងភ្លើង ក្រាលកម្រាលស្មៅ ហើយក៏អង្គុយពែនភ្នែក តាំងកាយដ៏ត្រង់ ដម្កល់សតិផ្ចិតផ្ចង់។ ឯនាគនោះបានឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុចូលមកហើយ លុះឃើញហើយ ក៏កើតទុក្ខទោមនស្ស បង្ហូរយំផ្សែង (ពិសចំពោះសាគតៈត្រូវ)។ ចំណែកខាងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏បង្ហូរយំផ្សែងតបទៅវិញ។ លំដាប់នោះ នាគនោះខំអត់ទ្រាំនូវសេចក្តីរំលុបលើ (នោះ) មិនបាន ក៏បណ្តាលឲ្យកើតភ្លើងឡើង។ ឯព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏បានចូលតេជោធាតុ ហើយបណ្តាលភ្លើងតបទៅវិញ។ គ្រានោះឯង ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុក៏បានគ្របសង្កត់តេជះរបស់នាគនោះ ដោយតេជះ (របស់លោក) ហើយក៏ចូលទៅកាន់ស្រុកភទ្ទវតិកា។ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងស្រុកភទ្ទវតិកាតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារ្យស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកឯក្រុងកោសម្ពិ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពិបានឮគេនិយាយថា លោកម្ចាស់សាគតៈបានច្បាំងគ្នានឹងនាគឈ្មោះអម្ពតិក្កៈ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ហើយទ្រង់សំដៅទៅឯក្រុងកោសម្ពិនោះ។ គ្រានោះឯង ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពិនាំគ្នាទៅទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយក៏ចូលទៅរកព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ហើយក៏បិទនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពិ លុះបិទនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន វត្តអ្វីដែលលោកម្ចាស់បានដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តផង ពួកយើងខ្ញុំនឹងតាក់តែងវត្តអ្វីប្រគេន។ លុះឧបាសកទាំងនោះបានពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ពួកឧបាសកក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកឧបាសកដែលនៅក្រុងកោសម្ពិថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកា (មានពណ៌ក្រហមដូចជើងព្រាប) ដែលភិក្ខុទាំងឡាយរកបានដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ពួកភិក្ខុផង ពួកអ្នកឯងចូរតាក់តែងវត្តនោះប្រគេនលោកចុះ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឧបាសកនៅក្រុងកោសម្ពិនាំគ្នាតាក់តែងសុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាគ្រប់ៗផ្ទះ បានឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុកំពុងដើរទៅបិណ្ឌបាត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់សាគតៈនិមន្តឆាន់សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាចុះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់សាគតៈនិមន្តឆាន់សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ លុះបានឆាន់សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាគ្រប់ៗផ្ទះហើយចេញចាកនគរទៅ ក៏ដួលដេកទៀបទ្វារនគរ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលចេញចាកនគរជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាច្រើនអង្គ បានទតឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុដួលដេកនៅទៀបទ្វារនគរ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏ត្រាស់បង្គាប់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងចូរគ្រាហ៍សាគតភិក្ខុឡើង។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏ការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ក៏គ្រាហ៍ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុទៅកាន់អាមាម ហើយផ្តេកបែរក្បាលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុប្រែត្រឡប់ដេកដាក់ជើងទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពីដើមមក សាគតភិក្ខុមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់តថាគតមែនឬទេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតយ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះឥឡូវនេះ សាគតភិក្ខុមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់តថាគតឬទេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគោរពទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាគតភិក្ខុបានច្បាំងនឹងអម្ពតិក្កនាគ ពិតមែនឬទេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះឥឡូវនេះ សាគតភិក្ខុ (ដែលដួលដេកមិនដឹងខ្លួនយ៉ាងនេះ) អាចច្បាំងនឹងពស់ទឹក²⁹⁾ បានឬទេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនបានទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រាសចាកសញ្ញាព្រោះដឹកទឹកណា ទឹកនោះភិក្ខុគួរដឹកឬទេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគួរដឹកទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មរបស់សាគតភិក្ខុមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាគតភិក្ខុមិនគួរនឹងដឹកទឹកស្រវឹងសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់

ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុផឹកសុរា និងមេរ័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៤] ដែលហៅថាសុរា គឺសុរាធ្វើដោយម្សៅ១ សុរាធ្វើដោយនំ១ សុរាធ្វើដោយបាយ១ សុរាដែលគេដាក់ពូជសុរា១ សុរាដែលគេប្រកប ព្រមដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ១។ ដែលហៅថា មេរ័យនោះ គឺទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយផ្កាឈើ១ ទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយផ្លែឈើ១ ទឹកត្រាំដែលគេ ធ្វើដោយផ្លែចន្ទន៍ ឬគេធ្វើដោយទឹកឃ្នុំ១ ទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយទឹកអំពៅ១ ទឹកត្រាំដែលគេប្រកបព្រមដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ១។ ត្រង់ពាក្យថា ផឹក សេចក្តីថា ដោយហោចទៅ សូម្បីតែភិក្ខុផឹកប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៥] ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា ទឹកស្រវឹង ហើយផឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយផឹក ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនទឹកស្រវឹង ហើយផឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនទឹកស្រវឹង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៩៦] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុផឹកទឹកមិនស្រវឹង តែទឹកនោះមានពណ៌ដូចជាទឹកស្រវឹង មានក្លិនដូចជា ទឹកស្រវឹង មានរសដូចជាទឹកស្រវឹង១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចម្អិនលាយនឹងសម្ល១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចម្អិនលាយនឹងសាច់១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចម្អិន លាយនឹងប្រេង១ ទឹកអំពៅដែលគេត្រាំនឹងផ្លែកន្ទួតព្រៃ១ ភិក្ខុផឹកថ្នាំអរិដ្ឋ³⁰ មិនស្រវឹង១ ដល់ភិក្ខុឆ្កាត១ ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២ (៥២)

CS [vin.vbu.pc.52](#) | [ភាគ ទី៤](#)

(២. អង្គុលិបតោទកសិក្ខាបទំ)

[១៩៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើសត្វសរគ្គិយភិក្ខុមួយរូបឲ្យសើចដោយជន្លួញ គឺម្រាមដៃ³¹ ភិក្ខុនោះសើចតាំងដកដង្ហើមមិនរួច ក៏ធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យ សើចដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយ ជន្លួញគឺម្រាមដៃ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃ បុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុចាក់ក្រលេកប្រលែងគ្នាដោយជន្លួញ គឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៨] ដែលហៅថាជន្លួញ គឺម្រាមដៃនោះ គឺភិក្ខុចាក់ដោយម្រាមដៃ។ ឧបសម្បន្ន ប៉ងដើម្បីសើចលេង ហើយប៉ះត្រូវកាយរបស់ ឧបសម្បន្នផងគ្នា ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៩] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យ ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយធ្វើឲ្យសើច ដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០០] ភិក្ខុពាល់ត្រូវនូវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់ ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ(របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុដែលជាប់ នឹងកាយ(របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ(របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០១] ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយរបស់អនុបសម្បន្នដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ អនុបសម្បន្ន) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ(របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយរបស់អនុបសម្បន្ន ដោយវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវ កាយ (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់អនុបសម្បន្ន)

ដោយវត្តសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្តសម្រាប់បោះចោល(របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្តសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០២] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងសើចលេង១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយពាល់ត្រូវ១ ភិក្ខុឆ្កាត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ២ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣ (៥៣)

CS vin.vbu.pc.53 | ភាគ ទី៤

(៣. ហសធម្មសិក្ខាបទ)

[២០៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកសត្រូវស វគ្គិយភិក្ខុលេងទឹកក្នុងស្ទឹងឈ្មោះអចិរវតី។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់គង់នៅលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ជាមួយនឹងព្រះទេពិព្រះនាម មល្លិកា។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ទតឃើញពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុកំពុងលេងទឹក ក្នុងស្ទឹងអចិរវតី លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏មានព្រះបន្ទូល នឹងនាងមល្លិកាទេវីយ៉ាងនេះថា នែនាងមល្លិកា ព្រះអរហន្តទាំងនេះលេងទឹកទេតើ។ នាងមល្លិកាទេវីក្រាបទូលថា បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គកុំ សង្ស័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទាន់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទទេ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងនោះជាអ្នកមិនដឹងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិ រួចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលអញមិនបាច់ក្រាបទូលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគផង ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ភិក្ខុទាំងនេះលេងទឹកផង។ កាលនោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ឲ្យនិមន្តពួកសត្រូវស វគ្គិយភិក្ខុមក ហើយប្រគេនដុំស្ករអំពៅមួយដុំធំដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដោយព្រះតម្រាស់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយថ្វាយដុំ ស្ករអំពៅនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុយកដុំស្ករអំពៅនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្តេចថ្វាយដុំស្ករអំពៅនេះចំពោះព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ស្តេចឃើញពួកអ្នកឯងនៅទីណា។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ស្តេចទតឃើញពួកខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងលេងទឹកក្នុងស្ទឹង អចិរវតី។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំគ្នាលេងទឹកទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៥] ដែលហៅថាលេងទឹកនោះ គឺភិក្ខុមានបំណងនឹងលេងទឹកដែលជ្រៅជាងភ្នែកគោឡើងទៅ ទោះមុជចុះក្តី ងើបឡើងក្តី ហែលក្តី ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៦] លេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថាលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លេងទឹក ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លេងទឹក ភិក្ខុសំ គាល់ថាមិនបានលេងវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៧] ភិក្ខុលេងទឹករាក់ជាងភ្នែកគោ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលេងទឹកដោយទូក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រហារទឹកដោយដៃក្តី ជើងក្តី កំណាត់ឈើក្តី អម្បែងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលេងទឹកដែលមានក្នុងភាជនីក្តី លេងទឹកបាយក្តី ទឹកដោះស្រស់ក្តី ទឹកដោះជូរក្តី ទឹកជ្រលក់ក្តី ទឹកនោមក្តី ភក់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០៨] មិនបានលេងទឹកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនបានលេងទឹកទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនបាន លេងទឹកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានលេង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២០៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងលេង១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយចុះទឹកមុជចុះក្តី ងើបក្តី ហែលក្តី១ ភិក្ខុឆ្កាតទៅត្រើយនាយ មុជចុះក្តី ងើបក្តី ហែលក្តី១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្កាត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤ (៥៤)

CS vin.vbu.pc.54 | ភាគ ទី៤

(៤. អនាទរិយសិក្ខាបទ)

[២១០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវិហារសិវាភារ ជិតក្រុងកោសម្ពី។ សម័យនោះឯង ឆន្ទដ៏មានអាយុតែងតែប្រព្រឹត្ត អនាចារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឆន្ទដ៏មានអាយុ លោកកុំធ្វើអំពើមានសភាពដូច្នោះឡើយ អំពើនេះមិនសមគួរទេ។ ឆន្ទភិក្ខុ នោះអាស្រ័យនូវសេចក្តីមិនអើពើ ហើយចេះតែធ្វើ(កម្មនោះ)ដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ឆន្ទដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃឆន្ទ ឮថាអ្នកឯងធ្វើនូវ សេចក្តីមិនអើពើ ពិតមែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លា ហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១១] ដែលហៅថាមិនអើពើ បានដល់សេចក្តីមិនអើពើពីរយ៉ាង គឺមិនអើពើនឹងបុគ្គល១ មិនអើពើនឹងធម៌១។ ដែលហៅថាមិនអើពើនឹង បុគ្គលនោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលដាស់តឿនតាមសិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ។ គិតថា ភិក្ខុ នេះសង្ឃបានលើកវត្តហើយក្តី សង្ឃផ្កាសាហើយក្តី សង្ឃតិះដៀលហើយក្តី ពាក្យរបស់ភិក្ខុនេះ អញនឹងមិនធ្វើតាមទេ ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីមិន អើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ដែលហៅថា មិនអើពើនឹងធម៌នោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលដាស់តឿនតាមសិក្ខាបទដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិទុកហើយ។ គិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ធម៌នេះបាត់ទៅក្តី សាបសូន្យទៅក្តី អន្តរធានទៅក្តី ឬមិនចង់សិក្សាធម៌នោះ ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១២] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ ធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៣] ឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលដាស់តឿនដោយពាក្យឯទៀត ដែលមិនមែនជាវិន័យបញ្ញត្តិ ហើយគិតថា ពាក្យ នេះមិននាំឲ្យចិត្តផ្លូវផង មិននាំឲ្យកំចាត់បង់កិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឧបសម្បន្ន កាលបើមានអនុបសម្បន្នពោលដាស់តឿនតាមសិក្ខាបទដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយក្តី មិនបញ្ញត្តិហើយ³² ក្តី ហើយគិតថា ពាក្យនេះមិននាំឲ្យចិត្តផ្លូវផង មិននាំឲ្យកំចាត់បង់កិលេសវដ្ត មិននាំ ឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។

[២១៤] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុពោថា បាឡីអដ្ឋកថានៃអាចារ្យទាំងឡាយរបស់យើងយ៉ាងនេះ១ ភិក្ខុ ឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥ (៥៥)

CS vin.vbuddhism.org | ភាគ ទី៤

(៥. ភិសាបនសិក្ខាបទ)

[២១៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុធ្វើសត្តវសវគ្គិយភិក្ខុខ្លាច។ ពួកសត្តវសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើគេធ្វើខ្លាច ក៏ស្រែកយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អារុសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយស្រែកយំ។ ពួកសត្តវសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះធ្វើយើងរាល់គ្នាខ្លាច។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាខ្លាចសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នករាល់គ្នាធ្វើភិក្ខុផងគ្នាខ្លាច ពិតមែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូម ទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនគួរនឹងបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នាទេ នៃមោឃ បុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយធ្វើភិក្ខុផងគ្នាខ្លាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុដទៃ (ក្រៅពីខ្លួន)។ ពាក្យថា ខ្លាច គឺ ឧបសម្បន្នមានបំណងនឹងធ្វើឧបសម្បន្នខ្លាច ហើយសំដែងបុក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី រសក្តី ផ្សព្វក្តី ទោះបីឧបសម្បន្ននោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ក៏ត្រូវ

អាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ឧបសម្បន្ន មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីបន្តឧបសម្បន្នផងគ្នា) ហើយប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹកសាហារក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ទោះបីឧបសម្បន្ននោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៨] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយបន្តាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបន្តាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយបន្តាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៩] ឧបសម្បន្ន មានបំណងនឹងបន្តាចអនុបសម្បន្ន ហើយសំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី ផ្សព្វក្តី រសក្តី ទោះបីអនុបសម្បន្ននោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (ឧបសម្បន្នមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីបន្តាចអនុបសម្បន្ន) ហើយប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹកសាហារក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ទោះបីអនុបសម្បន្ននោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២០] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងបន្តាច ហើយសំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី រសក្តី ផ្សព្វក្តី ភិក្ខុ(គ្មានបំណងនឹងបន្តាចហើយ) ប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹកសាហារក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ភិក្ខុឆ្គួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦ (៥៦)

CS [vin.vbu.pc.56](#) | ភាគ ទី៤

(៦. ជោតិកសិក្ខាបទ)

[២២២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅភោសកលារន ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹក ជិតក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងភគ្គជេនបទ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កាត់ភ្លើងនឹងឈើដែលមានប្រហោង១ដុំធំ ហើយនាំគ្នាអាំងក្នុងខែរងា។ មានពស់ខ្មៅ១នៅក្នុងប្រហោងឈើនោះ លុះត្រូវកំដៅភ្លើង ក៏លូនចេញមក ហើយធ្វើភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យដួលដាសពាស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្ទុះរត់ទៅក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងអាំងសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយបង្កាត់ភ្លើងអាំង ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងអាំងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមានបំណងនឹងអាំងភ្លើង បង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី នូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ។

[២២៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសួរជម្ងឺក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ ល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោ ពីដើមយើងរាល់គ្នាបង្កាត់ភ្លើងអាំង បានជាយើងបានសេចក្តីសុខសប្បាយរាល់គ្នា ដោយហេតុបានអាំងភ្លើងនោះ ទេតទ្បនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហេតុនោះទើបយើងមានសេចក្តីខ្លាចក្រែង មិនហ៊ានអាំងភ្លើង បានជាយើងមិនមានសេចក្តីសុខសប្បាយដោយហេតុនោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី ហើយអាំងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនមានជម្ងឺ ប្រាថ្នានឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តីនូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[២២៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការអុជប្រទីបខ្លះ បង្កាត់ភ្លើងដុតបាត្រជាដើមខ្លះ រោងភ្លើងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានហេតុយ៉ាងនោះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យបង្កាត់បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនមានជម្ងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តីនូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ។

[២២៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ភិក្ខុណារៀរចាកភ្លើង ហើយសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា ជាអ្នកមិនមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុណារៀរចាកភ្លើង ហើយមិនសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា អ្នកមានជម្ងឺ។ ពាក្យថាមានបំណងនឹងអាំងភ្លើង គឺចង់កំដៅកាយ។ ដែលហៅថាភ្លើង គឺភ្លើងធម្មតានោះឯង។ ពាក្យថា បង្កាត់ខ្លួនឯង គឺភិក្ខុបង្កាត់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ គឺភិក្ខុបង្កាប់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្កាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្កាប់ទៅបង្កាត់ភ្លើងច្រើនដង (ភិក្ខុអ្នកបង្កាប់) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកទុកចំពោះហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។

[២២៦] ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានជម្ងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ ភិក្ខុចាប់អង្កត់ភ្លើងលើកឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានជម្ងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២២៧] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុអាំងភ្លើងដែលអ្នកដទៃបង្កាត់១ ភិក្ខុអាំងរង្វើកភ្លើងដែលគ្មានអណ្តាត១ ភិក្ខុមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺអុជប្រទីបក្តី បង្កាត់ភ្លើង (ដើម្បីដុតបាត្រជាដើម)ក្តី បង្កាត់ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើងក្តី១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ³³) ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧ (៥៧)

CS vin.vbu.pc.57 | ភាគ ទី៤

(៧. នហានសិក្ខាបទ)

[២២៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តវេន្ទរន ជាកលន្ទកនិរាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនាំគ្នាទៅស្រង់ទឹកកំពង់ទឹកឈ្មោះតបោទ។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់យាងទៅកាន់កំពង់ទឹកឈ្មោះតបោទ ដោយតាំងព្រះហ្មឺនយថានឹងស្រង់ជម្រះព្រះសិរ្ស ហើយក៏ទ្រង់ប្រថាប់ចាំ ក្នុងទីដីសមគួរ ដោយតាំងព្រះហ្មឺនយថា ចាំលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្រង់ទឹករួចសិន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្រង់ទឹកទាល់តែយប់បង្អឹត។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ ស្រង់ជម្រះព្រះសិរ្សក្នុងវេលាវិកាល ពួកជនបិទទ្វារនគរ (ហួស)ទៅ ស្តេចក៏បិទនៅខាងក្រៅនគរ លុះដល់ព្រឹកឡើង ស្តេចមានគ្រឿងលាបព្រះអង្គមិនទាន់បានសំអាត ហើយទ្រង់ព្រះដំណើរទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ គង់ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គមានគ្រឿងលាបមិនទាន់បានសំអាត ហើយស្តេចមកក្នុងវេលាព្រឹក (យ៉ាងនេះ)។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយក្នុងពេលនោះ ដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ក្រោកពីអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុបានឃើញស្តេចហើយ ងូតទឹកមិនដឹងប្រមាណកាល ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ បានឃើញស្តេចហើយ មិនគួរនឹងងូតទឹកមិនដឹងប្រមាណកាលសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ។

[២២៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យក្នុងសម័យក្តៅ ក្នុងសម័យស្ងួតស្ងាប ក៏មិនហ៊ានងូតទឹកឡើយ មានខ្លួនប្រឡាក់ដោយញើសក្តែល ហើយក៏ចេះតែសឹងទៅ។ ចំរើក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏ប្រឡាក់ប្រឡូស (ដោយហេតុនោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដីមាន

ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យក្តៅ សម័យស្ងួត ទុកជាមិនទាន់ដល់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដីសេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ³⁴⁾ សម័យស្ងួត³⁵⁾ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ។

[២៣០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមានជម្ងឺជាច្រើនអង្គ។ ឯពួកភិក្ខុជាអ្នកស្ងប់ជម្ងឺបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធនបានឬទេ ល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ ពីដើម យើងទាំងឡាយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ក៏តែងតែងូតទឹក ព្រោះហេតុនោះ ទើបពួកយើងមានសេចក្តីសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហេតុនេះយើងទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនហ៊ានងូតទឹកឡើយ បានជាយើងមិនបានសេចក្តីសប្បាយដោយហេតុនោះឯង។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនាំសេចក្តីនុះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ទុកជាមិនទាន់ដល់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យងូតទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដីសេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្ងួត សម័យភិក្ខុមានជម្ងឺ នេះហៅថា សម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ។ [២៣១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ធ្វើនរកម្ម ហើយមានសេចក្តីរង្គៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) មិនហ៊ានងូតទឹកឡើយ ហើយក៏សឹងទាំងខ្លួនប្រឡាក់ ដោយញើសក្តែល។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏សៅហ្មងទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យធ្វើការងារ ទោះមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុងូតទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដីសេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្ងួត សម័យភិក្ខុមានជម្ងឺ សម័យធ្វើការងារ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះហើយ។

[២៣២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរផ្លូវឆ្ងាយ មានសេចក្តីរង្គៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ានងូតទឹក ហើយសឹងទាំងខ្លួនដែលសៅហ្មងដោយញើសក្តែល។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏សៅហ្មងទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ ទោះមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុងូតទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដីសេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ និងមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្ងួត សម័យមានជម្ងឺ សម័យធ្វើការងារ សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ។

[២៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាច្រើនរូប ធ្វើចីវរកម្មក្នុងទិវាល ត្រូវខ្យល់បក់ដោយទាំងឆ្នលីមក ទាំងភ្លៀងក៏ធ្លាក់ចុះមកត្រូវបន្តិចៗផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្គៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ានងូតទឹក សឹងទាំងខ្លួនប្រឡាក់ប្រឡូស (នោះឯង)។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏សៅហ្មងទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យខ្យល់និងភ្លៀង ទុកជាមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុងូតទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដីសេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ និងមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្ងួត សម័យមានជម្ងឺ³⁶⁾ សម័យធ្វើការងារ³⁷⁾ សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ³⁸⁾ សម័យខ្យល់និងភ្លៀង³⁹⁾ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[២៣៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ពាក្យថា មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ គឺខ្លះកន្លះខែ។ ពាក្យថា ដូចទឹក គឺភិក្ខុកំពុងតែដុះដាលដោយផងលំអិតក្តី ដោយដីស្អិតក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក់គ្រប់ប្រយោគ។ លុះដូច្នោះស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀនរំលែងតែមានសម័យ គឺលើកលែងចំពោះសម័យដែលគួរ។ មួយខែកន្លះដីសេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ ហៅថា សម័យក្តៅ។ មួយខែខាងដើមនៃ វស្សានរដូវ ហៅថា សម័យស្ងួត។ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ សម័យស្ងួត ភិក្ខុដឹងដូច្នោះហើយ គប្បីត្រឡប់ចុះ។ ភិក្ខុណារៀនចាកការងារមានសេចក្តីមិនសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថាមានសម័យមានជម្ងឺ ឬថាមានសម័យឈឺថ្កាត់។ ភិក្ខុដឹងខ្លួនថា មានសម័យឈឺថ្កាត់ហើយ គប្បីត្រឡប់ចុះ។ ការងារដោយហោចទៅ សូម្បីតែបោសប្រាសសំអាតបរិវេណ ក៏ហៅថាសម័យធ្វើការងារ។ ភិក្ខុដឹងខ្លួនថា សម័យធ្វើការងារហើយ គប្បីត្រឡប់ចុះ។ ដែលហៅថា សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺភិក្ខុគិតថា អញនឹងដើរផ្លូវប្រមាណកន្លះយោជន៍ ហើយគប្បីត្រឡប់ចុះ ភិក្ខុអ្នកដំណើរគប្បីត្រឡប់ចុះបាន ភិក្ខុដើរទៅហើយ គប្បីត្រឡប់ចុះបាន។ ដែលហៅថា សម័យខ្យល់និងភ្លៀង គឺពួកភិក្ខុត្រូវខ្យល់ប្រកបដោយ ធូលីហើយ មានដំណាក់ទឹកពីរដំណាក់ក្តី បីដំណាក់ក្តី ធ្លាក់ត្រូវកាយ។ ភិក្ខុដឹងថា មានសម័យខ្យល់និងភ្លៀង គប្បីត្រឡប់ចុះបាន។

[២៣៥] មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនទាន់ដល់កន្លះខែ ហើយដូចទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនរំលែងតែមានសម័យ។ មិនទាន់ ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនរំលែងតែមានសម័យ។ មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាលើស ហើយដូចទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនរំលែងតែមានសម័យ។ កាលលើសជាងកន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លះវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលលើសជាងកន្លះខែ ភិក្ខុមាន សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលលើសជាងកន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើសមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៣៦] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានសម័យ១ កន្លះខែភិក្ខុដូចទឹកម្តង១ លើសជាងកន្លះខែភិក្ខុដូច ទឹក១ ភិក្ខុឆ្លងទៅត្រើយម្តងហើយដូច១ ភិក្ខុនៅក្នុងជនបទចុងដែនបង្កស១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ⁴⁰ ១ ភិក្ខុធូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៨ (៥៨)

CS [vin.vbu.pc.58](#) | ភាគ ទី៤

(៨. ទុត្តណ្ណករណសិក្ខាបទ)

[២៣៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ កាលនោះឯង ពួកភិក្ខុខ្លះ ពួកបរិព្វាជកខ្លះ ជាច្រើនរូបនាំគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយ ពីក្រុងសាវត្ថីទៅក្រុងសាវត្ថី។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ មានពួកចោរចេញមកប្លន់ពួកភិក្ខុ និង ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយនាំគ្នាចេញពីក្រុងសាវត្ថី មកចាប់ចោរទាំងនោះបាន ព្រមទាំងទ្រព្យរបស់ ហើយប្រើបម្រើទៅក្នុង សំណាក់ពួកភិក្ខុថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរនិមន្តមកយកចីវររបស់ខ្លួន។ តាមស្គាល់ចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មិនស្គាល់ចីវរ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនស្គាល់ចីវររបស់ខ្លួន។ សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះ ដីមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយធ្វើធម្មិកថាដ៏ល្អមសមគួរដល់រឿងនោះ។ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុដោយព្រះ ពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បី ប្រពៃដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសប្បាយដល់សង្ឃ១។ បើ ដើម្បីចិតនៅនៃព្រះសង្ឃ១ ដើម្បីអនុគ្រោះព្រះវិន័យ១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុបានចីវរថ្មីមកហើយ គប្បីកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ពណ៌យ៉ាង គឺពណ៌ខៀវក្តី ពណ៌ភក់ក្តី ពណ៌ខ្មៅជាំក្តី វត្ថុ សម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ បើភិក្ខុមិនកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ពណ៌យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ ណាមួយ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣៨] ដែលហៅថា ថ្មី គឺចីវរដែលមិនទាន់បានធ្វើកប្បិ។ ដែលហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង៦ ចីវរណាមួយ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីកាន់យក នូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ពណ៌យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវធ្វើកប្បិពិន្ទុដោយកំណត់យ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមប៉ុនចុង ស្បូវ។ ដែលហៅថា ពណ៌ខៀវ គឺវត្ថុមានពណ៌ខៀវពីរយ៉ាង បានដល់ពណ៌ខៀវដូចសម្រិត១ ពណ៌ខៀវដូចស្លឹកឈើ១។ ដែលហៅថា ពណ៌ភក់ គឺសំដៅយកភក់ដែលនៅក្នុងទឹក។ ដែលហៅថា ពណ៌ខ្មៅជាំ គឺវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅណាមួយ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុមិនកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើ ឲ្យខូចពណ៌ពណ៌យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុមិនធ្វើកប្បិពិន្ទុ បណ្តាវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ពណ៌យ៉ាង ដោយវត្ថុសម្រាប់ ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ ដោយកំណត់ប្រមាណយ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមប៉ុនចុងស្បូវ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣៩] ចីវរដែលភិក្ខុមិនធ្វើកប្បិពិន្ទុ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ធ្វើកប្បិពិន្ទុ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរមិនទាន់ធ្វើកប្បិពិន្ទុ ភិក្ខុ មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរមិនទាន់ធ្វើកប្បិពិន្ទុ ភិក្ខុសំគាល់ថាធ្វើកប្បិពិន្ទុហើយ ៗប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ចីវរបានធ្វើកប្បិពិន្ទុហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់បានធ្វើកប្បិពិន្ទុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរបានធ្វើកប្បិពិន្ទុហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរបានធ្វើកប្បិពិន្ទុហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានធ្វើកប្បិពិន្ទុ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៤០] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុបានធ្វើកប្បុរិយ ហើយប្រើប្រាស់១ កប្បុរិយខូចខាតទៅ១ កន្លែងដែល ធ្វើកប្បុរិយត្រូវគ្រាទៅ១ ភិក្ខុដេរចីវរដែលមិនបានធ្វើកប្បុរិយភ្ជាប់ជាមួយនិងចីវរដែលបានធ្វើកប្បុរិយហើយ១ ចីវរដែលប៉ះដោយបំណះថ្មី១ ចីវរ ដែលដាក់អនុរាតថ្មី១ ចីវរចាស់ប្រក់ថែមថ្មី១ ភិក្ខុឆ្ក៧១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៨ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩ (៥៩)

CS [vin.vbu.pc.59](#) | ភាគ ទី៤

(៩. វិកប្បនសិក្ខាបទ)

[២៤១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧបនន្ទ សក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង រួចធ្វើរនឹងភិក្ខុជាសន្ធិវិហារិករបស់ព្រះចេរៈជាបងប្អូន ហើយមិនបានឲ្យដកវិកប្បចេញ ក៏ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ បានវិកប្បចីវររបស់ ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ធ្វើរនឹងខ្ញុំ ហើយមិនឲ្យដកវិកប្ប (ជាមុន) ហើយចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាបថា ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង នឹងភិក្ខុផង គ្នា ហើយមិនបានឲ្យដកវិកប្បចេញសិន ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបានវិកប្បចីវររបស់ ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយមិនឲ្យដកវិកប្បចេញសិន ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ពិតមែនឬ? ឧបនន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោយបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយប្រើប្រាស់ចីវរ ដែលមិនបានឲ្យដកវិកប្បចេញសិនទេ ម្ចាស់មោយបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬ នាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរិះរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រង់ដៃឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយបានវិកប្បចីវរដោយខ្លួនឯងចំពោះភិក្ខុផងគ្នាភិ ភិក្ខុនីភិ សិក្ខុមានភិ សាមណេរភិ សាមណេរិភិ ហើយប្រើ ប្រាស់ចីវរដែលមិនទាន់ឲ្យដកវិកប្បចេញសិន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត។ ដែលហៅថាភិក្ខុនី គឺ ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួក។ ដែលហៅថាសិក្ខុមាន គឺស្រីដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង៦ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ។ ដែល ហៅថា សាមណេរ គឺកុលបុត្រ (ដែលបានសម្រេចបញ្ចក្ខណ្ឌមហិយ) ទ្រទ្រង់នូវសិក្ខាបទទាំង១០។ ដែលហៅថា សាមណេរិ គឺស្រី(ដែលបាន សម្រេចបញ្ចក្ខណ្ឌមហិយ) ទ្រទ្រង់នូវសិក្ខាបទទាំង១០។ ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺវិកប្បដោយខ្លួនឯង។ ដែលហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង៦ ចីវរ ណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន។ ដែលហៅថា វិកប្ប គឺវិកប្បមានពីរយ៉ាង បានដល់វិកប្បចំពោះមុខ វិកប្បកំបាំងមុខ។ ដែលហៅថា វិកប្បចំពោះមុខ គឺវិកប្បកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំវិកប្បចីវរនេះចំពោះលោក ឬចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ដែលហៅថា វិកប្បកំបាំងមុខ គឺ វិកប្បកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំវិកប្បចីវរនេះដល់លោក ដើម្បីវិកប្បទុក។ ភិក្ខុនោះត្រូវសួរភិក្ខុជាម្ចាស់ចីវរថា លោកណាជាមិត្ររបស់លោក ឬលោក ស្គាល់លោកណា? ភិក្ខុម្ចាស់ចីវរត្រូវប្រាប់ថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង។ ភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុម្ចាស់ចីវរថា ខ្ញុំ ឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុទាំងនោះ លោកចូរប្រើប្រាស់ភិក្ខុ ឬលោកចូរលះបង់ភិក្ខុ លោកចូរធ្វើតាមសមគួរដល់បច្ច័យភិក្ខុ ឬចីវររបស់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ដែល ហៅថា មិនបានឲ្យដកវិកប្ប គឺភិក្ខុជាម្ចាស់ចីវរប្រើប្រាស់ចីវរដែលភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះមិនបានប្រគល់ឲ្យភិក្ខុ មិនស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុជាអ្នក ទទួលវិកប្បនោះ ហើយប្រើប្រាស់ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៤៣] ចីវរដែលមិនបានឲ្យដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានឲ្យដកវិកប្ប ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលមិនបានឲ្យ ដកវិកប្ប ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលមិនបានឲ្យដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថាបានឲ្យដកវិកប្ប ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុអធិដ្ឋានភិក្ខុ លះបង់ចោលភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរដែលបានឲ្យដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានឲ្យ ដកវិកប្បវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរដែលបានឲ្យដកវិកប្បហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរដែលបានឲ្យដកវិកប្ប ហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា បានឲ្យដកវិកប្បហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៤៤] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរដែលភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះឲ្យភិក្ខុម្ចាស់របស់ស្និទ្ធ ស្នាលនឹងភិក្ខុជាអ្នកទទួលវិកប្បនោះភិក្ខុ១ ភិក្ខុឆ្ក៧១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ សុរាបានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០ (៦០)

CS [vin.vbu.pc.60](#) | ភាគ ទី៤

(១០. ចីវរអបនិធានសិក្ខាបទ)

[២៤៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងអារាមជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកសត្រូវស្រីយកិក្ខុមិនបានទុកគ្រឿងបរិក្ខារដោយស្រួល។ ពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុលាក់ទុកបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ពួកសត្រូវស្រីយកិក្ខុ។ ពួកសត្រូវស្រីយកិក្ខុក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះដល់យើង។ ពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុក៏នាំគ្នាសើច។ ពួកសត្រូវស្រីយកិក្ខុទាំងនោះក៏យំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយយំ។ ពួកសត្រូវស្រីយកិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុទាំងនេះ លាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់យើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា មិនសម្បីបើពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុលាក់ទុកបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយកិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោយបុរសទាំងឡាយ មិនសម្បីបើអ្នកឯងរាល់គ្នាមកលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះរបស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ ម្ចាស់មោយបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុកនូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងសីទនៈក្តី បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្ធចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយហោចទៅសូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត។ ដែលហៅថាបាត្រ គឺបាត្រមានពីរយ៉ាង បានដល់បាត្រដៃក្នុង បាត្រដី។ ដែលហៅថាចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំងឯង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមរីកប្បបាន។ ដែលហៅថា និសីទនៈ សំដៅយកនិសីទនៈដែលមានជាយ។ ដែលហៅថា បំពង់មូល គឺបំពង់មូលដែលមានមូលក្តី ឥតមូលក្តី។ ដែលហៅថា វត្ថុពន្ធចង្កេះ គឺវត្ថុពន្ធចង្កេះមានពីរយ៉ាង បានដល់វត្ថុពន្ធចង្កេះឈ្មោះបដិកៈ (ចំរៀកសម្បត់)១ វត្ថុពន្ធឈ្មោះស្លក់រន្តកៈ (គឺវត្ថុពន្ធមានសណ្ឋានដូចពោះរៀនជ្រូក)១។ ពាក្យថាលាក់ទុកឯង គឺភិក្ខុលាក់ទុកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យលាក់ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ (ឲ្យលាក់ទុក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្គាប់គេតែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់លាក់ទុកច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ១។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងលេង។

[២៤៧] ឧបសម្បន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ធ ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងសីទនៈក្តី បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងសីទនៈក្តី បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ធទៅវិញ ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងសីទនៈក្តី បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបរិក្ខារដទៃ ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី របស់អនុបសម្បន្ធ ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ធទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងសើចលេង ហើយទុកដាក់បាត្រជាដើមដែលគេទុកដាក់មិនល្អ ភិក្ខុទុកដាក់ដោយគិតថា អញនឹងធ្វើធម្មិកថាហើយសឹមឲ្យវិញ១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។
សុរាបានវគ្គ ទី ៦ ចប់។

ឧទ្ទាននៃសុរាបានវគ្គនោះ (មាន១០សិក្ខាបទ) គឺ

សុរាសិក្ខាបទ១ អង្គុលិសិក្ខាបទ១ ហាសសិក្ខាបទ១ អនាទរិយសិក្ខាបទ១ ភីសនសិក្ខាបទ១ ដោតិសិក្ខាបទ១ ន្ទានសិក្ខាបទ១ ទុព្ពណ្ណសិក្ខាបទ១ សាមសិក្ខាបទ១ អបនិធសិក្ខាបទ១។

សប្បាណកវគ្គ (ទី៧)

CS vin.vbu.pc.v7 | ភាគ ទី៤

(៧. សប្បាណកវគ្គ)

(បាចិត្តិយ សប្បាណកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១ (៦១)

CS vin.vbu.pc.61 | ភាគ ទី៤

(១. សញ្ជាតិសិក្ខាបទ)

[២៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ខទាយិដី មានអាយុ (ធ្លាប់) ជានាយខ្មាន់ធ្លា។ លោកនោះមិនពេញចិត្តនឹងសត្វក្អែកទាំងឡាយ។ ខទាយិដីនោះក៏បាញ់សត្វក្អែកទាំងឡាយ កាត់ក្បាល ហើយ ដោតលើឈើអណ្តោត ដោយលំដាប់គ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកណាសម្លាប់សត្វក្អែកទាំងនេះ។ ខទាយិដីឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំសម្លាប់ (ព្រោះ) សត្វក្អែក ខ្ញុំមិនចូលចិត្តសោះ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ខទាយិដីមានអាយុ មិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិតសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ខទាយិ ឮថា អ្នកឯងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិត ពិតមែនឬ។ ខទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោយបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិតទេ ម្ចាស់មោយបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យថាក្លែង គឺដឹងស្គាល់ជាក់ ហើយក្លែងប្រព្រឹត្តល្មើស ប្រព្រឹត្តកន្លង។ ដែលហៅថាសត្វ គឺសំដៅយកសត្វតិរច្ឆាន។ ពាក្យថាផ្តាច់បង់នូវសត្វចាកជីវិត គឺផ្តាច់បង់ បំបាត់បង់នូវជីវិតិន្ទ្រិយ គឺធ្វើតំណជីវិត របស់សត្វឲ្យកកើត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥១] សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វ(តិរច្ឆាន) ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត (សម្លាប់) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យ ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនសត្វ(តិរច្ឆាន) ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត មិនត្រូវអាបត្តិ ឡើយ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វ(តិរច្ឆាន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនសត្វ(តិរច្ឆាន) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៥២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ មិនមានស្មារតី១ មិនដឹង១ មិនបង់នឹងសម្លាប់១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ សប្បាណកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២ (៦២)

CS vin.vbunet.com | ភាគ ទី៤

(២. សប្បាណកសិក្ខាបទ)

[២៥៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ យកទៅប្រើប្រាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនគួរនឹងយកទៅប្រើប្រាស់សោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ យកទៅប្រើប្រាស់ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានពោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោយបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនគួរនឹងយកទៅប្រើ ប្រាស់ទេ នែមោយបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះ ថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បរិភោគទឹកដែលមានសត្វមានជីវិត (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណរូបហើយ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯង ឬពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វមានជីវិត (ឬ) ដឹងថាពួកសត្វនឹងស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។

[២៥៥] ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកមានសត្វមានជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ទឹកនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងទឹក ដែលមានសត្វមានជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកគ្មានសត្វ ហើយប្រើប្រាស់ មិនត្រូវអាបត្តិ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានសត្វ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា គ្មានសត្វ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៥៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនដឹងថាទឹកមានសត្វ(ភ្នំ) ដឹងថាទឹកគ្មានសត្វរស់(ភ្នំ) ដឹងថាពួកសត្វ នឹងមិនស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់ (ភ្នំ) ហើយប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ សប្បណាករគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣ (៦៣)

(៣. ឧក្កោជនសិក្ខាបទ)

[២៥៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាអធិករណ៍⁴¹ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ សើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតថា កម្ម(នោះ) គឺសង្ឃមិនបានធ្វើ កម្ម(នោះ) គឺសង្ឃធ្វើមិនត្រឹមត្រូវ ពួកយើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត កម្មឈ្មោះថា សង្ឃរម្ងាប់ហើយមិនស្រេច រម្ងាប់ហើយមិនល្អ ពួកយើងត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាអធិករណ៍ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរនឹងសើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងដឹងថាអធិករណ៍ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ សើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកដឹងថាអធិករណ៍ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរនឹងសើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយកាលដឹងថាអធិករណ៍ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ សើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុដែលមានរឿងនោះប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថា សមគួរតាមធម៌ គឺអធិករណ៍ដែលសង្ឃធ្វើ (គឺរម្ងាប់) ហើយតាមធម៌ តាមវិន័យតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តា នេះហៅថា សមគួរតាមធម៌។

[២៥៩] ដែលហៅថា អធិករណ៍ គឺអធិករណ៍មាន៤យ៉ាង គឺវិវាទាធិករណ៍១ អនុវាទាធិករណ៍១ អាបត្តាធិករណ៍១ កិច្ចាធិករណ៍១។ ពាក្យថា សើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត គឺភិក្ខុសើវើថា សង្ឃធ្វើកម្មមិនស្រេច សង្ឃធ្វើកម្មមិនល្អ យើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត សង្ឃរម្ងាប់កម្មមិនស្រេច សង្ឃរម្ងាប់កម្មមិនល្អ យើងត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦០] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយសើវើឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសើវើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយសើវើ មិនត្រូវអាបត្តិ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៦១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា កម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយដោយកិច្ចដែលមិនមែនជាធម៌⁴² ដោយពួកក្តី⁴³ សង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយសើវើ ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ សប្បណាករគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤ (៦៤)

(៤. ទុដ្ឋល្លសិក្ខាបទ)

[២៦២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះសញ្ជេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិ⁴⁴ ហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុជាសន្និវិហារិក របស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូនថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ជេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិហើយ លោកកុំប្រាប់ដល់អ្នកណាឡើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរ្យត្រូវអាបត្តិសញ្ជេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិ ហើយសូមនៅបរិវាសដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ។ សង្ឃបានឲ្យបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះកំពុងនៅបរិវាស ក៏បានឃើញភិក្ខុដែលព្រះឧបនន្ទប្រាប់អាបត្តិនោះ ហើយបានពោលពាក្យនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ជេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិ ហើយសុំបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ សង្ឃបានឲ្យបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះដល់ខ្ញុំនោះឯង ខ្ញុំនោះកំពុងនៅបរិវាស នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមប្រាប់ឲ្យដឹង លោកដ៏មានអាយុច្រើន ចាំទុកនូវខ្ញុំថា ភិក្ខុនេះបានប្រាប់ឲ្យដឹង។ ភិក្ខុនោះសួរវិញថា នៃអារុសោ ទុកជាភិក្ខុដទៃណា តែត្រូវអាបត្តិនេះ ភិក្ខុនោះតែងធ្វើយ៉ាងហ្នឹងឬ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសតបថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុសោ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា នៃអារុសោ លោកឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ ត្រូវអាបត្តិសញ្ជេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិហើយ លោកឧបនន្ទនោះបានប្រាប់ខ្ញុំថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ជេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិហើយ លោកកុំប្រាប់ដល់អ្នកណាឡើយ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសនោះនិយាយថា នៃអារុសោ អ្នកបិទបាំងអាបត្តិនោះឬអ្វី។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុសោ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ

បង្គាប់ថា ភិក្ខុកាលដឹងហើយ មិនគួរនឹងបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងកាលដឹងហើយ បិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នា ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងកាលបើដឹងហើយ មិនគួរនឹងបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នាទេ នែមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រុះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បិទបាំងទុកនូវអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា បានដល់ភិក្ខុដទៃ។ ដែល ហៅថា ដឹងនោះ គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថា អាបត្តិអាក្រក់ បានដល់ អាបត្តិបារាជិកទាំង៤៨៥ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំង១៣៨៥។ ពាក្យថា បិទបាំងទុក សេចក្តីថា (ភិក្ខុណា) គ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា ភិក្ខុទាំងឡាយដឹង នូវភិក្ខុនេះហើយ នឹងចោទ នឹងរលឹក នឹងជេរ នឹងប្រទេច នឹងបង្គាប់បង្គោន (ហេតុនោះ) អញមិនបាច់ប្រាប់ឡើយ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[២៦៤] អាបត្តិអាក្រក់(ធ្ងន់) ភិក្ខុសំគាល់ថាអាបត្តិអាក្រក់ ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបិទ បាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនអាបត្តិអាក្រក់ (ស្រាល) ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិ មិនអាក្រក់ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបិទបាំងសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្មើសអាក្រក់ (ធ្ងន់) ក្តី មិនអាក្រក់ (ស្រាល) ក្តី របស់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថាអាបត្តិអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថាអាបត្តិមិនអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៦៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា សេចក្តីបង្កហេតុក្តី ជំលោះក្តី ប្រកួតប្រកាន់ក្តី វិវាទក្តី នឹងមានដល់សង្ឃ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា សង្ឃនឹងបែកបាក់ ឬសង្ឃនឹងប្រេះឆាវ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា ភិក្ខុនេះ កាចអាក្រក់ នឹងធ្វើនូវសេចក្តីអនុរាយដល់ជីវិត ឬនូវសេចក្តីអនុរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ១ ភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដ៏សមគួរ (នឹងប្រាប់) ហើយខាន ប្រាប់១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបិទបាំង ហើយមិនទាន់បានប្រាប់១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយសង្ឃមថា ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះ នឹងប្រាកដដោយកម្មជា របស់ខ្លួន១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ សប្បាណកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥ (៦៥)

CS [vin.vbu.pc.65](#) | ភាគ ទី៤

(៥. ខនវីសតិវស្សសិក្ខាបទ)

[២៦៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេន្យន ជាកលន្នកនិវាសន្តាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង កូនក្មេង ទាំងឡាយមានពួក១៧នាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នានៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ក្មេងឈ្មោះឧបាលិជាប្រធាននៃក្មេងទាំងនោះ។ លំដាប់នោះឯង មាតាបិតា ឧបាលិកុមារបានគិតគ្នាដូច្នោះថា កាលបើឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិកប្តីរស់នៅសប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ មាតាបិតា របស់ឧបាលិកុមារបានគិតគ្នា ក្នុងរឿងនេះទៀតថា បើឧបាលិរៀនសរសេរអក្សរ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិកប្តីរស់នៅសប្បាយផង មិន លំបាកផង ដោយប្រការដូច្នោះ។ មាតាបិតារបស់ឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នា (ថែម) ក្នុងរឿងនេះថា បើឧបាលិនឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃនឹងរួយ បើឧបាលិរៀនរាប់ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិកប្តីរស់នៅសប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។ ទើបមាតាបិតារបស់ឧបាលិ កុមារ បានគិតគ្នាទៅទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនរាប់ នឹងលំបាកដល់ទ្រូង បើឧបាលិរៀនមើលរូបនិមិត្ត ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិកប្តីរស់នៅ ជាសុខផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។ មាតាបិតាឧបាលិបានគិតគ្នាក្នុងរឿងនេះទៀតថា បើឧបាលិរៀនមើលរូបនិមិត្ត ភ្នែករបស់ ឧបាលិនោះនឹងលំបាក ឃើញតែពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រនេះ មានសីលជាសុខ មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្អជាសុខ ឆាន់ចង្កាន់ល្អ សិង្ហលើសំណឹង ដែលខ្យល់មិនបានចូលទៅ បើឧបាលិបួសក្នុងសំណាក់សមណៈទាំងឡាយ ជាសក្យបុត្រ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិកប្តីរស់នៅជាសុខផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។

[២៦៧] ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានស្តាប់ពាក្យមាតាបិតាចរចាគ្នាយ៉ាងនេះហើយ។ ទើបឧបាលិទារក ចូលទៅរកពួកក្មេងទាំងនោះ លុះចូលទៅ ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នែអ្នកទាំងឡាយ ពួកអ្នកចូរមក យើងនឹងទៅបួសក្នុងសំណាក់សមណៈទាំងឡាយ ជា សក្យបុត្រ។ ក្មេងទាំងនោះនិយាយថា នែអ្នក បើអ្នកនឹងបួស យើងនឹងបួសយ៉ាងហ្នឹងដែរ។ ទើបក្មេងទាំងនោះចូលទៅរកមាតាបិតារៀងរាល់ខ្លួន ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា សូមលោកម្តាយ លោកឪពុកអនុញ្ញាតឲ្យយើងខ្ញុំចេញពីផ្ទះទៅបួស ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា។ ទើបមាតាបិតាក្មេង ទាំងនោះក៏បានអនុញ្ញាតដោយគិតឃើញថា ក្មេងទាំងអស់នេះមានចំណង់ស្មើគ្នា មានសេចក្តីប្រាថ្នាល្អ។ ពួកក្មេងទាំងនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ទាំងឡាយហើយសូមបញ្ជូន។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានឲ្យបញ្ជូនឧបសម្បទា។ ពួកភិក្ខុ (បួសថ្មី) នោះ ក្រោកឡើងក្នុងរាត្រីសម័យជិតភ្លឺហើយយំទារថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបបរ ចូរឲ្យបាយ ចូរឲ្យខាននិយៈ (នំចំណី)។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបង្កង់ចាំភ្លឺសិន បើមានបបរ អ្នកទាំងឡាយនឹងបានហុតបបរ បើមានបាយ អ្នកទាំងឡាយនឹងបានឆាន់ បើខាននិយៈមាន ពួកអ្នកនឹងបានទំពា បើបបរ ឬបាយ

ឬខាងនីមួយៗ គ្មានទេ ពួកអ្នកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតហើយឆាន់។ ពួកភិក្ខុក្នុងទាំងនោះដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះក៏ដោយ នៅតែយំ ទារថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបបរ ចូរឲ្យបាយ ចូរឲ្យខាងនីមួយៗ ដុះដាក់សេនាសនៈខ្លះ នោមដាក់ខ្លះ។

[២៦៨] ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកក្នុងរាត្រីសម័យជិតភ្លឺបានឮសម្លេងក្មេង លុះឮហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់ អានន្ទ សម្លេងនោះជាសម្លេងក្មេងឬអ្វី។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយដឹងហើយ ឲ្យ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុខ្លះពី២០ឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះដឹងហើយ មិនគួរនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុខ្លះពី២០ឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ (ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់២០ឆ្នាំ តែងមិនធន់ទ្រាំ ត្រជាក់ក្តៅ ឃ្លានស្រេកសម្បូរចោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃសត្វទីយជាតិ⁴⁵⁾ ទាំងឡាយនឹងគន្លងពាក្យដែលបុគ្គលពោលអាក្រក់ នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែលបុគ្គលនាំមកប្រាប់ និងទុក្ខវេទនាប្រជុំក្នុងសរីរៈដ៏ក្លៀវក្លា រីង អាក្រក់ មិនស្រួល មិនជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិតដែលកើតឡើងហើយ ចាត់ជាអ្នកមានជាតិមិនអត់ទ្រាំ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាង បុគ្គលមានវស្សាគ្រប់២០ ទើបទ្រាំត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្លាន ស្រេក សម្បូរចោមមូស ខ្យល់កំដៅថ្ងៃ សត្វទីយជាតិទាំងឡាយ នឹងគន្លងពាក្យដែល បុគ្គលពោលអាក្រក់មានមក នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែលបុគ្គលនាំមកប្រាប់ និងទុក្ខវេទនាប្រជុំក្នុងសរីរៈដ៏ក្លៀវក្លារីងអាក្រក់ មិនស្រួល មិនជាទី គាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិតដែលកើតឡើងហើយ ចាត់ជាអ្នកមានជាតិអត់ទ្រាំបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ⁴⁶⁾ បុគ្គលដែលមានអាយុមិន ទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំនោះ ក៏នៅជាអនុបសម្បន្នដដែល ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ អ្នកប្រាជ្ញគប្បីតិះដៀល នេះជាអាបត្តិបា ចិត្តិយ ក្នុងរឿងនោះ។

[២៦៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុនោះដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី កុលបុត្រដែលនឹងឧបសម្បទានោះប្រាប់ក្តី។ បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនទាន់ដល់២០ឆ្នាំ ហៅថា មានវស្សាមិន ទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈសង្ឃក្តី អាចារ្យក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមា (ថ្មី)ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដង។ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈសង្ឃ នឹងអាចារ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច។

[២៧០] កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កុលបុត្រមាន វស្សាមិនគ្រប់២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានវស្សា គ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអាបត្តិ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាមិនគ្រប់២០ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កុលបុត្រ មានវស្សាគ្រប់២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាគ្រប់២០ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់២០ ថាមានវស្សាគ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលមានវស្សាគ្រប់២០ថាមានវស្សាគ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុឆ្គួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ សប្បាណកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦ (៦៦)

CS vin.vbu.pc.66 | ភាគ ទី៤

(៦. ថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ)

[២៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានពួក ឈ្មួញរទេះ១ពួក មានសេចក្តីប្រាថ្នាចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបដិយាលោក។ ភិក្ខុ១រូបបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្ស ទាំងនោះថា អាត្មានឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែរ។ ពួកមនុស្សទាំងនោះនិយាយវិញថា សូមទាន ពួកយើងនឹងគេចវាងឲ្យរួច ពន្ធទេតើ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងចុះ។ ពួកអ្នកធ្វើការគយបានឮគេនិយាយថា ពួកឈ្មួញនឹង គេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ហើយចាំស្តាប់ពួកមនុស្សទាំងនោះក្នុងផ្លូវ។ ឯពួកអ្នកធ្វើការគយនោះ ក៏ចាប់រឹបយកពួកឈ្មួញរទេះនោះ ហើយបាននិយាយ ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ទានប្រោស លោកដឹងហើយ ហេតុអ្វីបានជាទៅជាមួយនឹងពួកឈ្មួញរទេះដែលគេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ ចាប់យាត់ភិក្ខុនោះទុក ហើយលែងទៅ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាប់ដំណើរនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណាមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុដឹងហើយ មិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរទៅ កាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញគេចវាងឲ្យរួចពន្ធសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុ ឮថា អ្នកដឹងហើយ បបួលគ្នា ដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញដែលគេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកដឹងហើយ មិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញដែល

គេចរាងឲ្យរួចពន្ធទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រុះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញជាចោរ ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៧៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុរ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ពួកឈ្មួញនោះប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថាពួកឈ្មួញជាចោរ គឺពួកចោរដែលធ្វើការ (លួច) ហើយក្តី មិនបានធ្វើការ(លួច) ហើយក្តី ដល់នូវកិរិយាលួច(របស់)ស្តេចក្តី គេចរាងឲ្យរួចពន្ធក្តី។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួល គឺភិក្ខុនឹងឈ្មួញបបួលគ្នាថា នៃអារុសោ យើងនឹងទៅ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងនឹងទៅ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងនឹងទៅ នៃអារុសោ យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅក្នុងថ្ងៃនេះក្តី ស្តែកក្តី ខានស្តែកក្តី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុដើរទៅក្នុងស្រុកមានចម្ងាយល្មម មានហើរដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗចន្លោះស្រុក។ ភិក្ខុដើរទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗកន្លះយោជន។

[២៧៤] ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាពួកឈ្មួញជាចោរ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនពួកឈ្មួញជាចោរ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ មិនត្រូវអាបត្តិ។ ភិក្ខុបបួល តែមនុស្សទាំងឡាយមិនបបួល (ភិក្ខុនោះ)ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាពួកឈ្មួញជាចោរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៧៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនបបួល ហើយទៅ១ មនុស្សទាំងឡាយបបួល ភិក្ខុមិនបបួល១ ភិក្ខុទៅដោយខុសសង្កេត⁴⁷⁾ ១ ភិក្ខុទៅព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ សប្បាណករគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧ (៦៧)

CS vin.vbu.pc.67 | ភាគ ទី៤

(៧. សំវិធានសិក្ខាបទ)

[២៧៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូប ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ បានចេញទៅតាមទ្វារមួយ។ ស្រី១នាក់ឈ្មោះនឹងប្តី ហើយចេញពីស្រុកទៅ ឃើញភិក្ខុនោះហើយ បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងទៅទីណា។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា នែនាង អាត្មានឹងទៅក្រុងសាវត្ថី។ ស្រីនោះនិយាយថា ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅជាមួយលោកម្ចាស់ដែរ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មកចុះនាង។ ខណៈនោះឯង ប្តីនៃស្រីនោះចេញពីស្រុកទៅ ហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា នែអ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានឃើញស្រីមានរូបរាងយ៉ាងនេះទេ។ គេប្រាប់ថា នែអ្នក ស្រីនោះទៅជាមួយនឹងអ្នកបួសទៅហើយ។ ទើបបុរសនោះទៅតាមចាប់ភិក្ខុនោះ វាយ ហើយលែងទៅ។ ភិក្ខុនោះទ្រមគ្រាំគ្រាអង្គុយនៅក្បែរគល់ឈើ១ដើមក្នុងកាលនោះ។ ឯស្រីនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា នែអ្នក ភិក្ខុនោះមិនមែនបបួលណែនាំខ្ញុំមកទេ តែថា ខ្ញុំឯងទៅជាមួយនឹងភិក្ខុនោះទេតើ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាអ្នកធ្វើ (សេចក្តីខុស)ទេ អ្នកចូរទៅឲ្យភិក្ខុនោះអត់ទោសទៅ។ ទើបបុរសនោះសូមទោសនឹងភិក្ខុនោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាប់ដំណើរនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងបបួលគ្នា ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាមសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងបបួលគ្នា ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាមទេ។ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រុះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ បបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៧៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុរ។ ដែលហៅថាមាតុគ្រាម សំដៅយកមនុស្សស្រី មិនសំដៅយកយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញីទេ មនុស្សស្រីនោះតោងជាអ្នកដឹងក្តីអាចដឹងសព្វ នូវពាក្យដែលគេពោល ពោលអាក្រក់ ពាក្យទ្រគោះ មិនមែនពាក្យទ្រគោះ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួលគ្នា គឺភិក្ខុ និងមាតុគ្រាមបបួលគ្នាថា នែនាង យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់ យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់ យើងនឹងទៅ នែនាង យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅថ្ងៃនេះ ថ្ងៃស្អែក ឬខានស្អែក ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ គឺភិក្ខុទៅក្នុងស្រុកមានចម្ងាយល្មមមានហើរដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗចន្លោះស្រុក។ ភិក្ខុ ដើរទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗកន្លះយោជន៍។

[២៧៨] មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុ សំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបបួល មាតុគ្រាមមិនបបួល ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយយក្សស្រី ប្រេតស្រី មនុស្សខ្លើយ និងតិរច្ឆានញីមាន រាងដូចមនុស្ស ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែន មាតុគ្រាម ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៧៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនបបួល ហើយទៅ១ មាតុគ្រាមបបួល ភិក្ខុមិនបបួល១ ភិក្ខុទៅដោយ ខុសសង្កេត១ ភិក្ខុទៅព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ សប្បាណកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨ (៦៨)

CS vin.vbu.pc.68 | ភាគ ទី៤

(៨. អវិជ្ជសិក្ខាបទ)

[២៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះ អវិជ្ជជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នា មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង ថា តែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងហើយដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុជាច្រើនរូបបានឮពាក្យនោះថា ឮថា ភិក្ខុឈ្មោះអវិជ្ជជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នា មានទិដ្ឋិ អាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិន អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយប្រការដូច្នោះ។ ទើបភិក្ខុ ទាំងនោះ ចូលទៅរកអវិជ្ជភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នានោះ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអវិជ្ជភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នក សម្លាប់គ្នាថា ម្ចាស់អារុសេអវិជ្ជ ឮថា អ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថា តែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ មែនឬ។ អវិជ្ជភិក្ខុឆ្លើយថា នែអារុសេ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថា តែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា នែអារុសេអវិជ្ជ អ្នកចូរកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង អ្នកកុំពោល បង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានត្រាស់ថាយ៉ាងនេះទេ នែ អារុសេអវិជ្ជ ធម៌ទាំងឡាយដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះសោត អាចធ្វើ សេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេពពិតមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង មានទុក្ខ ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា ដោយដុំសាច់។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នក យល់សប្តិ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្លីគេ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លែឈើ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រញ។ បេ។ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន។ អវិជ្ជភិក្ខុជាកូននៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់គ្នា ទុកជាភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែប្រកាន់ទិដ្ឋិលាមកនោះដោយសេចក្តីប្រកាន់មាំដោយកំលាំង ហើយពោល យ៉ាងនោះដដែលថា នែអារុសេ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើ សេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះ មិនអាចដោះភិក្ខុឈ្មោះអវិជ្ជជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាចេញពីទិដ្ឋិអាក្រក់យ៉ាងនេះក្នុងកាលណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ចូល ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលនោះឯង លុះចូលទៅហើយ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះអវិជ្ជភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាថា នែអវិជ្ជ ឮថា អ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់មាន សភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើ សេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ពិតមែនឬ។ អវិជ្ជភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង ហើយ ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលគិតថាគិតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ មកពីអ្នកណា

នៃមោឃបុរស ធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះសោត អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គល អ្នកសេពបានពិតមែន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោស ក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាម ទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុះសាច់។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ។ បើ តថាគតសំដែង ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងក្តៅភ្លើង។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយ ផ្លែឈើ។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រព្នា។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន ឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀត ចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន នៃមោឃបុរស កាលបើហេតុមានទំនងយ៉ាងនេះ អ្នកឯងហៅថាពោលបង្កាច់យើងផង ដឹក គាស់ខ្លួនឯងផង បានបាបជាច្រើនផង ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនប្រកាន់ខុស នៃមោឃបុរស ព្រោះថាទិដ្ឋិរបស់អ្នកឯងនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទោស មិនមែនជាប្រយោជន៍ និងទុក្ខអស់កាលជាអង្វែង នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ ពោលយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាតែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ធម៌ ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ដោយប្រការយ៉ាងណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏ មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការយ៉ាងនោះ។ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មាន អាយុ លោកចូរកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អ ទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេពមែន។ ឯភិក្ខុនោះ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់មាំយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រ សមនុភាសនកម្មអស់វារៈបីដង ដើម្បីឲ្យលះទិដ្ឋិនោះចេញ។ បើភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់ វារៈបីដង ហើយលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះបាន។ ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អ បើភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[២៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុនោះ ពោលថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។

[២៨២] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលនិយាយយ៉ាងនេះនោះឯង។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ត្រូវនិយាយឲ្យភិក្ខុដែលមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង កុំ ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងហ្នឹង ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់អារុសោ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅឲ្យភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅឲ្យអស់វារៈ បីដងផង។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិននិយាយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវទាញភិក្ខុនោះមកកាន់ទឹកណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ លោកកុំពោលយ៉ាងនេះ ឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ អ្នកសេពមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈបីដងផង។ បើភិក្ខុនោះ លះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៣] ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ដល់ភិក្ខុមាន ទិដ្ឋិអាក្រក់) យ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលល្អស អង់អាច ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នោះ)ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាច ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ។ នេះ ជាញឹក្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នោះ)ថា ធម៌ទាំងឡាយ ណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រ សមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវ និយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នោះ)ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ

ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃសូត្រ សមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មនេះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំចាំ ទុកនូវសង្ឃកម្មនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[២៨៤] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិទុក្ខដទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរ (លើក)។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច។

[២៨៥] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យ តែមិនលះបង់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិ ទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៦] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺសង្ឃមិនសូត្រសមនុភាសនកម្ម ភិក្ខុលះបង់១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៨ ចប់។

(បាចិត្តិយ សប្បណាករត្ត) សិក្ខាបទ ទី៩ (៦៩)

CS vin.vbu.pc.69 | ភាគ ទី៤

(៩. ឧត្តិសម្ភោគសិក្ខាបទ)

[២៨៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយ បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ មិនបានធ្វើតាម ធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយ មិនគួរនឹងបរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ ជាអ្នក មិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងហើយ បរិភោគរួម ខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ ជាអ្នកមិនបានធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ចេញ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយដឹងហើយ មិនគួរនឹង បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាង នោះ មិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជន ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បរិភោគរួមភិក្ខុ នៅរួមភិក្ខុ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមភិក្ខុ ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានប្រក្រតីពោលយ៉ាង នោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់ភិក្ខុ នោះក្តី ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះប្រាប់ក្តី។ ពាក្យថា មានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនោះ គឺនៅតែនិយាយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ នោះដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុណាដែលសង្ឃលើកវត្ត⁴⁸ ហើយសង្ឃមិនបានហៅចូលពួកទេ ភិក្ខុនោះ ហៅថាមិនធ្វើតាមធម៌។ ពាក្យថា ជាមួយនឹង (ភិក្ខុ) មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គឺជាមួយនឹង(ភិក្ខុ) ដែលមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះឲ្យដាច់ស្រឡះ។ ពាក្យថា បរិភោគរួមភិក្ខុ⁴⁹ សេចក្តីថា ដែលហៅថា បរិភោគរួម គឺបរិភោគរួមមានពីរយ៉ាង បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ១ បរិភោគរួមដោយធម៌១។ ដែល ហៅថា បរិភោគរួមដោយអាមិសៈនោះគឺ ភិក្ខុឲ្យអាមិសៈ (ដល់ភិក្ខុនោះក្តី) ទទួលអាមិសៈអំពីភិក្ខុនោះក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី ឲ្យ (ភិក្ខុនោះ)សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ) សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗបទ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ)សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយ អក្ខរៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗអក្ខរៈ។ ពាក្យថា នៅរួមភិក្ខុ គឺភិក្ខុធ្វើដំបៅសេចក្តី បរាវណាក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ត្រូវ អបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា សម្រេចឥរិយាបថដេករួមភិក្ខុ គឺកាលបើភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំងជាមួយគ្នា ត្រូវ អបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តក៏ដេកដែរ ភិក្ខុនោះត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឬថាភិក្ខុទាំងពីររូបដេក (ជាមួយគ្នា) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោកឡើង ហើយដេកវិញព្រួយៗ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨៩] ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃលើកវត្តហើយ ៗបរិភោគរួមភិក្ខុ នៅរួមភិក្ខុ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមភិក្ខុ ត្រូវអបត្តិបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបរិភោគរួមភិក្ខុ នៅរួមភិក្ខុ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមភិក្ខុ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនបានលើកវត្តទេ ហើយបរិភោគរួមភិក្ខុ នៅរួមភិក្ខុ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមភិក្ខុ មិនត្រូវអបត្តិ។ ភិក្ខុ

ដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃលើកវត្តហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដៗ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនលើកវត្ត មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៩០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុនោះសង្ឃមិនលើកវត្ត ភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ហើយ ដែលសង្ឃបានសូត្រហោចូលព្រះវិញ្ញាណ ភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ៗបានលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញហើយ ភិក្ខុឆ្គួត ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ សប្បណាកវត្ត) សិក្ខាបទ ទី១០ (៧០)

CS vin.vbua.edu.tw | ភាគ ទី៤

(១០. កណ្តកសិក្ខាបទ)

[២៩១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង សមណុទ្ទេស⁵⁰) ឈ្មោះកណ្តកៈ មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង(ដូច្នោះ)ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង ហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ បុគ្គលអ្នកសេពនោះទេ។ ភិក្ខុជាច្រើនបានឮដំណឹងថា សមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តកៈ មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង(ដូច្នោះ)ថា ខ្ញុំ ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះចូលទៅរកសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តកៈ លុះចូលទៅ ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងកណ្តកសមណុទ្ទេសថា នៃអារុសោកណ្តកៈ ឮថា អ្នកឯងមានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង(ដូច្នោះ) ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ។ កណ្តកៈសមណុទ្ទេសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ ករុណាដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តី អន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ពិតមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា នៃអារុសោកណ្តកៈ អ្នកកុំ និយាយយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបាន ត្រាស់ថាយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោកណ្តកៈ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មាន ទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា ដោយរាងឆ្អឹង។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាម ទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងដែលធ្វើពីស្មៅ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាម ទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លែឈើ។ បេ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រញ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា ដោយលំពែងនិងដែកស្រួច។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន។ សមណុទ្ទេសកណ្តកៈ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះ ក៏នៅប្រកាន់ទិដ្ឋិ អាក្រក់នោះដោយសេចក្តីប្រកាន់ដីមាំ ហើយពោលយ៉ាងនោះដដែលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង ហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនអាចនឹងដោះសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តកៈចេញពីទិដ្ឋិអាក្រក់នោះក្នុងកាលណា ភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះកណ្តកសមណុទ្ទេសក្នុងពេលនោះថា នៃកណ្តកៈ ឮថា អ្នកឯងមានទិដ្ឋិ អាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង(ដូច្នោះ)ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ។ កណ្តក សមណុទ្ទេសនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌ ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គល អ្នកសេពពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ អំពី បុគ្គលណាមក នៃមោឃបុរស ធម៌ទាំងឡាយដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាច ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន) តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀត ចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង។ បេ។ តថាគតសំដែង ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុះសាច់។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើដោយស្មៅ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នក យល់សប្តិ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន ឧបមាដោយផ្លែឈើ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រញ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាម ទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន

មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន នៃមោឃបុរស កាលបើដូច្នោះហើយ អ្នកឯងហៅថាពោលបង្កាច់យើង ផង គាស់កាយខ្លួនឯងផង សោយបាបជាច្រើនផង ព្រោះទិដ្ឋិដែលខ្លួនកាន់យកខុស នៃមោឃបុរស ទិដ្ឋិដែលអ្នកឯងកាន់យកអាក្រក់នោះ នឹង បង្កទោសមិនជាប្រយោជន៍ ជាទុក្ខដល់អ្នកឯងអស់កាលជាអង្វែង នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ទិដ្ឋិអាក្រក់របស់អ្នកឯងនេះ មានតែនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល មិនទាន់ជ្រះថ្លា និងដើម្បីសេចក្តីរាយមាយដល់មនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយផង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើឲ្យដឹងថា រួច ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរញ៉ាំងកណ្តកសមណុទ្ទេសឲ្យវិនាសចុះ⁵¹) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តក សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវឲ្យវិនាសយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោកណ្តកៈ កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកឯងមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគ អង្គនោះថាជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សមណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃតែងបាននូវកិរិយាដេករួមឯណា អស់រាត្រីពីរនិងរាត្រីបីជាមួយនឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយ កិរិយាដេកនៅរួមនោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សក្រៅការ អ្នកឯងចូរចៀសចេញទៅ អ្នកចូរវិនាសទៅ។ ក្នុងកាលនោះឯង សង្ឃ បានឲ្យកណ្តកសមណុទ្ទេសវិនាសហើយ។

[២៩២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា កណ្តកសមណុទ្ទេស សង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគ រួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា កណ្តកសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេច ឥរិយាបថដេករួមខ្លះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងថា កណ្តកសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃឲ្យ វិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយដឹងថា កណ្តកសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះទេ នៃមោឃបុរស ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

បើសមណុទ្ទេសពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គល អ្នកសេពទេ។ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុទ្ទេស អ្នកកុំពោល យ៉ាងនេះឡើយ អ្នកកុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោសមណុទ្ទេស ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង ហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន)។ សមណុទ្ទេសនោះ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់ដដែល សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុទ្ទេស កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះថាជាសាស្តារបស់ អ្នកឡើយ សាមណេរទាំងឡាយដទៃតែងបានកិរិយាដេករួមឯណា អស់រាត្រីពីរនិងរាត្រីបីជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ការដេកនៅរួម នោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សក្រៅការ អ្នកចូរចៀសចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ។ ភិក្ខុណាមួយដឹងថា សមណុទ្ទេសដែល សង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[២៩៣] ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ។

[២៩៤] ពាក្យថា សមណុទ្ទេសនោះ គឺសមណុទ្ទេសដែលជាអ្នកពោលយ៉ាងនេះនោះឯង។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវពោលនឹងសមណុទ្ទេសនោះថា នៃអារុសោសមណុទ្ទេស អ្នកកុំពោល យ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនសម្រេចប្រយោជន៍ទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោសមណុទ្ទេស ធម៌ទាំងឡាយ ដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព(មែន)។ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោល អស់រវៈបីដងផង។ បើសមណុទ្ទេសនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើលះបង់មិនបានទេ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុទ្ទេស កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះថាជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សមណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃ តែងបានការដេកនៅរួមឯណាអស់រាត្រីពីរនិងរាត្រីបីជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ការដេកនៅរួមនោះមិនមានដល់អ្នក ទេ នៃមនុស្សឥតគោរព អ្នកចូរចៀសចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ។

[២៩៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ភិក្ខុ ទាំងឡាយដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ឬសមណុទ្ទេសនោះប្រាប់ក្តី។ ពាក្យថា ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ គឺសង្ឃឲ្យខូចយ៉ាងនេះហើយ។ ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ។ ពាក្យថា បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី គឺភិក្ខុបញ្ចុះបញ្ចូលដោយគិតថា អញនឹងឲ្យបាត្រក្តី ចីវរក្តី បាលីក្តី អដ្ឋកថា ដល់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ឲ្យបម្រើក្តី គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងគ្រឿងលំអិតក្តី ដីស្អិតក្តី ឈើស្អិតក្តី ទឹកខ្លួរមាត់ក្តី របស់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា បរិភោគរួមក្តី គឺបរិភោគរួមមានពីរយ៉ាង បានដល់បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ១ បរិភោគរួម

ដោយធម៌១ ហៅថាបរិភោគរួម។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ គឺភិក្ខុឲ្យអាមិសៈក្តី ទទួលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ដែលហៅថា បរិភោគ រួមដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យ សមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗបទ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះ សំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗអក្ខរៈ។ ពាក្យថា សម្រេចកិរិយាដេកនៅរួមក្តី គឺកាលបើសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាស នោះបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំងជាមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសក៏ដេកនៅ (ដែរ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឬដេកទាំងពីរនាក់ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោកឡើងហើយ ដេកញយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៦] សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ៗបញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេច កិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគ រួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនបានឲ្យវិនាសទៅវិញ ហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី មិនត្រូវអាបត្តិ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃឲ្យ វិនាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនឲ្យវិនាស មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៩៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា សមណុទ្ទេសនោះ សង្ឃមិនបានឲ្យវិនាស១ ភិក្ខុដឹងថា សមណុទ្ទេសនោះ លះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។

សប្បាណកវគ្គ ទី ៧ ចប់។

ឧទាននៃសប្បាណកវគ្គនោះ មាន១០សិក្ខាបទនេះគឺ

សញ្ជីច្បាប់សិក្ខាបទ១ សប្បាណសិក្ខាបទ១ ឧក្កោសិក្ខាបទ១ ទុដ្ឋុលឆាននសិក្ខាបទ១ ឧនវីសតិសិក្ខាបទ១ សត្តសិក្ខាបទ១ សំ វិធានសិក្ខាបទ១ អរិដ្ឋកសិក្ខាបទ១ ឧក្ខិត្តសិក្ខាបទ១ កណ្ណកសិក្ខាបទ១។

សហធម្មិកវគ្គ (ទី៨)

CS [vin.vbu.pc.v8](#) | ភាគ ទី៤

(៨. សហធម្មិកវគ្គ)

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១ (៧១)

CS [vin.vbu.pc.71](#) | ភាគ ទី៤

(១. សហធម្មិកសិក្ខាបទ)

[២៩៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅយោសិតារាម ទៀបក្រុងកោសម្មី។ សម័យនោះឯង ឆន្ទៈដ៏មានអាយុតែងប្រព្រឹត្ត អនាថារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោឆន្ទៈ អ្នកកុំធ្វើកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនគួរទេ។ ឆន្ទៈភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ឆន្ទៈដ៏មានអាយុ កាលបើភិក្ខុ ទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ មិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បាន សាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នៃឆន្ទៈ ឮថា អ្នកឯង កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ និយាយ(និងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិន ទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ ពិតមែនឬ។ ឆន្ទៈភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យប្រកបដោយធម៌ អ្នកឯងមិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នៃ អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ នៃមោឃ បុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យវិវត្តតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់ សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យដរាបណា ខ្ញុំនឹងមិនសិក្សាសិក្ខាបទនេះដរាបនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសិក្សា គួរដឹងច្បាស់ គួរសាកសួរ គួរពិចារណា។ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[២៩៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ ដែលហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌ គឺសិក្ខាបទណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយ សិក្ខាបទនោះហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលតាមសិក្ខាបទនោះ ត្រឡប់ជាពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្លាស ជានិយម ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០០] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នពិតមែន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុកាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលតាមពាក្យដែលមិនមែនជានិយមបញ្ញត្តិ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីផ្លូវផងចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំចាត់បង់កិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ម្យ៉ាងទៀត) ពោលថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនោះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សត ជាធម្មកថិក នៅឡើយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ កាលអនុបសម្បន្នពោលដោយវិន័យបញ្ញត្តិ ដោយពុទ្ធវចនៈដែលមិនមែនជានិយមបញ្ញត្តិ ត្រឡប់ពោលយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីផ្លូវផងចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំចាត់កិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ម្យ៉ាងទៀត) ពោលថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[៣០១] ត្រង់ពាក្យថា អ្នកសិក្សា គឺអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសិក្សា។ ពាក្យថា គួរដឹងច្បាស់ គឺគួរចេះ។ ពាក្យថា គួរសាកសួរ គឺគួរសាកសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះដូចម្តេច ពាក្យនេះមានសេចក្តីដូចម្តេច។ ពាក្យថា គួរពិចារណា គឺគួរគិត គួរឆ្លឹង។ ពាក្យថា នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺថានេះតាមទំនៀមក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៣០២] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុពោលថា ខ្ញុំនឹងដឹង ខ្ញុំនឹងសិក្សា ភិក្ខុឆ្លត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២ (៧២)

CS vin.vbu.pc.72 | [ភាគ ទី៤](#)

(២. វិលេខនសិក្ខាបទ)

[៣០៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិន័យកថា សំដែងគុណនៃវិន័យ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់កំណត់រឿយៗ ហើយទ្រង់សំដែងគុណរបស់ព្រះឧបាសិដ្ឋានអាយុដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិន័យកថា ទ្រង់សំដែងគុណនៃវិន័យ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់កំណត់រឿយៗ ហើយទ្រង់សំដែងគុណរបស់ព្រះឧបាសិដ្ឋានអាយុដោយបរិយាយជាច្រើន នៃអារុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះយើងនឹងរៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាសិដ្ឋានអាយុ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ជាថេរៈខ្លះ ជាភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុកណ្តាលខ្លះច្រើនរូប រៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាសិដ្ឋានអាយុ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានគំនិតដូច្នោះថា នៃអារុសោទាំងឡាយច ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុច្រើនអង្គ ជាថេរៈខ្លះ ជាភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុកណ្តាលខ្លះ រៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាសិដ្ឋានអាយុ បើភិក្ខុទាំងឡាយនេះជាអ្នកចេះស្មាត់ក្នុងវិន័យ នឹងទាញមក នឹងច្រានទៅនូវយើងទាំងឡាយតាមគាប់ចិត្ត នៃអារុសោទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ យើងគួរពោលបង្គាប់វិន័យវិញ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅជិតភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូចៗទាំងនេះ ដែលបុគ្គលណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីសាំញ៉ាំចិត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងពោលបង្គាប់វិន័យសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយពោលបង្គាប់វិន័យ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងពោលបង្គាប់វិន័យទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងនូវបាតិមោក្ខ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូចៗទាំងនេះ ដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះពោលបង្គាប់សិក្ខាបទ។

[៣០៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងនូវបាតិមោក្ខ គឺកាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងឯងក្តី ឲ្យគេសំដែងឡើងក្តី ធ្វើស្នាដ្ឋាយក្តី។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុណាពោលបង្គាប់វិន័យដល់ឧបសម្បន្នផង

គ្នាថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូចៗទាំងនេះ ដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុណារៀនសិក្ខាបទនេះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្ត ភិក្ខុណាមិនរៀនសិក្ខាបទនេះ ភិក្ខុនោះមិនមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្តទេ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណាសំដែងឡើង ក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណាសិក្សា ក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណា រៀន ក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណាទ្រទ្រង់ ក៏ជាការល្អ វិន័យចូរអន្តរធានទៅ ឬភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចូរកុំឲ្យចេះដឹងអ្វីសោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០៥] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ ពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ ពោលបង្គាប់ធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពោលបង្គាប់វិន័យក្តី ធម៌ដទៃក្តី ចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំ គាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែន ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣០៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនចង់ពោលបង្គាប់ ភិក្ខុពោលថា ណ្ហើយចុះ អ្នកចូររៀនព្រះសូត្រ ទាំងឡាយក្តី គាថាទាំងឡាយក្តី អភិធម្មក្តី ជាមុនសិន ចាំរៀនវិន័យជាខាងក្រោយវិញ។ ភិក្ខុឆ្កួត។ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទ ទី ២ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣ (៧៣)

CS vin.vbu.pc.73 | ភាគ ទី៤

(៣. មោហនសិក្ខាបទ)

[៣០៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាប្រព្រឹត្តអនាថារ ហើយគិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិដោយសេចក្តីល្ងង់ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏នាំ គ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ខេន្ទស (ការ សូត្រ) រាល់កន្លះខែ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ម្តេចក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ខេន្ទស រាល់កន្លះខែ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយ កាលភិក្ខុ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុង សុត្តៈ មកកាន់ខេន្ទសរាល់កន្លះខែ ពិតមែនឬ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនគួរនឹងមកពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើប តែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ខេន្ទសរាល់កន្លះខែ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យវិវត្តតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខរាល់កន្លះខែ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ឮថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ខេន្ទសរាល់កន្លះខែ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹងនូវភិក្ខុ នោះថា ភិក្ខុនេះធ្លាប់អង្គុយស្តាប់បាតិមោក្ខ ដែលភិក្ខុសំដែងអស់វារៈពីរបីដងហើយ នឹងពោលទៅថ្ងៃទៀតដល់ការស្តាប់ ច្រើនដង សេចក្តីរួច (ចាកអាបត្តិ) ដោយអាការៈដែលមិនដឹង មិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា ក្នុងរឿង អនាថារនោះ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យធ្វើនូវអាបត្តិនោះ ដោយគួរតាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីលើកមោហារោបនកម្មដល់ ភិក្ខុនោះថែមទៀតថា ម្ចាស់អារុសោ (ការនេះ) មិនជាលាភរបស់អ្នកឯងទេ អ្នកឯងបាននូវរបស់អាក្រក់ ដោយហេតុថា កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ អ្នកមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ។ នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះ ក្លែងធ្វើរង្វងនោះ (ធ្វើពីរ)។

[៣០៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា រាល់កន្លះខែ គឺរាល់ថ្ងៃខេបោសថ។ ពាក្យថា ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុកំពុងសូត្របាតិមោក្ខ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តអនាថារ ហើយប្រាថ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា យើងត្រូវអាបត្តិដោយអាការៈមិនដឹង កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ភិក្ខុនោះពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទើប តែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ឮថាធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ខេន្ទសរាល់កន្លះខែដូច្នោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣០៩] ពាក្យថា បើ(ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹង)នូវភិក្ខុនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹងនូវភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីរង្វងថា ភិក្ខុនេះធ្លាប់ អង្គុយ(ស្តាប់)បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុសំដែងអស់វារៈពីរបីដងហើយ នឹងពោលទៅថ្ងៃទៀតដល់ការស្តាប់ច្រើនដង សេចក្តីរួច (ចាកអាបត្តិ) ដោយ អាការៈដែលមិនដឹង មិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណាក្នុងរឿងអនាថារនោះ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យធ្វើនូវអាបត្តិនោះ ដោយគួរ តាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីលើកសេចក្តីរង្វង គឺមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុនោះថែមទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីលើកមោហារោបនកម្ម

ឡើងយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលជាអ្នកល្អាស អង់អាច គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ។ បើមោហារោបនកម្ម មានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃ ហើយ សង្ឃគប្បីលើកមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាវាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ នេះឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អទេ។ ឥឡូវនេះ សង្ឃលើកនូវមោហារោបនកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការលើកមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ មោហារោបនកម្ម សង្ឃបានលើកឡើងហើយដល់ភិក្ខុឈ្មោះ នេះ។ ការលើកមោហារោបនកម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវមោហារោបនកម្មនេះ ដោយការស្ងៀមនៅ យ៉ាងនេះ។

[៣១០] កាលមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ បើភិក្ខុក្លែងធ្វើរង្វេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលមោហារោបនកម្ម សង្ឃលើកឡើង ហើយ ភិក្ខុនៅក្លែងធ្វើរង្វេងទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១១] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយក្លែងធ្វើរង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមាន សេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្លែងធ្វើរង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយក្លែងធ្វើរង្វេង ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយ(ក្លែងធ្វើរង្វេង) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣១២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនទាន់បានស្តាប់បាតិមោក្ខដោយពិស្តារ១ ភិក្ខុស្តាប់បាតិមោក្ខដោយ ពិស្តារអស់វារៈមិនទាន់ដល់ពីរបីដង១ ភិក្ខុមិនប៉ងនឹងក្លែងធ្វើរង្វេង១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤ (៧៤)

CS vin.vbu.pc.74 | ភាគ ទី៤

(៤. បហារសិក្ខាបទ)

[៣១៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក១៧)។ សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាស្រែកយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយ ហេតុអ្វីបានយំ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះក្រោធខឹង បានឲ្យប្រហារដល់ពួកយើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បំនុះបង្ហាប់ថា ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរក្រោធខឹង ហើយទៅប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នក ទាំងឡាយក្រោធខឹង ហើយនាំគ្នាប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរក្រោធខឹង ហើយនាំគ្នាប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ក្រោធខឹង សេចក្តីថា មានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តគុក្ខន មានចិត្តរឹងត្អឹង។ ពាក្យថា ឲ្យប្រហារ គឺឲ្យប្រហារដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយក្តី ដោយវត្ថុសម្រាប់ចោលក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដោយស្លឹកព្រលិត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៥] ឧបសម្បន្ធ⁵² ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ធ ហើយក្រោធខឹង ឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្រោធខឹង ឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាអនុបសម្បន្ធ⁵³ ហើយក្រោធខឹង ឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់អនុបសម្បន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ហើយឲ្យប្រហារ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣១៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដែលជនណាមួយបៀតបៀន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងឲ្យជួប ខ្លួន គឺឲ្យប្រហារទៅវិញ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥ (៧៥)

(៥. តលសត្តិកសិក្ខាបទ)

[៣១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ក្រោធខឹង ហើយងាល់ពែង គឺបាតដៃឡើងសំដៅពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ធ្វើអាការបីដូចជានឹងវាយ) សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងរួចអំពី ប្រហារមកហើយ (មានសេចក្តីភិតភ័យ) ក៏នាំគ្នាយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ហេតុអ្វីបានជាពួកអ្នកយំ។ ពួកសត្តរស វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទាំងនេះក្រោធខឹង ហើយងាបាតដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅពួកយើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មិនគួរក្រោធខឹង ហើយងាបាតដៃឡើងដូចជា លំពែងសំដៅភិក្ខុផងគ្នាសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយក្រោធខឹង ហើយងាបាតដៃឡើង ដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងក្រោធខឹង ហើយងាបាតដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយទេ ម្ចាស់មោឃ បុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយក្រោធខឹង ហើយងាឡើងនូវលំពែង គឺបាតដៃ សំដៅភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ពាក្យថា សំដៅភិក្ខុផងគ្នា គឺសំដៅភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ក្រោធខឹង គឺមានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តគុំគួន មានចិត្តរឹងត្អឹង។ ពាក្យថា ងាឡើងនូវលំពែងគឺបាតដៃ សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកកាយក្តី លើកវត្ថុជាប់នឹងកាយក្តី ឡើងជន្ល ដោយហោចទៅ សូម្បីតែស្លឹកព្រលិត ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៩] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹង ងាល់ពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យ ហើយក្រោធខឹង ងាល់ពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹង ងាល់ពែងគឺ បាតដៃឡើង ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោធខឹងដល់អនុបសម្បន្ន ហើយងាល់ពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអបត្តិ បាចិត្តិយ។

[៣២០] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដែលជនណាមួយបៀតបៀន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងឲ្យរួច ខ្លួន ក៏ងាល់ពែងគឺបាតដៃឡើង១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៦ (៧៦)

(៦. អមូលកសិក្ខាបទ)

[៣២១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ នាំគ្នាកំចាត់ (គឺចោទ) ភិក្ខុផងគ្នាដោយអបត្តិសង្ស្យាទិសេសមិនមានមូល។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មិនគួរនឹងចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអបត្តិសង្ស្យាទិសេសមិនមានមូលសោះ។ បើ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអបត្តិសង្ស្យាទិសេសមិនមានមូល ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយ ភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរ នឹងចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអបត្តិសង្ស្យាទិសេសមិនមានមូលទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអបត្តិសង្ស្យាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុដទៃ។ ដែលហៅថា មិន មានមូល គឺអបត្តិសង្ស្យាទិសេសដែលខ្លួនមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរង្កៀស។ ពាក្យថា ដោយអបត្តិសង្ស្យាទិសេស គឺបណ្តា សង្ស្យាទិសេសទាំង១៣សិក្ខាបទ សិក្ខាបទណាមួយ។ ពាក្យថា ចោទ សេចក្តីថា ភិក្ខុចោទឯងក្តី ប្រើគេឲ្យចោទក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២៣] ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុ មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុចោទដោយអាចារីបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុចោទអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ (ហើយចោទ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣២៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ពិតមែន ហើយចោទឯងក្តី ប្រើគេឲ្យចោទក្តី១ ភិក្ខុ ឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧ (៧៧)

CS vin.vbu.pc.77 | ភាគ ទី៤

(៧. សញ្ញាសិក្ខាបទ)

[៣២៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យកើតដល់ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោ សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិទុកហើយថា បុគ្គលមានឆ្នាំថយពី២០ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្ព័ន្ធទេញឡើយ ចំណែកពួកលោក មានអាយុមិនទាន់ដល់២០ឆ្នាំ មកទទួលឧបសម្ព័ន្ធ ពួកលោក មិនមែនជាឧបសម្ព័ន្ធទេដឹង។ សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកយំ ព្រោះអ្វី។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា អាវុសោ ឆព្វគ្លីយភិក្ខុទាំងនេះ ក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យដល់ពួកយើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មិនគួរនឹងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀស សង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នាសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តី រង្វៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នា ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នាទេ ម្ចាស់ មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុផងគ្នាដោយគិតថា (សេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យនេះ)កើត ឡើង ការមិនសប្បាយចិត្តនឹងមានដល់ភិក្ខុនោះ១រំពេចមិនខាន ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើសេចក្តីរង្វៀស សង្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ។

[៣២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារមិកកណ្តុ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ក្លែង សេចក្តីថា ភិក្ខុដឹងដឹងដាក់ ក្លែងល្មើសប្រព្រឹត្តកន្លង។ ពាក្យថា បង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាបង្កហេតុឲ្យ មានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យថា លោកទំនងជាមានឆ្នាំមិនទាន់គ្រប់២០ ហើយឧបសម្ព័ន្ធទេដឹង លោកបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង លោកផឹកទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេដឹង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើសេចក្តីរង្វៀស សង្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុណាមួយដទៃគ្មាន ចំពោះត្រង់បង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យកើត ឡើងប៉ុណ្ណោះឯង។

[៣២៧] ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ហើយក្លែងធ្វើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុ មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្លែងធ្វើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ហើយ ក្លែងធ្វើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្លែងធ្វើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើងដល់អនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំ គាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣២៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនមានបំណងនឹងធ្វើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង តែពោល (តាមសេចក្តីយល់)ថា លោកប្រហែលមានឆ្នាំមិនទាន់ដល់២០ ហើយឧបសម្ព័ន្ធទេដឹង លោកបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង លោកផឹក ទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេដឹង ណ្ហើយចុះ លោកចូរដឹងចុះ លោកកុំរង្វៀសសង្ស័យស្តាយក្រោយឡើយ១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨ (៧៨)

CS vin.vbu.pc.78 | ភាគ ទី៤

(៨. ឧបសម្ព័ន្ធសិក្ខាបទ)

[៣២៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឈ្មោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់។ ពួកភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុទាំងនេះជាពួកអលង្ការ ពួកយើងមិនអាចឈ្មោះនឹងពួកនេះទេ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ(បានឮ) ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រោះហេតុអ្វី អ្នកទាំងឡាយញ៉ាំងពួកយើងឲ្យដល់ដោយពាក្យថាអលង្ការ។ ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់សួរថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះពួកអ្នកបានឮក្នុងទីណា។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយឈរអែបស្តាប់ពួកលោកដ៏មានអាយុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា មិនគួរនឹងឈរអែប ស្តាប់សោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯង ឈរអែបស្តាប់ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ មោឃបុរសទាំងឡាយ កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឈរអែបស្តាប់ទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ទៅឈរអែបស្តាប់ ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនេះនឹង ពោលពាក្យណា អញនឹងស្តាប់ពាក្យនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើកិរិយាឈរអែបស្តាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ។

[៣៣០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ គឺកាលបើភិក្ខុ ទាំងឡាយដទៃ។ ពាក្យថា បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា គឺភិក្ខុទាំងនោះមានអធិករណៈកើតឡើងហើយ។ ពាក្យថា ឈរអែបស្តាប់ គឺភិក្ខុ ដើរទៅដោយគិតថា អញស្តាប់ភិក្ខុទាំងនេះហើយ នឹងចោទ និងឲ្យរលឹក នឹងចោទចំពោះ នឹងឲ្យរលឹកចំពោះ នឹងធ្វើឲ្យអៀនខ្មាស ត្រូវអបត្តិ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុដើរទៅតាមក្រោយ បើដើរទៅដោយរហ័សដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុដើរទៅមុន ហើយឈប់ ដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអបត្តិ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុណាមកកាន់ទីឈរក្តី ទីអង្គុយក្តី ទីដេកក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះគប្បីក្អក គប្បីញ៉ាំងភិក្ខុដែលកំពុងប្រើក្លាគ្នានោះឲ្យដឹង។ បើភិក្ខុនោះមិនក្អកក្រហែមក្តី មិនឲ្យគេដឹងក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើកិរិយា ឈរអែបស្តាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុណាមួយដទៃគ្មានទេ ចំពោះត្រង់ការឈរអែបស្តាប់ប៉ុណ្ណោះឯង។

[៣៣១] ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុឈរអែប ស្តាប់អនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិ ទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធដដែល ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

[៣៣២] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដើរទៅ ដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ភិក្ខុទាំងនេះហើយ នឹងថយចេញ នឹងរៀន នឹងរម្ងាប់ (សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់) នឹងដោះខ្លួន១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៨ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩ (៧៩)

CS vin.vbu.pc.79 | ភាគ ទី៤

(៩. កម្មបដិពាហនសិក្ខាបទ)

[៣៣៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុបានប្រព្រឹត្តអនាថារ កាលសង្ឃធ្វើកម្ម (ដើម្បីដាក់ទោស) ដល់ភិក្ខុមួយរូបៗ ក៏នាំគ្នានិយាយខ្មាស់។ គ្រានោះឯង សង្ឃបានប្រជុំគ្នាដោយ សង្ឃកិច្ចនីមួយៗ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កំពុងធ្វើចីវរកម្ម បានឲ្យឆន្ទៈ (សេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន) ដល់ភិក្ខុមួយរូប។ គ្រានោះឯង សង្ឃប្រើក្លាគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនេះមកតែម្នាក់ឯង បើដូច្នោះ ពួកយើងត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះចុះ ហើយបានធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះ។ ទើបភិក្ខុនោះចូល ទៅរកពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ សង្ឃបានធ្វើអ្វី។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោ សង្ឃបាន ធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាននិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទាំងឡាយបានឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់កម្មនេះ ដោយគិតថា សង្ឃ នឹងធ្វើកម្មដល់លោក ក៏ទេ បើយើងទាំងឡាយដឹងថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មដល់លោកសោត យើងទាំងឡាយមិនឲ្យឆន្ទៈទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងឲ្យឆន្ទៈដល់សង្ឃកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួក អ្នកឯងរាល់គ្នាឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីសង្ឃកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បី សង្ឃកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់

ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីកម្មទាំងឡាយដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលតិះដៀលជាខាងក្រោយ (ភិក្ខុនោះ)ត្រូវអបត្តិ បាចិត្តិយ។

[៣៣៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ កម្មដែលហៅថា ប្រកបដោយធម៌នោះ គឺ អបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១ ញត្តិទុតិយកម្ម១ ញត្តិចតុត្តិកម្ម១ ដែលសង្ឃធ្វើតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា កម្មនេះ ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុព្រមឲ្យឆន្ទៈ ហើយត្រឡប់តិះដៀល (ជាខាងក្រោយវិញ) ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣៥] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយ ធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀល មិនត្រូវអបត្តិអ្វី។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀល) ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកប ដោយធម៌ មិនត្រូវអបត្តិអ្វី។

[៣៣៦] រាវៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថាកម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយមិនជាធម៌ក្តី ដោយពួកក្តី ដល់ភិក្ខុអ្នក មិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយតិះដៀល១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៩ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០ (៨០)

CS vin.vbu.pc.80 | ភាគ ទី៤

(១០. ឆន្ទៈអទត្តាកមនសិក្ខាបទ)

[៣៣៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សង្ឃបានប្រជុំ គ្នាដោយសង្ឃកិច្ចឯណានីមួយ។ ពួកឆន្ទៈក៏កំពុងធ្វើចិវរ ហើយបានឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុមួយរូប។ គ្រានោះឯង សង្ឃប្រជុំគ្នាដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់កម្មណា ហើយតាំងញត្តិឡើងដោយប្រឹក្សាគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើនូវកម្មនោះ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនោះបាននិយាយថា ភិក្ខុទាំងនេះតែង ធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុមួយរូប។ យ៉ាងនេះឯង (ឆន្ទៈ) លោកទាំងឡាយនឹងធ្វើកម្មដល់អ្នកណាបាន ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀស ចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា កាលសង្ឃកំពុងប្រឹក្សា វិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុមិនបានឲ្យឆន្ទៈ មិនគួរនឹងក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា កាលសង្ឃ កំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ (គឺសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យរឿងអ្វីមួយមិនទាន់ហើយ) អ្នកឯងមិនបានឲ្យឆន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ពិត មែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស កាល សង្ឃកំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ ហេតុអ្វីក៏អ្នកឯងមិនឲ្យឆន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ កាលពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ មិនឲ្យឆន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ត្រូវអបត្តិ បាចិត្តិយ។

[៣៣៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ រឿងដែលសង្ឃប្រាប់ហើយ តែមិនទាន់បាន វិនិច្ឆ័យក្តី ញត្តិសង្ឃតាំងទុកហើយក្តី កម្មវាចាសង្ឃធ្វើមិនទាន់ហើយក្តី ឈ្មោះថាពាក្យវិនិច្ឆ័យ (កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ)ក្នុងសង្ឃ។ ពាក្យថា ភិក្ខុមិនឲ្យ ឆន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុចេញទៅដោយគិតថា មិនដឹងជាការអ្វី កម្មនេះជាកម្មកំរើកទេ ជាពួកទេ សង្ឃមិន ត្រូវធ្វើទេ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុកំពុងលះហត្ថបាសបរិសទ្យ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កាលលះហត្ថបាសហើយ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣៩] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំ គាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ មិនត្រូវអបត្តិអ្វី។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ) ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអបត្តិអ្វី។

[៣៤០] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុទៅ ដោយគិតថា សេចក្តីបង្កហេតុក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី សេចក្តីប្រកាន់ខុសគ្នាក្តី សេចក្តីទាស់ទែងក្តី និងមានដល់សង្ឃ១ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃក្តី ការប្រេះបាក់នៃសង្ឃក្តី និងមាន១ ភិក្ខុទៅ ដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី និងធ្វើកម្មជាពួកក្តី និងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី១ ភិក្ខុមានជម្ងឺចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុទៅដោយកិច្ចដែលគួរធ្វើដល់ភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុដែលខ្មោះក្តី បស្សៈភិក្ខុបៀតបៀនហើយទៅ១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាដើម្បីនឹងញ៉ាំងកម្មឲ្យកម្រើក ហើយចេញទៅដោយគិតថា អញនឹងត្រឡប់មកវិញទៀត១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១១ (៨១)

CS vin.vbu.pc.81 | ភាគ ទី៤

(១១. ទុព្ពលសិក្ខាបទ)

[៣៤១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេន្សន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុ ចាត់ចែងសេនាសនៈ និងសំដែងភត្តដល់សង្ឃ។ ទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុនោះជាអ្នកមានចីរវទុព្វលភាព។ សម័យនោះឯង ចីរវទុព្វលកើតឡើងដល់សង្ឃ។ សង្ឃឲ្យចីរវនោះដល់ទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុ។ ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយបង្កាន់លាភរបស់សង្ឃទៅតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា កាលបើសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងមកតិះដៀលជាខាងក្រោយសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីរ(ដល់ភិក្ខុ)ហើយ អ្នកទាំងឡាយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ (កាលបើ) សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ មិនគួរនឹងពួកអ្នកឯងតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ (កាលបើ)សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីរ(ដល់ភិក្ខុ)ហើយ ក៏ដល់នូវធម៌ គឺកិរិយាតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយបង្កាន់លាភរបស់សង្ឃ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ សង្ឃមានសំវាសស្មើគ្នា បិតនៅក្នុងសីមាស្មើគ្នា ហៅថា ព្រមព្រៀងគ្នា។ ដែលហៅថា ចីរ គឺបណ្តាចីរវយ៉ាង ចីរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន⁵⁴ ពាក្យថា ឲ្យ គឺឲ្យដោយខ្លួនឯង។ ដែលហៅថា តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តនោះ គឺតាមបុគ្គលដែលជាមិត្ត តាមបុគ្គលដែលធ្លាប់ស្គាល់គ្នា តាមបុគ្គលដែលធ្លាប់គប់គ្នា តាមបុគ្គលដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា តាមបុគ្គលដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃនោះ បានខាងលាភដែលគេលះបង់ប្រគេនដល់សង្ឃ។ ដែលហៅថា លាភនោះ បានខាងចីរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដុំលំអិតក្តី ឈើស្នន់ក្តី អម្បោះរងដើងក្តី (ក៏ហៅថាលាភ)។ ពាក្យថា ដល់នូវធម៌ គឺកិរិយាតិះដៀល ជាខាងក្រោយ សេចក្តីថា ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីរដល់ឧបសម្បន្នដែលសង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កែមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤៣] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យបរិក្ខារដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីរ ឬបរិក្ខារដទៃដល់ឧបសម្បន្នដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កែមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីរ ឬបរិក្ខារដទៃដល់អនុបសម្បន្នដែលសង្ឃសន្មត ឬមិនបានសន្មត ឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កែមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ **មិនត្រូវអាបត្តិ។**

[៣៤៤] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃអ្នកធ្វើ ព្រោះឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិ ដោយប្រក្រតិថា ប្រយោជន៍ដោយលាភដែលសង្ឃឲ្យដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះទុកជាបានហើយ ក៏គង់ធ្វើលាភនោះឲ្យវិនាសទៅដដែល នឹងមិនបាននាំយកទៅដោយប្រពៃទេ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១១ ចប់។

(បាចិត្តិយ សហធម្មិកវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១២ (៨២)

CS vin.vbu.pc.82 | ភាគ ទី៤

(១២. បរិណាមនសិក្ខាបទ)

[៣៤៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ប្រជុំជនពួក មួយក្នុងក្រុងសាវត្ថី នាំគ្នាតាក់តែងចង្កាន់ ព្រមទាំងចិវរទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃ ដោយគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងនិមន្តឲ្យលោកឆាន់ ហើយនឹង ប្រគេនចិវរ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីប្រជុំជននោះ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រជុំជននោះថា ម្ចាស់ អាវុសោ ពួកអ្នកចូរឲ្យចិវរទាំងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ។ ពួកជនទាំងឡាយនោះបាននិយាយតបវិញថា ព្រះករុណា ពួកខ្ញុំមិនថ្វាយទេ ពួកខ្ញុំ ធ្លាប់តាក់តែងចង្កាន់ ព្រមទាំងចិវរទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃរាល់ៗឆ្នាំ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុនិយាយល្ងងលោមថា ម្ចាស់អាវុសោ ទាយករបស់សង្ឃមាន ច្រើន ភក្តីរបស់សង្ឃក៏មានច្រើន ភិក្ខុអម្បាលនេះបានអាស្រ័យលើអ្នកទាំងឡាយ បានជួបប្រសព្វអ្នកទាំងឡាយ ទើបមកគង់នៅក្នុងទីនេះបាន បើអ្នកទាំងឡាយមិនប្រគេនដល់លោកទាំងនេះ ចុះអ្នកណា តើគេនឹងប្រគេនដល់លោកទាំងនេះបាន ម្ចាស់អាវុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យនូវចិវរ ទាំងឡាយនេះដល់ភិក្ខុអម្បាលនេះចុះ។ ប្រជុំជននោះ កាលត្រូវពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុឆ្លើយឆ្លើយ ទើបថ្វាយចិវរដែលខ្លួនតាក់តែងទុក ដល់ពួកឆព្វគ្លីយ ភិក្ខុអស់ទៅ ហើយអង្គុយសង្ឃតែភក្តីប៉ុណ្ណោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដឹងថាភក្តី ព្រមទាំងចិវរដែលប្រជុំជនតាក់តែងទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃ តែមិន ដឹងថាគេថ្វាយដល់ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទៅហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះ(នឹងប្រជុំជននោះ)ថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរ បង្កាន់ថ្វាយចិវរដល់សង្ឃចុះ។ ប្រជុំជននោះបាននិយាយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះករុណា ចិវរដែលតាក់តែងទុកនោះគ្មានទេ លោកម្ចាស់ឆព្វគ្លីយ ទាំងឡាយបង្កាន់ទៅដើម្បីពួកលោកម្ចាស់ឆព្វគ្លីយអស់ទៅហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោល ទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ កាលបើដឹងថា លាភរបស់សង្ឃគេបង្កាន់(ដើម្បីសង្ឃ)ទៅហើយ មិនគួរនឹងបង្កាន់ទៅដើម្បី បុគ្គលសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយកាលបើដឹងថា លាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្កាន់ទៅ ដើម្បីសង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្កាន់ទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កាលបើដឹងថា លាភរបស់សង្ឃ គេបង្កាន់ទៅ(ដើម្បីសង្ឃហើយ) ហេតុអ្វី បានជាបង្កាន់ទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយដឹងថាលាភរបស់សង្ឃ គេបង្កាន់ទៅ (ដើម្បីសង្ឃហើយ) ត្រឡប់បង្កាន់ទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នក ដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី អ្នកម្ចាស់ទាននោះប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃ គឺលាភដែលទាយកបានថ្វាយ បានបរិច្ចាគដល់សង្ឃ។ ដែលហៅថាលាភនោះ បានដល់ចិវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដុំនៃលំអិតក្តី ឈើស្មន់ក្តី អម្បោះរងជើងដម្បាញក្តី (ក៏ហៅថាលាភក្នុងសិក្ខាបទនេះ)។ ដែលហៅថា គេបង្កាន់ទៅ គឺម្ចាស់របស់ គេបញ្ចេញវាចាថា ពួកខ្ញុំនឹង ថ្វាយ ពួកខ្ញុំនឹងធ្វើ។ ភិក្ខុបង្កាន់ទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤៧] លាភគេបង្កាន់ទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេបង្កាន់ទៅហើយ ត្រឡប់បង្កាន់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លាភគេ បង្កាន់ទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបង្កាន់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លាភគេបង្កាន់ទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេមិន ទាន់បង្កាន់ទៅទេ ហើយបង្កាន់មកដើម្បីបុគ្គល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ លាភគេបង្កាន់ទៅដើម្បីសង្ឃ តែភិក្ខុបង្កាន់មកដើម្បីសង្ឃដទៃវិញក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លាភគេបង្កាន់ទៅហើយដើម្បីចេតិយ ភិក្ខុបង្កាន់មកដើម្បីចេតិយដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី ដើម្បីបុគ្គលក្តី ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ លាភគេបង្កាន់ទៅដើម្បីបុគ្គលហើយ ភិក្ខុត្រឡប់បង្កាន់មកដើម្បីបុគ្គលដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លាភគេមិនទាន់បង្កាន់ទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេបង្កាន់ទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លាភគេមិនទាន់បង្កាន់ទៅទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ លាភគេមិនទាន់បង្កាន់ទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេមិនទាន់បង្កាន់ទេ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺកាលបើទាយកសួរថា ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយក្នុងទីណា ភិក្ខុប្រាប់ថា ទេយ្យធម៌ របស់អ្នកទាំងឡាយ គប្បីបានបរិភោគក្តី គប្បីបានការជួសជុលក្តី គប្បីបិទនៅយូរអង្វែងក្តី ក្នុងទីណា ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់អ្នកទាំងឡាយជ្រះថ្លា ក្នុងទីណា អ្នកទាំងឡាយចូរថ្វាយក្នុងទីនោះចុះ១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១២ ចប់។

សហធម្មិកវគ្គ ទី ៨ ចប់។

ឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវគ្គនោះ (មាន១២សិក្ខាបទ) គឺ

សហធម្មិកសិក្ខាបទ១ វិណ្ណនសិក្ខាបទ១ មោហាបនសិក្ខាបទ១ បហារកសិក្ខាបទ១ តលសត្តិកសិក្ខាបទ១ អមូលកសិក្ខាបទ១ សញ្ជិច្ឆសិក្ខាបទ១ ឧបស្សតិសិក្ខាបទ១ បដិពាហនសិក្ខាបទ១ ឆន្ទសិក្ខាបទ១ ទព្វសិក្ខាបទ១ បរិណាមនសិក្ខាបទ១។

រតនវគ្គ (ទី៩)

(៩. រតនវគ្គ)

(បាទិគ្គិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១ (៨៣)

(១. អន្តបុរសិក្ខាបទ)

[៣៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ស្តេចព្រះនាម បសេនទិកោសល បានត្រាស់បង្គាប់នាយឧយ្យានបាល (អ្នករក្សាឧទ្យាន) ថា ម្ចាស់នាយ ឯងចូរទៅជម្រះសំអាតឧទ្យាន យើងនឹងទៅឧទ្យាន។ នាយឧយ្យានបាលនោះបានទទួលព្រះឱង្ការរបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល ថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ក៏ជម្រះឧទ្យាន ទទួលបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបទូលព្រះបាទបសេនទិកោសលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ឧទ្យានរៀបចំស្អាតហើយ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏គង់ក្នុងទីនោះដែរ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់នាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់យាងទៅកាន់ឧទ្យាន ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ វេលានោះឯង មានឧបាសកម្នាក់កំពុងអង្គុយ គាល់ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទើបព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ទតឃើញឧបាសកនោះកំពុងអង្គុយគាល់ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះទតច្បាស់ហើយ ទ្រង់មានសេចក្តីភិតភ័យ ហើយក៏ទ្រង់បិទនៅ (បង្អង់ឈរសិន)។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុរសនេះមិនមែនជាមនុស្សអាក្រក់ទេ បានជាអង្គុយគាល់ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ឯព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ចំណែកឧបាសកនោះមិនបានថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួលព្រះបាទបសេនទិកោសលឡើយ ព្រោះគោរពដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់តូចព្រះទ័យថា បុរសនេះ កាលបើអញមកហើយ មិនគួរនឹងមិនថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល(អញ)សោះ។ ខណៈនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចមានព្រះទ័យអាក់អន់ហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះបាទបសេនទិកោសលយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាវរាជ ឧបាសកនេះឯង ជាពហុស្ស្វត ជាអ្នកស្នាក់ក្នុងបិដក មានរាគៈក្នុងកាមទាំងឡាយទៅប្រាសអស់ហើយ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឧបាសកនេះមិនមែនជាមនុស្សថោកទាបទេ សូម្បីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់សរសើរគេដែរ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់មានព្រះឱង្ការចំពោះនឹងឧបាសកនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឧបាសក អ្នកត្រូវការដោយរបស់ណា គប្បីប្រាប់ដល់យើងចុះ។ ឧបាសកនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ប្រពៃហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ស្តេចបសេនទិកោសល ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ស្តេចក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយទ្រង់ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។

[៣៥០] គ្រានោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចគង់ក្នុងថ្នាក់ខាងលើនៃប្រាសាទដ៏ប្រសើរ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលបានទតឃើញឧបាសកនោះដើរចាំឆត្រទៅតាមថ្នល់ លុះទតឃើញហើយ ទ្រង់ឲ្យហៅមក ហើយមានព្រះឱង្ការយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឧបាសក ឮថាអ្នកឯង ជាពហុស្ស្វត ស្នាក់ក្នុងបិដក ម្ចាស់ឧបាសក ល្អហើយ អ្នកចូរឃ្លាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់យើងផង។ ឧបាសកនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងធម៌ណា ព្រោះហេតុតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគង់នឹងបង្ហាញធម៌នោះក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រី (គឺពួកព្រះស្នំ) របស់ព្រះអង្គបាន។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ត្រិះរិះថា ឧបាសកពោលពិតមែន ទើបទ្រង់រាជដំណើរទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រើភិក្ខុមួយរូបដែលអាចនឹងបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទបសេនទិកោសលឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ត អ្នកចូរឃ្លាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ស្តេច។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះតម្រាស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ចូលទៅបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ស្តេចសព្វៗវេលាតាមសមគួរ។ វេលាព្រឹក ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុស្ងៀកស្ងៀង ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ ហើយចូលទៅកាន់រាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល។ វេលានោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចកំពុងផ្ទុំជាមួយព្រះទេវីព្រះនាមមល្លិកា។ នាងមល្លិកាទេវី បានឃើញព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រោកឡើងដោយប្រញាប់។ សំពត់មានពណ៌លឿងរលីងស្អាតក៏រូបតូចៗ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុត្រឡប់ចាកទីនោះមកកាន់អាមាម ប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ស្តេចមិនទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន មិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេចសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ឮថាស្តេចមិនទាន់ជ្រាបជាមុន អ្នកឯងស្រាប់តែចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេច ពិតមែនឬ។ ព្រះអានន្តទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់អានន្ត ស្តេចមិនទាន់ជ្រាបជាមុន អ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេចទេ ម្ចាស់អានន្ត អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រុះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា។

[៣៥១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង១០យ៉ាងនេះមែងមានក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីរបស់ស្តេច។ ទោសទាំង១០យ៉ាងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ។

- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងលោកនេះ ទ្រង់ប្រថាប់លើក្រឡាព្រះបន្ទំជាមួយមហេសី។ ភិក្ខុចូលទៅក្នុងទីនោះ។ មហេសីបានឃើញភិក្ខុរមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យប្រាកដខ្លះ ភិក្ខុឃើញមហេសី រមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យប្រាកដខ្លះ។ ស្តេចរមែងរង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ការមិនគួរអ្នកទាំងពីរនាក់នេះបានធ្វើហើយ ឬថាអ្នកទាំងពីរនេះនឹងធ្វើនូវការមិនគួរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចជាបឋម។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចជាបុគ្គលមានកិច្ចច្រើន មានការងារគួរធ្វើច្រើន ទ្រង់យាងទៅប្រោសស្រីដទៃហើយក៏ភ្លេច។ ឯស្រីនោះ ក៏មានគភ៌ដោយស្តេចនោះ។ ស្តេចរមែងរង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនបានទេ រៀបមួយតែបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីពីរ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត រតនៈណាមួយក្នុងបុរីនៃស្តេចបាត់ទៅ។ ស្តេចរមែងរង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ រៀរលែងតែបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបី ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត រឿងរ៉ាវទាំងឡាយដែលស្តេចត្រូវបិទបាំងទុកខាងក្នុង មាននៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចត្រឡប់បែកសាយទៅខាងក្រៅ។ ស្តេចរមែងទ្រង់រង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ រៀរលែងតែបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបួន ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ព្រះរាជបុត្រប្រាថ្នានឹងបៀតបៀនចំពោះព្រះរាជបិតាក្នុងបុរីនៃស្តេចក្តី ព្រះរាជបិតាប្រាថ្នានឹងបៀតបៀនចំពោះព្រះរាជបុត្រក្តី។ ព្រះរាជបុត្រព្រះរាជបិតានោះរមែងទ្រង់រង្កៀសយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ រៀរលែងតែបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់តាំងមន្ត្រីដែលតាំងនៅក្នុងទីទាបឲ្យឡើងកាន់ទីខ្ពស់។ ការតាំងនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងច្រឡកច្រឡំដោយបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំមួយ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់បន្ថយមន្ត្រីដែលតាំងនៅក្នុងទីខ្ពស់ ឲ្យតាំងនៅក្នុងទីទាប។ ការតាំងនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងច្រឡកច្រឡំដោយបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំពីរ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់បញ្ជូនកងទ័ពទៅក្នុងកាលមិនសមគួរ។ ការបញ្ជូនកងទ័ពនោះ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងច្រឡកច្រឡំដោយបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំបី ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់ឲ្យបញ្ជូនកងទ័ពទៅក្នុងកាលដ៏សមគួរ ហើយទ្រង់ឲ្យត្រឡប់វិលវិញពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ ការត្រឡប់វិលវិញនោះ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងច្រឡកច្រឡំដោយបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំបួន ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។
- ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ខាងក្នុងរាជបុរីតែងជ្រួលជ្រើមទៅដោយដំរី ជ្រួលជ្រើមទៅដោយសេះ ជ្រួលជ្រើមទៅដោយរថ និងរូប សំឡេងក្លិនរស ផោដ្ឋព្វៈ ជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ សុទ្ធតែជារបស់មិនសមគួរដល់បញ្ចជិត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីដប់ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោស១០យ៉ាងនេះឯង ជាទោសក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។

[៣៥២] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសព្រះអានន្តដ៏មានអាយុដោយបរិយាយជាច្រើន។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្រង់ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយ(បើ)ស្តេចជាគ្រូត្រឹមបានមុនៗភិសេកហើយ មិនទាន់ជ្រាបជាមុន ឈានកន្លងធរណីចូលទៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ ដែលស្តេចមិនទាន់យាងចេញ ស្រីកែវក៏មិនទាន់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃធរណីកណ្តុរ។ ដែលហៅថាគ្រូត្រឹមនោះ បានដល់ជនអ្នកមានជាតិល្អទាំងសងខាង គឺខាងមាតានិងខាងបិតា ជាអ្នកកាន់យកជាតិដ៏បរិសុទ្ធល្អ ដរាបអំពីគូនៃដីដូនដីតាកំរប់៧ គេមិនបានបោះបង់ចោល មិនបានតិះដៀលដោយជាតិ។ ដែលហៅថា បានមុនៗភិសេកហើយ គឺស្តេចដែលគេបានអភិសេក ដោយអភិសេកឲ្យជាគ្រូត្រឹម។ ពាក្យថា ស្តេចមិនទាន់យាងចេញ គឺស្តេចមិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ។ ពាក្យថា ស្រីកែវមិនទាន់ចេញ គឺមហេសី មិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ឬមួយស្តេចនិងមហេសីទាំងពីរ មិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ។ ពាក្យថា មិនទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន គឺស្តេចមិនទាន់បាននិមន្តជាមុន។ ដែលហៅថា ធរណីគឺសំដៅយកធរណីនៃក្រឡាព្រះបន្ទំ (បានដល់ក្របខ្លួនខាងក្រោម)។ ទីក្រឡាព្រះបន្ទំរបស់ស្តេចដែលគេតែងតាំងទុក ក្នុងទីណាមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីតែទីដែលគេបិទបាំងព័ន្ធព័ន្ធដោយរនាំង ក៏ហៅថាក្រឡាព្រះបន្ទំទាំងអស់។ ពាក្យថា ឈានកន្លងធរណីចូលទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុឈានជំហានទី១ឲ្យកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ឈានជំហានទី២ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៤] ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចមិនបាននិមន្ត ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចមិនបាននិមន្ត ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចមិនបាននិមន្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចនិមន្តហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៥៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺស្តេចបាននិមន្ត១ ជននោះមិនមែនជាប្រព្រឹត្តិយ១ ជាស្តេច តែមិនបានទទួលអភិសេកដោយអភិសេកជាប្រព្រឹត្តិយ១ ស្តេចយាងចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ១ មហេសីចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ១ ឬមួយស្តេចនឹងមហេសីទាំងពីរ ចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ១ ស្តេចនឹងមហេសីមិនបាននៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២ (៨៤)

CS [vin.vbu.pc.84](#) | [ភាគ ទី៤](#)

(២. រតនសិក្ខាបទ)

[៣៥៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដួតទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី។ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ទៀតបានទុកថង់ប្រាក់ចំនួន៥០០កហាបណៈលើគោក ហើយចុះដួតទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី (ឡើងមកហើយ) ក៏ភ្លេចថង់ប្រាក់ ដើរចៀសចេញទៅ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះក៏រើសយកដោយគិតថា ថង់នេះប្រាកដជាថង់ប្រាក់របស់ព្រាហ្មណ៍នោះ កុំបីវិនាសបាត់ឡើយ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះនឹកឃើញ ក៏ត្រឡប់វិលមកវិញដោយប្រញាប់ ហើយបានសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដីចំរើនលោកម្ចាស់បានឃើញថង់ប្រាក់របស់ខ្ញុំដែរឬ? ភិក្ខុនោះបានឲ្យថង់ប្រាក់នោះទៅដោយពាក្យថា យកចុះព្រាហ្មណ៍។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះបានគិតយ៉ាងនេះថា អញមិនគប្បីឲ្យរង្វាន់ដល់ភិក្ខុនេះ ដោយខ្លាចប្រកាន់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ កហាបណៈរបស់ខ្ញុំ មិនមែន៥០០ទេ របស់ខ្ញុំប្រាកដជា១០០០ រួចចាប់ភិក្ខុនោះហើយ ក៏លែងទៅ។ ចំណែកភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាមហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងរើសយករតនៈ មានមាសប្រាក់ជាដើមសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងរើសយករតនៈ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងរើសយករតនៈទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយរើសយកឯងក្តី ឲ្យគេរើសយកក្តីនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៥៧] សម័យនោះឯង មានមហោស្រពក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ មនុស្សទាំងឡាយប្រដាប់តាក់តែងខ្លួនទៅកាន់ខ្សាន់។ សូម្បីនាងវិសាខាមិគា រមាតា ក៏បានប្រដាប់តាក់តែងកាយ ហើយក៏ចេញចាកស្រុកទៅដោយគិតថា អញនឹងទៅកាន់ខ្សាន់ដែរ ហើយគិតទៅទៀតថា ចុះអញនឹងទៅកាន់ខ្សាន់ធ្វើអ្វី បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ ហើយក៏ដោះនូវគ្រឿងអាករណៈចងជាបង្វិចដោយសំពត់បង្ក ហើយបានហុចឲ្យទៅទាសីថា ហឺហង ឯងចូរយកបង្វិចនេះទៅ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតាដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ។ ឯនាងវិសាខាមិគារមាតា លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ ឯទាសីនោះ ក៏ភ្លេចចោលនូវបង្វិចនោះ ហើយដើរចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ បានក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូររើសយកទុកចុះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរើសឯង ឬប្រើគេឲ្យរើសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ក្នុងអារាម ហើយទុកដោយគិតថា រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងយកទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយរើសឯងក្តី ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ (រើសយកនូវរតនៈដែលគេភ្លេច) នៅក្នុងវត្ត។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៥៨] គ្រានោះឯង ក្នុងកាលដំបូង មានស្រ្តី១ ជាទីធ្វើការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី។ គហបតីនោះបានបង្គាប់អន្តោសី (កូនក្មួយ) ថា បើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក អ្នកឯងគប្បីធ្វើភត្តប្រគេនផង។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបត្រាច់ទៅកាន់ចារិកក្នុងកាលដំបូង

ហើយហួសទៅកាន់ស្រុកជាទីធ្វើការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី។ បុរសនោះបានឃើញភិក្ខុទាំងនោះមកអំពីចម្ងាយ លុះបានឃើញច្បាស់ ហើយ បានចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងនោះ ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះករុណា សូម លោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលចង្ហាន់របស់គហបតីក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ភិក្ខុទាំងនោះបានទទួលដោយភាវៈស្ងៀមនៅ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ បុរសនោះ បានឲ្យគេតាក់តែងខាននីយភោជនីយាហារដ៏ផ្អិតផ្អង ហើយបានឲ្យពិតភក្តាកាល(ពេលឆាន់) រួចក៏ដោះនូវចិញ្ចៀនចេញ ហើយអង្គាសភិក្ខុទាំង នោះដោយភក្តស្រេចហើយពិតថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ហើយ សូមនិមន្តទៅចុះ ចំណែកខ្ញុំ នឹងទៅធ្វើការងារដែរ (និយាយដូច្នោះហើយ) ក៏ ភ្លេចចិញ្ចៀន(នោះ) ហើយទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏ឈប់នៅក្នុងទីនោះដោយគិតគ្នាថា បើយើងទាំងឡាយនឹងដើរចេញទៅ ចិញ្ចៀននេះនឹងបាត់បង់ទៅពុំខាន។ ឯបុរសនោះ កាលមកអំពីធ្វើការងារ បានឃើញភិក្ខុទាំងនោះហើយសួរយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះករុណា ពួក លោកម្ចាស់ឈប់នៅក្នុងទីនេះធ្វើអ្វី។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះប្រាប់សេចក្តីនុះដល់បុរសនោះ ហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី បានប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុវេសឯង ឬឲ្យគេវេសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជា រតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្តក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះនឹងនាំយកទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយវេសឯងក្តី ឲ្យគេវេសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀបលែងតែខាងក្នុងវត្ត ឬខាងក្នុងទីស្នាក់។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគប្បីវេសឯង ឬឲ្យគេវេសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងអាមាមក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះនឹងនាំយកទៅ។ នេះជាសាមិចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទ នោះ។

[៣៥៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត។ ដែលហៅថារតនៈនោះ បានដល់កែវមុក្តា កែវមណិ កែវពៃនួរ សង្ឃ កែវសិលា កែវបរាជ័យ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (កែវទឹម) កែវមរកដ (កែវពព្រួស) នេះឈ្មោះថា រតនៈ។ ដែលហៅថា វត្ថុដែលគេ សន្មតជារតនៈនោះ បានដល់វត្ថុឯណាមួយជាគ្រឿងឧបតោគបរិភោគរបស់មនុស្សទាំងឡាយ វត្ថុនេះឈ្មោះថា គេសន្មតជារតនៈ។ ពាក្យថា រៀ រលែងតែខាងក្នុងអាមាមក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី គឺលើកលែងតែខាងក្នុងវត្ត និងខាងក្នុងទីស្នាក់។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងវត្តនោះ គឺវត្តដែលមានរបង សំដៅយកទីខាងក្នុងនៃរបងវត្ត (បើ) វត្តដែលមិនមានរបង សំដៅយកត្រឹមទីឧបចារនៃវត្ត។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងទីស្នាក់នោះ គឺទីស្នាក់ដែល មានរបង សំដៅយកទីខាងក្នុងនៃទីស្នាក់ (បើ) ទីស្នាក់ដែលតតរបង សំដៅយកត្រឹមទីឧបចារនៃទីស្នាក់។ ពាក្យថា វេសឯង សេចក្តីថា ភិក្ខុកាន់ យកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ឲ្យគេវេស សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃកាន់យក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៦០] ពាក្យថា ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគប្បីវេសឯង ឬឲ្យគេវេសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្តក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយ ទុកដាក់ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើសញ្ញា⁵⁵⁾ (គ្រឿងកំណត់ដឹង) ដោយរូបក្តី ដោយនិមិត្តគ្រឿងសំគាល់ក្តី គប្បីទុកដាក់ហើយប្រាប់ថា ជនណាបាត់ភណ្ណ ជននោះចូរមកយកចុះ។ បើម្ចាស់របស់នោះមកក្នុងទីនោះ ភិក្ខុគប្បីសួរគេថា អារុសោ ភណ្ណរបស់អ្នកដូចម្តេច។ បើគេប្រាប់ត្រូវតាមរូបក្តី តាម និមិត្តគ្រឿងសំគាល់ក្តី ភិក្ខុគប្បីឲ្យចុះ។ បើគេប្រាប់មិនត្រូវ ភិក្ខុគប្បីពោលថា អារុសោ អ្នកចូរមកខ្លួនឯងចុះ។ កាលភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញចាកទី ស្នាក់នោះទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដ៏សមគួរមាននៅក្នុងទីនោះ គប្បីធ្វើទុកក្នុងដៃភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ហើយចៀសចេញទៅ។ បើមិនមានភិក្ខុដ៏ សមគួរទេ ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើទុកនៅដៃរបស់ពួកគហបតីដ៏សមគួរ ដែលមាននៅក្នុងទីនោះ ហើយគប្បីចៀសចេញទៅ។ ពាក្យថា នេះជាសាមិចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺនេះតាមធម្មតាក្នុងរឿងនោះ។

[៣៦១] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុវេសឯង ឬឲ្យគេវេសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុង វត្តក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅ។ ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈដោយ ស្ម័គ្រស្មាល១ ភិក្ខុកាន់យកជារបស់ខ្លី១ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បង្កូល១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ២ ចប់។

(បាចិត្តិយ រតនវត្ត) សិក្ខាបទ ទី៣ (៨៥)

(៣. វិកាលតាមប្បវិសនសិក្ខាបទ)

[៣៦២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វតិយភិក្ខុ ចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលារសៀល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើនក្នុងរោងជាទីប្រជុំនិយាយ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះ គឺពោលអំពីរឿងស្តេច ពោលអំពីចោរ ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ (និងសត្វសាហារជាដើម) ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីផ្កាកម្រង ពោលអំពីគ្រឿងក្រអូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីឃ្មាត ពោលអំពីស្រុក ពោលអំពីនិគម ពោលអំពីក្រុង ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រី ពោលអំពីសុរា ពោលអំពីច្រក ពោលអំពី ទីដកល់នៃក្អម គឺកំពង់ទឹក ពោលអំពីញាតិដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿងផ្សេងៗដែលឥតប្រយោជន៍ ពោលអំពីលោក (លទ្ធិកុហក ក្នុងលោក) ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីភ្នំ⁵⁶⁾ និងអភ័រ⁵⁷⁾ ដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើន

ក្នុងរោងជាទីប្រជុំនិយាយ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមសោះ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ពោលអំពីចោរ ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ (និងសត្វសាហារជាដើម) ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីកម្រងផ្កា ពោលអំពីគ្រឿងក្រអូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីយាន ពោលអំពីស្រុក ពោលអំពីនិគម ពោលអំពីនគរ ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រី ពោលអំពីសុរា ពោលអំពីច្រក ពោលអំពីទីដក់លំនៃក្នុង គឺកំពង់ទឹក ពោលអំពីញាតិដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿងផ្សេងៗ ពោលអំពីលោក (លទ្ធិកុហកក្នុងលោក) ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីភ្នំ និងអភ័វៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គីយភិក្ខុមិនគួរនឹងមកចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើនក្នុងរោងជាទីប្រជុំពោលសោះ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច។ ហើយ ពោលអំពីភ្នំ និងអភ័វៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើន តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច។ ហើយ ពោលអំពីភ្នំ និងអភ័វៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលស្រុក ក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើនទេ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច។ ហើយ ពោលអំពីភ្នំ និងអភ័វៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ក៏បានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ ក្នុងវេលាល្ងាច។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុទាំងនោះហើយ ក៏បានពោលនូវពាក្យនេះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តចូលមក។ ចំណែកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមនូវការចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលហើយ បានជាមិនហ៊ានចូលទៅ។ ចោរទាំងឡាយបានឮនូវភិក្ខុទាំងនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះទៅក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនបានលា ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ វេលាល្ងាចបានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនោះហើយ បានពោលនូវពាក្យនេះថា សូមលោកម្ចាស់និមន្តចូលមក។ ចំណែកភិក្ខុនោះរង្រៀសថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមការដែលមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិនហ៊ានចូលទៅ។ ពួកចោរក៏ប្តូរភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាភិក្ខុដែលមាននៅជាមុន ហើយទើបចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ។

[៣៦៥] សម័យនោះឯង មានពស់ចឹកភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ស្រុកដោយគិតថា អញនឹងទៅយកភ្លើងមក។ តែភិក្ខុនោះរង្រៀសថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមការមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិនហ៊ានចូលទៅ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ មិនបាច់លាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ។

[៣៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅ គឺភិក្ខុដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់ស្រុក)បាន។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមិនមាននៅ គឺមិនមានភិក្ខុដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់ស្រុក)។ ដែលហៅថា វេលាវិកាលនោះ គឺតាំងពីថ្ងៃជ្រៅត្រង់ទៅដរាបទល់នឹងអណ្តូងឡើង។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ស្រុក សេចក្តីថា ភិក្ខុឈានរំលងរបងនៃស្រុកដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុឈានជំហានចូលទៅកាន់ឧបចារស្រុកដែលគ្មានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ សេចក្តីថា លើកលែងតែកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ។

[៣៦៧] វេលាវិកាល (កាលមិនគួរ) ភិក្ខុសំគាល់ថាវេលាវិកាល ហើយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ។ វេលាវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ។ កាលមិនគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលគួរ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលមិនគួរ ហើយ(មិនលាភិក្ខុផងគ្នា ចូលទៅកាន់ស្រុក) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលគួរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលគួរ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៣៦៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១១យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ១ ភិក្ខុបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅហើយចូលទៅ១ ភិក្ខុមិនបានលាព្រោះគ្មានភិក្ខុ ហើយចូលទៅ១ ភិក្ខុដើរទៅកាន់ចន្លោះអារាម១ ភិក្ខុទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនី១ ភិក្ខុទៅកាន់លំនៅពួកគិរិយ១ ភិក្ខុទៅកាន់ទីឆាន់ហើយត្រឡប់វិញ១ ភិក្ខុដើរតាមផ្លូវមាននៅក្នុងស្រុក១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គង១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤ (៨៦)

CS vin.vbu.pc.86 | ភាគ ទី៤

(៤. សូចិយរសិក្ខាបទ)

[៣៦៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលពស្ថ ក្នុងដែនសក្កុ។ វេលានោះឯង មានជាងឆ្នៃភ្នកម្នាក់ បានបរវារណាភិក្ខុទាំងឡាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយណាត្រូវការបំពង់មូល ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគល់បំពង់មូល។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសូមបំពង់មូលជាច្រើន។ ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់មូលតូច ភិក្ខុទាំងនោះសូមបំពង់មូលធំទៀត ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់មូលធំ ភិក្ខុទាំងនោះសូមយកបំពង់មូលតូចទៀត។ លំដាប់នោះ ជាងឆ្នៃភ្នកវរលំតែធ្វើបំពង់មូលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មិនអាចនឹងធ្វើរបស់សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបានឡើយ ហើយមិនអាចនឹងញ៉ាំងអត្ថភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននិងប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត ក៏នឿយព្រួយលំបាក។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់មូលច្រើន ឯជាងឆ្នៃភ្នកនេះវរលំតែធ្វើបំពង់មូលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងនេះ ក៏មិនអាចធ្វើរបស់សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបាន ហើយមិនបានញ៉ាំងអត្ថភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននិងប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត ក៏នឿយព្រួយលំបាក។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពង់តែពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ហេ្ន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់មូលច្រើន (ហួសកំណត់)។ ហេ្ន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយមិនស្គាល់ប្រមាណ សូមបំពង់មូលច្រើន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់មូលច្រើនទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ហេ្ន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើបំពង់មូលជាការនៃឆ្អឹងក្តី ជាការនៃភ្នកក្តី ជាការនៃស្នែងក្តី ត្រូវភេទនកបាចិត្តិយ។⁵⁸

[៣៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ដែលហៅថា ឆ្អឹង គឺឆ្អឹងណាមួយ។ ដែលហៅថា ភ្នក សំដៅយកភ្នកដំរីជាប្រមាណ។ ដែលហៅថា ស្នែង គឺស្នែងណាមួយ។ ពាក្យថាឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវបំបែកបំពង់មូលដែលខ្លួនបានមកនោះ ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧១] ភិក្ខុញ៉ាំងបំពង់មូលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យសម្រេចនូវបំពង់មូលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ បំពង់មូលដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្តី នូវបំពង់មូលដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានបំពង់មូលដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧២] រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុយកឆ្អឹងជាដើមមកធ្វើជាឡេវរក្ខិវ ធ្វើជាបសសម្រាប់ពួកភ្លើង១ ធ្វើជា ក្រវិលវត្តពន្ធចង្ក១ ធ្វើជាខ្លាស់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក១ ធ្វើជាចង្កឹះនៃខ្លាត់នោះ១ ធ្វើជាមៀនកាំបិត១ ធ្វើជាបសសម្រាប់ជួតទឹក១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥ (៨៧)

CS vin.vbu.pc.87 | ភាគ ទី៤

(៥. មញ្ញបិបសិក្ខាបទ)

[៣៧៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះឧបនន្ទ សក្យបុត្តដ៏មានអាយុសិង្ហលើគ្រែដ៏ខ្ពស់។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនាចារិកជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ហើយចូលទៅកាន់វិហារដែលព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុនៅ។ ឯព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានក្រឡេកទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងយាងមកពីចម្ងាយ លុះបានឃើញហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាម្ចាស់ទ្រង់ចូលមកទតមើលទីដេករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គសិន។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ត្រឡប់មកពីទីនោះវិញ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមោយបុរស អ្នកទាំងឡាយគប្បីដឹងដោយទិសាស្រ័យ។⁵⁹ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ។ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តីដ៏ថ្មី ត្រូវឲ្យធ្វើឲ្យមានជើងផ្តាប់ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត វាស់ពីត្រឹមមេត្រៃខាងក្រោមចុះទៅ (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ។⁶⁰

[៣៧៤] ដែលហៅថា ថ្មី គឺសំដៅយកការធ្វើឡើងជាប្រមាណ។ ដែលហៅថាគ្រែ គឺគ្រែមាន៤យ៉ាង បានដល់គ្រែដែលគេដាប់ជើង ហើយ បញ្ចូលមេត្រៃទៅក្នុងដំណាប់នោះ១ គ្រែដែលគេបង្ហាត់ជើងគ្រែដោយមេត្រៃ ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១ គ្រែដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹង ជើងសត្វសេះ សត្វពពែជាដើម១ គ្រែដែលគេបានបញ្ចុះពន្ធព្យទៅក្នុងមេទ។ ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន៤យ៉ាង តាំងដែលគេដាប់ជើងហើយ បញ្ចូលមេតាំងទៅក្នុងដំណាប់នោះ១ តាំងដែលគេបង្ហាត់ជើងតាំងដោយមេតាំង ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១ តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែល នឹងជើងសត្វសេះ សត្វពពែជាដើម១ តាំងដែលគេបានបញ្ចុះពន្ធព្យទៅក្នុងមេទ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ពាក្យថា ឲ្យធ្វើឲ្យមាន ជើងផ្តាប់ ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត វៀរចាកមេត្រៃខាងក្រោម គឺវៀរមេត្រៃខាងក្រោមចុះទៅ គឺវាស់ពីត្រឹមមេត្រៃខាងក្រោម ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវកាត់គ្រែក្នុងខណៈដែលបានមកចេញ ហើយសឹមសំដែង អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧៥] គ្រែដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រែដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃ សម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រែដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់សម្រេច ភិក្ខុធ្វើឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រែដែលអ្នកដទៃធ្វើ មិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើគ្រែដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្តី ភិក្ខុបានគ្រែ ឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើ (ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្តី។

[៣៧៦] រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើត្រូវតាមប្រមាណ១ ភិក្ខុធ្វើឲ្យចម្ងុះពីប្រមាណ១ ភិក្ខុបានគ្រែ ឬ តាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ (យកមក) កាត់ចេញហើយប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦ (៨៨)

CS vin.vbu.pc.88 | ភាគ ទី៤

(៦. តុលោនន្ទសិក្ខាបទ)

[៣៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡឹក ឬសំឡឹកប្បាស(ជាដើម)។ ពួកមនុស្សនាំគ្នាដើរទៅកាន់វិហារចារិក បានឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡឹកដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម គុណសោះ។ កាលមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡឹកសោះ។ ហើយ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡឹក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោយបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំង

ខ្លះ ញាត់ដោយសំឡីទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លា ហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តីញាត់ដោយសំឡី ត្រូវឧទ្ទាលនកបាចិត្តិយ។⁶¹⁾

[៣៧៨] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត។ ដែលហៅថា គ្រែ គឺគ្រែមាន៤យ៉ាង បានដល់គ្រែ ដែលគេដាប់ជើង ហើយបញ្ចូលមេគ្រែទៅក្នុងដំណាប់នោះ១ គ្រែដែលគេបង្ហាត់ជើងគ្រែដោយមេគ្រែ ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១ គ្រែ ដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះ ជើងពពែជាដើម១ គ្រែដែលគេបានបញ្ជុះពន្លឺទៅក្នុងមេ១។ ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន៤យ៉ាង បាន ដល់តាំងដែលគេដាប់ជើងហើយបញ្ចូលមេតាំងទៅក្នុងដំណាប់នោះ១ តាំងដែលគេបង្ហាត់ជើងតាំងដោយមេតាំងទាំងឡាយ ហើយធ្វើដោយ សង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១ តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះ ជើងពពែជាដើម១ តាំងដែលគេបានបញ្ជុះជើងទៅក្នុងមេ១។ ដែលហៅថា សំឡី គឺ សំឡីមាន៣យ៉ាង គឺសំឡីកើតពីដើមឈើ (មានដើមរកាជាដើម)១ សំឡីកើតពីវល្លិ(មានវល្លិទឹកដោះជាដើម)១ សំឡីកើតពីស្មៅ១។ ពាក្យថា ឲ្យ គេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្ខប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវរើកាយសំឡីក្នុងគ្រែក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹម សំដែងអាបត្តិចេញ។

[៣៧៩] គ្រែឬតាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រែឬតាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុ ឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រែឬតាំង ដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើគ្រែឬតាំងដោយខ្លួនឯងក្តី អ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីបុគ្គល ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានគ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ (ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើជាសំពត់អាណោគ១ ធ្វើជារតន្ត្រី១ ធ្វើជាយោគបាត្រ១ ធ្វើជា ស្លោកបាត្រ១ ធ្វើជាតម្រងទឹក១ ធ្វើជាខ្លើយ១ ភិក្ខុបានគ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ (ហើយយកមក) ទម្លាយចេញទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុឆ្កត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧ (៨៩)

CS vin.vbu.pc.89 | [ភាគ ទី៤](#)

(៧. និសីទនសិក្ខាបទ)

[៣៨១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សំពត់ និសីទនៈ (សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុគិតថា សំពត់និសីទនៈ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ៗក៏ប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ធ្វើឲ្យសំពត់និសីទនៈទាំងនោះសំយុងចុះពី ខាងមុខខ្លះ ពីខាងក្រោយខ្លះនៃគ្រែនិងតាំង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តៈ បង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមប្រមាណសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកថា អ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមតាមប្រមាណទេ នៃមោឃបុរស ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ គប្បីឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ២ចំអាម ទទឹង១ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៨២] សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុមានរាងកាយធំ។ ឧទាយិនោះបានក្រាលសំពត់និសីទនៈចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញ ហើយអង្គុយនៅ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា នៃឧទាយិ អ្នកបាន ជាប្រាសសំពត់និសីទនៈហើយទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញ ដូចជាជាងស្បែកពីដើម ព្រោះហេតុអ្វី? ឧទាយិនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បានជាខ្ញុំព្រះអង្គធ្វើដូច្នោះ ព្រោះសំពត់និសីទនៈដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយតូចពេកណាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត(ឲ្យត)នូវ ជាយនៃសំពត់និសីទនៈ១ចំអាមទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនឹងឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ២ចំអាម ទទឹង១ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត និងជាយ១ចំអាម។ (បើភិក្ខុធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវឆេនកបាចិត្តិយ។

[៣៨៣] ដែលហៅថា សំពត់និសីទនៈនោះ គឺសំដៅយកសំពត់និសីទនៈដែលមានជាយ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ភិក្ខុត្រូវ ធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ២ចំអាម ទទឹង១ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត និងជាយ ១ចំអាម។^{៦២} ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្កុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់និសីទនៈក្នុងខណៈ ដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៨៤] សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់និសីទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់និសីទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានសំពត់និសីទនៈដែលបុគ្គលដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈត្រូវតាមប្រមាណ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈថយចុះពី ប្រមាណ១ ភិក្ខុបានសំពត់និសីទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យលើសហួសប្រមាណ ហើយកាត់ចេញទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈឲ្យជា ពិតានក្តី ឲ្យជាកម្រាលនៃផែនដីក្តី ឲ្យជានាំងក្តី ឲ្យជាពូកក្តី ឲ្យជាខ្នើយក្តី១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨ (៩០)

CS vin.vbu.pc.90 | ភាគ ទី៤

(៨. កណ្តុប្បដិច្ឆាទិសិក្ខាបទំ)

[៣៨៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគបានអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់គ្របកម(ជាដើម)ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់សម្រាប់គ្របកម ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ៗក៏ប្រើប្រាស់នូវសំពត់សម្រាប់គ្របកមទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ទាញពីមុខខ្លះ ពីក្រោយខ្លះហើយចេញដើរទៅ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ សំពត់ សម្រាប់គ្របកមមិនសមប្រមាណសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់ គ្របកមទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ បន្ទោសថា នៃពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់គ្របកមមិនសមប្រមាណទេ នៃពួកមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែន នាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកមនោះយ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយ២ចំអាម ទទឹង២ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេនកបា ចិត្តិយ។

[៣៨៧] សំពត់ដែលគេធ្វើដើម្បីបិទ ឬគ្របនូវអាពាធ គឺកម ឬរមាស់ក្តី បុសតូចក្តី ទឹករងៃក្តី បុសធំក្តី តាំងពីខាងក្រោមផ្ចិតចុះមក តាំងពី មណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅរបស់ភិក្ខុ ហៅថា សំពត់សម្រាប់គ្របកម។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកមនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ២ចំអាម ទទឹង២ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យ កន្លងហួសប្រមាណនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្កុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់សម្រាប់គ្របកមក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែង អាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៨៨] សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលខ្លួនធ្វើ មិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេ ធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានសំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកមត្រូវតាមប្រមាណ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់ គ្របកមថយចុះពីប្រមាណ១ ភិក្ខុបានសំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ហើយកាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុធ្វើ សំពត់សម្រាប់គ្របកមឲ្យជាពិតានក្តី ជាគ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី ជានាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩ (៩១)

(៩. វស្សិកសាដិកាសិក្ខាបទ)

[៣៩០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សំពត់វស្សិកសាដក ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់វស្សិកសាដក ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតហើយ ៗក៏ប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណ ទាញពីមុខខ្លះ ពីក្រោយខ្លះហើយចេញដើរទៅ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណទេ នៃពួកមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ៦ចំអាម ទទឹង២ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ។

[៣៩១] ដែលហៅថា សំពត់វស្សិកសាដកនោះ គឺសំពត់ដែលភិក្ខុធ្វើសម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងអស់៤ខែនៃវស្សានរដូវ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវតាមប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ៦ចំអាម ទទឹង២ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់វស្សិកសាដកក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៩២] សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក។ ភិក្ខុបានសំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក។

[៣៩៣] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសាដកត្រូវតាមប្រមាណ។ ភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសាដកថយចុះពីប្រមាណ។ ភិក្ខុបានសំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ ហើយ(យកមក)កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់។ ភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក(នោះ)ឲ្យជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី ជានាំភ្នំក្តី ជាពួកក្តី ជាខ្នើយក្តី។ ភិក្ខុឆ្កួត។ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

(បាចិត្តិយ រតនវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០ (៩២)

(១០. នន្ទសិក្ខាបទ)

[៣៩៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុ ជាបុត្រនៃព្រះមាតុថ្នានៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានរូបល្អគួរនឹងមើលមើល នាំឲ្យជ្រះថ្លា មានកំពស់ទាបជាងព្រះដ៏មានព្រះភាគ៤ធ្លាប់។ ព្រះនន្ទនោះទ្រង់ចិរវប៉ុនចិរវព្រះសុគត។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈបានឃើញព្រះនន្ទដ៏មានអាយុដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏នាំគ្នាក្រោកឡើងអំពីអាសនៈ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមក។ លុះព្រះនន្ទចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ស្គាល់ច្បាស់ ទើបពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ចិរវប៉ុនចិរវព្រះសុគតសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃនន្ទ ឮថាអ្នកឯងប្រើប្រាស់ចិរវប៉ុនចិរវព្រះសុគត ពិតមែនឬ។ ព្រះនន្ទនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃនន្ទ អ្នកឯងមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ចិរវប៉ុនចិរវព្រះសុគតទេ នៃនន្ទ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើចិរវប៉ុនចិរវព្រះសុគតប្រមាណជាង ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ។ ឯប្រមាណសុគតចិរវរបស់ព្រះសុគតនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ៩ចំអាម ទទឹង៦ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ នេះជាប្រមាណសុគតចិរវរបស់ព្រះសុគត។

[៣៩៥] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារមីកណ្ណ។ ដែលហៅថា ប្រមាណសុគតចីវរ គឺបណ្តោយ៩ចំអាម ទទឹង៦ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្កងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់ចីវរ ក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៩៦] ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃ សម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើមិន ទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្កង។ ភិក្ខុបានចីវរ ដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្កង។

[៣៩៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើចីវរចម្រើនពីប្រមាណ១ ភិក្ខុបានចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើ ហើយ(យកមក)កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុធ្វើចីវរនោះឲ្យជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី ជានាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី១ ភិក្ខុឆ្កួត១ ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១០ ចប់។
រតនវគ្គ ទី ៩ ចប់។

ឧទាននៃរតនវគ្គនោះ (មាន១០សិក្ខាបទ)គឺ

រាជសិក្ខាបទ១ រតនសិក្ខាបទ១ សន្តសិក្ខាបទ១ សូចិសិក្ខាបទ១ មញ្ញសិក្ខាបទ១ តូលិកសិក្ខាបទ១ និសីទនសិក្ខាបទ១ កណ្ណ សិក្ខាបទ១ វស្សិកសិក្ខាបទ១ សុគតសិក្ខាបទ១។

[៣៩៨] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយទាំង៩២ ខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងអាបត្តិ ទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈជាកំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈ ជាកំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុ នោះបានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីបរិសុទ្ធនេះ ដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង។

បាចិត្តិយកណ្ណ ចប់។

បាដិទេសនីយកណ្ណ

CS [vin.vbu.pdf](#) | ភាគ ទី៤

(៦. បាដិទេសនីយកណ្ណ)

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈទាំង៤នេះ តែងមកកាន់ខ្មែរស។

(បាដិទេសនីយ) សិក្ខាបទ ទី១

CS [vin.vbu.pdf.1](#) | ភាគ ទី៤

(១. បឋមបាដិទេសនីយសិក្ខាបទ)

[៣៩៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានភិក្ខុនី ១រូបទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី កាលដែលត្រឡប់មកវិញ បានឃើញភិក្ខុ១រូប ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក ម្ចាស់ទទួលចង្កាន់សិន។ ភិក្ខុនោះតបថា នែនាង ប្រពៃហើយ។ ក៏ទទួលយកចង្កាន់ទាំងអស់។ កាលបើវេលាជិត (ថ្ងៃត្រង់ហើយ) ភិក្ខុនីនោះក៏មិន អាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានឡើយ ក៏ដាច់ចង្កាន់។ លុះគ្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនីនោះទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី អស់ថ្ងៃជាកំរប់ពីរដងផង។ បេ។ អស់ថ្ងៃជាកំរប់បីដងផង ក្នុងវេលាដែលត្រឡប់មកវិញ ក៏បានឃើញភិក្ខុនោះទៀត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូម លោកម្ចាស់ទទួលយកចង្កាន់សិន។ ភិក្ខុនោះតបថា នែនាង ប្រពៃហើយ។ ក៏ទទួលយកចង្កាន់ទាំងអស់។ កាលបើវេលាជិត(ថ្ងៃត្រង់ហើយ) ភិក្ខុនី នោះក៏មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានឡើយ ក៏ដាច់ចង្កាន់។ លំដាប់នោះ លុះដល់ថ្ងៃទី៤ ភិក្ខុនីនោះក៏ធ្វើដេរទៅតាមច្រក។ មានសេដ្ឋី គហបតីម្នាក់ កាលបរិច្ឆេទដល់ផ្លូវប្រសព្វគ្នា ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចូរចៀសចេញ។ ភិក្ខុនីនោះ កាលចៀសចេញទៅ ក៏ដួលជិតកន្លែងនោះឯង។ សេដ្ឋីគហបតីក៏បានញ៉ាំងភិក្ខុនីនោះឲ្យអត់ទោសថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកមេត្តាអត់ ទោស (ដ្បិត) លោកម្ចាស់ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដួលហើយ។ ភិក្ខុនីនោះតបថា នែគហបតី ខ្លួនអាត្មា អ្នកឯងនឹងបានធ្វើឲ្យដួលក៏ទេ ខ្លួនអាត្មាជាស្រីមាន កំលាំងអន់ត្រាប់ទេតើ។ សេដ្ឋីគហបតីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាលោកមានកំលាំងអន់ថយ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនីនោះ ក៏បាន ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់សេដ្ឋីគហបតី (ដោយសព្វគ្រប់)។ សេដ្ឋីគហបតីក៏បាននាំយកភិក្ខុនីនោះទៅឯផ្ទះឲ្យឆាន់ចង្កាន់ រួចហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹងទទួលអាមិសៈអំពីភិក្ខុនីសោះ ដ្បិតមាតុក្រាមតែងបានលាភដោយកម្រ។ កាលដែល

សេដ្ឋីគហបតីពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នក ឯងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនី ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះត្រូវជាញាតិរបស់អ្នកដែរ ឬមិនត្រូវជាញាតិទេ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ភិក្ខុនីនោះមិនត្រូវជាញាតិទេ។ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃមោឃបុរស បុគ្គលដែលមិនមែនជាញាតិ តែងមិនដឹងនូវអំពើសមគួរ ឬមិនសមគួរ អំពើល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អរបស់ ស្រីដែលមិនមែនជាញាតិឡើយ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អំពើ នេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខាននីយៈ ឬភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ ចន្លោះផ្ទះ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិបាដិទេសនីយៈថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ បាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ មិនជាទិសប្បាយ ឥឡូវខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។

[៤០០] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់ទាក់ទងគ្នាអំពីចំណែកខាង មាតា ឬបិតាដរាបតាំងពីគ្នាដើមដល់ទៅ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ហៅថា ភិក្ខុនី។ ច្រករហូត(ក្តី) ច្រកទាល់(ក្តី) ទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬមានជ្រុង៣(ក្តី) ផ្ទះរបស់ត្រកូល(ក្តី) ហៅថាចន្លោះផ្ទះ។ ដែលហៅថា ខាននីយៈ គឺលើក លែងភោជនទាំង៥ និងរបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា ខាននីយៈទាំងអស់។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈនោះ គឺភោជនមាន៥យ៉ាង បានដល់បាយ១ នំក្រូម១ សដូវ១ ត្រី១ សាច់១។ ភិក្ខុទទួលយកខាននីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយ បំណងថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗរវាងដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជា ញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាននីយៈ ឬភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្លូវ យកមកទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាននីយៈ ឬ ភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជា ញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ ហើយទទួលយកខាននីយៈ ឬភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួនអំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពា ស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុទទួលយករបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ដែលជាយារជីវិក ដើម្បីជា អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗរវាងដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុទទួលយកខាននីយៈ ឬភោជនីយៈអំពីដៃភិក្ខុនីដែលបាន ឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃតែម្ខាង ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗរវាង ដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤០១] រវាងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១១យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីជាញាតិ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ១ ឲ្យគេឲ្យនូវខាននីយៈ និង ភោជនីយៈមិនបានឲ្យដោយខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានដាក់ចុះនូវខាននីយៈនិងភោជនីយៈហើយឲ្យ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានឲ្យ នូវខាននីយៈនិងភោជនីយៈក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុនីខាងក្នុងអាហារ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានឲ្យនូវខាននីយៈនិងភោជនីយៈក្នុងដំណេករបស់ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បាននាំយកខាននីយៈនិងភោជនីយៈអំពីស្រុក ហើយឲ្យក្នុងវេលាដែលត្រឡប់មកវិញ១ ភិក្ខុនីបាននាំយករបស់ ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ដែលជាយារជីវិក ឲ្យដោយពាក្យថា កាលបើហេតុមាន សូមលោកម្ចាស់និមន្តឆាន់ចុះ១ ភិក្ខុ ទទួលយកខាននីយៈ និងភោជនីយៈអំពីដៃរបស់សិក្ខុមាតា១ ភិក្ខុទទួលយកខាននីយៈនិងភោជនីយៈអំពីដៃសាមណេរី១ ភិក្ខុឆ្លុត១ ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ១ ចប់។

(បាដិទេសនីយ) សិក្ខាបទ ទី២

CS vin.vbu.pd.2 | [ភាគ ទី៤](#)

(២. ទុតិយបាដិទេសនីយសិក្ខាបទ)

[៤០២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេទ្យនរណ៍កលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង មានពួកភិក្ខុដែល គេបាននិមន្តមកឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ។ ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុនីទៅឈររង្គាប់គេថា អ្នកទាំងឡាយចូរគ្រូសម្លាញ់ក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរគ្រូសម្លាញ់ក្នុងទីនេះដូច្នោះ ចំពោះឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុក៏បានឆាន់ដរាបទាល់តែឆ្អែត។ ពួកភិក្ខុ ឯទៀតក៏ឆាន់ចង្ហាន់មិនបានបរិបូណ៌។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ពួក ឆព្វគ្រិយភិក្ខុមិនគួរនឹងមិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលជាអ្នកបង្កាប់គេសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមិន បានឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្កាប់គេ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្កាប់គេទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើ

នេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជនបាននិមន្តហើយ ឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ។ បើមានភិក្ខុនីមកឈររាប់គេជិតនី នោះថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្លកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវបណ្តេញ ភិក្ខុនីនោះថា នែនាង ៗចូរថយចេញទៅសិន ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់។ ភិក្ខុសូម្បីៗរូប បើមិនបានពោលបណ្តេញ ភិក្ខុនីនោះដោយពាក្យថា នែនាង ៗចូរថយចេញទៅ ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់ ដូច្នោះសិនទេ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវ សំដែងដោយពាក្យថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងត្រូវហើយនូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល មិនជាទីសប្បាយចិត្ត ឥឡូវយើងសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។

[៤០៣] ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជនបាននិមន្តឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ សេចក្តីថា ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ ត្រកូល៤ពួក គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលឈ្មួញ១ ត្រកូលអ្នកគ្រួសារ១។ ពាក្យថា ដែលគេនិមន្តឆាន់ គឺភិក្ខុដែលពួកជនបាននិមន្ត ឆាន់ដោយភោជនទាំង៥ ភោជនណាមួយ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក។ ដែលហៅថាបង្គាប់ គឺភិក្ខុនីណាពោលថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្លកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះ តាមសមគួរដល់ភិក្ខុដែលជាមិត្ត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ស្គាល់ ភិក្ខុដែលធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាល ភិក្ខុដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ភិក្ខុដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា ភិក្ខុនីនោះហៅថាជាអ្នកបង្គាប់។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងនោះ គឺពួកភិក្ខុដែលកំពុងឆាន់ (នោះឯង)។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ គឺភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់នោះឯង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវបណ្តេញ ភិក្ខុនីនោះដោយពាក្យថា នែនាង ៗចូរថយចេញទៅសិន ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់។ ភិក្ខុសូម្បីៗរូប បើមិនបានបណ្តេញភិក្ខុនីទេ ហើយ ទទួលយកដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗរវាងដែលលេបចូលទៅ។

[៤០៤] ឧបសម្បន្តា⁶³ កំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា ឧបសម្បន្តាមែន តែមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យក្នុងឧបសម្បន្តាកំពុងបង្គាប់ ហើយមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ឧបសម្បន្តាកំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថា អនុបសម្បន្តាទៅវិញ ហើយមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃតែម្នាក់កំពុង ពោលបង្គាប់ ភិក្ខុមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្តា ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្តាទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យក្នុងអនុបសម្បន្តា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្តា ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្តាមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤០៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបង្គាប់ទាយកឲ្យប្រគេនភត្តរបស់ខ្លួន មិនប្រគេនដោយខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនីប្រគេនភត្តរបស់ពួកជនដទៃ មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យប្រគេន១ រត្តណាដែលទាយកមិនទាន់ប្រគេន ភិក្ខុនីក៏បង្គាប់គេឲ្យប្រគេនភត្តនោះ១ ទាយកមិនទាន់ប្រគេនក្នុងទីណា ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឲ្យប្រគេនក្នុងទីនោះ១ ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឲ្យប្រគេនភត្តដ៏ស្មើគ្នាដល់ពួកភិក្ខុទាំងពួង១ សិក្ខាមាតា ពោលបង្គាប់១ សាមណេរីពោលបង្គាប់១ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ ព្រោះភោជនទាំងពួង រៀរលែងតែភោជន៥យ៉ាងចេញ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ២ ចប់។

(បាដិទេសនីយ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbu.pd.3](#) | [ភាគ ទី៤](#)

(៣. តតិយបាដិទេសនីយសិក្ខាបទ)

[៤០៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានត្រកូល១មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់⁶⁴ (ប្តីប្រពន្ធ) បានចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ។ ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈណា ដែលកើតឡើងក្នុងត្រកូលនោះក្នុងវេលាមុនភត្ត ជនទាំងនោះជួនកាលខានបរិភោគខ្លួនឯង ព្រោះចាត់ចែងខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈទាំងអស់នោះ ប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនគួរនឹងមិនស្គាល់ប្រមាណ ហើយទទួលយកសោះ ជនទាំងឡាយនេះបានប្រគេននូវខាទនីយៈ និងភោជនីយៈដល់ភិក្ខុទាំងនេះ ហើយជួនកាលខានបរិភោគខ្លួនឯង។ កាល ពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងគ្រានោះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលណាដែលចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យៗនូវ សេក្ខសម្មតិ គឺសម្មតិត្រកូលនោះថា ជាសេក្ខត្រកូល ដោយកម្មមានញត្តិជាគំរប់ពីរ ចំពោះត្រកូលបែបនេះចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (សេក្ខសម្មតិ) សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុៗរូបដែលជាអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃសូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូលឈ្មោះនេះតែងចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវ សេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះចុះ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃសូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូល ឈ្មោះនេះ ចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះ។ កិរិយាឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូល ឈ្មោះនេះ បើសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏ មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ សេក្ខសម្មតិ សង្ឃបានឲ្យដល់ត្រកូលមានឈ្មោះនេះរួចស្រេចហើយ។ ការឲ្យសេក្ខសម្មតិសមគួរដល់សង្ឃ

ហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ត្រង់ហេតុដែលស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដៃ របស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានស្នេហ៍សម្មតិបែបនោះ ហើយទំពាស៊ីក្តី ឬបរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអារម្ភិឈ្មោះបាដិទេសនិយៈ មិនជាទិសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ឥឡូវខ្ញុំសូមសំដែងនូវអារម្ភិនោះ ចេញ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[៤០៧] សម័យនោះឯង មហោស្រព (គេលេង) នៅក្រុងសារគី។ ពួកមនុស្ស គេបាននិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់។ ចំណែកខាងត្រកូល នោះឯង ក៏បាននិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ(ឆាន់ចង្កាន់)។ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹករង្វៀស មិនហ៊ានទទួលនិមន្ត ព្រោះគិតថា ការដែលទទួល យក ខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល (យកមក)ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគយាត់ហើយ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា យើងនឹងរស់នៅប្រយោជន៍អ្វី ដ្បិតលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនហ៊ានទទួលយកខាងនិយៈភោជនិយៈរបស់យើង កាលមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានឮច្បាស់។ វេលា នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យភិក្ខុដែលមានគេនិមន្ត ហើយទទួលយក ខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល ហើយ(យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយ ឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន ហើយទទួលយក ខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល មានសភាពបែបនោះហើយ (យកមក) ទំពាស៊ីក្តី ឬបរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអារម្ភិបាដិទេសនិយៈ មិនជាទិសប្បាយ ដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអារម្ភិនោះចេញ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤០៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប ជាជិតុរបស់ត្រកូលនោះ។ លំដាប់នោះ ក្នុងវេលាព្រឹកព្រហាម ភិក្ខុនោះបានស្លៀកស្បត់ ហើយ ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ ដើរចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះជួនជា មានជម្ងឺផង។ គ្រានោះ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ចូរលោកម្ចាស់និមន្តឆាន់សិន។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹករង្វៀសថា ភិក្ខុដែលគេមិនបាននិមន្ត ហើយទទួលយកខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែល សង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ (យកមក)ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគហាមហើយ បានជាមិនហ៊ានទទួល ហើយមិនអាច ដើម្បីដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ក៏អត់ចង្កាន់។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះត្រឡប់ទៅវត្តវិញ បានដំណាលប្រាប់រឿងនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ទទួលយកខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួក ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល ហើយ(យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយ ឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន ហើយឥត ទាំងមានជម្ងឺ បានទទួលយកខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខ ត្រកូលបែបនោះហើយ (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអារម្ភិ បាដិទេសនិយៈ មិនជាទិសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងអារម្ភិនោះចេញ។

[៤០៩] ពាក្យថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ សេចក្តីថា ត្រកូលណាដែលចម្រើនដោយសន្តា តែសាប សូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ សង្ឃបានស្នេហ៍សម្មតិដោយញត្តិទុតិយកម្មចំពោះត្រកូលបែបនេះ (ត្រកូលនោះ) ឈ្មោះថាសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខ ត្រកូល។ ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា នឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុ។ ពាក្យថា អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខ ត្រកូលបែបនោះ គឺអំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល មានសភាពយ៉ាងនោះ។ ដែលហៅថា ឥតគេនិមន្ត គឺឥតគេនិមន្ត ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ទោះបីភិក្ខុដើរទៅកាន់ឧបចាររបស់ផ្ទះ ទើបមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះក៏ហៅថា ឥតមានគេនិមន្ត ដែរ។ ដែលហៅថា មានគេនិមន្ត គឺមានគេនិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក កាលភិក្ខុមិនទាន់បានដើរទៅកាន់ឧបចាររបស់ផ្ទះ នៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះហៅថា មានគេនិមន្ត។ ភិក្ខុណាដែលអាច ដើម្បីនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះហៅថា មិនមាន ជម្ងឺ។ ភិក្ខុណាដែលមិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះហៅថា មានជម្ងឺ។ ដែលហៅថា ខាងនិយៈ គឺរៀបលែងតែភោជន៍យ៉ាង និង

របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយារជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា ខាទនីយៈទាំងអស់។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ភិក្ខុឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជម្ងឺ ទទួលយកនូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដោយ គិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៤១០] ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ត្រកូល សង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខៈមែន ឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជម្ងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុសង្ឃយកក្នុងត្រកូល ដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជម្ងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ត្រកូលដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតជាសេក្ខៈ ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជម្ងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិ បាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយារជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ៏គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ ត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូល សង្ឃបានសន្មតជាសេក្ខៈវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹមក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជាសេក្ខៈមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤១១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានគេនិមន្ត ភិក្ខុមានជម្ងឺ ភិក្ខុឆាន់របស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុដែល គេបាននិមន្ត ឬរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុមានជម្ងឺ ចង្កាន់ដែលគេបានតាក់តែងទុកក្នុងទីនោះចំពោះពួកភិក្ខុដទៃ ពួកជននាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈមកពីផ្ទះហើយប្រគេន ភិក្ខុទទួលឆាន់និច្ចភត្ត រសាភត្ត បក្ខិភត្ត ឧបោសថិកភត្ត បាដិបទិកភត្ត ជនបានប្រគេននូវ របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយារជីវិកដោយវាចាថា កាលបើមានហេតុ និមន្តលោកម្ចាស់ឆាន់ចុះ ភិក្ខុឆ្លុត ភិក្ខុដើម បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទ ទី ៣ ចប់។

(បាដិទេសនីយ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbu.pd.4](#) | [ភាគ ទី៤](#)

(៤. ចតុត្ថបាដិទេសនីយសិក្ខាបទ)

[៤១២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលពស្ថ ក្នុងដែនសក្កៈ។ គ្រានោះឯង មានពួកទាសៈរបស់ សាកិយជន ជាមនុស្សខូចកាច។ ពួកស្រីសាកិយៈប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវភត្ត (ប្រគេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទិសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកទាសៈរបស់សាកិយជនបានព្រួយដំណឹងថា ឥឡូវ ព្រាថ្នាពួកស្រីសាកិយៈមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវភត្ត (ប្រគេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទិ សេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកទាសៈទាំងនោះនាំគ្នាទៅពួនសម្លាប់ស្លាក់ជិតផ្លូវ។ (លុះ) ពួកស្រីសាកិយៈនាំយកខាទនីយៈ និង ភោជនីយៈដ៏ខត្តមចេញដើរតម្រង់ទិសេនាសនៈ ដែលតាំងក្នុងព្រៃ ឯពួកទាសៈរបស់សាកិយៈជន ក៏ស្ទុះចេញទៅប្លន់ពួកស្រីសាកិយៈ ហើយ ប្រទូស្តថែមទៀតផង។ ពួកសាកិយជនក៏បានចេញទៅចាប់ពួកចោរទាំងនោះព្រមទាំងពស្តុតាង ហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា កាលពួកចោរវានៅជិតភត្ត លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនប្រាប់ (យើងឲ្យដឹងផងសោះ)។ កាលពួកសាកិយជនពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្ហាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ពួកភិក្ខុព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំង១០យ៉ាង គឺដើម្បីជាការស្រួលដល់សង្ឃ។ បើដើម្បីញ៉ាំងព្រះ សទ្ធម្មឲ្យបិទបិទ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ទិសេនាសនៈទាំងឡាយណាដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថាទីប្រកបដោយរង្វៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុ ណាមួយនៅក្នុងទិសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹង ជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអាមាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវ អាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ មិនជាទិសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ពួកភិក្ខុដោយន័យដូចបានពោលមកយ៉ាងនេះ។

[៤១៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុរូបមានជម្ងឺនៅក្នុងទិសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ។ មនុស្សទាំងឡាយបាននាំយក ខាទនីយភោជនីយាហារដើរសំដៅទៅត្រង់ទិសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ(នោះ)។ គ្រានោះឯង មនុស្សទាំងនោះក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹង ភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តឆាន់។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹករង្វៀសថា ការដែលភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬ ភោជនីយៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងទិសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ (ហើយយកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ហាមហើយ ក៏មិនហ៊ានទទួលយក ហើយមិនអាចនឹងទៅបិណ្ណបាតបានឡើយ ក៏អត់ចង្កាន់។ លុះគ្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនោះបានដំណាល រឿងនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ

ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺទទួលយកខាងនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដែលបស់ខ្លួនក្នុងទិសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ (យកមក)ទំពាស៊ី ឬ បរិភោគបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ទិសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះ មុខ ភិក្ខុណាមួយ ឥតមានជម្ងឺនៅក្នុងទិសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ បានទទួលយកខាងនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដែលបស់ខ្លួនក្នុងអារាម (ហើយយកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែង អាបត្តិថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ មិនជាទិសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំ សូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ។

[៤១៤] ពាក្យថា ទិសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែលមាននៅក្នុងព្រៃ គឺទិសេនាសនៈយ៉ាងជិតបំផុតត្រឹម៥០០ជួរឆ្នាំពីស្រុក ហៅថា សេនាសនៈតាំងនៅក្នុងព្រៃ។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយរង្កៀស គឺឱកាសជាទីនៅ ឱកាសសម្រាប់បរិភោគ ឱកាសសម្រាប់ឈរនៅ ឱកាស សម្រាប់អង្គុយនៅ ឱកាសសម្រាប់ដេកនៅ របស់ពួកចោរក៏ប្រាកដក្នុងអារាម ឬក្នុងឧបចារនៃអារាម។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ គឺមនុស្សទាំងឡាយដែលពួកចោរវាសម្លាប់ វាប្លន់ វាវាយ ឬសំពង់ក៏ប្រាកដក្នុងអារាម ឬឧបចាររបស់អារាម។ ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តី ដូចគ្នា និងសិក្ខាបទទី១នៃបារាណិកណ្ណ។ ពាក្យថា ក្នុងទិសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ គឺទិសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពបែប នេះឯង។ ដែលហៅថា គេមិនបានឲ្យដំណឹង ទោះបីសហគម្មិកបុគ្គលទាំង៥ បានឲ្យដំណឹងហើយក្តី ការឲ្យដំណឹងនេះ ក៏គង់ហៅថា គេមិនបាន ឲ្យដំណឹងដដែល។ ការឲ្យដំណឹងក្នុងទីដទៃក្រៅពីអារាម ឬឧបចាររបស់អារាមក្តី ការឲ្យដំណឹងយ៉ាងនេះក៏ឈ្មោះថាគេមិនបានឲ្យដំណឹងដដែល។ ដែលហៅថា មានគេឲ្យដំណឹង គឺបុគ្គលណាមួយទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី មកកាន់អារាម ឬឧបចាររបស់អារាមប្រាប់ (ចំពោះភិក្ខុ) ថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ត្រកូលឈ្មោះនេះគេនឹងនាំយកខាងនីយៈ ឬភោជនីយៈ (មកប្រគេន)។ បើទីប្រកបដោយរង្កៀស ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយ រង្កៀស។ បើទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ។ បើទាយកនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សេចក្តីរង្កៀសក្តី សេចក្តីភ័យក្តី ក៏លើកទុកចុះ ជនមុខជានឹងនាំយកខាងនីយៈ ឬភោជនីយៈមកមិនខានទេ (នោះ) ភិក្ខុត្រូវនិយាយនឹងពួកចោរថា ដ្បិតមានពួកមនុស្ស គេនឹងចូលមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរថយចេញសិន។ កាលទាយកឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនបបរ តែទាយកនោះត្រឡប់ ជានាំយកបរិវាររបស់បបរនោះមកប្រគេនវិញ នេះហៅថា មានគេឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលទាយកឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនភត្ត តែទាយកនោះត្រឡប់ ជានាំយកបរិវាររបស់ភត្តនោះប្រគេនវិញ នេះហៅថា មានគេឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលបើទាយកបានឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនខាងនីយៈ តែទាយក នោះត្រឡប់ជានាំយកបរិវាររបស់ខាងនីយៈនោះប្រគេនវិញ នេះហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថា ត្រកូលនោះ នឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងត្រកូលនោះ គេនាំយកខាងនីយៈ ឬភោជនីយៈមកប្រគេន នេះហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលបើ ទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថា អ្នកស្រុកគេនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងស្រុកនោះគេនាំយកខាងនីយៈ ឬភោជនីយៈមកប្រគេន នេះហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថា ប្រជុំជនគេនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងប្រជុំជននោះ គេនាំយកខាងនីយៈ ឬ ភោជនីយៈមកប្រគេន នេះហៅថាគេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ ដែលហៅថា ខាងនីយៈ គឺរៀងរយភោជន៍ទាំង៥យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយារជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថាខាងនីយៈទាំងអស់។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ភោជន៍៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំ ស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងអារាម គឺខាងក្នុងអារាមនៃអារាមដែលមានរបង ឬឧបចារនៃអារាមដែលឥតរបង។ ភិក្ខុណាដែលអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាគ្មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុណាដែលមិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានទេ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺទទួលយកខាងនីយៈ ឬភោជនីយៈដែលទាយកឥតឲ្យដំណឹង ដោយគិតថាអាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗរវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៤១៥] ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺសំគាល់ថាទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាងនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដែល របស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺ មានសង្ស័យក្នុងរបស់ដែលទាយកមិនទាន់ បានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាងនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដែលរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិ បាដិទេសនីយៈ។ ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺសំគាល់ថាទាយកបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាងនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដែលរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និង របស់ជាយារជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗរវៈដែលលេបចូលទៅ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យ ដំណឹងហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេមិនបានឲ្យដំណឹងទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេបានឲ្យដំណឹងមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤១៦] រវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺរបស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹង១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់ខាងនីយៈ ឬ ភោជនីយៈដែលសល់អំពីភិក្ខុដែលគេបានឲ្យដំណឹង ឬអំពីភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុទទួលយកខាងនីយៈ ឬភោជនីយៈពីខាងក្រៅអារាម (ហើយ យកមក) ឆាន់ខាងក្នុងអារាម១ ភិក្ខុឆាន់មើមឈើក្តី សំបកឈើក្តី ស្លឹកឈើក្តី ផ្កាឈើក្តី ផ្លែឈើក្តី ដែលដុះនៅខាងក្នុងអារាមនោះ១ កាលបើមាន ហេតុ ភិក្ខុឆាន់របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយារជីវិកបាន១ ភិក្ខុឆ្កួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១⁽⁶⁵⁾ ។

[៤១៧] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈទាំង៤ ខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុង អាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរជាគំរប់ បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុនោះបានជា លោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីបរិសុទ្ធ ត្រង់ការស្ងៀមនៅនេះឯង។

សេក្ខិយកណ្ណ

CS vin.vbu.sk | ភាគ ទី៤

(៧. សេខិយកណ្ណ)

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វត្ថុដែលគប្បីសិក្សាទាំងនេះ តែងមកកាន់ខ្មែរស។

(សេក្ខិយ) បរិមណ្ឌលវគ្គ (ទី១)

CS vin.vbu.sk.v1 | ភាគ ទី៤

(១. បរិមណ្ឌលវគ្គ)

សារុប្ប មាន២៦

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១)

CS vin.vbu.sk.01 | ភាគ ទី៤

(បឋមសិក្ខាបទ)

[៤១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលសម្រេចធីតវិយាបថនៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុស្លៀកស្បង់ឲ្យស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងស្លៀកស្បង់ឲ្យស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះ ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលជាអ្នកបរិភោគកាយសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា គួរបើដៃ ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុហ៊ានស្លៀកស្បង់ឲ្យស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរចំពោះទៅពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយស្លៀកស្បង់ឲ្យស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបើនឹងស្លៀកស្បង់ឲ្យស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ នឹងបាននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លារួចហើយក៏ទេដៃ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងស្លៀក(ស្បង់)ឲ្យជាបរិមណ្ឌល។

ភិក្ខុត្រូវស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺបិទបាំងមណ្ឌលផ្ចិត⁶⁶⁾ មណ្ឌលជង្គង់⁶⁷⁾ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយស្លៀកឲ្យស្អុយមុខ ឬស្អុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី២)

CS vin.vbu.sk.02 | ភាគ ទី៤

(ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤១៩] សាវត្ថីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុដណ្តប់(ចីពរ) ស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងដណ្តប់ (ចីពរ) ឲ្យជាបរិមណ្ឌល។

ភិក្ខុគប្បីដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌលគឺ ធ្វើនូវជាយទាំងពីរឲ្យត្រឹមស្មើគ្នា។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់(ចីពរ)ឲ្យស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ: ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៣)

CS [vin.vbu.sk.03](#) | ភាគ ទី៤

(តតិយសិក្ខាបទ)

[៤២០] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបើកចំហកាយ⁶⁸ ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ (គឺក្នុងស្រុក)។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំងឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង⁶⁹ ឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
រារ: ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៤)

CS [vin.vbu.sk.04](#) | ភាគ ទី៤

(ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤២១] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបើកចំហកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំង(កាយ)ឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង⁷⁰ ឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ: ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់លំនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៥)

CS [vin.vbu.sk.05](#) | ភាគ ទី៤

(បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤២២] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយវាសដៃខ្លះ វាសជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រវាត់គ្រវែងដៃខ្លះ ជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ: ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៦)

CS [vin.vbu.sk.06](#) | ភាគ ទី៤

(ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៤២៣] សារត្រីនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយវាសដៃខ្លះ វាសជើងខ្លះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមដោយល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែសង្រួមឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយវាសដៃ ឬវាសជើងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៧)

CS [vin.vbu.sk.07](#) | ភាគ ទី៤

(សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤២៤] សារត្រីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រឡេកមើលត្រង់តែមួយជួរនឹង។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៨)

CS [vin.vbu.sk.08](#) | ភាគ ទី៤

(អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៤២៥] សារត្រីនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះត្រឹមមួយជួរនឹង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៩)

CS [vin.vbu.sk.09](#) | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤២៦] សារត្រីនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើយចីរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានសើយចីរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើយចីរខាងម្ខាង ឬទាំងពីរខាង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១០)

CS [vin.vbu.sk.10](#) | ភាគ ទី៤

(ទសមសិក្ខាបទ)

[៤២៧] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើយចីវរខាងម្ខាង ឬទាំងពីរខាង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុដែលចូលទៅក្នុងអាវាសៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

បរិមណ្ឌលវគ្គជាបឋម ចប់។

(សេក្ខិយ) ឧជ្ជគ្យិកវគ្គ (ទី២)

CS [vin.vbu.sk.v2](#) | ភាគ ទី៤

(២. ឧជ្ជគ្យិកវគ្គ)

(សេក្ខិយ ឧជ្ជគ្យិកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១ (១១))

CS [vin.vbu.sk.11](#) | ភាគ ទី៤

(បឋមសិក្ខាបទ)

[៤២៨] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើញញឹមក្នុងវត្ថុដែលគួរញញឹមៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ ឧជ្ជគ្យិកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី២ (១២))

CS [vin.vbu.sk.12](#) | ភាគ ទី៤

(ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤២៩] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើញញឹមក្នុងវត្ថុដែលគួរញញឹមៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខីយ ឧជ្ជត្ថិករគ្គ សិក្ខាបទ ទី៣ (១៣))

CS [vin.vbu.sk.13](#) | ភាគ ទី៤

(តតិយសិក្ខាបទ)

[៤៣០] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើនូវសំឡេងហោរា សំឡេងព្វដ៏ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយសំដីតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវមានសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវសំឡេងហោរា សំឡេងព្វដ៏ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខីយ ឧជ្ជត្ថិករគ្គ សិក្ខាបទ ទី៤ (១៤))

CS [vin.vbu.sk.14](#) | ភាគ ទី៤

(ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤៣១] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើនូវសំឡេងហោរា សំឡេងព្វដ៏ខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយសំដីតិច អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានសំឡេងតិច អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវសំឡេងហោរា សំឡេងព្វដ៏ខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខីយ ឧជ្ជត្ថិករគ្គ សិក្ខាបទ ទី៥ (១៥))

CS [vin.vbu.sk.15](#) | ភាគ ទី៤

(បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤៣២] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្រលែងកាយ យោលកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកាយឲ្យគ្រលែង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវផ្គត់ផ្គង់កាយដើរទៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ)។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រ លែងកាយ យោលកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខីយ ឧជ្ជត្ថិករគ្គ សិក្ខាបទ ទី៦ (១៦))

CS [vin.vbu.sk.16](#) | ភាគ ទី៤

(ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៤៣៣] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្រលែងកាយ យោលកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្តល់ផ្តល់កាយ ហើយអង្គុយនៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ)។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឃ្លោងកាយ យោលកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ទី នៅៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ ឧជ្ជស្សិករត្ថ សិក្ខាបទ ទី៧ (១៧))

CS vin.vbu.sk.17 | ភាគ ទី៤

(សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤៣៤] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ធម្មតិយភិក្ខុទាំងឡាយបង់បោយ វាសដៃ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឲ្យស្រួល ដើរទៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ)។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបង់បោយ វាសដៃ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ ឧជ្ជស្សិករត្ថ សិក្ខាបទ ទី៨ (១៨))

CS vin.vbu.sk.18 | ភាគ ទី៤

(អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៤៣៥] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ធម្មតិយភិក្ខុទាំងឡាយឆ្កាដៃ វាសដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆ្កាដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆ្កាដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឲ្យស្រួល អង្គុយនៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆ្កាដៃ វាសដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ ឧជ្ជស្សិករត្ថ សិក្ខាបទ ទី៩ (១៩))

CS vin.vbu.sk.19 | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤៣៦] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិយភិក្ខុគ្រលែងក្បាល វេក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានគ្រលែងក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្តល់តម្រង់ក្បាលឲ្យស្រួល ដើរទៅ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ គ្រលែងក្បាល វេ ក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានសតិៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខីយ ឧប្បត្តិករគ្រឹះស្ថាន ទី១០ (២០))

CS [vin.vbu.sk.20](#) | ភាគ ទី៤

(ទសមសិក្ខាបទ)

[៤៣៧] សារគ្រឹះស្ថាន។ សម័យនោះឯង ពួកឧប្បត្តិករគ្រឹះស្ថាន ក្រៅពីសិក្ខាបទ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុប្បិទ្ធិសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្តល់តម្រង់ក្បាលឲ្យស្រួល អង្គុយនៅ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រលែងក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

ឧប្បត្តិករគ្រឹះ ទី ២ ចប់។

(សេក្ខីយ) ឧប្បត្តិករគ្រឹះ (ទី៣)

CS [vin.vbu.sk.v3](#) | ភាគ ទី៤

(៣. ឧប្បត្តិករគ្រឹះ)

(សេក្ខីយ ឧប្បត្តិករគ្រឹះ សិក្ខាបទ ទី១ (២១))

CS [vin.vbu.sk.21](#) | ភាគ ទី៤

(បឋមសិក្ខាបទ)

[៤៣៨] សារគ្រឹះស្ថាន។ សម័យនោះឯង ពួកឧប្បត្តិករគ្រឹះ (យកដៃ) ស្និមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុប្បិទ្ធិសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកដៃ) ស្និមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវស្និមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្និមចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខីយ ឧប្បត្តិករគ្រឹះ សិក្ខាបទ ទី២ (២២))

CS [vin.vbu.sk.22](#) | ភាគ ទី៤

(ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤៣៩] សារគ្រឹះស្ថាន។ សម័យនោះឯង ពួកឧប្បត្តិករគ្រឹះ (យកដៃ) ស្និមចង្កេះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុប្បិទ្ធិសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកដៃ) ស្និមចង្កេះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវ(យកដៃ)ស្និមចង្កេះ ហើយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្និមចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខីយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៣ (២៣))

CS [vin.vbu.sk.23](#) | ភាគ ទី៤

(តតិយសិក្ខាបទ)

[៤៤០] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនទទួរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវទទួរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុគ្មានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខីយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៤ (២៤))

CS [vin.vbu.sk.24](#) | ភាគ ទី៤

(ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤៤១] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួរក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនទទួរក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវទទួរក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួរក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទី
នៅៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខីយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៥ (២៥))

CS [vin.vbu.sk.25](#) | ភាគ ទី៤

(បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤៤២] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរចំអើតជើង ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនចំអើតជើង ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយដើរចំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទី
នៅៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខីយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៦ (២៦))

CS [vin.vbu.sk.26](#) | ភាគ ទី៤

(ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៤៤៣] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយត្រចោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយត្រចោមក្បាលជង្គង់ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្តី ត្របោមដោយវត្ថុនឹងសំពត់ក្តី ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

ភោជនប្បដិសំយុត្ត

CS [vin.vbu.sk.v3.1](#) | ភាគ ទី៤

(-)

មាន ៣០ សិក្ខាបទ

(សេក្ខិយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៧ (២៧))

CS [vin.vbu.sk.27](#) | ភាគ ទី៤

(សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤៤៤] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាហារបិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចាក់ចោល។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលអាហារបិណ្ឌបាតដោយគោរព។

ភិក្ខុត្រូវទទួលអាហារបិណ្ឌបាតដោយគោរព។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលអាហារបិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចាក់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៨ (២៨))

CS [vin.vbu.sk.28](#) | ភាគ ទី៤

(អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៤៤៥] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះៗ ទទួលបិណ្ឌបាត កាលបើមានជនកំពុងដាក់បាតត្រក្តី ដាក់រួចហើយដើរទៅក្តី ក៏មិនបានដឹងសោះ (ព្រោះមិនសង្រួមរវល់តែមើលទៅទិសផ្តេសផ្តាស)។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសំគាល់ក្នុងបាត ហើយទទួលបិណ្ឌបាត។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់ក្នុងបាត ហើយទទួលបិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះៗ ទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៩ (២៩))

CS [vin.vbu.sk.29](#) | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤៤៦] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលទទួលបិណ្ឌបាត ទទួលយកសម្លច្រើនជាង។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ម។⁷¹⁾

ដែលហៅថា សម្បត្តិ បានដល់សម្បត្តិយ៉ាង គឺសម្បត្តិស្រែកបាយៗ សម្បត្តិស្រែករាជមានៗ ដែលគួរជននឹងនាំទៅដោយដៃបាន។ ភិក្ខុត្រូវទទួល
បិណ្ឌបាតល្មមគ្នានឹងសម្បត្តិ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលយកសម្បត្តិច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១២យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ សម្បត្តិមានរសដី
ក្រៃលែងៗ⁷² ភិក្ខុទទួលយករបស់ជនជាញាតិៗ របស់ជនដែលបានបរាណាៗ ភិក្ខុទទួលយកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ភិក្ខុទទួលយក
ដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួនៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ ខម្ពកតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១០ (៣០))

CS [vin.vbu.sk.30](#) | ភាគ ទី៤

(ទសមសិក្ខាបទ)

[៤៤៧] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតពេញកំពុងបាត្រ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ។

ភិក្ខុត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យពេញស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំពុងលើសកណ្តាប់
មាត់បាត្រទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុ
ឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

ខម្ពកតវគ្គ ទី ៣ ចប់។

(សេក្ខិយ) សក្កច្ឆវគ្គ (ទី៤)

CS [vin.vbu.sk.v4](#) | ភាគ ទី៤

(៤. សក្កច្ឆវគ្គ)

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១ (៣១))

CS [vin.vbu.sk.31](#) | ភាគ ទី៤

(បឋមសិក្ខាបទ)

[៤៤៨] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមិនចង់ឆាន់។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព។

ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើហាក់ដូចជាមិនចង់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ៏។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី២ (៣២))

CS [vin.vbu.sk.32](#) | ភាគ ទី៤

(ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤៤៩] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបែរមើលទៅទីនោះៗឆាន់បិណ្ឌបាត កាលបើទាយកកំពុងអង្គាសក្តី អង្គាសរួចហើយ
ចេញដើរទៅក្តី ក៏មិនដឹងអ្វីឡើយ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសំគាល់តែក្នុងបាត្រឆាន់បិណ្ឌបាត។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំឡឹងមើលទៅទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាតបណ្តើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ភិក្ខុមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៣ (៣៣))

CS [vin.vbu.sk.33](#) | ភាគ ទី៤

(តតិយសិក្ខាបទ)

[៤៥០] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុកាយបាយឲ្យខ្លួនក្នុងទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ។

ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាយបាយឲ្យខ្លួនក្នុងទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ភិក្ខុមានជម្ងឺ ភិក្ខុកាយបិណ្ឌបាតឲ្យខ្លួនឲ្យដល់ពួកជនដទៃ ភិក្ខុកាយបិណ្ឌបាតឲ្យខ្លួនហោយរាយចុះក្នុងភាជនដទៃ ភិក្ខុកាយសម្មុទ្ធគ្រវីកងៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៤ (៣៤))

CS [vin.vbu.sk.34](#) | ភាគ ទី៤

(ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤៥១] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុកាលឆាន់បិណ្ឌបាត ក៏ឆាន់សម្បូរច្រើនជាង។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្បូរ។

ដែលហៅថា សម្បូរ បានដល់សម្បូរយ៉ាង គឺសម្បូរសណ្តែកបាយៗ សម្បូរសណ្តែករាជមាសៗ ដែលជនគួរនឹងនាំទៅដោយដៃបាន។ ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្បូរ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់សម្បូរច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១២យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ភិក្ខុមានជម្ងឺ សម្បូរមានរសដីក្រៃលែងៗ ភិក្ខុឆាន់សម្បូរបស់ញាតិៗ ភិក្ខុឆាន់សម្បូរបស់ជនដែលបានបរាណាៗ ភិក្ខុឆាន់សម្បូរដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនដទៃ⁷³⁾ ភិក្ខុឆាន់សម្បូរដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៥ (៣៥))

CS [vin.vbu.sk.35](#) | ភាគ ទី៤

(បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤៥២] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត។

ភិក្ខុមិនត្រូវច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាតទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមានដយ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុប្រមូល
បិណ្ឌាចារដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួច ឲ្យមូលជាមួយគ្នា ហើយច្រមឆាន់ៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៦ (៣៦))

CS vin.vbu.sk.36 | ភាគ ទី៤

(ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៤៥៣] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាយបាយលុបសម្លខ្លះ ម្ហូបខ្លះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន។ ទ្រង់
ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន។

ភិក្ខុមិនត្រូវកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើនទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយកាយបាយលុបសម្ល
ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមានដយ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ពួកជនជាម្ចាស់របស់គេលុបសម្ល
ឬម្ហូប ហើយប្រគេនៗ ភិក្ខុមិនអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើនៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៧ (៣៧))

CS vin.vbu.sk.37 | ភាគ ទី៤

(សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤៥៤] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏
ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្កបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់
សោះ អ្នកណាហើយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារដ៏បរិបូណ៌ អ្នកណាហើយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារដែលមានរសឆ្ងាញ់។ ពួកភិក្ខុបានឮ
មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះ
បង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់សោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់សោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិន
គួរបើនឹងហ៊ានសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់សោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួក
ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវ
សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់ទេ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[៤៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសួរជម្ងឺបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នក
ទាំងឡាយល្មមអត់ធ្មន់បានឬទេ អ្នកទាំងឡាយល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ពីដើម យើងតែង
សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ហេតុនោះបានជាយើងសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់ហើយ
ពួកយើងមានសេចក្តីរង្រៀស ដូច្នេះ បានជាមិនហ៊ានសូមគេ ហេតុនោះបានជាយើងមិនសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺសូមសម្លក្តី បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់បាន ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគួរធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញឥតមានជម្ងឺ នឹងមិនបានសូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់។

ភិក្ខុឥតមានជម្ងឺ មិនត្រូវសូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់ទេ។ ភិក្ខុណាឥតមានជម្ងឺ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សូមសម្ល ឬបាយ
ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១១យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំណាក់ញាតិ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំណាក់ជនដែលបានបរាណា១ ភិក្ខុសូមដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ១ ភិក្ខុបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៨ (៣៨))

CS [vin.vbu.sk.38](#) | ភាគ ទី៤

(អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៤៥៦] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រុងនឹងលើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនប្រុងលើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ដោយប្រុងនឹងលើកទោសទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយប្រុងនឹងលើកទោស ក៏សំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុឯទៀត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុសំឡឹងមើលដោយគិតថា អញនឹងឲ្យ ឬអញនឹងប្រើគេឲ្យឲ្យ ភិក្ខុមិនបានប្រុងនឹងលើកទោស ហើយសំឡឹងមើល១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៩ (៣៩))

CS [vin.vbu.sk.39](#) | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤៥៧] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើពុទ្ធតបាយធំពេក។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនធ្វើពុទ្ធតបាយធំពេក។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើពុទ្ធតបាយធំពេកទេ។⁷⁴ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើពុទ្ធតបាយធំពេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់បង្កែម១ ផ្លែឈើតូចធំ១ សម្មុខត្តិរិក្ខុ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ សក្កច្ឆវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១០ (៤០))

CS [vin.vbu.sk.40](#) | ភាគ ទី៤

(ទសមសិក្ខាបទ)

[៤៥៨] សារគ្គីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើពុទ្ធតបាយវែងពេក ហើយឆាន់។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងធ្វើពុទ្ធតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺឲ្យមូល។

ភិក្ខុត្រូវធ្វើពុទ្ធតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើពុទ្ធតបាយវែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់បង្កែម១ ផ្លែឈើតូចធំ១ សម្មុខត្តិរិក្ខុ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សក្កច្ឆវគ្គ ទី ៤ ចប់។

(សេក្ខិយ) កពឡវគ្គ (ទី៥)

CS [vin.vbu.sk.v5](#) | ភាគ ទី៤

(៥. កពឡវគ្គ)

(សេក្ខីយ កពឡវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១ (៤១))

CS vin.vbu.sk.41 | ភាគ ទី៤

(បឋមសិក្ខាបទ)

[៤៥៩] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលពំនូតបាយនៅមិនទាន់ដល់មាត់ ក៏ហារមាត់ចាំ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា កាលពំនូតបាយមិនទាន់ដល់ អញនឹងមិនបើទ្វារមាត់ចាំ។

ភិក្ខុមិនត្រូវហារមាត់ចាំពំនូតបាយដែលមិនទាន់បានមកដល់មាត់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយហារមាត់ចាំពំនូតបាយដែលមិនទាន់មកដល់មាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខីយ កពឡវគ្គ សិក្ខាបទ ទី២ (៤២))

CS vin.vbu.sk.42 | ភាគ ទី៤

(ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤៦០] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលឆាន់បាយ ក៏ញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញកាលឆាន់បាយ នឹងមិនញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់។

ភិក្ខុកាលឆាន់បាយមិនត្រូវញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់បាយញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខីយ កពឡវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៣ (៤៣))

CS vin.vbu.sk.43 | ភាគ ទី៤

(តតិយសិក្ខាបទ)

[៤៦១] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិននិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់។

ភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខីយ កពឡវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៤ (៤៤))

CS vin.vbu.sk.44 | ភាគ ទី៤

(ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤៦២] សារត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បាយបោះដុំបាយ(ទៅក្នុងមាត់)។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់បោះដុំបាយ(ទៅក្នុងមាត់)។

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា(ទៅក្នុងមាត់)ទេ។ កិច្ចការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ(ទៅក្នុងមាត់) ត្រូវអបអរសាទរ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអបអរសាទរ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺកិច្ចការក្លែងទ កិច្ចការមានស្មារតីទ កិច្ចការដឹងខ្លួនទ កិច្ចការមានជម្ងឺទ កិច្ចការឆាន់បោះដុំម្សៅ ផ្លែឈើតូចធំទ កិច្ចការសេចក្តីអន្តរាយទ កិច្ចការឆ្គងទ កិច្ចការដើមបញ្ញត្តិទ។

(សេក្តីយ កពទ្យវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៥ (៤៥))

CS vin.vbu.sk.45 | ភាគ ទី៤

(បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤៦៣] សារគ្រឹះនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិច្ចឆាន់កាត់ពុទ្ធតបាយ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់កាត់ពុទ្ធតបាយ។

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា(ទៅក្នុងមាត់)ទេ។ កិច្ចការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់កាត់ពុទ្ធតបាយ ត្រូវអបអរសាទរ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអបអរសាទរ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺកិច្ចការក្លែងទ កិច្ចការមានស្មារតីទ កិច្ចការដឹងខ្លួនទ កិច្ចការមានជម្ងឺទ កិច្ចការឆាន់បោះដុំម្សៅ ផ្លែឈើតូចធំទ សម្បទត្តិកិច្ចទ កិច្ចការសេចក្តីអន្តរាយទ កិច្ចការឆ្គងទ កិច្ចការដើមបញ្ញត្តិទ។

(សេក្តីយ កពទ្យវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៦ (៤៦))

CS vin.vbu.sk.46 | ភាគ ទី៤

(ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៤៦៤] សារគ្រឹះនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិច្ចឆាន់បៀមពុទ្ធតបាយក្នុងថ្នាល(គឺបៀមដូចស្វា)។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់បៀមពុទ្ធតបាយក្នុងថ្នាល។

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា(ទៅក្នុងមាត់)ទេ។ កិច្ចការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បៀមពុទ្ធតបាយក្នុងថ្នាលម្ខាង ឬទាំងពីរខាង ត្រូវអបអរសាទរ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអបអរសាទរ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺកិច្ចការក្លែងទ កិច្ចការមានស្មារតីទ កិច្ចការដឹងខ្លួនទ កិច្ចការមានជម្ងឺទ កិច្ចការឆាន់បោះដុំម្សៅ ផ្លែឈើតូចធំទ កិច្ចការសេចក្តីអន្តរាយទ កិច្ចការឆ្គងទ កិច្ចការដើមបញ្ញត្តិទ។

(សេក្តីយ កពទ្យវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៧ (៤៧))

CS vin.vbu.sk.47 | ភាគ ទី៤

(សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤៦៥] សារគ្រឹះនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិច្ចឆាន់រលាស់ដៃ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់រលាស់ដៃ។

កិច្ចការប្រើប្រាស់សេចក្តីសិក្សាថា(ទៅក្នុងមាត់)ទេ។ កិច្ចការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ ត្រូវអបអរសាទរ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអបអរសាទរ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺកិច្ចការក្លែងទ កិច្ចការមានស្មារតីទ កិច្ចការដឹងខ្លួនទ កិច្ចការមានជម្ងឺទ កិច្ចការចោលសម្រាម ហើយរលាស់ដៃទ កិច្ចការសេចក្តីអន្តរាយទ កិច្ចការឆ្គងទ កិច្ចការដើមបញ្ញត្តិទ។

(សេក្តីយ កពទ្យវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៨ (៤៨))

CS vin.vbu.sk.48 | ភាគ ទី៤

(អង្គប្រឹក្សាប្រឹក្សា)

[៤៦៦] សារគ្រឹះនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់គ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុចោលសម្រាម ដោយទៅទាំងគ្រាប់បាយៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្តីយ កពទ្យវគ្គ សិក្ខាបទ ទី៩ (៤៩))

CS [vin.vbu.sk.49](#) | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤៦៧] សារគ្រឹះនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុឆាន់លៀងអណ្តាត។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លៀងអណ្តាត។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លៀងអណ្តាតទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លៀងអណ្តាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្តីយ កពទ្យវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១០ (៥០))

CS [vin.vbu.sk.50](#) | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤៦៨] សារគ្រឹះនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទប់ៗ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទប់ៗ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទប់ៗទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទប់ៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

កពទ្យវគ្គ ទី ៥ ចប់។

(សេក្តីយ) សុរុសុរុវគ្គ (ទី៦)

CS [vin.vbu.sk.v6](#) | ភាគ ទី៤

(៦. សុរុសុរុវគ្គ)

(សេក្តីយ សុរុសុរុវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១ (៥១))

CS [vin.vbu.sk.51](#) | ភាគ ទី៤

(បឋមសិក្ខាបទ)

[៤៦៩] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅយោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី។ វេលានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បានតាក់តែង ទឹកដោះចំពោះសង្ឃ។ អស់ទាំងពួកភិក្ខុក៏ឆាន់ទឹកដោះធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រកៗ។ មានភិក្ខុៗរូបឆ្ងាស់ជាអ្នករាំ (ពីដើម) បានពោលពាក្យនេះថា

សង្ឃទាំងអស់នេះទំនងជាធ្វើទឹកដោះឲ្យគ្រជាក់ទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុ(នេះ) មិនសមបើនឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធព្រះសង្ឃ (ដូច្នោះ)សោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បានឮថា អ្នកឯងពោលកំប្លែងប្រារព្ធព្រះសង្ឃ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធព្រះសង្ឃ (ដូច្នោះ)សោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែល អ្នកឯងធ្វើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ទ្រង់ បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយកំប្លែងប្រារព្ធ ព្រះពុទ្ធ ឬព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃទេ ភិក្ខុណានិយាយ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនោះដោយអនេក បរិយាយ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូកៗ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូកៗទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូកៗ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សុរុសុវរុគ្គ សិក្ខាបទ ទី២ (៥២))

CS vin.vbu.sk.52 | ភាគ ទី៤

(ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤៧០] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់លិទ្ធដៃ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធដៃ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធដៃ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សុរុសុវរុគ្គ សិក្ខាបទ ទី៣ (៥៣))

CS vin.vbu.sk.53 | ភាគ ទី៤

(តតិយសិក្ខាបទ)

[៤៧១] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់លិទ្ធជាត្រ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់ លិទ្ធជាត្រ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធជាត្រទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធជាត្រ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុប្រមូលភោជន ទាំងឡាយដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួចមកក្នុងទីជាមួយគ្នាលិទ្ធិ ហើយឆាន់ៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សុរុសុវរុគ្គ សិក្ខាបទ ទី៤ (៥៤))

CS vin.vbu.sk.54 | ភាគ ទី៤

(ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤៧២] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធកិច្ចបបួរមាត់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធកិច្ចបបួរមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សុវុសុវុត្ត សិក្ខាបទ ទី៥ (៥៥))

CS vin.vbu.sk.55 | ភាគ ទី៤

(បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤៧៣] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានជោគ ទ្រង់គង់នៅភេសកឡារន (ព្រៃសម័) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹក ទៀបក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងដែនភគ្គៈ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅលើកោកនទប្រាសាទ (ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងទទួលចាប់ភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណសោះ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងហ៊ានទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់សោះ។ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់សោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ នឹងមិនទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់។

ភិក្ខុមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនត្រូវទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុទទួលភាជនៈ ទឹកសម្រាប់ឆាន់ដោយបង់ថា អញនឹងលាង ឬអញនឹងប្រើគេឲ្យលាងៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ សុវុសុវុត្ត សិក្ខាបទ ទី៦ (៥៦))

CS vin.vbu.sk.56 | ភាគ ទី៤

(ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៤៧៤] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងភេសកឡារន (ព្រៃសម័) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹក ទៀបក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងដែនភគ្គៈ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅលើកោកនទប្រាសាទ (ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) ចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដូចជាគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ។ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុប្រមូលគ្រាប់បាយមកផ្គុំគ្នា ហើយសម្រិតចោលតែទឹកក្តី ភិក្ខុច្របាច់គ្រាប់បាយឲ្យរលាយជាទឹកហើយ ចាក់ចោលទាំងអស់ក្តី ភិក្ខុចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់

បាយទៅក្នុងភាជនៈ (កន្ថោរ) ក្តី ភិក្ខុនាំយកទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅចាក់ចោលក្រៅក្តី ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុឆ្គួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត

CS vin.vbu.sk.v6.1 | ភាគ ទី៤

(-)

មាន ១៦ សិក្ខាបទ

(សេក្ខិយ សុរុសុវរុត្ត សិក្ខាបទ ទី៧ (៥៧))

CS vin.vbu.sk.57 | ភាគ ទី៤

(សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤៧៥] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានធម៌នៅក្នុងដៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងហ៊ានសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានធម៌នៅក្នុងដៃ សោះ។ ប្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានធម៌នៅក្នុងដៃ ពិត មែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយ មិនគួរនឹងសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានធម៌នៅក្នុងដៃទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ ថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានធម៌នៅក្នុងដៃ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[៤៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្គៀសក្នុងការសំដែងធម៌ដល់មនុស្សឃើញមានធម៌នៅក្នុងដៃ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សឃើញមានធម៌នៅក្នុងដៃសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រោះ និទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សឃើញមានធម៌នៅក្នុងដៃបាន (ឥតមានទោស) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានធម៌មានធម៌នៅក្នុងដៃ។

ដែលហៅថា ធម៌ បានដល់គ្រប់យ៉ាងគឺ ធម៌ដែលគេពោលដោយសំពត់មានពណ៌ស ធម៌ដែលគេធ្វើដោយផែង ធម៌ដែលគេធ្វើដោយ ស្លឹកឈើ (ធម៌ទាំងនោះ) ដែលគេចង់ឲ្យមានរាងមូល⁷⁵ ចង់ឲ្យជាប់មាំដោយឆ្អឹងធម៌⁷⁶ ។ ដែលហៅថា ធម៌ គឺធម៌ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់ សំដែង សារកសំដែង ឥសីសំដែង ទេវតាសំដែង ប្រកបដោយអដ្ឋកថា ប្រកបដោយបាឡី។ ត្រង់ពាក្យថា សំដែង គឺភិក្ខុសំដែងដោយបទ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ៏គ្រប់ៗបទ។ ភិក្ខុសំដែងដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏គ្រប់ៗអក្ខរៈ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានធម៌ មានធម៌នៅក្នុងដៃទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានធម៌ មានធម៌ នៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ភិក្ខុមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយ ភិក្ខុឆ្គួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

(សេក្ខិយ សុរុសុវរុត្ត សិក្ខាបទ ទី៨ (៥៨))

CS vin.vbu.sk.58 | ភាគ ទី៤

(អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៤៧៧] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានធម៌ដំបងនៅក្នុងដៃ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កិច្ចកិច្ចសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺមានជំងឺនៅក្នុងដៃ។

ដែលហៅថា ជំងឺ បានដល់ជំងឺប្រវែង៤ហត្ថមជ្ឈិមបុរស។ វែងជាង៤ហត្ថនោះ ក៏មិនហៅថាជំងឺ ខ្លីជាង៤ហត្ថនោះ ក៏មិនហៅថាជំងឺដែរ។ កិច្ចមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានជំងឺនៅក្នុងដៃទេ។ កិច្ចណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានជំងឺនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺកិច្ចមិនក្លែង១ កិច្ចមិនមានស្មារតី១ កិច្ចមិនដឹងខ្លួន១ កិច្ចមានជម្ងឺ១ កិច្ចមានសេចក្តីអន្តរាយ១ កិច្ចឆ្គួត១ កិច្ចដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ សុរុសុវរុត្ត សិក្ខាបទ ទី៩ (៥៩))

CS [vin.vbu.sk.59](#) | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤៧៨] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយកិច្ចសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានគ្រឿងសត្រូវនៅក្នុងដៃ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កិច្ចកិច្ចសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺមានគ្រឿងសត្រូវនៅក្នុងដៃ។

គ្រឿងដែលសម្រាប់ប្រហារ មានមុខមុតតែម្ខាង ឬមានមុខមុតទាំងពីរខាង ហៅថា គ្រឿងសត្រូវ។ កិច្ចមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងសត្រូវនៅក្នុងដៃទេ។ កិច្ចណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងសត្រូវនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺកិច្ចមិនក្លែង១ កិច្ចមិនមានស្មារតី១ កិច្ចមិនដឹងខ្លួន១ កិច្ចមានជម្ងឺ១ កិច្ចមានសេចក្តីអន្តរាយ១ កិច្ចឆ្គួត១ កិច្ចដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ សុរុសុវរុត្ត សិក្ខាបទ ទី១០ (៦០))

CS [vin.vbu.sk.60](#) | ភាគ ទី៤

(ទសមសិក្ខាបទ)

[៤៧៩] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយកិច្ចសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានគ្រឿងអារុធ៌នៅក្នុងដៃ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កិច្ចកិច្ចសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺមានគ្រឿងអារុធ៌នៅក្នុងដៃ។

ធុមានដងរាងដំបា (ដូចដងវែក) ឬធុមានដងមូល ហៅថា គ្រឿងអារុធ៌។ កិច្ចមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងអារុធ៌នៅក្នុងដៃទេ។ កិច្ចណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងអារុធ៌នៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺកិច្ចមិនក្លែង១ កិច្ចមិនមានស្មារតី១ កិច្ចមិនដឹងខ្លួន១ កិច្ចមានជម្ងឺ១ កិច្ចមានសេចក្តីអន្តរាយ១ កិច្ចឆ្គួត១ កិច្ចដើមបញ្ញត្តិ១។

សុរុសុវរុត្ត ទី ៦ ចប់។

(សេក្ខិយ) បាទុការុត្ត (ទី៧)

CS [vin.vbu.sk.v7](#) | ភាគ ទី៤

(៧. បាទុការុត្ត)

(សេក្ខិយ បាទុការុត្ត សិក្ខាបទ ទី១ (៦១))

CS [vin.vbu.sk.61](#) | ភាគ ទី៤

(បឋមសិក្ខាបទ)

[៤៨០] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ទ្រនាប់ជើង។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺពាក់ទ្រនាប់ជើង។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ពាក់ទ្រនាប់ជើងទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជាន់ ទ្រនាប់ជើងក្តី ពាក់ក្តី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្តីយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី២ (៦២))

CS vin.vbu.sk.62 | ភាគ ទី៤

(ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤៨១] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ស្បែកជើង។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺពាក់ស្បែកជើង។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ពាក់ស្បែកជើងទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជាន់លើស្បែក ជើងក្តី ពាក់ក្តី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្តីយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី៣ (៦៣))

CS vin.vbu.sk.63 | ភាគ ទី៤

(តតិយសិក្ខាបទ)

[៤៨២] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សនៅលើឃាន។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើឃានទេ។

ដែលហៅថា ឃាន គឺសំដៅយក រ⁷⁷) រថ រទេះ រថទ្រង់គ្រឿង⁷⁸) គ្រែស្នែង និងអង្រើង។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ នៅលើឃាន ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ នៅលើឃាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្តីយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី៤ (៦៤))

CS vin.vbu.sk.64 | ភាគ ទី៤

(ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤៨៣] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សនៅលើដំណេក។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើដំណេក។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ នៅលើដំណេកទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដោយ ហោចទៅ សូម្បីដេកនៅលើផែនដី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី៥ (៦៥))

CS [vin.vbu.sk.65](#) | ភាគ ទី៤

(បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤៨៤] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្តី អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយសំពត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី៦ (៦៦))

CS [vin.vbu.sk.66](#) | ភាគ ទី៤

(ធម្មសិក្ខាបទ)

[៤៨៥] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សជួតក្បាល។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺជួតក្បាល។

ដែលហៅថា មនុស្សជួតក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដែលជួតក្បាល មិនឲ្យឃើញចុងសក់។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជួតក្បាល ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុបង្គាប់មនុស្ស នោះឲ្យបើកឈ្នួតឲ្យលេចចុងសក់ចេញ ហើយទើបសំដែង១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី៧ (៦៧))

CS [vin.vbu.sk.67](#) | ភាគ ទី៤

(សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤៨៦] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សទទួរក្បាល។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺទទួរក្បាល។

ដែលហៅថា មនុស្សទទួរក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដណ្តប់សំពត់គ្របទាំងក្បាល។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ទទួរក្បាលទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ទទួរក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុបង្គាប់គេឲ្យ បើកឈ្នួតក្បាលហើយទើបសំដែង១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្ខិយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី៨ (៦៨))

CS [vin.vbu.sk.68](#) | ភាគ ទី៤

(អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៤៨៧] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុអង្គុយផ្ទាល់នឹងដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយនៅលើអាសនៈ។

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយនៅលើអាសនៈទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយនៅលើផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយនៅលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

(សេក្តីយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី៩ (៦៩))

CS vin.vbu.sk.69 | ភាគ ទី៤

(នវមសិក្ខាបទ)

[៤៨៨] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈខ្ពស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់សោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើនូវធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា។

[៤៨៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើមក្នុងក្រុងពារាណសី មានស្រីជាប្រពន្ធរបស់បុរសចណ្ឌាលម្នាក់ ជាស្រីមានគភ៌។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្រីចណ្ឌាលនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងបុរសចណ្ឌាលនោះថា បពិត្រអ្នកជាអយ្យបុត្រ ឥឡូវខ្លួនខ្ញុំមានគភ៌ហើយ ខ្ញុំចង់ទទួលទានផ្លែស្វាយណាស់។ ឯប្តីនោះតបវិញថា ផ្លែស្វាយគ្មានទេ (ព្រោះ) កាលនេះ មិនមែនជាកាលមានផ្លែស្វាយ។ ប្រពន្ធនោះនិយាយថា បើខ្ញុំមិនបានផ្លែស្វាយទេ ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (ពុំខានឡើយ)។ គ្រានោះឯង មានដើមស្វាយរបស់ស្តេច (ទដើម) តែងមានផ្លែជាប់ជានិច្ច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ បុរសចណ្ឌាលនោះក៏ចូលទៅរកដើមស្វាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឡើងទៅពួនលើដើមស្វាយនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះឯង ស្តេចបានទ្រង់រាជដំណើរទៅកាន់ដើមស្វាយនោះជាមួយនឹងព្រាហ្មណ៍បុរោហិត លុះដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដ៏ខ្ពស់ ហើយក៏រៀននូវមន្ត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ បុរសចណ្ឌាលនោះមានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា ស្តេចណាគង់លើអាសនៈខ្ពស់ហើយរៀននូវមន្ត ស្តេចនេះឯង ហៅថាមិនប្រកបដោយធម៌ឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រាហ្មណ៍ណាអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយបង្ហាញមន្តដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ព្រាហ្មណ៍នេះឯងហៅថា មិនប្រកបដោយធម៌ដែរ ចំណែកខ្លួនអញដែលមកលួចផ្លែស្វាយរបស់ស្តេច ព្រោះហេតុអំពើស្រី អញនេះឯង ក៏ហៅថាមិនប្រកបដោយធម៌ដែរ ឯច្បាប់ទាំងនេះ វាច្រឡកច្រឡំគ្នាអស់ហើយ។ បុរសនោះគិតដូច្នោះហើយ ក៏លោតចុះពីដើមស្វាយមកក្នុងទីនោះឯង (ហើយពោលគាថា) ថា

ព្រាហ្មណ៍ណាបង្ហាញមន្ត(ដល់ស្តេច)ក្តី
ស្តេចអង្គណារៀនមន្តមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី
ជនទាំងពីរនោះ ឈ្មោះថាមិនស្គាល់នូវហេតុ
ជនទាំងពីរនោះឈ្មោះថា មិនដឹងនូវផល។

ព្រាហ្មណ៍ក៏ពោលគាថាតបវិញថា

(នៃអ្នកចណ្ឌាល) ខ្ញុំបានទទួលទានបាយអង្ករស្រូវសាលីដែលលាយដោយសាច់ដីស្អាតរបស់ស្តេច (ជារាល់ថ្ងៃ) ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងធម៌នោះមិនបានទេ (តែខ្ញុំដឹងថា) ធម៌នេះពួកព្រះអរិយៈតែងសរសើរហើយ។

ឯបុរសចណ្ឌាលក៏ពោលគាថាតបវិញថា

បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ការដែលបានទ្រព្យ និងបានយសបែបនោះ ពាក្យនិន្ទាតែងមាន (ជាធម្មតា) ម្យ៉ាងទៀត ការចិញ្ចឹមជីវិតដែលមិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌ ជាហេតុនាំឲ្យធ្លាក់ចុះទៅក្នុងអបាយ បពិត្រមហាព្រហ្ម អ្នកឯងចូររៀនចេញ សូម្បីពួកសត្វដទៃក៏គង់តែចម្រើនបាយ បរិភោគ (ដូចគ្នាទេ) អ្នកប្រព្រឹត្តឲ្យខុសធម៌នោះឡើយ បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសធម៌ហើយ មុខជានឹងបែកធ្លាយដូចជាក្នុងទឹកមិនខានទេ។

[៤៩០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីតែក្នុងគ្រានោះ បុគ្គលអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយបង្ហាញមន្តដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់នោះ ម្តេចក៏គង់ជាទិមិនគាប់ចិត្តដល់តថាគត នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ក៏រឹងរិតតែមិនបានជាទីគាប់ចិត្តតថាគតក្រៃពេក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់។

ភិក្ខុមិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី១០ (៧០))

CS vin.vbu.sk.70 | ភាគ ទី៤

(ទសមសិក្ខាបទ)

[៤៩១] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដែលអង្គុយ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី១១ (៧១))

CS vin.vbu.sk.71 | ភាគ ទី៤

(ឯកាទសមសិក្ខាបទ)

[៤៩២] សារត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដើរខាងមុខ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរខាងមុខ។

ភិក្ខុមិនត្រូវដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរខាងមុខទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរខាងក្រោយ ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរខាងមុខ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បាទុការគ្គ សិក្ខាបទ ទី១២ (៧២))

(ទ្វារសមសិក្ខាបទ)

[៤៩៣] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆ្មាត្រីយភិក្ខុដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដើរតាមផ្លូវ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរតាមផ្លូវ។

ភិក្ខុមិនត្រូវដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរតាមផ្លូវទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

បកិណ្ណកៈ

(-)

មាន ៣ សិក្ខាបទ

(សេក្ខិយ បាទុកាវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១៣ (៧៣))

(តេរសមសិក្ខាបទ)

[៤៩៤] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆ្មាត្រីយភិក្ខុឈររបន្ទាបង់ខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺ នឹងមិនឈររបន្ទាបង់ខ្នោះ ឬបស្សៈ។

ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវឈររបន្ទាបង់ខ្នោះ ឬបស្សៈទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ គ្មានជម្ងឺ ហើយឈររបន្ទាបង់ខ្នោះ ឬបស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(សេក្ខិយ បាទុកាវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១៤ (៧៤))

(ចុទ្ធសមសិក្ខាបទ)

[៤៩៥] សារគ្លីនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆ្មាត្រីយភិក្ខុបន្ទាបង់ខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺ នឹងមិនបន្ទាបង់ខ្នោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់។

ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវបន្ទាបង់ខ្នោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ និងឈើស្រស់ទេ។ ភិក្ខុណាគ្មានជម្ងឺ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបន្ទាបង់ខ្នោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ខ្នោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ដែលភិក្ខុបន្ទាបង់ទៅលើទីដែលប្រាសចាកវត្តស្រស់ ហើយហូរទៅត្រង់ទីដែលមានស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

(បន្ទរសមសិក្ខាបទ)

[៤៩៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារវត្តី។ វេលានោះឯង ពួកឆត្រិយភិក្ខុបន្ទាបង់ខ្មោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានបន្ទាបង់ខ្មោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹក ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកឆត្រិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងបន្ទាបង់ខ្មោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹកសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបន្ទាបង់ខ្មោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងបន្ទាបង់ខ្មោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានបន្ទាបង់ខ្មោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិចំពោះពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[៤៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ នឹករង្សៀសនឹងការបន្ទាបង់ខ្មោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើឲ្យម្នាក់ថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត្តិឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ បន្ទាបង់ខ្មោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺ នឹងមិនបន្ទាបង់ខ្មោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។

ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវបន្ទាបង់ខ្មោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹកទេ។ ភិក្ខុណាគ្មានជម្ងឺ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបន្ទាបង់ខ្មោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែងៗ ភិក្ខុមិនមានស្មារតីៗ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួនៗ ភិក្ខុមានជម្ងឺៗ ខ្មោះ ឬបស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ដែលភិក្ខុបន្ទាបង់ដាក់លើគោក ហើយហូរទៅក្នុងទឹកៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយៗ ភិក្ខុឆ្គួតៗ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិៗ។

បាទុការគ្គ ទី ៧ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងសេក្ខីយវត្ថុ⁷⁹⁾ នោះគឺ

បរិមណ្ឌលនិវាសនៗ បរិមណ្ឌលបារមនៗ សុបដិច្ឆន្តកមនៗ សុបដិច្ឆន្តនិសីទនៗ សុសំរុតកមនៗ សុសំរុតនិសីទនៗ ឱក្ខិត្តចក្ខុកមនៗ ឱក្ខិត្តចក្ខុនិសីទនៗ នឱក្ខិត្តកកមនៗ នឱក្ខិត្តកនិសីទនៗ នឱក្ខិត្តកកមនៗ នឱក្ខិត្តកនិសីទនៗ អប្បសទ្ធកមនៗ អប្បសទ្ធកនិសីទនៗ នកាយប្បចាលកកមនៗ នកាយប្បចាលកនិសីទនៗ នពាហុប្បចាលកកមនៗ នពាហុប្បចាលកនិសីទនៗ នសីសប្បចាលកកមនៗ នសីសប្បចាលកនិសីទនៗ នក្ខម្មកកមនៗ នក្ខម្មកកនិសីទនៗ នឱក្ខិត្តកកមនៗ នឱក្ខិត្តកនិសីទនៗ នឱក្ខិត្តកកមនៗ នឱក្ខិត្តកនិសីទនៗ សក្កច្ចបិណ្ឌបាតបដិគ្គហណៗ បត្តសញ្ញិបដិគ្គហណៗ សមសូបកបដិគ្គហណៗ សមតិគ្គិកបដិគ្គហណៗ សក្កច្ចបិណ្ឌបាតភុញ្ជនៗ បត្តសញ្ញិបិណ្ឌបាតភុញ្ជនៗ សប្បទានបិណ្ឌបាតភុញ្ជនៗ សមសូបកបិណ្ឌបាតភុញ្ជនៗ នច្ចបិកតោមន្តនភុញ្ជនៗ សូបព្យញ្ជនោទនបដិច្ឆានៗ សូបោទនវិញ្ញត្តិៗ ឧដ្ឋានសញ្ញិបត្តោលោកនៗ នាតិមហន្តកពឡករណៗ បរិមណ្ឌលអាលោបករណៗ នអនាហដ្ឋានវិរណៗ នសព្វហត្ថបក្ខិបនៗ នសកពឡញ្ជាហរណៗ នបិណ្ឌក្រូបភុញ្ជនៗ នកពឡាវច្ឆេទកៗ នអវគណ្ណការភុញ្ជនៗ នហត្ថនិទ្ធកភុញ្ជនៗ នសិដ្ឋាវការភុញ្ជនៗ នជិវ្ហានិច្ឆារភុញ្ជនៗ នចបុចបុការភុញ្ជនៗ នសុវុសុវុការភុញ្ជនៗ នហត្ថនិល្លោហភុញ្ជនៗ នបត្តនិល្លោហភុញ្ជនៗ នឱដ្ឋនិល្លោហភុញ្ជនៗ នសាមិសបដិគ្គហណៗ នសសិដ្ឋកន្តនៗ នឆត្តបាណិទេសនៗ នទណ្ឌបាណិទេសនៗ នសត្តបាណិទេសនៗ នអារុដបាណិទេសនៗ នបាទុការទេសនៗ នឧបាហានទេសនៗ នយានគតទេសនៗ នសយនគតទេសនៗ នបល្លត្តិទេសនៗ នវដ្ឋិតសិសទេសនៗ នឱក្ខិត្តសិសទេសនៗ នឆមាទេសនៗ ននីបាសនទេសនៗ នបិតទេសនៗ នបច្ឆតោទេសនៗ នឧប្បថទេសនៗ នបិតករណៗ នហរិតករណៗ នឧទកករណៗ។

វត្តទាំង៧នេះគឺ បរិមណ្ឌលវត្ត១ នឧជ្ឈត្សិកវត្ត១ នឧម្ភកតវត្ត១ នសក្កច្ឆវត្ត១ នាហដវត្ត១ នសុរុសុវត្ត១ នបាទុការវត្ត១។

សេក្ខិយវត្តទាំង៧៥សិក្ខាបទ(នេះ) ព្រះគោតមដ៏មានយស ជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា បានបញ្ញត្តហើយ ដើម្បីឲ្យពួកសាវក សិក្សាតាម។

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំងឡាយ ខ្ញុំបានសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុ ក្នុងសេក្ខិយវត្តទាំងនោះ លោកទាំងឡាយបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជា គំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងសេក្ខិយវត្តទាំងនេះហើយ ព្រោះ ហេតុនោះ បានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តី បរិសុទ្ធនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

សេក្ខិយកណ្ត ចប់។

(អធិករណសមថា) ពួកធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ

CS vin.vbu.ad | ភាគ ទី៤

(៨. អធិករណសមថា)

[៤៩៨] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ពួកធម៌៧យ៉ាងសម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈនេះ តែងមកកាន់ខ្មែស (គឺការដែលសំដែងឡើង)។ (ឯធម៌៧យ៉ាងនោះគឺ)

- សង្ឃត្រូវឲ្យសម្មាវិន័យ^{៨០}) ១
- សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យ^{៨១}) ១
- សង្ឃត្រូវឲ្យអមុច្ឆវិន័យ^{៨២}) ១
- សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យកាត់ទោសតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ ១
- សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យខាងច្រើនជាប្រមាណ ១
- សង្ឃត្រូវធ្វើទោសតាមកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តលាមក^{៨៣}) ១
- សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកភិក្ខុដែលវិវាទទាស់ទែងគ្នា សង្រួបសង្រួម អត់ឱនគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចគេគ្របមូត្រលាមកដោយស្មៅ ដើម្បីស្ងប់ រម្ងាប់នៃអធិករណៈ (ទាំងនោះ) ដែលកើតឡើងហើយ។

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិករណៈមាន៧យ៉ាងនេះ ខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុង ធម៌៧យ៉ាងនោះ អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់ពីរដងផង អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់បីដងផង អស់លោកជា អ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនោះហើយ ហេតុនោះ បានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿង នេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ ចប់។

[៤៩៩] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និទានខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបារាជិក៤ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស១៣ ខ្ញុំសំដែង ឡើងហើយ អនិយតសិក្ខាបទ២ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាចិត្តិយ៩២ ខ្ញុំសំដែងឡើង ហើយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈ៤ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ សេក្ខិយវត្ត ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិករណៈមាន៧យ៉ាង ខ្ញុំក៏សំដែងឡើង ហើយ។ សិក្ខាបទមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ មកហើយក្នុងសុត្តៈ (មាតិកា) រាប់បញ្ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ តែងមកកាន់ ខ្មែស (គឺការសំដែងបាតិមោក្ខ) រាល់កន្លះខែ។ អស់លោករាល់អង្គគប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរីករាយរកគ្នា កុំវិវាទគ្នា គប្បីសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំង នោះទៅហោង។

មហាវិភង្គ ចប់។

មាតិកា

បាចិត្តិយកណ្ត	លេខ ទំព័រ
ភូតតាមវត្ត ទី ២	១
សិក្ខាបទ ទី ៦	១

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២
បទភាជនីយ	៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤
សិក្ខាបទ ទី ៧	៥
និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ	៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៧
សិក្ខាបទវិភង្គ	៨
បទភាជនីយ	៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១០
សិក្ខាបទ ទី ៨	១១
និទានភិក្ខុ ២ រូប	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ	១២
បទភាជនីយ	១៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤
សិក្ខាបទ ទី ៩	១៥
និទានឆន្ទភិក្ខុ	១៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៧
បទភាជនីយ	១៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩
សិក្ខាបទ ទី ១០	២០
និទានភិក្ខុស្រុកអាឡវីទាំងឡាយ	២០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២
ឧទ្ទាននៃភូតតាមវគ្គ	២៣
ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១	២៤
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២៤
ការសន្មតិភិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី	២៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៧
ការសន្មតិភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី	៣០
សិក្ខាបទវិភង្គ	៣១
គរុធម៌ ៨ ប្រការ	៣៣
បទភាជនីយ	៣៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨
សិក្ខាបទ ទី ២	៣៩
និទានព្រះចូឡបន្តក	៣៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៤២

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤៣
សិក្ខាបទ ទី ៣	៤៤
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៤៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៤៥
និទានព្រះមហាបជាបតីគោតមី	៤៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៤៧
បទភាជនីយ	៤៨
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤៩
សិក្ខាបទ ទី ៤	៥០
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៥០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៥១
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៥៣
សិក្ខាបទ ទី ៥	៥៤
និទានភិក្ខុ ១ រូប ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត្រ	៥៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៥៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៥៦
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៥៧
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៥៨
សិក្ខាបទ ទី ៦	៥៩
និទានឧទាយិភិក្ខុ	៥៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៦១
បទភាជនីយ និងរារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦២
សិក្ខាបទ ទី ៧	៦៣
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៦៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៦៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៦៥
បទភាជនីយ	៦៧
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦៨
សិក្ខាបទ ទី ៨	៦៩
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៦៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៧០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៧១
បទភាជនីយ	៧២
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៧៣
សិក្ខាបទ ទី ៩	៧៤
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	៧៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៧៦

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៧៧
បទភាជនីយ	៧៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៧៩
សិក្ខាបទ ទី ១០	៨០
និទានឧទាយិកិក្ខ	៨០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៨១
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨២
ឧទ្ទាននៃឱវាទវគ្គ	៩៣
ភោជនវគ្គ បឋមសិក្ខាបទ	៨៤
និទានឆព្វគ្គិយិកិក្ខ	៨៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ	៨៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងបទភាជនីយ	៨៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨៨
សិក្ខាបទ ទី ២	៨៩
និទានទេវទត្តិកិក្ខ	៨៩
បឋមប្បញ្ញត្តិ និងបឋមានុប្បញ្ញត្តិ	៩០
ទុតិយានុប្បញ្ញត្តិ	៩១
តតិយានុប្បញ្ញត្តិ	៩២
ចតុត្ថានុប្បញ្ញត្តិ	៩៣
បញ្ចមានុប្បញ្ញត្តិ	៩៤
ឆដ្ឋានុប្បញ្ញត្តិ	៩៥
សត្តមានុប្បញ្ញត្តិ	៩៧
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៩៩
សិក្ខាបទ ទី ៣	១០០
និទានបុរសធ្វើការម្នាក់ ជាមនុស្សទីលក្រ	១០០
បឋមប្បញ្ញត្តិ	១០៣
និទានភិក្ខុ ១ រូប មានជម្ងឺ និង បឋមានុប្បញ្ញត្តិ	១០៤
ទុតិយានុប្បញ្ញត្តិ	១០៥
តតិយានុប្បញ្ញត្តិ	១០៦
និយាយពីអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកំណត់ភត្តិដែលគេបម្រុងដើម្បីខ្លួន ឲ្យដល់ភិក្ខុឯទៀត និង សិក្ខាបទវិភង្គ	១០៨
បទភាជនីយ	១០៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១០៩
សិក្ខាបទ ទី ៤	១១០
និទានឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា	១១០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១១៥
បទភាជនីយ	១១៦

រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១១៧
សិក្ខាបទ ទី ៥	១១៨
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	១១៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បង	១១៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១២១
បទភាជនីយ	១២៣
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១២៤
សិក្ខាបទ ទី ៦	១២៥
និទានភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយ	១២៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១២៧
បទភាជនីយ	១២៩
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣០
សិក្ខាបទ ទី ៧	១៣១
និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ	១៣១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៣២
បទភាជនីយ	១៣៣
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣៤
សិក្ខាបទ ទី ៨	១៣៥
និទានព្រះវេទ្យដ្ឋសីសត្ថេរ	១៣៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៣៦
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	១៣៧
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣៨
សិក្ខាបទ ទី ៩	១៣៩
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៣៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	១៤០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៤០
បទភាជនីយ	១៤២
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤៤
សិក្ខាបទ ទី ១០	១៤៥
និទានភិក្ខុ ១ រូប ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបង្កូលនូវរបស់គ្រប់យ៉ាង	១៤៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បង និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	១៤៦
សិក្ខាបទវិភង្គ	១៤៧
បទភាជនីយ និងរារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤៨
ឧទ្ទាននៃភោជនវគ្គ	១៥០
អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១	១៥០
និទានព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ	១៥០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៥៣

បទភាជនីយ	១៥៤
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៥៥
សិក្ខាបទ ទី ២	១៥៦
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	១៥៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៥៧
សិក្ខាបទវិភង្គ	១៥៨
បទភាជនីយ	១៥៩
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦០
សិក្ខាបទ ទី ៣	១៦១
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	១៦១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៦៣
បទភាជនីយ និងរារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦៤
សិក្ខាបទ ទី ៤	១៦៥
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	១៦៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៦៦
បទភាជនីយ	១៦៧
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦៨
សិក្ខាបទ ទី ៥	១៦៩
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	១៦៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៧០
បទភាជនីយ	១៧០
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៧២
សិក្ខាបទ ទី ៦	១៧៣
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	១៧៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	១៧៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ១ និង ទី ២	១៧៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ៣	១៧៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ៤ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៧៩
បទភាជនីយ	១៨១
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៨២
សិក្ខាបទ ទី ៧	១៨៣
និទានមហានាមសក្យ	១៨៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបរាវណា ៤ យ៉ាង	១៨៨
បទភាជនីយ	១៨៩
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩១
សិក្ខាបទ ទី ៨	១៩២
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៩២

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	១៩៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៩៤
បទភាជនីយ	១៩៥
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩៦
សិក្ខាបទ ទី ៩	១៩៧
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៩៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	១៩៨
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩៩
សិក្ខាបទ ទី ១០	២០០
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២០០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២០០
បទភាជនីយ	២០២
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃអចេឡកវគ្គ	២០៣
សុរាបានវគ្គ	២០៤
សិក្ខាបទ ទី ១	២០៤
និទានពួកអ្នកឃ្វាលគោ និងឃ្វាលពពែ	២០៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២០៩
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១០
សិក្ខាបទ ទី ២	២១១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ	២១១
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២១២
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១៣
សិក្ខាបទ ទី ៣	២១៤
និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ	២១៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២១៥
បទភាជនីយ	២១៦
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១៧
សិក្ខាបទ ទី ៤	២១៨
និទានឆន្ទភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ	២១៨
សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ	២១៩
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២០
សិក្ខាបទ ទី ៥	២២១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ	២២១
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២២២
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២៣
សិក្ខាបទ ទី ៦	២២៤

និទានភិក្ខុច្រើនរូប	២២៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១	២២៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២២៦
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២៧
សិក្ខាបទ ទី ៧	២២៨
និទានព្រះបាទពិម្ពិសារសេនីយរាជ	២២៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	២២៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១	២៣០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី២	២៣១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៣	២៣២
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៤	២៣៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៥	២៣៤
សិក្ខាបទវិភង្គ	២៣៥
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣៦
សិក្ខាបទ ទី ៨	២៣៧
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	២៣៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៣៨
បទភាជនីយ	២៣៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤០
សិក្ខាបទ ទី ៩	២៤១
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	២៤១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៤២
បទភាជនីយ	២៤៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤៤
សិក្ខាបទ ទី ១០	២៤៥
និទានសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ	២៤៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៤៦
បទភាជនីយ	២៤៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ធានៃសុរាបានវគ្គ	២៤៨
សប្បណាវគ្គ	២៤៩
សិក្ខាបទ ទី១	២៤៩
និទានឧទាយិភិក្ខុ	២៤៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២៥០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤១
សិក្ខាបទ ទី ២	២៥២
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៥២
សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៥៣

សិក្ខាបទ ទី ៣	២៥៤
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២៥៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងអធិករណៈ ៤ យ៉ាង	២៥៥
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៥៦
សិក្ខាបទ ទី ៤	២៥៧
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	២៥៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២៥៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦០
សិក្ខាបទ ទី ៥	២៦១
និទានឧបាលិទារក	២៦១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៦៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២៦៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦៧
សិក្ខាបទ ទី ៦	២៦៨
និទានភិក្ខុ ១ រូប	២៦៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៦៩
បទភាជនីយ	២៧០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧១
សិក្ខាបទ ទី ៧	២៧២
និទានភិក្ខុ ១ រូប	២៧២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៧៣
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២៧៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧៥
សិក្ខាបទ ទី ៨	២៧៦
និទានភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋ ជាភិក្ខុមិច្ឆាទិដ្ឋិ	២៧៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៨២
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម	២៨៤
បទភាជនីយ	២៨៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៨៧
សិក្ខាបទ ទី ៩	២៨៨
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២៨៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៨៩
ការបរិភោគរួម មានពីរយ៉ាង	២៩០
បទភាជនីយ	២៩១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៩២
សិក្ខាបទ ទី ១០	២៩៣
និទានសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តក មានទិដ្ឋិអាក្រក់	២៩៣

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣០១
បទភាជនីយ	៣០២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃសប្បាណកវគ្គ	៣០៥
សហធម្មិកវគ្គ	៣០៦
សិក្ខាបទ ទី ១	៣០១
និទានភិក្ខុឈ្មោះឆន្ទ	៣០៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣០៧
បទភាជនីយ	៣០៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣១០
សិក្ខាបទ ទី ២	៣១១
និទានព្រះដីមានព្រះភាគសំដែងអាសិសង្សវិន័យ និងនិទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣១៣
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣១៤
សិក្ខាបទ ទី ៣	៣១៥
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣១៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣១៧
មោហារោបនកម្ម	៣១៨
បទភាជនីយ	៣១៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២០
សិក្ខាបទ ទី ៤	៣២១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣២១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៣២២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២៣
សិក្ខាបទ ទី ៥	៣២៤
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣២៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	២៣៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២៦
សិក្ខាបទ ទី ៦	៣២៧
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣២៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៣២៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២៩
សិក្ខាបទ ទី ៧	៣៣០
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣៣០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៣១
បទភាជនីយ	៣៣២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៣៣

សិក្ខាបទ ទី ៨	៣៣៤
និទានធម្មតិយភិក្ខុ	៣៣៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៣៥
បទភាជនីយ	៣៣៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៣៧
សិក្ខាបទ ទី ៩	៣៣៨
និទានធម្មតិយភិក្ខុ	៣៣៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៣៩
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤០
សិក្ខាបទ ទី ១០	៣៤១
និទានធម្មតិយភិក្ខុ	៣៤១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៤២
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤៣
សិក្ខាបទ ទី ១១	៣៤៥
និទានទព្វមល្លបុត្រ	៣៤៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៤៦
បទភាជនីយ	៣៤៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤៨
សិក្ខាបទ ទី ១២	៣៤៩
និទានធម្មតិយភិក្ខុ	៣៤៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៥១
បទភាជនីយ	៣៥២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវគ្គ	៣៥៣
រតនវគ្គ	៣៥៤
សិក្ខាបទ ទី១	៣៥៤
និទានស្តេចព្រះនាមបសេនទិកោសល	៣៥២
និយាយពីទោសចូលទៅកាន់រាជត្រកូល មាន ១០ យ៉ាង	៣៥៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៦២
សិក្ខាបទវិភង្គ	៣៦៣
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៦៤
សិក្ខាបទ ទី ២	៣៦៥
និទានភិក្ខុ ១ រូប	៣៦៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទាននាងវិសាខាមិការមាតា	៣៨៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១ និងនិទានកូនក្មួយអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី	៣៦៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៧០
បទភាជនីយ	៣៧១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៧២

សិក្ខាបទ ទី ៣	៣៧៣
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងយាយតិវច្ឆានកថា	៣៧៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានភិក្ខុច្រើនរូប និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ១	៣៧៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី២	៣៧៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៣ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៧៨
បទភាជនីយ	៣៧៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨០
សិក្ខាបទ ទី ៤	៣៨១
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	៣៨១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៨២
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៣៨៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨៤
សិក្ខាបទ ទី ៥	៣៨៥
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	៣៨៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៨៦
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨៧
សិក្ខាបទ ទី ៦	៣៨៨
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣៨៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣៨៩
បទភាជនីយ	៣៩០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៩១
សិក្ខាបទ ទី ៧	៣៩២
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣៩២
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានឧទាយិភិក្ខុ	៣៩៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៣៩៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៩៥
សិក្ខាបទ ទី ៨	៣៩៦
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣៩៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៣៩៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៩៨
សិក្ខាបទ ទី ៩	៣៩៩
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣៩៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៤០០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤០១
សិក្ខាបទ ទី ១០	៤០២
និទាននន្ទភិក្ខុ	៤០២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៤០៣

រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤០៤
ឧទ្ទាននៃរតនវគ្គ	៤០៥
បាដិទេសនីយកណ្តា	៤០៦
សិក្ខាបទ ទី១	៤០៦
និទានភិក្ខុនី ១ រូប ទៅបិណ្ណបាត	៤០៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៤០៩
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤១១
សិក្ខាបទ ទី ២	៤១២
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី	៤១២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៤១៣
បទភាជនីយ	៤១៤
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤១៥
សិក្ខាបទ ទី ៣	៤១៦
និទានត្រកូល ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ	៤១៦
សេក្ខសម្មតិ	៤១៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានភិក្ខុច្រើនរូប	៤១៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១	៤១៩
និទានភិក្ខុ ១ រូប	៤២០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៤២១
បទភាជនីយ	៤២២
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤២៤
សិក្ខាបទ ទី ៤	៤២៥
និទានពួកទាសរបស់សាកិយជន	៤២៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៤២៦
និទានភិក្ខុ ១ រូប និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៤២៧
សិក្ខាបទវិភង្គ	៤២៨
បទភាជនីយ	៤៣១
រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤៣២
សេក្ខិយកណ្តា	៤៣៤
បរិមណ្ឌលវគ្គ	៤៣៤
សារុប្ប ២៦	៤៣៤
ឧជ្ជស្សិកវគ្គ	៤៤៣
ឧម្ពកតវគ្គ	៤៤៨
ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០	៤៥១
សក្កច្ឆវគ្គ	៤៥៥
ភពឡវគ្គ	៤៦៤

សុរុសុវត្ថ	៤៧០
ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦ សិក្ខាបទ	៤៧៦
បាទុការគ្គ	៤៨២
បកិណ្ណក ៣ សិក្ខាបទ	៤៩៣
ពួកធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ	៥០១

1)

ឧបចារត្រៃនិងតាំង តាមអដ្ឋកថា ថា កំណត់ពីរហត្ថម្មយចំអាម។

2)

ប្រែថា សាលាសម្រាប់បម្រើ តែអដ្ឋកថាថា បានដល់សាលាសម្រាប់ឆាន់ ឬរោងឆាន់។

3)

ពោលពាក្យជាតិរង្វានកថា ឬនិយាយសរសើរពីស្រីនិងប្រុសជាដើម។ ន័យអដ្ឋកថា។

4)

ក្នុងមហាបច្ឆវិថា មានទំហំមួយហត្ថម្មយចំអាម រាប់អំពីមេទ្វារចេញទៅ ក្នុងកុរុនិថា កំណត់ត្រឹមសន្លឹកទ្វារទាំងពីរជាប្រមាណ ក្នុងមហាអដ្ឋកថាថា សន្លឹកទ្វារនោះមួយហត្ថម្មយចំអាមក៏មាន ពីរហត្ថក៏មាន ពីរហត្ថម្មយចំអាមក៏មាន។

5)

ក្បាច់ដែលមានស្រទាប់៥ ឬជាន់៥។

6)

អដ្ឋកថា ថា គួររូបភាពបុរសស្រ្តី ធ្វើសណ្ឋរៈគ្នា មានឧបាយលាយដោយវត្ថុពណ៌ផ្សេងៗតាមគំនិតរបស់ខ្លួន ត្រង់កណ្តាលទីរ។

7)

សង្ឃពីរពួក គឺភិក្ខុសង្ឃ១ ភិក្ខុនីសង្ឃ១

8)

បានដល់ភិក្ខុមានដំណើរចេញពីស្រុក១ទៅស្រុក១ ចម្ងាយឆ្ងូវទៅមួយថ្ងៃ មកមួយថ្ងៃ ថ្ងៃទីមួយទៅឆាន់ម្តង ថ្ងៃទីពីរត្រឡប់មកវិញឆាន់ម្តងទៀត។

9)

រាជអាណាចក្រដទៃ ប្រទេសដទៃ ដែនដទៃ។

10)

គឺរបៀបធ្វើភត្តរបស់មិច្ឆាទិដ្ឋិ ក្រៅពីព្រះពុទ្ធសាសនា។

11)

គឺគិតពី ១រោចខែអស្សុជ្ជ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក។

12)

គឺគិតពី ១រោចខែអស្សុជ្ជ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែឆតុណ្ណ។

13)

ព្រោះភិក្ខុនោះទទួលនិមន្តឆាន់ភោជន៥យ៉ាង ភោជនណាមួយក្នុងទីឯណោះ ហើយត្រឡប់ទៅឆាន់ក្នុងទីឯណោះវិញ ឬទទួលនិមន្តឆាន់ក្នុងទីឯណោះ ហើយត្រឡប់មកឆាន់ក្នុងទីឯណោះវិញ។

14)

គឺប្រទេសនៅទិសខាងលិចចំព្រះអាទិត្យអស្តង្គត។

15)

អដ្ឋកថា ដែលហៅថា អនតិវត្តភោជន បានដល់ភោជនដែលមិនគួរដល់អាការនៃវិនយកម្ម៧យ៉ាង និងភោជនដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ។ ឯអាការដែលមិនគួរដល់វិនយកម្ម៧យ៉ាងនោះ អធិប្បាយថា ១. វត្ថុទាំងឡាយមានផ្លែ និងមើមជាដើម ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរដល់សមណកប្បុរិ និងសាច់ដែលមិនគួរក្តី ភោជនដែលមិនគួរក្តី ហៅថា អកប្បិយទាំងអស់ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម យកអកប្បិយវត្ថុទាំងនេះមកធ្វើជានិយកម្មថា វត្ថុទាំងនេះជារបស់គួរហើយ។ ២. វត្ថុដែលភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មមិនទាន់បានទទួលមកទេ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា វត្ថុទាំងនេះគួរហើយ។ ៣. វត្ថុដែលភិក្ខុកាន់មកដើម្បីឲ្យភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម ធ្វើឲ្យជារបស់គួរ តែមិនបានលើកឡើង ឬមិនបានបង្ហោរទៅ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៤. ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុមកដើម្បីឲ្យភិក្ខុផងគ្នាធ្វើវិនយកម្ម តែភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះបិតនៅខាងក្រៅហត្ថបាស ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៥. ភិក្ខុណាមួយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ តែភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះឯង មិនទាន់ឆាន់ភោជននៅឡើយ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៦. ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មបានឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយ ទៅធ្វើវិនយកម្មឲ្យគេថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៧. ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម មិនបានបញ្ចេញវិទេហថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ និងភោជន៥យ៉ាង ភោជនណាមួយដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ។ វត្ថុដែលមិនគួរដល់អាការនៃវិនយកម្មទាំង៧យ៉ាងនេះក្តី ភោជនដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺក្តី ទាំងពីរចំណែកនេះ ហៅថា អនតិវត្តភោជន។

16)

អង្គកថា គឺបាយតែម្យ៉ាង មិនមានសម្លនិងម្ហូបក្រៀមលាយជាមួយផង។

17)

អង្គកថា អាហារមានបាយជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីឆាន់បានតាំងពីព្រឹកទៅដល់ថ្ងៃត្រង់ ហៅថាយារកាលិក។

18)

ទឹកជ្រកយ៉ាង មានទឹកស្វាយជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីឆាន់បានត្រឹមថ្ងៃទី១យប់១ ហៅថាយាមកាលិក។

19)

ភេសជ្ជៈ៥យ៉ាង មានទឹកដោះថ្លាជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីទុកឆាន់បានក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ ហៅថាសត្តាហកាលិក។

20)

វត្តងទៀតក្រៅពីកាលិកទាំង៣ខាងដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីរក្សាទុកឆាន់បានដរាបទាល់អស់មួយជីវិត ហៅថា យារជីវិក។

21)

អង្គកថា ភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តបំណុលគ្រប់ជំពូក ដោយហោចទៅសូម្បីលើស្នួន ក៏បំណុលយកដែរ។

22)

អង្គកថា កិរិយាទទួលប្រគេនប្រកបដោយអង្គ៥ គឺ១.វត្ថុដែលបុរសមានកំលាំងយ៉ាងកណ្តាល ល្មមលើកឡើងបាន។ ២.អ្នកប្រគេនស្ថិតនៅក្នុង ហត្ថបាស។ ៣.អ្នកប្រគេនបានបង្ហាន់ខ្លួនចូលមក។ ៤.ទេវតាក្តី មនុស្សក្តី សត្វតិរច្ឆានក្តីប្រគេន។ ៥.ភិក្ខុទទួលវត្ថុនោះដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុ ដែលជាប់នឹងកាយក្តី។

23)

មហារិកត៤គឺ មូត១ គូថ១ ផេះ១ ដី១។

24)

ភិក្ខុដាក់របស់ក្នុងភាជន ហើយលើកយកភាជននោះទៅដម្កល់ទុកលើដី ជិតតិរិយទាំងនោះ ហើយឲ្យដោយវាចា។

25)

បានដល់គ្រឿងលាបកាយគ្រប់យ៉ាង មានម្សៅជាដើម។

26)

អង្គកថា អធិប្បាយថា ភិក្ខុចូលទៅហួសពាក់កណ្តាលផ្ទះ គឺហួសមេដំបូលផ្ទះ។

27)

អង្គកថាថា មហានាមសក្យៈនេះ ជាបុត្រនៃចូឡបិតារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាស់ជាងព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រមាណ១ខែ ជាអរិយសាវក បានដម្កល់នៅក្នុងផលទាំងពីរ គឺសោតាបត្តិផល និងសកទាតាមិផល។

28)

បើមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ជីវិត ដល់ព្រហ្មចរិយធម៌ ភិក្ខុគិតថា អញទៅក្នុងកងទ័ពនឹងបានរួចសេចក្តីអន្តរាយ ហើយដើរចូរទៅក្នុងកងទ័ព មិន ត្រូវអាបត្តិ។

29)

ពស់ឥតពិស បានដល់ពស់ចន្ទមម និងពស់ព្រលិតជាដើម។

30)

ថ្នាំដែលគេធ្វើដោយរសនៃផ្លែឈើ មានផ្លែកន្ទួតព្រៃជាដើម។

31)

គឺយកម្រាមដៃចាក់ក្រលេកលេង

32)

គឺពាក្យដែលមានមកក្នុងព្រះសូត្រ និងព្រះអភិធម្ម។

33)

ភិក្ខុពស់ចឹក ចោរ ឬម្រឹកសាហារបៀតបៀនជាដើម ហៅថា មានសេចក្តីអន្តរាយ។

34)

១.២.មួយខែកន្លះខាងចុងគិម្ភរដូវ គឺតាំងពី១កើតខែជេស្ឋទៅដល់១៥កើតខែអាសាឡ នេះជាខេត្តរបស់សម័យក្តៅ។ ឯមួយខែខាងដើមនៃ វស្សានរដូវ គឺតាំងពី១រោចខែអាសាឡ ទៅដល់១៥កើតខែស្រាពណ៍ នេះជាខេត្តរបស់សម័យស្ងួតស្អប់។

35), 37), 67)

២

36)

១.២.៣.៤.សម័យទាំង៤យ៉ាងនេះមិនចំពោះខែណា ថ្ងៃណាទេ ដែលមានកំណត់ពីរខែកន្លះនោះ តែសម័យពីរយ៉ាងខាងដើម។

38)

៣

39)

40)

គឺភិក្ខុមានសត្វយុំជាដើមដេញទិច ហើយមុជទៅក្នុងទឹក ដើម្បីឲ្យផុតពីសេចក្តីអន្តរាយនោះ ហៅថា មានសេចក្តីអន្តរាយក្នុងសិក្ខាបទនេះ

41)

មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ ទី ៨ តេសកណ្តសៀវភៅទី២រួចហើយ។

42)

បានដល់កម្មដែលធ្វើមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។

43)

បានដល់កម្មដែលធ្វើបែកខ្ញែកជាពួក មិនព្រមព្រៀងគ្នា។

44)

បានប្រែក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃសង្ខារិសេសរួចហើយ។

45)

បានដល់សត្វមានខ្លួនវែង មានពស់ក្តែបជាដើម។

46)

គឺរាប់ឆ្នាំបានគ្រប់២០ហើយ តែនៅខ្លះខែ និងថ្ងៃ ដូចមនុស្សណាមួយ កាលនៅក្នុងផ្ទៃមាតាបានតែ៧ខែ កាលដែលសម្រាល ៗនៅថ្ងៃ១៥កើតខែ ពិសាខ ឆ្នាំជូត លុះដល់មកថ្ងៃ១៥កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំមមែ បាន២០ឆ្នាំខ្លះៗខែ លុះតែបង្អង់ឲ្យហួសដល់ថ្ងៃ១៥កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំមមែ ហើយ រាប់យក៧ខែ ក្នុងផ្ទៃនិងអធិកមាស២ខែ មកផ្សំផង ទើបបានគ្រប់២០ឆ្នាំគត់។

47)

បានដល់ភិក្ខុបបួលថាទៅថ្ងៃនេះ ពេលនេះ តែមិនបានទៅតាមថ្ងៃ តាមពេលដែលបានកំណត់នោះ។

48)

គឺភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ដោយសូត្រញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ព្រោះភិក្ខុនោះមិនឃើញអាបត្តិ មិនសំដែងអាបត្តិ មិនលះបង់ទិដ្ឋិ ហៅថា ភិក្ខុដែលសង្ឃ លើកវត្ត ឯរូបភិក្ខុនោះ មិនត្រូវបរិភោគរួមនឹងសង្ឃឡើយ។ សេចក្តីពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈ គម្ពីរចុល្លវគ្គ។

49)

បរិភោគ ក្នុងទីនេះចំពោះយកការសេពគប់។

50)

សមណុទ្ទេស ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរគ្នានឹងពាក្យថា សមណេ នឹងហៅថាសមណុទ្ទេសក៏បាន ថាសាមណេក៏បាន។

51)

អដ្ឋកថា វិនាសនោះមានបីយ៉ាង គឺសំវាសនាសនា វិនាសទីខានបាននៅរួមជាមួយនឹងសង្ឃ១ លិង្គនាសនា វិនាសចាកភេទ គឺត្រូវផ្សឹកចេញ១ ទណ្ឌកម្មនាសនា វិនាសដោយត្រូវទណ្ឌកម្ម មានមិនឲ្យដេកនៅរួមនឹងភិក្ខុអស់ពីរបីរាត្រីជាដើម១ កណ្តកៈនេះត្រូវទណ្ឌកម្មនាសនា។

52)

បានដល់ភិក្ខុ

53)

បានដល់ជនមិនមែនភិក្ខុ

54)

អដ្ឋកថា បានដល់សម្តត់ខ្នាតតូច បណ្តោយ៨ឆ្នាប់ ទទឹង៤ឆ្នាប់ ដោយធ្លាប់ព្រះសុគតឡើងទៅ ហៅថា សម្តត់គួរដល់ការរិកប្ប។

55)

ភិក្ខុដែលបានរើសកែវ៧ប្រការ មានមាសប្រាក់ជាដើម ដែលគេភ្លេចនៅក្នុងវត្តក្តី ក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុក្តី ត្រូវធ្វើស្លាកយកទៅបិទទុកនៅទីណាមួយ គឺទ្វារវត្ត ឬទីជិតកន្លែងដែលខ្លួននៅ ឯសេចក្តីក្នុងស្លាកនោះ ដូច្នោះ អ្នកណាបាត់របស់អ្វី អ្នកនោះចូរមកទទួលយក។

56)

ភវៈ គឺសស្សតទិដ្ឋិ

57)

អភវៈ គឺខ្ទេចទិដ្ឋិ ម្យ៉ាងទៀត ភវៈ គឺសេចក្តីចំរើន អភវៈ គឺសេចក្តីសាបសូន្យ ឬភវៈ គឺសេចក្តីសុខក្នុងកាម អភវៈ គឺសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឲ្យ លំបាកឥតប្រយោជន៍។

58)

អាបត្តិបាចិត្តិយនេះមានកិច្ចត្រូវបំបែកបំពង់មូលនោះមុនជាវិនយកម្ម ទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ។

59)

បានដល់ទីនៅ

60)

អាបត្តិបាចិត្តិយនេះមានកិច្ចត្រូវកាត់ (ដឹងគ្រៃ) នោះមុនជាវិនយកម្មទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ

61)

អាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវទំលាយ (សំឡី)នោះមុនជាវិនយកម្ម ទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ។
62)

Correction of wrong translation.
63)

ស្រីដែលបានឧបសម្បទាអំពីឧភតោសង្ឃ ដែលហៅថា ភិក្ខុនីនោះឯង។
64)

អដ្ឋកថា បានឮថាក្នុងត្រកូលនោះមានជនពីរនាក់បានសម្រេចព្រះសោតាបត្តិផល។
65)

តអំពីនេះទៅ មានបាលីប្រាកដក្នុងគម្ពីរខ្លះថា ឧទ្ទាននៃបាដិទេសនិយកណ្ណនោះថា (មានសិក្ខាបទ)គឺ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រុក ហើយ ទទួលយកចង្កាន់អំពីភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ១ ភិក្ខុមិនហាមឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្ហាបបញ្ជាគ្រហស្ថ១ ការឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិ១ ការឆាន់ ចង្កាន់ក្នុងសេនាសនៈតាំងនៅក្នុងព្រៃ១
66)

១.២.អដ្ឋកថា ភិក្ខុត្រូវស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ខាងលើបិទមណ្ឌលផ្ចិត ខាងក្រោម បិទមណ្ឌលជង្គង់ គឺស្រុងចុះទៅខាងក្រោមអំពីជង្គង់ ប្រមាណ៨ធ្នាប់។
68)

គឺភិក្ខុមិនបានបិទបាំងកាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល
69)

អដ្ឋកថា ថាបិទបាំងឲ្យល្អ គឺមិនទទួលក្បាល អធិប្បាយថា ភិក្ខុនឹងចូលទៅក្នុងស្រុក ត្រូវយកចីពរមកដាក់គ្របលើស្នា ពាក់ក្នុងហើយយកជាយទាំង ពីរបិទបាំងក រួចហើយធ្វើចុងមុំទាំងពីរឲ្យត្រឹមស្មើគ្នា ហើយប្រមូលចូលមក រួចបិទបាំងដរាបដល់ភ្នែកដៃ ហើយគប្បីដើរទៅ។
70)

អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុវេលានឹងអង្គុយនៅក្នុងស្រុក ត្រូវបើកកាយខាងលើតាំងពីកញ្ជឹងករហូតដល់ក្បាល ខាងដៃ តាំងពីត្រឹមភ្នែកដៃទៅចុងម្រាម ខាង ជើង តាំងពីចុងកំភួនជើងទៅខាងក្រោម ហើយគប្បីអង្គុយចុះ។
71)

អដ្ឋកថា សម្មដែលមានប្រមាណប៉ុនភាគទី៤នៃភត្ត ហៅថា សម្មល្មមនឹងបិណ្ឌបាត
72)

អដ្ឋកថា ម្ហូបអាហារដទៃៗ មានសម្បូរនៃ ត្រីសាច់ជាដើម ដែលក្រៅពីសម្បូរសណ្តែកបាយ និងសម្បូរសណ្តែករាជមាសចេញ។
73)

បទត្រង់នេះហាក់ដូចជាលើស ប្រហែលចំឡង់តាមសិក្ខាបទខាងដើមត្រង់អង្គថា ភិក្ខុទទួលសម្បូរដើម្បីអ្នកដទៃទេដឹង តែសិក្ខាបទនេះ និយាយពី ឆាន់សម្បូរ ភិក្ខុឆាន់ដើម្បីអ្នកដទៃ ដូចម្តេចបាន បាលីបទនេះ មិនមានក្នុងច្បាប់ឱរ្យបទេ។
74)

អដ្ឋកថា ពំនូតបាយធំពេកប៉ុនពងក្លោក តូចពេកប៉ុនពងមាន់ មិនគួរ បើពូតឲ្យទៅជាកណ្តាល គួរ
75)

ដីការវិន័យ ឆត្រនេះគេធ្វើឆ្អឹងទនឹង មានរង់មូលដូចជាកង់ ហើយយកមកភ្ជាប់នឹងឆ្អឹងបណ្តោយចងវីតនឹងចេស។
76)

ឆត្រនេះ គេធ្វើឆ្អឹងបណ្តោយ និងឆ្អឹងទនឹងឲ្យត្រង់ ចងឲ្យមាំ មានដងវែង (ឆ្អឹងលុត) គេប្រើបើកបិទបាន។
77)

អដ្ឋកថា យានជំនិះដែលគេប្រក់ដំបូលខាងលើមានសណ្ឋានដូចជាមណ្ឌប។
78)

ទាំងពីរខាងនៃរថនោះ គេពាក់បង្កង់សុទ្ធសឹងតែធ្វើពីរបស់ល្អៗ មានមាសប្រាក់ជាដើម មានទ្រង់ទ្រាយដូចជាស្លាបគ្រុឌ។
79)

ព្រះត្រៃបិដក អក្សរឱរ្យ និងភូមា មិនមានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងសេក្ខិយកណ្ណនេះ ដូចក្នុងកណ្ណឯទៀតៗខាងដើមនោះទេ ឯកណ្ណខាង ដើម គឺបារាជិកកណ្ណក្តី តេរសកណ្ណក្តី រហូតដល់បាចិត្តិយកណ្ណ ក៏សុទ្ធតែមានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទទាំងអស់ ប្លែកគ្នាតែកន្លែងដាក់គាថា កណ្ណខ្លះដាក់ត្រង់ចុងបំផុតរត្ត កណ្ណខ្លះដាក់ត្រង់ចុងបំផុតកណ្ណ ឯក្នុងបាលីស្លឹកវីតអក្សរខម មានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទគ្រប់កន្លែង តាំងពី បារាជិកកណ្ណដល់សេក្ខិយកណ្ណ។
80)

ធម្មវិបុគ្គលពន្យល់បង្ហាញធម្មវិបុគ្គលដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាសត្តសាសនៈ លោកចូរកាន់យកធម៌វិន័យនេះចុះ លោកចូរស្រឡាញ់ធម៌វិន័យនេះចុះ បើអធិករណៈរម្ងាប់បានដូច្នោះជាដើម ហៅថា សម្មខារិន័យ។
81)

សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធចាកអាបត្តិ មានសតិបរិបូណ៌ ដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា។
82)

សង្ឃត្រូវឲ្យអមឡូវន័យដល់ភិក្ខុដែលជាតិឆ្គួតហើយ ដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុណាមួយចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិអ្វីឡើយ។
83)

ភិក្ខុប្រព្រឹត្តលាមក ភិក្ខុឯទៀតចោទដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ត្រឡប់គេចកែ ប្រែសំដី ពោលពាក្យកុហក សង្ឃត្រូវធ្វើតស្សបាបិយសិកា
កម្មដល់ភិក្ខុនោះ ដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ហើយភិក្ខុនោះត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ត មាន មិនត្រូវឲ្យខបសម្បទា និងនិស្ស័យជាដើម។ (ស្រង់យកពីចុល្លវគ្គ
សមថក្ខន្ធកៈ)។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០០៥ - Book 005

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០៥ - Tipitaka Book 005](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8914.0.html)
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8914.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8914.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ](http://ati.eu)
[០០៥](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_005.pdf](#)

CS [លេខសម្គាល់](#)
[លេខទំព័រ](#)

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៥

១. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី៥](#)

ភិក្ខុនីវិភង្គ

CS [vin.vbi](#) | [ភាគ ទី៥](#)

ភិក្ខុនីវិភង្គោ

ភាគ ទី៥

[បារាជិកកណ្តុ](#) | [សង្កាទិសេសកណ្តុ](#) | [និស្សគ្លិយកណ្តុ](#) | [បាចិគ្លិយកណ្តុ](#) | [បាដិទេសនីយកណ្តុ](#) | [សេក្លិយកណ្តុ](#) | [អធិករណសមថា](#)

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

សូមនមស្តារថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

បារាជិក

CS [vin.vbi.pr](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១. បារាជិកកណ្តុ (ភិក្ខុនីវិភង្គោ))

បារាជិក ទី១

CS [vin.vbi.pr.1](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១. បឋមបារាជិក)

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចវិយាបថនៅក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ឈ្មោះសាឡ ជាចៅនៃមិការមាតា... មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងសាងវិហារ (ប្រគេន) ភិក្ខុនិសង្ស។ ទើបសាឡ ជាចៅមិការមាតា (នោះ) ចូលទៅរកភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងសាងវិហារ (ប្រគេន) ភិក្ខុនិសង្ស សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចាត់ភិក្ខុនិដែលជាអ្នកចេះត្រួតត្រានូវកម្មឲ្យខ្ញុំ។ សម័យនោះឯង មានស្រីជាបងប្អូនគ្នា៤នាក់ ឈ្មោះ នន្ទា១ នន្ទរតិ១ សុន្ទរិនន្ទា១ ចុល្លនន្ទា១ បានមកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុនិ។ បណ្តាភិក្ខុនិទាំងនោះ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិ ឬសតាំងអំពីក្មេង ជាភិក្ខុនិមានរបបល្អល្អៗ គួរគយគន់មើល គួរជាទីជ្រុះថ្លា ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នកវាងវៃ មានប្រាជ្ញាឆ្លៀវឆ្លាស់ ឥតមានសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ប្រកបដោយយោបល់ជាក្រៀងយល់ក្នុងកិច្ចនោះៗ អាចធ្វើ និងអាចចាត់ចែង (នូវនូវកម្ម)បាន។ ទើបភិក្ខុនិសង្សសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិឲ្យជាអ្នកត្រួតត្រានូវកម្ម ដល់សាឡជាចៅមិការមាតា។ សម័យនោះឯង សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិតែងដើរទៅកាន់លំនៅរបស់សាឡជាចៅមិការមាតាញ្ងៗ តែងនិយាយថា ចូរអ្នកឲ្យកាបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដឹង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក (ដល់អាត្មា)។ ឯសាឡជាចៅមិការមាតា ក៏តែងទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនិជាញឹកញយ ដើម្បីដឹងការងារដែលធ្វើរួចហើយ និងមិនទាន់ធ្វើ។ ជនទាំងពីរនោះ ជាមនុស្សមានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ(នឹងគ្នា) ដោយសារឃើញគ្នារៀយៗ។ ឯសាឡជាចៅមិការមាតា មិនមានឱកាសដើម្បីធ្វើសេវនកិច្ចនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិបាន ហើយក៏ធ្វើភក្តី (ប្រគេន) ភិក្ខុនិសង្ស ដើម្បីត្រូវការសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិនោះឯង។ ក្នុងវេលាដែលសាឡជាចៅមិការមាតា រៀបនឹងក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឆាន់ ក៏ក្រាលអាសនៈខាងម្ខាង (ដើម្បីភិក្ខុនិចាស់ៗ) ដោយគិតថា ពួកភិក្ខុនិប៉ុណ្ណោះរូបចាស់ជាងសុន្ទរិនន្ទាជាម្ចាស់ ហើយក៏ក្រាលអាសនៈខាងម្ខាង(ទៀតដើម្បីភិក្ខុនិក្មេងៗ) ដោយគិតថា ពួកភិក្ខុនិប៉ុណ្ណោះរូបក្មេងជាងសុន្ទរិនន្ទាជាម្ចាស់ ទើបក្រាលអាសនៈសម្រាប់សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិក្នុងឱកាសកំបាំងភ្នែក ត្រង់កៀនជញ្ជាំង ធ្វើឲ្យពួកភិក្ខុនិចាស់ៗដឹងថា សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិអង្គុយជិតពួកភិក្ខុនិក្មេងៗ ធ្វើឲ្យពួកភិក្ខុនិក្មេងៗដឹងថា សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិអង្គុយជិតភិក្ខុនិចាស់ៗ។ ទើបសាឡជាចៅមិការមាតាបើមនុស្សឲ្យទៅទូលភិក្ខុកាលដល់ភិក្ខុនិសង្សថា បពិត្រលោកម្ចាស់ កាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិកំណត់(ក្នុងចិត្ត)ថា សាឡជាចៅមិការមាតាធ្វើភត្តដល់ភិក្ខុនិសង្ស មិនមែនធ្វើដោយការរាប់អានច្រើនប៉ុន្មានទេ គាត់ប្រាថ្នាតែនឹងប្រទស្សដល់អញ បើប្រសិនជាអញទៅ សំឡេងនោះឡោ (វករវ) មុខជានឹងមានដល់អញ (មិនខាន) គិតហើយ ក៏បង្គាប់ភិក្ខុនិជាសិស្សថា លោកចូរទៅចុះ ចូរនាំយកចង្កាន់ (មកឲ្យ)ខ្ញុំផង ម្យ៉ាងទៀត បើមានអ្នកណាសួររកខ្ញុំ ចូរប្រាប់គេថា ខ្ញុំឈឺ។ ឯភិក្ខុនិនោះ បានស្តាប់ពាក្យសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិហើយ ក៏ទទួលពាក្យថា ករុណាលោកម្ចាស់។ សម័យនោះឯង សាឡជាចៅមិការមាតាលឃើញខ្មោចខ្មាញ់ ហើយសួររកសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ឈ្មោះសុន្ទរិនន្ទាទៅឯណា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ឈ្មោះសុន្ទរិនន្ទាទៅឯណា។ កាលសាឡជាចៅមិការមាតានិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនិជាសិស្សរបស់សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិក៏និយាយពាក្យនេះនឹងសាឡជាចៅមិការមាតាថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិឈឺ អាត្មាឯងនឹងនាំយកចង្កាន់ទៅ (ប្រគេនលោក)។ លំដាប់នោះ សាឡជាចៅមិការមាតាគិតថា អញបានធ្វើភត្តណា (ប្រគេន)ភិក្ខុនិសង្ស ភត្តនោះ អញធ្វើព្រោះហេតុតែសុន្ទរិនន្ទាជាម្ចាស់ (ទេតី) គិតហើយ ក៏បង្គាប់ពួកមនុស្សថា អ្នកទាំងឡាយចូរអង្គុយភត្ត (ប្រគេន) ភិក្ខុនិសង្សចុះ ថាហើយ ក៏ដើរទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនិ។ លំដាប់នោះឯង សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិឈរខាងក្រៅខ្លោងទ្វារអាមាម គយគន់មើលសាឡជាចៅមិការមាតា។ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិបានឃើញសាឡជាចៅមិការមាតាដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ស្ទុះចូលទៅកាន់លំនៅ ហើយដេកលើគ្រែ ទទួលសម្តែងរហូតដល់ក្បាល។ លំដាប់នោះ សាឡជាចៅមិការមាតាក៏ចូលសំដៅទៅរកសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់មិនសូវសប្បាយឬ ហេតុដូចម្តេចបានជាសឹង។ ឯសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ស្រីណាប្រាថ្នាគេ ៗមិនប្រាថ្នារឺញ ហេតុនេះបានយ៉ាងនោះឯង។ សាឡជាចៅមិការមាតាជាបុរសមានតម្រេក ក៏និយាយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនមែនមិនប្រាថ្នាលោកម្ចាស់ទេ តែថាខ្ញុំមិនបានឱកាសនឹងធ្វើសេវនកិច្ចនឹងលោកម្ចាស់ (ទេតី) ថាហើយ ក៏លូកចាប់ពាល់កាយសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិ ដែលជាស្រីមានតម្រេកដែរ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនិមួយរូបជាភិក្ខុនិមានកំឡាំងថយ ព្រោះជរា ឈឺជើង សឹងជិតសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិ។ ឯភិក្ខុនិចាស់នោះ បានឃើញពិតនូវសាឡជាចៅមិការមាតាដែលមានតម្រេក កំពុងតែលូកចាប់ពាល់កាយសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិដែលមានតម្រេកដែរ លុះឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តិះបង្គាប់ថា សុន្ទរិនន្ទាជាម្ចាស់មានតម្រេក មិនគួរនឹងត្រេកអរ ឲ្យបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកមកចាប់ពាល់កាយខ្លួនសោះ។ ទើបភិក្ខុនិចាស់នោះ ដំណាលរឿងនោះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនិណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្សៀស ប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា ពួកភិក្ខុនិអម្បាលនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា សុន្ទរិនន្ទាជាម្ចាស់មានតម្រេក មិនគួរនឹងត្រេកអរឲ្យបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេក មកស្លាប់អង្អែលកាយខ្លួនទេ។ ទើបភិក្ខុនិអម្បាលនោះ ដំណាលរឿងនោះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ឯភិក្ខុនិទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិមានតម្រេក មិនគួរនឹងត្រេកអរនឹងឲ្យបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេក ស្លាប់អង្អែលកាយខ្លួនសោះ។ ភិក្ខុនិទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុនិសង្ស ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុនិទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ឮថាសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិមានតម្រេក ហើយត្រេកអរនឹងបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេក មកស្លាប់អង្អែលកាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនៃសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិនេះ មិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បីធ្វើ មិនគួរធ្វើទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិមានតម្រេក មិនគួរនឹងត្រេកអរឲ្យបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេក ស្លាប់អង្អែលកាយ (ដូច្នោះ)ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រុះថ្លាឡើងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនេះ ច្បាស់ជានាំបណ្តាលឲ្យមនុស្សពួកខ្លះដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លា ឲ្យខានជ្រុះថ្លា និងនាំបណ្តាលមនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រុះថ្លាហើយ ឲ្យត្រឡប់ជារាយមាយចិត្តបាត់ជ្រុះថ្លាទៅវិញ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងទោសនៃបុគ្គលមានសភាពដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយកម្រ រក្សាដោយកម្រ មានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនសន្តោស ច្រឡំច្រឡំដោយពួកគណៈ និងសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ហើយទ្រង់សំដែងសរសើរគុណនៃបុគ្គលមានសភាពដែលគេចិញ្ចឹមងាយ រក្សាងាយ មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស តែងដុសខាត់ចិត្ត កំចាត់បង់នូវកិលេស មានសេចក្តីជ្រុះថ្លា មិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត និងមានសេចក្តីប្រាជ្ញាព្រាមព្រាម ដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងធម្មិកថាដ៏ល្អមសមគួរដល់ការបញ្ញត្តិសិក្ខាបទនោះៗ ចំពោះពួកភិក្ខុ ហើយទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុនិទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ពួកភិក្ខុនិ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺ ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ស១ ដើម្បីការស្រួលដល់សង្ស១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកភិក្ខុនិដែលទ្រុស្តសីល១ ដើម្បីនៅជាសុខដល់ពួកភិក្ខុនិដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ ដើម្បីឃាត់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន១ ដើម្បីឃាត់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាឲ្យជ្រុះថ្លា១

ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងៗ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្យឲ្យស្ថិតស្ថេរៗ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ (បួនយ៉ាង មានសំរវិន័យជាដើម)១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនីត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយមានតម្រេក ហើយត្រេកអរនឹងការស្លាបក្តី អង្អែលក្តី កាន់ក្តី ពាល់ក្តី ឱបរឹតក្តី ខាងក្រោមតាំងពីដងកាំបិតចុះមក ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ នៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេក ភិក្ខុនីនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ឈ្មោះឧព្ពជានុមណ្ឌលិក (ព្រោះឲ្យបុរសស្លាបសរីរាប្រទេស ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ) ជាស្រីមិនមានសំរាស។

[២] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ អធិប្បាយថា (ភិក្ខុនី)ណាមួយ ទោះចាស់ក្តី ក្មេងក្តី កណ្តាលក្តី ដែលប្រកបកម្មយ៉ាងណា មានជាតិយ៉ាងណា មានឈ្មោះយ៉ាងណា មានគោត្រយ៉ាងណា មានសីលយ៉ាងណា មានធម៌ជាក្រឿងនៅយ៉ាងណា មានគោចរយ៉ាងណា ភិក្ខុនីនោះ ហៅថា ណាមួយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនី សេចក្តីថា ដែលហៅថា ភិក្ខុនី ព្រោះជាអ្នកសូម ហៅថា ភិក្ខុនី ព្រោះជាអ្នកចូលទៅអាស្រ័យនឹងការត្រេកទៅដើម្បីសូម ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដែលកាត់ដាច់ ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះមានសភាពជាសមណី ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះបានប្តេជ្ញាខ្លួន (ថាជាអ្នកបួស) ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះសម្រេចជាងហិក្ខុនី ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះឧបសម្បទាដោយត្រៃសណ្ឌកម្ម ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះជាស្រីចំរើន ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះមានធម៌ជាខ្លឹម ហៅថា ភិក្ខុនី ព្រោះជាអ្នកសិក្សា ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះមិនបាច់សិក្សា ហៅថាភិក្ខុនី ព្រោះឧភតោសង្ឃ^២) ដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចាដ៏សមគួរដល់ហេតុ ឥតមានកម្រើក (អន្តរាយ) បណ្តាភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ភិក្ខុនីណាដែលឧភតោសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា សមគួរដល់ហេតុឥតមានកម្រើក (អន្តរាយ) ភិក្ខុនីនេះ តថាគតហៅថា ភិក្ខុនីក្នុងសេចក្តីនេះ។ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីត្រេកអរព្រម លបសំឡឹងមើល មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ហៅថាមានតម្រេក។ បុរស មានសេចក្តីត្រេកអរព្រម លបសំឡឹងមើល មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ហៅថាបុរសមានតម្រេក។ មនុស្សប្រុសដែលដឹងក្តី អាចដើម្បីលួកស្លាបអង្អែលកាយបាន មិនមែនយក្ស មិនមែនប្រេត មិនមែនតិរច្ឆាន ហៅថា បុរសបុគ្គល។ ពាក្យថា ខាងក្រោម តាំងពីដងកាំបិតចុះមក គឺអរយវៈជាខាងក្រោមនៃដងកាំបិត។ ពាក្យថា ខាងលើ តាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ គឺអរយវៈជាខាងលើមណ្ឌលនៃដងកាំបិត។ ដែលហៅថាស្លាប គឺគ្រាន់តែប៉ះពាល់។ ដែលហៅថាអង្អែល គឺបោសអង្អែលខាងនេះផង ខាងនោះផង។ ដែលហៅថា កាន់ គឺគ្រាន់តែចាប់។ ដែលហៅថា ពាល់ គឺគ្រាន់តែប៉ះត្រូវ។ ពាក្យថា ត្រេកអរនឹងការឱបរឹត គឺភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងការចាប់ខ្លួនឱបរឹត។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះក្តី គឺតថាគតប្រៀបធៀបគ្នានឹងពួកភិក្ខុនីមានហើយក្នុងកាលមុន។ ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក អធិប្បាយថា បុរសដែលដាច់ក្បាល មិនអាចដើម្បីរស់នៅ ដោយការតភ្ជាប់សរីរនោះវិញ យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុនីដែលមានតម្រេក កាលបើចូលចិត្តនឹងស្លាបក្តី អង្អែលក្តី កាន់ក្តី ពាល់ក្តី ឱបរឹតក្តី ខាងក្រោមតាំងពីដងកាំបិតចុះមក ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលនៃដងកាំបិតឡើងទៅ នៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ក៏មិនមែនជាសមណី មិនមែនជាសក្យធិតាឡើយ ភិក្ខុនីនោះ តថាគតហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយហេតុនោះឯង។ ពាក្យថា ជាស្រីមិនមានសំរាស សេចក្តីថា ដែលហៅថាសំរាស (នោះ) គឺសង្ឃកម្មជាមួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា សភាពជាបុគ្គលមានសិក្ខាស្មើគ្នា នេះ ហៅថាសំរាស សំរាសនោះ មិនមានមួយអន្លើដោយភិក្ខុនីនោះទេ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ទើបតថាគតហៅថា ជាស្រីមិនមានសំរាស (គឺមិនមានកិរិយារូបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ)។

[៣] កាលបើជនទាំងពីរ^៣ (គឺភិក្ខុនី និងបុរស) មានតម្រេកដូចគ្នា ហើយភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយ ដោយកាយ ខាងក្រោមតាំងពីដងកាំបិតចុះមក ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលនៃដងកាំបិតឡើងទៅ (ភិក្ខុនី)ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយដោយកាយ (ភិក្ខុនី)ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤] ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយដោយកាយ ខាងលើតាំងពីដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោមតាំងពីមណ្ឌលនៃដងកាំបិតចុះមក (ភិក្ខុនី) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ^៤។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥] កាលបើមានតម្រេកតែម្ខាង^៥ (គឺតែភិក្ខុនីម្ខាង) ហើយភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយដោយកាយ ខាងក្រោម តាំងពីដងកាំបិតចុះទៅ ខាងលើតាំងពីមណ្ឌលនៃដងកាំបិតឡើងមក (ភិក្ខុនី) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦] ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយដោយកាយ ខាងលើ តាំងពីដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោមតាំងពីមណ្ឌលនៃដងកាំបិតចុះមក (ភិក្ខុនី) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ^៦។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្លាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

សម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ឬបុរសស្មាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៧] កាលបើជនទាំងពីរខាង (គឺភិក្ខុនី និងយក្សជាដើម) មានតម្រេកដូចគ្នា ហើយភិក្ខុនី ស្មាបកាយ ដោយកាយ ខាងក្រោម តាំងពី ដងកាំបិតចុះមក ខាងលើ តាំងពីមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ របស់យក្សក្តី ប្រេតក្តី ខ្មើយក្តី ត្រូវបានដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិ ចូលច្រើន។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨] ភិក្ខុនីស្មាបកាយដោយកាយ ខាងលើ តាំងពីដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោម តាំងពីមណ្ឌលនៃជង្គង់ចុះមក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាប វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលជាប់ នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៩] កាលបើមានតម្រេកតែម្ខាង (គឺខាងភិក្ខុនីតែម្ខាង) ហើយភិក្ខុនីស្មាបកាយ(របស់យក្សជាដើម) ដោយកាយរបស់ខ្លួន ខាងក្រោម តាំងពី ដងកាំបិតចុះមក ខាងលើ តាំងពីមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ (ភិក្ខុនី) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែល សម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១០] ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយកាយ ខាងលើ តាំងពីដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោម តាំងពីមណ្ឌលនៃជង្គង់ចុះមក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនី ស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែល ជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ដោយវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីស្មាបវត្ថុដែលសម្រាប់បោះ ឬសម្រាប់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីមិនក្លែង១ មិនមានស្មារតី១ មិនដឹងខ្លួន១ មិនត្រេកអរ១ ឆ្គួត១ មាន ចិត្តរវើរវាយ១ វេទនាគ្របសង្កត់១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

បារាជិក ទី ១ ចប់។

បារាជិក ទី២

CS [vin.vbi.pr.2](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(២. ទុតិយបារាជិក)

[១២] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ គង់នៅវត្តជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មានគភ៌ដោយសាឡាដោមិការមាតា។ កាលគភ៌ខ្ចីនៅឡើយ ក៏អាចបិទបាំងទុកបាន។ លុះគភ៌(នោះ)ចាស់(ជិតគ្រប់ខែ) ភិក្ខុនីនោះក៏សឹកទៅ ហើយសម្រាលកូន។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងចូលនូវភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សុន្ទរិនន្ទាសឹកទៅមិនទាន់បានយូរប៉ុន្មានក៏ សម្រាល (កូនភ្លាម) សុន្ទរិនន្ទានោះ មានគភ៌តាំងអំពីនៅជាភិក្ខុនីនៅឡើយទេឬ។ ចូលនូវភិក្ខុនីឆ្លើយតបថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ លោកម្ចាស់។ ពួក ភិក្ខុនីអម្បាលនោះ ក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ (បើ) លោកម្ចាស់ដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាលោកម្ចាស់ មិនចោទដោយខ្លួនឯង និងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈ។ ឯចូលនូវភិក្ខុនីក៏និយាយថា ទោសណាដែលកើតឡើងដល់សុន្ទរិនន្ទានុ៎ះ ទោសនោះនឹង មានដល់ខ្ញុំ កេរ្តិ៍អាក្រក់ណាដែលកើតឡើងដល់សុន្ទរិនន្ទានោះ កេរ្តិ៍អាក្រក់នោះនឹងមានដល់ខ្ញុំ សេចក្តីអាប់យស^៧ ណាដែលកើតឡើងដល់ សុន្ទរិនន្ទានុ៎ះ សេចក្តីអាប់យសនោះនឹងមានដល់ខ្ញុំ សេចក្តីសុន្យលាភណាដែលកើតឡើងដល់សុន្ទរិនន្ទានុ៎ះ សេចក្តីសុន្យលាភនោះនឹងមានដល់ ខ្ញុំ (មិនខាន) បពិត្រលោកម្ចាស់ (បើដូច្នោះ) ខ្ញុំនឹងប្រាប់ទោសរបស់ខ្លួន កេរ្តិ៍អាក្រក់របស់ខ្លួន សេចក្តីអាប់យសរបស់ខ្លួន សេចក្តីសុន្យលាភរបស់ ខ្លួនដល់ពួកជនដទៃដូចម្តេចបាន។ ពួកភិក្ខុនីណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនីអម្បាលនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ ថា ចូលនូវភិក្ខុនីជាម្ចាស់ ដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ មិនគួរនឹងមិនចោទដោយខ្លួនឯង និងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈសោះ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុនីអម្បាលនោះ ដំណាលរឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ត្រាស់ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ទ្រង់សំដែងធម្មិកថា ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចូលនូវភិក្ខុនីដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ មិនចោទដោយខ្លួនឯង និង មិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនូវភិក្ខុនីដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ បារាជិកហើយ មិនគួរនឹងមិនចោទដោយខ្លួនឯង និងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈទេ នៃភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល

មិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយនោះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះច្បាស់ជានាំបណ្តាលឲ្យមនុស្ស ពួកខ្លះដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យខានជ្រះថ្លា និងនាំបណ្តាលពួកមនុស្សខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យត្រឡប់ជាទាសចិត្តបាត់ជ្រះថ្លាទៅវិញ។ បើ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយដឹងថា ភិក្ខុនិផងគ្នាត្រូវអាបត្តិបាណិក ហើយមិនចោទដោយខ្លួនឯង និងមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈ កាលណា បើភិក្ខុនិនោះស្ថិតនៅក្តី ច្យុតហើយក្តី វិនាសហើយក្តី ចៀសទៅកាន់លទ្ធិដទៃហើយក្តី ទោះភិក្ខុនិដែលដឹងរឿងនោះ និយាយ យ៉ាងនេះក្នុងកាលជាខាងក្រោយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំបានដឹង (រឿង) ភិក្ខុនិនោះថា នាងនោះមានសភាពយ៉ាងនេះមួយ យ៉ាងនេះមួយ ក្នុងកាលមុនដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនបានចោទចំពោះខ្លួនឯង និងមិនបានប្រាប់ដល់ពួកគណៈទេ ដូច្នេះភិក្ខុនិនេះ ក៏ ត្រូវអាបត្តិបាណិក ឈ្មោះរដ្ឋបដិច្ឆាទិក (ព្រោះជួយបិទបាំងទោសគេ) ជាស្រីមិនមានសំរាស។

[១៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបាណិកកណ្តុនេះ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុនិដឹងខ្លួនឯងក្តី មាន ពួកអ្នកដទៃមកប្រាប់ដល់ភិក្ខុនិនោះក្តី ភិក្ខុនិដែលត្រូវបាណិកនោះប្រាប់ក្តី។ ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិបាណិក អធិប្បាយថា បណ្តាបាណិកទាំង៨ (ដឹងថា) ត្រូវបាណិកណាមួយ។ ពាក្យថា មិនចោទដោយខ្លួនឯង គឺមិនប្តឹង (ជំនុំសង្ឃ) នឹងខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈ គឺមិន ប្រាប់ដល់ពួកភិក្ខុនិឡើយ។

[១៤] ត្រង់ពាក្យថា កាលណាបើភិក្ខុនិនោះស្ថិតនៅក្តី គឺដែលហៅថា ស្ថិតនៅ បានដល់ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងភេទនៃខ្លួនដដែល។ ដែលហៅថា ច្យុត គឺធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅហើយ។ សឹកខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុនិឯទៀតឲ្យវិនាសក្តី ហៅថា វិនាសហើយ។ ចៀសទៅកាន់លទ្ធិតិរិយ ហៅថា ចៀសទៅកាន់លទ្ធិដទៃ។

[១៥] ត្រង់ពាក្យថា ទោះភិក្ខុនិដែលដឹងរឿងនោះនិយាយយ៉ាងនេះក្នុងកាលជាខាងក្រោយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំបានដឹង (រឿង) ភិក្ខុនិ នោះថា នាងនេះមានសភាពយ៉ាងនេះមួយ យ៉ាងនេះមួយ ក្នុងកាលមុនដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនបានចោទចំពោះខ្លួនឯង សេចក្តីថា ខ្ញុំមិនបានប្តឹង (ជំនុំ សង្ឃ) នឹងខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ខ្ញុំមិនបានប្រាប់ដល់ពួកគណៈ អធិប្បាយថា ខ្ញុំមិនប្រាប់ដល់ពួកភិក្ខុនិដទៃឡើយ។

[១៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិនេះក្តី តថាគតពោលប្រៀបផ្ទឹមនឹងពួកភិក្ខុនិដែលត្រូវអាបត្តិបាណិកមុនៗ។ ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិបាណិក អធិប្បាយថា ធម្មតាស្លឹកឈើទុំដែលជ្រុះផុតអំពីទងហើយ មិនគួរលូតលាស់ឡើងវិញបាន មានគួរនាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុនិដែលដឹងថា ភិក្ខុនិផង គ្នាត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ គ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញមិនចោទចំពោះខ្លួនឯង អញមិនប្រាប់ដល់ពួកគណៈដូច្នោះ ក៏មិនមែនជាសមណី មិនមែនជា ធីតារបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យត្រកូលឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុនិនោះ បានជាតថាគតហៅថា ត្រូវអាបត្តិបាណិក។ ពាក្យថា មិនមានសំរាស អធិប្បាយថា ដែលហៅថា សំរាស (នោះ) គឺសង្ឃកម្មជាមួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា សភាពជាបុគ្គលមានសិក្ខាស្មើគ្នា នេះហៅថា សំរាស សំរាស នុះមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុនិនោះ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាតថាគតហៅថា ជាភិក្ខុនិមិនមានសំរាស។

[១៧] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនិមិនប្រាប់ព្រោះគិតថា សេចក្តីកហេតុក្តី សេចក្តីឈ្មោះប្រកែកក្តី សេចក្តី ប្រកាន់ផ្សេងគ្នាក្តី សេចក្តីវិវាទក្តី នឹងកើតមានដល់សង្ឃ១ មិនប្រាប់ព្រោះគិតថា សង្ឃបែកបាក់គ្នា ឬសេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃនឹងកើតមាន១ មិន ប្រាប់ព្រោះគិតថា ភិក្ខុនិនេះកោងកាចអាត្រក់ ក្រែងនឹងធ្វើអន្តរាយដល់ជីវិត ឬអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌១ ភិក្ខុនិនោះមិនទាន់ឃើញពួកភិក្ខុនិ ឯទៀតដ៏សមគួរ ទើបមិនប្រាប់១ ភិក្ខុនិនោះមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងបិទបាំងមិនប្រាប់១ ភិក្ខុនិមិនប្រាប់ព្រោះគិតថា ភិក្ខុនិនោះនឹងប្រាកដដោយ កម្មជារបស់ខ្លួន(មិនខាន)១ ភិក្ខុនិឆ្លាត១ ភិក្ខុនិខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

បាណិក ទី ២ ចប់។

បាណិក ទី៣

CS [vin.vbi.pr.3](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៣. តតិយបាណិកំ)

[១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋ ជាអ្នកកើតក្នុងត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាត ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណា មានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងប្រព្រឹត្តតាមអរិដ្ឋភិក្ខុ ជាអ្នក កើតក្នុងត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាត ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ ប្រព្រឹត្តតាមអរិដ្ឋភិក្ខុ ជាអ្នកកើតក្នុងត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាត ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ មិនគួរបើនឹងប្រព្រឹត្តតាមអរិដ្ឋភិក្ខុ ជាអ្នកកើតក្នុងត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាត ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ ជាភិក្ខុដែលសង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន ជាភិក្ខុមិនមានការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវភិក្ខុនិ

ទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យ ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ ជាភិក្ខុដែលសង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន ជាភិក្ខុមិនមានការរួបរួមជាមួយ នឹងសង្ឃ នៃលោកម្ចាស់ លោកកុំប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនេះឡើយ ភិក្ខុនីនោះ កាលភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយឲ្យយ៉ាងនេះ នៅតែ ប្រកាន់យ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះ បើ ភិក្ខុនីនោះ កាលត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់បីដង លះបង់វត្តនោះបាន ការលះបង់បាននោះ ជាការ ល្អ បើមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុនីនេះ ក៏ត្រូវបារាជិក ឈ្មោះឧត្តិក្កានុវត្តិក (ព្រោះប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត) ជាស្រីមិន មានសំរាស។

[១៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តោះចេញហើយ។ សង្ឃដែលមានសំរាសស្មើគ្នា ស្ថិតនៅក្នុងសីមាស្មើគ្នា ឈ្មោះថា ព្រមព្រៀងគ្នា។ ភិក្ខុដែលឈ្មោះថា សង្ឃលើកវត្តហើយ គឺភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិក្តី^៨ ព្រោះមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់) ក្តី។ ពាក្យថា តាមធម៌ តាមវិន័យ គឺតាមធម៌ឯណា តាមវិន័យឯណា។ ពាក្យថា តាម ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា គឺតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី គឺតាមពុទ្ធសាសនា។ ដែលហៅថា មិនអើពើ គឺភិក្ខុមិនអើពើនឹង សង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី កម្មក្តី។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ មិនហៅចូលពួក ឈ្មោះថា ជាភិក្ខុដែលសង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន។ ដែល ហៅថា មិនមានការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសំរាសស្មើគ្នា តថាគតហៅថា មានការរួបរួមជាមួយគ្នា ការរួបរួមជាមួយគ្នា នោះ មិនមានមួយអង្វើដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះទេ ហេតុនោះ ភិក្ខុនោះ ទើបតថាគតហៅថា ជាភិក្ខុមិនមានការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ។ ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុនោះមានទិដ្ឋិយ៉ាងណា មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងណា មានសេចក្តីគាប់ចិត្តយ៉ាងណា ភិក្ខុនីនោះ ក៏មានទិដ្ឋិយ៉ាងនោះ មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនោះ មានសេចក្តីគាប់ចិត្តយ៉ាងនោះដែរ។

[២០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ គឺភិក្ខុនីដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយនោះ។ ពាក្យថា ដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយ គឺភិក្ខុនី ទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឯណាឃើញ ភិក្ខុនីឯណា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនីនោះថា នៃលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា គឺជាភិក្ខុមិនអើពើ ជាភិក្ខុដែលសង្ឃជួយ ជ្រោមជ្រែងមិនបាន ជាភិក្ខុមិនមានការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ នៃលោកម្ចាស់ លោកកុំប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនេះឡើយ។ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយ និយាយអស់វារៈគំរប់ពីរដងផង ត្រូវនិយាយអស់វារៈគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនីនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អ បើលះបង់មិន បានទេ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ(ឯទៀត) ឮហើយ មិននិយាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ត្រូវសង្ឃទាញភិក្ខុនីនោះ មកកាន់ទី កណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយថា នៃនាងភិក្ខុនី ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះ សាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ ជាភិក្ខុដែលសង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន ជាភិក្ខុមិនមានការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ នៃនាងភិក្ខុនី នាងកុំប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ នេះឡើយ។ ត្រូវសង្ឃនិយាយឲ្យភិក្ខុនីនោះអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវនិយាយអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនីនោះលះបង់បាន ការ លះបង់បាននេះ ជាការល្អ បើលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១] ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនវិធី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសូត្រសមនុភាសនវិធី (ចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនោះ) យ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាស់ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះឈ្មោះនេះប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ សង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិនបាន មិន មានការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ភិក្ខុនីនោះមិនលះបង់វត្តនោះទេ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះភិក្ខុនីសង្ឃជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះឈ្មោះនេះប្រព្រឹត្ត តាមភិក្ខុដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ជាភិក្ខុមិនអើពើ សង្ឃជួយជ្រោមជ្រែងមិន បាន មិនមានការរួបរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ភិក្ខុនីនោះមិនលះបង់វត្តនោះទេ។ ឥឡូវនេះ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យ លះបង់វត្តនោះចេញ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះចេញ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់ អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំសូត្រ សេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង។ បើ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្តនោះ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីនោះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[២២] ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវចូលច្រើនទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាទាំងឡាយពីរ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកក្នុងពេលចប់ កម្មវាចា។

[២៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះក្តី តថាគតពោលប្រៀបធៀបពួកភិក្ខុនីដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកមុនៗ។ ពាក្យថា ត្រូវបារាជិក សេចក្តីថា ថ្មដី ក្រាសដែលបែកជាពីរចំណែកហើយ ជាធម្មជាតិភ្ជាប់វិញមិនបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីអស់វារៈ គំរប់បីដងហើយ នៅមិនលះបង់ ក៏មិនមែនជាសមណី^៩ មិនមែនជាធិតារបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យត្រកូល ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅភិក្ខុនីនោះថា ត្រូវបារាជិក។ ពាក្យថា គ្មានសំរាស ដែលហៅថា សំរាស គឺកម្មជាមួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា ការសិក្សាស្មើគ្នា នេះ ឈ្មោះថា សំរាស សំរាសនោះមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុនីនោះទេ ហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅភិក្ខុនីនោះថា មិនមានសំរាស។

[២៤] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្ម មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៥] រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនី(ដែលសង្ឃ)មិនសូត្រសមនុភាសនវិធិ១ ភិក្ខុនីបានលះបង់១ ភិក្ខុនី ឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាដើមបញ្ញត្តិ១។

បារាជិក ទី ៣ ចប់។

បារាជិក ទី៤

CS vin.vbi.pr.4 | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថបារាជិក)

[២៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសារត្ថី។ ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយ (ភិក្ខុនីពួក៦នាក់) មានសេចក្តីត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃខ្លះ នឹងការចាប់ដៃយសង្សារដ៏ខ្លះ របស់បុរសដែលមានតម្រកឈរជាមួយខ្លះ ចរចាជាមួយខ្លះ ទៅកាន់ទីសង្កេតខ្លះ ត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូលមកជិតខ្លះ ចូលទៅកាន់ទីបិទបាំងខ្លះ ពិចារណាកាយដើម្បីអសន្ធម្មនោះខ្លះ ដើម្បី នឹងសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានតម្រក មិនគួរនឹងត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃខ្លះ ត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃយសង្សារដ៏ខ្លះ របស់បុរសបុគ្គលដែលត្រេកត្រអាល ឈរជាមួយខ្លះ ចរចាជាមួយខ្លះ ទៅកាន់ទីសង្កេតខ្លះ ត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូលមកជិតខ្លះ ចូលទៅកាន់ទីកំបាំងខ្លះ ពិចារណាកាយដើម្បីអសន្ធម្ម នោះខ្លះ ដើម្បីសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីមានតម្រក ត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃខ្លះ ត្រេកអរ នឹងការចាប់ដៃយសង្សារដ៏ខ្លះ របស់បុរសបុគ្គលដែលត្រេកត្រអាលឈរជាមួយខ្លះ ចរចាជាមួយខ្លះ ទៅកាន់ទីសង្កេតខ្លះ ត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូល មកជិតខ្លះ ចូលទៅកាន់ទីកំបាំងខ្លះ ពិចារណាកាយដើម្បីអសន្ធម្មនោះខ្លះ ដើម្បីនឹងសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយមានតម្រក មិនគួរនឹង ត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃខ្លះ ត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃយសង្សារដ៏ខ្លះ របស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រកឈរជាមួយខ្លះ ចរចាជាមួយខ្លះ ទៅកាន់ទី សង្កេតខ្លះ ត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូលមកជិតខ្លះ ចូលទៅកាន់ទីកំបាំងខ្លះ ពិចារណាកាយដើម្បីអសន្ធម្មនោះខ្លះ ដើម្បីនឹងសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយមានតម្រក ហើយត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃក្តី ត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃយសង្សារដ៏ក្តី របស់បុរសបុគ្គលដែល មានតម្រកឈរជាមួយក្តី ចរចាជាមួយក្តី ទៅកាន់ទីសង្កេតក្តី ត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូលមកជិតក្តី ចូលទៅកាន់ទីកំបាំងក្តី ពិចារណាកាយដើម្បីអសន្ធម្មនោះខ្លះ ដើម្បីនឹងសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ភិក្ខុនីនេះក្តី ត្រូវបារាជិក ឈ្មោះអដ្ឋវត្ថុកា (ព្រោះ ប្រកបដោយវត្ថុដ៏¹⁰) រកសំវាសគ្មាន។

[២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុនេះរួចហើយ។ ភិក្ខុនីដែលត្រេកអរ មានសេចក្តី គយគន់រំពៃ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ឈ្មោះថាមានតម្រក។ បុរសដែលត្រេកអរ គយគន់រំពៃ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ឈ្មោះថាមានតម្រក។ មនុស្សប្រុស ដែលដឹងក្តី អាចស្តាប់អង្គុលកាយបាន ឈ្មោះថា បុរសបុគ្គល មិនមែនយក្សប្រុស ប្រេតប្រុស តិរច្ឆានឈ្មោះទេ។ ពាក្យថា ត្រេកអរនឹងការ ចាប់ដៃក្តី សេចក្តីថា ដែលហៅថាដៃ គឺវាសំតាំងពីដៃ រហូតដល់ចុងក្រចក។ ភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងការចាប់ ខាងលើ តាំងពីដងកាំបិតឡើងទៅ ខាង ក្រោម តាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ចុះមក ប្រយោជន៍សេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ពាក្យថា ត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃយសង្សារដ៏ គឺភិក្ខុនីត្រេកអរ នឹងការចាប់ដៃដៃដែលស្លៀកក្តី ដែលដណ្តប់ក្តី ប្រយោជន៍នឹងសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ពាក្យថា ឈរជាមួយក្តី គឺភិក្ខុនីឈរក្នុង ហត្ថបាសប្រុស ប្រយោជន៍នឹងសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ពាក្យថា ចរចាជាមួយក្តី គឺភិក្ខុនីឈរក្នុងហត្ថបាសប្រុស ហើយចរចា ជាមួយ ប្រយោជន៍នឹងសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ពាក្យថា ទៅកាន់ទីសង្កេត គឺភិក្ខុនីដែលប្រុសនិយាយថា លោកចូរមកកាន់ទី ឱកាសឈ្មោះនេះដូច្នោះ ប្រយោជន៍ដល់ការសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ហើយក៏ទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ គ្រប់ៗជំហាន លុះចូលទៅដល់ហត្ថបាសប្រុសហើយ ក៏ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ពាក្យថា ត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូលមកជិតក្តី គឺភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងប្រុសដើរចូលមកជិត ប្រយោជន៍ដល់ការសេពអសន្ធម្ម នោះខ្លះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ លុះដើរចូលមកដល់ហត្ថបាសកាលណា ក៏ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ទីកំបាំងក្តី គឺភិក្ខុនីគ្រាន់តែចូលទៅ កាន់ទីឱកាសដ៏បិទបាំងដោយរបស់ណាមួយ ប្រយោជន៍ដល់ការសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ក៏ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ ពាក្យថា ពិចារណាកាយ ប្រយោជន៍ ដល់អសន្ធម្មនោះក្តី គឺភិក្ខុនីឈរក្នុងហត្ថបាសប្រុស ហើយពិចារណារាងកាយ ប្រយោជន៍ដល់ការសេពអសន្ធម្មនោះខ្លះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។

[២៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះក្តី គឺភិក្ខុនីនេះឯង តថាគតពោលប្រៀបផ្ទឹមនឹងភិក្ខុនីមុនៗ។ ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក សេចក្តីថា ដើមឆ្នោត ដែលកំបុតចុង មិនគួរដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុនីដែលញាំងវត្ថុជាគំរប់ផ្សព្វេញ ក៏មិនមែនជាសមណី មិនមែនជាធិតា របស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យត្រកូល ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ហេតុនោះ បានជាតថាគតហៅថា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (ជាអ្នកចាល ចាញ់)។ ពាក្យថា រកសំវាសគ្មាន គឺដែលហៅថា សំវាស គឺបានដល់កម្មជាមួយគ្នា ខ្មែរសជាមួយគ្នា សេចក្តីសិក្សាស្នើគ្នា នេះឈ្មោះថា សំវាស សំវាសនោះមិនមានជាមួយនឹងភិក្ខុនីនោះទេ ហេតុនោះ បានជាតថាគតហៅថា ភិក្ខុនីនោះជាស្រីមិនមានសំវាស។

[២៩] រារ:ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីមិនក្លែងឲ្យកន្លង១ ភិក្ខុនីមិនមានសតិ១ ភិក្ខុនីមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុនីមិន ត្រេកអរ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីមានចិត្តរំវៃវាយ១ ភិក្ខុនីដែលវេទនាគ្របសង្កត់១ ភិក្ខុនីជាដើមបញ្ញត្តិ១។

បារាជិក ទី ៤ ចប់។

[៣០] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិបារាជិកទាំងឡាយ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ បណ្តាអាបត្តិបារាជិកទាំងឡាយផ្សេងៗ ភិក្ខុនិណ្ឌាត្រូវ អាបត្តិបារាជិកណាមួយ ភិក្ខុនិណ្ឌានោះមិនបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយឡើយ (ព្រោះ) ខ្លួនត្រូវអាបត្តិបារាជិក រកសំរាសគ្មាន កាលអំពីមុន គឺកាលដែលខ្លួននៅជាគ្រហស្ថមានសភាពយ៉ាងណា កាលខាងក្រោយ ដែលខ្លួនត្រូវបារាជិកហើយ ក៏មានសភាពដូច្នោះដែរ។ ខ្ញុំសូមសួរលោក ម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងរឿងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំសួរអស់វារៈគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំ សួរអស់វារៈគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងរឿងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជានៅ ស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការៈស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

បារាជិកកណ្តា ចប់។

សត្វសកណ្តា

CS vin.vbi.sg | ភាគ ទី៥

(២. សង្ឃាទិសេសកណ្តា (ភិក្ខុនីវិភង្កា))

បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំង១៧នេះឯង តែងមកកាន់ខន្ទេស។

សង្ឃាទិសេស ទី១

CS vin.vbi.sg.01 | ភាគ ទី៥

(១. បឋមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៣១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧបាសកម្នាក់ ប្រគេនឃ្លាំង (រោងដាក់របស់) ដល់ភិក្ខុនិសង្ឃ ហើយធ្វើមរណកាលទៅ។ ឧបាសកនោះមានកូនពីរនាក់ ម្នាក់មិនមានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លា ម្នាក់មាន សទ្ធាជ្រះថ្លា។ កូនទាំងពីរនាក់នោះយកសម្បត្តិដែលជារបស់បិតាមកចែកគ្នា។ ឯបុរសដែលគ្មានសទ្ធា គ្មានជ្រះថ្លានោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹង បុរសដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លានោះថា ឃ្លាំងរបស់យើងមាន យើងនឹងចែកនូវឃ្លាំងនោះ។ កាលបើបុរសដែលឥតសទ្ធាឥតជ្រះថ្លានោះនិយាយយ៉ាង នេះហើយ បុរសដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លានោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសដែលមិនមានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លានោះថា អ្នកម្ចាស់កុំនិយាយយ៉ាងនេះ ឡើយ ឃ្លាំងនោះបិតាយើងប្រគេនដល់ភិក្ខុនិសង្ឃទៅហើយ។ បុរសដែលមិនមានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លានិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសដែលមានសទ្ធាជ្រះ ថ្លានោះអស់វារៈពីរដងថា ឃ្លាំងរបស់យើងមាន យើងនឹងចែកនូវឃ្លាំងនោះ។ ទើបបុរសដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លានោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរស ដែលគ្មានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លានោះថា អ្នកម្ចាស់កុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ ឃ្លាំងនោះបិតាយើងប្រគេនដល់ភិក្ខុនិសង្ឃហើយ។ បុរសដែលគ្មានសទ្ធា ឥតជ្រះថ្លានោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លានោះអស់វារៈគំរប់បីដងផងថា ឃ្លាំងរបស់យើងមាន យើងនឹងចែកនូវឃ្លាំង នោះ។ លំដាប់នោះ បុរសដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក៏គិតថា បើឃ្លាំងនឹងបានមកអញ អញនឹងប្រគេនភិក្ខុនិសង្ឃ ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹង បុរសដែលមិនមានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លានោះថា យើងចែកគ្នាចុះ។ ឯឃ្លាំងនោះ កាលដែលអ្នកទាំងពីរនាក់នោះចែកគ្នា ក៏បានទៅលើកូនដែលមិនមាន សទ្ធាមិនជ្រះថ្លានោះ។ ទើបកូនដែលឥតសទ្ធា ឥតជ្រះថ្លានោះចូលទៅរកភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកទាំងឡាយចូរចេញទៅ ឃ្លាំងជារបស់យើងទេ។ កាលបើបុរសដែលគ្មានសទ្ធាគ្មានជ្រះថ្លានោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិបាន និយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា នៃអ្នកម្ចាស់ អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ ឃ្លាំងនេះ បិតារបស់អ្នកប្រគេនដល់ភិក្ខុនិសង្ឃហើយតើ។ ជនទាំង ពីរនោះសួរមហាមាត្យជាចៅក្រមថា ឃ្លាំងនោះគេបានប្រគេនភិក្ខុនិសង្ឃហើយ ឬមិនបានប្រគេន(ទេ)? មហាមាត្យទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាង នេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ មានអ្នកណាដឹងថា ឃ្លាំងនោះគេប្រគេនភិក្ខុនិសង្ឃហើយ (ខ្លះដែរ)។ កាលបើមហាមាត្យទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ ហើយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមហាមាត្យទាំងឡាយនោះថា កាលដែលគេឲ្យទាន(នោះ) សឹងមានសំអាងសាក្សីអ្នកទាំងឡាយ ក៏បានឃើញ បានឮខ្លះដែរ។ ទើបមហាមាត្យទាំងឡាយនោះបាននិយាយថា លោកម្ចាស់និយាយពាក្យនេះមែនពិត ហើយក៏វិនិច្ឆ័យឲ្យឃ្លាំងនោះ ដល់ភិក្ខុនិសង្ឃវិញ។ ឯបុរសនោះ លុះចាញ់គេហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ស្រីផ្តាមាសត្រដោលទាំងនេះមិនមែនជាសមណី ទេ មិនសមបើនឹងឲ្យគេដណ្តើមយកឃ្លាំងរបស់យើងសោះ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិប្រាប់ដំណើរនេះដល់មហាមាត្យទាំងឡាយ។ មហាមាត្យទាំងឡាយក៏ ពិន័យបុរសនោះ។ ឯបុរសនោះ លុះត្រូវពិន័យហើយ ក៏ឲ្យគេសាងលំនៅដីរកក្នុងទីជិតលំនៅភិក្ខុនិ ហើយបញ្ជូនពួកអាជីវករទៅដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរជេរភិក្ខុនិទាំងឡាយនេះ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិប្រាប់ដំណើរនេះដល់មហាមាត្យទាំងឡាយ។ មហាមាត្យទាំងឡាយក៏ចាប់ចងបុរសនោះ ធ្វើទោស (ដាក់គុក)។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនគួរនឹង (ប្រព្រឹត្តល្មើសដោយស្មានពាយ៉ាង) គឺឲ្យមហាមាត្យដណ្តើមយកឃ្លាំងរបស់គេ ឲ្យមហាមាត្យពិន័យលក់គេ ឲ្យមហាមាត្យធ្វើទោសដាក់គុកគេ ឥឡូវនេះមុខជានឹងឲ្យមហាមាត្យ សម្លាប់គេ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឯណាមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងពោលពាក្យដោយសេចក្តី ច្រណែន (ប្តឹងផ្តល់)សោះ។ ទើបភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបចូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ មិនគួរនឹងជាអ្នកប្តឹងផ្តល់គេទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែល មិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ពិតហាបតិក្តិ កូនគហបតិក្តិ ខ្ញុំគេក្តិ អ្នកធ្វើការងារក្តិ ដោយហោចទៅ សូម្បី តែសមណបរិញ្ញាជក ភិក្ខុនីនេះក៏ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ជាបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។

[៣២] ត្រង់បទថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងបារមីកណ្តាទីខ្លះហើយ។ ដែលហៅថា ប្តឹងផ្តល់ គឺសំដៅយកភិក្ខុនីជាអ្នកក្តិ។ ជនណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ជននោះឈ្មោះថា គហបតិ។ ដែលហៅថា កូនគហបតិ គឺជនទាំងឡាយណាមួយជាកូននឹងបងប្អូនប្រុស (របស់ គហបតិនោះ)។ ដែលហៅថា ខ្ញុំ គឺខ្ញុំដែលកើតខាងក្នុង ឬខ្ញុំដែលលោះដោយទ្រព្យ ឬមនុស្សឈ្លើយ ដែលគេចាប់បានក្នុងទី៣។ ដែលហៅថា អ្នក ធ្វើការងារ គឺអ្នកធ្វើការងារស៊ីល្អៗ អ្នកធ្វើការដឹកនាំគ្រឿងឧបករណ៍។ ជនណាមួយដែលបួសក្នុងសំណាក់បរិញ្ញាជក លើកទុកតែភិក្ខុនី សិក្ខាមាតា សាមណេរ និងសាមណេរចេញ ហៅថា សមណបរិញ្ញាជក។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងធ្វើគឺកើតក្តិ ហើយស្វែងរក (គ្នា) ជាគំរូបពីរក្តិ ដើរ ទៅក្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ប្តឹងចៅក្រមម្តង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ប្តឹងចៅក្រមពីរដង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ប្តឹងចៅក្រមម្តង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៣៣] ត្រង់ពាក្យថា ជាបឋមាបត្តិក គឺភិក្ខុនីត្រូវ(អាបត្តិ)មួយអន្លើដោយការប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុ (ជាដង្ហើម) មិនមែនដោយសូត្រសមុទ្រសាសន កម្មទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនីនោះត្រូវភិក្ខុនីដទៃទៀតនាំចេញអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស គឺសង្ឃពិតអាចឲ្យមានតួ ដើម្បីអាបត្តិនោះ នឹងទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិឲ្យអញ្ជាបាន ភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនប្រមាណ (២-៣រូប) ឲ្យមិនបាន ភិក្ខុនីទំរូបក៏ឲ្យមិន បាន ហេតុនោះ បានជាគេចាត់ហៅពួកអាបត្តិនោះថា សង្ឃាទិសេស។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស ជានាមកម្ម គឺថាជាឈ្មោះនៃអាបត្តិនិកាយ នោះឯង ព្រោះហេតុនោះ បានជាគេចាត់ហៅអាបត្តិនិកាយនោះថា សង្ឃាទិសេស។

[៣៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីដែលមនុស្សទាំងឡាយកោះនាំទៅ១ ភិក្ខុនីសូមអារក្ខា គឺសូមឲ្យ រាជការជួយរក្សាការពារ១ ភិក្ខុនីប្តឹងមិនចំពោះឈ្មោះ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

សង្ឃាទិសេស ទី២

CS [vin.vbi.sg.02](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(២. ទុតិយសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៣៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភរិយារបស់ស្តេច លិច្ឆវិវាហ្មប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្ត(ប្តី)។ ទើបស្តេចលិច្ឆវិនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា អញសុំរំលឹកនាងឯង ចូរនាងឯងលះ(អំពើនោះ) ចេញ ខំអញនឹងធ្វើសេចក្តីវិនាសដល់នាងឯង។ ស្រីនោះទុកជាស្តេចលិច្ឆវិនោះនិយាយយ៉ាងនេះ ក៏មិនអើពើឡើយ។ សម័យនោះឯង ជួនជាមាន ការប្រជុំពួកស្តេចលិច្ឆវិក្នុងក្រុងវេសាលីដោយភិច្ឆនីមួយ។ ទើបស្តេចលិច្ឆវិនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្តេចលិច្ឆវិទាំងឡាយនោះថា នៃព្រះអង្គ ទាំងឡាយ សូមព្រះអង្គទាំងឡាយអនុញ្ញាតស្រីម្នាក់ដល់ខ្ញុំ។ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងឡាយនោះសួរថា ស្រីនោះជាអ្វី។ ស្តេចលិច្ឆវិនោះឆ្លើយថា ជាប្រពន្ធ ខ្ញុំ វាក្យត់ចិត្តខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងសម្លាប់វាទោះបីវាចោល។ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងឡាយនិយាយថា ព្រះអង្គចូរដឹងចុះ។ ស្រីនោះក៏បានព្រាជ័យដ៏មានថា ប្តីចង់សម្លាប់ អញ ហើយក៏យករបស់ដែលមានដំឡែទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ចូលទៅរកពួកគិរិយ ហើយក៏សូមបញ្ជា។ គិរិយទាំងឡាយមិនចូលចិត្តឲ្យស្រីនោះ បួសឡើយ។ ស្រីនោះចូលទៅរកពួកភិក្ខុនី ហើយសូមបញ្ជា(ទៀត)។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏មិនចូលចិត្តឲ្យនាងនោះបួសដែរ។ ស្រីនោះចូលទៅរក ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បង្ហាញបង្ហាញរបស់ហើយ សូមបញ្ជា។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីទទួលយកបង្ហាញរបស់ ហើយឲ្យស្រីនោះបួស។ ឯស្តេចលិច្ឆវិនោះកាល ស្វែងរកស្រីនោះ បានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ឃើញស្រីនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ស្តេចបសេនទិកោសល លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះបាទបសេនទិកោសលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ភរិយារបស់ខ្ញុំនាំយករបស់មានដំឡែ ហើយមក កាន់ក្រុងសាវត្ថីនេះ (ឥឡូវនេះ) សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតស្រីនោះឲ្យទាន។ ស្តេចមានព្រះរាជឱង្កាថា នែនាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកពិនិត្យរក ហើយមក ប្រាប់យើងចុះ។ ស្តេចលិច្ឆវិនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញស្រីនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយហើយ។ ស្តេចមាន ព្រះឱង្កាថា នែនាយ បើស្រីនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយហើយ អ្នកធ្វើអ្វីតិចតួចដល់ភិក្ខុនីនោះមិនបានទេ ព្រោះថា ធម៌ គឺព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងល្អហើយ ចូរភិក្ខុនីនោះប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ដើម្បីធ្វើនូវទិប័ត្តទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ទើបស្តេចលិច្ឆវិនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមនឹងបំបួសស្រីជាចោរនោះសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮពាក្យស្តេចលិច្ឆវិនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងបំបួសស្រីចោរនោះ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបំបួសស្រីជាចោរ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនគួរបំបួសស្រីចោរទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយដឹងថាស្រីជាចោរដែលគេដឹងច្បាស់ថា ត្រូវសម្លាប់ ហើយមិនប្រាប់ស្តេចក្តិ សង្ឃក្តិ គណៈក្តិ ប្រជុំជនក្តិ សេនាភិក្តិ ហើយបំបួស (ស្រីនោះ) រៀបតែកប្ប (គឺមានសំបុត្រច្បាប់) ភិក្ខុនីនេះក្តិ ក៏ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ជាបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។

[៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារមីកណ្តាទីខ្លះហើយ។ ដែលឈ្មោះថាដឹង គឺភិក្ខុនីដឹងខ្លួនឯងក្តិ ជនទាំងឡាយដទៃប្រាប់ភិក្ខុនីនោះក្តិ ស្រីចោរនោះប្រាប់ក្តិ។ ដែលហៅថា ស្រីចោរ គឺស្រីណាមានថេយ្យចិត្ត លួចយកទ្រព្យមានដៃម្ល៉ៃប្រាំមាសក្តិ

លើសពីប្រាំមាសកក្កិ ដែលគេមិនបានឲ្យ ស្រីនេះ ឈ្មោះថា ស្រីចោរ។ ស្រីដល់នូវទោសត្រូវសម្លាប់ ព្រោះធ្វើអំពើឯណា អំពើនេះឈ្មោះថា ទោស ត្រូវសម្លាប់។ ដែលហៅថា គេដឹងច្បាស់ គឺស្រីដែលមនុស្សទាំងឡាយដទៃដឹងថា ស្រីនេះមានទោសត្រូវសម្លាប់។ ពាក្យថា មិនបានប្រាប់ គឺមិន បានជំរាប។ ដែលហៅថា ស្តេច គឺស្តេចត្រួតត្រាក្នុងទីណា ត្រូវភិក្ខុនិទ្ទាយដំណឹងស្តេច (ក្នុងទីនោះ)។ ដែលហៅថា សង្ឃ សំដៅយកភិក្ខុនិសង្ឃ ភិក្ខុនិទ្ទាយប្រាប់ភិក្ខុនិសង្ឃ(នោះឯង)។ ដែលហៅថាគណៈ គឺគណៈភិក្ខុនិទ្ទាយប្រាប់គណៈភិក្ខុនិទ្ទាយ(ក្នុងទីនោះដែរ)។ ដែល ហៅថា ប្រជុំជន គឺចំណោមមនុស្សត្រួតត្រាក្នុងទីណា ភិក្ខុនិទ្ទាយប្រាប់ចំណោមមនុស្ស(ក្នុងទីនោះ)។ ដែលហៅថា សេនា គឺសេនាត្រួតត្រាក្នុង ទីណា ភិក្ខុនិទ្ទាយប្រាប់សេនា(ក្នុងទីនោះ)។ ពាក្យថា រៀនលែងតែកប្ប គឺមានសំបុត្រច្បាប់ សេចក្តីថា លើកទុកតែមានសំបុត្រច្បាប់។ ដែលហៅថា កប្ប បានដល់កប្បពីរយ៉ាង (ថាដូច្នោះ) ស្រីនេះបានបួសក្នុងសំណាក់តិរិយទាំងឡាយក្តី ស្រីនេះបានបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនិទ្ទាយដទៃក្តី។ ភិក្ខុនិទ្ទាយ អញ្ជើញនឹងបំបួស (ស្រីនោះ) ហើយស្វែងរកគណៈភិក្ខុនិទ្ទាយអាចារ្យក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សម្មតិសីមាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀនលែងតែមាន សំបុត្រច្បាប់ ភិក្ខុនិទ្ទាយជាឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក ចប់កម្មវាចា ស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ចំណែកគណៈនឹងភិក្ខុនិទ្ទាយអាចារ្យ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧] ពាក្យថា ភិក្ខុនិទ្ទាយក្តី តថាគតពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុនិទ្ទាយដែលត្រូវអាបត្តិមុន។ ពាក្យថា បឋមាបត្តិក គឺភិក្ខុនិទ្ទាយអាបត្តិមួយអង្គ ដោយកិរិយាប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុ មិនមែនដោយសូត្រសមនុភាសនកម្មទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនិទ្ទាយត្រូវភិក្ខុនិទ្ទាយទៀតនាំ ចេញអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី១១២ហើយ។

[៣៨] ស្រីចោរ ភិក្ខុនិទ្ទាយសំគាល់ថាស្រីចោរ ហើយបំបួស (ស្រីនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស រៀនលែងតែមានសំបុត្រច្បាប់។ ស្រីចោរ ភិក្ខុនិ ទ្ទាយ ហើយបំបួស (ស្រីនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀនលែងតែមានសំបុត្រច្បាប់។ ស្រីចោរ ភិក្ខុនិទ្ទាយសំគាល់ថាមិនមែនចោរ ហើយបំបួស (ស្រីនោះ) មិនត្រូវអាបត្តិ រៀនលែងតែមានសំបុត្រច្បាប់។ មិនមែនស្រីចោរ ភិក្ខុនិទ្ទាយសំគាល់ថាស្រីចោរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនស្រីចោរ ភិក្ខុនិទ្ទាយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនស្រីចោរ ភិក្ខុនិទ្ទាយសំគាល់ថាមិនមែនស្រីចោរ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនិទ្ទាយដឹង ហើយបំបួស ភិក្ខុនិទ្ទាយដល់អ្នករាជការ មានស្តេចជាដើម ហើយទើបបំបួស ភិក្ខុនិទ្ទាយស្រីដែលមានសំបុត្រច្បាប់ពីក្នុងកាលមុនរួចហើយ (គឺស្រីដែលធ្លាប់បួសក្នុងសំណាក់តិរិយ ឬភិក្ខុនិទ្ទាយ) ភិក្ខុនិទ្ទាយ ភិក្ខុនិទ្ទាយដើមបញ្ញត្តិ។

សង្ឃាទិសេស ទី៣

CS vin.vbi.sg.03 | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៤០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទ្ទាយសិស្ស របស់ភិក្ខុកាបិលានីចេរីឈ្មោះនឹងភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយ ហើយក៏បានទៅកាន់ត្រកូលញាតិក្នុងស្រុក។ ភិក្ខុកាបិលានីចេរី កាលមិនឃើញភិក្ខុនិទ្ទាយ ក៏ សួរភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយថា ភិក្ខុនិទ្ទាយនេះទៅណា មិនឃើញ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយប្រាប់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនិទ្ទាយនោះឈ្មោះនឹងភិក្ខុនិទ្ទាយ ហើយ(ស្រាប់តែ)មិនឃើញ។ ភិក្ខុកាបិលានីចេរីនិយាយថា នែនាងទាំងឡាយ ត្រកូលញាតិរបស់ភិក្ខុនិទ្ទាយនេះ មាននៅក្នុងស្រុកឈ្មោះឯណោះ ចូរ នាងទាំងឡាយទៅពិនិត្យរកក្នុងត្រកូលនោះមើល។ ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយទៅក្នុងទីនោះ ឃើញភិក្ខុនិទ្ទាយ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា នែលោក ម្ចាស់ ហេតុអ្វីក៏លោកមកតែម្នាក់ឯង មិនមានគេបៀតបៀនលោកទេឬ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយនិយាយថា នែលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនមានអ្នកណាបៀតបៀនទេ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុនិទ្ទាយ មិនសមនឹងទៅកាន់ចន្លោះ ស្រុកតែម្នាក់ឯងសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទ្ទាយ ពួកភិក្ខុនិទ្ទាយទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយក្រាប ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទ្ទាយ ភិក្ខុនិទ្ទាយ មិនគួរបើនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែ ម្នាក់ឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទ្ទាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទ្ទាយ ចូរភិក្ខុនិ ទ្ទាយទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិទ្ទាយទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ភិក្ខុនិទ្ទាយក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ឈ្មោះបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាក សង្ឃ។ ឯសិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុនិទ្ទាយយ៉ាងនេះ។

[៤១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយពីររូបចេញអំពីក្រុងសាវត្ថី ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ក្នុងចន្លោះផ្លូវមានស្ទឹងដែលភិក្ខុនិ ទ្ទាយនោះត្រូវឆ្លង។ ទើបភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយនោះចូលទៅរកពួកអ្នកទូក ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ សូមឲ្យអ្នក ទាំងឡាយអាណិតចម្លងយើង (បន្តិច)។ ពួកអ្នកទូកនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំមិនអាចចម្លងលោកម្ចាស់ទាំងពីររូបតែម្តងបានទេ។ អ្នកទូកម្នាក់ចម្លងភិក្ខុនិទ្ទាយរូប។ អ្នកទូកដែលឆ្លងរួចទៅហើយ ក៏ទ្រុស្ត(សេពសន្តរ) នឹងភិក្ខុនិទ្ទាយដែលឆ្លងរួចទៅហើយ។ អ្នកទូកដែលមិនទាន់ឆ្លង ក៏ ទ្រុស្តនឹងភិក្ខុនិទ្ទាយដែលមិនទាន់ឆ្លង។ ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងពីរនោះមកប្រជុំគ្នាក្នុងពេលក្រោយ ហើយសួរគ្នាថា នែលោកម្ចាស់ អ្នកទូកមិនបៀតបៀនលោក ទេឬ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយនិយាយថា នែលោកម្ចាស់ ខ្ញុំអ្នកទូកវាបៀតបៀនទៅហើយ ចុះចំណែកខាងលោកម្ចាស់ អ្នកទូកវាមិនបៀតបៀនលោកទេឬ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយ ក៏និយាយថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំអ្នកទូកវាបៀតបៀនហើយដែរ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាប់ដំណើរ នុះដល់ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុនិ មិនសមនឹងទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯងសោះ។ ទើបភិក្ខុនិទ្ទាយនោះប្រាប់ដំណើរនុះដល់ភិក្ខុនិទ្ទាយទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទ្ទាយទូល

ដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិទោកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិនគួរបើនឹង ទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនិទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯងក្តី ទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯងក្តី ភិក្ខុនិនេះឯង ក៏ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស ឈ្មោះបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុនិ ទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទាំងឡាយច្រើនរូប ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ក្នុងជនបទកោសល ទើបចូលទៅកាន់ស្រុក១ ក្នុងពេលល្ងាច។ បណ្តា ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ភិក្ខុនិទូរុប មានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើល នាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា។ បុរសម្នាក់មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធតាំងពីឃើញភិក្ខុនិនោះ។ ឯបុរសនោះបានក្រាលទិសិងដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ក្រាលទិសិងដើម្បីភិក្ខុនិនោះក្នុងទីម្ខាងដោយឡែក។ ទើបឯភិក្ខុនិនោះកំណត់យល់ ឃើញហើយ ក៏គិតថា បុរសនេះមានភាគគ្របសង្កត់ហើយ បើគាត់នឹងមកក្នុងវេលាយប់ អញមុខជានឹងមានសម្រែកខុសប្រក្រតី ហើយក៏មិន បានលាភិក្ខុនិទាំងឡាយ ស្រាប់តែទៅកាន់ត្រកូលមួយ ហើយក៏សម្រេចឥរិយាបថដេក។ លំដាប់នោះ បុរសនោះមកក្នុងវេលាព្រឹក ស្វែងរកភិក្ខុនិ នោះ ក៏បៀតបៀនភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ កាលបើមិនឃើញភិក្ខុនិនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិនោះចេញទៅជាមួយនឹង ប្រុសជាប្រាកដហើយ។ ឯភិក្ខុនិនោះ លុះកន្លងព្រឹកនោះទៅ បានចូលទៅរកភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិ នោះថា នែលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វីបានជាលោកចេញទៅជាមួយនឹងប្រុស។ ភិក្ខុនិនោះនិយាយថា នែលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនបានចេញទៅជាមួយនឹង ប្រុសទេ ហើយក៏ប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនិ មិនសមបើនឹងនៅប្រាសចាកគ្នាក្នុងវេលាព្រឹកតែម្នាក់ឯងសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនិនៅប្រាសចាក(គ្នា)ក្នុងវេលាព្រឹកតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិនគួរបើនឹងនៅប្រាសចាក(គ្នា)ក្នុងវេលាព្រឹកតែម្នាក់ឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនិទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯងក្តី ទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯងក្តី ប្រាសចាកគ្នាក្នុងវេលាព្រឹកតែម្នាក់ឯង ក្តី ភិក្ខុនិនេះឯង ក៏ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ឈ្មោះបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយហើយយ៉ាងនេះ។

[៤៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរផ្លូវឆ្ងាយ ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ក្នុងកោសលជនបទ។ បណ្តាភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ភិក្ខុនិ មួយរូប មានឧត្តរវៀតវៀន (ឈឺដោះទុក្ខសត្វ) បង្អង់នៅតែម្នាក់ឯង ហើយបានទៅក្នុងកាលជាខាងក្រោយ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនិ នោះហើយទ្រុស្ត។ ទើបភិក្ខុនិនោះចូលទៅរកភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិនោះថា នែលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វី ក៏លោកបង្អង់ឈប់នៅតែម្នាក់ឯង ហើយលោកមិនមានអ្នកណាវៀតវៀនខ្លះទេឬ។ ភិក្ខុនិនោះប្រាប់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំប្រុសវៀតវៀន ទៅហើយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនិ មិនសមបើ នឹងឈប់បង្អង់ឲ្យយឺតយូរជាងពួកតែម្នាក់ឯងសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិបង្អង់ឲ្យយឺតយូរជាងពួកតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានពោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិន គួរបើនឹងបង្អង់ឲ្យយឺតយូរជាងពួកតែម្នាក់ឯងសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនិទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯងក្តី ទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯងក្តី នៅប្រាសចាកគ្នាក្នុងវេលាព្រឹក តែម្នាក់ឯងក្តី ឈប់ឲ្យឃ្លាតអំពីពួកតែម្នាក់ឯងក្តី ភិក្ខុនិនេះឯង ក៏ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះសង្ឃាទិសេស ជាបឋមាបត្តិក គួរ បណ្តេញចេញ។

[៤៤] ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯងក្តី គឺភិក្ខុនិ ឈានជំហានដម្បងចូលទៅកាន់របងនៃស្រុកដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ឈានជំហានទី២ ទៅ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុនិឈាន ជំហានដម្បងចូលទៅកាន់ឧបចារស្រុកដែលមិនមានរបង ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ឈានជំហានទី២ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ពាក្យថា ទៅកាន់ ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯង គឺភិក្ខុនិបិទបាំងមណ្ឌលពា ហើយឆ្លងឡើងក្នុងទីណាមួយ ស្បង់នៃភិក្ខុនិនោះក៏ទទឹកបាន ទីនោះហៅថាស្ទឹង។ ភិក្ខុនិឆ្លងផុតជំហានដម្បង ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ឆ្លងផុតជំហានទី២ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ពាក្យថា នៅប្រាសចាកគ្នាក្នុងវេលាព្រឹកតែ ម្នាក់ឯង គឺភិក្ខុនិកំពុងលះហត្ថបាសនៃភិក្ខុនិទី២ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ព្រមគ្នានឹងអរុណរះឡើង លុះលះហត្ថបាសស្រឡះហើយ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស។ ពាក្យថា ឈប់ឲ្យឃ្លាតអំពីពួកតែម្នាក់ឯង គឺភិក្ខុនិកំពុងលះទស្សនុបចារ (កន្លែងដែលមើលគ្នាឃើញ) ក្តី សរុបចារ (កន្លែង ដែលស្តាប់ឮ) ក្តី របស់ភិក្ខុនិទី២ ក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ លុះលះបង់ដាច់ស្រឡះហើយ ត្រូវសង្ឃាទិសេស។

[៤៥] ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះឯង តថាគតពោលប្រៀបធៀបផ្ទឹមនឹងភិក្ខុនីដែលត្រូវអាបត្តិមុនៗ។ ពាក្យថា បឋមាបត្តិក គឺភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិព្រមគ្នានឹងពេលដែលប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុ មិនមែនដោយសូត្រសមនុភាសនវិធីទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញ គឺភិក្ខុនីនោះត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី១រួចហើយ។

[៤៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីទី២ចៀសចេញទៅក្តី សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ចូលទៅកាន់ពួកតិរិយក្តី ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីធ្វើមុនបញ្ញត្តិ១។

សង្ឃាទិសេស ទី៤

CS vin.vbi.sg.04 | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ។ ចូលនូវភិក្ខុនីរាំងនូវកម្មទាំងឡាយដែលចណ្ណកាលីភិក្ខុនីនោះធ្វើ។ ទទួលសម័យនោះឯង ចូលនូវភិក្ខុនីបានទៅកាន់ស្រុកតូច ដោយកិច្ចអ្វីម្យ៉ាង។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីសង្ឃដឹងថា ចូលនូវភិក្ខុនីចៀសចេញទៅហើយ ៗលើកវត្តចំពោះចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ព្រោះសេចក្តីមិនឃើញអាបត្តិ។ ចូលនូវភិក្ខុនីពិចារណាពិចារណាដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្នុងស្រុកនោះហើយ ក៏រលមកកាន់ក្រុងសាវត្ថីវិញ។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនី កាលបើចូលនូវភិក្ខុនីមកដល់ ក៏មិនក្រាលអាសនៈឲ្យ មិនចូលទៅដម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង និងឈើទ្រាប់ជើងឡើយ មិនក្រោកទទួលយកបាត្រចីវរ មិនអើពើដោយទឹកផឹក។ ចូលនូវភិក្ខុនីបាននិយាយពាក្យនេះនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនីថា នែលោកម្ចាស់ កាលបើយើងមកដល់ ហេតុអ្វីក៏លោកមិនក្រាលអាសនៈឲ្យ មិនចូលមកដម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង និងឈើទ្រាប់ជើងឲ្យ មិនក្រោកទទួលយកបាត្រចីវរ មិនអើពើដោយទឹកផឹក។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ការនេះបានយ៉ាងហ្នឹង ព្រោះខ្ញុំជាមនុស្សអនាថា។ ចូលនូវភិក្ខុនីសួរថា នែលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វីក៏លោកជាមនុស្សអនាថា។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីនិយាយថា នែលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ គិតគ្នាថា ភិក្ខុនីនេះជាមនុស្សអនាថា មិនមានអ្នកណាស្គាល់ គ្មានភិក្ខុនីណាមួយជាអ្នកប្រតិបត្តិភិក្ខុនីនេះទេ ដូច្នេះហើយ ក៏លើកវត្តចំពោះខ្ញុំ ព្រោះសេចក្តីមិនឃើញអាបត្តិ។ ចូលនូវភិក្ខុនីនិយាយថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះល្ងង់ ភិក្ខុនីអស់នេះមិនស្គាល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះមិនស្គាល់កម្មក្តី ទោសរបស់កម្មក្តី កម្មវិបត្តិក្តី កម្មសម្បត្តិក្តី ឯយើងទើបដឹងកម្មផង ទោសរបស់កម្មផង កម្មវិបត្តិផង កម្មសម្បត្តិផង យើងហ្នឹងឯងត្រូវធ្វើកម្មដែលសង្ឃមិនបានធ្វើផង ត្រូវញ៉ាំងកម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយឲ្យកម្រើកផង ដូច្នេះហើយ ប្រជុំភិក្ខុនីសង្ឃភ្លាមៗ ហើយសូត្រ(ដកកម្ម) បញ្ចូលចណ្ណកាលីភិក្ខុនីមកវិញ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ចូលនូវ មិនសមបើនឹងមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយសូត្របញ្ចូលភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តាទេ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចូលនូវភិក្ខុនី មិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ សូត្របញ្ចូលភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនូវភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយសូត្របញ្ចូលភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយអំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្របញ្ចូលភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ភិក្ខុនីនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។

[៤៨] ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តរួចហើយ។ សង្ឃដែលមានសំវាសស្មើគ្នា បិតនៅក្នុងសីមាស្មើគ្នា ឈ្លោះថា ព្រមព្រៀងគ្នា។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លោះថាសង្ឃលើកវត្ត គឺភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី មិនសំដែងអាបត្តិក្តី មិនលះបង់(ទិដ្ឋិអាក្រក់)ក្តី។ ពាក្យថា តាមធម៌ តាមវិន័យ គឺតាមធម៌យ៉ាងណា តាមវិន័យយ៉ាងណា។ ពាក្យថា តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា គឺតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី គឺតាមពុទ្ធសាសនា។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ការកសង្ឃ គឺមិនប្រាប់សង្ឃជាអ្នកធ្វើកម្ម។ ពាក្យថា មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ គឺមិនដឹងសេចក្តីពេញចិត្តរបស់ពួក។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងសូត្របញ្ចូលពួក ហើយស្វែងរកពួកក្តី សម្មតិសីមាក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក្នុងខណៈសូត្រចប់កម្មវាចាស្រេច។

[៤៩] ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះក្តី តថាគតពោលប្រៀបធៀបផ្ទឹមនឹងភិក្ខុនីដែលប្រព្រឹត្តល្មើសមុនៗ។ ពាក្យថា បឋមាបត្តិក គឺភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិព្រមគ្នានឹងប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុ មិនមែនដោយសូត្រសមនុភាសនវិធីទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីនឹងទៀតបណ្តេញចេញអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី១នៃសត្តរសកណ្តរួចហើយ។

[៥០] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយសូត្របញ្ចូលពួក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃ ហើយសូត្របញ្ចូលពួក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយសូត្រ

បញ្ចូលពួក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីប្រាប់សង្ឃជាអ្នកធ្វើសង្ឃកម្ម ហើយទើបសូត្របញ្ចូលពួក១ ភិក្ខុនីដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយទើបសូត្របញ្ចូលពួក១ ភិក្ខុនីសូត្របញ្ចូលភិក្ខុនីដែលប្រព្រឹត្តតាមវត្ត កាលបើគ្មានសង្ឃជាអ្នកធ្វើសង្ឃកម្ម ទើបភិក្ខុនីសូត្របញ្ចូលពួក១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីធ្វើខុសមុនបញ្ញត្តិ១។

សង្ឃាទិសេស ទី៥

CS vin.vbi.sg.05 | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៥២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសារគី។ សម័យនោះឯង សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើល នាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីក្នុងរោងភត្តហើយ មានសេចក្តីតម្រេក ក៏ប្រគេនភោជនទាំងឡាយសុទ្ធតែស្រស់ដល់សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីដែលមានតម្រេកដែរ។ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីឆាន់ (តែឯង) ទាល់តែឆ្កែត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃមិនបានអាហារដ៏សមគួរដល់ចិត្តផងឡើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា នាងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងមានតម្រេក ទទួលខាទនីយភោជនីយាហារអំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ដោយដៃខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬឆាន់សោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីមានតម្រេក ទទួលខាទនីយភោជនីយាហារអំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងមានតម្រេក ហើយទទួលខាទនីយភោជនីយាហារអំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬឆាន់ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពីនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មានតម្រេកទទួលយកខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី អំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ដោយដៃនៃខ្លួន ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនីនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ជាបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។

[៥៣] ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមរួចហើយ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្មោះថា មានតម្រេក គឺភិក្ខុនីដែលត្រេកអរ អាឡោះអាត់យ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ។ បុរសដែលឈ្មោះថា មានតម្រេក គឺបុរសដែលត្រេកត្រអាល សំឡឹងគយគន់ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ។ ដែលហៅថា បុរសបុគ្គល សំដៅយកមនុស្សបុរសដែលដឹងក្តី អាចត្រេកអរបាន មិនមែនយក្សបុរស ប្រេតបុរស តិរច្ឆានឈ្មោលទេ។ ដែលហៅថា ខាទនីយ គឺលើកលែងតែភោជន៥យ៉ាងចេញ និងទឹក និងឈើស្នួន ក្រៅពីនោះឈ្មោះថា ខាទនីយទាំងអស់។ ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១ ឈ្មោះថា ភោជនីយ។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគ ហើយទទួលយក ត្រូវអាបត្តិចុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៥៤] ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះក្តី គឺតថាគតពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយមុនៗ។ ពាក្យថា បឋមាបត្តិក គឺភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិព្រមគ្នានឹងប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ត មិនមែនដោយសូត្រសមនុភាសនវិធីទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយបណ្តេញចេញអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមរួចហើយ។ ភិក្ខុនីទទួលទឹក និងឈើស្នួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៥] កាលបើមានតម្រេកតែម្ខាង ហើយភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគ ក៏ទទួលយក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិចុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទទួលទឹកនិងឈើស្នួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើបុគ្គលមានតម្រេកទាំងពីរខាង ហើយភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគដូច្នោះ ក៏ទទួលយកអំពីដៃយក្សបុរសក្តី ប្រេតក្តី បណ្ឌិត (ខ្ចីយ)ក្តី តិរច្ឆានដែលមានរូបរាងដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិចុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទទួលទឹកនិងឈើស្នួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលបើមានតម្រេកតែម្ខាង ហើយភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគដូច្នោះ ក៏ទទួលយក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុនីទទួលយកទឹកនិងឈើស្នួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ជនទាំងឡាយ (ភិក្ខុនីនិងបុរស) មិនមានតម្រេកទាំងពីរខាង១ ភិក្ខុនីដឹងថា បុរសនោះមិនមានតម្រេក ទើបទទួលយក១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីធ្វើខុសមុនបញ្ញត្តិ១។

សង្ឃាទិសេស ទី៦

CS vin.vbi.sg.06 | ភាគ ទី៥

(៦. ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៥៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើល នាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីក្នុងរោងភត្តក៏មានតម្រេក ហើយឲ្យ ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមដល់សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីដែលមានតម្រេកដែរ។ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីរៀស ក៏មិនទទួលយក។ ភិក្ខុនីដែលអង្គុយលើ អាសនៈបន្ទាប់ បានពោលពាក្យនេះនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីថា នែលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វីក៏នាងមិនទទួលយក។ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីនិយាយថា នែលោក ម្ចាស់ បុរសនេះមានតម្រេក។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះសួរថា នែលោកម្ចាស់ ចំណែកខាងលោកមានតម្រេកឬទេ។ សុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីនិយាយថា នែ លោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនមានតម្រេកទេ។ ភិក្ខុនីនោះនិយាយថា នែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រុសនេះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់ នាងបាន នែលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកមិនមានតម្រេកហើយ បើបុគ្គលប្រុសនេះឲ្យវត្តឯណា ជាខាទនីយក្តី ជាភោជនីយក្តី ដល់ លោក លោកចូរទទួលយកវត្តនោះដោយដៃខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ធម្មតាភិក្ខុនីមិនសមបើនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រុសនេះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នែលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកមិនមានតម្រេកទេ បើបុគ្គលប្រុសនោះឲ្យវត្តឯណា ជា ខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដល់លោក លោកចូរទទួលយកវត្តនោះដោយដៃខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ។ បើទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីពោលយ៉ាងនេះថា នែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រុសនេះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នែ លោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកមិនមានតម្រេកទេ បើបុគ្គលប្រុសនោះឲ្យវត្តឯណា ជាខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដល់លោក លោកចូរ ទទួលយកវត្តនោះដោយដៃខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះ ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មតាភិក្ខុនីមិនសមបើនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រុសនេះ ទុកជាមាន តម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នែលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកមិនមានតម្រេកទេ បើបុគ្គលប្រុសនោះឲ្យ វត្តឯណា ជាខាទនីយក្តី ជាភោជនីយក្តី ដល់លោក លោកចូរទទួលយកវត្តនោះដោយដៃខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់ភិក្ខុនីនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយពោលយ៉ាងនេះថា នែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រុសនេះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់ លោកបាន នែលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកមិនមានតម្រេកទេ បើបុគ្គលប្រុសនោះឲ្យវត្តឯណា ជាខាទនីយក្តី ជាភោជនីយក្តី ដល់លោក លោកចូរទទួលយកវត្តនោះដោយដៃខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ភិក្ខុនីនេះក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិ សង្សារិសេស ជាបឋមាបត្តិក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។

[៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមរួចហើយ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុនីនិយាយបញ្ជូន ដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់ បុគ្គលប្រុសនេះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នែលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកមិនមានតម្រេកទេ បើបុគ្គលប្រុសនោះឲ្យវត្តឯណា ជាខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដល់លោក លោកចូរទទួលយកវត្តនោះដោយដៃ ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទទួលយកដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគតាមពាក្យភិក្ខុនីដែលពោល បញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ចយ្យគ្រប់ៗរវាងដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេសក្នុងពេលដែល ឆាន់រួចហើយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះក្តី គឺគតថាគតពោលប្រៀបផ្ទឹមនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយមុនៗ។ ពាក្យថា ជាបឋមាបត្តិក គឺភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិព្រមគ្នានឹង ប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ត មិនមែនដោយសុត្រសមនុភាសនវិធីទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយបណ្តេញចេញ អំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្សារិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមរួចហើយ។ ភិក្ខុនីបញ្ជូនដោយពាក្យថា លោកចូរទទួលយកទឹក និងឈើស្មន់ចុះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគតាមពាក្យភិក្ខុនីដែលពោលបញ្ជូននោះ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៩] កាលបើមានតម្រេកតែម្ខាង ភិក្ខុនីបញ្ជូនដោយពាក្យថា លោកចូរ(ទទួល) ខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី អំពីដៃយក្សក្តី ប្រេតក្តី បណ្តក្តី តិរច្ឆានមានរូបរាងដូចមនុស្សក្តី ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគតាម ពាក្យភិក្ខុនីដែលពោលបញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ខណៈដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ចយ្យក្នុង ពេលដែលឆាន់រួចហើយ។ ភិក្ខុនីពោលបញ្ជូនថា លោកចូរទទួលយកទឹកនិងឈើស្មន់ចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទទួលដោយគិតថា អញនឹង ទំពាស៊ី ឬនឹងបរិភោគតាមពាក្យភិក្ខុនីជាអ្នកពោលបញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦០] រវាងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីដឹងថា បុរសនោះមិនមានតម្រេក ទើបបញ្ជូន ភិក្ខុនីបញ្ជូនដោយ គិតថា ភិក្ខុនីនេះក្រោធ ហើយគង់មិនទទួលយក ភិក្ខុនីបញ្ជូនដោយគិតថា ភិក្ខុនីនេះគង់មិនទទួលយក ព្រោះខ្លួនមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ត្រេកូល ភិក្ខុនីឆ្គួត ភិក្ខុនីដើមបញ្ញត្តិ។

សង្សារិសេស ទី៧

(៧. សត្តមសង្សារិសេសសិក្ខាបទ)

[៦១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ចណ្ណាកាលីភិក្ខុនី ឈ្មោះខឹងអាក់អន់ចិត្តនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ

សង្ឃត្រូវខ្ញុំ ភិក្ខុនិទាននេះមានឈ្មោះនេះខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខា ភិក្ខុនិទានទាំងឡាយណាជាសមណី ជាសក្យធិតា ភិក្ខុនិទានទាំងឡាយនេះនឹងហៅថាសមណីដូចម្តេចបាន សូម្បីសមណីទាំងឡាយដទៃដែលមានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរង្រៀស ប្រាថ្នាការសិក្សាក៏មានខ្លះដែរ អញនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនិទានទាំងឡាយនោះដូច្នោះ។ ភិក្ខុនិទានមិនលះបង់វត្ថុនោះទេ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិទាននេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិទាននេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈគំរប់បីដងផង។ បើ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិទាននេះហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីនោះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៦៥] ភិក្ខុនិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចូលច្រើនទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចាស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កាលបើភិក្ខុនិ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ អាបត្តិទុក្ខដដែលត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិ អាបត្តិចូលច្រើនទាំងឡាយដែលត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក រមែងរម្ងាប់ទៅឯង។

[៦៦] ពាក្យថា ភិក្ខុនិទាននេះក្តី (គឺភិក្ខុនិទានឯង) ដែលតថាគតពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុនិដែលត្រូវសង្ឃាទិសេសមុនៗ។ ពាក្យថា ជាយារតតិយក គឺភិក្ខុនិ ត្រូវអាបត្តិដោយ(សង្ឃ)សូត្រសមនុភាសនវិធីអស់វារៈជាគំរប់បីដង មិនមែនត្រូវព្រមគ្នាដោយការប្រព្រឹត្តល្មើសវត្ថុទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនិទាន ត្រូវភិក្ខុនិទាំងឡាយបណ្តេញចេញអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយខាងដើមរួចហើយ។

[៦៧] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិ មានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនិដែលសង្ឃមិនបានសូត្រសមនុភាសនវិធី ភិក្ខុនិលះបង់ឯង ភិក្ខុនិឆ្លុត ភិក្ខុនិដើមបញ្ញត្តិ។

សង្ឃាទិសេស ទី៨

CS vin.vbi.sg.08 | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៦៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ដែលភិក្ខុនិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍នីមួយ ហើយខឹងតូចចិត្ត ពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្អប់ផង ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ចណ្ណកាលីជាម្ចាស់ដែលភិក្ខុនិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍នីមួយហើយ មិនគួរនឹងខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ឮថាចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ដែលភិក្ខុនិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍នីមួយ ហើយខឹងតូចចិត្ត ពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនិ ដែលភិក្ខុនិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍នីមួយហើយ មិនគួរបើនឹងខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយអំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ ដែលភិក្ខុនិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍នីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត ពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែលោកម្ចាស់ លោក ដែលភិក្ខុនិសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍នីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត កុំនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះ ថា លោកម្ចាស់ហ្នឹងឯង លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ខ្លះ លុះដោយសេចក្តីស្អប់ខ្លះ លុះដោយសេចក្តីល្ងង់ខ្លះ លុះដោយសេចក្តីខ្លាចខ្លះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ កាលដែលភិក្ខុនិទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះ នៅប្រកាន់យ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនិទាំងឡាយត្រូវភិក្ខុនិទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនវិធីដរាបដល់គំរប់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់កម្មនោះចេញ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ កាលបើត្រូវភិក្ខុនិទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនវិធីដរាបដល់គំរប់បីដង លះបង់កម្មនោះបាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះក៏ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ជាយារតតិយក គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ។

[៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរ។ ពាក្យថា ព្រោះអធិករណ៍នីមួយ ដែលហៅថា អធិករណ៍ បានដល់អធិករណ៍ទាំងឡាយបួន គឺវិវាទាធិករណ៍១ អនុវាទាធិករណ៍១ អាបត្តាធិករណ៍១ កិច្ចាធិករណ៍១។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនីសង្ឃ ធ្វើឲ្យចាញ់ គឺសំដៅយកភិក្ខុនីដែលភិក្ខុនីសង្ឃផ្តាច់ផ្តាលហើយ។ ពាក្យថា ខឹងអាក់អន់ចិត្ត គឺភិក្ខុនីមិនត្រេកអរ មានចិត្តគឺទោសខ្លាំងខ្លប់ហើយ មានចិត្តរឹងភ្លឹង។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តី ខ្លាចផង។

[៧១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ គឺភិក្ខុនីជាអ្នកពោលយ៉ាងនេះជាប្រក្រតីនោះឯង។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ គឺភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយឯណាឃើញ ឯណាឮ ភិក្ខុនីនោះត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះនិយាយហាមប្រាមថា នៃលោកម្ចាស់ កាលបើភិក្ខុនីសង្ឃឲ្យចាលចាញ់ព្រោះ អធិករណ៍នីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត កុំពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយ សេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះថា លោកម្ចាស់ហ្នឹងឯង លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ខ្លះ។ បើ លុះដោយសេចក្តីខ្លាចខ្លះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយត្រូវនិយាយនឹង ភិក្ខុនីនោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនីនោះអស់វារៈបីដងផង។ បើភិក្ខុនីនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើលះបង់មិន បានទេ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឯណាឮហើយ មិននិយាយ ភិក្ខុនីទាំងនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយត្រូវចាប់ទាញ ភិក្ខុនីនោះមកកាន់ទឹកណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយថា នៃលោកម្ចាស់ បើភិក្ខុនីសង្ឃផ្តាច់ផ្តាលព្រោះអធិករណ៍នីមួយ លោកខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយ កុំពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផងដូច្នោះ ថា លោក ម្ចាស់ហ្នឹងឯង លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ខ្លះ។ បើ លុះដោយសេចក្តីខ្លាចខ្លះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនីនោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវ និយាយអស់វារៈបីដងផង។ បើភិក្ខុនីនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៧២] ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនវិធី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយត្រូវសូត្រសមនុភាសនវិធី យ៉ាងនេះ គឺ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាស់ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះឈ្មោះនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃបានផ្តាច់ព្រោះ អធិករណ៍នីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត ពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយ សេចក្តីខ្លាចផង។ ភិក្ខុនីនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះទេ។ បើសង្ឃមានកាលគួរដល់ហើយ សង្ឃត្រូវសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះឈ្មោះនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃបានផ្តាច់ អធិករណ៍នីមួយ ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយ សេចក្តីខ្លាចផង។ ភិក្ខុនីនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះទេ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ ការសូត្រ សមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈជាកំរប់បីដងផង។ បើ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះហើយ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ សង្ឃទើបស្ងៀមទៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៧៣] ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រចប់កម្មវាចា ស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កាលបើភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស អាបត្តិទុក្ខដដែលត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិ(ក្តី) អាបត្តិចុល្លច្ច័យ ទាំងឡាយដែលត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក(ក្តី) រមែងរម្ងាប់ទៅ(ឯង)។

[៧៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះក្តី គឺភិក្ខុនីនេះឯង ដែលតថាគតពោលប្រៀបផ្ទឹមនឹងភិក្ខុនីមុនៗដែលត្រូវអាបត្តិនោះដែរ។ ពាក្យថា ជាយាវតតិយក គឺភិក្ខុនីនោះត្រូវសង្ឃាទិសេសក្នុងខណៈដែលសូត្រសមនុភាសនវិធីកំណត់បីដង មិនត្រូវព្រមគ្នានឹងប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញចាកសង្ឃ គឺភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុនីនោះចៀសចេញពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋម សង្ឃាទិសេសខាងដើម។

[៧៥] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយ ធម៌ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយមិន លះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនី មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវ អាបត្តិ ទុក្ខដ។

[៧៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនី(ដែលសង្ឃ)មិនបានសូត្រសមនុភាសនវិធី១ ភិក្ខុនីដែលលះបង់១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

សង្ឃាទិសេស ទី៩

CS vin.vbi.sg.09 | ភាគ ទី៥

(៩. នរមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីជា អន្តោសិនី¹²⁾ របស់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីនៅច្រឡំច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្វអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នក បៀតបៀនភិក្ខុនីសង្ឃ បិទបាំងទោសភិក្ខុនីផងគ្នា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្វអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជា

អ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស ជាអ្នកបិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិសង្សផងគ្នាសោះ។ បើទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនៅ ច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំងទោសរបស់ ភិក្ខុនិសង្ស ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិមន្តរូបីនឹងនៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នក បៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិសង្សផងគ្នាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិសង្ស ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ចំណែកភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជា អ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិសង្សផងគ្នា។ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិសង្សជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ នៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិត អាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិសង្ស បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរ ស្ងាត់(ចាកពួក) សង្ស័យតែងសរសើរសេចក្តីស្ងាត់ (ចាកពួក) របស់បងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះ កាលភិក្ខុនិ សង្សទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅប្រកាន់យ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះ គួរភិក្ខុនិសង្សសូត្រ សមនុភាសនវិធីជាគំរូបដឹង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវវត្ថុនោះ។ បើភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះ កាលភិក្ខុនិសង្សសូត្រ សមនុភាសនវិធីជាគំរូបដឹង លះបង់វត្ថុនោះបាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនេះក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេស ឈ្មោះយាវតតិយក គួរបណ្តេញចេញ។

[៧៨] ត្រង់ពាក្យថា ចំណែកភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយ គឺសំដៅយកស្រ្តីដែលបានឧបសម្បទាហើយ។ ពាក្យថា នៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ គឺនៅច្រឡំ ដោយកាយកម្ម វចិកម្ម (របស់គ្រហស្ថ) ដែលមិនសមគួរ (ដល់បព្វជិត)។ ពាក្យថា មានមារយាទអាក្រក់ គឺប្រកបដោយមារយាទអាក្រក់។ ពាក្យថា មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ គឺល្បីដោយកិត្តិសព្ទអាក្រក់។ ពាក្យថា មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ គឺសម្រេចជីវិតដោយមិច្ឆាជីវិតអាក្រក់។ ពាក្យថា បៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស គឺរាំងរកម្មដែលភិក្ខុនិសង្សធ្វើ។ ពាក្យថា បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិសង្ស គឺបិទបាំងទោសគ្នា។

[៧៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះ គឺភិក្ខុនិសង្សដែលច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ)នោះឯង។ ពាក្យថា ដែលភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយ គឺដែលភិក្ខុនិ សង្សទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយណាបានឃើញ បានឮ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះគួរនិយាយហាមប្រាមថា បងប្អូនស្រីទាំងឡាយនៅច្រឡំ(ដោយ គ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិសង្ស បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់(ចាកពួក) សង្ស័យតែងសរសើរសេចក្តីស្ងាត់ (ចាកពួក) របស់ភិក្ខុនិសង្សជាបងប្អូនស្រី ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយគួរនិយាយនឹងភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះអស់វារៈជាគំរូបដឹងផង គួរនិយាយអស់វារៈជាគំរូបដឹងផង។ បើភិក្ខុនិ សង្សទាំងឡាយនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយដទៃឮហើយ មិននិយាយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ត្រូវភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយចាប់ទាញភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះមកកាន់ទឹកណ្តាលសង្ស ហើយពោលថា ភិក្ខុនិសង្សជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយនៅ ច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំងទោសរបស់ ភិក្ខុនិសង្ស បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទាំងឡាយស្ងាត់(ចាកពួក) សង្ស័យតែងសរសើរសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិសង្សជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិ សង្សទាំងឡាយគួរនិយាយនឹងភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះអស់វារៈជាគំរូបដឹងផង គួរនិយាយអស់វារៈជាគំរូបដឹងផង។ បើភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះលះបង់ បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨០] គប្បីភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយគប្បីសូត្រសមនុភាសន វិធី យ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុនិសង្សដែលឆ្ងាសប្រតិពល ត្រូវប្រកាសឲ្យសង្សដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្សស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ នៅ ច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំងទោសរបស់ ភិក្ខុនិសង្ស ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះឡើយ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្សហើយ សង្សគប្បីសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិ សង្សទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្សស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយឈ្មោះ នេះផង។ នៅច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ស បិទបាំង ទោសរបស់ភិក្ខុនិសង្សផងគ្នា។ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះឡើយ។ សង្សសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ គាប់ចិត្តដល់លោក ម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះ អស់វារៈជាគំរូបដឹងផង។ បើ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះ អស់វារៈជាគំរូបដឹងផង។ បើ សង្សសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយឈ្មោះនេះ ផង។ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះហើយ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ស ហេតុនោះ ទើបសង្សស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុករឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៨១] ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិ សង្សាទិសេស ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច។ កាលបើភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដដែលត្រូវក្នុងខណៈចប់ ញត្តិ(ក្តី) អាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដង(ក្តី) ក៏រម្ងាប់ទៅឯង។ ភិក្ខុនិសង្សទាំងឡាយគប្បីសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះ ភិក្ខុនិសង្សពីរបីរូបជាមួយគ្នាបាន មិនត្រូវសូត្រសមនុភាសនវិធីឲ្យលើសអំពីពីរបីរូបនោះឡើយ។

[៨២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយនេះគឺ គឺភិក្ខុនិទាំងឡាយ ដែលតថាគតពោលប្រៀបធៀបនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយមុនៗ។ ពាក្យថា ឈ្មោះយារតតិយក សេចក្តីថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះត្រូវអាបត្តិ(សង្ឃាទិសេស)ដោយសូត្រសមនុភាសនវិធីដរាបដល់គំរប់បីដង មិនមែនត្រូវព្រមគ្នានឹងប្រព្រឹត្តកន្លងវត្តទេ។ ពាក្យថា គួរបណ្តេញចេញ គឺភិក្ខុនិទាំងឡាយ គួរនាំភិក្ខុនិដែលត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនោះចេញពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង សង្ឃាទិសេសទី១ៗហើយ។

[៨៣] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិទាំងឡាយសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិទាំងឡាយសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិទាំងឡាយសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនិទាំងឡាយសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនិទាំងឡាយដែលភិក្ខុនិសង្ឃមិនបានសូត្រសមនុភាសនវិធី១ ភិក្ខុនិទាំងឡាយលះបង់ចេញ១ ភិក្ខុនិឆ្គួត១ ភិក្ខុនិមានចិត្តរវៃវាយ១ ភិក្ខុនិដែលវេទនាគ្របសង្កត់១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

សង្ឃាទិសេស ទី១០

CS vin.vbi.sg.10 | ភាគ ទី៥

(១០. ទសមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ)

[៨៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសារត្ថី។ ក៏សម័យនោះឯង ចូលនូវភិក្ខុនិពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីហើយថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សូម្បីភិក្ខុនិទាំងឡាយដទៃដែលមានមារយាទយ៉ាងនេះ មានកិត្តិសព្ទយ៉ាងនេះ ចិញ្ចឹមជីវិតយ៉ាងនេះ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិពួកផងគ្នា មាននៅក្នុងសង្ឃដៃវេរ សង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទេ សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះតែនឹងលោកទាំងឡាយដោយសេចក្តីមើលងាយ ដោយពេបជ្រាយ ដោយគ្មានអំណត់ (ក្រោធ) ដោយសំដីបង្ក្រប ដោយលោកទាំងឡាយមានកំឡាំងថយថា ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយហ្នឹងឯង ជាអ្នកច្រឡំក្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិពួកផងគ្នា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទាំងឡាយស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ចូលនូវ មិនសមបើនឹងពោលយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីហើយថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ។ បេ។ នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចូលនូវភិក្ខុនិនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីហើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ។ បេ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនូវភិក្ខុនិមិនគួរបើនឹងពោលយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីហើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ។ បេ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សូម្បីភិក្ខុនិទាំងឡាយរូបដទៃដែលមានមារយាទដូចគ្នា មានកិត្តិសព្ទដូចគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតដូចគ្នា ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ ជាអ្នកបិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិពួកផងគ្នា មាននៅក្នុងសង្ឃដៃវេរ សង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទេ សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះតែនឹងលោកទាំងឡាយដោយសេចក្តីមើលងាយ ដោយពេបជ្រាយ ដោយគ្មានអំណត់ ដោយសំដីបង្ក្រប ដោយលោកទាំងឡាយមានកំឡាំងថយថា ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយហ្នឹងឯង ជាអ្នកនៅច្រឡំក្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ ជាអ្នកបិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិពួកផងគ្នា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិនោះ គប្បីភិក្ខុនិទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចូរលោកកុំនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សូម្បីភិក្ខុនិទាំងឡាយដទៃ ដែលមានមារយាទដូចគ្នា មានកិត្តិសព្ទដូចគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតដូចគ្នា ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ ជាអ្នកបិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិពួកផងគ្នា មាននៅក្នុងសង្ឃដៃវេរ សង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទេ សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះតែនឹងលោកទាំងឡាយដោយសេចក្តីមើលងាយ ដោយពេបជ្រាយ ដោយគ្មានអំណត់ ដោយសំដីបង្ក្រប ដោយលោកទាំងឡាយមានកំឡាំងថយថា ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយហ្នឹងឯង ជាអ្នកនៅច្រឡំក្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់

មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ ជាអ្នកបិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិព្វកផងគ្នា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រី ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិនោះ កាលដែលភិក្ខុនិទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែប្រកាន់ដដែល ភិក្ខុនិនោះ គប្បីភិក្ខុនិទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនវិធី ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវវត្ថុនោះដរាបដល់គំរប់បីដង។ បើភិក្ខុនិនោះ កាលដែលភិក្ខុនិទាំងឡាយសូត្រ សមនុភាសនវិធីដរាបដល់គំរប់បីដង លះបង់វត្ថុនោះបាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុនិនេះក្តី (ក៏) ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស ឈ្មោះយាវតតិយក គួរបណ្តេញចេញ។

[៨៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅផ្សេងៗគ្នាឡើយ(ព្រោះ) ភិក្ខុនិទាំងឡាយសូម្បីរូបដទៃដែលមាន មារយាទដូចគ្នា មានកិត្តិសព្ទដូចគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតដូចគ្នា ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិព្វកផងគ្នា មាននៅក្នុង សង្ឃដៃ (តែ)សង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទេ សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះតែនឹងលោកទាំងឡាយដោយសេចក្តីមើលងាយ គឺ ដោយសេចក្តីមាក់ងាយ។ ពាក្យថា ដោយសេចក្តីពេបជ្រាយ គឺដោយសេចក្តីស្អប់ខ្ពើម។ ពាក្យថា ដោយគ្មានអំណត់ គឺដោយសេចក្តីខឹង។ ពាក្យថា ដោយសំដីបង្ក្រប គឺដោយធ្វើសំដីឲ្យរិសេសជាង។ ពាក្យថា ដោយលោកទាំងឡាយមានកំឡាំងថយ គឺដោយលោកទាំងឡាយគ្មានបក្ខ ពួក។ ចូលនូវភិក្ខុនិពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយហ្នឹងឯង ជាអ្នកនៅច្រឡកច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិព្វកផងគ្នា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនិនោះ គឺភិក្ខុនិណាដែល ពោលជាប្រក្រតីយ៉ាងនេះនោះឯង។ ពាក្យថា ដែលភិក្ខុនិទាំងឡាយ គឺដែលភិក្ខុនិទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាឃើញ ឯណាញ ភិក្ខុនិ ទាំងឡាយនោះគប្បីនិយាយនឹងភិក្ខុនិនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចូរលោកកុំនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោក ទាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ)ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាក ពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិនោះ គឺភិក្ខុនិទាំងឡាយពោលអស់វារៈ គំរប់ពីរដងផង គប្បីពោល អស់វារៈ គំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនិនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយដទៃឮ ហើយ មិននិយាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុនិនោះ គួរភិក្ខុនិទាំងឡាយនាំយកមកកាន់ទឹកណាលសង្ឃ ហើយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចូរកុំពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ)ចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែក ខ្ញែកគ្នាឡើយ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រី ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិនោះ គួរភិក្ខុនិទាំងឡាយនិយាយអស់វារៈ គំរប់ពីរដងផង គួរនិយាយអស់វារៈ គំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនិនោះលះបង់បាន ការ លះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[៨៧] ភិក្ខុនិនោះ គួរភិក្ខុនិទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនវិធី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិនោះ គួរភិក្ខុនិទាំងឡាយគប្បីសូត្រសមនុភាសនវិធី យ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុនិដែលឈ្លាសប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ស័យដឹងថា បពិត្រសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនិនេះឈ្មោះនេះ ពោលយ៉ាងនេះនឹង ភិក្ខុនិដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីហើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ លោក ទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សូម្បីភិក្ខុនិទាំងឡាយដទៃដែលមានមារយាទដូចគ្នា មានកិត្តិសព្ទដូចគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតដូចគ្នា ជាអ្នក បៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ ជាអ្នកបិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិព្វកផងគ្នា មាននៅក្នុងសង្ឃដៃ តែសង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទេ សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះតែនឹងលោកទាំងឡាយដោយសេចក្តីមើលងាយ ដោយសេចក្តីពេបជ្រាយ ដោយគ្មានអំណត់ ដោយសំដីបង្ក្រប ដោយ លោកទាំងឡាយមានកំឡាំងថយថា ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយហ្នឹងឯង នៅច្រឡកច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ)។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ បើ កម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនិនេះឈ្មោះនេះពោលយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីហើយថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ)ចុះ លោកទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សូម្បីភិក្ខុនិទាំងឡាយ ដទៃដែលមានមារយាទដូចគ្នា មានកិត្តិសព្ទដូចគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតដូចគ្នា ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិព្វកផងគ្នា មាននៅក្នុងសង្ឃដៃ តែសង្ឃមិនពោលពាក្យអ្វីនឹងភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះទេ សង្ឃពោលពាក្យយ៉ាងនេះតែនឹងលោកទាំងឡាយដោយសេចក្តី មើលងាយ ដោយពេបជ្រាយ ដោយមិនអត់ឱនគ្នា ដោយសំដីបង្ក្រប ដោយលោកទាំងឡាយមានកំឡាំងថយថា ភិក្ខុនិជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ ហ្នឹងឯង នៅច្រឡកច្រឡំ(ដោយគ្រហស្ថ) មានមារយាទអាក្រក់ មានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មានការចិញ្ចឹមជីវិតអាក្រក់ ជាអ្នកបៀតបៀនភិក្ខុនិសង្ឃ បិទបាំងទោសរបស់ភិក្ខុនិព្វកផងគ្នា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរស្ងាត់ (ចាកពួក) សង្ឃសរសើរតែសេចក្តីស្ងាត់របស់ភិក្ខុនិ ជាបងប្អូនស្រីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះចេញទេ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ ចេញ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិន គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈ គំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះ អស់វារៈ គំរប់បីដងផង។ បើ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធីចំពោះភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញហើយ។ ការសូត្រសមនុភាសនវិធីនោះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៨៨] ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវទុក្កដដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវចូលច្នៃទាំងឡាយ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរលើក ចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។ កាលភិក្ខុនិត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស អាបត្តិទុក្កដត្រូវដោយសូត្រញត្តិ និងអាបត្តិចូលច្នៃទាំងឡាយដែលត្រូវដោយសូត្រកម្មវាចាពីរលើក តែង រម្ងាប់ទៅឯង។

[៨៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីនេះគឺ គឺភិក្ខុនីនេះឯង ដែលតថាគតពោលប្រៀបធៀបនូវភិក្ខុនីទាំងឡាយមុន។ ពាក្យថា ឈ្មោះយាវតតិយក គឺ ភិក្ខុនីត្រូវ(សង្ឃាទិសេស) ដោយការសូត្រសមនុភាសនដរាបអស់វារៈគំរប់បីដង មិនមែនត្រូវមួយអង្វើដោយសេចក្តីប្រព្រឹត្តិកន្លងវត្តទេ។ ពាក្យថា គំរប់បណ្តាញចេញ គឺភិក្ខុនីទាំងឡាយ គំរប់ភិក្ខុនីនោះចេញអំពីសង្ឃ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស គឺទាល់តែសង្ឃឲ្យមានតួដើម្បីអាបត្តិនោះ ទាញត្រឡប់អន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិបាន រួចឲ្យអញ្ជាតកម្ម ភិក្ខុនីច្រើនរូបឲ្យមិនបាន ភិក្ខុនីមួយរូបក៏ឲ្យមិនបាន ហេតុនោះ បានជាអាបត្តិ និកាយនោះ តថាគតឲ្យឈ្មោះថា សង្ឃាទិសេស។ ពាក្យថា អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ជានាមកម្ម គឺថាជាឈ្មោះនៃអាបត្តិនិកាយនោះឯង ព្រោះហេតុ នោះ អាបត្តិនិកាយនោះ តថាគតហៅថា សង្ឃាទិសេស។

[៩០] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនី មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីមាន សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៩១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ (សង្ឃ)មិនបានសូត្រសមនុភាសនវិធិ១ ភិក្ខុនីបានលះបង់១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១¹³⁾ ។

[៩២] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំង១៧ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិ៩ ឈ្មោះបឋមាបត្តិកា អាបត្តិ៨ ឈ្មោះយាវតតិយកា បណ្តាអាបត្តិទាំង១៧នេះ ភិក្ខុនីអង្គណាត្រូវអាបត្តិណា។ ភិក្ខុនីអង្គនោះត្រូវប្រព្រឹត្តបទ្កានត្រង់ខតោសង្ឃ ភិក្ខុនីដែល ប្រព្រឹត្តមានតួហើយ បើភិក្ខុនីសង្ឃពួក២០រូបមានក្នុងទីណា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវឲ្យអញ្ជាតកម្មចំពោះភិក្ខុនីនោះ ក្នុងទីនោះ បើភិក្ខុនីសង្ឃពួក២០រូប ខ្លះ សូម្បីតែភិក្ខុនី១រូប ឲ្យអញ្ជាតកម្មចំពោះភិក្ខុនីនោះ ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថា ភិក្ខុនីសង្ឃមិនឲ្យអញ្ជាតកម្មផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឈ្មោះថា ត្រូវព្រះដី មានព្រះភាគតិះដៀលផង។ នេះជាសាមីចិត្តកម្មក្នុងរឿងនោះ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នក បរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសួរអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសួរអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជា អ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ហេតុនោះទើបលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

សង្ឃាទិសេសកណ្តាលសិក្ខាបទ ចប់។

និស្សគ្គិយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ)

CS vin.vbi.ni | ភាគ ទី៥

(៣. និស្សគ្គិយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ))

បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយឈ្មោះនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយមានចំនួន៣០នេះឯង តែងមកកាន់ខេន្តស។

(និស្សគ្គិយ) បត្តវគ្គ (ទី១)

CS vin.vbi.ni.v1 | ភាគ ទី៥

(១. បត្តវគ្គ)

(និស្សគ្គិយ បត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

CS vin.vbi.ni.01 | ភាគ ទី៥

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមាន ពួក៦ ធ្វើនូវសេចក្តីសន្សំបាត្រជាច្រើន។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ បានឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ហេតុអ្វីក៏ភិក្ខុនីទាំងឡាយធ្វើនូវសេចក្តីសន្សំបាត្រទុកច្រើនម៉្លេះ ឬភិក្ខុនីទាំងឡាយនឹងធ្វើជំនួញបាត្រ ឬនឹងដាក់វាសនាផ្សារលក់វាជនៈដី។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦ មិនសមបើនឹងធ្វើសេចក្តីសន្សំបាត្រទុកសោះ។ បេ។ ទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦ ធ្វើនូវសេចក្តីសន្សំបាត្រទុក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦ មិនគួរបើនឹងធ្វើសេចក្តី សន្សំបាត្រទុកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយធ្វើសេចក្តីសន្សំបាត្រ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[៩៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបាណិកកណ្តុរូបហើយ។ បាត្រ២យ៉ាង គឺបាត្រដៃក១ បាត្រដី១ ឈ្មោះថាបាត្រ។ ប្រមាណរបស់បាត្រមាន៣យ៉ាង គឺបាត្រខ្នាតធំ១ បាត្រខ្នាតកណ្តាល១ បាត្រខ្នាតតូច១។ ដែលហៅថា បាត្រខ្នាតធំ គឺបាត្រ ចំណុះបាយនៃអង្ករកន្លះអាឡុក និងបង្កែមភាគទី៤ និងម្ហូបសមគួរនឹងបាយនោះ។ ដែលហៅថា បាត្រខ្នាតកណ្តាល គឺបាត្រចំណុះបាយនៃ អង្ករ១នាឡិ និងបង្កែមភាគទី៤ និងម្ហូបសមគួរដល់បាយនោះ។ ដែលហៅថា បាត្រខ្នាតតូច គឺបាត្រចំណុះបាយនៃអង្ករ១បត្ត និងបង្កែមភាគទី៤ និងម្ហូបសមគួរដល់បាយនោះ។ បាត្រដែលមានខ្នាតធំ ឬតូចជាងកំណត់ដែលពោលហើយនោះ មិនហៅថាបាត្រ។ ពាក្យថា ធ្វើសេចក្តីសន្សំ (បាត្រ) គឺបានដល់បាត្រ(ឯទៀតៗ) ដែលភិក្ខុនីមិនបានអធិដ្ឋាន មិនបានរឹកប្បូរ។ បាត្រនោះជានិស្សក្តិយ គឺជានិស្សក្តិយព្រមគ្នានឹងអរុណរះឡើង បាត្រនោះ ភិក្ខុនីត្រូវលះដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនីទ្រូបក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បាត្រនោះភិក្ខុនីត្រូវលះយ៉ាងនេះ។

[៩៥] ភិក្ខុនីនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កត្យោងស្នាម្នាង ហើយថ្វាយបង្គំជើងភិក្ខុនីចាស់ៗ អង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងរាត្រីហើយ ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះបាត្រនេះដល់សង្ឃ។ លុះភិក្ខុនីនោះលះ រួចហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីទទួលអាបត្តិ។ ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវឲ្យបាត្រដែលភិក្ខុនីលះហើយនោះវិញ ដោយ ពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បាត្រនេះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះបានលះដល់សង្ឃហើយ។ បើការលះបង់នេះសមគួរដល់ សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យបាត្រនេះដល់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះវិញ។

[៩៦] ភិក្ខុនីនោះត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនរូប (២-៣រូប) ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កត្យោងស្នាម្នាង ហើយថ្វាយបង្គំជើងភិក្ខុនីចាស់ៗ រួច អង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងរាត្រីហើយ ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះ បាត្រនេះដល់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ។ លុះភិក្ខុនីនោះលះបាត្រហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីទទួលអាបត្តិ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយត្រូវឲ្យបាត្រដែលភិក្ខុនីនោះលះហើយ ដោយពាក្យថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ បាត្រនេះរបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ជា និស្សក្តិយ បានលះដល់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយហើយ។ បើការលះបង់នេះសមគួរដល់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយហើយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយត្រូវឲ្យ បាត្រនេះដល់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះវិញ។

[៩៧] ភិក្ខុនីនោះត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុនីទ្រូប ធ្វើឧត្តរាសង្កត្យោងស្នាម្នាង ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង រួចពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ បាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងរាត្រីហើយ ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះបាត្រនេះដល់លោកម្ចាស់។ លុះភិក្ខុនីនោះលះរួចហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិ ចេញ។ ភិក្ខុនីទ្រូបនោះ គប្បីទទួលអាបត្តិ។ ភិក្ខុនីទ្រូបត្រូវឲ្យបាត្រដែលភិក្ខុនីនោះលះហើយ ដោយពាក្យថា ខ្ញុំឲ្យបាត្រនេះដល់លោកម្ចាស់វិញ។

[៩៨] បាត្រកន្លងរាត្រីហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាកន្លងហើយ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ បាត្រកន្លងរាត្រីហើយ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ និស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ បាត្រកន្លងរាត្រីហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនទាន់កន្លងទេ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ បាត្រមិនបានអធិដ្ឋានទេ ភិក្ខុនីសំ គាល់ថាអធិដ្ឋានហើយ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ បាត្រមិនបានរឹកប្បូរទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថារឹកប្បូរហើយ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ បាត្រមិនបានលះ ទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាលះហើយ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ បាត្រមិនបានខូចទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាបាត្រខូចហើយ បាត្រមិនបានវិនាសទេ ភិក្ខុនីសំ គាល់ថាវិនាសហើយ... បាត្រមិនបានបែកទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាបែកហើយ... បាត្រចោរមិនបានដណ្តើមយកទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាចោរដណ្តើម យកហើយ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[៩៩] ភិក្ខុនីមិនលះបាត្រដែលជានិស្សក្តិយ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បាត្រមិនបានកន្លងរាត្រីទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាកន្លងហើយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ បាត្រមិនបានកន្លងរាត្រីទេ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បាត្រមិនបានកន្លងរាត្រីទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនកន្លងរា ត្រីមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១០០] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានក្នុងអរុណ១ រឹកប្បូរក្នុងអរុណ១ លះបង់ (បាត្រនោះ) ខាងក្នុងអរុណ១ បាត្រខូចខាងក្នុងអរុណ១ វិនាសខាងក្នុងអរុណ១ បែកខាងក្នុងអរុណ១ ពួកចោរដណ្តើមយកខាងក្នុងអរុណ១ គេកាន់យក ដោយវិស្សាសខាងក្នុងអរុណ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

[១០១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦ មិនឲ្យបាត្រដែលភិក្ខុនីដទៃលះបង់នោះវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនឲ្យបាត្រដែលភិក្ខុនីដទៃលះបង់ហើយនោះទេ ភិក្ខុនី ឯណាមិនឲ្យ ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

(និស្សក្តិយ បត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

CS vin.vbi.ni.02 | ភាគ ទី៥

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[១០២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ទាំងឡាយច្រើនរូបនៅចាំវិស្សាក្នុងអាវាសដែលតាំងនៅស្រុកក្រៅ រួចហើយក៏ដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ជាអ្នកមានវត្តល្អ មានឥរិយាបថល្អ តែមាន សំពត់អាក្រក់ មានថែវសៅហ្មង។ ពួកឧបាសកឃើញភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះហើយ ក៏គិតគ្នាថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះបរិបូណ៌ដោយវត្ត បរិបូណ៌

ដោយឥរិយាបថ តែមានសំពត់អាក្រក់ មានចីរវសៅហ្មង ភិក្ខុនីទាំងនេះ ប្រហែលជាចោរដណ្តើមយក(ចីរវ)ទេដឹង ហើយក៏បានថ្វាយអកាលចីរវ ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏អធិដ្ឋានថា ពួកយើងបានក្រាលកបិនហើយ សំពត់នេះជាកាលចីរវ ហើយក៏ប្រើគ្នាឲ្យចែក (អកាលចីរវនោះ)។ ពួកឧបាសកបានឃើញភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះហើយ បានពោលពាក្យនេះថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបានចីរវហើយឬ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ឆ្លើយថា នែអារុសោ ពួកយើងមិនបានចីរវទេ ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់អធិដ្ឋានថា យើងបានក្រាលកបិនហើយ (សំពត់នេះ) ជាកាលចីរវ ក៏ប្រើគ្នាឲ្យចែក (អកាលចីរវនោះ)។ ឧបាសកទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់មិនសមបើនឹងអធិដ្ឋានអកាលចីរវឲ្យជាកាល ចីរវដូច្នោះ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក (អកាលចីរវនោះ)សោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮឧបាសកទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងអធិដ្ឋានអកាលចីរវឲ្យជាកាលចីរវ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែកសោះ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលចីរវឲ្យ ជាកាលចីរវ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងអធិដ្ឋានអកាលចីរវឲ្យជាកាលចីរវ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែកសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ អធិដ្ឋានអកាលចីរវឲ្យជាកាលចីរវ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។

[១០៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរដូចហើយ។ ដែលហៅថាអកាលចីរវ គឺកាលបើ ភិក្ខុនីមិនបានក្រាលកបិន ចីរវដែលកើតឡើងក្នុង១១ខែ (គិតតាំងពី១រោចខែកត្តិក ទៅដល់១៥កើតខែអស្សុជ) កាលបើភិក្ខុនីបានក្រាលកបិន ចីរវដែលកើតឡើងក្នុង៧ខែ (គិតតាំងពី១រោចខែផល្គុន ទៅដល់១៥កើតខែអស្សុជ) ចីរវនេះ បើទុកជាទាយកប្រគេនចំពោះថាជាកាលចីរវ ក៏នៅ តែហៅថា អកាលចីរវដដែល។ ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានជាកាលចីរវហើយ ប្រើគ្នាឲ្យចែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ ចីរវនោះជានិស្សគ្គិយក្នុងពេលដែល បានមក ភិក្ខុនីត្រូវលះដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន ភិក្ខុនី១រូបក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯចីរវនោះត្រូវភិក្ខុនីលះយ៉ាងនេះ។ បពិត្រ លោកជាម្ចាស់ ចីរវនេះជាអកាលចីរវ ខ្ញុំអធិដ្ឋានជាកាលចីរវហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ជានិស្សគ្គិយ (ត្រូវតែលះ) ខ្ញុំសូមលះចីរវនេះដល់សង្ឃ (ពាក្យ តពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សគ្គិយកណ្តុរនេះហើយ)។

[១០៤] អកាលចីរវ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា អកាលចីរវ ហើយអធិដ្ឋានឲ្យជាកាលចីរវ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ អកាលចីរវ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយអធិដ្ឋានឲ្យជាកាលចីរវ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ អកាលចីរវ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កាលចីរវ ហើយអធិដ្ឋានឲ្យជាកាលចីរវ ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ កាលចីរវ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា អកាលចីរវ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលចីរវ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលចីរវ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កាលចីរវ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១០៥] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ អកាលចីរវ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាអកាលចីរវមែន ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក (អកាល ចីរវនោះ)១ កាលចីរវ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាកាលចីរវមែន ហើយប្រើគ្នាឲ្យចែក(កាលចីរវនោះ)១ ភិក្ខុនីឆ្លួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សគ្គិយ បត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS vin.vbi.ni.03 | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[១០៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបួរ ចីរវនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ហើយប្រើប្រាស់ ទើបភិក្ខុនីនោះបត់ចីរវនោះហើយទុកដាក់ទៅ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចីរវដែលលោកបួរនឹងខ្ញុំ ចីរវនោះនៅឯណា។ ឯភិក្ខុនីនោះយកចីរវនោះចេញមកបង្ហាញដល់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចូរយកចីរវរបស់លោកទៅវិញចុះ លោកចូរឲ្យចីរវនុ៎ះមកខ្ញុំ ចីរវណារបស់លោក ចីរវនោះជារបស់លោកដដែល ចីរវណារបស់ខ្ញុំ ចីរវនោះជារបស់ខ្ញុំដដែលវិញ លោកចូរឲ្យចីរវនោះមកខ្ញុំ លោកចូរនាំយកចីរវរបស់លោកទៅវិញ ចុះ ហើយក៏ដណ្តើមយកទៅ។ ទើបភិក្ខុនីនោះបានប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើមកបួរចីរវនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកទៅវិញ សោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលនោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បួរចីរវនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកទៅវិញ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនគួរបើ មកបួរចីរវនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកទៅវិញទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ បួរចីរវនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយភិក្ខុនីនោះត្រឡប់ពោលយ៉ាងនេះក្នុងកាលជាខាងក្រោយថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ លោកចូរយកចីរវរបស់លោកទៅវិញចុះ លោកចូរឲ្យចីរវនោះមកខ្ញុំវិញ ចីរវណារបស់លោក ចីរវនោះជា

របស់លោកដដែល ចីរណារបស់ខ្ញុំ ចីរនោះជាប់របស់ខ្ញុំដដែលវិញ លោកចូរឲ្យចីរនោះមកខ្ញុំ លោកចូរនាំយកចីររបស់ លោកទៅវិញចុះ (ហើយ)ដណ្តើមយកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១០៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុនិផងគ្នា គឺមួយ អន្លើដោយភិក្ខុនិដទៃ។ ដែលហៅថា ចីរ គឺចីរវាយ៉ាង ចីរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតដែលគួររឹកប្បូរបាន។ ពាក្យថាប្តូរ គឺប្តូរនូវចីរច្រើនដោយចីរ ច្រើនតិចក្តី នូវចីរច្រើនតិចដោយចីរច្រើនក្តី។ ពាក្យថាដណ្តើមយកឯង គឺភិក្ខុនិដណ្តើមខ្លួនឯង ចីរនោះជានិស្សក្តិយ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យដណ្តើម យក គឺភិក្ខុនិបង្គាប់អ្នកដទៃ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនិបង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ដណ្តើមច្រើនដង ចីរនោះជានិស្សក្តិយ ភិក្ខុនិនោះត្រូវលះដល់ សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនិទូរុបក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីរនោះភិក្ខុនិត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បើ បពិត្រលោកម្ចាស់ ចីរនេះ ខ្ញុំប្តូរនឹង ភិក្ខុនិផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកមកវិញ ជានិស្សក្តិយ (ត្រូវតែលះ) ខ្ញុំសូមលះចីរនេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង សិក្ខាបទទី១នៃនិស្សក្តិយកណ្តុរនេះហើយ)។

[១០៨] ឧបសម្ពន្ធ¹⁴ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា ឧបសម្ពន្ធ ប្តូរចីរ ហើយដណ្តើមយកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ប្តូរចីរ ហើយដណ្តើមយកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុនិសំ គាល់ថា មិនមែនឧបសម្ពន្ធ ប្តូរចីរ ហើយដណ្តើមយកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិប្តូរវិញដទៃ ហើយដណ្តើមយកឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិប្តូរចីរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី និងអនុបសម្ពន្ធ ហើយដណ្តើមយកឯងក្តី ប្រើ គេឲ្យដណ្តើមយកក្តី ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ពន្ធ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា ឧបសម្ពន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ពន្ធ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ពន្ធ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា អនុបសម្ពន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១០៩] រាវៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនិ (ដែលទទួលប្តូរ) នោះឲ្យវិញ១ ភិក្ខុនិ(ជាអ្នកប្តូរ)ស្មិទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុនិ (ជាអ្នកទទួលប្តូរ)នោះ កាន់យកទៅ១ ភិក្ខុនិឆ្លុត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សក្តិយ បត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS vin.vbi.ni.04 | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[១១០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុលនន្ទាភិក្ខុនិមាន ជម្ងឺ។ លំដាប់នោះ ឧបាសកម្នាក់ចូលទៅរកចុលនន្ទាភិក្ខុនិដែលនៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងចុលនន្ទាភិក្ខុនិថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សេចក្តីមិនសប្បាយកើតមានដល់លោកឬ លោកម្ចាស់ឲ្យខ្ញុំរករបស់អ្វីមក។ ចុលនន្ទាភិក្ខុនិនិយាយថា នែអារុសោ អាត្មាត្រូវ ការដោយទឹកដោះរាវ។ ទើបឧបាសកនោះនាំយកទឹកដោះរាវមានដំឡៃ១កហាបណៈអំពីផ្ទះអ្នកផ្សារម្នាក់ ហើយបានប្រគេនដល់ចុលនន្ទាភិក្ខុនិ។ ចុលនន្ទាភិក្ខុនិបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ អាត្មាមិនត្រូវការដោយទឹកដោះរាវទេ អាត្មាត្រូវការដោយប្រេងវិញ។ ទើបឧបាសកនោះចូល ទៅរកអ្នកផ្សារនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអ្នកផ្សារនោះថា នែអ្នកម្ចាស់ ឮថាលោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយទឹកដោះរាវ ទេ ត្រូវការតែប្រេង អ្នកចូរយកទឹកដោះរាវរបស់អ្នកទៅវិញចុះ ចូរឲ្យប្រេងដល់ខ្ញុំវិញ។ អ្នកផ្សារឆ្លើយថា នែអ្នកម្ចាស់ បើយើងនឹងទទួលរបស់ដដែល យើងលក់ទៅហើយយកមកវិញ កាលណាយើងនឹងលក់របស់ដាច់ អ្នកនាំយកទឹកដោះរាវទៅដោយដៃខ្ញុំទិញទឹកដោះរាវហើយ ចូរអ្នកនាំដៃ ទិញប្រេងមក ទើបនឹងនាំយកប្រេងទៅបាន។ ឧបាសកនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចុលនន្ទា មិនសមបើនឹងសុំរបស់ ដទៃ ហើយសុំរបស់ឯទៀតសោះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮឧបាសកនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចុលនន្ទា មិនសមបើនឹងសុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ឯទៀតវិញសោះ។ ទើបភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដី មានព្រះភាគ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុលនន្ទាភិក្ខុនិ សុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ឯទៀតវិញ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុលនន្ទាភិក្ខុនិ មិនគួរ បើនឹងសុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ឯទៀតវិញសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ សុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ឯទៀតវិញ ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១១១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា សុំរបស់ដទៃ គឺបានសុំ របស់ណាមួយរួចហើយ។ ពាក្យថា សុំរបស់ឯទៀតវិញ គឺភិក្ខុនិរៀងរាល់ដល់សុំនោះ ហើយសុំរបស់ឯទៀតវិញ ត្រូវទុក្ខដក្នុងប្រយោគសុំ របស់នោះជានិស្សក្តិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុនិត្រូវលះរបស់នោះដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនិទូរុបក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនិត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បើ បពិត្រលោកម្ចាស់ របស់ដទៃនេះ ខ្ញុំសុំហើយ ខ្ញុំទៅសុំរបស់ឯទៀតវិញ ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះរបស់នេះ ដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សក្តិយកណ្តុរនេះហើយ)។

[១១២] របស់ដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា របស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ដទៃថែមទៀត ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ របស់ដទៃ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសុំរបស់ដទៃថែមទៀត ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ របស់ដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ដទៃថែមទៀត ត្រូវ

និស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ មិនមែនរបស់ដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា របស់ដទៃ ហើយសុំរបស់មិនមែនដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសុំរបស់មិនមែនដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ដទៃ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១១៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនី (សុំរបស់ណាមុនហើយ របស់នោះតិចពេក មិនល្អ) សុំរបស់នោះ ដដែល (ថែមទៀត)១ ភិក្ខុនី (សុំរបស់អ្វីម្យ៉ាងហើយ) សុំរបស់ដទៃ (ទៀតព្រោះត្រូវផ្សំថ្នាំខានមិនបាន)១ ភិក្ខុនីសំដែងអានិសង្សហើយសុំ (ពន្យល់របស់មួយ ថាថោកជាងរបស់មួយ ហើយសុំរបស់ថោកនោះ)១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សក្តិយ បត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS vin.vbi.ni.05 | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[១១៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមានជម្ងឺ។ ឧបាសកម្នាក់ចូលទៅរកចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក្នុងវេលានោះ លុះចូលទៅជិតហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់អាចអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបានឬទេ លោកម្ចាស់អាចញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីឆ្លើយថា នៃអារុសោអាត្មាមិនអាចអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបានទេ មិនអាចញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងទុកកហាបណៈក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារឯណោះ លោកត្រូវការរបស់ណា លោកគប្បីឲ្យបុគ្គលណាមួយទៅនាំយករបស់នោះអំពីផ្ទះនោះមកចុះ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបង្គាប់សិក្ខុមាណាទូរថា នៃសិក្ខុមាណា នាងចូរទៅនាំយកប្រេង១កហាបណៈអំពីផ្ទះអ្នកផ្សារឯណោះមក។ ទើបនាងសិក្ខុមាណានោះទៅនាំយកប្រេង១កហាបណៈអំពីផ្ទះអ្នកផ្សារនោះមកប្រគេនចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបានពោលយ៉ាងនេះថា នៃសិក្ខុមាណា យើងមិនត្រូវការនឹងប្រេងទេ យើងត្រូវការតែទឹកដោះរាវ។ ឯសិក្ខុមាណានោះ ចូលទៅរកអ្នកផ្សារនោះ លុះចូលទៅហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងអ្នកផ្សារនោះថា នៃអារុសោ ឮថាលោកម្ចាស់មិនត្រូវការនឹងប្រេងទេ ត្រូវការតែទឹកដោះរាវ ហើយអ្នកចូរយកប្រេងរបស់អ្នកទៅចុះ ចូរឲ្យទឹកដោះរាវមកខ្ញុំវិញ។ អ្នកផ្សារនោះនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើខ្ញុំករុណានឹងទទួលយករបស់ដែលលក់ទៅហើយមកវិញ កាលណាខ្ញុំករុណានឹងលក់របស់ដាច់ លោកនាំយកប្រេងតាមដំឡើងរបស់ប្រេងទៅ ហើយលោកចូរនាំយកដំឡើងទឹកដោះរាវមក (ទៀត) ទើបលោកនាំយកទឹកដោះរាវទៅបាន។ សិក្ខុមាណានោះក៏ឈរយំ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានពោលពាក្យនេះនឹងសិក្ខុមាណានោះថា នៃសិក្ខុមាណា ហេតុអ្វីក៏នាងយំ។ ទើបសិក្ខុមាណានោះប្រាប់ដំណើរនុំដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញរបស់ដទៃ ហើយត្រឡប់ឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីឲ្យគេទិញរបស់ដទៃ ហើយត្រឡប់ឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតវិញ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងឲ្យគេទិញរបស់ដទៃហើយត្រឡប់ឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យគេទិញរបស់ដទៃហើយ ត្រឡប់ឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១១៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ឲ្យគេទិញរបស់ដទៃហើយ គឺឲ្យគេទិញរបស់ណាមួយហើយ។ ពាក្យថា ត្រឡប់ឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតវិញ គឺភិក្ខុនីមិនឲ្យគេទិញរបស់នោះ ហើយឲ្យគេទិញរបស់ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ របស់នោះជានិស្សក្តិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុនីត្រូវលះរបស់នោះដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនី១រូបក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ របស់ដទៃនេះ ខ្ញុំឲ្យគេទិញរួចហើយ ត្រឡប់ឲ្យគេទិញរបស់ដទៃវិញទៀត ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះរបស់នេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សក្តិយកណ្តុរូចហើយ)។

[១១៦] របស់ដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថារបស់ដទៃ ហើយឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ របស់ដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ របស់ដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ដទៃ ហើយឲ្យគេទិញរបស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ មិនមែនរបស់ដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថារបស់ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ដទៃ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១១៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនី (ឲ្យគេទិញរបស់ណាមុនហើយ របស់នោះតិចពេក មិនល្អ) ហើយឲ្យគេទិញរបស់នោះដដែល (ថែមទៀត)១ ភិក្ខុនី (ឲ្យគេទិញរបស់អ្វីម្យ៉ាងមុនហើយ) ឲ្យគេទិញរបស់មួយដទៃទៀត ដោយត្រូវការផ្សំថ្នាំជាដើម១ ភិក្ខុនីសំដែងអានិសង្សហើយឲ្យគេទិញ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សក្តិយ បត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

CS vin.vbi.ni.06 | ភាគ ទី៥

(៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[១១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧបាសក ទាំងឡាយប្រមូលបរិក្ខារដែលបានមក ដើម្បីប្រយោជន៍ចាត់ចែងចីវរដល់ភិក្ខុនិសង្ស ហើយធ្វើទុកបរិក្ខារ(នោះ)ក្នុងផ្ទះអ្នកលក់សំពត់បារម្ភាក់ ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនិទាំងឡាយ រួចពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ យើងធ្វើទុកបរិក្ខារប្រយោជន៍ដើម្បីចាត់ចែងចីវរក្នុងផ្ទះអ្នក លក់សំពត់បារម្ភាក់ឈ្មោះហើយ ចូរ លោកទាំងឡាយឲ្យគេនាំចីវរអំពីផ្ទះនោះមកចែកគ្នាចុះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឲ្យគេទិញភេសជ្ជៈខ្លួនឯង ដោយ បរិក្ខារនោះ ហើយបរិភោគ។ ឧបាសកទាំងឡាយដឹងហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញ របស់ដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ គេខ្ញុំសង្ឃឹមរត្ថដទៃជាបស់សង្ឃសោះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮឧបាសក ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ គេខ្ញុំសង្ឃឹមរត្ថដទៃ ជាបស់សង្ឃសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិទាំងឡាយឲ្យគេទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខារដែល ទាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ គេខ្ញុំសង្ឃឹមរត្ថដទៃ ជាបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខារដែល គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ គេខ្ញុំសង្ឃឹមរត្ថដទៃជាបស់សង្ឃទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះ ថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនិទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ ឲ្យគេទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ គេខ្ញុំសង្ឃឹមរត្ថដទៃ ជា របស់សង្ឃ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១១៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារមីកណ្ណរូបហើយ។ ពាក្យថា ដោយបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេន ដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ គេខ្ញុំសង្ឃឹមរត្ថដទៃ គឺទាយកគេឲ្យដើម្បីរត្ថដទៃ។ ពាក្យថា ជាបស់សង្ឃ គឺទាយកប្រគេនចំពោះតែសង្ឃ មិនចំពោះ គណៈ មិនចំពោះភិក្ខុនិទូរមទេ។ ពាក្យថា ឲ្យគេទិញរបស់ដទៃ គឺរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថណា ហើយភិក្ខុនិរៀវលេងរត្ថនោះ ឲ្យ គេទិញរបស់ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុកក្នុងប្រយោគដែលឲ្យទិញ របស់នោះជានិស្សក្តិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុនិត្រូវលះរបស់នោះដល់សង្ឃ ក៏បាន គណៈក៏បាន ភិក្ខុនិទូរមក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិត្រូវលះរត្ថនោះយ៉ាងនេះ។ បេ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ រត្ថដទៃនេះ ខ្ញុំឲ្យគេទិញ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ឲ្យចំពោះរត្ថដទៃ ជាបស់សង្ឃ (របស់នេះ) ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះរត្ថនេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សក្តិយកណ្ណនេះ)។

[១២០] របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ហើយឲ្យគេទិញរត្ថដទៃវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបា ចិត្តិយ។ របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យគេទិញរត្ថដទៃវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ របស់គេឲ្យដើម្បី ប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃទេ ហើយឲ្យគេទិញរត្ថដទៃវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិនោះបានរត្ថដែលខ្លួនលះនោះមកវិញ ហើយត្រូវបង្កោនទៅក្នុងរត្ថដែលទាយកគេឲ្យចំពោះយ៉ាងណា។ មិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បី ប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ មិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថ ដទៃ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ មិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែល ទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១២១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ (ទាយកប្រគេនដើម្បីរត្ថណា) ភិក្ខុនិ (ឲ្យគេទិញរត្ថនោះហើយ) បង្កោនរត្ថ ដែលសល់ (ពីនោះទៅដើម្បីរត្ថដទៃ) ១ ភិក្ខុនិប្រាប់ម្ចាស់ទានហើយ ទើបបង្កោនទៅ ១ ភិក្ខុនិឲ្យគេចាត់ចែងខុសបំណងទាយកក្នុងពេលដែល មានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុនិឆ្លុត ១ ភិក្ខុនិដាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១។

(និស្សក្តិយ បត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[១២២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧបាសក ទាំងឡាយប្រមូលបរិក្ខារដែលបានមក ហើយធ្វើទុកបរិក្ខារ(នោះ)ក្នុងផ្ទះអ្នកលក់សំពត់បារម្ភាក់ ដើម្បីចាត់ចែងចីវរដល់ភិក្ខុនិសង្ស ហើយចូល ទៅរកភិក្ខុនិទាំងឡាយ ពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយធ្វើទុកបរិក្ខារដើម្បីចាត់ចែងចីវរក្នុងផ្ទះអ្នកលក់សំពត់បារម្ភាក់ឈ្មោះ ឯណោះហើយ លោកទាំងឡាយចូរឲ្យអ្នកណាមួយនាំចីវរអំពីផ្ទះនោះមកចែកគ្នាចុះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឲ្យគេទិញភេសជ្ជៈដោយបរិក្ខារនោះផង ដោយរត្ថដែលសូមគេខ្លួនឯងផង ហើយក៏បរិភោគ។ ឧបាសកទាំងឡាយដឹងហើយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញរត្ថដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ឲ្យចំពោះរត្ថដទៃ ជាបស់សង្ឃ និងដោយរត្ថដែលសូម ដោយខ្លួនឯងសោះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮឧបាសកទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញរត្ថដទៃ ដោយ បរិក្ខារដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ឲ្យចំពោះរត្ថដទៃ ជាបស់សង្ឃ និងដោយរត្ថដែលសូមដោយខ្លួនឯងសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិទាំងឡាយឲ្យគេទិញរត្ថដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍រត្ថដទៃ ឲ្យចំពោះរត្ថដទៃ ជាបស់សង្ឃ

និងដោយវត្តដែលសូមដោយខ្លួនឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់
បន្ទោសថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់សង្ឃ
និងដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនិទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

**ភិក្ខុនិណាមួយ ឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់សង្ឃ
ដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។**

[១២៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណរួចហើយ។ ពាក្យថា ដោយបរិក្ខារដែលទាយកឲ្យដើម្បី
ប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ គឺដោយវត្ថុដែលទាយកឲ្យដើម្បីវត្ថុដទៃ។ ពាក្យថា ជាបស់សង្ឃ គឺទាយកបរិច្ចាគចំពោះតែសង្ឃ មិនមែន
ចំពោះគណៈ មិនមែនចំពោះភិក្ខុនិទូរទេ។ ពាក្យថា ដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង គឺដោយវត្ថុដែលសូម (គេ) ដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យ
គេទិញវត្ថុដទៃ គឺរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីចាត់ចែងវត្ថុឯណា ភិក្ខុនិរៀវលែងរបស់នោះ ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃវិញ ត្រូវទុកក្នុងប្រយោគដែល
ឲ្យទិញ វត្ថុនោះជានិស្សក្តិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុនិត្រូវលះវត្ថុនោះដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ភិក្ខុនិទូរក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុនិត្រូវលះយ៉ាងនេះ។ បើ បពិត្រលោកម្ចាស់ វត្ថុដទៃនេះ ខ្ញុំឲ្យគេទិញដោយបរិក្ខារដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ឲ្យ
ចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់សង្ឃ និងដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង (វត្ថុនេះ) ជានិស្សក្តិយ (ត្រូវតែលះបង់) ខ្ញុំសូមលះវត្ថុនេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យ
តពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សក្តិយកណ្ណនេះ)។

[១២៤] របស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថារបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃមែន ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុ
ដទៃវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ របស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃវិញ ត្រូវ
និស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ របស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ហើយ
ឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃវិញ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិនោះបានវត្ថុដែលលះដល់សង្ឃមកវិញហើយ ត្រូវបង្ហាត់ទៅក្នុងវត្ថុដែលទាយកគេឲ្យចំពោះ
យ៉ាងណា។ មិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថារបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បី
ប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១២៥] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិបង្ហោនរបស់ដែលសល់ទៅ១ ភិក្ខុនិប្រាប់ម្ចាស់ទានហើយ ទើប
បង្ហោនទៅ១ ភិក្ខុនិឲ្យគេចាត់ចែងខុសបំណងទាយកក្នុងសម័យដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនិឆ្លៀត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សក្តិយ បត្តវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS vin.vbi.ni.08 | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[១២៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិ
ទាំងឡាយជាអ្នកនៅក្នុងបរិវេណរបស់ប្រជុំជន១ពួក ជាពួកភិក្ខុនិលំបាកដោយបបរ។ គ្រានោះឯង ប្រជុំជននោះក៏ប្រមូលបរិក្ខារដែលវែងបានមក
ហើយធ្វើទុកបរិក្ខារ(នោះ)ក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារម្នាក់ ដើម្បីចាត់ចែងបបរដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ទើបចូលទៅរកភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយបានពោលពាក្យ
នេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយទុកបរិក្ខារដើម្បីចាត់ចែងបបរក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារឈ្មោះឯណោះ ចូរលោកទាំងឡាយឲ្យអ្នកណាមួយនាំយក
អង្ករទាំងឡាយអំពីផ្ទះនោះ ហើយឲ្យគេចម្អិនបបរឆាន់ចុះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយឲ្យគេទិញភេសជ្ជៈដោយបរិក្ខារនោះ ហើយក៏បរិភោគ។ ទើបប្រជុំជន
នោះដឹងហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍
វត្ថុដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់គណៈសោះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានឮខ្មោសក¹⁵ នោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។
ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹង
ឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់គណៈសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិទាំងឡាយឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់គណៈ ពិតមែន
ឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ
ទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់គណៈទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា

**ភិក្ខុនិណាមួយ ឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្ថុដទៃ ឲ្យចំពោះវត្ថុដទៃ ជាបស់គណៈ ភិក្ខុនិ
នោះ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។**

[១២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ឲ្យចំពោះវត្តដទៃ គឺដោយបរិក្ខារដែលទាយកប្រយោជន៍ដើម្បីចាត់ចែងវត្តដទៃទៀត។ ពាក្យថា ជាបស្ចឹមគណៈ (គឺ ទាយកលះចំពោះ) តែគណៈ មិនមែនលះចំពោះសង្ឃ មិនមែនលះចំពោះភិក្ខុនីទូរូប។ ពាក្យថា ឲ្យគេទិញវត្តដទៃ គឺរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បី ប្រយោជន៍វត្តណា ភិក្ខុនីមិនឲ្យទិញវត្តនោះ ហើយឲ្យគេទិញវត្តដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុងប្រយោគដែលឲ្យទិញ របស់នោះជានិស្សគ្គិយ ក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុនីត្រូវតែលះរបស់នោះដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនីទូរូបក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ត្រូវតែលះរបស់នោះយ៉ាងនេះ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ របស់ដទៃនេះ ខ្ញុំឲ្យគេទិញដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្ត ដទៃ ជាបស្ចឹមគណៈ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះរបស់នេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សគ្គិយកណ្តុរូនេះ)។

[១២៨] របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាបស្ចឹមគណៈគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ហើយឲ្យគេទិញវត្តដទៃវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបា ចិត្តិយ។ របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យគេទិញវត្តដទៃវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ របស់គេឲ្យដើម្បី ប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនរបស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ហើយឲ្យគេទិញវត្តដទៃវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីបាន វត្តដែលខ្លួនលះនោះមកវិញហើយ ត្រូវបង្ហាន់ទៅក្នុងវត្តដែលគេឲ្យចំពោះយ៉ាងណា។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំ គាល់ថាបស្ចឹមគណៈគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនរបស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១២៩] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបង្ហាន់ទៅនូវរបស់ដែលសល់១ ភិក្ខុនីប្រាប់ម្ចាស់ទានហើយ ទើប បង្ហាន់ទៅ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេចាត់ចែងខុសបំណងទាយកក្នុងសម័យមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សគ្គិយ បត្តវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS vin.vbi.ni.09 | ភាគ ទី៥

(៩. នរមសិក្ខាបទ)

[១៣០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ទាំងឡាយនៅក្នុងបរិវេណរបស់ប្រជុំជន១ពួក ជាពួកភិក្ខុនីលំបាកដោយបបរ។ គ្រានោះឯង ប្រជុំជននោះ ប្រមូលបរិក្ខារដែលបានមក ដើម្បី ចាត់ចែងបបរដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយទុកបរិក្ខារ(នោះ)ក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារម្នាក់ ទើបចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយទុកបរិក្ខារដើម្បីចាត់ចែងបបរក្នុងផ្ទះអ្នកផ្សារឈ្មោះឯណោះ ចូរលោកទាំងឡាយឲ្យគេនាំយកអង្ករទាំងឡាយ អំពីផ្ទះនោះមក ហើយចម្អិនបបរឆាន់ចុះ។ តែភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យគេទិញភេសជ្ជៈដោយបរិក្ខារនោះផង ដោយរបស់ដែលសូមគេដោយខ្លួនឯងផង ហើយក៏បរិភោគ។ ឯប្រជុំជននោះដឹងហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញវត្តដទៃ ដោយ បរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជាបស្ចឹមគណៈ និងដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯងសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮ ប្រជុំជននោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញវត្តដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្ត ដទៃ ជាបស្ចឹមគណៈ និងដោយរបស់ដែលសូមដោយខ្លួនឯងសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យគេទិញ របស់ដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជាបស្ចឹមគណៈ និងដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យគេទិញវត្តដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជាបស្ចឹមគណៈ និងដោយវត្ថុដែលសូមដោយ ខ្លួនឯងសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យគេទិញវត្តដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជាបស្ចឹមគណៈ និង ដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។

[១៣១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ គឺដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យ ដើម្បីចាត់ចែងវត្តដទៃទៀត។ ពាក្យថា ជាបស្ចឹមគណៈ គឺគេលះចំពោះ តែគណៈ មិនមែនចំពោះសង្ឃ មិនមែនចំពោះភិក្ខុនីទូរូបទេ។ ពាក្យថា ដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង គឺវត្ថុដែលសូមគេបានមកហើយដោយ ខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យគេទិញវត្តដទៃ គឺរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តណា ភិក្ខុនីមិនឲ្យគេទិញវត្តនោះ ហើយឲ្យគេទិញវត្តដទៃវិញ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខក្នុងប្រយោគដែលឲ្យទិញ វត្តនោះជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុនីត្រូវតែលះរបស់នោះដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនីទូរូបក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវលះរបស់នោះយ៉ាងនេះ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ វត្ថុដទៃនេះ ខ្ញុំឲ្យគេទិញដោយបរិក្ខារ ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជាបស្ចឹមគណៈ និងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះវត្ថុ នេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សគ្គិយកណ្តុរូនេះ)។

[១៣២] របស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាបស្ចឹមគណៈគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃមែន ហើយឲ្យគេទិញវត្តដទៃ ត្រូវ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យគេទិញវត្តដទៃវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ របស់គេ

ឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនរបស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីបានវត្ថុដែលខ្លួនលះនោះមកវិញហើយ ត្រូវបង្កោនទៅក្នុងវត្ថុដែលទាយកគេឲ្យចំពោះយ៉ាងណា។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថារបស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តី សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនរបស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ មិនត្រូវ អាបត្តិ។

[១៣៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបង្កោនទៅនូវរបស់ដែលសល់១ ភិក្ខុនីប្រាប់ម្ចាស់របស់ហើយ ទើប បង្កោនទៅ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេចាត់ចែងខុសបំណងទាយកក្នុងពេលមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សគ្គិយ បត្តវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS vin.vbi.ni.10 | ភាគ ទី៥

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[១៣៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជឺមានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកល្បាសនិយាយក្លៀវក្លា ប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា។ មនុស្សទាំងឡាយជាច្រើនតែចូលទៅអង្គុយជិត (សេពគប់)នឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ សម័យនោះឯង ទីបរិវេណរបស់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏បាក់បែកទ្រុឌទ្រោម។ មនុស្សទាំងឡាយបានពោលពាក្យនេះនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ ទីបរិវេណរបស់លោកនេះទ្រុឌទ្រោមទៅដោយហេតុអ្វី។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីនិយាយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ព្រោះគ្មានពួកអ្នកឲ្យ គ្មានពួកអ្នក ធ្វើ។ ទើបមនុស្សទាំងឡាយនោះ ប្រមូលបរិក្ខារដែលបានមកដើម្បីប្រយោជន៍ទីបរិវេណនៃចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហើយបានឲ្យបរិក្ខារនោះដល់ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីឲ្យគេទិញភេសជ្ជៈដោយបរិក្ខារនោះផង ដោយរបស់ដែលសូមដោយខ្លួនឯងផង ហើយក៏បរិភោគ។ មនុស្ស ទាំងឡាយដឹងហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជារបស់បុគ្គល និងដោយវត្ថុដែលសូមមកដោយខ្លួនឯងសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃចំពោះវត្តដទៃ ជារបស់បុគ្គល និងដោយវត្ថុ ដែលសូមដោយខ្លួនឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជឺមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជារបស់ បុគ្គល និងដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជារបស់បុគ្គល និង ដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។

[១៣៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ គឺដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យ ដើម្បីចាត់ចែងវត្ថុទៀត។ ពាក្យថា ជារបស់បុគ្គល គឺគេឲ្យចំពោះតែភិក្ខុនី មួយរូប មិនឲ្យដល់សង្ឃ មិនឲ្យដល់គណៈឡើយ។ ពាក្យថា ដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង គឺវត្ថុដែលសូមគេមកដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យ គេទិញវត្ថុដទៃ គឺរបស់ដែលទាយកឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តណា ភិក្ខុនីមិនឲ្យគេទិញវត្ថុនោះ ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុទៀតវិញ ត្រូវទុក្ខដក្នុងប្រយោគ ដែលឲ្យទិញ វត្ថុនោះជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុនីគប្បីលះវត្ថុនោះដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនី១រូបក៏បាន។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវលះរបស់នោះយ៉ាងនេះ។ បើ បពិត្រលោកម្ចាស់ វត្ថុដទៃនេះ ខ្ញុំឲ្យគេទិញដោយបរិក្ខារដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ គេឲ្យចំពោះវត្តដទៃ ជារបស់បុគ្គល និងដោយវត្ថុដែលសូមដោយខ្លួនឯង ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះវត្ថុនេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មាន សេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សគ្គិយកណ្តុរូចនេះ)។

[១៣៦] របស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថារបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ត្រូវ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ របស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ។ របស់គេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ហើយឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីបានវត្ថុដែលលះនោះមកវិញហើយ គប្បីបង្កោនទៅក្នុងវត្ថុដែលទាយកគេឲ្យចំពោះយ៉ាងណា។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បី ប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថារបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍វត្តដទៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនរបស់ដែលគេឲ្យដើម្បី ប្រយោជន៍វត្តដទៃ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៣៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបង្កោនទៅនូវរបស់ដែលសល់១ ភិក្ខុនីប្រាប់ម្ចាស់ទានហើយ ទើប បង្កោនទៅ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេចាត់ចែងខុសបំណងទាយកព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សគ្គិយ) ចីរវត្ថុ (ទី២)

CS vin.vbi.ni.v2 | ភាគ ទី៥

(និស្សក្តិយ ចីវរវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

(១១. ឯកានសមសិក្ខាបទ)

[១៣៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនី ឈ្មោះចុល្លនន្ទា ជាពហុស្សត ជាស្រីមានថ្វីមាត់ ក្លៀវក្លា ប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ដណ្តប់សំពត់កម្ពុលមានដំឡូង ច្រើនក្នុងកាលត្រជាក់ ហើយព្រះអង្គចូលទៅកាន់សំណាក់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហើយគង់នៅក្នុងទី គួរ១។ លុះស្តេចបសេនទិកោសលនៅក្នុងទីគួរ១ហើយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ កាលនោះ ស្តេចបសេនទិកោសល កាលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា (ដូច្នោះហើយ) ក៏ មានបន្ទូលនេះនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ត្រូវការវត្តណា គប្បីប្រាប់វត្តនោះចុះ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីឆ្លើយថា បពិត្រមហា រាជ បើព្រះអង្គមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងប្រគេនដល់អាត្មា ចូរព្រះអង្គប្រគេនសំពត់កម្ពុលនេះចុះ។ ទើបស្តេចបសេនទិកោសលប្រគេនសំពត់កម្ពុល ដល់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី រួចធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះមានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន គ្មានសន្តោស មិនសមនឹងសុំសំពត់កម្ពុលពីស្តេចសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បានឮ មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ដូច្នោះហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងសុំសំពត់កម្ពុលពីស្តេចសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី សុំសម្តែងកម្ពុលពីស្តេច ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជា ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងសុំសម្តែងកម្ពុលពីស្តេចទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនី កាលចាត់ចែងសម្តែងដណ្តប់ ដែលមានសាច់ក្រាស ត្រូវចាត់ចែងបានតែសម្តែងដែលមានដំឡូងបួន កហាបណៈបួនដងជាយ៉ាងច្រើន បើចាត់ចែងសំពត់ដែលមានដំឡូងបួនពីនោះទៅ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១៣៩] ដែលហៅថា សំពត់ដណ្តប់ដែលមានសាច់ក្រាស គឺសំពត់ដណ្តប់ណាមួយសម្រាប់ដណ្តប់ក្នុងរដូវរងា។ ត្រង់ពាក្យថា កាលចាត់ចែង គឺថា កាលសូម(គេ)។ ពាក្យថា ត្រូវចាត់ចែងបានតែសំពត់មានដំឡូងបួនកហាបណៈបួនដងជាយ៉ាងច្រើន សេចក្តីថា ត្រូវចាត់ចែងបានតែសំពត់ មានដំឡូង១៦កហាបណៈ។ ពាក្យថា បើចាត់ចែងសំពត់ឲ្យលើសពីនោះទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីសូមសំពត់ឲ្យលើសលុបពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម សំពត់នោះជានិស្សក្តិយក្នុងពេលដែលបានមក ភិក្ខុនីត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនី១រូប ក៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។ បេ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សំពត់ដណ្តប់ដែលមានសាច់ក្រាសនេះ មានដំឡូងលើសពីបួន កហាបណៈបួនដង ជាកំណត់ ខ្ញុំបានសូមមកហើយ ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះបង់សំពត់នេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង សិក្ខាបទទី១នៃនិស្សក្តិយកណ្តា)។

[១៤០] សំពត់មានដំឡូងលើសពីបួនកហាបណៈ៤ដង ភិក្ខុនីសំគាល់ថាលើសមែន ហើយសូម ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ សំពត់មានដំឡូង លើសពីបួនកហាបណៈ៤ដង ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសូម ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ សំពត់មានដំឡូងលើសពីបួនកហាបណៈ៤ដង ភិក្ខុនីសំគាល់ថាខ្លះវិញ ហើយសូម ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ សំពត់មានដំឡូងខ្លះពីបួនកហាបណៈ៤ដង ភិក្ខុនីសំគាល់ថាលើសវិញ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ សំពត់មានដំឡូងខ្លះពីបួនកហាបណៈ៤ដង ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សំពត់មានដំឡូងខ្លះពីបួនកហាបណៈ៤ដង ភិក្ខុនី សំគាល់ថាខ្លះមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៤១] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងត្រឹមបួនកហាបណៈ៤ដងជាកំណត់១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងខ្លះពីបួនកហាបណៈ៤ដងជាកំណត់១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់របស់ពួកញាតិ១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់របស់ពួក ជនដែលបរវាណា១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់ដើម្បីបុគ្គលដទៃ១ ភិក្ខុនីបានសំពត់ដណ្តប់មកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន១ ជនមានសេចក្តីប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុនី សុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងច្រើន ភិក្ខុនីត្រឡប់សុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡូងតិច១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(និស្សក្តិយ ចីវរវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

(១២. ទ្វានសមសិក្ខាបទ)

[១៤២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី ជាពហុស្សត ជាស្រីមានថ្វីមាត់ ជាស្រីក្លៀវក្លា ប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ដណ្តប់សំពត់សម្បុកឈើ មានដំឡូងច្រើនក្នុងកាលក្តៅ ហើយចូលទៅរកចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី លុះយាងចូលទៅហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហើយគង់នៅក្នុងទីគួរមួយ។ លុះព្រះបាទបសេនទិកោសលគង់នៅក្នុងទីសមគួរហើយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏បានពន្យល់ឲ្យទ្រង់ឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយ ធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល កាលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីពន្យល់ឲ្យទ្រង់ឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា

ហើយ ក៏មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងចូលនូវភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ត្រូវការវត្តណា គប្បីប្រាប់វត្តនោះចុះ។ ចូលនូវភិក្ខុនីឆ្លើយថា បពិត្រមហាវរាជ បើព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងប្រគេនដល់អាគារភាព សូមព្រះអង្គប្រគេនសំពត់សម្បកឈើនេះចុះ។ ទើបព្រះបាទបសេនទិកោសលប្រគេនសំពត់សម្បកឈើដល់ចូលនូវភិក្ខុនី រួចទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំចូលនូវភិក្ខុនី ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីទាំងនេះមានសេចក្តីប្រាថ្នាធំ គ្មានសន្តោស មិនសមបើនឹងសុំសំពត់សម្បកឈើអំពីស្តេចសោះ។ ពួកភិក្ខុនី ឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ចូលនូវភិក្ខុនីជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងសុំសំពត់សម្បកឈើអំពីស្តេចសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចូលនូវភិក្ខុនី សុំសម្បត់សម្បកឈើអំពីស្តេច ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនូវភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងសូមសំពត់សម្បកឈើអំពីស្តេចទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយអំពីនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនី កាលចាត់ចែងសម្បត់ដណ្តប់ ដែលមានសាច់ស្ទើង ត្រូវចាត់ចែងបានតែសម្បត់ដែលមានដំឡៃត្រឹមបួនកហាបណៈបីដងដោយកន្លះ បើចាត់ចែងឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។

[១៤៣] ដែលហៅថា សំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្ទើង គឺសំពត់ណាមួយសម្រាប់ដណ្តប់ក្នុងរដូវក្តៅ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលចាត់ចែង គឺកាលសូម។ ពាក្យថា ត្រូវចាត់ចែងបានតែសំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃត្រឹមបួនកហាបណៈបីដងដោយកន្លះ សេចក្តីថា ត្រូវសូមបានតែសំពត់ដែលមានដំឡៃ១០កហាបណៈ។ ពាក្យថា បើចាត់ចែងឲ្យលើសកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីសូមឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលសូម សំពត់នោះជានិស្សក្តិយក្នុងពេលដែលបានមក។ ភិក្ខុនីត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន ដល់គណៈក៏បាន ដល់ភិក្ខុនី១រូបក៏បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សំពត់ដណ្តប់ដែលមានសាច់ស្ទើងនេះ មានដំឡៃលើសពីបួនកហាបណៈបីដងដោយកន្លះជាកំណត់ ខ្ញុំបានសុំមកហើយ ជានិស្សក្តិយ ខ្ញុំសូមលះបង់សំពត់នេះដល់សង្ឃ។ (ពាក្យតពីនេះទៅ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃនិស្សក្តិយកណ្ណ)។

[១៤៤] សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃលើសពីបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាលើសមែន ហើយសូម ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃលើសពីបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះ តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសូម ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃលើសពីបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាខ្លះ ហើយសូម ត្រូវនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ។ សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃតិចជាងបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាលើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃខ្លះពីបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃខ្លះពីបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាខ្លះមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៤៥] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃត្រឹមបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះ១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃតិចជាងបួនកហាបណៈ៣ដងដោយកន្លះជាកំណត់១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់របស់ពួកញាតិ១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់របស់ពួកជនដែលបរវរណា១ ភិក្ខុនីសុំសំពត់ដណ្តប់ដើម្បីបុគ្គលដទៃ១ ភិក្ខុនីបានសំពត់ដណ្តប់មកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន១ ជនប្រាថ្នាដើម្បីទិញសំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃច្រើន ភិក្ខុនីត្រឡប់ឲ្យទិញសំពត់ដណ្តប់មានដំឡៃតិច១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

[១៤៦] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកអាបត្តិឈ្មោះនិស្សក្តិយបាចិត្តិយ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសូមសួរជាកំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសូមសួរជាកំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាលោកទាំងឡាយស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

និស្សក្តិយ បាចិត្តិយ ចប់។

បាចិត្តិយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ)

CS vin.vbi.pc | ភាគ ទី៥

(៤. បាចិត្តិយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ))

បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយឈ្មោះបាចិត្តិយមែននេះ មានចំនួន១៦៦ តែងមកកាន់ខ្មែស (គឺការសុត្រាល័យ) កន្លះខែ

(បាចិត្តិយ) លសុណវគ្គ (ទី១)

CS vin.vbi.pc.v1 | ភាគ ទី៥

(១. លសុណវគ្គ)

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[១៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មាន ឧបាសកម្នាក់បរាណភិក្ខុនិសង្សដោយខ្លឹមថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយណា ត្រូវការដោយខ្លឹម ខ្ញុំព្រះករុណា (នឹងប្រគេនខ្លឹមដល់លោកម្ចាស់ ទាំងឡាយនោះ)។ ឧបាសកនោះក៏បង្ហាបង្ហាញការខ្លឹមថា បើពួកភិក្ខុនិមក អ្នកឯងចូរប្រគេនខ្លឹមពីរបីម៉ែមដល់ភិក្ខុនិទអង្គ។ សម័យនោះឯង ក្រុងសាវត្ថី(មានគេលេង)មហោស្រព។ ខ្លឹមដែលឧបាសកបានយកមក ក៏អស់រលីងទៅ។ ពួកភិក្ខុនិចូលទៅរកឧបាសកនោះ ហើយបានពោល ពាក្យនេះថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទាំងឡាយត្រូវការដោយខ្លឹម។ ឧបាសកនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្លឹមគ្មានទេ ខ្លឹមដែលបានយកមក អស់ រលីងទៅហើយ សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅចំការចុះ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិទៅកាន់ចំការហើយ មិនដឹងប្រមាណ ក៏ឲ្យគេនាំយកខ្លឹមទៅជាច្រើន។ មនុស្សអ្នករក្សាចំការក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុនិ មិនសមបើនឹងទៅកាន់ចំការហើយ មិនដឹងប្រមាណ ឲ្យគេនាំយកខ្លឹមទៅ ច្រើនដល់ម៉្លេះសោះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ បានឮអ្នករក្សាចំការពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់(ដូច្នោះ)ហើយ។ ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បើ ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណ ឲ្យគេនាំយកខ្លឹមមក ច្រើនដល់ម៉្លេះសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិមិនដឹងប្រមាណ ឲ្យគេនាំយកខ្លឹមច្រើន ពិតមែនឬ។ ពួក ភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ មិនសមបើ នឹងមិនដឹងប្រមាណ ឲ្យគេនាំយកខ្លឹមមកច្រើនដល់ម៉្លេះសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងើរតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ នាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យខានជ្រះថ្លាទៅផង នាំជនពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យទាស់ចិត្តខូចគំនិតទៅវិញផងដោយពិត។

[១៤៨] គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិជាអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាដ៏សមគួរក្នុងពេលនោះ និងល្មម ក្នុងពេលនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបទ្រង់ហៅពួកភិក្ខុមកហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិធ្លាប់ បានជាប្រពន្ធប្រាហ្មណ៍១នាក់។ នាងមានកូនស្រី៣នាក់ គឺនាងនន្ទា១ នាងនន្ទរី១ នាងសុន្ទរីនន្ទា១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ ព្រាហ្មណ៍នោះក៏ធ្វើមរណកាលទៅ កើតក្នុងកំណើតសត្វហង្ស១។ ហង្សនោះមានស្លាបសុទ្ធសឹងជាមាស។ ហង្សនោះឲ្យស្លាបមួយៗដល់ប្រពន្ធ និងកូនស្រីទាំងនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិគិតថា ហង្សនេះបានឲ្យស្លាបមួយៗដល់យើងទាំងឡាយ គិតដូច្នោះហើយ ក៏ចាប់ស្តេច ហង្សនោះ ហើយក៏ដកយកស្លាបចេញអស់ក្នុងកាលនោះឯង។ ស្លាបទាំងឡាយរបស់ហង្សនោះ កាលដុះឡើងទៀត ក៏សទាំងអស់។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិសាបសូន្យចាកមាសក្នុងកាលនោះ ព្រោះតែសេចក្តីលោភហួស ឥឡូវនេះមកសាបសូន្យចាកខ្លឹម។

[១៤៩] ទ្រព្យណាដែលខ្លួនបានហើយ បុគ្គលត្រូវត្រេកអរដោយទ្រព្យនោះ ព្រោះថា សេចក្តីលោភពេក ជាសភាវៈដ៏លាមក។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ លុះចាប់ស្តេចហង្សបានហើយ ក៏សាបសូន្យចាកមាស។

[១៥០] លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិដោយអនេកបរិយាយ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយទំពាស៊ីខ្លឹម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយរួចហើយក្នុងបារាជិកកណ្តុរី១។ បើ ដែលហៅថាខ្លឹម សំដៅយកខ្លឹមដែលកើតក្នុង ដែនមគធ។ ភិក្ខុនិទទួលខ្លឹមដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗរវាងដែលលេបចូលទៅ។

[១៥២] ខ្លឹម ភិក្ខុនិសំគាល់ថាខ្លឹមមែន ហើយទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លឹម ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ខ្លឹម ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនខ្លឹម ហើយទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនខ្លឹម ភិក្ខុនិសំគាល់ថាខ្លឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនខ្លឹម ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនខ្លឹម ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនមែនខ្លឹម មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៥៣] រវាងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១១យ៉ាង) ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមលឿង១ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមក្រហម១ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមខៀវ១ ភិក្ខុនិ ឆាន់ខ្លឹមឥតមើម (ខ្លឹមដើម)១ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមដែលគេចមិនដោយសម្ល៧ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមដែលគេចមិនដោយសាច់១ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមដែលគេចមិន ដោយប្រេង១ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមដែលគេដាក់ក្នុងបបរគ្រឿង១ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹមដែលគេដាក់ក្នុងសម្លកាវី១ ភិក្ខុនិឆាន់ខ្លឹម ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[១៥៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនិឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ហើយស្រាតង្កតទឹកក្នុងកំពង់១ ជាមួយនឹងពួកស្រីវេស្យាក្នុងស្ទឹងអចិរវតី។ ពួកស្រីវេស្យាក៏ពោល

ទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ដូចជាស្រីគ្រហស្ថបរិភោគកាមគុណសោះ។ ពួកភិក្ខុនិ បានឮស្រីវេស្សាទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់(ដូច្នោះ)ហើយ។ ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនិនោះក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀតសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនិទាំងឡាយឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀតទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថាទីចង្អៀត បានដល់ភ្លៀកទាំងពីរ និង កន្លែងបន្ទាប់នូវទឹកមូត្រ។ ពាក្យថា ឲ្យគេដក រោមក្នុងទីចង្អៀត ភិក្ខុនិឲ្យគេដករោមសូម្បី១សរសៃក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឲ្យគេដករោមច្រើន សរសៃក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) ភិក្ខុនិឲ្យគេដករោម ព្រោះហេតុមានអាពាធ (កើតបូសកមជាដើម)១ ភិក្ខុនិ ឆ្គួត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbi.pc.03](#) | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[១៥៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិពីររូប មានសេចក្តីអផ្សុកមកបៀតបៀន ក៏ចូលទៅកាន់បន្ទប់ ហើយធ្វើនូវកិរិយាទះនូវផ្ទៃនៃអង្គជាត។ ពួកភិក្ខុនិស្ទុះចូលទៅដោយពួសពួងនោះ ហើយ ពោលនូវពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិទាំងនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វីបានជាលោកទាំងឡាយប្រទុស្តមួយអន្លើដោយបុរស។ ភិក្ខុនិទាំងនោះ ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយមិនប្រទុស្តមួយអន្លើដោយបុរសទេ។ ពួកភិក្ខុនិប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនិណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនិ មិនសមបើនឹងធ្វើនូវកិរិយាទះនូវផ្ទៃនៃអង្គ ជាតសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុនិធ្វើនូវកិរិយាទះនូវផ្ទៃនៃអង្គជាត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប បូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ មិនសមបើនឹងធ្វើនូវ កិរិយាទះនូវផ្ទៃនៃអង្គជាតទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

អាបត្តិបាចិត្តិយមានដល់ភិក្ខុនិ ព្រោះកិរិយាទះនូវផ្ទៃនៃអង្គជាត។

[១៥៨] ដែលហៅថា ទះនូវផ្ទៃនៃអង្គជាត គឺភិក្ខុនិត្រេកអរនូវសម្បត្តិ ហើយឲ្យនូវប្រហារវាយក្នុងអរយវាទីបន្ទាប់នឹងទឹកមូត្រ ដោយ ហោចទៅ សូម្បីតែប្រហារដោយស្លឹកឧប្បល ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិវាយអង្គជាត ព្រោះហេតុតែមានអាពាធ១ ភិក្ខុនិឆ្គួត១ ភិក្ខុនិជាខាង ដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbi.pc.04](#) | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[១៦០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានស្រីព្រះ ស្នំរបស់ស្តេចពីដើម ឬសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិមួយរូបទៀត មានសេចក្តីអផ្សុកមកបៀតបៀន ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនិនោះ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ស្តេចយូរៗទើបទ្រង់ធ្វើសន្ទុះនឹងលោកម្តង តើលោកអាចកែកុន បណ្តោះអាសន្នដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុនិនោះប្រាប់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំអាចកែកុនដោយដងបង្កូរមានសណ្ឋានរលីង ធ្វើពីអាចម៌ល័ក្ក។ ភិក្ខុនិដែល អផ្សុកសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ដងបង្កូរមានសណ្ឋានរលីង ធ្វើពីអាចម៌ល័ក្កនោះ តើដូចម្តេច។ ទើបភិក្ខុនិនោះប្រាប់ដងបង្កូរមានសណ្ឋានរលីង ធ្វើពីអាចម៌ល័ក្កដល់ភិក្ខុនិនោះ។ កាលនោះ ភិក្ខុនិនោះកាន់យកដងបង្កូរមានសណ្ឋានរលីង ធ្វើពីអាចម៌ល័ក្ក ហើយភ្លេចលាំងទឹក ក៏ចោលទៅ ក្នុងទីក្តួរមួយ។ ពួកភិក្ខុនិឃើញរុយទាំងឡាយរោមដងបង្កូរដូច្នោះ ក៏សួរយ៉ាងនេះថា កម្មនេះជាកម្មរបស់អ្នកណា។ ភិក្ខុនិនោះពោលថា កម្មនេះជា កម្មរបស់ខ្ញុំ។ ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ពួកភិក្ខុនិនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិ មិនសមបើនឹងកាន់យកដង

បង្កមានសណ្ឋានរលីងដែលគេធ្វើពីអាចម៍ល័ក្ខសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីកាន់យកដងបង្កមានសណ្ឋានរលីងដែលគេធ្វើពីអាចម៍ល័ក្ខ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងកាន់យកដងបង្កមានសណ្ឋានរលីងដែលគេធ្វើពីអាចម៍ល័ក្ខទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

អាបត្តិបាចិត្តិយមានដល់ភិក្ខុនី ព្រោះដងបង្កមានសណ្ឋានរលីងដែលគេធ្វើពីអាចម៍ល័ក្ខ។

[១៦១] ដែលហៅថា ដងបង្កមានសណ្ឋានរលីងដែលគេធ្វើពីអាចម៍ល័ក្ខ បានដល់ដងបង្កដែលគេធ្វើដោយអាចម៍ល័ក្ខក្តី ឈើក្តី ម្សៅក្តី ដីស្អិតក្តី។ ភិក្ខុនី កាលត្រេកអរនូវសម្ផស្ស ដោយហោចទៅ គ្រាន់តែញ៉ាំងស្លឹកឧប្បលឲ្យចូលទៅកាន់អវយវៈជាទីបន្ទាបង់នូវទឹកម្តុត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីញ៉ាំងដងបង្កឲ្យចូលទៅក្នុងអង្គជាតខ្លួន ព្រោះហេតុតែមានអាពាធ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS vin.vbi.pc.05 | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[១៦៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយស្ថិតនៅក្នុងទីក្រោមខ្យល់ (រួចក៏ក្រាបទូលថា) បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ មាតុគ្រាមមានក្លិនអាក្រក់។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានពុទ្ធដីកាថា ពួកភិក្ខុនីចូរធ្វើនូវការជម្រះដោយទឹកចុះ ហើយទ្រង់ញ៉ាំងព្រះមហាបជាបតិគោតមីឲ្យយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា រួចហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវការជម្រះដោយទឹកដល់ពួកភិក្ខុនី។

[១៦៤] សម័យនោះ មានភិក្ខុនី១រូបគិតថា ការជម្រះដោយទឹក ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ធ្វើការជម្រះដោយទឹកឲ្យជ្រៅពេក ហើយក៏ធ្វើឲ្យកើតដងម្សៅក្នុងទីជាទីបន្ទាបង់នូវទឹកម្តុត។ ទើបភិក្ខុនីនោះ ប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីមិនសមបើនឹងធ្វើការជម្រះដោយទឹកឲ្យជ្រៅពេកសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីធ្វើការជម្រះដោយទឹកឲ្យជ្រៅពេក ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនសមបើនឹងធ្វើការជម្រះដោយទឹកឲ្យជ្រៅពេកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

កាលភិក្ខុនីធ្វើការជម្រះដោយទឹក ត្រូវធ្វើការជម្រះបានត្រឹមពីរថ្នាំងម្រាមដៃជាកំណត់ កាលឲ្យកន្លងហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦៥] ដែលហៅថា ការជម្រះដោយទឹក សំដៅយកការលាងអវយវៈសម្រាប់បន្ទាបង់នូវទឹកម្តុត។ ត្រង់ពាក្យថា កាលធ្វើ គឺកាលលាង។ ពាក្យថា ត្រូវធ្វើការជម្រះបានត្រឹមពីរថ្នាំងម្រាមដៃជាកំណត់ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីត្រូវលាងបានត្រឹមពីរថ្នាំងម្រាមដៃទាំងពីរ។ ពាក្យថា កាលឲ្យកន្លងហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុនីត្រេកអរនូវសម្ផស្សហើយធ្វើឲ្យកន្លងកំណត់នោះទៅ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែប៉ុនចុងសក់ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦៦] ការជម្រះហួសកំណត់ពីរថ្នាំងម្រាមដៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាហួសមែន ហើយលាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ការជម្រះហួសកំណត់ពីរថ្នាំងម្រាមដៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនទាន់ហួសកំណត់ ហើយលាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ការជម្រះមិនទាន់ដល់កំណត់ពីរថ្នាំងម្រាមដៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាលើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ការជម្រះមិនទាន់ដល់កំណត់ពីរថ្នាំងម្រាមដៃ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ការជម្រះមិនទាន់ដល់កំណត់ពីរថ្នាំងម្រាមដៃ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនទាន់ដល់កំណត់មែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៦៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីលាងកំណត់ត្រឹមពីរថ្នាំងម្រាមដៃ១ ភិក្ខុនីលាងថយពីកំណត់ពីរថ្នាំងម្រាមដៃ១ ភិក្ខុនីលាងហួសកំណត់ព្រោះហេតុនៃអាពាធ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

(៦. ធម្មសិក្ខាបទ)

[១៦៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានមហាមាត្យឈ្មោះអាណេហន្ត ឬសក្ខីសំណាក់ពួកភិក្ខុ។ ស្រីជាប្រពន្ធរបស់មហាមាត្យនោះក៏ឬសក្ខីសំណាក់ពួកភិក្ខុនីដែរ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះធ្វើនូវភក្ដីកិច្ច (ឆាន់ចង្កាន់) ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីនោះ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីនោះបម្រើដោយទឹកផង ដោយផ្លិតផង ហើយនិយាយដឹកនាំដោយពាក្យស្និទ្ធស្នាល។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះ បណ្តេញភិក្ខុនីនោះចេញដោយពាក្យថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងកុំធ្វើនូវអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះ ការនេះមិនគួរទេ។ ភិក្ខុនីនោះឆ្លើយថា ពីដើមលោកធ្វើនូវអំពើយ៉ាងនេះផងៗនឹងខ្ញុំ ឥឡូវនេះ លោកមិនអាចដើម្បីធ្វើនូវអំពើមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះទេ ថាដូច្នោះហើយ ក៏បោះសៀនទឹកទៅលើក្បាលភិក្ខុនោះ ហើយវាយនឹងផ្លិតថែមទៀត។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ភិក្ខុនីមិនសមបើនឹងវាយភិក្ខុសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីវាយភិក្ខុ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនសមបើនឹងវាយភិក្ខុទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ កាលភិក្ខុកំពុងឆាន់ ទៅបម្រើដោយទឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកទី១១១២ហើយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ សេចក្តីថា បុរសដែលបានឧបសម្បទាហើយ។ ពាក្យថា កាលកំពុងឆាន់ សេចក្តីថា កំពុងឆាន់ភោជនទាំង៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ។ ដែលហៅថា ទឹក បានដល់ទឹក គឺបុគ្គលគប្បីផឹកណាមួយ។ ដែលហៅថា ផ្លិត បានដល់វត្ថុសម្រាប់បក់ណាមួយ។ ពាក្យថា បម្រើ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧០] ឧបសម្បទា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាឧបសម្បទាមែន ហើយបម្រើដោយទឹកផឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បទា ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបម្រើដោយទឹកផឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បទា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាអនុបសម្បទា ហើយបម្រើដោយទឹកផឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីលះបង់ហត្ថបាល ហើយបំរើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុកំពុងទំពាស៊ីខាននិយ ភិក្ខុនីបម្រើត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីបម្រើបុរសជាអនុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បទា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បទា ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បទា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាអនុបសម្បទាមែន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ(ភិក្ខុនីប្រគេនវត្ថុមានទឹកជាដើម) ដល់ភិក្ខុដោយដៃខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនីឲ្យគេប្រគេនដល់ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនីបង្គាប់អនុបសម្បទា១ ភិក្ខុនីឆ្លត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវត្ថ) សិក្ខាបទ ទី៧

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[១៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនីនាំគ្នាសូមស្រូវស្រស់ក្នុងរដូវស្រូវ ហើយដឹកនាំទៅកាន់ក្រុង។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ដណ្តើមពួកភិក្ខុនីក្នុងទីទៀបច្បារនគរ ដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរឲ្យចំណែក(យើង)ខ្លះ ដូច្នោះ ហើយក៏លែងទៅ។ ទើបពួកភិក្ខុនីទាំងនោះទៅកាន់លំនៅ ហើយប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងនាំគ្នាសូមស្រូវស្រស់សោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុនីនាំគ្នាសូមស្រូវស្រស់ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងនាំគ្នាសូមស្រូវស្រស់ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ សូមឯងក្តី ឲ្យគេសូមក្តី កិនឯងក្តី ឲ្យគេកិនក្តី បុកឯងក្តី ឲ្យគេបុកក្តី ចំអិនឯងក្តី ឲ្យគេចំអិនក្តី នូវស្រូវស្រស់ ហើយបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកទី១១១២ហើយ។ ដែលហៅថា ស្រូវស្រស់ បានដល់ស្រូវខ្សាយស ស្រូវខ្សាយក្រហម ស្រូវដំណើប ស្រូវ ឆ្កែ ស្លាយ គែលលក។ ពាក្យថា សូមឯង គឺសូមដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យគេសូម គឺឲ្យអ្នកដទៃសូម។ ពាក្យថា កិនឯង សេចក្តីថា កិនដោយដៃខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យគេកិន គឺឲ្យអ្នកដទៃកិន។ ពាក្យថា បុកឯង គឺបុកដោយដៃខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យគេបុក គឺឲ្យអ្នកដទៃបុក។ ពាក្យថា ចំអិនឯង គឺ ចំអិនដោយដៃខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យគេចំអិន គឺឲ្យអ្នកដទៃចំអិន។ ភិក្ខុនីទទួលដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលលើបច្ចុលទៅ។

[១៧៤] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីសូម ព្រោះហេតុមានអាពាធ១ ភិក្ខុនីសូមអបរណ្ណជាតិ (មានសណ្តែកល្ង ជាដើម)១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS vin.vbi.pc.08 | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[១៧៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ជាអាមាត្យដែលស្តេចដកងារចេញហើយ ក៏គិតថា អញនឹងសូមងារនោះវិញ គិតដូច្នោះហើយ ក៏កក់ក្បាល ហើយទៅអាស្រ័យនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី រួចទើបដើរទៅកាន់ត្រកូលស្តេច។ មានភិក្ខុនី១អង្គ កាលបន្ទាប់មកក្នុងរដ្ឋ ហើយទម្លាក់ទៅខាងក្រៅជញ្ជាំង ក៏ត្រូវទៅលើក្បាលព្រាហ្មណ៍នោះ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីត្រងោលទាំងនេះមិនមែនជាសមណី ជាស្រីផ្កាមាស មិនសមនឹងទម្លាក់ផ្ទៃក្នុងក្បាលអញសោះ ហើយព្រាហ្មណ៍នោះក៏កាន់គប់ភ្លើងដើរចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីដោយគិតថា អញនឹងដុតលំនៅពួកភិក្ខុនីទាំងនេះចេញ។ មានឧបាសកម្នាក់កំពុងដើរចេញពីលំនៅរបស់ភិក្ខុនី បានឃើញព្រាហ្មណ៍នោះកាន់គប់ភ្លើងដើរចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី លុះបានឃើញហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកកាន់គប់ភ្លើងដើរចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីព្រោះហេតុអ្វី? ព្រាហ្មណ៍នោះឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុនីត្រងោលទាំងនេះ ជាស្រីផ្កាមាស ទម្លាក់ផ្ទៃក្នុងក្បាលខ្ញុំ ៗនឹងដុតលំនៅពួកភិក្ខុនីទាំងនេះ។ ឧបាសកនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកឯងចូរទៅចុះ ហេតុនេះជាមង្គលល្អទេ អ្នកនឹងបាន១ពាន់កហាបណៈផង នឹងបានងារនោះផង។ កាលនោះ ព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏កក់លាងក្បាល រួចទៅកាន់រាជត្រកូល ក៏បាន១ពាន់កហាបណៈផង និងងារនោះផង។ គ្រានោះ ឧបាសកនោះចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ពួកភិក្ខុនី រួចក៏ពោលហាមប្រាម។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងចោលឧច្ចារៈទៅខាងក្រៅជញ្ជាំងសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុនីចោលឧច្ចារៈទៅខាងក្រៅជញ្ជាំង ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងចោលឧច្ចារៈទៅខាងក្រៅជញ្ជាំងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ចោលឯងក្តី ឲ្យគេចោលក្តី នូវឧច្ចារៈក្តី បស្សៈក្តី សម្រាមក្តី កាកអាហារក្តី ទៅខាងក្រៅជញ្ជាំងក្តី ខាងក្រៅរបងក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តាទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថា ឧច្ចារៈ បានដល់លាមក។ ដែលហៅថា បស្សៈ បានដល់ទឹកម្តុក។ ដែលហៅថា សម្រាម បានដល់កំទេចកំទី។ ដែលហៅថា កាកអាហារ គឺសំណល់ទាំងឡាយក្តី ឆ្អឹងទាំងឡាយក្តី ទឹកដីសេសសល់ក្តី។ ដែលហៅថា ជញ្ជាំង បានដល់ជញ្ជាំងបីយ៉ាង គឺជញ្ជាំងឥដ្ឋ ជញ្ជាំងថ្ម ជញ្ជាំងឈើ។ ដែលហៅថា របង បានដល់របងបីយ៉ាង គឺរបងឥដ្ឋ របងថ្ម របងឈើ។ ពាក្យថា ខាងក្រៅជញ្ជាំង គឺខាងនាយជញ្ជាំង។ ពាក្យថា ខាងក្រៅរបង គឺខាងនាយរបង។ ពាក្យថា ចោលឯងសេចក្តីថា ភិក្ខុនីចោលដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ឲ្យគេចោល សេចក្តីថា ភិក្ខុនីបង្គាប់ឲ្យអ្នកដទៃចោល ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុនីប្រើតែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ចោលសូម្បីច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧៧] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីពិនិស្សមើលទីដីសមគួរ ហើយទើបចោល១ ភិក្ខុនីចោលក្នុងទីដែលគេមិនប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS vin.vbi.pc.09 | ភាគ ទី៥

(៩. នវមសិក្ខាបទ)

[១៧៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានស្រែស្រូវដំណើបរបស់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ នៅជិតលំនៅរបស់ភិក្ខុនី។ ពួកភិក្ខុនីចោលឧច្ចារៈខ្លះ បស្សៈខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់ជាសំណល់ខ្លះទៅក្នុងស្រែ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងប្រទូស្តស្រែស្រូវដំណើបរបស់យើងសោះ។ ពួកភិក្ខុនីព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ដូច្នោះហើយ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងចោលឧច្ចារៈខ្លះ បស្សៈខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់ជាសំណល់ខ្លះ ក្នុងទីមានវត្តមានពណ៌ខៀវសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុនីចោលឧច្ចារៈខ្លះ បស្សៈខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់ជាសំណល់ខ្លះ ក្នុងទីមានវត្តមានពណ៌ខៀវ ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងចោលឧច្ចារៈខ្លះ បស្សៈខ្លះ សម្រាមខ្លះ វត្តជាសំណល់ខ្លះ ក្នុងទីមានវត្តមានពណ៌ខៀវទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ចោលឯង ឬឲ្យគេចោល នូវឧត្តារៈក្តី បស្សៈក្តី សម្រាមក្តី របស់ជាសំណល់ក្តី ក្នុងទីមានវត្តមានពណ៌ខៀវ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងពាក្យជីកកណ្តុទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថា ឧត្តារៈ បានដល់តូច។ ដែលហៅថា បស្សៈ បានដល់ទឹកម្តុក។ ដែលហៅថា សម្រាម បានដល់កំទេចកំទី។ ដែលហៅថា របស់សំណល់ បានដល់កាកអាមិស ឬពួកឆ្អឹង ឬទឹក ដែលសេសសល់។ ដែលហៅថាវត្តមានពណ៌ខៀវ គឺវត្តណាជាបុព្វណ្ណជាតិ ឬអបរណ្ណជាតិ ជាដំណាំជាក្រឡឹងឧបភោគ និងបរិភោគរបស់មនុស្ស ទាំងឡាយ។ ពាក្យថា ចោលឯង សេចក្តីថា ភិក្ខុនីចោលដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ឲ្យគេចោល សេចក្តីថា ភិក្ខុនីបង្គាប់អ្នកដទៃ ឲ្យចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីបង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ចោលសូម្បីច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨០] ដំណាំ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាដំណាំមែន ហើយចោលឯងក្តី ឲ្យគេចោលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ដំណាំ តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចោលឯងក្តី ឲ្យគេចោលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ដំណាំ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនដំណាំវិញ ហើយចោលឯងក្តី ឲ្យគេចោលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនដំណាំ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាដំណាំទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនដំណាំ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែន ដំណាំ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនដំណាំមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៨១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីរមិលមើលទិសមគួរហើយទើបចោល១ ភិក្ខុនីចោលលើភ្នំស្រែ ឬ ចំការ១ ភិក្ខុនីសួរពួកម្ចាស់ដោយសព្វគ្រប់ហើយ ប្រាប់ដោយស្រួលបួល ទើបចោល១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ លសុណវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS [vin.vbi.pc.10](#) | ភាគ ទី៥

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[១៨២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តវេន្សន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងរាជ គ្រឹះមានមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦ បានទៅមើលមហោស្រពដែលគេលេងលើកំពូលភ្នំ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីមិនសមនឹងទៅមើលរាំក្តី ចម្រៀងក្តី ប្រគំក្តី ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថបរិភោគកាមគុណសោះ។ ពួកភិក្ខុនី បានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់(ដូច្នោះ)ហើយ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនីនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦មិនសមនឹងទៅមើលរាំក្តី ចម្រៀងក្តី ប្រគំក្តីសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦ ទៅមើលរាំខ្លះ ចម្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានពួក៦ មិនសមនឹងទៅមើលរាំក្តី ចម្រៀងក្តី ប្រគំក្តីទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយទៅដើម្បីមើលរាំក្តី ចម្រៀងក្តី ប្រគំក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងពាក្យជីកកណ្តុទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថា រាំ បានដល់ការរាំឯណានីមួយ។ ដែល ហៅថា ចម្រៀង បានដល់ចម្រៀងឯណានីមួយ។ ដែលហៅថា ប្រគំ បានដល់ប្រគំឯណានីមួយ។ ភិក្ខុនីទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីឈរ មើលក្តី ស្តាប់ក្តី ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុនីលះឧបចារសម្រាប់មើល ហើយមើលឃើញក្តី ស្តាប់ក្តី រឿយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីទៅដើម្បីមើលនូវល្បែងមួយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីឈរមើលក្តី ឈរស្តាប់ក្តី ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុនី លះឧបចារសម្រាប់មើល ហើយមើលឃើញក្តី ស្តាប់ក្តី រឿយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឈរមើល ឬស្តាប់ក្នុងអារាម១ ជនទាំងឡាយមកកាន់ទឹកនៃងដែល ភិក្ខុនីឈរនៅ ឬអង្គុយ ឬស៊ី ហើយរាំក្តី ចម្រៀងក្តី ប្រគំក្តី១ ភិក្ខុនីកំពុងដើរទៅជួបតាមផ្លូវហើយឃើញក្តី ស្តាប់ក្តី១ កាលបើភិក្ខុនីមានកិច្ចដើរទៅ ហើយឃើញក្តី ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

លសុណវគ្គ ទី ១ ចប់។

(បាចិត្តិយ) អន្តការវគ្គ (ទី២)

CS [vin.vbi.pc.v2](#) | ភាគ ទី៥

(២. អន្តការវគ្គ)

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[១៨៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានបុរសជា ញាតិរបស់ភិក្ខុនិទានសិស្សភទ្ទាកាបិលានិភិក្ខុនិ ចេញពីស្រុកក្រៅទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដោយមានកិច្ចនិមួយ។ កាលនោះ ភិក្ខុនិទាន ស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរសនោះ ក្នុងយប់ងងឹតឥតមានប្រទីបឡើយ។ ពួកភិក្ខុនិទានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនិ ទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ភិក្ខុនិមិនសមនឹងស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងយប់ងងឹត ឥតមានប្រទីបសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងយប់ងងឹតឥតមានប្រទីប ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិនសមនឹងស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងយប់ងងឹតឥតមានប្រទីប ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសម្តែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងយប់ងងឹតឥតមានប្រទីប ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[១៨៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរិទ្ធជាហើយ។ ពាក្យថា ក្នុងយប់ងងឹត សេចក្តីថា ក្នុងវេលាដែលព្រះអា ទិត្យលិចចុះទៅហើយ។ ពាក្យថា ឥតមានប្រទីប សេចក្តីថា មិនមានពន្លឺ ដែលហៅថាបុរស បានដល់មនុស្សប្រុសជាអ្នកដឹងសេចក្តី អាចដើម្បី ស្ថិតនៅផង និយាយផង មិនមែនយក្ស មិនមែនប្រេត មិនមែនតិរច្ឆាន។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺ មានតែបុរស១ និងភិក្ខុនិ១។ ពាក្យថា ស្ថិតនៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា និយាយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរសហើយចរចា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិលះបង់ហត្ថបាល ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី មួយអន្លើដោយយក្សក្តី ប្រេតក្តី បណ្ឌកក្តី សត្វតិរច្ឆានដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៨៧] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺមានភិក្ខុនិណាមួយដឹងសេចក្តីនៅជាកំរប់ពីរ១ ភិក្ខុនិប្រាថ្នានូវទីមិនស្ងាត់ (ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី)១ ភិក្ខុនិមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី១ ភិក្ខុនិឆ្ងត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្ធការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[១៨៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានបុរសជា ញាតិរបស់ភិក្ខុនិទានសិស្សរបស់ភទ្ទាកាបិលានិភិក្ខុនិ បានចេញពីស្រុកក្រៅទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដោយកិច្ចនិមួយ។ កាលនោះ ភិក្ខុនិទានគិតថា ការ ស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងយប់ងងឹតឥតមានប្រទីប ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់មួយអន្លើដោយបុរសនោះឯង ក្នុងទីឱកាសដឹកំបាំង។ ពួកភិក្ខុនិទានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួក ភិក្ខុនិទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ភិក្ខុនិមិនសមនឹងស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទី ឱកាសដឹកំបាំងសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទី ឱកាសដឹកំបាំង ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិនសមនឹងស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទីដឹកំបាំងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការ នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទីដឹកំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរិទ្ធជាហើយ។ ដែលហៅថា ទីកំបាំង បានដល់ទីឱកាសដែលគេបិទ បាំងដោយវត្ថុណាមួយ គឺដោយជញ្ជាំងក្តី ដោយសន្ទះទ្វារក្តី ដោយផែងក្តី ដោយរាំងននក្តី ដោយដើមឈើក្តី ដោយសសរក្តី ដោយល្វែងបន្ទប់ក្តី។ ដែលហៅថាបុរស បានដល់មនុស្សប្រុសដែលដឹងក្តី យល់ការ ដើម្បីស្ថិតនៅ ដើម្បីនិយាយ មិនមែនយក្ស មិនមែនប្រេត មិនមែនតិរច្ឆាន។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ សេចក្តីថា មានតែបុរស១ និងភិក្ខុនិ១។ ពាក្យថា ស្ថិតនៅក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិត នៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា និយាយក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរសហើយនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិលះបង់ហត្ថបាល ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិស្ថិតនៅ ឬនិយាយ មួយអន្លើដោយយក្សក្តី ប្រេតក្តី បណ្ឌកក្តី សត្វតិរច្ឆានមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៩០] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺមានភិក្ខុនិណាមួយដឹងសេចក្តីច្បាស់នៅជាកំរប់ពីរ១ ភិក្ខុនិប្រាថ្នានូវទីមិនស្ងាត់ (ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី)១ ភិក្ខុនិមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី១ ភិក្ខុនិឆ្ងត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbi.pc.13](#) | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[១៩១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានបុរសជាញាតិរបស់ភិក្ខុនិណាមួយសិស្សរបស់ភិក្ខុនិ បានចេញពីស្រុកក្រៅទៅក្រុងសាវត្ថី ដោយកិច្ចនីមួយៗ។ កាលនោះ ភិក្ខុនិនោះគិតថា ការស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទីខិតាសដឹកំបាំង ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់មួយអន្លើដោយបុរសនោះឯងក្នុងទីវាល។ ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិមិនសមនឹងស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទីវាលសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទីវាល ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិនសមនឹងស្ថិតនៅខ្លះ និយាយខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងទីវាលទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរសក្នុងទីវាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរ១រួចហើយ។ ដែលហៅថា ទីវាល បានដល់ទីដែលគេមិនបិទបាំងគឺទីដែលគេមិនបិទបាំងដោយវត្ថុណាមួយ គឺជញ្ជាំងក្តី សន្ទះទ្វារក្តី ផែងក្តី រាំងននក្តី ដើមឈើក្តី សសរក្តី ល្ងែងបន្ទប់ក្តី។ ដែលហៅថា បុរស បានដល់មនុស្សប្រុសដែលដឹងក្តី យល់ការ ស្ថិតនៅបាន និយាយបាន មិនមែនយក្ស មិនមែនប្រេត មិនមែនតិរច្ឆាន។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺមានតែបុរស១ និងភិក្ខុនិ១។ ពាក្យថា ស្ថិតនៅក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា និយាយក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរស ហើយនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិលះបង់ហត្ថបាល ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិស្ថិតនៅ ឬនិយាយ មួយអន្លើដោយយក្សក្តី ប្រេតក្តី បណ្តាក្តី សត្វតិរច្ឆានមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៩៣] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺមានភិក្ខុនិណាមួយដឹងសេចក្តីច្បាស់នៅជាកំរប់ពីរ១ ភិក្ខុនិប្រាថ្នានូវទីមិនស្ងាត់ (ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី)១ ភិក្ខុនិមានចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុងអារម្មណ៍ដទៃ ហើយស្ថិតនៅក្តី និយាយក្តី១ ភិក្ខុនិឆ្ងត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbi.pc.14](#) | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[១៩៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចូលនូវភិក្ខុនិណាមួយនោះខ្លះ និយាយខ្លះ ខ្សឹបជិតត្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងច្រករហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ (កៀនកោះ)ខ្លះ ក្នុងទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬមានជ្រុង៣ខ្លះ បណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកនចេញទៅខ្លះ។ ពួកភិក្ខុនិណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនិទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ចូលនូវភិក្ខុនិណាមួយនោះខ្លះ និយាយខ្លះ ខ្សឹបជិតត្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងច្រករហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬជ្រុង៣ខ្លះ បណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកនចេញទៅខ្លះសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចូលនូវភិក្ខុនិណាមួយនោះខ្លះ និយាយខ្លះ ខ្សឹបជិតត្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងច្រករហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬជ្រុង៣ខ្លះ បណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកនចេញខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនូវភិក្ខុនិ មិនសមនឹងឈរនៅខ្លះ និយាយខ្លះ ខ្សឹបជិតត្រចៀកខ្លះ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរស ក្នុងច្រករហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬជ្រុង៣ខ្លះ បណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកនខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយឈរនៅក្តី និយាយក្តី ខ្សឹបជិតត្រចៀកក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ មួយអន្លើដោយបុរសក្នុងច្រករហូតក្តី ក្នុងច្រកទាល់ក្តី ក្នុងទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬជ្រុង៣ក្តី បណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកនចេញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថា ច្រករហូត បានដល់ផ្លូវដែលរថចេញចូល បាន (ចូល)។ ដែលហៅថា ច្រកទាល់ បានដល់ទីដែលជនទាំងឡាយចូលទៅតាមផ្លូវណា ចេញទៅតាមផ្លូវនោះវិញទើបបាន។ ដែលហៅថា ទី ប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬជ្រុង៣ បានដល់ស្នាម ឬព្រះលាន។ ដែលហៅថា បុរស បានដល់មនុស្សប្រុសដែលដឹងសេចក្តីច្បាស់ អាចឈរនៅបាន និយាយបាន មិនមែនយក្ស មិនមែនប្រេត មិនមែនសត្វតិរច្ឆាន។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា ម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺមានតែបុរស១ និងភិក្ខុនី១។ ពាក្យថា ឈរនៅក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិឈរនៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរស ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា និយាយក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិឈរ នៅក្នុងហត្ថបាលនៃបុរស ហើយនិយាយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ខ្សឹបជិតត្រចៀកក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិប្រាប់សេចក្តីជិតត្រចៀកនៃបុរស ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា បណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកនចេញក្តី សេចក្តីថា ភិក្ខុនិមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីប្រព្រឹត្តអនាថារ ហើយបណ្តេញភិក្ខុនិជា គំរប់ពីរ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិជាគូកនកំពុងលះបង់ឧបចារសម្រាប់ឃើញក្តី ឧបចារសម្រាប់ស្តាប់ក្តី ភិក្ខុនិអ្នកបណ្តេញ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះ ភិក្ខុនិជាគូកនលះបង់ឧបចារផុតទៅហើយ ភិក្ខុនិអ្នកបណ្តេញ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិលះបង់ហត្ថបាល ហើយឈរនៅក្តី និយាយក្តី ត្រូវ អាប់ត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនិឈរនៅក្តី និយាយក្តី មួយអន្លើដោយយក្សក្តី ប្រេតក្តី បណ្តកក្តី សត្វតិរច្ឆានមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១៩៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺមានភិក្ខុនិណាមួយដឹងសេចក្តីច្បាស់នៅជាគំរប់ពីរ១ ភិក្ខុនិប្រាថ្នានូវទីមិន ស្ងាត់ (ហើយឈរនៅក្តី និយាយក្តី)១ ភិក្ខុនិមានចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុងអារម្មណ៍ដទៃទៀត ហើយឈរនៅក្តី និយាយក្តី១ ភិក្ខុនិមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីប្រព្រឹត្តអនាថារ ហើយបណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកន១ ភិក្ខុនិមានកិច្ច ហើយបណ្តេញភិក្ខុនិជាគូកន១ ភិក្ខុនិឆ្ងត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS vin.vbi.pc.15 | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[១៩៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មាន ភិក្ខុនី១រូបជាដ៏គុណប្រកបដោយនិច្ចកត្តរបស់ត្រកូល១។ កាលនោះ ភិក្ខុនិនោះស្លៀកស្បង់អំពីព្រឹក ហើយប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ចូលទៅរកត្រកូល នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ ហើយមិនបានលាពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏ចៀសចេញទៅ។ ខ្ញុំស្រីរបស់ត្រកូលនោះ កាលបោស ផ្ទះ ក៏ដាក់អាសនៈនោះទៅក្នុងកន្លែតភាជន។ មនុស្សទាំងឡាយមិនឃើញអាសនៈនោះ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អាសនៈនៅឯណា។ ភិក្ខុនិនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អារសោ អាត្មាមិនឃើញអាសនៈនោះទេ។ មនុស្សទាំងឡាយទារយកអាសនៈនោះវិញថា នៃលោក ម្ចាស់ ចូរឲ្យអាសនៈនេះមក ហើយក៏ផ្កាសាផ្កាច់ទាំងនិច្ចកត្តនោះចេញ។ ទើបពួកមនុស្សនោះនាំគ្នាជម្រះសំអាតផ្ទះ ក៏ឃើញអាសនៈនោះនៅក្នុង កន្លែតភាជន ហើយសូមឲ្យភិក្ខុនិនោះអត់ទោស រួចក៏ប្រគេននិច្ចកត្តវិញ។ ឯភិក្ខុនិនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនិនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិមិនសមនឹងចូលទៅរកត្រកូលមុនពេលបាយ ហើយអង្គុយ លើអាសនៈ រួចមិនលាពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ហើយចៀសចេញទៅសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិចូលទៅរក ត្រកូលក្នុងពេលមុនបាយ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ រួចមិនលាពួកជនជាម្ចាស់ ក៏ចៀសចេញទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ មិនសមនឹងចូលទៅរកត្រកូល ទាំងឡាយក្នុងពេលមុនបាយ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ រួចមិនបានលាពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ហើយចៀសចេញទៅទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនបាយ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ រួចមិនបានលាពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ចៀសចេញទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលមុនបាយ គឺរាប់ចាប់តាំងពី អរុណរះឡើង ដរាបដល់ថ្ងៃត្រង់។ ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូលទាំង៤ គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ១ ត្រកូលអ្នករកស៊ី (ដូងប្រៃ ធ្វើស្រែចំការជាដើម)១ ត្រកូលអ្នករកស៊ីឈ្នួលគេ១។ ពាក្យថា ចូលទៅរក គឺទៅក្នុងត្រកូលនោះ។ ដែលហៅថា អាសនៈ សំដៅយកឱកាសនៃទី អង្គុយ។ ពាក្យថា អង្គុយនៅ គឺអង្គុយលើអាសនៈនោះ។ ពាក្យថា មិនបានលាពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ហើយចៀសចេញទៅ សេចក្តីថា មនុស្សណាជា ម្ចាស់ផ្ទះក្នុងត្រកូលនោះ ដែលអាចដើម្បីប្រគេន (វត្ថុអ្វីៗបាន) ភិក្ខុនិមិនលាមនុស្សនោះ។ កាលភិក្ខុនិឈានផុតទីដែលភ្លៀងធ្លាក់មិនត្រូវ ត្រូវ អាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិកន្លងឧបចារផ្ទះ ចូលទៅក្នុងទីវាល ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៩] ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនបានលា ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនបានលាមែន ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិន បានលា តែភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនបានលា ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបានលា ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ (ភិក្ខុនិអង្គុយ) ក្នុងទីមិនមែនជាទីឱកាសនៃទីអង្គុយ (មិនលា ហើយចៀសចេញទៅ) ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្ខដ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានលាហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាមិនទាន់លា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានលាហើយ ភិក្ខុនិសង្ស័យ ត្រូវ អាប់ត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានលាហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថាបានលាមែន មិនត្រូវអាប់ត្តិ។

[២០០] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិលាហើយទើបទៅ១ ភិក្ខុនិអង្គុយលើអាសនៈដែលគេនាំយកទៅមិន បាន១ ភិក្ខុនិមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនិឆ្ងត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

(៦. ធម្មសិក្ខាបទ)

[២០១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចូលនា ភិក្ខុនីចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយបាយ ហើយមិនប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ លើអាសនៈ។ ពួកមនុស្សកាល ខ្មាសចូលនាភិក្ខុនី ក៏មិនហ៊ានអង្គុយ មិនហ៊ានដេកលើអាសនៈ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចូលនាជាម្ចាស់ មិនសមនឹងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយបាយ ហើយមិនបានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ លើអាសនៈសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ដូច្នោះហើយ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនី ទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចូលនាជាម្ចាស់ មិនសមនឹងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយបាយ ហើយមិន បានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ លើអាសនៈសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចូលនាភិក្ខុនីចូល ទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយបាយ ហើយមិនប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ លើអាសនៈ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនាភិក្ខុនី មិនសម នឹងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយបាយ ហើយមិនបានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ក៏អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះលើអាសនៈទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយបាយ មិនប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់ផ្ទះ ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី លើ អាសនៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថា ពេលខាងក្រោយបាយ បានដល់ពេល ដែលព្រះអាទិត្យជ្រៅត្រង់រហូតដល់ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតទៅ។ ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូលទាំង៤ គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលអ្នករកស៊ីជួញប្រែធ្វើស្រែចំការ១ ត្រកូលអ្នករកស៊ីឈ្នួល១។ ពាក្យថា ចូលទៅរក គឺទៅក្នុងត្រកូលនោះ។ ពាក្យថា មិនបានប្រាប់ពួកជនជា ម្ចាស់ផ្ទះ សេចក្តីថា មនុស្សណា ជាម្ចាស់ឬធំក្នុងត្រកូលនោះ ដែលអាចដើម្បីប្រគេន (វត្ថុអ្វីៗបាន) ភិក្ខុនីមិនប្រាប់មនុស្សនោះ។ ដែលហៅថា អាសនៈ បានដល់ឱកាសល្មមអង្គុយពេនបាន។ ពាក្យថា អង្គុយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីអង្គុយលើអាសនៈនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ដេក សេចក្តីថា ភិក្ខុនីដេកលើអាសនៈនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៣] ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រាប់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនទាន់បានប្រាប់មែន ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី លើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនបានប្រាប់ តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តីលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួន មិនបានប្រាប់ តែភិក្ខុនីសំគាល់ថាបានប្រាប់ ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី លើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ភិក្ខុនីអង្គុយ ឬដេក) ក្នុងទីមិនមែនជាទី ឱកាសនៃទីអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានប្រាប់ តែភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនទាន់បានប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបាន ប្រាប់ហើយ តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានប្រាប់ហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាបានប្រាប់ហើយមែន មិនត្រូវ អាបត្តិ។

[២០៤] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបានប្រាប់ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តីលើអាសនៈ១ ភិក្ខុនីអង្គុយ ឬដេកលើ អាសនៈដែលគេក្រាលជាទីធ្ងរ ភិក្ខុនីមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[២០៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនី ច្រើនរូបកាលដែលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ក្នុងកោសលជនបទ ក៏ចូលទៅកាន់ស្រុក១ ក្នុងវេលាល្ងាច ហើយចូលទៅរកត្រកូលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ហើយក៏សូមឱកាស។ កាលនោះ នាងព្រាហ្មណ៍បានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីទាំងនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទាំងឡាយរង់ចាំសិន ទំរាំព្រាហ្មណ៍មក។ ពួកភិក្ខុនីគិតគ្នាថា នឹងបង្អង់ចាំព្រាហ្មណ៍មកសិនដែរ គឺតដូច្នោះហើយ ក៏ក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេក រួចខ្លះអង្គុយ ខ្លះដេក។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះមកក្នុងរាត្រី ហើយពោលពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា ស្រីទាំងនេះជាអ្វី។ នាងព្រាហ្មណ៍ឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ (ស្រី ទាំងឡាយនេះជា) ភិក្ខុនី។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា អ្នកទាំងឡាយចូរទង់ទាញស្រីផ្កាមាសត្រងោលនេះចេញ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ឲ្យគេទង់ទាញចេញពី ផ្ទះទៅ។ ឯភិក្ខុនីទាំងនោះនាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួក ភិក្ខុនីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុនី មិនសមនឹងចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនបានប្រាប់ពួកជនជា ម្ចាស់សិន ក៏ក្រាលឯងខ្លះ ឲ្យគេក្រាលខ្លះនូវកម្រាលសម្រាប់ដេក រួចអង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុនីចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនទាន់បានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់សិន ក៏ក្រាលឯងខ្លះ ឲ្យគេក្រាលខ្លះនូវ កម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមាន

ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី មិនសមនឹងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាវិកាល មិនទាន់បានប្រាប់ពួកជនជា ម្ចាស់សិន ហើយក្រាលឯងខ្លះ ឲ្យគេក្រាលខ្លះនូវកម្រាលសម្រាប់ដេក រួចអង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនទាន់បានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់សិន ក៏ក្រាលឯងក្តី ឲ្យ គេក្រាលក្តីនូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរទី១រួចហើយ។ ដែលហៅថា វេលាវិកាល គឺតាំងពីព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ទៅដរាបដល់អរុណរះឡើង។ ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូលទាំង៤ គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលអ្នករកស៊ីជួញប្រែធ្វើស្រែ ចំការ១ ត្រកូលអ្នកស៊ីឈ្នួលគេ១។ ពាក្យថា ចូលទៅរក គឺទៅក្នុងត្រកូលនោះ។ ពាក្យថា មិនទាន់បានប្រាប់ពួកជនជាម្ចាស់សិន សេចក្តីថា មនុស្សណា ជាម្ចាស់ក្នុងត្រកូលនោះ ដែលអាចដើម្បីប្រគេន (វត្ថុអ្វីៗបាន) ភិក្ខុនីមិនទាន់បានប្រាប់មនុស្សនោះ។ ដែលហៅថា កម្រាលសម្រាប់ ដេក ដោយហោចទៅ សូម្បីតែកម្រាលជារិកាវនៃស្លឹកឈើ (ក៏ជាកម្រាលដែរ)។ ពាក្យថា ក្រាលឯង គឺក្រាលដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យគេក្រាល គឺឲ្យអ្នកដទៃក្រាល។ ពាក្យថា អង្គុយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីអង្គុយលើកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ដេក គឺភិក្ខុនីដេកលើក ម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៧] ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រាប់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនទាន់បានប្រាប់មែន ហើយក្រាលឯងក្តី ឲ្យគេក្រាលក្តីនូវកម្រាលសម្រាប់ ដេក ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រាប់ តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្រាលឯងក្តី ឲ្យគេ ក្រាលក្តី នូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រាប់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាបានប្រាប់ ទៅវិញ ហើយក្រាលឯងក្តី ឲ្យគេក្រាលក្តី នូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយក្តី ដេកក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានប្រាប់ ភិក្ខុនី សំគាល់ថាមិនទាន់បានប្រាប់ទៅវិញ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែលខ្លួនបានប្រាប់ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ម្ចាស់ផ្ទះដែល ខ្លួនប្រាប់ហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាបានប្រាប់ហើយមែន មិនត្រូវអបត្តិ។

[២០៨] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីប្រាប់ហើយក្រាលឯងក្តី ឲ្យគេក្រាលនូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយ អង្គុយក្តី ដេកក្តី១ ភិក្ខុនីមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS [vin.vbi.pc.18](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[២០៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីជា សិស្សរបស់ភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនី តែងតែបម្រើភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនីដោយគោរព។ ភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនីបានពោលពាក្យនេះនឹងពួកភិក្ខុនីថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីនេះតែងបម្រើខ្ញុំដោយគោរព ខ្ញុំនឹងឲ្យចីរដល់ភិក្ខុនីនេះ។ ឯភិក្ខុនីនោះពោលមើលងាយវិញ ដោយការប្រកាន់យកអាក្រក់របស់ ខ្លួន ដោយការពិចារណាខុស (របស់ខ្លួន)ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮថាខ្ញុំមិនបម្រើលោកម្ចាស់ដោយគោរពទេ ឮថាលោកម្ចាស់មិនឲ្យចីរមកខ្ញុំទេ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ១ បេ។ ពួកភិក្ខុនីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនី មិនសមនឹងមើលងាយគេ ដោយការ ប្រកាន់អាក្រក់ ដោយការពិចារណាខុសសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីមើលងាយគេដោយការប្រកាន់យក អាក្រក់ ដោយការពិចារណាខុស ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងមើលងាយគេដោយការប្រកាន់យកអាក្រក់ ដោយការពិចារណាខុសទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយមើលងាយគេដោយការប្រកាន់យកអាក្រក់ ដោយការពិចារណាខុស ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរទី១រួចហើយ។ ពាក្យថា ដោយការប្រកាន់យកអាក្រក់ សេចក្តីថា ដោយការប្រកាន់យកដោយប្រការដទៃ (គឺប្រកាន់ខុស)។ ពាក្យថា ដោយការពិចារណាខុស សេចក្តីថា ដោយការពិចារណាដោយប្រការដទៃ (យល់ខុស)។ ពាក្យថា មើលងាយគេ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីមើលងាយឧបសម្បន្នាផងគ្នា ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១១] ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាឧបសម្បន្នាមែន ហើយមើលងាយ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ មើលងាយ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នាទៅវិញ ហើយមើលងាយ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមើលងាយ អនុបសម្បន្នា ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ឧបសម្បន្នាទៅវិញ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាអនុបសម្បន្នាមែន ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១២] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន២យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩

(៩. នវមសិក្ខាបទ)

[២១៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនី កាលមិនឃើញភណ្ឌរបស់ខ្លួន បានពោលពាក្យនេះនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ឃើញភណ្ឌរបស់ពួកយើងដែរឬ? ចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ខ្ញុំឯងជាស្រីចោរពិតឬ ខ្ញុំឯងជាស្រីគ្មានសេចក្តីខ្មាសពិតឬ ពួកលោកម្ចាស់ណាមិន ឃើញភណ្ឌរបស់ខ្លួន ពួកលោកម្ចាស់នោះពោលនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ឃើញភណ្ឌរបស់យើងដែរឬទេ បពិត្រលោក ម្ចាស់ ប្រសិនបើខ្ញុំយកភណ្ឌរបស់លោកមែន ខ្ញុំមិនមែនជាសមណីទេ ខ្ញុំឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ហើយ ខ្ញុំនឹងទៅកើតក្នុងនរក ចំណែកឯភិក្ខុនី ណាពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំដោយពាក្យមិនពិត ភិក្ខុនីនោះឯង ចូរកុំឲ្យជាសមណី ចូរឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ចូរទៅកើតក្នុងនរកចុះ។ ពួក ភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ចណ្ឌកាលីជាម្ចាស់ មិនសមនឹងផ្កាសាខ្លួនឯងផង អ្នកឯទៀតផង ដោយនរកផង ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផងសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីផ្កាសា ខ្លួនឯងផង អ្នកឯទៀតផង ដោយនរកខ្លះ ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី មិនសមនឹងផ្កាសាខ្លួនក្តី អ្នកឯទៀតក្តី ដោយនរកក្តី ដោយ ព្រហ្មចរិយធម៌ក្តីទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ត្រូវ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយផ្កាសាខ្លួនឯងក្តី អ្នកឯទៀតក្តី ដោយនរកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្ឌទី១រួចហើយ។ ពាក្យថា ខ្លួនឯង គឺចំពោះខ្លួនឯង។ ពាក្យថា អ្នកឯទៀត សេចក្តីថា ភិក្ខុនីផ្កាសាឧបសម្បន្នាផងគ្នា ដោយនរកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៥] ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាឧបសម្បន្នាមែន ហើយផ្កាសាដោយនរកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្នា តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយផ្កាសាដោយនរកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជា អនុបសម្បន្នាទៅវិញ ហើយផ្កាសាដោយនរកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីផ្កាសាដោយកំណើតនៃសត្វតិរច្ឆានក្តី ដោយបេតវិស័យក្តី ដោយភាវជាមនុស្សមានត្រកូលចោកទាបក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីផ្កាសាអនុបសម្បន្នា ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្បន្នាទៅវិញ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំ គាល់ថាជាអនុបសម្បន្នាដដែល ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៦] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីផ្កាសាព្រោះធ្វើអត្ថឲ្យជាប្រធាន១ ភិក្ខុនីផ្កាសាព្រោះធ្វើធម៌ឲ្យជា ប្រធាន១ ភិក្ខុនីផ្កាសាព្រោះធ្វើពាក្យប្រៀនប្រដៅឲ្យជាប្រធាន១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អន្តការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[២១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចណ្ឌកាលី ភិក្ខុនីឈ្មោះនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏វាយតប់ទះខ្លួនឯង ហើយយំ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនីនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី មិនសមនឹងវាយតប់ទះខ្លួន ហើយយំសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចណ្ឌ កាលីភិក្ខុនី វាយតប់ទះខ្លួនឯង ហើយយំ ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី មិនសមនឹងវាយតប់ទះខ្លួនឯង ហើយយំសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យ ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយវាយតប់ទះខ្លួនឯង ហើយយំ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្ឌទី១រួចហើយ។ ពាក្យថា ខ្លួនឯង គឺចំពោះខ្លួនឯង។ ភិក្ខុនីវាយតប់ទះ ហើយយំ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែវាយតែមិនយំ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែយំ តែមិនបានវាយ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៩] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានសេចក្តីវិនាសញាតិក្តី សេចក្តីវិនាសភោគសម្បត្តិក្តី សេចក្តី វិនាសព្រោះរោគក្តី មកប៉ះពាល់ហើយយំតែមិនវាយ (ខ្លួនឯង)១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ) នគ្រូវគ្គ (ទី៣)

CS [vin.vbi.pc.v3](#) | ភាគ ទី៥

(៣. នគ្រូវគ្គ)

(បាចិត្តិយ នគ្រូវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

CS [vin.vbi.pc.21](#) | ភាគ ទី៥

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[២២០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនី ច្រើនរូប មានកាយអាក្រាតងូតទឹកព្រឹកព្រឹក ដំបូងទឹកមួយ ជាមួយនឹងពួកស្រីពេស្យាក្នុងស្ទឹងអចិន្តរតី។ ពួកស្រីពេស្យានាំគ្នាចំអកលេងនឹងភិក្ខុនីទាំង នោះថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកលោកកំពុងពេញក្រមុំ ខំសន្សំព្រហ្មចរិយធម៌ប្រយោជន៍អ្វី ពួកលោកគួរតែនៅបរិភោគកាយទៅសិន កាលណាលោកទាំងឡាយចាស់ សឹមពួកលោកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងកាលណោះចុះ កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះ ប្រយោជន៍ទាំងពីរឈ្មោះថា ពួក លោកបានកាន់យកហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ កាលដែលពួកស្រីពេស្យានិយាយចំអក(ដូច្នោះ) ក៏មានសេចក្តីអៀនខ្មាស។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំង នោះនាំគ្នាទៅកាន់លំនៅ ហើយប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនឹងមាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយគ្រាសំហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យនូវប្រយោជន៍ ទាំងឡាយ១០ប្រការ គឺដើម្បីសេចក្តី ល្អដល់សង្ឃ១។ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយអាក្រាតកាយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២២១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តុរទី១រួចហើយ។ ពាក្យថា អាក្រាតកាយងូតទឹក សេចក្តីថា ភិក្ខុនី មិនស្លៀកសម្បត្តិ ឬមិនដណ្តប់សម្បត្តិហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលងូត វេលាងូតស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២២២] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានចីរវ័យដែលពួកចោរលួចយកទៅ ឬមានចីរវ័យទៅ១ ភិក្ខុនីមាន សេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ នគ្រូវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

CS [vin.vbi.pc.22](#) | ភាគ ទី៥

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[២២៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងអារាមជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតសម្បត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីទាំងឡាយគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតសម្បត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី ហើយ ទើបនាំគ្នាស្លៀកដណ្តប់សម្បត្តិដល់ពួកភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនមានប្រមាណ ក៏ចាប់ទាញពីមុខខ្លះ ពីក្រោយខ្លះ ហើយត្រាច់ដើរទៅ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងទ្រទ្រង់ នូវសម្បត្តិដល់ពួកភិក្ខុនីប្រមាណសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាសំសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់នូវសម្បត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី មិនមានប្រមាណ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងទ្រទ្រង់នូវសម្បត្តិដល់ពួកភិក្ខុនីមិនមានប្រមាណទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ជន ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនី កាលឲ្យគេធ្វើសម្បត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី គប្បីឲ្យធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់ដល់ពួកភិក្ខុនីនោះ គឺបណ្តោយ៤ចំអាម ទទឹង២ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត កាលភិក្ខុនីធ្វើឲ្យកន្លងលើសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេនកបាចិត្តិយ។¹⁶⁾

[២២៤] ភិក្ខុនីងូតទឹកដោយសម្បត្តិស្លៀកណា សម្បត្តិស្លៀកនោះឈ្មោះថាសំពត់ដល់ពួកភិក្ខុនី។ ត្រង់ពាក្យថា កាលឲ្យគេធ្វើ សេចក្តីថា ភិក្ខុនី កាល ធ្វើឯងក្តី ប្រើឲ្យគេធ្វើក្តី គប្បីឲ្យធ្វើឲ្យត្រូវប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់ដល់ពួកភិក្ខុនីនោះ គឺបណ្តោយ៤ចំអាម ទទឹង២ចំអាម ដោយចំអាមព្រះ សុគត។ ភិក្ខុនីធ្វើឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុនីត្រូវកាត់ក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[២២៥] ភិក្ខុនីសម្រេចដោយខ្លួនឯងនូវសម្បត្តិដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីប្រើពួកអ្នកដទៃឲ្យសម្រេច នូវសម្បត្តិដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីសម្រេចដោយខ្លួនឯង នូវសម្បត្តិដែលពួកអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីប្រើពួកអ្នកដទៃឲ្យសម្រេច នូវសម្បត្តិដែលពួកអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីធ្វើឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីបានសំពត់ដូតទឹកដែលអ្នកដទៃធ្វើស្រេចហើយ មកប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីធ្វើឲ្យត្រូវប្រមាណ១ ភិក្ខុនីធ្វើថយពីប្រមាណចុះមក១ ភិក្ខុនីបានឧទកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ហើយយកមកកាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុនីធ្វើឲ្យជាពិធានក្តី ជាកម្រាលក្រាលផែនដីក្តី ជានាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាឌើយក្តី១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ នគ្គវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbi.pc.23](#) | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[២២៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងអារាមជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សម្បត្តិសម្រាប់ធ្វើចីវររបស់ភិក្ខុនី១រូបមានដំឡើងច្រើន ចីវរ(នោះ)ធ្វើក៏មិនល្អ ដេរក៏មិនល្អ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា នែលោកម្ចាស់ សម្បត្តិចីវររបស់លោកនេះល្អណាស់ តែចីវរនោះធ្វើមិនល្អ ដេរមិនល្អ។ ភិក្ខុនីនោះពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងរុស្សចេញ លោកម្ចាស់នឹងដេរឲ្យឬ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីឆ្លើយថា អើលោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងដេរឲ្យ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះក៏រុស្សចេញចេញ ហើយប្រគល់ឲ្យចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងដេរ។ តែមិនដេរ មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ។ ភិក្ខុនីនោះក៏ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ពួកភិក្ខុនីផងគ្នា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នារុស្សចេញ ហើយក៏មិនដេរខ្លួនឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរវិញសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នារុស្សចេញ ហើយមិនដេរខ្លួនឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នារុស្សចេញ ហើយមិនដេរខ្លួនឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ រុស្សឯងក្តី ឲ្យគេរុស្សក្តី នូវចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ទេ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ (ដកល់ទុក) ត្រឹម៤-៥ថ្ងៃ។

[២២៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងបារាជិកកណ្តសិក្ខាបទទី១រួចហើយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីផងគ្នា គឺភិក្ខុនីទៀត។ ដែលហៅថា ចីវរនោះ បានដល់ចីវរយ៉ាង ចីវរណាមួយ។ ពាក្យថា រុស្សឯង គឺរុស្សចេញដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ឲ្យគេរុស្ស គឺប្រើអ្នកដទៃឲ្យរុស្ស។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយក្នុងពេលជាខាងក្រោយទេ គឺគ្មានសេចក្តីអន្តរាយសោះឡើយ។ ពាក្យថា មិនដេរឯង គឺភិក្ខុនីមិនដេរដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ គឺភិក្ខុនីមិនបង្ហាប់អ្នកដទៃឡើយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែ (ដកល់ទុក) ត្រឹម៤-៥ថ្ងៃ គឺលើកទុកត្រឹម៤-៥ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ។ បើភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ផុរ ថា អញមិនដេរឯង អញនឹងមិនធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរដូច្នោះ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២២៩] ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ឧបសម្បត្តិមែន ហើយរុស្សឯងក្តី ប្រើគេឲ្យរុស្សក្តីនូវចីវរ លុះតមកខាងក្រោយ ភិក្ខុនីនោះក៏មិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ(ទុកដាក់) ត្រឹម៤-៥ថ្ងៃ។ ឧបសម្បត្តិ តែភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយរុស្សឯងក្តី ប្រើគេឲ្យរុស្សក្តីនូវចីវរ តមកខាងក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ(ទុកដាក់) ត្រឹម៤-៥ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ។ ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ជាអនុបសម្បត្តិទៅវិញ រុស្សឯងក្តី ប្រើគេឲ្យរុស្សក្តីនូវចីវរ តមកខាងក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ(ទុកដាក់) ត្រឹម៤-៥ថ្ងៃ។ ភិក្ខុនីរុស្សឯងក្តី ប្រើគេឲ្យរុស្សក្តី នូវបរិក្ខារដទៃ តមកខាងក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀរលែងតែ(ទុកដាក់) ត្រឹម៤-៥ថ្ងៃ។ ភិក្ខុនីរុស្សឯងក្តី ប្រើគេឲ្យរុស្សក្តី នូវចីវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី របស់អនុបសម្បត្តិ តមកខាងក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយឡើយ ហើយមិនដេរឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀរលែងតែ(ទុកដាក់) ត្រឹម៤-៥ថ្ងៃ។ អនុបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្បត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាអនុបសម្បត្តិដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៣០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរកគ្នាមិនបាន១ ភិក្ខុនីកំពុងតែធ្វើស្រាប់តែកន្លងហួស៤-៥ថ្ងៃ ភិក្ខុនីមានដម្លី១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយផ្សេងៗកើតឡើង១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ នគ្គវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbi.pc.24](#) | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[២៣១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានជោគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនិរទ្ទេស (សង្ឃាជី) ទុកក្នុងដៃនៃភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកជនបទ ដោយមានតែស្បៀង និងចីរភារទៅប៉ុណ្ណោះ។ ចីរភារទាំងឡាយដែលពួកភិក្ខុនិរទ្ទេសទុកយូរពេកនោះ ក៏ដុះឆ្កិលសៅហ្មងទៅអស់។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយយកចីរភារនោះទៅសំដិលហាល។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិទាំងនោះថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចីរភារនេះរបស់អ្នកណា ក៏ដុះឆ្កិលសៅហ្មងអស់។ ទើបភិក្ខុនិទាំងនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនិ មិនសមបីនឹងធ្វើចីរភារទុកក្នុងដៃនៃភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកជនបទដោយមានតែស្បៀងនិងចីរភារទៅប៉ុណ្ណោះសោះ។ បើ ព្រះដីមានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិទាំងឡាយ ធ្វើចីរភារទុកក្នុងដៃនៃភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកជនបទដោយមានតែស្បៀងនិងចីរភារប៉ុណ្ណោះ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនិ មិនសមបីនឹងធ្វើចីរភារទុកក្នុងដៃនៃភិក្ខុនិទាំងឡាយ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកជនបទដោយមានតែស្បៀងនិងចីរភារ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ ញ៉ាំងវារៈនៃសង្ឃាជីឲ្យកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ញ៉ាំងវារៈនៃសង្ឃាជីឲ្យកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុនិមិនបានស្លៀក មិនបានគ្រង មិនបានសំដិលហាលនូវចីរភារទាំង៥អស់ថ្ងៃទី៥ គឺថា ធ្វើឲ្យកន្លងហួស៥ថ្ងៃទី៥ទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣៣] វារៈនៃសង្ឃាជីកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វារៈនៃសង្ឃាជីកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅហើយ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វារៈនៃសង្ឃាជីកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅហើយ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា មិនទាន់កន្លងទៅទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វារៈនៃសង្ឃាជីមិនទាន់កន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅទេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា កន្លងទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វារៈនៃសង្ឃាជីមិនទាន់កន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅទេ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វារៈនៃសង្ឃាជីមិនកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅទេ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា មិនទាន់កន្លងទៅទេ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៣៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិស្លៀកក្តី គ្រងក្តី សំដិលហាលក្តី នូវចីរភារទាំង៥ក្នុងថ្ងៃទី១ ភិក្ខុនិឈឺ១ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនិឆ្កួត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ នត្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS vin.vbi.pc.25 | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[២៣៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទូរុប ត្រេចទៅបិណ្ឌបាត (ត្រឡប់មកវិញ) ក៏សំដិលចីរភារដែលទទឹកដោយព្រឺស ហើយចូលទៅកាន់វិហារ។ មានភិក្ខុនិទូរុបយកចីរភារនោះគ្រងហើយចូលទៅកាន់ក្រុងដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុនិនោះចេញ (ពីវិហារ) ទៅហើយ សួរភិក្ខុនិទាំងឡាយថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយបានឃើញចីរភាររបស់ខ្ញុំដែរ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនិនោះ។ ទើបភិក្ខុនិនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិមិនសមបីនឹងមិនប្រាប់ដល់ខ្ញុំជាមុន ហើយយកចីរភារទៅគ្រងសោះ។ ទើបភិក្ខុនិនោះប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិ មិនសមបីនឹងមិនប្រាប់ជាមុន ហើយ យកចីរភាររបស់ភិក្ខុនិផងគ្នាទៅគ្រងសោះ។ បើ ព្រះដីមានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនិមិនបានប្រាប់ជាមុន ហើយយកចីរភាររបស់ភិក្ខុនិផងគ្នាទៅគ្រង ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិ មិនសមបីនឹងមិនប្រាប់ជាមុន ហើយយកចីរភាររបស់ភិក្ខុនិផងគ្នាទៅគ្រងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ ទ្រទ្រង់ (ស្លៀកដណ្តប់) នូវសង្គមនីយចីរ¹⁷⁾ គឺចីរដែលខ្លួនលបយកទៅប្រើប្រាស់មួយសំណើរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ចីរដែលឈ្មោះថា សង្គមនីយនោះ បានដល់ចីរទាំង៥ ចីរវង់ណាមួយ របស់ស្រីដែលជាឧបសម្បត្តិ។ ភិក្ខុនិមិនប្រាប់ជាមុន ហើយស្លៀកក្តី គ្រងក្តី នូវចីរដែលភិក្ខុនិនោះមិនបានឲ្យក្តី នូវសង្គមនីយចីរនោះក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣៧] ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្ព័ន្ធ ហើយទ្រទ្រង់នូវសង្គមនីយចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទ្រទ្រង់នូវសង្គមនីយចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាអនុបសម្ព័ន្ធនៅវិញ ហើយទ្រទ្រង់នូវសង្គមនីយចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់នូវសង្គមនីយចីវររបស់អនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្ព័ន្ធនៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៣៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីជាម្ចាស់ចីវរនោះបានឲ្យ ភិក្ខុនីបានប្រាប់ហើយស្លៀកក្តី ដណ្តប់ក្តី នូវចីវរនោះ ភិក្ខុនីមានចីវរចោរដណ្តើមយកទៅ ភិក្ខុនីមានចីវរចាត់ទៅ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុនីឆ្គួត ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

(បាចិត្តិយ នគ្គវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

CS [vin.vbi.pc.26](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[២៣៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ក៏គ្រានោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយចីវរដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីនិយាយថា អ្នកទាំងឡាយមានកិច្ចច្រើន មានការដែលត្រូវធ្វើក៏ច្រើន ដូច្នោះហើយក៏ធ្វើចីវរទានឲ្យអន្តរាយទៅ។ ទទួលពេលនោះ ផ្ទះរបស់ត្រកូលនោះភ្លើងឆេះ។ មនុស្សទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងធ្វើទេយ្យធម៌របស់យើងទាំងឡាយឲ្យអន្តរាយសោះ យើងទាំងឡាយវិនាសប្រាសចាកប្រយោជន៍ទាំងពីរយ៉ាង គឺភោគផង បុណ្យផង។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យអន្តរាយទៅសោះ។ ព្រះដីមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យអន្តរាយទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដីមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យអន្តរាយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យអន្តរាយទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៤០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា គណៈ តថាគត សំដៅយកភិក្ខុនីសង្ឃ។ បណ្តាចីវរយ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមវិក្យប្រាស ហៅថាចីវរ។ ពាក្យថា ធ្វើឲ្យអន្តរាយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីនិយាយថា ជនទាំងឡាយត្រូវឲ្យចីវរនេះធ្វើអ្វី ហើយធ្វើឲ្យអន្តរាយទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីធ្វើបរិក្ខារដទៃឲ្យអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីធ្វើចីវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី របស់ភិក្ខុនីច្រើនរូប (ពីររូប ឬបីរូប)ក្តី របស់ភិក្ខុនីមួយរូបក្តី របស់អនុបសម្ព័ន្ធក្តី ឲ្យអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៤១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីសំដែងអាសិសង្ឃហើយហាមឃាត់¹⁸⁾ ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត ១ ភិក្ខុនីខាងដើមបញ្ញត្តិ។

(បាចិត្តិយ នគ្គវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

CS [vin.vbi.pc.27](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[២៤២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង អកាលចីវរបានកើតឡើងដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីសង្ឃប្រាថ្នាដើម្បីនឹងចែកចីវរនោះ ទើបប្រជុំគ្នា។ វេលានោះឯង ពួកភិក្ខុនីជាអន្តោសិនី (កូនសិស្ស) របស់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ចៀសចេញទៅ (ពីវត្ត) ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីទាំងនោះថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនីចៀសចេញទៅអស់ហើយ (សង្ឃ) កុំអាលចែកចីវរ ដូច្នោះហើយ ក៏ហាមឃាត់ការចែកចីវរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នាចៀសចេញអស់ទៅដោយគិតថា សង្ឃមិនទាន់ចែកចីវរ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី កាលពួកភិក្ខុនីជាអន្តោសិនីមកព្រមគ្នាហើយ ក៏នាំគ្នាចែកចីវរនោះទៅ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងហាមឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌សោះ។ ព្រះដីមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហាមឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងហាមឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ហាមឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៤៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណរូបហើយ។ ការចែកចំរើរ ដែលឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌នោះ បានដល់ភិក្ខុនីសង្ឃមានសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រជុំគ្នាចែក។ ពាក្យថា ហាមឃាត់ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីហាមឃាត់ដោយពាក្យថា ភិក្ខុនីចែកចំរើរនេះធ្វើអ្វីដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[២៤៤] ការចែកចំរើរប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ប្រកបដោយធម៌ ហើយហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។ ការចែកចំរើរប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ការចែកចំរើរប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនប្រកបដោយធម៌វិញ ហើយ ហាមឃាត់ មិនត្រូវអាបត្តិ។ ការចែកចំរើមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ការចែកចំរើមិនប្រកបដោយ ធម៌ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ការចែកចំរើមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៤៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីសំដែងអានិសង្ឃហើយឃាត់¹⁹⁾ ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាទិក្ខិយ នគ្គវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS [vin.vbi.pc.28](#) | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[២៤៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី បានឲ្យសមណចីរដល់ពួកមេរច្ឆិខ្លះ ដល់ពួកកូនរច្ឆិខ្លះ ពួកអ្នកឡើងរាវខ្លះ ដល់ពួកអ្នកត្រកខ្លះ ដល់ពួកអ្នកវាយស្ករខ្លះ ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរពោលសរសើរយើងក្នុងទីប្រជុំបរិសុទ្ធរបស់យើង។ ពួកមេរច្ឆិខ្លះ ពួកកូនរច្ឆិខ្លះ ពួកអ្នកឡើងរាវខ្លះ ពួកអ្នកត្រកខ្លះ ពួកអ្នកវាយស្ករខ្លះ នាំគ្នាពោលសរសើរចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក្នុងទីប្រជុំបរិសុទ្ធថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ ជាពហុស្សត ជាអ្នកនិយាយ ជាអ្នកក្លៀវក្លា ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម៌ថា អ្នកទាំងឡាយចូរថ្វាយ(ទាន) ដល់លោកម្ចាស់ចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ (សក្ការៈ)ដល់លោកម្ចាស់ចុះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងឲ្យសមណចីរដល់គ្រហស្ថសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យសមណចីរដល់គ្រហស្ថ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងឲ្យសមណចីរដល់ គ្រហស្ថទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យសមណចីរដល់គ្រហស្ថក្តី ដល់បរិញ្ញាជកក្តី ដល់បរិញ្ញាជិកាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[២៤៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណរូបហើយ។ ជនណាមួយគ្រប់គ្រងផ្ទះ ជននោះ ឈ្មោះថា គ្រហស្ថ។ បុរសណាមួយបួសជាបរិញ្ញាជក រៀនលែងតែភិក្ខុនិសាមណេរចេញ បុរសនោះឈ្មោះថា បរិញ្ញាជក។ ស្រីណាមួយបួសជា បរិញ្ញាជិកា រៀនលែងតែភិក្ខុនី សិក្ខាមាតា និងសាមណេរចេញ ស្រីនោះឈ្មោះថា បរិញ្ញាជិកា។ ចីរដែលធ្វើរកប្បុរសហើយ ហៅថា សមណចីរ។ ភិក្ខុនី ឲ្យ (សមណចីរ) ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[២៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឲ្យដល់មាតាបិតា១ ភិក្ខុនីឲ្យគេខ្លី១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាទិក្ខិយ នគ្គវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS [vin.vbi.pc.29](#) | ភាគ ទី៥

(៩. នវមសិក្ខាបទ)

[២៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើយើងខ្ញុំទាំងឡាយអាច យើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងថ្វាយចីរដល់ ភិក្ខុនីសង្ឃ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅចាំវិស្សាររូបហើយ ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងចែកចំរើរ ទើបប្រជុំគ្នា។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុនីទាំងនោះថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកលោកម្ចាស់ចូររង្វង់ចាំសិន (ដ្បិត) មានគេនឹងថ្វាយចីរដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីថា នែលោកម្ចាស់ លោកចូរទៅ លោកចូរដឹងចីរនោះចុះ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អារ្យសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យចីរដល់ភិក្ខុនីសង្ឃចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយមិនអាចនឹងប្រគេនចីរដល់ភិក្ខុនីសង្ឃទេ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រាប់សេចក្តី រ៉ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងញ៉ាំងសម័យនៃចីរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចីរដ៏ទុព្វលសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ញ៉ាំងសម័យនៃចីរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចីរដ៏ទុព្វល ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបី

នឹងញ៉ាំងសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចីវរដ៏ទុព្វលទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ញ៉ាំងសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចីវរដ៏ទុព្វល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា សេចក្តីប្រាថ្នាចីវរដ៏ ទុព្វល គឺត្រកូលគេបញ្ចេញរឹតតែទៅ បើយើងខ្ញុំទាំងឡាយអាច យើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងប្រគេន និងធ្វើ(ចីវរទាន)។ ដែលហៅថា សម័យនៃចីវរ កាល គឺភិក្ខុនីមិនទាន់បានក្រាលកបិន កំណត់ខែមួយជាខាងចុងនៃវស្សានរដូវ (អំពី១រោចខែអស្សុជ ទៅដល់១៥កើតខែកត្តិក) បើភិក្ខុនីបាន ក្រាលកបិន កំណត់៥ខែ (អំពី១រោចខែអស្សុជ ទៅដល់ ១៥កើត ខែផល្គុន)។ ពាក្យថា ញ៉ាំងសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីមិនបានក្រាលកបិន ហើយញ៉ាំងថ្ងៃ១ជាខាងចុងនៃវស្សានរដូវឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីបានក្រាលកបិន ហើយញ៉ាំង ថ្ងៃដែលកបិនដោះឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥១] ចីវរដ៏ទុព្វល ភិក្ខុនីសំគាល់ថាចីវរដ៏ទុព្វលមែន ហើយធ្វើសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដ៏ទុព្វល ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរដ៏ទុព្វល ភិក្ខុនីសំគាល់ថាចីវរមិនទុព្វលទេ ហើយ ធ្វើសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ ចីវរមិនទុព្វលទេ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ចីវរទុព្វល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទុព្វលទេ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរមិនទុព្វល ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ចីវរមិនទុព្វល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[២៥២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីសំដែងអានិសង្ស្ា²⁰ ហើយហាមឃាត់១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាង ដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ នគ្គវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS vin.vbi.pc.30 | ភាគ ទី៥

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[២៥៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មាន ឧបាសកម្នាក់ឲ្យគេធ្វើវិហារ (កុដិ) ឧទ្ទិសថ្វាយសង្ឃ។ ក្នុងកាលដែលឆ្លងវិហារនោះ ឧបាសកនោះប្រាថ្នានឹងថ្វាយអកាលចីវរដល់ឧភតោសង្ឃ។ ក៏គ្រានោះឯង ឧភតោសង្ឃបានក្រាលកបិនហើយ។ ទើបឧបាសកនោះចូលទៅរកសង្ឃ ហើយសូមឲ្យសង្ឃដកកបិនចេញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុសង្ឃ ទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃដកកបិនចេញបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវដកកបិនយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុនាស ប្រតិពលគប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចាថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើការដកកបិននេះមានកាលដ៏សមគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវដកកបិន។ នេះជាវាចាដែលប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវនេះ សង្ឃ ដកកបិនចេញ។ ការដកកបិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះពោលឡើង។ កបិនសង្ឃបានដកហើយ។ ការដកកបិនសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូម ចាំទុកនូវកម្មនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[២៥៤] លំដាប់នោះ ឧបាសកនោះបានចូលទៅរកភិក្ខុនីសង្ឃ ហើយសូមឲ្យសង្ឃដកកបិនចេញ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបានហាមឃាត់នូវការដក កបិនដោយវាចាថា ចីវរនឹងមានដល់ពួកយើងទាំងឡាយ។ ទើបឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបី នឹងមិនឲ្យការដកកបិនដល់ពួកយើងសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងហាម ឃាត់នូវការដកកបិនប្រកបដោយធម៌សោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហាមឃាត់នូវការដក កបិនដ៏ប្រកបដោយធម៌ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងហាមឃាត់នូវការដកកបិនដ៏ប្រកបដោយធម៌ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជន ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ហាមឃាត់នូវការដកកបិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា ការដកកបិន ប្រកបដោយធម៌នោះ បានដល់ភិក្ខុនីសង្ឃមានសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រជុំគ្នាដក។ ពាក្យថា ហាមឃាត់ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីហាមឃាត់ថា ភិក្ខុនីសង្ឃដក កបិននេះធ្វើអ្វីដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៦] ការដកកបិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាប្រកបដោយធម៌មែន ហើយហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ការដកកបិនប្រកប ដោយធម៌ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ការដកកបិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនប្រកបដោយធម៌

ហើយហាមឃាត់ មិនត្រូវអាប់ត្តិអ្វីឡើយ។ ការដកកម្មនៃមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ការដកកម្មនៃ មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ការដកកម្មនៃមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនប្រកបដោយធម៌មែន មិនត្រូវអាប់ត្តិអ្វីឡើយ។

[២៥៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីសំដែងអាសិសង្ស²¹ ហើយហាមឃាត់១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីដើម បញ្ញត្តិ១។

នគ្រូត្ត ទី ៣ ចប់។

(បាចិត្តិយ) តុវដ្ឋវគ្គ (ទី៤)

CS [vin.vbi.pc.v4](#) | ភាគ ទី៥

(៤. តុវដ្ឋវគ្គ)

(បាចិត្តិយ តុវដ្ឋវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

CS [vin.vbi.pc.31](#) | ភាគ ទី៥

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[២៥៨] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើ គ្រែមួយ (ជាមួយគ្នា)។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកនៃវត្ត ឃើញហើយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីពីររូបមិនសមបីនឹង ដេកលើគ្រែមួយ (ជាមួយគ្នា) ដូចពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីពីររូប មិន សមបីនឹងដេកលើគ្រែមួយ (ជាមួយគ្នា)សោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីពីររូបដេកលើគ្រែមួយ (ជាមួយគ្នា) ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីពីររូប មិនសមបីនឹងដេកលើគ្រែមួយ (ជាមួយគ្នា)ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាពីររូប ដេកលើគ្រែមួយ (ជាមួយគ្នា) ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើ គ្រែមួយ(ជាមួយគ្នា) សេចក្តីថា កាលភិក្ខុនីម្នាក់ដេកនៅហើយ មានភិក្ខុនីដទៃទៅដេកដៃ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនីពីររូបដេកព្រម គ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីទាំងពីររូបក្រោកឡើង ហើយដេកទៅវិញញយ។ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦០] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីម្នាក់ដេក ភិក្ខុនីដទៃអង្គុយ ឬភិក្ខុនីទាំងពីររូបអង្គុយ១ ភិក្ខុនីទាំងពីរ រូបនោះឆ្គួត១ ភិក្ខុនីទាំងពីររូបនោះជាដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ តុវដ្ឋវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

CS [vin.vbi.pc.32](#) | ភាគ ទី៥

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[២៦១] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីពីររូបមាន សម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នា។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកនៃវត្ត ឃើញហើយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីពីររូបមិនសមបីនឹងមានសម្ពត់សម្រាប់ក្រាល សម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នាដូចយ៉ាងពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគ កាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីពីររូប មិនសមបីនឹងមានសម្ពត់សម្រាប់ក្រាល សម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជា មួយគ្នាសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនីពីររូបមានសម្ពត់សម្រាប់ក្រាល សម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជា មួយគ្នា ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីពីររូប មិនសមបីនឹងមានសម្ពត់សម្រាប់ក្រាល សម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទី ជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាពីររូប មានសម្ពត់សម្រាប់ក្រាល សម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ពីររូបមានសម្ពត់សម្រាប់ក្រាល សម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នានោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីពីររូបក្រាលនូវសម្ពត់នោះឯង ហើយដណ្តប់នូវសម្ពត់នោះដដែល ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦៣] សម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ភិក្ខុនីពីររូបសំគាល់ថាសម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយដដែល ហើយដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ សម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ សម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់តែមួយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាសម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងគ្នា ហើយដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នា តែដណ្តប់សំពត់ផ្សេងគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីដេកលើកម្រាលផ្សេងគ្នា តែដណ្តប់ជាមួយគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ សម្ពត់សម្រាប់ក្រាល សម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាសម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់ជាមួយគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ សម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងគ្នា ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ សម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងគ្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាសម្ពត់សម្រាប់ក្រាលសម្រាប់ដណ្តប់ផ្សេងគ្នាដដែល មិនត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺពួកភិក្ខុនីសំដែងនូវទីកំណត់ ហើយដេក១ ពួកភិក្ខុនីឆ្គួត១ ពួកភិក្ខុនីដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ តុវដ្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbi.pc.33](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[២៦៥] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគ ស្តេចគង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកឆ្លាតនិយាយ ជាអ្នកក្លៀវក្លា ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា។ សូម្បីភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនីក៏ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា ជាអ្នកក្លៀវក្លា ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា ជាអ្នកដែលមហាជនសរសើរក្រៃពេកដែរ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយថា ភិក្ខុកាបិលានីជាម្ចាស់ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា ជាអ្នកក្លៀវក្លា ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម្មិកថា ជាអ្នកដែលមហាជនសរសើរក្រៃពេក ដូច្នោះ ហើយចូលទៅរកភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនីមុន ទើបចូលទៅរកចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីជាប្រាកដ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីជាមនុស្សមានសេចក្តីប្រសូត្របសង្កត់ ក៏ពោលថា ពួកភិក្ខុនីណាស្គាល់ច្រើន សូមច្រើន បានឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ជាអ្នកស្ងាត់ ជាអ្នកមិនច្រឡំច្រឡំ ពោលដូច្នោះ ហើយ ក៏ដើរខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយខ្លះ សម្រេចការដេកខ្លះ សំដែងឯងខ្លះ ឲ្យគេសំដែងខ្លះ ធ្វើការស្វាធ្យាយខ្លះ ក្នុងខាងមុខភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងមកក្លែង ធ្វើសេចក្តីមិនសប្បាយដល់ភិក្ខុកាបិលានីជាម្ចាស់សោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីមិនសប្បាយដល់ភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនី ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងក្លែងធ្វើសេចក្តីមិនសប្បាយដល់ភិក្ខុកាបិលានីភិក្ខុនីទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយក្លែងធ្វើសេចក្តីមិនសប្បាយដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុនីដទៃ។ ពាក្យថា ក្លែង សេចក្តីថា ភិក្ខុនី កាលដឹង កាលស្គាល់ ហើយក្លែងប្រព្រឹត្តល្មើស ប្រព្រឹត្តកន្លង។ ពាក្យថា ធ្វើសេចក្តីមិនសប្បាយសេចក្តីថា ភិក្ខុនីគិតថា ដោយហេតុនេះ សេចក្តីមិនសប្បាយចិត្តនឹងមានដល់ភិក្ខុនីនេះ ដូច្នោះហើយមិនបានប្រាប់ ក៏ដើរខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយខ្លះ សម្រេចការដេកខ្លះ សំដែងឯងខ្លះ ឲ្យគេសំដែងខ្លះ ធ្វើការស្វាធ្យាយខ្លះ ក្នុងទីខាងមុខ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦៧] ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្បន្នា ហើយក្លែងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្លែងធ្វើសេចក្តីឲ្យមិនសប្បាយចិត្ត ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាអនុបសម្បន្នា ហើយក្លែងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្បន្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាអនុបសម្បន្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមិនប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ហើយប្រាប់ ក៏ដើរក្តី ឈរក្តី អង្គុយក្តី សម្រេចការដេកក្តី សំដែងឯងក្តី ឲ្យគេសំដែងក្តី ធ្វើការស្វាធ្យាយក្តី ក្នុងខាងមុខ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ តុវដ្តវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbi.pc.34](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[២៦៩] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនបម្រើឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេបម្រើភិក្ខុនីជាកូនសិស្ស ដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ(មានជម្ងឺ)។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងមិនបម្រើឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យ គេបម្រើភិក្ខុនីជាកូនសិស្ស ដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិន បម្រើឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេបម្រើភិក្ខុនីជាកូនសិស្ស ដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងមិនបម្រើឯង មិនធ្វើសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេបម្រើភិក្ខុនីជាកូនសិស្ស ដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិន ទានជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនបម្រើឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេបម្រើភិក្ខុនីជាកូនសិស្ស ដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[២៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ សំដៅយកភិក្ខុនីដែលមានជម្ងឺ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនីជាកូនសិស្ស សំដៅយកភិក្ខុនីជាសន្ធិវិហារិនី (មានធម៌ជាគ្រឿងនៅជាមួយគ្នា)។ ពាក្យថា មិនបម្រើឯង គឺមិនបម្រើដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេបម្រើ គឺមិនបង្កាប់អ្នកដទៃ។ កាលភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនបម្រើឯង នឹងមិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេបម្រើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនបម្រើឯង មិនធ្វើការខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេបម្រើ នូវ អន្តោសិនីភិក្ខុ អនុបសម្បន្តាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺកាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយភិក្ខុនីស្វែងរកអ្នកឯទៀតជាអ្នកបម្រើ ជម្ងឺមិនបាន១ ភិក្ខុនីឈឺខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ តុវជ្ជវត្ថ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS vin.vbi.pc.35 | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[២៧២] សម័យនោះឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភទ្ទាកាបិលានី ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនីនោះ បានបញ្ជូនទូតទៅក្នុងសំណាក់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីដោយកិច្ចនីមួយថា បើចុល្លនន្ទាជា ម្ចាស់ឲ្យលំនៅដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំគួរតែទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីនិយាយតបយ៉ាងនេះថា ភទ្ទាកាបិលានីមកចុះ ខ្ញុំនឹងឲ្យ(នៅ)។ លំដាប់នោះ ភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនីបានចេញអំពីក្រុងសាវត្ថីទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏បានឲ្យលំនៅដល់ភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនី។ ក៏គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកប៉ិននិយាយ ជាអ្នកក្លៀវក្លា ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម៌ម្នាក់។ សូម្បីភទ្ទាកាបិលានី ក៏ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកប៉ិននិយាយ ជាអ្នកក្លៀវក្លា ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម៌ម្នាក់ដែរ ហើយមហាជនគេសរសើរដោយច្រើនក្រៃពេក។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយថា ភទ្ទាកាបិលានីជា ម្ចាស់ ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកប៉ិននិយាយ ជាអ្នកក្លៀវក្លា ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើធម៌ម្នាក់ ជាអ្នកដែលគេសរសើរដោយច្រើន និយាយយ៉ាងនេះហើយ បាន នាំគ្នាទៅរកភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនីមុន ហើយទៅរកចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីជាខាងក្រោយ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីជាអ្នកមានសេចក្តីបូស្សាគ្របសង្កត់ ទើប និយាយថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាជាអ្នកស្គាល់ច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើន បានឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ជាអ្នកស្ងាត់ ជាអ្នកមិនច្រឡំច្រឡំ (និយាយយ៉ាងនេះហើយ) ក៏មានសេចក្តីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយទង់ទាញភទ្ទាកាបិលានីចេញចាកលំនៅទៅ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងឲ្យលំនៅ ដល់ភទ្ទាកាបិលានីជាម្ចាស់ ហើយត្រឡប់ខឹង អាក់អន់ចិត្ត ទង់ទាញចេញសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យលំនៅដល់ភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនី ហើយត្រឡប់ខឹង អាក់អន់ចិត្ត ទង់ទាញចេញ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបីនឹង ឲ្យលំនៅ ដល់ភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនី ហើយត្រឡប់ខឹង អាក់អន់ចិត្ត ទង់ទាញចេញទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិន ទានជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយខឹង អាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៧៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុនី គឺដល់ភិក្ខុនី ដទៃ។ ទីកុដីដែលមានសន្លឹកទ្វារជាប់នៅ ហៅថាលំនៅ។ ពាក្យថា ឲ្យ គឺឲ្យដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា ខឹងអាក់អន់ចិត្ត គឺមានចិត្តមិនត្រេកអរ មាន ចិត្តគឺទោសមកខ្លាំងខ្លប់ មានចិត្តរឹងក្តឹង។ ពាក្យថា ទង់ទាញឯង គឺភិក្ខុនីចាប់យកពាក្យក្នុងស្វែងហើយទាញចេញទៅខាងរៀង ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីចាប់ទាញចេញពីរៀងទៅខាងក្រៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីទាញចេញឲ្យរលងទ្វារ សូម្បីច្រើន តែដោយប្រយោគ១ (គឺទាញ តែម្តង) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ(១)។ ពាក្យថា ឲ្យគេទង់ទាញ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីបង្កាប់ឲ្យអ្នកដទៃទង់ទាញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីបង្កាប់តែម្តង ហើយ(អ្នកទទួលបង្កាប់) ទង់ទាញឲ្យរលងទ្វារសូម្បីច្រើន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ(១)។

[២៧៤] ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្ព័ន្ធ បានឲ្យលំនៅ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត ទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ បានឲ្យលំនៅ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត ទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាអនុបសម្ព័ន្ធ បានឲ្យលំនៅ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត ត្រឡប់ទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តីនូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តី (នូវភិក្ខុនីផងគ្នា) ចាកលំនៅដែលមិនមានសន្តិកម្មជាប់នៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តីនូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តី នូវអនុបសម្ព័ន្ធ ចាកលំនៅដែលមានសន្តិកម្មជាប់នៅក្តី មិនមានសន្តិកម្មជាប់នៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទង់ទាញឯងក្តី ឲ្យគេទង់ទាញក្តីនូវបរិក្ខារនៃអនុបសម្ព័ន្ធនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាជាឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញនូវភិក្ខុនីជាអលជ្ជិនិទ ទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញនូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនីជាអលជ្ជិនិនោះ១ ទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញភិក្ខុនីឆ្គួត១ ទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញនូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនីឆ្គួតនោះ១ ទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញនូវភិក្ខុនីអ្នកធ្វើការបង្ករហេតុ១ អ្នកធ្វើការឈ្លោះ១ អ្នកធ្វើការទាស់ទែង១ អ្នកធ្វើតិរច្ឆានកថា១ អ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ១ ទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញនូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនីទាំងនោះ១ ទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញនូវភិក្ខុនីជាអន្តោសិនី ឬជាសទ្ធិវិហារិនីដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អ១ ទង់ទាញឯង ឬឲ្យគេទង់ទាញនូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនីនោះ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ តុវជ្ជវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៦

CS vin.vbi.pc.36 | ភាគ ទី៥

(៦. ធម្មសិក្ខាបទ)

[២៧៦] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចណ្ណកាលីភិក្ខុនី នៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតីខ្លះ ដោយបុត្ររបស់គហបតីខ្លះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចណ្ណកាលីជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងនៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតីខ្លះ ដោយកូនរបស់គហបតីខ្លះសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាចណ្ណកាលីភិក្ខុនី នៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតីខ្លះ ដោយកូនគហបតីខ្លះ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងនៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតីខ្លះ ដោយកូនគហបតីខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ នៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតីក្តី ដោយកូនគហបតីក្តី។ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា នៃលោកម្ចាស់ លោកកុំនៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតី ឬដោយកូនគហបតីឡើយ នៃលោកម្ចាស់ លោកចូរស្ងាត់ចុះ សង្ឃរមែងសរសើរសេចក្តីស្ងាត់នៃបងប្អូនស្រី។ ភិក្ខុនីនោះ កាលភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅប្រកួតប្រកាន់ធ្វើយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម ប្រកាសហាមដរាបគំរប់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ។ ភិក្ខុនីនោះ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មប្រកាសហាមដរាបគំរប់បីដងហើយ លះវត្ថុនោះបាន ការលះដូច្នេះនេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៧៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណរដ្ឋហើយ។ ដែលហៅថា ច្រឡកច្រឡំនោះគឺ ច្រឡកច្រឡំដោយកាយកម្ម និងរថិកម្ម ដ៏មិនសមគួរ។ ដែលហៅថា គហបតីនោះ បានដល់ជនឯណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ។ ដែលហៅថា កូនគហបតីនោះ បានដល់ជនណាមួយជាកូន ឬជាបងប្អូនប្រុស (នៃគហបតីនោះ)។

[២៧៨] ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ គឺភិក្ខុនីណាមួយដែលជាអ្នកច្រឡកច្រឡំ។ ពាក្យថា ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយ គឺត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាបានឃើញ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាបានឮ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះគប្បីនិយាយហាមប្រាមថា នៃលោកម្ចាស់ លោកកុំនៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតី ឬដោយកូនរបស់គហបតីឡើយ នៃលោកម្ចាស់ លោកចូរស្ងាត់ចុះ សង្ឃរមែងសរសើរសេចក្តីស្ងាត់របស់បងប្អូនស្រី។ ភិក្ខុនីទាំងនោះ គប្បីនិយាយហាមអស់វារៈគំរប់ពីរដងផង គប្បីនិយាយហាមអស់វារៈគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនីនោះលះចេញ ការលះដូច្នេះនេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាឮហើយ មិននិយាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយទាញមកកាន់កណ្ណាលសង្ឃ ហើយគប្បីនិយាយហាមប្រាមថា នៃលោកម្ចាស់ លោកកុំនៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតី ឬដោយកូនរបស់គហបតីឡើយ នៃលោកម្ចាស់ លោកចូរស្ងាត់ចុះ សង្ឃរមែងសរសើរសេចក្តីស្ងាត់នៃបងប្អូនស្រី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ គប្បីនិយាយហាមប្រាមអស់វារៈគំរប់ពីរដងផង គប្បីនិយាយហាមអស់វារៈគំរប់បីដងផង។ បើភិក្ខុនីនោះ លះបង់បាន ការលះបានដូច្នេះនេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧៩] ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវភិក្ខុនីទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ គប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្ម ប្រកាសហាមប្រាមយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្គួត ប្រតិពល គប្បីញ្ញ័យសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះមានឈ្មោះនេះ នៅច្រឡកច្រឡំដោយគហបតីខ្លះ ដោយកូនរបស់គហបតីខ្លះ។ ភិក្ខុនីនោះមិនលះវត្ថុនោះចេញទេ។ បើកម្មនោះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះវត្ថុនោះចេញ។ នេះជាញត្តិ (គឺប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង)។ បពិត្រលោក

ម្ចាស់ សូមសង្ឃត្រូវខ្ញុំ ភិក្ខុនិរោទិយនេះមានឈ្មោះនេះ នៅច្រកច្រកដោយគហបតីខ្លះ ដោយកូនគហបតីខ្លះ។ ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនលះចោលវត្ថុនោះ ចេញទេ។ ឥឡូវនេះ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុនិរោទិយនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចំពោះភិក្ខុនិរោទិយនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុនិរោទិយនេះ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះចេញហើយ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មនេះគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការៈស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[២៨០] កាលសូត្រចប់ញត្តិ (ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនលះបង់វត្ថុនោះ) ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ(១) កាលសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ(២) កាលចប់ កម្មវាចាជាស្រេច ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨១] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនិរោទិយនេះ កម្មជាធម៌ ហើយមិនលះបង់វត្ថុនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនិរោទិយនេះសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ មិនលះបង់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនិរោទិយនេះសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌ ហើយមិនលះបង់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនិរោទិយនេះ សំគាល់ថា កម្មជាធម៌វិញ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនិរោទិយនេះសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនិរោទិយនេះសំគាល់ថា កម្មមិនជា ធម៌ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

[២៨២] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិរោទិយដែលសង្ឃមិនបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនលះបង់វត្ថុនោះ ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច។

(បាចិត្តិយ តុវដ្ឋវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

CS [vin.vbi.pc.37](#) | ភាគ ទី៥

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[២៨៣] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិរោទិយទាំងឡាយ គ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ នាំគ្នាត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ។ ពួកអ្នកលេងនាំគ្នាប្រទូស្ត(ពួកភិក្ខុនិរោទិយទាំងឡាយនោះ)។ ភិក្ខុនិរោទិយទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនិរោទិយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាបថា ពួកភិក្ខុនិរោទិយ មិនសមបីនឹងគ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយនាំគ្នាត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយ សេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិរោទិយ ឮថាភិក្ខុនិរោទិយ គ្មានពួក ឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ពិត មែនឬ។ ភិក្ខុនិរោទិយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិរោទិយ ភិក្ខុនិរោទិយ មិនសមគួរនឹងគ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ម្ចាស់ភិក្ខុនិរោទិយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនិរោទិយ ពួកភិក្ខុនិរោទិយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិរោទិយ គ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តី រង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិរោទិយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទនៃនៃបារមីកណ្ណរូបហើយ។ ពាក្យថា ខាងក្នុងដែន គឺភិក្ខុនិរោទិយ នៅក្នុងដែនរបស់ស្តេចណា ក៏ត្រេចទៅក្នុងដែនរបស់ស្តេចនោះ។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីសនោះ បានដល់កន្លែងដែលពួកចោរ នៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរបរិភោគក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរឈរក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរអង្គុយក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរ ដេកក៏ប្រាកដក្នុងផ្លូវនោះ។ ទីដែលហៅថា ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខនោះ គឺពួកមនុស្សដែលចោរទាំងឡាយសម្លាប់ក៏ប្រាកដ ដែលចោរប្លន់ក៏ ប្រាកដ ដែលចោរវាយក៏ប្រាកដក្នុងផ្លូវនោះ។ ដែលហៅថា គ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយនោះ គឺរៀនចាកពួកឈ្មួញចេញ។ ពាក្យថា ត្រេចទៅកាន់ ចារិក សេចក្តីថា ភិក្ខុនិរោទិយត្រេចទៅក្នុងស្រុកកំណត់មួយរយៈមានហើរ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗចន្លោះស្រុក។ ទីព្រៃមិនមែនជាស្រុក ភិក្ខុនិរោទិយ ត្រេចទៅ ក្នុងទីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗចន្លោះយោជន។

[២៨៥] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិរោទិយមិនបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច ភិក្ខុនិរោទិយនេះមិនស្រេច។

(បាចិត្តិយ តុវដ្ឋវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS [vin.vbi.pc.38](#) | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[២៨៦] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ គ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្វៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ។ អ្នកលេងទាំងឡាយនាំគ្នាប្រទូស្ត(ពួកភិក្ខុនីនោះ)។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនី មិនសមគួរនឹងគ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយ សេចក្តីរង្វៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុនី គ្មានពួកឈ្មួញទៅជា មួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្វៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី មិនសមបី នឹងគ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្វៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះ មុខទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ គ្មានពួកឈ្មួញទៅជាមួយ ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយ សេចក្តីរង្វៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ខាងក្រៅដែន គឺភិក្ខុនីនៅ ក្នុងដែនរបស់ស្តេចណា ហើយត្រេចទៅកាន់ចារិកក្នុងដែនរបស់ស្តេចដទៃទៀត ក្រៅពីដែនរបស់ស្តេចនោះ។ ដែលហៅថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តី រង្វៀសនោះ បានដល់កន្លែងដែលពួកចោរនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរបរិភោគក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរឈរក៏ប្រាកដ កន្លែងដែល ពួកចោរអង្គុយក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលពួកចោរដេកក៏ប្រាកដក្នុងផ្លូវនោះ។ ទីដែលហៅថា ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខនោះ គឺពួកមនុស្សដែលចោ រទាំងឡាយសម្លាប់ក៏ប្រាកដ ដែលពួកចោរប្លន់ក៏ប្រាកដ ដែលពួកចោរវាយក៏ប្រាកដក្នុងផ្លូវនោះ។ ដែលហៅថា គ្មានពួកឈ្មួញ គឺរៀបចាកពួក ឈ្មួញ។ ពាក្យថា ត្រេចទៅកាន់ចារិក សេចក្តីថា ភិក្ខុនីត្រេចទៅក្នុងស្រុកកំណត់មួយរយៈមានហើរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗចន្លោះស្រុក។ ភិក្ខុនី ត្រេចទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗកន្លះយោជន។

[២៨៨] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីទៅជាមួយពួកឈ្មួញ១ ភិក្ខុនីទៅក្នុងទីក្សេមក្សាន្តមិនមានភ័យ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ តុវដ្ឋវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS [vin.vbi.pc.39](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៩. នវសិក្ខាបទ)

[២៨៩] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តវេន្ទវន ជាកលន្តកនិរាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនីត្រេចទៅ កាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីមិនសមបីនឹងត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា ដើរ ជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលរស់នៅមានតន្ត្រីយតែមួយ ញ៉ាំងសត្វទាំងឡាយតូចៗឲ្យរិទ្ធិនាសទៅជាច្រើនសោះ។ ពួកភិក្ខុនីបានឮ មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សាសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុនី ត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធ ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី មិនសមបីនឹងត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនជាទីជ្រះថ្លានៃជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ត្រេចទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា ខាងក្នុងវស្សា សេចក្តីថា ភិក្ខុនីមិនបាននៅចាំវស្សាកំណត់៣ខែខាងដើមក្តី²² កំណត់៣ខែខាងចុងក្តី²³ ។ ពាក្យថា ត្រេចទៅកាន់ចារិក សេចក្តីថា ភិក្ខុនីត្រេចទៅក្នុង ស្រុកកំណត់មួយរយៈមានហើរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗចន្លោះស្រុក ភិក្ខុនីត្រេចទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗកន្លះ យោជន។

[២៩១] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីទៅដោយសត្តាហករណីយកិច្ច១ ភិក្ខុនីទៅព្រោះហេតុនីមួយ បៀតបៀន១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ តុវដ្ឋវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS [vin.vbi.pc.40](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[២៩២] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តវត្តវន្តវន្ត ជាកលន្តកនិរាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នៅចាំវស្សាក្នុងវត្តវត្តវន្ត ជិតក្រុងរាជគ្រឹះនោះឯង (ចេញវស្សាហើយក៏នៅ) ក្នុងទីនោះអស់ហេមន្តរដូវ (នៅ) ក្នុងទីនោះអស់ភិក្ខុរដូវ។ មនុស្ស ទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ទិសទាំងឡាយចង្អៀត ងងឹតដល់ភិក្ខុនី ទិសទាំងឡាយមិនប្រាកដច្បាស់ដល់ភិក្ខុនីទាំងនេះ (ឬ ដូចម្តេច បានជាមិនចេញអំពីទីនេះសោះ)។ ពួកភិក្ខុនីបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះ ប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីប្រពៃដល់សង្ឃ១។ ដើម្បីសេចក្តីតាំងនៅមាំនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដើម្បី អនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ នៅចាំវស្សា រួចហើយមិនចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ដោយហោចទៅសូម្បីតែ៥-៦យោជន៍ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[២៩៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរួចហើយ។ ដែលហៅថា នៅចាំវស្សារួចហើយ គឺនៅចាំវស្សាគ្រប់៣ខែខាងដើមក្តី គ្រប់៣ខែខាងចុងក្តី។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ដោយហោចទៅ សូម្បីតែ៥-៦យោជន៍ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៤] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីកាលមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរកភិក្ខុនីផងគ្នាជាគំរប់ពីរមិន បាន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្ងល់១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

ត្រូវជ្រក ទី ៤ ចប់។

(បាចិត្តិយ) ចិត្តាការវគ្គ (ទី៥)

CS [vin.vbi.pc.40](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៥. ចិត្តាការវគ្គ)

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

CS [vin.vbi.pc.41](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[២៩៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង នាយជាងបានគូរ គំនូរក្នុងព្រះរាជដំណាក់ដីវិចិត្រ²⁴ ក្នុងខន្ធស្តេចបសេនទិកោសល។ ពួកមនុស្សជាច្រើនតែងទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ដីវិចិត្រ(នោះ)។ សូម្បី ពួកឆត្រិយាភិក្ខុនី (ភិក្ខុនីពួក៦រូប) ក៏បានទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ដីវិចិត្រ (នោះដែរ)។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ដីវិចិត្រដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮពួក មនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់(ដូច្នោះ)។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ពួកឆត្រិយាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ដីវិចិត្រសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆត្រិយាភិក្ខុនី ទៅមើលរាជដំណាក់ដីវិចិត្រ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆត្រិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងទៅមើលរាជដំណាក់ដីវិចិត្រទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ទៅដើម្បីមើលដំណាក់សម្រាប់ក្រសាលរបស់ស្តេចក្តី រោងដីវិចិត្រក្តី សួនក្តី ឧទ្យានក្តី ស្រះបោក្តីរណីក្តី ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរួចហើយ។ ដែលហៅថា ដំណាក់ក្រសាលរបស់ ស្តេច បានដល់ដំណាក់ដែលគេសាងដើម្បីក្រសាលសប្បាយដល់ស្តេចនៅក្នុងកន្លែងណាមួយ។ ដែលហៅថា រោងដីវិចិត្រ បានដល់រោងដែល គេសាងដើម្បីលេងសប្បាយដល់មនុស្សទាំងឡាយនៅក្នុងកន្លែងណាមួយ។ ដែលហៅថា សួន បានដល់សួនដែលគេសាងដើម្បីលេងសប្បាយ ដល់មនុស្សទាំងឡាយក្នុងកន្លែងណាមួយ។ ដែលហៅថា ឧទ្យាន បានដល់ឧទ្យានដែលគេសាងដើម្បីលេងសប្បាយដល់មនុស្សទាំងឡាយក្នុង ទីណាមួយ។ ដែលហៅថា ស្រះបោក្តីរណី បានដល់ស្រះបោក្តីរណីដែលគេសាងដើម្បីលេងសប្បាយដល់មនុស្សទាំងឡាយក្នុងកន្លែងណាមួយ។

ភិក្ខុនីទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈរមើលក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុនីលះបង់ឧបចារមើល ហើយមើលរឿយៗ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីទៅដើម្បីមើលកន្លែងណាតែមួយៗ ត្រូវអាបត្តិទុកដ (មួយៗ) ឈរមើលក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ លះបង់ឧបចារមើលហើយមើលញយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឈរក្នុងអារាមហើយមើល១ ភិក្ខុនីកំពុងដើរទៅក្តី ដើរមកក្តីឃើញ១ កាលបើមានកិច្ច ភិក្ខុនីទៅហើយឃើញ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្ងល់១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

CS [vin.vbi.pc.42](#) | ភាគ ទី៥

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[២៩៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់អាសន្និ²⁵ ខ្លះ បល្ល័ង្ក²⁶ ខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ ឃើញហើយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនី ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងប្រើប្រាស់អាសន្និខ្លះ បល្ល័ង្កខ្លះ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយ នោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងប្រើប្រាស់អាសន្និខ្លះ បល្ល័ង្កខ្លះសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយប្រើប្រាស់អាសន្និខ្លះ បល្ល័ង្កខ្លះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងប្រើប្រាស់អាសន្និខ្លះ បល្ល័ង្កខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យ ជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ប្រើប្រាស់អាសន្និក្តី បល្ល័ង្កក្តី ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ អាសនៈដែលកន្លងហួសប្រមាណ តថាគតឲ្យឈ្មោះថា អាសន្និ។ គ្រៃដែលគេវិចិត្រដោយសត្វកាចទាំងឡាយលើកទៅមកបាន ឈ្មោះថា បល្ល័ង្ក។ ពាក្យថា ប្រើប្រាស់ គឺភិក្ខុនីអង្គុយ ឬដេកដើរអាសនៈនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីកាត់ជើងអាសន្និ ហើយទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុនីទំលាយរូបសត្វកាច ទាំងឡាយនៃបល្ល័ង្ក ហើយទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុនីឆ្ងល់១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbi.pc.43](#) | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[៣០១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយការសូត្រ (ឬអម្បោះ)។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ ឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនី ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងការអម្បោះដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះកំពុងពោល ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងការអម្បោះសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ ការ អម្បោះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងការអម្បោះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ការអម្បោះ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ សូត្រទាំងឡាយមាន៦យ៉ាង គឺ របស់ធ្វើដោយសម្បកឈើ១ ធ្វើដោយកប្បាស១ ធ្វើដោយសូត្រ (សម្បកនាង)១ ធ្វើដោយរោមសត្វ១ ធ្វើដោយឆ្មៃ១ និងភង្កៈ (របស់ដែលលាយ ដោយវត្ថុទាំង៥ មានសម្បកឈើជាដើមជាមួយគ្នា)១ ឈ្មោះថាសូត្រ។ ពាក្យថា ការ គឺភិក្ខុនីការដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងប្រយោគដែល ការ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលបង្វិលមួយដុំៗ។

[៣០៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីការអម្បោះដែលគេការរួចហើយ១ ភិក្ខុនីឆ្ងល់១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbi.pc.44](#) | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៣០៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបីនឹងធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ធ្វើការបម្រើគ្រហស្ថ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលឈ្មោះថា ការខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ គឺភិក្ខុនីចម្អិនបបរក្តី បាយក្តី ខាទនីយក្តី លាងសាដកក្តី សំពត់ឈ្នួតក្តី ដើម្បីបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០៦] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីជួយចម្អិនទឹកបបរក្តី សង្ស័យក្តី ដើម្បីសង្ស័យ ភិក្ខុនីជួយគ្រហស្ថក្នុងការបូជាចេតិយ១ ភិក្ខុនីចម្អិនបបរក្តី បាយក្តី ខាទនីយក្តី លាងសាដកក្តី សំពត់ឈ្នួតក្តី ដើម្បីវេយ្យាវច្នករបស់ខ្លួន១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS [vin.vbi.pc.45](#) | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៣០៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនី១រូប ចូលទៅរកចូលនូវភិក្ខុនី ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមកម្នាប់អធិករណ៍នេះ។ ចូលនូវភិក្ខុនីគ្រាន់តែទទួលពាក្យថាសាធុ តែមិនម្នាប់មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់អធិករណ៍នោះឡើយ។ ទើបភិក្ខុនីនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ចូលនូវភិក្ខុនីគ្រាន់តែទទួលពាក្យថាសាធុ កាលដែលភិក្ខុនីនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមកម្នាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ មិនសមបីនឹងមិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់ (អធិករណ៍នោះ) សោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចូលនូវភិក្ខុនី កាលដែលភិក្ខុនីនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមកម្នាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ តែមិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនូវភិក្ខុនី កាលដែលភិក្ខុនីនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមកម្នាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ ហេតុអ្វីក៏មិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ កាលដែលភិក្ខុនីនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមក ចូរម្នាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ ភិក្ខុនីនោះក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ឥតមានសេចក្តីអន្តរាយ (អ្វី) ហើយមិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា កាលដែលភិក្ខុនី បានដល់ភិក្ខុនីដទៃ។ អធិករណ៍ទាំងឡាយ៤ គឺវិទាធិករណ៍១ អនុវិទាធិករណ៍១ អាបត្តាធិករណ៍១ កិច្ចាធិករណ៍១ ឈ្មោះថា អធិករណ៍។ ពាក្យថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមកម្នាប់អធិករណ៍នេះ គឺថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមកវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ឥតមានសេចក្តីអន្តរាយ គឺកាលបើសេចក្តីអន្តរាយមិនមាន។ ពាក្យថា មិនម្នាប់ គឺមិនម្នាប់ដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់ គឺភិក្ខុនីមិនបង្គាប់ភិក្ខុនីដទៃ។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ចុះថា អញនឹងមិនម្នាប់ អញនឹងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០៩] ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ឧបសម្បត្តិ ហើយមិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីម្នាប់នូវអធិករណ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីម្នាប់នូវអធិករណ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្បត្តិ ហើយមិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីម្នាប់នូវអធិករណ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនម្នាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីម្នាប់នូវអធិករណ៍ដល់អនុបសម្បត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បត្តិ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ឧបសម្បត្តិ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដ៏ មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុនិសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ៏។

[៣១០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺកាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយភិក្ខុនិស្សេងរកគ្នាមិនបាន១ ភិក្ខុនិឈឺ១ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនិឆ្លាត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

CS [vin.vbi.pc.46](#) | ភាគ ទី៥

(៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ)

[៣១១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិឲ្យ ខាននីយភោជនីយាហារដោយដៃខ្លួនឯង ដល់ពួកមេល្លានខ្លះ ដល់ពួកកូនល្លានខ្លះ ដល់ពួកអ្នកឡើងវារៈខ្លះ ដល់ពួកអ្នកបំបាត់សេចក្តីសោក (គឺ អ្នកលេងកំប្លែងសើចគឺត្រក) ខ្លះ ដល់ពួកអ្នកវាយស្ករខ្លះ ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរពោលសរសើរគុណយើងក្នុងបរិសទ្ធចុះ។ ពួកមេល្លាន ខ្លះ កូនល្លានខ្លះ អ្នកឡើងវារៈខ្លះ អ្នកលេងត្រកកំប្លែងខ្លះ អ្នកលេងស្ករខ្លះ តែងពោលសរសើរគុណចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិក្នុងបរិសទ្ធចុះ។ នាង ម្ចាស់ចុល្លនន្ទា ជាពហុស្សត ជាអ្នកប្រសប់និយាយ ក្លៀវក្លា ឆ្លាសខាងសំដែងធម្មិកថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យទានដល់នាងម្ចាស់ចុះ ចូរធ្វើការបូជា ដល់នាងម្ចាស់ចុះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា នាង ម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបីនឹងឲ្យខាននីយភោជនីយាហារដល់គ្រហស្ថដោយដៃខ្លួនឯង សោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិឲ្យខាននីយភោជនីយាហារដល់គ្រហស្ថដោយដៃខ្លួនឯង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ មិនគួរបីនឹងឲ្យខាននីយភោជនីយាហារដល់គ្រហស្ថ ដោយដៃខ្លួនឯងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាម្មយ ឲ្យខាននីយ ឬភោជនីយ ដល់គ្រហស្ថក្តី បរិញ្ញាជកក្តី បរិញ្ញាជិកាភិក្ខុ ដោយដៃខ្លួនឯង ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[៣១២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាម្មយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ បុគ្គលណាម្មយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាគ្រហស្ថ។ ប្រុសណាម្មយដែលបួសជាបរិញ្ញាជក លើកទុកតែភិក្ខុ និងសាមណេរចេញ អ្នកនោះហៅថា បរិញ្ញាជក។ ស្រី ណាម្មយ ដែលបួសជាបរិញ្ញាជិកា លើកទុកតែភិក្ខុនិ សិក្ខាមាតា និងសាមណេរចេញ ស្រីនោះហៅថា បរិញ្ញាជិកា។ ដែលឈ្មោះថា ខាននីយ គឺលើក ទុកតែភោជន៥យ៉ាង និងទឹក និងឈើស្នួនចេញ ក្រៅ(អំពើនោះ) ហៅថា ខាននីយទាំងអស់។ ដែលហៅថា ភោជន បានដល់ភោជន៥យ៉ាង គឺ បាយ១ នំកុម្មាស១ សដូវ១ ត្រី១ សាច់១។ ពាក្យថា ឲ្យ គឺភិក្ខុនិឲ្យដោយកាយក្តី ដោយរបស់ជាប់នឹងកាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិឲ្យទឹក និងឈើស្នួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

[៣១៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិឲ្យគេឲ្យ មិនបានឲ្យដោយដៃខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនិដាក់ (ផុតពីដៃ) ហើយ ឲ្យ²⁷⁾ ១ ភិក្ខុនិឲ្យគ្រឿងលាបកាយខាងក្រៅ១ ភិក្ខុនិឆ្លាត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

CS [vin.vbi.pc.47](#) | ភាគ ទី៥

(៧. សត្តមសិក្ខាបទំ)

[៣១៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិមិន លះបង់អារសថចីរ²⁸⁾ (ឲ្យដល់ភិក្ខុនិដទៃ) ហើយប្រើប្រាស់ (តែម្នាក់ឯង)។ ពួកភិក្ខុនិទៀតដែលមានរដូវមិនបានប្រើប្រាស់ផង)។ ភិក្ខុនិ ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបីនឹងមិន លះបង់អារសថចីរ (ឲ្យដល់ភិក្ខុនិដទៃ) ហើយប្រើប្រាស់ (តែម្នាក់ឯង)សោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ មិនលះបង់អារសថចីរ (ឲ្យដល់ភិក្ខុនិដទៃ) ហើយប្រើប្រាស់ (តែម្នាក់ឯង) ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនិ មិនគួរបីនឹងមិនលះបង់អារសថចីរ (ឲ្យដល់ភិក្ខុនិដទៃ) ហើយប្រើប្រាស់ (តែម្នាក់ឯង)ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាម្មយ មិនប្រគល់អារសថចីរ ហើយប្រើប្រាស់ ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា អារសថវិរ បានដល់ ចីវរដែលទាយកប្រគេនបម្រុងទុកដោយពាក្យថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលមានរដូវចូរប្រើប្រាស់ចុះ។ ពាក្យថា មិនប្រគល់ហើយប្រើប្រាស់ គឺភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់អស់ពីរបីរាត្រីហើយ ក្នុងថ្ងៃទីបួន លាងហើយ មិនប្រគល់ឲ្យដល់ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខាមាណាភិ សាមណេរិក្តី ហើយប្រើប្រាស់ (ម្នាក់ឯង) ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៦] ចីវរមិនទាន់បានប្រគល់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនទាន់បានប្រគល់ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរមិនទាន់បានប្រគល់ ភិក្ខុនី មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរមិនទាន់បានប្រគល់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាប្រគល់ឲ្យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ចីវរប្រគល់ឲ្យហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនទាន់បានប្រគល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរប្រគល់ឲ្យហើយ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ចីវរប្រគល់ឲ្យហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ប្រគល់ឲ្យហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣១៧] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីប្រគល់ឲ្យ ហើយប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់តាមវេទនាដូច្នោះ១ ពួកភិក្ខុនីឯទៀតដែលមានរដូវក៏មិនមាន (ហើយភិក្ខុនីនោះចេះតែប្រើទៅ មិនបានលះ)១ ភិក្ខុនីដែលចោរដណ្តើមយកចីវរទៅ១ ភិក្ខុនីដែលមាន ចីវរវិនាស១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ក្នុងពេលមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវត្ត) សិក្ខាបទ ទី៨

CS [vin.vbi.pc.48](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៣១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិន ប្រគល់លំនៅ(ដល់អ្នកដទៃ) ហើយក៏ចៀសទៅកាន់ចារិក។ ក៏សម័យនោះឯង ភ្លើងឆេះលំនៅរបស់មុល្លនន្ទាភិក្ខុនី (នោះ)។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា នៃនាងម្ចាស់ទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ យើងនឹងជញ្ជូនរបស់ចេញ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពួកខ្លះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃនាងម្ចាស់ទាំងឡាយ យើងនឹងមិនជញ្ជូនទេ ក្រែងរបស់ណាមួយបាត់ទៅហើយ គេនឹងចោទប្រកាន់យើង ចំពោះរបស់ទាំងអស់។ មុល្លនន្ទា ភិក្ខុនីត្រឡប់មកកាន់លំនៅនោះវិញទៀត ហើយសួរភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នៃនាងម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកនាងបានជញ្ជូនរបស់យើងចេញខ្លះដែរឬទេ។ ពួកភិក្ខុនីទាំងនោះតបថា នៃនាងម្ចាស់ ពួកយើងមិនបានជញ្ជូនចេញទេ។ មុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ កាលបើលំនៅត្រូវភ្លើងឆេះ មិនគួរបើនឹងមិនជញ្ជូនរបស់ចេញផងសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងមិនប្រគល់លំនៅ (ឲ្យគេថែរក្សាសិន) ហើយសិម្បចៀស ចេញទៅកាន់ចារិកដូច្នោះសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា មុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិនប្រគល់លំនៅសិន ហើយចៀសចេញទៅ កាន់ចារិក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងមិនប្រគល់លំនៅសិន ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក ជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនប្រគល់លំនៅ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា លំនៅ សំដៅយក លំនៅដែលមានសន្ទុះទ្វារជាប់។ ពាក្យថា មិនប្រគល់ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក សេចក្តីថា ភិក្ខុនីមិនប្រគល់ដល់ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខាមាណាភិ សាមណេរិក្តី ហើយឈានកន្លងរបងនៃលំនៅដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលភិក្ខុនីឈានកន្លងឧបចារិកនៃលំនៅដែលមិនមានរបង ក៏ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២០] លំនៅដែលខ្លួនមិនបានប្រគល់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនបានប្រគល់ឲ្យ ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លំនៅដែលខ្លួនមិន បានប្រគល់ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លំនៅដែលខ្លួនមិនបានប្រគល់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាប្រគល់ ហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនប្រគល់លំនៅដែលគ្មានសន្ទុះទ្វារជាប់ ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លំនៅ ដែលខ្លួនប្រគល់ហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនទាន់ប្រគល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លំនៅដែលខ្លួនប្រគល់ហើយ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ លំនៅដែលខ្លួនប្រគល់ហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ប្រគល់ហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣២១] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីប្រគល់ ហើយទើបចៀសចេញទៅ១ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុនីក៏ចេញទៅស្វែងរក (គ្នានឹងប្រគល់ឲ្យតែ) មិនបាន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយក៏ចេញទៅ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាង ដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវត្ត) សិក្ខាបទ ទី៩

CS [vin.vbi.pc.49](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៩. នវមសិក្ខាបទ)

[៣២២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយា ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ដូចជាពួកស្រី គ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមសោះ។ ពួកភិក្ខុនីបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនី មិនគួរនឹងរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ចំណេះណាមួយជាខាងក្រៅ ដែល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ចំណេះនោះឈ្មោះថា តិរច្ឆានវិជ្ជា។ ពាក្យថា រៀន សេចក្តីថា ភិក្ខុនីរៀនដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗបទ។ (បើ) រៀនដោយអក្សរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗអក្សរ។

[៣២៤] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីរៀនសរសេរអក្សរ១ ភិក្ខុនីរៀនធារណសាស្ត្រ^{២៩} ១ ភិក្ខុនីរៀនវិជ្ជា ការពារខ្លួនសម្រាប់រក្សា (ខ្លួន)១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ចិត្តាការវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS [vin.vbi.pc.50](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១០. នសមសិក្ខាបទំ)

[៣២៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយា ភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ដូចជាពួក ស្រីគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីបានឮច្បាស់នូវពាក្យមនុស្សទាំងឡាយកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹង បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹង បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ចំណេះណាមួយជាខាងក្រៅ ដែល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ចំណេះនោះឈ្មោះថា តិរច្ឆានវិជ្ជា។ ពាក្យថា បង្រៀន គឺភិក្ខុនីបង្រៀនដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗបទ។ បង្រៀនដោយអក្សរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗអក្សរ។

[៣២៧] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបង្រៀនសរសេរ១ ភិក្ខុនីបង្រៀនធារណសាស្ត្រ១ ភិក្ខុនីបង្រៀនវិជ្ជា ការពារខ្លួនដើម្បីរក្សា (ខ្លួន)១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

ចិត្តាការវគ្គ ទី ៥ ចប់។

(បាចិត្តិយ) អារាមវគ្គ (ទី៦)

CS [vin.vbi.pc.v6](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៦. អារាមវគ្គ)

(បាចិត្តិយ អារាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

CS [vin.vbi.pc.51](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១. បឋមសិក្ខាបទំ)

[៣២៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ច្រើនរូប ទ្រទ្រង់តែចិវរមួយៗម្នាក់ ហើយធ្វើចិវរកម្ម (ដើរ ឬជ្រលក់ចិវរជាដើម) ក្នុងអាវាសដែលតាំងនៅជិតស្រុកតូចមួយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិន បានប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម រួចចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមិនប្រាប់ (ជាមុន) ហើយចូលមកកាន់អាវាមសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងមិនប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់អាវាមទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនបានប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ។

[៣២៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចៀសចេញទៅចាកអាវាសនោះហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានមកកាន់អាវាមដោយគិតថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចៀសចេញទៅហើយ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រឡប់មកអាវាសនោះវិញទៀត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយដឹងថា លោក ម្ចាស់ទាំងឡាយមកដល់ហើយ ៗក៏ប្រាប់ រួចចូលទៅកាន់អាវាមសំដៅទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះ ហើយឈរនៅក្នុងទីក្នុងមួយ។ លុះភិក្ខុនីទាំងនោះឈរនៅក្នុងទីក្នុងមួយហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏និយាយពាក្យនេះថា នែនាង ទាំងឡាយ ហេតុអ្វី ក៏នាងទាំងឡាយមិនបោសអាវាម មិនដកលំទុកនូវទឹកផឹក ទឹកប្រើសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទហើយថា ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ មិនត្រូវចូលទៅកាន់អាវាមដូច្នោះ ហេតុនោះ (បានជា) យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយ មិនបានមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់អាវាមបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុនីយ៉ាងនេះរួចហើយ។

[៣៣០] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចេញចាកអាវាសនោះ ហើយត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះវិញទៀត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយដឹងថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចៀសចេញទៅហើយ ក៏មិនបានប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីរង្អៀសថា ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទហើយថា ភិក្ខុនីមិនទាន់បានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយមិនត្រូវចូលទៅកាន់អាវាមឡើយ ឯយើងទាំងឡាយ មិន បានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅហើយ ចូលទៅកាន់អាវាម យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយដែរឬហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ កាលដឹងហើយ មិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តរួចហើយ។ ដែលឈ្មោះថា ភិក្ខុនីកាលដឹង (នោះ) គឺភិក្ខុនីដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនីនោះក្តី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងអាវាមនោះប្រាប់ក្តី។ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងទីណា សូម្បី ក្រោមម្លប់ឈើ ទីនោះ (ក៏)ឈ្មោះថា អាវាមមានភិក្ខុ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម សេចក្តីថា ភិក្ខុនីមិនប្រាប់ភិក្ខុក្តី សាមណេរក្តី ញោមវត្តក្តី ហើយឈានកន្លងរបងវត្ត ដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលភិក្ខុនីចូលទៅដល់ឧបចារវត្តដែលគ្មានរបង ក៏ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣២] អាវាមដែលមានភិក្ខុ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មានភិក្ខុ មិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ អាវាមដែលមានភិក្ខុ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាវាមដែលមានភិក្ខុ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមានភិក្ខុ មិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់អាវាម មិនត្រូវអាបត្តិ។ អាវាមដែលមិនមានភិក្ខុ ភិក្ខុនីសំ គាល់ថា មានភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាវាមដែលមិនមានភិក្ខុ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាវាមដែលមិនមានភិក្ខុ ភិក្ខុនីសំ គាល់ថា មិនមានភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៣៣] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយទើបចូលទៅ ភិក្ខុនីមិនប្រាប់ ព្រោះ គ្មានភិក្ខុ ហើយចូលទៅ ភិក្ខុនីដែលក្រឡេកឃើញសីស (ភិក្ខុនីដែលចូលទៅមុន) ហើយទើបទៅ ពួកភិក្ខុនីប្រជុំនៅក្នុងទីណា ភិក្ខុនីនោះ ក៏ ទៅក្នុងទីនោះ ភិក្ខុនីដើរតាមផ្លូវដែលមានក្នុងវត្ត ភិក្ខុនីឈឺ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុនីឆ្លុត ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

(បាចិត្តិយ អាវាមវត្ត) សិក្ខាបទ ទី២

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៣៣៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជីមានព្រះភាគ គង់ក្នុងក្រុងវិសាខា ក្នុងព្រៃមហាន ទៀបក្រុងវេសាលី។ គ្រានោះឯង ព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ័ព្រះខបាលីដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងព្រៃសុសាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីដែលជាធំជាងពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនីធ្វើមរណកាល។ ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនីនាំភិក្ខុនីនោះទៅ ហើយដុតភិក្ខុនីនោះក្នុងទីមិនឆ្ងាយពីកុដិព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុ ហើយធ្វើស្លូប (ចេតិយ) ហើយតែងទៅយំជិតស្លូបនោះ។ គ្រានោះឯង ព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុ ធុញទ្រាន់នឹងសំឡេងនោះ ទំលាយស្លូបនោះឲ្យខ្ចាត់ខ្ចាយចេញ។ ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនីប្រឹក្សាគ្នាថា លោកកប្បិតកនេះទំលាយស្លូបភិក្ខុនីជាម្ចាស់របស់យើង បើដូច្នោះ មានតែយើងនឹងសម្លាប់លោកកប្បិតកនោះ។ ភិក្ខុនី១រូបប្រាប់រឿងនេះដល់ព្រះខបាលីដ៏មានអាយុ។ ព្រះខបាលីដ៏មានអាយុប្រាប់រឿងនេះដល់ព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុចេញពីកុដិទៅពួន។ ឯពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនី ចូលតម្រង់ទៅឯលំនៅព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយ ក៏ចោលកុដិព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុ ដោយដុំថ្មផង ដោយដុំដីផង ហើយក៏ចៀសចេញទៅដោយគិតថា លោកកប្បិតកស្លាប់ហើយ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះកប្បិតកដ៏មានអាយុ លុះកន្លងរាត្រីនោះ ក៏ស្លៀក ហើយប្រដាប់បាត្រ និងចីវរក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងវេសាលីដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនីបានឃើញលោកកប្បិតកដ៏មានអាយុកំពុងត្រេចទៅបិណ្ឌបាត លុះឃើញហើយ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា លោកកប្បិតកនេះនៅរស់ (ទេតី) អ្នកណាហ្ន៎ នាំសេចក្តីប្រឹក្សា (អាថ៌កំបាំង) យើងទៅ (ប្រាប់លោក)។ ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនីបានឮដូច្នោះថា ដំណឹងថា លោកម្ចាស់ខបាលីនាំសេចក្តីប្រឹក្សាយើងទៅប្រាប់។ ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាជេរព្រះខបាលីដ៏មានអាយុថា លោកខ្មាន់ព្រះកេសនេះ ជាអ្នកដុសក្តែល (គេ) មានជាតិដ៏ថោកទាប មិនសមបើនឹងនាំយកសេចក្តីប្រឹក្សារបស់យើងទៅប្រាប់សោះ។ ពួកភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងមកនាំគ្នាជេរលោកម្ចាស់ខបាលីសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនីជេរខបាលី ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជីមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកធម្មតិក្ខិយាភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងជេរខបាលីទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ជេរគំរាមភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ បានដល់ឧបសម្បន្ន។ ពាក្យថា ជេរ គឺភិក្ខុនីជេរដោយអក្កោសវត្ថុទាំង១០ ឬបណ្តាអក្កោសវត្ថុទាំង១០នោះ ដោយអក្កោសវត្ថុណាមួយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា គំរាម គឺភិក្ខុនីសម្តែងសេចក្តីខ្លាច ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣៦] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយជេរក្តី គំរាមក្តី ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយជេរក្តី គំរាមក្តី ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយជេរក្តី គំរាមក្តី ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីជេរក្តី គំរាមក្តី នូវអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុនីសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុនីសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[៣៣៧] រាវៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីធ្វើអត្តឲ្យជាប្រធាន១ ធ្វើធម៌ឲ្យជាប្រធាន១ ធ្វើពាក្យប្រៀនប្រដៅឲ្យជាប្រធាន១ ភិក្ខុនីឆ្លត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អារាមវត្ថុ) សិក្ខាបទ ទី៣

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[៣៣៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជីមានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារវត្តី។ គ្រានោះឯង ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា បង្កើតអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ។ កាលសង្ឃកំពុងធ្វើកម្មដល់ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីនោះ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីក៏បាមាយាត់។

[៣៣៩] គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានទៅកាន់ស្រុកតូច (មួយ) ដោយកិច្ចនីមួយៗ។ ទើបភិក្ខុនីសង្ឃដឹងថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីចៀសចេញទៅហើយ ក៏លើកវត្តចំពោះចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ព្រោះសេចក្តីមិនឃើញអាប់ត្តិ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីសម្រេចកិច្ចនោះក្នុងស្រុកតូចហើយ ក៏ត្រឡប់មកក្រុងសារវត្តិវិញទៀត។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនី កាលដែលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមក ក៏មិនក្រាលអាសនៈ មិនដម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង ជ្រញកល់ជើង មិនក្រោកទទួលបាត្រចីវរ មិនអើពើដោយទឹកផឹក។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបាននិយាយពាក្យនេះនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនីថា នែនាងម្ចាស់ កាលបើយើងមកដល់ហេតុអ្វីក៏នាងមិនក្រាលអាសនៈ មិនដម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ជ្រញរងជើង មិនក្រោកទទួលបាត្រចីវរ មិនអើពើដោយទឹកផឹកសោះ។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ បានជាខ្ញុំមិនធ្វើកិច្ចទាំងអម្បាលនេះ ព្រោះខ្ញុំជាស្រីអនាថា។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីសួរថា នែនាងម្ចាស់ នាងជាស្រីអនាថា ព្រោះហេតុអ្វី។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ ភិក្ខុនីអស់នេះ លើកវត្តចំពោះខ្លួនខ្ញុំ ព្រោះមិនឃើញអាប់ត្តិ ដោយគិតគ្នាថា ភិក្ខុនីនេះ ជាស្រីអនាថា គ្មានអ្នកណាស្គាល់ គ្មានអ្នកណាមួយគោរពកោតក្រែងដល់ភិក្ខុនីនេះទេ។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីនិយាយថា ពួកភិក្ខុនីអស់នេះល្ងង់ ពួកភិក្ខុនីអម្បាលនេះមិនឆ្លាស ពួកភិក្ខុនីទាំងនេះមិនស្គាល់កម្មក្តី ទោសរបស់កម្មក្តី កម្មវិបត្តិក្តី កម្មសម្បត្តិក្តី

ដូច្នោះ ហើយក៏ផ្តោតសកលភិក្ខុនីដោយសេចក្តីកំណាច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចូលនូវ មិនសមបើនឹងផ្តោតសកលភិក្ខុនីដោយសេចក្តីកំណាចសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាចូលនូវភិក្ខុនី ផ្តោតសកលភិក្ខុនី ដោយសេចក្តីកំណាច ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិត មែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលនូវភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងផ្តោតសកលភិក្ខុនី ដោយសេចក្តីកំណាចទេ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្តែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ផ្តោតសកលភិក្ខុនីដោយសេចក្តីកំណាច ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[៣៤០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូបហើយ។ ដែលហៅថា កំណាច សំដៅយកសេចក្តីក្រោធ។ ដែលហៅថា គណភិក្ខុនី សំដៅយកភិក្ខុនីសង្ឃ។ ពាក្យថា ផ្តោត គឺភិក្ខុនីផ្តោតសាថា ភិក្ខុនីអស់នុ៎ះល្ងង់ ភិក្ខុនីអម្បាល នុ៎ះមិនឆ្ងាស ពួកភិក្ខុនីទាំងនុ៎ះមិនស្គាល់កម្មក្តី ទោសរបស់កម្មក្តី កម្មវិបត្តិក្តី កម្មសម្បត្តិក្តីដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។ ភិក្ខុនីផ្តោតសាភិក្ខុនីច្រើនរូបក្តី មួយរូបក្តី អនុបសម្បន្នក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៤១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីធ្វើអត្ថជាប្រធាន១ ធ្វើធម៌ជាប្រធាន១ ធ្វើពាក្យប្រៀនប្រដៅជា ប្រធាន១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាទិក្ខិយ អាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS vin.vbi.pc.54 | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[៣៤២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ និងពួកភិក្ខុនីឲ្យឆាន់។ ពួកភិក្ខុនីឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ក៏ទៅកាន់ត្រកូលជាញាតិទាំងឡាយ ហើយភិក្ខុនីពួកខ្លះឆាន់ (ទៀត) ពួកខ្លះ (គ្រាន់តែ) នាំយកបិណ្ឌបាតទៅ។ គ្រានោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកមនុស្សដែលស្និទ្ធស្នាលថា នៃអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំ បានប្រគេនចង្កាន់ពួកភិក្ខុនីឲ្យឆាន់បរិបូណ៌ហើយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកចុះ ខ្ញុំនឹងឲ្យអ្នករាល់គ្នាឆ្កែតស្តុបស្តុល់ទៀត។ ពួកមនុស្សទាំងនោះ បាន និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកម្ចាស់ អ្នកនឹងឲ្យពួកយើងឆ្កែតស្តុបស្តុល់ដូចម្តេច ពួកភិក្ខុនីឯណាដែលអ្នកនិមន្ត ពួកភិក្ខុនីនោះ មកផ្ទះអស់ យើងហើយ ពួកខ្លះក៏ឆាន់ ពួកខ្លះក៏នាំយកចង្កាន់បិណ្ឌបាតទៅហើយ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនីមិន សមបើនឹងឆាន់ក្នុងផ្ទះយើងដូចហើយ (ទៅ) ឆាន់ក្នុងផ្ទះដទៃ (ទៀត)សោះ ហាក់ដូចជាខ្ញុំមិនអាចឲ្យ (លោកឆាន់) ដរាបដល់ឆ្កែតបាន។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយបានឮព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ មិនសមបើនឹង (ទៅ)ឆាន់ក្នុងទីដទៃ(ទៀត)សោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ (ទៅ)ឆាន់ក្នុងទីដទៃ(ទៀត) ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឆាន់ហើយ ហាម ភត្តហើយ មិនគួរបើនឹង ឆាន់ក្នុងទីដទៃ(ទៀត)ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ដែលគេនិមន្តហើយក្តី ហាមភត្តហើយក្តី ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាននីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបា ទិក្ខិយ។

[៣៤៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូបហើយ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្មោះថា គេនិមន្ត គឺ ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្ត បណ្តាភោជន៥យ៉ាង ដោយភោជនណាមួយ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្មោះថា ហាមភត្ត គឺកិរិយាឆាន់ក៏ប្រាកដ ភោជនក៏ប្រាកដ ភិក្ខុនី ស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាស ទាយកបង្កោររបស់មកចំពោះមុខ ភិក្ខុនីហាមយាត់ក៏ប្រាកដ។ វត្ថុដែលឈ្មោះថា ខាននីយ គឺលើកទុកតែភោជន៥យ៉ាង និងបបរ យាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះ ឈ្មោះថា ខាននីយទាំងអស់។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ភោជន ៥យ៉ាង គឺបាយ នំកុម្មាស សដូរ ត្រី សាច់។ ភិក្ខុនីទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបា ទិក្ខិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣៤៤] ខ្លួនគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា និមន្តហើយ ៗទំពាស៊ី ឬបរិភោគ នូវខាននីយក្តី ភោជនីយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។ ខ្លួនគេនិមន្ត ហើយ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគ នូវខាននីយក្តី ភោជនីយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។ ខ្លួនគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនបាន និមន្ត ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគ នូវខាននីយក្តី ភោជនីយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។ ភិក្ខុនីទទួលយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យារជីវិក ប្រយោជន៍ ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់វារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣៤៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីដែលគេនិមន្ត១ ភិក្ខុនីមិនបានហាមភត្ត១ ភិក្ខុនីដឹកបបរ១ ភិក្ខុនី ប្រាប់ម្ចាស់ទាន ហើយទើបបរិភោគ១ កាលបើមានបច្ច័យ (មានហេតុ) ភិក្ខុនីបរិភោគយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយារជីវិក១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១

(បាចិត្តិយ អាមាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៣៤៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបត្រេចទៅ បិណ្ឌបាតតាមច្រកតូចៗ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ចូលទៅរកត្រកូល១ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុកហើយ។ លំដាប់ នោះឯង ពួកមនុស្សទាំងនោះឲ្យភិក្ខុនីនោះឆាន់ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ សូម្បីដទៃក៏និមន្តមកចុះ។ ទើបភិក្ខុនីនោះគិតថា ធ្វើដូចម្តេច កុំឲ្យភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃមកបានដូច្នោះ ហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចបាននិយាយពាក្យនេះថា នែនាងម្ចាស់ ក្នុងទីឯណោះ មានឆ្កែសាហាវ មានគោកាច មានកន្លែងផុត នាងទាំងឡាយកុំទៅក្នុងទីនោះឡើយ។ ភិក្ខុនីទ្រង់ទៀតត្រេចទៅ បិណ្ឌបាតក្នុងច្រកតូចនោះ ចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេតាំងទុកហើយ។ ទើបមនុស្សទាំងឡាយ នោះឲ្យភិក្ខុនីនោះឆាន់ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វីក៏ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនមក។ ទើបភិក្ខុនីនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ មនុស្សទាំងនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីមិនសមបើនឹងប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រកូលសោះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រកូល ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះ ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនគួរបើនឹងប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រកូលទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីកំណាញ់ត្រកូល ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ ត្រកូល៤យ៉ាង គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រហ្មណ៍១ ត្រកូលអ្នកជំនួញ អ្នកធ្វើស្រែ ធ្វើចំការ១ ត្រកូលអ្នកស៊ីឈ្នួល១។ ពាក្យថា មានសេចក្តី កំណាញ់ គឺភិក្ខុនីពោលទោសត្រកូលក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចកុំឲ្យភិក្ខុនីទាំងឡាយមកបានដូច្នោះ ត្រូវអបត្តិបា ចិត្តិយ។ ឬភិក្ខុនីពោលទោសភិក្ខុនីទាំងឡាយក្នុងសំណាក់ត្រកូល ក៏ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមិនប្រព្រឹត្តកំណាញ់១ ភិក្ខុនីប្រាប់ទោសដែលមានពិត១ ភិក្ខុនីឆ្លៀត ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អាមាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

(៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៣៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំ រស្សាក្នុងអាវាសដែលតាំងនៅក្នុងស្រុកក្រៅ ហើយបានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ (ឯទៀត) បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីទាំង នោះថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចាំរស្សាក្នុងទីណា ការទូន្មានបានមាំមួនដែរឬ³⁰ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ ពួកភិក្ខុក្នុង ទីនោះគ្មានទេ ការទូន្មាននឹងបានមាំមួនពីណា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងនៅចាំរស្សាក្នុងអាវាសគ្មានភិក្ខុសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅចាំរស្សាក្នុងអាវាសមិនមានភិក្ខុ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងនៅចាំរស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ នៅចាំរស្សាក្នុងអាវាសគតភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ អាវាសដែលភិក្ខុមិនអាចនឹងទៅឲ្យ ឱវាទក្តី នៅរួមក្តី ឈ្មោះថា អាវាសគតភិក្ខុ។ ភិក្ខុនីតាំងចិត្តថា អញនឹងនៅចាំរស្សាដូច្នោះ ហើយក្រាលសេនាសនៈ ដម្កល់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ត្រូវអបត្តិទុកដំ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ ព្រមគ្នានឹងអរុណរះឡើង។

[៣៥១] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅចាំរស្សា ហើយចៀសចេញទៅក្តី សិកទៅក្តី ស្លាប់ក្តី ចូល ពួក (គឺទៅចូលសាសនាដទៃ)ក្តី១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្លៀត ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អារាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

CS [vin.vbi.pc.57](#) | ភាគ ទី៥

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[៣៥២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំ វស្សាក្នុងអារាមដែលតាំងនៅក្នុងស្រុកក្រៅ ហើយបានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះថា នាងម្ចាស់ទាំងឡាយនៅចាំវស្សាក្នុងទីណា ហើយបរាណានឹងភិក្ខុសង្ឃដែរឬ? ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះនិយាយថា នៃនាងម្ចាស់ ពួកយើងមិនបាន បរាណានឹងភិក្ខុសង្ឃទេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ នៅចាំវស្សាហើយ មិនសមនឹងមិនបរាណានឹងភិក្ខុសង្ឃសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នៅចាំវស្សាហើយ មិនបរាណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នៅចាំវស្សាហើយ មិនគួរបើនឹងមិនបរាណានឹងភិក្ខុសង្ឃទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ ថា

ភិក្ខុនីណាមួយ នៅចាំវស្សាហើយ មិនបរាណានឹងឧកតោ ដោយស្មានបីយ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្រៀសក្តី ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ភិក្ខុនីនៅអស់ត្រ័យមាសខាង ដើមក្តី អស់ត្រ័យមាសខាងចុងក្តី ឈ្មោះថា នៅចាំវស្សាហើយ។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនបរាណានឹងឧកតោសង្ឃ ដោយស្មានបី យ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្រៀសក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៤] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរក (ឧកតោសង្ឃ)មិនបាន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អារាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS [vin.vbi.pc.58](#) | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៣៥៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូល ទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនី ហើយទូន្មានពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីថា នៃលោកម្ចាស់ទាំង ឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយមក ពួកយើងនឹងទៅ (ស្តាប់) ឱវាទ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី និយាយថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកយើងមិនបាច់ទៅ ដោយហេតុឱវាទទេ ព្រោះលោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយទាំងឡាយ តែងមកទូន្មានយើងក្នុងទីនេះឯង។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមិនទៅកាន់ទីស្តាប់ឱវាទសោះ។ បើ ទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី មិនទៅកាន់ទីស្តាប់ឱវាទ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមិនទៅកាន់ទីស្តាប់ឱវាទ ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្តែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនទៅដើម្បីឱវាទក្តី ដើម្បីនៅរួបរួមគ្នាក្តី ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ គរុធម៌ទាំង៨ ឈ្មោះថាឱវាទ។ កម្ម ជាមួយគ្នា ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា សេចក្តីសិក្សាស្មើគ្នា ឈ្មោះថា នៅរួបរួម។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនទៅដើម្បីឱវាទក្តី ដើម្បីនៅរួបរួមក្តី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៧] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរកភិក្ខុនីជាគំរប់ពីរមិនបាន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អារាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS [vin.vbi.pc.59](#) | ភាគ ទី៥

(៩. នវមសិក្ខាបទ)

[៣៥៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសួរឧបោសថផង មិនសូមឱវាទផង។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមិនសួរ ឧបោសថផង មិនសូមឱវាទផងសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសួរឧបោសថផង មិនសូម ឱវាទផង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងមិនសួរឧបោសថផង មិនសូមឱវាទផងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិគ្រូប្រាថ្នាធម៌ពីរយ៉ាងអំពីភិក្ខុសង្ឃ គឺសួរឧបោសថ១ ចូលទៅទទួលឱវាទ១ រាល់ៗកន្លះខែ កាលភិក្ខុនិឲ្យកន្លង កន្លះខែនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៩] ត្រង់ពាក្យថា រាល់ៗកន្លះខែ គឺគ្រប់ថ្ងៃឧបោសថ។ ឧបោសថពីរយ៉ាង គឺឧបោសថក្នុងតិច្ឆិទី១៤មួយ ឧបោសថក្នុងតិច្ឆិទី១៥មួយ ឈ្មោះថា ថ្ងៃឧបោសថ។ គរុធម៌ទាំង៨ ឈ្មោះថាឱវាទ។ ភិក្ខុនិគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនសួរឧបោសថក្តី មិនសូមឱវាទក្តី ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[៣៦០] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរកភិក្ខុនិជាគំរប់ពីរមិនបាន១ ភិក្ខុនិឈឺ ភិក្ខុនិមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនិឆ្គួត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ អាមាមវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS vin.vbi.pc.60 | ភាគ ទី៥

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[៣៦១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិទូរុប តែម្នាក់ នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងបុរស ឲ្យគេទំលាយពក ឬបួសដែលកើតត្រង់កាយខាងក្រោម។ គ្រានោះឯង បុរសនោះព្យាយាមដើម្បីប្រទូស្តនឹងភិក្ខុនិនោះ។ ភិក្ខុនិនោះបានធ្វើសម្រែកខ្លាំង។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយក៏ស្ទុះចូលទៅ ហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនិនោះថា នែលោកម្ចាស់ ហេតុអ្វីក៏នាងធ្វើស ម្រែកខ្លាំងម៉្លេះ។ ទើបភិក្ខុនិនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិតែម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងបុរស មិនសមបើ នឹងឲ្យទំលាយពក ឬបួសដែលកើតត្រង់កាយខាង ក្រោមសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនិតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ជាមួយនឹងបុរសឲ្យទំលាយពក ឬបួសដែលកើត ត្រង់កាយខាងក្រោម ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ និទាំងឡាយ ភិក្ខុនិតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ជាមួយនឹងបុរស មិនគួរបើនឹងឲ្យទំលាយពក ឬបួសដែលកើតត្រង់កាយខាងក្រោមទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនិទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយមិនបានប្រាប់សង្ឃក្តី គណៈក្តី ហើយតែម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងបុរសឲ្យទំលាយក្តី រះក្តី លាងក្តី លាបក្តី ចងក្តី ស្រាយក្តី នូវពកក្តី រឬសក្តី ដែលកើតត្រង់កាយខាងក្រោម ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ សរីរប្រទេសខាងក្រោម ត្រឹមផ្ចិត ចុះទៅ ខាងលើ ត្រឹមមណ្ឌលដង្កង់ឡើងមក ហៅថា កាយខាងក្រោម។ ពាក្យថា កើត គឺកើតក្នុងទីក្រោមផ្ចិត ខាងលើមណ្ឌលដង្កង់នោះ។ ដែល ហៅថា ពក ឬបួស គឺពក ឬបួសណាមួយ។ ដែលហៅថា រឬស គឺដំបៅណាមួយ។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនពិតទូល។ ដែលហៅថា សង្ឃ (ក្នុង ទីនេះ) សំដៅយកភិក្ខុនិសង្ឃ។ ដែលហៅថា គណៈ សំដៅយកភិក្ខុនិច្រើនរូប (ពីរឬបីរូប)។ ដែលហៅថា បុរស គឺមនុស្សប្រុសដែលដឹងក្តី អាច ប្រទូស្តបាន មិនមែនយក្សប្រុស ប្រេតប្រុស តិរច្ឆានឈ្មោលទេ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺមានតែប្រុស១ និង ភិក្ខុនិ១ប៉ុណ្ណោះ។ ភិក្ខុនិបង្គាប់ថា អ្នកចូរទំលាយចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើគេទំលាយហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិបង្គាប់ថា អ្នកចូររះចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើគេរះហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិបង្គាប់ថា អ្នកចូរលាងចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើគេលាងហើយ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិបង្គាប់ថា អ្នកចូរលាបចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើគេលាបហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិបង្គាប់ថា អ្នកចូររុះចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើគេរុះហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិបង្គាប់ថា អ្នកចូរស្រាយចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើគេស្រាយហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៦៣] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិប្រាប់(សង្ឃ ឬគណៈ) ហើយទើបឲ្យគេទំលាយក្តី ឲ្យរះក្តី ឲ្យលាងក្តី ឲ្យលាបក្តី ឲ្យចងក្តី ឲ្យស្រាយក្តី១ មានស្រីណាមួយដែលដឹងក្តីជាគ្នា១ ភិក្ខុនិឆ្គួត១ ភិក្ខុនិធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

អាមាមវគ្គ ទី ៦ ចប់។

(បាចិត្តិយ) គព្វិនីវគ្គ (ទី៧)

(៧. កត្តិនីត្តា)

(បាចិត្តិយ កត្តិនីត្ត) សិក្ខាបទ ទី១

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[៣៦៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានគភ៌។ ភិក្ខុនីមានគភ៌នោះ ត្រេចទៅបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ចូរអ្នកទាំងឡាយ ប្រគេនភិក្ខុដល់លោកម្ចាស់ (ព្រោះ) លោកម្ចាស់មានគភ៌ធ្ងន់។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានគភ៌សោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮច្បាស់នូវពាក្យមនុស្សទាំងឡាយកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានគភ៌សោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទា ដល់ស្រីមានគភ៌ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានគភ៌ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែល មិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានគភ៌ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៦៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា ស្រីមានគភ៌ សំដៅយកស្រីដែលមានសត្វមកដល់ផ្ទៃហើយ។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរក គណៈក្តី អាចរិនីក្តី³¹ បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភិក្ខុ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្ម វាចា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនីត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

[៣៦៦] ស្រីមានគភ៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មានគភ៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្រីមានគភ៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ ស្រីមានគភ៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមានគភ៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអបត្តិ។ ស្រីមិនមានគភ៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មានគភ៌ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ ស្រីមិនមានគភ៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ ស្រីមិនមានគភ៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមានគភ៌ មិនត្រូវអបត្តិ។

[៣៦៧] រាវៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ស្រីមានគភ៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមានគភ៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអបត្តិ មានគភ៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមានគភ៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្គួត ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ។

(បាចិត្តិយ កត្តិនីត្ត) សិក្ខាបទ ទី២

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៣៦៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះ។ ភិក្ខុនីនោះ ត្រេចទៅបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុដល់លោក ម្ចាស់ (ព្រោះ) លោកម្ចាស់មានគ្នីគ្នា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទា ដល់ស្រីមេដោះសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮច្បាស់នូវពាក្យមនុស្សទាំងឡាយកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងឲ្យ ឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះសោះ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះ ពិត មែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៦៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា ស្រីមេដោះ គឺមាតាក្តី ស្រីមេដោះមែន។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី

ចីវរក្តី សន្មតសីមាភ្នំ ត្រូវអាប់ត្តិទុកដ ត្រូវទុកដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុកដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវអាប់ត្តិបា ចិត្តិយ គណៈ និងអាចរឹតត្រូវអាប់ត្តិទុកដ។

[៣៧០] ស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ស្រីមេដោះ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ ស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយឲ្យ ឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុកដ។ ស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនស្រីមេដោះ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអាប់ត្តិ។ មិនមែនស្រីមេដោះ ភិក្ខុនី សំគាល់ថា ស្រីមេដោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុកដ។ មិនមែនស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុកដ។ មិនមែនស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនស្រី មេដោះ មិនត្រូវអាប់ត្តិ។

[៣៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនមែនស្រីមេដោះ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនមែនស្រីមេដោះ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនមែនស្រីមេដោះ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្កួត ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ គព្ពិនីវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbi.pc.63](#) | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[៣៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតា³²) ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង³³) អស់ពីរឆ្នាំ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ(ដែលទើបនឹងបួស) នោះ ជាស្រីល្ងង់ មិនឆ្លាស មិនដឹងការគួរឬការមិនគួរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្កាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំសោះ។ ហើយ ព្រះអង្គ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំ ពិត មែនឬ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ អំពើនេះមិន មែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ហើយ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុនីទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យភិក្ខុនីសង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខាមាតា។ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏ឯសិក្ខាសម្មតិ នោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ គឺសិក្ខាមាតានោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ឃរៀងស្មាម្នាក់ ហើយសំពះបាទាភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចអង្គុយ ច្រហោង ផ្កងអញ្ជើលឿង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជាសិក្ខាមាតារបស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះ នេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ សិក្ខាសម្មតិនោះ ត្រូវសិក្ខាមាតានោះសូមអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវសូមអស់វារៈជា គំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នាងនេះមានឈ្មោះនេះ ជាសិក្ខាមាតារបស់ លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ បើសិក្ខាសម្មតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឲ្យ សិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខាមាតាឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នាងនេះមានឈ្មោះនេះ ជា សិក្ខាមាតារបស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ សង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខាមាតាមានឈ្មោះនេះ។ ការឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខាមាតាមានឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោក ម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់សិក្ខាមាតាមានឈ្មោះនេះហើយ។ ការឲ្យសិក្ខាសម្មតិនេះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការ ស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ សិក្ខាមាតានោះ ត្រូវភិក្ខុនីបង្គាប់ថា នាងចូរថាយ៉ាងនេះ ហើយបញ្ចេញរឹតតែទៅ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវបាណាតិបាតាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លង(ដាច់) អស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវអទិន្នាទានាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លង អស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវអព្រហ្ម ចរិយាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លង អស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវមុសាវាទាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លង អស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវសុរា មេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លង អស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវវិកាលភោជនាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លង អស់ពីរឆ្នាំ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះដោយបរិយាយជាច្រើន។ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បើ យ៉ាងហ្នឹង ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំងឡាយ៦អស់ពីរវស្សា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវ អាប់ត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា អស់ពីរវស្សា គឺអស់ពីរ ឆ្នាំ។ ដែលហៅថា សិក្ខាមាតា ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខា គឺសិក្ខាមាតាដែលភិក្ខុនីមិនបានឲ្យសិក្ខាភ្នំ សិក្ខាមាតាដែលភិក្ខុនីបានឲ្យសិក្ខាហើយ តែ សិក្ខានោះដាច់ទៅក្តី។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈភ្នំ អាចរឹតត្តិ បាត្រភ្នំ ចីវរក្តី សន្មតសីមាភ្នំ ត្រូវអាប់ត្តិទុកដ ត្រូវទុកដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុកដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវអាប់ត្តិបា ចិត្តិយ គណៈ និងអាចរឹតត្រូវអាប់ត្តិទុកដ។

[៣៧៤] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យ(សិក្ខាមាតា) ឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ កម្ម ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌

ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីញ្ញាំងសិក្ខាមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំឲ្យបានឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្លុត ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កត្តិនីវត្ថ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS vin.vbi.pc.64 | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៣៧៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនរាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមានាបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំដែលសង្ឃមិនបានសន្មត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ (រូបឯទៀត) បាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃសិក្ខាមានាទាំងឡាយ ពួកនាងចូរមក ចូរដឹងកិច្ចនេះ ចូរឲ្យរបស់នេះ ចូរនាំយករបស់នេះមក សេចក្តីត្រូវការដោយរបស់នេះ ពួកនាងចូរធ្វើរបស់នេះឲ្យជាកប្បិយ។ សិក្ខាមានាទាំងនោះបាននិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំមិនមែនជាសិក្ខាមានាទេ យើងខ្ញុំជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមានាបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមានាបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមានាបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំដែលសង្ឃមិនបានសន្មតសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យភិក្ខុនីសង្ឃឲ្យវដ្តសម្មតិ³⁴ ដល់សិក្ខាមានាដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯវដ្តសម្មតិនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ គឺសិក្ខាមានាដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរសង្កត្រៀមស្នាម្នា ហើយច្ងាយបង្អួចទៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទាំងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំជាសិក្ខាមានារបស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវដ្តសម្មតិនឹងសង្ឃ។ សិក្ខាមានា ត្រូវសូមវដ្តសម្មតិ អស់វារៈគំរប់ពីរដងផង។ ត្រូវសូមអស់វារៈគំរប់បីដងផង។ ត្រូវភិក្ខុនីដែលឆ្លាស ប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាមានានេះមានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវដ្តសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើវដ្តសម្មតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឲ្យវដ្តសម្មតិ ដល់សិក្ខាមានាមានឈ្មោះនេះដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាមានានេះមានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវដ្តសម្មតិនឹងសង្ឃ។ សង្ឃឲ្យវដ្តសម្មតិ ដល់សិក្ខាមានាមានឈ្មោះនេះ ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ។ ការឲ្យវដ្តសម្មតិ ដល់សិក្ខាមានាមានឈ្មោះនេះ ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃឲ្យវដ្តសម្មតិ ដល់សិក្ខាមានាមានឈ្មោះនេះ ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ការឲ្យវដ្តសម្មតិ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះដោយបរិយាយជាច្រើន។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ញ្ញាំងសិក្ខាមានាដែលសិក្សាសិក្ខាហើយក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរស្សា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ឲ្យបានឧបសម្បទា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា អស់ពីរស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ។ សិក្ខាមានា ដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាង ឈ្មោះថាសិក្សាសិក្ខា។ សិក្ខាមានាដែលសង្ឃមិនបានឲ្យវដ្តសម្មតិ ដោយញត្តិទុតិយកម្ម ឈ្មោះថាសង្ឃមិនបានសន្មត។ ពាក្យថា ឲ្យបានឧបសម្បទា គឺឲ្យបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧៨] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយញ្ញាំងសិក្ខាមានាឲ្យបានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមានាដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌វាយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដែលសង្ឃសន្មតហើយ ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត ១ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ គព្ពិនិវត្ត) សិក្ខាបទ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៣៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតា ដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំ។ ពួកភិក្ខុនីបួសថ្មីទាំងនោះអត់ទ្រាំមិនបាននឹងគ្រឿង ក្តៅ ឃ្លាន ស្រេក សម្បូររបោមមូសខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ និងសត្វទីយជាតិ (ពស់តូចពស់ធំ) ទាំងឡាយ មានជាតិជាអ្នកមិនអត់ធននឹងគន្លងពាក្យដែលបុគ្គល ពោលមិនល្អ មានមកមិនល្អ និងវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកើតឡើងនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខដ៏ក្លៀវក្លា រឹងក្រហាយផ្សា មិនជាទីត្រេកអរ មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតា ដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតា មានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតា មានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ស្រីគិហិកតា ដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំ តែងអត់ទ្រាំមិនបាននឹងគ្រឿង ក្តៅ ឃ្លាន ស្រេក សម្បូររបោមមូស ខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ និងសត្វទីយជាតិ (ពស់តូច ពស់ធំ) ទាំងឡាយ មានជាតិជាអ្នកមិនអត់ធននឹងគន្លងពាក្យដែលគេ ពោលមិនល្អ មានមកមិនល្អ និងវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកើតឡើង នាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខដ៏ក្លៀវក្លា រឹងក្រហាយផ្សា មិនជាទីត្រេកអរ មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯស្រីគិហិកតា មានវស្សាគ្រប់ៗៗឆ្នាំហើយ ទើបជាអ្នកអត់ទ្រាំនូវគ្រឿង ក្តៅ ឃ្លាន ស្រេក សម្បូរ របោមមូស ខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ និងសត្វទីយជាតិ (ពស់តូច ពស់ធំ) ទាំងឡាយ មានជាតិជាអ្នកអត់ធននឹងគន្លងពាក្យដែលគេពោលមិនគាប់ចិត្ត មានមកមិនល្អ (និង)វេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកើតឡើង នាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខដ៏ក្លៀវក្លា រឹងក្រហាយផ្សា មិនជាទីត្រេកអរ មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់ នូវជីវិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតាមានវស្សាខ្វះពី១២ឆ្នាំ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា មានវស្សាខ្វះពី១២ឆ្នាំ គឺស្រីដែលមានឆ្នាំមិនទាន់ដល់១២។ ដែលហៅថា ស្រីគិហិកតា សំដៅយកស្រីដែលល្មមទៅកាន់បុរសដទៃបាន (គឺស្រីល្មមមានប្តីបាន)។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្តសីមា ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨២] ស្រីគិហិកតាមានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្រីគិហិកតាមានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ស្រីគិហិកតាមានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗឆ្នាំ ភិក្ខុនីសំ គាល់ថា គ្រប់ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអាបត្តិ។ ស្រីគិហិកតាមានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មានវស្សាមិនគ្រប់ៗៗ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ស្រីគិហិកតាមានវស្សាពេញ១២ឆ្នាំហើយ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ស្រីគិហិកតាមានវស្សាពេញ១២ឆ្នាំហើយ ភិក្ខុនីក៏សំ គាល់ថា បរិបូណ៌ហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៨៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ស្រីគិហិកតាមានវស្សាខ្វះពី១២ឆ្នាំ តែភិក្ខុនីសំគាល់ថាគ្រប់ៗៗឆ្នាំ ហើយ ឲ្យឧបសម្បទា ស្រីគិហិកតាមានវស្សាពេញ១២ឆ្នាំហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា ពេញ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីអ្នក១ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុន បញ្ញត្តិ។

(បាចិត្តិយ គព្ពិនិវត្ត) សិក្ខាបទ ទី៦

(៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៣៨៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតាមានវស្សាពេញ១២ឆ្នាំហើយ ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ។ ភិក្ខុនីបួសថ្មី ទាំងឡាយនោះ ល្ងង់ មិនឆ្លាស មិនដឹងកិច្ចគួរ ឬកិច្ចមិនគួរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតាមានវស្សាគ្រប់ៗៗឆ្នាំហើយ (តែ) មិនបានសិក្សា សិក្ខាក្នុងធម៌៦យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតាមាន វស្សាគ្រប់ៗៗឆ្នាំហើយ ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតាមានវស្សា គ្រប់ៗៗឆ្នាំហើយ ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុនីសង្ស័យ)

ឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់ស្រីគិហិតតាដែលមានឆ្នាំគ្រប់១២ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ងសិក្ខាសម្មតិនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ គឺស្រីគិហិតតា ដែលមានឆ្នាំ១២បរិបូណ៌ហើយនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរសង្កៀងស្នាម្នាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជាគិហិតតារបស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ មានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ សិក្ខាសម្មតិនោះ ត្រូវគិហិតតានោះសូមអស់វារៈកំរប់ពីរដងផង ត្រូវសូមអស់វារៈកំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ គិហិតតានេះ មានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ មានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ បើសិក្ខាសម្មតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់គិហិតតា មានឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ គិហិតតានេះ មានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ មានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ ឥឡូវសង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់ស្រីគិហិតតាឈ្មោះនេះ មានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ។ ការឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់ស្រីគិហិតតា មានឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ សង្ឃបានឲ្យដល់គិហិតតា មានឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ។ ការឲ្យសិក្ខាសម្មតិនោះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀមទៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ស្រីគិហិតតានោះ ដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ ត្រូវសង្ឃបង្គាប់ថា ចូរនាងពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ខ្ញុំសូមសមាទាននូវបាណាតិបាតាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ។ បើ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវវិកាលភោជនាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះដោយបរិយាយជាច្រើន។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិតតាមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ ដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរវស្សា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ស្រីគិហិតតា ដែលមានវស្សាដល់១២ហើយ ឈ្មោះថា មានវស្សាគ្រប់១២ហើយ។ ដែលហៅថា ស្រីគិហិតតា សំដៅយកស្រីដែលល្មមទៅតាមប្រុសដទៃបាន។ ពាក្យថា អស់ពីរវស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ។ សិក្ខា ដែលសង្ឃមិនបានឲ្យក្តី (ឬ) សិក្ខាដែលសង្ឃឲ្យហើយ តែកម្រើក (ដាច់)ក្តី នៃស្រីគិហិតតាណា ស្រីគិហិតតានោះ ឈ្មោះថា មិនបានសិក្សាសិក្ខា។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ័ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៦] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិតតា មានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ភិក្ខុនីឆ្ងល់ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ គព្ពិនីវត្ត) សិក្ខាបទ ទី៧

CS vin.vbi.pc.67 | ភាគ ទី៥

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[៣៨៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិតតាមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ (តែ) សង្ឃមិនបានសន្មត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃសិក្ខាមាតាទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយចូរមក ចូរដឹងកិច្ចនេះ ចូរឲ្យរបស់នេះ ចូរនាំយករបស់នេះមក យើងត្រូវការដោយរបស់នេះ ចូរនាងធ្វើរបស់នេះឲ្យជាកប្បិយ។ ភិក្ខុនីបួសថ្មីទាំងឡាយនោះបានឆ្លើយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំមិនមែនជាសិក្ខាមាតាទេ យើងខ្ញុំជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិតតាមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ (តែ)សង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិតតាដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ (តែ)សង្ឃមិនបានសន្មត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ ស្រីគិហិតតាដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ (តែ)សង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ រុវដ្ឋានសម្មតិ ដល់ស្រីគិហិតតាដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯរុវដ្ឋានសម្មតិនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ស្រីគិហិតតាដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បាន

សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរសង្ឃភ្ញៀវស្នាម្នាក់ ហើយថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចអង្គុយ ច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលី និយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជាគិហិកតារបស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ មានវស្សា គ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ឯវុដ្ឋានសម្មតិ ស្រីគិហិកតានោះ ត្រូវសូមអស់វារៈ ពីរដងផង ត្រូវសូមអស់វារៈបីដងផង។ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្រីគិហិកតានេះមាន ឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ មានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើវុដ្ឋានសម្មតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិដល់ស្រីគិហិកតា មានឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បាន សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្រីគិហិកតានេះ មានឈ្មោះនេះ របស់លោក ម្ចាស់ឈ្មោះនេះ មានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យវុដ្ឋាន សម្មតិ ដល់ស្រីគិហិកតាមានឈ្មោះនេះ មានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ការឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិដល់ ស្រីគិហិកតា មានឈ្មោះនេះដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោក ម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវស្រៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិ ដល់ស្រីគិហិកតា មានឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ការឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិនោះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុ នោះ បានជាសង្ឃស្រៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះដោយបរិយាយជាច្រើនហើយ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតាមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បានសិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរវស្សា ហើយ តែសង្ឃមិនសន្មត(ឲ្យ) ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៨៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ស្រីគិហិកតា មានវស្សា ដល់១២ហើយ ឈ្មោះថា មានវស្សាគ្រប់១២ហើយ។ ដែលហៅថា ស្រីគិហិកតា សំដៅយកសិក្ខាមាណាដែលល្មមទៅកាន់បុរសដទៃបាន។ ពាក្យថា អស់ពីរវស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ។ ស្រីគិហិកតា ដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង ឈ្មោះថា សិក្សាសិក្ខាហើយ។ ស្រីគិហិកតា ដែលសង្ឃមិនបានឲ្យវុ ដ្ឋានសម្មតិ ដោយកម្មមានញត្តិជាគំរប់ពីរ ឈ្មោះថា សង្ឃមិនបានសន្មត។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យ ឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសិមាភ្នំ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវទុក្កដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្កដទាំងឡាយខណៈ ចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនីត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[៣៩០] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនី សង្ឃុយ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃុយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្កដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[៣៩១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិកតា ដែលមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ បាន សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សង្ឃសន្មតហើយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ គត្តិនិវត្ត) សិក្ខាបទ ទី៨

CS vin.vbi.pc.68 | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៣៩២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ចុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណាជាសហជីវិនី ហើយមិនបានបង្រៀនខ្លួនឯង មិនឲ្យអ្នកដទៃបង្រៀនអស់ពីរឆ្នាំ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនស្គាល់កិច្ចគួរ ឬមិនគួរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្កាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណាជាសហជីវិនី ហើយមិនបង្រៀនខ្លួនឯង មិនឲ្យគេបង្រៀនអស់ពីរ ឆ្នាំសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណាជាសហជីវិនី ហើយមិនបង្រៀន ខ្លួនឯង មិនឲ្យគេបង្រៀនអស់ពីរឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណាជាសហជីវិនី ហើយមិនបង្រៀនខ្លួនឯង មិនឲ្យគេ បង្រៀនអស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនី ទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណាជាសហជីវិនី ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯង មិនឲ្យគេបង្រៀនអស់ពីរវស្សា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៩៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា សិក្ខាមាតាជាសហជីវិនី សំដៅយកសិក្ខាមាតាជាសិក្ខាវិហារិនី (កូនសិស្ស)។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ពាក្យថា អស់ពីរវស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ។ ពាក្យថា មិនបង្រៀន (ខ្លួនឯង) គឺមិនបង្រៀនដោយបាលី អដ្ឋកថា សេចក្តីទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនឲ្យគេបង្រៀន គឺមិនបង្គាប់អ្នកដទៃ។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនបង្រៀនខ្លួនឯង មិនឲ្យគេបង្រៀន អស់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៩៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរកគ្នាមិនបាន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានភ័យធំ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ គព្ពិនីវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS [vin.vbi.pc.69](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៩. នវមសិក្ខាបទ)

[៣៩៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនតាមបម្រើភិក្ខុនីជាបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ័) ដែលបំបួសខ្លួនអស់ពីរឆ្នាំ។ ពួកភិក្ខុនីទាំងនោះ ល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនស្គាល់ការគួរឬមិនគួរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមិនតាមបម្រើភិក្ខុនីជាបវត្តិនីដែលបំបួសខ្លួនអស់ពីរឆ្នាំសោះ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនតាមបម្រើភិក្ខុនី ជាបវត្តិនី ដែលបំបួសខ្លួនអស់ពីរឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមិនបម្រើភិក្ខុនីជាបវត្តិនី ដែលបំបួសខ្លួនអស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនតាមបម្រើភិក្ខុនីជាបវត្តិនី ដែលបំបួសខ្លួនអស់ពីរវស្សា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៩៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថាបំបួសខ្លួន គឺឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្លួន។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនីជាបវត្តិនី សំដៅយកភិក្ខុនីជាឧបជ្ឈាយ័។ ពាក្យថា អស់ពីរវស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ។ ពាក្យថា មិនតាមបម្រើ គឺមិនបម្រើដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនតាមបម្រើអស់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៩៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺឧបជ្ឈាយ័ល្ងង់១ ឧបជ្ឈាយ័មិនមានខ្មាស១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ គព្ពិនីវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS [vin.vbi.pc.70](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[៣៩៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតា ជាសហជីវិនី (កូនសិស្ស) ហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង មិនឲ្យគេនាំយកទៅ។ ប្តីបានចាប់យកទៅ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខាមាតា ជាសហជីវិនី ហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង មិនឲ្យគេនាំយកទៅសោះ ប្តីបានចាប់យកទៅ ប្រសិនបើភិក្ខុនីនេះចៀសចេញទៅហើយ ប្តីប្រាកដជាមិនបានចាប់យកទៅទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខាមាតា ជាសហជីវិនី ហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង មិនឲ្យគេនាំយកទៅ ប្តីបានចាប់យកទៅ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខាមាតា ជាសហជីវិនី ហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង មិនឲ្យគេនាំយកទៅ ប្តីបានចាប់យកទៅទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខាមាតា ជាសហជីវិនី ហើយមិននាំយកទៅ មិនឲ្យគេនាំយកទៅ ដោយហោចទៅអស់ ៥-៦យោជន៍ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៩៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថា សិក្ខាមាតាជាសហជីវិនី សំដៅយកសិក្ខាមាតាជាសិក្ខាវិហារិនី (កូនសិស្ស)។ ពាក្យថាឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ពាក្យថា មិននាំយកទៅ គឺមិននាំយកទៅខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនឲ្យគេនាំយកទៅ គឺមិនបង្គាប់អ្នកដទៃ។ ភិក្ខុនីគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិននាំយកទៅ មិនឲ្យអ្នកដទៃនាំយកទៅ ដោយហោចទៅ សូម្បីអស់៥-៦យោជន៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤០០] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរកភិក្ខុនីជាគំរប់ពីរមិនបាន ភិក្ខុនីមានភ័យធំៗ ភិក្ខុនីឆ្គួតៗ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

គព្ពិនីវគ្គ ទី ៧ ចប់។

(បាចិត្តិយ) កុមារីភូតវគ្គ (ទី៨)

CS [vin.vbi.pc.v8](#) | ភាគ ទី៥

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

CS [vin.vbi.pc.71](#) | ភាគ ទី៥

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[៤០១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា (សាមណេរី) ដែលមានអាយុមិនគ្រប់២០ឆ្នាំ។ ពួកភិក្ខុនីបួសថ្មីទាំងនោះ ជាអ្នកអត់ទ្រាំមិនបាននឹងត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្នាន ស្រែក និងសម្បុរចោមមូសខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ មានជាតិជាអ្នកមិនអត់ធន់នឹងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិនគាប់ចិត្ត មានមកមិនល្អ និងវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសវីរកើតឡើងជាទុក្ខដ៏ក្លៀវក្លា រីឯក្រហល់ក្រហាយ មិនជាទីត្រេកអរ មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា ដែលមានអាយុមិនគ្រប់២០ឆ្នាំសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា ដែលមានអាយុខ្លះពី២០ឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា ដែលមានវស្សាខ្លះពី២០ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះជាតិកុមារីភូតា មានវស្សាខ្លះពី២០ ជាអ្នកមិនអត់ទ្រាំនូវត្រជាក់និងក្តៅ។ បើ មានជាតិជាអ្នកមិនអត់ទ្រាំនូវទុក្ខវេទនា ជាទីនាំបង់នូវជីវិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯកុមារីភូតា មានឆ្នាំ២០ ទើបអត់ទ្រាំនូវត្រជាក់ ក្តៅ។ បើ មានជាតិជាអ្នកអត់ទ្រាំនូវទុក្ខវេទនា ជាទីនាំបង់នូវជីវិតបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា មានឆ្នាំខ្លះពី២០ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤០២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុចហើយ។ កុមារីភូតា មានឆ្នាំមិនដល់២០ ឈ្មោះថា មានឆ្នាំខ្លះពី២០។ ដែលហៅថា កុមារីភូតា សំដៅយកសាមណេរី។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយ ខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនិត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤០៣] សាមណេរីមានឆ្នាំខ្លះពី២០ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មានឆ្នាំខ្លះពី២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សាមណេរីមានឆ្នាំខ្លះពី២០ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សាមណេរីមានឆ្នាំខ្លះពី២០ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា គ្រប់ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអាបត្តិ។ សាមណេរីមានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មានឆ្នាំខ្លះពី២០ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សាមណេរីមានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ ភិក្ខុនីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សាមណេរីមានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ ភិក្ខុនីក៏សំគាល់ថា គ្រប់ហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៤០៤] រាវដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ សាមណេរីមានឆ្នាំខ្លះពី២០ (តែ)ភិក្ខុនីសំគាល់ថាគ្រប់ហើយ ក៏ឲ្យឧបសម្បទា សាមណេរីមានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ ភិក្ខុនីក៏សំគាល់ថាគ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្គួតៗ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

CS [vin.vbi.pc.72](#) | ភាគ ទី៥

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤០៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ កុមារីភូតា (សាមណេរី) មានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ (តែ) មិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ។ ភិក្ខុនីបួសថ្មីទាំងនោះ នៅល្ងង់ មិនឆ្លាស មិនស្គាល់ការគួរ ឬមិនគួរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា ដែលមានវស្សាគ្រប់២០ហើយ (តែ) មិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា មានវស្សាគ្រប់២០ហើយ តែមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។

ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ មិនបានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ លុះ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ៗនូវសិក្ខាសម្មតិក្នុង ធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់កុមារីភិក្ខុ ដែលមានឆ្នាំ១៨។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ដល់សិក្ខាសម្មតិនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ គឺកុមារីភិក្ខុ មាន ឆ្នាំ១៨នោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរសង្ឃឡើងស្នាម្នា ហើយថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទង់អញ្ជូលឡើង រួច និយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជាកុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំ១៨ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូមសិក្ខាសម្មតិ ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ កុមារីភិក្ខុនោះ ត្រូវសូមសិក្ខាសម្មតិនោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវសូមអស់វារៈបីដងផង។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កុមារីភិក្ខុនេះ ឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំ១៨ របស់លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ សូម សិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ បើសិក្ខាសម្មតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ ពីរឆ្នាំ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានឈ្មោះនេះ មានអាយុ១៨ឆ្នាំ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កុមារីភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ របស់ លោកម្ចាស់មានឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំ១៨ សូមសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំនឹងសង្ឃ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំ១៨ មានឈ្មោះនេះ។ ការឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានអាយុ១៨ មានឈ្មោះនេះ គួរដល់ លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យសិក្ខា សម្មតិក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានអាយុ១៨ឆ្នាំ មានឈ្មោះនេះហើយ។ ការឲ្យសិក្ខាសម្មតិនោះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ បានជា សង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ កុមារីភិក្ខុ មានអាយុ១៨នោះ សង្ឃត្រូវបង្គាប់ថា នាងចូរថាយ៉ាងនេះ គឺ ពោលថា ខ្ញុំសូមសមាទាននូវបាណាតិបាតាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវអទិន្នានាវេរមណី ជាសមាទានមិន កន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវអព្រហ្មចរិយាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវមុសាវាវេរមណី ជាសមាទាន មិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានាវេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ ខ្ញុំសូមសមាទាននូវវិកាលភោជនា វេរមណី ជាសមាទានមិនកន្លងអស់ពីរឆ្នាំ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ដោយបរិយាយជាច្រើន។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ មិនបានសិក្សាសិក្សា ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរស្សា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤០៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ សាមណេរីមានឆ្នាំដល់២០ហើយ ឈ្មោះថា មានឆ្នាំពេញ២០។ ដែលហៅថា កុមារីភិក្ខុ សំដៅយកសាមណេរី។ ពាក្យថា អស់ពីរស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ។ សិក្ខា ដែលសង្ឃមិនបានឲ្យក្តី សិក្ខាដែលសង្ឃឲ្យហើយ តែកម្រើកដាច់ក្តី របស់សាមណេរីណា សាមណេរីនោះ ឈ្មោះថា មិនបានសិក្សាសិក្សា។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺ បំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភ្នំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវ ទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ។ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤០៧] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនី សង្ឃុយ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃុយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤០៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ កុមារីភិក្ខុមានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ សិក្សាសិក្សាក្នុង ធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ភិក្ខុនីឆ្លុត ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភិក្ខុតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS vin.vbi.pc.73 | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[៤០៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ កុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំគ្រប់២០ហើយ សិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌យ៉ាងហើយ (តែ) សង្ឃមិនបានសន្មត។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃពួកសិក្ខាមាតា នាងទាំងឡាយចូរមក ចូរដឹងកិច្ចនេះ ចូរឲ្យរបស់នេះ ចូរនាំយករបស់នេះមក យើងត្រូវការដោយរបស់ នេះ នាងទាំងឡាយចូរធ្វើរបស់នេះឲ្យជាកប្បិយ។ ភិក្ខុនីបួសថ្មីទាំងឡាយនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំមិនមែនជា សិក្ខាមាតាទេ យើងខ្ញុំជាភិក្ខុនីទេតើ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ត បង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ កុមារីភិក្ខុមានឆ្នាំពេញ២០ហើយ សិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ (តែ)សង្ឃ មិនបានសន្មតសោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភិក្ខុមានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ (តែ)សង្ឃមិនបានសន្មត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ កុមារីភិក្ខុមានអាយុពេញ២០ហើយ សិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ (តែ)សង្ឃមិនបានសន្មតទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិន

ទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌កថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុនី សង្ឃឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិ ដល់ កុមារីភិក្ខុមានឆ្នាំពេញ២០ហើយ សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯវុដ្ឋានសម្មតិ នោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ គឺកុមារីភិក្ខុមានឆ្នាំពេញ២០ហើយ ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរាសង្កត្យោងស្នាម្នាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុនីទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទង់អញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជាកុមារីភិក្ខុរបស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ។ វុដ្ឋានសម្មតិនោះ ត្រូវកុមារីភិក្ខុនោះ សូមអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវសូមអស់វារៈបីដងផង។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កុមារីភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បាន សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើវុដ្ឋានសម្មតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឲ្យវុដ្ឋាន សម្មតិ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រលោក ម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កុមារីភិក្ខុ មានឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំ ហើយ សូមវុដ្ឋានសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុង ធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ការឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរ ឆ្នាំហើយ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិ ដល់កុមារីភិក្ខុ មានឈ្មោះនេះ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ការឲ្យវុដ្ឋាន សម្មតិនោះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ដោយបរិយាយជាច្រើន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ ដែល សង្ឃមិនបានសន្មត(ឲ្យ) ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤១០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ កុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំដល់២០ហើយ ឈ្មោះថា មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ។ ដែលហៅថា កុមារីភិក្ខុ សំដៅយកសាមណេរី។ ពាក្យថា អស់ពីរវស្សា គឺអស់ពីរឆ្នាំ។ ដែលហៅថា បាន សិក្សាសិក្ខា គឺបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង។ ដែលហៅថា សង្ឃមិនបានសន្មត គឺសង្ឃមិនបានឲ្យវុដ្ឋានសម្មតិ ដោយញត្តិទុតិយកម្ម។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និង អាចរិនីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤១១] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃ័យ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤១២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភិក្ខុ មានឆ្នាំពេញ២០ហើយ សិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌យ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ សង្ឃសន្មតហើយ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីធ្វើកន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភិក្ខុតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS vin.vbi.pc.74 | ភាគ ទី៥

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទ)

[៤១៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ទាំងឡាយមានវស្សាមិនគ្រប់១២ ឲ្យឧបសម្បទា(ដល់ស្រីដទៃ)។ ភិក្ខុនីជាឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយនោះល្ងង់ មិនឆ្លាស មិនដឹងការគួរ ឬមិនគួរ។ ពួក សន្ធិវិហារិនី (កី) ល្ងង់ មិនឆ្លាស មិនដឹងការគួរ ឬមិនគួរដែរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានវស្សាមិនគ្រប់១២ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ (ស្រីដទៃ)សោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានវស្សាមិនគ្រប់១២ ឲ្យឧបសម្បទា(ដល់ស្រីដទៃ) ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានវស្សាមិនគ្រប់១២ មិនសមបើ នឹងឲ្យឧបសម្បទា(ដល់ស្រីដទៃ)ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចូរភិក្ខុនីទាំងឡាយ សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មានវស្សាមិនគ្រប់១២ ហើយឲ្យឧបសម្បទាដល់ (គេ) ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនទាន់ដល់១២ ឈ្មោះថា មានវស្សាមិនគ្រប់១២។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈភិក្ខុ អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤១៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានវស្សាពេញ១២ហើយ ឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីធ្វើ កន្លងមុនបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីកូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS vin.vbi.pc.75 | ភាគ ទី៥

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទ)

[៤១៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មានវស្សាពេញ១២បរិបូណ៌ហើយ (តែ) សង្ឃមិនបានសន្មត ក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ពួកកុលផីតា)។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិន ដឹងការគួរ ឬមិនគួរ។ ពួកភិក្ខុនីជាសទ្ធិវិហារិនី ក៏ល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនស្គាល់ការគួរ ឬមិនគួរ (ដូចគ្នាដែរ)។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មានវស្សាពេញ១២ហើយ (តែ) សង្ឃមិនទាន់បាន សន្មត មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទានោះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មានវស្សាពេញ១២ហើយ សង្ឃ មិនបានសន្មត ហើយឲ្យឧបសម្បទា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មានវស្សាពេញ១២ហើយ (តែ) សង្ឃមិនបានសន្មត មិនគួរនឹងឲ្យឧបសម្បទាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យរដ្ឋាបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនីដែលមានវស្សាពេញ១២ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏ឯរដ្ឋាបនសម្មតិនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុនីដែលមានវស្សាពេញ១២ហើយនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរាសង្កត្យោងស្នាម្ខាង ហើយសំពះបាទាភិក្ខុនីដែលចាស់ៗ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ខ្ញុំមានឈ្មោះនេះ ជា ភិក្ខុនីមានវស្សាពេញ១២ហើយ សូមរដ្ឋាបនសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវសូមរដ្ឋាបនសម្មតិនោះ អស់វារៈពីរដងផង ត្រូវសូមអស់ វារៈបីដងផង។ ភិក្ខុនីនោះ សង្ឃគប្បីកំណត់ឲ្យដឹងថា ភិក្ខុនីនេះជាអ្នកឆ្ងាស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស។ បើភិក្ខុនីនោះល្ងង់ផង មិនមានសេចក្តី អៀនខ្មាសផង សង្ឃមិនគប្បីឲ្យរដ្ឋាបនសម្មតិទេ បើភិក្ខុនីនោះល្ងង់ (តែ) មានសេចក្តីអៀនខ្មាស សង្ឃក៏មិនគប្បីឲ្យ បើភិក្ខុនីឆ្ងាស (តែ) មិនមាន សេចក្តីខ្មាស សង្ឃក៏មិនគប្បីឲ្យ(ដែរ) បើភិក្ខុនីនោះឆ្ងាសផង មានសេចក្តីខ្មាសផង សង្ឃគប្បីឲ្យបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏ឯរដ្ឋាបនសម្មតិ នោះ សង្ឃគប្បីឲ្យយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនីនេះមាន ឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ១២ហើយ សូមរដ្ឋាបនសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើរដ្ឋាបនសម្មតិកម្មនេះ មានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ គប្បីសង្ឃឲ្យ រដ្ឋាបនសម្មតិ ដល់ភិក្ខុនី មានឈ្មោះនេះ ដែលមានវស្សាពេញ១២ហើយ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនី មាន ឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ១២ហើយ សូមរដ្ឋាបនសម្មតិនឹងសង្ឃ។ សង្ឃឲ្យរដ្ឋាបនសម្មតិ ដល់ភិក្ខុនី ឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ១២ហើយ។ ការ ឲ្យរដ្ឋាបនសម្មតិ ដល់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ១២ហើយ គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោក ម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យរដ្ឋាបនសម្មតិ ដល់ភិក្ខុនី ឈ្មោះនេះ មានវស្សាពេញ១២ហើយ។ ការ ឲ្យរដ្ឋាបនសម្មតិនោះ គួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ គ្រា នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ដោយបរិយាយជាច្រើន។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ សង្ឃមិនបានសន្មត (ហើយឲ្យឧបសម្បទា) ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤១៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ភិក្ខុនី មានវស្សាដល់១២ហើយ ឈ្មោះថា មានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ។ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានឲ្យរដ្ឋាបនសម្មតិ ដោយញត្តិទុតិយកម្ម ឈ្មោះថា សង្ឃមិនបានសន្មត។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺញ៉ាំងកុលផីតា ឲ្យដល់នូវគុណព្វដីខាងលើ (គឺសម្រេចជាភិក្ខុនីភាព)។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយ ស្វែងរកគណៈភិក្ខុ អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្ម វាចាពីរ លុះចប់កម្មវាចា ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤១៨] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនី មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យ ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤១៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានវស្សា១២បរិបូណ៌ហើយ សង្ឃបានសន្មតហើយ ឲ្យ ឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

(៦. ធម្មសិក្ខាបទ)

[៤២០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ចូលទៅរកភិក្ខុនីសង្ឃ ហើយសូមរុដ្ឋាបនសម្មតិ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃសង្កេតចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ហើយឃាត់ថា នៃលោកម្ចាស់ លោកមិន គួរនឹងឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ ហើយក៏មិនបានឲ្យរុដ្ឋាបនសម្មតិ។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនីទទួលពាក្យថាសាធុ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃ ឲ្យរុដ្ឋាបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃ។ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ខ្ញុំឯងល្ងង់ទេ ខ្ញុំឯងមិនមានសេចក្តីខ្មាស (បានជា) សង្ឃឲ្យរុដ្ឋាបនសម្មតិដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃ មិនឲ្យដល់ខ្ញុំ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចណ្ណកាលី កាលដែលសង្ឃឃាត់ថា នៃនាងម្ចាស់ មិនគួរនាងឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ ដូច្នេះ ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ មិនគួរនឹងពោលតិះដៀលជាខាងក្រោយសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឮថា ចណ្ណ កាលីភិក្ខុនី កាលដែលសង្ឃឃាត់ថា នៃលោកម្ចាស់ មិនគួរនាងឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ ដូច្នេះ ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ គ្រាក្រោយ ត្រឡប់ តិះដៀលវិញ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចណ្ណកាលីភិក្ខុនី កាលដែលសង្ឃឃាត់ថា នៃនាងម្ចាស់ មិនគួរនាងឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ ដូច្នេះ ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ មិន គួរបើនឹងពោលតិះដៀលជាខាងក្រោយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ កាលដែលសង្ឃនិយាយថា នៃលោកម្ចាស់ មិនគួរលោកឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ ដូច្នេះ ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ គ្រាក្រោយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤២១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្ណរដ្ឋហើយ។ ពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ មិនគួរ លោកឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ សេចក្តីថា នៃលោកម្ចាស់ លោកមិនគួរញ៉ាំងកុលធីតាឲ្យបានឧបសម្បទានៅឡើយទេ។ ភិក្ខុនីទទួលពាក្យថា សាធុហើយ គ្រាក្រោយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤២២] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីតិះដៀលសង្ឃ ដែលធ្វើ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ព្រោះសំអប់ ព្រោះ ល្ងង់ ព្រោះខ្លាចដោយប្រក្រតី១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤២៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សិក្ខុមាណាទរូប ចូលទៅរកចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហើយសូមនូវឧបសម្បទា។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី និយាយនឹងសិក្ខុមាណានោះថា នៃនាងម្ចាស់ បើនាងឲ្យចីវរដល់យើង យើង នឹងឲ្យនាងម្ចាស់បានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ហើយក៏មិនឲ្យសិក្ខុមាណានោះបានឧបសម្បទាសោះ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ ទើបសិក្ខុមាណានោះ ប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនគួរបើនឹងនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នៃនាងម្ចាស់ បើនាងនឹងឲ្យ ចីវរដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ដូច្នេះ ហើយមិនឲ្យសិក្ខុមាណានោះបានឧបសម្បទា និងមិនធ្វើសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទាសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី និយាយនឹងសិក្ខុមាណា ដូច្នេះថា នៃនាងម្ចាស់ បើនាងនឹងឲ្យចីវរដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ហើយមិនឲ្យសិក្ខុមាណានោះបាន ឧបសម្បទា ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាដូច្នេះថា នៃនាងម្ចាស់ បើនាង នឹងឲ្យចីវរដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ហើយមិនបានឲ្យឧបសម្បទា និងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យ បានឧបសម្បទាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ និយាយនឹងសិក្ខុមាណាដូច្នេះថា នៃនាងម្ចាស់ បើនាងនឹងឲ្យចីវរដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ដល់គ្រាក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយមិនឲ្យ (សិក្ខុមាណានោះ) បានឧបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤២៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ស្រីដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំហើយ ឈ្មោះថាសិក្ខុមាតា។ ពាក្យថា នៃនាងម្ចាស់ បើនាងនឹងឲ្យចិញ្ចឹមដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា យើងនឹងបំបួសនាងជាភិក្ខុនី ដោយអាការយ៉ាងនេះ។ ពាក្យថា ដល់គ្រាក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ គឺកាលបើមិនមាន សេចក្តីអន្តរាយ។ ពាក្យថា មិនឲ្យសិក្ខុមាតានោះបានឧបសម្បទា គឺមិនបំបួស (សិក្ខុមាតានោះ) ជាភិក្ខុនីដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនធ្វើសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទា គឺមិនបង្កប់ភិក្ខុនីដទៃ។ ភិក្ខុនីនោះគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនឲ្យបានឧបសម្បទា នឹងមិនធ្វើសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤២៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុនីស្វែងរក (ភិក្ខុនីដទៃ) មិនបាន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្លួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨

CS vin.vbi.pc.78 | ភាគ ទី៥

(៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទ)

[៤២៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សិក្ខុមាតា១រូប ចូលទៅរកចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ហើយសូមឧបសម្បទា។ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី និយាយនឹងសិក្ខុមាតានោះថា នៃនាងម្ចាស់ បើនាងនឹងតាមបម្រើយើងអស់ ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ហើយមិនឲ្យឧបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទាសោះ។ ទើបសិក្ខុមាតានោះ ប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងនិយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើនាងនឹងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យ នាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ហើយមិនឲ្យឧបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទាសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី និយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើនាងនឹងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាង បានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ហើយមិនឲ្យឧបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹង និយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើនាងនឹងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ហើយមិនឲ្យ ឧបសម្បទា និងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះ ថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ និយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើនាងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយ អាការយ៉ាងនេះ ដល់ក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយមិនឲ្យឧបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យ ឧបសម្បទា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ស្រីដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុង ធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំ ឈ្មោះថាសិក្ខុមាតា។ ពាក្យថា នៃនាង បើនាងនឹងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ សេចក្តីថា នាងនឹងបម្រើអស់ពីរឆ្នាំ។ ពាក្យថា យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា ដោយអាការយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា យើងនឹងបំបួសនាងជាភិក្ខុនី ដោយអាការយ៉ាងនេះ។ ពាក្យថា គ្រាក្រោយ ភិក្ខុនីនោះមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ គឺកាលបើមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ។ ពាក្យថា មិនឲ្យឧបសម្បទា គឺមិនឲ្យឧបសម្បទា ដោយខ្លួនឯង។ ពាក្យថា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទា គឺមិនបង្កប់ភិក្ខុនីដទៃ។ ភិក្ខុនីនោះគ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា អញនឹងមិនឲ្យឧបសម្បទា នឹងមិនធ្វើ សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤២៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយស្វែងរក (ភិក្ខុនីដទៃ) មិនបាន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ (គ្រោះថ្នាក់)១ ភិក្ខុនីឆ្លួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៩

CS vin.vbi.pc.79 | ភាគ ទី៥

(៩. នវមសិក្ខាបទ)

[៤២៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យ សិក្ខុមាតាឈ្មោះចណ្ណកាលី ជាស្រីច្រឡកច្រឡំដោយបុរស ច្រឡកច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច ជាស្រីបណ្តាលសេចក្តីសោក (ដល់បុរស ដទៃ) ឲ្យបានឧបសម្បទា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនគួរបើនឹងឲ្យចណ្ណកាលីសិក្ខុមាតា ដែលច្រឡកច្រឡំនឹងប្រុស ច្រឡកច្រឡំនឹងក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច ជាស្រីបណ្តាល សេចក្តីសោក ឲ្យបានឧបសម្បទាសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យចណ្ណកាលីសិក្ខុមាតា ដែល ជាស្រីច្រឡកច្រឡំដោយប្រុស ច្រឡកច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច ជាស្រីបណ្តាលសេចក្តីសោក ឲ្យបានឧបសម្បទា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិន

សមបើនឹងឲ្យចណ្តាលសិក្ខាមាន ដែលជាស្រីច្រឡំដោយប្រុស ច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច ជាស្រីបណ្តាលសេចក្តីសោក ឲ្យបានឧបសម្បទាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ញ៉ាសិក្ខាមាន ដែលច្រឡំដោយបុរស ដែលច្រឡំដោយកុមារ ជាស្រីកាច ជាស្រីបណ្តាល សេចក្តីសោក ឲ្យបានឧបសម្បទា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៣០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ជនដែល(មានអាយុ)ដល់២០ឆ្នាំ ហើយ ឈ្មោះថាបុរស។ ក្មេងប្រុសដែលមិនទាន់ដល់២០ឆ្នាំ ឈ្មោះថាកុមារ។ សិក្ខាមានដែលពាក់ព័ន្ធដោយកិច្ចប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ និងកិច្ច ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវាចាដ៏មិនសមគួរ ឈ្មោះថា ច្រឡំដោយបុរស។ សិក្ខាមាន ដែលឈ្មោះថា ជាស្រីកាច សំដៅយកស្រីដែលមានសេចក្តីក្រោធ។ ដែល ឈ្មោះថា ជាស្រីបណ្តាលសេចក្តីសោក គឺសិក្ខាមានញ៉ាងសេចក្តីទុក្ខឲ្យកើតឡើង គឺញ៉ាងសេចក្តីសោកឲ្យចូលគ្របសង្កត់ដល់ពួកជនដទៃ។ ស្រី ដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីឆ្នាំហើយ ឈ្មោះថាសិក្ខាមាន។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺឲ្យបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យ ឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ថែវក្តី សន្មតសីមាភ្នំ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដ ទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនី ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

[៤៣១] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីកាលមិនដឹង ឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារវិភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១០

CS [vin.vbi.pc.80](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១០. ទសមសិក្ខាបទ)

[៤៣២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារវត្តី។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យ សិក្ខាមានដែលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនទាន់អនុញ្ញាតឲ្យឧបសម្បទា។ មាតាបិតាផង ស្វាមីផង ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា លោក ម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងឲ្យសិក្ខាមានដែលយើងមិនទាន់អនុញ្ញាត បានឧបសម្បទាសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមាតាបិតាផង ស្វាមីផង កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ចុល្លនន្ទា មិនសមបើនឹងឲ្យសិក្ខាមាន ដែលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនបានអនុញ្ញាត បានឧបសម្បទា សោះ។ ប្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យសិក្ខាមាន ដែលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនទាន់អនុញ្ញាត បានឧបសម្បទា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងឲ្យសិក្ខាមាន ដែលមាតាបិតាផង ស្វាមីផង មិនបានអនុញ្ញាត បានឧបសម្បទាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ញ៉ាសិក្ខាមាន ដែលមាតាបិតាក្តី ស្វាមីក្តី មិនទាន់អនុញ្ញាត ឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៣៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ជនដែលឈ្មោះថា មាតាបិតា សំដៅយកជនដែលញ៉ាងកូនឲ្យកើត។ បុរសណាហ្នឹងហែងរក្សានូវស្រី បុរសនោះឈ្មោះថាស្វាមី។ ពាក្យថា មិនអនុញ្ញាត គឺមិនបានយល់ព្រម។ ស្រីដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីឆ្នាំ ឈ្មោះថាសិក្ខាមាន។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យ ឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ថែវក្តី សន្មតសីមាភ្នំ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដ ទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនី ត្រូវអបត្តិទុក្ខដ។

[៤៣៤] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីមិនដឹង ឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឲ្យលា (មាតាបិតា និងស្វាមី) ហើយ ទើបឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារវិភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១១

CS [vin.vbi.pc.81](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១១. ឯកានសមសិក្ខាបទ)

[៤៣៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តវត្តវន្ទុរ ជាកលន្តកនិវាសន្ត្រី³⁵ ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យ ប្រជុំភិក្ខុជាចេះទាំងឡាយ ដោយគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទាសិក្ខាមានដូច្នោះ ដល់ឃើញខាននិយោជនីយាហារច្រើន (ក៏ត្រឡប់) និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំនឹងមិនទាន់ឲ្យឧបសម្បទាសិក្ខាមាននៅឡើយទេ ហើយបញ្ជូនពួកភិក្ខុជាចេះទៅវិញ ទើបឲ្យប្រជុំទេវទត្តភិក្ខុ កោ

កាលិកភិក្ខុ កដមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវីបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្រត្ថភិក្ខុ ហើយក៏ឲ្យឧបសម្បទាសិក្ខុមាតា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ចុល្លនន្ទាជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខុមាតា ដោយឲ្យ ឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិក (គឺដែលបរិសុទ្ធបានឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិក³⁶) សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ចុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី ឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាតា ដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះបារិវាសិក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនសមបើនឹង ឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាតា ដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះ បារិវាសិកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាតា ដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះបារិវាសិក ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះ បារិវាសិក គឺបរិសុទ្ធក្រោកចេញទៅហើយ។ ដែលហៅថា សិក្ខុមាតា សំដៅយកសាមណេរីដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌យ៉ាង អស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភ្នំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៣៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ កាលបើបរិសុទ្ធមិនទាន់បានក្រោកចេញ ហើយភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១២

CS [vin.vbi.pc.82](#) | ភាគ ទី៥

(១២. ទ្វាសមសិក្ខាបទ)

[៤៣៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំ។ កន្លែងសម្រាប់ភិក្ខុនីនៅ ក៏មិនគ្រប់គ្រាន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំសោះ (ព្រោះ) កន្លែងសម្រាប់នៅមិនគ្រប់គ្រាន់។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ (ក៏)ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យ ឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹង ឲ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យ ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៣៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា រាល់ឆ្នាំ គឺគ្រប់ឆ្នាំ។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទា គឺបំបួសជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភ្នំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្មវាចា ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈ និងអាចរិនី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៤០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទារំលងមួយឆ្នាំៗ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ កុមារីភូតវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១៣

CS [vin.vbi.pc.83](#) | ភាគ ទី៥

(១៣. តេសមសិក្ខាបទ)

[៤៤១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីរនាក់ក្នុង១ឆ្នាំ។ កន្លែងជាទីនៅ ក៏មិនល្មមគ្រាន់ដូច្នោះទៀត។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ ដូច្នោះទៀតថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីរនាក់ក្នុង១ឆ្នាំសោះ (ព្រោះថា) លំនៅមិនគ្រាន់ដូច្នោះទៀត។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីរនាក់ក្នុង១ឆ្នាំសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គ

ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីរនាក់ក្នុង១ឆ្នាំ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រី ពីររូបក្នុង១ឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីររូបក្នុង១ឆ្នាំ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិទ្ធិយ។

[៤៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ក្នុង១ឆ្នាំ គឺក្នុង១ឧប។ ពាក្យថា ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីររូប គឺបំបួសស្រីពីររូបជាភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីររូប ហើយស្វែងរកគណៈក្តី អាចរិនីក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទុក្ខដខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដទាំងឡាយខណៈចប់កម្មវាចាពីរ ចប់កម្ម វាចា ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាទិទ្ធិយ គណៈ និងអាចរិនី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៤៣] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រី១រូប រំលងមួយឆ្នាំៗ ភិក្ខុនីឆ្នួត១ ភិក្ខុនីជា ខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

កុមារីភូតវគ្គ ទី ៨ ចប់។

(បាទិទ្ធិយ) ឆតុបាហានវគ្គ (ទី៩)

CS [vin.vbi.pc.v9](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៩. ឆតុបាហានវគ្គ)

(បាទិទ្ធិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១

CS [vin.vbi.pc.84](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(១. បឋមសិក្ខាបទ)

[៤៤៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើង។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់ឆត្រ និង ស្បែកជើង ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើងសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើង ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើង ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិទ្ធិយ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤៤៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី១រូបឈឺ ភិក្ខុនីនោះមិនបានទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើង ក៏មិនសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆត្រនិងស្បែកជើងដល់ភិក្ខុនីឈឺ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនឈឺ ទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើង ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិទ្ធិយ។

[៤៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ភិក្ខុនីណាមួយឆត្រនិងស្បែកជើង ហើយ នៅតែសប្បាយ ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថាមិនឈឺ។ ភិក្ខុនីណាមួយឆត្រនិងស្បែកជើងហើយ មិនសប្បាយ ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថាឈឺ។ ដែលហៅថា ឆត្រ គឺឆត្រមានបីយ៉ាង ឆត្រដែលពាសដោយសំពត់ស្លា ឆត្រដែលពាសដោយបន្ទោះឬស្សី១ ឆត្រដែលពាសដោយស្លឹកឈើ១ (ឆត្រទាំងបី នេះ) ដែលគេចង់ឲ្យមានរៀងមូល ចង់ឲ្យជាប់មាំដោយឆ្អឹងឆត្រ។ ពាក្យថា ទ្រទ្រង់ គឺភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ សូម្បីម្តង (ក៏)ត្រូវអាបត្តិបាទិទ្ធិយ។

[៤៤៧] ភិក្ខុនីមិនឈឺ សំគាល់ថាមិនឈឺ ហើយទ្រទ្រង់ត្រង់និងស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនឈឺ មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ ទ្រទ្រង់ត្រង់និងស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនឈឺ សំគាល់ថាឈឺ ហើយទ្រទ្រង់ត្រង់និងស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ត្រង់ មិនពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីពាក់ស្បែកជើង មិនពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីឈឺ សំគាល់ថា មិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីឈឺ តែមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីឈឺ សំគាល់ថាឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៤៤៨] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់ត្រង់និងស្បែកជើងក្នុងអាមាម១ ក្នុងឧបចារនៃ អាមាម១ ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់ក្នុងពេលមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆត្តបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី២

CS [vin.vbi.pc.85](#) | ភាគ ទី៥

(២. ទុតិយសិក្ខាបទ)

[៤៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយមានដំណើរទៅដោយយាន។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនគួរឃើញទៅដោយយាន ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមឃើ រឹងទៅដោយយានសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយទៅដោយយាន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយ មិនសមឃើរឹងទៅដោយយានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ទៅដោយយាន ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ ភិក្ខុនីទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤៥០] គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទូរុបឈឺ មិនអាចនឹងដើរទៅដោយជើងបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើររុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដល់ភិក្ខុនីមានជម្ងឺ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីណាមួយ មិនឈឺ ហើយទៅដោយយាន ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៥១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ភិក្ខុនីដែលអាចទៅដោយជើងបាន ឈ្មោះថាមិនឈឺ។ ភិក្ខុនីណាដែលមិនអាចទៅដោយជើងបាន ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថាឈឺ។ រហ៍ រថ រទេះ រថទ្រង់គ្រឿង គ្រែស្នែង អង្រឹង ឈ្មោះថាយាន។ ពាក្យថាទៅ គឺភិក្ខុនីទៅតែម្តង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៥២] ភិក្ខុនីមិនឈឺ សំគាល់ថាមិនឈឺ ហើយទៅដោយយាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនឈឺ តែសង្ស័យ ហើយទៅដោយយាន ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនឈឺ សំគាល់ថាឈឺ ហើយទៅដោយយាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីឈឺ សំគាល់ថា មិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីឈឺ តែសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីឈឺ សំគាល់ថាឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៤៥៣] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយធំ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆត្តបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៣

CS [vin.vbi.pc.86](#) | ភាគ ទី៥

(៣. តតិយសិក្ខាបទ)

[៤៥៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទូរុប ជា ដីតុនរបស់ស្រីម្នាក់។ លំដាប់នោះឯង ស្រីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រនាងម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ សូមនាងម្ចាស់ឲ្យខ្សែក្រវាត់ ចង្កុះនេះដល់ស្រីឈ្មោះឯណោះទៅ។ ទើបភិក្ខុនីនោះគិតថា បើអញដាក់ក្នុងបាតហើយទៅ អញមុខជានឹងភ្លេច គិតដូច្នោះហើយ ក៏ក្រវាត់ ដើរទៅ។ កាលបើខ្សែ (សំរាប់ដោត) ដាច់ទៅ ក៏ម្រង (ខ្សែក្រវាត់ក៏) ជ្រុះរត់វាយជញ្ជីងផ្លូវនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមឃើរឹងពាក់ខ្សែក្រវាត់ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំង នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនី មិនសមឃើរឹងពាក់ខ្សែក្រវាត់សោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីពាក់ ខ្សែក្រវាត់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនសមបើនឹងពាក់ខ្សែក្រវាត់ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្រែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ពាក់ខ្សែក្រវាត់ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[៤៥៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្ណរដ្ឋហើយ។ របស់ណាមួយសម្រាប់ប្រដាប់ចង្កេះ របស់នោះឈ្មោះថា ខ្សែក្រវាត់។ ពាក្យថា ពាក់ គឺភិក្ខុនីប្រើប្រាស់តែម្តង ក៏ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[៤៥៦] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុនីពាក់ខ្សែចង្កេះ ព្រោះហេតុនៃអាពាធ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាទិក្ខិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៤

CS [vin.vbi.pc.87](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៤. ចតុត្ថសិក្ខាបទំ)

[៤៥៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ស្រី (គ្រហស្ថ)។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងប្រើ ប្រាស់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រី ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ (ក៏)ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងប្រើប្រាស់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រីសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយប្រើប្រាស់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រី ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធ ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងប្រើប្រាស់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រីទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្រែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយប្រើប្រាស់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រី ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[៤៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្ណរដ្ឋហើយ។ គ្រឿងប្រដាប់ក្បាល គ្រឿងប្រដាប់ក គ្រឿងប្រដាប់ដៃ គ្រឿងប្រដាប់ជើង គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ ឈ្មោះថា គ្រឿងប្រដាប់របស់ស្រី (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ)។ ពាក្យថាប្រើប្រាស់ គឺភិក្ខុនីពាក់ សូម្បីម្តង ក៏ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[៤៥៩] រាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ព្រោះហេតុនៃអាពាធ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាទិក្ខិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៥

CS [vin.vbi.pc.88](#) | [ភាគ ទី៥](#)

(៥. បញ្ចមសិក្ខាបទំ)

[៤៦០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរ បើនឹងងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយ នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងងូតទឹកដោយ គ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសម្រែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

[៤៦១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា គ្រឿងក្រអូប សំដៅយកវត្ថុណាមួយមានក្លិនក្រអូប។ ដែលហៅថា គ្រឿងលាប សំដៅយករបស់ណាមួយសម្រាប់លាប។ ពាក្យថា ដូតទឹក គឺភិក្ខុនីកំពុងដូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលដូត ដូតស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៦២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីដូតទឹក ព្រោះហេតុនៃអាពាធ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៦

CS [vin.vbi.pc.89](#) | ភាគ ទី៥

(៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទ)

[៤៦៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយដូតទឹកដោយគ្រឿងអប់គ្រឿងលំអិត។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងដូត ទឹកដោយគ្រឿងអប់ គ្រឿងលំអិត ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងដូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ គ្រឿងលំអិតសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីដូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ គ្រឿងលំអិត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងដូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ គ្រឿងលំអិតទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ ដូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ គ្រឿងលំអិត ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៦៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា គ្រឿងអប់នោះ គឺ គ្រឿងអប់ដែលមានក្លិនក្រអូបណាមួយ។ ដែលហៅថា គ្រឿងលំអិត សំដៅយកម្សៅល្ង។ ពាក្យថា ដូតទឹក សេចក្តីថា ភិក្ខុនីដូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលដូត ដូតស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៦៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីដូតទឹកដោយគ្រឿងលំអិតជាប្រក្រតី ព្រោះហេតុនៃអាពាធ១ ភិក្ខុនី ឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៧

CS [vin.vbi.pc.90](#) | ភាគ ទី៥

(៧. សត្តមសិក្ខាបទ)

[៤៦៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យ ភិក្ខុនីគក់វិតខ្លះ ច្របាច់ខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ ឃើញហើយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរ បើនឹងឲ្យភិក្ខុនីគក់វិតខ្លះ ច្របាច់ខ្លះ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះពោល ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យភិក្ខុនីគក់វិតខ្លះ ច្របាច់ខ្លះសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនី ទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុនីគក់វិតខ្លះ ច្របាច់ខ្លះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងឲ្យភិក្ខុនីគក់វិតខ្លះ ច្របាច់ខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ ជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ ឲ្យភិក្ខុនីគក់វិតក្តី ច្របាច់ក្តី ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៦៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ឲ្យភិក្ខុនី គឺឲ្យភិក្ខុនីដទៃ។ ពាក្យថា គក់វិតក្តី គឺភិក្ខុនីឲ្យគក់វិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ច្របាច់ក្តី គឺភិក្ខុនីឲ្យគេច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៦៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្កួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើម បញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី៨-៩-១០

CS [vin.vbi.pc.91-93](#) | ភាគ ទី៥

(៨-៩-១០. អដ្ឋម-នវម-ទសមសិក្ខាបទ)

[៤៦៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យសិក្ខាមាតាភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះៗបេ។ ឲ្យសាមណេរិកភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះៗបេ។ ឲ្យស្រីគ្រហស្ថគភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះៗ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ ឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរឃើញស្រីគ្រហស្ថគភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមឃើញស្រីគ្រហស្ថគភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះៗបេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយស្រីគ្រហស្ថគភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមឃើញស្រីគ្រហស្ថគភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យស្រីគ្រហស្ថគភិក្ខុនី ច្របាច់ខ្លះ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ដែលហៅថា សិក្ខាមាតា បានដល់សាមណេរិកដែលសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ខ្លះយ៉ាងអស់ពីរឆ្នាំហើយ។ ដែលហៅថា សាមណេរិ បានដល់ស្រីអ្នកបួសដែលរក្សាសិក្ខាបទ១០។ ដែលហៅថា ស្រីគ្រហស្ថ សំដៅយកស្រីដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ។ ពាក្យថា ឲ្យគភិក្ខុនី សេចក្តីថា ភិក្ខុនីឲ្យគេគភិក្ខុនី ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ឲ្យច្របាច់ខ្លះ សេចក្តីថា ភិក្ខុនីឲ្យគេច្របាច់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមានហេតុនៃអាពាធ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១១

CS [vin.vbi.pc.94](#) | ភាគ ទី៥

(១១. ឯកាទសមសិក្ខាបទ)

[៤៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនបានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមឃើញប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានប្រាប់ មិនគួរឃើញអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៧៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរចហើយ។ ពាក្យថា ខាងមុខភិក្ខុ គឺខាងមុខនៃឧបសម្បន្ន។ ពាក្យថា មិនបានប្រាប់ គឺមិនបានពិតទូល។ ពាក្យថា អង្គុយលើអាសនៈ គឺភិក្ខុនីអង្គុយដោយហោចទៅសូម្បីលើផែនដី ក៏ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៧៤] ភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានប្រាប់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនបានប្រាប់មែន ហើយអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានប្រាប់ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានប្រាប់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា បានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនបានប្រាប់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា មិនបានប្រាប់ទេ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនបានប្រាប់ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនបានប្រាប់ ភិក្ខុនីសំគាល់ថា បានប្រាប់ហើយមែន មិនត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៧៥] វារៈដែលមិនត្រូវអបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីប្រាប់ហើយទើបអង្គុយលើអាសនៈ១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្លុត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១២

CS [vin.vbi.pc.95](#) | ភាគ ទី៥

(១២. ទ្វារសមសិក្ខាបទ)

[៤៧៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិទាំងឡាយ សួររូបញ្ជានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាសជាមុន។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងសួរ បញ្ជានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាសសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនិទាំងឡាយសួររូបញ្ជានឹងភិក្ខុ ដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស ថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយមិនសមបើនឹងសួររូបញ្ជានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាសទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំ ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ សួររូបញ្ជានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៧៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា មិនបានសូមឱកាស គឺ មិនបានផ្ទៀង។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងឧបសម្បន្ធ។ ពាក្យថា សួររូបញ្ជា គឺភិក្ខុនិទូរភិក្ខុធ្វើឱកាសក្នុងព្រះសូត្រ ហើយបែរទៅសួរវិន័យក្តី អភិធម្មក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិទូរភិក្ខុធ្វើឱកាសក្នុងវិន័យ ហើយបែរទៅសួរព្រះសូត្រក្តី អភិធម្មក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិទូរភិក្ខុធ្វើឱកាសក្នុង អភិធម្ម ហើយបែរទៅសួរព្រះសូត្រក្តី វិន័យក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៧៨] ភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស ភិក្ខុនិសំគាល់ថា មិនបានសូមឱកាសមែន ហើយសួររូបញ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនមិន បានសូមឱកាស ភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសួររូបញ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស តែភិក្ខុនិសំគាល់ថា បាន សូមឱកាស ហើយសួររូបញ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនបានសូមឱកាស តែភិក្ខុនិសំគាល់ថា មិនបានសូមឱកាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ ដែលខ្លួនបានសូមឱកាស តែភិក្ខុនិមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលខ្លួនបានសូមឱកាស ភិក្ខុនិសំគាល់ថា បានសូមឱកាសមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៤៧៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិទូរភិក្ខុធ្វើឱកាសហើយសួរ ភិក្ខុនិទូរភិក្ខុធ្វើឱកាសមិនចំពោះ ហើយ សួរក្នុងពុទ្ធវចនៈឯណាមួយ ភិក្ខុនិឆ្លុត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

(បាចិត្តិយ ឆតុបាហានវគ្គ) សិក្ខាបទ ទី១៣

CS vin.vbi.pc.96 | ភាគ ទី៥

(១៣. តេរសមសិក្ខាបទ)

[៤៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិទូរឫក្ខាន សម្មត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ខ្យល់ព្យុះទាំងឡាយបក់សើយសង្ហារដ៏ទាំងឡាយឡើងក្នុងច្រកនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយធ្វើ សំឡេងហោរឡើងថា ដោះនឹងពោះលោកម្ចាស់ល្អណាស់។ ភិក្ខុនិនោះ កាលដែលមនុស្សទាំងឡាយចំអកឲ្យ (យ៉ាងនោះហើយ) ក៏មានសេចក្តី អៀនខ្មាស។ ទើបភិក្ខុនិនោះទៅកាន់លំនៅ ហើយប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនិ ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនិ មិនសមបើនឹងគ្មានសម្មត់ចោមពុង ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកសោះ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនិ គ្មានសម្មត់ចោមពុង ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនសមបើនឹង គ្មានសម្មត់ចោមពុង ហើយចូលទៅ កាន់ស្រុកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនិណាមួយ គ្មានសម្មត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ភិក្ខុនិនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនិណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរូចហើយ។ ពាក្យថា គ្មានសម្មត់ចោមពុង គឺ លះបង់សម្មត់ចោមពុង។ សំរាប់ទេសខាងក្រោម តាំងពីដងកាំបិតចុះមក ខាងលើ តាំងពីផ្ចិតឡើងទៅ សម្មត់ដែលគេធ្វើដើម្បីបិទបាំងសំរិ ប្រទេសនោះ ហៅថា សម្មត់ចោមពុង។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ស្រុក គឺភិក្ខុនិឈានកន្លងរបងស្រុកដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិឈានចូលដល់ឧបចារស្រុកដែលគ្មានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៨២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុនិមានចីវរចោរដណ្តើមយកទៅ ភិក្ខុនិមានចីវរវិនាស ភិក្ខុនិឈើ ភិក្ខុនិមិនមានសតិ ភិក្ខុនិមិនដឹងខ្លួន ភិក្ខុនិឆ្លុត១ ភិក្ខុនិជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៨៣] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិបាទិក្ខិយទាំងឡាយ១៦៦ ខ្ញុំបានសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុង អាបត្តិបាទិក្ខិយទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំសួរអស់រវៈជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំ សួរអស់រវៈជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះហើយ ហេតុនោះ ទើបលោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

បាទិក្ខិយ ចប់។

បាដិទេសនីយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ)

CS [vin.vbi.pdf](#) | ភាគ ទី៥

(៥. បាដិទេសនីយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ))

បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយឈ្មោះ បាដិទេសនីយនេះ មកកាន់ឧទ្ទេស។

(បាដិទេសនីយ សិក្ខាបទ ទី១)

CS [vin.vbi.pdf.1](#) | ភាគ ទី៥

(១. បឋមបាដិទេសនីយសិក្ខាបទ)

[៤៨៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយសូមទឹកដោះរាវឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងសូមទឹកដោះរាវឆាន់ សោះ អ្នកណាមិនគាប់ចិត្តនឹងវត្ថុដែលសម្បូណ៌ អ្នកណាមិនគាប់ចិត្តនឹងវត្ថុដែលឆ្ងាញ់។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោល ទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ត បង្គាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនសមបើនឹងសូមទឹកដោះរាវឆាន់សោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុនី ទាំងឡាយសូមទឹកដោះរាវឆាន់ ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងសូមទឹកដោះរាវឆាន់ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក ជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ សូមទឹកដោះរាវឆាន់ ភិក្ខុនីនោះត្រូវសំដែងចំពោះអាបត្តិនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគតិះដៀលហើយ មិនជាទីសប្បាយ ឈ្មោះបាដិទេសនីយ ខ្ញុំសូមសំដែងចំពោះនូវអាបត្តិនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយជាអ្នកស្គមជម្ងឺ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលឈឺថា នែ លោកម្ចាស់ លោកអាចអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបានឬទេ លោកអាចញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ? ភិក្ខុនីដែលឈឺទាំងឡាយនោះនិយាយថា នែលោកម្ចាស់ ពីដើម យើងទាំងឡាយសូមទឹកដោះរាវឆាន់បាន ហេតុនោះ យើងមានសេចក្តីសប្បាយ តែថាឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយរង្គៀសថា ការសូមនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ ដូច្នេះ ទើបមិនហ៊ានសូម ហេតុនោះ ទើបយើងទាំងឡាយមិនមានសេចក្តីសប្បាយ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឈឺ សូម ទឹកដោះរាវឆាន់បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនឈឺ សូមទឹកដោះរាវឆាន់ ភិក្ខុនីនោះត្រូវសំដែងចំពោះអាបត្តិនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគតិះដៀលហើយ មិនជាទីសប្បាយ ឈ្មោះបាដិទេសនីយ ខ្ញុំសូមសំដែងចំពោះនូវអាបត្តិនោះ។

[៤៨៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបាដិទេសនីយនេះហើយ។ ភិក្ខុនីណាមួយបង់ទឹកដោះរាវ ហើយ បានសេចក្តីសប្បាយ ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថា មិនឈឺ។ ភិក្ខុនីណាមួយបង់ទឹកដោះរាវហើយ មិនមានសេចក្តីសប្បាយ ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថាឈឺ។ ដែល ហៅថា ទឹកដោះរាវ គឺទឹកដោះរាវរបស់គោក្តី ទឹកដោះរាវរបស់ពពែក្តី ទឹកដោះរាវរបស់ក្របីក្តី សាច់ពួកសត្វណាគួរ ទឹកដោះរាវរបស់សត្វពួកនោះ ក៏គួរដែរ។ ភិក្ខុនីមិនឈឺ សូមប្រយោជន៍ដើម្បីខ្លួន ត្រូវទុកដកក្នុងប្រយោគដែលសូម ភិក្ខុនីទទួលដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដក ក្នុងខណៈដែលបានមក។ ត្រូវបាដិទេសនីយគ្រប់រវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៤៨៧] ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនឈឺ ហើយសូមទឹកដោះរាវឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ ខ្លួនមិនឈឺ (តែ)ភិក្ខុនីមានសេចក្តី សង្ស័យ ហើយសូមទឹកដោះរាវឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាឈឺ ហើយសូមទឹកដោះរាវឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ

បាដិទេសនីយ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាមិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនឈឺ (តែ)ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុនីសំគាល់ថាឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៤៨៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឈឺ ភិក្ខុនីឈឺ សូម(គេបានមក) ហើយត្រឡប់ជាមិនឈឺឆាន់ ភិក្ខុនីឆាន់របស់សំគាល់ភិក្ខុនីឈឺ ភិក្ខុនីបានពីសំណាក់ពួកញាតិ អំពីសំណាក់ពួកជនបរវារណា ភិក្ខុនីសូមដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ភិក្ខុនីបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនីឆ្លុត ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

(បាដិទេសនីយ សិក្ខាបទ ទី២-៨)

CS vin.vbi.pd.2 | ភាគ ទី៥

(២(-៨). ទុតិយាទិបាដិទេសនីយសិក្ខាបទានិ)

[៤៨៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយសូមប្រេងឆាន់។ សេចក្តីបំប្រែញ។ សូមទឹកឃ្នុំឆាន់។ សូមស្ករអំពៅឆាន់។ សូមត្រីឆាន់។ សូមសាច់ឆាន់។ សូមទឹកដោះស្រស់ឆាន់។ សូមទឹកដោះជួរឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងសូមទឹកដោះជួរឆាន់សោះ អ្នកណាដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងរបស់សម្បូណ៍ អ្នកណាដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងរបស់ឆ្ងាញ់។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោល ទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះ បង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងសូមទឹកដោះជួរឆាន់សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនីទាំងឡាយសូមទឹកដោះជួរឆាន់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងសូមទឹកដោះជួរឆាន់ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះ ថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ សូមទឹកដោះជួរឆាន់ ភិក្ខុនីនោះត្រូវសំដែងចំពោះអាបត្តិថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ តិះដៀលហើយ មិនជាទីសប្បាយ ឈ្មោះបាដិទេសនីយ ខ្ញុំសូមសំដែងចំពោះនូវអាបត្តិនោះ។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយយ៉ាងនេះ។

[៤៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយជាអ្នកស្គមជម្ងឺ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលឈឺថា នែ លោកម្ចាស់ លោកអាចអត់ធន់ទុក្ខបានទេ អាចញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ភិក្ខុនីឈឺទាំងឡាយនោះនិយាយថា នែលោកម្ចាស់ ពីដើម យើងទាំងឡាយសូមទឹកដោះជួរឆាន់បាន ហេតុនោះ យើងទាំងឡាយក៏សប្បាយ តែឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយរង្រៀសថា ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ (បានជា) មិនសូម ហេតុនោះ ទើបយើងទាំងឡាយមិនសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឈឺ សូមទឹកដោះជួរឆាន់បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីណាមួយ មិនឈឺ សូមទឹកដោះជួរឆាន់ ភិក្ខុនីនោះត្រូវសំដែងចំពោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគតិះដៀលហើយ មិនជាទីសប្បាយ ឈ្មោះបាដិទេសនីយ ខ្ញុំសូមសំដែងចំពោះនូវអាបត្តិនោះ។

[៤៩១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្ណរួចហើយ។ ភិក្ខុនីណារៀរទឹកដោះជួរ បាន សេចក្តីសប្បាយ ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថា មិនឈឺ។ ភិក្ខុនីណាមួយរៀរទឹកដោះជួរ មិនមានសេចក្តីសប្បាយ ភិក្ខុនីនោះឈ្មោះថាឈឺ។ ដែលហៅថា ប្រេង គឺប្រេងគ្រាប់ល្ង ប្រេងគ្រាប់ស្លែ ប្រេងគ្រាប់ស្រគំ ប្រេងគ្រាប់ល្ងងខ្លៃ ប្រេងដែលចំរាញ់ពីខ្លាញ់។ ដែលហៅថា ទឹកឃ្នុំ គឺទឹកផ្អែមដែលឃ្នុំធ្វើ។ ដែលហៅថា ស្ករអំពៅ គឺស្ករកើតពីអំពៅ។ ដែលហៅថា ត្រី គឺសំដៅយកសត្វទឹក។ ដែលហៅថា សាច់ គឺសាច់ពួកសត្វណាគ្នា (សង្គ្រោះយក) សាច់ពួកសត្វនោះឯង។ ដែលហៅថា ទឹកដោះស្រស់ គឺទឹកដោះស្រស់របស់គោក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ពពែក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ក្របីក្តី សាច់ របស់ពួកសត្វណាគ្នា ទឹកដោះស្រស់របស់សត្វអម្បាលនោះក៏គួរដែរ។ ដែលហៅថា ទឹកដោះជួរ គឺទឹកដោះជួររបស់សត្វអម្បាលនោះឯង។ ភិក្ខុនី មិនឈឺ សូមប្រយោជន៍ដើម្បីខ្លួន ត្រូវទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលសូម ភិក្ខុនីទទួលដោយគិតថា អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈដែល បានមក ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយគ្រប់វារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៤៩២] ភិក្ខុនីមិនឈឺ សំគាល់ថាមិនឈឺ ហើយសូមទឹកដោះជួរឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ ភិក្ខុនីមិនឈឺ តែមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ សូមទឹកដោះជួរឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ ភិក្ខុនីមិនឈឺ សំគាល់ថាឈឺ ហើយសូមទឹកដោះជួរឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ។ ភិក្ខុនីឈឺ សំ គាល់ថាមិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីឈឺ តែមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីឈឺ សំគាល់ថាឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៤៩៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីឈឺ ភិក្ខុនីឈឺ សូម(គេបានមក) ហើយជា ឆាន់ ភិក្ខុនីឆាន់របស់ សំគាល់ភិក្ខុនីឈឺ ភិក្ខុនីបានពីសំណាក់ពួកញាតិ អំពីសំណាក់ពួកជនបរវារណា ភិក្ខុនីសូមដើម្បីប្រយោជន៍ជនដទៃ ភិក្ខុនីបានមកដោយ ទ្រព្យរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនីឆ្លុត ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

[៤៩៤] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយឈ្មោះបាដិទេសនីយ៍ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុង អាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំសួរអស់រវាងជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំសួរអស់ រវាងជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀម នៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

បាដិទេសនីយ ចប់។

សេខិយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ)

CS [vin.vbi.sk](#) | ភាគ ទី៥

(៦. សេខិយកណ្ណ (ភិក្ខុនីវិភង្គ))

បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយឈ្មោះ សេក្ខិយអម្បាលនេះ តែងមកកាន់ខ្មែរ។

(សេខិយកណ្ណ បរិមណ្ឌលវគ្គ ទី១)

CS [vin.vbi.sk.v1](#) | ភាគ ទី៥

(១. បរិមណ្ឌលវគ្គ)

(បរិមណ្ឌលវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១)

CS [vin.vbi.sk.01](#) | ភាគ ទី៥

(-)

[៤៩៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយស្លៀកយីករយាក (ស្ព័យ)មុខខ្លះ (ស្ព័យ)ក្រោយខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិន សមបើនឹងស្លៀកយីករយាក (ស្ព័យ)មុខខ្លះ (ស្ព័យ)ក្រោយខ្លះ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្ស ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងស្លៀកយីករយាក (ស្ព័យ)មុខខ្លះ (ស្ព័យ)ក្រោយខ្លះសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយស្លៀកយីករយាក (ស្ព័យ)មុខខ្លះ (ស្ព័យ)ក្រោយខ្លះ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងស្លៀកស្ព័យមុខខ្លះ ស្ព័យក្រោយខ្លះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះ ថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល។

[៤៩៦] ភិក្ខុនីត្រូវស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺបិទបាំងមណ្ឌលផ្ចិត មណ្ឌលជង្គង់។ ភិក្ខុនីណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយស្លៀកស្ព័យមុខ ឬស្ព័យក្រោយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៩៧] រវាងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមិនក្លែង១ ភិក្ខុនីមិនមានសតិ១ ភិក្ខុនីមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនី មានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។ សេចក្តីសង្ខេប។

(សេខិយកណ្ណ បាទុកវគ្គ ទី៧)

CS [vin.vbi.sk.v7](#) | ភាគ ទី៥

(៧. បាទុកវគ្គ)

(បាទុកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១)

CS [vin.vbi.sk.75](#) | ភាគ ទី៥

(-)

[៤៩៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទាំងឡាយបន្ទោបង់ខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹក។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងធ្វើខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹក ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយ នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹកសោះ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ប្រាប់ដំណើរ នុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ គ្រាន់សួរចំពោះ ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយធ្វើខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹក ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិន សមបើនឹងធ្វើខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនធ្វើខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក។

សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤៩៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឈឺ ក៏រង្កៀស (មិនហ៊ាន) ធ្វើខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឈឺ ធ្វើខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹកបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ភិក្ខុនីគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញមិនឈឺ នឹងមិនធ្វើខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក។

[៥០០] ភិក្ខុនីមិនឈឺ មិនត្រូវធ្វើខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹកឡើយ ភិក្ខុនីណាមិនឈឺ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥០១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីមិនក្លែង១ ភិក្ខុនីមិនមានសតិ១ ភិក្ខុនីមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុនីឈឺ១ ភិក្ខុនីធ្វើខ្នោះ (ជាដើម) លើគោក ហើយហូរហៀរទៅរកទឹក១ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុនីឆ្គួត១ ភិក្ខុនីមានចិត្តរវើរវាយ១ ភិក្ខុនីមានវេទនា គ្របសង្កត់១ ភិក្ខុនីជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១។

[៥០២] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយឈ្មោះសេក្ខិយៈ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងធម៌ទាំង នោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈ ជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំ សូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

សេក្ខិយៈ ចប់។

អធិករណសមថៈ ទីបំផុត (ភិក្ខុនីវិភង្គ)

CS vin.vbi.ad | ភាគ ទី៥

(៧. អធិករណសមថា (ភិក្ខុនីវិភង្គ))

[៥០៣] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់ម្ចាស់នូវអធិករណ៍ទាំងឡាយ៧នេះឯង តែងមកកាន់ខ្មែស។

- សង្ឃត្រូវឲ្យសមុខារិន័យ
- ឲ្យសតិវិន័យ
- ឲ្យអម្ពឡវិន័យ
- សង្ឃត្រូវធ្វើបដិញ្ញាតករណៈ
- ត្រូវធ្វើយេតុយ្យសិកា
- ត្រូវធ្វើតស្សបាបិយសិកា
- ត្រូវធ្វើតិណ្ណវត្ថុរក³⁷⁾

ដើម្បីម្ចាស់ គឺផ្សះផ្សានូវអធិករណ៍ទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ។

បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយឈ្មោះអធិករណសមថៈទាំង៧ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងធម៌ទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសួរអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ ខ្ញុំសួរអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ។ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

អធិករណសមថៈ ចប់។

[៥០៤] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និទានខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបារាជិក៨ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស១៧ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាទិគ្គិយ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាទិគ្គិយ១៦៦ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាទិទេសនីយ៨ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ធម៌ឈ្មោះសេក្ខិយៈទាំងឡាយ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ធម៌ឈ្មោះអធិករណសមថៈ៧ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ។ ពាក្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ មកហើយកាន់សុត្ត រាប់បញ្ចូលហើយក្នុងសុត្ត មកកាន់ខ្ទេសរាល់កន្លះខែ។ គួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយគ្រប់អង្គ ព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា សិក្សាក្នុងពុទ្ធវិចារនោះចុះ។

ភិក្ខុនិរិក្ខ ចប់។

ចប់ ភាគ៥។

មាតិកា

ភិក្ខុនិរិក្ខ	លេខ ទំព័រ
បារាជិក	១
បារាជិក ទី ១	១
និទានបុរសឈ្មោះសាឡូ ជាចៅមិការមាតា	១
សេចក្តីបញ្ញាតិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៨
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១១
បារាជិក ទី ២	១៧
និទានសុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនី	១៧
សេចក្តីបញ្ញាតិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៩
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១
បារាជិក ទី ៣	២៣
និទានថុល្លន្ទាភិក្ខុនី	២៣
សេចក្តីបញ្ញាតិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៤
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម	២៧
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៨
បារាជិក ទី ៤	៣០
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី	៣០
សេចក្តីបញ្ញាតិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣១
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤
ខ្ទេសាវសាន	៣៥
សត្តរសកណ្ត	៣៦
សង្ឃាទិសេស ទី ១	៣៦
និទានឧបាសកម្នាក់ ប្រគេនឃ្លាំង	៣៦
សេចក្តីបញ្ញាតិ	៣៩

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	៤០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤១
សង្ខាទិសេស ទី ២	៤១
និទានភរិយាស្តេចលិច្ឆរី	៤១
សេចក្តីបញ្ញាត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៤៤
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤៥
សង្ខាទិសេស ទី ៣	៤៧
និទានភិក្ខុនី ជាសិស្សភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនី	៤៧
សេចក្តីបញ្ញាត្តិជាដម្បង និងនិទានភិក្ខុនីពីររូប	៤៨
អនុប្បញ្ញាត្តិ ទី១	៤៩
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប និងអនុប្បញ្ញាត្តិ ទី ២	៥០
អនុប្បញ្ញាត្តិ ទី៣ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៥៣
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៥៤
សង្ខាទិសេស ទី ៤	៥៥
និទានចណ្ណកាលីភិក្ខុនី	៥៥
សេចក្តីបញ្ញាត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៥៧
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៥៩
សង្ខាទិសេស ទី ៥	៦០
និទានសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី	៦០
សេចក្តីបញ្ញាត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦១
សង្ខាទិសេស ទី ៦	៦៤
និទានសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី	៦៤
សេចក្តីបញ្ញាត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៦៦
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦៧
សង្ខាទិសេស ទី ៧	៦៨
និទានចណ្ណកាលីភិក្ខុនី	៦៨
សេចក្តីបញ្ញាត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៧១
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម	៧៣
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៧៦
សង្ខាទិសេស ទី ៨	៧៧
និទានចណ្ណកាលីភិក្ខុនី	៧៧
សិក្ខាបទវិភង្គ និងការសូត្រសមនុភាសនកម្ម	៧៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨៣
សង្ខាទិសេស ទី ៩	៨៤
និទានព្វកភិក្ខុនី ជាអន្តោសិនីរបស់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	៨៤
សេចក្តីបញ្ញាត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៨៥
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម និងបទភាជនីយ	៨៨

រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៩១
សង្ខេបទិសេស ទី ១០	៩១
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	៩១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	៩៣
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម និងបទភាជនីយ	៩៧
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទេសាវសាន	១០១
និស្សក្តិយកណ្ណ	១០៣
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	១០៣
និទានឆព្វក្តិយាភិក្ខុនី	១០៣
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	១០៥
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងរឿងឆព្វក្តិយាភិក្ខុនី	១០៨
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	១០៩
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	១០៩
សិក្ខាបទវិភង្គ និងរារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១១១
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	១១២
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	១១២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១១៤
បទភាជនីយ និងរារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១១៥
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	១១៦
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មានជម្ងឺ	១១៦
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ	១១៧
រារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១២០
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	១២១
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មានជម្ងឺ	១២១
បទភាជនីយ និងរារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១២៣
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	១២៤
និទានឧបាសកច្រើនរូប	១២៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១២៦
បទភាជនីយ និងរារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១២៧
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	១២៨
និទានឧបាសកច្រើនរូប	១២៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១២៩
បទភាជនីយ និងរារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣១
បត្តវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	១៣២
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	១៣២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាជនីយ	១៣៤

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣៥
បត្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	១៣៦
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	១៣៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាជនីយ	១៣៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣៩
បត្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	១៤០
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	១៤០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាជនីយ	១៤១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤៣
ចីវរវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	១៤៤
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	១៤៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៤៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤៧
ចីវរវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	១៤៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងបទភាជនីយ	១៤៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងខទ្ទេសាវសាន	១៥១
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	១៥៣
និទានឧបាសកម្នាក់	១៥៣
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៥៦
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	១៥៧
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី	១៥៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៥៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៥៩
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	១៥៩
និទានភិក្ខុនីពីររូប	១៥៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ - សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦០
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	១៦១
និទានស្រីស្នំ	១៦១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦២
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	១៦៣
និទានព្រះនាងបជាបតិគោតមី	១៦៣
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦៥
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	១៦៦
និទានមហាមាត្យឈ្មោះអាណេហន្ត	១៦៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៦៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦៨
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	១៦៩

និទានពួកភិក្ខុនី នាំគ្នាសូមស្រូវ	១៦៩
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៧០
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	១៧១
និទានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ជាអាជ្ជមាស	១៧១
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៧៣
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	១៧៤
និទានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មានស្រែស្រូវដំណើប	១៧៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៧៥
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៧៦
លសុណវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	១៧៦
និទានធញ្ញត្តិយាភិក្ខុនី និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៧៧
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៧៨
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	១៧៩
និទានបុរសជាញាតិរបស់ភិក្ខុនី ជាសិស្សភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនី	១៧៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៨០
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៨១
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	១៨១
និទានបុរសជាញាតិរបស់ភិក្ខុនី ជាសិស្សភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនី	១៨១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៨២
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៨៣
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	១៨៤
និទានបុរសជាញាតិរបស់ភិក្ខុនី ជាសិស្សភទ្ទាកាបិលានីភិក្ខុនី	១៨៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៨៥
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៨៦
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	១៨៦
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	១៨៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៨៧
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៨៩
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	១៨៩
និទានភិក្ខុនី ១ រូប	១៨៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៩១
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៩៣
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	១៩៣
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	១៩៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៩៤
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	១៩៦
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	១៩៦

និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	១៩៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៩៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០០
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	២០០
និទានភិក្ខុនី ជាសិស្សរូបសំភទ្ធាកាបិលានីភិក្ខុនី	២០០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២០១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០២
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	២០២
និទានពួកភិក្ខុនី - សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២០២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០៥
អន្ធការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	២០៥
និទានចណ្ណកាលីភិក្ខុនី - សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០៥
នគ្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	២០៧
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប - សេចក្តីបញ្ញត្តិ - សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០៧
នគ្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	២០៨
និទានព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់ដូតទឹក	២០៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២០៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១១
នគ្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	២១២
និទានភិក្ខុនី ១រូប មានសំពត់សម្រាប់ធ្វើចីវរ	២១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២១២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១៥
នគ្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	២១៥
និទានពួកភិក្ខុនីធ្វើចីវរ	២១៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២១៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២១៧
នគ្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	២១៧
និទានភិក្ខុនី ១រូប	២១៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២១៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២០
នគ្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	២២០
និទានត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់មូលនុន្ទាភិក្ខុនី	២២០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២២១
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២២
នគ្រវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	២២៣
និទានអកាលចីវរ កើតឡើងដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ	២២៣

សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិក្ខាបទរំលង	២២៤
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២៥
នគ្រូរត្ន សិក្ខាបទ ទី ៨	២២៥
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២២៥
សេចក្តីបញ្ជាក់	២២៦
សិក្ខាបទរំលង និងរារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២៧
នគ្រូរត្ន សិក្ខាបទ ទី ៩	២២៧
និទានត្រកូលឧបដ្ឋាកររបស់ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២២៧
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិក្ខាបទរំលង	២២៩
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣០
នគ្រូរត្ន សិក្ខាបទ ទី ១០	២៣១
និទានឧបាសកម្នាក់ឲ្យគេធ្វើវិហារ	២៣១
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិក្ខាបទរំលង	២៣៣
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣៤
តុរដ្ឋរត្ន សិក្ខាបទ ទី ១	២៣៥
និទានភិក្ខុនីពីររូប	២៣៥
សេចក្តីបញ្ជាក់ - សិក្ខាបទរំលង និងរារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣៦
តុរដ្ឋរត្ន សិក្ខាបទ ទី ២	២៣៦
និទានភិក្ខុនីពីររូប	២៣៦
សេចក្តីបញ្ជាក់	២៣៧
សិក្ខាបទរំលង	២៣៨
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣៩
តុរដ្ឋរត្ន សិក្ខាបទ ទី ៣	២៣៩
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២៣៩
សេចក្តីបញ្ជាក់	២៤០
សិក្ខាបទរំលង	២៤១
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤២
តុរដ្ឋរត្ន សិក្ខាបទ ទី ៤	២៤២
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២៤២
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិក្ខាបទរំលង	២៤៣
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤៤
តុរដ្ឋរត្ន សិក្ខាបទ ទី ៥	២៤៤
និទានភិក្ខុនីពីររូប	២៤៤
សេចក្តីបញ្ជាក់ និងសិក្ខាបទរំលង	២៤៦
សេចក្តីបញ្ជាក់ ទី ២	២៤៧
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤៨
តុរដ្ឋរត្ន សិក្ខាបទ ទី ៦	២៤៩

និទានចណ្ណកាលីភិក្ខុនី	២៤៩
សិក្ខាបទវិភង្គ	២៥០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៥៣
តុវដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	២៥៣
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	២៥៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៥៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៥៦
តុវដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	២៥៦
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	២៥៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៥៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៥៧
តុវដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	២៥៨
និទានពួកភិក្ខុនី	២៥៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦០
តុវដ្ឋវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	២៦០
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	២៦០
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	២៦៣
និទាននាយជាងបានគូរគំនូរ	២៦៣
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦៤
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	២៦៥
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	២៦៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦៧
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	២៦៧
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី	២៦៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦៩
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	២៦៩
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	២៦៩
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧០
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	២៧០
និទានភិក្ខុនី ១ រូប	២៧០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៧២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧៤
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	២៧៤
និទានថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២៧៤
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧៦
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	២៧៦
និទានថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២៧៦

សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧៨
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	២៧៩
និទានចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២៧៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៨២
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	២៨២
និទានឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនី	២៨២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៨៣
ចិត្តាការវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	២៨៤
និទានឆព្វគ្លិយាភិក្ខុនី	២៨៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៨៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៨៥
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	២៨៦
និទានភិក្ខុច្រើនរូប	២៨៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៩០
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	២៩០
និទានព្រះកប្បិតក	២៩០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៩២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៩៣
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	២៩៤
និទានចណ្ណកាលីភិក្ខុនី និងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	២៩៤
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៩៦
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	២៩៧
និទានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ និងមន្តភិក្ខុនីឆាន់	២៩៧
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៩៩
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	៣០០
និទានភិក្ខុនី ១ រូប	៣០០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣០១
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	៣០២
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	៣០២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣០២
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	៣០៤
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	៣០៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣០៥
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	៣០៦
និទានឆព្វគ្លិយាភិក្ខុ	៣០៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣០៨

អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	៣០៨
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	៣០៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣០៩
អារាមវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	៣១០
និទានភិក្ខុនី ១ រូប	៣១០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣១១
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	៣១៣
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	៣១៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣១៤
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	៣១៥
និទានភិក្ខុនីច្រើនរូប	៣១៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣១៧
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	៣១៧
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណា	៣១៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣២១
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	៣២២
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាណា	៣២២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣២៥
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	២៣៧
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិគតា មានវស្សាមិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ	៣២៧
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣២៩
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	៣៣០
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិគតា	៣៣០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៣៣
វារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣៣៥
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	៣៣៥
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិគតា	៣៣៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣៣៩
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	៣៤០
និទានមុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	៣៤០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣៤១
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	៣៤២
និទានភិក្ខុនីមិនបំរើឧបជ្ឈាយ័	៣៤២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣៤៣
កព្វិនីវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	៣៤៤
និទានមុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	៣៤៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៣៤៥

កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	<u>៣៣៦</u>
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារី	<u>៣៤៦</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៤៧</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	<u>៣៤៩</u>
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារី	<u>៣៤៩</u>
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៥៣</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	<u>៣៥៤</u>
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារី	<u>៣៥៤</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៥៧</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	<u>៣៥៩</u>
និទានភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារី	<u>៣៥៩</u>
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៦០</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	<u>៣៦០</u>
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយមានវស្សាពេញ ១២	<u>៣៦០</u>
រដ្ឋាបនសម្មតិ	<u>៣៦១</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៦៣</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	<u>៣៦៥</u>
និទានចណ្ណកាលីភិក្ខុនី	<u>៣៦៥</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៦៧</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	<u>៣៦៧</u>
និទានសិក្ខាមាណា ១ រូប	<u>៣៦៧</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ - សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៦៩</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨	<u>៣៧០</u>
និទានសិក្ខាមាណា ១ រូប	<u>៣៧០</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៧២</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៩	<u>៣៧៣</u>
និទានថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	<u>៣៧៣</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៧៤</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១០	<u>៣៧៥</u>
និទានថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	<u>៣៧៥</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៧៦</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១១	<u>៣៧៧</u>
និទានថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី	<u>៣៧៧</u>
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៧៩</u>
កុមារីភូតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១២	<u>៣៨០</u>
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ឆ្នាំ	<u>៣៨០</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	<u>៣៨១</u>

កុមារវិក្ខតវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១៣	<u>៣៨១</u>
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	<u>៣៨១</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៨៣</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១	<u>៣៨៤</u>
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី	<u>៣៨៤</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ - សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៨៥</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ២	<u>៣៨៦</u>
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី	<u>៣៨៦</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដម្បង	<u>៣៨៧</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៨៨</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៣	<u>៣៨៩</u>
និទានភិក្ខុនី ១ រូប	<u>៣៨៩</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៩០</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៤	<u>៣៩១</u>
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ស្រ្តី	<u>៣៩១</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៩២</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៥	<u>៣៩៣</u>
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី	<u>៣៩៣</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៩៤</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៦	<u>៣៩៤</u>
និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី	<u>៣៩៤</u>
សិក្ខាបទវិភង្គ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៩៦</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៧	<u>៣៩៦</u>
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	<u>៣៩៦</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៩៧</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ៨ ៩ ១០	<u>៣៩៨</u>
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ	<u>៣៩៨</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៣៩៩</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១១	<u>៤០០</u>
និទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនប្រាប់ ស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខ	<u>៤០០</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៤០១</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១២	<u>៤០២</u>
និទានភិក្ខុនីសួររបញ្ជានឹងភិក្ខុ	<u>៤០២</u>
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាប់ត្តិ	<u>៤០៣</u>
ឆតុបាហានវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១៣	<u>៤០៤</u>
និទានភិក្ខុនីមួយរូប គ្មានសំពត់ចោមពុង	<u>៤០៤</u>

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងរារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤០៥
ឧទ្ទេសាវសាន	៤០៦
បាដិទេសនីយកណ្តា	៤០៧
និទានភិក្ខុនី សូមទឹកដោះរាវឆាន់	៤០៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងរារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤០៩
ឧទ្ទេសាវសាន	៤១៥
សេក្ខិយកណ្តា	៤១៦
និទានភិក្ខុនី ស្លៀករយីករយាក	៤១៦
រារាំងដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤១៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៤១៩
ឧទ្ទេសាវសាន	៤២០
អធិករណសមថៈ ទីបំផុត	៤២១
ឧទ្ទេសាវសាន	៤២២

- 1) ជាឈ្មោះនាងវិសាខា។ ក្នុងអង្គកថា ធម្មបទថា ឪពុកកេតនាងវិសាខាឈ្មោះមិគារសេដ្ឋី ៗកាលដម្បងឡើយ ជាមិត្តាទិដ្ឋិ ដល់មកថ្ងៃក្រោយ បានស្តាប់ធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏មានសេចក្តីជ្រះថ្លា បានសុំនាងវិសាខាធ្វើជាម្តាយ ហេតុនេះ ទើបគេហៅនាងវិសាខានោះថា មិគារមាតា។
- 2) សង្ឃទាំងពីរពួក គឺភិក្ខុសង្ឃ និងភិក្ខុនីសង្ឃ។
- 3) តាំងពីបញ្ចលេខ៣ ដល់លេខ៤ និយាយអំពីជនទាំងពីរ គឺភិក្ខុនី និងបុរសត្រេកអរដូចគ្នា។
- 4) បានជាត្រូវអាបត្តិចុកចុល្ល័យ ព្រោះត្រេកអរទាំងពីរខាង គឺទាំងភិក្ខុនី ទាំងបុរស។
- 5) តាំងពីបញ្ចលេខ៥ ដល់បញ្ចលេខ៦ និយាយអំពីការត្រេកអរតែម្ខាង គឺតែខាងភិក្ខុនី។
- 6) បានជាត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះត្រេកអរតែម្ខាង គឺតែខាងភិក្ខុនី។
- 7) អង្គកថា ថា សេចក្តីវិបត្តិចាកបរិវារ ឬដំនៀលក្នុងទីកំបាំងមុខ។
- 8) ដឹងថាត្រូវអាបត្តិហើយ ៗមិនសំដែងអាបត្តិនោះ។
- 9) សមណស្រី ហៅថា សមណី។
- 10) ភិក្ខុនីធ្វើឲ្យកន្លងគ្រប់ទាំង៨១ ទើបត្រូវបារាជិក បើកន្លងតែខណ្ឌមួយ ហើយដាក់ធុរៈថា លែងឲ្យត្រូវទៀតហើយ ក៏សំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ថ្ងៃក្រោយ ត្រូវទៀតដល់ទៅ៧ដងក្តី ក៏មិនជាបារាជិកឡើយ។
- 11) សមណៈស្រី ហៅថា សមណី ដូចជាភិក្ខុស្រី។ ហៅថា ភិក្ខុនីដែរ។
- 12) ភិក្ខុនីជាសិស្ស
- 13) ប្រាម្មីសិក្ខាបទទៀតដែលមិនបានសំដែងនោះ លោកថា ព្រោះដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទក្នុងភិក្ខុបាដិមោក្ខហើយ
- 14) សំដៅយកភិក្ខុនី ស្រីក្រៅពីភិក្ខុនី ហៅថា អនុបសម្បន្នា។
- 15)

ប្រហែលជាប្រជុំជនទេដឹង។

16)

គឺភិក្ខុនីត្រូវកាត់សំពត់ឲ្យត្រូវប្រមាណ ហើយសិមសំដែងអាបត្តិទើបបាន

17)

ចីវរបស់ភិក្ខុនឹងទៀត ដែលខ្លួនមិនបានប្រាប់ម្ចាស់ចីវរ ហើយកាន់យកទៅ ត្រូវតែប្រគល់ឲ្យម្ចាស់ចីវរវិញ។ (អដ្ឋកថាវិន័យ)។

18)

ភិក្ខុនីពោលយ៉ាងនេះណា អ្នកទាំងឡាយចូរបង្អង់សិនទៅ ព្រោះឥឡូវនេះ សំពត់ថ្លៃណាស់ ប្រហែលជា២-៣ថ្ងៃទៀតកប្បាសនឹងមកដល់ហើយ ថ្លៃសោតក៏ល្មមសមគួរ ដូច្នេះហើយក៏ហាមឃាត់។ (អដ្ឋកថាវិន័យ)។

19)

ភិក្ខុនីនិយាយពន្យល់ថា សំពត់សាដកតែមួយ នឹងចែកគ្នាមិនគ្រាន់ សូមអស់លោកបង្អង់ចាំបន្តិចសិន ប្រហែល ២-៣ថ្ងៃទៀត សំពត់នឹងកើត ឡើងថ្មី សិមយើងចែកគ្នាជាខាងក្រោយ ដូច្នេះ ហៅថាសំដែងអានិសង្ស។ (អដ្ឋកថាវិន័យ)។

20)

ភិក្ខុនីនិយាយថា កប្បាសរបស់គេមុខជានឹងមកដល់ បុរសមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមុខជាមកប្រគេនមិនខាន ហៅថា សំដែងអានិសង្សក្នុងសិក្ខាបទ នេះ។ (អដ្ឋកថាវិន័យ)។

21)

ភិក្ខុនីសំដែងអានិសង្សថា ភិក្ខុនីសង្ឃមានចីវរគ្រាំគ្រាហើយ មហាលាភមានអានិសង្សក៏បិទជាមូល។ (អដ្ឋកថាវិន័យ)។

22)

បុរិមិកវស្សា

23)

បច្ឆិមិកវស្សា

24)

អដ្ឋកថា ថា បានដល់សាលាជីវិតិត្រសម្រាប់ស្តេចក្រសាល។

25)

ជើងម៉ាស្រែងដែលអង្គុយបានតែម្នាក់ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា បានដល់អាសនៈកន្លងហួសប្រមាណ។

26)

គ្រែវិចិត្រដោយសត្វសាហារ

27)

អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុនីដាក់ខាទនីយភោជនីយាហារលើផែនដី ហើយឲ្យដោយពាក្យថា យើងឲ្យរបស់នេះដល់អ្នកទាំងឡាយ

28)

ចីវរដែលទាយកប្រគេនទុកនៅទីកន្លែងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ជាសាធារណៈដល់ភិក្ខុនីដែលមានរដូវទាំងអស់គ្នា។

29)

គឺភិក្ខុនីរៀនគម្ពីរដទៃទៀត ដើម្បីឲ្យដឹងស្គាល់នូវលទ្ធិវិជ្ជាក្នុងគម្ពីរនោះ។។

30)

អដ្ឋកថា ថា ឱវាទដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងជ្រៅឆ្ងាយទូលាយ មានរសច្រើន ប្រកបដោយសេចក្តីត្រាស់ដឹងនូវលក្ខណៈ

31)

អាចារ្យស្រីសំដៅយកភិក្ខុនីជាគ្រូសូត្រ។

32)

សាមណេរីដែលនៅប្រព្រឹត្តធម៌យ៉ាង បំរុងនឹងឧបសម្បទាជាភិក្ខុនី។

33)

តាំងពីបាណាតិបាតាវេរមណី ទៅដល់វិកាលភោជនាវេរមណីសិក្ខាបទ។

34)

ការសន្មតនូវសិក្ខាមាតាដែលសមាទានសិក្ខាបទ១៦ត្រឹមត្រូវ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយនោះ ឲ្យឈប់ លែងសមាទានតទៅទៀត។

35)

មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី៩ នៃមហាវិភង្គរូបហើយ។

36)

សង្ឃឲ្យឆន្ទៈដោយខានធ្វើសង្ឃកម្មក្នុងពេលដែលប្រជុំដម្បង តែបម្រុងនឹងធ្វើសង្ឃកម្មក្នុងពេលក្រោយទៀត តែអដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំ គ្នាបម្រុងនឹងធ្វើសង្ឃកម្មអ្វីម្យ៉ាង មានភ្លៀងតាំងឡើងក្តី មានអាជ្ញាស្តេចមកបណ្តេញក្តី មានពួកមនុស្សមកគ្របសង្កត់ក្តី ពួកភិក្ខុក៏គិតគ្នាថា ថ្ងៃ នេះគ្មានឱកាស យើងនាំគ្នាទៅទីដទៃចុះ ហើយមិនទាន់លះបង់ឆន្ទៈ ក៏ក្រោកចេញទៅ យ៉ាងនេះហៅថា បរិសបរិវាសិយ។ ឯយោជនា ថា បារិសសិយឆន្ទៈ គឺភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាដោយបរិសឲ្យមិនគាប់ចិត្ត (គឺជំនុំសង្ឃមិនយល់ព្រម)។

37)

មានសេចក្តីអធិប្បាយពិស្តារក្នុងមហាវិភង្គចតុត្ថភាគរួចហើយ។

---

km/tipitaka/book_005.txt · ពេលកែចុងក្រោយ: 2023/01/11 11:51 និពន្ធដោយ Johann

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០០៦ - Book 006

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition! 1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition 20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០៦ - Tipitaka Book 006 \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8915.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8915.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ ០០៦](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត៖
[book_006.pdf](#)

CS [លេខសម្គាល់](#)
[លេខទំព័រ](#)

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៦

៩. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី៦](#)

ភាគ ទី៦

មហានគ្គ

CS [vin.mv](#) | [ភាគ ទី៦](#)

បឋមភាគ
(ភាគ ទី១)

មហាខន្ធកៈ - ឧបោសថក្នុងនគៈ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

មហាខន្ធកៈ

CS [vin.mv.01](#) | [ភាគ ទី៦](#)

១. ពោធិកថា

CS [vin.mv.01.01](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(ពោធិកថា (១.))

ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដដល់ខីណាសរព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេសក្នុងកាលណា ខីណាសរព្រាហ្មណ៍នោះ រមែងកំចាត់បង់នូវមារ ព្រមទាំងសេនាមារ ហើយបិតនៅក្នុងកាលនោះ បីដូចព្រះអាទិត្យរះឡើង ធ្វើ អាកាសឲ្យរុងរឿងដោយរស្មីរបស់ខ្លួន កំចាត់បង់នូវងងឹត បិតនៅ ដូច្នោះឯង។

ចប់ ពោធិកថា ។

២. អដបាលកថា

CS [vin.mv.01.02](#) | ភាគ ទី៦

(អដបាលនិគ្រោធកថា (២.))

[៤] លុះថ្ងៃ៧កន្លងទៅហើយ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញពីម្លប់ពោធិព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ ដើមអដបាលនិគ្រោធកថា លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ពែនភ្នែកតែមួយ បង្ហូរអស់៧ថ្ងៃ ក្រោមម្លប់អដបាលនិគ្រោធកថា^{៤)} សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ)។

គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះហុំហុំជាតិកៈ (មានជាតិជាអ្នកធ្វើនូវសំឡេងគម្រាមថា ហុំហុំ) ចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយមួយអន្លើដោយព្រះដីមានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យគួរជាទីរីករាយ គួរជាទីរលឹកឲ្យសម្រេចហើយ ក៏បិតនៅក្នុងកន្លែងដី ៩. ៤ សមគួរ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះ បិតនៅក្នុងកន្លែងដីសមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលបានឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ម្យ៉ាងទៀត ធម៌អ្វីខ្លះសម្រាប់ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាព្រាហ្មណ៍។ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្តិចនូវទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ព្រាហ្មណ៍ណាមានបាបធម៌បណ្តែតចោលហើយ មានសំឡេងគម្រាមថា ហុំហុំ លះចោលហើយ មានទឹកម្ចាត់គឺភាគិកិលេសលះ ចោលហើយ មានចិត្តសង្រួមហើយ ចេះចប់នូវវេទ (គឺមគ្គញ្ញាណទាំង៤) មានមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នៅរួចហើយ ម្យ៉ាងទៀត ព្រាហ្មណ៍ ណា មិនមានគំនរ គឺភាគិកិលេសក្នុងអារម្មណ៍បន្តិចបន្តួចក្នុងលោកសន្តិវាស ព្រាហ្មណ៍នោះ គួរនឹងហៅខ្លួនថា ជាព្រាហ្មណ៍ ដោយធម៌បាន។

ចប់ អដបាលនិគ្រោធកថា។

៣. មុចលិន្ទកថា

CS [vin.mv.01.03](#) | ភាគ ទី៦

(មុចលិន្ទកថា (៣.))

[៥] លុះថ្ងៃ៧កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញពីម្លប់អដបាលនិគ្រោធកថា យាងចូលទៅកាន់ដើមរាំង លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែកតែមួយ បង្ហូរអស់៧ថ្ងៃក្រោមម្លប់រាំង សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខ ក្នុងផលសមាបត្តិ)។

សម័យនោះឯង មហាមេឃពុំជួកកាល ក៏បណ្តាលឡើងជាក្លៀង។ មានក្លៀងរលឹមអស់៧ថ្ងៃ បណ្តាលឲ្យអាប់ពន្លឺព្រះអាទិត្យ ដោយអំណាចខ្យល់ ត្រជាក់។ គ្រានោះ មុចលិន្ទនាគរាជចេញអំពីលំនៅរបស់ខ្លួន ហើយពេនព័ទ្ធព្រះកាយព្រះដីមានព្រះភាគ៧ជុំ ដោយភ្នែក (របស់ខ្លួន) ហើយលើក ពពារដ៏ធំបាំងពីខាងលើព្រះសិរិរាជព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយបិតនៅដោយគិតថា រងាកុំបីបៀតបៀនព្រះដីមានព្រះភាគ ក្តៅកុំបីបៀតបៀនព្រះដី មានព្រះភាគ សម្បស្ស របោមមូស ខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ ពស់តូច ពស់ធំ ក៏កុំបីបៀតបៀនព្រះដីមានព្រះភាគឡើយ។ លុះថ្ងៃ៧កន្លងទៅហើយ លំដាប់ នោះ មុចលិន្ទនាគរាជដឹងថា ក្លៀងរាំងហើយ មេឃស្រឡះហើយ ក៏រសាយភ្នែកចេញចាកព្រះកាយព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយប្រែភេទរបស់ខ្លួន និម្មិតជាភេទមាណព័^{៥)} ឈរប្រណម្យអញ្ជូលី នមស្តារព្រះដីមានព្រះភាគពីខាងទិចពោះព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ។ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ៩. ១៤ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្តិចនូវទានគាថា ក្នុងវេលានោះថា

សេចក្តីស្ងាត់ចាកកិលេសរបស់បុគ្គលអ្នកត្រេកអរ (ដោយមគ្គញ្ញាណ) មានធម៌ប្រាកដហើយ បានឃើញធម៌ (ដោយញ្ញាណចក្ខុ) ជាគុណឲ្យកើតសេចក្តីសុខ សេចក្តីមិនព្យាបាទ និងសេចក្តីសង្រួម មិនបៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ក៏ជាគុណឲ្យកើតសេចក្តីសុខ ក្នុងលោក សេចក្តីណាយចាករាគៈ និងការប្រព្រឹត្តកន្លងកាមទាំងឡាយ ជាគុណឲ្យកើតសេចក្តីសុខក្នុងលោក កិរិយាកំចាត់បង់នូវ អស្មិមានៈ កិរិយាកំចាត់បង់នូវអស្មិមានៈនុ៎ះ ជាសុខយ៉ាងក្រៃលែង។

៤. រាជាយតនកថា

CS [vin.mv.01.04](#) | ភាគ ទី៦

(រាជាយតនកថា (៤.))

[៦] លុះថ្ងៃ៧កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ក្រោកចេញចាកសមាធិនោះហើយ យាងចេញពីម្លប់ដើមរាំង ៩. ១៩
ហើយយាងចូលទៅកាន់ដើមរាជាយតនៈ^៦ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែកតែមួយ បង្ហូរអស់៧ថ្ងៃក្រោមម្លប់ដើមរាជាយតនៈ
ទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ)។

សម័យនោះឯង មានពាណិជ្ជករនាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នាបង្កើត) ឈ្មោះតបុស្សៈ១ ភល្លិកៈ១ ជាអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ចេញពីឧត្តរជនបទ សំដៅទៅ
កាន់ប្រទេសនោះ។ គ្រានោះ មានទេវតាជាញាតិសាលាហិត^៧ របស់តបុស្សៈ និងភល្លិកៈពាណិជ្ជ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងតបុស្សៈ ភល្លិកៈ
ពាណិជ្ជថា ម្ចាស់គ្នាយើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនេះ ទើបនឹងបានត្រាស់ជាដម្បង ឥឡូវព្រះអង្គគង់នៅក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ (ឯណោះ) អ្នក
ទាំងឡាយ គួរចូលទៅបូជាព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះដោយសង្ឃឹមផង និងសង្ឃឹមដុះ ការបូជានោះនឹងបានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់
អ្នកទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង។ គ្រានោះ តបុស្សៈ និងភល្លិកៈពាណិជ្ជ ក៏នាំយកនូវសង្ឃឹមផង និងសង្ឃឹមដុះចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរ។ លុះតបុស្សៈ និងភល្លិកៈពាណិជ្ជបិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរ
ហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសង្ឃឹមផង និងសង្ឃឹមដុះរបស់ ៩. ១៥
យើងខ្ញុំ ព្រោះថា ការទទួលនឹងបានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
ត្រិះរិះថា ធម្មតា ព្រះតថាគតទាំងឡាយមិនដែលទទួល (អាមិសៈ) ផ្ទាល់នឹងដៃឡើយ បើដូច្នោះ តើ តថាគតគួរទទួលនូវសង្ឃឹមផង និងសង្ឃឹមដុះ
ដោយវត្ថុអ្វីហ្ន៎។ គ្រានោះ មហារាជ^៨ ទាំង៤ ទ្រង់ជ្រាបព្រះតម្រិះរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន) ទើបនាំនូវបាត្រថ្មកែវទាំងឡាយ៤
អំពីទិសទាំង៤ បង្ហោនចូលមកថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសង្ឃឹមផង និង
សង្ឃឹមដុះដោយបាត្រនេះចុះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលនូវសង្ឃឹមផង និងសង្ឃឹមដុះ ដោយបាត្រថ្មកែវទាំងឡាយដ៏មានដំឡើងច្រើន លុះទទួល
ស្រេចហើយ ក៏ទ្រង់សោយ (ក្នុងពេលនោះ)។ គ្រានោះ តបុស្សៈ និងភល្លិកៈពាណិជ្ជបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏
មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគ និងព្រះធម៌ជាទីរព្យាបាល សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថា
ជាឧបាសកបានដល់នូវទីរព្យាបាលដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមតរៀងទៅ។ ក៏ពាណិជ្ជទាំងពីរនាក់នោះបាននាមបញ្ញត្តិថា ទ្វេ ៩. ១៦
វាចិកឧបាសក^៩ ជាដម្បងក្នុងលោក។

៥. ព្រហ្មយាចនកថា

CS [vin.mv.01.05](#) | ភាគ ទី៦

(ព្រហ្មយាចនកថា (៥.))

[៧] លុះថ្ងៃ៧កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះមានជោគ ទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយយាងចេញពីក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ ហើយ
យាងចូលទៅកាន់ដើមអជ្ជបាលនិគ្រោធវិញ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏គង់នៅក្រោមម្លប់អជ្ជបាលនិគ្រោធនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ គង់សម្លឹងទិស្វាត់តែមួយព្រះអង្គ ទើបទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះថា ក៏ធម៌ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយនេះឯង ជាធម៌ដ៏ជ្រាល
ជ្រៅ ជាធម៌គឺសត្វឃើញបានដោយកម្រ ជាធម៌ គឺសត្វត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ ជាធម៌ម្យាប័ទ្ធក្នុង ជាធម៌ដ៏ឧត្តម ជាធម៌ដែលសត្វមិនគប្បីស្ទង់
ប្រមើលដោយសេចក្តីត្រិះរិះបាន ជាធម៌ដ៏ល្អិត ជាធម៌ លុះតែអ្នកប្រាជ្ញទើបត្រាស់ដឹងបាន ក៏ឯពពួកសត្វនេះ សុទ្ធតែនៅកំពុងរីករាយក្នុងសេចក្តី
អាល័យ កំពុងត្រេកត្រអាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ កំពុងស្រើបស្រាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ (ចំពោះកាមទាំងឡាយនៅឡើយ) ក៏បដិច្ចសមុប្បាទធម៌
គឺធម៌ជាបច្ច័យនៃគ្នានឹងគ្នាណា បដិច្ចសមុប្បាទធម៌នេះ ជាហេតុនាំឲ្យពពួកសត្វនៅរីករាយក្នុងសេចក្តីអាល័យ នៅត្រេកត្រអាលក្នុង ៩. ១៧
សេចក្តីអាល័យ នៅស្រើបស្រាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ ឃើញបានដោយកម្រ ម្យ៉ាងទៀត ធម៌ណាសម្រាប់ម្យាប័បងនូវសង្ខារទាំងពួង សម្រាប់
លះចោលនូវឧបទិ គឺខន្ធ និងកិលេសទាំងអស់ ជាទិអស់ទៅនៃតណ្ហា ជាទិណាយចាកភាគៈ ជាទិលត់នៃទុក្ខគឺនិព្វាន ធម៌ទាំងអម្បាលនេះ ជា
ហេតុដែលពពួកសត្វឃើញបានដោយកម្រក្រៃពេក បើទុកជាតថាគតសំដែងធម៌ទៅ ក៏គង់សត្វទាំងឡាយដទៃមិនអាចនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌របស់
តថាគតបានឡើយ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីលំបាក សេចក្តីនឿយព្រួយ មុខជានឹងមានដល់តថាគតមិនខាន។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះគាថាទាំងឡាយជា
ហេតុអស្ចារ្យសមគួរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនដែលបានឮក្នុងកាលមុនឡើយ ក៏កើតប្រាកដដល់ព្រះអង្គថា

ឥឡូវនេះ តថាគតគួរសំដែងនូវធម៌ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយដោយកម្រ (នុ៎ះទៅចុះ)។ ប៉ុន្តែសត្វទាំងឡាយដែលភាគៈ
ទោសៈ គ្របសង្កត់ ក៏មិនអាចនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌នេះបានដោយងាយទេ។ សត្វទាំងឡាយដែលកំពុងត្រេកអរដោយភាគៈ ដែល
គំនរងងឹត (គឺអវិជ្ជា) កំពុងបិទបាំង (យ៉ាងនេះ) មុខជានឹងមិនឃើញនូវធម៌ដែលនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាធម៌ល្អិតឆ្មារ ជ្រាល
ជ្រៅ សត្វឃើញបានដោយកម្រ (នុ៎ះទេ)។

កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគពិចារណាឃើញ ដោយន័យដែលត្រិះរិះដូច្នោះហើយ ព្រះហឫទ័យក៏ខិនទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយតិច មិនខិនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ឡើយ។

៩. ១៤

[៨] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្ម ដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ ទើបរំពឹងត្រិះរិះ ដូច្នោះថា អើហ្ន៎ ព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ មានព្រះហឫទ័យខិនទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយតិច មិនខិនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ (យ៉ាងនេះ) ឱ សត្វលោកវិនាសតើហ្ន៎ ឱ សត្វលោកវិនាសតើហ្ន៎។ គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្ម ក៏បាត់អំពីព្រហ្មលោក មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ (ដោយឆាប់ភ្លាម) ប្រៀបដូចបុរសអ្នកមានកំឡាំង លាចេញនូវដើមដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ។ លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្មធ្វើសំពត់ខត្តរាសង្កៀងស្មាម្ខាង ហើយលុតចុះនូវមណ្ឌលជង្គង់ខាងស្តាំលើផែនដី ប្រណម្យអញ្ជូលី ថ្វាយបង្គំចំពោះ ត្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងធម៌ សូមព្រះសុគត សំដែងធម៌ (ជឿត) សត្វទាំងឡាយដែលមានធូលី គឺភាគិកិលេសដ៏ស្រាលស្ទើងក្នុងភ្នែក គឺបញ្ញា តែខានស្លាប់ធម៌ ក៏មុខជានឹងសាបសូន្យ មិនខាន សត្វទាំងឡាយ អ្នកបម្រុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ក៏គង់មានដែរ។ សហម្បតិព្រហ្មបានពោលពាក្យនេះ (ប៉ុណ្ណោះ) លុះពោលពាក្យនេះរួច ហើយ ក៏ពោលពាក្យដទៃទៅទៀតថា

៩. ១៥

ពីមុនរៀងមក ធម៌ដែលជនទាំងឡាយអ្នកប្រកបដោយមន្ទិល តែងគិត ជាធម៌មិនបរិសុទ្ធទេ កើតប្រាកដហើយក្នុងដែនមគធៈ។ សូមព្រះអង្គបើកនូវទ្វារនៃព្រះនិព្វាននុ៎ះ សត្វទាំងឡាយប្រុងចាំស្តាប់ធម៌ដែលព្រះអង្គជាអ្នកប្រាសចាកមន្ទិល ទ្រង់ត្រាស់ដឹងតាម (លំអានព្រះពុទ្ធអំពីបូរណ)។ ប្រៀបដូចជាបុរសអ្នកមានចក្ខុ ឈរនៅលើកំពូលភ្នំដ៏ហើយដោយថ្មសុទ្ធ ក្រឡេកមើលឃើញ ប្រជុំជនដោយជុំវិញយ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាល្អ មានសមនុចក្ខុ ព្រះអង្គជាអ្នកមានសេចក្តីសោកទៅប្រាសហើយ សូមទ្រង់ឡើងកាន់ប្រាសាទដ៏ហើយដោយធម៌ ពិចារណាមើលនូវប្រជុំជនអ្នកច្រឡំដោយសេចក្តីសោកដែលជាតិ ជរាភក្តិព្រហ្ម សង្កត់ មានឧបមាដូច្នោះដែរ។ បពិត្រព្រះអង្គអ្នកមានព្យាយាម អ្នកឈ្នះសង្គ្រាមហើយ ជានាយកនៃពួកសត្វ អ្នកមិនជាប់ ដំពាក់បំណុល គឺកាម សូមព្រះអង្គក្រោកឡើង សូមទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងលោក។ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ សត្វ ទាំងឡាយអ្នកបំរុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ក៏គង់មានដែរ។

៩. ១៧

[៩] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីអាណាធនារបស់សហម្បតិព្រហ្មផង ទ្រង់អាស្រ័យនូវសេចក្តីករុណាចំពោះសត្វ ទាំងឡាយផង ទើបទ្រង់មើលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់មើលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់បាន ឃើញសត្វទាំងឡាយ មានធូលី គឺភាគិកិលេសតិចក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានធូលី គឺភាគិកិលេសច្រើនក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយវិរីង (ខ្លះ) មាន ឥន្ទ្រិយទន់ (ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការអាក្រក់ (ខ្លះ) ជាសត្វដែលព្រះអង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយ កម្រ (ខ្លះ) ជាអ្នកឃើញបរលោក និងទោសដោយសភាពគួរខ្លាចខ្លះ។ (សេចក្តីប្រៀបថា) មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះ គឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី ក្នុងគុម្ភនៃព្រលិតក្តី ក្នុងគុម្ភនៃឈូកក្រហមក្តី ក្នុងគុម្ភនៃឈូកសក្តី តែងកើតឡើងក្នុងទឹក ចម្រើនឡើងក្នុងទឹក លូតលាស់ឡើង តាមទឹក លិចនៅក្នុងទឹកនៅឡើយ មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះ គឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី តែងកើតឡើងក្នុងទឹក ចម្រើនឡើងក្នុង ទឹក ថិតនៅត្រឹមស្មើនឹងទឹក មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះ គឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី តែងកើតឡើងក្នុងទឹក ចម្រើនឡើងក្នុង ដុះ ខ្ពស់ឡើងជាងទឹក មិនជាប់ដំពាក់ដោយទឹក មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់មើលមើលសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់ ឃើញសត្វទាំងឡាយ មានធូលី គឺភាគិកិលេសតិចក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានធូលី គឺភាគិកិលេសច្រើនក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយវិរីង (ខ្លះ) មាន ឥន្ទ្រិយទន់ (ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការមិនល្អ (ខ្លះ) ជាសត្វដែលព្រះអង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយ កម្រ (ខ្លះ) សត្វចំពូកខ្លះ ឃើញបរលោក និងទោសដោយសភាពគួរខ្លាច មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង លុះទ្រង់ឃើញហើយ ទើបទ្រង់សំដែងជាបទ ភាថានិងសហម្បតិព្រហ្មថា

៩. ១៩

ទ្វារនៃព្រះនិព្វានទាំងនោះបើកហើយ សត្វទាំងឡាយណាមានសោតប្បសាទ សត្វទាំងឡាយនោះចូរបញ្ចេញនូវសទ្ធាចុះ។ ម្ចាស់មហាព្រហ្ម តថាគតមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងការលំបាក បានជាមិនសំដែងធម៌ដ៏ឧត្តម ដែលស្ងាត់ក្នុងសំណាក់មនុស្ស ទាំងឡាយ។

៩. ១៩

គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្មគិតថា ខ្លួនអញជាបុគ្គលគឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យល់ព្រមដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ហើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏ថ្វាយ បង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទ័ក្សិណ ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះមួយរំពេចទៅ។

ចប់ ព្រហ្មយាចនកថា។

៦. បញ្ជីគ្រឹះកថា

CS [vin.mv.01.06](#) | ភាគ ទី៦

(៦.)

[១០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនហ្ន៎ អ្នកណាអាចត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់ ហ័សបាន។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះទៀតថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រនេះជាបណ្ឌិត ជាអ្នកផ្លៀងផ្លាស់ រាងវែង ជា

អ្នកមានបញ្ហា មានឆ្ងល់ គឺវាភាគិកិលេសតិចក្នុងភ្នែកយូរមកហើយ បើដូច្នោះ គួរតែចាត់សំដែងធម៌ដល់អាឡារតាបសកាលាមគោត្រជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន។ គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយ ១. ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អាឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ៧ថ្ងៃហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា អាឡារ តាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ៧ថ្ងៃហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រ (នុ៎ះ) មានសេចក្តីសាបសូន្យធំ ប្រសិនបើតាបសនោះបានស្តាប់ធម៌នេះ ក៏គប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា តថាគតសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនអេះ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ព្រះ តម្រិះក្នុងលំដាប់នោះទៀតថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រនេះឯង ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឆ្លៀរឆ្លាស រាងវែង ជាអ្នកមានបញ្ហា មានឆ្ងល់ គឺវាភាគិកិលេសតិច ក្នុងភ្នែកយូរណាស់មកហើយ បើដូច្នោះ គួរតែចាត់សំដែងធម៌ដល់ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័ស បាន។ គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧទ្ទកតាបសរាម បុត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ទៅហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់អំពីពេល ព្រលប់ហើយដែរ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រ មានសេចក្តីសាបសូន្យធំ ប្រសិនបើតាបសនោះ បានស្តាប់ធម៌នេះ គប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា តថាគតសំដែងធម៌ដល់ ១. ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ អ្នកណាជាមុនហ្ន៎ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះតម្រិះដូច្នោះក្នុងលំដាប់នោះថា បញ្ជវគ្គិយ¹⁰ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានឧបការៈច្រើនដល់តថាគត ព្រោះថា បានបម្រើតថាគត កាលដែលកំពុងបញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្យាយាម¹¹ បើដូច្នោះ គួរតែចាត់ សំដែងធម៌ដល់បញ្ជវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាមុនចុះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះតម្រិះដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ បញ្ជវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នៅឯណា។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញបញ្ជវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងឥសិបតនមិកទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ដោយទិព្វចក្ខុដ៏ បរិសុទ្ធស្អាត កន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងឧរុវលាប្រទេស តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ទើបទ្រង់ យាងទៅកាន់ចារិក សំដៅទៅរកក្រុងពារាណសី។

[១១] មានអាជីវកម្មកំឡោះឧបកៈ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ស្តេចទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងចន្លោះនៃគយាប្រទេសផង ក្នុង ចន្លោះពោធិព្រឹក្សផង លុះឃើញហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ម្ចាស់អារុសោ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកជ្រុះថ្កាណាស់ ឆរិ វណ្ណ¹² របស់អ្នកក៏បរិសុទ្ធផង ម្ចាស់អារុសោ អ្នកបួសចំពោះគ្រូណា អ្នកណាជាគ្រូរបស់អ្នក អ្នកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់គ្រូណា។ កាល ឧបកាជីវកស្សយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឆ្លើយតបដោយពាក្យជាតាថាទៅរកឧបកាជីវកថា

តថាគតជាអ្នកគ្របសង្កត់នូវតេតុមិកធម៌ទាំងអស់ ត្រាស់ដឹងនូវតេតុមិកធម៌ទាំងអស់ មិនប្រឡាក់ដោយកិលេសក្នុងតេតុមិកធម៌ ទាំងអស់ បានលះចោលនូវតេតុមិកធម៌ទាំងអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះអស់ទៅនៃតណ្ហា ដឹងច្បាស់នូវតេតុមិក ធម៌ដោយខ្លួនឯង (ចាំបាច់) ចំពោះបុគ្គលណា។ តថាគតមិនមានអាចារ្យទេ មិនមានបុគ្គលដទៃស្មើនឹងតថាគតឡើយ ក្នុងលោក នេះ ព្រមទាំងទេវលោក មិនមានបុគ្គលប្រៀបធៀបនឹងតថាគតបានឡើយ។ ព្រោះថា តថាគតជាអរហន្តក្នុងលោក ជាសាស្តា ខ្ពស់ផុត ជាអ្នកត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះខ្លួនឯង តថាគតមានសេចក្តីត្រជាក់ មានភ្លើងកិលេសរលត់ហើយ។

ឥឡូវតថាគតទៅកាន់ក្រុងនៃពួកជនអ្នកកាសិ ដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ចក្ក (ដោយបំណងថា) តថាគតនឹងទូន្មានសួរ គឺអមតនិព្វាន ចំពោះសត្វលោក ដែលងងឹត គឺអវិជ្ជាកំពុងគ្របសង្កត់។

ឧបកាជីវកក៏តបថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកប្តេជ្ញាខ្លួនអ្នកថាយ៉ាងណា អ្នក(គួរដើម្បីបាននូវឈ្មោះ)ថា អនន្តជិនៈ (យ៉ាងនោះឯង)។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាទៀតថា។

ជនទាំងឡាយណាបានដល់នូវធម៌សម្រាប់ធ្វើអាសវៈឲ្យអស់ទៅ ជនទាំងឡាយនោះឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះកិលេស) ប្រាកដ ដូចជាតថាគតដែរ។ តថាគតបានឈ្នះបាបធម៌ទាំងឡាយហើយ ម្ចាស់ឧបកៈ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតបាននូវឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះបាបធម៌)។

កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ ឧបកាជីវកពោលពាក្យថា ម្ចាស់អារុសោ ពាក្យយ៉ាងហ្នឹង ពិតមែនហើយ (ថា ហើយ) ក៏ងក់ក្បាល ហើយកាន់យកផ្លូវខុស (គឺដើរវែកផ្លូវគ្នា) ចៀសចេញទៅ។

[១២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ហើយក៏យាងចូលទៅក្រុងពារាណសី រួចហើយ ទ្រង់យាងទៅ ឯឥសិបតនមិកទាយវន សំដៅទៅរកកន្លែងដែលបញ្ជវគ្គិយភិក្ខុនៅ។ បញ្ជវគ្គិយភិក្ខុបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញ ហើយ ក៏ធ្វើប្តេជ្ញាគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ សមណគោតមនេះជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោភ ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីភាវៈល្មោភ ឥឡូវ នេះ លោកនិមន្តមក យើងទាំងអស់គ្នាមិនគួរថ្វាយបង្គំ មិនគួរក្រោកទទួលលោកទេ មិនគួរទទួលយកបាត្រ ចីវររបស់លោកឡើយ ប៉ុន្តែយើងត្រូវ ក្រាលអាសនៈបម្រុងទុក បើលោកនឹងចង់ក៏គង់ចុះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចូលទៅរកបញ្ជវគ្គិយភិក្ខុដោយប្រការណា។ បញ្ជវគ្គិយភិក្ខុទាំង នោះ ក៏មិនអាចដើម្បីបិតនៅក្នុងពាក្យប្តេជ្ញារបស់ខ្លួនដោយប្រការនោះៗបានឡើយ ក៏ស្រាប់តែក្រោកទទួល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្លះទទួលយក បាត្រ ចីវររបស់ព្រះអង្គ ខ្លះក្រាលអាសនៈថ្វាយ ខ្លះដម្កល់ទឹកលាងព្រះបាទ យកតាំងសម្រាប់រងព្រះបាទ និងឈ្នាំងរងព្រះបាទមកថ្វាយ។ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ គង់លើអាសនៈដែលបញ្ជវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយរៀបចំទុកហើយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយ ក៏ទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងពីរ។ ទើបបញ្ជវគ្គិយភិក្ខុហៅព្រះដ៏មានព្រះភាគចំពោះនាមផង ដោយពាក្យថា អារុសោផង។ កាលបញ្ជវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យហៅយ៉ាងនេះ

ហើយ ព្រះភក្ត្រមុនី ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះនឹងបញ្ជូនភ្នែកទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នាកុំហៅតថាគតដោយចំ
ឈ្មោះ និងពាក្យថាអារសោឡើយ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ តថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុង
សោតប្បសាទចុះ ឥឡូវ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវអមតធម៌ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយ
ដែលចេញចាកផ្ទះហើយបួស ក្នុងភាពនៃបុគ្គលគ្មានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយ
កាលបើបានប្រតិបត្តិគ្នាតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ
ចំពោះអនុត្តរធម៌¹³) នោះជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ និងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង៤។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មាន
ព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ បញ្ជូនភ្នែកភ្នែក ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់
ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌ ជាធម៌វិសេសដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយការប្រតិបត្តិ
នោះផង ដោយអំពើដែលអ្នកដទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រផង ឥឡូវនេះព្រះអង្គប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោភច្រើនហើយ ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ
វិលត្រឡប់មកដើម្បីល្មោភច្រើនហើយ ក៏នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម៌វិសេស ដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តម អាចកំចាត់បង់នូវកិលេស
ដូចម្តេចបាន។ លុះបញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងបញ្ជូនភ្នែក
ភ្នែកថា ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ តថាគតមិនមែនប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោភច្រើនទេ មិនឃ្លាតចាកព្យាយាមទេ មិនវិលត្រឡប់ដើម្បីល្មោភច្រើនដូច្នោះទេ
ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ តថាគតនឹងប្រៀន
ប្រដៅនូវព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុងភាពនៃ
បុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយ កាលបើបានប្រតិបត្តិគ្នាដល់ពាក្យ
ប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃ
មគ្គព្រហ្មចរិយៈ និងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង៤។ បញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់
ពីរដងផង។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះនឹងបញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ បញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយ
ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌ ជាធម៌
វិសេសដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តម អាចកំចាត់បង់នូវកិលេសដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយសេចក្តីប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលជន
ដទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រផង ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោភច្រើន ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីល្មោភច្រើន នឹងបាន
ត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម៌វិសេស ដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តម អាចកំចាត់បង់នូវកិលេសដូចម្តេចបាន។ កាលបើបញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយ
ពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះនឹងបញ្ជូនភ្នែកភ្នែកថា ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរពិចារណា
មើលនូវពាក្យរបស់តថាគតឥឡូវនេះ ដូចគ្នានឹងកាលមុនអំពីកាលឥឡូវនេះដែរឬទេ។ បញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ម៉ឺន
ពាក្យហ្នឹង ព្រះអង្គមិនដែលពោលទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ។ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏
កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា
កាលបើអ្នកទាំងឡាយប្រតិបត្តិគ្នាតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគត ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ
ចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង៤។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានអាចញ៉ាំងបញ្ជូ
នភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយឲ្យយល់ច្បាស់ (ក្នុងពេលនោះ)។ លុះត្រាជាខាងក្រោយ បញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយតាំងចិត្តស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ផ្ទៀង
នូវសោតប្បសាទ ហើយផ្ទៀងចិត្តដើម្បីដឹងច្បាស់។

[១៣] ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ជូនភ្នែកភ្នែកទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ ធម៌អមខាង¹⁴) ទាំងពីរ
ប្រការនេះ គឺបញ្ចិសន្តិកម្មនៃសេចក្តីស្តាប់ឡើយ។ (ធម៌អមខាងទាំងពីរប្រការនោះគឺ) ការប្រកបរឿយៗនូវសេចក្តីជាប់ជំពាក់ដោយកាមសុខ ក្នុងកាម
ទាំងឡាយណា ដែលជាធម៌ចោកទាប ជារបស់អ្នកស្រុក ជារបស់បុគ្គល មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គលទេ មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍(មួយ) ការ
ប្រកបរឿយៗនូវសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឯងឲ្យលំបាកណា តែងនាំមកនៅសេចក្តីទុក្ខ មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍
ឡើយ (មួយ) ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទា (គឺសេចក្តីប្រតិបត្តិយ៉ាងកណ្តាល) មិនប៉ះពាល់នឹងធម៌អមខាងទាំងពីរនោះ¹⁵) តថាគតបាន
ត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ ធ្វើអោយកើតបញ្ញាចក្ខុ (គឺធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីចេះដឹង) ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីម្ចាស់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវ
អរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីព្រះនិព្វាន។ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ ក៏មជ្ឈិមាបដិបទានោះ ដូចម្តេច ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជា
សេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើអោយកើតបញ្ញាចក្ខុ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីម្ចាស់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន
(មជ្ឈិមាបដិបទានោះ) គឺ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការ ដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការ
នោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ១ សេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ១ វាចាត្រូវ១ ការងារត្រូវ១ ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ១ សេចក្តីព្យាយាមត្រូវ១ ស្មារតីត្រូវ១ ការតម្កល់ចិត្ត
ត្រូវ១។ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទានេះឯងដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
សេចក្តីម្ចាស់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន។

[១៤] ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ ក៏សេចក្តីទុក្ខនេះឯងហៅថា អរិយសច្ច គឺ កំណើត (ទាំង៤ មានជលាពុជជាដើម) ជាកងទុក្ខ១ សេចក្តីចាស់គ្រាំ
គ្រាជាកងទុក្ខ១ ពាក់ជម្ងឺជំងឺជាកងទុក្ខ១ សេចក្តីស្លាប់ជាកងទុក្ខ១ ដំណើររបស់ចូលដោយសត្វ និងសង្ខារមិនជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ
ជាកងទុក្ខ១ សេចក្តីព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាកងទុក្ខ១ បុគ្គលប្រាថ្នាវត្តណា មិនបានវត្តនោះ (ដូចបំណង)
ជាកងទុក្ខ១ បើពោលដោយសង្ខេប ឧបាទានខន្ធទាំង៥ (មានរូបខន្ធជាដើម) ជាកងទុក្ខ១។ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ ហេតុជាដែនកើតនៃកងទុក្ខ
នេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច គឺតណ្ហា¹⁶) នេះឯង ជាធម្មជាតិសត្វឲ្យកើតទៀត ប្រកបដោយសេចក្តីរីករាយ និងសេចក្តីត្រេកត្រអាល ជាធម្មជាតិ
នាំសត្វឲ្យត្រេកត្រអាលនៅក្នុងភពនោះៗ (ឬក្នុងអារម្មណ៍នោះៗ) តណ្ហានោះដូចម្តេច តណ្ហានោះ គឺកាមតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកាមភព)១
ភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងរូបភព និងអរូបភព)១ វិវរតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងភពសុទ្ធ¹⁷) ១។ ម្ចាស់ភ្នែកទាំងឡាយ សេចក្តីរលត់នៃកងទុក្ខ
នេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងនិព្វានធម៌ ជាសភាវៈ នឿយណាយ និងរំលត់ដោយមិនមានសេសសល់ ជាសភាវៈលះបង់ គ្រវែងចោល

ជម្រុះចោល មិនអាស័យ ត្រង់តណ្ហានោះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិសុត្វត្តន្តដល់នូវព្រះនិព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នោះដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ១។ ការដម្កល់ចិត្តត្រូវ១។

[១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់ តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា កងទុក្ខនេះឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគតថាកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច បុគ្គលគួរកំណត់ដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើត ឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែល តថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា កងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានកំណត់ដឹងហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុ កើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែល តថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺ កើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដែលបុគ្គលគួរលះចោល។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គល លះចោលហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើង ហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយ សច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដែល បុគ្គលគួរធ្វើអោយជាក់ច្បាស់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានធ្វើជាក់ច្បាស់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើង ហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តី ប្រតិបត្តិ នាំសុត្វត្តន្តនេះឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគតថា សេចក្តីប្រតិបត្តិ នាំសុត្វត្តន្តដល់និព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរចំរើន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែល បានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសុត្វត្តន្តនេះឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរចំរើនហើយ។

[១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ (ការដឹងការឃើញ) តាមពិត មានបរិវដ្តៈ៣ មានអាការៈ១២យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ច ទាំងឡាយនេះរបស់តថាគត នៅមិនទាន់បរិសុទ្ធត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក៏មិនទាន់ប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មា សម្ពោធិញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោកនិងព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្ស ត្រឹមនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ តាមពិត មានបរិវដ្តៈ៣ មានអាការៈ១២យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយនេះ របស់តថាគត បរិសុទ្ធហើយក្នុងកាលណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគតប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្សក្នុងកាលនោះ។ ម្យ៉ាងទៀត ទស្សនកិច្ច គឺការដឹង កើតឡើងដល់តថាគតថា វិមុត្តិ (គឺអរហត្តផល) របស់តថាគតមិនកម្រើកឡើយ ជាតិនេះផុតត្រឹមនេះហើយ តពីនេះទៅ ភពថ្មីមិនមានឡើយ។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ធម្មចក្ខុ¹⁸ (ភ្នែកឃើញធម៌) ដ៏ប្រាសចាកធូលី គឺ រាគាទិក្ខុលេស ប្រាសចាកមន្ទិល (គឺទិដ្ឋិ និងវិចិកិច្ចា) បានកើតឡើងដល់កោណ្ឌញ្ញភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងនោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា។

[១៧] ក៏កាលបើព្រះធម្មចក្ខុ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ (គឺទ្រង់សំដែងដូចគេបង្វិល) (យ៉ាងនេះ) ហើយ ភូមិទេវតាទាំងឡាយបន្តិ នូវសូរសព្ទថា ព្រះធម្មចក្ខុហ្នឹង មិនមានចក្ខុដទៃក្រៃលែងជាង ទោះបីសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយក្តីក្នុងលោក មិនអាចបដិវត្ត (កែប្រែ) បានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ជិតក្រុងពារាណសី។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានចាតុម្មហារាជិកៈទាំងឡាយ ឮសម្លេងរបស់ភូមិទេវតាទាំងឡាយហើយ ក៏បន្តិនូវសម្លេង (ថាដូចគ្នា)។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានតា វត្តិង្សទាំងឡាយ ឮសម្លេងរបស់ចាតុម្មហារាជិកៈទេវតាទាំងឡាយហើយ ក៏បន្តិនូវសម្លេង (ថាដូចគ្នា)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវតានៅក្នុងស្ថានយាមាទាំងឡាយ ទេវតានៅក្នុងស្ថានតុសិតទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុងស្ថាននិម្មានតិទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុងស្ថានបរិនិម្មិតវសតិទាំងឡាយ... ទេវតាដែល រាប់ក្នុងពពួកនៃព្រហ្មទាំងឡាយ ក៏បន្តិនូវសូរសព្ទថា ព្រះធម្មចក្ខុហ្នឹង មិនមានចក្ខុដទៃក្រៃលែងជាង ទោះបីសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយក្តីក្នុងលោក មិនអាចនឹងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ជិតក្រុងពារាណសី។ សំឡេង(កងវំពង) ក៏លាន់ឮឡើងទៅដរាបដល់ព្រហ្មលោកក្នុងខណៈនោះ ក្នុងមួយរំពេចនោះ ដោយប្រការដូច្នោះ។ រីឯលោកធាតុទាំងមួយហ្នឹងនេះ ក៏កក្រើករំពើកញាប់ញ័រ។ ទាំងពន្លឺភ្លឺផ្សំឡាយ ប្រមាណមិនបាន កន្លងលើសអានុភាពរបស់ ទេវតាទាំងឡាយ ក៏កើតប្រាដកឡើងក្នុងលោក។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្តិនូវឧទានវាចាថា អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិត ហើយ អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើយ។ ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យថា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញនេះឯង ក៏បានជាប់ជានាមរបស់ព្រះកោណ្ឌញ្ញៈភិក្ខុដ៏ មានអាយុ។

[១៨] គ្រានោះ ព្រះអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ ហើយ បានចុះចិត្តស្ងប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិន បាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបាននូវ

បញ្ជាក់ គួរបាននូវឧបសម្ព័ន្ធនៃក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយមានព្រះពុទ្ធដីកាថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកា នោះឯង ជាឧបសម្ព័ន្ធរបស់អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុនោះ។

[១៩] លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដ៏សេស ក្រៅពីអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុនោះដោយធម្មិកថា។ លំដាប់ នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយធម្មិកថា ធម្មចក្កដ៏ប្រាសចាកឆ្ងលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់វប្បភិក្ខុដ៏មាន អាយុផង ដល់ភិក្ខុដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយពីរអង្គគឺ វប្បៈ និងភិក្ខុនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បាន ចុះចិត្តស្ងប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់ បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបាននូវបញ្ចវគ្គ គួរបាននូវឧបសម្ព័ន្ធនៃក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធ ដីកានោះឯង ជាឧបសម្ព័ន្ធរបស់វប្បៈ និងភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងនោះ។ លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលភត្តិដែលភិក្ខុទាំងឡាយ នាំមកអំពីស្រុកមកថ្វាយ ហើយទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គ គឺមហានាម និងអស្សជ្ជិ ក្រៅពីភិក្ខុបីអង្គគឺ កោណ្ឌញ្ញ វប្បៈ ភិក្ខុនោះដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុទាំងឡាយបីអង្គ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត នាំមកនូវវត្ថុណា ឥសីទាំង៦អង្គ (គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ ទាំង៥) ក៏ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយធម្មិកថា ធម្មចក្កដ៏ ប្រាសចាកឆ្ងលី ប្រាសចាកមន្ទិល បានកើតឡើងដល់មហានាមដ៏មានអាយុផង ដល់អស្សជ្ជិដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើង ជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងនោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា។ ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ មហានាម និងអស្សជ្ជិនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បាន ដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស្ងប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាក សេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះបរមសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបាននូវបញ្ចវគ្គ គួរបាននូវឧបសម្ព័ន្ធនៃក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មាន ជោគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្ត ព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធចាតានោះឯង ជាឧបសម្ព័ន្ធរបស់មហានាម និងអស្សជ្ជិដ៏មាន អាយុទាំងនោះ។

[២០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូប គឺរាងកាយជាអនត្តា មិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។¹⁹⁾ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើរូបនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន រូបនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ គឺដើម្បី កាត់ឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងរូបថា សូមអោយរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំអោយរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបជាអនត្តាមែនពិត ព្រោះហេតុនោះបានជារូបចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុង រូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ វេទនាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវេទនានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វេទនានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវអំណាច)ក្នុង វេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះ ហេតុនោះ បានជាវេទនាចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះ ទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ សញ្ញាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសញ្ញានេះជារបស់ខ្លួន ពិតមែន សញ្ញានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញ យ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសញ្ញាចេះតែ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញ យ៉ាងនេះឡើយ។ សង្ខារទាំងឡាយមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសង្ខារទាំងឡាយនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សង្ខារទាំងឡាយនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារ ទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ខារទាំងឡាយចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យ សង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ វិញ្ញាណមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវិញ្ញាណនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វិញ្ញាណនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវ អំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណជា អនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាវិញ្ញាណចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យ វិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ។

[២១] ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច? រូបទៀងឬមិនទៀង? បញ្ច វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រូបមិនទៀងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ? ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នុះថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនអញ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ ឃើញយ៉ាងនោះទេ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា វេទនាទៀង ឬមិនទៀង? បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន វេទនាមិនទៀងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ? ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះ ជាទុក្ខ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុះ

របស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនអញ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ។ ព្រះបរមសាស្ត្រាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សញ្ញាទៀង ឬមិនទៀង។ បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ចទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សញ្ញាមិនទៀងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនអញ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ។ ព្រះបរមសាស្ត្រាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សង្ខារទាំងឡាយទៀង ឬមិនទៀង។ បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ចទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនអញ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ។ ព្រះបរមសាស្ត្រាទ្រង់ត្រាស់សួរថា វិញ្ញាណទៀង ឬមិនទៀង។ បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ចទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វិញ្ញាណមិនទៀងទេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនអញ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ។

[២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងលោកនេះ រូបឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី រូបណាដែលមានក្នុងទិដ្ឋាយក្តី ក្នុងទិដ្ឋិតក្តី រូបទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវរូប (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុះមិនមែនរបស់អញ នុះមិនមែនជាអញ នុះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ឡើយ។ វេទនាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វេទនាណាដែលមានក្នុងទិដ្ឋាយក្តី ក្នុងទិដ្ឋិតក្តី វេទនាទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវេទនា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុះមិនមែនរបស់អញ នុះមិនមែនជាអញ នុះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ឡើយ។ សញ្ញាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សញ្ញាណាដែលមានក្នុងទិដ្ឋាយក្តី ក្នុងទិដ្ឋិតក្តី សញ្ញាទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាសញ្ញា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុះមិនមែនរបស់អញ នុះមិនមែនជាអញ នុះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ឡើយ។ សង្ខារទាំងឡាយឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សង្ខារទាំងឡាយណាដែលមានក្នុងទិដ្ឋាយក្តី ក្នុងទិដ្ឋិតក្តី សង្ខារទាំងឡាយទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាសង្ខារ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុះមិនមែនរបស់អញ នុះមិនមែនជាអញ នុះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ឡើយ។ វិញ្ញាណឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វិញ្ញាណណាដែលមានក្នុងទិដ្ឋាយក្តី ក្នុងទិដ្ឋិតក្តី វិញ្ញាណទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវិញ្ញាណ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយ គួរឃើញនូវសេចក្តីនុះដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុះមិនមែនរបស់អញ នុះមិនមែនជាអញ នុះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ឡើយ។

[២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកបានស្តាប់ហើយ យល់ឃើញយ៉ាងនេះ ក៏នឿយណាយក្នុងរូបផង នឿយណាយក្នុងវេទនាផង នឿយណាយក្នុងសញ្ញាផង នឿយណាយក្នុងសង្ខារទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងវិញ្ញាណផង កាលបើនឿយណាយ (យ៉ាងនេះហើយ) ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ចិត្តក៏ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ព្រោះកិរិយាប្រាសចាកតម្រេក កាលដែលចិត្តផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ ញាណ (របស់អរិយសាវកនោះ) ក៏កើតឡើងប្រាកដថា ចិត្ត(របស់អញ) ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ)ហើយ (អរិយសាវកនោះ) ក៏ដឹងច្បាស់ដូច្នោះថា ជាតិ (របស់អញ)អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយធម៌ អញបាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលគួរធ្វើ អញក៏បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចឯទៀតក្រៅពីនេះ មិនមាន (ដល់អញ)ឡើយ។

[២៤] ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់បានសំដែងនូវសូត្រនេះចប់ហើយ។ បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ចទាំងឡាយ ក៏មានចិត្តត្រេកអររីករាយចំពោះភាសិតនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់កំពុងត្រាស់សំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំង៥រូប បានរួចស្រឡះហើយចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ (ថាអញ ថាយើង)ឡើយ។ ក្នុងសម័យនោះឯង មានព្រះអរហន្ត៦អង្គក្នុងលោកជាដម្បង (រាប់ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគផង)។

(ចប់ បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ច)
ចប់ បឋមភាណវៈ។

៧. បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ច

(បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ច (៧.)

បញ្ជីវិញ្ញាណកិច្ចរបស់ព្រះយស

[២៥] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសី មានកុលបុត្រ (ម្នាក់) ឈ្មោះយស ជាកូនសេដ្ឋី ជាបុគ្គលចម្រើនដោយសេចក្តីសុខ។ យសកុលបុត្រនោះមានប្រាសាទ១៣ ប្រាសាទ១១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវរងា ប្រាសាទ១សម្រាប់នៅក្នុងរដូវក្តៅ ប្រាសាទ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង។ យសកុលបុត្រនោះ មាតាបិតាព្យាបាលអ្នកភ្លេងត្រូវត្រៀមសុទ្ធសឹងតែស្រីឥតមានបុរសឡើយ ចាំបម្រើអស់កំណត់៤ខែ ក្នុងប្រាសាទសម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង មិន

ដែលចុះមកកាន់ផ្ទៃប្រាសាទខាងក្រោមទេ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រឆ្មែតស្តប់ស្តល់ដោយកាមគុណទាំង៥ កាលពួកស្រីកំពុងបម្រើ ក៏ដេកលក់ ទៅជាមុន ឯជនជាបរិសុទ្ធ ក៏ដេកលក់ជាខាងក្រោយ។ រីឯប្រទីបដែលគេអុជទុកដោយប្រេង តែងឆេះបំភ្លឺទាល់ព្រឹក រាល់ៗយប់។ គ្រានោះ យស កុលបុត្រ ភ្ញាក់ពីនិន្ទ្រាមុនគេ បានឃើញជនជាបរិសុទ្ធរបស់ខ្លួនកំពុងដេកលក់ ស្រីខ្លះមានពិណនៅត្រង់ភ្លៀក ស្រីខ្លះមានសួរសម្តែរនៅត្រង់ក ស្រីខ្លះមានសួរធំនៅក្បែរទ្រូង ស្រីខ្លះមានសក់រំសាយ ស្រីខ្លះមានទឹកមាត់ហូរហៀរ ស្រីខ្លះកំពុងមមើ (យសកុលបុត្របានឃើញជនជាបរិសុទ្ធ របស់ខ្លួន) ហាក់ដូចជាព្រៃសួសាន មកប្រាកដក្នុងកណ្តាប់ដៃ។ យសកុលបុត្រនោះ លុះបានឃើញហើយ កើតសេចក្តីជិនឆ្លងចិត្ត ក៏បិទនៅស៊ប់ ក្នុងសេចក្តីនឿយណាយ។ ទើបយសកុលបុត្របន្លឺឧទានវាចា (ដោយសេចក្តីសង្វេគ)ថា ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ដំពាក់វាក់រិនណាស់តើ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រពាក់ទ្រនាប់ជើងមាស ដើរសំដៅទៅកាន់មាត់ទ្វារផ្ទះ។ អមនុស្ស²¹) ទាំងឡាយ បើកទ្វារទុក ដោយបំណងថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យស កុលបុត្រឡើយ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទ្វារព្រះគរ។ អមនុស្សទាំងឡាយបើកទ្វារទុកដោយបំណងថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើ អន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ។ គ្រានោះ យស កុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ឥសិបតនមិត្តទាយវន។

[២៦] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើងក្នុងសម័យព្រឹកព្រាងស្វាងរាត្រី ហើយទ្រង់ចង្រុមក្នុងទិវាល។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញយសកុលបុត្រដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ឃើញហើយ ក៏យាងចេញអំពីកន្លែងចង្រុម ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ស្រាប់។ គ្រានោះ យសកុលបុត្របន្លឺឧទានវាចា (ដោយសេចក្តីសង្វេគ) ក្នុងទីជិត ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱ ហ្ន៎ (ទីនេះ) ដំពាក់វាក់រិនណាស់តើ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងយសកុលបុត្រថា ម្ចាស់យស ទីនេះឯង មិនច្របូក ច្របល់ ទីនេះមិនដំពាក់វាក់រិនទេ ម្ចាស់យស មកណោះ មកអង្គុយ (ឯណោះ) តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នក។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏រីករាយ អណ្តែតចិត្តដោយគិតឃើញថា ឮថា ទីនេះមិនច្របូកច្របល់ ទីនេះមិនដំពាក់វាក់រិន (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ដោះទ្រនាប់ជើងមាសចេញ ដើរតម្រង់ ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះយសកុលបុត្រអង្គុយក្នុងទីដ៏ សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វិកថា ព្រះអង្គសំដែងអនុបុព្វិកថា ដូចម្តេច គឺទ្រង់ប្រកាស ទានកថា សីលកថា សក្តិកថា និងទោសនៃកាមទាំងឡាយដ៏លាមក ដ៏សៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវយស កុលបុត្រថាមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ កាលនោះ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម៌ទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ចៗ សមុទយសច្ចៗ និរោធសច្ចៗ មគ្គសច្ចៗ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គឺធូលី ឬល្អិតខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អបាន មាន ឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកផ្លូវលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់យសកុលបុត្រក្នុងកន្លែងអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។

[២៧] គ្រានោះ មាតារបស់យសកុលបុត្រឡើងទៅកាន់ប្រាសាទ មិនបានឃើញយសកុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅរកសេដ្ឋីគហបតិ (ជាស្វាមី) លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ប្រាប់សេដ្ឋីគហបតិថា បពិត្រគហបតិ យសកុមារ ជាកូនរបស់អ្នក មិនឃើញទេ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិបញ្ជូនបម្រើ ទៅដោយសេះក្នុងទិសទាំង៤ ខ្លួនឯងក៏ដើរសំដៅទៅកាន់ឥសិបតនមិត្តទាយវន។ សេដ្ឋីគហបតិបានឃើញជាន់ទ្រនាប់ជើងមាស (ស្លៀកជើង មាស) លុះឃើញហើយ ក៏ដើរទៅតាមជាន់ទ្រនាប់ជើងនោះឯង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញច្បាស់នូវសេដ្ឋីគហបតិដើរមកអំពីចម្ងាយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធបរិវិតក្តថា តថាគតគួរធ្វើឥន្ទ្រភិសង្ហា²²) មិនឲ្យសេដ្ឋីគហបតិដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះ ឃើញយសកុលបុត្រ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តាក់តែងនូវឥន្ទ្រភិសង្ហារ មានសភាពដូច្នោះហើយ។ កាលនោះ សេដ្ឋីគហបតិក៏ដើរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញយសកុលបុត្រដែរឬទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតិ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកអង្គុយសិនចុះ បើ អ្នកអង្គុយក្នុងទីនេះ មុខជានឹងឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយក្នុងទីនេះដែរ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិនឹកសង្ឃឹមថា ឮថា បើអញអង្គុយនៅក្នុង ទីនេះឯង គង់នឹងបានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ហើយក៏ត្រេកអររីករាយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏ សមគួរ។ លុះសេដ្ឋីគហបតិអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វិកថា គឺទ្រង់ប្រកាស ទានកថា១ សីលកថា១ សក្តិកថា១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ជ្រាបថា សេដ្ឋីគហបតិ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណៈ មានចិត្តខ្ពស់ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ធម្មទេសនា ដែល ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ តែងលើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់ក៏ប្រកាសនូវធម៌ទេសនានោះគឺ ទុក្ខសច្ចៗ សមុទយសច្ចៗ និរោធសច្ចៗ មគ្គ សច្ចៗ ក្នុងកាលនោះឯង។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គឺធូលី ឬល្អិតខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បាន ដោយល្អ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកផ្លូវលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សេដ្ឋីគហបតិ ក្នុងទីអង្គុយ នោះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ គ្រានោះ សេដ្ឋី គហបតិបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានជឿជាក់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាវៈ ជាអ្នកក្លាហាន មិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះ ដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែល ព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសដែលផ្ទៀងផ្ទាត់នូវរបស់ដែលគេផ្តាច់ចុះ ឬបើកចេញនូវរបស់ដែលគេបិទ បាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់បុរសអ្នករង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបំភ្លឺនូវប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុទាំងឡាយ នឹងឃើញរូប បានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យ ដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវទិវលីកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ។ ឯសេដ្ឋីគហបតិនោះ (បាននាម បញ្ញត្តិថា) តេវាចិកឧបាសក (គឺឧបាសកដល់តេវាចិកសរណគមន) ជាដម្បងក្នុងលោក។

[២៨] គ្រានោះ យសកុលបុត្រ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវភូមិធម៌ដែលខ្លួនឃើញ ហើយ ដែលខ្លួនត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យសកុលបុត្រ កាលដែលតថាគតកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវថ្នាក់នៃធម៌ដែលខ្លួន ឃើញហើយ ត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទាន ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) មិនគួរនឹង វិលត្រឡប់ទៅដើម្បីភារៈចែកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយ ដូចកាលនៅយវាសក្នុងកាលមុនទេ បើដូច្នោះ គួរតែថាគរម្យាប្រនុវត្តនូវឥទ្ធារិ សង្ខារ²³⁾ (គឺវិសាយប្បន្និ ឬស្រាយប្បន្និ)នោះចេញ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានរំសាយឥទ្ធារិសង្ខារនោះហើយ។ សេដ្ឋីគហបតិ បានឃើញ យសកុលបុត្រអង្គុយនៅ (ក្នុងទីនោះ) លុះឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងយសកុលបុត្រថា នែយស មាតារបស់អ្នកមានសេចក្តីសោកខ្សឹក ខ្សួល ចូរអ្នកឲ្យជីវិតដល់មាតារបស់អ្នកផង។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ងើបមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកា នេះនឹងសេដ្ឋីគហបតិថា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកឯងសំគាល់យសកុលបុត្រនោះថាដូចម្តេចទៅ ឯយសកុលបុត្រ(នេះ) ឈ្មោះថាឃើញធម៌ហើយ ដោយសេក្ខញ្ញាណ និងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះថា យសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌ ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកដឹងហើយ ចិត្ត (របស់យសកុលបុត្រនោះ) ក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្ចាស់គហបតិ យស (នេះ) គួរនឹងវិល ត្រឡប់ទៅដើម្បីភារៈចែកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅយវាសក្នុងកាលមុនដែរឬទេ។ សេដ្ឋីគហបតិក្រាបចូលថា សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ហេតុនេះមិនគួរទេ។ ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតិ យសកុលបុត្រ(នេះឯង) ឈ្មោះថាឃើញធម៌ហើយដោយ សេក្ខញ្ញាណ និងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះយសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌ ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចចាក អាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្ចាស់គហបតិ យសកុលបុត្រ មិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីភារៈចែកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅយវាសក្នុងកាលពីមុនទេ។ សេដ្ឋីគហបតិ ក្រាបចូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យសកុលបុត្រមានលាភ ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (អត្តភាពជាមនុស្ស) យសកុលបុត្របានល្អហើយ ព្រោះចិត្តរបស់យសកុលបុត្ររួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលភក្តីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រម ទាំងយសកុលបុត្រជាបច្ឆា²⁴⁾ សមណៈផង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយភារៈស្ងៀមនៅ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិដឹងថា ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយដើរចេញទៅ។ កាលបើសេដ្ឋី គហបតិចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏យសកុលបុត្រ ក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមក²⁵⁾ ជាកិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគត ពោលល្អហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ចុះ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកាដែលទ្រង់ត្រាស់ថា អ្នកចូរមកជាកិក្ខុនោះឯង ជា ឧបសម្បទារបស់យសកុលបុត្រដ៏មានអាយុនោះ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ៧អង្គ កើតមានក្នុងលោកក្នុងគ្រានោះឯង។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះយស។

បព្វជ្ជារបស់គ្រហស្ថជាសំណាញ់គ្នា៤នាក់

CS vin.mv.01.07.01 | ភាគ ទី៦

[២៩] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀមស្ងៀម ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរក្នុងបព្វណ្ណសម័យ²⁶⁾ មានព្រះយសដ៏មានអាយុ ជាបច្ឆា សមណៈ យាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សេដ្ឋីគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលសេដ្ឋីក្រាលបម្រុងទុកហើយ។ គ្រានោះ មាតា និងស្ត្រីជាបុរាណទុតិយិកា²⁷⁾ របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ នាំគ្នាដើរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុប្បត្តិកថាដល់ស្ត្រីទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (ឬស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ជ្រាបថា ស្ត្រីទាំងឡាយនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនិរន្តរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម៌ទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទ្រង់ប្រកាសទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ សំពត់សស្តាត មិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្ម ចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រោសចាកផលី ប្រោសចាកមន្តិល កើតឡើងដល់ស្ត្រីទាំងឡាយនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើត ឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ ស្ត្រីទាំងអម្បាលនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស្រប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិន មានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយ ពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គ ត្រាស់ហើយនេះ ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសដែលផ្ទារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្តាប់ចុះ ឬបើកចេញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬ ប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នករង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបង្កើននូវប្រទិបប្រេងក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមានចក្ខុ នឹងឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះអង្គ ទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជា ឧបាសិកា ដល់នូវទិវលីកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ។ ឯស្ត្រីទាំងអម្បាលនោះ បាននាមបញ្ញត្តិជាឧបាសិកាដល់នូវតេ វាចិកាសរណគមន៍ ជាដម្បងក្នុងលោក។ គ្រានោះ បិតាមាតា និងស្ត្រីជាបុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គាសព្រះដ៏មានព្រះភាគ និងព្រះយសដ៏មានអាយុ ដោយខាននិយតោជនិយាហារដ៏ផ្អិតផ្អង ដោយដៃខ្លួនឯង ឲ្យឆ្អែតស្តាប់ស្តាប់ហើយ (សំគាល់) នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលឆាន់ហើយ មានព្រះហស្ថលេងលូកចុះក្នុងបាត្រហើយ ទើបអង្គុយចុះក្នុងទីដីសមគួរ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់មាតាបិតា និងស្ត្រីបុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយទើបទ្រង់ក្រោក ចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ។

[៣០] (លំដាប់នោះ) មានគ្រហស្ថនាគ ជាសំណុំរូបរបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ គឺឈ្មោះវិមលៈ១ សុពហុ១ បុណ្ណដិ១ គវ្យតិ១ ជាបុត្រពួក ត្រកូលសេដ្ឋី និងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី បានឮដំណឹងថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់ កាសាយៈចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ។ លុះសំណុំរូបទាំងនោះបានឮដំណឹង (យ៉ាងនេះ)ហើយ ទើប ត្រិះរិះដូច្នោះថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គល មិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិនមែនជារបស់ចោកទាបដោយពិត ទាំងបញ្ចូលនោះសោត ក៏មិនមែនជារបស់ ចោកទាបឡើយ។ សំណុំរូបទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយ បិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុនាំសំណុំរូបគ្រហស្ថនាគទាំងនោះចូលទៅគាល់ផ្ទះព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ ដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក្រាបទូល ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សំណុំរូបរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គជាគ្រហស្ថនាគនេះ ឈ្មោះវិមលៈ១ សុពហុ១ បុណ្ណដិ១ គវ្យតិ១ ជាកូនពួកត្រកូល សេដ្ឋី និងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី (ជាមួយគ្នា) សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅសំណុំរូបអម្បាលនេះឲ្យទាន។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថាដល់បុរសទាំងឡាយនោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំងនោះនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្ត ទន់ មានចិត្តផុតចាកនិរណាធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិន ប្រឡាក់របស់ខ្មៅ គឺធួង ឬល្អិតខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាក ធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិ ទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ បុរសទាំងអម្បាលនោះបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស្ងប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានង្រៀងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តី ក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃឡើយ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងអម្បាលនេះ គួរបានបញ្ចេញ គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នក ទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរព្រមព្រៀងព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅ ដោយធម្មិកថា ក៏មានចិត្តផុតចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ១១អង្គកើតមានក្នុង លោកក្នុងកាលនោះឯង។

ចប់ បញ្ចប់របស់គ្រហស្ថជាសំណុំរូបគ្រា៤នាក់។

បញ្ចប់របស់គ្រហស្ថជាសំណុំរូបគ្រា៥នាក់

[៣១] មានគ្រហស្ថជាសំណុំរូបរបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុប្រមាណ៥០នាក់(ទៀត) ជាអ្នកនៅក្នុងជនបទ (ស្រុកក្រៅ) ជាកូននៃពួកត្រកូល ទាំងឡាយ មានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស²⁸⁾ បានឮដំណឹងច្បាស់ថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់ សំពត់កាសាយៈ ចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ។ លុះជនទាំងនោះបានឮដំណឹង (យ៉ាងនេះ)ហើយ ក៏ត្រិះរិះដូច្នោះថា យសកុលបុត្រកោរសក់ និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមាន ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិនមែនជារបស់ចោកទាបដោយពិត ទាំងបញ្ចូលនោះសោត ក៏មិនមែនជារបស់ចោកទាប ឡើយ។ បុរសទាំង៥០នាក់នោះ នាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយបិតនៅ ក្នុងទីដីសមគួរ។ គ្រានោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុ នាំគ្រហស្ថជាសំណុំរូបគ្រា៥០នាក់នោះចូលទៅគាល់ផ្ទះព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ទើបក្រាបទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រហស្ថជាសំណុំរូបរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមានប្រមាណ៥០នាក់ទាំងនេះ ជាអ្នកនៅក្នុង ជនបទ ជាបុត្រនៃពួកត្រកូលមានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅសំណុំរូបទាំងអម្បាលនេះឲ្យ ទាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថាដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោសរបស់ កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង៥០នាក់នោះ មាន ចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនិរណាធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែល ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅ គឺធួង ឬល្អិតខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិ ទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ បុរសទាំង៥០នាក់នោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ច ធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស្ងប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានង្រៀងឆ្ងល់ ដល់នូវការជា អ្នកក្លាហាន មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ គួរបានបញ្ចេញ គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នក ទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរព្រមព្រៀងព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះ និព្វាន ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងទូន្មាន

ប្រៀនប្រដៅដោយឆ្លើយថា ចិត្តក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ១១អង្គកើតឡើងក្នុងលោក ក្នុងកាលនោះឯង។

(ចប់ បញ្ចវគ្គរបស់គ្រហស្ថជាសំឡាញ់គ្នា៥០នាក់។)

៨. មារកថា

CS [vin.mv.01.08](#) | ភាគ ទី៦

(មារកថា (៨.))

[៣២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយ ទើបត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរួចហើយ អំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជាបស់ទេវតាក្តី²⁹ ទោះបីជាបស់មនុស្សក្តី³⁰ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសោត ក៏បានរួចហើយអំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ដែរ ទោះបីជាបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជាបស់មនុស្សក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រាច់ទៅកាន់ចារិក (គឺស្រុកនិងនិគមនិងរាជធានី ហើយសំដែងធម៌) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និង សេចក្តីសុខដល់ជនជាច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅពីរនាក់តាមផ្លូវមួយជាមួយគ្នាឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរសម្តែងធម៌ឲ្យពីរោះបទដើម បទកណ្តាល និងបទចុង អ្នកទាំងឡាយចូរប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធប្រកបដោយអត្ថ និងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌ទាំងអស់ សត្វទាំងឡាយដែលមានឆ្ងល់ គឺភាគទិក្ខុលេសតិចក្នុងភ្នែកក៏មាន សត្វទាំងនោះនឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គផល) ព្រោះមិនបានស្តាប់ធម៌សត្វទាំងឡាយអ្នកបំរុង ត្រាស់ដឹងធម៌ គង់នឹងមាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគត ក៏នឹងចូលទៅកាន់សេនានិគម³¹ ក្នុងឧបទ្វីបប្រទេសដើម្បីសម្តែងធម៌ដែរ។

[៣៣] គ្រានោះ ក្រុងមារ ជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយគាថា ថា

បពិត្រសមណៈ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំងពួង ទោះបីជាបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជាបស់មនុស្សក្តី គឺព្រះអង្គជាបុគ្គលជាប់ចំពាក់ដោយចំណងដ៏មាំ ព្រះអង្គមិនរួចអំពីវិស័យរបស់ខ្ញុំឡើយ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា

នៃក្រុងមារ អ្នកជាសត្វដ៏ចោកទាប តថាគតរួចហើយចាកអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជាបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជាបស់មនុស្សក្តី គឺតថាគតជាបុគ្គលរួចស្រឡះហើយចាកចំណងដ៏មាំ អ្នកឯងសោត ក៏តថាគតនាំចេញអំពីពុតកំណាច (គឺតថាគតឲ្យចាលចាញ់ហើយ)។

ក្រុងមារក្រាបបង្គំទូលថា

បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ណាដែលត្រាច់ទៅក្នុងអាកាស អន្ទាក់នេះឯង គឺឆន្ទរាគ ដែលត្រាច់ទៅក្នុងចិត្ត (របស់សត្វ ខ្ញុំនឹងទាក់ព្រះអង្គដោយអន្ទាក់ គឺឆន្ទរាគនោះ ព្រះអង្គគង់មិនរួច (អំពីវិស័យ) របស់ខ្ញុំទេ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មារ ជាសត្វដ៏ចោកទាប រូប សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វៈ ជាគ្រឿងតម្រេកក្នុងចិត្តនៃសត្វ ចំណង់របស់តថាគតក្នុងអារម្មណ៍ មានរូបជាដើមនេះ ប្រាសចាកអស់ហើយ អ្នកឯងសោត ក៏តថាគតនាំចេញអំពីពុតកំណាច (គឺតថាគតឲ្យចាលចាញ់)ហើយ។

លំដាប់នោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ កើតទុក្ខ តូចចិត្តថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគស្គាល់អញ ព្រះសុគតស្គាល់អញ រួចក៏អន្តរធានបាត់ទៅអំពីកន្លែងនោះឯង។

ចប់ មារកថា។

៩. បញ្ចជួបសម្បទាកថា

CS [vin.mv.01.09](#) | ភាគ ទី៦

(ឧបសម្បទាកថា ដោយត្រ័យសរណគមន៍ (៩.))

[៣៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបញ្ចក្ខណ៍³²⁾ ផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គល³³⁾ ផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ (ចំពោះព្រះអង្គ)។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បញ្ចក្ខណ៍បេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ ទ្រង់សម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានព្រះតម្រិះក្នុងព្រះហឫទ័យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបញ្ចក្ខណ៍បេក្ខបុគ្គលផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ (មកកាន់សំណាក់តថាគត) ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បញ្ចក្ខណ៍បេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបញ្ចក្ខណ៍ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗចុះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញចាកការសម្តែងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀល ហើយព្រះអង្គឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ រួចធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលតថាគតនៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្តែងក្នុងកម្មដ្ឋានក្នុងទីនេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវបញ្ចក្ខណ៍បេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង នូវឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នឹងឲ្យបញ្ចក្ខណ៍ និងឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បញ្ចក្ខណ៍បេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបញ្ចក្ខណ៍ ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យបញ្ចក្ខណ៍ ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យបញ្ចក្ខណ៍ ឲ្យឧបសម្បទាយ៉ាងនេះ។ កុលបុត្រនោះ ភិក្ខុគប្បិកោរសក់ និងពុកមាត់ឲ្យជាដម្បង ហើយឲ្យស្លៀកសំពត់កាសាយៈ ទាំងឡាយ រួចឲ្យពាក់ចំពែររៀងស្មាម្ខាង ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង រួចប្រាប់ថា អ្នកចូរពោលពាក្យយ៉ាងនេះ³⁴⁾ ថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបញ្ចក្ខណ៍ និងឧបសម្បទាដោយត្រៃសរណគមន៍ទាំងឡាយនេះ។

ឧបសម្បទាថា ដោយត្រ័យសរណគមន៍ ចប់។

១០. ទុតិយមារកថា

CS vin.mv.01.10 | ភាគ ទី១៦

(១០.)

[៣៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនៅចាំវស្សារួចហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ តថាគតបានសម្រេចហើយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏ល្អជាឧបាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកអ្នកទាំងឡាយក៏បានសម្រេចនូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏ល្អជាឧបាយ។

គ្រានោះ ក្រុងមារ ជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលពាក្យជាគាថានឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា

បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ទាំងឡាយណាៗ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី ព្រះអង្គជាប់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជាអន្ទាក់របស់មារ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយចំណងរបស់មារ ព្រះអង្គមិនរួច(អំពីវិស័យ)ខ្ញុំឡើយ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មារ ជាសត្វដ៏លាមក អន្ទាក់ទាំងឡាយណាៗ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី តថាគតរួចស្រឡះហើយចាកអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជាអន្ទាក់របស់មារ តថាគតរួចហើយចាកចំណងរបស់មារ អ្នកឯងសោត ក៏តថាគតនាំចេញចាកពុតកំណាច (គឺតថាគតផ្តាញផ្តាល់ហើយ)។

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តបាប កើតទុក្ខ តូចចិត្តថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្គាល់អញ ព្រះសុគតទ្រង់ស្គាល់អញ ហើយក៏អន្តរធានបាត់ទៅអំពីកន្លែងនោះឯង។

(ចប់ ទុតិយ មារកថា។)

១១. ភទ្ទវគ្គិយវត្ថុ

CS vin.mv.01.11 | ភាគ ទី១៦

(រឿងពួកភទ្ទវគ្គិយភិក្ខុជាសំឡាញ់នឹងគ្នា (១១.)

[៣៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងក្រុងពារណសី គួរដល់ពុទ្ធអធារ្យស្រីយ រួចទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងឧរុវេលាប្រទេស។ កាលនោះ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចុះចាកផ្លូវ សំដៅទៅកាន់ដងព្រៃមួយ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ។

សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុវិទូយកុមារ ប្រមាណ៣០នាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ព្រមទាំងភរិយា កំពុងឲ្យភរិយាបម្រើ (ដោយកាម) ក្នុងដងព្រៃនោះ។ មានកុមារម្នាក់ឥតភរិយានឹងគេ។ ទើបកុមារទាំងនោះទៅនាំយកស្រីពេស្យា (ស្រីផ្កាមាស) ម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារដែលឥតភរិយានោះ។ លំដាប់នោះឯង កាលដែលកុមារទាំងនោះ ប្រហែសធ្វេស កំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះបានលួចយកភណ្ណៈ^{៣៥} រត់បាត់ទៅ។ កាលនោះ កុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះ ខ្វល់ខ្វាយដល់កុមារជាសំឡាញ់ ជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរទៅកាន់ដងព្រៃនោះ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ទើបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឃើញស្រី(ម្នាក់)ដែរឬទេ? ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ ចុះអ្នកត្រូវការអ្វីដោយស្រី(នោះ)? កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាប្រមាណ៣០នាក់ ជាពួកដ៏ចម្រើន ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេសនេះ មានភរិយាគ្រប់ៗគ្នា បានឲ្យភរិយាបម្រើក្នុងដងព្រៃនេះ ឯកុមារជាសំឡាញ់ម្នាក់ មិនមានភរិយានឹងគេឡើយ យើងខ្ញុំបាននាំយកស្រីពេស្យាម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារជាសំឡាញ់នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលយើងខ្ញុំប្រហែសធ្វេស កំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះក៏លួចយកភណ្ណៈ រត់បាត់ទៅក្នុងពេលនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនោះ យើងខ្ញុំជាសំឡាញ់នឹងគ្នាខ្វល់ខ្វាយដល់កុមារជាសំឡាញ់ ជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរមកកាន់ដងព្រៃនេះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់រឿងនោះដូចម្តេច អ្នកទាំងឡាយគួរស្វែងរកស្រីប្រសើរជាង ឬគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយអង្គុយមកសិនចុះ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយ។ ភិក្ខុវិទូយកុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវអនុបុត្រិកថាដល់ពួកភិក្ខុវិទូយកុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (ឬស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា ភិក្ខុវិទូយកុមារទាំងនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនិរវណ្ណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាព្រះអង្គ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែង ចំពោះព្រះអង្គ គឺសំដែងទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុវិទូយកុមារទាំងនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលមានកិរិយាកើតឡើង ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ ភិក្ខុវិទូយកុមារទាំងនោះបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស្ងប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភារៈ ជាអ្នកក្លាហាន មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុវិទូយកុមារទាំងនោះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតបានសំដែងល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ភិក្ខុវិទូយកុមារទាំងនោះ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុវិទូយកុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នា។
ទុតិយភាណវៈ ចប់។

១២. ឧរុវេលាបាដិហារិយកថា

CS vin.mv.01.12 | ភាគ ទី៦

(ឧរុវេលាបាដិហារិយភាណវៈ ជាគំរប់បី (១២.))

បាដិហារ្យជាបឋម

[៣៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរសំដៅទៅកាន់ឧរុវេលាប្រទេស។ សម័យនោះឯង ជដិលពានក (ជាបងប្អូននឹងគ្នា) គឺឧរុវេលកស្សប១ នទិកស្សប១ គយាកស្សប១ អាស្រីយនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស(នោះ)។ បណ្តាជដិលទាំងនោះ មានជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបជាបាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាងជដិល៥០០នាក់។ ជដិលឈ្មោះនទិកស្សប ជាបាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាងជដិល៣០០នាក់។ ជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ជាបាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាងជដិល២០០នាក់។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែថាក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបជាគំរប់ពីរដងទៀតថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះ មាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិល

ឈ្មោះ ឧបសគ្គសម្របជាគំរូបីដងទៀតថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី។ ឧបសគ្គសម្រប ពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះ មាននាគរាជមួយ ជាសត្វកាច មានប្រិទ្ធិ មានពិសក្នុង ចង្កូម មានពិសដីពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប នាគរាជនោះបៀតបៀនយើងមិន បានទេ ឈ្លើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់យើងចុះ)។ ឧបសគ្គសម្របតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គចូរនៅតាមសប្បាយចុះ។ លំដាប់ នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយក្រាលនូវកម្រាលស្មៅ គង់ផ្តត់ភ្នែក តាំងកាយដ៏ត្រង់ដម្កល់សតិឆ្ពោះមុខទៅកាន់កម្ម ដ្ឋាន។

[៣៨] គ្រានោះ នាគនោះបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងចូលទៅ លុះឃើញហើយ កើតទុក្ខ តូចចិត្ត ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ។ ឯ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការនេះគួរតែចាត់ កុំបៀតបៀនស្បែកសម្បុរថ្ងៃ ស្បែកបន្ទាប់ សាច់ សរសៃ ឆ្អឹង និងខួរក្នុងឆ្អឹង របស់នាគរាជនេះឲ្យសោះ ហើយគ្រាន់តែគ្របសង្កត់តែជះ (របស់នាគរាជ) ដោយតែជះរបស់តថាគតចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងឥទ្ធាភិសង្ខារ មានសភាពដូច្នោះហើយ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយតបទៅវិញ។ ចំណែកនាគនោះ អត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាល ភ្លើងឲ្យឆេះឡើង។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់ចូលឈាន មានតេជោធាតុជាអារម្មណ៍ ហើយទ្រង់បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើងដែរ។ កាលបើ អ្នកមានប្រិទ្ធិទាំងពីរបណ្តាលពន្លឺភ្លើងឲ្យភ្លឺព្រោងព្រាយឡើងហើយ ឯរោងភ្លើងក៏រុងរឿងភ្លឺសន្ទោរសន្ទៅឡើងហាក់ដូចជាភ្លើងឆេះ។ លំដាប់នោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ នាំគ្នាចោមរោមរោងភ្លើង ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ឱសមណៈមានរូបល្អម៉្លេះ ឥឡូវត្រូវនាគរាជបៀតបៀន។ ឯព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទ្រង់មិនបានប៉ះពាល់ស្បែកក្រៅ ស្បែកបន្ទាប់ សាច់ សរសៃ ឆ្អឹង និងខួរក្នុងឆ្អឹងរបស់នាគនោះ ទ្រង់គ្រប សង្កត់តែជះដោយតែជះ ហើយទ្រង់ចាប់នាគច្រកក្នុងបាត្រ (នាំយកទៅ) បង្ហាញដល់ជដិលឈ្មោះឧបសគ្គសម្របថា នែកស្សប នេះនាគរបស់ អ្នកឯង តថាគតបានគ្របសង្កត់តែជះរបស់វា ដោយតែជះតថាគតហើយ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧបសគ្គសម្របត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្រិទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា (ព្រះអង្គ) អាចគ្របសង្កត់តែជះរបស់នាគជាសត្វកាច មានប្រិទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដីពន្លឹក ដោយតែជះ(របស់ព្រះអង្គបាន) តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៣៩] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ទ្រង់ប្រថាប់នៅ) ជិតឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ជរា ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះឧបសគ្គសម្របថា នែកស្សប បើអ្នក មិនចង្អៀតចង្អល់ទេ តថាគតសុំនៅក្នុងរោងភ្លើងក្នុងថ្ងៃនេះបាន១ថ្ងៃសិន។ ឧបសគ្គសម្របពោលតបថា អើមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំប្រាថ្នាសេចក្តីសប្បាយ ទើបយ៉ាត់ព្រះអង្គថា ក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្រិទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដីពន្លឹក កុំឲ្យនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គឡើយ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប ឯនាគនោះមិនអាចបៀតបៀនតថាគតបានទេ ឈ្លើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់តថាគត ចុះ)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា ឧបសគ្គសម្របព្រមឲ្យហើយ ព្រះអង្គមិនតក់ស្លុត ឥតមានកោតញញើត ទើបយាងចូលទៅ។ ពស់ ជាអហិនាគ បានឃើញព្រះអង្គយាងចូលទៅ ក៏តូចចិត្ត ទើបបណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ។ ឯព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាមនុស្សនាគ ទ្រង់មាន ព្រះហឫទ័យរីករាយ ឥតមានសេចក្តីអាក់អន់ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញក្នុងទីនោះដែរ។ ចំណែកអហិនាគ អត់ទ្រាំសេចក្តី ក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើង ដូចជាភ្លើងធម្មតា។ ឯមនុស្សនាគ ទ្រង់ឆ្ងាសក្នុងឈាន មានតេជោធាតុជាអារម្មណ៍ ក៏ បណ្តាលឲ្យឆេះឡើងក្នុងទីនោះដែរ។ កាលបើអ្នកមានប្រិទ្ធិទាំងពីរបណ្តាលឲ្យភ្លើងភ្លឺព្រោងព្រាយឡើងព្រមគ្នាហើយ ពួជដិល ដ៏ចោមរោមរោងភ្លើង។

ជដិលទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ឱ មហាសមណៈមានរូបល្អម៉្លេះ ឥឡូវត្រូវនាគបៀតបៀន។

លុះរាត្រីកន្លងទៅហើយ រស្មីរបស់អហិនាគក៏រលត់សូន្យទៅ។ ឯរស្មីមានពណ៌ច្រើនរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានប្រិទ្ធិ ក៏តាំងនៅដដែល។ រស្មីមានពណ៌ច្រើនគឺ ខៀវខ្លះ ក្រហមខ្លះ ហង្សបាទ (ក្រហមទន់)ខ្លះ លឿងខ្លះ ពណ៌ផ្អែកខ្លះ មាននៅក្នុងព្រះកាយរបស់ព្រះសម្មា ដែលមានព្រះនាមថា អង្គីរស។ ព្រះសម្មាទ្រង់ចាប់អហិនាគច្រកក្នុងបាត្រហើយ (នាំទៅ) បង្ហាញព្រាហ្មណ៍ថា នែកស្សប នេះនាគ របស់អ្នក តថាគតគ្របសង្កត់តែជះរបស់វា ដោយតែជះរបស់តថាគតហើយ។

គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧបសគ្គសម្រប ជ្រះថ្លាដោយឥទ្ធិប្បាណិហារ្យនេះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យ ដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះ ខ្ញុំនឹងអង្គុសដោយនិច្ចកត្តដល់ព្រះអង្គ។

ចប់ បាដិហារ្យជាបឋម។

បាដិហារ្យជាគំរូប២

[៤០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងដងព្រៃមួយ ក្នុងទីជិតអាស្រមរបស់ជដិលឈ្មោះឧបសគ្គសម្រប។ កាលនោះ ទេវតាទាំង៤ ជាស្តេចធំ មានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបបិទនៅក្នុងទិសទាំង៤ មានគួរនាដូចគំរូភ្លើងដ៏ធំ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងហើយ ទើប ជដិលឈ្មោះឧបសគ្គសម្របចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា

បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអត្រាត្រ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ហើយចូលមកកាលព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ហើយស្ថិតនៅក្នុងទិសទាំង៤ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំៗ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប ឯអ្នកទាំងនោះ គឺស្តេចធំទាំង៤ ចូលមកកាលតថាគតដើម្បី នឹងស្តាប់ធម៌។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបត្រិះវិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា អម្បាលមហាវជទាំង៤ ក៏គង់ចូលមកកាលដើម្បីស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ លំដាប់នោះ ព្រះ ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

ចប់ បាដិហារ្យជាគំរប់២។

បាដិហារ្យជាគំរប់៣

[៤១] គ្រានោះ សក្តុទេវរាជ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ មានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាពណ្តាលអត្រាត្រ ហើយ ចូលទៅកាលព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ រុងរឿង និងខត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងកាលយប់មុន។ លុះរាត្រីនោះកន្លងហើយ ទើបជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបចូលទៅកាល ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដីមានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរ ហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាពណ្តាល អត្រាត្រ ហើយចូលមកកាលព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ទើបបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំរុងរឿង និង ខត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងកាលយប់មុន។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកនោះហើយ គឺសក្តុទេវរាជ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ចូលមករកតថាគត ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះវិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា សក្តុទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា គង់ចូលមកកាលដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះ អរហន្តដូចអញទេ។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុង ដងព្រៃនោះឯង។

ចប់ បាដិហារ្យជាគំរប់៣។

បាដិហារ្យជាគំរប់៤

[៤២] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្ម មានសម្បុរល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាពណ្តាលអត្រាត្រ ចូលទៅកាលព្រះដីមាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ទើបបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរមួយ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំរុងរឿង និងខត្តមជាង រស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងយប់មុនៗ។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបចូលទៅកាលព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដីមានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាមានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាពណ្តាលអត្រាត្រ ចូលមកកាលព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ហើយបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ គួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ រុងរឿង និងខត្តមជាងរស្មី នៃពណ៌ដែលមានក្នុងយប់មុនៗនោះ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា នែកស្សប ជននោះឯង គឺសហម្បតិព្រហ្ម ចូលមករកតថាគត ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌។ គ្រា នោះ ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះវិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា អម្បាលសហម្បតិព្រហ្ម ក៏គង់ចូលមកកាលដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ ក្នុងកាល នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

ចប់ បាដិហារ្យជាគំរប់៤។

បាដិហារ្យជាគំរប់៥

[៤៣] សម័យនោះឯង គ្រឿងបូជាធំ នឹងកើតឡើងដល់ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប។ (ព្រោះថា) ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់ គ្នា ប្រាថ្នានឹងនាំយកខាននីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើនចូលមកបូជា។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះវិះដូច្នោះថា កាលឥឡូវនេះឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថាជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាននីយ ភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើនចូលមកបូជា បើមហាសមណៈនឹងធ្វើឥន្ទ្រប្បាដិហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជន លាភសក្ការៈនឹងចំរើនដល់មហា សមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញ ក៏នឹងសាបសូន្យទៅ ឱមហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះទៅអេះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្នុងចិត្តរបស់ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ទើបទ្រង់យាងទៅកាន់ខត្តកុរុទ្ធិប នាំយកចង្កាន់ បិណ្ឌបាតមកអំពីខត្តកុរុទ្ធិបនោះ ហើយទ្រង់សោយជិតស្រះអនោត្ត ហើយទ្រង់សម្រាកឥរិយាបទនៅក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង។ កាលបើរា ត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបចូលទៅកាលព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដីមាន ព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល(នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ហេតុដូច ម្តេច ក៏ព្រះអង្គមិនយាងមកក្នុងថ្ងៃម្សិលមិញ ចំណែកខ្ញុំ ៗតែងរលឹកព្រះអង្គ ទន្ទឹមចាំមើលផ្លូវថា មហាសមណៈមិនមកទេឬអ្វី ហើយបាន ទាំងដំកល់ចំណែកខាននីយាហារទុក ដើម្បីព្រះអង្គ។ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប ក្រែងអ្នកត្រិះវិះដូច្នោះថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថា ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាននីយភោជនីយាហារមានប្រមាណ ច្រើនចូលមកបូជា បើមហាសមណៈនឹងធ្វើឥន្ទ្រប្បាដិហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជន ឯលាភសក្ការៈនឹងចំរើនដល់មហាសមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញ នឹងសាបសូន្យទៅ ឱមហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកទៅអេះ ដូច្នោះ ពិតមែនឬទេ នែកស្សប ចំណែកតថាគតឯង បានដឹងសេចក្តី

បរិវត្តក្នុងចិត្តរបស់អ្នកឯង ដោយចិត្តតថាគត ហើយតថាគតក៏ទៅកាន់ខត្តរក្សទ្ធិប នាំយកចង្កាន់បិណ្ឌបាតមកអំពីទ្វីបនោះ រួចនាវាជិតស្រះ
អនោត្ត ហើយសម្រាកឥរិយាបថក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង។ គ្រានោះ ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប ត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈនេះ មាន
ប្រាជ្ញាខ្លាំងណាស់តើ មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គស្គាល់ចិត្តដោយចិត្តរបស់ព្រះអង្គបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះ
អរហន្តដូចអញទេ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃ
នោះឯង។

ចប់ បាដិហារ្យជាគំរប់៥។

[៤៤] សម័យនោះឯង សំពត់បង្សកូល³⁶ កើតឡើងដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងដូច្នោះថា តថាគតគួរនឹង
លាងសំពត់បង្សកូលក្នុងទីណាអេះ។ លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា បានជ្រាបពុទ្ធបរិវត្តរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់
ខ្លួន ហើយក៏ដឹកស្រះ (មួយ) ដោយដៃឯង ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គលាង
សំពត់បង្សកូលក្នុងស្រះនេះចុះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតម្កល់ដូច្នោះថា តថាគតគួរហោតកក់សំពត់បង្សកូលនឹងរបស់អ្វីអេះ។
លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា ជ្រាបចេតោបរិវត្ត (ព្រះតម្កល់) របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្មផែនធំ
មកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហោតកក់សំពត់បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
រំពឹងថា តថាគតគួរពាក់ព្យួរ ហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎។ លំដាប់នោះ មានទេវតាអាស្រ័យនៅលើដើមថ្លាន់ ជ្រាបចេតោបរិវត្ត របស់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបបង្ហោនមែកថ្លាន់ឲ្យទាបចុះមក ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពាក់ព្យួរ ហើយពូ
តនឹងមែនថ្លាន់នេះចុះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងទៀតថា តថាគតគួរត្រដាងហាលសំពត់បង្សកូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎។ ខណៈនោះ
សក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវត្តរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្មផែនធំមកថ្វាយ ដោយពាក្យថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រដាងហាលសំពត់បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ។ កាលបើព្រះនោះកន្លងទៅហើយ ជជិលឈ្មោះ
ខុរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា មហាសមណៈ កាល
នេះជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ស្រះបោក្ខរណីនេះ ពីមុនមិនមានក្នុងកន្លែងនេះទេ (ឥឡូវនេះ) ស្រះ
បោក្ខរណីនោះ មានក្នុងកន្លែងនេះ ផែនថ្មនេះគេដម្កល់ទុកពីមុន ក៏មិនមានដែរ ចុះ(ឥឡូវនេះ) ផែនថ្មនេះ អ្នកណាគេដម្កល់ទុក មែកថ្លាន់នេះ
កាលពីមុនមិនទាបចុះមកទេ (ក៏ឥឡូវ)នេះ មែកថ្លាន់នេះឯង ទៅជាទាបចុះមក ព្រោះហេតុអ្វីហ្ន៎។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប សំពត់
បង្សកូល កើតឡើងដល់តថាគតក្នុងទីនេះ នែកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះថា តថាគតគួរលាងសំពត់បង្សកូលក្នុងទីណាហ្ន៎ នែកស្សប (លុះ
តថាគតរំពឹងយ៉ាងនេះហើយ) លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវត្តរបស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ក៏ដឹកស្រះ
បោក្ខរណី ដោយដៃ ហើយពោលពាក្យនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ លាងសំពត់បង្សកូលក្នុងស្រះបោក្ខរណី
នេះចុះ ស្រះបោក្ខរណីនេះ ហើយដែលអមនុស្ស³⁷ ដឹកដោយដៃ នែកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរហោតកក់សំពត់បង្សកូលលើ
អ្វីហ្ន៎ ម្ចាស់កស្សប កាលនោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវត្ត របស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ទើប
នាំយកផែនថ្មផ្ទាំងធំ មកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហោតកក់សំពត់បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះឯង
ដែលអមនុស្សបានដម្កល់ទុក ម្ចាស់កស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរពាក់ព្យួរ ហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ កស្សប ក្នុងកាលនោះ ទេវតា
អាស្រ័យនៅលើដើមថ្លាន់ ជ្រាបចេតោបរិវត្ត របស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ទើបបង្ហោនមែកថ្លាន់ឲ្យទាបចុះមក ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពាក់ព្យួរ ហើយពូតនឹងមែនថ្លាន់នេះចុះ ឯដើមថ្លាន់ក៏ទន់ទោរមកតោងដោយដៃបាន កស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះ
ទៀតថា តថាគតគួរត្រដាងហាលសំពត់បង្សកូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ កស្សប លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោ
បរិវត្តរបស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ទើបនាំយកផែនថ្មផ្ទាំងធំមកថ្វាយ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រដាងហាលសំពត់បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះហើយ ដែលអមនុស្សគេបានដម្កល់ទុក។ គ្រានោះ ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប ត្រិះរិះដូច្នោះថា
មហាសមណៈនេះ មានប្រាជ្ញាខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា អម្បាលសក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតា ក៏គង់មកធ្វើការបម្រើ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ
ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបហើយ ទ្រង់
ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។

[៤៥] កាលបើព្រះនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាប
បង្គំទូលនូវកាល (នែភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់កស្សប អ្នកឯងចូរទៅចុះ តថាគតនឹងទៅក្រោយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ជូនខុរុវេលកស្សបឲ្យទៅមុន
ហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ជម្ពូទ្វី ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចយាងត្រឡប់មកគង់ក្នុងរោងភ្លើង បាន
មុនជជិលនោះវិញ។ ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើប
ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ
(លុះមកដល់ទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកដល់គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងមុនខ្ញុំភ្លាម។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កស្សប កាលតថាគតបាន
បញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះហើយ តថាគតទៅកាន់ជម្ពូទ្វី ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយតថាគតនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចមកអង្គុយ
នៅក្នុងរោងភ្លើង(នេះ) បានមុនអ្នក កស្សប ផ្លែនេះគឺផ្លែព្រីង មានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូប មានរសឆ្ងាញ់ បើអ្នកចង់បរិភោគ ចូរបរិភោគចុះ។
ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ ណ្ហើយ (ខ្ញុំអរហើយ) ព្រះអង្គបាននាំមកនូវផ្លែព្រីងនេះ សូមព្រះអង្គសោយផ្លែព្រីង
នេះព្រះអង្គឯងចុះ។ គ្រានោះ ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប រិះគិតដូច្នោះថា មហាសមណៈនេះ មានប្រាជ្ញាខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះកាល
ព្រះអង្គបញ្ជូនអញមក (ក្នុងទីនេះ) មុនព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ទៅកាន់ជម្ពូទ្វីដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួច
ត្រឡប់ជាមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើង(នេះ) បានមុនអញវិញ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះឯង ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។ កាលនោះ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង។ កាលបើព្រះនោះកន្លងទៅ
ហើយ ជជិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលនូវកាល (នែភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជូនជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកទៅ (មុន)ចុះ តថាគតនឹងទៅ(តាមក្រោយ) ហើយព្រះអង្គយាងទៅកាន់ជម្ងឺត្រីង ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ក៏ទ្រង់នាំផ្លែស្វាយនៅជិតដើមព្រីងនោះ។ បេ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទុតនៅជិតដើមព្រីងនោះ។ បេ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែសម័នៅជិតដើមព្រីងនោះ។ បេ។ ទ្រង់យាងទៅកាន់ស្ថានតារត្តិង ទេវលោក ហើយទ្រង់នាំមកនូវផ្កាបារិច្ចត្តកព្រឹក្ស រួចទ្រង់មកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងជាមុន។ ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (វេលាមកដល់ក្នុងទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងបានមុនខ្ញុំវិញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប កាលតថាគតបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះ ហើយតថាគតទៅកាន់ស្ថានតារត្តិង នាំមកនូវផ្កាបារិច្ចត្តកព្រឹក្ស រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើង បានមុនអ្នកឯង កស្សប នេះឯងផ្កាបារិច្ចត្តកព្រឹក្ស មានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូបមែន។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ(នេះ) មានប្បទិដ្ឋាន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គបញ្ជូនអញឲ្យមកមុនព្រះអង្គ រួចព្រះអង្គយាងទៅកាន់ឋានតារត្តិង នាំយកផ្កាបារិច្ចត្តកព្រឹក្ស ហើយមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងនេះ បានមុនអញ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៦] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកចេញបាន។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹងពុះឧសឲ្យបែកបានដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកទៅ។ ឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គធ្វើឧសទាំងឡាយឲ្យបែកឲ្យបាន។ ចំណែកឧសទាំង៥០០ដុំ ក៏បែកព្រមគ្នាតែម្តង។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិដ្ឋាន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនឹងបំបែកឧសទាំងឡាយចេញបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបានដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរបង្កាត់ភ្លើងទៅ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គបង្កាត់ឲ្យបាន។ ភ្លើងទាំង៥០០គំនរ ក៏ឆេះឡើងព្រមគ្នាតែម្តង។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិដ្ឋាន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចធ្វើភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើងទាំងឡាយ រួចហើយ មិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយឲ្យរលត់វិញបាន។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរលត់ភ្លើងទាំងឡាយទៅ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គលត់ភ្លើងទាំងឡាយឲ្យបាន។ ភ្លើងទាំង៥០០គំនរ ក៏រលត់ព្រមគ្នាតែម្តង។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិដ្ឋាន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា ព្រះអង្គអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងនោះ នាំគ្នាមុជចុះខ្លះ ងើបឡើងខ្លះ ធ្វើនូវការមុជចុះ និងងើបឡើងខ្លះ ក្នុងស្ទឹងនេរញ្ជា ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះខ្លាំង ប្រហែលជាជិត ក្នុងចន្លោះខែទាំងពីរ³⁸ ជាពេលត្រជាក់ មាននៅក្នុងហេមន្តរដូវ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ធ្លាប់នាំគ្នាឡើងមក ហើយអាំងភ្លើងក្នុងកន្លែងណា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់និម្មិតចង្ក្រានប្រមាណ៥០០ទុកក្នុងកន្លែងនោះ។ ឯជដិលអម្បាលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ចង្ក្រានទាំងនេះ គេរៀបចំទុកដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ(នេះ) មានប្បទិដ្ឋាន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនិម្មិតចង្ក្រានទុកបានច្រើន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៥០] សម័យនោះឯង មានភ្លៀងធំ ពុំជួនកាល បង្ហូរចុះមក មានជំនន់ធំពាសពេញទៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងប្រទេសណា ប្រទេសនោះ ទឹកលិចអស់។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នោះថា បើមានហេតុយ៉ាងនេះ គួរតែតថាគតធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញដោយជុំវិញ ហើយដើរចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរជាសក្តិកនោះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះអង្គក៏ធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញ រួចទ្រង់ចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរជាសក្តិ ក្នុងទឹកណ្តាលទឹក (នោះឯង)។ កាលនោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប គិតថា មហាសមណៈសូមកុំឲ្យលង់ទឹកឡើយ។ លុះឧរុវេលកស្សបគិតហើយ ទើបឡើងជិះទូកទៅ មួយអន្លើដោយជដិលទាំងឡាយជាច្រើននាក់ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសដែលព្រះអង្គគង់នៅនោះ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញព្រះអង្គ ហើយយាងចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរជាសក្តិ ក្នុងទឹកណ្តាលទឹកដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះឬ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អើ កស្សប តថាគតនៅក្នុងទីនេះឯង ហើយព្រះអង្គក៏ហោះឡើងទៅឯអាកាស ហើយទ្រង់ចុះទៅគង់ក្នុងទូក (ក្នុងមួយរំពេចនោះឯង)។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិដ្ឋាន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា អម្បាលទឹក ក៏គង់នឹងមិនលិចព្រះអង្គ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ។

[៥១] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះបរិវិតក្នុងដួងច្រូចថា មោឃបុរសនេះ ត្រិះរិះយ៉ាងនេះយូរណាស់មកហើយថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិដ្ឋាន មានអានុភាពធំមែន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ បើដូច្នោះ គួរតែតថាគតធ្វើជដិលនេះឲ្យកើតសេចក្តីសង្វេគ (ស្តុតចិត្ត)។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកឯងមិនមែនជា

ព្រះអរហន្តទេ អ្នកមិនទាន់បានដល់អរហត្តមគ្គទេ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងនឹងជាអរហន្តបូ ៗថា ជាបុគ្គលដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គ ដោយបដិបទា³⁹ ណា បដិបទានោះមិនមានដល់អ្នកទេ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះខុរុវេលកស្សប ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាប បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ)។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកឯងជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរ ជាងជដិលទាំងឡាយប្រមាណ៥០០រូប អ្នកត្រូវប្រាប់ជដិលទាំងអម្បាលនោះជាមុនសិន បើជដិលទាំងអម្បាលនោះ គេយល់យ៉ាងណា គេក៏នឹង ធ្វើយ៉ាងនោះដែរ។ កាលនោះ ជដិលខុរុវេលកស្សបដើរចូលទៅរកជដិលជាកូនសិស្សទាំងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបប្រាប់ជដិល ទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) អ្នកទាំងឡាយយល់យ៉ាង ណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះតបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំទាំងអស់គ្នា ជាអ្នកជ្រះថ្លាហើយក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) យូរណាស់មកហើយ បើលោកម្ចាស់នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ ធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ(នុ៎ះ)ដែរ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះបណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា⁴⁰ ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង ក្នុងទឹក ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅហើយ ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះ បាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ គួរបានបព្វជ្ជា គួរ បានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ ឯព្រះពុទ្ធ ដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនោះ។

[៥២] ឯជដិលឈ្មោះនទិកស្សប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង អណ្តែតទៅតាមទឹក ដោយច្បាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះនទិកស្សប បានឃើញហើយ គិតដូច្នោះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសជាបងអញឡើយ។ គិត ហើយ ក៏ប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅ ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងខ្ញុំមើល ថាហើយ ទើបខ្លួនឯងក៏ទៅជាមួយនឹងជដិល ទាំង៣០០រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលខុរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងខុរុវេលកស្សបដ៏មាន អាយុថា បពិត្រកស្សប អំពើនេះប្រសើរហើយប្តីអ្នក។ ខុរុវេលកស្សបប្រាប់ថា អើអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើរហើយ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះក៏បណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង ទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅ គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាង នេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ។

[៥៣] ឯជដិលឈ្មោះគយាកស្សប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង អណ្តែតទៅតាមទឹក ដោយច្បាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះគយាកស្សប បានឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសទាំងពីរនាក់ ជាបងអញឡើយ។ ទើបប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅ ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងអញទាំងពីរនាក់មើល ថាហើយ ខ្លួនឯង ក៏ទៅជាមួយនឹងជដិលទាំង២០០រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលខុរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹង ខុរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុថា បពិត្រកស្សប អំពើនេះប្រសើរប្តីអ្នក។ ខុរុវេលកស្សបប្រាប់ថា អើអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើ រហើយ។ កាលនោះ ពួកជដិលទាំងនោះ បណ្តែតទៅនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើង ទៅក្នុងទឹក ហើយ ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបក្បាលទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលនូវពាក្យ នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ គួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកចុះ ទើបត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អដោយប្រពៃ អ្នក ទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏ មានអាយុទាំងនោះ។

[៥៤] ខសប្រាំរយកំណាត់មិនបែក ក៏ត្រឡប់ទៅជាបែក ភ្លើងមិនឆេះ ក៏ត្រឡប់ទៅជាឆេះ ភ្លើងមិនរលត់ ក៏ត្រឡប់ទៅជារលត់ ដោយអធិដ្ឋាន របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់និម្មិតចង្ក្រានទាំងឡាយចំនួន៥០០។ បាដិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយ ក៏មានដោយន័យនេះឯង។

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងខុរុវេលាប្រទេស តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារ្យស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងគយាសីស ប្រទេស មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន១០០០អង្គ គឺពួកភិក្ខុដែលជាជដិលក្នុងកាលមុនទាំងអស់នោះឯង។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅលើខ្នងថ្មឈ្មោះគយាសីសៈ ទៀបគយាប្រទេសនោះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុ១០០០អង្គ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតិទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតិទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ(នោះ) តើគឺអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុជារបស់ក្តៅ រូបទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ចក្ខុវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ ចក្ខុសម្មស្ស⁴¹ ជារបស់ក្តៅ ការសោយ អារម្មណ៍ណានេះ ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនទុក្ខ មិនមែនសុខក្តី កើតឡើងអំពីបច្ច័យ គឺចក្ខុសម្មស្ស ការសោយអារម្មណ៍នោះឯង ក៏ជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថា ក្តៅដោយភ្លើងគឺភាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅ(ដោយភ្លើង) គឺជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយ(ភ្លើងគឺ) សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីតូចចិត្ត សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត។ ត្រចៀកជារបស់ក្តៅ សំលេង ជារបស់ក្តៅ។ បេ។ ច្រមុះជារបស់ក្តៅ ក្តិនទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ។ បេ។ អណ្តាតជារបស់ក្តៅ រសទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ។ បេ។ កាយជារបស់ក្តៅ ផោដ្ឋព្វៈ⁴² ទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ។ បេ។ ចិត្តជារបស់ក្តៅ ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយ ជារបស់ក្តៅ មនោវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ មនោសម្មស្ស⁴³ ជារបស់ក្តៅ សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខជាសុខក្តី តែងកើតឡើងព្រោះបច្ច័យ គឺមនោសម្មស្ស សេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះ

ឯង ក៏ជាបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយអ្វី តថាគតពោលថា ក្តៅដោយភ្លើងគឺរាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅដោយជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយសេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីតូចចិត្ត សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកប្រកបដោយសុត្តៈ (គឺជាអ្នកចេះដឹង) កាលឃើញយ៉ាងនេះ រមែងនឿយណាយក្នុងចក្ខុផង ក្នុងរូបទាំងឡាយផង ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណផង ក្នុងចក្ខុសម្មស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណា ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខក្តី តែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យ គឺចក្ខុសម្មស្ស អរិយសាវករមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង ក្នុងត្រចៀកផង ក្នុងសំឡេងទាំងឡាយផង។ បេ។ ក្នុងច្រមុះផង ក្នុងក្លិនទាំងឡាយផង។ បេ។ ក្នុងអណ្តាតផង ក្នុងរសទាំងឡាយផង។ បេ។ ក្នុងកាយផង ក្នុងដោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយផង។ បេ។ ក្នុងចិត្តផង ក្នុងធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងមនោវិញ្ញាណផង នឿយណាយក្នុងមនោសម្មស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ដែលជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខក្តី រមែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យ គឺមនោសម្មស្ស អរិយសាវក រមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង កាលបើនឿយណាយហើយ ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ព្រោះប្រាសចាកតម្រេក (នោះឯង) ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ កាលបើចិត្តរួចស្រឡះហើយ ក៏មានញាណដឹងថា ចិត្តរបស់អញរួចស្រឡះហើយ អរិយសាវកនោះដឹងច្បាស់ថា កំណើតអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ បាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ច បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចដទៃក្រៅអំពីសោឡសកិច្ចនេះ មិនមានឡើយ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងសំដែងវេយ្យាករណ៍⁴⁴) នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុចំនួន១០០រូបនោះ ក៏ផុតចាកអាសវៈធម៌ទាំងឡាយឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ។

ចប់ អាទិត្តបរិយាយសូត្រ។

ចប់ ឧបុលហ្មដិហារិយភាណាវៈ ជាគំរប់បី។

១៣. ពិម្មិសារសមាគមកថា

CS [vin.mv.01.13](#) | ភាគ ទី៦

(១៣.)

[៥៦] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់លើខ្នងថ្មឈ្មោះគយាសីសៈ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអន្តរាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើន ចំនួន១០០អង្គ គឺបុរាណដំណើរទាំងអស់នោះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានទៅដល់ក្រុងរាជគ្រឹះ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋីនន្ទាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។

[៥៧] ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដំណឹងច្បាស់ថា ព្រះសមណគោតមដ៏ចម្រើន ជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូលហើយបួស ឥឡូវយាងមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ គង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋីនន្ទាន (សួនច្បារត្នោត) ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះ ឮខ្លួនខ្លាយសុសសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយចាកកិលេស ទ្រង់ត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គឯង ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា និងចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ទ្រង់ជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ទ្រង់ជាគ្រូនៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ទ្រង់លែងត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ដោយប្រការដូច្នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាចំពោះព្រះអង្គឯង ហើយញ៉ាំងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញ៉ាំងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងទេវតា និងមនុស្សឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ទ្រង់សំដែងធម៌ដ៏ពិរោះបំផុត ពិរោះបំផុត ពិរោះបំផុត ទ្រង់ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ព្រមទាំងអត្ថ ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈ ដ៏បរិបូណ៌ពេញលេញ កិរិយាដែលបានឃើញព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេក។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ មានទាំងព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិ ដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្នឹងជាបរិវារ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ឯពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្នឹងនោះ ពួកខ្លះថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ពោលពាក្យរិករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យគួររិករាយ គួរលើកឲ្យសម្រេចហើយ ក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះ ក៏ប្រណម្យអញ្ជូលិចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះ ក៏ប្រកាសនាម និងគោត្តរបស់ខ្លួនក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ស្ញៀម អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ទើបពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្នឹងនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ឧបុលហ្មស្សបុប្ផ ឬថាឧបុលហ្មស្សប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះនៃចិត្តរបស់ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្នឹងនោះ ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះឧបុលហ្មស្សបដិមានអាយុដោយព្រះគាថា ថា

អ្នកឯងនៅក្នុងឧបុលហ្មស្សប្រទេស ជាអ្នកប្រដៅពួកតាបស តើអ្នកឃើញអ្វី បានជាលះបង់ការបូជាភ្លើងចោលចេញ។ ម្ចាស់កស្សបតថាគតសួរសេចក្តីនេះនឹងអ្នក ការបូជាភ្លើងដែលអ្នកលះបង់ហើយ តើព្រោះហេតុអ្វី។

ឧបុលហ្មស្សបក្រាបបង្គំទូលថា ជនទាំងឡាយតែងពោលសរសើរចំពោះនូវកាមទាំងឡាយ គឺរូប សំឡេង ព្រមទាំងរសផង នូវស្រីទាំងឡាយផង ព្រោះការបូជា ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងថា កាមគុណមានរូបជាដើមនេះ ជាក្រឡឹងសៅហ្មងក្នុងឧបទ្វី⁴⁵) ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំ និងការបូជាតូច (គឺការគោរពភ្លើងរាល់ថ្ងៃ)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់កសិកម្ម ចិត្តរបស់អ្នកមិនត្រេកអរហើយ ក្នុងកាមគុណទាំងឡាយនោះ គឺរូប សំឡេង ព្រមទាំងរស ម្ចាស់កសិកម្ម ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់អ្នកត្រេកអរក្នុងមនុស្សលោក និងទេវលោកខ្លះដែរឬ ចូរអ្នកពោលហេតុនេះមកតថាគតមើល។

ព្រះខុវេលកស្សបក្រាបទូលថា ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញនូវព្រះនិព្វាន ជាប់សំណិត ឥតមានឧបធ័ ឥតមានសេចក្តីខ្វល់ មិនជាប់ចំពាក់នៅក្នុងកាមភព ជាធម្មជាតិពិត មិនប្រែប្រួល ជាធម្មជាតិ គឺបុគ្គលមិនគប្បីបានដោយហេតុដទៃ (ក្រៅពីមគ្គ) ព្រោះហេតុដូច្នោះបានជាខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំ និងការបូជាតូច។

[៥៨] លំដាប់នោះ ព្រះខុវេលកស្សបដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើនូវសំពត់ខត្តរាស្ត្រ^{៤៦} លើស្នាម្ខាង ហើយក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័ក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័ក។ គ្រានោះ ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ខុវេលកស្សបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈទេតើ។ ពេលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តនៃពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីចំនួនដប់ពីរហ្មឺនដែលនៅក្នុងដែនមគធៈនោះ ដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ រួចហើយ ក៏ទ្រង់សំដែងអនុប្បិកថា គឺទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ ទោសនៃកាមគុណដ៏លាមក ដ៏សៅហ្មង១ អាសិវង្សនៃការចេញចាកកាម (បួស)១។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីទាំងនោះថា ជាបុគ្គលមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិវរណៈធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះធម្មទេសនាណា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនានោះ គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត ដ៏ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ (គឺធូលី ឬល្អិតខ្មៅជាដើម) គួរទទួលគ្រឿងដែលកំបានដោយប្រពៃ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកផ្លូវ ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់មួយហ្មឺន មានព្រះបាទពិម្ពិសារជាប្រធានលើអាសនៈនោះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅជាធម្មតាដែរ មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីចំនួនមួយហ្មឺនរូប ក៏ថ្វាយខ្លួនជាឧបាសក។

[៥៩] គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ចុះព្រះទ័យសំបក់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តា ទ្រង់បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណង៥យ៉ាង ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏សម្រេចអស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើម កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា សូមឲ្យជនទាំងឡាយអភិសេកអញក្នុងរាជសម្បត្តិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាបំណងទី១របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី២របស់ខ្ញុំព្រះអង្គដូច្នោះថា សូមឲ្យព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធគប្បិច្ចលមកកាន់ដែនរបស់អញនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី៣របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះថា សូមឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គបានចូលទៅសេពគប់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី៤របស់ខ្ញុំព្រះអង្គដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ គប្បីសំដែងធម៌ដល់អញ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ សម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី៥របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះថា ចំណែកខាងអញ គប្បីដឹងច្បាស់នូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណង៥យ៉ាងនេះ ឥឡូវនេះ បំណងទាំង៥យ៉ាងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បានសម្រេចបរិបូណ៌ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្តាប់ចុះ ឲ្យផ្លាស់ឡើងពុំនោះ ដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នករង្វេងផ្លូវ ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេង ទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុ នឹងបានមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹង ទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់នូវសរណគមន៍ស្មើដោយជីវិត ចាប់តាំងតែពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ មិនតែប៉ុណ្ណោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីធានាក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយគុណភាព។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ។

[៦០] លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ (ភ្លឺឡើង) ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ឲ្យចាត់ចែងខាងនីយភោជនីយាហារ ដ៏ឧត្តមរួចហើយ ទ្រង់ចាត់ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបទូលនូវកាលនៃភត្តដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្លៀកស្បង់ ហើយទ្រង់បាត្រ និងចីវរក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ រួចហើយទ្រង់ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន១០០០រូប គឺពួកបុរាណជដិលទាំងអស់នោះឯង។

[៦១] សម័យនោះឯង ព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ប្លែងភេទជាមាណព ហើយដើរទៅអំពីមុខបង្គស់នៃភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយច្រៀងនូវគាថានេះថា

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ) មានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អ ដូចដុំមាស ឈ្មោះសិរី⁴⁷ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិល ដែលជាអ្នកទូន្មានហើយ (នូវ ឥន្ទ្រិយ) ដែរ ជាអ្នកមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះហឫទ័យផុតហើយ (ចាកសេចក្តី សៅហ្មង) និងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិរី ទ្រង់យាងចូលទៅ កាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលមានចិត្តផុតហើយ (ចាកសេចក្តីសៅហ្មង) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឆ្លង (ចាកលោក) ហើយទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អ ដូចដុំមាសឈ្មោះសិរី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលឆ្លងហើយ(ចាកលោក) ទាំងមាន ចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះហឫទ័យរម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិរី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលមានចិត្ត រម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌)។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ទ្រង់មានអរិយវាស១០យ៉ាង⁴⁸ ទ្រង់មានកំលាំង១០⁴⁹ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវធម៌ (គឺកម្មបថ)១០ ប្រការ ទ្រង់ប្រកបដោយអង្គជារបស់នៃអសេខបុគ្គល១០យ៉ាង⁵⁰ មានភិក្ខុសង្ឃ១ពាន់ជាបរិវារ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ។

[៦២] ពួកមនុស្សឃើញសក្តិទេវរាជ ជាធំជាងទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយហើយ ពោលយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ មាណពនេះ មានរូបល្អអ្វីម៉្លេះ ឱហ្ន៎ មាណពនេះមានរូបគួរពិតពិលមិលមើល ឱហ្ន៎ មាណពនេះគួរជាទីជ្រះថ្លា មាណពនេះឯងជាកូនចៅអ្នកណាហ្ន៎។ លុះពួកមនុស្សពោលពាក្យ យ៉ាងនេះហើយ សក្តិទេវរាជ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ក៏បានពោលតបទៅនឹងពួកមនុស្សនោះវិញដោយគាថា ថា

អ្នកប្រាជ្ញណាទូន្មានឥន្ទ្រិយទាំងអស់បានហើយ មានព្រះហឫទ័យស្អាតរកបុគ្គលប្រៀបមិនបាន ឆ្ងាយចាកសត្រូវ ពោលគឺកិលេស មានដំណើរល្អក្នុងលោក ខ្ញុំឯងជាអ្នកបម្រើអ្នកប្រាជ្ញនោះ។

[៦៣] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់និវេសនស្ថានរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ ទើបព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារអង្គុយសព្វព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យ ឆ្លែត ឲ្យស្តាប់ស្តល់⁵¹ ដោយខាននិយោជនីយាហារដ៏ខ្ពស់ ដោយព្រះហស្តព្រះអង្គឯង ហើយទ្រង់កំណត់ដឹងនូវព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលទ្រង់ សោយរួចហើយ ត្រង់ដែលទ្រង់ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រ រួចក៏ស្តេចគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ គង់នៅក្នុងទីដ៏ សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរគង់នៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ទីណាដែលមិនឆ្ងាយ មិនជិតពេក អំពីស្រុក ជាទីល្មមទៅ ល្មមមកបាន គួរជាទីចូលទៅរកនៃមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបានច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឺកកក ក្នុងវេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្សទាំងឡាយ និងជាទីគួរដល់ការសម្លឹង។ ព្រះរាជតម្រិះនេះក៏មានដល់ព្រះបាទ មាគធសេនិយពិម្ពិសារក្នុងខណៈនោះថា អើ ឧទ្យានវេទនារបស់យើងនេះ មិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេកអំពីស្រុក ជាទីល្មមទៅ ល្មមមកបាន គួរ ជាទីចូលទៅរកនៃមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបានច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឺកកកក្នុងវេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្ស និងជាទីគួរដល់ការសម្លឹង បើដូច្នោះ គួរអញ្ជើញឧទ្យានវេទនានេះដល់ភិក្ខុសង្ឃ មាន ព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ពេលនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារកាន់យកកុន្ទិទិក ជារិក្ខុវិញ្ញាណ ហើយថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវឧទ្យានវេទនានេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ ទ្រង់ទទួលអាមាម(នោះ)។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍ឡើង ឲ្យ រិក្ខុវិញ្ញាណស្មើ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអាមាម (ដល់អ្នកទាំងឡាយ)។

(ចប់ ពិម្ពិសារសមាគមកថា។)

១៤. សារីបុត្តមោគ្គល្លានបព្វជ្ជាកថា

CS vin.mv.01.14 | [ភាគ ទី៦](#)

(បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន (១៤.))

[៦៤] សម័យនោះឯង សញ្ញយបរិញ្ញាជកនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយបរិញ្ញាជកបរិសុទ្ធដ៏ច្រើន គឺបរិញ្ញាជកចំនួន២៥០រូប។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់បរិញ្ញាជកឈ្មោះសញ្ញយ។ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន នោះបានធ្វើប្តេជ្ញានឹងគ្នាថា អ្នកណាបានដឹងនូវអមតធម៌មុន អ្នកនោះគប្បីប្រាប់ដល់ម្នាក់ទៀត។ កាលនោះ ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក លោកប្រកបដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅ ដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេងៗ បត់ដៃដើង និង

លាតដៃដឹង មានភ្នែកសង្រួម គួរជាទីជ្រះថ្លា ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត បានឃើញនូវព្រះអស្សជិដ៏ មានអាយុ កំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេងៗ បត់ដៃដឹង និងលាតដៃដឹង មានភ្នែកសង្រួម គួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឱប្បា ជនទាំងឡាយណា ជាអរហន្តក្តី បានដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គក្តីក្នុងលោក ភិក្ខុនេះក៏ប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះដែរ បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្ចាស់ លោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួនលោកនេះឯងគាប់ចិត្តធម៌របស់អ្នកណា។ លំដាប់នោះ សារីបុត្តបរិព្វាជក មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរដើម្បីសួរនូវភិក្ខុនេះឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនេះកំពុងចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះ គួរតែអញទៅតាមភិក្ខុនេះ អំពីក្រោយៗទៅចុះ ក៏ការដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះឯង គង់ដឹងនូវមគ្គញ្ញាណដែលជន ទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកស្វែងរកនូវព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង។ ឯព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅដើម្បី បិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទទួលបិណ្ឌបាតហើយ ក៏ត្រឡប់មកវិញ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ក៏ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុក្នុង កាលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ហើយពោលនូវពាក្យជាទីត្រេកអរ ជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើត សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលបាន លុះសម្រេចកិច្ចនោះហើយ ក៏បិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត បិតនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏បាន ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់បស់ សម្បូរស្បែករបស់លោកក៏ ស្អាតផ្លូវផង ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួនលោកនេះឯង ពេញចិត្តធម៌របស់ អ្នកណា។ ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មានមហាសមណៈ(មួយព្រះអង្គ) ជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូល ហើយទ្រង់ព្រះផ្នួស ខ្ញុំឯង ក៏បួសតាមព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះភាគនោះ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯង ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំក៏គាប់ចិត្តនូវធម៌អាចរបស់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគនោះ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តសួរថា ចុះគ្រូរបស់លោកម្ចាស់ពោលពាក្យដូចម្តេច សំដែងធម៌ដូចម្តេច។ ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា នៃអ្នកដ៏ មានអាយុ អាត្មាឯង ជាភិក្ខុថ្មី ទើបនឹងបួស មកកាន់ធម៌វិន័យនេះថ្មីៗ អាត្មាមិនអាចដើម្បីសំដែងធម៌ដោយពិស្តារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលនូវ សេចក្តីដល់អ្នកដោយសង្ខេបបាន។

បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា សូមលោកម្ចាស់សំដែងធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តី សូមសំដែងតែទំនងសេចក្តីម្យ៉ាងដល់ខ្ញុំ ៗត្រូវការដោយ ទំនងសេចក្តី តែម្យ៉ាងទេ លោកម្ចាស់មិនបាច់ពោលព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនឡើយ។

[៦៥] គ្រានោះ ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ បានពោលនូវធម្មបរិយាយនេះដល់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ថា

ធម៌ទាំងឡាយណា⁵²⁾ គឺខន្ធ៥ តែងកើតអំពីហេតុ ព្រះតថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់ និង ឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់ និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈ មានប្រក្រតីពោលពាក្យយ៉ាងនេះ។

[៦៦] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាកឆ្ងល់ ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះរមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា។

សារីបុត្តបរិព្វាជកពោលថា និព្វានធម៌នេះមានប្រាកដមែន លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងនិព្វាន ដែលគ្មានសេចក្តីសោក ព្រះនិព្វាននោះ ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ មិនដែលបានជួបប្រទះឡើយ ដោយហ្នឹងនៃកប្បទាំងឡាយជាច្រើន។

[៦៧] គ្រានោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន។ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន បានឃើញបរិព្វាជកឈ្មោះ សារីបុត្តកំពុងដើរមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ របស់អ្នកស្រស់បស់អីម៉្លេះ សម្បូរស្បែករបស់អ្នកក៏ស្អាតផ្លូវផង ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ហើយឬ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ឆ្លើយថា អើ អ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំបានដឹងអមតធម៌ហើយ។ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានសួរថា អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ដូចម្តេច។ បរិព្វាជកឈ្មោះ សារីបុត្តឆ្លើយថា នៃអារុសោ ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិកំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ប្រកបដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅ ដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេងៗ បត់ដៃដឹង និងលាតដៃដឹង មានភ្នែកសង្រួម គួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយ ខ្ញុំក៏មានសេចក្តី ត្រិះរិះថា ឱប្បា ជនទាំងឡាយណាក្នុងលោកដែលជាអរហន្តក្តី ជាអ្នកដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គក្តី ភិក្ខុនេះឯង ប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះ បើ ដូច្នោះ គួរអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកម្ចាស់បួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់អ្នកណា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំឯងក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរសួរភិក្ខុនេះទេ ភិក្ខុនេះ ចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ ហើយត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះ គួរអញជាប់តាមភិក្ខុនេះ អំពីក្រោយៗទៅ ក៏ការដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះ គង់ដឹង នូវមគ្គញ្ញាណដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកស្វែងរកនូវព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ម្ចាស់អ្នកដ៏មាន អាយុ ពេលនោះ អស្សជិភិក្ខុ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយក៏កាន់យកបិណ្ឌបាតត្រឡប់មកវិញ នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំក៏ចូល ទៅរកអស្សជិភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយនឹងអស្សជិភិក្ខុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួរ រលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ក៏បិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ លុះខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏បានពោលពាក្យ នេះនឹងអស្សជិភិក្ខុថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់បស់អីម៉្លេះ សម្បូរស្បែករបស់លោកក៏បរិសុទ្ធផ្លូវផង ម្ចាស់ លោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តធម៌របស់អ្នកណា អស្សជិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់

អ្នកដ៏មានអាយុ មានមហាសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូល ហើយបួស ខ្ញុំបួសតាមនូវព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះភាគនោះ ឯព្រះ ដ៏មានព្រះភាគនោះឯង ជាគ្រូរបស់យើង យើងពេញចិត្តនូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ (ហើយខ្ញុំសួរទៀត) ថា គ្រូរបស់លោកដ៏មានអាយុ មានប្រក្រតីពោលពាក្យដូចម្តេច សំដែងធម៌ដូចម្តេច ទើបអស្សជិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាភិក្ខុថ្មី បួសមិនទាន់បានយូរទេ ទើបតែនឹងមកកាន់ធម៌វិន័យនេះថ្មីៗ អាត្មាមិនអាចដើម្បីសំដែងធម៌ដល់អ្នក ឲ្យពិស្តារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលនូវទំនងសេចក្តីដោយសង្ខេប ដល់អ្នកបាន (ខ្ញុំក៏និយាយទៅនឹងអស្សជិក្ខុនោះ) ថា

សូមលោកពោលនូវធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តីឲ្យទាន សូមលោកពោលនូវទំនងសេចក្តីតែម្យ៉ាងដល់ខ្ញុំ ៗត្រូវការដោយសេចក្តី លោកមិន បាច់សំដែងព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនទេ។

[៦៨] ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អស្សជិក្ខុ ក៏បានពោលធម្មបរិយាយនេះក្នុងកាលនោះថា

ធម៌ទាំងឡាយណា គឺខន្ធ៥ តែងកើតអំពីហេតុ ព្រះតថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់ និង ឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់ និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈ មានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនេះ។

[៦៩] កាលនោះ បរិញ្ញាជកល្លោះមោគ្គល្លាន លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាកឆ្ងល់ ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងក្នុងចិត្តថា ធម្មជាតណាមួយដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជា ធម្មតា។

ទើបបរិញ្ញាជកល្លោះមោគ្គល្លានពោលថា និព្វានធម៌នេះ មានប្រាកដមែន លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងព្រះនិព្វានដែលគ្មាន សេចក្តីសោក ព្រះនិព្វាននោះ ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ មិនដែលបានជួបប្រទះឡើយ ដោយហ្នឹងនៃកប្បទាំងឡាយជាច្រើន។

[៧០] បរិញ្ញាជកល្លោះមោគ្គល្លាន បានពោលពាក្យនេះទៅនឹងបរិញ្ញាជកល្លោះសារីបុត្តក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ យើង ទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូរបស់យើង។ បរិញ្ញាជកល្លោះសារីបុត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ បរិញ្ញាជក ចំនួន២៥០រូបនេះឯង អាស្រ័យយើងទាំងឡាយ បានឃើញនូវយើងទាំងឡាយ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន យើងទាំងឡាយត្រូវលាពួកបរិញ្ញាជកទាំង នោះសិន ពួកបរិញ្ញាជកទាំងនោះនឹងយល់យ៉ាងណា គេក៏ធ្វើយ៉ាងនោះចុះ។ កាលនោះ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានក៏ចូលទៅរកពួកបរិញ្ញាជកទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះទៅនឹងបរិញ្ញាជកទាំងនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ។ ពួកបរិញ្ញាជកទាំងនោះឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយអាស្រ័យនូវលោកទាំងឡាយដ៏ មានអាយុ បានឃើញនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន បើលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុង សំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងទាំងឡាយទាំងអស់គ្នា ក៏នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈដែរ។ លំដាប់នោះ សារីបុត្តនិង មោគ្គល្លាន ក៏ចូលទៅរកបរិញ្ញាជកល្លោះសញ្ញយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានពោលនូវពាក្យនេះនឹងបរិញ្ញាជកល្លោះសញ្ញយថា ម្ចាស់លោកដ៏ មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ។ បរិញ្ញាជកល្លោះសញ្ញយឆ្លើយថា ម្ចាស់ អ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំងបីនាក់នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈនេះ។ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានបានពោលពាក្យ នេះនឹងបរិញ្ញាជកល្លោះសញ្ញយអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង។ បេ។ អស់វារៈគំរប់ពីរដងផងថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗនោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ។ បរិញ្ញាជកល្លោះសញ្ញយឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយ កុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំងបីនាក់នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈនេះ។ គ្រានោះ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ក៏នាំបរិញ្ញាជកចំនួន២៥០រូបនោះ ចូលទៅកាន់ វត្តវឌ្ឍន។ ចំណែកខាងបរិញ្ញាជកល្លោះសញ្ញយ ក៏(មានសេចក្តីទោមនស្សដុតឡើង) បណ្តាលឲ្យក្តៅក្រហាយ រហូតដល់ក្តួលឈាមចេញអំពី មាត់ក្នុងទីនោះ។

[៧១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនជាសំណាញ់នឹងគ្នាទាំងពីរនាក់នុះ ឈ្មោះកោលិតៈ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ១ នឹងមកដល់ឥឡូវហើយ ហ្នឹង ហើយជាគូនៃសារីករបស់តថាគតដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន។

ពេលនោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់ព្យាករនូវជនទាំងពីរនោះដែលមានចិត្តយាងចុះក្នុងធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ក្នុងញាណវិស័យ ក្នុងធម៌ជាគ្រឿង អស់ទៅនៃឧបទ្វីបស្រីរ (ព្រះនិព្វាន) តាំងតែពីមិនទាន់មកដល់វត្តវឌ្ឍនថា ជនទាំងពីរនាក់ ជាសំណាញ់នឹងគ្នាខ្លះ ឈ្មោះ កោលិតៈ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ១ នឹងមកដល់ឥឡូវហើយ នឹងហើយជាគូនៃសារីករបស់តថាគត ដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន។

[៧២] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទទាំងគូ នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគប្បីបានបញ្ចេញ គប្បីបាន ឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា

ធម៌តថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរព្រមព្រៀងគ្នា ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ។

(អភិញ្ញាតានំ បព្វជ្ជា)

CS [vin.mv.01.14.01](#) | ភាគ ទី៦

[៧៣] សម័យនោះឯង កុលបុត្រទាំងឡាយនៅក្នុងដែនមគធៈ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងព្រគ្រប់គ្នា ក៏តែងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា សមណគោតម ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើមនុស្សមិនឲ្យមានកូនសមណគោតមប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្រីទៅជាមេម៉ាយ សមណគោតម ប្រតិបត្តិដើម្បីផ្តាច់បង់ត្រកូល ឥឡូវគាត់បំបួសជដិលចំនួនមួយពាន់នាក់ ហើយបំបួសទាំងបរិព្វាជកចំនួន២៥០នាក់ ជាពួកសញ្ជ័យនេះទៀត ទាំងកុលបុត្រទាំងឡាយដែលនៅក្នុងដែនមគធៈដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងព្រគ្រប់គ្នានេះទៀត ក៏ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតមដែរ។ ឯមនុស្សទាំងឡាយឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏នាំគ្នាចោទដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈ យាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិវិញ្ជៈ (ភ្នំមានសណ្ឋានដូចជាក្រោល) របស់ពួកជននៅក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គនាំអស់ពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទៅហើយ ឥឡូវនឹងនាំយកអ្នកណាទៅទៀតអេះ។

[៧៤] ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ហើយ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សំឡេងនោះនឹងមិនមាននៅអស់កាលដ៏យូរទេ សំឡេងនោះនឹងមាននៅត្រឹមតែ៧ថ្ងៃ លុះកន្លង៧ថ្ងៃទៅ នឹងអន្តរធានបាត់ទៅឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយណា ចោទអ្នកទាំងឡាយដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិវិញ្ជៈ របស់ពួកជនក្នុងដែនមគធៈ លោកនាំទៅនូវពួកសញ្ជ័យទាំងអស់ហើយ ឥឡូវនេះនឹងនាំអ្នកណាទៅទៀតអេះ។ (បើដូច្នោះ) អ្នកទាំងឡាយ ចូរចោទជនទាំងនោះដោយគាថានេះវិញថា ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ណែនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេចក៏មានសេចក្តីច្រណែន និងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំសត្វដោយធម៌ (នោះឯង)។

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ចោទដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិវិញ្ជៈ របស់ពួកជនមគធៈ នាំយកពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទាំងពួងទៅហើយ ឥឡូវនេះនឹងនាំយកអ្នកណាទៅទៀតហ្ន៎។

ភិក្ខុទាំងឡាយ ចោទតបនឹងមនុស្សទាំងនោះដោយគាថានេះថា ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ណែនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេចក៏មានសេចក្តីច្រណែនពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំសត្វដោយធម៌ (នោះឯង)។

[៧៦] ពួកមនុស្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បានឮថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ ណែនាំសត្វដោយធម៌ មិនមែនណែនាំដោយសភាវៈ មិនមែនធម៌ទេ។ សំឡេងនោះក៏មានត្រឹមតែ៧ថ្ងៃ លុះកន្លង៧ថ្ងៃ ក៏អន្តរធានបាត់ទៅឯង។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន។

ចប់ ភាណវារៈជានិច្ច។

១៥. ឧបជ្ឈាយវត្តកថា

CS [vin.mv.01.15](#) | ភាគ ទី៦

(ឧបជ្ឈាយវត្តកថា (១៥.))

[៧៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមានឧបជ្ឈាយវ គ្មានអ្នកប្រៀនប្រដៅ ស្លៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ ទាំងឫកមារយាទក៏មិនបរិបូណ៌ នាំគ្នាត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ពួកភិក្ខុនោះ) បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើគោដនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំ ទៅពីខាងលើខាងនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើវត្តដែលបុគ្គលគប្បីលិទ្ធជញ្ជាប់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡូងខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងរោងបាយខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងស្លៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ពួកភិក្ខុនោះ) បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើគោដនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាងនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្តសម្រាប់លិទ្ធជញ្ជាប់ខ្លះ បង្ហោន

បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហោកព្រៀម សំឡេងខ្លាំងនៅ ក្នុងរោងបាយខ្លះ ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ ដែលនៅក្នុងកន្លែងជាទីបរិភោគនៃព្រាហ្មណ៍សោះឡើយ។

[៧៨] ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នក សន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស ជាអ្នករង្ស៊ីស ប្រាថ្នាក្នុងការរៀនសូត្រ ពួកភិក្ខុនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរបើ ស្លៀកពាក់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាមមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្ហាន់បាត្រ សម្រាប់សុំទៅលើភោជនខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាននីយៈខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅលើវត្ថុសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្ហាន់បាត្រ សម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហោកព្រៀម សំឡេងខ្លាំង នៅក្នុង រោងបាយខ្លះ (ដូច្នោះ) ឡើយ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៧៩] ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួក ភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្ហាន់ បាត្រសម្រាប់សុំ ទៅលើភោជនខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើខាននីយៈខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្ថុសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហោកព្រៀម សំឡេង ខ្លាំង នៅក្នុងរោងបាយខ្លះ ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ (អំពើនោះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបរិសុទ្ធិ មិនគួរ មិនត្រូវធ្វើឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វី បានជាមោឃបុរសទាំងនោះ ស្លៀកដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលមនុស្សទាំងឡាយកំពុងតែ បរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើភោជនខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើខាននីយៈខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅ ខាងលើវត្ថុសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្ហាន់បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសំឡខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយបរិភោគ មាន សំឡេងហោកព្រៀម សំឡេងខ្លាំងក្នុងរោងបាយខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិននាំ ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះនាំឲ្យពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យខានជ្រះថ្លាទៅ វិញផង នាំពួកជនខ្លះដែលជ្រះថ្លា ស្រាប់ហើយ ឲ្យប្រែប្រួលផ្តេសផ្តាសទៅវិញផង។

[៨០] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុទាំងនោះដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃសភាពជាបុគ្គល ដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយលំបាក គេរក្សាបានដោយលំបាក សេចក្តីប្រាថ្នាធំ មិនសន្តោស សេចក្តីច្រឡំច្រឡំដោយពួកគណៈ សេចក្តីខ្ជិល ទើប ទ្រង់ពោលសរសើរគុណនៃសភាពជាបុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ គេរក្សាបានដោយងាយ សេចក្តីប្រាថ្នាតិច សេចក្តីសន្តោស កំចាត់ បង់នូវកិលេស ដុសខាត់ចិត្ត សេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំនូវកិលេសដុះ និងសេចក្តីប្រាជ្ញាព្យាយាម ដោយព្រះពុទ្ធដ៏ជាអនេកបរិយាយ រួចទ្រង់ធ្វើ ធម្មិកថា ដ៏ល្មមសមគួរដល់ហេតុនោះ។ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឧបជ្ឈាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងសន្ធិវិហារិកឲ្យដូចជាគួរ សន្ធិវិហារិក ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងឧបជ្ឈាយឲ្យដូច ជាបិសា ឧបជ្ឈាយ និងសន្ធិវិហារិកនោះប្រកបដោយសេចក្តីគោរពភោគក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ និងដល់នូវ សេចក្តីចម្រើន សេចក្តីលូតលាស់ សេចក្តីទូលំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកគប្បីកាន់យកឧបជ្ឈាយដោយទំនង យ៉ាងនេះ។ សន្ធិវិហារិកត្រូវគ្រងចីរតៀងស្មាម្យាង ហើយថ្វាយបង្គំដឹងទាំងឡាយ រួចហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទះឡើងនូវអញ្ជូនពោលយ៉ាង នេះនឹងឧបជ្ឈាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយរបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយរបស់ ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយរបស់ខ្ញុំ។ ឧបជ្ឈាយត្រូវពន្យល់សន្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ (ឬ) ឲ្យដឹងដោយវាចា (ឬ) ឲ្យដឹងទាំងកាយទាំងវាចា ដោយពាក្យថា សាហុ (កម្មនេះប្រពៃហើយក្តី) លហុ (ពាក្យនេះមិនជាការធ្ងន់អ្វីទេក្តី) ឧបាយិក (កម្មនេះជាឧបាយ ជាទីវើខ្លួនចេញក្តី) បដិវរូប (កម្មនេះសមគួរហើយក្តី) បាសាទិកេន សម្មាទេហិ អ្នកចូរញ៉ាំងកម្មឲ្យបរិបូណ៌ដោយកាយនិងវាចាក្នុងជាទីនាំមកនូវ សេចក្តីជ្រះថ្លាក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សន្ធិវិហារិកកាន់យកឧបជ្ឈាយហើយ (បើឧបជ្ឈាយ) មិនញ៉ាំងសន្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយ វាចា ឬទាំងកាយ ទាំងវាចា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សន្ធិវិហារិកមិនកាន់យកឧបជ្ឈាយឡើយ។

[៨១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ។ ឯការប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយនោះ (ដូច្នោះ)។ សន្ធិ វិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកដឹងរួចហើយគ្រងចីរ រៀងស្មាម្យាង រួចប្រគេនឈើស្នង ប្រគេនទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ (ដល់ ឧបជ្ឈាយ) ថា បើមានបបរ ត្រូវសន្ធិវិហារិកលាងភាជន ហើយដាក់បបរទៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយឆាន់បបររួចហើយ សន្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជនមកវិញ ដោយការខិនលំទោន ហើយកាន់ភាជនឲ្យល្អ កុំឲ្យជល់ទង្គិច លាងហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យត្រឹមត្រូវ កាលបើ ឧបជ្ឈាយក្រោកឡើងហើយ សន្ធិវិហារិកត្រូវរើអាសនៈចេញ ថាបើទីនោះមានសម្រាម ត្រូវសន្ធិវិហារិកបោសចេញ។ បើឧបជ្ឈាយមានសេចក្តី ប្រាថ្នាដើម្បីចូលទៅកាន់ស្រុក សន្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនសម្ពត់សម្រាប់ស្លៀក (ស្បង) ត្រូវទទួលសម្ពត់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុពន្ធចង្កៀះ ប្រគេន សង្ហាជីទាំងឡាយ ដែលបានត្រួតគ្នា⁵³ ហើយ (បើ)បាត្រមានទឹក ត្រូវសន្ធិវិហារិក លាងឲ្យជ្រះ ហើយសឹមប្រគេន ថាបើឧបជ្ឈាយប្រាថ្នានឹង យកខ្លួនទៅជាមួយ ជាបច្ឆាសមណៈផង សន្ធិវិហារិកនោះត្រូវស្លៀកដណ្តប់ឲ្យមានបរិមណ្ឌល៣ ស្លៀកស្បងឲ្យជាបរិមណ្ឌល ចងវត្ថុពន្ធចង្កៀះ ហើយយុំសង្ហាជីទាំងឡាយដែលបានត្រួតគ្នាហើយ រួចពាក់ឡើងវត្ថុ លាងបាត្រហើយកាន់ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈ (ដើរទៅតាមខាងក្រោយឧបជ្ឈាយ) សន្ធិវិហារិកមិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក សន្ធិវិហារិកគប្បីទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ⁵⁴ ឧបជ្ឈាយកំពុងពោល សន្ធិ វិហារិកមិនត្រូវនិយាយស្តាប់ពាក្យនោះឡើយ ឧបជ្ឈាយ កំពុងពោលនូវពាក្យជាទំនងនឹងត្រូវអាបត្តិ សន្ធិវិហារិកត្រូវយាត់ សន្ធិវិហារិកត្រូវត្រឡប់ មកមុនឧបជ្ឈាយ ហើយក្រាលអាសនៈថា ត្រូវរៀបចំទុកទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនបានលាង ហើយក្រោកឡើងទទួលយកបាត្រចីរ ប្រគេនសម្ពត់ផ្លាស់ ទទួលយកស្បង។ ថាបើចីរសឹមដោយញើសក្តែល សន្ធិវិហារិក ត្រូវស៊ីលក្នុងទីមានកំដៅបន្តិចសិន មិនត្រូវទុកដាក់ចីរក្នុងទីមានកំដៅយូរទេ ត្រូវតែបត់ចីរទុកដោយល្អ កាលដែលនឹងបត់ចីរ ត្រូវបំផ្លើស ជាយម្យាងឲ្យលើសប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីរ ដោយគិតថា កុំឲ្យចីរបាក់ផ្គត់ពាក់កណ្តាលឡើយ⁵⁵ ហើយគប្បីដាក់វត្ថុពន្ធចង្កៀះក្នុងផ្គត់

បត្តិ⁶⁰⁾ មកដាក់ក្នុងមូលបត្តិ⁶¹⁾ សន្និវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលបត្តិចំពោះឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មានតួ សន្និវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានតួដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយ ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់អញ្ជានកម្ម សន្និវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងឲ្យអញ្ជានកម្ម ចំពោះឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីធ្វើនូវកម្ម គឺធួនីយកម្មក្តី និងស្ស្សកម្មក្តី បញ្ជាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី⁶²⁾ ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សន្និវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ឬសង្ឃគប្បីបង្កោន ទៅដើម្បីកម្មស្រាល ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត ធួនីយកម្មក្តី និងស្ស្សកម្មក្តី បញ្ជាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ៍ហើយ សន្និវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យឧបជ្ឈាយ៍របស់អញ្ជាលោកប្រព្រឹត្តល្អ ទៅ គប្បីសំឡបរោម (កុំប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះចេញ (ដោយស្រួល)។ បើចីវរ របស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរនឹងលាង សន្និវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេច នឹងឲ្យគេលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ បើចីវរ របស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរធ្វើ (មានប៉ះដេរដាដើម) សន្និវិហារិកគប្បីធ្វើប្រគេន ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងឲ្យគេធ្វើចីវរ ប្រគេនឧបជ្ឈាយ៍ (របស់អញ) បើគ្រឿងជ្រលក់របស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរចម្អិន សន្និវិហារិកគប្បីចម្អិនប្រគេន ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេច ហ្ន៎ ជនណាមួយគេនឹងចម្អិនទឹកជ្រលក់ប្រគេនឧបជ្ឈាយ៍ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរជ្រលក់ សន្និវិហារិកគប្បីជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ជនណាមួយគប្បីជ្រលក់ចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវប្រព្រឹត្តទ្រប់ជ្រលក់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់ទេ សន្និ វិហារិកមិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ។ សន្និវិហារិកមិនបានប្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវឲ្យបាតដល់ភិក្ខុពួកខ្លះ (ភិក្ខុដែលមិនត្រូវនឹងឧបជ្ឈាយ៍) ទេ មិនត្រូវទទួលយកបាតរបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់ ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើ បរិកម្មដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យធ្វើបរិកម្មទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យធ្វើ សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះជាបច្ឆាសមណៈទេ មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌបាតឲ្យ ដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យនាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យទេ។ សន្និវិហារិកមិនបានលា ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុកទេ មិនត្រូវ ទៅកាន់ព្រៃសួសានទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិសឡើយ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានជម្ងឺ សន្និវិហារិកត្រូវបម្រើអស់មួយជីវិត ត្រូវរង់ចាំត្រាតែ ឧបជ្ឈាយ៍ចេញចាកអាពាធ (គឺត្រូវទ្រាំជម្ងឺដរាបទាល់ជា)។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្ថកថា។

១៦. សន្និវិហារិកវត្ថកថា

CS vin.mv.01.16 | ភាគ ទី៦

(សន្និវិហារិកវត្ថកថា (១៦.))

[៨២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសន្និវិហារិក។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសន្និវិហារិកនោះ (ដូចសេចក្តី តទៅនេះ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ (ត្រូវទំនុកបំរុង) ត្រូវអនុគ្រោះ (អាណិតអាសូរ) សន្និវិហារិកដោយការបង្រៀនបាលី ដោយអង្កកថា (ពន្យល់នូវសេចក្តីនៃបាលី) ដោយឲ្យដម្ស្មន្តាន (ដោយសេចក្តីពន្យល់ការខុសត្រូវជាមុន) ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ (ដោយពាក្យ រំលឹកដាស់តឿនរឿយៗ)។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានបាត សន្និវិហារិកគ្មានបាត ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យបាតទៅសន្និវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ សន្និវិហារិកនឹងបានបាត បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីវរ សន្និវិហារិកគ្មានចីវរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យចីវរទៅសន្និ វិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សន្និវិហារិកគប្បីកើតឡើងដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មាន គ្រឿងបរិក្ខារ សន្និវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសន្និវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខាររបស់សន្និវិហារិកគប្បីកើតឡើងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសន្និវិហារិកឈឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រោកពិព្រឹក ឲ្យឈើស្មួន ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងភាជន៍ ហើយដាក់បបរឲ្យទៅ កាលសន្និវិហារិកដែលឈឺនោះ ហុតទឹកបបររួច ហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវហុតទឹកឲ្យ រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញ ដោយស្រួលបួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកឡើយ រួចលាងរៀបទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសន្និ វិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មោកស្រោក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ។ បើសន្និវិហារិកមាន ប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀកទៅ ទទួលយកស្បង់បន្ទាត់នោះមកវិញ ត្រូវឲ្យកាយពន្ធ គឺវត្ថុពន្ធពង្កុះ ត្រូវ ដម្រិតសង្សាដីជាពីរជាន់ហើយសឹមឲ្យ ត្រូវលាងបាតដែលមានទឹកចេញហើយសឹមឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគិតថា សន្និវិហារិក មុខជានឹងត្រឡប់ មកវិញនៅពេលស្មើនេះ ហើយក្រាលអាសនៈបម្រុងទុកឲ្យ ត្រូវដំកល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង⁶³⁾ ត្រូវ ក្រោកឡើងទៅទទួលបាត និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ។ បើចីវរសឹមដោយញើស ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវសំដីលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃស្របក់ ម្យ៉ាងទៀតកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលបើឧបជ្ឈាយ៍បត់ចីវរ ត្រូវបំផ្លើស ដោយចីវរឲ្យលើសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្មាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្ចត់ចីវរពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយដាក់វត្ថុពន្ធពង្កុះក្នុងផ្ចត់ចីវរ ចុះ។ បើអាហារបិណ្ឌបាតមានហើយ សន្និវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹកហើយ ហុតអាហារបិណ្ឌបាតទៅឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសួរសន្និ វិហារិកអំពីទិកឆាន់ សន្និវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវហុតទឹកឲ្យ ហើយទទួលយកបាតមកវិញដោយស្រួលបួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចជូតទឹកឲ្យស្ងួត ហើយត្រូវហាលថ្ងៃបាន១ស្របក់ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវទុកបាតក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេកទេ រួចត្រូវទុកដាក់បាត និងចីវរ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត ដៃម្ខាងចាប់បាត ដៃម្ខាងស្តារមើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកដាក់បាត ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវ ទុកដាក់បាតលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់ចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បង់ចីវរ ឬខ្សែចីវរ ហើយបត់ដោយ ខាងណោះឲ្យជាផ្ចត់មកខាងណោះ (គឺបត់ចីវរជាពីរ) ហើយសឹមទុកដាក់ចីវរ កាលបើសន្និវិហារិកក្រោកឡើងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈចេញ រៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មោកស្រោក ដោយសម្រាម ឧបជ្ឈាយ៍

ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ។ បើសុទ្ធិវិហារិកចង់ដួងទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ដួងត្រចៀក បើសុទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ បើសុទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅ។ បើសុទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសូន្យលំអិតសម្រាប់ដួងត្រចៀក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក រួចនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅសុទ្ធិវិហារិក ស្រេចហើយ ទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែក ហើយត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅសុទ្ធិវិហារិក បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង (ផងបាន) គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំងពីខាងមុខ ខាងក្រោយ ហើយសីមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង មិនត្រូវអង្គុយច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់ មិនត្រូវហាមពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់សុទ្ធិវិហារិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញអំពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងពីខាងមុខ ខាងក្រោយ រួចសីមចេញពីរោងភ្លើង ស្អំក្នុងទឹក ក៏ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់សុទ្ធិវិហារិកដែរ កាលឧបជ្ឈាយ៍ដួងត្រចៀក ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជួតកាយនៃខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ហើយសីមស្លៀកសង្រួម រួចត្រូវជួតទឹកអំពីកាយរបស់សុទ្ធិវិហារិកទៀត ហើយបុព្វសង្ការដើរទៅឲ្យសុទ្ធិវិហារិក រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមក ហើយក្រាលអាសនៈចាំជាមុន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងក្បៀងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវសួរសុទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកឆាន់។ សុទ្ធិវិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះស្មោកគ្រាក បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងសំអាតបាន គប្បីសំអាតវិហារនោះចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុនទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកពួកនិងខ្លើយ ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវបន្ទាបគ្រែឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួលទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវបន្ទាបតាំងឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួល ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ត្រៃទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកក្បាលសម្រាប់ផ្នែកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍កំណត់ឲ្យចាំកន្លែង ដែលគេក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ បើក្នុងវិហារ មានគ្រឿងស្តុកស្មាញ (មានសរសៃពឹងពាងជាដើម) ត្រូវបោសអំពីពិធានជាមុន ហើយត្រូវជួតសំអាតកន្លៀតជ្រុងសន្លឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងគេលាបដោយរងមានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សម្ងាត់ (ក្នុងទឹក) រួចពូតចេញ ហើយសីមជួត បើទីដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវផ្សើមកំណាត់សម្ងាត់ រួចពូតចេញ ហើយសីមជួត បើទីដែលមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រស់សិន ហើយសីមបោសចេញ ត្រូវកំណាត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារមិនត្រូវឲ្យស្មោកគ្រាក ដោយឆ្ងលីឡើយ ហើយប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោលដោយឡែក គ្រឿងកម្រាលផែនដី ដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោរព (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលរំពេញ ទ្រនាប់គ្រែដែលហាលរួច ត្រូវជួត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលរំពេញ គ្រែដែលហាលរួចហើយដួសលាងគោរពរួចហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលរំពេញ តាំងដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោរពហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលរំពេញ ពួកនិងខ្លើយដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោរពរួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលរំពេញ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោរពរួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលរំពេញ កន្ត្រៃដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជួតរួចនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលរំពេញ ក្បាលសម្រាប់ផ្នែក ដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជួតហើយនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលរំពេញ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងមើល ហើយសីមទុកបាត្រ មិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជួតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរ ហើយបត់ជាយាងខាងណោះមកខាងណោះ ឲ្យជាផ្ទុកសិន រួចសីមទុកចីវរចុះ។ បើខ្យល់បក់ធ្លល់មកពីទិសខាងកើត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងកើត បើខ្យល់បក់ធ្លល់មកពីទិសខាងលិច ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងលិច បើខ្យល់បក់ធ្លល់មកពីទិសខាងជើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងជើង បើខ្យល់បក់ធ្លល់មកពីទិសខាងត្បូង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់រំពេញ។ បើទីបរិវេណស្មោកគ្រាក មិនស្អាត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកគ្រាក មិនស្អាត ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងសម្រាប់ឆាន់មិនស្អាត ត្រូវបោសរោងសម្រាប់ឆាន់ បើរោងភ្លើងស្មោកគ្រាក ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្មោកគ្រាក ត្រូវបោសសំអាតបង្គន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវដឹកលំអិតសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវដឹកលំអិតសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្រមសម្រាប់លាងអាចមន៍គ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្រមសម្រាប់លាងអាចមន៍។ បើសុទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីអដ្ឋក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវនាំចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យនាំចៀសចេញទៅកំសាន្តក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់សុទ្ធិវិហារិកនោះ បើសុទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទាបរងដោយខ្លួនឯង ឬរកគេឲ្យជួយបន្ទាបរងក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់សុទ្ធិវិហារិកនោះ បើសេចក្តីយល់ខុស កើតឡើងដល់សុទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះស្រាយ (ពន្យល់) ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យជួយដោះស្រាយ (ពន្យល់ឲ្យលះទិដ្ឋិនោះចេញ) ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់សុទ្ធិវិហារិកនោះ។ បើសុទ្ធិវិហារិកត្រូវគុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់ សុទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសុទ្ធិវិហារិកគួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិចំពោះសុទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសុទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់សុទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសុទ្ធិវិហារិកគួរដល់អញ្ជានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអញ្ជានកម្ម ចំពោះសុទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ហាជនីយកម្មក្តី បដិសារណិយកម្មក្តី ឧក្លេបនីយកម្មក្តី ដល់សុទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្កោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់សុទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើជាកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ហាជនីយកម្មក្តី បដិសារណិយកម្មក្តី ឧក្លេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់សុទ្ធិវិហារិកនោះរួចទៅហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ សុទ្ធិវិហារិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្របរមាម (កុំប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តត្ត គួរក្នុងការរំខានចេញអំពីអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ។ បើចីវររបស់សុទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សុទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាងដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សុទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើ (មានដេរប៉ះជាដើម) ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សុទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សុទ្ធិវិហារិកគួរនឹងចំអិន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងត្រូវចំអិនគ្រឿងជ្រលក់យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សុទ្ធិវិហារិក គួរនឹងចំអិនដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សុទ្ធិវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងគប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សុទ្ធិ

វិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលបើជ្រលក់ចីរ ត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វស្មើល្អ ប្រសិនបើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់ អស់ ឧបដ្ឋាយកុំអាលដើរចេញ។ បើសន្ធិវិហារិក មានជម្ងឺ ឧបដ្ឋាយត្រូវថែទាំអស់មួយជីវិត ត្រូវរង់ចាំលុះតែជាជម្ងឺ។

ចប់ សន្ធិវិហារិករត្តកថា។

១៧. បណាមិតកថា

CS vin.mv.01.17 | ភាគ ទី៦

(១៧.)

[៨៣] សម័យនោះឯង ពួកសន្ធិវិហារិក មិនបានប្រព្រឹត្តល្អ (គឺមិនបានយកចិត្តទុកដាក់) នឹងឧបដ្ឋាយទាំងឡាយឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកសន្ធិវិហារិក មិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបដ្ឋាយ សោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកសន្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបដ្ឋាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធ ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសន្ធិវិហារិក មិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបដ្ឋាយទេ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់បន្ទោស ហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិក មិនគួរនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបដ្ឋាយទេ ភិក្ខុណាដែលមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបដ្ឋាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកសន្ធិវិហារិកទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនប្រព្រឹត្តល្អក្នុងឧបដ្ឋាយដដែល ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបដ្ឋាយ បណ្តេញ សន្ធិវិហារិក ដែលមិនបានប្រព្រឹត្តល្អចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបដ្ឋាយត្រូវបណ្តេញសន្ធិវិហារិកយ៉ាងនេះ គឺឧបដ្ឋាយបញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយ កាយ បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចាថា អញបណ្តេញអ្នកឯងឥឡូវនេះក្តី ថាអ្នកឯងកុំចូលមកក្នុងទីនេះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយក បាត្រនិងចីវររបស់អ្នកទៅក្តី ខ្លួនអញ អ្នកឯងមិនត្រូវមកបម្រើទេក្តី (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបដ្ឋាយបណ្តេញសន្ធិវិហារិក (បើ) ឧបដ្ឋាយមិនបាន បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬទាំងកាយ ទាំងវាចា (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបដ្ឋាយមិនបានបណ្តេញសន្ធិវិហារិកទេ។ សម័យនោះ ពួក សន្ធិវិហារិកដែលឧបដ្ឋាយបានបណ្តេញហើយ ក៏មិនបានឲ្យឧបដ្ឋាយអត់ទោសឲ្យវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកសន្ធិវិហារិកសូមឲ្យឧបដ្ឋាយអត់ទោសឲ្យបាន។ ពួកសន្ធិវិហារិក នៅតែមិនបានសូមឲ្យឧបដ្ឋាយអត់ទោសឲ្យឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកដែលឧបដ្ឋាយបណ្តេញចេញទៅហើយ មិនគួរនឹងមិនសូមឲ្យឧបដ្ឋាយអត់ទោសឲ្យទេ សន្ធិ វិហារិកណាមួយមិនបានសូមឲ្យឧបដ្ឋាយអត់ទោសឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គ្រានោះឯង ពួកឧបដ្ឋាយ កាលបើសន្ធិវិហារិកទៅសូមខមាទោសវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបដ្ឋាយអត់ទោសដល់សន្ធិវិហារិក។ ឧបដ្ឋាយទាំងនោះ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ។ ឯពួកសន្ធិវិហារិករត់ចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ រត់ចូលពួកតិរិយខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសន្ធិវិហារិក មកសូមខមាទោស ឧបដ្ឋាយត្រូវតែអត់ទោសឲ្យ (បើ) ឧបដ្ឋាយណាមួយមិនអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឧបដ្ឋាយបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អចេញ មិនបានបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អក្រក់ចេញ ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អ ហើយ ឧបដ្ឋាយមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (បើ) ឧបដ្ឋាយណាមួយបណ្តេញចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងសន្ធិវិហារិក ដែលប្រព្រឹត្តល្អក្រក់ ឧបដ្ឋាយត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (បើ) ឧបដ្ឋាយណាមួយមិនបណ្តេញចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឧបដ្ឋាយត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសន្ធិវិហារិកមិនបានស្រឡាញ់ឧបដ្ឋាយដោយពិតៗ មិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ មិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ មិនមានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ មិនមានការចំរើនភាវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯងហើយ ឧបដ្ឋាយត្រូវតែបណ្តេញចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកដែល ប្រកបដោយអង្គ៥(នោះ) ឧបដ្ឋាយមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសន្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបដ្ឋាយដោយពិតៗ មាន សេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ មានការចំរើនភាវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯងហើយ ឧបដ្ឋាយមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយ អង្គ៥ គួរឲ្យឧបដ្ឋាយបណ្តេញចេញ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសន្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបដ្ឋាយដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ គ្មានការចំរើនភាវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកប្រកបដោយ អង្គទាំង៥នេះឯង គួរឲ្យឧបដ្ឋាយបណ្តេញចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ៥ ឧបដ្ឋាយមិនគួរបណ្តេញចេញឡើយ (ឯ អង្គ៥នោះ) គឺសន្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបដ្ឋាយដោយពិតៗ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ មាន សេចក្តីគោរពដោយពិតៗ មានការចំរើនភាវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះ ឧបដ្ឋាយមិនគួរបណ្តេញ ចេញទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបដ្ឋាយ កាលមិនបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥ (ចំណែកខាងខុស) ចេញទេ នឹងមានទោស (គឺ ត្រូវអាបត្តិមិនខាន) បើឧបដ្ឋាយបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះចេញ មិនមានទោសទេ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺសន្ធិវិហារិកគ្មាន សេចក្តីស្រឡាញ់ឧបដ្ឋាយដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិតៗ គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ គ្មាន ការចំរើនភាវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបដ្ឋាយមិនបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង នឹងមានទោស (បើ) ឧបដ្ឋាយបានបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ក៏មិនមានទោសទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបដ្ឋាយបណ្តេញសន្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥ (ចំណែកខាងត្រូវ) នឹងមានទោសមិនខាន (បើ) ឧបដ្ឋាយមិនបានបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះ ចេញទេ មិនមានទោសទេ (អង្គ៥នោះ) គឺសន្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបដ្ឋាយដោយពិតៗ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិតៗ មានសេចក្តី

អៀនខ្មាសដោយពិតៗ មានសេចក្តីគោរពដោយពិតៗ មានការចំរើនភាវនាដោយពិតៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័បណ្ណេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង នឹងមានទោសមិនខានទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ័មិនបានបណ្ណេញសន្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះទេ មិនមានទោសទេ។

[៨៥] សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមផ្គត់ផ្គង់។ ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលបើមិនបានផ្គត់ផ្គង់សំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្លាំងស្លួម មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បើង ស្លេកស្លាំង លេចសរសៃរាមនៅខ្លួន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានទតឃើញព្រាហ្មណ៍នោះស្លាំងស្លួម មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បើង ស្លេកស្លាំង លេចសរសៃរាមនៅខ្លួន (ដូច្នោះ) លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះ បានជាស្លាំងស្លួម មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បើង ស្លេកស្លាំង លេចសរសៃរាមនៅខ្លួន តើដោយហេតុអ្វី? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រាហ្មណ៍នោះ បានចូលមករកពួកភិក្ខុ ហើយអង្វរសូមផ្គត់ផ្គង់ ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលបើមិនបានផ្គត់ផ្គង់សំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជា ស្លាំងស្លួម មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បើង ស្លេកស្លាំង លេចសរសៃរាមនៅខ្លួន។ វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាហ្ន៎ អាចរលឹកឃើញអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបាន។ កាលបើព្រះអង្គ ទ្រង់សួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏បានពោលពាក្យនេះនិងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ (អាច) រលឹកនូវអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបាន។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នកឯងរលឹកអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបានយ៉ាងដូចម្តេច? ព្រះសារីបុត្តទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលខ្ញុំព្រះអង្គទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ព្រាហ្មណ៍នោះបានប្រើគេឲ្យប្រគេនចង្កាន់មួយដែក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គរលឹកបាននូវអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះប៉ុណ្ណោះឯង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែសារីបុត្ត ពាក្យដែលអ្នកពោលមកនេះប្រពៃណាស់ នែសារីបុត្ត ធម្មតាពួកសប្បុរសរមែងជាអ្នកកតញ្ញកតវេទិ ^(៦៤) ពិត ម្ចាស់សារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះដូចម្តេចទៅ? ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាណា ដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតដោយត្រៃសរណ៍គមន្តរូចហើយ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះតទៅ តថាគតយាត់នូវឧបសម្បទានោះវិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវតថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្ម គឺកម្មមានញត្តិជាកំរប់វិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបែបយ៉ាងនេះ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្តែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ ^(៦៥) របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ឲ្យបានឧបសម្បទា ^(៦៦) ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ចុះ។ ពាក្យនេះ ជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃ(ឲ្យជ្រាប)។ បពិត្រព្រះគម្តែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាកំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះគម្តែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាកំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះគម្តែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ឈ្មោះនេះ ដែលសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ហើយ។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទានេះ) គួរដល់ព្រះសង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបប្រព្រឹត្តអនាថារ គឺប្រព្រឹត្តល្មើស តាំងអំពីបានឧបសម្បទា។ ពួកភិក្ខុក៏បានពោលដាស់តឿនយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះ មិនគួរទេ។ ភិក្ខុនោះក៏ពោលយ៉ាងនេះវិញថា ខ្ញុំមិនបានពឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា សូមឲ្យអស់លោកឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំទេ លោកទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនបានអង្វរសោះ ហេតុអ្វីក៏ហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំ? ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនបានសូម មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (គេ)ទេ (បើ) ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទាគេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានគេសូម ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទាគេបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ត្រូវសូមនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះ គឺឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃ ហើយគ្រងចីរពរឆៀងស្នាម្នាង រួចថ្វាយបង្គំទៀបបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូន ពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្តែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្តែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្រោចស្រង់ ^(៦៧) នូវខ្ញុំដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ត្រូវសូមជាកំរប់ពីរដងផង ត្រូវសូមជាកំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរហើយដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គលឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័។ វាថានេះ ជាវាចាផ្តៀងសង្ឃ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ឈ្មោះនេះ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ឥឡូវឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គល ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័។ ឧបសម្បទារបស់ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បី

ពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះដាក់រំពឹងដងផង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះដាក់រំពឹងដងផង។ ឈ្មោះនេះសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ដោយមានព្រះចែរឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទានេះ) គួរដល់ព្រះសង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំ សូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៨៧] សម័យនោះឯង មហាជនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ នាំគ្នាផ្តើមឡើងចាត់ចែងភត្តាហារដ៏ឧត្តមថ្លៃថ្លា (ជាវេនៗរាល់ថ្ងៃ)។ គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ ម្នាក់ មានសេចក្តីវិះគិតយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តទាំងនេះឯង មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានមារយាទស្រួលបួល បរិភោគភោជនដ៏ ល្អ សឹងលើសំណឹងឥតមានខ្យល់ចូលបាន ឆ្លើយចុះ អាត្មាអញគួរនឹងបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្តចុះ។ វេលានោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះបាន ចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមផ្តួសបួស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឲ្យបញ្ជូនឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍នោះបានបួសរួច ហើយ ភត្តាហារដែលជាវេន (នោះ) មហាជនក៏ឈប់ធ្វើទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរមក យើងនឹងត្រាច់ ទៅបិណ្ឌបាតឥឡូវ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនមែនបួសដោយគិតថា អញនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតទេ បើ អស់លោកអាណិតឲ្យបាយខ្ញុំ ៗក៏នឹងឆាន់ បើអស់លោកមិនឲ្យខ្ញុំទេ ខ្ញុំមុខជានឹងសឹកមិនខានឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា ម្ចាស់អារុសោ លោកបួសមកព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះទេឬ។ ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់អារុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា មិនសមបើនឹងមានភិក្ខុមកបួសព្រោះហេតុតែពោះ ក្នុងធម៌វិន័យដែលព្រះពុទ្ធ ទ្រង់សំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងមកបួសព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ បន្ទោសថា នែមោឃបុរស ធម៌វិន័យដែលតថាគត បានសំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះ អ្នកមិនសមបើបួសមក គ្រាន់តែចំអែតផ្ទៃទេ នែមោឃបុរស អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យវិវត្តតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ព្រះអង្គ បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ កុលបុត្រ) ត្រូវប្រាប់និស្ស័យទាំង៤យ៉ាងផង គឺប្រាប់ថា បញ្ជូនត្រូវអាស្រ័យនូវភោជនជាដុំពំនូតដែលអ្នកបួសស្វែងរកបានមកដោយកំលាំងស្នូង អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងភោជននោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺសង្ឃភត្ត⁶⁸ ខទ្ទេសភត្ត⁶⁹ និងនន្ទភត្ត⁷⁰ សលាភភត្ត⁷¹ បក្ខិកភត្ត⁷² ខបោសថិកភត្ត⁷³ និងបាដិបថិកភត្ត⁷⁴ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ)។ បញ្ជូន ត្រូវអាស្រ័យនូវសំពត់ចីវរ បង្ហូរកូល អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងសំពត់ចីវរបង្ហូរកូលនោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺសំពត់ដែលគេធ្វើដោយ សម្បកលើ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយកប្បាស សំពត់ដែលគេធ្វើដោយសូត្រ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយផ្កែ និង សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរាងយ៉ាងខាងដើមនេះ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ)។ បញ្ជូនត្រូវអាស្រ័យនូវសេនាសនៈទៀបគល់លើ ឬ ក្រោមម្លប់លើ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺវិហារ ប្រាសាទវែង ឬផ្ទះពាក់ កណ្តាល (បង្ហា) ប្រាសាទជ្រុង ប្រាសាទមានដង្ហូរលឹង និងគុហារ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ)។ បញ្ជូនត្រូវអាស្រ័យនូវថ្នាំដែលត្រាំ ដោយទឹកម្សៅ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងថ្នាំនោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ និងស្ករអំពៅ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ)។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្ថុភាណវៈ។

១៨. អាចរិយវត្ថុកថា

CS [vin.mv.01.18](#) | ភាគ ទី៦

(អាចរិយវត្ថុកថា (១៨.))

[៨៨] សម័យនោះឯង មានមាណពម្នាក់ ចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយ សូមផ្តួស។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានប្រាប់និស្ស័យដល់មាណពនោះជាមុន។ មាណពនោះបានពោលយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំបានបួសរួចហើយ សឹមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រាប់និស្ស័យដល់ខ្ញុំ (នោះ) ខ្ញុំទទួលត្រេកអរយក បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំមិនបួសទេ (ព្រោះ) និស្ស័យជាទីបដិកូលគួរខ្ពើមអើមដល់ខ្ញុំ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រាប់និស្ស័យជាមុនទេ ភិក្ខុណាប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យជាបន្ទាប់អំពីឧបសម្បទាកម្មមក។

[៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈ គឺភិក្ខុពីររូបខ្លះ បីរូបខ្លះ ឬនួបខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បាន ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈតិចជាងពីររូបឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យ ឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈត្រឹម១រូប ឬច្រើនជាង១រូបឡើងទៅបាន។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្លះបួសបាន១វស្សា ខ្លះបាន២វស្សា ក៏ឲ្យឧបសម្បទាដល់សន្និវហារិក។ ចំណែកខាងព្រះឧបសេនដ៏ មានអាយុ ជាកូនរង្គន្តព្រាហ្មណ៍ បួសបាន១វស្សា ឲ្យឧបសម្បទាសន្និវហារិកដែរ។ ព្រះឧបសេននោះ លុះនៅចាំវស្សាបាន២វស្សារួចហើយ ក៏ នាំយកសន្និវហារិកដែលបួសបាន១វស្សា ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ រួចអង្គុយក្នុងទីដី សមគួរ។ ក៏ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែងសន្សំ តែងធ្វើនូវសេចក្តីរីករាយរាក់ទាក់ មួយអន្លើដោយភិក្ខុជាអគន្ធាៈទាំងឡាយ នេះជាធម្មតា។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ចំពោះព្រះឧបសេនរង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកល្មមអត់ទ្រាំបានឬ ទេ អ្នកល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយស្រួលឬទេ អ្នកទាំងឡាយមកតាមផ្លូវ ឆ្ងាយ មិនបានលំបាកទេឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំបាន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ម្យ៉ាងទៀត សូមទ្រង់

ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមកតាមផ្លូវឆ្ងាយ មិនបានលំបាកទេ។ (សេចក្តីពន្យល់អំពីពុទ្ធអធានស្រីយដូចមានតទៅនេះ) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ជ្រាបនូវហេតុហើយមិនសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ មិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែងសួរនូវអំពើដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់សួរអំពើដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវអំពើមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយ ដោយអរិយមគ្គជ្រុះស្រឡះហើយ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទាំងឡាយ ទ្រង់សួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយដោយអាការពិរយ៉ាងគឺ ទ្រង់ត្រិះរិះថា តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដល់សាវក ទាំងឡាយ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ចំពោះនឹងព្រះឧបសេនវង្សនុបត្រដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងបួសបានប៉ុន្មានវស្សា ហើយ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គបួសបាន២វស្សាហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សួរថា ចុះភិក្ខុនេះ បួសបាន ប៉ុន្មានវស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនេះបួសបាន១វស្សាហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរថា ភិក្ខុនេះត្រូវ ជាអ្វីនឹងអ្នក។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ត្រូវជាសិទ្ធិវិហារិករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោយ បុរស អំពើនេះ មិនទំនង មិនសមបែប មិនសមគួរ មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នែមោយបុរស អ្នកគួរតែឲ្យភិក្ខុដទៃទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅ ម្តេចឡើយ ក៏តាំងចិត្តទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដទៃវិញ នែមោយបុរស អ្នកប្រញាប់ពេកណាស់ ព្រោះអ្នកប្រព្រឹត្ត ដើម្បីសេចក្តីល្ងោភ ច្រើន ឯសេចក្តីល្ងោភច្រើននេះ បានដល់ការចងជាពួក នែមោយបុរស អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំ ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យវិវត្តតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានវស្សាថយអំពី១០ចុះមក មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានវស្សា១០ ឬវស្សាច្រើនជាង១០ឡើងទៅ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្របាន។

[៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ មិនឆ្លាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ ដោយគិតអាងថា យើងមាន វស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ។ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាល ពួកសិទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិត ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្លាស ពួក សិទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លាស ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ចេះដឹងតិច ពួកសិទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័អាប័ត្តបញ្ញា ពួកសិទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញា ក៏ប្រាកដឡើង។ មានភិក្ខុ១រូប កាលពីដើមជាតិរឹងដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយ័ប្រដៅតាមធម៌ តាមវិន័យ ក៏ពោល ទោសដល់ឧបជ្ឈាយ័ ហើយរត់ទៅកាន់លទ្ធិតិរិយនោះដូចដែលវិញ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគិតថា យើង មានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយសោះ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាល ពួកសិទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិន ឆ្លាស ពួកសិទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លាស ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាអ្នកចេះដឹងតិច ពួកសិទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង ពួក ឧបជ្ឈាយ័អាប័ត្តបញ្ញា ពួកសិទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញា ក៏ប្រាកដឡើង។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះដល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើង មានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាលពួកសិទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិត ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្លាស ពួក សិទ្ធិវិហារិក ជាអ្នកឆ្លៀវឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាអ្នកចេះដឹងតិច ពួកសិទ្ធិវិហារិក ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ អាប័ត្តបញ្ញា ពួកសិទ្ធិវិហារិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជា ម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោយបុរសនោះ ជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់ កុលបុត្រដោយគិតថា យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយសោះ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាល ពួកសិទ្ធិវិហារិក ជាបណ្ឌិតក៏ ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្លាស ពួកសិទ្ធិវិហារិក ជាអ្នកឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ចេះដឹងតិច ពួកសិទ្ធិវិហារិក ចេះដឹងច្រើន ក៏ ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័អាប័ត្តបញ្ញា ពួកសិទ្ធិវិហារិក មានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ពាលមិនឆ្លាសមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ឡើយ ភិក្ខុពាលណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលមានវស្សា១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង១០ ឡើងទៅគួរឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) បាន។

[៩២] សម័យនោះឯង កាលបើឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយដើរចេញ ទៅចាកអាវាសក្តី សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ទៅកាន់ពួកតិរិយក្តី ឯពួកភិក្ខុក៏ ឥតមានអាចារ្យ ឥតមានអ្នកឲ្យជំបូន្មាន ឥតមានអ្នកប្រៀនប្រដៅឡើយ ហើយស្លៀកក៏មិនស្រួល ដណ្តប់ក៏មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌ដោយបូក មារយាទ⁷⁵) ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាត។ កាលបើពួកមនុស្សគេកំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បង្កោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើភោជនក៏មាន បង្កោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើខាងនិយៈក៏មាន បង្កោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់លិទ្ធជញ្ជាប់ក៏មាន បង្កោនបាត្រសម្រាប់ សូមទៅពីលើទឹកដែលសម្រាប់ផឹកក៏មាន សុំសំឡូខ្លះ បាយខ្លះ យកមកឆាន់ខ្លួនឯង មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ហោកព្រៀងនៅក្នុងរោងភត្តទៀតផង។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងស្លៀកមិនស្រួល ដណ្តប់មិនស្រួល មិន បរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទ ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាតសោះ កាលពួកមនុស្សកំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បង្កោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើ ភោជនក៏មាន ទៅពីលើខាងនិយៈក៏មាន ទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់លិទ្ធជញ្ជាប់ក៏មាន បង្កោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើទឹកសម្រាប់ផឹកក៏មាន សុំសំឡូខ្លះ បាយខ្លះដោយខ្លួនឯងយកមកឆាន់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ហោកព្រៀងខ្លាំងក្នុងរោងភត្តទៀត ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ដែលហោកព្រៀងក្នុង កន្លែងបរិភោគភោជនរបស់ព្រាហ្មណ៍។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់យ៉ាងនេះ ពួកភិក្ខុក៏បានឮច្បាស់។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទសោះ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំង នោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោស។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ក៏ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានអាចារ្យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអាចារ្យ ត្រូវតាំងចិត្តនឹងអន្តេ រាសិកដូចជាកូន អន្តេរាសិកត្រូវតាំងចិត្តនឹងអាចារ្យដូចជាបិតា ជនទាំងនោះត្រូវមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិត

ស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ ទើបនឹងបានសម្រេចសេចក្តីចម្រើនលូតលាស់ធំទូលាយក្នុងធម៌វិន័យនេះបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ នៅអាស្រ័យនឹងភិក្ខុដែលមានវស្សា១០ ឯភិក្ខុដែលមានវស្សា១០គួរឲ្យនិស្ស័យគេបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកត្រូវយកអាចារ្យ (ជាទី អាស្រ័យ) យ៉ាងនេះ។ គឺអន្តោសិកត្រូវធ្វើចីពររៀងស្មាម្ខាង ហើយសំពះបាទា រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះនឹង អាចារ្យថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ធ្វើជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹង លោកដ៏មានអាយុ។ ឯអាចារ្យត្រូវពន្យល់អន្តោសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬពន្យល់ទាំងកាយទាំងវាចាថា សាហុ⁷⁶⁾ ក្តី លហុ⁷⁷⁾ ក្តី ឧបាយិកំ⁷⁸⁾ ក្តី បដិវបំ⁷⁹⁾ ក្តី បាសាទិកេន សម្មាទេហិ⁸⁰⁾ ក្តី (យ៉ាងនេះទើបឈ្មោះថា) អន្តោសិកយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) (បើ)អាចារ្យមិន បានពន្យល់អន្តោសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬពន្យល់ទាំងកាយ ទាំងវាចាទេ ឈ្មោះថា អន្តោសិកមិនបានយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) ឡើយ។

[៩៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យនោះ (ដូច្នោះ)។ គឺអន្តោសិកត្រូវក្រោក អំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង រួចគ្រងចីពរ រៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្នួន ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខទៅអាចារ្យ ត្រូវក្រាលអាសនៈ បើ មានបបរ អន្តោសិកត្រូវលាងភាជន៍ ហើយដាក់បបរប្រគេនទៅអាចារ្យ កាលបើអាចារ្យឆាន់បបររួចហើយ អន្តោសិកត្រូវប្រគេនទឹកទៅអាចារ្យ រួចទទួលយកភាជន៍ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកគ្នា ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តោសិកត្រូវ រើអាសនៈចេញ ថាកន្លែងនោះស្មៅក្រោក អន្តោសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តោសិកត្រូវប្រគេនស្បង់ ទៅអាចារ្យ ហើយទទួលយកស្បង់បន្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុពន្ធចង្កេះ ត្រូវត្រួតសង្ស័យទាំងឡាយជាពីរជាន់ ហើយប្រគេន ត្រូវលាងបាត្រ ដែលប្រកបដោយទឹក ហើយប្រគេនអាចារ្យ បើអាចារ្យចង់បានអន្តោសិកជាបច្ឆាសមណៈ អន្តោសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី ហើយស្លៀកឲ្យជា បរិមណ្ឌល រួចចងវត្ថុពន្ធចង្កេះ ហើយត្រួតសង្ស័យជាពីរជាន់ ហើយសឹមឃ្មុំ រួចពាក់ខ្សែវកណ្តុំ ហើយកាន់យកបាត្រដែលលាងហើយ ធ្វើជា សមណៈ ដើរតាមក្រោយអាចារ្យទៅចុះ កុំឲ្យដើរទៅឆ្ងាយពីអាចារ្យពេក កុំឲ្យដើរទៅជិតអាចារ្យពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេទុកបាត្រ⁸¹⁾ កាលបើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តោសិកមិនត្រូវដាក់ពាក្យក្នុងចន្លោះចន្លោះឡើយ បើអាចារ្យកំពុងនិយាយពាក្យជាទំនងនឹងឲ្យត្រូវអាបត្តិ អន្តោ សិកត្រូវឃាត់ អន្តោសិក កាលវិលត្រឡប់មក ត្រូវមកជាមុន ហើយក្រាលអាសនៈ រួចដម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងចាំ រួចត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ហើយប្រគេនស្បង់បន្លាស់ ទទួលយកស្បង់ស្លៀកមកវិញ។ បើចីវរសើម អន្តោ សិកត្រូវយកទៅសំដីលក្នុងទីមានកំដៅ១រំពេច តែកុំទុកចីវរហាលថ្ងៃ(ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវបំផ្លើសដោយ ឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្លាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្គត់ចីវរពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយដាក់ទុកវត្ថុពន្ធចង្កេះក្នុងផ្គត់ចីវរចុះ។ បើ មានចង្កាន់បិណ្ឌបាត ហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តោសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយប្រគេនចង្កាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹក កាលបើអាចារ្យឆាន់ រួចហើយ អន្តោសិកត្រូវប្រគេនទឹក រួចទទួលយកបាត្រមកវិញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកគ្នា ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចជូតឲ្យស្អាតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងទីមានកំដៅ១រំពេច តែកុំដាក់ទុកបាត្រហាលថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តោសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រ ត្រូវ យកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្តាប់មើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងសិន សឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀត កុំទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បង់ចីវរ ឬខ្សែចីវរ រួចបត់ដោយចីវរខាងណោះឲ្យជាផ្គត់មកខាងណោះ ហើយសឹមទុកចីវរ ចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តោសិកត្រូវរើអាសនៈចេញ រួចត្រូវទុកដាក់នូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿង សម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មៅក្រោក អន្តោសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ។ ថាបើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តោសិកត្រូវចាត់ចែង ទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តោសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្តៅ អន្តោសិកត្រូវ ចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅរោងភ្លើង អន្តោសិកត្រូវសួរគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ងូតទុក ត្រូវឆ្លើមដីស្អិតទុក ហើយនាំយក តាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរតាមពីខាងក្រោយៗនៃអាចារ្យ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចទទួលចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែកវិញ រួចត្រូវ ប្រគេនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ងូត ត្រូវប្រគេនដីស្អិតទៅអាចារ្យ បើអន្តោសិកអាចនឹងចូលទៅបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូល ទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីខាងមុខ អំពីខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយកុំឲ្យអង្គុយច្រៀត បៀតពួកភិក្ខុចាស់ឡើយ មិនត្រូវហាមអាសនៈពួកភិក្ខុថ្មី ត្រូវធ្វើបរិកម្ម មានឲ្យលំអិតសម្រាប់ងូត និងដីស្អិត ជាដើម ដល់អាចារ្យក្នុងរោងភ្លើង កាលអន្តោសិកដើរចេញពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយបិទបាំងពីខាងមុខ ពីខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីរោងភ្លើង មិនតែប៉ុណ្ណោះ (ទោះបី) ក្នុងទឹក ក៏អន្តោសិកត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាលអន្តោសិកងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយ របស់ខ្លួនឲ្យស្អាតទឹកចេញ ហើយស្លៀកស្បង់ រួចហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ រួចត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ស័យ (ទៅអាចារ្យ) ហើយ អន្តោសិកត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរចេញមកមុន រៀបចំក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវដឹកល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ហើយត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹកសម្រាប់ឆាន់។ បើអន្តោសិកចង់រៀនបាលី គប្បីរៀនបាលីនឹងអាចារ្យចុះ បើអន្តោ សិកចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថានឹងអាចារ្យចុះ។ អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះស្មៅក្រោក បើអន្តោសិកអាចនឹងបោសជម្រះ បាន ត្រូវបោសជម្រះចុះ កាលនឹងបោសជម្រះវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន យកទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកម្រាល សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកពួកនិងខ្នើយ ទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំគ្រែចេញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិច ទង្គកនឹងផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយយកទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកតាំងចេញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គក ផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយយកទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅដម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកន្ត្រៃ ទៅទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកដោយឡែក ត្រូវចំណាំកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុក ដោយឡែក។ ក្រឿងស្លកស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ អន្តោសិកត្រូវបោសចេញអំពីពិធានជាមុន ត្រូវបោសកន្ត្រៃត ជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង្ស៊ីប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តោសិកត្រូវឆ្លើមកំណាត់សំពត់ ពូតរួចសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេលាប ដោយវត្ថុពណ៌ខ្មៅ ប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តោសិកត្រូវឆ្លើមកំណាត់សំពត់ ហើយពូតចេញរួចសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបទេ អន្តោសិកត្រូវយក ទឹកប្រសិទ្ធសឹមជូត ត្រូវប្រមូលសម្រាម ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រឡូសដោយឆ្លូលឡើយ ហើយយកទៅចោលដោយឡែក លុះ សំដីលហាលកម្រាលផែនដីហើយ បោសគោះដីចេញឲ្យស្អាត រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែរួចហើយ ជូតឲ្យ

ស្អាត ហើយយកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាលក្រៃរួចហើយ បោសគោះឲ្យស្អាត រួចនាំចេញទៅ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គក ផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ យកទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដីលហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវបោសគោះឲ្យស្អាត ហើយនាំ ចេញទៅដោយស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ យកទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដីលពួកនិងខ្ទើយហើយ គោះឲ្យស្អាត រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ លុះសំដីលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្កុយហើយបោសគោះឲ្យស្អាត រួចយកទៅក្រាលទុកដូចដែល វិញ លុះហាលកន្ត្រាជួតឲ្យស្អាតហើយ យកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាលក្តារសម្រាប់ផ្នែក រួចជួតឲ្យស្អាតហើយ យកទៅដម្កល់ ទុកក្នុងទីដដែលវិញ អន្តេវាសិក ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់យកបាត្រ ដៃម្ខាងស្លាបមើលក្រោមក្រែ ឬក្រោមតាំង រួចហើយសឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀត កុំឲ្យទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់យកចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែចីវរក្តី ហើយធ្វើជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ រួចសឹមទុកចីវរចុះ។ បើមានខ្យល់បក់ទាំងឆ្នលឹមកអំពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួច ពីទិសខាងកើត បើមានខ្យល់បក់ទាំងឆ្នលឹមកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងលិច បើមានខ្យល់បក់ទាំងឆ្នលឹមកពីទិសខាង ជើង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងជើង បើមានខ្យល់បក់ទាំងឆ្នលឹមកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវ ត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់។ បើបរិវេណ មានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្លោកក្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់ស្លោកក្រោក អន្តេវាសិក ត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសសំអាតចេញ បើគ្មាន ទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិកត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើគ្មានទឹកក្នុង ក្នុងសម្រាប់លាងអាចមន់ទេ អន្តេវាសិកត្រូវដកដាក់ក្នុងក្នុងសម្រាប់លាងអាចមន់។ បើអាចារ្យមានសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង អន្តេវាសិកត្រូវ បំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះចេញក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើត ឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិ គឺសេចក្តីយល់ខុស កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវជួយពន្យល់ ណែនាំឲ្យយល់ត្រូវឡើងដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃពន្យល់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មិកថាដល់អាចារ្យនោះ។ បើអាចារ្យត្រូវគុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់ អាចារ្យ(របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិ ចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃ គប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិចំពោះអាចារ្យ (របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត អន្តេវាសិកត្រូវ ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អញ្ជានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្ជល់ ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអញ្ជានកម្ម (ចំពោះអាចារ្យ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្ម គឺតជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តីចំពោះអាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្មដល់ អាចារ្យ ឬសង្ឃគប្បីបង្កោនទៅដើម្បីកម្មស្រាល ដល់អាចារ្យនោះ ម្យ៉ាងទៀត កម្មគឺ តជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយ កម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យនោះហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យលោកអាចារ្យប្រព្រឹត្តល្អ ទៅ ឲ្យប្រព្រឹត្តសម្របរោម គឺមិនប្រក្ខតប្រកាន់ ឲ្យប្រព្រឹត្តត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះឲ្យ។ បើចីវរ របស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិកត្រូវលាងឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យ គួរនឹងធ្វើ (មានដេរប៉ះជាដើម) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់ របស់អាចារ្យគួរនឹងដាំ ឬស្សោរ អន្តេវាសិកត្រូវដាំ ឬស្សោរឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរដាំ ឬស្សោរដោយឧបាយដូច ម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់ឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលអន្តេវាសិកជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើ (ហាលចីវរ) ដំណាក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់នៅឡើយ អន្តេ វាសិកកុំអាលដើរចេញ។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវឲ្យបាត្រទៅភិក្ខុពួកខ្លះ⁸² ឡើយ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុ ពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកបរិក្ខារ របស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ច្របាច់) ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវ ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះធ្វើបរិកម្មឲ្យខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយបម្រើ(ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជា បច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះឡើយ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃខ្លួន មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួក ខ្លះនាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច មិនត្រូវ ដើរចេញទៅកាន់ទិសឡើយ។ បើអាចារ្យមានជម្ងឺ អន្តេវាសិកត្រូវថែទាំដរាបដល់អស់ជីវិត ត្រូវទៅកំដរចាំត្រាតែអាចារ្យជាស្រឡះ។

ចប់ អាចរិយវត្តកថា។

១៩. អន្តេវាសិកវត្តកថា

CS vin.mv.01.19 | ភាគ ទី៦

(អន្តេវាសិកវត្តកថា (១៩.))

[៩៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអន្តេវាសិក។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអន្តេវាសិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅនេះ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះ ទំនុកបម្រុង ត្រូវអនុគ្រោះ អាណិតអាសូរ អន្តេវាសិកដោយការបង្រៀនបាលី ដោយការ (ពន្យល់នូវ សេចក្តីនៃបាលី) អដ្ឋកថា ដោយឲ្យដម្បុន្តាន ដោយប្រៀនប្រដៅ។ បើអាចារ្យមានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ អាចារ្យត្រូវឲ្យបាត្រដល់អន្តេវាសិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ឬ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ បាត្រគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ អាចារ្យ ត្រូវឲ្យចីវរដល់អន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ អន្តេវាសិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ អាចារ្យត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់អន្តេវាសិក ឬធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ បើអន្តេវាសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យត្រូវក្រោកពីព្រលឹម ហើយឲ្យឈើស្នួន ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលនូវអាសនៈ បើមានបបរ

ត្រូវលាងភាជន៍ ដាក់បបរ ហើយយកទៅឲ្យ កាលបើអន្តោសិកឆាន់បបរហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយទទួលភាជន៍ធ្វើឲ្យទាបស្រួល ហើយ ត្រូវលាងទុកដាក់ដោយល្អ កុំឲ្យទង្គិចទង្កកនឹងអ្វីឡើយ កាលបើអន្តោសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសច្រាសប្រទេសនោះចេញ។ បើអន្តោសិកចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលទុកនូវស្បង់សម្រាប់ ផ្លាស់ប្តូរ ត្រូវឲ្យរុតពន្លឺចង្កេះ ត្រូវដម្រុតសង្ហារឹម និងចីវរជាមួយគ្នា ហើយឲ្យទៅ បាត្រដែលទទឹក ត្រូវលាងជូតហើយឲ្យ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អន្តោសិក នឹងត្រូវត្រឡប់មកត្រឹមពេលស្មើនេះ ហើយត្រូវតែងតាំងអាសនៈទុកចាំ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង តាំងសម្រាប់ជូ តជើង ត្រូវក្រោកទៅទទួលយកបាត្រ និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ត្រូវទទួលយកស្បង់សម្រាប់ស្លៀក។ បើចីវរសើម ត្រូវសំដីលក្នុងទីដែល មានកំដៅ១ស្របក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរទេ ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវបង្ហើសជាមួយម្ខាងឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ៤ធ្មាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរចុះ ដោយគិតថា កុំឲ្យ(ចីវរ) បាក់ផ្តាត់ត្រង់ពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយត្រូវដាក់នូវរុតពន្លឺចង្កេះក្នុងផ្តាត់ចីវរចុះ។ បើមាន អាហារបិណ្ឌបាត អន្តោសិកត្រូវការឆាន់ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយនាំអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅជិត ត្រូវសួរអន្តោសិកអំពីទឹកឆាន់ បើអន្តោសិក ឆាន់រួចហើយ ត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលយកបាត្រចេញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្កក ត្រូវលាងឲ្យស្អាត រួចហើយត្រូវជូតឲ្យស្អាតទឹក ហើយសំដីល ក្នុងទីដែលមានកំដៅមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរពេកទេ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រ ដោយដៃម្ខាង ស្លាបមើលទិសខាងក្រោមគ្រែ ឬតាំងដោយដៃម្ខាង រួចសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវ ចាប់ចីវរដោយដៃម្ខាង ជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយត្រូវបត់ដោយចីវរខាងណោះឲ្យជាផ្តាត់មកខាងណោះ រួចហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអន្តោសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈ ត្រូវទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង បើប្រទេសនោះ មានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសច្រាសប្រទេសនោះចេញ។ បើអន្តោសិកចង់ងូតទឹក អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ។ បើអន្តោសិកចង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង អាចារ្យត្រូវ សូន្យដុំលំអិតទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក រួចត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅអន្តោសិកស្រេចហើយ ទទួលយកចីវរមកទុកដោយឡែក រួចត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅអន្តោសិក បើអាចារ្យអាចនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើងបាន ក៏គប្បីចូលទៅ កាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំងទាំងខាងមុខ ខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវកុំអង្គុយច្រៀតច្រៀតភិក្ខុចាស់ៗឡើយ ត្រូវកុំហាមអាសនៈភិក្ខុខ្លីៗ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្ម មានហុចដុំលំអិតជាដើម ដល់អន្តោសិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ខាងក្រោយ រួចសឹមយកចេញអំពីរោងភ្លើង សូម្បី ក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម មានហុចដុំលំអិតជាដើមដល់អន្តោសិកដែរ លុះដល់អាចារ្យងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន (អន្តោសិក) ហើយ ត្រូវជូតខ្លួនឲ្យស្អាតទឹក ហើយសឹមស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់អន្តោសិក រួចហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ហារឹមទៅឲ្យអន្តោសិក រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមកមុន ហើយត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់ សម្រាប់ជូតជើង រួចត្រូវសួរអន្តោសិកអំពីទឹកឆាន់។ ក្នុងវិហារណាដែលអន្តោសិកនៅ បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើអាចារ្យអាចនឹងបោសច្រាស បាន ក៏គប្បីបោសច្រាសចុះ កាលនឹងបោសច្រាសវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញទៅជាមុន ហើយត្រូវទុកដាក់ក្នុងទីគួរមួយ ត្រូវនាំយក គ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកពួកនិងខ្នើយ ទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កាលដែលនាំយកគ្រែទៅ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំ ឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ យកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ កាលនឹងនាំយកតាំងទៅ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹង ផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយយកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ ត្រូវយកទ្រនាប់គ្រែទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ត្រៃទៅទុកក្នុង ទីសមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្តារសម្រាប់ផ្នែកទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កម្រាលផែនដី អាចារ្យត្រូវចំណាំកន្លែង ដែលគេក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំយក ទៅទុកក្នុងទីសមគួរ។ បើវិហារមានគ្រឿងស្លឹកស្មាញ (មានសម្បុកពីងពាងជាដើម) ត្រូវបោសទម្លាក់អំពីពិធានជាមុន រួចសឹមបោសកន្លៀតជ្រុង នៃសន្ទះបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដំរងមានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេលាប ដោយពណ៌ខ្មៅ មានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រស ហើយសឹមបោស ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារកុំឲ្យស្មោកគ្រោកដោយឆ្ងល់ឡើយ ហើយប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោលដោយឡែក លុះហាលគ្រឿងកម្រាលផែនដីហើយ ត្រូវគោះរួចសាយកទៅក្រាលទុកកន្លែងដែលវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែរួចហើយ ត្រូវជូត រួចនាំយកទៅ ទុកដាក់នៅទីដែលវិញ លុះហាលគ្រែហើយ ត្រូវគោះរួចធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅ រៀបចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវដុសលាង គោះឲ្យស្អាតហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និង ក្របទ្វារ រួចសាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលពួកនិងខ្នើយហើយ ត្រូវដុសលាងគោះចេញ ហើយសាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវដុសលាងគោះឲ្យស្អាតហើយ សាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ត្រៃហើយ ត្រូវជូត ឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកនៅទីដែលវិញ លុះហាលក្តារសម្រាប់ផ្នែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចនាំយកទៅទុកនៅទីដែលវិញ ត្រូវរៀបទុកបាត្រ និងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវស្លាបមើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយសឹមទុកបាត្រ តែកុំគប្បីទុកបាត្រលើទីដែល មិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែសម្រាប់ហាលចីវរ ត្រូវបត់ដោយខាងណោះឲ្យជាផ្តាត់មក ខាងណោះ រួចសឹមទុកចីវរចុះ។ បើខ្សែលំបក់ទាំងឆ្ងល់មកពីទិសខាងកើត អាចារ្យត្រូវបិទបង្អួចខាងកើត បើខ្សែលំបក់ទាំងឆ្ងល់មកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្សែលំបក់ទាំងឆ្ងល់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្សែលំបក់ទាំងឆ្ងល់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទ បង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អាចារ្យត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់។ បើបរិវេណស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសទឹកបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោស បន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មោកគ្រោក អាចារ្យត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្មោកគ្រោក អាចារ្យត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អាចារ្យត្រូវដកលំទឹក សម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្រមសម្រាប់លាងអាចមន៍គ្មានទេ អាចារ្យត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្រមសម្រាប់លាងអាចមន៍។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង ដល់អន្តោសិក អាចារ្យត្រូវបំបាត់អផ្សុកដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយធ្វើឲ្យបាត់អផ្សុកក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មិកថាដល់អន្តោសិក បើសេចក្តី សង្ស័យកើតឡើងដល់អន្តោសិក អាចារ្យត្រូវជួយបន្ទាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវប្រើគេឲ្យជួយបន្ទាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវសម្តែងធម្មិកថាដល់អន្តោ សិក បើអន្តោសិកមានទិដ្ឋិខុសកើតឡើង អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវបង្ហាត់គេឲ្យជួយដោះស្រាយក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មិកថា ដល់អន្តោសិក។ បើអន្តោសិកត្រូវគរុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសដល់អន្តោសិក ដោយ

ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកគួរទាញអន្តរាបត្តិ ចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកក្នុង
មូលាបត្តិចំពោះអន្តោសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្ត
រាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកគួរដល់អញ្ជានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអញ្ជានកម្ម ចំពោះអន្តោសិក
ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ជាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខបនីយកម្មក្តីដល់ អន្ត
រាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃមិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្ហោនទៅដើម្បីកម្មស្រាល ដល់អន្តោសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើកម្ម
គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ជាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តោសិកនោះរួចហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើ
សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអន្តោសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្របនាម (គឺលែងប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តនូវការរើខ្លួនចេញ
ចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ។ បើអន្តោសិកត្រូវការលាងចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត ត្រូវធ្វើសេចក្តី
ខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តោសិកគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកត្រូវការធ្វើចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬក៏ត្រូវ
ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តោសិកគួរធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកត្រូវការនឹងដាំទឹកជ្រលក់ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវដាំ
ទឹកជ្រលក់យ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តោសិកគួរដាំទឹកជ្រលក់ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកត្រូវការនឹង
ជ្រលក់ចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តោសិកគប្បីជ្រលក់ចីវរ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែឲ្យសព្វស្មើស្ម បើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ កុំអាលដើរចេញ។ បើអន្តោសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យត្រូវថែទាំ
ដរាបអស់ជំងឺ ត្រូវរង់ចាំលុះតែជាជម្ងឺ។

ចប់ អន្តោសិកវត្តកថា។

២០. បណាមនា ឧមាបនា

(២០.)

[៩៥] សម័យនោះឯង ពួកអន្តោសិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងពួកអាចារ្យឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ អន្តោសិកណាមិនប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ នឹងត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ អន្តោសិកទាំងនោះ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តមិនល្អដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញនូវអន្តោសិកណាដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អនឹងអាចារ្យបាន។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញអន្តោសិកដូចសេចក្តីតទៅនេះ។ គឺអាចារ្យបញ្ជាក់អន្តោសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬបញ្ជាក់ទាំងកាយ
ទាំងវាចាថា ខ្ញុំបណ្តេញអ្នកឯងដូច្នេះក្តី ថាអ្នកឯងកុំនៅក្នុងទីនេះដូច្នេះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងចីវររបស់អ្នកឯងចេញទៅដូច្នេះក្តី ថា
អ្នកឯងមិនត្រូវបម្រើខ្ញុំដូច្នេះក្តី (យ៉ាងនេះ) បានឈ្មោះថា អាចារ្យបណ្តេញអន្តោសិក (បើ) អាចារ្យមិនបានបញ្ជាក់អន្តោសិកដោយកាយ ឬ
ដោយវាចា មិនបានបញ្ជាក់ទាំងកាយ ទាំងវាចាទេ មិនហៅថាអាចារ្យបណ្តេញអន្តោសិកឡើយ។ សម័យនោះឯង ពួកអន្តោសិកដែលអាចារ្យ
បានបណ្តេញចេញហើយ មិនបានសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យពួកអន្តោសិកសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញបាន។ ពួកអន្តោសិក ក៏នៅតែមិនសូម
អាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯ
អន្តោសិក ដែលអាចារ្យបានបណ្តេញចេញហើយ មិនគួរជាមិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញទេ អន្តោសិកណា ដែលមិនបានសូមអាចារ្យឲ្យ
អត់ទោសឲ្យ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យ ដែលអន្តោសិកបានសូមឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអាចារ្យអត់
ទោសឲ្យ។ ពួកអាចារ្យទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនព្រមអត់ទោសឲ្យដដែល។ ពួកអន្តោសិកក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ រត់ចូលពួកតិរិយ
ខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យណាដែលអន្តោសិកសូម
ឲ្យអត់ទោសឲ្យ ត្រូវតែអត់ទោសឲ្យវិញ (បើ) អាចារ្យណាមិនអត់ទោសឲ្យទេ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យបណ្តេញអន្ត
រាសិកដែលមានវត្តប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវចេញ មិនបានបណ្តេញអន្តោសិកដែលប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកដែលមានវត្តប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ
អាចារ្យណាបណ្តេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើអន្តោសិកដែលមិនប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវល្អ អាចារ្យគប្បីបណ្តេញចេញ (បើ) មិន
បណ្តេញចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកប្រកបដោយអង្គ៥ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញចេញ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺអន្តោសិកគ្មាន
សេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ១ គ្មានភារនាមាំ១
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង អាចារ្យត្រូវបណ្តេញចេញបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកប្រកបដោយអង្គ៥
អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺអន្តោសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ មានសេចក្តី
អៀនខ្មាសមាំ១ មានសេចក្តីគោរពក្រោតក្រែងមាំ១ មានភារនាមាំមួន១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង អាចារ្យ
មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥ហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញចេញ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺអន្តោសិក
គ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ គ្មានសេចក្តីគោរពក្រោតក្រែងមាំ១ គ្មាន
ភារនាមាំមួន១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តោសិក
ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ (ចំណែកខាងល្អ) ហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ៥នោះ) គឺអន្តោសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំ
នឹងអាចារ្យ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ១ មានសេចក្តីគោរពក្រោតក្រែងមាំ១ មានភារនាមាំមួន១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អន្តោសិកដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះហើយ អាចារ្យមិនគួរបណ្តេញចេញទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យ មិនបានបណ្តេញអន្តោសិក
ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ (ចំណែកខាងអាក្រក់ហើយ) នឹងមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខានឡើយ) (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញហើយ ទើបគ្មាន

ក្នុងអភិធម្ម១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តរាសិក ឬសន្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ១ អាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុស ដែលកើតឡើងចំពោះអន្តរាសិក ឬសន្ធិវិហារិកដោយធម៌១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ១៦នេះឯង គួរឲ្យ ឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ១៦ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យ និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ១ មិនស្គាល់គុកាបត្តិ១ មិនបានចេះចាំ ស្នាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ មិនបានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមអនុ ញ្ញៈ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ១៦នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យ សាមណេរបម្រើទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ១៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ១ ចេះចាំស្នាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចែកចេញដោយល្អ ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមអនុញ្ញៈ១ មានវស្សាដប់ ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ១៦នេះ គួរ ឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។

ចប់ ឧបសម្បទាទេតព្វឆក្កសោឡសវារៈ។

២៥. អញ្ញតិក្ខិយបុព្វកថា

CS vin.mv.01.25 | ភាគ ទី១

(២៥.)

[១០០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយនិយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយ ហើយរត់ចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរិយនោះដូចដែលវិញ។ បុគ្គលនោះវិលត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយម្តងទៀត។ ភិក្ខុទាំងនោះបាន ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃហើយ កាលបើឧបជ្ឈាយនិយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយ ហើយរត់ចៀសទៅកាន់លទ្ធិតិរិយនោះដូចដែលវិញ លុះ បុគ្គលនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលណាឯទៀត ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ហើយប្រាថ្នា បព្វជ្ជា ប្រាថ្នាឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះកំណត់ត្រឹម៤ខែ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាស បែបយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុត្រូវឲ្យបុគ្គលនោះកោរសក់ និងពុកមាត់ជាមុន រួចហើយឲ្យស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ហើយឲ្យគ្រងចិញ្ចែងស្មាម្ខាង រួចហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ រួចឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង ហើយត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំ ព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃ ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជា គំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃនោះ ត្រូវចូល ទៅកាន់ជំនុំសង្ឃ ហើយពាក់ចិញ្ចែងស្មាម្ខាង រួចថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង ហើយគប្បីពោលយ៉ាង នេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាល្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះសូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់៤ខែ។ បុគ្គលនោះ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដង គប្បីសូមជាគំរប់បីដង។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀង សង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលនេះ ល្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ ឥឡូវបុគ្គលនោះសូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់៤ខែ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់កុលបុត្រល្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ ជាតិរិយដទៃអស់៤ខែចុះ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ល្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ។ បុគ្គលនោះសូមបរិវាសនឹងសង្ឃកំណត់៤ខែ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិរិយ ដទៃកំណត់៤ខែ។ ការឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលល្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃកំណត់៤ខែ គួរដល់លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុអង្គណា លោកម្ចាស់ដ៏ មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀមនៅចុះ មិនគួរដល់លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ សង្ឃ បានឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលល្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃកំណត់៤ខែហើយ។ ការឲ្យតិក្ខិយបរិវាសនេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ល្មោះថា ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង។ (បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃខ្លះ) មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ តើដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយ ដទៃ ចូលទៅកាន់ស្រុកហួសកាល ហួសវេលា ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលាថ្ងៃពេក (ហួសថ្ងៃ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ល្មោះថាមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ គោចរទៅ កាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាសក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីឆាត់ (ក្រមុំចាស់)ក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់ មនុស្សខ្មើយក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ល្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរវែប នេះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត អស់ទាំងការងារធំតូចទាំងឡាយណាបស់សព្វហុចារិបុគ្គលទាំងឡាយ បុគ្គលដែល ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ក៏មិនបានរាងវែកងារងារនោះឡើយ ជាបុគ្គលខ្ជិល មិនប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងការងារធំតូចនោះ មិនអាច ដើម្បីធ្វើបាន មិនអាចដើម្បីចាត់ចែងបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ល្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរវែបនេះក៏ មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឥតមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងបាឡី អដ្ឋកថា អធិសីល (បាតិមោក្ខសំវរសីល) អធិចិត្ត (លោកិយសមាធិការនា) និងអធិប្បញ្ញា (លោកុត្តរមគ្គការនា) ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា តិរិយដទៃ ល្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរវែបនេះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិរិយរបស់សាស្តាណាហើយ ដល់វេលាមានគោលតិះដៀលចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់

ចិត្តរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្ត្រានោះ ក៏ស្រាប់តែខឹង តូចចិត្ត ឥតមានត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើង ហើយត្រេកអរពេកណាស់ ម្យ៉ាងទៀត បើចេញចាកពីលទ្ធិតិរិយរបស់សាស្ត្រាណាហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្ត្រានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តី គាប់ចិត្តរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្ត្រានោះ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែត ឡើង ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញហើយ ក៏ខឹងតូចចិត្ត ឥតត្រេកអរ ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះហើយ ជាហេតុដ៏ឆ្អើម (ជាក់ពុល) ក្នុងកិរិយាដែល មិនបានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរ របស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា តិរិយដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មិនបានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរយ៉ាងនេះ បើត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរបាន នោះតើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ ជាតិរិយដទៃ ចូលទៅកាន់ស្រុកមិនឲ្យហួសពេល ត្រឡប់ចេញមកវិញ ក៏មិនឲ្យហួសថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថាបានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអររបបនេះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មិនបានគោចរ ទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាស មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីដ៏ឆាត់ (ក្រមុំចាស់) មិនបាន គោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្លីយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអររបបនេះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ការងារធំតូចរបស់សព្វព្រហ្មចារិបុគ្គលទាំងឡាយឯណា បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ក៏រាងវែកក្នុងការងារនោះ ជាបុគ្គលមិនខ្ជិល ប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងការងារនោះ អាចដើម្បីធ្វើបាន អាចដើម្បីចាត់ចែងបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអររបបនេះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាភ្នំ អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និង អធិប្បញ្ញា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអររបបនេះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ ដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិរិយរបស់សាស្ត្រាណាហើយ កាលបើមានគេពោលតិះដៀលចំពោះសាស្ត្រា នោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្ត្រា នោះ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើងហើយ ត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃ ហើយ ក៏ត្រឡប់ជាខឹងតូចចិត្ត ឥតត្រេកអរឡើយ ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ បានចេញចាកពីលទ្ធិតិរិយរបស់សាស្ត្រាណា ហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្ត្រានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្ត របស់សាស្ត្រានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្ត្រានោះហើយ ក៏ខឹង តូចចិត្ត ឥតមានសេចក្តីត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើង ត្រេកអរក្រៃពេក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ ជាហេតុដ៏ឆ្អើម ជាក់ពុល ក្នុងកិរិយាញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរ របស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងសង្ស័យ ត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ បានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរយ៉ាងនេះហើយ លុះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មានកាយអាក្រាតដើរមក សង្ឃត្រូវស្វែងរកទឹរ មាន ឧបជ្ឈាយជាមូលឲ្យ (គឺធ្វើឧបជ្ឈាយឲ្យជាធំ) ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ មិនទាន់បានកោរសក់នៅឡើយទេ ហើយដើរមក ភិក្ខុត្រូវផ្លៀងសង្ឃ ដើម្បីធ្វើ ភណ្ណកម្មឲ្យ (ដើម្បីកោរសក់ឲ្យ⁸³) ចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាជាតាបស ជាអ្នកបូជាភ្លើង (បើ) ជនទាំងនោះបានមកហើយ សង្ឃគួរ ឲ្យឧបសម្បទាបាន សង្ឃមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់ជនទាំងនោះឡើយ។ ការដែលមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសនោះ ព្រោះហេតុអ្វី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ពួកជនទាំងនោះជាកម្មវាទី (គឺពោលថាកម្មមាន ថាផលកម្មក៏មាន) ជាកិរិយាវាទី (គឺពោលថាផលបុណ្យបាបកើតពីកិរិយាធ្វើ)។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលជាសាកិយដោយជាតិ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មក(សូមឧបសម្បទា) បុគ្គលនោះ លុះមកហើយ សង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ សង្ឃកុំចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដ្បិតតថាគតឲ្យការបរិហារ (សេចក្តីរក្សា) នេះ ឲ្យផ្សេងគ្នាដល់ពួកញាតិ។

ចប់ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វកថា។

ចប់ ភាណវារៈទី៧។

២៦. បញ្ហាពាធរត្ថ

CS vin.mv.01.26 | ភាគ ទី៦

(២៦.)

[១០១] សម័យនោះ អាពាធទាំងឡាយ៥យ៉ាង គឺយួង ពក ស្រែង រោគវិងវៃ និងឆ្អុតជ្រូក កើតមានច្រើន ក្នុងដែនមគធៈ។ ពួកមនុស្សដែល កើតរោគទាំង៥យ៉ាង បានចូលទៅរកពេទ្យ ឈ្មោះជីវកកោមារភត្យ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺ យើងទាំងឡាយផង។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរល់ច្រើនពេក (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទ ពិម្ពិសារសេនិយជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ។ មនុស្សទាំងនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់យើងៗជូន)លោក ឯយើងទាំងអស់គ្នាសោត ក៏នៅជាខ្ញុំលោកទៀត បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺយើងទាំងឡាយផង។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការ រល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាច នឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនេះឯង មាន សេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែភោជនល្អ សិងតែលើដំណែកដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែយើងទាំង អស់បួសក្នុងពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបានបម្រើផង ពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភត្យនឹងបានថែរក្សាជម្ងឺផង ក្នុងទីនោះ

មិនខានឡើយ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ សូមនូវផ្លូវ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបញ្ជាក់ ឧបសម្បទាមនុស្សទាំងនោះ។ (លុះឲ្យបញ្ជាក់ ឧបសម្បទាហើយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើពួកភិក្ខុដែលមានជម្ងឺនោះ ពេទ្យឈ្មោះជីវកោមារភត្យ ក៏ថែរក្សាជម្ងឺនោះមែន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបម្រើភិក្ខុឈឺជាច្រើនរូប ក៏រមែងសូមគេច្រើនពេក អង្គាសគេច្រើនពេក ដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវគិលានភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានុបដ្ឋាកភត្ត (ភត្តដែលគេប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានភេសជ្ជៈ (ថ្នាំសម្រាប់ភិក្ខុមានជម្ងឺ)។ ឯជីវកោមារភត្យ កាលបើថែរក្សាភិក្ខុឈឺច្រើនរូបហើយ ក៏ចោលរាជកិច្ចខ្លះចេញ។ មានបុរសម្នាក់ទៀត មានអាពាធគ្រប់ទាំង៥ ក៏ចូលទៅរកជីវកោមារភត្យ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោករក្សាជម្ងឺខ្ញុំផង។ ជីវកោមារភត្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកឯង) បានទេ។ បុរសនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់(របស់ខ្ញុំ) នឹងជូន)លោក ទាំងខ្លួនខ្ញុំសោត ក៏នឹងនៅជាខ្ញុំលោក បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺខ្ញុំផង។ ជីវកោមារភត្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកឯង) បានទេ។ គ្រានោះ បុរសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែភោជនល្អ សិងតែលើដំណែកដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែអញ្ជូនបុរសក្នុងពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបម្រើផង ជីវកោមារភត្យនឹងថែរក្សាជម្ងឺផង ក្នុងទីនោះមិនខាន លុះខ្លួនអញ ជាអាគកាលណាហើយ នឹងសឹក(មកវិញ)។ លំដាប់នោះ បុរសនោះចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមនូវផ្លូវ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យបញ្ជាក់ ឧបសម្បទាបុរសនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើផង ជីវកោមារភត្យ ក៏ថែរក្សាជម្ងឺបុរសនោះផង។ លុះភិក្ខុនោះបានជាអាគកាលហើយ ក៏សឹកទៅវិញ។ ជីវកោមារភត្យ បានឃើញបុរសដែលសឹកនោះ លុះឃើញហើយ ក៏សួរបុរសនោះថា នែអ្នក អ្នកឯងឬអ្វី ដែលកាលពីដើមឃើញបុរសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ។ បុរសនោះឆ្លើយថា ហ្នឹងហើយ លោកអាចារ្យ។ ជីវកោមារភត្យសួរថា នែអ្នក ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកឯងធ្វើដូច្នោះ។ បុរសនោះក៏ប្រាប់រឿងនុះដល់ជីវកោមារភត្យ។ ជីវកោមារភត្យក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមកបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធទាំង៥យ៉ាង (ដូច្នោះ)សោះ។ គ្រានោះ ជីវកោមារភត្យ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ លុះអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ ជីវកោមារភត្យក្រាបបង្គំទូលព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធទាំង៥យ៉ាងឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវកោមារភត្យឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យខស្សាហិមាំ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ឯជីវកោមារភត្យ ដែលព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យខស្សាហិមាំ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដីមានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលមានអាពាធទាំង៥យ៉ាងហើយ អ្នកទាំងឡាយមិនគប្បីបំបួសឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

២៧. រាជកដវត្ត

CS [vin.mv.01.27](#) | ភាគ ទី៦

(២៧.)

[១០២] សម័យនោះឯង មានកើតបះបោរនៅស្រុកចុងដែនរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជានាយកលើសេនាថា ម្ចាស់នាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទៅត្រួតត្រាមើលស្រុកចុងដែន។ មហាមាត្យទាំងឡាយជានាយកលើសេនាទទួលព្រះរាជឱង្ការរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈថា ព្រះករុណារិសេស។ លំដាប់នោះ ពួកយោធាដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយភ្លើតភ្លើនតែក្នុងការច្បាំងកាលបើទៅច្បាំងហើយ ឈ្មោះថាធ្វើអំពើបាបផង ឈ្មោះថាទទួលសោយនូវអំពើបាបដ៏ច្រើនផង យើងទាំងឡាយគួររៀនចាកបាប និងគួរធ្វើអំពើល្អដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ ទើបពួកយោធាទាំងនោះមានសេចក្តីរំពឹងយ៉ាងនេះ(ទៀត)ថា មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបលោកជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ ប្រសិនណាជាយើងទាំងឡាយទៅបួសនឹងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រហើយ យើងទាំងឡាយនឹងបានរៀនចាកបាបផង បានធ្វើបុណ្យផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង។ លុះរំពឹងដូច្នោះហើយ ពួកយោធាទាំងនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមនូវផ្លូវ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបញ្ជាក់ ឧបសម្បទា យោធាទាំងនោះ។ ពួកមហាមាត្យ ជានាយកលើសេនាបានសួររាជអាមាត្យ (ខ្ញុំរាជការ) ទាំងឡាយថា នែនាយ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ហេតុដូចម្តេចក៏មិនឃើញ។ រាជអាមាត្យឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ទៅបួសនឹងពួកភិក្ខុហើយ។ មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជានាយកលើសេនា ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសរាជអាមាត្យ (ដូច្នោះ)សោះ។ ពួកមហាមាត្យ ដែលជានាយកលើសេនាក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់សួរមហាមាត្យដែលប្រកបដោយវោហារ (ចៅក្រម) ថា នែនាយ នរណាបំបួសរាជអាមាត្យ អ្នកនោះត្រូវទទួលទោសដូចម្តេច។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ត្រូវកាត់ក្បាលឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវដកអណ្តាតនៃអនុស្សាវរកាចារ្យ ត្រូវកាត់ផ្ទាំងជំនីរពាក់កណ្តាលរបស់គណៈសង្ឃ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ។ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដីសមគួរ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់គង់ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ទ្រង់ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះ ចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ មានពួកស្តេចខ្លះ នៅមិនទាន់មានសទ្ធា មិនទាន់ជ្រះថ្លា ពួកស្តេចទាំងនោះប្រហែលជាគេនឹងបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយហេតុបន្តិចបន្តួចខ្លះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំគប្បីបំបួសរាជអាមាត្យឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យខស្សាហិមាំ ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ ឯព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យជ្រាបច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យខស្សាហិមាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ធ្វើ

ប្រទក្សិណ យាងចៀសចេញទៅ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសរាជអមាត្យទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

២៨. អង្គុលិមាលចោរវត្ថុ

CS [vin.mv.01.28](#) | ភាគ ទី៦

(២៨.)

[១០៣] កាលនោះឯង ចោរឈ្មោះអង្គុលិមាល បួសនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ខ្លះភ្ញាក់ផ្អើល ខ្លះ តក់ស្លុត ខ្លះរត់ទៅ ខ្លះដើរទៅទីដទៃ ខ្លះបែរមុខចេញទៅផ្សេង ខ្លះបិទទ្វារ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួក សមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសចោរ ដែលប្រាកដដូចទង់ជ័យ (គឺចោរដែលមានឈ្មោះល្បីល្បាញដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សអម្បាលនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសចោរ ដែលប្រាកដដូចទង់ជ័យឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

២៩. ការភេទកចោរវត្ថុ

CS [vin.mv.01.29](#) | ភាគ ទី៦

(២៩.)

[១០៤] សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតថា ជនទាំងឡាយណា ដែលបួសក្នុងសំណាក់ សមណៈ ជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយ ដល់ជនពួកនោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួក នោះ ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ ក៏សម័យនោះ មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្ម ហើយជាប់ ទោសនៅក្នុងគុក។ បុរសនោះទំលាយគុកបានហើយ ក៏រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ និយាយពាក្យយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុនេះឯង ដែលជាចោរទំលាយគុក ហំពួកយើងចូរនាំចោរនោះទៅ។ ពួកមនុស្សខ្លះនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកកុំ និយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណា បួសក្នុងសំណាក់ សមណៈ ជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយ ដល់ជនពួកនោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួក នោះ ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានព្រះរាជទានអភ័យ ពួកសមណៈទាំងនេះ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយមិនបានឡើយ ហេតុដូចម្តេច បានជាមកហ៊ានបំបួសចោរ ដែលទំលាយគុក(ដូច្នោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសចោរ ដែលទំលាយគុកទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៣០. លិខិតកចោរវត្ថុ

CS [vin.mv.01.30](#) | ភាគ ទី៦

(៣០.)

[១០៥] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្ម ហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ។ បុរសនោះឯង រាជការបានឲ្យកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី ខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចថា ចោរនេះ បើនរណាបានឃើញក្នុងទីណា ត្រូវតែសម្លាប់ក្នុងទីនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យ យ៉ាងនេះថា លោកនេះឯងជាចោរ ដែលមានកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីរាជការ ហំពួកយើងនាំគ្នាសម្លាប់វាទៅ។ ពួកមនុស្សខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ជន ទាំងឡាយណាមួយ បួសក្នុងពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ជនទាំងនោះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីមួយ មិនបានឡើយ (ព្រោះ) ធម៌ ព្រះដ៏មានបុណ្យសិរី ទ្រង់សំដែងដោយល្អហើយ ជនទាំងនោះចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានទទួលព្រះរាជទានអភ័យហើយ ពួកសមណៈទាំងនេះ អ្នក ណាមួយធ្វើទោសអ្វីមួយ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសចោរ ដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី(ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសចោរ ដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុង បញ្ជីទេ⁸⁴ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៣១. កសាហតវត្ថុ

CS [vin.mv.01.31](#) | ភាគ ទី៦

(៣១.)

[១០៦] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ ជាមនុស្សមានស្នាម ដែលគេវាយដោយរំពាត់ គេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាម

រំពាត់ ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ ដែលគេធ្វើទណ្ឌកម្មហើយទេ⁸⁵) ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៣២. លក្ខណាហតវត្ថុ

CS [vin.mv.01.32](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៣២.)

[១០៧] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ ជាមនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុង សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន បុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម⁸⁶) ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្ម ហើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៣៣. ឥណាយិកវត្ថុ

CS [vin.mv.01.33](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៣៣.)

[១០៨] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ ជាមនុស្សចំពាក់បំណុលគេ ហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកម្ចាស់ទ្រព្យបាន ឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយដែលជំពាក់បំណុលយើងនោះ បើដូច្នោះ ពួកយើងនាំវាទៅ។ មនុស្សមួយពួកក៏និយាយ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយពាក្យដូច្នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាត ហើយថា អ្នកណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈ សក្យបុត្រ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ ដល់អ្នកនោះមិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យសំដែង ហើយដោយពីរោះ អ្នកទាំងនោះ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ ពួកសមណៈទាំងនេះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិន បានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៣៤. ទាសវត្ថុ

CS [vin.mv.01.34](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៣៤.)

[១០៩] សម័យនោះឯង មនុស្សជាខ្ញុំគេម្នាក់រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ លុះពួកម្ចាស់បំណុលគេបានឃើញហើយ ក៏និយាយ យ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយដែលជាខ្ញុំរត់សំយោងទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងនាំវាទៅវិញ។ មនុស្សមួយពួកនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកជា ម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ (ជឿត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ពួកជនណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ពួកជនទាំងនោះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់ សំដែងហើយដោយពីរោះ ពួកជនទាំងនោះ ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ។ មនុស្ស ទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ សមណៈទាំងនេះ អ្នក ណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៣៥. កម្មារកណ្តវត្ថុ

CS [vin.mv.01.35](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៣៥.)

[១១០] សម័យនោះឯង មានទារកម្នាក់ ទុកជុក ជាកូនជាងមាស⁸⁷) ឈ្មោះប្រកែកនឹងមាតាបិតាហើយ ទៅកាន់អាមាមបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះ កាលដែលគន់រកមើលទារកនោះ ក៏បានទៅដល់អាមាម ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកលោកបានប្រទះឃើញទារកមានសភាពយ៉ាងនេះដែរឬ? ពួកភិក្ខុដែលមិនដឹងមែន ក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ ពួកភិក្ខុដែលមិនឃើញមែន ក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនឃើញទេ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះ កាលបើត្រាច់គយគន់មើលទៅ ក៏ឃើញ ទារកនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលឥតមាន ខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយពាក្យកុហក បានដឹងដែរ តែនិយាយថាមិនដឹង បានឃើញដែរ តែនិយាយថាមិនឃើញ ទារកនេះ បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងឡាយហើយតើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮសំដីនៃមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏

ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអបលោក (ប្រាប់) សង្ឃ ហើយសឹមធ្វើភណ្ឌកម្ម។⁸⁸⁾

៣៦. ឧបាលិទារកវត្ថុ

CS vin.mv.01.36 | ភាគ ទី៦

(៣៦.)

[១១១] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានពួកទារកជាសំឡាញ់គ្នា១៧ពួក មានទារកឈ្មោះឧបាលិជាប្រធានរបស់ពួកទារកទាំងនោះ។ ឯ មាតានិងបិតារបស់ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា អំណើពិយើងទាំងឡាយទៅហើយ ឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិន លំបាកផង ដោយទំនងដូចម្តេចអេះ។ ទើបមាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា បើសិនណាជាឧបាលិរៀនសរសេរអក្សរ អំណើពិ យើងទាំងឡាយទៅ ប្រហែលជាឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង។ មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិត គ្នាយ៉ាងនេះទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃ(របស់ឧបាលិ) ក៏នឹងលំបាក បើសិនណាជាឧបាលិ គ្រាន់តែរៀនរាប់វិញ ប្រហែល ជា អំណើពិយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង។ លំដាប់ពីនោះមក មាតានិងបិតា របស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាដូច្នោះទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនរាប់ ទ្រូង (របស់ឧបាលិ) ក៏នឹងលំបាក ប្រសិនណាបើឧបាលិ គ្រាន់តែរៀនមើលរូបនិមិត្ត វិញ ដល់អំណើពិយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិប្រហែលជានឹងបានចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយអាការដូច្នោះឯង។ គ្រាតមកទៀត មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាដូច្នោះថា បើទុកជាឧបាលិរៀនរូបនិមិត្ត ក៏គង់តែលំបាកភ្នែក ឥឡូវនេះ មានតែពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំង នេះ ទើបរក្សាសីលជាសុខ មានសមាចារស្រួល ឆាន់ភោជនក៏ល្អ សឹងលើដំណេកទាំងឡាយដំបាប់ រកខ្យល់គ្មាន បើសិនណាជាឧបាលិបានបួស ក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រវិញយ៉ាងនេះ ទើបអំណើពិយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិនឹងបានចិញ្ចឹមជីវិតងាយផង មិនលំបាកផង។ ឯឧបាលិទារក បានឮពាក្យចរចាររបស់មាតានិងបិតាយ៉ាងនេះហើយ។ លំដាប់តពីនោះមក ឧបាលិទារកក៏ចូលដៅទៅរកពួកក្មេងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅបួសក្នុង សំណាក់ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ។ ពួកក្មេងទាំងនោះនិយាយដូច្នោះថា នែនាយ បើអ្នកបួសមែន យើងទាំងឡាយក៏នឹងបួសដូចអ្នកដែរ។ លំដាប់នោះ ពួកក្មេងអម្បាលនោះ ក៏ចូលទៅរកមាតានិងបិតារៀងខ្លួន ហើយនិយាយពាក្យនេះថា សូមអ្នកម្តាយអ្នកឪពុក អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញ ចាកផ្ទះទៅបញ្ជូនក្នុងសភាពជាបុគ្គលឥតផ្ទះ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ក្មេងទាំងនោះ យល់ឃើញថា ពួកក្មេងទាំងអស់គ្នានេះមានសេចក្តីប្រាថ្នាស្មើ គ្នា មានបំណងល្អ ក៏អនុញ្ញាតឲ្យ។ ពួកក្មេងទាំងនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបញ្ជូន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបញ្ជូនឧបសម្បទាក្មេង អម្បាលនោះ។ ពួកភិក្ខុ (ក្មេង) ទាំងនោះ ក្រោកឡើង ហើយយំទារស្តីក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រីថា សូមលោកឲ្យបបរមក ឲ្យបាយមក ឲ្យរត្នុជា គ្រឿងទំពាស៊ីមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារាមសោទាំងឡាយ ចូររង់ចាំទម្រាំភ្លឺសិន បើមានបបរ សឹមឆាន់ចុះ បើមានភត្តិ សឹម ឆាន់ចុះ បើមានរត្នុជាគ្រឿងទំពាស៊ី សឹមទំពាស៊ីចុះ បើបបរភ្លឺ ភត្តិ រត្នុជាគ្រឿងទំពាស៊ីក៏មិនមាន ចូរត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយសឹមឆាន់ ចុះ។ ឯពួកភិក្ខុ (ក្មេង) អម្បាលនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏រឹងរឹតតែយំអ្នកប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោក ឲ្យបបរមក ឲ្យបាយមក ឲ្យរត្នុជាគ្រឿងទំពាស៊ីមក លុះយំទារដូច្នោះហើយ ក៏ដុះដាក់ទិសនាសនៈខ្លះ នោមស្រោចសេនាសនៈខ្លះ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ បានទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី ទ្រង់បានឮសំឡេងកូនក្មេង លុះទ្រង់បានស្តាប់ហើយ ក៏ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមក ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត សំឡេងនោះ តើជាសំឡេងកូនក្មេងឬអ្វី។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ថែមទៀតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា បុគ្គលមានអាយុ មិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ពិតមែនឬ។ ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះដឹងថា បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំហើយ មិនសមបើឲ្យឧបសម្បទា(ដូច្នោះ)ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ រមែងមិនចេះអត់ធន់ត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្នាន ស្រេក និងរមែងជាបុគ្គល មិនទាន់ចេះ ទ្រាំនូវសម្បជ្ឈរមោឃមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ និងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិនពិរោះទ្រគោះខ្លីខ្លា និងទុក្ខវេទនាដែល ប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយដ៏ក្លាវីងអាក្រក់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត និងនាំឲ្យខូចជីវិត (នោះបានឡើយ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែ បុគ្គលមានអាយុគ្រប់២០ឆ្នាំ ទើបជាមនុស្សចេះអត់ធន់ត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្នាន ស្រេក និងជាមនុស្សចេះទ្រាំនូវសម្បជ្ឈរមោឃមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ និងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិនពិរោះទ្រគោះខ្លីខ្លា និងទុក្ខវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយដ៏ក្លាវីង អាក្រក់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត និងនាំឲ្យខូចជីវិត (នោះបាន) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិន ទាន់ជ្រុះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរឹតតែជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រុះថ្លាស្រាប់ហើយទេ។ បេ។ លុះបន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមកហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដឹងថា បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាទេ។ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា រិនយធរត្រូវធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ។⁸⁹⁾

៣៧. អហិរាតករោគវត្ថុ

CS vin.mv.01.37 | ភាគ ទី៦

((អហិរាតករោគវត្ថុ ៣៧.))

[១១២] សម័យនោះឯង មានត្រកូល១ ធ្វើមរណកាលស្លាប់ទៅ ដោយអហិរាតករោគ។⁹⁰⁾ ត្រកូលនោះនៅសល់តែបិតា និងបុត្រតូច។ បិតា និងបុត្រតូចទាំងពីរនាក់នោះ បានទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតែជាមួយគ្នា។ ឯទារកនោះ កាលបើមានគេឲ្យបាយ ដល់បិតា ក៏ស្ទុះចូលទៅជិត ហើយនិយាយពាក្យនេះថា នែឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង នែឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មិនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ (សេពមេចុនធម៌) ទារកនេះ កើតអំពីភិក្ខុនី។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮ

មនុស្សអង្គុលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសទារកដែលមានអាយុថយអំពី១៥ឆ្នាំ គឺបួសជាសាមណេរ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ជាត្រកូលមានសទ្ធា និងជ្រះថ្លា ធ្វើមរណកាលដោយអហិរិភពភោគ។ នៅសល់តែទារកពីរនាក់។ ទារកទាំងនោះ ឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយសារឆ្លាប់ស្គាល់មកពីដើម ក៏ស្ទុះចូលទៅជិត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញចេញ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញហើយ ទារកនោះក៏យំ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុបានរិះគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា ទារកដែលមានអាយុថយអំពី១៥ឆ្នាំ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស ក៏ឥឡូវនេះ ទារកទាំងនេះមានអាយុថយអំពី១៥ឆ្នាំ ដោយទំនងដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបបានទារកទាំងនេះមិនគប្បីវិនាស គឺមិនសាបសូន្យចាកផ្ទះ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ចុះទារកទាំងនោះ អាចនឹងចោលបង្កើលក្អែកឲ្យហើរទៅបានដែរឬទេ? ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អាចចោលបង្កើលបាន។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏ទ្រង់បញ្ញត្តិសិរីជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបំបួសទារកមានអាយុថយអំពី១៥ឆ្នាំ ដែលអាចចោលបង្កើលក្អែកឲ្យហើរទៅបាន។⁹¹⁾

៣៨. កណ្តកវត្ត

CS [vin.mv.01.38](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៣៨.)

[១១៤] សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ត ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មានសាមណេរពីររូប ឈ្មោះកណ្តកៈ១ មហកៈ១។ សាមណេរទាំងនោះចេះតែប្រទូស្ត (សេពមេចុនធម្ម) គ្នានឹងគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសាមណេរ មិនសមបើមកប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពដូច្នោះសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលរៀងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុម្នាក់ឯង មិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីររូបប្រើទេ ភិក្ខុណាឲ្យប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៣៩. អាហុន្ទរិកវត្ត

CS [vin.mv.01.39](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៣៩.)

[១១៥] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់គង់ចាំវស្សាអស់ហេមន្តរដូវ និងគិម្ភរដូវតែក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ទិសទាំងឡាយក៏ចង្អៀតចង្អល់ ងងឹតងងល់ដល់ពួកសមណៈ សក្យបុត្រ ទិសទាំងឡាយមិនប្រាកដដល់ពួកសមណៈទាំងនេះ (ឬអ្វី បានជាគាប់ចិត្តនៅតែក្នុងទីនេះ មិនទៅទីឯទៀតសោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមក ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត អ្នកឯងចូរទៅកាន់យកកូនសោ ហើយចូរប្រាប់ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងបរិវេណតាមលំដាប់ថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា ត្រូវការ(ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះចូរនិមន្តមកចុះ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសដូច្នោះហើយ ក៏កាន់យកកូនសោ ហើយទៅប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅតាមបរិវេណថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា ត្រូវការ(ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ ចូរនិមន្តមកចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោអានន្ត ព្រះដ៏មានបុណ្យ បានទ្រង់បញ្ញត្តដើម្បីឲ្យភិក្ខុនៅជាប់និស្ស័យអស់វស្សាទាំងឡាយ១០ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុមានវស្សា១០ ឲ្យនិស្ស័យបាន យើងទាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះផង គប្បីកាន់យកនិស្ស័យផង ការនៅបានតែបន្តិចបន្តួចផង យើងទាំងឡាយ ក៏ត្រូវត្រឡប់មកវិញផង ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យម្តងទៀតផង បើប្រសិនណាជាព្រះឧបដ្ឋាយិនិងអាចារ្យរបស់យើងទៅផង យើងក៏ទៅដែរ បើព្រះឧបដ្ឋាយិនិងអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយមិនបានទៅទេ យើងក៏មិនបានទៅដែរ ម្ចាស់អារុសោអានន្ត កិរិយាដែលមានចិត្តវិលវល់មុខជានឹងប្រាកដដល់យើងទាំងឡាយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ ដោយភិក្ខុសង្ឃមានពួកតិច។ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ សមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏យាងត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ហេតុដូចម្តេចបានជាកាលដែលតថាគតបានចៀសទៅកាន់ទក្ខិណាគិរិជនបទ មានពួកភិក្ខុសង្ឃតិចម៉្លេះ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលនៅជាប់និស្ស័យអស់៥វស្សា ភិក្ខុដែលមិនឆ្លាស ត្រូវនៅរាប់ដល់អស់ជីវិត។⁹²⁾

៤០. និស្សយមុច្ឆនកកថា

CS [vin.mv.01.40](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៤០.)

[១១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥ មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសីល ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសមាធិ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងបញ្ញា (វិបស្សនា) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១

លំដាប់ព្យញ្ជនៈ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៦នេះឯង ទើបគួរនៅ ដោយមិនមាននិស្ស័យបាន។

ចប់ អភយុវភាណវារៈ។

៤១. រាហុលវត្ថុ

CS vin.mv.01.41 | ភាគ ទី៦

(៤១.)

[១១៨] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិក ឯ ក្រុងកបិលវត្ថុ ត្រាច់ទៅតាមលំដាប់ៗហើយ ទ្រង់បានយាងទៅដល់ក្រុងកបិលវត្ថុនោះឯង។ តាមដំណាលក្នុងនិទាននោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់គង់ក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលវត្ថុ ក្នុងដែនសក្កៈ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គទ្រង់ស្បៀង ទ្រង់បាត្រចឹម ហើយយាងចូលទៅ កាន់ដំណាក់ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ ក្នុងវេលាព្រឹក លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ គ្រានោះ ព្រះនាងទេវី ជាមាតារាហុល បានពោលពាក្យនេះនឹងរាហុលកុមារថា ម្ចាស់រាហុល ព្រះសមណៈនេះ ជាបិតារបស់បាហើយ បាងចូរទៅសូមទ្រព្យមតិករបស់ បិតាបាចុះ។ លំដាប់នោះ រាហុលកុមារក៏ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ ម្ចប់ (បុណ្យ) របស់ព្រះអង្គសុខស្រួលណាស់។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកពុទ្ធាសនៈ ហើយ យាងចេញទៅ។ គ្រានោះ រាហុលកុមារ ក៏តាមព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រតិកម្មពីខាងក្រោយៗ ហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ សូមព្រះអង្គ ទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមតិកដល់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ ទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមតិកដល់ខ្ញុំ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្រ បើដូច្នោះ អ្នកចូរបំបួសរាហុលកុមារចុះ។ ព្រះសារីបុត្រទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានឹងបំបួស រាហុលកុមារដោយវិធីដូចម្តេច។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុណ្យសិរី ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់អនុញ្ញាត ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វដោយត្រៃសវណកមន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកប្បិប័ត្តសកុលបុត្រយ៉ាងនេះគឺ មុន ដំបូងភិក្ខុត្រូវកោរសក់ និងពុកមាត់ឲ្យហើយ ឲ្យស្លៀកសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយ រួចពាក់សំពត់ខត្តរាសង្កៀងស្នាម្លាង ឲ្យសំពះបាទានៃភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលីឡើង ហើយត្រូវប្រាប់កុលបុត្រនោះថា អ្នកចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវ ព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះ ករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វដោយត្រៃសវណកមន៍នេះ។ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ក៏បំបួសរាហុលកុមារក្នុងខណៈនោះឯង។⁹⁴⁾ លំដាប់នោះឯង ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ ទ្រង់យាងចូលទៅគាល់ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ គង់ក្នុងទីដីសមគួរ លុះគង់ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ព្រះបាទ សុទ្ធាទនសក្យរាជ ក៏ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមពរម្យ៉ាងអំពីព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម⁹⁵⁾ ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានពរកន្លងហើយ។ ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរណាដែលគួរ ពរណាដែលមិនមានទោស (ខ្ញុំសូមពរនោះ)។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម សូមព្រះអង្គមាន ព្រះបន្ទូលចំពោះពរនោះចុះ។ ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះអង្គមក ទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ខ្ញុំព្រះ ករុណាកើតទុក្ខមិនមែនតិចទេ កាលដែលនន្ទនិងរាហុលមកបួស ក៏ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខខ្លាំងណាស់ដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តី ស្រឡាញ់រាហុលកុមារ ដូចជាកូន លើសពន់ប្រមាណ (ហាក់ដូចជា) កាត់នូវសម្បុរស្បែកក្រៅ លុះកាត់សម្បុរស្បែកក្រៅហើយ ក៏កាត់នូវស្បែក ក្នុង លុះកាត់ស្បែកក្នុងហើយ ក៏កាត់នូវសាច់ លុះកាត់សាច់ហើយ ក៏កាត់នូវសរសៃ លុះកាត់សរសៃហើយ ក៏កាត់នូវឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ ក៏ចុចរហូតដល់ខ្នងក្នុងឆ្អឹង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំបំបួសកូនដែលមាតាបិតាមិនបានអនុញ្ញាតឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យសមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យក្លៀវក្លាឡើង ដោយល្អ និងឲ្យមានព្រះហឫទ័យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ឯព្រះបាទសុទ្ធាទនសក្យរាជ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យ សមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យក្លៀវក្លាឡើងដោយល្អ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយស្តេចចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុត្រដែលមាតានិងបិតាមិនបានអនុញ្ញាត ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសឡើយ បើភិក្ខុណា បំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លំដាប់ពីនោះមក ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងកបិលវត្ថុ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅ ទៅកាន់ចារិកឯក្រុងសារីគី ទ្រង់ត្រាស់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ៗហើយ ទ្រង់បានដល់ទៅក្រុងសារីគីនោះ។ តាមដំណាលក្នុងនិទាននោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសារីគី។

[១១៩] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ បញ្ជូនទារកទៅក្នុងសំណាក់ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយ និយាយថា សូមព្រះចេះបំបួសទារកនេះឲ្យទាន។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុ មួយរូបមិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីរូបបម្រើខ្លួន ឥឡូវរាហុលសាមណេរនេះ ជាសាមណេររបស់អញ តើអញនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ព្រះសារី បុត្រក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូបដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសាមណេរពីរូបបម្រើបាន ម្យ៉ាងវិញទៀត បើភិក្ខុនោះអាចទូន្មានប្រៀនប្រដៅសាមណេរប៉ុន្មានរូបបាន ឲ្យសាមណេរមានទាំង ប៉ុណ្ណោះបម្រើក៏បានដែរ។

៤២. សិក្ខាបទកថា

CS [vin.mv.01.42](#) | ភាគ ទី៦

(៤២.)

[១២០] គ្រាតពីនោះមក សាមណេរទាំងឡាយបានត្រិះរិះសេចក្តីនេះនឹងគ្នាថា សិក្ខាបទរបស់យើងទាំងឡាយមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត យើងទាំងឡាយគួរសិក្សាក្នុងវិន័យដូចម្តេចខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ១០ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាតឲ្យសាមណេរទាំងឡាយសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ១០នោះគឺ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាចោកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាបរិភោគនូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាវា និងច្រៀង និងប្រគំ និងមើលនូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាទ្រទ្រង់ និងប្រដាប់ និងតាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយដោយផ្កាកម្រង និងគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបផ្សេងៗ១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងទិសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ១ ចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយាទទួលកាន់យកនូវមាសនិងប្រាក់១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយនេះ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាតឲ្យពួកសាមណេរសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ១០នេះ។

៤៣. ទណ្ឌកម្មវត្ថុ

CS [vin.mv.01.43](#) | ភាគ ទី៦

(រឿងទណ្ឌកម្ម (៤៣.))

[១២១] សម័យនោះឯង សាមណេរទាំងឡាយមិនគោរព មិនកោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិនស្មើភាគក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ពួកសាមណេរ មិនសមបើមិនគោរព មិនកោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិនស្មើភាគក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្មដល់សាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥ គឺសាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យជាប្រយោជន៍^{១៦} ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ១ សាមណេរព្យាយាម ដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបាននូវលំនៅ១ សាមណេរជេរគម្រាមនូវភិក្ខុទាំងឡាយ១ សាមណេរញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់សាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៥នេះ។ លំដាប់តពីនោះមក ភិក្ខុទាំងឡាយបានត្រិះរិះនូវសេចក្តីនេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអារវណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាម (ថា អ្នកកុំចូលមកក្នុងទីនេះ)។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវអារវណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមដល់សាមណេរទាំងឡាយអស់ទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល។ សាមណេរទាំងឡាយ កាលបើចូលទៅកាន់អារាមមិនបាន ក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ទៅចូលក្នុងពួកតិរិយខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល ភិក្ខុមិនគប្បីធ្វើនូវអារវណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរធ្លាប់នៅក្នុងទីណា ឬធ្លាប់ចូលទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអារវណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមតែក្នុងទីនោះ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនូវអារវណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារមាត់ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលធ្វើទឹកបបរខ្លះ សង្ឃភត្តខ្លះ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះនឹងសាមណេរទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនលោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់បបរចុះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់ចង្កាន់ចុះ។ សាមណេរទាំងឡាយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទាំងឡាយឆាន់មិនបានទេ (ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងឡាយ លោកធ្វើអារវណកម្មហើយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនសមបើធ្វើអារវណកម្ម ហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារ ដល់សាមណេរ (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើនូវអារវណកម្ម ហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ រឿងទណ្ឌកម្ម។

៤៤. អនាបុច្ឆារណវត្ថុ

CS [vin.mv.01.44](#) | ភាគ ទី៦

(៤៤.)

[១២២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនបានប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយជាឧបជ្ឈាយ៍ ក៏ធ្វើអារវណកម្មដល់សាមណេរទាំងឡាយ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយស្វែងរក ដោយគិតថា ពួកសាមណេររបស់យើងទាំងឡាយម្តេចក៏មិនឃើញដូច្នោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មហើយ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើមិនប្រាប់យើង ហើយធ្វើអារវណកម្ម ដល់ពួកសាមណេររបស់យើង (ដូច្នោះ)សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) អ្នកទាំងឡាយមិនទាន់ប្រាប់ពួកឧបជ្ឈាយ៍ (ឲ្យដឹងជាមុនទេ) មិនត្រូវធ្វើអារមណកម្មឡើយ។ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៤៥. អបលាឡនវត្ថុ

CS [vin.mv.01.45](#) | ភាគ ទី៦

(៤៥.)

[១២៣] សម័យនោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ភិក្ខុប្រលោមយកពួកសាមណេររបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានសេចក្តីលំបាក ដោយ កាន់យកឈើស្នួន និងទឹកលុបមុខដោយខ្លួនឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីប្រលោមយកបរិសទ្ធរបស់ភិក្ខុដទៃឡើយ។ ភិក្ខុណាប្រលោមយក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ^{១៧៧} ។

៤៦. កណ្តកសាមណេរវត្ថុ

CS [vin.mv.01.46](#) | ភាគ ទី៦

(៤៦.)

[១២៤] សម័យនោះឯង សាមណេរឈ្មោះកណ្តកៈ (ជាសិស្ស) របស់ព្រះឧបនន្ទសក្យដ៏មានអាយុ ប្រទុស្ត (សេពមេចុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះ កណ្តកី។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើសាមណេរមកប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពដូច្នោះសោះ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ១០ ឲ្យវិនាស គឺសាមណេរធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង (គឺសម្លាប់សត្វ)។ សាមណេរកាន់យកវត្ថុដែលគេ មិនបានឲ្យ (ដោយកាយឬវាចា)។ សាមណេរប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ (គឺសេពមេចុនធម្ម)។ សាមណេរពោលពាក្យកុហក។ សាមណេរផឹកទឹក ស្រវឹង (គឺសុរានិងមេរ័យ)។ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ។ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះធម៌។ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះ សង្ឃ។ សាមណេរមានទិដ្ឋិខុស។ សាមណេរប្រទូស្តភិក្ខុនី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គ ទាំងឡាយ១០នេះ ឲ្យវិនាស។

៤៧. បណ្តកវត្ថុ

CS [vin.mv.01.47](#) | ភាគ ទី៦

(៤៧.)

[១២៥] សម័យនោះឯង មានមនុស្សខ្លើយម្នាក់បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ មនុស្សខ្លើយនោះ ចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាកំឡោះៗ ហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរមកប្រទូស្ត (សេពមេចុន) នឹងខ្ញុំចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នែអ្នកខ្លើយ អ្នកឯងចូរអន្តរធានទៅ នែអ្នកខ្លើយ អ្នកឯងចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ។ មនុស្សខ្លើយនោះ លុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញ ចេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកសាមណេរធំៗ ដែលមានសរីរៈឆាត់ៗទៀត ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោក ទាំងឡាយមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ។ ពួកសាមណេរក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នែអ្នកខ្លើយ អ្នកឯងចូរអន្តរធានទៅ នែអ្នកខ្លើយ អ្នកឯងចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ។ មនុស្សខ្លើយនោះ លុះសាមណេរទាំងឡាយបណ្តេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកគង្វាលដំរី និងពួកគង្វាលសេះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកចូរមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ។ ពួកគង្វាលដំរី និងពួកគង្វាលសេះ ក៏ប្រទូស្តទៅ។ គង្វាលដំរី និងគង្វាលសេះទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះជាមនុស្សខ្លើយ បណ្តាសមណៈ ទាំងនេះ ប្រហែលជាសមណៈណា ដែលមិនខ្លើយ មុខជាប្រទូស្តពួកខ្លើយមិនលែងឡើយ បើដូច្នោះ ពួកសមណៈទាំងនេះ សុទ្ធតែប្រព្រឹត្ត អព្រហ្មចរិយធម៌ (មេចុនធម្ម) គ្រប់គ្នាទាំងអស់មិនខាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបានឮពួកគង្វាលដំរី និងពួកគង្វាលសេះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្លើយជា អនុបសម្បន្ន សង្ឃមិនគប្បីឲ្យខំបសម្បទឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទហើយ ត្រូវឲ្យវិនាសចេញ។

៤៨. ថេយ្យសំវាសកវត្ថុ

CS [vin.mv.01.48](#) | ភាគ ទី៦

(៤៨.)

[១២៦] សម័យនោះឯង មានកុលបុត្រចាស់ម្នាក់ ជាបុគ្គលគ្មានញាតិសាលោហិត តែធ្លាប់ជាអ្នកមានសេចក្តីសុខដ៏ល្អិតល្អន។ ឯកុលបុត្រ ចាស់នោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញឯងជាសុខុមាលជាតិ តែមិនអាចនឹងបានភោគសម្បត្តិដែលខ្លួនមិនទាន់បានផង មិនអាចនឹងធ្វើ ភោគសម្បត្តិ ដែលខ្លួនបានហើយ ឲ្យរឹតតែចំរើនផង បើដូច្នោះ អញនឹងគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតដោយឧបាយយ៉ាងនេះអេះ ទើបបានស្រួល មិនបាច់ លំបាកផង។ លំដាប់តពីនោះមក កុលបុត្រចាស់ដែលគ្មានញាតិសាលោហិតនោះបានរំពឹងសេចក្តីនេះតទៅទៀតថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ទាំងនេះ មានសីលជាសុខ មានសមាចារជាសុខ បានឆាន់នូវភោជនដ៏ល្អ ដេកលើដំណេកទាំងឡាយដែលហប់ មិនមានខ្យល់ បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវតាក់តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់ និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់កាសាយទាំងឡាយខ្លួនឯង ទៅកាន់អាហារ ហើយនៅ

អាស្រ័យជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ ទើបកុលបុត្រចាស់គ្មានញាតិសាលោហិតនោះ ក៏តាក់តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់និងពុកមាត់ ស្លៀក ដណ្តប់នូវសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយខ្លួនឯង ទៅកាន់អាហារ ហើយថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកប្អូនបានប៉ុន្មានរស្សាហើយ។ កុលបុត្រនោះត្រឡប់សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យដែលថាប្អូនបានប៉ុន្មានរស្សានោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយសួរតទៅទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះលោកណាជាឧបជ្ឈាយ័របស់លោក។ កុលបុត្រនោះក៏ត្រឡប់សួរបកមកទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យដែលហៅថាឧបជ្ឈាយ័នេះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោឧបាលិ សូមនិមន្ត លោកជម្រះសួរបញ្ចវិធីនេះមើល។ ឯកុលបុត្រចាស់ដែលគ្មានញាតិសាលោហិតនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុជម្រះសួរហើយ ក៏ប្រាប់ នូវសេចក្តីនុះតាមត្រង់។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ដំណាលរឿងនុះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាថេរ្យសំវាស (លួចសំវាស) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាតិគ្លីយបក្កន្តកៈ (ចូលពួកគ្លីយ) ជាឧបសម្បន្នមិន បានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

៤៩. តិរច្ឆានគតវត្ថុ

CS vin.mv.01.49 | ភាគ ទី៦

(៤៩.)

[១២៧] សម័យនោះឯង នាគមួយរូបនឿយណាយ ខ្លើមរើមក្នុងកំណើតរបស់នាគ។ ឯនាគនោះ ក៏រំពឹងគិតដូច្នោះថា ដោយឧបាយដូច ម្តេចអេះ ទើបអញនឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនៃនាគផង ត្រឡប់បានជាអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង។ គ្រាតមក នាគនោះរំពឹងគិត ដូច្នោះថា មានតែពួកសមណៈ សក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបលោកជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យស្មោះត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសនឹងពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បាន អត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯងមិនលែងឡើយ។ លំដាប់នោះ នាគនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយដោយភេទជា មាណព ហើយសូមបញ្ជា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបញ្ជាឧបសម្បទានាគនោះ។ សម័យនោះឯង នាគនោះនៅអាស្រ័យក្នុងវិហារ នាទីបំផុត (ដែន) ជាមួយនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ឯភិក្ខុនោះក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី ទៅដើរចង្រ្កមក្នុងទីវាល។ កាលដែលភិក្ខុនោះចេញទៅហើយ នាគនោះក៏ ដេកលក់ស្លិទ្ធទៅ។ វិហារ (កុដី) ទាំងមូល ក៏ពេញដោយពស់។ មានភ្លើងទាំងឡាយ ល្បឿនចេញទៅតាមបង្អួច។ កាលដែលភិក្ខុនោះច្រានសន្ទុះ ទ្វារដោយគិតថា អញនឹងចូលទៅកាន់វិហារ ក៏បានឃើញនូវវិហារទាំងមូល ពេញដោយពស់ និងភ្លើងល្បឿនចេញតាមបង្អួច លុះឃើញហើយ ក៏ ខ្លាច ហើយធ្វើនូវសំឡេងដំប្លែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរចូលទៅ ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីក៏លោកធ្វើនូវស ម្រែកដំប្លែកដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ វិហារទាំងមូលនេះ ពេញដោយពស់ មានភ្លើងល្បឿនចេញទៅតាមបង្អួច។ គ្រានោះ នាគនោះ ភ្ញាក់ឡើងដោយសំឡេងនោះហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈជារបស់ខ្លួន។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកឯងជាអ្វី។ នាគនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជានាគ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកឯងមកធ្វើយ៉ាងហ្នឹង។ នាគនោះក៏ឆ្លើយប្រាប់ សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុណ្យឲ្យ ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះនឹងនាគនោះថា អ្នកឯងជាពួកនាគ មិនមានធម៌ដុះដាលឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ ម្ចាស់នាគ អ្នកឯងចូរទៅវិញទៅ (តែ) អ្នកឯងចូររក្សានូវឧបោសថក្នុងថ្ងៃទី១៤ ថ្ងៃទី១៥ និងថ្ងៃទី៨នៃបក្ក ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួននោះឯងចុះ កាលបើធ្វើដូច្នោះ ហើយ អ្នកឯងមុខជានឹងល្អោះចាកកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់រហ័សផង។ នាគនោះក៏គិតថា បានឮថា អញជាសត្វមានធម៌មិនលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ រួចក៏មានទុក្ខតូចចិត្ត យំសម្រក់ទឹកភ្នែក ធ្វើនូវសំឡេងដំប្លែក ហើយចៀស ចេញទៅ។ ដំណើរនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញនេះ^{១៨}) មានពីរយ៉ាង គឺក្នុងកាលដែលនាគសេពមេចុនធម្មដោយនាងនាគមានជាតិស្មើគ្នា ក្នុងកាលដែលនាគដេកលក់ ស្លិទ្ធទ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យទាំងពីរនេះឯង ជាហេតុដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វតិរច្ឆាន ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

៥០. មាតុយាតកវត្ថុ

CS vin.mv.01.50 | ភាគ ទី៦

(៥០.)

[១២៨] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតមាតា។ មាណពនោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្លើមរើមនឹងកម្មដ៏លាមកនោះ។ គ្រាតមក មាណព នោះក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អញនឹងដឹករំលើងបាបកម្មនេះចោលចេញ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ លំដាប់ពីនោះមកទៀត មាណពនោះ ត្រិះរិះ ដូច្នោះថា សមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងឡាយនេះ លោកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណ ធម៌ បើសិនជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងដឹករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះបាន ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯងមិន លែងឡើយ។ មាណពនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបញ្ជា។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មាន អាយុថា ម្ចាស់អាវុសោឧបាលិ ក្នុងកាលមុនមាននាគមកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្ចាស់អាវុសោឧបាលិ យើងសូមរំលឹកលោក សូមឲ្យលោកជម្រះសួរមាណពនេះទៀត។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុជម្រះសួរទៅហើយ ក៏ប្រាប់ រឿងរ៉ាវនុះតាមត្រង់។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ដំណាលរឿងនុះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់មាតា ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជា ឧបសម្បន្នហើយ ត្រូវឲ្យវិនាសចេញ។

៥១. បិតុយាតកវត្ថុ

CS [vin.mv.01.51](#) | ភាគ ទី៦

(៥១.)

[១២៩] សម័យនោះឯង មានពាក្យក្នុងកិច្ចសន្យាជាដំបូងបីតា។ មានពាក្យនោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្ពើមរអើមនឹងបាបកម្មនោះ។ លំដាប់ពីនោះមក មានពាក្យនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចអេះ ទើបអញនឹងដឹករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះចោលចេញបាន។ គ្រាតមកទៀត មានពាក្យនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ ពោលពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល និងមានកល្យាណធម៌ បើសិនណាជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងដឹករំលើងបាបកម្មនេះ ដោយ ទំនងយ៉ាងនេះបានមិនខានឡើយ។ មានពាក្យនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបញ្ជាក់ក្នុងគ្រានោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយ យ៉ាងនេះនឹងព្រះឧបាសិដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោឧបាសិ កាលពីមុនមាននាគកម្មសនឹងពួកភិក្ខុ ដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្ចាស់ អារុសោឧបាសិ យើងសូមរំលឹកលោក សូមនិមន្តលោកទៅជម្រះសួរមាណពនេះទៀត។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាសិដ៏មានអាយុ លោកជម្រះសួរទៅហើយ ក៏ប្រាប់រឿងនុះតាមត្រង់។ ព្រះឧបាសិដ៏មានអាយុក៏ដំណាលរឿងនុះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល រឿងនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់បិតា ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យ ឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

៥២. អរហន្តយាតកវត្ថុ

CS [vin.mv.01.52](#) | ភាគ ទី៦

(៥២.)

[១៣០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាភេត ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ពួកចោរចេញមក ខ្លះឆក់ដណ្តើមពួកភិក្ខុ ខ្លះសម្លាប់ពួកភិក្ខុ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយចេញពីក្រុងសាវត្ថីបានចាប់នូវចោរពួកខ្លះ។ ពួកចោរខ្លះរត់ បាត់ទៅ។ ពួកចោរណាដែលរត់បាត់ទៅនោះ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកចោរណាដែលរាជអាមាត្យចាប់បានហើយនោះ គេក៏នាំ ចូលទៅនឹងសម្លាប់។ ពួកចោរដែលបួសហើយទាំងនោះ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយ និយាយ យ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយល្អចរត្រូវបានមកក៏ជាការស្រួល បើសិនណាជាយើងទាំងឡាយត្រូវចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងទាំងឡាយមុខជានឹងត្រូវ គេសម្លាប់យ៉ាងនោះឯង មិនលែងឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយធ្វើដូច្នោះ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុ (ដែលចោរសម្លាប់ហើយ) នុះជាអរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់អរហន្ត ជា ឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។

៥៣. ភិក្ខុនីទូសកវត្ថុ

CS [vin.mv.01.53](#) | ភាគ ទី៦

(៥៣.)

[១៣១] សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុនីច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាភេត ដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ចោរ ទាំងឡាយក៏ចេញមក ពួកខ្លះឆក់ដណ្តើមភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពួកខ្លះប្រទូស្ត (សេពមេចុនធម៌) នឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយ ចេញពីក្រុងសាវត្ថីទៅ ចាប់បានពួកចោរខ្លះ។ ពួកចោរខ្លះរត់រួចទៅ។ ពួកចោរណាដែលរត់រួចទៅ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកចោរ ណាដែលរាជអាមាត្យចាប់បានហើយនោះ គេក៏នាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់។ ពួកចោរទាំងនោះដែលបួសហើយ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូល ទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយបានរត់រួចមក ក៏ជាការស្រួលហើយ បើសិនណាជាយើង ទាំងឡាយត្រូវគេចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងត្រូវគេសម្លាប់ដោយទំនងនេះឯង មិនលែងឡើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ សួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះ ហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយធ្វើដូច្នោះ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ ក៏ប្រាប់រឿងនុះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបទូល សេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មនុស្សដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បី ឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មនុស្សដែលបំបែកសង្ឃជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មនុស្សដែលធ្វើលោហិតប្បាទ (ធ្វើព្រះ លោហិតព្រះពុទ្ធឲ្យពូរពងឡើង) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសហើយ។

៥៤. ឧភតោព្យញ្ជនកវត្ថុ

CS [vin.mv.01.54](#) | ភាគ ទី៦

(៥៤.)

[១៣២] សម័យនោះឯង មានមនុស្សឧភតោព្យញ្ជនក (មនុស្សមានភេទពីរ) ម្នាក់ បួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ។ ឧភតោព្យញ្ជនកនោះធ្វើ (មេចុន) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើនឹងខ្លួនខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

៥៧. របបព្រាជេតព្វទត្តិសវារោ

CS [vin.mv.01.57](#) | ភាគ ទី៦

(៥៧.)

[១៣៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសមនុស្សជាចំដៃ។ បំបួសមនុស្សជាចំដើង។ បំបួសមនុស្សជាចំទាំងដៃទាំងជើង។ បំបួសមនុស្សជាចំត្រចៀក។ បំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ។ បំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ។ បំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ។ បំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃ ឬមេជើង។ បំបួសមនុស្សជាចំសរសៃធំ។ បំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា។ បំបួសមនុស្សគម។ បំបួសមនុស្សត្រឡប់។ បំបួសមនុស្សពកក។ បំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម។⁹⁹⁾ បំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់។¹⁰⁰⁾ បំបួសមនុស្សដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុក (រាជការព្យួរទោសទុក¹⁰¹⁾) ។ បំបួសមនុស្សមានជើងស្លាប់។ បំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់។¹⁰²⁾ បំបួសមនុស្សមានរូបទ្រុស្តបរិសុទ្ធ។¹⁰³⁾ បំបួសមនុស្សដែលទើបនឹងខ្ចាត់។¹⁰⁴⁾ បំបួសមនុស្សក្លែងដៃ ឬក្លែងជើង។ បំបួសមនុស្សខ្ពក។ បំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង។ បំបួសមនុស្សខ្លិន។ បំបួសមនុស្សមានកំឡាំងថយព្រោះជរា។ បំបួសមនុស្សខ្ចាត់ពីកំណើត។ បំបួសមនុស្សគម។ បំបួសមនុស្សថ្លង់។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្ចាត់ទាំងគ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្ចាត់ ទាំងថ្លង់។ បំបួសមនុស្សទាំងគ ទាំងថ្លង់។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្ចាត់ទាំងគទាំងថ្លង់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ហាមថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ បំបួសមនុស្សកំបុតដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃ ទាំងជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃ ឬមេជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សជាចំសរសៃធំ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគម មិនត្រូវបំបួសមនុស្សត្រឡប់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សពកក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម។ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុក (ព្យួរទោសទុក) មិនត្រូវបំបួសមនុស្សជើងស្លាប់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទ្រុស្តបរិសុទ្ធ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទើបនឹងខ្ចាត់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សក្លែងដៃ ឬក្លែងជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្ពក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្លិន មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានកំឡាំងថយព្រោះជរា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្ចាត់ពីកំណើត មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគម មិនត្រូវបំបួសមនុស្សថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្ចាត់ទាំងគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្ចាត់ ទាំងថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងគ ទាំងថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្ចាត់ទាំងគទាំងថ្លង់ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។

ចប់ វារៈនិយាយពីបុគ្គលសាមសិបពីរចំពូកដែលភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស។

ចប់ ទាយជួរភាណវារៈទី៩។

៥៨. អលជ្ជិនិស្សយវត្ថុនិ

CS [vin.mv.01.58](#) | ភាគ ទី៦

(៥៨.)

[១៣៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យនិស្ស័យដល់អលជ្ជិភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដែលឥតខ្មាសបាប)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់អលជ្ជិភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងអលជ្ជិភិក្ខុទាំងឡាយ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ទៅជាភិក្ខុអលជ្ជិ ជាភិក្ខុលាមកដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងអលជ្ជិភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលជ្ជិ មិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុអលជ្ជិដូច្នោះ យើងទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ភិក្ខុជាអលជ្ជិ ឬជាអលជ្ជិដូចម្តេចបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបង្អង់ចាំ ដោយគិតថា អញនឹងដឹង (ភិក្ខុនេះ) ជាសភាគភិក្ខុ (ភិក្ខុមានធម៌ល្អត្រូវគ្នា) អស់ថ្ងៃ ឬ៥ថ្ងៃសិនបាន។

៥៩. គមិកាទិនិស្សយវត្ថុនិ

CS [vin.mv.01.59](#) | ភាគ ទី៦

(៥៩.)

[១៣៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដើរផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោត មានកិច្ចដោយនិស្ស័យ (ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យ) ហើយជាមនុស្សដើរផ្លូវឆ្ងាយ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដើរចូលទៅកាន់អាវាស១។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុ១អង្គឈឺ។ ទើបភិក្ខុឈឺនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ក៏អាត្មាអញ មានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ហើយមានជម្ងឺផង អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏

មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន។ ទើបភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ របស់ភិក្ខុឈឺនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯ អាត្មាអញមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ភិក្ខុនេះសោត ក៏នៅឈឺ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ បើភិក្ខុឈឺសុំ (ឲ្យនៅកំដរ ត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូលនៅក្នុងព្រៃ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនោះ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោត មានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ឥឡូវនៅក្នុងព្រៃ ម្យ៉ាងទៀត អញក៏បានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនេះ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃ កាលបើកំណត់ដឹងនូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ បើមិនទាន់បាននិស្ស័យទេ ត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកឲ្យនិស្ស័យដ៏សមគួរនឹងមកក្នុងកាលណា អញនឹងនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងភិក្ខុនោះក្នុងកាលនោះ។

៦០. គោត្តន អនុស្សាវនាជាននា

CS [vin.mv.01.60](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៦០.)

[១៣៩] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈ¹⁰⁵ របស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ។ ទើបព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបញ្ជូនទូតទៅក្នុងសំណាក់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ចូរអានន្ទមកសូត្រអនុស្សាវនា¹⁰⁶ ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំករុណាមិនអាចកាន់យក (ហៅ) ឈ្មោះព្រះថេរៈទេ (ព្រោះ) ព្រះថេរៈជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនា ដោយគោត្តនាមក៏បាន។

៦១. ឧបសម្បទាបេក្ខាទិវត្ថុ

CS [vin.mv.01.61](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៦១.)

[១៤០] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈពីររូបរបស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ។ អ្នកទាំងនោះប្រកែកគ្នាថា ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាតែម្តង ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈ ពីរនាក់បាន¹⁰⁷ ។ សម័យនោះឯង មានពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់ព្រះថេរៈច្រើនអង្គ។ ពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងនោះប្រកែកគ្នាថា ខ្ញុំនឹង(បំពេញ)ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង(បំពេញ)ឧបសម្បទាមុន។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសា ណើយ យើងនឹងសូត្រអ្នកទាំងឡាយក្នុងអនុស្សាវនាជាមួយគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នា ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរ ឬបីរូបបាន¹⁰⁸ តែការសូត្រអនុស្សាវនានោះ បានតែដោយឧបជ្ឈាយ័ជាមួយគ្នា ឧបជ្ឈាយ័ផ្សេងគ្នាមិនបានឡើយ។

៦២. គព្ពវិសូបសម្បទានុជាននា

CS [vin.mv.01.62](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៦២.)

[១៤១] សម័យនោះឯង កុមារកស្សបដ៏មានអាយុមានឆ្នាំ២០ ដោយរាប់យកឆ្នាំតាំងពីនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា។ ទើបកុមារកស្សបដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់២០ឆ្នាំ ដូច្នេះ ក៏អាត្មាអញមានឆ្នាំ២០ រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា អាត្មាអញជាឧបសម្បទា (ជាភិក្ខុ) ឬមិនបានជាឧបសម្បទាទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តជាប់បឋមណា កើតឡើងហើយ វិញ្ញាណជាប់បឋមណា កើតប្រាកដហើយក្នុងផ្ទៃនៃមាតា កំណើតរបស់សត្វនោះឯង ត្រូវរាប់អំពីបឋមចិត្តនោះ ឬបឋមវិញ្ញាណនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្រមានឆ្នាំ២០រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងផ្ទៃ។

៦៣. ឧបសម្បទាវិទិ

CS [vin.mv.01.63](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៦៣.)

[១៤២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទា មានរោគយូងខ្លះ រោគពកខ្លះ រោគស្រែងខ្លះ រោគរឹងរ៉ៃខ្លះ រោគឆ្អុតជ្រូកខ្លះ ក៏កើតប្រាកដឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទា សួរអន្តរាយិកធម៌១៣យ៉ាងសិន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវសួរយ៉ាងនេះថា អ្នកមានអាពាធ

ទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះឬទេ គឺភោគយូង ភោគពក ភោគស្រែង ភោគរឹងវៃ ភោគឆ្អុលជ្រូក អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាប្តី ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជាអាមាត្យ (អ្នកធ្វើរាជការ)ទេឬ អ្នកឯង មាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ២០ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរប្រគ្រាន់ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ័រអ្នកឯងឈ្មោះអ្វី។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយនិងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រៀនប្រដៅ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយក៏រឹងខ្លួន រៀនអន់មិនអាចឆ្លើយបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀនប្រដៅ (បង្ហាត់) ជាមុនហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រោយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រៀនប្រដៅក្នុងកណ្តាលសង្ឃនោះឯង។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយក៏នៅរឹងខ្លួនរៀនអន់យ៉ាងនោះដដែល មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវប្រៀនប្រដៅយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះកាន់យកឧបជ្ឈាយ័រជាមុន។ លុះភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈ កាន់យកឧបជ្ឈាយ័រហើយ ត្រូវប្រាប់បាត្រនិងចីវរថា នេះបាត្ររបស់អ្នក នេះសង្ឃាដិ នេះឧត្តរសង្កៈ នេះអន្តរសាសកៈ អ្នកចូរទៅឈរនៅក្នុងឱកាសឯណោះចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយល្ងង់ មិនឆ្ងាស ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយប្រៀនប្រដៅមិនល្អ នៅតែរឹងខ្លួនរៀនអន់ មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទេ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល ប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឡើយ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលមានការសន្មតប្រៀនប្រដៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន។ ក៏ឯខ្លួនឯងត្រូវសន្មតខ្លួនដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃយល់ថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ¹⁰⁹ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។¹¹⁰ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដទៃត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលមានការសន្មតនោះចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខៈហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះជាកាលពិត កាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាមានកាលបើភិក្ខុសួរហេតុនោះក្នុងកណ្តាលសង្ឃ (បើ) ហេតុមាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាមាន ហេតុគ្មាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាគ្មាន អ្នកកុំរឹងខ្លួនឡើយ កុំរៀនខ្មាសឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងសួរអ្នកយ៉ាងនេះថា អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺយូងពក ស្រែងរឹងវៃ ឆ្អុលជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាប្តី ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជាអាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ២០ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ័ររបស់អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី។ មានពាក្យសួរថា ឧបសម្បទាបេក្ខៈ និងអាចារ្យមកជាមួយគ្នា¹¹¹ ឬអ្វី។ វិសជ្ជនាថា មិនត្រូវមកជាមួយគ្នាទេ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅមកមុនហើយ ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ខ្ញុំប្រៀនប្រដៅរួចហើយ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះគួរមក។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះថា អ្នកចូរមកដូច្នោះ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ធ្វើឧត្តរសង្កៈធ្វើស្នាម្នាងហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្ទាំងអញ្ជូលឡើង ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ នឹងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ។ នៃអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះជាកាលពិត កាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាកើតហើយ ខ្ញុំសូមសួរហេតុនោះ ហេតុមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុមិនមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមិនមាន អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺយូង ពក ស្រែង រឹងវៃ ឆ្អុលជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាប្តី មិនចំពាក់បំណុលគេទេឬ មិនមែនជាអាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំ២០បរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ័ររបស់អ្នកឈ្មោះអ្វី។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ មានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័រ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័រ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័រ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័រ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័រ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ មានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័រ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ

ដោយមានព្រះចៅឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះចៅឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវ និយាយឡើង។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះអស់រវៈជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជា ឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ហើយ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះចៅឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះចៅឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះចៅ ឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះចៅឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍ហើយ។ ការឲ្យឧបសម្បទានេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀម យ៉ាងនេះ។

ចប់ ឧបសម្បទាកម្ម។

៦៤. ចត្តារោ និស្សយា

CS vin.mv.01.64 | ភាគ ទី៦

(និស្សយ ៤ (៦៤.))

[១៤៣] ក្នុងខណៈឧបសម្បទាហើយភ្លាមៗនោះឯង ភិក្ខុត្រូវរាប់នាយា¹¹²) (ស្រមោល) ត្រូវប្រាប់រដូវ¹¹³) ត្រូវប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ¹¹⁴) ត្រូវ ប្រាប់សង្កតិ¹¹⁵) ត្រូវប្រាប់និស្សយ៤ថា បព្វជ្ជាអាស្រ័យភោជនជាពំនួត ដែលភិក្ខុត្រូវបានមកដោយកំឡាំងកំភួនជើង អ្នកត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រឹង ប្រែងក្នុងភោជននោះអស់មួយជីវិត។ អតិណកលាត (៧យ៉ាង) គឺភត្តិដែលទាយកថ្វាយចំពោះសង្ឃទាំងអស់១ ភត្តិដែលទាយកថ្វាយដល់ ភិក្ខុ២-៣រូប តាមសង្ឃសំដែងឲ្យ១ ភត្តិដែលទាយកនិមន្តទៅប្រគេន១ ភត្តិដែលទាយកថ្វាយដល់ភិក្ខុដោយស្លាក គឺសរសេរឈ្មោះភិក្ខុ ឬទាយក ហើយចាប់១ ភត្តិដែលទាយកថ្វាយតែមួយថ្ងៃក្នុងបក្សៗ (ខាងខ្នើត ឬរនោច)១ ភត្តិដែលទាយកថ្វាយក្នុងថ្ងៃខោសថ១ ភត្តិដែលទាយកថ្វាយក្នុងថ្ងៃមួយ កើត ឬមួយរោច១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិណកលាតនោះបាន)។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យនូវចីវរបង្កូល¹¹⁶) អ្នកត្រូវធ្វើការខស្សាហ៍ក្នុងសំពត់បង្កូល នោះអស់មួយជីវិត។ អតិណកលាត (៦យ៉ាង) គឺសំពត់ធ្វើពីសំបកឈើ១ សំពត់ធ្វើពីកប្បាស១ សំពត់ធ្វើពីស្បែក១ សំពត់ធ្វើពីរោមសត្វ១ សំពត់ ធ្វើពីឆ្កែ១ សំពត់ភង្គៈ គឺសំពត់ធ្វើពីរបស់ទាំងប្រាំលាយគ្នា១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិណកលាតនោះបាន)។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យម្តប់លើជាសេនាសនៈ អ្នកត្រូវធ្វើការខស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះអស់មួយជីវិត។ អតិណកលាត (៥យ៉ាង) គឺរិហារ១ អង្គុយោគ (រោងបាំងមួយចំហៀង)១ ប្រាសាទ វែង១ ប្រាសាទដំបូលត្រង់ល១ គុហា១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិណកលាតនោះបាន)។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យភេសជ្ជៈដែលត្រាំដោយទឹកមូត្រស្អុយ អ្នក ត្រូវធ្វើការខស្សាហ៍ក្នុងភេសជ្ជៈនោះអស់មួយជីវិត។ អតិណកលាត (៥យ៉ាង) គឺទឹកដោះរាវ១ ទឹកដោះខាប់១ ប្រេង១ ទឹកឃ្នុំ១ ស្ករអំពៅ១ (បព្វជិត ត្រេកអរក្នុងអតិណកលាតនោះបាន)។

ចប់ និស្សយ ៤។

៦៥. ចត្តារិ អករណីយានិ

CS vin.mv.01.65 | ភាគ ទី៦

(កិច្ចមិនគួរធ្វើយ៉ាង (៦៥.))

[១៤៤] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុមួយរូប ហើយចោលឲ្យនៅម្នាក់ឯង ក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះមកតែ ម្នាក់ឯងតាមក្រោយ បានជួបនឹងស្រ្តីដែលធ្លាប់ជាប្រពន្ធអំពីដើមក្នុងចន្លោះផ្លូវ។ ស្រ្តីនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អ្នកឯងបួសហើយឬ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើ អញបួសហើយ។ ស្រ្តីនោះនិយាយថា មេចុនធម្ម ពួកអ្នកបួសបានដោយកម្រណាស់ (ណ្ហើយ) អ្នកចូរមកសេពមេចុនធម្ម ចុះ។ ភិក្ខុនោះសេពមេចុនធម្មនឹងស្រ្តីនោះហើយ ទៅយឺតយូរក្រោយគេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ហេតុអ្វីបានជា អ្នកឯងធ្វើដំណើរឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាហើយ ឲ្យភិក្ខុជាភិក្ខុប្រាប់កិច្ចដែលភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើយ៉ាងផងថា ភិក្ខុឧបសម្បទាហើយ មិនត្រូវសេពមេចុនធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីនឹងសត្វតិរច្ឆានញី។ ភិក្ខុណាសេពមេចុនធម្ម ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ។ ធម្មតា បុរសមានក្បាលដាច់ហើយ មិនគួររស់ឡើងបាន ដោយកិរិយាតភ្ជាប់សរីរៈនោះ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុសេពមេចុនធម្មហើយ មិនមែនជា សមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។ ភិក្ខុឧបសម្បទាហើយ មិនត្រូវ កាន់យករបស់ដែលគេមិនឲ្យ គឺកាន់យកដោយចេយ្យចិត្ត ដោយហោចទៅ ត្រឹមតែស្មៅមួយទង។ ភិក្ខុណាមួយកាន់យករបស់មានតម្លៃ១បានក្តី គួរដល់១បានក្តី លើសជាង១បានក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺកាន់យកដោយចេយ្យចិត្ត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជា សក្យៈ។ ធម្មតា ស្លឹកឈើលឿង (ទុំ) ដែលជ្រុះចុះចាកទងហើយ មិនគួរមានពណ៌ខៀវ (ស្រស់ខ្ចី) រិញបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុ កាន់យករបស់មានតម្លៃ១បានក្តី គួរដល់១បានក្តី លើសជាង១បានក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺកាន់យកដោយចេយ្យចិត្ត មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។ ភិក្ខុឧបសម្បទាហើយ មិនត្រូវក្លែងធ្វើ សត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតឡើយ ដោយហោចទៅ តាំងពីស្រមោចខ្មៅ និងស្រមោចក្រហម។ ភិក្ខុក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត រាប់

តាំងពីលូតគភីដោយហោចទៅ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ។ ធម្មតា ធម្មតា បែកជាពីរហើយ ជាធម្មជាតិ ជិតវិញមិនបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុក្លែងធ្វើនូវរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។ ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ មិនត្រូវនិយាយអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដោយពាក្យថា អាត្មាត្រេកអរចំពោះក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដូច្នោះ ដោយហោចទៅ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម គឺឈានក្តី វិមោក្តី សមាធិក្តី សមាបត្តិក្តី មគ្គក្តី ផលក្តី ដែលមិនពិត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជា កូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ។ ធម្មតា ដើមត្នោតកំបុតចុងហើយ មិនគួរដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត។

ចប់ កិច្ចមិនគួរធ្វើយ៉ាង។

៦៦. អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកវត្ថុនិ

CS [vin.mv.01.66](#) | ភាគ ទី៦

(៦៦.)

[១៤៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ហើយក៏សឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹង ភិក្ខុទាំងឡាយទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយសឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត។ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ? បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញអាបត្តិនោះ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញអាបត្តិនោះទេ មិនត្រូវបំបួសទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរអ្នកនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះឬទេ? បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញ ទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ? បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសូត្រឱសារណកម្មចុះ¹¹⁷) បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្មឡើយ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា ឥឡូវលោកឃើញអាបត្តិនោះឬទេ? បើភិក្ខុនោះឃើញ ការឃើញនេះជាការល្អ បើ មិនឃើញទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្ថុភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិនមានអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគរួម នៅរួម (ដោយភិក្ខុនោះឡើយ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិ¹¹⁸) ហើយសឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងធ្វើតប អាបត្តិនោះឬទេ? បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបវិញ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវ បំបួសទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ? បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹង ធ្វើតប ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ ឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ? បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះ ត្រូវសូត្រ ឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្មទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវនិយាយ នឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកធ្វើតបអាបត្តិនោះចុះ។ បើភិក្ខុនោះធ្វើតប ការធ្វើតបនេះជាការល្អ បើមិនធ្វើតបទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តី ព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្ថុភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិនត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ហើយសឹកទៅ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូម ឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ? បើអ្នកនោះ និយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំនឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវបំបួសទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួស ហើយ ត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ? បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យ ឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណាមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរថា លោកនឹង លះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ? បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិន លះបង់ទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្មទេ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ នោះទៅ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់ ការលះបង់នេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្ថុភិក្ខុនោះ ទៀត បើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិនត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ។

ចប់ មហាខន្តកៈទី១។

៦៧. តស្សន្ទានំ

CS [vin.mv.01.67](#) | ភាគ ទី៦

(៦៧.)

[១៤៦] កាលបើព្រះវិន័យមានប្រយោជន៍ធំ នាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាសភាវទ្រទ្រង់ ទុកនូវសាសនាផង ជាទីគោចររបស់ព្រះជិនស្រី ជាសព្វញ្ញផង មិនមែនជាវិស័យនៃបុគ្គលដទៃ ជាទីក្សេមក្សាន្តដែលព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដោយប្រពៃ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកផង ដើម្បីដម្កល់ដង្ហែងនូវពួក
ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីខ្មាសផង ដោយឥតសង្ស័យ អ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រក្រតីធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏សមគួរ តែងប្រតិបត្តិដោយឧបាយ
ក្នុងខន្ធករនីយផង ក្នុងបរិវារផង ព្រមទាំងមាតិកា។ បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ បុគ្គលនោះនឹងរក្សាហ្មងគោដូចម្តេចបាន
យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុណាមិនស្គាល់សីល ភិក្ខុនោះនឹងរក្សាសេចក្តីសង្រួមក្នុងសីលដូចម្តេចបាន យ៉ាងនោះដែរ។ បើទុកជាព្រះសូត្រ
និងព្រះអភិធម្មសាបសូន្យអស់ទៅហើយ តែបើព្រះវិន័យមិនទាន់វិនាសនៅឡើយទេ ព្រះសាសនាល្មោះថា បិតលេវតទៅទៀត
បាន។ ព្រោះហេតុនៃការសង្គាយនានោះ ខ្ញុំនឹងពោលនូវឧទ្ធានតាមលំដាប់ដោយសមគួរតាមប្រាជ្ញា ចូរលោកទាំងឡាយចាំស្តាប់ខ្ញុំ
ជាអ្នកពោល។ វត្ថុផង និទានផង នីយនៃអាបត្តិទាំងឡាយផង បេយ្យាលៈផង វត្ថុជាដើមនោះ ខ្ញុំលំបាកនឹងធ្វើឲ្យអស់សព្វគ្រប់ ចូរ
រលោកទាំងឡាយ ជ្រាបច្បាស់នូវវត្ថុជាដើមនោះ តាមនីយ (នៃឧទ្ធានគាថាដែលខ្ញុំពោលដោយសង្ខេបតទៅនេះចុះ)។ រឿងព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់គង់ក្រោមពោធិព្រឹក្ស រឿងទ្រង់គង់ក្រោមរាជាយតនព្រឹក្ស រឿងទ្រង់ត្រឡប់មកកាន់អធិបាលនិគ្រោធវិញ ហើយទ្រង់
ពុទ្ធបរិវតក្ត រឿងសហម្បតិព្រហ្ម រឿងអាឡារតាបស រឿងឧទ្ធកតាបស រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រិះរិះថា គួរសំដែងធម៌ដល់បញ្ច
វគ្គិយភិក្ខុ រឿងទ្រង់ជួបនឹងឧបកាជីវក រឿងទ្រង់ស្តេចទៅកាន់ព្រៃតសិបតនមិគទាយវន្ត រឿងកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុ រឿងភទ្ទិយភិក្ខុ
រឿងវប្បភិក្ខុ រឿងមហានាមភិក្ខុ រឿងអស្សជិភិក្ខុ រឿងយសកុលបុត្រ រឿងសំឡាញ្យ៤នាក់ រឿងសំឡាញ្យ៥០នាក់ រឿងព្រះ
បរមសាស្តានោះទ្រង់បញ្ជូនពួកព្រះអរហន្តទាំងពួងទៅកាន់ទិស ដើម្បីប្រកាសសាសនា រឿងមារ រឿងកុមារទាំង៣០នាក់
រឿងជដិលឈ្មោះឧរុវលកស្សប រឿងជដិលឈ្មោះនទិកស្សប រឿងជដិលឈ្មោះគយាកស្សប រឿងរោងភ្លើង រឿងមហារាជ រឿងព្រះតន្ត្រី
រឿងព្រហ្ម រឿងអ្នកដែនអង្គៈ មគធៈទាំងអស់ រឿងសំពត់បង្សកុល រឿងស្រះបោករណី រឿងថ្មបោកសំពត់
បង្សកុល រឿងដើមថ្លាន់ រឿងថ្មហាលសំពត់បង្សកុល រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់នាយកផ្លែព្រីង រឿងទ្រង់នាយកផ្លែស្វាយ រឿង
ទ្រង់នាយកផ្លែកន្ទុតព្រៃ¹¹⁹ រឿងទ្រង់នាយកផ្លែសម័ង រឿងទ្រង់នាយកផ្លាចារិច្ចត្រក្ស រឿងទ្រង់ធ្វើបាដិហារិយត្រាស់ថា
ម្ចាស់កស្សប ឧស្តចរ្យបេក រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា ភ្លើងចូរឆេះ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា ភ្លើងចូររលត់ រឿងពួកជដិលមុជទឹក រឿងព្រះដី
មានព្រះភាគនិម្មិតជើងក្រាន រឿងភ្លើង រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធក្នុងគយាសីសប្រទេស រឿងទ្រង់គង់ក្នុងលដ្ឋិនឧទ្ធាន (ស្នូនព្រៃ
ត្នោត) រឿងព្រះបាទមាគធរាជ រឿងឧបតិស្សមាណាព រឿងកោលិតមាណាព រឿងអ្នកដែនមគធៈដឹងច្បាស់ថាពួកកុលបុត្រ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ រឿងពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់មិនល្អ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយបណ្តេញសន្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អ
រឿងព្រហ្មណស្តាំងស្តមសៅហ្មង រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ រឿងព្រហ្មណបួសដើម្បីចិញ្ចឹមពោះ រឿងមាណាពទើបតែនឹងមក
សូមផ្គុសភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យមុន រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដោយគណសង្ឃតិចជាង១០រូប រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលមាន
វស្សាតិចជាង១០ មិនឲ្យឧបសម្បទាគេ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលល្ងង់ មិនឲ្យឧបសម្បទាគេ រឿងឧបជ្ឈាយចៀសចេញទៅ
កាន់ទិស រឿងភិក្ខុមានវស្សា១០ឲ្យនិស្ស័យ រឿងពួកអន្តរាសិកប្រព្រឹត្តមិនល្អក្នុងអាចារ្យត្រូវបណ្តេញ រឿងទ្រង់ហាមពួកភិក្ខុ
ល្ងង់ មិនឲ្យនិស្ស័យគេ រឿងរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម រឿងភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គ៦ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលណាពីដើមធ្លាប់ជាតិរិយ
ដល់មកបួសជាភិក្ខុ មិនស្តាប់ពាក្យឧបជ្ឈាយ ហើយត្រឡប់ទៅជាតិរិយដូចដើម បើមកវិញមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ រឿងទ្រង់
ត្រាស់ថា បើបុគ្គលទៀតធ្លាប់ជាតិរិយ ហើយប្រាថ្នាបញ្ចុះឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនៅបរិវាស៤ខែ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើតិរិយ
មកបួសទាំងអាត្រា ត្រូវឧបជ្ឈាយស្វែងរកដំឡើងរឲ្យ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើតិរិយមិនទាន់កោរសក់ ត្រូវសង្ឃរលោកធ្វើកណ្ត
កម្មឲ្យ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើជដិលជាកម្មាទិ កិរិយាទិ មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើជាតិសក្យៈធ្លាប់ជាតិរិយ
មកបួស មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្សមានអាពាហ៍យ៉ាងក្នុងដែនមគធៈ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យ
បំបួសរាជមាត្រា រឿងភិក្ខុបំបួសអង្គុលិមាលចោរ ក្រោយមកទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសចោរ រឿងព្រះបាទមាគធរាជទ្រង់អនុញ្ញាត
ទោសដល់ពួកអ្នកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសចោរទំលាយគុក រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យ
បំបួសចោរដែលរាជការព្យួរទោសទុក រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួស
មនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលដំពាក់បំណុលគេ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យ
បំបួសមនុស្សខ្ញុំគេ រឿងភិក្ខុបំបួសទារកកោរទុកជុក រឿងភិក្ខុបំបួសទារកឈ្មោះឧបាលិ រឿងត្រកូលវិនាសដោយអហិរាតក
រោគ រឿងត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្តមានសទ្ធា រឿងកណ្តកសាមណេរ រឿងមនុស្សពោលទោសភិក្ខុថា ទិសចង្អៀត រឿង
រឿងព្រះដីមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងនិគ្រោធរាមទៀបក្រុងកបិលវត្ថុ រឿងព្រះសារីបុត្តបំបួសទារក រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
សិក្ខាបទ១០ដល់សាមណេរ រឿងសាមណេរនៅដោយមិនគោរពកោតក្រែងភិក្ខុ រឿងភិក្ខុត្រិះរិះថាគួរធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចដល់
សាមណេរ រឿងភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មដល់ពួកសាមណេរទូទៅទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល រឿងភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មដល់ពួក
សាមណេរចំពោះអាហារតាមមុខទ្វារ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើអារវណកម្ម ដល់ពួកសាមណេរមិនប្រាប់ឧបជ្ឈាយ រឿងពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រលោមយកសាមណេររបស់ភិក្ខុជាថេរៈ រឿងកណ្តកសាមណេរប្រទុស្តភិក្ខុនិឈ្មោះកណ្តកី រឿងព្រះសម្មា
សម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបណ្ឌក រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលលួចសំវាស រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសភិក្ខុដែលរត់ទៅ
ចូលពួកតិរិយ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសសត្វតិរច្ឆានដោយហេតុអហិរាតកមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
បំបួសមនុស្សដែលសម្លាប់ម្តាយ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលសម្លាប់ឪពុក រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែល
សម្លាប់ព្រះអរហន្ត រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលប្រទុស្តភិក្ខុនី រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ រឿង
រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពួរពងឡើង រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលជាឧភតោ
ព្យញ្ជនក រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលគ្មានឧបជ្ឈាយ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ រឿង
ទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកគណៈជាឧបជ្ឈាយ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកបណ្ឌកជាឧបជ្ឈាយ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់
កុលបុត្រគ្មានបាត្រ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ
គ្មានបាត្រ គ្មានចីវរទាំងពីរយ៉ាងនោះ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីបាត្រគេ រឿងទ្រង់ហាមមិន
ឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីចីវរគេ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីទាំងបាត្រ ទាំងចីវរគេ រឿង

ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុតដៃ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុតជើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុត ទាំងដៃទាំងជើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុតត្រចៀក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុតច្រមុះ១ រឿង ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ១ រឿងទ្រង់ហាម មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សកំបុតមេដៃឬមេជើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដាច់សរសៃធំ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្ស មានម្រាមដៃជាប់គ្នា១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សគម្រាម១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សភ្លើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ បំប្លែងមនុស្សពាក្យ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែង មនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលរាជការព្យួរទោសទុក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្ស ជើងស្លាក់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលមានរោគអាក្រក់១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សប្រទុស្តបរិសុទ្យ១ រឿង ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទើបនឹងខ្នាក់ ឬខ្នាក់ម្ខាង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សក្លែងក្លងដៃជើង១ រឿងទ្រង់ហាមមិន ឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្នក១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលស្លាប់មួយចំហៀងខ្លួន១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្លិន១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សចាស់គ្រាំគ្រា១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្នាក់ពីកំណើត ឬខ្នាក់ទាំងពីរខាង១ រឿង ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សគ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សថ្លង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងខ្នាក់ពីកំណើត ទាំងគ១ មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងខ្នាក់ពីកំណើតទាំងថ្លង១ មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងគ១ទាំងថ្លង១ មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងខ្នាក់ពី កំណើត ទាំងគ១ ទាំងថ្លង១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលដ្ឋិ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុអ លដ្ឋិ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរឆ្លុះឆ្លាយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបម្រើដ្ឋិ មិនទាន់បាន និស្ស័យនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ព្រោះភិក្ខុឈឺអង្វរ១ រឿងព្រះមហាកស្សបប្រើបម្រើឲ្យទៅនិមន្តព្រះអានន្តថា ចូរមកសូត្រឲ្យ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ១ រឿងឧបសម្បទាពីររូប ប្រកែកគ្នាអំពីរឿងដណ្តើមគ្នាឧបសម្បទាមុន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសូត្រអនុស្សារនា ជាមួយគ្នាដោយមានឧបជ្ឈាយ័តៃមួយរូប១ រឿងកុមារកស្សបមានអាយុ២០ឆ្នាំ រាប់តាំងពីឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌ផង បាន ឧបសម្បទា១ រឿងពួកឧបសម្បទាដែលអាពាធទាំងឡាយបៀតបៀនប្រាកដឡើង១ រឿងពួកភិក្ខុស្មារអនុរាយិកធម៌នឹងពួកឧបសម្ប ទាបេក្ខៈ ដែលមិនទាន់ប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខៈអៀនខ្មាស១ រឿងពួកភិក្ខុប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ក្នុងទឹកណ្តាលជំនុំ សង្ឃនោះ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅក្នុងទីសមគួរហើយ សីមស្មារអនុរាយិកធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ១ រឿងទ្រង់ហាម មិន ឲ្យភិក្ខុល្ងង់ៗប្រៀនប្រដៅ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុដែលគ្មានការសន្តិប្រៀនប្រដៅ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យអាចារ្យនិងឧបសម្ប ទាបេក្ខៈ ចូលមកក្នុងជំនុំសង្ឃជាមួយគ្នា១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខៈ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃដោយពាក្យថា សូមឲ្យសង្ឃស្រោច ស្រង់១ រឿងប្រាប់និស្ស័យបួន១ រឿងភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាហើយ ដើរមកតែម្នាក់ឯង ជួបនឹងស្ត្រីជាបុរាណទុតិយិកាត្រង់ កណ្តាលផ្លូវ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនធ្វើតបន្តរអាបត្តិ១ រឿង ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិអាក្រក់១។

រួមរឿងក្នុងខន្តកៈនេះ ១៧២រឿងដោយបការដូច្នោះ។

ចប់ ឧទ្ទានក្នុងមហាខន្តកៈ។

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

CS [vin.mv.02](#) | ភាគ ទី៦

៦៨. សន្និបាតានុជាននា

CS [vin.mv.02.01](#) | ភាគ ទី៦

(៦៨.)

[១៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់លើភ្នំគិរិយ្យកូដ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃប្រជុំគ្នា និយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខៈ¹²⁰ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌។ មនុស្សទាំងឡាយ នោះកើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង។ គ្រានោះឯង ព្រះ បាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់សម្តែងនៅក្នុងទិស្វាត់ កើតព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិ ដទៃប្រជុំគ្នា និយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌ មនុស្សទាំងនោះក៏ កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះគួរតែលោក ម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខដែរ។ ទើបព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់ចូលទៅគាល់ព្រះដី មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទិសមគួរ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ គង់ក្នុងទិសមគួរហើយ បានទូលព្រះដីមានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាសម្តែងនៅក្នុងទិស្វាត់ កើត ចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ក៏ឥឡូវនេះ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ តែងប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយ តែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខដែរ សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គសូមទ្រង់អនុញ្ញាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ត្រូវតែប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ ទី៨នៃបក្ខ។ គ្រានោះឯង ព្រះដីមានព្រះភាគញ៉ាំងព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិល្អ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម៌កថា។

លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាតស្សៈក្នុងដែនមគធៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាន នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុង ថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ស។

៦៩. បាតិមោក្ខទ្រូសានុជាននា

CS vin.mv.02.02 | ភាគ ទី៦

(៦៩.)

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្សហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ស ហើយអង្គុយនៅតែស្ងៀម។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌។ មនុស្ស ទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយ ជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងមកប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃ បក្ស ហើយអង្គុយនៅតែស្ងៀម ដូចជាជ្រូកឆាត់ (ដូច្នោះ) សោះ គួរតែលោកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា ហើយនិយាយធម៌។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យ មនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះ និទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ប្រជុំគ្នា និយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ស។

[១៤៩] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងទិស្វាត់កើតព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទ ទាំងឡាយនោះដែលតថាគតបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខទ្រូសដល់ភិក្ខុទាំងនោះ បាតិមោក្ខទ្រូសនោះនឹងបានជា ឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញចាកទិសម្តែងពេលថ្ងៃរសៀល ទ្រង់ធ្វើ ធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃនេះ តថាគតសម្តែងនៅក្នុងទិស្វាត់ កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា បើ ដូច្នោះ មានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ដែលតថាគតបញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខទ្រូសដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាតិមោក្ខទ្រូសនោះនឹងជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុសំដែងយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ស័យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ស័យស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរធ្វើឧបោសថ គួរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ បុព្វកិច្ច¹²¹ របស់សង្ឃដូចម្តេច។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោក ទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីបរិសុទ្ធិ។ ខ្ញុំនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា ចូរប្រុងស្តាប់យកចិត្តទុកដាក់នូវបាលី នោះ។ លោកអង្គណាមានអាប់ត្តិ ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ កាលបើមិនមានអាប់ត្តិទេ ត្រូវនៅឲ្យស្ងៀម។ ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ដោយភារៈស្ងៀម។ ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេស្របញ្ជាចំពោះរូបម្នាក់ៗតែងដោះស្រាយ យ៉ាងណាមិញ ពាក្យដែល ខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់រវៈជាគំរប់បីដងយ៉ាងនេះ ក្នុងបរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ។ ភិក្ខុណាមួយ កាលដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់ រវៈជាគំរប់បីដង ទើបរលឹកឃើញ តែមិនប្រាប់អាប់ត្តិដែលមាន ភិក្ខុនោះ ត្រូវសម្បជានមុសាវាទ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក៏ង សម្បជានមុសាវាទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយមួយដែរ ហេតុនោះ ភិក្ខុដែលត្រូវអាប់ត្តិហើយ រលឹកឃើញ ប្រា ថ្នាំសេចក្តីបរិសុទ្ធ ត្រូវប្រាប់អាប់ត្តិដែលមាន។ ព្រោះថា អាប់ត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយ ជាការស្នេស។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា បាតិមោក្ខ សេចក្តីថា ធម្មជាតិនេះជាដើម ធម្មជាតិនេះជាប្រធាន ធម្មជាតិនៃជាមុនដម្បងនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហេតុនោះតថាគតហៅថាបាតិមោក្ខ។ ពាក្យថា លោកដ៏មានអាយុ ឯពាក្យថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ នេះ ជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្តីគោរព នេះជាឈ្មោះនៃបុគ្គលប្រកបដោយសេចក្តីគោរព និងជាទីកោតក្រែង។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំដែង គឺខ្ញុំនឹងប្រាប់ នឹងបង្ហាញ នឹងឲ្យដឹងច្បាស់ នឹងផ្តួចផ្តង (ផ្តើម) នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់ នឹងប្រកាសឬផ្ទៀង។ ពាក្យថា បាលីនោះ តថាគតសំដៅយកបាតិ មោក្ខ។ ពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា គឺភិក្ខុជាថេរៈក្តី ភិក្ខុខ្ចីរស្សាក្តី ភិក្ខុជាកណ្តាលក្តី ទាំងអម្បាលម៉ានក្នុងបរិសទ្យនោះ តថាគតហៅភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះថា យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា។ ពាក្យថា ចូរប្រុងស្តាប់ គឺយើងចូរធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ផ្តិតផ្តងនូវបាតិមោក្ខទាំងអស់ដោយចិត្ត។ ពាក្យថា យកចិត្តទុកដាក់ គឺយើងចូរមានចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ មានចិត្តមិនរវើរវាយ មានចិត្តមិន រាយមាយ ហើយពិចារណា (បាតិមោក្ខនោះ)។ ពាក្យថា លោកអង្គណាមានអាប់ត្តិ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ឬភិក្ខុខ្ចី ឬភិក្ខុជាកណ្តាល បណ្តាអាប់ត្តិ ទាំង៥កង ត្រូវអាប់ត្តិណាមួយក្តី បណ្តាអាប់ត្តិទាំង៧កង ត្រូវអាប់ត្តិណាមួយក្តី។ ពាក្យថា ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ គឺភិក្ខុនោះត្រូវសំដែង ភិក្ខុ នោះត្រូវបើក ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យរាក់ឡើង ភិក្ខុនោះត្រូវប្រកាសក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី។ ដែលឈ្មោះថា មិន មានអាប់ត្តិ គឺភិក្ខុមិនបានត្រូវអាប់ត្តិណាមួយក្តី ត្រូវអាប់ត្តិណាហើយ ចេញចាកអាប់ត្តិក្តី។ ពាក្យថា ត្រូវនៅស្ងៀម គឺត្រូវអត់ មិនត្រូវនិយាយ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ គឺខ្ញុំនឹងដឹង នឹងចាំទុក។ ពាក្យថា ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេស្របញ្ជា ចំពោះរូបម្នាក់ៗ តែងដោះស្រាយយ៉ាងណាមិញ សេចក្តីថា បុគ្គលម្នាក់ដែលបុគ្គលម្នាក់ទៀតសួរហើយ ត្រូវតែដោះស្រាយ មានឧបមាយ៉ាងណា ភិក្ខុសួរខ្ញុំចំពោះអាប់ត្តិ ដែលភិក្ខុគួរដឹងក្នុងបរិសទ្យនោះយ៉ាងនោះ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ។ ដែលហៅថា បរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ តថាគតសំដៅយកភិក្ខុបរិសទ្យ។ ពាក្យថា ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់រវៈជាគំរប់បីដង គឺពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់រវៈម្តងផង ពាក្យ ដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់រវៈជាគំរប់ពីរដងផង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់រវៈជាគំរប់បីដងផង។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបាន ចាំបាន។ ដែលឈ្មោះថា អាប់ត្តិដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិណាមួយក្តី ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាប់ត្តិក្តី។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនសំដែង មិនបើក មិនធ្វើឲ្យ ងាយ មិនប្រកាសក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទ គឺសម្បជានមុសាវាទ ជា អាប់ត្តិអ្វី។ សម្បជានមុសាវាទ ជាអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ពាក្យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ គឺធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់អ្វី។ ធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានបឋមជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានទុតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការ

បានតតិយជ្ជាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានចតុត្ថជ្ជាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការរលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ ពាក្យថា ហេតុនោះ គឺព្រោះដំណើរនោះ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបាន ចាំបាន។ ពាក្យថា ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធ គឺប្រាថ្នាចេញចាកអាបត្តិ ប្រាថ្នាដើម្បីស្អាត។ ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវ ហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី។ ពាក្យថា ត្រូវប្រាប់ គឺភិក្ខុត្រូវប្រាប់អាបត្តិក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្តី។ ពាក្យថា ព្រោះអាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយជាការស្រួល គឺជាការស្រួលដើម្បីអ្វី។ ជាការស្រួលដើម្បីបានបឋមជ្ជាន ជាការស្រួលដើម្បីបានទុតិយជ្ជាន ជាការស្រួលដើម្បីបានតតិយជ្ជាន ជាការស្រួលដើម្បីបានចតុត្ថជ្ជាន ជាការស្រួលដើម្បីបានកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការរលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។

[១៥១] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបាតិមោក្ខហើយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ ថ្ងៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ រាល់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខតែក្នុងថ្ងៃខោលសថ។ ក៏សម័យ នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃខោលសថ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង១៦បក្ខណៈដង គឺ ក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ និងទី៨នៃបក្ខណៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង១៦ ៣ដងទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ១៦បក្ខណៈ (កន្លះខែម្តង) គឺក្នុងថ្ងៃ១៤ក្តី ទី១៥ក្តី។

[១៥២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ដោយសមគួរដល់បរិសុទ្ធ គឺចំពោះបរិសុទ្ធរបស់ខ្លួន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ដោយសមគួរដល់ បរិសុទ្ធ គឺចំពោះបរិសុទ្ធរបស់ខ្លួនទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខោលសថកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តខោលសថកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រម ព្រៀងគ្នា សេចក្តីព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមណាហ្ន៎ មានកំណត់ត្រឹមអាវាសមួយ ឬផែនដីទាំងអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា តថាគតអនុញ្ញាតសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា មានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះឯង។

៧០. មហាកប្បិនវត្ត

CS [vin.mv.02.03](#) | ភាគ ទី៦

(៧០.)

[១៥៣] ក៏សម័យនោះឯង ព្រះមហាកប្បិនវត្តដ៏មានអាយុ នៅក្នុងមន្ទកុច្ឆិមិកទាយវន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកប្បិនវត្ត ដ៏មានអាយុសម្បូរនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតសេចក្តីត្រិះរិះឡើងក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ខោលសថឬ ៗមិនគួរទៅទេ អាត្មាអញគួរទៅធ្វើ សង្ឃកម្មឬ ៗមិនគួរទៅទេ ព្រោះថា អាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធយ៉ាងបំផុតហើយ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបការ ត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះមហាកប្បិនវត្តដ៏មានអាយុ ដោយព្រះហឫទ័យ ហើយទ្រង់បាត់អំពីភ្នំគិរិជ្ជកូដ មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខព្រះមហាកប្បិនវត្ត ដ៏មានអាយុ ក្នុងមន្ទកុច្ឆិមិកទាយវន (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់លើអាសនៈដែលគេតែងតាំងហើយ។ ព្រះមហាកប្បិនវត្តដ៏មានអាយុ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីគួរមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងព្រះមហាកប្បិនវត្តដ៏មានអាយុ ដែលគង់នៅក្នុងទីគួរមួយថា នៃកប្បិន អ្នកឯងសម្បូរនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយកើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ខោលសថឬ ៗមិនគួរទៅទេ គួរទៅធ្វើសង្ឃកម្មឬ ៗមិនគួរទៅទេ ព្រោះថាអាត្មាអញ បរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធយ៉ាងបំផុតហើយ ដូច្នោះ មែនឬ។ ព្រះមហាកប្បិនវត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគត្រាស់ថា អ្នកជាពួកព្រាហ្មណ៍ បើនឹងមិនធ្វើសក្ការៈ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជាខោលសថទេ តើបាននរណានឹងធ្វើសក្ការៈ នឹងគោរព នឹងរាប់អាន នឹងបូជាខោលសថវិញ នៃព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទៅកាន់ខោលសថ កុំខានទៅឡើយ ចូរអ្នកទៅ (ធ្វើ)សង្ឃកម្ម កុំខានទៅឡើយ។ ព្រះមហា កប្បិនវត្តដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យព្រះមហាកប្បិនវត្តដ៏មាន អាយុឃើញត្រូវ កាន់យកត្រូវ អាចហ៊ាន រីករាយដោយធម៌កថាហើយ ទ្រង់បាត់ទៅអំពីមុខព្រះមហាកប្បិនវត្តដ៏មានអាយុក្នុងមន្ទកុច្ឆិមិកទាយវន ទៅប្រាកដលើភ្នំគិរិជ្ជកូដ (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកំឡាំង លាដើមដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលដើមដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង។

៧១. សីមានុជាននា

CS [vin.mv.02.04](#) | ភាគ ទី៦

(៧១.)

[១៥៤] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា សេចក្តី ព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះ។ ចុះអាវាសមួយនោះ តើមានកំណត់ដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមានោះ ត្រូវភិក្ខុសន្មតយ៉ាងនេះ។ ដើម ដំបូង ត្រូវភិក្ខុកំណត់ (សំដែង) និមិត្តទាំងឡាយ គឺកំណត់ភ្នំជានិមិត្ត¹²² ថ្មជានិមិត្ត ព្រៃជានិមិត្ត ដើមឈើជានិមិត្ត ផ្លូវជានិមិត្ត ដំបូកជា និមិត្ត ស្ទឹងជានិមិត្ត ទឹកជានិមិត្ត លុះភិក្ខុឆ្លាស់ ប្រតិពលកំណត់និមិត្តទាំងឡាយហើយ ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ

ស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយ ដោយជុំវិញ មានកំណត់ត្រឹមណា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ កំណត់ត្រឹមនោះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើនសូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ ដែលសង្ឃកំណត់ហើយ ដោយជុំវិញ មានកំណត់ត្រឹមណា ឥឡូវសង្ឃសន្មតសីមា ឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ មានកំណត់ត្រឹមនោះ។ សេចក្តីសន្មតសីមា ឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា សង្ឃបានសន្មតដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះហើយ។ ការសន្មតសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៥៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតការសន្មតសីមាហើយ ក៏សន្មតសីមាទាំងឡាយធំហួសពេក គឺទំហំ៤យោជន៍ខ្លះ ៥យោជន៍ខ្លះ ៦យោជន៍ខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកកាន់ទិឧបោសថ ជួនកាលមកទាន់ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ជួនកាលមកដល់ ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ជួនកាលក៏អាក់ខាននៅត្រឹមពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតសីមាធំហួសពេក គឺមានទំហំ៤យោជន៍ក្តី ៥យោជន៍ក្តី ៦យោជន៍ក្តីទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាប់ត្តិទុកដុំ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមាទំហំ៤យោជន៍យ៉ាងធំ។

[១៥៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្មតនិទាវសីមា¹²³⁾ កាលភិក្ខុទាំងឡាយមកកាន់ឧបោសថ ក៏រសាត់ទៅតាមទឹកខ្លះ បាត្រទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ចីវរទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតនិទាវសីមាទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាប់ត្តិទុកដុំ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងស្នឹងណាមានទូក ទៅមកជានិច្ច មានស្ពានតាំងនៅជានិច្ច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតស្នឹងមានសភាពយ៉ាងនោះជានិទាវសីមាបាន។

៧២. ឧបោសថាគារកថា

CS [vin.mv.02.05](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៧២.)

[១៥៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ៗបរិវេណ ដោយមិនបានកំណត់ទី។ ពួកភិក្ខុជាអគន្ធាៈមិនដឹងថា ថ្ងៃនេះសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថក្នុងទីណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ៗបរិវេណ ដោយមិនបានកំណត់ទីទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាប់ត្តិទុកដុំ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវការទីណា គឺវិហារក្តី អង្គរយោគក្តី ប្រាសាទវែងក្តី ប្រាសាទដម្បូលត្រងិលក្តី គុហាក្តី តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតទីនោះ ជាទោងឧបោសថ ហើយធ្វើឧបោសថចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ គឺភិក្ខុឆ្លាស់ ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះ ជាទោងឧបោសថ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះ ជាទោងឧបោសថ។ ការសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះ ជាទោងឧបោសថ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ លំនៅឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតជាទោងឧបោសថហើយ។ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៥៨] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតទោងឧបោសថពីរ ក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងទោងឧបោសថទាំងពីរ ដោយគិតថា សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងទោងឧបោសថនេះ សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងទោងឧបោសថនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតទោងឧបោសថពីរ ក្នុងអាវាសមួយទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាប់ត្តិទុកដុំ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដកទោងឧបោសថមួយចេញ ហើយធ្វើឧបោសថក្នុងទោងឧបោសថមួយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវដកយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្លាស់ ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃដកទោងឧបោសថឈ្មោះនេះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃដកទោងឧបោសថឈ្មោះនេះ។ ការដកទោងឧបោសថឈ្មោះនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ ទោងឧបោសថឈ្មោះនេះ សង្ឃបានដកហើយ។ ការដកទោងឧបោសថនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

៧៣. ឧបោសថប្បមុខានុជាននា

CS [vin.mv.02.06](#) | [ភាគ ទី៦](#)

(៧៣.)

[១៥៩] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតទោងឧបោសថតូចពេក ក្នុងអាវាសមួយ។ ឧបោសថក្នុងថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុត្រូវសន្មតទោងឧបោសថ ហើយសីមាធ្វើឧបោសថ ក៏យើងទាំងឡាយអង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ ឧបោសថ ឈ្មោះថា យើងបានធ្វើ ឬមិនបានធ្វើទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអង្គុយលើទីដែលសង្ឃសន្មតហើយក្តី មិនបានសន្មតក្តី ស្តាប់បាតិមោក្ខក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បានធ្វើ

ឧបោសថក្នុងទីនោះហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវការរៀនឧបោសថ¹²⁴⁾ ទំហំត្រឹមណា ចូរសន្មតរៀនឧបោសថទំហំត្រឹម នោះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវកំណត់និមិត្តទាំងឡាយជាមុន។ ភិក្ខុដែលឆ្លាស់ ប្រតិពល លុះកំណត់និមិត្ត ទាំងឡាយហើយ ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ សង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញត្រឹមណា បើ សម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតរៀនឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ ដែលសង្ឃកំណត់ហើយ ដោយជុំវិញត្រឹមណា ឥឡូវសង្ឃសន្មតរៀនឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ។ ការសន្មតរៀនឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃសន្មតរៀនឧបោសថ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះហើយ។ ការសន្មតរៀនឧបោសថនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[១៦០] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ ពួកភិក្ខុខ្លីវស្សា ប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថនោះ ហើយចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា ព្រះ ថេរៈទាំងឡាយមិនមកទេ។ ឧបោសថក៏នៅជាគ្មានកំណត់កាល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថនោះ។

[១៦១] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានអាវាសជាច្រើន តែមានសីមាស្មើគ្នា (មានសីមាតែមួយ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះ ដដែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងទីនេះ មានអាវាសច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះ ដដែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយទាំងអស់ នោះប្រជុំធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា តែថាភិក្ខុជាថេរៈនៅក្នុងទីណា ត្រូវសង្ឃប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុកដុំ។

៧៤. អវិប្បវាសសីមាដាននា

CS vin.mv.02.07 | ភាគ ទី៦

(៧៤.)

[១៦២] សម័យនោះឯង ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ទកវិន្ទ មកកាន់ឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ឆ្លងស្ទឹងពាក់កណ្តាល ផ្លូវ ត្រូវទឹកក្អកទៅបន្តិច ចីវរទាំងឡាយរបស់លោកក៏ទទឹកអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុថា នែ អារុសោ ហេតុអ្វីក៏ចីវររបស់អ្នកទទឹកអស់។ ព្រះមហាកស្សបនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ទកវិន្ទ មកកាន់ឧបោសថក្នុងក្រុង រាជគ្រឹះនេះ ឆ្លងស្ទឹងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ត្រូវទឹកក្អកទៅបន្តិច ហេតុនោះចីវរទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំទទឹកអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដែលសង្ឃសន្មត ហើយ ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាចុះ។¹²⁵⁾ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមា ត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស់ ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថ ជាមួយគ្នា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ឥឡូវសង្ឃសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាស សីមា។ ការសន្មតសីមានេះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាហើយ ការសន្មត នោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ទាំងឡាយដឹងថា ការសន្មតិចីវរវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតហើយ ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ចីវរទាំងឡាយ នោះវិនាសទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្តុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសម្ពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ហេតុអ្វីក៏អ្នកទាំងឡាយមានសម្ពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះនិយាយថា នែអារុសោ យើង ទាំងឡាយដឹងថា ការសន្មតិចីវរវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតហើយ ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះនេះ ចីវរទាំងឡាយនោះ បាត់ទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្តុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ ហេតុនោះ ទើបយើងមានសម្ពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមាន ឧបោសថជាមួយគ្នា ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាចុះ លើកទុកតែស្រុក និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមានោះ ត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស់ ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជា តិចីវរវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ។ សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ឥឡូវសង្ឃសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និង ឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ។ ការសន្មតសីមានេះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏ មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃបានសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញហើយ។ ការសន្មតនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

៧៥. សីមាសម្មាបនន

(៧៥.)

[១៦៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងសន្មតសីមា ត្រូវសន្មតសម្រាប់សំរាសសីមា¹²⁶⁾ ជាមុន សីមសន្មតតិចិរវិប្បវាសសីមា¹²⁷⁾ ជាខាងក្រោយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងដកសីមា ត្រូវដកតិចិរវិប្បវាសសីមាជាមុន សីមដកសម្រាប់សំរាសសីមាជាខាង ក្រោយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯតិចិរវិប្បវាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចិរវិប្បវាសសីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវដក តិចិរវិប្បវាសសីមានោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចិរវិប្បវាសសីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឥឡូវ សង្ឃដកតិចិរវិប្បវាសសីមានោះចេញ។ ការដកនូវតិចិរវិប្បវាសសីមានេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ តិចិរវិប្បវាសសីមានោះសង្ឃបានដក ហើយ។ ការដកនូវតិចិរវិប្បវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាង នេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសម្រាប់សំរាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសម្រាប់សំរាសសីមា ឲ្យមានខបោសថជាមួយគ្នាហើយ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់ សង្ឃហើយ គួរសង្ឃដកសីមានោះចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសម្រាប់ សំរាសសីមា ឲ្យមានខបោសថជាមួយគ្នាហើយ ឥឡូវសង្ឃដកសីមានោះចេញ។ ការដកសីមា ដែលមានសំរាសសីមា មានខបោសថជាមួយគ្នា នេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មាន អាយុអង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃដកសីមា ដែលមានសំរាសសីមា មានខបោសថជាមួយគ្នានោះហើយ។ ការដក សម្រាប់សំរាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

៧៦. តាមសីមាទិ

(៧៦.)

[១៦៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលទៅអាស្រ័យស្រុកណាក្តី និគមណាក្តី ហើយនៅក្នុងសីមាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនបានតាំងទុក ហើយ សីមាណាដែលជាតាមសីមា របស់ស្រុកនោះក្តី សីមាណាដែលជានិគមសីមារបស់និគមនោះក្តី សីមានេះហៅថា មានសំរាសសីមា មាន ខបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងស្រុក ឬក្នុងនិគមនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងព្រៃ មិនមែនស្រុក សីមាដែលកំណត់៧អង្គនេះ¹²⁸⁾ ដោយជុំវិញ សីមានេះហៅថា មានសំរាសសីមា មានខបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងព្រៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹង¹²⁹⁾ ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា សមុទ្រទាំង អស់មិនមែនជាសីមា ជាតស្រះ¹³⁰⁾ ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទីណាដែលបុគ្គលកំណត់ ដោយសាច់ទឹករបស់មជ្ឈិមបុរស ដោយជុំវិញក្នុងស្ទឹងក្តី ក្នុងសមុទ្រក្តី ក្នុងជាតស្រះក្តី ទីនេះហៅថា មានសំរាសសីមា មានខបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងទីមានស្ទឹងជាដើមនោះ។

[១៦៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំលាយ¹³¹⁾ សីមាដោយសីមា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយ ធម៌មិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិន ប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំលាយសីមា¹³²⁾ ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាទំលាយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្រប់សង្កត់សីមាដោយសីមា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវគ្របសង្កត់សីមា¹³³⁾ ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាគ្របសង្កត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា ឲ្យដម្កល់ទុកនូវសីមន្តរិក¹³⁴⁾ ហើយសីមសន្មត សីមា។

៧៧. ខបោសថភេទាទិ

(៧៧.)

[១៦៦] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ខបោសថមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខបោសថទាំងនេះមានពីរយ៉ាងគឺ ខបោសថមានក្នុងតិចិរវិប្បវាស ខបោសថមាន ក្នុងតិចិរវិប្បវាស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខបោសថមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ខបោសថ កម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ខបោសថកម្មទាំងនេះមាន៤គឺ ខបោសថកម្មជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌១ ខបោសថកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌១ ខបោសថកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌១ ខបោសថកម្ម ព្រមព្រៀងត្រូវតាមធម៌១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំខបោសថកម្មទាំង៤នេះ ឯខបោសថកម្មដែលជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំងនោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវ អ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំងនោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតក៏មិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថ កម្មទាំងនោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាង នេះ តថាគតអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាថា យើងនឹងធ្វើ ឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ មានសភាពយ៉ាងនេះដូច្នោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយសិក្សាយ៉ាងនេះឯង។

៧៨. សំខិត្តេន បាតិមោក្ខទ្រេសាទិ

CS vin.mv.02.11 | ភាគ ទី៦

(៧៨.)

[១៦៧] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បាតិមោក្ខទ្រេសទាំងឡាយ មានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បាតិមោក្ខទ្រេសទាំងនេះមាន៥គឺ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទាន ហើយសូត្រនូវខន្ធសេសសល់ដោយសុតបទ¹³⁵) នេះជាបាតិមោក្ខទ្រេសទី១។ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវបារាជិកទាំង៤ ហើយសូត្រខន្ធសេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខទ្រេសទី២។ ត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវបារាជិក៤ សំដែងនូវ សង្ឃាទិសេស១៣ ហើយសូត្រខន្ធសេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខទ្រេសទី៣។ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវ បារាជិកទាំង៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេស១៣ សំដែងនូវអនិយត២ ហើយសូត្រខន្ធសេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខទ្រេសទី៤។ ខន្ធសេសដោយពិស្តារជាបាតិមោក្ខទ្រេសទី៥។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បាតិមោក្ខទ្រេសមាន៥យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតការសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបហើយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប សព្វកាល (រាល់ថ្ងៃ ឧបោសថ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិ មោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាហារសម្ភារ ក្នុងកោសលជនបទ មានសញ្ជាតិ¹³⁶) ក្នុង ឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយពិស្តារបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប បាន។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សូម្បីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ នុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើគ្មានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដោយ សង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន ក្នុងពេលដែល មានសេចក្តីអន្តរាយ។ ឯអន្តរាយក្នុងពេលដែលសំដែងបាតិមោក្ខនោះ (មាន១០យ៉ាងគឺ) អន្តរាយអំពីស្តេច (គឺមានស្តេចយាងចូលមក) អន្តរាយ អំពីចោរ (គឺមានចោរចូលមកលុកលុយ) អន្តរាយអំពីភ្លើង (គឺមានភ្លើងព្រៃឆេះរាលមក ឬភ្លើងអន្ទះកើតឡើង) អន្តរាយអំពីទឹក (គឺមានភ្លៀងខ្លាំង ឬជំនន់ហូរមក) អន្តរាយអំពីមនុស្ស (គឺមានមនុស្សច្រើនចូលមក) អន្តរាយអំពីមនុស្ស (គឺខ្មោចចូលភិក្ខុ) អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ អំពីសត្វ ទិយជាតិ (ពួកសត្វលូនរាវ) អន្តរាយដល់ជីវិត (គឺមានភិក្ខុកើតជម្ងឺស្លាប់ ឬមានមនុស្សមានជៀវប៉ងសម្លាប់ភិក្ខុ) អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ (គឺមាន មនុស្សមកចាប់ភិក្ខុផ្សិត)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយបែបយ៉ាងនេះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិ មោក្ខដោយសង្ខេបបាន កាលបើមិនមានសេចក្តីអន្តរាយទេ ឲ្យភិក្ខុសំដែងដោយពិស្តារ។

[១៦៨] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនមានគេអាណាន ក៏សំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនអាណាន មិនត្រូវសំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណា សំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាចេះសំដែងធម៌ខ្លួនឯង ឬអាណានភិក្ខុដទៃបាន។

៧៩. វិនយបុច្ឆនកថា

CS vin.mv.02.12 | ភាគ ទី៦

(៧៩.)

[១៦៩] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនទាន់បានការសន្មតិ ក៏សួរវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ នុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតិ មិនត្រូវសួរវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតិ សួរវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវសន្មតខ្លួន ដោយខ្លួនឯងក៏បាន ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន។ ក៏ឯសន្មតខ្លួន ដោយខ្លួនឯងនោះ ដូចម្តេច។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំ សូមសួរវិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ។ ក៏ឯភិក្ខុដទៃ ត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរសួរវិន័យ នឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ មានការសន្មតិហើយ ក៏សួរ វិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនពេញចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល

ដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតិ ហើយមែន ត្រូវតែរមិលមើលបរិសុទ្ធ ពិចារណាបុគ្គលហើយសិន សិមដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។

៨០. វិន័យវិស្សជ្ជនកថា

CS [vin.mv.02.13](#) | ភាគ ទី១៦

(៨០.)

ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ គ្មានការសន្មតិក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតិ មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាដោះស្រាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតិហើយ ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន។ ក៏ឯខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯង តើដូចម្តេច។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ស្មារតីនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំត្រូវតែដោះស្រាយ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ។ ក៏ឯភិក្ខុដទៃ សន្មតភិក្ខុដទៃ តើដូចម្តេច។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវដោះស្រាយវិន័យដែលភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ បានការសន្មតិហើយ ក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនគាប់ចិត្ត ក៏គម្រាមប្រុងនឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលទុកជាមានការសន្មតិហើយមែន ត្រូវតែរមិលមើលបរិសុទ្ធ ពិនិត្យបុគ្គលហើយសិន សិមដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។

៨១. ចោទនាកថា

CS [vin.mv.02.14](#) | ភាគ ទី១៦

(៨១.)

[១៧០] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនមិនទាន់បានសូមឱកាស (ជាមុន)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុ ដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន)ទេ ភិក្ខុណាចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូមឱកាសថា សូមលោកដ៏មានអាយុបើកឱកាស(ឲ្យខ្ញុំ) ខ្ញុំចង់និយាយនឹងលោក ដូច្នេះហើយសិន សិមចោទអាបត្តិ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ឲ្យពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកឱកាស ហើយចោទអាបត្តិ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនត្រេកអរ ក៏គម្រាមដោយប្រាថ្នានឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដទៃបើកឱកាសឲ្យហើយមែន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សិមចោទអាបត្តិ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ គង់តែឲ្យយើងបើកឱកាសជាមុន (មិនខាន) ហើយក៏ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ បើកឱកាសជាមុន ក្នុងការមិនមែនជារឿង មិនមែនជាហេតុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ បើកឱកាសក្នុងការមិនមែនជារឿង មិនមែនជាហេតុទេ ភិក្ខុណាឲ្យបើក (ឱកាស) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សិមឲ្យគេបើកឱកាស។

៨២. អធម្មកម្មបដិក្កោសនាទិ

CS [vin.mv.02.15](#) | ភាគ ទី១៦

(៨២.)

[១៧១] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ នៅតែធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុណាមួយធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់បាន។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ កាលបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក៏ហាមឃាត់។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក៏បាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងសំណាក់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនោះឯង។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៤ ឬ៥រូប ហាមឃាត់ ឲ្យភិក្ខុ២ ឬ៣រូប ប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ ឲ្យភិក្ខុ១រូប អធិដ្ឋាន (តាំងចិត្ត)ថា កម្មនោះមិនគាប់ចិត្តដល់អញទេ។

[១៧២] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ក៏ក្លែង ធ្វើមិនឲ្យឮច្បាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវក្លែង មិនឲ្យឮច្បាស់ទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យឮច្បាស់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ជាអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ មានសំឡេងដូចក្អែក។ ទើបឧទាយិដ៏មានអាយុមានសេចក្តីគិតដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ ឯអាត្មាអញមានសំឡេងដូចក្អែក គួរអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ខំប្រឹងគិតថា អញត្រូវធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ ដោយបការដូចម្តេច កាលបើភិក្ខុខំប្រឹង (ដូច្នោះ) ទើបមិនត្រូវអាប់ត្តិ។

[១៧៣] ក៏សម័យនោះឯង ទេវទត្ត សំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងបរិសទ្យ ព្រមជាមួយនឹងគ្រហស្ថ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងបរិសទ្យ ជាមួយនឹងគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសំដែងត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[១៧៤] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមានភិក្ខុអាណនា ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនមានគេអាណនា មិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ។

ចប់ អញ្ញត្តិគ្គិយភាណវៈទី១១។

៨៣. បាតិមោក្ខទ្រូសកអជ្ឈេសនាទិ

CS [vin.mv.02.16](#) | ភាគ ទី១

(៨៣.)

[១៧៥] ត្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអជ្ញាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចោទនាវត្ថុនគរ ទ្រង់ត្រាច់ទៅដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ចោទនាវត្ថុនគរនោះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនអង្គនៅក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុជាថេរៈក្នុងអាវាសនោះល្ងង់ មិនឆ្ងាស។ ភិក្ខុជាថេរៈនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្មបាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រូស។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ ក៏ព្រះថេរៈរបស់យើងនេះល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រូស ត្រូវយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបាតិមោក្ខសម្រេចលើភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ក្នុងអាវាសនោះ។

[១៧៦] ក៏សម័យនោះឯង ឧបោសថថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ សុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្ងាស។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រូស។ ភិក្ខុទាំងនោះអាណនាព្រះថេរៈថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំសំដែងបាតិមោក្ខមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាណនាព្រះថេរៈទី២ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី២នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាណនាព្រះថេរៈទី៣ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី៣នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាណនាដរាបដល់ភិក្ខុថ្មីក្នុងសង្ឃ ដោយឧបាយនេះឯងថា ចូរលោកដ៏មានអាយុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ភិក្ខុនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះមានភិក្ខុច្រើនរូប ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស នៅក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រូស។ ភិក្ខុទាំងនោះអាណនាព្រះថេរៈថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាណនាព្រះថេរៈទី២ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី២នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាណនាព្រះថេរៈទី៣ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ព្រះថេរៈទី៣នោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាណនាដរាបដល់ភិក្ខុថ្មីក្នុងសង្ឃ ដោយឧបាយនេះឯងថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ។ ភិក្ខុនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុទូរ ទៅកាន់អាវាសដែលមាននៅជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះឯងថា នែអារុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីគិតដូច្នោះថា យើងត្រូវបញ្ជូនលោកណាទៅហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មីបាន។ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ បើព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ត្រូវតែទៅ ភិក្ខុណាមិនទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

៨៤. បក្ខណនាទិឧត្តហណានុជាននា

CS [vin.mv.02.17](#) | ភាគ ទី១

(៨៤.)

[១៧៧] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងចោទនារត្ននគរ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធាស្រ័យ ហើយត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ វិញទៀត។ ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយសួរពួក ភិក្ខុដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន តិចិនៃបក្សបានប៉ុន្មានហើយ (គឺប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោចហើយ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ យើងមិនដឹងទេ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែវិញ្ញាបនបត្រ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនដឹងទៅហើយ។ ចំណង់បើការល្អ ណាមួយដទៃទៀត ធ្វើម្តេចពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ស។¹³⁷⁾ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណារៀនរាប់ បក្សហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ទាំងអស់គ្នារៀនរាប់បក្ស។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សសួរភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយ មានប៉ុន្មានអង្គ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ យើងមិនដឹងទេ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែគឺគ្មានប៉ុន្មាន ក៏មិនដឹង(ទៅហើយ) ធ្វើម្តេចឡើយ ពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងការល្អ តិចតួចដទៃបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យរាប់ពួកភិក្ខុ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងគួររាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលណាហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរាប់ត្រឹមតែឈ្មោះ ឬឲ្យកាន់យក ស្លាកក្នុងខេបាសថថ្ងៃនោះ។

[១៧៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងថាថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃខេបាសថ ក៏នាំគ្នាដើរទៅកាន់ស្រុកឆ្ងាយ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះមកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏មាន មកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខចប់ហើយក៏មាន។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថា ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃខេបាសថ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ត្រូវភិក្ខុណាប្រាប់ថ្ងៃខេបាសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈ ប្រាប់អំពីព្រឹក។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈ មួយអង្គភ្លេច (មិនបានប្រាប់) អំពីព្រឹក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ក្នុងពេលឆាន់ក៏បាន។ ភិក្ខុក៏ភ្លេចក្នុងពេលឆាន់ទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរលឹកឃើញកាលណា ប្រាប់កាលនោះចុះ។

៨៥. បុព្វករណានុជាននា

CS vin.mv.02.18 | ភាគ ទី៦

(៨៥.)

[១៧៩] ក៏សម័យនោះឯង រោងខេបាសថក្នុងអាវាសមួយស្លោកគ្រោក។ ភិក្ខុជាអាកន្តកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងមិនបោសរោងខេបាសថសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបោសរោងខេបាសថ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវ អ្នកណាបោសរោងខេបាសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លី។ ពួកភិក្ខុខ្លី ដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនបោស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនបោសទេ (ថា ត្រូវតែបោស) ភិក្ខុណាមិនបោស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមិនបានក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោងខេបាសថ។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយ ផ្ទាល់ដី កាយភិក្ខុក្តី ចីវរទាំងឡាយក្តី ប្រឡាក់ដោយដី។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោងខេបាសថ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាក្រាល អាសនៈក្នុងរោងខេបាសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លី។ ពួកភិក្ខុខ្លី ដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនក្រាលអាសនៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ នុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនក្រាលអាសនៈទេ ភិក្ខុណាមិនក្រាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងរោងខេបាសថគ្មានប្រទីប។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាន់កាយគ្នាខ្លះ ជាន់ចីវរគ្នាខ្លះ ក្នុងទី ងងឹត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអុជ ប្រទីបក្នុងរោងខេបាសថ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាអុជប្រទីបក្នុងរោងខេបាសថហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លី។ ពួកភិក្ខុខ្លី ដែល ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនអុជប្រទីប។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនអុជប្រទីបទេ ភិក្ខុណាមិនអុជប្រទីប ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ¹³⁸⁾ ។

៨៦. ទិសំគមិកាទិវត្ថុ

CS vin.mv.02.19 | ភាគ ទី៦

(៨៦.)

[១៨០] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស មិនបានលាអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស មិនលាអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍សួរភិក្ខុទាំងនោះថា លោកទាំងឡាយនឹងទៅណា នឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះល្ងង់ មិនឆ្លាស និយាយអាងពួកភិក្ខុដទៃ ដែលល្ងង់ មិនឆ្លាស (ដូចគ្នា) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យទេ បើអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្លាសទាំងនោះ ដែលអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍មិនអនុញ្ញាត បើនៅតែទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន សុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្លាសនៅក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រួស។ ភិក្ខុដទៃជាពហុសុត្រ ចេះចាំព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិត ឆ្លៀវឆ្លាស មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរង្រៀស ស្រឡាញ់ការសិក្សា ក៏មកក្នុងអាវាសនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះសង្គ្រោះ អនុគ្រោះ និយាយរាក់ទាក់ ទំនុកបម្រុងភិក្ខុជាពហុសុត្រនោះ ដោយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ងូត ដោយដីស្អិត ឈើស្មន់ ទឹកខ្លាមាត់ លុបមុខ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនសង្គ្រោះ មិនអនុគ្រោះ មិននិយាយរាក់ទាក់ មិនទំនុកបម្រុង ដោយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ងូត ដោយដីស្អិត ឈើស្មន់ ទឹកខ្លាមាត់ លុបមុខ ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះ មានពួកភិក្ខុជាច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្លាស នៅក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រួស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុទូរ ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក។ បើភិក្ខុ (ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅនោះ) បានបាតិមោក្ខនុ៎ះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសណាដឹង ឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រួស ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះទៅកាន់អាវាសនោះទាំងអស់គ្នា បើមិនទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះ ល្ងង់ មិនឆ្លាស នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្រួស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះបញ្ជូនភិក្ខុទូរ ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារហើយមក។ បើភិក្ខុនោះ បានបាតិមោក្ខនុ៎ះ មកយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុទូរក្នុងរវាង៧ថ្ងៃថា នែអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក។ បើភិក្ខុនោះ បានបាតិមោក្ខនុ៎ះ យ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសនោះទេ បើនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៨៧. បារិសុទ្ធិទានកថា

CS vin.mv.02.20 | ភាគ ទី៦

(៨៧.)

[១៨១] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទូរ បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិទាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបារិសុទ្ធិយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទូរ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កត់រៀងស្នាម្នាង រួចអង្គុយច្រហោងផ្នែងអញ្ចលី ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យបារិសុទ្ធិ លោកចូរនាំបារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំទៅ លោកចូរប្រាប់បារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំ។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក្តី) ឈ្មោះថា ឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ ភិក្ខុនោះមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយវាចាទេ មិនឈ្មោះថា ឲ្យបារិសុទ្ធិទេ។ បើភិក្ខុនោះបានបារិសុទ្ធិនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបានបារិសុទ្ធិនុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនាំភិក្ខុឈឺដោយគ្រែ ឬតាំងមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ហើយធ្វើឧបោសថ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើគំនិតយ៉ាងនេះមានដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺថា បើយើងទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើន ឬនឹងស្លាប់ដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថដោយពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រូវឲ្យបារិសុទ្ធិដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅ សិកក្នុងទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសិក្ខា(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្លាត(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវៃវាយ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាភ្រក់ (ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្លើយ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំរាសកៈ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទៅចូលពួកតិរិយ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាតិរច្ឆាន(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តិភិក្ខុនិ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ(ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាអ្នកព្យាងព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង (ក្តី) ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនក (មានភេទពីរក្តី) ត្រូវឲ្យបារិសុទ្ធិទៅភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្នូរ។ មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំបារិសុទ្ធិមកដល់ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិសឹក (ក្តី) ស្លាប់(ក្តី)។ បេ។ ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនក(ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្នូរ បារិសុទ្ធិ ក៏មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃ ហើយទើបចៀសចេញទៅ បារិសុទ្ធិ ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃ ហើយទើបសឹក (ក្តី) ស្លាប់(ក្តី)។ បេ។ ឬប្រាជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនក(ក្តី) បារិសុទ្ធិ ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃ ហើយដេកលក់ មិនបានប្រាប់ ឬក្លាំងភ្លេច មិនបានប្រាប់ ឬចូលឈាន ហើយមិនបានប្រាប់ បារិសុទ្ធិ ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ។ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅដល់សង្ឃ ហើយក្លែងមិនប្រាប់ បារិសុទ្ធិ ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ តែភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

(៨៨.)

[១៨២] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើ កម្ម។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទ្រុប បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មាន ភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឆន្ទៈ នោះ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទ្រុប ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កត់ស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្ទាំងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យឆន្ទៈ លោកចូរនាំឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំទៅចុះ ចូរប្រាប់ឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំ(ផង)។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ(ក៏បាន) បញ្ជាក់ ដោយវាចា (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក៏បាន) ឆន្ទៈ ឈ្មោះថាភិក្ខុឈឺនោះបានឲ្យហើយ។ ភិក្ខុឈឺមិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយ(ក្តី) មិន បានបញ្ជាក់ដោយវាចា(ក្តី) មិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយវាចា(ក្តី) មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបានឲ្យឆន្ទៈទេ។ បើបានឆន្ទៈនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជា ការល្អ បើមិនបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ដោយគ្រែ ឬតាំងមក ហើយត្រូវធ្វើសង្ឃកម្មចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា បើយើងនឹងឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើន ឬនឹងស្លាប់ដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅធ្វើកម្មក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើកម្មជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈគេចចៀសចេញពីទីនោះ ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺ ឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈ សឹកក្នុងទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ឬជាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកពោលលាសិក្ខា(ក្តី) ឬជាខ្លួន ជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (បារាជិកក្តី) ឬជាខ្លួនជាមនុស្សឆ្លុត(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់(ក្តី) ឬជា ខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃ លើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាភ្នក់ (ក្តី) ឬជាខ្លួនជាមនុស្សខ្មើយ(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួចសំវាសក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកចូល ពួកតិរិយ(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាសត្វតិរច្ឆាន(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ(ក្តី) ឬជាខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង (ក្តី) ឬជាខ្លួនជាឧភតោ ព្យញ្ជនក (ក្តី) ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈគេចចៀសទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនបាននាំឆន្ទៈមកដល់ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ(ក្តី)ក្នុង ពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ បើ ឬជាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក(ក្តី) ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនបាននាំឆន្ទៈមកទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈ ហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈទៅដល់សង្ឃ ហើយទើបចៀសចេញទៅ ឆន្ទៈ ឈ្មោះថា នាំមកដល់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈ ហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈទៅដល់ទៅសង្ឃ ហើយសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ(ក្តី)។ បើ ឬជាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក(ក្តី) ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា បាននាំ ឆន្ទៈមកហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃ ហើយដេកលក់ មិនបានប្រាប់(ក្តី) ភ្លេច មិន បានប្រាប់(ក្តី) ចូលសមាបត្តិមិនបានប្រាប់(ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បាននាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ។ ភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈ មិនត្រូវអាបត្តិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយ ក្លែងមិនប្រាប់ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា នាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ។ ភិក្ខុអ្នកនាំ ឆន្ទៈត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឲ្យបារិសុទ្ធិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះឲ្យឆន្ទៈទៀត បាន។

៨៩. ញាតកាទិត្តហណកថា

(៨៩.)

[១៨៣] ក៏សម័យនោះឯង ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុទ្រុបក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុ នេះធ្វើឧបោសថរួច។ បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់ នោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយនៅចាំក្នុងទីដីសមគួរ មួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច។ បើ ភិក្ខុបានការលប់បង្អង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច។ បើភិក្ខុបាន ការនាំទៅនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ស្តេចទាំងឡាយ ចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ បើ ពួកចោរចាប់... ពួកអ្នកលេងចាប់... ពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុចាប់។ ត្រូវ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរលប់ បង្អង់នៅក្នុងទីដីសមគួរ មួយ រំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច។ បើភិក្ខុបានការលប់បង្អង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ នឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរលប់ បង្អង់នៅក្នុងទីដីសមគួរ មួយ រំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច។ បើភិក្ខុបានការលប់បង្អង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ នឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយ រំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច។ បើភិក្ខុបានការនាំទៅនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថដោយពួក ឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

៩០. ឧបត្ថម្ភសម្មតិ

(៩០.)

[១៨៤] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា (ព្រោះ) សង្ឃ មានភិក្ខុត្រូវធ្វើ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុទ្រុប បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈឆ្លុត ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឆ្លុតទាំងឡាយនេះមានពីរ យ៉ាង គឺមានភិក្ខុឆ្លុត១យ៉ាង រលឹកខបោសចេញខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកមិនបានសោះក៏មាន ភិក្ខុឆ្លុត ១យ៉ាង មកកាន់ខបោសចេញខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកមិនបានសោះក៏មាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុឆ្លុតទាំងពីរយ៉ាងនោះ ភិក្ខុឆ្លុតណាមកខបោសចេញខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ បានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យឧបត្ថម្ភសម្មតិ¹³⁹) ដល់ភិក្ខុ ឆ្លុតបែបនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឧបត្ថម្ភសម្មតិ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ជាមនុស្សឆ្លុត រលឹកខបោសចេញខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ ខបោសចេញខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ។ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃឲ្យឧបត្ថម្ភ សម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្លុត ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ គប្បីរលឹកខបោសចេញខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ ខបោសចេញខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ សង្ឃគប្បីធ្វើខបោសចេញ គប្បីធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀបចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ជាភិក្ខុឆ្លុត រលឹកខបោសចេញខ្លះ រលឹក មិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ខបោសចេញខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យឧបត្ថម្ភសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្លុតថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ គប្បីរលឹកខបោសចេញខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹក មិនបានខ្លះ មកកាន់ខបោសចេញខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ សង្ឃនឹងធ្វើខបោសចេញ នឹងធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុ ឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀបចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន។ ការឲ្យឧបត្ថម្ភសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ជាភិក្ខុឆ្លុត ថាភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ រលឹកខបោសចេញខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ខបោសចេញខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ សង្ឃនឹង ធ្វើខបោសចេញ នឹងធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀបចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន ដូច្នោះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់ អង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះនិយាយឡើង។ សង្ឃឲ្យឧបត្ថម្ភសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ជាភិក្ខុឆ្លុត ហើយថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ រលឹកខបោសចេញខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ខបោសចេញខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ សង្ឃនឹងធ្វើខបោសចេញ នឹងធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន រៀបចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន។ ការ ឲ្យឧបត្ថម្ភសម្មតិនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

៩១. សង្ឃបោសចេញថាទិប្បកេរ៍

(៩១.)

[១៨៥] ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ៤អង្គ គង់ក្នុងអាវាស១ ក្នុងខបោសចេញថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ត្រូវភិក្ខុធ្វើខបោសចេញ ក៏យើងទាំងឡាយជាជនឲ្យរូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើខបោសចេញដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ បាន។ ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុរូប នៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងខបោសចេញថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏ឯយើងទាំងឡាយជាជនបីរូប ត្រូវយើងធ្វើខបោសចេញដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរូបធ្វើបារិសុទ្ធិខបោសចេញ ដល់គ្នានឹងគ្នា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិខបោសចេញនោះ ត្រូវភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស ប្រតិពល ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា ចូរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃទី១៥នេះ ជាថ្ងៃខបោសចេញ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើង ទាំងឡាយគួរធ្វើបារិសុទ្ធិខបោសចេញដល់គ្នានឹងគ្នា។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ ធ្វើខត្តសង្គៈ រៀងស្នាម្នាង ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលឡើង រួច និយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នែអារុសោ ខ្ញុំជា បុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នែអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គល បរិសុទ្ធ។ ត្រូវភិក្ខុខ្លីរស្សា ធ្វើខត្តសង្គៈ រៀងស្នាម្នាង ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលឡើង រួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុក នូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ២រូប នៅ ក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងខបោសចេញថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែង នូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិខបោសចេញដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ក៏យើងទាំងឡាយជាជនពីររូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើខបោសចេញដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើបារិ សុទ្ធិខបោសចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិខបោសចេញនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ ធ្វើខត្តសង្គៈ រៀងស្នា ម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលឡើង ហើយពោលនឹងភិក្ខុខ្លីយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គល បរិសុទ្ធ នែអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នែអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជា

បុគ្គលបរិសុទ្ធ។ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីវស្សា ធ្វើឧត្តរសង្គៈ រៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលីឡើង ហើយពោលនឹងភិក្ខុជាថេរយ៉ាងនេះថា ទាន ប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំ ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុតែមួយរូប នៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងឧបោសថ ថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុនោះ បានគិតដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់ គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថ ក៏អាត្មាអញនៅតែម្នាក់ឯង ត្រូវអញធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុតែមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃ នោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុតែងត្រឡប់មកនៅក្នុងប្រទេសណាគឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី មណ្ឌបក្តី គល់ឈើក្តី ត្រូវភិក្ខុនោះបោសប្រទេស នោះហើយ ចូលទៅដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ក្រាលអាសនៈ អុជប្រទីប ហើយត្រូវអង្គុយចាំ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះធ្វើ ឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះអធិដ្ឋានឧបោសថថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថរបស់អញ បើ មិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុបីរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយ សំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែង ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវ ភិក្ខុពីររូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថ ក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងនោះធ្វើ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុមួយរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយអធិដ្ឋានឧបោសថក្នុងអាវាសនោះទេ បើអធិ ដ្ឋាន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

៩២. អាបត្តិបដិកម្មវិធី

CS [vin.mv.02.25](#) | ភាគ ទី៦

(៩២.)

[១៨៦] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូបត្រូវអាប់ត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ បញ្ញត្តិហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិ ធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាប់ត្តិហើយ ត្រូវអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិក្នុង ឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុទូរូប ហើយធ្វើឧត្តរសង្គៈ រៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលី ហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាប់ត្តិមានឈ្មោះនេះ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាប់ត្តិនោះ គប្បីសួរភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិនោះថា លោកឃើញអាបត្តិនោះឬ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិគប្បីប្រាប់ថា អើ ខ្ញុំឃើញ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាប់ត្តិ គប្បីប្រាប់ថា លោកគប្បីសង្រួមតទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរក ភិក្ខុទូរូប ធ្វើឧត្តរសង្គៈ រៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលីឡើង ហើយត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុង អាបត្តិ មានឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ។

[១៨៧] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា (គឺអាបត្តិដូចគ្នា)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ ក៏សម័យ នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

៩៣. អាបត្តិអារិករណវិធី

CS [vin.mv.02.26](#) | ភាគ ទី៦

(៩៣.)

[១៨៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូបរលឹកឃើញអាបត្តិក្នុងពេលដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាប់ត្តិហើយ អញគប្បីប្រតិបត្តិដូច ម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មាន ភិក្ខុរលឹកឃើញនូវអាបត្តិ ក្នុងពេលដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គុយ) ជិតខាងយ៉ាង នេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយ នឹងសំដែងអាបត្តិនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវ បាតិមោក្ខ (ក៏) មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គុយ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ខ្ញុំ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវ ស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ។

៩៤. សភាគាបត្តិបដិកម្មវិធី

CS [vin.mv.02.27](#) | ភាគ ទី៦

(៩៤.)

[១៨៩] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តី ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នាទេ មិនត្រូវទទួលអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ក៏សង្ឃទាំង អស់នេះ ត្រូវអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា ត្រូវយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុទូរ ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអារុសេ ចូរលោកទៅសំដែងអាប់ត្តិហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាប់ត្តិក្នុងសំណាក់លោក។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាប់ត្តិនុំ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុំ ជាការល្អ បើសង្ឃ មិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃនឹងឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធ មិនត្រូវអាប់ត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាប់ត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវ សង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុតែប៉ុណ្ណោះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង សាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ។ ត្រូវភិក្ខុឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យ សង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តី សង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាប់ត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើការ អន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុតែប៉ុណ្ណោះឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាប់ត្តិ ស្មើភាគគ្នា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុទូរ ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអារុសេ ចូរលោកទៅសំដែង អាប់ត្តិនោះហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាប់ត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាប់ត្តិនុំ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ការ បាននុំ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវសង្ឃបញ្ជូនភិក្ខុទូរទៅក្នុងរវាងថ្ងៃថា នៃអារុសេ ចូរលោកទៅសំដែងអាប់ត្តិនោះហើយមក យើង ទាំងឡាយនឹងសំដែងអាប់ត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក។

[១៩០] សម័យនោះឯង មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា។ សង្ឃនោះ មិនដឹងឈ្មោះ មិនដឹងគោត្រ នៃអាប់ត្តិនោះ។ ភិក្ខុដទៃជាពហុស្ត ចេះស្មាត់នូវព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតឆ្ងាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តី រអែង ស្រឡាញ់ការសិក្សា មកក្នុងអាវាសនោះ។ ភិក្ខុ១អង្គ ចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ ក្នុងទីដែលភិក្ខុនោះបិតនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាន និយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នៃអារុសេ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះអ្វី។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសេ លោកត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាប់ត្តិនោះ ចេញ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ មិនមែនខ្ញុំតែម្នាក់ឯង ត្រូវអាប់ត្តិនេះឡើយ សង្ឃទាំងអស់នោះក៏ត្រូវអាប់ត្តិនេះដែរ។ ភិក្ខុជា បណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ អ្នកដទៃត្រូវ (អាប់ត្តិ) ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នៃអារុសេ ណ្ហើយ ចូរលោកចេញចាក អាប់ត្តិរបស់ខ្លួនទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះសំដែងអាប់ត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាន និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នៃអារុសេ ឮថា ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសេ លោក ទាំងឡាយត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរសំដែងអាប់ត្តិនោះចេញ។ ក៏ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រាថ្នាដើម្បីសំដែងអាប់ត្តិនោះ តាមពាក្យភិក្ខុនោះ ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មាន សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាប់ត្តិស្មើភាគគ្នា។ សង្ឃនោះ មិនដឹងនាម មិនដឹងគោត្រ របស់អាប់ត្តិនោះទេ។ ភិក្ខុដទៃជាពហុស្ត ស្មាត់ក្នុង ព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតឆ្ងាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស សេចក្តីរអែង ស្រឡាញ់ការសិក្សា មកក្នុងអាវាស នោះ។ ភិក្ខុ១អង្គ ចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ ក្នុងទីដែលភិក្ខុនោះបិតនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នៃ អារុសេ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះអ្វីដែរឬ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ ភិក្ខុណាមួយធ្វើយ៉ាង នេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសេ លោកត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាប់ត្តិនោះចេញ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាង នេះថា នៃអារុសេ មិនមែនតែខ្ញុំម្នាក់ឯង ត្រូវអាប់ត្តិនេះទេ សង្ឃទាំងអស់នេះក៏ត្រូវអាប់ត្តិនេះដែរ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃ អារុសេ អ្នកដទៃត្រូវ (អាប់ត្តិ) ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នៃអារុសេ ណ្ហើយ ចូរលោកចេញចាកអាប់ត្តិរបស់ខ្លួនទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះសំដែងអាប់ត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយ ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយយ៉ាងនេះនឹង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នៃអារុសេ ឮថា ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសេ លោកទាំងឡាយត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះ នេះហើយ ចូរលោកទាំងឡាយសំដែងអាប់ត្តិនោះចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែងអាប់ត្តិនោះ តាមពាក្យភិក្ខុនោះ ការ សំដែងនុំ ជាការល្អ បើមិនសំដែងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុនោះស្តីថាឲ្យភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ព្រោះខ្លួនគ្មានអំណាច (ស្តីថាឲ្យគេទេ)។

ចប់ ចោទនាវត្ថុភាណាវៈ។

៩៥. អនាបត្តិបន្ទូរសកំ

(វិធីដែលភិក្ខុធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាប់ត្តិ មាន១៥យ៉ាង (៩៥.))

[១៩១] សម័យនោះឯង ក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ¹⁴⁰ ជាច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថ ថ្ងៃនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជា វិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ (ស្រាប់តែមាន) ពួក អាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង មកដល់ក្នុងវេលានោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស១ មានអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថ ថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ មិនទាន់មកដល់ឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជា

(១០៤.)

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បិចេញពីអារាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អារាស ដែលមានភិក្ខុ (នោះបាន) គឺក្នុងអារាសណា មានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយថែមទាំងដឹងថា អារាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង ឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បិចេញពីអារាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អារាស ដែលមានភិក្ខុបាន... ទៅកាន់អារាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺ អារាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយទាំងដឹងថា អារាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បិចេញពីអារាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អារាស ដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អារាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅ កាន់អារាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអារាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អារាសណា ដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បិចេញពីអារាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ហើយទៅកាន់អារាស ដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អារាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អារាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអារាស ឬ អនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយថែមទាំងដឹងថា អារាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ។

១០៥. រជ្ជនីយបុគ្គលសន្ទស្សនា

(១០៥.)

[២០១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យ ដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស)ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់សិក្ខុមាតា... ដល់សាមណេរ... ដល់សាមណេរី... ដល់ភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខា... ដល់ភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុ (គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិកណាមួយ) ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅ (ជាប់ហត្ថបាស)ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុ នោះត្រូវវិន័យធរកាត់ទោសឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនបានសំដែងអាបត្តិ ដែលជា បរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ... មិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយ ជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវវិន័យធរកាត់ទោសឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់មនុស្សខ្ពើយ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់បុគ្គលល្ងចល់វាស ... ដល់ភិក្ខុ ដែលរត់ចូលទៅកាន់ពួកតិរិយ... ដល់សត្វតិរិច្ឆាន... ដល់មាតុយាតកបុគ្គល គឺបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា... ដល់បិតុយាតកបុគ្គល គឺបុគ្គលដែល សម្លាប់បិតា ដល់អរហន្តយាតកបុគ្គល គឺបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត... ដល់បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ... ដល់បុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ... ដល់ បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឲ្យពូជឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានភេទពីរ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណា សំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថដោយការឲ្យបរិសទ្ធិ ហៅថា បារិវាសិកៈ (មានបរិសទ្យក្រោកចេញទៅហើយ) រៀបលែង តែបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ។

[២០៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃដែលមិនមែនជាថ្ងៃឧបោសថឡើយ រៀបលែងសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថ ចេញ។

- ចប់ ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ។
- ចប់ ភាណារៈទី៣។
- ក្នុងខន្ទកៈនេះ មានរឿង៨៦។

១០៦. តស្សទ្ធានំ

(ឧទ្ទាននៃឧបោសថក្នុងន្ទកៈនោះគឺ (១០៦.)

[២០៤] រឿងពួកតិរិយ និងព្រះបាទពិម្ពិសារ១ រឿងភិក្ខុប្រជុំគ្នាអង្គុយស្ងៀម១ រឿងសំដែងធម៌១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធរង់សម្លេងនៅ ក្នុងទិស្វាត់ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធរង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែង បាតិមោក្ខក្នុងមួយបក្ខម្តង១ រឿងឆព្វគ្រិយភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួនៗ ទើបព្រះអង្គអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មដល់ ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា១ រឿងព្រះអង្គរង់អនុញ្ញាតដែនសាមគ្គី១ រឿងព្រះមហាក្សត្រនៅក្នុងមន្ទកុច្ឆិមិតទាយវន១ រឿងទ្រង់ អនុញ្ញាតឲ្យសម្មតិសីមា១ រឿងឆព្វគ្រិយភិក្ខុសន្មតសីមាធំពេក១ រឿងនទិបារសីមា១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ៗបរិវេណ១ រឿងអារាសតែមួយ ភិក្ខុសន្មតឲ្យមានរោងឧបោសថពីរ១ រឿងភិក្ខុសន្មតរោងឧបោសថតូចពេក១ រឿងភិក្ខុខ្លីវស្សា ប្រជុំគ្នាធ្វើ

ឧបោសថមុនភិក្ខុចាស់វស្សា១ រឿងក្រុងរាជគ្រឹះមានអាវាសច្រើន តែមានសីមាជាមួយគ្នា១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអវិប្បវាសសីមា និងសម្មតិសមានសំវាសសីមាមុន រួចសម្មតិអវិប្បវាសសីមាក្រោយ១ រឿងសូត្រកម្មវាចាដកសីមា១ រឿងកាមសីមាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត១ រឿងនទីសីមា- សមុទ្ធសីមា- ជាតសរសីមា និងខនកុក្កបសីមា១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុទំលាយសីមាដោយសីមា១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុគ្របសីមាគេដោយសីមារបស់ខ្លួន១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យថាឧបោសថមានប៉ុន្មាន និងភិក្ខុសង្ស័យថា ឧបោសថកម្មមានប៉ុន្មាន១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យថា បាតិមោក្ខទ្រឹសមានប៉ុន្មាន១ រឿងភិក្ខុមានភ័យអំពីមនុស្សនៅក្នុងដងព្រៃ១ រឿងសំដែងបាតិមោក្ខសង្ខេបដោយឥតមានសេចក្តីអន្តរាយ១ រឿងភិក្ខុសំដែងធម៌ដោយឥតមានគេអាណានា១ រឿងភិក្ខុស្នូរវិន័យដោយឥតមានសម្មតិ១ រឿងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុគម្រាមពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ រឿងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុគម្រាមបំណងនឹងធ្វើឲ្យវិនាសដល់ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ម្តងទៀត១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូមឱកាស ហើយសីមចោទ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យហាមឃាត់អធម្មកម្ម១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្រប ឬស្របហាមឃាត់បាន បើស្រប ពារប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ១ រឿងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខក្លែងធ្វើសំឡេងមិនឲ្យឮច្បាស់១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលសំដែងបាតិមោក្ខខំប្រឹងប្រែងធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់១ រឿងទេវទត្តសំដែងបាតិមោក្ខដល់បរិសទ្យមានទាំងគ្រហស្ថ១ រឿងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុឥតមានគេអាណានាហើយសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងចោទនាវត្ថុ មិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម១ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ១ រឿងភិក្ខុខ្លីទទួលបង្គាប់ភិក្ខុចាស់ ហើយមិនបានទៅ១ រឿងមនុស្សស្នូរភិក្ខុចាស់ប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោច១ រឿងមនុស្សស្នូរថា ចំនួនភិក្ខុមានប៉ុន្មានអង្គ១ រឿងភិក្ខុមិនដឹងថាថ្ងៃឧបោសថ ហើយទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកឆ្ងាយ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថដល់ភិក្ខុផងគ្នា១ រឿងព្រះថេរៈភ្លេចឧបោសថកាល១ រឿងអាវាសមួយមានរោងឧបោសថស្លោកគ្រាក១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឧបោសថ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអុជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ១ រឿងភិក្ខុដើរទៅកាន់ទិស មិនលាអាចារ្យ ឧបជ្ឈាយ១ រឿងភិក្ខុដទៃជាពហូសុត១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ១ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបមិនឆ្ងាសនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើឧបោសថ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើកម្ម១ រឿងពួកញាតិមកចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃឧបោសថ១ រឿងគគ្គភិក្ខុ១ រឿងភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុសំដែងសភាគាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុរលឹកឃើញនូវអាបត្តិក្នុងពេលដែលសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ត្រូវសភាគាបត្តិហើយមានសេចក្តីសង្ស័យ១ រឿងសង្ឃមិនស្គាល់នាមនិងគោត្ររបស់អាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុជាពហូសុត១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នា១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាង១ រឿងបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ១ រឿងបរិសទ្យខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ១ រឿងបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុបានដឹងថាអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីរង្រៀសថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើ១ រឿងភិក្ខុដឹងថា មានអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់១ រឿងភិក្ខុឃើញអាការជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ១ រឿងភិក្ខុឮអាការជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ១ រឿងអាកនុកភិក្ខុនិងអាវាសិកភិក្ខុ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុថាថ្ងៃចាតុន្ទសី តែអាកនុកភិក្ខុថា ថ្ងៃបុណ្ណរសី១ រឿងថ្ងៃមួយរោច ឬមួយកើត របស់អាវាសិកភិក្ខុ តែអាកនុកភិក្ខុថាថ្ងៃបុណ្ណរសី១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុ និងអាកនុកភិក្ខុទាំងពីរពួកមានភេទ និងសំវាសផ្សេងគ្នា ឬស្មើគ្នា១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិ ឈ្មោះបារិវាសិកៈ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យធ្វើឧបោសថខុសថ្ងៃឧបោសថ រៀរលែងតែសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថចេញ១ ឧទ្ទានទាំងនេះ ជាហេតុធ្វើរឿងឲ្យជឿជាក់ច្បាស់ឡើង យើងបានចំណែកចែកទុកហើយ។

ចប់ ភាគ ៦។

មាតិកា

មហាវគ្គ បឋមភាគ	លេខ ទំព័រ
មហាខន្ទកៈ	១
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានគ្រាសំដឹងជាដម្បង ទ្រង់រំពឹងបដិច្ចសមុប្បាទធម៌	១
ពោធិកថា ពុទ្ធខន្ទានគាថា	៣
អដបាលនិគ្រោធកថា	៧
មុចលិន្ទកថា	៩
រាជាយតនកថា រឿងពាណិជ្ជឈ្មោះតបុស្ស និងភស្តិក	១១
ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា	១៣
ព្រហ្មយាចនកថា	១៥
ព្រហ្មយាចនកថា ពាក្យឧបមាដោយវគ្គ មានផ្កាឧប្បល ជាដើម	១៧
ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា	១៩

រឿងឧបកាជីវក	២៣
រឿងបញ្ជូនគ្លីយកិក្ខុ	២៥
ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ	២៩
ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ ញាណមានបីប្រការ	៣១
ពុទ្ធខទាន ធម្មចក្ករបស់ពួកព្រះថេរៈ មានកោណ្ឌញ្ញ ជាដើម	៣៥
អនត្តលក្ខណសូត្រ អនត្តកថា	៤១
អនត្តលក្ខណសូត្រ អនិច្ចកថា	៤៣
អនត្តលក្ខណសូត្រ ការដឹង និងការឃើញដោយគួរដល់ពិត	៤៥
រឿងយសកុលបុត្រ	៤៧
រឿងមាតាបិតារបស់យសកុលបុត្រ	៥១
ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់បិតានៃយសកុលបុត្រ	៥៣
ការសម្រេចនូវព្រះអរហត្តផលនៃព្រះយស	៥៥
ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់មាតា និងស្រីបុរាណទុតិយិកានៃព្រះយស	៦៧
និយាយអំពីផ្លូវរបស់គ្រហស្ថ ៤ នាក់ ជាសំឡាញ់នៃព្រះយស	៦០
រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០នាក់ ជាសំឡាញ់នៃព្រះយស	៦៣
និយាយអំពីព្រះអរហន្ត ៦១ ព្រះអង្គ	៦៥
មារកថា	៦៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទា	៦៩
ពាក្យពោលអំពីការរួចចាកអន្ទាក់មារទាំងឡាយ	៧១
រឿងភទ្ទវគ្គិយកុមារ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា	៧៣
ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គនៃភទ្ទវគ្គិយកុមារ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា	៧៥
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បឋមប្បាដិហារ្យ	៧៧
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យ ជាកំរប់ ៣	៨៣
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យ ជាកំរប់ ៤	៨៤
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យ ជាកំរប់ ៥	៨៧
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និយាយអំពីចីរវបង្សកូលរបស់ព្រះដីមានព្រះភាគ	៨៩
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យ មានទ្រង់នាំមកនូវផ្លែត្រឹង ជាដើម	៩១
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យ មានទ្រង់បំបែកឧស ជាដើម	៩៥
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យ មានទ្រង់និម្មិតចង្ក្រាន	៩៧
រឿងជជិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បព្វជ្ជា និងឧបសម្បទានៃជជិលទាំងឡាយនោះ	៩៩
បាដិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយ	១០៣
អាទិត្តបរិយាយសូត្រ	១០៥
ពុទ្ធកុណកថា ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ	១០៧
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ពាក្យពោលអំពីការលះបង់នូវគ្រឿងយញ្ញ	១០៩
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ អនុបុត្រិកថា	១១១
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលក្រុងរាជគ្រឹះ	១១៣
គាថាជាចម្រៀងរបស់ព្រះឥន្ទ	១១៥

រឿងព្រះឥន្ទ	១១៧
ព្រះតម្រិះរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ការទ្រង់ទ្រង់នូវអាមាម	១១៩
បញ្ជីរបស់បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន រឿងអស្សជិត្តេវ	១៣១
បញ្ជីរបស់បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ពាក្យបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត	១២៥
បញ្ជីរបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ធម្មចក្ករបស់មោគ្គល្លាន	១២៧
បញ្ជីរបស់បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន រឿងបរិវាររបស់លោកនោះ	១២៩
បញ្ជីរបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន	១៣១
ពាក្យចោទដោយគាថា	១៣៣
និទាននៃឧបជ្ឈាយវត្ត	១៣៥
វត្តដែលកូនសិស្សត្រូវធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយវត្ត	១៣៩
ឧបជ្ឈាយវត្ត	១៤១
សន្និវិហារិកវត្ត	១៥១
បណាមកថា	១៦១
ការសូមឲ្យឧបជ្ឈាយវត្តអត់ទោស	១៦៣
សន្និវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង គួរឲ្យឧបជ្ឈាយវត្តបណ្តេញចេញ	១៦៥
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់	១៦៧
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា	១៦៩
រឿងភិក្ខុ ១ រូប	១៧០
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់	១៧៣
ការប្រាប់និស្ស័យ ៤ ជាដើម	១៧៥
ឧបជ្ឈាយសន្និវិហារិកកថា	១៧៧
អាចរិយន្តេវាសិកកថា	១៨៣
អាចរិយវត្ត	១៨៥
អន្តេវាសិកវត្ត	១៩៧
បណាមកថា	២០៧
អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង គួរឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញ	២០៩
អាចរិយន្តេវាសិកកថា	២១១
ការរម្ងាប់និស្ស័យចាកឧបជ្ឈាយវត្ត និងអាចារ្យ	២១៣
ឧបសម្បទាទេតព្វបញ្ចក ១៦ ដង	២១៥
ឧបសម្បទាទេតព្វឆក្ក ១៦ ដង	២២៣
តិគ្គិយបរិវាសិកកថា	២៣១
ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ មិនញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ	២៣៥
ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ	២៣៧
អន្តរាយិកធម្មកថា អាពាធ ៥ យ៉ាង	២៣៩
អន្តរាយិកធម្មកថា បញ្ជីនៃរាជអាមាត្យ	២៤៥
ចោរប្រាកដដូចទង់ជ័យ ចោរទំលាយគុក	២៤៧
ចោររាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី	២៤៩

អភិយុវភាណវារ ពួកមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ជាដើម	២៥១
អភិយុវភាណវារ ភណ្ណកម្ម	២៥៣
អភិយុវភាណវារ រឿងទារកមានពួក ១៧	២៥៥
រឿងត្រកូលធ្វើមរណកាលដោយអហិរវាតភោគ	២៥៩
ភិក្ខុ ១ រូប មិនត្រូវឲ្យសាមណេរ ២ រូប បម្រើ	២៦១
ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅកាន់ទក្ខិណគិរិជនបទ	២៦៣
អភិយុវភាណវារអង្គ (៥) នៃពួកភិក្ខុដែលគួរនៅបានមិនបាច់មាននិស្ស័យ	២៦៥
រាហុលសាមណេរបុព្វជ្ជា	២៧១
ព្រះបាទសុទ្ធាននសក្យរាជ និយាយអំពីបុគ្គលដែលមាតាបិតាមិនអនុញ្ញាត	២៧៣
សិក្ខាបទ ១០ របស់ពួកសាមណេរ	២៧៧
រឿងទណ្ឌកម្មពួកសាមណេរ	២៧៩
នាសនង្គ ១០ របស់ពួកសាមណេរ	២៨១
មនុស្សខ្ចើយ	២៨៣
មនុស្សលួចសំវាស មនុស្សចូលពួកតិរិយ	២៨៥
រឿងនាគ	២៨៧
មនុស្សដែលសម្លាប់មាតាមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា	២៨៩
មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា	២៩១
មនុស្សខរតោព្យញ្ជនក (មនុស្សមានភេទពីរ) សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា	២៩៣
ពួកសាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ័ ជាដើម សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា	២៩៥
មនុស្សគ្មានបាត្រចីវរ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា	២៩៧
ពួកមនុស្ស មានដាច់ដៃ ជាដើម ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យបុព្វជ្ជា	២៩៩
និស្សយវិធី	៣០១
កុមារកស្សបមានអាយុ ២០ឆ្នាំ ដោយរាប់យកឆ្នាំនៅក្នុងគភ៌ផង បានឧបសម្បទា	៣០៥
ការសម្មតិនូវភិក្ខុអ្នកប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខ	៣០៧
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្ម	៣១១
និស្ស័យ (បច្ចុយជាគ្រឿងអាស្រ័យរបស់ពូជិត) ៤ យ៉ាង	៣១៥
អករណីយកិច្ច (កិច្ចដែលបព្វជិតមិនត្រូវធ្វើ) ៤ យ៉ាង	៣១៧
រឿងភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ជាដើម	៣១៩
ឧទ្ទានគាថា	៣២៥
ឧបោសថក្ខន្ធក	៣៣៧
ការស្តាប់ធម៌	៣៣៧
ការសំដែងបាតិមោក្ខ	៣៣៩
និទានុទ្ទេសវិភង្គ	៣៤១
ការសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ	៣៤៥
រឿងមហាកប្បិន	៣៤៧
ការសន្មតិសីមា	៣៤៩

នីតិវិធីសីមា ការសន្មតិវិធីរោងឧបោសថ	៣៥១
រោងឧបោសថតូចពេក	៣៥៣
អាវាសច្រើនមានសីមាស្មើគ្នា គឺមានសីមាតែមួយ	៣៥៥
រឿងព្រះមហាកស្សបត្ថេរ ការសន្មតិវិធីអវិប្បវាសសីមា	៣៥៧
តិចិវិធីអវិប្បវាសសីមា	៣៥៩
ការសូត្រដកតិចិវិធីអវិប្បវាសសីមា	៣៦១
ការទំលាយសីមាដោយសីមា និងសីមន្តរិក (ទីឧបចារនៃសីមា)	៣៦៣
ឧបោសថមានពីរ (ចាតុន្ទសីឧបោសថ១ បណ្ណសីឧបោសថ១)	៣៦៥
ការសំដែងបាតិមោក្ខ មាន ៥ យ៉ាង	៣៦៧
ការសន្មតិខ្លួន ការសន្មតិភិក្ខុដទៃ	៣៦៩
ការធ្វើនូវកម្មមិនមែនជាធម៌ ជាដើម	៣៧៣
បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ	៣៧៥
ភិក្ខុច្រើនរូបល្ងង់មិនឆ្លាស	៣៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ	៣៧៩
ត្រូវភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ	៣៨១
ការឧប្បទិបក្ខរោងឧបោសថ	៣៨៣
ពួកភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស	៣៨៥
ការនាំមកនូវបារិសុទ្ធិនៃភិក្ខុឈឺ	៣៨៧
ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ	៣៩១
និយាយអំពីពួកជន មានញាតិ ជាដើម ចាប់ភិក្ខុ	៣៩៥
ភិក្ខុឆ្លាតមានពីរយ៉ាង ការសន្មតិវិធីភិក្ខុឆ្លាត	៣៩៧
ការសំដែងនូវបាតិមោក្ខ បារិសុទ្ធិឧបោសថ	៣៩៩
អធិដ្ឋានឧបោសថ ការសំដែងអាបត្តិ	៤០៣
ភិក្ខុអ្នករលឹកឃើញអាបត្តិ ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ	៤០៥
សង្ឃត្រូវសភាគាបត្តិ	៤០៩
ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិ មាន ១៥ យ៉ាង	៤១១
ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកថា ព្រមព្រៀងគ្នា មាន១៥ យ៉ាង	៤១៩
ការធ្វើឧបោសថប្រកបដោយសេចក្តីសង្ស័យ មាន១៥ យ៉ាង	៤២១
ការធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរង្រៀស មាន១៥ យ៉ាង	៤២៣
ការធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ មាន១៥ យ៉ាង	៤២៥
ការធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា (ដោយអំណាច) នៃថ្ងៃឧបោសថ	៤២៧
ការធ្វើឧបោសថដោយបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ	៤២៩
ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា និងភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា	៤៣៣
ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ	៤៣៥
ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសុទ្ធដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស)	៤៣៩
ឧទ្ទានគាថា	៤៤០

1)

ក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គថា សង្ខារ៣ គឺបុញ្ញាភិសង្ខារ១ អបុញ្ញាភិសង្ខារ១ អនេញាភិសង្ខារ១។ បុញ្ញាភិសង្ខារនោះ បានខាងចេតនា១៣ គឺការចរកុសលចេតនា៨ និងរូបារចរកុសលចេតនា៥ ប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចភាវនា ឯអបុញ្ញាភិសង្ខារ បានខាងអកុសលចេតនា១២។ អនេញាភិសង្ខារ គឺអរូបារចរកុសលចេតនា៤ ប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចភាវនា រួមទាំងអស់ជា២៩។

2)

ដែលហៅថា អវិជ្ជានោះ បានខាងសេចក្តីមិនដឹងក្នុងសច្ចៈទាំង៤ មានទុក្ខសច្ចៈជាដើម។ (នេះជាបរិយាយក្នុងសូត្រ ឯបរិយាក្នុងអភិធម្មថា) បានខាងសេចក្តីមិនដឹងនូវវត្ថុ មាន មិនដឹងក្នុងចំណែកខាងអតីតជាដើម ម្យ៉ាងទៀតថា បានខាងមោហចេតសិក មានលក្ខណៈធ្វើចិត្តឲ្យរង្វេងក្នុងអារម្មណ៍។

3)

អដ្ឋកថា ថា បានដល់ពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរារិយសច្ចធម៌។

4)

ដើម្បីដែលជាទីជ្រកអាស្រ័យនៃពួកជនអ្នកឃ្វាលពពៃ។

5)

មនុស្សកំឡោះ។

6)

ដើមកែស

7)

ញាតិសាលាហិតនោះ គឺជនដែលធ្លាប់ជាញាតិរបស់ពាណិជ្ជទាំងនោះមកកើតជាទេវតា។

8)

លោកបាលទេវបុត្តទាំង៤ ដែលជាស្តេចធំក្នុងស្ថានសួគ៌ឈ្មោះចាតុម្មហារាជិកៈ

9)

ឧបាសកបានបញ្ចេញវាចាប្តេជ្ញាខ្លួនយកព្រះពុទ្ធ និងព្រះធម៌ទាំងពីរជាទីពឹងទីរព្វក ព្រោះក្នុងពេលនោះ មិនទាន់មានព្រះសង្ឃនៅឡើយ។

10)

ភិក្ខុមានគ្នា៥រូប។

11)

កំពុងខំប្រឹងបំពេញព្យាយាមឲ្យបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ។

12)

សម្បុរស្បែក ឬសម្បុរថ្ងៃ

13)

អនុត្តរធម៌ គឺព្រះអរហត្តផល

14)

ពាក្យនេះប្រែចេញពីបាលីថា អន្តា។ អន្ត ប្រែថា ទីបំផុត តែក្នុងទីនេះ ប្រែថា អមខាង គឺធម៌ជាផ្លូវប្រតិបត្តិលាមក ថោកទាប នៅអមខាងទាំងពីរនៃមជ្ឈិមាបដិបទា ដែលជាផ្លូវប្រតិបត្តិកណ្តាល។

15)

ទីនៃអំពីធម៌អមខាងទាំងពីរនោះ។

16)

តណ្ហា ប្រែថា ចំណង់ សេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីអន្ទះអន្ទែង សេចក្តីច្រួលច្រាល សម្រេក។

17)

តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា និងដីកាថា តម្រេកប្រកបដោយកាមគុណទាំង៥យ៉ាង ហៅថា កាមតណ្ហា តម្រេកក្នុងរូបភព និងអរូបភព តម្រេកប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យក្នុងឈាន និងសស្សតទិដ្ឋិ ហៅថា ភវតណ្ហា តម្រេកប្រកបដោយឧច្ឆេទទិដ្ឋិ គឺយល់ថា សត្វស្លាប់ទៅសូន្យ ហៅថា វិភវតណ្ហា។

18)

សារត្តទីបនីដីកាថា ធម្មចក្កនោះ បានខាងមគ្គ៣ខាងក្រោម គឺសោតាបត្តិមគ្គ១ សកទាគាមិមគ្គ១ អនាគាមិមគ្គ១ តែក្នុងអដ្ឋកថា ធម្មចក្កថា ធម្មចក្កក្នុងទីនេះ សំដៅយកសោតាបត្តិមគ្គតែម្យ៉ាង។

19)

ក្នុងដីកាថា រូបំ អនត្តា រូបមិនមែនជារបស់ខ្លួននោះ សេចក្តីថា រូបមិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចចិត្ត១ មិនមានម្ចាស់១ សោះសូន្យ១ ជាសត្រូវនឹងចិត្ត១។

20)

គម្ពីរខ្លះឃើញមានពាក្យសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច។ គ្រប់ៗបទ តាំងពីវេទនាជាដើម រហូតដល់វិញ្ញាណជាទីបំផុត គម្ពីរខ្លះឃើញមានតែពាក្យថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនា...ដូច្នោះក៏មាន។

21)

អមនុស្ស សព្វនេះ ប្រែថា សត្វដែលមិនមែនជាមនុស្ស គឺទេវតា បិសាច។ ហេ តែក្នុងទីនេះ សំដៅសេចក្តីចំពោះទេវតា។

22)

សំដែងប្បវិទ្ធិ មិនឲ្យឃើញ (បំបាំង

23)

គឺព្រះអង្គធ្វើឲ្យសេដ្ឋីគហបតិបានឃើញយសកុលបុត្រ (គឺបង្ហាញ ឬបញ្ចេញខ្លួនយសកុលបុត្រឲ្យបិតាឃើញ)។

24)

អ្នកទៅជាមួយ អ្នកតាមហៃ។

25)

អ្នកឯងចូរទៅជាភិក្ខុ ឬចូរក្លាយទៅជាភិក្ខុ។

26)

ក្នុងពេលមុនថ្ងៃរះ ពីព្រហាម ឬពីព្រលឹម។

27)

ប្រពន្ធពីដើម (កាលព្រះយសនៅជាគ្រហស្ថ)។

28)

គឺត្រកូលមានជីដូនជីតាជាលំដាប់តៗគ្នាមកច្រើនជួរ។

29)

កាមគុណទាំង៥ ដ៏ជាទិព្វរបស់ទេវតា។

30)

កាមគុណទាំង៥ ជារបស់មនុស្ស។

31)

ក្នុងតតិយសារត្តិបនីដីកាមហារគ្គពន្យល់ថា សេនានិគមនោះ ជាប្រទេស ជាទីនៅរបស់សេនាទាហានពីបឋមកល្យមក ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅថា សេនានិគម។ សេនានិគមនេះហើយដែលជាស្រុករបស់បិតានាងសុជាតា ដែលថ្វាយមត្តបាយសដល់ព្រះអង្គជាដង្ហែង។

32)

អ្នកសំឡឹងយកនូវបព្វជ្ជា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាសាមណេរ។

33)

អ្នកសំឡឹងយកនូវឧបសម្បទា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាភិក្ខុ។

34)

ក្នុងអដ្ឋកថា មានសេចក្តីបំពេញទៀតថា អាត្មាពោលនូវពាក្យណា អ្នកចូរពោលតាមនូវពាក្យនោះ។

35)

បង្វេច ឬទ្រព្យ

36)

សម្បត្តិដែលជាប់ដោយអាចមន៍ដី មានសម្បត្តិដែលឥតម្ចាស់ជាដើម។

37)

ក្រៅពីជាតិមនុស្ស ក្នុងទីនេះគឺព្រះឥន្ទ្រ។

38)

គឺវោត្រីខាងចុងខែមាយ វោត្រីខាងដើមខែឆលុណ រួមជាផរត្រី។

39)

សេចក្តីប្រតិបត្តិ

40)

ផ្ទាំងសក់

41)

វត្ថុដែលពាល់ត្រូវដោយភ្នែក គឺអារម្មណ៍ដែលឃើញដោយភ្នែក មានរូបជាដើម។

42)

វត្ថុដែលមានរូប មានសំពត់អារ ជាដើម ដែលមកប៉ះពាល់ត្រូវកាយ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ។

43)

សេចក្តីផ្សព្វផ្សាយក្នុងចិត្ត គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះពាល់ដល់គំនិត។

44)

របៀបបាញ់ដែលជាពាក្យរាយសុទ្ធ ឥតមានចងជាបទបាទ គឺមិនចងជាពាក្យកាព្យដែលហៅថាគាថាទេ។

45)

វិមតិវិនោទនីដីកា ថា ឧបធំ មាន៤យ៉ាង គឺ កាមូបធំ១ ខន្ធបធំ១ កិលេសូបធំ១ អភិសង្ខារូបធំ១។ តែក្នុងទីនេះ សំដៅយកខន្ធបធំតែម្យ៉ាង។ ឯ ឧបធំសព្វនេះ ប្រែថា ខ្លួន រាងកាយគោល ហេតុ នៃសេចក្តីវិលកើត កិលេស និងសេចក្តីកង្វល់។

46)

ចីពរ

47)

សព្វដែលប្រែថា មាន តាមក្នុងអភិធានមាន១៧យ៉ាង គឺសុវណ្ណ កនក ជាតរូប សោណ្ណ កញ្ជុន សត្វរណ្ណ ហរិ កម្ពុ បារុ ហេម ហាដក តបនីយ ហិរញ្ញ បាមិករ សាតកុម្ម ជម្ពុន១ សិដ្ឋិ។ តែក្នុងវិមតិវិនោទនីដីកាថា បណ្តាមានទាំង១៧នេះ មានឈ្មោះសិដ្ឋិប្រសើរជាងមាន១៧ទៀត។

48)

វិមតិវិនោទនីដីកាថា លះនីវរណធម៌ប្រាំ១ ឆន្ទង្គបេក្ខា១ ដំកល់ស្មារតីដោយខ្ជាប់ខ្ជួន១ អបស្សនធម៌បួន១ លះមិច្ឆាទិដ្ឋិ១ ការមិនស្វែងរកបី យ៉ាងគឺ កាម ភព និងព្រហ្មចារ្យ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះមិនល្អកំរើកំរវ១ មានកាយសង្ខារម្យាបំហើយ១ មគ្គញ្ញាណ១ ផលញ្ញាណ១។

49)

ប្រកបដោយកំលាំងកាយ១០ និងកំលាំងញាណ១០ ឯកំលាំងកាយ១០ នោះធៀបដោយកំលាំងដំរី១០ត្រកូល គឺដំរីកាឡារកៈ១ គង្គេយ្យៈ១ បណ្ណរៈ១ តម្កៈ១ បិដ្ឋលៈ១ គន្ធាៈ១ មង្គល១ ហេមរត១ ឧបោសថ១ ឆន្ទន១។ កំលាំងដំរីកាឡារកៈ១ ស្មើនឹងកំលាំងដំរីគង្គេយ្យ១ បណ្តាដំរីទាំង ១០ត្រកូលនោះ មានកំលាំងលើសគ្នា១០ៗឡើងទៅ កំលាំងដំរីឆន្ទន១០ ទើបស្មើនឹងកំលាំងព្រះពុទ្ធ១។ ឯកំលាំងញាណ១០ នោះគឺ កំលាំង សេចក្តីដឹងហេតុគួរ និងមិនគួរតាមពិត១ ដឹងកម្មនិងផលនៃកម្ម១ ដឹងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភពទាំងពួង១ ដឹងលោកដែលមានធាតុច្រើន១ ដឹងថាសត្វទាំងឡាយមានអធ្យាស្រ័យផ្សេងៗគ្នា១ ដឹងតន្ត្រីរបស់សត្វដ៏ឆ្លៀវឆ្លាសនិងទន់ទាប១ ដឹងសេចក្តីសៅហ្មង និងសេចក្តីផ្លូវផង់ និងការ ចេញចាកឈានរំលោភសមាធិសមាបត្តិ១ ដឹងខន្ធបញ្ចកៈ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន១ ញាណ គឺចក្ខុដូចជាទិព្វ១ ដឹងសេចក្តីអស់ទៅនៃ អាសវធម៌១។

50)

គឺអដ្ឋង្គិកមគ្គ និងសម្មាញាណ និងសម្មាវិមុត្តិ។

51)

ក្នុងអដ្ឋកថា ថា មហាក្សត្រិយ៍ ស្តេចទ្រង់អង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យផ្តែតបរិបូណ៌ ត្រាតែព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាននោះ ហាមឃាត់ដោយដៃ ឬដោយមុខ ឬដោយរថិភេទថា ល្មមហើយ។

52)

អដ្ឋកថា ធម៌ទាំងឡាយណា ជាផល គឺទុក្ខសច្ច តែងកើតឡើងអំពីហេតុ គឺសមុទយសច្ច ព្រះតថាគតតែងពោលនូវសមុទយសច្ចថា ជាហេតុផ្តើម ឡើងឲ្យកើតនូវធម៌ទាំងឡាយ គឺទុក្ខសច្ចនោះ ធម៌ណាជាផល គឺកន្លែងរលត់នៃទុក្ខសច្ច និងសមុទយសច្ចទាំងនោះគឺ ធម៌ណាជាហេតុ ជាឧបាយ ដើម្បីញ៉ាំងទុក្ខសច្ច និងសមុទយសច្ច មិនឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានក្តី ព្រះតថាគតមានប្រក្រតីពោលនូវធម៌ទាំងនោះ។ អធិប្បាយថា ព្រះតថាគតតែង សំដែងនូវអរិយសច្ចទាំង៤យ៉ាងថា ទុក្ខសច្ចជាផលនៃសេចក្តីទុក្ខទាំងពួង សមុទយសច្ច ជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខទាំងពួង និរោធសច្ចជាផលនៃ សេចក្តីសុខទាំងពួង មគ្គសច្ច ជាហេតុនាំឲ្យកើតសេចក្តីសុខទាំងពួង។

53)

ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាដិទាំងឡាយដែលត្រួតគ្នានោះ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា និងវិមតិវិនោទនីដីកាថា ឲ្យសទ្ធិវិហារិកយកចីវរទាំងពីរ គឺចីពរ១ សង្ឃាដិ១ មកដាក់ត្រួតគ្នា ហើយសឹមប្រគេន។

54)

ក្នុងអដ្ឋកថា ថា កាលបើឧបជ្ឈាយ៍បានបាយ ឬបបរ បាត្រនោះក្តៅ ឬធ្ងន់ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនបាត្ររបស់ខ្លួនទៅលោក ហើយទទួលយក បាត្ររបស់លោកមកវិញ។

55)

ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ដែលទ្រង់ហាមមិនឲ្យចាប់ដោយស្មើគ្នាហើយបត់នោះ ព្រោះផ្នត់ដែលបត់នៅចំកន្លែងដដែលរាល់ៗថ្ងៃ នឹងធ្វើឲ្យបាក់ផ្នត់ខូចចីវរ ហេតុនេះ ទើបទ្រង់ឲ្យបំផ្លើសដោយចីវរឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្មាប់រាល់ៗថ្ងៃ គឺថ្ងៃនេះ បត់ត្រង់កន្លែងនេះ ដល់ថ្ងៃស្អែក បត់បំផ្លើសឲ្យហួសពី កន្លែងនោះតទៅទៀត កុំឲ្យបត់ចំត្រង់ផ្នត់ដដែល។

56)

អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុមិនត្រូវទុកលើទីដែលមានអាចម៍ដី និងក្រួសដែលគេមិនក្រាលដោយកន្ទួល និងស្បែកជាដើម។

57)

អដ្ឋកថា ថា យកទឹកទៅលាយនឹងគ្រឿងលំអិត ហើយសឹមសូន្យឲ្យជាដុំៗ។

58)

រោងឆាន់

59)

អដ្ឋកថា ថា សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំឧបជ្ឈាយ៍ទៅទីដទៃក្តី ឲ្យភិក្ខុដទៃនាំទៅក្តី ដើម្បីបន្ទោរបង់សេចក្តីអផ្សុកនៃឧបជ្ឈាយ៍។

60)

អន្តរាបត្តិ សំដៅយកគុកុបត្តិ ដែលភិក្ខុត្រូវក្នុងវេលាកំពុងប្រព្រឹត្តវត្ថុបរិវាស។

61)

មូលាបត្តិ សំដៅយកគុណបត្តិ ដែលភិក្ខុត្រូវមកពីខាងដើម សេចក្តីថា ភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តបរិវាសមកច្រើនថ្ងៃហើយ ៗត្រូវគុណបត្តិណាមួយទៀត ដោយបិទបាំងទុក្ខនោះ សង្ឃត្រូវលុបថ្ងៃដែលបានប្រព្រឹត្តវត្តមកហើយនោះចេញ តាំងឲ្យប្រព្រឹត្តវត្តរាប់ថ្ងៃជាថ្មីទៅទៀត។

62)

កម្មទាំង៥យ៉ាងនេះនឹងមានសំដែងដោយពិស្តារក្នុងកម្មក្នុងក្រ: តទៅខាងមុខ។

63)

បានដល់តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងរួចហើយ គឺតាំងថ្នាក់ខាងលើ ឯក្បឿងសម្រាប់ជួតជើងនោះ បានដល់វត្តសម្រាប់ជួតជើង ដែលគេមិន ត្រូវការលាង គឺរបស់អ្វីដែលគេសម្រាប់ជួត។

64)

កតញ្ញជាអ្នកដឹងគុណដែលអ្នកដទៃបានធ្វើដល់ខ្លួន កតវេទី ជាអ្នកប្រកាសនូវឧបការគុណដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយប្រាកដ គឺតបគុណគេ។

65)

សាមណេរដែលត្រូវបួសជាភិក្ខុភារៈ។

66)

ឲ្យដល់នូវគុណព្វដ៏ខាងលើ គឺបានសម្រេចជាភិក្ខុភារៈ។

67)

ក្នុងដីកាថា សូមឲ្យសង្ឃវេទីចេញចាកភេទសាមណេរ ហើយឲ្យឧបសម្បទាជាភិក្ខុភារៈ។

68)

សង្ឃភត្ត គឺភត្តដែលទាយកវេរប្រគេនដល់សង្ឃទាំងអស់។

69)

ឧទ្ទេសភត្ត គឺភត្តដែលទាយកវេរប្រគេនដល់ភិក្ខុដែលខ្លួនឧទ្ទិសអំពីសង្ឃ។

70)

និមន្តនភត្ត គឺភត្តដែលទាយកនិមន្តភិក្ខុ ហើយប្រគេន។

71)

សលាកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនដល់ភិក្ខុ ដោយចាប់ស្លាក។

72)

បក្ខិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងមួយបក្ខៗ តែមួយថ្ងៃៗ (គឺកន្លះខែម្តង)។

73)

ឧបោសថិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃឧបោសថ។

74)

បាជិបទិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃរោច ឬ១កើត។

75)

ប្រោសចាកសមណសារូប គឺមិនត្រូវតាមសណ្តាប់ធ្នាប់របស់សមណឡើយ។

76)

១.២.៣.៤.៥បាឡីទាំង៥បទ មានសាហុជាដើម បានប្រែក្នុងឧបជ្ឈាយ័វត្តរួចហើយ។

77) , 108) , 110) , 132)

២

78)

៣

79)

៤

80)

៥

81)

ពាក្យថា វត្ថុដែលគេទុកបាត្រក្នុងទីនេះ សំដៅយកវត្ថុដែលគេប្រគេនដាក់ក្នុងបាត្រ (តាមពាក្យខ្មែរមូល)។

82)

ភិក្ខុញកខ្លះ គឺភិក្ខុដែលជាសត្រូវនឹងអាចារ្យរបស់ខ្លួន។

83)

នឹងមានសំដែងទៅខាងមុខ

84)

អង្គកថា ថា មនុស្សណាដែលធ្វើចោរកម្ម ឬកម្មផ្សេងពីនោះ ដែលជាកម្មមានកំហុសយ៉ាងធ្ងន់នឹងរាជការ ហើយលួចរត់ទៅ រាជការបានចាត់
សំបុត្រឲ្យរកចាប់ខ្លួនថា បើនរណាឃើញមនុស្សឈ្មោះនោះក្នុងទីណា ត្រូវចាប់សម្លាប់ចោលក្នុងទីនោះក្តី ត្រូវកាត់អវយវៈទាំងឡាយ មានដៃនិង
ជើងជាដើមក្តី ត្រូវឲ្យដាក់អាជ្ញាមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះក្តី មនុស្សនោះមិនត្រូវឲ្យបញ្ជា។

85)

អង្គកថា ថា មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេ ហើយគេវាយនឹងរំពាត់ឲ្យមានដំបៅជាដើម ឈ្មោះថា ជាមនុស្សគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ។ បើដំបៅ
នោះនៅស្រស់ៗ ដរាបណា មិនគប្បីឲ្យបញ្ជាដរាបនោះ។ តែបើមើលដំបៅឲ្យសះជាដូចប្រក្រតីហើយ ក៏គួរឲ្យបញ្ជាបាន។

86)

អង្គកថា ថា មនុស្សដែលគេធ្វើឲ្យមានស្លាកស្នាមដោយដៃកក្តៅត្រង់ថ្ងាសក្តី ត្រង់អវយវៈ មានទ្រូងជាដើមក្តី។ បើមនុស្សនោះជាអ្នកជាទេ តែមុខ
ដំបៅនៅស្រស់ៗ មិនគួរឲ្យបញ្ជាឡើយ។ បើដំបៅនោះដុះសាច់ពេញ មានស្បែកជិតឡើងវិញហើយ តែស្នាមនៅប្រាកដ បើស្លៀកដណ្តប់ចីរជា
បរិមណ្ឌលបី អាចបិទស្នាមនោះបាន ក៏គួរឲ្យបញ្ជា។

87)

អង្គកថា ថា ទារកនោះជាកូនជាងមាស កោរក្បាលខាងៗជុំវិញ តែទុកជុក ៥អង្រើនៅលើក្បាល។

88)

អង្គកថា ថា វិធីប្រាប់ភណ្ឌកម្មនោះ ត្រូវប្រជុំភិក្ខុដែលមានក្នុងសីមា នាំបញ្ជាបេក្ខៈទៅក្នុងទីនោះ ហើយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះ
ករុណាសូមប្រាប់ភណ្ឌកម្មរបស់ទារកនេះចំពោះសង្ឃ បីដង ពីរដង ឬម្តងក៏បាន។ បើទីជាសភាគមានភិក្ខុ១០-២០-៣០រូប ឱកាសជាទីឈរ ឬ
អង្គុយរបស់ភិក្ខុទាំងនោះត្រឹមណា ត្រូវប្រាប់ត្រឹមណោះ។ បើវត្តនោះធំ មានភិក្ខុច្រើនជាងពាន់ លំបាកនឹងប្រជុំភិក្ខុឲ្យសព្វគ្រប់ ត្រូវនាំទៅកាន់
ខណ្ឌ-នទី-ឬសមុទ្រសីមា ហើយឲ្យបញ្ជាចុះ។ បញ្ជាបេក្ខៈដែលកោរសក់ស្រេចហើយ មិនបានប្រាប់ភណ្ឌកម្មនឹងឲ្យបញ្ជាតែម្តងក៏គួរ។
បញ្ជាបេក្ខៈដែលសក់វែងជាងពីរអង្គុលី ត្រូវតែប្រាប់សិនទើបឲ្យបញ្ជាបាន។

89)

ក្នុងមហាវិភង្គ ត្រង់ឱនវិសតិវស្សសិក្ខាបទទី៥ នៃសប្បាណករគ្នទី៧ ក្នុងបាទិក្ខិយកណ្តាថា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ។

90)

រោគកើតអំពីខ្យល់ មានពិសដូចជាពិសពស់។

91)

អង្គកថា ថា ទារកណា ដែលអង្គុយកាន់ដុំដីដោយដៃឆ្វេង ហើយអាចចោលក្អែកដែលមកដើម្បីស៊ីបាយដែលដាក់ខាងមុខ ឲ្យហើរទៅបាន ទារក
នេះគួរឲ្យបញ្ជាបាន។

92)

អង្គកថា ថា ភិក្ខុដែលមិនឆ្លាសនេះ ទោះបីមានវស្សាដល់៦០ ឬ៧០ រាប់អំពីឧបសម្បទាមកក៏ដោយ បើរកភិក្ខុចាស់ជាងខ្លួនធ្វើជាអាចារ្យមិនបាន
ត្រូវតែទៅអង្គុយច្រហោង ផ្ទះអញ្ជូលីក្នុងសំណាក់ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស ដែលខ្ចីវស្សាជាងខ្លួន ហើយនិយាយសូមនិស្ស័យថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុ
សូមលោកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំករុណា ៗសូមនៅអាស្រ័យនឹងលោកដ៏មានអាយុផងដូច្នោះ អស់វារៈបីដង។ បើនឹងចូលទៅភូមិ ត្រូវទៅអង្គុយ
ច្រហោង ផ្ទះអញ្ជូលី ហើយនិយាយលាអាចារ្យថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំករុណាសូមលាទៅភូមិដូច្នោះទើបបាន។

93)

ឱវាទបាតិមោក្ខ និងអាណាបាតិមោក្ខ។ អាណាបាតិមោក្ខចែកជាពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ១ ភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ១ ក្នុងទីនេះ ទ្រង់សំដៅយកភិក្ខុបាតិមោក្ខ
និងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ។

94)

ក្នុងអង្គកថា ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរកោរសក់ និងឲ្យសំពត់កាលាយៈដល់រាហុលកុមារ ព្រះសារីបុត្តជាបញ្ចក្ខាចារ្យ។ ព្រះមហាកស្សបត្ថេរជា
ឱវាទាចារ្យ។

95)

ទ្រង់ហៅព្រះពុទ្ធបិតាតាមនាមគោត្រ គឺនាមត្រកូលរបស់ព្រះអង្គដែលហៅថា គោតមគោត្រ។

96)

អង្គកថា សំដៅយកឧបទ្រព គឺបៀតបៀនឲ្យមានភ័យអន្តរាយ ឲ្យចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត។

97)

អង្គកថា ថា ភិក្ខុបំបែកសាមណេរ ឬឧបសម្បន្ន ដែលជាបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុដទៃ ដោយហោចទៅ ទោះបីបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុទ្រុស្តសីលក៏មិនគួរ។
តែបើនិយាយប្រាប់ទោសថា អ្នកឯងនៅអាស្រ័យនឹងភិក្ខុទ្រុស្តសីល ដូចជាបុគ្គលងូតទឹក ហើយមកប្រឡាក់លាមកវិញ (ក៏សាមណេរ ឬ
ឧបសម្បន្ននោះមកឯងៗ) ដូច្នោះ គួរ។

98)

គឺនាគដែលនិម្មិតខ្លួនជាមាណពហើយ អាចត្រឡប់ក្លាយខ្លួនមកជានាគវិញដោយហេតុពីរយ៉ាងនោះ។

99)

មនុស្សដែលគេបោះត្រាដោយដៃកក្តៅ។

100)

មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេជាដើម ហើយម្ចាស់ទ្រព្យវាយទាល់តែបែកខ្ទង់។

101)

មនុស្សទោសដែលរាជការចេញប្រកាសឲ្យរកចាប់ធ្វើទោស

102)

មានរោគអាក្រក់មើលមិនជា មានរោគបួសដូងដុះ និងបួសដូងបានជាដើម។

103)

មានរូបអាក្រក់ពេក ខ្ពស់ពេក ទាបពេកជាដើម។

104)

ក្នុងគម្ពីរមហាបច្ឆរិជា ខ្វាក់ម្ខាង

105)

សម្រាប់ហៅសាមណេរដែលចូលទៅសូមឧបសម្បទាជាភិក្ខុ។

106)

សូត្រប្រកាសសេចក្តីបញ្ជាក់ឲ្យសង្ឃដឹងថា កុលបុត្រដែលសូមឧបសម្បទានោះជាអ្នកបរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ជាដើម។

107)

១.២. (អដ្ឋកថា) គ្រូសូត្រ១រូប និងសូត្រកម្មវិធានឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលពីររូបក្តី បីរូបក្តី ដំណាលគ្នាតែម្តងបាន ឥតមានទាស់ទេ ម្យ៉ាងទៀត បើគ្រូសូត្រពីររូបក្តី បីរូបក្តី និងសូត្រកម្មវិធានឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលពីររូបក្តី បីរូបក្តី ចំពោះកូនសិស្សមួយៗ ជាមួយគ្នាតែម្តងក៏បាន។

109)

១.២.សម្រាប់ឲ្យបញ្ចូលឈ្មោះមែននៃនគរនោះ បើឈ្មោះនគរក្តី តិស្សក្តី ពុទ្ធក្តី ក៏ឲ្យច្រកត្រង់កន្លែងនោះ។

111)

ពាក្យនេះ ប្រហែលជាទើបនឹងច្រកថែមមកទេដឹង

112)

ក្នុងខណៈដែលសូត្រញត្តិចតុត្តកម្មវិធាន ឧបសម្បទាហើយ ត្រូវឲ្យមនុស្សទៅឈរនៅទីវាល ហើយវាស់ស្រមោលមនុស្សដែលឈរនោះដោយបាត់ដឹងឲ្យដឹងថា ស្រមោលនោះចោលទៅប៉ុន្មានជាន់ប៉ុន្មានទប់ ឯទប់នោះ គឺស្រមោលដែលនៅសល់មិនពេញមួយជាន់ ហើយគេជាន់ទទឹងផ្ទប់មក វិធីនេះ គេធ្លាប់ធ្វើមកពីដើមតាមបែបក្នុងគម្ពីរ ឥឡូវនេះមាននាឡិកាហើយ តែបួសហើយវេលាណា គេក៏កត់ម៉ោងមិនត្រូវពេលនោះឲ្យដឹងថា បួសហើយម៉ោងប៉ុន្មានៗ មិនត្រូវ ព្រោះការវាស់ស្រមោល ក៏គឺឲ្យដឹងពេលវេលាដូចគ្នានឹងនាឡិកាដែរ ការកំណត់ពេលតាមនាឡិកានាំឲ្យស្រួលដល់កិច្ចការសព្វវេលា គឺពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃស្រទំរកមើលស្រមោលមិនឃើញ។

113)

ឲ្យដឹងថាបួសក្នុងរដូវណា។

114)

ឲ្យដឹងថាពេលព្រឹក ឬរសៀល។

115)

ត្រូវអាចារ្យប្រាប់ការរួបរួមដល់ភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសហើយ ឲ្យចាំទុកថា ខ្លួនបួសពីថ្ងៃណា ខែណា រដូវណា ពេលម៉ោងប៉ុន្មាន។

116)

សម្តត់ដែលគេចោលលើគំនរដី ឬសំរាមហើយវិសយកមកធ្វើជាចីវរ។

117)

គឺសង្ឃត្រូវសូត្រម្យាប័កម្មនោះ លើកលែងធ្វើទោសតទៅ (មានសេចក្តីពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈ)។

118)

ត្រូវអាបត្តិហើយ សម្លំ មិនចូលបរិវាស ឬមិនសំដែង។

119)

បាលីថា អាមណ្ឌោ ធ្លាប់ប្រែថា ល្អ តែត្រង់ពាក្យថា អាមណ្ឌោនេះ ឃើញក្នុងច្បាប់ឱរុបថា អាមលកោ ដែលប្រែថាកន្តតព្រៃ ហេតុនេះ គួរប្រែថាកន្តតព្រៃវិញ ព្រោះរៀងខាងដើមថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង់នាំយកផ្នែកកន្តតព្រៃ។

120)

គឺក្នុងកន្លះខែម្តងៗ ហៅថាបក្ខមួយៗ។

121)

កិច្ចដែលសង្ឃត្រូវចាត់ចែងឲ្យស្រេចមុនធ្វើឧបោសថ។

122)

អដ្ឋកថា ថា ភ្នំមាន៣យ៉ាង គឺភ្នំថ្មសុទ្ធ១ ភ្នំដីសុទ្ធ១ ភ្នំថ្មលាយដី១ កំណត់ប៉ុនដំរីឡើងទៅ។ និមិត្តច្នៃនោះ កំណត់ប៉ុនគោធំ ក្របីធំយ៉ាងធំ យ៉ាងតូចកំណត់ប៉ុនដុំស្ពឺរអំពៅ មានទម្ងន់៣២បល (ប្រហែលទម្ងន់គ្រាប់ស្រូវ៥១២០០គ្រាប់)។ និមិត្តព្រៃនោះ គឺរៀងព្រៃឈើមានខ្លឹមខាងក្រៅមានដូង ត្នោត ស្លាជាដើមចេញ ក្រៅអំពីនោះ គួរទាំងអស់។ និមិត្តដើមឈើនោះ បានដល់ដើមឈើមានខ្លឹម មានដើមរាំងភ្នំជាដើម។ និមិត្តផ្លូវនោះ សំដៅយកផ្លូវដើរជើង ផ្លូវរទេះ។ និមិត្តដម្បូកនោះ កំណត់កំពស់៨ធ្លាប់ មានទំហំប៉ុនស្នែងគោឡើងទៅ។ និមិត្តស្ទឹងនោះ គឺសំដៅយកស្ទឹង

ដែលមានខ្សែទឹកមិនដាច់គ្រប់៤ខែ ក្នុងរដូវភ្លៀង កាលភិក្ខុនីស្លៀកដណ្តប់បិទបាំងបរិមណ្ឌល៣ ចុះឆ្លងទៅ ល្មមទទឹកស្អៀង នេះជាកំណត់យ៉ាង រាក់បំផុត។ និមិត្តទឹកនោះ សំដៅយកទឹកមិនហូរ ដូចជាទឹកដក់នៅក្នុងកន្លែងជ្រកឈ្នះក្តី បឹងសម្រាប់ក្មេងអ្នកស្រុកលេងក្តី រណ្តៅដែលគេដឹក ហើយចាក់ទឹកឲ្យពេញក្តី រហូតដល់អណ្តូង ស្រះបោក្រូរណីជាដើម។

123)

សន្មតសីមាត្រើយស្ទឹង គឺសីមាដែលសង្ឃចងគ្របស្ទឹង ទុកឲ្យនៅក្នុងសីមា

124)

រោងខបោសថដែលសន្មតហើយមុននោះ នៅតូច ហើយត្រូវការតរៀងថែមឲ្យធំទៀតបាន។

125)

ភិក្ខុនៅក្នុងខេត្តសីមាបែបនេះ ទុកជានៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះប្រាសចាកត្រៃចីវរ។

126)

សីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា គឺសីមាដែលសង្ឃត្រូវតែធ្វើសង្ឃកម្ម ដោយព្រមព្រៀងគ្នា បែកគ្នាមិនបាន។

127)

សីមាដែលភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរបាន។

128)

(អដ្ឋកថា) ១អព្ពន្ធរៈមានប្រមាណ២៨ហត្ថ។

129)

ស្រះដែលកើតឯង មិនមានអ្នកណាដឹក ជាទីខ្វែងស្រាប់ ទឹកហូរមកពេញឯង។

130)

ត្រង់បាឡីថា នទី ប្រែថា ស្ទឹងក៏បាន នន្តក៏បាន។

131)

១.២ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុទំលាយពន្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺប្រៀបដូចជាកន្លែង១មានដើមឈើ២ដើម មានមែកគងពាក់លើគ្នា ដើម ស្វាយនៅទិសខាងកើត ដើមព្រីងនៅទិសខាងលិច។ ភិក្ខុ១ពួក ចង់សីមា យកដើមព្រីងជានិមិត្តសីមារបស់ខ្លួន នៅទិសខាងលិច។ ភិក្ខុ១ពួក ទៀត ចង់សីមាយកដើមស្វាយជានិមិត្តរបស់ខ្លួននៅទិសខាងកើត។ ការចង់សីមាយ៉ាងនេះ ហៅថា ទំលាយ ឬរំលាយពន្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយ សីមារបស់ខ្លួន។

133)

អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុគ្របសង្កត់ពន្ធសីមាភិក្ខុដទៃ ដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺចង់សីមារបស់ខ្លួនយកពន្ធសីមារបស់ភិក្ខុដទៃទាំងអស់ក្តី តែមួយកន្លែងក្តី មកទុកខាងក្នុងសីមារបស់ខ្លួន។

134)

អដ្ឋកថា ថា ទីឧបចារៈរបស់សីមា គឺត្រូវសង្ឃទុកទីទំនេរពីសីមាទៅចំនួន១ហត្ថក្តី ១ចំអាមក្តី ៤ធ្លាប់ក្តី។

135)

អដ្ឋកថា ថា កាលបើសំដែងនិទានចប់ហើយ មិនបានសូត្រសិក្ខាបទដោយពិស្តារ គឺគ្រាន់តែសូត្រថា សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ ចត្វារោ បារាជិកា ធម្មា។បេ។ អរិរទមា នេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ដូច្នោះជាដើម ប្រែថា បារាជិកធម៌ទាំង៤ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយបានស្តាប់ហើយ។បេ។ កុំរិវាទគ្នា គប្បី សិក្សាចុះ។

136)

អដ្ឋកថា ថា ភ័យកើតពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ។

137)

កន្លះខែមួយៗ ហៅថាបក្ខមួយៗ។

138)

រឿងដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ប្រាកដក្នុងច្បាប់ឱបទាំងឡាយតពីបាលីនេះយ៉ាងនេះថា ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកនៅចាំអាវាស ក្នុង អាវាសកន្លែងមួយ មិនចូលទៅដំកល់ទឹកឆាន់ មិនចូលទៅដំកល់ទឹកប្រើប្រាស់។ ភិក្ខុជាអាគន្ធកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅចាំអាវាស មិនសមបើនឹងមិនដំកល់ទឹកឆាន់ មិនដំកល់ទឹកប្រើប្រាស់សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមាន សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្កាប់ភិក្ខុថ្មី។ ពួកភិក្ខុថ្មី ដែលព្រះថេរៈបង្កាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនដំកល់ទុក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្កាប់ហើយ មិនត្រូវមិនដំកល់ទុក (ត្រូវតែចូលទៅដំកល់ទុក) ភិក្ខុណាមិនដំកល់ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

139)

សេចក្តីសន្មតិថាជាមនុស្សឆ្លាត។

140)

ភិក្ខុដែលនៅជាប់ជានិច្ចក្នុងអាវាសមួយ គឺមិនមែនជាអាគន្ធកភិក្ខុ។

141)

អង្គកថា ថា ពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសថា ថ្ងៃចាតុន្ទសីឧបោសថ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលមកពីដែនខាងក្រៅថា ថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស(ច្រើនជាង) បានធ្វើបុព្វកិច្ចថា អដ្ឋបោសថោចាតុន្ទសោដ្ឋច្នេះហើយ ត្រូវតែពួកអាកន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម កុំរឹងទទឹងឡើយ។

142)

អាកន្តកភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចធ្វើភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា ឲ្យមកជាអ្នកមានសំវាសរួមគ្នាវិញបាន គឺថា ឲ្យគេលះបង់ទិដ្ឋិរបស់គេមិនបាន។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

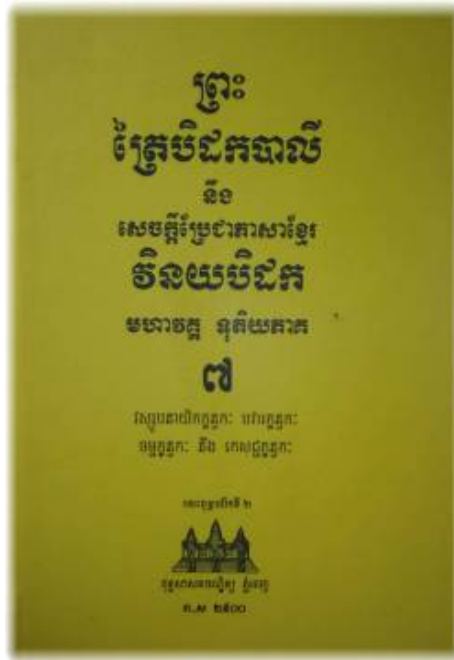
 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០០៧ - Book 007

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition! 1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition 20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០៧ - Tipitaka Book 007 \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8942.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8942.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ ០០៧](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_007.pdf](#)

CS [លេខសម្គាល់](#)
[លេខទំព័រ](#)

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៧

៩. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី៧](#)

ភាគ ទី ៧

មហាវគ្គ

CS [vin.mv](#) | [ភាគ ទី៧](#)

ទុតិយភាគ
ភាគ ទី ២

[វស្សបនាយិកក្ខន្ធកៈ](#) - [បវារណក្ខន្ធកៈ](#) - [ចម្បក្ខន្ធកៈ](#) - [ភោសជ្ជក្ខន្ធកៈ](#)

នមោ តស្ស ភិក្ខុវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

វស្សបនាយិកក្ខន្ធកៈ

CS [vin.mv.03](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(៣. វស្សបនាយិកក្ខន្ធកោ)

១០៧. វស្សបនាយិកានុជាននា

CS [vin.mv.03.01](#) | [ភាគ ទី៧](#)

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវណ្ណវន្ត កលន្តកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ការនៅចាំវស្សា ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិក អស់ហោមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍ មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហោមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀននូវវត្ថុដែលមានជីវិត មានតន្រ្តិយតែ១ ញ៉ាំងសត្វតូចៗជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសសោះ សូម្បីពួកបរិព្វាជក មានលទ្ធិដទៃទាំងនេះ ដែលជាអ្នកពោលធម៌អាក្រក់ ម្តេចគង់នឹងសម្លាប់សម្រាកនៅចាំវស្សា សូម្បីទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោត ក៏គង់ធ្វើសំបុកលើចុងឈើទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្លាប់សម្រាកនៅចាំវស្សាដែរ ចំឡែកតែពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍នេះ នៅតែដើរទៅកាន់ចារិក អស់ហោមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀននូវវត្ថុដែលមានជីវិត មានតន្រ្តិយតែ១ ញ៉ាំងសត្វតូចៗជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះឯង រួចហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា។¹⁾

[២] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងគួរចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងវស្សានរដូវ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃចូលវស្សា តើមានប៉ុន្មានហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សានេះមានពីរ គឺថ្ងៃបុរិមិកា²⁾ វស្សា១ ថ្ងៃបច្ឆិមិកា³⁾ វស្សា១ ភិក្ខុគួរចូលបុរិមិការវស្សា ក្នុងថ្ងៃបន្ទាប់នៃថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអាសាធ (គឺថ្ងៃ១រោចខែអាសាធ) ភិក្ខុគួរចូលបច្ឆិមិការវស្សាក្នុងថ្ងៃដែលកន្លងហួសខែអំពីថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអាសាធ (គឺថ្ងៃ១រោច ខែស្រាពណ៍) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សាមានតែពីរយ៉ាងនេះឯង។

១០៨. វស្សានេ ចារិកាបដិក្ខេបាទិ

CS vin.mv.03.02 | ភាគ ទី៧

[៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយ ក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀស បន្ទុះបង្គាប់ដូចក្នុងគ្រាមុននោះទៀតថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍ មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហោមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត មានតន្រ្តិយតែមួយ ញ៉ាំងពួកសត្វតូចៗជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសសោះ យ៉ាងដូចជាពួកតិរិយដទៃនេះ ដែលពោលធម៌អាក្រក់ ម្តេចគង់នឹងសម្លាប់សម្រាកនៅចាំវស្សា អស់ទាំងពួកសត្វស្លាបនេះ ទៀតសោត ក៏ធ្វើសំបុកទាំងឡាយទុកនៅលើចុងឈើទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្លាប់នៅចាំវស្សាដូចគ្នាដែរ ចំឡែកតែពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍នេះ ម្តេចឡើយក៏នៅតែដើរទៅកាន់ចារិក អស់ហោមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត មានតន្រ្តិយតែមួយ ញ៉ាំងពួកសត្វតូចៗជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលវស្សាហើយ មិនសមបើនឹងចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សាសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថារួចហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលវស្សាហើយ មិននៅចាំបុរិមិការវស្សាអស់ខែ៣ ឬបច្ឆិមិការវស្សាអស់ខែ៣ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ចារិកឡើយ ភិក្ខុណាចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំមិនចូលវស្សាឡើយ (គឺត្រូវតែចូលវស្សា) ភិក្ខុណាមិនចូលវស្សា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សាក្នុងថ្ងៃចូលវស្សានោះ ក៏ក្លែងដើរចេញពីទីអាវាស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ក៏ក្លែងដើរចេញពីអាវាសទៅក្នុងថ្ងៃចូលវស្សានោះមិនបានទេ ភិក្ខុណាចេញដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥] សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងលើកខែ⁴⁾ ក៏បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគួរតែចូលវស្សាក្នុងខែខាងមុខ (ខែអាសាធក្រោយ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តទៅតាមស្តេចទាំងឡាយចុះ។

១០៩. សត្តាហករណីយានុជាននា

CS vin.mv.03.03 | ភាគ ទី៧

[៦] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះគួរដល់ពុទ្ធអរិយស្រី ហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅឯក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ស្រុក ទើបបានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថី។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគក្នុងនោះរត្នជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី នោះឯង។ សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានឧបាសកឈ្មោះខនេន បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ។ ឧបាសកនោះក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ដ្បិតខ្ញុំកុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង ស្តាប់ធម៌ផង នឹងបានឃើញភិក្ខុ ទាំងឡាយផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអារុសោ ព្រះមានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស្សាហើយមិន បាននៅចាំបុរិមិការស្សាអស់៣ខែ ឬបុរិមិការស្សាអស់៣ខែទេ មិនត្រូវចេញដើរទៅកាន់ចារិកឡើយ សូមឲ្យខនេនឧបាសកបង្អង់ចាំសិន ទំរាំតែ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំរស្សាចេញ លុះចាំរស្សាចេញហើយ មុខជានឹងទៅ បើឧបាសកនោះ មានការត្រូវធ្វើជាប្រញាប់ សូមឲ្យធ្វើវិហារទុកក្នុងសំណាក់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងអាវាសក្នុងទីនោះសិនចុះ។ ឯខនេនឧបាសក ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កាលបើអញបានបញ្ជូនពាក្យបណ្តាំទៅហើយ មិនសមបើនឹងមិននិមន្តមកសោះ ដ្បិតអញជាទាយក ជាកប្បិយការកៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់សង្ឃ។ កាលខនេនឧបាសកកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើផ្នែកថា ក្នុងវេលានោះឯង រួចហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមក អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើជនទាំង៧ពួក គឺភិក្ខុ១ ភិក្ខុនី១ សិក្ខុមាន១ សាមណេរ១ សាមណេរី១ ឧបាសក១ ឧបា សិកា១ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅដោយសត្តាហករណីយ (កិច្ចដែលគួរធ្វើបាន៧ថ្ងៃ) កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមក ទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើជនទាំង៧ពួកនេះ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅបាន កាលបើគេមិន បញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។^{៥)} ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើ វិហារចំពោះសង្ឃហើយ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើមកក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើរោងអង្គុយោកចំពោះសង្ឃ។ បើ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដម្បូល ត្រងិល។ ឲ្យគេធ្វើគុហា។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ឆាន់។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ។ ឲ្យគេធ្វើវត្ត កុដិ (បង្គន់)។ ឲ្យគេធ្វើទិចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើសាលានៅនាអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទិរក្សាកាយ។ ឲ្យគេ ធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាផ្ទះជាទិរក្សាកាយ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប។ ឲ្យគេធ្វើអាមាម។ ឲ្យគេធ្វើទិរក្សាមាម។ បើឧបាសកនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូន បម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកចំពោះ ភិក្ខុច្រើនរូប។ បើ បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុ១រូប។ ឲ្យគេធ្វើអង្គុយោក។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដម្បូលត្រងិល។ ឲ្យគេធ្វើ គុហា។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ឆាន់។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ។ ឲ្យគេធ្វើវត្តកុដិ។ ឲ្យគេធ្វើ ទិចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទិរក្សាកាយ។ ឲ្យគេធ្វើ សាលាក្បែរផ្ទះជាទិរក្សាកាយ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប។ ឲ្យគេធ្វើអាមាម។ ឲ្យគេធ្វើទិរក្សាមាម។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បិទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវ ទៅទេ ភិក្ខុគប្បិធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុនី សង្ឃ ចំពោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនីមួយរូប ចំពោះសិក្ខុមានច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខុមាន១រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ១រូប ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី១រូប។ បានឲ្យគេធ្វើអង្គុយោក។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដម្បូលត្រងិល។ ឲ្យគេធ្វើ គុហា។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ឆាន់។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ។ ឲ្យគេធ្វើវត្តកុដិ។ ឲ្យគេធ្វើ ទិចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប។ ឲ្យគេ ធ្វើអាមាម។ ឲ្យគេធ្វើទិរក្សាមាម។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នា នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បិទៅដោយ សត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុគប្បិធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង សាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើទីនៅចំពោះខ្លួនឯងវិញ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក។ ឲ្យគេធ្វើឃ្នាំង។ ឲ្យគេធ្វើបែម (បញ្ហា)។ ឲ្យគេធ្វើ ប្រាសាទបួនជ្រុង។ ឲ្យគេធ្វើរាងផ្សារ។ ឲ្យគេធ្វើរោងរាងផ្សារ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដម្បូលត្រងិល។ ឲ្យគេធ្វើគុហា។ ឲ្យគេធ្វើ បរិវេណ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចំអិនអាហារ។ ឲ្យគេធ្វើវត្តកុដិ។ ឲ្យគេធ្វើ ទិចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្គម។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទិរក្សាកាយ។ ឲ្យគេធ្វើ សាលាក្បែរផ្ទះជាទិរក្សាកាយ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប។ ឲ្យគេធ្វើអាមាម។ ឲ្យគេធ្វើទិរក្សាមាម។ មានការដណ្តឹង(កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង(កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមករៀនយកព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសក នោះ មានកិច្ចឯណានីមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន)ក្តី។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកដី ចំអែនទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេ បញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បិទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង រវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុង សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បិទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុ មិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើអង្គុយោកចំពោះ

[៨] សម័យនោះឯង មាតារបស់ភិក្ខុទ្រង់មានជម្ងឺ។ មាតានោះក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ ខ្ញុំចង់ឲ្យលោក កូននិមន្តមក។ ក្នុងវេលានោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយថា កាលបើជនទាំង៧ពួកបានបញ្ជូន បម្រើមកហើយ ភិក្ខុគួរទៅដោយសត្តាហករណ៍យបាន កាលបើជនទាំង៧ពួកមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនគួរទៅទេ ចំណែកឯពួកសហធម្មិក បុគ្គលទាំង៥វិញ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគួរទៅដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ក៏ឥឡូវ មានតារបស់អញនេះមានជម្ងឺ តែមាតានោះមិនមែនជាឧបាសិកា តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូល សេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាពួកជនទាំង៧ គឺភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខុមាតា សាមណេរ សាមណេរី មាតា បិតា មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាពួកជនទាំង៧នេះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយ សត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មាតារបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។ បើមាតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមលោកកូន របស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាមាតាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យ បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលមាតាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង ស្វែងរកគិលានភត្ត និងស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្ត និងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងសួរជម្ងឺ ឬនឹងបម្រើជម្ងឺ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង សាសនានេះ បិតារបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។ បើបិតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំ ចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាបិតាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅ ថ្វីដល់កិច្ចដែលបិតាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភត្ត និង ស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្ត និងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងសួរជម្ងឺ ឬនឹងបម្រើជម្ងឺ។

១១២. បហិតេយេវ អនុជាននា

CS [vin.mv.03.06](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១១២)

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បងប្អូនប្រុសរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។ បើបងប្អូនប្រុសនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាបងប្អូនថា ដ្បិត ខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកជាបងប្អូននិមន្តមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបងប្អូនប្រុសបញ្ជូន បម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន បើបងប្អូនប្រុសមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនគួរទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិល វិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បងប្អូនស្រីរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។ បើបងប្អូនស្រីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសនិមន្តមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបងប្អូន ស្រីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន កាលបើបងប្អូនស្រីមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុ ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ញាតិរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។ បើញាតិនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុង សំណាក់ភិក្ខុថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកដ៏ចម្រើននិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកដ៏ចម្រើននិមន្តមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើញាតិបញ្ជូន បម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណ៍យបាន កាលបើញាតិមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ អ្នកធ្វើការឈ្នួលរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។ បើអ្នកធ្វើការឈ្នួលនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំរុណាមានជម្ងឺ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកធ្វើ ការឈ្នួលបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន កាលបើអ្នកធ្វើការឈ្នួលមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។

[៩] សម័យនោះឯង មហាវិហាររបស់សង្ឃបាត់បែកទ្រុតទ្រោមទៅ មានឧបាសកម្នាក់បានឲ្យគេកាប់យកគ្រឿងឈើនៅក្នុងព្រៃ។ ឧបាសក នោះក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា បើលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយអាចឲ្យគេនាំយកគ្រឿងឈើនោះទៅបាន ខ្ញុំរុណានឹង ប្រគេនគ្រឿងឈើនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសង្ឃករណ៍យ (កិច្ចដែលសង្ឃគួរធ្វើ)បាន ហើយត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។

ចប់ ភាណវារៈ សំដែងអំពីភិក្ខុនៅចារិយស្សាជាបឋម។

១១៣. អន្តរាយេ អនាបត្តិវស្សច្នេទវារោ

CS [vin.mv.03.07](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១១៣)

[១០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបានចារិយស្សាក្នុងអាវាស១ ក្នុងកោសលជនបទ ពួកសត្វសាហារតែងទៅបៀតបៀន។ ពួកសត្វសាហារ នោះមកចាប់ភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ មកចោមព័ទ្ធបង្កើលភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានចូលរស្សាហើយមានពួកសត្វសាហារមកបៀតបៀន។ ចាប់យកភិក្ខុ ទាំងនោះក្តី មកចោមព័ទ្ធបង្កើលភិក្ខុទាំងនោះក្តី។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញ ទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់រស្សា តែមិនត្រូវអាប់ត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានចូលរស្សាហើយ ពួកសត្វ

មានពិស័យ^(៦) មកបៀតបៀន។ សត្វទិវយជាតិទាំងនោះខាំភិក្ខុខ្លះ មកចោមព័ទ្ធជ្នកភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុ ទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ មានពួកចោមមកបៀតបៀន។ ចោរទាំងនោះប្លន់ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ វាយសំពាំងភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវ តាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ មានពួកបិសាចបៀតបៀន។ បិសាចទាំងនោះចូលទៅ (ក្នុងសរីរៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ)ខ្លះ នាំយក (ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ)ទៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ ស្រាប់តែភ្លើងឆេះស្រុកជាទីគោរម។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក៏លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុ ទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ ស្រាប់តែភ្លើងឆេះទិ សេនាសនៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកដោយទិសេនាសនៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញ ទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ ស្រាប់តែមាន ទឹកជន់មកលិចស្រុកជាទីគោរម។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តី អន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានទឹកជន់លិចទិ សេនាសនៈរបស់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកដោយទិសេនាសនៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មាន សេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[១១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយក្នុងអាវាស១ ស្រាប់តែមានពួកចោមមកនៅក្នុងស្រុកជាទីគោរម។ ភិក្ខុទាំងនោះ បាន ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រុកជាទីគោរម មានក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះចុះ។ ចំណែកអ្នកស្រុកក៏បែកគ្នាទៅជាពីរផ្នែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកស្រុកទាំងឡាយមានចំនួនច្រើនជាង នៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះបាន។ (ចំណែក) អ្នកស្រុកដែលឥតមានសទ្ធា ឥតមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ច្រើនជាង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តី នុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកស្រុកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មាននៅក្នុងទីណា តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះឯង។

[១២] សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងអាវាស១ ក៏មិនដែលបានភោជនសៅហ្មង ឬខត្តមឲ្យបានឆ្អែត ពេញលេញម្តងសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ មិនបានភោជនសៅហ្មង ឬខត្តមឲ្យបានឆ្អែតពេញលេញទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មាន សេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែល ចូលវស្សាហើយ បានភោជនសៅហ្មង ឬខត្តមឲ្យបានឆ្អែតពេញលេញហើយ តែមិនបានភោជនទាំងឡាយឲ្យជាទីសប្បាយសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវ តាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ បានភោជនសៅហ្មង ឬខត្តមឲ្យបានឆ្អែតពេញលេញហើយ បានភោជនទាំងឡាយក៏ជាទី សប្បាយ តែមិនបានភោជនទាំងឡាយជាទីសប្បាយសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀស ចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ បានភោជន សៅហ្មង ឬខត្តមឲ្យបានឆ្អែតពេញលេញបានភោជនទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ បានភោជនទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានអ្នកឧបដ្ឋាកឲ្យ សមគួរសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវ អាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីមកប្រលោមភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយថា លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក ខ្ញុំកុរុណាប្រគេន ប្រាក់លោកក្តី ខ្ញុំកុរុណាប្រគេនមាសលោកក្តី ខ្ញុំកុរុណាប្រគេនស្រែលោកក្តី ខ្ញុំកុរុណាប្រគេនចំការលោកក្តី ខ្ញុំកុរុណាប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី ខ្ញុំ កុរុណាប្រគេនគោញីលោកក្តី ខ្ញុំកុរុណាប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី ខ្ញុំកុរុណាប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី ខ្ញុំកុរុណាប្រគេនកូនស្រី ដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្តី ខ្ញុំ កុរុណាជាភរិយាលោកក្តី ខ្ញុំកុរុណានាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាភរិយាលោកក្តី។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិ តែងប្រែត្រឡប់រហ័សដោយពិត ក្រែងព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញនឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដូច្នេះហើយ ត្រូវចៀសចេញទៅបាន។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីផ្តាមាសមកប្រលោមភិក្ខុ ដែលចូលវស្សាហើយ។ បេ។ ចុល្លកុមារី (ស្រីចាស់ក្រមុំ) មកប្រលោម ខ្មើមកប្រលោម ពួកញាតិមកប្រលោម ពួកស្តេចមកប្រលោម ពួកចោរ មកប្រលោម ពួកអ្នកលេងមកប្រលោមថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងខ្ញុំប្រគេនប្រាក់លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនមាស លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនស្រែលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនចំការលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនគោញីលោកក្តី យើងខ្ញុំ ប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនកូនស្រី ដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្តី យើងខ្ញុំនាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាភរិយា លោកក្តី។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិ តែងប្រែត្រឡប់រហ័សដោយពិត ក្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយ ត្រូវចៀសចេញទៅបាន។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ ឃើញកំណប់ទ្រព្យឥតមានម្ចាស់។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិ តែងប្រែត្រឡប់រហ័សដោយពិត ក្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អញ ដូច្នេះហើយ ត្រូវចៀសចេញទៅបាន។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ។

១១២. សង្ឃភោទេ អនាបត្តិវស្សាច្នៃទារោ

[១៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលរស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោបាន។ ឯលំនៅរបស់គង្វាលគោក៏រើចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំនៅគង្វាលគោទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅក្នុងទីនោះបាន។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប កាលថ្ងៃចូលរស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយពួកឈ្មួញទេះ។⁷ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងពួកឈ្មួញទេះបាន។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប កាលថ្ងៃចូលរស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយទូក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងទូកបាន។

១១៦. រស្សី អនុបគន្តព្វដ្ឋានានិ

CS [vin.mv.03.10](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១១៦)

[១៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ចូលរស្សាក្នុងរោងឈើ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកបិសាច។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ភិក្ខុមិនត្រូវចូលរស្សាក្នុងរោងឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស្សាលើប្រគាបឈើ។ ពួកមនុស្ស ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកព្រានម្រឹក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលរស្សាលើប្រគាបឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

[១៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស្សាក្នុងទីវាល។ ដល់វេលារៀងធ្លាក់មក ភិក្ខុទាំងនោះក៏ស្ទុះចូលទៅរកម្លប់ឈើខ្លះ យូរស្បូវខ្លះ (សំយាប ឬរងស្បូវ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលរស្សាក្នុងទីវាលទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស្សាតតមានទិសេនាសនៈឡើយ ក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ដោយកំដៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលរស្សាដោយតតមានទិសេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស្សាក្នុងខ្ទមខ្មៅ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ ដូចជាពួកជនដុតខ្មៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលរស្សាក្នុងខ្ទមខ្មៅទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស្សាក្នុងឆត្ត។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកគង្វាលគោ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលរស្សាក្នុងឆត្តទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលរស្សាក្នុងពាងទឹក។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ ដូចជាពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលរស្សាក្នុងពាងទឹកទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

១១៧. អធម្មិកតិកា

CS [vin.mv.03.11](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១១៧)

[១៦] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី សង្ឃបានធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា)ថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលរស្សាឡើយ។ ស្រាប់តែចៅរបស់នាងវិសាខា ជាមាតាមិការសេដ្ឋី បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយ សូមនូវផ្លូវ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយទៅវិញយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុសង្ឃបានធ្វើកតិកាថា មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលរស្សាឡើយ នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរមកបំបួស ទំរាំតែភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំរស្សា លុះចាំរស្សាចេញហើយ នឹងបំបួស។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចាំរស្សាចេញហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចៅរបស់នាងវិសាខា ជាមាតាមិការសេដ្ឋីថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរមកបំបួសកុលបុត្តក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ បុរសនោះ ពោលតបយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំករុណាបានបួសរួចស្រឡះហើយ ខ្ញុំករុណាគួរត្រេកអរពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំករុណាខានបួសហើយ។ នាងវិសាខា ជាមាតាមិការសេដ្ឋី ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងធ្វើកតិកាបែបយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្ត ក្នុងកណ្តាលរស្សាសោះ ឯភិក្ខុមិនត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌មានកំណត់កាលដូច្នោះទេ។ កាលនាងវិសាខា ជាមាតាមិការសេដ្ឋី កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកតិកាបែបនេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលរស្សាទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

១១៨. បដិស្សវទុក្កជាបត្តិ

CS [vin.mv.03.12](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១១៨)

ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហករណ៍។ ភិក្ខុនោះ ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិការស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ១រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ។ ភិក្ខុនោះ កាលបើនៅខ្លះ៧ថ្ងៃទៀត នឹងដល់ថ្ងៃបរិវេណ ក៏ប្រកបដោយកិច្ច ហើយថយចេញទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ មកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។

[១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិការស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះ កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ។ ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចអ្វី ក៏ចៀសចេញទៅ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិការស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះ កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ។ ភិក្ខុនោះមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង។ បើ ភិក្ខុនោះ នៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វី ក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះ នៅអស់ពីរបីថ្ងៃ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះ នៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ចៀសចេញដោយសត្តាហករណ៍។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់៧ថ្ងៃនោះទៅ។ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិការស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះ កាលនឹងចេញដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ។ ភិក្ខុនោះ នៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយ ក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណ៍។ ភិក្ខុនោះ ត្រឡប់វិលវិញ ក្នុងរវាង៧ថ្ងៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិការស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះ កាលបើនៅខ្លះ៧ថ្ងៃទៀត នឹងដល់ថ្ងៃជាទីរីកឡើងនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគំរប់៤ខែ នៃរដូវភ្លៀង (១៥កើត ខែកត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ក៏ចៀសចេញទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ បានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិការស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះ ទៅកាន់អាវាសនោះហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថ ដល់ថ្ងៃ១រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ។ ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចអ្វី ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង។ បើ ភិក្ខុនោះ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង។ បើ ភិក្ខុនោះ នៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វី ក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះ នៅអស់ពីរបីថ្ងៃ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ក៏ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ចៀសចេញទៅ ដោយសត្តាហករណ៍។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់៧ថ្ងៃទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។ បើ ភិក្ខុនោះ នៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ចៀសចេញទៅ ដោយសត្តាហករណ៍។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិការស្សាហើយ។ ភិក្ខុនោះ កាលបើនៅខ្លះ៧ថ្ងៃទៀត នឹងដល់ថ្ងៃជាទីរីកឡើងនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគំរប់៤ខែ នៃរដូវភ្លៀង (១៥កើត ខែកត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ក៏ចៀសចេញទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ មកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង។

ចប់ វស្សុបនាយិកក្ខន្ធកៈទី៣។

ឧទាននៃវស្សុបនាយិកក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

១១៩. តស្សុទ្ធានំ

CS vin.mv.03.13 | ភាគ ទី៧

(១១៩)

[១៩] រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា១ ពួកភិក្ខុគិតថា យើងត្រូវចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎១ ពួកភិក្ខុគិតថា ថ្ងៃចូលវស្សា តើមានប៉ុន្មានយ៉ាង១ ពួកឆព្វគ្គិយ៍ភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយ ចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សា១ មិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា១ វេលាជិតចូលវស្សាហើយ ក្លែងដើរចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ១ ស្តេចពិម្ពិសារប្រាថ្នានឹងលើកខែ១ ឧបាសកបានឲ្យគេកសាងវិហារចំពោះសង្ឃ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ មាតានិងបិតារបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ បងប្អូនរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ញាតិរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ អ្នកធ្វើការឈ្នួលរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ វិហារទ្រុឌទ្រោម១ សត្វសាហារបៀតបៀនពួកភិក្ខុ១ សត្វមានពិសបៀតបៀនពួកភិក្ខុ១ ពួកចោរបៀតបៀនពួកភិក្ខុ១ ពួកបិសាចបៀតបៀនពួកភិក្ខុ១ ភ្លើងឆេះស្រុក និងឆេះទិសេនាសនៈទាំងពីររឿង១ ទឹកជន់លិចស្រុក១ ចោរមកតាំងនៅក្នុងស្រុក១ ពួកទាយកជាច្រើនឥតមានសន្ទាជ្រះថ្លា១ ភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃ ហើយមិនដែលបានភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមឆាន់ឲ្យឆ្អែតពេញលេញ១ ភិក្ខុនៅចាំវស្សាហើយមិនដែលបានភោជនឆាន់ឲ្យសប្បាយ១ ភិក្ខុបានភេសជ្ជៈជាទិសប្បាយហើយ តែមិនបានឧបដ្ឋាកដ៏សមគួរ១ ស្រីប្រលោមភិក្ខុ១ ស្រីផ្កាមាសប្រលោមភិក្ខុ១ នាងថុល្លកុមារីប្រលោមភិក្ខុ១

មនុស្សខ្ចីប្រលោមភិក្ខុ១ ញាតិប្រលោមភិក្ខុ១ ស្ដេចប្រលោមភិក្ខុ១ ពួកចោរប្រលោមភិក្ខុ១ ពួកអ្នកលេងប្រលោមភិក្ខុ១ ភិក្ខុ ឃើញកំណប់ទ្រព្យ១ ភិក្ខុឃើញភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមបំបែកសង្ស័យ ភិក្ខុដពួកបានពង្រឹងដំណឹងថា ភិក្ខុនិងភិក្ខុនិព្យាយាមបំបែកសង្ស័យ ភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ១ ភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងពួកឈ្មួញរទេះ១ ភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងទូក១ ភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងរូងឈើ១ ភិក្ខុចូលរស្សាលើប្រគាបឈើ១ ភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងទីវាល១ ភិក្ខុចូលរស្សាឥតមានទីសេនាសនៈ១ ភិក្ខុចូលរស្សាក្នុងខ្ទមខ្មោច១ ក្រោមឆត្ត១ ក្នុងពាងទឹក១ សង្ឃធ្វើប្ដេជ្ញាគ្នាថា កុំឲ្យបំប្លែងបុលបុត្រក្នុងរស្សា១ ភិក្ខុទទួលប្ដេជ្ញាថានៅចាំបុរិមិការស្សា ឬបុរិមិ ការស្សា ហើយធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ បណ្ឌិតគួរប្រកបតាមសមគួរដល់ន័យ១ ភិក្ខុឥតមានភិក្ខុអ្វីហើយចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុមាន ភិក្ខុ ហើយចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុនៅអស់ពីរថ្ងៃ ក៏ទៅដោយសត្តាហាករណីយ ហើយត្រឡប់វិលវិញ១ នៅខ្លះ៧ថ្ងៃទៀត នឹងដល់ ថ្ងៃបរាណ ភិក្ខុនោះទៅដោយសត្តាហាករណី ហើយត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្ដី មិនបានត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្ដី១ បណ្ឌិត គប្បីពិចារណានូវទំនងដែលមានបែបផែនរៀបរយក្នុងខន្តាននៃរឿងទាំងអម្បាលនោះហោង។

ក្នុងខន្តកៈនេះមានរឿង៥២។

បវរណក្ខន្ធកៈ

CS vin.mv.04 | ភាគ ទី៧

(៤. បវរណក្ខន្ធកោ)

១២០. អដាសុករិហារោ

CS vin.mv.04.01 | ភាគ ទី៧

(១២០)

[២០] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ច្រើនរូប ជាមិត្ត ទើបនឹងបានជួបប្រទះគ្នាថ្មី ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន បានចូលរស្សានៅក្នុងអាវាស១ ក្នុងកោសលជនបទ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំង នោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ យើងនឹងបានព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសរ មិនរិវាទគ្នា នៅចាំរស្សាឲ្យបានស្រួលផង មិន លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនោះថា បើយើងមិននិយាយគ្នា មិនចរចរគ្នាទៅវិញ ទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះ គប្បីក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាង រួចហើយ នឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយ ហើយយកទៅដំកល់ទុក គប្បីដំកល់ទឹកឆាន់ និងទឹក ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានបិណ្ឌបាតសល់អំពីភិក្ខុនោះឆាន់ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នា គប្បីឆាន់ចុះ បើមិន ប្រាថ្នាទេ គួរចាក់ចោលទៅលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជះចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ(ក៏បាន) ភិក្ខុនោះគប្បីរើអាសនៈ ទុកដាក់ទឹក សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយ ហើយរៀបចំទុកដាក់ គប្បីទុកដាក់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ គប្បីបោសច្រាសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្នុងដាក់ទឹកឆាន់ក្ដី ក្នុងដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្ដី ក្នុងលាងវច្ឆៈក្ដី ដែលរលីងទេ ភិក្ខុនោះគួរ ដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ (ឈឺដៃ) គួរហៅគ្នាគ្នា ដោយអាការបោយដៃ មកឲ្យដំកល់ទុក តែកុំឲ្យបញ្ចេញវាចាព្រោះបច្ច័យនោះ ឡើយ យ៉ាងនេះឯង ទើបយើងទាំងអស់គ្នាព្រមព្រៀង ស្មោះសរ មិនរិវាទគ្នា នៅចាំរស្សាក៏ស្រួលផង មិនបានលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត ផង។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក៏លែងស្និហោរកឆ្លើយឆ្លងគ្នានឹងគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះ ក៏ ក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយ រួចដំកល់ទុក ដំកល់ ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុនោះឆាន់ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នា ក៏ ឆាន់ទៅ បើមិនប្រាថ្នាទេ ចាក់ចោលទៅលើទីគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជះចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក្ដី ភិក្ខុនោះរើអាសនៈចេញ ទុកដាក់ទឹក សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង គ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយ ហើយរៀបចំទុកដាក់ ទុកដាក់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើ ប្រាស់ បោសច្រាសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្ដី ក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្ដី ក្នុងដាក់ទឹកសម្រាប់វច្ឆៈក្ដី ដែលរលីង ទេ ភិក្ខុនោះក៏ដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ ក៏ហៅគ្នាគ្នា ដោយអាការបោយដៃ មកឲ្យដំកល់ទុក តែមិនបានបញ្ចេញវាចាព្រោះ បច្ច័យនោះឡើយ។

[២១] ការដែលចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ ជាទំនៀមរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចាំរស្សារួចហើយ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ លុះ នៅចាំរស្សាកន្លង៣ខែទៅហើយ ក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈ រួចកាន់យកបាត្រ និងចីវរ ចេញដើរដំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី លុះដើរទៅដោយលំដាប់ ហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ការវិរាយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាអានុកនុ៎ះឯង ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទាំងឡាយ (គ្រប់ ព្រះអង្គ)។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដ៏កាន់នឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ផន់ សេចក្ដីទុក្ខបានឬទេ ល្មមឲ្យឥរិយាបថប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបានឬទេ អ្នកទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំ រស្សាដោយសប្បាយហើយឬ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំសេចក្ដីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមឲ្យឥរិយាបថប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំក៏ព្រម ព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំរស្សាតាមសប្បាយ មួយទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបហើយត្រាស់សួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ មិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយ ត្រាស់សួរ(ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយ

មិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ត្រាស់សួរចំពោះតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់ត្រាស់សួរហេតុដែលគត ប្រយោជន៍ឡើយ (ព្រោះ) ហេតុដែលគតប្រយោជន៍ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ផ្តាច់ផ្តិលដោយអរិយមគ្គហើយ។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មាន ព្រះភាគត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយអាការពិរយ៉ាង គឺទ្រង់ត្រាស់សួរ ដោយទ្រង់គិតថា តថាគតនឹងសំដែងធម៌ម្យ៉ាង និងបញ្ញត្ត សិក្ខាបទដល់សាវ័កទាំងឡាយម្យ៉ាង។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាដោយសប្បាយយ៉ាងណាទៅ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយមិនលំបាកដោយ អាហារវិណ្ណបាតទេឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្រ បានជួបប្រទះគ្នាជាមិត្រ សេពគប់ គ្នាមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយនាគោសលជនបទនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងគប្បីជា បុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយទៀត យើងមិនគប្បីលំបាកដោយវិណ្ណបាត ដោយឧបាយ ដូចម្តេចហឺ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះទៀតថា ប្រសិនបើយើងកុំគប្បីហៅវរកត្តា កុំគប្បីចរចារកត្តាទៅវិញ ទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីវិណ្ណបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវរៀបចំអាសនៈ ដំកល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភត្ត រួចហើយដំកល់ទុក ហើយដំកល់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីវិណ្ណបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមាន អាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុឆាន់ បើភិក្ខុនោះចង់ឆាន់ ក៏ឆាន់ចុះ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ក៏គប្បីចាក់ចោលលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬបាចចោលក្នុងទឹក ដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះត្រូវសាអាសនៈ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ត្រូវលាងភាជន៍ សម្រាប់ផ្ទេរភត្ត ហើយយកទៅទុកដាក់ រួចត្រូវទុកដាក់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្នុងទឹកផឹកក្តី ក្នុងទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងដាក់ទឹកសម្រាប់លាងវច្ឆៈក្តី ដែលរលីងទទេ ត្រូវភិក្ខុនោះដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការនៃដៃ (គឺឈឺដៃ ជាដើម) ត្រូវបោសដៃហៅភិក្ខុទីពីរ ឲ្យដំកល់ទុក មិនត្រូវបញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុនោះឡើយ កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ទើបបានយើងទាំងឡាយ ជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងទាំងឡាយមិនលំបាកដោយវិណ្ណបាត ទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះឯង យើងខ្ញុំមិនហៅវរកត្តា មិនចរចារកត្តាទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីវិណ្ណបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបអាសនៈ ដំកល់ទុកនូវទឹកលាងជើង តាំងរងជើង និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភត្ត ហើយដំកល់ទុក រួច ដំកល់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីវិណ្ណបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុឆាន់ បើភិក្ខុនោះចង់ឆាន់ ក៏ ឆាន់ទៅ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ភិក្ខុនោះក៏ចាក់ចោលលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ក៏បាន បាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក៏បាន ភិក្ខុនោះសាអាសនៈ ចេញ ហើយទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភត្ត ហើយយកទៅទុក រួចដាក់ទឹកផឹក ទឹក ប្រើប្រាស់ បោសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្នុងដាក់ទឹកផឹកក្តី ក្នុងដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងដាក់ទឹកសម្រាប់លាងវច្ឆៈក្តី ដែលរលីងទទេ ភិក្ខុនោះ ក៏ដងយកមកដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការនៃដៃ (ឈឺដៃជាដើម) ភិក្ខុនោះបកដៃហៅភិក្ខុទីពីរ ឲ្យដង យកមកដំកល់ទុក មិនបាច់បញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុនោះឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុស ស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាជាសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាក ដោយវិណ្ណបាតឡើយ។

[២២] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាមោឃបុរសទាំងឡាយនេះ នៅ(ចាំ វស្សា) មិនសប្បាយទេ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាមោឃបុរសទាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរួមរបស់ បសុសត្វ (សត្វចិញ្ចឹម) ហើយប្តេជ្ញាថា ខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាមោឃបុរសទាំងឡាយនេះ នៅដូចជាការនៅរួមរបស់ សត្វពពែ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាមោឃបុរសទាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរបស់បុគ្គលប្រមាទ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងឡាយនេះ មិនសមបើនឹងសមាទានមុគ្គវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ដែល ជាតិគ្លីយសមាទាន (សមាទានរបស់គិរីយ) ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់ បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុសមាទានមុគ្គវត្ត ដែលជាតិគ្លីយសមាទានទេ ភិក្ខុណាសមាទានត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅចាំវស្សារួចហើយ បរាវណាដោយស្មាន ៣យ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្សៀសក្តី។ បរាវណានោះជាការអនុលោមដើម្បីពោលប្រដៅនូវគ្នានឹងគ្នា ជាការចេញចាកអាបត្តិ ជា ការធ្វើវិន័យឲ្យជាប្រធាន នឹងប្រាកដដល់អ្នកទាំងឡាយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយបរាវណាយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបរាវណា។ បើបរាវណាកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃ បរាវណា។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្ឃ ឆៀងស្មាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា នែអារុសោ ខ្ញុំសូម បរាវណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំ ឃើញ នឹងធ្វើតាម នែអារុសោ ខ្ញុំសូមបរាវណានឹងសង្ឃ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម នែអារុសោ ខ្ញុំសូមបរាវណានឹងសង្ឃជាគំរប់បីដងផង ដោយ ឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម ត្រូវភិក្ខុ ខ្លឹវស្សាធ្វើឧត្តរាសង្ឃ ឆៀងស្មាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបរាវណា នឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបរាវណានឹងសង្ឃជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបរាវណានឹងសង្ឃជា គំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំ ឃើញ នឹងធ្វើតាម។

[២៣] សម័យនោះឯង កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងតែអង្គុយច្រហោង បរាវណា ពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុក៏នៅលើអាសនៈទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្ហាប់ថា កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុង អង្គុយច្រហោង បរាវណា មិនសមបើពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុហ៊ាននៅលើអាសនៈទាំងឡាយសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាកាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ កំពុងអង្គុយច្រហោងបរាវណា ពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុ

នៅលើអាសនៈ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយច្រហោង បរាវណា មោឃបុរសទាំងឡាយនោះមិនសមបើនឹងហ៊ាននៅលើអាសនៈ ទាំងឡាយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយកំពុងអង្គុយច្រហោង បរាវណា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅលើអាសនៈ ទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងអស់នោះ អង្គុយច្រហោង ហើយបរាវណា។ ក៏ សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈមួយអង្គ ថយកំឡាំងដោយជរា កាលបើអង្គុយច្រហោង រង់ចាំទំរាំភិក្ខុទាំងឡាយបរាវណាគ្រប់គ្នា ក៏ជ្រុលជ្រប់ជួលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយ ច្រហោង ក្នុងពេលដែលខ្លួនកំពុងបរាវណា លុះបរាវណារួចហើយ ទើបអង្គុយលើអាសនៈបាន។

១២១. បរាវណាកេនា

CS [vin.mv.04.02](#) | ភាគ ទី៧

(១២១)

[២៤] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បរាវណាមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណាមានពីរយ៉ាង គឺចាតុទុសិកាបរាវណា^៨ ១ បណ្ណសិកាបរាវណា^៩ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បរាវណាមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បរាវណាកម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណាកម្មទាំងនេះមាន៤ គឺបរាវណា កម្មជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌១ បរាវណាកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌១ បរាវណាកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌១ បរាវណាកម្មព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណាកម្មទាំង៤នោះ បរាវណាកម្មណាជាពួក តែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិន ត្រូវធ្វើបរាវណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបរាវណាកម្មបែបនេះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរាវណាកម្មទាំង៤នោះ បរាវណាកម្មណាព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបរាវណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិន អនុញ្ញាតបរាវណាកម្មបែបនេះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរាវណាកម្មទាំង៤នោះ បរាវណាកម្មណាជាពួកតែត្រូវតាមធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបរាវណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបរាវណាកម្មបែបនេះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរាវណាកម្មទាំង៤នោះ បរាវណាកម្មណា ព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវធ្វើបរាវណាកម្មបែបនេះចុះ តថាគតអនុញ្ញាតបរាវណាកម្មបែបនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាដូច្នោះថា បរាវណាកម្មណាព្រម ព្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើបរាវណាកម្មបែបនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវតែសិក្សាយ៉ាងនេះឯង។

១២២. បរាវណាទានុជាននា

CS [vin.mv.04.03](#) | ភាគ ទី៧

(១២២)

[២៥] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នាចុះ (ព្រោះ) សង្ឃនឹង បរាវណា។ កាលបើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុមួយរូប បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចំរើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនបានមក។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យនូវបរាវណា បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបរាវណានោះត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូបធ្វើឧត្តរសង្ឃស្លៀងស្លាម្នាក់ អង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំសូមឲ្យបរាវណា ចូរលោកនាំបរាវណារបស់ខ្ញុំទៅ ចូរលោកបរាវណាដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្ញុំផង។ ភិក្ខុនោះបញ្ជាក់ (សេចក្តី) ដោយកាយ (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយ និងវាចា(ក្តី) ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះឲ្យបរាវណា ហើយ។ (បើ) ភិក្ខុឈឺមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយ និងវាចាទេ មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុឈឺនោះ ឲ្យបរាវណា ឡើយ។ បើសង្ឃបាននូវការឲ្យបរាវណានុ៎ះយ៉ាងនេះហើយ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវនាំភិក្ខុឈឺ នោះដោយគ្រែ ឬតាំងមកក្នុងទីជាកណ្តាលសង្ឃ ហើយសីមបរាវណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា បើយើងទាំងឡាយ ឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចំរើន ឬនឹងធ្វើកាលកិរិយា (មិនខាន)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិន ត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅបរាវណាក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃបរាវណាជាពួកឡើយ បើបរាវណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាចៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រូវភិក្ខុនោះ ឲ្យបរាវណាដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាសឹកក្នុងថ្ងៃនោះឯង។ បេ។ ស្លាប់ (ឬ) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក លាសិក្ខា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអនិមរត្ត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្មត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាខ្លួន ជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើករត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើករត្តព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិ (មិនសំដែងអាបត្តិ) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវ សង្ឃលើករត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាភ្រក់ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបណ្តក ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសក ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលទៅកាន់ពួកតិរិយ ប្តេជ្ញាខ្លួន ជាតិរច្ឆាន ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំឡាប់មាតា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំឡាប់ព្រះអរហន្ត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី ប្តេជ្ញាខ្លួនជា អ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពងឡើង ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានភេទពីរ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យបរាវណាដល់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុឈឺ ឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាចៀសចេញទៅ ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ មិនហៅថា បាននាំបរាវណាមកដល់ ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺ ឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណា សឹកត្រង់ពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ(ក្តី)។ បេ។ ប្តេជ្ញា ខ្លួនជាមនុស្សមានភេទពីរ (ក្តី) មិនហៅថា បាននាំបរាវណាមកដល់ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំ

បរាវណា ទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានចៀសចេញទៅ បរាវណាល្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណា ហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានសឹក (ក្តី) ស្លាប់(ក្តី)។ បេ។ បេដ្ឋាខ្លួនជាមនុស្សមានភេទពីរ (ក្តី) បរាវណាល្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺ ឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាទៅដល់សង្ឃហើយ ដេកលក់មិនបានប្រាប់ បរាវណាល្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នក នាំបរាវណា ទៅដល់សង្ឃហើយ ក៏ចូលសមាបត្តិទៅ មិនបានប្រាប់ បរាវណាល្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណា មិនត្រូវអាបត្តិ ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាទៅដល់សង្ឃហើយ ភ្លេចមិនបានប្រាប់ បរាវណាល្មោះថា បាន នាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណា មិនត្រូវអាបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាទៅដល់ សង្ឃហើយ ក្លែងមិនប្រាប់ បរាវណាល្មោះថា បាននាំមកដល់ហើយ (តែ) ភិក្ខុអ្នកនាំបរាវណាត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃ បរាវណានោះ (បើ) សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលដែលឲ្យបរាវណាហើយ ត្រូវឲ្យឆន្ទៈផង។

១២៣. ញាតកាទិក្ខុហណកថា

CS vin.mv.04.04 | ភាគ ទី៧

(១២៣)

[២៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកញាតិចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនោះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះបរាវណា រួច។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការដែលបាននុះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះ យ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបរាវណារួច។ បើសង្ឃបានសេចក្តី យល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការបាននុះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយនាំភិក្ខុនេះ ទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃបរាវណារួច។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះ ហើយ ការបាននុះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃបរាវណាដោយពួកឡើយ បើបរាវណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង សាសនានេះ បើស្តេចទាំងឡាយចាប់ភិក្ខុ(ក្តី) ពួកចោរចាប់ភិក្ខុ(ក្តី) ពួកអ្នកលេងចាប់ភិក្ខុ(ក្តី) ពួកភិក្ខុជាសត្រូវចាប់ភិក្ខុ (ក្តី) ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជាសត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះ មួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះបរាវណារួច។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការបាននុះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុជាសត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុ នេះឲ្យបរាវណារួច។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការបាននុះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជា សត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃបរាវណារួច។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការបាននុះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃបរាវណាដោយពួកឡើយ បើបរាវណា ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។

១២៤. សង្ឃបរាវណាទិប្បភេទា

CS vin.mv.04.05 | ភាគ ទី៧

(១២៤)

[២៧] ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុ៥រូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះមាន ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ត្រូវភិក្ខុបរាវណាដោយសង្ឃបរាវណា ក៏ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជន៤រូប តើត្រូវយើងទាំងឡាយបរាវណាដូច ម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៥រូប បរាវណា ដោយសង្ឃបរាវណា។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ៤រូប នៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តី ត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៥រូបបរាវណា ដោយសង្ឃបរាវណា ក៏ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជន៤រូប តើត្រូវយើង ទាំងឡាយបរាវណាដូចម្តេច ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៤រូប បរាវណា ដល់គ្នានឹងគ្នាបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវបរាវណាយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស់ ប្រតិពល ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នោះ យល់ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបរាវណា។ បើបរាវណាកម្ម មានកាលគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបរាវណាដល់គ្នានឹងគ្នា។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ ធ្វើឧត្តរសង្ក រៀងស្នាម្តាង អង្គុយច្រហោង ហើយផ្តងអញ្ជូលឡើង រួច និយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមបរាវណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ពួក រង្ស៊ីសក្តិ សូម លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ(វលីក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមបរាវណា នឹង លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ពួក រង្ស៊ីសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ (ដាស់តឿន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមបរាវណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់បីដងផង ដោយ ឃើញក្តី ពួក រង្ស៊ីសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ (វលីក)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម។ ត្រូវភិក្ខុ ខ្ចី ធ្វើឧត្តរសង្ក រៀងស្នាម្តាង អង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង រួចនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូម បរាវណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ពួក រង្ស៊ីសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ (ដាស់តឿន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបរាវណា នឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយ

[២៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រព្យរូបត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ។ ក៏ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវបរាណនោះទេ ឥឡូវអាត្មាអញ ត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុទ្រព្យ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក រៀងស្នាម្នាម្នា អង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលី រួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។ ត្រូវភិក្ខុអ្នកទទួលអាបត្តិនោះនិយាយថា លោកឃើញឬទេ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនោះឆ្លើយថា អើខ្ញុំឃើញ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលអាបត្តិត្រូវប្រាប់ថា ត្រូវលោកសង្គមតទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុសង្ស័យ នឹងអាបត្តិ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទ្រព្យ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក រៀងស្នាម្នាម្នា អង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលី រួចនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សេចក្តីសង្ស័យ ខ្ញុំនឹងធ្វើតប (សំដែង) នូវអាបត្តិនោះ ក្នុងកាលនោះ លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបរាណចុះ។ មិនត្រូវភិក្ខុ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បរាណ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ។

១២៦. អាបត្តិអាវិករណវិធិ

CS [vin.mv.04.07](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១២៦)

ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រព្យ កំពុងតែបរាណ ក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ។ ទើបភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវបរាណនោះទេ ឥឡូវ អាត្មាអញ ត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុកំពុងតែបរាណ ក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុជិតខាងថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយ នឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបរាណចុះ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បរាណព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុកំពុងតែបរាណ ហើយមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុជិតខាងថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យ នឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណា ខ្ញុំអស់សេចក្តីសង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ក្នុងកាលនោះ លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបរាណចុះ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បរាណព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ។

១២៧. សភាគាបត្តិបដិកម្មវិធិ

CS [vin.mv.04.08](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១២៧)

ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាស១ ត្រូវសភាគាបត្តិ (អាបត្តិដូចគ្នា) ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ។ ក៏ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងសភាគាបត្តិ មិនត្រូវទទួលសភាគាបត្តិ (នឹងគ្នាទេ) ឥឡូវសង្ឃនេះ សុទ្ធតែត្រូវសភាគាបត្តិហើយ តើយើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវសភាគាបត្តិ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បញ្ជូនភិក្ខុទ្រព្យ ទៅកាន់អាវាសជិតខាង ក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះ ហើយមកវិញ យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះ ក្នុងសំណាក់លោក។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនោះដូច្នោះហើយ ការបាននុំជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវសភាគាបត្តិហើយ កាលបើសង្ឃឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះកាលនោះ លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបរាណចុះ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បរាណព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងសភាគាបត្តិ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងសភាគាបត្តិ កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ កាលនោះ លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបរាណចុះ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បរាណ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ។

ចប់ បឋមភាណាវៈ។

១២៨. អនាបត្តិបន្ទរសកំ

CS [vin.mv.04.09](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១២៨)

[២៩] ក៏សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ (អ្នកនៅក្នុងអាវាស) ជាច្រើនប្រមាណ៥រូប ឬជាង៥រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុរូបឯទៀតមិនទាន់មកដល់។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជារិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយបរាណ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងបរាណ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀត ច្រើនជាងមកដល់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥រូប ឬជាង៥រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដឹងថា

កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែនឹងបរាណាច្ច័យ។ ភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនទាន់ក្រោក ភិក្ខុបរិសុទ្ធពួកខ្លះក្រោកហើយ ភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់ ក្រោក ចេញហើយ ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ច្រើនជាង មកដល់។ បើ ស្មើគ្នា។ បើ តិចជាង។ ពួកភិក្ខុដែលបរាណាច្ច័យ ក៏ឈ្មោះថា បាន បរាណាច្ច័យហើយ ពួកភិក្ខុ(ដែលមិនទាន់បរាណា) ត្រូវបរាណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាច្ច័យ ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្ខដ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុជាពួក តែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា មាន១៥យ៉ាង។

១៣០. វេមតិកបន្ទរសកំ

CS [vin.mv.04.11](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៣០)

[៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាសណាមួយ មានពួកអារាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺឱ្យប ឬជាងឱ្យបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃ បរាណានោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា មានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹមដូច្នោះថា គួរយើងទាំងឡាយបរាណា ឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បរាណាទៅ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបរាណា ក៏មានពួកអារាសិកភិក្ខុ ឯទៀត ច្រើនជាងមកដល់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បរាណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាច្ច័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ បើ ក៏មានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ស្មើគ្នាមកដល់។ បើ តិចជាង។ ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាច្ច័យ ក៏ឈ្មោះថា បានបរាណាច្ច័យហើយ ត្រូវពួកភិក្ខុ ដែលនៅសល់អំពីនោះ បរាណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបរាណាច្ច័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាសណាមួយ មានពួកអារាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺឱ្យប ឬជាងឱ្យបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ដឹងថាមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត មិន ទាន់មកដល់។ តែពួកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ឃឹមថា គួរយើងទាំងឡាយបរាណា ឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បរាណាទៅ។ កាលដែល ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែនឹងបរាណាច្ច័យ។ ភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសុទ្ធពួកខ្លះក្រោកចេញហើយ ភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់ ក្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ច្រើនជាងមកដល់។ បើ ស្មើគ្នា។ បើ តិចជាង។ ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាច្ច័យ ឈ្មោះថា បានបរាណាច្ច័យហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បរាណា) ត្រូវបរាណា ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាច្ច័យ ត្រូវ អាប់ត្តិទុក្ខដ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម មាន១៥យ៉ាង។

១៣១. កុក្ខច្ចបកតបន្ទរសកំ

CS [vin.mv.04.12](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៣១)

[៣២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាសណាមួយ មានពួកអារាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺឱ្យប ឬជាងឱ្យបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នា ក្នុង ថ្ងៃបរាណានោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ដឹងថា មានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត មិនទាន់មកដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីរង្រៀសថា យើងទាំងឡាយ គួរតែបរាណា មិនមែនថា យើងមិនគួរបរាណាទេ ដូច្នោះហើយ ក៏បរាណាទៅ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរាណា ទើបមាន អារាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុទាំងនោះបរាណាម្តងទៀត ឯពួកភិក្ខុដែលបរាណាច្ច័យ ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្ខដ។ បើ ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ស្មើគ្នាមកដល់។ បើ តិចជាង។ ពួកភិក្ខុដែលបរាណាច្ច័យ ក៏ឈ្មោះថា បានបរាណាច្ច័យហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុ ដែលនៅសល់អំពីនោះ បរាណាចុះ ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាច្ច័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើ អារាសណាមួយ មានពួកអារាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺឱ្យប ឬជាងឱ្យបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ដឹងថាមានពួកអារាសិក ភិក្ខុឯទៀត មិនទាន់មកដល់។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីរង្រៀសថា យើងទាំងឡាយ គួរតែបរាណា មិនមែនថាយើងទាំងឡាយ មិនគួរបរាណា ទេដូច្នោះ ហើយក៏បរាណាទៅ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទើបតែនឹងបរាណាច្ច័យ។ ភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសុទ្ធពួក ខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់ ក្រោកចេញទៅហើយ ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ច្រើនជាងមកដល់។ បើ ស្មើគ្នា។ បើ តិចជាង។ ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាច្ច័យ ក៏ ឈ្មោះថាបានបរាណាច្ច័យហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បានបរាណា) ត្រូវបរាណា ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបរាណាច្ច័យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្រៀស មាន១៥យ៉ាង។

១៣២. ភេទបុរេក្ខារបន្ទរសកំ

CS [vin.mv.04.13](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៣២)

[៣៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាសណាមួយ មានអារាសិកភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន គឺឱ្យប ឬជាងឱ្យបឡើងទៅ ប្រជុំ គ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដឹងថាមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត មិនទាន់មកដល់។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានបំណងនឹងបំបែក សង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចូរចាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វី ដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដូច្នោះហើយ ក៏បរាណា

ទៅ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងបរាណា ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ច្រើនជាងមកដល់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បរាណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុ ដែលបានបរាណាហើយ ត្រូវអាប់ត្តិចុល្លច្នៃ។ បើ ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ស្ទើរគ្នាមកដល់។ បើ តិច ជាង។ ពួកភិក្ខុ ដែលបរាណាហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានបរាណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុ ដែលនៅសល់អំពីនោះ បរាណាចុះ ពួកភិក្ខុ ដែលបាន បរាណាហើយ ត្រូវអាប់ត្តិចុល្លច្នៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាសណាមួយ មានពួកអារាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺឥរុប ឬ ជាងឥរុបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដឹងថាមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់។ (តែ) ពួកភិក្ខុទាំង នោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចូរចាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដូច្នោះ ហើយ ក៏បរាណាទៅ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទើបតែនឹងបរាណាហើយ។ បើ ភិក្ខុបរិសុទ្ធ មិនទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសុទ្ធពួកខ្លះ ក្រោក ចេញហើយ ភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់ ក្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ច្រើនជាងមកដល់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះ បរាណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុ ដែលបានបរាណាហើយ ត្រូវអាប់ត្តិចុល្លច្នៃ។ បើ ទើបមានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ស្ទើរគ្នា មកដល់។ បើ តិចជាង។ ពួកភិក្ខុដែលបរាណាហើយ ក៏ឈ្មោះថា បានបរាណាល្អហើយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បរាណា ក្នុងសំណាកភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបរាណាហើយ ត្រូវអាប់ត្តិចុល្លច្នៃ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ មាន១៥យ៉ាង។

១៣៣. សីមោត្តន្តិកបេយ្យាលំ

CS [vin.mv.04.14](#) | ភាគ ទី៧

(១៣៣)

[៣៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាសណាមួយ មានពួកអារាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺឥរុប ឬជាងឥរុបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នា ក្នុង ថ្ងៃបរាណានោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងថា មានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត កំពុងដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិន ដឹងថា មានពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត ដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនឃើញពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត កំពុងដើរចូល មកដល់ខាងក្នុងសីមា។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនឃើញពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត បានដើរចូលមកដល់ ខាងក្នុងសីមា។ បើ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនឮថា ពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត កំពុងដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា។ បើ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនឮថា ពួកអារាសិកភិក្ខុឯទៀត បានដើរចូលមកខាង ក្នុងសីមា។ ពួកអារាសិកភិក្ខុ និងអារាសិកភិក្ខុមានន័យ១៧៥តិក ពួកអានុភិក្ខុ និងអារាសិកភិក្ខុមានន័យ១៧៥តិក ពួកអារាសិកភិក្ខុ និង អានុភិក្ខុមានន័យ១៧៥តិក ពួកអានុភិក្ខុ និងអានុភិក្ខុមានន័យ១៧៥តិក ត្រូវជា៧០០តិក តាមរបៀបបេយ្យាលមុខ។

១៣៤. ទិវសនានត្ថំ

CS [vin.mv.04.15](#) | ភាគ ទី៧

(១៣៤)

[៣៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកអារាសិកភិក្ខុ ប្រកាន់ថា ថ្ងៃ១៤ ពួកអានុភិក្ខុ ប្រកាន់ថា ថ្ងៃ១៥។ បើពួកអារាសិក ភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តតាមអារាសិកភិក្ខុ។ បើមានចំនួនស្ទើរគ្នាទេ ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តតាមពួកអារាសិកភិក្ខុវិញ។ បើ ពួកអានុភិក្ខុ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអារាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអានុភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួក អារាសិកភិក្ខុ យល់ថាថ្ងៃ១៥ ពួកអានុភិក្ខុយល់ថា ថ្ងៃ១៤។ បើពួកអារាសិកភិក្ខុ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តតាមពួក អារាសិកភិក្ខុ។ បើចំនួនស្ទើរគ្នាទេ ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តតាមពួកអារាសិកភិក្ខុវិញ។ បើពួកអានុភិក្ខុ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួក អារាសិកភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តតាមពួកអានុភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអារាសិកភិក្ខុ យល់ថាថ្ងៃ១កើត ឬ១រោច ពួកអានុភិក្ខុ ភិក្ខុយល់ថា ថ្ងៃ១៥។ បើពួកអារាសិកភិក្ខុ មានចំនួនច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអារាសិកភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអានុភិក្ខុទេ ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ហើយបរាណាចុះ។ បើស្ទើរគ្នាទេ មិនត្រូវពួកអារាសិកភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គី ដល់ពួកអានុភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ទៅ កាន់ទីក្រៅសីមា ហើយបរាណាចុះ។ បើពួកអានុភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអារាសិកភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអានុភិក្ខុ ឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅ សីមា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអារាសិកភិក្ខុ យល់ថាថ្ងៃ១៥ ពួកអានុភិក្ខុ យល់ថាថ្ងៃ១កើត ឬ១រោច។ បើពួកអារាសិក ភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គី ដល់អារាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា។ បើពួកភិក្ខុទាំងនោះ ស្ទើរគ្នាទេ ត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអារាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា។ បើពួកអានុភិក្ខុច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអានុភិក្ខុ ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអារាសិកភិក្ខុ ឡើយ ត្រូវពួកអារាសិកភិក្ខុ ទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ហើយបរាណាចុះ។

១៣៥. សិដ្ឋាទិវស្សនំ

CS [vin.mv.04.16](#) | ភាគ ទី៧

(១៣៥)

[៣៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអានុភិក្ខុ ឃើញអាការរបស់អារាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អារាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អារាសិក ភិក្ខុ ឧទ្ទេស របស់អារាសិកភិក្ខុ គ្រែ និងតាំង ពួក និងខ្នើយ ដែលពួកអារាសិកភិក្ខុ លាតក្រាលដោយល្អហើយ ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើដែលពួក អារាសិកភិក្ខុ ដម្កល់ល្អហើយ បរិវេណ ដែលពួកអារាសិកភិក្ខុ បោសស្អាតហើយ។ លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអារាសិក ភិក្ខុ ឬគ្មានទេ។ ពួកអានុភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនពិនិត្យ គយគន់មើល លុះមិនពិនិត្យហើយ ក៏បរាណា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ បើ

ភិក្ខុណាបរាវណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនត្រូវភិក្ខុបរាវណា ក្នុងបរិសទ្ធិដែលមានបុគ្គល ជាថេយ្យសំវាសក¹¹ បុគ្គលគេចៅចូលសាសន៍តិរិយ តិរិយាស បុគ្គលអ្នកសម្លាប់មាតា អ្នកសម្លាប់បិតា អ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត អ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនិ អ្នកបំបែកសង្ឃ អ្នកធ្វើលោហិតុហ្សាន (ធ្វើព្រះលោហិត ព្រះពុទ្ធឲ្យពងឡើង) បុគ្គលជាឧកតោព្យញ្ជនៈ (មនុស្សមានភេទពីរ) អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរាវណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរាវណា ដោយឲ្យបរាវណា ឈ្មោះថាបរិវាសិក (មានបរិសទ្ធិក្រោកចេញទៅហើយ) រៀបលែងតែបរិសទ្ធិមិនទាន់ក្រោក ចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរាវណា ក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃបរាវណាទេ រៀបលែងតែសង្ឃសាមគ្គី បរាវណាចេញ។

ចប់ ទុតិយភាណវៈ។

១៤០. ទ្រោចិកាទិបរាវណា

CS [vin.mv.04.21](#) | ភាគ ទី៧

(១៤០)

[៤០] ក៏សម័យនោះឯង មានអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទ កើតសញ្ញរភ័យ¹² ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនអាចនឹង បរាវណាជាតេវាចិកាបរាវណា (បរាវណា ជាគំរប់ពាដង) បាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបរាវណា ជាទ្រោចិកាបរាវណា (បរាវណា ជាគំរប់ពីរដង) បាន។ (កាលនោះ) សញ្ញរភ័យដ៏ក្លាខ្លាំងជាងមុនកើតឡើងទៀត។ ពួកភិក្ខុ មិនអាចនឹងបរាវណា ជាទ្រោចិកាបរាវណាបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុបរាវណា ជាឯកវាចិកាបរាវណា (បរាវណាតែ ម្តងៗ) បាន។ សញ្ញរភ័យដ៏ក្លាខ្លាំងជាងមុនកើតឡើងទៀត។ (កាលនោះ) ពួកភិក្ខុមិនអាចបរាវណាជាឯកវាចិកាបរាវណាបាន។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុបរាវណាជាសមាស វស្សិកាបរាវណា (ឲ្យភិក្ខុដែលមានវស្សាស្មើៗគ្នា បរាវណាព្រមគ្នា)បាន។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ មានពួកមនុស្ស(មក) ឲ្យទានក្នុងថ្ងៃ បរាវណានោះ អស់រាត្រីជាច្រើន (ជិតភ្លឺ)។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះ ឲ្យទានអស់រាត្រីជាច្រើន បើ សង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនទាន់ ដ្បិតរាត្រីនេះ ជិតភ្លឺហើយ តើយើងទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ណាមួយ មានពួកមនុស្ស ឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ អស់រាត្រីជាច្រើន។ បើពួកភិក្ខុក្នុងទីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកមនុស្សដែល ឲ្យទាន អស់រាត្រីជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបរាវណាជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនទាន់ ដ្បិតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិតមាន) ពួកមនុស្សអ្នកឲ្យទាន អស់រាត្រីជាច្រើន។ បើសង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនទាន់ទេ ដ្បិតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរាវណា ជាទ្រោចិកា បរាវណា ជាឯកវាចិកាបរាវណា ជាសមាសវស្សិកាបរាវណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយ មានពួកភិក្ខុនិយាយ ធម៌ ពួកភិក្ខុរៀនព្រះសូត្រសង្គាយនា (ផ្ទៀងផ្ទាត់) ព្រះសូត្រ ពួកភិក្ខុជានិយម វិនិច្ឆ័យវិន័យ ពួកភិក្ខុធម្មកថិកសាកច្នាធម៌ ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តី ឈ្មោះគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ អស់រាត្រីជាច្រើន។ បើពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តីឈ្មោះគ្នា អស់រាត្រី ជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនទាន់ ព្រោះរាត្រីទៀបភ្លឺហើយ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃ ដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តីឈ្មោះគ្នា អស់រាត្រីជាច្រើន។ បើសង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនទាន់ ព្រោះរាត្រីទៀបភ្លឺហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរាវណា ជាទ្រោចិកាបរាវណា ជាឯកវាចិកា បរាវណា ជាសមាសវស្សិកាបរាវណា។ ក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងកោសលជនបទ មានភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ ទីដែលគត់ភ្លៀងក៏ តិច មហាមេឃក៏តាំងឡើង (គឺនឹងធ្លាក់ភ្លៀង)។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុសង្ឃនេះ ប្រជុំគ្នាច្រើនម៉្លេះ ទីដែលគត់ភ្លៀង ក៏តិច មហាមេឃ ក៏តាំងឡើងហើយ បើសង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនហើយ ជាប្រាកដ ភ្លៀងនេះនឹងធ្លាក់ចុះ មិនខាន គួរពួកយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយ មានភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រជុំគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ ទីគត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំក៏តាំងឡើង ហើយ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុសង្ឃនេះ ប្រជុំគ្នាច្រើនដល់ម៉្លេះ ទីដែលគត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំ ក៏តាំងឡើង ហើយ បើសង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនហើយ ជាប្រាកដ ភ្លៀងនឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ភិក្ខុសង្ឃនេះ ប្រជុំគ្នាច្រើនណាស់។ ទីគត់ភ្លៀងក៏តិច ភ្លៀងធំ ក៏ តាំងឡើងហើយ។ បើសង្ឃនឹងបរាវណាជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនហើយជាប្រាកដ ភ្លៀងនេះធ្លាក់ចុះមិនខាន។ បើកម្មមាន កាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបរាវណា ជាទ្រោចិកាបរាវណា ជាឯកវាចិកាបរាវណា ជាសមាសវស្សិកាបរាវណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង សាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយ មានការអន្តរាយអំពីស្តេច ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ បេ។ មានការអន្តរាយអំពីចោរ។ មានការអន្តរាយអំពីភ្លើង។ មានការអន្តរាយអំពីទឹក។ មានការអន្តរាយអំពីមនុស្ស។ មានការអន្តរាយអំពីអមនុស្ស (មានខ្មោចបិសាចជាដើម)។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វ សាហាវ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វលូនវារ (ពស់តូចពស់ធំ)។ មានការអន្តរាយដល់ជីវិត។ មានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ។ បើពួកភិក្ខុក្នុង អាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹង បរាវណាមិនហើយជាប្រាកដ នឹងមានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមិនខាន។ ត្រូវភិក្ខុឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នេះជាការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបរាវណា ជាតេវាចិកាបរាវណា សង្ឃនឹងបរាវណាមិនហើយ ជាប្រាកដ ការ អន្តរាយ ដល់ព្រហ្មចារ្យនេះ មុខជានឹងកើតឡើងមិនខាន។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរាវណា ជាទ្រោចិកាបរាវណា ជាឯក វាចិកាបរាវណា ជាសមាសវស្សិកាបរាវណា។

(១៤១)

[៤១] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆត្រិយភិក្ខុមានអាបត្តិ (ថាត្រូវអាបត្តិ) ហើយបរាវណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវបរាវណាទេ ភិក្ខុណាបរាវណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាបត្តិហើយ បរាវណា តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុសុំធ្វើឱកាស ហើយចោទអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុនោះ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆត្រិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុឯទៀតសូមឱកាស មិនប្រាថ្នានឹងបើកឱកាសឲ្យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យឃាត់នូវបរាវណា ដល់ភិក្ខុដែលមិនធ្វើឱកាស (មិនបើកឲ្យ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវឃាត់បរាវណាយ៉ាងនេះ ត្រូវភិក្ខុសូត្រ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលនោះ ដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ គឺថ្ងៃទី១៤ ឬថ្ងៃទី១៥ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះ ប្រកបដោយអាបត្តិហើយ បរាវណា ខ្ញុំសូមឃាត់ នូវបរាវណារបស់បុគ្គលនោះ មិនគួរសង្ឃបរាវណានឹងបុគ្គលនោះ ដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខទេ។ បរាវណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆត្រិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ មុខជានឹងឃាត់បរាវណា របស់ពួកយើងជាមុនហើយ ក៏តាំងរុត្រះឃាត់បរាវណា ដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុអ្វី ថែមទាំងឃាត់បរាវណា ដល់ពួកភិក្ខុដែលបានបរាវណាហើយផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឃាត់បរាវណា ដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធ ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុអ្វីទេ ភិក្ខុណាយាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់បរាវណា ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលបានបរាវណាហើយទេ ភិក្ខុណាយាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណាដែលភិក្ខុបានឃាត់ហើយ ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ បរាវណា ដែលភិក្ខុឃាត់មិនបាន ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណា ដែលភិក្ខុឃាត់មិនបាននោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះតេវាចិកា បរាវណា ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ បានបញ្ចប់ស្រេចហើយ បរាវណាឈ្មោះថា ភិក្ខុឃាត់មិនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះទ្រវាចិកាបរាវណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះឯកវាចិកាបរាវណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះសមាសវស្សិកាបរាវណា ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ បានបញ្ចប់ស្រេចហើយ បរាវណាឈ្មោះថា ភិក្ខុឃាត់មិនបានឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណា ដែលភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ ដូចបានសំដែងមកនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណា ដែលឈ្មោះថា ភិក្ខុឃាត់បាននោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះតេវាចិកាបរាវណា ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ តែមិនទាន់ចប់ បរាវណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះទ្រវាចិកាបរាវណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះឯកវាចិកាបរាវណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះសមាសវស្សិកាបរាវណាដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ តែមិនទាន់ចប់ បរាវណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរាវណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ ដូចពោលមកនេះឯង។

[៤៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាមានភិក្ខុ ឃាត់បរាវណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ បើពួកភិក្ខុឯទៀតបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ¹³⁾ មានរចិសមាចារមិនបរិសុទ្ធ¹⁴⁾ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ¹⁵⁾ ល្ងង់ មិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរ ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន។ ត្រូវសង្ឃសង្កបសង្កមថា នៃភិក្ខុ កុំឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្មោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំធ្វើការរិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នោះហើយ សីមបរាវណាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណា ចំពោះភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ បើពួកភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ តែមានរចិសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្ងង់ មិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរ ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន។ ត្រូវសង្ឃសង្កបសង្កមថា នៃភិក្ខុ កុំឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្មោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំរិវាទគ្នា ដូច្នោះហើយ សីមបរាវណាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានរចិសមាចារមិនបរិសុទ្ធ តែមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្ងង់ មិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរ ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន។ ត្រូវសង្ឃសង្កបសង្កមថា កុំឡើយភិក្ខុ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្មោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំរិវាទគ្នា ដូច្នោះហើយ សីមបរាវណាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បរាវណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ។ បើពួកភិក្ខុដទៃ ស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង មានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានរចិសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ជាបណ្ឌិត ឆ្លាស មានប្រាជ្ញា កាលមានគេចោទសួរ អាចឲ្យគេចោទសួរបាន។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះថា នៃអារុសោ លោកនេះឯង ឃាត់បរាវណា ចំពោះភិក្ខុនេះ លោកឃាត់បរាវណានោះ ព្រោះហេតុអ្វី លោកឃាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ឬឃាត់ព្រោះអាចារិវិបត្តិ ឬឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ។ បើភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះអាចារិវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារិវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរឬ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ អាចារិវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាប្រាកដ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយ នឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ចុះដូចម្តេចហៅថា សីលវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថា អាចារិវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ បើភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បារាជិក៤ សង្ឃាទិសេសទ១៣ នេះហៅថាសីលវិបត្តិ មូល្លមួយ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិត នេះហៅថា អាចារិវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តក្កាហិកាទិដ្ឋិ នេះហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយ នឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ លោកឃាត់បរាវណា ចំពោះភិក្ខុនេះ អ្នកឃាត់ដោយឃើញ ឬឃាត់ដោយឮ ឬឃាត់ដោយរង្វៀស។ បើភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា

ខ្ញុំឃាត់ដោយឃើញក្តី ខ្ញុំឃាត់ដោយឮក្តី ខ្ញុំឃាត់ដោយរង្រៀសក្តី។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ លោកឃាត់ បរាណា ចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយឃើញ តើលោកឃើញហេតុដូចម្តេច លោកឃើញអ្វី ក្នុងបរាណានោះ លោកឃើញក្នុងកាលណា លោកឃើញ ក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនោះ ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះត្រូវអាប់ត្តិសង្សារិសេស លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះ ត្រូវ អាប់ត្តិផុល្ល័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិត លោកឃើញដែរឬ ចំណែកលោកនៅក្នុងទីណា ឯភិក្ខុនេះនៅក្នុងទីណា លោកកំពុងធ្វើ អ្វីខ្លះ ភិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ។ បើភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមិនមែនឃាត់បរាណា ចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយឃើញទេ ខ្ញុំឃាត់ បរាណា ដោយឮទេតើ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ លោកឃាត់បរាណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮ លោកឮហេតុដូចម្តេច ក្នុងបរាណានោះ លោកឮអ្វី លោកឮក្នុងកាលណា លោកឮក្នុងទីណា លោកឮថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយឬ លោកឮថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាប់ត្តិសង្សារិសេសហើយឬ លោកឮថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាប់ត្តិផុល្ល័យ អាប់ត្តិបាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិត ហើយឬ លោកឮពីភិក្ខុឬ លោកឮពីភិក្ខុនីឬ ឮពីនាមសិក្ខាមាណា ឮពីសាមណេរិឬ ឮពីសាមណេរិប្ប ឮពីឧបាសកប្ប ឮពីឧបាសិកាប្ប ឮពីស្តេច ទាំងឡាយឬ ឮពីពួកមហាមាស្សស្តេចប្ប ឮពីពួកគិរិយឬ ឮពីពួកសារកគិរិយឬ។ បើភិក្ខុនោះ និយាយថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមិនបានឃាត់បរាណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮទេ ខ្ញុំឃាត់បរាណា ដោយរង្រៀសទេតើ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ លោកឃាត់ បរាណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយរង្រៀស លោករង្រៀសដូចម្តេច ក្នុងបរាណានោះ ហេតុអ្វីក៏លោករង្រៀស លោករង្រៀសក្នុងកាលណា លោក រង្រៀសក្នុងទីណា លោករង្រៀសថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយឬ លោករង្រៀសថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាប់ត្តិសង្សារិសេសហើយឬ លោក រង្រៀសថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាប់ត្តិផុល្ល័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិតហើយឬ លោករង្រៀសព្រោះឮពីភិក្ខុឬ លោករង្រៀសព្រោះឮពី ភិក្ខុនីឬ លោករង្រៀសព្រោះឮពីសិក្ខាមាណា លោករង្រៀសព្រោះឮពីសាមណេរិឬ លោករង្រៀសព្រោះឮពីសាមណេរិប្ប លោករង្រៀសព្រោះឮពី ឧបាសកប្ប លោករង្រៀសព្រោះឮពីឧបាសិកាប្ប លោករង្រៀសព្រោះឮពីពួកស្តេចប្ប លោករង្រៀសព្រោះឮពីពួកមហាមាស្សស្តេចប្ប លោករង្រៀស ព្រោះឮពីពួកគិរិយឬ លោករង្រៀសព្រោះឮពីពួកសារកគិរិយឬ។ បើភិក្ខុនោះ និយាយថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមិនមែនឃាត់បរាណាចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយរង្រៀសទេ មួយវិញទៀត ខ្ញុំក៏មិនដឹងថា ខ្ញុំឃាត់បរាណាចំពោះភិក្ខុនោះ ដោយហេតុអ្វីទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិន ធ្វើចិត្ត របស់ពួកសព្វហុចារី ជារិញ ឲ្យត្រេកអរ តាមការសាកសួរទេ គួរនឹងពោលថា ភិក្ខុដែលត្រូវគេចោទ មិនគួរភិក្ខុដទៃតិះដៀលទេ គឺឥត ទោសទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ធ្វើចិត្តរបស់សព្វហុចារី ជារិញឲ្យត្រេកអរតាមសេចក្តីសាកសួរ គួរពោលថា ភិក្ខុដែល ត្រូវចោទ គួរភិក្ខុដទៃតិះដៀលបាន (មានទោស)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុ ដែលខ្លួនតាមកំចាត់(ចោទ) ដោយ អាប់ត្តិបារាជិក រកមូលគ្មាន ត្រូវសង្ឃលើកអាប់ត្តិសង្សារិសេស (ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ហើយសឹមបរាណាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ អ្នកចោទនោះ ប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុ ដែលខ្លួនតាមកំចាត់ (ចោទ) ដោយអាប់ត្តិសង្សារិសេស មិនមានមូល ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើតាមធម៌ (ត្រូវ សំដែងអាប់ត្តិចេញ) ហើយសឹមបរាណាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ប្តេជ្ញាចំពោះភិក្ខុ ដែលខ្លួនតាមកំចាត់ ដោយ អាប់ត្តិផុល្ល័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិត រកមូលគ្មាន ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាប់ត្តិចេញ) ហើយសឹមបរាណា ចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក ត្រូវសង្ឃធ្វើនាសនកម្ម (ចំពោះភិក្ខុនោះ) ហើយសឹមបរាណា ចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ ដែលត្រូវចោទនោះ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា ត្រូវអាប់ត្តិសង្សារិសេស ត្រូវសង្ឃលើកអាប់ត្តិសង្សារិសេសហើយ សឹម បរាណាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ ដែលត្រូវចោទនោះ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា ត្រូវអាប់ត្តិផុល្ល័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិត ត្រូវ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាប់ត្តិ ហើយសឹមបរាណាចុះ)។

១៤២. ថុល្លច្ចយវត្ថុកាទិ

CS vin.mv.04.23 | ភាគ ទី៧

(១៤២)

[៤៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិផុល្ល័យ ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា អាប់ត្តិផុល្ល័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា សង្ឃាទិសេស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ដែលយល់ថា អាប់ត្តិផុល្ល័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះ នាំភិក្ខុ (ត្រូវអាប់ត្តិ) នោះ ចេញទៅកាន់ទីក្នុងមួយ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើតាមធម៌ រួចត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិណាហើយ ភិក្ខុនោះ បានសំដែងអាប់ត្តិនោះ តាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរាណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិផុល្ល័យ ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា អាប់ត្តិផុល្ល័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា អាប់ត្តិបាចិត្តិយ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា អាប់ត្តិផុល្ល័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា អាប់ត្តិទុក្ខដ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា អាប់ត្តិផុល្ល័យ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា អាប់ត្តិទុក្ខាសិត។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ដែលយល់ថា អាប់ត្តិផុល្ល័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុពួកនោះ នាំភិក្ខុនោះចេញ ទៅកាន់ទីក្នុងមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាប់ត្តិ) ហើយសឹមចូលមករកសង្ឃ រួចត្រូវនិយាយ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិណា ភិក្ខុនោះ ក៏បានសំដែងអាប់ត្តិនោះ តាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបរាណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ ត្រូវអាប់ត្តិបាដិទេសនីយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខាសិត ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិសង្សារិសេស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ដែលយល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខាសិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះ នាំ ភិក្ខុនោះចេញ ទៅកាន់ទីក្នុងមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ ហើយសឹមចូលទៅរកសង្ឃ រួចនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាប់ត្តិណា ភិក្ខុនោះ ក៏បានសំដែងអាប់ត្តិនោះ តាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបរាណាចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើ មានភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខាសិត ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិផុល្ល័យ មានភិក្ខុ ពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខាសិត ភិក្ខុពួកខ្លះ យល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយ ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ដែល យល់ថា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខាសិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះ នាំភិក្ខុនោះចេញទៅកាន់ទីក្នុងមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ ហើយត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ

រួចនិយាយ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះ បានសំដែងអាបត្តិនោះ តាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃ ហើយ សង្ឃគប្បីបរាវណាចុះ។

១៤៣. វត្ថុបបនាទិ

CS [vin.mv.04.24](#) | ភាគ ទី៧

(១៤៣)

[៤៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុសូត្រឡើងក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុនេះប្រាកដ តែបុគ្គលមិនប្រាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឃាត់វត្ថុទុក ហើយសឹមបរាវណា។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបរាវណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុទាំងឡាយស្អាតរិសេស បើវត្ថុប្រាកដ តែបុគ្គល មិនប្រាកដទេ ចូរអ្នកប្រាប់វត្ថុនោះឥឡូវនេះកុំខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃបរាវណា នោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលនេះប្រាកដ តែវត្ថុមិនប្រាកដទេ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃ ឃាត់វត្ថុទុក ហើយសឹមបរាវណា។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបរាវណា ដើម្បីឲ្យពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា បើបុគ្គលប្រាកដ តែវត្ថុមិនប្រាកដទេ ចូរអ្នកប្រាប់បុគ្គលនោះឥឡូវនេះកុំខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា នេះ បើមានភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) វត្ថុនេះក្តី បុគ្គលក្តី ក៏ប្រាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឃាត់វត្ថុ ទាំងបុគ្គល ហើយសឹមបរាវណា។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នៃអារុសេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបរាវណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុទាំងឡាយបរិសុទ្ធផង ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាផង បើវត្ថុ និងបុគ្គល ប្រាកដ ចូរលោកប្រាប់វត្ថុ និងបុគ្គលនោះក្នុងកាលឥឡូវនេះមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុប្រាកដមុនបរាវណា បុគ្គលប្រាកដក្រោយបរាវណា គួរនឹងចោទបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលប្រាកដមុនបរាវណា វត្ថុប្រាកដក្រោយបរាវណា គួរនឹងចោទបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុ និងបុគ្គលប្រាកដមុនបរាវណា កាលបើសង្ឃបានធ្វើបរាវណាហើយ បើភិក្ខុសើរើកម្មនោះឡើង ត្រូវឱក្កោជនកចាចិត្តិយ (ត្រូវចាចិត្តិយព្រោះការ សើរើ)។

១៤៤. ភណ្ណនការវត្ថុ

CS [vin.mv.04.25](#) | ភាគ ទី៧

(១៤៤)

[៤៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តបានគប់គ្នា (មិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន) ចូលទៅចាំវស្សាក្នុង អាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ធ្វើសេចក្តី ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅចាំវស្សាដោយបង់ថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹង ឃាត់បរាវណាក្នុងថ្ងៃដែលបរាវណា។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងយើង ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅចាំវស្សា ដោយគិតថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បរាវណាក្នុងថ្ងៃដែលបរាវណា គួរយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុច្រើនរូប ជាមិត្តដែលធ្លាប់ឃើញគ្នា ជា មិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តី ឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ចូលទៅចាំវស្សាដោយបង់ថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួច ហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បរាវណា ក្នុងថ្ងៃដែលបរាវណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើចាតុទ្ធសីខបោសចពីរ ឧបោសច^(១៦) ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចពួកយើងនឹងគប្បីបរាវណាឲ្យបានមុនពួកភិក្ខុទាំងនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តី ប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែកគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ មកកាន់អាវាស ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះ ប្រជុំគ្នាបរាវណាភ្លាមៗចុះ លុះបរាវណាហើយ ត្រូវនិយាយថា នៃអារុសេ យើងទាំងឡាយបាន បរាវណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ក៏ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើសេចក្តី ប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា វិវាទគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ មិនបានដឹងរឿងអ្វី ហើយមកកាន់អាវាសនោះ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះ ក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ត្រូវក្រោកឡើង ទទួលយកបាត្រ និងចីវរ ត្រូវសួរភិក្ខុទាំងនោះដោយទឹកឆាន់។ ត្រូវបំភាន់ភិក្ខុទាំងនោះ ហើយទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ហើយសឹមបរាវណាចុះ។ លុះ បរាវណាហើយ ត្រូវនិយាយថា នៃអារុសេ យើងទាំងឡាយបានបរាវណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាង នោះចុះ។ បើភិក្ខុបានកិច្ចនោះ ដោយអាការដូច្នោះហើយ ការបាននុះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យ ពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសផងគ្នាដឹងថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងអាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយណាហើយ យើងត្រូវធ្វើខបោសច ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ ត្រូវបរាវណា ក្នុងកាឡបក្ខ គឺក្នុងរនោច ដែលមកដល់ឥឡូវនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអារុសេ ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបរាវណាចំពោះយើងក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ត្រូវ អាវាសិកភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសេ លោកទាំងឡាយមិនមែនជាធំក្នុងការបរាវណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់ បរាវណានៅឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅទាល់តែអស់កាឡបក្ខនោះ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យពួកអាវាសិកភិក្ខុផងគ្នាដឹងដោយពាក្យ

ដូច្នេះថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងអាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើង ទាំងឡាយត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ ត្រូវបរិវារណា ក្នុងដុណ្ហបក្ខ ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គឺក្នុងខ្មែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីរិវាទ ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុ ទាំងនោះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបរិវារណាចំពោះយើងទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នៃអារុសោ លោកទាំងឡាយមិនមែនជាធំក្នុងការបរិវារណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់បរិវារណា នៅឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុង សង្ឃទាំងនោះនៅទាល់តែអស់ដុណ្ហបក្ខនោះទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាបរិវារណា ដោយខានមិនបានក្នុងតិច្ឆិកាដំបូងខែ នៃស្សានរដូវ ជាទីរីកនៃផ្កាកុម្មុទ ក្នុងដុណ្ហបក្ខ ដែលមកដល់ឥឡូវនេះ (ថ្ងៃពេញបូណ៌មី ខែកត្តិក)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែ បរិវារណា ហើយមានភិក្ខុឈឺឃាត់បរិវារណាដល់ភិក្ខុមិនឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុឈឺនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកមានជម្ងឺ ធម្មតា ភិក្ខុឈឺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាបុគ្គលមិនគាប់ចិត្តនឹងការសាកសួរទេ នៃអារុសោ ចូរលោករង់ចាំ ទំរាំលោកជាភោគសិន ដល់ លោកជាភោគហើយ កាលបើត្រូវការនឹងចោទ ក៏ចោទចុះ។ កាលបើភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុដែលឈឺនោះ នៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបរិវារណា ហើយមានភិក្ខុមិនឈឺឃាត់បរិវារណាដល់ ភិក្ខុឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុមិនឈឺនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុនេះឯងឈឺ ក៏ធម្មតា ភិក្ខុឈឺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជា បុគ្គលមិនគួរដល់ការសួរដេញដោលទេ នៃអារុសោ ចូរលោករង់ចាំ ទំរាំភិក្ខុនេះជាភោគសិន ដល់លោកនេះជាភោគហើយ កាលបើលោកប្រាថ្នា នឹងចោទ ក៏ចោទចុះ។ កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុមិនឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យ ឃាត់)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបរិវារណា ហើយមានភិក្ខុឈឺឃាត់បរិវារណាដល់ភិក្ខុឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាង នេះនឹងភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាអ្នកឈឺ ក៏ធម្មតា ភិក្ខុឈឺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា មិនគួរដល់ការសួរដេញដោលទេ នៃអារុសោ ចូរលោកបង្អង់សិន ទំរាំលោកទាំងឡាយជាភោគ ដល់លោកដែលមានហេតុ (នោះ) ជាសះស្បើយហើយ កាលបើលោកត្រូវការ នឹងចោទ ក៏ចោទភិក្ខុដែលឥតហេតុ (នោះចុះ)។ កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិន អើពើ (នឹងពាក្យឃាត់)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបរិវារណា ហើយមានភិក្ខុមិនឈឺឃាត់បរិវារណាដល់ភិក្ខុ មិនឈឺ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលភិក្ខុទាំងពីររូបដោយត្រឹមត្រូវ សាកសួរដោយត្រឹមត្រូវ ហើយឲ្យភិក្ខុទាំងនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែងអាបត្តិ) ហើយ សឹមបរិវារណាចុះ។

១៤៥. បរិវារណាសង្គហោ

CS vin.mv.04.26 | ភាគ ទី៧

(១៤៥)

[៤៧] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូប ជាមិត្តភ្នាក់យើងគ្នា ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំរស្សាក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងកោសល ជនបទ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀង ស្មោះសររកគ្នា មិនរិវាទគ្នា ហើយក៏បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាង ដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ។¹⁷⁾ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលយើងទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា ក៏បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាង ដែលជា គ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំងឡាយនឹងបរិវារណា គង់នឹងមានពួកភិក្ខុដែលបរិវារណារួចហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះដោយអាការដូច្នេះមិនខាន យើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុជា ច្រើន ជាមិត្តយើងគ្នា ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំរស្សាក្នុងអាវាសមួយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ជាអ្នកព្រមព្រៀង ស្មោះសររកគ្នា មិន ទាស់ទែងគ្នា ហើយបានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាង ដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកព្រមព្រៀង រីករាយរកគ្នា មិនរិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាង ដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ហើយក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងនឹងបរិវារណា គង់មានពួកភិក្ខុដែលបរិវារណារួចហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ ជា គ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើបរិវារណាសង្គហោ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបរិវារណាសង្គហោនោះ ត្រូវភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងអស់ប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា។ លុះប្រជុំគ្នាហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស ប្រតិពល ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសររកគ្នា មិនរិវាទគ្នា បានដល់នូវ ធម៌ម្យ៉ាង ដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ។ ក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងទាំងឡាយនឹងបរិវារណា គង់មានពួកភិក្ខុដែលបានបរិវារណារួច ហើយ ចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃធ្វើបរិវារណាសង្គហោ: គួរធ្វើឧបោសថ គួរសំដែងបាតិមោក្ខ គួរបរិវារណា ក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ខែ នៃស្សានរដូវ ជាទីរីកនៃផ្កា កុម្មុទ ក្នុង(ដុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកព្រម ព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាង ដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ។ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំងឡាយនឹងបរិវារណា ទៅ គង់មានពួកភិក្ខុដែលបានបរិវារណាហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន។ ឥឡូវសង្ឃធ្វើបរិវារណាសង្គហោ: ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ និងបរិវារណា ក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ខែ នៃស្សានរដូវ ជាទីរីកនៃផ្កា កុម្មុទ ក្នុង (ដុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ។ ការធ្វើបរិវារណាសង្គហោ: គឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ និង បរិវារណា ក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ខែ នៃស្សានរដូវ ជាទីរីកនៃផ្កាកុម្មុទ ក្នុង (ដុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ។ គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះនិយាយឡើង។ បរិវារណាសង្គហោ: គឺថាសង្ឃនឹងធ្វើ ឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខនេះ និងបរិវារណា ក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ខែ នៃស្សានរដូវ ជាទីរីកនៃផ្កាកុម្មុទ ក្នុង (ដុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវ នេះ សង្ឃបានធ្វើរួចហើយ។ បរិវារណាសង្គហោនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ

ដោយអាការស្យៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើបរាវណាសង្គហៈហើយ មានភិក្ខុណាមួយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ព្រោះខ្ញុំមានកិច្ចត្រូវធ្វើក្នុងជនបទ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរលោកសិន ចូរលោកបរាវណាហើយសឹមទៅចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះកំពុងតែបរាវណា ឃាត់បរាវណាភិក្ខុរូបណាមួយ គួរភិក្ខុដែលត្រូវគេឃាត់នោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះថា នៃអារុសោ លោកមិនមែនជាធំ ក្នុងការបរាវណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងមិនទាន់បរាវណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុនោះ កំពុងតែបរាវណា បើមានភិក្ខុណាមួយ ឃាត់បរាវណាភិក្ខុនោះ ត្រូវសង្ស័យដេញដោលសួរភិក្ខុទាំងពីររូប លុះសាកសួរហើយ សឹមឲ្យភិក្ខុទាំងពីរធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែងអាបត្តិ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះ បានសម្រេចកិច្ចនោះ ក្នុងជនបទហើយ ត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះវិញ ខាងក្នុងថ្ងៃគំរប់៤ខែ នៃស្សានដូវ ជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបរាវណា ហើយមានភិក្ខុណាមួយឃាត់បរាវណាដល់ភិក្ខុនោះ គួរភិក្ខុដែលត្រូវគេឃាត់នោះ និយាយនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ លោកមិនមែនជាតិស្សរៈ ក្នុងការបរាវណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំបានបរាវណាហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែបរាវណា ក៏ភិក្ខុនោះឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុណាមួយ។ ត្រូវសង្ស័យដេញដោល សាកសួរភិក្ខុទាំងពីររូប លុះដេញដោល សាកសួរហើយ ឲ្យភិក្ខុទាំងពីររូបធ្វើតាមធម៌ ហើយសឹមបរាវណា ដោយសង្ស័យបរាវណាចុះ។

ចប់ បរាវណាក្នុងន្ទកៈ ទី៤។

រឿងក្នុងខន្ទកៈនេះមាន៤៦រឿង។

ឧទ្ទាននៃបរាវណាក្នុងន្ទកៈនោះគឺ

១៤៦. តស្សទ្វាន់

CS [vin.mv.04.27](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៤៦)

[៤៨] រឿងពួកភិក្ខុនៅចារិកក្នុងកោសលជនបទ មកគាល់ព្រះសាស្តាទ រឿងភិក្ខុនៅរួមគ្នាដូចបសុសត្វ (គឺសត្វដែលគេចិញ្ចឹម) មិនជាទីសប្បាយទេ រឿងបរាវណាជាការអនុលោមដល់គ្នានឹងគ្នា រឿងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈ ក្នុងពេលដែលភិក្ខុជាច្រើន កំពុងបរាវណា រឿងបរាវណាមានពីរយ៉ាង រឿងបរាវណាកម្មបួនយ៉ាង រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបរាវណា រឿងញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងស្តេចចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងពួកចោរចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងពួកអ្នកលេងចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងភិក្ខុជាសត្រូវចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រារូបធ្វើបរាវណាដោយសង្ស័យបរាវណា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបបរាវណាដល់គ្នានឹងគ្នា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបីរូបបរាវណាដល់គ្នានឹងគ្នា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបបរាវណាដល់គ្នានឹងគ្នា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូបអធិដ្ឋានបរាវណា រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងភិក្ខុសង្ស័យអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងភិក្ខុកំពុងតែបរាវណា ហើយរលឹកឃើញអាបត្តិ រឿងសង្ស័យទាំងអស់ត្រូវសភាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងសង្ស័យទាំងអស់សង្ស័យសភាគាបត្តិ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសច្រើនជាង និងស្មើគ្នា និងតិចជាង រឿងពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់បួន តែពួកអាគន្ធកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់ប្រាំ រឿងភេទ និងសំរាសទាំងពីររបស់អាវាសិកភិក្ខុនិងអាគន្ធកភិក្ខុ រឿងភិក្ខុគួរទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងភិក្ខុមិនត្រូវបរាវណាក្នុងបរិសទ្យដែលភិក្ខុនឹងអង្គុយជាមួយ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុបរាវណាក្នុងការឲ្យឆន្ទៈ រឿងសញ្ជរភ័យ រឿងមនុស្សឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបរាវណាដរាបដល់ទៀបភ្លឺ រឿងមានភ្លៀងក្នុងថ្ងៃបរាវណា រឿងការអន្តរាយដល់បរាវណា រឿងព្រះអង្គទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុមានអាបត្តិធ្វើបរាវណា រឿងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុគិតថា ពួកបេសលភិក្ខុឃាត់បរាវណាដល់ពួកយើង ហើយប្រញាប់ឃាត់បរាវណាជាមុន រឿងភិក្ខុឃាត់បរាវណាមិនបាន រឿងភិក្ខុឃាត់បរាវណាដល់ភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបរាវណា (សេចក្តីសួរថា លោកឃាត់បរាវណា) ព្រោះហេតុអ្វី រឿងសួរថាវិបត្តិដូចម្តេចខ្លះ រឿងឃាត់បរាវណាដោយឃើញ ដោយឮ ដោយរង្រៀស រឿងភិក្ខុអ្នកចោទ រឿងភិក្ខុដែលត្រូវចោទ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចូលច្រើន រឿងរត្តនិងបុគ្គល រឿងភិក្ខុអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ រឿងបរាវណាសង្គហៈ រឿងភិក្ខុមិនជាធំក្នុងការបរាវណា រឿងសង្ស័យគួរសាកសួរភិក្ខុទាំងពីររូប ហើយឲ្យភិក្ខុទាំងពីររូបធ្វើតាមធម៌ ហើយសឹមបរាវណា។

ចម្មក្នុងន្ទកៈ

CS [vin.mv.05](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(៥. ចម្មក្នុងន្ទកៈ)

១៤៧. សោណកោឡិន្ទរិសវត្ត

CS [vin.mv.05.01](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៤៧)

[៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅលើភ្នំគិរីជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ សោយរាជ្យ ជាតស្សរាជបតិលើអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺន។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងចម្បា មានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណៈ ជាភោជនីសកោត្ត ហើយជាសុខុមាល ជាតិ។ សេដ្ឋីបុគ្គលនោះ មានរោមជាច្រើនដុះត្រង់បាតជើងទាំងពីរ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ ទ្រង់ប្រជុំពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺន ហើយទ្រង់បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់សោណៈភោជនីសដោយមានកិច្ចអ្វីនិមួយថា សោណៈចូរមក ដ្បិតយើងចង់ឲ្យសោណៈមក។ វេលា នោះឯង ឯមាតាបិតានៃសោណៈភោជនីសបាននិយាយពាក្យនេះនឹងសោណៈភោជនីសថា នៃសោណៈកូន ឥឡូវស្តេចចង់ទតមើលជើងរបស់អ្នក នៃសោណៈកូន អ្នកឯងកុំចាំបាច់លាជើងបង្ហាញស្តេចឡើយ អ្នកឯងចូរអង្គុយពែនភ្នែកចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេចចុះ កាលបើអ្នកអង្គុយនៅហើយ ស្តេចគង់នឹងទតឃើញជើងអ្នកហើយ។ គ្រានោះឯង ពួកជនក៏បាននាំសោណៈភោជនីសមកដោយគ្រែស្នែង (មកថ្វាយស្តេច)។ ខណៈនោះ សោណៈភោជនីស ក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ រួច ហើយអង្គុយពែនភ្នែកចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេច។ ឯព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ ក៏បានទតទៅឃើញរោមទាំងឡាយដែលដុះពេញបាតជើង របស់សោណៈភោជនីស។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ ទ្រង់បានប្រដៅនូវប្រយោជន៍¹⁸) ទាំងឡាយជាបច្ចុប្បន្ន ចំពោះពួកអ្នក ស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះស្រេចហើយ ក៏ទ្រង់បញ្ជូនទៅវិញថា នៃនាយទាំងឡាយ យើងបានប្រដៅអ្នករាល់គ្នា ក្នុងប្រយោជន៍ជាបច្ចុប្បន្នហើយ អ្នក ទាំងឡាយចូរនាំគ្នាទៅវិញចុះ តែអ្នកទាំងឡាយត្រូវនាំគ្នាទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ ព្រះដីមានព្រះភាគនោះ មុខជានឹងប្រៀនប្រដៅនូវ ប្រយោជន៍ទាំងឡាយក្នុងបរិវេណដល់យើងទាំងឡាយ។ វេលានោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះ បានទៅឯភ្នំគិរីជ្ឈកូដ។ សម័យនោះឯង ព្រះសាគតដីមានអាយុ ជាអ្នកបម្រើព្រះដីមានព្រះភាគ។ វេលានោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះ បានចូលទៅរកព្រះសាគតដីមានអាយុ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតដីមានអាយុថា បពិត្រលោកដីចំរើន ឥឡូវពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននេះ បានចូលមកក្នុង ទីនេះ ដើម្បីឃើញព្រះដីមានព្រះភាគ បពិត្រលោកដីចំរើន យើងខ្ញុំគួរបានឃើញព្រះដីមានព្រះភាគ ទើបជាការប្រពៃ។ ព្រះសាគតភិក្ខុតបរិញ្ញាថា នៃអ្នកដីមានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នាលបបង្គំចាំអាត្មានៅទីនេះទ្រង់បក់ចុះ ចាំអាត្មាក្រាបទូលព្រះដីមានព្រះភាគសិន។ គ្រា នោះឯង កាលពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះកំពុងតែសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ ព្រះសាគតដីមានអាយុ ក៏ជ្រែកចុះចំផែនថ្ម¹⁹) ហើយទៅផុស ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដីមានព្រះភាគ រួចក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ឥឡូវមានពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ម៉ឺននេះ បានចូលមកក្នុងទីនេះដើម្បីឃើញព្រះដីមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ព្រះដីមានព្រះភាគរមែងជ្រាបនូវកាលគួរ ជាប្រយោជន៍ក្នុង កាលឥឡូវនេះ។ ព្រះដីមានព្រះភាគតបថា នៃសាគត បើដូច្នោះ អ្នកចូរទៅរៀបចំក្រាលអាសនៈ ត្រង់ម្លប់នៃវិហារចុះ។ ព្រះសាគតដីមានអាយុ បានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដីមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំយកតាំង ជ្រែកចុះក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដីមានព្រះភាគ កាលអ្នក ស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះ កំពុងសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ស្រាប់តែទៅផុសចំផែនថ្ម ហើយក្រាលអាសនៈត្រង់ម្លប់នៃវិហារ។ វេលានោះ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់យាងចេញពីវិហារ ទៅគង់នៅលើអាសនៈដែលព្រះសាគតត្រូវបានក្រាលត្រង់ម្លប់នៃវិហារ។ លំដាប់នោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ម៉ឺននោះ បានចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ គ្រា នោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះ ក៏អបអរ រាក់ទាក់នឹងព្រះសាគតដីមានអាយុទៅវិញ មិនបានអបអររាក់ទាក់នឹងព្រះដីមានព្រះភាគ ដូច្នោះ ឡើយ។ វេលានោះឯង ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺន ដោយព្រះទ័យនោះហើយ ទើបទ្រង់ ត្រាស់ហៅព្រះសាគតដីមានអាយុមកថា នៃសាគត បើដូច្នោះ អ្នកចូរសំដែងឥន្ទ្រិប្បាដិហារ្យ ដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ឲ្យក្រៃលែងឡើង ទៅទៀត។ ព្រះសាគតដីមានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដីមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ហោះទៅលើវេហាស៍ ចង្រ្កម គឺ ដើរខ្លះ ឈរខ្លះ គង់ខ្លះ សឹងខ្លះ បណ្តាលឲ្យកើតផ្សែងខ្លះ បណ្តាលឲ្យកើតភ្លើងខ្លះ បាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ក្នុងប្រទេសទំនេរ គឺអាកាស។ វេលានោះ ព្រះសាគតដីមានអាយុ លុះបានសំដែងឥន្ទ្រិប្បាដិហារ្យ ជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ មានប្រការច្រើនយ៉ាង នៅលើប្រទេសទំនេរ គឺអាកាសរួច ហើយ ក៏មកក្រាបសិរសា ទៀបព្រះបាទា នៃព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដី ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ព្រះដីមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជា សាវក។ ខណៈនោះ អ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះ ក៏ពោលថា នៃគ្នាយើងដីចំរើន គួរអស្ចារ្យពេកណាស់ នៃគ្នាយើងដីចំរើន ហេតុដែលមិនធ្លាប់កើត កើតឡើងហើយតើ អម្បាលសាវកមានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពច្រើនម៉្លោះទៅហើយ ចំណង់បើគ្រូ គង់មានប្ញទ្ធានុភាពក្រៃលែង ជាងនេះពិតប្រាកដ ហើយបែរមកអបអរ រាក់ទាក់ នឹងព្រះដីមានព្រះភាគវិញ លែងអបអររាក់ទាក់ នឹងព្រះសាគតដីមានអាយុដូច្នោះទៀតឡើយ។ វេលានោះ ព្រះដី មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុក ទាំង៨ម៉ឺននោះ ដោយព្រះទ័យហើយ ទើបទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វិកថា ឯអនុបុព្វិកថានោះ តើដូចម្តេចខ្លះ គឺព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានកថា សីលកថា សគ្គកថា សំដែងពិទោស របស់កាមគុណ ដែលជារបស់លាមក សៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុងកិរិយាចេញបួស។ ព្រះដីមានព្រះភាគ ជាម្ចាស់ ទ្រង់បានជ្រាបថា ពួកជនទាំងនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មាន ចិត្តប្រាសចាកនិរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងវេលាណាហើយ ក៏ទ្រង់សំដែងនូវធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ តែង លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺសំដែងពីកងទុក្ខ ហេតុដែលនាំឲ្យកើតកងទុក្ខ សេចក្តីរលត់នូវកងទុក្ខ និងផ្លូវដែលដល់នូវសេចក្តីរលត់កង ទុក្ខ ក្នុងវេលានោះ។ សំពត់សស្ត្រា ប្រាសចាកវត្តមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលយកគ្រឿងជ្រលក់ដោយល្អ យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ (គឺសោតាបត្តិមគ្គ) ឥតមានផ្លូវ ឥតមានមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះ លើអាសនៈនោះថា ធម្មជាតិឯណានិមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជា ធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងមានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះឯង។ ពួកជនទាំងនោះ ក៏បានយល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បាន ដល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់ នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស្ងប់ ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ ប្រាស ចេញពីសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបានជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនា នៃព្រះសាស្ត្រា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដីមាន ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន បុគ្គលផ្លាវឡើង នូវភាជន៍ ដែលគេផ្តាប់ចុះ ឬបើកឡើង នូវវត្ថុដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នករង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបំភ្លឺប្រទីបប្រេង ក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា ពួកជនដែលមាន ចក្ខុ នឹងបានឃើញនូវរូបទាំងឡាយ យ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដីមានព្រះភាគ បានសំដែងដោយអនេកបរិយាយ ក៏ដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដី ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ សូមដល់នូវព្រះដីមានព្រះភាគ ជាម្ចាស់ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថា ជាទីរលឹក សូមព្រះដីមានព្រះភាគជា ម្ចាស់ ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំថា ជាឧបាសក បានដល់នូវព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ។

សោណស្ស បព្វជ្ជា

(សោណស្ស បញ្ញត្តិ)

[៥០] គ្រានោះ សោណកោឡិវិស មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងណាៗ អាត្មាអញក៏បានដឹង ជាក់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សាផ្ទះនេះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យពេញលេញ ឲ្យបរិសុទ្ធដោយចំណែក១ ដូចជាសង្គ ដែលបុគ្គល ដុសខាត់ហើយទេ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញនឹងកោរសក់ ពុកមាត់ ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ ចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាព នៃ បុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ។ ខណៈនោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះ ក៏បានត្រេកអររីករាយនឹងធម៌ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែង ហើយ ក៏ក្រោកចេញចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចធ្វើប្រទក្សិណ ហើយក៏ចៀសចេញទៅ។ វេលានោះឯង សោណកោឡិវិស កាលបើពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺន ចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ សោណកោឡិវិស លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏ មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងណាៗ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ដឹងបានទាំងអស់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រង រក្សាផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបានពេញលេញ ឲ្យបានបរិសុទ្ធដោយចំណែក១ ដូចជាសង្គ ដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវ ខ្ញុំព្រះអង្គចង់កោរសក់ និងពុកមាត់ ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ ចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមាន ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះមេត្តាបង្គំបួសខ្ញុំព្រះអង្គ។ សោណកោឡិវិស បានបញ្ជូនសម្បទាក្នុង សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ។ លុះព្រះសោណដ៏មានអាយុ បានឧបសម្បទាមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានទៅគង់នៅព្រៃសីតវន (ព្រៃត្រជាក់)។

កាលសោណភិក្ខុនោះ ខំព្យាយាមខ្លាំង ដើរចង្រ្កមទៅ បាទារបស់លោកក៏បែក (ចេញឈាម)។ ទីចង្រ្កមក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែល សម្រាប់សម្លាប់គោ។ ខណៈនោះ កាលព្រះសោណដ៏មានអាយុ សម្លាប់ក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកឯណាមួយ នៃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញ ក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញ នៅមិនទាន់ផុតចាកអាសវៈ ដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ឯត្រកូលរបស់អាត្មាអញ ក៏មានទ្រព្យសម្បត្តិបរិបូណ៌ដែរ អាត្មាអញ អាចនឹងបរិភោគ ទ្រព្យសម្បត្តិផង អាចនឹងធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ វិលត្រឡប់ទៅ ដើម្បីហ៊ឺនភេទវិញ (គឺសឹក) ហើយនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើ បុណ្យផង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសោណដ៏មានអាយុ ដោយព្រះទ័យហើយ ក៏ស្រាប់តែ បាត់ព្រះអង្គពីលើភ្នំគិរិយ្យក្នុង ទៅប្រាកដព្រះអង្គនៅឯព្រៃសីតវន ប្រៀបដូចបុរសមានកំឡាំង លាចេញនូវដើមដៃ ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវ ដើមដៃ ដែលខ្លួនលាចេញ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនចារិក ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប បានយាងសំដៅទៅ កាន់ទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណដ៏មានអាយុនោះ។ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានទតទៅឃើញទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណដ៏មានអាយុប្រឡាក់ ដោយឈាម លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទីចង្រ្កមនេះ ជាទីចង្រ្កមរបស់អ្នកណា បានជា ប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីសម្រាប់សម្លាប់គោ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលព្រះសោណដ៏មានអាយុខំព្យាយាម ដើរចង្រ្កមទៅ បាទារបស់លោកក៏បែក នេះជាទីចង្រ្កមរបស់លោកនោះ ដែលប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់វិហាររបស់ព្រះសោណដ៏មានអាយុ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់នៅលើអាសនៈ ដែលគេបាន ក្រាលទុក។ ចំណែកឯព្រះសោណដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះសោណដ៏មាន អាយុ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះថា នែសោណៈ កាលអ្នកសម្លាប់ក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតការ ត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកឯណាមួយ របស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញ ក៏ជាសាវក មួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនទាន់ផុតចាកអាសវៈទាំងឡាយ ដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ម្យ៉ាងទៀត ទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងត្រកូលរបស់អាត្មាអញ ក៏មានបរិបូណ៌ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ វិលត្រឡប់ទៅ ដើម្បី ហ៊ឺនភេទ ហើយបរិភោគ នូវទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង។ សោណៈភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលពីដើមអ្នកឯងនៅជាគ្រហស្ថនោះ ជាអ្នកឆ្លាស់ក្នុងសូរសំឡេងខ្សែពិណ្ណ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាខ្សែពិណ្ណ របស់អ្នកតឹងពេកទៅ តើពិណ្ណរបស់អ្នកឯង មានសំឡេងពីរោះឬ គួរដល់ការងារ ក្នុងកាលនោះដែរឬ។ ព្រះសោណៈ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនុំមិនដូច្នោះទេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណ្ណ របស់អ្នកឆ្លុះពេក តើពិណ្ណរបស់អ្នកឯង មានសំឡេងពីរោះឬ គួរដល់ការងារ ក្នុងកាលនោះដែរឬ។ ព្រះសោណៈ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនុំមិនដូច្នោះទេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើ ខ្សែពិណ្ណ របស់អ្នក មិនតឹងពេក មិនឆ្លុះពេក តាំងនៅក្នុងគុណដ៏ល្មម តើពិណ្ណរបស់អ្នកឯង មានសំឡេងពីរោះឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះ ដែរឬ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែសោណៈ សេចក្តីព្យាយាមដែលតឹងពេក នាំឲ្យ កើតសេចក្តីរាយមាយ សេចក្តីព្យាយាមដែលឆ្លុះពេក នាំឲ្យកើតសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ដូចខ្សែពិណ្ណយ៉ាងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ នែសោណៈ ក្នុង វេលានេះ អ្នកចូរតាំងសេចក្តីព្យាយាមឲ្យស្មើ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ត្រូវប្រើឥន្ទ្រិយទាំងឡាយឲ្យស្មើគ្នាផង ត្រូវកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសមថៈនោះផង។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ។ វេលានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទូន្មានព្រះសោណដ៏មានអាយុ ដោយឱវាទនេះរួចហើយ ទើបទ្រង់បាត់ព្រះអង្គ អំពីទីចំពោះមុខ នៃព្រះសោណដ៏មានអាយុ នៅនា ព្រៃសីតវន ហើយទ្រង់ប្រាកដនៅលើភ្នំគិរិយ្យក្នុងវិញ ប្រៀបដូចជាបុរសដែលមានកំឡាំង លាដើមដៃ ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូល នូវដើមដៃ ដែលខ្លួនលាចេញ។ លំដាប់នោះ លុះសម័យតមក ព្រះសោណដ៏មានអាយុ ក៏បានតាំងសេចក្តីព្យាយាមស្មើ បានប្រើឥន្ទ្រិយទាំង៥ក៏ស្មើគ្នាផង បានកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសមថៈនោះឯង។ វេលានោះ ព្រះសោណដ៏មានអាយុ បានចៀសចេញ ទៅតែម្នាក់ឯង ឥតមានសេចក្តីប្រមាទឡើយ ខំ ព្យាយាម ដុតបង់នូវកិលេស បញ្ជូនចិត្តឲ្យបែរទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ពួកកុលបុត្រ ដែលចេញចាកផ្ទះហើយ ទៅបួសក្នុងភាពជាបុគ្គលមិនមាន ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា (ព្រះសោណៈ) ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុត នៃមគ្គ ព្រហ្មចារ្យ ដោយបញ្ញារបស់ខ្លួន ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ បានសម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយឥរិយាបថទាំង៤ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដឹង

ច្បាស់ថា ជាតិកំណើតរបស់អាត្មាអញ អស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អញ ក៏បាននៅចប់ហើយ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ អញក៏បានធ្វើហើយ នឹងមានកិច្ច ដទៃអំពីកិច្ចនេះតទៅទៀត គ្មានឡើយ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ ក៏ជាព្រះអរហន្តអង្គមួយដែរ។

[៥១] លំដាប់នោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានសម្រេចព្រះអរហត្តហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ នឹងសំដែងគុណ គឺអរហត្តផល ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ វេលានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា ជាព្រះអរហន្តខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ²⁰) បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួនហើយ មានកិលេស ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកកិលេស) ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះមានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ហេតុទាំង៦យ៉ាង គឺមានអធ្យាស្រ័យ បង្ហោនទៅកាន់នេក្ខម្ម²¹) (គឺអរហត្ត)១ មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅក្នុងទីស្ងាត់១ មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ១ មាន អធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន១ មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា១ មាន អធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនរង្វេង១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិត ដូច្នោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យ បង្ហោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវគុណ គ្រាន់តែសេចក្តីជឿប៉ុណ្ណោះឯង បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន ឯភិក្ខុ ដែលជាព្រះខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ កាលមិនបានពិចារណានូវ ដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិនបានពិចារណា នូវសេចក្តីចម្រើននៃកិច្ច ដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ បាន ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់ភាគៈ ព្រោះប្រាសចាកភាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈ ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជា អ្នកប្រាថ្នាលាភស្តុភារៈ និងសេចក្តីសរសើរហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ ហេតុនេះ ដូច្នោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន ឯភិក្ខុជាព្រះខីណាស្រព សិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណានូវខ្លួន ដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិនបានពិចារណានូវសេចក្តីចម្រើននៃកិច្ច ដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះ អស់ភាគៈ ព្រោះប្រាសចាកភាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុង លោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ កាលត្រឡប់មកកាន់សេចក្តីប្រកាន់សីល ប្រកាន់ វត្តដោយសភារៈថ្លៃថ្នា ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នោះ ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាព្រះខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណានូវខ្លួន ដែលមាន កិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិនបានពិចារណា នូវសេចក្តីចម្រើន នៃកិច្ចដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះ អស់ភាគៈ ព្រោះប្រាសចាកភាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈ ហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យ បង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ព្រោះអស់ភាគៈ ព្រោះប្រាសចាកភាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជា គ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃ ឧបាទាន ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅ នៃតណ្ហា ព្រោះអស់ ភាគៈ ព្រោះប្រាសចាកភាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យ បង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅ នៃតណ្ហា ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាក ទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ធម៌ ជាគ្រឿងអស់ទៅ នៃតណ្ហា ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនរង្វេង ព្រោះអស់ភាគៈ ព្រោះប្រាសចាកភាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ សេចក្តីមិនរង្វេង ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនរង្វេង ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុកាលបើមានចិត្តផុតស្រឡះប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើទុកជាប្រទាំងឡាយដែលមាន កំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លងភ្នែក ក៏មិនបានគ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះបានឡើយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដែលអារម្មណ៍មិន បានធ្វើឲ្យច្រឡំ ដោយកិលេស ជាចិត្តបិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើក ដោយតណ្ហាហើយ ពិចារណាលើញនូវសេចក្តីកើតឡើង និងសេចក្តីរលត់ ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយត្រចៀកបាន... ក្លិនទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ ដោយច្រមុះបាន... រសទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយអណ្តាតបាន... ផោដ្ឋព្វៈ (គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះត្រូវកាយ) ទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយបាន... ធម្មារម្មណ៍ (គឺអារម្មណ៍ដែលកើតក្នុងចិត្ត) ទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹង ដឹងច្បាស់ដោយចិត្តបាន មកកាន់ផ្លូវនៃចិត្ត ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះ ដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យ ច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើកដោយតណ្ហាហើយ លោកបានពិចារណាលើញ នូវសេចក្តីកើតឡើង និងសេចក្តីរលត់ ទៅ នៃចិត្តនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ដ៏ចម្រើន ឧបមាដូចជាភ្នំថ្ម ឥតឆ្លុះ ឥតប្រហោង ជាភ្នំតាន់សុទ្ធ បើមានសំណុំខ្យល់ ដែលមានកំឡាំងខ្លាំង បក់បោក មកពីទិសខាងកើតក្តី ក៏ញ៉ាំងភ្នំនោះ ឲ្យកម្រើកមិនបាន ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បើមានសំណុំខ្យល់ ដែលមានកំឡាំងខ្លាំង បក់បោកមកពីទិសខាងលិចក្តី។ បើ បើមានសំណុំខ្យល់ ដែលមានកំឡាំងខ្លាំង បក់បោកមកពីទិសខាងជើងក្តី។ បើមានសំណុំខ្យល់ ដែល មានកំឡាំងខ្លាំង បក់បោកមកពីទិសខាងត្បូងក្តី ក៏ញ៉ាំងភ្នំនោះ ឲ្យកម្រើកមិនបាន ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន ភិក្ខុកាលមានចិត្តផុតស្រឡះ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើរូបទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំង គួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លង ភ្នែកក្តី ក៏គ្របសង្កត់ចិត្ត របស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះ ដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិតនៅ ខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើក ដោយតណ្ហា លោកពិចារណានូវសេចក្តីកើតឡើង និងសេចក្តីរលត់ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងទាំងឡាយ ដែលមាន កំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយត្រចៀកក្តី... ក្លិនទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំង គួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយច្រមុះក្តី... រសទាំងឡាយដែលមានកំឡាំង គួរ នឹងដឹងច្បាស់ដោយអណ្តាតក្តី... ផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយក្តី... ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំង

គួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយចិត្ត មកកាន់ផ្លូវចិត្តក្តី ក៏គ្របសង្កត់នូវចិត្ត របស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះ ដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើ ឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើកដោយតណ្ហា លោករមែងពិចារណា នូវសេចក្តីកើតឡើង និងសេចក្តីរលត់នៃចិត្ត នោះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។

[៥២] ភិក្ខុកាលបើមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់នេក្ខម្មៈ (គឺអរហត្ត)ផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នៃចិត្តផង មាន អធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទានផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហាផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តីមិនរង្វេងនៃចិត្តផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះដោយប្រពៃ ព្រោះបាន ឃើញនូវសេចក្តីកើត និងសេចក្តីរលត់នៃអាយតនៈ កាលភិក្ខុនោះមានចិត្តផុតស្រឡះហើយដោយប្រពៃ មានចិត្តរម្ងាប់ហើយ សេចក្តីចំរើននៃកិច្ច ដែលភិក្ខុនោះបានធ្វើហើយក៏គ្មាន កិច្ចដែលគួរនឹងធ្វើក៏គ្មាន។ ថ្មដែលតាន់សុទ្ធ មិនបានរំជួយដោយខ្យល់ យ៉ាងណាមិញ រូប សំឡេង ក្លិន រស ផស្សៈ និងធម្មារម្មណ៍ទាំងអស់ ដែលជាទីគាប់ចិត្តក្តី មិនជាទីគាប់ចិត្តក្តី ក៏ញាំងចិត្តរបស់ភិក្ខុជាតាទិបុគ្គល²² ឲ្យញាប់ញ័រមិនបាន យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ជាចិត្តបិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ជាចិត្តផុតស្រឡះចាកកិលេសហើយ លោកពិចារណានូវសេចក្តីកើត និងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ។

១៤៨. ទិគុណាទិធាហានបដិក្ខេបោ

CS [vin.mv.05.02](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៤៨)

[៥៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកុលបុត្ត តែងប្រកាសគុណ គឺអរហត្តផលយ៉ាង នេះឯង ពួកកុលបុត្តទាំងនោះ បានប្រកាសសេចក្តីនៃបុគ្គលជាអរហន្តផង មិនបានបង្ហាន់ខ្លួនទៅដោយអំនួតថា ខ្លួនជាព្រះអរហន្តផង ម្យ៉ាង ទៀត ក្នុងលោកនេះ មានពួកមោឃបុរសខ្លះ ប្រកាសព្រះអរហត្តផល ទំនងធ្វើដូចជាសើចលែង មោឃបុរសទាំងនោះ តែងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀត ចង្អល់ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ (មិនខានឡើយ)។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នៃសោណៈ អ្នកឯង ធ្លាប់ចំរើនដោយសេចក្តីសុខ នៃសោណៈ ឥឡូវនេះ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកជើង១ជាន់ឲ្យអ្នក។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានលះបង់ប្រាក់ចំនួន៨០រទេះធំ (គឺ១រទេះធំកំណត់ពីររទេះតូច) ផង បានលះបង់នូវពួកសេនាប្រកបដោយជំរើផង ហើយបាន ចេញពីផ្ទះមកបួសក្នុងភាព នៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ជនទាំងឡាយមុខជានឹងពោល (តិះដៀល) ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា សោណៈកោឡិវិស បានលះបង់ប្រាក់ចំនួន៨០រទេះយ៉ាងធំផង បានលះបង់ នូវពួកសេនា ប្រកបដោយជំរើផង ហើយបានចេញចាកផ្ទះ មកបួស ក្នុងភាព នៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ឥឡូវនេះ សោណៈកោឡិវិសនេះ នៅជាប់ចំពាក់នឹងស្បែកជើង១ជាន់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគ នឹង ទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃ ទើបខ្ញុំព្រះអង្គហ៊ានប្រើប្រាស់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនហ៊ានប្រើប្រាស់ ទេ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម៌កថា ក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវស្បែកជើង១ជាន់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង២ជាន់ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង៣ជាន់ មិនត្រូវ ពាក់ស្បែកជើង៤ជាន់ឡើយទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

១៤៩. សម័យនៃសិកាទិបដិក្ខេបោ

CS [vin.mv.05.03](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៤៩)

[៥៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាត្រកៀត)។ បេ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាកណ្តិកា)។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាច្បារ)។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្បែង)។ ពាក់ ស្បែកជើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្លែផ្កា)។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ខ្នងក្របី)។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងទុំសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្លឹកឈើទុំ ឬដូចផ្កាឈូក)។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ ស្បែកជើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ ហង្សបាទសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងទុំសុទ្ធ ឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែខៀវ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែលឿង។ ពាក់ ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហម។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែហង្សបាទ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែខ្មៅ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ។ ពាក់ ស្បែកជើងមានខ្សែលឿងទុំ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង មានខ្សែខៀវទេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែលឿង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហម មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែហង្សបាទ មិនត្រូវ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែខ្មៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែលឿងទុំទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងបិទកែង។ ពាក់ស្បែកជើងស្រោបជើងទាំងអស់រហូតដល់ស្នងជើង (ដូចជាស្បែកជើង អ្នកស្រុកយោនកៈ)។ ពាក់ស្បែកជើងដែលគេក្រង ជារបៀបបិទខ្នងជើង។ ពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ។ ពាក់ស្បែកជើង មានខ្សែវិចិត្រ ដូចស្លាបទា។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នងកែវ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នងពពែ។ ពាក់ស្បែកជើងមាន ខ្សែ មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួយ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចាក់ស្រែដោយព្រុយកន្ទុយក្រោក។ ពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេងៗ)។ មនុស្ស ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគនូវកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះ

ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងបិទកែង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលស្រោបជើងទាំងអស់រហូតស្ទង់ជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេក្រងជារៀបបិទខ្នងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលមានខ្សែវិចិត្រដូចស្លាបទា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងកែវ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងព័ត៌មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួន មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេស្រេះដោយព្រួយកន្ទុយភ្លោក មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ(ផ្សេងៗ)ឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកសត្វសីហៈ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកខ្លាធំ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកខ្លាដំបង។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកខ្លាខ្លីនិរ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកតេ។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកឆ្មា។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកសត្វកង្កែប។ ពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកមៀម។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគនូវកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកសត្វសីហៈ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ដែលចំដោយដោយស្បែកខ្លាធំ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកខ្លាដំបង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកខ្លាខ្លីនិរ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកតេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកឆ្មា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយ ដោយស្បែកសត្វកង្កែប មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកមៀម ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

១៥០. ឱមុក្ខគុណង្គុណបាហនានុជាននា

CS [vin.mv.05.04](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៥០)

[៥៥] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្លៀកស្បែកក្នុងវេលាព្រឹកព្រហាម ហើយប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត មានភិក្ខុទ្រប់ជាបច្ច្រាសមណៈ (គឺសមណៈតាមក្រោយ)។ ភិក្ខុនោះខ្ញុំក៏ដើរ ដើរតាមក្រោយៗ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងវេលានោះ។ មានឧបាសកម្នាក់ ពាក់ស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ដោះស្បែកជើងចេញ ហើយចូលសំដៅទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ បាទារបស់អាត្មាបែក។ ឧបាសកនោះនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ ទទួលយកស្បែកជើងចុះ។ ភិក្ខុនោះតបថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ណ្ហើយកុំ ព្រោះស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមរួចជាស្រេចហើយ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា នៃភិក្ខុចូរអ្នកទទួលយកស្បែកជើងនេះចុះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគបានធ្វើនូវធម្មិតថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ ដែលគេពាក់ហើយដោះមកប្រគេន (គឺជាស្បែកជើងចាស់) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ ដែលជាស្បែកជើងថ្មីទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

១៥១. អជ្ឈរាមេ ឧបាហនបដិក្ខេបោ

CS [vin.mv.05.05](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៥១)

[៥៦] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ (ហើយ) ទ្រង់ចង្រ្កមនៅក្នុងទីវាល។ ឯពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនហ៊ានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្រ្កម ដោយគិតឃើញថា ព្រះជាគ្រូមិនទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ ហើយទ្រង់ចង្រ្កម។ កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ ហើយទ្រង់ចង្រ្កម ពួកភិក្ខុចាស់ ក៏មិនពាក់ស្បែកជើង ហើយចង្រ្កម (គឺដើរតាមធម្មតា) ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក៏ពាក់ស្បែកជើង ហើយចង្រ្កម។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា កាលបើព្រះបរមសាស្តា មិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ កំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់ មិនបានពាក់ស្បែកជើង កំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើ នឹងហ៊ានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្រ្កមសោះ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា កាលព្រះបរមសាស្តា មិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ កំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់ មិនបានពាក់ស្បែកជើង កំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក៏ពាក់ស្បែកជើង ហើយដើរចង្រ្កម ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលព្រះសាស្តា មិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ កំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើង កំពុងចង្រ្កមក្តី មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកជើង ហើយដើរចង្រ្កមទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកគ្រហស្ថដែលស្លៀកស ម្តេចគង់មានសេចក្តីគោរព កោតក្រែងក្នុងអាចារ្យ មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា ព្រោះហេតុនៃសិល្បសាស្ត្រសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ គួរតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ ព្រោះថា អ្នកទាំងឡាយបានបួសមកក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតបានសំដែង ដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែគោរពកោតក្រែង មានសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា ក្នុងអាចារ្យក្តី ក្នុងភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យក្តី ក្នុងឧបជ្ឈាយ័ក្តី ក្នុងភិក្ខុល្មមធ្វើជាឧបជ្ឈាយ័ក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់បានជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួច ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិតថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអាចារ្យ(ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យ(ក្តី) ឧបជ្ឈាយ័(ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាឧបជ្ឈាយ័(ក្តី) មិនបានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ហើយដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុណាដើរចង្រ្កម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្តទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៧] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូប កើតរោគដំបៅលេចនៅបាតជើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានគ្រាហ៍យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាបង់ឧច្ចារៈផង បស្សៈផង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនៈចារិក ក៏បានទតទៅឃើញភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងគ្រាហ៍យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាបង់ ឧច្ចារៈផង បស្សៈផង លុះឃើញហើយ ក៏ទ្រង់យាងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ទើបទ្រង់មានបន្ទូលនេះ និងភិក្ខុទាំង នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះកើតរោគអ្វី។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុនេះ កើតរោគដំបៅលេច នៅបាតជើង ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏គ្រាហ៍យកលោកដ៏មានអាយុនេះមកឲ្យបន្ទាបង់ឧច្ចារៈផង បស្សៈផង។

[៥៨] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់អនុញ្ញាត ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុណា មានជើងឈើក្តី មានជើងបែកក្តី មានរោគដំបៅលេចនៅបាតជើងក្តី តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនោះពាក់ ស្បែកជើងបាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបានលាងជើង ហើយស្រាប់តែឡើងទៅកាន់គ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ នាំឲ្យប្រឡាក់ចីវរ និង សេនាសនៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងបាន ដោយគិតថា ក្នុងវេលានេះ អាត្មាអញ នឹងឡើងគ្រែ ឬតាំង។ សម័យនោះឯង ក្នុងវេលាយប់ មានពួកភិក្ខុដើរទៅកាន់រោង ឧបោសថខ្លះ ទីប្រជុំអង្គុយខ្លះ ក៏ជាន់ទៅលើដង្កត់ឈើខ្លះ លើបន្ទាខ្លះ ក្នុងទីងងឹត ជើងរបស់ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានទុក្ខវេទនា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង កាន់គប់ ភ្លើង ប្រទីប និងឈើច្រត់ខាងក្នុងអាវាមបាន។

១៥២. កដ្ឋបាទុកាទិបដិក្ខេបោ

CS [vin.mv.05.06](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៥២)

សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី (ជិតភ្លឺ) ក៏ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ ហើយចង្កៀមក្នុងទីវាល មានសំឡេងហោ មានសំឡេងខ្លាំង មានសំឡេងថា ខដខដៈ ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ និយាយពីមហាមាត្យ និយាយពី សេនា និយាយពីភ័យ និយាយពីចម្បាំង និយាយពីគ្រឿងស៊ី និយាយពីគ្រឿងផឹក និយាយពីសំពត់ និយាយពីការដេក និយាយពីកម្រងផ្កា និយាយពីគ្រឿងក្រអូប និយាយពីញាតិ និយាយពីយាន និយាយពីស្រុក និយាយពីនិគម និយាយពីនគរ និយាយពីជនបទ និយាយពីស្រី និយាយពីប្រុស និយាយពីបុគ្គលដែលក្លៀវក្លា និយាយពីច្រកផ្លូវ និយាយពីកន្លែងក្នុងទឹក (គឺកំពង់ទឹក) និយាយពីបុព្វប្រេត (គឺញាតិដែលស្លាប់ ទៅហើយ) និយាយពីពាក្យឥតប្រយោជន៍ មានប្រការផ្សេងៗ និយាយពីរឿងកុហកក្នុងលោក (មានរឿងក្អែកស កុកក្រហមជាដើម) និយាយ ពីរឿងជីកសមុទ្រ និយាយពីសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីសាបសូន្យ ហើយជាន់លើសត្វល្អិតៗឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងក្រោក ឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រី ហើយពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ ដើរក្នុងទីវាល មានសំឡេងហោ សំឡេងខ្លាំង សំឡេងខដខដៈ ហើយនិយាយពី តិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ។ បេ។ និយាយពីសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីសាបសូន្យដូច្នោះ។ ហើយជាន់លើសត្វល្អិតៗឲ្យ ស្លាប់ខ្លះ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះសោះ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រីហើយ ក៏ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ ដើរទៅក្នុង ទីវាល មានសំឡេងហោ សំឡេងខ្លាំង សំឡេងខដខដៈ ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ។ បេ។ និយាយពីសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីសាបសូន្យដូច្នោះ។ ហើយដើរជាន់លើសត្វល្អិតៗឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បេ។ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសរួច ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៩] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្រុងរាជគ្រឹះ ដោយសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្មាស្រ័យ រួចហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅក្រុងពារាណសី ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសីនោះ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងព្រៃ ឥសិបតនមិតទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី។ វេលានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា ទ្រនាប់ជើងឈើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏ប្រើ គេឲ្យកាត់ត្នោតខ្លីទាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត ហើយពាក់ ឯត្នោតខ្លីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយ ក៏ស្ងួតស្រពោន។ មនុស្ស ទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់ត្នោតខ្លីៗ (យកមកធ្វើ) ជា ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត ហើយពាក់សោះ ឯដើមត្នោតខ្លីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយ ក៏ស្ងួតស្រពោន ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្ត ហ៊ានបៀតបៀនវត្ថុ ដែលមានជីវិត មានតន្ត្រីយតៃ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើគេឲ្យកាត់ ត្នោតខ្លីៗ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត ហើយពាក់ ត្នោតខ្លីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយ ក៏ស្ងួតស្រពោន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹង ប្រើគេឲ្យកាត់ត្នោតខ្លីៗ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត ហើយពាក់ទេ ត្នោតខ្លីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយ ក៏ស្ងួតស្រពោនអស់ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដ្បិតពួកមនុស្សតែងសំគាល់ថា ដើមឈើមានជីវិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបាន ជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួច ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ ពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោតឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ទើបប្រើគេឲ្យកាត់នូវឬស្សីខ្លីទាំងឡាយវិញ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកឬស្សី ហើយពាក់ ឯឬស្សីខ្លីទាំងនោះ លុះ គេកាត់ហើយ ក៏ស្ងួតស្រពោនអស់។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនគួរបើនឹងហ៊ាន ប្រើគេឲ្យកាត់ឬស្សីខ្លីទាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកឬស្សី ហើយពាក់សោះ ឯឬស្សីខ្លីទាំងនោះ លុះគេកាត់ហើយ ក៏ស្ងួតស្រពោនទៅ

ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ហ៊ានបៀតបៀនរបស់ដែលមានជីវិត មានឥន្ទ្រិយតែ១។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្កាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សីឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៦០] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងពារាណសី គួរតាមពុទ្ធអធ្មាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក នៃក្រុងភទិយៈ កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងភទិយៈនោះ។ បានឮមកថា ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងព្រៃជាតិយាន ទៀបក្រុងភទិយៈ នោះ។ សម័យនោះឯង ពួកភទិយៈភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងភទិយៈ) មានសេចក្តីខ្ពស់ខ្ពាយក្នុងការប្រដាប់ទ្រនាប់ជើង មានប្រការផ្សេងៗ គឺធ្វើ ទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយ៉ាប៉ូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណែកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើ ទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើ ទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ក៏លះបង់ចោលនូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា។²³⁾ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ពួកភទិយៈភិក្ខុ មិនសមបើនឹង ខ្ពស់ខ្ពាយក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេងៗ គឺ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយ៉ាប៉ូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណែកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញ ដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់បាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា សោះ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភទិយៈភិក្ខុខ្ពស់ខ្ពាយក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើង មានប្រការផ្សេងៗ គឺធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយ៉ាប៉ូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណែកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញ ដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់បាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងខ្ពស់ខ្ពាយ ក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើង មានប្រការផ្សេងៗ គឺធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយ៉ាប៉ូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណែកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅ មានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ លះបង់នូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសរួច ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅយ៉ាប៉ូង មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណែកទន្សាយ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកទន្សាយ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្មៅ មានពណ៌ដូចផ្កាឈូក មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងមាស មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងប្រាក់ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងកែវមណី មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងកែវពិទ្ធុរ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងកែវផ្កេក មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសម្រិត មិនត្រូវពាក់ ទ្រនាប់ជើងកែវកញ្ចក់ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសំណាប៉ាហាំង (សំណាស) មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងសំណាភក់ (សំណាខ្មៅ) មិនត្រូវពាក់ ទ្រនាប់ជើងទង់ដែងទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើង (គឺជ្រូញជើង) ណាមួយ ដែលគួរនឹងឲ្យកម្រើកទៅបាន ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងពាយ៉ាង ដែលគេដឹកលំនៅ ជានិច្ច ដែលគេឲ្យកម្រើកទៅមិនបាន គឺទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់នូវផ្ទះ១ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់នូវបស្សនៈ១ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ លាងជម្រះ(លាមក)១។

[៦១] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងនគរភទិយៈ គួរដល់ពុទ្ធអធ្មាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី កាលទ្រង់យាង ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ កាលមេតោទាំងឡាយ កំពុងតែហែលឆ្លងទឹកស្ទឹងអចិន្តរតី ក៏ចាប់ស្បែងខ្លះ ចាប់ស្លឹក ត្រចៀកខ្លះ ចាប់កន្ទុះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ក៏ស្នាបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្លាប់ខ្លះ។ មនុស្ស ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ កាលមេតោទាំងឡាយ កំពុងឆ្លងទឹក មិនសមបើនឹងចាប់ស្បែងខ្លះ ចាប់ស្លឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កន្ទុះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ហើយស្នាបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្លាប់ ខ្លះ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមគុណសោះ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ ច្បាស់។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់ ស្បែងមេតោទាំងឡាយ មិនត្រូវចាប់ស្លឹកត្រចៀក មិនត្រូវចាប់កន្ទុះ មិនត្រូវឡើងជិះលើខ្នង ភិក្ខុណាឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវមានចិត្តត្រេកអរ ពាលអង្គជាត (មេតោ) ឡើយ ភិក្ខុណាពាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ កូនគោឲ្យស្លាប់ឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើឲ្យស្លាប់ ភិក្ខុនោះ វិនយធរត្រូវឲ្យធ្វើតាមធម៌។²⁴⁾

១៥៣. យានាទិបដិក្ខេបោ

(១៥៣)

[៦២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទៅដោយយានដែលគេទឹមដោយគោញី មានបុរសជាអ្នកបរិភោគ ទឹមដោយគោឈ្មោល មានស្រីជា អ្នកបរិភោគ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ដូចជាពួកជនដែលទៅលេងទឹកស្ទឹងគង្កា និងស្ទឹងមហិ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅដោយយានឡើយ ភិក្ខុណា

ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ក្នុងកោសលជនបទ ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ក៏មានជម្ងឺ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុនោះក៏គេចចុះចេញអំពីផ្លូវ ទៅអង្គុយនៅក្រោមដើមឈើ។ មនុស្សទាំងឡាយក្រឡេកឃើញភិក្ខុនោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅទីណា។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មានឹងទៅក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងទៅជាមួយគ្នា។ ភិក្ខុនោះតបថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាទៅមិនរួចទេ ព្រោះអាត្មាមានជម្ងឺ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកឡើងជិះយាន ទៅ។ ភិក្ខុនោះតបថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ ព្រោះយាន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់រួចទៅហើយ។ ភិក្ខុនោះរង្ស៊ីស្មោះត្រង់ ក៏មិន ឡើងជិះយានឡើយ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុនោះក៏ដើរទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី បានដំណាលរឿងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល សេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមក ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា (ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត) យានដែលទឹមដោយសត្វញី ឬទឹមដោយសត្វឈ្មោលហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលគេទឹមដោយសត្វឈ្មោល និងយានដែល សម្រាប់អូស ឬរុញដោយដៃ។²⁵ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុរូប កើតសេចក្តីមិនសប្បាយខ្លាំង ព្រោះទង្គិច ទង្គុកដោយយាន(យានរលាក់)។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគ្រែស្នែង និងអង្រឹង ស្នែង។

១៥៤. ឧច្ចាសយនមហាសយនបដិក្ខេបោ

CS [vin.mv.05.08](#) | ភាគ ទី៧

(១៥៤)

[៦៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈ (ក្រែកន្លុងហួសប្រមាណ) និងមហាសយនៈ (គ្រឿងកម្រាលមិនគួរ) អាសន្និ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ១ បល្ល័ង្ក (ក្រែដែលមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែងជាង៤ធ្នាប់) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ បដិកៈ (កម្រាលពណ៌ស ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ) ១ បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម) ១ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគរ ជាប្រក្រតី) ១ វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វ មានសីហៈ និងខ្លាធំជាដើម) ១ ឧទ្ធុលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមច្រាងឡើងតែម្ខាង) ១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមច្រាងឡើងទាំងសងខាង) ១ កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱនមាស និងស្បែក ហើយចាក់ស្រែះ ដោយរតនៈ²⁶) ១ កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃស្បែក ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនៈ) ១ កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ល្មមចុះពួកស្រីរំពាប់៦នាក់ ឈររាំបាន) ១ ហត្ថត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) ១ អស្សត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រថត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) ១ អធិនប្បវេណិ (កម្រាល ដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា) ១ កម្រាលដ៏ខ្ពស់ ដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វល្អស ១ ខ្លើយមានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (ខ្លើយក្បាល និងខ្លើយជើង) ព្រមទាំងពិតាន ដែលមានពណ៌ក្រហម។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលដើរទៅកាន់ វិហារចារិក បានឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូល សេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈ និងមហាសយនៈឡើយ គឺ អាសន្និ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ១ បល្ល័ង្ក (ក្រែដែលមានជើងវិចិត្រ ដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែងជាង ៤ធ្នាប់) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាល ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ បដិកៈ (កម្រាល ដែលមានពណ៌ស ធ្វើដោយរោមសត្វ) ១ បដលិកៈ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម) ១ តូលិកៈ (កម្រាល ដែលញាត់ដោយគរ ជាប្រក្រតី) ១ វិកតិកៈ (កម្រាល ដែលធ្វើ ដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វ មានសីហៈ និងខ្លាធំជាដើម) ១ ឧទ្ធុលោមិ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមច្រាងឡើងតែម្ខាង) ១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយ រោមសត្វ មានរោមច្រាងឡើងទាំងសងខាង) ១ កដិស្សៈ (កម្រាល ដែលធ្វើដោយឱនមាស និងស្បែក ហើយ ចាក់ស្រែះ ដោយរតនៈ) ១ កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃស្បែក ហើយចាក់ស្រែះ ដោយរតនៈ) ១ កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោម សត្វ ល្មមពួកស្រីរំពាប់៦នាក់ ឈររាំបាន) ១ ហត្ថត្ថៈ (កម្រាល សម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) ១ អស្សត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រថត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) ១ អធិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា) ១ កម្រាលដ៏ខ្ពស់ដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វ ល្អស ១ ខ្លើយមានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (ខ្លើយក្បាល និងខ្លើយជើង) ព្រមទាំងពិតាន ដែលមានពណ៌ក្រហម។ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ៏។

១៥៥. សព្វចម្មបដិក្ខេបោ

CS [vin.mv.05.09](#) | ភាគ ទី៧

(១៥៥)

[៦៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ឧច្ចាសយនៈ និងមហាសយនៈ ព្រះមានព្រះភាគ បានទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើប្រាស់ ស្បែកសត្វដ៏ធំ គឺស្បែកសត្វសីហៈ ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបង។ ស្បែកទាំងនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានកាត់ឲ្យល្មមនឹងគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំង ខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលខាងលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរទៅ កាន់វិហារចារិក ឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគនូវកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូល សេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនត្រូវប្រើប្រាស់ នូវស្បែកសត្វដ៏ធំ គឺស្បែក សត្វសីហៈ ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបងឡើយ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។

[៦៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ស្បែកសត្វដ៏ធំទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើប្រាស់ស្បែកគោ ទាំងឡាយវិញ។ ស្បែកគោទាំងនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានកាត់ឲ្យល្មមនឹងគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែ ខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ មានភិក្ខុបាបមួយរូប ជាដីគុន របស់ឧបាសកបាបម្នាក់។ វេលានោះ ភិក្ខុបាបនោះ លុះវេលាព្រឹកព្រហាម ក៏ស្លៀកសង្កត់ ហើយកាន់យកបាត្រនិងចីវរ ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ របស់ឧបាសកបាបនោះ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយនៅលើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុក។ លំដាប់នោះ ឧបាសកបាបនោះ បានចូលទៅរកភិក្ខុបាប លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុបាបនោះ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ គ្រានោះឯង ឧបាសកបាបនោះ មានកូនគោ១ មានរូបល្អ គួរនឹងរមិលមើល នាំឲ្យកើត សេចក្តីជ្រះថ្លាដ៏វិចិត្រ ប្រហែលនឹងកូនខ្លាដ៏បង។ វេលានោះ ភិក្ខុបាបនោះ ក៏សំឡឹងមើលទៅកូនគោនោះមិនដាក់ភ្នែកសោះ។ លំដាប់នោះ ឧបាសកបាបនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុបាបនោះថា បំពិតលោកដ៏ចម្រើន ហេតុអ្វី បានជាលោកម្ចាស់ សំឡឹងមើលកូនគោនោះមិនដាក់ ភ្នែកសោះ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ដ្បិតអាត្មាត្រូវការស្បែកកូនគោនេះ។ ឧបាសកបាបនោះ ឧបាសកបាបនោះ ក៏សម្លាប់កូនគោនោះ ហើយពន្លុះយកស្បែក ប្រគេនទៅភិក្ខុបាបនោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុបាបនោះ ក៏លាក់ស្បែកនោះ ក្នុងសង្សារដី ហើយក៏ដើរទៅ។ វេលានោះ មេគោនោះ អាល័យកូន ក៏ទៅតាមពីខាងក្រោយភិក្ខុបាបនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា អារុសោ ហេតុអ្វីបានជាមេគោនោះ មកតាមពី ខាងក្រោយលោក។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងជាមេគោនោះ មកតាមខ្ញុំពីខាងក្រោយ។ ដោយហេតុអ្វីទេ។ វេលានោះឯង សង្ឃាដី របស់ភិក្ខុបាបនោះ ក៏ប្រឡាក់ទៅដោយឈាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា អារុសោ សង្ឃាដីនេះ តើអ្នកធ្វើដូចម្តេច (បានជា ប្រឡាក់)។ ឧបាសកបាបនោះ បានប្រាប់សេចក្តីនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បានសួរថា អារុសោ លោកបានបបួលគេធ្វើ បាណាតិបាតទេដឹង។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើអារុសោ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងបបួលគេធ្វើបាណាតិបាតសោះ ក្រែងបាណាតិបាត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលដោយអនេកបរិយាយ ព្រះអង្គ ទ្រង់សរសើរតែការរៀបចំការអំពើបាណាតិបាតដូច្នោះបេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៦៦] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់សួរចំពោះភិក្ខុបាបនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានបបួលគេធ្វើបាណាតិបាត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុបាបក្រាបទូលថា បំពិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមនឹងបបួលគេធ្វើបាណាតិបាតទេ នៃមោឃបុរស ក្រែងអំពើបាណាតិបាត តថាគត បានតិះដៀល ហើយ ដោយអនេកបរិយាយ តថាគតសរសើរតែការរៀបចំការ អំពើបាណាតិបាត ដូច្នោះទេ បេ។ នៃមោឃបុរស អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយគ្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបបួលគេក្នុងបាណាតិបាតទេ ភិក្ខុណាបបួល ត្រូវឲ្យរិនយធរធ្វើតាមធម៌។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវ ប្រើប្រាស់ស្បែកគោទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វណាមួយទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានគ្រែ និងតាំង ដែលពួកមនុស្សបានដាសដោយស្បែក បានរួតរឹតដោយស្បែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយរង្រៀស មិន ហ៊ានអង្គុយលើ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើទីស្មើនាសនៈ ដែលជាគិហិវិភីត (របស់ដែលគ្រហស្ថធ្វើផ្សេងៗ) បាន កុំឲ្យតែដេក។

១៥៦. គិហិវិភីតានុញ្ញាតទិ

CS [vin.mv.05.10](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៥៦)

វេលានោះឯង មានវិហារ²⁷ ដែលពួកជនបានរុំចងដោយខ្សែស្បែកទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរង្រៀស មិនហ៊ានអង្គុយលើ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើវិហារ ដែលគេ គ្រាន់តែចងបាន។

[៦៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណា(ពាក់)ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺ តែរៀបចំស្បែកជើង ក៏មិនអាចនឹងដើរចូលទៅកាន់ស្រុកបានឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ពាក់ស្បែកជើង ចូលទៅកាន់ស្រុកបាន។

១៥៧. សោណកុដិកណ្ណវត្ថុ

CS [vin.mv.05.11](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៥៧)

[៦៨] សម័យនោះឯង ព្រះមហាកថាស្ថានៈដ៏មានអាយុ គង់នៅលើភ្នំឈ្មោះបបាត ទៀបក្រុងឈ្មោះកុរុយរៈ ក្នុងអវន្តិជនបទ។ សម័យនោះឯង ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណ ²⁸ ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាកថាស្ថានៈដ៏មានអាយុ។ វេលានោះ ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណ បានចូល ទៅរកព្រះមហាកថាស្ថានៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកថាស្ថានៈដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះឧបាសក ឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកថាស្ថានៈដ៏មានអាយុថា បំពិតលោកដ៏ចម្រើន ធម៌ដែល លោកម្ចាស់មហាកថាស្ថានៈបានសំដែងហើយយ៉ាងណា។ ខ្ញុំកុណាក៏ដឹងច្បាស់ តែបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌

ព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏សំដែងនូវសូត្រទាំងឡាយ មាននៅក្នុងអដ្ឋកថាទាំងអស់ ដោយសរកញ្ញា។ លុះចប់សរកញ្ញា របស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានអនុមោទនា ក្នុងខណៈនោះថា នៃភិក្ខុ ពីរោះហើយ។ នៃភិក្ខុ សូត្រទាំងឡាយ ដែលមានក្នុងអដ្ឋកថា អ្នកបានរៀនមកត្រឹមត្រូវហើយ អ្នកបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ បានពិចារណាល្អហើយ អ្នកប្រកបដោយសំដីដ៏ពីរោះ ក្បាល ប្រាសចាកទោស គួរនឹងញ៉ាំងជនឲ្យបានដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីនៃភិក្ខុ អ្នកមានវស្សាប៉ុន្មានហើយ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើបបានតែទាំងស្រុងទេ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សួរថា នៃភិក្ខុ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកធ្វើការឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ (ក្របួសម៉្លោះ)។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញមកជាយូរហើយ តែថាធម្មតាយរវាស មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន មានកិច្ចច្រើន មានការងារច្រើន។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបទ្រង់បន្តិឡើងនូវឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

- បុគ្គលបានឃើញទោសក្នុងលោកហើយ
- ដឹងនូវធម៌ដែលប្រាសចាកឧបធិក្ខិលេស
- ជាព្រះអរិយៈ រមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប
- ជាបុគ្គលស្អាត រមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប។

១៥៨. មហាកថានុស្ស បញ្ចវរបរិទស្សនា

CS vin.mv.05.12 | ភាគ ទី៧

(១៥៨)

[៧០] គ្រានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្មោះសរនឹងអាត្មាអញដោយពិត ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់អាត្មាអញ បានធ្វើពាក្យបណ្តាំណា កាលនេះ ជាកាលគួរនឹងក្រាបទូល តាមពាក្យបណ្តាំនោះ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើឧត្តរសង្ក លើស្នាម្ខាង ហើយក្រាបទៀបព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយសិរសា ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះមហាកថានុស្ស ដ៏មានអាយុ សូមឱនសិរសា ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ម្យ៉ាងទៀត លោកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែនអវនិទក្ខិណាបថ មានភិក្ខុតិច (ចាប់ដើមតាំងពីខ្ញុំព្រះអង្គបានបួសជាសាមណេរ) កន្លងទៅកាត់ហើយ ទំរាំប្រជុំភិក្ខុសង្ឃបាន១០រូប ដែលមកពីទិសនោះៗ ហើយទើបបានឧបសម្បទា ដោយលំបាកពន់ពេកណាស់ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះមានព្រះភាគ គួរទ្រង់អនុញ្ញាត នូវឧបសម្បទា ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ ដោយគណៈសង្ឃ តិចជាងមុន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ មានផែនដីខ្មៅស្អិត គ្រោតគ្រាត រឹងរិបរដុប ដោយស្នាមដើងគោ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គួរទ្រង់អនុញ្ញាត ស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្ស រាប់អានការងូតទឹកណាស់ ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គួរទ្រង់អនុញ្ញាត ការងូតទឹក ឲ្យបានជានិច្ច ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ ស្មៅឈ្មោះមោរគុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈុ ស្មៅឈ្មោះជនុ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលគេធ្វើដោយស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹក ដុំថ្មច្រើន ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គួរទ្រង់អនុញ្ញាត កម្រាលទាំងឡាយ ដែលគេធ្វើដោយស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹក ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយ គេប្រគេនចីវរ ដើម្បីពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងនឹងប្រគេនចីវរនេះ ដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងនោះមកហើយ ប្រាប់ថា នៃអារុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះ បានប្រគេនចីវរចំពោះលោក ភិក្ខុទាំងនោះក៏រង្សៀស មិនត្រេកអរ ដោយគិតថា កុំឲ្យមាននិស្សគ្គិយ ដល់យើងឡើយ ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គួរទ្រង់ប្រាប់របៀបប្រតិបត្តិក្នុងចីវរ។

[៧១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែនអវនិទក្ខិណាបថ មានភិក្ខុតិច ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុន្តិមជនបទ³³⁾ ទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃ មានវិនយធរ³⁴⁾ ជាកំរប់ប្រាំបាន។ បណ្តាជនបទទាំងនោះ ជនបទទាំងឡាយនេះ ដែលជាបច្ចុន្តិមជនបទ គឺក្នុងទិសខាងកើត មាននិគមឈ្មោះកដង្កល ខាងនាយកដង្កលនិគមនោះ មាននិគមឈ្មោះមហាសាលា ខាងនាយនិគមឈ្មោះមហាសាលានោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក ជាមជ្ឈិមជនបទ។ ក្នុងទិសអាគ្នេយ៍ មានស្ទឹងឈ្មោះសល្លវតី ខាងនាយស្ទឹងសល្លវតីនោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក ជាមជ្ឈិមជនបទ។ ក្នុងទិសខាងត្បូង មាននិគមឈ្មោះសេតកណ្ត្រិក ខាងនាយសេតកណ្ត្រិកនិគមនោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក ជាមជ្ឈិមជនបទ។ ក្នុងទិសខាងលិច មានស្រុកព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះចូនគ្រាម ខាងនាយស្រុកចូនគ្រាមនោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក ជាមជ្ឈិមជនបទ។ ក្នុងទិសខាងជើង មានភ្នំឈ្មោះឧស្សីរាជ ខាងនាយភ្នំនោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក ជាមជ្ឈិមជនបទ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុន្តិមជនបទទាំងឡាយបែបនេះ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃ មានវិនយធរជាកំរប់៥បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ មានផែនដីខ្មៅស្អិត រឹងគ្រោតគ្រាត រិបរដុបដោយស្នាមដើងគោ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សច្រើនរាប់អានការងូតទឹក ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវការងូតទឹកបានជានិច្ច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវនិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម

ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមជ្ឈិមជនបទទាំងឡាយ មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ ស្មៅឈ្មោះមោរគុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុ ស្មៅឈ្មោះជន្មុយ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្នមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកមនុស្សប្រគេនចីវរដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរនេះ ចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរបាន ចីវរមិនទាន់មកដល់ដៃដបណា ចីវរនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវរាប់តាមកំណត់ថ្ងៃ³⁵⁾ ដរាបនោះ។

ចប់ ចម្មក្ខន្ធកៈ ទី៥។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មាននិទាន៦៣។

ឧទ្ទាននៃចម្មក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

១៥៩. តស្សទ្ទានំ

CS [vin.mv.05.13](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៥៩)

[៧២] រឿងព្រះបាទមាគធៈ ជាធំលើអ្នកស្រុកផម្មិន១ រឿងសោណសេដ្ឋីបុត្រ១ រឿងសាគតភិក្ខុសំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យ ជាឧត្តរិមនុស្សធម៌ច្រើន លើភ្នំគិរិយ្យក្នុង១។ រឿងសោណភិក្ខុបួសហើយ ប្រារព្ធព្យាយាមក្រៃពេក បាទាក៏បែក១ រឿងព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ទូន្មានឲ្យសោណភិក្ខុតាំងព្យាយាមតាមខ្សែពិណ្ឌ១ រឿងព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើងមួយជាន់១ រឿងព្រះដី មានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមស្បែកជើងពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ហង្សបាទ ពណ៌ខ្មៅ។ ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមក្រមៅ (ដូចខ្នងក្រែប) និងពណ៌លឿងទុំ (ដូចផ្កាឈូក)១ រឿងទ្រង់ហាមខ្សែស្បែកជើង មានពណ៌ខៀវជាដើម១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង បិទកែងជើង១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង ស្រោបជើងទាំងអស់ រហូតស្នងជើង១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង ដែលគេក្រង ជារបៀប បិទខ្នងជើង១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងញាត់ដោយគរ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានពណ៌វិចិត្រ ដូចស្លាបសត្វទទា១ រឿង ទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងកែវ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង មានខ្សែមានសណ្ឋាន ដូចស្នែងពពែ១ រឿង ទ្រង់ហាមស្បែកជើង មានខ្សែរ មានសណ្ឋាន ដូចកន្ទុយសត្វខ្នុយ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង ដែលចាក់ស្រេះ ដោយព្រុយ កន្ទុយសត្វក្លោក១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដីវិចិត្រផ្សេងៗ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើង ដែលចំដាយដោយស្បែកសត្វសីហៈ សត្វ ខ្លាធំ សត្វខ្លាដំបង សត្វខ្លាខិន១ ស្បែកភេ ស្បែកឆ្មា ស្បែកកង្កែប ស្បែកមៀម១។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ ដល់ភិក្ខុមានបាតជើងបែក១ រឿងភិក្ខុមានដំបៅលេចនៅបាតជើង១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើង ហើយជាន់លើគ្រែតាំង១ រឿងភិក្ខុជាន់ លើដង្កត់ឈើ១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ ឮសំឡេងខដខដ១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សី១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅ១... ស្មៅយ៉ាប៉ូង១... ស្មៅដំណេក ទន្សាយ១... ទន្សែ១។ ...ស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូក១ ...សំពត់រោមសត្វ១ មាស១ ប្រាក់១ កែវមណី១ កែវពិទ្ធយ១ កែវផ្កក១ សំរិទ្ធ១ កែវកញ្ចក់១ សំណប៉ាហាំង១ សំណភក់១ ទង់ដែងមួយ។ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុចាប់អារយៈមេគោ មានស្នែងជាដើម១ រឿង ឆព្វគ្លីយភិក្ខុជិះយាន១ រឿងភិក្ខុឈើ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតយានទិមដោយបួរស ឬសត្វឈ្មោល១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ អនុញ្ញាតគ្រែស្នែង១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈ និងមហាសយនៈ១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វធំ១ រឿង ឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ស្បែកគោ១ រឿងភិក្ខុលាមក ជាជិតុន របស់ឧបាសកលាមក១។ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុ អង្គុយលើស្បែក ដែលគ្រហស្ថធ្វើប្លែក១ រឿងវិហារដែលគេរុំចង ដោយខ្សែស្បែក១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ ស្រុក១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឈើពាក់ស្បែកជើង ចូលទៅកាន់ស្រុកបាន១ រឿងព្រះមហាកថានៈ១ រឿង ព្រះសោណត្ថេរ សំដែងសូត្រប្រកបដោយវគ្គ៨ ដោយសរគឺសម្តែង១។ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាត នូវឧបសម្បទាកម្ម ដោយភិក្ខុ ៥រូប១ ស្បែកជើង៤ជាន់ឡើងទៅ១ ការងូតទឹកជានិច្ច១ កម្រាលស្បែក១ ទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុត្រេកអរនឹងចីវរ បើមិនទាន់ដល់ដៃ ទេ មិនត្រូវឲ្យរាប់រាត្រីឡើយ១ ព្រះមានព្រះភាគ ជានាយក ទ្រង់ប្រទានពរទាំង៥នេះដល់ព្រះសោណត្ថេរហើយ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ

CS [vin.mv.06](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(៦. ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ)

១៦០. បញ្ចភេសជ្ជកថា

CS [vin.mv.06.01](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៦០)

[៧៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសវនកាល³⁶ បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកភិក្ខុទាំង នោះក៏មានខ្លួនស្លាំងស្លុមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទត ឃើញភិក្ខុទាំងនោះស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយ ក៏ ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់អានន្ត ក្នុងពេលនេះ ហេតុដូចម្តេចបានជាពួកភិក្ខុស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជា ភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសវនកាល បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះ បានជាភិក្ខុទាំងនោះស្លាំង ស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់សម្តែងនៅក្នុងទី ស្ងាត់ ក៏មានព្រះហឫទ័យត្រិះរិះដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសវនកាល បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ បាយ ដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះហើយ បានជាភិក្ខុទាំងនោះ ទៅជាស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជា ភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ (ឥឡូវ) វត្តដែលជាភោគល្អ ក៏មាន វត្តដែលគេសន្មតថាជាភោគល្អ ក៏មាន វត្តដែលផ្សាយទៅ សម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក ក៏មាន វត្តដែលជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាត ក៏មាន តើគួរតែថាគតអនុញ្ញាតវត្តដូចម្តេច ទើបសមគួរជា ភោគល្អដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហ្ន៎។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នោះថា ភោគល្អទាំង៥នេះគឺ ទឹកដោះរាវ១ ទឹកដោះខាប់១ ប្រេង១ ទឹក ឃ្នុំ១ ស្ករអំពៅ១ វត្តទាំងនេះ ជាភោគល្អផង ដែលគេសន្មតថាជាភោគល្អផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិន បានគ្រោតគ្រាតផង បើដូច្នោះ មានតែតថាគតអនុញ្ញាតភោគល្អទាំង៥នេះដល់ពួកភិក្ខុ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ³⁷ បាន។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញអំពីទីសម្តែង ក្នុងទីស្ងាត់ នៅវេលាសាយណ្តសម័យ ហើយទ្រង់ធ្វើដំបូកថា រួច ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេលានេះ តថាគតសម្តែងនៅក្នុងទីស្ងាត់ មានចិត្តត្រិះរិះដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុកើត អាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសវនកាលហើយ បបរដែលហុតទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅ ក៏ចង្ហោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះ ទើបបានជាភិក្ខុទាំងនោះស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ វត្តខ្លះជាភោគល្អ វត្ត ខ្លះដែលគេសន្មតថាជាភោគល្អ វត្តខ្លះផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក វត្តខ្លះជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាត តើគួរតែថាគត អនុញ្ញាតវត្តដូចម្តេច ទើបសមគួរជាភោគល្អដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហ្ន៎ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតឯង មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភោគល្អ ទាំង៥នេះគឺ ទឹកដោះរាវ១ ទឹកដោះខាប់១ ប្រេង១ ទឹកឃ្នុំ១ ស្ករអំពៅ១ របស់ទាំងនេះ ជាភោគល្អផង ដែលគេសន្មតថាជាភោគល្អផង ផ្សាយទៅ សម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាតផង បើដូច្នោះ មានតែតថាគតអនុញ្ញាតភោគល្អទាំង៥នេះ ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ បរិភោគក្នុងកាលគួរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលភោគល្អទាំង៥នោះ ក្នុងកាល គួរ បរិភោគក្នុងកាលគួរ។

[៧៤] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទទួលភោគល្អទាំង៥នោះ ក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ។ សូម្បីភោជនដ៏ស្និទ្ធ ក៏មិនត្រូវមាត់³⁸ របស់ភិក្ខុទាំង នោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់ភោជនប្រក្រតី ដែលជាវត្ថុសៅហ្មង។ ដោយអាពាធ (ប្រមាត់) កើតឡើងក្នុងសវនកាលនោះផង ដោយភត្តិដែលមិនរលួយនេះផង ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏រឹងរិតតែមានខ្លួនស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួន រាមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំងពីរនោះ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះ រឹងរិតតែមានខ្លួនស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរ អាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ត ឥឡូវ នេះ ហេតុដូចម្តេច បានជាពួកភិក្ខុរឹងរិតតែមានខ្លួនស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយ សរសៃ។ ព្រះអានន្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុទទួលភោគល្អទាំង៥នោះ ក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ សូម្បី ភោជនដ៏ស្និទ្ធ ក៏មិនត្រូវមាត់របស់ភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់ភោជនប្រក្រតី ដែលជាវត្ថុសៅហ្មង ដោយអាពាធ (ប្រមាត់) ដែលកើតឡើងក្នុងសវនកាលនោះផង ដោយភត្តិដែលមិនរលួយនេះផង ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏រឹងរិតតែមានខ្លួនស្លាំងស្លុម សៅហ្មង មាន សម្បុរអាក្រក់ កើតជាភោគលៀង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំងពីរនោះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើដំបូកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលភោគល្អទាំង៥ នោះ ឆាន់ក្នុងកាលគួរក៏បាន ក្នុងកាលមិនគួរក៏បាន។³⁹

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ ត្រូវការដោយខ្លាញ់ជាច្រើន។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លាញ់ ជាភោគល្អ គឺខ្លាញ់ខ្លាឃ្នុំ ខ្លាញ់ត្រី ខ្លាញ់ក្រពើ ខ្លាញ់ជ្រូក ខ្លាញ់លា ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាល គួរ ចម្អិនក្នុងកាលគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលគួរ សម្រាប់ឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចប្រេង (ជាសត្តាហាកាលិក)បាន។⁴⁰ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុបានទទួលក្នុងកាលមិនគួរ ចម្អិនក្នុងកាលមិនគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដបី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ តែចម្អិនក្នុងកាលមិនគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ចម្អិនក្នុងកាលគួរ តែលាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដមួយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ចម្អិនក្នុងកាលគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលគួរ បើភិក្ខុប្រើ ប្រាស់ខ្លាញ់នោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

១៦១. មូលាទិភោគជ្ជកថា

[៧៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយបួស ឬមើមជាភេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបួស ឬមើមជាភេសជ្ជៈ គឺមើមរៀត មើមខ្លី មើមលំពាន់ មើមប្រស់ មើមអាច់ផ្តិត មើមរំដង មើមស្បូវភ្លាំង មើមស្មៅក្រវាញជ្រូក ម្យ៉ាងទៀត មើមដទៃណា ជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាននីយៈ ក្នុងខាននីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលមើមទាំងឡាយនោះ ហើយរក្សាទុក ដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយម្សៅជាភេសជ្ជៈ ដែលកើតអំពីបួស ឬមើម។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតច្នៃកិន និងកូនច្នៃកិន។

[៧៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកចត់ជាភេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកចត់ ជាភេសជ្ជៈ គឺទឹកចត់ កើតអំពីដើមស្មៅ ទឹកចត់កើតអំពីដើមខ្លែងគង់ ទឹកចត់កើតអំពីដើមអម្បែងថ្លៃ ទឹកចត់កើតអំពីវល្លិបណ្ណាលពេជ្រ ទឹកចត់កើតអំពីដើមទន្លា ឬថ្ងាន់ ម្យ៉ាងទៀត ទឹកចត់ដទៃណាជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាននីយៈ ក្នុងខាននីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលទឹកចត់ទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៧៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយស្លឹកឈើ ជាភេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្លឹកឈើ ជាភេសជ្ជៈ គឺស្លឹកស្មៅ ស្លឹកខ្លែងគង់ ស្លឹកអម្បែងថ្លៃ ស្លឹកម្រះព្រៅ ឬដីរលីងលាក់ ស្លឹកកប្បាស ម្យ៉ាងទៀត ស្លឹកដទៃណាជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាននីយៈ ក្នុងខាននីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលស្លឹកទាំងនោះ ហើយទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៧៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយផ្លែឈើ ជាភេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាភេសជ្ជៈ គឺផ្លែពិលង្គ ផ្លែដំបូ ផ្លែម្រេច ផ្លែសម័ ផ្លែសម័ពិភេក ផ្លែកន្ទួតព្រៃ ផ្លែក្រវាញ ម្យ៉ាងទៀត ផ្លែឈើដទៃណាជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាននីយៈ ក្នុងខាននីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលផ្លែឈើទាំងឡាយនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយជ័រឈើជាភេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើជាភេសជ្ជៈ គឺជ័រដែលហូរចេញអំពីដើមហិង្ស ជ័រដែលគេយកស្លឹក និងមែកហិង្សមករំងាស់ ជ័រដែលគេយកតែស្លឹកហិង្សតែម្យ៉ាងមករំងាស់ (ជ័រទាំង៣យ៉ាងនេះ ជាជាតិហិង្សទាំងអស់) ជ័រដែលហូរចេញអំពីត្រួយឈើ ជ័រដែលហូរចេញអំពីស្លឹកឈើ ជ័រដែលគេបេះស្លឹកឈើយកមកធ្វើ កំព្យាន ម្យ៉ាងទៀត ជ័រឈើដទៃណាដែលជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាននីយៈ ក្នុងខាននីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលជ័រឈើទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយអំបិល ជាភេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអំបិលជាភេសជ្ជៈ គឺអំបិលកើតក្បែរឆ្នេរសមុទ្រ មានបែបដូចដីខ្សាច់ អំបិលមានពណ៌ខ្មៅ (អំបិលប្រក្រតី) អំបិលមានពណ៌ស កើតលើភ្នំ អំបិលដែលមានពន្លកដុះអំពីផែនដី (អំបិលដែលកើតអំពីអាចម៍ដីមានរសប្រៃ) អំបិលមានពណ៌ក្រហមដែលគេចម្អិនជាមួយនឹងគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួង ម្យ៉ាងទៀត អំបិលដទៃណាដែលជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាននីយៈ ក្នុងខាននីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលអំបិលទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៨២] សម័យនោះឯង ព្រះវេលដ្ឋសិសៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ័របស់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ កើតបូសធំ។ ចីវរដែលប្រឡាក់ដោយទឹកអំអិល ក៏ជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយរបស់ព្រះវេលដ្ឋសិសៈនោះ។ ពួកភិក្ខុក៏យកទឹកទៅលាបចីវរនោះឲ្យសើមៗ ហើយបកចេញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក បានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងយកទឹកទៅលាបចីវរទាំងនោះឲ្យសើមៗ ហើយបកចេញ លុះទតហើយ ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានពុទ្ធដម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្តេច។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះវេលដ្ឋសិសៈដ៏មានអាយុនេះ កើតបូសធំ ចីវរប្រឡាក់ដោយទឹកអំអិល ជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ យកទឹកមកលាបចីវរទាំងនោះឲ្យសើមៗ ហើយបកចេញ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាពាធ គឺកម ឬរមាស់ក្តី បូសតូចក្តី អាពាធទឹករាំងក្តី បូសធំក្តី និងកាយមានក្លិនអាក្រក់ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលំអិត ជាភេសជ្ជៈដល់ភិក្ខុនោះ តថាគតអនុញ្ញាតអាចម៍គោ ដីស្អិត និងកាកនៃគ្រឿងជ្រលក ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្បាល និងអង្រែ។

[៨៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ មានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្រឿងលំអិត ជាភេសជ្ជៈ ដែលគេវែងរួចស្រេចហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកញ្ចែង សម្រាប់វែងគ្រឿងលំអិត។ (ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្រឿងលំអិតដ៏ល្អិតក្រៃលែង។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកញ្ចែងសំពត់។⁴¹

[៨៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រព្វ មានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស ។⁴²⁾ អាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកបម្រើភិក្ខុនោះ ក៏មិនអាចនឹងធ្វើភិក្ខុនោះ ឲ្យស្បើយរោគបាន។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់កន្លែងគេសម្លាប់ជ្រូក ហើយក៏ស៊ីសាច់នៅ ⁴³⁾ ផឹកឈាមស្រស់។⁴⁴⁾ អាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ដែលកើតអំពី អមនុស្សនោះ ក៏រម្ងាប់ទៅ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតសាច់នៅ ឈាមស្រស់ ដល់ភិក្ខុដែលមានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស។

[៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រព្វ មានអាពាធ ឈឺភ្នែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាប់បន្ទាប់ផង បស្សៈផង។ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក បានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងនាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាប់បន្ទាប់ផង បស្សៈផង លុះទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានពុទ្ធតម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុនេះ មានអាពាធឈឺភ្នែក ខ្ញុំ ព្រះអង្គទាំងឡាយ នាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាប់បន្ទាប់ផង បស្សៈផង។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើ ធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំបន្តក់ភ្នែក គឺថ្នាំបន្តក់ភ្នែកមានពណ៌ខ្មៅ (ដែលគេស្លដោយគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួង) ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកធ្វើពីធាន (ដែលគេធ្វើដោយគ្រឿងសម្ភារៈផ្សេងៗ) ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកដែលកើតក្នុងខ្សែទឹក ជំរង់ និងផ្សេង (ដែលគេយកអំពីអណ្តាតបទីប)។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រូវការដោយដោយវត្ថុដែលយកមកកិនឈាមជាមួយគ្នានឹងថ្នាំបន្តក់ភ្នែក។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លឹមចន្ទន៍ ខ្លឹមក្រស្នា ខ្លឹម ក្តៅពាក់ កំញាន និងមើមស្មៅក្រហមជ្រូក។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទុកថ្នាំបន្តក់ភ្នែកទាំងឡាយ ដែលជាម្សៅក្នុងសៀនទាំងឡាយខ្លះ ក្នុងផ្តិល ទាំងឡាយខ្លះ (ថ្នាំបន្តក់ទាំងឡាយនោះ) ច្រឡំច្រឡំទៅដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្តៅ សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក។ សម័យ នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ក្តៅសម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្ពស់ និងទាប (គឺមានល្អ មានអាក្រក់) គឺក្តៅធ្វើដោយមាស និងក្តៅធ្វើដោយ ប្រាក់។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្តៅ សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្ពស់ និង ទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្តៅធ្វើដោយឆ្អឹង ⁴⁵⁾ ធ្វើដោយភ្នក ធ្វើដោយស្នែង ធ្វើដោយ ដើមបុស ធ្វើដោយដើមឫស្សី ធ្វើដោយឈើ ធ្វើដោយជ័រឈើ ធ្វើដោយផ្លែឈើ ធ្វើដោយលោហធាតុ⁴⁶⁾ ធ្វើដោយគូចសង្ហា។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនបានបិទក្តៅសម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ថ្នាំទាំងនោះ ក៏ច្រឡំច្រឡំដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ។ ពួក ភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតគម្រប ឬឆ្នុក។ គម្រប ចេះតែធ្លាក់។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឬចងក្តៅដោយខ្សែ។ ក្តៅក៏ចេះតែបែក។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុស្រេះដោយខ្សែ។ សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបន្តក់ភ្នែក ដោយម្រាមដៃ ភ្នែកទាំងឡាយ ក៏មិនស្រួល។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឹះក្តៅ។ សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ចង្កឹះក្តៅដ៏ខ្ពស់ និងទាប គឺចង្កឹះធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្កឹះក្តៅដ៏ខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ចង្កឹះ ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ធ្វើដោយភ្នក ធ្វើដោយស្នែង។ បេ។ ធ្វើដោយគូចសង្ហា។ សម័យនោះ ចង្កឹះក្តៅ ក៏ធ្លាក់ទៅលើផែនដី ចង្កឹះក្តៅនោះក៏អាក្រក់ មិនស្អាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត បំពង់សម្រាប់ដាក់ចង្កឹះ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាក្តៅសម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្លះ ចង្កឹះក្តៅខ្លះនៅតែនឹងដៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ចង់សម្រាប់ដាក់ក្តៅ។ ខ្សែយោគរបស់ចង់ នោះ ក៏មិនទាន់មាន។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត នូវខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង់។

[៨៦] សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវត្តត្រូវដ៏មានអាយុ កើតជម្ងឺក្តៅក្បាល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ប្រេងសម្រាប់លាបក្បាល។ ព្រះបិណ្ឌវត្តត្រូវ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំរោគនោះមិនបាន។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនត្តកម្ម (គឺការហិត ឬ បញ្ជាក់ ទៅតាមច្រមុះ)។ ឯថ្នាំសម្រាប់ហិត ឬបញ្ជាក់ ទៅតាមច្រមុះ ក៏កំពប់ខ្លាយទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់បញ្ជាក់ទៅតាមច្រមុះ (គឺបំពង់នត្ត)។ សម័យនោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់បំពង់នត្តដ៏ខ្ពស់និងទាប គឺបំពង់នត្តធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ដែលបរិភោគកាមគុណ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បំពង់នត្តដ៏ខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់ នត្ត ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង។ បេ។ ធ្វើដោយគូចសង្ហា។ ភិក្ខុទាំងឡាយបន្តក់ថ្នាំសម្រាប់នត្តទៅមិនស្មើគ្នា ⁴⁷⁾ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្តជាគូ ⁴⁸⁾ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យជក់យកផ្សែង។ ពួកភិក្ខុក៏យកថ្នាំនោះមកម្ស ធ្វើជាបារី ហើយជក់ទៅ (ក៏ត្រឡប់ទៅជា) ក្តៅក។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែរ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្សែរដ៏ខ្ពស់និងទាប គឺខ្សែរធ្វើ ដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្សែរទាំងឡាយដ៏ ខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែរ ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង។ បេ។ ដែលធ្វើដោយ

គួសង្ខ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបានបិទគ្របខ្សែរទុក សត្វតូចៗ ក៏ចូលទៅក្នុងខ្សែរនោះ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគម្រប។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាខ្សែរនៅតែនឹងដៃ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវចងសម្រាប់ដាក់ ខ្សែរ។ ឯខ្សែរ និងគម្របក៏ទង្គិចគ្នា។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវចងជាត្ន។ ខ្សែរយោគរបស់ចង ក៏មិនទាន់មាននៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវខ្សែរយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង។

[៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានអាពាធ កើតអំពីខ្យល់។ ពេទ្យទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវស្លប្រេង។ ពួក ភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្លប្រេងបាន។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក៏លាយទឹកស្រវឹងក្នុងប្រេងដែលស្លនោះ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាយទឹកស្រវឹងក្នុងប្រេងដែលស្លបាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លប្រេង លាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ដល់នាំគ្នាដឹកប្រេងនោះទៅ ក៏ស្រវឹង។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ មិនត្រូវដឹកប្រេងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកទេ ភិក្ខុណាដឹក ត្រូវរិទ្ធិធរណីយភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌⁴⁹ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រេងស្លណា ដែលគ្មានពណ៌ គ្មានក្លិន និងគ្មានរសរបស់ទឹកស្រវឹងប្រាក់ដឡើងទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដឹកប្រេង ដែលគេលាយទឹកស្រវឹងមានសភាពយ៉ាង នោះបាន។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុស្លប្រេង លាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ប្រេងដែល គេលាយនឹងទឹកស្រវឹងច្រើនពេក តើយើងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុកដាក់ប្រេង ដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកនោះ ជាថ្នាំរឹត ឬលាបទៅវិញ។ សម័យ នោះឯង ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានប្រេងដែលស្លហើយជាច្រើន។ តែគ្មានភាពជន់សម្រាប់ដាក់ប្រេង។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវតុម្ក (គឺកុណ្ឌិទឹក) ទាំងពាយ៉ាង គឺតុម្កធ្វើដោយទងដៃដង្ក តុម្កធ្វើដោយឈើ១ តុម្កធ្វើដោយផ្លែឈើ១។ សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកើតរោគខ្យល់ក្នុងអវយវៈ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេទកម្ម (ការធ្វើឲ្យចេញញើស)។ ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្លងដោយស្លឹកឈើ និងមែកឈើផ្សេងៗ។ ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឆ្លងធំ⁵⁰ ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកដែលគេស្សោរលាយនឹងស្លឹកឈើ មែកឈើផ្សេងៗ។ ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន។ ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក⁵¹។

[៨៨] សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ កើតរោគខ្យល់ ចុកសៀតក្នុងសន្លាក់ដៃជើងជាដើម។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើឈាមឲ្យហូរចេញបាន។ ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មាន អាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជប់យកឈាម ដោយ(បំពង់)ស្នែងបាន។

[៨៩] សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានបាទាបែក។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបជើង។ ព្រះបិណ្ឌិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់ លាបជើងឲ្យស្រួល)។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានអាពាធកើតពក។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសត្តកម្ម (វះដោយកាំបិត)។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកចត់។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកចត់។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយម្សៅល្ង។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតម្សៅល្ង។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយដុំសត្វ (សម្រាប់បិទមុខដំបៅ)។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតដុំសត្វ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រូវការដោយសំពត់សម្រាប់រុំដំបៅ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត កំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំដំបៅ។ ដំបៅក៏រមាស់។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងដោយម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ។ ដំបៅក៏រីកឡើង។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំហុយដំបៅនោះ។ (លុះចំហុយទៅហើយ) សាច់ក៏ដុះ លានចេញមក។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកទឹកលាយនឹងអម្បិលក្រួសមកបង្កាត់ (ដំបៅនោះ ចេញ)។ (លុះបង្កាត់ទៅហើយ) ដំបៅក៏មិនបានដុះសាច់ឡើង។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់ លាបដំបៅ។ ប្រេងក៏ហៀរហូរចេញ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់បិទប្រេង និងថ្នាំរក្សាដំបៅទាំងអស់។

[៩១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបពស់ទឹក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យថ្នាំមហារីកដៃ៤យ៉ាង គឺគួថ (អាចម៍)១ ទីម្យត្រ(ទឹកនាម)១ ផេះ១ ដី១។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេនថ្នាំទាំងនេះទេ ឬត្រូវតែទទួលប្រគេនទើបបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានកប្បិយ⁵² ការកៈ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រើកប្បិយការកៈ នោះទទួលជំនួសបាន កាលបើគ្មានកប្បិយការកៈទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកខ្លួនឯង ហើយឆាន់ចុះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបដឹកថ្នាំ

ពិស។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកក្នុង (អាចម៍ដែលលាយដោយទឹក)។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេន (នូវភូមិនោះ) ទេឬ ឬថា ក្នុង តែទទួលប្រគេនទើបបាន ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតដូច្នោះ កាលបើភិក្ខុបន្ទាបបង្គំចណាហើយ បានទទួលទុក (អំពីថ្ងៃមុន) លុះដល់ទៅថ្ងៃស្អែក ភូមិនោះ ឈ្មោះថាភិក្ខុបានទទួលរួចហើយ មិនបាច់ទទួលប្រគេនទៀតទេ។

[៩២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រង់មានអាពាធ ព្រោះត្រូវថ្នាំស្នេហា។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកទឹកលាយដោយអាចម៍បំណាស់ ។⁵³⁾ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រង់មានអាពាធ ខូចធាតុ ភ្លើង (កើតរោគម្តង)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកទឹកក្នុង⁵⁴⁾ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រង់ កើតរោគស្តម្ភល្បឿង។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់សម័ ដែលត្រាំដោយទឹកនោម។⁵⁵⁾ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រង់មានអាពាធ គឺខូចសម្បុរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុធ្វើការលាបដោយគ្រឿងក្រអូបបាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រង់ មានកាយប្រកបដោយរោគទល់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកថ្នាំបញ្ចុះ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយទឹកអង្ករថ្នាំ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវទឹក អង្ករថ្នាំ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ដែលគេមិនបានធ្វើស្មិទ្ធ (គឺគេមិនបានត្រងឲ្យស្អាតបាន)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ដែលគេ មិនបានធ្វើស្មិទ្ធ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ដែលគេធ្វើស្មិទ្ធ (គេបានត្រងឲ្យស្អាតបាន)។ ពួកភិក្ខុក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ដែលគេធ្វើស្មិ ទ្ធ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឱជារស។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ដែលមានឱជារស។

១៦២. បិណ្ឌវច្ឆរត្ថ

CS vin.mv.06.03 | ភាគ ទី៧

(១៦២)

[៩៣] សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ ឲ្យគេដង្ហែកក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ប្រាថ្នានឹងធ្វើទិព្វន ឬទិជ្រកកោន។ គ្រានោះ ព្រះបាទ មាគធសេនិយពិម្ពិសារ យាងចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ រួចគង់នៅ ក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារគង់ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះឱង្ការនេះ នឹងព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុថា បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន ព្រះចេះប្រើឲ្យគេធ្វើអ្វី។ ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរឆ្លើយថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាភាព ឲ្យគេដង្ហែកក្បែរ ប្រាថ្នានឹងធ្វើទិព្វន ឬទិជ្រកកោន។ ស្តេចសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយអាមិកជន⁵⁶⁾ ដែរឬ។ ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរឆ្លើយថា បពិត្រមហារាជ ព្រះដ៏ មានបុណ្យមិនទាន់អនុញ្ញាតអាមិកជននៅឡើយទេ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ គួរលោកក្រាបទូលសួរព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ហើយមកប្រាប់ខ្ញុំវិញ។ ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការនៃព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា សូមថ្វាយ ព្រះពរមហារាជ។ ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុក៏បានពន្យល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យ ត្រេកអរ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ កាលដែលព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុបានពន្យល់ឲ្យទ្រង់ ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យប្រកបដោយធម៌ រួចហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏ មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ ក្រោយពីនោះមក ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ បានប្រើបម្រើឲ្យទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងប្រគេននូវអាមិកជន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំ ព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេល នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុទទួល) អាមិកជន។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅ ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដង លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះព្រះបាទ មាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់គង់ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះឱង្ការដូច្នោះ នឹងព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មាន បុណ្យទ្រង់បានអនុញ្ញាតអាមិកជនហើយឬ។ ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរ មហារាជ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់មានព្រះឱង្ការ ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនអាមិកជនដល់លោកម្ចាស់។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទទួលថា នឹងប្រគេនអាមិកជនដល់ព្រះបិណ្ឌវច្ឆរដ៏មានអាយុ ហើយក៏ទ្រង់ភ្លេចទៅ លុះយូរមក ទើបបានទ្រង់រឭកឃើញ ក៏មានព្រះឱង្ការហៅមហាមាត្យ ម្នាក់ ជាអ្នកសម្រេចរាជការទាំងពួងថា ម្ចាស់នាយ អាមិកជនណា ដែលអញទទួលថានឹងប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ អាមិកជននោះ តើអញបាន ប្រគេនហើយឬ។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គមិនទាន់បានប្រគេនអាមិកជនដល់លោកម្ចាស់នៅឡើយទេ។ ព្រះបាទ ពិម្ពិសារទ្រង់សួរថា ម្ចាស់នាយ តាំងពីថ្ងៃនោះ មកដល់ឥឡូវនេះ តើយូរប៉ុន្មានរាត្រីហើយ។ មហាមាត្យនោះ បានរាប់រាត្រីទាំងឡាយ (ឃើញ) ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្នុងពេលនោះដូច្នោះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព (បើគិតតាំងពីថ្ងៃនោះ ដល់មកថ្ងៃនេះ) ចំនួន ប្រាំរយរាត្រីហើយ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា ម្ចាស់នាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងប្រគេនអាមិកជនប្រាំរយនាក់ ដល់លោកម្ចាស់ចុះ។ មហាមាត្យ នោះ ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ហើយក៏ប្រគេនអាមិកជនប្រាំរយនាក់ដល់

ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ។ (ចាប់ដើមពីនោះមក) ស្រុក (នោះ) ក៏តាំងនៅជាស្រុកមួយដោយឡែក។ ពួកជនក៏ហៅស្រុកនោះថា អាណាមិកក្រាមខ្លះ បិណ្ឌវិញ្ញាណខ្លះ។

[៩៤] សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ ជាដីគុន⁵⁷⁾ ក្នុងស្រុកនោះ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុស្លៀកស្បង់ អំពីព្រឹក ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ ចូលទៅកាន់បិណ្ឌវិញ្ញាណ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះ មានល្បែងមហោស្រព។ ពួក ទារក⁵⁸⁾ ក៏បានប្រដាប់ខ្លួន ស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ហើយលេងមហោស្រព។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ បានត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត តាមលំដាប់ច្រកក្នុងបិណ្ឌវិញ្ញាណ ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះអាណាមិកជនម្នាក់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលប្រគេន។ សម័យនោះឯង ផ្កា⁵⁹⁾ របស់ប្រពន្ធអាណាមិកជននោះឃើញពួកទារកដទៃ ប្រដាប់ខ្លួន ស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ក៏យំទារថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រង ផ្កាដល់ខ្ញុំ អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ បានពោលពាក្យនេះ នឹងប្រពន្ធរបស់អាណាមិកជននោះថា ព្រោះហេតុអ្វី បានជាទារក⁶⁰⁾ នេះយំ។ ប្រពន្ធរបស់អាណាមិកជននោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដីចំរើន ទារកនេះ ឃើញពួកទារកដទៃប្រដាប់ខ្លួន ស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ក៏យំទារថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំ ដូច្នោះ ឯយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ជាអ្នកកំសត់ នឹង បានកម្រងផ្កាមកពីណា នឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីណា។ គ្រានោះឯង ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ ចាប់យករង្វលស្មៅមួយ ហើយនិយាយដូច្នោះ នឹងប្រពន្ធអាណាមិកជននោះថា បើដូច្នោះ មានតែនាងចូរបំពាក់រង្វលស្មៅនេះ លើក្បាលទារកនោះចុះ។ ទើបប្រពន្ធអាណាមិកជននោះ ក៏ចាប់យក រង្វលស្មៅនោះ ហើយបំពាក់លើក្បាលទារកនោះ។ រង្វលស្មៅនោះ ក៏ក្លាយទៅជាកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អ៖ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើត សេចក្តីជ្រុះថ្លា។ ទុកជាខាងក្នុងព្រះរាជវាំង ក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនេះគ្មាន។ ពួកមនុស្សក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្នុងផ្ទះអាណាមិកជនឯណោះ មានកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អ៖ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រុះថ្លា ទុកជាខាងក្នុង វាំងរបស់ព្រះករុណា ក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មានដែរ អាណាមិកជននោះ ជាអ្នកកំសត់ទេ នឹងមានកម្រងផ្កាមាសពីណា ប្រាកដជាវាល្អ គេមកមិនខានឡើយ។ ក្នុងវេលានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ប្រើឲ្យមនុស្សទៅចាប់ចងត្រកូលអាណាមិកជននោះ។ លុះវេលាព្រឹក ព្រហមឡើង ជាថ្ងៃគំរប់ពីរ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតបិណ្ឌវិញ្ញាណ កាលបើ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត តាមលំដាប់ច្រក ក្នុងបិណ្ឌវិញ្ញាណហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ផ្ទះអាណាមិកជននោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សួរពួកមនុស្ស ដែល នៅជិតខាងថា ត្រកូលអាណាមិកជននេះ តើទៅឯណា។ ពួកមនុស្ស ដែលនៅជិតខាងឆ្លើយថា បពិត្រលោកដីចំរើន ត្រកូលអាណាមិកជន ស្តេចឲ្យ ចាប់ចងអស់ទៅហើយ ព្រោះហេតុតែកម្រងផ្កាមាស (ដែលលោកម្ចាស់ឲ្យទៅ) ខ្ញុំ។ ឯព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេស របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលប្រគេន។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ចូលទៅរកព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ ហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ បានថ្វាយព្រះពរដូច្នោះថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វី បានជាព្រះអង្គឲ្យគេចាប់ ចងត្រកូលអាណាមិកជនមក។ ព្រះបាទពិម្ពិសារឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះក្នុងផ្ទះអាណាមិកជននោះ មានកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អ៖ គួរពិតពិល រមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រុះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងវាំងរបស់ខ្ញុំ ក៏រកកម្រងផ្កាបែបនេះគ្មានដែរ អាណាមិកជននោះ ជាមនុស្សកំសត់ទេ នឹងមាន កម្រងផ្កាមាសពីណា ប្រាកដជាវាល្អគេមកមិនខានឡើយ។ គ្រានោះ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ បានអធិដ្ឋានប្រាសាទ របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឲ្យទៅជាមាស (មួយរំពេច)។ ប្រាសាទនោះ ក៏ក្លាយទៅជាមាសសុទ្ធ។ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ ថ្វាយព្រះពរសួរថា បពិត្រមហា រាជ មាសច្រើនម៉្លេះនេះ តើព្រះអង្គបានមកពីណា។ ព្រះបាទពិម្ពិសារឆ្លើយថា បពិត្រលោកដីចំរើន មាសនេះខ្ញុំដឹងហើយ នេះជាឥន្ទានុភាពរបស់ លោកម្ចាស់ទេតើ មានបន្ទូលដូច្នោះហើយ ក៏ឲ្យគេដោះលែងត្រកូលអាណាមិកជននោះទៅ។

[៩៥] ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ សំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យ ជាឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដល់បរិសទ្យ ព្រមទាំងស្តេចហើយ ក៏ មានចិត្តត្រេកអរជ្រុះថ្លា នាំគ្នាយកភេសជ្ជៈទាំង៥ គឺទឹកដោះរាវ១ ទឹកដោះខាប់១ ប្រេង១ ទឹកឃ្មុំ១ ស្ករអំពៅ១ មកប្រគេនព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមាន អាយុ។ ឯព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុ បានលាភមកហើយ ក៏តែងចាត់ចែងបណ្តាភេសជ្ជៈទាំង៥ ភេសជ្ជៈណាមួយ ដែលលោកបានមកៗ (នោះ) ដល់បរិសទ្យជាធម្មតា។ ចំណែកខាងបរិសទ្យរបស់ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុនោះ ជាមនុស្សល្មោភច្រើន តែងយកភេសជ្ជៈទាំងអម្បាលម៉ាន ដែល ខ្លួនបានមកៗ ទុកដាក់ពេញថ្នាក់ខ្លះ ពេញក្រុមខ្លះ ពេញសម្ពត់តម្រងទឹកខ្លះ ពេញចងខ្លះ ហើយព្យួរទុករាល់ៗបង្អួច។ ភេសជ្ជៈទាំងនោះហៀរហូរ ក៏ពប់ខ្មាយ។ កុដីក៏ដេរដាសដោយពួកកណ្តុរ។ ពួកមនុស្សដើរទៅកាន់វិហារចារិក បានឃើញហើយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួក សមណៈ ជាសក្យបុត្រនេះ មានរបស់ទុកដាក់ក្នុងយូរាំង ដូចជាព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដែរ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុមិនគួរនឹង មកសន្សំ (ភេសជ្ជៈ) ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នោះសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីខ្ញុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុសន្សំ (ភេសជ្ជៈ) ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នោះ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ មានព្រះភាគ ពិតមែន។ បើ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់តិះដៀល ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា ដែលពួក ភិក្ខុមានជម្ងឺ គប្បីលើទ្វក្តក់ (ឆាន់)បាន គឺទឹកដោះរាវ១ ទឹកដោះខាប់១ ប្រេង១ ទឹកឃ្មុំ១ ស្ករអំពៅ១ ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងនោះហើយ ត្រូវទុកដាក់ ឆាន់បានកំណត់ត្រឹម៧ថ្ងៃ យ៉ាងយូរមិនផុត បើភិក្ខុទុកភេសជ្ជៈទាំងនោះឲ្យកន្លងហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវរិនយធនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌។⁶¹⁾

ចប់ រាវៈសំដែងអំពីភេសជ្ជៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគអនុញ្ញាតជាបឋម។

១៦៣. គុណ្ណទិអនុជាននា

[៩៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់ទៀបក្រុងសាវត្ថី គួរតាមព្រះអន្សាស្រីយហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ។ ព្រះកង្វារវេតដី មានអាយុ បានដើរចូលទៅកាន់កន្លែងធ្វើសួរអំពៅ ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ហើយបានឃើញពួកជនកំពុងដាក់ម្សៅខ្លះ ផេះខ្លះ លាយក្នុងសួរអំពៅ លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីរង្សៀសថា សួរអំពៅលាយដោយអាមិសៈ ជាអកប្បិយៈ ប្រហែលជាសួរអំពៅ មិនគួរភិក្ខុនឹងឆាន់ក្នុងវេលារិកាលទេ ដឹង (កាលរង្សៀសដូច្នោះហើយ) ព្រមទាំងបរិសុទ្ធ ក៏មិនហ៊ានឆាន់ដុំសួរអំពៅឡើយ។ ពួកភិក្ខុណាស់គាល់ពាក្យព្រះវេតនោះ ថាជាពាក្យគួរស្តាប់ បាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនហ៊ានឆាន់សួរអំពៅដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនដាក់ម្សៅខ្លះ ផេះខ្លះ លាយក្នុងសួរអំពៅដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដីមានព្រះភាគ ដើម្បី ប្រយោជន៍ឲ្យស្អិត។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើគេដាក់ម្សៅខ្លះ ផេះខ្លះលាយក្នុងសួរអំពៅ គ្រាន់តែឲ្យស្អិត (ប៉ុណ្ណោះទេ) សួរ អំពៅនោះ នៅរាប់ថាជាសួរអំពៅដដែល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់សួរអំពៅ(នោះ) បានតាមសប្បាយ។ ព្រះកង្វារវេតដី មានអាយុ បានឃើញសណ្តែកបាយ ដុះលើដុំលាមក ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ លុះឃើញហើយ ក៏រង្សៀសថា សណ្តែកបាយ ជាអកប្បិយៈ ទុកជា ចំអិនហើយ សណ្តែកបាយ ក៏គង់តែដុះឡើងខ្លះទៀត កាលរង្សៀសដូច្នោះហើយ ព្រមទាំងបរិសុទ្ធ ក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយឡើយ។ ពួក ភិក្ខុណា សំគាល់ពាក្យព្រះកង្វារវេតនោះ ថាជាពាក្យគួរស្តាប់បាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើសណ្តែកបាយដែលគេចំអិនហើយ នៅតែដុះឡើងខ្លះទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឆាន់សណ្តែកបាយ (នោះ) បានតាមសប្បាយ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានអាពាធកើតអំពី ខ្យល់ក្នុងពោះ។ ភិក្ខុនោះបានធីកថា ឈ្មោះលោណសោចិរកៈ⁶²⁾ ភិក្ខុនោះ ក៏បាត់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះនោះទៅ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឈឺ ឆាន់ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ (នោះ) បានតាមសប្បាយ ឲ្យភិក្ខុមិនឈឺ ឆាន់ថ្នាំលាយទឹក ដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចទឹក (មានទឹកផ្លែស្វាយជាដើម) បាន។

១៦៤. អន្តោវុដ្ឋាទិបដិក្ខេបកថា

CS vin.mv.06.05 | ភាគ ទី៧

(១៦៤)

[៩៧] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ វត្តវណ្ណវន កលន្តកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។ សម័យនោះឯង ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះខ្លះ។ គ្រានោះ ព្រះ អានន្តដីមានអាយុគិតថា កាលអំពីមុន ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះខ្លះ ទ្រង់បានសះស្បើយទៅវិញ ព្រោះ(សោយ) បបរឈ្មោះតេកដុលា⁶³⁾ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏សូមល្ងខ្លះ អង្ករខ្លះ សណ្តែកបាយខ្លះ (បានហើយ) ទុកខាងក្នុងអកប្បិយកុដិដោយខ្លួនឯង ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិដោយខ្លួនឯង ទើបបង្កោនទៅថ្វាយព្រះដីមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលថា សូមព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយនូវ បបរឈ្មោះតេកដុលា។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ មិនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរ ហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ មិនសួរក៏មាន ឯព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែងសួរតែការណាដែលប្រកបដោយ ប្រយោជន៍ ការដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវកម្មមិនប្រកបដោយ ប្រយោជន៍ទាំងឡាយ ដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគទាំងឡាយ រមែងទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយអាការពិរយ៉ាង គឺ សួរដើម្បីសំដែងធម៌ម្យ៉ាង ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយម្យ៉ាង។ លំដាប់នោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅព្រះអានន្តដីមានអាយុ មកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត បបរនេះបានមកពីណា។ ទើបព្រះអានន្តដីមានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដីមាន ព្រះភាគ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដីមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់អានន្ត កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនជាបរស សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្ចាស់អានន្ត អ្នកឯងមិនសមបើនឹងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់អានន្ត អាមិសៈ ណា ដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុង(អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈនោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយៈ (មិនគួរ) ដែរ អាមិសៈណាដែលភិក្ខុចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ អាមិសៈនោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ អាមិសៈណា ដែលភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង អាមិសៈនោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ ម្ចាស់អានន្ត អំពើដែលអ្នកធ្វើ នេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឆាន់អាមិសៈ ដែលជាអន្តោវុដ្ឋ (ភោជនដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) អាមិសៈ ដែលជាអន្តោបក្ក (ភោជន ដែល ភិក្ខុចំអិនក្នុងអកប្បិយកុដិ) អាមិសៈ ដែលជាសាមបក្ក (ភោជន ដែលភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង) ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជន ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចំអិនដោយខ្លួនឯងផង បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្កដបី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជន ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុ ចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជន ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយ កុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិន ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅ អកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុក ភោជន ខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដឹងថា ការចំអិនខ្លួនឯង ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ ក៏រង្សៀសក្នុងការចំអិនថែមទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុចំអិនថែមទៀតបាន។

[៩៩] សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ)។ មនុស្សទាំងឡាយ បាននាំយកអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ទៅកាន់អាមាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកវត្ថុទាំងនោះខាងក្រៅ(កុដិ) ពួកសត្វតូចៗ⁶⁴ នាំគ្នាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុក (វត្ថុទាំងនោះ) ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ទុកវត្ថុទាំងនោះខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ហើយឲ្យគេចមិនខាងក្រៅ ពួកជនអ្នកស៊ីដែល នាំគ្នាចោមរោមស៊ី។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនស្មិទ្ធចិត្ត (ប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស) ក៏ចេះតែឆាន់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុចមិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន។ កាលដែលស្រុកអំណត់អត់បាយ ពួកកប្បិយការកជន ក៏នាំយកអាមិសៈអស់ទៅជាច្រើន ប្រគេនតែបន្តិចបន្តួច ដល់ពួកភិក្ខុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុចមិនខ្លួនឯងបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុទុកអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចមិនអាមិសៈ ក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចមិនអាមិសៈខ្លួនឯងបាន។

១៦៥. ឧត្តហិតបដិគ្គហណា

CS vin.mv.06.06 | ភាគ ទី៧

(១៦៥)

[១០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបនៅចាំវស្សាក្នុងដែនកាសិ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ក៏រកភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមនឹងឆាន់ឲ្យឆ្អែតបរិបូណ៌មិនបាន (ឃើញ) មានតែផ្លែឈើ ដែលគួរនឹងឆាន់ជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកគ្មាន។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានរូបកាយលំបាក ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងវត្តវេទុរន កលន្ទកនិរាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទៅសមគួរ។ ការដែលរីករាយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុអាក្រក់នេះឯង ជាប្រវេណីរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ (គ្រប់ព្រះអង្គ)។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះ នឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ទ្រាំសេចក្តីលំបាកបានដែរឬទេ ល្មមញ៉ាំងឥរិយាបថ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ អ្នក(រាល់គ្នា) ដើរមកតាមផ្លូវឆ្ងាយ មិនលំបាកទេឬ ម្យ៉ាងទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មកអំពីទីណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយល្មមធន់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ ល្មមញ៉ាំងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ នៅចាំវស្សាក្នុងដែនកាសិ ហើយមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីគាល់ព្រះអង្គ ក្នុងទីនេះ លុះមកដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ រកភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមនឹងឆាន់ឲ្យបានឆ្អែតបរិបូណ៌គ្មាន (ឃើញ)មានតែផ្លែឈើ ដែលគួរនឹងឆាន់ជាច្រើន តែរកបុគ្គល ជាកប្បិយការកៈគ្មាន ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ មានរូបកាយលំបាក មកតាមផ្លូវឆ្ងាយ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើភិក្ខុណា) បានឃើញផ្លែឈើ ដែលគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីណា តែរកបុគ្គល ជាកប្បិយការកៈគ្មាន តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនោះ) រើសខ្លួនឯង ហើយនាំយកទៅ លុះឃើញបុគ្គល ជាកប្បិយការកៈហើយ ត្រូវដាក់ចុះលើផែនដី ឲ្យកប្បិយការកៈប្រគេន ហើយឆាន់ចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុទទួលរបស់ឧត្តហិត គឺវត្ថុដែលភិក្ខុកាន់យកហើយបាន។

[១០១] សម័យនោះឯង ប្រេងលូថ្មី និងទឹកឃ្មុំថ្មីកើតឡើងដល់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏គ្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ មានតែគួរអាត្មាអញ ប្រគេនប្រេងលូថ្មី និងទឹកឃ្មុំថ្មី ដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធ ជាប្រធាន។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានស្មោះសរ រីករាយ ទៅនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យគួរជាទីរីករាយ គួរជាទីរលឹក ឲ្យសម្រេចហើយ ក៏ឈរនៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះ ឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្ត ដោយការស្ងៀម។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបចៀសចេញទៅ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ព្រាហ្មណ៍នោះបានតាក់តែង នូវខាទនីយភោជនីយាហារយ៉ាងឧត្តម ស្រេចហើយ ទើបឲ្យក្រាបបង្គំទូលនូវកាលគួរ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពេលនេះសមគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ហើយ ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់ផ្ទះព្រាហ្មណ៍នោះ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលព្រាហ្មណ៍តាក់តែងទុក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះ បានអង្គុយថ្វាយខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារ ដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធ ជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្ងប់ស្គាល់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែក លែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ថទៅក្នុងបាត្រ (ព្រាហ្មណ៍) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិតថាហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចៀសចេញទៅ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងចេញទៅ មិនយូរប៉ុន្មាន ព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏មានសេចក្តីគ្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញនិមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធ ជាប្រធានមក ដោយមានបំណងថា នឹងប្រគេនប្រេងលូថ្មី និងទឹកឃ្មុំថ្មី ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ប្រេងលូ និងទឹកឃ្មុំណា ប្រេងលូ និងទឹកឃ្មុំនោះ អាត្មាអញភ្លេចប្រគេនទៅហើយ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញឲ្យគេនាំយកនូវប្រេងលូថ្មី និងទឹកឃ្មុំថ្មី ដោយក្រឡរ និងក្រម ទៅកាន់អាមាម។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ ឲ្យគេនាំយកប្រេងលូថ្មី និងទឹកឃ្មុំថ្មី ដោយក្រឡរ និងក្រម ទៅកាន់អាមាម ហើយបានចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរនៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះ ឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយមានបំណងថា នឹងប្រគេនប្រេងលូថ្មី និងទឹកឃ្មុំថ្មី ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ប្រេងលូ និងទឹកឃ្មុំណា ប្រេងលូ និងទឹកឃ្មុំនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ភ្លេចប្រគេន សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទទួលយកប្រេងលូថ្មី និងទឹកឃ្មុំថ្មីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេន ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ គ្រានោះឯង កាលស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ហាមឃាត់រុបន្តិចបន្តួចខ្លះ

⁶⁵ ពិចារណា ហើយហាមឃាត់ខ្លះ⁶⁶ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ ក៏បានហាមភត្តរួចហើយ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្ស៊ីស ហើយមិនហ៊ានទទួល។ ព្រះអង្គ

ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្ត រួចហើយ ឆាន់ភោជនមិនមែនជាបស់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិន័យកម្ម ដែលគេនាំយកមកអំពីទីដែលគេនិមន្តនោះបាន។

១៦៦. បដិគ្គហិតាទិអនុជាននា

CS [vin.mv.06.07](#) | ភាគ ទី៧

(១៦៦)

[១០២] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ឧបនន្តសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានបញ្ជូនខាទនីយៈទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ ហើយ ផ្តាំថា ត្រូវពួកអ្នកឯងបង្ហាញដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្តរួចហើយ សឹមប្រគេនសង្ឃចុះ។ គ្រានោះឯង ឧបនន្តសក្យបុត្រដ៏មានអាយុចូលទៅស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ឯមនុស្សទាំងនោះក៏ទៅកាន់អាវាម ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឧបនន្តទៅណាហើយ។ ពួក ភិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ឧបនន្តសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនុះ ចូលទៅស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ។ មនុស្សទាំងនោះប្រាប់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខាទនីយៈនេះ ពួកយើងត្រូវបង្ហាញ ដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្តសិន ហើយសឹមប្រគេនដល់សង្ឃ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរ នុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទទួលទុក ទំរាំតែឧបនន្តវិលមកដល់។ លំដាប់នោះ ឧបនន្តសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងវេលាមុនភត្ត ហើយវិលត្រឡប់មក ក្នុងវេលាថ្ងៃពេក។ សម័យ នោះឯង កាលស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយហាមឃាត់រូបន្តិចបន្តួចខ្លះ ពិចារណា ហើយក៏ហាមឃាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំង អស់ ក៏បានហាមភត្តរួចហើយ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្រៀស មិនហ៊ានទទួល។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរ ឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុដែលបរិភោគហើយ ហាមភត្តរួចហើយ ឆាន់ភោជន មិនមែនជាបស់ដែល អំពីភិក្ខុឈឺ ឬ មិនបានធ្វើវិន័យកម្ម ដែលភិក្ខុបានទទួល ក្នុងវេលាមុនភត្ត (នោះ)បាន។

[១០៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ យាងចេញទៅកាន់ចារិក នៃក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិត ក្រុងសាវត្ថីនោះ។ សម័យនោះឯង ព្រះសាវត្ថីដ៏មានអាយុ មានអាពាធក្តៅរោលរាលក្នុងកាយ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បានចូលទៅរកព្រះសាវត្ថីដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាវត្ថីដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោសាវត្ថី កាលពី មុន លោកមានអាពាធក្តៅ ដុតរោលរាលក្នុងកាយ តើលោកបានជាសះស្បើយ ដោយថ្នាំអ្វី។ ព្រះសាវត្ថីតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំបានជាសះ ស្បើយ ដោយមើមឈូក និងក្រអៅឈូក។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បំបាត់ខ្លួន អំពីវត្តជេតវន ហើយទៅប្រាកដទៀបមាត់ ស្រះបោក្ខរណី ឈ្មោះមន្ទាគិនី ដោយឆាប់រហ័យ ដូចជាបុរសមានកំលាំង លាចេញនូវដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូល នូវដៃដែលខ្លួនលាចេញ។ មានដំរី១ បានឃើញព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន អាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកចុះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកល្អហើយ បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ ត្រូវការដោយវត្ថុអ្វី ខ្ញុំបានអ្វីប្រគេនលោកម្ចាស់។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានតបថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងត្រូវការដោយមើម ឈូក និងក្រអៅឈូក។ ទើបដំរីនោះ បង្គាប់ទៅដំរីដទៃថា ម្ចាស់នាយ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនមើមឈូក និងក្រអៅឈូក ដល់លោកម្ចាស់ តាម សព្វព្រះហឫទ័យ។ ឯដំរីនោះ ចុះទៅកាន់ស្រះបោក្ខរណី ឈ្មោះមន្ទាគិនី ហើយដកយក នូវមើមឈូក និងក្រអៅឈូក ដោយប្រមោយ ហើយ លាងស្អាត វេចចងជាសំណុំ រួចចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះ បោក្ខរណី ឈ្មោះមន្ទាគិនី ទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនវិញ ដោយឆាប់រហ័យ ដូចជាបុរសមានកំលាំង លាដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃ ដែលខ្លួនលាចេញ។ ឯដំរីនោះ បំបាត់ខ្លួនអំពីមាត់ស្រះបោក្ខរណី ឈ្មោះមន្ទាគិនី ទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនដែរ ទើបដំរីនោះ បានឲ្យព្រះមហា មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ទទួលមើមឈូក និងក្រអៅឈូក ហើយក៏បំបាត់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវន ទៅប្រាកដទៀបមាត់ស្រះបោក្ខរណី ឈ្មោះមន្ទាគិនី វិញ។ ចំណែកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ហុចមើមឈូក និងក្រអៅឈូក ទៅព្រះសាវត្ថីដ៏មានអាយុ។ ឯព្រះសាវត្ថីមានអាយុ កាល បានឆាន់មើមឈូក និងក្រអៅឈូកហើយ ក៏បានសះ ជាអាពាធ ដែលដុតរោលរាលក្នុងកាយ។ មើមឈូក និងក្រអៅឈូក ក៏សល់នៅជាច្រើន។ សម័យនោះឯង កាលស្រុកកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ហាមឃាត់រូបន្តិចបន្តួចខ្លះ ពិចារណា ហើយក៏ហាមឃាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏បានហាមភត្តរួចហើយ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្រៀស ក៏មិនហ៊ានទទួល។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្តរួចហើយ ឆាន់ភោជន មិនមែនជា របស់ដែល អំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិន័យកម្ម ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ តាំងនៅក្នុងគុម្ពឈូកបាន។

[១០៤] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានវត្តសម្រាប់ទំពាស៊ី គឺផ្ទៃឈើកើតឡើងជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន។ ពួកភិក្ខុមាន សេចក្តីរង្រៀស ក៏មិនហ៊ានឆាន់ផ្ទៃឈើឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្ទៃឈើ ដែលគ្មានពូជ (ផ្ទៃឈើខ្ចី) និងផ្ទៃឈើ ដែលគួរបន្ថែមយកពូជចេញ (ដូចផ្ទៃខ្ចីជាដើម) សូម្បីគេ មិនបានធ្វើឲ្យជាកប្បិយ ក៏គួរ (ឆាន់)បាន។

១៦៧. សត្តកម្មបដិក្ខេបកថា

CS [vin.mv.06.08](#) | ភាគ ទី៧

(១៦៧)

[១០៥] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ទៀបក្រុងសាវត្ថី សមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ក្រុងរាជគ្រឹះ ទ្រង់ យាងទៅ ដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតវន កលន្តកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ

បង្ខំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាយាមី។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា បើដូច្នោះ (ឲ្យ) នាងសុប្បិយាយាមីមក។ សុប្បិយាយាមី ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាយាមី មិនអាចនឹងមកបានទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរគ្រាហ៍ នាំយកមក។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាយាមី បានគ្រាហ៍សុប្បិយាយាមី គ្រាហ៍នាំមកថ្វាយ។ និមិត្ត តែព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញ(កាលណា) ដំបៅរបស់នាង ដែលធំដល់ម៉្លោះ ក៏ដុះសាច់ សេះជា មានសម្បុរល្អ មានរោមដុះពេញឡើងវិញមួយរំពេច។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាយាមី និង សុប្បិយាយាមីបាននិយាយគ្នាថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកពេកណាស់ ព្រះតថាគត មានប្តីច្រើន មានអានុភាពច្រើន គ្រាន់តែព្រះអង្គ ទ្រង់បានទតឃើញមួយរំពេច ដំបៅ ដែលធំដល់ម៉្លោះ ក៏ដុះសាច់សេះជា មានសម្បុរល្អ មានរោមដុះពេញឡើងវិញ (អ្នកទាំងនោះ) មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង ក៏អង្គុយខាងនិយាយហោរ (បង្កប់ចំអាប) ដើម្បីឲ្យពិសារ ដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធ ជា ប្រធាន ឲ្យឆ្លែតស្តប់ស្តល់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែក លែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ថ ទៅក្នុងបាត ហើយ ក៏នាំគ្នាអង្គុយក្នុងទិសមគ្នា។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានញាំងសុប្បិយាយាមី និងសុប្បិយាយាមី ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យ កាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ។

[១០៧] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា សូមសាច់អំពីសុប្បិយាយាមី។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានសូមសាច់ អំពីសុប្បិយាយាមី។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកបានឲ្យគេនាំយកសាច់មកហើយឬនៅ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យគេនាំយកសាច់នោះមកហើយ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកបាន ឆាន់ហើយឬនៅ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឆាន់ហើយ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (មុនដែលនឹង ឆាន់) អ្នកបានពិចារណាដែរឬទេ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានពិចារណាទេ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯង មិនសមបើនឹងមិនពិចារណា ហើយហ៊ានឆាន់សាច់ (ដូច្នោះ) សោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងឆាន់សាច់ មនុស្សពិតហើយ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រុះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ បើទ្រង់តិះដៀលដូចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្ស ដែលមានសទ្ធា មានសេចក្តីជ្រុះថ្លា មនុស្សទាំងនោះ សូម្បីតែសាច់របស់ខ្លួនឯង ក៏គង់លះប្រគេនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់មនុស្សទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។ ម្យ៉ាងទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនបានពិចារណាជាមុនហើយ មិនត្រូវឆាន់សាច់ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។

១៦៩. ហត្ថិម៌សាទិបដិក្ខេបកថា

CS vin.mv.06.10 | [ភាគ ទី៧](#)

(១៦៩)

[១០៨] សម័យនោះឯង មានជីវរបស់ស្តេចស្លាប់ជាច្រើន។ ចូរជាវេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាស៊ីសាច់ដំរី ក៏បានប្រគេន សាច់ដំរី ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ដំរី។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ពួក សមណសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ដំរីសោះ ដំរីក៏ជាអង្ក (យាន) របស់ស្តេច បើស្តេចទ្រង់ជ្រាប មុខជាខ្លាល់ នឹងភិក្ខុទាំងនោះ មិនខាន។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ដំរីទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។ សម័យនោះឯង (មាន) សេះរបស់ស្តេចស្លាប់ជាច្រើន។ ចូរជាវេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាស៊ី សាច់សេះ ក៏បានប្រគេនសាច់សេះ ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់សេះ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនសមបើ នឹងហ៊ានឆាន់សាច់សេះទេ ព្រោះសេះជាអង្ក (យាន) របស់ស្តេចដែរ បើស្តេចទ្រង់ ជ្រាប មុខជាខ្លាល់ នឹងភិក្ខុទាំងនោះមិនខាន។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សេះទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។ សម័យនោះឯង វេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាស៊ីសាច់ ឆ្កែ ក៏បានប្រគេនសាច់ឆ្កែ ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ឆ្កែ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្កាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនសមបើ នឹងហ៊ានឆាន់សាច់ឆ្កែសោះ ព្រោះឆ្កែ ជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ឆ្កែទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។ សម័យ នោះឯង ពេលស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយ ស៊ីសាច់ពស់ ក៏បានប្រគេនសាច់ពស់ ដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ នាំគ្នាឆាន់សាច់ពស់។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនសមបើ នឹងហ៊ានឆាន់សាច់ពស់សោះ ព្រោះ ពស់ជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម។ ចំណែកខាងស្តេចនាគ ឈ្មោះសុបស្ស បានចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះ មានព្រះភាគហើយ បិតនៅក្នុងទិសមគ្នា។ លុះសុបស្សនាគរាជ បិតនៅក្នុងទិសមគ្នាហើយ បានក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាគទាំងឡាយ ជាសត្វគ្មានសទ្ធា គ្មានសេចក្តីជ្រុះថ្លាទេ ក្រែងពួកនាគទាំងនោះ បៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះមិនខាន បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមកុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឆាន់សាច់ពស់ឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ញាំងសុបស្សនាគរាជ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ។ លុះសុបស្សនាគរាជ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឃើញ ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាន នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ពស់ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិចុក្កដ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រាងសម្លាប់សត្វសិហៈហើយ ស៊ីសាច់សិហៈ ក៏បានប្រគេនសាច់សិហៈ ដល់ពួកភិក្ខុ ដែល ត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់សិហៈហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកសត្វសិហៈ ផុំភ្លិនសាច់សិហៈ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សិហៈទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវ អាបត្តិចុក្កដ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រាងសម្លាប់ខ្លាធំ ហើយស៊ីសាច់ខ្លាធំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាធំ ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត។ ពួកភិក្ខុ ឆាន់សាច់ខ្លាធំហើយ ទៅនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកខ្លាធំ បានផុំភ្លិនសាច់ខ្លាធំ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ

មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាំងទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាដំបង ហើយស៊ីសាច់ខ្លាដំបង ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាដំបង ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាដំបងហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកខ្លាដំបង បានផ្ទុក្លិនសាច់ខ្លាដំបង ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាដំបងទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លា ឃ្មុំ ហើយស៊ីសាច់ខ្លាឃ្មុំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាឃ្មុំ ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកខ្លាឃ្មុំ បានផ្ទុក្លិនសាច់ខ្លាឃ្មុំហើយ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វឆ្កែព្រៃ ហើយស៊ីសាច់ឆ្កែព្រៃ ក៏បានប្រគេនសាច់ឆ្កែព្រៃ ដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆាន់សាច់ឆ្កែព្រៃហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកឆ្កែព្រៃ បានផ្ទុក្លិនសាច់ឆ្កែព្រៃហើយ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ឆ្កែព្រៃទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ សុប្បិយភាណវៈ ទី២។

១៧០. យាក្មមគុគោឡកានុជាននា

CS vin.mv.06.11 | ភាគ ទី៧

(១៧០)

[១០៩] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ទៀតក្រុងពារាណសី សមគួរតាមព្រះអរិយស្រ័យហើយ ក៏យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃអន្ធកវិន្ទុប្រទេស ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទ បានផ្ទុកអម្បិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយក៏បរទៅតាមក្រោយៗភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលប្រមាណប្រាំរយនាក់ ក៏គិតគ្នាថា (បើ) ពួកយើងបានលំដាប់(វេន) នៃភត្តក្នុងកាលណា នឹងធ្វើភត្តក្នុងកាលនោះ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅអន្ធកវិន្ទុប្រទេសនោះ។ លំដាប់នោះ កាលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មិនបានលំដាប់(វេន)នៃភត្ត ក៏មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានដើរតាមភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ជាង២ខែហើយ ដោយប៉ងថា បើអាត្មាអញបានលំដាប់(វេន) នៃភត្តក្នុងកាលណា នឹងធ្វើភត្តក្នុងកាលនោះ ឥឡូវលំដាប់(វេន)នៃភត្ត អាត្មាអញមិនទាន់បាននៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំងប្រយោជន៍ខាងយរាវាសរបស់អាត្មាអញទៀត ក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើដូច្នោះ មានតែគួរអាត្មាអញទៅត្រួតមើលរោងភត្ត វត្ថុណាគ្មានក្នុងរោងភត្ត អាត្មាអញក៏នឹងតាក់តែងនូវវត្ថុនោះ។ វេលាដែលព្រាហ្មណ៍នោះទៅមើលរោងភត្ត ក៏មិនឃើញវត្ថុពីរយ៉ាង គឺបបរនិងនំមានរសផ្អែមឡើយ។⁶⁷⁾ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំករុណាមិនបានលំដាប់(វេន) នៃភត្តក្នុងទីនេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដើរតាមភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ជាង២ខែហើយ ដោយប៉ងថា (បើ)អាត្មាអញបានលំដាប់(វេន) នៃភត្តក្នុងពេលណា នឹងធ្វើភត្តក្នុងពេលនោះ ឥឡូវអាត្មាអញមិនទាន់បានលំដាប់(វេន)នៃភត្តនៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំងប្រយោជន៍ខាងយរាវាសរបស់អាត្មាអញទៀត ក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើដូច្នោះ មានតែគួរអាត្មាអញទៅត្រួតមើលរោងភត្ត វត្ថុណាគ្មានក្នុងរោងភត្ត អាត្មាអញនឹងតាក់តែងនូវវត្ថុនោះ (យ៉ាងនេះ) បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំព្រះករុណាទៅមើលរោងភត្ត មិនបានឃើញវត្ថុពីរយ៉ាង គឺបបរនិងនំមានរសផ្អែមឡើយ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន បើខ្ញុំករុណាតាក់តែងបបរនិងនំមានរសផ្អែមមកថ្វាយ ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់ទទួលរបស់ខ្ញុំករុណាដែរឬ។ ព្រះអានន្ទប្រាប់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ ចាំអាត្មាទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើដូច្នោះ ឲ្យព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងចុះ។ ទើបព្រះអានន្ទទៅប្រាប់ព្រាហ្មណ៍ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាក់តែងចុះ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងបបរ និងនំមានរសផ្អែមជាច្រើន ក៏បានបង្ហោនថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយទូលថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់ទទួលបបរ និងនំមានរសផ្អែមរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ ពួកភិក្ខុរង្ស៊ីស មិនហ៊ានទទួល។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ អង្គុយក្នុងទៅសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលដូច្នោះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អានិសង្សបបរនេះមាន១០យ៉ាង អានិសង្សបបរ១០យ៉ាងនោះ តើដូចម្តេច គឺបុគ្គលអ្នកឲ្យបបរ ឈ្មោះថា ឲ្យអាយុ១ ឲ្យពណ៌សម្បុរ១ ឲ្យសេចក្តីសុខ១ ឲ្យកំលាំងកាយ១ ឲ្យប្រាជ្ញា១ បបរដែលបុគ្គលហុតទៅហើយ រមែងហាមឃាត់សេចក្តីឃ្លាន១ បន្ទោបង់សេចក្តីស្រេក១ ញ៉ាំងខ្យល់ឲ្យដើរទៅស្រួល១ ញ៉ាំងសរសៃឲ្យស្អាត១ ញ៉ាំងអាហារថ្មីដ៏សេសសល់ឲ្យរលួយ១ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អានិសង្សបបរមាន១០យ៉ាងនេះឯង។

[១១០] ជនណាបានឲ្យបបរដោយគោរព ដល់ពួកសមណៈ ដែលជាអ្នកសង្គ្រម អ្នកបរិភោគភោជនដែលអ្នកដទៃឲ្យ ក្នុងកាលដ៏គួរ (ជននោះ) ឈ្មោះថា ឲ្យនូវហេតុនៃអានិសង្សទាំង១០យ៉ាងគឺ អាយុ១ ពណ៌សម្បុរ១ សេចក្តីសុខ១ កំឡាំងកាយ១ ប្រាជ្ញារបស់បុគ្គលនោះតែងកើតឡើង១ បបរនោះតែងកំចាត់បង់សេចក្តីឃ្លាន១ សេចក្តីស្រេក១ និងញ៉ាំងខ្យល់ (ឲ្យបានដើរស្រួល)១ ញ៉ាំងសរសៃឲ្យស្អាត១ ញ៉ាំងភត្តឲ្យរលួយ១។ នេះជាភេសជ្ជៈ ដែលព្រះសុគតទ្រង់សរសើរហើយ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមានសេចក្តីត្រូវការ ចង់បានសេចក្តីសុខជាបស់មនុស្សក្តី ប្រាថ្នាសេចក្តីសុខជាបស់ទិព្វក្តី ចង់បានសេចក្តីល្អរុងរឿងក្នុងមនុស្សក្តី គួរឲ្យបបរជានិច្ចចុះ។

[១១១] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនាចំពោះព្រាហ្មណ៍នោះដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យ៉ាងចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត

១៧១. តុណ្ហបសន្ទមហាមគ្គវត្ថុ

(១៧១)

[១១២] ពួកមនុស្សបានដឹងដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតបបរ និងនំមានរសផ្អែមដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) ហើយ។ មនុស្ស ទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាតាក់តែងបបរភោជ្ជ ^{៦៨}) និងនំមានរសផ្អែម ពីព្រឹកព្រហាម (មកប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ)។ ពួកភិក្ខុបានឆាន់បបរភោជ្ជ និងនំ មានរសផ្អែម ឆ្អែតពីព្រឹកព្រហាមហើយ លុះទៅឆាន់ក្នុងរោងភត្តទៀត ក៏មិនបានឆ្ងាញ់ពីសា។ សម័យនោះឯង មានមហាមាត្យម្នាក់ ជាអ្នកមាន សេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ) បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានទុក ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យ អ្នកមាន សេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ មានតែគ្រូអាគ្នាអញតាក់តែងចង្ហាន់សាច់ ចំនួន១២៥០សម្រាប់ (ឲ្យល្មម) ដល់ ភិក្ខុ១២៥០រូប ហើយប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ៗ ដល់ភិក្ខុមួយរូបៗ។ មហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះកន្តងភោគនោះទៅ ក៏បានតាក់តែងខាទនីយភោជនីយៈ ដីឧត្តម និងចង្ហាន់សាច់១២៥០សម្រាប់ ហើយក៏ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលពេលឆាន់ ចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពេលនេះល្មមហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ គ្រានោះ ពេលព្រឹកព្រហាម ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្ទង់ ហើយ ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចម្រ យាងទៅកាន់ផ្ទះមហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេ រៀបចំថ្វាយ មួយអង្រើ ដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ឯមហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ បានអង្គុយភ្ជាប់ភិក្ខុក្នុងរោងភត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បាន និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកចូរឲ្យ (ភត្ត) តែបន្តិចចុះ ម្ចាស់អារុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចបានហើយ។ មហាមាត្យនិយាយថា បពិត្រលោក ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំទទួលភត្តបន្តិចបន្តួច ដោយគិតថា មហាមាត្យនេះ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ខាទនីយភោជនីយៈ ខ្ញុំបាន ចាត់ចែងទុកហើយជាច្រើន ទាំងចង្ហាន់សាច់១២៥០សម្រាប់ផង ខ្ញុំនឹងប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ៗ ដល់ភិក្ខុមួយរូបៗ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ទទួល ដរាបដល់ឆ្អែត។ ពួកភិក្ខុនិយាយតបថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទាំងឡាយ ទទួលភត្តបន្តិចៗ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះ ក៏ទេ យើងទាំងឡាយ ឆាន់បបរភោជ្ជ និងនំមានរសផ្អែម ឆ្អែតអំពីព្រឹករួចហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងទទួលភត្តតែបន្តិចៗ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្កាប់ថា ខ្ញុំបាននិមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយរួចហើយ មិនសមបើនឹងទៅ ឆាន់បបរភោជ្ជរបស់ជនឯទៀតសោះ (លោកម្ចាស់ខ្លាចក្រែង) ខ្ញុំមិនអាចនឹងប្រគេនឲ្យឆាន់ឆ្អែតបានឬ។ មហាមាត្យនោះ មានសេចក្តីក្រោធ តូច ចិត្ត ប្រាថ្នានឹងចោទ កាលដាក់បាត្រភិក្ខុទាំងឡាយពេញហើយ ក៏ដើរទៅនិយាយថា ពួកលោកណាចង់ឆាន់ភិក្ខុ នាំយកទៅភិក្ខុ (ក៏តាមចិត្តចុះ)។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ បានអង្គុយភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយខាទនីយភោជនីយៈ ដីឧត្តម ដោយដៃ នៃខ្លួន ឲ្យឆ្អែត ស្តាប់ស្តួល ត្រាតែលោកប្រកែក លែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រ ហើយ (មហាមាត្យ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះមហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចេញទៅ។ ឯមហាមាត្យ អ្នកមាន សេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងចេញទៅ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏កើតសេចក្តីរង្វៀល និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាគ្នាអញ ឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាគ្នាអញ គ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោត ក៏អាគ្នាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាគ្នាអញបានដោយ ងាយទេ (ឥឡូវ) អាគ្នាអញ ខឹង តូចចិត្ត ប្រាថ្នានឹងចោទ បានដាក់បាត្រភិក្ខុទាំងឡាយពេញ ហើយដើរចៀសចេញទៅ និយាយថា លោក ទាំងឡាយ ចូរឆាន់ភិក្ខុ នាំយកទៅភិក្ខុ (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាគ្នាអញ សន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យ ឬជាបាបហ្ន៎។ ឯមហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះមហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក្នុងវេលានេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មានសេចក្តីរង្វៀល និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាគ្នាអញ ឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាគ្នាអញ គ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោត ក៏អាគ្នាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាគ្នាអញបានដោយ ងាយទេ (ឥឡូវ) អាគ្នាអញ ខឹង អន់ចិត្ត ប្រាថ្នានឹងចោទ បានដាក់បាត្រភិក្ខុទាំងឡាយពេញហើយ ដើរចៀសចេញទៅ និយាយថា លោក ទាំងឡាយ ចូរឆាន់ភិក្ខុ នាំយកទៅភិក្ខុ (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាគ្នាអញ បានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យ ឬជាបាបហ្ន៎ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) តើនឹងជាបុណ្យ ឬជាបាប។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដែលអ្នកបាននិមន្ត ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ដោយចំណែកណា ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំហើយនោះ ក៏ជាបុណ្យយ៉ាង ច្រើន គ្រាប់បាយមួយគ្រាប់ៗរបស់អ្នក ដែលភិក្ខុមួយរូបៗ ទទួលហើយ ដោយចំណែកណា ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំនោះ ក៏ជាបុណ្យយ៉ាង ច្រើនហើយ ឈ្មោះថា អ្នកឯងប្រារព្ធយកបានស្ងួតហើយ។ ឯមហាមាត្យ អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ ក៏គិតថា ប្រហែលជាលាភរបស់អាគ្នាអញ ហើយ ប្រហែលជាអាគ្នាអញ បានអត្តភាព ជាមនុស្សល្អហើយ ប្រហែលជាអាគ្នាអញ បានសន្សំបុណ្យជាច្រើនហើយ ប្រហែលជាឈ្មោះថា អាគ្នាអញប្រារព្ធយកបានស្ងួតហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ ស្រស់ស្រាយឡើង ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរ ចំពោះពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថា គេបាននិមន្តពួកភិក្ខុទៅក្នុងត្រកូលដទៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ នៅឆាន់បបរភោជ្ជ របស់ត្រកូលឯទៀតរឺព្រំ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោហបុរសទាំងនោះ បាននិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆាន់បបរភោជ្ជ របស់ត្រកូលឯទៀតសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទទួលនិមន្ត ក្នុងត្រកូលដទៃហើយ មិនត្រូវឆាន់បបរភោជ្ជ របស់ត្រកូលឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវរិះនយធនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ)។

១៧២. ពេលដួកច្នានវត្ថុ

ដីចំរើន គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្តាច់ចុះ ឲ្យផ្ទារឡើង ពុំនោះ ដូចជាមនុស្សបើបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នករង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីប ទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកភ្លឺ មើលឃើញនូវ រូបទាំងឡាយ យ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយអនេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំ ព្រះអង្គនេះ សូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ថាជាទីពឹង ទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាឧបាសក អ្នក ដល់ (នូវព្រះរតនត្រ័យ) ថាជាទីពឹង ស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះ ជាដើមទៅ។

[១១៤] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក តាមលំដាប់ បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់ ក្នុងវត្តវេទន្តរកលន្តរនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។ សម័យនោះឯង ស្ករអំពៅកើតឡើងជាច្រើនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្វៀសថា ស្ករ អំពៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតចំពោះតែភិក្ខុមានជម្ងឺប៉ុណ្ណោះ មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺឡើយ ក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្ករអំពៅ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុមាន ជម្ងឺ (អនុញ្ញាត) ទឹកស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ។

១៧៣. បាដលិតាមវត្ថុ

CS vin.mv.06.14 | ភាគ ទី៧

(១៧៣)

[១១៥] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ព្រះអរិយស្រីយហើយ ទើបយាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃ បាដលិតាម មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ១២៥០រូប។ គ្រាកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បាន ដល់ទៅបាដលិតាមនោះ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលិតាម បានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងមកដល់បាដលិតាមហើយ។ គ្រា នោះ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលិតាម បាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួច អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះពួកឧបាសក អ្នកនៅក្នុងបាដលិតាម អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យ កាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសក អ្នកនៅក្នុងដែនបាដលិតាម លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលយករោងសំណាក់របស់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលដោយភារៈ ស្ងៀម។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសក អ្នកនៅក្នុងបាដលិតាម បានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលហើយ ក៏នាំគ្នាក្រាបចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយ បង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានក្រាលរោងសំណាក់ដោយគ្រឿងកម្រាលសព្វ គ្រប់ហើយ ក៏តែងតាំងអាសនៈទាំងឡាយ និងដម្កល់ក្នុងទឹក តែងតាំងប្រទីបប្រេង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ។ ពួកឧបាសក អ្នកនៅក្នុងបាដលិតាម បានបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំ ទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯរោងសំណាក់យើងខ្ញុំ បានក្រាលកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ អាសនៈទាំងឡាយ យើងខ្ញុំ បានតែងតាំងស្រេចហើយ ក្នុងទឹកយើងខ្ញុំ បានដម្កល់ទុកហើយ ប្រទីបប្រេង យើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះ មានព្រះភាគ សំគាល់កាលដ៏គួរ និងនិមន្តទៅក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្តង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ យាងទៅកាន់រោងសំណាក់ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងគូហើយ ក៏យាងចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ ទ្រង់គង់ផ្នែកនឹងសសរកណ្តាល បែរព្រះភក្ត្រទៅទិសខាងកើត។ ពួកភិក្ខុក៏បានលាងជើង ហើយចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ដែរ ហើយអង្គុយផ្ទាប់ នឹងជញ្ជាំងទិសខាងលិច បែរមុខទៅទិសខាងកើត ឈមមុខត្រង់ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ចំណែកពួកឧបាសក អ្នកនៅក្នុងបាដលិតាម ក៏បានលាងជើង ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ ហើយអង្គុយផ្ទាប់នឹងជញ្ជាំងខាងកើត បែរមុខទៅទិសខាងលិច ឈមមុខត្រង់ទៅរកព្រះ ដ៏មានព្រះភាគដែរ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកឧបាសក អ្នកនៅក្នុងបាដលិតាមមក ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា។

[១១៦] ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ទោសទាំង៥ប្រការនេះ ជាទោសនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល⁶⁹⁾ ឬវិបត្តិចាកសីល។ ទោសទាំង៥ប្រការនោះ តើ ដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបាននូវសេចក្តីវិនាសនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន ហេតុមកពី សេចក្តីប្រមាថ។ នេះជាទោសទី១ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ ពុទ្ធខ្មាយទៅ។ នេះជាទោសទី២ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល។ ម្ចាស់គហបតិ ទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះបីជាខតិយបរិសទ្យក្តី ជា ព្រាហ្មណ៍បរិសទ្យក្តី ជាគហបតិបរិសទ្យក្តី ជាសមណបរិសទ្យក្តី ក៏គ្មានក្លៀវក្លា មានតែមុខឱនចុះ ហើយដើរចូលទៅ។ នេះជាទោសទី៣ នៃបុគ្គល ទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ វេលាទៀបស្លាប់ តែងរង្វេងស្មារតី។ នេះជាទោសទី៤ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ លុះរំលាងខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់អបាយ⁷⁰⁾ (តិរច្ឆាន) ទុគ្គតិ⁷¹⁾ (ប្រេត) វិនិបាត⁷²⁾ (អសុរកាយ) និងយ (នរក)។ នេះជាទោសទី៥ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ទោសទាំង៥ប្រការនេះឯង ជាទោសនៃបុគ្គល ទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល។

[១១៧] ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ អានិសង្សទាំង៥ប្រការនេះ ជាអានិសង្សនៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល។ អានិសង្ស ទាំង៥ប្រការនោះ តើដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបាននូវគំនរ នៃសម្បត្តិដ៏ ច្រើន ហេតុមកពីសេចក្តីមិនប្រមាថ។ នេះជាអានិសង្សទី១ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃ មានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះ ពុទ្ធខ្មាយទៅ។ នេះជាអានិសង្សទី២ នៃបុគ្គល

មានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្ធសា ទោះបីជាខតិយបរិសទ្ធក្តី ជាព្រាហ្មណ៍បរិសទ្ធក្តី ជាគហបតិបរិសទ្ធក្តី ជាសមណបរិសទ្ធក្តី ក៏ក្លៀវក្លា មិនឱនមុខចុះ គឺថា មិនក្រអើមក្រអៀម ហើយដើរចូលទៅ។ នេះជាអានិសង្ឃទី៣ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃ មានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះវេលាទៀបស្លាប់ ក៏មិនរង្វេងស្មារតីឡើយ។ នេះជាអានិសង្ឃទី៤ នៃបុគ្គល មានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះវេលាឯ ខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់មនុស្សលោក ឬទេវលោក។ នេះជាអានិសង្ឃទី៥ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល។ ម្ចាស់គហបតិ ទាំងឡាយ អានិសង្ឃទាំង៥ប្រការនេះឯង ជាអានិសង្ឃនៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល។

[១១៨] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឧបាសកទាំងឡាយ នៅក្នុងបាដលិគ្រាមឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យ រីករាយ ដោយធម្មិកថា អស់រាត្រីជាច្រើន ហើយបញ្ជូនទៅដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ រាត្រី (បឋមយាម) កន្លងទៅហើយ អ្នក ទាំងឡាយ ចូរដឹងនូវកាលដ៏គួរ នឹងត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ឧបាសកទាំងឡាយនៅក្នុងបាដលិគ្រាម បានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏ មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកទីអង្គុយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ។ វេលាដែលឧបាសក ទាំងឡាយ នៅក្នុងបាដលិគ្រាម ចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះអង្គក៏ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់សុញ្ញាការដ្ឋាន (គឺផ្ទះស្ងាត់)។

១៧៤. សុនិទ្ធវស្សការវត្ថុ

CS vin.mv.06.15 | ភាគ ទី៧

(១៧៤)

[១១៩] សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ ១ វស្សការៈ ១ នាំគ្នាកសាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារពួក រាជត្រកូល ដែលនៅក្នុងដែនរដ្ឋ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ទតដោយទិព្វចក្ខុ ដ៏ស្អាតកន្លងលើសចក្ខុ របស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើលទៅកន្លែងសង់ផ្ទះ ក្នុងបាដលិគ្រាម។ ទេវតាមានសក្តិធំ គយគន់មើលទឹកនៃឯង សង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេច និងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិធំទាំងឡាយ ក៏បង្កោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទឹកនៃឯងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេច និងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិជាកណ្តាល ទាំងឡាយ ក៏បង្កោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិទាប គយគន់មើលទឹកនៃឯងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ ស្តេច និងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិទាបទាំងឡាយ ក៏បង្កោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមក ហើយទ្រង់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ជនពួកណាហ្ន៎ គេសាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម។ ព្រះអានន្តក្រាប បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ សាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួករាជ ត្រកូល ដែលនៅក្នុងដែនរដ្ឋ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ បានប្រឹក្សាគ្នានឹងពួក ទេវតា ក្នុងស្ថានតារត្តិង្ស⁷³) ថាយ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់អានន្ត មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ សាងក្រុងក្នុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួករាជត្រកូលក្នុងដែនរដ្ឋ យ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់អានន្ត តថាគតក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រី ក្នុងសុញ្ញាការដ្ឋាន (ផ្ទះ ស្ងាត់) នេះ ហើយមើលដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាត កន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើន កំពុងគយគន់មើលទៅកន្លែងសង់ផ្ទះ ក្នុងបាដលិគ្រាម។ ពួកទេវតាមានសក្តិធំ គយគន់មើលទឹកនៃឯងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេច និងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិធំ ក៏ បង្កោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទឹកនៃឯងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេច និងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិជាកណ្តាល ក៏បង្កោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិទាប គយគន់មើលទឹក នៃឯងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេច និងរាជមហាមាត្យ ដែលមានសក្តិទាប ក៏បង្កោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ម្ចាស់អានន្ត ទីប្រជុំរបស់អរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមានទាំងអម្បាលមាណ និងផ្លូវជំនួញ ដែលមានទាំងអម្បាលមាណ បាដលិបុត្រនេះ ក៏ជា ក្រុងប្រសើរជាងទីប្រជុំព្រះអរិយបុគ្គល និងផ្លូវជំនួញអម្បាលនោះ ម្យ៉ាងទៀត ជាកន្លែងបែកផ្តាយ ឬរូបតបង្វេចទ្រព្យ ម្ចាស់អានន្ត ក្រុងបាដលិ បុត្រមុខជានឹងមានសេចក្តីអន្តរាយយ៉ាង គឺអន្តរាយអំពីភ្លើង១ អន្តរាយអំពីទឹក១ អន្តរាយអំពីហេតុខាងក្នុង គឺបែកចាកគ្នានឹងគ្នា។

[១២០] គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ (នាំគ្នា) ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ពោលពាក្យរាក់ទាក់ សំណេះសំណាល់ទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ និងពាក្យគួរជាទីរលឹក ល្អមឲ្យកើត សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ទើបបិទនៅក្នុងទិសមគ្គរ។ លុះមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ បិទនៅក្នុងទិសមគ្គរហើយ ក៏ ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុ សង្ឃ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយភារៈស្ងៀម។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ ដឹងថា ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ហើយដើរចេញទៅ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ តាក់តែងខាននីយភោជនីយាហារដ៏ខត្តម (រួចហើយ) ចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលដ៏គួរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កាល (នេះជាកាលគួរហើយ) ភត្តក៏សម្រេចហើយ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀម ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ ក្នុងវេលាព្រឹក យាង ចូលទៅកាន់លំនៅមហាមាត្យ នៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំ ថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ ក៏អង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយ ខាននីយភោជនីយាហារ ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាដោយដៃនៃខ្លួន ត្រាតែភិក្ខុសង្ឃមាមយាត់ លុះកំណត់ដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយរួចហើយ ដាក់ ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រហើយ ក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនិទ្ធវៈ និងវស្សការៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏ សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ដោយព្រះគាថាទាំងឡាយនេះថា

[១២១] មនុស្ស ជាបណ្ឌិតជាតិ រមែងសម្រេចនូវការនៅក្នុងប្រទេសណាហើយ ក៏តែងឲ្យពួកបុគ្គលអ្នកមានសីល ដែលសង្រួមល្អ ប្រព្រឹត្តធម៌ ដ៏ប្រសើរ ឲ្យបរិភោគក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួន ហើយបានទាំងឧទ្ទិសផលទុក្ខណាទាន (ឲ្យចំណែកបុណ្យ) ដល់ពួកទេវតាដែលនៅក្នុងប្រទេសនោះ (ថែមទៀត)។ ទេវតាទាំងនោះ តែងប្តូរចំពោះមនុស្សដែលបានបូជាដល់ខ្លួន តែងរាប់អានចំពោះមនុស្សដែលរាប់អានដល់ខ្លួន តែងអនុគ្រោះ មនុស្សនោះ ដូចជាមាតាអនុគ្រោះបុត្រ ដែលខ្លួនបីថ្ងៃម ផ្ទាប់នឹងទ្រូងឲ្យចំរើនឡើង។ មនុស្សដែលទេវតា បានអនុគ្រោះហើយ ក៏តែងឃើញនូវ សេចក្តីចំរើនសព្វៗកាល។

[១២២] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនាដោយព្រះគាថាទាំងឡាយនេះ ចំពោះមហាមាត្យ នៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនីធៈ និងវស្សការៈ (ចប់ហើយ) ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចេញទៅ។ សម័យនោះឯង មហាមាត្យ នៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុនីធៈ និងវស្សការៈ ដើរតាមព្រះមានព្រះភាគ អំពីក្រោយៗ ដោយគិតថា ក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រះសមណគោតម នឹងយាងចេញទៅ តាមទ្វារណា ទ្វារនោះ នឹងបានឈ្មោះថា គោតមទ្វារ នឹងឆ្លងស្ទឹងគង្គា តាមកំពង់ណា កំពង់នោះ នឹងបានឈ្មោះថា គោតមតិក្ត។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចេញ តាមទ្វារណា ទ្វារនោះក៏ឈ្មោះថា គោតមទ្វារ ជាប្រាកដ (ដល់សព្វថ្ងៃនេះ)។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ស្ទឹងគង្គា។ ស្ទឹងគង្គាមាន ទឹកពេញប្រៀប ត្រឹមស្មើនឹងមាត់ច្រាំង ល្មមសត្វក្អែក ឱនធ្លឹកបាន។ មនុស្សពួកខ្លះ រកទុក មនុស្សពួកខ្លះរកផែ មនុស្សពួកខ្លះ ចងក្បូន ប្រាថ្នានឹង ឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយ ទៅកាន់ត្រើយខាងនាយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញមនុស្សទាំងនោះ គឺមនុស្សពួកខ្លះ កំពុងរកទុក មនុស្សពួក ខ្លះ កំពុងរកផែ មនុស្សពួកខ្លះ កំពុងចងក្បូន ប្រាថ្នានឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយ ទៅត្រើយខាងនាយ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញហើយ ក៏ និម្មិតព្រះអង្គបាត់ (មួយរំពេច) អំពីត្រើយខាងអាយ នៃស្ទឹងគង្គា ទៅប្រាកដនៅត្រើយខាងនាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ គួរនាដូចជាបុរស មាន កំឡាំង លាចេញនូវដើមដៃ ដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃ ដែលលាចេញ ឆាប់រហ័សដូច្នោះឯង។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាប ច្បាស់ នូវសេចក្តីនោះហើយ ទើបបន្តិឡើង នូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា ពួកជនណាឆ្លងស្ទឹង គឺតណ្ហាដ៏ជ្រៅឆ្ងាយទូលាយបាន (ពួកជន នោះឯង) តែងធ្វើស្មារ គឺអរិយមគ្គមិនឲ្យប៉ះពាល់ទីជាន់ទាបទាំងឡាយ ហើយឆ្លងបាន សេចក្តីពិតថា ជនធម្មតា (ដែលប្រាថ្នានឹងឆ្លងទឹកបន្តិច បន្តួច) តែងចងក្បូន (ទើបឆ្លងទៅបាន) ឯជនជាអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ គឺព្រះពុទ្ធ និងសាវករបស់ព្រះពុទ្ធ លោកបានឆ្លងរួចស្រឡះហើយ។

១៧៥. កោដិគាមេ សច្ចកថា

CS [vin.mv.06.16](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៧៥)

[១២៣] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់កោដិគ្រាម⁷⁴⁾។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកោដិគ្រាមនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកោដិគ្រាមនោះមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក្តី អ្នកទាំងឡាយក្តី អន្ទោលទៅ និងត្រាច់រង្កាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយយ៉ាងនេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹង និងមិនបានចាក់ឆ្លុះ នូវអរិយសច្ចទាំង៤ អរិយសច្ចទាំង៤ដូចម្តេច ខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយ អន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្កាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះ ដូច្នោះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹង និងមិនបានចាក់ ឆ្លុះ នូវទុក្ខអរិយសច្ច នូវទុក្ខសមុទយអរិយសច្ច។ បេ។ នូវទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច។ បេ។ តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយ អន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្កាត់ទៅកាន់ ផ្លូវឆ្ងាយនេះ ដូច្នោះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹង និងមិនបានចាក់ឆ្លុះ នូវទុក្ខនិរោធអរិយសច្ចនិរោធអរិយសច្ច ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយទុក្ខអរិយសច្ចនោះ តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ឆ្លុះហើយ ទុក្ខសមុទយអរិយសច្ចនោះ តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយ បានត្រាស់ដឹង បានចាក់ ឆ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធអរិយសច្ចនោះ តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ឆ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធអរិយសច្ចនោះ តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ឆ្លុះហើយ ភវតណ្ហា តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយ ដកឡើងហើយ ខ្សែ គឺតណ្ហា សម្រាប់ដឹកនាំ ទៅក្នុងភព ក៏អស់ហើយ ឥឡូវនេះ គ្មានភពថ្មីទៀតទេ។

[១២៤] ការអន្ទោលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជាតិទាំងឡាយនោះៗឯង ព្រោះមិនបានឃើញនូវអរិយសច្ចទាំង៤ជាធម៌ពិត។ អរិយសច្ច ទាំង៤នេះឯង តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយ បានឃើញហើយ តណ្ហាជាអ្នកដឹកនាំទៅកាន់ភព ក៏តថាគត និងអ្នកទាំងឡាយគាស់រំលើងហើយ ឬសនៃសេចក្តីទុក្ខ ក៏តថាគត និងអ្នករាល់គ្នា ផ្តាច់ចោលហើយ ឥឡូវនេះ គ្មានភពថ្មីទៀតទេ។

១៧៦. អម្ពបាលីវត្ថុ

CS [vin.mv.06.17](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៧៦)

[១២៥] នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្តាមាស បានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកកាន់កោដិគ្រាម។ លំដាប់នោះឯង នាងអម្ព បាលី ជាស្រីផ្តាមាស បានប្រើគេឲ្យទិមយានដីថ្លៃថ្នាំហើយ ក៏ឡើងជិះយានដីថ្លៃថ្នាំ ចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលី ដោយយានដីថ្លៃថ្នាំទាំងអម្ពាល នោះ ដើម្បីជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីមួយ រួចចុះអំពីយាន ដើរទៅដោយជើងទទេ ចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលី ជា ស្រីផ្តាមាស ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ (នោះ) ឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ នាងអម្ព បាលី ជាស្រីផ្តាមាស លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មិកថាហើយ ទើបក្រាប បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលគត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើ ដោយ ភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានទទួលនិមន្ត ដោយតុណ្ណភាព។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្តាមាស ដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយ ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។

(១៧៧)

ពួកស្តេចលិច្ឆវិ ក្រុងវេសាលី បានឮដំណឹងថា ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកដល់កោដិគ្រាម។ ពួកស្តេចលិច្ឆវិ ក្រុងវេសាលី ក៏ឲ្យពួកសារថី ទិមយានដីថ្លៃថ្នាំ ហើយឡើងគង់យានដីថ្លៃថ្នាំ ចេញអំពីក្រុងវេសាលី ទៅដោយយានដីថ្លៃថ្នាំទាំងអម្បាលនោះ ដើម្បីជួបនឹងព្រះដីមានព្រះភាគ។ ស្តេចលិច្ឆវិពួកខ្លះ លាបពណ៌ខៀវ មានសម្បុរខៀវ⁷⁵⁾ ទ្រង់ព្រះពស្ត្រខៀវ⁷⁶⁾ មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ខៀវ⁷⁷⁾ ស្តេចលិច្ឆវិពួកខ្លះ លាបពណ៌លឿង មានសម្បុរលឿង ទ្រង់ព្រះពស្ត្រលឿង មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏លឿង ស្តេចលិច្ឆវិពួកខ្លះ លាបពណ៌ក្រហម មានសម្បុរក្រហម ទ្រង់ព្រះពស្ត្រក្រហម មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ក្រហម ស្តេចលិច្ឆវិពួកខ្លះ លាបពណ៌ស មានសម្បុរស ទ្រង់ព្រះពស្ត្រស មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ស។ លំដាប់នោះ នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាស ប្រជល់ចន្ទោលដោយចន្ទោល បំប៉ះនឹមដោយនឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្លោដោយភ្លោ (នៃយាន) របស់ពួកស្តេចលិច្ឆវិកំឡោះ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ និយាយនឹងនាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាសថា ម្ចាស់មេ អម្ពបាលី ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងមកប្រជល់ចន្ទោលដោយចន្ទោល បំប៉ះនឹមដោយនឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្លោដោយភ្លោ (នៃយាន) របស់យើងជាស្តេចលិច្ឆវិកំឡោះ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្រ⁷⁸⁾ ទាំងឡាយ ព្រោះថា ខ្ញុំបាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីនឹងឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងអម្បាលនោះ មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់មេអម្ពបាលី ចូរនាងឲ្យភត្តនេះមកយើងចុះ (យើងនឹងឲ្យដំឡែនាង) ចំនួន១សែនកហាបណៈ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្រ ទុកជាព្រះអង្គប្រទានក្រុងវេសាលី ព្រមទាំងស្នូលសារអាករ ដែលមាននៅក្នុងជនបទ មកខ្ញុំខ្ញុំក៏មិនព្រមថ្វាយភត្តនោះឡើយ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ ទះម្រាមព្រះហស្ត ហើយពោលថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដីចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្ចាស់គ្នាយើងដីចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ (ក៏នាំគ្នា) ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដីមានព្រះភាគគង់នៅ។ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ កំពុងយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលមិនធ្លាប់ឃើញទេវតា ក្នុងស្ថានតារត្តិង្សទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលមើលពួកលិច្ឆវិបរិសុទ្ធចុះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលមើលពួកលិច្ឆវិបរិសុទ្ធរឿយៗចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រៀបធៀបពួកលិច្ឆវិបរិសុទ្ធ ទៅនឹងពួកទេវតាក្នុងជាន់តារត្តិង្សមើលចុះ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ ក៏ដាក់យានទុកក្នុងទីមួយ ហើយចុះអំពីយាន ដើរទៅដោយដើងទទេ ចូលទៅកាលព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ពួកស្តេចលិច្ឆវិ ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរនោះឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មិកថា។ ឯស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ ដែលព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន សូមព្រះដីមានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តពួកខ្ញុំព្រះអង្គ ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់លិច្ឆវិទាំងឡាយ តថាគត បានទទួលភត្ត របស់នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាស ក្នុងថ្ងៃស្អែករួចទៅហើយ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ ទះម្រាមព្រះហស្ត ហើយពោលថា ម្ចាស់គ្នាយើងដីចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្ចាស់គ្នាយើងដីចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ ត្រេកអររីករាយ តាមភាសិតរបស់ព្រះដីមានព្រះភាគហើយ ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ គង់ក្នុងកោដិគ្រាម គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងទៅកាន់នាទិកាប្រទេស។ ព្រះអង្គ ទ្រង់គង់នៅក្នុងរោងតដ្ឋ ក្នុងនាទិកាប្រទេសនោះឯង។ លុះព្រលឹមឡើង នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាស ក៏តាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែម ចំអាប) ក្នុងអាវាម (ផ្ទះ) របស់ខ្លួន ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ ដល់ព្រះដីមានព្រះភាគថា ពេលគួរហើយព្រះអង្គ ភត្តសម្រេចហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បូង ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរអំពីព្រលឹម យាងតម្រង់ទៅកាន់ទីអង្គាស (ចង្កាន់) របស់នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាស លុះយាងទៅដល់ហើយ ទើបគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាស អង្គាសថ្វាយខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែម ចំអាប) ដ៏ធ្លាញ់ពីសារ ដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្ងប់ស្ងួល ត្រាតែព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ឈប់ទទួល សោយស្រេចហើយ លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើប (នាង) អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ កាលបើនាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាស អង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដីមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដីចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមថ្វាយនូវអម្ពបាលីនេះ ដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ព្រះដីមានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលនូវអាវាម (នោះ)។ គ្រានោះ ព្រះដីមានព្រះភាគ ពន្យល់នាងអម្ពបាលី ជាស្រីផ្កាមាស ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យត្រេកអរ ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងទៅកាន់ព្រៃមហាន។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា នាមហាន ជិតក្រុងវេសាលីនោះឯង។

ចប់ រាវៈពោលអំពីស្តេចលិច្ឆវិ។

១៧៨. សីហសេនាបតិវត្ត

(១៧៨)

[១២៦] សម័យនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆវិ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នា ក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ⁷⁹⁾ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌⁸⁰⁾ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ⁸¹⁾ ដោយបរិយាយជាច្រើន។ សម័យនោះ សីហសេនាបតិ ជាសាវកនិគ្រណ្ណ ក៏អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលបរិសុទ្ធនោះដែរ។ ទើបសីហសេនាបតិ ត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដីមានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដ ឥតសង្ស័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកស្តេចលិច្ឆវិទាំងនោះ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន

បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញចូលទៅ ដើម្បីឃើញព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ (លងមើល)។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតិ ចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលនិគណ្ណនាដបុត្តនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សំពះនិគណ្ណនាដបុត្ត ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះសីហសេនាបតិអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងនិគណ្ណនាដបុត្តថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ចូលទៅឃើញព្រះសមណគោតម (ម្តងមើល)។ និគណ្ណនាដបុត្តពោលថា នែអ្នកសីហៈ អ្នកឯងជាអ្នកនិយាយចំពោះកិច្ចការថា ត្រូវធ្វើ និងចូលទៅមើលសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើដូចម្តេចបាន ម្ចាស់អ្នកសីហៈ ព្រោះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការ ថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ និងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ។ ឯការរៀបចំដំណើររបស់សីហសេនាបតិ ដើម្បីនឹងទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ (នុ៎ះ) ក៏អាក់ខានទៅ។ ពួកស្តេចលិច្ឆរី ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ អស់វារៈជាគំរប់បីដងផង។ ឯសីហសេនាបតិ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងវារៈជាគំរប់បីដងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដ ឥតសង្ស័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាពួកស្តេចលិច្ឆរីទាំងនេះ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន និគ្រណ្ណទាំង (នេះ) ទោះអញលាភ្នំ មិនលាភ្នំ នឹងធ្វើអ្វីអញ បើដូច្នោះ អាត្មាអញ មិនបាច់លានិគ្រណ្ណទាំង (នេះ) ទេ គួរតែចូលទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះតែម្តង។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតិ ចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលី ដោយរថ៥០០ ក្នុងវេលាថ្ងៃ ដើម្បីនឹងឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីសមគួរ ទើបចុះអំពីយាន ដើរទៅដោយជើងទទេ ចូលតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះសីហសេនាបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំងឡាយតែងពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំងនោះពោលត្រង់ តាមពាក្យរបស់ព្រះអង្គ មិនមែនពោលបង្កាច់ព្រះអង្គ ដោយពាក្យមិនពិតទេ ដ្បិតព្រះអង្គតែងពោលជាក់ច្បាស់ នូវធម៌ សមគួរដល់ធម៌ ប្រសិនបើមានសហធម្មិកណាមួយបាននិយាយត្រូវតាមព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គបានពោល (នោះ) ក៏មិនបានដល់នូវហេតុដំណោះដំនៀលឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[១២៧] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការ សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិលទេតី សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះដែរ ដែលថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ ដើម្បីខ្ពើមរអើម ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា គួរខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញទេតី សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅទេតី សំដែងធម៌ ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើត សំដែងធម៌ ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យមិនមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ ដើម្បីទំនុកបំរុង ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ ហាមថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ម្ចាស់សីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយទុច្ចរិត រឺចិត្តទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត និងពោលយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមថា មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់សីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយសុចរិត រឺចិត្តសុចរិត មនោសុចរិត និងពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកុសលធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ច្រើនប្រការ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់សីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលរាគៈ ទោសៈ មោហៈ និងពោលថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះ ចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ ដើម្បីការខ្ពើមរអើម ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់សីហៈ ព្រោះតថាគតខ្ពើមចំពោះតែកាយទុច្ចរិត រឺចិត្តទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត និងខ្ពើមចំពោះសេចក្តីប្រកបចិត្ត ផ្តេកផ្តិតទៅរកអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់សីហៈ

ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្លឹមរមើម សំដែងធម៌ ដើម្បីការខ្លឹមរមើម ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយការខ្លឹមរមើមនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់សីហៈ ព្រោះតថាគត សំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិ ដែលបំផ្លាញបង់នូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ និងសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិ បំផ្លាញបង់នូវអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ សំដែងធម៌ ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់សីហៈ ព្រោះតថាគតពោលថា កាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ ម្ចាស់សីហៈ អកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) បើអ្នកណាបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោតដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគត ហៅអ្នកនោះថា អ្នកដុតកំដៅ ម្ចាស់សីហៈ អកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) តថាគតឯង បានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោត ដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខហើយ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ សំដែងធម៌ ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកតតកំណើត សំដែងធម៌ ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា មិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់សីហៈ ព្រោះកិរិយាដេកក្នុងគភ៌តទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភព តទៅខាងមុខទៀត បើអ្នកណាបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោតដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគត ហៅអ្នកនោះថា អ្នកតតកំណើត ម្ចាស់សីហៈ កិរិយាដេកក្នុងគភ៌ តទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភព តទៅខាងមុខទៀត តថាគត បានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀត ឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោត ដែលគេក្របែល គាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើត តទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកតតកំណើត សំដែងធម៌ ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា មិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកទំនុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ ដើម្បីទំនុកបំរុង ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់សីហៈ ព្រោះតថាគតជាអ្នកទំនុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ ដើម្បីទំនុកបំរុង ដោយសេចក្តីទំនុកបំរុងដ៏ខ្ពស់⁸²) ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ ដើម្បីទំនុកបំរុង ទាំងទូន្មានសារកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះ ត្រូវហើយ។

[១២៨] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សីហសេនាបតិ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់បើករបស់ដែលគេផ្តាច់ចុះ ឲ្យផ្លាស់ឡើង ពុំនោះ ដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់ បិទបាំង ពុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សអ្នកប្រាប់ផ្លូវ ដល់អ្នករង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេង ទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សមានភ្នែក មើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីរព្វក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គ ថាជាឧបាសក ដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីរព្វកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ អ្នកឯងចូរធ្វើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ) ជាកិច្ចប្រពៃ របស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ)។ សីហសេនាបតិ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអររីករាយ ជាច្រើនលើសជាងប្រមាណ តាមព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះមានព្រះភាគនេះ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្ចាស់សីហៈ ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ) ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តិរិយដទៃទាំងឡាយ បានខ្ញុំព្រះអង្គជាសារក មុខជាគេនាំគ្នាលើកទង់ជុំវិញក្រុងវេសាលីទាំងអស់ រួច (គេប្រកាសសេចក្តី) ថាយើងទាំងឡាយ បានសីហសេនាបតិមកជាសារកហើយ ក៏ក្នុងកាលតន្ត្រីនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ) ជាកិច្ចប្រពៃ របស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីរព្វក ជាគំរប់ពីរដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គ ថាជាឧបាសក ដល់ព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីរព្វកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ ត្រកូលរបស់អ្នក ជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ណ ជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថាបានអ្នកណា នឹងឲ្យបិណ្ណបាតដល់តិរិយដែលចូលមកនោះ។ សីហសេនាបតិ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអរ រីករាយជាច្រើនលើសប្រមាណ តាមពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ ត្រកូលរបស់អ្នក ជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ណ ជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថាបានអ្នកណា នឹងឲ្យបិណ្ណបាតដល់និគ្រណ្ណ ដែលចូលមកនោះវិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្តាប់បានហើយ ថាព្រះសមណគោតម ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកនិគ្រណ្ណដទៃទេ អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់សារករបស់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកសារករបស់ពួកនិគ្រណ្ណដទៃទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយ ដល់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយ ដល់ពួកនិគ្រណ្ណដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយ ដល់ពួក

សាវករបស់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយ ដល់ពួកសាវករបស់និគ្រណ្ឌដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ក៏ក្នុងកាល ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បបួលខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យធ្វើទានដល់ពួកនិគ្រណ្ឌ (វិញ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះអង្គដឹងកាលដ៏សមគួរ ក្នុងការឲ្យ ទាននេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទិវព្វក ជាគំរប់បីដង សូមព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គ ថាជាឧបាសក ដល់ព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទិវព្វក ដោយជីវិត តាំងអំពីនេះទៅ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុត្តិកថា ដល់សីហសេនាបតិ គឺសំដែងនូវទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយ ដ៏លាមកសៅហ្មង និង អាទិសង្ឃក្នុងការចេញបួស។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា សីហសេនាបតិ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិរវណៈ មានចិត្ត រីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ ក្នុងកាលនោះ ព្រះអង្គក៏សំដែងនូវធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងលើកឡើងសំដែងដោយ ព្រះអង្គឯង គឺ (សំដែង) ទុក្ខ សមុទយ និរោធ មគ្គ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត មិនដិតប្រឡាក់ ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អ បាន យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សីហសេនាបតិ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្ម ជាតណាមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង។ គ្រានោះ សីហ សេនាបតិ បានឃើញធម៌ហើយ បានដល់ធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងធម៌ហើយ ឈមចុះកាន់ធម៌ស្របហើយ កន្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ កាត់បង់នូវសេចក្តីងឺងឆ្ងល់ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីក្លាហាន លែងជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលរក្ខតរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ។ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្ត ដោយតុណ្ណិភាព។ គ្រានោះ សីហសេនាបតិ ដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកទី អង្គុយ ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយដើរចេញទៅ។ ទើបសីហសេនាបតិ បង្គាប់បុរសម្នាក់ថា នែនាយ អ្នកឯងចូរទៅរក សាច់សត្វស្លាប់ស្រាប់មក។ លុះកន្លងរាត្រីយប់នោះហើយ ទើបសីហសេនាបតិ តាក់តែងខាងនិយោគនិយាយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ហើយចាត់បម្រើ ឲ្យទៅក្រាបទូលនូវភក្តីកាល ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (កាលនេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភក្តីក៏សម្រេចហើយ។ គ្រានោះ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បែង ហើយទ្រង់បាត្រចិវរ យាងទៅកាន់ផ្ទះសីហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលបម្រុងទុក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ។ សម័យនោះឯង និគ្រណ្ឌទាំងឡាយច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវត្រឡែងកែង ក្នុងក្រុងវេ សាលី ហើយផ្តងដៃឡើង កន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះ សីហសេនាបតិ សម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់។ ធ្វើភក្តីបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួន ក៏នៅតែឆាន់សាច់នោះដែរ។ គ្រានោះ មានបុរសម្នាក់ ចូលទៅរកសីហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយខ្សឹបដិត ត្រចៀកសីហសេនាបតិថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកជ្រាបចុះ ពួកនិគ្រណ្ឌទាំងអម្បាលនេះជាច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវ ត្រឡែងកែង ក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្តងដៃឡើង កន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះ សីហសេនាបតិ សម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់។ ធ្វើភក្តីបម្រុង សមណគោតម សមណគោតមដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួនហើយ ក៏នៅតែឆាន់សាច់នោះដែរ។ សីហសេនាបតិ និយាយថា ម្ចាស់អ្នក ចូរកុំ និយាយឡើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះពុទ្ធ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះធម៌ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះ សង្ឃ អស់កាលជាយូរមកហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ពោលបង្គាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះដោយរបស់ដែលមិនមាន ដោយការទ ទេ ដោយពាក្យសាវាទ ដោយពាក្យមិនពិត មិនអស់មិនហើយឡើយ ក៏ឯការពិត (នោះ) យើងមិនក្លែងផ្តាច់បង់ជីវិតសត្វ ព្រោះហេតុជីវិត (របស់ខ្លួន) ទេ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតិ អង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្កែតស្តាប់ស្គល់ ដោយខាងនិយោគនិយមដ៏ផ្អិតផ្អង ត្រាតែ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឈប់ទទួល សោយជាស្រេច ដាក់ព្រះហស្តអំពីបាត្រ ទើបអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ សីហសេនាបតិ ដែលអង្គុយហើយក្នុងទីសមគួរ ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាក អាសនៈ យាងចេញទៅ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយទ្រង់ (បញ្ញត្ត) ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ កាលដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះ (ខ្លួន) កុំគប្បីបរិភោគ ភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រីនិងសាច់ ដែលបរិសុទ្ធដោយបំផុតយ៉ាង គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរៀន។

១៧៩. កប្បិយភូមិអនុជាននា

CS [vin.mv.06.20](#) | ភាគ ទី៧

(១៧៩)

[១២៩] សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីមានបាយបរិបូណ៌ មានសន្ទូងល្អ មានបិណ្ឌបាតបានស្រួល ងាយនឹងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ដោយការស្វែងរក និងការព្យាយាម។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្លឹងនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទើបទ្រង់ត្រិះរិះដោយ ព្រះទ័យយ៉ាងនេះថា ខាងនិយោគនិយមទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលដែលស្រុកមានអំណត់ មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាងនិយោគនិយម ដែលទុកដាក់ខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុនៅក្នុង ស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅបរិភោគភត្តទាំងនោះឬ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចេញអំពីការសម្លឹងនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ក្នុងវេលា រសៀលហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមក ទ្រង់ (សួរ) ថា ម្ចាស់អានន្ត ខាងនិយោគនិយមទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបាន អនុញ្ញាតហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាងនិយោគនិយម ដែល ទុកដាក់ខាងក្នុង និងចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុទទួល ប្រគេនក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុនៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ តើភិក្ខុទាំងឡាយ នៅបរិភោគភត្តទាំងនោះឬអ្វី។ ព្រះអានន្ត ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅបរិភោគនៅឡើយ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខាងនិយោគនិយមទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាងនិយោគនិយម ដែលទុកដាក់ខាងក្នុង និង ចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុន ភត្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុនៅក្នុងស្រះ ឥឡូវនេះ តថាគតហាមខាងនិយោគនិយមទាំងនោះ តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីបរិភោគ

នូវខាងនីយ៍ភោជនីយ៍ ជាអន្តរាគមន៍ (ទុកដាក់ខាងក្នុងអកប្បិយភូមិ) អន្តរបក្ក (ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយភូមិ) សាមបក្ក (ភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង) ឧត្តហិតប្បដិគ្គហិត (កាន់ជាមុន ហើយទើបឲ្យគេប្រគេន) បើភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុឆាន់រួច ហើយ ហាមភត្តហើយ កុំគប្បីឆាន់អនតិវិត្តភោជន (ភោជនច្រាំង) គឺខាងនីយ៍ភោជនីយ៍ ដែលទាយកនាំមកអំពីទីនោះ ភិក្ខុទទួលក្នុងវេលាមុន ភត្ត រត្តដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ រត្តដែលតាំងនៅក្នុងស្រះ បើភិក្ខុណាបរិភោគ វិនយធរត្រូវកាត់សេចក្តីតាមអាបត្តិ។

[១៣០] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទផ្ទុកអម្បិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាងនីយាហារខ្លះច្រើនមុខ ក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយបង្វិល រទេះមកឈប់នៅក្បែរក្រោងទ្វារខាងក្រៅអាណាម ដោយបង្ខំថា យើងទាំងឡាយនឹងបាននូវលំដាប់ (ទឹកនៃង) ក្នុងកាលណា យើងនឹងធ្វើភត្ត (ថ្វាយ សង្ឃ) ក្នុងកាលនោះ។ (ច្រនពេលនោះ) មហាមេឃក៏ទូទឹមឡើង។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងអម្បាលនោះ ចូលទៅរកព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ទើបចូលព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទ ផ្ទុកអម្បិលខ្លះ ប្រេង ខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាងនីយាហារខ្លះច្រើនមុខ ក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយមកឈប់នៅក្បែរក្រោងទ្វារនេះ ច្រនពេលនោះ មហាមេឃក៏ទូទឹមឡើង បពិត្រ ព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទទាំងនោះ គួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក្រាបចូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត ណ្ហើយចុះ បើសង្ឃប្រាថ្នានៅទីណា គឺជាវិហារភិក្ខុ អង្គុយោគភិក្ខុ ប្រាសាទភិក្ខុ ប្រាសាទត្រងីលភិក្ខុ គូហារភិក្ខុ ដែលនៅចុងក្រោយគេ សង្ឃចូរសន្មត (នូវទីនោះ) ឲ្យជាកប្បិយភូមិ ហើយឲ្យអ្នកជនបទទាំងនោះ នៅក្នុងទីនោះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុជាអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីប្តឹងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្ម មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាកប្បិយភូមិ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាកប្បិយភូមិ។ ការសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាកប្បិយភូមិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏ មានអាយុអង្គុនោះគប្បីស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះគប្បីនិយាយឡើង។ សង្ឃបានសន្មត វិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាកប្បិយភូមិហើយ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយ អាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយដាំបបរ ដាំបាយ ស្កសម្ព ចិញ្ចាំសាច់ ពុះឧស ធ្វើសំឡេងគីកកង ក្នុងកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យនោះឯង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើងក្នុងវេលាបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី បានឮសំឡេងគីកកងខ្លាំង ខ្សៀវខ្សាវ⁸³⁾ លុះឮ ហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកសួរថា ម្ចាស់អានន្ត សំឡេងគីកកងខ្លាំង ខ្សៀវខ្សាវនោះ តើជាសំឡេងអ្វី។ ព្រះអានន្តក្រាប បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយដាំបបរ ដាំបាយ ស្កសម្ព ចិញ្ចាំសាច់ ពុះឧស ក្នុងកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មត នោះឯង បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំឡេងគីកកងខ្លាំង ខ្សៀវខ្សាវនោះ ជាសំឡេងនុះឯង។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់នូវកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មត ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកប្បិយភូមិបីយ៉ាង គឺឧស្សារនន្តិកា⁸⁴⁾ ១ គោនិសាទិកា⁸⁵⁾ ១ គហបតិកា⁸⁶⁾ ១។ សម័យនោះឯង យសោជភិក្ខុដ៏មានអាយុ មានជម្ងឺ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំភេសជ្ជៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកនោះ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដាក់ទុកភេសជ្ជៈទាំងនោះក្រៅ (លំនៅ)។ សត្វតូចៗ (មានកណ្តុរ) ជាដើម ទំពាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលរឿងនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់នូវកប្បិយ ភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកប្បិយភូមិយ៉ាងគឺ ឧស្សារនន្តិកា ១ គោនិសាទិកា ១ គហបតិកា ១ សម្មតិកា⁸⁷⁾ ១។

១៨០. មេណ្ឌកគហបតិវត្ថុ

CS [vin.mv.06.21](#) | [ភាគ ទី៧](#)

(១៨០)

[១៣១] សម័យនោះឯង មេណ្ឌកគហបតិនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងភិក្ខុយៈ។ សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកកំជំរះនូវសីស (ក្បាល) រួចប្រើគេ ឲ្យបោសជង្រុកស្រូវ ហើយទើបអង្កុយខាងក្រៅទ្វារ។ ធារស្រូវក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស ពេញទាំងជង្រុក។ ឯភរិយា (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងចូលទៅអង្កុយជិតថាសម្នុយ មានចំណុះមួយអាឡក⁸⁸⁾ និងថាសម្នុយ សម្រាប់ដាក់សម្ល និងម្ហូបក្រៀម ហើយអង្កាសនូវ បុរស ជាទាសកម្មករដោយភត្ត។ បើសេដ្ឋីភរិយាមិនទាន់ក្រោកឡើង ភត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅ។ កូនប្រុស (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯកាន់យកថងមានចំណុះមួយពាន់ (កហាបណៈ) ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់បុរស ជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ។ បើចង់នៅតែក្នុងដៃរបស់សេដ្ឋី បុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ កូនប្រុសសាស្រី (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯមុខការចូលទៅអង្កុយជិត កញ្ជើមួយ មានចំណុះ៤ទោណ⁸⁹⁾ ហើយឲ្យភត្តដល់បុរស ជាទាសកម្មករ អស់ប្រាំមួយខែ។ បើកូនប្រុសសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះ មិនទាន់ក្រោក ឡើងដរាបណា ភត្តនោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅ ដរាបនោះ។ ខ្ញុំប្រុស (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯមុខការក្លៀស ដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាច់បំណុលប្រាំពីរប៉ែកចេញទៅ។ ព្រះបាទមាគធសេនីយ៍ពិម្ពិសារ បានឮដំណឹងថា មេណ្ឌកគហបតិនៅក្នុងក្រុងភិក្ខុយៈ ក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) ថាមាន ឥទ្ធានុភាព ខាងឯកកំជំរះនូវសីស រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រុកស្រូវ ហើយទើបអង្កុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវក៏ធ្លាក់ចុះមកពីអាកាស ពេញទាំងជង្រុកបាន ភរិយារបស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាព ខាងចូលទៅអង្កុយជិតថាសម្នុយ មានចំណុះមួយអាឡក និងថាសម្នុយ សម្រាប់ ដាក់សម្ល និងម្ហូបក្រៀម ហើយអង្កាសនូវបុរស ជាទាសកម្មករដោយភត្ត បើសេដ្ឋីភរិយានោះ មិនទាន់ក្រោកឡើង ដរាបណា ភត្តនោះក៏មិនចេះ អស់ទៅ ដរាបនោះ កូនប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯកាន់យកថងមានចំណុះមួយពាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់បុរស ជា ទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ បើចង់នៅតែក្នុងដៃរបស់សេដ្ឋីបុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ កូនប្រុសសាស្រីរបស់សេដ្ឋី នោះ មានឥទ្ធានុភាព ខាងចូលទៅអង្កុយជិតកញ្ជើមួយ មានចំណុះ៤ទោណ ហើយឲ្យភត្តដល់បុរស ជាទាសកម្មករ អស់ប្រាំមួយខែ បើកូន ប្រុសសាស្រីសេដ្ឋីនោះ មិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា ភត្តនោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅ ដរាបនោះ ខ្ញុំប្រុស របស់សេដ្ឋីនោះ មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯការក្លៀ រស្រ ដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាច់បំណុលប្រាំពីរប៉ែកចេញទៅ។ ទើបព្រះបាទមាគធសេនីយ៍ពិម្ពិសារ ទ្រង់ហៅនូវសព្វត្ថកមហាមាត្យ⁹⁰⁾ ម្នាក់មក

ហើយទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា នៃនាយ ពួកមេណ្ឌកគហបតិ នៅក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ ក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯកកំរងៈនូវ សីលៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រុកស្រូវ ហើយអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស ពេញទាំងជង្រុក។ បើ ខ្ញុំប្រុសរបស់ សេដ្ឋិនោះ មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯការក្លរស្រៃ ដោយនង្គុលតែមួយ មានអាចម៍បំណុះប្រាំពីរបែកចេញទៅ នៃនាយ អ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ (បើ) អ្នក ឃើញហើយ ដូចជាយើងឃើញ ខ្លួនឯងដែរ។ មហាមាត្យនោះទទួលព្រះរាជឱង្ការនៃព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ ដោយពាក្យដូច្នោះថា យ៉ាង ហ្នឹងហើយ ព្រះសម្មតិទេព ហើយត្រាច់សំដៅទៅកាន់ក្រុងភទ្ទិយៈ តាមលំដាប់ ជាមួយនឹងសេនាមានអង្គ៤ ចូលទៅរកមេណ្ឌកគហបតិ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយនឹងមេណ្ឌកគហបតិថា នៃគហបតិ យើងនេះឯង ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកថា ម្ចាស់នាយ ពួកមេណ្ឌកគហបតិ នៅក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ ក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯកកំរងៈនូវសីលៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រុកស្រូវ ហើយអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស ពេញទាំងជង្រុក។ បើ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋិនោះ មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯកិច្ចការក្លរស្រៃ ដោយនង្គុល តែមួយ មានអាចម៍បំណុះប្រាំពីរបែកចេញទៅ នៃនាយ អ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ (បើ) អ្នកឃើញហើយ ដូចជាយើងឃើញ ខ្លួនឯងដែរ ម្ចាស់គហបតិ ឥឡូវនេះ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក។ គ្រានោះ មេណ្ឌកគហបតិ កកំរងៈនូវសីលៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រុកស្រូវ ហើយទើបអង្គុយខាង ក្រៅទ្វារ ធារស្រូវស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស ពេញទាំងជង្រុក។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក យើងក៏បាន ឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពភរិយារបស់អ្នកទៀត។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិ បង្គាប់ទៅភរិយាថា នៃនាង បើដូច្នោះ ចូរនាងអង្គុយសន្ទូរ សេនាមានអង្គ៤ ដោយភត្តចុះ។ លំដាប់នោះ ភរិយារបស់មេណ្ឌកគហបតិ ចូលទៅអង្គុយជិតថាស មានចំណុះមួយអាឡូក និងថាសមួយ សម្រាប់ដាក់សម្ល និងម្ហូបក្រៀម ហើយអង្គុយសន្ទូរសេនាមានអង្គ៤ ដោយភត្ត។ សេដ្ឋិនិយាយនោះ មិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា ភត្តនោះ ក៏មិន ចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥទ្ធានុភាពភរិយារបស់អ្នក យើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាព កូនប្រុសរបស់អ្នកទៀត។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិ បង្គាប់ទៅកូនប្រុសថា នៃកូន បើដូច្នោះ អ្នកចូរឲ្យរង្វាន់ ដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំមួយខែ ចុះ។ លំដាប់នោះ កូនរបស់មេណ្ឌកគហបតិ កាន់យកថង់ មានចំណុះមួយពាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យរង្វាន់ ដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំ មួយខែ។ ថង់នៅក្នុងដែនរបស់សេដ្ឋិនោះដរាបណា រង្វាន់នោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥទ្ធានុភាព កូនប្រុសរបស់អ្នក យើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសស្រីរបស់អ្នកទៀត។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិ បង្គាប់ទៅកូនប្រុស ស្រីថា នៃនាង បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យនូវភត្ត ដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំមួយខែចុះ។ លំដាប់នោះ កូនប្រុសស្រីរបស់មេណ្ឌកគហបតិ ចូលទៅ អង្គុយជិតកញ្ជើមួយ មានចំណុះ៤ទោណ ហើយឲ្យនូវភត្ត ដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំមួយខែ។ កូនប្រុសស្រីរបស់សេដ្ឋិនោះ មិនទាន់ក្រោក ឡើងដរាបណា ភត្តនោះ ក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសស្រីរបស់អ្នក យើងបានឃើញ ហើយ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នកទៀត។ មេណ្ឌកគហបតិនិយាយតបថា បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់ខ្ញុំ អ្នក ត្រូវឃើញក្នុងស្រែ (ឯណោះ)។ មហាមាត្យក៏និយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ណើយចុះ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នក (ទុកដូចជា) យើងបានឃើញ ហើយដែរ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យនោះ ត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ព្រមដោយសេនាមានអង្គ៤ ចូលទៅកាលព្រះបាទមាគធសេនីយ ពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបទូលដំណើរនុំ ដល់ព្រះបាទមាគធសេនីយពិម្ពិសារ (ដោយសព្វគ្រប់)។

១៨១. បញ្ចកោរសាទិអនុជាននា

CS vin.mv.06.22 | ភាគ ទី៧

(១៨១)

[១៣២] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងក្រុងវេសាលី គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន គឺភិក្ខុ១២៥០រូប។ ក្នុងកាលនោះ កាលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏យាងតម្រង់ទៅកាន់ ក្រុងភទ្ទិយៈនោះ។ បានពួកព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងព្រៃម្លិះ ទៀបក្រុងភទ្ទិយៈនោះ។ មេណ្ឌកគហបតិ បានឮច្បាស់ (នូវដំណឹងនោះហើយ ទើប ប្រកាសសេចក្តីនោះថា) ម្ចាស់គ្នាយើង បានឮថា ព្រះសមណគោតម ជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូល ទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវស្តេចមកដល់ ក្រុងភទ្ទិយៈ ដោយលំដាប់ ហើយគង់ក្នុងព្រៃម្លិះ ទៀបក្រុងភទ្ទិយៈ ក៏ភិក្ខុសព្វដ៏ពិរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះ ឮខ្លួនខ្លាយសុះសាយយ៉ាង នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គ ត្រាស់ដឹងនូវញោយធម៌ទាំងពួង ដោយប្រពៃ ចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា និងចរណៈ គឺ សេចក្តីចេះ ដឹង និងក្រឹត្យ ដែលបុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្ត ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃ លោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសាមិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរស ដែលគួរទូន្មានបាន ថា សក្តាទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ចំពោះព្រះអង្គ ហើយញ៉ាំងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញ៉ាំងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្ស ជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងធម៌ ពីរោះបទដើម ពីរោះបទណ្ឌាល និងពីរោះបទចុង ព្រះអង្គប្រកាសនូវ ព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ត និងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធអស់ដឹង ក៏ដំណើរដែលបានឃើញ បានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មាន សភាពយ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេក។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតិ ឲ្យមនុស្សទិមយានដ៏ល្អៗ ឡើងជិះយានដ៏ល្អៗ មានយានដ៏ល្អៗ បរចេញ ទៅពីក្រុងភទ្ទិយៈ ដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ។ ពួកគិរិយជាច្រើនរូប បានឃើញមេណ្ឌកគហបតិ កំពុងមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ បាន និយាយពាក្យនេះនឹងមេណ្ឌកគហបតិថា នៃគហបតិ អ្នកទៅណា។ មេណ្ឌកគហបតិនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំទៅគាល់ព្រះ សមណគោតម។ ពួកគិរិយនិយាយថា នៃគហបតិ អ្នកឯងជាកិរិយវាទ (អ្នកពោលពាក្យថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការ) នឹងចូលទៅគាល់សមណគោតម ជា អកិរិយវាទ (អ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចថា ថាមិនត្រូវធ្វើ) ដូចម្តេចបាន គហបតិ ព្រោះសមណគោតម ជាអកិរិយវាទ សំដែងធម៌តាមបែប អកិរិយវាទ ម្យ៉ាងទៀត សមណគោតមនោះ ទូន្មានពួកសារីរាម តាមបែបអកិរិយវាទនោះដែរ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ច្បាស់ជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធតតសង្ស័យឡើយ ពួកគិរិយទាំងនេះ ឈ្នានិសជាប្រាកដ ភូមិប្រទេសនៃយានមាន ត្រឹមណា ក៏ទៅដោយយានត្រឹមនោះ ហើយចុះចាកយាន ដើរទៅដោយជើងទទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏

ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថា ដល់មេណ្ឌកកហបតិ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ អនុបុត្រិកថានោះ ដូចម្តេចខ្លះ (ឯអនុបុត្រិកថានោះ) គឺ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសទានកថា (សំដែងអំពីការធ្វើទាន) សីលកថា (សំដែងអំពីការរក្សាសីល) សក្កកថា (សំដែងអំពីស្ថានសួគ៌) ទោសរបស់កាមទាំងឡាយ ដីចោកទាប ដីសៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគបានជ្រាបថា មេណ្ឌកកហបតិ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិវរណៈ មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ សមុទយ និរោធមគ្គ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាត ប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ មេណ្ឌកកហបតិ កើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកឆ្ងល់ ប្រាសចាកមន្ទិល លើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នោះថា របស់ណាមួយ ដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះ ក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ។ វេលាដែលមេណ្ឌកកហបតិ បានឃើញធម៌សម្រេចធម៌ ដឹងធម៌ជាក់ច្បាស់ យាងចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្លាក់ស្លើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿអ្នកដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាបុគ្គលផ្ទារបស់ ដែលផ្តាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នករង្វេង ឬទ្រោលប្រទីបប្រេង ក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានភ្នែក (ភ្លឺ) នឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ភិក្ខុសង្ឃផងថា ជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់ព្រះរតនត្រ័យ ជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ណិភាព (ការស្ងៀម)។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកកហបតិ ដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ លំដាប់នោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ មេណ្ឌកកហបតិ ក៏ឲ្យមនុស្សចាត់ចែងខាននិយោជនីយាហារដ៏ផ្អិតផ្អង ហើយឲ្យអ្នកបម្រើទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាល (នេះ) ជាកាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ ហើយទ្រង់បាត្រ និងចីវរ ក្នុងបព្វណ្ណសម័យ យាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់មេណ្ឌកកហបតិ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុកហើយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ វេលានោះ ប្រពន្ធ កូនប្រុស កូនស្រី និងខ្ញុំប្រុសរបស់មេណ្ឌកកហបតិ ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថា ដល់ជនទាំងនោះ អនុបុត្រិកថានោះ ដូចម្តេច ឯអនុបុត្រិកថានោះ គឺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសទានកថា សីលកថា សក្កកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយ ដីចោកទាប ដីសៅហ្មង និងអានិសង្ស ក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគបានជ្រាបថា ជនទាំងអស់នោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិវរណៈ មានចិត្តរីករាយឡើង និងមានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ សេចក្តីរលត់ទុក្ខ និងបដិបទា ជាផ្លូវទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ក្នុងកាលនោះ។ សំពត់សស្តាត ប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ ពួកជនទាំងនោះ កើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកឆ្ងល់ ប្រាសចាកមន្ទិល លើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នោះថា របស់ណាមួយ ដែលមានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះ ក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ជនទាំងនោះ បានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្លាក់ស្លើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនាព្រះសាស្តា ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាបុគ្គលផ្ទារបស់ ដែលផ្តាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់មនុស្សដែលរង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលប្រទីបប្រេងបំភ្លឺ ក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានចក្ខុ នឹងឃើញរូបទាំងឡាយបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ សូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថា ជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសក ដល់នូវព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើម។ វេលានោះ មេណ្ឌកកហបតិ បានអង្កាសខាននិយោជនីយាហារ (បង្អែម ចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះមេណ្ឌកកហបតិ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងក្រុងភទ្ទិយៈដរាបណា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងផ្តត់ផ្តង់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយភត្តដែលត្រូវថ្វាយជានិច្ចដរាបនោះ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យមេណ្ឌកកហបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាហារ ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ។

[១៣៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្រុងភទ្ទិយៈ គួរតាមពុទ្ធអធារ្យស្រ័យ ហើយទ្រង់មិនលាមេណ្ឌកកហបតិ ក៏យាងទៅកាន់ចារិក ក្នុងអង្គត្តរាបជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន១២៥០រូប។ មេណ្ឌកកហបតិ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ យាងចេញទៅកាន់ចារិក ក្នុងអង្គត្តរាបជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន១២៥០រូប។ ទើបមេណ្ឌកកហបតិបង្គាប់ពួកខ្ញុំប្រុស និងពួកអ្នកធ្វើការងារថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយផ្ទុកអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាននិយៈខ្លះ ឲ្យច្រើនក្នុងរទេះទាំងឡាយមក ម្យ៉ាងទៀត នាយគោបាល១២៥០នាក់ ចូរនាំមេគោ១២៥០មក (បើ) យើងជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងទីណា យើងនឹងនិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យឆាន់ទឹកដោះស្រស់ រួតថ្មី ក្នុងទីនោះ។ មេណ្ឌកកហបតិ ក៏បានផ្តត់ផ្តង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងទីកន្លោះ^{១១} ពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកកហបតិ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចឈរក្នុងទីសមគួរ។ លុះមេណ្ឌកកហបតិ ឈរក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព។ ឯមេណ្ឌកកហបតិ ដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើប

មេណ្ឌកគហបតិ ឲ្យមនុស្សតាក់តែងខាងនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្អែកផ្អែមហើយ ក៏ឲ្យក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន កាល(នេះ) ជាកាលគួរហើយ ភក្តសម្រេចហើយ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ ហើយទ្រង់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ក៏ ទ្រង់យាងទៅកាន់ទីអង្គាសរបស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយាងទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ ទើប មេណ្ឌកគហបតិ បង្គាប់ពួកអ្នកឃ្នាលគោរា២៥០នាក់ថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ យកមេតោមួយៗ មកបំរុងទុក ដើម្បីត យកទឹកដោះស្រស់ថ្មីៗ ហើយយើងនឹងប្រគេនភិក្ខុមួយអង្គៗនា។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តប់ ស្តល់ ដោយខាងនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្អែកផ្អែម និងទឹកដោះស្រស់ដែលរួតថ្មីៗ ដោយដៃខ្លួនឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនហ៊ាន ទទួលទឹកដោះស្រស់។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលនាស់ចុះ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិ អង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ ដោយខាងនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្អែកផ្អែម និងទឹកដោះស្រស់ ដែលរួតថ្មីៗ ដោយដៃខ្លួន លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះមេណ្ឌក គហបតិ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គង់មានផ្លូវកន្តារទាំងឡាយ ដែលមានទឹកតិច មានភក្សាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀង មិនអាចនឹងទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឱកាស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ អនុញ្ញាត ស្បៀង ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យមេណ្ឌកគហបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយ ធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគោរស៥ គឺទឹកដោះស្រស់១ ទឹកដោះជូរ១ ខ្លាញ់១ ទឹកដោះខាប់១ ទឹកដោះថ្លា១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានផ្លូវកន្តារ ដែលមានទឹកតិច មានភក្សាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀង មិនអាចនឹងទៅបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន គឺភិក្ខុត្រូវការអង្ករ ស្វែងរកអង្ករបាន ត្រូវការសណ្តែកបាយ ស្វែងរកសណ្តែកបាយបាន ត្រូវការសណ្តែករាជ មាស ស្វែងរកសណ្តែករាជមាសបាន ត្រូវការអំបិល ស្វែងរកអំបិលបាន ត្រូវការស្ករអំពៅ ស្វែងរកស្ករអំពៅបាន ត្រូវការប្រេង ស្វែងរកប្រេងបាន ត្រូវការទឹកដោះថ្លា ស្វែងរកទឹកដោះថ្លាបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងឡាយ មានសទ្ធាជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះទុកដាក់មាស និងប្រាក់ ក្នុងដៃកប្បិយការកៈទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា របស់ណាគួរដល់លោកម្ចាស់ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ប្រគេនរបស់នោះ ដោយមាស និងប្រាក់នេះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរ ចំពោះវត្ថុជាកប្បិយៈ (ដែលកើត) អំពីមាស និងប្រាក់នោះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែ តថាគតមិនពោលថា ត្រូវអ្នកត្រេកអរ ត្រូវអ្នកស្វែងរកមាសនិងប្រាក់ដូច្នោះ ដោយបរិយាយនីមួយៗឡើយ។

១៨២. កេណិយជដិលវត្ថុ

CS vin.mv.06.23 | ភាគ ទី៧

(១៨២)

[១៣៤] លំដាប់នោះ កាលព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ បានយាងទៅដល់អាបណនិគម។ ជដិល ឈ្មោះកេណិយៈ បានឮដំណឹងថា នៃគ្នាយើង ឮថា ព្រះសមណគោតម ជាសក្យបុត្រ (ចេញ) ចាកសក្យត្រកូល ទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវមកដល់ អាបណនិគមដោយលំដាប់ ក៏ភិក្ខុសព្វពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះឯង ឮខ្លាខ្លាយសុះសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញ្ញយុធម៌ ដោយប្រពៃ ចំពោះ ព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បុរន្តោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា និងចរណៈ ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អ យាងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរស ដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្តាទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើ ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ចំពោះព្រះអង្គ ហើយញ៉ាំងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញ៉ាំងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ញ៉ាំងមនុស្ស ជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងធម៌ ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល និងពីរោះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌ ដ៏បរិសុទ្ធអស់ដឹង ក៏ដំណើរដែលបានឃើញ បានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេក។ លំដាប់នោះ កេណិយជដិល មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា គួរអញ្ជើញ គេនាំយករបស់អ្វីហ្ន៎ ទៅថ្វាយព្រះសមណគោតម។ ទើបកេណិយជដិល មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឬសីទាំងឡាយណា ដែលជាបុព្វបុរសរបស់ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកកសាងមន្ត ជាអ្នករាយមន្ត បទមន្តបុរាណនេះ ដែលពួកឫសីណា បានច្រៀងមកហើយ បានរាយមកហើយ បានសន្សំមកច្រើនហើយ ឥឡូវនេះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ តែងស្វាធ្យាយតាមបទមន្តនោះ តែងសូត្រតាមបទមន្តនោះ តែងពោលតាមបទមន្ត ដែលឫសីទាំងឡាយនោះពោលហើយ តែងបង្រៀនតាមបទមន្ត ដែលឫសីទាំងឡាយនោះបង្រៀនមកហើយ ដូចជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះអដ្ឋកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមទេវៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវេស្សាមិគ្គៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះយមត្តគិ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះអដ្ឋិរសៈ ព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះភារទ្វាជៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាសេដ្ឋៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះកស្សបៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះភគុ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ជាអ្នករៀនចាកការបរិភោគក្នុងរា ត្រី រៀនចាកការបរិភោគខុសកាល (រាប់ពីពេលថ្ងៃត្រង់ទៅដល់អរុណរះ) ត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ សូម្បីព្រះ សមណគោតម ក៏ជាអ្នករៀនចាកការបរិភោគក្នុងរាត្រី រៀនចាកវិកាលភោជន ព្រះសមណគោតម ក៏គួរត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឡាយ មានសភាព យ៉ាងនេះដែរហើយ ក៏ឲ្យគេតាក់តែងទឹកបានជាច្រើន ឲ្យរីកទៅដោយម្រែកទាំងឡាយ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយពោលនូវពាក្យរាក់ទាក់ រីករាយ សំណេះសំណាលគួរលឺករួចហើយ ក៏បានឈរនៅក្នុងទីគួរ មួយ។ លុះកេណិយជដិល ឈរនៅក្នុងទីគួរមួយហើយ បានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទទួលទឹកបានរបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គ។ ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នៃកេណិយៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរង្ស៊ីស មិនហ៊ាន ទទួល។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទទួលនាស់ចុះ។ គ្រានោះ កេណិយជដិល ក៏បានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មាន ព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ ដោយទឹកបានទាំងឡាយដ៏ច្រើន ដោយដៃខ្លួនឯង កាលដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់លាងព្រះហស្តហើយ លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីគួរមួយ។ លុះកេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យ

ឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ ឯកេណិយជដិល កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តិខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះបន្ទូលថា នៃកេណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួន ១២៥០អង្គ អ្នកសោត ក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ។ កេណិយជដិល បានក្រាបទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគ អស់រវៈជាគំរប់ពីរដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើន ចំនួន១២៥០អង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តិខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកេណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួន១២៥០អង្គ អ្នកឯងសោត ក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ។ កេណិយជដិល បានទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ អស់រវៈជាគំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើន ចំនួន១២៥០អង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តិខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ណិភាព។ លំដាប់នោះ កេណិយជដិលដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកបានទាំងឡាយដយ៉ាង គឺ ទឹកផ្លែស្វាយ ទឹកផ្លែព្រីង ទឹកផ្លែចេកមានគ្រាប់ ទឹកផ្លែចេកត្រប់គ្រាប់ ទឹកផ្លែស្រក់ ទឹកផ្លែចន្ទន៍ ទឹកក្រអៅល្ងក ទឹកផ្លែមាក់ប្រាំង។⁹² ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លែឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែផ្លែស្រូវ។⁹³ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកស្លឹកឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែទឹកបន្លែដែលឆ្អិនហើយ។⁹⁴ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្កាឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែទឹកផ្កាស្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកអំពៅ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ កេណិយជដិល ឲ្យគេតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លា ក្នុងអាស្រមខ្លួន ហើយឲ្យក្រាបបង្គំទូលភត្តិកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរ ភត្តិសម្រេចហើយ។ វេលានោះ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ យាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់កេណិយជដិល លុះយាងចូលទៅហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ លំដាប់នោះឯង កេណិយជដិល បានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យផ្អែតស្អប់ស្អល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លា ដោយដៃខ្លួនឯង កាលដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ថទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទិសមគួរ។ លុះកេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទិសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា។

[១៣៥]

យញ្ញៈទាំងឡាយ មានការបូជាភ្លើង ជាប្រធាន សារីត្តិធន្ត ជាប្រធានរបស់ធន្តសាស្ត្រ ស្តេច ជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំងឡាយ សាគរ ជាប្រធានរបស់ស្ទឹងទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ ជាប្រធាននៃនក្ខត្តបុក្សទាំងឡាយ ព្រះអាទិត្យ ជាប្រធាននៃពន្លឺទាំងឡាយ ព្រះសង្ឃបុណ្ណោះ ជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំងឡាយ ដែលប្រាថ្នានូវបុណ្យ ហើយបូជា។

គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ដោយគាថាទាំងឡាយនេះ ចំពោះកេណិយជដិលហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ។

១៨៣. រោជមល្លក្ស

CS vin.mv.06.24 | ភាគ ទី៧

(១៨៣)

[១៣៦] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងអាបណានិគម ដោយគួរដល់ពុទ្ធអរិយស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ក្រុងកុសិនារា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន១២៥០រូប។ ពួកស្តេចមល្លទាំងឡាយ នៅក្នុងក្រុងកុសិនារា បានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើន ចំនួន១២៥០រូប យាងមកកាន់ក្រុងកុសិនារា។ ពួកមល្លក្សត្រិទាំងនោះ បានធ្វើការប្តេជ្ញាគ្នាថា អ្នកណាមិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះត្រូវពិន័យជាទ្រព្យ៥០០កហាបណៈ (មិនខាន)។ ក៏សម័យនោះឯង មល្លក្សត្រឈ្មោះរោជៈ ជាសំឡាញ់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ កាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់ក្រុងកុសិនារានោះ។ ពួកមល្លក្សត្រនៅក្នុងក្រុងកុសិនារា បានធ្វើការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះឯង រោជមល្លក្សត្រ ក៏ធ្វើការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ហើយចូលទៅរកព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ហើយក៏ឈរក្នុងទិសមគួរ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងរោជមល្លក្សត្រ ដែលឈរក្នុងទិសមគួរដូច្នោះថា នៃរោជៈដ៏មានអាយុ អ្នកបានធ្វើការក្រោកទទួលណា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ការក្រោកទទួលនេះ ជាការប្រពៃរបស់អ្នកហើយ។ រោជមល្លក្សត្រនិយាយថា បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមិនមែនធ្វើ (សេចក្តីគោរព) ច្រើន ព្រោះព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ និងព្រះសង្ឃទេ ប៉ុន្តែពួកញាតិ បានធ្វើការប្តេជ្ញាថា អ្នកណាមិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះនឹងត្រូវពិន័យជាទ្រព្យ៥០០កហាបណៈមិនខាន បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះ ព្រោះខ្លាចពិន័យរបស់ពួកញាតិទេ។ គ្រានោះឯង ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្តថា រោជមល្លក្សត្រ មិនសមបើនឹងហ៊ាននិយាយយ៉ាងនេះសោះ។ វេលានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទិសមគួរ។ លុះព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទិសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រោជមល្លក្សត្រនេះ ជាអ្នកល្បីល្បាញ ជាមនុស្សមានគេស្គាល់ (ច្រើន) មានប្បទិច្រើន ពួកមនុស្សដែលមានគេស្គាល់ច្រើន មានសភាពយ៉ាងនេះ រមែងមានសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឱកាស រោជមល្លក្សត្រ គប្បីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះយ៉ាងណា សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើយ៉ាងនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះបន្ទូលថា នៃអានន្ត រោជមល្លក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លា ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដោយហេតុណា ហេតុនោះ តថាគត

មិនលំបាកធ្វើទេ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ម៉ានព្រះទ័យប្រកបដោយមេត្តា ផ្សាយទៅកាន់រោងមណ្ឌលក្សត្រ ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាង ចូលទៅកាន់វិហារ។ ឯរោងមណ្ឌលក្សត្រ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះទ័យមេត្តា ផ្សាយមកប៉ះពាល់ហើយ ក៏ចូលទៅគ្រប់វិហារ គ្រប់បរិវេណ ដូចជាមេត្តាមានកូនខ្ចីដូច្នោះឯង ហើយក៏សួរពួកភិក្ខុថា លោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គគង់ក្នុងទីណា ដ្បិតយើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់ថា នៃអារុសោរោជៈ (ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់) ក្នុង វិហារដែលគេបិទទ្វារនុ៎ះ ដូច្នោះ ចូរអ្នកមានសំឡេងតិចចូលទៅជិត កុំរស្សាន់ ចូលទៅកាន់របៀង ក្នុងគ្រហែម ហើយសឹមគោះសន្ទុះទ្វារ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគនឹងបើទ្វារឲ្យអ្នក។ វេលានោះ រោងមណ្ឌលក្សត្រ ចូលទៅកាន់វិហារ ដែលគេបិទនោះ ដោយស្ងប់ស្ងាត់សម្លេងសន្ទុះមួយ ដើរចូលទៅកាន់ របៀង ក្នុងគ្រហែម ហើយគោះសន្ទុះទ្វារ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់បើកទ្វារឲ្យ។ គ្រានោះ រោងមណ្ឌលក្សត្រ ចូលទៅកាន់វិហារ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះរោងមណ្ឌលក្សត្រ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វិកថា អនុ បុព្វិកថានោះ តើដូចម្តេច (ឯអនុបុព្វិកថានោះ) គឺព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសទានកថា សីលកថា សក្កកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ លាមកអាក្រក់ និងអានិសង្ស ក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា រោងមណ្ឌលក្សត្រ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិវរណៈ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ព្រះអង្គ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើង សំដែង ដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ ធម៌ជាក្រឡឹងលំបាកទុក្ខ និងសេចក្តីប្រតិបត្តិទៅកាន់ទីវិលត់ទុក្ខ ក្នុងកាលនោះ។ ធម្មតា សំពត់ ស្ពាត ប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ដ៏ប្រាសចាកផលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់រោងមណ្ឌលក្សត្រ លើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ថា របស់ណាមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា របស់ទាំងអស់ នោះ មានសេចក្តីវិលត់ទៅ ជាធម្មតា ដូច្នោះឯង។ លំដាប់នោះ រោងមណ្ឌលក្សត្រ បានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ ឈមចុះមុតមាំ ក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្លាក់ស្លើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនា នៃព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមឱកាស លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ គួរទទួលចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារ គឺថ្នាំ ជាបច្ច័យ ដល់មនុស្សមានជម្ងឺ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ពួកបុគ្គលដទៃ។ ព្រះមានព្រះភាគ មាន ព្រះបន្ទូលថា នៃរោង ពួកជនណាមួយ ឃើញធម៌ ដោយញាណជាសេក្ខៈ ដោយទស្សនៈ ជាសេក្ខៈ ដូចជាធម៌ ដែលអ្នកបានឃើញហើយ ជន ទាំងនោះ តែងមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ គប្បីទទួលចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារ គឺថ្នាំ ជាបច្ច័យ ដល់ អ្នកមានជម្ងឺ របស់យើងទាំងឡាយតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ជនទាំងឡាយដទៃឡើយ នៃរោង បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងទទួលរបស់អ្នកខ្លះ របស់ពួកជនឯទៀតខ្លះ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងកុសិនារា ពួកជនបានតាក់តែងលំដាប់ភត្តដ៏ខត្តម។ គ្រានោះឯង រោងមណ្ឌលក្សត្រ កាលមិន បានលំដាប់ភត្ត (ដាក់វេនភត្ត) ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញត្រួតមើលរោងភត្ត វត្តណាមិនមានក្នុងរោងភត្ត គួរអញតាក់តែង វត្តនោះ។ កាលរោងមណ្ឌលក្សត្រ ត្រួតមើលរោងភត្ត មិនបានឃើញវត្តពីរយ៉ាង គឺអន្តក់១ ខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅ១។ លំដាប់នោះ រោងមណ្ឌលក្សត្រ បានចូលទៅរកព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ និងព្រះអានន្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំមិនបានលំដាប់ភត្ត ក្នុងក្រុងកុសិនារានេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ ត្រួតមើលរោងភត្ត វត្តណាគ្មានក្នុងរោង ភត្ត គួរអាត្មាអញ តាក់តែងវត្តនោះឡើង បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំនោះ ត្រួតមើលរោងភត្ត មិនបានឃើញវត្តពីរមុខ គឺអន្តក់១ ខាទនីយៈ ធ្វើដោយម្សៅ១ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន បើខ្ញុំនឹងតាក់តែងអន្តក់ផង ខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅផង តើព្រះមានព្រះភាគ នឹងទទួលរបស់ខ្ញុំឬទេ។ ព្រះអានន្តតបថា នៃរោង បើដូច្នោះ ចាំអាត្មានឹងយកសេចក្តី ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន។ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានបន្ទូលថា នៃអានន្ត បើដូច្នោះ ចូរឲ្យរោងមណ្ឌលក្សត្រតាក់តែងចុះ។ ព្រះអានន្តដ៏ មានអាយុ ប្រាប់ថា នៃរោង បើដូច្នោះ ចូរអ្នកតាក់តែងចុះ។ លុះកន្លងវាត្រីនោះទៅ ទើបរោងមណ្ឌលក្សត្រ ឲ្យគេតាក់តែងអន្តក់ និងខាទនីយៈធ្វើ ដោយម្សៅដ៏ច្រើន ហើយបង្កោនថ្វាយ ដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលអន្តក់ និង ខាទនីយៈ ធ្វើដោយម្សៅរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានបន្ទូលថា នៃរោង បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ មានសេចក្តីរង្គៀស ក៏មិនហ៊ានទទួល (វត្ថុទាំងនោះ)។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ទទួលឆាន់ ចុះ។ ទើបរោងមណ្ឌលក្សត្រ អង្គុយសិក្សាសង្ស័យ មានព្រះពុទ្ធ ជាប្រធាន ឲ្យត្រួតស្តប់ស្តល់ ដោយអន្តក់ និងខាទនីយៈ ធ្វើពីម្សៅ ដោយដៃខ្លួនឯង លុះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ត ទៅក្នុងបាតហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះរោងមណ្ឌលក្សត្រ អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀស ចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត អន្តក់គ្រប់មុខផង ខាទនីយៈធ្វើពីម្សៅគ្រប់មុខផង។

១៨៤. វុឌ្ឍបព្វជិតវត្ថុ

CS vin.mv.06.25 | ភាគ ទី៧

(១៨៤)

[១៣៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងកុសិនារា តាមគួរដល់ពុទ្ធអន្តរាស្ត្រយហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ក្រុងអាតុមា ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន១២៥០រូប។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ^{៩៥} មួយរូបធ្លាប់ធ្វើជាងកោរកាត់ ឬសង់ចាស់ នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុង អាតុមា។ ទារក^{៩៦} ពីរនាក់របស់ភិក្ខុនោះមានសំឡេងពិរោះ ប្រកបដោយសេចក្តីរវាងវៃ មិនខ្ជិលច្រអូស សម្រេចសិល្បៈក្នុងវិជ្ជាកោរកាត់ ក្នុង សំណាក់អាចារ្យរបស់ខ្លួន។ ភិក្ខុបួសចាស់នោះ បានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន១២៥០រូប មកកាន់ក្រុង អាតុមា។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុបួសចាស់នោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងទារកទាំងឡាយនោះថា នៃអ្នកទាំងឡាយ ឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រម ទាំងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន១២៥០រូប ស្តេចមកកាន់ក្រុងអាតុមា នៃអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ទៅយកប្រដាប់កាំបិតកោរ ព្រមទាំងបំពង់ និងថង់ ហើយដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ៗ ចូរប្រមូលអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ យើងនឹងធ្វើទឹកបានបបរ ថ្វាយដល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ដែលទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកដល់។ ទារកទាំងនោះ ទទួលពាក្យភិក្ខុបួសចាស់នោះថា ករុណាលោកឪពុក ហើយក៏កាន់យកប្រដាប់កាំបិត

កោរ ដោយបំពង់ និងថង់ ដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ៗ ប្រមូលអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ឃើញទារកទាំងនោះ មានសំឡេងពីរោះ ប្រកបដោយសេចក្តីរវាងវៃ ទុកជាអ្នកណាមិនចង់ឲ្យធ្វើ (កាត់ ឬកោរ) អ្នកទាំងនោះ ក៏ឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើហើយ ក៏ឲ្យតម្លៃជាច្រើន។ ឯទារកទាំងនោះ ប្រមូលអំបិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ជាច្រើន។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងអាតូមា។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងភូសាគារ⁹⁷ ជិតក្រុងអាតូមានោះ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបភិក្ខុបួសឯ ចាស់នោះ ឲ្យចាត់ចែងបបរជាច្រើន ហើយបង្ហាត់ថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលបបរ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបហើយ សួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ មិនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយ សួរក៏មាន ទ្រង់ ជ្រាបកាលគួរហើយ មិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ សួរតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនសួរហេតុដែលមិនប្រកបដោយ ប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះហេតុមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ សម្លាប់បង់ហើយដោយអរិយមគ្គ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទាំងឡាយ ទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់សាវ័កទាំងឡាយ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា នែភិក្ខុ បបរនេះ អ្នកឯងបានមកពីណា។ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះ ក្រាបបង្គំ ទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោយបុរស អំពើនេះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាប់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នែមោយបុរស អ្នកឯងជាអ្នកបួស មិនសមបើនឹងបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរសោះ នែមោយ បុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្លាទេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយ (មក ហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូល) ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បព្វជិត មិនត្រូវបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរទេ បព្វជិតណាបបួល ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ធ្វើជាងកោរកាត់ (មកពីដើម) មិនត្រូវរក្សាគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទុកទេ ភិក្ខុណារក្សា ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣៨] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងក្រុងអាតូមា គួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី។ លុះព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានផ្លែឈើជាខាទនីយៈ⁹⁸ ច្រើនពោរពាស។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ផ្លែឈើជាខាទនីយៈ ដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត ផ្លែឈើជាខាទនីយៈ ដូចម្តេច ដែលព្រះមាន ព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈគ្រប់យ៉ាង។

[១៣៩] ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយដាំពូជឈើទាំងឡាយជាប់សង្ឃ ក្នុងដីជាប់សង្ឃ ដាំពូជឈើទាំងឡាយជាប់សង្ឃ ក្នុងដីជាប់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយជាប់សង្ឃ ដែលដាំក្នុងដីជាប់សង្ឃ ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក⁹⁹ (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ (បើ) ពូជឈើ ទាំងឡាយ ជាប់សង្ឃ ដែលដាំក្នុងដីជាប់សង្ឃ ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ។

១៨៥. ចតុមហាបទេសកថា

CS vin.mv.06.26 | ភាគ ទី៧

(១៨៥)

[១៤០] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីរវាង ក្នុងកន្លែងជាអន្លើៗថា របស់អ្វីហ្ន៎ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ អនុញ្ញាត របស់អ្វី ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនបានអនុញ្ញាត។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនបានហាមទុក្ខថា របស់នេះមិនគួរទេ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរ យាត់របស់គួរ របស់នោះ មិន គួរដល់អ្នកទាំងឡាយឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនបានហាមទុក្ខថា របស់នេះមិនគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់ គួរ យាត់របស់មិនគួរ របស់នោះ គួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនអនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់ នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរ យាត់របស់គួរ របស់នោះ មិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនបាន អនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់គួរ យាត់របស់មិនគួរ របស់នោះ គួរដល់អ្នកទាំងឡាយ។

[១៤១] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា វត្តជាយាមកាលិក (ដែលច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ វត្តជា សត្តាហាកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ វត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ វត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ វត្តជាសត្តាហា កាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ វត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ វត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ វត្តជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក គួរ ឬមិនគួរទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ វត្តជាសត្តាហាកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ វត្តជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ វត្តជាសត្តាហាកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងយាម កន្លងយាមទៅហើយ មិនគួរ ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរបានតែក្នុងយាម កន្លងយាមទៅហើយ មិនគួរទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាសត្តាហាកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងថ្ងៃនោះ គួរអស់៧ថ្ងៃ ហួស៧ថ្ងៃទៅហើយ មិនគួរទេ។

១៨៦. តស្សទ្ធានំ

(១៨៦)

[១៤២] រឿងភិក្ខុកើតអាពាធក្នុងសម័យកាល ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ភេសជ្ជបានក្នុងកាលក្តី ខុសកាលក្តី រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតខ្លាញ់រាវ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមើមឈើ រឿងភិក្ខុត្រូវការដោយថ្នាំ ដែលកិនជាម្សៅ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំទឹកចត់ រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំស្លឹកឈើ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំផ្លែឈើ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំជ័រឈើ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអម្បិល រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតអាចម៍គោ និងថ្នាំលំអិត រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងផែងថ្នាំលំអិត រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសាច់នៅ និងឈាមស្រស់ រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបន្តក់ភ្នែក និងគ្រឿងលំអិតសម្រាប់លាប រឿងភិក្ខុបើក្តាប់ថ្នាំប្លែកៗ រឿងភ្នាក់ថ្នាំគ្មានគម្រប រឿងទ្រង់ អនុញ្ញាតចង្កុះភ្នាក់ថ្នាំ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមចង្កុះ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចង់ភ្នាក់ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែយោគ និងខ្សែ សម្រាប់ចង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាបក្បាល រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការនត្ត រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្ត រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជក់ផ្សែង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សៀវ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចង់ខ្សៀវ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការស្នូប្រេង រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដាក់គ្រឿងស្រវឹងទៅក្នុងប្រេងស្នូប រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់ប្រេងដែលដាក់គ្រឿងស្រវឹងច្រើនពេក រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានថ្នាំលាប រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតុម្កុសសម្រាប់ដាក់ប្រេង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្លង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ការឆ្លងដោយគ្រឿងសម្ភារៈ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្លងធំ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកដែលស្ងោរដោយស្លឹកឈើ មែកឈើ រឿងទ្រង់ អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជប់យកឈាម និងអនុញ្ញាតស្នែងសម្រាប់ជប់ឈាម រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់ លាបជើង និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបជើងឲ្យស្អុល) រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសត្តកម្ម រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ទឹកចត់ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតម្សៅល្ង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដុំសត្វ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់រុំដុំម្សៅ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុលាងដម្សៅ ដោយម្សៅគ្រាប់ស្នែង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការចំហុយ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបង្កាត់ដម្សៅ ដោយទឹកអម្បិល រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាបដម្សៅ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសម្លត់សម្រាប់រុំប្រេង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមហារីក៍ដ១ រឿងទ្រង់ អនុញ្ញាតការទទួលប្រគេន រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផឹកគូថ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអាច់បំណាស់ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកក្បុង រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតសម្តៅទឹកម្រាម រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការលាបដោយគ្រឿងក្រអូប រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបញ្ចុះ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ទឹកអង្ករថ្លា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱជារសសាច់ រឿងព្រះបិណ្ឌិវច្ឆត្តេយ្យគេដម្រះព្រក ភ្នំ និងអនុញ្ញាតអាមិកជន រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ ទុកភេសជ្ជៈឆាន់អស់៧ថ្ងៃ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ស្ករអំពៅ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់សណ្តែកបាយ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំលោណសោចិរៈ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់រត្ត ជាសាមបក្ក រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនថែមទៀត រឿងត្រឡប់ ទ្រង់អនុញ្ញាតអន្តោរុត្ត អន្តោបក្ក និងសាមបក្កវិញ ក្នុងកាល អត់បាយ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើ ជាខាននីយៈ និងអនុញ្ញាតល្ង ជាខាននីយៈ រឿងបុរេភត្ត រឿងក្តៅក្រហាយក្នុងកាយ រឿង ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ រឿងភិក្ខុមានអាពាធបុសដូងបាន រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើរត្តិកម្ម និង សត្តកម្ម រឿងសុប្បិយាឧបាសិកា រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់មនុស្ស រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់សេះ រឿង ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ឆ្កែ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ពស់ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់សីហៈ រឿង ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាធំ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាដង្កូវ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំ រឿង ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ផ្តែព្រៃ រឿងលំដាប់ភត្ត (វេន) រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបបរ រឿងមហាមាស្សមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី រឿងភិក្ខុដែលគេនិមន្តក្នុងទីដៃទេហើយ មិនត្រូវឆាន់បបរអ្នកដទៃ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្ករអំពៅ ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ រឿងមហាមាស្ស ឈ្មោះសុនីធន រឿងព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងផ្ទះសំណាក់ធ្វើពិធីដូង រឿងស្ទឹងគង្គា រឿងព្រះដីមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុង កោដិគ្រាម ហើយទ្រង់សំដែងចតុរិយសច្ច១ រឿងស្រីផ្កាមាស ឈ្មោះអម្ពបាលី និងសេចក្តីថ្មី រឿងសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះភិក្ខុ រឿងក្រុងវេសាលីសម្បណ៍បាយ រឿងទ្រង់ត្រឡប់ហាម មិនឲ្យឆាន់រត្ត ដែលជាអន្តោរុត្ត អន្តោបក្ក និងសាមបក្ក រឿងមហា មេឃ រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះយសមានជម្ងឺ រឿងមេណ្ឌកគហបតិ និងរឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគោរសប្រា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ស្វែងរកស្បៀងបាន រឿងកេណិយជដិល និងរឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកបានផ្លែស្វាយ ទឹកបានផ្លែព្រីង ទឹកបានផ្លែចេកមានគ្រាប់ ទឹក បានផ្លែចេកឥតគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែស្រកំ ទឹកបានផ្លែចន្ទន៍ ទឹកបានក្រអៅឈូក ទឹកបានផ្លែមាក់ប្រាង រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអន្តកំ និង ខាននីយៈ ធ្វើដោយម្សៅ រឿងភិក្ខុធ្លាប់ជាជាងការកាត់ នៅក្នុងក្រុងអាតុមា រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាននីយៈ ក្នុងក្រុង សារត្តី រឿងពូជឈើជារបស់សង្ឃ គេដាក់ក្នុងទីដីជារបស់បុគ្គល រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទីដោយអន្លើៗ រឿងកាលិក លាយគ្នា។

មាតិកា

មហាវគ្គ ភាគ ទី ២	លេខ ទំព័រ
វស្សបនាយិកក្នុងនាម:	១
ការនៅចាំវស្សាព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ញត្តិ	១
និទានឆព្វគ្លីយភិក្ខុ	៣
ការចូលវស្សា	៤
កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ	៧
អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សា	៣៧
អន្តរាយទាំងឡាយមានដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា	៤១
ការបំបែកសង្ឃកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា	៤៣
និទានភិក្ខុ ១រូប មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ	៤៦
ពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាល ជាដើម	៤៩
សង្ឃប្តេជ្ញាគ្នាថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្រក្នុងកណ្តាលវស្សា	៥១
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	៥២
ការនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងឡាយពីរ	៥៣
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា	៥៥
ឧទ្ទាននៃវស្សបនាយិកក្នុងនាម	៦៣
បវារណាក្នុងនាម:	៦៦
និទានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តទើបនឹងបានជួបគ្នាថ្មី	៦៦
មូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ជាតិគ្លីយសមាទាន	៦៧
តេវាចិកាបវារណា	៧៥
បវារណាពីរយ៉ាង (ចាតុន្ទសិកាបវារណា ១ បណ្ណវសិកាបវារណា ១)	៧៧
ការឲ្យនូវបវារណានៃភិក្ខុឈឺ	៧៩
អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងក្នុងពេលនៃបវារណាកម្ម	៨៣
គណប្បវារណា និងតេវាចិកាបវារណា	៨៥
ភិក្ខុ ៣ រូប បវារណាដល់គ្នានិងគ្នា	៨៧
ភិក្ខុ ២ រូប បវារណាដល់គ្នានិងគ្នា	៨៩
និទានភិក្ខុ ១ រូប ត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា	៩១
ការបវារណានៃភិក្ខុអ្នកមិនមានសភាគាបត្តិ	៩៣
និទានអាវាសិកភិក្ខុ និយាយពីភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិ មាន ១៥ យ៉ាង	៩៥
ពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា មាន ១៥ យ៉ាង	១០១
ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្រៀស មាន ១៥ យ៉ាង	១០៣
ពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ មាន ១៥ យ៉ាង	១០៥
ថ្ងៃរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និងអាគន្តភិក្ខុផ្សេងគ្នា	១០៧
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យ ជាដើម	១០៩
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នា ជាដើម	១១៣

ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ	១១៥
កាលភិក្ខុនិវរសឲ្យអង្គុយហើយ ភិក្ខុមិនត្រូវបរាណា	១១៩
រឿងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទកើតសញ្ញាភ័យក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ	១២០
ការបរាណាជាតេវាទិកាបរាណា ជាដើម	១២១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយបរាណា	១២៥
បរាណាដែលភិក្ខុបានឃាត់ និងបរាណាដែលភិក្ខុមិនបានឃាត់	១២៧
ការឃាត់នូវបរាណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា	១២៩
សេចក្តីយល់ផ្សេងៗគ្នាក្នុងការត្រូវអាបត្តិ	១៣៥
ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើការប្រកួតប្រកាន់ ជាដើម	១៣៩
ការធ្វើនូវបរាណាសង្គហនៃភិក្ខុអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ជាដើម	១៤៥
ការធ្វើនូវបរាណាសង្គហ	១៤៩
ឧទ្ទាននៃបរាណាកូន្តក	១៥០
ចម្មកូន្តក:	១៥៣
និទានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណជាភោជ្ជិវិសគោត្ត	១៥៣
និទានព្រះសាគតត្ថេរ	១៥៥
និទានព្រះសោណត្ថេរ	១៥៩
ខីណាសវគុណកថា	១៦៧
ការបញ្ញត្តិស្បែកជើងជាអកប្បិយ	១៧៥
ស្បែកជើង ៤ ជាន់ ឡើងទៅ ដែលគេពាក់ហើយដោះប្រគេន (ស្បែកជើងចាស់)	១៧៩
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្ត	១៨១
និទានភិក្ខុមានរោគដំបៅលេចនៅបាទជើង	១៨២
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រានាប់ជើងឈើ	១៨៥
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រានាប់ជើងស្លឹកត្នោត	១៨៧
(ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងភទ្ទិយ) ពាក់ទ្រានាប់ជើងមានបការផ្សេង ៗ	១៨៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិនូវទ្រានាប់ជើងជាអកប្បិយ	១៩១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុចាប់ស្បែងមេគោ ជាដើម	១៩២
ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់មេគោ	១៩៣
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលទឹមដោយគោញី	១៩៤
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវគ្រែស្នែង	១៩៥
ឧច្ចាសយនមហាសយនកថា	១៩៧
ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ	១៩៩
និទានភិក្ខុបាប	២០០
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុក	២០៣
និទានព្រះសោណត្ថេរ	២០៤
ព្រះដីមានព្រះភាគទ្រង់ប្រទានពរ ៥ យ៉ាង ដល់ព្រះសោណត្ថេរ	២១៤
ទ្រង់ទ្រាយនៃមជ្ឈិមបទេស	២១៥
ឧទ្ទាននៃចម្មកូន្តក	២១៦

ភេសជ្ជៈក្នុងន្ទះ:	២២១
និទានភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)	២២១
ពោលអំពីភេសជ្ជៈទាំង៥	២២៣
ពោលអំពីភេសជ្ជៈ មានខ្លាញ់ ជាដើម	២២៥
ពោលអំពីភេសជ្ជៈ មានទឹកចត់ ជាដើម	២២៧
ពោលអំពីភេសជ្ជៈ មានជ័រ ជាដើម	២២៩
ពោលអំពីភេសជ្ជៈ មានគ្រឿងលំអិត ជាដើម	២៣១
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈ មានថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ជាដើម	២៣៣
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឆ្កឹះក្លាក់	២៣៥
និទានបិណ្ឌិវត្តត្ថេរដ៏មានអាយុកើតធម្មិក្កោក្យាល	២៣៦
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈ មានប្រេងលាបក្បាល ជាដើម	២៣៧
និទានបិណ្ឌិវត្តត្ថេរ	២៣៩
និទានភិក្ខុ ១ រូប មានអាពាធកើតពក	២៤២
ថ្នាំមហារិកដ ៤ យ៉ាង	២៤៣
ពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សេងៗ	២៤៥
និទានព្រះបិណ្ឌិវត្តត្ថេរ និយាយអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវអាមាមិកជន	២៤៧
និទានព្រះបិណ្ឌិវត្តត្ថេរ និយាយអំពីកម្រងផ្កាជារិកាវនៃមាស	២៤៩
និទានព្រះបិណ្ឌិវត្តត្ថេរ និយាយអំពីភេសជ្ជៈ ៥ យ៉ាង	២៥៣
និទានព្រះកង្ខារវតត្ថេរ ពោលអំពីស្ករអំពៅ	២៥៥
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះខទរ	២៥៧
ភោជនដែលភិក្ខុទុក និងចម្អិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ និងចម្អិនដោយខ្លួនឯង	២៥៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប	២៦៣
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	២៦៧
ព្រះសារីបុត្តមានអាពាធក្តៅរោលរាលក្នុងកាយ	២៦៨
ការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ ជាដើម	២៧១
សត្តកម្ម (ការកាត់ ឬរះ) វត្តិកម្ម (ការចងវិត)	២៧៣
(ភិក្ខុត្រូវការដោយ) សាច់ដែលមានឱជារស	២៧៥
និទានសុប្បិយាឧបាសិកា	២៧៧
ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ	២៧៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប	២៨៥
ពោលអំពីអាសិសង្ខបបរ មាន ១០ យ៉ាង	២៨៧
និទានមហាមាស្យ (ម្នាក់) ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ)	២៨៩
សេចក្តីរង្គៀសរបស់មហាមាស្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី	២៩១
និទានបុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកច្ឆាន និយាយអំពីការប្រគេនស្ករអំពៅ	២៩៤
ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកច្ឆាន	២៩៩
និទានពួកភិក្ខុរង្គៀសមិនហ៊ានឆាន់ស្ករអំពៅ	៣០០
ពោលអំពីការទ្រង់ទទួលនូវរោងសំណាក់	៣០១

ទោស ៥ ប្រការ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬ វិបត្តិចាកសីល	៣០៣
អានិសង្ស ៥ ប្រការ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល	៣០៥
និទានមហាមាត្យឈ្មោះសុនធនឯវស្សការ	៣០៧
អនុមោទនាគាថា	៣១១
ចតុរារយសច្ចទេសនាគាថា	៣១៣
និទាននាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស	៣១៥
និទានស្តេចលិច្ឆវីក្នុងក្រុងវេសាលី	៣១៧
និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីអភិរិយវាទ	៣២១
និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីវាទ មានអភិរិយវាទ ជាដើម	៣២៥
និទានសីហសេនាបតិ ការសំដែងនូវភារនៃខ្លួនជាឧបាសក	៣៣១
និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះ (ខ្លួន)	៣៣៥
ភិក្ខុកាលដឹងថាសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះ (ខ្លួន) មិនត្រូវបរិភោគ	៣៣៧
និទានពួកមនុស្សអ្នកជនបទ និងាយអំពីការសន្មតិកប្បិយភូមិ	៣៣៩
កប្បិយភូមិ ៤ យ៉ាង និទានមេណ្ឌកគហបតី	៣៤៣
និទានមេណ្ឌកគហបតី អានុភាពនៃជន មានមេណ្ឌកគហបតី ជាដើម	៣៤៥
និទានមេណ្ឌកគហបតី ពុទ្ធកុណាគាថា	៣៤៩
និទានមេណ្ឌកគហបតី អនុបុព្វិកថា	៣៥១
និទានមេណ្ឌកគហបតី ការសំដែងនូវភារនៃខ្លួនជាឧបាសក	៣៥៣
ធម្មចក្ក គឺសោតាបត្តិមគ្គនៃមេណ្ឌកគហបតី	៣៥៥
និទានមេណ្ឌកគហបតី ការអង្កាសនៃមេណ្ឌកគហបតី (នោះ)	៣៥៦
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការស្វែងរកស្បៀង	៣៥៩
និទានភេណិយជដិល	៣៦១
និទានមល្លក្សត្រទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារា	៣៦៦
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះរោជ ការធ្វើនូវការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ	៣៦៧
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះរោជ អនុបុព្វិកថា	៣៦៩
និទានរោជមល្លក្សត្រ	៣៧១
និទានភិក្ខុបួសឯចាស់	៣៧៣
ពោលអំពីមនុស្សដាំពូជឈើរបស់សង្ឃ (ក្នុងដី) របស់បុគ្គល	៣៧៧
ពោលអំពីកាលិក មានយាមកាលិក ជាដើម	៣៧៩
ឧទ្ទាននៃភេសជ្ជកូន្តក	៣៨០

- 1) អដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ក្នុងវស្សានរដូវ ភិក្ខុត្រូវចូលវស្សាគ្រប់បីខែ។
- 2) ថ្ងៃចូលវស្សាមុន។
- 3) ថ្ងៃចូលវស្សាក្រោយ។
- 4)

អង្គកថា ថា ទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងលើកខែជាដំបូងនៃស្សានរដូវ គឺប្រាថ្នានឹងធ្វើខែស្រាពណ៍ ឲ្យទៅជាខែអាសាធរ័ញ (ខែអាសាធខាងដើម ហៅបឋមអាសាធរ័ញ ខែដែលលើកខាងក្រោយ ហៅទុតិយាសាធរ័ញ)។

5)

សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកសត្តាហៈចេញទៅអំពីវត្តហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវត្តខាងក្នុងអរុណថ្ងៃទី៧វិញ កុំទៅនៅក្រៅវត្តឲ្យហួសអរុណថ្ងៃទី៧ឡើយ។

6)

សិរីសប សំដៅយកសត្វល្អនូវរា ដែលមានពិស មានពស់ ក្អែបជាដើម។

7)

ក្នុងដីកាថា ប្រដុំជន។

8)

បរាណាក្នុងថ្ងៃទី១៤

9)

បរាណាក្នុងថ្ងៃទី១៥

10)

សាលាឆាន់

11)

ល្អចសំវាស

12)

ភ័យដែលកើតអំពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ។

13)

សេចក្តីប្រព្រឹត្តិដោយកាយមិនបរិសុទ្ធ។

14)

សេចក្តីប្រព្រឹត្តិដោយវាចាមិនបរិសុទ្ធ។

15)

សេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតមិនបរិសុទ្ធ។

16)

ក្នុងស្សាញខែ បើមានហេតុទាន់ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចាតុន្ទសីខបោសចពីរបីខែបោសបាន គឺខែបោសចទី៣-៤-៥។ ឯទី៣ គឺរោចខែស្រាពណ៍ ទី៤-៥ ខែភទ្របទ។ ឯធ្វើបែបនេះខុសពីធម្មតាតែខែភទ្របទមួយទេ។

17)

អង្គកថា សំដៅយកសម័យៈ ឬរិបស្សនា ដែលទើបនឹងបាន នៅទន់ ឬខ្ចីនៅឡើយ។

18)

(អង្គកថា) សំដៅយកអំពើទាំងឡាយ មានការភ្នំស្រែ និងលក់ដូរជាដើម ដែលប្រកបដោយធម៌ និងចិញ្ចឹមមាតាបិតាដែលប្រកបដោយធម៌។

19)

អង្គកថា ថា ផែនថ្មមានសណ្ឋានដូចព្រះចន្ទពាក់កណ្តាលរង់ នៅខាងក្រោមជណ្តើរ។

20)

កិលេស១០យ៉ាង និងខន្ធ៥ ជាដើម ឈ្មោះថា ភារៈ គឺគ្រឿងធ្ងន់ ដែលហៅថាមានភារៈដាក់ចុះហើយ គឺអស់រលំដោយកិលេស និងខន្ធជាដើម នោះតទៅទៀត។

21)

អង្គកថា ថា បានចាក់ឆ្កុះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត។

22)

(អង្គកថា) បុគ្គលដែលមិនញាប់ញ័រដោយសេចក្តីត្រេកអរ និងសេចក្តីអន់ចិត្ត ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្ត និងអារម្មណ៍មិនជាទីគាប់ចិត្ត។

23)

អង្គកថា កែមហាខន្ធកៈ ពន្យល់សេចក្តីថា អធិសីល បានខាងបាតិមោក្ខសីល។ អធិចិត្ត បានខាង សមាធិការនាជាលោកិយ។ អធិប្បញ្ញា បាន ខាងមគ្គការនាជាលោកុត្តរ។

24)

ត្រូវសម្រេចអាបត្តិតាមសញ្ញាច្នៃចាណសិក្ខាបទ សប្បាណវគ្គចាតិក្ខិយកណ្ណ។ ក្នុងខន្ធកៈទាំងអស់ មានបំណងប្រាប់តែអាបត្តិដែលមានក្រៅបាតិ មោក្ខ បើកន្លែងណាមាននិយាយជាប់ទាក់ទងដោយអាបត្តិក្នុងបាតិមោក្ខផងនោះ គ្រាន់តែមានប្រាប់ថា ត្រូវធ្វើតាមធម៌។ យ៉ាងនេះ ព្រោះបាន និយាយរួចមកហើយ។

25)

អង្គកថា ថា យានដែលសម្រាប់អូស ឬរុញដោយដៃ ទុកជាប្រុសក្តី ស្រីក្តី អូស ឬរុញទៅ ក៏គួរ។

26)

រតនៈ សំដៅយកកែវមុត្តា កែវមណី សង្ខ ថ្ម មាស និងប្រាក់ជាដើម។

27)

សំដៅយកទីនៅ ដូចកុដិ និងសាលាជាដើម។

28)

ឧបាសកឈ្មោះសោណៈ តែងពាក់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក មានដៃមួយកោដិ បានជាគេហៅថា កុដិកណ្ណ ជាប់ផង (អដ្ឋកថា)

29)

១.២.៣.៤ តាមអដ្ឋកថា ថា ស្មៅទាំង៤យ៉ាងនេះ គេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលរឹងខ្លះ កន្ទេលទន់ខ្លះ ឯស្មៅឈ្មោះឯរតុមានសម្បស្សរឹង គ្រោតគ្រោត ស្មៅឈ្មោះមេរតុនោះ មានចុងក្រហម មានសាច់ស្លឹកទន់ មានសម្បស្សស្រួល គេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលទន់សម្រាប់ដេក កាលបើដេកសង្កត់ ទៅហើយ លុះក្រោកចេញ ក៏ប៉ោងឡើងវិញ ឯស្មៅឈ្មោះមជ្ឈានោះ គេយកមកធ្វើជាសំពត់សាដកក៏បាន ស្មៅឈ្មោះជនុនោះ មានពណ៌ ដូចកែវមណី។

30) , 76)

២

31) , 77)

៣

32) , 44)

៤

33)

សំដៅយកប្រទេស ជាខាងក្រៅពីមជ្ឈិមប្រទេស។

34)

សំដៅយកគ្រួសត្រ

35)

តាមធម្មតា ក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស ភិក្ខុបានទទួលចីវរក្តី បានដឹងដំណឹងចីវរដែលគេមិនប្រគេនក្តី ភិក្ខុត្រូវរាប់ថ្ងៃតាំងតែបានទទួល ឬបានដឹងដំណឹង នោះ បើភិក្ខុមិនបានវិកប្ប ឬមិនបានអធិដ្ឋានឲ្យហួសកំណត់១០ថ្ងៃទៅ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ឯបច្ចុន្តិមជនបទ តាមពុទ្ធានុញ្ញាតនេះ បើចីវរមិន ទាន់ដល់ដៃ ភិក្ខុមិនបាច់រាប់ថ្ងៃឡើយ។

36)

កាលដែលជាទីស្រៀវស្រាញ សង្កឹរសង្កាញ គឺខែខាងចុងនៃវស្សានរដូវ និងខាងដើមនៃហេមន្តរដូវ។

37)

សំដៅយកតាំងពីពេលព្រឹក ទៅទល់ថ្ងៃត្រង់។ តទៅខាងមុខ នឹងមានទ្រង់អនុញ្ញាតឃ្លុះទៀត។

38)

សារត្ថទីបនី និងវិមតិវិនោទនីដីកាថា ភោជនទាំងនោះ ក៏ត្រឡប់ទៅជាសៅហ្មង មិនមានឱជារសឆ្ងាញ់ពីសារវិញ។

39)

កាលគួរ គឺតាំងពីអរុណរះ ទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ឯកាលមិនគួរនោះ តាំងពីថ្ងៃជ្រៅត្រង់ ទៅទល់នឹងអរុណរះ

40)

ប្រើប្រាស់បានកំណត់ត្រឹម៧ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ។

41)

វត្ថុសម្រាប់រែងគ្រឿងលំអិត មានម្សៅជាដើម ដែលហៅថា កាតៅ។

42)

ជម្ងឺដែលឈឺព្រោះខ្មោចចូល

43)

៣.៤ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុនោះមិនស៊ីសាច់នៅ ផឹកឈាមស្រស់នោះខ្លួនឯងទេ គឺខ្មោចដែលវាចូលភិក្ខុនោះវាស៊ី វាផឹក លុះស៊ីផឹកហើយ វាចេញទៅ។

45)

រៀរលែងតែឆ្អឹងមនុស្សចេញ ក្រៅពីនោះ ទោះឆ្អឹងអ្វីៗក៏គួរទាំងអស់។

46)

គឺក្តាប់ដែលធ្វើជាតិស្មាន់ ទងដែង ដែក សំណកក់ សំណប៉ាហាំង។

47)

គឺប្រេងដែលចូលទៅតាមច្រមុះនោះ មិនស្មើគ្នា ចួនកាលច្រើន ចួនកាលតិច។

48)

ដើម្បីឲ្យនត្តចូលទៅព្រមគ្នា។

49)

ត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

50)

អង្គកថា ថា ត្រូវដាក់រង្វើកឡើងឲ្យពេញក្នុងរណ្តៅ ឲ្យបានប្រមាណមួយជំហរហូរស រួចបិទរណ្តៅនោះដោយអាចម៍ដី និងដីខ្សាច់ជាដើមហើយ ក្រាលស្លឹកឈើផ្សេងៗលើរណ្តៅនោះ ហើយយកប្រេងលាបខ្លួន រួចដកប្រេងចុះ ប្រែឡើងលើរណ្តៅនោះ ឲ្យចេញញើសពីសរីរៈ។

51)

អង្គកថា ថា ត្រូវដាក់ទឹកក្តៅឲ្យពេញក្នុងភាជន៍ ឬស្លូក ហើយចូលទៅធ្វើការឆ្លងក្នុងបន្ទប់ទឹកនោះ។

52)

សំដៅយកបុគ្គលដែលប្រសប់ធ្វើវត្ថុមិនគួរ ឲ្យជាវត្ថុគួរ

53)

ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកអាចំបំណាស់ដែលជាប់នឹងផាលនង្គ័ល មកលាយនឹងទឹកហើយផឹក។

54)

អង្គកថា ថា ឲ្យយកបាយមកដុតនឹងភ្លើងឲ្យឆេះជាផេះ ហើយច្រោះត្រងយកទឹកមកផឹក។

55)

អង្គកថា ថា សំដៅយកតែទឹកនោមគោម្យាំង មិនបាននិយាយដល់ទឹកនោមមនុស្សទេ។

56)

មនុស្សដែលស្តេចបានវេរផ្តាច់ ឲ្យជាអ្នកថែរក្សាវត្ថុ (រាជពីដើមហៅថាពលព្រះ)។

57)

ជាអ្នកធ្លាប់ចូលទៅមកក្នុងត្រកូល។

58)

ក្មេងប្រុស។

59)

កូនស្រី

60)

ក្មេងស្រី

61)

ត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

62)

អង្គកថា កែតតិយបារាជិកថា ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកនោះ គេធ្វើដាក់ផ្លែសម័ កន្ទួតព្រៃ សម័ពិភេគ គ្រឿងចត់ និងស្រូវទាំងពួង មានស្រូវ សាលីជាដើម និងអបរណ្តជាតិ មានសណ្តែកល្ងជាដើម និងបាយនៃស្រូវ៧ប្រការ មានស្រូវសាលីជាដើម និងផ្លែឈើទាំងពួង មានផ្លែចេកជាដើម និងលម្អង់ឈើទាំងពួង មានលម្អង់ផ្តៅ និងកាកោះជាដើម និងត្រីសាច់ និងភេសជ្ជៈជាច្រើន មានទឹកឃ្នុំ ទឹកអំពៅ អម្បិលសិទ្ធិរជាដើម ហើយត្រាំ ក្នុងភាជន៍ បិទមាត់ភាជន៍ឲ្យជិត ទុកឲ្យយូរកំណត់១ឆ្នាំ ២ឆ្នាំ ឬ៣ឆ្នាំក៏បាន។ ថ្នាំនោះក៏ឆ្លិនល្អ មានពណ៌ដូចទឹកផ្លែត្រីង សម្រាប់ឆាន់កែរោគខ្យល់ ក្អក ឃ្នង ស្គមលឿង និងឫសដូងបានជាដើម ម្យ៉ាងទៀត ជាថ្នាំសម្រាប់ឆាន់ក្រោយបាយ។

63)

បបរលាយដោយរបស់បីយ៉ាងគឺ ល្ង អង្ករ និងសណ្តែក។

64)

ក្នុងអង្គកថា ថា សត្វឆ្មា កណ្តុរ ទន្សៀង និងស្ករ។

65)

ក្នុងវិមតិវិនោទនីដីកា ថា កាលបើមានទាយកប្រគេនវត្ថុបន្តិចបន្តួចរួចហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់ មិនទទួលទៀត។

66)

ភិក្ខុកំណត់ដឹងថា យើងអាចញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ វត្ថុដ៏សល់អំពីនេះ ចូរបានដល់ភិក្ខុទៀតចុះ ហើយ ក៏ហាមឃាត់មិនទទួល។

67)

ក្នុងដីកាថា នំដែលគេលាយដោយវត្ថុ មានស្ករជាដើម

68)

បបរដែលគេធ្វើអំពីភោជនទាំង៥ គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១ ដែលនាំឲ្យកើតបរាវណា តាមសិក្ខាបទទី៥ នៃភោជនវគ្គ។

69)

ក្នុងតតិយសារត្តទីបនីដីកាតតិយសមន្ត អធិប្បាយពីរយ៉ាង គឺបុគ្គលមិនបានសមាទានសីល ឬសមាទានសីលហើយធ្វើសីលឲ្យដាច់ទៅវិញ។

70)

ប្រទេសប្រាសចាកសេចក្តីសុខ។

71)

ទី គឺបណ្ឌិតគប្បីខ្ញើម។

72)

ចូរមើលវិន័យបិដក មហាវិភង្គភាគទី១ ទំព័រ១៤៤៤ណោះ។

73)

អដ្ឋកថា និងដីកាថា ពួកមហាមាស្ស ដែលសាងក្រុងក្នុងបាដលិត្រាម ក៏ហាក់ដូចជាបានទៅប្រើស្យាគ្នានឹងទេវតាក្នុងស្ថានតាវត្តិង។

74)

ក្នុងតតិយសារត្ថទីបនីដីកាតតិយសមន្ត ពន្យល់សេចក្តីថា កោដិគ្រាមនោះ នៅត្រង់កន្លែងកំពូលប្រាសាទនៃស្តេចមហាបនាទ ដែលលិចចុះទៅក្នុងផែនដី (មើលមង្គលត្ថទីបនី ក្នុងតតិយគាថា សិប្បកថា)។

75)

១.២.៣ ក្នុងតតិយសារត្ថទីបនីដីកា តតិយសមន្តថា សូម្បីរាជរថ ទង់ សេះ ដងជន្លួញ ក៏សឹងប្រដាប់ដោយមាស និងកែវ មានសម្បុរខៀវទាំងអស់ ទាំងលឿង ក្រហម ស ក៏ដូចគ្នា។

78)

អយ្យបុត្ត គឺព្រះអង្គម្ចាស់

79)

ក្នុងដីកា ពន្យល់សេចក្តីថា ពោលសរសើរពុទ្ធកុណ ដោយចរិយា៣ គឺ ញាតត្ថចរិយា១ លោកត្ថចរិយា១ ពុទ្ធត្ថចរិយា១។

80)

ពោលសរសើរធម្មកុណ ដោយចំណែកនិកាយ៥ បិដក៣ នវង្គសត្ថសាសន៩ ធម្មក្ខន្ធព៤.០០០។

81)

ពោលសរសើរសង្ឃកុណ ដោយអំណាចបញ្ជាថា ភទ្ទិយរាជ មហាកប្បិនរាជ បុក្កស យសកុលបុត្ត សោណសេដ្ឋិបុត្ត រដ្ឋបាលកុលបុត្ត (លោកទាំងអម្បាលនេះជាដើម) ស្តាប់ធម៌ហើយ បាននូវសទ្ធា លះស្មេត្រេត្ររាជសម្បត្តិ លះទិសេនាបតិ ទិជាសេដ្ឋិ ទិជានាយឃ្លាំង ចេញបួសក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា។

82)

ក្នុងដីកាថា ទំនុកបំរុងដើម្បីឲ្យបានសម្រេចមគ្គ៤ និងផល៤។

83)

សំឡេងដូចក្អែកកញ្ជ្រៀវ។

84)

អដ្ឋកថា កប្បិយកុដិ ដែលសង្ឃសូត្រព្រមគ្នាថា កប្បិយកុដិ ករោម យើងទាំងឡាយ ធ្វើកប្បិយកុដិដូច្នោះ បីដង ហើយកសាងឡើង ឈ្មោះថា ឧស្សារនន្តិកា។

85)

ខ្ទមតូច ឬរោងតូច ដែលចាស់ ក្រាំក្រា ដូចរោងគោ គួរជាកប្បិយកុដិបាន ឈ្មោះថា គោនិសាទិកា មានពីរយ៉ាងគឺ សេនាសនៈ ដែលគ្មានរបង ឬជញ្ជាំង ឈ្មោះថា អាវាមគោនិសាទិកា១ សេនាសនៈទាំងអស់ ដែលមានរបង ឬជញ្ជាំងខ្លះក្តី មិនមានខ្លះក្តី ឈ្មោះថា វិហារគោនិសាទិកា១។

86)

មនុស្សទាំងឡាយ កសាងអាវាសហើយ គេនិយាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់នូវ (កប្បិយកុដិ) នេះចុះ កប្បិយកុដិនេះ ឈ្មោះថា គហបតិកា។

87)

កុដិ ដែលសង្ឃប្រកាសដោយញត្តិទុតិយកម្ម សន្មតឲ្យជាកប្បិយកុដិ ហៅថា សម្មតិកា។

88)

បួននាឡិ ជាមួយអាឡូក។

89)

បួនអាឡូក ជាមួយទោណ គឺ១៦នាឡិ

90)

អមាស្ស អ្នកសម្រេចរាជការទាំងអស់។

91)

ផ្លូវជាទីញ៉ាំងទឹកឲ្យឆ្លង បានដល់ផ្លូវ ដែលគេទៅមកបានដោយលំបាក។

92)

អដ្ឋកថា ថា ទឹកអដ្ឋបានទាំងនេះ ជារបស់ត្រជាក់ក្តី ឆ្អិនដោយកំដៅថ្ងៃក្តី ក៏គួរ បើចំអិនដោយភ្លើង មិនគួរ។

93)

បានដល់ស្រូវ៧ប្រការ។

94)

រសញ្ជកស្លឹកឈើ ដែលជាយារកាលិក ជារបស់គួរក្នុងបុរេភត្តប៉ុណ្ណោះ រសស្លឹកឈើ ដែលជាយារជីវិក ភិក្ខុចំអិនលាយនឹងសប្បិជាដើម គួរអស់កាល៧ថ្ងៃ បើចំអិនដោយទឹកសុទ្ធ គួរដរាបដល់អស់ បើចំអិនដោយទឹកដោះជាដើម មិនគួរ សូម្បីស្លឹកឈើដែលគេចំអិនដោយវត្ថុឯទៀត។ ក៏

ហៅថា រសបន្លែដែរ។

95)

តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា ភិក្ខុនោះឈ្មោះសុភទ្ធ។

96)

ក្មេងពីរនាក់នេះ ជាកូនរបស់លោក បានបួសជាសាមណេរ។

97)

តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា មានគំនរចំបើងធំនៅទីនោះ គេបានកាយចំបើងចេញពីខាងក្នុង ហើយធ្វើឲ្យសមគួរ ជាលំនៅរបស់បព្វជិតទាំងឡាយ ដូចជាសាលា។

98)

ផ្លែឈើដែលត្រូវទំពាឆាន់។

99)

អដ្ឋកថា ថា ត្រូវបែងជា១០ភាគ ហើយត្រូវយក១ភាគ ដែលជាភាគទី១០ ឲ្យដល់ម្ចាស់ដី សល់ក្រៅពីនោះ ៩ភាគ ត្រូវបានម្ចាស់ពូជ។ រឿងចែក យ៉ាងនេះ ជាបោរណកថាវិត្តក្នុងជម្ពូទ្ធិប។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

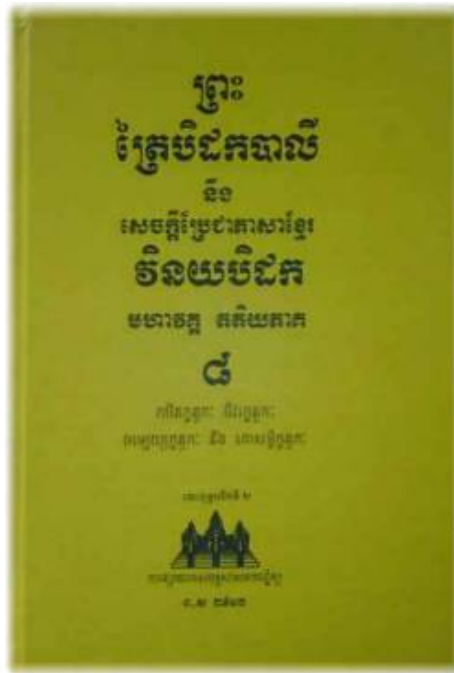
ភាគ ០០៨ - Book 008

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០៨ - Tipitaka Book 008](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8970.0.html)
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,8970.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,8970.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ](http://ati.eu)
[០០៨](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_008.pdf](#)

CS [លេខសម្គាល់](#)
[លេខទំព័រ](#)

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៨

៩. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី៨](#)

ភាគ ទី៨

មហាវគ្គ

CS [vin.mv](#) | [ភាគ ទី៨](#)

តតិយភាគ

ភាគ ទី ៣

[កបិនក្ខន្ធកៈ](#) - [ចីវរក្ខន្ធកៈ](#) - [ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ](#) - [កោសម្មិក្ខន្ធកៈ](#)

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

កបិនក្ខន្ធកៈ

CS [vin.mv.07](#) | [ភាគ ទី៨](#)

៧. កចិនក្ខន្ធកោ

១៨៧. កចិនានុជាននា

CS [vin.mv.07.01](#) | [ភាគ ទី៨](#)

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគគង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅ ក្នុងដែនបាបា¹ ប្រមាណ៣០រូប សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តប្រើសំពត់បង្ហូរកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តប្រើតែ ចីវរ៣ គ្រប់រូបទាំងអស់ នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ កាលបើតិចី ដែលចូលរស្សាជិតណាស់មកហើយ ក៏មិនអាចនឹង ទៅឲ្យទាន់ចូលរស្សា ក្នុងក្រុងសាវត្ថីបានឡើយ ហើយនាំគ្នាចូលទៅចាំរស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី នាពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ ភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំរស្សាទាំង មានសេចក្តីអផ្សុក ព្រោះគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីជិតយើងទាំងឡាយ ចម្ងាយ៦យោជន៍អំពីទីនេះទៅ យើងទាំងឡាយ មិនសមបើមិនបានទៅគាល់ព្រះអង្គសោះ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំរស្សាអស់ត្រៃមាស² រួចហើយក៏នាំគ្នាធ្វើបវរណា (រដូវនោះ) នៅ មានទឹកភ្លៀងធ្លាក់ជោកជាំ មានទឹកភក់រអិលនៅឡើយ (ភិក្ខុទាំងនោះ) ក៏មានចីវរទាំងឡាយទទឹកជោក បានសេចក្តីលំបាកកាយ នាំគ្នាដើរសំដៅ ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយចូលទៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏ មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ ការស្រួសស្រួលទទួលជាមួយនឹងពួកភិក្ខុអានុកៈនេះ ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគ្រប់ព្រះអង្គ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាល្មមអត់ទ្រាំបានទេឬ អ្នករាល់គ្នា ល្មមប្រព្រឹត្តទៅ បានស្រួលទេឬ អ្នកទាំងឡាយ មានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំរស្សាស្រួលបួល មិនលំបាក ដោយ អាហារបិណ្ឌបាតទេឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា ល្មមអត់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា សាមគ្គីស្មោះសរ ឥតវិវាទទាស់ទែងគ្នាទេ នៅចាំ រស្សាក៏ស្រួលបួល មិនលំបាក ដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ នៅក្នុងដែនបាបា ប្រមាណ៣០រូប មកកាន់ ក្រុងសាវត្ថីនេះ ដើម្បីគាល់ព្រះអង្គ កាលបើតិចីចូលរស្សាជិតណាស់ហើយ ក៏មិនអាចនឹងមកទាន់ពេលចូលរស្សា ក្នុងក្រុងសាវត្ថីបានឡើយ ក៏ នៅចាំរស្សា ក្នុងក្រុងសាវត្ថី នាពាក់កណ្តាលផ្លូវ (នោះទៅ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះ នៅចាំរស្សាទាំងមានសេចក្តីអផ្សុក ព្រោះ គិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីជិតយើងទាំងឡាយ ចម្ងាយ៦យោជន៍ អំពីទីនេះទៅ យើងទាំងឡាយ មិនសមបើមិនបានទៅ គាល់ព្រះអង្គសោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា នៅចាំរស្សាអស់ត្រៃមាសហើយ ក៏នាំគ្នាធ្វើបវរណា (ព្រោះរដូវនោះ) នៅមាន ទឹកភ្លៀងធ្លាក់ជោកជាំ មានទឹកភក់រអិលនៅឡើយ ទើបខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា មានចីវរទាំងឡាយទទឹកជោក បានសេចក្តីលំបាកកាយ មកតាមផ្លូវ ឆ្ងាយ។

[២] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត ឲ្យពួកភិក្ខុ ដែលនៅចាំរស្សារួចហើយ ក្រាលកបិនបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកទាំងឡាយ បានក្រាលកបិនហើយ នឹង សម្រេចអានិសង្ស៥យ៉ាង គឺត្រាច់ទៅ (ណា) មិនបាច់លា (ភិក្ខុផងគ្នា)១ ត្រាច់ទៅ (ណា) មិនបាច់យកត្រៃចីវរ (គ្រប់ប្រដាប់)១ (ឆាន់) គណ ភោជនបាន១ (ទុកដាក់) អតិរេកចីវរបានតាមត្រូវការ១ ចីវរណា ដែលកើតឡើង ក្នុងអាវាសនោះ ចីវរនោះ នឹងមានដល់ភិក្ខុទាំងនោះ១។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សទាំង៥នេះ នឹងសម្រេចដល់អ្នកទាំងឡាយដែលបានក្រាលកបិន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯកបិន (នោះ) ត្រូវអ្នក ទាំងឡាយ ក្រាលយ៉ាងនេះ។ គឺត្រូវឲ្យភិក្ខុអ្នកឆ្លាស់ ប្រតិពល ប្តឹងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សំពត់ កបិននេះ កើតឡើងដល់សង្ឃហើយ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃឲ្យសំពត់កបិននេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាល កបិន។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សំពត់កបិននេះ កើតឡើងដល់សង្ឃហើយ។ (ឥឡូវ) សង្ឃឲ្យសំពត់ កបិននេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកបិន។ ការឲ្យសំពត់កបិននេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកបិន (បើ) គួរ ដល់លោកដ៏មាន អាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយ ឡើង។ សំពត់កបិននេះ សង្ឃឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកបិនហើយ។ ការឲ្យសំពត់កបិននេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ទំនងជាគួរដល់ សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវការនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកបិន ដែល ភិក្ខុក្រាលឡើងបែបនេះ ក្រាលមិនឡើងបែបនេះ។

[៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកបិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង តើដូចម្តេច។ (ឯកបិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើងនោះគឺ) សំពត់ដែលគ្រាន់តែ វាស់គូសត្រីតចំណាំ ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែបោកគក់លាង ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែ ចាត់ចែងលែលកជាចីវរ (ជាខ័ណ្ឌមានបញ្ចខ័ណ្ឌជាដើម) ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែកាត់ ហើយក្រាល មិនឡើងជា កបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដានភ្ជាប់គ្នា ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរ (មានដេរបណ្តោយជាដើម) ហើយក្រាល មិន ឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែភ្ជាប់កណ្តុំ ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែថែមសំពត់ឲ្យមាំ ហើយក្រាល មិនឡើងជា កបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អន្តរាត ខាងខ្នង ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អន្តរាតខាងពោះ ហើយក្រាល មិន ឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរគូបគ្នា ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែជ្រលកម្តង មានពណ៌ដូចក្រូកដំរី ឬដូច ស្លឹកឈើទុំ ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលបានមក ព្រោះធ្វើនិមិត្ត ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលបានមក ព្រោះ និយាយបញ្ចុះបញ្ចូលគេ ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលខ្ចីគេមកក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃ នោះ ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺឲ្យអរុណរះឡើងទាន់ ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលមិនបាន ធ្វើពិន្ទុកប្ប ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ រៀបចាកសង្ឃាដី ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ រៀបចាកឧត្តរាសង្ក ហើយក្រាល មិនឡើងជា កបិន។ រៀបចាកអន្តរាសក ហើយក្រាល មិនឡើងជាកបិន។ រៀបចាកចីវរមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់ ដែលកាត់ដាច់ជាបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី លើសពីបញ្ច ខ័ណ្ឌក្តី ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ហើយក្រាល ក៏មិនឡើងជាកបិន។ មិនឲ្យបុគ្គលក្រាល (ទៅឲ្យសង្ឃ ឬគណៈក្រាលវិញ) មិនឡើងជាកបិន។ ការក្រាល មិនត្រឹមត្រូវ ក៏មិនឡើងជាកបិន។ បើភិក្ខុនៅក្រៅសីមា ហើយអនុមោទនាកបិននោះ ការក្រាលបែបនេះ មិនឡើងជាកបិនឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការក្រាលកបិនដូចន័យ ដែលតថាគតពោលមកនេះឯង មិនឡើងជាកបិនទេ។

[៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង(នោះ) តើដូចម្តេច។ (ឯកបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើងនោះគឺ) សំពត់ថ្មី ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ជំនំ ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ចាស់ ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់បង្កុក ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលធ្លាក់ ទៀបរាងផ្សារ ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបានធ្វើនិមិត្ត ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលបានមក ដោយមិនបាននិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលមិនខ្ចីគេ ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលបានធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃនោះ ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលមិនធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺមិនឲ្យអរុណរះឡើងទាន់ ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលបានធ្វើពិន្ទុកប្បុរស ក្រាលឡើងជាកបិន។ សង្ឃាដី ក្រាលឡើងជាកបិន។ ឧត្តរាសង្ក ក្រាលឡើងជាកបិន។ អន្តរាសក ក្រាលឡើងជាកបិន។ សំពត់ដែលមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់ កាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវជាបញ្ចប់ខ្លួន លើសពីបញ្ចប់ខ្លួន ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ហើយក្រាល ឡើងជាកបិន។ ឲ្យបុគ្គលក្រាល ទើបឡើងជាកបិន។ ការក្រាលដោយត្រឹមត្រូវ ទើបបានឡើងជាកបិន។ បើភិក្ខុនៅក្នុងសីមា ហើយអនុមោទនាកបិននោះ ការក្រាលបែបនេះ ទើបឡើងជាកបិន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការក្រាលកបិនដូចន័យដែលតថាគតពោលមកនេះឯង ទើបឡើងជាកបិនបាន។

[៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកបិននឹងដោះ (នោះ) តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មាតិកាទាំង៨ប្រការនេះ នាំឲ្យកបិនដោះ គឺ មានការចៀសចេញទៅជាកំណត់១ មានការធ្វើចីវរសម្រេច ជាកំណត់១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់១ មានចីវរវិនាសទៅ ជាកំណត់១ មានការពង្រឹង ជាកំណត់១ អស់សេចក្តីសង្ឃឹម១ មានការកន្លងខេត្តកបិន ជាកំណត់១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាដោះកបិន១។

១៨៨. អាទាយសត្តកំ

CS vin.mv.07.02 | [ភាគ ទី៨](#)

អាទាយសត្តកៈ ជាបឋម

[៦] ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ នាំយកចីវរដែលខ្លួនធ្វើស្រេចចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ការដែលចៀសចេញទៅ ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យស្រេច។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរឲ្យស្រេច ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះ អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើចីវរនោះ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចីវរវិនាស ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ។ ភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរស្រេចហើយ ឮដំណឹងថា សង្ឃបានដកកបិនក្នុងអាវាសនោះហើយ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់បានឮដំណឹង ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ។ ភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរស្រេចហើយ ក៏នៅតែគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កបិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកបិន ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ។ ភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួចហើយ គិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកបិនមែន។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ។

ចប់ អាទាយសត្តកៈ ជាបឋម។

១៨៩. សមាទាយសត្តកំ

CS vin.mv.07.03 | [ភាគ ទី៨](#)

សមាទាយសត្តកៈ ទី ២

[៧] ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើហើយចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ការដែលចៀសចេញទៅ ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យស្រេច។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរឲ្យស្រេច ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើចីវរនោះ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចីវរវិនាស ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ។ ភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួច ក៏បានឮដំណឹងថា កបិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃបានព្រមគ្នាដកហើយ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់បានឮដំណឹង ជាកំណត់។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ។ ភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវរស្រេចហើយ ក៏នៅតែគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បាន

ដើរចៀសចេញ ទៅចាកអាវាសនោះ ដោយលះបង់ចោលស្រឡះ ដាច់អាស័យថា អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯង ហៅថា អាវាសាបលិពោធា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯចីរវាបលិពោធា (នោះ) តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចីរវដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានធ្វើហើយក្តី បាត់ទៅក្តី វិនាសទៅក្តី ភ្លើងឆេះទៅក្តី សេចក្តីប្រាថ្នាចីរវដាច់ទៅក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯង ហៅថា ចីរវាបលិពោធា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អបលិពោធា របស់កបិន មាន២យ៉ាងដូច្នេះឯង។

ចប់ កបិនក្លិន្តកៈ ទី៧។

ក្នុងកបិនក្លិន្តកៈនេះ មានរឿង១១៨ មានបេយ្យាល១២ ជាប្រធាន។

២០១. តស្សទ្ធានំ

CS vin.mv.07.15 | ភាគ ទី៨

ឧទ្ទាននៃកបិនក្លិន្តកៈនោះគឺ

[៣៣] រឿងបាចេយ្យភិក្ខុ៣០រូប មានសេចក្តីអផ្សុក នៅក្នុងស្រុកសាកេត លុះនៅចាំវស្សារួចហើយ ក៏មានចីរវទទឹកដោកមកគាល់ព្រះជិនស្រី នេះជារឿង (ខាងដើម) នៃកបិន១ រឿងអានិសង្សទាំង៥ សម្រេចដល់ភិក្ខុដែលបានក្រាលកបិនហើយ គឺ ភិក្ខុចេញទៅណា មិនបាច់លាភិក្ខុផងគ្នា គ្រាប់ទៅណា មិនបាច់យកត្រៃចីរវគ្រប់ប្រដាប់បាន ឆាន់គណោជានបាន ទុកដាក់អតិបក្ស ចីរវបានតាមត្រូវការ និងចីរវដែលកើតឡើងដល់សង្ឃ គួរបានដល់ពួកភិក្ខុដែលបានក្រាលកបិនហើយ។ រឿងសូត្រញត្តិ១ រឿងក្រាលកបិនឡើងបែបយ៉ាងនេះ និងក្រាលកបិនមិនឡើងបែបយ៉ាងនេះ (ឯការក្រាលកបិនមិនឡើងនោះ) គឺ (ក្រាលដោយសំពត់គ្រាន់តែ) គូសក្រិតចំណាំ១ គ្រាន់តែបោកគក់លាង១ គ្រាន់តែចាត់ចែងលែលក១ គ្រាន់តែកាត់១ គ្រាន់តែដានភ្ជាប់គ្នា១ គ្រាន់តែដេរ១ គ្រាន់តែភ្ជាប់កណ្តា១ គ្រាន់តែថែមសំពត់ឲ្យទាំ១ គ្រាន់តែប្រក់អនុវាត (ខាងខ្នង)១ គ្រាន់តែប្រក់អនុវាត (ខាងពោះ)១ គ្រាន់តែដេរគ្នាជាពីរ១ គ្រាន់តែជ្រលក់ឲ្យមានពណ៌ដូចភ្នំកដំរី ឬដូចស្លឹកឈើទុំ១ សំពត់ដែលបានមក ព្រោះធ្វើនិមិត្ត១ សំពត់ដែលបានមក ព្រោះនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលគេ១ សំពត់ដែលខ្លីគេ១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យសម្រេចថ្ងៃនោះ១ សំពត់ដែលធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺឲ្យអរុណរះឡើងទាន់១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្ប១ រៀបចាកចីរវទាំងបី១ រៀបចាកចីរវមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់ ដែលកាត់ដាច់ជាបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី លើសពីបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី១ មិនឲ្យបុគ្គលក្រាល (ទៅឲ្យសង្ឃ ឬគណៈក្រាលវិញ)១ ការក្រាលមិនត្រឹមត្រូវ ឬភិក្ខុនៅក្រៅសីមាអនុមោទនា១ កបិនដែលក្រាលមិនឡើង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងនេះឯង (ឯការក្រាលកបិនឡើងនោះគឺ) ក្រាលដោយសំពត់ថ្មី១ សំពត់ជំនុំ១ សំពត់ចាស់១ សំពត់បង្អួកល១ សំពត់ធ្លាក់ចុះទៀបរានផ្សារ១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបានធ្វើនិមិត្ត១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបាននិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល១ សំពត់ដែលមិនខ្លីគេ១ សំពត់ដែលបានធ្វើសម្រេចក្នុងថ្ងៃនោះ១ សំពត់ដែលមិនធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺមិនឲ្យអរុណរះឡើងទាន់១ សំពត់ដែលបានធ្វើពិន្ទុកប្ប១ ក្រាលដោយចីរវទាំង៣ (ចីរវណាមួយក៏បាន)១ សំពត់ដែលធ្វើឲ្យមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់ កាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវជាបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី លើសពីបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី១ ឲ្យបុគ្គលក្រាល១ ការក្រាលដោយត្រឹមត្រូវ ឬភិក្ខុក្នុងសីមាអនុមោទនា១ ការក្រាលឡើងជាកបិន ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង មាតិកានាំឲ្យកបិនដោះ មាន៨យ៉ាង គឺ មានការចៀសចេញទៅ ជាកំណត់១ មានការធ្វើចីរវសម្រេច ជាកំណត់១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់១ មានចីរវវិនាស ជាកំណត់១ មានការពង្រឹងដំណឹង ជាកំណត់១ អស់សេចក្តីសង្ឃឹម១ មានការកន្លងខេត្តកបិន ជាកំណត់១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាដោះកបិនមួយទៀត ជាកំណត់ប្រាំបី១ (អធិប្បាយថា) ភិក្ខុនាំយកចីរវ ដែលធ្វើហើយ ចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កបិននោះ របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចៀសចេញទៅ ជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីរវ ចៀសចេញទៅ លុះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតថា អាត្មាអញ នឹងធ្វើចីរវក្នុងទីនេះ អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កបិន (របស់ភិក្ខុនោះ) ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចីរវសម្រេច ជាកំណត់។ ភិក្ខុនាំយកចីរវ ចៀសចេញទៅ លុះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតថា អាត្មាអញ នឹងមិនធ្វើ (ចីរវនេះ) អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីរវ ចៀសចេញទៅ លុះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតថា អាត្មាអញ នឹងធ្វើចីរវក្នុងទីនេះ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីរវក៏វិនាសទៅ កបិននោះ របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចីរវវិនាស ជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីរវ ចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ ក៏ធ្វើចីរវ (នោះ) ខាងក្រៅសីមា លុះធ្វើចីរវស្រេច ស្រាប់តែពង្រឹងដំណឹងថា កបិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ កបិននោះរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ពង្រឹងដំណឹង ជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីរវ ចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ ក៏ធ្វើចីរវ (នោះ) ខាងក្រៅសីមា លុះធ្វើចីរវហើយ ក៏បង្អង់ឲ្យការដោះកបិន (នោះ) កន្លងហួសទៅខាងក្រៅសីមា កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកបិន ជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីរវ ចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ ក៏ធ្វើចីរវ (នោះ) ខាងក្រៅសីមា លុះធ្វើចីរវស្រេចហើយ ក៏មានគំនិតថា អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកបិនមែន កបិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងរឿងអាទាយ និងសមាទាយ (ទាំង២នេះ) មានប្រការប្រាំពីរ។ ដំណើរក្នុងរឿង ដែលភិក្ខុធ្វើចីរវមិនទាន់ស្រេច ៦ប្រការ គ្មានការដោះកបិន ត្រង់ចៀសចេញទៅ ជាកំណត់ទេ ការដោះកបិន ត្រង់ធ្វើចីរវសម្រេច ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់១ ត្រង់ចីរវវិនាស ជាកំណត់១ ទាំង៣នេះ កើតដោយភិក្ខុនាំយក (ចីរវចៀសចេញទៅ) ខាងក្រៅសីមា ហើយមានគំនិតថា អាត្មាអញ នឹងធ្វើ (ចីរវ) ក្នុងទីនេះ និដ្ឋានន្តិកាភិក្ខុ សន្និដ្ឋានន្តិកាភិក្ខុ នាសនន្តិកាភិក្ខុ ទាំង៣នេះថា ភិក្ខុនាំយក (ចីរវចៀសចេញទៅ) ដោយបំណងថា អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញ អាត្មាអញ នឹងទៅធ្វើខាងក្រៅសីមា រឿងន័យវិធីទាំង៣ ដែលមានតទៅខាងក្រោយថា (ភិក្ខុនាំយកចីរវចៀសចេញទៅ) ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុគ្មានគំនិតថា (អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ ឬមិនត្រឡប់វិញទេ) ការដោះកបិនត្រង់ធ្វើចីរវសម្រេច ជាកំណត់១ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជា

កំណត់១ ត្រង់ចីវរវិនាស ជាកំណត់១ ត្រង់ព្រះជំណើង ជាកំណត់១ ត្រង់កន្លងខេត្តកបិន ជាកំណត់១ ដោះជាមួយនឹងភិក្ខុ
ទាំងឡាយ១ (ទាំង៦នេះ) ថា ភិក្ខុកាន់យក (ចីវរ) ចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញ នឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញ នឹងទៅ
ធ្វើខាងក្រៅសីមា (លុះកំពុងធ្វើ) ក៏គិតថា អាត្មាអញ នឹងមិនត្រឡប់វិញ ហើយក៏ធ្វើចីវរឲ្យសម្រេច យ៉ាងនេះ ជាគតិមាន១៥ប្រការ
រឿងភិក្ខុប្រមូលយកចីវរ ដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច និងប្រមូលយកចីវរ ដែលធ្វើស្រេចដូចគ្នា វាៈទាំង៤នេះ រួមទាំងអស់ត្រូវជា
១៥ប្រការ រឿងទាំង៣នោះ គឺបានចីវរខុសបំណង១ បានចីវរត្រូវបំណង១ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ១ បណ្ឌិតគប្បីដឹងរឿងនោះ ដោយន័យ
ថា មានដប់ពីរពាង រឿងសេចក្តីមិនខ្វល់ខ្វាយ (ក្នុងចីវរ) មាន៥ប្រការ រឿងភិក្ខុនៅជាសុខសប្បាយ មាន៥ប្រការ រឿងបលិពោធ
និងអបលិពោធ ក្នុងអាវាស និងចីវរនោះ១ ឯឧទ្ទាន (នៃកបិនក្នុងនេះ) យើងបានធ្វើហើយ ដោយន័យ (ដូចពោលមកយ៉ាង
នេះឯង)។

ចីវរក្នុងន្តកៈ

CS [vin.mv.08](#) | [ភាគ ទី៨](#)

៨. ចីវរក្នុងកោ

២០២. ជីវកវត្ថុ

CS [vin.mv.08.01](#) | [ភាគ ទី៨](#)

(២០២)

[៣៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានជោគ គង់នៅវត្តវេន្ទន កលន្តកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលី ក៏ស្តុកស្តម្ភ
ទូលាយមានជនច្រើន មានមនុស្សមីរដេរដាស មានអាហារ ផ្ទះកំពូល ចំណីក៏សម្បូរណា មានប្រាសាទ៧ពាន់៧រយ៧ប្រាសាទ មានផ្ទះកំពូល
៧ពាន់ ៧រយ ៧ផ្ទះ មានសួនច្បារ ៧ពាន់ ៧រយ ៧សួនច្បារ មានស្រះបោក្រណី ៧ពាន់ ៧រយ ៧ស្រះ ទាំងមានស្រីផ្កាមាស(ម្នាក់) ឈ្មោះនាង
អម្ពបាលី រូបល្អគួរជាទីពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បូរល្អ និងជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនពន់ពេក ហើយជាស្រី
ប្រសប់ ក្នុងការល្បែងរាំច្រៀង និងការដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួកមនុស្សត្រូវការទាំងប៉ុន្មាន តែងចូលទៅរកច្រើន ឯនាង (នោះ) ទៅក្នុង
មួយយប់ៗ (តែងយកថ្លៃ) ៥០កហាបណៈ។ ឯក្រុងវេសាលីសោត សឹងម៉ឺងលើសលុបប្រមាណ ព្រោះនាងអម្ពបាលីនោះ។ គ្រានោះ មានពួក
កុដុម្ពីរនៅក្រុងរាជគ្រឹះ បានទៅក្រុងវេសាលីដោយមានកិច្ចណាមួយ។ ពួកកុដុម្ពីរនៅក្រុងរាជគ្រឹះក៏បានឃើញក្រុងវេសាលីស្តុកស្តម្ភទូលាយ
មានជនច្រើន មានមនុស្សមីរដេរដាស មានអាហារចំណី ក៏សម្បូរណា មានប្រាសាទ៧ពាន់៧រយ៧ប្រាសាទ មានផ្ទះកំពូល៧ពាន់ ៧រយ ៧ផ្ទះ
មានសួនច្បារ ៧ពាន់ ៧រយ ៧សួនច្បារ មានស្រះបោក្រណី ៧ពាន់ ៧រយ ៧ស្រះ ទាំងមានស្រីផ្កាមាស(ម្នាក់) ឈ្មោះអម្ពបាលី រូបល្អ គួរជាទី
ពិតពិល រមិលមើល នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បូរល្អ និងជាទីគាប់ចិត្ត របស់ជនពន់ពេក ហើយប្រសប់ ក្នុងការល្បែង រាំច្រៀង
ដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួកមនុស្សទាំងប៉ុន្មាន តែងទៅរកច្រើន ឯនាង (នោះ) ទៅក្នុងមួយយប់ៗ (យកថ្លៃ) ៥០កហាបណៈ ឯក្រុងវេសាលី ក៏ម៉ឺង
លើសប្រមាណ ព្រោះនាងអម្ពបាលី។ វេសាលីនោះ ពួកកុដុម្ពីរ នៅក្រុងរាជគ្រឹះ បានពិចារណា នូវកិច្ចដែលគួរធ្វើនោះ ក្នុងក្រុងវេសាលីរួចហើយ
ក៏ត្រឡប់មក ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ បានចូលទៅគាល់ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះបាទមាគធសេនិយ
ពិម្ពិសារ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្រុងវេសាលី ក៏ស្តុកស្តម្ភទូលាយ មានជនច្រើន មានពួកមនុស្សមីរដេរដាស មានអាហារចំណី ក៏
សម្បូរណា មានប្រាសាទ៧ពាន់ ៧រយ ៧ប្រាសាទ មានផ្ទះកំពូល៧ពាន់ ៧រយ ៧ផ្ទះ មានសួនច្បារ ៧ពាន់ ៧រយ ៧សួនច្បារ មានស្រះ
បោក្រណី ៧ពាន់ ៧រយ ៧ស្រះ ទាំងមានស្រីផ្កាមាស (ម្នាក់) ឈ្មោះនាងអម្ពបាលី រូបល្អ គួរជាទីពិតពិល រមិលមើល នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា
ហើយប្រកបដោយសម្បូរល្អ និងជាទីគាប់ចិត្ត របស់ជនពន់ពេក ហើយជាស្រីប្រសប់ ក្នុងការល្បែងរាំច្រៀង និងដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួក
មនុស្សត្រូវការទាំងប៉ុន្មាន តែងចូលទៅរកច្រើន ឯនាង (នោះ) ទៅក្នុងមួយយប់ៗ យកថ្លៃ៥០កហាបណៈ ឯក្រុងវេសាលី ល្អដោយក្រៃលែងជាង
ប្រមាណ ព្រោះនាងអម្ពបាលីនោះ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព គួរតែយើងខ្ញុំ តាំងស្រីផ្កាមាសឡើងខ្លះ ទើបជាការល្អ។ ស្តេចនោះ ទ្រង់ត្រាស់តបថា នែ
នាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរជ្រើសរើសនាងកុមារីណា ដែលមានរូបល្អ ប្រហែលនាងនោះ តាំងឲ្យជាស្រីផ្កាមាសឡើង។ សម័យនោះឯង
ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មាននាងកុមារីម្នាក់ ឈ្មោះសាលរតី រូបល្អ គួរជាទីពិតពិលរមិលមើល នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ហើយប្រកបដោយសម្បូរល្អ និង
ជាទីគាប់ចិត្ត របស់ជនពន់ពេក។ វេសាលីនោះ ពួកកុដុម្ពីរនៅក្រុងរាជគ្រឹះ ក៏បានតាំងនាង សាលរតីកុមារី ឲ្យធ្វើជាស្រីផ្កាមាស។ គ្រានោះ មិនយូរ
ប៉ុន្មាន នាងសាលរតីស្រីផ្កាមាស ក៏ជាស្រីប្រសប់ ក្នុងការល្បែងរាំច្រៀង និងដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួកមនុស្ស ត្រូវការទាំងប៉ុន្មាន តែងចូល
ទៅរកច្រើន ឯនាងនោះ ទៅក្នុង១យប់ (យកថ្លៃ) ១០០កហាបណៈ។ លំដាប់នោះ នាងសាលរតី ស្រីផ្កាមាស មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏មានគភ៌ឡើង។
វេសាលីនោះ នាងសាលរតី ស្រីផ្កាមាស មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា (ធម្មតា) ស្រី តែមានគភ៌ហើយ រមែងមិនជាទីគាប់ចិត្ត របស់ពួកបុរសឡើយ
ប្រសិនបើបុរសណាមួយ និងដឹងអាត្មាអញថា នាងសាលរតី ស្រីផ្កាមាស មានគភ៌ហើយ គ្រឿងសក្ការៈទាំងអស់ របស់អញ មុខជានឹងសាបសូន្យ
(មិនខាន) បើដូច្នោះ គួរតែអញប្រាប់គេថា មានជម្ងឺ។ គ្រានោះ នាងសាលរតី ស្រីផ្កាមាស ក៏បានបង្គាប់នាយទូរថា នែនាយទូរ កុំឲ្យបុរស
ណាមួយ ចូលមកឡើយ ទុកជានរណាមក សួររកខ្ញុំ អ្នកឯងត្រូវប្រាប់ថា នាងសាលរតី មានជម្ងឺ។ នាយទូរនោះ ក៏បានទទួលពាក្យ នាងសាលរតី
ស្រីផ្កាមាស ដោយពាក្យថា អីនាង។ លំដាប់នោះ នាងសាលរតីស្រីផ្កាមាស លុះដល់គភ៌នោះចាស់ហើយ ក៏សម្រាលកូនប្រុស១មក។ វេសាលីនោះ
នាងសាលរតីស្រីផ្កាមាស បានបង្គាប់ខ្ញុំស្រីថា នែនាង ហី នាងឯងចូរដាក់ទារកនេះ ក្នុងចង្កូរចាស់ ហើយនាំយកទៅចោល លើគំនរសម្រាមចុះ។
ឯខ្ញុំស្រីនោះ បានទទួលស្តាប់ពាក្យ នាងសាលរតីស្រីផ្កាមាស ដោយពាក្យថា ចាសអ្នកម្ចាស់ ហើយក៏ដាក់ទារកនោះ ក្នុងចង្កូរចាស់ ហើយ
នាំយកទៅចោល លើគំនរសម្រាម។ សម័យនោះឯង ព្រះរាជកុមារ ឈ្មោះអភយៈ ចេញទៅគាល់បម្រើស្តេច ក្នុងវេសាលីក្រឹក ក៏បានឃើញទារក
នោះ មានពួកសត្វក្អែកចោមរោម លុះឃើញហើយ ក៏សួរទៅមនុស្សទាំងឡាយថា នែនាយ អ្វីនេះ ដែលពួកក្អែកចោមរោម។ មនុស្សទាំងនោះ
ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ទារក។ រាជកុមារត្រាស់សួរថា នែនាយ ទារកនេះ វានៅរស់ទេឬ។ មនុស្សទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់

មេត្តាប្រោស នៅរស់ទេ។ រាជកុមារក៏ត្រាស់ថា នែនាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំយកទារកនោះ ទៅក្នុងព្រះរាជវាំងយើង ហើយប្រគល់ឲ្យ ពួកស្រីដោះចិញ្ចឹម។ មនុស្សទាំងនោះ បានទទួលពាក្យអរាមរាជកុមារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ករុណារិសេស ក៏នាំយកទារកនោះ ទៅក្នុងព្រះរាជវាំង របស់អរាមរាជកុមារ ហើយប្រគល់ឲ្យទៅពួកមេដោះថា នាងទាំងឡាយចូរចិញ្ចឹមចុះ។ ជនទាំងឡាយ បានឲ្យឈ្មោះទារក នោះថា ជីវកៈ ដោយហេតុថា ទារកនោះនៅរស់ ឲ្យឈ្មោះទារកនោះ (ខាងក្រោយទៀត) ថា កោមារភត្យ ព្រោះថាទារកនោះ អរាមរាជកុមារ បាន ឲ្យគេរើសយកមកចិញ្ចឹម។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភត្យ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានជាអ្នកដឹងក្តីឡើង។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ បានចូលទៅគាល់ អរាមរាជកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបបង្គំទូល អរាមរាជកុមារ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព អ្នកណាជាមាតារបស់ខ្ញុំ អ្នកណាជា បិតារបស់ខ្ញុំ។ អរាមរាជកុមារតបថា ហែបាជីវកៈ ទុកជាអញ ក៏មិនបានស្គាល់មាតារបស់អ្នកដែរ ប៉ុន្តែខ្លួនអញ ទុកដូចជាបិតារបស់អ្នក (ព្រោះ) អ្នកឯង យើងបានឲ្យគេយកមកចិញ្ចឹម។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា ពួករាជត្រកូលនេះ តែបុគ្គលគ្មានសិល្ប សាស្ត្រហើយ មិនងាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបានទេ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ រករៀនសិល្បសាស្ត្រ។

[៣៥] សម័យនោះឯង មានពេទ្យម្នាក់ ជាទិសាបាមោក្ខ នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងតក្កសិលា។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ មិនបានលាអរាមរាជ កុមារឡើយ ហើយពេញដើរសំដៅទៅក្រុងតក្កសិលា ក៏បានចូលទៅរកពេទ្យនោះ ឯក្រុងតក្កសិលាដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ និយាយពាក្យនេះ នឹងពេទ្យនោះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងសិក្សាសិល្បសាស្ត្រ។ ឯអាចារ្យទិសាបាមោក្ខនោះ ក៏តបវិញថា នែនាយ ជីវកៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូររៀនចុះ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏រៀនសិល្បសាស្ត្របានច្រើនផង រៀបបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្ប សាស្ត្រ ដែលជីវកកោមារភត្យនោះ បានរៀនហើយ ក៏មិនភ្លេចទៅផង។ លុះកន្លង៧ឆ្នាំទៅហើយ ទើបជីវកកោមារភត្យ មានសេចក្តីរិះគិត ដូច្នោះថា អាត្មាអញ រៀនសិល្បសាស្ត្របានច្រើនផង រៀនបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រ ដែលអញបានរៀនហើយ ក៏មិនភ្លេច ទៅផង ម្យ៉ាងទៀត កាលអាត្មាអញ រៀនអស់៧ឆ្នាំហើយ ក៏រកទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះមិនប្រាកដឡើយ ទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះ តើនឹងបាន ប្រាកដ ក្នុងវេលាណា។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏បានចូលទៅរកពេទ្យនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពេទ្យនោះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំរៀនសិល្បសាស្ត្របានច្រើនផង រៀនបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រ ដែលខ្ញុំបានរៀនហើយ មិនភ្លេចទៅ វិញផង ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំរៀនអស់៧ឆ្នាំហើយ ក៏រកទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះ មិនប្រាកដសោះ ទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះ តើនឹងបានប្រាកដក្នុង វេលាណា។ ឯអាចារ្យនោះ ក៏ប្រាប់ថា នែនាយជីវកៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងត្រូវកាន់យកចបដឹក ដើរទៅចំនួន១យោជន៍ជុំវិញក្រុងតក្កសិលា ហើយគន់ មើលរត្នឯណានីមួយ ដែលមិនមែនជាថ្នាំ ចូរអ្នកនាំវត្ថុនោះមក។ ឯជីវកកោមារភត្យ ទទួលស្តាប់ពាក្យពេទ្យនោះ ដោយពាក្យថា បាទលោក អាចារ្យ ហើយក៏កាន់ចបដឹក ដើរទៅចំនួន១យោជន៍ជុំវិញក្រុងតក្កសិលា ក៏មិនឃើញមានវត្ថុអ្វីមួយ ដែលមិនមែនជាថ្នាំឡើយ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏បានចូលទៅរកពេទ្យនោះវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពេទ្យនោះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំបាន ដើរទៅចំនួន១យោជន៍ជុំវិញក្រុងតក្កសិលា ក៏មិនឃើញមានវត្ថុអ្វីមួយ ដែលមិនមែនជាថ្នាំសោះ។ ឯអាចារ្យនោះក៏និយាយថា នែនាយជីវកៈ អ្នកឯង យើងបានបង្រៀនរួចហើយ សិល្បសាស្ត្រប៉ុណ្ណោះ ល្មមចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អ្នកឯងបានហើយ ៗក៏ប្រគល់ស្បៀងបន្តិចបន្តួចឲ្យ ជីវកកោមារភត្យ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏បាននាំយកស្បៀងបន្តិចបន្តួចនោះចេញដើរ សំដៅទៅក្រុងរាជគ្រឹះវិញ។ វេលានោះ ស្បៀង បន្តិចបន្តួច របស់ជីវកកោមារភត្យនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ទៀបក្រុងសាកេត នៅពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏មានសេចក្តីរិះគិត ដូច្នោះថា ផ្លូវអស់ទាំងនេះ ជាផ្លូវដាច់ស្រយាល មានទឹកតិច មានចីណិអាហារតិច នរណា ដែលមិនមានស្បៀងអាហារហើយ មិនងាយនឹងទៅ បានឡើយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ ដើរស្វែងរកស្បៀងសិន (រួចសឹមទៅ)។

២០៣. សេដ្ឋិភវិយាវត្ថុ

CS vin.mv.08.02 | ភាគ ទី៨

(២០៣)

[៣៦] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាកេត មានភវិយាសេដ្ឋិម្នាក់ កើតជម្ងឺឈឺក្បាល៧ឆ្នាំហើយ។ ពួកពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខយ៉ាងធំៗច្រើន នាក់ នាំគ្នាមកព្យាបាល ក៏មិនអាចធ្វើឲ្យជាភោគបាន ហើយនាំយកតែប្រាក់ទៅជាច្រើន។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភត្យ បានចូលទៅក្រុងសាកេត ហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា នែនាយ នរណាមានជម្ងឺ (ខ្លះ) នរណាឲ្យខ្ញុំព្យាបាល (ខ្លះ)។ មនុស្សទាំងនោះប្រាប់ថា បពិត្រលោកអាចារ្យ មានតែភវិយាសេដ្ឋិនេះ មានជម្ងឺឈឺក្បាល៧ឆ្នាំហើយ បពិត្រលោកអាចារ្យ អ្នកអញ្ជើញទៅព្យាបាលភវិយាសេដ្ឋិចុះ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏បានចូលទៅកាន់លំនៅ របស់សេដ្ឋិគហបតី លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក៏បង្គាប់នាយទូរថា នែនាយទូរ ចូរអ្នកឯង ទៅជំរាប ភវិយាសេដ្ឋិថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ឥឡូវមានគ្រូពេទ្យអញ្ជើញមក គាត់ចង់ឃើញអ្នកម្ចាស់។ នាយទូរនោះ បានទទួលស្តាប់ពាក្យជីវកកោមារភត្យ ដោយពាក្យថា បាទលោកអាចារ្យ ហើយក៏ចូលទៅរកភវិយាសេដ្ឋិ។ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភវិយាសេដ្ឋិថា បពិត្រ អ្នកម្ចាស់ ឥឡូវមានគ្រូពេទ្យអញ្ជើញមក គាត់ចង់ឃើញអ្នកម្ចាស់។ ឯភវិយាសេដ្ឋិក៏សួរថា នែនាយទូរ គ្រូពេទ្យនោះ តើបែបយ៉ាងណា។ នាយទូរ ជំរាបថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្រូពេទ្យនោះនៅក្មេងទេ។ ឯភវិយាសេដ្ឋិក៏តបថា កុំឡើយនាយទូរ គ្រូពេទ្យនៅក្មេងម៉្លេះ នឹងធ្វើភោគអញឲ្យជាម្តេចបាន គ្រូពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខយ៉ាងធំៗ ច្រើននាក់ ក៏បានមកព្យាបាលហើយ ក៏គង់មិនអាចនឹងធ្វើភោគឲ្យសះជាបាន នាំយកប្រាក់ជាច្រើនទៅ ហើយ។ ខណៈនោះ នាយទូរក៏បានចូលទៅរកជីវកកោមារភត្យវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងជីវកកោមារភត្យថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ភវិយាសេដ្ឋិបាននិយាយយ៉ាងនេះថា កុំឡើយនាយទូរ គ្រូពេទ្យនៅក្មេងម៉្លេះ នឹងព្យាបាលភោគអញឲ្យសះជាម្តេចបាន គ្រូ ពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខធំៗ ច្រើននាក់ បានមកព្យាបាល ក៏គង់មិនអាចនឹងធ្វើភោគឲ្យសះជាបាន នាំយកប្រាក់ជាច្រើនទៅហើយ។ ឯជីវកកោមារភត្យ ក៏និយាយវិញថា នែនាយទូរ ចូរអ្នកឯងទៅជំរាបភវិយាសេដ្ឋិថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្រូពេទ្យបាននិយាយពាក្យ យ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់កុំអាលឲ្យវត្ថុអ្វីៗមុនឡើយ ចាំអ្នកម្ចាស់ជាភោគពេលណា អ្នកម្ចាស់ចង់ឲ្យវត្ថុណា ក៏គប្បីឲ្យវត្ថុនោះ ក្នុងពេលនោះចុះ។ នាយទូរនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យជីវកកោមារភត្យ ដោយពាក្យថា បាទលោកអាចារ្យ ហើយក៏ចូលទៅរកភវិយាសេដ្ឋិវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភវិយាសេដ្ឋិថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្រូពេទ្យបាននិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់កុំអាលឲ្យវត្ថុអ្វីៗ មុនឡើយ ចាំអ្នកម្ចាស់ជាភោគវេលាណា អ្នកម្ចាស់ចង់ឲ្យវត្ថុណា ក៏គប្បីឲ្យវត្ថុនោះ ក្នុងវេលានោះចុះ។ ឯភវិយាសេដ្ឋិក៏ប្រាប់ថា នែនាយទូរ បើ

ដូច្នោះ សូមឲ្យគ្រូពេទ្យអញ្ជើញចូលមកចុះ។ នាយទ្វារនោះ បានទទួលស្តាប់ពាក្យភរិយាសេដ្ឋី ដោយពាក្យថា បានអ្នកម្ចាស់ ហើយក៏ចូល ទៅរកជីវកោមារភក្សវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ និងជីវកោមារភក្សថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ភរិយាសេដ្ឋីឲ្យអញ្ជើញ លោក។ វេលានោះ ជីវកោមារភក្ស ក៏បានចូលទៅរកភរិយាសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សង្កេតស្គាល់កាយវិការរបស់ភរិយាសេដ្ឋី ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភរិយាសេដ្ឋីថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ខ្ញុំបានត្រូវការសប្បិទទូកដែរ។ លំដាប់នោះ ភរិយាសេដ្ឋី ក៏បានបង្គាប់ឲ្យគេឲ្យ សប្បិទទូកដៃទៅជីវកោមារភក្ស។ វេលានោះ ជីវកោមារភក្ស ក៏បានសួរសប្បិទនោះជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេងៗ រួចហើយឲ្យភរិយាសេដ្ឋីដេក ផ្ទាល់លើគ្រែ ហើយបញ្ជាក់ថ្នាំនោះ។ ខណៈនោះ សប្បិទដែលជីវកោមារភក្ស បានច្រកទៅហើយនោះ ក៏ខ្វែរចេញពីមាត់។ គ្រានោះ ភរិយាសេដ្ឋី ក៏ ខ្លាក់សប្បិទនោះទៅក្នុងកន្តោរ ហើយបង្គាប់ទាសីថា ចូរនាងយកសំឡីមកផ្គិតសប្បិទនេះចេញ។ វេលានោះ ជីវកោមារភក្ស មានសេចក្តីរិះគិត ដូច្នោះថា អើអស្ចារ្យអ្វីម៉្លេះ ស្រីមេផ្ទះនេះ ជាស្រីអន់ណាស់តើ ព្រោះនាងឲ្យទាសីយកសំឡីមកផ្គិតសប្បិទនេះ ដែលជារបស់គួរតែចោល ម្យ៉ាងទៀត ថ្នាំដែលមានជំនឿច្រើនៗ អញបានប្រើប្រាស់អស់ច្រើនទៅហើយ ស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះនេះ នឹងឲ្យទេយ្យធម៌ (រង្វាន់) តិចតួចដល់អញដូចម្តេចបាន។ លំដាប់នោះ ភរិយាសេដ្ឋីសង្កេតស្គាល់វិការជីវកោមារភក្ស ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះ និងជីវកោមារភក្សថា នែលោកអាចារ្យ ហេតុអ្វី បានជាអ្នកមានចិត្តប្លែកម៉្លេះ។ ឯជីវកោមារភក្ស តបវិញថា ខ្ញុំបានមានសេចក្តីរិះគិត ក្នុងទីនេះយ៉ាងនេះថា អស្ចារ្យអ្វីម៉្លេះ ស្រីមេផ្ទះនេះ ជាស្រីអន់ ណាស់តើ ព្រោះនាងឲ្យទាសីយកសំឡីមកផ្គិតសប្បិទនេះ ដែលជារបស់គួរតែចោល ម្យ៉ាងទៀត ថ្នាំដែលមានជំនឿច្រើនៗ អញបានប្រើប្រាស់អស់ ច្រើនទៅហើយ ស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះនេះ នឹងឲ្យទេយ្យធម៌តិចតួច ដល់អាត្មាអញដូចម្តេចបាន។ ឯភរិយាសេដ្ឋី តបវិញថា នែលោកអាចារ្យ យើងជាស្រី គ្រប់គ្រងផ្ទះ គួរចេះសម្រេចសប្បិទនេះ សប្បិទនេះ នឹងធ្វើជាថ្នាំលាបជើងពួកទាសៈ ពួកកម្មករ ឬនឹងស្រោចទៅក្នុងកិច្ច ដែលធ្វើប្រទីប ក៏គង់តែប្រសើរ នែលោកអាចារ្យ លោកកុំតូចចិត្តឡើយ ទេយ្យធម៌របស់លោក មុខជាមិនសាបសូន្យទេ។ ខណៈនោះ ជីវកោមារភក្ស ក៏បានផ្សះផ្សើយក្បាល ៧ឆ្នាំ របស់ភរិយាសេដ្ឋី ដោយការច្រក តែម្តងប៉ុណ្ណោះ។ វេលានោះ ភរិយាសេដ្ឋី ក៏បានសះ ជាភោគនោះទៅ ហើយបានឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន៤ពាន់ កហាបណៈ ទៅជីវកោមារភក្ស។ ឯកូនប្រុសគិតថា មាតារបស់អាត្មាអញ បានសះ ជាជម្ងឺហើយ ក៏បានឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន៤ពាន់កហាបណៈ ទៀត។ ឯស្រីជាកូនប្រុស គិតថា ម្តាយក្មេករបស់អាត្មាអញ បានសះ ជាជម្ងឺហើយ ក៏បានឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន៤ពាន់កហាបណៈទៀត។ ឯសេដ្ឋី គហាបតី គិតថា ភរិយារបស់អាត្មាអញ បានសះ ជាជម្ងឺហើយ ក៏ឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន៤ពាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យទាសា ទាសី និងរថទិមសេះ (ថែម ទៀត)។ គ្រានោះ ជីវកោមារភក្ស បាននាំយក (រង្វាន់) ទាំង១៦ពាន់កហាបណៈនោះ និងទាសាទាសី ទាំងរថទិមសេះ ហើយចេញទៅក្រុងរាជ គ្រឹះ ក៏បានចូលទៅរក អភយរាជកុមារ ពូជក្រុងរាជគ្រឹះដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ និងអភយរាជកុមារថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស រង្វាន់ទាំង១៦ពាន់ក្តី ទាសាក្តី ទាសីក្តី សេះ និងរថក្តី នេះជាស្នាដៃដំបូងរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់ ទទួលយកគ្រឿងសម្រាប់ចិញ្ចឹមរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំចុះ។ ឯអភយរាជកុមារក៏តបថា នែនាយជីវកៈ ណ្ហើយ (របស់ទាំងនេះ) ស្រេចនឹងអ្នកឯងចុះ ប៉ុន្តែត្រូវអ្នកឯងសាងលំនៅ ក្នុងប្តូររបស់យើង។ ឯជីវកោមារភក្ស បានទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលអភយរាជកុមារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិ ទេព ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏បានសាងលំនៅ ក្នុងរាំងរបស់អភយរាជកុមារ។

២០៤. ពិម្មិសារាជវត្ថុ

CS [vin.mv.08.03](#) | ភាគ ទី៨

(២០៤)

[៣៧] សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ ទ្រង់កើតភោគប្បសដូងបាត។ សំពត់សាដកទាំងឡាយ ក៏សឹងតែប្រឡាក់ទៅ ដោយឈាម។ ពួកព្រះនាងទេវី ឃើញហើយ ក៏ចំអកថា ឥឡូវនេះ ព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់មានរដូវហើយ ផ្កាគីឈាម បានកើតឡើងដល់ព្រះសម្មតិ ទេពហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ព្រះសម្មតិទេព មុខជានឹងប្រសូតិ (បុត្រ) មិនខាន។ ព្រះមហាក្សត្រ ក៏ទ្រង់អៀនអន់ដោយហេតុនោះ។ វេលានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការស្នូរទៅអភយរាជកុមារថា នែនាយអភីយ យើងមានជម្ងឺប្រាកដដូច្នោះហើយ អស់ទាំង សំពត់សាដក ប្រឡាក់ទៅដោយឈាម ឯពួកនាងទេវី ឃើញហើយ ក៏ចំអកថា ឥឡូវនេះ ព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់មានរដូវហើយ ផ្កាគីឈាម បានកើត ឡើង ដល់ព្រះសម្មតិទេពហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ព្រះសម្មតិទេព មុខជានឹងប្រសូតិ (បុត្រ) មិនខាន នែនាយអភីយ យើងសូមអង្វរអ្នក ចូរអ្នក ស្វែងរកពេទ្យណា ដែលអាចព្យាបាលយើងបាន។ អភយរាជកុមារ តបវិញថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ពេទ្យរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះជីវកៈ នៅក្នុង ជាមនុស្សកំពុងចំរើន ពេទ្យនោះ នឹងព្យាបាលព្រះសម្មតិទេពបាន។ ព្រះបាទពិម្មិសារត្រាស់ថា នែនាយអភីយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកបង្គាប់ពេទ្យជីវកៈ ឲ្យគេមកព្យាបាលអញចុះ។ លំដាប់នោះ អភយរាជកុមារ ក៏បានបង្គាប់ជីវកោមារភក្សថា នែនាយជីវកៈ ចូរអ្នកឯង ទៅព្យាបាលភោគ ថ្វាយ ព្រះមហាក្សត្រ។ ជីវកោមារភក្ស បានទទួលបង្គាប់អភយរាជកុមារ ដោយពាក្យថា ករុណារិសេស ហើយក៏នាំយកថ្នាំចំនួនមួយក្រចក ចូលទៅ គាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ ដូច្នោះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំ ព្រះអង្គសូមមើលជម្ងឺព្រះអង្គ។ វេលានោះ ជីវកោមារភក្ស ក៏បានផ្សះភោគប្បសដូងបាត របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ ដោយលាបថ្នាំតែ ម្តង។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ ទ្រង់បានសះ ជាភោគហើយ ទើបទ្រង់ឲ្យពួកស្រីទាំងប្រាំរយ ស្ថិតស្ថានគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ហើយឲ្យដោះចេញ ទ្រង់ឲ្យគរជាគំនរ រួចទ្រង់ត្រាស់ទៅ នឹងជីវកោមារភក្ស ដូច្នោះថា នែនាយជីវកៈ គ្រឿងអលង្ការទាំងពួង របស់ស្រីទាំងប្រាំរយ នេះ ត្រូវបានអ្នកឯងហើយ។ ជីវកោមារភក្ស ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កុំព្រួយព្រះរាជហឫទ័យឡើយ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់ គ្រាន់តែរំលឹកឧបការរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គចុះ។ ព្រះបាទពិម្មិសារត្រាស់ថា នែនាយជីវកៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងបម្រើយើងផង ស្រីស្នំផង ភិក្ខុសង្ឃ មាន ព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង។ ជីវកោមារភក្ស បានទទួលស្តាប់ព្រះរាជឱង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្មិសារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះ ករុណារិសេស។

២០៥. រាជគហសេដ្ឋីវត្ថុ

CS [vin.mv.08.04](#) | ភាគ ទី៨

(២០៥)

[៣៨] សម័យនោះឯង សេដ្ឋីនៅក្រុងរាជគ្រឹះ កើតរោគឈឺក្បាល៧ឆ្នាំហើយ។ ពួកពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខៗច្រើននាក់ មកព្យាបាល ក៏មិនអាចនឹងកែរោគឲ្យសះជាបាន នាំយកតែប្រាក់ជាច្រើនទៅ។ ម្យ៉ាងទៀត សេដ្ឋីនោះ ពួកពេទ្យ ក៏បោះបង់ចោលហើយ។ មានពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិ មុខជានឹងធ្វើមរណកាល ក្នុងថ្ងៃទី៥។ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិ មុខជានឹងធ្វើមរណកាល ក្នុងថ្ងៃទី៧។ លំដាប់នោះ ពួកកុដ្ឋមិត្តៈ នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានសេចក្តីរិះគិត ដូច្នោះថា សេដ្ឋីគហបតិនេះឯង មានឧបការៈច្រើនដល់ស្តេចផង ដល់ពួកកុដ្ឋមិត្តៈផង ម្យ៉ាងទៀត សេដ្ឋីនោះ ពួកពេទ្យ បោះបង់ចោលហើយ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិ មុខជានឹងធ្វើមរណកាល ក្នុងថ្ងៃទី៥។ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិ មុខជានឹងធ្វើមរណកាល ក្នុងថ្ងៃទី៧ ម្យ៉ាងទៀត ពេទ្យដឹកៈ របស់ព្រះមហាក្សត្រនេះ នៅក្មេង ជាមនុស្សកំពុងចំរើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងទូលសូមពេទ្យដឹកៈ អំពីព្រះមហាក្សត្រ ដើម្បីព្យាបាលរោគ សេដ្ឋីគហបតិ។ គ្រានោះ ពួកកុដ្ឋមិត្តៈ នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានក្រាបទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេដ្ឋីគហបតិនេះ មានឧបការៈច្រើន ដល់ព្រះសម្មតិទេពផង ដល់ពួកកុដ្ឋមិត្តៈផង ម្យ៉ាងទៀត ពួកពេទ្យ ក៏បោះបង់ហើយ ពួកពេទ្យខ្លះ និយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិ មុខជានឹងធ្វើមរណកាល ក្នុងថ្ងៃទី៥ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិ មុខជានឹងធ្វើមរណកាល ក្នុងថ្ងៃទី៧ យើងខ្ញុំសូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់បង្គាប់ពេទ្យដឹកៈ ឲ្យព្យាបាលរោគ សេដ្ឋីគហបតិ។ ខណៈនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ក៏ទ្រង់បានបង្គាប់ ដឹកកោមារភត្យថា នែនាយដឹកៈ អ្នកឯងចូរទៅព្យាបាលសេដ្ឋីគហបតិចុះ។ ដឹកកោមារភត្យ ទទួលស្តាប់ព្រះរាជទិដ្ឋារ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណាវេសេស រួចចូលទៅរកសេដ្ឋីគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សង្កេតដឹងវិការៈ របស់សេដ្ឋីគហបតិ រួចហើយនិយាយនឹងសេដ្ឋីគហបតិដូច្នោះថា នែគហបតិ ប្រសិនបើខ្ញុំកែរោគលោក សះជាហើយ តើខ្ញុំនឹងត្រូវបានរង្វាន់ដូចម្តេច។ សេដ្ឋីគហបតិឆ្លើយថា លោកអាចារ្យ សម្មតិវរបស់ខ្ញុំទាំងអស់ក្តី ក៏ត្រូវបានលោក ខ្លួនខ្ញុំក្តី ក៏ធ្វើជាខ្ញុំរបស់លោក។ ដឹកកោមារភត្យសួរថា នែគហបតិ លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្ទៀងតែម្ខាងអស់៧ខែបានឬទេ។ សេដ្ឋីគហបតិឆ្លើយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ទៀងតែម្ខាង អស់៧ខែបាន។ ដឹកកោមារភត្យសួរថា នែគហបតិ លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្ទៀងមកម្ខាងទៀត អស់៧ខែបានឬទេ។ សេដ្ឋីគហបតិឆ្លើយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ទៀងមកម្ខាងទៀត អស់៧ខែបាន។ ដឹកកោមារភត្យសួរថា នែគហបតិ លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្ទៀង អស់៧ខែបានឬទេ។ សេដ្ឋីគហបតិប្រាប់ថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ទៀង អស់៧ខែបាន។ ខណៈនោះ ដឹកកោមារភត្យ ក៏ឲ្យសេដ្ឋីគហបតិដេកលើគ្រែ រួចចងសេដ្ឋីភ្ជាប់លើគ្រែ ហើយរះស្បែកក្បាល វែកថ្នែរ (រលាក្បាល) ចេញ ក៏នាំយកបាណកជាតិ^{៤)} បានពីរ ហើយបង្ហាញដល់ជនថា ចូរអ្នកទាំងឡាយ មើលបាណកជាតិទាំងពីរនេះចុះ បាណកជាតិ១តូច បាណកជាតិ១ធំ ពួកអាចារ្យណានិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិនឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី៥ (ព្រោះ) ពួកអាចារ្យទាំងនោះ បានឃើញបាណកជាតិធំនេះ ដល់ថ្ងៃទី៥ វានឹងជញ្ជក់យកខ្លួនក្នុងរលាក្បាលរបស់សេដ្ឋីគហបតិ ៗនឹងធ្វើមរណកាល ព្រោះវាជញ្ជក់យកខ្លួនក្នុងរលាក្បាល អាចារ្យទាំងនោះ គេឃើញត្រូវ (របស់គេ មិនខុសទេ) ចំណែកខាងពួកអាចារ្យណា និយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតិនឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី៧ (ព្រោះ) អាចារ្យទាំងនោះ បានឃើញបាណកជាតិតូចនេះ ដល់ថ្ងៃទី៧ វានឹងជញ្ជក់ខ្លួនក្នុងរលាក្បាលសេដ្ឋីគហបតិ ៗនឹងធ្វើមរណកាល ព្រោះវាជញ្ជក់ខ្លួនក្នុងរលាក្បាល អាចារ្យទាំងនោះ គេឃើញត្រូវ (របស់គេ មិនខុសទេ) រួចហើយទើបបិទថ្នែរ (រលាក្បាល) ហើយដេរស្បែកក្បាល រួចលាបថ្នាំឲ្យ។ វេលានោះ លុះកន្លង៧ថ្ងៃទៅ សេដ្ឋីគហបតិ ក៏និយាយទៅនឹងដឹកកោមារភត្យយ៉ាងនេះថា នែលោកអាចារ្យ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្ទៀងខាងម្ខាង អស់៧ខែបានទេ។ ដឹកកោមារភត្យតបថា នែគហបតិ ក្រែងលោកបានទទួលប្តេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ទៀងតែម្ខាងឲ្យអស់៧ខែបាន មិនដូច្នោះឬ។ សេដ្ឋីតបថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួលប្តេជ្ញាពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែថា ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (មិនខាន ព្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្ទៀងតែម្ខាង ឲ្យអស់៧ខែបាន។ ដឹកកោមារភត្យនិយាយថា នែគហបតិ បើដូច្នោះ ចូរលោកដេកផ្ទៀងទៅម្ខាងទៀត អស់៧ខែចុះ។ វេលានោះ លុះកន្លង៧ថ្ងៃទៅ សេដ្ឋីគហបតិ បាននិយាយនឹងដឹកកោមារភត្យយ៉ាងនេះថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្ទៀងម្ខាងទៀត អស់៧ខែបានឡើយ។ ដឹកកោមារភត្យតបថា នែគហបតិ ក្រែងលោកបានទទួលប្តេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ទៀងទៅម្ខាងទៀត អស់៧ខែបាន មិនដូច្នោះឬ។ សេដ្ឋីនិយាយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួលប្តេជ្ញាពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែថា ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (មិនខាន ព្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្ទៀងទៅម្ខាងទៀត អស់៧ខែបានទេ។ ដឹកកោមារភត្យតបថា នែគហបតិ ក្រែងលោកបានទទួលប្តេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ទៀង អស់៧ខែបាន មិនដូច្នោះឬ។ សេដ្ឋីនិយាយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួលប្តេជ្ញាពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែថា ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (មិនខាន ព្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្ទៀង អស់៧ខែបានទេ។ ដឹកកោមារភត្យតបវិញថា នែគហបតិ បើខ្ញុំមិនបាននិយាយនឹងលោក (យ៉ាងនេះទេ) អ្នកមុខជាមិនដេក អស់កាលមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះឡើយ ម្យ៉ាងទៀត យើងបានដឹងពីមុនហើយថា ដល់គ្រប់៧ថ្ងៃ៣ដង សេដ្ឋីគហបតិ មុខជានឹងសះស្បើយរោគជាប្រាកដ (មិនខាន) នែគហបតិ ចូរអ្នកក្រោកឡើង ឥឡូវ លោកបានសះ ជារោគហើយ ចូរលោកដឹង លោកត្រូវឲ្យរង្វាន់ខ្ញុំដូចម្តេចខ្លះ។ សេដ្ឋីគហបតិ និយាយថា លោកអាចារ្យ សម្មតិខ្ញុំទាំងអស់ក្តី ក៏ត្រូវបានលោក ខ្លួនខ្ញុំក្តី ក៏សូមធ្វើជាខ្ញុំលោក។ ដឹកកោមារភត្យ តបថា នែគហបតិ ណ្ហើយចុះ លោកកុំឲ្យសម្មតិទាំងអស់ មកខ្ញុំឡើយ ម្យ៉ាងទៀត លោកកុំធ្វើជាប្រាមរបស់ខ្ញុំ លោកចូរថ្វាយទ្រព្យ ១សែនកហាបណៈ ទៅស្តេច ឲ្យទ្រព្យ ១សែនកហាបណៈមកខ្ញុំចុះ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិ បានសះជារោគហើយ ក៏បានថ្វាយទ្រព្យ ១សែនកហាបណៈ ទៅស្តេច ជូនទ្រព្យ ១សែនកហាបណៈ ទៅដឹកកោមារភត្យ។

២០៦. សេដ្ឋីបុត្តវត្ថុ

CS vin.mv.08.05 | ភាគ ទី៨

(២០៦)

[៣៩] សម័យនោះឯង មានសេដ្ឋីបុត្ត នៅក្នុងក្រុងពារាណសី លេងល្បែងដាំដូង ក៏កើតរោគដុំ ក្នុងពោះវៀនធំ។ បបរដែលសេដ្ឋីបុត្ត បានហុតក្តី ក៏មិនបានល្អយស្រួល បាយដែលសេដ្ឋីបុត្តបានបរភោគក្តី ក៏មិនបានល្អយស្រួល ឧច្ចារៈក្តី បស្សារៈក្តី ក៏មិនបានស្រួលសោះ។ ព្រោះរោគនោះ សេដ្ឋីបុត្តនោះ ក៏ទៅជាស្តម្ភ សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគលៀង ស្លែកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ។ វេលានោះ សេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសី មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា ជម្ងឺកូនអញ ប្រាកដដូច្នោះ ទឹកបបរ (ដែលកូនអញ)ហុតទៅក្តី ក៏មិនបានល្អយស្រួល បាយដែល

បរិភោគក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល ឧទ្ធារៈក្តី បស្សៈក្តី ក៏មិនបានស្រួលសោះ ព្រោះរោគនោះ បានជាតូនអញ ទៅជាស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរ អាក្រក់ កើតរោគល្បឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ ទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយសូមយកពេទ្យជីវកៈ ពី ស្តេចមក ដើម្បីឲ្យមកព្យាបាលកូនអញ។ លំដាប់នោះ សេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសី បានទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយចូលទៅគាល់ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូល ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដូច្នោះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ជម្ងឺកូនខ្ញុំព្រះអង្គ ប្រាកដដូច្នោះ ទឹកបបរ ដែលកូនខ្ញុំព្រះអង្គ ហូតទៅក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល បាយដែលបរិភោគទៅហើយក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល ឧទ្ធារៈក្តី បស្សៈក្តី ក៏មិនដែលបានស្រួលសោះ ព្រោះរោគនោះ កូនខ្ញុំព្រះអង្គ ទៅជាស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿង ស្លេកស្លាំង មាន ខ្លួនរាមដោយសរសៃ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់បង្គាប់ពេទ្យជីវកៈ ឲ្យព្យាបាលរោគកូនខ្ញុំព្រះអង្គ។ ខណៈនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់បង្គាប់ជីវកកោមារភត្យថា នែនាយជីវកៈ ចូរអ្នកឯង ទៅក្រុងពារាណសី ហើយព្យាបាលរោគ កូនសេដ្ឋី នៅក្រុង ពារាណសីផង។ ជីវកកោមារភត្យ ទទួលព្រះរាជឱង្ការ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ករុណារិសេស ហើយទៅកាន់ ក្រុងពារាណសី ចូលទៅរកកូនសេដ្ឋី នៅក្រុងពារាណសី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សង្កេតដឹងវិការកូនសេដ្ឋី នៅក្រុងពារាណសី រួចបណ្តេញជនឲ្យដើរចេញ ហើយបិទបាំងរាងនន់ពីខាងក្រៅ ហើយចងកូនសេដ្ឋីភ្ជាប់នឹងសសរ រួចឲ្យភរិយា (នែសេដ្ឋីបុត្រ) ឈរនៅពីខាងមុខ រួចរំលែកពោះ នាំយកដុំក្នុងពោះរៀនធំ បង្ហាញដល់ភរិយា (សេដ្ឋីបុត្រនោះ) ថា នាងចូរមើលរោគរបស់ស្វាមីនាង បបរដែលហូតទៅហើយក្តី ក៏ មិនបានរលួយស្រួល បាយដែលបរិភោគទៅហើយក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល ឧទ្ធារៈក្តី បស្សៈក្តី ក៏មិនដែលបានស្រួល ព្រោះតែរោគនេះហើយ បានជាស្វាមីរបស់នាងនេះ ទៅជាស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿង ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាម ដោយសរសៃ (ថាហើយក៏) ស្រាវយកដុំក្នុងពោះរៀនធំ ហើយបញ្ចូលពោះរៀនទៅវិញ រួចដេរស្បែកពោះហើយ លាបថ្នាំឲ្យ។ វេលានោះ មិនយូរប៉ុន្មាន កូនសេដ្ឋី នៅក្នុង ក្រុងពារាណសី ក៏បានសះ ជារោគនោះទៅ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសីគិតថា កូនរបស់អាត្មាញបានសះជារោគហើយ ក៏បាន ប្រគល់ឲ្យ នូវទ្រព្យ១៦ពាន់កហាបណៈ ដល់ជីវកកោមារភត្យ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភត្យ បានទទួលទ្រព្យទាំង ១៦ពាន់កហាបណៈនោះ ហើយ ក៏ត្រឡប់មកក្រុងរាជគ្រឹះវិញ។

២០៧. បង្ហាតរាជវត្ត

CS vin.mv.08.06 | ភាគ ទី៨

(២០៧)

[៤០] សម័យនោះឯង ព្រះបាទបង្ហាត ក្នុងក្រុងឧដ្ឋេនី ទ្រង់អាពាធ ដោយរោគល្បឿង។ ពួកពេទ្យ ដែលជាទិសាបាមោក្ខធំៗច្រើននាក់ មក ព្យាបាល ក៏មិនអាចនឹងកែរោគនោះ ឲ្យសះជាបាន នាំយកតែប្រាក់ទៅជាច្រើន។ គ្រានោះ ព្រះបាទបង្ហាត ក៏បានបញ្ជូនព្រះរាជបម្រើ ឲ្យទៅកាន់ សំណាក់ ស្តេចមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដោយព្រះបណ្តាំថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ជម្ងឺខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ខ្ញុំសូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់ ត្រាស់បង្គាប់ឲ្យជីវកពេទ្យ ឲ្យគាត់ទៅព្យាបាលរោគខ្ញុំ។ ខណៈនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់បង្គាប់ទៅ ជីវកកោមារភត្យថា នែនាយ ជីវកៈ ចូរអ្នកទៅក្រុងឧដ្ឋេនី ហើយព្យាបាល ព្រះបាទបង្ហាតផង។ ជីវកកោមារភត្យ ទទួលស្តាប់ព្រះរាជឱង្ការ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណារិសេស ហើយទៅកាន់ក្រុងឧដ្ឋេនី ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះបាទបង្ហាត លុះចូលទៅគាល់ហើយ ក៏ សង្កេតស្គាល់វិការៈ របស់ព្រះបាទបង្ហាត ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះបាទបង្ហាតយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងស្លូសប្បិ ថ្វាយ ព្រះសម្មតិទេព នឹងសោយសប្បិនោះបានដែរឬ។ ព្រះមហាក្សត្រត្រាស់ថា នែនាយជីវកៈ មិនបានទេ អ្នកឯងអាចនឹងរក្សារោគឲ្យបាន សះជា ដោយថ្នាំណាមួយវិញ រៀបលែងតែសប្បិចេញ ចូរអ្នកផ្សំថ្នាំនោះចុះ ដ្បិតសប្បិជាទីខ្ពើមរមើមរបស់ខ្ញុំ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ មាន សេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា អាពាធរបស់ស្តេចនេះ ប្រាកដដូច្នោះ តែរៀបលែងសប្បិចេញហើយ អាត្មាអញមិនអាចនឹងធ្វើឲ្យសះជាបានឡើយ។ បើ ដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនឹងស្លូសប្បិ (នោះ) ឲ្យមានពណ៌ដូចទឹកចត់ ឲ្យមានក្លិនដូចក្លិនទឹកចត់ ឲ្យមានរសដូចរសទឹកចត់វិញ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ ស្លូសប្បិឲ្យមានពណ៌ដូចជាពណ៌ទឹកចត់ មានក្លិនដូចជាក្លិនទឹកចត់ មានរសដូចជាសទឹកចត់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេងៗ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ មានសេចក្តីរិះគិត ដូច្នោះថា សប្បិដែលស្តេចនេះសោយហើយ ដល់ជ្រួតជ្រាបទៅ មុខជានឹងចង្ហោរចេញ ហើយ ស្តេចកំណាចនេះ នឹងបង្គាប់មនុស្ស ឲ្យសម្លាប់អាត្មាអញ មិនខានឡើយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ សូមលាជាមុនហើយ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ បានចូលទៅគាល់ ព្រះបាទបង្ហាត លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ និងព្រះបាទបង្ហាតថា បពិត្រព្រះ សម្មតិទេព ធម្មតា ពួកខ្ញុំជាពេទ្យ តែងគាស់យកបួសលើ មកផ្សំថ្នាំ ដោយការរហ័សយ៉ាងនោះ សូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ ពួកអ្នកដែលនៅចាំរោង សម្រាប់ដាក់វាហនៈ ហើយនឹងពួកអ្នករក្សាទ្វារថា (បើ) ជីវកៈប្រាថ្នាទៅ ដោយវាហនៈណា ចូរឲ្យទៅដោយវាហនៈនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាទៅតាមទ្វារណា ចូរឲ្យទៅតាមទ្វារនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាចង់ទៅក្នុងកាលណា ត្រូវឲ្យទៅក្នុងកាលនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាចង់ចូលមក ក្នុងក្រុង កាលណា ត្រូវឲ្យចូលមក ក្នុងកាលនោះចុះ។ ខណៈនោះ ព្រះបាទបង្ហាត ក៏បានត្រាស់បង្គាប់ទៅពួកអ្នកនៅចាំរោង សម្រាប់ដាក់វាហនៈ និងពួក អ្នករក្សាទ្វារថា (បើ) ជីវកៈប្រាថ្នាទៅ ដោយវាហនៈណា ចូរឲ្យទៅដោយវាហនៈនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាទៅតាមទ្វារណា ចូរឲ្យទៅតាមទ្វារនោះ ជីវកៈ ប្រាថ្នាចង់ទៅ ក្នុងកាលណា ចូរឲ្យទៅ ក្នុងកាលនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាចូលមកក្នុងក្រុងកាលណា ចូរឲ្យចូលមក ក្នុងកាលនោះចុះ។ សម័យនោះ ព្រះ បាទបង្ហាត មានមេដំរី១ ឈ្មោះភន្ទរតិកា អាចដើរទៅបាន ៥០យោជន៍ (ក្នុង១ថ្ងៃ)។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏បានបង្ហោរថ្វាយ សប្បិនោះ ទៅព្រះបាទបង្ហាតថា សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់សោយទឹកចត់ (នេះ)។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ បានឲ្យព្រះបាទបង្ហាត សោយសប្បិរួច ហើយ ក៏ទៅកាន់រោងដំរី (ឡើងដំរី) លើមេដំរី ឈ្មោះភន្ទរតិកា ហើយក៏បរចេញពីក្រុងទៅ។ ខណៈនោះ សប្បិ ដែលព្រះបាទបង្ហាត បានសោយ ហើយ ជ្រួតជ្រាបទៅ ក៏បង្ហោរចេញមក។ វេលានោះ ព្រះបាទបង្ហាត ទ្រង់មានបន្ទូល ទៅនឹងមនុស្សទាំងឡាយ ដូច្នោះថា នែនាយ (ភន្ទរនេះ) ជីវកៈកំណាច បានឲ្យអញផឹកសប្បិទៅហើយ នែនាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅគន់រកមើលពេទ្យជីវកៈ។ មនុស្សទាំងនោះ ក្រាបបង្គំ ទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (ឯពេទ្យជីវកៈនោះ) គាត់ជិះដំរី ឈ្មោះភន្ទរតិកា បរចេញពីក្រុង បាត់ទៅហើយ។ សម័យនោះឯង មានខ្ញុំម្នាក់ របស់ព្រះបាទបង្ហាត ឈ្មោះកាកៈ អាចដើរទៅបានចំនួន ៦០យោជន៍ (ក្នុង១ថ្ងៃ) ព្រោះអាស្រ័យដោយមនុស្ស។ គ្រានោះ ព្រះបាទបង្ហាត ទ្រង់ បង្គាប់ទៅខ្ញុំ ឈ្មោះកាកៈថា នែនាយកាកៈ ចូរឯងទៅ ឲ្យពេទ្យជីវកៈត្រឡប់មកវិញថា លោកអាចារ្យ ព្រះមហាក្សត្រ ឲ្យលោកត្រឡប់ទៅវិញ (កុំ ឲ្យខាន) នែនាយកាកៈ ធម្មតា ពួកពេទ្យនេះ តែងមានមាយាច្រើន ម្យ៉ាងទៀត ឯងកុំទទួលយករបស់បន្តិចបន្តួចរបស់ពេទ្យនោះឡើយ។ លំដាប់

នោះ ខ្ញុំឈ្មោះកាកៈ ក៏បានតាមទៅទាន់ជីវកកោមរកត្យ កំពុងបរិភោគបាយព្រឹក ក្នុងរវាងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ជិតក្រុងកោសដ្ឋី។ វេលានោះ ខ្ញុំឈ្មោះកាកៈ បាននិយាយ ទៅនឹងជីវកកោមរកត្យ ដូច្នោះថា លោកអាចារ្យ ព្រះមហាក្សត្រឲ្យលោកត្រឡប់ទៅវិញ។ ជីវកកោមរកត្យ តបថា នៃនាយកាកៈ ចូរអ្នកឯងបង្អង់ ចាំយើងបរិភោគរួចសិន នៃនាយកាកៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងបរិភោគបាយសិន។ កាកៈតបថា លោកអាចារ្យ កុំព្រួយ ជឿតខ្ញុំ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ថា នៃនាយកាកៈ ធម្មតា ពួកពេទ្យទាំងនេះ តែងមានមាយាច្រើន ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងកុំទទួលរបស់បន្តិច បន្តួចរបស់ពេទ្យនោះឡើយ។ សម័យនោះឯង ជីវកកោមរកត្យ បានបង់ថ្នាំដោយក្រចក ហើយទំពាស៊ីផ្នែកន្តតព្រៃផង ផឹកទឹកផង។ វេលានោះ ជីវកកោមរកត្យ ក៏បាននិយាយទៅនឹងខ្ញុំឈ្មោះកាកៈដូច្នោះថា នៃនាយកាកៈ បើដូច្នោះ អ្នកចូរទំពាស៊ីផ្នែកន្តតព្រៃផង ផឹកទឹកផងចុះ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំឈ្មោះកាកៈគិតថា ពេទ្យនេះឯង ហ៊ានទំពាស៊ីផ្នែកន្តតព្រៃផង ផឹកទឹកផង ពេទ្យនេះ មិនគួរនឹងមានអំពើអាក្រក់តិចតួចឡើយ ហើយក៏ទំពាស៊ីផ្នែកន្តតព្រៃមួយចំហៀងផង ផឹកទឹកផង។ ផ្នែកន្តតព្រៃមួយចំហៀង ដែលខ្ញុំឈ្មោះកាកៈ ទំពាស៊ីហើយនោះ ក៏ចុះរាក ក្នុងទីនោះឯង។ ខណៈនោះ ខ្ញុំឈ្មោះកាកៈ បាននិយាយទៅនឹងជីវកកោមរកត្យ ដូច្នោះថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំនៅមានជីវិត (តទៅទៀតបួន)។ ជីវកកោមរកត្យប្រាប់ថា នៃនាយកាកៈ អ្នកឯងកុំភ័យឡើយ ខ្លួនអ្នកឯងក្តី ស្តេចកំណាចក្តី នឹងបានសះ ជាភោគហើយ ស្តេចនោះ នឹងឲ្យគេសម្លាប់ខ្ញុំមិនខាន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមិនត្រឡប់ទៅវិញ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ប្រគល់មេដំរីឈ្មោះភន្ទរតិកាទៅខ្ញុំឈ្មោះកាកៈវិញ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ចូលទៅកាលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ឯក្រុងរាជគ្រឹះដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ។ ស្តេចទ្រង់ត្រាស់តបថា នៃនាយជីវកៈ អ្នកឯងមិនបានវិលត្រឡប់ទៅវិញ ដោយហេតុណា ឈ្មោះថា បានធ្វើនូវហេតុនោះ ដោយល្អ ហើយ ស្តេចកំណាចនោះ មុខជានឹងឲ្យគេសម្លាប់អ្នកឯងមិនខាន។ គ្រានោះ ព្រះបាទបញ្ឆោត បានសះ ជាភោគហើយ ក៏បញ្ជូនរាជបម្រើ ទៅក្នុងសំណាក់ជីវកកោមរកត្យថា សូមឲ្យជីវកៈមក (កុំខាន) យើងនឹងឲ្យពរ។ ឯជីវកកោមរកត្យតបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កុំព្រួយព្រះទ័យ សូមព្រះសម្មតិទេព គ្រាន់តែទ្រង់រលឹក នូវឧបការៈ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គចុះ។

២០៨. សិវេយ្យកទុស្សយុគកថា

CS vin.mv.08.07 | ភាគ ទី៨

(២០៨)

សម័យនោះ សំពត់សិវេយ្យកៈ១គូ ក៏កើតឡើងដល់ព្រះបាទបញ្ឆោត ជាសំពត់ដីលើសលុប ប្រសើរ ជាប្រធានខ្ពង់ខ្ពស់ ក្រៃលែង ជាងសំពត់ដីច្រើន ជាងគូនៃសំពត់ដីច្រើន ជាងរយនៃគូសំពត់ដីច្រើន ជាងពាន់នៃគូសំពត់ដីច្រើន ជាងសែននៃគូសំពត់ដីច្រើន។ វេលានោះ ព្រះបាទបញ្ឆោត បានបញ្ជូនសំពត់ សិវេយ្យកៈ ១គូនោះ ទៅជីវកកោមរកត្យ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមរកត្យ មានសេចក្តីរិះគិត ដូច្នោះថា ជាសំពត់ សិវេយ្យកៈ ១គូ ដែលព្រះបាទបញ្ឆោតបានបញ្ជូនមកឲ្យអាត្មាអញនេះ ជាសំពត់ដីលើសលុបប្រសើរ ជាប្រធានខ្ពង់ខ្ពស់ក្រៃលែង ជាងសំពត់ដីច្រើន ជាងគូនៃសំពត់ដីច្រើន ជាងរយនៃគូសំពត់ដីច្រើន ជាងពាន់នៃគូសំពត់ដីច្រើន ជាងសែននៃគូសំពត់ដីច្រើន អ្នកដទៃណាមួយ មិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់សិវេយ្យកៈនេះឡើយ វៀរលែងតែព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះចេញ ឬវៀរលែងតែព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារចេញ។

២០៩. សមគ្គិសវិរចនកថា

CS vin.mv.08.08 | ភាគ ទី៨

(២០៩)

[២១] សម័យនោះឯង ព្រះកាយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ដោយទោស (ភោគទល់)។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដី មានអាយុមកថា នៃអានន្ត កាយរបស់តថាគត ត្រាស់ដោយទោសហើយ តថាគតប្រាថ្នានឹងឆាន់ថ្នាំបញ្ចុះ។ ខណៈនោះ ព្រះអានន្តដីមានអាយុ ក៏ចូលទៅរកជីវកកោមរកត្យ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងជីវកកោមរកត្យដូច្នោះថា នៃជីវកៈដីមានអាយុ កាយរបស់ព្រះតថាគតត្រាស់ដោយទោសហើយ ព្រះតថាគតត្រូវការឆាន់ថ្នាំបញ្ចុះ។ ជីវកកោមរកត្យតបថា បពិត្រព្រះអានន្តដីចំរើន បើដូច្នោះ សូមឲ្យលោកសម្រួលព្រះកាយរបស់ព្រះដីមានព្រះភាគ បាន២ ៣ថ្ងៃសិន។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដីមានអាយុ បានសម្រួលព្រះកាយរបស់ព្រះដីមានព្រះភាគ២ ៣ថ្ងៃ រួចហើយ ក៏ចូលទៅរកជីវកកោមរកត្យ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងជីវកកោមរកត្យដូច្នោះថា នៃអារុសោជីវកៈ ព្រះកាយរបស់ព្រះតថាគត បានស្រួលបួលហើយ អ្នកសំគាល់នូវកាលគួរក្នុងគ្រានេះចុះ។ គ្រានោះ ជីវកកោមរកត្យ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា អាត្មាអញ ថ្វាយថ្នាំបញ្ចុះដី គ្រោតគ្រោតដល់ព្រះដីមានព្រះភាគ អំពើនេះ មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ណើយចុះ គួរអាត្មាអញ នឹងអប់ផ្កាឧប្បលទាំងឡាយបានកក្តាប់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេងៗ ហើយសឹមបង្ហោនថ្វាយដល់ព្រះតថាគត។ គ្រានោះ ជីវកកោមរកត្យ បានអប់ផ្កាឧប្បលកក្តាប់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេងៗ រួចហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះដីមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បង្ហោនថ្វាយផ្កាឧប្បល១ក្តាប់ដល់ព្រះដីមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បល១ក្តាប់ដំបូងនេះ ផ្កាឧប្បលនេះ នឹងបញ្ចុះព្រះដីមានព្រះភាគ បាន១០ដង រួចបង្ហោនថ្វាយផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី២ ដល់ព្រះដីមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី២នេះ ផ្កាឧប្បលនេះ នឹងបញ្ចុះព្រះដីមានព្រះភាគបាន១០ដង រួចបង្ហោនថ្វាយផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី៣ ដល់ព្រះដីមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដីមានព្រះភាគ ទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី៣នេះ ផ្កាឧប្បលនេះ នឹងបញ្ចុះព្រះដីមានព្រះភាគបាន១០ដង រួមកិច្ចដែលបញ្ចុះថ្នាំព្រះដីមានព្រះភាគ ត្រូវជា៣០ដងគត់ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមរកត្យ បានថ្វាយថ្នាំបញ្ចុះ៣០ដងគត់ ចំពោះព្រះដីមានព្រះភាគ រួចថ្វាយបង្គំព្រះដីមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយថយចេញទៅ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមរកត្យ កាលចេញទៅដល់ក្រៅខ្លោងទ្វារហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា ថ្នាំបញ្ចុះទាំង៣០ដងគត់ អាត្មាអញ បានថ្វាយដល់ព្រះដីមានព្រះភាគហើយ ព្រះកាយរបស់ព្រះតថាគត ដែលត្រាស់ដោយទោស ថ្នាំនោះ នឹងបញ្ចុះព្រះដីមានព្រះភាគគ្រប់៣០ដងគត់ក៏ មុខជានឹងបញ្ចុះព្រះដីមានព្រះភាគ ត្រឹមតែ២៩ដង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដីមានព្រះភាគបានបញ្ចុះថ្នាំហើយ មុខជានឹងស្រង់ទឹក ថ្នាំនោះ នឹងបញ្ចុះព្រះដីមានព្រះភាគ ដែលបានស្រង់ទឹកហើយម្តងទៀត រួមជាការបញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះដីមានព្រះភាគ៣០ដងគត់ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។ ព្រះដីមានព្រះភាគ បានជ្រាបសេចក្តីរិះ

គិតនៃចិត្តរបស់ជីវកោមារភត្យ ដោយព្រះទ័យ ហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកក្នុងពេលនោះថា នៃអានន្ត កាល
ជីវកោមារភត្យ ចេញទៅដល់ក្រៅខ្លោងទ្វារហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា ថ្នាំបញ្ចុះទាំង៣០ដងគត់ អាត្មាអញ បានថ្វាយដល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគរួចហើយ កាយរបស់ព្រះតថាគតក្រាស់ដោយទោស ថ្នាំនោះ នឹងបញ្ចុះព្រះមានព្រះភាគគ្រប់៣០ដងគត់ក៏ ទេ មុខជានឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគបាន ត្រឹមតែ២៩ដង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ចុះហើយ មុខជានឹងស្រង់ទឹក ថ្នាំនោះ នឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលបាន
ស្រង់ទឹកហើយម្តងទៀត រួមជាការបញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ៣០ដងគត់ ដោយអាការយ៉ាងនេះ នៃអានន្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរចាត់ចែងទឹក
ក្តៅឡើង។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះករុណាម្ចាស់
ហើយក៏បានចាត់ចែងទឹកក្តៅ។ វេលានោះ ជីវកោមារភត្យ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សុខចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏
មានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ជីវកោមារភត្យ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យ
ដូច្នោះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ចុះថ្នាំហើយឬនៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តបថា នៃជីវកៈ តថាគតបាន
បញ្ចុះថ្នាំហើយ។ ជីវកោមារភត្យ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលខ្ញុំព្រះអង្គ ចេញទៅដល់ក្រៅខ្លោងទ្វារហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិត
ដូច្នោះថា ថ្នាំបញ្ចុះចំនួន ៣០ដងគត់ អាត្មាអញ បានថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគរួចហើយ កាយរបស់ព្រះតថាគត ក្រាស់ដោយទោស ថ្នាំនោះ នឹង
បញ្ចុះព្រះមានព្រះភាគ ៣០ដងគត់ក៏ទេ មុខជានឹងបញ្ចុះព្រះមានព្រះភាគ បានត្រឹមតែ២៩ដង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចុះថ្នាំរួច
ហើយ មុខជានឹងស្រង់ទឹក ថ្នាំនោះ នឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលស្រង់ទឹករួចហើយ ម្តងទៀត រួមជាការបញ្ចុះថ្នាំ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
៣០ដងគត់ ដោយអាការយ៉ាងនេះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្រង់ទឹកចុះ សូមព្រះសុគត ទ្រង់ស្រង់ទឹកចុះ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្រង់ទឹកក្តៅហើយ ថ្នាំនោះ ក៏បានបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលបានស្រង់ទឹកហើយម្តងទៀត រួមជាការ
បញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៣០ដងគត់យ៉ាងនេះ។ វេលានោះ ជីវកោមារភត្យ បានក្រាបទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា
សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាយរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ តាំងនៅជាប្រក្រតីដរាបណាហើយ នឹងបានចំរើនដោយដុំព្រះម័សៈដរាបនោះ។

២១០. វរយាចនាកថា

CS vin.mv.08.09 | ភាគ ទី៨

(២១០)

វេលានោះ មិនយូរប៉ុន្មាន កាយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានជាប្រក្រតីវិញ។ ខណៈនោះ ជីវកោមារភត្យ បាននាំយកសំពត់ សិវវ័យ្យកៈ^{៥)} ១គូ
នោះចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ សុខចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ ជីវកោមារភត្យ
អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរ១ ចំពោះព្រះមាន
ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា នៃជីវកៈ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មានពរកន្លងហើយ។ ជីវកោមារភត្យ ទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
អំពើណាគួរផង មិនមានទោសផង (ខ្ញុំព្រះអង្គសូមចំពោះអំពើនោះ)។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃជីវកៈ អ្នកចូរនិយាយមកចុះ។
ជីវកោមារភត្យទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះមានព្រះភាគក្តី ភិក្ខុសង្ឃក្តី តែងតែទ្រង់សំពត់បង្សកូល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
សំពត់សិវវ័យ្យកៈ១គូនេះហើយ ដែលព្រះបាទបដ្ឋោតបញ្ជូនមកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ជាសំពត់លើសលុបប្រសើរ ជាប្រធានខ្ពង់ខ្ពស់ក្រៃលែងជាងសំពត់ដី
ច្រើន ជាងគូនៃសំពត់ដីច្រើន ជាងរយនៃគូសំពត់ដីច្រើន ជាងពាន់នៃគូសំពត់ដីច្រើន ជាងសែននៃគូសំពត់ដីច្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលយកសំពត់សិវវ័យ្យកៈ១គូ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមទ្រង់អនុញ្ញាត គហបតិចីរ ដល់ភិក្ខុសង្ឃផង។ ព្រះមានព្រះភាគ
ព្រមទទួលយកសំពត់សិវវ័យ្យកៈ ១គូ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ជីវកោមារភត្យ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ
ដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ជីវកោមារភត្យ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយ
ធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយថយចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគហបតិចីរ ភិក្ខុណា
ប្រាថ្នា (បង្សកូល) ភិក្ខុនោះ ចូរទ្រង់សំពត់បង្សកូលចុះ ភិក្ខុណាប្រាថ្នា (គហបតិចីរ) ភិក្ខុនោះ ចូរត្រេកអរ នឹងគហបតិចីរចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត តថាគត ពោលសរសើរសេចក្តីសន្តោសដោយបច្ច័យណាមួយ (តាមមានតាមបាន)។

[៤២] ពួកមនុស្សក្រុងក្រុងរាជគ្រឹះ បានឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតគហបតិចីរ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ។ មនុស្សទាំង
នោះ ក៏មានចិត្តរីករាយ ស្រស់ស្រាយឡើងថា យើងមុខជានឹងបានឲ្យទាន មុខជានឹងបានធ្វើបុណ្យ ក្នុងកាលនោះឯង ចាប់ដើមតាំងពីព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់បានអនុញ្ញាត គហបតិចីរ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានចីរច្រើនពាន់កើតឡើងតែក្នុង១ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ។ ពួកមនុស្ស
ដែលនៅក្នុងជនបទ បានឮដំណឹងថា គហបតិចីរ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានអនុញ្ញាត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ។ មនុស្សទាំងនោះ ក៏មានចិត្ត
រីករាយ ស្រស់ស្រាយឡើងថា យើងមុខជានឹងបានឲ្យទាន មុខជានឹងបានធ្វើបុណ្យ ក្នុងកាលនោះឯង ចាប់ដើមតាំងពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
បានអនុញ្ញាត គហបតិចីរ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ សូម្បីតែក្នុងជនបទ ក៏មានចីរច្រើនពាន់កើតឡើងតែក្នុង១ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ។

[៤៣] សម័យនោះឯង សំពត់បារាវ^{៦)} កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត សំពត់បារាវ។ សំពត់បារាវ ធ្វើពីសូត្របានកើតឡើង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត សំពត់បារាវ ដែលគេធ្វើពីសូត្រ។ សំពត់កោដរៈ^{៧)} បានកើតឡើង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់កោដរៈ។

ចប់ ភាណាវៈ ជាដំបូង។

២១១. កម្មលានុជាននាទិកថា

(២១១)

[២៤] សម័យនោះឯង ស្តេចក្នុងដែនកាសិ បានបញ្ជូនសំពត់កម្ពុល មានដំឡែកន្លះពាន់ (៥០០កហាបណៈ) គឺប្រហែលនឹងវត្តទាំងឡាយ ដែលមានដំឡែកន្លះពាន់ដែរ ទៅឲ្យជីវកកោមារភត្យ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏បាននាំយកសំពត់កម្ពុលមានដំឡែកន្លះពាន់នោះ ចូលទៅ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ជីវកកោមារភត្យ លុះ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សំពត់កម្ពុលមានដំឡែកន្លះពាន់ របស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គនេះ ប្រហែលនឹងវត្តទាំងឡាយ ដែលមានដំឡែកន្លះពាន់ដែរ ស្តេចកាសិ បានបញ្ជូនមកប្រទាន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលយកសំពត់កម្ពុល របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលជាអង្វែង (តទៅ)។ ព្រះមាន ព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលយកសំពត់កម្ពុល។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភត្យ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យ រីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភត្យ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យ រីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយថយចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ក្នុងពេលនោះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវសំពត់កម្ពុល។

[២៥] សម័យនោះឯង មានចីវរល្អ និងមិនល្អ កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីវិចិត្រដូច្នោះថា ចីវរដូចម្តេច ដែលព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត ចីវរដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគ មិនអនុញ្ញាត។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ចីវរវាយ៉ាង គឺចីវរដែលធ្វើដោយសម្បកឈើ ចីវរដែលធ្វើដោយកប្បាស ចីវរ ដែលធ្វើដោយស្រូវ ចីវរដែលធ្វើដោយរោមសត្វ (រៀវលែងតែសក់ ឬរោមមនុស្សចេញ) ទ សំពត់ដែលធ្វើដោយសម្បកឈើ សំពត់ដែលធ្វើ លាយដោយវត្ថុ៥យ៉ាងខាងដើម។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុណា ត្រេកអរនឹងគហបតិចីវរ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏រង្ស៊ីស មិនត្រេកអរ នឹងសំពត់ បង្កកូលឡើយ ព្រោះគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតតែចីវរ មិនបានអនុញ្ញាត ចីវរពីរទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលត្រេកអរនឹងគហបតិចីវរហើយ ត្រេកអរ នឹងសំពត់បង្កកូលផង ក៏បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត តថាគត សរសើរសេចក្តីសន្តោស ដោយចីវរទាំងពីរយ៉ាងនោះ។

២១២. បំសុកូលបរិយេសនកថា

(២១២)

[២៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ដើរទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីនឹងបង្កកូល ភិក្ខុពួកខ្លះមិនបានរង់ចាំឡើយ។ ពួកភិក្ខុណា ដើរទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីនឹងបង្កកូល ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានសំពត់បង្កកូលទាំងឡាយ។ ពួក ភិក្ខុណា ដែលមិនបានរង់ចាំ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ចូរលោកទាំងឡាយ ឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ និយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអារុសោ យើងមិនឲ្យចំណែក ដល់លោកទាំងឡាយទេ (បើលោកទាំងឡាយ ចង់បានសំពត់បង្កកូល) ហេតុដូចម្តេច បានជាលោកទាំងឡាយ មិនរង់ចាំយើង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមិនប្រាថ្នានឹងឲ្យ ក៏កុំឲ្យនូវចំណែក ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនរង់ចាំបាន។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ដើរទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីនឹងបង្កកូល ភិក្ខុពួកខ្លះបានរង់ចាំ។ ពួកភិក្ខុណា ចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីនឹងបង្កកូល ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានសំពត់បង្កកូល។ ពួកភិក្ខុណា ដែលរង់ចាំ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ចូរលោកទាំងឡាយ ឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលតបវិញយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ យើងមិនឲ្យចំណែកដល់លោក ទាំងឡាយទេ ហេតុម្តេច បានជាលោកទាំងឡាយ មិនចូលទៅ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមិនចង់ឲ្យ ក៏ត្រូវឲ្យចំណែក ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលរង់ចាំ។ សម័យ នោះឯង មានពួកភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ដើរចូលទៅកាន់ ព្រៃស្មសានជាមុន ដើម្បីបង្កកូល ភិក្ខុពួក ខ្លះ ចូលទៅជាខាងក្រោយ។ ពួកភិក្ខុណា ដែលដើរចូលទៅព្រៃស្មសានមុន ដើម្បីបង្កកូល ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានសំពត់បង្កកូល។ ពួកភិក្ខុណា ចូលទៅក្រោយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ឥតបានឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ លោកទាំងឡាយ ចូរឲ្យចំណែក ដល់យើងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអារុសោ យើងមិនបានឲ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុអ្វី បានជាលោកទាំងឡាយ ដើរចូលទៅ ក្រោយគេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុដែលមិនចង់ឲ្យ ក៏កុំបាច់ឲ្យនូវចំណែក ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលដើរចូលទៅក្រោយគេ។ សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានដើរចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីបង្កកូលព្រមគ្នា។ ភិក្ខុពួកខ្លះ បានសំពត់បង្កកូល ភិក្ខុពួក ខ្លះមិនបាន។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមិនបាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ លោកទាំងឡាយ ចូរឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំង នោះ និយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអារុសោ យើងមិនឲ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនបាននឹងគេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុដែលទុកមិនចង់ឲ្យ ក៏ត្រូវ ឲ្យចំណែកដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសានព្រមគ្នា។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសល ជនបទ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានធ្វើតតិកា (ប្តេជ្ញា) នឹងគ្នាហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីបង្កកូល។ ភិក្ខុពួកខ្លះបានសំពត់បង្កកូល ភិក្ខុ ពួកខ្លះមិនបាន។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមិនបាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ លោកទាំងឡាយ ចូរឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ។ ភិក្ខុ

ទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះវិញថា នៃអារុសេ យើងមិនឲ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនបាននឹងគេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមិនចង់ឲ្យ ក៏ត្រូវឲ្យចំណែកដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា) គ្នា ហើយចូលទៅកាន់ព្រៃសួសាន។

២១៣. ចីរវបដិគ្គាហកសម្មតិកថា

CS vin.mv.08.12 | ភាគ ទី៨

(២១៣)

[៤៧] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សបាននាំចីរវបកាន់អាមាម។ មនុស្សទាំងនោះ កាលមិនបានភិក្ខុណាមួយទទួលចីរវ ក៏ត្រឡប់នាំយកចីរវ ទៅវិញ។ ឯចីរវ ក៏កើតតិចៗទៅ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាអ្នកទទួលចីរវ គឺ ភិក្ខុមិនបានលុះឆន្ទាគតិ១ មិនបានលុះទោសាគតិ១ មិនបានលុះមោហាគតិ១ មិនបានលុះភយាគតិ១ ដឹងនូវចីរវ ដែលខ្លួនបានទទួល និងមិនបានទទួល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសង្ឃសន្មត យ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវអង្វរករភិក្ខុជាមុន លុះអង្វរកររួចហើយ ភិក្ខុដែលឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះ សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទទួលចីរវចុះ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទទួលចីរវ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទទួលចីរវ គួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាហើយ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុ អង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកទទួលចីរវហើយ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជា សង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកទទួលចីរវ បានទទួលចីរវ ទុកចោលក្នុងទីនោះឯង ហើយចៀសចេញទៅ។ ចីរវក៏វិនាសទៅ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មត ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីរវ គឺ ភិក្ខុដែលមិនលុះឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទោសាគតិ១ មិនលុះមោហាគតិ១ មិនលុះភយាគតិ១ ដឹងនូវចីរវដែលខ្លួនបានទុកដាក់ហើយ និងមិនបានទុកដាក់ហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ត្រូវសង្ឃអង្វរករភិក្ខុជាមុន លុះអង្វរកររួចហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីរវ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីរវ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីរវ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីរវហើយ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

២១៤. ភណ្ណាគារសម្មតិអទិកថា

CS vin.mv.08.13 | ភាគ ទី៨

(២១៤)

[៤៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកទុកដាក់ចីរវ ទុកចីរវក្នុងមណ្ឌប (បារ៉ា) ខ្លះ ក្រោមម្លប់ឈើខ្លះ ទៀបយុវស្សវខ្លះ ក្នុងទឹកណ្តាលវាលខ្លះ។ ពួកសត្វកណ្តុរខ្លះ ពួកសត្វកណ្តៀរខ្លះ ក៏កាត់ចីរវទាំងនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) សង្ឃប្រាថ្នានូវទិណា គឺវិហារក្តី ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចស្លាបគ្រុឌក្តី ប្រាសាទវែងក្តី ប្រាសាទមានជំបូល ត្រង់លក្តី តូហាក្តី ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតនូវទីនោះឲ្យជាឃ្លាំងបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គួរសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវភិក្ខុអ្នកឆ្លាស ប្រតិពល ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតវិហារ ឈ្មោះនេះ ឲ្យជាឃ្លាំងបាន។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជា ឃ្លាំងហើយ។ ការសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាឃ្លាំង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គួរស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់ លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ វិហារឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាឃ្លាំងហើយ។ ការសន្មតគួរ ដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៥០] សម័យនោះឯង ចីរវក្នុងឃ្លាំងរបស់សង្ឃ ឥតមានលោកណាគ្រប់គ្រងរក្សាឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសន្មតភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង គឺភិក្ខុ ដែលមិនលុះឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទោសាគតិ១ មិនលុះមោហាគតិ១ មិនលុះភយាគតិ១ ដឹងនូវរបស់ ដែលខ្លួនបានគ្រប់គ្រងរក្សាហើយ និងមិន ទាន់បានគ្រប់គ្រងរក្សា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវអង្វរករភិក្ខុជាមុន លុះអង្វរកររួចហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យ ជាអ្នករក្សាឃ្លាំង។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គួរស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏ មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំងហើយ។ ការសន្មតនេះ គួរ ដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[៥១] សម័យនោះឯង ពួកឆតុត្ថិយភិក្ខុបណ្តេញភិក្ខុអ្នករក្សាយ្យាងឲ្យចៀសចេញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញ^{៩)} ភិក្ខុអ្នករក្សាយ្យាងចេញទេ ភិក្ខុណាបណ្តេញ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥២] សម័យនោះឯង ចីវរក្នុងយ្យាងរបស់សង្ឃក៏សម្បូណ៌ឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃដែលនៅជួបជុំគ្នា^{១១)} ចែកចីវរបាន។ គ្រានោះឯង សង្ឃទាំងពួង កាលចែកចីវរ ក៏បានធ្វើនូវសេចក្តីកោលាហលឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាអ្នកចែកចីវរបាន គឺ ភិក្ខុដែលមិនលុះឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទោសាគតិ១ មិនលុះមោហាគតិ១ មិនលុះភយាគតិ១ ដឹងនូវរបស់ដែលខ្លួនបានចែកហើយ និងមិនទាន់បានចែកទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវអង្វររកភិក្ខុជាមុន លុះអង្វររករួចហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើនសូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកចែកចីវរ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកចែកចីវរ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកចែកចីវរ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកចែកចីវរហើយ។ ការសន្មតនេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា យើងគួរចែកចីវរដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុជ្រើសរើស (ចីវរ) ជាមុន ហើយស្ទង់មើល (ដម្លៃ) ហើយលែលកចីវរដែលមានសណ្តានតូចធំ ថ្លៃច្រើនតិច (ឲ្យមានចំណែកស្មើគ្នា) ហើយរាប់ភិក្ខុហើយចងចីវរឲ្យជាពួកៗ រួចសឹមដាក់លំទុក នូវចំណែកនៃចីវរ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដល់ពួកសមណេរដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចំណែកពាក់កណ្តាល ដល់ពួកសាមណេរ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូប មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឆ្លងស្ទឹង ឬឆ្លងផ្លូវឆ្ងាយ ហើយចង់បានចំណែករបស់ខ្លួន (ជាប់ទៅផង)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឲ្យចំណែករបស់ខ្លួន (គឺរបស់ភិក្ខុអ្នកឆ្លងស្ទឹង) ដល់ភិក្ខុអ្នកឆ្លង (ស្ទឹង ឬផ្លូវឆ្ងាយ) ចុះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូប មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឆ្លងស្ទឹង ឬឆ្លងផ្លូវឆ្ងាយ ចង់បានចំណែកថ្លៃច្រើនជាងគេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើកប្បិយភណ្ណ គេបានឲ្យហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឲ្យចំណែកដ៏ច្រើនចុះ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដូចម្តេចហ្ន៎ យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដោយលំដាប់ភិក្ខុដែលមកឬ ៗនឹងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរ តាមលំដាប់ភិក្ខុចាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើចីវរខ្លះហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយ ញ៉ាំងភិក្ខុឲ្យត្រេកអរសិន ហើយសឹមធ្វើការបោះស្លាក។

២១៥. ចីវរជនកថា

CS vin.mv.08.14 | ភាគ ទី៨

(២១៥)

[៥៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជ្រលក់ចីវរ ដោយអាចម៍គោខ្លះ ដោយដីស្អិត មានពណ៌លឿងខ្លះ។ ចីវរនោះ ក៏មានពណ៌មិនល្អ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកជ្រលក់ខ្លះយ៉ាងគឺទឹកជ្រលក់កើតពីមើម១ ទឹកជ្រលក់កើតពីដើម១ ទឹកជ្រលក់កើតពីសម្បក១ ទឹកជ្រលក់កើតពីស្លឹក១ ទឹកជ្រលក់កើតពីផ្លា១ ទឹកជ្រលក់កើតពីផ្លែ១។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជ្រលក់ចីវរ ដោយទឹកត្រជាក់។ ចីវរនោះ ក៏មានក្លិនមិនល្អ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវឆ្នាំងជ្រលក់តូច ដើម្បីដាំទឹកជ្រលក់។ ទឹកជ្រលក់ក៏ផុលឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យចងប្រទាស។¹⁰⁾ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនដឹងទឹកជ្រលក់ឆ្អិនហើយ ឬនៅមិនទាន់ឆ្អិន។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យបន្តក់¹¹⁾ ដំណក់ទឹក លើទឹកក៏បាន លើខ្នងក្រចកក៏បាន។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដាក់ទឹកជ្រលក់ ក៏ទង្គិចនឹងឆ្នាំង ៗក៏បែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវបោយសម្រាប់ដងទឹកជ្រលក់ ដែលមានដង។ សម័យនោះឯង ភាជនសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយមិនទាន់មាន។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវឆ្នាំងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់ និងក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ គក់ចីវរក្នុងថាសខ្លះ ក្នុងបាត្រខ្លះ។ ចីវរក៏ដាច់ជាចម្រើន។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវស្លកសម្រាប់ជ្រលក់។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រដាងហាលចីវរ លើផែនដី ចីវរក៏ប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវកម្រាលស្មៅ។ កម្រាលស្មៅ ពួកសត្វកណ្តៀរកោរអស់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវឈើស្នួរ សម្រាប់ហាលចីវរ និងខ្សែស្បៀង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក់ចីវរចំទីពាក់កណ្តាល ទឹកជ្រលក់ ក៏ហៀរចុះទៅតាមដោយទាំងពីរ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យចងត្រង់ដោយចីវរ។ ដោយចីវរក៏ទន់។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវខ្សែសម្រាប់ចងដោយចីវរ។ ទឹកជ្រលក់ ក៏ហៀរទៅតាមដោយម្លាង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យជ្រលក់ចីវរប្រតែឡប់ឲ្យ សព្វគ្រប់ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើដំណក់ទឹក មិនទាន់ដាច់អស់ទេ ភិក្ខុកុំអាលដើរចេញឡើយ។ សម័យនោះឯង ចីវរដិតខ្លាំងពេក។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យត្រាំចីវរទៅក្នុងទឹក (ទទេ)។ សម័យនោះឯង ចីវរក៏មានសាច់រឹង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យគក់ចីវរដោយដៃ។

[៥៤] សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរមិនបានកាត់ ទ្រទ្រង់ចីវរជ្រលក់ ដោយទឹកចត់ មានពណ៌ដូចភ្នំក។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនត្រូវប្រើប្រាស់ចីវរ ដែលមិនបានកាត់ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

២១៦. ធិន្ទកចីវរានុជាននា

CS [vin.mv.08.15](#) | ភាគ ទី៨

(២១៦)

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ដោយសមគួរ ដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ទ្រង់យាងចេញទៅ កាន់ចារិក ក្នុង ទក្ខិណាគិរីជនបទ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញស្រែអ្នកដែនមគធៈ មានសណ្ឋានជាស្រែ មានជ្រុងបួន មានសណ្ឋានជាស្រែ មានភ្នំវែង ដោយ បណ្តោយផង ដោយទទឹងផង មានសណ្ឋានជាស្រែ មានភ្នំខ្លីក្នុងចន្លោះ។ មានសណ្ឋាន ជាបួនជ្រុង ដោយមានភ្នំខ្លីបាញ់រត់គ្នា លុះទ្រង់ទតឃើញ ហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុថា នៃអានន្ត អ្នកឃើញស្រែអ្នកដែនមគធៈ មានសណ្ឋានជាស្រែ មានជ្រុងបួន មានសណ្ឋានជាស្រែ មានភ្នំវែង ដោយបណ្តោយផង ដោយទទឹងផង មានសណ្ឋានជាស្រែ មានភ្នំខ្លីក្នុងចន្លោះ។ មានសណ្ឋានជាបួនជ្រុង ដោយមានភ្នំខ្លីបាញ់រត់គ្នាបួន ទេ។ ព្រះអានន្ត ក្រាបបង្គំទូលថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃអានន្ត អ្នកអាចចាត់ចែងចីវរបែបនេះ ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានឬទេ។ ព្រះអានន្ត ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចធ្វើបាន។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុង ទក្ខិណាគិរីជនបទ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់មកក្រុងរាជគ្រឹះវិញ។ ខណៈនោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក៏បានចាត់ចែងចីវរ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើនរូប រួចហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតចីវរ ដែលខ្ញុំព្រះអង្គចាត់ចែងហើយចុះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ ធ្វើនូវធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អានន្តជាបណ្ឌិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អានន្ត មាន ប្រាជ្ញាច្រើន ព្រោះថា ពាក្យដែលតថាគត ពោលហើយ ដោយសង្ខេប អានន្ត អាចដឹងសេចក្តីដោយពិស្តារបាន ហើយចេះធ្វើសំពត់ ឈ្មោះ កុសិផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះអឌ្ឍកុសិផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះមណ្ឌលៈផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះអឌ្ឍមណ្ឌលៈផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះវិវដ្តៈផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះអនុវិវដ្តៈផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះគីវយ្យកៈផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះដង្ហុយ្យកៈផង ធ្វើសំពត់ ឈ្មោះពាហន្តៈផង ហើយសំពត់នោះ អានន្ត ក៏បាន កាត់ដាច់ ឲ្យសៅហ្មង ដោយមុខកាំបិត ឲ្យសមគួរដល់សមណៈ ឲ្យជារបស់មិនគួរប្រាថ្នា ដល់ពួកចោរជាសត្រូវ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតសង្ហាជិកាត់ ឧត្តរាសង្កៈកាត់ អន្តរាសង្កៈកាត់។

២១៧. តិចីវរានុជាននា

CS [vin.mv.08.16](#) | ភាគ ទី៨

(២១៧)

[៥៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ទ្រង់ចៀស ទៅកាន់ចារិកក្រុងវេសាលី។ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ជាចន្លោះក្រុងរាជគ្រឹះ និងចន្លោះក្រុងវេសាលី ក៏បានទតឃើញភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប មានចីវរវេចជា សំពាយ បានដាក់ផ្គត់ចីវរលើក្បាលខ្លះ ដាក់ផ្គត់ចីវរលើ ក ខ្លះ ដាក់ផ្គត់ចីវរលើចង្កេះខ្លះ ដើរមក លុះទតឃើញហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រិះ គិតយ៉ាងនេះថា ពួកមោឃបុរសទាំងនេះ វិលមករកសេចក្តីលោភ ក្នុងចីវរឆាប់រហ័សណាស់ បើដូច្នោះ គួរតថាគត ចងសីមាតាំងទុកនូវខេត្តដែន ក្នុងចីវរ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងវេសាលី។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងគោតមចេតិយ ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចីវរតែមួយ គង់នៅក្នុងទី កណ្តាលវាល ក្នុងវេលាយប់ ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះ ក្នុងរាត្រីទាំងឡាយ ដែលត្រជាក់ នៅក្នុងហោមន្តរដូវ បិតនៅជាចន្លោះ នៃ ខែមាយ និងខែឆល្គណ៍¹²⁾ ព្រះអង្គក៏មិនរងាឡើយ លុះបបមយាមកន្តងទៅហើយ ទើបព្រះអង្គរងា ហើយព្រះអង្គ ទ្រង់ចីវរជាគំរប់ពីរ ព្រះអង្គក៏ បាត់រងាទៅ លុះមជ្ឈិមយាមកន្តងទៅហើយ ទើបព្រះអង្គរងា ហើយព្រះអង្គទ្រង់ដណ្តប់ចីវរជាគំរប់បី ព្រះអង្គក៏បាត់រងាទៀត លុះបច្ឆិមយាមកន្តង ទៅហើយ កាលអរុណរះឡើង រាត្រីក៏ភ្លឺព្រាងៗ ទើបព្រះអង្គរងា ព្រះអង្គទ្រង់ដណ្តប់ចីវរជាគំរប់បួន ព្រះអង្គក៏បាត់រងាទៅ។ គ្រានោះ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់រិះគិតដូច្នោះថា ក្នុងធម៌វិន័យនេះ កុលបុត្តទាំងឡាយណា ដែលជាអ្នករងាជាប្រក្រតី ជាអ្នកខ្លាចរងា កុលបុត្តទាំងនោះ ក៏អាចញ៉ាំង អត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយចីវរវាបាន បើដូច្នោះ គួរតថាគត ចងសីមា ហើយតាំងទុកនូវខេត្តដែនក្នុងចីវរ ហើយអនុញ្ញាតចីវរវា ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្នុងកាលនេះ តថាគត បានដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ជាចន្លោះក្រុងរាជគ្រឹះ និងចន្លោះក្រុងវេសាលី ហើយឃើញភិក្ខុច្រើនរូប មានចីវរវេច ជាសំពាយ ដាក់ផ្គត់ចីវរលើក្បាលខ្លះ ដាក់ផ្គត់ចីវរលើ ក ខ្លះ ដាក់ផ្គត់ចីវរលើចង្កេះខ្លះ ដើរមក លុះឃើញហើយ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា ពួកមោឃបុរសទាំងនេះ វិលមករកសេចក្តីលោភ ក្នុងចីវរឆាប់ពេកណាស់ បើដូច្នោះ គួរតថាគត ចងសីមា តាំងទុកនូវខេត្តដែន ក្នុងចីវរ

ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនេះ តថាគត ទ្រង់ច្រើនតែមួយ អង្គនៅក្នុងទឹកណ្តាលវាល ក្នុងវេលាយប់ ក្នុងសម័យមាន ទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះ ក្នុងរាត្រីទាំងឡាយ ដែលត្រជាក់ នៅក្នុងហោមន្តរដូវ បិតនៅជាចន្លោះ នៃខែមាយ និងខែផល្គុណ តថាគត ក៏មិនរងឡើយ លុះបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ទើបតថាគតរងា តថាគត បានដណ្តប់ច្រើនជាគំរប់ពីរ តថាគតក៏បាត់រងាទៅ លុះមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ទើប តថាគតរងា តថាគតបានដណ្តប់ច្រើនជាគំរប់បី ទើបតថាគតបាត់រងាទៅ លុះបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ អរុណរះឡើង រាត្រីក៏ភ្លឺព្រាងៗ ទើប តថាគតរងា តថាគតបានដណ្តប់ច្រើនជាគំរប់បួន តថាគតក៏បាត់រងាទៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា ក្នុងធម៌វិន័យ នេះ កុលបុត្តទាំងឡាយណា ដែលជាអ្នករងាជាប្រក្រតី ជាអ្នកខ្លាចរងា កុលបុត្តទាំងនោះ អាចញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយច្រើនវាបាន បើ ដូច្នោះ គួរតថាគត ចងសីមា តាំងទុកនូវខេត្តដែនក្នុងច្រើន គួរអនុញ្ញាតច្រើនវា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតច្រើនវា គឺ សង្ឃាដ៏ពីរជាន់ ឧត្តរសង្ឃៈ (ច្រើន)១ជាន់ សង្ឃៈ១ជាន់។

២១៨. អតិរេកច្រើនវា

CS [vin.mv.08.17](#) | [ភាគ ទី៨](#)

(២១៨)

[៤៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុដឹងថា ច្រើនវា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតរួចហើយ ៗក៏នាំគ្នាចូលទៅកាន់ស្រុក ដោយ ច្រើនវាដទៃទៀត នៅក្នុងវត្ត ដោយច្រើនវាដទៃទៀត ចុះទៅកាន់កំពង់ ជាទីស្រងទឹក ដោយច្រើនវាដទៃទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់អតិរេកច្រើនវាសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ក្នុងពេលនោះ រួចទ្រង់ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់អតិរេកច្រើនវាទេ ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ ភិក្ខុនោះត្រូវវិន័យធរ ឲ្យធ្វើតាមធម៌។ សម័យនោះ អតិរេកច្រើនវា បានកើតឡើង ដល់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ។ ឯព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ប្រាថ្នាប្រគេនច្រើនវានោះ ទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មាន អាយុ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏គង់នៅឯក្រុងសាគេត។ វេលានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា ព្រះមានព្រះភាគ បាន បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់អតិរេកច្រើនវាទេ ក៏ឯអតិរេកច្រើនវានេះ កើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ តែថា អាត្មាអញ ចង់ប្រគេនច្រើនវានេះ ទៅព្រះ សារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឥឡូវ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ គង់នៅឯក្រុងសាគេត តើអាត្មាអញ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ខណៈនោះ ព្រះអានន្តដ៏មាន អាយុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃអានន្ត ចុះសារីបុត្ត នៅយូរប៉ុន្មានថ្ងៃទៀត ទើបបាន មកដល់។ ព្រះអានន្ត ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ព្រះសារីបុត្ត មុខជានឹងមកក្នុងថ្ងៃទី៩ ឬក្នុងថ្ងៃទី១០។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុ ទាំងឡាយ ទ្រទ្រង់អតិរេកច្រើនវា កំណត់ត្រឹម១០ថ្ងៃ។ សម័យនោះ អតិរេកច្រើនវា កើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តី ត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងគួរប្រតិបត្តិក្នុងអតិរេកច្រើនវាដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យរកប្បអតិរេកច្រើនវាទុកបាន។

[៤៨] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងវេសាលី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងពារាណសី កាល ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសី។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ទៀប ក្រុងពារាណសីនោះ។ សម័យនោះ ភិក្ខុ១រូប មានស្បង់ធ្លុះ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ច្រើនវា គឺសង្ឃាដ២ជាន់ ឧត្តរសង្ឃៈ១ជាន់ សង្ឃៈ១ជាន់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានអនុញ្ញាតរួចហើយ ឯស្បង់របស់អាត្មាអញធ្លុះ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញប៉ះនូវបម្លោះ កាលបើ ដូច្នោះ ស្បង់នោះ នឹងទៅជា២ជាន់ដោយជុំវិញ កណ្តាល១ជាន់។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះ ក៏បានប៉ះនូវបម្លោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានយាងទៅកាន់ សេនាសនចារិក ក៏បានទតឃើញភិក្ខុនោះ កំពុងប៉ះនូវបម្លោះ លុះទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់យាងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ ត្រាស់នឹងភិក្ខុនោះដូច្នោះថា នៃភិក្ខុ អ្នកធ្វើអ្វី។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គប៉ះនូវបម្លោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តបថា ប្រពៃហើយ ៗភិក្ខុ ប្រពៃហើយភិក្ខុ អ្នកបានប៉ះនូវបម្លោះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ក្នុង វេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសំពត់នៅច្នោង ឬសំពត់ដែលគេបោកលាងម្តងហើយ តថាគត អនុញ្ញាត (ឲ្យអ្នកទាំងឡាយធ្វើ) សង្ឃាដ២ជាន់ ឧត្តរសង្ឃៈ១ជាន់ សង្ឃៈ១ជាន់ (បើ) សំពត់ដែលគេរើឡើងពីរដូវ (គឺសំពត់ចាស់) តថាគត អនុញ្ញាត ឲ្យអ្នកទាំងឡាយ ធ្វើសង្ឃាដ២ជាន់ ឧត្តរសង្ឃៈ២ជាន់ សង្ឃៈ២ជាន់ អ្នកទាំងឡាយ គួរធ្វើនូវសេចក្តីប្រឹងប្រែង ស្វែងរកសំពត់បង្សកូល សំពត់ធ្លាក់ចុះក្នុងរានផ្សារ តាមត្រូវការ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបម្លោះ¹³⁾ នូវការជុល នូវក្រវិលកណ្តុំ នូវកណ្តុំ នូវការធ្វើឲ្យមាំ។

14)

២១៩. វិសាខាវត្ត

CS [vin.mv.08.18](#) | [ភាគ ទី៨](#)

(២១៩)

[៤៩] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្រុងពារាណសី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសារគី កាល ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសារគីនោះ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារគីនោះ។ វេលានោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា បានចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ កាលនាងវិសាខាមិគារមាតាអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយ

ធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិការមាតា លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្ត ដោយតុណ្ណិភាព។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិការមាតា បានដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ សម័យនោះឯង លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ មានភ្លៀងធំធាក់ចុះសព្វទ្វីបទាំង៤។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លៀងធំធាក់ចុះ ក្នុងវត្តជេតពនយ៉ាងណា ភ្លៀងធំធាក់ចុះក្នុងទ្វីបទាំង៤ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរងូតជំរះកាយគ្រប់គ្នាទៅចុះ (ព្រោះ) ភ្លៀងធំ ដែលធ្លាក់សព្វទ្វីបទាំង៤នេះ ជាបំផុតត្រឹមនេះហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំគ្នាដាក់ចីវរចេញ ងូតទឹកភ្លៀង ជំរះកាយ¹⁵ គ្រានោះ នាងវិសាខាមិការមាតា បានឲ្យជនតាក់តែងខាងនិយាយហោរ ដ៏ឧត្តម ហើយបង្គាប់ទាសីថា នែហង ហងចូរទៅកាន់អាមាម ហើយក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល¹⁶ ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ។ ទាសីនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់នាងវិសាខាមិការមាតា ដោយពាក្យថា ចាំសម្លាញ់ជាម្ចាស់ ហើយទៅកាន់អាមាម ក៏បានឃើញពួកភិក្ខុ ដែលដាក់ចីវរចេញ កំពុងងូតទឹកភ្លៀងជំរះកាយ លុះឃើញហើយ ក៏គិតថា ក្នុងអាមាមនេះ គ្មានពួកភិក្ខុទេ មានតែពួកអាជីវក កំពុងងូតទឹកភ្លៀងជំរះកាយ រួចហើយក៏ត្រឡប់ចូលទៅកាន់សំណាក់នាងវិសាខាមិការមាតាវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងនាងវិសាខាមិការមាតាថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ក្នុងអាមាមនេះ គ្មានពួកភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវក កំពុងងូតទឹកភ្លៀងជំរះកាយ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិការមាតា ជាបណ្ឌិត ជាស្រីឆ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានរិះគិតយ៉ាងនេះថា ច្បាស់ជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ដាក់ចីវរចេញ ហើយនាំគ្នាងូតទឹកភ្លៀងជំរះកាយ តែទាសីនេះ ជាស្រីល្ងង់ សំគាល់ថា ក្នុងអាមាម គ្មានភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវក កំពុងនាំគ្នាងូតទឹកភ្លៀង ជំរះកាយ។ នាងវិសាខាមិការមាតា បង្គាប់ទាសីថា នែហង ហងចូរទៅកាន់អាមាម ហើយក្រាបបង្គំទូលភត្តកាលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ។ កាលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ងូតទឹកឲ្យត្រជាក់ខ្លួន មានកាយដ៏ស្រួលហើយ ក៏នាំគ្នាយកចីវរទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅ ដូចដែលវិញ។ ឯទាសីនោះ ទៅកាន់អាមាម មិនឃើញពួកភិក្ខុ ក៏គិតថា ក្នុងអាមាមគ្មានភិក្ខុសោះ មានតែអាមាមទេ ហើយក៏ត្រឡប់ចូលទៅកាន់សំណាក់នាងវិសាខាមិការមាតាវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងនាងវិសាខាមិការមាតាថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ក្នុងអាមាម គ្មានភិក្ខុសោះ មានតែអាមាមទេ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិការមាតា ជាបណ្ឌិត ជាស្រីឆ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានរិះគិតយ៉ាងនេះថា ច្បាស់ជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ងូតទឹកឲ្យត្រជាក់ខ្លួន មានកាយដ៏ស្រួល ហើយនាំយកចីវរទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅដូចដែល ទាសីនេះ ជាស្រីល្ងង់ សំគាល់ថា ក្នុងអាមាម គ្មានពួកភិក្ខុសោះ មានតែអាមាមទេ។ នាងវិសាខា ក៏បង្គាប់ទាសីទៀតថា នែហង ហងចូរទៅកាន់អាមាម ហើយក្រាបបង្គំទូលភត្តកាលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នករាល់គ្នា រៀបចំបាត្រ និងចីវរចុះ (ព្រោះ) ដល់ពេលចង្កាន់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ។ លុះវេលាព្រឹកឡើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរ ហើយទ្រង់បំបាត់ព្រះអង្គ អំពីវត្តជេតពនទៅប្រាកដទៀបក្លោងទ្វារ របស់នាងវិសាខាមិការមាតា (ដោយឆាប់រហ័ស) ប្រៀបដូចបុរសមានកំឡាំង លាដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ដៃដែលខ្លួនលាចេញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេតាក់តែងថ្វាយ ជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃ។ គ្រានោះ នាងវិសាខាមិការមាតាគិតថា អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) ចំឡែកពេកណាស់ ព្រះតថាគត មានប្ញទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះថាជំនន់ប្រមាណត្រឹមជង្គង់ខ្លះ ត្រឹមចង្កេះខ្លះ កំពុងហូរទៅ។ សូម្បីតែជើង ឬចីវររបស់ភិក្ខុ១អង្គ ក៏គ្មានទទឹកឡើយ ហើយក៏មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង រួចអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយខាងនិយមៈ និងភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រាតែព្រះភិក្ខុសង្ឃហាមយាត់ លុះកំណត់ដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ឆាន់ហើយ ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រហើយ នាងក៏អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ នាងវិសាខាមិការមាតា អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមពរផ្សំការអំពីព្រះអង្គ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងវិសាខា ធម្មតា ព្រះតថាគតទាំងឡាយគ្មានពរទេ។ នាងវិសាខា ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមតែពរណា ដែលគួរ និងពរណា ដែលឥតទោស។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងវិសាខា ចូរនាងនិយាយមកចុះ។ នាងវិសាខា ក៏ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចង់ប្រគេនវស្សិកសាដក (សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង) ចង់ប្រគេនអាគន្ធកភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុទើបមកដល់ថ្មី) ចង់ប្រគេនគមិកភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកមានដំណើរទៅ) ចង់ប្រគេនគិលានភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ) ចង់ប្រគេនគិលានុបដ្ឋាកភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ) ចង់ប្រគេនគិលានភេសជ្ជៈ (ថ្នាំដែលប្រគេន ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ) ចង់ប្រគេនធុរយាតូ (បបរ ដែលត្រូវប្រគេនជានិច្ច) ដល់ព្រះសង្ឃ និងចង់ប្រគេនឧទកសាដិក (សំពត់សម្រាប់ងូតទឹក) ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ដរាបដល់អស់ជីវិត។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងវិសាខា នាងឃើញអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច បានជាសូមពរផ្សំការ អំពីតថាគត។ នាងវិសាខា ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងវេលាព្រឹកមិញនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គបង្គាប់ទាសីថា នែហង ហងចូរទៅកាន់អាមាម ហើយក្រាបបង្គំទូលភត្តកាលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទាសីនោះ ក៏ទៅកាន់អាមាម ហើយបានឃើញពួកភិក្ខុ ដាក់ចីវរចេញហើយ កំពុងនាំគ្នាងូតទឹកភ្លៀងជំរះកាយ លុះឃើញហើយ ក៏សំគាល់ថា ក្នុងអាមាម គ្មានពួកភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវក កំពុងងូតទឹកភ្លៀង ជំរះកាយ រួចក៏ត្រឡប់ចូលមកកាន់សំណាក់ខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ក្នុងអាមាម គ្មានពួកភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវក ងូតទឹកភ្លៀង ជំរះកាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កិរិយាអាក្រាត ជាការមិនស្អាត គួរខ្ញើមរអើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនវស្សិកសាដិក ដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃ មានតទៅទៀត ភិក្ខុជាអាគន្ធកៈ (ទើបមកដល់ថ្មី) មិនទាន់ឆ្លាសក្នុងផ្លូវ មិនទាន់ឆ្លាស ក្នុងទីគោចរ លំបាកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ភិក្ខុជាអាគន្ធកៈនោះ នឹងឆាន់អាគន្ធកភត្ត របស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ មុខជានឹងឆ្លាសក្នុងផ្លូវ ឆ្លាសក្នុងទីគោចរ មិនលំបាកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនអាគន្ធកភត្ត ដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃ មានតទៅទៀត ភិក្ខុអ្នកដំណើរ បើរលំតែស្វែងរកភត្តសម្រាប់ខ្លួន មុខជានឹងបែកខ្ញែក ចាកគ្នា ឬបើចង់ទៅកាន់លំនៅ ក្នុងប្រទេសណា នឹងចូលទៅដល់ប្រទេសនោះខុសកាលវេលា នាំឲ្យលំបាកនឹងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើភិក្ខុអ្នកដំណើរនោះ បានឆាន់គមិកភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ មុខជាមិនបែកខ្ញែក ចាកគ្នាទេ ឬបើចង់ទៅកាន់លំនៅក្នុងប្រទេសណា ក៏បានចូលទៅដល់ប្រទេសនោះ មិនខុសកាលវេលា ឃើញថា មិនលំបាកនឹងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាច

ប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនគម្រិត ដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃ មានតទៅទៀត ភិក្ខុមានជម្ងឺ កាលបើ មិនបានភោជន ជាទីសប្បាយទេ អាពាធកិរិវតតែចម្រើនឡើង ឬនឹងធ្វើមរណភាពទៅក៏សឹងមាន កាលបើភិក្ខុមានជម្ងឺនោះ បានឆាន់គិលានភត្ត របស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ អាពាធ ក៏មិនចម្រើនឡើង មរណភាពក៏គ្មាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជា ចង់ប្រគេនគិលានភត្ត ដល់ព្រះសង្ឃអស់មួយជីវិត។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃ មានតទៅទៀត ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ កាលបើរវល់តែនឹង ស្វែងរកភត្តសម្រាប់ខ្លួនហើយ មុខជានឹងនាំយកភត្តមកឲ្យភិក្ខុឈឺក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ហើយក៏នឹងធ្វើភិក្ខុឈឺ ឲ្យដាច់ចង្កាន់ បើភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ នោះ បានឆាន់គិលានុបដ្ឋាកភត្ត របស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ នឹងបាននាំយកភត្ត មកឲ្យភិក្ខុឈឺ ក្នុងកាលគួរ ហើយនឹងមិនធ្វើភិក្ខុឈឺ ឲ្យដាច់ចង្កាន់ ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនគិលានុបដ្ឋាកភត្ត ដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃ មានតទៅទៀត ភិក្ខុមានជម្ងឺ កាលបើមិនបានភេសជ្ជៈ ជាទីសប្បាយទេ អាពាធកិរិវតតែចម្រើនឡើង ឬនឹងធ្វើមរណ ភាពទៅក៏សឹងមាន កាលបើភិក្ខុមានជម្ងឺនោះ បានឆាន់គិលានភេសជ្ជៈ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ អាពាធកិរិវតតែចម្រើនឡើង មិនធ្វើមរណភាពទេ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនគិលានភេសជ្ជៈ ដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃ មានតទៅទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យល់ឃើញអានិសង្សទាំង១០យ៉ាងហើយ បានជាទ្រង់អនុញ្ញាតបបរ ក្នុងអនុករិន្ទបទេស បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ បានឃើញអានិសង្សទាំងនោះដែរ បានជាចង់ប្រគេនធុរយាត្ត ដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុនី ក្នុងសាសនានេះ មានកាយអាក្រាត ងូតទឹកក្នុងកំពង់មួយ ជាមួយនឹងពួកស្រីពេស្យា (ផ្កាមាស) នាស្ទឹងអចិរតី បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកស្រីពេស្យាទាំងនោះ នាំគ្នាចំអក ចំអន់ពួកភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ នៅក្មេងនៅឡើយ ប្រញាប់ប្រញាល់ប្រញាល់ ធម៌ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ នៅបរិភោគកាមគុណសិន បើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចាស់ជរាវេលាណា សឹមនាំគ្នាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌វេលា នោះចុះ យ៉ាងនេះ ទើបឈ្មោះថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ បានរក្សាប្រយោជន៍ទាំងពីរទុក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើពួកស្រីពេស្យា និយាយ ចំអក ចំអន់ (ឲ្យដូច្នោះ) ហើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តីអៀនខ្មាស បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មាតុគ្រាម មានកាយអាក្រាត ជាការមិនស្អាតទេ គួរខ្ពើមអើមពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនឧទកសាដិក¹⁷ ដល់ភិក្ខុនី សង្ឃអស់មួយជីវិត។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងវិសាខា ចុះនាងយល់ឃើញអានិសង្សដូចម្តេច បានជានាងសូមពរជ័យប្រការ អំពី តថាគត។ នាងវិសាខា ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ រួចហើយនឹងមកកាន់ក្រុង សាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះអង្គ ភិក្ខុទាំងនោះនឹងចូលមកគាល់ព្រះអង្គ ហើយសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណភាពហើយ ភិក្ខុ នោះ មានគតិដូចម្តេច មានបរិលោកដូចម្តេច ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មុខជានឹងទ្រង់ព្យាករណ៍បញ្ហានេះ ក្នុងសោតាបត្តិផលក្តី សកទាតាមិផលក្តី អ នាតាមិផលក្តី អរហត្តផលក្តី ខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយនឹងសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់នោះ ធ្លាប់ និមន្តមកក្រុងសាវត្ថីដែរឬ បើប្រសិនជាពួកភិក្ខុនិយាយប្រាប់ខ្ញុំព្រះអង្គថា ភិក្ខុនោះ ធ្លាប់និមន្តមកក្រុងសាវត្ថីដែរ ខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងដល់នូវសេចក្តី ចូលចិត្តក្នុងហេតុនេះថា ច្បាស់ជាលោកម្ចាស់នោះ ធ្លាប់បានបរិភោគវស្សិកសាដិកក្តី អាគន្តកភត្តក្តី គមិកភត្តក្តី គិលានភត្តក្តី គិលានុបដ្ឋាកភត្តក្តី គិលានភេសជ្ជៈក្តី ធុរយាត្តក្តី (មិនខាន) កាលខ្ញុំព្រះអង្គនោះ រលឹកទាននោះរឿយៗហើយ សេចក្តីត្រេកអរទន់ នឹងកើតឡើង កាលបើសេចក្តី ត្រេកអរទន់ កើតឡើងហើយ ចិត្តប្រកបដោយបីតិ នឹងកើតឡើង កាលបើចិត្តប្រកបដោយបីតិ កើតឡើងហើយ កាយក៏នឹងស្ងប់រម្ងាប់ លុះខ្ញុំ ព្រះអង្គ មានកាយស្ងប់រម្ងាប់ហើយ នឹងទទួលសេចក្តីសុខ កាលបើខ្ញុំព្រះអង្គ បានទទួលសេចក្តីសុខហើយ ចិត្តក៏នឹងដក់លំមាំ ឥន្ទ្រិយភាវនា ពលភាវនា ពោជ្ឈង្គភាវនានោះ នឹងមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ បានយល់ឃើញអានិសង្សនេះហើយ បានជាសូមពរ ជ័យប្រការ អំពីព្រះតថាគត។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងវិសាខា ល្អហើយ ល្អហើយ ម្ចាស់នាងវិសាខា នាងបានយល់ឃើញ អានិសង្សនេះ ហើយបានសូមពរជ័យប្រការ អំពីតថាគត ជាការប្រពៃពិត ម្ចាស់នាងវិសាខា (បើដូច្នោះ) តថាគតអនុញ្ញាតពរជ័យប្រការដល់នាង។ គ្រា នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះនាងវិសាខា ដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា

[៦០] ស្រីណាជាអ្នកឲ្យបាយ និងទឹក មានចិត្តរីករាយ មានសីលបរិបូណ៌ ជាសាវិការរបស់ព្រះសុគត គ្របសង្កត់នូវសេចក្តីកំណាញ់បាន ហើយឲ្យនូវទាន ស្រីនោះឯង តែងបាននូវផល គឺអារម្មណ៍ដ៏ប្រសើរដោយប្រពៃ មានរូបជាដើម បានបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសោក នាំមកនូវសេចក្តី សុខ មានកំឡាំង និងអាយុទិព្វ ស្រីនោះ ជាស្រីមានសេចក្តីប្រាថ្នានូវបុណ្យ មានសេចក្តីសុខ ឥតមានទុក្ខ តែងរីករាយក្នុងស្ថានសួគ៌ អស់កាលជា អង្វែង ព្រោះអាស្រ័យនូវមគ្គចិត្ត ដ៏ប្រាសចាកផលិ មិនមានកិលេស (នោះឯង)។

[៦១] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះនាងវិសាខាមិការមាតា ដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើដម្កិតថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវស្សិកសាដិកៈ អាគន្តកភត្ត គមិកភត្ត គិលានភត្ត គិលានុបដ្ឋាកភត្ត គិលានភេសជ្ជៈ ធុរយាត្ត និងឧទកសាដិកៈ ជាប់របស់ភិក្ខុនីសង្ឃ។

ចប់ វារៈពោលអំពីនាងវិសាខា។

២២០. និសីទនាទិអនុជាននា

CS vin.mv.08.19 | ភាគ ទី៨

(២២០)

[៦២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបានឆាន់ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តម ក៏ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន សឹងលក់ទៅ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន កំពុងសឹងលក់ អសុចិ ក៏ឃ្លាតចេញ ដោយយល់សប្តិ សេនាសនៈ ក៏ប្រឡាក់ដោយអសុចិ។ កាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគ មានព្រះ អានន្តដ៏មានអាយុ ជាបច្ឆាសមណៈ¹⁸ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនាចារិក ហើយទតឃើញសេនាសនៈប្រឡាក់ដោយអសុចិ លុះទតឃើញ ច្បាស់ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់អានន្ត សេនាសនៈនេះ ប្រឡាក់ដោយអសុចិ។ អានន្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ក្នុងពេលនេះ ពួកវាក៏បានឆាន់ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តម ក៏ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ហើយសឹងលក់ទៅ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន កំពុងតែសឹងលក់ អសុចិ ក៏ឃ្លាតចេញ ដោយយល់សប្តិ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេនាសនៈនោះ ប្រឡាក់ដោយអសុចិ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្ចាស់អានន្ត យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្ចាស់អានន្ត ព្រោះតែភិក្ខុទាំងនោះភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន បានជាដេកលក់ទៅ អសុចិឃ្លាតចេញ ដោយយល់សប្តិ ម្ចាស់អានន្ត ពួកវាក៏ណាដក់ស្មារតីខ្ជាប់ ដឹងខ្លួន ហើយដេកលក់ទៅ អសុចិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ មិនឃ្លាតចេញទេ ម្ចាស់អានន្ត ម្យ៉ាងទៀត ពួកវាក៏ណា ជាបុគ្គលនិមន្ត តែគ្មានតម្រេក ក្នុងកាមទាំងឡាយ អសុចិរបស់ពួកវាក៏នោះ ក៏មិនឃ្លាតចេញដែរ ម្ចាស់អានន្ត ឯពាក្យថា អសុចិរបស់ព្រះអរហន្ត ឃ្លាតចេញនេះ មិនសមហេតុ មិនសមផលទេ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅពួកវាក៏មក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត មានអានន្តជាបច្ឆាសមណៈ ដើរទៅកាន់សេនាសនៈចារិក ក្នុងទីនេះ បានឃើញសេនាសនៈប្រឡាក់ដោយអសុចិ លុះឃើញហើយ ក៏ហៅអានន្តមកសួរថា ម្ចាស់អានន្ត សេនាសនៈនេះ ប្រឡាក់ដោយអសុចិ អានន្តឆ្លើយថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងពេលនេះ ពួកវាក៏បានឆាន់ភោជនទាំងឡាយ ដ៏ឧត្តម ហើយភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់ទៅ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន កំពុងដេកលក់ អសុចិ ក៏ឃ្លាតចេញ ដោយយល់សប្តិ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេនាសនៈនោះ ប្រឡាក់ដោយអសុចិ តថាគត ក៏ពោលថា ម្ចាស់អានន្ត យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្ចាស់អានន្ត យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្ចាស់អានន្ត ព្រោះតែភិក្ខុទាំងនោះ ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន បានជាដេកលក់ទៅ អសុចិឃ្លាតចេញ ដោយយល់សប្តិ ម្ចាស់អានន្ត ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដក់ស្មារតីខ្ជាប់ ដឹងខ្លួន ហើយដេកលក់ទៅ អសុចិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ មិនឃ្លាតចេញទេ ម្ចាស់អានន្ត ម្យ៉ាងទៀត ពួកវាក៏ណា ជាបុគ្គលនិមន្ត តែគ្មានតម្រេក ក្នុងកាមទាំងឡាយ អសុចិរបស់ពួកវាក៏នោះ ក៏មិនឃ្លាតចេញដែរ ម្ចាស់អានន្ត ឯពាក្យថា អសុចិ របស់ព្រះអរហន្តឃ្លាតចេញនេះ មិនសមហេតុ មិនសមផលទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសរបស់ភិក្ខុភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់ទៅនេះ មាន៥យ៉ាង គឺ ភិក្ខុនោះលក់លំបាក១ ភ្នាក់លំបាក១ ឃើញសុបិនអាក្រក់១ ទេវតាមិនរក្សា១ អសុចិឃ្លាតចេញ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសរបស់ភិក្ខុភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ហើយដេកលក់ទៅ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សរបស់ភិក្ខុ ដែលបានដក់ស្មារតីខ្ជាប់ ដឹងខ្លួនហើយ ដេកលក់ទៅនេះ មាន៥យ៉ាង គឺ ភិក្ខុនោះដេកលក់ស្រួល១ ភ្នាក់ស្រួល១ មិនឃើញសុបិនអាក្រក់១ ទេវតារក្សា១ អសុចិមិនឃ្លាតចេញ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សរបស់ភិក្ខុបានដក់ស្មារតីខ្ជាប់ ដឹងខ្លួន ហើយដេកលក់ទៅ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនិសីទនៈ (សំពត់ទ្រាប់អង្គុយ) ដើម្បីរក្សាកាយ ដើម្បីរក្សាចីរ ដើម្បីរក្សាសេនាសនៈ។ សម័យនោះឯង និសីទនៈតូចពេក រក្សាសេនាសនៈទាំងអស់មិនបាន។ ពួកវាក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចង់បានកម្រាលទំហំប៉ុន្មាន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទំហំប៉ុណ្ណោះ។

[៦៣] សម័យនោះឯង ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ័របស់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ កើតបូសធំ។ ចីវរទាំងឡាយ របស់ព្រះវេលដ្ឋសីសៈនោះ ជាប់ស្អិតនឹងកាយ ដោយទឹកអិល។ ពួកវាក៏ យកទឹកឆ្លើមចីវរទាំងនោះឲ្យជោក ហើយទើបបកចេញបាន។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរ ទៅកាន់សេនាសនៈចារិក ទ្រង់ទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងយកទឹកទៅឆ្លើមចីវរទាំងនោះ ឲ្យជោក ហើយបកចេញ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះ នឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ មានអាពាធដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុនេះ កើតបូសធំ ចីវរទាំងឡាយ ជាប់ស្អិតនឹងកាយ ដោយទឹកអិល យើងខ្ញុំទាំងឡាយ យកទឹកមកឆ្លើមចីវរទាំងនោះ ឲ្យជោក ហើយបកចេញ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅពួកវាក៏មក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា មានអាពាធ គឺកម ឬរមាសក្តី បូសតូចក្តី ទឹករងៃក្តី បូសធំក្តី តថាគតអនុញ្ញាត សំពត់សម្រាប់គ្រប់កម (ជាដើម) ដល់ភិក្ខុនោះ។

[៦៤] គ្រានោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា នាំយកសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះនាងវិសាខាមិគារមាតា អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទទួលសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលជាអង្វែង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏បានទទួលសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ (នោះ)។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ ឯនាងវិសាខាមិគារមាតា កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ¹⁹⁾ ហើយចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅពួកវាក៏មក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត សំពត់សម្រាប់ជូតមុខ។

[៦៥] សម័យនោះឯង មល្លក្សត្យឈ្មោះរោជៈ ជាសំឡាញ់របស់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ។ មល្លក្សត្យ ឈ្មោះរោជៈ (នោះ) បានទុកដាក់សំពត់សម្បកលើ លើកដៃនៃព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ។ ឯព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក៏ត្រូវការនឹងសំពត់សម្បកលើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យក ដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលរបស់មិត្រប្រកបដោយអង្គ៥គឺ មិត្រដែលគ្រាន់តែបានឃើញគ្នាម្តងមួយគ្រា១ មិត្រដែលស្និទ្ធស្នាលនឹងគ្នាមម្តង១ មិត្រដែលបាននិយាយបើកឱកាសគ្នាតាមត្រូវការ១ មិត្រនោះមានជីវិតរស់នៅ១ ភិក្ខុដឹងថា បើអាត្មាអញ កាន់យកវត្ថុណាមួយហើយ មិត្រនោះ មានសេចក្តីត្រេកអរ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុកាន់យក ដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល របស់មិត្រ ប្រកបដោយអង្គ ទាំង៥នេះបាន។

២២១. បច្ច័មរិកប្បនុបកចីរវាទិកថា

[៦៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានត្រៃចីវរវិបុលាហើយ តែត្រូវការដោយសំពត់តម្រងទឹកផង ដោយចង់បាត្រផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតសំពត់បរិក្ខារ។ ក្នុងពេលនោះ ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា សំពត់ទាំងឡាយណា គឺត្រៃចីវរក្តី សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងក្តី សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយក្តី សំពត់កម្រាលក្តី សំពត់សម្រាប់គ្របកមក្តី សំពត់សម្រាប់ជូតមុខក្តី សំពត់បរិក្ខារក្តី ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ សំពត់ទាំងអស់នោះ តើយើងគួរអធិដ្ឋាន ឬគួររីកប្បទុក។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានត្រៃចីវរ មិនឲ្យរីកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងអស់៤ខែ នៃរដូវភ្លៀង តអីពីកាល៤ខែនោះទៅ ត្រូវរីកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ មិនឲ្យរីកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់កម្រាល មិនឲ្យរីកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់គ្របកម កំណត់ត្រឹមមានអាពាធ ហួសអំពីអាពាធនោះទៅ ត្រូវរីកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ មិនឲ្យរីកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់បរិក្ខារ មិនឲ្យរីកប្បទុក។ ក្នុងពេលនោះ ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា ឱហ្ន៎ ចីវរយ៉ាងតូចបំផុត ត្រឹមប៉ុណ្ណា ទើបត្រូវរីកប្បទុកបាន។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុរីកប្បទុក យ៉ាងតូចបំផុត បណ្តោយត្រឹម៨ឆ្នាប់ ទទឹងត្រឹម៤ឆ្នាប់ ដោយឆ្នាប់ព្រះសុគត។ សម័យនោះឯង ព្រះកស្សបដ៏មានអាយុ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីគោរព ក្នុងសំពត់បង្សកូល។²⁰⁾ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុធ្វើចីវរឲ្យសៅហ្មង ដោយចេស (គឺដេរប៉ះដោយចេស)។ ចីវរមានជាយមិនស្មើគ្នា។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុរុះរើចីវរ ដែលមានជាយមិនស្មើគ្នា (គឺកាត់ជាយដែលវែងជាងគេចេញ)។ សរសៃអំបោះទាំងឡាយ ក៏ចេះតែរសាត់ចេញ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកឡើង (គឺប៉ះ) អនុវាតខាងខ្នង និងអនុវាតខាងពោះ។ សម័យនោះឯង ជាន់ទាំងឡាយនៃសង្ឃាដ៏ ជាចំពេញពីគ្នា។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុធ្វើថ្មេរ ឲ្យមានសណ្ឋានដូចជាក្រឡាចត្រង់។

[៦៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ (ឲ្យ) ភិក្ខុទូរ លុះភិក្ខុកាត់ចីវរទាំងអស់ទៅហើយ ក៏មិនគ្រប់គ្រាន់។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យកាត់តែចីវរពីរ ចីវរមួយ មិនបាច់កាត់ក៏បាន។ ដល់កាត់ចីវរពីរ ចីវរមួយមិនកាត់ ក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ចីវរពីរមិនបាច់កាត់ ឲ្យកាត់តែចីវរមួយបាន។ ភិក្ខុមិនកាត់ចីវរពីរ កាត់តែចីវរមួយ ក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ទៀត។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកឡើង (គឺប៉ះ) សំពត់អាគន្លុក (សំពត់ថ្មី) ទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ ដែលមិនកាត់ទាំងអស់នោះទេ ភិក្ខុណា ទ្រទ្រង់ (ស្លៀកដណ្តប់) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[៦៨] សម័យនោះឯង ចីវរកើតឡើងជាច្រើនដល់ភិក្ខុមួយរូប។ ឯភិក្ខុនោះ ចង់ឲ្យចីវរនោះ ដល់មាតា និងបិតា។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឲ្យចីវរ ដោយគិតថា មាតា និងបិតា ដូច្នោះ តថាគតនឹងថា ដូចម្តេចបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យចីវរដល់មាតា និងបិតាបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែថា ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទាន ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ឲ្យធ្លាក់ចុះឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យធ្លាក់ចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបទុកចីវរក្នុងអន្លូន (ព្រែងដីត) ហើយមានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ (ចីពរ) ចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ពួកចោរ ក៏លួចយកចីវរនោះទៅ។ ភិក្ខុនោះ មានសំពត់អាត្រាក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ពួកភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកមានសំពត់អាត្រាក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ភិក្ខុនោះ និយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំទុកចីវរក្នុងអន្លូននេះ ហើយមានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ ចូលទៅស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ពួកចោរ លួចយកចីវរនោះទៅ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំ មានសំពត់អាត្រាក់ មានចីវរសៅហ្មង។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ មានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ មិនត្រូវចូលទៅស្រុកទេ ភិក្ខុណាចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ សម័យនោះឯង ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ មានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ ចូលទៅស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ដោយភ្លេចស្មារតី។ ពួកភិក្ខុបាននិយាយដូច្នោះ នឹងព្រះអានន្តដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោអានន្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ មិនត្រូវចូលទៅស្រុក មិនមែនទេ ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុអ្វី បានជាអ្នក មានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ ចូលទៅស្រុក។ ព្រះអានន្ត ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទថា ភិក្ខុមានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ មិនត្រូវចូលទៅស្រុកទេ ក៏ពិតមែនហើយ ម្ចាស់អាវុសោ តែថា ខ្ញុំចូលទៅហើយ ដោយភ្លេចស្មារតី។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់សង្ឃាដ៏មាន៥យ៉ាង គឺភិក្ខុមានធម្មិក មានកំណត់ដោយរដូវភ្លៀង៤ខែ១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ១ វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន១ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនហើយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង៥យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់សង្ឃាដ៏បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់នូវសំពត់ឧត្តរាសង្កៈ មាន៥យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានធម្មិក មានកំណត់ដោយរដូវភ្លៀង៤ខែ១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ១ វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន១ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនហើយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង៥យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់សំពត់ឧត្តរាសង្កៈបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់ស្បង់មាន៥យ៉ាង គឺភិក្ខុមានធម្មិក មានកំណត់ដោយរដូវភ្លៀង៤ខែ១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ១ វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន១ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនហើយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង៥យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់ស្បង់បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង មាន៥យ៉ាងគឺ ភិក្ខុមានធម្មិក ភិក្ខុទៅកាន់ទីតមានសីមា១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ១ វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន១ សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង ភិក្ខុមិនទាន់បានធ្វើ ឬធ្វើមិនទាន់ស្រេច១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង៥យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់ សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងបាន។

២២២. សង្ឃិកចីវរុប្បាទកថា

(២២២)

[៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបនៅចាំវស្សាតែម្នាក់ឯង។ មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាប្រគេនចីរក្នុងទីនោះ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ប្រគេនចំពោះសង្ឃ។ ភិក្ខុនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តថា ដែលហៅថាសង្ឃ បើយ៉ាងតិចបំផុត ត្រឹមភិក្ខុ៤រូប ឥឡូវ អាត្មាអញ តែម្នាក់ឯង ក៏មនុស្សទាំងនេះ ប្រគេនចីរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ប្រគេនចំពោះសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែ អាត្មាអញ នាំយកចីររបស់សង្ឃទាំងនេះ ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ភិក្ខុនោះ ក៏នាំយកចីរទាំងនោះ ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី រុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ចីរទាំងនោះ ជាចីររបស់អ្នក កំណត់តែត្រឹមកបិនដោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅចាំវស្សាតែម្នាក់ឯង។ ក្នុងទីនោះ ពួកមនុស្ស ប្រគេនចីរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើង ទាំងឡាយ ប្រគេនចីរ ចំពោះសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចីរទាំងនោះ ដល់ភិក្ខុនោះឯង កំណត់ត្រឹមកបិនដោះ។ សម័យ នោះឯង ភិក្ខុមួយរូប នៅតែម្នាក់ឯង អស់កាលនៃរដូវ²¹) ក្នុងទីនោះ ពួកមនុស្សបានប្រគេនចីរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ប្រគេនចីរចំពោះសង្ឃ។ ភិក្ខុនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តថា ដែលហៅថាសង្ឃ បើយ៉ាងតិចបំផុត ត្រឹម ភិក្ខុ៤រូប ក៏ឥឡូវ អាត្មាអញ តែម្នាក់ឯង ចំណែកខាងពួកមនុស្សនេះ បានប្រគេនចីរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចីរចំពោះ សង្ឃ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ នាំយកចីរ របស់សង្ឃទាំងនេះ ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ភិក្ខុនោះ ក៏នាំយកចីរទាំងនោះ ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយ បានប្រាប់សេចក្តីរុះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីរុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃ ដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ²²) ចែកគ្នាបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅតែ ម្នាក់ឯង អស់កាលនៃរដូវ។ ក្នុងទីនោះ ពួកមនុស្សប្រគេនចីរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ប្រគេនចីរ ចំពោះសង្ឃ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនោះ អធិដ្ឋានចីរទាំងនោះ ដូច្នោះថា ចីរទាំងនេះ ជារបស់អាត្មាអញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះ មិនទាន់អធិដ្ឋានចីរនោះទេ ទទួលមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចែកចំណែកស្មើ (ដល់ភិក្ខុដែលទើបមកដល់នោះ) ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងចែកចីរនោះ ហើយស្លាក មិនទាន់ធ្លាក់អស់ ទទួលមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចែកចំណែកស្មើ (ដល់ ភិក្ខុដែលទើបមកដល់នោះ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ចែកចីរនោះ ស្លាកធ្លាក់អស់ទៅហើយ ទើបមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ មិន បាច់ចែកឲ្យទេ។ សម័យនោះឯង មានព្រះថេរៈពីររូប ជាបងប្អូននឹងគ្នា គឺព្រះថេរៈឈ្មោះឥសិសាសៈដ៏មានអាយុ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះឥសិភត្តិដ៏មាន អាយុ១ នៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះចេញវស្សាហើយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់អាវាស ក្បែរស្រុកតូចមួយ។ ពួកមនុស្សនិយាយគ្នាថា ព្រះថេរៈ ទាំងឡាយបាត់យូរណាស់ហើយ ទើបឃើញនិមន្តមក ថាដូច្នោះហើយ ក៏នាំគ្នាប្រគេនចង្ហាន់ ព្រមទាំងចីរ។ ពួកភិក្ខុ អ្នកនៅក្នុងអាវាស សួរព្រះ ថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ចីររបស់សង្ឃទាំងនេះ កើតឡើង ក៏ព្រោះតែព្រះថេរៈទាំងឡាយ តើព្រះថេរៈទាំងឡាយ នឹងត្រេកអរនឹង ចំណែកដែរឬទេ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ធម៌²³) ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងណា យើង ទាំងឡាយ ក៏បានដឹងច្បាស់ហើយថា ចីរទាំងនោះ ជាចីររបស់លោកទាំងឡាយ កំណត់តែត្រឹមកបិនដោះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុរូប នៅចាំ វស្សា ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ពួកមនុស្ស ក្នុងទីនោះ ប្រគេនចីរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ប្រគេនចីរចំពោះសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ដែលហៅថា សង្ឃ បើយ៉ាងតិចបំផុត ត្រឹមភិក្ខុ៤រូប ឥឡូវ យើងទាំងឡាយ ជាជនពររូប ក៏មនុស្សទាំងនេះ ប្រគេនចីរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ប្រគេនចីរចំពោះសង្ឃ តើយើងទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិដូច ម្តេច។ សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈច្រើនអង្គ គឺព្រះថេរៈ ឈ្មោះនិលាសិដ៏មានអាយុ១ ព្រះថេរៈ ឈ្មោះសាណាសិដ៏មានអាយុ១ ព្រះថេរៈ ឈ្មោះគោបកៈដ៏មានអាយុ១ ព្រះថេរៈ ឈ្មោះភគុដ៏មានអាយុ១ ព្រះថេរៈ ឈ្មោះផលិកសន្ថានៈដ៏មានអាយុ១ នៅក្នុងកុក្កដារាម ទៀបក្រុងបាតលិ បុត្ត។ កាលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងបាតលិបុត្ត ហើយសួរព្រះថេរៈទាំងឡាយ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អារុសោ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងណា យើងទាំងឡាយ ក៏បានដឹងច្បាស់ថា ចីរទាំងឡាយនោះ ជាចីររបស់អ្នក ទាំងឡាយ កំណត់តែត្រឹមកបិនដោះ។

២២៣. ឧបនន្ទសក្យបុត្តវត្ថុ

(២២៣)

[៧១] សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ នៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះចេញវស្សាហើយ ក៏បានទៅកាន់អាវាស ក្បែរស្រុក តូចមួយ។ ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចីររបស់សង្ឃ ទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រឆ្លើយថា អើអារុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ ទទួលយកចំណែកចីរ អំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសឯទៀត។ ឯពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះទៀត។ ភិក្ខុ ទាំងនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចីររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ។ ព្រះឧបនន្ទ សក្យបុត្រឆ្លើយថា អើអារុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ទទួលយកចំណែកចីរ អំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសឯទៀត។ ពួកភិក្ខុ មាន សេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះទៀត។ ភិក្ខុទាំងនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចីររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើង នឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រឆ្លើយថា អើអារុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ទទួលយកចំណែក ចីរ អំពីអាវាសនោះ ហើយក៏ស្តាយសំពាយចីរធំ រួចត្រឡប់មកកាន់ក្រុងសាវត្ថីវិញដដែល។ ពួកភិក្ខុ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យធំ បានជាលោកបានចីរច្រើន។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមានបុណ្យមកពីណា ដោយសារតែខ្ញុំ នៅចាំវស្សា ក្នុងក្រុងសាវត្ថីនេះ លុះចេញវស្សាហើយ ខ្ញុំបានទៅកាន់អាវាសក្បែរស្រុកតូចមួយ ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីរ ក៏ប្រជុំគ្នា ក្នុងអាវាសនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់អារុសោ ចីររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹង

ចំណែកដែរឬ ខ្ញុំឆ្លើយថា អើអារុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏ទទួលយកចំណែកចីវរ អំពីអាវាសនោះ រួចបានទៅកាន់អាវាសឯទៀត ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នា ក្នុងអាវាសនោះទៀត ភិក្ខុទាំងនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់អារុសោ ចីវររបស់សង្ឃ ទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ខ្ញុំបាននិយាយថា អើអារុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏ទទួលយក ចំណែកចីវរ អំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសឯទៀត ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នា ក្នុងអាវាសនោះទៀត ភិក្ខុទាំងនោះ បាន និយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់អារុសោ ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ខ្ញុំនិយាយថា អើអារុសោ ខ្ញុំ ត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏ទទួលយកចំណែកចីវរ អំពីអាវាសនោះមក យ៉ាងនេះ បានជាខ្ញុំបានចីវរច្រើន។ ពួកភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់ អារុសោឧបនន្ទ លោកនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃ ហើយលោកត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរ ក្នុងអាវាសដទៃ មែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មែនហើយ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្ត ដ៏មានអាយុ មិនគួរបើនឹងនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដទៃ ហើយត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរ ក្នុងអាវាសដទៃសោះ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯង នៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដទៃ ហើយត្រេកអរ នឹងចំណែកចីវរ ក្នុង អាវាសដទៃ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោយ បុរស អ្នកឯង មិនគួរបើនឹងនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដទៃ ហើយត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរ ក្នុងអាវាសដទៃសោះ នែមោយបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំ ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសឯទៀត មិនត្រូវត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរ ក្នុងអាវាសឯទៀតទេ ភិក្ខុណាត្រេកអរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សម័យ នោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសពីរតែម្នាក់ឯង ដោយគិតថា ចីវរមុខជានឹងកើតឡើងដល់អញជាច្រើនដូច្នោះ។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យចំណែកចីវរ ដល់ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុដែរឬ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យចីវរតែមួយ ចំណែក ដល់មោយបុរសចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសពីរតែម្នាក់ឯង ដោយគិតថា ចីវរមុខជានឹង កើតឡើងដល់អញ ជាច្រើនដូច្នោះ។ បើភិក្ខុនោះ នៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសឯណោះ បានពាក់កណ្តាល ចាំវស្សា ក្នុងអាវាសឯណោះ បានពាក់ កណ្តាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យចំណែកចីវរ ក្នុងអាវាសឯណោះ ពាក់កណ្តាល ក្នុងអាវាសឯណោះ ពាក់កណ្តាល ទៅភិក្ខុនោះចុះ ប្រសិនបើ ភិក្ខុ នៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសណាច្រើនជាង ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យចំណែកចីវរទៅភិក្ខុនោះ តាមកំណត់ថ្ងៃដែលច្រើននោះចុះ។

២២៤. តិលានវត្តកថា

CS vin.mv.08.23 | ភាគ ទី៨

(២២៤)

[៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរមានរោគឈឺពោះ។ ភិក្ខុនោះដេកត្រាំនៅលើមូត្រ និងករិសរបស់ខ្លួន។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះ អានន្ទដ៏មានអាយុ ជាបច្ច័យសមណៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរ ទៅកាន់សេនាសនចារិក ហើយចូលទៅកាន់លំនៅ នៃភិក្ខុនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទតឃើញភិក្ខុនោះ ដេកត្រាំនៅលើមូត្រ និងករិសរបស់ខ្លួន លុះទតច្បាស់ហើយ ក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់យ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកមានរោគអ្វី។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈឺពោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯង មានភិក្ខុជាអ្នកបម្រើដែរឬទេ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស គ្មានទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ចុះពួកភិក្ខុ ហេតុអ្វីក៏មិនបម្រើអ្នក។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស (ដ្បិត) ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនដែលធ្វើ (ឧបការៈ) ដល់ពួកភិក្ខុសោះ ព្រោះហេតុនោះ បានជាពួកភិក្ខុ មិនបម្រើខ្ញុំព្រះអង្គ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មាន អាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកចូរទៅនាំយកទឹកមក យើងនឹងឲ្យភិក្ខុនេះងូត។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយ ពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំយកទឹកមក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្រោចទឹក ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដុសលាង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាប់ខាងក្បាល ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចាប់ខាងជើង សែងឡើង យកទៅដាក់ឲ្យដេកលើគ្រែតូច។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវិហារឯណោះ មានភិក្ខុឈឺដែរឬ។ ពួក ភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មាន។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ មានរោគអ្វី។ ពួកភិក្ខុក្រាប បង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស លោកដ៏មានអាយុនោះ មានរោគពោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុ នោះ មានដែរឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស គ្មានទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ចុះហេតុអ្វី បានជាពួកភិក្ខុមិនបម្រើភិក្ខុ នោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដ្បិតភិក្ខុនោះ មិនដែលធ្វើ (ឧបការៈ) ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបម្រើភិក្ខុនោះ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គ្មានមាតាបិតាទេ បានអ្នកណាបម្រើអ្នក រាល់គ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបម្រើគ្នានឹងគ្នាហើយ តើបានអ្នកណា នឹងបម្រើវិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាបម្រើថាគត អ្នកនោះ ឈ្មោះថាបម្រើភិក្ខុឈឺ។ បើមានឧបជ្ឈាយ៍ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះអស់១ជីវិត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរង់ចាំ ទំរាំភិក្ខុនោះសះជា។ បើមាន អាចារ្យ អាចារ្យត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះ អស់១ជីវិត អាចារ្យ ត្រូវរង់ចាំ ទំរាំភិក្ខុនោះសះជា។ បើមានសន្និវហារិក សន្និវហារិក ត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះ អស់១ជីវិត សន្និវហារិក ត្រូវរង់ចាំ ទំរាំភិក្ខុនោះសះជា។ បើមានអន្តោវសិក (កូនសិស្ស) អន្តោវសិក ត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះ អស់១ជីវិត អន្តោវសិក ត្រូវ រង់ចាំ ទំរាំភិក្ខុនោះសះជា។ បើមានភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ត្រូវភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នាបម្រើភិក្ខុនោះ អស់១ជីវិត ភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ត្រូវ រង់ចាំ ទំរាំភិក្ខុនោះសះជា។ បើមានភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នា ភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នា ត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះអស់១ជីវិត ភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នា ត្រូវរង់ចាំ ទំរាំភិក្ខុនោះសះជា។ បើឧបជ្ឈាយ៍ក្តី អាចារ្យក្តី សន្និវហារិកក្តី អន្តោវសិកក្តី ភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នា ក្តី មិនមានទេ សង្ឃ ត្រូវបម្រើភិក្ខុមានធម៌នោះ។ បើសង្ឃមិនបម្រើទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានធម៌ ប្រកបដោយអង្គ៥ ជាបុគ្គលលំបាកគេ បម្រើ គឺបុគ្គលមិនចេះធ្វើខ្លួនឲ្យសប្បាយ១ មិនដឹងប្រមាណ ក្នុងការសប្បាយ១ មិនខ្មាស់ខ្មែងប្រើថ្នាំ១ មិនប្រាប់អាពាធ ដែលចំរើន ថាចំរើនក្តី មិនប្រាប់អាពាធ ដែលផ្លូវថយ ថាផ្លូវថយក្តី មិនប្រាប់អាពាធ ដែលនៅនឹងដដែល ថានៅនឹងដដែលក្តី ឲ្យច្បាស់តាមពិត ដល់បុគ្គលអ្នកបម្រើធម៌ ដែលជាអ្នកចង់ឲ្យសះជា១ មិនអត់សង្កត់ នូវទុក្ខវេទនា ជីវិតក្លាផ្សាក្តី ដែលកើតឡើងក្នុងប្រជុំ នៃសវៈ មិនឆ្ងាញ់ពីសា មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំ

ឲ្យខូចជីវិត១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានជម្ងឺ ប្រកបដោយអង្គ ទាំង៥នេះឯង តែងលំបាកគេបម្រើ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានជម្ងឺ ប្រកបដោយ អង្គ៥ ងាយគេបម្រើ គឺបុគ្គលចេះធ្វើខ្លួនឲ្យសប្បាយ១ ដឹងប្រមាណ ក្នុងការសប្បាយ១ ខ្មាស់ខ្លែងប្រើថ្នាំ១ ប្រាប់អាពាធ ដែលចំរើន ឡើង ចាំចំរើនឡើងក្តី ប្រាប់អាពាធ ដែលធូរថយ ចាំធូរថយក្តី ប្រាប់អាពាធ ដែលនៅនឹងដដែល ចាំនៅនឹងដដែល ឲ្យច្បាស់តាមពិត ដល់បុគ្គល អ្នកបម្រើជម្ងឺ ដែលជាអ្នកចង់ឲ្យសះជា១ ជាអ្នកអត់សង្កត់ នូវទុក្ខវេទនា ដឹងក្លាផ្សាក្តៅ ដែលកើតឡើង ក្នុងប្រជុំ នៃសរិរៈ មិនឆ្ងាញ់ពីសា មិន គាប់ចិត្ត ជាទីនាំឲ្យខូចជីវិត១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានជម្ងឺ ប្រកបដោយ អង្គទាំង៥ នេះឯង តែងងាយគេបម្រើ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជម្ងឺ ប្រកបដោយអង្គ៥ មិនគួរនឹងបម្រើជម្ងឺទេ គឺបុគ្គលមិនប្រសប់ចាត់ចែងថ្នាំ១ មិនស្គាល់ហេតុសប្បាយ និងមិនសប្បាយ១ នាំ របស់ដែលមិនសប្បាយចូលទៅ នាំរបស់ដែលសប្បាយចេញមក១ បម្រើអ្នកជម្ងឺ ចង់បានតែអាមិសៈ ឥតមានចិត្តមេត្តា មានតែខ្លឹមរើមនឹងការ នាំចេញនូវឧប្បាសៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កំអ្អុតក្តី១ មិនអាចនឹងពន្យល់អ្នកមានជម្ងឺ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា សព្វៗកាល១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជម្ងឺ ប្រកបដោយ អង្គ៥នេះឯង មិនគួរបម្រើជម្ងឺទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជម្ងឺ បើប្រកបដោយ អង្គ៥ ទើបគួរបម្រើជម្ងឺបាន គឺបុគ្គលប្រសប់ចាត់ចែងថ្នាំ១ ស្គាល់ហេតុសប្បាយ និងមិនសប្បាយ១ នាំរបស់ ដែលមិនសប្បាយចេញទៅ នាំរបស់ដែលសប្បាយចូលមក១ មានចិត្តមេត្តា មិនប្រាថ្នាអាមិសៈ ហើយបម្រើជម្ងឺ មិនខ្លឹមរើម ក្នុងការនាំចេញ នូវឧប្បាសៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កំអ្អុតក្តី១ អាចនឹងពន្យល់អ្នកមានជម្ងឺ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា សព្វៗកាល១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជម្ងឺ លុះតែប្រកបព្រមដោយអង្គ ទាំង៥នេះឯង ទើបគួរបម្រើជម្ងឺបាន។

២២៥. មតសន្តកកថា

CS vin.mv.08.24 | [ភាគ ទី៨](#)

(២២៥)

[៧៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីររូបដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ចូលទៅកាន់អាវាស១។ ក្នុងអាវាសនោះ មានភិក្ខុមួយរូបឈឺ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវាសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សរសើរការបម្រើជម្ងឺពេកណាស់ អាវាសោ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ និងបម្រើភិក្ខុនេះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាបម្រើភិក្ខុឈឺនោះ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងបម្រើ ភិក្ខុឈឺ ក៏ធ្វើមរណភាពទៅ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកបាត្រ និងចីវររបស់ភិក្ខុឈឺនោះ ទៅឯក្រុងសាវត្តិ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ(ណាមួយ) ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់លើបាត្រ និងចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) តែថា ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ មានឧបការៈច្រើនជាងគេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសង្ឃ ឲ្យត្រៃចីវរ និង បាត្រ ដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះ នឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រៃចីវរ និងបាត្រនេះ ជារបស់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រៃចីវរ និងបាត្រនេះ ជារបស់ ភិក្ខុនោះ។ បើការឲ្យត្រៃចីវរ និងបាត្រ មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យត្រៃចីវរ និងបាត្រនេះ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺចុះ។ នេះជា ពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រៃចីវរនេះ និងបាត្រនេះ ជារបស់ ភិក្ខុនោះ។ ឥឡូវ សង្ឃបានឲ្យត្រៃចីវរ និងបាត្រនេះ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺហើយ។ ការឲ្យត្រៃចីវរ និងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺនេះ (បើ) គាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏ មានអាយុអង្គនោះ និយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យត្រៃចីវរ និងបាត្រនេះ ដល់ពួកភិក្ខុ អ្នកបម្រើជម្ងឺហើយ។ ការឲ្យត្រៃចីវរ និងបាត្រ ដល់ពួកភិក្ខុ អ្នកបម្រើជម្ងឺ ប្រហែលជាគាប់ចិត្ត ដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាង នេះ។ សម័យនោះឯង មានសាមណេរមួយរូប ធ្វើមរណភាព។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសាមណេរ (ណាមួយ) ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់លើបាត្រ និងចីវរ (របស់សាមណេរនោះ) តែថា ភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ មានឧបការៈច្រើនជាង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃ ឲ្យចីវរ និងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សាមណេរឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ចីវរ និងបាត្រនេះ ជារបស់សាមណេរនោះ។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសាមណេរឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ចីវរ និងបាត្រនេះ ជារបស់សាមណេរនោះ។ បើការឲ្យចីវរ និងបាត្រ មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យចីវរ និងបាត្រនេះ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺចុះ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ។ បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសាមណេរឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ចីវរ និងបាត្រនេះ ជារបស់សាមណេរនោះ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យ ចីវរ និងបាត្រនេះ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺហើយ។ ការឲ្យចីវរ និងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺនេះ (បើ) គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ និយាយ ឡើង។ ចីវរ និងបាត្រនេះ សង្ឃបានឲ្យ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺហើយ។ ការឲ្យចីវរ និងបាត្រ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ ប្រហែលជាគាប់ចិត្ត ដល់ សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុករឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅ យ៉ាងនេះ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប និង សាមណេរមួយរូប បម្រើភិក្ខុឈឺ។ កាលបើភិក្ខុ និងសាមណេរទាំងនោះ កំពុងបម្រើ ភិក្ខុឈឺនោះ ក៏ធ្វើមរណភាពទៅ។ ភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺនោះ ក៏ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា អាត្មាអញ ត្រូវឲ្យចំណែកចីវរទៅសាមណេរ ដែលជាអ្នកបម្រើជម្ងឺដរហូត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឲ្យចំណែកស្មើគ្នា ទៅសាមណេរ ដែលជាអ្នកបម្រើជម្ងឺចុះ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប មានទ្រព្យច្រើន មានបរិក្ខារច្រើន ធ្វើមរណភាពទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ (ណាមួយ) ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់លើបាត្រ និងចីវរ (របស់ ភិក្ខុនោះ) តែថា ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ មានឧបការៈច្រើនជាងគេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃ ឲ្យត្រៃចីវរ និងបាត្រ ដល់ពួក ភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺចុះ បើមានវត្តណាមួយ ជាក្រឿងលហុកណ្ណ²⁴⁾ ឬជាក្រឿងលហុបរិក្ខារ²⁵⁾ នៅក្នុងទីនោះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃ ដែលមាន

ក្នុងទីចំពោះមុខ (ព្រមព្រៀងគ្នា) ចែកគ្រឿងលហុភណ្ណ និងគ្រឿងលហុបរិក្ខារនោះបាន បើមានគ្រឿងគុណ ឬគ្រឿងគុណវិញ្ញាណ នៅក្នុង ទីនោះ គ្រឿងគុណ និងគ្រឿងគុណវិញ្ញាណនោះ ត្រូវទុកសម្រាប់សង្ឃដែលមក ឬមិនទាន់បានមកពីទិសទាំង៤ ភិក្ខុមិនត្រូវលះ មិនត្រូវចែកគ្នា ទេ។

២២៦. នគ្គិយបដិក្ខេបកថា

CS [vin.mv.08.25](#) | ភាគ ទី៨

(២២៦)

[៧៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបមានកាយអាក្រាត ហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំ ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គតែងទ្រង់សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច មានចិត្តសន្តោស មានចិត្ត ផ្លូវផង កំចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសរដ្ឋ ប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការ អាក្រាតនេះ នាំឲ្យមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច សេចក្តីសន្តោស សេចក្តីផ្លូវផង កំចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសរដ្ឋ និងនាំ ឲ្យមានសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតការអាក្រាត ដល់ពួកភិក្ខុ ជាការ ស្រួលពេកណាស់។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ បន្ទោសថា នែមោយបុរស អំពើនេះមិនទំនងទេ។ ម្ចាស់មោយបុរស អ្នកមិនសមបើ និងសមាទាន នូវការអាក្រាត ជាតិគ្គិយសមាទាន²⁶) (ដូច្នោះ) សោះ ម្ចាស់មោយបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការអាក្រាត ជាតិគ្គិយសមាទាន ភិក្ខុមិនត្រូវ សមាទានទេ ភិក្ខុណាសមាទាន ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។

២២៧. កុសចីរាទិបដិក្ខេបកថា

CS [vin.mv.08.26](#) | ភាគ ទី៨

(២២៧)

សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីស្បែកស្នាម។ បើ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីសម្បកឈើ។ បើ ស្លៀកសំពត់ដែលគេ ធ្វើពីផែនការ។ បើ ស្លៀកសំពត់កម្ពុល ដែលគេធ្វើពីសក់។ បើ ស្លៀកសំពត់កម្ពុលដែលគេធ្វើពីរោមកន្ទុយសត្វ។ បើ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពី ស្លាបមៀម។ បើ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីស្បែកខ្លា ហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំ ទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គ តែងទ្រង់សរសើរគុណ របស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច មានចិត្តសន្តោស មានចិត្តផ្លូវផង កំចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសរដ្ឋ ប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្បែកខ្លានេះ នាំឲ្យមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច សេចក្តីសន្តោស សេចក្តីផ្លូវផង កំចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសរដ្ឋ និង នាំឲ្យមានសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់សំពត់ស្បែក ខ្លា ជាការស្រួលពេកណាស់។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោយបុរស អំពើនេះមិនទំនងទេ។ បើ នែមោយបុរស អ្នកមិនសមបើ និងទ្រទ្រង់សំពត់ស្បែកខ្លា ជាទង់ជ័យ នៃតិរិយសោះ នែមោយបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ទ្រង់បន្ទោសរួច ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ស្បែកខ្លា ជាទង់ជ័យរបស់តិរិយទេ ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីដើមរាក់។ បើ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីសម្បក ក្រចៅ ហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គ តែងទ្រង់សរសើរគុណ របស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច មានចិត្តសន្តោស មានចិត្តផ្លូវផង កំចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តី ជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសរដ្ឋ ប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សំពត់សម្បកក្រចៅនេះ នាំឲ្យមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច សេចក្តីសន្តោស សេចក្តីផ្លូវផង កំចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសរដ្ឋ និងនាំឲ្យមានសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយ បរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុ (ទ្រទ្រង់) សំពត់សម្បកក្រចៅ ជាការស្រួលពេកណាស់។ ព្រះពុទ្ធដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោយបុរស អំពើនេះមិនទំនងទេ។ បើ ម្ចាស់មោយបុរស អ្នកមិនសមបើ នឹងស្លៀកសំពត់សម្បកក្រចៅសោះ ម្ចាស់មោយបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្លៀកសំពត់សម្បកក្រចៅទេ ភិក្ខុណាស្លៀក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

២២៨. សព្វនីលកាទិបដិក្ខេបកថា

CS [vin.mv.08.27](#) | ភាគ ទី៨

(២២៨)

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់²⁷) ចីរវខៀវសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរវល្លៀងសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរវក្រហមសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរវពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរវខ្មៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរវក្រហមក្រមាសុទ្ធ (ពណ៌ខ្លុងក្រប) ទ្រទ្រង់ចីរវល្លៀងទុំសុទ្ធ (ពណ៌ដូចផ្កាឈូក) ទ្រទ្រង់ចីរវមានជាយមិនបានកាត់ ចេញ ទ្រទ្រង់ចីរវមានជាយវែង ទ្រទ្រង់ចីរវមានជាយជាផ្កាឈើ ទ្រទ្រង់ចីរវមានជាយជាផ្លែឈើ ទ្រទ្រង់អារ ទ្រទ្រង់ម្នក ទ្រទ្រង់សំពត់ឈូត។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរវខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរវល្លៀងសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរវ

សេចក្តីបញ្ញត្តិនៃភិក្ខុ គឺ (សំដៅយក) ការបូជាជានិច្ច ដែលគេធ្វើ ចំពោះសង្ឃ ក្នុងទីណា គេក៏ឲ្យចីរក្នុងទីនោះ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីរចំពោះសង្ឃ គឺ (សំដៅយក) សង្ឃដែលមកជួបជុំមុខគ្នា ហើយត្រូវចែកចីរចុះ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីរ ចំពោះឧកោសង្ឃ (សំដៅយក) ភិក្ខុសូម្បីច្រើនរូប ភិក្ខុនីតែ១រូប សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យចីរពាក់កណ្តាល (ស្មើគ្នា)។ ភិក្ខុនី សូម្បីច្រើនរូប ភិក្ខុតែ១រូប សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យចីរពាក់កណ្តាល (ស្មើគ្នា)។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីរចំពោះសង្ឃដែលនៅចាំវស្សា (សំដៅយក) ភិក្ខុមានកំណត់ប៉ុន្មានរូប នៅចាំវស្សាក្នុងអាសនៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវចែកចីរគ្នាចុះ។ ដែលហៅថា ចំពោះវត្ត ឬកំណត់វត្តហើយ ទើបគេឲ្យចីរគឺ (សំដៅយកត្រង់ហេតុ) ដែលគេឲ្យបបរហើយ គេឲ្យចីរផង ជួនកាល គេឲ្យគ្នាហើយ គេឲ្យចីរផង ជួនកាល គេឲ្យខាងនិយៈហើយ គេឲ្យចីរផង ជួនកាល គេឲ្យចីរតែម្តង ជួនកាលគេឲ្យសេនាសនៈហើយ គេឲ្យទាំងចីរផង ពុំនោះសោត គេឲ្យភេសជ្ជៈ ព្រមទាំងចីរផង។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីរ ចំពោះបុគ្គលគឺ (សំដៅយកត្រង់ហេតុ) ដែលគេឲ្យ ដោយពាក្យថា ខ្ញុំឲ្យចីរនេះ ចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ។

ចប់ ចីរវត្តន្តកៈទី៨។

ក្នុងខន្តកៈនេះ មាន៩៦រឿង។

២៣៣. តស្សន្ទានំ

CS vin.mv.08.32 | ភាគ ទី៨

ឧទ្ទានរបស់ចីរវត្តន្តកៈនោះគឺ

[៧៩] រឿងពួកកុដុម្ហិកៈនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ឃើញពួកស្រីផ្កាមាសក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយទៅក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ស្តេច។ រឿងកូនប្រុសនៃស្រីផ្កាមាស ឈ្មោះសាលវីគី ត្រឡប់បានមកជា កូនអភយរាជកុមារវិញ ព្រះរាជកុមារ បានចិញ្ចឹមទុក ឲ្យឈ្មោះថា ជីវកៈ ព្រោះហេតុតែពាក្យសួរថា កូននោះ មានជីវិតរស់នៅ ឬស្លាប់។ រឿងជីវកៈកោមារភត្យ ទៅក្រុងតក្កសិលា រៀនធ្វើពេទ្យ បានជាមហាពេទ្យ ហើយមើលជម្ងឺក្នុងក្បាលភរិយា របស់សេដ្ឋី ដែលឈឺ៧ឆ្នាំ ឲ្យសះជា ដោយនត្តកម្ម គឺការបញ្ជាក់ថ្នាំ ទៅតាមច្រមុះ។ រឿងជីវកៈកោមារភត្យ ទាញចេញ (មើលជា) អាពាធបុសដូងបាត នៃព្រះបាទពិម្ពិសារ ដោយថ្នាំលាប។ ព្រះរាជា ទ្រង់មានបន្ទូល នឹងកោមារភត្យថា អ្នកឯងចូរបម្រើអញផង ពួកស្រីក្នុងរាំងផង ព្រះពុទ្ធ និងព្រះសង្ឃផង។ រឿងសេដ្ឋី នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ១ រឿងជីវកៈកោមារភត្យមើលអាពាធពត ក្នុងពោះរៀន១ រឿងជីវកៈកោមារភត្យ ញ៉ាំងមហាភោគ នៃព្រះបាទបដ្ឋោត ឲ្យសះជាទៅ ព្រោះសោយទឹកដោះរាវ។ ជីវកៈកោមារភត្យ ក្រាបទូលថា សូមឲ្យព្រះបាទបដ្ឋោត រព្វកអធិការរបស់ខ្លួន រួចទ្រង់បានធ្វើសំពត់ សិវេយ្យកៈ មួយគូ មកជីវកៈកោមារភត្យ១ រឿងជីវកៈកោមារភត្យ ញ៉ាំងកាយព្រះមានព្រះភាគ ដែលមានរោគីទល់ ឲ្យស្រួល ហើយបានថ្វាយថ្នាំបញ្ចុះ៣០ដង ដោយផ្កាឧប្បល្អ៧ក្តាប់ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏មានព្រះកាយ ជាប្រក្រតី ទើបទ្រង់ទទួលសំពត់ សិវេយ្យកៈ ដែលជីវកៈកោមារភត្យសុំពរ ហើយថ្វាយព្រះអង្គ១ រឿងព្រះតថាគតអនុញ្ញាត គហបតិចីរ១។ រឿងចីរកើតឡើងជាច្រើន ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ១ ក្នុងជនបទ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ អនុញ្ញាត សំពត់ឈ្មោះបារាវៈ ធ្វើដោយសូត្រ១ សំពត់កោដរៈ ធ្វើដោយរោម១ រឿងស្តេចក្នុងដែនកាសិ បញ្ជូនសំពត់កម្ពុល មានដំឡែកនុ៎ះពាន់ មកជីវកៈកោមារភត្យ១ រឿងចីរខ្ពស់ និងទាប កើតឡើងដល់សង្ឃហើយ ព្រះអង្គ ទ្រង់សរសើរសេចក្តីសន្តោស១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត កុំឲ្យភិក្ខុឲ្យចំណែកចីរដល់ភិក្ខុ ដែលមិនបានឈប់ចាំគ្នា១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យចំណែកចីរ ដល់ភិក្ខុដែលឈប់ចាំគ្នា១ រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រៃស្នូសានមុន និងចូលទៅកាន់ព្រៃស្នូសានក្រោយ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅក្នុងព្រៃស្នូសានដំណាលគ្នា១ រឿងភិក្ខុធ្វើសេចក្តីប្តេជ្ញានឹងគ្នា ហើយចូលទៅក្នុងព្រៃស្នូសាន ដើម្បីបង្ហូរកូល១ រឿងពួកមនុស្ស នាំយកចីរ មកកាន់អាមាមលុះរកភិក្ខុអ្នកទទួលមិនបាន ក៏នាំត្រឡប់ទៅវិញ១ រឿងព្រះសាស្តា អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុសន្មតឃ្លាំង ដាក់ចីរ១ រឿងចីរក្នុងឃ្លាំង ឥតមានអ្នកណាថែរក្សា១ រឿងឆព្វគ្រិយភិក្ខុបណ្តេញអ្នករក្សាឃ្លាំង១ រឿងចីរកើតឡើងក្រាស់ក្រែល១ រឿងសង្ឃចែកចីរ ធ្វើឲ្យកោលាហល១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចីររិះគិតថា យើងត្រូវចែកចីរដូចម្តេច១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចីររិះគិតថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីរដល់សាមណេរដូចម្តេច១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឆ្លងបឹង ឬផ្លូវលំបាក យកទាំងចំណែកចីរ របស់ខ្លួនទៅផង១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឆ្លងស្ទឹង ឬផ្លូវលំបាក យកទាំងចំណែកចីរ ដែលមានដំឡែច្រើនជាងគេ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចីររិះគិតថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីរដូចម្តេច១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីរ ដោយអាច់គោ១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីរ ដោយទឹកត្រជាក់ និងទឹកក្តៅ១ រឿងទឹកជ្រលក់ពុះផុលកំពប់១ រឿងភិក្ខុមិនដឹងថា ទឹកជ្រលក់ឆ្លិន ឬមិនឆ្លិន១ រឿងភិក្ខុសិតទឹកជ្រលក់ ឆ្លាំងក៏បែកទៅ១ រឿងភិក្ខុគ្មានភាជនសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីរក្នុងដើង១ រឿងភិក្ខុហាលចីរលើផែនដី១ រឿងសត្វកណ្តៀរកាត់កម្រាលស្មៅ១ រឿងភិក្ខុហាលចីរបត់ចំពាក់កណ្តាល១ រឿងចីររមិច១ រឿងទឹកជ្រលក់ហូរទៅតែម្តង១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីរជិតពេក១ រឿងចីរអាត្រក់១ រឿងឆព្វគ្រិយភិក្ខុទ្រទ្រង់ចីរមិនកាត់១ រឿងស្រែអ្នកមកធុរ មានសណ្ឋានជាបួនជ្រុង១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ បានទតឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ វេចចីរធ្វើជាបង្អួច១ រឿងព្រះសក្យមុនី ទ្រង់ល្បងមើលរដូវត្រជាក់ ក្នុងវេលាយប់ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតត្រៃចីរ១ រឿងឆព្វគ្រិយភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិរេកចីរដទៃ១ រឿងព្រះអានន្តបានអតិរេកចីរ១ រឿងភិក្ខុស្បែងឆ្លុះ១ រឿងភ្លៀងធ្លាក់សព្វទ្រីបទាំងបួន១ រឿងនាងវិសាខាសុំពរ ដើម្បីប្រគេនរស្សិកសាជិកៈ អាគន្តកភត្ត គមិកភត្ត តិលានភត្ត ឧបដ្ឋាកភត្ត ភេសជ្ជៈ ផុយាគុ និងឧទកសាជិកៈ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បណ្តាតភោជន១ រឿងសំពត់និសិទ្ធតូចពេក១ រឿងព្រះវេលដ្ឋសិស កើតបួសធំ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់ជូតមុខ១ រឿងរាជមល្យត្រធ្វើសំពត់សម្បកឈើ ទុកនឹងព្រះអានន្ត១ រឿងត្រៃចីរបរិបូណ៌ កើតឡើងដល់ភិក្ខុ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានត្រៃចីរជាដើម១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យរិកប្បចីរ យ៉ាងតូចបំផុត១ រឿងព្រះកស្សប ធ្វើសេចក្តីគោរព ក្នុងការដេរប៉ះសំពត់បស្សកូល១ រឿងចីរមានជាយមិនស្មើគ្នា១ រឿងចេសរសាត់ចេញ១ រឿងស្រទាប់សង្ឃដីដាច់ចេញពីគ្នា១ រឿងភិក្ខុកាត់ចីរសំពត់មិនគ្រាន់ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យលើកឡើង នូវអាគន្តកបដៈ១ រឿងចីរ

ច្រើន កើតឡើងដល់ភិក្ខុ១ រឿងភិក្ខុទុកចិរ ក្នុងអន្តរវន (ព្រែងដីត)១ រឿងព្រះអានន្ត មានតែស្បង់ និងឧត្តរាសង្កៈ ចូលទៅ បិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ដោយភ្លេចស្មារតី១ រឿងភិក្ខុចាំរស្សាតែម្នាក់ឯង១ រឿងភិក្ខុនៅតែម្នាក់ឯង អស់មួយរដូវ១ រឿងព្រះចេះពីរូបជា បងប្អូននឹងគ្នា នៅចាំរស្សា ក្នុងក្រុងសារតី១ រឿងភិក្ខុបិទនៅចាំរស្សាក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ១ រឿងព្រះឧបនន្ទ នៅចាំរស្សា ក្នុងក្រុង សារតី១ រឿងព្រះឧបនន្ទនៅចាំរស្សាតែម្នាក់ឯង ក្នុងអាវាសទាំងពីរ១ រឿងភិក្ខុមានអាពាធ្វើការក្នុងពោះ១ រឿងភិក្ខុមួយរូបមាន ជម្ងឺ១ រឿងជនទាំងពីរ គឺភិក្ខុមួយរូប សាមណេរមួយរូប បម្រើភិក្ខុមានជម្ងឺ១ រឿងភិក្ខុអាក្រាត១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ស្បូវភ្លាំង១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ ធ្វើពីសម្បកឈើ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ ធ្វើពីផែនការ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់កម្ពុល ធ្វើពីស្បង់១ រឿងភិក្ខុ ស្លៀកសំពត់ ធ្វើពីរោមកន្ទុយសត្វ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ ធ្វើពីស្នូបមៀម១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីស្បែកខ្លា១ រឿងភិក្ខុស្លៀក សំពត់ធ្វើពីដើមរាក់១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ ធ្វើពីសម្បកក្រចៅ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើចិរមានពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ហង្សបាទ ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌ក្រហមក្រមៅដូចខ្នងក្រែប ពណ៌លឿងដូចផ្កាឈូក មានជាយមិនកាត់ មានជាយវែង មានជាយ មានផ្កាជាផ្កាឈើ មានជាយមានផ្កាជាផ្លែឈើ អារ ម្នក និងសំពត់ឈ្នួត១ រឿងចិរមិនទាន់កើតឡើង ភិក្ខុចៀសចេញទៅ១ រឿង សង្ឃបែកគ្នា១ រឿងពួកជនប្រគេនទឹកមួយចំណែក និងចិរមួយចំណែក ចំពោះសង្ឃ១ រឿងព្រះវេរតដ៏មានអាយុធ្វើចិរ១ រឿងភិក្ខុ កាន់យកចិរដោយសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាល១ រឿងភិក្ខុអធិដ្ឋានមតកចិរ១ រឿងមាតិកានាំឲ្យកើតចិរមានប្រាំបីយ៉ាង១។

ចម្បយ្យក្នុងន្តកៈ

CS vin.mv.09 | ភាគ ទី៨

៩. ចម្បយ្យក្នុងន្តកោ

២៣៤. កស្សបគោត្តភិក្ខុវត្ថ

CS vin.mv.09.01 | ភាគ ទី៨

(២៣៤)

[៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នាឆ្នេរស្រះបោក្ខរណី ឈ្មោះគគ្គរា ទៀបក្រុងចម្បា។ សម័យនោះឯង ក្នុងកាលសីដនបទ មាន ស្រុក១ ឈ្មោះវាសកៈ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត ជាម្ចាស់អាវាស ក្នុងស្រុកឈ្មោះវាសកៈនោះ មានចិត្តជាប់ចំពាក់ដោយការរៀបចំ ក្នុងអាវាសនោះ ដល់នូវសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយដូច្នោះថា ធ្វើដូចម្តេច ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មកដល់ ក៏គប្បីឲ្យមកផង ភិក្ខុមានសីលជាទី ស្រឡាញ់ ដែលមកដល់ហើយ ក៏គប្បីនៅជាសុខផង ម្យ៉ាងទៀត អាវាសនេះ គប្បីដល់នូវសេចក្តីចំរើន សេចក្តីលូតលាស់ និងការទូលំទូលាយ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងកាលសីដនបទ ក៏បានទៅដល់ស្រុក ឈ្មោះវាសកៈ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត បានឃើញ ពួកភិក្ខុនោះ កំពុងដើរមក អំពីចម្បាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រាលអាសនៈ ដកលំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង និងវត្ថុសម្រាប់ជូត ជើង ហើយក្រោកទទួលបាត្រ និងចិរ អើពើដោយទឹកឆាន់ ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយ និង ភត្តទៀត។ ពួកភិក្ខុ ជាអាកន្តកទាំងនោះ បានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ ល្អណាស់ ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តទៀត ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងសម្រេចការនៅក្នុងវាសក គ្រាមនេះចុះ។ គ្រានោះ ពួកអាកន្តកភិក្ខុនោះ ក៏សម្រេចការនៅ ក្នុងវាសកគ្រាមនោះឯង។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត មានសេចក្តីត្រិះរិះ ក្នុងពេល នោះ ដូច្នោះថា សេចក្តីលំបាក ដោយកិច្ចជាអាកន្តក របស់អាកន្តកភិក្ខុទាំងនេះ ក៏ស្ងប់រម្ងាប់ទៅហើយ ឥឡូវ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដែលមិនស្គាល់ទី គោចរជាប្រក្រតី ក៏ត្រឡប់ស្គាល់ហើយ ឯការធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងត្រកូល នៃបុគ្គលដទៃ អស់មួយជីវិត ជាការកម្រពេកណាស់ ម្យ៉ាងទៀត ការសូម មិនជាទីគាប់ចិត្ត ដល់មនុស្សទាំងឡាយ បើដូច្នោះ គួរតែអញ្ជា កុំធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តទៀត។ ភិក្ខុ ឈ្មោះកស្សបគោត្តនោះ លែងធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្ត។ សេចក្តីប្រឹក្សាដូច្នោះ កើតមាន ដល់ភិក្ខុអាកន្តកនោះថា ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ពីដើម ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្ត ទៀត ឥឡូវ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនោះ លែងធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តហើយ ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជា ម្ចាស់អាវាសនេះ ត្រឡប់ទៅជាការចរិញហើយ ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ បើដូច្នោះ គួរយើងទាំងឡាយ លើកវត្ថុភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ។ គ្រានោះ ឯង ពួកភិក្ខុ ជាអាកន្តកនោះ ប្រជុំគ្នាហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តថា ម្ចាស់អាវាស ពីដើម លោកធ្វើសេចក្តី ខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្ត ឥឡូវនេះ លោកលែងធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្ត ម្ចាស់អាវាស លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនេះឬទេ? ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនោះ ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវាស អាបត្តិដែលខ្ញុំគប្បី ឃើញនោះ ខ្ញុំគ្មានទេ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាកន្តកនោះ លើកវត្ថុភិក្ខុ ឈ្មោះកស្សបគោត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត មានសេចក្តីត្រិះរិះ ក្នុងពេលនោះថា អាត្មាអញ មិនដឹងនូវហេតុនេះថា នេះជាអាបត្តិ ឬមិនមែនជាអាបត្តិ ម្យ៉ាងទៀត អញត្រូវអាបត្តិហើយ ឬមិន ទាន់ត្រូវទេ សង្ឃ (គួរ) លើកវត្ថុអញ ឬមិន (គួរ) លើកវត្ថុទេ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ឬមិនប្រកបដោយធម៌ទេ ដោយកម្មដឹកជ្រីក ឬមិន កម្រើកទេ ដោយកម្មគួរដល់ហេតុ ឬមិនគួរដល់ហេតុទេ បើដូច្នោះ មានតែអញ គប្បីទៅកាន់ក្រុងចម្បា ហើយក្រាបបង្គំទូលសួរសេចក្តីនេះ នឹង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈ ហើយកាន់យកបាត្រ និងចិរ ចៀសចេញ ទៅកាន់ក្រុង ចម្បា ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឯក្រុងចម្បា ដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ការរាក់ទាក់មួយអន្លើ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអាកន្តកនេះ ជាបវេណី របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងភិក្ខុ ឈ្មោះកស្សបគោត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងអាចអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបានឬទេ អាចញ៉ាំងអត្តភាព ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ អ្នកឯងមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ មិនលំបាកទេឬ ម្ចាស់ភិក្ខុ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកមកពីណា។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ អាចអត់ផន់សេចក្តីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ អាចញ៉ាំងអត្តភាព ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ មកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ដោយមិនមានសេចក្តីលំបាកទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្រុកឈ្មោះវាសភៈ មានក្នុងកាសិជនបទ ខ្ញុំ ព្រះអង្គជាម្ចាស់អាវាស ក្នុងស្រុកឈ្មោះវាសភៈនោះ ជាប់ចំពាក់ដោយការរៀបចំក្នុងអាវាសនោះ ដល់នូវសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយថា ធ្វើដូចម្តេច ភិក្ខុ ទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មក គប្បីឲ្យមកផង ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់មកដល់ហើយ គប្បីនៅសប្បាយផង ម្យ៉ាងទៀត អាវាសនេះ គប្បីដល់នូវសេចក្តីចម្រើន លុតលាស់ ទូលំទូលាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពេលនោះ មានពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ត្រេចទៅកាន់ ចារិក ក្នុងកាសិជនបទ ក៏បានទៅដល់វាសភៈគ្រាម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ បានឃើញពួកភិក្ខុនោះមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ ក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង និងវត្ថុសម្រាប់ដួតជើង ហើយក្រោកទទួលនូវបាត្រ និងចីវរ អើពើដោយទឹកឆាន់ បាន ធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងការងូត បានធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីប្រឹក្សាដូច្នោះ មាន ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអាគន្ធកនោះ ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ ល្អណាស់ ធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុង ការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តទៀត ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ និងសម្រេចការនៅ ក្នុងវាសភៈគ្រាមនេះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកនោះ សម្រេចការនៅ ក្នុងវាសភៈគ្រាមនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីត្រិះរិះនេះ មានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា ការលំបាក ដោយអាគន្ធកកិច្ច របស់អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនេះ ក៏ស្ងប់រម្ងាប់ទៅហើយ ឥឡូវ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនស្គាល់ទីគោចរជាប្រក្រតីនោះ ក៏បានស្គាល់ហើយ ការធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងត្រកូល នៃបុគ្គលដទៃ អស់មួយជីវិត ជាការកម្រពេក ណាស់ ម្យ៉ាងទៀត ការសូម ក៏មិនជាទីគាប់ចិត្ត ដល់មនុស្សទាំងឡាយឡើយ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ លែងធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និង ខាទនីយៈ និងភត្តទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ លែងធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុជាអាគន្ធកទាំងនោះ បានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ពីដើម ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ ធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តទៀត ឥឡូវ ភិក្ខុនោះ លែងធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្ត ហើយ ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ឥឡូវ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ កាចណាស់ ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ នឹងលើក វត្ថុភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកនោះ ប្រជុំគ្នាហើយ និយាយពាក្យនេះ និងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្ចាស់ អាវាស ពីដើម អ្នកធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្ត ឥឡូវ អ្នកលែងធ្វើសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយ ក្នុងបបរ និងខាទនីយៈ និងភត្តហើយ ម្ចាស់អាវាស អ្នកត្រូវអាបត្តិហើយ អ្នកឃើញអាបត្តិឬទេ ខ្ញុំព្រះអង្គឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវាស អាបត្តិដែលខ្ញុំ គប្បីឃើញនោះ មិនមានទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកនោះ លើកវត្ថុខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ក្នុងកាលនោះ បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញមិនដឹងហេតុនេះថា នេះជាអាបត្តិ ឬមិនមែនជាអាបត្តិ ម្យ៉ាងទៀត អញត្រូវអាបត្តិហើយ ឬ មិនទាន់ត្រូវទេ ម្យ៉ាងទៀតសង្ឃ (គួរ) លើកវត្ថុអញ ឬមិន (គួរ) លើកវត្ថុទេ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ឬមិនប្រកបដោយធម៌ទេ ដោយកម្មដ៏ កម្រើក ឬមិនកម្រើកទេ ដោយកម្មគួរដល់ហេតុ ឬមិនគួរដល់ហេតុទេ បើដូច្នោះ មានតែអញ គប្បីទៅកាន់ក្រុងចម្ប៉ា ហើយក្រាបបង្គំទូលសួរ សេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំព្រះអង្គមក។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ នេះជា អនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ អ្នកជាភិក្ខុ ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ អ្នកជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) អ្នកជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ថុ ជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្ថុមិនបានទេ អ្នកសង្ឃបានលើកវត្ថុហើយ ដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយកម្មដ៏កម្រើក ដោយកម្មមិនគួរតាមហេតុទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរទៅសម្រេចការ នៅក្នុងវាសភៈគ្រាមនោះវិញចុះ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយ ពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ចៀសចេញទៅកាន់វាសភៈគ្រាមនោះ។ ក្នុងលំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកនោះ កើតសេចក្តីរង្វៀសក្តៅក្រហាយថា មិនមែនជាលាភរបស់យើងហើយ យើងឈ្មោះថា ឥតលាភហើយ អត្តភាពជាមនុស្ស យើងបានដោយក្រ មិនមែនយើងបានដោយងាយទេ (ព្រោះ) យើងលើកវត្ថុភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតរឿង ឥត ហេតុ ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ នឹងទៅក្រុងចម្ប៉ា ហើយសំដែងនូវទោសតាមទោស ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកនោះ ក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈ ហើយកាន់យកបាត្រ និងចីវរចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងចម្ប៉ា ចូលទៅ គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឯក្រុងចម្ប៉ា ដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ សេចក្តីរីករាយនឹងភិក្ខុអាគន្ធកនេះ ជាប្រពៃណី របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយមានព្រះភាគ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងពួកភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ អាចអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបានឬទេ អាចញ៉ាំងអត្តភាព ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ បានឬទេ អ្នកទាំងឡាយ មកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ដោយការមិនលំបាកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទាំងឡាយមកអំពីទីណា។ ពួកភិក្ខុទាំង នោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ អាចអត់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ អាចញ៉ាំងអត្តភាព ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ បាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ម្យ៉ាងទៀត យើងខ្ញុំទាំងឡាយ មកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ដោយការមិនលំបាកទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានស្រុកមួយ ឈ្មោះវាសភៈ នៅក្នុងកាសិជនបទ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ មកអំពីស្រុក ឈ្មោះវាសភៈនោះ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ លើកវត្ថុភិក្ខុ ជាចៅអាវាស មែនឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ លើកវត្ថុ ព្រោះវត្ថុដូចម្តេច ព្រោះហេតុដូចម្តេច។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ ទាំងឡាយ លើកវត្ថុ ដោយគ្មានវត្ថុ គ្មានហេតុទេ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនសមគួរ មិនទំនង មិន ត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនត្រូវធ្វើទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរ នឹងលើកវត្ថុភិក្ខុដ៏ស្អាត គ្មានអាបត្តិ ដោយគ្មានវត្ថុ គ្មានហេតុទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះ នាំមិនឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា។ បេ។ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលើកវត្ថុភិក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ គ្មានអាបត្តិ ដោយគ្មានវត្ថុ គ្មានហេតុទេ ភិក្ខុណាលើកវត្ថុ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះ ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្កៈ លើស្មាម្ខាង ហើយក្រាប ចុះទៀបព្រះបាទទាំងឡាយ នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយសិរសា ហើយទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយ ត្រូវទោស ព្រោះជាបុគ្គលពាលយ៉ាងណា ជាបុគ្គលវង្វេងយ៉ាងណា ជាបុគ្គលមិនឆ្លាសយ៉ាងណា (ដោយហេតុ) យើងខ្ញុំទាំងឡាយ លើកវត្ថុភិក្ខុដ៏ស្អាត មិនមានអាបត្តិ ដោយគ្មានវត្ថុ គ្មានហេតុ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលអត់ទោស តាមទោស នៃយើង ខ្ញុំទាំងឡាយ ដើម្បីសង្គមទៅ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវទោស ព្រោះជាបុគ្គលពាល ជាបុគ្គលវង្វេង ជា បុគ្គលមិនឆ្លាស យ៉ាងណា (ដោយហេតុ) អ្នកទាំងឡាយ បានលើកវត្ថុភិក្ខុដ៏ស្អាត មិនមានអាបត្តិ ដោយគ្មានវត្ថុ គ្មានហេតុ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាលើកវត្ថុទាំងឡាយ ឃើញទោសតាមទោសហើយ ចូរធ្វើតប (សំដែង) នូវទោសតាមធម៌ចុះ តថាគត ទទួលអត់ទោសនោះ របស់អ្នក

ទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីពិតថា ភិក្ខុណាឃើញទោស តាមទោសហើយ ធ្វើតបទោសនោះ តាមធម៌ ដល់នូវសេចក្តីសង្គមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើន របស់ភិក្ខុនោះ ក្នុងអរិយវិន័យ។

២៣៥. អធម្មេន វគ្គាទិកម្មកថា

CS vin.mv.09.02 | ភាគ ទី៨

(២៣៥)

[៨១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងចម្បា ធ្វើកម្មទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺធ្វើកម្មជាពួក ព្រមទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មព្រមព្រៀង តែមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួក ព្រមទាំងប្រកប ដោយធម៌បួមខ្លះ ធ្វើកម្មព្រមព្រៀង តែប្រកបដោយធម៌បួមខ្លះ ភិក្ខុមួយរូប លើកវត្តភិក្ខុមួយរូប ក៏មាន ភិក្ខុមួយរូប លើកវត្តភិក្ខុពីររូបក៏មាន ភិក្ខុមួយរូប លើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូប ក៏មាន ភិក្ខុមួយរូប លើកវត្តសង្ឃ ក៏មាន ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តភិក្ខុមួយរូប ក៏មាន ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តភិក្ខុពីររូប ក៏មាន ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូប ក៏មាន ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តសង្ឃ ក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្តភិក្ខុមួយរូប ក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្តភិក្ខុពីររូប ក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូប ក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្តសង្ឃ ក៏មាន សង្ឃលើកវត្តសង្ឃ ក៏មាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុក្នុងក្រុងចម្បា មិនគួរនឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ នឹងធ្វើកម្មជាពួក ព្រមទាំងមិនប្រកបដោយធម៌។ បេ។ សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក៏មាន។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងចម្បា ធ្វើកម្មទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺធ្វើកម្មជាពួក ព្រមទាំងមិនប្រកបដោយធម៌។ បេ។ សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា។

[៨២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មព្រមព្រៀង តែមិនប្រកបដោយធម៌ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ភិក្ខុមួយរូប លើកវត្តភិក្ខុពីររូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុមួយរូប លើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តសង្ឃក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តភិក្ខុពីររូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុពីររូប លើកវត្តសង្ឃក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្ត ចំពោះភិក្ខុមួយរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្តភិក្ខុពីររូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។ សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ។

[៨៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកម្មនេះមាន៤យ៉ាងគឺ កម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មព្រមព្រៀង តែមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌១ កម្មព្រមព្រៀង ទាំងប្រកបដោយធម៌១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្មទាំង៤យ៉ាងនេះ កម្មណាជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះឯង ជាកម្មកំរើក (ខូច) មិនគួរដល់ហេតុ ព្រោះជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង ជាពួកផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ តថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្មទាំងឡាយនោះ កម្មណាព្រមព្រៀង តែមិនប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះ ជាកម្មកំរើក មិនគួរដល់ហេតុ ព្រោះថាកម្មនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ តថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្មទាំងឡាយនោះ កម្មណាជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះឯង ជាកម្មកំរើក មិនគួរដល់ហេតុ ព្រោះថាកម្មនោះ ជាពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ តថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្មទាំងឡាយនោះ កម្មណាព្រមព្រៀង ទាំងប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះឯង ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ ព្រោះថាកម្មនោះ ប្រកបដោយធម៌ផង ព្រមព្រៀងផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើចុះ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ តថាគតក៏អនុញ្ញាត។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាក្នុងសាសនានេះថា យើងទាំងឡាយ នឹងធ្វើកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺកម្មព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាដោយប្រការដូច្នោះឯង។

២៣៦. ញត្តិវិបន្តកម្មាទិកថា

CS vin.mv.09.03 | ភាគ ទី៨

(២៣៦)

[៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ធ្វើកម្មជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មព្រមព្រៀង តែមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌បួមខ្លះ ធ្វើកម្មព្រមព្រៀង តែប្រកបដោយធម៌បួមខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិ តែបរិបូណ៌ដោយអនុស្សាវនាខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិ ដោយអនុស្សាវនា តែបរិបូណ៌ដោយញត្តិខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិ និងវិបត្តិដោយអនុស្សាវនាខ្លះ ធ្វើកម្មខុសចាកធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មខុសចាកវិន័យខ្លះ ធ្វើកម្មខុសចាកសត្តសាសនខ្លះ ធ្វើកម្មដែលព្រះពុទ្ធតិះដៀលហើយ ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក មិនគួរដល់ហេតុខ្លះ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស

ហើយឲ្យអង្គនេះ (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុ ដែលគួរដល់អង្គនេះ ជាគំរប់៤ ហើយឲ្យបរិវាស ទាញអន្តរាបត្តិ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឲ្យមានត្ថ បើសង្ឃមានភិក្ខុ ដែលគួរដល់អង្គនេះនោះ ជាគំរប់២០ ហើយឲ្យអង្គនេះ (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង។

[៩៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់បុគ្គលខ្លះឡើង របស់បុគ្គលខ្លះ មិនឡើង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯ ការហាមឃាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់នរណា ដែលមិនឡើង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់ភិក្ខុនី មិន ឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សិក្ខាមាសា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សាមណេរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សាមណេរី ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលឆ្ងល់ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុ ដែលមានចិត្តរវៃវាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលមានវេទនាគ្របសង្កត់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលសង្ឃ លើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុ ដែល សង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ នូវទិដ្ឋិអាក្រក់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បណ្ឌិតៈ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គល ដែលល្អចសំវាស ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរិយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សត្វតិរិយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គល ដែលសម្លាប់មាតា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គល ដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គល ដែលធ្វើព្រះលោហិត (ព្រះសាស្តា) ឲ្យពុរពង ឡើង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ឧភោតព្យញ្ជនកៈ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុ ដែល ស្ថិតនៅក្នុងសីមាផ្សេងៗគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុ ដែលស្ថិតនៅលើអាកាសដោយប្រិទ្ធិ ជំនុំសង្ឃ ធ្វើកម្មដល់បុគ្គលណា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់បុគ្គលនោះ មិនឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់នរណាទើបឡើង។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់ភិក្ខុជាបកតត្ថ មានសំវាសស្មើគ្នា ស្ថិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីភិក្ខុ ដែលអង្គុយនៅ ជាលំដាប់ ដែលញ៉ាំងសង្ឃ ឲ្យដឹង ក៏ឡើងដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់កណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់ភិក្ខុនេះឯង ទើប ឡើង។

២៣៩. ទ្រូនិស្សារណាទិកថា

CS [vin.mv.09.06](#) | ភាគ ទី៨

(២៣៩)

[១០០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ និស្សារណាកម្ម (ការបណ្តេញចេញ) នេះមាន២យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានបុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនទាន់ដល់ នូវនិស្សារណាកម្មនៅឡើយ បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយល្អ (ត្រូវ) បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញ ដោយអាក្រក់ (ខុស)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនទាន់ដល់ នូវនិស្សារណាកម្មនៅឡើយ បើ សង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញ ដោយអាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្អាត បរិសុទ្ធ គ្មានអាបត្តិ បើសង្ឃបណ្តេញភិក្ខុនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយអាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះ តថាគតហៅថា បុគ្គល ដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្ម បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយអាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្ម បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយល្អ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំ មិនសមគួរ បើសង្ឃបណ្តេញភិក្ខុនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយល្អ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះ តថាគតហៅថា បុគ្គល ដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្ម បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា បណ្តេញចេញដោយល្អ។

[១០១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឱសារណាកម្ម³²) មាន២យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានបុគ្គលដែលមិនទាន់ដល់ នូវឱសារណាកម្មនៅឡើយ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយអាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនទាន់ដល់ នូវឱសារណាកម្ម បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយ អាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតៈ មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបណ្ឌិតៈនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូល ដោយ អាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ដែលល្អចសំវាស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរិយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វ តិរិយាស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះ អរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្វើលោហិតុប្បាទ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧភោតព្យញ្ជនកៈ មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូល ដោយអាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ហៅបុគ្គលនេះឯងថា មិនដល់នូវឱសារណាកម្ម បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូល ដោយ អាក្រក់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនដល់ នូវឱសារណាកម្ម បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយ ល្អ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតដៃ មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតជើង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតទាំងដៃ ទាំងជើង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតត្រចៀក ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតច្រមុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតមាត់ដៃ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតមេដៃ មេជើង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដាច់សរសៃធំ (សរសៃព្រះជើង) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សមានដៃព្រែក (មានមាមដៃជាប់គ្នា ដូចស្លាបប្រចៀវ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សគម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សតៀ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សពកក ឬពកត្រង់អវយវៈឯណានីមួយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលគេវាយ ឲ្យ

កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្ម របស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌បួម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រម ព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើ អាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទី ក្នុងកម្មនោះ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប។

២៦៩. អប្បជិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទិកថា

CS [vin.mv.09.36](#) | ភាគ ទី៨

(២៦៩)

[១៤២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ក៏ ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមាម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញ ចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមាម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញ ចាកកម្ម ឥឡូវ មកសូមការ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុនេះ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុនោះ។ បើ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌បួម។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម។ សង្ឃដែលបិតនៅក្នុងទីនោះ ជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្ម របស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌បួម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម កម្ម ឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ បើភិក្ខុ ទាំងឡាយឯណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទី ក្នុងកម្ម នោះ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប។

ចប់ ចម្បយ្យក្ខន្ធកៈ ទី៩។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង៣៦។

២៧០. តស្សទ្ធានំ

CS [vin.mv.09.37](#) | ភាគ ទី៨

ឧទ្ធាននៃចម្បយ្យក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

[១៤៣] កាលព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងនគរចម្បា (មានភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត ជាចៅអាវាស) នៅក្នុងស្រុកឈ្មោះវាសភៈ បានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដល់ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកៈ លុះដឹងថា ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកៈ ស្គាល់ច្បាស់ក្នុងគោចរ ដែលភិក្ខុគប្បីប្រាថ្នា ហើយ ក៏លែងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងកាលនោះ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តនោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកៈ លើកវត្ថុថាមិនធ្វើ (សេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយដល់យើង) ហើយបានទៅកាន់សំណាក់ព្រះជិនស្រី។ (ពួកភិក្ខុក្នុងនគរចម្បា) ធ្វើកម្មជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌បួមផង ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួមផង ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្ថុភិក្ខុមួយរូបផង ភិក្ខុមួយរូប លើកវត្ថុភិក្ខុពីររូបផង លើកវត្ថុភិក្ខុ ច្រើនរូបផង លើកវត្ថុសង្ឃផង ភិក្ខុពីររូប ភិក្ខុច្រើនរូប សង្ឃ លើកវត្ថុសង្ឃផង។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ជ្រាប (រឿងនោះ) ហើយ ទ្រង់ហាមថា ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌។ (ឆព្វគ្រិយភិក្ខុ) ធ្វើកម្មវិបត្តិចាកញ្ជត្តិ តែដល់ព្រម ដោយអនុស្សាវរនាផង ធ្វើ កម្មវិបត្តិ ចាកអនុស្សាវរនា តែដល់ព្រម ដោយញត្តិផង ធ្វើកម្មវិបត្តិចាកញ្ជត្តិ និងអនុស្សាវរនាទាំងពីរផង ធ្វើកម្មរៀបចាកធម៌ផង ធ្វើ កម្មរៀបចាកវិន័យផង ធ្វើកម្មរៀបចាកសាសនៈ នៃព្រះសាស្តាផង ធ្វើកម្ម ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ គិះដៀលថា ជាកម្មកំបើក មានរូប មិនគួរដល់ហេតុផង កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង កម្មជាពួកផង កម្មព្រមព្រៀងគ្នាផង កម្មពីរទៀតគឺ (កម្មជាពួក) ទាំងប្រកប ដោយធម៌បួមផង (កម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួមផង) ម្យ៉ាងទៀត ព្រះតថាគត ទ្រង់អនុញ្ញាតកម្ម ដែលព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ ប៉ុណ្ណោះ។ សង្ឃមាន៥ពួកគឺ សង្ឃចតុវគ្គ១ បញ្ចវគ្គ១ ទសវគ្គ១ វិសតិវគ្គ១ អតិវគ្គវិសតិវគ្គ១។ សង្ឃចតុវគ្គ គួរដល់កម្ម (ទាំងពួង) រៀបលែងតែ (កម្ម៣យ៉ាង) គឺ ឧបសម្បទាកម្ម១ បរាវណាកម្ម១ អញ្ជានកម្ម១។ សង្ឃបញ្ចវគ្គ គួរដល់កម្មក្នុង កម្មទាំងពួង រៀបលែងតែកម្មពីរយ៉ាង គឺឧបសម្បទាកម្ម ក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស១ អញ្ជានកម្ម១។ ភិក្ខុសង្ឃទសវគ្គ (ធ្វើកម្មទាំងអស់បាន) រៀបលែងតែ អញ្ជានកម្ម មួយចេញ។ សង្ឃវិសតិវគ្គ គួរដល់កម្ម ក្នុងកម្មទាំងពួង ឈ្មោះថាធ្វើកម្ម បានគ្រប់កម្ម។ ភិក្ខុនីក្ខិ សិក្ខុ មានភិក្ខុ សាមណេរិក្ខិ សាមណេរិក្ខិ ភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាភិក្ខុ ភិក្ខុដែលត្រូវ អនិមន្ត ភិក្ខុ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញ អាបត្តិភិក្ខុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិភិក្ខុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិចេញភិក្ខុ មនុស្សខ្មើយភិក្ខុ មនុស្សដែលលួចសំវាសភិក្ខុ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ លទ្ធិគិរិយភិក្ខុ សត្វតិរច្ឆានភិក្ខុ បុគ្គល ដែលធ្វើមាតុយាតភិក្ខុ បិតុយាតភិក្ខុ អរហន្តយាតភិក្ខុ បុគ្គល ដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីក្ខិ បុគ្គល ដែលធ្វើ សង្ឃភេទភិក្ខុ បុគ្គល ដែលធ្វើលោហិតុប្បាទភិក្ខុ ឧបតោព្យញ្ជនភិក្ខុ ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នាភិក្ខុ ភិក្ខុនៅក្នុងសំវាសផ្សេងៗគ្នាភិក្ខុ (ភិក្ខុ

បិតនៅលើអាកាស) ដោយប្រទិក្ខី (បណ្តាបុគ្គលទាំងនេះ) បើជំនុំសង្ឃធ្វើកម្ម ដល់បុគ្គលឯណានីមួយ ឯបុគ្គលទាំង២៤ពួកនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ហាមថា បុគ្គលទាំងអម្បាលនេះ ជាគណបូរកៈ មិនបានឡើយ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃមានបារិវាសិកភិក្ខុ ជាគំរប់៤ ឲ្យ បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមានត្ត ឲ្យអញ្ជាន (កម្មរបស់សង្ឃនោះ) មិនឈ្មោះថា កម្មផង សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផង ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃមានភិក្ខុ ដែលគួរដល់ មូលាយបដិកស្សនៈ ជាគំរប់៤ក្តី មានភិក្ខុ ដែលគួរដល់មានត្ត ជាគំរប់៤ក្តី មានភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តមានត្ត ជាគំរប់៤ក្តី មានភិក្ខុ ដែលគួរដល់អញ្ជាន ជាគំរប់៤ក្តី ភិក្ខុទាំង៥ពួកនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ប្រកាសថា មិនមែនជាអ្នកធ្វើកម្មឡើយ។ ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខានាភិក្ខុ សាមណេរិក្តី សាមណេរិក្តី ភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាភិក្ខុ ភិក្ខុដែលត្រូវ អនិមរត្តិក្តី ភិក្ខុឆតិក្តី ភិក្ខុមានចិត្តរវើ វាយក្តី ភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់ក្តី ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិ អាភ្នក់ចេញក្តី ខ្មើយក្តី បុគ្គល ដែលលួចសំវាសក្តី ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរិយក្តី សត្វតិរច្ឆានក្តី បុគ្គល ជាមាតុយាតកក្តី បិតុ យាតកក្តី អរហន្តយាតកក្តី បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីក្តី ដែលធ្វើសង្ឃភោគក្តី ធ្វើលោហិតុប្បាទក្តី ឧភោតោព្យញ្ជនកក្តី ភិក្ខុដែលមាន សំវាសផ្សេងៗគ្នាក្តី ភិក្ខុដែលបិតនៅក្នុងសីមាផ្សេងៗគ្នាក្តី ភិក្ខុដែលបិតនៅលើអាកាសក្តី (សង្ឃធ្វើ) កម្ម ដល់បុគ្គលណា បុគ្គល នោះក្តី ឯការហាមឃាត់ (ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ) របស់បុគ្គល ទាំង២៧ពួកនេះ មិនឡើងឡើយ។ (ការហាមឃាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំ សង្ឃ) របស់ភិក្ខុជា បកតត្ត ទើបឡើង ភិក្ខុបរិសុទ្ធ (បើសង្ឃបណ្តេញចេញ) ឈ្មោះថា បណ្តេញចេញ ដោយអាភ្នក់ ឯភិក្ខុល្ងង់ (បើសង្ឃបណ្តេញចេញ) ឈ្មោះថា បណ្តេញចេញ ដោយល្អ មនុស្សខ្មើយក្តី បុគ្គលលួចសំវាសក្តី ភិក្ខុចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរិយក្តី តិរច្ឆានក្តី បុគ្គលជាមាតុយាតកក្តី បិតុយាតកក្តី អរហន្តយាតកក្តី ភិក្ខុនីទូសកក្តី សង្ឃភោគក្តី លោហិតុប្បាទកក្តី ឧភោតោ ព្យញ្ជនកក្តី ឯបុគ្គល ទាំង១១ពួកនេះ មិនគួរដល់ ឱសារណាកម្ម ឡើយ។ មនុស្សកំបុតដៃក្តី កំបុតដៃ និងដើងទាំង ពីរក្តី កំបុតត្រចៀកក្តី កំបុតច្រមុះក្តី កំបុតត្រចៀក និងច្រមុះទាំងពីរក្តី កំបុតមាមដៃក្តី កំបុតមេដៃ មេដើងក្តី មនុស្សដាច់សរសៃធំក្តី មនុស្សមានម្រាមដៃព្រែកក្តី មនុស្សគមក្តី មនុស្សត្បើក្តី មនុស្សពកក ឬពកត្រង់អវយវៈណាមួយក្តី មនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យ មានស្លាកស្នាមក្តី មនុស្សមានស្នាម ដែលគេវាយ ដោយរំពាត់ក្តី មនុស្ស ដែលគេកាត់ឈ្មោះព្យួរទោសទុកក្តី មនុស្សដែលមានដើង ហើមស្លក់ក្តី មនុស្សដែលមានរោគអាភ្នក់ក្តី មនុស្សទ្រុស្តបរិសុទ្ធ គឺមនុស្សមានរូបអាភ្នក់ខុសគេក្តី មនុស្សដែលទើបតែនឹងខ្នាក់ក្តី មនុស្សក្លែងក្លាងត្រង់អវយវៈណាមួយក្តី មនុស្សខ្លក្តី មនុស្ស ដែលស្លាប់មួយចំហៀងខ្លួនក្តី មនុស្សខ្លិនក្តី មនុស្សចាស់គ្រាំគ្រាក្តី មនុស្សដែលខ្នាក់ពីកំណើតក្តី មនុស្សគក្តី ថ្លង់ក្តី មនុស្សខ្នាក់ផង គផងក្តី មនុស្សខ្នាក់ផង ថ្លង់ផងក្តី មនុស្សគផង ថ្លង់ផងក្តី មនុស្សទាំងខ្នាក់ ទាំងគ ទាំងថ្លង់ក្តី មនុស្សទាំង៣២ពួកគត់នេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់ប្រកាសថា មនុស្សទាំងនោះ គួរដល់ ឱ សារណាកម្ម។ អាបត្តិដែលត្រូវឃើញ អាបត្តិដែលត្រូវសំដែង និងទិដ្ឋិអាភ្នក់ ដែលត្រូវលះបង់ មិនមានដល់ (ភិក្ខុណា) ការលើក វត្តដល់ភិក្ខុនោះ ចាត់ជាកម្ម មិនប្រកបដោយធម៌ មានលាយ៉ាង ភិក្ខុទាំងឡាយ ចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិ សូម្បីកម្មរបស់ភិក្ខុទាំង នោះ ក៏ចាត់ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មានលាយ៉ាង ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិ (សូម្បី) កម្មរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ចាត់ ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ល្អ មានលាយ៉ាង ការសង្ឃ ធ្វើកម្មដែលត្រូវធ្វើ ក្នុងទីចំពោះមុខក្តី ធ្វើដោយការសាកសួរក្តី ធ្វើដោយសេចក្តី ប្តេជ្ញាក្តី ឲ្យសតិវិន័យក្តី អម្បូរវិន័យក្តី ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មក្តី តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បច្ចាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយ កម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ឲ្យបរិវាសក្តី ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈក្តី មានត្តក្តី អញ្ជានក្តី ឧបសម្បទាក្តី ហើយសង្ឃត្រឡប់ធ្វើកម្មដទៃ ដល់ បុគ្គលដទៃវិញ កម្មទាំង១៦នេះ ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ សង្ឃធ្វើកម្មនោះៗ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មនោះៗ កម្មទាំង១៦នេះ ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ល្អ សង្ឃលើកឡើង នូវកម្មដទៃចំពោះភិក្ខុ ដែលគួរដល់កម្មដទៃវិញ កម្មទាំង១៦នេះឈ្មោះថា មិន ប្រកបដោយធម៌ កម្មមានមូលពីរៗ ដែលសង្ឃបានធ្វើ ដល់ភិក្ខុនោះ កម្មទាំង១៦នោះ ក៏ឈ្មោះថា កម្មប្រកបដោយធម៌ដែរ។ សូម្បី ចក្ខុដែលមានមូលមួយៗ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់ត្រាស់ថា មិនប្រកបដោយធម៌ សង្ឃ (គិតគ្នាថា) ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ហើយ បានធ្វើ តជ្ជនីយកម្ម (ដល់ភិក្ខុនោះ) តែធ្វើកម្ម ជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនោះក៏ចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ឯភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងអាវាសនោះ ក៏ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះទៀត (ភិក្ខុនោះ) ក៏ ចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងអាវាសដទៃ (នោះ) ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ទៀត ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌បួម ក៏មាន ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួម ក៏មាន បានធ្វើតជ្ជនីយ កម្ម (ដល់ភិក្ខុនោះ) ដូចគ្នា បទទាំងឡាយនេះគឺ កម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី កម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ក្តី កម្ម ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌បួមក្តី កម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌បួមក្តី (បទទាំងអម្បាលនេះ) អ្នកមានប្រាជ្ញា គប្បីធ្វើឲ្យ មានមូលមួយៗ ហើយចងឲ្យជាចក្ខុ។ សង្ឃធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុល្ងង់ក្តី មិនឆ្លាសក្តី សង្ឃធ្វើបច្ចាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលទ្រុស្ត ត្រកូលក្តី សង្ឃធ្វើ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលជេរគ្រហស្ថក្តី ភិក្ខុណា មិនឃើញអាបត្តិក្តី មិនសំដែងអាបត្តិក្តី មិនលះបង់ទិដ្ឋិ អាភ្នក់ចេញក្តី ព្រមបរមត្រូ ជាសត្តវាហៈ ទ្រង់សំដែងនូវ ឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ អ្នកមានប្រាជ្ញា គប្បីនាំទៅ គឺថា គប្បី ធ្វើ តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរ ដល់វិនយកម្ម ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ចំពោះវត្ត ដ៏ សមគួរដល់កម្មទាំងអម្បាលនោះ ហើយមកសូមការម្យាបកម្មទាំងនោះ (នឹងសង្ឃ) តាមន័យនៃកម្មព្វដីខាងក្រោយ សង្ឃដែល បិតនៅ ក្នុងទីនោះ ដដែកគ្នា ក្នុងកម្មនោះៗក្តី ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយថា កម្មឈ្មោះថា សង្ឃមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា សង្ឃធ្វើអាភ្នក់ហើយ កម្មសង្ឃត្រូវធ្វើទៀតក្តី ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្មោះថា ធម្មវាទី ក្នុងការម្យាបនូវកម្ម (នោះ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានវិបត្តិបៀតបៀនហើយ ជាភិក្ខុគួរដល់កម្ម ទើបទ្រង់សំដែង នូវវិធីម្យាប កម្ម ដូចជាពេទ្យមើលរបួស ប្រាប់នូវឱសថដូច្នោះឯង។

កោសម្ពុក្ខន្តកៈ

(២៧១)

[១៤៤] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ទៀបក្រុងកោសម្ភី។ វេលានោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប ត្រូវ អាបត្តិ។ ភិក្ខុនោះ យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិមែន ពួកភិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជាអាបត្តិទៅវិញ។ លុះកាលជាខាង ក្រោយមក ភិក្ខុនោះ ត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជាអាបត្តិទៅវិញ ពួកភិក្ខុដទៃ ត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិទៅវិញ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នៃអារុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ តើលោកបានឃើញអាបត្តិនោះឬទេ? ភិក្ខុ នោះតបទៅវិញថា នៃអារុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញនោះ គ្មានទេ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ក៏លើកវត្តភិក្ខុ នោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។ ឯភិក្ខុនោះសោត ក៏ជាពហុស្សត (ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន) ស្ងាត់ក្នុងបិដក ជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់ មាតិកា ជាបណ្ឌិត ឆ្លៀវឆ្លាស មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីអែង និងមានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះ ក៏បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួន ហើយនិយាយពាក្យនេះថា នៃអារុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជា អាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុ ដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃ មិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំ ដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមលោក ទាំងឡាយ មកជាបក្ខពួករបស់ខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួន មកជាបក្ខពួកឡើង។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុនោះ ក៏បញ្ជូនបម្រើ ទៅក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួន ដែលនៅក្នុងជនបទថា នៃ អារុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃ មិនគួរលើកវត្ត ជា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំ ដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុឡើយ សូមអស់លោក ដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មកជាបក្ខពួកនឹងខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានភិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួន ដែលនៅ ក្នុងជនបទ មកជាបក្ខពួកឡើង។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងពួកភិក្ខុលើកវត្តថា នៃអារុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ មិនត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុ នេះ ឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ភិក្ខុនេះ សង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ភិក្ខុនេះ សង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនេះ ដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុឡើយ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងពួក ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តវិញថា នៃអារុសោ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាមិនត្រូវ អាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ សង្ឃគួរលើកវត្តបានហើយ ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ ភិក្ខុនេះ សង្ឃលើកវត្ត ដោយកម្មប្រកប ដោយធម៌ ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុហើយ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អស់លោកកុំប្រព្រឹត្តតាម កុំតាមចោមរោមភិក្ខុ ដែល សង្ឃបានលើកវត្តនេះឡើយ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ កាលបើពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្តនិយាយ យ៉ាងនេះហើយ ក៏ នៅតែប្រព្រឹត្តតាម នៅតែតាមចោមរោមភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានលើកវត្តហើយនោះដដែល។

[១៤៥] គ្រានោះ មានភិក្ខុទូរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ភិក្ខុនោះ លុះអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីនេះ មានភិក្ខុទូរ ត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនោះ បានយល់ឃើញអាបត្តិនោះ ថាជាអាបត្តិមែន តែពួកភិក្ខុដទៃ យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជា អាបត្តិ លុះកាលជាខាងក្រោយ ភិក្ខុនោះ ត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជាអាបត្តិទៅវិញ ពួកភិក្ខុដទៃ ត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះ ថា ជាអាបត្តិទៅវិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងវេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ និយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា នៃអារុសោ លោកត្រូវ អាបត្តិហើយ តើលោកឃើញអាបត្តិនោះឬទេ? ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា នៃអារុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញនោះ គ្មានទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានសេចក្តីសាមគ្គីគ្នាហើយ ក៏លើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯភិក្ខុនោះសោត ក៏ជាពហុស្សត ស្ងាត់ក្នុងបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ហើយជាបណ្ឌិត ឆ្លៀវឆ្លាស មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីអែង មាន សេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស គ្រានោះ ភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួន ហើយ និយាយពាក្យនេះថា នៃអារុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែល សង្ឃ មិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំ ដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក មកជាបក្ខពួកនឹងខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនោះ ក៏បានភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួន មកជាបក្ខពួកឡើង មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុនោះ បានបញ្ជូនបម្រើ ទៅក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ដែលជា មិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួន ដែលនៅក្នុងជនបទថា នៃអារុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃ មិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំ ដោយកម្មមិនប្រកប ដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ សូមអស់លោកដ៏មានអាយុ មកជាបក្ខពួកនឹងខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនោះ ក៏បានភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួន ដែលនៅក្នុងជនបទ មកជាបក្ខពួកឡើង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលា នោះ ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹង ពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្តថា នៃអារុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ មិនត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុនេះ ឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ភិក្ខុនេះ សង្ឃ មិនគួរលើកវត្ត ភិក្ខុនេះ សង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តភិក្ខុនេះ ដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះហើយ ឯពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាម ភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្ត យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាមិនត្រូវ អាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ សង្ឃគួរលើកវត្តហើយ ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តភិក្ខុនេះ ដោយកម្មប្រកប ដោយធម៌ ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុហើយ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អស់លោកកុំប្រព្រឹត្តតាម កុំតាមចោមរោមភិក្ខុ ដែល

សង្ឃបានលើកវត្តនេះឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក៏ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ កាលបើពួកភិក្ខុ អ្នកលើកវត្ត និយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តតាម នៅតែតាមចោមរោមភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានលើកវត្តនោះដដែល។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ជ្រាបថា ភិក្ខុសង្ឃបែកគ្នាហើយ ភិក្ខុសង្ឃបែកគ្នាហើយ ទើបទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយយាងចូលទៅរកពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះយាងចូល ទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំក្រាលថ្វាយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់រួចហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធដីកា នឹងពួកភិក្ខុអ្នក លើកវត្ត យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំសំគាល់ភិក្ខុ ដែលសង្ឃគប្បីលើកវត្ត ព្រោះហេតុណាមួយថា ការនេះប្រាកដដល់ យើងហើយ ការនេះប្រាកដដល់យើងហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអបត្តិហើយ។ ភិក្ខុនោះ យល់ឃើញអបត្តិនោះថា ជាអនាបត្តិ ឯពួកភិក្ខុដទៃ យល់ឃើញអបត្តិនោះថា ជាអបត្តិមែន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ ស្គាល់ភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏ មានអាយុនេះ ជាពហុស្សុត។ បើ មានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា បើយើងនឹងលើកវត្តភិក្ខុនេះ ព្រោះមិនឃើញអបត្តិ យើងនឹងមិនធ្វើឧបោសថ ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះ យើងរៀបលែងភិក្ខុនេះចេញ ទើបធ្វើឧបោសថ (នោះ) ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេងៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែក ធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆាសៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃ ព្រោះការលើកវត្តភិក្ខុនោះ ជាហេតុមិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុដែលមានចិត្តធ្ងន់ ក្នុងការបំបែកសង្ឃ មិនគួរនឹងលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុត្រូវអបត្តិហើយ។ ភិក្ខុនោះ យល់ឃើញអបត្តិនោះថា ជាអនាបត្តិ ឯពួកភិក្ខុដទៃ យល់ឃើញ អបត្តិនោះថា ជាអបត្តិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ ស្គាល់ភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពហុស្សុត។ បើ មាន សេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា បើយើងនឹងលើកវត្តភិក្ខុនេះ ព្រោះមិនឃើញនូវអបត្តិហើយ យើងមុខជាមិនបរាវណា ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះ តែយើងរៀប លែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយបរាវណា យើងមុខជានឹងមិនធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងរៀបលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយធ្វើសង្ឃកម្ម យើងមុខជានឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈ ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងរៀបលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ យើងមុខជានឹងមិនអង្គុយ នៅក្នុងទីឆាន់បបរ ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងរៀបលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីឆាន់បបរ យើងមុខជានឹងមិនអង្គុយក្នុងរោងភត្ត ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងរៀបលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយអង្គុយក្នុងរោងភត្ត យើងមុខជានឹងមិននៅក្នុងទីដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹង ភិក្ខុនេះដែរ តែយើងរៀបលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយនៅក្នុងទីដែលមានដម្បូលមួយ យើងមុខជានឹងមិនធ្វើអភិវាទនកម្ម³⁴⁾ បច្ចុដ្ឋានកម្ម³⁵⁾ អញ្ជូលិ កម្ម³⁶⁾ និងសាមិចិកម្ម³⁷⁾ តាមលំដាប់ចាស់ ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងរៀបលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជូលិ កម្ម និងសាមិចិកម្ម តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី (នោះ) ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេងៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆា នៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃ ព្រោះការលើកវត្តភិក្ខុនោះជាហេតុមិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុដែលមានចិត្តធ្ងន់ ក្នុងការបំបែកសង្ឃ មិនគួរនឹងលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអបត្តិទេ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានសំដែងសេចក្តីនេះ ដល់ពួកឧក្រិបកភិក្ខុរួចហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយយាងចូលទៅរកពួក ឧក្រិបកភិក្ខុ លុះយាងចូល ទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធដីកាទៅនឹងពួក ឧក្រិបកភិក្ខុ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវអបត្តិហើយ កុំសំគាល់អបត្តិថា ខ្លួនមិនត្រូវសំដែង ដោយគិតថា យើងមិនត្រូវអបត្តិទេ យើងមិនត្រូវអបត្តិទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអបត្តិហើយ។ ភិក្ខុនោះ យល់ឃើញអបត្តិនោះ ថាជាអនាបត្តិ តែពួកភិក្ខុ ដទៃ យល់ឃើញអបត្តិនោះថា ជាអបត្តិមែន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះ ស្គាល់ភិក្ខុទាំងនោះ យ៉ាងនេះថា អស់លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពហុស្សុត។ បើ មានការប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា មិនគួរនឹងលុះអគតិ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីរង្វេង សេចក្តីខ្លាច ព្រោះហេតុ អាត្មាអញ ឬព្រោះហេតុពួកបុគ្គលដទៃឡើយ បើភិក្ខុទាំងនេះ នឹងលើកវត្តអាត្មាអញ ព្រោះមិនឃើញអបត្តិហើយ មុខជានឹងមិនធ្វើឧបោសថ ជាមួយនឹងអាត្មាអញទេ តែភិក្ខុទាំងនោះ រៀបលែងអាត្មាអញ ហើយធ្វើឧបោសថ (នោះ) ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេងៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃ ព្រោះការលើក វត្តអាត្មាអញនោះ ជាហេតុមិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានចិត្តធ្ងន់ ក្នុងការបំបែកសង្ឃ គួរតែសំដែងអបត្តិនោះចេញ តាម សេចក្តីជឿពាក្យ របស់ភិក្ខុដទៃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអបត្តិហើយ។ ភិក្ខុនោះ យល់ឃើញអបត្តិនោះថា ជាអនាបត្តិ តែ ពួកភិក្ខុដទៃ យល់ឃើញអបត្តិនោះថា ជាអបត្តិមែន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះ ស្គាល់ភិក្ខុទាំងនោះ យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំង នេះ ជាពហុស្សុត។ បើ មានការប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា មិនគួរនឹងលុះអគតិ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីរង្វេង សេចក្តីខ្លាច ព្រោះហេតុ អាត្មាអញ ឬព្រោះហេតុពួកភិក្ខុដទៃឡើយ បើភិក្ខុទាំងនេះ នឹងលើកវត្តអាត្មាអញ ព្រោះមិនឃើញអបត្តិហើយ មុខជានឹងមិនបរាវណា ជាមួយ នឹងអាត្មាអញដែរ តែរៀបចាកអាត្មាអញ ហើយបរាវណា មុខជានឹងមិនធ្វើសង្ឃកម្ម ជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែរៀបចាកអាត្មាអញ ហើយធ្វើសង្ឃ កម្ម មុខជានឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈ ជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែរៀបចាកអាត្មាអញ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ មុខជានឹងមិនអង្គុយក្នុងទីឆាន់ បបរ ជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែរៀបចាកអាត្មាអញ ហើយអង្គុយក្នុងទីឆាន់បបរ មុខជានឹងមិនអង្គុយក្នុងរោងភត្ត ជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែរៀបចាកអាត្មាអញ ហើយអង្គុយក្នុងរោងភត្ត មុខជានឹងមិននៅក្នុងទីមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែរៀបចាកអាត្មាអញ ហើយ នៅក្នុងទីមានដម្បូលមួយ មុខជានឹងមិនធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជូលិកម្ម និងសាមិចិកម្ម តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែរៀបចាកអាត្មាអញ ហើយធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជូលិកម្ម និងសាមិចិកម្ម តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី (នោះ) សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ព្រោះហេតុតែអាត្មាអញនោះ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃមិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានចិត្តធ្ងន់ ក្នុងការបំបែកសង្ឃហើយ ត្រូវតែសំដែងអបត្តិនោះចេញ តាមសេចក្តីជឿពាក្យ របស់ភិក្ខុដទៃ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងសេចក្តីនេះ ដល់ពួកភិក្ខុ អ្នក ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចេញទៅ។

[១៤៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្ត ក៏នៅតែធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្ម ខាងក្នុងសីមានោះដដែល។ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត ក៏ទៅធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្ម ក្រៅសីមានោះ។ វេលានោះ មានភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត១រូប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះភិក្ខុនោះ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឥន្ទ្រវត្តភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ ធ្វើ ឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្ម ខាងក្នុងសីមានោះដដែល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ចំណែកខាងយើងខ្ញុំព្រះអង្គ ដែលជា ឧក្រិបកភិក្ខុ ក៏ទៅធ្វើឧបោសថ

ធ្វើសង្ឃកម្ម ក្រៅសីមារិញហើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តទាំងនោះ នឹងធ្វើខបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្ម ខាងក្នុងសីមានោះដដែល ត្រូវដូចជាញត្តិ និងអនុស្សារនា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ កម្មរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ឥតមានកំរើក ហើយជាកម្មសមគួរដល់ហេតុ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ បើអស់អ្នកជាខេត្តបកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត) នឹងធ្វើខបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្ម ខាងក្នុងសីមានោះដដែល ត្រូវដូចជាញត្តិ និងអនុស្សារនា ដែលតថាគត បានបញ្ញត្តហើយ កម្មរបស់អ្នកទាំងឡាយនោះសោត ក៏ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ឥតមានកំរើក ហើយជាកម្មសមគួរដល់ហេតុ។ ហេតុអ្វី បានជាតថាគត ពោលយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះ មានសំវាសផ្សេងៗ អំពីអ្នកទាំងឡាយ ចំណែកខាងអ្នកទាំងឡាយ ក៏មានសំវាសផ្សេងគ្នា អំពីភិក្ខុទាំងនោះដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ឯភូមិរបស់ភិក្ខុ មានសំវាសផ្សេងគ្នានេះ មាន២យ៉ាង គឺ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសផ្សេងគ្នាដោយខ្លួនឯង១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា លើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ឬមិនបានសំដែងអាបត្តិ ឬមិនបានលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ ភូមិរបស់ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា មាន២យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ភូមិរបស់ភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នានេះ មាន២យ៉ាងគឺ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ដោយខ្លួនឯង១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើឱសារណាកម្ម (លើកលែងទោស) ភិក្ខុដែលសង្ឃបានលើកវត្តហើយ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ឬមិនសំដែងអាបត្តិ ឬមិនបានលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញនោះ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ ភូមិរបស់ភិក្ខុ ដែលមានសំវាសស្មើគ្នា មាន២យ៉ាងនេះឯង។

[១៤៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងគ្នា សំដែងកាយកម្ម និងវចីកម្ម ធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃ មិនសមគួរដល់គ្នានឹងគ្នា ក្នុងរោងភត្ត ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងគ្នា សំដែងកាយកម្ម និងវចីកម្ម ធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃ មិនសមគួរដល់គ្នានឹងគ្នា ក្នុងរោងភត្ត ក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បានឮសំដីមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងកើតសេចក្តីបង្កហេតុ។ បេ។ ធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃ ក្នុងរោងភត្ត ក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា មានពួកភិក្ខុ កើតសេចក្តីបង្កហេតុ។ បេ។ ធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃ ក្នុងរោងភត្ត ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា ការនោះពិតមែនព្រះអង្គ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស។ បេ។ លុះបន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃបែកគ្នាហើយ កំពុងធ្វើកិច្ចមិនប្រកបដោយធម៌ កំពុងតែពោលវាចា មិនជាទីរីករាយរកគ្នា អ្នកទាំងឡាយ មិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈ ដោយគិតថា យើងសំដែងនូវកាយកម្ម និងវចីកម្ម ធ្វើអាការប៉ះពាល់ ដោយដៃ មិនសមគួរដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃបែកគ្នាហើយ កំពុងធ្វើកិច្ចប្រកបដោយធម៌ កំពុងតែពោលវាចា ជាទីរីករាយរកគ្នា អ្នកទាំងឡាយ គួរអង្គុយលើអាសនៈឃ្លាតពីគ្នា។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងគ្នា ចាក់ដោតគ្នានឹងគ្នា ដោយលំពែងមាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះបានឡើយ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុ១រូប បានចូលទៅកាលព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិទនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះភិក្ខុនោះ បិទនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីនេះ មានពួកភិក្ខុ កើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងគ្នា ចាក់ដោតគ្នានឹងគ្នា ដោយលំពែងមាត់ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបានឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះមានព្រះភាគ យាងទៅជួបនឹងភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ។ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្ត ដោយភាវៈស្ងៀមនៅ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏យាងទៅជួបនឹងភិក្ខុទាំងនោះ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំថ្វាយ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ក៏ត្រាស់ទៅនឹងភិក្ខុទាំងនោះ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុំឡើយ អ្នកទាំងឡាយ កុំធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្មោះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវាទគ្នា។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ក៏ស្រាប់តែមានភិក្ខុ១រូប ជាអធម្មវាទី ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាម្ចាស់ធម៌ ទ្រង់ឈប់នៅចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ទ្រង់ប្រកបតែនឹងធម៌ ដែលជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នរឿយៗចុះ ឯយើងខ្ញុំ មុខជានឹងប្រាកដ ដោយសេចក្តីបង្កហេតុ ដោយសេចក្តីឈ្មោះគ្នា ដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ដោយសេចក្តីវាទគ្នានេះមិនខាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងភិក្ខុទាំងនោះ ជាគំរប់ពីរដងទៀតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុំឡើយ អ្នកទាំងឡាយ កុំធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្មោះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវាទគ្នា។ ភិក្ខុជាអធម្មវាទីនោះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគំរប់ពីរដងទៀត យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាម្ចាស់ធម៌ ទ្រង់ឈប់នៅចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ទ្រង់ប្រកបតែនឹងធម៌ ដែលជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នរឿយៗចុះ ឯយើងខ្ញុំ មុខជានឹងប្រាកដ ដោយសេចក្តីបង្កហេតុ ដោយសេចក្តីឈ្មោះគ្នា ដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ដោយសេចក្តីវាទគ្នានេះមិនខានទេ។

២៧២. ទិយាវុត្ត

CS vin.mv.10.02 | ភាគ ទី៨

រឿងទិយាវុត្តមាន

[១៤៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានស្តេចក្នុងដែនកាសិ ក្រុងពារាណសី ទ្រង់ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាស្តេចស្តុកស្តម្ភមាំមួន មានទ្រព្យច្រើន មានសម្បត្តិច្រើន មានពលច្រើន មានពាហនៈច្រើន មានដែនច្រើន មានឃ្លាំង និងជង្រុកដីបរិបូណ៌។ មានស្តេចក្នុងដែនកោសល ឈ្មោះទិយីតិ ជាស្តេចកំសត់ មានទ្រព្យតិច មានសម្បត្តិតិច មានពលតិច មានពាហនៈតិច មានដែនតិច មានឃ្លាំង និងជង្រុកមិនបានបរិបូណ៌។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានរៀបចំពួកសេនាប្រកបដោយអង្គ៤ លើកចេញទៅច្បាំង នឹងស្តេចទិយីតិកោសល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទិយីតិ បានឮដំណឹងថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត រៀបចំពួកសេនា ប្រកបដោយអង្គ៤ លើកចេញមកច្បាំងនឹងអាត្មាអញហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាស្តេចស្តុកស្តម្ភមាំមួន មានទ្រព្យច្រើន មានសម្បត្តិច្រើន មានពលច្រើន មានពាហនៈច្រើន មានដែនច្រើន មានឃ្នាំង និងជង្រុកដីបរិបូណ៌ ឯអាត្មាអញសោត ក៏ជាស្តេច កំសត់ មានទ្រព្យតិច មានសម្បត្តិតិច មានពលតិច មានពាហនៈតិច មានដែនតិច មានឃ្នាំង និងជង្រុកមិនបរិបូណ៌ អាត្មាអញ នឹងអាចដើម្បី តទល់ នឹងស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត សូម្បីតែម្តង ក៏មិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ លបរត់ចេញ ទៅពីក្រុងជាមុន ឲ្យហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ក៏នាំមហេសី លបរត់ចេញទៅ ពីក្រុងជាមុន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា នោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដណ្តើមយកពួកពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្នាំង ជង្រុក របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ហើយក៏គ្រប់គ្រងរក្សា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសី យាងចេញទៅឯក្រុង ពារាណសី ក៏បាន ទៅដល់ក្រុងពារាណសី ដោយលំដាប់។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមកថា ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសី ក្លែងភេទ របស់ខ្លួន មិនឲ្យបុគ្គលដទៃស្គាល់បាន ទ្រង់ស្លៀកដណ្តប់ជា បរិព្វាជក ហើយក៏នៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះសួនឆ្នាំង ក្នុងឱកាសមួយ ជាទីបំផុត ក្រុង ពារាណសីនោះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មហេសី របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ទ្រង់គភ៌។ ឯព្រះ មហេសីនោះ ក៏កើតមានចំណង់ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺព្រះនាង ចង់ឃើញពួកសេនា ប្រកបដោយអង្គុះ ស្លឹតស្លាងគ្រឿងប្រដាប់ ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរនៅក្នុងទី មានផែនដីរាបស្មាត ក្នុងវេលា ដែលព្រះអាទិត្យរះឡើង១ ចង់សោយទឹក ដែលគេលាងព្រះខាន់១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា នោះ មហេសី របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ក៏បានក្រាបទូលស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិ ទេព ខ្ញុំម្ចាស់មានគភ៌ហើយ ឯខ្ញុំម្ចាស់ កើតមានចំណង់ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺខ្ញុំម្ចាស់ ចង់ឃើញសេនា ប្រកបដោយអង្គុះ ស្លឹតស្លាងគ្រឿង ប្រដាប់ ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរនៅ ក្នុងទីមានផែនដីរាបស្មាត ក្នុងវេលា ដែលព្រះអាទិត្យរះឡើង១ ចង់ផឹកទឹក ដែលគេលាងព្រះខាន់១។ ស្តេច នោះ ទ្រង់ត្រាស់តបទៅវិញថា នែនាងទេវី បើយើងជាអ្នកកំសត់ម៉្លេះ តើនឹងទៅរកសេនា ប្រកបដោយអង្គុះ ស្លឹតស្លាងគ្រឿងប្រដាប់ ពាក់អាវ ក្រោះ ហើយឈរ នៅក្នុងទីមានផែនដីរាបស្មាត និងទឹក ដែលគេលាងព្រះខាន់បានមកពីណា។ ព្រះនាងទេវីទូលតបថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព បើ ខ្ញុំម្ចាស់មិនបានគ្រឿងទាំងនោះទេ ខ្ញុំម្ចាស់មុខជានឹងស្លាប់មិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ ជាបុរោហិត របស់ស្តេច ក្នុង ដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាសំឡាញ់នឹងស្តេច ក្នុងដែនកោសល ឈ្មោះទីយីតិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះ នាមទីយីតិ យាងចូលទៅរកព្រាហ្មណ៍ ជាបុរោហិតរបស់ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹង ព្រាហ្មណ៍ ជាបុរោហិត របស់ស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា នែសំឡាញ់ ឥឡូវ ស្រីជាសំឡាញ់របស់អ្នក មានគភ៌ហើយ ឯ ចំណង់របស់នាងនោះ កើតឡើងបែបនេះ គឺនាងនោះ ចង់តែឃើញពួកសេនា ប្រកបដោយអង្គុះ ស្លឹតស្លាងគ្រឿងប្រដាប់ ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរនៅក្នុងទី មានផែនដីរាបស្មាត ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យរះឡើង និងចង់ផឹកទឹក ដែលគេលាងព្រះខាន់។ ឯព្រាហ្មណ៍បុរោហិត ទូលតប វិញថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើដូច្នោះ យើងខ្ញុំ ចង់ឃើញព្រះនាងទេវីផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មហេសី របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ក៏បានចូលទៅរកព្រាហ្មណ៍ ជាបុរោហិតរបស់ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍ ជាបុរោហិតរបស់ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានឃើញមហេសី របស់ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ យាងមកអំពី ចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រោកចាក់អាសនៈ ហើយធ្វើសំពត់សម្រាប់បង្ក លើស្នាម្នាង រួចប្រណម្យអញ្ជូលឡើង ចំពោះមហេសី របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ហើយបន្តិឡើងនូវឧទាន ពាដងថា អើហ្ន៎ ស្តេចក្នុងដែន កោសល បានមកបិតនៅ ក្នុងផ្ទៃហើយ អើហ្ន៎ ស្តេច ក្នុងដែនកោសល បានមកបិតនៅក្នុងផ្ទៃហើយ បពិត្រព្រះនាងទេវី ព្រះនាងកុំព្រួយព្រះទ័យឡើយ លុះវេលាព្រះអាទិត្យរះឡើងហើយ ព្រះនាង មុខជានឹងបានឃើញពួកសេនា ប្រកបដោយអង្គុះ ស្លឹតស្លាងគ្រឿងប្រដាប់ ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរនៅក្នុងទី មានផែនដីរាបស្មាតផង បានសោយទឹក ដែលគេលាងព្រះខាន់ផង មិនខានឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិត របស់ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះ នាមព្រហ្មទត្ត បានចូលទៅគាល់ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស និមិត្តទាំងឡាយ ក៏ប្រាកដដូច្នោះ កាលបើព្រះអាទិត្យរះឡើង ក្នុងវេលាថ្ងៃស្អែកហើយ សូមឲ្យពួកសេនា ប្រកបដោយអង្គុះ ស្លឹតស្លាងគ្រឿងប្រដាប់ ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរ នៅលើទីមានផែនដីរាបល្អផង សូមឲ្យជនទាំងឡាយ លាងនូវព្រះ ខាន់ផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏បានត្រាស់បង្គាប់ ទៅពួកមនុស្សថា នែនាយទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិត បានបង្គាប់យ៉ាងណា ក៏អស់អ្នករាល់គ្នា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះកុំខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើព្រះអាទិត្យរះឡើងហើយ ឯ មហេសី របស់ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ក៏បានឃើញពួកសេនា ប្រកបដោយអង្គុះ ស្លឹតស្លាងគ្រឿងប្រដាប់ ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរ នៅលើទីមានផែនដីរាបល្អផង បានសោយទឹក ដែលគេលាងព្រះខាន់ផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មហេសី របស់ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ លុះមានគភ៌ចាស់ហើយ ក៏ទ្រង់ប្រសូតព្រះរាជបុត្រមក។ ព្រះមាតាបិតា ទ្រង់ប្រទាននាម កុមារនោះថា ទីឃារុ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ គ្រានោះ ទីឃារុកុមារ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដល់នូវការដឹងក្តី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ទ្រង់រិះគិតយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ឈ្មោះព្រហ្មទត្តនេះ បានធ្វើសេចក្តីវិនាស ដល់យើងជាច្រើន ទាំងពួកពលផង ពាហនៈផង ជនបទផង ឃ្នាំងផង ជង្រុកផង របស់យើង ស្តេចនេះ ក៏រឹបរានយកអស់ ប្រសិនបើស្តេចនេះ ជ្រាបដំណឹងយើងហើយ មុខជានឹងឲ្យមនុស្ស សម្លាប់យើងទាំងបីនាក់ មិនខានឡើយ បើដូច្នោះហើយ គួរអាត្មាអញ ឲ្យទីឃារុកុមារ ចេញទៅនៅក្រៅក្រុងវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់ នោះ ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ក៏បានឲ្យទីឃារុកុមារ ចេញទៅនៅខាងក្រៅក្រុង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទីឃារុកុមារ កាល នៅខាងក្រៅក្រុង មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានសិក្សា ចេះដឹងនូវសិល្បសាស្ត្រសព្វគ្រប់។

[១៥០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង នាយខ្មាន់ព្រះកេស របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ នៅអាស្រ័យ ក្នុងសំណាក់ ស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នាយខ្មាន់ព្រះកេស របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ បានឃើញស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសី ធ្វើភេទរបស់ខ្លួន មិនឲ្យបុគ្គលដទៃស្គាល់បាន ទ្រង់ស្លៀកដណ្តប់ ជាបរិព្វាជក ហើយនៅ អាស្រ័យ ក្នុងផ្ទះសួនឆ្នាំង ក្នុងទីឱកាសមួយ ជាទីបំផុត ក្រុងពារាណសី លុះបានឃើញហើយ ក៏បានចូលទៅគាល់ស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាម ព្រហ្មទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឥឡូវស្តេច ក្នុងដែន កោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសី ធ្វើភេទរបស់ខ្លួន មិនឲ្យបុគ្គលដទៃស្គាល់បាន ទ្រង់ស្លៀកដណ្តប់ ជាបរិព្វាជក ហើយនៅអាស្រ័យ ក្នុង ផ្ទះសួនឆ្នាំង ក្នុងទីឱកាស មួយជាទីបំផុត ក្រុងពារាណសី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏ទ្រង់បង្គាប់ ពួក

មនុស្សទាំងឡាយថា នៃនាយទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នា ចូរទៅនាំយកស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសីមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមនុស្សទាំងនោះ បានទទួលព្រះឱង្ការ របស់ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះករុណារិសេស ព្រះអង្គ ហើយក៏ទៅនាំយកស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសីមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់បង្គាប់ ទៅពួកមនុស្សទាំងឡាយថា នៃនាយទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នា ចូរនាំគ្នាចាប់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសី ចង់ឲ្យមានដើមដៃ ទៅខាងក្រោយ³⁸) ឲ្យខ្ជាប់ដោយខ្សែដីមាំ ហើយកោរក្បាលឲ្យរលីងចេញ រួច (ត្រូវទូង) ស្ករ ដែលមានសំឡេងឮខ្លាំង ហើយនាំបណ្តើរជុំវិញសព្វច្រក សព្វផ្លូវត្រឡែងកែង រួចនាំចេញតាមទ្វារខាងត្បូង ហើយកាប់ជាងកំណាត់ កប់ទៅក្នុង រណ្តៅគ្រប់ទិសទាំង៤ ជាខាងត្បូងនៃក្រុង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមនុស្សទាំងនោះ បានទទួលព្រះឱង្ការស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសី ឲ្យមានដើមដៃទៅខាងក្រោយ ឲ្យខ្ជាប់ដោយខ្សែដីមាំ ហើយកោរក្បាលឲ្យរលីងចេញហើយ (ទូង) ស្ករ ដែលមានសំឡេងឮខ្លាំង រួចនាំបណ្តើរជុំវិញសព្វច្រកសព្វផ្លូវត្រឡែងកែង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទិយារុក្ខមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ ខានឃើញមាតាបិតាយុវណាសហើយ បើដូច្នោះ គួរតែ អាត្មាអញ ទៅមើលមាតាបិតាបានម្តងសិន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទិយារុក្ខមារ ចូលទៅក្រុងពារាណសីហើយ ក៏បានឃើញមាតាបិតា ដែលគេកំពុងតែចងស្លាប់សេក ជាប់ដោយខ្សែដីមាំ កោរក្បាលឲ្យរលីងចេញ (ទូង)ស្ករ ដែលមានសំឡេងឮខ្លាំង ហើយនាំបណ្តើរជុំវិញសព្វច្រក សព្វផ្លូវត្រឡែងកែង លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកមាតាបិតា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ទ្រង់ទតទៅឃើញ ទិយារុក្ខមារ មកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏មានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទិយារុក្ខមារ យ៉ាងនេះថា នៃទិយារុក្ខមារ អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញ កាលខ្លី នៃទិយារុក្ខមារ ធម្មតា ពៀរមិនដែលម្លាប់ដោយការចងពៀរទេ នៃទិយារុក្ខមារ ឯពៀរតែងម្លាប់ដោយការមិនចងពៀរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើស្តេចនោះ មានព្រះឱង្ការ យ៉ាងនេះហើយ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏ពោលពាក្យនេះ នឹងស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិថា ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិនេះឆ្គួត និយាយផ្តេសផ្តាសទេតើ នរណាល្មោះ ទិយារុ (ជាកូន) របស់ស្តេចនេះ ស្តេចនេះនិយាយទៅនឹង នរណា យ៉ាងនេះថា នៃទិយារុក្ខមារ អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នៃទិយារុក្ខមារ ធម្មតា ពៀរមិនដែលម្លាប់ដោយការចងពៀរទេ នៃ ទិយារុក្ខមារ នៃទិយារុក្ខមារ ឯពៀរតែងម្លាប់ដោយការមិនចងពៀរ។ ស្តេចទីយីតិនោះតបទៅវិញថា នៃនាយ យើងមិនមែនឆ្គួត និយាយផ្តេសផ្តាស ទេ បើនរណា ជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកនោះទើបច្រើនសេចក្តីបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ មានព្រះឱង្ការទៅនឹង ទិយារុក្ខមារ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ មានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទិយារុក្ខមារ ជា គំរប់បីដងផង យ៉ាងនេះថា នៃទិយារុក្ខមារ អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នៃទិយារុក្ខមារ ធម្មតា ពៀរ មិនដែលម្លាប់ ដោយការចងពៀរ ទេ នៃទិយារុក្ខមារ ឯពៀរ តែងម្លាប់ ដោយការមិនចងពៀរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងនោះ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងស្តេចក្នុងដែន កោសល ព្រះនាម ទីយីតិ ជាគំរប់បីដងទៀតថា ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាម ទីយីតិនេះឆ្គួត និយាយផ្តេសផ្តាសទេតើ នរណាល្មោះទិយារុ (ជាកូន) របស់ស្តេចនេះ ស្តេចនេះនិយាយទៅនឹងនរណា យ៉ាងនេះថា នៃទិយារុក្ខមារ អ្នកកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នៃទិយារុក្ខមារ ធម្មតា ពៀរ មិនដែលម្លាប់ ដោយការចងពៀរទេ នៃទិយារុក្ខមារ ឯពៀរតែងម្លាប់ដោយការមិនចងពៀរ។ ស្តេចនោះ ទ្រង់តបទៅវិញថា នៃនាយ យើង មិនមែនជាមនុស្សឆ្គួត និយាយផ្តេសផ្តាសទេ ប៉ុន្តែបើនរណា ជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកនោះទើបច្រើនសេចក្តីបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ មនុស្ស ទាំងនោះ ក៏នាំបណ្តើរស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិ ព្រមទាំងមហេសី ទៅសព្វច្រក សព្វផ្លូវត្រឡែងកែង ហើយចេញទៅតាមទ្វារខាង ត្បូង ហើយកាត់ខ្លួន ជាងកំណាត់ រួចកប់ក្នុងរណ្តៅគ្រប់ទិសទាំង៤ ជាខាងត្បូង នៃព្រះនគរ ហើយទុកពួកពល (ឲ្យនៅថែទាំ) រួចថយចេញទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទិយារុក្ខមារ ចូលទៅកាន់ក្រុងពារាណសី ហើយក៏នាំយកសុវារមកបំផ្លិកពួកពល (ទាំងនោះ)។ ពួកពលទាំងនោះ ស្រវឹងដួលដេកទៅកាលណា ទិយារុក្ខមារ ក៏ប្រមូលកំណាត់ឈើ ហើយលើកសរិះមាតាបិតា ដាក់លើដើងថ្ម រួចបូជាភ្លើង ហើយផ្ទងអញ្ជូលី ធ្វើ ប្រទក្សិណដើងថ្មរាជ្ជ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរជាពេលនោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់គង់នៅលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរព្រះដី ខាងលើ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានទតឃើញទិយារុក្ខមារ កំពុងតែផ្ទងអញ្ជូលី ធ្វើប្រទក្សិណដើងថ្មរាជ្ជ លុះឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មនុស្សនោះ ច្បាស់ជាញាតិ ឬជាសាលាហិត របស់ស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយីតិហើយ ឱ ហ្ន៎ សេចក្តីវិនាស (ព្រោះបុរសនេះ គង់នឹងមាន) ដល់អាត្មាអញ មិនសមបើ គ្មាននរណាមួយ ប្រាប់អាត្មាអញសោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា នោះ ទិយារុក្ខមារ ទៅឯព្រៃ ហើយខ្សឹកខ្សួល ទ្វេឃ្លយ់អស់ចិត្ត រួចជូតទឹកភ្នែកហើយ ត្រឡប់ចូលទៅក្នុង ក្រុងពារាណសីវិញ ក៏ទៅឯរោងដំរី ទៀប ព្រះរាជរាំង ហើយនិយាយពាក្យនេះ នឹងហ្ន៎ដំរីថា នៃអ្នកហ្ន៎ដំរី ខ្ញុំចង់រៀនសិល្បៈ (អំពីអ្នក តើបានឬទេ)។ ឯហ្ន៎ដំរីនោះ និយាយតបថា នៃនាយ មាណា បើដូច្នោះ ចូរអ្នករៀនចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទិយារុក្ខមារ ក្រោកឡើង ក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រី ក៏ស្រែកច្រៀង ដោយ សំឡេងដ៏ពិរោះ ហើយដេញពិណផង ក្នុងរោងដំរី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ចម្រៀង និងពិណ ដែលទិយារុក្ខមារ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រី ហើយច្រៀង ប្រកបដោយសំឡេងយ៉ាងពិរោះ ក្នុងរោងដំរី លុះទ្រង់ព្រះ សណ្តាប់រួចហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់សួរមនុស្សទាំងឡាយថា នៃនាយ នរណាក្រោកឡើង ក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រី ក៏ច្រៀង ដោយសំឡេងដ៏ពិរោះ ហើយដេញពិណផង ក្នុងរោងដំរី។ មនុស្សទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មាណា ជាកូនសិស្ស របស់ហ្ន៎ដំរីឯណោះ ក្រោក ឡើង ក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រី ក៏ច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពិរោះ ហើយដេញពិណផង ក្នុងរោងដំរី។ ស្តេចនោះ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃនាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំមាណាពនោះមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយ ពាក្យថា ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏ទៅនាំ ទិយារុក្ខមារមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់មានព្រះ ឱង្ការ ទៅនឹងទិយារុក្ខមារ យ៉ាងនេះថា នៃនាយមាណា អ្នកឯងក្រោកឡើង ក្នុងបច្ចុសសម័យ នៃរាត្រី ក៏ច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពិរោះ ហើយដេញពិណផង ក្នុងរោងដំរី មែនឬ។ ទិយារុក្ខមារ ក្រាបទូលថា ព្រះករុណារិសេស។ ស្តេចនោះ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃនាយមាណា បើដូច្នោះ ចូរ អ្នកឯងច្រៀង ហើយដេញពិណ ឲ្យយើងស្តាប់មើល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទិយារុក្ខមារ ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាម ព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះករុណារិសេស ហើយចង់ឲ្យស្តេចប្រោសប្រាណ ទើបស្រែកច្រៀង ដោយសំឡេងដ៏ពិរោះ ហើយដេញពិណផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈនោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត មានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទិយារុក្ខមារ យ៉ាងនេះថា នៃនាយមាណា ចូរអ្នកឯង នៅបម្រើយើងចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទិយារុក្ខមារ ក៏ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះ ករុណារិសេស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទិយារុក្ខមារ ក៏បានក្រោកមុន ដេកក្រោយ និងទទួលស្តាប់បង្គាប់ការអ្វីៗ ប្រព្រឹត្ត គួរជាទីគាប់ចិត្ត ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ដល់ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត មិន

យូរប៉ុន្មាន ក៏បានតាំង ទីឃ្លានកុមារ ក្នុងទីជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តស្នាលខាងក្នុង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់មានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទីឃ្លានកុមារ យ៉ាងនេះថា នៃនាយមាណាត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទីមាជរថមក យើងនឹងទៅកាន់ទីប្រជាជ្រីក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃ្លានកុមារ ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏រៀបរយរាជរថរួចក្រាបទូលស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯរាជរថរបស់ព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គទីមរួចស្រេចហើយ សូមព្រះអង្គ ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរ ឥឡូវនេះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ឡើងគង់លើរាជរថ ទីឃ្លានកុមារ ក៏បររាជរថទៅ។ ពួកសេនាដើរទៅតាមផ្លូវឯទៀត ទីឃ្លានកុមារ ជាអ្នកបររាជរថ ក៏បរទៅតាមផ្លូវឯទៀត បែកផ្សេងពីគ្នា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យាងទៅដល់ទីឆ្ងាយ ហើយទ្រង់មានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទីឃ្លានកុមារ យ៉ាងនេះថា នៃនាយមាណាត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងដាក់រាជរថសិន ជឿតយើងនឿយព្រួយលំបាក យើងនឹងដេកសម្រាកបន្តិចសិន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃ្លានកុមារ បានទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏ដាក់រាជរថចេញ អង្គុយពែនក្មែនលើផែនដី។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏ទ្រង់ផ្ទុំកើយព្រះសីសៈ លើក្តៅទីឃ្លានកុមារ។ ស្តេចនោះ នឿយព្រួយលំបាក ទ្រង់ផ្តល់កម្មយំរំពេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ ទីឃ្លានកុមារ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្តនេះ បានធ្វើសេចក្តីរិះខាតជាច្រើន ដល់អាត្មាអញ ទាំងពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និងជង្រុក របស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះ រឹបជាន់យកអស់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទាំងមាតាបិតា របស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះ ក៏សម្លាប់ចោលអស់ វេលានេះ គួរអាត្មាអញ សងពៀរ ដល់ស្តេចនេះវិញ ហើយក៏ហូតព្រះខាន់ចេញពីស្រោម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទីឃ្លានកុមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា បិតាបានផ្តាំអាត្មាអញ ក្នុងពេលដែលទៀបធ្វើមរណភាពថា នៃទីឃ្លានកុមារ អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នៃទីឃ្លានកុមារ ធម្មតា ពៀរ មិនដែលរម្ងាប់ ដោយការចងពៀរទេ នៃទីឃ្លានកុមារ ឯពៀរ តែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ បើអាត្មាអញ កន្លងពាក្យបិតាហើយ អំពើនេះ ឈ្មោះថា មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ហើយក៏សៀតព្រះខាន់ ទៅក្នុងស្រោមវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទីឃ្លានកុមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ជាគំរប់បីដងទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទីឃ្លានកុមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ជាគំរប់បីដងទៀត យ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្តនេះ បានធ្វើសេចក្តីរិះខាតជាច្រើន ដល់អាត្មាអញ ទាំងពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និងជង្រុក របស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះរឹបជាន់យកអស់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទាំងមាតាបិតា របស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះ ក៏សម្លាប់ចោលអស់ វេលានេះ គួរអាត្មាអញ សងពៀរ ដល់ស្តេចនេះវិញ ហើយក៏ហូតព្រះខាន់ ចេញពីស្រោម (ម្តងទៀត)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទីឃ្លានកុមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ជាគំរប់បីដងទៀត យ៉ាងនេះថា បិតាបានផ្តាំអាត្មាអញ ក្នុងពេលដែលទៀបធ្វើមរណភាពថា នៃទីឃ្លានកុមារ អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នៃទីឃ្លានកុមារ ធម្មតា ពៀរ មិនដែលរម្ងាប់ ដោយការចងពៀរទេ នៃទីឃ្លានកុមារ ឯពៀរ តែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ បើអាត្មាអញ កន្លងពាក្យបិតាហើយ អំពើនេះ ឈ្មោះថា មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ហើយក៏សៀតព្រះខាន់ ទៅក្នុងស្រោមវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ភិតភ័យ ភ្ញាក់ផ្អើល ស្លើតស្លក់ តក់ស្លុត ហើយក៏តើនឡើងភ្លាម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈនោះ ទីឃ្លានកុមារទូលស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ហេតុអ្វី បានជាព្រះអង្គទ្រង់ភិតភ័យ ភ្ញាក់ផ្អើល ស្លើតស្លក់ តក់ស្លុត ហើយតើនឡើងភ្លាម។ ស្តេចនោះតបវិញថា នៃនាយមាណាត ព្រោះយើងយល់សប្តិ (ថាដូចជា) ទីឃ្លានកុមារ ជាកូនស្តេច ក្នុងដែនកោសល ឈ្មោះទីយិធិ លើកព្រះខាន់ឡើង គម្រាមយើងក្នុងទីនេះ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងភិតភ័យ ភ្ញាក់ផ្អើល ស្លើតស្លក់ តក់ស្លុត ហើយក្រោកឡើងភ្លាម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ ទីឃ្លានកុមារ យកដៃខាងឆ្វេង ចាប់សង្កត់ព្រះសីសៈ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ហើយយកដៃខាងស្តាំ ហូតព្រះខាន់ រួចនិយាយពាក្យនេះ នឹងស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្តថា នៃព្រះអង្គ ខ្លួនខ្ញុំឯងហើយ ដែលឈ្មោះ ទីឃ្លានកុមារ ជាកូនស្តេច ក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីយិធិ ព្រះអង្គបានធ្វើសេចក្តីរិះខាត ជាច្រើនដល់ខ្ញុំ ទាំងពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និងជង្រុករបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គ ក៏រឹបជាន់យកអស់ ម្យ៉ាងទៀត ទាំងមាតាបិតា របស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គក៏សម្លាប់ចោលអស់ វេលានេះ គួរខ្ញុំសងពៀរដល់ព្រះអង្គវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏ខិនព្រះសិរ្ស ក្រាបទៀបជើង ទីឃ្លានកុមារ ហើយមានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទីឃ្លានកុមារ យ៉ាងនេះថា នៃទីឃ្លានកុមារ សូមអ្នកអាណិត ឲ្យជីវិតដល់យើងផង នៃទីឃ្លានកុមារ សូមអ្នកអាណិត ឲ្យជីវិតដល់យើងផង។ ទីឃ្លានកុមារ តបវិញថា ខ្ញុំនឹងអាចថ្វាយជីវិតព្រះអង្គ ដូចម្តេចបាន គួរតែព្រះអង្គប្រទានជីវិត មកខ្ញុំវិញ។ ស្តេចនោះ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃទីឃ្លានកុមារ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យជីវិតដល់យើងចុះ យើងក៏ឲ្យជីវិត ដល់អ្នកឯងវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត និងទីឃ្លានកុមារ បានឲ្យជីវិតគ្នា ទៅវិញទៅមក ហើយបានទាំងចាប់ដៃគ្នាផង ធ្វើសម្បុរផង ដើម្បីមិនឲ្យមានរឿងប្រទូស្តគ្នា តទៅទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់មានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទីឃ្លានកុមារ យ៉ាងនេះថា នៃទីឃ្លានកុមារ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទីមាជរថចុះ យើងនឹងត្រឡប់ទៅវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃ្លានកុមារ បានទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏ទីមាជរថ រួចក្រាបទូលស្តេច ក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯរាជរថ របស់ព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គ ទីមរួចស្រេចហើយ សូមព្រះអង្គ ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរ ឥឡូវនេះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈនោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់យាងឡើងគង់លើរាជរថ ឯទីឃ្លានកុមារ ក៏បររាជរថទៅ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ទីឃ្លានកុមារ ក៏បររាជរថទៅជួបនឹងពួកសេនា ដែលទៅតាមផ្លូវផ្សេងពីគ្នានោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់យាងចូលទៅ ក្រុងពារាណសិ ហើយទ្រង់ប្រជុំពួកអមាត្យ ជាបរិសុទ្ធរួចហើយ ទ្រង់មានព្រះឱង្ការ យ៉ាងនេះថា នៃនាយ ប្រសិនបើអ្នកទាំងឡាយ បានឃើញទីឃ្លានកុមារ ជាកូនស្តេច ក្នុងដែនកោសល ឈ្មោះទីយិធិហើយ តើគួរធ្វើ ទីឃ្លានកុមារ នោះដូចម្តេច។ អមាត្យទាំងឡាយ ក៏ក្រាបទូលដោយពួកៗ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំ គួរតែកាត់ដៃចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំ គួរតែកាត់ដៃដងចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំ គួរតែកាត់ទាំងដៃ ទាំងដើងចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំ គួរតែកាត់ត្រចៀកចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំ គួរតែកាត់ច្រមុះចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំ គួរតែកាត់ទាំងត្រចៀក ទាំងច្រមុះចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំ គួរតែកាត់ក្បាលចេញ។ ស្តេចនោះ ទ្រង់ប្រាប់ថា នៃនាយទាំងឡាយ បុរសនេះឯងហើយ ដែលឈ្មោះទីឃ្លានកុមារ ជាកូនស្តេចក្នុងដែនកោសល ឈ្មោះទីយិធិនោះ អ្នកទាំងឡាយ មិនត្រូវធ្វើទោសកុមារនេះតិចតួចទេ ព្រោះកុមារនេះ បានឲ្យជីវិតយើង យើងក៏បានឲ្យជីវិតដល់កុមារនេះដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់មានព្រះឱង្ការ ទៅនឹងទីឃ្លានកុមារ យ៉ាងនេះថា នៃទីឃ្លានកុមារ កាលដែលបិតារបស់អ្នកជិតនឹងមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំណា ចំពោះអ្នកឯងថា នៃទីឃ្លានកុមារ អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នៃទីឃ្លានកុមារ ធម្មតា ពៀរ មិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នៃទីឃ្លានកុមារ ឯពៀរ តែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ តើបិតារបស់អ្នក សំដៅយកហេតុត្រង់ណា បានជាផ្តាំ (ដូច្នោះ)។ ទីឃ្លានកុមារ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតា

របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ជិតនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំណា ចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គថា អ្នកកុំឃើញកាលវែង គឺថា អ្នកឯង កុំធ្វើពៀរ ឲ្យយូរអង្វែងឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ជិតនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំនេះឯង (នេះហៅថា) កុំឃើញកាលវែង សូមទ្រង់ ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ទៀបនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំណា ចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គថា អ្នកឯងកុំឃើញកាលខ្លី គឺថា អ្នកឯងកុំប្រញាប់បែកចាកពួកមិត្តសំន្តាញឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ជិតនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំ នេះឯង (នេះហៅថា) កុំឃើញកាលខ្លី សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ជិតនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំណា ចំពោះ ខ្ញុំព្រះអង្គថា នៃទីឃារុកូន ធម្មតា ពៀរ មិនដែលរម្ងាប់ ដោយការចងពៀរទេ នៃទីឃារុកូន ឯពៀរ តែងរម្ងាប់ ដោយការមិនចងពៀរ (នោះសំដៅ ត្រង់) មាតាបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដែលព្រះអង្គ សម្លាប់ចោលអស់ ព្រោះហេតុនោះ បើខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងបំផ្លាញព្រះអង្គ ឲ្យចាកជីវិតហើយ គង់មាន ពួកជន ដែលប្រាថ្នាប្រយោជន៍ ចំពោះព្រះអង្គ នឹងបំផ្លាញខ្ញុំព្រះអង្គ ឲ្យដាច់ចាកជីវិតវិញ ពួកជនដែលប្រាថ្នាប្រយោជន៍ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ មុខជានឹង បំផ្លាញជនទាំងនោះ ឲ្យដាច់ចាកជីវិតមិនខានឡើយ ពៀរនោះ មិនបានរម្ងាប់ ដោយការចងពៀរ យ៉ាងនេះឯង ឥឡូវ ព្រះអង្គ ទ្រង់ប្រទានជីវិត ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏ថ្វាយជីវិត ដល់ព្រះអង្គវិញ ពៀរនោះ នឹងរម្ងាប់ ដោយការមិនចងពៀរ យ៉ាងនេះឯង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតា របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ជិតនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំនេះឯងថា នៃទីឃារុកូន ធម្មតា ពៀរ មិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នៃ ទីឃារុកូន ឯពៀរ តែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសិ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ស្ញើចថា អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) ហៅពេញជា អស្ចារ្យណាស់ អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) ហៅពេញជាចំឡែកណាស់ ទីឃារុកុមារនេះ ពេញជាអ្នកប្រាជ្ញមែន ព្រោះដឹងសេចក្តី ដែលបិតា ពោលដោយសង្ខេប ដោយពិស្តារបាន ហើយក៏ទ្រង់ត្រឡប់ប្រគល់ពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និងជង្រុក ជាដំណែលបិតា ទៅទីឃារុ កុមារវិញ បានទាំងប្រទានធីតា១៤មន្ត្រីទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គួរកោតដៃ យ៉ាងពួកក្សត្រទាំងនោះ (ធ្លាប់តែ) កាន់ដំបង (ធ្លាប់តែ) កាន់ គ្រឿងសស្ត្រាហើយ ចេះមានអំណត់ នឹងសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្អ បែបនេះបាន។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា បានមកបួស ក្នុង ធម្មវិន័យនេះ ដែលតថាគត បានសំដែង ដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែខំអត់ធ្ងន់ គួរតែខំប្រព្រឹត្តល្អ ឲ្យល្អឡើង។

[១៥១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកា ទៅនឹងភិក្ខុទាំងនោះ ជាគំរប់បីដង យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុំឡើយ អ្នក ទាំងឡាយ កុំធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្នោះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវិវាទគ្នាឡើយ។ ឯអធម្មវាទិភិក្ខុនោះ ក្រាប បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគំរប់បីដង យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះមានព្រះភាគ ជាធម្មស្វាមី ទ្រង់ឈប់បង្កង់ចុះ សូមទ្រង់ ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានសេចក្តីខ្ពស់ខ្ពាយតិច សូមទ្រង់ប្រកបតែធម៌ ដែលជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នរៀយៗចុះ ឯ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ មុខជានឹងប្រាកដ ដោយសេចក្តីបង្កហេតុ ដោយសេចក្តីឈ្នោះគ្នា ដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ដោយសេចក្តីវិវាទគ្នា មិនខាន។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រិះគិតថា ពួកមោឃបុរសទាំងនេះ មានសភាព គឺកិលេសគ្របសង្កត់ហើយ តថាគត មិនងាយនឹង ពន្យល់មោឃបុរសទាំងនេះបានឡើយ ហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ។

ចប់ វារៈពោលអំពីទីឃារុកុមារ ទី១។

[១៥២] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បូង ហើយទ្រង់បាត្រ និងចីវរ យាងចូលទៅក្រុងកោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងពេលព្រឹក ព្រហាម លុះយាងទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពីហើយ ទ្រង់ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតវិញ ក៏ទ្រង់រៀបទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈ ហើយកាន់យក បាត្រ និងចីវរ ទ្រង់បិតកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ហើយទ្រង់ពោលព្រះគាថាទាំងនេះថា

[១៥៣] ជននេះមានសំឡេងខ្លាំងផង ជាជនប្រហែលគ្នាផង សូម្បីជនណាមួយ ដឹងខ្លួនថាជាបុគ្គលពាល ក៏គ្មាន កាលបើសង្ឃកំពុងតែបែក គ្នា ជនទាំងឡាយ ក៏មិនបានដឹងហេតុដទៃ ឲ្យក្រៃលែង។ ពួកជនដែលភ្លេចស្មារតី ហើយធ្វើបូក្សពាខ្លួនដូចជាអ្នកប្រាជ្ញ មានសំដីជាអារម្មណ៍ ចង់ហារមាត់និយាយប៉ុន្មាន ក៏និយាយប៉ុណ្ណោះទៅ ទុកជាមានគេនាំទៅប្រជុំល្អឲ្យឈ្នោះគ្នា ក៏មិនដឹងសេចក្តីនោះថា ជាសេចក្តីឈ្នោះឡើយ។ ពួកជនណា ចង់សេចក្តីក្រោធនោះទុក ដោយគិតថា ជនឯណោះ បានជេរអាត្មាអញ ជនឯណោះ បានវាយអាត្មាអញ ជនឯណោះ បានផ្តាញ់ ផ្តាលអាត្មាអញ ជនឯណោះ បានលួចទ្រព្យអាត្មាអញ ពៀររបស់ជនទាំងនោះ មិនបានរម្ងាប់ទេ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកជនណា មិនបានចង់សេចក្តី ក្រោធនោះទុក ដោយគិតថា ជនឯណោះ បានជេរអាត្មាអញ ជនឯណោះ បានវាយអាត្មាអញ ជនឯណោះ បានផ្តាញ់ផ្តាលអាត្មាអញ ជន ឯណោះ បានលួចទ្រព្យអាត្មាអញ ពៀររបស់ជនទាំងនោះ ទើបរម្ងាប់ទៅបាន។ ក្នុងលោកនេះ ធម្មតា ពៀរ មិនដែលរម្ងាប់ ដោយការចងពៀរបាន ម្តងឡើយ រម្ងាប់បានតែ ដោយការមិនចងពៀរ នេះជាធម្មតា តែងមានពីដើមរៀងមក។ ពួកជនដទៃ មិនដែលដឹងច្បាស់ថា យើងដល់នូវសេចក្តី វិនាស ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃនេះទេ បណ្តាជនទាំងនោះ បើពួកជនណាមួយដឹងច្បាស់ សេចក្តីឈ្នោះ ទើបរម្ងាប់អំពីសំណាក់ជនទាំងនោះបាន។ អម្បាលឆ្អឹងមាតាបិតា របស់ទីឃារុកុមារ គេកាត់ចោល ទាំងជីវិត គេក៏សម្លាប់ចោល ទាំងគោ សេះ និងធនធាន គេក៏នាំយកទៅ ទាំងដែន គេក៏រឹប ជាន់ ដណ្តើមយកអស់ ម្តេចស្តេចទាំងនោះ គង់នៅមានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាបាន។ ចុះអ្នកទាំងឡាយ ហេតុអ្វី ក៏គ្មានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា។

បើបុគ្គលបានសំន្តាញ់មានប្រាជ្ញា ជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន³⁹⁾ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ត្រាច់ទៅជាមួយគ្នា បុគ្គលនោះ អាចគ្រប សង្កត់ នូវសេចក្តីអន្តរាយទាំងពួងបាន ហើយជាអ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរ មានស្មារតី គប្បីត្រាច់ទៅជាមួយនឹងសំន្តាញ់នោះចុះ។ បើបុគ្គលមិន បានសំន្តាញ់ ដែលមានប្រាជ្ញា ជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ត្រាច់ទៅជាមួយគ្នាទេ បុគ្គលនោះ គួរត្រាច់ទៅតែ ម្នាក់ឯង ប្រៀបដូចជាស្តេច លះបង់ដែន ដែលខ្លួនឈ្នះហើយ ត្រាច់ទៅម្នាក់ឯង (ពុំនោះសោត) ប្រៀបដូចជា ដំរីដីប្រសើរ ត្រាច់ទៅម្នាក់ឯងក្នុង ព្រៃ។ ការដែលបុគ្គល ត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯង ហៅពេញជាប្រសើរ ព្រោះបុគ្គលពាល គ្មានសហាយតាគុណ⁴⁰⁾ ទេ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គល គួរត្រាច់ទៅ តែម្នាក់ឯង មិនគួរធ្វើអំពើលាមកឡើយ ប្រៀបដូចជាដំរី ដីប្រសើរ មានសេចក្តីខ្ពស់ខ្ពាយតិច ត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងក្នុងព្រៃ។

២៧៣. ពាលកលោណកគមនកថា

[១៥៤] កាលបើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បិតកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលព្រះគាថាអម្បាលនេះហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅឯពាលកលោណាការក គ្រាម។ សម័យនោះឯង ក៏ច្នួនជាព្រះភគុដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងពាលកលោណាការកគ្រាមដែរ។ ឯព្រះភគុដ៏មានអាយុ បានឃើញព្រះមានព្រះ ភាគ ទ្រង់យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏រៀបក្រាលអាសនៈ រួចដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងព្រះបាទ តាំងសម្រាប់ទ្រព្រះបាទ ដែលលាងរួច ហើយ និងគ្រឿងសម្រាប់ទ្រព្រះបាទ ដែលមិនទាន់លាង ស្រេចហើយ ទើបក្រោកឡើង ទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ។ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់គង់លើ អាសនៈ ដែលភិក្ខុក្រាលថ្វាយ លុះគង់ហើយ ទើបលាងព្រះបាទ។ ចំណែកឯព្រះភគុដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយ នៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះភគុដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកល្មមអត់ធន់បាន ទេឬ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេឬ អ្នកមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ។ ព្រះភគុដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំ ព្រះអង្គ ល្មមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំព្រះអង្គ មិន លំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះភគុដ៏មានអាយុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យ រីករាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងទៅឯប្រទេស នៃព្រៃឈ្មោះបាចិនវង្ស។

២៧៤. បាចិនវង្សទាយគមនកថា

CS vin.mv.10.04 | ភាគ ទី៨

សម័យនោះឯង ច្នួនជាព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ១ ព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ១ ព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ១ គង់នៅក្នុងប្រទេស នៃព្រៃឈ្មោះបាចិនវង្ស ដែរ។ មានបុរសម្នាក់ ជាអ្នករក្សាព្រៃ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រសមណៈ ព្រះអង្គ កុំយាងចូលទៅក្នុងព្រៃនេះឡើយ ដ្បិតមានពួកកុលបុត្តពារូប មានសភាពជាអ្នកស្រឡាញ់ខ្លួន នៅក្នុងព្រៃ នេះ ព្រះអង្គ កុំធ្វើសេចក្តីអផ្សុក ដល់កុលបុត្តទាំងនោះឡើយ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ក៏បានឮពាក្យបុរស ជាអ្នករក្សាព្រៃ កំពុងប្រឹក្សាជាមួយនឹង ព្រះមានព្រះភាគដែរ លុះឮហើយ ក៏និយាយទៅនឹងបុរសជាអ្នករក្សាព្រៃ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នករក្សាព្រៃដ៏មានអាយុ អ្នកឯង កុំឃាត់ព្រះមាន ព្រះភាគឡើយ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់យើង ព្រះអង្គ ទ្រង់យាងមកដល់ហើយ។ ខណៈនោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ចូលទៅរក ព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយ និងទូទៅទទួល ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយ និងទូទៅទទួល ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់យើង ព្រះអង្គទ្រង់យាងមកដល់ហើយ។ វេលានោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ព្រះនន្ទិយៈដ៏មាន អាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកទៅទទួលព្រះមានព្រះភាគ មួយអង្គទទួលបាត្រ និងចីវរព្រះមានព្រះភាគ មួយអង្គរៀបចំក្រាលអាសនៈ មួយអង្គដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងព្រះបាទ តាំងសម្រាប់ដំកល់ព្រះបាទ ដែលលាងហើយ និងគ្រឿងសម្រាប់ដំកល់ព្រះបាទ ដែលមិនទាន់ បានលាង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលភិក្ខុនោះក្រាលហើយ លុះគង់ហើយ ទ្រង់លាងព្រះបាទ។ ចំណែកលោកដ៏មានអាយុ ទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់រួចហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ហើយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធទាំងឡាយ⁴¹ អ្នកទាំងឡាយ ល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នកទាំងឡាយ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបាន ស្រួលឬទេ អ្នកទាំងឡាយ មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតឬទេ។ ព្រះចេះទាំងពាក្យ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំ ល្មមអត់ធន់ បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ម្យ៉ាងទៀត យើងខ្ញុំ មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធទាំងឡាយ ចុះអ្នកទាំងឡាយ បានព្រមព្រៀង ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា ដូចជាទឹកដោះលាយ ទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយភ្នែកជាទីស្រឡាញ់ដែរឬ។ ព្រះអនុរុទ្ធក្រាបបង្គំទូលថា ព្រះករុណា យើងខ្ញុំទាំងនោះ ព្រមព្រៀង ស្មោះសរនឹងគ្នា មិនវិវាទគ្នា ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយភ្នែកជាទីស្រឡាញ់បាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ត្រាស់សួរទៀតថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ បានជាព្រមព្រៀង ស្មោះសរនឹងគ្នា មិនវិវាទគ្នា ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើល គ្នាទៅវិញទៅមក ដោយភ្នែកជាទីស្រឡាញ់ដូចម្តេចទៅ។ ព្រះអនុរុទ្ធក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មានសេចក្តី ត្រិះរិះថា អាត្មាអញ បាននៅជាមួយនឹងពួកបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តធម៌ ដ៏ប្រសើរស្មើគ្នាបែបនេះ ហៅពេញជាលាភ របស់អាត្មាអញ អាត្មាអញ ហៅ ពេញជាបានស្រួលពេកហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ តែងដំកល់កាយកម្ម ប្រកបដោយមេត្តា ចំពោះលោកដ៏មានអាយុទាំង អម្បាលនេះ ទាំងទីចំពោះមុខ និងទីកំបាំង ខ្ញុំព្រះអង្គ តែងដំកល់រិក្ខកម្ម និងមនោកម្ម ប្រកបដោយមេត្តា ទាំងទីចំពោះមុខ និងទីកំបាំង សូមទ្រង់ ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ អាត្មាអញ គួរដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏ មានអាយុទាំងនេះវិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏បានដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្ត លោកដ៏មានអាយុទាំងនេះទៅ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯកាយរបស់យើងខ្ញុំផ្សេងគ្នាក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែ ចិត្តដូចគ្នាតែម្យ៉ាង។ ឯព្រះនន្ទិយៈដ៏មាន អាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ ក៏បានក្រាបបង្គំ ទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ទៀតថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ មាន សេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ នៅជាមួយនឹងពួកបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តធម៌ ដ៏ប្រសើរស្មើគ្នាបែបនេះ ហៅពេញជាលាភ របស់អាត្មាអញ អាត្មាអញ ហៅពេញជាបានស្រួលពេកហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ តែងដំកល់កាយកម្ម ប្រកបដោយមេត្តា ចំពោះលោកដ៏មាន អាយុទាំងអម្បាលនេះ ទាំងទីចំពោះមុខ និងទីកំបាំងមុខ ខ្ញុំព្រះអង្គ តែងដំកល់រិក្ខកម្ម និងមនោកម្ម ប្រកបដោយមេត្តា ទាំងទីចំពោះមុខ និងទីកំ បាំង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ អាត្មាអញ គួរដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាម អំណាចចិត្តលោកដ៏មានអាយុទាំងនេះវិញចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ បានដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាច ចិត្តលោកដ៏មានអាយុទាំងនេះវិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯកាយរបស់យើងខ្ញុំផ្សេងគ្នា ក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែ ចិត្តដូចគ្នាតែម្យ៉ាង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា ប្រោស ដោយហេតុយ៉ាងនេះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រមព្រៀង ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយចក្ខុជាទីស្រឡាញ់បាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនបានប្រហែសធ្វេស មាន

ព្យាយាមដុតកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់ខ្លះដែរឬ។ ព្រះអនុរុទ្ធក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមិនបានប្រហែសធ្វេសទេ ហើយមានព្យាយាមដុតកិលេស និងមានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ដែល ឥតមានប្រហែសធ្វេស មានតែព្យាយាមដុតកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់ តើយ៉ាងដូចម្តេច។ ព្រះចេះទាំងពាក្យ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ ព្រះមេត្តាប្រោស បណ្តាយើងខ្ញុំ ដែលនៅក្នុងទីនេះ បើលោកណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត អំពីស្រុកមុនគេ លោកនោះ រៀបចំក្រាលអាសនៈ ដំកល់ ទឹកសម្រាប់លាងជើង ដំកល់តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងរួច និងដំកល់គ្រឿងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលមិនទាន់លាង ហើយលាងភាជន៍ សម្រាប់ ផ្ទេរបាយ ដំកល់ទុកឲ្យស្រួល រួចដំកល់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ លោកណាមកពីបិណ្ឌបាត អំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានរបស់ដែលសល់ពីឆាន់ បើភិក្ខុនោះចង់ឆាន់ ក៏ឆាន់ទៅ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ចាក់ចោលទៅក្នុងទីគ្មានស្មៅស្រស់ក៏បាន បាចសាចទៅក្នុងទឹក ដែលគ្មានសត្វតូចក៏បាន រួច លោកនោះ វេរិអាសនៈចេញ ហើយរៀបចំទុកដាក់ទឹក សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងរួចហើយ និងគ្រឿងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលមិនទាន់លាង ហើយលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយ រៀបចំទុកដាក់ រួចរៀបទុកដាក់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ ហើយបោសរោងភត្ត បើ លោកណា ឃើញក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកលាងរួចក្តី រលឹងសោះទេ លោកនោះ ក៏ដំកល់ទុកឲ្យមានឡើង បើលោកនោះ មិនអាចលើកដោយកំឡាំងដៃបានទេ ក៏យើងខ្ញុំហៅភិក្ខុ (ឯទៀត) មកជាពីររូប ជួយលើក ឬសែង ដោយដៃ យកទៅដំកល់ទុក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមិនចាច់បញ្ចេញវាថា ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ម្យ៉ាង ទៀត តែគ្រប់៥ថ្ងៃហើយ យើងខ្ញុំតែងអង្គុយប្រជុំគ្នា ដោយធម្មិកថា អស់រាត្រីទាំងមូល⁴² សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដោយហេតុយ៉ាងនេះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រះអង្គ ឥតមានសេចក្តីប្រហែសធ្វេស ខំព្យាយាមដុតកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់ ឥតមាននឹកនា (ដល់កាយ និងជីវិត ឡើយ)។

២៧៥. បាលិលេយ្យកគមនកថា

CS vin.mv.10.05 | [ភាគ ទី៨](#)

(២៧៥)

គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុផង ព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុផង ព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុផង ឲ្យយល់ប្រយោជន៍ ក្នុង បច្ចុប្បន្ន និងបរលោក ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យខ្ចីឃ្នាតក្នុងការកុសល ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា រួចទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈហើយ យាងទៅកាន់ចារិក ប្រទេសបារិលេយ្យកៈ កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅប្រទេសបារិលេយ្យកៈ។ ឮថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្រោមម្លប់ភន្ទសាលត្រីក្យ ក្នុងដងព្រៃឈ្មោះរក្ខិត នាប្រទេសបារិលេយ្យកៈនោះ។

[១៥៥] វេលានោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្លឹងនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទ្រង់កើតមានព្រះហឫទ័យ ត្រិះរិះឡើងយ៉ាង នេះថា ក្នុងពេលមុន តថាគត នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដែលនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ធ្វើសេចក្តីឈ្មោះ ធ្វើសេចក្តីវិវាទ ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ មិនបានសេចក្តីសប្បាយ ក្នុងពេលនេះ តថាគត តែម្នាក់ឯង គ្មាននរណាជាគំរប់ពីរ ហើយ បាននៅជាសប្បាយ ព្រោះរៀបផុតអំពីពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដែលនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ធ្វើសេចក្តីឈ្មោះគ្នា ធ្វើសេចក្តីវិវាទគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ។ មានដំរីដ៏ប្រសើរ១ នៅច្រឡកច្រឡំនឹងពួកដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្នាវ និងពួកកូនដំរីតូចៗ ហើយស៊ី ស្មៅដែលពួកដំរី (មានដំរីឈ្មោលជាដើមនោះ) បោចផ្តាច់ចុងចេញ ចំណែកខាងពួកដំរីទាំងនោះ ក៏ស៊ីមែកឈើបាក់ៗ ដែលដំរីដ៏ប្រសើរនោះកាច់ បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីវិញ ឯដំរីដ៏ប្រសើរ ក៏ផឹកតែទឹកល្អក់ កាលបើដំរីដ៏ប្រសើរ ដើរចុះឡើងកំពង់ទឹក អស់ពួកមេដំរី ក៏ដើរត្រដុសកាយ។ ឯដំរីដ៏ប្រសើរ នោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ នៅច្រឡកច្រឡំដោយពួកដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្នាវ និងពួកកូនដំរីតូចៗ ហើយស៊ីស្មៅ ដែលដំរីទាំងនោះ បោចផ្តាច់ចុងចេញ ចំណែកពួកដំរីទាំងនោះ ក៏ស៊ីមែកឈើបាក់ៗ ដែលអាត្មាអញកាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីវិញ អាត្មាអញ ផឹកទឹកក៏ ល្អក់ កាលបើអាត្មាអញ ដើរចុះឡើងកំពង់ទឹក អស់ពួកមេដំរី ក៏ដើរត្រដុសកាយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ ថយចេញពីហ្វូង ទៅនៅម្នាក់ឯងវិញចុះ។ គ្រានោះ ដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ដើរមកចេញពីហ្វូង ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលទ្រង់គង់ក្រោមម្លប់ភន្ទសាលត្រីក្យ ក្នុងដងព្រៃ ឈ្មោះរក្ខិត នាបារិលេយ្យកៈប្រទេស លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ដំកល់ទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ ដោយប្រមោយ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ ធ្វើទឹកន្លែងនោះ មិនឲ្យមានស្មៅស្រស់ផង។ លំដាប់ពីនោះមក ដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា កាលពីដើម អាត្មាអញ នៅ ច្រឡកច្រឡំនឹងពួកដំរីឈ្មោល ពួកមេដំរី ពួកដំរីស្នាវ និងពួកកូនដំរីតូចៗ ហើយអាត្មាអញ បានស៊ីស្មៅដែលពួកដំរីទាំងនោះ បោចផ្តាច់ចុងចេញ ចំណែកខាងពួកដំរីទាំងនោះ ក៏បានស៊ីមែកឈើបាក់ៗ ដែលអាត្មាអញ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីវិញ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត អាត្មាអញ បានទាំងផឹកទឹក ល្អក់ កាលបើអាត្មាអញ ដើរចុះឡើងកំពង់ទឹក ពួកមេដំរី វាក៏ដើរត្រដុសកាយ ក្នុងពេលនេះ អាត្មាអញ តែម្នាក់ឯង ឥតមាននរណាជាគំរប់ពីរ ហើយបាននៅជាសុខស្រួលបួល ព្រោះបានរៀបចាកពួកដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្នាវ និងពួកកូនដំរីតូចៗ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីវិវេក របស់ព្រះអង្គផង ហើយទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះ នៃចិត្តរបស់ដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ដោយព្រះហឫទ័យ របស់ព្រះអង្គផង ហើយក៏ទ្រង់បន្តិព្រះឧទាននេះ ក្នុងពេលនោះថា

ហត្ថិនាគ (ដំរីប្រសើរ) រមែងត្រេកអរក្នុងព្រៃ តែម្នាក់ឯង ហេតុណា ហេតុនេះ ចិត្តរបស់ហត្ថិនាគ មានភ្នកងទន្ទំនេះ ស្មើគ្នានឹងចិត្ត របស់ព្រះពុទ្ធនាគដែរ។⁴³

[១៥៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងបារិលេយ្យកៈប្រទេស គួរដល់ពុទ្ធអរិយស្រីយហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក នៃក្រុង សារវត្តី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសារវត្តីនោះ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារវត្តីនោះ។

[១៥៧] វេលានោះ ពួកខ្មោចសកដែលនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី មានសេក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ពួកលោកជាម្ចាស់ទាំងនេះ ជាភិក្ខុនៅក្នុង ក្រុងកោសម្ពី បានធ្វើអំពើឥតប្រយោជន៍ជាច្រើន ដល់យើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគសោត ក៏ពួកភិក្ខុទាំងនេះបៀតបៀន ទាល់តែទ្រង់យ៉ាងចេញបាត់ ទៅ បើដូច្នោះ យើងមិនគួរសំពះ មិនគួរក្រោកទទួល មិនគួរធ្វើអញ្ជូលិកម្ម មិនគួរធ្វើសាមិចិកម្ម មិនគួរធ្វើសក្ការៈ មិនគួរធ្វើសេចក្តីគោរព មិនគួរ រាប់អាន មិនគួរបូជា ពួកលោកម្ចាស់ ជាភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីទេ ទុកជាភិក្ខុទាំងនោះ ចូលមកជិត យើងក៏មិនគួរឲ្យបិណ្ឌបាតឡើយ ភិក្ខុទាំង នេះ តែពួកយើងលែងធ្វើសក្ការៈ លែងធ្វើសេចក្តីគោរព លែងរាប់អាន លែងបូជា យ៉ាងនេះហើយ ក៏ទៅជាអ្នកគ្មានគ្រឿងសក្ការៈហើយ មុខជានឹង រត់ចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ញ៉ាំងព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យប្រោសប្រាណខ្លះមិនខាន។ គ្រានោះ ពួកខ្មោចសកក្រុងកោសម្ពី លែងសំពះ លែង ក្រោកទទួល លែងធ្វើអញ្ជូលិកម្ម និងសាមិចិកម្ម លែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពី ទុកជាភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅ បិណ្ឌបាត ក៏លែងឲ្យបិណ្ឌបាត។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពី កាលបើពួកខ្មោចសកក្រុងកោសម្ពី លែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា ក៏ ទៅជាអ្នកគ្មានគ្រឿងសក្ការៈ ហើយក៏និយាយនឹងគ្នាយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ បើដូច្នោះ មានតែយើងទៅក្រុងសាវត្ថី រម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុង សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគចេញ។

២៧៦. អដ្ឋារសវត្ថុកថា

CS vin.mv.10.06 | ភាគ ទី៨

អដ្ឋារសវត្ថុអធិករណ៍ អធិករណ៍បុគ្គល

លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពី ក៏រៀបចំទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈ រួចនាំយកបាត្រ និងចីវរ ចូលទៅក្រុងសាវត្ថី។

[១៥៨] ព្រះសាវត្ថីបុត្រដ៏មានអាយុបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ អធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី។ ទើបព្រះសាវត្ថីបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយ បង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះសាវត្ថីបុត្រដ៏មានអាយុ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថាពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា និងធ្វើ អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់តបថា នែសាវត្ថីបុត្រ បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាំងនៅ ឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ។ ព្រះសាវត្ថីបុត្រក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ធ្វើដូច ម្តេច ខ្ញុំព្រះអង្គអាចស្គាល់ថាជាធម៌ ឬមិនមែនជាធម៌បាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ តបថា នែសាវត្ថីបុត្រ អ្នកត្រូវស្គាល់អធិករណ៍បុគ្គល (បុគ្គលពោល ខុសធម៌) ដោយវត្ថុ១៨យ៉ាង នែសាវត្ថីបុត្រ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុសំដែងសភាវៈ ដែលមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌វិញ សំដែងធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ វិញ សំដែងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យវិញ សំដែងវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យវិញ សំដែងពាក្យ ដែលតថាគតមិនបានពោល មិនបានចរចា ថា តថាគត បានពោល បានចរចាវិញ សំដែងពាក្យ ដែលតថាគត បានពោល បានចរចា ថាតថាគតមិនបានពោល មិនបានចរចាវិញ សំដែងកិច្ច ដែលតថាគតមិនបានសន្សំ ថាតថាគតបានសន្សំវិញ សំដែងកិច្ចដែលតថាគតបានសន្សំ ថាតថាគតមិនបានសន្សំវិញ សំដែងសិក្ខាបទ ដែល តថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតបានបញ្ញត្តិវិញ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគត បានបញ្ញត្តិ ថាតថាគត មិនបានបញ្ញត្តិវិញ សំដែងអនាបត្តិ ថា ជាអនាបត្តិវិញ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិវិញ សំដែងអនាបត្តិស្រាល ថាជាអនាបត្តិធ្ងន់វិញ សំដែងអនាបត្តិធ្ងន់ ថាជាអនាបត្តិស្រាលវិញ សំដែងអនាបត្តិ ដែលជាសាវត្ថី⁴⁴ ថាអនាបត្តិជាអនរសេស⁴⁵ វិញ សំដែងអនាបត្តិដែលជាអនរសេស ថាអនាបត្តិជាសាវត្ថីសរិញ សំដែងទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថា ជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិវិញ សំដែងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាទុដ្ឋល្លាបត្តិវិញ នែសាវត្ថីបុត្រ អ្នកត្រូវស្គាល់អធិករណ៍បុគ្គល ដោយវត្ថុ ១៨យ៉ាងនេះឯងចុះ នែសាវត្ថីបុត្រ ចំណែកខាងធម្មវាទិបុគ្គល អ្នកត្រូវស្គាល់ដោយវត្ថុ១៨យ៉ាងដែរ នែសាវត្ថីបុត្រ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុសំដែងសភាវៈ មិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ សំដែងធម៌ ថាធម៌ សំដែងសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ សំដែងវិន័យ ថាវិន័យ សំដែងពាក្យ ដែលតថាគតមិនបានពោល មិនបាន ចរចា ថាតថាគត មិនបានពោល មិនបានចរចា សំដែងពាក្យ ដែលតថាគត បានពោល បានចរចា ថាតថាគតបានពោល បានចរចា សំដែងកិច្ច ដែលតថាគតមិនបានសន្សំ ថាតថាគតមិនបានសន្សំ សំដែងកិច្ចដែលតថាគតបានសន្សំ ថាតថាគតបានសន្សំ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគត មិនបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគត បានបញ្ញត្តិ ថាតថាគត បានបញ្ញត្តិ សំដែងអនាបត្តិ ថាអនាបត្តិ សំដែងអនាបត្តិ ថាអនាបត្តិ សំដែងអនាបត្តិស្រាល ថាអនាបត្តិស្រាល សំដែងអនាបត្តិធ្ងន់ ថាអនាបត្តិធ្ងន់ សំដែងអនាបត្តិ ដែលជាសាវត្ថីជា សាវត្ថីសេសៈ សំដែងអនាបត្តិដែលជាអនរសេសៈ ថាអនាបត្តិជាអនរសេសៈ សំដែងទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាទុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ដដែល នែសាវត្ថីបុត្រ អ្នកត្រូវស្គាល់ធម្មវាទិបុគ្គល ដោយវត្ថុ ១៨យ៉ាងនេះឯង។

[១៥៩] ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បានឮ។ បើ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ព្រះមហាកថានៈដ៏មានអាយុ ព្រះមហាកោដ្ឋិតដ៏មាន អាយុ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ព្រះមហាចន្ទដ៏មានអាយុ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ព្រះវេរតដ៏មានអាយុ ព្រះខណ្ឌដ៏មានអាយុ ព្រះអានន្ទដ៏ មានអាយុ ព្រះរាហុលដ៏មានអាយុ បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ។ គ្រានោះ ព្រះរាហុលដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះរាហុលដ៏មានអាយុ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថាពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើ តិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដូចម្តេច។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា នែរាហុល បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាំងនៅ ឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ។ ព្រះរាហុលដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលថា សូម ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ធ្វើដូចម្តេច ខ្ញុំព្រះអង្គ អាចស្គាល់ថាធម៌ ឬមិនមែនជាធម៌បាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែរាហុល អ្នកត្រូវ ស្គាល់អធិករណ៍បុគ្គល ដោយវត្ថុ១៨យ៉ាង។ បើ នែរាហុល អ្នកត្រូវស្គាល់អធិករណ៍បុគ្គល ដោយវត្ថុ១៨យ៉ាងនេះឯង នែរាហុល ចំណែកខាងធម្ម វាទិបុគ្គល អ្នកក៏ត្រូវស្គាល់ ដោយវត្ថុ១៨យ៉ាងដែរ។ បើ នែរាហុល អ្នកត្រូវស្គាល់ធម្មវាទិបុគ្គល ដោយវត្ថុ ១៨យ៉ាងនេះឯង។

[១៦០] ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើ តិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិទនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានបិទនៅក្នុងទីដ៏ សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឮថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុង ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដូចម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តបថា នៃគោតមី បើដូច្នោះ ព្រះនាងចូរស្តាប់ធម៌ ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកចុះ បើនាង ស្តាប់ធម៌ ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកហើយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុណា ដែលជាធម្មាទី ចូរព្រះនាងកាន់យកតាមទិដ្ឋិ សេចក្តីគាប់ចិត្ត សេចក្តីពេញចិត្ត និងលទ្ធិរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត របស់ឯណានិមួយ ដែលភិក្ខុនិសង្ស គប្បីប្រាថ្នាអំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ របស់ទាំងអស់នោះ ភិក្ខុនី ត្រូវប្រាថ្នាអំពីធម្មាទីបុគ្គលចុះ។

[១៦១] អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី។ វេលានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើ តិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដូច ម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តបថា នៃគហបតិ បើដូច្នោះ អ្នកត្រូវឲ្យទាន ក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួកចុះ លុះអ្នកឲ្យទាន ក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួករួចហើយ អ្នកចូរស្តាប់ធម៌ ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកទៀត លុះអ្នកស្តាប់ធម៌ ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួករួចហើយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុណា ដែលជាធម្មាទី ចូរអ្នកកាន់យកតាមទិដ្ឋិ សេចក្តីគាប់ចិត្ត សេចក្តីពេញចិត្ត និងលទ្ធិរបស់ពួកភិក្ខុនោះចុះ។

[១៦២] នាងវិសាខា ជាមិការមាតា បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខា ជាមិការមាតា បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះនាងវិសាខា ជាមិការមាតា អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឮថាពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងពួកភិក្ខុ ទាំងនោះ ដូចម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តបថា នៃនាងវិសាខា បើដូច្នោះ ចូរនាងឲ្យទាន ក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួកចុះ លុះនាងឲ្យទាន ដល់សង្ឃ ទាំងពីរពួករួចហើយ ចូរនាងស្តាប់ធម៌ ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកទៀត លុះនាងស្តាប់ធម៌ ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកហើយ បណ្តាភិក្ខុទាំង នោះ ពួកភិក្ខុណា ដែលជាធម្មាទី ចូរនាងកាន់យកតាមទិដ្ឋិ សេចក្តីគាប់ចិត្ត សេចក្តីពេញចិត្ត និងលទ្ធិរបស់ពួកភិក្ខុនោះចុះ។

[១៦៣] គ្រានោះ ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីបានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថី ដោយលំដាប់។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយ នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នក ធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើខ្ញុំ ព្រះអង្គ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសេនាសនៈដូចម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តបថា នៃសារីបុត្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរឲ្យទិសេនាសនៈ ដ៏ស្ងាត់ទៅ ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ព្រះសារីបុត្ត ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើគ្មានទិសេនាសនៈស្ងាត់ទេ តើខ្ញុំព្រះអង្គ ត្រូវប្រតិបត្តិដូច ម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃសារីបុត្ត បើដូច្នោះ អ្នកត្រូវធ្វើទិសេនាសនៈដ៏ស្ងាត់ ឲ្យតែខាងបាន ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុទាំងនោះទៅ នៃ សារីបុត្ត តថាគតមិនបានពោលថា ភិក្ខុត្រូវហាមទិសេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុដែលចាស់ជាង ដោយបរិយាយនីមួយៗ ភិក្ខុណាហាម ត្រូវអាបត្តិទុកដ។ ព្រះសារីបុត្ត ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ចំណែកខាងគ្រឿងអាមិសៈវិញ តើខ្ញុំព្រះអង្គ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃសារីបុត្ត ចំណែកខាងគ្រឿងអាមិសៈនោះ អ្នកត្រូវចែកទៅភិក្ខុទាំងអស់ឲ្យស្មើគ្នា។

២៧៧. ឱសារណានុជាននា

CS vin.mv.10.07 | ភាគ ទី៨

(២៧៧)

[១៦៤] គ្រានោះ ឧក្ខិតភិក្ខុនោះ កាលពិចារណាធម៌ និងវិន័យហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិ ទេ អាត្មាអញ ជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិទេ អាត្មាអញ ជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ) លើកវត្តហើយ មិនមែនជាភិក្ខុ ដែល សង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ អាត្មាអញ ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ។ វេលានោះ ឧក្ខិតភិក្ខុនោះ បានចូលទៅរកពួកឧក្ខិតានុវត្តភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះ នឹងពួកឧក្ខិតានុវត្តភិក្ខុថា នៃអារុសោ នេះ ជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ) លើកវត្តហើយ មិនមែន ជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ បពិត្រ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក មកធ្វើឱសារណាកម្ម ចំពោះខ្ញុំចុះ។ លំដាប់នោះ ឧក្ខិតានុវត្តភិក្ខុទាំងនោះ បាននាំឧក្ខិតភិក្ខុនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឧក្ខិតភិក្ខុនេះ បាននិយាយយ៉ាង នេះថា នៃអារុសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ)

លើកវត្តហើយ មិនមែនជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក មកធ្វើឱសារណាកម្ម ចំពោះខ្ញុំចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើយើងខ្ញុំ ព្រះអង្គ គួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ ជាអ្នក ត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះ ជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ) លើកវត្តហើយ ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្ត មិនបានទេ ភិក្ខុនេះ សង្ឃបានលើកវត្តហើយ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកំរើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណា បើ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃលើកវត្តហើយផង ឃើញអាបត្តិផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នា ចូរធ្វើឱសារណាកម្មភិក្ខុនោះវេលា នោះចុះ។

២៧៨. សង្ឃសាមគ្គីកថា

CS [vin.mv.10.08](#) | ភាគ ទី៨

(២៧៨)

វេលានោះ ឧត្តិត្តានុវត្តភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានធ្វើឱសារណាកម្ម ចំពោះឧត្តិត្តភិក្ខុនោះរួចហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកឧត្តិត្តភិក្ខុវិញ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះ នឹងពួកឧត្តិត្តភិក្ខុថា នៃអារុសោ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីកាន់យកផ្សេងៗ ការរិវាទ ការបំបែក សង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃ ព្រោះរឿងរ៉ាវណា ភិក្ខុនោះឯង ត្រូវ អាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មស្រេចហើយ នៃអារុសោ ណ្ហើយចុះ យើងធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ដើម្បីនឹង រម្ងាប់រឿងរ៉ាវនោះចេញ។ វេលានោះ ឧត្តិត្តភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះពួកឧត្តិត្តភិក្ខុនោះ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាង នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពួកឧត្តិត្តានុវត្តភិក្ខុនោះ បាននិយាយ យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តី កាន់យកផ្សេងៗ ការរិវាទ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃ ព្រោះរឿងរ៉ាវណា ភិក្ខុនោះឯង ដែលត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង បានឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មស្រេចហើយផង នៃ អារុសោ ណ្ហើយចុះ យើងធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ដើម្បីរម្ងាប់រឿងរ៉ាវនោះចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើពួកខ្ញុំព្រះអង្គ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ។ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណា បើភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបាន ធ្វើឱសារណាកម្មផងម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ដើម្បីរម្ងាប់រឿងរ៉ាវនោះចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវធ្វើ បែបយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុទាំងអស់ ត្រូវប្រជុំគ្នាក្នុងទីតែមួយ ពួកភិក្ខុឯណានីមួយ ទោះឈឺក្តី មិនឈឺក្តី មិនបាច់ឲ្យឆន្ទៈទេ។ លុះប្រជុំគ្នារួចហើយ ត្រូវ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ផ្ទៀងសង្ស័យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ដ្បិតសេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដមានដល់សង្ឃ ហើយ ព្រោះរឿងណា ភិក្ខុនោះហើយ ដែលត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មស្រេចហើយផង។ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះចេញ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ស័យ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ដ្បិតសេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់ សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា ភិក្ខុនោះហើយ ដែលត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃ បានលើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មផង។ ឥឡូវ សង្ឃបានធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះហើយ។ ការធ្វើសង្ឃ សាមគ្គី ដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម បើមិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មាន អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ឯសង្ឃសាមគ្គី សង្ឃបានធ្វើហើយ ការបំបែកសង្ឃ សង្ឃក៏បានផ្សះផ្សាហើយ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ សង្ឃក៏បានផ្សះផ្សាហើយ ទាំងអំពើផ្សេងៗរបស់សង្ឃ សង្ឃក៏បានផ្សះផ្សាហើយ ដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះ។ ការធ្វើសង្ឃ សាមគ្គី ប្រហែលជាគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីព្រមព្រៀងនេះ ដោយការស្ងៀមនៅ យ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ ក្នុងខណៈនោះឯង។

២៧៩. ឧបាលិសង្ឃសាមគ្គីបុត្រា

CS [vin.mv.10.09](#) | ភាគ ទី៨

(២៧៩)

[១៦៥] គ្រានោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់ របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនទាន់បានជំរះរឿងនោះ មិនទាន់ដឹងដើមហេតុ តាមហេតុ នៃរឿងនោះ ហើយស្រាប់តែធ្វើសង្ឃសាមគ្គីតែម្តង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីនោះ ប្រកបដោយធម៌ដែរឬ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ត្រាស់ថា នៃឧបាលិ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ ការប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់ របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនទាន់បានជំរះរឿងនោះ មិនទាន់ដឹងដើមហេតុ តាមហេតុ នៃរឿងនោះ ហើយស្រាប់តែធ្វើសង្ឃសាមគ្គីតែម្តង នៃឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ទេ។ ព្រះឧបាលិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា សូម ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ម្យ៉ាងទៀត ចុះបើសេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃបានជំរះរឿងនោះ បានដឹងដើម

ហេតុ តាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយក៏ធ្វើសង្ឃសាមគ្គីទៅ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីនោះ ប្រកបដោយធម៌ដែរឬ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែខបាលី សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃក៏បានជំរះរឿងនោះចេញ បានដឹងដើមហេតុ តាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយក៏ធ្វើសង្ឃសាមគ្គីទៅ នែខបាលី សង្ឃសាមគ្គីនោះ ហៅថា ប្រកបដោយធម៌។ ព្រះខបាលី ក្រាបបង្គំទូលសួរថា សូម ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គី តើមានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែខបាលី សង្ឃសាមគ្គី មានពីរយ៉ាង នែខបាលី សង្ឃសាមគ្គី ប្រោសចាកអត្ថ តែប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ១ នែខបាលី សង្ឃសាមគ្គីប្រកបទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ១។ នែខបាលី ឯសង្ឃសាមគ្គី ដែលប្រោសចាកអត្ថ តែប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ តើដូចម្តេច។ នែខបាលី សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តី ប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនទាន់បានជំរះរឿង នោះ មិនទាន់ដឹងដើមហេតុ តាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយស្រាប់តែធ្វើសង្ឃសាមគ្គីទៅ នែខបាលី សង្ឃសាមគ្គីនេះ តថាគត ហៅថា ប្រោសចាក អត្ថ តែប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ។ នែខបាលី ចំណែកខាងសង្ឃសាមគ្គី ដែលប្រកបទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ តើដូចម្តេច។ នែខបាលី សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេងៗគ្នា ការរិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារ របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃក៏បានជំរះរឿងនោះ បានដឹងដើមហេតុ តាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយក៏ធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ទៅ នែខបាលី សង្ឃសាមគ្គីនេះ តថាគត ហៅថា ប្រកបទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ។ នែខបាលី សង្ឃសាមគ្គី មានពីរយ៉ាងនេះឯង។ វេលានោះ ព្រះខបាលីដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើខត្តរាសង្កៈ (ចីពរ) រៀងស្នាម្នាង រួចប្រណម្យអញ្ជូលី ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំ ទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយព្រះគាថា ថា

[១៦៦] កាលបើកិច្ចក្តី ការប្រឹក្សាវិន័យក្តី សេចក្តីអធិប្បាយវិន័យក្តី សេចក្តីវិនិច្ឆ័យវិន័យក្តី កើតចំពោះសង្ឃហើយ តើជន គឺភិក្ខុមានប្រការដូច ម្តេច ទើបហៅថា មានឧបការៈច្រើន ក្នុងសាសនានេះ និងដូចម្តេច ដែលគួរលើកដំឡើង ក្នុងសាសនានេះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុ នោះ ដែលគេមិនគួរតិះដៀល ដោយសីលជាបឋម បានពិចារណាមើលមារយាទខ្លួន បានសង្រួមតន្ត្រីយ ដោយល្អហើយ ពួកសត្រូវ ក៏មិនបាន តិះដៀល ដោយធម៌ឡើយ អ្នកដទៃ គួរនិយាយ (បន្ទោស) ភិក្ខុដោយហេតុណា ហេតុនោះ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះឡើយ។ ភិក្ខុបែបនោះឯង តាំង នៅក្នុងសីលវិសុទ្ធិ ក្លៀវក្លា អង់អាច និយាយគ្របសង្កត់គេបាន ទៅក្នុងកណ្តាលបរិសុទ្ធ ក៏គ្មានតក់ស្លុត គ្មានរន្ធត់ឡើយ ភិក្ខុនោះ មិនបាន និយាយពាក្យមិនគួរ ដែលញ៉ាំងប្រយោជន៍ឲ្យសាបសូន្យឡើយ (បើមាន) គេសួរប្រស្នា ក្នុងពួកបរិសុទ្ធយ៉ាងនោះ ក៏តតជ្រប់ស្រពោន តតអៀនអន់ឡើយ។ ភិក្ខុនោះ មានប្រាជ្ញា ញ៉ាំងបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រាជ្ញឲ្យត្រេកអរ និងពាក្យដែលមានមកក្នុងកាលគួរ និងគួរជាទីដោះស្រាយ ប្រស្នាបាន ទាំងមានសេចក្តីគោរពពួកភិក្ខុចាស់ជាង និងក្លៀវក្លាក្នុងពាក្យអាចារ្យរបស់ខ្លួន ហើយអាចពិចារណា នូវហេតុនោះៗ និងស្នាត់ក្នុង ពាក្យដែលគួរនិយាយ ឆ្លាស់ក្នុងហេតុដែលក្លាត់ខុសរបស់ពួកសត្រូវ ពួកសត្រូវសង្កត់សង្កិនក្តី មហាជនតែងពន្យល់ក្តី ដោយពាក្យណា ភិក្ខុនេះ មិនលះបង់ នូវពាក្យអាចារ្យរបស់ខ្លួន ដោយពាក្យនោះឡើយ កាលនឹងដោះស្រាយប្រស្នា ជាប្រស្នាមិនបានបៀតបៀនឡើយ ហើយអាច ក្នុងទូលេយ្យកម្មផង ទទួលរងខាងកិច្ចការ របស់សង្ឃផង ដូចជាជនអ្នកទទួលយកនូវគ្រឿងបូជា ភិក្ខុនោះ កាលពួកភិក្ខុបញ្ជូនទៅ (ដើម្បី) ធ្វើនូវ ពាក្យជាភិក្ខុការរបស់សង្ឃ ក៏មិនបានមើលងាយ ដោយអំពើនោះថា អាត្មាអញធ្វើឡើយ បើត្រូវអាបត្តិ ក្នុងវត្តមានប្រមាណណា ក៏ចេញចាក អាបត្តិ ដោយសមគួរតាម (វត្តមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ) ភិក្ខុនោះ ចេះចាំស្នាត់ នូវវិភង្គទាំងពីរនេះ ហើយរាំងវែ ក្នុងហេតុដែលចេញចាកអាបត្តិ ប្រសិនបើភិក្ខុដទៃ ប្រព្រឹត្តនូវអំពើទាំងឡាយណា មានសេចក្តីបង្កហេតុជាដើម ហើយគួរនឹងធ្វើនិស្សារណាកម្ម (កម្មដែលរលាស់ខ្លួនចេញ) ភិក្ខុ នោះ បានជួយធ្វើនិស្សារណាកម្ម ដោយសមគួរតាមរឿង (នៃអំពើនោះ) ឱសារណាកម្ម (កម្មដែលសង្ឃឲ្យចូលពួកវិញ) ណា ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ ចំពោះជន គឺភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមវត្តនោះ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លាស់ក្នុងវិភង្គ អាចស្គាល់ឱសារណាកម្មនុ៎ះឯង ភិក្ខុនោះ ប្រកបដោយសេចក្តីគោរព ក្នុងពួក ភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន ម្យ៉ាងទៀត ប្រកបដោយសេចក្តីគោរពក្នុងភិក្ខុខ្ចីផង ភិក្ខុចាស់ផង ភិក្ខុជាកណ្តាលផង ជាបណ្ឌិតប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍ ដល់មហាជន ក្នុងលោកនេះ ភិក្ខុបែបនោះឯង គួរគេនឹងដម្កល់ដំឡើងក្នុងសាសនានេះ។

ចប់ កោសម្ពិក្ខុន្តកៈ ទី១០។

២៨០. តស្សទ្ធានំ

CS vin.mv.10.10 | ភាគ ទី៨

ឧទ្ទាននៃកោសម្ពិក្ខុន្តកៈនោះគឺ

[១៦៧] រឿងព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ គង់ក្នុងក្រុងកោសម្ពិក្ខុ រឿងរិវាទព្រោះឃើញអាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ នោះ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា អាបត្តិណា មានដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសំដែងអាបត្តិនោះចេញ១ រឿងឧត្តិគ្មានវត្តភិក្ខុ ធ្វើ ឧបោសថ សង្ឃកម្មខាងក្នុងសីមា១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ពាលកលោណាការកគ្រាម១ រឿងព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ព្រៃបាចីនវង្ស១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ប្រទេស ឈ្មោះបារិលេយ្យកៈ១ រឿងព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី១ រឿងព្រះសារីបុត្ត ព្រះកោលិលៈ (មោគ្គលាន) ព្រះមហាកស្សប ព្រះមហាកច្ឆានៈ ព្រះ កោដ្ឋិតៈ ព្រះកប្បិន ព្រះមហាចុន្ទ ព្រះអនុរុទ្ធ ព្រះវេតៈ ព្រះខបាលី ព្រះអានន្ត និងព្រះរាហុល១ រឿងព្រះនាងគោតមី១ រឿង អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី១ រឿងនាងវិសាខា ជាមិត្តារមាតា១ រឿងព្រះសារីបុត្ត ក្រាបបង្គំទូលព្រះអង្គថា យើងខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសេនាសនៈដូចម្តេច១ រឿងសេនាសនៈស្ងាត់១ រឿងចែកគ្រឿងអាមិសៈស្មើគ្នា១ រឿងភិក្ខុណាមួយមិនត្រូវឲ្យឆន្ទៈ១ រឿង ព្រះខបាលី ក្រាបបង្គំទូលសួរ១ រឿងបុគ្គល ដែលគេមិនគួរតិះដៀល ដោយសីល១ រឿងសង្ឃសាមគ្គីក្នុងសាសនាព្រះជិនស្រី១។

ចប់ មហាវគ្គ។

មាតិកា

មហាវគ្គ តតិយភាគ	លេខ ទំព័រ
កបិនកូន្តកៈ	១
រឿងភិក្ខុ ៣០ រូប នៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ	១
ពេលអំពីអាទិសង្ឃ កបិន មាន ៥ យ៉ាង	៣
ពេលអំពីកបិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង	៥
ពេលអំពីកបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង	៧
ពេលអំពីកបិនដែលនឹងដោះ និយាយអំពីមាតិកា ៨ យ៉ាង	៩
និយាយពីកបិនដោះ អាទាយសត្តករ	១១
និយាយពីកបិនដោះ អាទាយឆក្ករ	១៣
និយាយពីកបិនដោះ សមាទាយឆក្ករ	១៥
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់ចីរវិនាសជាកំណត់ ជាដើម	១៧
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ជាដើម	២១
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់ចីរសម្រេចជាកំណត់ ជាដើម	២៣
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់បានឮដំណឹងជាកំណត់ ជាដើម	២៥
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់ចីរវិនាសជាកំណត់ ជាដើម	២៧
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់ចីរសម្រេចជាកំណត់ ជាដើម	២៩
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ជាដើម	៣៣
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹមជាកំណត់ ជាដើម	៣៥
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់ចីរវិនាសជាកំណត់ ជាដើម	៣៧
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹមជាកំណត់ ជាដើម	៣៩
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់ចីរវិនាសជាកំណត់ ជាដើម	៤១
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ជាដើម	៤៥
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់ចីរសម្រេចជាកំណត់ ជាដើម	៤៧
និយាយពីកបិនដោះ ការដោះកបិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ជាដើម	៤៩
និយាយពីបលិពោធ និងអបលិពោធ	៥១
ឧទ្ទានគាថា	៥៣
ចីរវគ្គកូន្តកៈ	៦១
រឿងពួកកុដុម្ពិកនៅក្រុងរាជគ្រឹះ	៦៣
រឿងជីវកោមារភត្យ	៦៥
រឿងជីវកោមារភត្យ និងរឿងភិរិយាសេដ្ឋី	៦៩
និយាយពីរឿងព្រះបាទពិម្ពិសារកើតភាគបូសដូងបាទ	៧៥
និយាយពីសេដ្ឋីក្រុងរាជគ្រឹះកើតភាគឈឺក្បាល	៧៧
និយាយពីរឿងកូនសេដ្ឋីកើតភាគដុំពោះរៀន	៨៣
និយាយពីរឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោតកើតភាគស្នមល្បើង	៨៥

រឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោត និងយាយពីការថ្វាយសប្បិ	៨៧
រឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោត និងយាយពីការឲ្យផ្នែកន្តតព្រៃដល់ខ្ញុំឈ្មោះកាក	៨៩
និយាយពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហិត ថ្នាំបញ្ចុះ	៩១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតគហបតីចីវរ	៩៧
សំពត់កម្ពលមានដំឡែកន្លះពាន់របស់ស្តេចកាសី	៩៩
និយាយពី ការទ្រង់អនុញ្ញាត ចីវរ ៦ យ៉ាង និងគហបតីចីវរ	១០១
និយាយពីភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន	១០៣
ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នកទទួលចីវរ	១០៥
ការសន្មតិឃ្លាំង	១០៧
ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង	១០៩
ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នកចែកចីវរ	១១១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកជ្រលក់ ៦ យ៉ាង	១១៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែសម្រាប់ចងជាយចីវរ ជាដើម	១១៥
រឿងព្រះអានន្ទត្ថេរ	១១៧
និយាយពីរាត្រីជាចន្លោះនៃខែមាយ និងខែផល្គុណ	១១៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិអតិរកចីវរ	១២១
រឿងភិក្ខុ ១ រូប មានស្បង់ផ្ទះ	១២៣
រឿងនាងវិសាខាមិការមាតា	១២៥
រឿងនាងវិសាខាមិការមាតា និយាយអំពីពរ ៨ប្រការ	១២៦
និយាយពីភិក្ខុភ្លេចស្មារតីសិងលក់	១៣៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនិសីទន សំពត់ទ្រាប់អង្គុយ	១៣៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ជួតមុខ	១៤០
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការអធិដ្ឋានត្រៃចីវរ ជាដើម	១៤៣
ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរដែលមិនកាត់ទាំងអស់	១៤៥
ហេតុដែលគួរទុកដាក់ត្រៃចីវរ	១៤៧
និយាយពីចីវរជារបស់សង្ឃ	១៤៩
រឿងឧបនន្ទ និយាយអំពីចំណែកចីវរ	១៥៣
រឿងភិក្ខុមានរោគឈឺពោះ	១៥៧
និយាយអំពីភិក្ខុអ្នកបម្រើជម្ងឺ	១៥៩
និយាយអំពីការឲ្យបាត្រ និងចីវររបស់ភិក្ខុស្លាប់ ដល់អ្នកបម្រើជម្ងឺ	១៦១
និយាយអំពីតិគ្គិយសមាទាន មានការអាក្រាត ជាដើម	១៦៥
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយអំពីការទ្រទ្រង់ចីវរមានពណ៌ខៀវសុទ្ធ ជាដើម	១៦៩
និយាយអំពីចីវរដែលមិនទាន់កើតឡើងដល់ភិក្ខុដែល នៅចាំរស្សារួចហើយ	១៧១
រឿងព្រះវេរតត្ថេរ និយាយអំពីការកាន់យកចីវរដោយសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាល	១៧៥
មាតិកា ៨ យ៉ាង ដែលជាហេតុឲ្យកើតចីវរ	១៧៩
ឧទ្ទានគាថា	១៨១

ចម្លើយក្នុងក្រុម:	១៨៨
រឿងកសិករគោត្តភិក្ខុ	១៨៩
រឿងអាគន្តភិក្ខុ	១៩៥
ឧក្រិបនីយកម្ម និយាយអំពីកម្ម និងមិនមែនកម្ម	១៩៩
និយាយអំពីកម្ម ៤ យ៉ាង	២០១
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយអំពីធម្មជាតិមិនមែនជាកម្ម	២០៣
និយាយអំពីកម្ម ៦ យ៉ាង	២០៥
និយាយអំពីជំនុំសង្ឃ មាន ៥ ពួក និងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃចតុវគ្គ	២១៣
និយាយអំពីជំនុំសង្ឃ មាន ៥ ពួក និងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃទសវគ្គ	២១៥
និយាយអំពីជំនុំសង្ឃ មាន ៥ ពួក និងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវិសតិវគ្គ	២១៧
ការហាមឃាត់ កណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់បុគ្គល ខ្លះឡើង ខ្លះមិនឡើង	២១៩
និស្សារណកម្ម ការបណ្តេញចេញ មានពីរយ៉ាង	២២១
ឱសារណកម្ម ការហៅបញ្ចូលពួក មានពីរយ៉ាង	២២៣
ឧក្រិបនីយកម្មដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌	២២៥
ឧក្រិបនីយកម្មដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌	២៣១
ពាក្យសួររបស់ឧបាលិទ្ទេរអំពីបញ្ហជនីយកម្ម ជាដើម	២៣៣
ពាក្យសួររបស់ឧបាលិទ្ទេរអំពីកម្មដែលមិនមែនជាធម្មវិន័យ	២៣៧
ពាក្យសួររបស់ឧបាលិទ្ទេរអំពីកម្មដែលជាធម៌ជាវិន័យ	២៤១
កម្មដែលមិនមែនជាធម៌ជាវិន័យ	២៤៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៤៥
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើ តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៤៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ តជ្ជនីយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៤៩
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ តជ្ជនីយកម្មប្រកបដោយធម៌បួម ជាដើម	២៥១
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៥៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ បញ្ហជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៥៥
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ ឧក្រិបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៥៧
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា រំងាប់ តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៥៩
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ តជ្ជនីយកម្មដោយការប្តូរធម៌ ជាដើម	២៦១
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ បដិសារណីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៦៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ ឧក្រិបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៦៥
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើ តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៦៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ តជ្ជនីយកម្មដោយការប្តូរធម៌ ជាដើម	២៦៩
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ និយស្សកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៧១
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ បញ្ហជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៧៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ធ្វើ ឧក្រិបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៧៥
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើ ឧក្រិបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៧៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៧៩

ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ តជ្ជនីយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៨១
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា រំងាប់ តជ្ជនីយកម្មដោយការប្តូរធម៌ ជាដើម	២៨៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ និយស្សកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៨៥
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ បដិសារណីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៨៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក រំងាប់ ឧក្រិបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាដើម	២៨៩
ឧទ្ទានគាថា	២៩៣
កោសម្ពិក្ខុន្តកៈ	៣០៤
និទានភិក្ខុ ១ រូប ត្រូវអាបត្តិ	៣០៤
ការយល់ឃើញអាបត្តិ ថាជាអាបត្តិមែន	៣០៥
ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត	៣០៩
ការយល់ឃើញអាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ	៣១១
ការធ្វើឧបោសថកម្មជាដើម ក្នុងទីពឹងខាងក្នុងនៃសីមា ជាដើម	៣១៥
និយាយអំពីការបង្កហេតុ និងដំលោះ ជាដើម	៣១៧
រឿងទីយារុកុមារ	៣២៩
អំណត់នឹងការប្រព្រឹត្តិល្អ និងគាថាសំដែងអំពីការរំងាប់នូវពៀរ	៣៤៣
គាថាសំដែងអំពីការរំងាប់នូវពៀរ	៣៤៥
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ពាលកលោណាការក្រាម	៣៤៧
សាមគ្គីធម្មកថា	៣៤៩
រឿងដំរីដ៏ប្រសើរឈ្មោះបារិលេយ្យក	៣៥៥
ពួកឧបាសកក្នុងក្រុងកោសម្ពិមិនធ្វើកម្ម មានអភិវាទនកម្ម ជាដើម	៣៥៧
បុគ្គលពោលខុសធម៌ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាង	៣៥៩
បុគ្គលពោលត្រូវធម៌ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាង	៣៦១
ពាក្យសួររបស់មហាបជាបតីគោតមី	៣៦៣
ពាក្យសួររបស់វិសាខាមិគារមាតា	៣៦៥
ការធ្វើ ឱសារណាកម្មចំពោះឧត្តិត្តភិក្ខុ	៣៦៧
ការធ្វើសង្ឃសាមគ្គី	៣៦៩
សង្ឃសាមគ្គី មានពីរយ៉ាង	៣៧៣
ឧបាលិគាថា	៣៧៥
ឧទ្ទានគាថា	៣៧៨

- 1) យោជនាថា នៅក្នុងដែនបារាដូច្នោះក៏មាន។
- 2) បីខែ
- 3) ភិក្ខុនោះមានគំនិតជាកណ្តាល នឹងគិតថាត្រឡប់វិញ ឬមិនត្រឡប់វិញជាដាច់ខាត ក៏ទេ។
- 4) ជាតិសត្វតូចៗ (មេរោគ)។
- 5)

អង្គកថា ថា បានដល់សំពត់ដែលគេចោលនៅព្រៃខ្មៅ ក្នុងឧត្តរកុរុទ្ធិប។ បានឮមកថា ពួកមនុស្សក្នុងឧត្តរកុរុទ្ធិប តែងរំសាកសពដោយសំពត់ នោះឯង ហើយយកទៅចោល។ មានសត្វបក្សី មានប្រមោយដូចដំរី វាសំគាល់នូវសំពត់នោះ ថាជាដុំសាច់ ហើយឆាប់នាំយកទៅដឹកដកល់ទុក លើកំពូលភ្នំហិមពាន្ត បកសំពត់នោះចោលចេញ វាស៊ីសាច់សពនោះ។ វេលានោះ ពួកអ្នកដើរព្រៃ បានឃើញសំពត់នោះហើយ ក៏នាំយកមក ថ្វាយស្តេច។ សំពត់នេះហើយ ដែលព្រះបាទបណ្ឌិត បានមកដោយហេតុយ៉ាងនេះឯង។

6)

សំពត់បែបយ៉ាងល្អ ដែលគេធ្វើមានលាយដោយរោមសត្វដ៏ទន់។

7)

(អង្គកថា) សំពត់នេះ ប្រហែលគ្នានឹងសំពត់បារាវៈ សំពត់នេះ គេធ្វើពីរោមសត្វ។

8)

បុគ្គលដែលមិនត្រូវបណ្តេញចេញ ចាកទឹកនៃឆ្នេរ មាន៤ពួក គឺភិក្ខុចាស់ជាង១ ភិក្ខុជាអ្នករក្សាយុវ័យ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុដែលបានសេនាសនៈអំពី សង្ឃ១។ ភិក្ខុក្មេងមិនត្រូវបណ្តេញភិក្ខុចាស់ចេញ ព្រោះលោកចាស់ជាងខ្លួន។ ភិក្ខុជាអ្នករក្សាយុវ័យ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញចេញ ព្រោះសង្ឃបាន សន្មតឲ្យជាអ្នករក្សាយុវ័យ។ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញចេញ ព្រោះលោកឈឺ។ ភិក្ខុដែលបានសេនាសនៈ អំពីសង្ឃ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញ ចេញ ព្រោះសង្ឃបានឲ្យទឹកនៃឆ្នេរ ជាទិសប្បាយ ដល់លោក ដែលជាពហុសូត្រ មានឧបការៈដល់សង្ឃដោយកិច្ច មានបង្រៀនបាឡី និងអង្គកថា ជាដើម (អង្គកថា)។

9)

បានដល់សង្ឃ ដែលនៅខាងក្នុងឧបចារសីមាជាមួយគ្នា (អង្គកថា)។

10)

គឺដាក់ឈើតារាងនៅមាត់ឆ្នាំង ដើម្បីកុំឲ្យគ្រឿងជ្រលក់ មានចំណាំងឈើជាដើម ផុលឡើងបាន។

11)

បើទឹកដែលដាំពុះហើយ យកទៅបន្តក់លើភាជនៈទឹក (ដទៃ) ក៏មិនសាយចេញរហ័ស ឬបន្តក់លើខ្នងក្រចក ក៏ដូច្នោះដែរ (អង្គកថា)។

12)

វិមតិវិនោទនីដីកាថា រាត្រីជ គឺខាងចុងខែមាយ ៤រាត្រី ខាងដើមខែឆលុណ៤រាត្រី ហៅថា រាត្រីនៅជាចន្លោះនៃខែមាយ និងខែឆលុណ។

13)

បានដល់សំពត់ ដែលភិក្ខុប៉ះត្រង់កន្លែងឆ្នុះ ឬត្រង់កន្លែងដែលខ្លួនកាត់ចេញ។

14)

បានដល់សំពត់ ដែលភិក្ខុប៉ះត្រង់កន្លែង ដែលមិនបានកាត់ចេញ។

15)

ភិក្ខុទាំងនោះ ដូចទឹកភ្លៀងគ្មានសំពត់ដូត (អាក្រាត)។

16)

ពេលគួរឆាន់ចង្កាន់

17)

សំពត់សម្រាប់ដូតទឹក ឬដែលហៅជាពាក្យកាត់ខ្លីថា សំពត់ដូត។

18)

ជាសមណៈ ដើរតាមក្រោយព្រះអង្គ។

19)

ដើរវិលខាងស្តាំ

20)

អង្គកថា ថា ព្រះមហាកស្សប លោកជាអ្នកគោរព ក្នុងការប៉ះចើររបង្សកូល ក្នុងកន្លែងដែលគ្រាំគ្រា។

21)

សំដៅយកកាលដទៃ អំពីរដូវភ្លៀង។

22)

អង្គកថា ថា ត្រូវសង្ឃដែលបិតនៅក្នុងឧបចារសីមា វាយរគាំង ប្រាប់វេលា ហើយសឹមចែកគ្នា។

23)

ច្បាប់ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិ

24)

១.២ គឺរបស់វាយរង ក្រៅអំពីគុរុណ្ណទាំង២៥

25)

២

26)

ទ្រង់ឃាត់ មិនឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តវត្ថុ បែបពួកតិរិយ ព្រោះតិរិយខ្លះអាក្រាត តមមិនស្លៀកសំពត់ មិនដណ្តប់សំពត់។

27)

នេះជាពាក្យសាធារណៈ នឹងហៅថាស្លៀក ឬហៅថាដណ្តប់ ឬហៅថា ពាក់ និងជួតជាដើមក៏បាន ហៅតាមសមគួរ ដល់របស់ដែលប្រើប្រាស់។

28)

បានសេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំស្សារួចហើយ មិនទាន់បានចិញ្ចឹមពីណាទេនៅឡើយ។

29)

សង្ឃបែកគ្នាជាពីរពួក ដូចពួកភិក្ខុនៅក្រុងកោសម្ពី (អដ្ឋកថា)។

30)

ចិញ្ចឹមរបស់ភិក្ខុដែលស្លាប់

31)

សំដៅយកភិក្ខុអ្នកធ្វើចិញ្ចឹមរូប ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចិញ្ចឹមរូប។

32)

ការហៅបញ្ចូលពួក ដោយអំណាចនៃកម្ម មានឧបសម្បទា ឲ្យបានជាភិក្ខុភាវៈ ជាដើម ហៅថា ឱសារណាកម្ម។

33)

រឿងដែលត្រូវសំដែងវិលទៅរកសេចក្តីដើមវិញ ហៅថា ចក្ក គឺត្រូវបន្ថែមសេចក្តីខាងដើម និងខាងចុង ដូចរឿងរ៉ាវដែលនិយាយមកហើយ។

34)

ការថ្វាយបង្គំដោយបញ្ចង្កប្រតិស្ឋាន។

35)

ការគោរព ដោយកិរិយាក្រោកទទួល

36)

ការគោរព ដោយការប្រណម្យដៃ។

37)

ការកោតក្រែង

38)

គឺចង់ស្លាប់សេក បណ្តើរអាក្រោស។

39)

ក្នុងអដ្ឋកថា មេត្តសូត្តថា បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ចេះរក្សាសីល ឲ្យបរិសុទ្ធ និងពិចារណាបច្ច័យ មានចិញ្ចឹមជាដើម និងកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំបូរយល់យ៉ាង មានសំបូរយល់ដោយអារាមជាដើម ហៅថា មានប្រាជ្ញា ជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន។

40)

អដ្ឋកថាធម្មបទថា ចុល្លសីល មជ្ឈិមសីល មហាសីល កថាវត្ថុ១០ ធុតង្គតុណ្ហ១៣ វិបស្សនាញាណ មគ្គ៤ ផល៤ វិជ្ជា៣ អភិញ្ញា៦ អមតមហានិព្វាន ហៅថា សហាយតាកុណ។

41)

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅ មិនសំដៅយកព្រះអនុរុទ្ធតែមួយអង្គទេ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ ចំពោះព្រះនាមព្រះថេរៈទាំងបីព្រះអង្គ។

42)

គ្រប់៥ថ្ងៃ តែងប្រជុំគ្នា និយាយធម៌អាថ៌ អស់មួយយប់។

43)

ពាក្យថា ពុទ្ធនាគ គឺព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់។

44)

លើកតែអាបត្តិបារាជិកចេញ អាបត្តិទាំងអស់ ហៅថា សារសេស។

45)

គឺអាបត្តិបារាជិក

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

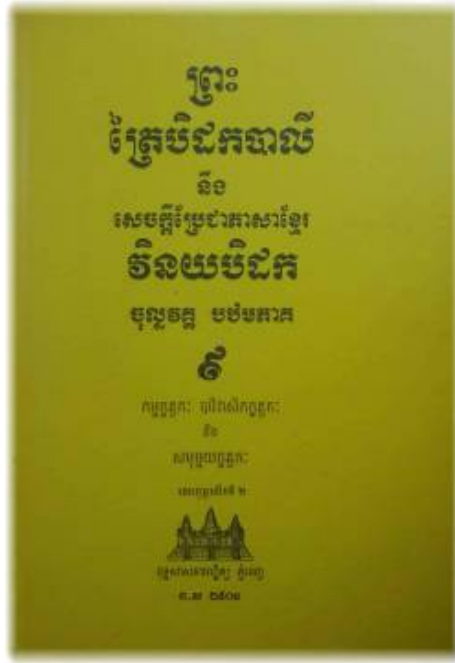
ភាគ ០០៩ - Book 009

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០០៩ - Tipitaka Book 009](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9187.0.html)
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,9187.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9187.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ](http://ati.eu)
[០០៩](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_009.pdf](#)

CS លេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី៩

១. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី៩](#)

ភាគ ទី៩

ចុល្លវគ្គ

CS [vin.cv](#) | [ភាគ ទី៩](#)

(ចូឡវគ្គ)

បឋមភាគ
ភាគ ទី១

[កម្មក្ខន្ធកៈ](#) | [បារិវាសិកក្ខន្ធកៈ](#) | [សមុច្ចយក្ខន្ធកៈ](#)

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

កម្មក្ខន្ធកៈ (ទី១)

CS [vin.cv.01](#) | [ភាគ ទី៩](#)

(១. កម្មក្ខន្ធកំ)

(តជ្ជនីយកម្មជាបឋម ទី១)

(១. តជ្ជនីយកម្ម)

[១] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង បណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ^១ ទាំងឡាយ ជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកពួកភិក្ខុដទៃទៀត ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នាប្រឹងដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្សូត ហើយជាអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត ពួកលោកចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះយើងរាល់គ្នា ក៏ជាបក្ខពួករបស់លោកទាំងឡាយដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស សេចក្តីរអែង ជាអ្នកប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ហេតុអ្វីបានជាបណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកពួកភិក្ខុដទៃទៀត ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នា ប្រឹងដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្សូត ហើយជាអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត ពួកលោកចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះយើងរាល់គ្នាក៏ជាបក្ខពួករបស់លោកទាំងឡាយ។ ព្រោះហេតុនោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏យកសេចក្តីនុះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ។

[២] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា បណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកពួកភិក្ខុដទៃ ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នា ប្រឹងដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្សូត ហើយជាអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត ពួកលោក ចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះពួកយើងរាល់គ្នា ក៏ជាបក្ខពួករបស់លោកទាំងឡាយ។ ព្រោះហេតុនោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងអម្បាលនោះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុអ្វី បានជាមោឃបុរសទាំងអម្បាលនោះ បង្កហេតុ។ បើ បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកពួកភិក្ខុដទៃទៀត ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ។ បើ ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នាប្រឹងដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្សូត ហើយជាអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត ពួកលោកចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះយើងរាល់គ្នាក៏ជាបក្ខពួករបស់លោកទាំងឡាយដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬដឹកនាំពួកជន ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មានតែដឹកនាំសេចក្តីមិនជ្រះថ្លា ឲ្យកើតដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានៅឡើយ និងដឹកនាំជនទាំងឡាយខ្លះ ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យទាស់ចិត្តទៅវិញទេតើ។

[៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលបណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ ដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោស នៃសភាពជាបុគ្គល ដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយកម្រ និងថែទាំបានដោយកម្រ មានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនមានសេចក្តីសន្តោស នៅច្រឡកច្រឡំដោយពួកមានសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ទើបទ្រង់សំដែងគុណ នៃសភាព ជាបុគ្គល ដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ និងថែទាំបានដោយងាយ មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស មានចិត្តផ្ងរផង់ កំចាត់បង់ នូវកិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ហើយទ្រង់សំដែង នូវធម្មិកថា ដ៏ល្អមសមគួរដល់កម្មនោះ។ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទើបមានព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរធ្វើ តជ្ជនីយកម្ម^២ ដល់បណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯតជ្ជនីយកម្មនោះ សង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវចោទបណ្ឌិត និងលោហិតភិក្ខុជាមុន លុះចោទហើយ គប្បីរំលឹក លុះរំលឹកហើយ គប្បីលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាស់ប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ដ៏ម៉ឺន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុនេះ ជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកពួកភិក្ខុដទៃទៀត ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នា ប្រឹងដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្សូត ទាំងជាអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត ពួកលោកចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះយើងរាល់គ្នា ក៏ជាបក្ខពួករបស់លោកទាំងឡាយដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុចុះ។ នេះជាញឹក។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ដ៏ម៉ឺន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បណ្ឌិតភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុនេះ ជាអ្នកបង្កហេតុ។ បើ បង្កអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃដោយ

ខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកភិក្ខុឯទៀត ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ។ បង្កអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មាន អាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនុ៎ះផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នា ប្រឹងដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្ស្ត ទាំងអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះផង ម្យ៉ាងទៀត ពួកលោកចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះយើងរាល់គ្នា ក៏ជាពួករបស់ លោកទាំងឡាយដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើង ហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត។ សង្ឃធ្វើ តជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ។ ការធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និង លោហិតភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន អាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ នេះ ជាអ្នកបង្កហេតុ។ បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកភិក្ខុឯទៀត ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ។ បង្កអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនុ៎ះផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នា ប្រឹង ដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្ស្ត ហើយជាអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត ពួក លោកចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះយើងរាល់គ្នា ក៏ជាពួករបស់លោកទាំងឡាយដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ កើត ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត។ សង្ឃធ្វើ តជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និង លោហិតភិក្ខុ។ ការធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុនេះ ជាអ្នកបង្កហេតុ។ បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកភិក្ខុ ឯទៀត ដែលជាអ្នកបង្កហេតុ។ បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃដូចគ្នាដែរ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុនុ៎ះ ផ្ទាល់ផ្ទាញ់ពួកលោកបានទេ ចូរលោករាល់គ្នា ប្រឹងដៃដៃក្នុងពេញទំហឹងចុះ ព្រោះពួកលោកសុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង ជាពហុស្ស្ត ហើយ ជាអ្នកអង្គអាចជាងភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត ពួកលោកចូរកុំខ្លាចភិក្ខុនោះឲ្យសោះ ព្រោះយើងរាល់គ្នា ក៏ជាពួករបស់លោកទាំងឡាយដែរ។ ព្រោះហេតុ នោះ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើត ក៏កើតឡើង ការបង្កហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ ក៏រឹងរិតតែកើតធំទូលាយឡើងទៀត។ សង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ។ ការធ្វើ តជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបាន ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុហើយ ការធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុនោះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្លះសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(តជ្ជនីយកម្មមានចំនួន១២ក្នុងអធិកម្ម)

CS vin.cv.01.01.01 | ភាគ ទី៩

(អធិកម្មទ្វារសក់)

[៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្ម ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មមិនប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្ម ដែលសង្ឃរម្ងាប់ ដោយ អាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើកំបាំងមុខ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើ ដោយការមិនសាកសួរ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើ ដោយមិនតាម ពាក្យប្តេជ្ញា របស់ភិក្ខុ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្ម ជាអធិកម្ម (កម្មមិនប្រកបដោយធម៌) ផង ជាអវិន័យកម្ម (កម្មមិនប្រកបដោយវិន័យ) ផង ជាកម្ម ដែលសង្ឃរម្ងាប់ ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្មជាអធិកម្មផង ជាអវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយ អង្គ៣ដទៃទៀត គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយមិនមានអាបត្តិ១ កម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិមិនមែនជា ទេសនាគាមិនី^៣ ១ កម្មដែលធ្វើដោយទេសិតាបត្តិ (អាបត្តិ ដែលភិក្ខុ សំដែងហើយ)១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្ម ជាអធិកម្មផង ជាអវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។

[៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្មជាអធិកម្មផង ជាអវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺ កម្មដែលមិនទាន់ចោទសិន ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ កម្មដែលមិនទាន់រំលឹកសិន ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ កម្មដែលមិនទាន់លើកអាបត្តិឡើង ហើយ ស្រាប់តែធ្វើ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្ម ជាអធិកម្មផង ជាអវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។

[៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្មជាអធិកម្មផង ជាអវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺ កម្មដែលធ្វើក្នុងទីកំបាំងមុខ១ កម្មដែលធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្ម ជាអធិកម្មផង ជា អវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្មជាអធិកម្មផង ជាអវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺ កម្មដែលធ្វើដោយការមិនសាកសួរ១ កម្មដែលធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្ម ជាអធិកម្មផង ជា អវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្មជាអធិកម្មផង ជាអវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺ កម្មដែលធ្វើដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា១ កម្មដែលធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តជ្ជនីយកម្ម ជាអធិកម្មផង ជា អវិន័យកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

(អង្គការសវន្ត)

[៣៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃក្នុងតជ្ជនីយកម្មនោះ ដូច្នោះ គឺភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយនោះ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួនជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏គង់មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនីដែរ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មព្រោះអាបត្តិណា កុំគប្បីឲ្យត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃប្រហែលគ្នាក្តី អាបត្តិធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះក្តី ភិក្ខុមិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើតជ្ជនីយកម្ម មិនត្រូវហាមឧបោសថ មិនត្រូវហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) មិនត្រូវទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស^៥) មិនត្រូវចោទគេ (ដោយវត្ថុ ឬដោយអាបត្តិ) មិនត្រូវរំលឹក (ទោសអ្នកដទៃ) មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ(ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

ចប់ វត្ត១៨ក្នុងតជ្ជនីយកម្ម។

(តជ្ជនីយកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ មានចំនួន១៨)

CS [vin.cv.01.01.05](#) | ភាគ ទី៩

(នប្បដិប្បស្សម្តេតព្រហ្មសកំ)

[៣៥] លំដាប់នោះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតកភិក្ខុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បទា^៦) ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ចេញ ចាកកម្ម រួចក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវសោទាំងឡាយ យើងខ្ញុំ ដែលសង្ឃបានធ្វើ តជ្ជនីយកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បទា ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញ ចាកកម្មហើយ យើងខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ យកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរម្ចាស់តជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតកភិក្ខុចុះ។

[៣៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុឲ្យនិស្ស័យ ភិក្ខុឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ភិក្ខុទទួលការសន្មតិខ្លួនជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មត ហើយប្រៀនប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ តជ្ជនីយកម្ម របស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ព្រោះអាបត្តិណា ហើយត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលគ្នានឹងអាបត្តិមុននោះ ឬអាបត្តិធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះ ភិក្ខុតិះដៀលតជ្ជនីយកម្ម ភិក្ខុតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[៣៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុហាមឧបោសថរបស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ហាមបរាវណារបស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) ទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត ភិក្ខុដែលឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ភិក្ខុចោទគេ ភិក្ខុរំលឹកគេ ភិក្ខុប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះទេ។

ចប់ តជ្ជនីយកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ មានចំនួន១៨។

(តជ្ជនីយកម្មដែលសង្ឃត្រូវម្ចាស់ មានចំនួន១៨)

CS [vin.cv.01.01.06](#) | ភាគ ទី៩

(បដិប្បស្សម្តេតព្រហ្មសកំ)

[៣៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនឲ្យឧបសម្បទា មិនឲ្យនិស្ស័យ មិនឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនទទួលការសន្មតិខ្លួនជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើទុកជាសង្ឃសន្មតឲ្យហើយ ក៏គង់មិនទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[៤០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ព្រោះអាបត្តិណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលគ្នានឹងអាបត្តិមុននោះ ឬអាបត្តិធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះ មិនតិះដៀលតជ្ជនីយកម្ម មិនតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[៤១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុមិនហាមឧបោសថ របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនហាមបរាវណា របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ មិនទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត មិនឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនចោទគេ មិនរំលឹកគេ មិនប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់តជ្ជនីយកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង។

[៤២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯតជ្ជនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុទាំងនោះ គប្បី ចូលទៅរកជំនុំសង្ឃ ហើយធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្ឃ រៀងស្នាម្នាម ហើយសំពះបាទារបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទង់អញ្ជូលឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ដែលសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំង សម្បមរោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម។ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដងផង។ គប្បីសូមជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បណ្តាកភិក្ខុ និង លោហិតភិក្ខុនេះ ដែលសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ និងសម្បមរោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម មក សូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មរបស់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុនេះ ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំង សម្បមរោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម។ សង្ឃក៏រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មរបស់បណ្តាកភិក្ខុ និង លោហិតភិក្ខុ។ ការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម របស់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះត្រូវ ស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ។ បើការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មរបស់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មាន អាយុអង្គុនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជា គំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុនេះ ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្ត វត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បមរោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម។ សង្ឃក៏រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម របស់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ។ ការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម របស់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មាន អាយុអង្គុនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម របស់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុហើយ ការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មរបស់បណ្តាកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ទើបសង្ឃ ស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ តជ្ជនីយកម្មជាបឋម។

(និយស្សកម្មជាគំរប់ពីរ ទី២)

CS vin.cv.01.02 | ភាគ ទី៩

(២. និយស្សកម្ម)

[៤៣] សម័យនោះឯង សេយ្យសកភិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡកច្រឡំដោយ គ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបកតត្ថសោត ក៏តែងឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សន ឲ្យមានត្ថ ឲ្យអញ្ជាស។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយឯណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ហេតុអ្វី បានជា សេយ្យសកភិក្ខុដ៏មាន អាយុ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ ឯភិក្ខុ ទាំងឡាយ ជាបកតត្ថសោត ក៏តែងឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សន ឲ្យមានត្ថ ឲ្យអញ្ជាស។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៤៤] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថា សេយ្យសកភិក្ខុ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការ ច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបកតត្ថសោត ក៏តែងឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សន ឲ្យមានត្ថ ឲ្យអញ្ជាស ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធ ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ របស់មោឃបុរសនោះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុអ្វី បានជាមោឃបុរសនោះ ជាបុគ្គលល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡក ច្រឡំមិនសមគួរ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបកតត្ថសោត ក៏ឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សន ឲ្យមានត្ថ ឲ្យអញ្ជាស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃ បុរសនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ មិនមែនដឹងនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសរួច ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរធ្វើនិយស្សកម្ម^(៧) ដល់សេយ្យសកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា អ្នកត្រូវនៅដោយមាននិស្ស័យ។^(៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីធ្វើ និយស្សកម្មយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវចោទ សេយ្យសកភិក្ខុជាមុន លុះចោទហើយ ត្រូវរំលឹក លុះរំលឹកហើយ ត្រូវលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិហើយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពលញ៉ាំង សង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សេយ្យសកភិក្ខុនេះ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់ អាបត្តិ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបកតត្ថសោត ក៏តែងឲ្យបរិវាស ឲ្យ មូលាយបដិកស្សន ឲ្យមានត្ថ ឲ្យអញ្ជាស។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើ និយស្សកម្ម ដល់សេយ្យសកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា អ្នកត្រូវនៅ ដោយមាននិស្ស័យ (ទៀត)។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សេយ្យសកភិក្ខុនេះ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបកតត្ថ ក៏តែង ឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សន ឲ្យមានត្ថ ឲ្យអញ្ជាស។ ឥឡូវនេះ សង្ឃធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់សេយ្យសកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា អ្នកត្រូវនៅ ដោយមាន និស្ស័យ (ទៀត)។ ការធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់សេយ្យសកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា អ្នកត្រូវនៅដោយមាននិស្ស័យ (ទៀត) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុ

[៦៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ និយស្សកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយ អង្គ៣ដទៃទៀត គឺកម្ម ដែលលើកអាបត្តិឡើង ហើយទើបធ្វើទ កម្មដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌ទ កម្មដែលធ្វើដោយការព្រមព្រៀងគ្នាទ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ និយស្សកម្ម ជាធម្ម កម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

ចប់ និយស្សកម្មមានចំនួន១២ក្នុងធម្មកម្ម។

(និយស្សកម្ម ដែលសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើ មានចំនួន៦)

CS [vin.cv.01.02.03](#) | ភាគ ទី៩

(អាកង្គមានឆក្កំ)

[៦៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កដំលោះ បង្ក វិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ១ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ១ ភិក្ខុនៅច្រឡកច្រឡំដោយ គ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។

[៧០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិ ក្នុង អធិសីល១ ភិក្ខុមានអាចារ្យវិបត្តិក្នុងអដ្ឋាចារ្យ១ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិវិបត្តិក្នុងអតិទិដ្ឋិ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។

[៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុពាក្យគឺភិក្ខុអ្នកបង្កហេតុ បង្កដំលោះ បង្កវិវាទ បង្ក តិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃពួក១ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិពួក១ ភិក្ខុនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយ គ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុពាក្យនេះឯង។

[៧៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុពាក្យដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិ ក្នុងអធិសីលពួក១ ភិក្ខុ មានអាចារ្យវិបត្តិ ក្នុងអដ្ឋាចារ្យពួក១ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិវិបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ ភិក្ខុពាក្យនេះឯង។

[៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយពាក្យដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួក១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ពួក១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យ នេះឯង។

ចប់ និយស្សកម្ម ដែលសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើ មានចំនួន៦។

(វត្ថុ១៨ក្នុងនិយស្សកម្ម)

CS [vin.cv.01.02.04](#) | ភាគ ទី៩

(អដ្ឋារសវត្ថុ)

[៧៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ក្នុងនិយស្ស កម្មនោះ ដូច្នោះ គឺភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យខប់សម្បទា១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ១ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅ ភិក្ខុនី១ បើទុកជាសង្ឃ បានសន្មតឲ្យហើយ ក៏មិនត្រូវទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ១ និយស្សកម្ម ដែលសង្ឃធ្វើព្រោះអាបត្តិណា ភិក្ខុកុំឲ្យត្រូវអាបត្តិ នោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃប្រហែលគ្នា នឹងអាបត្តិមុននោះ១ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះ១ មិនត្រូវតិះដៀលនិយស្សកម្ម១ មិនត្រូវ តិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម១ មិនត្រូវហាមឧបោសថ របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនត្រូវហាមបរវារណា (របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត)១ មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមាន មាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍នោះ)១ មិនត្រូវទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត១ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនត្រូវចោទគេ១ មិនត្រូវរំលឹកគេ១ មិន ត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ(ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុ១។

ចប់ វត្ថុ១៨ក្នុងនិយស្សកម្ម។

[៧៦] លំដាប់នោះ សង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មដល់សេយ្យសកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវនៅដោយមាននិស្ស័យ (ទៀត)។ សេយ្យសកភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយនោះ ក៏សេពគប់ ចូលទៅអង្គុយជិតពួកភិក្ខុ ជាកល្យាណមិត្ត សូមរៀនបាលី និងអដ្ឋកថា ក៏បាន ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដក អ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាបណ្ឌិត រាងវែរ មានបញ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តី រអែង ប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា សេយ្យសកភិក្ខុនោះ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បទា ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម ហើយក៏

ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ខ្ញុំ ដែលសង្ឃធ្វើនិយស្សកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួនចេញ ចាកកម្មហើយ ខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។

(និយស្សកម្ម មានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់)

CS [vin.cv.01.02.05](#) | ភាគ ទី៩

(នប្បដិប្បស្សម្តេតព្រះអង្គរសកំ)

[៧៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់សេយ្យសកភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុខ្យល់សម្បទា ភិក្ខុខ្យល់ស្ស័យ ភិក្ខុខ្យល់សាមណេរ បម្រើខ្លួន ភិក្ខុទទួលការសន្មតិខ្លួនជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យហើយ ក៏នៅតែទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥ឡើយ។

[៧៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើនិយស្សកម្ម ព្រោះអាបត្តិណា ហើយត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលនឹងអាបត្តិមុននោះ ឬអាបត្តិធ្លន់ជាងអាបត្តិនោះ តិះដៀលនិយស្សកម្ម តិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើនិយស្សកម្ម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ និយស្សកម្ម របស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះទេ។

[៧៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុហាមខបោសច របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ហាមបរាវណា របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ ទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត ឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទគេ រំលឹកគេ ប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះទេ។

ចប់ និយស្សកម្ម មានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់។

(និយស្សកម្ម មានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃត្រូវម្ចាស់)

CS [vin.cv.01.02.06](#) | ភាគ ទី៩

(បដិប្បស្សម្តេតព្រះអង្គរសកំ)

[៨០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនខ្យល់សម្បទា។ បេ។

[៨១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្ម ព្រោះអាបត្តិណាហើយ មិនត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលគ្នានឹងអាបត្តិមុននោះ ឬអាបត្តិធ្លន់ជាងអាបត្តិមុននោះ មិនតិះដៀលនិយស្សកម្ម មិនតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើនិយស្សកម្ម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[៨២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុមិនហាមខបោសច របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនហាមបរាវណា របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ មិនទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត មិនឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនចោទគេ មិនរំលឹកគេ មិនប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង។

ចប់ និយស្សកម្ម មានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃត្រូវម្ចាស់។

[៨៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯនិយស្សកម្មនោះ សង្ឃត្រូវម្ចាស់យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេយ្យសកភិក្ខុនោះ គប្បីចូលទៅរកដំនុំសង្ឃហើយធ្វើសំពត់ខត្តវាសង្ក រៀងស្មាម្ខាង ហើយសំពះបាទរបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូនឡើង និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា ដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ខ្ញុំសូមការម្ចាស់ និយស្សកម្ម។ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដងផង។ គប្បីសូមជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឆ្ងល់ប្រតិពិល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សេយ្យសកភិក្ខុនេះ ដែលសង្ឃធ្វើនិយស្សកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការម្ចាស់និយស្សកម្ម។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីម្ចាស់ និយស្សកម្មរបស់សេយ្យសកភិក្ខុនោះចុះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសេយ្យសកភិក្ខុនេះ ដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការម្ចាស់និយស្សកម្ម។ សង្ឃម្ចាស់ និយស្សកម្ម របស់សេយ្យសកភិក្ខុ។ ការម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់សេយ្យសកភិក្ខុ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្រៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សេយ្យសកភិក្ខុនេះ ដែលសង្ឃធ្វើនិយស្សកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់និយស្សកម្ម។ សង្ឃម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់សេយ្យសកភិក្ខុ។ ការម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់សេយ្យសកភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុ

អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរូបីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សេយ្យសករិក្ខុនេះ ដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្តដ៏លក្ខណៈលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់និយស្សកម្ម។ សង្ឃម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់សេយ្យសករិក្ខុ។ ការម្ចាស់និយស្សកម្ម របស់សេយ្យសករិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់សេយ្យសករិក្ខុហើយ ការម្ចាស់និយស្សកម្មរបស់សេយ្យសករិក្ខុ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ និយស្សកម្មជាគំរូបី។

(បញ្ចជនីយកម្ម ទី៣)

CS vin.cv.01.03 | ភាគ ទី៩

(៣. បញ្ចជនីយកម្ម)

[៨៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងភិក្ខុឈ្មោះបុនព្វសុក ជាចៅអាវាស ទៀបកិដាកិរិជនបទ ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស។ ភិក្ខុទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺដាក់កូនឈើធ្លាក់ ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេដាក់ខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេបេះ ខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់រំលេចទងខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់សិកក្នុងបំពង់ខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ អស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុនោះ នាំយកផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេនាំយកទៅខ្លះ យកផ្កាកម្រងដែលមានទងទាំងពីរខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេនាំយកទៅខ្លះ នាំយកផ្កាឈើចាក់រំលេចទងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេនាំយកទៅខ្លះ នាំយកផ្កាឈើសម្រាប់សិកក្នុងបំពង់ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេនាំយកទៅខ្លះ នាំយកផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេនាំយកទៅខ្លះ នាំយកផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេនាំយកទៅខ្លះ នាំយកផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេនាំយកទៅខ្លះ ដើម្បីស្រីនៃត្រកូល ដើម្បីធីតានៃត្រកូល ដើម្បីកុមារីនៃត្រកូល ដើម្បីជាតូនប្រសានៃត្រកូល ដើម្បីទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយ អស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុទាំងនោះឆាន់ភោជនក្នុងភាជនមួយ ជាមួយនឹងស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាតូនប្រសានៃត្រកូល និងទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ផឹកទឹកក្នុងផ្តល់ជាមួយគ្នា ខ្លះ អង្គុយលើអាសនជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាល និងដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិហារខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡា៨⁹⁾ ខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡា១០¹⁰⁾ ខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងអាកាស¹¹⁾ ខ្លះ លេងវាងផ្លូវដែលខ្លួនគួរវាង¹²⁾ ខ្លះ លេងផ្កាត់គ្រាប់ (មានគ្រួសជាដើម) ខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ្នឹងខ្លះ លេងរលាស់ទឹកលាក់ឲ្យទាយរូបខ្លះ លេងអង្គញ់ខ្លះ លេងផ្លុំស្លឹកខ្លះ លេងកូននង្គ័លខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ លេងកង្ហារខ្លះ លេងរាល់ដីខ្សាច់ (បាយឡូកបាយឡូ) ខ្លះ លេងរថតូចៗខ្លះ លេងផ្តួតៗខ្លះ លេងសរសេរអក្សរខ្យល់ឲ្យទាយខ្លះ លេងទាយចិត្ត (ស្តេចចង់)ខ្លះ លេងកំប្លែងគ្រាប់គេខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដំរីខ្លះ ហាត់វិជ្ជាសេះខ្លះ ហាត់វិជ្ជាវចន្តខ្លះ ហាត់វិជ្ជាធុនខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដង (មានដងដាវដើម)ខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខដំរីខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខសេះខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខវចន្តខ្លះ ស្ទុះរត់ទៅខ្លះ ស្ទុះរត់មកខ្លះ ស្រែកហោរីខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ដាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្សារដឹកកង្កែបរោងរាំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែលកំពុងរាំយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងចូររាំក្នុងទីនេះ មើលដូច្នោះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាសខ្លួន និងថ្ងាសស្រីរបាំខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗខ្លះ (ក្រៅអំពីនេះទៅទៀត)។

[៨៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបចាំរស្ស្យា ក្នុងដែនកាសិ រួចហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ដើរសំដៅទៅកិដាកិរិជនបទ។ លុះវេលាព្រឹកឡើង ភិក្ខុនោះក៏ស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរដើរចូលទៅកាន់កិដាកិរិជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត មានភ្នែកសង្រួម មានឥរិយាបថទំនើប ឈានដើរទៅមុខ ឬថយក្រោយ ក្រឡេកមើលទៅមុខ ឬមើលចំហៀង បត់ដៃចូល ឬលាចេញ គួរឲ្យភិតសេចក្តីជ្រះថ្លា។ មនុស្សទាំងឡាយ ឃើញភិក្ខុនោះហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា លោកអ្វីនេះ ដូចជាសង្រួមហួស ដូចជាទន់លូនពេក ដូចជាមុខស្រពោនពេក អ្នកណានឹងឲ្យដុំបាយដល់លោកនេះ ដែលចូលទៅរក(គេនោះ) ចំណែកអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុជាម្ចាស់យើង ពោលពាក្យផ្អែម ពោលពាក្យពិរោះ ពោលពាក្យជាសុខ មានញញឹមញញែមជាមុន តែងនិយាយថា អ្នកចូរមក អ្នកមកល្អហើយ មានមុខមិនស្រពោន មានមុខងើប តែងនិយាយមុន យើងគួរប្រគេនដុំបាយដល់លោកម្ចាស់អស់នោះ។ ឧបាសកម្នាក់បានឃើញភិក្ខុនោះត្រេចទៅបិណ្ឌបាតក្នុងកិដាកិរិជនបទ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា សូមមេត្តាប្រោស លោកម្ចាស់បានចង្អាន់ខ្លះដែរឬ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អារុសោ ចង្អាន់ អត្ថាមិនទាន់បានទេ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា សូមមេត្តាប្រោស សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងនាំគ្នាទៅផ្ទះ។ ទើបឧបាសកនោះ នាំភិក្ខុនោះទៅផ្ទះ ឲ្យឆាន់ស្រេចហើយ ក៏បានសួរដូច្នោះថា សូមមេត្តាប្រោស លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅក្នុងទីណាទៀត។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អារុសោ អត្ថានឹងទៅក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ឧបាសកនោះឆ្លាំថា សូមមេត្តាប្រោស បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំ ព្រះបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយត្បូងតាមពាក្យរបស់ខ្ញុំផង ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អាវាសក្នុងកិដាកិរិជនបទខ្ញុចហើយ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិ និងភិក្ខុឈ្មោះបុនព្វសុក ជាចៅអាវាសក្នុងកិដាកិរិជនបទ ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺដាក់កូនឈើធ្លាក់ខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេដាក់ខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ឲ្យគេធ្វើខ្លះ

[១១១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺភិក្ខុប្រកបដោយ មិច្ឆាជីវន្តរកាយ¹⁶ ១ ប្រកបដោយមិច្ឆាជីវន្តរវាចា¹⁷ ១ ប្រកបដោយមិច្ឆាជីវន្តរកាយ ទាំងផ្លូវវាចា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃ ប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១១២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុពួក គឺភិក្ខុអ្នកបង្កហេតុ បង្កជំលោះ បង្កវិវាទ បង្ក តិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណក្នុងសង្ឃពួក ភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស ត្រូវអាបត្តិច្រើន ឥតមានការកំណត់អាបត្តិពួក ភិក្ខុនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

[១១៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិក្នុងអធិសីលពួក មានអាចារ្យវិបត្តិ ក្នុងអដ្ឋាចារពួក មានទិដ្ឋិវិបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួក នេះឯង។

[១១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលពាក្យតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួក ពោលពាក្យតិះដៀលព្រះធម៌ពួក ពោលពាក្យតិះដៀលព្រះសង្ឃពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ទាំងពួកនេះឯង។

[១១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុប្រកបដោយការល្បួងតាមកាយទ្វារ ពួក ប្រកបដោយការល្បួងតាមចីន្ទ្រាពួក ប្រកបដោយការល្បួងតាមកាយទ្វារ និងចីន្ទ្រាពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុទាំងពួកនេះឯង។

[១១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុប្រកបដោយអនាចារផ្លូវកាយពួក ប្រកបដោយអនាចារផ្លូវវាចាពួក ប្រកបដោយអនាចារទាំងផ្លូវកាយ ទាំងផ្លូវវាចាពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

[១១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុប្រកបដោយការបៀតបៀន (សិក្ខាបទ) តាមផ្លូវកាយពួក ប្រកបដោយការបៀតបៀន (សិក្ខាបទ) តាមផ្លូវវាចាពួក ប្រកបដោយការបៀតបៀន (សិក្ខាបទ) ទាំងផ្លូវកាយ ទាំងផ្លូវវាចាពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុទាំងពួកនេះឯង។

[១១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុប្រកបដោយមិច្ឆាជីវន្តរកាយពួក ប្រកបដោយមិច្ឆាជីវន្តរវាចាពួក ប្រកបដោយមិច្ឆាជីវន្តរកាយ ទាំងផ្លូវវាចាពួក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុទាំងពួកនេះឯង។

ចប់ បញ្ជាជនីយកម្ម មាន១៤ ដែលសង្ឃប្រាថ្នា(នឹងធ្វើ ក៏ធ្វើបាន)។

(វគ្គ១៨ ក្នុងបញ្ជាជនីយកម្ម)

CS [vin.cv.01.03.04](#) | ភាគ ទី៩

(អដ្ឋារសវត្ថុ)

[១១៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃក្នុង បញ្ជាជនីយកម្មនោះដូច្នោះ គឺភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយនោះ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរ បម្រើខ្លួន មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួនប្រដៅភិក្ខុនីមួយ ទុកជាសង្ឃសន្មតឲ្យហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅពួកភិក្ខុនីមួយ សង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ព្រោះ អាបត្តិណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃទៀត ដែលប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិធ្ងន់ជាងអាបត្តិនោះ មិនត្រូវ តិះដៀលកម្ម មិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម មិនត្រូវហាមឧបាសថរបស់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវហាមបរាណរបស់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) មិនត្រូវទទួលនាទីជាធំក្នុងវគ្គ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទ(ភិក្ខុ ដទៃ) មិនត្រូវរំលឹក (ភិក្ខុដទៃ) មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ(ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

ចប់ វគ្គ១៨ក្នុងបញ្ជាជនីយកម្ម។

[១២០] គ្រានោះ ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ជាប្រធាន បានទៅកាន់កិរិយានបទ ហើយធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម (បណ្តេញ) ពួកអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ (ឲ្យចេញ) អំពីកិរិយានបទ ដោយពាក្យថា ពួកអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ មិនត្រូវនៅក្នុងកិរិយានបទ ទេ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះ កាលបើសង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ ក៏មិនប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ មិនសម្របរមាម មិនប្រព្រឹត្តវត្ថុដល់កិរិយានលាស់ ចេញចាកកម្ម មិនបានឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយអត់ទោស ហើយត្រឡប់ជា ជេរប្រទេច បន្ទោសការកសង្ឃវិញថា សង្ឃលំអៀងដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ លំអៀង ដោយសេចក្តីស្អប់ លំអៀងដោយសេចក្តីល្ងង់ លំអៀងដោយសេចក្តីខ្លាច ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ពួកភិក្ខុណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្ទះបង្គាប់ថា ពួកអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ហើយ មិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ មិនសម្របរមាម មិនប្រព្រឹត្តវត្ថុដល់កិរិយានលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម និងមិនបានឲ្យភិក្ខុ

ទាំងឡាយអត់ទោស ត្រឡប់ជាជេរប្រទេចបន្ទោសការកសង្ឃថា សង្ឃលំអៀងដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ លំអៀងដោយសេចក្តីស្អប់ លំអៀងដោយសេចក្តីល្ងង់ លំអៀងដោយសេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ យកសេចក្តីនុះក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[១២១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អស្សជិភិក្ខុ និងបុរេបុរាណិក្ខុ ដែលសង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ មិនព្រមប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ មិនសម្របសម្រួល មិនប្រព្រឹត្តវត្ត ដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម និងមិនបានឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយអត់ទោស ត្រឡប់ជាជេរប្រទេចបន្ទោសការកសង្ឃវិញថា សង្ឃលំអៀង ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ លំអៀង ដោយសេចក្តីស្អប់ លំអៀង ដោយសេចក្តីល្ងង់ លំអៀង ដោយសេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមគួរទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ ដែលសង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ មិនសមបើនឹងមិនព្រមប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ មិនសម្របសម្រួល មិនប្រព្រឹត្តវត្ត ដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញ ចាកកម្ម និងមិនបានឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយអត់ទោស ត្រឡប់ជា ជេរប្រទេច បន្ទោសការកសង្ឃថា សង្ឃលំអៀង ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ លំអៀង ដោយសេចក្តីស្អប់ លំអៀង ដោយសេចក្តីល្ងង់ លំអៀង ដោយសេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះ ចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្មចេញ។

(វត្ត១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាង ក្នុងបញ្ជាជនីយកម្ម)

CS [vin.cv.01.03.05](#) | ភាគ ទី៩

(នប្បជិប្បស្សម្តេតព្ពអដ្ឋារសកំ)

[១២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា១ ឲ្យនិស្ស័យ១ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ ទទួលការសន្មតិខ្លួនជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ សង្ឃសន្មតឲ្យហើយ ទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះទេ។

[១២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ព្រោះអាបត្តិណាហើយ ត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែលគ្នា នឹងអាបត្តិមុននោះ១ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះ១ តិះដៀលកម្ម១ តិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[១២៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុហាមឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ ភិក្ខុហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ ភិក្ខុធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ)១ ភិក្ខុទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត១ ភិក្ខុឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ ភិក្ខុចោទគេ១ ភិក្ខុរំលឹកគេ១ ភិក្ខុប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៨នេះទេ។

ចប់ វត្ត១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវម្យ៉ាង ក្នុងបញ្ជាជនីយកម្ម។

(វត្ត១៨ ដែលសង្ឃត្រូវម្យ៉ាងក្នុង បញ្ជាជនីយកម្ម)

CS [vin.cv.01.03.06](#) | ភាគ ទី៩

(បដិប្បស្សម្តេតព្ពអដ្ឋារសកំ)

[១២៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនបានឲ្យឧបសម្បទា១ មិនបានឲ្យនិស្ស័យ១ មិនបានឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ មិនទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ ទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ ក៏មិនបានទៅប្រដៅភិក្ខុនី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[១២៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្ម ព្រោះអាបត្តិណាហើយ មិនបានត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែលគ្នា នឹងអាបត្តិមុននោះ១ ឬអាបត្តិធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះ១ មិនបានតិះដៀលកម្ម១ មិនបានតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្យ៉ាង បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[១២៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុមិនបានហាម ឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនបានហាម បរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនបានធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ)១ មិនបានទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត១ មិនឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនបានចោទគេ១ មិនបានរំលឹកគេ១ មិនបានប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្យ៉ាងបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ទាំង៨នេះឯង។

ចប់ វត្ត១៨ដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់ក្នុង បញ្ជាជនីយកម្ម។

[១២៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបញ្ជាជនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្ម ហើយនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើសំពត់ខត្តរាសង្ក ធៀងស្នាម្នាង ថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលី ឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្លួនខ្ញុំ សង្ឃបានធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្មហើយ ព្រមប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមាម និង ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ចេញ ចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសូមអស់វារៈពីរដងផង។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសូមអស់ វារៈបីដងផង។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្មហើយ ព្រមប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមាម និងប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ចេញចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះចុះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្មហើយ ព្រមប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមាម បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរ ដល់កិរិយា រលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម។ សង្ឃរម្ងាប់បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើ បញ្ជាជនីយកម្មហើយ ព្រមប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរមាម និង ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវ មកសូមការរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម។ សង្ឃរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការ រម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីពោលឡើង។ សង្ឃបានរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ការរម្ងាប់ បញ្ជាជនីយកម្មនេះ គួរដល់ សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ បញ្ជាជនីយកម្មទី៣។

(បដិសារណីយកម្ម ទី៤)

CS [vin.cv.01.04](#) | [ភាគ ទី៩](#)

(៤. បដិសារណីយកម្ម)

[១២៩] សម័យនោះឯង សុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាចៅអាវាស របស់ចិត្តគហបតិ ជិតនគរមច្ឆិកាសណ្ឋា ជាអ្នកប្រកបការកសាង ជាអ្នក មានធុរភត្ត (ជាអ្នកដែលគហបតិទំនុកបម្រុងដោយនិច្ចភត្ត)។ កាលណាចិត្តគហបតិ ត្រូវការនឹងនិមន្តសង្ឃក្តី គណក្តី បុគ្គលក្តី តែមិនទាន់បាន ប្រាប់ សុធម្មភិក្ខុ (ជាមុន)ហើយ មិនហ៊ាននិមន្តសង្ឃ ឬគណ ឬបុគ្គលឡើយ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុ ដែលជាថេរច្រើនរូប គឺព្រះសារីបុត្តដ៏មាន អាយុ១ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ១ ព្រះមហាកថ្លានដ៏មានអាយុ១ ព្រះមហាកោដ្ឋិតដ៏មានអាយុ១ ព្រះមហាប្បិនដ៏មានអាយុ១ ព្រះមហាចន្ទដ៏មានអាយុ១ ព្រះអនុរុដ៏មានអាយុ១ ព្រះវេរតដ៏មានអាយុ១ ព្រះខណ្ឌដ៏មានអាយុ១ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ១ ព្រះរាហុលដ៏មាន អាយុ១ នាំគ្នាទៅកាន់ចារិក ក្នុងដែនកាសិ ក៏បានទៅដល់នគរ មច្ឆិកាសណ្ឋា។

[១៣០] ចិត្តគហបតិ បានឮដំណឹងថា ភិក្ខុជាថេរទាំងឡាយ បានមកដល់នគរមច្ឆិកាសណ្ឋាហើយ។ លំដាប់នោះ ចិត្តគហបតិ ក៏បានចូលទៅ រកភិក្ខុជាថេរទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុជាថេរទាំងឡាយ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះចិត្តគហបតិ អង្គុយនៅ ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏បានពន្យល់ឲ្យយល់ ឲ្យសមទាន ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ចិត្ត គហបតិ កាលបើព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានពន្យល់ ឲ្យយល់ ឲ្យសមទាន ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏បាននិយាយ នឹង ភិក្ខុជាថេរទាំងឡាយ ដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះថេរទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរទាំងឡាយ ទទួលអាគន្ធកត្ត របស់ខ្ញុំព្រះករុណា ក្នុងថ្ងៃ ស្អែក។ ភិក្ខុជាថេរទាំងនោះ ក៏បានទទួលនិមន្ត ដោយសភាពស្ងៀម។

[១៣១] លំដាប់នោះ ចិត្តគហបតិដឹងថា ភិក្ខុជាថេរទាំងឡាយនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកឡើងចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុ ជាថេរទាំងឡាយ ធ្វើ ប្រទក្សិណ ហើយក៏ដើរចូលទៅរកសុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានថ្វាយបង្គំសុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ ហើយឈរក្នុងទីដី សមគួរ។ លុះចិត្តគហបតិ បានឈរក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏បាននិយាយនឹងសុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក សុធម្មភិក្ខុជាម្ចាស់ ទទួលភត្ត របស់ខ្ញុំ ក្នុងថ្ងៃស្អែក ជាមួយនឹងព្រះថេរទាំងឡាយ។ លំដាប់នោះ សុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុគិតថា គ្រាមុនៗ ចិត្ត គហបតិនេះ កាលណាត្រូវការនិមន្តសង្ឃក្តី គណក្តី បុគ្គលក្តី តែមិនទាន់បានប្រាប់អាត្មាអញ(ជាមុន)ហើយ មិនហ៊ាននិមន្តសង្ឃ ឬគណ ឬ បុគ្គលទេ ឥឡូវនេះគាត់ មិនប្រាប់អាត្មាអញ(ជាមុន) ហើយមកនិមន្តភិក្ខុ ជាថេរទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ចិត្តគហបតិនេះ ខឹងមិនអាឡោះអាស័យ ស្ងៀមណាយចាកអាត្មាអញហើយ (គិតដូច្នេះហើយ) ទើបតបទៅ ចិត្តគហបតិ ដោយពាក្យដូច្នេះថា នែគហបតិ កុំឡើយ អាត្មា មិនទទួលនិមន្ត ទេ។ ចិត្តគហបតិ បានអង្វរ សុធម្មភិក្ខុ ដ៏មានអាយុ ជាកំរប់ពីរដង ដោយពាក្យដូច្នេះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកសុធម្មភិក្ខុជាម្ចាស់ ទទួល ភត្ត របស់ខ្ញុំ ក្នុងថ្ងៃព្រឹកស្អែក ជាមួយនឹងព្រះថេរទាំងឡាយ។ សុធម្មភិក្ខុតបថា នែគហបតិ កុំឡើយ អាត្មាមិនទទួលនិមន្តទេ។ ចិត្តគហបតិ បាន អង្វរសុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាកំរប់បីដង ដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកសុធម្មភិក្ខុជាម្ចាស់ ទទួលភត្ត របស់ខ្ញុំ ក្នុងថ្ងៃព្រឹក ស្អែក ជាមួយនឹងព្រះថេរទាំងឡាយ។ សុធម្មភិក្ខុតបថា នែគហបតិ កុំឡើយ អាត្មា មិនទទួលនិមន្តទេ។ លំដាប់នោះ ចិត្តគហបតិគិតថា លោក សុធម្មភិក្ខុជាម្ចាស់ ទោះទទួលនិមន្តក្តី មិនទទួលនិមន្តក្តី នឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ដល់អាត្មាអញ ហើយក៏ថ្វាយបង្គំ សុធម្មភិក្ខុ ដ៏មានអាយុ ធ្វើ ប្រទក្សិណ ហើយដើរចេញទៅ។

[១៣២] លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ចិត្តគហបតិ ក៏តាក់តែងខាងនិយាយរោជនីយាហារ ដ៏ផិតផ្គង ដើម្បីភិក្ខុ ជាថេរទាំងឡាយ។ លំដាប់នោះ សុធម្ម ភិក្ខុដ៏មានអាយុគិតថា គួរតែអាត្មាអញទៅមើលគ្រឿងសក្ការ ដែលចិត្តគហបតិ តាក់តែងដល់ភិក្ខុជាថេរទាំងឡាយ ហើយក៏ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់ ដោយបាត្រ និងចីវរអំពីព្រហម ចូលទៅកាន់លំនៅ របស់ចិត្តគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ ដែលគេតែងតាំងទុក។ ឯចិត្ត គហបតិ ក៏បានចូលទៅរក សុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំសុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះចិត្ត គហបតិ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ សុធម្មភិក្ខុ ដ៏មានអាយុ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា ម្ចាស់គហបតិ ខាងនិយាយរោជនីយាហារ ដែលអ្នក តាក់តែងនេះ បរិបូណ៌ណាស់ហើយ ទាស់តែក្នុងទីនេះ គ្មាននំទ្រាប់ល្អ មួយមុខប៉ុណ្ណោះ។ ចិត្តគហបតិឆាប់ថា សូមមេត្តាប្រោស បើព្រះពុទ្ធចន មានច្រើនម៉្លោះតើ (ថ្វីក៏) លោកម្ចាស់សុធម្ម ពោលពាក្យតែបន្តិចបន្តួចថា នំទ្រាប់ល្អវិញ សូមមេត្តាប្រោស ធ្លាប់មានរឿងមកហើយថា មានពួក ពាណិជ នៅស្រុកទន្លេណាបថ បានទៅកាន់ បុរតិមជនបទ ពាណិជទាំងនោះ នាំយកមេមាន់ពី បុរតិមជនបទនោះមក សូមមេត្តាប្រោស ឯមេមាន់ នោះ បានរួមសង្វាស ជាមួយនឹងក្អែក មេមាន់នោះ ក៏កើតកូន សូមមេត្តាប្រោស កាលណាកូនមាន់នោះ ចង់រងាវ ជាសំឡេងក្អែក វាក៏រងាវថា កាកាកុក្កដី (ក្អែកមាន់) កាលណាបើចង់រងាវ ជាសំឡេងមាន់ វាក៏រងាវថា កុក្កដីកាកា (មាន់ក្អែក) យ៉ាងណាមិញ សូមមេត្តាប្រោស បើពុទ្ធចន មានច្រើនដល់ម៉្លោះ (ថ្វីក៏) លោកម្ចាស់សុធម្ម ពោលពាក្យបន្តិចបន្តួចថា នំទ្រាប់ល្អវិញ ក៏យ៉ាងនេះឯង។ សុធម្មភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកឯងជេរអាត្មា អ្នកឯងផ្តាសាអាត្មា ម្ចាស់គហបតិ នុះអាវាស របស់អ្នកឯង អាត្មា មុខជាដើរចេញ ពីអាវាសនោះហើយ។ ចិត្តគហបតិ និយាយតបថា សូមមេត្តាប្រោស ខ្ញុំមិនបានជេរ មិនបានផ្តាសា លោកម្ចាស់សុធម្មទេ សូមមេត្តាប្រោស សូមលោកម្ចាស់ សុធម្ម គង់ក្នុងវត្តអម្ពា ដកវ័ន ជាមុណីយស្ថាន ជិតនគរមុច្ឆិកាសណ្ឋចុះ ខ្ញុំនឹងធ្វើសេចក្តីខ្លួនខ្លាយ ដល់លោកម្ចាស់សុធម្ម ដោយចីវរបិណ្ឌបាត សេនាសន៍ និង ភេសជ្ជវិញ្ញា ជាបច្ច័យ ដល់មនុស្សឈឺ។ សុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងចិត្តគហបតិ ជាគំរប់ពីរដងទៀតថា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកឯងជេរអាត្មា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកឯងផ្តាសាអាត្មា ម្ចាស់គហបតិ នុះអាវាសរបស់អ្នក អាត្មាមុខជាដើរចេញ ពីអាវាសនោះហើយ។ ចិត្តគហបតិ ក៏តបថា សូមមេត្តាប្រោស ខ្ញុំមិនបានជេរ មិនបានផ្តាសា លោកម្ចាស់សុធម្មទេ សូមមេត្តាប្រោស សូមលោកម្ចាស់សុធម្មគង់ក្នុងវត្តអម្ពាដកវ័ន ជាមុណីយស្ថាន ជិតនគរមុច្ឆិកាសណ្ឋចុះ ខ្ញុំនឹងធ្វើសេចក្តីខ្លួនខ្លាយ ដល់លោកម្ចាស់សុធម្ម ដោយចីវរបិណ្ឌបាត សេនាសន៍ និងភេសជ្ជវិញ្ញា ជាបច្ច័យ ដល់មនុស្សឈឺ។ សុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងចិត្តគហបតិ ជាគំរប់បីដងទៀតថា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកឯងជេរអាត្មា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកឯងផ្តាសាអាត្មា ម្ចាស់គហបតិ នុះអាវាស របស់អ្នក អាត្មាមុខជាដើរចេញ ពីអាវាសនោះហើយ។ ចិត្តគហបតិសួរថា សូមមេត្តា ប្រោស ចុះលោកម្ចាស់សុធម្ម នឹងនិមន្តទៅ ក្នុងទីណា។ សុធម្មភិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់គហបតិ អាត្មានឹងទៅកាន់ ក្រុងសារត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ចិត្តគហបតិផ្តាំថា សូមមេត្តាប្រោស បើដូច្នោះ ពាក្យណា ដែលលោកម្ចាស់ បានពោលក្តី ពាក្យណា ដែលខ្ញុំ បានពោលក្តី សូមលោក ម្ចាស់ (នាំយក) ពាក្យនោះ ទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យសព្វគ្រប់ផងចុះ សូមមេត្តាប្រោស បើលោកម្ចាស់ សុធម្ម ត្រឡប់មក កាន់នគរមុច្ឆិកាសណ្ឋវិញ ដោយហេតុណា ហេតុនោះមិនជាអស្ចារ្យទេ។

[១៣៣] គ្រានោះ សុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏បានរៀបចំទុកដាក់ សេនាសនៈ ស្រេចហើយ នាំយកបាត្រ និងចីវរ ចេញទៅកាន់ក្រុងសារត្ថី ហើយចូលទៅគាល់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឯវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសារត្ថី ដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាន ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះសុធម្មភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏(នាំយក) ពាក្យដែលខ្លួនពោល និង ពាក្យដែល ចិត្តគហបតិ ពោលនោះ ក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគសព្វគ្រប់។

[១៣៤] ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់ សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើ នឹងជេរ ចិត្តគហបតិ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាទាយក ជាកប្បិយការក ជា ឧបដ្ឋាកសង្ឃ ដោយពាក្យថោកទាប និងដៀលត្មះ ដោយពាក្យថោកទាបសោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ហើយ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ។ ហើយ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃធ្វើ បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវសូមទោស នឹងគហបតិ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម នោះ សង្ឃត្រូវធ្វើ យ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវចោទសុធម្មភិក្ខុ ជាមុន លុះចោទហើយ ត្រូវរំលឹក លុះរំលឹកហើយ ត្រូវលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុអ្នក ឆ្លាស ប្រតិពល ត្រូវព្យាងសង្ឃ ឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសុធម្មភិក្ខុនេះ ជេរចិត្តគហបតិ ដែលជាអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លា ជាទាយក ជាកប្បិយការក ជាឧបដ្ឋាកសង្ឃ ដោយពាក្យថោកទាប និងដៀលត្មះ ដោយពាក្យថោកទាប។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃ ហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើ បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ។ នេះជាវាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសុធម្មភិក្ខុនេះ ជេរចិត្តគហបតិ ដែលជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាទាយក ជាកប្បិយការក ជា ឧបដ្ឋាកសង្ឃ ដោយពាក្យថោកទាប និងដៀលត្មះ ដោយពាក្យថោកទាប។ សង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវ សូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ។ ការធ្វើ បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ គួរដល់លោកដ៏ មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំ ប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់ពីរដងផង។ ហើយ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសុធម្មភិក្ខុ នេះ ជេរចិត្តគហបតិ ដែលជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាទាយក ជាកប្បិយការក ជាឧបដ្ឋាកសង្ឃ ដោយពាក្យថោកទាប និងដៀលត្មះ ដោយ ពាក្យថោកទាប។ ឥឡូវ សង្ឃធ្វើ បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ។ ការធ្វើបដិសារណីយ កម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ ដូច្នោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីពោលឡើង។ បដិសារណីយកម្ម សង្ឃបានធ្វើដល់សុធម្មភិក្ខុ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ ដូច្នោះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនោះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(អធម្មកម្មមានចំនួន១២ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម)

[១៤៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣ គឺកម្ម ដែលធ្វើចំពោះមុខ កម្មដែលធ្វើ ដោយការសាកសួរ កម្មដែលធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជា វិនយកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៤៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺកម្ម ដែលធ្វើដោយអាបត្តិ កម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិ ទេសនាគាមិនី កម្មដែលធ្វើតាមអាបត្តិ ដែលភិក្ខុមិនបានសំដែង ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៤៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយ អង្គ៣ដទៃ ទៀត គឺកម្ម ដែលចោទហើយ ទើបធ្វើ កម្មដែលរំលឹកហើយ ទើបធ្វើ កម្មដែលលើកអាបត្តិហើយ ទើបធ្វើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម។ ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៥០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្ម ដែលធ្វើចំពោះមុខ កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង គ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម។ ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៥១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយការសាកសួរ កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើដោយសេចក្តីព្រម ព្រៀងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម។ ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៥២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ តាមពាក្យប្តេជ្ញា កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម។ ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៥៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិ កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រម ព្រៀងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម។ ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៥៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិ ជា ទេសនាគាមិនី កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង។

[១៥៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិ ដែលភិក្ខុមិនបានសំដែង កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែល ធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។

[១៥៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលចោទហើយ ទើបធ្វើ កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រម ព្រៀង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។

[១៥៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលរំលឹកហើយ ទើបធ្វើ កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រម ព្រៀង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[១៥៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយកម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយ អង្គ៣ដទៃទៀត គឺកម្ម ដែលលើកអាបត្តិឡើង ហើយទើបធ្វើ កម្មដែលធ្វើតាមធម៌ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសារណីយ កម្ម ជាធម្មកម្មផង ជាវិនយកម្មផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។

ចប់ ធម្មកម្មមាន១២ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម។

(បដិសារណីយកម្ម មានប្រាំៗ បួនលើក ដែលសង្ឃប្រាថ្នា)

CS [vin.cv.01.04.03](#) | ភាគ ទី៩

(អាកង្ខមានចតុត្ថំ)

[១៥៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥ គឺភិក្ខុព្យាយាម មិនឲ្យពួក គ្រហស្ថ១បានលាភ១ ព្យាយាម មិនឲ្យពួកគ្រហស្ថ១បានប្រយោជន៍១ ព្យាយាម មិនឲ្យពួកគ្រហស្ថ១ បានលំនៅ១ ជេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ១ បំបែក ពួកគ្រហស្ថ១ ឲ្យបែកចាកពួកគ្រហស្ថ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះឯង។¹⁸⁾

[១៦០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោល តិះដៀលព្រះពុទ្ធ ចំពោះ (មុខ) ពួកគ្រហស្ថ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ចំពោះ (មុខ) ពួកគ្រហស្ថ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ចំពោះ (មុខ) ពួក គ្រហស្ថ១ ជេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ១ ដោយពាក្យថោកទាប១ ដៀលត្ថៈពួកគ្រហស្ថ១ ដោយពាក្យថោកទាប១ ទទួលពាក្យប្តេជ្ញា ប្រកបដោយធម៌ អំពីពួក គ្រហស្ថ១ហើយ ត្រឡប់ជាមិនធ្វើឲ្យពិត តាមពាក្យប្តេជ្ញា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។ (ឃើញថាមានអង្គ៦ មិនមែន៥ទេ)

[១៦១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៥ពួក គឺភិក្ខុមួយពួក ព្យាយាមមិនឲ្យគ្រហស្ថ បានលាភ១ មួយពួកព្យាយាម មិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបានប្រយោជន៍១ មួយពួកព្យាយាម មិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបានលំនៅ១ មួយពួកជេរប្រទេចពួក គ្រហស្ថ១ មួយពួកបំបែកពួកគ្រហស្ថ (ឲ្យបែក)ចាកពួកគ្រហស្ថ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ ភិក្ខុ៥ពួកនេះឯង

[១៦២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ៥ពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុមួយពួកពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ចំពោះ (មុខ) ពួកគ្រហស្ថ១ មួយពួកពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ចំពោះ (មុខ) ពួកគ្រហស្ថ១ មួយពួកពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ចំពោះ (មុខ) ពួក គ្រហស្ថ១ មួយពួកជេរប្រទេចគ្រហស្ថ ដោយពាក្យថោកទាប១ មួយពួកដៀលត្នះពួកគ្រហស្ថ ដោយពាក្យថោកទាប១ មួយពួកទទួលពាក្យប្តេជ្ញា ប្រកបដោយធម៌ អំពីពួកគ្រហស្ថហើយ ហើយត្រឡប់ជាមិនធ្វើឲ្យពិត តាមពាក្យប្តេជ្ញា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ៥ពួកនេះឯង។ (ឃើញថាមាន៦ពួក មិនមែន៥ពួកទេ)

ចប់ បដិសារណីយកម្ម មានប្រាំៗ បួនលើក (ម្តែ) ដែលសង្ឃប្រាថ្នា (នឹងធ្វើ ក៏ធ្វើបាន)។

(វត្ថុ១៨ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម)

CS vin.cv.01.04.04 | ភាគ ទី៩

(អដ្ឋារសវត្ថុ)

[១៦៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ គួរប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយត្រឹមត្រូវ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយត្រឹមត្រូវ ក្នុងបដិសារណីយកម្មនោះ ដូច្នោះ គឺភិក្ខុនោះ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ១ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ មិនត្រូវទទួលការ សន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនឹង ទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនឹងទាំងឡាយ១ សង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ព្រោះ អាបត្តិណា ភិក្ខុមិនគប្បីត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលគ្នានឹងអាបត្តិនោះ១ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះ១ ភិក្ខុនោះ មិន ត្រូវតិះដៀលកម្ម១ មិនត្រូវតិះដៀលភិក្ខុដែលធ្វើកម្ម១ មិនត្រូវហាមឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនត្រូវហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍នោះ)១ មិនត្រូវទទួលនាទី ជាធំក្នុងវត្ត១ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនត្រូវចោទគេ១ មិនត្រូវលើកគេ១ មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

ចប់ វត្ថុ១៨ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម។

[១៦៤] គ្រានោះ សង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុថា លោកត្រូវសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ។ សុធម្មភិក្ខុនោះ កាលបើសង្ឃ បានធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ក៏ទៅកាន់នគរមច្ឆិកាសណ្ឋ បែរជារៀនអន់ មិនអាចនឹងសូមទោសចិត្តគហបតិឡើយ។ លោកក៏ត្រឡប់ មក ក្រុងសារីវរិញ្ញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសុធម្ម លោកបានសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិហើយឬ។ សុធម្មភិក្ខុឆ្លើយថា នៃ អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំបានចេញអំពីទីនេះ ទៅដល់នគរមច្ឆិកាសណ្ឋហើយ ក៏មានសេចក្តីរៀនអន់ មិនអាចសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរសង្ឃឲ្យអនុទូត¹⁹⁾ ដល់សុធម្មភិក្ខុ ដើម្បីសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុជាអនុទូតនោះ) សង្ឃត្រូវប្រគល់យ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុ ជាមុន លុះសូមហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាស់ ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើបដិសារណីយកម្ម មាន កាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវប្រគល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអនុទូត របស់សុធម្មភិក្ខុ ដើម្បីសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិចុះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃប្រគល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអនុទូត របស់សុធម្មភិក្ខុ ដើម្បីសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ។ ការ ប្រគល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអនុទូត របស់សុធម្មភិក្ខុ ដើម្បីសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានប្រគល់ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជា អនុទូត របស់សុធម្មភិក្ខុ ដើម្បីនឹងសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិហើយ ការប្រគល់អនុទូតនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[១៦៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុធម្មភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅនគរមច្ឆិកាសណ្ឋ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ហើយសូមទោស នឹងចិត្តគហបតិថា ម្ចាស់ គហបតិ អ្នកចូរអត់ទោស ម្ចាស់គហបតិ អាត្មាឲ្យអ្នកជ្រះថ្លា (វិញ) បើសុធម្មភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះ ចិត្តគហបតិ ក៏បានព្រមអត់ទោសឲ្យ ការ អត់ទោសឲ្យ យ៉ាងនេះ ជាការល្អ។ បើចិត្តគហបតិ មិនព្រមអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវភិក្ខុជាអនុទូត ជួយនិយាយថា ម្ចាស់ចិត្តគហបតិ អ្នកចូរអត់ទោស ដល់ភិក្ខុនេះចុះ ភិក្ខុនេះ នឹងឲ្យអ្នកជ្រះថ្លាវិញ បើភិក្ខុជាអនុទូត និយាយយ៉ាងនេះហើយ ចិត្តគហបតិ ក៏អត់ទោសឲ្យ ការព្រមអត់ទោសឲ្យ យ៉ាង នេះ ជាការល្អ។ បើចិត្តគហបតិ មិនព្រមអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវភិក្ខុជាអនុទូត និយាយថា ម្ចាស់ចិត្តគហបតិ អ្នកចូរអត់ទោស ដល់ភិក្ខុនេះចុះ អាត្មា នឹងឲ្យអ្នកជ្រះថ្លាវិញ បើភិក្ខុជាអនុទូត និយាយយ៉ាងនេះហើយ ចិត្តគហបតិ ក៏ព្រមអត់ទោសឲ្យ ការព្រមអត់ទោសឲ្យ យ៉ាងនេះ ជាការល្អ។ បើ ចិត្តគហបតិនោះ មិនព្រមអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវភិក្ខុជាអនុទូត និយាយទៀតថា ម្ចាស់ចិត្តគហបតិ អ្នកចូរអត់ទោស ដល់ភិក្ខុនេះ តាមពាក្យរបស់ សង្ឃចុះ បើភិក្ខុជាអនុទូត និយាយយ៉ាងនេះហើយ ចិត្តគហបតិ ក៏ព្រមអត់ទោសឲ្យ ការព្រមអត់ទោសឲ្យ យ៉ាងនេះ ជាការល្អ។ បើចិត្តគហបតិ មិនព្រមអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវភិក្ខុជាអនុទូត កុំឲ្យសុធម្មភិក្ខុលះទីឧបចារ ដែលមើលឃើញ កុំឲ្យលះទីឧបចារ ដែលស្តាប់ឮ របស់ចិត្តគហបតិឡើយ ហើយឲ្យធ្វើឧត្តរសង្គ រៀនស្នាម្នាង រួចឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលី ហើយឲ្យសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។

[១៦៦] វេលានោះ ឯសុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏បានទៅកាន់នគរមច្ឆិកាសណ្ឋ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ហើយសូមទោសចិត្តគហបតិ។ សុធម្ម ភិក្ខុនោះ ព្រមប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បទា ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម រួចចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយនិយាយ

យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាអ្នកដែលសង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្មហើយ ខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច(ទៀត)។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរម្ចាស់បដិសារណីយកម្មរបស់សុធម្មភិក្ខុចុះ។

(អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម)

CS [vin.cv.01.04.05](#) | ភាគ ទី៩

(នប្បជិប្បស្សម្តេតព្រហ្មសកំ)

[១៦៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា១ ឲ្យនិស្ស័យ១ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ ទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ ដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម របស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះទេ។

[១៦៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយ អង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ព្រោះអាបត្តិណា នៅតែត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែលគ្នា នឹងអាបត្តិនោះ១ ឬអាបត្តិ ដែលឆ្លងជាងអាបត្តិនោះ១ តិះដៀលកម្ម១ តិះដៀលពួកភិក្ខុដែលធ្វើកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះទេ។

[១៦៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុហាមឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ ហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍នោះ)១ ទទួលនាទី ជាធំក្នុងវត្ត១ ឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ ចោទ១ រំលឹក១ ប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះទេ។

ចប់ អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម។

(អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃត្រូវម្ចាស់ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម)

CS [vin.cv.01.04.06](#) | ភាគ ទី៩

(បជិប្បស្សម្តេតព្រហ្មសកំ)

[១៧០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនបានឲ្យឧបសម្បទា១ មិនបានឲ្យនិស្ស័យ១ មិនបានឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ មិនបានទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ ដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏មិនប្រដៅភិក្ខុនី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះឯង។

[១៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ព្រោះអាបត្តិណា ហើយមិនបានត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលគ្នា នឹងអាបត្តិនោះ១ ឬអាបត្តិដែលឆ្លងជាងអាបត្តិមុននោះ១ មិនបានតិះដៀលកម្ម១ មិនបានតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះឯង។

[១៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុមិនបានហាមឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនបានហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនបានធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍នោះ)១ មិនបានទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត១ មិនបានឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនបានចោទគេ១ មិនបានរំលឹក១ មិនបានប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៨នេះឯង។

ចប់ អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃត្រូវម្ចាស់ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម។

[១៧៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបដិសារណីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវម្ចាស់យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សុធម្មភិក្ខុ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើខត្តាសង្ឃ រៀងស្មាម្ខាង រួចច្រាយបង្គំបាទា របស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលី និយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកដែលសង្ឃ បានធ្វើបដិសារណីយកម្មរួចហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសូម ជាគំរប់ពីរដងផង។ ត្រូវសូម ជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុដែលគ្មាន ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សុធម្មភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើ បដិសារណីយកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុចេញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សុធម្មភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើ បដិសារណីយកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់ បដិសារណីយកម្ម។ សង្ឃម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ។ ការម្ចាស់បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវ

និយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សុធម្មភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើ បដិសារណីយ កម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម មកសូមការម្យាប បដិសារណីយកម្ម។ សង្ឃរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ។ ការម្យាបបដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុ អង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជា កំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សុធម្មភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើ បដិសារណីយកម្មហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំង សម្របសម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួនចេញ ចាកកម្ម មកសូមការម្យាប បដិសារណីយកម្ម។ សង្ឃរម្ងាប់ បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្ម ភិក្ខុ។ ការម្យាប បដិសារណីយកម្ម ដល់ សុធម្មភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏ មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុហើយ ការ រម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ដល់សុធម្មភិក្ខុនេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការ ស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ បដិសារណីយកម្ម ទី៤។

(ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ជាកំរប់៥)

CS [vin.cv.01.05](#) | ភាគ ទី៩

(៥. អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្ម)

[១៧៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងយោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្មី។ វេលានោះឯង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញ នូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះ បង្គាប់ថា មិនសមបើ ឆន្ទដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ។

[១៧៥] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានឮថា ឆន្ទភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិ ពីតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ការនេះ មិនសមគួរទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើ មោឃបុរសនោះ ត្រូវអាបត្តិ ហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ លុះ ទ្រង់បន្ទោសរួច។ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យ បរិភោគរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯឧក្ខេបនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ។ សង្ឃ ត្រូវចោទឆន្ទភិក្ខុជាមុន លុះចោទហើយ ត្រូវរំលឹក លុះរំលឹកហើយ ត្រូវលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិឡើយ បើកម្មមាន កាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺកុំឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុចុះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិទេ។ សង្ឃក៏ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យ បរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញ អាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន អាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិទេ។ សង្ឃក៏ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់ លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយ ឡើង។ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុហើយ ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ ឆន្ទភិក្ខុនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាប់គ្នា ក្នុងអាវាស៧ៗទៅថា ឆន្ទភិក្ខុ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ហើយ។

(អធម្មកម្ម មានចំនួន១២ ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ)

CS [vin.cv.01.05.01](#) | ភាគ ទី៩

(អធម្មកម្មទ្វាទសកំ)

[១៧៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មមិនប្រកបដោយវិន័យផង ជា កម្មដែលរម្ងាប់ ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយ អង្គ៣ គឺកម្ម ដែលធ្វើ ក្នុងទីកំបាំងមុខ១ កម្មដែលធ្វើ ដោយមិនបានសាកសួរ១ កម្មដែលធ្វើ ដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មមិនប្រកប ដោយវិន័យផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។

[១៧៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មមិនប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គកដទៃទៀត គឺកម្មដែលធ្វើដោយគ្មានអាបត្តិ កម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិមិនមែនជា ទេសនាគាមិនី១ កម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិ ដែលភិក្ខុសំដែងហើយ១។ បេ។

[១៧៨] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលមិនបានចោទ ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ កម្មដែលមិនបានរំលឹក ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ កម្មដែលមិនបាន លើកអាបត្តិឡើង ហើយស្រាប់តែធ្វើ១។ បេ។

[១៧៩] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើក្នុងទីកំបាំងមុខ១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១។ បេ។

[១៨០] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយមិនបានសាកសួរ១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ។ បេ។

[១៨១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា១ កម្មដែលធ្វើមិន ប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១។ បេ។

[១៨២] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយគ្មានអាបត្តិ១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១។ បេ។

[១៨៣] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិដែលមិនមែនជា ទេសនាគាមិនី១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើ ដោយពួក១។ បេ។

[១៨៤] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយអាបត្តិ ដែលភិក្ខុសំដែងហើយ១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយ ពួក១។ បេ។

[១៨៥] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលមិនបានចោទ ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១។ បេ។

[១៨៦] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលមិនបានរំលឹក ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើដោយពួក១។ បេ។

[១៨៧] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលមិនបានលើកអាបត្តិឡើង ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ កម្មដែលធ្វើមិនប្រកបដោយធម៌១ កម្មដែលធ្វើ ដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មមិនប្រកបដោយវិន័យផង ជា កម្មដែលរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គកនេះឯង។

ចប់ អធម្មកម្ម មានចំនួន១២ ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។

(ធម្មកម្ម មានចំនួន១២ ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ)

CS [vin.cv.01.05.02](#) | ភាគ ទី៩

(ធម្មកម្មទ្វាទសកំ)

[១៨៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គក គឺកម្មដែលធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខ១ កម្មដែលធ្វើ ដោយការសាកសួរ១ កម្មដែលធ្វើ តាមពាក្យប្តេជ្ញា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គកនេះឯង។

[១៨៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គកដទៃទៀត គឺកម្មដែលធ្វើតាមអាបត្តិ១ កម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិ ជាទេសនាគាមិនី១ កម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិ ដែលភិក្ខុមិនបានសំដែងចេញ១។ បេ។

[១៩០] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលចោទហើយ ទើបធ្វើ១ កម្មដែលរំលឹកហើយ ទើបធ្វើ១ កម្មដែលលើកអាបត្តិហើយ ទើបធ្វើ១។ បេ។

[១៩១] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខ១ កម្មដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា១។ បេ។

[១៩២] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយការសាកសួរ១ កម្មដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា១។ បេ។

[១៩៣] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា១ កម្មដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា១។ បេ។

[១៩៤] អង្គកដទៃទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើតាមអាបត្តិ១ កម្មដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា១។ បេ។

[១៩៥] អង្គការដទៃទៀត។ គឺកម្មវិធីដែលធ្វើដោយអាបត្តិ ជាទេសនាគាមិនី១ កម្មវិធីដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មវិធីដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា។

[១៩៦] អង្គការដទៃទៀត។ គឺកម្មវិធីដែលធ្វើដោយអាបត្តិ ដែលភិក្ខុមិនបានសំដែងចេញ១ កម្មវិធីដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មវិធីដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា។

[១៩៧] អង្គការដទៃទៀត។ គឺកម្មវិធីដែលចោទហើយ ទើបធ្វើ១ កម្មវិធីដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មវិធីដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា។

[១៩៨] អង្គការដទៃទៀត។ គឺកម្មវិធីដែលរំលឹកហើយ ទើបធ្វើ១ កម្មវិធីដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មវិធីដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា។

[១៩៩] អង្គការដទៃទៀត។ គឺកម្មវិធីដែលលើកអាបត្តិឡើងហើយ ទើបធ្វើ១ កម្មវិធីដែលធ្វើត្រូវតាមធម៌១ កម្មវិធីដែលធ្វើ ដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មដែលម្ចាស់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គការនេះឯង។

ចប់ ធម្មកម្ម មានចំនួន១២ ក្នុងខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។

(ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ មានចំនួន៦ ដែលសង្ស័យប្រាថ្នា)

CS vin.cv.01.05.03 | ភាគ ទី៩

(អាកង្គមានធុំ)

[២០០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គការ គឺភិក្ខុបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្ករំវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណក្នុងសង្ឃ១ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឆ្ងាស ត្រូវអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ១ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គការនេះឯង។

[២០១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គការដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិ ក្នុងអធិសីល១ មានអាចារ្យវិបត្តិ ក្នុងអជ្ឈាចារ្យ១ មានទិដ្ឋិវិបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គការនេះឯង។

[២០២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គការដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គការនេះឯង។

[២០៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុពួក គឺភិក្ខុអ្នកបង្កហេតុ។ បង្កអធិករណក្នុងសង្ឃពួក១ ជាអ្នកល្ងង់ មិនឆ្ងាស ត្រូវអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិពួក១ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

[២០៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិ ក្នុងអធិសីលពួក១ មានអាចារ្យវិបត្តិ ក្នុងអជ្ឈាចារ្យពួក១ មានទិដ្ឋិវិបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

[២០៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួក១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ពួក១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ស័យប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

ចប់ ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ មានចំនួន៦ ដែលសង្ស័យប្រាថ្នា (នឹងធ្វើក៏ធ្វើបាន)។

(វត្ថុ៤៣ ក្នុងខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះការមិនឃើញអាបត្តិ)

CS vin.cv.01.05.04 | ភាគ ទី៩

(តេចត្តាលីសវត្ថុ)

[២០៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ស័យ បានធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ។ ការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ក្នុងខក្ខេបនីយកម្មនោះ ដូច្នោះ គឺភិក្ខុនោះ មិនត្រូវឲ្យខុសសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនីឡើយ សង្ឃបានធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិណា មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលធ្លាប់ជាអាបត្តិនោះ មិនត្រូវតិះដៀលកម្ម មិនត្រូវ

តិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម មិនត្រូវត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល អញ្ជូលកម្ម សាមីចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេក ទឹក សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រចីវរ និងការបរិកម្ម (ដុស) ខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវចោទភិក្ខុជាបកតត្ត ដោយសីលវិបត្តិ មិនត្រូវចោទភិក្ខុជាបកតត្ត ដោយអាចារវិបត្តិ មិនត្រូវចោទភិក្ខុជាបកតត្ត ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ មិនត្រូវចោទភិក្ខុជាបកតត្ត ដោយអាជីវិបត្តិ មិនត្រូវបំបែកភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបែកចាកពួកភិក្ខុ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ទង់ដ៏យរបស់គ្រហស្ថ^{២០} មិនត្រូវទ្រទ្រង់ទង់ដ៏យរបស់តិរិយ^{២១} មិនត្រូវសេពគប់នឹងពួកតិរិយ ត្រូវសេពគប់នឹងពួកភិក្ខុ ត្រូវសិក្សាសិក្សារបស់ភិក្ខុ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ត ឃើញភិក្ខុជាបកតត្តហើយ ត្រូវក្រោកឡើងពីអាសនៈ មិនត្រូវរុករានភិក្ខុជាបកតត្ត ខាងក្នុង ឬខាងក្រៅ (វិហារ) មិនត្រូវហាមឧបោសថ មិនត្រូវហាមបរិវារណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ ក្នុងអធិករណនោះ មិនត្រូវទទួលនាទី ជាធំក្នុងវត្ត មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទ មិនត្រូវរំលឹក មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

ចប់ វត្ថុ៤៣ ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះការមិនឃើញអាបត្តិ។

[២០៧] គ្រានោះ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ ជាអ្នកដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ ក៏បានចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ មិនបានសំពះ មិនបានក្រោកទទួល មិនបានធ្វើអញ្ជូលកម្ម មិនបានធ្វើសាមីចិកម្ម មិនបានធ្វើសក្ការ មិនបានធ្វើសេចក្តីគោរព មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជា។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបានធ្វើសក្ការ មិនបានធ្វើសេចក្តីគោរព មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជា ឥតមានគេធ្វើសក្ការហើយ ក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃទៀត ឯពួកភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះសោត ក៏មិនបានសំពះ មិនបានក្រោកទទួល មិនបានធ្វើអញ្ជូលកម្ម មិនបានធ្វើសាមីចិកម្ម មិនបានធ្វើសក្ការ មិនបានធ្វើសេចក្តីគោរព មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជាឡើយ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុលែងធ្វើសក្ការ លែងគោរព លែងរាប់អាន លែងបូជា ឥតមានគេធ្វើសក្ការហើយ ក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃទៀត ឯពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះសោត ក៏មិនបានសំពះ មិនបានក្រោកទទួល មិនបានធ្វើអញ្ជូលកម្ម មិនបានធ្វើសាមីចិកម្ម មិនបានធ្វើសក្ការ មិនបានធ្វើសេចក្តីគោរព មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជាឡើយ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុ មិនបានធ្វើសក្ការ មិនបានធ្វើសេចក្តីគោរព មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជា ឥតមានគេធ្វើសក្ការហើយ ក៏ត្រឡប់វិលមកក្រុងកោសម្មិវិញ ឆន្ទភិក្ខុនោះ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូរមាម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម រួចចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្លួនខ្ញុំសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនបានឃើញអាបត្តិ ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូរមាម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម ខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៀត។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរម្ចាស់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុចុះ។

(វត្ថុ៤៣ ដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ)

CS vin.cv.01.05.05 | ភាគ ទី៩

(នប្បដិប្បស្សម្តេតព្ពតត្ថាលីសកំ)

[២០៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ឲ្យនិស្ស័យ១ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ ទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនិទ មិនបានសន្មតហើយ ក៏នៅតែប្រដៅភិក្ខុនិទ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២០៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិណា ហើយនៅតែត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលអាបត្តិនោះ១ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិនោះ១ តិះដៀលកម្ម១ តិះដៀលពួកភិក្ខុដែលធ្វើកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២១០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងការសំពះ១ ការក្រោកឡើងទទួល១ អញ្ជូលកម្ម១ សាមីចិកម្ម១ ការនាំអាសនមកឲ្យ របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២១១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងការនាំទីដេកមក១ ទឹកលាងជើង១ តាំងសម្រាប់រងជើង និងវត្ថុសម្រាប់ជូតជើង១ ការទទួលយកបាត្រ និងចីវរ១ និងបរិកម្ម (ដុស) ខ្នង ក្នុងការងូតទឹក១ របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២១២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុចោទភិក្ខុជាបកតត្ត ដោយសីលវិបត្តិ១ ចោទដោយអាចារវិបត្តិ១ ចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ១ ចោទដោយអាជីវិបត្តិ១ បំបែកពួកភិក្ខុ ឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២១៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់គ្រហស្ថ១ ទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់តិរិយ១ សេពគប់នឹងពួកតិរិយ១ មិនសេពគប់នឹងពួកភិក្ខុ១ មិនសិក្សាសិក្សារបស់ភិក្ខុ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ១ នៅក្នុងទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ១ នៅក្នុងអាវាស ឬទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ១ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ត ឃើញភិក្ខុជាបកតត្តហើយ មិនបានក្រោកចាកអាសន៍១ រុករានភិក្ខុជាបកតត្ត ខាងក្នុង ឬខាងក្រៅ (វិហារ)១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុហាមខបោស៥ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ ហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ)១ ទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត១ ឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ ចោទ១ រំលឹក១ ប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) និងពួកភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

ចប់ វត្ថុ៤៣ ដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ក្នុងខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។

(វត្ថុមានចំនួន៤៣ ដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់ក្នុងខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ)

CS vin.cv.01.05.06 | ភាគ ទី៩

(បដិប្បស្សម្តេតព្រលិតសកំ)

[២១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនឲ្យឧបសម្បទា១ មិនឲ្យនិស្ស័យ១ មិនឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ មិនទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ ទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏មិនប្រដៅភិក្ខុនី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិណា មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលអាបត្តិនោះ១ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិនោះ១ មិនតិះដៀលកម្ម១ មិនតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមិនត្រេកអរនឹងការសំពះ១ ការក្រោកទទួល១ អញ្ជូលិកម្ម១ សាមិចិកម្ម១ ការនាំអាសនមកឲ្យ១ របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២១៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមិនត្រេកអរនឹងការនាំទិដេកមកឲ្យ១ ទឹកសម្រាប់លាងជើង១ តាំងសម្រាប់ទ្រជើង និងវត្ថុសម្រាប់ជូតជើង១ ការទទួលបាត្រ ចីវរ១ និងបរិកម្ម (ដុស) ខ្នង ក្នុងការងូតទឹក១ របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២២០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមិនចោទភិក្ខុជាបកតត្ត ដោយសីលវិបត្តិ១ មិនចោទដោយអាចារវិបត្តិ១ មិនចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ១ មិនចោទដោយអាជីវិបត្តិ១ មិនបំបែកពួកភិក្ខុ (ឲ្យបែក)ចាកភិក្ខុទាំងឡាយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២២១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមិនទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់គ្រហស្ថ១ មិនទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់តិរិយ១ មិនសេពគប់នឹងពួកតិរិយ១ សេពគប់នឹងពួកភិក្ខុ១ សិក្សាសិក្សារបស់ភិក្ខុ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមិននៅក្នុងអាវាសមានដម្បូលមួយ១ មិននៅក្នុងទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ១ មិននៅក្នុងទីអាវាស ឬទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ១ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ត ឃើញភិក្ខុជាបកតត្តហើយ ក្រោកចេញពីអាសន៍១ មិនរុករានភិក្ខុជាបកតត្ត ខាងក្នុង ឬខាងក្រៅ (វិហារ)១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនហាមខបោស៥ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ)១ មិនទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត១ មិនឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនចោទ១ មិនរំលឹក១ មិនប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) និងពួកភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

ចប់ រត្តមានចំនួន៤៣ ដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់ក្នុងឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។

[២២៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯឧក្រិដ្ឋនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឆន្ទភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកសង្ឃ ហើយ ធ្វើឧត្តរាសង្ក ធៀងស្មាម្តង ថ្វាយបង្គំបាទា ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូនី និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ ព្រះករុណា សង្ឃបានធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បហោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។ ត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង។ ត្រូវសូមជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុ ដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិន ឃើញអាបត្តិហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បហោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយ កម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។ បើកម្ម មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុនេះចុះ។ នេះ ជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយ ប្រពៃ ទាំងសម្បហោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។ សង្ឃ រម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំ ប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បហោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញ ចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។ សង្ឃរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការ រម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់ លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ ហើយ ការរម្ងាប់ឧក្រិដ្ឋនីយកម្មនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាង នេះ។

ចប់ ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ជាគំរប់៥។

(ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ជាគំរប់៦)

CS vin.cv.01.06 | ភាគ ទី៩

(៦. អាបត្តិយា អប្បជិកម្ម ឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម)

[២២៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងឃោសិតាមាម ជិតក្រុងកោសម្ពី។ សម័យនោះឯង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ ហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិចេញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្គាប់ថា ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ មិនសមបើ នឹងត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិចេញសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់ សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆន្ទភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិចេញ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប បង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា អំពើនេះ មិនសមគួរ។ មិនគប្បីធ្វើទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ មោឃបុរសនោះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនសមបើ នឹងមិនប្រាថ្នាសំដែងអាបត្តិចេញទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំ ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ។ បើ ទ្រង់ធ្វើផ្នែកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។

[២២៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯឧក្រិដ្ឋនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវចោទឆន្ទភិក្ខុជាមុន លុះចោទហើយ ត្រូវរំលឹក លុះរំលឹក ហើយ ត្រូវលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិចេញ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យ បរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ ត្រូវ អាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិចេញ។ សង្ឃបានធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តី នេះ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិចេញ។ សង្ឃធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការ ធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏ មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុហើយ ការធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្មនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទាំងឡាយ ចូរច្រាប់គ្នា ក្នុង អាវាសត។ ទៅថា ឆន្ទភិក្ខុ សង្ឃបានធ្វើឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ។

(អធម្មកម្ម មានចំនួន១២ ក្នុងឧក្រិដ្ឋនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ)

[២៥៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុពួកពួក គឺភិក្ខុអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណក្នុងសង្ឃពួកៗ ល្ងង់ មិនឆ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិពួកៗ នៅច្រឡក ច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរពួកៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែង អាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

[២៥៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុវិបត្តិ ចាកសីល ក្នុងអធិសីលពួកៗ វិបត្តិចាកអាចារ ក្នុងអធិចារពួកៗ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិ ក្នុងអធិទិដ្ឋិពួកៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បី ធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

[២៥៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុ ពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួកៗ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ពួកៗ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃពួកៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បី ធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុពួកនេះឯង។

ចប់ វគ្គមានចំនួន៦ ដែលសង្ឃប្រាថ្នា (នឹងធ្វើ ក៏ធ្វើបាន) ក្នុងឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។

(វគ្គ៤៣ ក្នុងឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ)

CS [vin.cv.01.06.04](#) | ភាគ ទី៩

(តេចត្តាលីសវគ្គ)

[២៥៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃ បានធ្វើឧក្របនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ។ ការ ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ក្នុងឧក្របនីយកម្មនោះ ដូច្នោះ គឺភិក្ខុនោះ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនត្រូវ ទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនីដែរ ភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះ មិនសំដែងអាបត្តិចេញ ចំពោះអាបត្តិណា កុំឲ្យត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃទៀត ប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលធ្លាប់ជាអាបត្តិនោះ មិនត្រូវតិះដៀលកម្ម មិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុដែលធ្វើកម្ម មិនត្រូវត្រេកអរនឹងការសំពះ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជូលីកម្ម សាមីចិកម្ម ការនាំ អាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកលាងជើង តាំងទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រនិងចីវរ ការដុសក្អែលខ្នង ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្ថ មិនត្រូវចោទភិក្ខុ ជាបកតត្ថ ដោយសីលវិបត្តិ មិនត្រូវចោទ ដោយអាចារវិបត្តិ មិនត្រូវចោទ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ មិនត្រូវចោទ ដោយអាជីវិបត្តិ មិនត្រូវបំបែកពួកភិក្ខុ (ឲ្យបែក) ចាកភិក្ខុផងគ្នា មិនត្រូវទ្រទ្រង់ទង់ជ័យ របស់គ្រហស្ថ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់តិរិយ មិន ត្រូវសេពគប់នឹងតិរិយ ត្រូវតែគប់រកពួកភិក្ខុ ត្រូវតែសិក្សាសិក្ខា របស់ភិក្ខុ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងទីមិនមែន ជាអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬទីមិនមែនជាអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ថ បើឃើញភិក្ខុ ជាបកតត្ថមកហើយ ត្រូវតែក្រោកឡើងចាកអាវាសនេះ មិនត្រូវរុករានភិក្ខុ ជាបកតត្ថ ខាងក្នុង ឬខាងក្រៅ (វិហារ) មិនត្រូវហាមឧបោសថ មិន ត្រូវហាមបរាវណា ដល់ភិក្ខុ ជាបកតត្ថ មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) មិនត្រូវទទួលនាទី ជាធំក្នុងវត្ថុ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទគេ មិនត្រូវរំលឹកគេ មិនត្រូវញុះញង់ពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

ចប់ វគ្គ៤៣ ក្នុងឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។

[២៥៨] គ្រានោះ សង្ឃបានធ្វើឧក្របនីយកម្ម គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ លុះត្រូវសង្ឃធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ ក៏ចេញអំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃទៀត។ ពួកភិក្ខុ ក្នុងអាវាសនោះ ក៏ មិនថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល មិនធ្វើអញ្ជូលីកម្ម មិនធ្វើសាមីចិកម្ម មិនធ្វើសក្ការ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជាឡើយ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ កាលដែលពួកភិក្ខុ មិនធ្វើសក្ការ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជា គ្មាននរណាធ្វើសក្ការហើយ ក៏ចេញអំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ។ ពួក ភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះ ក៏មិនថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល មិនធ្វើអញ្ជូលីកម្ម មិនធ្វើសាមីចិកម្ម មិនធ្វើសក្ការ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជាទៀត ដែរ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុមិនធ្វើសក្ការ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជា គ្មាននរណាធ្វើសក្ការហើយ ក៏ចេញអំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់ អាវាសដទៃទៀត។ ពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះ ក៏មិនថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល មិនធ្វើអញ្ជូលីកម្ម មិនធ្វើសាមីចិកម្ម មិនធ្វើសក្ការ មិនគោរព មិន រាប់អាន មិនបូជាដែរ។ ឆន្ទភិក្ខុនោះ កាលដែលពួកភិក្ខុ មិនធ្វើសក្ការ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជា គ្មាននរណាធ្វើសក្ការហើយ ក៏ត្រឡប់មក ក្រុងកោសម្មិវិញ។ ឆន្ទភិក្ខុ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូរមាម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយាលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម ហើយចូលទៅរកភិក្ខុ ទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្ត វត្ថុដោយប្រពៃ និងសម្បូរមាម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយាលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម តើខ្ញុំគប្បីប្រតិបត្តិ ដូចម្តេចទៀត។ ពួកភិក្ខុនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរម្ចាស់ឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិន សំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុចុះ។

(វគ្គ៤៣ ដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ក្នុងឧក្របនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ)

CS [vin.cv.01.06.05](#) | ភាគ ទី៩

(នប្បជិប្បស្សម្តេតព្រតត្តាលីសកំ)

[២៥៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុឲ្យ ឧបសម្បទា ឲ្យនិស្ស័យ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនីមួយៗ ទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ នៅតែប្រដៅភិក្ខុនីមួយៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

[២៦០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ចំពោះអាបត្តិណា ហើយនៅតែត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែល អាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលធ្លាប់ជាអាបត្តិនោះ តិះដៀលកម្ម តិះដៀលពួកភិក្ខុដែលធ្វើកម្ម។ បេ។

[២៦១] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងការសំពះ ការក្រោកទទួល អញ្ជូលិកម្ម សាមីចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ របស់ភិក្ខុ ជាបកត្ត។ បេ។

[២៦២] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង រត្នសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសខ្នង ក្នុងវេលាដេកទឹក របស់ភិក្ខុជាបកត្ត។ បេ។

[២៦៣] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុចោទភិក្ខុជាបកត្ត ដោយសីលវិបត្តិ ចោទដោយអាចារិបត្តិ ចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ចោទដោយ អាជីវិបត្តិ បំបែកពួកភិក្ខុ (ឲ្យបែកចាក) ពួកភិក្ខុផងគ្នា។ បេ។

[២៦៤] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់គ្រហស្ថ ទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់តិរិយ លេចគប់នឹងពួកតិរិយ មិនលេចគប់ពួក ភិក្ខុ មិនសិក្សាសិក្ខារបស់ភិក្ខុ។ បេ។

[២៦៥] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដំបូលមួយ នៅក្នុងទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដំបូលមួយ នៅក្នុងអាវាស ឬទីមិនមែនអាវាស ដែលមានដំបូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកត្ត ឃើញភិក្ខុជាបកត្តហើយ មិនក្រោកចាកអាវាស រុករានភិក្ខុជាបកត្ត ខាងក្នុង ឬខាងក្រៅ (វិហារ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះទេ។

[២៦៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុយាត់ ឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកត្ត យាត់បរាណា ជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) ទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត ឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទគេ រំលឹកគេ ប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះ មិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះទេ។

ចប់ វត្ថុ៤៣ ដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ក្នុងខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។

(វត្ថុ៤៣ ដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់ក្នុងខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ)

CS [vin.cv.01.06.06](#) | [ភាគ ទី៩](#)

(បដិប្បស្សមុតព្ពតេចត្តាសីសកំ)

[២៦៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនឲ្យ ឧបសម្បទា មិនឲ្យនិស្ស័យ មិនឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនីមួយៗ បើទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ ក៏មិន ប្រដៅភិក្ខុនីមួយៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២៦៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុ ដែលសង្ឃធ្វើខក្លបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ចំពោះអាបត្តិណា មិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែលនឹងអាបត្តិ នោះ ឬអាបត្តិដែលធ្លាប់ជាអាបត្តិនោះ មិនតិះដៀលកម្ម មិនតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម។ បេ។

[២៦៩] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុមិនត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជូលិកម្ម សាមីចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ របស់ ភិក្ខុជាបកត្ត។ បេ។

[២៧០] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុមិនត្រេកអរនឹងការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងទ្រជើង និងរត្នសម្រាប់ជូតជើង ការ ទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់ភិក្ខុជាបកត្ត។ បេ។

[២៧១] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុមិនចោទភិក្ខុជាបកត្ត ដោយសីលវិបត្តិ មិនចោទដោយអាចារិបត្តិ មិនចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ មិនចោទដោយអាជីវិបត្តិ មិនបំបែកពួកភិក្ខុ (ឲ្យបែក) ចាកពួកភិក្ខុផងគ្នា។ បេ។

[២៧២] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បេ។ គឺភិក្ខុមិនទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់គ្រហស្ថ មិនទ្រទ្រង់ទង់ជ័យរបស់តិរិយ មិនលេចគប់ពួកតិរិយ លេចគប់តែពួកភិក្ខុ សិក្សាសិក្ខារបស់ភិក្ខុ។ បេ។

[២៧៣] អង្គ៥ដទៃទៀត។ បើ គឺភិក្ខុមិននៅក្នុងអាវាសដែលមានដម្បូលមួយ មិននៅក្នុងទីមិនមែនជាអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិននៅក្នុងទីជាអាវាស ឬមិនមែនជាអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ត ឃើញភិក្ខុជាបកតត្តហើយ ក្រោកចាកអាសនៈ មិនរុករានភិក្ខុជាបកតត្ត ខាងក្នុង ឬខាងក្រៅ (វិហារ)១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនឃាត់ ឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនឃាត់បរាណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ)១ មិនទទួលនាទីជាធំ ក្នុងវត្ត១ មិនឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនចោទ១ មិនរំលឹក១ មិនប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្មោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

ចប់ វគ្គ៤៣ ដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ។

[២៧៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯឧក្ខេបនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឆន្ទភិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយ ធ្វើឧត្តរាសង្ក ធ្លៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទា ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទាំងអញ្ជូលឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃ ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរ ដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។ ឆន្ទភិក្ខុ គប្បីសូម ជាគំរប់ពីរដងផង។ គប្បី សូម ជាគំរប់បីដងផង។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ បានប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មក សូមការរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។ បើកម្ម មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិន សំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិន សំដែងអាបត្តិចេញ បានប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយ កម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។ សង្ឃរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិន សំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រ ព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឆន្ទភិក្ខុនេះ សង្ឃបានធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំង សម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។ សង្ឃរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ។ ការរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ឆន្ទភិក្ខុ គួរដល់លោកដ៏ មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង។ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ សង្ឃបានរម្ងាប់ដល់ឆន្ទភិក្ខុហើយ ការរម្ងាប់ ឧក្ខេបនីយកម្មនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ជាគំរប់៦។

(ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ជាគំរប់៧)

CS [vin.cv.01.07](#) | ភាគ ទី៩

(៧. បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បជិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្ម)

[២៧៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋ ជាភិក្ខុ នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់គ្នា មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះ កើតឡើងថា យើងដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ សំដែងហើយថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា តែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិន អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គល អ្នកសេពទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាច្រើនរូប បានឮដំណឹងថា ភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋ ជាភិក្ខុ នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់គ្នា មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះ កើតឡើងដូច្នោះថា យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយថា ធម៌ ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា តែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គល អ្នកសេពទេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅរកអរិដ្ឋភិក្ខុ ដែលជាភិក្ខុ នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់គ្នា លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយ ពាក្យនេះ នឹងអរិដ្ឋភិក្ខុ ជាភិក្ខុ នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់គ្នាថា ម្ចាស់អារុសោអរិដ្ឋ ឮថា អ្នកឯង មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះ កើតឡើង ដូច្នោះថា យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា តែង ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គល អ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ។ អរិដ្ឋភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ដូច្នោះមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ និយាយថា ម្ចាស់អារុសោអរិដ្ឋ លោកកុំ ពោលយ៉ាងនេះ លោកកុំពោលបង្កាច់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនមែន ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អារុសោ អរិដ្ឋ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហើយ ដោយអនេកបរិយាយ ឯ ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានសេចក្តីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយ

រាងឆ្អឹង មានសេចក្តីទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយដុំសាច់។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយគប់ភ្លើងស្មៅ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយ យល់សប្តិ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយរបស់ខ្ចីគេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាម ទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយផ្លែឈើ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយកាំបិត និងជ្រញ។ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយលំពែង និងដែកស្រួច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មាន ឧបមា ដោយក្បាលពស់។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយច្រើន។ អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូន នៃត្រកូល អ្នក សម្លាប់ត្នាត កាលដែលពួកភិក្ខុទាំងនោះ និយាយដាស់តឿន យ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់ទិដ្ឋិលាមកនោះ ដោយមាំ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះ ដដែលថា ម្ចាស់អារុសោ យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពបានទេ ដូច្នោះមែន។ ពួក ភិក្ខុនោះ មិនអាចនឹងដោះ អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូន នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត ឲ្យរួចចាកទិដ្ឋិដ៏លាមកនោះបាន។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅ ក្រាបបង្គំគាល់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[២៧៧] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរពាក់ អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូននៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត ក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់អរិដ្ឋ ពូថា ទិដ្ឋិលាមក មានសភាពដូច្នោះ កើតឡើងដល់អ្នកឯងថា យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ សំដែងថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពបានទេ ពិតមែនឬ។ អរិដ្ឋភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដឹងច្បាស់ នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិន អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពបានទេ ដូច្នោះមែន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលតថាគត សំដែងហើយយ៉ាងនេះ អំពីអ្នកណា ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ទាំងឡាយ ដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ តថាគត សំដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយ មិន មែនទេឬ ឯធម៌ទាំងនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេព ពិតមែន តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានសេចក្តីរីករាយតិច មាន សេចក្តីទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានច្រើន តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយរាងឆ្អឹង។ បើ មានសេចក្តីទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានច្រើន តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយដុំ សាច់។ បើ តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយគប់ភ្លើងស្មៅ។ បើ តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយ រណ្តៅរងើកភ្លើង។ បើ តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយយល់សប្តិ។ បើ តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយរបស់ខ្ចីគេ។ បើ តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយផ្លែឈើ។ បើ តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយកាំបិត និងជ្រញ។ បើ តថាគតសំដែងថា កាមទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយលំពែង និងដែកស្រួច។ បើ តថាគតសំដែងថា កាម ទាំងឡាយ មានឧបមា ដោយក្បាលពស់។ បើ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះមានច្រើន ម្ចាស់មោឃបុរស បើ ដូច្នោះ អ្នកឯងឈ្មោះថា ពោលបង្កាច់តថាគតផង គាស់រំលើងខ្លួនឯងផង សោយបាបជាច្រើនផង ដោយទិដ្ឋិ ដែលខ្លួនប្រកាន់ខុស ម្ចាស់មោឃ បុរស ទិដ្ឋិ ដែលអ្នកប្រកាន់ខុសនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីទុក្ខ មិនមែនជាប្រយោជន៍ ដល់អ្នកឯង អស់កាលដ៏វែង ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនោះ មិនមែននាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជន ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹតរឹងតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ លុះទ្រង់ពិះដៀល ហើយ។ បើ ទ្រង់ធ្វើធម៌កថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ចេញ គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូននៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត។

[២៧៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯឧក្ខេបនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ សង្ឃត្រូវចោទអរិដ្ឋភិក្ខុ ដែលជាកូន នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត ជា មុនសិន លុះចោទហើយ ត្រូវរំលឹក លុះរំលឹកហើយ ត្រូវលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យ ដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ទិដ្ឋិដ៏លាមក មានសភាពយ៉ាងនេះ កើតឡើងដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូននៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត ដូច្នោះថា យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គល អ្នកសេពទេ។ អរិដ្ឋភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិ នោះសោះ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ដែលជាកូន នៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្នាត។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះ កើតឡើងដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ដែលជាកូន នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត ដូច្នោះថា យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ។ អរិដ្ឋភិក្ខុនោះ ក៏មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះសោះ។ សង្ឃធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូននៃត្រកូល ជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត។ ការធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូន នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិន គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំ ប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ទិដ្ឋិដ៏លាមក មានសភាពយ៉ាងនេះ កើតឡើងដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ជា កូន នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត ដូច្នោះថា យើងដឹងច្បាស់ នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយថា ធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ បានយ៉ាងណា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គល អ្នកសេពទេ។ អរិដ្ឋភិក្ខុ នោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញទេ។ សង្ឃធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ជា កូននៃត្រកូល ជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត។ ការធ្វើ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិលាមក គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ដល់អរិដ្ឋភិក្ខុ ជាកូន នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក ដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ៗបានធ្វើ ដល់អរិដ្ឋ

ភិក្ខុ ជាតូន នៃត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាតហើយ ការធ្វើ ឧក្រិបនីយកម្មនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវ ដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាប់គ្នា ក្នុងអាវាសតៗទៅថា អរិយភិក្ខុ ជាតូន នៃ ត្រកូល អ្នកសម្លាប់ត្នាត សង្ឃបានធ្វើ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិដ៏លាមក គឺមិនឲ្យបរិភោគរដូវ ជាមួយនឹងសង្ឃហើយ។

(អធម្មកម្ម ១២ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់)

CS [vin.cv.01.07.01](#) | ភាគ ទី៩

(អធម្មកម្មទ្វារសក់)

[២៧៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ គឺកម្មដែលធ្វើ ក្នុងទីកំបាំងមុខ ធ្វើដោយមិនបានសាកសួរ ធ្វើដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាកម្ម មិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។

[២៨០] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយគ្មានអាបត្តិ ធ្វើដោយអាបត្តិមិនមែនជាទេសនាតាមិនី ធ្វើដោយអាបត្តិ ដែលសំដែង ហើយទ។ បេ។

[២៨១] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលមិនចោទ ហើយស្រាប់តែធ្វើ មិនរំលឹក ហើយស្រាប់តែធ្វើ មិនលើកអាបត្តិឡើង ហើយ ស្រាប់តែធ្វើទ។ បេ។

[២៨២] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើក្នុងទីកំបាំងមុខ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។ បេ។

[២៨៣] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយមិនបានសាកសួរ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ប្រកបដោយ អង្គ៣នេះឯង។ បេ។

[២៨៤] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។ បេ។

[២៨៥] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយគ្មានអាបត្តិ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។ បេ។

[២៨៦] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើ ដោយអាបត្តិមិនមែនជា ទេសនាតាមិនី ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១។ បេ។

[២៨៧] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយអាបត្តិ ដែលសំដែងរួចហើយ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។ បេ។

[២៨៨] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលមិនចោទ ហើយស្រាប់តែធ្វើ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។ បេ។

[២៨៩] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលមិនរំលឹក ហើយស្រាប់តែធ្វើ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។ បេ។

[២៩០] អង្គ៣ដទៃទៀត។ គឺកម្មដែលមិនលើកអាបត្តិឡើង ហើយស្រាប់តែធ្វើ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយ អាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

ចប់ អធម្មកម្ម ១២ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់។

(កម្មប្រកបដោយធម៌ មានចំនួន១២ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់)

CS [vin.cv.01.07.02](#) | ភាគ ទី៩

(ធម្មកម្មទ្វារសក់)

[២៩១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្ម ដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣ គឺកម្មដែលធ្វើ ក្នុងទីចំពោះមុខ សួរហើយទើបធ្វើ ធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣នេះឯង។

[២៩២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មដែល រម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គពង្សទៀត គឺកម្មដែលធ្វើដោយមានអាបត្តិ១ ធ្វើដោយអាបត្តិ ជាទេសនាគាមិនី១ ធ្វើដោយអាបត្តិ ដែលមិន ទាន់សំដែង១។ បេ។

[២៩៣] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលចោទហើយ ទើបធ្វើ១ រំលឹកហើយ ទើបធ្វើ១ លើកអាបត្តិឡើងហើយ ទើបធ្វើ១។ បេ។

[២៩៤] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខ១ ធ្វើដោយធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។ បេ។

[២៩៥] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលបញ្ជាក់ហើយ ទើបធ្វើ១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។ បេ។

[២៩៦] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។ បេ។

[២៩៧] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយមានអាបត្តិ១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។ បេ។

[២៩៨] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយអាបត្តិ ជាទេសនាគាមិនី១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១។ បេ។

[២៩៩] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលធ្វើដោយអាបត្តិ ដែលមិនទាន់សំដែង១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១។ បេ។

[៣០០] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលចោទហើយ ទើបធ្វើ១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។ បេ។

[៣០១] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលរំលឹកហើយ ទើបធ្វើ១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។ បេ។

[៣០២] អង្គពង្សទៀត។ បេ។ គឺកម្មដែលលើកអាបត្តិឡើងហើយ ទើបធ្វើ១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀង១ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មដែលរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។

ចប់ កម្មប្រកបដោយធម៌ មានចំនួន១២ ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់។

(កម្មមានចំនួន៦លើក ដែលសង្ឃប្រាថ្នា ក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ)

CS vin.cv.01.07.03 | ភាគ ទី៩

(អាកង្គមានឆក្កំ)

[៣០៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គពង្ស គឺ ភិក្ខុអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ អ្នកធ្វើការបង្កជម្លោះ អ្នកធ្វើការទាស់ទែង អ្នកធ្វើតិរច្ឆានកថា អ្នកធ្វើអធិករណក្នុងសង្ឃ១ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឆ្ងាស ច្រើន ទៅដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ១ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ សង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។

[៣០៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គពង្សទៀត គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីល១ វិបត្តិចាកអាចារ ក្នុងអដ្ឋាចារ១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ សង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។

[៣០៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គពង្សទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏ គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គពង្សនេះឯង។

[៣០៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុពពួក គឺភិក្ខុជាអ្នកធ្វើ ការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើការជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ជាអ្នកធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណក្នុងសង្ឃពួក១ ល្ងង់ មិនឆ្ងាស ច្រើនដោយ អាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិពួក១ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ សង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុពពួកនេះឯង។

[៣០៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុពាក្យដទៃទៀត គឺ ភិក្ខុវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីលពួក១ វិបត្តិចាកអាចារ ក្នុងអធិចារពួក១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិ ក្នុងអធិទិដ្ឋិពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃ ប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុទាំងពួកនេះឯង។

[៣០៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុពាក្យដទៃទៀត គឺភិក្ខុ ពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួក១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ពួក១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បី ធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុទាំងពួកនេះឯង។

ចប់ កម្មមានចំនួន១០លើក ដែលសង្ឃប្រាថ្នា (នឹងធ្វើ ក៏ធ្វើបាន) ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។

(វត្ថុ១៨ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់)

CS [vin.cv.01.07.04](#) | ភាគ ទី៩

(តេចត្តាលីសវត្ថុ)

[៣០៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃ បានធ្វើឧក្រិបនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយ ប្រពៃ។ ការប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្មនោះ ដូច្នោះ គឺមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិន ត្រូវឲ្យទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ទុកជាសង្ឃសន្មតរួចហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនី សង្ឃបានធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ ទិដ្ឋិអាក្រក់ ចំពោះអាបត្តិណា កុំឲ្យត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិនោះ មិនត្រូវ តិះដៀលកម្ម មិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុដែលធ្វើកម្ម មិនត្រូវហាមឧបាសថ មិនត្រូវហាមបរាណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ថ មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ ពាក្យ ក្នុងអធិករណនោះ មិនត្រូវទទួលនាទី ជាធំក្នុងវត្ថុ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទ មិនត្រូវរំលឹក មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យ ឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

ចប់ វត្ថុ១៨ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់។

[៣១០] គ្រានោះ សង្ឃបានធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ គឺមិនឲ្យបរិភោគរួម ជាមួយនឹងសង្ឃ ដល់អវិជ្ជភិក្ខុ ដែលជាកូន នៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នា។ អវិជ្ជភិក្ខុនោះ លុះសង្ឃបានធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ក៏សឹកចេញទៅ។ ពួកភិក្ខុ ទាំងឡាយឯណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា អវិជ្ជភិក្ខុ ជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ គ្នា សង្ឃបានធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ មិនគួរនឹងសឹកសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ។

[៣១១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុ ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថា អវិជ្ជភិក្ខុ ជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នា សង្ឃបានធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ហើយក៏សឹកចេញទៅ ពិត មែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសនោះ ដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ មិនសមគួរនឹងសឹកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំ ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ហើយ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើឲ្យដឹងថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរសង្ឃរម្ងាប់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់។

(អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ)

CS [vin.cv.01.07.05](#) | ភាគ ទី៩

(នប្បដិប្បស្សម្តេតព្ពតេចត្តាលីសកំ)

[៣១២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនគប្បីរម្ងាប់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុឲ្យ ឧបសម្បទា ឲ្យនិស្ស័យ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើទុកជាសង្ឃសន្មតរួចហើយ ក៏នៅតែប្រដៅពួក ភិក្ខុនី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះទេ។

[៣១៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺ ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ចំពោះអាបត្តិណា នៅតែត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែល គ្នា នឹងអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងនោះ តិះដៀលកម្ម តិះដៀលពួកភិក្ខុដែលធ្វើកម្ម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវ រម្ងាប់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះទេ។

[៣១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុ ដែលហាមឧបាសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ថ ហាមបរាណា ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) ទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ថុ ឲ្យធ្វើ ឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ រំលឹក ប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះទេ។

ចប់ អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃមិនត្រូវម្ចាស់ ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។

(អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃត្រូវម្ចាស់ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ)

CS vin.cv.01.07.06 | ភាគ ទី៩

(បដិប្បស្សម្តេចព្រាហ្មណ៍សក់)

[៣១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុមិនឲ្យ ឧបសម្បទា១ មិនឲ្យនិស្ស័យ១ មិនឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន១ មិនទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ ទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ ក៏មិនប្រដៅ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[៣១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត គឺភិក្ខុ ដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ចំពោះអាបត្តិណា ហើយមិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលគ្នា នឹង អាបត្តិនោះ១ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិនោះ១ មិនតិះដៀលកម្ម១ មិនតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវ ម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[៣១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ គឺភិក្ខុមិនហាម ឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាប់កតត្ថ១ មិនហាមបរិវារណា១ មិនធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ)១ មិនទទួលនាទីជាធំក្នុងវត្ត១ មិនឲ្យធ្វើ ឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនចោទ១ មិនរំលឹក១ មិនប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) និងពួកភិក្ខុផងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវម្ចាស់ឧក្រិបនីយ កម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង។

ចប់ អង្គមានចំនួន១៨ ដែលសង្ឃត្រូវម្ចាស់ក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។

[៣១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧក្រិបនីយកម្មនោះ សង្ឃត្រូវម្ចាស់យ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះ មិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរសង្ឃ រៀងស្មាម្តង សំពះបាទា របស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់រួចហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។ គប្បីសូមជាគំរូបីដងផង។ គប្បីសូមជាគំរូបីដងផង។ ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្លោះនេះ ដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរ ដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។ បើកម្ម មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុឈ្លោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ ឈ្លោះនេះ ដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញហើយ បានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរ ដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។ សង្ឃម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះ មិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុឈ្លោះនេះ។ ការម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុឈ្លោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មាន អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំ ប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈជាគំរូបីដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈជាគំរូបីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្លោះនេះ សង្ឃធ្វើឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ហើយបានប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូររោម ប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយា រលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម មកសូមការម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ។ សង្ឃម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ ចេញ ដល់ភិក្ខុឈ្លោះនេះ។ ការម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុឈ្លោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏ មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះ មិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ សង្ឃបានម្ចាស់ដល់ភិក្ខុឈ្លោះនេះហើយ ការម្ចាស់ឧក្រិបនីយកម្មនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ ឧក្រិបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ជាគំរូបីដង។

ចប់កម្មក្នុងឧក្រិបនីយកម្ម ជាបឋម។
ក្នុងខន្ធកនេះ មាន៧រឿង។
ខន្ធនៃកម្មក្នុងឧក្រិបនីយកម្មនោះគឺ

[៣១៩]

រឿងបណ្តកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ ជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុដោយខ្លួនឯង ហើយចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុដូចគ្នាដែរ ហើយក៏នាំគ្នាប្រឹងប្រែងក្នុងការបង្កហេតុ ការបង្កហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើត ក៏កើតឡើង ដែលកើតឡើងហើយ ក៏ចម្រើន ឡើង ពួកភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ក៏ពោលទោស ក្នុងកណ្តាលបរិសុទ្ធ ព្រះពុទ្ធជិនស្រី ជា

ព្រះសយម្ហូ ជាអគ្គបុគ្គល ទ្រង់ប្រាថ្នាការស្ថិតស្ថេរ នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធវិញ ទើបទ្រង់បង្គាប់ឲ្យធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ជិតក្រុងសារត្តិ។ តជ្ជនីយកម្មឯណា ដែលសង្ឃធ្វើ ក្នុងទីកំបាំងមុខ ធ្វើដោយការមិនសាកសួរ ធ្វើដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា តជ្ជនីយកម្មឯណា ដែលសង្ឃធ្វើ ដោយគ្មានអាបត្តិ ដោយអាបត្តិមិនមែនជាទេសនាគាមិនី ដោយអាបត្តិដែលសំដែងរួចហើយ តជ្ជនីយកម្មឯណា ដែលសង្ឃមិនចោទ ហើយស្រាប់តែធ្វើ មិនរំលឹក ហើយស្រាប់តែធ្វើ មិនលើកអាបត្តិឡើង ហើយស្រាប់តែធ្វើ តជ្ជនីយកម្មឯណា ដែលសង្ឃធ្វើក្នុងទីកំបាំងមុខ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក តជ្ជនីយកម្មឯណា ដែលសង្ឃធ្វើដោយមិនបានសាកសួរ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក តជ្ជនីយកម្មឯណា ដែលសង្ឃធ្វើដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក តជ្ជនីយកម្មឯណា ដែលសង្ឃធ្វើដោយគ្មានអាបត្តិ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក ធ្វើដោយអាបត្តិមិនមែនជាទេសនាគាមិនី ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក (តជ្ជនីយកម្មទាំងនោះ ចាត់ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយកម្ម) តជ្ជនីយកម្ម ដែលសង្ឃធ្វើ ដោយអាបត្តិដែលសំដែងហើយ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក ក៏ចាត់ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយកម្មដូចគ្នាដែរ តជ្ជនីយកម្ម ដែលសង្ឃមិនបានចោទ ហើយស្រាប់តែធ្វើ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក ក៏ដូចគ្នាដែរ កម្មដែលសង្ឃមិនបានរំលឹក ហើយស្រាប់តែធ្វើ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក ក៏ដូចគ្នាដែរ កម្ម ដែលសង្ឃមិនបានលើកអាបត្តិឡើង ហើយស្រាប់តែធ្វើ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ធ្វើដោយពួក ក៏ដូចគ្នាដែរ បណ្ឌិតគប្បីដឹងសុក្ការ (វារៈនៃកម្មស គឺចំណែកខាងកម្មត្រូវ) តាមទំនងនៃកណ្តារ (វារៈនៃកម្មខ្មៅ គឺចំណែកខាងកម្មខុស) នោះចុះ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបង្កហេតុ ល្ងង់ នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ សង្ឃគប្បីធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុមានសីលវបត្តិ ក្នុងអធិសីល មានអាចារ្យវបត្តិ ក្នុងអដ្ឋាចារ មានទិដ្ឋិវបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិ និងភិក្ខុ ដែលពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ សង្ឃគប្បីធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុពួកទៀត គឺភិក្ខុអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុពួក ល្ងង់ពួក នៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថពួក។ ភិក្ខុមានសីលវបត្តិ ក្នុងអធិសីលពួក មានអាចារ្យវបត្តិ ក្នុងអដ្ឋាចារពួក មានទិដ្ឋិវបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិពួក (សង្ឃគប្បីធ្វើតជ្ជនីយកម្ម) ដូចគ្នាដែរ នឹងភិក្ខុ ដែលពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួក ព្រះធម៌ពួក ព្រះសង្ឃពួក។ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនីឡើយ មិនត្រូវអាប់ត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដែលប្រហែលនឹងអាបត្តិមុននោះ ឬអាបត្តិដែលធ្លន់ជាងអាបត្តិមុននោះ មិនត្រូវតិះដៀលកម្ម មិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម មិនត្រូវហាមឧបោសថ មិនត្រូវហាមបរាណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ មិនត្រូវទទួលនាទិជាធំក្នុងវត្ត មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទ មិនត្រូវរំលឹក មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុឲ្យឈ្លោះគ្នា។ តជ្ជនីយកម្ម (មិន) រម្ងាប់ដោយអង្គទាំងឡាយ៥ គឺភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ឲ្យនិស្ស័យ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនី។ តជ្ជនីយកម្ម មិនរម្ងាប់ (ដោយអង្គ៥ទៀត) គឺភិក្ខុនៅតែត្រូវអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលប្រហែលនឹងអាបត្តិមុននោះ ឬអាបត្តិដែលធ្លន់ជាងអាបត្តិមុននោះ តិះដៀលកម្ម តិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម។ ភិក្ខុឯណា ប្រកបដោយអង្គ៥នេះ គឺហាមឧបោសថ ហាមបរាណា ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ ទទួលនាទិជាធំក្នុងវត្ត ឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ រំលឹក ប្រកបដោយពួកភិក្ខុឲ្យឈ្លោះគ្នា តជ្ជនីយកម្ម របស់ភិក្ខុនោះ មិនរម្ងាប់ឡើយ។ បណ្ឌិតគប្បីដឹងសុក្ការតាមទំនងនៃកណ្តារចុះ។ រឿងសេយ្យសកភិក្ខុ ជាភិក្ខុល្ងង់ មានអាបត្តិច្រើន នៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ទើបព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធហាមុនី ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យធ្វើនិយស្សកម្ម។ រឿងភិក្ខុពីររូបឈ្មោះអស្សុជិ និងបុនព្វសុក នៅក្នុងកិរិយាជនបទ ជាអ្នកមិនសង្រួម ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗ ទើបព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធវិនិស្ស័យ (ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យធ្វើ) បញ្ជាជនីយកម្ម ជិតក្រុងសារត្តិ។ រឿងសុធម្មភិក្ខុ នៅក្នុងអាវាសរបស់ចិត្តគហបតិ ក្នុងនគរមិច្ឆិកាសណ្ឋា សុធម្មភិក្ខុនោះ ជេរចិត្តគហបតិ ជាឧបាសក ដោយពាក្យតិះដៀលដល់ជាតិ ទើបព្រះតថាគត ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យធ្វើបដិសារណីយកម្ម។ រឿងឆន្ទភិក្ខុក្នុងក្រុងកោសម្ពិ (ត្រូវអាបត្តិហើយ) ក៏មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិ។ ទើបព្រះជិនស្រីដ៏ឧត្តម ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ។ ឆន្ទភិក្ខុ ក៏មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិនោះឡើយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជានាយកដ៏វិសេស ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ។ រឿងអវិជ្ជភិក្ខុ មានទិដ្ឋិដ៏លាមក ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីមិនដឹង ព្រះជិនស្រីទ្រង់ត្រាស់ឲ្យធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាត្រក់ចេញ។ ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យធ្វើនិយស្សកម្ម បញ្ជាជនីយកម្ម និងបដិសារណីយកម្ម ព្រោះហេតុដូចគ្នាដែរ។ (ខក្ខេបនីយកម្ម) ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ មិនសំដែងអាបត្តិ មិនលះទិដ្ឋិអាត្រក់ ល្បែង មាយាមមិនសមគួរ ការបៀតបៀន មិច្ឆាអាជីវ ទាំងនេះ ជាអតិរកបទ ក្នុងបញ្ជាជនីយកម្ម។ អង្គ៥ គឺភិក្ខុព្យាយាមមិនឲ្យគ្រហស្ថបានលាភ និងពោលទោសព្រះរតនត្រ័យ (ជាដើម) មាន២លើក មានឈ្មោះថា ទ្រូបពួក ទាំងនេះ ជាអតិរកបទ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម។ មួយវិញទៀត កម្មទាំងឡាយពីរ គឺតជ្ជនីយកម្ម ១ និងនិយស្សកម្ម ១ មានលក្ខណៈដូចគ្នា។ មួយវិញទៀត កម្មទាំងឡាយពីរ គឺបញ្ជាជនីយកម្ម ១ បដិសារណីយកម្ម ១ មានអង្គ៥ខ្លះ ថយពី៥ខ្លះ មិនលើសពី៥ឡើយ ខក្ខេបនីយកម្មនោះ ប្រហែលៗគ្នា ដោយការចែកកម្មដ៏សេស អ្នកប្រាជ្ញ គប្បីដឹងតាមទំនង នៃតជ្ជនីយកម្ម (នោះចុះ)។

បារិវាសិកក្ខន្ធកៈ (ទី២)

(២. បារិវាសិកក្ខន្ធកំ)

(បារិវាសិកវត្ថុ ទី១)

(១. បារិវាសិកវត្ថុ)

[៣២០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុ អ្នកនៅបរិវាស²² តែងទទួលត្រេកអរ ចំពោះអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ញាលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹក សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសក្រែល ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស មិន សមបើនឹងត្រេកអរ ចំពោះអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ញាលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំង សម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសក្រែល ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្តទាំងឡាយសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំង នោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៣២១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ញាលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមក ឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសក្រែល ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស មិនសមបើ នឹងត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ញាលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទី ដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសក្រែល ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុ ជាបកតត្តទាំងឡាយទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជន ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស មិនត្រូវត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ញាលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹក សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសក្រែល ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្តទេ ភិក្ខុឯណាត្រេកអរ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស (ត្រេកអរ) នឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋាន កម្ម អញ្ញាលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួល បាត្រ និងចីវរ ការដុសក្រែល ក្នុងវេលាដូតទឹក នៃគ្នានឹងគ្នា គឺភិក្ខុដែលនៅបរិវាសដូចគ្នា តាមលំដាប់ភិក្ខុចាស់ (ខ្លី)បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតទេបោសថ១ បរិវាណា១ ការទទួលវស្សិកសាដក១ ការលះបង់ភត្ត²³ ១ ការទទួលភត្ត²⁴ ១ ទាំង៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុអ្នកនៅ បរិវាសទាំងឡាយ តាមលំដាប់ភិក្ខុចាស់ (ខ្លី)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគត នឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស តាមទំនងដែល ភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស ត្រូវប្រព្រឹត្ត។

[៣២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស) ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ។ ការប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រពៃ ក្នុងការនៅបរិវាស នោះ ដូច្នោះ គឺភិក្ខុដែលនៅបរិវាសនោះ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា²⁵ ១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ²⁶ ១ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន²⁷ ១ មិនត្រូវទទួល ការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី១ បើទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនី១ សង្ឃឲ្យបរិវាស ចំពោះអាបត្តិណា មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិនោះ ទៀត១ ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលគ្នា នឹងអាបត្តិនោះ១ ឬត្រូវអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិនោះ១ មិនត្រូវតិះដៀលកម្ម១ មិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នក ធ្វើកម្ម១ មិនត្រូវហាមឧបោសថ ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ មិនត្រូវហាមបរិវាណា១ មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ)១ មិនត្រូវ ទទួលនាទីជាធំ ក្នុងវត្ត១ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ)១ មិនត្រូវចោទគេ១ មិនត្រូវលើកគេ១ មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួក ភិក្ខុផងគ្នា។

[៣២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវដើរមុខ មិនត្រូវអង្គុយមុខភិក្ខុ ជាបកតត្ត ទីឱកាសឯណា ដែលជាទីបំផុត នៃទីអង្គុយ ជាទីបំផុតនៃទីដេក (គ្រែ ឬតាំងដែលអាក្រក់ជាងគេ) ជាទីបំផុតនៃលំនៅ (លំនៅដែលអាក្រក់ជាងគេ) របស់សង្ឃ ។ ត្រូវប្រគល់ឲ្យឱកាសនោះ ដល់បារិវាសិកភិក្ខុនោះ បារិវាសិកភិក្ខុនោះ ត្រូវត្រេកអរ ចំពោះឱកាសនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ (មិនត្រូវធ្វើ) ភិក្ខុជាបកតត្ត ឲ្យជា បុរសមណ (សមណដើរមុខ) ឬបច្ចាសមណ (សមណដើរក្រោយ) ចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយទេ មិនត្រូវសមាទានអារញ្ញិកផុតដួង មិនត្រូវ សមាទានបិណ្ឌបាតិកផុតដួង មិនត្រូវឲ្យគេនាំចង្ហាន់បិណ្ឌបាត្រមក (ដើម្បីខ្លួន) ព្រោះបច្ច័យនោះ ដោយគិតថា ជនទាំងឡាយកុំដឹង (រឿង) អញ ឡើយ។²⁸

[៣២៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ ជាអាគន្ធក ត្រូវប្រាប់ដល់អាគន្ធកភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវប្រាប់ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ត្រូវប្រាប់ក្នុងថ្ងៃបរិវាណា បើមានជម្ងឺ (មិនអាចនឹងទៅបាន) ប្រើបម្រើទៅប្រាប់ក៏បាន។

[៣២៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស²⁹ ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែ មានភិក្ខុជាបកតត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស³⁰ ដែល គ្មានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកតត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែល មានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ឬអាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកតត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមាន ភិក្ខុជាបកតត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ឬ អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកតត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាក អាវាស ឬអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកតត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុ

[៣៣១] គ្រានោះ ព្រះឧបាសិដ្ឋានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ព្រះឧបាសិដ្ឋានអាយុអង្គុយ ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការដាច់រាត្រីរបស់ បារិវាសិកវត្ត មានប៉ុន្មាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិដ្ឋាន ការដាច់រាត្រី របស់បារិវាសិកវត្ត មានណាម៉ាយ៉ាង គឺការនៅរួមគ្នា³¹⁾ ១ ការមិននៅរួមគ្នា³²⁾ ១ ការមិនប្រាប់³³⁾ ១ ម្ចាស់ឧបាសិដ្ឋាន ការដាច់រាត្រី របស់បារិវាសិកវត្ត មានណាម៉ាយ៉ាងដូច្នោះឯង។

[៣៣២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុសង្ឃប្រជុំគ្នាច្រើន ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ពួកបារិវាសិកវត្ត មិនអាចនឹងជម្រះបរិវាស។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យដាក់បរិវាស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបរិវាសនោះ ភិក្ខុត្រូវដាក់យ៉ាងនេះ។ បារិវាសិកវត្តនោះ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូប ហើយធ្វើខត្តរាសង្គ រៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំសូមដាក់បរិវាស។ បរិវាសឈ្មោះថា ភិក្ខុដាក់ហើយ។ ថាខ្ញុំសូមដាក់វត្ត។ បរិវាស បានឈ្មោះថា ភិក្ខុដាក់ហើយដែរ។

[៣៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ចេញពីក្រុងសាវត្ថី ហើយចៀសចេញ ទៅក្នុងទីនោះ។ ពួកបារិវាសិកវត្ត អាចនឹងជម្រះបរិវាស បាន។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យ សមាទានបរិវាស។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបរិវាសនោះ ភិក្ខុត្រូវសមាទានយ៉ាងនេះ។ បារិវាសិកវត្តនោះ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូប ហើយធ្វើ ខត្តរាសង្គ រៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំសូមសមាទានបរិវាស។ បរិវាស បានឈ្មោះថា ភិក្ខុ សមាទានហើយ។ ថាខ្ញុំសូមសមាទាននូវវត្ត។ បរិវាស បានឈ្មោះថា ភិក្ខុសមាទានហើយដែរ។

(មូលាយបដិកស្សនារហវត្ត ទី២)

CS [vin.cv.02.02](#) | [ភាគ ទី៩](#)

(២. មូលាយបដិកស្សនារហវត្ត)

[៣៣៤] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនា ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជូលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំ អាសនៈមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបានបាត្រ និងថែវ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុង វេលាស្រង់ទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្តទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះ បង្គាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកភិក្ខុ ដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនា ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជូលិកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំ អាសនៈមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបានបាត្រ និងថែវ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុង វេលាស្រង់ទឹក របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបកតត្តសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៣៣៥] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកមូលាយបដិកស្សនារហវត្ត (ភិក្ខុដែលគួរដល់កិរិយាទាញត្រឡប់មករកអាបត្តិដើម) ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់ពួកភិក្ខុជាបកតត្តទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមូលាយបដិកស្សនារហវត្ត មិនសមបើនឹងត្រេកអរ នូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់ពួកភិក្ខុជាបកតត្តទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះ ថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់សំដែងធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មូលាយបដិកស្សនារហវត្ត មិនត្រូវត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់ពួកភិក្ខុ ជាបកតត្តទេ ភិក្ខុណាត្រេកអរ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលា ស្រង់ទឹក ដល់ពួកមូលាយបដិកស្សនារហវត្ត តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្លី)បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឧបោសថ១ បរិវាស១ ការ ទទួលវស្សិកសាដក១ ការលះបង់ភត្ត១ ការទទួលភត្ត១ ទាំង៥យ៉ាង ដល់ពួកមូលាយបដិកស្សនារហវត្ត តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្លី)បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគត នឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់ពួកមូលាយបដិកស្សនារហវត្ត តាមទំនងដែលពួកមូលាយបដិកស្សនារហវត្ត ត្រូវប្រព្រឹត្ត តាម។

[៣៣៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មូលាយបដិកស្សនារហវត្ត ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រព្រៃ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រព្រៃ ក្នុងមូលាយបដិកស្សនា នោះ ដូច្នោះ គឺមូលាយបដិកស្សនារហវត្ត មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើ (ខ្លួន) មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនី ភិក្ខុ ដែលគួរដល់កិរិយាទាញមករកអាបត្តិដើម ចំពោះអាបត្តិណា មិន គួរត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលឆ្លងជាងអាបត្តិនោះ មិនត្រូវតិះដៀលកម្ម មិនត្រូវតិះដៀលពួក ភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម មិនត្រូវហាមឧបោសថ មិនត្រូវហាមបរិវាស ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) មិនត្រូវ ទទួលនាទី ជាធំក្នុងវត្ត មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទ មិនត្រូវរំលឹក មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្មោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

[៣៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មូលាយបដិកស្សនារហវត្ត មិនត្រូវដើរមុន មិនត្រូវអង្គុយមុខភិក្ខុជាបកតត្តឡើយ ឱកាសឯណា ជាទីបំផុត នៃទីអង្គុយ ជាទីបំផុតនៃទីដេក ជាទីបំផុត នៃវិហារជាប់សង្ឃ សង្ឃត្រូវប្រគល់ឲ្យទីឱកាសនោះ ដល់មូលាយបដិកស្សនារហវត្តនោះ មួយវិញ

(មានត្ថាប័ន ទី៣)

(៣. មានត្ថាប័ន)

[៣៤៤] សម័យនោះឯង ពួកមានត្ថាប័ន ទទួលត្រេកអរនូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់បកត្តភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួក មានត្ថាប័ន មិនសមបើ នឹងទទួលត្រេកអរ នូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក នៃបកត្តភិក្ខុ ទាំងឡាយសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកមានត្ថាប័ន ទទួលត្រេកអរ នូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់បកត្តភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនសមបើ នឹងទទួលត្រេកអរ នូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់បកត្ត ភិក្ខុទាំងឡាយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវត្រេកអរ នូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុស ក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់បកត្តភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណាត្រេកអរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវ អភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក ដល់មានត្ថាប័នទាំងឡាយ តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្លី)បាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវឧបោសថ១ បរាវណា១ ការទទួលរស្សិកសាដិក១ ការលះបង់ភត្ត១ ការទទួលភត្ត១ ទាំង៥យ៉ាង ដល់ មានត្ថាប័នទាំងឡាយ តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្លី)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគត នឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់ពួកមានត្ថាប័ន តាមទំនងដែល មានត្ថាប័នទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តតាម។

[៣៤៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រព្រៃ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រព្រៃ ក្នុងមានត្ថនោះ ដូច្នោះ គឺមានត្ថាប័ន មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើសង្ឃបានសន្មត ហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ថ ព្រោះអាបត្តិណា មិនគប្បីត្រូវអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដទៃ ប្រហែលនឹងអាបត្តិមុន នោះ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិមុននោះ មិនត្រូវតិះដៀលកម្ម មិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម មិនត្រូវហាមឧបោសថ មិនត្រូវហាម បរាវណា (ដល់បកត្តភិក្ខុ) មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) មិនត្រូវទទួលនាទី ជាធំក្នុងវត្ថុ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទ មិនត្រូវរំលឹក មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) និងពួកភិក្ខុឡើយ។

[៣៤៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវដើរមុន មិនត្រូវអង្គុយខាងមុខបកត្តភិក្ខុឡើយ ឱកាសឯណា ជាទីបំផុតនៃទីអង្គុយ ទី ដេក និងវិហាររបស់សង្ឃ សង្ឃត្រូវប្រគល់ឲ្យទីឱកាសនោះ ដល់មានត្ថាប័ននោះ មួយទៀត មានត្ថាប័ននោះ ត្រូវត្រេកអរទីឱកាសដែល សង្ឃប្រគល់ឲ្យនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវធ្វើបកត្តភិក្ខុ ឲ្យជាបុរសមណ ឬបច្ចាសមណ ចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំង ឡាយឡើយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវសមាទានអារញ្ជិកផុត មិនត្រូវសមាទានបិណ្ឌបាតិកផុត មួយទៀត មិនត្រូវឲ្យគេនាំចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមក (ដើម្បីខ្លួន) ព្រោះបច្ច័យនោះ ដោយគិតថា ជនទាំងឡាយ កុំដឹងអាត្មាអញឡើយ។

[៣៤៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន ជាអាគន្ធក ត្រូវប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវត្ថុ) ត្រូវប្រាប់ដល់អាគន្ធកភិក្ខុ (ដែលមកដល់ កន្លែងខ្លួន) ត្រូវប្រាប់ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ត្រូវប្រាប់ក្នុងថ្ងៃបរាវណា ត្រូវប្រាប់រាល់ថ្ងៃ បើមានជម្ងឺ (មិនអាចនឹងទៅបាន) ត្រូវឲ្យទុតប្រាប់ (ជំនួសខ្លួន ក៏បាន)។

[៣៤៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមាន ភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាស ដែល មិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែល មានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ដែលមិនមាន ភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ។

[៣៤៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់ អនាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ បេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅ កាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ បេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាស ឬ អនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាប័ន មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ បេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ។

[៣៥០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានគ្នារហិតិក្ខុ គួរចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដឹងថា អាវាស ឬអនាវាសណា អាត្មាអញអាចនឹងទៅឲ្យទាន់ ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានគ្នារហិតិក្ខុ គួរចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដឹងថា អាវាស ឬអនាវាសណា អាត្មាអញអាចនឹងទៅឲ្យទាន់ ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានគ្នារហិតិក្ខុ គួរចេញចាកអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដឹងថា អាវាស ឬអនាវាសណា អាត្មាអញអាចនឹងទៅឲ្យទាន់ ក្នុងថ្ងៃនេះបាន។

[៣៥១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានគ្នារហិតិក្ខុ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្តទេ ឃើញភិក្ខុជាបកតត្តហើយ ត្រូវក្រោកចាកអាវាសនៈ ត្រូវនិមន្តភិក្ខុ ជាបកតត្ត ដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុ ជាបកតត្ត កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត អង្គុយលើអាសនៈទាប មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត អង្គុយលើផែនដី មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈ មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមជាមួយគ្នា កាលបើភិក្ខុជាបកតត្តចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមទាប មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមខ្ពស់ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត ចង្រ្កមលើផែនដី មិនត្រូវចង្រ្កមលើទីចង្រ្កម។

[៣៥២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានគ្នារហិតិក្ខុ មិនត្រូវនៅជាមួយនឹងបារិវាសិកភិក្ខុ។ ជាមួយនឹងមូលាយបដិកស្សនារហិតិក្ខុ។ ជាមួយនឹងមានគ្នារហិតិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួន។ ជាមួយនឹងមានគ្នាចារិកភិក្ខុ។ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងអញ្ញានរហិតិក្ខុ មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នា កាលបើអញ្ញានរហិតិក្ខុ អង្គុយលើអាសនៈទាប មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ កាលបើអញ្ញានរហិតិក្ខុ អង្គុយលើផែនដី មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈ មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមជាមួយគ្នា កាលបើអញ្ញានរហិតិក្ខុ ចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមទាប មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមខ្ពស់ កាលបើអញ្ញានរហិតិក្ខុ ចង្រ្កមលើផែនដី មិនត្រូវចង្រ្កមលើទីចង្រ្កម។

[៣៥៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើគណសង្ឃ មានមានគ្នារហិតិក្ខុ ជាគំរប់៤ ឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនា ឲ្យមានគ្នា គណសង្ឃ មានមានគ្នារហិតិក្ខុនោះ ជាគំរប់២០ ឲ្យអញ្ញានកម្ម កម្មនោះមិនឡើងជាកម្មផង សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផង។

ចប់វគ្គរបស់មានគ្នារហិតិក្ខុ។

(មានត្ថចារិកវគ្គ ទី៤)

CS vin.cv.02.04 | ភាគ ទី៩

(៤. មានត្ថចារិកវគ្គ)

[៣៥៤] សម័យនោះឯង ពួកមានត្ថចារិកភិក្ខុ ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ញាលិកម្ម សាមីចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រដើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាដូតទឹក នៃបកតត្តភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកមានត្ថចារិកភិក្ខុ ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្តទាំងឡាយដូច្នោះ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៣៥៥] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកមានត្ថចារិកភិក្ខុ ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្តទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមានត្ថចារិកភិក្ខុ មិនសមបើនឹងត្រេកអរអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាដូតទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្តទាំងឡាយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថចារិកភិក្ខុ មិនត្រូវត្រេកអរអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក របស់ពួកភិក្ខុជាបកតត្តឡើយ ភិក្ខុណាត្រេកអរ ត្រូវអាប់ភ្លឺទុកដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត អភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាស្រង់ទឹក ដល់មានត្ថចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្លី)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខេបោសថ១ បរិវណា១ ការទទួលសំពត់ស្សិកសាដឹក១ ការលះបង់ភត្ត១ ការទទួលភត្ត១ ទាំង៥យ៉ាង ដល់មានត្ថចារិកភិក្ខុ តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្លី)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគត នឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់ពួកមានត្ថចារិកភិក្ខុ តាមទំនងដែលមានត្ថចារិកភិក្ខុ ត្រូវប្រព្រឹត្ត។

[៣៥៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថចារិកភិក្ខុ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រព្រៃ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រព្រៃ ក្នុងមានត្ថនោះ ដូច្នោះ គឺមានត្ថចារិកភិក្ខុ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន មិនត្រូវទទួលការសន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី បើទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនី សង្ឃឲ្យមានត្ថ ចំពោះអាបត្តិណា មិនគប្បីត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ឬអាបត្តិដទៃ ដែលប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលឆ្លងជាងអាបត្តិនោះ មិនត្រូវតិះដៀលកម្ម មិនត្រូវតិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម មិនត្រូវហាមខេបោសថ មិនត្រូវហាមបរិវណា ដល់ភិក្ខុជាបកតត្ត មិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណនោះ) មិនត្រូវទទួលនាទិ ជាធំក្នុងវត្ថុ មិនត្រូវឲ្យធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) មិនត្រូវចោទ មិនត្រូវរំលឹក មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

[៣៥៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវដើរមុន មិនត្រូវអង្គុយមុខភិក្ខុជាបកតត្តឡើយ ឱកាសឯណា ជាទីបំផុតនៃអាសនៈ ជាទីបំផុតនៃទីដេក ជាទីបំផុត នៃវិហាររបស់សង្ឃ សង្ឃត្រូវប្រគល់ឱកាសនោះ ដល់ភិក្ខុនោះ ឯភិក្ខុនោះ ត្រូវត្រេកអរចំពោះទីឱកាសនោះ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវធ្វើភិក្ខុជាបកតត្ត ឲ្យជាបុរសមណ ឬបច្ឆាសមណ ចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយឡើយ មិនត្រូវ សមាទានអារញ្ញិកផុត មិនត្រូវសមាទានបិណ្ឌបាតិកផុត មួយទៀត មិនត្រូវឲ្យគេនាំចង្កាន់បិណ្ឌបាតមក (ដើម្បីខ្លួន) ព្រោះបច្ច័យនោះ ដោយ គិតថា ជនទាំងឡាយ កុំដឹងអាត្មាអញឡើយ។

[៣៥៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ ជាអាគន្ត ត្រូវប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុក្នុងអាវាស ដែលខ្លួនទៅដល់) ត្រូវប្រាប់ដល់អាគន្តភិក្ខុ (ដែលមកដល់ទីកន្លែងខ្លួន) ត្រូវប្រាប់ ក្នុងថ្ងៃខបោសថ ត្រូវប្រាប់ក្នុងថ្ងៃបរាណា ត្រូវប្រាប់រាល់ថ្ងៃ បើមានជម្ងឺ ត្រូវប្រើបម្រើ ទៅប្រាប់ ក៏បាន។

[៣៥៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ឬ អនាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមិនមាន ភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ។

[៣៦០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់ អនាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែល មានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុទេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែល មានភិក្ខុទេ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានការអន្តរាយ។

[៣៦១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ គួរចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុបាន។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុបាន។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដឹងថា អាវាស ឬអនាវាសណា អាត្មាអញអាចនឹងទៅឲ្យទាន់ ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ គួរចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុបាន គឺអាវាស ឬ អនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដឹងថា អាវាស ឬអនាវាសណា អាត្មាអញ អាចនឹងទៅឲ្យទាន់ ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ គួរចេញចាកអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុបាន។ ទៅកាន់អាវាស ដែល មានភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុបាន គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដឹងថា អាវាស ឬអនាវាសណា អាត្មាអញ អាចនឹងទៅឲ្យទាន់ ក្នុងថ្ងៃនេះបាន។

[៣៦២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ត បើឃើញភិក្ខុជាបកតត្តហើយ ត្រូវក្រោកចាកអាសនៈ ត្រូវ និមន្តភិក្ខុ ជាបកតត្ត ដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុ ជាបកតត្ត កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត អង្គុយលើអាសនៈទាប មិន ត្រូវអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត អង្គុយលើផែនដី មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈទេ មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមជាមួយគ្នា កាលបើ ភិក្ខុជាបកតត្តចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមទាប មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមខ្ពស់ឡើយ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត ចង្រ្កមលើផែនដី មិនត្រូវចង្រ្កមលើទីចង្រ្កម ឡើយ។

[៣៦៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានត្ថាវិកភិក្ខុ មិនត្រូវនៅជាមួយនឹងបារិវាសិកភិក្ខុ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅ ក្នុងអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងអញ្ញានាហិក្ខុ មិនត្រូវអង្គុយលើ អាសនៈជាមួយគ្នា កាលបើអញ្ញានាហិក្ខុ អង្គុយលើអាសនៈទាប មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ កាលបើអញ្ញានាហិក្ខុ អង្គុយលើផែនដី មិន ត្រូវអង្គុយលើអាសនៈ មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមជាមួយគ្នា កាលបើអញ្ញានាហិក្ខុ ចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមទាប មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមខ្ពស់ កាលបើអញ្ញានាហិក្ខុ ចង្រ្កមលើផែនដី មិនត្រូវចង្រ្កមលើទីចង្រ្កមឡើយ។

[៣៦៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើគណសង្ឃ មានមានត្ថាវិកភិក្ខុ ជាគំរប់២ ឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនា ឲ្យមានត្ថ គណសង្ឃ មាន មានត្ថាវិកភិក្ខុនោះ ជាគំរប់២០ ឲ្យអញ្ញាន កម្មនោះមិនឡើងជាកម្មផង សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផង។

[៣៦៥] គ្រានោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការជាថវាត្រី របស់មានត្ថាវិកភិក្ខុ មានប៉ុន្មាន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ការជាថវាត្រី របស់មានត្ថាវិកភិក្ខុ

មានយ៉ាងគឺ ការនៅរួមគ្នា³⁴⁾ ១ ការមិននៅរួមគ្នា³⁵⁾ ១ ការមិនប្រាប់³⁶⁾ ១ ភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តមានត្ថ ក្នុងពួកបកត្តភិក្ខុមិនគ្រប់ចំនួន³⁷⁾ ១ ម្ចាស់ឧបាលិ ការដាច់រាត្រី របស់មានត្ថចារិកភិក្ខុ មានយ៉ាងនេះឯង។

[៣៦៦] សម័យនោះ ភិក្ខុសង្ឃប្រជុំគ្នាច្រើន ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ពួកមានត្ថចារិកភិក្ខុ មិនអាចជំរះមានត្ថបាន។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យដាក់មានត្ថបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវដាក់មានត្ថ យ៉ាងនេះ។ មានត្ថចារិកភិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុទ្រូប ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក រៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្ទៀងអញ្ជើងឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំសូមដាក់នូវមានត្ថ។ មានត្ថ ឈ្មោះថា ភិក្ខុបានដាក់ហើយ។ ថាខ្ញុំសូមដាក់វត្ថុ។ មានត្ថ ក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុបានដាក់ហើយដែរ។

[៣៦៧] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយចេញអំពីក្រុងសាវត្ថី ទៅក្នុងទីនោះៗ។ មានត្ថចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏អាចជំរះនូវមានត្ថបាន។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត ឲ្យសមាទានមានត្ថ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសមាទាន យ៉ាងនេះ។ មានត្ថចារិកភិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុទ្រូប ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក រៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្ទៀងអញ្ជើងឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំសូមសមាទានមានត្ថ។ មានត្ថ ឈ្មោះថា ភិក្ខុបានសមាទានហើយ។ ថាខ្ញុំសូមសមាទានវត្ថុ មានត្ថ ឈ្មោះថា ភិក្ខុបានសមាទានហើយដែរ។

ចប់ វគ្គរបស់មានត្ថចារិកភិក្ខុ។

(អញ្ញាណហវត្ថុ ទី៥)

CS vin.cv.02.05 | ភាគ ទី៩

(៥. អញ្ញាណហវត្ថុ)

[៣៦៨] សម័យនោះ ពួកអញ្ញាណហវត្ថុ ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្តែលខ្នង ក្នុងវេលាដេក របស់ភិក្ខុជាបកត្តទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាប់ថា ពួកអញ្ញាណហវត្ថុ មិនសមបើ ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្តែលខ្នង ក្នុងវេលាដេក របស់ភិក្ខុជាបកត្តទាំងឡាយសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៣៦៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អញ្ញាណហវត្ថុទាំងឡាយ ត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្តែលខ្នង ក្នុងវេលាដេក របស់ភិក្ខុជាបកត្តទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុទាំងឡាយ មិនសមបើ នឹងត្រេកអរអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្តែលខ្នង ក្នុងវេលាដេក របស់ភិក្ខុជាបកត្តទាំងឡាយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុ មិនត្រូវត្រេកអរ នឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្តែលខ្នង ក្នុងវេលាដេក របស់ភិក្ខុជាបកត្តទាំងឡាយឡើយ ភិក្ខុឯណាត្រេកអរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត អភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម។ បេ។ ការដុសក្តែលខ្នង ក្នុងវេលាដេក ដល់អញ្ញាណហវត្ថុទាំងឡាយ តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្ចី)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឧបោសថ១ បរាណា១ ការទទួលសំពត់ស្សិកសាដិក១ ការលះបង់ភត្ត១ ការទទួលភត្ត១ ទាំង៥យ៉ាង ដល់អញ្ញាណហវត្ថុទាំងឡាយ តាមលំដាប់ចាស់ (ខ្ចី)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគត នឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់ពួកអញ្ញាណហវត្ថុ តាមទំនងដែលអញ្ញាណហវត្ថុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្ត។

[៣៧០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុដោយប្រព្រៃ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ក្នុងអញ្ញានោះ ដូច្នោះ គឺអញ្ញាណហវត្ថុ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន។ បេ។ វគ្គរបស់មូលាយបដិកស្សនារហវត្ថុ ដូចម្តេចមិញ វគ្គរបស់មានត្ថរហវត្ថុក្តី មានត្ថចារិកភិក្ខុក្តី អញ្ញាណហវត្ថុក្តី ទាំង៣ពួក ក៏មានសេចក្តីដូចគ្នា យ៉ាងនេះដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ។ បេ។ មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្មោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា។

[៣៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុ មិនត្រូវដើរមុន មិនត្រូវអង្គុយមុខភិក្ខុជាបកត្តឡើយ ទិឱកាសឯណា ដែលជាទីបំផុតនៃអាសនៈ ជាទីបំផុតនៃទីដេក ជាទីបំផុត នៃវិហាររបស់សង្ឃ សង្ឃត្រូវប្រគល់ឲ្យទិឱកាសនោះ ដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះសោះ ក៏ត្រូវត្រេកអរ នឹងទិឱកាសនោះដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុ (មិនត្រូវធ្វើ) ភិក្ខុជាបកត្ត ឲ្យជាបុរសសមណ ឬបច្ឆាសមណ ចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយឡើយ អញ្ញាណហវត្ថុ មិនត្រូវសមាទានអារញ្ជិកផុត មិនត្រូវសមាទានបិណ្ឌបាតិកផុត មួយវិញទៀត មិនត្រូវឲ្យគេនាំចង្កាន់បិណ្ឌបាតមក (ដើម្បីខ្លួន) ព្រោះបច្ច័យនោះ ដោយគិតថា ជនទាំងឡាយ កុំដឹង (រៀង) អាត្មាអញឡើយ។

[៣៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុ មិនត្រូវចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាស ដែលមិនមានភិក្ខុទេ រៀងលែងតែមានភិក្ខុជាបកត្ត រៀងលែងតែមានការអន្តរាយ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ តាមន័យ ដែលមានហើយខាងក្រោមចុះ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ញាណហវត្ថុ គួរចេញចាកអាវាស ដែលមានភិក្ខុ។ បេ។ ចាកអនាវាស។ បេ។ ចាកអាវាស ឬអនាវាស ទៅកាន់អាវាស ដែល

មានភិក្ខុៗបេ។ ចាកអនាវាស ដែលមានភិក្ខុៗបេ។ ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុ មានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដឹងថា អាវាស ឬអនាវាសណា អាត្មាអញ អាចនឹងទៅឲ្យទាន់ ក្នុងថ្ងៃនេះបាន។

[៣៧៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ជាញអភិក្ខុ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ត ឃើញភិក្ខុជាបកតត្តហើយ ត្រូវក្រោកចាកអាសនៈ ត្រូវនិមន្តភិក្ខុ ជាបកតត្ត ដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុ ជាបកតត្ត កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត អង្គុយលើអាសនៈទាប មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ឡើយ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត អង្គុយលើផែនដី មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈ មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមជាមួយគ្នា កាលបើភិក្ខុជាបកតត្តចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមទាប មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមខ្ពស់ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត ចង្រ្កមលើផែនដី មិនត្រូវចង្រ្កមលើទីចង្រ្កមឡើយ។

[៣៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អញ្ជាញអភិក្ខុ មិនត្រូវនៅជាមួយនឹងបារិវាសិកភិក្ខុៗបេ។ ជាមួយនឹងមូលាយបដិកស្សនារហិតភិក្ខុៗបេ។ ជាមួយនឹងមានគ្នារហិតភិក្ខុៗបេ។ ជាមួយនឹងមានត្ថាវិកភិក្ខុៗបេ។ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងអញ្ជាញអភិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នា (កាលបើអញ្ជាញអភិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួន) អង្គុយលើអាសនៈទាប (អញ្ជាញអភិក្ខុ ដែលខ្លីជាង) មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ កាលបើអញ្ជាញអភិក្ខុ អង្គុយលើផែនដី មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈ មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមជាមួយគ្នា កាលបើអញ្ជាញអភិក្ខុ ចង្រ្កមលើទីចង្រ្កមទាប មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមខ្ពស់ កាលបើអញ្ជាញអភិក្ខុ ចង្រ្កមលើផែនដី មិនត្រូវចង្រ្កមលើទីចង្រ្កមឡើយ។

[៣៧៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើគណសង្ឃ មានអញ្ជាញអភិក្ខុ ជាគំរប់៤ ឲ្យបរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនា ឲ្យមានត្ថ គណសង្ឃ មានអញ្ជាញអភិក្ខុនោះ ជាគំរប់២០ ឲ្យអញ្ជាញ កម្មនោះមិនឡើងជាកម្មផង សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផង។

ចប់វត្ថុរបស់អញ្ជាញអភិក្ខុ។ ចប់បារិវាសិកភិក្ខុ ជាគំរប់២។ ក្នុងខន្ធកនេះ មាន៥រឿង។ ឧទ្ទាននៃបារិវាសិកភិក្ខុនោះគឺ

[៣៧៦]

បារិវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តែងត្រេកអរនឹងអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជាញកម្ម សាមិចិកម្ម ការនាំអាសនមកឲ្យ ការនាំទីដេកមកឲ្យ ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ការទទួលបាត្រ និងថែវ ការដុសក្រែលខ្នង ក្នុងវេលាដេកទឹក របស់ភិក្ខុជាបកតត្តទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោស។ អាបត្តិទុក្ខដ មានដល់បារិវាសិកភិក្ខុ ដែលត្រេកអរ (នូវអភិវាទនកម្ម ជាដើមនោះ) ទ្រង់អនុញ្ញាតឧបោសថ១ បរាវណា១ ការទទួលសំពត់ស្ស៊ុកសាជិក១ ការលះបង់ភត្ត១ ការទទួលភត្ត១ ទាំង៥យ៉ាង ដល់គ្នានឹងគ្នា តាមលំដាប់ចាស់ខ្លី ការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ (របស់ពួកបារិវាសិកភិក្ខុ) បារិវាសិកភិក្ខុ ទៅជាមួយនឹងបកតត្តភិក្ខុបាន ឱកាសឯណា ដែលជាទីបំផុត (នៃសេនាសន បារិវាសិកភិក្ខុ គួរត្រេកអរ នឹងឱកាសជាទីបំផុត នៃសេនាសននោះ)បាន បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវធ្វើបកតត្តភិក្ខុ ឲ្យជាបុរសមណ ឬបច្ឆាសមណ មិនត្រូវសមាទាន អារញ្ជិកផុតង្គ និងបិណ្ឌបាតិកផុតង្គ និងឲ្យនាំបិណ្ឌបាតមក ត្រូវប្រាប់វត្ថុ ដល់អាគន្ធកភិក្ខុ ត្រូវប្រាប់វត្ថុ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ក្នុងថ្ងៃបរាវណា (បើមានជម្ងឺ) នឹងប្រើបម្រើទៅប្រាប់ក៏បាន មួយទៀត បារិវាសិកភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុបាន មិនត្រូវនៅក្នុងអាវាស ឬអនាវាស ដែលមានដម្បូលមួយ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត អង្គុយលើផែនដី មិនត្រូវអង្គុយលើអាសនៈ កាលបើភិក្ខុជាបកតត្ត ចង្រ្កមលើទីចង្រ្កមទាប (មិនត្រូវចង្រ្កម លើទីចង្រ្កមខ្ពស់) កាលបើភិក្ខុ ជាបកតត្ត ចង្រ្កមលើផែនដី (មិនត្រូវចង្រ្កម) លើទីចង្រ្កមឡើយ មិនត្រូវនៅរួមនឹងបារិវាសិកភិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួន កម្មដែលមានបារិវាសិកភិក្ខុ ជាគំរប់៤ មិនឡើងជាកម្ម ទ្រង់សំដែងការដាច់រាត្រី និងការជម្រះបរិវាស ទ្រង់អនុញ្ញាតការដាក់វត្ថុ និងការសមាទានវត្ថុទាំងនេះ បារិវាសិកភិក្ខុ ត្រូវដឹងរាល់គ្នា សូម្បីមូលាយបដិកស្សនារហិតភិក្ខុ មានគ្នារហិតភិក្ខុ មានត្ថាវិកភិក្ខុ អញ្ជាញអភិក្ខុ ក៏គប្បីដឹង តាមន័យដែលផ្សេងៗគ្នា យ៉ាងនេះចុះ។ ការដាច់រាត្រីទាំងឡាយ របស់បារិវាសិកភិក្ខុ មាន៣ របស់មានត្ថាវិកភិក្ខុ មាន៤ មិនស្មើគ្នា មួយទៀត ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានត្ថ ត្រូវប្រាប់វត្ថុសព្វថ្ងៃៗ។ កម្មទាំងពីរ ជាកម្មប្រហែលៗគ្នា កម្មទាំង៣ ដែលសេសសល់ ក៏ស្មើគ្នាៗ។

សមុច្ចយក្ខន្ធកៈ (ទី៣)

CS [vin.cv.03](#) | ភាគ ទី៩

(៣. សមុច្ចយក្ខន្ធកំ)

(សុក្កវិស្សដ្ឋិ ទី១)

CS [vin.cv.03.01](#) | ភាគ ទី៩

(១. សុក្កវិស្សដ្ឋិ)

[៣៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្ថុជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ វេលានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជេតនិកសុក្កវិស្សដ្ឋិ³⁸⁾ តែមិនបានបិទបាំងទេ។ ឧទាយិភិក្ខុនោះ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវ

ឧទាហរណ៍នោះ កំពុងនៅបរិវាស ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ឧទាហរណ៍នោះ បានសូម ការទាញ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ នឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ។ សង្ឃក៏ បានទាញឧទាហរណ៍ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ។ ឧទាហរណ៍នោះ មក សូមសម្រេចបរិវាសនឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិខាងដើម។ សង្ឃក៏បានឲ្យសម្រេចបរិវាស ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិ ខាងដើម។ ការឲ្យសម្រេចបរិវាស ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិ ខាងដើម គាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បើ សង្ឃបាន ឲ្យសម្រេចបរិវាស ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិខាងដើម ការឲ្យនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(មានត្ថាហមូលាយបដិកស្សនាទិ)

CS [vin.cv.03.01.16](#) | ភាគ ទី៩

(មានត្ថាហមូលាយបដិកស្សនាទិ)

[៤២៣] ឧទាហរណ៍នោះ បាននៅបរិវាសរួចហើយ គួរដល់មានត្ថ ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំង ទុក៥ថ្ងៃ។ ឧទាហរណ៍នោះ បានប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ខ។ បើ ខ្ញុំនោះ នៅបរិវាសរួចហើយ គួរដល់មានត្ថ ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ តើខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិ ដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរ សង្ឃទាញឧទាហរណ៍ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ហើយសឹមឲ្យ សម្រេចបរិវាស ចំពោះអាបត្តិខាងដើមចុះ។

[៤២៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ យ៉ាងនេះ។ បើ

[៤២៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យសម្រេចបរិវាស ចំពោះអាបត្តិខាងដើម យ៉ាងនេះ។ បើ សង្ឃឲ្យ។ បើ សង្ឃបានឲ្យសម្រេចបរិវាស ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិខាងដើម ការឲ្យ សម្រេចបរិវាសនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាង នេះ។

(តិកាបត្តិមានត្ថៈ)

CS [vin.cv.03.01.17](#) | ភាគ ទី៩

(តិកាបត្តិមានត្ថៈ)

[៤២៦] ឧទាហរណ៍នោះ បាននៅបរិវាសរួចហើយ ក៏ប្រាប់ដល់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ខ។ បើ ខ្ញុំបាននៅបរិវាសរួចហើយ តើខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៀត។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរសង្ឃឲ្យមានត្ថ ខ្សាត្រី ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិទាំង៣ចុះ។

[៤២៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឧទាហរណ៍នោះ ចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក ធៀងស្មា ម្នាង ថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជើឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះ សញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ខ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនោះ បាននៅបរិវាសរួចហើយ ឥឡូវ មកសូមមានត្ថ ខ្សាត្រី នឹង សង្ឃ ចំពោះអាបត្តិទាំង៣។ ឧទាហរណ៍នោះ ត្រូវសូមជាកំរប់ពីរដងផង ត្រូវសូមជាកំរប់បីដងផង។

[៤២៨] ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវធៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧទាហរណ៍នេះ ត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះ សញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ខ។ ឧទាហរណ៍នោះ បាននៅបរិវាសរួចហើយ ឥឡូវ មកសូមមានត្ថ ខ្សាត្រី នឹងសង្ឃ ចំពោះ អាបត្តិទាំង៣។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យមានត្ថ ខ្សាត្រី ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិទាំង៣ចុះ។ នេះជាពាក្យធៀង សង្ឃ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧទាហរណ៍នេះ ត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិស្សដ្ឋី ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ខ។ ឧទាហរណ៍នោះ បាននៅបរិវាសរួចហើយ មកសូមមានត្ថ ខ្សាត្រីនឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិទាំង៣។ សង្ឃក៏ឲ្យមានត្ថ ខ្សាត្រី ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះ អាបត្តិទាំង៣។ ការឲ្យមានត្ថ ខ្សាត្រី ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិទាំង៣ គាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បើ សង្ឃបានឲ្យមានត្ថ ខ្សាត្រី ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិទាំង៣ហើយ ការឲ្យមានត្ថនោះ គាប់ ចិត្តដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(មានត្ថាហមូលាយបដិកស្សនាទិ)

(មានតួចារិកមូលាយបដិកស្សនាទិ)

[៤២៩] ឧទាហរណ៍នោះកំពុងប្រព្រឹត្តមានតួ ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ។ ឧទាហរណ៍នោះ បានប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ស។ ខ្ញុំនោះ កំពុងប្រព្រឹត្តមានតួ ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ តើខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរសង្ឃទាញឧទាហរណ៍នោះ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ហើយឲ្យសមោធានបរិវាស ចំពោះអាបត្តិខាងដើម ហើយសឹមឲ្យមានតួ ៦រាត្រីចុះ។

[៤៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិយ៉ាងនេះ។ បេ។

[៤៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ចំពោះអាបត្តិខាងដើម យ៉ាងនេះ។ បេ។

[៤៣២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យមានតួ ៦រាត្រី យ៉ាងនេះ។ បេ។ សង្ឃឲ្យ។ បេ។ សង្ឃបានឲ្យមានតួ ៦រាត្រី ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ការឲ្យមានតួនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំរឿងនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(អញ្ញាណរហមូលាយបដិកស្សនាទិ)

(អញ្ញាណរហមូលាយបដិកស្សនាទិ)

[៤៣៣] ឧទាហរណ៍នោះ បានសន្សំមានតួរួចហើយ គួរដល់អញ្ញាណកម្ម ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ។ ឧទាហរណ៍នោះ បានប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ស។ បេ។ ខ្ញុំនោះ សន្សំមានតួរួចហើយ គួរដល់អញ្ញាណកម្ម ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ តើខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរសង្ឃទាញឧទាហរណ៍នោះ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ហើយឲ្យសមោធានបរិវាស ចំពោះអាបត្តិខាងដើម ហើយសឹមឲ្យមានតួ ៦រាត្រីចុះ។

[៤៣៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិយ៉ាងនេះ។ បេ។

[៤៣៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ចំពោះអាបត្តិខាងដើម យ៉ាងនេះ។ បេ។

[៤៣៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យមានតួ ៦រាត្រី យ៉ាងនេះ។ បេ។ ឲ្យ។ បេ។ សង្ឃក៏បានឲ្យមានតួ ៦រាត្រី ដល់ឧទាហរណ៍ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ការឲ្យមានតួនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៤៣៧] ឧទាហរណ៍នោះ បានសន្សំមានតួរួចហើយ ក៏ប្រាប់ដល់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក១១បក្ស។ បេ។ ខ្ញុំនោះ សន្សំមានតួរួចហើយ តើខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៀត។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរសង្ឃធ្វើអញ្ញាណកម្ម ដល់ឧទាហរណ៍ចុះ។

(បក្ខប្បដិច្ចន្តអញ្ញាណៈ)

(បក្ខប្បដិច្ចន្តអញ្ញាណៈ)

[៤៣៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យអញ្ញាណកម្មយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឧទាហរណ៍នោះ ចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក រៀងស្នាម្នាម ថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក១១បក្ស ខ្ញុំនោះ សូមបក្ខប្បដិច្ចន្តនឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក១១បក្ស សង្ឃក៏បានឲ្យបក្ខប្បដិច្ចន្ត ដល់ខ្ញុំនោះ ចំពោះអាបត្តិ១ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក១១បក្ស ខ្ញុំនោះ កំពុងនៅបរិវាស ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ហើយបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ខ្ញុំនោះ បានសូមការទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិនឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ សង្ឃក៏បានទាញខ្ញុំនោះ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ ខ្ញុំនោះ បានសូមសមោធានបរិវាសនឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិខាងដើម សង្ឃក៏បានឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ខ្ញុំនោះ ចំពោះអាបត្តិ១ ក្នុងចន្លោះ ឈ្មោះសញ្ជាតិសុក្រវិសដ្ឋិ ដែលបិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិខាងដើម ខ្ញុំនោះបាននៅបរិវាសរួចហើយ គួរដល់មានតួ ក៏ត្រូវអាបត្តិ១ ក្នុង

កិច្ច។ អញ្ជូនកម្ម របស់ខ្លួនយើងកិច្ច គាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បើ សង្ឃបានឲ្យអញ្ជូនកម្ម របស់ខ្លួនយើងកិច្ច អញ្ជូនកម្មនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ អំពើដែលធ្វើទឹកស្អុលឲ្យឃ្នាតចេញ។

(បរិវាស ទី២)

CS [vin.cv.03.02](#) | ភាគ ទី៩

(២. បរិវាស)

(អគ្គសមោធានបរិវាស)

CS [vin.cv.03.02.01](#) | ភាគ ទី៩

(អគ្គសមោធានបរិវាស)

[៤៤០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១ថ្ងៃ អបត្តិ២ បិទបាំងទុក២ថ្ងៃ អបត្តិ៣ បិទបាំងទុក៣ថ្ងៃ អបត្តិ៤ បិទបាំងទុក៤ថ្ងៃ អបត្តិ៥ បិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ អបត្តិ៦ បិទបាំងទុក៦ថ្ងៃ អបត្តិ៧ បិទបាំងទុក៧ថ្ងៃ អបត្តិ៨ បិទបាំងទុក៨ថ្ងៃ អបត្តិ៩ បិទបាំងទុក៩ថ្ងៃ អបត្តិ១០ បិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ។ ភិក្ខុនោះ បានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១ថ្ងៃ។ បើ អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ តើខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលភិក្ខុនោះបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ សង្ឃច្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុនោះ តាមដំបែង⁴⁰ អបត្តិនោះ។

[៤៤១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្ក រៀងស្នាម្នាម ថ្វាយបង្គំបាទាព្រះភិក្ខុចាស់ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១ថ្ងៃ។ បើ អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ ខ្ញុំសូមសមោធានបរិវាស នឹងសង្ឃ តាមដំបែងអបត្តិនោះ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសូមជាកំរប់ពីរដងផង ត្រូវសូមជាកំរប់បីដងផង។

[៤៤២] ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះដូច្នោះ ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១ថ្ងៃ។ បើ អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ ភិក្ខុនោះ សូមសមោធានបរិវាសនឹងសង្ឃ តាមដំបែងអបត្តិនោះ។ បើមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ សង្ឃត្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុ មានឈ្មោះដូច្នោះ តាមដំបែងអបត្តិនោះចុះ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះដូច្នោះ ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១ថ្ងៃ។ បើ អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ ភិក្ខុនោះ សូមសមោធានបរិវាសនឹងសង្ឃ តាមដំបែងអបត្តិនោះ។ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ សង្ឃត្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុ មានឈ្មោះដូច្នោះ តាមដំបែងអបត្តិនោះ។ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ ការឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុ មានឈ្មោះដូច្នោះ តាមដំបែងអបត្តិនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណា លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គុណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គុនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បើ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ សង្ឃបានឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុ ឈ្មោះដូច្នោះ តាមដំបែងអបត្តិនោះហើយ ការឲ្យសមោធានបរិវាសនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(សព្វចិរ្យដ៏ច្នៃអគ្គសមោធាន)

CS [vin.cv.03.02.02](#) | ភាគ ទី៩

(សព្វចិរ្យដ៏ច្នៃអគ្គសមោធាន)

[៤៤៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១ថ្ងៃ អបត្តិ២ បិទបាំងទុក២ថ្ងៃ អបត្តិ៣ បិទបាំងទុក៣ថ្ងៃ អបត្តិ៤ បិទបាំងទុក៤ថ្ងៃ អបត្តិ៥ បិទបាំងទុក៥ថ្ងៃ អបត្តិ៦ បិទបាំងទុក៦ថ្ងៃ អបត្តិ៧ បិទបាំងទុក៧ថ្ងៃ អបត្តិ៨ បិទបាំងទុក៨ថ្ងៃ អបត្តិ៩ បិទបាំងទុក៩ថ្ងៃ អបត្តិ១០ បិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ។ ភិក្ខុនោះ បានប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១ថ្ងៃ។ បើ អបត្តិ១ បិទបាំងទុក១០ថ្ងៃ តើខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនេះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ បណ្តាអបត្តិទាំងនោះ អបត្តិណា ដែលបិទបាំងទុកយូរជាងអបត្តិទាំងអស់ សង្ឃច្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុនោះ តាមដំបែងអបត្តិទាំងនោះចុះ។

[៤៦៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរសង្ឃ រៀងស្នាម្នាង សំពះបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជា ច្រើន ហើយមិនដឹងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមិនដឹងទីកំណត់រាត្រី រលឹកមិនឃើញទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងរលឹកមិនឃើញទីកំណត់រាត្រី មានសេចក្តី សង្ស័យ ក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងទីកំណត់រាត្រី បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនោះ សូមសុទ្ធនុបវិវាសនឹងសង្ឃ ចំពោះ អាបត្តិទាំងនោះ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវសូមជាគំរប់បីដងផង។

[៤៦៨] ត្រូវភិក្ខុអ្នកឆ្លាស ប្រតិពល ផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេសជាច្រើន ហើយមិនដឹងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមិនដឹងទីកំណត់រាត្រី រលឹកមិនឃើញទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងរលឹកមិនឃើញទីកំណត់រាត្រី មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងទីកំណត់រាត្រី ភិក្ខុនោះ ក៏សូមសុទ្ធនុបវិវាសនឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិ ទាំងនោះ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរឲ្យសុទ្ធនុបវិវាស ដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះដូច្នោះ ចំពោះអាបត្តិទាំងនោះ នេះជាពាក្យផ្ទៀង សង្ឃ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន ហើយមិនដឹងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមិនដឹងទីកំណត់រាត្រី រលឹកមិនឃើញទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងរលឹកមិនឃើញទីកំណត់រាត្រី មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមាន សេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងទីកំណត់រាត្រី ភិក្ខុនោះ ក៏សូមសុទ្ធនុបវិវាសនឹងសង្ឃ ចំពោះអាបត្តិទាំងនោះ។ សង្ឃឲ្យសុទ្ធនុបវិវាស ដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះ ដូច្នោះ ចំពោះអាបត្តិទាំងនោះ។ ការឲ្យសុទ្ធនុបវិវាស ដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះដូច្នោះ ចំពោះអាបត្តិទាំងនោះ គាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម បើមិនគាប់ចិត្ត ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោល សេចក្តីនេះ ជាគំរប់ពីរដងផង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគំរប់បីដងផង។ បុរសសុទ្ធនុបវិវាស សង្ឃបានឲ្យដល់ភិក្ខុ មានឈ្មោះដូច្នោះ ចំពោះ អាបត្តិទាំងនោះហើយ ការឲ្យសុទ្ធនុបវិវាសនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយ អាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៤៦៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យសុទ្ធនុបវិវាសយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យសុទ្ធនុ បរិវាស ដូចម្តេចខ្លះ។ (បើ) ភិក្ខុមិនដឹងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមិនដឹងទីកំណត់រាត្រី រលឹកមិនឃើញទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងរលឹកមិនឃើញទីកំណត់រាត្រី សង្ឃយ ក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងសង្ឃយ ក្នុងទីកំណត់រាត្រី ហើយសង្ឃត្រូវឲ្យសុទ្ធនុបរិវាសចុះ។ (បើ) ភិក្ខុដឹងទីកំណត់អាបត្តិ តែមិនដឹងទី កំណត់រាត្រី រលឹកឃើញទីកំណត់អាបត្តិ តែរលឹកមិនឃើញទីកំណត់រាត្រី មិនសង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ តែសង្ឃយក្នុងទីកំណត់រាត្រី សង្ឃក៏ ត្រូវឲ្យសុទ្ធនុបរិវាសដែរ។ (បើ) ភិក្ខុដឹងទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ មិនដឹងខ្លះ ទាំងមិនដឹងទីកំណត់រាត្រី រលឹកឃើញទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ រលឹកមិនឃើញ ខ្លះ ទាំងរលឹកមិនឃើញទីកំណត់រាត្រី សង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ មិនសង្ឃយខ្លះ សង្ឃយ តែត្រង់ទីកំណត់រាត្រី ហើយសង្ឃក៏ត្រូវឲ្យសុទ្ធនុ បរិវាសដែរ។ (បើ) ភិក្ខុមិនដឹងទីកំណត់អាបត្តិ តែដឹងទីកំណត់រាត្រីខ្លះ មិនដឹងខ្លះ រលឹកមិនឃើញទីកំណត់អាបត្តិ តែរលឹកឃើញទីកំណត់រាត្រីខ្លះ រលឹកមិនឃើញខ្លះ សង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងសង្ឃយក្នុងទីកំណត់រាត្រីខ្លះ មិនសង្ឃយខ្លះ សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យសុទ្ធនុបរិវាសដែរ។ (បើ) ភិក្ខុដឹងទី កំណត់អាបត្តិ ទាំងដឹងទីកំណត់រាត្រីខ្លះ មិនដឹងខ្លះ រលឹកឃើញទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ ទាំងរលឹកឃើញទីកំណត់រាត្រីខ្លះ រលឹកមិនឃើញខ្លះ មិន សង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ តែសង្ឃយក្នុងទីកំណត់រាត្រីខ្លះ មិនសង្ឃយខ្លះ សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យសុទ្ធនុបរិវាសដែរ។ (បើ) ភិក្ខុដឹងទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ មិនដឹងខ្លះ ដឹងទីកំណត់រាត្រីខ្លះ មិនដឹងខ្លះ រលឹកឃើញទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ រលឹកមិនឃើញខ្លះ រលឹកឃើញទីកំណត់រាត្រីខ្លះ រលឹកមិនឃើញខ្លះ សង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ មិនសង្ឃយខ្លះ សង្ឃយក្នុងទីកំណត់រាត្រីខ្លះ មិនសង្ឃយខ្លះ សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យសុទ្ធនុបរិវាសដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យសុទ្ធនុបរិវាសយ៉ាងនេះឯង។

[៤៧០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសដូចម្តេច។ (បើ) ភិក្ខុដឹងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងដឹងទីកំណត់រាត្រី រលឹកឃើញទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងរលឹកឃើញទីកំណត់រាត្រី មិនសង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ ទាំងមិនសង្ឃយក្នុងទីកំណត់រាត្រី សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសចុះ។ (បើ) ភិក្ខុមិនដឹងទី កំណត់អាបត្តិ តែដឹងទីកំណត់រាត្រី រលឹកមិនឃើញទីកំណត់អាបត្តិ តែរលឹកឃើញទីកំណត់រាត្រី សង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិ តែមិនសង្ឃយ ក្នុងទីកំណត់រាត្រី សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យបរិវាសដែរ។ (បើ) ភិក្ខុដឹងទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ មិនដឹងខ្លះ ដឹងតែទីកំណត់រាត្រី រលឹកឃើញទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ រលឹកមិនឃើញខ្លះ រលឹកឃើញតែទីកំណត់រាត្រី សង្ឃយក្នុងទីកំណត់អាបត្តិខ្លះ មិនសង្ឃយខ្លះ មិនសង្ឃយតែត្រង់ទីកំណត់រាត្រី សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យ បរិវាសដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសយ៉ាងនេះឯង។

ចប់បរិវាស។

(ចត្តាលីសកៈ ទី៣)

CS [vin.cv.03.03](#) | ភាគ ទី៩

(៣. ចត្តាលីសក់)

[៤៧១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបកំពុងនៅបរិវាស ក៏ស្រាប់តែសឹកចេញទៅ។ បុរសនោះ បានត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយវិញ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។

[៣៧២] ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កំពុងនៅបរិវាស ហើយសឹកចេញទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរិវាសរបស់ភិក្ខុ ដែលសឹកចេញទៅហើយ មិនបានលូតលាស់ឡើងទេ។ បើបុគ្គលនោះ ត្រឡប់មកបួសវិញទៀត ការដែលឲ្យបរិវាសអំពីមុន ដល់ ភិក្ខុនោះ ក៏នៅនឹងដដែល។ បរិវាសណា ដែលសង្ឃបានឲ្យហើយ ក៏ឈ្មោះថា ឲ្យល្អហើយ។ បរិវាសណា ដែលភិក្ខុបាននៅរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា នៅល្អហើយ។ ឯបរិវាសដែលសល់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវនៅទៀតចុះ។

ដែលខ្លួនមិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏មិនសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះទៀត តែមិនបានបិទបាំងទុក ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនសង្ស័យ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកដដែល។ បើ ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនមិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏មិនសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះទៀត តែមិនបានបិទបាំងទុក ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនសង្ស័យ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សង្ស័យ តែបិទបាំងទុកទៅវិញ។ បើ ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនមិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏មិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងពួកអាបត្តិនោះទៀត ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនសង្ស័យ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ ហើយបិទបាំងទុក។ សង្ឃត្រូវទាញភិក្ខុនោះ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយត្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុនោះ ចំពោះអាបត្តិ ដែលបិទបាំងទុក ប៉ុន្មានថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិខាងដើម។

[៥៥០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរដល់មានត្ថ។ បេ។

[៥៥១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ថ។ បេ។

[៥៥២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរដល់អញ្ជាតកម្ម ហើយត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន ក្នុងចន្លោះ តែមិនបានបិទបាំងទុក ហើយសឹកចេញទៅ។ បេ។ យើងបានសំដែង អំពីភិក្ខុដែលនៅបរិវាស ឲ្យពិស្តារហើយយ៉ាងណា ចំណែកភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ថ ប្រព្រឹត្តមាន និងគួរដល់អញ្ជាត បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះចុះ។

[៥៥៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរដល់អញ្ជាត ហើយត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន ក្នុងចន្លោះ តែមិនបានបិទបាំងទុក ហើយប្តេជ្ញានុសាសនាណាមួយ។ បេ។ ត្រឡប់ទៅជាឆ្នុត។ បេ។ ត្រឡប់ជាមានចិត្តរវើរវាយ។ បេ។ ត្រឡប់ជាមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់។ បេ។ អាបត្តិទាំងនោះ ភិក្ខុនោះ បិទបាំងខ្លះ មិនបានបិទបាំងខ្លះ។ បេ។ ស្គាល់អាបត្តិពួកខ្លះ មិនស្គាល់អាបត្តិពួកខ្លះ។ បេ។ រលឹកឃើញអាបត្តិពួកខ្លះ រលឹកមិនឃើញអាបត្តិពួកខ្លះ។ បេ។ មិនសង្ស័យក្នុងអាបត្តិពួកខ្លះ សង្ស័យក្នុងអាបត្តិពួកខ្លះ មិនសង្ស័យក្នុងពួកអាបត្តិណា ក៏បិទបាំងពួកអាបត្តិនោះទុក សង្ស័យក្នុងពួកអាបត្តិណា ក៏មិនបានបិទបាំងពួកអាបត្តិនោះទុកឡើយ។ ភិក្ខុនោះ មានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់។ ភិក្ខុនោះ អស់ទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់វិញហើយ ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនមិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏មិនសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ ទៀត តែមិនបានបិទបាំងទុក ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនសង្ស័យ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏មិនសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះទៀត តែមិនបានបិទបាំងទុក ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនសង្ស័យ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ តែបិទបាំងទុកទៅវិញ។ បេ។ ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនមិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏មិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកពួកអាបត្តិនោះទៀត ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនសង្ស័យ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏មិនសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកពួកអាបត្តិនោះទៀត ពួកអាបត្តិណា ដែលខ្លួនសង្ស័យ ហើយមិនបានបិទបាំងទុកពីមុន ដល់មកបួសជាខាងក្រោយ ក៏អស់សេចក្តីសង្ស័យនឹងពួកអាបត្តិនោះ តែបិទបាំងទុក។ សង្ឃត្រូវទាញភិក្ខុនោះ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយត្រូវឲ្យសមោធានបរិវាស ដល់ភិក្ខុនោះ ចំពោះអាបត្តិ ដែលបិទបាំងទុក ប៉ុន្មានថ្ងៃ និងចំពោះអាបត្តិខាងដើម។

(បរិមាណាទិវារអដ្ឋកៈ ទី៧)

CS [vin.cv.03.07](#) | [ភាគ ទី៩](#)

(៧. បរិមាណាទិវារអដ្ឋកំ)

[៥៥៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាច្រើន មានចំនួនគួរនឹងរាប់បាន ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។ មានចំនួនគួររាប់មិនបាន ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។ ជាអាបត្តិមានឈ្មោះតែមួយ ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។ ជាអាបត្តិមានឈ្មោះផ្សេងគ្នា ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។ ជាអាបត្តិ មានចំណែកស្មើគ្នា ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។ ជាអាបត្តិ មានចំណែកខុសគ្នា ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។ ជាអាបត្តិ ដែលកំណត់បាន (មិនច្រឡូកច្រឡំ) ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។ ជាអាបត្តិ ដែលច្រឡូកច្រឡំគ្នា ហើយមិនបានបិទបាំងទុក ក៏សឹកចេញទៅ។ បេ។

(ទ្វេភិក្ខុវារងកាទសកៈ ទី៨)

CS [vin.cv.03.08](#) | [ភាគ ទី៩](#)

(៨. ទ្វេភិក្ខុវារងកាទសកំ)

[៥៨៤]

រឿងអប្សរដ៏ច្រើនមានត្តៗ រឿងឯកាហបរិវាស១ រឿងទ្វីបា- តីហា-ចតុហា- បញ្ចាហបរិវាស១ រឿងបក្ខបរិវាស១ រឿងភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិ មានបិទបាំងអាបត្តិទុក ដរាបដល់១០ថ្ងៃ ជាទីបំផុត១ រឿងមាសបរិវាស១ រឿងមហាបរិសុទ្ធបរិវាស១ រឿងភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាស ហើយសឹកចេញទៅ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំងឡាយច្រើន ហើយរាប់បាន១ រឿងភិក្ខុពីររូបសំគាល់ ក្នុងអាបត្តិ សង្ឃាទិសេសនោះ១ រឿងភិក្ខុពីររូប សង្ឃយក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស១ រឿងភិក្ខុពីររូប មានសេចក្តីយល់ឃើញថា អាបត្តិច្រឡក ច្រឡំគ្នា១ រឿងភិក្ខុពីររូបមានសេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងអាបត្តិច្រឡកច្រឡំគ្នា ថាអាបត្តិច្រឡកច្រឡំគ្នាមែន១ រឿងភិក្ខុពីររូបមាន សេចក្តីយល់ឃើញក្នុងអសុទ្ធភាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុពីររូប មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងសុទ្ធភាបត្តិនោះថា ជាសុទ្ធភាបត្តិមែន ហើយភិក្ខុ មួយរូបបិទបាំងទុក ភិក្ខុមួយរូបទៀត មិនបានបិទបាំងទុក១ រឿងភិក្ខុពីររូប ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ហើយចៀសចេញទៅ១ រឿង ភិក្ខុពីររូបត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ហើយត្រឡប់ទៅជាឆ្គង១ រឿងភិក្ខុពីររូប និយាយទៅនឹងសង្ឃ ដែលកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងសង្ឃទាញភិក្ខុ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ១ដរាប (៩ជាអវិសុទ្ធិ ៩ជាវិសុទ្ធិ)១ ព្រះអាចារ្យទាំងឡាយ មានប្រក្រតីនៅក្នុងមហាវិហារ ដែលមាននៅក្នុងតម្កល់បណ្ឌិត្រីបំ (កោះលង្កា) ជាទីជ្រះថ្លា ថាអ្នកចែកនូវបទព្រះវិន័យ បានសំដែង (សមុច្ចយក្នុងក្រុងនេះ) ទុក ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្ម គឺព្រះពុទ្ធសាសនា ឲ្យតាំងនៅមាំមួន ជាអង្វែងទៅហោង។

ចប់ភាគ៩

មាតិកា

Index incomplete!

ចុល្លវគ្គ	លេខ ទំព័រ
ភាគ ទី១	១
កម្មក្នុងក្រុង:	១
និទានធម្មតិយភិក្ខុ	?
រឿងបណ្តុកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ	១
ការទ្រង់បន្ទោសបណ្តុកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ	៣
ការទ្រង់បន្ទោស និងទ្រង់ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តុកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ	៥
(សង្ឃធ្វើ) តជ្ជនីយកម្ម ដល់បណ្តុកភិក្ខុ និងលោហិតភិក្ខុ	៧
តជ្ជនីយកម្មជាកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌	១១
តជ្ជនីយកម្មជាកម្មដែលត្រូវតាមធម៌	១៥
ការធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក	១៩
តជ្ជនីយកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់	២៣
ការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម	២៥
និយស្សកម្ម រឿងសេយ្យសកភិក្ខុ	២៩
និយស្សកម្ម ជាកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌	៣៣
និយស្សកម្ម ជាកម្មដែលត្រូវតាមធម៌	៣៧
ការធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣	៤១
ការធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក	៤៣
និយស្សកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់	៤៥
និយស្សកម្មដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់	៤៧

ការរម្ងាប់និយស្សកម្ម	៤៩
បញ្ហាជនីយកម្ម រឿងអស្សជិក្ខុ និងបុនព្វសុភកិក្ខុ	៥១
ការធ្វើបញ្ហាជនីយកម្ម	៦៥
បញ្ហាជនីយកម្មជាកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌	៦៩
បញ្ហាជនីយកម្មជាកម្មដែលត្រូវតាមធម៌	៧១
ការធ្វើបញ្ហាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣	?
ការធ្វើបញ្ហាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក	?
ការធ្វើបញ្ហាជនីយកម្ម ដល់អស្សជិក្ខុ និងបុនព្វសុភកិក្ខុ	?
ការធ្វើបញ្ហាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥	?
ការរម្ងាប់បញ្ហាជនីយកម្ម	?
បដិសារណីយកម្ម រឿងសុធម្មភិក្ខុ	?
បដិសារណីយកម្មជាកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌	?
បដិសារណីយកម្មជាកម្មដែលត្រូវតាមធម៌	?
វត្ថុ ១៨ ក្នុងបដិសារណីយកម្ម	?
វិធីញ្ញាងសុធម្មភិក្ខុដ៏មានអាយុឲ្យសូមខមាទោស	?
បដិសារណីយកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់	?
ការរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម	?
ឧក្ខេបនីយកម្មព្រោះការមិនឃើញអាបត្តិ	?
ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ឆន្ទភិក្ខុ	?
ឧក្ខេបនីយកម្មជាកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌	?
ឧក្ខេបនីយកម្មជាកម្មដែលត្រូវតាមធម៌	?
ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក	?
ការប្រព្រឹត្តិដោយប្រពៃក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម	?
ឆន្ទភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ	?
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់	?
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់	?
ការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម	?
ឧក្ខេបនីយកម្មព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ	?
ឧក្ខេបនីយកម្មជាកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌	?
ឧក្ខេបនីយកម្មជាកម្មដែលត្រូវតាមធម៌	?
ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣	?
ការប្រព្រឹត្តិដោយប្រពៃក្នុងឧក្ខេបនីយកម្ម	?
ឆន្ទភិក្ខុគឺសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ	?
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់	?
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់	?
ការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម	?
រឿងអវិជ្ជភិក្ខុ និយាយអំពីទិដ្ឋិអាក្រក់	?

រឿងអវិជ្ជាភិក្ខុ និយាយអំពីទោសរបស់កាម	?
ឧក្ខេបនីយកម្មព្រោះការមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់	?
ឧក្ខេបនីយកម្មជាកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌	?
ឧក្ខេបនីយកម្មជាកម្មដែលត្រូវតាមធម៌	?
ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣	?
ការធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក	?
រឿងអវិជ្ជាភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់	?
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលសង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់	?
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់	?
ការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម	?
ឧទ្ទាននៃកម្មក្នុងន្ទក	?
បារិវាសិកក្នុងន្ទក:	?
រឿងពួកភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស	?
ការទ្រង់បន្ទោសពួកភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស	?
ការប្រព្រឹត្តិដោយប្រពៃនៃភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស	?
វត្ថុរបស់ភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស	?
វត្ថុរបស់ភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស	២១១
រឿងព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរពីការដាច់រាត្រីរបស់បារិវាសិកភិក្ខុ	២១២
វត្ថុរបស់ភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស	២១៣
រឿងមូលាយបដិកស្សនារហភិក្ខុ	២១៤
វត្ថុរបស់មូលាយបដិកស្សនារហភិក្ខុ	២១៦
វត្ថុរបស់មានគ្មារហភិក្ខុ	២២២
វត្ថុរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តមានត្ថ	២៣០
វត្ថុរបស់អញ្ញានរហភិក្ខុ	២៤០
ឧទ្ទាននៃបារិវាសិកក្នុងន្ទក	២៤៥
សមុច្ចយក្នុងន្ទក:	២៤៨
រឿងឧទាយី ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះសញ្ជេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិ	២៤៨
ការឲ្យមានត្ថ	២៤៩
ការសូមអញ្ញាន	២៥៣
អញ្ញានកម្ម	២៥៤
ការឲ្យឯកាហបរិវាស	២៤៧
ការឲ្យមានត្ថ	២៦០
ការសូមអញ្ញានកម្ម	២៦៥
អញ្ញានកម្ម	២៦៧
ការសូមបញ្ជាហបរិវាស	២៧១
ការសូមមូលាយបដិកស្សនា	២៧៣
មូលាយបដិកស្សនា	២៧៥

ការសូមមូលាយបដិកស្សនា	២៧៩
មូលាយបដិកស្សនា	២៨១
ការសូមមានត្ថ	២៨៥
ការឲ្យមានត្ថ	២៨៧
ការសូមមូលាយបដិកស្សនា	២៩១
មូលាយបដិកស្សនា	២៩៣
ការសូមមានត្ថ	២៩៧
ការឲ្យមានត្ថ	២៩៩
ការសូមអញ្ជានកម្ម	៣០៣
អញ្ជានកម្ម	៣០៦
ការសូមបក្ខបរិវាស	៣០៩
ការឲ្យបក្ខបរិវាស	៣១០
ការសូមមូលាយបដិកស្សនា	៣១៣
មូលាយបដិកស្សនា	៣១៤
ការឲ្យសមោធានបរិវាស	៣១៧
ការឲ្យមានត្ថ	៣២២
មូលាយបដិកស្សនា	៣២៥
ការសូមអញ្ជានកម្ម	៣២៦
អញ្ជានកម្ម	៣៣១
ការឲ្យសមោធានបរិវាសតាមតម្លៃអាបត្តិ	៣៣៦
ការសូមទ្វេមាសបរិវាស	៣៤២
ការឲ្យទ្វេមាសបរិវាស	៣៤៥
ត្រូវ (ភិក្ខុនោះ) នៅបរិវាសពីរខែ	៣៤៩
ភិក្ខុត្រូវនៅបរិវាសពីរខែ	៣៥១
ភិក្ខុគួរដល់មានត្ថ	៣៥៥
សង្ឃត្រូវឲ្យមាសបរិវាសដល់ភិក្ខុ	៣៥៩
មាសបរិវាសសង្ឃត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុ	៣៦១
ការឲ្យមាសបរិវាស	៣៦៣
ភិក្ខុត្រូវនៅបរិវាសពីរខែ	៣៦៧
ត្រូវភិក្ខុនោះនៅបរិវាសពីរខែ	៣៧១
ភិក្ខុគួរដល់មានត្ថ	៣៧៣
ការឲ្យសុទ្ធន្តបរិវាស	៣៧៧
សុទ្ធន្តបរិវាស	៣៧៩
បរិវាសរបស់ភិក្ខុឆ្លុតជាដើមមិនលូតលាស់ឡើង	៣៨៣
បរិវាសរបស់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តជាដើមមិនលូតលាស់ឡើង	៣៨៥
ការប្រព្រឹត្តមានត្ថរបស់បុគ្គលដែលសឹកចេញជាដើមមិនលូតលាស់ឡើង	៣៨៧

អព្ភានកម្មរបស់ភិក្ខុដែលសឹកចេញមិនលូតលាស់ឡើង	៣៨៩
(សង្ឃត្រូវឲ្យ) សមោធានបរិវាសចំពោះអាបត្តិខាងដើម	៣៩១
សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសទៀតហើយសឹមឲ្យមានត្ថ	៣៩៦
(សង្ឃត្រូវឲ្យ) សមោធានបរិវាសចំពោះអាបត្តិខាងដើម	៤១០
ភិក្ខុគួរដល់មានត្ថ ប្រព្រឹត្តមានត្ថ និងគួរដល់អព្ភានកម្ម	៤២៥
(សង្ឃត្រូវឲ្យ) សមោធានបរិវាសចំពោះអាបត្តិខាងដើម	៤២៧
សង្ឃត្រូវឲ្យមានត្ថដល់ភិក្ខុទាំងពីររូប	៤១៨
ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានបរិសុទ្ធចាកអាបត្តិទាំងនោះ	៤៣២
ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធចាកអាបត្តិទាំងនោះ	៤៤០
ឧទ្ទាននៃសមុច្ឆយក្នុងភិក្ខុ	៤៥៣

- 1) ភិក្ខុពីររូបនេះនៅក្នុងពួកធម្មតិយភិក្ខុ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា សូម្បីតែសិស្សគណៈរបស់ភិក្ខុពីររូបនោះ ក៏គេហៅថា បណ្ណក និងលោហិតកដែរ។
- 2) កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុដែលគួរគម្រាម។
- 3) អាបត្តិដែលសំដែងមិនដាច់ អដ្ឋកថាថា បានដល់អាបត្តិពីរកង គឺបារាជិក១ សង្ឃាទិសេស១ តែសារត្ថទីបនីដីកាថា អាបត្តិដែលមិនមែនជា ទេសនាគាមិនីក្នុងទីនេះ សំដៅយកអាបត្តិបារាជិកតែម្យ៉ាង ព្រោះតជ្ជនីយកម្ម សង្ឃធ្វើដល់ភិក្ខុ ដែលត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសប៉ុណ្ណោះ មិនមែន ធ្វើដល់ភិក្ខុ ដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ។
- 4) ក្នុងទីឯទៀត លោកសំដៅយកអាបត្តិបារាជិក និងសង្ឃាទិសេស ប៉ុន្តែក្នុងទីនេះ សំដៅយកអាបត្តិសង្ឃាទិសេសតែម្យ៉ាង ហេតុនេះ សង្ឃមិនត្រូវ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មព្រោះត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ សង្ឃត្រូវធ្វើតជ្ជនីយកម្មបាន ចំពោះតែត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ (សារត្ថទីបនីដីកា)។
- 5) ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ មិនត្រូវសូមឱកាស ភិក្ខុណាមួយដែលមានទោសដើម្បីចោទភិក្ខុនោះ។
- 6) ស្ងួត សុភាពរាបទាប
- 7) កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើឲ្យថយ យស។
- 8) ភិក្ខុដែលល្ងង់ មិនឆ្លាសនោះ ត្រូវសូមនិស្ស័យ ហើយនៅអាស្រ័យនឹងគ្រូអាចារ្យរបស់ខ្លួន មិនត្រូវនៅ ដោយនិស្ស័យមុត្តកទេ។
- 9) ចត្រង្គមានក្រឡា៨
- 10) ចត្រង្គមានក្រឡា១០។ នីយខ្លះប្រែថា បាយខុំ
- 11) ចត្រង្គគ្មានក្តារ លេងតែមាត់ទេ។
- 12) ប្រហែលជាលេងបិទមុខ បិទពួន។
- 13) កម្មដែលសង្ឃត្រូវបណ្តេញ ឬបំបរបងភិក្ខុដែលមានទោសឲ្យចេញពីទីអាវាស។
- 14) ការលើសនឹងសិក្ខាបទ ដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងកាយទ្វារ ហៅថា អនាចារផ្លូវកាយ (អដ្ឋកថា)។
- 15) ការបៀតបៀន បានខាងការបំផ្លាញ ពង្រេច ដោយមិនប្រឹងសិក្សាសិក្ខាបទ ដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងកាយទ្វារ។

16)

មិច្ឆាជីវៈផ្លូវកាយ បានដល់ការចិញ្ចឹមជីវិត មានស្បៀងស្បៀន ស្តីអំពីអរិយធម៌ដើម ដោយអំណាចអនេសនា មានវេជ្ជកម្មដែលទ្រង់ហាមជាដើម។

17)

មិច្ឆាជីវៈផ្លូវវាចា បានដល់ទទួល និងប្រាប់ដំណឹងរបស់ពួកគ្រហស្ថជាដើម (ទូត)។

18)

អដ្ឋកថា ថា សូម្បីប្រកបដោយអង្គ១ ក៏គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្មដែរ។

19)

ភិក្ខុជាអ្នកទទួលបម្រើរបស់សង្ឃ ដែលត្រូវចាត់ឲ្យទៅ តាមពិនិត្យមើលការ ឬជួយសូមទោស គឺជាអ្នកដំណាងសង្ឃ។

20)

ក្នុងអដ្ឋកថា ថា មិនត្រូវទ្រទ្រង់សំពត់ពណ៌ស មិនបានកាត់ដោយផង មានជាយជាផ្កាផង។

21)

មិនត្រូវទ្រទ្រង់សំពត់ទាំងឡាយ មានសំពត់ដែលគេក្រងដោយស្បូវជាដើម។

22)

បរិវាស មាន៤យ៉ាង គឺអប្បជិច្ចន្តបរិវាស១ បដិច្ចន្តបរិវាស១ សុទ្ធន្តបរិវាស១ សមោធានបរិវាស១។ ឯអប្បជិច្ចន្តបរិវាសនោះ បានសំដែងរួចហើយ ក្នុងមហានិទ្ទក នៃមហានិទ្ទក ចំណែកបរិវាស៣ទៀតនោះ មានសេចក្តីពិស្តារក្នុងសមុច្ឆយក្ខន្ធក។

23)

លំដាប់ភត្ត មានខន្ធសភត្តជាដើម ដែលសង្ឃត្រូវចែកឲ្យដល់ខ្លួនក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយខ្លួនក៏លះបង់ភត្តនោះ គឺប្រាប់ឲ្យចែកដល់ភិក្ខុដទៃសិន ចំណែកខ្លួន នឹងសូមទទួល ក្នុងថ្ងៃតទៅ។

24)

ទទួលចែកភត្ត ដែលខ្លួនត្រូវបានតាមលំដាប់ស្សាបាន

25)

អដ្ឋកថាថា មិនត្រូវធ្វើជាឧបជ្ឈាយ៍ ឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្ត ប៉ុន្តែ បើបានដាក់វត្ថុហើយ នឹងឲ្យឧបសម្បទា ក៏គួរ។ មិនត្រូវធ្វើជាអាចារ្យ សូត្រ កម្មវាចា កាលបើគ្មានភិក្ខុដទៃ ភិក្ខុនោះបានដាក់វត្ថុហើយ សូត្រកម្មវាចាក៏គួរ។

26)

មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ដល់ភិក្ខុជាអាគន្ធក ភិក្ខុឯណាបានកាន់និស្ស័យទៅហើយ ត្រូវប្រាប់ភិក្ខុអស់នោះថា ខ្ញុំធ្វើនិយកម្ម ត្រូវលោកកាន់យក និស្ស័យ ក្នុងសំណាក់ព្រះថេរៈឯណោះចុះ កុំមកធ្វើវត្ថុដល់ខ្ញុំឡើយ វេលាចូលស្រុក កុំមកលាខ្ញុំឡើយ។ បើបានហាមយ៉ាងនេះហើយ គេនៅតែធ្វើ នោះ បារិវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិទេ។

27)

មិនត្រូវទទួលសាមណេរឯទៀត ទុកជាសាមណេរដែលខ្លួនបំបួសហើយ ក៏ត្រូវហាមថា ខ្ញុំធ្វើនិយកម្ម កុំមកធ្វើវត្ថុដល់ខ្ញុំឡើយ។ បើបានហាម យ៉ាងនេះហើយ សាមណេរអស់នោះ នៅតែធ្វើ បារិវាសិកភិក្ខុនោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

28)

បារិវាសិកភិក្ខុគិតថា អញនឹងអង្គុយឆាន់ក្នុងវត្តនេះ ហើយនឹងរាប់រាត្រីទាំងឡាយ កាលបើអញចេញទៅបិណ្ឌបាត នឹងប្រទះភិក្ខុក្នុងស្រុក កាលបើអញមិនប្រាប់ នឹងដាច់រាត្រី បារិវាសិកភិក្ខុនោះ មិនត្រូវឲ្យគេនាំចង្កាន់បិណ្ឌបាត មកដើម្បីខ្លួន ដោយហេតុនេះឯង។ ទុកជាប្រើឲ្យ សាមណេរចំអិន ហើយឆាន់ ក្នុងវត្ត ដោយអធ្យាស្រ័យថា កុំឲ្យអ្នកណាមួយ ដឹងសោះឡើយ ដូច្នោះ ក៏មិនបាន បារិវាសិកភិក្ខុនោះ ត្រូវតែចូលទៅ បិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក។

29)

អាវាស បានដល់ទិសេនាសន ដែលគេធ្វើសម្រាប់នៅ។

30)

អនាវាស បានដល់រាន សម្រាប់ទុកអម្បោស រានសម្រាប់ទុកឧស រោងទឹក បង្គន់ និងក្លោងទ្វារ ជាដើម។

31)

គឺនៅជាមួយនឹងភិក្ខុ ជាបកតត្ត ក្នុងលំនៅដែលមានដម្បូលមួយរួមគ្នា។

32)

គឺនៅតែឯង មិនបាននៅក្នុងអាវាស ដែលមានភិក្ខុជាបកតត្ត។

33)

គឺមិនប្រាប់ ការដែលខ្លួនប្រព្រឹត្ត ដល់ភិក្ខុផងគ្នា មានអាគន្ធកភិក្ខុជាដើម។

34)

អដ្ឋកថា ថា គឺនៅក្នុងទីមានដម្បូលមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុជាបកតត្ត។

35)

នៅតែម្នាក់ឯង គឺនៅក្នុងទី ដែលគ្មានសង្ឃជាគ្នា។

36)

គឺមិនប្រាប់ ថាខ្លួនជាមានត្ថចារិកភិក្ខុ ដល់អាគន្ធកភិក្ខុ ជាដើម។
37)

គឺមិនគ្រប់ចំនួនសង្ឃ តាំងពីស្រូវឡើងទៅ។
38)

អាបត្តិប្រកបដោយចិត្តក្លែង ហៅថា សញ្ជេតនិក ការញ៉ាំងទឹកសុក្ក ឲ្យឃ្លាតចេញ ហៅថា សុក្កវិសដ្ឋិ
39)

ពាក្យថា អញ្ជានកម្ម បានខាង កម្មដែលសង្ឃហៅរកបារិវាសិកភិក្ខុ មកជាបកតត្តភិក្ខុវិញ។
40)

គឺតាមចំនួនថ្ងៃ ដែលបិទក្រោយបង្អស់។
41)

ទីនេះ សំដៅយកតែត្រឹមអាបត្តិសង្ឃាទិសេស៣។
42)

បរិវាស មានបរិសុទ្ធិជាទីបំផុតនោះ ប្រៀបដូចជាភិក្ខុមួយរូប ឬសបាន៧ខែ តែ៣ខែខាងដើម ភិក្ខុនោះ នឹកឃើញថា ខ្លួនបរិសុទ្ធ ឥតមានត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ៤ខែខាងចុង ភិក្ខុនោះដឹងខ្លះ សង្ស័យខ្លះ ថាខ្លួនមិនបរិសុទ្ធ តែមិនដឹងកំណត់អាបត្តិ និងកំណត់រាត្រីជាដើម ត្រូវធ្វើ
បរិវាស៤ខែ គឺរាប់ថ្ងៃឲ្យទល់នឹងថ្ងៃដែលបរិសុទ្ធ ហៅថា សុទ្ធន្តបរិវាស។
43)

អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ដែលច្រឡកច្រឡំ ដោយលហុកាបត្តិ មានមូល្យថ្មីជាដើម (អដ្ឋកថា)។
44)

ពួកលហុកាបត្តិ មានមូល្យថ្មីជាដើម ហៅថា សុទ្ធកាបត្តិ (អដ្ឋកថា)។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

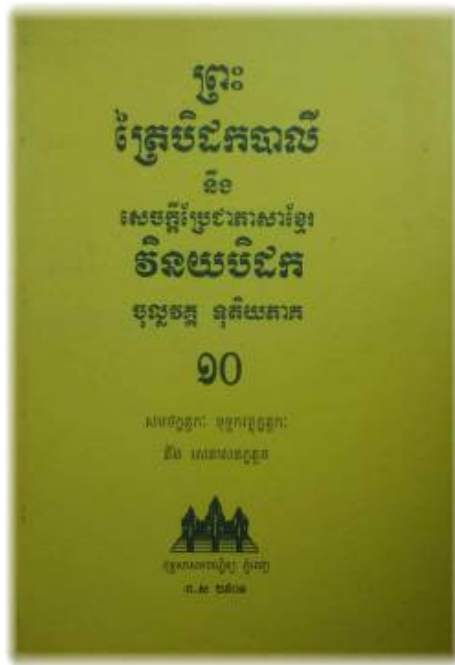
ភាគ១០ - Book 010

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition! 1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition 20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០១០ - Tipitaka Book 010 \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,9190.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9190.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ ០១០](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_010.pdf](#)

CS លេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី ១០

ទ. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី១០](#)

ភាគ ទី១៦

ចុល្លវគ្គ

CS [vin.cv](#) | [ភាគ ទី១០](#)

(ចូឡវគ្គ)

ទុតិយភាគ
ភាគ ទី២

[សម័យបិដក](#) | [ខន្តកវគ្គ](#) | [និងសេនាសន្តក](#):

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

សម័យបិដក: (ទី៤)

CS [vin.cv.04](#) | [ភាគ ទី១០](#)

(៤. សម័យបិដក)

(សម្មាវិសយ ទី១)

CS [vin.cv.04.01](#) | ភាគ ទី១០

(១. សម្មាវិសយ)

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្រិយភិក្ខុ តែងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និងស្សកម្មខ្លះ បញ្ជាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កាបថា ពួកឆត្រិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និងស្សកម្មខ្លះ បញ្ជាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនមាន ក្នុងទីចំពោះមុខសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកឆត្រិយភិក្ខុ តែងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និងស្សកម្មខ្លះ បញ្ជាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែបផែន មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើ នឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និងស្សកម្មខ្លះ បញ្ជាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខ ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា។ បើ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និងស្សកម្មខ្លះ បញ្ជាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២] (បទមាតិកាទាំង៦) គឺ បុគ្គល ជាអធម្មវាទី (អ្នកពោលមិនត្រូវធម៌)១ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន¹ ជាអធម្មវាទី១ សង្ឃជាអធម្មវាទី១ បុគ្គលជា ធម្មវាទី (អ្នកពោលត្រូវធម៌)១ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាធម្មវាទី១ សង្ឃជាធម្មវាទី១។

(កណ្តបក្ខនវក)

CS [vin.cv.04.01.01](#) | ភាគ ទី១០

(កណ្តបក្ខនវក)

[៣] បុគ្គលជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងបុគ្គលជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរគាបចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ ជាសម្មាវិសយប្លម គឺគ្រាន់តែប្រហែលគ្នា នឹងសម្មាវិសយ។ បុគ្គលជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវ តាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នា នឹងសម្មាវិសយ។ បុគ្គលជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងសង្ឃ ជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យ រឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះ ចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គឺគ្រាន់តែប្រហែលគ្នា នឹងសម្មាវិសយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំ គាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែល គ្នា នឹងសម្មាវិសយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងសង្ឃ ជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នា នឹងសម្មាវិសយ។ សង្ឃ ជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងបុគ្គលជា ធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែ ប្រហែលគ្នា នឹងសម្មាវិសយ។ សង្ឃ ជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងភិក្ខុច្រើន ជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យ ឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែ ប្រហែលគ្នា នឹងសម្មាវិសយ។ សង្ឃ ជាអធម្មវាទី ញ៉ាំងសង្ឃ ជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នា នឹងសម្មាវិសយ។

(សុក្តបក្ខនវក)

[៤] បុគ្គលជាធម្មាទី ញ៉ាំងបុគ្គលជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មាខារិន័យ។ បុគ្គលជាធម្មាទី ញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរ ពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មាខារិន័យ។ បុគ្គលជាធម្មាទី ញ៉ាំងសង្ឃ ជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះ សាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយ សម្មាខារិន័យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាធម្មាទី ញ៉ាំងបុគ្គលជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យ ឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មាខារិន័យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាធម្មាទី ញ៉ាំងភិក្ខុច្រើន ជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នក ទាំងឡាយ ចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយ សម្មាខារិន័យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាធម្មាទី ញ៉ាំងសង្ឃ ជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យ ឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មាខារិន័យ។ សង្ឃ ជាធម្មាទី ញ៉ាំង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះ ពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មាខារិន័យ។ សង្ឃ ជាធម្មាទី ញ៉ាំងសង្ឃ ជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មាខារិន័យ។ សង្ឃ ជាធម្មាទី ញ៉ាំងសង្ឃ ជាអធម្មាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយៗថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នោះ បើអធិករណ៍នោះ រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មាខារិន័យដូច្នោះ។

ចប់ សុក្តបក្ខ មានចំនួន៩។

(សតិវិនយ ទី២)

(២. សតិវិនយោ)

[៥] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវត្តវន្ត ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ព្រះទ្វេ មល្លបុគ្គលីមានអាយុ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្តផល តាំងអំពីកើតមកបាន៧ឆ្នាំ ថែមទាំងគុណជាតណាមួយ ដែល សាវ័កត្រូវដល់ គុណ ជាតនោះ លោកក៏បានដល់ ដោយលំដាប់សព្វគ្រប់ហើយ កិច្ចអ្វីមួយ ដែលលោកគប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬការសន្សំនូវកិច្ចដែលធ្វើរួចហើយ ក៏មិន មានដល់លោក។

[៦] លំដាប់នោះ ព្រះទ្វេមល្លបុគ្គលីមានអាយុ ទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្លឹងនៅស្ងប់ស្ងៀមតែម្នាក់ឯង ហើយមានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើង យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្តផល តាំងអំពីកើតមកបាន៧ឆ្នាំ គុណជាតណានីមួយ ដែលសាវ័កត្រូវដល់ អាត្មាអញ ក៏បានដល់ នូវ គុណជាតនោះ ដោយលំដាប់សព្វគ្រប់ហើយ មួយទៀត កិច្ចអ្វីមួយ ដែលអាត្មាអញ ត្រូវធ្វើតទៅទៀត ឬការសន្សំនូវកិច្ចដែលធ្វើរួចហើយ ក៏មិន មានដល់អាត្មាអញ (បើដូច្នោះ) គួរអាត្មាអញ ធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់សង្ឃដូចម្តេចហ្ន៎។ គ្រានោះ ព្រះទ្វេមល្លបុគ្គលីមានអាយុ បានត្រិះរិះ ដូច្នោះថា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ ត្រូវរៀបចំសេនាសនៈផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ដល់សង្ឃផងចុះ។

[៧] គ្រានោះ ព្រះទ្វេមល្លបុគ្គលីមានអាយុ លុះសាយណ្តសម័យ ក៏ចេញពីទីពួនសម្លឹងនៅ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ ព្រះទ្វេមល្លបុគ្គលីមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាប បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គទៅកាន់ទីស្ងាត់ ពួនសម្លឹងនៅតែម្នាក់ឯង ក៏មានចិត្ត ត្រិះរិះ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្តផល តាំងអំពីកើតមកបាន៧ឆ្នាំ ហើយគុណជាតណានីមួយ ដែលសាវ័ក ត្រូវដល់ អាត្មាអញ ក៏បានដល់ នូវគុណជាតនោះ ដោយលំដាប់សព្វគ្រប់ហើយ មួយទៀត កិច្ចអ្វីមួយ ដែលអាត្មាអញ គប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬការ សន្សំនូវកិច្ច ដែលបានធ្វើរួចហើយ មិនមានដល់អាត្មាអញទេ គួរអាត្មាអញ ធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើ ដល់សង្ឃដូចម្តេចហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ ព្រះអង្គ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ ត្រូវរៀបចំសេនាសនៈផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ ដល់សង្ឃផងចុះ បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចង់រៀបចំសេនាសនៈផង ចង់ចាត់ចែងចង្ហាន់ ដល់សង្ឃផង។ ព្រះបរមគ្រូ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទ្វេ ប្រពៃហើយៗ ម្ចាស់ទ្វេ:

បើដូច្នោះ អ្នកចូររៀបចំសេនាសនៈ ហើយចាត់ចែងចង្ហាន់ ដល់សង្ឃចុះ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះមាន ព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ។

[៨] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ ដូច្នោះ សង្ឃចូរសន្មតទ្វេមល្លបុត្ត ឲ្យជាសេនាសនៈបញ្ញាបកៈ (អ្នកចាត់ចែងសេនាសនៈ)ផង ឲ្យជាភិក្ខុទ្រួសកៈ (អ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់)ផង។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ មុនដំបូង ត្រូវសង្ឃសូមទ្វេមល្លបុត្ត លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសវៃ ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើការសន្មត មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃសន្មតទ្វេមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យជា សេនាសនៈបញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភិក្ខុទ្រួសកៈផង។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតទ្វេមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យ ជាសេនាសនៈបញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភិក្ខុទ្រួសកៈផង។ ការសន្មតព្រះទ្វេមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យជាសេនាសនៈបញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភិក្ខុទ្រួសកៈផង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានសន្មតព្រះទ្វេមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យជាសេនាសនៈបញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភិក្ខុទ្រួសកៈផងហើយ ការសន្មតនេះ គួរដល់ សង្ឃ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៩] ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលសុទ្ធតែជាសភាគៈនឹងគ្នា ក្នុងទីជាមួយគ្នា ពួកភិក្ខុណាជាអ្នករៀនព្រះសូត្រ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីពួកភិក្ខុនោះ ក្នុងទីជាមួយគ្នា ដោយ គិតថា ភិក្ខុទាំងនោះ នឹងនាំគ្នាបាត់សមព្រះសូត្រ ពួកភិក្ខុណា ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក្នុងទីជាមួយគ្នា ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនោះ នឹងនាំគ្នាធ្វើសាក្យានិយម ពួកភិក្ខុណា ជាអ្នកចម្រើនឈាន ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីភិក្ខុទាំងនោះ ក្នុងទីជាមួយគ្នា ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនោះ នឹងមិនបៀតបៀនគ្នាទៅវិញទៅមក ពួកភិក្ខុណា ជាអ្នកពោលនូវតិរច្ឆានកថា ច្រើនតែមានរាងកាយមាំមួន ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីពួកភិក្ខុនោះ ក្នុងទីជាមួយគ្នា ដោយគិតថា លោកមានអាយុទាំងឡាយ នេះ នឹងនៅទាល់ភ្លឺ ដោយពោលនូវតិរច្ឆានកថានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មកដល់ក្នុងវេលាវិកាល^២) ព្រះទ្វេមល្លបុត្ត ក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ ហើយ រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីភិក្ខុទាំងនោះ ដោយពន្លឺនៃតេជោធាតុនោះឯង។ ចូរកាល មានភិក្ខុទាំងឡាយក្លែងមក ក្នុងវេលាវិកាល ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយ នឹងបានឃើញតន្ត្រីប្បដិហារៗ របស់ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ចូលទៅរកព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ ចូរលោករៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុទាំងនោះថា លោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ចង់នៅក្នុងទីណា ឲ្យខ្ញុំរៀបចំក្នុងទីណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្លែងចង្កុរទៅរកទីឆ្ងាយ ដោយ ពាក្យថា ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈលើភ្នំគិញ្ញក្នុង ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ជិតជ្រោះសម្រាប់ម្នាក់ចោរ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ លើកាឡាសិលាខាងភ្នំតសិគិលិ ដើម្បី យើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងសត្តបណ្ណគូហា ខាងភ្នំវេហារៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោ ទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបព្រាហ្ម ឈ្មោះ សប្បសោណ្ឌិកៈ ក្នុងសិរីវន្ត (ព្រៃត្រជាក់) ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបជ្រោះភ្នំ ឈ្មោះ គោមដៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបជ្រោះភ្នំ ឈ្មោះ តិណ្ណកៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបជ្រោះភ្នំ ឈ្មោះ កបោតៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយ ចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងវត្តតបោទា ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុង ជីវកម្មវន ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ម្ចាស់អាវុសោទ្ធវៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងមិគទាយវន ទៀបភ្នំមន្ទុក្ខិ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ ហើយមានម្រាមភ្នំរុងរៀង ដើរទៅអំពីខាងមុខៗ នៃភិក្ខុទាំងឡាយនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ដើរទៅអំពីខាងក្រោយៗ នៃព្រះទ្វេមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយពន្លឺនោះឯង។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តមានអាយុ រៀបចំសេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះ យ៉ាងនេះថា នេះគ្រៃ នេះតាំង នេះពួក នេះខ្លើយ នេះទិសម្រាប់បន្ទាប់បន្ទាប់ស្បូវៈ នេះទិសម្រាប់បន្ទាប់បន្ទាប់ស្បូវៈ នេះទឹកសម្រាប់ឆាន់ នេះទឹក សម្រាប់ប្រើប្រាស់ នេះឈើច្រត់ នេះទឹកតិកាសញ្ញារបស់សង្ឃ ពេលនេះ ត្រូវលោកទាំងឡាយចូល ពេលនេះ ត្រូវលោកទាំងឡាយចេញ។ ព្រះទ្វេ មល្លបុត្តមានអាយុ រៀបចំសេនាសនៈ យ៉ាងនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ហើយនិមន្តត្រឡប់មកវត្តវេទ្យវនវិញ។

[១០] សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយ ជាភិក្ខុថ្មីផង មានបុណ្យតិចផង។ លោកទាំងនោះ តែងបានសេនាសនៈ ទាំងឡាយ របស់សង្ឃ ដែលជារបស់ចែកទាប និងភត្តដ៏ចែកទាប។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ចង់ប្រគេនសប្បិខ្លះ ប្រេងខ្លះ សម្មុខត្ថវិភង្គខ្លះ^៣) ដែលគេតាក់តែងឡើង ដោយផ្ចិតផ្ចង់ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ចំណែកខាងមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុវិញ គេ ប្រគេនតែត្រឹមបាយចុងអង្ករ មានទឹកជ្រក់ ជាគំរប់ពីរ ជាភោជនប្រក្រតី ដែលគេប្រារព្ធហើយយ៉ាងណា។^៤) ពួកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុទាំង នោះ ត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយភត្ត ហើយក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយ ជាថេរៈថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ក្នុងរោងភត្តរបស់លោក មានអ្វី ខ្លះ មិនមានអ្វីខ្លះ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងរោងឆាន់របស់យើង មានសប្បិ មានប្រេង មានសម្មុខត្ថវិភង្គ។ ឯមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ និយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងគ្មានវត្ថុអ្វីទេ មានតែបាយចុងអង្ករ និងទឹកជ្រក់ ជាគំរប់ពីរ ជាភោជន ប្រក្រតី ដែលគេប្រារព្ធហើយយ៉ាងណាប៉ុណ្ណោះ។

[១១] សម័យនោះឯង គហបតិ ឈ្មោះ កល្យាណភត្តិកៈ តែងប្រគេនចតុក្កក្ក^៥) ជានិច្ចភត្ត ដល់សង្ឃ។ គហបតិនោះ ព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ តែងចូលទៅបម្រើ អង្គាស (ព្រះសង្ឃ) ក្នុងរោងភត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃៗ ក៏សួររកបាយ សួររកសម្ល រកប្រេង រកសម្មុខត្ថវិភង្គ។

[១២] សម័យនោះឯង ភត្តទ្រួសភិក្ខុ ចាត់ពួកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ (ឲ្យទៅទទួល) ចង្ហាន់របស់កល្យាណភត្តិកគហបតិ ក្នុងថ្ងៃព្រឹក ស្អែក។ គ្រានោះ កល្យាណភត្តិកគហបតិ បានទៅកាន់អាមាម ដោយមានកិច្ចអ្វីមួយ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះទ្វេមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយពន្យល់ កល្យាណ

ភត្តិកគហបតិ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ កល្យាណភត្តិកគហបតិ កាលព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និងយាយពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ និងយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ស្នែកនេះ លោកម្ចាស់ចាត់ភិក្ខុអង្គណា (ឲ្យទៅទទួល) ភត្តិក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតិ ស្នែកនេះ អាត្មានឹងចាត់មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយ (ឲ្យទៅទទួល) ភត្តិក្នុងផ្ទះអ្នកក្នុងថ្ងៃស្អែក។ លំដាប់នោះ កល្យាណភត្តិកគហបតិ មានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត ដោយគិតថា ចុះហេតុអ្វី បានជាភិក្ខុលាមកទាំងឡាយ ទៅឆាន់ក្នុងផ្ទះរបស់អាត្មាអញ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏ទៅផ្ទះ បង្គាប់ទាស់ថា នែហង ស្នែកត្រូវពួកលោកណាមកទទួលចង្ហាន់ ហងឯងចូរក្រាលអាសនៈ ក្នុងជង្រុក ហើយអង្គុយលោកទាំងនោះ ដោយបាយចុងអង្ករ មានទឹកជ្រក់ ជាគំរប់ពីរចុះ។ ទាសីនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យ កល្យាណភត្តិកគហបតិ ដោយពាក្យថា ចាំ អ្នកម្ចាស់។ លំដាប់នោះ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ អំពីថ្ងៃម្សិលមិញ ភត្តិទ្រូសកភិក្ខុ បានចាត់ឲ្យឃើងទៅទទួលភត្តិ របស់កល្យាណភត្តិកគហបតិ កល្យាណភត្តិកគហបតិ ព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ នឹងចូលមកបម្រើ អង្គុយពួកយើងក្នុងថ្ងៃស្អែក ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ មុខជានឹងសួររកបាយ រកសម្ល រកប្រេង រកសម្លខ្ពស់រឹង។ ដោយសេចក្តីសោមនស្សនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុនោះ ក៏ដេកមិនលក់ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត ក្នុងរាត្រី(នោះ)។ គ្រានោះ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុ ក៏ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រ ចីវរ ចូលទៅកាន់លំនៅ របស់កល្យាណភត្តិកគហបតិ អំពីព្រឹកព្រហាម។ ទាសីនោះ បានឃើញមេត្តិយភិក្ខុនិងភូម្មជកភិក្ខុកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រាលអាសនៈ ក្នុងជង្រុក ហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងមេត្តិយភូម្មជកភិក្ខុថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយគង់ចុះ។ លំដាប់នោះ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុ ត្រិះរិះដូច្នោះថា កុំសង្ស័យឡើយ ចង្ហាន់មិនទាន់ស្រេចទេ បានជាគេឲ្យឃើងអង្គុយក្នុងជង្រុកសិន។ គ្រានោះ ទាសីនោះ ក៏ផ្គត់ផ្គង់ ដោយបាយចុងអង្ករ មានទឹកជ្រក់ ជាគំរប់ពីរ ហើយនិមន្តថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយឆាន់ចុះ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុ ឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី យើងទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នក ទទួលនិច្ចកត្ត។ ទាសីនោះ ឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះករុណាដឹងថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ជាអ្នកទទួលនិច្ចកត្តហើយ តែម្សិលមិញ គហបតិ បង្គាប់ខ្ញុំព្រះករុណាថា នែហង លោកទាំងឡាយណា ត្រូវការដោយចង្ហាន់ និមន្តមក ក្នុងថ្ងៃស្អែក ហងឯង ចូរក្រាលអាសនៈ ក្នុងជង្រុកចុះ ហើយអង្គុយលោកទាំងនោះ ដោយបាយចុងអង្ករ មានទឹកជ្រក់ ជាគំរប់ពីរចុះ បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយឆាន់ចុះ។ លំដាប់នោះ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុ និយាយគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ កាលថ្ងៃម្សិលមិញ កល្យាណភត្តិកគហបតិ បានទៅកាន់អាវាមនៅ នាសំណាក់ទព្វមល្លបុត្ត ពួកយើង ប្រាក់ដ៏ជាទព្វមល្លបុត្ត ញុះញង់ក្នុងសំណាក់នៃគហបតិពិតហើយ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនបានឆាន់ដូចចិត្ត ដែលប៉ុនប៉ង ព្រោះតែសេចក្តីទោមនស្សនោះឯង។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុ ត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាក្រោយភត្តិហើយ ទៅកាន់អាវាមក្នុងពេលនោះ ក៏រៀបទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ ហើយអង្គុយ ត្របោមក្បាលជង្គង់ ទាំងសង្សារដ៏ខាងក្រៅក្លោងទ្វារត្រឡប់ទៅស្ងៀម មានសេចក្តីអៀនអន់ ឱនកចុះ មានមុខជ្រប់ ស្រពាប់ស្រពោន ឥតមាននិយាយអ្វីសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនិឈ្មោះ មេត្តិយា ចូលទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងមេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំ។ កាលបើមេត្តិយភិក្ខុនី និយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុមិននិយាយតបសោះឡើយ។ មេត្តិយភិក្ខុនី បាននិយាយពាក្យនេះ ចំពោះមេត្តិយភូម្មជកភិក្ខុ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ជាគំរប់បីដងផងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុមិននិយាយតប ជាគំរប់បីដងផង។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុនីសួរថា ខ្ញុំព្រះករុណា បានប្រទូស្តនឹងលោកម្ចាស់រាល់អង្គ ដូចម្តេចខ្លះ ហេតុអ្វី បានជាលោកម្ចាស់រាល់អង្គ មិននិយាយនឹងខ្ញុំព្រះករុណា។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ពិតដូច្នោះហើយ ទព្វមល្លបុត្ត កំពុងបៀតបៀនយើង នាងឯងក៏ធ្វើព្រងើយកន្តើយ។ មេត្តិយភិក្ខុនីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណា នឹងធ្វើដូចម្តេច។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើនាងប្រាថ្នានឹង (ធ្វើ) ត្រូវក្រាបបង្គំទូល ព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យញ៉ាំងទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យរីករាយចេញ ក្នុងថ្ងៃនេះឲ្យបាន។ មេត្តិយភិក្ខុនីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ចុះអំពីអ្វី ដែលខ្ញុំនឹងអាចធ្វើបាន។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងចូរមក នាងចូលទៅកាន់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ចូរក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថាយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនេះ មិនមែនជាការកំបាំងទេ មិនមែនជាការសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះ ត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពទៅវិញ ទិសណា ដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់វិញ ដូចជាទឹកធ្លាប់ត្រជាក់ ប្រែខ្ញែងក្តៅ ឥឡូវព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់ បានប្រទូស្ត នឹងខ្ញុំព្រះអង្គហើយ។ មេត្តិយភិក្ខុនីទទួលស្តាប់ពាក្យមេត្តិយភិក្ខុ និងភូម្មជកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ លោកម្ចាស់ រួចហើយចូលទៅកាន់ ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយស្ថិតនៅ ក្នុងទីដីសមគួរ។ មេត្តិយភិក្ខុនីនោះ លុះបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនេះមិនមែនជាការកំបាំងទេ មិនមែនជាការសមគួរទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនធ្លាប់មានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ទៅជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពទៅវិញ ទិសណាដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីនោះ ត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់វិញ ដូចជាទឹកធ្លាប់ត្រជាក់ ប្រែខ្ញែងក្តៅវិញ ឥឡូវព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់ បានប្រទូស្តនឹងខ្ញុំព្រះអង្គហើយ។

[១៣] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ នូវព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នករលឹកឃើញថា អ្នកបានធ្វើអំពើ ដូចភិក្ខុនីនេះ បានពោលឬទេ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ជាគំរប់បីដងផងថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នករលឹកឃើញថា អ្នកបានធ្វើអំពើ ដូចជាភិក្ខុនីនេះ បានពោលឬទេ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិននិយាយបណ្តោះបណ្តើយ៉ាងនេះទេ បើអំពើដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរនិយាយថា ខ្ញុំបានធ្វើហើយ បើអំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរនិយាយថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តាំងពីខ្ញុំព្រះអង្គកើតមក សូម្បីតែយល់សប្តិសេពមេចុនធម្ម ក៏មិនដែលស្គាល់សោះឡើយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ដល់ការភ្ញាក់រលឹកឡើង។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យមេត្តិយភិក្ខុនីសឹកចេញ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ ចូរសាកសួរពួកភិក្ខុទាំងនេះមើល។ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ចូលទៅកាន់វិហារវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ឲ្យមេត្តិយា

ភិក្ខុនីសឹកចេញ ក្នុងពេលនោះ។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុ និយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចូរលោកទាំងឡាយ កុំឃើញមេត្តិយភិក្ខុនីនោះ នាងនោះ ឥតមានកំហុសអ្វីទេ (ហេតុដើមមកពី) យើងខឹង អាក្រក់ចិត្ត ចង់ឲ្យទទួលបុគ្គល ឃ្លាតចាកសមណភោគ ទើបឲ្យមេត្តិយភិក្ខុនីនោះ ខ្មាសខ្លែងឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកហ៊ានចោទ ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលដៃរបស់។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុ ចោទព្រះទទួលបុគ្គលមានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលសោះ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុ ចោទទទួលបុគ្គល ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន ពិតមែន។ បើ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរ ឲ្យសតិវិន័យ ដល់ទទួលបុគ្គល ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សតិវិន័យនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទទួលបុគ្គលនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើខត្តាសង្ឃ រៀងស្នាម្នាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្ទះអញ្ជូលឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទខ្ញុំដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ។ ទទួលបុគ្គល គប្បីសូមជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ គប្បីសូម ជាកំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទខ្ញុំដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកបរិបូណ៌ ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ជាកំរប់បីដងផង។

[១៤] ភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុ ទាំងឡាយនេះ ចោទព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល។ ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មក សូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ។ បើការសូមសតិវិន័យ មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យសតិវិន័យ ដល់ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នក បរិបូណ៌ដោយសតិចុះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទព្រះទទួលបុគ្គល ដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល។ ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ។ សង្ឃបាន ឲ្យសតិវិន័យ ដល់ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ។ ការឲ្យសតិវិន័យ ដល់ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ ដោយសតិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏ មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ មេត្តិយភិក្ខុ និងភូមជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល។ ព្រះទទួល បុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ។ សង្ឃបានឲ្យសតិវិន័យ ដល់ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នក បរិបូណ៌ដោយសតិ។ ការឲ្យសតិវិន័យ ដល់ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក ដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានឲ្យសតិ វិន័យ ដល់ព្រះទទួលបុគ្គលដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិហើយ (ការឲ្យសតិវិន័យនេះ) សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃ ស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឲ្យសតិវិន័យ^(៦) ដែលប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង គឺឲ្យដល់ភិក្ខុបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ១ ភិក្ខុឯទៀតចោទ ភិក្ខុនោះ១ ភិក្ខុនោះសូម១ សង្ឃឲ្យសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុនោះ១ សង្ឃព្រមព្រៀងឲ្យ ដោយធម៌១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឲ្យសតិវិន័យប្រកបដោយ ធម៌ ៥យ៉ាងនេះឯង។

(អម្បឡវិនយ ទី៣)

CS vin.cv.04.03 | ភាគ ទី១០

(៣. អម្បឡវិនយោ)

[១៦] សម័យនោះឯង គគ្គភិក្ខុ ជាភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល។ ភិក្ខុឆ្លាត ដែលមានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ រមែងតែប្រព្រឹត្ត អនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចោទគគ្គភិក្ខុ ដោយអាបត្តិ ព្រោះតែលោកជា ភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរលើកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ ហើយ។ គគ្គភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលខ្ញុំឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរំលឹកមិនឃើញ នូវអំពើ នោះថា អំពើនេះ អាត្មាអញ បានធ្វើដោយសេចក្តីរង្វេង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែពោលចោទគគ្គភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរលើកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងចោទគគ្គភិក្ខុ ដោយអាបត្តិ ព្រោះតែលោក ជាភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរលើកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ គគ្គភិក្ខុនោះ បាននិយាយយ៉ាង នេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលខ្ញុំឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្ត អនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរំលឹកមិនឃើញ នូវអំពើនោះថា អំពើនេះ អាត្មាអញ បានធ្វើ ដោយសេចក្តីរង្វេង ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែពោលចោទគគ្គភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរលើកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវ អាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បើ លុះទ្រង់តិះដៀល ហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរឲ្យអម្បឡវិន័យ ដល់គគ្គភិក្ខុ ដែលបាត់រង្វេងចុះ។

[២១] ការឲ្យអម្បាញវិន័យ ដែលប្រកបដោយធម៌ មានពាយ៉ាង (នោះ) តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាភិក្ខុឆ្នុត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល។ ភិក្ខុឆ្នុតនោះ មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល ហើយក៏ប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជា របស់សមណៈជាច្រើន។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរលើកមើលចុះ លោកត្រូវអាបត្តិ មានសភាព យ៉ាងនេះហើយ។ ភិក្ខុឆ្នុតនោះ រលឹកមិនឃើញសោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ ខ្ញុំ រលឹកមិនឃើញទេ។ សង្ឃឲ្យអម្បាញវិន័យ ដល់ភិក្ខុនោះ។ ការឲ្យអម្បាញវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។

[២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាភិក្ខុឆ្នុត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល។ ភិក្ខុឆ្នុតនោះ មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល បាន ប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរលើកមើលចុះ លោកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ។ ភិក្ខុនោះ រលឹកមិនឃើញសោះ តែនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញដែរ តែថា ដូចជាយល់សប្តិ។ សង្ឃក៏ឲ្យអម្បាញវិន័យ ដល់ភិក្ខុនោះ។ ការឲ្យអម្បាញវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។

[២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាភិក្ខុឆ្នុត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល។ ភិក្ខុឆ្នុតនោះ មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយ បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុ នោះថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរលើកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ។ ភិក្ខុនោះឆ្នុតមែន ក៏ធ្វើការជាឆ្នុត ហើយ និយាយថា ខ្ញុំមែងធ្វើយ៉ាងនេះ សូម្បីលោកទាំងឡាយ ក៏ធ្វើយ៉ាងនេះដែរ អំពើនេះ សមគួរដល់ខ្ញុំផង អំពើនេះ សមគួរ ដល់លោក ទាំងឡាយផង។ សង្ឃឲ្យអម្បាញវិន័យ ដល់ភិក្ខុនោះ។ ការឲ្យអម្បាញវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។ ការឲ្យអម្បាញវិន័យ ដែល ប្រកបដោយធម៌ មានពាយ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង។

(បដិញ្ញាតករណៈ ទី៤)

CS [vin.cv.04.04](#) | ភាគ ទី១០

(៤. បដិញ្ញាតករណ៍)

[២៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បញ្ចជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បញ្ចជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយ កម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បើ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។

[២៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា មិនប្រកបដោយធម៌ យ៉ាងនេះ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ប្រកបដោយធម៌ យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ដែលមិនប្រកបដោយធម៌នោះ ដូចម្តេច។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិក ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេតើ។ សង្ឃក៏ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (វុដ្ឋានវិធី) ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិច្បុល្ល័យទេតើ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិច្បុល្ល័យ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើន រូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិ បារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទេតើ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទេតើ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិទុក្ខដ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មាន អាយុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទេតើ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិទុក្ខដ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទេ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេតើ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ការប្តេជ្ញាខ្លួនជាគ្រហស្ថ) ដោយអាបត្តិបារាជិក។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដទេ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេតើ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ការប្តេជ្ញាខ្លួនជាគ្រហស្ថ) ដោយអាបត្តិបារាជិក។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដហើយ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលទម្រង់ក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មាន

អាយុ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខព្រាសិតហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំមិនត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខព្រាសិតទេ ត្រូវអាប់ត្តិសង្ហាទិសេស ទេតើ។ បេ។ ចុល្លច្ច័យ។ បេ។ បាចិត្តិយៈ។ បេ។ បាជិទេសនីយៈ។ បេ។ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនារីធី) ដោយអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ យ៉ាង នេះឯង។

[២៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ដែលប្រកបដោយធម៌ (នោះ) ដូចម្តេច។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល១រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ទាំងឡាយ អើខ្ញុំត្រូវអាប់ត្តិបារាជិកមែន។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ការប្តេជ្ញាខ្លួនជាគ្រហស្ថ) ដោយអាប់ត្តិបារាជិក។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាង នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិ សង្ហាទិសេស។ បេ។ ចុល្លច្ច័យ។ បេ។ បាចិត្តិយៈ។ បេ។ បាជិទេសនីយៈ។ បេ។ ទុក្ខដ។ បេ។ ទុក្ខព្រាសិត។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល១រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខព្រាសិតហើយ។ ភិក្ខុនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ អើខ្ញុំត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខព្រាសិតមែន។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនារីធី) ដោយអាប់ត្តិទុក្ខព្រាសិត។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាង នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ដែលប្រកបដោយធម៌ យ៉ាងនេះឯង។

(យេតុយ្យសិកា ទី៥)

CS vin.cv.04.05 | ភាគ ទី១០

(៥. យេតុយ្យសិកា)

[២៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងគ្នា ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលពាក្យចាក់ដោតគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយ លំពែង គឺមាត់ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនអាចញ៉ាំងអធិករណ៍នោះ ឲ្យម្យ៉ាងបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍ មានសភាពយ៉ាងនេះ ដោយយេតុយ្យសិកា។⁷⁾ សង្ឃគប្បីសន្មត ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គឺភិក្ខុដែលមិនលុះនូវធាតុតិច មិនលុះនូវទោសាគតិច មិនលុះនូវមោហាគតិច មិនលុះនូវភយាគតិច ដឹងនូវស្លាក ដែលបានចាប់ហើយ និងមិនទាន់បានចាប់ទៀ (ធ្វើ) ជាសលាកគ្នាហាបកៈ (អ្នកចាត់ចែងឲ្យគេចាប់ស្លាក) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯ សលាកគ្នាហាបកៈនោះ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ មុនដម្បងត្រូវសង្ឃសូមភិក្ខុ (នោះ) លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ផ្ទៀង សង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើការសន្មតិ មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃសន្មតិភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ ឲ្យជា សលាកគ្នាហាបកៈចុះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតិភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសលាកគ្នាហាបកៈ។ ការសន្មតិ ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសលាកគ្នាហាបកៈ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាសលាកគ្នាហាបកៈហើយ ការសន្មតិនេះ គួរដល់ សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឲ្យចាប់ស្លាកនេះ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន១០យ៉ាង ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន១០យ៉ាង។ ការឲ្យចាប់ ស្លាក ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ១០យ៉ាង (នោះ) តើដូចម្តេច។ គឺមានអធិករណ៍បន្តិចបន្តួច⁸⁾ ១ អធិករណ៍មិនទៅតាមគតិច អធិករណ៍ ដែល ភិក្ខុមិនទាន់បានរលឹកឃើញខ្លួនឯង និងរលឹកអ្នកដទៃ ភិក្ខុដឹងថា ពួកធម្មវាទី មានចំនួនច្រើនជាង១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ទើបពួកធម្មវាទី មានចំនួនច្រើនជាង១ ភិក្ខុដឹងថា សង្ឃនឹងបែកគ្នា១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ទើបសង្ឃបែកគ្នា១ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចាប់ស្លាកដោយមិនតាមធម៌⁹⁾ ១ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចាប់ស្លាកជាពួកៗ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនចាប់ស្លាកតាមសមគួរ ដល់ទិដ្ឋិ¹⁰⁾ ១ ការឲ្យចាប់ស្លាក ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន១០យ៉ាង ប៉ុណ្ណោះឯង។

[២៩] ការឲ្យចាប់ស្លាក ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន១០យ៉ាង (នោះ) តើដូចម្តេច។ គឺមិនមានអធិករណ៍បន្តិចបន្តួច អធិករណ៍ប្រព្រឹត្តទៅ តាមគតិច អធិករណ៍ ដែលភិក្ខុបានរលឹកឃើញខ្លួនឯង ឬបានរលឹកអ្នកដទៃ ភិក្ខុដឹងថា ពួកធម្មវាទី មានចំនួនច្រើនជាង១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេច ហ្ន៎ ទើបពួកធម្មវាទី មានចំនួនច្រើនជាង១ ភិក្ខុដឹងថា សង្ឃនឹងមិនបែកគ្នា១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ទើបសង្ឃមិនបែកគ្នា១ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចាប់ ស្លាកប្រកបដោយធម៌១ ព្រមព្រៀងគ្នាចាប់ស្លាក១ ចាប់ស្លាកដោយសមគួរ ដល់ទិដ្ឋិ១ ការឲ្យចាប់ស្លាក ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន១០យ៉ាង ប៉ុណ្ណោះឯង។

(តស្សបាបិយសិកា ទី៦)

CS vin.cv.04.06 | ភាគ ទី១០

(៦. តស្សបាបិយសិកា)

[៣០] សម័យនោះឯង ឧបវាទ្យភិក្ខុ កាលត្រូវគេសាកសួរដោយអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដី ហើយទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយ បែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃវិញ ពោលសម្បជានមុសាវាទ គឺពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ឧបវាទ្យភិក្ខុ កាលត្រូវគេសាកសួរ ដោយអាប់ត្តិក្នុង កណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនសមបើនឹងគេចកែសំដី ហើយបែរជាទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយ បែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុ ដទៃពោលសម្បជានមុសាវាទសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោស ហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវារ្យភិក្ខុចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាកម្មនោះ សង្ឃត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ។ មុនដម្បង សង្ឃត្រូវចោទ ឧបវារ្យភិក្ខុ លុះចោទហើយ គប្បីរំលឹក លុះ រំលឹកហើយ គប្បីលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុដែលឈ្លាន ប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ ឧបវារ្យភិក្ខុនេះ កាលត្រូវគេសាកសួរ ដោយអាបត្តិ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដី ហើយបែរជាទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយ បែរជា គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ។ បើការធ្វើ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវារ្យភិក្ខុ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបវារ្យភិក្ខុនេះ កាលត្រូវគេ សាកសួរ ដោយអាបត្តិ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដី ហើយបែរជាទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយ បែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ។ សង្ឃធ្វើ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវារ្យភិក្ខុ។ ការធ្វើ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវារ្យភិក្ខុ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំសូមប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បេ។ ខ្ញុំសូមប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាកំរប់បីដងផង។ បេ។ សង្ឃបានធ្វើ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវារ្យភិក្ខុហើយ (ការធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្មនេះ) សមគួរ ដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្មនេះ ប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាង គឺភិក្ខុនោះ (មានកាយវាចា) មិនស្អាត១ ជាអ្នក មិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស១ ជាអ្នកប្រកបដោយពាក្យគេតិះដៀល១ សង្ឃធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ១ សង្ឃធ្វើដោយសេចក្តីព្រម ព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាង ប៉ុណ្ណោះឯង។

(អធម្មកម្មទ្វារសកៈ)

CS [vin.cv.04.06.01](#) | ភាគ ទី១០

(អធម្មកម្មទ្វារសកំ)

[៣២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើកំបាំងមុខ១ ធ្វើដោយមិនបានសាកសួរជាមុន១ ធ្វើដោយមិនតាមប្តេជ្ញា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គទាំង៣ នេះឯង។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺកម្មដែលសង្ឃមិនលើកអាបត្តិឡើង ហើយស្រាប់តែធ្វើ១ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គទាំង៣ នេះឯង។

(ធម្មកម្មទ្វារសកៈ)

CS [vin.cv.04.06.02](#) | ភាគ ទី១០

(ធម្មកម្មទ្វារសកំ)

[៣៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើក្នុងនីចំពោះមុខ១ ធ្វើដោយបានសាកសួរជាមុន១ ធ្វើតាមប្តេជ្ញា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាក កម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គទាំង៣ នេះឯង។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃ ទៀត គឺកម្មដែលសង្ឃលើកអាបត្តិឡើង ហើយទើបធ្វើ១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបាបិយ សិកាកម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គទាំង៣ នេះឯង។

(អាកង្ខមានធក្ត)

CS [vin.cv.04.06.03](#) | ភាគ ទី១០

(អាកង្ខមានធក្តំ)

[៣៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា (នឹងធ្វើ) ក៏គប្បីធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៣បាន គឺភិក្ខុអ្នកធ្វើ នូវសេចក្តីបង្កហេតុ ធ្វើជម្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង បង្កតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ១ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាន មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការ កំណត់អាបត្តិ១ ភិក្ខុនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំ មិនសមគួរ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បី ធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៣ នេះឯង។

[៣៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមាន សីលវិបត្តិ ក្នុងអធិសីល១ មានអាចារ្យវិបត្តិ ក្នុងអធិចារ្យ១ មានទិដ្ឋិវិបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិ១។ បេ។

[៣៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ បេ។ អង្គ៣ដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៣នេះឯង។

[៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៣ពួក គឺ ភិក្ខុអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ធ្វើដម្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង បង្កតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃពួក១ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិពួក១ ភិក្ខុនៅ ច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំង៣ពួកនេះឯង។

[៣៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៣ពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិ ក្នុងអធិសីល ពួក១ ភិក្ខុមានអាចារ្យវិបត្តិ ក្នុងអធិចារ្យពួក១ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិវិបត្តិ ក្នុងអធិទិដ្ឋិពួក១។ បេ។

[៣៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ បេ។ ភិក្ខុ ៣ពួកដទៃទៀត គឺ ភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួក១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ពួក១ ពោលតិះដៀល ព្រះសង្ឃពួក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំង៣ពួកនេះឯង។

(អដ្ឋារសវត្ថុ)

CS [vin.cv.04.06.04](#) | ភាគ ទី១០

(អដ្ឋារសវត្ថុ)

[៤០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មហើយនោះ ត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ថុ ដោយប្រពៃ ក្នុងតស្សបាបិយសិកាកម្មនោះ ដូច្នោះ គឺភិក្ខុនោះ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើ មិនត្រូវត្រេកអរ ក្នុងការ សន្មតិខ្លួន ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ទុកជាបានទទួលការសន្មតិហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនី។ បេ។ មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផង គ្នា។ គ្រានោះ សង្ឃបានធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបរាជ្ជភិក្ខុ។

(តិណវត្ថារក ទី៧)

CS [vin.cv.04.07](#) | ភាគ ទី១០

(៧. តិណវត្ថារក)

[៤១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីបរិវិតក្ត យ៉ាងនេះថា ពួកយើង នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើពួកយើង នឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យ ធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរីងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ) តើពួក យើងគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។

[៤២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និង ព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុក្នុងទីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ពួកយើង នាំ គ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើ ពួកយើង ញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរីងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បី ទំលាយ (សង្ឃ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃរម្ងាប់អធិករណ៍ មានសភាពយ៉ាងនេះ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ។¹¹⁾

[៤៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍នោះ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់យ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុទាំងអស់ គប្បីប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា លុះប្រជុំគ្នាហើយ ភិក្ខុដែល ឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបាន ប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងខ្ញុំទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ នឹងគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរីងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ)។ បើកម្ម មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ រៀរលែងតែអាបត្តិមានទោសធ្ងន់¹²⁾ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត។¹³⁾ បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាបក្ខពួកជាមួយគ្នា ភិក្ខុអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងបក្ខពួករបស់ខ្លួនថា សូមលោក ដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ពួកយើង នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងខ្ញុំទាំងឡាយ នឹងនាំគ្នាធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរីងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ)។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់ លោកមានអាយុទាំងឡាយផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ និងរៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត។

[៤៤] បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាពួក ជាមួយគ្នាដទៃទៀត ភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងពួករបស់ខ្លួន ក្នុងវេលានោះថា សូមលោក ដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ពួកយើងខ្ញុំទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស

នូវកិច្ចមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើពួកយើង នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិវរុស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ)។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ មានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត។

[៤៥] បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាបុគ្គលជាមួយគ្នា ភិក្ខុដែលល្អាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាថារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើពួកយើង នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិវរុស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ)។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពួកយើង នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាថារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយ នឹងនាំគ្នាធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិវរុស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ)។ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកមានអាយុទាំងនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត។ ការសំដែងអាបត្តិទាំងឡាយនេះ របស់ពួកយើង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរ ដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ អាបត្តិទាំងឡាយនេះ យើងទាំងឡាយបានសំដែងហើយ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ការសំដែងនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៤៦] បណ្តាភិក្ខុ ដែលជាពួកជាមួយគ្នាដទៃទៀត ភិក្ខុដែលល្អាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃ ក្នុងវេលានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា បានប្រព្រឹត្តអនាថារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយ ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះ អធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិវរុស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ)។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាថារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយ ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងនេះ អធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិវរុស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទំលាយ (សង្ឃ)។ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត។ ការសំដែងអាបត្តិទាំងឡាយនេះ របស់យើងទាំងឡាយ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរ ដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ អាបត្តិទាំងនេះ យើងទាំងឡាយ បានសំដែងហើយ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណ្ណត្រារកសមថៈ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ការសំដែងអាបត្តិនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៤៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្លោះថាបានចេញចាកអាបត្តិទាំងឡាយនោះ ដោយអាការយ៉ាងនេះហើយ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត រៀរលែងតែការធ្វើឲ្យច្បាស់នូវទិដ្ឋិ រៀរលែងតែភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមិនមាននៅ¹⁴ ក្នុងទីនោះ។

(អធិករណៈ ទី៨)

(៨. អធិករណ៍)

[៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាស់ទែងនឹងពួកភិក្ខុនី។ ពួកភិក្ខុនី ក៏ទាស់គ្នា នឹងពួកភិក្ខុ។ ចំណែកខាងឆន្ទភិក្ខុ ក៏ចូលជ្រៀតជ្រកទៅរកពួកភិក្ខុនី ហើយទាស់ទែងនឹងពួកភិក្ខុ ប្រកាន់ គឺចូលដៃខាងពួកភិក្ខុនី។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កប់ថា ឆន្ទភិក្ខុ មិនសមបើនឹងចូលជ្រៀតជ្រក ទៅរកពួកភិក្ខុនី ហើយមកទាស់ទែងនឹងពួកភិក្ខុ ប្រកាន់ខាងពួកភិក្ខុនីសោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ដំណើរនោះ ពិតមែន។ បើ លុះទ្រង់

តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍ទាំងឡាយនេះ គឺវិវាទាធិករណ៍១ អនុវាទាធិករណ៍១ អាបត្តាធិករណ៍១ កិច្ចាធិករណ៍១។

[៤៩] បណ្តាអធិករណ៍យ៉ាងនោះ វិវាទាធិករណ៍ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ទាស់ទែងគ្នាថា នេះជា ធម៌ ឬថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះជាវិន័យ ឬថា នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកហើយ ឬថា នេះ ជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត មិនបានទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកទេ នេះជាភិក្ខុ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកហើយ ឬថា នេះជាភិក្ខុ ដែល ព្រះតថាគត មិនបានទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកទេ នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកហើយ ឬថា នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត មិន បានទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកទេ នេះជាអាបត្តិ ឬថា នេះមិនមែនជាអាបត្តិ នេះជាអាបត្តិស្រាល ឬថា នេះជាអាបត្តិធ្ងន់ នេះជាអាបត្តិមាន ចំណែកសេសសល់ ឬថា នេះជាអាបត្តិ មិនមានចំណែកសេសសល់ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ ឬថា នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ បណ្តាអធិករណ៍ ទាំងឡាយនោះ ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេងគ្នា ការទាស់ទែងគ្នា ការពោលផ្សេងៗគ្នា ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការពោល ដើម្បី សេចក្តីទុក្ខដល់ចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ការបង្កហេតុ ជាដើមនេះ តថាគតហៅថា វិវាទាធិករណ៍។

[៥០] បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អនុវាទាធិករណ៍ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយ សីលវិបត្តិ ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាជីវិបត្តិ បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ ការចោទ ការតិះដៀល ការពោលរឿយៗ ការ និយាយរឿយៗ ការបង្កាន់ទៅ (កាន់អធិករណ៍) ការប្រឹងប្រែងឡើង ការបន្ថែមកំលាំងណា ការចោទ ជាដើមនោះ តថាគតហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។

[៥១] បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អាបត្តាធិករណ៍ តើដូចម្តេច។ អាបត្តិទាំង៥កង ជាអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន អាបត្តិទាំង៧កង ជា អាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន នេះតថាគតហៅថា អាបត្តាធិករណ៍។

[៥២] បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ កិច្ចាធិករណ៍ តើដូចម្តេច។ កិច្ចរបស់សង្ឃ (ឬ) កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើបាន (ដូចយ៉ាង) អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម និងញត្តិចតុត្ថកម្ម នេះ តថាគតហៅថា កិច្ចាធិករណ៍។

[៥៣] អ្វីជាមូលនៃ វិវាទាធិករណ៍។ ធម៌៦យ៉ាង ជាមូលនៃសេចក្តីវិវាទ ចាត់ជា មូលនៃវិវាទាធិករណ៍ គឺ អកុសលមូល ៣យ៉ាង ជាមូលនៃ វិវាទាធិករណ៍ និងកុសលមូល ៣យ៉ាង ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ដែរ។ ធម៌៦យ៉ាង ជាមូលនៃវិវាទ ដែលចាត់ជា មូលនៃវិវាទាធិករណ៍ នោះ ដូច ម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីក្រោធច្រើន ជាអ្នកចង់គំនុំទុក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា មានសេចក្តី ក្រោធច្រើន ជាអ្នកចង់គំនុំទុក ភិក្ខុនោះ ឈ្លោះថា ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ឈ្លោះថា ឥតមានសេចក្តី គោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឈ្លោះថា ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង ឈ្លោះថា មិនធ្វើ ឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ឥតមានសេចក្តី គោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុង សិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្លោះថា ញ៉ាំងសេចក្តីវិវាទ ដែលកំពុងកើត ឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនបាន សេចក្តីសុខ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញ នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់ នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទ ដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងអធិករណ៍នោះចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបានពិចារណាលើញ នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទខាងក្នុង និង ខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយ គួរប្រតិបត្តិ កុំឲ្យមូលនៃសេចក្តីវិវាទ ដ៏លាមកនោះ ចំរើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះទៀតឡើយ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្លោះថា ការ លះបង់ នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទដ៏លាមកនេះ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្លោះថា មិនឲ្យមូល នៃសេចក្តីវិវាទ ដ៏លាមកនោះ ចំរើនតទៅខាងមុខទៀតបាន។

[៥៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកប្រណាំងវាសនា។ បេ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីឫស្សា ជាអ្នក មានសេចក្តីកំណាញ់។ បេ។ ជាអ្នកអួតអាង ជាអ្នកមានមាយ៉ា។ បេ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញខុស។ បេ។ ជា អ្នកបបោសអង្កែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់ខ្ជាប់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ជាអ្នកបបោសអង្កែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់ ខ្ជាប់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះ ឈ្លោះថា ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុង សិក្ខាផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង។ បេ។ ក្នុងព្រះ សង្ឃផង។ បេ។ មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្លោះថា ញ៉ាំងវិវាទ ដែលកំពុងកើត ឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនបានសេចក្តីសុខ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្តីចម្រើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញ នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី មាន សភាពយ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាម ដើម្បីលះបង់ នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទ ដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងអធិករណ៍នោះ ចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនពិចារណាលើញមូល នៃវិវាទខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី ដែលមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រតិបត្តិ កុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ ចំរើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះទៀតឡើយ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្លោះថា ការលះបង់ នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទ ដ៏លាមកនេះ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្លោះថា មិនឲ្យមូល នៃវិវាទ ដ៏លាមកនោះ ចំរើនតទៅខាងមុខទៀត បាន មូលនៃវិវាទ៦យ៉ាងនេះ ចាត់ជា មូលនៃវិវាទាធិករណ៍។

[៥៥] អកុសលមូល៣ ដែលចាត់ជា មូលនៃវិវាទាធិករណ៍ នោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តលោភ ទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តប្រទូស្តទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តរង្វេងទាស់ទែងគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី នេះជាវិន័យក្តី នេះមិនមែនជាវិន័យក្តី

នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកហើយក្តី នេះមិនមែនជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកទេក្តី នេះជា
កិច្ច ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកហើយក្តី នេះមិនមែនជាកិច្ច ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកក្តី នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្តី នេះមិនមានជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិក្តី នេះជាអាបត្តិក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិក្តី នេះជាអាបត្តិស្រាលក្តី នេះជាអាបត្តិ
ធ្ងន់ក្តី នេះជាអាបត្តិ មានចំណែកសេសសល់ក្តី នេះជាអាបត្តិ មិនមានចំណែកសេសសល់ក្តី នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិ
អាក្រក់ក្តី អកុសលមូល ទាំង៣នេះឯង ចាត់ជា មូលនៃវិវាទាធិករណ៍។

[៥៦] កុសលមូល ៣យ៉ាង ដែលចាត់ជា មូលនៃវិវាទាធិករណ៍ នោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្ត
មិនលោភទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តមិនប្រទូស្តទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តមិនរង្វេងទាស់ទែងគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី។ បេ។ នេះជាអាបត្តិ
អាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី កុសលមូល ទាំង៣យ៉ាងនេះឯង ចាត់ជា មូលនៃវិវាទាធិករណ៍។

[៥៧] មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ នោះ តើដូចម្តេច។ មូលនៃការចោទគ្នា មាន៦យ៉ាង ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ គឺអកុសលមូល ៣យ៉ាង
ក៏ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ កុសលមូល ៣យ៉ាង ក៏ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ដែរ កាយ ក៏ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ទាំង៣ថា ក៏
ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ដែរ។

[៥៨] មូលនៃការចោទគ្នា មាន៦យ៉ាង ចាត់ជា មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ នោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
មានសេចក្តីក្រោធ ជាអ្នកចងគំនុំទុក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ជាអ្នកមានសេចក្តីក្រោធ ជាអ្នកចងគំនុំទុក ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ឥតមាន
សេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្តី
គោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាឥតមានសេចក្តីគោរព ឥត
មានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមាន
សេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងអនុវាទ គឺការចោទ ដែលកំពុងកើត ឲ្យកើតក្នុង
សង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្តីសុខ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្តីចម្រើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជា
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញ មូលនៃអនុវាទ ទាំង
ខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់ នូវមូលនៃអនុវាទ ដ៏លាមកនោះ
ក្នុងអធិករណ៍នោះចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនពិចារណាលើញ មូលនៃអនុវាទ ទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មានសភាព
យ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវាទ ដ៏លាមកនោះ ចំរើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះ
ទៀតឡើយ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ការលះបង់ នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនេះ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា មិនឲ្យមូល នៃអនុវាទ ដ៏លាមកនេះ
ចំរើនតទៅទៀតបាន។

[៥៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកប្រណាំងវាសនា។ បេ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីបូស្សា ជាអ្នក
មានសេចក្តីកំណាញ់។ បេ។ ជាអ្នកមានអំនួត ជាអ្នកមានមាយា។ បេ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញខុស។ បេ។ ជា
អ្នកបបោសអង្កែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ជាអ្នកបបោសអង្កែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់មាំ
លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង។ បេ។ ឈ្មោះថា
ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង ឈ្មោះថា មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា
ឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង។ បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង។ បេ។ មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុង
សិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងអនុវាទ ដែលកំពុងកើត ឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្តី
សុខ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញ មូលនៃអនុវាទ ទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយ គប្បីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់ មូលនៃអនុវាទ ដ៏លាមកនោះ ក្នុងអធិករណ៍នោះចេញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយ មិន
ពិចារណាលើញ មូលនៃអនុវាទ ទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យ
មូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះ ចំរើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះទៀតបានឡើយ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា លះបង់នូវ មូលនៃអនុវាទ ដ៏
លាមកនេះ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា មិនបានឲ្យមូល នៃអនុវាទ ដ៏លាមកនេះ ចំរើនតទៅទៀតបាន មូលនៃអនុវាទ ទាំង៦យ៉ាងនេះ ចាត់ជា មូល
នៃអនុវាទាធិករណ៍។

[៦០] អកុសលមូល ៣យ៉ាង ដែលចាត់ជា មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ នោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មាន
ចិត្តលោភ ពោលចោទ មានចិត្តប្រទូស្តពោលចោទ មានចិត្តរង្វេងពោលចោទ នូវភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារិវិបត្តិក្តី ដោយ
ទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី អកុសលមូល ទាំង៣យ៉ាងនេះ ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍។

[៦១] កុសលមូល ៣យ៉ាង ដែលចាត់ជា មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ នោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្ត
មិនលោភពោលចោទ មានចិត្តមិនប្រទូស្តពោលចោទ មានចិត្តមិនរង្វេងពោលចោទ នូវភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារិវិបត្តិក្តី ដោយ
ទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី កុសលមូល ទាំង៣យ៉ាងនេះ ជា មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍។

[៦២] ឯកាយ ចាត់ជា មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ នោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ មានសម្បុរអាក្រក់ មានរូបអាក្រក់ ជា
មនុស្សត្រើ មានអាពាធច្រើន ខ្វាក់ ក្លែង ខ្ពក ឬស្លាប់ខ្លួន១ចំហៀង¹⁵⁾ ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុនោះ ដោយកាយណា កាយនោះ ជាមូលនៃ
អនុវាទាធិករណ៍។

[៦៣] ចុះវាចា ដូចម្តេច ដែលជា មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍។ ភិក្ខុក្នុង ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានវាចាអាក្រក់ ជាអ្នកនិយាយជាប់ ជាអ្នក មានវាចាបំប៉ាច់ បំបោច ភិក្ខុទាំងឡាយ ចោទភិក្ខុនោះ ដោយវាចាណា វាចានោះ ឈ្មោះថាជា មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍។

[៦៤] អ្វីដែលជា មូលនៃអបត្តាធិករណ៍។ សមុដ្ឋាន នៃអបត្តិវាយ៉ាង ជាមូលនៃអបត្តាធិករណ៍ (សមុដ្ឋាន នៃអបត្តិវានោះ គឺ) អបត្តិ កើត ឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា អំពីចិត្ត អបត្តិ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ អំពីចិត្ត អបត្តិ កើតឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត អបត្តិ កើតឡើងអំពីកាយ អំពីចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា អបត្តិ កើតឡើងអំពីវាចា អំពីចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ អបត្តិ កើតឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា អំពីចិត្ត សមុដ្ឋាន នៃអបត្តិវាយ៉ាងនេះ ជាមូលនៃអបត្តាធិករណ៍។

[៦៥] អ្វីជា មូលនៃកិច្ចាធិករណ៍។ មានតែសង្ឃមួយ ជាមូលនៃកិច្ចាធិករណ៍។¹⁶⁾

[៦៦] (សំដែងអំពី) វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ។ វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈ ក៏ មាន។

[៦៧] បណ្តាវិវាទាធិករណ៍ទាំង៣នោះ វិវាទាធិករណ៍ ជាអកុសល តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មានចិត្តជា អកុសល ជជែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី។ បេ។ នេះជាអបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ជម្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ខុស ទាស់ទែង ការពោលផ្សេងៗ ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ណា ក្នុង អធិករណ៍នោះ ការបង្កហេតុជាដើមនេះ តថាគត ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ជាអកុសល។

[៦៨] បណ្តាវិវាទាធិករណ៍ទាំង៣នោះ វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសល តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មានចិត្តជា កុសល ជជែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី។ បេ។ នេះជាអបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ជម្លោះ សេចក្តី ប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការពោលផ្សេងៗ ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការបង្កហេតុជាដើមនេះ តថាគត ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសល។

[៦៩] បណ្តាវិវាទាធិករណ៍ទាំង៣នោះ វិវាទាធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មានចិត្តជា អព្យាកតៈ ជជែកនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី។ បេ។ នេះជាអបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ជម្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែងគ្នា ការពោលផ្សេងៗ ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ក្នុងវិវាទាធិករណ៍នោះ ការបង្កហេតុជាដើមនេះ តថាគត ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈ។

[៧០] (សំដែងអំពី) អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ។ អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជា អព្យាកតៈក៏មាន។

[៧១] បណ្តាអនុវាទាធិករណ៍ទាំង៣នោះ អនុវាទាធិករណ៍ ជាអកុសល តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មាន ចិត្តជាអកុសល ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល ការចរចា រឿយៗ ការនិយាយរឿយៗ ការពោលបង្កាច់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការចោទ ជាដើមនេះ តថាគត ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ជាអកុសល។

[៧២] បណ្តាអនុវាទាធិករណ៍ទាំង៣នោះ អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសល តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មាន ចិត្តជាកុសល ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល ការចរចា រឿយៗ ការនិយាយរឿយៗ ការពោលបង្កាច់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការចោទ ជាដើមនេះ តថាគត ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសល។

[៧៣] បណ្តាអនុវាទាធិករណ៍ទាំង៣នោះ អនុវាទាធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មាន ចិត្តជាអព្យាកតៈ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល ការចរចា រឿយៗ ការនិយាយរឿយៗ ការពោលបង្កាច់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការចោទ ជាដើមនេះ តថាគត ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈ។

[៧៤] (សំដែងអំពី) អបត្តាធិករណ៍ ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ។ អបត្តាធិករណ៍ ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន អបត្តាធិករណ៍ ជា កុសល គ្មានទេ។

[៧៥] បណ្តាអបត្តាធិករណ៍ ទាំង២នោះ អបត្តាធិករណ៍ ជាអកុសល តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុ កាលបើដឹង ស្គាល់ហើយ ក្លែងព្យាយាមកន្លង នូវ អបត្តិណា អបត្តិនេះ តថាគត ហៅថា អបត្តាធិករណ៍ ជាអកុសល។ បណ្តាអបត្តាធិករណ៍ ទាំង២នោះ អបត្តាធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈ តើដូច ម្តេច។ ភិក្ខុ កាលមិនដឹង មិនស្គាល់ហើយ មិនក្លែង មិនព្យាយាមកន្លង នូវអបត្តិណា អបត្តិនេះ តថាគត ហៅថា អបត្តាធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈ។¹⁷⁾

[៧៦]] (សំដែងអំពី) កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ។ កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសល ក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏ មាន។

[៧៧] បណ្តាកិច្ចាធិការណ៍ ទាំង៣នេះ កិច្ចាធិការណ៍ ជាអកុសល តើដូចម្តេច។ សង្ឃមានចិត្ត ជាអកុសល ធ្វើកម្មណា គឺអបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មនេះ តថាគត ហៅថា កិច្ចាធិការណ៍ ជាអកុសល។

[៧៨] បណ្តាកិច្ចាធិការណ៍ ទាំង៣នេះ កិច្ចាធិការណ៍ ជាកុសល តើដូចម្តេច។ សង្ឃមានចិត្ត ជាកុសល ធ្វើកម្មណា គឺអបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មនេះ តថាគត ហៅថា កិច្ចាធិការណ៍ ជាកុសល។

[៧៩] បណ្តាកិច្ចាធិការណ៍ ទាំង៣នេះ កិច្ចាធិការណ៍ ជាអព្យាកតៈ តើដូចម្តេច។ សង្ឃមានចិត្ត ជាអព្យាកតៈ ធ្វើកម្មណា គឺអបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មនេះ តថាគត ហៅថា កិច្ចាធិការណ៍ ជាអព្យាកតៈ។

[៨០] (សំដែងអំពី) ការទាស់ទែងគ្នា ចាត់ជាវិវាទាធិការណ៍ ការទាស់ទែងគ្នា មិនចាត់ជាអធិការណ៍ អធិការណ៍ មិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នា ចាត់ជាអធិការណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផង។ ការទាស់ទែងគ្នា ចាត់ជាវិវាទាធិការណ៍ក៏មាន ការទាស់ទែងគ្នា មិនចាត់ជាអធិការណ៍ក៏មាន អធិការណ៍ មិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នាក៏មាន ចាត់ជាអធិការណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផងក៏មាន។

[៨១] បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ ការទាស់ទែងគ្នា ដែលចាត់ជាវិវាទាធិការណ៍ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដដែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី។ ហេ៎ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ដើម្បី ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការនិយាយផ្សេងៗ ការនិយាយផ្តេសផ្តាស ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ក្នុងអធិការណ៍នោះ ការបង្កហេតុ ជាដើមនេះ ចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នា ហៅថា វិវាទាធិការណ៍។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ ការទាស់ទែងគ្នា ដែលមិនមែនជាអធិការណ៍ តើដូចម្តេច។ មាតាទាស់នឹងបុត្រក្តី បុត្រទាស់នឹងមាតាក្តី បិតាទាស់នឹងបិតាក្តី បងប្អូនប្រុសទាស់នឹងបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រី ទាស់នឹងបងប្អូនស្រីក្តី សម្លាញ់ ទាស់នឹងសម្លាញ់ក្តី នេះហៅថា ការទាស់ទែងគ្នា មិនមែនជាអធិការណ៍។ បណ្តា អធិការណ៍ទាំងនោះ អធិការណ៍ ដែលមិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នា តើដូចម្តេច។ អនុវាទាធិការណ៍១ អាបត្តាធិការណ៍១ កិច្ចាធិការណ៍១ នេះហៅថា អធិការណ៍ ដែលមិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នា។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ អធិការណ៍ ដែលចាត់ពេញថា ជាអធិការណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផង តើដូចម្តេច។ វិវាទាធិការណ៍ ចាត់ជាអធិការណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផង។

[៨២] (សំដែងអំពី) ការចោទ ចាត់ជាអនុវាទាធិការណ៍ ការចោទ មិនចាត់ជាអធិការណ៍ អធិការណ៍ មិនចាត់ជាការចោទ ទាំងអធិការណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផង។ ការចោទ ចាត់ជាអនុវាទាធិការណ៍ក៏មាន ការចោទ មិនចាត់ជាអធិការណ៍ក៏មាន អធិការណ៍ មិនចាត់ជាការចោទក៏មាន ទាំង ជាអធិការណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផងក៏មាន។

[៨៣] បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ ការចោទ ចាត់ជាអនុវាទាធិការណ៍ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង ចោទ ប្រកាន់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារ្យវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល ការចរចារៀយៗ ការ និយាយរៀយៗ ការពោលបង្កាច់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណា ក្នុងអធិការណ៍នោះ ការចោទជាដើមនេះ ហៅថា អនុវាទាធិការណ៍។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ ការចោទ ដែលមិនចាត់ជាអធិការណ៍ តើដូចម្តេច។ មាតាចោទបុត្រក្តី បុត្រចោទមាតាក្តី បិតាចោទបុត្រក្តី បុត្រចោទ បិតាក្តី បងប្អូនប្រុសចោទបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រី ចោទបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រី ចោទបងប្អូនស្រីក្តី សម្លាញ់ ចោទសម្លាញ់ក្តី នេះឯង ហៅថា ការចោទ ដែលមិនមែនជាអធិការណ៍។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ អធិការណ៍ តែមិនចាត់ជាការចោទ តើដូចម្តេច។ អាបត្តាធិការណ៍១ កិច្ចាធិការណ៍១ វិវាទាធិការណ៍១ នេះហៅថា អធិការណ៍ តែមិនចាត់ជាការចោទទេ។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ អធិការណ៍ ដែលចាត់ពេញថា ជា អធិការណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផង តើដូចម្តេច។ អនុវាទាធិការណ៍ ចាត់ជាអធិការណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផង។

[៨៤] (សំដែងអំពី) អាបត្តិ ចាត់ជាអាបត្តាធិការណ៍ អាបត្តិ មិនមែនជាអធិការណ៍ អធិការណ៍ មិនមែនជាអាបត្តិ ទាំងអធិការណ៍ ទាំងអាបត្តិ។ អាបត្តិ ចាត់ជាអាបត្តាធិការណ៍ក៏មាន អាបត្តិ មិនមែនជាអធិការណ៍ក៏មាន អធិការណ៍ មិនមែនជាអាបត្តិក៏មាន អធិការណ៍ផង អាបត្តិផងក៏មាន។

[៨៥] បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ អាបត្តិ ដែលចាត់ជាអាបត្តាធិការណ៍ តើដូចម្តេច។ អាបត្តិទាំង៥កង ក៏ចាត់ជាអាបត្តាធិការណ៍ អាបត្តិ ទាំង៧កង ក៏ចាត់ជាអាបត្តាធិការណ៍ នេះហៅថា អាបត្តិ ដែលចាត់ជាអាបត្តាធិការណ៍។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ អាបត្តិដែលមិនចាត់ជា អធិការណ៍ តើដូចម្តេច។ សោតាបត្តិ និងសមាបត្តិ នេះហៅថា អាបត្តិ តែមិនចាត់ជាអធិការណ៍។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ អធិការណ៍ ដែលមិន ចាត់ជាអាបត្តិ តើដូចម្តេច។ កិច្ចាធិការណ៍១ វិវាទាធិការណ៍១ អនុវាទាធិការណ៍១ នេះហៅថា អធិការណ៍ មិនមែនជាអាបត្តិ។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង នោះ អធិការណ៍ ដែលចាត់ជាអធិការណ៍ផង ជាអាបត្តិផង តើដូចម្តេច។ អាបត្តាធិការណ៍ ចាត់ជាអធិការណ៍ផង ជាអាបត្តិផង។

[៨៦] (សំដែងអំពី) កិច្ចាចាត់ជាកិច្ចាធិការណ៍ កិច្ចាមិនមែនជាអធិការណ៍ អធិការណ៍ មិនមែនជាកិច្ចា ជាអធិការណ៍ផង កិច្ចាផង។ កិច្ចា ចាត់ជា កិច្ចាធិការណ៍ក៏មាន កិច្ចា មិនមែនជាអធិការណ៍ក៏មាន អធិការណ៍ មិនមែនជាកិច្ចាក៏មាន ជាអធិការណ៍ផង កិច្ចាផងក៏មាន។

[៨៧] បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ កិច្ចា ដែលចាត់ជាកិច្ចាធិការណ៍ តើដូចម្តេច។ កិច្ចា ឬកម្មណា ដែលសង្ឃគប្បីធ្វើ គឺ អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម ទាំងនេះ ហៅថា កិច្ចាដែលចាត់ជាកិច្ចាធិការណ៍។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ កិច្ចា ដែលមិនមែនជាអធិការណ៍ តើដូច ម្តេច។ អាចរិយកិច្ចា ឧបជ្ឈាយកិច្ចា សមាទុបជ្ឈាយកិច្ចា សមាទាចរិយកិច្ចា ទាំងនេះហៅថា កិច្ចា មិនមែនជាអធិការណ៍។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំងនោះ អធិការណ៍ ដែលមិនមែនជាកិច្ចា តើដូចម្តេច។ វិវាទាធិការណ៍ អនុវាទាធិការណ៍ អាបត្តាធិការណ៍ នេះហៅថា អធិការណ៍ មិនមែនជាកិច្ចា។ បណ្តា អធិការណ៍ទាំងនោះ អធិការណ៍ ដែលចាត់ជា អធិការណ៍ផង ជាកិច្ចាផង តើដូចម្តេច។ កិច្ចាធិការណ៍ ចាត់ជាអធិការណ៍ផង ជាកិច្ចាផង។

(អធិការណ៍រូបសមនសមថៈ ទី៩)

(៨. អធិករណ៍រូបសមនសមថោ)

(សម្មាទានិយ)

(សម្មាទានិយោ)

[៨៨] វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាងគឺ សម្មាទានិយ១ យេកុយ្យសិកា១។ វិវាទាធិករណ៍ មិនអាស្រ័យសមថៈ១ គឺ យេកុយ្យសិកា គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈតែ១ គឺសម្មាទានិយក៏មាន។ ពាក្យដែលបណ្ឌិត គប្បីពោលថា ក៏មានដូច្នោះ។ ពាក្យនោះ តើដូចសំដែងត្រង់បទណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុ ក្នុងសាសនានោះ ដដែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី នេះជាវិន័យក្តី នេះមិនមែនជាវិន័យក្តី នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត បានទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកក្តី នេះមិនមែនជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកទេក្តី នេះជាកិច្ច ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំទុកក្តី នេះមិនមែនជាកិច្ច ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកទេក្តី នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិក្តី នេះមិនមែនជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិទេក្តី នេះជាអាបត្តិក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិក្តី នេះជាអាបត្តិស្រាលក្តី នេះជាអាបត្តិធ្ងន់ក្តី នេះជាអាបត្តិ មានចំណែកសេសសល់ក្តី នេះជាអាបត្តិ មិនមានចំណែកសេសសល់ក្តី នេះជាអាបត្តិ អាប្រក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាប្រក្រក់ក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ អាចរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយ ដែលតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយអ្វី។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយសម្មាទានិយ។ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ មានអង្គប៉ុន្មាន។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មាទានិយនោះ)។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ តើដូចម្តេច។ ពួកភិក្ខុ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមកប្រជុំចំពោះមុខ មិនយាត់ហាម នេះហៅថា ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ តើដូចម្តេច។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាណា នេះហៅថា ចំពោះមុខធម៌ ចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ ឯការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មាទានិយនោះ តើដូចម្តេច។ បុគ្គលណា ទាស់ទែងគ្នា ទៅវិញទៅមក បុគ្គលទាំងពីរនេះ ជាសត្រូវនឹងគ្នា មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មាទានិយនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ មានភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់ សើងឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកចាចិត្តិយៈ (ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈ ព្រោះវិរុស)។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយ ត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខឹងនកចាចិត្តិយៈ (ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈ ព្រោះតិះដៀល)។

[៨៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ក្នុងអាវាសនោះបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) អាវាសណា មានភិក្ខុច្រើនក្រាស់ក្រែល ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះ ទៅរកអាវាសនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងទៅរកអាវាសនោះ អាចរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ក្នុងកណ្តាលផ្លូវបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគត ហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌ដូចម្តេច។ រម្ងាប់ដោយសម្មាទានិយ។ ចុះក្នុងសម្មាទានិយនោះ មានអង្គប៉ុន្មាន។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មាទានិយនោះ)។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ តើដូចម្តេច។ ពួកភិក្ខុ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមក ភិក្ខុទាំងឡាយមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏មិនបានហាមឃាត់ នេះហៅថា ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ។ ឯការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ តើដូចម្តេច។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាណា នេះហៅថា ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មាទានិយនោះ។ ឯការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មាទានិយនោះ តើដូចម្តេច។ បុគ្គលណា ទាស់ទែងគ្នា ទៅវិញទៅមក បុគ្គលទាំងពីររូប ជាសត្រូវនឹងគ្នា មានក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មាទានិយនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ មានភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់ សើងឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកចាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើ ឲ្យឆន្ទៈហើយ ត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខឹងនកចាចិត្តិយៈ។

[៩០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងទៅកាន់អាវាសនោះ មិនអាចរម្ងាប់អធិករណ៍ ក្នុងកណ្តាលផ្លូវបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះ ទៅកាន់អាវាសនោះហើយ ពោលយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ជាម្ចាស់អាវាសថា ម្ចាស់លោកទាំងឡាយមានអាយុ អធិករណ៍នេះ កើតប្រាកដយ៉ាងនេះហើយ សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ រម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា ដោយប្រពៃ តាមទំនង ដែលអធិករណ៍នេះ គប្បីរម្ងាប់ទៅដោយប្រពៃចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ ជាម្ចាស់អាវាស ចាស់ជាង ពួកភិក្ខុជាអាក្ខន្តកៈ ខ្ចីជាង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសទាំងនោះ និយាយទៅនឹងពួកភិក្ខុ ជាអាក្ខន្តកៈ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរលោកទាំងឡាយនៅរង់ចាំ ក្នុងទីសមគួរ មួយរំពេចសិន ទំរាំយើងទាំងឡាយ ប្រឹក្សាគ្នា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាស ខ្ចីជាង ពួកភិក្ខុជាអាក្ខន្តកៈ ចាស់ជាង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសទាំងនោះ និយាយទៅនឹងពួកភិក្ខុជាអាក្ខន្តកៈ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរលោកទាំងឡាយ នៅរង់ចាំ ក្នុងទីនេះ មួយរំពេចសិន ទំរាំយើងទាំងឡាយ ប្រឹក្សាគ្នា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាស កំពុងប្រឹក្សាគ្នា មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ មិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាបានទេ អធិករណ៍នោះ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ មិនត្រូវទទួលទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាស កំពុងប្រឹក្សាគ្នា មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ អាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនោះ ត្រូវនិយាយ នឹងពួកភិក្ខុជាអាក្ខន្តកៈ យ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកមានអាយុទាំងឡាយ ប្រសិនបើលោកទាំងឡាយ ប្រាប់អធិករណ៍នេះ តាមរឿង ដែលកើតប្រាកដហើយ ដល់យើងទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយ នឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ឲ្យសមគួរតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាបាន អធិករណ៍ មុខជានឹងរម្ងាប់បាន ដោយស្រួល បើយ៉ាងនេះ ទើបយើងទាំងឡាយ នឹងទទួលអធិករណ៍នេះ។ ម្ចាស់លោកមានអាយុ

ប្រសិនបើលោកទាំងឡាយ មិនប្រាប់អធិករណ៍នេះ តាមរឿង ដែលកើតប្រាកដ ដល់យើងទាំងឡាយទេ ចំណែកខាងយើងទាំងឡាយ នឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ឲ្យសមគួរតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា អធិករណ៍នោះ មុខជាមិនបានរម្ងាប់ ដោយល្អឡើយ យើងទាំងឡាយ មិនព្រមទទួលអធិករណ៍នេះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាស ធ្វើសេចក្តីកំណត់ ឲ្យស្រួលបួលយ៉ាងនេះ រួចហើយ ត្រូវទទួលអធិករណ៍នោះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកៈនោះ ត្រូវនិយាយទៅនឹងពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ នឹងប្រាប់អធិករណ៍នេះ តាមរឿង ដែលកើតប្រាកដ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយ ប្រសិនបើលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះក្តី ។ អធិករណ៍នោះ មុខជានឹងរម្ងាប់បាន ដោយល្អ បើយ៉ាងនេះ ទើបយើងទាំងឡាយ នឹងប្រគល់អធិករណ៍នេះ ឲ្យលោកមានអាយុទាំងឡាយ បើលោកមានអាយុទាំងឡាយ មិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះក្តី ។ អធិករណ៍នោះ ក៏មុខជានឹងមិនរម្ងាប់ ដោយប្រពៃឡើយ យើងទាំងឡាយ នឹងមិនប្រគល់អធិករណ៍នេះ ឲ្យលោកមានអាយុទាំងឡាយទេ យើងទាំងឡាយ នឹងជាម្ចាស់អធិករណ៍នេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុ ជាអាគន្ធកៈ ធ្វើសេចក្តីកំណត់ ឲ្យស្រួលបួលយ៉ាងនេះ រួចហើយ សឹមប្រគល់អធិករណ៍នោះ ដល់ពួកភិក្ខុជាម្ចាស់វត្តចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនោះ អាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគត ហៅថា អធិករណ៍ រម្ងាប់បានដោយស្រួលល្អ។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់បានដោយអ្វី។ រម្ងាប់បានដោយសមុខាវិន័យ។ ក្នុងសមុខាវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេចខ្លះ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គ ក្នុងសមុខាវិន័យនោះ)។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយ ត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខឹងនកបាចិត្តិយៈ។

[៩១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអធិករណ៍នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងវិនិច្ឆ័យ ក៏មានពាក្យទ្រហឹង អឹងកង មិនមានទីបំផុត គឺមិនចេះអស់ មិនចេះហើយ កើតឡើងផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយ នៃភាសិតនុ៎ះ ក៏មិនមាននរណាដឹងច្បាស់ផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍បែបនេះ ដោយឧញាហិកា¹⁸⁾ កាកម្មវាចា។ សង្ឃគ្រូសន្មតភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ១០ប្រការ ដោយឧញាហិកាកម្មវាចា (ឯអង្គ ១០ប្រការនោះ) គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមានសីល១ សង្គមក្នុងបាតិមោក្ខសំរវៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារៈ និងគោចរៈ១ ឃើញភ័យ ក្នុងទោសបន្តិចបន្តួច ហើយសមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ១ ជាពហុស្សត ទ្រង់ទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ ជាអ្នកសន្សំនូវពុទ្ធវចនៈ១ ធម៌ណា ដែលមានពីរោះបទខាងដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ពោលសរសើរព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ឲ្យបរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ក៏បានស្តាប់ច្រើន បានចាំទុក បានសន្សំទុកដោយវាចា (ស្ងាត់ជំនាញ) ជាក់ច្បាស់ក្នុងចិត្ត ត្រាស់ដឹងល្អ ដោយទិដ្ឋិ១ មិនតែប៉ុណ្ណោះឡើយ បាតិមោក្ខ ទាំងពីរយ៉ាង ក៏ភិក្ខុនោះចាំបាន ដោយពិស្តារ ចេះចែក រលែកស្រួល ចេះស្ម័គ្ររត់មាត់ វិនិច្ឆ័យបានដោយល្អ តាមសុត្តៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈ១ ជាអ្នកខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតទើសទាល់ ក្នុងផ្លូវវិន័យ១ ជាអ្នកអង់អាច ដើម្បីធ្វើបុគ្គលទាំងពីរ ដែលជាសត្រូវនឹងគ្នា ឲ្យដឹងច្បាស់ ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិចារណា ឲ្យឃើញ ឲ្យជ្រះថ្លាបាន១ ជាអ្នកល្អាស ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍ ដែលកើតឡើងហើយ១ ស្គាល់អធិករណ៍ ស្គាល់ហេតុ ដែលឲ្យកើតអធិករណ៍ ស្គាល់ធម៌សម្រាប់រលត់អធិករណ៍ ទាំងស្គាល់ផ្លូវ ទៅកាន់ធម៌ សម្រាប់រលត់អធិករណ៍១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យសន្មតភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង១០ប្រការនេះ ដោយឧញាហិកាកម្ម។

(ឧញាហិកាយរូបសមន)

CS [vin.cv.04.09.02](#) | ភាគ ទី១០

(ឧញាហិកាយរូបសមនំ)

[៩២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុន លុះសូមរួចហើយ ភិក្ខុជាអ្នកល្អាស ប្រតិពលគប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ អធិករណ៍នេះ យើងទាំងឡាយ កំពុងវិនិច្ឆ័យ ក៏មានពាក្យទ្រហឹង អឹងកង មិនមានទីបំផុតកើតឡើង សេចក្តីអធិប្បាយ នៃភាសិតនុ៎ះ ក៏មិនមាននរណាដឹងច្បាស់។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកាកម្មវាចា។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ អធិករណ៍នេះ យើងទាំងឡាយ កំពុងវិនិច្ឆ័យ ក៏មានពាក្យទ្រហឹង អឹងកង មិនមានទីបំផុតកើតឡើង សេចក្តីអធិប្បាយ នៃភាសិតនុ៎ះ ក៏មិនមាននរណាដឹងច្បាស់។ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកាកម្មវាចា។ ការសន្មតិ នូវភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកាកម្មវាចា គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង សង្ឃបានសន្មត ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកាកម្មវាចាហើយ ការសន្មតិភិក្ខុ ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៩៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ អាចដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដោយឧញាហិកាកម្មវាចាបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគត ហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសមុខាវិន័យ។ ក្នុងសមុខាវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសមុខាវិន័យនោះ)។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់ សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។

[៩៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងតែវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ មានភិក្ខុជាធម្មកថិក នៅក្នុងបរិសុទ្ធនោះ មិនចាំសុត្តៈ (មាតិកា) មិនចាំសុត្តវិភង្គ (វិន័យ) ភិក្ខុនោះ មិនបានកំណត់សេចក្តី ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្តីចោលចេញ ភិក្ខុអ្នកល្អាស ប្រតិពល ត្រូវនិយាយបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងនោះថា លោកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុជាធម្មកថិកឈ្មោះនេះ ។ មិនចាំសុត្តៈ មិនស្គាល់សុត្តវិភង្គទេ ភិក្ខុជាធម្មកថិកនោះ កំណត់សេចក្តីមិនបានទេ ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្តីចោលចេញ។

បើកម្មមានកាលគួរ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយដីសេស គប្បីឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ ក្រោកឡើង ហើយសឹមម្យាបនូវ អធិករណ៍នេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យភិក្ខុនោះក្រោកឡើងហើយ អាចដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ ទើបតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសមុខារីន័យ។ ចុះក្នុងសមុខារីន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខរីន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសមុខារីន័យនោះ)។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាង នេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់ សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។

[៩៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ កំពុងតែរិទ្ធិមួយ មានភិក្ខុជាធម្មកថិក ក្នុងបរិសុទ្ធនោះ ជាអ្នកចាំសុត្តៈ តែ មិនចាំសុត្តវិភង្គ ភិក្ខុនោះ កំណត់សេចក្តីមិនបាន ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្តីចោលចេញ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវនិយាយបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងនោះថា សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ ស្តាប់ខ្ញុំ (ជឿត) ភិក្ខុជាធម្មកថិកឈ្មោះនេះ ។ លោកជាអ្នកចាំសុត្តៈ តែមិនចាំសុត្តវិភង្គទេ លោកកំណត់សេចក្តីមិនបាន ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្តីចោលចេញ។ បើកម្មមាន កាលគួរ ដល់លោកដីមានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយដីសេស គប្បីញ៉ាំងភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យក្រោកចេញ ហើយសឹមម្យាបអធិករណ៍ នេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ បានឲ្យភិក្ខុនោះក្រោកចេញហើយ អាចដើម្បីនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ ទើបតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសមុខារីន័យ។ ក៏ក្នុងសមុខារីន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខរីន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសមុខារីន័យនោះ)។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាង នេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។

(យេភុយ្យសិការីនយ)

CS [vin.cv.04.09.03](#) | ភាគ ទី១០

(យេភុយ្យសិការីនយោ)

[៩៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចដើម្បីនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដោយឧញាហិកាកម្មវាចាទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុ ទាំងនោះ ប្រគល់អធិករណ៍នោះ ដល់សង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងទាំងឡាយ មិនអាចដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកាកម្ម វាចាទេ សូមសង្ឃ រម្ងាប់អធិករណ៍នេះចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍បែបនេះ ដោយយេភុយ្យសិការីនយ។ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ប្រការ ឲ្យជាសលាកគ្នាហាបកៈ (អ្នកចែកស្លាក) គឺភិក្ខុណា មិនលំអៀងទៅខាងឆន្ទាគតិទ មិនលំអៀងទៅ ខាងទោសាគតិទ មិនលំអៀងទៅខាងមោហាគតិទ មិនលំអៀងទៅខាងភយាគតិទ ដឹងស្លាកដែលគេបានចាប់ និងមិនបានចាប់ទេ។ បើ ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាសលាកគ្នាហាបកៈ ការសន្មតិ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវ សេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ សលាកគ្នាហាបកភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយចាប់ស្លាកចុះ។ (បើ) ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម្មវាទី មាន ចំនួនច្រើនជាង ពោលឡើងយ៉ាងណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ យ៉ាងនោះចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគតហៅថា អធិករណ៍ រម្ងាប់។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសមុខារីន័យ និងយេភុយ្យសិការីនយ។ ចុះក្នុងសមុខារីន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះ មុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខរីន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសមុខារីន័យនោះ) ក៏ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសមុខារីន័យនោះ តើដូចម្តេច។ ពួកភិក្ខុ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមក ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏មិនបានហាមឃាត់ នេះហៅថា ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសមុខារីន័យនោះ។ ឯការចំពោះ មុខធម៌ និងការចំពោះមុខរីន័យ ក្នុងសមុខារីន័យនោះ តើដូចម្តេច។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់តាមធម៌ តាមរីន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះ សាស្តាណា នេះហៅថា ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខរីន័យ ក្នុងសមុខារីន័យនោះ។ ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសមុខារីន័យនោះ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុណា ទាស់ទែងគ្នា ទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ជាសត្រូវនឹងគ្នា ព្រោះការទាស់ទែងគ្នា ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ការចំពោះ មុខបុគ្គល ក្នុងសមុខារីន័យនោះ។ ក្នុងយេភុយ្យសិការីនយនោះ មានវិធីធ្វើដូចម្តេច។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការ ទទួល និងការមិនហាមឃាត់ នូវយេភុយ្យសិការីនយនោះ នេះហៅថា វិធីធ្វើ ក្នុងយេភុយ្យសិការីនយនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់ យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយ ត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ។

(តិរិទសលាកគ្នាហៈ)

CS [vin.cv.04.09.04](#) | ភាគ ទី១០

(តិរិទសលាកគ្នាហោ)

[៩៧] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានអធិករណ៍កើតប្រាកដយ៉ាងនេះឡើង។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ជាអ្នកមិនត្រេកអរ ដោយវិធី រម្ងាប់អធិករណ៍ របស់សង្ឃ ក្នុងក្រុងសាវត្ថីឡើយ ហើយបានពង្សដំណឹងថា មានព្រះថេរៈច្រើនអង្គ គង់នៅក្នុងអាវាសងណោះ ជាពហុស្សត ចេះចាំ និកាយ ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់រីន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាអ្នកប្រាជ្ញ រាងវែ មានប្រាជ្ញា មានអៀនខ្មាស ជាអ្នកមានរង្ស៊ីស ជាអ្នកប្រាថ្នាការសិក្សា បើព្រះ ថេរៈទាំងនោះ រម្ងាប់អធិករណ៍នេះតាមធម៌ តាមរីន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា យ៉ាងនេះ ទើបអធិករណ៍នេះ រម្ងាប់បានដោយ ស្រួល។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ នាំគ្នាទៅកាន់អាវាសនោះ ហើយនិយាយពាក្យនុះ នឹងព្រះថេរៈទាំងនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន អធិករណ៍នេះ កើតប្រាកដយ៉ាងនេះហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំសូមអង្វរ សូមព្រះថេរៈទាំងឡាយ រម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមរីន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា ដោយទំនងដែលអធិករណ៍នេះ គប្បីរម្ងាប់បានដោយស្រួល។ គ្រានោះឯង ព្រះថេរៈទាំងនោះ បានរម្ងាប់អធិករណ៍ទាំងនោះ តាមទំនង ដែលអធិករណ៍បានរម្ងាប់ដោយស្រួល ដូចជាអធិករណ៍ ដែលសង្ឃបាន រម្ងាប់ហើយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏នៅតែមិនត្រេកអរ ដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍ របស់សង្ឃ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ទាំង

មិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍ របស់ព្រះចៅទាំងឡាយច្រើនអង្គ បានឮដំណឹងថា ព្រះចៅទាំងឡាយបីអង្គ គង់នៅក្នុងអាវាសឯណោះ។ បើ ព្រះចៅទាំងឡាយពីរអង្គគង់នៅ។ បើ ព្រះចៅមួយអង្គ គង់នៅ (ក្នុងអាវាសឯណោះ) ជាពហុស្ស័ត ចេះចាំនិកាយ ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់ វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នករាងវែង មានប្រាជ្ញា មានអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្រៀសប្រាថ្នាការសិក្សា ប្រសិនបើព្រះចៅអង្គនោះ គប្បី រម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្ត្រា យ៉ាងនេះ ទើបអធិករណ៍នេះ រម្ងាប់បានដោយស្រួល។ គ្រា នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បានទៅកាន់អាវាសនោះ ហើយនិយាយពាក្យនុ៎ះ នឹងព្រះចៅនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អធិករណ៍នេះ កើត ប្រាកដយ៉ាងនេះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំសូមអង្វរ សូមព្រះចៅរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ ព្រះសាស្ត្រា ដោយទំនងដែលអធិករណ៍នេះ គប្បីរម្ងាប់បានដោយស្រួល។ គ្រានោះឯង ព្រះចៅនោះ ក៏បានរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ តាមទំនង ដែល អធិករណ៍រម្ងាប់ទៅដោយស្រួល ដូចជាអធិករណ៍ ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់ហើយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ដូចជាអធិករណ៍ ដែលព្រះចៅច្រើនអង្គ បានរម្ងាប់ ហើយ ដូចជាអធិករណ៍ ដែលព្រះចៅទាំងឡាយបីអង្គ បានរម្ងាប់ហើយ ដូចជាអធិករណ៍ ដែលព្រះចៅទាំងឡាយពីរអង្គ បានរម្ងាប់ហើយ។ គ្រា នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏នៅតែមិនត្រេកអរ ដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍ របស់សង្ឃ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មិនត្រេកអរ ដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍ របស់ព្រះចៅទាំងឡាយច្រើនអង្គ មិនត្រេកអរ ដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍ របស់ព្រះចៅមួយអង្គ ហើយក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅជិតហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍នុ៎ះ សង្ឃបានកំ ចាត់បង់ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយប្រពៃហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ការចាប់ស្លាកបីយ៉ាង គឺគូឡ្យកៈ (បិទមុខ)១ សកណ្តជប្បកៈ (ខ្សឹបប្រាប់)១ វិវដកៈ¹⁹ (បើកចំហ)១ ដើម្បីបញ្ជាក់ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះការចាប់ស្លាក ឈ្មោះគូឡ្យកៈនោះដូចម្តេច។ ត្រូវសលាកគ្នាហាបកភិក្ខុនោះ ធ្វើស្លាកឲ្យមានពណ៌ផ្សេងគ្នា ហើយចូលទៅរកភិក្ខុរូបម្តងៗ ហើយនិយាយយ៉ាង នេះថា នេះស្លាករបស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ នេះស្លាករបស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ លោកចង់ចាប់ស្លាកណា ចូរលោកចាប់ស្លាកនោះចុះ។ លុះភិក្ខុ អ្នកចាប់នោះ ចាប់យកទៅហើយ សលាកគ្នាហាបកភិក្ខុ ត្រូវប្រាប់ថា លោកកុំបង្ហាញអ្នកណាឲ្យសោះ។ បើសលាកគ្នាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជា អធិករណ៍ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវប្រាប់ថា ការចាប់នេះមិនល្អទេ ហើយសើវីជាថ្មីទៀត។²⁰ បើសលាកគ្នាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាអធិករណ៍ មាន ចំនួនច្រើនជាង ត្រូវប្រកាសថា ការចាប់នេះ ល្អហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាកយ៉ាងនេះហើយ ដែលហៅថា គូឡ្យកៈ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាក ឈ្មោះសកណ្តជប្បកៈនោះ តើដូចម្តេច។ សលាកគ្នាហាបកភិក្ខុនោះ ត្រូវខ្សឹបជិតត្រចៀកភិក្ខុមួយរូបៗថា នេះស្លាក របស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ នេះស្លាករបស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ លោកចង់ចាប់ស្លាកណា ចូរយកស្លាកនោះចុះ។ លុះភិក្ខុចាប់ស្លាកទៅហើយ ត្រូវសលាកគ្នាហាបកភិក្ខុ និយាយថា លោកកុំប្រាប់អ្នកណាឲ្យសោះ។ បើសលាកគ្នាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាអធិករណ៍ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវ ប្រាប់ថា ការចាប់នេះមិនល្អទេ ហើយសើវីជាថ្មីទៀត។ បើសលាកគ្នាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាអធិករណ៍ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវប្រកាសថា ការ ចាប់នេះ ល្អហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់ យ៉ាងនេះ ដែលហៅថា សកណ្តជប្បកៈ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាក ឈ្មោះវិវដកៈនោះ ដូចម្តេច។ បើសលាកគ្នាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាអធិករណ៍ មានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវបណ្តោយឲ្យចាប់ដោយវិធីចាប់ស្លាក ឈ្មោះវិវដកៈចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាកយ៉ាងនេះហើយ ដែលហៅថា វិវដកៈ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វិធីចាប់ស្លាកមាន៣យ៉ាង ប៉ុណ្ណោះឯង។

(សតិវិនយ)

CS vin.cv.04.09.05 | ភាគ ទី១០

(សតិវិនយោ)

[៤៨] អនុវាទិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មានយ៉ាង។ អនុវាទិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៤យ៉ាង គឺសមុខាវិន័យ១ សតិវិន័យ១ អមុឡ វិន័យ១ តស្សបាបិយសិកា១។

[៤៩] អនុវាទិករណ៍ មិនចាច់អាស្រ័យសមថៈពីរយ៉ាង គឺអមុឡវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកាទេ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺសមុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ (ប៉ុណ្ណោះ) ក៏មាន។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថា ក៏មាន ដូច្នោះ។ ពាក្យនោះ តើដូចសំដែងត្រង់បទណា។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិ ឥតមានមូល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សតិវិន័យ សង្ឃត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុ ដែលមានសតិវិបូណ៌នោះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើ ចីវររៀងស្មាម្តង។ បើ ហើយនិយាយនឹងសង្ឃ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយ ចោទខ្ញុំដោយសីលវិបត្តិ ឥតមានមូល បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកមានសតិពេញវិបូណ៌ហើយ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសូមសតិវិន័យ ជាគំរប់ពីរដងផង។ ភិក្ខុ នោះ ត្រូវសូមសតិវិន័យ ជាគំរប់បីដងផង។

[១០០] ភិក្ខុអ្នកឈ្លាស រាងវែង ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចោទភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដោយ សីលវិបត្តិ ឥតមានមូល។ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមានសតិពេញវិបូណ៌ ហើយមកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាអ្នកមានសតិពេញវិបូណ៌ហើយ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចោទភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដោយសីលវិបត្តិ ឥតមានមូល។ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមានសតិពេញវិបូណ៌ ហើយមកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ។ សង្ឃបានឲ្យនូវសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលជាអ្នកមានសតិពេញវិបូណ៌ហើយ។ ការឲ្យនូវសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលជាអ្នក មានសតិពេញវិបូណ៌ហើយ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោក មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ ជាគំរប់បីដងផង។ បើ សតិវិន័យ សង្ឃបានឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលជាអ្នកមានសតិពេញវិបូណ៌ហើយ ការឲ្យសតិវិន័យនេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃ ស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគត ហៅថា អធិករណ៍ រម្ងាប់ហើយ។ អធិករណ៍ នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសមុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ។ ចុះក្នុងសមុខាវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះ

មុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យនោះ)។ បើ ចុះការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យនោះ តើដូចម្តេច។ បុគ្គលណា ចោទគ្នាទៅវិញទៅមក បុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យនោះ។ ចុះក្នុងសតិវិន័យនោះ មានកិច្ចដូចម្តេច។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅឯបនែប ការទទួល និងកិរិយាមិនយាត់ហាមនូវសតិវិន័យកម្មណា នេះជាកិច្ច ក្នុងសតិវិន័យនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍ម្យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រឡប់ សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយ ត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខឹងនកបាចិត្តិយៈ។

(អម្ពុទ្ធវិន័យ)

CS vin.cv.04.09.06 | ភាគ ទី១០

(អម្ពុទ្ធវិន័យោ)

[១០១] អនុវាទាធិករណ៍ មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈពីរយ៉ាង គឺសតិវិន័យ១ តស្សបាបិយសិកា១ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ១ ក៏មាន។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថា ក៏មាន ដូច្នោះ។ ពាក្យនោះ តើដូចសំដែងត្រង់បទណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន។ ព្រោះហេតុតែភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាចោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល។ ភិក្ខុឆ្លាតនោះ ឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំឯង ជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល ខ្ញុំឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹកអំពើនោះ មិនឃើញទេ អំពើនេះ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្តីរង្វេង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែពោលចោទភិក្ខុឆ្លាតនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឆ្លាតនោះបាត់រង្វេងហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យ យ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ គប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ធ្វើស្នាម្នាម។ បើ ហើយពោលនឹងសង្ឃ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល កាលខ្ញុំឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ព្រោះតែខ្ញុំជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាចោទខ្ញុំ ដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ខ្ញុំក៏បានឆ្លើយតបនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះវិញ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលមែន ខ្ញុំឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹកអំពើនោះ មិនឃើញទេ អំពើនេះ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្តីរង្វេង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែពោលចោទខ្ញុំ យ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបាត់រង្វេងហើយ មកសូមអម្ពុទ្ធវិន័យនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសូមអម្ពុទ្ធវិន័យ អស់វារៈពីរដងផង។ ត្រូវសូមអម្ពុទ្ធវិន័យ អស់វារៈបីដងផង។

[១០២] ភិក្ខុអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាមនុស្សឆ្លាត ជាអ្នកមានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល ភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន។ ព្រោះតែភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល ប្រព្រឹត្តអនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាចោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលមែន ខ្ញុំឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹកអំពើនោះ មិនឃើញទេ អំពើនេះ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្តីរង្វេង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែចោទភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល។ ភិក្ខុនោះ បាត់រង្វេងហើយ មកសូមអម្ពុទ្ធវិន័យនឹងសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាអ្នកបាត់រង្វេង។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល ភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន។ ព្រោះតែភិក្ខុឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល ប្រព្រឹត្តអនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាចោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយតបយ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់លោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលមែន កាលខ្ញុំឆ្លាត មានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច ដែលមិនមែនជាបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹកអំពើនោះ មិនឃើញទេ អំពើនេះ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្តីរង្វេង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែពោលចោទភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល។ ភិក្ខុនោះ បាត់រង្វេងហើយ មកសូមអម្ពុទ្ធវិន័យនឹងសង្ឃ។ សង្ឃបានឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលបាត់រង្វេងហើយ។ ការឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាអ្នកបាត់រង្វេងហើយ សមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរ ដល់លោកមានអាយុអង្គណាទេ លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង។ បើ អម្ពុទ្ធវិន័យ សង្ឃបានឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលបាត់រង្វេងហើយ ការឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគត ហៅថា អធិករណ៍ រម្ងាប់ហើយ។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ និងអម្ពុទ្ធវិន័យ។ ចុះក្នុងសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យនោះ)។ បើ ក្នុងអម្ពុទ្ធវិន័យនោះ មានកិច្ចដូចម្តេច។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនហាមយាត់ នូវអម្ពុទ្ធវិន័យកម្មណា នេះជាកិច្ច ក្នុងអម្ពុទ្ធវិន័យនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខឹងនកបាចិត្តិយៈ។

(តស៊ូបិយសិកាវិធាន)

CS vin.cv.04.09.07 | ភាគ ទី១០

(តស៊ូបិយសិកាវិធានយោ)

[១០៣] អនុវាទាធិករណ៍ មិនបាច់អាស្រ័យសម្រេចពីរយ៉ាង គឺសតិវិន័យ១ អម្ពុខារិន័យ១ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសម្រេចពីរយ៉ាង គឺសម្ពុខារិន័យ១ តស៊ូបិយសិកា១ ក៏មាន។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតប្បិពោលថា ក៏មាន ដូច្នោះ។ ពាក្យនោះ តើដូចសំដែងត្រង់បទណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយគុកាបត្តិ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃថា លោកមានអាយុ ត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺអាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិក²¹ ហើយ ចូរនឹកមើលទៅ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយតបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំនឹកមិនឃើញថា ខ្ញុំត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺអាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិកទេ។ ភិក្ខុនោះ ក៏នៅតែចោទប្រកាន់ភិក្ខុ ដែលប្រកែកនោះ ដោយពាក្យថា លោកមានអាយុ ខ្ញុំសូមដាស់តឿន លោកចូរដឹងដោយស្រួលបួលចុះ បើលោកមានអាយុ ត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺអាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិកហើយ នឹករកឃើញ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយតបវិញថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ ខ្ញុំនឹកមិនឃើញថា ខ្ញុំត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ អាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិកទេ ម្ចាស់លោកមានអាយុ ខ្ញុំនឹកឃើញត្រឹមតែថា ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបន្តិចបន្តួច មានសភាពយ៉ាងនេះ ប៉ុណ្ណោះ។ ភិក្ខុនោះ ក៏នៅតែចោទប្រកាន់ភិក្ខុ ដែលប្រកែកនោះ ដោយពាក្យថា លោកមានអាយុ ខ្ញុំសូមដាស់តឿន លោកចូរដឹងដោយស្រួលបួលចុះ បើលោកមានអាយុ ត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺអាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិកហើយ នឹករកឃើញ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយតបយ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះបន្តិចបន្តួច ទោះបីឥតគេសួរនោះ ក៏គង់តែខ្ញុំប្តេជ្ញា ចំណង់បើខ្ញុំត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ អាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិក គេសួរហើយ ខ្ញុំនឹងមិនប្តេជ្ញា ដូចម្តេចបាន។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយតបវិញថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ លោកត្រូវអាបត្តិ ឈ្មោះនេះបន្តិចបន្តួច ទោះបីឥតគេសួរនោះ ក៏គង់តែលោកមិនប្តេជ្ញា ចំណង់បើលោកត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ អាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិក គេមិនសួរហើយ លោកនឹងប្តេជ្ញា ដូចម្តេចបាន លោកមានអាយុ ខ្ញុំសូមដាស់តឿន លោកចូរដឹង ដោយស្រួលបួលចុះ បើលោកត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺអាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិកហើយ នឹករកឃើញ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយតបវិញយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ ខ្ញុំនឹកឃើញត្រឹមតែថា ខ្ញុំត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិក ពាក្យនេះ ខ្ញុំនិយាយលេងទេ ពាក្យនេះ ខ្ញុំនិយាយភ្លាត់ទេ ខ្ញុំនឹកមិនឃើញថា ខ្ញុំត្រូវគុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ អាបត្តិបារាជិក ឬអាបត្តិរងបារាជិកទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបិយសិកាកម្មនេះ សង្ឃត្រូវតែធ្វើដល់ភិក្ខុនោះកុំខានឡើយ។

[១០៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តស៊ូបិយសិកាកម្ម សង្ឃត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ កាលសង្ឃសាកសួរ ដោយគុកាបត្តិ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ គេចកែសំដីហើយ បែរជាប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញាហើយ បែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើតស៊ូបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាញាតិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ កាលសង្ឃសាកសួរ ដោយគុកាបត្តិ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដីហើយ បែរជាប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញាហើយ បែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ។ សង្ឃធ្វើតស៊ូបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការធ្វើតស៊ូបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង។ បេ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង។ បេ។ តស៊ូបិយសិកាកម្ម សង្ឃបានធ្វើហើយ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ការធ្វើនូវតស៊ូបិយសិកាកម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគត ហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសម្ពុខារិន័យ និងតស៊ូបិយសិកា។ ចុះក្នុងសម្ពុខារិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្ពុខារិន័យនោះ)។ បេ។ ក្នុងតស៊ូបិយសិកាកម្មនោះ មានកិរិយាធ្វើដូចម្តេច។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនយាត់ហាម នូវតស៊ូបិយសិកាកម្មណា នេះជាកិរិយាធ្វើ ក្នុងតស៊ូបិយសិកាកម្មនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខកោដនកបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ។

(បដិញ្ញាតករណៈ)

CS vin.cv.04.09.08 | ភាគ ទី១០

(បដិញ្ញាតករណ៍)

[១០៥] អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេច ប៉ុន្មានយ៉ាង។ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្រេចបីយ៉ាងគឺ សម្ពុខារិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តិណ្ណត្រារកៈ១។

[១០៦] អាបត្តាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសម្រេច១ គឺតិណ្ណត្រារកៈ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសម្រេចពីរយ៉ាង គឺសម្ពុខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ១ ក៏មាន។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតប្បិពោលថា ក៏មាន ដូច្នោះ។ ពាក្យនោះ តើដូចសំដែងត្រង់បទណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវលហុកាបត្តិ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ គប្បីចូលទៅរកភិក្ខុទទួប ហើយធ្វើចីវររៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើងហើយ ពោលយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិ ឈ្មោះនេះហើយ សូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលអាបត្តិនោះ ត្រូវពោលថា លោកឃើញឬទេ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែង ឆ្លើយថា ករណា ខ្ញុំឃើញហើយ។ ភិក្ខុអ្នកទទួល ត្រូវប្រាប់ថា លោកត្រូវសង្រួមតទៅទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសម្ពុខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ។

ចុះក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្ដេច។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ)។ បេ។ ឯ
ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ តើដូចម្ដេច។ បុគ្គលទាំងពីររូប ដែលសំដែងអាបត្តិដល់គ្នានឹងគ្នា ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះ
ហៅថា ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ។ ចុះក្នុងបដិញ្ញាតករណ៍នោះ មានកិច្ចដូចម្ដេច។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូល
ទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនឃាត់ហាម នូវបដិញ្ញាតករណ៍កម្មនោះ នេះជាកិច្ច ក្នុងបដិញ្ញាតករណ៍កម្មនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
អធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួល ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខកោជនកបាចិត្តិយៈ។ បើភិក្ខុនោះបានភិក្ខុអ្នកទទួលយ៉ាងនេះហើយ
ការបានយ៉ាងនេះ នេះជាការស្រួល បើមិនបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុច្រើនរូប ហើយធ្វើខត្តាសង្គៈ រៀងស្នាម្លាង
ក្រាបសំពះបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលី គប្បីពោលយ៉ាងនេះ នឹងភិក្ខុទាំងនោះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន
ខ្ញុំព្រះករុណា ត្រូវអាប់ត្តិឈ្មោះនេះហើយ សូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។ ភិក្ខុអ្នកល្អាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងភិក្ខុទាំងនោះថា លោកមានអាយុ
ទាំងឡាយ ចូរស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ នេះនឹកឃើញអាប់ត្តិ បង្កើបអាប់ត្តិ ធ្វើអាប់ត្តិឲ្យងាយ សំដែងអាបត្តិ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់លោក
មានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំគប្បីទទួលអាប់ត្តិ របស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលនោះ ត្រូវពោលថា លោកឃើញឬទេ។ ភិក្ខុនោះពោលថា
ករុណា ខ្ញុំឃើញហើយ។ ភិក្ខុអ្នកទទួល ត្រូវប្រាប់ថា លោកត្រូវសង្កេតទៅទៀត។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់
ហើយ។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសម្ភារវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍។ ក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ មានអង្គ ដូចម្ដេច។ ការចំពោះ
មុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ)។ បេ។ ចុះការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ តើដូច
ម្ដេច។ បុគ្គលទាំងពីររូប ដែលសំដែងអាបត្តិដល់គ្នានឹងគ្នា ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ។
ក្នុងបដិញ្ញាតករណ៍ មានកិច្ចដូចម្ដេច។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនឃាត់
នូវបដិញ្ញាតករណ៍កម្មនោះ នេះជាកិច្ច ក្នុងបដិញ្ញាតករណ៍កម្មនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួល
ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខកោជនកបាចិត្តិយៈ។ បើភិក្ខុ បានភិក្ខុអ្នកទទួលនេះ យ៉ាងនេះហើយ ការបានយ៉ាងនេះ ជាការស្រួល បើមិនបានទេ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើខត្តាសង្គៈ រៀងស្នាម្លាង ហើយក្រាបសំពះបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ អង្គុយ
ច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលី ពោលនឹងសង្ឃ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំត្រូវអាប់ត្តិ ឈ្មោះនេះហើយ សូមសំដែង នូវអាប់ត្តិនោះចេញ។ ភិក្ខុ
អ្នកល្អាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ នឹកឃើញនូវអាប់ត្តិ បង្កើបអាប់ត្តិ ធ្វើអាប់ត្តិឲ្យ
ងាយ សំដែងអាបត្តិ។ បើកម្មមានកាលដ៏គួរ ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំត្រូវទទួលនូវអាប់ត្តិ របស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលនោះ ត្រូវពោលថា លោក
ឃើញឬទេ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែង ឆ្លើយថា ករុណា ខ្ញុំឃើញហើយ។ ភិក្ខុអ្នកទទួល ត្រូវប្រាប់ថា លោកត្រូវសង្កេតទៅទៀតចុះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះតថាគត ហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ។ អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសម្ភារវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍។ ក្នុងសម្ភារវិន័យ
នោះ មានអង្គដូចម្ដេច។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្ភារវិន័យនោះ)។ បេ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួល ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខកោជនកបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈ ហើយ
ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវខិយនកបាចិត្តិយៈ។

(តិណវត្តារកៈ)

CS vin.cv.04.09.09 | ភាគ ទី១០

(តិណវត្តារកំ)

[១០៧] អាបត្តិធិករណ៍ មិនបាច់អស្រ័យសមថៈ ១ គឺបដិញ្ញាតករណ៍ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាងគឺ សម្ភារវិន័យ១ តិណវត្តារកៈ១
ក៏មាន។ ពាក្យដែលបណ្ឌិត គប្បីពោលថា ក៏មាន ដូច្នោះ។ ពាក្យនោះ ដូចសំដែងត្រង់បទណា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
បង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា កាលបើយើងទាំងឡាយ នាំបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏
បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន បើយើងទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យធ្វើ
ដោយអាប់ត្តិទាំងឡាយនោះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្ដីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក(សង្ឃ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍ មានសភាពយ៉ាងនេះ ដោយតិណវត្តារកៈ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍
យ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរាល់គ្នា ត្រូវប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា លុះប្រជុំគ្នាហើយ ភិក្ខុអ្នកល្អាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន
សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយ បង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច
មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ បើយើងទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យធ្វើដោយអាប់ត្តិទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បី
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្ដីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក(សង្ឃ)។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ
ដោយតិណវត្តារកៈ រៀរលែងតែ អាបត្តិ ដែលមានទោសធំ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ។ បណ្ឌិតភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាបក្ខ
ពួកជាមួយគ្នា ភិក្ខុអ្នកល្អាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងពួករបស់ខ្លួនថា លោកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ
ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ ប្រសិនបើយើង
ទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យធ្វើដោយអាប់ត្តិទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្ដីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច
ដើម្បីបំបែក(សង្ឃ)។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំគប្បីសំដែងអាបត្តិ របស់លោកទាំងឡាយផង អាបត្តិ
របស់ខ្លួនខ្ញុំផង ដោយតិណវត្តារកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង
រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធំ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ។

[១០៨] បណ្ឌិតភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាបក្ខពួក ជាមួយគ្នាម្ខាងទៀត ភិក្ខុអ្នកល្អាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងពួករបស់ខ្លួនថា លោកមានអាយុ
ទាំងឡាយ ចូរស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្មោះ ទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើ
ល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យធ្វើដោយអាប់ត្តិទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែ

អធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ស័យ)។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់លោកមានអាយុ ទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំគប្បីសំដែងអាបត្តិ របស់លោកទាំងឡាយផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ដោយតិណ្ណវត្ថុរកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ស័យ ដើម្បី ប្រយោជន៍ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធំ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែល ជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ។

[១០៩] បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាបក្ខពួកជាមួយគ្នា ភិក្ខុអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ស័យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជា របស់សមណៈជាច្រើន។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បី ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ស័យ)។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសំដែងអាបត្តិ របស់ លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ដោយតិណ្ណវត្ថុរកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ស័យ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកមានអាយុ ទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធំ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ។ នេះ ជាញឹកញាប់។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយ នាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ច មិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិ ទាំងឡាយនេះ ក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ស័យ)។ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់ លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ដោយតិណ្ណវត្ថុរកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ស័យ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកមានអាយុ ទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធំ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ។ ការ សំដែងអាបត្តិទាំងឡាយនេះ របស់យើងទាំងឡាយ ដោយតិណ្ណវត្ថុរកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ស័យ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធំ រៀរលែងតែ អាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ។ ការសំដែងអាបត្តិនេះ សមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិន សមគួរ ដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ អាបត្តិទាំងឡាយនេះ យើងទាំងឡាយ បានសំដែងហើយ ដោយតិណ្ណវត្ថុរកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ស័យ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធំ រៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ការសំដែង នេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ១ពួកទៀត។ បេ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី។ រម្ងាប់ដោយសមុខារិនីយ និងតិណ្ណវត្ថុរកៈ។ ក្នុងសមុខារិនីយនោះ តើមានអង្គដូចម្តេច។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសមុខារិនីយនោះ)។ ចុះការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសមុខារិនីយនោះ តើដូច ម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់កម្ម មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមក ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏មិនបានហាមឃាត់ នេះហៅថា ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសមុខារិនីយនោះ។ ចុះការចំពោះមុខ ធម៌ និងការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសមុខារិនីយនោះ តើដូចម្តេច។ អធិករណ៍នោះ រម្ងាប់តាមធម៌ណា តាមវិន័យណា តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ ព្រះសាស្ត្រណា នេះហៅថា ការចំពោះមុខធម៌ និងការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសមុខារិនីយនោះ។ ចុះការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសមុខារិនីយនោះ តើ ដូចម្តេច។ បុគ្គលទាំងពីររូប ដែលសំដែងអាបត្តិ ដល់គ្នានឹងគ្នា ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសមុខារិនីយ នោះ។ ក្នុងតិណ្ណវត្ថុរកៈ មានកិច្ចដូចម្តេច។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនហាមឃាត់ នូវតិណ្ណ វត្ថុរកៈកម្មណា នេះជាកិច្ច ក្នុងតិណ្ណវត្ថុរកៈកម្មនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួល ត្រឡប់សើរឡើងវិញ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវខឹងនកបាចិត្តិយៈ។

[១១០] កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មចៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មចៈតែមួយ គឺសមុខារិនីយ។

ចប់ សម្មចក្កន្តកៈ ទី៤។

ខុទ្ទកវត្ថុក្កន្តកៈ (ទី៥)

CS vin.cv.05 | ភាគ ទី១០

(៥. ខុទ្ទកវត្ថុក្កន្តកៈ)

(ខុទ្ទកវត្ថុនិ)

CS vin.cv.05.01 | ភាគ ទី១០

(ខុទ្ទកវត្ថុនិ)

[១១១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវេន្សាន ជាកលន្តកនិវាសន្ត ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ នាំគ្នាងូតទឹក ហើយត្រដុសកាយ ត្រង់ក្តៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើ។ មនុស្សទាំងឡាយ បានឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ មិនសមបើនឹងមកងូតទឹក ត្រដុសកាយ ត្រង់ក្តៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹង ដើមឈើ ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្ស អ្នកនៅក្នុងក្រុង ដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ នឹងការប្រដាល់កាយ ដូច្នោះសោះ។ ពួកភិក្ខុ បានឮមនុស្សទាំង នោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់។ បេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាន នេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុ ក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្លីយ

ភិក្ខុ នាំគ្នាងូតទឹក ត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៀនខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ ជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងមកនាំគ្នាងូតទឹក ត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៀនខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ក៏ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹក មិនត្រូវត្រដុសកាយ នឹងដើមឈើទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាងូតទឹក ត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៀនខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងសសរ។²²⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ មិនសមបើនឹងងូតទឹក ត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៀនខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងសសរ ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្ស អ្នកនៅក្នុងក្រុង ដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ នឹងការប្រដាប់កាយសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់។ បើ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹក មិនត្រូវត្រដុសកាយ នឹងសសរទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាងូតទឹក ត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៀនខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងជញ្ជាំង។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ មិនសមបើនឹង មកងូតទឹក ត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៀនខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងជញ្ជាំង ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្ស អ្នកនៅក្នុងក្រុង ដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ នឹងការប្រដាប់កាយសោះ។ បើ ព្រះមានបុណ្យ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹក មិនត្រូវត្រដុសកាយ នឹងជញ្ជាំងទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលងូតទឹក ក៏នាំគ្នាទៅងូត ក្នុងទីមិនគួរ។²³⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចជាពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់។ បើ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលងូតទឹក មិនត្រូវងូតក្នុងទីមិនគួរទេ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹក ដោយឈើ ដែលគេធ្វើជាដៃគន្ធា។²⁴⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់។ បើ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវងូតទឹក ដោយឈើដែលគេធ្វើជាដៃគន្ធាទេ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាងូតទឹកដោយដុំលំអិតថ្ម ឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈ។²⁵⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវងូតទឹក ដោយដុំលំអិតថ្ម ឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈឡើយ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើបរិកម្ម។²⁶⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យធ្វើបរិកម្ម ទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ងូតទឹកដោយឈើ មានសណ្ឋានដូចជើងកន្ត្រា។²⁷⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវងូតទឹក ដោយឈើ មានសណ្ឋានដូចជើងកន្ត្រាទេ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប កើតអាពាធកមរមាស់។ ភិក្ខុនោះ រៀបចាកឈើ មានសណ្ឋានដូចជើងកន្ត្រា ក៏មិនបានសេចក្តីសប្បាយ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើ មានសណ្ឋានដូចជើងកន្ត្រា ដែលគេមិនបានឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករ ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។

[១២០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប ចាស់ជរាកំឡាំងថយ កាលបើងូតទឹក មិនអាចនឹងដុសកាយខ្លួនឯងបាន។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្មាញ់សំពត់²⁸⁾ (សម្រាប់ភិក្ខុចាស់ជរាងូតទឹកដុសខ្លួនបាន)។

[១២១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប រង្គៀសនឹងការបរិកម្មខ្នង (ដុសខ្នង)។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការដុសខ្នង ដោយដៃបាន។

[១២២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក²⁹។ បេ។ ទ្រទ្រង់សង្ហារ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ។ ពាក់កង។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ³⁰។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ។ ពាក់ចិញ្ចៀន។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់។ បេ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក។ ទ្រទ្រង់សង្ហារ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ។ ពាក់កង។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ។ ពាក់ចិញ្ចៀន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក មិនត្រូវទ្រទ្រង់សង្ហារ មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ មិនត្រូវពាក់កង មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ មិនត្រូវពាក់ចិញ្ចៀន ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទុកសក់វែង។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកសក់វែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យទុកសក់ កំណត់កាលត្រឹមពីរខែ ឬកំណត់ត្រឹមពីរឆ្នាំ។³¹

[១២៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សិតសក់ដោយស្វិត។ សិតសក់ដោយក្រាស។ ជ្រងសក់ដោយក្រាស គឺដៃធ្វើជាក្រាស។ សិតសក់ដោយក្រមួន និងប្រេង។ សិតសក់ដោយប្រេង ដែលលាយដោយទឹក។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសិតសក់ដោយស្វិត មិនត្រូវសិតសក់ដោយក្រាស មិនត្រូវជ្រងសក់ដោយដៃ ធ្វើជាក្រាស មិនត្រូវសិតសក់ ដោយក្រមួន និងប្រេង មិនត្រូវសិតសក់ដោយប្រេង ដែលលាយដោយទឹកទេ ភិក្ខុណាសិត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មើលមុខនិមិត្ត គឺស្រមោលមុខ ក្នុងកញ្ចក់ខ្លះ ក្នុងភាជនៈទឹកខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវមើលមុខនិមិត្ត ក្នុងកញ្ចក់ ឬក្នុងភាជនៈទឹកទេ ភិក្ខុណាមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប កើតដើម្បីត្រង់មុខ។ ភិក្ខុនោះ សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ ដើម្បីខ្ញុំ ដូចម្តេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ ដើម្បីលោកដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះមិនជឿ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធ ជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុមើលនិមិត្ត ក្នុងកញ្ចក់ ឬក្នុងភាជនៈទឹកបាន។

[១២៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាផាត់មុខ។ ដុសខាត់មុខ។ ប្រសំមុខ។ ចុចមុខដោយថ្មមនោសិលា។ ធ្វើការលាបខ្លួន។ ធ្វើការលាបមុខ។ ធ្វើការលាបទាំងខ្លួន ទាំងមុខ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផាត់មុខ មិនត្រូវដុសខាត់មុខ មិនត្រូវប្រសំមុខ មិនត្រូវចុចមុខ ដោយថ្មមនោសិលា មិនត្រូវធ្វើការលាបខ្លួន មិនត្រូវធ្វើការលាបមុខ មិនត្រូវធ្វើការលាបទាំងខ្លួន ទាំងមុខទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១២៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្រុប កើតអាពាធឈឺភ្នែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធ ជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផាត់មុខបាន។

[១២៩] សម័យនោះឯង មានល្បែងមហោស្រព លើកំពូលភ្នំ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាទៅមើលល្បែងមហោស្រព លើកំពូលភ្នំ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្តិយ មិនសមបើនឹង ទៅមើលរាំ ឬស្តាប់ច្រៀង និងស្តាប់ភ្លេងប្រគំ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម ដូច្នោះសោះ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅមើលរាំ ស្តាប់ច្រៀង ឬភ្លេងប្រគំទេ ភិក្ខុណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ច្រៀងធម៌ ដោយសំលេងច្រៀងដីវែងៗ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា យើងច្រៀងយ៉ាងណាមិញ ពួកសមណៈ សក្យបុត្តិយទាំងនេះ ក៏ច្រៀងធម៌ ដោយសម្លេងច្រៀងដីវែងៗ យ៉ាងនោះដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹង ច្រៀងធម៌ ដោយសម្លេងច្រៀងដីវែងៗ ដូច្នោះសោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង៥នេះ នឹងមានដល់ភិក្ខុអ្នកច្រៀងធម៌ ដោយសម្លេងច្រៀងវែងៗ គឺភិក្ខុនោះ ត្រេកអរក្នុងសម្លេងរបស់ខ្លួននោះទេ ជនទាំងឡាយដទៃ រមែងត្រេកអរ ក្នុងសម្លេងនោះទេ គហបតីទាំងឡាយ តែងពោលទោសទេ បុគ្គល ដែលពេញចិត្តនឹងការសូត្រលាក់រំលែកសម្លេង រមែងខូចសមាធិទេ ពួកជនខាងក្រោយ នឹងដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ (យកតម្រាប់តាម)ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង៥នេះឯង នឹងមានដល់ភិក្ខុអ្នកច្រៀងធម៌ ដោយសម្លេងច្រៀងដីវែងៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវច្រៀងធម៌ ដោយសម្លេងច្រៀងដីវែងៗទេ ភិក្ខុណាច្រៀង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្ស៊ីសក្កន្តសរភ័ក្ត្រ គឺការសូត្រដោយប្រែសំឡេង។³²⁾ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសូត្រសរភ័ក្ត្របាន។

[១៣២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់ ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា វា ហើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ហើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់សំពត់ ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣៣] សម័យនោះឯង ក្នុងស្ថានរបស់ព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះនាមមាគធសេនិយពិម្ពិសារ មានស្វាយផ្លែជាច្រើន។ ព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះនាមមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់បរាណថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និមន្តឆាន់ផ្លែស្វាយ តាមសប្បាយចុះ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាបេះផ្លែស្វាយខ្លីៗ ឆាន់។ ក៏ជួនជា ព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយផ្លែស្វាយដែរ។ លំដាប់នោះ ព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់បង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្ចាស់នាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅសួរ ហើយបេះផ្លែស្វាយមក។ មនុស្សទាំងនោះ ទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាពិសេស ហើយក៏ទៅកាន់សួរ និយាយនឹងនាយអាមាមបាល (អ្នករក្សាសួរ) យ៉ាងនេះថា នែនាយ ព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់ត្រូវការដោយផ្លែស្វាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ថ្វាយផ្លែស្វាយកុំខាន។ នាយអាមាមបាល ក៏ឆ្លើយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយ ផ្លែស្វាយគ្មានទេ ព្រោះពួកភិក្ខុ បេះផ្លែស្វាយខ្លីៗ យកទៅឆាន់អស់ហើយ។ លំដាប់នោះ មនុស្សទាំងនោះ ក៏នាំយកសេចក្តីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារ។ ព្រះមហាក្សត្រ មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់នាយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ បានឆាន់ផ្លែស្វាយ ក៏ជាការប្រពៃហើយ តែថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សរសើរការដឹងប្រមាណ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈ សក្កបុគ្គិយ៍ មិនសមបើ និងឆាន់ផ្លែស្វាយ របស់ព្រះរាជា មិនដឹងប្រមាណសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់។ ហើ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ហើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ផ្លែស្វាយ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៣៤] សម័យនោះ មានសង្ឃកត្តរបស់ប្រជុំជន១ពួក។ ប្រជុំជននោះ បានដាក់ចំណិតផ្លែស្វាយក្នុងសម្ម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនហ៊ានទទួល។ ហើ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទទួលឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចំណិតផ្លែស្វាយ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង មានសង្ឃកត្តរបស់ប្រជុំជន១ពួក។ មនុស្សទាំងនោះ មិនអាចនឹងធ្វើចំណិតផ្លែស្វាយបាន។ ជនទាំងនោះ ក៏នាំយកផ្លែស្វាយទាំងមូល ទៅក្នុងរោងភត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនហ៊ានទទួល។ ហើ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទទួលឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើ ដោយសមណកប្ប្ន³³⁾ ៥យ៉ាង គឺផ្លែឈើដែលគេអុដ ឬដុតកំដៅដោយភ្លើង១ ដែលគេចោះ ពុះ ចិត ដោយសត្រូវ១ ដែលគេចុចដោយក្រចក១ ដែលគេជុះជុះតទៅ១ មានពូជដែរ តែគួរបន្ថែមគ្រាប់ចេញបាន១ ជាគំរប់ប្រាំ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើ ដោយសមណកប្ប្នទាំង៥នេះឯង។

[១៣៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរុបពស់ចឹកហើយក៏ស្លាប់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ហើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានជាដូច្នោះ ព្រោះភិក្ខុនោះ មិនផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង៤។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុនោះ បានផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង៤ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ បើទុកជាពស់ចឹក ក៏មិនបានស្លាប់ទេ។ ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង៤ ដូចម្តេចខ្លះ។ ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង៤នោះ គឺ ត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះរិប្បក្ខៈ ត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះឯរាបចៈ ត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះឆព្វាបុត្តៈ ត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះកណ្តាគោតមក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបានជាដូច្នោះ ព្រោះភិក្ខុនោះ មិនផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង៤នេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុនោះ បានផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង៤នេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ បើទុកជាពស់ចឹក ក៏មិនបានស្លាប់ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង៤នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងខ្លួន ដើម្បីរក្សាខ្លួន ដើម្បីការពារខ្លួន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើមេត្តាចិត្តយ៉ាងនេះឯង។

[១៣៧] មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះរិប្បក្ខៈផង³⁴⁾ មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះឯរាបចៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះឆព្វាបុត្តៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្តេចពស់ ឈ្មោះកណ្តាគោតមកផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមិនមានជើងផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងពីរផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងបួនផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងច្រើនផង សត្វគ្មានជើង កុំបៀតបៀនយើង សត្វមានជើងពីរ កុំបៀតបៀនយើងឡើយ។ សត្វមានជើងបួន កុំបៀតបៀនយើង សត្វមានជើងច្រើន កុំបៀតបៀនយើងឡើយ។ ពួកសត្វ³⁵⁾ ទាំងអស់ផង ពួកបាណៈ³⁶⁾ ទាំងអស់ផង ពួកភូត³⁷⁾ ទាំងអស់ផង គ្រប់យ៉ាង សត្វទាំងអស់ (នោះ) ចូរឃើញ នូវអារម្មណ៍ ដ៏ចម្រើន អំពើដ៏អាក្រក់តិចតួច កុំបីមកឡើយ។ ព្រះពុទ្ធ មានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះធម៌ មានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះសង្ឃ មានគុណប្រមាណមិនបាន ពួកសត្វទីយជាតិ គឺពស់ខ្នុយ ក្អែប ពឹងពាង ត្រកែក និងកណ្តុរ ជាសត្វប្រកបដោយគុណសម្បត្តិ (តិច) ការរក្សា យើងបានធ្វើហើយ សេចក្តីការពារ យើងបានធ្វើហើយ សត្វទាំងឡាយ ចូរចៀសចេញទៅ យើងធ្វើកិរិយានមស្សារ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើកិរិយានមស្សារ ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំង៧ព្រះអង្គ (មានព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ព្រះនាមវិបស្សីជាដើម)។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រព្វ មានសេចក្តីអផ្សុកបៀតបៀន ហើយក៏កាត់នូវអង្គជាតរបស់ខ្លួន។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រត្នដទៃ³⁸ ដែលខ្លួនគួរកាត់ ក៏មាន តែមោឃបុរស នោះ ទៅកាត់ឯរត្នដទៃ (អង្គជាត)វិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវកាត់អង្គជាតរបស់ខ្លួនទេ ភិក្ខុណាកាត់ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។

[១៣៩] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋី (ជាសេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ) បានពកចន្ទន៍ នៃខ្លឹមចន្ទន៍ មានតម្លៃច្រើន។ លំដាប់នោះ រាជគហ សេដ្ឋី មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ ឲ្យជាងក្រឡឹងបាត្រ ដោយពកចន្ទន៍នេះ លំអិតដែលបានពីការក្រឡឹង ក៏ជា គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់អាត្មាអញផង ហើយអាត្មាអញ នឹងបានឲ្យបាត្រ ទៅជាទានផង។ គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋី ក៏ឲ្យជាងក្រឡឹងបាត្រ ដោយពក ចន្ទន៍នោះ ហើយច្រកក្នុងសង្រែក ព្យួរលើចុងឫស្សី ហើយលើកឫស្សីតៗគ្នា (ឲ្យខ្ពស់)ឡើង រួចនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកណា ទោះបីជា សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ដែលជាព្រះអរហន្ត មានប្បទិ្ធ លោកនោះ ចូរដាក់យកបាត្រ ដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ។

[១៤០] គ្រានោះ គ្រូឈ្មោះ បូរណកស្សបៈ ចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយយ៉ាងនេះ នឹងរាជគហសេដ្ឋីថា នៃគហបតិ អាត្មាជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានប្បទិ្ធផង សូមអ្នកឲ្យបាត្រមកអាត្មាចុះ។ សេដ្ឋីនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកមានអាយុ ជាព្រះ អរហន្ត ទាំងមានប្បទិ្ធផងមែន ចូរលោកដាក់យកបាត្រ ដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ។ លំដាប់នោះ គ្រូឈ្មោះ មក្ខលិគោសាល គ្រូឈ្មោះ អជិតកេស កម្ពុល គ្រូឈ្មោះបក្កុផកច្ឆាយនៈ គ្រូឈ្មោះ សញ្ញយវរុដ្ឋបុត្ត គ្រូឈ្មោះ និគ្គណ្ណនាដបុត្ត បានចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ និយាយយ៉ាងនេះ នឹងរាជគហសេដ្ឋីថា នៃគហបតិ អាត្មាជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានប្បទិ្ធផង សូមអ្នកឲ្យបាត្រមកអាត្មាចុះ។ សេដ្ឋីនិយាយថា បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន បើលោកមានអាយុ ជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានប្បទិ្ធផង ចូរលោកដាក់យកបាត្រ ដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ។

រឿងព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជត្ថេរ

[១៤១] សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ និងព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ ស្លៀកដណ្តប់ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយទ្រង់ បាត្រ និងចីវរ ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ចំណែកខាងព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ ជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានប្បទិ្ធផង។ ព្រះ មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានប្បទិ្ធផងដែរ។ គ្រានោះ ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ និយាយនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានមាន អាយុ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោមោគ្គល្លាន ចូរលោកនិមន្តទៅដាក់យកបាត្រនុះមក បាត្រនុះ ជាបាត្ររបស់លោកហើយ។ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លាន មានអាយុ ក៏និយាយទៅនឹងព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ យ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់អាវុសោភារទ្វាជៈ ចូរលោកនិមន្តទៅដាក់យកបាត្រនុះមក បាត្រនុះ ជាបាត្ររបស់លោកហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏ហោះទៅឯអាកាស កាន់យកបាត្រនោះ ហើយហោះ ក្រឡឹងក្រុងរាជគ្រឹះបីជុំ។

[១៤២] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋី ព្រមទាំងកូន និងប្រពន្ធ ឈរនៅទីផ្ទះរបស់ខ្លួន ផ្តងអញ្ជូននិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមព្រះភារទ្វាជៈជាម្ចាស់ មកប្រតិស្ឋាន ក្នុងផ្ទះរបស់យើងឯនេះ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏មកប្រតិស្ឋាន ក្នុងទីផ្ទះរបស់ រាជគហសេដ្ឋី។ លំដាប់នោះ រាជគហសេដ្ឋី ទទួលបាត្រ អំពីព្រះហស្តព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ ហើយដាក់ខាងនិយៈ ដែលមានថ្លៃច្រើន ឲ្យពេញ រួចប្រគេនដល់ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ។ ឯព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏ទទួលយកបាត្រនោះ ហើយដើរទៅកាន់អាវាម។ មនុស្សទាំងឡាយ បានឮច្បាស់ថា ឥឡូវ បាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈជាម្ចាស់ បានដាក់យកទៅហើយ។ មនុស្សទាំងនោះ ក៏ហោ កញ្ជ្រៀវ ដើរទៅតាមក្រោយព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឮសំឡេងហោកញ្ជ្រៀវ លុះឮហើយ ទ្រង់ ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តមានអាយុមកសួរថា ម្ចាស់អានន្ត សំឡេងហោកញ្ជ្រៀវនោះ ជាសំឡេងអ្វី។ ព្រះអានន្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវ បាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ បានដាក់យកទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មនុស្សទាំងឡាយ បានឮ ដំណឹងថា បាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី លោកម្ចាស់បិណ្ឌាលភារទ្វាជៈ បានដាក់យកទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មនុស្សទាំងនោះ ក៏ហោ កញ្ជ្រៀវឡើង ដើរទៅតាមក្រោយ។ ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សំឡេងហោកញ្ជ្រៀវនោះ គឺជាសំឡេងនុះឯង។

[១៤៣] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈមានអាយុថា ម្ចាស់ភារ ទ្វាជៈ ឮថា អ្នកបានដាក់យកបាត្រ របស់រាជគហសេដ្ឋី ពិតមែនឬ។ ព្រះបិណ្ឌាលភារទ្វាជៈ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភារទ្វាជៈ (អំពើនេះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិន ត្រូវធ្វើ ម្ចាស់ភារទ្វាជៈ អ្នកមិនសមបើនឹងសំដែងឥទ្ធិប្បាធិហារ្យ ដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ដល់ពួកគ្រហស្ថ ព្រោះតែបាត្រឈើ ជា របស់ថោកទាបទេ ម្ចាស់ភារទ្វាជៈ មាតុគ្រាមបង្ហាញកេរ្តិ៍ខ្មាស ព្រោះតែរូបមាសក³⁹ ដូចជាសាកសព ជារបស់ថោកទាប យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភារ ទ្វាជៈ អ្នកឯងសំដែងឥទ្ធិប្បាធិហារ្យ ដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ដល់ពួកគ្រហស្ថ ព្រោះតែបាត្រឈើ ជារបស់ថោកទាប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់ភារទ្វាជៈ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងឥទ្ធិប្បាធិហារ្យ ដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ដល់ពួកគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរបំបែកបាត្រឈើនុះចេញ ហើយធ្វើឲ្យជាចំណែក។ ហើយឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្រាប់កិន ធ្វើជាថ្នាំលាបភ្នែក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រឈើទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[១៤៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់បាត្រខ្ពស់ និងទាប គឺល្អអាក្រក់ គឺបាត្រធ្វើអំពីមាសខ្លះ ធ្វើអំពីប្រាក់ខ្លះ។ មនុស្ស ទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយមាស មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយ ប្រាក់ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយកែវមណី មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយកែវពិទ្យ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយកែវផលិក មិនត្រូវ ប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយសំរិទ្ធិ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយកែវកញ្ចក់ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយសំណាប៉ាហាំង មិនត្រូវប្រើប្រាស់

បាត្រ ធ្វើដោយសំណាក់ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយស្ពាន់ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាត្រ ពីរយ៉ាង គឺ បាត្រដែកម្យ៉ាង បាត្រដីម្យ៉ាង។

[១៤៥] សម័យនោះឯង ផ្ទៃបាត្រខាងក្រោម ក៏សឹកវិលវេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ជើងបាត្រ។

[១៤៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ជើងបាត្រខ្ពស់ និងទាប គឺល្អអាក្រក់ គឺ ធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ។ មនុស្ស ទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជើងបាត្រខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រពីរយ៉ាង គឺ ធ្វើដោយសំណាក់ម្យ៉ាង ធ្វើដោយសំណាក់ម្យ៉ាង។ ជើងបាត្រ ក្រាសពេក ភិក្ខុចាប់កាន់មិនស្និទ្ធ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រឡឹងបាន⁴⁰⁾ លួសក៏កើតមាន (ដល់ពួកភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ)។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាត់លួសនោះ ធ្វើជាក្បាច់ធ្មេញមក។

[១៤៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ជើងបាត្រទាំងឡាយ ដីវិចិត្រ ឆ្លាក់ ដេរដាស ដោយរូបស្រី និងប្រុសជាដើម ហើយលាប ឲ្យមានពណ៌ផ្សេងៗ ក៏ដើរដេញជើងបាត្រទាំងនោះ (ដល់មនុស្សទាំងពួង) តាមផ្លូវថ្នល់។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជើងបាត្រ ដីវិចិត្រ ឆ្លាក់ ដេរដាស ដោយរូបស្រី និងប្រុសជាដើម និងលាបឲ្យមានពណ៌ផ្សេងៗទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រជាប្រក្រតី។⁴¹⁾

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកដាក់បាត្រទាំងទឹក។ បាត្រក៏វិនាសខូចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រទាំងទឹកទេ ភិក្ខុណាទុកដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាលបាត្រសិន ហើយសឹមទុកដាក់។

[១៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ហាលបាត្រទាំងទឹក។ បាត្រក៏មានក្លិនអាក្រក់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវហាលបាត្រទាំងទឹកទេ ភិក្ខុណាហាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជូតបាត្រឲ្យស្អាតទឹកសិន ហើយសឹមហាលទុកដាក់ចុះ។

[១៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកបាត្រក្នុងទីក្តៅ។ បាត្រក៏ខូចពណ៌។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីក្តៅទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យហាលបាត្រក្នុងទីក្តៅមួយរំពេច ហើយសឹមទុកដាក់ចុះ។

[១៥១] សម័យនោះឯង មានបាត្រជាច្រើន តែមិនទាន់មានគ្រឿងរងដំកល់ ភិក្ខុទុកដាក់ក្នុងទីវាលស្រឡះ។ បាត្រទាំងនោះ ក៏រមៀលបែកខូច ទៅ ដោយខ្យល់កំបុតស្លុង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងរង ដំកល់បាត្រ។⁴²⁾

[១៥២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់បាត្រលើទីបំផុតផែនក្តារតាំង។⁴³⁾ បាត្រក៏រមៀល ទង្គិចបែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រលើទីបំផុត នៃផែនក្តារតាំងទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់បាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់។⁴⁴⁾ បាត្រក៏រមៀល ធ្លាក់បែក។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រក្នុងទីបំផុត នៃថ្នាក់ទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ធ្លាប់បាត្រលើផែនដី។ រឹមមាត់បាត្រ ក៏សឹកវិលវេចទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ។ ពួកកណ្តៀរ ក៏កាត់កម្រាលស្មៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់ សំពត់។ ពួកកណ្តៀរ ក៏កាត់កំណាត់សំពត់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ទុកបាត្រ។ បាត្រក៏រមៀល ធ្លាក់អំពីរោងសម្រាប់ទុកបាត្របែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភាជន៍ដី មានមាត់ធំ (ថ្នាង) សម្រាប់ ទុកបាត្រ។ បាត្រក៏សឹកដោយភាជន៍ដី មានមាត់ធំ សម្រាប់ទុកបាត្រ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់បាត្រ។ យោគបាត្រមិនទាន់មាននៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយោគបាត្រ និងខ្សែសម្រាប់ថង់។

[១៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយព្យួរបាត្រនឹងមេដញ្ជាំងខ្លះ នឹងដៃកែវខ្លះ។ បាត្រ ក៏រមៀល ធ្លាក់បែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវព្យួរបាត្រទេ ភិក្ខុណាព្យួរ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។

[១៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រលើគ្រែ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លេចស្មារតី ក៏អង្គុយសង្កត់បាត្របែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រលើគ្រែទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រលើតាំង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លេចស្មារតី អង្គុយសង្កត់បាត្របែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រលើតាំងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដាក់បាត្រលើភ្លៅទាំងភ្នែក។ ក្រោកឡើងដោយភ្លេចស្មារតី។ បាត្រ ក៏រមៀលធ្លាក់បែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រលើភ្លៅទាំងភ្នែកទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដាក់បាត្រក្នុងឆត្រ។ ខ្យល់កំបុតត្បូង ក៏បក់ដើម ប្លើងឆត្រឡើង។ បាត្រក៏ធ្លាក់បែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រក្នុងឆត្រទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានបាត្រនៅដៃ ច្រានសន្ទះទ្វារ។ បាត្រ ក៏ទង្គិច នឹងសន្ទះទ្វារ បែកទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានបាត្រនៅដៃ មិនត្រូវច្រានសន្ទះទ្វារទេ ភិក្ខុណាច្រាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរទៅបិណ្ឌបាត ដោយសំបកឃ្លោក (កាន់សំបកឃ្លោក)។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរទៅបិណ្ឌបាត ដោយសំបកឃ្លោកទេ ភិក្ខុណាដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដើរទៅបិណ្ឌបាត ដោយអម្បែងឆ្នាំង។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកតិរិយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរទៅបិណ្ឌបាត ដោយអម្បែងឆ្នាំងទេ ភិក្ខុណាដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូប ជាអ្នកប្រព្រឹត្តយករត្នបំបុត្រសុក្ខុលគ្រប់មុខ។⁴⁵⁾ ភិក្ខុនោះ ប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោច។ មានស្រីម្នាក់ ឃើញហើយខ្លាច ស្រែកក្តាត់សំឡេងថា ឱនេះជាបិសាច ធ្វើសេចក្តីវិនាសដល់អញតើ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា មិនសមបើ ពួកសមណៈ សក្យបុត្តិយ៍ ប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោច ដូចពួកបិសាចសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោចទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវជាអ្នកប្រព្រឹត្តយករត្នបំបុត្រសុក្ខុលគ្រប់មុខទេ ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តយក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ យកបាត្រដាក់កាកអាមិសៈ ដែលគេចោលខ្លះ ឆ្អឹងខ្លះ ទឹកជាដែលខ្លះ ហើយនាំយកទៅចោល។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ សក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះ ឆាន់ក្នុងបាត្រណា បាត្រនោះឯង ជាកន្លោរបស់លោក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវយកបាត្រ ដាក់កាកអាមិសៈ ដែលគេចោលក្តី ឆ្អឹងក្តី ទឹកជាដែលក្តី នាំយកទៅចោលទេ ភិក្ខុណានាំយកទៅចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកន្លោរ។

[១៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ហែកចីរដោយដៃ ហើយដេរចីរ។ ចីរក៏មិនស្មើគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិត និងកំណាត់សំពត់ សម្រាប់រុំកាំបិត។

[១៦៦] សម័យនោះឯង កាំបិតមានដង កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិតមានដង។

[១៦៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ដងកាំបិត ដីខ្ពស់ និងទាប។⁴⁶⁾ គឺធ្វើដោយមាស និងធ្វើដោយប្រាក់។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ដងកាំបិតខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដងកាំបិត ធ្វើដោយឆ្អឹង ធ្វើដោយភ្នុក ធ្វើដោយស្នែង ធ្វើដោយបុស ធ្វើដោយបូស្សី ធ្វើដោយឈើ ធ្វើដោយជ័រ ធ្វើដោយផ្លែ ធ្វើដោយលោហធាតុ។⁴⁷⁾ ធ្វើដោយគូថស័ង្ក។

[១៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីរដោយស្លាបមាន់ខ្លះ ដោយចំរៀកឫស្សីខ្លះ។ ចីរមានច្រើនមិនល្អ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតមូល។ មូលទាំងឡាយ ក៏មានច្រើនចាប់។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត បំពង់មូល។ ច្រើនក៏ចាប់ក្នុងបំពង់មូលទៀត។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដាក់លំអិតបំពេញ (ក្នុងបំពង់មូល)។ ច្រើន ក៏កើតឡើងក្នុងលំអិតទៀត។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់

ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យបំពេញបំពង់មូល ដោយលំអិតម្សៅ ដីលាយដោយរមៀត។ ច្រែកកើតឡើងក្នុងលំអិតម្សៅដី លាយដោយរមៀតទៀត។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត លំអិតថ្ម។ ច្រែកកើតឡើង ក្នុងលំអិតថ្មទៀត។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យលាបដោយក្រមួនឃ្មុំ។ ក្រមួនឃ្មុំដែលភិក្ខុលាបហើយ ក៏បែករាត់រាយទៅ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត កំណាត់សំពត់សម្រាប់ក្រមួនឃ្មុំ។

[១៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជីកដាំបង្កោលក្នុងទីនោះ។ ហើយចងដេរចីវរ។ ចីវរក៏ស្លោក មិនស្មើល្អ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចងឈើស្ទឹង⁴⁸) និងខ្សែ ស្ទឹង⁴⁹) ដើម្បីឲ្យភិក្ខុចងចីវរ ហើយដេរក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ លាតឈើស្ទឹងក្នុងទីមិនស្មើ។ ឈើស្ទឹងក៏បែកបាក់ទៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលាតឈើស្ទឹង ក្នុងទីមិនស្មើទេ ភិក្ខុណាលាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ លាតឈើស្ទឹង លើ ផែនដី។ ឈើស្ទឹង ក៏ប្រឡាក់ដោយឆ្នលី។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត កម្រាលស្មៅ។ ជាយថីវរ ដែលចង នឹងឈើស្ទឹង ក៏ទក់ទីវរស។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលើក (ថែម) អនុវាតបណ្តោយ និងអនុវាតទទឹង របស់ចីវរ។ ឈើស្ទឹងមិនល្មមគ្នានឹងចីវរ⁵⁰)។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដងឈើស្ទឹង⁵¹) នឹង ការបត់ទ្រនាប់ឈើស្ទឹង ឲ្យជាពីរជាន់⁵²) ស្លាកសម្រាប់បញ្ចូលក្នុងចន្លោះនៃចីវរមានជាន់ពីរ ខ្សែសម្រាប់រឹតឈើស្ទឹងតូច ជាមួយនឹងឈើស្ទឹងធំ និងខ្សែសម្រាប់រឹតចីវរភ្ជាប់នឹងឈើស្ទឹងតូច ដើម្បីចងចីវរដើរ។ ចន្លោះច្រើនចីវរមិនស្មើគ្នា។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ខ្នាតសម្រាប់វាស់។ ច្រើនចីវរក៏រៀប មិនត្រង់ល្អ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែបន្ទាត់។

[១៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានជើងមិនស្អាត ហើយដើរជាន់ឈើស្ទឹង។ ឈើស្ទឹងក៏ប្រឡាក់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជើងមិនស្អាត មិនត្រូវដើរជាន់ឈើស្ទឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានជើងទទឹក ដើរជាន់លើឈើស្ទឹង។ ឈើស្ទឹងក៏ប្រឡាក់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជើងទទឹក មិនត្រូវជាន់ឈើស្ទឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក់ស្បែកជើង ដើរជាន់ឈើស្ទឹង។ ឈើស្ទឹងក៏សៅហ្មង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី នុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង ជាន់ឈើស្ទឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[១៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដេរចីវរ កាន់ដោយម្រាមដៃ។ ម្រាមដៃក៏ឈឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្លាប់ម្រាមដៃ។⁵³)

[១៧៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុប្រើប្រាស់ស្លាប់ម្រាមដៃ ដីខ្ពស់និងទាប គឺធ្វើដោយមាស និងធ្វើដោយប្រាក់។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្លាប់ម្រាមដៃខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្លាប់ម្រាមដៃ ធ្វើដោយផ្លឹង។ បេ។ ធ្វើដោយតូចសង្ខ។

[១៧៥] សម័យនោះឯង មូល កាំបិត នឹងស្លាប់ម្រាមដៃបាត់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុសម្រាប់ដាក់⁵⁴) (លុះដាក់) ក្នុងវត្ថុសម្រាប់ដាក់ក៏នៅតែរាត់រាយ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចងសម្រាប់ដាក់ ស្លាប់ម្រាមដៃ។ ខ្សែយោគ មិនទាន់មាននៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ខ្សែយោគ និងខ្សែ សម្រាប់ចង។

[១៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដេរចីវរក្នុងទីវាល លំបាកដោយគ្រជាក់ និងក្តៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹង បារាំងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹង។ រោង សម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹងមានទីដីទាប។ ទឹកក៏លិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខ្សែនក៏រលាស់។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យកំពូនខ្សែនាយ៉ាង គឺខ្សែនតដួង ខ្សែនថ្ម ខ្សែនឈើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏លំបាកនឹងឡើង។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរយ៉ាង គឺ ជណ្តើរតដួង ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់មកវិញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ។

[១៧៧] សម័យនោះឯង កំទេចស្មៅ ជ្រុះក្នុងរោងឈើស្ទឹង។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យគាបដម្បូល ហើយបូកទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងបរិកម្មដោយរង ក្បាច់ភ្លឺផ្កា ភ្លឺរលី ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មាន ស្រទាប់៥យ៉ាង ស្នូរចីវរ និងខ្សែស្បៀងចីវរ។

[១៧៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចិរិយាហើយ ទុកឈើស្ទឹងចោល ក្នុងទីនោះ ហើយចៀសចេញទៅ។ ពួកកណ្តុរខ្លះ កណ្តុរខ្លះ កាត់ការ (ឈើស្ទឹង)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យសាលើស្ទឹងទុក។ ឈើស្ទឹងក៏បាក់បែក។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមូរឈើស្ទឹងដោយឈើ ស្នូល។ ឈើស្ទឹងក៏រលាចេញ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្រាប់ចង។

[១៧៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយផ្អែកឈើស្ទឹងទុកនឹងជញ្ជាំងខ្លះ នឹងសសរខ្លះ ហើយចៀសចេញទៅ។ ឈើស្ទឹង ក៏រលំបាក់។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពាក់ (ឈើស្ទឹង) នឹងមេជញ្ជាំង ឬដៃកែវ។

[១៨០] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរ ដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ក្រុងវេ សាលី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ យកមូលខ្លះ កាំបិតខ្លះ ភេសជ្ជៈខ្លះ ដាក់ក្នុងបាត្រ ដើរទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចងសម្រាប់ដាក់ភេសជ្ជៈ។ ខ្សែយោគ មិនទាន់មាននៅ ឡើយ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង។

[១៨១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរ ចងស្បែកជើងនឹងវត្តពន្លឺចង្កេះ ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក។ មានឧបាសកម្នាក់ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះ ក៏ទង្គិចក្បាលនឹងស្បែកជើង។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីអៀនខ្មាស។ ចំណែកខាងភិក្ខុនោះ ទៅកាន់អាហារ ហើយក៏បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុ បានយកសេចក្តីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតចងសម្រាប់ដាក់ស្បែកជើង។ ខ្សែយោគ មិនទាន់មាននៅឡើយ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង។

[១៨២] សម័យនោះឯង មានទឹកជាអកប្បិយៈ ក្នុងចន្លោះផ្លូវ។ សំពត់តម្រងទឹក មិនទាន់មាននៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹក។ កំណាត់សំពត់ មិន គ្រាន់។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតម្រងទឹក ដែលគេរឹតភ្ជាប់នឹងឈើបីកំណាត់។ កំណាត់សំពត់មិន គ្រាន់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតធម្ម ក្រក។

[១៨៣] សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានភិក្ខុពីររូប នាំគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ។ ភិក្ខុមួយរូបប្រព្រឹត្តអនាចារ។ ភិក្ខុទីពីរ បាននិយាយ នឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះ មិនគួរទេ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះ ក៏ចង់គំនុំ នឹងភិក្ខុនោះ។ ចំណែក ខាងភិក្ខុ អ្នកប្រព្រឹត្តអនាចារនោះ ស្រែកទឹក ក៏និយាយទៅនឹងភិក្ខុ ដែលខ្លួនចង់គំនុំយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចូរលោកឲ្យតម្រងទឹកមកខ្ញុំ ។នឹង ឆាន់ទឹក។ ភិក្ខុ ដែលគេចង់គំនុំមិនព្រមឲ្យ។ ភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះ ស្រែកទឹកខ្លាំង ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ។ កាលភិក្ខុ ដែលគេចង់គំនុំនោះ ទៅអាហារ ក៏បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏និយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ កាលគេសុំសំពត់តម្រងទឹក លោកមិនឲ្យគេ មែនឬ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មែនហើយ អាវុសោ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា កាលបើគេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក ភិក្ខុមិនសមបើ មិនឲ្យគេទេ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។

[១៨៤] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បានឮថា គេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក អ្នកមិនឲ្យគេ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើរបស់អ្នក ជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនត្រូវធ្វើ ម្ចាស់មោឃបុរស កាលបើគេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក អ្នកមិនសមបើនឹងមិនឲ្យគេទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើគេខ្ចី តម្រងទឹក កុំគប្បីមិនឲ្យ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគ្មានសំពត់តម្រងទឹក មិនត្រូវដើរផ្លូវឆ្ងាយទេ ភិក្ខុណាដើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ បើមិនមានសំពត់តម្រងទឹកក្តី ធម្មក្រកក្តី ទុកជាជាយសង្សារដ៏ ក៏ត្រូវអធិដ្ឋានបានថា អាត្មាអញនឹងត្រងទឹក ដោយ ជាយសង្សារដ៏នេះឆាន់។

[១៨៥] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរ ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ទ្រង់សំដៅទៅកាន់ក្រុងវេសាលី។ បានឮថា ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកូដាការសាលា ព្រៃមហាវន្ត ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ។

[១៨៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនរកម្ម (ការងារថ្មី)។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានសន្មតសំពត់តម្រងទឹកនៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹកមានដង។ ភិក្ខុ មិនទាន់សន្មតសំពត់តម្រងទឹកមានដងនៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងត្រាំ។⁵⁵⁾

[១៨៧] សម័យនោះឯង មូសបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតមុង។

[១៨៨] សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលី ពួកជនបានចាត់ចែងភត្តដីឧត្តម (ប្រគេនពួកភិក្ខុ)។ ពួកភិក្ខុ បានឆាន់ហោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តម មាន កាយច្រើនទៅដោយទោស (ហេតុទល់) មានអាពាធច្រើន។ គ្រានោះឯង ជីវកកោមារភត្ត បានទៅក្រុងវេសាលី ដោយកិច្ចនីមួយៗ ជីវកកោមារភត្ត បានឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ មានកាយច្រើនទៅដោយរោគ មានអាពាធច្រើន លុះបានឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះជីវកកោមារភត្ត អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានកាយច្រើនទៅដោយទោស មានអាពាធ ច្រើន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមព្រះអង្គ អនុញ្ញាតទីចង្រ្កម និងរោងភ្លើង ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាការប្រពៃ កាលបើ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងមិនសូវមានអាពាធ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភត្ត ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាច ហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្ត កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យ រីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ។

[១៨៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទីចង្រ្កម និងរោងភ្លើង។

[១៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចង្រ្កមក្នុងទីចង្រ្កមមិនរាបស្មើ។ ជើងទាំងឡាយក៏ឈឺ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីចង្រ្កម ឲ្យរាបស្មើ។

[១៩១] សម័យនោះឯង ទីចង្រ្កមជាទីទាប។ ទឹកក៏លិច ក្នុងទីចង្រ្កមនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើទីចង្រ្កមឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខឿនក៏រលះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកំពុងខឿនយ៉ាង ខឿនឥដ្ឋ ខឿនថ្ម ខឿនឈើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏លំបាក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតជណ្តើរយ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ។

[១៩២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុកំពុងចង្រ្កម លើទីចង្រ្កម ក៏ធ្លាក់ចុះមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ⁵⁶ ក្នុងទីចង្រ្កម។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកំពុងចង្រ្កមក្នុងទិវាល ក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងចង្រ្កម។ កំទេចស្មៅក៏ជ្រុះមក ក្នុងរោងចង្រ្កម។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ហើយបូកទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង ក្បាច់ភ្លឺ ភ្លឺរលី ក្បាច់ធ្មេញមក ក្បាច់មានស្រទាប់៥ ស្ពឺរិរ និងខ្សែស្បៀង។

[១៩៤] សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមានទីដីទាប។ ទឹក (ជោរជន់មក) ក៏លិច រោងភ្លើងនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខឿនក៏រលះធ្លាក់ចុះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យកំពុងខឿនយ៉ាង ខឿនឥដ្ឋ ខឿនថ្ម ខឿនឈើ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏លំបាក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរយ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ។ រោងភ្លើង មិនទាន់មានទ្វារ បង្អួចនៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទុះទ្វារ ក្របទ្វារ ត្បាល់ ឬដំណាប់ក្រោម ឈើអន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់សន្ទុះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ (បិទបើក)។ ជើងជញ្ជាំងរោងភ្លើងក៏ពុក។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យទាបជុំវិញ⁵⁷ ប្រហោងសម្រាប់បង្ហូរផ្សែង របស់រោងភ្លើង មិនទាន់មាននៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រហោង សម្រាប់បង្ហូរផ្សែង។

[១៩៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើចង្រ្កានកណ្តាលរោងភ្លើងតូច។ ទីទិកាសម្រាប់ចេញចូលមិនមាន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើរោងភ្លើងតូច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើចង្រ្កាន ក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ កាលបើរោងភ្លើងធំ ឲ្យធ្វើចង្រ្កាន ក្នុងទីពាក់កណ្តាល ចុះ។ ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើង ក៏ជះចំហាយក្តៅមកត្រូវមុខ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកដំបកលាបមុខ។ ពួកភិក្ខុ ធ្វើដីឲ្យទឹកដោយដៃ (របស់ខ្លួន)។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ស្លុកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត។ ដីស្អិត ក៏ជុំក្តិនស្អុយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអប់ដោយគ្រឿងក្រអូប។

[១៩៦] សម័យនោះឯង ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើងក៏ជះចំហាយក្តៅមកត្រូវកាយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យដងទឹកទុក។ ពួកភិក្ខុ ដងទឹកដោយបានខ្លះ ដោយបាត្រខ្លះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសៀន និង ផ្តិល។ រោងភ្លើង ដែលប្រក់ដោយស្មៅ ក៏គ្មានចំហាយញើស។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ហើយបូកលាបដីស្អិតទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ។ រោងភ្លើង ក៏មានភក់ជ្រាំ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ក្រាលកម្រាលយ៉ាង គឺកម្រាលឥដ្ឋ កម្រាលថ្ម កម្រាលឈើ។ រោងភ្លើង ក៏នៅតែមានភក់ជ្រាំដដែល។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងចេញ។ ទឹកក៏ដក់នៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើ ប្រឡាយទឹក។

[១៩៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអង្គុយផ្ទាល់លើផែនដី ក្នុងរោងភ្លើង យកដៃអេះខ្លួន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង។

[១៩៨] សម័យនោះឯង រោងភ្លើង មិនមានវត្ថុអ្វីបិទបាំងនៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងកំពែងពាយ៉ាង គឺកំពែងតដ្ឋ កំពែងថ្ម កំពែងឈើ។ បន្ទប់មិនទាន់មាននៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់។ បន្ទប់មានទីដីទាប។ ទឹកក៏ដោរជន់លិចមក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខៀនក៏រះបះធ្លាក់ចេញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកញ្ចប់ខៀនពាយ៉ាង គឺខៀនតដ្ឋ ខៀនថ្ម ខៀនឈើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាឡើងទៅ បានដោយលំបាក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរពាយ៉ាង គឺជណ្តើរតដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ។ បន្ទប់មិនទាន់មានទ្វារ បង្អួចនៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល ឬដំណាប់ក្រោមលើ អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសរ របស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ (បិទបើក)។

[១៩៩] សម័យនោះឯង កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកក្នុងបន្ទប់។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ហើយបូកលាប ទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងលាបដោយរង ធ្វើភ្លឺភ្លា ភ្លឺរលី ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់៥។ ទីបរិវេណក៏មានភក់ជ្រាំ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកខ្សាច់ចាក់រោយរាយចុះ។ ដីខ្សាច់មិនរាបស្មើ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម។ ទឹកក៏ដក់នៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយសម្រាប់បង្ហូរទឹក។

[២០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអាត្រាត សំពះភិក្ខុអាត្រាត។ ពួកភិក្ខុអាត្រាត សំពះភិក្ខុមិនអាត្រាត។ ពួកភិក្ខុអាត្រាត ឲ្យគេសំពះភិក្ខុអាត្រាត។ ពួកភិក្ខុអាត្រាត ឲ្យគេសំពះភិក្ខុមិនអាត្រាត។ ពួកភិក្ខុអាត្រាត ធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុអាត្រាត។ ពួកភិក្ខុអាត្រាត ឲ្យគេធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុអាត្រាត។ ពួកភិក្ខុអាត្រាតឲ្យ (របស់) ដល់ភិក្ខុអាត្រាត។ ពួកភិក្ខុអាត្រាតទទួល (របស់)។ ពួកភិក្ខុអាត្រាតទំពៅស៊ី។ ពួកភិក្ខុអាត្រាតបរិភោគ។ ពួកភិក្ខុអាត្រាតលិក្ខត្យ។ ពួកភិក្ខុអាត្រាតផឹក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវសំពះភិក្ខុអាត្រាត ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវសំពះ (គេ) ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវឲ្យគេសំពះភិក្ខុអាត្រាត ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវឲ្យគេសំពះខ្លួន ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុអាត្រាត ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើបរិកម្មដល់ខ្លួន ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវឲ្យរបស់ ដល់ភិក្ខុអាត្រាត ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវទទួលរបស់ ភិក្ខុអាត្រាតមិនត្រូវទំពៅស៊ី ភិក្ខុអាត្រាតមិនត្រូវបរិភោគ ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវលិក្ខត្យ ភិក្ខុអាត្រាត មិនត្រូវផឹកទេ ភិក្ខុណាផឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់ចីវរលើផែនដី ក្នុងរោងភ្លើង។ ចីវរក៏ប្រឡាក់ទៅដោយអាចម៍ដី។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែស្បូវចីវរ និងខ្សែស្បៀងចីវរ ក្នុងរោងភ្លើង។ កាលដែលភ្លៀងបង្ហោរចុះមក ចីវរក៏ទទឹក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាលាជិតរោងភ្លើង។ សាលាជិតរោងភ្លើង មានទីទាប។ ទឹកក៏ដោរជន់មកលិចចុះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខៀនក៏រះបះធ្លាក់ចេញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកញ្ចប់ខៀន។ បេ។ ពួកភិក្ខុ នាំគ្នាឡើងទៅ ក៏លំបាក។ បេ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃ។

[២០២] សម័យនោះឯង កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកក្នុងរោងភ្លើង។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ហើយបូកលាប ដោយដី ទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ។ បេ។ (តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើ) ស្បៀងស្បូវចីវរ និងខ្សែស្បៀងចីវរ។

[២០៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្គៀស នឹងធ្វើបរិកម្មខ្ពង (ដុសខ្ពង) ក្នុងរោងភ្លើងខ្លះ ក្នុងទឹកខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទីបិទបាំងពាយ៉ាង គឺទីបិទបាំងដោយរោងភ្លើង ទីបិទបាំងដោយទឹក ទីបិទបាំងដោយសំពត់។

[២០៤] សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមិនទាន់មានទឹកនៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអណ្តូងទឹក។ ច្រាំងអណ្តូង ក៏បាក់ចុះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យក) ខៀនពាយ៉ាងគឺ ខៀនតដ្ឋ ខៀនថ្ម ខៀនឈើ។ អណ្តូងទឹកមានទីទាប។ ទឹកក៏ដោរជន់លិច។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដី ឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខៀនក៏រះបះធ្លាក់ចេញ។ បេ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើង ក៏លំបាក។ បេ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃ។

[២០៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយោងទឹកឡើងដោយរលីខ្លះ ដោយរត្តន្តចង្កេះខ្លះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ខ្សែសម្រាប់យោងទឹកអណ្តូង។ ដៃក៏ឈឺ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ឈើថ្លឹងយន្ត សម្រាប់យោង (ទឹក) ព្រៃត្រែវែង និងរីត (សម្រាប់យោង)។ ភាជន៍ ក៏បែកបាក់ជាច្រើន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបំពង់ពាយ៉ាង គឺបំពង់លោហជាតិ បំពង់ឈើ បំពង់ស្បែក។

[២០៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយោងទឹកក្នុងទីវាល ក៏លំបាក ដោយរងខ្លះ ដោយក្តៅខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងអណ្តូងទឹក។ កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ចុះ

ក្នុងរោងអណ្តូងទឹក។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យគាបដម្បូល ហើយបូកលាបដីស្អិត ទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ ឲ្យមានពណ៌ស ឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង ធ្វើភ្នំផ្កា ភ្នំវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ធ្វើក្បាច់មានស្រទាប់៥ ស្បៀងស្នូរចីវរ ខ្សែស្បៀងចីវរ។

[២០៧] សម័យនោះឯង អណ្តូងទឹក មិនទាន់មានគំរូនៅឡើយ។ កំទេចស្មៅខ្លះ អាចម៍ដីខ្លះ ក៏រោយរាយចុះ (ក្នុងអណ្តូងនោះ)។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើគំរូ។

[២០៨] សម័យនោះឯង ភាជន៍សម្រាប់ដងទឹកមិនទាន់មាននៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ស្លូកសម្រាប់ដាក់ទឹក និងដើងសម្រាប់ដាក់ទឹក។

[២០៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុតូចតូច ក្នុងទិពិសពាស ក្នុងអាមាម។ អាមាម ក៏មានភក់ជ្រាំ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំ។ អណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំ តាំងនៅក្នុងទិវាល មិនទាន់បានបិទបាំងនៅឡើយ។ ពួកភិក្ខុក៏អៀនខ្មាស មិនហ៊ានងូតទឹក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំង ដោយកំពែងពាយ៉ាង គឺកំពែងតដួង កំពែងថ្ម កំពែងឈើ។ អណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំក៏មានភក់។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល ពាយ៉ាងគឺ កម្រាលតដួង កម្រាលថ្ម កម្រាលឈើ។ ទឹកក៏ដក់នៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក។

[២១០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានខ្លួនត្រជាក់ (ដោយដំណក់ទឹក)។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរត្នសម្រាប់ជូតទឹក (មានភ្លុកជាដើម) ឬនឹងជូតដោយកំណាត់សំពត់ ក៏បាន។

[២១១] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់ មានចំណង់នឹងធ្វើស្រែ ជាប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើស្រែបាន។ (វេលានោះ) ភ្លឺស្រែ ក៏រហែចេញ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យខ្សែនាយ៉ាងគឺ ខ្សែតដួង ខ្សែថ្ម ខ្សែឈើ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើង ក៏លំបាក។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរពាយ៉ាង គឺជណ្តើរតដួង ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ភិក្ខុទាំងនោះ នាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃ។ (វេលានោះ) ក្នុងស្រែ មានទឹកចាស់ដក់នៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក និងទប់ងូរទឹក។

[២១២] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់ មានចំណង់នឹងធ្វើរោងភ្លើង ជាទិវក្សាកាយ (ប្រកបដោយ) ជហ្វាដងក្តារ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុសង្ឃ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ជាទិវក្សាកាយ មានជហ្វាដងក្តារ។

[២១៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នៅប្រាសចាកនិសីទនៈ អស់៤ខែ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅប្រាសចាកនិសីទនៈ អស់៤ខែទេ ភិក្ខុណានៅប្រាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដេកលើដំណែក ដែលគេរោយរាយ ដោយផ្កា។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរមកកាន់វិហារចារិក ឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដេកលើដំណែក ដែលគេរោយរាយដោយផ្កាទេ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ នាំយកគ្រឿងក្រអូបខ្លះ ផ្កាកម្រងខ្លះ មកកាន់អាមាម។ ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីរង្គៀស មិនហ៊ានទទួល។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យទទួលគ្រឿងក្រអូប ហើយឲ្យប្រសព្រដោយម្រាមដៃ ៥ ត្រង់ទ្វារ និងបង្អួច ព្រមទាំងទទួលយកផ្កា ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ក្នុងវិហារបាន។

[២១៦] សម័យនោះឯង កម្រាលស្មាច់ ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្មាច់ ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា កម្រាលស្មាច់ ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀមនេះ យើងគួរអធិដ្ឋាន ឬគួររឹកប្ប។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនបាច់អធិដ្ឋាន មិនបាច់រឹកប្ប នូវកម្រាលស្មាច់ ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀមទេ។

[២១៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឆាន់ភោជនក្នុងភាជន៍ពិសេស⁵⁸ សម្រាប់រងចង្កាន់។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ភោជន ក្នុងភាជន៍ពិសេស សម្រាប់រងចង្កាន់ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូប មានជម្ងឺ។ កាលដែលភិក្ខុនោះឆាន់ មិនអាចនឹងទប់បាត្រដោយដៃបាន។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភោជន៍ សម្រាប់រង ដែលធ្វើដោយឈើ។

[២១៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ (ភោជន) ក្នុងភាជន៍ជាមួយគ្នាខ្លះ។ ដឹកទឹកក្នុងផ្ទិលជាមួយគ្នាខ្លះ។ ដេកលើគ្រែ ជាមួយគ្នាខ្លះ។ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ។ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ។ ដេកលើកម្រាល និងដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ

ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ (ភោជន) រួមភាជនជាមួយគ្នា មិនត្រូវផឹកទឹករួមផ្តិលជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើគ្រែជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើកម្រាល និងដណ្តប់ជាមួយគ្នាទេ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខជ។

[២២០] សម័យនោះឯង វឌ្ឍនិក្ខម ជាសំឡាញ់ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ។ លំដាប់នោះ វឌ្ឍនិក្ខម ចូលទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយទៅនឹងមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ។ កាលវឌ្ឍនិក្ខម និយាយយ៉ាងនេះ ហើយ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ មិនបាននិយាយរាក់ទាក់មកវិញឡើយ។ វឌ្ឍនិក្ខម ក៏និយាយទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ជាគំរប់ពីរដង ទៀតថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ក៏មិនបាននិយាយរាក់ទាក់ ជាគំរប់ពីរដងទៀត។ វឌ្ឍនិក្ខម និយាយ ទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ជាគំរប់បីដងទៀតថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ថ្វាយបង្គំ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ក៏មិនបាននិយាយ រាក់ទាក់ ជាគំរប់បីដងទៀត។ វឌ្ឍនិក្ខម និយាយថា ខ្ញុំធ្វើខុសនឹងលោកម្ចាស់ដូចម្តេច ហេតុអ្វី ក៏បានជាលោកម្ចាស់ មិននិយាយរាក់ទាក់នឹងខ្ញុំ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយថា នៃអារុសោវឌ្ឍៈ បានជាយើងមិននិយាយរាក់ទាក់ទៅរកអ្នក ព្រោះព្រះទព្វមល្លបុត្រ បៀតបៀនយើង អ្នក មិនអើពើសោះ។ វឌ្ឍនិក្ខមនិយាយថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយថា នៃអារុសោវឌ្ឍៈ ប្រសិនបើអ្នកចង់ ដែរ (ចូលដៃផង) ព្រះមានព្រះភាគ គប្បីឲ្យព្រះទព្វមល្លបុត្រមានអាយុវិនាស ក្នុងថ្ងៃនេះឯង។ វឌ្ឍនិក្ខមនិយាយថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ខ្ញុំនឹងអាចដើម្បីធ្វើដូចម្តេច។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ និយាយបង្គាប់ថា នៃអារុសោវឌ្ឍៈ អ្នកឯងចូរមក អ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ត្រូវក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទីនេះមិនកំបាំង មិនសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ទិសណា ដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះ ក៏ត្រឡប់ទៅជាមានភ័យ មានចង្រៃ មានឧបទ្រពវិញ ខ្យល់ចេញ អំពីទិសណា ទិសនោះ ត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់ចូលវិញ ទឹក (ត្រជាក់) ត្រឡប់ទៅជាក្តៅវិញ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្រ បានប្រទូស្តនឹង ប្រពន្ធខ្ញុំ។ វឌ្ឍនិក្ខម ទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុទាំងនោះថា ករុណា លោកម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះវឌ្ឍនិក្ខម អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមាន ព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទីនេះមិនកំបាំង មិនសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណា ដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិន មានឧបទ្រព ទិសនោះ ក៏ត្រឡប់ទៅជាមានភ័យ មានចង្រៃ មានឧបទ្រព ខ្យល់ចេញអំពីទិសណា ទិសនោះ ត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់ចូលវិញ ទឹក (ត្រជាក់) ត្រឡប់ទៅជាក្តៅវិញ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្រ ប្រទូស្តនឹងភរិយារបស់ខ្ញុំ។

[២២១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះទព្វមល្លបុត្រមានអាយុថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នករលឹកមើល អ្នកបានធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ ដូចជាវឌ្ឍនៈនេះពោលមែនឬ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្រ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹងព្រះទព្វមល្លបុត្រ ដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដងផង។ បេ។ ជាគំរប់បីដងផងថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នករលឹកមើល អ្នកបានធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ ដូចជាវឌ្ឍនៈនេះពោលមែនឬ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្រ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិនពោលបណ្តោះបណ្តើយ៉ាង នេះទេ បើអំពើអ្វី ដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរឆ្លើយថា ធ្វើហើយ បើអំពើ ដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរឆ្លើយថា មិនបានធ្វើទេ។ ព្រះទព្វមល្ល បុត្រ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ តាំងអំពីកើតមក វេលាណា មិនដែលស្គាល់សេពមេចុនធម្មទេ សូម្បីតែយល់សប្តិ ក៏មិន ដែលឃើញឡើយ ចាច់និយាយទៅថ្វី ដល់ការភ្ញាក់រលឹក។

[២២២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវផ្តាប់បាត្រដល់វឌ្ឍនិក្ខម គឺ ធ្វើមិនឲ្យសង្ឃសេពគប់រក។

[២២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្តាប់បាត្រ ដល់ឧបាសកប្រកបដោយអង្គដប្រការ គឺឧបាសកព្យាយាម ដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ បានលាភ១ ព្យាយាម ដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានប្រយោជន៍១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានទីលំនៅ១ ជេរប្រទេចពួកភិក្ខុ១ បំបែកពួកភិក្ខុឲ្យបែកចាកពួកភិក្ខុ១ ពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យផ្តាប់បាត្រ ដល់ឧបាសក ដែលប្រកបដោយអង្គដប្រការនេះឯង។

[២២៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្តាប់បាត្រយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាន ប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) វឌ្ឍនិក្ខម (ឧបាសក) ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្រមានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃ ត្រូវផ្តាប់បាត្រ ដល់វឌ្ឍនិក្ខម គឺធ្វើវឌ្ឍនិក្ខម មិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វឌ្ឍនិក្ខម ចោទព្រះទព្វ មល្លបុត្រដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូល។ សង្ឃផ្តាប់បាត្រ ដល់វឌ្ឍនិក្ខម គឺធ្វើវឌ្ឍនិក្ខម មិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន។ ការផ្តាប់បាត្រ ដល់ វឌ្ឍនិក្ខម គឺធ្វើវឌ្ឍនិក្ខម មិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មាន អាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានផ្តាប់បាត្រ ដល់វឌ្ឍនិក្ខម គឺធ្វើវឌ្ឍនិក្ខម មិនឲ្យសង្ឃរាប់អានហើយ ការផ្តាប់បាត្រនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២២៥] គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ កាន់យកបាត្រ និងចីវរក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ចូលទៅកាន់ផ្ទះវឌ្ឍនិក្ខម លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក៏ពោលនឹងវឌ្ឍនិក្ខមយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោវឌ្ឍៈ សង្ឃបានផ្តាប់បាត្រ ដល់អ្នកហើយ ខ្លួនអ្នក សង្ឃលែងរាប់អានហើយ។ ឯវឌ្ឍនិក្ខម ឮដំណឹងថា សង្ឃផ្តាប់បាត្រ ដល់អាក្ខរាអញហើយ អាក្ខរាអញ សង្ឃលែងរាប់អានហើយ ក៏ជ្រប់ដួល នៅក្នុងទីនោះឯង។ គ្រានោះ ពួកមិត្តអមាត្យ ញាតិសាលោហិត របស់វឌ្ឍនិក្ខម ក៏បាននិយាយទៅនឹងវឌ្ឍនិក្ខម យ៉ាងនេះថា ណ្ហើយ អារុសោ វឌ្ឍៈ អ្នកកុំសោយសោក កុំខ្សឹកខ្សួលឡើយ យើងនឹងធ្វើព្រះមានព្រះភាគ និងព្រះសង្ឃ ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងវិញ។ លំដាប់នោះ វឌ្ឍនិក្ខម ព្រមទាំងបុត្រ ភរិយា មិត្តអមាត្យ និងញាតិសាលោហិត មានសំពត់ទទឹក មានសក់ទទឹក នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឱនសិរ្សៈ ទៀបព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះមាន ព្រះភាគ ហើយពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីឆ្កាឆ្កង មានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គ ជា

មនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សរង្វង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ព្រោះថាខ្ញុំព្រះអង្គ បានចោទលោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្រ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលហេតុ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ អត់សេចក្តីឆ្កាឆ្កង តាមដោយសេចក្តីឆ្កាឆ្កងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងសម្រួលតទៅ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អាវុសោវខ្យុះ អើ សេចក្តីឆ្កាឆ្កង មានដល់អ្នកហើយ តាមដោយអ្នក ជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សរង្វង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ព្រោះថាអ្នកបានចោទទព្វមល្លបុត្រ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលហេតុ ម្ចាស់អាវុសោវខ្យុះ (ឥឡូវនេះ) អ្នកឃើញសេចក្តីឆ្កាឆ្កង តាមដោយ សេចក្តីឆ្កាឆ្កង ហើយសំដែងទោស សមគួរតាមដំណើរទោស យើងក៏អត់ទោសនោះដល់អ្នក ម្ចាស់អាវុសោវ ខ្យុះ អ្នកណា បានឃើញសេចក្តីឆ្កា ឆ្កង តាមដោយសេចក្តីឆ្កាឆ្កង ហើយសំដែងទោស សមគួរតាមដំណើរទោស ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើន របស់អ្នកនោះ ក្នុង អរិយវិន័យ។

[២២៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃច្បាស់បាត្រ ដល់វឌ្ឍនិច្ឆរិ គឺធ្វើ វឌ្ឍនិច្ឆរិ ឲ្យសង្ឃរាប់អានវិញ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្ទារបាត្រ ដល់ឧបាសក ដែលប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការ គឺឧបាសកមិនព្យាយាម ដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ១ មិនព្យាយាម ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ១ មិនព្យាយាម ដើម្បីឲ្យភិក្ខុ ទាំងឡាយខានបានទីលំនៅ១ មិនជេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ១ មិនព្យាបាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ១ មិនពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធ១ មិនពោលតិះដៀលព្រះធម៌១ មិនពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្ទារបាត្រ ដល់ឧបាសក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៨នេះ។

[២២៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្ទារបាត្រយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវវឌ្ឍនិច្ឆរិនោះ ចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើសំពត់បង់ក ធៀងស្មា ម្នាង សំពះបាទភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជើងឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃបានផ្តាច់បាត្រ ដល់ខ្ញុំ ហើយ សង្ឃលែងរាប់អានខ្ញុំហើយ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន (ឥឡូវ) ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ ខ្លួន ចេញចាកទោស ខ្ញុំមកសូមឲ្យព្រះសង្ឃ ផ្ទារបាត្រឡើងវិញ។ វឌ្ឍនិច្ឆរិនោះ ត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង ជាគំរប់បីដងផង។

[២២៨] ភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានផ្តាច់បាត្រ ដល់វឌ្ឍនិច្ឆរិ គឺធ្វើមិន ឲ្យសង្ឃរាប់អាន។ វឌ្ឍនិច្ឆរិនោះ បានប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស មកសូមឲ្យ សង្ឃផ្ទារបាត្រឡើងវិញ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីផ្ទារបាត្រ ដល់វឌ្ឍនិច្ឆរិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានឡើងវិញ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានផ្តាច់បាត្រ ដល់វឌ្ឍនិច្ឆរិ គឺធ្វើមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន។ (ឥឡូវនេះ) វឌ្ឍនិច្ឆរិនោះ បានប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃ ទាំងសម្របសម្រួល ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស មកសូមឲ្យសង្ឃផ្ទារបាត្រឡើងវិញ។ សង្ឃក៏ផ្ទារបាត្រ ដល់ វឌ្ឍនិច្ឆរិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានឡើងវិញ។ ការផ្ទារបាត្រ ដល់វឌ្ឍនិច្ឆរិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានឡើងវិញ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមាន អាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃបានផ្ទារបាត្រ ដល់វឌ្ឍនិច្ឆរិ គឺ ធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានវិញហើយ ការផ្ទារបាត្រនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀម យ៉ាងនេះ។

[២២៩] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងភគ្គ ជនបទ យាងទៅតាមលំដាប់ ក៏បានទៅដល់ភគ្គជនបទនោះ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងភេសកឡាន⁵⁹ ជាទីឲ្យអភ័យ ដល់សត្វ ម្រឹក ទៀបក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងភគ្គជនបទនោះ។

[២៣០] សម័យនោះឯង ពោធិវាជកុមារ ចាត់ការកសាងប្រាសាទ ឈ្មោះកោកនុទ⁶⁰ ទើបតែនឹងហើយថ្មីៗ ដែលសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ឬ បុគ្គលណានីមួយ ជាតិជាមនុស្ស មិនដែលធ្លាប់បាននៅអាស្រ័យ។ លំដាប់នោះ ពោធិវាជកុមារ ទ្រង់ហៅសញ្ជីកាបុត្តមាណាពមកប្រាប់ថា នែសញ្ជីកាបុត្តសំឡាញ់ អ្នកចូរមក អ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំបាទព្រះមានព្រះភាគដោយត្បូង ទូល សួរអាពាធិតិចត្តច សេចក្តីលំបាកតិចត្តច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយ និងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ តាមពាក្យអញថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន ពោធិវាជកុមារ សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះអង្គ ដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធិតិចត្តច សេចក្តីលំបាកតិចត្តច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំង កាយ និងធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ហើយទូលយ៉ាងនេះទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ពោធិវាជ កុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ សញ្ជីកាបុត្តមាណា ទទួលព្រះបន្ទូលពោធិវាជកុមារថា ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលរាក់ទាក់ សំណេះសំណាល ទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួរជាទីរីករាយ និងពាក្យដែលគួរព្យក ហើយ អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះសញ្ជីកាបុត្តមាណា អង្គុយនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យយ៉ាង នេះថា ពោធិវាជកុមារ សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះគោតមជាម្ចាស់ ដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធិតិចត្តច សេចក្តីលំបាកតិចត្តច សេចក្តីព្យាយាម ស្រួល កម្លាំងកាយ និងធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ មួយទៀត ពោធិវាជកុមារ ឲ្យក្រាបទូលព្រះអង្គ យ៉ាងនេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំង ភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តរបស់ពោធិវាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ណិភាព។ គ្រានោះ សញ្ជីកាបុត្តមាណា ដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចូលទៅរកពោធិវាជកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលពោធិវាជកុមារ យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំព្រះអង្គ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះគោតមមានព្រះភាគ តាមបន្ទូលរបស់ទ្រង់ហើយថា ពោធិវាជកុមារ សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះ គោតមដ៏ចម្រើន ដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធិតិចត្តច សេចក្តីលំបាកតិចត្តច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយ និងធម៌ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ មួយ ទៀត ពោធិវាជកុមារ ឲ្យក្រាបទូលព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្ត របស់ពោធិវាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុង ថ្ងៃស្អែក ព្រះសមណគោតមជាម្ចាស់ បានទទួលនិមន្តហើយ។

[២៣១] លុះព្រឹកឡើង ពោធិវាជកុមារ ក៏ចាត់ចែងខាននិយោហារដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យក្រាលកោកនុទប្រាសាទ ដោយសំពត់ស ទាំងឡាយ ដរាបដល់កាំដណ្តើរជាន់ខាងក្រោមបំផុត ហើយត្រាស់ហៅសញ្ជីកាបុត្តមាណាពមកថា ម្ចាស់សញ្ជីកាបុត្ត សំឡាញ់ អ្នកចូរមក អ្នកចូរ ទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំទូលភត្តកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ

ភត្តក៏សម្រេចហើយ។ សញ្ជីកាបុត្តមណាព ទទួលព្រះបន្ទូល របស់ពោធិវាជកុមារថា ព្រះករុណារិសេស ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំទូលភត្តកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ។

[២៣២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀមស្ងៀម ទ្រង់បាត្រ ចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់និវេសនស្ថាន របស់ពោធិវាជ កុមារ។ សម័យនោះឯង ពោធិវាជកុមារ ឈរនៅខាងក្រៅខ្លោងទ្វារ រង់ចាំព្រះមានព្រះភាគ។ ពោធិវាជកុមារ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ ស្តេចយាងមកអំពីចំងាយលិមៗ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រោកទៅទទួលក្នុងទីនោះ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ និងមន្តព្រះអង្គ ឲ្យ ស្តេចយាងទៅខាងមុខ ហើយចូលទៅកាន់កោកនុទប្រាសាទ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឈប់អាស្រ័យនៅកាំជណ្តើរជាន់ខាងក្រោម បំផុត។ លំដាប់នោះ ពោធិវាជកុមារ ក្រាបថ្វាយបង្គំ ទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជាន់ សំពត់ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះសុគត ទ្រង់ជាន់សំពត់ទាំងឡាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាល ជាយូរអង្វែង។ កាលពោធិវាជកុមារ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះអង្គទ្រង់នៅស្ងៀម។ ពោធិវាជកុមារ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ជាកំរប់ ពីរដងផង។ បើ ជាកំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជាន់សំពត់ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះ សុគត ទ្រង់ស្តេចយាងជាន់សំពត់ទាំងឡាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលជាយូរអង្វែង។ គ្រានោះ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់បែរព្រះភក្ត្រ ទៅរកព្រះអានន្តមានអាយុ។ ព្រះអានន្តមានអាយុ ក៏មានចេរាចារទៅនឹងពោធិវាជកុមារ យ៉ាងនេះថា បពិត្រវាជកុមារ សូមទ្រង់សារសំពត់ចេញ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គ មិនទ្រង់ជាន់កម្រាលសំពត់ទេ ព្រះតថាគត ទ្រង់អនុគ្រោះដល់ប្រជុំជនជាខាងក្រោយ។ គ្រា នោះ ពោធិវាជកុមារ ទ្រង់ឲ្យសារសំពត់ទាំងឡាយចេញ ហើយទ្រង់ឲ្យក្រាលអាសនៈខាងលើកោកនុទប្រាសាទវិញ។ ព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចយាង ឡើងកាន់កោកនុទប្រាសាទ ហើយគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលស្រេចហើយ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ។ លំដាប់នោះ ពោធិវាជកុមារ បានអង្គាស ខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារ ថ្វាយដោយព្រះហស្តព្រះអង្គឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យផ្អែតស្តប់ ស្តល់ ត្រាតែដល់ទ្រង់ហាមយាត់ លុះកំណត់ជ្រាបថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ត ទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏គង់ក្នុង ទីសមគួរ។ លុះពោធិវាជកុមារ គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ ពន្យល់ឲ្យយល់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យ រីករាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ស្តេចចេញទៅ។

[២៣៣] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវជាន់កម្រាលសំពត់ទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៣៤] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ សម្រាលកូនរួចហើយ និងន្តភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយក្រាលសំពត់ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយ ជាន់សំពត់ចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីរង្គៀស មិនហ៊ានជាន់។ ស្រីនោះនិយាយថា បពិត្រលោក ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយ ជាន់សំពត់ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែរង្គៀស មិនហ៊ានជាន់សំពត់ (ទៀត)។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កាលបើគេអង្វរ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល មិនសមបើនឹង មិនហ៊ានជាន់កម្រាលសំពត់សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮស្រីនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់។ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) គ្រហស្ថត្រូវការមង្គល ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលគ្រហស្ថអង្វរ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល ជាន់កម្រាលសំពត់បាន។

[២៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្គៀសនឹងជាន់កម្រាលសម្រាប់ភិក្ខុ ដែលមានជើងស្អាតបាត។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី នុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាន់លើកម្រាល សម្រាប់ភិក្ខុ ដែលមានជើង ស្អាតបាត។

ចប់ ភាណវរៈ ជាកំរប់ពីរ។

[២៣៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងភត្តជនបទ គួរដល់ពុទ្ធអធាស្រ័យ ហើយយាងទៅកាន់ចារិក ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ពុទ្ធ ដំណើរ ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ។ ព្រាថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិក សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា នាំយកក្តឹម និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង មានរចនាដូចពកផ្លែឈូក⁶¹) និង អម្បាល ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះនាង វិសាខាមិគារមាតា អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួល ក្តឹមទ្រនាប់ជូតជើង និងអម្បាល ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់កាលជាអង្វែងទៅ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលតែក្តឹម និងអម្បាល។ ព្រះអង្គ មិនទ្រង់ទទួលទ្រនាប់ជូតជើងឡើយ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ឲ្យយល់ ឲ្យ កាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ ឲ្យ កាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀស ចេញទៅ។

[២៣៧] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតក្តឹម និងអម្បាល ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង មានរចនាដូចពកផ្លែឈូក⁶²) ទេ ភិក្ខុណាប្រើ ប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង៣យ៉ាង គឺគ្រួស ឬដុំថ្ម អម្បែងក្បឿង ឬតដ្ឋ ផ្សិត ដែល កើតពីពុះទឹកសមុទ្រ។

[២៣៨] គ្រាខាងក្រោយ នាវាវិសាខាមិការមាតា នាំយកផ្លិត៤៤៤ និងផ្លិតមូល⁶³⁾ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះនាវាវិសាខាមិការមាតា អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលផ្លិត៤៤៤ និងផ្លិតមូល (ស្លឹកត្នោត) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី សុខ ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់កាលជាអង្វែង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលយកផ្លិត៤៤៤ និងផ្លិតមូល (ស្លឹកត្នោត) រួចហើយ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ ពន្យល់នាវាវិសាខាមិការមាតា ឲ្យយល់ (ប្រយោជន៍) ដោយធម្មិកថា។ បើ។ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចចៀសចេញទៅ។

[២៣៩] ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតផ្លិត៤៤៤ និងផ្លិតមូល (ស្លឹកត្នោត)។

[២៤០] សម័យនោះឯង ផ្លិតសម្រាប់បក់មូល កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លិតសម្រាប់បក់មូល។ (សម័យខាងក្រោយមក) ផ្លិតដែលគេធ្វើដោយរោមចាមរី កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន ត្រូវប្រើប្រាស់ផ្លិត ដែលគេធ្វើដោយរោមចាមរីទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លិត៣យ៉ាង គឺ ផ្លិត ដែលគេធ្វើដោយសម្បកឈើ១ ផ្លិតដែលគេក្រងដោយស្បូវភ្នាំង១ ផ្លិតដែលគេធ្វើដោយរោមកន្ទុយក្លោក១។

[២៤១] សម័យនោះឯង មានឆត្រកើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆត្រ។

[២៤២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាំងឆត្រដើរទៅ។ សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់ដើរទៅកាន់ឱទ្ធាន ជាមួយនឹងពួកសាវ័ក របស់អាជីវកជាច្រើននាក់។ សាវ័ករបស់អាជីវកទាំងឡាយនោះ បានឃើញពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាំងឆត្រ ដើរមកអំពីចម្ងាយលឺម។ លុះឃើញហើយ ក៏និយាយនឹងឧបាសកនោះយ៉ាងនេះថា លោកទាំងអម្បាលនេះ ជាជិតុនរបស់អ្នក លោកបាំងឆត្រដើរមក ដូចជាពួកមហាមាស្យត្រួតពល។ ឧបាសកនោះក៏តបថា លោកទាំងអម្បាលនេះ មិនមែនជាភិក្ខុទេ គឺជាបរិព្វាជក។ ពួកសាវ័កអាជីវក និងឧបាសក ក៏ភ្នាល់គ្នាដោយពាក្យថា ភិក្ខុ (ឬ) មិនមែនជាភិក្ខុ។ ទើបឧបាសកនោះ ដើរចូលទៅជិត មើលស្គាល់ច្បាស់ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ហេតុអ្វីក៏លោកម្ចាស់ដីចំរើន បាំងឆត្រដើរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮឧបាសកនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ដូច្នោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (អំពើនោះ) ពិតមែនឬ។ បើ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បើ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បន្ទោស រួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន ត្រូវប្រើប្រាស់ឆត្រទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៤៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបទៀតមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុនោះ បើខានបាំងឆត្រ មិនបានសេចក្តីសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរ នេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆត្រ ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។

[២៤៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឆត្រ ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺតែម្យ៉ាង មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាត ដល់ភិក្ខុ គ្មានជម្ងឺទេ ហើយរង្ស៊ីសនឹងការបាំងឆត្រក្នុងអារាម និងឧបចាររបស់អារាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមិនមានជម្ងឺបាំងឆត្រក្នុងអារាម និងឧបចារនៃអារាមបាន។

[២៤៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបច្រកបាត្រក្នុងសង្រែក ហើយពាក់លើឈើច្រត់ ដើរទៅតាមទ្វារស្រុកមួយ ក្នុងវេលាវិកាល។ មនុស្ស ទាំងឡាយនាំគ្នានិយាយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ បុរសនេះជាចោរដើរទៅ ដាវរបស់វា (មានមុខ) ភ្លឺស្លាច ហើយក៏ដេញតាមចាប់ លុះចាប់ បានហើយ ស្គាល់ថា (ជាភិក្ខុ) ក៏លែងទៅវិញ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាម ប្រាប់សេចក្តីនេះ ដល់ភិក្ខុផងគ្នា។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ សួរថា ម្ចាស់ អារុសោ អ្នកទ្រទ្រង់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែក ឬអ្វី។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អើអារុសោ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់ឈើច្រត់ ទាំងសង្រែកសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែកទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺ តែរៀវលែងឈើច្រត់ចេញហើយ មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃ ឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។

[២៤៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុមានជម្ងឺនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្នាង ថ្វាយបង្គំ បាទារបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជា ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជម្ងឺ បើរៀវលែង ឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមជាគំរប់ពីរដងផង គប្បីសូម ជាគំរប់បីដងផង។

[២៤៨] ភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ នេះមានជម្ងឺ តែរៀវលែង ឈើច្រត់ចេញហើយ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យ ទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ មានជម្ងឺ តែរៀវលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ភិក្ខុនោះ មកសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ។ សង្ឃឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ

ត្រូវពោលឡើង។ សង្ឃបានឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប មានជម្ងឺ តែរៀងលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុមាន ជម្ងឺ។

[២៥០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្នាម ថ្វាយបង្គំ បាទារបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទង់អញ្ជូលី ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជម្ងឺ បើរៀងលែង សង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំមកសូមសិក្ខាសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីសូមជាគំរប់ ពីរដងផង គប្បីសូមជាគំរប់បីដងផង។

[២៥១] ភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ មានជម្ងឺ តែរៀងលែង សង្រែកចេញហើយ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមកសូមសិក្ខាសម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ មានជម្ងឺ តែរៀងលែង សង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះ មកសូមសិក្ខាសម្មតិនឹងសង្ឃ។ សង្ឃក៏ឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង។ សង្ឃឲ្យសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃ ស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប មានជម្ងឺ តែរៀងលែងឈឺច្រត់ ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក បើរៀងលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹង នាំយកបាត្រទៅបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត ឲ្យសង្ឃឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺនោះ ត្រូវចូលទៅរក សង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្នាម ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្ទង់អញ្ជូលី ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជម្ងឺ តែរៀងលែងឈឺច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក តែរៀងលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅ បាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមកសូមទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិនឹងសង្ឃ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីសូម ជាគំរប់ពីរដងផង គប្បីសូម ជាគំរប់បីដងផង។

[២៥៣] ភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ មានជម្ងឺ តែរៀងលែង ឈឺច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក រៀងលែងតែសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះ សូមទណ្ឌសិក្ខា សម្មតិនឹងសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះ មានជម្ងឺ តែរៀងលែងឈឺច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក រៀងលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយក បាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះ មកសូមទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិនឹងសង្ឃ។ សង្ឃឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុ អង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង។ សង្ឃបានឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃ ស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបទំពារៀងជាប្រក្រតី។ ភិក្ខុនោះទំពារៀងៗ ហើយលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនេះឆាន់ភោជន ក្នុងវេលារំកាល។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះទើបតែឲ្យតមកអំពីកំណើតនៃគោ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទំពារៀង ដល់ភិក្ខុអ្នកទំពារៀង ជាប្រក្រតី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែភិក្ខុកុំខ្ជាក់អាហារចេញមកខាងក្រៅទ្វារមាត់ ហើយលេបចូលទៅវិញ បើភិក្ខុណា លេបចូលទៅវិញ វិនយធរគប្បីឲ្យភិក្ខុ នោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិចេញ)។

[២៥៥] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភក្តីរបស់ប្រជុំជនទព្វក។ គ្រាប់បាយដីច្រើន ក៏ជ្រុសរាយរាយ ក្នុងរោងភក្តី។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោល ទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ កាលបើគេកំពុងប្រគេនបាយ មិនសមបើ មិនទទួលដោយសេចក្តីគោរពសោះ ធម្មតា គ្រាប់បាយមួយគ្រាប់ៗ រមែងញ៉ាំងការងារច្រើន ឲ្យសម្រេចបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ (ដូច្នោះ)។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាប់ បាយណា ដែលគេកំពុងឲ្យ ហើយធ្លាក់ចុះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើគ្រាប់បាយនោះខ្លួនឯង ហើយឆាន់ចុះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា គ្រាប់បាយនោះ ទាយកគេលះ គឺប្រគេនរួចស្រេចហើយ។

[២៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូបមានក្រចកវែង ដើរទៅបិណ្ឌបាត។ ស្រីម្នាក់ឃើញហើយ និយាយនឹងភិក្ខុនោះដូច្នោះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកសេពមេចុនធម្ម (នឹងខ្ញុំចុះ)។ ភិក្ខុនោះឃាត់ថា នៃបួនស្រី កុំឡើយ ការនេះ មិនគួរទេ។ ស្រីនោះ និយាយទៀតថា បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់មិនសេពទេ ខ្ញុំនឹងខ្ចារក្រចកខ្លួន ដោយក្រចករបស់ខ្លួន ហើយនឹងស្រែកឥឡូវនេះថា ភិក្ខុនេះ ធ្វើវិប្បការនឹងខ្ញុំ។ ភិក្ខុ នោះ ក៏បណ្តោយថា បួនស្រី នាងឯងចូរដឹងចុះ។ ទើបស្រីនោះ ខ្ចារក្រចកវែងកាយ ដោយក្រចករបស់ខ្លួន ហើយស្រែកថា ភិក្ខុនេះធ្វើវិប្បការនឹង ខ្ញុំ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ស្ទុះទៅចាប់ភិក្ខុនោះ។ មនុស្សទាំងអម្បាលនោះ បានឃើញស្បែក និងឈាមក្នុងក្រចកស្រីនោះ លុះឃើញហើយ ក៏ជឿ ជាក់ថា ភិក្ខុនេះ មិនបានធ្វើកម្មនេះ ដល់ស្រីនេះទេ ហើយក៏លែងភិក្ខុនោះទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះ ទៅកាន់អាវាមប្រាប់ដំណើរនេះ ដល់ភិក្ខុផងគ្នា។

ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ ចុះលោកទុកក្រចកវែងឬ? ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អើអារុសោ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងទុកក្រចកវែងសោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកក្រចកវែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអារុសោ។

[២៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ កាត់ក្រចកដោយក្រចកខ្លះ។ កាត់ក្រចកដោយមាត់ខ្លះ។ ត្រដុសក្រចកនឹងជញ្ជាំងខ្លះ។ ម្រាមដៃ ទាំងឡាយ ក៏ឈឺចាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកាំបិតកាត់ក្រចក។ ភិក្ខុទាំងនោះ កាត់ក្រចកត្រាតែដល់ឈាម។ ម្រាមដៃទាំងឡាយ ក៏ឈឺចាប់។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុកាត់ក្រចកត្រឹមនឹងសាច់។

[២៥៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឲ្យគេខាត់ក្រចកទាំង២០។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួក គ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេខាត់ក្រចកទាំង២០ទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេខាត់ ត្រូវអារុសោ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគ្រាន់តែដម្រះ ក្តែលប៉ុណ្ណោះ។

[២៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសក់វែង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ សួរថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចនឹងកោរសក់គ្នាទៅវិញទៅមកបានឬទេ? ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ អាចនឹងកោរបាន។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិតកោរ ថ្មសំលៀងកាំបិតកោរ ស្រោមកាំបិតកោរ គ្រឿងស្នាច់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម និងគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទាំងពួង។

[២៦០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឲ្យគេកាត់ពុកមាត់ (ដោយកន្ត្រៃខ្លះ)។ ទុកពុកមាត់ (ឲ្យវែង)ខ្លះ។ ឲ្យគេធ្វើពុកចង្កាឲ្យវែង ដូចជា ពុកចង្កាពពែខ្លះ។ ឲ្យគេធ្វើពុកមាត់ជា៤ជ្រុងខ្លះ។ ប្រមូលជួររោមត្រង់ទ្រូងខ្លះ។ ទុកជួររោមត្រង់ពោះខ្លះ។ ទុកពុកមាត់ឲ្យដូចជាចង្កូមខ្លះ។ ឲ្យគេ ដករោមក្នុងទីចង្អៀតខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេកាត់ពុកមាត់ (ដោយកន្ត្រៃ) មិនត្រូវទុកពុកមាត់ ឲ្យវែង មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើពុកចង្កាឲ្យវែង (ដូចជាពុកចង្កាពពែ) មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើពុកមាត់៤ជ្រុង មិនត្រូវ ប្រមូលជួររោមត្រង់ទ្រូង មិនត្រូវទុកជួររោមត្រង់ពោះ មិនត្រូវទុកពុកមាត់ឲ្យដូចជាចង្កូម មិនត្រូវឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ភិក្ខុណាឲ្យគេដក ត្រូវ អារុសោ។

[២៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបកើតដំបៅក្នុងទីចង្អៀត។ លាបថ្នាំមិនជាប់។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) មានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀតបាន។

[២៦២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើគេឲ្យកាត់សក់ ដោយកន្ត្រៃ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេកាត់សក់ ដោយកន្ត្រៃទេ។ ភិក្ខុណាឲ្យគេកាត់ ត្រូវអារុសោ។

[២៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប កើតដំបៅត្រង់ក្បាល។ ភិក្ខុនោះ មិនអាចនឹងកោរសក់ ដោយកាំបិតកោរបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលរឿងនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) មានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឲ្យគេ កាត់សក់ដោយកន្ត្រៃបាន។

[២៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុករោមច្រមុះវែង។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចបិសាច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុករោមច្រមុះឲ្យ វែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអារុសោ។

[២៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យគេដករោមច្រមុះ ដោយដុំក្តែសខ្លះ ដោយក្រមួនឃុំខ្លះ។ ច្រមុះក៏ឈឺចាប់។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសណ្ឋាន។

[២៦៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេដកសក់ស្លូវ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ មិនត្រូវឲ្យគេដកសក់ស្លូវទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេដក ត្រូវអារុសោ។

[២៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានត្រចៀកថ្លង់ ដោយអាចម៍ត្រចៀក។ បើ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្អៀលអាចម៍ត្រចៀក។

[២៦៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ចង្អៀលអាចម៍ត្រចៀកខ្ពស់និងទាប (មិនរាបសា) គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ដោយប្រាក់ខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្អៀលអាចម៍ត្រចៀកខ្ពស់ និងទាប (មិន

រាបសា)ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្រៀលអាចម៍ត្រចៀក ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ភ្នក ស្រែង បបួស ឬស្សី ឈើ ជ័រឈើ ផ្លែឈើ លោហជាតិ គូថស័ង្ក។

[២៦៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិ និងសំរិទ្ធជាច្រើន។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរទៅកាន់វិហារចារិក ឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើពួកសមណសក្យបុគ្គិយ សន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិ និងគ្រឿងសំរិទ្ធ ដូច ពួកអ្នកជញ្ជូនសំរិទ្ធសោះ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិ និងសំរិទ្ធនោះ ភិក្ខុណាសន្សំទុកដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរង្រៀសនឹងកិច្ចសព្វបើគ្រាន់តែចង់បំពង់ថ្នាំភ្នែកខ្លះ (គឺចង់ចង្ក) ចង្កឹះបំពង់ថ្នាំភ្នែកខ្លះ ចង្រៀលអាចម៍ត្រចៀក ខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ត្រឹមតែការចង់បំពង់ថ្នាំភ្នែក ចង្កឹះបំពង់ថ្នាំភ្នែក ចង្រៀលអាចម៍ត្រចៀកបាន។

[២៧១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្សារដិ។ ផ្គត់សង្សារដិក៏ទក់ខូចអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូល ដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្សារដិទេ ភិក្ខុណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុនោះ តែរៀនលែងសំពត់អាណាមិកាចេញ ក៏មិនបានសេចក្តីសប្បាយកាយ។ បើ ទើបពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់អាណាមិកា។ ទើបភិក្ខុ ទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សំពត់អាណាមិកា យើងរាល់គ្នា គប្បីដឹងដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្តារមូរ ធ្មេញឈើ ខ្សែសម្រាប់រឹត ចន្ទាល់ និងប្រដាប់តម្បាញ ទាំងអស់។

[២៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រុប មិនមានកាយពន្ធ គឺរតន្តចង្កុះ ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងស្រុក។ ស្បង់របស់ភិក្ខុនោះ របូតចុះក្នុងច្រកផ្លូវ។ មនុស្សទាំងឡាយ ឃើញហើយ ក៏ស្រែកហោឡើង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអៀនខ្មាស។ ទើបភិក្ខុនោះ ទៅកាន់អាហារ ប្រាប់ដំណើរនុ៎ះ ដល់ពួក ភិក្ខុផងគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានកាយ ពន្ធ⁶⁴) មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណាចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាយពន្ធ។

[២៧៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់កាយពន្ធខ្ពស់ និងទាប (មិនរាបសា) គឺកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន កាយពន្ធមានសណ្ឋាន ដូចក្បាលពស់ទឹក កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសំភោរ និងកាយពន្ធ មានសណ្ឋានដូចសង្វារ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់កាយពន្ធខ្ពស់ និងទាប (មិនរាបសា) គឺកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន កាយពន្ធមានសណ្ឋាន ដូចក្បាលពស់ទឹក កាយពន្ធដូចខ្សែរឹតសំភោរ និងកាយពន្ធ មានសណ្ឋានដូចសង្វារទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាយពន្ធពីរយ៉ាង គឺកាយពន្ធច្រើនជាង១ កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចពោះរៀនជ្រូក១។ បើ លុះដល់កាយពន្ធ មានជាយវេច។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជាយកាយពន្ធ មានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសំភោរ និងជាយកាយពន្ធ មាន សណ្ឋានដូចសង្វារ។ (ក្រោយមកទៀត) រិមកាយពន្ធក៏វេច។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដេរ លិន និដេរ ឲ្យមានអាការដូចក្តីផ្លែស្លួយ។ (យូរមកទៀត) ចុងអន្ទាក់កាយពន្ធក៏វេច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្រវិលកាយពន្ធ។

[២៧៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្រវិលកាយពន្ធខ្ពស់ និងទាប (មិនរាបសា) គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ប្រាក់ខ្លះ។ មនុស្ស ទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្រវិលកាយពន្ធខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្រវិលកាយពន្ធ ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ដោយភ្នក ដោយស្រែង ដោយបបួស ដោយឬស្សី។ បើ ធ្វើ ដោយគូថស័ង្ក ធ្វើដោយសូត្រ ឬអំបោះ។

[២៧៦] សម័យនោះឯង ព្រះអានន្តមានអាយុ ឃុំសង្សារដិ និងខត្តរាសង្កៈដែលស្រាល ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក។ ខ្យល់កំបុតត្បូង ក៏ប្លើងសង្សារដិ និងខត្តរាសង្កៈ របស់ព្រះអានន្តនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តមានអាយុ ទៅកាន់អាហារ ហើយប្រាប់រឿងនុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុផងគ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឡើង និង អន្ទាក់ឡើង។

[២៧៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ឡើងខ្ពស់ និងទាប គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ប្រាក់ខ្លះ។ ពួកមនុស្ស ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឡើងខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឡើង ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ដោយភ្នក ដោយស្រែង ដោយបបួស ដោយឬស្សី ដោយឈើ ដោយជ័រឈើ ដោយផ្លែឈើ ដោយលោហជាតិ ដោយគូថស័ង្ក ដោយសូត្រ ឬអំបោះ។

[២៧៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដេរភ្ជាប់ឡើង និងអន្ទាក់ក្នុងផ្ទៃចីវរ។ ចីវរក៏គ្រាំគ្រា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ឡើង និងទ្រនាប់អន្ទាក់ឡើង។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដេរភ្ជាប់ទ្រនាប់ឡើង និងទ្រនាប់អន្ទាក់ឡើងក្នុងទីបំផុត (ចីវរ)។ ម៉ិច្ឆិរិក៏បើក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដេរភ្ជាប់ទ្រនាប់ឡើងក្នុងទីបំផុតចីវរ ដេរទ្រនាប់អន្ទាក់ បន្ថយចូលមកខាងក្នុងត្រឹម៧ធ្នាប់ ឬ៨ធ្នាប់។

[២៧៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកស្បង់ ដូចសំលៀករបស់គ្រហស្ថ គឺស្លៀកឲ្យស្អុយមុខ ដូចប្រមោយដំរី (ដូចសំលៀកមនុស្សស្រីក្នុងចោឡកប្រទេស) ស្លៀកមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី^(៦៥) ស្លៀកឲ្យមានជ្រុង៤ (ស្លៀកបន្តេចជ្រុងស្បង់ទាំង៤ឲ្យប្រាកដ) ស្លៀកដោយអាការដូចឆាងត្នោត (ស្លៀកសំឡុយសាដកឲ្យស្អុយចុះ) ស្លៀកអង្កាញ់ ឲ្យមានផ្ទុត់ច្រើន។ ពួកមនុស្ស ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្លៀកស្បង់ ដូចសំលៀកគ្រហស្ថ គឺស្លៀកឲ្យស្អុយមុខ ដូចប្រមោយដំរី មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី ស្លៀកឲ្យមានជ្រុង៤ ស្លៀកមានអាការដូចឆាងត្នោត ស្លៀកអង្កាញ់ ឲ្យមានផ្ទុត់ច្រើនទេ ភិក្ខុណាស្លៀក ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

[២៨០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដណ្តប់ដូចគ្រហស្ថ។ ពួកមនុស្ស ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដណ្តប់ដូចពួកគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាដណ្តប់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

[២៨១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកចងក្បិន។ ពួកមនុស្ស ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកមនុស្ស អ្នកនាំគ្រឿងបរិក្ខារ របស់ព្រះរាជា ដែលយាងទៅកាន់ទីណាមួយ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្លៀកចងក្បិនទេ ភិក្ខុណាស្លៀក ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

[២៨២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំយកអម្រែកទាំងសងខាង គឺវែក។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកមនុស្ស នាំគ្រឿងបរិក្ខារ របស់ព្រះរាជា ដែលយាងទៅកាន់ទីណាមួយ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនាំអម្រែកទេ ភិក្ខុណានាំទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុពុទ្ធ សែង ទូល លី កណ្តៀត និងយូរបាន។

[២៨៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនទំពាលើស្នែង។ មាត់ក៏មានក្លិនស្អុយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសក្នុងការមិនទំពាលើស្នែងនេះ មាន៥ប្រការ គឺនាំឲ្យថយកំលាំងភ្នែក១ មាត់មានក្លិនស្អុយ១ សរសៃសម្រាប់នាំសមិទ្ធិបរិសុទ្ធ១ ប្រមាត់ និងស្មេស្ម មិនរួបរួតបាយ១ ភិក្ខុនោះឆាន់ចង្កាន់មិនឆ្ងាញ់១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសក្នុងការមិនទំពាលើស្នែង មាន៥ប្រការនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្ស ក្នុងការទំពាលើស្នែងនេះ មាន៥ប្រការ គឺនាំឲ្យមានកំលាំងភ្នែក១ មាត់មិនមានក្លិនស្អុយ១ សរសៃសម្រាប់នាំសមិទ្ធិបរិសុទ្ធ១ ប្រមាត់ និងស្មេស្ម មិនរួបរួតបាយ១ ភិក្ខុនោះឆ្ងាញ់បាយ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្ស ក្នុងការទំពាលើស្នែង មាន៥ប្រការនេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតលើស្នែង។

[២៨៤] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំពាលើស្នែងវែង ហើយគោះ វាយសាមណេរ ដោយលើស្នែងនោះឯង។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំពាលើស្នែងវែងទេ ភិក្ខុណាទំពាលើស្នែងវែង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតលើស្នែងយ៉ាងវែង ត្រឹម៨^(៦៦) ធ្នាប់ តែថា កុំគោះវាយសាមណេរ ដោយលើស្នែងនោះឡើយ ភិក្ខុណាគោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

[២៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានលើស្នែងខ្លីពេក លើស្នែង ក៏រួចចូលទៅក្នុងបំពង់ក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំពាលើស្នែងខ្លីពេកទេ ភិក្ខុណាទំពាលើស្នែងខ្លីពេក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត លើស្នែងយ៉ាងខ្លីបំផុតត្រឹម៤ធ្នាប់។

[២៨៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដុតព្រៃ។ ពួកមនុស្ស ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា។ បេ។ ដូចអ្នកដុតព្រៃ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដុតព្រៃទេ ភិក្ខុណាដុតព្រៃ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

[២៨៧] សម័យនោះឯង វិហារទាំងឡាយ ក៏ស្លុកស្លាញដោយស្មៅ។ កាលដែលភ្លើងនេះព្រៃ (វាលមក) ក៏នេះទាំងវិហារផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ រង្គៀសនឹងការដុតភ្លើងតទល់គ្នា ដើម្បីនឹងធ្វើសេចក្តីការពារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្លើងព្រៃនេះមក តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យដុតភ្លើងតទល់ ដើម្បីនឹងធ្វើសេចក្តីការពារបាន។

[២៨៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឡើងដើមឈើ ឆ្លងពីដើមឈើមួយ ទៅដើមឈើមួយ។ ពួកមនុស្ស ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកស្វា។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឡើងដើមឈើទេ ភិក្ខុណាឡើង ត្រូវអាប់ត្តិទុក្កដ។

[២៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី ក្នុងកោសលជនបទ ក៏មានដំរីដេញព្រេច ពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ ទើបភិក្ខុនោះស្ទុះចូលទៅរកដើមឈើ ក៏មានសេចក្តីរង្គៀស មិនហ៊ានឡើងដើមឈើ។ ដំរីនោះ ក៏ហួសទៅទីដទៃ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ប្រាប់

ដំណើរនេះ ដល់ពួកវាក្នុងផងគ្នា។ ពួកវាក្នុង ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ មានកិច្ចការធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឡើងដើមឈើបានត្រឹមមួយជួរមួយស បើមានអន្តរាយ⁶⁷⁾ ឲ្យឡើងកំណត់ត្រឹមណាក៏បាន។

[២៩០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីររូប ជាបងប្អូននឹងគ្នា ឈ្មោះមេដ្ឋកៈ១ ឱក្ខុដ្ឋៈ១ ជាជាតិព្រាហ្មណ៍ មានសំដីពិរោះ មានសំឡេងក៏ពិរោះ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះភិក្ខុទាំង នោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សព្វថ្ងៃនេះ ពួកភិក្ខុមានឈ្មោះផ្សេងគ្នា មាន គោត្រផ្សេងគ្នា មានជាតិផ្សេងគ្នា ចេញអំពីត្រកូលទីទៃ។ មកបួស ភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើពុទ្ធវចនៈឲ្យខូច ដោយភាសារបស់ខ្លួន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអម្បាលនេះ សូមលើកពុទ្ធវចនៈតាមឆន្ទៈ⁶⁸⁾ ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ព្រះភាគជាម្ចាស់ ព្រះអង្គ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស ទាំងឡាយ មិនសមបើអ្នករាល់គ្នាពោលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គរាល់គ្នា សូមលើកពុទ្ធវចនៈ តាមឆន្ទៈ ដូច្នោះទេ នែមោឃ បុរស អំពើដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលើកពុទ្ធវចនៈតាមឆន្ទៈទេ ភិក្ខុណាលើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនពុទ្ធវចនៈ តាមសកភាសា⁶⁹⁾ គឺមគធភាសា។

[២៩១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុរៀនគម្ពីរលោកាយតៈ⁷⁰⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួក គ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ពួកភិក្ខុ បានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់។ បើ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុធ្លាប់ឃើញថា មានខ្លឹមក្នុងគម្ពីរលោកាយតៈ ហើយ គួរដល់នូវសេចក្តីចម្រើនលូតលាស់ ធំទូលាយក្នុងធម្មវិន័យនេះដែរឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេចក្តីនេះ មិនមែនទេ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ចុះភិក្ខុដែលឃើញថា មានខ្លឹមក្នុងធម្មវិន័យនេះហើយ គួររៀនគម្ពីរលោកាយតៈដែរឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាប បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេចក្តីនេះ មិនមែនទេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវរៀនគម្ពីរលោកាយតៈទេ ភិក្ខុណារៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ បង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូច ពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈទេ ភិក្ខុណាបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ភិក្ខុណារៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា។ បើ ដូចពួក គ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ភិក្ខុណាបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩៥] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ មានបរិសទ្យច្រើនចោមរោម ទ្រង់សំដែងធម៌ ហើយទ្រង់កណ្តាស។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើសំឡេង គឺកកងយ៉ាងខ្លាំងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគចម្រើនព្រះជន្មាយុរស់នៅ សូមព្រះសុគតចម្រើនព្រះជន្មាយុរស់នៅ⁷¹⁾ ធម្មិកថា ក៏ ដាច់ពាក់កណ្តាល ដោយសំឡេងនោះ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលគេ និយាយថា អ្នកចូររស់នៅដូច្នោះ ក្នុងវេលាដែលកណ្តាស បុគ្គលនោះ គួររស់នៅ ឬគួរស្លាប់ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះដែរឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនេះមិនមែនទេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកដទៃ ភិក្ខុមិនត្រូវពោលថា អ្នកចូររស់នៅ ក្នុងវេលាកណ្តាស (ប៉ុណ្ណោះ)ទេ ភិក្ខុណាពោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ ទៅនិយាយនឹងពួកភិក្ខុ ក្នុងវេលាដែលកណ្តាសថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ចូរលោក រស់នៅ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្រៀស មិនហ៊ានពោលតបវិញ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើ សមណ សក្យបុគ្គិយ៍ទាំងនេះ កាលបើពួកយើងនិយាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ចូរលោករស់នៅដូច្នោះ ហើយលោកមិនពោលតបនឹង យើងសោះ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មតា គ្រហស្ថ ទាំងឡាយ តែងត្រូវការដោយមង្គល ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលគ្រហស្ថទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកចូររស់នៅ ដូច្នោះ ឲ្យនិយាយតបទៅវិញថា អ្នកចូររស់នៅអស់កាលយូរ ដូច្នោះបាន។

[២៩៧] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ មានបរិសទ្យច្រើនចោមរោម ទ្រង់គង់សំដែងធម៌។ ភិក្ខុមួយរូបឆាន់ខ្លឹម។ ភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទី បំផុតដោយគិតថា ពួកភិក្ខុកុំផ្អែកឡើយ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីបំផុត លុះឃើញហើយ ទើបត្រាស់ហៅពួក ភិក្ខុមកសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលអង្គុយក្នុងទីបំផុតនោះ ដោយហេតុអ្វី។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏ចម្រើន (ព្រោះ) ភិក្ខុនោះឆាន់ខ្លឹម បានជាភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីបំផុត ដោយគិតថា ពួកភិក្ខុកុំផ្អែកឡើយ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលនៅឆ្ងាយពីធម្មិកថា មានសភាពយ៉ាងនេះ ព្រោះតែឆាន់ខ្លឹមណា ខ្លឹមនោះ ភិក្ខុគួរឆាន់ដែរឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនេះ មិនគួរទេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ខ្លឹមទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៩៨] សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ មានអាពាធ កើតអំពីខ្យល់ក្នុងផ្ទៃ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ចូលទៅរក ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ មានថេរវាចាសួរព្រះសារីបុត្តមានអាយុដូច្នោះថា នែអារុសោសារីបុត្ត អាពាធ ដែលកើតអំពីខ្យល់

ក្នុងផ្ទៃរបស់លោកពីមុន តែងជាសះស្បើយ ដោយថ្នាំអ្វីៗ។ ព្រះសារីបុត្តតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំតែងជាសះស្បើយដោយខ្លឹម។ ពួកភិក្ខុ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យឆាន់ខ្លឹម បាន។

[២៩៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុ បន្ទាបបង្គំបស្សៈ ក្នុងទីពឹងពាស។ អាមាមមិនស្អាត។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបន្ទាបបង្គំបស្សៈ តែក្នុងកន្លែងមួយ។ អាមាមមានក្លិន អាក្រក់។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្រាប់រងបស្សៈ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទាបបង្គំ បស្សៈ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទាបបង្គំបស្សៈ។ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ បន្ទាបបង្គំបស្សៈ នៅទីវាល មិនបិទបាំង។ ពួកភិក្ខុអៀននឹងបន្ទាបបង្គំបស្សៈ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែង ពាយ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ កំពែងថ្ម កំពែងឈើ។ ឆ្នាំងសម្រាប់រងបស្សៈ មិនទាន់មានគ្រប ក៏ផុំក្លិនស្អុយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប។

[៣០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទាបបង្គំវច្ចៈ ក្នុងទីពឹងពាស ក្នុងអាមាម។ អាមាមក៏មិនស្អាត។ បេ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបន្ទាបបង្គំវច្ចៈ តែក្នុងកន្លែងមួយ។ អាមាមក៏ផុំក្លិនស្អុយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរណ្តៅវច្ចៈ។ មាត់រណ្តៅវច្ចៈ ក៏បាក់រលុះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុខៀន ពាយ៉ាង គឺខៀនឥដ្ឋ ខៀនថ្ម ខៀនឈើ។ រណ្តៅវច្ចៈ មានទីដីទាប។ ទឹកក៏លិចកន្លែងនោះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខៀនក៏បាក់រលុះហូរចេញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុខៀន ពាយ៉ាង គឺខៀនឥដ្ឋ ខៀនថ្ម ខៀនឈើ។ ពួកភិក្ខុឡើង ក៏លំបាក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ពាយ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ ក៏ដួល។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ។ ពួកភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីបំផុត កំពុងបន្ទាបបង្គំវច្ចៈ ក៏ធ្លាក់ចុះមក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលក្តារ ហើយចោះប្រហោងកណ្តាល ហើយបន្ទាបបង្គំវច្ចៈ។ ពួកភិក្ខុក៏ លំបាកនឹងអង្គុយបន្ទាបបង្គំវច្ចៈ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើង សម្រាប់បន្ទាបបង្គំវច្ចៈ។ ពួកភិក្ខុ បន្ទាបបង្គំបស្សៈខាងក្រៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ សម្រាប់រងបស្សៈ។ ឈើខ្លៅសមិនទាន់ មាននៅឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើខ្លៅស។ ត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្លៅស មិនទាន់មាននៅ ឡើយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្លៅស។ រណ្តៅវច្ចៈ មិនទាន់មានគ្រប ក៏ផុំក្លិន ស្អុយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប។

[៣០១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទាបបង្គំវច្ចៈក្នុងទីកណ្តាលវាល ក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវច្ចុក្ខដិ។ សន្ទះទ្វារវច្ចុក្ខដិ មិនទាន់មាន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់ សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ។ កំទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងវច្ចុក្ខដិ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគាបដំបូល ហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ⁷²² និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង ក្បាច់ភ្លឺផ្កា ក្បាច់ភ្លឺរលី ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់៥ ស្ទួនសំរាប់ពាក់ចីវរ និងខ្សែសំរាប់ពាក់ចីវរ។

[៣០២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ជរាទុព្វល កាលនឹងបន្ទាបបង្គំវច្ចៈ ហើយក្រោកឡើង ក៏ដួលទៅវិញ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរបស់សម្រាប់តោង។

[៣០៣] សម័យនោះឯង វច្ចុក្ខដិ មិនទាន់មានរបង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែងពាយ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ កំពែងថ្ម កំពែងឈើ។

[៣០៤] បន្ទប់មិនទាន់មាន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់។ បន្ទប់មានទីដីដីទាប។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខៀនក៏បាក់រលុះរលាយ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុខៀនពាយ៉ាង គឺខៀនឥដ្ឋ ខៀនថ្ម ខៀនឈើ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងឡើង។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរពាយ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ កាលពួកភិក្ខុ នាំគ្នាឡើង ក៏ធ្លាក់មកវិញ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ។ សន្ទះទ្វាររបស់បន្ទប់មិនទាន់មាន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសរ របស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ ខ្សែសម្រាប់ទាញ។ កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងបន្ទប់។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគាបដំបូល ហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង ក្បាច់ភ្លឺផ្កា ក្បាច់ភ្លឺ រលី ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់៥។ ទីលានក៏ភក់ជ្រាំ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ហាយរាយដោយក្រសែរវាន។ ទីលានមិនរាបស្មើ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម។ បេ។ ទឹកក៏ដក់នៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ-ទឹក។ ឆ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មាន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះ។ ផ្តិលសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មាន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្តិលសម្រាប់ជម្រះ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយជម្រះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ជម្រះ។ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ជម្រះ នៅកណ្តាលវាល។ ពួកភិក្ខុអៀនខ្មាសនឹងជម្រះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែងពាយ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ កំពែងថ្ម កំពែងឈើ។ ឆ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះមិន

ទាន់មានគម្រប។ ឆ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះ ស្លោកគ្រោកដោយកំទេចស្មៅខ្លះ អាចម៍ដីខ្លះ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប។

[៣០៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺជាកូនផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យជាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើ គេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ ធ្វើកម្រងផ្កា ឲ្យមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កា កម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាលើ ចាក់រំលេចទងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាលើ ដោត⁷³) ជាចង្កោម ខ្លួនឯង ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រង សម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រង សម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀក ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រង សម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូង ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ពួកភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ នាំផ្កាកម្រង មានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅ ខ្លះ នាំផ្កាកម្រង មានទងទាំងពីរខាង ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាលើចាក់រំលេចទង ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាលើ ដែលដោតជាចង្កោម ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រង សម្រាប់ប្រដាប់ក្បាល ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រង សម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀក ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រង សម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូង ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេនាំទៅខ្លះ ដើម្បីពួកស្រីក្រមុំ នៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសារនៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូល។ ពួកភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ឆាន់ (ភោជន) ក្នុងភាជនីមួយ ជាមួយនឹងស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសារនៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ផឹកទឹកក្នុងផ្តិតជាមួយគ្នាខ្លះ អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់សំពត់ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាល ទាំងដណ្តប់សំពត់ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីខុសពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបខ្លះ វាខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ។ បេ។ រាំជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រី ដែលកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រី ដែល កែក្រាយខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡាប្រាំបីខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡាដប់ខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងអាកាសខ្លះ លេងវាងផ្លូវដែលគួរវាង (លេងពួន)ខ្លះ លេងផ្កាត់គ្រាប់ មានគ្រាប់ក្រសជាដើមខ្លះ លេងបាស្តា ក្នុងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ្នឹងខ្លះ លេងរលាស់ទឹកល័ក្ត ឲ្យទាយរូបខ្លះ លេងអង្កញ្ច ខ្លះ លេងផ្លុំប៊ូស្តិកខ្លះ លេងនង្គ័លតូចខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ លេងកង្ការខ្លះ លេងវាលដីខ្លាច់ (បាយឡាកបាយឡ) ខ្លះ លេងរថតូចខ្លះ លេងឆ្មុតខ្លះ លេងសរសេរខ្យល់ ឲ្យទាយខ្លះ លេងទាយចិត្ត (ស្តេចចង់) ខ្លះ លេងកំប្លែងគ្រាប់គេខ្លះ ហាត់វិជ្ជាជីវីខ្លះ ហាត់វិជ្ជាសេះខ្លះ ហាត់វិជ្ជាវចន្តខ្លះ ហាត់វិជ្ជា ឆ្មុតខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដង មានដងដាវជាដើមខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខជីវីខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខសេះខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខវចន្តខ្លះ ស្ទុះរត់ទៅខ្លះ ស្ទុះរត់មកខ្លះ ស្រែកហៅខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ដាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ស័យ ក្នុងកណ្តាលរោងរាំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែលរាំ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី នាងចូររាំ ក្នុង ទីនេះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃ លើថ្ងាសខ្លួន និងលើថ្ងាសស្រី ដែលរាំខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗខ្លះ (ក្រៅអំពីនេះទៅទៀត)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗទេ ភិក្ខុណា ប្រព្រឹត្ត វិន័យធរ គប្បីឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើតាមធម៌។

[៣០៦] សម័យនោះឯង កាលព្រះខុទ្ទកវគ្គក្នុងសម័យ ចូលមកបួសហើយ ក៏មានគ្រឿងលោហៈ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ជាច្រើន កើតឡើង ដល់សង្ឃ។ ពួកភិក្ខុគិតយ៉ាងនេះថា គ្រឿងលោហៈ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ គ្រឿងឈើ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ គ្រឿងដី ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម៌កថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលោហៈទាំងពួង រៀបលែងតែ លោហៈ ដែលជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រហារ អនុញ្ញាតតែទាំងពួង រៀប លែងតែ អាសនៈកន្លងហួសប្រមាណ ដែលហៅថាអាសន្និ អនុញ្ញាតគ្រឿងឈើទាំងពួង រៀបលែងតែបាត្រឈើ និងទ្រនាប់ជើងឈើ អនុញ្ញាត គ្រឿងដីទាំងពួង រៀបលែងតែ គ្រឿងជូតជើង ដែលគេធ្វើជាពាក ឲ្យស្រួចៗឡើង មានអាការដូចពាកគ្រាប់ផ្លែឈូក និងកុដិធ្វើដោយដីសុទ្ធ (ដូច កុដិធនិយភិក្ខុ)។

ចប់ខុទ្ទកវគ្គក្នុងក្រឹត្យ ជាគំរប់៥។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃ ខុទ្ទកវគ្គក្នុងក្រឹត្យ នោះដូច្នោះ

[៣០៧]

រឿងភិក្ខុតទឹក ត្រដុសកាយនឹងដើមឈើ នឹងសសរ នឹងជញ្ជាំង ទាំងដូតទឹក ក្នុងទីមិនសមគួរ ដូតទឹកដុសខ្លួន ដោយឈើ ដែលគេធ្វើជាដៃគន្លួញ ដូតទឹក ដុសដោយលំអិតថ្ម ឈ្មោះកវន្តកសុត្តិ ដូតទឹកត្រដុសគ្នាទៅវិញទៅមក ដូតទឹកដោយឈើ មាន សណ្ឋានដូចជើងកន្តោរ១ រឿងភិក្ខុកើតកមរមាស់ និងភិក្ខុជរា ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដុសខ្លួនដោយបាតដៃបាន១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ភិក្ខុទ្រទ្រង់ប្រដាប់ត្រចៀក សង្ហារប្រដាប់ក ប្រដាប់ចង្កេះ កងប្រដាប់ដើមដៃ ប្រដាប់ដៃ និងចិញ្ចៀន១ រឿងភិក្ខុទុកសក់វែង សិតសក់ដោយស្លិត សិតសក់ដោយក្រាស សិតសក់ដោយដៃ សិតសក់ដោយក្រមួន លាបសក់ដោយប្រេង លាយដោយទឹក១ រឿងភិក្ខុឆ្លុះមុខក្នុងកញ្ចក់ ក្នុងភាជនីទឹក១ រឿងភិក្ខុកើតដំបៅមុខ លាបមុខ ផាត់មុខ ប្រស់មុខ ចុចមុខ លាបអវយវៈ លាបមុខ និងលាបទាំងអវយវៈទាំងមុខ១ រឿងភិក្ខុកើតរោគភ្នែក១ រឿងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ១ រឿងភិក្ខុច្រៀងធម៌ ដោយសំឡេងវែង១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីរង្គៀសនឹងស្នូតជាប់ទសរភិញ្ញ១ រឿងភិក្ខុទ្រទ្រង់សំពត់ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅ១ រឿងអនុញ្ញាតចំណិតស្វាយ១ រឿងពួកជន នាំយកផ្លែស្វាយទាំងមូលទៅក្នុងរោងភត្ត១ រឿងភិក្ខុពស់ចឹក១ រឿងភិក្ខុកាត់អង្កាត របស់ខ្លួន១ រឿងបាត្រខ្លឹមចន្ទន១ រឿងភិក្ខុប្រើបាត្រខ្ពស់ និងទាប១ រឿងផ្ទៃបាត្រសឹកវិល ព្រោះគ្មានជើង១ រឿងបញ្ញត្តិជើងបាត្រ ធ្វើ ដោយមាស និងប្រាក់១ រឿងជើងបាត្រក្រាសពេក១ រឿងលួសកើតឡើងដល់ភិក្ខុ១ រឿងភិក្ខុប្រើជើងបាត្រ វិចិត្រផ្សេងៗ១ រឿងភិក្ខុ ទុកបាត្រទាំងទឹក បាត្រក៏ខូចទៅ១ រឿងបាត្រផុំភ្លិនអាក្រក់១ រឿងភិក្ខុទុកបាត្រក្នុងទីក្តៅ បាត្ររមៀលធ្លាក់បែក១ រឿងភិក្ខុទុក

បាត្រក្នុងទីបំផុតនៃការតាំង ទុកបាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់១ រឿងអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ អនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់ អនុញ្ញាតរោង
ទុកបាត្រ អនុញ្ញាតថ្លាងសម្រាប់ទុកបាត្រ អនុញ្ញាតស្លោកបាត្រ យោគបាត្រ និងខ្សែសម្រាប់ចងបាត្រ១ រឿងភិក្ខុព្យាបាត្រនឹងចំរឹង
ជញ្ជាំង ទុកបាត្រលើគ្រែ និងតាំង ដាក់បាត្រលើភ្លៅ ទុកបាត្រក្នុងឆត្រ និងមានបាត្រក្នុងដៃ ច្រានសន្ទះទ្វារ១ រឿងភិក្ខុត្រាច់ទៅ
បិណ្ឌបាត ដោយសំបកឃ្លោក ដោយអំបែងឆ្នាំង១ រឿងភិក្ខុប្រើបាត្រក្បាលខ្មោច១ រឿងភិក្ខុយកបាត្រទៅដាក់កាក់អាមិសៈ
ហើយយកទៅចាក់ចោល ទ្រង់អនុញ្ញាតកន្តោរ១ រឿងភិក្ខុហែកចំរើរដោយដៃ១ រឿងកាំបិតមានដង កើតឡើងដល់សង្ឃ ភិក្ខុប្រើ
ដងកាំបិត ធ្វើដោយមាស (ជាដើម)១ រឿងភិក្ខុដេរចំរើរ ដោយស្លាបមាន់ និងចំរៀកឫស្សី ទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់មូល អនុញ្ញាតឲ្យយក
លំអិតពុជសុរា (ដំបែ) ច្រកក្នុងបំពង់មូល អនុញ្ញាតឲ្យយកលំអិតម្សៅលាយដោយរមៀត ឲ្យយកលំអិតថ្ម ច្រកក្នុងបំពង់មូល
ក្រមួនឃ្មុំ និងស្រោមលំអិតថ្ម១ រឿងដេរចំរើរមានម៉ូមិនស្មើគ្នា ទ្រង់អនុញ្ញាតឈើស្លឹង និងខ្សែស្លឹងឲ្យភិក្ខុចងដេរចំរើរ១ រឿង
ភិក្ខុលាឈើស្លឹង ក្នុងទិមនរាបទាប ភិក្ខុក្រាល ឬលាឈើស្លឹងលើផែនដី ឈើស្លឹងមេចរិលត្រង់ដោយជាយជុំវិញ១ រឿងអនុញ្ញាត
ខ្នាតសម្រាប់វាសចំរើរ និងខ្សែបន្ទាត់១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើង ហើយជាន់លើឈើស្លឹង ភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង ជាន់លើឈើស្លឹង១ រឿង
ភិក្ខុឈើម្រាមដៃ ព្រោះដេរចំរើរ ទ្រង់អនុញ្ញាតស្លាប់ម្រាមដៃដេរ ប្រអប់សម្រាប់ដាក់មូលកាំបិត ស្លាប់ម្រាមដៃដេរ ចងសម្រាប់ដាក់
ស្លាប់ម្រាមដៃដេរ ខ្សែយោគ និងខ្សែចង១ រឿងភិក្ខុដេរចំរើរក្នុងទិវាល រោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្លឹង មានទីដីទាប១ រឿងខ្សែបាក់រលុះ
រលើងទៅ ភិក្ខុលំបាកឡើងខ្សែន ដែលគ្មានជណ្តើរ ភិក្ខុដួលធ្លាក់ដោយឡើងជណ្តើរ កំទេចស្មៅធ្លាក់ចុះ ក្នុងរោងឈើស្លឹង ទ្រង់
អនុញ្ញាតឲ្យបូក លាបដំបូលទាំងក្នុង ទាំងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងបរិកម្មដោយរង ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើក្បាច់ភ្នំផ្កា ភ្នំ
រលី ក្បាច់ធ្មេញមក ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ទាំងអនុញ្ញាតស្នូរចំរើរ និងខ្សែស្បៀង១។ រឿងភិក្ខុចោលឈើស្លឹង ហើយចៀសចេញទៅ
ឈើស្លឹងវិនាសខូចទៅ ភិក្ខុមូរឈើស្លឹង ។ ចេះតែរលាចេញ ភិក្ខុផ្អែកឈើស្លឹងនឹងជញ្ជាំង ភិក្ខុយកបាត្រដាក់មូល កាំបិត និងថ្នាំ
ហើយដើរទៅ អនុញ្ញាតចងសម្រាប់ដាក់ថ្នាំ និងខ្សែចង១ រឿងភិក្ខុចងស្បែកជើងនឹងរត្តពន្ធចង្កេះ អនុញ្ញាតចងសម្រាប់ដាក់
ស្បែកជើង ខ្សែយោគ និងខ្សែចង១ រឿងទឹកជាអកប្បិយៈ មានកណ្តាលផ្លូវ អនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹក និងធម្មក្រក១ រឿងភិក្ខុពីររូប
ដើរផ្លូវឆ្ងាយ១ រឿងព្រះមហាមុនី យាងទៅកាន់ក្រុងវេសាលី អនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹក ដែលមានដង និងសំពត់តម្រងត្រាំ ក្នុង
ក្រុងវេសាលីនោះ១។ រឿងភិក្ខុមានមូសខាំ ភិក្ខុមានអាពាធច្រើន ព្រោះឆាន់បណ៌តភោជន១ រឿងជីវកកោមារភស្ស១ រឿង
អនុញ្ញាតទិចង្ក្រម និងរោងភ្លើង១ រឿងភិក្ខុចង្ក្រម ក្នុងទិចង្ក្រមមិនស្មើ ទិចង្ក្រមមានទីដីទាប ទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែនពាយ៉ាង ពួកភិក្ខុ
លំបាកនឹងឡើង ព្រោះគ្មានជណ្តើរ ទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរ និងបង្កាន់ដៃ និងដៃរំបៃនៃទិចង្ក្រម១ រឿងភិក្ខុចង្ក្រមក្នុងទិវាល កំទេចស្មៅ
ធ្លាក់ចុះក្នុងរោងចង្ក្រម ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបូក លាបទាំងក្នុង ទាំងក្រៅ ទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង ធ្វើ
ក្បាច់ភ្នំផ្កា ភ្នំរលី ក្បាច់ធ្មេញមក ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ស្នូរចំរើរ និងខ្សែស្បៀង១។ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីរោងភ្លើងខ្សែខ្ពស់ឡើង
ខ្សែន ជណ្តើរ និងបង្កាន់ដៃជណ្តើរ សន្ទះទ្វាររោងភ្លើង ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់ខាងលើ (ដំណាប់លើ ឬច្បោះ)
សសរនៃសន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រន្ទុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់បិទបើក ខ្សែទាញបិទបើក និងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើមណ្ឌល
គឺដីឲ្យទាបជុំវិញរោងភ្លើង បំពង់ផ្សែង (បំពង់ភ្លើង)១ រឿងភិក្ខុធ្វើចង្ក្រាន ពាក់កណ្តាលរោងភ្លើងតូច អនុញ្ញាតដីលាបមុខ ទាំង
អនុញ្ញាតស្លកសម្រាប់លាយដីស្អិត ដីធ្មុក្តិសអាក្រក់១ រឿងភ្លើងរលាកភិក្ខុ១ រឿងអនុញ្ញាតអាងទឹក និងផ្តិលទឹក១ រឿងដំបូលស្មៅ
មិនមានចំហាយញើស១ រឿងរោងភ្លើងមានភក់ជ្រាំ១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យលាងកម្រាលរោងភ្លើង និងធ្វើឲ្យទឹក១ រឿងអនុញ្ញាតតាំង
សម្រាប់រោងភ្លើង១ រឿងអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក និងកិច្ចការក្នុងរោងភ្លើង១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យរោយក្រសួរវាន អនុញ្ញាតកម្រាលថ្ម និង
ទឹក១ រឿងភិក្ខុអាត្រាត សំពះគ្នា១ រឿងភិក្ខុដាក់ចំរើរលើផែនដី ភ្លើងទឹកចំរើរ១ រឿងអនុញ្ញាតគ្រឿងបិទបាំងកាយបីយ៉ាង១ រឿង
ទឹកមិនមានក្នុងរោងភ្លើងនោះ អនុញ្ញាតអណ្តូងទឹក មាត់អណ្តូងទឹក បាក់រលុះរលាយ ភិក្ខុយោងទឹកដោយរលីខ្លះ ដោយរត្តពន្ធ
ចង្កេះខ្លះ អនុញ្ញាតថ្លឹងសម្រាប់យោងទឹក យន្តសម្រាប់ទាញទឹក និងរហាត់ទឹក១ រឿងភាជនីបែកជាច្រើន បំពង់លោហៈ បំពង់ឈើ
និងចម្មុខណ្ណ១ រឿងអនុញ្ញាតសាលាជិតអណ្តូងទឹក កំទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងសាលា អនុញ្ញាតគ្របអណ្តូងទឹក ស្លកទឹក អណ្តូងជ្រាំ
និងកំពែង ពាយ៉ាង១ រឿងអណ្តូងជ្រាំ មានភក់ អនុញ្ញាតទ បង្ហូរទឹក១ រឿងភិក្ខុមានកាយរងារ១ រឿងឧបាសកជីកស្រះបោក្រណី
ទឹកដក់នៅយូរក្នុងស្រះបោក្រណី១ រឿងឧបាសក សងរោងភ្លើង មានជហ្វាដងក្តារ១ រឿងភិក្ខុនៅប្រាសចាកសំពត់និសីទនៈ៤ខែ១
រឿងភិក្ខុដេកនៅលើទីដំណេក ដែលរោយរាយដោយផ្កា ពួកមនុស្សនាំយកគ្រឿងក្រអូប និងផ្កាកម្រងមកកាន់អាមាម១ រឿង
ទ្រង់ហាមមិនឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់ស្មាច់ ដោយរោមចៀម១ រឿងភិក្ខុឆាន់លើតុ ឬថាស អនុញ្ញាតភាជនីឈើសម្រាប់ដម្កល់បាត្រ១
រឿងភិក្ខុឆាន់ក្នុងភាជនីជាមួយគ្នា ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នា លើកម្រាលជាមួយគ្នា១ រឿងរដ្ឋលិច្ឆវិ១ រឿងពោធិរាជកុមារ១ រឿងមិន
ទ្រង់ជាន់លើកម្រាលសំពត់១ រឿងនាងវិសាខានាំយកកូម និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមានពក និងអំបោស ទ្រង់អនុញ្ញាត
ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ពាយ៉ាងគឺ ទ្រនាប់ថ្ម ក្បឿង ឬអំបែង និងទ្រនាប់ផ្សិតសមុទ្រ រឿងនាងវិសាខា នាំយកផ្តិតបួនជ្រុង និងផ្តិត
មូល ទៅថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ១ រឿងផ្តិតបក់មូល កើតឡើងដល់សង្ឃ ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ផ្តិតចាមវិ១ រឿងភិក្ខុឈើ
តែខានបាំងឆត្រ មិនសប្បាយ និងភិក្ខុរង្ស៊ីសនឹងបាំងឆត្រ ក្នុងអាមាម១ រឿងអនុញ្ញាតសិក្តាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុព្យាប រឿងភិក្ខុ
ទំពារៀង១ រឿងគ្រាប់បាយធ្លាក់រាត់រាយ ក្នុងរោងភត្ត រឿងភិក្ខុមានក្រចកវែង ភិក្ខុកាត់ក្រចកដោយក្រចក ភិក្ខុត្រដុសក្រចកនឹង
ជញ្ជាំង ម្រាមដៃឈឺចាប់ ភិក្ខុកាត់ក្រចក ត្រាតែចេញឈាម ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកាត់ក្រចកស្មើនឹងសាច់១ រឿងភិក្ខុដុសខាត់ក្រចក
ទាំងម្តែ១ រឿងភិក្ខុទុកសក់វែង អនុញ្ញាតកាំបិតកោរ ថ្មសំលៀងកាំបិតកោរ ស្រោមកាំបិតកោរ គ្រឿងស្មាច់ ធ្វើដោយរោមចៀម និង
គ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទាំងអស់១ រឿងភិក្ខុកោរពុកមាត់ ទុកពុកមាត់ ទុកពុកចង្កាឲ្យវែង ដូចជាពុកចង្កាពពែ ទុកពុកមាត់ឲ្យមាន
ជ្រុង៤ ប្រមូលជួររោមត្រង់ដើមទ្រូង ទុកជួររោមត្រង់ពោះ ទុកពុកមាត់ដូចចង្កូម១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដករោមក្នុងទិចង្ក្រត ដោយ
មានអាពាធជាហេតុ១ រឿងភិក្ខុកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ រឿងភិក្ខុកើតដំបៅក្បាល១ រឿងភិក្ខុទុករោមច្រមុះវែង ភិក្ខុឲ្យគេដករោមច្រមុះ
ដោយក្រសួរ ភិក្ខុឲ្យគេដកសក់ស្តុរ១ រឿងភិក្ខុថ្លង់ ឆត្រគ្លឹយភិក្ខុប្រើចង្កៀលត្រចៀកខ្ពស់ និងទាប ភិក្ខុសន្សំទុកគ្រឿងលោហៈជា
ច្រើន១ រឿងភិក្ខុរង្ស៊ីសនឹងចងចង្កៀកដាក់ថ្នាំ សម្រាប់លាបភ្នែក១ រឿងភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្ឃាដ១ រឿងភិក្ខុ
សង្ស័យនឹងសំពត់អាយោគ ទ្រង់អនុញ្ញាតក្តារមូសសម្រាប់ធ្វើសំពត់អាយោគ១ ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធ ភិក្ខុប្រើកាយពន្ធ មានខ្សែ
ច្រើន មានសណ្ឋានដូចក្បាលពស់ទឹក មានសណ្ឋានដូចខ្សែសម្តៅ និងមានសណ្ឋានដូចសង្វារ ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធពីរយ៉ាង គឺ

សំពត់ផ្ទាំងមួយ សំពត់ដូចពោះរៀនជ្រូកមួយ រឿងជាយកាយពន្ធរេច ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធ មានសណ្ឋានដូចខ្សែរិតសម្តែរ និង មានសណ្ឋានដូចសង្វារ រឿងរឹមកាយពន្ធរេច ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដេរលិន និងដេរឲ្យមានអាការដូចក្នុងផ្លែស្លឹក រឿងអន្ទាក់កាយពន្ធរេច និងរឿងភិក្ខុប្រើឡើងក្នុងខ្នង និងទាបៗ រឿងភិក្ខុដេរទ្រនាប់ឡើង ទ្រនាប់អន្ទាក់ ក្នុងទីបំផុតនៃចីវរ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដាក់ ទ្រនាប់អន្ទាក់លូកចូលទៅខាងក្នុងៗ រឿងភិក្ខុស្លៀកស្បង់ដូចគ្រហស្ថ ស្លៀកស្បង់ស្តុយមុខ ដូចប្រមោយដំរី ស្លៀកមានសណ្ឋាន ដូចកន្ទុយត្រី ស្លៀកបន្តិចជ្រុងស្បង់ទាំង៤ ឲ្យប្រាកដ ស្លៀកដោយអាការដូចកំពូលត្នោត ស្លៀកអង្កាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើន ដណ្តប់ ដូចគ្រហស្ថ និងស្លៀកចងក្បិនៗ រឿងភិក្ខុក្បែរ រឿងភិក្ខុមិនទំពារឈើស្នួន ភិក្ខុគោះសាមណេរដោយឈើស្នួន ភិក្ខុទំពារឈើស្នួនខ្លី ពេក ឈើស្នួនក៏រហូតចូលក្នុងបំពង់កៗ រឿងភិក្ខុដុតព្រៃ ភិក្ខុរៀនសនឹងការដុតភ្លើងតទល់ ភិក្ខុរត់ឡើងដើមឈើ ព្រោះដំរីដេញៗ រឿងភិក្ខុទូលសូមសូត្រពុទ្ធវចនៈ ជាភាសាសំស្ក្រឹត ភិក្ខុរៀនទាំងបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈ និងភិក្ខុរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាៗ រឿងព្រះអង្គ កណ្តាស រឿងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្លើយតបដើម្បីមង្គល រឿងភិក្ខុឆាន់ខ្លីមៗ រឿងព្រះសាវ័បុត្រអាពាធដោយខ្យល់ៗ រឿងភិក្ខុបន្ទាបង់ បស្សៈ ក្នុងអាមាមៗ ក៏មិនស្អាត អាមាមមានក្លិនអាក្រក់ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទាបង់បស្សៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើង សម្រាប់ បន្ទាបង់បស្សៈ ភិក្ខុរៀនខ្មាសនឹងបន្ទាបង់បស្សៈ ឆ្នាំងបស្សៈមិនមានគ្រប មានក្លិនអាក្រក់ ភិក្ខុបន្ទាបង់វត្ថុ ក្នុងទីពឹងពាស អាមាមមានក្លិនអាក្រក់ អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរណ្តៅវត្ថុៗ រឿងមាត់រណ្តៅបាក់រលុះ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង មួយអន្លើ ដោយខ្សែនាយ៉ាង និងជណ្តើរ បង្កាន់ដៃជណ្តើរ ពួកភិក្ខុអង្គុយបន្ទាបង់វត្ថុ ក្នុងទីបំផុត ក៏ធ្លាក់ចុះ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទាបង់ វត្ថុ ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើង សម្រាប់បន្ទាបង់វត្ថុ ពួកភិក្ខុបន្ទាបង់បស្សៈខាងក្រៅ ទ្រង់អនុញ្ញាតស្តុកបស្សៈ ទ្រង់អនុញ្ញាត ឈើខ្លៀស និងត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្លៀស រណ្តៅវត្ថុមិនមានគ្របៗ រឿងអនុញ្ញាតវត្ថុកុដិ និងសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសរទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រន្ទុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបូក លាបវត្ថុកុដិ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ក្បាច់ភ្លឺផ្កា ក្បាច់ភ្លឺរលី ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ស្នូរចីវរ ខ្សែស្បៀងៗ រឿងភិក្ខុមានកំលាំងថយដោយជរា អនុញ្ញាតកំពែងពាយ៉ាង អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក និង កំពែងដូច្នោះ អនុញ្ញាតឲ្យរោយក្រសរវាន អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្មៗ រឿងទឹកដក់នៅក្នុងបន្ទប់នោះ ទ្រង់អនុញ្ញាតទឹក អនុញ្ញាតឆ្នាំងសម្រាប់ដាក់ទឹកជម្រះ អនុញ្ញាតផ្តិតសម្រាប់ជម្រះ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយជម្រះ ភិក្ខុរៀនខ្មាសនឹងជម្រះ ទ្រង់ អនុញ្ញាតគ្របៗ រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារៗ រឿងអនុញ្ញាតលោហភ័ណ្ឌ លើកលែងតែលោហភ័ណ្ឌ ដែលជាគ្រឿងប្រហា រទាំងពួងៗ រឿងព្រះមហាមុនី ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រៃ រៀរលែងតែអាសន្និ ព្រះមហាមុនី ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងឈើទាំងអស់ រៀរលែងតែ បាត្រឈើ និងទ្រនាប់ជើងឈើៗ រឿងព្រះតថាគត មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងដីទាំងពួង រៀរលែងតែទ្រនាប់ សម្រាប់ជូតជើង ដែលគេធ្វើមានពកឡើង និងកុដិដោយដីសុទ្ធៗ កិរិយាសំដែងចេញនូវវត្ថុណា វត្ថុនោះដូចគ្នានឹងវត្ថុមុន ដដែល យើងបានពោលទុកដោយសង្ខេបក្នុងឧទាន អ្នកប្រាជ្ញគប្បីដឹងនូវវត្ថុនោះ តាមន័យ (សមគុំរចុះ)។ អ្នកប្រាជ្ញ ជាវិន័យធរ មានចិត្តប្រកបដោយប្រយោជន៍ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ដោយប្រពៃ អ្នកធ្វើនូវប្រទីប គឺព្រះសន្ទម្ប គួរដល់ការបូជា ជាពហុស្ស្ត ជាអ្នកញ៉ាំងព្រះសន្ទម្ប ឲ្យតាំងនៅមាំផង ជាអ្នកអនុគ្រោះ ដល់ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយផង បានសិក្សាហើយដោយ ប្រពៃ នូវវត្ថុមានចំនួន១១០ ក្នុងខុទ្ទកវត្ថុក្នុងកៈ ក្នុងព្រះវិន័យ ដោយប្រការដូច្នោះហោង។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ (ទី៦)

CS [vin.cv.06](#) | ភាគ ទី១០

(៦. សេនាសនក្ខន្ធកៈ)

(បឋមភាណវារៈ ទី១)

CS [vin.cv.06.01](#) | ភាគ ទី១០

(១. បឋមភាណវារោ)

(វិហារានុជាននៈ)

CS [vin.cv.06.01.01](#) | ភាគ ទី១០

(វិហារានុជាននំ)

[៣០៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តវណ្ណវន្ត កលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ មិន ទាន់បានបញ្ញត្តិសេនាសនៈ ដល់ពួកភិក្ខុនៅឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នៅក្នុងទីនោះៗ គឺព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ច្រក គូហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្នួសសាន ព្រៃធំ ទឹក កណ្តាលវាល និងគំនរចម្បើង។ លុះព្រលឹមឡើង ភិក្ខុទាំងនោះ ដើរចេញអំពីទីនោះៗ គឺព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ច្រក គូហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្នួសសាន ព្រៃធំ ទឹក កណ្តាលវាល និងគំនរចម្បើង សឹងមានចក្ខុស្រឡាញ់ចុះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ គឺឈានទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកស្តាំ ក្រឡេកឆ្វេង បត់ចូល លាចេញ គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា។

[៣០៩] គ្រានោះឯង រាជគហសេដ្ឋី បានទៅឱ្យទានអំពីព្រលឹម។ រាជគហសេដ្ឋី ក៏បានឃើញភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងនិមន្តចេញពីទីនោះៗ គឺព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ច្រក គូហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្នួសសាន ព្រៃធំ ទឹកកណ្តាលវាល និងគំនរចម្បើងអំពីព្រលឹមដែរ សឹងមានចក្ខុស្រឡាញ់ចុះ បរិបូណ៌ដោយ

ឥរិយាបថ គឺឈានទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកស្តាំ ក្រឡេកឆ្វេង បត់ចូល លាចេញ គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា។ លុះរាជគហសេដ្ឋីនោះឃើញ ហើយ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា។ លំដាប់នោះ រាជគហសេដ្ឋី ក៏ដើរចូលទៅរកពួកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ និងភិក្ខុទាំង នោះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យគេធ្វើវិហារ⁷⁴ (ប្រគេន) តើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ នឹងនៅក្នុងវិហាររបស់ខ្ញុំព្រះ ករុណាឬទេ? ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតិ ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់បានអនុញ្ញាតវិហារទេ។ រាជគហសេដ្ឋីឆ្លើយថា បពិត្រលោក ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ ក្រាបបង្គំទូលសួរ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ (អំពីរឿងវិហារនោះ) ហើយមេត្តាប្រាប់ដល់ខ្ញុំព្រះ ករុណាផង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យរាជគហសេដ្ឋី ដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ គហបតិ រួចក៏ចូលទៅកាន់ទី ដែលព្រះមាន ព្រះភាគគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាន ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រាជគហសេដ្ឋី មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឲ្យគេធ្វើវិហារ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើ យើងខ្ញុំគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេច។

[៣១០] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈ៥យ៉ាង គឺវិហារ⁷⁵ ១ អដ្ឋយោគ⁷⁶ ១ ប្រាសាទ⁷⁷ ១ ហម្មិយ⁷⁸ ១ គុហា⁷⁹ ១។

[៣១១] គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះ ចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ និងរាជគហសេដ្ឋីថា ម្ចាស់គហបតិ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតវិហារហើយ ឥឡូវនេះ អ្នកយល់ថាកាលណាគួរ (ក៏គប្បីធ្វើចុះ)។ គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋី ឲ្យគេសាងវិហារ ចំនួន៦០ តែមួយថ្ងៃគត់ ក៏ហើយជាស្រេច។ រាជគហសេដ្ឋី ឲ្យគេសាងវិហារ៦០ រួចស្រេចហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ រាជគហសេដ្ឋី លុះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលពាក្យនេះ និង ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីធ្វើភត្តកិច្ច ក្នុងថ្ងៃ ស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្ត ដោយតុណ្ណិភាណ។ គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋី ដឹងច្បាស់ថា ព្រះមានព្រះភាគ ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចចៀសចេញទៅ។ គ្រាកាលកន្លងរាត្រីនោះទៅ រាជគហសេដ្ឋី ក៏ឲ្យគាត់តែង ខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលាគួរហើយ ភត្ត សម្រេចហើយ។

[៣១២] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ និងបាត្រចីវរ ក្នុងវេលាបុព្វណ្ណសម័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់លំនៅនៃរាជគហសេដ្ឋី លុះយាងទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាល (បម្រុងទុក) មួយអន្លើ ដោយភិក្ខុសង្ឃ។ រាជគហសេដ្ឋី បានអង្គុយខាទនីយ ភោជនីយាហារ ដ៏ធ្លាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯង ថ្វាយចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធ ជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តាប់ស្តល់ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ (សេដ្ឋីនោះ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ រាជគហសេដ្ឋី លុះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បាន ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ និងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាអ្នកត្រូវការដោយបុណ្យ និងឋានសួគ៌ បានសាងវិហារ ទាំង៦០នេះស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រតិបត្តិក្នុងវិហារទាំងនោះដូចម្តេច។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតិ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រតិបត្តិវិហារទាំង៦០នោះ សម្រាប់សង្ឃ ដែលមកហើយ និងមិនទាន់មក អំពីទិសទាំង៤ចុះ។ រាជគហសេដ្ឋី ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ រួចក៏ប្រតិបត្តិវិហារទាំង៦០នោះ ដើម្បីសង្ឃ ដែលមកហើយ ទាំងមិនទាន់មក អំពីទិស ទាំង៤។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះរាជគហសេដ្ឋី ដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា

[៣១៣] (វិហារ គឺទីអាវាស ឬសេនាសនៈ ជាទីនៅនៃសង្ឃទាំងឡាយ) រមែងការពាររងាផង ក្តៅផង ម្រឹកសាហារទាំងឡាយផង ពស់តូច និងពស់ធំទាំងឡាយផង មូសទាំងឡាយផង ត្រជាក់ទាំងឡាយផង គ្រាប់ភ្លៀងទាំងឡាយផង ខ្យល់ និងកំដៅថ្ងៃដ៏ក្តៅខ្លាំង ដែលកើតឡើងហើយ រមែងបាត់ទៅវិញ ព្រោះវិហារនោះ។ វិហារទាន គឺការឲ្យលំនៅ (ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយ) ដល់សង្ឃ ដើម្បីជាទីជ្រកកោនផង ដើម្បីនៅជា សុខផង ដើម្បីដុតបាបធម៌ផង ដើម្បីចម្រើនវិបស្សនាផង ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ តែងសរសើរ ថាជាទានដ៏ប្រសើរ។ ព្រោះហេតុនោះឯង បុរស (ស្ត្រី) ជាបណ្ឌិត កាលបើបានឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ក៏គួរកសាងព្រះវិហារ គឺអាវាស ឬសេនាសនៈទាំងឡាយ ដ៏ជាទីគួររីករាយ ហើយគួរ និមន្តលោក ដែលជាពហុស្សូត⁸⁰ គឺលោកអ្នកចេះដឹងច្រើនទាំងឡាយ ឲ្យនៅក្នុងទីនោះ។ គួរមានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះលោកទាំងឡាយ ដែលមាន ចិត្តត្រង់ ហើយប្រគេនបាយ ទឹក សំពត់ និងសេនាសនៈទាំងឡាយ ដល់លោកទាំងនោះចុះ។ លោកទាំងនោះ រមែងសំដែងធម៌ ជាគ្រឿង បន្ថែមបង់ ឲ្យឃ្លាតចាកទុក្ខគ្រប់ប្រការ ដល់អ្នកនោះ លុះអ្នកនោះបានដឹងធម៌ណា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះហើយ ក៏ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ រមែង បរិនិព្វាន។ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះរាជគហសេដ្ឋី ដោយគាថាទាំងឡាយនេះហើយ ទើបទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចៀសចេញទៅ។

[៣១៤] មនុស្សទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតវិហារហើយ។ មនុស្សទាំងនោះ ក៏យកចិត្តទុកដាក់ នាំគ្នាកសាង វិហារ។ វិហារទាំងនោះ មិនទាន់មានសន្ទុះទ្វារនៅឡើយ។ ពស់ និងខ្ទួយខ្ទុះ ក្តែបខ្ទុះ ក៏តែងចូលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានសន្ទុះទ្វារ។ ពួកភិក្ខុធ្វើប្រហោងជញ្ជាំង ហើយចង សន្ទុះទ្វារដោយវល្លិខ្ទុះ ដោយខ្សែខ្ទុះ។ កណ្តុរខ្ទុះ កណ្តៀវខ្ទុះ ក៏ចេះតែកោរកាត់។ ចំណងដែលសត្វកាត់ហើយ សន្ទុះទ្វារ ក៏ធ្លាក់ចុះមក។ ភិក្ខុទាំង នោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ក្របទ្វារ ដំណាប់ ក្រោម និងដំណាប់លើ។ សន្ទុះទ្វារទាំងឡាយ មិនជិតស្និទ្ធល្អ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ប្រហោងសម្រាប់ដាក់ខ្សែទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ។ ភិក្ខុបិទសន្ទុះទ្វារ មិនកើត។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ និងគន្លឹះទ្វារខាងលើ។

[៣១៥] សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបិទសន្ទះទ្វារមិនកើត។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ប្រហោងសៅ និងសោយាយ៉ាង គឺ សោធ្វើដោយលោហជាតិ១ សោធ្វើដោយឈើ១ សោធ្វើដោយស្លែង១។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាបើកទ្វារចូលទៅ។ (ភិក្ខុទាំងនោះ) មិនបានបិទវិហារទៅវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) គ្រឿងយន្ត និងគន្លឹះ។

[៣១៦] សម័យនោះឯង វិហារប្រក់ស្មៅ រដូវរងាក៏រងាណាស់ រដូវក្តៅ ក៏ក្តៅណាស់។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអប ឬឲ្យគាបដម្បូល ហើយបូកលាបខាងក្នុង និងខាងក្រៅ។

[៣១៧] សម័យនោះឯង វិហារមិនទាន់មានបង្អួចនៅឡើយ ទៅជាងងឹត មើលអ្វីមិនឃើញ ទាំងធំក្លិនស្អុយ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត បង្អួចយ៉ាង គឺបង្អួចមានវេទិ្ត⁸¹⁾ (ដូចវេទិ្តចេតិយ)១ បង្អួចដែលគេចង ឲ្យមានសណ្ឋានដូចក្រឡាសំណាញ់១ បង្អួចមានឈើចំរឹង១។ សត្វកង្កែបខ្លះ ប្រចៀវខ្លះ ចូលទៅតាមចន្លោះបង្អួចបាន។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរនាំងបង្អួច។ សត្វកង្កែបខ្លះ ប្រចៀវខ្លះ ក៏ចូលទៅតាមចន្លោះរនាំង (នោះទៀត)។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះបង្អួច ឬរនាំងពួកបង្អួច។

[៣១៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដេកផ្ទាល់នឹងផែនដី។ ខ្លួន និងចីវរបស់ភិក្ខុប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលធ្វើដោយស្មៅ។ សត្វកណ្តុរ និងកណ្តៀវ តែងកាត់កម្រាលស្មៅ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទះក្តារសម្រាប់ដេក។ ពួកភិក្ខុឈឺខ្លួន ព្រោះដេកលើបន្ទះក្តារ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែផ្តៅ។

(មញ្ញបិហាទិអនុជាននៈ)

CS [vin.cv.06.01.02](#) | ភាគ ទី១០

(មញ្ញបិហាទិអនុជាននំ)

[៣១៩] សម័យនោះឯង គ្រែដែលមានមេ គេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើង ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្នួស កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែ ដែលមានមេ គេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើង។ (តមកទៀត) មានតាំងដែលមានមេ គេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើង កើតឡើង(ដល់សង្ឃ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ដែលមានមេ គេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើង។

[៣២០] សម័យនោះឯង គ្រែដែលគេបង្ហាជើង ដោយមេគ្រែ ចោលក្នុងព្រៃស្នួស កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែ ដែលគេបង្ហាជើងដោយមេគ្រែ។ (តមកទៀត) តាំងដែលគេបង្ហាជើង ដោយមេតាំង កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ដែលគេបង្ហាជើងជាប់នឹងមេតាំង។

[៣២១] សម័យនោះឯង គ្រែមានជើងដូចជើងក្តាម⁸²⁾ ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្នួស កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត គ្រែមានជើងដូចជើងក្តាម។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងដូចជើងក្តាម⁸³⁾ កើតឡើង(ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត តាំងមានជើងដូចជើងក្តាម។

[៣២២] សម័យនោះឯង គ្រែមានជើងទល់នឹងមេ ឬគ្រែដែលគេបញ្ចូលជើង ទៅក្នុងដំណាប់មេ ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្នួស កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានជើងទល់នឹងមេ ឬគ្រែដែលគេបញ្ចូលជើង ទៅក្នុងដំណាប់មេ។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងទល់នឹងមេ ឬតាំងដែលគេបញ្ចូលជើង ទៅក្នុងដំណាប់មេ កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង មានជើងទល់នឹងមេ ឬតាំងដែលគេបញ្ចូលជើង ទៅក្នុងដំណាប់មេ។

[៣២៣] សម័យនោះឯង តាំង៤ជ្រុងកើតឡើងដល់សង្ឃ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង៤ជ្រុង។ (តមកទៀត) តាំង៤ជ្រុង មានជើងខ្ពស់ កើតឡើង(ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង៤ជ្រុង សូម្បីមានជើងខ្ពស់⁸⁴⁾។ (តមកទៀត) គ្រែមានអង្ក៧ កើតឡើង(ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែ មានអង្ក៧។⁸⁵⁾ (តមកទៀត) គ្រែមានអង្ក៧ មានជើងខ្ពស់កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានអង្ក៧ សូម្បីមានជើងខ្ពស់ក៏បាន។ (តមកទៀត) មានតាំងចាក់ផ្តៅ⁸⁶⁾ កើតឡើង(ដល់សង្ឃ)។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងចាក់ផ្តៅ។ (តមកទៀត) មានតាំងសំពត់ កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

តថាគតអនុញ្ញាតតាំងសំពត់។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងដូចជើងពពែ កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងមានជើងដូចជើងពពែ។ (តមកទៀត) ក៏មានតាំង (មានជើង ច្រើន ដែលគេប្រកបដោយ) អាការដូចជាផ្នែកន្តតព្រៃ កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង (មានជើងច្រើន ដែលគេប្រកបដោយ) អាការដូចជាផ្នែកន្តតព្រៃ។ (តមក ទៀត) ផែនក្តារ ក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផែនក្តារ។ (តមកទៀត) កៅអី ក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកៅអី។ (តមកទៀត) តាំង ដែលធ្វើពីចំបើង ក៏កើតឡើង។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ដែលធ្វើពីចំបើង។

[៣២៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដេកលើគ្រែខ្ពស់។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរមកកាន់វិហារចារិកបានឃើញ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំដេកលើគ្រែខ្ពស់ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣២៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទូរូបដេកលើគ្រែទាប ពស់ក៏ចឹក (ភិក្ខុនោះ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែ។

[៣២៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់គ្រែខ្ពស់។ ភិក្ខុធ្វើគ្រែឲ្យរញ្ជួយទាំងទ្រនាប់គ្រែ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរមកកាន់ វិហារចារិក បានឃើញ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់គ្រែខ្ពស់ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែយ៉ាងខ្ពស់ត្រឹមផ្ទះ។

[៣២៧] សម័យនោះឯង អម្បោះកើតឡើងដល់សង្ឃ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកអម្បោះចងប្រទាក់គ្រែ។ ភិក្ខុចងប្រទាក់រាងគ្រែ (ទាំងនោះ) ក៏អស់អម្បោះប្រើ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចោះត្រង់រាងគ្រែ ហើយចងឆ្នាក់ ជាក្រឡាចត្រង្គ។ (តមកទៀត) កំណាត់សំពត់ ក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើ ទ្រនាប់។ (តមកទៀត) គ្រឿងសេនាសនៈ ដែលញាត់ដោយប៉ុយ ក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ)។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដុះចេញ ហើយធ្វើជាខ្នើយបាន ឯប៉ុយមាន៣យ៉ាង គឺប៉ុយដើមឈើ១ ប៉ុយរស្មី១ ប៉ុយស្មៅ១។

[៣២៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្នើយពាក់កណ្តាលកាយ។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរទៅកាន់វិហារចារិកឃើញហើយ ក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បេ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្នើយពាក់កណ្តាលកាយទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើខ្នើយ ឲ្យល្មមប៉ុនក្បាល។

[៣២៩] សម័យនោះឯង មានមហោស្រពលេងលើកំពូលភ្នំ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាតាក់តែងពួកជាច្រើន គឺពួក ញាត់រោមកែវ ញាត់សំពត់ ញាត់សម្បកឈើ ញាត់ស្មៅ ញាត់ស្លឹកឈើ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួកមហាមាត្យ។ លុះមហោស្រពស្ងប់ស្ងាត់ ឈប់ លេងហើយ មនុស្សទាំងនោះ ក៏បកតែស្រោមពួក យកទៅ។ ពួកភិក្ខុ ក៏បានឃើញពួកទាំងឡាយ ញាត់រោមកែវខ្លះ ញាត់សំពត់ខ្លះ ញាត់សម្បក ឈើខ្លះ ញាត់ស្មៅខ្លះ ញាត់ស្លឹកឈើខ្លះ ជាច្រើន ដែលគេចោលនៅទីមហោស្រព។ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតពួក៥យ៉ាង គឺពួកញាត់រោមកែវ១ ពួកញាត់សំពត់១ ពួកញាត់ សម្បកឈើ១ ពួកញាត់ស្មៅ១ ពួកញាត់ស្លឹកឈើ១។

[៣៣០] សម័យនោះឯង មានសំពត់ជារបស់គួរប្រើប្រាស់ ក្នុងសេនាសនៈ កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញាត់ពួកដោយសំពត់។

[៣៣១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយកពួកសម្រាប់គ្រែ ទៅក្រាលលើតាំង យកពួកសម្រាប់តាំង ទៅក្រាលគ្រែវិញ។ ពួកទាំងឡាយ ក៏រំហែក អស់។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែដែលញាត់ ភ្ជាប់ និងតាំងដែលញាត់ភ្ជាប់ (ដោយគ្រឿងញាត់)។ ពួកភិក្ខុ មិនបានទ្រាប់ទ្រនាប់ពីក្រោម ហើយក៏ក្រាល។ គ្រឿងញាត់ទាំងនោះ ក៏ល្បឿន ចេញទៅខាងក្រៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទ្រាប់ នូវទ្រនាប់ រួចក្រាល ហើយសឹមញាត់ពួក។ ពួកចោរ ក៏បកតែស្រោមពួកយកទៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រសព្វ⁸⁷⁾ ពួកចោរក៏នៅតែលួច ទៀត។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគូសដោយគំនូសផ្សេងៗ។ ពួកចោរក៏នៅតែលួចយកទៀត។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្តិតនឹងម្រាមដៃ។

(សេតវណ្ណាទិអនុជាននៈ)

(សេតវណ្ណាទិអនុជានន៍)

[៣៣២] សម័យនោះឯង ទីដេករបស់ពួកតិរិយ មានពណ៌ស។ ផ្ទៃលាបពណ៌ខ្មៅ។ ជញ្ជាំងលាបដោយរង។ មនុស្សទាំងឡាយជាច្រើន (ដែលទៅដល់ទីនោះ) មៀងមើលទីដេកហើយ ទើបដើរទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបវិហារ ឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងលាបដោយរង។

[៣៣៣] សម័យនោះឯង ពណ៌ស ដិតមិនស្មើ ព្រោះផ្ទៃជញ្ជាំងមិនស្អាត។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្គាម ហើយកៀសដោយខ្មៀស ឲ្យពណ៌សដិតស្មើ។ ពណ៌ស ក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយដីស្អិតដីមដ្ឋ ហើយកៀសដោយខ្មៀស ឲ្យពណ៌សដិតស្មើ។ ពណ៌ស ក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើ ឬបាយម៉ានក៏បាន។

[៣៣៤] សម័យនោះឯង ផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ជ័ររង់ដិតមិនស្មើ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្គាម ហើយកៀសដោយខ្មៀស ឲ្យជ័ររង់ដិតស្មើ។ ជ័ររង់ ក៏នៅតែដិតមិនស្មើ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកដីដែលលាយដោយកុណ្ណក ហើយកៀសដោយខ្មៀស ឲ្យជ័ររង់ដិតស្មើ។ ជ័ររង់ ក៏នៅតែដិតមិនស្មើ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ ឬប្រេងលាយក្រមួន។ ដំណក់ថ្នាំលាប ក៏ដោរឡើង (ហូរចៀរចេញ)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យជូតដោយកំណាត់សំពត់ចេញ។

[៣៣៥] សម័យនោះឯង ផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ពណ៌ខ្មៅដិតមិនសព្វ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្គាម ហើយកៀសដោយខ្មៀស ឲ្យពណ៌ខ្មៅដិតស្មើ។ ពណ៌ខ្មៅ ក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយដីអាចម៍ជន្លន ហើយកៀសដោយខ្មៀស ឲ្យពណ៌ខ្មៅដិតស្មើ។ ពណ៌ខ្មៅ ក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើ និងទឹកចត់។^{៨៨}

(បដិភានចិត្តបដិក្ខេប)

CS [vin.cv.06.01.04](#) | ភាគ ទី១០

(បដិភានចិត្តបដិក្ខេប)

[៣៣៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេគូរគំនូរជារូបស្រី និងរូបបុរស ក្នុងវិហារ។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរមកកាន់វិហារចារិក ឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា។ បើ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ បើ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេគូរគំនូរ ជារូបស្រី និងរូបបុរសទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេគូរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគំនូរភិក្ខុ និងគំនូរភិក្ខុស្រី និងក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់៥។

(ឥដ្ឋកាចយាទិអនុជាននៈ)

CS [vin.cv.06.01.05](#) | ភាគ ទី១០

(ឥដ្ឋកាចយាទិអនុជាននៈ)

[៣៣៧] សម័យនោះឯង វិហារមានទីទាប។ ទឹកក៏លិច។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខ្សែនវិហារក៏រលំ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខ្វែរយ៉ាង គឺខ្សែនតដួង ខ្សែនថ្ម ខ្សែនឈើ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏លំបាក។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរយ៉ាង គឺ ជណ្តើរតដួង ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃ។

[៣៣៨] សម័យនោះឯង វិហារមានមនុស្សកុះករច្រើនពេក។ ពួកភិក្ខុក៏អៀនខ្មាស (មិនអាច) នឹងសិងបាន។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) រនាំង។ ពួកមនុស្ស ក៏នៅតែបើករនាំងមើល។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជញ្ជាំងស្មើ។ ពួកមនុស្ស ក៏នៅតែអើតមើលពីខាងលើជញ្ជាំងស្មើទៀត។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់យ៉ាង គឺបន្ទប់មានជ្រុងបួន បន្ទប់មានបណ្តោយវែង បន្ទប់មានដម្បូលខ្ពស់។

[៣៣៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើបន្ទប់ត្រង់កណ្តាលវិហារតូច។ ទីឧបចារៈមិនមាន។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ក្នុងទិសមគួរ ក្នុងវិហារតូច ឲ្យធ្វើបន្ទប់ត្រង់កណ្តាលវិហារធំបាន។

[៣៤០] សម័យនោះឯង ជើងជញ្ជាំងវិហារ ក៏ពុកផុយទៅ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទ្រទាប់ជើងជញ្ជាំង។ ភ្លៀងក៏សាចមកត្រូវជញ្ជាំងវិហារ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រដីសសម្រាប់ការពារភ្លៀង ហើយលាបដីស្អិត។⁸⁹⁾

[៣៤១] សម័យនោះឯង មានពស់ធ្លាក់ពីដម្បូលស្មៅ មកលើ-ក-ភិក្ខុទ្ធរូប។ ភិក្ខុនោះខ្លាច ក៏ស្រែកភ្ញាក់សំឡេង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ស្ទុះទៅសួរ ភិក្ខុនោះដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រោះហេតុអ្វី បានជាលោកស្រែកភ្ញាក់សំឡេងដល់ម៉្លេះ។ ទើបភិក្ខុនោះ បានប្រាប់សេចក្តីនោះ ដល់ពួកភិក្ខុ។ ពួក ភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរៀងនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ពិធានឡើង។

[៣៤២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុព្យួរថង់នឹងជើងគ្រែខ្លះ នឹងជើងតាំងខ្លះ។ អស់ទាំងសត្វកណ្តុរ និងកណ្តៀរ កាត់ដាច់ដាច់អស់។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរៀងនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ចំរឹងជញ្ជាំង និងដៃកែវ។

[៣៤៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទុកចីវរលើគ្រែខ្លះ លើតាំងខ្លះ។ ចីវរក៏ធ្លុះធ្លាយអស់។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរៀងនោះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នូរចីវរ និងខ្សែស្បៀងទុកក្នុងវិហារ។

[៣៤៤] សម័យនោះឯង វិហារនៅមិនទាន់មានរបៀង ឥតមានទីញកជ្រកកោនបាន។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរៀងនោះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយមុខ ជើងជញ្ជាំង ឬធរណីបាំងសាច់ជុំវិញ និងហោណាំង។ យមុខ ក៏ នៅវាល (ឥតមានវត្តអូរិបិទបាំង)។ ពួកភិក្ខុ អ្នកមានអៀនខ្មាស (មិនអាច) នឹងសឹងបាន។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរនាំងព្រួល សម្រាប់រុតចុះឡើង នឹងឡប់ឡែ។

(ឧបដ្ឋានសាលាអនុជាននៈ)

CS [vin.cv.06.01.06](#) | ភាគ ទី១០

(ឧបដ្ឋានសាលាអនុជានន៍)

[៣៤៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវការឆាន់អាហារ ក្នុងទីវាល លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរៀងនោះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឧបដ្ឋានសាលា⁹⁰⁾ ឧបដ្ឋានសាលា ក៏មានទីទាប។ ទឹកក៏លិច។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខ្សែសាលានោះ ក៏រលំ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រឡេងយ៉ាង គឺខ្សែឥដ្ឋ ខ្សែថ្ម ខ្សែឈើ។ ពួកភិក្ខុ ឡើងទៅតាមខ្សែនោះ ក៏លំបាក។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្តើរយ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ពួកភិក្ខុឡើង តាមជណ្តើរនោះ ក៏ធ្លាក់មកវិញ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង។ កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ រោយរាយចុះមក ក្នុងឧបដ្ឋានសាលា។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូលហើយលាប ទាំងខាង ក្នុង ខាងក្រៅ ហើយបរិកម្មមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង គួរគំនូរភ្នំផ្កា គំនូរភ្នំលិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់៥ ស្នូរចីវរ និងខ្សែ ស្បៀង។

[៣៤៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុហាលចីវរលើដីក្នុងទីវាល។ ចីវរក៏ប្រឡាក់អាចម៍ដី។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើស្នូរចីវរ និងខ្សែស្បៀងក្នុងទីវាល។ បើ ទឹកសម្រាប់ឆាន់ក៏ក្តៅ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ និងបារាំងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់។ រោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់នោះ ក៏មានទីទាប។ ទឹកក៏លិច។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ ខ្សែរោងនោះ ក៏រលំ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រឡេងយ៉ាង គឺខ្សែឥដ្ឋ ខ្សែថ្ម ខ្សែឈើ។ ពួកភិក្ខុ ឡើងទៅតាមខ្សែនោះ ក៏លំបាក។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្តើរយ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ពួកភិក្ខុឡើងតាមជណ្តើរ នោះ ក៏ធ្លាក់មកវិញ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង។ កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់រោយរាយ ចុះមក ក្នុងរោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ហើយលាប ទាំងខាង ក្នុង ខាងក្រៅ បរិកម្មមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង គួរគំនូរភ្នំផ្កា គំនូរភ្នំលិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់៥ ស្នូរចីវរ និងខ្សែ ស្បៀង។ (គ្រានោះ) ភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់មិនទាន់មាន។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសង្កត់សម្រាប់ ដាក់ទឹកឆាន់ និងផ្តិលទឹក។

(បាកាវទិអនុជាននៈ អាមាមបរិក្ខេបអនុជាននៈ)

CS [vin.cv.06.01.07-08](#) | ភាគ ទី១០

(បាកាវទិអនុជានន៍ អាមាមបរិក្ខេបអនុជានន៍)

[៣៤៧] សម័យនោះឯង វិហារមិនមានគ្រឿងបិទបាំង។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំង ដោយ កំពែងយ៉ាង គឺ កំពែងឥដ្ឋ កំពែងថ្ម កំពែងឈើ។ បន្ទប់ទឹកមិនទាន់មាន។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក។ បន្ទប់ទឹកមានទីទាប។ ទឹកក៏លិច។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង។ សន្ទះទ្វារបន្ទប់ ក៏មិនទាន់មាន។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម ដំណាប់លើ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារខាងលើ ប្រហោងសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ។ កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់

រោយរាយចុះមក ក្នុងបន្ទប់។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ហើយធ្វើប្រដីស ហើយលាប ទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ លាបឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង ធ្វើជាក្បាច់ភ្លឺផ្កា ក្បាច់ភ្លឺវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់៥។

[៣៤៨] សម័យនោះឯង ទីបរិវេណ មានភក់ជ្រាំ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យចាក់ក្រាលក្រួសរវាន (នៅទីនោះ)។ ក្រួសរវាន ក៏មិនបានរាបស្មើ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលថ្ម។ ទឹកក៏ដក់នៅ (លើថ្មនោះ)។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ប្រឡាយទឹក។

[៣៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនាំគ្នាធ្វើចង្កានត្រង់ទីនោះ។ ក្នុងបរិវេណ។ ទីបរិវេណ ក៏ខ្លាំងដោយសម្រាម។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ក្នុងទីដីសមគួរ។ រោងភ្លើងមានទីទាប។ ទឹកក៏លិច។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីខ្ពស់ឡើង។ ខៀន (រោងភ្លើងនោះ) រលំ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខៀនយ៉ាង គឺខៀនឥដ្ឋ ខៀនថ្ម ខៀនឈើ។ ពួកភិក្ខុ ឡើង (តាមខៀននោះទៅ) ក៏លំបាក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្តើរ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ជណ្តើរថ្ម ជណ្តើរឈើ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ (តាមជណ្តើរ) ក៏ធ្លាក់ចុះមក។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង។ សន្ទុះទ្វារ នៃរោងភ្លើង នៅមិនទាន់មាន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទុះទ្វារ ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម ដំណាប់លើ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ គន្លឹះទ្វារខាងលើ ប្រហោងសោ ប្រហោងសម្រាប់ដាក់ខ្សែទាញ និងខ្សែទាញ។ កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់រោយរាយចុះមក ក្នុងរោង ភ្លើង។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ហើយធ្វើប្រដីស លាបទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមាន ពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង ធ្វើជាក្បាច់ភ្លឺផ្កា ក្បាច់ភ្លឺវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់៥ សួរចិរី និងខ្សែស្បៀង។ អាមាម នៅមិនទាន់ មានរបង។ ពួកសត្វពពែ និងសត្វចិញ្ចឹម (ឯទៀត) តែងចូលទៅបៀតបៀនដំណាំ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងរបងយ៉ាង គឺរបងប្លូស្សិ១ របងបន្លា១ និងស្នាមភ្លោះ១។ ខ្លោងទ្វារនៅ មិនទាន់មាន។ ពួកសត្វពពែ និងសត្វចិញ្ចឹម (ឯទៀត) នៅតែចូលទៅបៀតបៀនដំណាំបានដដែល។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លោងទ្វារ ទ្វារគាបបន្លា^{១១} សន្ទុះទ្វារទាំងគូ របងសសរ និងទ្វារជើងគូល។ កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់រោយរាយចុះមក ក្នុង ខ្លោងទ្វារ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដម្បូល ធ្វើប្រដីស ហើយលាប ទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ លាបឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង ធ្វើជាក្បាច់ភ្លឺផ្កា ក្បាច់ភ្លឺវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់៥។ អាមាម ក៏មានភក់ជ្រាំ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលក្រួសរវាន។ ក្រួសនោះ ក៏មិនបានរាបស្មើ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម។ ទឹកក៏ដក់នៅ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ធ្វើប្រឡាយទឹក។

[៣៥០] សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ទ្រង់មានបំណងឲ្យគេសាងប្រាសាទ លាបដោយបាយអ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ សង្ឃ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា គ្រឿងសម្រាប់ប្រក់ ព្រះមានព្រះភាគ បានអនុញ្ញាតហើយឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងប្រក់៥យ៉ាង គឺប្រក់ដោយឥដ្ឋ ប្រក់ដោយថ្ម ប្រក់ដោយបាយអ១ ប្រក់ដោយស្មៅ១ ប្រក់ដោយស្លឹកឈើ១។

ចប់ភាណវៈ ជាបឋម។

(ទុតិយភាណវៈ ទី២)

CS [vin.cv.06.02](#) | ភាគ ទី១០

(២. ទុតិយភាណវៈ)

រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី និងរឿងរាជគហសេដ្ឋី

(អនាថបិណ្ឌិកវត្ថុ)

CS [vin.cv.06.02.01](#) | ភាគ ទី១០

(អនាថបិណ្ឌិកវត្ថុ)

[៣៥១] សម័យនោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ជាប្តីប្អូនស្រីរបស់រាជគហសេដ្ឋី គឺជាប្អូនថ្លៃរាជគហសេដ្ឋី។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដោយកិច្ចការនីមួយៗ។

[៣៥២] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋី និមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធអង្គ ជាប្រធាន ដើម្បីរតត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ឯរាជគហសេដ្ឋី ក៏បានបង្គាប់ ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ និងពួកអ្នកធ្វើការល្អល្មះថា នែនាយរាល់គ្នា បើដូច្នោះ ចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោមពិព្រលីម ហើយចំអិនបបរ ចំអិនបាយ ចាត់ចែងសម្ល និងតាក់តែងសម្មុគត្ថវិភង្គៈ (ឲ្យល្អ)។

[៣៥៣] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា កាលពីដើម បើអញបានមកដល់ហើយ គហបតិនេះ ក៏រមែងតែបញ្ឈប់ កិច្ចការទាំងពួង ហើយនិយាយរាក់ទាក់មកនឹងអញ ក៏ឥឡូវគហបតិនេះ ជាអ្នកតោះតើយ (បែរទៅ) បង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួល ខ្លះថា នៃនាយរាល់គ្នា បើដូច្នោះ ចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោមពីព្រលឹង ហើយចម្អិនបបរ ចម្អិនបាយ ចាត់ចែងសម្បូរ និងតាក់តែងសម្បូរឧត្តរិក្ខៈ (ឲ្យល្អ) ប្រហែលជាគហបតិនេះ មានអាវាហមង្គល ឬវិវាហមង្គល ឬក៏មហាយញ្ញុពិធី ឬពុំនោះ គាត់អញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសាមាគធសេនិយរាជ ព្រម ទាំងពួកពល ឲ្យមកទទួលក្រយាហារ ក្នុងថ្ងៃស្អែកទេដឹង។

[៣៥៤] គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋី បង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះរួចហើយ ទើបចូលទៅរកអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏និយាយរាក់ទាក់ ជាមួយនឹង អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ និយាយនឹងរាជគហ សេដ្ឋី ដែលអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ដោយពាក្យដូច្នោះថា នៃគហបតិ កាលពីដើម បើខ្ញុំបានមកដល់ហើយ អ្នករមែងតែបញ្ឈប់កិច្ចការទាំងពួង ហើយនិយាយរាក់ទាក់ជាមួយនឹងខ្ញុំ ក៏ឥឡូវនេះ អ្នកធ្វើតោះតើយ បែរជាបង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះថា នៃនាយរាល់គ្នា បើ ដូច្នោះ ចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោមពីព្រលឹង ហើយចម្អិនបបរ ចម្អិនបាយ ចាត់ចែងសម្បូរ និងតាក់តែងសម្បូរឧត្តរិក្ខៈ (ឲ្យល្អ) នៃគហបតិ អាវាហមង្គល និងវិវាហមង្គល ឬមហាយញ្ញុពិធី នឹងកើតមានឡើងប្រាកដដល់អ្នកឬអ្វី ឬម្តាយអ្នកបានអញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសាមាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំង ពួកពល ឲ្យមកទទួលក្រយាហារ ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ រាជគហសេដ្ឋី និយាយថា នៃគហបតិ អាវាហមង្គល និងវិវាហមង្គលរបស់ខ្ញុំ មិនមានទេ ឬម្តាយខ្ញុំ អញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសាមាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំងពួកពល ឲ្យមកទទួលក្រយាហារ ក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះក៏ទេដែរ ខ្ញុំមានតែមហាយញ្ញុពិធីមែន គឺ និមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធអង្គ ជាប្រធាន មកទទួលភត្តក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិសួរថា នៃគហបតិ អ្នកពោលថា ពុទ្ធា ដូច្នោះឬ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតិ ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធា ដូច្នោះមែន។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ សួរទៀតថា នៃគហបតិ អ្នកពោលថា ពុទ្ធា ដូច្នោះឬ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតិ ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធា ដូច្នោះមែន។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ សួរទៀតថា នៃគហបតិ អ្នកពោលថា ពុទ្ធា ដូច្នោះឬ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតិ ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធា ដូច្នោះមែន។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ពោលទៀតថា អើគហបតិ សម្លេងគឺកកងថា ពុទ្ធា ដូច្នោះនេះ ជាសម្លេងដែលគេរកបានដោយកម្រក្នុងលោក ម្ចាស់គហបតិ តើខ្ញុំនឹងអាចចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ នោះ ទាន់ក្នុងពេលនេះបានដែរឬ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា ម្ចាស់គហបតិ កាលនេះ ជាកាលមិនគួរ ដើម្បីនឹងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជា អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទាន់ក្នុងពេលនេះទេ ចាំដល់វេលាថ្ងៃស្អែក សឹមអ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ទើបគួរ។

[៣៥៥] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិគិតថា ឥឡូវនេះ វេលាថ្ងៃ ស្អែកនេះ អញនឹងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ នោះ ទើបគួរ គិតហើយ ក៏ដកលំស្មារតី ចំពោះទៅរកព្រះពុទ្ធជាអារម្មណ៍ ហើយក៏ដេកទៅ ក៏ក្នុងវេលាយប់ (នោះ) អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ស្មានថា ភ្លឺហើយ ក៏ក្រោកឡើង៣ដង។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ចូលទៅកាន់ទ្វារសីតវន (ព្រៃត្រជាក់)។ ពួកអមនុស្ស⁹² ក៏នាំគ្នាបើកទ្វារឲ្យ។ កាលអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ចេញផុតអំពីនគរហើយ ពន្លឺក៏បាត់ទៅវិញ។ ស្រាប់តែមានងងឹតកើតឡើង។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុត និងព្រឺរោមក៏កើត ឡើង។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះមកវិញ។

[៣៥៦] គ្រានោះ សិរកយក្ស ដែលបាត់ទៅ ក៏បញ្ចេញសម្លេងឡើងថា ដំរី១សែន សេះ១សែន រថទឹមដោយមេសេះអស្សុតរ១សែន ស្រីជំទង់ ដែលប្រដាប់ដោយកុណ្ណាល ជាវិការៈ នៃកែវមណី១សែន ក៏មិនដល់មួយចំណិត នៃការឈានទៅ១ជំហាន ដែលបណ្ឌិតចែកឲ្យជាចំណែក១៦ អស់រវាង១៦ដងទេ។ ម្ចាស់គហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ម្ចាស់គហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ការឈានដើរទៅរបស់អ្នក ប្រសើរណាស់ ការត្រឡប់ ទៅវិញ មិនប្រសើរទេ។

[៣៥៧] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ក៏បាត់ងងឹតទៅវិញ។ ពន្លឺភ្លឺ ក៏កើតប្រាកដឡើង។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុត ព្រឺរោមនោះឯង ក៏រម្ងាប់ បាត់ទៅ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ក៏បាត់ពន្លឺអស់រវាង១៦ដងផង។ បេ។ អស់រវាង១៦ដងផង។ ងងឹតក៏កើតប្រាកដឡើង។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុត ព្រឺរោមក៏កើតឡើង។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះមកវិញ សិរកយក្ស ដែលបាត់ទៅហើយនោះ ស្រាប់តែបញ្ចេញសម្លេងអស់រវាង ជាគំរប់បីដងថា ដំរី១សែន សេះ១សែន រថដែលទឹមដោយមេសេះអស្សុតរ១សែន ស្រីជំទង់ ដែលពាក់ដោយកុណ្ណាល ជាវិការៈ នៃកែវមណី១សែន មិនដល់ចំណិត នៃការឈានទៅ១ជំហាន ដែលបណ្ឌិតចែក ឲ្យជាចំណែក១៦ អស់រវាង១៦ដងទេ។ ម្ចាស់គហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ម្ចាស់គហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ការឈានដើរទៅរបស់អ្នក ប្រសើរណាស់ ដំណើរត្រឡប់ថយក្រោយវិញ មិនប្រសើរទេ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ក៏បាត់ងងឹតទៅវិញ អស់រវាង១៦ដង។ ពន្លឺភ្លឺក៏កើតប្រាកដឡើង។ ភ័យសេចក្តីតក់ស្លុត ព្រឺរោមនោះឯង ក៏រម្ងាប់ទៅ។ លំដាប់ នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ចូលទៅកាន់សីតវន។

[៣៥៨] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ចង្រ្កមក្នុងទិវាល។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទត ឃើញអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ដើរមកពីចម្ងាយលឺម។ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ថយចុះអំពីទីចង្រ្កម ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេតាក់តែងថ្វាយ ស្រាប់។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ទើបមានព្រះបន្ទូលនេះ ទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ម្ចាស់សុទត្ត អ្នកចូរមកនេះ។ ឯអនាថ បិណ្ឌិកគហបតិ មានចិត្តត្រេកអរ រីករាយ ដោយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលត្រាស់ហៅអាត្មាអញចំឈ្មោះ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទៀបព្រះបាទទាំងគូ នៃព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គទ្រង់ផ្តួស្តល់ស្រួលទេឬ។

[៣៥៩]

ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលណាមានសេចក្តីត្រជាក់ មិនមានកិលេសគ្រឿងសៅហ្មងមិនជាប់នៅក្នុងកាមទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានទុក្ខរំលត់ហើយ រមែងដេកនៅជាសុខគ្រប់កាលទាំងពួង។ (មនុស្សណា) កាត់បង់នូវសេចក្តីប្រាថ្នា

ក្នុងភពទាំងពួង ហើយនាំបង្អនូវសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ ក្នុងហឫទ័យចេញ (មនុស្សនោះ) ឈ្មោះថា ជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ ដល់ហើយនូវសេចក្តីរម្ងាប់នៃចិត្ត រមែងដេកនៅជាសុខ។

[៣៦០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វិកថា ដល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ។ អនុបុព្វិកថានោះគឺ ទ្រង់ប្រកាសនូវទានកថា១ សីលកថា១ សក្កកថា១ កាមាទិន្រ្ទៈ ដ៏លាមកសៅហ្មង១ និងអាទិសង្ស ក្នុងការចេញសាងផ្នួស១។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិរណាធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងពេលណា ក៏ធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសម្តែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គ ទ្រង់ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះ គឺ ទុក្ខសច្ចសមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ក្នុងពេលនោះ។ សំពត់ដីស្អាត ដែលមិនមានពណ៌ខ្មៅ តែងទទួលយកនូវទឹកជ្រលក់ដោយប្រពៃយ៉ាងណាមិញ ក៏ដូចជាធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិផល មានធូលីទៅប្រាសហើយ មានមន្ទិលទៅប្រាសហើយ ក៏បានកើតឡើងដល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លើអាសនៈនោះដូច្នោះថា ធម្មជាតិឯណានីមួយ មានសភាពកើតឡើងហើយជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ មានសភាពរលត់ទៅវិញជាធម្មតា។

[៣៦១] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានឃើញធម៌ហើយ បានលុះធម៌ហើយ បានជ្រាបច្បាស់ធម៌ហើយ មានចិត្តចុះកាន់ធម៌ស៊ប់ហើយ ឆ្លងចាកសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីង្រៀងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា លែងជឿនូវពាក្យបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនា របស់ព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គ ទ្រង់សម្តែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្ស បើកវត្ថុដែលគេផ្តាប់ ឲ្យផ្តាឡើង ឬដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវ ដល់អ្នករង្វេង ឬដូចមនុស្សកាន់ប្រទីប ទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយគិតថា មនុស្សដែលមានភ្នែក នឹងមើលឃើញរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះមានព្រះភាគផង នូវព្រះធម៌ផង នូវព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកដល់ហើយនូវព្រះត្រៃសរណគមន៍ ស្មើដោយដ៏រិត ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះ ជាដើមរៀងទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត សូមព្រះមានព្រះភាគ មួយអន្លើដោយព្រះភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ដឹងច្បាស់ថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចចៀសចេញទៅ។

[៣៦២] រាជគហសេដ្ឋីបានឮថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិនិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែកដូច្នោះហើយ។ ចំណែកខាងរាជគហសេដ្ឋី បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ម្ចាស់គហបតិ បានឮថា អ្នកនិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ (ស្បៀង) ឯណា ម្ចាស់គហបតិ ខ្ញុំនឹងឲ្យវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតិ កុំចុះ ខ្ញុំមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ ធ្វើភត្ត ដើម្បីសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ។

[៣៦៣] អ្នកនិគមក្រុងរាជគ្រឹះ បានឮដំណឹងច្បាស់ថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បាននិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក។ វេលានោះ អ្នកនិគមក្រុងរាជគ្រឹះ និយាយពាក្យនេះ ទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា បពិត្រគហបតិ ឮថា អ្នកបាននិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយឯណា ម្ចាស់គហបតិ ខ្ញុំឲ្យវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឆ្លើយថា នែអ្នក កុំចុះ ខ្ញុំមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ ធ្វើភត្ត ដើម្បីសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ។

[៣៦៤] ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ជ្រាបច្បាស់ថា ឮថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បាននិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ឯព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ទ្រង់មានបន្ទូលនេះ ទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ម្ចាស់គហបតិ ឮថា អ្នកបាននិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយឯណា យើងនឹងឲ្យវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក្រាបទូលតបថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ពុំបាច់ទេ ខ្ញុំព្រះអង្គ មានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ ធ្វើភត្ត ដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ។

[៣៦៥] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ក៏ឲ្យជនតាក់តែងខាងនិយាយភោជនិយាហារដ៏ឧត្តម ក្នុងលំនៅរបស់រាជគហសេដ្ឋី ហើយឲ្យជន ក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ចំពោះព្រះមានបុណ្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តកិសម្រេចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បៀង និងបាត្រចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរ ទៅកាន់លំនៅរបស់រាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលបុគ្គលក្រាលថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានអង្គាសថ្វាយខាងនិយាយភោជនិយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែក លែងទទួលទៀត លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលនិមន្តគង់ចាំវស្សា ក្នុងក្រុងសារគីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតិ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ រមែងត្រេកអរចំពោះក្នុងលំនៅដ៏ស្ងាត់តែម្យ៉ាង។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ហើយ បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ហើយ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យខស្សាហ៍ព្រម ឲ្យរីករាយព្រម ដោយធម្មិកថា ហើយព្រះអង្គ ក្រោកចាកអាសនៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅ។

[៣៦៦] សម័យនោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ជាបុគ្គលមានមិត្តច្រើន មានសម្លាញ់ច្រើន មានវាចាក្នុងអ្នកផងកាន់យក។ ទើបអនាថបិណ្ឌិកគហបតិពិចារណា នូវកិច្ចដែលគួរធ្វើនោះ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ រួចហើយក៏ត្រឡប់មកក្រុងសារគីវិញ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នករាល់គ្នាធ្វើអាមាម សាងវិហារ ផ្ដើមធ្វើនូវទាន ឥឡូវនេះ ព្រះពុទ្ធត្រាស់ហើយក្នុងលោក ឯព្រះអង្គនោះសោត ខ្ញុំក៏បាននិមន្តហើយ ព្រះអង្គនឹងទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវនេះ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សដែលអនាថបិណ្ឌិកគហបតិបញ្ជូនទៅនោះ ក៏បានធ្វើអាមាម សាងវិហារ និងផ្ដើមធ្វើនូវទាន។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ទៅដល់ក្រុងសារគីហើយ ក៏គយគន់មើល (កន្លែង) ក្នុងក្រុងសារគីគ្រប់អង្រែ ដោយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ សមនឹងគង់នៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ទីណាមិនជិតពេក មិនឆ្ងាយពេក អំពីស្រុក ល្មមទៅ ល្មមមកបាន ល្មមពួកមនុស្សដែលត្រូវការដោយប្រយោជន៍ ងាយនឹងទៅមក ជាទីមិនច្រឡកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសម្លេងតិច ឥតមានសម្លេងគឺកកង ជាទីប្រាសចាកខ្យល់បក់មកអំពីសំរិះ នៃជនគួរជាទីធ្វើការសម្ងាត់នៃមនុស្ស និងជាទីគួរដល់វិវេកក្នុងវេលាយប់។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានឃើញឱទ្ធានរបស់រាជកុមារឈ្មោះជេត ជាទីមិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេក អំពីស្រុក ល្មមទៅមកបាន ល្មមពួកមនុស្សដែលត្រូវការដោយប្រយោជន៍ ងាយទៅមក មិនច្រឡកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសម្លេងតិច ឥតមានសម្លេងគឺកកង ជាទីប្រាសចាកខ្យល់បក់មកអំពីសំរិះ នៃមនុស្សគួរជាទីធ្វើការសម្ងាត់នៃមនុស្ស ជាទីគួរដល់វិវេកក្នុងវេលាយប់ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះរាជកុមារឈ្មោះជេត លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះរាជកុមារឈ្មោះជេតថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ សូមព្រះអង្គប្រទានឱទ្ធានមកខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងធ្វើអាមាម។ ជេតរាជកុមារឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតិ អាមាមខ្ញុំឲ្យ (អ្នកទទេ) មិនបានទេ លុះតែ (អ្នកឲ្យថ្លៃ) គឺក្រាលដោយកោដិដែកហាបណៈ (ទើបឲ្យបាន)។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឆ្លើយថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ អាមាម ខ្ញុំព្រះអង្គមុខជានឹងយកហើយ។ ជេតរាជកុមារឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតិ អ្នកកុំអាលយកអាមាម (ចាំយើងសួរពួកមហាមាត្រ អ្នកវិនិច្ឆ័យសេចក្ដីសិន)។ ជេតរាជកុមារ និងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ក៏សួរពួកមហាមាត្រ អ្នកវិនិច្ឆ័យសេចក្ដីថា អាមាម គួរឲ្យអនាថបិណ្ឌិកគហបតិយក ឬមិនឲ្យយកទេ។ ពួកមហាមាត្រពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ ព្រះអង្គបានកាត់ថ្លៃអាមាមចំនួនប៉ុន្មាន ក៏ឲ្យអនាថបិណ្ឌិកគហបតិទទួលយក ដោយថ្លៃប៉ុណ្ណោះចុះ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានឲ្យគេផ្ទុកប្រាក់ដោយរទេះទាំងឡាយ ហើយឲ្យក្រាលតំរៀប ដោយកោដិដែកហាបណៈ ក្នុងព្រៃរបស់ជេតរាជកុមារ។ ប្រាក់ដែលជញ្ជូនយកមកតែម្ដងប៉ុណ្ណោះ មិនគ្រាន់ត្រង់ទីឱកាសបន្តិចជុំវិញខ្លោងទ្វារ។ ឯអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ក៏បានបង្គាប់ពួកមនុស្សថា នៃនាយរាល់គ្នា ចូរអ្នកទៅនាំយកប្រាក់មកទៀត យើងនឹងក្រាលត្រង់ទីឱកាសនេះ។ គ្រានោះ ជេតរាជកុមារ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នោះថា គហបតិនេះ ចំណាយប្រាក់ច្រើនដល់ម៉្លោះ ចំពោះកិច្ចណា កិច្ចនោះ មិនមែនជារបស់ចោកទាបទេ។ វេលានោះ ជេតរាជកុមារ ពោលនូវពាក្យនេះ នឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ណ្ហើយគហបតិ អ្នកកុំឲ្យក្រាលទីឱកាសនោះឡើយ អ្នកចូរឲ្យទីឱកាសនោះដល់ខ្ញុំ ទាននុំនឹងមានដល់ខ្ញុំ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានថ្វាយទីឱកាសនោះ ដល់ជេតរាជកុមារ ដោយគិតថា ជេតរាជកុមារនេះ ជាមនុស្សល្បីល្បាញ មានមនុស្សស្គាល់(ច្រើន) មានប្ញទ្ធិច្រើន ឯសេចក្ដីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ (នឹងមាន) ដល់ពួកមនុស្សដែលគេស្គាល់ មានសភាពយ៉ាងនេះ។ គ្រានោះ ជេតរាជកុមារ បានកសាងខ្លោងទ្វារ ក្នុងទីឱកាសនោះ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ឲ្យគេធ្វើវិហារ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ឲ្យធ្វើបន្ទប់ ឲ្យធ្វើឧបដ្ឋានសាលា ឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើកប្បិយកុដិ ឲ្យធ្វើវត្តកុដិ ឲ្យធ្វើទីចម្រុះ ឲ្យធ្វើសាលាសម្រាប់ចម្រុះ ឲ្យធ្វើអណ្តូងទឹក ឲ្យធ្វើសាលាទៀបអណ្តូងទឹក ឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើសាលាទៀបរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើស្រះ បោក្រណី ឲ្យធ្វើមណ្ឌបក្នុងជេតវន។

(នវកម្មទានៈ)

CS [vin.cv.06.02.02](#) | ភាគ ទី១០

(នវកម្មទាន់)

[៣៦៧] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកក្រុងវេសាលី ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ឆ្ពោះត្រង់ទៅក្រុងវេសាលី។ មានសេចក្ដីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា ក្នុងព្រៃមហាវិន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ។

[៣៦៨] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ កំពុងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើនវកម្ម គឺការងារថ្មី ក៏បានផ្គត់ផ្គង់ពួកភិក្ខុ ដែលជាអ្នករាប់រងនូវនវកម្ម ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ថ្នាំជាបច្ច័យសម្រាប់អ្នកជម្ងឺដោយគោរព។

[៣៦៩] លំដាប់នោះ មានជាងជុល ឬដេរម្នាក់ ជាអ្នកកំសត់ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះ កំពុងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើនវកម្ម ព្រោះអំពើណា អំពើនេះ មិនមែនជារបស់ចោកទាបទេ បើដូច្នោះ គួរតែអញ្ជើញនវកម្មដែរ។ ឯជាងជុល ឬដេរជាអ្នកកំសត់នោះ ជាន់ដី បោះឥដ្ឋ ហើយធ្វើជញ្ជាំងដោយខ្លួនឯង។ ជាងជុលនោះ មិនឈ្លាសរៀប ជញ្ជាំងរៀប ជញ្ជាំងក៏រលំទៅ។ ជាងជុលកំសត់នោះ ជាន់ដីឥដ្ឋ ធ្វើជញ្ជាំងដោយខ្លួនឯង។ អស់វារៈ ជាកំរប់ពីរដងផង។ បេ។ អស់វារៈ ជាកំរប់បីដងផង។ ជាងជុល មិនឈ្លាសនោះ ធ្វើជញ្ជាំងរៀប ជញ្ជាំងក៏រលំទៅ។ លំដាប់នោះ ជាងជុលកំសត់នោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ជនទាំងឡាយណា ឲ្យចីវរ បិណ្ឌបាតសេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារថ្នាំ ជាបច្ច័យសម្រាប់អ្នកជម្ងឺ ដល់ពួកសមណៈ ជាសក្យបុគ្គិយ៍នេះ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍នេះ ទូន្មានប្រៀនប្រដៅនូវជនទាំងឡាយផង រាប់រងនូវនវកម្មរបស់ជនទាំងនោះផង ចំណែកខាងអញ ជាមនុស្សកំសត់ គ្មានអ្នកណាមួយជួយទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅ ឬរាប់រង នូវនវកម្មរបស់អញសោះឡើយ។ ពួកភិក្ខុ ក៏បានឮជាងជុលកំសត់នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុ) ឲ្យនវកម្ម⁹³ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយនវកម្ម នឹងដល់នូវសេចក្ដីខ្ពស់ខ្លាយថា គិតដូចម្ដេច នឹងឲ្យវិហារហើយឆាប់ នឹងជួសជុលនូវទីដែលបាក់បែកឡើងវិញបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ មុនដម្បង ត្រូវសង្ឃសូមភិក្ខុ។ លុះសូមហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវនវកម្ម ដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ សង្ឃឲ្យនូវនវកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ ការឲ្យនវកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុ

អង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ សង្ឃឲ្យនរកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវដំណើរនេះ ដោយ ការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(អត្ថសនាទិអនុជាននៈ)

CS vin.cv.06.02.03 | ភាគ ទី១០

(អត្ថសនាទិអនុជាននំ)

[៣៧០] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងក្រុងវសាលី គួរដល់ពុទ្ធអនុស្សយ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ក្រុងសារត្ថី។ សម័យ នោះឯង ពួកភិក្ខុជាអន្តោសិក របស់ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ នាំគ្នាដើរជើងទៅខាងមុខៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ក៏ហ្នឹងហែងវិហារ ហ្នឹងហែងទី ដេកថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ័របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង។ កាលនោះ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ទៅអំពីខាងក្រោយៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន កាលបើពួកអន្តោសិករបស់ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុហ្នឹងហែងវិហារ ហ្នឹងហែងទីដេកហើយ លោកីរកទី សំណឹងមិនបាន ទើបទៅគង់ទៀបគល់ឈើ១។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើង ក្នុងពេលបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ក្អក គ្រហែម។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក៏ក្អកគ្រហែមដែរ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នរណានៅក្នុងទីនេះ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះ មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះសារីបុត្ត។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ហេតុអ្វីក៏អ្នកមកអង្គុយក្នុងទីនេះ។ ឯព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក៏ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។

[៣៧១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុជាអន្តោសិក របស់ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ដើរជើងទៅខាងមុខៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហ្នឹងហែងវិហារ ហ្នឹងហែងទីដំណេកថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ័របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា សូម ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសនោះ មិនសមបើនឹង ដើរជើងទៅខាង មុខៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហ្នឹងហែងវិហារ ហ្នឹងហែងទីដំណេកថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ័របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យ របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ដូច្នេះទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែនដឹកនាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ក៏ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដូចម្តេច គួរនឹងទទួលអាសនៈប្រសើរ^{៩៤} ទឹក ប្រសើរ^{៩៥} និងដុំបាយប្រសើរ^{៩៦} បាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីខត្តិយត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីព្រាហ្មណ៍ត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីគហបតិត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយ ប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណា រៀនគម្ពីរព្រះសូត្រ ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណា បានបឋមជ្ឈាន ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាប បង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានទុតិយជ្ឈាន ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរ បាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានតតិយជ្ឈាន។ បេ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណា បានចតុត្ថជ្ឈាន ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមាន ព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាសោតាបន្ន ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាអនាគាមី។ បេ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជា អរហន្ត ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានវិជ្ជា៣ ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ មានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានអភិញ្ញា៦ ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន។

រឿងសត្វជាសម្លាញ់គ្នា៣គូ

[៣៧២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ (នេះ) ធ្លាប់មានមកហើយ នៅខាងហិម វន្តប្បុរេស មានដើមជ្រៃធំ១ដើម។ សត្វ៣គូ គឺ ទទា ទា ដំរី ជាសំឡាញ់គ្នា តែងនៅអាស្រ័យនឹងដើមជ្រៃធំនោះ។ សត្វទាំងនោះ មិនគោរព មិនកោតក្រែង មិនប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើទៅវិញទៅមករកគ្នាឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វជាសម្លាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ឱពួក យើង ធ្វើម្តេចនឹងដឹងពិតថា នរណាជាធំពីកំណើតជាងយើង ៗត្រូវធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព រាប់អាន បូជាអ្នកនោះ ម្យ៉ាងទៀត យើងត្រូវ បិតនៅក្នុងឱវាទរបស់អ្នកនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទទា និងស្វាសួរដំរីថា ម្ចាស់សម្លាញ់ អ្នកបានរលឹកឃើញហេតុពីមុនដូចម្តេច។ ដំរី ឆ្លើយថា ម្ចាស់សម្លាញ់ទាំងឡាយ កាលដែលខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំធ្វើដើមជ្រៃនេះ ក្នុងចន្លោះភ្លៅទាំងពីរហើយដើរទៅ ចុងគ្រួយ (ជ្រៃនេះ) ទល់នឹងពោះខ្ញុំ ម្ចាស់សម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញនូវហេតុពីមុនដូច្នេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ ទទា និងដំរីសួរស្វាថា ម្ចាស់សម្លាញ់ អ្នករលឹក ឃើញហេតុពីមុនដូចម្តេចខ្លះ។ ស្វាឆ្លើយថា ម្ចាស់សម្លាញ់ទាំងឡាយ កាលដែលខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំអង្គុយលើផែនដី ហើយទំពាស៊ីត្រួយជ្រៃនេះ ម្ចាស់ សម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញហេតុពីមុនដូច្នេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្វា និងដំរីសួរទៅទទាថា ម្ចាស់សម្លាញ់ អ្នករលឹកឃើញហេតុ ពីមុនដូចម្តេចខ្លះ។ ទទាឆ្លើយថា ម្ចាស់សម្លាញ់ទាំងឡាយ ក្នុងទីណោះ មានដើមជ្រៃធំ១ដើម ខ្ញុំស៊ីផ្លែរួចហើយ ហើរមកអំពីនោះ មកបន្ទាប់

រច្ចៈក្នុងឱកាសនេះ ជ្រៃនេះក៏កើតអំពីរច្ចៈរបស់ខ្ញុំ ម្ចាស់សម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំជាសត្វធំពីកំណើត តាំងអំពីកាលនោះមក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្នា និងដំរីបានពោលពាក្យនេះ នឹងទទាថា ម្ចាស់សម្លាញ់ អ្នកជាធំពីកំណើតជាងយើង យើងនឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាអ្នក មួយទៀត យើង នឹងតាំងនៅក្នុងឱវាទរបស់អ្នក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទទាឲ្យស្នា និងដំរីកាន់សីលទាំង៥ ហើយសមាទាន ប្រព្រឹត្តសីលទាំង៥ ដោយ ខ្លួនឯង។ សត្វទាំងឡាយនោះ គោរពកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើ ទៅវិញទៅមករកគ្នា លុះទំលាយខន្ធ ទៅកាន់លោកខាងមុខ ក៏បានទៅកើត ក្នុងសុគតិ គឺឋានសួគ៌។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រហ្មចរិយធម៌នុ៎ះឯង ឈ្មោះតិគ្គិរិយព្រហ្មចរិយៈ។

[៣៧៣] ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ពួកជនដែលល្បាសក្នុងធម៌ កោតក្រែងចាស់ត្រីនាចារ្យ រមែងបានសេចក្តីសរសើរក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បាន សុគតិក្នុងបរលោកផង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលពួកសត្វតិរច្ឆានទាំងនោះ ម្តេចក៏ចេះគោរព កោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើ ដល់គ្នានឹងគ្នាទៅ បាន ចំណង់បើអ្នកទាំងឡាយបួសក្នុងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ គួរណាស់តែគោរព កោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មោះ ស្មើដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយហេតុណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើហេតុនុ៎ះឲ្យល្អ ក្នុងសាសនានេះចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល អញ្ជូលិកម្ម សាមិចិកម្ម អាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរ (ដល់ភិក្ខុ) តាមលំដាប់ចាស់ខ្លី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែថា វត្ថុជាប់របស់សង្ឃ ភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ខាំងតាមលំដាប់ចាស់ខ្លីទេ ភិក្ខុណាយាត់ខាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

(អវនិយាទិបុគ្គលា)

CS [vin.cv.06.02.04](#) | ភាគ ទី១០

(អវនិយាទិបុគ្គលា)

អវនិយបុគ្គល វនិយបុគ្គល

[៣៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អវនិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវសំពះ) នេះ មាន១០ពួក គឺ ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុន មិនត្រូវសំពះ ភិក្ខុ ដែលបានឧបសម្បទាក្រោយ១ មិនត្រូវសំពះអនុបសម្បទា មិនត្រូវសំពះភិក្ខុចាស់ ដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា ជាអធម្មវាទី១ មិនត្រូវសំពះ មាតុគ្រាម១ មិនត្រូវសំពះមនុស្សខ្មើយ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុ ដែលកំពុងនៅបរិវាស១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុ ដែលគួរទាញមកកាន់មូលាបត្តិ១ មិនត្រូវ សំពះភិក្ខុ ដែលគួរដល់មានត្ថ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុ ដែលកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ថ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុ ដែលគួរដល់អញ្ជានកម្ម១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវសំពះ មាន១០ចំពូក ដូច្នេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វនិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលភិក្ខុត្រូវសំពះ) នេះ មាន៣ពួក គឺភិក្ខុដែល បានឧបសម្បទាក្រោយ ត្រូវសំពះភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុន១ ត្រូវសំពះភិក្ខុចាស់ជាង ដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា ជាធម្មវាទី១ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ត្រូវថ្វាយបង្គំព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ដែលភិក្ខុត្រូវសំពះ មាន៣ចំពូក ដូច្នេះឯង។

(អាសនប្បដិពាហនបដិក្ខេប)

CS [vin.cv.06.02.05](#) | ភាគ ទី១០

(អាសនប្បដិពាហនបដិក្ខេប)

[៣៧៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ តាក់តែងមណ្ឌប តាក់តែងកម្រាល តាក់តែងទីឱកាសចំពោះសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសិស្ស របស់ពួកធម្មគិយភិក្ខុគិតគ្នាថា វត្ថុជាប់របស់សង្ឃ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត ទៅតាមលំដាប់ចាស់ខ្លីពិតមែនហើយ តែវត្ថុដែលគេធ្វើឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ព្រះមានព្រះភាគ មិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាដើរជែងទៅពីខាងមុខៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជា ប្រធាន ហើយហ្មងហែងមណ្ឌប ហ្មងហែងកម្រាល ហ្មងហែងទីឱកាសថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ័របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួក យើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ និមន្តទៅពីខាងក្រោយៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន កាលបើពួកអន្តោសិក របស់ពួកធម្មគិយភិក្ខុ ហ្មងហែងមណ្ឌប ហ្មងហែងកម្រាល ហ្មងហែងទីឱកាស (ដូច្នោះ) លោកមិនបានទីឱកាស ក៏ទៅគង់ទៀបគល់ឈើ១។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើង ក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ក្អកក្រហែម។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក៏ក្អកក្រហែមដែរ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នរណានៅក្នុងទីនុ៎ះ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះសារីបុត្ត។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមកអង្គុយក្នុងទីនេះ។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។

[៣៧៦] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាសិស្ស របស់ពួកធម្មគិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា វត្ថុជាប់របស់សង្ឃ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតតាមលំដាប់ចាស់ខ្លី ពិតមែនហើយ តែ វត្ថុដែលគេឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ព្រះមានព្រះភាគ មិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាដើរជែងទៅពីខាងមុខៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយក៏នាំគ្នាហ្មងហែងមណ្ឌប ហ្មងហែងកម្រាល ហ្មងហែងទីឱកាសថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ័របស់យើង ទីនេះ សម្រាប់អាចារ្យរបស់យើង ទីនេះសម្រាប់យើង ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោស ហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះបីវត្ថុដែលគេធ្វើឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ពួកភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ខាំងទៅតាម លំដាប់ចាស់ខ្លីទេ ភិក្ខុណាយាត់ខាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

(តិហិរិកតអនុជាននៈ)

CS [vin.cv.06.02.06](#) | ភាគ ទី១០

(គិហិរិកតអនុជានន់)

[៣៧៧] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាលអាសនៈខ្ពស់ អាសនៈប្រសើរ ក្នុងរោងភត្ត និងចន្លោះផ្ទះ (ប្រគេនព្រកភិក្ខុ) អាសនៈខ្ពស់ អាសនៈប្រសើរដូចម្តេចខ្លះ អាសនៈខ្ពស់ អាសនៈប្រសើរនោះគឺ អាសន្តិ (អាសនៈខ្ពស់ប្រមាណ) បល្ល័ង្កៈ (ត្រៃដែលមានជើងខ្ពស់វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែងជាង៤ធ្លាប់) ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) បដិកៈ (កម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ) បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ជាផ្តាចង្កោម) តូលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសំឡឹក) វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វ មានសីហៈ និងខ្លាធំជាដើម) ខន្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមច្រាងតែម្ខាង) ឯកន្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមច្រាងទាំងពីរខាង) កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱនមាស និងស្នូត ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ) កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃស្នូត ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ) កម្ពុលៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ) កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ល្មមពួកស្រីរាំ១៦នាក់ឈររាំបាន) ហត្ថត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) អស្សត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) រថត្ថៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយស្បែកខ្លា) កទលិមិកបវប្បច្ឆត្ថរណៈ (កម្រាលដ៏ខ្ពស់ ដែលធ្វើដោយស្បែកសត្វល្អ) សខត្ថរច្ឆនៈ (ទីដេកដែលមានពិតានក្រហមពីខាងលើ) ឧភតោលោហិតកុបធានៈ (កម្រាលដែលមានខ្នើយ មានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង គឺខ្នើយក្បាល និងខ្នើយជើង)។ ពួកភិក្ខុរៀន មិនហ៊ានអង្គុយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈដ៏សេស ជាគិហិរិក៍ គឺអាសនៈដែលប្លែកសម្រាប់គ្រហស្ថបាន តែដេកមិនបាន រៀរលែងតែសេនាសនៈ៣យ៉ាង គឺអាសន្តិ១ បល្ល័ង្កៈ១ តូលិកៈ១។

[៣៧៨] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សតាក់តែងគ្រែផង តាំងផង ដែលញាត់សំឡឹក ក្នុងរោងភត្ត និងចន្លោះផ្ទះ ពួកភិក្ខុរៀន មិនហ៊ានអង្គុយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈជាគិហិរិក៍ ដែលប្លែកសម្រាប់គ្រហស្ថបាន តែដេកមិនបាន។

(ជេតវនវិហារនុមោទនា)

CS [vin.cv.06.02.07](#) | ភាគ ទី១០

(ជេតវនវិហារនុមោទនា)

[៣៧៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅត្រង់ទៅកាន់ក្រុងសារត្ថី។ មានរឿងដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសារត្ថីនោះ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកកហបតិ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកកហបតិ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលភត្ត របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តិកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណភាព។ លុះអនាថបិណ្ឌិកកហបតិ ដឹងច្បាស់ថា ព្រះមានព្រះភាគ ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។

[៣៨០] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកកហបតិ ឲ្យតាក់តែងខាននីយភោជនីយាហារ ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ក្នុងពេលដែលកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បៀង និងបាត្រថ្ងៃរក្សាបុព្វណ្ណសម័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់អនាថបិណ្ឌិកកហបតិ លុះយាងទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេតាក់តែងថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ។ អនាថបិណ្ឌិកកហបតិ ក៏បានអង្គុយខាននីយភោជនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ថ្វាយដោយដៃឯង ចំពោះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ ត្រាតែទ្រង់ប្រកែក លែងទទួលទៀត (លុះដឹងថា) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ថទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ អនាថបិណ្ឌិកកហបតិ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ត្រូវប្រតិបត្តិក្នុងវត្តជេតវនដូចម្តេច។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កហបតិ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រតិស្នានវត្តជេតវន សម្រាប់សង្ឃ ដែលបានមកហើយ និងមិនទាន់បានមក អំពីទិសទាំង៤។ អនាថបិណ្ឌិកកហបតិ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ហើយក៏ប្រតិស្នានវត្តជេតវន សម្រាប់សង្ឃ ដែលបានមកហើយ និងមិនទាន់បានមកអំពីទិសទាំង៤។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះអនាថបិណ្ឌិកកហបតិ ដោយគាថាទាំងនេះថា

[៣៨១]

(វិហារ គឺទីអាវាស ឬសេនាសនៈ ជាទីនៅនៃសង្ឃទាំងឡាយ) រមែងការពាររងាផង ក្តៅផង ប្រើសាហាវទាំងឡាយផង ពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយផង មូសទាំងឡាយផង ត្រជាក់ទាំងឡាយផង គ្រាប់ភ្លៀងទាំងឡាយផង ខ្យល់ និងកំដៅថ្ងៃ ដ៏ក្តៅខ្លាំង ដែលកើតឡើងហើយ រមែងបាត់ទៅវិញ ព្រោះវិហារនោះ។ វិហារទាន គឺ ការឲ្យលំនៅ (ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយ) ដល់សង្ឃ សម្រាប់ជ្រកកោនផង សម្រាប់នៅជាសុខផង ដើម្បីដុតបាបធម៌ផង ដើម្បីចម្រើនវិបស្សនាផង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំងឡាយ តែងត្រាស់សរសើរថា ជាអគ្គទាន (ទានដ៏ប្រសើរ)។ ព្រោះហេតុនោះឯង បុរស (ស្ត្រី) ជាបណ្ឌិត កាលបើបានឃើញច្បាស់នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនហើយ គប្បីរកសាងវិហារ គឺអាវាស ឬសេនាសនៈទាំងឡាយ ដ៏ជាទីគួររីករាយ ហើយគប្បីនិមន្តលោក ដែលជាពហុស្សត គឺលោកអ្នកចេះដឹងច្រើនទាំងឡាយ ឲ្យនៅក្នុងទីនោះ។ គប្បីមានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះលោកទាំងឡាយ ដែលមានកាយ និងចិត្តត្រង់ហើយឲ្យម្ហូបចំណីផង ទឹកផង សំពត់ និងសេនាសនៈទាំងឡាយផង ដល់លោកទាំងនោះចុះ។ លោកទាំងនោះ រមែងសំដែងធម៌

ជាក្រឡឹងបន្ទាប់សេចក្តីទុក្ខគ្រប់ប្រការ ដល់អ្នកនោះ លុះអ្នកនោះបានដឹងធម៌ណា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះហើយ ក៏ជាអ្នកមិន មានអារសៈ រមែងបរិនិព្វាន។

លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះអនាថបិណ្ឌិកកហបតិ ដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអារសៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀស ចេញទៅ។

(អាននប្បដិពហនាទិ)

CS vin.cv.06.02.08 | ភាគ ទី១០

(អាននប្បដិពហនាទិ)

[៣៨២] សម័យនោះ មានមហាមាត្រម្នាក់ ជាសាវ័ករបស់អាជីវក ធ្វើសង្ឃត្ត។ ឧបនន្ទសក្យបុត្រមានអាយុមកដល់ក្រោយគេ ក៏បណ្តេញ ភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញ។ រោងភត្តក៏កើតមានសេចក្តីជ្រុលជ្រើម។ មហាមាត្រនោះ ក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍ មកដល់ក្រោយគេ មិនគួរនឹងបណ្តេញភិក្ខុ ដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់ មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តក៏កើតមានសេចក្តីជ្រុលជ្រើម បើយ៉ាងហ្នឹង ភិក្ខុឯទៀត អាចឆាន់ឆ្អែត ស្រួលបួលដែរ រៀ រលែងតែភិក្ខុដែលអង្គុយស៊ប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុបានឮមហាមាត្រនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្តិយ៍មានអាយុ មកក្រោយគេ មិនគួរនឹងបណ្តេញភិក្ខុ ដែលមាន វស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់ មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តក៏កើតមានសេចក្តីជ្រុលជ្រើម។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកមកដល់ក្រោយគេ ហើយបណ្តេញភិក្ខុ ដែល មានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញ (នាំឲ្យ) រោងភត្តក៏កើតមានសេចក្តីជ្រុលជ្រើម ពិតមែនឬ។ ឧបនន្ទ ក្រាប បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស មិនគួរឃើងអ្នកមកក្រោយគេ ហើយបណ្តេញ ភិក្ខុ ដែលមានវស្សាជាលំដាប់ កំពុងឆាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តក៏កើតមានសេចក្តីជ្រុលជ្រើម នែមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញភិក្ខុ ដែលអង្គុយខាងក្រោយគេបង្អស់ ដែលកំពុងនៅឆាន់ មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញទេ ភិក្ខុណាបណ្តេញ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ តែបើ (ភិក្ខុចាស់) បណ្តេញ (ភិក្ខុខ្ចីដែលកំពុងឆាន់) ឲ្យក្រោកចេញ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីឃាត់ ហើយនិយាយថា ចូរលោក ទៅយកទឹកមក បើបានទឹកនោះមក ដោយអាការដូច្នោះ ការនេះជាការឥតទោស បើមិនបានទឹកមកទេ ត្រូវភិក្ខុខ្ចី លេបគ្រាប់បាយឲ្យស្រួល ហើយ ឲ្យអារសៈ ដល់ភិក្ខុចាស់ជាង (នោះ) ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនដែលពោលថា ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឃាត់អារសៈ ចំពោះភិក្ខុចាស់ជាង ដោយបរិយាយឯណានីមួយទេ ភិក្ខុណាយាត់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៣] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ នាំគ្នាបណ្តេញពួកភិក្ខុឈឺ ឲ្យក្រោកចេញ។ ភិក្ខុឈឺទាំងឡាយ ពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកខ្ញុំ ករុណាសុទ្ធតែជាអ្នកឈឺ មិនអាចនឹងក្រោកចេញបានទេ។ ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា យើងនឹងបណ្តេញលោកមានអាយុទាំងឡាយឲ្យក្រោក ចេញ ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យក្រោកឈរឡើង ហើយលែងចេញ។ ពួកភិក្ខុឈឺ ក៏ជ្រប់ជួលទៅ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញភិក្ខុឈឺទេ ភិក្ខុណាបណ្តេញ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយជាអ្នកឈឺ ទុកជាអ្នកណា ក៏មិនគប្បីបណ្តេញ ឲ្យក្រោកចេញបាន ហើយក៏ដេកជាប់នៅនឹងដំណេកដីប្រសើរ។ បើ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទីដំណេកដីសមគួរ ដល់ភិក្ខុឈឺបាន។

[៣៨៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ ឃាត់អារសៈដោយកលមាយាអាក្រក់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវហាមឃាត់អារសៈ ដោយកលមាយាអាក្រក់ទេ⁹⁷ ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៦] សម័យនោះឯង ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ ជួសជុលវិហារធំមួយ ដែលមាននៅក្នុងទីបំផុតដែន ដោយគិតគ្នាថា ពួកយើងនឹងនៅចាំវស្សា ក្នុងវិហារធំនេះ។ ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ បានឃើញពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ កំពុងតែជួសជុលវិហារ លុះឃើញហើយ ក៏បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អារុសោ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ កំពុងតែជួសជុលវិហារ បើដូច្នោះ ពួកយើងនឹងនាំគ្នាបណ្តេញភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យដើរចេញ ភិក្ខុពួកខ្លះពោល យ៉ាងនេះថា លោកទាំងឡាយ ចូរបង្អង់សិន ដ្បិតសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ កំពុងតែជួសជុល ចាំដល់លោកទាំងនោះ ជួសជុលរួចស្រេច សឹមយើងនាំគ្នា បណ្តេញឲ្យដើរចេញ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ ពោលពាក្យនេះ នឹងពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរក្រោកចេញ វិហារ (នេះ) ត្រូវបានមកពួកយើងទេ។ សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ លោកទាំងឡាយ គួរប្រាប់មក ឲ្យប្រាកដជាមុន ពួកយើងនឹងនាំគ្នា ជួសជុលវិហារឯទៀត។ ឆព្វគ្លិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ វិហារ (នេះ) ជាប់សង្ឃ មិនមែនឬ។ សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា ម្ចាស់ លោកដឹងអាយុ អើ វិហារ (នេះ) ជាប់សង្ឃមែន។ ឆព្វគ្លិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ លោកត្រូវក្រោកចេញទៅ វិហារ (នេះ) ត្រូវ បានមកពួកយើងទេ។ សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ វិហារធំដែរ លោកទាំងឡាយនៅក៏បាន យើងនៅក៏បាន។ ឆព្វគ្លិយភិក្ខុ ខឹង អាក់អន់ចិត្ត ហើយច្បាមត្រង់ក ទាញចេញដោយពាក្យថា ម្ចាស់អារុសោ លោកទាំងឡាយ ចូរក្រោកដើរចេញ វិហារ ត្រូវបានមកពួកយើងទេ។ សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុនោះ កាលបើឆព្វគ្លិយភិក្ខុទាញចេញ ក៏នាំគ្នាស្រែកយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រោះហេតុអ្វី បានជា

លោកយំ។ សត្វសរសើរភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ឆព្វគ្លីយភិក្ខុទាំងនេះ ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់ទាញពួកយើង ឲ្យចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងខឹង អាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញចាកវិហារ ជាប្រសប់សង្ឃសោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់កន្ត្រាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញចាកវិហារជាប្រសប់សង្ឃ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បេ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវខឹង អាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់កន្ត្រាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញចាកវិហារ ជាប្រសប់សង្ឃទេ ភិក្ខុណាចាប់កន្ត្រាក់ទាញចេញ រិនយធន គប្បីកាត់សម្រេចឲ្យសមគួរ តាមអាបត្តិ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈ (ដល់ភិក្ខុណាមួយ)។

(សេនាសនគ្នាហាបកសម្មតិ)

CS vin.cv.06.02.09 | ភាគ ទី១០

(សេនាសនគ្នាហាបកសម្មតិ)

[៣៨៧] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលគួរប្រគល់សេនាសនៈឲ្យបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាសេនាសនគ្នាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សេនាសនៈ) គឺភិក្ខុមិនលុះក្នុងឆន្ទាគតិ១ មិនលុះក្នុងទោសាគតិ១ មិនលុះក្នុងមោហាគតិ១ មិនលុះក្នុងភយាគតិ១ ដឹងច្បាស់នូវសេនាសនៈ ដែលខ្លួនបានប្រគល់ និងមិនទាន់បានប្រគល់។

[៣៨៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុនសិន។ លុះសូមហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្មោះស្រពិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសេនាសនគ្នាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សេនាសនៈ)។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសង្ឃនឹងសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសេនាសនគ្នាហាបកៈ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសេនាសនគ្នាហាបកៈ សមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាសេនាសនគ្នាហាបកៈ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនុ៎ះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៣៨៩] គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាសេនាសនគ្នាហាបកៈ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងគប្បីប្រគល់សេនាសនៈដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរាប់ភិក្ខុមុន លុះរាប់ភិក្ខុរួចហើយ ឲ្យរាប់ដំណេក លុះរាប់ដំណេករួចហើយ សឹមប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃដំណេក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃដំណេក ដំណេក ក៏សល់នៅច្រើន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រគល់តាមកំណត់នៃវិហារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃវិហារ វិហារក៏សល់នៅច្រើន។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យប្រគល់តាមកំណត់នៃបរិវេណ។ ពួកភិក្ខុ ក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃបរិវេណ បរិវេណ ក៏សល់នៅច្រើន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ។ នូវបរិវេណ តាមចំណែកជាលំដាប់ទៅចុះ កាលបើចំណែកនៃបរិវេណតាមលំដាប់ ពួកភិក្ខុបានទទួលយកហើយ ទើបមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ (តែបើភិក្ខុនោះ) មិនត្រូវការ មិនត្រូវឲ្យទេ។

[៣៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយប្រគល់សេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុដែលបិតនៅក្នុងទីក្រៅសីមា។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រគល់សេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុដែលបិតនៅក្នុងទីក្រៅសីមាទេ ភិក្ខុណាប្រគល់ឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកសេនាសនៈ^{៩៨} ហើយឃាត់ខ្លាំងទុកគ្រប់កាល។^{៩៩} ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកសេនាសនៈ ហើយឃាត់ខ្លាំងទុកគ្រប់កាល ទេ ភិក្ខុណាយាត់ខ្លាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឃាត់ខ្លាំងបានតែត្រឹម៣ខែ ក្នុងវស្សានរដូវ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនឲ្យឃាត់ខ្លាំងគ្រប់រដូវទេ។

[៣៩២] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ការប្រគល់សេនាសនៈ មានប៉ុន្មានហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រគល់សេនាសនៈនេះ មាន៣យ៉ាង គឺបុរិមកៈ១ បច្ឆិមកៈ១ អន្តរាមុត្តកៈ១ ដែលឈ្មោះថា បុរិមកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យតាំងអំពីថ្ងៃ១រោច ខែអាសាឍទៅ ដែលឈ្មោះថា បច្ឆិមកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យ តាំងអំពីថ្ងៃ១រោច ខែស្រាពណ៍ទៅ ដែលឈ្មោះថា អន្តរាមុត្តកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យ តាំងអំពីថ្ងៃបរាណ ក្នុងខែអស្សុជទៅ ដើម្បីនៅចាំវស្សាទៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រគល់សេនាសនៈ មាន៣យ៉ាងដូច្នោះឯង។

ចប់ ភាណវៈ ជាកំប៉់ពីរ។

(តតិយភាណវៈ ទី៣)

CS vin.cv.06.03 | ភាគ ទី១០

(៣. តតិយភាណវារោ)

[៣៩៣] សម័យនោះឯង ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុ ជាសក្យបុត្ត ទទួលយកសេនាសនៈ ទៀបក្រុងសារត្តិ ហើយដើរទៅកាន់អាវាស ក្នុងស្រុកតូចមួយ ក៏ទទួលយកសេនាសនៈ ក្នុងទីនោះទៀត។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ (ដែលនៅក្នុងទីអាវាសនោះ) គិតគ្នាដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុ ជាសក្យបុត្តនេះ ជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើនូវជំលោះ ធ្វើនូវការទាស់ទែង ធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ធ្វើនៅអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ប្រសិនបើ ឧបនន្ទភិក្ខុនេះ នៅចាំរស្សាក្នុងទីនេះ យើងទាំងអស់គ្នា នឹងនៅពុំបានសប្បាយឡើយ បើដូច្នោះ មានតែយើងសួរលោកមើល។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏សួរឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុ ជាសក្យបុត្តដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវាសឧបនន្ទ លោកបានទទួលយកសេនាសនៈ ទៀបក្រុងសារត្តិ មែនឬ។ ឧបនន្ទភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានទទួលយកមែន។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្ចាស់អាវាសឧបនន្ទ ចុះលោកតែម្នាក់ឯងទេ ម្តេចក៏ហ្មងហែងសេនាសនៈ ដល់ទៅពីរកន្លែង។ ឧបនន្ទភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំលែងយកក្នុងទីនេះហើយ ខ្ញុំនឹងទៅទទួលយកក្នុងទីនោះវិញ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុ ជាសក្យបុត្ត តែមួយរូប មិនសមបើនឹងហ្មងហែងសេនាសនៈ ដល់ទៅពីរកន្លែងសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកតែម្នាក់ឯង ហ្មងហែងសេនាសនៈ ដល់ទៅពីរកន្លែង មែនឬ។ ឧបនន្ទ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកតែម្នាក់ឯង មិនសមបើនឹងហ្មងហែងសេនាសនៈ ដល់ទៅពីរកន្លែងទេ ម្ចាស់មោឃបុរស (បើ) អ្នកទទួលយកសេនាសនៈ ក្នុងទីនោះហើយ មានតែលែងទទួលយកក្នុងទីនេះ (បើ) អ្នកទទួលយកក្នុងទីនេះហើយ មានតែលែងទទួលយកក្នុងទីនោះ នែមោឃបុរស បើយ៉ាងហ្នឹង អ្នកចាត់ថា ជាមនុស្សខាងក្រៅ គឺថា មិនត្រូវបានសេនាសនៈក្នុងទីទាំងពីរខាងទេ នែមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុម្នាក់ឯង មិនត្រូវហ្មងហែងសេនាសនៈពីរកន្លែងទេ ភិក្ខុណាហ្មងហែងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៩៤] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងវិន័យកថា សំដែងគុណរបស់វិន័យ សំដែងគុណរបស់ការសិក្សាវិន័យ សំដែងគុណរបស់ព្រះចេះឈ្មោះឧបាលីដ៏មានអាយុរៀយ។ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយបរិយាយជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងវិន័យកថា សំដែងគុណរបស់វិន័យ សំដែងគុណរបស់ការសិក្សាវិន័យ សំដែងគុណរបស់ព្រះចេះ ឈ្មោះឧបាលីដ៏មានអាយុរៀយ។ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ម្ចាស់អាវាស បើដូច្នោះ យើងនឹងរៀនវិន័យ ក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុចុះ។ ភិក្ខុច្រើនអង្គទាំងនោះ ទោះជាចេះក្តី ខ្ចីក្តី កណ្តាលក្តី តែងនាំគ្នាមករៀនវិន័យ ក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ។ ព្រះចេះ ឈ្មោះឧបាលីដ៏មានអាយុ ក៏ចេះតែឈរ សំដែង (វិន័យ) ដោយសេចក្តីគោរព ចំពោះពួកភិក្ខុជាចេះ។ ឯពួកភិក្ខុជាចេះ ក៏ឈរឲ្យលោកសំដែង (វិន័យ) ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ដែរ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុជាចេះក្តី ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុក្តី ក៏លំបាក (ពេកណាស់)។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុខ្ចីដែលសំដែង (វិន័យ) អង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នា ក៏បាន ខ្ពស់ជាងក៏បាន ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាចេះ ដែលនិមន្តភិក្ខុខ្ចីឲ្យសំដែងវិន័យ អង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នាក៏បាន ទាបជាងណាស់ទៅក៏បាន ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌។

[៣៩៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូប នាំគ្នាឈររៀនបាលី ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ ក៏លំបាក។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុដែលមានអាសនៈស្មើគ្នា អង្គុយជាមួយគ្នាបាន។

[៣៩៦] គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុដែលហៅថា មានអាសនៈស្មើគ្នា ដោយរស្សាប៉ុន្មានហ្នំ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានរស្សារាង៣ អង្គុយជាមួយគ្នាបាន។¹⁰⁰⁾

[៣៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបមានអាសនៈស្មើគ្នា នាំគ្នាទៅអង្គុយលើគ្រែមួយ ទាល់តែបាក់គ្រែ។ ទៅអង្គុយលើតាំងមួយ ក៏បាក់តាំងទៅទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមួយ ដល់ភិក្ខុ៣រូប តាំងមួយ ដល់ភិក្ខុ៣រូប។ ភិក្ខុ៣រូបអង្គុយលើគ្រែមួយ ក៏បាក់គ្រែទៅ។ អង្គុយលើតាំងមួយ ក៏បាក់តាំងទៀត។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមួយ ដល់ភិក្ខុពីររូប តាំងមួយ ដល់ភិក្ខុពីររូប។¹⁰¹⁾

[៣៩៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងការអង្គុយលើអាសនៈវែងជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានអាសនៈមិនស្មើគ្នា។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យអង្គុយលើអាសនៈវែងជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលមានអាសនៈមិនស្មើគ្នាបាន រៀបលែងតែមនុស្សខ្មើយ មាតុគ្រាម និងមនុស្សមានភេទពីរ។

[៣៩៩] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អាសនៈវែង តើមានទីបំផុតត្រឹមណា។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអាសនៈវែង ដែលមានទីបំផុតល្មមភិក្ខុ៣រូប (អង្គុយបាន)។

[៤០០] សម័យនោះឯង នាងវិសាខា ជាមិត្តរមាតា ចង់ឲ្យជាងធ្វើប្រាសាទ ប្រកបដោយរៀងឈ្មោះ ហត្ថិនខកៈ¹⁰²⁾ បំរុងប្រគេនព្រះសង្ឃ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះមានព្រះភាគ បានទ្រង់អនុញ្ញាតការប្រើប្រាស់ប្រាសាទហើយឬ ៗមិនទាន់បានទ្រង់អនុញ្ញាតទេហ្នំ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការប្រើប្រាស់ប្រាសាទគ្រប់យ៉ាងបាន។

[៤០១] សម័យនោះ ព្រះអយ្យិការបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសលសុគត។ កាលដែលព្រះអយ្យិកានោះសុគតទៅ សង្ឃក៏បានអកប្បិយភណ្ឌ ជាច្រើន ឯអកប្បិយភណ្ឌនោះគឺ អាសនៈ ដែលកន្លងហួសប្រមាណ ក្រែមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ ព្រមទាំងមានផែនដីជាង៤ធ្នាប់ កម្រាល ដែលធ្វើពីរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ កម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើពីរោមសត្វ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម កម្រាលដែល ញាត់ត កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសីហៈ និងខ្លាធំជាដើម កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វ មានរោមច្រាងតែម្ខាង កម្រាលដែលធ្វើ ពីរោមសត្វ មានរោមច្រាងទាំងពីរខាង កម្រាលដែលធ្វើពីឱនមាស ឬខ្សែសយ ចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ កម្រាលដែលធ្វើពីសរសៃស្បត្រ ចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វល្អមស្រីរបាំ១៦នាក់ឈររាំបាន កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើ ខ្នងសេះ កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ កម្រាលដែលធ្វើដោយស្បែកខ្លា កម្រាលដីឧត្តម ដែលធ្វើពីស្បែកឈូស ខ្លើយពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (គឺខ្លើយក្បាល និងខ្លើយជើង) ព្រមទាំងពិធាន ដែលមានពណ៌ក្រហម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យកាត់ជើងអាសនៈ ដែលកន្លងហួសប្រមាណ ហើយសឹមប្រើប្រាស់ ឲ្យទំលាយរូប សត្វសាហាវនៃគ្រែមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ ហើយសឹមប្រើប្រាស់ ឲ្យកកាយកម្រាលដែលញាត់ត យកមកធ្វើជាខ្លើយ អាសនៈក្រៅ អំពីនោះ យកមកធ្វើជាកម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើផែនដីបាន។

(អវិស្សជ្ជិយវត្ថុ)

CS [vin.cv.06.03.01](#) | ភាគ ទី១០

(អវិស្សជ្ជិយវត្ថុ)

[៤០២] សម័យនោះឯង ពួកអារាសិកភិក្ខុ នៅក្នុងអារាសជិតស្រុកតូច១ មិនឆ្ងាយពីក្រុងសាវត្ថី មានសេចក្តីលំបាកនឹងរៀបចំក្រាល សេនាសនៈបម្រុងពួកភិក្ខុមកថ្មី និងពួកភិក្ខុរៀបដំណើរទៅ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏គិតគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ពួកយើងលំបាកនឹង ក្រាលសេនាសនៈបម្រុងពួកភិក្ខុមកថ្មី និងពួកភិក្ខុរៀបដំណើរទៅ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងប្រគល់សេនាសនៈទាំងអស់ ជា របស់សង្ឃ ទៅភិក្ខុមួយរូប ឯយើងរាល់គ្នា ចាំប្រើប្រាស់ទ្រព្យរបស់ ដោយសារភិក្ខុនោះវិញ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានប្រគល់សេនាសនៈទាំងអស់ ជា របស់សង្ឃ ទៅភិក្ខុមួយរូប។ ពួកអានុកភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះ នឹងអារាសិកភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អារុសោ ចូរលោករៀបចំសេនាសនៈបម្រុងយើង។ អារាសិកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ សេនាសនៈរបស់សង្ឃ មិនមានទេ (ព្រោះ) យើងបានប្រគល់ឲ្យភិក្ខុមួយរូបអស់ទៅហើយ។ អានុកភិក្ខុ សួរថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកលោកហ៊ានលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃឬ? អារាសិកភិក្ខុឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុសោ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុ មិនសមបើហ៊ានលះសេនាសនៈ ជារបស់សង្ឃសោះ។ ភិក្ខុទាំង នោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុ លះ សេនាសនៈរបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ ដែលមិនគួរលះចេញ៥យ៉ាងនេះ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។ របស់ទាំង៥នោះ ដូចម្តេច? គឺអារាម គឺសួនច្បារ¹⁰³ ១ អារាមវត្ថុ គឺទីដីដាំសួនច្បារ១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញ ជា ដំបូង ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ វិហារ គឺ លំនៅ១ វិហារវត្ថុ គឺទីដីសម្រាប់សង់លំនៅ១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញ ជាគំរប់ពីរ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះ ហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ មញ្ញៈ គឺគ្រែ១ បីបៈ គឺតាំង ឬកៅអី១ ភិសី គឺពូក១ ពិម្ពាហនៈ គឺខ្លើយ១ នេះជា របស់មិនគួរលះចេញ ជាគំរប់បី ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ លោហកុម្មី គឺឆ្នាំងដែលធ្វើពីលោហជាតិ១ លោហភាណៈ គឺខ្លះលោហៈ១ លោហារវៈ គឺក្នុងលោហៈ១ លោហកដាហៈ គឺជើងលោហៈ១ រាសី គឺកាំបិត១ ផរសុ គឺពូក១ កុហារី គឺដឹងចាំង១ កុទ្ទាលៈ គឺចប១ និខាននៈ គឺពន្លាក១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញ ជាគំរប់៤ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ រល្លិ គឺរល្លិ១ វេល្លិ គឺវេល្លិ១ មុញ្ញៈ គឺស្មៅដំណេកទន្សាយ១ បព្វជៈ គឺស្មៅយ៉ាងផ្លាង១ តិណៈ គឺស្មៅធម្មតា១ មត្តិកា គឺដីស្អិត១ ទារុភណ្ឌៈ គឺគ្រឿងឈើ១ មត្តិកា ភណ្ឌៈ គឺគ្រឿងធ្វើពីដី១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញ ជាគំរប់៥ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិន ឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ទាំង៥ពួកនេះឯង ជារបស់មិនគួរលះចេញ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ។

(អវេកង្កិយវត្ថុ)

CS [vin.cv.06.03.02](#) | ភាគ ទី១០

(អវេកង្កិយវត្ថុ)

[៤០៣] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី សំរាន្តពុទ្ធសិរិយាបថ ហើយយាងទៅកាន់ចារិក ក្នុងកិដាគិរិជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ៥០០រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង។ ពួកអស្សជិ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ បានឮដំណឹងថា ព្រះ មានព្រះភាគ យាងមកដល់កិដាគិរិជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ៥០០រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ក៏ និយាយថា ម្ចាស់អារុសោ បើដូច្នោះ មានតែយើងនាំគ្នាចែកសេនាសនៈ ជារបស់សង្ឃទាំងអស់ (ជឿត) សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ជាអ្នកមាន សេចក្តីប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក យើងរាល់គ្នា កុំរៀបចំក្រាលសេនាសនៈប្រគេនលោកឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំ គ្នាចែកសេនាសនៈ ដែលជារបស់សង្ឃទាំងអស់។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ កំពុងស្តេចមកកាន់ចារិក តាមលំដាប់ ទ្រង់តម្រង់ទៅកាន់កិដាគិរិ

ជនបទនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុច្រើនរូបមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា ចូរដើរទៅរកពួកអស្សជិ និងបុន្ទសុកភិក្ខុ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រះមានព្រះភាគ កំពុងតែស្តេចមក ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ៥០០រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ម្ចាស់អារុសោ លោករាល់គ្នា ចូររៀបចំក្រាលសេនាសនៈទុក បម្រុងព្រះមានព្រះភាគផង បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃផង បម្រុងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ (ព្រះពុទ្ធជីវិត) នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំគ្នាចូលទៅរកពួកអស្សជិ និងបុន្ទសុកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបច្រែងបណ្តាំនេះ ប្រាប់ពួកអស្សជិ និងបុន្ទសុកភិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោ ជឿត្រូវព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចមក ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ៥០០រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ម្ចាស់អារុសោ លោកទាំងឡាយ ចូរនាំគ្នារៀបចំក្រាលសេនាសនៈទុក បម្រុងព្រះមានព្រះភាគផង បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃផង បម្រុងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង។ ពួកអស្សជិ និងបុន្ទសុកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ សេនាសនៈ ដែលជារបស់សង្ឃ មិនមានទេ (ព្រោះ) សេនាសនៈទាំងអស់ យើងចែកគ្នាអស់ហើយ ម្ចាស់អារុសោ ព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចមកល្អហើយ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យគង់ក្នុងវិហារណា ក៏នឹងគង់ក្នុងវិហារនោះទៅ ឯសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក លុះអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក យើងរាល់គ្នា មិនបានរៀបចំក្រាលសេនាសនៈឲ្យលោកទាំងនោះទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្ចាស់អារុសោ លោកទាំងឡាយ នាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ មែនឬ? ពួកអស្សជិ និងបុន្ទសុកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ យើងចែកមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តៈបង្គាប់ថា ពួកអស្សជិ និងបុន្ទសុកភិក្ខុ មិនសមបើមកនាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃសោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអស្សជិ និងបុន្ទសុកភិក្ខុ នាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ មែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងហ៊ាននាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ដែលមិនគួរចែក៥ពួកនេះ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។ របស់៥ពួក ដូចម្តេច។ (របស់៥ពួកនោះ គឺ) អាមាម គឺស្មនច្បារ១ អាមាមវត្ថុ គឺទីដីដាំស្មនច្បារ១ នេះជារបស់មិនគួរចែក ជាដំបូង ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ វិហារ គឺលំនៅ១ វិហារវត្ថុ គឺទីដីសម្រាប់សង់លំនៅ១ នេះជារបស់មិនគួរចែក ជាគំរប់ពីរ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ មញ្ញៈ គឺគ្រែ១ បីបៈ គឺតាំង ឬកៅអី១ ភិសី គឺពួក១ ពិម្ពោហនៈ គឺខ្នើយ១ នេះជារបស់មិនគួរចែក ជាគំរប់បី ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ លោហកុម្មិ គឺឆ្នាំងដែលធ្វើពីលោហជាតិ១ លោហភាណកៈ គឺខ្លះលោហៈ១ លោហារកៈ គឺក្អមលោហៈ១ លោហកដាហៈ គឺផែងលោហៈ១ វាសិ គឺកាំបិត១ ផរសុ គឺពូថៅ១ កុហារី គឺដឹងចាំង១ កុទ្ទាលៈ គឺចប១ និខាននៈ គឺពន្លាក១ នេះជារបស់មិនគួរចែក ជាគំរប់៤ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ វល្លិ គឺវល្លិ១ វេទ្យ គឺឫស្សី១ មុញ្ញៈ គឺស្មៅដំណេកទន្សាយ១ បព្វជៈ គឺស្មៅយ៉ាផ្លង១ តិណៈ គឺស្មៅធម្មតា១ មត្តិកា គឺដីស្ងួត១ ទារុកណ្ណៈ គឺគ្រឿងឈើ១ មត្តិកាភណ្ណៈ គឺគ្រឿងធ្វើពីដី១ នេះជារបស់មិនគួរចែក ជាគំរប់៥ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ទាំង៥ពួកនេះឯង ជារបស់មិនគួរចែក ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែកឡើយ ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ។

(នវកម្មទានកថា)

CS vin.cv.06.03.03 | ភាគ ទី១០

(នវកម្មទានកថា)

[៤០៤] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកិដាគិរិជនបទ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធាស្រ័យ ហើយយាងទៅកាន់ចារិក ក្នុងដែនអាឡវី ទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក តាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ។ ឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុង អគ្គាឡវី ចេតិយ ទៀបដែនអាឡវីនោះ។

[៤០៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី ឲ្យនវកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដី ឬដុំបាយអន្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំងខ្លះ ឲ្យនវកម្ម ដោយគ្រាន់តែដឹកលំដាមខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្ម ដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួចខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌សខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌ខ្មៅខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយជំរង្គខ្លះ¹⁰⁴ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែចងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទិវាស្រ័យនៅ នៃសត្វព្រាបខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុល ត្រង់កន្លែងដែលដាច់ និងធ្លុះខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់២០ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់៣០ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់១០០ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្ម ចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្លួនបានអបលោកឲ្យ ក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តៈបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុនៅដែនអាឡវី មិនសមនឹងឲ្យនវកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ គឺឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដី ឬដុំបាយអន្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែដឹកលំដាមខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួចខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌សខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌ខ្មៅខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយជំរង្គខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែចងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទិវាស្រ័យនៅ នៃសត្វព្រាបខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុល ត្រង់កន្លែងដែលដាច់ និងធ្លុះខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់២០ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់៣០ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់១០០ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្ម ចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្លួនបានអបលោកឲ្យ ក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនោះពិតមែនឬ។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បើ លុះទ្រង់

បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដំដី ឬដុំបាយអមិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំង មិនត្រូវឲ្យនរកម្ម ដោយគ្រាន់តែដកលំទ្ធារ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេឡា មិនត្រូវឲ្យនរកម្ម ដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួច មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌ស មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយដំរង្ក មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែចងទុក មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទិវាស្រ័យនៅ នៃសត្វព្រាប មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុល ត្រង់កន្លែងដែលដាច់ និងធ្លុះ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មអស់២០ឆ្នាំ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មអស់៣០ឆ្នាំ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មអស់១០០ឆ្នាំ មិនត្រូវឲ្យនរកម្មអស់ ចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្លួនបានអបលោកឲ្យ ក្នុងកាលមានផ្សេង ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យនរកម្ម ចំពោះតែវិហារ ដែលមិនទាន់ធ្វើ ឬធ្វើមិនទាន់ហើយ (បើ) វិហារតូច ឲ្យត្រួតមើលការងារហើយ សឹមឲ្យនរកម្មអស់ត្រឹម៦ឆ្នាំ ឬ៥ឆ្នាំ ឲ្យរួច (បើ) អគ្គយោគ ឲ្យត្រួតមើលការងារ ហើយសឹមឲ្យនរកម្មអស់ត្រឹម៧ឆ្នាំ ឬ៨ឆ្នាំឲ្យរួច (បើ) វិហារធំ ឬប្រាសាទ ឲ្យត្រួតមើលការងារ ហើយសឹមឲ្យនរកម្មអស់ត្រឹម១០ឆ្នាំ ឬ១២ឆ្នាំឲ្យរួច។

[៤០៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនរកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនរកម្ម ចំពោះវិហារទាំងអស់ទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤០៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនរកម្មពីរកន្លែង ដល់ភិក្ខុ១រូប។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនរកម្មពីរកន្លែង ដល់ភិក្ខុ១រូបទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនរកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃនៅវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនរកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃនៅទេ ភិក្ខុណាឲ្យភិក្ខុដទៃនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤០៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនរកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនរកម្ម ហើយហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃទេ ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុដែលធ្វើការនោះ) ទទួលយកទីដេកដីប្រសើរ១ (បន្ទប់បាន)។

[៤១០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនរកម្ម ដល់ភិក្ខុនៅក្នុងទីតតសីមា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនរកម្ម ដល់ភិក្ខុនៅក្នុងទីតតសីមាទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤១១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនរកម្ម ហើយហាមឃាត់គ្រប់កាល។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនរកម្ម ហើយហាមឃាត់គ្រប់កាលទេ ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យហាមឃាត់ត្រឹម៣ខែ នៃវស្សានរដូវ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនមែនហាមឃាត់គ្រប់កាលនៃវស្សាទេ។

[៤១២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនរកម្មហើយ ដើរចេញទៅខ្លះ សឹកខ្លះ ធ្វើមរណភាពខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនទៅជាសាមណេរខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្លាតខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាភ្នក់ចេញខ្លះ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សខ្ពើយខ្លះ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សល្ងចសំរាសខ្លះ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សស្ទុះទៅកាន់លទ្ធិតិរិយខ្លះ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរិច្ឆានខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតាខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតាខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនីខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពងខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។

[៤១៣] ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនរកម្មហើយ ចៀរចេញទៅ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នរកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនរកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនរកម្ម ហើយសឹកចេញ ធ្វើមរណភាព ប្តេជ្ញាទៅជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខា ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្លាត ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាភ្នក់ចេញ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សខ្ពើយ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សល្ងចសំរាស ប្តេជ្ញាជាមនុស្សស្ទុះទៅកាន់លទ្ធិតិរិយ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរិច្ឆាន ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី ប្តេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នរកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនរកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ។

[៤១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនរកម្មហើយ ចៀរចេញទៅក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នរកម្ម) មិនទាន់ស្រេច។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នរកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនរកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនរកម្មហើយ សឹកចេញ ក្នុងវេលាដែលធ្វើនរកម្ម មិនទាន់ស្រេច។ ធ្វើមរណភាព។ បើ។ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នរកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនរកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ។

[៤១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនូវកម្មហើយ ចៀសចេញទៅ ក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នូវកម្ម) ហើយស្រេច (លុះត្រឡប់មកនៅវិញ) នូវកម្មនោះ ជារបស់ភិក្ខុនោះឯង។

[៤១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនូវកម្មហើយ សឹកចេញ ធ្វើមរណភាព ប្តេជ្ញាជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខា ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ក្នុងវេលាដែលធ្វើនូវកម្មហើយស្រេច។ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់។

[៤១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនូវកម្មហើយ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួត ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវៃវាយ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្រប់សង្កត់ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ក្នុងវេលាដែលធ្វើនូវកម្មហើយស្រេច នូវកម្មនោះ ជារបស់ភិក្ខុនោះឯង។

[៤១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនូវកម្មហើយ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សខ្ពើយ ប្តេជ្ញាជាអ្នកល្អចសំវាស ប្តេជ្ញាជាអ្នកស្ទុះទៅកាន់លទ្ធិតិរិយ័ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆាន ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ ក្នុងវេលាដែលធ្វើ(នូវកម្ម)ហើយស្រេច។ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់។

(អញ្ញត្របរិភោគបដិក្ខេបាទិ)

CS [vin.cv.06.03.04](#) | ភាគ ទី១០

(អញ្ញត្របរិភោគបដិក្ខេបាទិ)

[៤១៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយយកសេនាសនៈរបស់ឧបាសកម្នាក់ (ដែលគេឧទ្ទិស) ជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងវិហារ ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀត។ គ្រានោះ ឧបាសកនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងយកគ្រឿងប្រើប្រាស់ អំពីទីឯទៀត ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀតសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវយកគ្រឿងប្រើប្រាស់ ក្នុងទីឯទៀត ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀតទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤២០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (មិនហ៊ាន) នាំយក (គ្រឿងប្រើប្រាស់) ទៅកាន់រោងឧបោសថ កាន់រោងជាទីប្រជុំ ហើយក៏នាំគ្នាអង្គុយផ្ទាល់លើផែនដី។ ទាំងខ្លួន ទាំងចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) ក៏ប្រឡាក់ប្រទូស ដោយអាចម៍ដី។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យនាំយក (គ្រឿងប្រើប្រាស់នោះ) ឲ្យជារបស់ខ្លួនបាន។

[៤២១] សម័យនោះឯង វិហារធំរបស់សង្ឃទ្រុឌទ្រោម។ ពួកភិក្ខុសង្ស័យ មិនហ៊ាននាំយកសេនាសនៈចេញ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យនាំយក (សេនាសនៈ) ទៅទុក ថែរក្សាបាន។

[៤២២] សម័យនោះឯង សំពត់កម្ពលមានតម្លៃច្រើន ជាសេនាសនបរិក្ខារ កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីប្រយោជន៍ ជាជាតិកម្ម ក៏ការចម្រើនបាន។

[៤២៣] សម័យនោះឯង សំពត់មានតម្លៃច្រើន ជាបរិក្ខារក្នុងសេនាសនៈ កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីប្រយោជន៍ ជាជាតិកម្មបាន។

[៤២៤] សម័យនោះឯង ស្បែកខ្លាឃ្មុំ កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងបាន។

[៤២៥] សម័យនោះឯង វត្តមានសណ្ឋានដូចជាកង់ (ដែលគេវេញ ដោយសំពត់កម្ពលជាដើម) កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជារង្វល ម្រាប់ជូតជើងបាន។

[៤២៦] សម័យនោះឯង មានកំណាត់សំពត់ កើតឡើងដល់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាសំពត់ សម្រាប់ជូតជើងបាន។

[៤២៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនទាន់លាងជើង¹⁰⁵ ហើយដើរជាន់សេនាសនៈ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់អស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុតតលាងជើង មិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤២៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដើរជាន់សេនាសនៈទាំងជើងទទឹក។ សេនាសនៈក៏សើមអស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទាំងជើងទទឹកទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤២៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង ដើរជាន់សេនាសនៈ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់អស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង មិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៣០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុស្មោះទឹកមាត់ លើទីដែលគេតាក់តែងឲ្យស្អាត។ (ទីនោះ) ក៏អាបអន់ពណ៌សម្បុរទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្មោះទឹកមាត់ លើទីដែលគេតាក់តែងទេ ភិក្ខុណាស្មោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យប្រើ) កន្លែងទឹកមាត់។

[៤៣១] សម័យនោះឯង ជើងគ្រៃខ្លះ ជើងតាំងខ្លះ ក៏កោសដាច់ទឹកន្លែង ដែលគេតាក់តែងឲ្យល្អ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរុំ (ជើងគ្រៃ ជើងតាំងនោះ) ដោយកំណាត់សំពត់។

[៤៣២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុផ្អែកនឹងជញ្ជាំងដែលគេលាប (ថ្នាំផ្សេងៗ)។ ពណ៌សម្បុរ (ជញ្ជាំង) ក៏អាបអន់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផ្អែកនឹងជញ្ជាំង ដែលគេលាប (ថ្នាំផ្សេងៗ) ទេ ភិក្ខុណាផ្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក។ ឯផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ក៏កោសផ្ទៃទីខាងក្រោម នឹងជញ្ជាំងខាងលើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរុំសំពត់ទាំងខាងលើ ទាំងខាងក្រោម។

[៤៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមានជើងលាងស្រេចហើយ តែនៅមានសង្ស័យ (មិនហ៊ាន) ដេក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលរួចសឹមដេក។

(សង្ឃកត្តាទិអនុជាននៈ)

CS [vin.cv.06.03.05](#) | ភាគ ទី១០

(សង្ឃកត្តាទិអនុជាននំ)

[៤៣៤] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងដែន អាឡវី គួរតាមព្រះអធិប្បវេណី រួចហើយ ទ្រង់ស្តេចទៅកាន់ចារិក ក្រុងរាជគ្រឹះ ស្តេចទៅ កាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះនោះ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តវេទុរិយន៍ ជាកលន្នកនិរាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។

[៤៣៥] សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះក៏កើតទុរិក្ស (អត់បាយ) មនុស្សទាំងឡាយ មិនអាចនឹងធ្វើសង្ឃកត្តបាន ហើយក៏ប្រាថ្នានឹងធ្វើខទ្ទេស ភត្ត និងន្តភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត និងបាដិបទិកភត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសង្ឃភត្ត ឧទ្ទេសភត្ត និងន្តភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត និង បាដិបទិកភត្ត។

(ភត្តុទ្ទេសកសម្មតិ)

CS [vin.cv.06.03.06](#) | ភាគ ទី១០

(ភត្តុទ្ទេសកសម្មតិ)

[៤៣៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុទទួលយកភត្តប្រសើរ ចំពោះខ្លួនឯង ហើយឲ្យភត្តមិនថ្លៃថ្នា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ គឺអ្នកសំដែងភត្ត (អង្គ៥នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទោសាគតិ១ មិនលុះមោហាគតិ១ មិនលុះភយាគតិ១ ស្គាល់ ភត្តដែលខ្លួនបានសំដែង និងមិនទាន់បានសំដែង។

[៤៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុនសិន។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើក៏មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ។ ការសន្មតភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោក មានអាយុអង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈហើយ ការសន្មតនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជា សង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវដំណើរនេះ ដោយអាការៈស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៤៣៨] លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាភត្តុទ្ទេសកៈ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងគួរសំដែងភត្តដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី នុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចារិក ដោយសលាក ឬដីបា (មានបន្ទះឬស្សី និងស្លឹកត្នោតជាដើម) លា ឬបើកហើយ សឹមសំដែងភត្ត។

(សេនាសនបញ្ញាបកាទិសម្មតិ)

(សេនាសនបញ្ញាបកាទិសម្មតិ)

[៤៣៩] សម័យនោះឯង មិនទាន់មានភិក្ខុជាសេនាសនបញ្ញាបកៈ (អ្នកក្រាលសេនាសនៈ) បម្រុងសង្ឃ។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជា ភណ្ណាគារិកៈ (អ្នករក្សាយុទ្ធិ)។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាចីវរវប្បដិគ្គាហកៈ (អ្នកទទួលចីវរទុក)។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាចីវរភាជកៈ (អ្នកចែក ចីវរ)។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាយាគុភាជកៈ (អ្នកចែកបបរ)។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាផលភាជកៈ (អ្នកចែកផ្លែឈើ)។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុ ជាខជ្ជកភាជកៈ (អ្នកចែកបង្កែម)នៅឡើយ។ បេ។ បង្កែមដែលមិនបានចែក ក៏ខូចអស់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ (អង្គ៥នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទោសាគតិ១ មិនលុះមោហាគតិ១ មិនលុះភយាគតិ១ ស្គាល់វត្ថុដែលខ្លួនបានចែក និងមិនទាន់ បានចែកទ។

[៤៤០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ (អ្នកចែកបង្កែម)។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យ ជាខជ្ជកភាជកៈ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់ លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈហើយ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

(អប្បមត្តករិស្សជ្ជកសម្មតិ)

(អប្បមត្តករិស្សជ្ជកសម្មតិ)

[៤៤១] សម័យនោះឯង បរិក្ខារតិចតួច មានក្រាស់ក្រែលឡើង ក្នុងឃ្លាំងរបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាអប្បមត្តករិស្សជ្ជកៈ (អ្នកចែកចាយនូវបរិក្ខារតិចតួច) (អង្គ៥នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទោសាគតិ១ មិនលុះមោហាគតិ១ មិនលុះភយាគតិ១ ស្គាល់បរិក្ខារ ដែលខ្លួនបានចែកចាយហើយ និងមិនទាន់បានចែកចាយហើយទ។

[៤៤២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុនសិន។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអប្ប មត្តករិស្សជ្ជកៈ (អ្នកចែកចាយបរិក្ខារតិចតួច)។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអប្ប មត្តករិស្សជ្ជកៈ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអប្បមត្តករិស្សជ្ជកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរ ដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអប្បមត្តករិស្សជ្ជកៈហើយ ការសន្មត នេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៤៤៣] ភិក្ខុជាអប្បមត្តករិស្សជ្ជកៈនោះ (បើមានភិក្ខុមកសូមមូល) ត្រូវឲ្យមូលមួយ (ម្តង)។ ត្រូវឲ្យកាំបិត។ ត្រូវឲ្យស្បែកជើង។ ត្រូវឲ្យត្រពន្ធ ចង្កេះ។ ត្រូវឲ្យយោគបាត្រ។ ត្រូវឲ្យសំពត់តម្រងទឹក។ ត្រូវឲ្យធម្មក្រែក។ ត្រូវឲ្យសំពត់កុសិ (ខ្នងវែង)។ ត្រូវឲ្យសំពត់អឌ្ឍកុសិ (ខ្នងខ្លី)។ ត្រូវឲ្យ សំពត់មណ្ឌល (ឆ្នាំងធំ)។ ត្រូវឲ្យសំពត់អឌ្ឍមណ្ឌល (ឆ្នាំងតូច)។ ត្រូវឲ្យសំពត់អនុភាត។ ត្រូវឲ្យសំពត់សម្រាប់ថែម ឬសំពត់សម្រាប់ប៉ះ។ បើមាន សប្បិក្ខី ប្រេងក្តី ទឹកឃ្មុំក្តី ស្ករអំពៅក្តី (ភិក្ខុអ្នកចែកចាយបរិក្ខារនោះ) ត្រូវឲ្យដល់សង្ឃឆាន់ ក្នុងគ្រាម្តងៗ។ បើសង្ឃត្រូវការទៀត ត្រូវឲ្យទៀត។ បើ សង្ឃត្រូវការម្តងទៀត ត្រូវឲ្យម្តងទៀត។

(សាដិយគ្គាហាបកាទិសម្មតិ)

(សាដិយគ្គាហាបកាទិសម្មតិ)

[៤៤៤] សម័យនោះឯង មិនទាន់មានភិក្ខុជាសាដិយគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សំពត់ដល់សង្ឃ)។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាបត្តគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់បាត្រ)។ បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាអាហារិកបេសកៈ (អ្នកប្រើញោមវត្ថុ)។ បេ។ មិនទាន់មានសាមណេរបេសកៈ (អ្នកប្រើសាមណេរ)។ បេ។ សាមណេរទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុមិនប្រើ ក៏មិនធ្វើការងារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ (អ្នកប្រើសាមណេរ) (អង្គ៥នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទោសាគតិ១ មិនលុះមោហាគតិ១ មិនលុះភយាគតិ១ ស្គាល់សាមណេរ ដែលខ្លួនបានប្រើ និងមិនទាន់ បានប្រើទ។

[៤៤៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជា

សាមណេរបេសកៈ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈហើយ ការសន្មតនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

ចប់ ភាណវៈ ទី៣ ចប់ សេនាសនក្ខន្ធកៈ ទី៦។ ឧទ្ទាននៃសេនាសនក្ខន្ធកៈនោះ (ដូចតទៅនេះ)

[៤៤៦]

រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរ មិនទាន់បានបញ្ញត្តិវិហារក្នុងគ្រានោះទេ រឿងសាវ័កព្រះជិនស្រី ដើរចេញទៅ នៅក្នុងទីនោះៗ រឿងសេដ្ឋីគហបតិ បានឃើញព្រះសាវ័កទាំងនោះ ហើយដឹងណាស់រឿងនេះ ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ខ្ញុំព្រះករុណា បម្រុងនឹងឲ្យជាងធ្វើវិហារ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ គង់នៅក្នុងវិហាររបស់យើង រឿងពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល (ដំណើរនុ៎ះ) ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជានាយក។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទិវ្រកកោន៥យ៉ាង គឺវិហារ១ អង្គុយោគ១ ប្រាសាទ១ ប្រាសាទដំបូលគ្រងល១ គុហា១ រឿងសេដ្ឋីឲ្យជាងធ្វើវិហារ១។ រឿងមហាជនឲ្យជាងធ្វើវិហារ ឥតមានសន្ទះទ្វារ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ត្រណាប់ក្រោម និងត្រណាប់លើជាដើម។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រហោងដាក់ខ្សែសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញគន្លឹះ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកគន្លឹះ និងសោពាយ៉ាង គឺ សោធ្វើពីលោហៈ សោធ្វើពីឈើ សោធ្វើពីស្បែក។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសោយន្ត និងគន្លឹះ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដម្បូល និងឲ្យបូកលាបខាងក្នុង ខាងក្រៅ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបង្អួចពាយ៉ាង គឺបង្អួចមានថេរី បង្អួចមានក្រឡាសំណាញ់ បង្អួចមានសសរចម្រឹង១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យយកវត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ដែលគេវេញ មានសណ្ឋានដូចជាកង់ចងបង្អួច រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទះក្តារ សម្រាប់អង្គុយ ឬដេក១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែត្នោត១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែដែលគេដាបជើង ហើយបញ្ចូលមេទៅក្នុងដំណាប់ ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មារន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ ដែលគេបង្ហាងជើងគ្រែដោយមេគ្រែ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ ដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះ ឬជើងពពែជាដើម។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ ដែលគេបញ្ជូនទៅក្នុងមេ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែបួនជ្រុង មានជើងខ្ពស់១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ មានអង្គប្រាំពីរ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងត្នោត១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ និងតាំងមានជើងដូចជើងពពែ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំង មានជើងច្រើន ដែលគេប្រកបដោយអាការដូចជាផ្នែកនូតព្រៃ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផែនក្តារ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតកៅអីមានទ្រនាប់១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងញាត់ចម្រើង១ រឿងទ្រង់ហាមគ្រែខ្ពស់ហួសប្រមាណ១ រឿងពស់ចឹកភិក្ខុ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងគ្រែ មានកំពស់ដូចគ្នា១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអំបោះសម្រាប់រុំគ្រែ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យចាក់ស្រែះគ្រែ ជាក្រឡាចត្រង១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់គ្រែ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកាយវត្ថុដែលញាត់ដោយសំឡី យកមកធ្វើជាខ្នើយបាន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្នើយកន្លះកាយ១ រឿងមហាស្រពលើកំពូលភ្នំ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតពូក១ រឿងសំពត់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងសេនាសនៈ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែតាំង ដែលញាត់ភ្ជាប់គ្រឿងញាត់ ក៏ល្បឿនចេញឆ្លាក់មកខាងក្រោម១ រឿងពួកចោរបកយកស្រោមពួកទៅ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យគូស ដោយគំនូសផ្សេងៗ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផ្គិតនឹងម្រាមដៃ១ រឿងដំណែកពួកតិរិយ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាបវិហារ ដោយជ័រមានពណ៌ស ឬខ្មៅ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាម និងដីដែលមដូ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដីលាយនឹងកណ្តុក ហើយកៀសដោយខ្សែស្រទ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតម្សៅគ្រាប់ស្នែ ឬប្រេងលាយនឹងក្រមួន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យយកកំណាត់សំពត់ជូតប្រេង ដែលដោរឡើង១ រឿងផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាយដីអាចម៍ជន្លេន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើ និងទឹកចត់១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យភិក្ខុគូររូបស្រីប្រុស១ រឿងទីវិហារទាប ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើខឿន (៣យ៉ាង)១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរ (៣យ៉ាង)១ រឿងភិក្ខុធ្លាក់ពីលើជណ្តើរ១ រឿងវិហារមានមនុស្សកុះករច្រើន ភិក្ខុមានខ្មាស មិនហ៊ានដេក ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជញ្ជាំងតឿ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់៣យ៉ាងទៀត១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ក្នុងវិហារតូច១ រឿងជើងជញ្ជាំងវិហារពួកផ្ទុយ១ រឿងភ្លៀងសាចមកត្រូវជញ្ជាំង១ រឿងភិក្ខុស្រែកខ្លាំង (ព្រោះខ្លាចពស់)១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចម្រឹងជញ្ជាំង និងដៃកែវ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្នូរចិរី និងខ្សែស្បែង១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរបៀងវិហារ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់ទាំងព្រួល សម្រាប់រុតចុះរុតឡើងបាន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ១ រឿងកំទេចស្មៅ (ជ្រុះក្នុងឧបដ្ឋានសាលា)១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពូនដីក្នុងទីទាប១ រឿងភិក្ខុដាក់ទឹកឆាន់ក្នុងទីវាល (ទឹកក៏ក្តៅ ឆាន់មិនកើត) ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងដាក់ទឹក១ រឿងភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកមិនទាន់មាន១ រឿងវិហារមិនទាន់មានគ្រឿងបិទបាំង១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបរិវេណ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតរោងភ្លើង១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពូនដី ត្រង់ទីទាបក្នុងអារាម១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតក្តោងទ្វារជាដើម១ (រឿងតទៅ) បណ្ឌិតគប្បីធ្វើន័យដូចពោលរួចហើយខាងក្រោយ រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី មានសទ្ធាយល់ធម៌ច្បាស់លាស់ (ថ្ងៃមួយ) បានដើរទៅកាន់ព្រៃជាំ (ព្រៃត្រជាក់) ហើយនិមន្តព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជានាយក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ (ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក) បានបង្ហាប់ទាសកម្មករ ឲ្យចាត់ចែងភត្តក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ (លុះខាងក្រោយមក) បានឲ្យពួកជាងសាងវត្ត (បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន)១ រឿង (មនុស្សទាំងឡាយធ្វើ) នរកម្ម ក្នុងនគរវេសាលី១ រឿង (កូនសិស្សឆត្វគ្រិយភិក្ខុ) ដើរជើងទៅមុនភិក្ខុសង្ឃ ហើយហ្មងហែងសេនាសនៈ១ រឿង (ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា) នរណាគួរទទួលភត្តដីប្រសើរជាដើម១ រឿង (ស្វា និងជំរី) និយាយនឹងសត្វទទា១ រឿង (អវនិយបុគ្គល)១ រឿង (ពួកសិស្សឆត្វគ្រិយភិក្ខុ) ហ្មងហែងសេនាសនៈរបស់សង្ឃ១ រឿង (មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែង) គ្រែតាំង ដែលញាត់ដោយសំឡី ហើយទុកនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចយាងសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី១ រឿងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិវេរអារាម (ចំពោះព្រះសង្ឃ ដែលមកអំពីទិសទាំងបួន)១ រឿងកើតកោលាលក្នុងរោងភត្ត១ រឿង (ឆត្វគ្រិយភិក្ខុ) បណ្តេញភិក្ខុឈើ១ រឿង (ឆត្វគ្រិយភិក្ខុ) ដេកជាប់នឹងដំណែកដីប្រសើរ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យហាមឃាត់សេនាសនៈ ដោយអាងលេស១ រឿងសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ជួសជុលវិហារ) ក្នុងទីនោះៗ១ រឿងភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុណាហ្ន៍គួរប្រគល់សេនាសនៈ១ រឿងសេនាសនគ្នាហាបកៈភិក្ខុ គិតគ្នាថា យើងគួរប្រគល់សេនាសនៈដូចម្តេចហ្ន៍១ រឿងភិក្ខុប្រគល់

សេនាសនៈ តាមកំណត់វិហារ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យបរិវេណ តាមចំណែកជាលំដាប់ បើមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ (បើលោក) មិនត្រូវការ ក៏មិនត្រូវឲ្យចំណែក១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុបិតនៅក្នុងទីតតសីមា១ រឿង (ទ្រង់បញ្ញត្តិ មិនឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់) សេនាសនៈ អស់កាលទាំងពួង១ រឿងភិក្ខុអ្នកប្រគល់សេនាសនៈ៣ពួក១ រឿងឧបនន្តភិក្ខុ (ហ្មងហែង សេនាសនៈច្រើនកន្លែង)១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សំដែងគុណនៃវិន័យ១ រឿងព្រះចេរៈឈររៀនវិន័យ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ អង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នា១ រឿងភិក្ខុមានអាសនៈស្មើគ្នា អង្គុយលើគ្រែជាមួយគ្នា ទាល់តែបាក់ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុការបន្ត ២រូបខ្លះ អង្គុយលើសេនាសនៈ ជាមួយគ្នាបាន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានអាសនៈមិនស្មើគ្នា អង្គុយលើអាសនៈវែងជាមួយគ្នា បាន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់ប្រាសាទមានរបៀង១ រឿងព្រះអយ្យិកា (នៃព្រះបាទបសេនទិកោសលសុគត)១ (រឿង អាវាសិកភិក្ខុ នៅក្នុងអាវាសជិតស្រុកតូចមួយ) ក្នុងទីមិនឆ្ងាយ (ពីក្រុងសាវត្ថី)១ រឿងភិក្ខុចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ១ រឿងព្រះ មានព្រះភាគ ស្តេចយាងទៅកាន់កិដាគិរិជនបទ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចយាងទៅកាន់ដែនអាឡវី១ រឿងភិក្ខុឲ្យនរកម្ម ដោយ គ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដី ឬបាយអលាបជញ្ជាំង ដំកល់សន្ទះទ្វារ សសរមេទ្វារ ធ្វើបង្អួច ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ ធ្វើឲ្យជិត ស្និទ្ធ ដោយបិទជ័រដង ដោយបិទបាំង ដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅ នៃសត្វព្រាប ជួសជុលគ្រងកន្លែងដែលដាច់ ឲ្យនរកម្ម អស់២០ឆ្នាំខ្លះ ៣០ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនរកម្មចំពោះវិហារ ដែលខ្លួនអបលោកឲ្យ ក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនរកម្ម ចំពោះវិហារ ដែលមិនទាន់ធ្វើ ឬធ្វើមិនទាន់ហើយ បើវិហារតូច ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យត្រួតមើលការងារ ហើយសឹមឲ្យនរកម្មត្រឹម៦ឆ្នាំ ឬ៥ឆ្នាំបាន បើអង្គុយោគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនរកម្មត្រឹម៧ឆ្នាំ ឬ៨ឆ្នាំបាន បើវិហារធំ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនរកម្ម ត្រឹម១០ឆ្នាំ ឬ១២ឆ្នាំបាន រឿងភិក្ខុឲ្យនរកម្ម ចំពោះវិហារទាំងអស់១ រឿងភិក្ខុឲ្យនរកម្ម ពីរកន្លែង ដល់ភិក្ខុមួយរូប១ រឿងភិក្ខុទទួលនរកម្ម ក្នុង វិហាររបស់សង្ឃ ហើយប្រើឲ្យភិក្ខុឯទៀតនៅ១ រឿងភិក្ខុហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យឲ្យនរកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទីតតសីមា១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យហាមឃាត់ (សេនាសនៈ) អស់កាលទាំងពួង១ រឿងភិក្ខុទទួលយកនរកម្ម ហើយចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកខ្លះ ស្លាប់ខ្លះ ឬជាជាសាមណេរខ្លះ ជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ជាអ្នកត្រូវអនិមរត្តខ្លះ ជាមនុស្សធូតខ្លះ ជា អ្នកមានចិត្តរាយមាយខ្លះ ជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនសំដែង អាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិខ្លះ ជាមនុស្សខ្ពើយខ្លះ ជាមនុស្សលួចសំរាមខ្លះ ជាមនុស្សចូលលទ្ធិតិរិយខ្លះ ជាតិរច្ឆានខ្លះ ជា មនុស្សសម្លាប់មាតាខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់បិតាខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ជាមនុស្សទ្រុស្តភិក្ខុនិខ្លះ ជាមនុស្សបំបែកសង្ឃ ខ្លះ ជាមនុស្សធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពងខ្លះ ជាមនុស្សមានភេទពីរខ្លះ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនរកម្ម ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនរកម្មរបស់សង្ឃវិនាស១ រឿងភិក្ខុធ្វើនរកម្មមិនទាន់ហើយ ៗប្រគល់ឲ្យដល់ភិក្ខុដទៃ១ រឿងភិក្ខុនោះធ្វើនរ កម្មហើយ ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ស្លាប់ទៅខ្លះ ឬជាជាសាមណេរខ្លះ ជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ជាអ្នកត្រូវអនិមរត្តខ្លះ សង្ឃ ត្រូវជាម្ចាស់ (នរកម្មនោះ)១ ភិក្ខុធ្វើនរកម្មរួចស្រេចហើយ ឬជាជាមនុស្សធូតខ្លះ ជាមនុស្សមានចិត្តរាយមាយខ្លះ ជាអ្នកត្រូវទុក្ខ វេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ថាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិខ្លះ នរ កម្មនោះ ជាប់សិក្ខុនោះឯង១ ភិក្ខុធ្វើនរកម្មរួចស្រេចហើយ ថាបើភិក្ខុនោះឬជាខ្លួនជាមនុស្សខ្ពើយខ្លះ ជាអ្នកលួចសំរាមខ្លះ ជា មនុស្សចូលកាន់លទ្ធិតិរិយខ្លះ ឬជាជាសត្វតិរច្ឆានខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់មាតាខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់បិតាខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ជាអ្នកប្រទុស្តភិក្ខុនិខ្លះ ជាអ្នកបំបែកសង្ឃខ្លះ ជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពងខ្លះ ជាអ្នកមានភេទពីរខ្លះ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (នរកម្មនោះ)១ រឿងភិក្ខុនាំយកសេនាសនៈ (របស់គ្រហស្ថ ដែលគេខ្ចីស ជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិហារ) ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ១ រឿងវិហារទ្រុឌទ្រោម១ រឿងសំពត់កម្ពុលកើតឡើងដល់សង្ឃ១ រឿង សំពត់មានថ្លៃច្រើន កើតឡើងដល់សង្ឃ១ រឿងស្បែកខ្លាឃុំកើតឡើងដល់សង្ឃ១ រឿងខ្សែដែលគេវេញ ឲ្យមានសណ្តានដូចជាកង កើតឡើងដល់សង្ឃ១ រឿងកំណាត់សំពត់កើតឡើងដល់សង្ឃ១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើង ដើរជាន់ (សេនាសនៈ)១ រឿងភិក្ខុជើងទទឹក ដើរជាន់សេនាសនៈ១ រឿងភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង (ដើរជាន់សេនាសនៈ)១ រឿងភិក្ខុស្តោះទឹកមាត់ដាក់ (លើទីវិចិត្រល្អ)១ រឿងជើង គ្រែកោសដាច់ទីផ្ទៃ១ រឿងភិក្ខុផ្អែក (នឹងជញ្ជាំង)១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក១ រឿងផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក កោស ដាច់ទីផ្ទៃ១ រឿងភិក្ខុមានជើងលាងរួចហើយ (តែមិនហ៊ានដេក) ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលសិន (សឹមដេក)១ រឿងក្រុងរាជគ្រឹះ (កើតទុរិក្ស) មនុស្សទាំងឡាយ (ចង់ធ្វើសង្ឃភត្ត) តែមិនអាចនឹងធ្វើបាន១ រឿងឆព្វគិយភិក្ខុទទួលភត្តថ្លៃថ្នាំ បម្រុងខ្លួនឯង ហើយ ឲ្យភត្តមិនថ្លៃថ្នាំ ដល់ភិក្ខុដទៃ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសន្តតភត្តទ្រុសកភិក្ខុ១ រឿងភត្តទ្រុសកភិក្ខុ មានសេចក្តីសង្ស័យថា ធ្វើដូច ម្តេចហ្ន៎ រឿងមិនទាន់មានភិក្ខុអ្នកចាត់ចែងសេនាសនៈបម្រុងសង្ឃ១ រឿងសន្តតភិក្ខុឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង១ រឿងសន្តតភិក្ខុឲ្យជាអ្នក ទទួល (ចីវរ)ទុក១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជាអ្នកចែកបបទ ឲ្យជាអ្នកចែកផ្លែឈើ១ ឲ្យជាអ្នកចែកបង្អែម១ ឲ្យជាអ្នកចាត់ចែងបរិក្ខារ តិចតួច១ ឲ្យជាអ្នកប្រគល់សំពត់១ ឲ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ១ រឿងសន្តតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រើញាមវត្ថុ និងសាមណេរ១ រឿងព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធ ជារីនាយក ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ (ដល់សត្វ) ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់គ្រប សង្កត់ជនទាំងពួង (ទ្រង់អនុញ្ញាតសេនាសនៈដូចបានថ្លែងមកនេះ) ដើម្បីជ្រកកោនផង ដើម្បីនៅជាសុខសប្បាយផង ដើម្បីដុតបង់¹⁰⁶ (នូវអកុសលធម៌)ផង ដើម្បីពិចារណា នូវសង្ខារ¹⁰⁷ ផង។

ចប់ ភាគ១០

មាតិកា

ទុល្លវត្ត	លេខ ទំព័រ
ភាគ ទី២ ទុតិយភាគ	១

សម្រេចក្នុង៖	១
រឿងពួកឆ្មើក្តីយកក្តីធ្វើកម្ម មានតម្លៃនីយកម្មជាដើម មិនមានក្នុងទីចំពោះមុខ	១
បុគ្គលជាអធម្មវាទី និងបុគ្គលជាធម្មវាទី	៣
សង្ឃជាអធម្មវាទី និងសង្ឃជាធម្មវាទី	៥
ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាធម្មវាទី និងសង្ឃជាអធម្មវាទី	៧
និទានព្រះទព្វមល្លបុគ្គ	៩
សេចក្តីសន្មតិស្តវការចាត់ចែងសេនាសនៈជាដើម	១១
និទានព្រះទព្វមល្លបុគ្គ	១២
និទានមេត្តិយភូម្មជកភិក្ខុ	១៥
ការសូមសតិវិន័យ	២៤
និទានភក្តីភិក្ខុ	២៧
ការសូមអម្ពន្ធវិន័យ	២៨
ការឲ្យអម្ពន្ធវិន័យ	៣០
ការឲ្យអម្ពន្ធវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌ មាន ៣យ៉ាង	៣៣
ការឲ្យអម្ពន្ធវិន័យប្រកបដោយធម៌ មាន ៣យ៉ាង	៣៤
រឿងពួកឆ្មើក្តីយកក្តីធ្វើកម្មទាំងឡាយ ដល់ពួកភិក្ខុមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា	៣៦
ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញាមិនប្រកបដោយធម៌	៣៧
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ជាអ្នកចាត់ចែងឲ្យគេចាប់ស្លាក	៤០
ការឲ្យចាប់ស្លាកដែលប្រកបដោយធម៌ មាន ១០យ៉ាង	៤៣
ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវាទ្ធិភិក្ខុ	៤៥
តស្សបាបិយសិកាកម្ម ដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌វិន័យ	៤៦
តស្សបាបិយសិកាកម្ម ដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌វិន័យ	៤៧
ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៣ពួក	៤៩
ការរម្ងាប់ (អធិករណ៍) ដោយតិណ្ណវត្តរកសមថៈ	៥១
ការសំដែង (អាបត្តិ) ដោយតិណ្ណវត្តរកសមថៈ	៥២
អធិករណ៍ ៤យ៉ាង	៥៩
មូលនៃវិវាទាធិករណ៍	៦១
មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍	៦៥
វិវាទាធិករណ៍ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន	៧១
អនុវាទាធិករណ៍ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ	៧២
កិច្ចាធិករណ៍ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ	៧៥
ការចោទចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍	៧៦
អាបត្តិចាត់ជាអាបត្តិធិករណ៍	៧៨
កិច្ចចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍	៧៨
វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២យ៉ាង	៨០
ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌	៨១
អធិករណ៍រម្ងាប់	៨៥

ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌	៨៧
ការសន្មតិភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដោយឧញាហិកាកម្ម	៨៩
ធម្មកថិកមិនចាំសុត្តៈ មិនចាំសុត្តវិភង្គ	៩១
ការប្រគល់អធិករណ៍ដល់សង្ឃ	៩៣
អធិករណ៍កើតឡើងក្នុងក្រុងសាវត្ថី	៩៥
ពួកភិក្ខុមិនត្រេកអរដោយរម្ងាប់អធិករណ៍	៩៧
ការចាប់ស្លាកឈ្មោះសកណ្តជក្សកៈ	៩៩
អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤យ៉ាង	១០០
ការឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ ជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌	១០១
ភិក្ខុឆ្គួតមានចិត្តរិបល្អាសប្រែប្រួល	១០៣
ការឲ្យអម្ពម្ពវិន័យ ដល់ភិក្ខុបាត់រង្វងហើយ	១០៤
អនុវាទាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈ ២យ៉ាង	១០៧
ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម	១០៩
អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣យ៉ាង	១១០
កិច្ចនៃបដិញ្ញាតករណកម្ម	១១៣
ការសំដែងអាបត្តិ	១១៥
អាបត្តាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈ ១	១១៦
ការរម្ងាប់អធិករណ៍ ដោយតិណវត្ថារកៈកណ្តាលជំនុំសង្ឃ	១១៦
ការសំដែងដោយតិណវត្ថារកៈកណ្តាលជំនុំសង្ឃ	១១៨
ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌	១២១
ខុទ្ទកវត្ថុក្នុងន្ទកៈ	១២៣
រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាដូតទឹក	១២៣
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នហានវត្ត	១២៥
រឿងភិក្ខុចាស់ជរាកំឡាំងថយ នហានវត្ត	១២៩
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ការសិតសក់ដោយស្និតជាដើម	១៣១
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ការផាត់មុខជាដើម	១៣៣
ទោស ៥ប្រការ នៃការច្រៀងធម៌ ដោយសម្លេងច្រៀងដីវែង	១៣៥
ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយផ្លែស្វាយ	១៣៦
រឿងអញ្ញតរភិក្ខុ ត្រកូលស្តេចចាស់ ៤ត្រកូល	១៣៩
រឿងអញ្ញតរភិក្ខុ កិរិយាកាត់អង្គជាត	១៤១
រឿងគ្រូ ៦នាក់ បាត្រពកចន្ទន៍	១៤៣
រឿងព្រះបិណ្ណាលភារទ្វាជគ្រូ	១៤៥
និយាយអំពីបាត្រ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	១៤៧
រឿងភិក្ខុច្រើនរូប និយាយអំពីបាត្រ	១៥១
ការហែកថីរដោយដៃ និយាយអំពីថីរ	១៥៧
ការដឹកដាំបង្គោល និយាយអំពីថីរ	១៥៩

ពួកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង ដើរជាន់ឈើស្លឹង និងយាយអំពីស្នាប់ម្រាមដៃ	១៦១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្លឹង និងបារិសម្រាប់ដាក់ឈើស្លឹងជាដើម	១៦៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង	១៦៥
រឿងអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹក	១៦៦
ភិក្ខុ ២រូប នាំគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ	១៦៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតមុង	១៦៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣យ៉ាង	១៧១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតប្រហោង សម្រាប់បង្ហូរផ្សែងជាដើម	១៧៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែន ៣យ៉ាងជាដើម	១៧៤
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែស្នូរចីរ និងខ្សែស្បៀងចីរជាដើម	១៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃជាដើម	១៧៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុមានសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកជាដើម	១៨១
ទីមានដំណែកដែលគេរោយរាយដោយផ្កាជាដើម	១៨៣
កិច្ចមានបរិភោគក្នុងភាជនៈជាមួយគ្នាជាដើម និងរឿងវឌ្ឍនិក	១៨៥
រឿងវឌ្ឍនិក និងរឿងមេត្តិយភូមិជកភិក្ខុ	១៨៦
ការផ្តាច់បាត្រដល់វឌ្ឍនិក	១៨៩
មិត្តអមាស្យ និងញាតិសាលោហិតរបស់វឌ្ឍនិក	១៩១
ការផ្លាស់បាត្រឡើងវិញ	១៩៣
រឿងព្រះពោធិរាជកុមារ	១៩៤
ព្រះមានព្រះភាគយាងទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍ របស់ព្រះពោធិរាជកុមារ	១៩៧
កម្រាលសំពត់ និងរឿងស្រីម្នាក់	១៩៩
ក្នុង អម្បោស និងរឿងនាងវិសាខាមិតារមាតា	២០១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឆ្អិត ៤ជ្រុង និងឆ្អិតមូល (ឆ្អិតស្លឹកត្នោត) ជាដើម	២០៣
រឿងភិក្ខុ ១រូប និងការទ្រង់អនុញ្ញាតឆត្រ	២០៥
រឿងភិក្ខុ ១រូប ច្រកបាត្រក្នុងសង្រែក និងភិក្ខុ ១រូប មានជម្ងឺ	២០៦
ការសូម និងការឲ្យទណ្ឌសម្មតិ	២០៧
ការឲ្យសិក្កាសម្មតិ	២០៩
ការឲ្យទណ្ឌសិក្កាសម្មតិ និងរឿងភិក្ខុទំពាអៀង	២១០
រឿងភិក្ខុ ១រូប និងរឿងស្រីម្នាក់	២១៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាត់ក្រចកត្រឹមនឹងសាច់	២១៤
ការទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់កោរ មានកាំបិតកោរជាដើម	២១៥
ការឲ្យកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ និងការទ្រង់អនុញ្ញាតសណ្ឋាន	២១៧
គ្រឿងលោហៈ គ្រឿងសម្រិច្ចិ និងការទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់ថ្នាំភ្នែកជាដើម	២១៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ល (វត្ថុពន្លចង្កេះ)	២២០
ការទ្រង់អនុញ្ញាតក្រវិលឡេវ អន្ទាក់ឡេវ	២២២
ភិក្ខុស្លៀកស្បង់ដូចសម្លៀកគ្រហស្ថ ដណ្តប់ដូចគ្រហស្ថ	២២៤
អានិសង្ស ៤ប្រការ ក្នុងការទំពាឈើស្នួន និងរឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២២៦

ការឡើងដើមឈើ	២២៩
រឿងភិក្ខុ ២រូប ជាបងប្អូននឹងគ្នា នាំគ្នាទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	២៣០
ការរៀនគម្ពីរលោកាយតៈ	២៣១
រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់កណ្តាល	២៣៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្លឹម និងការបន្ទោបង់បស្សៈ	២៣៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើងជាដើម	២៣៦
ការទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុសម្រាប់តោងជាដើម	២៣៩
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងអនាថារមានប្រការផ្សេង ៗ	២៤១
ឧទ្ទានគាថា នៃខុទ្ទកវត្ថុក្នុងៈ	២៤៥
សេនាសនក្នុងៈ	២៥៩
រឿងរាជគហសេដ្ឋី	២៥៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសេនាសនៈ ៥យ៉ាង និងរឿងរាជគហសេដ្ឋី	២៦១
គាថាសម្រាប់អនុមោទនាសេនាសនៈ	២៦៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទុះទ្វារជាដើម	២៦៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតបង្អួច ៣យ៉ាងជាដើម	២៦៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតតាំង ដែលគេបង្ហូរដើងជាប់នឹងមេតាំងជាដើម	២៦៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងចាក់ឆ្កៅជាដើម	២៧១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ត្រៃជាដើម	២៧៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតពួកទាំងឡាយ មានពួកញាត់រោមកែជាដើម	២៧៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើ និងបាយម៉ានជាដើម	២៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតគំនូរភ្លឺផ្កាជាដើម	២៧៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតពីដានជាដើម	២៨១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរតដ្ឋជាដើម	២៨៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទុះទ្វារជាដើម	២៨៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំពណ៌សជាដើម	២៨៧
រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី និងរឿងរាជគហសេដ្ឋី	២៨៩
សីលវកគាថា	២៩៣
អនុបុព្វិកថា	២៩៥
ធម្មចក្ក	២៩៧
ការថ្វាយភត្ត	២៩៩
រឿងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ និងវត្តព្រះជេតពន	៣០១
ការធ្វើនវកម្ម និងរឿងជាងជុល ឬដេរ	៣០៥
ការឲ្យនវកម្មនឹងពួកអន្តោសិករបស់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣០៧
អាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរ	៣០៩
រឿងសត្វជាសម្លាញ់នឹងគ្នា ៣តួ	៣១១
គារវកថា	៣១៣
អវនិយបុគ្គល មាន ១០ពួក	៣១៤

វន្តិយបុគ្គល មាន ៣ពួក	៣១៥
វត្ថុដែលគេធ្វើខ្លួនដល់សង្ឃ	៣១៥
អាសនៈខ្ពស់ និងអាសនៈប្រសើរ	៣១៧
ការថ្វាយវត្ថុព្រះជេតពន	៣១៩
គាថានៃវិហារទាន	៣២១
ការបណ្តេញភិក្ខុដែលកំពុងឆាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញ	៣២៣
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	៣២៥
រឿងសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ	៣២៦
ការសន្មតិសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ	៣២៨
ការប្រគល់សេនាសនៈ មាន ៣យ៉ាង និងរឿងឧបនន្តភិក្ខុ	៣៣១
ការហ្លួងហែងសេនាសនៈ មាន ២យ៉ាង និងការសំដែងវិន័យ	៣៣៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយ ជាមួយនឹងភិក្ខុមានវស្សារាង ៣ ជាដើម	៣៣៥
រឿងព្រះអយ្យិការបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល	៣៣៧
របស់ដែលភិក្ខុលះមិនដាច់ មាន ៥យ៉ាង	៣៣៩
របស់មិនត្រូវលះ មាន ៥យ៉ាង	៣៤១
រឿងអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ	៣៤១
ការចែកសេនាសនៈជារបស់សង្ឃ	៣៤៣
របស់ដែលមិនត្រូវចែក មាន ៥យ៉ាង	៣៤៤
រឿងភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី	៣៤៦
ការឲ្យនវកម្ម	៣៤៧
ការឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់ជាដើម	៣៤៩
ការដែលភិក្ខុទទួលនវកម្ម ហើយដើរចៀសចេញទៅជាដើម	៣៥១
ការដែលភិក្ខុទទួលនវកម្ម ហើយចៀសចេញទៅ ក្នុងវេលាដែលធ្វើរួចជាដើម	៣៥៣
ការនាំយកគ្រឿងប្រើប្រាស់ឲ្យជារបស់ខ្លីជាដើម	៣៥៥
ការជាន់សេនាសនៈដោយជើងមិនទាន់លាងជាដើម	៣៥៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល ហើយសឹមដេកជាដើម	៣៥៩
ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុ និងសេនាសនប្បញ្ញាបកភិក្ខុ	៣៦០
ការសម្មតិអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកភិក្ខុ	៣៦៣
ភិក្ខុជាសាដិយគ្គាហាបកៈជាដើម	៣៦៥
ឧទ្ទានគាថានៃសេនាសនក្ខន្ធកៈ	៣៦៦

1)

សំដៅយកភិក្ខុ២.៣រូប បើនឹងហៅថា គណៈវិញ ក៏បាន ចំណែកភិក្ខុតែមួយរូប បាលីហៅថា បុគ្គល តាំងពី៤រូបឡើងទៅ ហៅថាសង្ឃ។

2)

វេលាវិកាល កន្លែងខ្លះ សំដៅយក ពេលតាំងអំពីថ្ងៃជ្រៅត្រង់ ទៅទល់អរុណរះ កន្លែងខ្លះ សំដៅយកពេលតាំងពីព្រលប់ឡើងទៅ ដូចក្នុងទីនេះ សំដៅយកពេលព្រលប់ឡើងទៅ។

3)

ជាឈ្មោះសម្បត្តិ ប្រែថា សម្បត្តិចប់បង់នូវសេដ្ឋកិច្ចលែង គឺជាសម្បត្តិមានឱជារសម្បត្តិជាងគោរពជនដទៃទៀត។ ដែលគេនិយមក្នុងជាន់នោះ។

4)

គេប្រគេន ត្រឹមតែបាយចុងអង្ករ គំរប់ពីនឹងទឹកជ្រក់ ជាគោរពជនធម្មតា ដែលគេធ្វើខ្លីខ្លាញ់តែបាន

5)

ភត្តសម្រាប់ភិក្ខុវ្យាប័ន។

6)

អដ្ឋកថា ថា សតិវិន័យនេះ សង្ឃត្រូវឲ្យតែព្រះខីណាស្រពប៉ុណ្ណោះ មិនត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុដទៃទៀតទេ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែភិក្ខុជាអនាគាមី ក៏មិនត្រូវឲ្យដែរ។ សតិវិន័យនោះ ត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុដទៃចោទ បើគេមិនចោទ ក៏មិនត្រូវឲ្យដែរ។ កាលបើសង្ឃឲ្យសតិវិន័យហើយ អ្នកចោទក៏ចោទមិនឡើងឡើយ។

7)

គឺកំណត់យកពួកខាងធម្មវាទី មានចំនួនច្រើនជាង។

8)

អដ្ឋកថា ថា អធិករណ៍នោះ មិនទាន់រាលដាលដល់អាវាសទឹក ឬមិនទាន់បានវិនិច្ឆ័យពីរបីលើកនៅឡើយ

9)

ពួកអធម្មវាទីពោលថា ពួកយើងមានចំនួនច្រើនជាង ហើយចាប់ស្លាកពីរៗម្នាក់។

10)

ពួកធម្មវាទីពោលថា ពួកយើងជាបក្ខពួក មានកំឡាំង ហើយទៅចាប់ស្លាករបស់អធម្មវាទីវិញ។

11)

ប្រែថា ធម៌ជាគ្រឿងម្យ៉ាង ដូចគ្របទុកដោយស្មៅ បានដល់កិរិយា ដែលឲ្យមានសេចក្តីស្រុះស្រួលគ្នា ទាំងពីរខាង គឺមិនជម្រះរកសេចក្តីដើម (ផ្សះផ្សា)។

12)

អដ្ឋកថា ថា បានដល់អាបត្តិបារាជិក១ សង្ឃាទិសេស១។

13)

បានដល់អាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវ ដោយជេរប្រទេច នូវពួកគ្រហស្ថ ដោយពាក្យចោកទាប និងការទទួលពាក្យប្តេជ្ញា ប្រកបដោយធម៌។

14)

គឺមិនបានមកក្នុងទីនោះ ឬមកហើយ ឲ្យឆន្ទះហើយ តែទៅអង្គុយក្នុងទីដទៃ មានបរិវេណជាដើម

15)

ក្នុងដីកា ថា ខ្លិន

16)

អធិករណ៍ដទៃទៀត មានមូលច្រើន ចំណែកកិច្ចាធិករណ៍នេះ មានមូលតែ១។

17)

អដ្ឋកថា ថា អាបត្តិធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈនោះ គឺភិក្ខុមិនបានក្លែង មិនបានដឹងអ្វីសោះ ត្រែត្រូវអាបត្តិ (ជាអចិត្តកៈ) មានបឋមសហសេយ្យសិក្ខាបទ ជាដើម។ ក្នុងដីកាថា ដូចជាភិក្ខុ មានចិត្តចុះស៊ប់ កាន់កម្មដ្ឋាន ហើយសឹងលក់ទៅ បើមានមាតុគ្រាម មកដេកជាមួយ ត្រូវអាបត្តិ ដោយការដេកក្នុងខណៈនោះ តែមិនមានចិត្តជាអកុសល បានជាលោកហៅថា អាបត្តិធិករណ៍ ជាអព្យាកតៈ។

18)

អដ្ឋកថា ថា ត្រូវសង្ឃអបលោក ហើយសន្មត ឬសន្មតដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា ឯភិក្ខុ ដែលសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះហើយ ត្រូវទៅអង្គុយផ្សេងគ្នា ភិក្ខុដទៃទៀត ប្រកាសដល់បរិសុទ្ធនោះថា អ្នកទាំងឡាយ កុំនិយាយអ្វីឡើយ ហើយសីមវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ។

19)

អដ្ឋកថា ថា កាលបើភិក្ខុបរិសុទ្ធ ជាអលដ្ឋិច្រើនជាង ត្រូវធ្វើស្លាកបិទមុខ។ បើភិក្ខុបរិសុទ្ធ ជាលដ្ឋិច្រើនជាង ត្រូវធ្វើស្លាកបើកមុខ។ បើភិក្ខុបរិសុទ្ធជាមនុស្សល្ងង់ច្រើនជាង ត្រូវប្រាប់ជិតត្រចៀក។

20)

អដ្ឋកថា ថា ត្រូវឲ្យចាប់ជាថ្មីទៀត ដរាបតែគ្រប់បីដង។

21)

អដ្ឋកថា ថា អាបត្តិទុក្ខដ ឈ្មោះថា អាបត្តិរាជបារាជិក ក្នុងមេចុនធម្មសិក្ខាបទ។ អាបត្តិចុល្លច្ឆ័យ ឈ្មោះថា អាបត្តិរាជបារាជិក ក្នុងសិក្ខាបទដទៃទៀត មានអទិន្នានសិក្ខាបទ ជាដើម។

22)

សសរ ដែលគេបោះទុក ក្បែរកំពង់ សម្រាប់ដូតទឹក

23)

ឈើដែលគេយកទៅចាំង ធ្វើជាផែនការ ហើយឆ្ងល់ ឲ្យមានស្នាមគំនូស ដូចជាក្រឡាចត្រង្គ ហើយដឹកដាំទុកក្បែរកំពង់សម្រាប់ងូតទឹក ហៅថា ទីមិនគួរ មនុស្សយកគ្រឿងលំអ ទៅដាក់ក្នុងផែនការនោះហើយ ត្រដុសកាយ។

24)

ឈើដែលគេធ្វើ ដូចជាដៃនៃមនុស្ស ហើយគេតម្កល់ទុកក្បែរកំពង់សម្រាប់ងូតទឹក មនុស្សទាំងឡាយយកគ្រឿងលំអិតទៅដាក់គរនឹងឈើនោះ ហើយត្រដុសកាយដោយឈើនោះ (អដ្ឋកថា)។

25)

គេយកលំអិតថ្ម ឈ្មោះកុរុវិន្ទុកៈ មកលាយច្របល់នឹងល័ក្ខ ហើយសួនធ្វើជាដុំ ហើយស្រែះ ដោយអម្បោះ ហើយកាន់របស់នោះខាងចុងខាងដើម ហើយដុះកាយក្នុងវេលាងូតទឹក (អដ្ឋកថា)។

26)

ដុសខ្លួននឹងខ្លួន ទៅវិញទៅមក។

27)

ឈើដែលគេធ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករ ហើយធ្វើឲ្យមានទ្រង់ទ្រាយដូចជើងកន្តោរ (អដ្ឋកថា)។

28)

ខ្នាញ់ ឬឆ្កុងសំពត់ដែលគេត្របាញ់។

29)

គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក ដែលគេព្យួរសំយុងចុះ ឲ្យផុតអំពីត្រចៀកជាដើម (បើតាមដីកាថា គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក មានកណ្តាលជាដើម)។ អដ្ឋកថា។

30)

ព្រះសុវណ្ណពាហុរតន៍ (កន្រ្តី)។

31)

ពីរធ្លាប់ទទឹងម្រាមដៃ

32)

អដ្ឋកថា ថា វត្ថុសម្រាប់សូត្រសរភ័ញ្ញ មាន៣២យ៉ាង មានគរង្គវត្ថុ ទោហកវត្ថុ និងគលិតវត្ថុជាដើម។ ភិក្ខុពេញចិត្ត ចង់សូត្រដោយវត្ថុបែបណា ក៏បាន ប៉ុន្តែត្រូវប្រយ័ត្ន កុំធ្វើបទនឹងព្យញ្ជនៈឲ្យខូច ត្រូវសូត្រដោយន័យ ជាចតុរស្ស សមគួរតាមសណ្តាប់ធ្នាប់របស់សមណៈ។

33)

ផ្លែឈើ ដែលគេធ្វើឲ្យសមគួរ ដល់សមណៈ ហៅថា សមណកប្ប

34)

យើងមានមេត្តាចិត្ត គឺចិត្តដែលឥតមានព្យាបាទ ដល់ពួកត្រកូលពស់ ឈ្មោះវិរូបក្ខៈ។

35)

១.២.៣ ពាក្យទាំងបីនេះ ជាពាក្យសម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរគ្នា និងពាក្យថាបុគ្គល (សារត្ថទីបនីដីកា)។

36) , 83)

២

37)

៣

38)

ក្នុងដីកាថា រាគានុសយៈ ហៅថាវត្ថុដទៃ

39)

វត្ថុសម្រាប់ចាយ មានប្រាក់ជាដើម

40)

អដ្ឋកថា ថា ធ្វើឲ្យស្តើង

41)

គ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ផ្តល់បាត្រជាធម្មតា។

42)

តាមអដ្ឋកថា ថា គ្រឿងរងដំកល់បាត្រ ដែលគេធ្វើដោយភ្នុក និងរល្លី និងផ្តៅជាដើម។ វិមតិវិនោទនីដីកា ថា គ្រឿងរងដំកល់បាត្រ មានសណ្តាន ដូចជាកង ដែលគេធ្វើ ដោយវត្ថុមានភ្នុកជាដើម (ឬនឹងហៅថា រង្វល ថាទ្រនាប់ ដូច្នោះវិញក៏បាន)

43)

អដ្ឋកថា ថា ក្នុងទីបំផុត នៃផែនការតាំង ដែលគេដំកល់ទុកក្នុងរបៀងជាដើម។

44)

សារត្ថទីបនីដីកា ថា ផែនការតាំង ដែលស្តើង គេធ្វើឲ្យមាំដល់ជើងជញ្ជាំងខាងក្រៅនៃផ្ទះ ហៅថា ថ្នាក់ (ក្តារបែន)។

45)

យកវត្ថុបង្កុក តាមតែប្រទះ គឺវត្ថុដទៃ ក្រៅអំពីត្រៃចីរ និងគ្រៃ តាំង

46)

ល្អ និងអន់

47)

លោហជាតិផ្សេងៗ មានទង់ដែងជាដើម

48)

គេយកឈើ៤កំណាត់ មកផ្គុំគ្នាជា៤ជ្រុង រាងទ្រវែង ឲ្យល្មមដាក់ចីវរដេរបាន មានទាំងទ្រនាប់សម្រាប់ឈើស្ទឹងនោះផង។

49)

ខ្សែសម្រាប់ចងចីវរ នឹងឈើស្ទឹង ចំពោះភិក្ខុដែលដេរចីវរពីរជាន់។

50)

ឈើស្ទឹងដែលគេធ្វើតម្រូវនឹងភិក្ខុខ្ពស់ លុះដេរចីវរភិក្ខុទាប ក៏មិនល្មម

51)

ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យចងឈើស្ទឹងតូច ត្រង់កណ្តាលឈើស្ទឹងធំ។

52)

ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបត់ជាយទ្រនាប់ជាពីរជាន់ជុំវិញ ឲ្យល្មមនឹងឈើស្ទឹងតូចនោះ

53)

ស្លាប់ដៃ ដែលគេពាក់សម្រាប់ដេរ ដើម្បីកុំឲ្យមូលមុតដៃ។

54)

វត្តណានីមួយ មានភាជនៈ និងប្រអប់ជាដើម (អដ្ឋកថា)

55)

សំពត់ដែលគេចង់ដោយទាំង៤ភ្ជាប់នឹងបង្គោលទាំង៤ ដែលគេបោះក្នុងទឹក ហើយសង្កត់ត្រង់កណ្តាលសំពត់នោះ ឲ្យទឹកជ្រាបចូលមក ហើយយកភាជនៈទៅដងទឹកនោះ។

56)

វត្តដែលបោះរាំងទឹចង្រួម បង្ហារកុំឲ្យធ្លាក់ ហៅថាបង្ហាន់ដៃ ស្រុកខ្លះហៅថា ដៃរំបៃក៏មាន

57)

ធ្វើទីដីឲ្យទាប ព័ទ្ធជុំវិញជញ្ជាំង ដើម្បីនឹងទប់ជើងជញ្ជាំង។

58)

អដ្ឋកថា តុ ឬថាស ដែលធ្វើដោយស្ពាន់ ឬទង់ដែង និងប្រាក់។

59)

ព្រៃឈើហិក្ខុ ឬព្រៃនៃយក្ខិនី ឈ្មោះភេសកឡា នៅរក្សាគ្រប់គ្រង។

60)

បានជាឈ្មោះថា កោកនុទ ព្រោះប្រាសាទនោះ មានការរចនា មានលំអដូចផ្កាឈូកក្រហម។

61)

ទ្រនាប់សម្រាប់ជួតជើង ដែលគេធ្វើឲ្យមានពក កន្ទួលខ្ពស់ៗឡើង មានអាការដូចគ្រាប់ឈូក ដែលកន្ទួលផុលៗ ឡើងចេញពីផ្លែ។

62)

ក្នុងអដ្ឋកថា ពន្យល់ថា បានជាទ្រង់ហាម ព្រោះទ្រនាប់សម្រាប់ជួតជើងនោះ ប្រកបការច្រើន អស់បច្ច័យក៏ច្រើន។

63)

សារត្ថទីបនីដីកាពន្យល់ថា ផ្គិតមូល គេធ្វើដោយស្លឹកត្នោតជាដើម។

64)

ក្នុងអដ្ឋកថា ពន្យល់ថា បើភ្លេច មិនបានក្រវាត់កាយពន្ធដើរចេញ (ពីវត្ត) ទៅ លុះនឹកឃើញត្រឹមណា ត្រូវក្រវាត់ត្រឹមណោះ (ទើបរួចទោស)។

65)

ស្លៀកលយជាយ

66)

អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ឈើស្ពាន់ប្រវែងផ្កាប់មនុស្សប្រក្រតី ដីកាថា ផ្កាប់ជាងឈើ។ ឈើស្ពាន់ប្រវែង៤ផ្កាប់ មានន័យដូចគ្នា។

67)

អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុឃើញម្រឹកសាហារជាដើមក្តី រង្វេងផ្លូវ ហើយប្រាថ្នានឹងមិលមើលទិសក្តី ឃើញភ្លើងឆេះក្តី ឃើញទឹកជន់ កំពុងហូរមកក្តី ហើយឡើងដើមឈើខ្ពស់ហួសប្រមាណ ព្រោះអន្តរាយ ដូច្នោះបាន។

68)

ពាក្យថា ឆន្ទ នេះ ក្នុងទីដៃសំដៅកាព្យឃ្លោង ឯក្នុងទីនេះ សំដៅយកសកដកាសា គឺភាសាសំស្ក្រឹត។

69)

ក្នុងអង្គកថា ពន្យល់ថា វេហារ (ពាក្យពោល) របស់អ្នកស្រុកមគធ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ តែងពោល ឈ្មោះថា សកភាសា។
70)

គម្ពីរតិរិយ ដែលប្រកបដោយហេតុឥតប្រយោជន៍ មានពាក្យថា វត្ថុទាំងពួងជាប់រស់ដែល (គេលះចោល) វត្ថុទាំងពួង មិនមែនជាប់រស់ដែល គឺ របស់ថ្លោង ភ្នែកស បានជាស ព្រោះហេតុនេះ កុំបានជាខ្មៅ ព្រោះហេតុនេះ ជាដើម ឈ្មោះថា លោកាយតៈ។
71)

ត្រង់ពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគច្រើននៅ និងពាក្យថា ព្រះសុគតច្រើននៅ ពាក្យទាំងពីរនេះ ជាពាក្យថ្វាយព្រះពរ តែព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ហាម
72)

អង្គកថា ថា ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រក់ដំបូល ហើយច្រុះឈើតាន់ ហើយបូកទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅដោយដីស្អិត។
73)

អង្គកថា ពន្យល់ថា កម្រងផ្កាដែលគេដោតដោយមូល ឬកន្លះ
74)

សំដៅយកទីនៅរបស់សង្ឃ។
75)

លំនៅដែលក្រៅពីសេនាសនៈ មានអង្គុយោគជាដើម។
76)

ផ្ទះមានសណ្ឋានដូចស្លាបគ្រុឌ ឬផ្ទះដែលមានដំបូលតែម្ខាង គឺបង្ហារ។
77)

ប្រាសាទវែង
78)

ផ្ទះ ឬប្រាសាទមានកំពូល
79)

គុហាដែលធ្វើដោយឥដ្ឋ ដោយថ្ម ដោយឈើ ដោយអាចម៍ដី ឬដែលកើតឯង ក្នុងភ្នំ (អង្គកថា)។
80)

ពាក្យថា ពហុស្សុត សំដៅយកពហុស្សុតពីរយ៉ាង គឺ បរិយត្តិពហុស្សុត និងបដិវេទពហុស្សុត (អង្គកថា)។
81)

ជាពាក្យហៅរបស់សម្រាប់រង សម្រាប់កល់ របស់សម្រាប់អង្គុយ ជើងម៉ាសម្រាប់អង្គុយ និងក្របរងស្សូរ ដូចទីបំផុតរងស្សូរជាន់លើ និងរងស្សូរ ជាន់ក្រោម ឬក្បាច់ខ្សែចេតិយ ដែលធ្វើជាគ្របកល្យកថា និងគ្របកល្យកថា គឺត្រង់កចេតិយ និងតួចេតិយ បង្កាន់ដៃស្ថានទាំងនេះ ហៅថា វេទិ។
82)

១.២.គ្រែដែលមានជើងដូចជើងសេះ ជើងពពែ ជើងក្តាមជាដើម ឯតាំង ក៏មានជើងដូចជើងគ្រែដែរ។
84)

អង្គកថា ថា តាំង៤ជ្រុង សូម្បីមានជើងខ្ពស់ហួសប្រមាណក៏គួរ បើតាំងដែលវែង លុះតែធ្វើឲ្យមានជើងកំពស់ត្រឹម៨ធ្នាប់ ទើបគួរ។
85)

គ្រែដែលមានបង្អែក១ ភ្នាក់ដៃ២ និងជើង៤ ទុកជាកន្លងហួសប្រមាណ ក៏គួរ
86)

អង្គកថា ពន្យល់ថា ធ្វើអំពីផ្តៅសុទ្ធ គឺទាំងតួ ទាំងជើង ទាំងបង្អែក សុទ្ធតែផ្តៅទាំងអស់ ឥតមានអ្វីលាយសោះឡើយ។
87)

អង្គកថា ពន្យល់ថា ត្រូវឲ្យភិក្ខុយកទឹកជ្រលក់ ឬរមៀតមកប្រស់ព្រំ។
88)

អង្គកថា ថា ទឹកចត់សំដៅយកទឹកផ្លែសម័ ឬផ្លែកន្ត្រៃព្រៃ។
89)

អង្គកថា ថា ឲ្យយកដីស្អិតលាយជាមួយនឹងអាចម៍គោ និងផេះ ហើយលាបប្រដីសនោះ។
90)

សាលាសម្រាប់សម្រេចសាធារណកិច្ចគ្រប់យ៉ាង។
91)

អង្គកថា ពន្យល់ថា ទ្វារញាត់បន្តា ដែលគេបញ្ចូលឈើសម្រួត ក្នុងមេឈើវែង ហើយចងវិភបន្តាឲ្យណែន ហើយទើបធ្វើ។
92)

អមនុស្ស គឺខ្មោច ឬទេវតា
93)

បើមានឧបាសក មានសទ្ធាធ្វើការងារថ្មី គឺសាងវិហារ កុដិជាដើម ប្រគេនសង្ឃ សង្ឃត្រូវចាត់ភិក្ខុដែលប្តូរប្រសប់ណាមួយ ឲ្យជាអ្នកជួយរាប់រង ត្រួតត្រាការងារនោះ ដូចកាលនាងវិសាខាសាងបុញ្ញាម ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ចាត់ព្រះមោគ្គល្លាន ឲ្យជាអ្នកជួយត្រួតត្រាដូច្នោះ។
94)

អដ្ឋកថា ថា សំដៅយកអាសនៈសម្រាប់ព្រះថេរៈ។
95)

សំដៅយកទឹកទក្ខិណាទកៈ។
96)

សំដៅយកដុំបាយសម្រាប់សង្ឃត្ថេរ។
97)

ដោយកលមាយា អាងហេតុ ឬដោយពុតមាយា ដូចអាងដល់ជម្ងឺឈឺក្បាលជាដើម។
98)

(អដ្ឋកថា) ទទួលយកសេនាសនៈក្នុងថ្ងៃជិតចូលវស្សា។
99)

អស្សនរដូវខែ
100)

អដ្ឋកថា ថា សំដៅយកភិក្ខុដែលចាស់ជាងគ្នាពីរវស្សា ឬក្មេងជាងគ្នាពីរវស្សា
101)

អដ្ឋកថា ថា បើគ្រៃ ឬតាំងចំណុះភិក្ខុរូប ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយតែពីររូប
102)

ប្រែថា ប្រាសាទ តាំងនៅលើពោធិ៍ដំរី
103)

អដ្ឋកថា ថា សួនផ្កា សួនផ្លែ
104)

មិនចំពោះតែជំរង់ប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីជំរង់ដទៃ ដូចយ៉ាងជំរង់ដំរី ក៏រាប់បញ្ចូលក្នុងជំរង់សម្រាប់ផ្លិតដែរ។
105)

បញ្ញត្តិនេះ ចំពោះយកជើងមិនស្អាតជាប្រមាណ សូម្បីជើងដែលបានលាងហើយ តែនៅមិនទាន់ស្អាត ក៏មិនគួរជាន់សេនាសនៈឡើយ។
106)

ចំរើនសមថកម្មដ្ឋាន៤០ប្រភេទ
107)

ចំរើនវិបស្សនា១០យ៉ាង

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

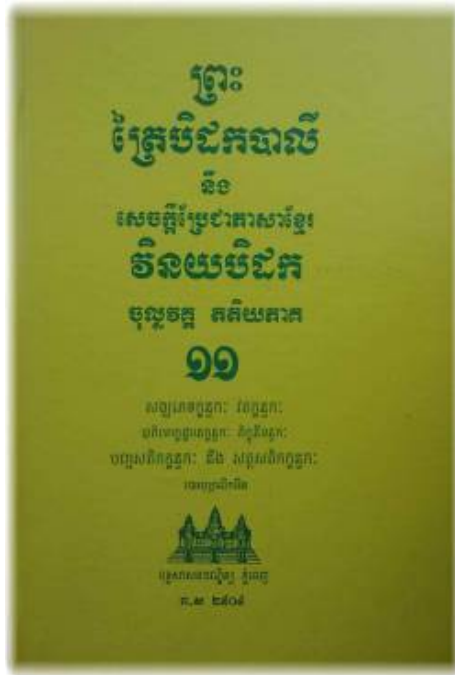
ភាគ១១ - Book 011

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition! 1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition 20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០១១ - Tipitaka Book 011 \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,9191.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9191.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ ០១១](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_011.pdf](#)

CS សេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី១១

៩. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | ភាគ ទី១១

ភាគ ទី១១

បុណ្ណវគ្គ

CS [vin.cv](#) | ភាគ ទី១១

(ចូឡវគ្គ)

គតិយភាគ
ភាគ ទី៣

[សង្ឃភោទក្ខន្ធកៈ](#) | [វត្តក្ខន្ធកៈ](#) | [បាលីមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ](#) | [ភិក្ខុនីខន្ធកៈ](#) | [បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ](#) | [សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ](#)

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

សង្ឃភោទក្ខន្ធកៈ (ទី៧)

CS [vin.cv.07](#) | ភាគ ទី១១

(៧. សង្ឃភោទក្ខន្ធកៈ)

(បឋមភាណវារៈ ទី១)

CS [vin.cv.07.01](#) | ភាគ ទី១១

(១. បឋមភាណវារៈ)

(ឆសក្យបញ្ញត្តិកថា)

CS [vin.cv.07.01.01](#) | ភាគ ទី១១

(ឆសក្យបញ្ញត្តិកថា)

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងនិគម ឈ្មោះអនុបិយា ជាតិគមរបស់មល្លក្យត្រ ទៀបព្រៃអនុបិយា។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ ចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ។

[២] សម័យនោះ មានសក្យៈជាបងប្អូន២អង្គ ឈ្មោះមហានាមសក្យៈ១ ឈ្មោះអនុរុទ្ធសក្យៈ១។ ឯអនុរុទ្ធសក្យៈ ជាស្តេចសុខុមាលជាតិ។¹⁾ អនុរុទ្ធសក្យៈនោះ មានប្រាសាទ៣ខ្នង ប្រាសាទមួយ សម្រាប់រដូវរងា ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវក្តៅ ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវភ្លៀង។ អនុរុទ្ធសក្យៈនោះ (គង់នៅ) លើប្រាសាទសម្រាប់រដូវភ្លៀងអស់បួនខែ មានតន្ត្រី នៅចាំគាល់បម្រើ មិនមានមនុស្សប្រុស (នៅលាយ) មិនដែលយាងចុះអំពីប្រាសាទ មកខាងក្រោមឡើយ។ គ្រានោះឯង មហានាមសក្យៈ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើង គ្មាននរណាមួយ ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាសោះ បើដូច្នោះ គួរតែអត្តាអញ ឬអនុរុទ្ធ បួសកុំខានចុះ។ ទើបមហានាមសក្យៈ ចូលទៅរកអនុរុទ្ធសក្យៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយរឿងនុំ៖ ចំពោះអនុរុទ្ធសក្យៈថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធ ជាអនុជ ឥឡូវនេះ ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួស តាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើង គ្មាននរណាមួយ ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាសោះ បើដូច្នោះ ចូរឯងបួស ឬអញនឹងបួសក៏បាន។ អនុរុទ្ធគឿយថា ខ្ញុំជាមនុស្សសុខុមាលជាតិ ខ្ញុំមិនអាចនឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ សូមទ្រង់ស្តេចបួសចុះ។ មហានាមសក្យៈ និយាយថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធ ជាអនុជ ចូរមកអោយ បងនឹងពន្យល់ប្រយោជន៍របស់យវាវាសដល់បួនថា ការធ្វើស្រែនោះ មុនដំបូងត្រូវភ្ជួរ ភ្ជួររួចហើយ ត្រូវព្រោះ ព្រោះរួចហើយ ត្រូវបញ្ចូលទឹក បញ្ចូលទឹករួចហើយ ត្រូវបញ្ចេញទឹក បញ្ចេញទឹករួចហើយ ត្រូវជំរះស្មៅ ជំរះស្មៅរួចហើយ ត្រូវច្រូតស្រូវ ច្រូតស្រូវហើយ ត្រូវចងកណ្តាប់ ចងជាកណ្តាប់ហើយ ត្រូវធ្វើឲ្យជាំគំនរ ធ្វើឲ្យជាំគំនរហើយ ត្រូវបោក ឬបញ្ជាន់ បញ្ជាន់ហើយ ត្រូវជុះយកចំបើង ជុះយកចំបើងហើយ ត្រូវជុះយកកំទេចចេញ ជុះយកកំទេចចេញហើយ ត្រូវរោយ រោយហើយ ត្រូវជញ្ជូនយកមកទុក ជញ្ជូនយកមកទុកហើយ ត្រូវចាប់ធ្វើតែយ៉ាងនេះតទៅទៀត រាល់ៗឆ្នាំ ត្រូវចាប់ធ្វើ (សាពីដើម) តាមទំនងនេះទៀត តែរាល់ៗឆ្នាំ។ អនុរុទ្ធសក្យៈ និយាយថា ការងារមិនចេះអស់ទេ ទីបំផុតនៃការងារមិនប្រាកដទេ កាលណានឹងអស់ការងារ កាលណានឹងប្រាកដថា ផុតការងារបាន កាលណាយើងនឹងថយខ្លួនខ្លាំងនឹងស្លាប់ស្តាប់បម្រើដោយកាមគុណ៥។ ម្ចាស់អនុរុទ្ធ ជាអនុជ ការងារមិនចេះអស់ទេ ទីបំផុតការងារក៏មិនប្រាកដ មាតាបិតាក្តី ជីតាក្តី ធ្វើមរណភាព (ទៅអស់) ឯការងារ មិនចេះអស់ទេ។ បើដូច្នោះ អនុជឯង ចូរជ្រាបអំពីប្រយោជន៍របស់យវាវាសចុះ បងមុខជានឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា (មិនខាន)។

[៣] ក្នុងគ្រានោះ អនុរុទ្ធសក្យៈ ចូលទៅរកព្រះមាតា លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះមាតាយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមាតា ខ្ញុំចង់ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូមព្រះមាតាអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។ កាលបើអនុរុទ្ធសក្យៈ និយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមាតានៃអនុរុទ្ធសក្យៈ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធកូន អ្នកជាបុត្រប្រុសទាំងពីរបស់យើង រមែងជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត ឥតមានស្អប់ខ្ពើមទេ សូម្បីដល់មរណភាព យើងក៏ពុំចង់ព្រាត់ប្រាស និងសចាកអ្នកឡើយ កាលបើអ្នករស់នៅៗឡើយ យើងធ្វើម្តេចនឹងយល់ព្រមឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាបាន។ អនុរុទ្ធសក្យៈនិយាយនឹងព្រះមាតា យ៉ាងនេះ អស់រវៈពីរដងផង។ បើ អស់រវៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះមាតា ខ្ញុំចង់ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូមព្រះមាតា អនុញ្ញាត ឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។

[៤] សម័យនោះឯង ភទ្ទិយសក្យរាជ សោយរាជ្យជាស្តេចរបស់សក្យៈទាំងឡាយ។ ឯភទ្ទិយសក្យរាជនោះ ត្រូវជាសំឡាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្យៈ។ គ្រានោះឯង ព្រះមាតារបស់អនុរុទ្ធសក្យៈ ទ្រង់ព្រះចិន្តាថា ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជនេះ ទ្រង់សោយរាជ្យ ជាស្តេចរបស់ពួកសក្យៈ ស្តេចនោះ ជាសំឡាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្យៈ គង់មិនអាចចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនាទេ (លុះទ្រង់ព្រះចិន្តាដូច្នោះហើយ) ទើបមានព្រះសវនីយទៅនឹងអនុរុទ្ធសក្យៈទៀតថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធកូន ប្រសិនបើ ភទ្ទិយសក្យរាជ ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា កាលបើដូច្នោះ សឹមកូនឯងទៅបួសចុះ។ លំដាប់នោះ អនុរុទ្ធសក្យៈ ចូលទៅរកព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបច្រៀងសេចក្តីនុំ៖ ទៅនឹងភទ្ទិយសក្យរាជថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ការបួសរបស់ខ្ញុំជាប់ទាក់ទងគ្នានឹងអ្នក។ ភទ្ទិយសក្យរាជ ក៏ឆ្លើយតបថា ម្ចាស់សំឡាញ់ បើបញ្ជូនរបស់អ្នក ជាប់ទាក់ទងគ្នានឹងខ្ញុំក្តី មិនជាប់ក្តី បញ្ជូននោះ ចូលលើកទុកចុះ យើងគង់តែនឹងបួសជាមួយអ្នកតាមសប្បាយដែរ។ អនុរុទ្ធសក្យៈ បបួលទៀតថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរមក យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជតបថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ខ្ញុំមិនអាចចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ កិច្ចឯទៀតដែលខ្ញុំល្មមធ្វើជំនួសអ្នកបាន ខ្ញុំនឹងធ្វើជំនួសអ្នក អ្នកចូរមកចុះ។ អនុរុទ្ធសក្យៈ និយាយថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ព្រះមាតានិយាយនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អនុរុទ្ធ បើភទ្ទិយសក្យរាជ ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា កាលបើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរមកចុះ។ ភទ្ទិយសក្យរាជឆ្លើយថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ខ្ញុំបាននិយាយវាចានុំ៖ ចំពោះអ្នកមែនថា ម្ចាស់សំឡាញ់ បើបញ្ជូនរបស់អ្នកជាប់ទាក់ទងនឹងខ្ញុំក្តី មិនជាប់ក្តី បញ្ជូននោះ លើកទុកទៅចុះ ខ្ញុំគង់តែនឹងបួសជាមួយនឹងអ្នកតាមសប្បាយដែរ។ អនុរុទ្ធបបួលថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរមក យើងទាំងពីរនាក់ នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។ ក្នុងសម័យនោះ ពួកមនុស្ស ច្រើននិយាយពាក្យសច្ចៈ ប្តេជ្ញាគ្នាដោយពាក្យសច្ចៈ។ លំដាប់នោះ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ តបនឹងអនុរុទ្ធសក្យៈយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរមកឯងឯង លុះអំណឹះឯងទៅ យើងទាំងពីរនាក់ នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។ អនុរុទ្ធសក្យៈ ឆ្លើយតបថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ឯងនោះយូរណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងបង្អង់ចាំដល់ឯងទេ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ ឆ្លើយថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរមក

ចាំបាច់ចុះ។ បេ ៥ ឆ្នាំ ៤ ឆ្នាំ ៣ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ១ ឆ្នាំចុះ លុះអំណើចុះទៅ យើងទាំងពីរនាក់ នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។ អនុវត្តសក្កៈបបួល ទៀតថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ១ ឆ្នាំនោះយូរពេកណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំទៅដល់១ឆ្នាំបានទេ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ អង្វរទៀតថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់៧ខែចុះ លុះអំណើ៧ខែទៅ យើងទាំងពីរនាក់ នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។ អនុវត្តសក្កៈតបថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ៧ខែនោះ យូរណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំដល់ទៅ៧ខែបានទេ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ អង្វរថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ដល់៦ខែ។ បេ ៥ ខែ ៤ ខែ ៣ ខែ ២ ខែ ១ ខែ កន្លះខែចុះ លុះអំណើ៣ខែទៅ សឹមយើងទាំងពីរនាក់ ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា។ អនុវត្តសក្កៈតបថា ម្ចាស់សំឡាញ់ កន្លះខែយូរពេកណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំដល់កន្លះខែបានទេ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ អង្វរចុះមកទៀតថា ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់៧ថ្ងៃសិន ទម្រាំតែខ្ញុំនឹងប្រគល់រាជ្យសម្បត្តិឲ្យកូន ឬបងប្អូន។ អនុវត្តសក្កៈទទួលព្រមថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ៧ថ្ងៃនោះ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំនឹងរង់ចាំបាន។

[៥] គ្រានោះឯង (ពួកសក្យៈទាំង៦អង្គ) គឺភទ្ទិយសក្យរាជ១ អនុវត្ត១ អានន្ត១ ភគ្គ១ កិមិល១ ទេវទត្ត១ ជាគំរប់៧នាក់នឹងខ្មាន់ព្រះកេស ឈ្មោះឧបាលិ ចេញទៅកាន់ឱទ្ធាន មួយអន្លើដោយសេនាមានអង្គ៤ ក្នុងកាលពីដើមយ៉ាងណា សក្យរាជទាំងនោះ យាងចេញទៅ (ដើម្បីបញ្ជា មួយអន្លើ) ដោយសេនាមានអង្គ៤ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ សក្យៈទាំងនោះ លុះយាងទៅដល់ទីឆ្ងាយ ទើបឲ្យសេនាវិលមកវិញ លុះចូលទៅដល់ដែន ដទៃហើយ ទើបដោះគ្រឿងប្រដាប់ វេចជាបង្វេចដោយព្រះពស្ត្រសម្រាប់ពានា រួចហើយទើបមានព្រះបន្ទូលទៅនឹងខ្មាន់ព្រះកេស ឈ្មោះឧបាលិថា នែនាយឧបាលិ ណ្ហើយនាយឧបាលិ ចូរអ្នកឯងវិលទៅវិញចុះ ទ្រព្យប៉ុណ្ណោះ ក៏ល្មមនឹងចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អ្នកបានហើយ។

[៦] គ្រានោះឯង កាលឧបាលិកប្បកៈ កំពុងតែដើរវិលមកវិញ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួសក្យៈសុទ្ធតែជាអ្នកាចៗ នឹងសម្លាប់អញ ក៏បាន ព្រោះគិតថា ឧបាលិកប្បកៈនេះហើយ សម្លាប់ព្រះរាជកុមារ អម្បាលសក្យកុមារទាំងឡាយ ម្តេចគង់ចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុង សាសនាបាន ចំណង់បើអញ នឹងបាច់និយាយទៅថ្ងៃ។ ឧបាលិកប្បកៈនោះ ក៏ស្រាយបង្វេចចេញ ហើយព្យួរបស់នោះ លើដើមឈើ ទើប និយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូរវេសយករបស់ដែលអញឲ្យហើយចុះ ហើយដើរចូលទៅរកពួកសក្យកុមារវិញ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះ បាន ឃើញឧបាលិកប្បកៈ កំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងឧបាលិកប្បកៈយ៉ាងនេះថា នែនាយឧបាលិ ហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នក វិលមកវិញ។ ឧបាលិកប្បកៈ ក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គវិលអំពីទីនេះទៅ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួសក្យរាជ សុទ្ធតែកាចៗ នឹងសម្លាប់ខ្ញុំព្រះអង្គចោលក៏បាន ព្រោះគិតថា ខ្ញុំព្រះអង្គនេះហើយ ដែលសម្លាប់ព្រះរាជកុមារ អម្បាលពួកសក្យកុមារនេះ (ម្តេចក៏) ចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនា ចុះនឹងចាំស្តីទៅថ្ងៃ ដល់ខ្លួនខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត ខ្ញុំព្រះអង្គ ស្រាយបង្វេចចេញ ហើយព្យួរ របស់នោះ លើដើមឈើ ហើយនិយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូរវេសយករបស់ដែលអញឲ្យហើយចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏វិលអំពីទីនោះមកវិញ។ ពួក សក្យកុមារនិយាយថា នែនាយឧបាលិ ដែលអ្នកត្រឡប់មកវិញនោះ ឈ្មោះថាបានធ្វើប្រពៃហើយ ជឿតែពួកសក្យៈកាចៗណាស់ នឹងសម្លាប់ អ្នកចោល ក៏បាន ព្រោះគិតថា អ្នកនេះហើយ ជាអ្នកសម្លាប់ព្រះរាជកុមារទាំងឡាយ។

[៧] គ្រានោះ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះ នាំឧបាលិកប្បកៈ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាសក្យរាជ តែងមានមានៈ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបាលិកប្បកៈនេះ ជាអ្នកធ្លាប់បម្រើយើងខ្ញុំ អស់ កាលជាអង្វែងមកហើយ សូមព្រះមានព្រះភាគ បំបួសឧបាលិកប្បកៈនេះមុន យើងខ្ញុំនឹងធ្វើនូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជូលីកម្ម នឹងសាមិចិ កម្ម ចំពោះឧបាលិកប្បកៈនេះ កាលបើយើងខ្ញុំបានធ្វើយ៉ាងនេះហើយ សេចក្តីប្រកាន់ថា ខ្លួនយើងខ្ញុំ ជាសក្យៈនោះ នឹងថយចុះទៅ។ លំដាប់ នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ បានបំបួសឧបាលិកប្បកៈមុន ហើយទើបបំបួសពួកសក្យកុមារទាំងនោះក្រោយ។

[៨] គ្រានោះ ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ បានសម្រេចនូវវិជ្ជា៣យ៉ាង ខាងក្នុងនៃវស្សានោះឯង។ ព្រះអនុវត្តដ៏មានអាយុ បានសម្រេចទិព្វចក្ក។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល។ ឯទេវទត្ត បានសម្រេចនូវប្រិទ្ធិ ជាបស់បុគ្គជន។

[៩] សម័យនោះឯង ព្រះភទ្ទិយដ៏មានអាយុ ទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី បន្តិទន្ធខានជាដៀយៗថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱ សុខអ្វីម៉្លេះ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុច្រើនរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅ ក្នុងទីដីសមគួរ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្តិទន្ធខានជាដៀយៗថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាអផ្សុកនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដោយពិត ពុំនោះសោត លោករលឹកនូវសេចក្តីសុខ ក្នុងរាជ សម្បត្តិពីមុននោះឯង បានជាទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្តិទន្ធខានជាដៀយៗថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ។ គ្រា នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ១រូបមក ហើយបង្គាប់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរមក ចូរអ្នកទៅហៅភទ្ទិយភិក្ខុ តាមពាក្យតថាគតថា ម្ចាស់ អារុសោភទ្ទិយៈ ព្រះសាស្តាទ្រង់ឲ្យហៅអ្នក។ ភិក្ខុនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពន្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងនេះហើយ ក៏ ចូលទៅរកភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះ នឹងភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោភទ្ទិយៈ ព្រះសាស្តា ត្រាស់ហៅអ្នក។

[១០] ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អារុសោ ដូច្នោះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះ នឹងព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ដែលអង្គុយ ក្នុងទីដីសមគួរថា ម្ចាស់ភទ្ទិយៈ បានឮថា អ្នកទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្តិទន្ធខានជាដៀយៗថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱ សុខអ្វីម៉្លេះ ពិតមែនឬ។ ភទ្ទិយភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភទ្ទិយៈ ចុះអ្នកពិចារណា ឃើញអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងណា បានជាអ្នកទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្តិទន្ធខានជាដៀយៗថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱ សុខអ្វីម៉្លេះ ដូច្នោះ។ ភទ្ទិយភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលពីដើម ខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាស្តេច ការរក្សាខាងក្នុងព្រះរាជវាំង គេបាន ចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅព្រះរាជវាំង គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងនគរ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅនគរ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងជនបទ គេបានចាត់ចែងល្អ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះឯង ជាមនុស្ស

ដែលគេរក្សាមកយ៉ាងនេះផង គ្រប់គ្រងយ៉ាងនេះផង គង់នៅមានខ្លាច ញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គតែ ម្នាក់ឯង ទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី ក៏ឥតខ្លាច ឥតញាប់ញ័រ ឥតរន្ធត់តក់ស្លុតឡើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្ពស់ខ្លាយតិច ជាមនុស្សសម្លាប់រោម ចិញ្ចឹមជីវិតដោយចតុប្បថ្មីយ ដែលបុគ្គលដទៃឲ្យ មានចិត្តដូចជាពួកសត្វម្រឹក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ពិចារណា ឃើញនូវអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងនេះហើយ ទើបបានទៅក្នុងព្រៃក្តី។ បើ តែងបន្តិទទានជាប្រយោជន៍ ឱសុខអ្វីម្ល៉េះ ឱសុខអ្វីម្ល៉េះ ដូច្នោះ។ លំដាប់ នោះ ព្រះមានព្រះភាគជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនុះហើយ ទ្រង់បន្តិទទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

[១១]

សេចក្តីក្រោធ មិនមានក្នុងចិត្តរបស់អ្នកណា អ្នកនោះឈ្មោះថា កន្លងផុតនូវសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីវិនាសច្រើនប្រការ ទេវតា ទាំងឡាយ ក៏កម្រនឹងបានឃើញនូវអ្នក ដែលមានភ័យកន្លងផុតហើយ បានប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ឥតមានសេចក្តីសោកនោះ ឡើយ។

(ទេវទត្តវត្ថុ)

CS vin.cv/07.01.02 | ភាគ ទី១១

(ទេវទត្តវត្ថុ)

[១២] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងព្រៃអនុបិយា គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងសំដៅ ទៅកាន់ ចារិកនគរកោសម្ពី ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ឆ្ពោះទៅនគរកោសម្ពី។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេចសិរិយាបថ ក្នុងឃោសិតារាម ទៀបនគរកោសម្ពីនោះ។

[១៣] គ្រានោះ ទេវទត្តទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អញនឹងឲ្យអ្នកណាជ្រះថ្លាហ្ន៎ កាលបើ អ្នកណាកើតចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះអញ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតដល់អញពុំខាន។ គ្រានោះ ទេវទត្តមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អជាតសត្ត កុមារនេះ នៅក្មេងផង មានសេចក្តីចម្រើនតទៅទៀតផង បើដូច្នោះ គួរអញឲ្យអជាតសត្តកុមារជ្រះថ្លា កាលបើអជាតសត្តកុមារនោះ មានចិត្តជ្រះ ថ្លាចំពោះអញហើយ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតឡើងដល់អញ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្ត រៀបចំអាសនៈ ប្រដាប់បាត្រ និងចីវរ សំដៅទៅនគរ រាជគ្រឹះតាមលំដាប់លំដោយ ឆ្ពោះទៅនគររាជគ្រឹះនោះ។ គ្រានោះ ទេវទត្តដំណែងភេទខ្លួន និមិត្តធ្វើជាក្មេងតូច ពាក់សង្ហារពស់ ស្រាប់តែទៅ អង្គុយលើភ្នំអជាតសត្តកុមារភ្លាម។ គ្រានោះ អជាតសត្តកុមារ ក៏ខ្លាច ញាប់ញ័រ រន្ធត់តក់ស្លុត។ លំដាប់នោះ ទេវទត្ត បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងអជាតសត្តកុមារថា បពិត្រកុមារ ព្រះអង្គខ្លាចអាត្មាហ្ន៎។ អជាតសត្តកុមារឆ្លើយថា អើខ្ញុំខ្លាច ចុះអ្នកជាអ្វី។ ទេវទត្តថា អាត្មានេះ ជាកិក្ខុ ឈ្មោះ ទេវទត្ត។ អជាតសត្តកុមារថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើលោកម្ចាស់ឈ្មោះទេវទត្តមែន សូមផ្លាស់មកជាភេទរបស់ខ្លួនវិញមើល។ គ្រានោះ ទេវទត្ត ផ្លាស់ភេទក្មេងតូចចេញហើយ ត្រឡប់មកជាកិក្ខុ ទ្រទ្រង់សង្សារ បាត្រ និងចីវរ ឈរពីខាងមុខអជាតសត្តកុមារ។ លំដាប់នោះ អជាតសត្តកុមារ មានចិត្តជ្រះថ្លាពេក ដោយឥន្ទ្រប្បាដិហារ្យនេះ របស់ទេវទត្ត ហើយតែងទៅដោយរថប្រាំរយ បម្រើទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យក សម្រាប់ប្រាំរយថាសទៅផង។ គ្រានោះ ទេវទត្ត ដែលលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ ក៏មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្តី ប្រាថ្នា មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់គ្រងនូវភិក្ខុសង្ឃ ដូច្នោះ ទេវទត្ត ក៏សាបសូន្យចាកបុទ្ធិនោះ ក្នុងពេលជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើត ឡើង។

[១៤] សម័យនោះឯង មានកូនអ្នកស្រុក កោឡិយៈ ម្នាក់ ឈ្មោះកក្កុធៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ទើបនឹងស្លាប់ភ្លាម ហើយបានទៅកើតជាទេវកាយ ដែលសម្រេចដោយចិត្តមួយអង្គ។ ទេវបុត្តនោះ បាននូវអត្តភាព មានសភាពយ៉ាងនេះ ដូចជាបានគាមក្ខេត្តរបស់ អ្នកស្រុកមគធៈពីរបូបី។ លោកមិនដែលបៀតបៀនខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃ ដោយអាងបានអត្តភាពនោះទេ។ គ្រានោះ កក្កុធៈទេវបុត្ត ចូលទៅរកព្រះ មហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ហើយទើបឈរក្នុងទីសមគួរ។ លុះកក្កុធៈទេវបុត្ត ឈរក្នុងទីសមគួរហើយ បានថ្លែងពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ (ឥឡូវ) ទេវទត្ត ត្រូវលាភសក្ការៈ និង សេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្តីប្រាថ្នា មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងរក្សានូវភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យចាកបុទ្ធិនោះ ក្នុងវេលាជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង។ កក្កុធៈទេវបុត្ត បានថ្លែងពាក្យនេះ លុះថ្លែងពាក្យនេះហើយ ក៏ក្រាប ថ្វាយបង្គំលាព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយស្រាប់តែបាត់ពីទីនោះទៅ។

[១៥] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំចូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមាន ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈម្នាក់ ឈ្មោះកក្កុធៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ទើបនឹងស្លាប់អំបាញ់មិញ បានទៅកើតជា ទេវកាយ ដែលសម្រេចដោយចិត្តមួយអង្គ ទេវបុត្តនោះ បានអត្តភាពយ៉ាងនេះ ដូចជាបានគាមក្ខេត្តរបស់អ្នកស្រុកមគធៈពីរបូបី ទេវបុត្តនោះ មិន ដែលបៀតបៀនខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃ ដោយអាងបានអត្តភាពនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះ កក្កុធៈទេវបុត្ត ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះ មកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គរួចស្រេច ក៏ឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កក្កុធៈទេវបុត្ត លុះឈរក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បាន ថ្លែងពាក្យនេះ នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រលោកម្ចាស់ (ឥឡូវនេះ) ទេវទត្ត ត្រូវលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្តីប្រាថ្នា មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់គ្រងនូវភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យចាកបុទ្ធិនោះ ក្នុងវេលា ជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កក្កុធៈទេវបុត្ត បានថ្លែងពាក្យនេះ លុះថ្លែងពាក្យនេះហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំលាខ្ញុំ

ព្រះអង្គ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយក៏បាត់ពីទីនោះទៅ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន កក្កដទេវបុត្ត អ្នកបានកំណត់ដឹងចិត្ត ដោយចិត្ត ច្បាស់ហើយឬ កក្កដទេវបុត្ត និយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យនោះជាពាក្យពិត ឬជាពាក្យក្លែងទេ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ កំណត់ដឹងចិត្ត ដោយចិត្តច្បាស់ថា កក្កដទេវបុត្ត និយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យទាំងនោះ ជាពាក្យពិតហើយ មិនមែនជា ពាក្យក្លែងទេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចូរអ្នករក្សាទុកនូវសំដីនេះចុះ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចូរអ្នករក្សាទុកនូវសំដីនេះចុះ ដ្បិតឥឡូវនេះ មោឃបុរសនោះ ធ្វើខ្លួនឲ្យល្អដោយខ្លួនឯង។

(បញ្ចសត្តកថា)

CS [vin.cv.07.01.03](#) | ភាគ ទី១១

(បញ្ចសត្តកថា)

[១៦] ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ត្រកូងលោកនេះ មាន៥ពួក។ គ្រូទាំង៥ពួកនោះ គឺគ្រូណាខ្លះ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ត្រកូងមួយក្នុងលោកនេះ មានសីល មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ សារីកទាំងឡាយ តែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាង នេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នោះ តែថា បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរឿងលោកនោះ ដូច ម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា លោកគង់ នឹងប្រាកដ ដោយកម្មនោះមិនខាន។ ម្ចាស់មោគ្គល្លានសារីកទាំងឡាយ តែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយសីល។ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹក សង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសារីកដោយសីល។

[១៧] ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ត្រកូងមួយក្នុងលោកនេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថា អាជីវៈរបស់អញ បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ ពួកសារីក ដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាអាជីវៈរបស់អញ បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នោះ តែថា បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោក មិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរឿងលោកនោះ ដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដ ដោយកម្មនោះមិនខាន។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន សារីកទាំងឡាយ តែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយអាជីវៈ។ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសារីកដោយអាជីវៈ។

[១៨] ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ត្រកូងមួយក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនា បរិសុទ្ធខ្លះ ថាធម្មទេសនារបស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ ពួកសារីក តែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានធម្មទេសនា មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្លះ ថាធម្មទេសនារបស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នោះ តែថា បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរឿងលោកនោះ ដូចម្តេចបាន ព្រោះលោក កំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដ ដោយកម្ម នោះមិនខាន។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពួកសារីក តែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយធម្មទេសនា។ ឯគ្រូបែបនេះសោត តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួក សារីកដោយធម្មទេសនា។

[១៩] ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ត្រកូងមួយក្នុងលោកនេះ មានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍ បរិសុទ្ធខ្លះ ថាវេយ្យាករណ៍ របស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ ពួកសារីក តែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មាន វេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធខ្លះ ថាវេយ្យាករណ៍របស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នោះ បើយើង ប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរឿងលោកនោះ ដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដ ឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពួកសារីក តែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយវេយ្យាករណ៍។ ចំណែកខាងគ្រូនោះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការ រក្សា អំពីពួកសារីកដោយវេយ្យាករណ៍។

[២០] ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ត្រកូងមួយក្នុងលោកនេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណ ទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញ បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ សារីក តែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញ បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នោះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរឿងលោកនោះ ដូច ម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោក នឹងប្រាកដឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពួកសារីក តែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយញាណទស្សនៈ។ ក៏ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសារីកដោយញាណទស្សនៈ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ត្រកូងនេះឯង តែងមានក្នុងលោក។

[២១] ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចំណែកខាងតថាគត ជាបុគ្គលមានសីលបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់តថាគត បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ពួកសារីក មិនបានរក្សាតថាគតដោយសីលឡើយ តថាគតសោត ក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសារីក ដោយសីលទេ។ (តថាគត) មានអាជីវៈបរិសុទ្ធាបេ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធាបេ។ មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធាបេ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់តថាគត បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ សារីក មិនបានរក្សាតថាគត ដោយញាណទស្សនៈទេ តថាគតសោត មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសារីក ដោយញាណទស្សនៈឡើយ។

[២២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងនគរកោសថ្មី គួរតាមពុទ្ធអរិយស្រីយហើយ ស្តេចទៅកាន់ចារិកនគររាជគ្រឹះ ត្រាច់ទៅកាន់ ចារិកតាមលំដាប់ ឆ្ពោះទៅនគររាជគ្រឹះ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តអង្គរជ័យ ជាកលន្នកនិរាបស្ថាន ទៀបនគររាជគ្រឹះ។

[២៣] លំដាប់នោះ ភិក្ខុច្រើនរូបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចទើបអង្គុយ ក្នុងទីដីសមគួរ។ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អជាត សត្តកុមារ តែងទៅដោយរថវេយ បម្រើទេវទត្ត ទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់វេយថាស ទៅប្រគេន (ទេវទត្តផង)។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកកុំស្លៀកលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើររបស់ទេវទត្តឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អជាតសត្ត កុមារ ដែលទៅដោយរថវេយ ទៅបម្រើទេវទត្ត ទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់វេយថាស ទៅប្រគេន (ទេវទត្ត) ដរាបណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសាបសូន្យ មុខជានឹងកើតមានដល់ទេវទត្ត (ដរាបនោះ) មិនខាន ឯការចម្រើនក្នុងកុសលធម៌ មិនមាន ឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចគេច្របាច់ទឹកប្រមាត់ (ត្រី ឬខ្លាឃ្មុំ) ដាក់ក្នុងច្រមុះឆ្កែកាច ឆ្កែនោះ រឹតតែកាចឡើងជាងដើម យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ដូចជាអជាតសត្តកុមារ ទៅដោយរថវេយ បម្រើទេវទត្ត ទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់វេយថាស ទៅ ប្រគេន (ទេវទត្ត) ដរាបណា សេចក្តីសាបសូន្យ មុខជានឹងកើតមានដល់ទេវទត្ត (ដរាបនោះ) ពុំខាន ការចម្រើនក្នុងកុសលធម៌ មិនមានឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើង ហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមចេកចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ក៏ដូច្នោះដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឫស្សីចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីសេចក្តីវិនាស យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ ទេវទត្ត ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចដើមបុស ចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីសេចក្តីវិនាស យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើង ហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេសេះអស្សុតរ មានផ្លែដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន មានផ្លែ ដើម្បីវិនាសខ្លួន យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងហើយ ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ។

[២៤] ផ្លែចេក តែងសម្លាប់ដើមចេក ផ្លែឫស្សី តែងសម្លាប់ដើមឫស្សី ផ្លែបុស តែងសម្លាប់ដើមបុស សក្ការៈ តែងសម្លាប់បុសអាក្រក់ ដូច ជាគភី តែងសម្លាប់មេសេះអស្សុតរ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី១។

(ទុតិយភាណវារៈ ទី២)

CS [vin.cv.07.02](#) | ភាគ ទី១១

(២. ទុតិយភាណវារៈ)

(បកាសនីយកម្ម)

CS [vin.cv.07.02.01](#) | ភាគ ទី១១

(បកាសនីយកម្ម)

[២៥] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគមានបរិសទ្យច្រើន ព្រមទាំងស្តេចចោមរោមជុំវិញ ព្រះអង្គកំពុងគង់សំដែងធម៌។ គ្រានោះ ទេវទត្ត ក្រោកចាកទីអង្គុយ ធ្វើចិញ្ចឹមរៀងស្នាម្នាង ប្រណម្យអញ្ជូលី ឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះជរា មានព្រះជន្មចម្រើនហើយ ចាស់ព្រះអង្គហើយ ទ្រង់ព្រះជន្មយូរឆ្នាំមកហើយ មាន ជ្រះជន្មជ្រុល ចូលមកក្នុងបច្ច័យហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះមានព្រះភាគកុំខ្វល់ខ្វាយពេក សូមសម្រាកព្រះអង្គឲ្យបាន សុខស្រួល ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចុះ សូមព្រះអង្គ ប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យមកខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទទួលគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ទេវទត្ត ណ្ហើយ អ្នកកុំពេញចិត្តនឹងការគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃឡើយ។ ទេវទត្ត បានក្រាបទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈពីរដងផង។ បើ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះជរា មានព្រះជន្មចម្រើនហើយ ចាស់ព្រះអង្គហើយ ទ្រង់ព្រះ ជន្មយូរឆ្នាំមកហើយ មានជ្រះជន្មចូលមកក្នុងបច្ច័យហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះមានព្រះភាគកុំខ្វល់ខ្វាយពេក សូម សម្រាកព្រះអង្គឲ្យបានសុខស្រួល ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចុះ សូមព្រះអង្គ ប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យមកខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ទេវទត្ត អម្បាលយ៉ាងសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ម្តេច តថាគតមិនប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យ ចំណង់បើអ្នក ជាមនុស្សជួរជាតិ អាក្រក់ ជាមនុស្សបរិភោគចតុប្បច្ច័យ ដែលកើតអំពីអនេសនៈ ដូចជាដុំទឹកមាត់ តថាគត នឹងប្រគល់ឲ្យដូចម្តេចបាន។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តមាន សេចក្តីក្រោធ អាក់អន់ចិត្តថា ព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើអញ្ជូនអាប់មុខ ក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យ ព្រមទាំងស្តេច ដោយពាក្យថា (ទេវទត្តនេះ) បរិភោគ ចតុប្បច្ច័យ ដែលកើតអំពីអនេសនៈ ដូចជាដុំទឹកមាត់ ហើយបែរទៅលើកត់កើងសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានវិញ ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមាន ព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ។ នេះជាកំនុំដម្បង របស់ទេវទត្ត ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។

[២៦] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ត្រូវសង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្ម ដល់ ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ជឿត) កាលពីដើម ទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បកាសនីយកម្ម សង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ។ គប្បីឲ្យភិក្ខុដែលឈ្លាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើបកាសនីយកម្ម ដល់ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ជឿត) ពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្ម ដល់ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ជឿត) ពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង។ ការធ្វើបកាសនីយកម្ម ដល់ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើម ទេវទត្ត មាន ប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ដូច្នោះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់ លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីឆ្លើយឡើង។ សង្ឃបានធ្វើបកាសនីយកម្ម ដល់ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ការធ្វើបកាសនីយកម្មនោះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃ ស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៧] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់សារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលពីមុន ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រកាសគុណទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ទេវទត្ត ជាគោធិបុត្ត មានប្ញទ្ធិច្រើន ជាគោធិបុត្ត មានអានុភាពច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តដូចម្តេច បាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នកបានប្រកាសគុណពិតរបស់ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ទេវទត្ត ជាគោធិបុត្ត មានប្ញទ្ធិច្រើន ជា គោធិបុត្ត មានអានុភាពច្រើន ដូច្នោះហើយឬ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ចូរអ្នក ប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តឲ្យពិតយ៉ាងនោះចុះ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ។

[២៨] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរសន្មតសារីបុត្ត ដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មត យ៉ាងនេះ។ សង្ឃត្រូវសូមសារីបុត្តជាដំបូងសិន។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុង នគររាជគ្រឹះថា (ជឿត) ពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណា ដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យ លែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង។ ការសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង។ ដូច្នោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង។ សង្ឃបានសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នក ប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ការសន្មតនោះ គួរដល់សង្ឃ ហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៩] ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏ចូលទៅនគររាជគ្រឹះ ជាមួយនឹងភិក្ខុច្រើនរូប បានប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យ លែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង។ ក្នុងនគររាជគ្រឹះនោះ មនុស្សពួកណា ដែលមិន មានសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា សមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះ ជាអ្នកច្រណែន ឈ្នានីសលាភ សក្ការៈរបស់ទេវទត្ត។ ចំណែកមនុស្សពួកណា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មានប្រាជ្ញារាងវែ មនុស្សពួកនោះ និយាយគ្នាថា ព្រះមានព្រះភាគឲ្យភិក្ខុ សង្ឃប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដោយកិច្ចណា កិច្ចនេះ មិនមែនជាការថោកទាបទេ។

(អជាតសត្តកុមារវត្ថុ)

(អជាតសត្តកុមារវត្ថុ)

[៣០] លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅរកអជាតសត្តកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តកុមារថា ម្ចាស់កុមារ កាលពីដើម មនុស្សមានអាយុវែងមែន ឥឡូវនេះ មានអាយុខ្លីណាស់ ព្រះអង្គនៅក្មេងក៏ពិត តែគង់ធ្វើមរណកាលដោយហេតុណា ហេតុនេះ

តែងតែមានជាប្រាកដ ម្ចាស់កុមារ បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គសម្លាប់បិតា ហើយព្រះអង្គ នឹងបានជាស្តេចទ្រង់រាជ ឯអាត្មាក៏សម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយនឹងបានជាព្រះពុទ្ធដែរ។ គ្រានោះ អជាតសត្តកុមារគិតថា លោកម្ចាស់ទេវទត្តមានប្តីច្រើនផង មានអាទុភាពច្រើនផង លោកម្ចាស់ទេវទត្ត ដឹង (ការនេះ) លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏សៀតកាំបិតស្លៀតបណ្តោយភ្លៅ មានសេចក្តីខ្លាច ញាប់ញ័ររន្ធត់ តក់ស្លុត ចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង ដោយ រូសរាន់ទាំងថ្ងៃត្រង់។ ពួកមហាមាត្រ ជាអ្នករក្សាព្រះរាជវាំង បានឃើញអជាតសត្តកុមារ មានសេចក្តីខ្លាច ញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត ចូលទៅព្រះ រាជវាំង ដោយរូសរាន់ទាំងថ្ងៃត្រង់ ក៏នាំគ្នាចាប់។ ពួកមហាមាត្រទាំងនោះ ពិនិត្យមើលទៅ ឃើញមានសៀតកាំបិតស្លៀត បណ្តោយភ្លៅ ក៏ ក្រាបទូលសួររឿងនុំ៖ នឹងអជាតសត្តកុមារថា បពិត្រព្រះរាជកុមារ ព្រះអង្គចង់ធ្វើការអ្វី? អជាតសត្តកុមារឆ្លើយថា យើងត្រូវការសម្លាប់បិតា។ មហាមាត្រ ក្រាបទូលសួរថា អ្នកណាបញ្ជោះព្រះអង្គ? អជាតសត្តកុមារឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត (ពន្យល់យើង)។ មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យ យ៉ាងនេះថា ព្រះរាជកុមារ យើងត្រូវសម្លាប់ ទាំងទេវទត្ត និងភិក្ខុទាំងពួង ក៏យើងត្រូវសម្លាប់។ មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងមិន ត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុឡើយ ជឿតភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារ និងទេវទត្ត។ មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ទេ (រឿងនេះ) គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការ យ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ។

[៣១] លំដាប់នោះ ពួកមហាមាត្រទាំងនោះ នាំអជាតសត្តកុមារចូលទៅគាល់ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ ក្រាបទូលរឿងនុំ៖ ចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ។ ព្រះរាជា ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់នាយ ពួកមហាមាត្រវិនិច្ឆ័យដូចម្តេចខ្លះ? ពួក មហាមាត្រក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងត្រូវសម្លាប់ព្រះរាជកុមារផង ត្រូវសម្លាប់ទេវទត្ត និង ភិក្ខុទាំងអស់ផង មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុឡើយ ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវ សម្លាប់តែព្រះរាជកុមារ និងទេវទត្ត មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ពួកភិក្ខុក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ទេ (រឿងនេះ) គួរ យើងក្រាបទូល ដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ។ ព្រះរាជាទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា ម្ចាស់នាយ ព្រះពុទ្ធក្តី ព្រះធម៌ក្តី ព្រះសង្ឃក្តី នឹងធ្វើអ្វី ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចាត់ឲ្យភិក្ខុសង្ឃប្រកាសទោសទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើម ទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្ត ធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះ សង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញ ដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ជាមុនរួចហើយ មិនដូច្នោះឬ? បណ្តាពួកមហាមាត្រទាំងនោះ មហាមាត្រពួកណា វិនិច្ឆ័យសេចក្តីថា យើងត្រូវសម្លាប់ទាំងកុមារ ទាំងទេវទត្ត ទាំងពួកភិក្ខុ (ព្រះរាជា) ទ្រង់ហូតងារមហាមាត្រទាំងនោះ។ មហាមាត្រ ពួកណាវិនិច្ឆ័យថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុ ព្រោះពួកភិក្ខុមិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារ និងទេវទត្ត (ព្រះរាជា) ក៏ បន្ទុយឋានន្តរមហាមាត្រទាំងនោះ ក្នុងថ្នាក់ទាបវិញ។ មហាមាត្រពួកណាវិនិច្ឆ័យថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ គួរ យើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ (ព្រះរាជា) ក៏តាំងមហាមាត្រទាំងនោះ ឲ្យឡើង ឋានន្តរខ្ពស់។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះ នឹងអជាតសត្តកុមារថា ម្ចាស់កុមារ អ្នកចង់សម្លាប់ យើងដើម្បីអ្វី? អជាតសត្តកុមារក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវការដោយរាជសម្បត្តិ។ ព្រះរាជាប្រគល់រាជសម្បត្តិ ដល់អជាត សត្តកុមារថា ម្ចាស់កុមារ បើអ្នកត្រូវការដោយរាជសម្បត្តិ រាជសម្បត្តិនេះ ជាប់សម្រាប់អ្នកឯងហើយ។

(អភិមារបេសនៈ)

CS [vin.cv.07.02.03](#) | ភាគ ទី១១

(អភិមារបេសន៍)

[៣២] គ្រានោះ ទេវទត្ត ចូលទៅរកអជាតសត្តកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តកុមារថា បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គប្រើបុរសឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះសមណគោតម។ អជាតសត្តកុមារបង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្ចាស់នាយ លោកម្ចាស់ទេវទត្ត មានថេរ វាចាយ៉ាងណា ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នា ធ្វើយ៉ាងនោះចុះ។ គ្រានោះ ទេវទត្តបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា ម្ចាស់នាយ ចូរអ្នកទៅសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ដែល គង់នៅក្នុងឱកាសឯណោះ ហើយសឹមមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរសពីរនាក់ ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា បុរសណាដែលមកតែម្នាក់ឯង តាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកទាំងពីរនាក់សម្លាប់បុរសនោះ ហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរស៤នាក់ ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរសពីរនាក់ណា មកតាម ផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំងពីរនាក់នោះ ហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរស៨នាក់ ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរស៤នាក់ណា ដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង៤នាក់នោះ ហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរស១៦នាក់ ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរស៨នាក់ណា ដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង៨នាក់នោះ ហើយសឹមដើរមក (តាមផ្លូវនេះ)។

[៣៣] គ្រានោះ បុរសម្នាក់នោះ កាន់ដាវ និងខែល ស្តាយធ្នូ និងបំពង់ព្រួញ ដើរសំដៅទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ភ័យ ញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត ឈររឹងខ្លួន ជិតព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះមានព្រះភាគទតឃើញបុរសនោះ កំពុងភ័យ ញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត ឈររាំង ខ្លួនដូច្នោះ លុះទតឃើញហើយ ទើបត្រាស់ទៅនឹងបុរសនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូលមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះ ទុកដាវ និងខែល ក្នុងទីដីសមគួរ ហើយដាក់ធ្នូ និងបំពង់ព្រួញ ទើបដើរចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបចុះទៀបព្រះ បាទារបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយត្បូង ហើយក្រាបបង្គំទូលរឿងនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កំហុសគ្របសង្កត់ហើយ នូវខ្ញុំព្រះអង្គ តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គ ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សរង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ខ្ញុំព្រះអង្គដែលមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ អត់នូវកំហុស តាមទោសរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ដើម្បីនឹងសង្គមត ទៅទៀត។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ណ្ហោយចុះ អ្នកមានកំហុសគ្របសង្កត់ហើយ ព្រោះអ្នកឯងជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្ស រង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស អ្នកមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ (តថាគត) ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកបាន ឃើញកំហុស តាមទោសខុសណាហើយ ចូរធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ តថាគតនឹងទទួលអត់ទោសរបស់អ្នកនោះ ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ (បើ) អ្នក ណាមួយ បានឃើញកំហុស តាមទោសខុសពិត ហើយសំដែង (ទោសនោះ) តាមធម៌ ដល់នូវសេចក្តីសង្គមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់អ្នក

នោះ ក្នុងអរិយវិន័យ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វិកថា ដល់បុរសនោះ អនុបុព្វិកថានោះ ដូចម្តេច ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ទានកថា សីលកថា សក្កកថា និងទោសនៃកាម ដែលចោកទាបសៅហ្មង អាសិសង្ឃក្នុងការចេញបួស។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា បុរស នោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិរណធម៌ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងកាលណាហើយ ធម្មទេសនាណា ជាបរិស័ទ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គ ក៏ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះ គឺទុក្ខទ ធម្មទយទ និរោធន មគ្គទ ក្នុង កាលនោះ។ សំពត់ស្អាត ឥតមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលនូវគ្រឿងជ្រលក់ដោយល្អ យ៉ាងណាមិញ បុរសនោះ អង្គុយលើអាសនៈនោះ កើតធម្មចក្ក គឺ សោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលថា ធម្មជាតិណាមួយ តែងកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជា ធម្មតា ដូច្នោះដែរ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះ ឃើញធម៌ច្បាស់ហើយ បានលុះធម៌ហើយ ដឹងធម៌ច្បាស់ហើយ មានចិត្តចុះកាន់ធម៌សីលហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏ក្រាប បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោះ ណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គបានសំដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយ (យ៉ាងនេះ) គួរនាដូចជាគេបើរបស់ដែលផ្តាប់ ឲ្យផ្ទាវ ឡើង ពុំនោះ ដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចគេប្រាប់ផ្លូវ ដល់អ្នករង្វេងផ្លូវ ឬក៏ដូចគេទ្រោលប្រទីប ក្នុងទី ឯងធាត ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែក មើលឃើញរូបបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមដល់នូវព្រះមានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹង ទីរលឹក សូមព្រះមានព្រះភាគ ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹង ទីរលឹកស្មើដោយជីវិត តាំង អំពីថ្ងៃនេះទៅ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះ នឹងបុរសនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកកុំទៅតាមផ្លូវនេះ ចូល ទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនបុរសនោះ ទៅតាមផ្លូវដទៃទៅ។

[៣៤] គ្រានោះ បុរសទាំងពីរនាក់នោះ គិតគ្នាថា បុរសម្នាក់នោះ ដូចម្តេចក៏ក្រែកម៉្លោះ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្លូវជួបគ្នា ស្រាប់តែបានឃើញ ព្រះមានព្រះភាគ គង់ទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបអភិវាទចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វិកថា ដល់បុរសទាំងពីរនាក់នោះ។ បុរសទាំងពីរនាក់នោះ ក៏ មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គ ពិរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់។ បុរស ព្រះមានព្រះភាគ ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថា ជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹង ទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះ តម្រាស់នេះ នឹងបុរសនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរអ្នកកុំដើរទៅតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកដើរទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនទៅតាម ផ្លូវដទៃទៅ។

[៣៥] គ្រានោះ បុរស៤នាក់។ បេ។ គ្រានោះ បុរស៨នាក់។ បេ។ គ្រានោះ បុរស១៦នាក់ គិតគ្នាថា បុរស៨នាក់ ដូចម្តេចក៏ក្រែកម៉្លោះ ហើយទៅ កាន់ផ្លូវជួបគ្នា ស្រាប់តែបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបអភិវាទ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វិកថា ដល់បុរសទាំង១៦នាក់នោះ អនុបុព្វិកថានោះ ដូចម្តេច គឺទានកថា សីលកថា។ បេ។ បុរសទាំង១៦នាក់នោះ មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះមាន ព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់។ បេ។ សូម ព្រះមានព្រះភាគ ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំថា ជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹង ស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះទៅ។ លំដាប់ នោះឯង មានបុរសម្នាក់ ចូលទៅរកទេវទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងទេវទត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា មិន អាចនឹងសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគនោះទេ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគនោះ មានបុទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនណាស់។ ទេវទត្តនិយាយថា ណើយ អ្នកដ៏ មានអាយុ បើអ្នកមិនអាចនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមបានទេ ទុកឲ្យយើងឯង នឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមវិញ។

(លោហិតប្បទកកម្ម)

CS vin.cv.07.02.04 | ភាគ ទី១១

(លោហិតប្បទកកម្ម)

[៣៦] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចង្រ្កម ក្នុងម្លប់ភ្នំគិរិយ្យកូដ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តឡើងទៅលើ (កំពូល)ភ្នំគិរិយ្យកូដ ហើយ ប្រមៀលដុំថ្មធំ ដោយបំណងថា អញនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ដោយដុំថ្មនេះ។ ឯកំពូលភ្នំទាំងពីរ ក៏មកប្រជុំគ្នា រងដុំថ្មនោះ។ គ្រានោះ បំណែកថ្ម ក៏ខ្ចាតឡើង ទង្គិចធ្វើព្រះលោហិត ក្នុងព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យពុរពងឡើង។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតព្រះនេត្រទៅ ខាងលើ ហើយមានព្រះពុទ្ធដីកាទៅរកទេវទត្តថា នែមោយបុរស អ្នកឯងមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ ហើយធ្វើលោហិតរបស់តថាគតឲ្យ ពុរពងឡើង ដោយអំពើណា អំពើនោះ អ្នកនឹងរងអកុសលកម្មច្រើន។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ បានធ្វើលោហិតរបស់តថាគតឲ្យពុរពងឡើង ដោយអំពើណា អំពើនេះ ឈ្មោះថា អនន្តរិយកម្ម ដែលទេវទត្តសន្សំមកជាដម្បង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ទេវទត្តព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគហើយ។ ពួកភិក្ខុទាំង នោះ ចង្រ្កមពុទ្ធជុំវិញវិហារ របស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នាស្រែកធ្វើសំឡេងគីកកខ្លាំង ធ្វើស្នាធាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះមានព្រះភាគ បានឮសំឡេងគីកក ឮសំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្នាធាយ លុះទ្រង់ឮហើយ ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់អានន្ត សំឡេងគីកក ឮសំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្នាធាយនោះ តើជាសំឡេងអ្វី។ ព្រះអានន្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ ដំណឹងថា ទេវទត្តព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ចង្រ្កមពុទ្ធជុំវិញវិហារ របស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នា ស្រែកធ្វើសំឡេងគីកក ឮសំឡេងខ្លាំង ធ្វើស្នាធាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សំឡេងគីកក ឮសំឡេង ខ្លាំង សំឡេងស្នាធាយនោះ គឺជាសំឡេងនោះឯង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកហៅភិក្ខុទាំងនោះមកតាមពាក្យ តថាគតថា ព្រះសាស្តាឲ្យហៅលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ទទួលពុទ្ធជីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គ រួច

ហើយ ក៏ចូលសំដៅទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ព្រះសាស្តាត្រាស់ឲ្យហៅលោកដ៏ មានអាយុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យអាននូវដ៏មានអាយុថា យ៉ាងនេះហើយអារុសោ រួចហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់តម្រាស់នេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរធ្វើបានឡើយ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាម របស់អ្នកដទៃទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូក្នុងលោកនេះ មាន៥ពួក គ្រូទាំង៥ពួកនោះ គឺគ្រូណាខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូពួកក្នុងលោកនេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ ពួកសាវ័ក តែងដឹងគ្រូនោះ យ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នោះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រូហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរឿងលោកនោះ ដូច ម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោក នឹងប្រាកដឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័ក តែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយសីល។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការ រក្សា អំពីពួកសាវ័កដោយសីល។

[៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកក្នុងលោកនេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ខ្លះ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័ក តែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយអាជីវៈ។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសាវ័កដោយ អាជីវៈ។

[៣៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនា បរិសុទ្ធខ្លះ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័ក តែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយធម្មទេសនា។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសាវ័ក ដោយធម្មទេសនា។

[៣៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកក្នុងលោកនេះ មានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍ បរិសុទ្ធខ្លះ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័ក តែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយវេយ្យាករណ៍។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួក សាវ័កដោយវេយ្យាករណ៍។

[៤០] ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកក្នុងលោកនេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈ បរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញ បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ សាវ័កទាំងឡាយ តែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញ បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នោះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រូហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរឿងលោកនោះ ដូច ម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អានយើង ដោយចីរវ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹង ប្រាកដឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័ក រមែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយញាណទស្សនៈ។ ក៏គ្រូបែបនេះ តែងនឹក សង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពីពួកសាវ័កដោយញាណទស្សនៈ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូទាំង៥ពួកនេះឯង តែងមានក្នុងលោកនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគត ជាអ្នកមានសីលបរិសុទ្ធ ទើបប្តេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់តថាគត បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ។ ឯសាវ័កទាំងឡាយ មិនបានរក្សាតថាគតដោយសីលទេ។ ចំណែកតថាគត ក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កទាំងឡាយ ដោយសីល ឡើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត តថាគត ជាអ្នកមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ។ បេ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ។ បេ។ មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ។ បេ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ទើបប្តេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់តថាគត បរិសុទ្ធផ្លូវផង ឥតមានសៅហ្មង ខ្លះ។ ឯសាវ័កទាំងឡាយ មិនបានរក្សាតថាគត ដោយញាណទស្សនៈឡើយ។ ចំណែកតថាគត ក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក ដោយញាណទស្សនៈដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរឲ្យធ្វើបានឡើយ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គល ដទៃទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទៅកាន់វិហាររាល់ខ្លួនចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនបាច់មានបុគ្គលរក្សាទេ។

(នាឡាគិរិបេសនៈ)

CS [vin.cv.07.02.05](#) | ភាគ ទី១១

(នាឡាគិរិបេសន៍)

[៤១] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងនគររាជគ្រឹះ មានជំរិះ ឈ្មោះ នាឡាគិរិ ជាសត្វកាចសាហាវ តែងសម្លាប់មនុស្ស។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅ កាន់នគររាជគ្រឹះ ហួសទៅដល់រោងជំរិះ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកអ្នករក្សាជំរិះថា នែនាយ យើងនេះ ជាព្រះញាតិស្តេច អាចតាំងអ្នក ដែលនៅក្នុងតំណែងទាប ឲ្យនៅក្នុងតំណែងខ្ពស់ក៏បាន អាចបង្កើនភត្ត និងបៀវត្សក៏បាន ម្ចាស់នាយ បើដូច្នោះ ព្រះសមណគោតម ដើរមកកាន់ ច្រកនេះពេលណា អ្នកចូរលែងជំរិះនាឡាគិរិនេះ ឲ្យដើរទៅកាន់ច្រកនេះ ក្នុងពេលនោះ។ ពួកអ្នករក្សាជំរិះទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យទេវទត្តថា កុរណាលោកម្ចាស់។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ប្រដាប់បាត្រ និងចីរវក្នុងបុព្វបណ្ណសម័យ ចូលទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ជាមួយនឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយជាច្រើនរូប។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចទៅកាន់ច្រកនោះ។ ឯពួកអ្នករក្សាជំរិះទាំងនោះ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចទៅ កាន់ច្រកនោះ លុះឃើញហើយ ក៏លើកប្រមោយ សម្រែងត្រចៀក និងកន្ទុយ ស្ទុះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានឃើញជំរិះនាឡាគិរិមក អំពីចម្ងាយលឺមៗ លុះឃើញហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ជំរិះនាឡាគិរិនេះកាចអាក្រក់ ជាសត្វ

សម្លាប់មនុស្ស (ឥឡូវ) ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយចេញ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាម សម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរធ្វើបានឡើយ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែល បរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈពីរដងផង។ បើ ពួកភិក្ខុទាំង នោះ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំរីនាឡាគិរីនេះកាចអាក្រក់ ជាសត្វសម្លាប់មនុស្ស (ឥឡូវ) ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយចេញ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែន ជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ។

[៤២] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាឡើងទៅនៅលើប្រាសាទខ្លះ លើប្រាសាទដំបូលត្រង់លខ្លះ លើដំបូលផ្ទះខ្លះ។ បណ្តាពួក មនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណាមិនទាន់មានសទ្ធា មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់គ្នាយើង មហា សមណៈ ឈ្មោះគោតម មានរូបល្អណាស់ ប៉ុន្តែមុខជាត្រូវដំរីបៀតបៀន។ ចំណែកខាងមនុស្សពួកណា មានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់គ្នាយើង មិនយូរប៉ុន្មានឡើយ មុខជាព្រះពុទ្ធនាគ នឹងធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងហត្ថិនាគ (នេះ)។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ដំរីនាឡាគិរី។ គ្រានោះ ដំរីនាឡាគិរី ដែលមេត្តាចិត្តរបស់ព្រះមានព្រះភាគពាលត្រូវ ហើយ ក៏ដាក់ប្រមោយចុះ ចូលទៅជិតព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានឈរនៅចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះមានព្រះភាគ យកព្រះហស្តខាងស្តាំ ស្ទាបពោងដំរីនាឡាគិរី ហើយសំដែងគាថា ចំពោះដំរីនាឡាគិរីនោះថា

[៤៣] ម្ចាស់កុញ្ញ អ្នកកុំចូលមកប៉ុនប៉ងសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគឡើយ ម្ចាស់កុញ្ញ ព្រោះថា ការចូលមកប៉ុនប៉ងសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគ ជាហេតុឲ្យ កើតទុក្ខ។ ម្ចាស់កុញ្ញ កាលបើអ្នកសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគហើយ ទៅអំពីជាតិនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ (អ្នក) មិនបានទៅកើតក្នុងសុគតិទេ។ ចូរ អ្នកលែងស្រវឹង លែងប្រមាទទៅ ព្រោះថា សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រមាទហើយ តែងមិនបានទៅកាន់សុគតិភូមិឡើយ។ អ្នកនឹងទៅកាន់សុគតិ ដោយប្រការដែលអ្នកធ្វើខ្លួនឯង។

[៤៤] លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរីចាប់ល្អងធូលី ដែលជាប់នឹងព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រមោយ យកមករោយរាយលើក្បាល ហើយបែរ មុខចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អង្គញដើងមុខ ថយក្រោយ ដរាបទាល់តែលែងឃើញព្រះមានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរី ដើរទៅកាន់រោងដំរី ក៏ បានឈរនៅក្នុងកន្លែងរបស់ខ្លួនដដែល។ ព្រះមានព្រះភាគ បានទូន្មានដំរីនាឡាគិរី ដោយប្រការដូច្នោះឯង។

[៤៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាច្រៀងគាថានេះថា

ជនពួក១តែងទូន្មាន (ដំរី) ដោយដម្បងខ្លះ ដោយកង្វេរខ្លះ ដោយរំពាត់ខ្លះ (ចំណែក) ព្រះពុទ្ធ ដែលព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណធំ ឥត មានដម្បង ឥតមានគ្រឿងសស្ត្រាអ្វីទេ តែអាចទូន្មានហត្ថិនាគបាន។

មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ទេវទត្តនេះ ជាមនុស្សអាក្រក់ ជាអ្នកឥតបុណ្យសោះ មិនសមបើនឹងព្យាយាមសម្លាប់ ព្រះសមណគោតម ដែលមានប្ញទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនយ៉ាងនេះឡើយ។ ទេវទត្តក៏សាបសូន្យលាភសក្ការៈទៅ។ ឯលាភសក្ការៈ ក៏រឹតតែចម្រើន ឡើង ដល់ព្រះមានព្រះភាគ។

(បញ្ជវត្ថុយាចនកថា)

CS vin.cv.07.02.06 | ភាគ ទី១១

(បញ្ជវត្ថុយាចនកថា)

[៤៦] សម័យនោះឯង ទេវទត្ត ព្រមទាំងបរិសុទ្ធសាបសូន្យលាភសក្ការៈ ហើយក៏នាំគ្នាវៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូល មកបរិភោគ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា មិនសមបើសមណៈទាំងឡាយ ជាសក្យបុត្តិយ៍ នាំគ្នាវៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូល យកមកឆាន់សោះ អ្នកណា មិន ពេញចិត្តនឹងរបស់សម្បូណ៌ អ្នកណា មិនគាប់ចិត្តនឹងរបស់ឆ្ងាញ់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ ហើយ។ ភិក្ខុណាដែល មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្ហាប់ថា ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសុទ្ធ មិនសមបើ នឹងវៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូល យកមកឆាន់សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ទេវទត្ត បានឮថា អ្នកព្រមទាំងបរិសុទ្ធ វៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូល យកមកបរិភោគ ពិតមែនឬ។ ទេវទត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ បើ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ធ្វើនូវធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគត នឹងអនុញ្ញាតតិករោជន²⁾ គ្រប់ត្រកូល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ណាមួយ (គឺ) ដើម្បីនឹងផ្តាព្វផ្តាយនូវបុគ្គល ទាំងឡាយ ដែលមិនមានរៀនខ្មាសទ ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខស្រួល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ថាកុំឲ្យពួកភិក្ខុ មាន សេចក្តីប្រាថ្នាដ៏លាមក អាស្រ័យបក្ខពួក ហើយនាំគ្នាបំបែកសង្ឃទ ដើម្បីសេចក្តីអាណិតដល់ត្រកូលទ (វិនយធរ) ត្រូវកាត់សេចក្តីតាមអាបត្តិ ក្នុងគណរោជនសិក្ខាបទចុះ។

[៤៧] គ្រានោះ ទេវទត្តដើរចូលទៅរកកោកាលិកភិក្ខុ កងមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេរិយាបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ធនត្តភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ ទៅនឹងកោកាលិកភិក្ខុ កងមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេរិយាបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ធនត្តភិក្ខុថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ អ្នកចូរមក

ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ និងទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតម។ កាលបើទេវទត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុ ក៏បាន និយាយពាក្យនេះ ទៅនឹងទេវទត្តថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រះសមណគោតម មានប្តីច្រើន មានអាទិភាពច្រើនណាស់ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ និងទំលាយចក្រ របស់ព្រះសមណគោតម ដូចម្តេចបាន។ ទេវទត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយមក ពួកយើងនឹងនាំគ្នាចូលទៅកាល ព្រះសមណគោតម ហើយទូលសុំរត្ត៥ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ តែងសរសើរគុណ នៃបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច អ្នកសន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ផុតង្គវត្ត គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន រត្ត៥ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីដុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីផុតង្គវត្ត ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិន សន្សំកិលេសវដ្តៈ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅតែ ក្នុងព្រៃជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ កាន់បិណ្ឌបាតជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណា ត្រេកអរដោយការនិមន្តន៍ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់តែសំពត់បង្អួកលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហប តិចិរ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅទៀបគល់ឈើជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវ ទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រី និងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រី និងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ព្រះសមណគោតម មុខជាមិន អនុញ្ញាតរត្ត៥ប្រការនេះឲ្យទេ ហើយពួកយើងឯង នឹងពន្យល់ជន (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយរត្ត៥ប្រការនេះ។ កោកាលិកភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់ អារុសោ ពួកយើងអាចនឹងធ្វើការទំលាយសង្ឃ ទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតម ដោយរត្ត៥ប្រការនេះបាន ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ជឿត មនុស្សទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាដោយរត្តសៅហ្មង (មានច្រើន)។

[៤៨] គ្រានោះ ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យ ចូលទៅកាលព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួច អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះទេវទត្តអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ ទ្រង់យស តែងសរសើរគុណ នៃបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ផុតង្គវត្ត គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំ កិលេសវដ្តៈ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រត្ត៥ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីដុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីផុតង្គវត្ត ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជា ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅតែក្នុងព្រៃជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវ ទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ កាន់បិណ្ឌបាតជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្តន៍ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រទ្រង់សំពត់បង្អួកលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតិចិរ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅទៀបគល់ឈើជារត្ត អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រី និងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រី និងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងព្រៃ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងស្រុក ចូរ ឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជារត្ត ចូរឲ្យភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរដោយការនិមន្តន៍ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរនឹងគហបតិចិរ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ម្ចាស់ទេវទត្ត ជឿតតាមគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈទៀបគល់ឈើអស់កាល៨ខែ ហើយ ទាំងបានអនុញ្ញាតត្រីសាច់ ដែលបរិសុទ្ធ ដោយទីបំផុតពាក្យប្រការ គឺមិនបានឃើញ១ មិនបានព្វ១ មិនបានរង្វៀស១ (ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ បាន)។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តត្រេកអររីករាយថា ព្រះមានព្រះភាគ មិនព្រមអនុញ្ញាតរត្ត៥ប្រការនេះទេ បានក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ព្រមទាំងបរិសទ្យ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។

[៤៩] គ្រានោះ ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យ ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ពន្យល់អ្នកផងឲ្យយល់ ដោយរត្ត៥ប្រការ ហើយនិយាយថា ម្ចាស់អារុសោ ទាំងឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅកាលព្រះសមណគោតម ហើយទូលសុំរត្ត៥ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ តែងសរសើរ គុណ របស់បុគ្គលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រត្ត៥ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅតែក្នុងព្រៃជារត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស។ បេ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រី និង សាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រី និងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស (ឥឡូវ) រត្ត៥ប្រការទាំងនេះ ព្រះសមណគោតមមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យទេ ពួក យើងទាំងអស់គ្នានោះ នឹងសមាទានប្រព្រឹត្តរត្ត៥ប្រការនេះ។

[៥០] បណ្តាមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណាដែលឥតសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈ ជា សក្យបុត្តទាំងនោះ ជាអ្នកកំចាត់បង់នូវកិលេស ជាអ្នកប្រព្រឹត្តដុសខាត់ចិត្ត ចំណែកព្រះសមណគោតម ជាអ្នកល្មោភ (ដោយបច្ច័យ មានចិរ ជាដើម) តែងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីល្មោភ (ចិរជាដើម)។ ចំណែកពួកមនុស្សណា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះ នាំ គ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ទេវទត្ត មិនសមបើនឹងខំប្រឹងទំលាយសង្ឃ និងទំលាយចក្រសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮដំណឹង មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើទេវទត្ត ខំប្រឹងទំលាយសង្ឃ និងទំលាយចក្រសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទេវទត្ត ព្រះ អ្នកខំប្រឹងបំបែកសង្ឃ និងបំបែកចក្រ មែនឬ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ម្ចាស់ទេវទត្ត ជឿតការបំបែកសង្ឃ មានទោសជាទម្ងន់ណាស់ ម្ចាស់ទេវទត្ត ប្រសិនបើអ្នកណាមួយបំបែកសង្ឃ ដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា (អ្នកនោះ) រមែងទទួលទោសលាមកអាក្រក់ តាំងនៅអស់១កប្ប ឆេះ នៅក្នុងនរកអស់១កប្ប ម្ចាស់ទេវទត្ត បើអ្នកណាមួយធ្វើសង្ឃ ដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញ (អ្នកនោះ) តែងទទួលនូវបុណ្យដ៏ ប្រសើរ ហើយនឹងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌អស់១កប្ប ណ្ហើយទេវទត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ម្ចាស់ទេវទត្ត ជឿតការបំបែកសង្ឃ មាន ទោសធ្ងន់ណាស់។

[៥១] គ្រានោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រ និងចិរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ទេវទត្ត បានឃើញព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ កំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅជិតព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ លុះចូល

ទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះអានន្តដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្តដ៏មានអាយុ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្ម និងធ្វើសង្ឃកម្ម បែកចេញចាកព្រះមានព្រះភាគ បែកចេញចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះរៀងទៅ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ បានត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុងខាងក្រោយភក្តីហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងបុព្វល្អាសម័យថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គ ស្លៀកស្បែក ប្រដាប់បាត្រ និងចីវរ ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទេវទត្តបានឃើញខ្ញុំ ព្រះអង្គ កំពុងត្រាច់បិណ្ឌបាត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លុះឃើញហើយ ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះមកដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា នែអារុសោអានន្ត ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្ម និងធ្វើសង្ឃកម្ម បែកចេញចាកព្រះមានព្រះភាគ បែកចេញចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះ រៀងទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះទំនងជាទេវទត្តបំបែកសង្ឃហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវដំណើរនេះ ហើយ ទើបទ្រង់បន្តិចទានវាចានេះ ក្នុងវេលានោះថា

[៥២]

អំពើល្អ មនុស្សសប្បុរសធ្វើបានដោយងាយ អំពើល្អ មនុស្សបាប ធ្វើបានដោយក្រ។ អំពើបាប មនុស្សបាប ធ្វើបានដោយងាយ អំពើបាប ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ធ្វើបានដោយក្រ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី២។

(តតិយភាណវារៈ ទី៣)

CS [vin.cv.07.03](#) | ភាគ ទី១១

(៣. តតិយភាណវារៈ)

(សង្ឃភេទកថា)

CS [vin.cv.07.03.01](#) | ភាគ ទី១១

(សង្ឃភេទកថា)

[៥៣] គ្រានោះ ទេវទត្តក្រោកចាកអាសនៈក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ហើយបង្គាប់ភិក្ខុឲ្យចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកយើងបាននាំ គ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ទូលសុវត្ថុប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរគុណ របស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុប្រការទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ដើម្បី ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ នៅតែក្នុងព្រៃជារត្ត អស់១ជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស។ បេ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រី និងសាច់អស់១ជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុ នោះនឹងត្រូវទោស ព្រះសមណគោតម មិនទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុប្រការនេះទេ តែពួកយើងទាំងនោះ នឹងនាំគ្នាសមាទាន ប្រព្រឹត្តវត្ថុប្រការនេះវិញ វត្ថុប្រការនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះចាប់ស្លាកចុះ។

[៥៤] សម័យនោះឯង រដ្ឋបុត្តភិក្ខុ នៅក្នុងនគរវេសាលី ប្រមាណ៥០០រូប ជាអ្នកទើបនឹងបួសថ្មីផង ជាអ្នកមិនដឹងប្រក្រតី (មិនចេះ វិន័យ)ផង។ ភិក្ខុទាំងនោះ គិតគ្នាថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ស្លាក។ លំដាប់នោះ ទេវទត្ត បំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុទាំង៥០០រូប (នោះ) ឆ្ពោះទៅកាន់គយាសីសប្រទេស។

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបអភិវាទ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុប្រមាណ៥០០រូប ឆ្ពោះទៅកាន់គយាសីសប្រទេសទៅហើយ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត និង មោគ្គល្លាន អ្នកទាំងឡាយ ទំនងជាមានសេចក្តីអាណិតភិក្ខុ ដែលទើបនឹងបួសថ្មីទាំងនោះទេដឹង ម្ចាស់សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ចូរអ្នកទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនោះ គង់ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ក្នុងកាលជាអនាគត។ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏ការបស់ព្រះមាន ព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយដើរសំដៅទៅគយាសីសប្រទេស។

[៥៦] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបឈរយំ នៅជិតព្រះមានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់តម្រាស់នេះ នឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ហេតុអ្វីក៏អ្នកយំ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អគ្គសារីរករបស់ព្រះមានព្រះភាគ គឺព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ទាំងនោះ ពេញចិត្តនឹងធម៌ទេវទត្តហើយ បានជាទៅកាន់សំណាក់ទេវទត្ត។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ពេញចិត្ត នឹងធម៌ទេវទត្ត ដោយឧបាយណា ឧបាយនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាសឡើយ ឯសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានទៅនោះ ដើម្បីពន្យល់ភិក្ខុផង គ្នាទេតើ។

[៥៧] ចួនសម័យនោះឯង ទេវទត្តមានបរិសុទ្ធជាច្រើនចោមរោមគ្រៀបគ្រា កំពុងអង្គុយសំដែងធម៌។ ទេវទត្តបានឃើញព្រះសារីបុត្ត និងព្រះ មោគ្គល្លាន ដើរមកអំពីចម្ងាយលឺមៗ លុះឃើញហើយ ក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមើលចុះ ធម៌យើងសំដែងហើយ

ដោយល្អទាល់តែអគ្គសារីរករបស់ព្រះសមណគោតម គឺសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន (ពេញចិត្តនឹងធម៌យើងហើយ បានជា) មកកាន់សំណាក់យើង។ កាលបើទេវទត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា នៃអារុសោទេវទត្ត អ្នកកុំទុកចិត្តសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានឡើយ (ដ្បិត) សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន(នោះ) ជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់។ ទេវទត្តឆ្លើយថា មិនអ្វីទេ អារុសោ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាននោះ មកដោយស្រួលទេ ព្រោះហេតុតែពេញចិត្តនឹងធម៌របស់យើងហើយ។ ទេវទត្តនិមន្តព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាសនៈពាក់កណ្តាលថា នៃអារុសោសារីបុត្ត សូមលោកនិមន្តមកគង់លើអាសនៈនេះចុះ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនិយាយថា ណ្ហើយ អារុសោ ដូច្នោះ រួចកាន់យកអាសនៈមួយ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏កាន់យកអាសនៈមួយ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ គ្រានោះ ទេវទត្តបានពន្យល់ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យត្រេកអររីករាយ ដោយធម្មិកថា ទាល់តែយប់ជ្រៅ ទើបនិមន្តព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា នៃអារុសោសារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃប្រាសចាកចិនមិទ្ធហើយ ម្ចាស់អារុសោសារីបុត្ត ចូរអ្នកជួយបំភ្លឺធម្មិកថា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងចុះ ដ្បិតខ្ញុំឈឺខ្លាំងណាស់ ខ្ញុំនឹងសម្រាកបន្តិច។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ទទួលពាក្យទេវទត្តថា អើអារុសោ។ ទេវទត្តក៏ក្រាលសង្ឃាដី៤ជាន់ សម្រេចនូវសេយ្យា (សិង) ផ្ទៀងទៅខាងស្តាំ។ ទេវទត្តនោះ ក៏ចូរជាអស់កំឡាំង ភ្លេចភ្លាំងស្មារតី មិនដឹងខ្លួនប្រាណ ក៏ដេកលក់មួយរំពេចទៅ។

[៥៨] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយធម្មិកថា ជាអាទេសនាបាដិហារ្យ³⁾ និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ⁴⁾ ចំណែកខាងព្រះមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយធម្មិកថា ជាឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ⁵⁾ និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដែលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ទូន្មានប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មិកថា) ជាអាទេសនាបាដិហារ្យ និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ដែលព្រះមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ទូន្មានប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មិកថា) ជាឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ក៏កើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល (ដោយបញ្ញាថា) ធម្មជាតណាមួយ មានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកយើងនាំគ្នាទៅកាន់សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគលោកអង្គណា ចូលចិត្តនឹងធម៌របស់ព្រះមានព្រះភាគនោះ ចូរលោកអង្គនោះនិមន្តមក។ ទើបព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាននាំភិក្ខុទាំង៥០០រូបនោះ ចូលសំដៅទៅវត្តវេទន្តរ។ លំដាប់នោះ កោកាលិកភិក្ខុ ដាស់ទេវទត្តឲ្យក្រោកឡើងថា នៃអារុសោទេវទត្ត ចូរអ្នកក្រោកឡើង ដ្បិតសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន នាំភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ ម្ចាស់អារុសោទេវទត្ត យើងបាននិយាយប្រាប់អ្នកថា នៃទេវទត្តដ៏មានអាយុ អ្នកកុំទុកចិត្តសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានឡើយ ដ្បិតសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន (នោះ) ជាមនុស្សប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ឥឡូវឃើញទេហ៍។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តក៏ស្រាប់តែក្អកឈាមក្តៅ ចេញមកពីមាត់ក្នុងទីនោះ។

[៥៩] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ ឧបសម្បទាជាថ្មីទៀត។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ណ្ហើយសារីបុត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការឲ្យពួកភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ ទទួលឧបសម្បទាជាថ្មីទៀតឡើយ ម្ចាស់សារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ (នោះ) សំដែងអាបត្តិចុល្លច្ច័យចេញចុះ ម្ចាស់សារីបុត្ត ចុះទេវទត្តប្រតិបត្តិចំពោះអ្នកដូចម្តេច។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ បានពន្យល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យយល់ប្រយោជន៍ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យត្រេកអរ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ទាល់តែយប់ជ្រៅ ទើបបានអាណាធនាខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃប្រាសចាកសេចក្តីងាយងោកអស់ហើយ ម្ចាស់សារីបុត្ត ចូរអ្នកបំភ្លឺធម្មិកថា ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយនោះផងចុះ ដ្បិតតថាគតឈឺខ្លាំង តថាគតនឹងឈប់សម្រាកបន្តិច រឿងនេះយ៉ាងណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទេវទត្ត ក៏ប្រតិបត្តិយ៉ាងនោះដែរ។

[៦០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ មានដំរីច្រើន នៅអាស្រ័យនឹងស្រះធំ១ ជិតព្រៃរំលោង។ ដំរីទាំងនោះ ចុះកាន់ស្រះនោះ ដកយកក្រអៅឈូកដោយប្រមោយ លាងសម្អាត ហើយទំពាលេបរបស់ដែលគ្មានភក់នោះទៅ។ ក្រអៅឈូកនោះ ក៏នាំឲ្យមានពណ៌សម្បុរ និងកំឡាំងដល់ដំរីទាំងនោះ។ ដំរីទាំងនោះ ក៏មិនបានដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ផងនូវសេចក្តីទុក្ខ ជិតនឹងស្លាប់ផង ព្រោះការទំពាលស៊ីក្រអៅឈូកនោះទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងពួកដំរីក្មេង គឺដំរីស្មារ និងកូនដំរីតែងយកតម្រាប់ដំរីធំទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាចុះកាន់ស្រះនោះ ហើយដកយកក្រអៅឈូកដោយប្រមោយ តែមិនបានលាងទឹកឲ្យស្អាត ហើយក៏ទំពាលេបទាំងភក់ទៅ។ ក្រអៅឈូកនោះ ក៏មិននាំឲ្យកើតសម្បុរ និងកំឡាំងដល់ដំរីទាំងនោះឡើយ។ (ដំរីស្មារ និងកូនដំរីទាំងឡាយ) តែងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬសេចក្តីទុក្ខជិតនឹងស្លាប់ ព្រោះការទំពាលស៊ីរបស់មិនស្អាតនោះជាហេតុ (យ៉ាងណាមិញ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្ត ដែលធ្វើតាមតថាគត នឹងដល់សេចក្តីលំបាក ស្លាប់អសារវត្តការ យ៉ាងនោះដែរ។

[៦១]

កាលដំរីធូរក្បាល្ងាង គាស់រំលើងផែនដី ទំពាលស៊ីក្រអៅឈូកក្នុងស្រះ កូនដំរីធ្វើតាមដំរីធំនោះ ក៏ទំពាលស៊ីក្រអៅឈូកទាំងភក់ ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ យ៉ាងណាមិញ ទេវទត្ត ដែលធ្វើតាមតថាគត ក៏ដល់សេចក្តីលំបាក ហើយនិងស្លាប់ យ៉ាងនោះដែរ។

[៦២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការ ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន។ អង្គ៨ប្រការនោះ គឺអ្វីខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្លាប់បានដោយខ្លួនឯង១ ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃឲ្យស្លាប់បាន១ បានរៀនយក១ ចេះចាំទុកស្អាត១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង១ ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តីនោះ១ ឈ្លាសវៃក្នុងហេតុដែលគួរ និងមិនគួរ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវជំលោះ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវ ទូតកម្ម បាន។

[៦៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយអង្គជប្រការ ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន។ អង្គជប្រការនោះគឺអ្វីខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សារីបុត្ត ជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង១ ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់បាន១ បានរៀនយក១ ចេះចាំទុកស្នាត់១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង១ ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តី១ ឈ្លីសវាងវែក្នុងហេតុដែលគួរ និងមិនគួរ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវដំលោះ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយអង្គជប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវ ទូតកម្មបាន។

[៦៤]

ភិក្ខុណា ទៅដល់បរិសុទ្ធដែលពោលពាក្យបង្ក្រប ហើយមិនញាប់ញ័រ១ មិនបំភ្លេចពាក្យ១ មិនលាក់ពាក្យបណ្តាំគេ១ ប្រាប់មិនឲ្យច្រឡំពាក្យ១ គេសួរមកហើយ មិនខឹង១ ភិក្ខុប្រាកដដូច្នោះ នោះឯង ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន។

[៦៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្ត ត្រូវអសន្ធម្ម (លោកធម៌) ទាំងជប្រការ គ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ អសន្ធម្មជប្រការតើដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្ត ត្រូវលាភគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានលាភ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះយស។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានយស។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសក្ការៈ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានសក្ការៈ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះខ្លួនមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវភាវៈជាបាបមិត្តគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្ត ត្រូវអសន្ធម្មទាំងជប្រការនេះ គ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បិសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ជាការប្រពៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បិសង្កត់សង្កិន នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍ដូចម្តេច ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុមិនបានសង្កត់សង្កិននូវលាភណា ដែលកើតឡើងហើយ អាសវក្កិលេសទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ គប្បីកើតឡើង (ដល់ភិក្ខុនោះ) កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញីនូវលាភដែលកើតឡើងហើយយ៉ាងនេះ អាសវក្កិលេសទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមាន (ដល់ភិក្ខុនោះ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុនោះ មិនសង្កត់សង្កិន នូវអលាភណា ដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ នូវយស ដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ កាលភិក្ខុមិនសង្កត់សង្កិននូវភាវៈជាបាបមិត្ត ដែលកើតឡើងហើយទេ អាសវក្កិលេសទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ គប្បីកើតឡើង ដល់ភិក្ខុនោះ កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ អាសវក្កិលេសទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមាន (ដល់ភិក្ខុនោះ) យ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បិសង្កត់សង្កិន នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ គួរយើងទាំងឡាយ សង្កត់សង្កិន ញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ។ គួរយើងទាំងឡាយ សង្កត់សង្កិន ញាំញី នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ។ បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្ត ដែលកើតឡើងហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ។

[៦៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្ត ត្រូវអសន្ធម្មាប្រការ គ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាបុគ្គលទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់១កប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ អសន្ធម្មាប្រការតើដូចម្តេចខ្លះ។ (អសន្ធម្មាប្រការនោះគឺ) សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់១ ភាវៈជាបាបមិត្ត១ ដល់នូវសេចក្តីរាយមាយ ក្នុងពាក់កណ្តាល ដោយកិរិយាបាននូវគុណវិសេស គឺត្រឹមតែឈានដីថោកទាប១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្ត ត្រូវអសន្ធម្មទាំង៣ប្រការនេះ គ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់១កប្ប។

[៦៧]

បុគ្គលណាមួយ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក សូមកុំកើតក្នុងលោកឡើយ ដំណើរនៃបុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកទាំងឡាយ យ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងដំណើរនោះ ដោយហេតុនេះចុះ។ តថាគតបានឮថា ទេវទត្ត អ្នកផងឲ្យឈ្មោះថា ជាបណ្ឌិត អ្នកផងសន្មតថា ជាអ្នកមានចិត្តអប់រំហើយ ទេវទត្តហាក់ដូចជាកាលរុងរឿង ដោយយសបិតនៅ។ ទេវទត្តនោះឯង តែងសន្សំសេចក្តីប្រមាទរឿយៗ ហើយបៀតបៀនតថាគតនោះ ក៏ធ្លាក់ទៅរងទុក្ខក្នុងនរកអរិចី មានទ្វារ៤ ដែលគួរខ្លាច។ សេចក្តីពិតថា នរណាប្រទូស្តចំពោះបុគ្គលដែលមិនបានប្រទូស្ត មិនបានធ្វើអំពើអាក្រក់ បាប តែងពាល់ត្រូវនូវបុគ្គល ដែលមានចិត្តប្រទូស្តអ្នកមិនអើពើនោះវិញ។ អ្នកណាប៉ងប្រទូស្តនូវសមុទ្រ ដោយថ្នាំពិស១ក្អម អ្នកនោះឯង មិនអាចនឹងប្រទូស្តដោយថ្នាំពិស១ក្អមនោះបានឡើយ ព្រោះថា សមុទ្រធំទូលាយ គួរឲ្យស្ងប់ស្ងែង (សេចក្តីនេះ) មានឧបមាយ៉ាងណា មានឧបមេយ្យ ដូចជានរណាប្រទូស្តនឹងតថាគត ដែលមាន

ចិត្តស្មើ មានចិត្តស្ងប់ ដោយពាក្យពោលទោស ពាក្យជាទោសនោះ មិនបានលុតលាស់ ចំរើនឡើងក្នុងតថាគតនោះឡើយ។ ភិក្ខុ ដើរទៅតាមតម្រាយនៃមិត្តណា គប្បីដល់នូវកិរិយាក្ស័យទៅនៃទុក្ខបាន ភិក្ខុជាបណ្ឌិត គប្បីធ្វើនូវសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាលនឹងមិត្ត ដូច្នោះផង គប្បីសេពគប់នឹងមិត្តនោះផង។

(ឧបាលិបញ្ញា)

CS vin.cv.07.03.02 | ភាគ ទី១១

(ឧបាលិបញ្ញា)

[៦៨] គ្រានោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយ ក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ ដែលហៅថា សង្ឃរាជី បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ ដែលមិនមែនជាសង្ឃភេទ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃផង សង្ឃភេទផង ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង^{៦)} មួយរូប ភិក្ខុ ប៉ែកម្ខាង^{៧)} ពីររូប ឯភិក្ខុគំរប់^{៨)} សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នក ទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ មិនមែនជា សង្ឃភេទទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ឯភិក្ខុជាគំរប់^{៥)} សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ឯភិក្ខុជាគំរប់^{៦)} សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ឯភិក្ខុជាគំរប់^{៧)} សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ឯភិក្ខុជាគំរប់^{៨)} សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ឯភិក្ខុជាគំរប់^{៩)} សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃផង ហៅថា សង្ឃភេទផង។ ម្ចាស់ឧបាលិ សេចក្តីប្រេះនាសង្ឃ និងសង្ឃភេទ រមែងមានដល់ភិក្ខុឲ្យរូបក៏មាន ដល់ភិក្ខុ ច្រើនជាងឲ្យរូបទៅក៏មាន។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុនី មិនឈ្មោះថាបំបែកសង្ឃទេ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែក(សង្ឃ) សិក្ខាមាតា ក៏មិន ឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរ ក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរី ក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសក ក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសិកា ក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ។ ម្ចាស់ឧបាលិ លុះតែភិក្ខុ ដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី^{៩)} មាន សំរាសស្មើគ្នា បិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ទើបឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ។

[៦៩] ព្រះឧបាលិត្រូវក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការបំបែកសង្ឃ ព្រះអង្គត្រាស់ថា សង្ឃភេទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះសង្ឃ ដែលបែកឆ្កាយ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាព មិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ សំដែងសភាពមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សំដែងវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ សំដែងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថាតថាគតបានសំដែង បានពោល សំដែងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតបានសំដែង បានពោល ថា តថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលវិញ សំដែងវត្ថុ ដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុ ដែលតថាគតសន្សំមកហើយ សំដែងវត្ថុ ដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុ ដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកទេ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតបាន បញ្ញត្តិ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិហើយ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិទេ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាគុកាបត្តិ សំដែងគុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងសាវសេសាបត្តិ^{១០)} ថាជាអនវសេសាបត្តិ^{១១)} សំដែងអនវសេសា បត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សំដែងទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ទង់ទាញ កៀរគរ (បរិសុទ្ធ) ហើយធ្វើខោសថផ្សេងពីគ្នា ធ្វើបវរណាផ្សេងពីគ្នា ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងពីគ្នា ដោយវត្ថុ១៨ប្រការនេះឯង ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃដែលបែក ឆ្កាយ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង។

[៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ ព្រះអង្គត្រាស់ថា សង្ឃសាមគ្គី បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាព មិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ សំដែងធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងសភាពមិនមែនវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ សំដែងវិន័យ ថាជាវិន័យ សំដែងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថាតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលទេ សំដែងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតបានសំដែង បាន ពោល ថាតថាគតបានសំដែង បានពោល សំដែងវត្ថុ ដែលតថាគតមិនបានសន្សំមក ថាជាវត្ថុ ដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកទេ សំដែងវត្ថុ ដែលតថាគតបានសន្សំមក ថាជាវត្ថុ ដែលតថាគតបានសន្សំមក សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិទេ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតបានបញ្ញត្តិ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងគុកាបត្តិ ថាជាគុកាបត្តិ សំដែងសាវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សំដែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សំដែងទុដ្ឋល្លាបត្តិ (អនាបត្តិបារាជិក ឬសង្ឃាទិសេស) ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ (អនាបត្តិ៥កង) ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះ មិន

ជាសារសេសបត្តិ សំដែងទុដ្ឋល្ហាបត្តិ ថាមិនមែនជាទុដ្ឋល្ហាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋល្ហាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្ហាបត្តិ មានសេចក្តីយល់ឃើញធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់១កប្ប កែខ្លួនលែងបាន។

[៧៦] ព្រះឧបាលិគ្រូរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនបិតនៅអស់១កប្ប នៅកែខ្លួនបាននោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនបិតនៅអស់១កប្ប គួរដល់កិរិយារក្សាបាន។ ម្ចាស់ឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បេ។ សំដែងទុដ្ឋល្ហាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្ហាបត្តិ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនបិតនៅអស់១កប្ប ជាបុគ្គលនៅកែខ្លួនបាន។

ចប់ ភាណារៈ ទី៣។

ចប់ សង្ឃភោគក្ខន្ធកៈ ទី៧ តែប៉ុណ្ណោះ។

ឧទ្ទាន

(បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃភោគក្ខន្ធកៈ គឺ)

[៧៧]

រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ គង់ក្នុងអនុបិយនិគម១ រឿងពួកសក្យកុមារមានឈ្មោះលឿល្លាញ១ រឿងអនុរុទ្ធសក្យៈ ជាសុខុមាលជាតិ មិនចង់ចេញសាងផ្នួស១ រឿងមហានាមពន្យល់អនុរុទ្ធថា ការធ្វើស្រែ មុនដម្បងត្រូវភ្នំរាស់ រួចសាបព្រោះ រួចចបញ្ចូលទឹក រួចជិះស្មៅ រួចច្រូត រួចចងដាក់ណ្តាប់ រួច គរកណ្តាប់ជាគំនរ រួចចបញ្ជាន់ ឬបែនបោក រួចជុះចំបើង រួចជុះកំទេច រួចរោយស្រូវ រួចជញ្ជូនមកទុក ទាំងពន្យល់ថា ស្រែត្រូវតែធ្វើយ៉ាងនេះរាល់ឆ្នាំតទៅ ថាមាតាបិតា និងដីដូនជីតា ទោះបីអនិច្ចកម្មទៅអស់ ឯការងារក៏នៅតែមិនចេះអស់១ រឿងភិក្ខុវិញ្ញៈ អនុរុទ្ធ អានន្ត ភក្តិ និងកិមិលៈ ចេញបួស១ រឿងពួកសក្យរាជកុមារបន្តយន្តវមាន១ រឿងព្រះអង្គគង់នៅ (ក្នុងយោសិតារាម) ទៀបក្រុងកោសម្ពិទ្ធ រឿងទេវទត្តសាបសូន្យ (លាភសក្ការៈ)១ រឿងកក្កដទេវបុត្ត១ រឿងព្រះសារីបុត្តត្រូវប្រកាសនូវ (ទោសទេវទត្ត)១ រឿងទេវទត្តដឹកនាំអជាតសត្តកុមារឲ្យសម្លាប់បិតា១ បញ្ជូនបុរសទាំងឡាយ ឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះពុទ្ធអង្គ១ ប្រមៀលថ្ម១ លែងដំរីនាឡាគិរី១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គអនុញ្ញាត តិកភោជន១ រឿងទេវទត្តសូមវត្ថុ៥ប្រការ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គសំដែងថា បុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ មានទោសជាទម្ងន់១ រឿងទេវទត្តបំបែកសង្ឃ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គ ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យ ភោទានុវត្តកភិក្ខុ សំដែងចុល្លច្ចយាបត្តិចេញ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គ ទ្រង់សំដែងពីភិក្ខុដែលគួរធ្វើទុតបាន លុះតែប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការបីលើក១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គ ទ្រង់សំដែងអសន្ធម្មាប្រការ១ រឿងព្រះឧបាលិគ្រូ ទូលសួរព្រះពុទ្ធអង្គ ពីសេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ និងការបំបែកឆ្លាយនៃសង្ឃ១ ពីភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ដែលទៅកើតក្នុងអបាយមានឬទេ១។

វត្តក្ខន្ធកៈ (ទី៨)

CS [vin.cv.08](#) | ភាគ ទី១១

(៨. វត្តក្ខន្ធកំ)

(អាគន្ធកវត្តកថា ទី១)

CS [vin.cv.08.01](#) | ភាគ ទី១១

(១. អាគន្ធករត្តកថា)

[៧៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង អាគន្ធករ ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទទួរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទូលចីវរ លើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុ¹²⁾ ទាំងឡាយ ដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនស្នូររកសេនាសនៈខ្លះ។ មានអាគន្ធករភិក្ខុមួយរូបទៀត បើកគន្លឹះ ច្រានសន្ទះទ្វារ ហើយចូលទៅកាន់វិហារ ដែលមិនមានអ្នកណានៅ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់។ មានពស់ធ្លាក់ពីខាងលើក្របទ្វារ មកត្រូវត្រង់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះខ្លាច ក៏ស្រែកភ្លាត់សម្លេង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទុះចូលទៅសួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាលោកស្រែកភ្លាត់សម្លេងម៉្លោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះ បានប្រាប់ដំណើរនោះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា មិនគួរឃើញអាគន្ធករភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទទួរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនស្នូររកសេនាសនៈខ្លះសោះ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើប្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អាគន្ធករភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទទួរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនស្នូររកសេនាសនៈខ្លះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមឃើញអាគន្ធករភិក្ខុទាំងឡាយ ហ៊ានពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទទួរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អាមាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនស្នូររកសេនាសនៈខ្លះ (ដូច្នោះ)សោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់អាគន្ធករភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាគន្ធករភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

[៧៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាគន្ធករភិក្ខុគិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់អាមាមក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយត្រូវដោះស្បែកជើង ធ្វើឲ្យទាប ហើយគោះចេញ កាន់យកទៅ ហើយដង្ហោះឆត្រ បើកក្បាល ដាក់ចីវរលើក្បាល មកលើ-កវិញ ហើយត្រូវដើរសន្សឹមៗ ចូលទៅកាន់អាមាម ដោយស្រួល កាលនឹងដើរចូលទៅកាន់អាមាម ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា (បើ) អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា ត្រូវទៅក្នុងទីនោះ គឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយទុកដាក់បាត្រ ក្នុងទីដីសមគួរ ទុកដាក់ចីវរក្នុងទីដីសមគួរ កាន់យកអាសនៈដីសមគួរ ហើយអង្គុយ គប្បីស្នូររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ គប្បីស្នូររកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ថា ណាទឹកសម្រាប់ឆាន់ ណាទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើមានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ហើយឆាន់ចុះ បើមានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់លាងជើងចុះ កាលនឹងលាងជើង ត្រូវស្រោចទឹកដោយដៃម្ខាង លាងជើងដោយដៃម្ខាង បើស្រោចទឹកដោយដៃណា មិនត្រូវលាងជើងដោយដៃនោះទេ ត្រូវស្នូររកកំណាត់សម្លត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង រួចជូតស្បែកទាំងឡាយចុះ កាលដែលនឹងជូតស្បែកជើង (នោះ) មុនដម្បង ជូតដោយកំណាត់ស្លត់ ខាងក្រោយមក ត្រូវជូតដោយកំណាត់សម្លត់ទទឹក ត្រូវលាងកំណាត់សម្លត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយពូតហាលទុកក្នុងទីដីសមគួរ បើអាវាសិកភិក្ខុចាស់ស្សាជាង អាគន្ធករភិក្ខុត្រូវថ្វាយបង្គំ បើខ្ចីស្សា អាគន្ធករភិក្ខុត្រូវឲ្យថ្វាយបង្គំខ្លួនវិញ អាគន្ធករភិក្ខុ ត្រូវស្នូររកសេនាសនៈថា សេនាសនៈដូចម្តេច សម្រាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ត្រូវស្នូរអំពីសេនាសនៈ ដែលគេនៅហើយឬ គ្មានគេនៅទេ ត្រូវស្នូររកគោចរគ្រាម¹³⁾ ត្រូវស្នូររកអគោចរគ្រាម¹⁴⁾ ត្រូវស្នូររកសេក្ខសម្មតិក្រិក្ខុល ត្រូវស្នូររកទិសម្រាប់បន្ទាបង់រច្ចៈ ត្រូវស្នូររកទិសម្រាប់បន្ទាបង់បស្សរៈ ត្រូវស្នូររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវស្នូររកឈើច្រត់ ត្រូវស្នូររករបៀបនៃកតិកា គឺសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃថា គួរចូលទៅក្នុងពេលណា គួរចេញមកវិញក្នុងពេលណា បើវិហារគ្មានភិក្ខុណានៅទេ អាគន្ធករភិក្ខុ ត្រូវគោះសន្ទះទ្វារ ហើយរង់ចាំមួយស្របក់ ដកគន្លឹះ ហើយច្រានសន្ទះទ្វារ ហើយឈរខាងក្រៅ ពិនិត្យឲ្យគ្រប់សព្វ បើវិហារមានសម្រាមក្តី គេតម្រិតគ្រែលើគ្រែក្តី គេតម្រិតតាំងលើតាំងក្តី គេបានតម្រិតសេនាសនៈគរទុកលើគ្នាក្តី បើអាគន្ធករភិក្ខុអាច (ដើម្បីសំអាតបាន) ត្រូវសំអាតចេញ កាលសំអាតវិហារ មុនដម្បង ត្រូវជញ្ជូនកម្រាលផ្ទាល់ផែនដីទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវយកទ្រនាប់គ្រែទាំងឡាយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកពួក និងខ្នើយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ អាគន្ធករភិក្ខុ ត្រូវលើកគ្រែបន្ទាប់កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារ នឹងក្របទ្វារ ហើយជញ្ជូនឲ្យស្រួល យកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវលើកតាំងបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារ នឹងក្របទ្វារ ហើយជញ្ជូនឲ្យស្រួលយកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ត្រៃសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ បើគ្រឿងស្តុកស្តាញ (មានសំបុកកណ្តុប និងសរសៃពឹងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ អាគន្ធករភិក្ខុ ត្រូវបោសតាំងពីពិតមកជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច ត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សម្លត់ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សម្លត់ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេធ្វើដោយផែនដីហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ រួចនាំយកមកក្រាលដូចដើមវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត នាំយកមកទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ លើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ នឹងក្របទ្វារ ហើយនាំឲ្យស្រួល យកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ លើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ នឹងក្របទ្វារ ហើយនាំឲ្យស្រួល យកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលពួកខ្នើយហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ រួចយកទៅរៀបចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ យកទៅក្រាលទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ត្រៃសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលផែនក្តារ សម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកដូចដែលវិញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលនឹងទុកដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដៃម្ខាង ស្លាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងដៃម្ខាង ហើយទុកដាក់បាត្រចុះ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើផ្ទៃដែលមិនស្អាតទេ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវចាប់ចីវរដៃម្ខាង ជូតស្នូរចីវរ ឬខ្សែស្បៀងដៃម្ខាង ធ្វើជាយាងខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយទុកចីវរចុះ បើខ្យល់

ប្រកបដោយផ្លូវ បក់មកអំពីទិសខាងកើត អាគន្ធកិក្ខុ ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់ប្រកបដោយផ្លូវ បក់មកអំពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់ប្រកបដោយផ្លូវ បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់ប្រកបដោយផ្លូវ បក់មកអំពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើឧបដ្ឋានសាលា (រោងឆាន) មានសម្រាម ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសម្រាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើទឹកឆានមិនមាន ត្រូវដម្កល់ទឹកឆាន់ទុក បើទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់មិនមាន ត្រូវដម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះមិនមាន ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ទៅក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវត្ថុរបស់អាគន្ធកិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអាគន្ធកិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

(អាវាសិកវត្ថុថា ទី២)

CS [vin.cv.08.02](#) | ភាគ ទី១១

(២. អាវាសិកវត្ថុថា)

[៨០] សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្ធកិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិននាំគ្នាក្រាលអាសនៈ មិនបានដម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើង ដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់លាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំពួកអាគន្ធកិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា មិនគួរបើពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្ធកិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិននាំគ្នាក្រាលអាសនៈ ទទួល មិនដម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើង ដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំពួកអាគន្ធកិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈសោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ។ បើភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បើលុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនង ដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

[៨១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្ធកិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួនហើយ ត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវដម្កល់ទុកនូវទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើង ដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទទួលយកបាត្រ និងចីវរ ត្រូវសួរទឹកសម្រាប់ផឹក ត្រូវសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើអាវាសិកភិក្ខុមានសេចក្តីឧស្សាហ៍ ត្រូវជូតស្បែកជើង កាលនឹងជូតស្បែកជើង មុនដម្កូង ត្រូវជូតដោយសំពត់ស្លុត បន្ទាប់មក ត្រូវជូតដោយសម្ពត់ទឹក ត្រូវលាងកំណាត់សម្ពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយពូតហាលទុកក្នុងទីដីសមគួរ (បើ) អាគន្ធកិក្ខុចាស់វស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវថ្វាយបង្គំ ត្រូវរៀបសេនាសនៈ ដោយពាក្យថា សេនាសនៈនេះសម្រាប់លោកម្ចាស់ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈ ដែលមានគេនៅក្តី ឥតមានគេនៅក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទិសសម្រាប់បន្ទោបង់រថ្នះ ត្រូវប្រាប់ទិសសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សារៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកម្ចាស់ត្រូវចូលមកក្នុងពេលនេះ ត្រូវចេញទៅក្នុងពេលនេះ បើអាគន្ធកិក្ខុខ្ចីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវអង្គុយប្រាប់វិញថា ចូរលោកទុកបាត្រត្រង់ទីនេះ ចូរទុកចីវរត្រង់នេះចុះ ចូរអង្គុយលើអាសនៈនេះចុះ អាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់សម្ពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង បើអាគន្ធកិក្ខុខ្ចីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវបង្គាប់ឲ្យថ្វាយបង្គំខ្លួន ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈថា សេនាសនៈនុ៎ះសម្រាប់លោក ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានគេនៅក្តី ឥតមានគេនៅក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលសង្ឃសន្មតជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទិសសម្រាប់បន្ទោបង់រថ្នះ ត្រូវប្រាប់ទិសសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សារៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកត្រូវចូលមកក្នុងពេលនេះ ត្រូវចេញទៅវិញក្នុងពេលនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយ ជាវត្ថុរបស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមបែបបទ ដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

(គមិកវត្ថុថា ទី៣)

CS [vin.cv.08.03](#) | ភាគ ទី១១

(៣. គមិកវត្ថុថា)

[៨២] សម័យនោះឯង ពួកគមិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកដំណើរ) មិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ¹⁵ និងគ្រឿងដី¹⁶ បើកទ្វារ និងបង្អួចចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅ។ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ក៏វិនាសអស់ទៅ។ ឯសេនាសនៈ ក៏រកអ្នកណាគ្រប់គ្រងគ្មាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា មិនគួរបើពួកគមិកភិក្ខុ មិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី បើកទ្វារ និងបង្អួចចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅសោះ ឯគ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ក៏វិនាសអស់ទៅ សេនាសនៈ ក៏រកអ្នកណាគ្រប់គ្រងគ្មាន។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា រឿងនោះពិតមែនឬ។ បើភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បើលុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់

ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់ពួកគមិកភិក្ខុ តាមបែបបទ ដែលពួកគមិកភិក្ខុត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

[៨៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គមិកភិក្ខុត្រូវរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារ និងបង្អួច អើពើនឹងសេនាសនៈ¹⁷⁾ បើមិនមានភិក្ខុទេ ត្រូវលាសាមណេរ បើមិនមានសាមណេរ ត្រូវលាអាមិកជន បើមិនមានអាមិកជន ត្រូវលាឧបាសក បើភិក្ខុក្តី សាមណេរក្តី អាមិកជនក្តី ឧបាសកក្តី មិនមានទេ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច៤ដុំ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារ និងបង្អួច រួចដើរចេញទៅចុះ ប្រសិនបើវិហារលេច បើគមិកភិក្ខុអាច (ប្រក់បាន) ក៏គប្បីប្រក់ម្យ៉ាងទៀត គប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាត្មាអញប្រក់វិហារដោយខ្មោចដូចម្តេចហ្ន៎ បើគមិកភិក្ខុបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងនេះ ការបានដូច្នោះនេះ ក៏ជាការគាប់ប្រពៃ បើមិនបានទេ ទិណ្ណាជាទីមិនលេច គមិកភិក្ខុ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច៤ដុំ ក្នុងប្រទេសនោះ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ហើយធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា រៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទទ្វារ និងបង្អួច រួចដើរចេញទៅចុះ ប្រសិនបើវិហារលេចគ្មានសល់ បើគមិកភិក្ខុអាច (នាំយកទៅបាន) ត្រូវនាំសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាត្មាអញ នឹងនាំយកសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុក ដោយខ្មោចដូចម្តេចហ្ន៎ បើគមិកភិក្ខុបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងនេះ ការបានដូច្នោះ នេះជាការល្អ បើមិនបានទេ គមិកភិក្ខុត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច៤ដុំ ក្នុងទីវាល ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទទ្វារដោយស្មៅ ឬដោយស្លឹកឈើ រួចសឹមដើរចេញទៅ ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ធ្វើដូចម្តេច នឹងឲ្យអវយវៈ (របស់គ្រែ និងតាំង) ទាំងឡាយសល់នៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្ថុរបស់ពួកគមិកភិក្ខុ តាមបែបបទ ដែលពួកគមិកភិក្ខុត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

(អនុមោទនវត្ថុកថា ទី៤)

CS [vin.cv.08.04](#) | ភាគ ទី១១

(៤. អនុមោទនវត្ថុកថា)

[៨៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ មិនគួរឃើញអនុមោទនា ក្នុងរោងភត្តសោះ។ កាលដែលមនុស្សទាំងឡាយ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានឮ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត។

[៨៥] លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលគួរអនុមោទនាក្នុងរោងភត្តបាន។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈ អនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានសង្ឃត្ថរបស់គណៈជនមួយពួក។ ព្រះសាវ័បុត្តិដ៏មានអាយុជាសង្ឃត្ថរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ហើយក៏ដើរចៀសចេញទៅ ចោលព្រះសាវ័បុត្តិដ៏មានអាយុ ឲ្យគង់នៅតែមួយអង្គ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តិដ៏មានអាយុ (និយាយ) សំណេះសំណាលនឹងមនុស្សទាំងនោះហើយ ក៏បាននិមន្តទៅតែមួយអង្គ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានទតទៅឃើញព្រះសាវ័បុត្តិដ៏មានអាយុ កំពុងតែដើរមកតែមួយអង្គ អំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់សួរសេចក្តីនុ៎ះ នឹងព្រះសាវ័បុត្តិដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់សាវ័បុត្តិ ចុះភត្តមានបរិបូណ៌ទេឬ។ ព្រះសាវ័បុត្តិដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភត្តមានបរិបូណ៌ទេ ប៉ុន្តែភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរចោលខ្ញុំព្រះអង្គ ឲ្យនៅតែម្នាក់ឯង។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ និងអនុត្ថេរ្យបួនប្រាំរូប រងចាំក្នុងរោងភត្ត។

[៨៧] សម័យនោះ មានព្រះថេរៈមួយរូប ឈឺបន្ទាបង់ខ្មោច ហើយរង់ចាំក្នុងរោងភត្ត កាលបើព្រះថេរៈនោះ ខំអត់ទ្រាំខ្មោច លោកក៏ជ្រប់ជួលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានភិក្ខុធ្វើតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាភិក្ខុ ដែលអង្គុយនៅលើអាសនៈ ជាលំដាប់ ហើយទៅបាន។

(ភត្តគ្គវត្ថុកថា ទី៥)

CS [vin.cv.08.05](#) | ភាគ ទី១១

(៥. ភត្តគ្គវត្ថុកថា)

[៨៨] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្ត ជែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ចូលទៅអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ស័យ ក្នុងចន្លោះផ្ទះខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរឃើញស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្តសោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ ដើរជែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ចូលទៅអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ស័យ ក្នុងចន្លោះផ្ទះខ្លះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប

បង្ខំទូលដំណើរនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្ត ដើរជែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាចេះខ្លះ អង្គុយជ្រៀតជ្រៀតភិក្ខុជាចេះខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុ ខ្ចីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្កាដិ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្ខំទូលថា បំពិតព្រះអង្គ ពិតមែន។ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ត ក្នុងរោងភត្ត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនង ដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត។

[៨៩] បើគេប្រាប់ភត្តកាលក្នុងអាមហើយ ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងមណ្ឌល គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សម្ងាត់កាយពន្លឺ (វត្តពន្លឺផ្ទះ) តម្រួតឧត្តរាសង្ក និងសង្កាដិ ហើយឃ្នុំពាក់កុំ ហើយជួតបាត្រឲ្យស្អាត ហើយកាន់យកទៅ ដើរតាមសម្រួល មិនរលះរលាំង ចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរជែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាចេះខ្លះ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្ក្រមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីរ ដើរចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើច ខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់ហោយដើរទៅក្នុងចន្លោះ ផ្ទះ មិនត្រូវងែកងោកក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្លឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចម្រើត ជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្ក្រមប្រយ័ត្នដោយល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែក សម្លឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីរអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងអង្គុយ នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រលែងកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវឆ្ការដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងែកងោកក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្លឹមចង្កេះអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវ ត្របោមក្បាលជង្គង់អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវអង្គុយច្រៀតជ្រៀតពួកភិក្ខុជាចេះខ្លះ មិនត្រូវបៀតបៀនភិក្ខុខ្ចីទាំងឡាយ ដោយអាសនៈ មិនត្រូវ អង្គុយសង្កត់សង្កាដិ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវបន្ទាបបាត្រឲ្យស្រួល កុំ ឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាត បើមានកន្តោរដាក់ទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប ហើយចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្តោរដាក់ទឹក ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យ កន្តោរដាក់ទឹកខ្ចាត់ខ្ចាយទឹកឡើយ កុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជិតខាងទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្កាដិទឹកដោយទឹកឡើយ បើគ្មានកន្តោរដាក់ទឹកទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើទឹក (នោះ) ឲ្យទាប ហើយស្រោចលើផែនដី ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យភិក្ខុជិតខាងទាំងឡាយ ទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្កាដិ ទឹក ដោយទឹកឡើយ បើមានទាយកប្រគេនបាយ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកបាយ តែត្រូវធ្វើទិកាសឲ្យដាក់សម្លបានផង បើ មានទឹកដោះថ្នាំក្តី ប្រេងក្តី សម្លខត្តរិកង្កក្តី ភិក្ខុជាចេះត្រូវពោលថា ចូរអ្នកចាត់ចែងដល់ភិក្ខុគ្រប់រូបឲ្យបានស្មើៗគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយ គោរព ត្រូវមានសេចក្តីសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្លស្មើគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើតែត្រឹមកណ្តាប់ មាត់បាត្រ ភិក្ខុគ្រប់រូបមិនទាន់បានបាយទុកគ្រប់គ្រាន់ត្រឹមណា ភិក្ខុជាចេះ មិនគប្បីឆាន់ត្រឹមនោះ ត្រូវឆាន់ចង្កាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវឆាន់ ចង្កាន់បិណ្ឌបាតសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវឆាន់ចង្កាន់បិណ្ឌបាតឲ្យស្មើ ត្រូវឆាន់ចង្កាន់បិណ្ឌបាតមានសម្លស្មើគ្នា មិនត្រូវច្រមចុះអំពីកំពូលបាយ ឆាន់ចង្កាន់បិណ្ឌបាតមិនត្រូវកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូបក្រៀម ដើម្បីឲ្យបានច្រើនជាងគេ បើគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវសូមសម្ល ឬបាយដើម្បីជា ប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវសំឡឹងរំពៃមើលបាត្រភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ដោយគិតនឹងលើកទោសទេ មិនត្រូវធ្វើពុំនូតបាយ ឲ្យធំហួស ប្រមាណ ត្រូវធ្វើពុំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺធ្វើឲ្យមូល កាលបើពុំនូតបាយ មិនទាន់ដល់មាត់ មិនត្រូវហារមាត់ចាំឡើយ កាលនឹងឆាន់ មិនត្រូវ ញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ ទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងពុំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវបោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវឆាន់ខាំ កាត់ពុំនូតបាយ (មួយកំណាត់ម្តង) មិនត្រូវឆាន់បៀមពុំនូតបាយ ឲ្យទូលថ្នាល់ឡើង (ដូចជាស្លា) មិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ មិនត្រូវឆាន់បាយ ឲ្យរោយរាយគ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្តាតចេញមកក្រៅ (ទទួលអាហារ) មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮផ្ទប់ៗ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮគ្រូកៗ មិនត្រូវឆាន់ លិទ្ធដៃ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបាត្រ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវទទួលភាជន៍ទឹកទាំងដៃប្រឡាក់អាមិសៈ ភិក្ខុទាំងពួង មិនទាន់ឆាន់ហើយ ត្រឹមណា ភិក្ខុជាចេះ មិនគប្បីទទួលយកទឹកត្រឹមនោះ កាលបើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវធ្វើ បាត្រឲ្យទាប កុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត បើមានកន្តោរទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប ហើយចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្តោរដាក់ទឹក ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យ កន្តោរដាក់ទឹកខ្ចាត់ខ្ចាយទឹកឡើយ កុំឲ្យពួកភិក្ខុជិតខាងទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្កាដិទឹកដោយទឹកឡើយ បើមិនមានកន្តោរទឹកទេ ត្រូវធ្វើ ទឹកឲ្យទាប ហើយចាក់លើផែនដី ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យពួកភិក្ខុជិតខាង ទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្កាដិ ទឹកដោយទឹកឡើយ មិនត្រូវចាក់ ទឹកលាងបាតមានទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់វិញ ត្រូវត្រឡប់ឲ្យបានមុនពួកភិក្ខុខ្ចី ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រោយភិក្ខុជាចេះទាំងឡាយ ត្រូវសង្ក្រមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់ហោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងែកងោកក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្លឹមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរចម្រើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្ថុ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត។

ភាណវារៈ ទី១ ចប់។

(បិណ្ឌចារិកវត្តកថា ទី៦)

CS vin.cv.08.06 | ភាគ ទី១១

(៦. បិណ្ឌចារិកវត្តកថា)

[៩០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិន បានសង្កេត ហើយចូលទៅកាន់លំនៅ (ផ្ទះគេ) ខ្លះ មិនបានសង្កេត ហើយចេញមកខ្លះ ចូលទៅដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេក ខ្លះ ឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មកវិញដោយរហ័សពេកខ្លះ។ មានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតមួយរូប

មិនបានសង្កេត ហើយដើរចូលទៅកាន់លំនៅ (គេ)។ ភិក្ខុនោះ កាលសំគាល់នូវទ្វារ ដើរចូលទៅកាន់បន្ទប់តូចមួយ។ ក្នុងបន្ទប់តូចនោះសោត មានស្រីអាក្រាតដេកផ្ទះ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានឃើញស្រីអាក្រាតដេកផ្ទះនោះ លុះឃើញហើយ គិតថា នេះមិនមែនជាទ្វារទេ នេះជាបន្ទប់តូចទេតើ ហើយក៏ចេញចាកបន្ទប់តូចនោះមក។ ស្វាមីរបស់ស្រីនោះ ក៏បានឃើញស្រីជាប្រពន្ធនោះអាក្រាតដេកផ្ទះ លុះឃើញហើយ ក៏គិតថា ភិក្ខុនេះ ប្រទូស្តនឹងប្រពន្ធរបស់អញហើយតើ ហើយចាប់ទះតប់ភិក្ខុនោះ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះ ក៏ភ្ញាក់ឡើង ដោយសារឮសូរសន្លឹកនោះ ហើយបានសួរ បុរសនោះថា នៃអ្នក ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទះតប់ភិក្ខុនេះ។ ស្វាមីឆ្លើយថា ភិក្ខុនេះប្រទូស្តហង់ឯងហើយ។ ប្រពន្ធប្រាប់ថា នៃអ្នក ភិក្ខុនេះ មិនបាន ប្រទូស្តខ្ញុំទេ ភិក្ខុនោះ ឥតបានធ្វើ (អំពើដូច្នោះទេ) ថាហើយ ក៏ឲ្យប្តីលែងភិក្ខុនោះទៅ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនោះបានទៅកាន់អាវាម ហើយប្រាប់ ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួក ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាត មិនសមបើនឹងស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិនបានសង្កេត ហើយ ចូលទៅកាន់លំនៅ (គេ) ខ្លះ មិនបានសង្កេត ហើយចេញមកខ្លះ ចូលទៅដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេក ខ្លះ ឈរក្នុងទីជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មកដោយរហ័សពេកខ្លះ (ដូច្នោះ)សោះ។ ត្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាដូច្នោះពិតមែនឬ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាត តាមទំនង ដែលពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាត គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃបាន។

[៩១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាត) គិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយ គប្បីបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សម្បត្តិកាយពន្លឺ (វត្ថុពន្លឺចង្កេះ) ហើយតម្រួតខត្តាសង្កត់ និងសង្ស័យ ពាក់កុំហើយឃ្នុំ ជួតបាត្រឲ្យស្អាត កាន់ដើរចូលទៅកាន់ស្រុកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចិរី ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រលែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវ ងេកងោកក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ កាលដែលនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគេ ត្រូវកំណត់ថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅតាមផ្លូវនេះ នឹងចេញមកវិញតាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវដើរចូលទៅ ដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរយូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់ រហ័សពេក ត្រូវឈរសង្កេតថា គេមានបំណងនឹងឲ្យចង្កាន់ ឬឥតមានបំណងនឹងឲ្យទេ បើប្រសិនជាគេបញ្ឈប់ការងារ ឬគេក្រោកចាកអាសនៈ ឬ ចាប់វែក ឬចាប់ភាជន៍ ឬគេមានបំណងនឹងឲ្យ ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ដឹងដូច្នោះហើយ ត្រូវឈររង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្កាន់ បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ ត្រូវវែកសង្ស័យដោយដៃឆ្វេង បង្ហាតបាតដោយដៃស្តាំ ហើយទ្របាតដោយដៃទាំងពីរ ទទួលយកចង្កាន់ តែកុំស្ទើរមើលមុខស្រីដែល ប្រគេន¹⁸⁾ ចង្កាន់នោះឡើយ ត្រូវសង្កេតថា គេមានបំណងនឹងឲ្យសម្ល ឬមិនមានបំណងនឹងឲ្យទេ បើប្រសិនជាគេចាប់វែកក្តី ចាប់ភាជន៍ក្តី ឬគេ មានបំណងនឹងឲ្យ ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី បិណ្ឌចារិកភិក្ខុដឹងដូច្នោះហើយ ត្រូវឈររង់ចាំ កាលបើគេបានប្រគេនចង្កាន់ហើយ ត្រូវបិទបាំងបាត ដោយសង្ស័យ ដើរត្រឡប់មកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អ ដើរទៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចិរី ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវ មានសំឡេងតិចៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រលែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងេកងោកក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាលអាសនៈ (ទុកចាំ) ត្រូវដម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ ជើង ដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជួតជើង ដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភោជន ហើយដម្កល់ទុក ត្រូវដម្កល់ទុកនូវទឹក សម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារ ដែលសល់អំពីបរិភោគ បើចង់ឆាន់ គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចោលក្នុងទីដែលគ្មានវត្ថុខៀវ (មានស្មៅជាដើម) ឬយកទៅចាក់ក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះ គប្បីសារអាសនៈទុក ត្រូវទុកដាក់នូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជួតជើងដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភោជន ហើយរៀបចំទុកដាក់ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសរោងភត្ត ភិក្ខុណា ឃើញក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកលាងវច្ចុះក្តី ដែលទេចគ្មានទឹក ភិក្ខុនោះត្រូវរក ទឹកមកដម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះ មិនអាចនឹងលើក(ដោយដៃខ្លួន) រួចទេ ត្រូវហៅរកគេ ជាគំរប់ពីរនាក់ ដោយហត្ថវិការ (បោយដៃ) ហើយឲ្យគេជួយ លើកដម្កល់ទុក តែកុំបញ្ចេញវាចា ព្រោះហេតុតែកិច្ចប៉ុណ្ណោះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះ ជាវត្ថុរបស់បិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនង ដែលបិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

(អារញ្ជិកវត្ថុថា ទី៧)

CS vin.cv.08.07 | ភាគ ទី១១

(៧. អារញ្ជិកវត្ថុថា)

[៩២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងព្រៃ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក មិនដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក មិន បានដម្កល់ទុកនូវភ្លើង មិនបានដម្កល់ទុកនូវពន្លឺភ្លើង មិនដឹងផ្កាយនក្ខត្តបុក្ស មិនដឹងចំណែកនៃទិស។ មានពួកចោរទៅក្នុងទីនោះ បានសួរភិក្ខុ ទាំងនោះថា មានទឹកផឹកឬទេ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អារុសោ។ ចោរសួរថា ចុះទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មានឬទេ លោក ម្ចាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អារុសោ។ ពួកចោរសួរថា ចុះភ្លើងមានឬទេ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេអារុសោ។ ពួកចោរសួរថា ចុះលើពន្លឺភ្លើង មានឬទេ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អារុសោ។ ពួកចោរសួរថា ចុះក្នុងថ្ងៃនេះ ប្រកបដោយ ផ្កាយនក្ខត្តបុក្សអ្វី។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោ យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ។ ពួកចោរសួរថា នេះហៅថាទិសអ្វី លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុ

ទាំងឡាយប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ អារុសោ។ លំដាប់នោះ ចោរទាំងនោះនិយាយថា ទឹកសម្រាប់ផឹករបស់ភិក្ខុទាំងនេះក៏គ្មាន ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក៏គ្មាន ភ្លើងក៏គ្មាន ឈើពុំនួតភ្លើងក៏គ្មាន ផ្កាយនក្ខត្តប្បក្សក៏មិនដឹង ចំណែកនៃទិសក៏មិនស្គាល់ ពួកនេះ ជាចោរទេតើ ពួកនេះមិនមែនជាភិក្ខុឡើយ ថាហើយ ក៏នាំគ្នារាយ ហើយដើរចេញទៅ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានប្រាប់ដំណើរនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានយកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបបង្គំទូល ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើផ្នែកម្នាក់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ថុ ដល់អារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ) តាមទំនងដែលអារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃបាន។

[៩៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (អារញ្ញកភិក្ខុ) ត្រូវក្រោកឡើងអំពីព្រឹកព្រហាម ហើយច្រកបាត្រក្នុងស្លោក រួចស្តាយលើស្នា ធ្វើចិញ្ចឹមនៅលើកពាក់ស្បែកជើង ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទទ្វារ និងបង្អួច រួចហើយចុះពីទីសេនាសនៈ ដោយគិតថា អាត្មាអញ នឹងចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងកាលឥឡូវនេះ ត្រូវដោះស្បែកជើង ហើយបន្ទាបគោរ ច្រកដាក់ក្នុងស្លោកបាត្រ ហើយស្តាយលើស្នា បិទបាំងកាយឲ្យមានមណ្ឌលបិស្សៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សម្តែងកាយពន្លឺ តម្រួតខត្តាសង្គ្គៈ និងសង្សារដី ហើយឃុំពាក់កុំ ហើយជួតបាត្រ កាន់ដើរចូលទៅក្នុងស្រុកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង អារញ្ញកភិក្ខុ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្កេតប្រយ័ត្នដោយល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ មិនត្រូវចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគេ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅ តាមផ្លូវនេះ នឹងចេញមកវិញតាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកវិញដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរយូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់មករហ័សពេក ត្រូវឈរសង្កេតមើលថា គេចង់ឲ្យចង្កាន់ ឬមិនចង់ឲ្យទេ បើគេបញ្ឈប់ការងារក្តី ក្រោកអំពីអាសនៈក្តី ចាប់កាន់វែកក្តី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្តី គេចង់ប្រគេនចង្កាន់ ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ភិក្ខុដឹងដូច្នោះហើយ ត្រូវរង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្កាន់ ត្រូវយកដៃឆ្វេងវែកសង្សារដី យកដៃស្តាំបង្ហោសបាត្រ ហើយទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ទទួលយកចង្កាន់ តែកុំសំឡឹងមើលមុខស្រ្តីដែលប្រគេនចង្កាន់ឡើយ ត្រូវសង្កេតពិនិត្យមើលថា គេចង់ប្រគេនសម្ប ឬមិនចង់ប្រគេនទេ បើគេចាប់កាន់វែកក្តី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្តី គេចង់ប្រគេន ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ភិក្ខុដឹងដូច្នោះហើយ ត្រូវរង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្កាន់ហើយ ត្រូវយកសង្សារដីបិទបាំងបាត្រ ដើរត្រឡប់ចេញមកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់ចេញមកពីស្រុកវិញហើយ ត្រូវច្រកបាត្រក្នុងស្លោក ហើយស្តាយលើស្នា ហើយប្រមូលចិញ្ចឹមទូល លើក្បាល ហើយពាក់ស្បែកជើងដើរទៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អារញ្ញកភិក្ខុ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក ត្រូវកម្ពល់ទុកនូវភ្លើង ត្រូវដម្កល់ទុកនូវឈើពុំនួតភ្លើង ត្រូវដម្កល់ទុកនូវឈើច្រត់ ត្រូវរៀននូវផ្កាយនក្ខត្តប្បក្សទាំងអស់ ឬដោយឯកទេស គួរជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងទិស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះ ជាវត្ថុរបស់អារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

(សេនាសនវត្ថុកថា ទី៨)

CS [vin.cv.08.08](#) | ភាគ ទី១១

(៨. សេនាសនវត្ថុកថា)

[៩៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើចិញ្ចឹមរកម្ហូបក្នុងទីវាល។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីច្រាសខ្យល់។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីច្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលីសោះឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បានយកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីច្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើផ្នែកម្នាក់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសេនាសនវត្ថុ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ។

[៩៥] ភិក្ខុនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើអាច (សំអាតបាន) ក៏ត្រូវសំអាត កាលដែលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវយកបាត្រ និងចិញ្ចឹមទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរជាមុន ហើយត្រូវយកនិសីទនៈ និងកម្រាល ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកពួក និងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបគ្រឿងស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំងឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ត្រាសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់ផ្នែក ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវកំណត់ទីដែលគេក្រាលកម្រាលផែនដីយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ បើក្នុងវិហារស្តុកស្តាញ (មិនស្អាតដោយសរសៃពីងពាងជាដើម) ភិក្ខុត្រូវបោសតាំងពីពិតជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច ត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយថ្នាំ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សម្តែងពូត ហើយសឹមជូត បើទីផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយរត្នមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សម្តែងពូត រួចសឹមជូត បើទីផ្ទៃគេមិនធ្វើទេ ភិក្ខុត្រូវប្រសប់ដោយទឹក ហើយសឹមជូត ដោយគិតថា កុំឲ្យវិហារប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសម្រាមទៅចោល ក្នុងទីដីសមគួរ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតភិក្ខុផងគ្នា មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតវិហារ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងធ្លាដែលជាទីច្រាសខ្យល់ ត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីក្រោមខ្យល់ ត្រូវហាលកម្រាលផែនដីហើយ ជម្រះគោះក្នុងទីដីសមគួរ រួចសារយកមកក្រាលដូចដើមវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែហើយជូតសំអាតក្នុងទីដីសមគួរ រួចនាំយកមកដម្កល់ទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែ ហើយជម្រះគោះក្នុងទីដីសមគួរ ហើយលើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលតាំង ហើយជម្រះគោះក្នុងទីដីសមគួរ ហើយលើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ រួចនាំយកមកទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលពួកខ្នើយ ហើយជម្រះគោះ ក្នុងទីដីសមគួរ រួចនាំយកមករៀបចំទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះគោះ ក្នុងទីដីសមគួរ រួចសារយកមកក្រាលទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកន្ត្រាសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទីដី

សមគួរ ហើយជួត រួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនការសម្រាប់ផ្នែក ក្នុងទីដីសមគួរ ហើយជួត រួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវ ទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលដែលទុកដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយស្លាបខាងក្រោមគ្រែ ឬខាងក្រោមតាំង ដោយដៃម្ខាងសិន សឹមទុកដាក់បាត្រចុះ តែចាំមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ ក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលដែលនឹងទុកចីវរ ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយជួតស្នូរចីវរ ឬខ្សែស្បៀងដោយដៃម្ខាង ហើយធ្វើដោយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយសិន សឹមទុកចីវរចុះ បើមានខ្យល់ប្រកបដោយឆ្នលី បក់មកអំពីទិស ខាងកើត ភិក្ខុត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើមានខ្យល់ប្រកបដោយឆ្នលី បក់មកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើមានខ្យល់ ប្រកបដោយឆ្នលី បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើមានខ្យល់ប្រកបដោយឆ្នលី បក់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិស ខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ភិក្ខុត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណ មានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើខបង្កាន់សាលាមានសម្រាម ត្រូវបោសខបង្កាន់ សាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសម្រាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើមិនមានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវ ដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើមិនមានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើមិនមានទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះ ត្រូវចាក់ទឹក ក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះទុក បើភិក្ខុខ្ចីនៅក្នុងវិហារមួយ ជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ មិនទាន់បានអនុញ្ញាតពីភិក្ខុចាស់ទេ មិនត្រូវបង្រៀនបាលី មិនត្រូវ បង្រៀនអដ្ឋកថា មិនត្រូវធ្វើស្វាធារ្យ មិនត្រូវសំដែងធម៌ មិនត្រូវអុជចង្កៀង មិនត្រូវលត់ចង្កៀង មិនត្រូវបើកបង្អួច មិនត្រូវបិទបង្អួចឡើយ បើភិក្ខុ ខ្ចីដើរចង្រម ក្នុងទីចង្រមមួយជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ ភិក្ខុចាស់ ចង្រមតាមផ្លូវណា ភិក្ខុខ្ចីត្រូវដើរចៀសពីផ្លូវនោះ តែកុំឲ្យជាយសង្ហាដំប៉ះភិក្ខុចាស់ ឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាសេនាសន៍ត្រូវបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនង ដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុង សេនាសន៍។

(ជន្មាយវត្ថុកថា ទី៩)

CS [vin.cv.08.09](#) | ភាគ ទី១១

(៩. ជន្មាយវត្ថុកថា)

[៩៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ហាមប្រាមក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាគរខស ច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារ អង្គុយនៅត្រង់ទ្វារ។ ជួនជាភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ត្រូវកំដៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបាន ក៏ជ្រប់ជួលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា មិនសមបើ ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាគរខសជាច្រើន បង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារ អង្គុយ នៅត្រង់ទ្វារសោះ ជួនជាភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ត្រូវកំដៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបាន ក៏ជ្រប់ជួលទៅ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំង នោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាមកគរខសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារ អង្គុយ នៅត្រង់ទ្វារ ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ត្រូវកំដៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ រកទ្វារចេញមកមិនបាន ក៏ជ្រប់ជួលទៅ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ បើ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះ ជាទីរក្សាកាយហើយ មិនត្រូវនាំគ្នាគរខសជាច្រើន បង្កាត់ភ្លើង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើទេ ភិក្ខុណាបង្កាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវបិទទ្វារ ហើយអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តជន្មាយវត្ថុ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ។

[៩៧] ភិក្ខុណាទៅកាន់ផ្ទះ ជាទីរក្សាកាយមុនគេ បើមានផេះនៅកកកុញ ភិក្ខុនោះ ត្រូវកើបផេះចោលចេញ បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយមានសម្រាម ត្រូវបោសផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ បើលានខាងក្រៅ (ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ) មានសម្រាម ត្រូវបោសលានខាងក្រៅចេញ បើបរិវេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ចេញ ត្រូវសូន្យគ្រឿងលំអិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិតទុក ត្រូវចាក់ទឹកទុកក្នុងស្លកទឹក កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយ ដីស្អិត ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិន ត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ បើអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលភិក្ខុនឹង ចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទី រក្សាកាយ បើភិក្ខុអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) សូម្បីក្នុងទឹក ក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈបានដែរ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងមុខពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងលើខ្សែទឹក កាលភិក្ខុងូតរួចហើយ ឡើងមកវិញ ត្រូវបើកផ្លូវឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងចុះទៅ ភិក្ខុណា ចេញពីផ្ទះជាទី រក្សាកាយខាងក្រោយគេ បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយមានភក់ ភិក្ខុនោះត្រូវលាងចេញ ត្រូវលាងស្លកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ហើយរៀបចំទុកដាក់តាំង សម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចលត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារសឹមចេញមក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះ ជាជន្មាយវត្ថុរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនង ដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ។

(វច្ឆកុដិវត្ថុកថា ទី១០)

CS [vin.cv.08.10](#) | ភាគ ទី១១

(១០. វច្ឆកុដិវត្ថុកថា)

[៩៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្រព្វ ជាតិជាព្រាហ្មណ៍ បន្ទាបង់វត្ថុហើយ មិនប្រាថ្នាដើម្បីនឹងជម្រះចេញ ដោយគិតថា នរណានឹងហ៊ានប៉ះពាល់ នូវរបស់អាក្រក់ មានក្លិនស្អុយនេះ។ ដង្កូវក៏តាំងនៅក្នុងវត្ថុមគ្គ របស់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកបន្ទាបង់វត្ថុ ហើយមិនជម្រះចេញទេដឹង។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុបន្ទាបង់វត្ថុ ហើយមិន ជម្រះចេញសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកបន្ទាបង់វត្ថុហើយ មិនជម្រះចេញ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ។ បេ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀល ហើយធ្វើធម្មិតថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបន្ទាបង់វត្ថុហើយ បើទឹកមាន¹⁹⁾ ភិក្ខុកុំគប្បីមិនជម្រះ ចេញ ភិក្ខុណាមិនជម្រះចេញ ត្រូវអារម្ភិក្ខុដ។

[៩៩] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទាបង់វត្ថុក្នុងវត្ថុក្នុង តាមលំដាប់ចាស់ខ្លី។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលឈឺវត្ថុមកដល់មុនហើយរង់ចាំ។ ភិក្ខុ ទាំងនោះខំអត់ទ្រាំវត្ថុ ក៏ជ្រប់ជ្រួលទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទាបង់វត្ថុក្នុងវត្ថុក្នុង តាមលំដាប់ចាស់ខ្លី ភិក្ខុខ្លីទាំងឡាយ ដែលឈឺវត្ថុមកដល់មុនហើយរង់ចាំ ភិក្ខុទាំង នោះខំអត់ទ្រាំវត្ថុ ក៏ជ្រប់ជ្រួលទៅ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ។ បេ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបន្ទាបង់វត្ថុ ក្នុងវត្ថុក្នុង តាមលំដាប់ចាស់ខ្លីទេ ភិក្ខុណាបន្ទាបង់ ត្រូវអារម្ភិក្ខុដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុបន្ទាបង់វត្ថុ តាមលំដាប់ដែលមកដល់²⁰⁾

[១០០] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅកាន់វត្ថុក្នុងដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅខ្លះ បន្ទាបង់វត្ថុប្រឹងរមាត់ខ្លះ បន្ទាបង់ វត្ថុទាំងទំពារឈើស្នួនខ្លះ បន្ទាបង់វត្ថុខាងក្រៅទ្រវត្ថុខ្លះ បន្ទាបង់បស្សៈខាងក្រៅទ្រវត្ថុខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទ្រវត្ថុខ្លះ កិតដោយឈើដី គ្រោតគ្រាតខ្លះ ចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវត្ថុខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះធ្វើសំឡេងពូបចុបខ្លះ ទុក ទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជនសម្រាប់ជម្រះខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ត បង្គាប់ថា មិនសមបើឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នឹងចូលទៅកាន់វត្ថុក្នុងដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅកាន់ខ្លះ ខំប្រឹងរមាត់បន្ទាបង់វត្ថុខ្លះ បន្ទាបង់វត្ថុទាំងទំពារឈើស្នួនខ្លះ បន្ទាបង់វត្ថុខាងក្រៅទ្រវត្ថុខ្លះ បន្ទាបង់បស្សៈខាងក្រៅទ្រវត្ថុខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទ្រវត្ថុខ្លះ កិត ដោយឈើដីគ្រោតគ្រាតខ្លះ ចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវត្ថុខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះធ្វើឲ្យ លំឡេងចុបចុបខ្លះ ទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជនសម្រាប់ជម្រះខ្លះ ដូច្នោះសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រៀងនេះពិតមែនឬ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ។ បេ។ ព្រះ មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ធ្វើធម្មិតថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិនូវវត្ថុក្នុងវត្ថុ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងវត្ថុក្នុងវត្ថុ។

[១០១] ភិក្ខុណាទៅកាន់វត្ថុក្នុង ភិក្ខុនោះត្រូវឈរខាងក្រៅ ហើយគ្រហែម ទោះបីភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុង ក៏ត្រូវគ្រហែមតប ភិក្ខុនោះត្រូវ ពាក់ចីរលើស្បង់ចីរ ឬខ្សែស្បង់ រួចកុំប្រញាប់ប្រញាល់ ចូលទៅកាន់វត្ថុក្នុងដោយស្រួល កុំចូលទៅដោយប្រញាប់ពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចូល ទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទាបង់វត្ថុ ហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវខំប្រឹងរមាត់បន្ទាបង់វត្ថុ មិនត្រូវបន្ទាបង់វត្ថុទាំងទំពារឈើស្នួន មិនត្រូវបន្ទាបង់វត្ថុខាងក្រៅទ្រវត្ថុ មិនត្រូវបន្ទាបង់បស្សៈខាងក្រៅទ្រវត្ថុ មិនត្រូវស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទ្រវត្ថុ មិនត្រូវកិតដោយឈើគ្រោត គ្រាត មិនត្រូវចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវត្ថុ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទាបង់វត្ថុ ហើយសឹមបិទបាំង (ស្បង់) មិនត្រូវចេញមកដោយ រួសរាន់ពេក មិនត្រូវចេញមកទាំងសើយស្បង់ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះ ហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវជម្រះធ្វើសំឡេងឲ្យពូបចុប មិន ត្រូវទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជនសម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះ ហើយសឹមបិទបាំង បើវត្ថុក្នុងប្រឡាក់ ត្រូវលាងចេញ បើកញើ សម្រាប់ដាក់ឈើសម្រាប់កិតពេញ ត្រូវចាក់ឈើសម្រាប់កិតចោលចេញ បើវត្ថុក្នុងមានសម្រាម ត្រូវបោសវត្ថុក្នុងចេញ បើលានវត្ថុក្នុងមានស ម្រាម ត្រូវបោសលានវត្ថុក្នុងចេញ បើបរិវេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើទឹកក្នុងក្នុង សម្រាប់ជម្រះគ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្នុងសម្រាប់ជម្រះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះ ជា វត្ថុក្នុងវត្ថុ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងវត្ថុក្នុងវត្ថុ។

(ឧបជ្ឈាយវត្ថុកថា ទី១១)

CS [vin.cv.08.11](#) | ភាគ ទី១១

(១១. ឧបជ្ឈាយវត្ថុកថា)

[១០២] សម័យនោះឯង ពួកសន្ធិវិហារិក មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយវត្ថុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា តិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា មិនសមបើពួកសន្ធិវិហារិក មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយវ ទាំងឡាយសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បានឮថា ពួកសន្ធិវិហារិក មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយវទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើសន្ធិវិហារិក មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយវទាំងឡាយសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើ ធម្មិតថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិនូវ ឧបជ្ឈាយវត្ថុ ដល់សន្ធិវិហារិកទាំងឡាយ តាម ទំនងដែលសន្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយវទាំងឡាយ។

[១០៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សន្និហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍។ ឯសេចក្តីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍នោះ ដូច្នោះ សន្និហារិក ត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង រួចធ្វើសំពត់ខត្តាសង្កៈ ធៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្នួន ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ សន្និហារិក ត្រូវលាងភាជន៍ ហើយបង្ហោនបបរចូលទៅប្រគេន កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ហុតបបររួចហើយ សន្និហារិក ត្រូវ ប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជន៍ លើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញ ហើយ សន្និហារិកត្រូវសារអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម សន្និហារិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ ស្រុក សន្និហារិកត្រូវប្រគេនស្បង់ ហើយទទួលស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតខត្តាសង្កៈ និងសង្សារិដិ ហើយប្រគេន ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក រួចហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់បានសន្និហារិកជាបច្ច័យសមណៈ (តាមក្រោយឧបជ្ឈាយ៍) សន្និហារិក ត្រូវបិទ បាំងមណ្ឌល៣ គឺស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថុពន្ធចង្កេះ ហើយតម្រួតខត្តាសង្កៈ និងសង្សារិដិ ហើយប្តូរពាក់កុំ ហើយជូតបាត្រ ហើយ កាន់យកទៅ ធ្វើជាបច្ច័យសមណៈ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុ ដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍កំពុង និយាយ សន្និហារិកមិនត្រូវនិយាយស្តាប់ក្នុងចន្លោះៗឡើយ បើឧបជ្ឈាយ៍ កំពុងនិយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ សន្និហារិកត្រូវឃាត់ កាលវិលត្រឡប់មកវិញ សន្និហារិកត្រូវមកឲ្យបានមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ រួចដម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ហើយត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ ត្រូវប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរទទឹក សន្និហារិក ត្រូវសំដីលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយឲ្យហួសពីគ្នាមានប្រមាណ៤ធ្លាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្គត់ចីវរពាក់កណ្តាល ឡើយ ត្រូវដាក់វត្ថុពន្ធចង្កេះក្នុងផ្គត់ចីវរ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត ហើយឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ សន្និហារិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយបង្ហោនអាហារ បិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ឆាន់រួចហើយ សន្និហារិក ត្រូវប្រគេនទឹក រួចទទួលយក បាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) លាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្អាតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (យូរពេក) សន្និហារិក ត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងសិន ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្តួរចីវរ ឬខ្សែស្បៀង រួចធ្វើ ជាយចីវរខាងនាយ ឲ្យជាផ្គត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សន្និហារិកត្រូវសារអាសនៈចេញ ត្រូវ ទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានស ម្រាម សន្និហារិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ស្រង់ទឹក សន្និហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការ ទឹកត្រជាក់ សន្និហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការទឹកក្តៅ សន្និហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូល ទៅកាន់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយ សន្និហារិក ត្រូវសូន្យគ្រឿងលំអិតត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយ ហើយដើរតាមពីខាង ក្រោយៗឧបជ្ឈាយ៍ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយ រួចទទួលចីវរមកទុកដាក់ ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេន ដីស្អិត បើសន្និហារិកអាចចូលទៅបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង(កាយ) ពីខាងមុខ ខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយចុះ មិនត្រូវអង្គុយច្រៀតបៀតភិក្ខុជាចេះទាំងឡាយ មិន ត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចី ដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងផ្ទះជាទិរក្សាកាយ កាលឧបជ្ឈាយ៍ដើរចេញពីផ្ទះជាទិរក្សាកាយទៅ សន្និ ហារិក ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ពីខាងមុខ ខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីផ្ទះជាទិរក្សាកាយ សូម្បីក្នុង ទឹក សន្និហារិក ក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ លុះស្រង់ទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្អាតទឹកចេញ រួចស្លៀកស្បង់ ហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្សារិដិ (ទៅឧបជ្ឈាយ៍) សន្និហារិក ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទិរក្សាកាយ ដើរចេញមកមុន ហើយរៀបចំអាសនៈចាំ ត្រូវដកលំទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូ តជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើសន្និហារិកចង់រៀនបាលី គប្បីឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បង្រៀនចុះ បើសន្និហារិក ចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថា (នឹងឧបជ្ឈាយ៍)ចុះ ឧបជ្ឈាយ៍នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើសន្និហារិកអាច (នឹងបោស សំអាតបាន) ត្រូវបោសសំអាតចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីវរចេញមកមុន ទៅកម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរត្រូវនាំយក កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកពួកនិងខ្នើយ ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវលើកគ្រែបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះ សន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកដោយស្រួល ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវលើកតាំងបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយ នាំយកឲ្យស្រួល ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែ ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ត្រានសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកការសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវចំណាំទុកនូវកម្រាលផែនដី ដែលគេក្រាលទុកនៅ កន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ បើគ្រឿងស្លកស្លាញ (មានសរសៃពឹងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ សន្និហារិកត្រូវបោស ចេញពីពិតជាមុន ត្រូវបោសចំណែកជ្រុងសន្លឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងគេលាបដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ដោយធូលីជាដើម សន្និ ហារិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូត ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេបរិកម្មដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ សន្និ ហារិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូត ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) គេមិនបានធ្វើបរិកម្មទេ សន្និហារិក ត្រូវប្រសិទិករួច សឹមជូត ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោល ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវហាលកម្រាលផែនដី រួចហើយបោកជម្រះ គោះ (ដី ចេញឲ្យស្អាត) រួចហើយ សឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែ ហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដម្កល់ទុក ក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែ រួចហើយបោសជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) រួចលើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកចេញ ដោយស្រួល ហើយតាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដីលហាលតាំង ហើយបោសជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះ ទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកដោយស្រួល ហើយរៀបចំទុកដាក់ដូចដែលវិញ ត្រូវសំដីលពួកនិងខ្នើយ រួចហើយបោសគោះហើ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយក ទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដីលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ ហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលកន្ត្រានសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ រួចជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលការសម្រាប់ផ្អែក រួចជូត ហើយ នាំយកទៅទុក ក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលដែលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬ ក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលដែលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្តួរចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ហើយបត់ដោយខាងនាយ ឲ្យជាផ្គត់មកខាងអាយ រួចសឹមទុកចីវរចុះ បើខ្យល់មានទាំងធូលី បក់មកអំពីទិសខាងកើត សន្និហារិក

ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានទាំងឆ្នលើបក់មកពីទិសខាងលិច សន្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានទាំងឆ្នលើបក់ មកពីទិសខាងជើង សន្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានទាំងឆ្នលើបក់មកពីទិសខាងត្បូង សន្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ សន្ធិវិហារិក ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្ដៅ សន្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើបង្អួចក្នុង វេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសម្រាម ត្រូវបោសរោង ឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងភ្លើង បើបង្គន់មានសម្រាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ទេ ត្រូវដងទឹក សម្រាប់ឆាន់ទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទេ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះមិនមាន សន្ធិវិហារិក ត្រូវចាក់ទឹក ទៅក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្ដីអផ្សុកកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សន្ធិវិហារិក ត្រូវម្យ៉ាងដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយម្យ៉ាង ឬនិយាយធម្មកថា ដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើសេចក្ដីសង្ស័យកើតឡើង ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សន្ធិវិហារិកត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវរកគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ ឬនិយាយ ធម្មកថា ដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើទិដ្ឋិអាក្រក់ កើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សន្ធិវិហារិក ត្រូវជួយដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬនិយាយធម្មកថា ដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស សន្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាស ដល់ ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ គឺទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ សន្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីទាញឧបជ្ឈាយ៍ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មានត្ថ សន្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ថ ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់អញ្ជានកម្ម សន្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអញ្ជានកម្ម ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី បញ្ញាជនីយកម្មក្ដី បដិសារណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សន្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃមិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបន្ទានទៅដើម្បីកម្ម ស្រាល ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ ប្រសិនបើសង្ឃបានធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី បញ្ញាជនីយកម្មក្ដី បដិសារណីយ កម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះរួចហើយ សន្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា ឧបជ្ឈាយ៍ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្របរោម គប្បីប្រព្រឹត្តត្ថ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីម្យ៉ាងកម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីររវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍គួរនឹងលាង សន្ធិ វិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា គួរនឹងលាងចីររវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីររវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍ ជាសំពត់គួរធ្វើ សន្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា គួរនឹងធ្វើចីររវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់រវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍គួរស្ងោរ សន្ធិវិហារិក ត្រូវស្ងោរ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា នឹងគប្បីស្ងោរគ្រឿងជ្រលក់ រវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីររវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍ គួរជ្រលក់ សន្ធិវិហារិក ត្រូវជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា នឹងគប្បីជ្រលក់ចីររវបស្ថេឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ ចីររ ត្រូវជ្រលក់ ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់ទេ សន្ធិវិហារិក មិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ សន្ធិវិហារិកមិនទាន់ប្រាប់ ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីររ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលចីរររបស់ ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុ ណាមួយកោរសក់ឲ្យ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើបរិកម្ម (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយ ដល់ភិក្ខុ ណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយ (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវយកភិក្ខុណាមួយ ជា បច្ឆាសមណៈ (របស់ខ្លួន) មិនត្រូវនាំចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ នាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យ (ខ្លួន) សន្ធិវិហារិកមិន បានលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍មានជម្ងឺ សន្ធិវិហារិក ត្រូវ នៅបម្រើអស់កាល ដែលលោកមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំលោកទាល់តែសះជាអាណ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជា ឧបជ្ឈាយ៍រត្ថ របស់សន្ធិ វិហារិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលសន្ធិវិហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ។

(សន្ធិវិហារិកវត្ថុកថា ទី១២)

CS [vin.cv.08.12](#) | ភាគ ទី១១

(១២. សន្ធិវិហារិកវត្ថុកថា)

[១០៤] សម័យនោះឯង ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសន្ធិវិហារិកទាំងឡាយឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដី ប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា មិនសមបើឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសន្ធិវិហារិក ទាំងឡាយសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសន្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ។ បេ។ លុះទ្រង់ បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្ត សន្ធិវិហារិកវត្ថុ ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ទាំងឡាយ តាមទំនងដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងពួកភិក្ខុជាសន្ធិវិហារិក។

[១០៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសន្ធិវិហារិក។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសន្ធិវិហារិកនោះ ដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ និងអនុគ្រោះសន្ធិវិហារិក ដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយដម្ពន្តាន ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើ ឧបជ្ឈាយ៍មានបាត្រ សន្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យបាត្រទៅសន្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា បាត្រគប្បីកើតដល់សន្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីររ សន្ធិវិហារិកគ្មានចីររ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យចីររទៅសន្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីររគប្បី កើតដល់សន្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានគ្រឿងបរិក្ខារ សន្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសន្ធិ វិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្ជល់ខ្ជាយថា គ្រឿងបរិក្ខារ គប្បីកើតឡើងដល់សន្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើសន្ធិវិហារិកមានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវ ក្រោកឡើងពិព្រឹក ហើយឲ្យឈើស្នួន ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងកាជន ហើយបង្ហោសបបរទៅឲ្យ កាលសន្ធិ វិហារិកហុតបបររួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលភាជន៍យកមកវិញ កាន់បន្ទាប កុំឲ្យទង្ហិច (នឹងអ្វីៗ) លាងរួចហើយ ទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសន្ធិវិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសារអាសនៈទុក បើប្រទេសនោះមានសម្រាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើសន្ធិ

វិហារិក មានប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បៀងសម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលយកស្បៀងបន្លាស់មកវិញ ត្រូវឲ្យរត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវដង្ហែក ឧត្តរសង្ក្រាន្ត និងសង្ការដំបៅឲ្យ ត្រូវជូតបាតដៃលទទឹក ហើយសឹមឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រាលអាសនៈទុក ដោយគិតថា ពេលថ្ងៃនេះ សន្និវិហារិក មុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ត្រូវដឹកលទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់ បានលាង ត្រូវក្រោកឡើង ទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បៀងបន្លាស់ ហើយទទួលយកស្បៀង ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើម ឬជាំជាម (ដោយញើសក្តែល) ត្រូវសំដីលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវ លើកដោយចីវរឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្គត់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើរត្តពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើ មានអាហារបិណ្ឌបាត សន្និវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក ហើយបង្ហោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅឲ្យ ត្រូវសួរសន្និវិហារិកដោយទឹក ឆាន់ លុះសន្និវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក ហើយទទួលយកបាតមកវិញ កាន់បន្ទាប់ កុំឲ្យទង្គិច (នឹងអ្វីៗ) លាងឲ្យស្អាត ហើយជូត ទឹកឲ្យស្ងួត ហើយហាលថ្ងៃស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាតក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេកឡើយ) ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលនឹងរៀបទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្លាបក្រោមគ្រៃ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹង រៀបចំទុកដាក់ចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតសួរចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ហើយធ្វើដោយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ រួចសឹមទុកដាក់ចីវរ កាល សន្និវិហារិកក្រោកឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសារអាសនៈ រៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់ សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើសន្និវិហារិកចង់ងូតទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើសន្និវិហារិកត្រូវការទឹកត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសន្និវិហារិកត្រូវការទឹកក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ បើសន្និវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសូន្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវនាំយក តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដល់(សន្និវិហារិក) ហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដី សមគួរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតដល់ (សន្និវិហារិក) បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងចូលទៅកាន់ (ផ្ទះជាទីរក្សាកាយបាន) ត្រូវចូលទៅ កាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតជ្រៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមពួកភិក្ខុខ្លីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់សន្និ វិហារិកក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាង មុខ ខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម ដល់សន្និវិហារិកដែរ ងូតរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវ ឡើងមកមុន ជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ហើយស្លៀកស្បៀង រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់សន្និវិហារិក ហុចស្បៀងសម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ការដំបៅ ឲ្យ (សន្និវិហារិក) ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវដម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំង សម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរសន្និវិហារិកដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ សន្និវិហារិកនៅ ក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹង (បោសសំអាតបាន) ត្រូវសំអាតចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និង ចីវរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ។ បើទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុក កើតឡើងដល់សន្និវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរម្ងាប់ ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថា ដល់សន្និវិហារិកនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើត ឡើង ដល់សន្និវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថា ដល់សន្និវិហារិកនោះ បើទិដ្ឋិ (អាក្រក់) កើត ឡើងដល់សន្និវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះស្រាយ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថា ដល់សន្និវិហារិកនោះ បើសន្និវិហារិកត្រូវ គុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាស ដល់សន្និវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសន្និវិហារិកគួរ ដល់មូលាយបដិកស្សនៈ គឺទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីទាញសន្និវិហារិក មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសន្និវិហារិកគួរដល់មានត្ថ ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ថ ដល់សន្និវិហារិក ដោយឧបាយ ដូចម្តេចហ្ន៎ បើសន្និវិហារិក គួរដល់អញ្ជានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអញ្ជានកម្ម ដល់សន្និវិហារិក ដោយឧបាយដូច ម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់សន្និវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សូមកុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្ម ឬបង្ហោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាល ដល់សន្និវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត តជ្ជនីយ កម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើ ដល់សន្និវិហារិកនោះរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវ ធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា សន្និវិហារិក គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្របរមាម គប្បីប្រព្រឹត្តត្ថ គួរដល់កិរិយាលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បី រម្ងាប់នូវកម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សន្និវិហារិកគួរនឹងលាង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តី ខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីវររបស់សន្និវិហារិកគួរនឹងលាង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សន្និវិហារិកគួរនឹងធ្វើ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើចីវរ យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីវររបស់សន្និវិហារិកគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សន្និវិហារិក គួរនឹងស្សោរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវស្សោរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សន្និវិហារិក គួរនឹងស្សោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សន្និវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយថា ចីវររបស់សន្និវិហារិក គួរ នឹងជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វស្មើល្អ បើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ ឧបជ្ឈាយ៍កុំអាល ដើរចេញ បើសន្និវិហារិក មានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំដរាបអស់កាលដែលមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំដរាបសន្និវិហារិកសះជាជម្ងឺ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ទាំងនេះជា សន្និវិហារិកវត្ថុ របស់ឧបជ្ឈាយ៍ តាមទំនងដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសន្និវិហារិកទាំងឡាយ។

ចប់ ភាណវៈជាគំរប់ពីរ។

(អាចរិយវត្តកថា ទី១៣)

(១៣. អាចរិយវត្តកថា)

[១០៦] សម័យនោះឯង ពួកអន្តោសិក មិនបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើ ពួកអន្តោសិក មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយសោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអន្តោសិក មិន បានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ។ បើ ទ្រង់បន្ទោស ហើយធ្វើ ធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិ អាចរិយវត្ថ ដល់ពួកភិក្ខុជាអន្តោសិក តាមទំនង ដែលពួកភិក្ខុជាអន្តោសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ។

[១០៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអន្តោសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអាចារ្យ។ ឯការប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យនោះ ដូច្នោះ គឺអន្តោ សិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង ធ្វើសំពត់ខត្តាសង្កៈ រៀងស្នាម្នាង ហើយប្រគេនឈើស្នួន ប្រគេនទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាល អាសនៈទុក បើបឋមមាន អន្តោសិកត្រូវលាងភាជន៍ ហើយបង្ហោនបឋមទៅប្រគេន កាលបើអាចារ្យហុតបឋមរួចហើយ អន្តោសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាប់ កុំឲ្យទង្គិចនឹង (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តោសិក ត្រូវសារអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អន្តោសិក ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តោសិក ត្រូវ ប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហើយទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុពន្លឺចង្កេះ តម្រួតខត្តាសង្កៈ និងសង្សារដីហើយប្រគេន ត្រូវជូត បាត្រដែលទទឹក ហើយសឹមប្រគេន បើអាចារ្យចង់បានភិក្ខុជាបច្ចាសមណៈ អន្តោសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថុពន្លឺចង្កេះ ហើយតម្រួតខត្តាសង្កៈ និងសង្សារដី ហើយឃ្នុំ ពាក់ឡើង លាងបាត្រ ហើយកាន់យកទៅធ្វើជាបច្ចាសមណៈ នៃអាចារ្យ កុំ ដើរឆ្ងាយពេក កុំដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុ ដែលគេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ កាលបើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តោសិក មិនត្រូវនិយាយស្តាប់ពាក្យ ក្នុងចន្លោះៗឡើយ កាលបើអាចារ្យនិយាយពាក្យ ដែលជិតនឹងត្រូវអាប់ត្តិ អន្តោសិកត្រូវឃាត់ កាលនឹងត្រឡប់មក អន្តោសិក ត្រូវស្រូតមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវដម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់ បានលាង រួចក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ ប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើម ឬជាំដាម (ដោយញើស) អន្តោ សិក ត្រូវសំដីលក្នុងទីមានកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងទីមានកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយ ឲ្យ ហួសពីគ្នាប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផ្គត់ត្រង់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្ថុពន្លឺចង្កេះក្នុងផ្គត់ចីវរ បើមានចង្កាន់ បិណ្ឌបាត ហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តោសិក ត្រូវប្រគេនទឹក ហើយបង្ហោនបិណ្ឌបាតទៅប្រគេន ត្រូវសួរអាចារ្យដោយទឹកឆាន់ លុះអាចារ្យឆាន់រួច ហើយ អន្តោសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកបាតមកវិញ កាន់បន្ទាប់ កុំឲ្យទង្គិចទង្កុក (នឹងអ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្អាតទឹក រួចហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រចោលក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តោសិក ត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់ បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រ ក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាង ចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូរចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ធ្វើជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្គត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញ អន្តោ សិក ត្រូវសារអាសនៈចេញ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិន ទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អន្តោសិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តោសិក ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តោសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្តៅ អន្តោសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅ ប្រគេន បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អន្តោសិកត្រូវសូន្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ហើយកាន់យកតាំង សម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សា កាយ ដើរតាមក្រោយអាចារ្យ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើអន្តោសិកអាច (នឹងចូលទៅបាន) គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាប មុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយច្រៀតច្រៀតពួកភិក្ខុ ជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចី ដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់អាចារ្យក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អន្តោសិក ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក អន្តោសិក ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម ដល់អាចារ្យដែរ កាលអន្តោសិកងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្អាតទឹក ស្លៀកស្បង់ រួច ត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្សារដី ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដើរចេញមកមុន ហើយក្រាល អាសនៈចាំ ត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរ អាចារ្យដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើអន្តោសិក ចង់ឲ្យអាចារ្យបង្រៀនបាលី ត្រូវឲ្យលោកបង្រៀនចុះ បើអន្តោសិក ចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀន អដ្ឋកថា(នឹងអាចារ្យចុះ) អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើអន្តោសិកអាច (នឹងបោសសំអាតបាន) ត្រូវបោសសំអាតចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីវរចេញមកមុន ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ទៅដម្កល់ទុក ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកពួក និងខ្នើយ ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវលើកគ្រែបន្ទាប់ កុំឲ្យទង្គិចទង្កុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយក ឲ្យស្រួល ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំង កុំឲ្យទង្គិចទង្កុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកឲ្យស្រួល ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដី សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែ ទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ត្រោរ សម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ទៅដកលំទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវ នាំយកក្តារសម្រាប់ផ្នែកទៅដកលំទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវកំណត់ចាំទុកនូវកម្រាលផែនដី ដែលគេក្រាលទុកនៅកន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដីសមគួរ បើក្នុងវិហារមានគ្រឿងស្តុកស្មាញ (មានសរសៃពឹងពាងជាដើម) អន្តោសិក ត្រូវបោសពីពិតទុះមកជាមុន ត្រូវជូតចំណែកជ្រុង សន្លឹកបង្អួច បើជញ្ជាំង ដែលគេបរិកម្មដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តោសិកត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ ផែនដី ដែលគេបរិកម្មដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តោសិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតចេញ រួចហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានបរិកម្មទេ អន្តោសិក ត្រូវប្រសំដោយទឹក រួចសឹមជូត ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសម្រាមយកទៅ ចាក់ចោលក្នុងទីដីសមគួរ លុះអន្តោសិក ហាលកម្រាលផែនដី ហើយ ជម្រះគោះ (ដីចេញឲ្យស្អាត) រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែល វិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែ រួចហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែ រួចហើយជម្រះគោះ (ឲ្យ ស្អាត) រួចលើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិចទង្កុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល ហើយតាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលតាំង រួច ហើយត្រូវជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិចទង្កុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល តាំងទុកដូចដែលវិញ

ត្រូវហាលពួក និងខ្លើយ ហើយជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅរៀបចំទុកដាក់ដូចដែលវិញ ត្រូវសំដីលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលកន្តោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ រួចហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនក្តារសម្រាប់ផ្នែក រួចជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ អន្តេវាសិក ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្លាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង រួចហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ អន្តេវាសិក កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូរចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ហើយធ្វើដោយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរ បើមានខ្យល់ទាំងឆ្ងលីបក់មកពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានទាំងឆ្ងលីបក់មកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានទាំងឆ្ងលីបក់មកពីទិសខាងជើង អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានទាំងឆ្ងលីបក់មកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើរូកដីមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសរូកដីចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវដឹកលំទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិកត្រូវដឹកលំទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន អន្តេវាសិក ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិក ត្រូវបំបាត់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបំបាត់ ឬធ្វើធម្មកថា ដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថា ដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិ (សេចក្តីយល់ខុស) កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិក ត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើអាចារ្យត្រូវគុកាបត្តិ គួរដល់បរិវាសកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសកម្មដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ (ទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអាចារ្យ មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ថ អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ថដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អញ្ជានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអញ្ជានកម្ម ដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ជាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់អាចារ្យហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់អាចារ្យ ឬសង្ឃបង្កោនទៅ ដើម្បីកម្មដ៏ស្រាលដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ មួយវិញទៀត បើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ជាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យរួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាចារ្យគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្របរមោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាសខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិកត្រូវលាងប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងស្សោរ អន្តេវាសិកត្រូវស្សោរប្រគេន ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងស្សោរ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់ប្រគេន ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ អន្តេវាសិកកាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រគេនឲ្យសព្វល្អ មួយទៀត កាលបើដំណាក់ទឹកស្រក់ពុំទាន់អស់ អន្តេវាសិក កុំអាលចៀសចេញទៅឡើយ អន្តេវាសិកមិនទាន់ប្រាប់អាចារ្យ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាមួយ មកកោរសក់ឲ្យខ្លួនឡើយ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ច្របាច់) ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាមួយ ធ្វើបរិកម្មដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើវេយ្យាវច្ឆៈ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើវេយ្យាវច្ឆៈ ដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើជាបច្ចាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកាន់យកភិក្ខុណាមួយ (ធ្វើជា) បច្ចាសមណៈរបស់ខ្លួន មិនត្រូវនាំបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ នាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន អន្តេវាសិកមិនទាន់លាអាចារ្យ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្នសាន់ មិនត្រូវចៀសទៅកាន់ទិស បើអាចារ្យមានជម្ងឺ អន្តេវាសិកត្រូវថែទាំអស់កាលដែលលោករស់នៅ អន្តេវាសិក ត្រូវរង់ចាំត្រាតែអាចារ្យសះជាជម្ងឺ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះ ជា អាចារ្យវរត្ថ របស់អន្តេវាសិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ។

(អន្តេវាសិកវត្ថុកថា ទី៤)

CS vin.cv/08.14 | ភាគ ទី១១

(១៤. អន្តេវាសិកវត្ថុកថា)

[១០៨] សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស គឺៈដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើពួកអាចារ្យមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយសោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែនព្រះអង្គ។ បេ។ ព្រះសព្វញ្ញជាម្ចាស់ ទ្រង់បន្ទោស ហើយធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្ត អន្តេវាសិកវត្ថុ ដល់អាចារ្យទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាចារ្យទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ។

[១០៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិក។ ការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកនោះ ដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះ ត្រូវអនុគ្រោះអន្តេវាសិកដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយដម្បុន្តាន ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើអាចារ្យមាន

បាត្រ អន្តោសិកគ្មានបាត្រ ត្រូវអាចារ្យឲ្យបាត្រទៅអន្តោសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា បាត្រគប្បីកើតឡើងដល់អន្តោសិក ដោយឧបាយ
ដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានចីរ អន្តោសិកគ្មានចីរ ត្រូវអាចារ្យឲ្យចីរទៅអន្តោសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា ចីរគប្បីកើតឡើងដល់អន្ត
ោសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ អន្តោសិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវអាចារ្យឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅអន្តោសិក ឬត្រូវ
ធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា គប្បីកើតឡើងដល់អន្តោសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យត្រូវក្រោកពីព្រឹក
ហើយឲ្យឈើស្នួន ឲ្យទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ អាចារ្យ ត្រូវលាងភាជន៍ ហើយបង្កោរបបរឲ្យទៅ កាលអន្តោសិក
ហុតបបររួចហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាប កុំឲ្យទង្គិចទង្កក (អ្វី) ហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើអន្តោសិ
កក្រោកចេញឡើង អាចារ្យត្រូវសារអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអន្តោសិកមានប្រាថ្នា
ដើម្បីនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បងសម្រាប់ស្លៀក ហើយទទួលយកស្បងបន្ទាសមកវិញ ត្រូវឲ្យត្រពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តាសង្កៈ
និងសង្ហាដីហើយឲ្យ ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក ហើយសឹមឲ្យ អាចារ្យត្រូវក្រាលអាសនៈទុក ដោយគិតថា អន្តោសិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ក្នុង
វេលានេះ ត្រូវដកលំទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទៅ
ទទួលបាត្រ និងចីរ ត្រូវឲ្យស្បងបន្ទាស ហើយទទួលយកស្បងដែលស្លៀកមកវិញ បើចីររសើម ឬជាំជាម (ដោយញើសក្តែល) ត្រូវសំដីលចីរ
ក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អាចារ្យត្រូវបត់ចីរ កាលនឹងបត់ចីរ ត្រូវលើកជាយថីរឲ្យហួសពីគ្នា
ប្រមាណ៤ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្គត់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើត្រពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីរ បើអាហារបិណ្ឌបាតមាន ហើយ
អន្តោសិកត្រូវការចង់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយបង្កោរអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅ អាចារ្យត្រូវសួរអន្តោសិកដោយទឹកឆាន់ លុះអន្តោសិក
ឆាន់រួចហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្កក ហើយលាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្អាតទឹកចេញ ហើយហាល
ថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អាចារ្យត្រូវទុកបាត្រ និងចីរ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ។ បេ។ កាលដែលរៀបចំ
ទុកចីរ។ បេ។ ត្រូវបត់ជាយថីរខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីរចុះ កាលអន្តោសិកក្រោកចេញហើយ អាចារ្យត្រូវសារ
អាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់
បានលាង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអន្តោសិកចង់ងូតទឹក អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើ
អន្តោសិកត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើអន្តោសិកត្រូវការដោយទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ បើអន្ត
ោសិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អាចារ្យត្រូវសូន្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយហើយទៅ ឲ្យ
តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចហើយទទួលយកចីរមកទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិត បើអាចារ្យអាច (នឹងចូលទៅ
បាន) ត្រូវចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំង
ខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុខ្លីដោយអាសនៈ
អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់អន្តោសិកក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទ
បាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម ដល់អន្តោសិកដែរ លុះ
អាចារ្យងូតទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតខ្លួនឲ្យស្អាតទឹក រួចសឹមស្លៀកស្បង ហើយជូតទឹកអំពីខ្លួនរបស់អន្តោសិក ត្រូវឲ្យស្បង
សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវឲ្យសង្ហាដី ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវដកលំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំង
សម្រាប់រងជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរអន្តោសិក ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តោសិកនៅ
ក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើអាចារ្យអាច (នឹងសំអាតបាន) ត្រូវសំអាត កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីរចេញមុន
ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ។ បេ។ បើគ្មានទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ អាចារ្យត្រូវចាត់ទឹកទៅក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអធិក្ខត កើតឡើងដល់
អន្តោសិក អាចារ្យត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តោសិកនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យ កើតឡើងដល់អន្តោសិក
អាចារ្យត្រូវបន្ទាបងដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបន្ទាបង ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តោសិកនោះ បើទិដ្ឋិ (អាក្រក់) កើតឡើង ដល់អន្តោសិក
អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តោសិកនោះ បើអន្តោសិកត្រូវគុកបាត្រ គួរដល់
បរិវាសកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់អន្តោសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកគួរដល់
មូលាយបដិកស្សនៈ (ទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តោសិក មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយ
ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តោសិកគួរដល់មានត្ថ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ថដល់អន្តោសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
បើអន្តោសិកគួរដល់អញ្ជានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអញ្ជានកម្ម ដល់អន្តោសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃ
ប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់អន្តោសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តី
ខ្ញុំខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្កោរទៅ ដើម្បីកម្មស្រាល ដល់អន្តោសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត បើកម្ម គឺ តជ្ជនីយ
កម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តោសិកនោះរួចហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តី
ខ្ញុំខ្វាយថា អន្តោសិក គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្តែងរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ថុ គួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះ
ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីររបស់អន្តោសិក គួរនឹងលាង អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវលាងយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា ចីររបស់
អន្តោសិកគួរនឹងលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីររបស់អន្តោសិក គួរនឹងធ្វើ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំ
ខ្វាយថា ចីររបស់អន្តោសិក គួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តោសិក គួរនឹងស្សោរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវស្សោរ
យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តោសិកគួរនឹងស្សោរ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីររបស់អន្តោសិក គួរនឹងជ្រលក់
អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវជ្រលក់ចីរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុំខ្វាយថា បើចីររបស់អន្តោសិកគួរនឹងជ្រលក់ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
កាលនឹងជ្រលក់ចីរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកស្រក់ពុំទាន់អស់ អាចារ្យកុំអាលច្រៀសចេញទៅ បើអន្តោសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យ
ត្រូវថែទាំ ដល់កាលដែលអន្តោសិកមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំត្រាតែសះជាជម្ងឺ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះ ជាអន្តោសិកវត្ថុ របស់អាចារ្យ
តាមទំនងដែលពួកអាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តោសិកទាំងឡាយ។

ចប់ វត្តកូន្តកៈ ជាគំរប់៨។

រឿងអាគន្ធកិក្ខុពាក់ស្បែកជើង បាំងឆត្រ ទទួរក្បាល ដាក់ចីវរលើក្បាល លាងជើងដោយទឹកឆាន់ មិនសំពះអាវាសិកភិក្ខុ ដែល ចាស់ជាងខ្លួន និងមិនស្នូរកទិសេនាសនៈ រឿងពស់ធ្លាក់លើភិក្ខុ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទិស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោស (ក្នុងរឿង អម្បាលនេះ)។ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា អាគន្ធកិក្ខុត្រូវដោះស្បែកជើង ដំឡោះឆត្រ ដាក់ចីវរព្វដីស្នា ហើយសន្សំម្យ៉ាងម្យ៉ាងទៅ កាន់អាវាម អាគន្ធកិក្ខុត្រូវចូលទៅកាន់ទិដែលអាវាសិកភិក្ខុប្រជុំគ្នា ត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរក្នុងទីសមគួរ ត្រូវកាន់យកអាសនៈដី សមគួរមកអង្គុយ ត្រូវស្នូរកទិកឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកដោយដៃម្ខាង លាងជើងដោយដៃម្ខាង ត្រូវជូត ស្បែកជើង ដោយសំពត់ស្លុតមុន រួចសឹមជូតដោយសំពត់ទទឹកខាងក្រោយ អាវាសិកភិក្ខុចាស់ជាង អាគន្ធកិក្ខុត្រូវសំពះ បើ ក្មេងជាង អាគន្ធកិក្ខុត្រូវឲ្យអាវាសិកភិក្ខុសំពះវិញ អាគន្ធកិក្ខុត្រូវស្នូរកសេនាសនៈ ត្រូវស្នូរកសេនាសនៈ ដែលមានគេនៅ ឬ តតគេនៅ ត្រូវស្នូរកគោចរក្រាម និងអគោចរក្រាម ត្រូវស្នូរកសេក្ខត្រកូល ដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវស្នូរកទិសម្រាប់បន្ទោបង់ចុះ និង បស្សៈ ត្រូវស្នូរកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវស្នូរកឈើច្រត់ ត្រូវស្នូរអំពីរបៀបនៃកតិការបស់សង្ឃ បើវិហារគ្មាន គេនៅ ត្រូវគោះសន្ទះទ្វារ រួចឈររង់ចាំមួយស្របក់សិន បើវិហារមានសម្រាម ត្រូវបោសជម្រះចេញ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ ពួក ខ្នើយ គ្រែ តាំង កន្តោរ និងផែនក្តារសម្រាប់ផ្នែក ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ បើវិហារមានគ្រឿងស្តុកស្តាញ ភិក្ខុ ត្រូវបោសអំពីពិធានចុះមកជាមុន ត្រូវជូតចំណែកជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងគេបរិកម្មដោយថ្មី មានសម្បុរសៅហ្មង បើផ្ទៃផែនដី ដែលគេបរិកម្មដោយពណ៌ខ្មៅ ភិក្ខុត្រូវជ្រលក់សំពត់ រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេមិនបានធ្វើបរិកម្ម ភិក្ខុត្រូវប្រស ហើយសឹមជូត ត្រូវជញ្ជូនសម្រាមទៅចាក់ចោល ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ គ្រែ តាំង ពួក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្តោរ និងក្តារសម្រាប់ផ្នែក ទៅទុកក្នុងទីដីដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ មិនត្រូវទុកបាត្រ ក្នុង ទីដែលមិនស្អាត ត្រូវបត់ចីវរធ្វើដោយខាងនាយ ឲ្យមានផ្នត់មកខាងអាយ បើខ្យល់ប្រកបដោយឆ្នល់បក់មកពីទិសខាងកើត ត្រូវបិទ បង្អួចទិសខាងកើត បក់មកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បក់ មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចវេលាថ្ងៃ បិទវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចវេលា ថ្ងៃ បើកវេលាយប់ បរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង រច្ចុកដី (បើមានសម្រាម ភិក្ខុត្រូវបោសចេញ) ត្រូវដម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹក សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ ព្រះតថាគតមិនមានបុគ្គលប្រៀបធៀប បានទ្រង់បញ្ញត្តវត្ត ដែលអាគន្ធកិក្ខុ ទាំងឡាយ (ត្រូវប្រព្រឹត្ត)។ រឿងភិក្ខុម្ចាស់អាវាសមិនក្រាលអាសនៈទទួលអាគន្ធកៈ មិនដកល់ទឹកទុក មិនក្រោកទទួលបាត្រ និងចីវរ មិនស្នូរដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំអាគន្ធកិក្ខុ ដែលមានវស្សាចាស់ជាង មិនរៀបចំសេនាសនៈឲ្យ អាគន្ធកិក្ខុ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទិស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង (ក្នុងរឿងនោះ)។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) អាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវក្រាលអាសនៈដល់អាគន្ធកិក្ខុដែលចាស់ជាង ត្រូវដកល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង ត្រូវក្រោកទៅទទួល (បាត្រនិងចីវរ) ត្រូវស្នូរក ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវជូតស្បែកជើង ដោយសំពត់ស្លុតមុន រួចជូតដោយសំពត់ទទឹកខាងក្រោយ ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ពូតហើយហាលទុកក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុអាគន្ធកៈ ដែលចាស់ជាង ត្រូវ ចាត់ចែងសេនាសនៈ ឲ្យភិក្ខុអាគន្ធកៈ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានភិក្ខុនៅហើយ ឬមិនមានភិក្ខុនៅ ត្រូវប្រាប់គោចរក្រាម និង អគោចរក្រាម ត្រូវប្រាប់សេក្ខត្រកូល ដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវប្រាប់ទិសម្រាប់បន្ទោបង់ចុះ និងបស្សៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់កតិការបស់សង្ឃថា កាលនេះត្រូវចូល កាលនេះត្រូវចេញ បើភិក្ខុជា អាគន្ធកៈខ្លីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុគ្រាន់តែអង្គុយប្រាប់ក៏បាន ត្រូវឲ្យថ្វាយបង្គំ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈ (តអំពីនេះទៅ) បណ្ឌិតគប្បី ដឹងតាមន័យដែលបានពោលរួចមកហើយចុះ។ ព្រះតថាគតនាយកនៃពពួកសត្វ បានសំដែងវត្ត ដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ)។ រឿងភិក្ខុជាអ្នកដំណើរមិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បើកទ្វារ និងបង្អួចចំហចោល មិន អើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅ ឯគ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ក៏ខូចខាតអស់ទៅ សេនាសនៈ ក៏គ្មានអ្នករក្សា ទើបភិក្ខុ មានសីលជាទិស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង។ រឿងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារ បង្អួច អើពើនឹងសេនាសនៈ រួចហើយសឹមចៀសចេញទៅ។ បើគ្មានភិក្ខុ ឬសាមណេរ ឬអ្នករក្សាវត្ត ឬឧបាសកទេ ភិក្ខុអ្នកដំណើរ ត្រូវ រៀបចំគ្រែ លើថ្ម៤ដុំ ហើយធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា រួចសឹមទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទទ្វារបង្អួចរួចហើយ សឹមចៀស ចេញទៅ បើវិហារលេច អាគន្ធកិក្ខុអាចនឹងប្រក់បាន ត្រូវប្រក់ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ទិណាក្លៀងមិនលេច អាគន្ធកិក្ខុរៀបចំគ្រែ លើថ្ម៤ដុំ ដូចន័យមុន បើវិហារភ្លៀងលេចគ្មានសល់ ត្រូវនាំយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅធ្វើនឹងមនុស្សអ្នកស្រុក បើមិនដូច្នោះ ត្រូវ រៀបចំគ្រែលើថ្ម៤ដុំក្នុងទីវាល ហើយត្រូវប្រតិបត្តិដូចន័យមុន ហើយចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចំណែកផ្សេងៗនៃ គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដីគប្បីសល់នៅខ្លះ នេះជារត្នដែលភិក្ខុអ្នកដំណើរ (ត្រូវប្រព្រឹត្ត)។ រឿងភិក្ខុមិនអនុមោទនា ក្នុងរោងភត្ត ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈ ធ្វើអនុមោទនា រឿងភិក្ខុទាំងឡាយលះបង់ព្រះសារីបុត្ត ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈប្តូរស្រូវបង់ ចាំក្នុងរោងភត្ត រឿងព្រះថេរៈមួយរូបឈឺបន្ទោបង់ចុះ ខំអត់ទ្រាំទាល់តែជ្រប់ជួលទៅ នេះជារត្នដែលព្រះតថាគត បានអនុញ្ញាតទុក ក្នុងអនុមោទនារីធី។ រឿងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មានមារយាទមិនសមគួរ ហើយដើរទៅខាងមុខភិក្ខុជាថេរៈ អង្គុយជ្រៀតជ្រៀតភិក្ខុជាថេរៈ ហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មី ដោយអាសនៈ អង្គុយសង្កត់សង្ស័យក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទិ ស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង។ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តវត្តក្នុងរោងភត្តថា) ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្តពន្ធចង្កេះ ហើយតម្រួតខត្តរាសង្គៈ និងសង្ស័យ ហើយឃ្នុំ ពាក់ក្នុំហើយសឹមដើរចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរទៅអំពីខាង មុខភិក្ខុជាថេរៈ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ត្រូវសង្រួមដោយប្រពៃ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចេញ ខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកំរើកយ៉ាង គឺ (ឃ្នុំកាយ បង់បោយ ងេកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្លឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទួរក្បាល មិនត្រូវចំអើតជើង ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម មិន

ត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកំរើកាយ៉ាង (ឃ្លោងកាយ បង់ហោយ ងេកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹម ចង្កេះ មិនត្រូវទទួរក្បាល មិនត្រូវត្រចោមក្បាលដង្កង មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតជ្រៀតភិក្ខុជាថេរ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយសង្កត់សង្សារិ បើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប ហើយលាងបាត្រ ឲ្យស្អាត ត្រូវចាក់ទៅក្នុងកន្ត្រានទឹក ដោយគិតថា អ្នកជិតខាង កុំទទឹកដោយទឹកឡើយ សង្សារិ កុំទទឹកដោយទឹកឡើយ។ បើ ទាយកប្រគេនបាយ ភិក្ខុត្រូវទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកបាយ ត្រូវទុកឱកាសដល់សម្ល បើមានសម្លខ្ពស់រឹងជាដើម ព្រះថេរៈត្រូវប្រាប់ទាយកថា អ្នកចូរចាត់ចែងដល់ភិក្ខុគ្រប់រូបឲ្យស្មើៗគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវធ្វើសេចក្តីសំគាល់តែ ក្នុងបាត ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យមានសម្លសមគួរដល់បាយ ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត បើបាយមិនទាន់គ្រប់ គ្រាន់ទេ ព្រះថេរៈកុំអាលឆាន់មុន ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវមានសេចក្តីសំគាល់តែក្នុងបាត ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្ល និងម្ហូបស្មើគ្នា មិនត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតច្រមុះពីកំពូលបាយ មិនត្រូវកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ដើម្បីឲ្យបានច្រើនជាងគេ ភិក្ខុមិនឈឺ មិនត្រូវសូមសម្ល ឬម្ហូប ឬបាយដើម្បីខ្លួន មិនត្រូវសំគាល់ក្នុងបាតភិក្ខុដទៃ ដើម្បីលើកទោស មិនត្រូវធ្វើពុំនូវបាយឲ្យធំហួសប្រមាណ ត្រូវធ្វើពុំនូវបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល កាលពុំនូវបាយនៅមិនទាន់ដល់មាត់ កុំហាមមាត់ចាំ កុំ ឆាន់ញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងបាយនៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់បោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់ខាំ កាត់ពុំនូវបាយមួយកំណាត់ម្តង មិនត្រូវឆាន់បៀមពុំនូវបាយទុលថ្នាលឡើង មិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យជ្រុះ គ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្តាត មិនត្រូវឆាន់ឲ្យពង្រុះ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យពង្រុះ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃ លិទ្ធបាត លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវយកដៃប្រឡាក់អាមិសៈ ទទួលចាប់កាន់ភាជន៍ទឹក ភិក្ខុទាំងពួងឆាន់មិនទាន់រួច ព្រះថេរៈកុំអាលទទួលទឹក បើគេប្រគេនទឹក ត្រូវទទួលទឹកធ្វើឲ្យទាប កុំឲ្យទង្គិចទង្កកអ្វី ហើយលាងបាត្រឲ្យស្អាត ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្ត្រានទឹក ដោយគិតថា ភិក្ខុជិតខាងកុំ ទទឹកដោយទឹកឡើយ សង្សារិកុំទទឹកដោយទឹកឡើយ បើកន្ត្រានទឹកមិនមាន ត្រូវបន្ទាប់ភាជន៍ទឹកឲ្យទាប ហើយសឹមចាក់ទៅលើ ផែនដី មិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុថ្មីត្រូវត្រឡប់ស្រូតមកមុន ដើរក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវបិទបាំងកាយ ដោយល្អ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភត្តគ្រូនេះ ព្រះតថាគតជាធម្មរាជ បានបញ្ញត្តទុកហើយ។ រឿងបិណ្ឌចារិកភិក្ខុ ស្លៀកមិនល្អ មានកិរិយាមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិនបានពិនិត្យ ហើយចូលទៅកាន់ទីលំនៅខ្លះ ចេញមកខ្លះ ចូលដោយ រហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មករហ័សពេកខ្លះ រឿង បិណ្ឌចារិកភិក្ខុរូបទៀត បានប្រព្រឹត្តដូច្នោះដែរ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ហើយសឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកំរើកាយ៉ាង (គឺគ្រលែងកាយ បង់ហោយ ងេកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទួរក្បាល មិនត្រូវដើរចំអើតជើង ត្រូវ កំណត់ផ្លូវចេញផ្លូវចូល មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរឆ្ងាយពេក ជិតពេក យូរ ពេក ឆាប់ពេក មិនត្រូវត្រឡប់រហ័សពេក ត្រូវកំណត់អាការរបស់ទាយក ដែលគេប្រគេនបាយ បើគេបញ្ឈប់ការងារភិក្ខុ ក្រោកចាក អាសនៈភិក្ខុ ចាប់វែកភិក្ខុ ចាប់ភាជន៍ភិក្ខុ និមន្តឲ្យរង់ចាំភិក្ខុ កាលគេប្រគេនបាយ ត្រូវរែកសង្សារិដោយដៃឆ្វេង បង្ហោនបាត្រដោយដៃស្តាំ ហើយទទួលយកបាយ មិនត្រូវមើលមុខទាយក ទុកជាសម្ល ឬម្ហូបក្រៀម ក៏ត្រូវកំណត់អាការរបស់ទាយកដូចគ្នាដែរ ភិក្ខុត្រូវបិទ បាំងបាត្រដោយសង្សារិ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ហើយសឹមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះ ក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកំរើកាយ៉ាង (គឺគ្រលែងកាយ បង់ហោយ ងេកងោក ក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទួរក្បាល មិនត្រូវចំអើតជើង ភិក្ខុណាដែលត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាល អាសនៈ ត្រូវលាងបាតសម្រាប់ផ្ទេរភោជន ហើយដកដល់ទុក ត្រូវដកដល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុដែលត្រឡប់ពី បិណ្ឌបាតក្រោយគេ បើមានភោជនសល់នៅ ត្រូវការនឹងឆាន់ ក៏គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនត្រូវការឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចាក់ចោលក្នុងទី ដែលគ្មានវត្ថុខៀវស្រស់ ឬក្នុងទីដែលគ្មានសត្វ ត្រូវសារអាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើងជាដើម ត្រូវបោស ច្រាសរោងភត្ត បើឃើញក្នុងទឹកសម្រាប់ឆាន់ភិក្ខុ ក្នុងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ភិក្ខុ ក្នុងវត្ថុភិក្ខុ គ្មានទឹកទេ ត្រូវដងដកដល់ទុក ត្រូវ ហោយដៃហៅគ្នា ឲ្យមកជួយលើកទឹកទៅដកដល់ទុក តែមិនត្រូវបញ្ចេញវាចា នេះជា បិណ្ឌបាតិកវត្ថុ ។ រឿងភិក្ខុនៅព្រៃ មិនដកដល់ ទុកនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ពុំនូវភ្លើង មិនស្គាល់ផ្កាយនក្ខត្តបក្ស មិនស្គាល់ទិស ចោរទាំងឡាយ ក៏ទះតប់ នូវភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅព្រៃ ព្រោះឆ្លើយថា មិនមានរបស់ទាំងអម្បាលនេះ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) ភិក្ខុនៅព្រៃ ត្រូវក្រោកពីព្រឹក ច្រកបាត្រក្នុងស្លោក រួចស្តាយ ពាក់ចីវរលើស្មា ពាក់ស្បែកជើង ទុកដាក់គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី បិទទ្វារបង្អួច ហើយចុះពីសេនាសនៈ ទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងកាលឥឡូវនេះ ត្រូវដោះស្បែកជើង ហើយច្រកក្នុងថង់ ស្តាយ ហើយបិទបាំង មណ្ឌលបី ស្លៀកដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្នុងអារញ្ញកវត្ថុនេះ បណ្ឌិតគប្បីដឹងសេចក្តី ដូចជាបិណ្ឌចារិកវត្ថុ ដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុង ព្រៃ លុះចេញពីស្រុកហើយ ត្រូវច្រកបាត្រក្នុងស្លោក ហើយស្តាយ បត់ចីវរដាក់លើក្បាល ពាក់ស្បែកជើង ហើយទើបដើរចេញទៅ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃត្រូវដកដល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ឈើពុំនូវភ្លើង ឈើច្រត់ ត្រូវរៀនផ្កាយនក្ខត្តបក្សទាំងអស់ ឬដោយឯកទេស ត្រូវឈ្លាសក្នុងទិស។ អារញ្ញកវត្ថុ ព្រះតថាគត ជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងសត្វ បានបញ្ញត្តទុកហើយ រឿងភិក្ខុច្រើនរូប ធ្វើចីវរក្នុងទីវាល ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ គោះសេនាសនៈក្នុងទីធ្លា ជាទីច្រាសខ្យល់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ប្រឡាក់ដោយធូលី ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បើវិហារមានសម្រាម ភិក្ខុត្រូវបោសជម្រះចេញ កាល នឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវជញ្ជូនយកបាត្រ និងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដីសមគួរ ត្រូវនាំយកពួក ខ្នើយ គ្រៃ តាំង កន្ត្រាន សម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ក្តារបង្អែក (ទៅដកដល់ទុកក្នុងទីដីសមគួរ) ត្រូវបោសអីពីពិធានជាមុន ហើយសឹមបោសជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំង ដែលគេបរិកម្មដោយថ្ម មានពណ៌សម្បុរសៅហ្មង បើផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានធ្វើទេ ត្រូវប្រស ហើយសឹមជូត ត្រូវប្រមូលសម្រាមទៅចាក់ចោល មិនត្រូវគោះសេនាសនៈជិតភិក្ខុ ជិតវិហារ ជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ ជិតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងទីធ្លាជាទីច្រាសខ្យល់ ត្រូវគោះសេនាសនៈក្នុងទីក្រោមខ្យល់ កម្រាល ផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រៃ គ្រៃ តាំង ពួក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ត្រានសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ និងក្តារបង្អែក (បើហាលរួចហើយ ត្រូវជញ្ជូនយកទៅទុកក្នុងទីដីដែលរិញ) ត្រូវទុកដាក់បាត្រចីវរ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាត ត្រូវបត់ចីវរ ធ្វើជាយ

ខាងនាយ ឲ្យជាផ្គត់ផ្គង់មកខាងអាយ បើខ្យល់ប្រកបដោយឆ្នលី បក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាង
ត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចការពារខ្យល់ បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ
បើកក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង បង្គន់ (មានសម្រាម ត្រូវបោសចេញ) ត្រូវដឹកលំអិតសម្រាប់ឆាន់ និងទឹក
សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ បើនៅជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ជាង មិនទាន់ប្រាប់លោកជាមុន កុំបង្រៀនបាលី កុំ
បង្រៀនអដ្ឋកថា កុំស្នាធាយធម៌ កុំសំដែងធម៌ កុំអូរប្រទីប កុំលត់ប្រទីប កុំបើកបង្អួច កុំបិទបង្អួច បើចង្កៀមជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់
ភិក្ខុចាស់ ចង្កៀមក្នុងទីណា ភិក្ខុត្រូវផ្លាស់ទីចង្កៀម កុំឲ្យប៉ះជាយសង្ឃាដឹកភិក្ខុចាស់ឡើយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្យាយាមធំ បានបញ្ញត្ត
វត្តនោះ ក្នុងសេនាសនៈទាំងឡាយ (យ៉ាងនេះ)។ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ គរឧសជាច្រើន ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដុត ហើយ
អង្គុយរាំងមាត់ទ្វារ ព្រះថេរៈទាំងឡាយត្រូវកំដៅខ្លាំងណាស់ មិនបានទ្វារចេញមក ក៏ជ្រប់ជួលទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទី
ស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បើផេះកកកញ្ជាច្រើន ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ភិក្ខុត្រូវចាក់ផេះចោល បើផ្ទះ
ជាទីរក្សាកាយ ទីលានខាងក្រៅបរិវេណ បន្ទប់ និងរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយ (មានសម្រាម ត្រូវបោសចេញ) ត្រូវសូន្យគ្រឿងលំអិត
ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងស្នូក ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីមុខពីក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទី
រក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតជ្រៀតព្រះថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ បើអាចធ្វើបរិកម្មបាន ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ព្រះ
ថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងមុខព្រះថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីលើខ្សែទឹក ត្រូវបើកផ្លូវឲ្យភិក្ខុដែលចុះទៅងូតទឹក ត្រូវលាងផ្ទះជាទីរក្សា
កាយ ដែលប្រឡាក់ដោយភក់ ត្រូវលាងស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ហើយទុកដាក់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ លត់ភ្លើង បិទទ្វារ
ហើយសឹមដើរចៀសចេញទៅ នេះជារត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុកហើយ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយទាំងឡាយ។ រឿងភិក្ខុ
បន្ទាបបង់ខ្មោះ ហើយមិនជម្រះចេញ រឿងភិក្ខុបន្ទាបបង់ខ្មោះតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបន្ទាបបង់ខ្មោះតាម
លំដាប់ដែលមកដល់ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅកាន់វត្តកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅខ្លះ បន្ទាបបង់ខ្មោះរមាត់ខ្លះ
ទំពាលើស្មន់បន្ទាបបង់ខ្មោះខ្លះ បន្ទាបបង់ខ្មោះខាងក្រៅទទ្ធក្នោះខ្លះ បន្ទាបបង់បស្សៈខាងក្រៅទទ្ធក្នោះខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទ
បស្សៈខ្លះ កិតដោយលើគគ្រាតខ្លះ ចោលលើសម្រាប់កិត ក្នុងរណ្តៅខ្មោះខ្លះ ចេញពីវត្តកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់
ចេញមកខ្លះ ជម្រះឲ្យធូបធូបខ្លះ ឲ្យសល់ទឹកនៅក្នុងបំពង់សម្រាប់ជម្រះខ្លះ (ទើបព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) ភិក្ខុណាទៅកាន់វត្តកុដិ
ភិក្ខុនោះ ត្រូវឈរគ្រហែមពីខាងក្រៅ ឯភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុង ត្រូវគ្រហែមតប រឿងពាក់ចីរលើស្បង់ចីរ ឬខ្សែស្បៀងចីរ
ហើយសឹមចូលទៅដោយសន្សឹមៗ មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចូលទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់
បន្ទាបបង់ខ្មោះ ហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវប្រឹងរមាត់បន្ទាបបង់ខ្មោះ មិនត្រូវទំពាលើស្មន់បន្ទាបបង់ខ្មោះ មិនត្រូវបន្ទាបបង់
ខ្មោះខាងក្រៅទ មិនត្រូវបន្ទាបបង់បស្សៈខាងក្រៅទទ្ធក្នោះខ្លះ មិនត្រូវស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទទ្ធក្នោះខ្លះ មិនត្រូវកិតដោយលើគគ្រាត
មិនត្រូវចោលលើសម្រាប់កិត ក្នុងរណ្តៅខ្មោះ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទាបបង់ខ្មោះ រួចសឹមបិទបាំងស្បង់ មិនត្រូវចេញមក
ដោយរហ័សពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចេញមក ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះ ហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវជម្រះឲ្យធូបធូប
មិនត្រូវទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងបំពង់សម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះ ហើយសឹមបិទបាំង ត្រូវលាងវត្តកុដិដែល
ប្រឡាក់ បើកញើសម្រាប់ដាក់លើសម្រាប់កិតពេញហើយ ត្រូវនាំយកទៅចាក់ចោល បើវត្តកុដិ លានវត្តកុដិ បរិវេណ និងបន្ទប់
មានសម្រាម ត្រូវបោសសំអាតចេញ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ (នេះ) ជារត្តដែលព្រះតថាគត បានបញ្ញត្តទុកក្នុងវត្តកុដិ
ទាំងឡាយ។ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តឧបដ្ឋាយវត្តថា) សន្ធិវិហារិក ត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង ធ្វើសំពត់ខត្តាសង្កៈ
រៀងស្នាម្នាង ហើយប្រគេនលើស្មន់ ប្រគេនទឹកលាងមុខ ក្រាលអាសនៈ ប្រគេនបបរ ប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជន
ហើយលាងទុកដាក់ ត្រូវសារអាសនៈចេញ បើទីនោះមានសម្រាម ត្រូវបោសចេញ បើឧបដ្ឋាយចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក សន្ធិវិហារិក
ត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅលោក ត្រូវប្រគេនវត្តពន្ធចង្កៈ តម្រួតខត្តាសង្កៈ និងសង្ឃាដិប្រគេន ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក រួចហើយសឹម
ប្រគេន បើឧបដ្ឋាយចង់បានជាបច្ច័យសមណៈ ត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្តពន្ធចង្កៈ ឃ្នុតម្រួត
ខត្តាសង្កៈ និងសង្ឃាដិ ពាក់កុំ លាងបាត្រ ហើយកាន់យកទៅ ធ្វើជាបច្ច័យសមណៈចុះ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក
ត្រូវចាំទទួលរបស់ដែលគេដាក់ក្នុងបាត្ររបស់ឧបដ្ឋាយ បើឧបដ្ឋាយកំពុងនិយាយ មិនត្រូវនិយាយស្ងាត់ បើឧបដ្ឋាយនិយាយ
ពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ ត្រូវហាម ត្រូវត្រឡប់ស្រូតមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវដឹកលំអិតសម្រាប់លាងជើង តាំង
រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទទួលបាត្រ និងចីរ ត្រូវប្រគេនស្បង់
បន្ទាត់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ ត្រូវសំដីលចីរក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីរយូរពេក ត្រូវបត់ចីរកុំឲ្យ
បាក់ពាក់កណ្តាល ធ្វើវត្តពន្ធក្នុងផ្នត់ចីរ បើឧបដ្ឋាយចង់ឆាន់ ត្រូវបង្ក្រាបបិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរទឹកឆាន់ ត្រូវប្រគេនទឹក
ហើយទទួលបាត្រ កាន់ឲ្យទាបស្រួល លាង ហើយហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកយូរពេក ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីរ មិន
ត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនស្អាត ត្រូវធ្វើដោយចីរខាងនាយ ឲ្យជាផ្គត់ផ្គង់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកដាក់ កាលឧបដ្ឋាយក្រោកឡើង
ហើយ ត្រូវសារអាសនៈចេញ ហើយរៀបទុកដាក់ទឹកត្រជាក់ ទឹកក្តៅ បើឧបដ្ឋាយចង់ស្រង់ទឹក ត្រូវចាត់ចែងទឹកស្រង់ បើឧបដ្ឋាយ
ចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវសូន្យគ្រឿងលំអិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដើរ
ទៅពីខាងក្រោយឧបដ្ឋាយ ប្រគេនតាំងហើយ ទទួលយកចីរមកដាក់ក្នុងទីសមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត
បើសន្ធិវិហារិកអាចនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីមុខ ពីក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅ
មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតជ្រៀតភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ឧបដ្ឋាយ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ
កាលនឹងចេញមកវិញ ត្រូវបិទបាំងពីមុខ ពីក្រោយ រួចសឹមចេញមកពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក ក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់
ឧបដ្ឋាយ កាលសន្ធិវិហារិកងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ជូតខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ហើយស្លៀកស្បង់ រួចសឹមជូតទឹកអំពីខ្លួនរបស់
ឧបដ្ឋាយ ត្រូវប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវប្រគេនសង្ឃាដិ ត្រូវនាំយកតាំងមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈ ត្រូវដឹកលំអិតលាង
ជើង តាំងរងជើង ដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង សន្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបដ្ឋាយ ដោយទឹក
ឆាន់ ត្រូវឲ្យឧបដ្ឋាយបង្រៀនបាលី ត្រូវឲ្យឧបដ្ឋាយបង្រៀនអដ្ឋកថា បើវិហារមានសម្រាម ត្រូវបោសសម្រាមចេញ កាលនឹង
សំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ពួកនិងខ្នើយ គ្រែ តាំង

ទ្រនាប់ជើងគ្រៃ កន្ត្រាសម្រាប់ស្មោះទឹកមាត់ ក្តារសម្រាប់ផ្នែក កម្រាលផែនដី សន្ធិវិហារិក ត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដីសមគួរ បើ វិហារមានគ្រឿងស្តុកស្តាញ មានសរសៃពីងពាងជាដើម ត្រូវបោសអំពីពិធានមកមុន ត្រូវជូតជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្ម ដោយថ្មរួចហើយ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូត ហើយសឹមជូត ត្រូវជូតផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ ខ្មៅ បើផ្ទៃដែលគេមិនបានធ្វើ ត្រូវប្រសំទឹក ហើយសឹមជូត កម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រៃ គ្រៃ តាំង ពូក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់ អង្គុយ កន្ត្រាសម្រាប់ស្មោះទឹកមាត់ និងក្តារសម្រាប់ផ្នែក លុះសន្ធិវិហារិកហាលរួចហើយ ត្រូវនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដីដែលរិញ ត្រូវ ទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាងត្បូង (ត្រូវបិទ បង្អួចការពារខ្យល់) បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុង វេលាយប់ បរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង និងវត្ថុក្នុង បើមានសម្រាម សន្ធិវិហារិក ត្រូវបោសសម្រាមចេញ ត្រូវដកលំទឹក សម្រាប់ឆាន់ ដំកល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្រុមសម្រាប់ជម្រះ បើឧបជ្ឈាយ៍ កើតសេចក្តីអផ្សុក ត្រូវជួយម្ចាស់សេចក្តី អផ្សុករបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយបន្ថែមសេចក្តីសង្ស័យរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយដោះទិដ្ឋិរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុលខ្ញាយ ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដែលត្រូវគុកាបត្តិ ដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ដែលគួរដល់មានត្ថ ដែលគួរដល់អញ្ជា បើសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយ កម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្របនីយកម្មក្តី សន្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្ញុលខ្ញាយថា ត្រូវលាងចីវរ របស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវស្ស្រាងជ្រលក់ ត្រូវជ្រលក់ចីវរ ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ មិនត្រូវទទួលបាត្រ ចីវរ បរិក្ខារ កោរសក់ ធ្វើបរិកម្ម ធ្វើវេយ្យាវច្ឆៈ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុឯទៀត មិនត្រូវឲ្យបិណ្ឌបាត ដល់ភិក្ខុណានីមួយឡើយ មិន ទានលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃសុសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍អាពាធ ត្រូវបម្រើគ្រាតែអស់ជីវិត នេះជា ឧបជ្ឈាយ៍វត្ថុ ដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុក ចំពោះសន្ធិវិហារិកទាំងឡាយ។ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់ បញ្ញត្តសន្ធិវិហារិកវត្ថុថា) ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ អនុគ្រោះសន្ធិវិហារិក ដោយដម្បន្តាន ដោយពាក្យប្រដៅ ដោយបាលី ដោយ អដ្ឋកថា ត្រូវឲ្យបាត្រ ឲ្យចីវរ ឲ្យបរិក្ខារ បើសន្ធិវិហារិកមានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់សន្ធិ វិហារិក ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍វត្ថុ សន្ធិវិហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា សូម្បីក្នុងអាចរិយវត្ថុ អន្តោសិក ក៏ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ សន្ធិ វិហារិកវត្ថុ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា អន្តោសិកវត្ថុ អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ។ ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង១៩ មាន វត្ថុ១៤ គឺ អាគន្ធកវត្ថុ១ អាវាសិកវត្ថុ១ គមិកវត្ថុ១ អនុមោទនាវត្ថុ១ ភត្តគុវត្ថុ១ បិណ្ឌបាតិកវត្ថុ១ អារញ្ញកវត្ថុ១ សេនាសនវត្ថុ១ ជន្មាយវត្ថុ១ វត្ថុក្នុងវត្ថុ១ ឧបជ្ឈាយវត្ថុ១ សន្ធិវិហារិកវត្ថុ១ អាចរិយវត្ថុ១ អន្តោសិកវត្ថុ១ ភិក្ខុណាមិនបានញ៉ាំងវត្ថុឲ្យពេញបរិបូណ៌ ទេ សីលរបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនពេញបរិបូណ៌ដែរ ភិក្ខុណាមានសីលមិនបរិសុទ្ធ ខ្យល់ប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះក៏មិនបាននូវឯកគុតាចិត្តឡើយ ភិក្ខុណាមានចិត្តរវើរវាយ មានអារម្មណ៍រាយមាយ ភិក្ខុនោះ នឹងមិនបានឃើញព្រះសន្ធិមួយដោយប្រពៃ កាលបើភិក្ខុណា មិនបាន ឃើញព្រះសន្ធិហើយ ភិក្ខុនោះនឹងមិនបានរួចផុតចាក់ទុក្ខ។ ភិក្ខុណា បានញ៉ាំងវត្ថុណានីមួយ ឲ្យពេញបរិបូណ៌ហើយ សីលរបស់ ភិក្ខុនោះក៏ពេញបរិបូណ៌ ភិក្ខុណាមានសីលបរិសុទ្ធ ប្រកបដោយប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះរមែងបានឯកគុតាចិត្ត ភិក្ខុណាមានចិត្តមិន រវើរវាយ មានអារម្មណ៍តែមួយ ភិក្ខុនោះ នឹងបានឃើញច្បាស់នូវធម៌ដោយប្រពៃ កាលបើឃើញច្បាស់នូវព្រះសន្ធិមួយ (ដោយប្រពៃ ហើយ) ភិក្ខុនោះនឹងបានផុតចាកសេចក្តីទុក្ខ។ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុដែលជាបុគ្គលនៃព្រះជិនស្រី ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ពិចារណាឃើញ ច្បាស់នូវឱវាទ នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ គប្បីបំពេញវត្ថុឲ្យពេញលេញ នឹងបានសម្រេចនូវព្រះនិព្វាន ក្នុងលំដាប់នោះឯង។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ (ទី៩)

CS [vin.cv.09](#) | ភាគ ទី១១

(៩. បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ)

(បាតិមោក្ខទ្រូសយាចនា ទី១)

CS [vin.cv.09.01](#) | ភាគ ទី១១

(១. បាតិមោក្ខទ្រូសយាចនា)

[១១១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងប្រាសាទមិគារមាតា ក្នុងបុព្វរាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង នាថ្ងៃបណ្ណរសី ឧបោសថនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ (ក្នុងរោងឧបោសថ) មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម។ លុះវេលាព្រឹកបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្តដ៏ មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្នាង លើកអញ្ជូលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលាព្រឹកបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ កាលដែលព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏គង់ស្ងៀម។ កាលបើវេលាព្រឹកជ្ជិមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្នាង លើក អញ្ជូលីប្រណម្យ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈ ជាគំរប់ពីរដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន វេលាព្រឹកជ្ជិមយាមកន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ស្ងៀម អស់វារៈ ជាគំរប់ពីរដង។ លុះវេលាព្រឹកបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រឹកព្រឹកប្រាកដដូចជា មានមុខស្រស់ (បំព្រង) ក្នុងពេលដែលអរុណរះឡើង ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្នាង លើក អញ្ជូលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាគំរប់បីដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ឥឡូវនេះ វាត្រឹមត្រូវយោងមកនឹងទៅហើយ អរុណកិរៈហើយ វាត្រឹមត្រូវប្រាកដដូចជាមានមុខស្រស់ហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បរិសុទ្ធមិនបរិសុទ្ធទេ។

[១១២] គ្រានោះ ព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងយកបុគ្គលណាហ្ន៎ បានជាទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បរិសុទ្ធមិនបរិសុទ្ធទេយ៉ាងនេះ។ គ្រានោះ ព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មានអាយុ ស្ទង់មើលចិត្ត (របស់សង្ឃ) ដោយចិត្ត (របស់ លោក) ហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តចំពោះភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់នោះ។ ព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មានអាយុ បានឃើញបុគ្គលទ្រុស្តសីលនោះ មានធម៌លាមក មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្វៀស មានអំពើអាក្រក់បិទបាំងទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាសមណៈ មិនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្ទុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសម្រាម អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ លុះឃើញ ហើយ ក៏ចូលទៅរកបុគ្គលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះ ចំពោះបុគ្គលនោះថា នែអារុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ។ កាលដែលព្រះមហាមោក្ខល្លាន ពោលយ៉ាង នេះ បុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម។ ព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងបុគ្គលនោះ ជាកំរប់ពីរដងទៀតថា នែអារុសោ អ្នកចូរ ក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ។ បុគ្គលនោះ ក៏នៅ ស្ងៀម អស់រវៈពីរដងទៀត។ ព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងបុគ្គលនោះ ជាកំរប់បីដងទៀតថា នែអារុសោ អ្នកចូរ ក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ។ ឯបុគ្គលនោះ ក៏នៅ ស្ងៀម អស់រវៈជាកំរប់បីដងទៀត។ តពីនោះមក ព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចាប់ដៃបុគ្គលនោះ ទាញចេញទៅខាងក្រៅសុទ្ធារ ហើយសឹក ខ្នាស់គន្លឹះ និងរនុកទ្វារ រួចចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គល (ទ្រុស្តសីល) នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ បានបណ្តេញឲ្យដើរចេញទៅហើយ ឥឡូវនេះ បរិសុទ្ធបរិសុទ្ធហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោក្ខល្លាន (ហេតុនេះ) អស្សារណាស់ មិនធ្លាប់កើតមានទេ ម្ចាស់មោក្ខល្លាន មោយបុរសនោះ មិនសមបើនឹងមក ដរាបតែគេចាប់ទាញដៃ (បណ្តេញចេញដូច្នោះ) សោះ។

(មហាសមុទ្រអដ្ឋច្ធវិយៈ ទី២)

CS [vin.cv.09.02](#) | ភាគ ទី១១

(២. មហាសមុទ្រអដ្ឋច្ធវិយៈ)

[១១៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ មានធម្មតា មិនដែលកើតគួរ អស្សារដយ៉ាងនេះ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។ ធម្មតាគួរអស្សារដយ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហា សមុទ្រ មានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែម្តង ដូចជាអណ្តូងទេ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រ ដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែ ម្តង ដូចអណ្តូងទេ ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្សារទី១ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

[១១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រ មានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬដោះហួសច្រាំងទៅ បានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ តែងមានទឹកតាំងនៅនឹង ជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬដោះហួសច្រាំងបានឡើយ ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើតមាន គួរអស្សារទី២ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

[១១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រ មិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបានទេ បើសាកសពស្លាប់ណា មាននៅក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបន្តរត់សាកសពស្លាប់នោះ ទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រ មិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបាន បើសាកសពណា មានក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបន្តរត់សាកសពស្លាប់នោះ ទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅ លើគោកមួយរំពេច ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្សារទី៣ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញ ហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

[១១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ទន្លេធំៗទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហិ ទន្លេ ទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែ ម្យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេធំៗទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហិ ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហា សមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្សារទី៤ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

[១១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចទៅរកមហាសមុទ្រក្តី ទ- ទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រ ក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬពេញដោយទឹកទន្លេ និងទឹកភ្លៀងនោះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរទៅរកមហាសមុទ្រក្តី ទ-ទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពី អាកាសក្តី មហាសមុទ្រ ក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬពេញដោយទឹកទន្លេ និងទឹកភ្លៀងទាំងនោះ ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្ម តាមិនដែលកើត គួរអស្សារទី៥ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

[១១៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រតែង មានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្សារ្យទី៦ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរ ឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

[១១៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រ មានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងពេញចិត្ត) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែ រតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះ ដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុត្តា កែវមណី កែវពិទ្ធយ្យ ស័ង្ក សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែរតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះ ដែលមាននៅ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុត្តា កែវមណី កែវពិទ្ធយ្យ ស័ង្ក សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម និងកែវមរកត ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្សារ្យទី៧ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

[១២០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗជាច្រើន ពួកសត្វធំៗទាំងនេះ (តែង នៅ) ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិដ្ឋល ឈ្មោះតិមិមិដ្ឋល ឈ្មោះមហាតិមិដ្ឋល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្ត ភាព១៧យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព២៧យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព៣៧យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព៤៧យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព៥៧យោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុងមហាសមុទ្រ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗជាច្រើន ពួកសត្វធំៗទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិដ្ឋល ឈ្មោះតិមិមិដ្ឋល ឈ្មោះមហាតិមិដ្ឋល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព១៧យោជន៍ខ្លះ។ បើ មាន អត្តភាព៥៧យោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុងមហាសមុទ្រ ដោយធម្មតាណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្សារ្យទី៨ ក្នុងមហា សមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ។

(តមស្ម័គម្មវិនយេអដ្ឋច្ធូរិយៈ ទី៣)

CS vin.cv.09.03 | ភាគ ទី១១

(៣. តមស្ម័គម្មវិនយេអដ្ឋច្ធូរិយំ)

[១២១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ មានសភាពមិនដែលកើត គួរអស្សារ្យ៨ប្រការ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដូចមហាសមុទ្រដែរ។ សភាពគួរអស្សារ្យ៨ប្រការនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយ លំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តងទេ ដូចមហាសមុទ្រ ដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែម្តង ដូចអណ្តូងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ តែងមានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបាន ត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តង ដោយសភាពណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្សារ្យទី១ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលភិក្ខុ ទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់សាវ័កទាំងឡាយហើយ ពួកសាវ័កនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះឡើយ ដូចមហាសមុទ្រ ដែលមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬជោរហួសច្រាំងទៅបាន ដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់សាវ័កទាំងឡាយហើយ ពួកសាវ័កនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះ ដោយសភាពណា នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្សារ្យទី២ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញ ហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្វៀស មានអំពើអាក្រក់បិទបាំង ទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្តុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសម្រាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃប្រជុំគ្នា នាំយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គល នោះ បើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃពិតមែន បុគ្គលនោះ ក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃ ក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពី បុគ្គលនោះ ដូចមហាសមុទ្រ មិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបាន បើសាកសពស្លាប់ណានីមួយ ដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រ មហាសមុទ្រតែង បន្តរត់សាកសពនោះទៅរកច្រាំង ជាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌ អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្វៀស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្តុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសម្រាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិន បាន សង្ឃតែងប្រជុំគ្នា នាំយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះ បើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃដោយពិត បុគ្គលនោះ ក៏ ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃ ក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះ ដោយសភាពណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិន ដែលកើត គួរអស្សារ្យទី៣ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈ៤ពួកនេះ គឺខត្តិយៈ១ ព្រាហ្មណ៍១ វស្សៈ១ សុទ្ទៈ១ វណ្ណៈទាំងនោះ ចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ រមែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូល ថាជាសមណសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដូច ទន្លេធំៗទាំងឡាយ គឺទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហិ ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់ថា ជាមហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈ៤ពួកនេះ គឺខត្តិយៈ១ ព្រាហ្មណ៍១ វស្សៈ១ សុទ្ទៈ១ វណ្ណៈទាំងនោះ ចេញចាកផ្ទះ មកបួសក្នុងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ក៏រមែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយ

ដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូល ថាជាសមណសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដោយសភាពណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី៤ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ រមែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះបីពួកភិក្ខុច្រើនរូប បរិនិព្វាន ដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុ ក៏មិនប្រាកដថា ខ្លះ ឬពេញដោយ ភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោច ចុះទៅកាន់មហាសមុទ្រក្តី ទ-ទឹកភ្លៀង ទាំងឡាយណា ដែលហូរចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រ ក៏មិនប្រាកដថាស្រែក ឬពេញដោយទឹកនោះ ដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយទុកជាពួក ភិក្ខុច្រើនរូប បរិនិព្វាន ដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុ ក៏មិនប្រាកដថា ខ្លះ ឬពេញ ដោយភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសភាពណា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី៥ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ មានរសតែមួយ គឺ វិមុត្តិរស ដូចមហាសមុទ្រ ដែលមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ។ បេ។ គឺវិមុត្តិរស ដោយសភាពណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី៦ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុ ឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ មានរតនៈ (ធម៌ជាទីរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយប៉ុណ្ណោះទេ រតនៈនេះ ក្នុងធម៌ វិន័យនោះ គឺ សតិប្បដ្ឋាន៤ សម្មប្បធាន៤ ឥន្ទ្រិយ៍៥ ពលៈ៥ ពោជ្ឈង្គ៧ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ប្រសើរ ដូចមហា សមុទ្រ មានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទ្ធុរ្យ សង្គ លិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ មានរតនៈ ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយប៉ុណ្ណោះទេ រតនៈទាំងនេះ ក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺ សតិប្បដ្ឋាន៤។ បេ។ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ ប្រសើរ ដោយសភាពណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី៧ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែង ត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំៗជាច្រើន បុគ្គលទាំងនេះ ក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺ សោតាបន្នបុគ្គល និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបន្តិផល សកទាគាមិបុគ្គល និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសកទាគាមិផល អនាគាមិបុគ្គល និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល អរហន្ត និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បី (ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) នូវអរហន្តផល ដូចមហាសមុទ្រ ដែលជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗជាច្រើន ឯពួកសត្វទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺ ត្រីល្មោះតិមិ។ បេ។ និងពួកអសុរ ឆាត គន្ធា ដែលមានអត្តភាព១១យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព២១យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព៣១យោជន៍ ខ្លះ មានអត្តភាព៤១យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព៥១យោជន៍ខ្លះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រដូច្នោះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំៗជាច្រើន ពួកបុគ្គលទាំងនេះ ក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺ សោតាបន្នបុគ្គល។ បេ។ និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បី (ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) នូវអរហន្តផល ដោយសភាពណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី៨ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួក ភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងហើយ ដែលហៅថា សភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ៨ប្រការ ក្នុងធម៌ វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ។

[១២៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនុះហើយ ទ្រង់បន្តិទានរាចានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ បិទបាំងអាបត្តិទុក រមែងត្រូវអាបត្តិថ្មីដទៃទៀត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ បើកអាបត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិដទៃទៀតទេ ព្រោះហេតុនោះ កាលបើភិក្ខុ (ណាមួយ) ត្រូវអាបត្តិហើយ បិទបាំងអាបត្តិទុក ភិក្ខុ (នោះ) ត្រូវបើកអាបត្តិចេញ ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើប មិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀតឡើយ។

(បាតិមោក្ខសវនារហៈ ទី៤)

CS [vin.cv.09.04](#) | ភាគ ទី១១

(៤. បាតិមោក្ខសវនារហៈ)

[១៣០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ តាំងអំពីថ្ងៃនេះតទៅមុខ តថាគតនឹងមិនធ្វើឧបោសថ មិនសំដែងបាតិមោក្ខទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅមុខ ចូរអ្នកទាំងឡាយ នាំ គ្នាធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខជាមួយនឹងបរិសុទ្ធមិនបរិសុទ្ធដោយ ហេតុណា ហេតុនុះមិនមែនជាទីតាំង មិនមែនជាឱកាស (ល្មមនឹងធ្វើបានទេ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវ ស្តាប់បាតិមោក្ខទេ ភិក្ខុណាស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិហើយ មកស្តាប់បាតិមោក្ខ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវបញ្ឈប់ (បាតិមោក្ខ) យ៉ាងនេះឯង។ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ធីសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ កាលបើមាន បុគ្គល គឺភិក្ខុនោះមក ក្នុងទីចំពោះមុខ ភិក្ខុគប្បប្រកាសកណ្តាលជំនុំសង្ឃថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ជា អ្នកមានអាបត្តិ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះ នៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនគួរសំដែងបាតិមោក្ខទេ។ សង្ឃ ឈ្មោះថា បញ្ឈប់បាតិមោក្ខហើយ។

[១៣១] ក្នុងសម័យនោះ ពួកឆ្មើយភិក្ខុ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ នាំគ្នាមកស្លាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើង ទេ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ដែលជ្រាបច្បាស់នូវវារៈចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ក៏ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ឆ្មើយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយ ឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ ហើយនាំគ្នាមកស្លាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ។ ពួកឆ្មើយភិក្ខុ បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ដែលលោកជ្រាបច្បាស់នូវវារៈចិត្ត នៃបុគ្គលដទៃប្រាប់ (រឿង) យើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ទាំងឡាយ ពួកឆ្មើយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយ ឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ ហើយនាំគ្នាមកស្លាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាន នរណាស្គាល់ពួកយើងទេ។ ពួកឆ្មើយភិក្ខុទាំងនោះគិតគ្នាថា កាលពីមុន ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះ ពួកយើង ហើយប្រញាប់បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆ្មើយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុសោះឡើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុំ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆ្មើយភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធ មិនមាន អាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុ ដែលបរិសុទ្ធ មិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

(ធម្មិកាធម្មិកបាតិមោក្ខដួបនៈ ទី៥)

CS [vin.cv.09.05](#) | ភាគ ទី១១

(៥. ធម្មិកាធម្មិកបាតិមោក្ខដួបនៈ)

[១៣២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌១ ប្រកបដោយធម៌១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយ ធម៌២យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌២យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៣យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌៣យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិន ប្រកបដោយធម៌៤យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌៤យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៥យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌៥យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិ មោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៦យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌៦យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង។ ការ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៨យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌៨យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៩យ៉ាង ប្រកបដោយ ធម៌៩យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌១០យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌១០យ៉ាង។

[១៣៣] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌១យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល នេះហៅថា ការ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌១យ៉ាង។

[១៣៤] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌១យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល នេះហៅថា ការ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌១យ៉ាង។

[១៣៥] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌២យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិមិនមានមូល១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌២យ៉ាង។

[១៣៦] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌២យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិមានមូល១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌២យ៉ាង។

[១៣៧] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៣យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិន ប្រកបដោយធម៌៣យ៉ាង។

[១៣៨] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌៣យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌៣យ៉ាង។

[១៣៩] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៤យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវិបត្តិមិនមាន មូល១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៤យ៉ាង។

[១៤០] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌៤យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវិបត្តិមានមូល១ នេះហៅថា ការ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌៤យ៉ាង។

[១៤១] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌៥យ៉ាង។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារមីកាបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាទិក្ខិយាបត្តិមិនមានមូល១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះ

ព្រៀង ដែលប្រកបដោយធម៌១ មានពាក្យពណ៌នា អំពីការត្រឡប់សើសើសចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដែលសង្ឃធ្វើស្រេចហើយ១ មិនមាន ភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ៧ ឬរង្សៀសដោយសីលវិបត្តិ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ៧ ឬរង្សៀសដោយអាចារវិបត្តិ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ៧ ឬរង្សៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌១០យ៉ាង។

[១៥២] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌១០យ៉ាង។ មានភិក្ខុត្រូវបារាជិក អង្គុយក្នុងបរិសទ្ធនោះ១ មានពាក្យពណ៌នា អំពីភិក្ខុត្រូវបារាជិក ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច១ មានភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា អង្គុយក្នុងបរិសទ្ធនោះ មានពាក្យពណ៌នា អំពីភិក្ខុអ្នកពោលលា សិក្ខា ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច១ ភិក្ខុមិនចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌១ ភិក្ខុត្រឡប់សើសើសចក្តីព្រមព្រៀង ដែលប្រកបដោយធម៌១ មានពាក្យពណ៌នា អំពីការត្រឡប់សើសើសចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដែលសង្ឃបានធ្វើស្រេចហើយ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ៧ ឬ រង្សៀសដោយសីលវិបត្តិ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ៧ ឬរង្សៀសដោយអាចារវិបត្តិ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ៧ ឬរង្សៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ១ នេះ ហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌១០យ៉ាង។

(ធម្មិកបាតិមោក្ខដួបនៈ ទី៦)

CS [vin.cv.09.06](#) | ភាគ ទី១១

(៦. ធម្មិកបាតិមោក្ខដួបនៈ)

[១៥៣] ដូចម្តេចហៅថា ភិក្ខុត្រូវបារាជិក អង្គុយក្នុងបរិសទ្ធនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រមែងមានការត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ឯភិក្ខុរមែងឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្ត នោះ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) ទេ ក៏គង់មានភិក្ខុឯទៀត ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវ អាបត្តិបារាជិកហើយ ប្រសិនបើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកនោះទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់ អារុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ដូច្នោះទេ ក៏ភិក្ខុនោះឯង ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ដូច្នោះ (មិនខាន) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុមានប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ចំពោះបុគ្គល គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ នោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ធសី ឬបណ្ណសិខបោសចនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្សៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះមកនៅក្នុងទី ចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនេះ ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។

[១៥៤] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្ធក្រោកឡើង ព្រោះបណ្តាអន្តរាយទាំង១០យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបី អន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្តី អន្តរាយអំពីចោរក្តី អន្តរាយអំពីភ្លើងក្តី អន្តរាយអំពីទឹកក្តី អន្តរាយអំពីមនុស្សក្តី អន្តរាយអំពីអមនុស្សក្តី អន្តរាយអំពីសត្វ សាហារក្តី អន្តរាយអំពីសត្វពស់ស្លា និងពស់ធំក្តី អន្តរាយអំពីជីវិតក្តី អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បី សូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គល ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាសណាមួយបានថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីបារាជិក របស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យ ដាច់ស្រេច បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើបែរជា វិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ធសី ឬបណ្ណសិខបោសចនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីបារាជិក របស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេច ឥឡូវ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះ នៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិ មោក្ខទេ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។

[១៥៥] ភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា អង្គុយនៅក្នុងបរិសទ្ធនោះ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកពោលលាសិក្ខា ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើ ភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា (នោះ) ទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀត ប្រាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ពោលលាសិក្ខាហើយ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ពោលលាសិក្ខាហើយ ដូច្នោះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំពោលលាសិក្ខាហើយ ដូច្នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បី សូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គល ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ធសី ឬបណ្ណសិខបោសចនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮ នោះ ដោយការរង្សៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះ ពោលលាសិក្ខាហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។

[១៥៦] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្ធក្រោកឡើង ព្រោះអន្តរាយទាំង១០យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបីអន្តរាយអំពី ព្រះរាជាក្តី។ បេ។ អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គល ដែលនៅ ក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាសណាមួយថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលា សិក្ខា នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៅឡើយ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់ សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើបែរជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ភិក្ខុត្រូវសូត្រ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ធសី ឬបណ្ណសិខបោសចនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់

បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើយ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌។

[១៦២] ភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងមានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុផងគ្នាក៏ឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះដែរ បើភិក្ខុផងគ្នាមិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀត ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិដូច្នោះដែរ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុក៏មិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀស ដោយសីលវិបត្តិទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀសហើយ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដូច្នោះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្លួនខ្ញុំមានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីស្ម័គ្រក្នុងទិកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គល ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្វៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ធីសី ឬបណ្ណសីខបោសថថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ជឿត) បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ៧ ប្តូររង្វៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះ នៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ។ (នេះ) ឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌។ ទាំង១០នេះ ឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌។

ភាណវារៈ ជាបឋម។

(អត្ថាទានអង្គៈ ទី៧)

CS vin.cv.09.07 | ភាគ ទី១១

(៧. អត្ថាទានអង្គ)

[១៦៣] គ្រានោះឯង ព្រះឧបាសិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះឧបាសិដ៏មានអាយុ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំចូលសេចក្តីនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលមានប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាន²¹ (ការទទួលរវាងអធិករណ៍ដោយខ្លួនឯង) តើត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទានប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិ (បើ) ភិក្ខុមានសេចក្តីប៉ុនប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាន ត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទានដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ម្ចាស់ឧបាសិ ឯភិក្ខុដែលមានសេចក្តីប៉ុនប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាន (នោះ) ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាននេះ ចុះកាលនេះ ជាកាលគួរនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាននេះ ឬមិនគួរទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរ ជាកាលមិនទំនងនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាននេះទេ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាសិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលគួរ មិនមែនជាកាលមិនគួរនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាននេះទេ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាទៅទៀតថា អាត្មាអញ មានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាននេះ តើអត្ថាទាននេះពិតឬទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅដឹងយ៉ាងនេះថា អត្ថាទាននេះ មិនពិត មិនប្រាកដទេ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាសិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្ថាទាននេះ ពិតប្រាកដហើយ មិនមែនមិនពិតទេ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាទៅទៀតថា អាត្មាអញ មានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្ថាទាននេះ អត្ថាទាននេះ តើប្រកបដោយប្រយោជន៍ ឬមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្ថាទាននេះ មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាសិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្ថាទាននេះ ប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្ថាទាននេះទៅ តើនឹងបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់ តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាពួកខាងធម៌ ខាងវិន័យ ឬមិនបានទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្ថាទាននេះទៅហើយ នឹងមិនបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាពួកខាងធម៌ ខាងវិន័យ (ទាំងនោះទេ) ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាសិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្ថាទាននេះទៅ នឹងបានពួកភិក្ខុ ជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ដែលជាពួកខាងធម៌ ខាងវិន័យ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្ថាទាននេះទៅ ក្រែងមានការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេងៗនៃសង្ឃ និងកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្ថាទាននោះ ឬមិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្ថាទានទៅហើយ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេងៗនៃសង្ឃ និងកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្ថាទាននោះ (ជាប្រាកដ) ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាសិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្ថាទាននេះទៅ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ និងការធ្វើផ្សេងៗនៃសង្ឃ មិនកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្ថាទាននោះឡើយ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុត្រូវកាន់យកនូវអត្ថាទាននោះចុះ ម្ចាស់ឧបាសិ អត្ថាទានប្រកបដោយអង្គ៥ប្រការ ដូចបានសំដែងមកនេះឯង កាលបើភិក្ខុកាន់យកហើយ នឹងមិនធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ។

(ចោទកេនបច្ចវេក្ខិតព្ពធម្ម ទី៨)

(៨. ចោទកេរសប្បវេណីក្នុងតុលាការ)

[១៦៤] ព្រះឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីស្រុកបា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវពិចារណាធម៌ចំពោះខ្លួនឯង មានប៉ុន្មានសិន ទើបគួរនឹងចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបនាយក ឯភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណា ធម៌៥ប្រការ ចំពោះខ្លួនឯងសិន រួចសឹមចោទភិក្ខុដទៃ ម្ចាស់ឧបនាយក ភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធឬហ្ន៎ អាត្មាអញ ជាអ្នកប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនឆ្កួនឆ្កាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នេះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបនាយក បើភិក្ខុមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (តែហាក់ដូច) ជាអ្នកប្រកបដោយ កាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនឆ្កួនឆ្កាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ភិក្ខុនោះ គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរ លោកសិក្សានូវសមាចារផ្លូវកាយជាមុនសិន ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង។

[១៦៥] ម្ចាស់ឧបនាយក ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ មាន រឺចីសមាចារបរិសុទ្ធឬហ្ន៎ អាត្មាអញ ប្រកបដោយរឺចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនឆ្កួនឆ្កាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នោះ មានគ្រប់គ្រាន់ ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបនាយក បើភិក្ខុមានរឺចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (តែហាក់ដូច) ជាអ្នកប្រកបដោយរឺចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនឆ្កួន ឆ្កាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ភិក្ខុនោះ គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកសិក្សានូវសមាចារផ្លូវរាជាណា មុនសិន ភិក្ខុនោះ គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង។

[១៦៦] ម្ចាស់ឧបនាយក ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានមេត្តាតាំងមាំ ទាំងមិនចង្អៀតចង្អល់ក្នុងសព្វព្រហ្មចារិយបុគ្គលទេឬហ្ន៎ ធម៌នោះ មានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបនាយក បើភិក្ខុ មិនមានមេត្តាចិត្តតាំងមាំ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងសព្វព្រហ្មចារិយបុគ្គល ភិក្ខុនោះ គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោក តាំងមេត្តាចិត្តឲ្យ (មាំ) ក្នុងសព្វព្រហ្មចារិយបុគ្គលចុះ ភិក្ខុនោះ គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង។

[១៦៧] ម្ចាស់ឧបនាយក ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ ជាពហុស្សុត ទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ សន្សំព្រះសូត្រឬហ្ន៎ (មួយទៀត) ធម៌ទាំងឡាយណា មានលំអបទដើម លំអបទកណ្តាល លំអបទចុង ប្រកាសនូវ ព្រហ្មចារិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងនោះ ជាធម៌ដែលអាត្មាអញបានស្តាប់ច្រើន បានទ្រទ្រង់ បាន សន្សំដោយពាក្យ បានពិចារណា (មុតមាំ) ហើយក្នុងចិត្ត បានយល់ត្រឹមត្រូវហើយដោយទិដ្ឋិ ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនទាន់ មានទេ។ ម្ចាស់ឧបនាយក ប្រសិនជាភិក្ខុមិនមែនជាពហុស្សុត មិនទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ មិនសន្សំព្រះសូត្រសោះទេ បើធម៌ទាំងឡាយណា មានលំអបទ ដើម លំអបទកណ្តាល លំអបទចុង ប្រកាសព្រហ្មចារិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាព ដូច្នោះ គឺភិក្ខុនោះមិនបានចេះដឹងច្រើន មិនបានទ្រទ្រង់ មិនបានសន្សំដោយពាក្យ មិនបានពិចារណា (មុតមាំ) ក្នុងចិត្ត មិនបានយល់ត្រឹមត្រូវ ដោយទិដ្ឋិទេ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនព្រះបរិយត្តិធម៌សិនទៅ ភិក្ខុនោះគង់ មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង។

[១៦៨] ម្ចាស់ឧបនាយក ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា បាតិមោក្ខទាំងពីរ អញក៏ចេះចាំដោយសេចក្តីពិស្តារ ចែកចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្នាត់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ តាមសូត្រ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារៈ តាមអនុ ព្យញ្ជនៈដែរឬ ធម៌នេះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបនាយក ប្រសិនបើបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុមិនបានចេះចាំដោយសេចក្តីពិ ស្តារ មិនបានចែកចេញដោយប្រពៃ មិនបានចាំស្នាត់រត់មាត់ មិនបានកាត់សេចក្តីដោយល្អ តាមសូត្រ តាមអនុព្យញ្ជនៈទេ ភិក្ខុនោះឯង បើមានគេ សួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ចុះសិក្សាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងក្នុងនគរណា ភិក្ខុនោះមុខជាឆ្លើយប្រាប់ទៅវិញមិនរួច ភិក្ខុ នោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនវិន័យសិនទៅ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ម្ចាស់ឧបនាយក ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌៥ប្រការនេះ ក្នុងខ្លួនឯងសិន ហើយសឹមចោទ ភិក្ខុដទៃ។

(ចោទកេរសប្បវេណីក្នុងតុលាការ ទី៩)

(៩. ចោទកេរសប្បវេណីក្នុងតុលាការ)

[១៦៩] ព្រះឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីស្រុកបា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវតាំងធម៌ប៉ុន្មានប្រការក្នុង ខ្លួនឯង ហើយទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបនាយក ភិក្ខុអ្នកចោទ បើមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ លុះតែតាំង ធម៌៥ប្រការក្នុងខ្លួនឯង ទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌៥ប្រការនោះគឺ) អាត្មាអញ នឹងនិយាយត្រូវតាមកាលក្នុង មិននិយាយខុសកាល១ អាត្មាអញ នឹងនិយាយពាក្យពិត មិននិយាយពាក្យមិនពិត១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្អ្មម មិននិយាយពាក្យអាក្រក់១ អាត្មាអញនឹង និយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍១ អាត្មាអញនឹងតាំងមេត្តាចិត្តហើយសឹមនិយាយ មិននិយាយទាំង ទោសចិត្ត១ ម្ចាស់ឧបនាយក ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌៥ប្រការទុកក្នុងខ្លួនឯង ហើយសឹមចោទភិក្ខុដទៃ។

(ចោទកម្មទិតកបដិសំយុត្តកថា ទី១០)

(១០. ចោទកម្មទិតកបដិសំយុត្តកថា)

[១៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈ (សេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ) ទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈ ទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងដូច្នោះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទខុសកាល មិនមែនចោទត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យមិនពិត មិនមែនចោទដោយពាក្យពិតទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យអាក្រក់ មិនមែនចោទដោយពាក្យពិរោះទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទប្រកបដោយកម្មឥតប្រយោជន៍ មិនមែនចោទប្រកបដោយកម្មមានប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកជាអ្នកចោទ (គេ) ទាំងទោសចិត្ត មិនមែនចោទដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងនេះឯង។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី? ព្រោះថា ភិក្ខុដទៃ មិនត្រូវសំគាល់ភិក្ខុផងគ្នា ដែលត្រូវគេចោទដោយពាក្យមិនពិត (នោះទេ)។

[១៧១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះសង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈ (សេចក្តីមិនក្តៅក្រហាយ) ទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ មិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ មិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងដូច្នោះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកខុសកាល មិនមែនត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យមិនពិត មិនមែនតាមពិតទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោក ដោយពាក្យអាក្រក់ មិនមែនដោយពាក្យពិរោះទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយទោសចិត្ត មិនមែនដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុ ដែលគេចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងនេះឯង។

[១៧២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងដូច្នោះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេត្រូវតាមកាលគួរហើយ មិនមែនចោទខុសកាលទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យពិតហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនពិតទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេ ដោយពាក្យពិរោះហើយ មិនមែនចោទ ដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេ ដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកជាអ្នកតាំងមេត្តាចិត្ត ហើយទើបចោទ មិនមែនចោទទាំងទោសចិត្តទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ១ ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុ អ្នកចោទ ដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងនេះឯង។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី? ព្រោះថា ភិក្ខុដទៃ គប្បីសំគាល់ភិក្ខុផងគ្នា ដែលគេចោទដោយពាក្យពិត។

[១៧៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងដូច្នោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកត្រូវតាមកាលហើយ មិនមែនចោទដោយខុសកាលទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពិតហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនពិតទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពិរោះហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយមេត្តាចិត្តហើយ មិនមែនចោទដោយទោសចិត្តទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ១ ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុ ដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ៥យ៉ាងនេះឯង។

[១៧៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌មានប៉ុន្មានក្នុងខ្លួនឯងហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌៥យ៉ាងក្នុងខ្លួនឯងសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌៥យ៉ាងនោះគឺ) ជាអ្នកមានចិត្តករុណា១ អ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍១ អ្នកទំនុកបម្រុង (ដោយប្រយោជន៍នោះ)១ អ្នកបំបែកភិក្ខុដទៃរួចចាកអាបត្តិ១ យកវិន័យជាប្រធាន១ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌៥យ៉ាងនេះឯង ក្នុងខ្លួនឯងសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។

[១៧៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុដែលគេចោទវិញ ត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលគេចោទត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌២យ៉ាង គឺ សេចក្តីពិតត្រង់១ សេចក្តីមិនក្រោធ១។

ចប់ បាលីមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ទី៩។
ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង៣។

[១៧៦]

រឿងព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងរោងឧបោសថ១ រឿងព្រះអានន្តក្រាបបង្គំទូលអស់រាវៈ៣ដង១ រឿងភិក្ខុបាបមិនចេញពីរោងឧបោសថ១ រឿងព្រះមោគ្គល្លានបណ្តេញភិក្ខុបាបចេញ១ រឿងក្នុងសាសនារបស់ព្រះជិនស្រី មាន អច្ឆរិយពុតធម៌ (ផយ៉ាងគឺ) មានសិក្ខាជាលំដាប់ ដូចមហាសមុទ្រមានទំនាប់ជាលំដាប់ ពួកសាវ័ក មិនប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទ ដូចមហាសមុទ្រ មានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា សង្ស័យមេលើកបុគ្គលអាក្រក់ចេញ ដូចរលកសមុទ្រ ដែលផាត់សាកសពស្លាប់ទៅលើគោក (វណ្ណៈ៤ពួក) ដែលចេញបួសហើយ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម ដូចទន្លេធំៗ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម ពួកភិក្ខុដែលបរិនិព្វាន ព្រះនិព្វានក៏មិនប្រាកដជាខ្លះ ឬពេញ ព្រះធម៌វិន័យមានរសតែមួយ គឺវិមុត្តិស ដូចមហាសមុទ្រ មានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ព្រះធម៌វិន័យមានគុណសម្បត្តិជាគ្រឿងត្រេកអរច្រើន ដូចមហាសមុទ្រ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង ព្រះធម៌វិន័យ ជាទិអាស្រ័យនៅនៃព្រះអរិយបុគ្គល៨ពួក ដូចមហាសមុទ្រជាទិអាស្រ័យនៃសត្វធំៗ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើសេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងមហាសមុទ្រ ហើយទ្រង់តម្កល់គុណទុកក្នុងសាសនា១។ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងបាតិមោក្ខ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិហើយ ចូលទៅស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយប្តេជ្ញាខ្លួនថា គ្មាននរណាមួយស្គាល់យើងឡើយ១ រឿងឆព្វគ្លីយភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដោយប្រញាប់ប្រញាល១ រឿងពួកភិក្ខុពោលទោស (ព្រោះបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ)១ រឿងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ និងប្រកបដោយធម៌ មាន១,២,៣,៤,៥,៦,៧,៨,៩,១០យ៉ាងក៏មាន១។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក៤ប្រការ គឺ សីលវិបត្តិ អាចារ្យវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ អាជីវិបត្តិ១។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក៥ប្រការ គឺ បារាជិកាបត្តិ សង្ស័យទិសេសាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាជិទេសនីយាបត្តិ ទុក្ខជាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក៦ប្រការ គឺ សីលវិបត្តិ អាចារ្យវិបត្តិ (ទិដ្ឋិវិបត្តិ) ក្នុងមួយៗ ចែកជាពីរ គឺចែកទៅជាភិក្ខុមិនធ្វើ និងធ្វើ១។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាបត្តិ (មានចំណែក៧យ៉ាង) គឺ បារាជិកាបត្តិ សង្ស័យទិសេសាបត្តិ ចុល្លច្ឆិយាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាជិទេសនីយាបត្តិ ទុក្ខជាបត្តិ ទុក្ខាសិលាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក៨យ៉ាង គឺ សីលវិបត្តិ អាចារ្យវិបត្តិ (ទិដ្ឋិវិបត្តិ) អាជីវិបត្តិ (ក្នុងមួយៗ ចែកជា២ គឺចែកជា) ភិក្ខុមិនធ្វើ និងធ្វើ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិ៥យ៉ាង ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបពិតហើយ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា សីលវិបត្តិ អាចារ្យវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ (ក្នុងមួយៗ ចែកជា៣ គឺចែកជា) ភិក្ខុមិនធ្វើ និងធ្វើ ទាំងធ្វើនិងមិនធ្វើ១។ រឿងអ្នកប្រាជ្ញត្រូវដឹងថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនោះ ដោយហេតុ១០យ៉ាងគឺ មានភិក្ខុត្រូវបារាជិក (អង្គុយក្នុងបរិសទ្ធនោះ) បារាជិកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុពោលលាសិក្ខា អង្គុយក្នុងបរិសទ្ធនោះ បច្ចុក្តាតកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុត្រឡប់សីលសេចក្តីព្រមព្រៀងវិញ បច្ចាទានកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុមានគេឃើញ ឬ ប្តូរស្តេចដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាចារ្យវិបត្តិ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ១។ រឿង (ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក អង្គុយក្នុងបរិសទ្ធនោះ) ថានឹងមានភិក្ខុផងគ្នាឃើញភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) បើមិនដូច្នោះ គង់មានភិក្ខុដទៃត្រាបដំណើរនោះ ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ឬភិក្ខុនោះប្រាប់ដល់ភិក្ខុបរិសទ្ធដោយខ្លួនឯង១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ចំពោះភិក្ខុនោះ១។ រឿងបរិសទ្ធក្រោកដើរចេញ ព្រោះអន្តរាយ១០យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ គឺអន្តរាយអំពីព្រះរាជា ចោរ ភ្លើង ទឹក មនុស្ស អមនុស្ស សត្វសាហាវ ពស់តូចធំ ជីវិត និងព្រហ្មចរិយ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ និងមិនប្រកបដោយធម៌ (នេះ) ភិក្ខុគប្បីដឹងតាមសមគួរដល់ឧបាយចុះ។ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា បើមានភិក្ខុបង់នឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកអត្តាទាន ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ប្រការ) គឺ កាលគួរ អធិករណ៍ពិតប្រាកដ អធិករណ៍ប្រកបដោយប្រយោជន៍ បានភិក្ខុដែលជាប៉ែកខាងធម៌វិន័យមកជាមិត្តសម្លាញ់ មិនមានហេតុ មានសេចក្តីប្រកាន់ជាដើម១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌៥យ៉ាង ចំពោះខ្លួនឯងជាមុន) ថា អាត្មាអញមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធដែរឬទេ មានវចិសមាចារបរិសុទ្ធដែរឬទេ មានមេត្តាចិត្តតាំងមាំដែរឬទេ ជាពិហុស្សតដែរឬទេ ជាអ្នកស្ម័គ្រជំនាញក្នុងបាតិមោក្ខទាំងពីរដែរឬទេ១។ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងខ្លួនឲ្យមាំក្នុងធម៌៥យ៉ាងគឺ ជាអ្នកនិយាយត្រូវតាមកាលគួរ និយាយពាក្យពិត និយាយពាក្យពិរោះ និយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ ចោទដោយមេត្តាចិត្ត)១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុគួរតាំងនៅវិប្បជិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌៥យ៉ាង)១ រឿងសង្ឃគួរបន្ទាបង់វិប្បជិសារៈ ចំពោះភិក្ខុដែលចោទប្រកបដោយធម៌៥យ៉ាងដូចគ្នា១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុគួរតាំងអវិប្បជិសារៈ ចំពោះភិក្ខុដែលចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ៥យ៉ាង១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌៥យ៉ាងទុកក្នុងចិត្ត គឺ ជាអ្នកមានសេចក្តីករុណា ស្វែងរកប្រយោជន៍ មានសេចក្តីអនុគ្រោះ (ដោយប្រយោជន៍នោះ) ប៉ុនបង់ឲ្យភិក្ខុដទៃរួចចាកអាបត្តិ យកវិន័យជាប្រធាន១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សំដែងសេចក្តីប្រតិបត្តិ របស់ភិក្ខុអ្នកត្រូវចោទ តាំងខ្លួនក្នុងធម៌២យ៉ាងគឺ ពាក្យពិតត្រង់ និងសេចក្តីមិនក្រោធ១ នេះជាធម្មតា របស់ភិក្ខុដែលត្រូវចោទ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ (ទី១០)

(បឋមភាណវារៈ ទី១)

CS [vin.cv.10.01](#) | ភាគ ទី១១

(១. បឋមភាណវារៈ)

(មហាបជាបតិគោតមីវត្ថុ)

CS [vin.cv.10.01.01](#) | ភាគ ទី១១

(មហាបជាបតិគោតមីវត្ថុ)

[១៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលព័ស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី បិតនៅក្នុងទីដីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ និងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរមាតុគ្រាមគួរនឹងបានចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យ ឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគត ជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី បានក្រាបបង្គំទូលសូម អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគំរប់បីដងផង យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុគ្រាមគួរនឹងបានចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យ ឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគត ជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី បាន(ជ្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ (ដូច្នោះ) ក៏ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ទ្រង់ព្រះកន្សែង ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចចៀសចេញទៅ។

[១៧៨] លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងកបិលព័ស្តុ តាមគួរដល់ពុទ្ធអរិយស្រីយ ហើយយាងចេញទៅកាន់ចារិកនគរវសាលី លុះយាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានទៅដល់នគរវសាលីនោះឯង។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងវសាលី នាព្រៃមហាវ័ន ទៀតក្រុងវសាលីនោះ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ឲ្យគេកោរព្រះកេសា ហើយស្លៀកសំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកអម្ពត់ ក៏ទ្រង់យាងសំដៅទៅនគរវសាលី ចូលទៅកាន់ក្រុងវសាលី នាព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវសាលីនោះតាមលំដាប់ជាមួយនឹងពួកនាងសាកិយានីជាច្រើន។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី មានព្រះបាទទាំងពីរពុទ្ធពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយឆ្មលី ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង ទៀបក្រោងទ្វារខាងក្រៅ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុបានឃើញព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី មានព្រះបាទទាំងពីរពុទ្ធពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយឆ្មលី ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ កំពុងតែឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង ទៀបក្រោងទ្វារខាងក្រៅ លុះបានឃើញហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះ និងព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ហេតុអ្វីបានជាព្រះនាង មានព្រះបាទទាំងពីរពុទ្ធពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយឆ្មលី ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង ទៀបក្រោងទ្វារខាងក្រៅដូច្នោះ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន បានជាដូច្នោះ ព្រោះតែព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ មកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងសោះ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ មានវាចាថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើដូច្នោះ សូមព្រះនាងទ្រង់ចាំអាត្មាភាព ក្នុងទីនេះមួយរំពេចសិនចុះ ទម្រាំអាត្មាភាព ទៅក្រាបបង្គំទូលសុំព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ។

[១៧៩] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ និងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីនេះ មានព្រះបាទទាំងពីរពុទ្ធពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយឆ្មលី ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្រោងទ្វារខាងក្រៅ (ព្រោះជ្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាម ចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផង។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ត អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ និងព្រះមានព្រះភាគ ជាគំរប់ពីរដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ត អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុត្រិះរិះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយទេ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ ក្រាបបង្គំទូលសូមព្រះមានព្រះភាគ ដោយបរិយាយផ្សេងៗទៀត ដើម្បីឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ និងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ តើអាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល

ខ្លះ សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរឬទេ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ក៏អាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះបាន។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ អាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានឧបការៈច្រើន ជាព្រះមាតុត្តារនៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាងបានទ្រាំទ្រថែរក្សា ថ្វាយទឹកក្សិរ កាលព្រះមាតាទ្រង់ទិវង្គតទៅ ព្រះនាងបានបំបៅព្រះអង្គ (តរៀងមក) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាម បានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ។

(អដ្ឋកថុធម្ម)

(អដ្ឋកថុធម្ម)

[១៨០] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាម គុណ្ណំ ទាំង៨បាន ឧបសម្បទានោះ ចូរ សម្រេចដល់ព្រះនាងចុះ (ឯគុណ្ណំនោះ) គឺភិក្ខុនីសូម្បីឧបសម្បទាបានមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជូលីកម្ម សាមិចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុ ដែលទើបនឹងបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ ជីវិត១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ ជីវិត១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺស្សន្តោសាថ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនី នៅចាំវស្សាចេញហើយ ត្រូវបរវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង២ពួក ដោយស្មារតីទាំង៣ គឺ ឃើញក្តី ឮក្តី រង្វៀសក្តី ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្ត បក្ខមានត្ត ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង២ពួក ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនី ត្រូវជួយ ស្វែងរកឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង២ពួក ដល់សិក្ខាមនា ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង៦ប្រការគ្រប់ៗឆ្នាំហើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវ ធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុ ដោយបរិយាយណាមួយឡើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត១ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានឧបសម្បទានេះទៅ) ភិក្ខុនី ត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុ មិនត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីវិញទេ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត១ ម្ចាស់អានន្ទ បើព្រះនាង មហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាម គុណ្ណំ ទាំង៨នេះបាន ឧបសម្បទានោះ ចូរសម្រេចដល់ព្រះនាងចុះ។

[១៨១] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានរៀនគុណ្ណំទាំង៨ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ (ចាំស្តាប់ហើយ) ក៏ចូលទៅរកព្រះនាង មហាបជាបតីគោតមី លុះចូលទៅដល់ហើយ ពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួល ប្រតិបត្តិតាមគុណ្ណំទាំង៨បាន ឧបសម្បទានោះ ទើបបានសម្រេចដល់ព្រះនាង (ឯគុណ្ណំទាំង៨នោះគឺ) ភិក្ខុនី សូម្បីបានឧបសម្បទាមួយរយ វស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជូលីកម្ម សាមិចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុ ដែលទើបនឹងឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះ ភិក្ខុនី ត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុទេ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនី ត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺស្សន្តោសាថ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ រាល់ កន្លះខែ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនី នៅចាំវស្សាចេញហើយ ត្រូវបរវារណាក្នុងសំណាក់ សង្ឃទាំង២ពួក ដោយស្មារតីទាំង៣ គឺឃើញក្តី ឮក្តី រង្វៀសក្តី ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ត ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង២ពួក ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនី ត្រូវជួយស្វែងរកឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង២ពួក ដល់សិក្ខាមនា ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង៦ប្រការ គ្រប់ៗឆ្នាំហើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុ ដោយ បរិយាយណាមួយឡើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត១ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានឧបសម្បទានេះ ទៅ) ភិក្ខុនីត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុ មិនត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីវិញទេ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាប អស់ជីវិត១ បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រព្រឹត្តិគុណ្ណំ ទាំង៨នេះបាន ឧបសម្បទានោះ នឹងសម្រេចដល់ព្រះនាងមិនខាន។ ព្រះនាង មហាបជាបតីគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ស្រី ឬបុរសនៅក្រមុំកំឡោះ តែងចូលចិត្តស្និតស្នាមខ្លួន សិតសក់ស្អាតហើយ បាន កម្រងផ្កាឧបល្លក្តី ផ្កាម្លិះក្តី ផ្កាដែលមានក្លិនក្រអូបណាស់ក្តី ហើយទទួលយកដោយដៃទាំងពីរ តម្កល់ទុកលើអំប៊ុយរៈដ៏ឧត្តម គឺត្បូង យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនឹងទទួលប្រតិបត្តិតាមគុណ្ណំទាំង៨នេះ (ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត) ហើយមិនប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ ជីវិត ដូច្នោះដែរ។

[១៨២] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅកាលព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន គុណ្ណំទាំង៨យ៉ាង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានទទួលហើយ ព្រះមាតុត្តារនៃព្រះមានព្រះភាគ បានឧបសម្បទាចេញហើយ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើប្រសិនណាជាមាតុគ្រាម មិនបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ម្ចាស់អានន្ទ ព្រហ្មចារ្យ នឹងបានតាំងនៅជាអង្វែង ព្រះសទ្ធម្ម គឺអរហត្តផល ក៏នឹងបានតាំងនៅអស់១ពាន់ឆ្នាំ ម្ចាស់អានន្ទ តែកាលណាមាតុគ្រាម ចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ម្ចាស់អានន្ទ ឥឡូវនេះ ព្រហ្មចារ្យ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្ចាស់អានន្ទ ឥឡូវនេះ ព្រះសទ្ធម្ម នឹងបិតនៅបានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំវិញ ម្ចាស់អានន្ទ មាតុគ្រាម បានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្ចាស់អានន្ទ ប្រៀបដូចត្រកូលទាំងឡាយណានីមួយ ដែលមានស្រ្តីច្រើន មានប្រុស

តិច ត្រកូលទាំងនោះ ពួកចោរលួចក្នុងឆ្នាំ ក៏អាចចូលមកបំផ្លាញបានដោយងាយ ម្ចាស់អានន្ទ មាតុគ្រាម បានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្ចាស់អានន្ទ ប្រៀបដូចជាភោគជាតិ ឈ្មោះសេតជ្ជិកា (ក្រាវ) ធ្លាក់ចុះក្នុង ស្រែស្រូវណា ដែលកំពុងតែលូតលាស់ល្អ ស្រែស្រូវនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែង ដោយប្រការដូច្នោះ ម្ចាស់អានន្ទ មាតុគ្រាម បានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្ចាស់អានន្ទ ប្រៀបដូចជាភោគជាតិ ឈ្មោះមញ្ជេជ្ជិកា (ដង្កូវក្រាវ) ធ្លាក់ចុះក្នុងច្បារអំពៅណា ដែលកំពុងតែលូតលាស់ល្អ ច្បារអំពៅនោះ មិនបានតាំងនៅអង្វែង ដោយប្រការដូច្នោះ ម្ចាស់អានន្ទ គុរ ធម៌ជប្រការ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិហើយ ចំពោះភិក្ខុនិជាតម្បង ដើម្បីមិនឲ្យ (ភិក្ខុនិ) ប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបដល់អស់ជីវិត ម្ចាស់អានន្ទ ប្រៀប ដូចជាបុរស ប្រញាប់លើកទំនប់ទប់ទឹកស្រះដីធំ ដើម្បីនឹងទប់ទឹកមិនឲ្យហូរចេញទៅជាដរាប។

ចប់ គុរធម៌ ទាំង៨ របស់ពួកភិក្ខុនិ។

(ភិក្ខុនិឧបសម្បទានុជាននៈ)

CS [vin.cv.10.01.03](#) | ភាគ ទី១១

(ភិក្ខុនិឧបសម្បទានុជានន៍)

[១៨៣] លំដាប់នោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិដូចម្តេច ក្នុងនាងសាកិយានីទាំងនេះ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះនាងមហាបជាបតី គោតមី ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា។ ឯព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ដែលព្រះមានព្រះភាគ បាន ពន្យល់ ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទា ដល់ពួកភិក្ខុនិបាន។

[១៨៤] លំដាប់នោះ ភិក្ខុនិទាំងនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បទា (មិនបាន ឧបសម្បទាទេ) យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បទា (បានឧបសម្បទា) ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ បានទ្រង់បញ្ញត្តិដូច្នោះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យ ឧបសម្បទា ដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះ អានន្ទមានអាយុ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមាន អាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនិទាំងនេះ នាំគ្នាមកនិយាយនឹងខ្ញុំ យ៉ាងនេះថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បទា យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បទា ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ បានទ្រង់បញ្ញត្តិដូច្នោះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនិ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូល ទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានមកនិយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនិទាំងនេះ មកនិយាយនឹងខ្ញុំថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បទា យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជា ឧបសម្បទា ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តិដូច្នោះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនិ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ គុរធម៌ទាំង៨យ៉ាង ដែលព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីបានទទួលហើយ ដោយចំណែកណា ចំណែកនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនោះ។

[១៨៥] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រ ព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ អនុញ្ញាតការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជូលី និងសាមិចិកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួកភិក្ខុនិផង តាមលំដាប់រស្សាចាស់ខ្លី។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះ អានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតី គោតមី ពោល (នឹងខ្ញុំព្រះអង្គ) យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជូលី និងសាមិចិកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួក ភិក្ខុនិផង តាមលំដាប់រស្សាចាស់ខ្លី។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ ការសូមនេះ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យទេ ត្រង់ពាក្យដែលថា ឲ្យ តថាគតអនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជូលី និងសាមិចិកម្ម ដល់មាតុគ្រាម (នោះ) ម្ចាស់អានន្ទ អម្បាលដូចជាពួកតិរិយ ដទៃអស់នេះ ដែលជាអ្នកពោលធម៌អាក្រក់ ម្តេចគង់តែមិនធ្វើនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជូលី និងសាមិចិកម្ម ចំពោះមាតុគ្រាមដែរ ចំណង់បើតថាគត នឹងអនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជូលី និងសាមិចិកម្ម ដល់មាតុគ្រាម ដូចម្តេចបាន។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោក ទទួល ការធ្វើអញ្ជូលី និងសាមិចិកម្ម ចំពោះមាតុគ្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៨៦] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចគង់ក្នុងទីដ៏ សមគួរ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនិ ដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះដូចម្តេច។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនិ ដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុសិក្សាយ៉ាងណា ពួកភិក្ខុនិ ក៏ត្រូវ

សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលសួរទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ពួកភិក្ខុនិ មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះដូចម្តេច។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ភិក្ខុនិ មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុនិត្រូវសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទ ទាំងឡាយ ដូចតថាគតបានបញ្ញត្តទុកមកហើយចុះ។

[១៨៧] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ រួចក្នុងទីសមគួរ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញអំពីពួក (ហើយទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់) មិនមានសេចក្តីប្រមាទ មានតែ សេចក្តីព្យាយាមកម្តៅក៏លេស (ឲ្យរឹងស្លត) មានចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ព្រោះស្តាប់ធម៌ណាមួយសព្វព្រះមានព្រះភាគ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ សម្តែងធម៌ (នោះ) ដោយសង្ខេប (ដល់ខ្ញុំម្ចាស់)។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ទាំងឡាយណាថា ធម៌ ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការសន្សំកិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រាសចាកការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសន្តោស ប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីការច្រឡំច្រឡំដោយពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធ សេចក្តីព្យាយាម ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយក្រ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បី ចាំទុកដោយចំណែកមួយថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាទេ ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី មួយវិញទៀត ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ណា ថា ធម៌ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការមិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសន្តោស មិន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការច្រឡំច្រឡំដោយពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹម បានដោយក្រ ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីចាំទុក ដោយចំណែកមួយថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ហើយ។

[១៨៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនិ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនិ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មាន សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនិ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនិ។

[១៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនិ ហើយសំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនិ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិទាំងនេះ ជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនិទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនោះ មុខជា នឹងត្រេកអរជាមួយនឹងភិក្ខុនិទាំងនេះ (ទៀត)។ កាលដែលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បាន ច្បាស់។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិន ត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនិឡើយ ភិក្ខុណាសម្តែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនិសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ ភិក្ខុនិផងគ្នាចុះ។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនបានដឹងថា ភិក្ខុនិត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខយ៉ាងនេះ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនិថា នាងទាំងឡាយត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខ យ៉ាងនេះ។

[១៩០] ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនបានសម្តែងអាបត្តិចេញ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនិមិនមែនមិនត្រូវសម្តែងអាបត្តិចេញទេ ភិក្ខុនិណាមិនសម្តែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនបានដឹងថា ភិក្ខុនិត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនិថា នាងទាំងឡាយត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរនឹងទទួលអាបត្តិ របស់ពួកភិក្ខុនិ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនិ។

[១៩១] សម័យនោះ ភិក្ខុនិទាំងឡាយបានឃើញភិក្ខុ (កំពុងដើរ) ក្នុងច្រករហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងផ្លូវបែកជាបីខ្លះ ក៏ដាក់បាត្រលើ ផែនដី ហើយធ្វើចិញ្ចឹម រៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្កងអញ្ជូលី សម្តែងអាបត្តិ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនិ ទាំងនេះ ជាភរិយារបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនិទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងវេលាយប់ប្រទូស្តគ្នា គឺអ្នកដំណែកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះ មក ខមាទោសនឹងគ្នា។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន ត្រូវទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនិទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុនិទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនិផង គ្នា។ ភិក្ខុនិទាំងឡាយ មិនបានដឹងថា ភិក្ខុនិត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយ ត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងនេះ។

[១៩២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបានធ្វើកម្ម (មានតជ្ជនិយកម្ម ជាដើម) ដល់ភិក្ខុនិ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរនឹងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុបានធ្វើកម្មរួចហើយ លុះឃើញភិក្ខុ (កំពុងដើរ) ក្នុងច្រករហូតខ្លះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្លះ ក្នុងផ្លូវបែក ជាបីខ្លះ ក៏ដាក់បាត្រលើផែនដី ហើយធ្វើចិញ្ចឹម រៀនសូត្រ អង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជើងខមាទោសថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សំគាល់ថា យើងលែងធ្វើយ៉ាងនេះទៀតហើយ។ មនុស្សទាំងឡាយ (បានឃើញ) ដូច្នោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាប្រពន្ធ របស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងពេលយប់ប្រទូស្តគ្នា គឺរួមដំណេកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះ មកខមាទោសនឹងគ្នា។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវ ធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ។

[១៩៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែង ជជែកគ្នាកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលចាក់ដោតគ្នាដោយលំពែង គឺមាត់ មិនមានអ្នកណាអាចរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នោះបានឡើយ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី។

[១៩៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ តែងរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី។ កាលបើភិក្ខុបានវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ គួរដល់កម្មខ្លះ គួរដល់អាបត្តិខ្លះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មេត្តាធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនីចុះ សូមលោកម្ចាស់ទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីចុះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី។ ភិក្ខុ ទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ លើកកម្មរបស់ ពួកភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ឲ្យភិក្ខុលើកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីផង គ្នា។

[១៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីជាសិស្សរបស់ឧប្បលរណ្ណភិក្ខុនី ទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់៧ឆ្នាំ។ ភិក្ខុនីនោះច្រើនភ្លេចស្មារតី វិន័យដែលបានរៀនមកហើយ ក៏ចេះតែភ្លេចទៅវិញ។ ភិក្ខុនីនោះ ឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានបំណងនឹងស្តេចទៅកាន់នគរសាវត្ថី។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញនេះ បានទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់៧ឆ្នាំហើយ អាត្មាអញនេះ ជា មនុស្សភ្លេចច្រើន វិន័យដែលបានរៀនហើយ ចេះតែភ្លេចទៅវិញ ធម្មតា មាតុគ្រាមនឹងដើរតាមព្រះសាស្តាអស់មួយជីវិត ក៏លំបាកពេកណាស់ បើ ដូច្នោះ អាត្មាអញនឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះ ប្រាប់រឿងនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ ពួកភិក្ខុ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ពួកភិក្ខុបង្ហាញវិន័យ ដល់ពួកភិក្ខុនីបាន។

ចប់ ភាណវៈ ទី១។

(ទុតិយភាណវៈ ទី២)

CS [vin.cv.10.02](#) | ភាគ ទី១១

(២. ទុតិយភាណវៈ)

[១៩៧] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលី គួរតាមពុទ្ធអដ្ឋាស្រ័យហើយ ក៏ស្តេចទៅកាន់ចារិកនគរសាវត្ថី កាល ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ទ្រង់ឆ្ពោះទៅកាន់នគរសាវត្ថីនោះ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់ អនាថបិណ្ណិកសេដ្ឋី ទៀបនគរសាវត្ថីនោះ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សាចកក់ និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនី ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹង បានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរក្នុងពួកយើង។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសាចកក់ និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី នុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃ គប្បីធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យជាអវនិយមុគ្គល (បុគ្គលដែលមិនគួរឲ្យ ភិក្ខុនីសំពះ)។

[១៩៨] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី លាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី បើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី ចំអកចំអន់ពួក ភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរក្នុងពួកយើង។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញ ពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវលាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាផ្សំផ្គុំលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុសង្ឃ ត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្ម ដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី នុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃ គប្បីធ្វើភិក្ខុនោះ ឲ្យជាអវនិយមុគ្គល។

[១៩៩] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សាចភក់ និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុត្រេកអរមករកពួកយើង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវសាចភក់ និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនិណ្ឌាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់ភិក្ខុនីនោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអារាមណកម្ម គឺហាមប្រាម។ លុះហាមប្រាមហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនទទួលយកដោយស្រុះស្រួល។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ។

[២០០] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុ ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុត្រេកអរមករកពួកយើង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនិណ្ឌាផ្សំផ្គុំលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់ភិក្ខុនីនោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្ម ដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអារាមណកម្ម (ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ)។ លុះធ្វើអារាមណកម្មហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏មិនទទួលដោយស្រុះស្រួល។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ។

[២០១] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ការធ្វើឧបោសថកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឱវាទហើយ គួរដែរ ឬមិនគួរទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវធ្វើឧបោសថកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឱវាទទេ ដ្បិតអធិករណ៍នោះ មិនទាន់រម្ងាប់នៅឡើយ។

[២០២] សម័យនោះ ឧទាយិដីមានអាយុ បញ្ឈប់ឱវាទ ហើយចេញទៅកាន់ទីចារិក។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ឧទាយិ មិនសមបើនឹងបញ្ឈប់ឱវាទ ហើយចេញទៅកាន់ទីចារិកសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ ហើយចេញទៅកាន់ទីចារិកទេ ភិក្ខុណាចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[២០៣] សម័យនោះ មានពួកភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាសបញ្ឈប់ឱវាទ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាស មិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[២០៤] សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបញ្ឈប់ឱវាទ ក្នុងទីដែលមិនមានរឿង មិនមានហេតុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ ក្នុងទីដែលឥតរឿង ឥតហេតុទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[២០៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ បញ្ឈប់ឱវាទហើយ មិនឲ្យវិនិច្ឆ័យ (មិនជំនុំជម្រះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ ហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[២០៦] សម័យនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនទៅទទួលឱវាទ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនទៅទទួលឱវាទទេ ភិក្ខុនិណ្ឌាមិនទៅទទួល វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ។

[២០៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់ នាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះ នឹងត្រេកត្រអាល ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវទៅទទួលឱវាទ (ព្រមគ្នា) ទាំងអស់ទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ឬន ឬប្រាំរូប ទៅទទួលឱវាទ (ម្តងៗបាន)។

[២០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីបួនប្រាំរូប នាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្គាប់ដូច្នោះទៀតថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះមកត្រេកត្រអាល ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីបួនប្រាំរូប មិនត្រូវទៅទទួលឱវាទទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីពីរ ឬបីរូប ទៅទទួលឱវាទ។ ភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុទ្រូប ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្នា ក្រាបថ្វាយបង្គំបាទា ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្តងអញ្ជូលឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃ ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង សូមចូលមកទទួលយកឱវាទផង បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮថាភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវបានចូលមកទទួលយកឱវាទ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីចូលទៅរកភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង ចូលមកទទួលឱវាទផង បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮថាភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវបានចូលមកទទួលឱវាទ។ ភិក្ខុសម្តែងបាតិមោក្ខ គប្បីពោលថា មានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុដែរឬ។ បើមានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ត្រូវភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខនិយាយថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីសង្ឃ ចូរចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ។ បើមិនមាន

ភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខនិយាយថា លោកដ៏មានអាយុអង្គណា អាចទូន្មាន ភិក្ខុនីបាន។ បើភិក្ខុណាមួយអាចទូន្មានភិក្ខុនីបាន ទាំងភិក្ខុនោះ ក៏ប្រកបដោយអង្គប្រការផង ដែលសង្ឃត្រូវសន្មតថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបាន សន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីហើយ ភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ។ បើមិនមានភិក្ខុណាមួយ អាចនឹងទូន្មានភិក្ខុនីបានទេ ភិក្ខុអ្នក សម្តែងបាតិមោក្ខ គប្បីប្រាប់ថា ភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាអ្នកទូន្មានភិក្ខុនីនោះ មិនមានទេ ចូរភិក្ខុនីសង្ឃសម្រេចប្រយោជន៍ ដោយ សេចក្តីជ្រះថ្លាចុះ។

[២០៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រកែកមិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទទេ ភិក្ខុណាមិនព្រមទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១០] សម័យនោះ មានភិក្ខុទូរល្ងង់។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក ម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទចុះ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់នាង យើងជាមនុស្សល្ងង់ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន។ ពួកភិក្ខុនីពោលថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ សូមលោកទទួលឲ្យឱវាទចុះ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ត្រូវភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុនី។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់ភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យឱវាទបាន។

[២១១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរល្ងង់មួយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់នាង យើងជាមនុស្សមានជម្ងឺ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ឲ្យបញ្ឈប់ភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យឱវាទបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់ភិក្ខុល្ងង់ និងភិក្ខុឈឺ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យឱវាទបាន។

[២១២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរល្ងង់ ជាអ្នកដំណើរ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់នាង យើងជាអ្នកដំណើរ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា លើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែភិក្ខុឈឺចេញ ត្រូវឲ្យភិក្ខុ ក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលើកលែងភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងភិក្ខុឈឺ និងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ឲ្យភិក្ខុដែលក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យឱវាទបាន។

[២១៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរល្ងង់ជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោក ម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់នាង ដ្បិតយើងជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ យើងនឹងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តឲ្យលើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែ ភិក្ខុឈឺ និងលើកលែងតែភិក្ខុអ្នកដំណើរចេញ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ទទួលឲ្យឱវាទផង ឲ្យធ្វើសង្កេត (សេចក្តី កំណត់)ផងថា អាត្មាអញ នឹងផ្លាស់ទៅក្នុងទីនោះ។

[២១៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឲ្យឱវាទ ហើយមិនបានប្រាប់ដល់ (ភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុមិនប្រាប់ឱវាទ (ដល់ភិក្ខុនី)ទេ ភិក្ខុណា មិនប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ទទួលឲ្យឱវាទហើយ មិនផ្លាស់ទី (តាមសង្កេត)។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវមិនផ្លាស់ទី (តាមសង្កេត)ទេ ភិក្ខុណាមិនផ្លាស់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។

[២១៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនទៅកាន់ទីដែលសង្ឃកំណត់ហើយ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវ ខានទៅកាន់ទីដែលសង្ឃកំណត់ហើយទេ ភិក្ខុនីណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទ្រទ្រង់វត្តពន្ធចង្កេះវែងៗ ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយវត្តពន្ធចង្កេះនោះ។²²⁾ មនុស្សទាំងឡាយ ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់វត្តពន្ធចង្កេះវែងទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវត្តពន្ធចង្កេះល្មមព័ទ្ធតែ១ជុំបាន មិនត្រូវចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយវត្តពន្ធចង្កេះនោះទេ ភិក្ខុនីណាចងវត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងដែលធ្វើអំពីបន្ទោះឫស្សី ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងស្បែក ចងវត្ត ឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងសំពត់ស ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយសំណុំសំពត់ស ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយខ្នាញ់សំពត់ស ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងសំពត់ មានពណ៌ ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយសំណុំសំពត់សូត្រ ចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយខ្នាញ់សំពត់សូត្រ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នក បរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវចងវត្ត ឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំង ដែលធ្វើដោយបន្ទោះឫស្សី មិនត្រូវចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងស្បែក មិនត្រូវចងវត្តឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងសំពត់ស មិន

ត្រូវចងវិវត្តិដំនើរ ដោយសំណុំសំពត់ស មិនត្រូវចងវិវត្តិដំនើរ ដោយខ្នាញ់សំពត់ស មិនត្រូវចងវិវត្តិដំនើរ ដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចងវិវត្តិដំនើរ ដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចងវិវត្តិដំនើរ ដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចងវិវត្តិដំនើរ ដោយសំណុំសំពត់សូត្រទេ ភិក្ខុនីណាចងវិវត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យគេដំត្រកាក ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចផ្លឹងស្នងគោ ឲ្យគេដំត្រកាក ឲ្យគេដំដៃ ឲ្យគេដំខ្នងដៃ ឲ្យគេដំជើង ឲ្យគេដំខ្នងជើង ឲ្យគេដំក្តៅ ឲ្យគេដំមុខ ឲ្យគេដំសាច់ជើងធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចផ្លឹងចង្កាគោ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចពួកស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យគេដំត្រកាកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចផ្លឹងស្នងគោ មិនត្រូវឲ្យគេដំត្រកាក មិនត្រូវឲ្យគេដំដៃ មិនត្រូវឲ្យគេដំខ្នងដៃ មិនត្រូវឲ្យគេដំជើង មិនត្រូវឲ្យគេដំក្តៅ មិនត្រូវឲ្យគេដំមុខ មិនត្រូវឲ្យគេដំសាច់ជើងធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចផ្លឹងចង្កាគោទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យគេដំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី លាបមុខ ប្រស់មុខ ខាត់មុខ ចឹមមុខ ស្រឡាបខ្លួន ស្រឡាបមុខ ស្រឡាបទាំងខ្លួន ទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាប លាយដោយមនោសិលា (ម្សៅលាម)។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវលាបមុខ មិនត្រូវប្រស់មុខ មិនត្រូវខាត់មុខ មិនត្រូវចឹមមុខ មិនត្រូវស្រឡាបខ្លួន មិនត្រូវស្រឡាបមុខ មិនត្រូវស្រឡាបទាំងខ្លួន ទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាបលាយដោយមនោសិលាទេ ភិក្ខុនីណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ធ្វើនូវគំនូសខាងក្រោមមាត់²³⁾ ធ្វើគំនូសប្លែកៗត្រង់ថ្ពាល់ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួច ឈរត្រង់ទ្វារ បង្ហាញកាយពាក់កណ្តាល ប្រើឲ្យគេលេងមហោស្រព បំបួសស្រីផ្កាមាស តាំងរោងសុរោ តាំងរោងលក់សាច់ បើកវាសធុរ ដំឡើងដៃថ្លៃ (ទំនិញ) ប្រកបជំនួញ ឲ្យខ្ញុំប្រុសបំរើ ឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើ ឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបំរើ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបំរើ ឲ្យសត្វតិរច្ឆានបំរើ លក់វត្ថុខ្លី និងវត្ថុទុំ (តាំងវាសធុរលក់ដូររបស់វាយរង) ទ្រទ្រង់កំរាលស្មាច់ដោយរោមចៀម។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវធ្វើគំនូសក្រោមមាត់ មិនត្រូវធ្វើគំនូសប្លែកៗត្រង់ថ្ពាល់ មិនត្រូវក្រឡេកមើលតាមបង្អួច មិនត្រូវឈរត្រង់មាត់ទ្វារ បង្ហាញកាយពាក់កណ្តាល មិនត្រូវប្រើគេឲ្យលេងមហោស្រព មិនត្រូវបំបួសស្រីផ្កាមាស មិនត្រូវតាំងរោងសុរោ មិនត្រូវតាំងរោងលក់សាច់ មិនត្រូវបើកវាសធុរ មិនត្រូវដំឡើងដៃថ្លៃ (ទំនិញ) មិនត្រូវប្រកបជំនួញ មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំប្រុសបំរើ មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបំរើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបំរើ មិនត្រូវឲ្យសត្វតិរច្ឆានបំរើ មិនត្រូវលក់វត្ថុខ្លី និងវត្ថុទុំ (តាំងវាសធុរលក់ដូររបស់វាយរង) មិនត្រូវទ្រទ្រង់កំរាលស្មាច់ដោយរោមចៀមទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ចីរវខៀវសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរលឿងខ្លីសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរក្រហមសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរហង្សបាទសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរខ្មៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរលឿងទុំសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីរមានជាយមិនបានកាត់ដាច់ ទ្រទ្រង់ចីរមានជាយវែង ទ្រទ្រង់ចីរមានជាយវិចិត្រដោយផ្កាឈើ ទ្រទ្រង់ចីរមានជាយវិចិត្រដោយផ្លែឈើ ទ្រទ្រង់អារបំពង់វែង ទ្រទ្រង់ម្នក។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា។ បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរវខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរលឿងខ្លីសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរហង្សបាទសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរលឿងទុំសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរមានជាយមិនបានកាត់ដាច់ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរមានជាយវែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរមានជាយវិចិត្រដោយផ្កាឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីរមានជាយវិចិត្រដោយផ្លែឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់អារបំពង់វែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់ម្នកទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីទូរ កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ។ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះ ដដែកគ្នាថា បរិក្ខារនេះត្រូវបានយើង បរិក្ខារនេះ ត្រូវបានយើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បេ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនី កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ ដូច្នោះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាឥស្សរៈ លើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះ ត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើសិក្ខុមាទា។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាមណេរី កាលដែលទៀបនឹងមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាធំ ក្នុងបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះ ត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ កាលដែលទៀបនឹងមរណកាលហើយ បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនជាធំ លើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះ ត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាមណេរី។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើឧបាសិក។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើឧបាសិកា។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើនរណាៗដទៃ កាលដែលទៀបនឹងមរណកាលហើយ បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនជាធំ លើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះ ត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ។

[២២៤] សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ ជាភរិយាចាស់របស់ស្តេចមល្លៈ ចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនី (បួសថ្មី) នោះបានឃើញភិក្ខុទូរ មានកម្លាំងថយ ដើរទៅតាមច្រក ប៉ះដោយចង្កូយស្នា ភិក្ខុនោះក៏ដួលចុះទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនី នឹងដើរទៅប៉ះភិក្ខុទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនត្រូវឲ្យប៉ះភិក្ខុឡើយ ភិក្ខុនីណាឲ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ដែលឃើញភិក្ខុហើយ ត្រូវចៀសចេញអំពីចម្ងាយ បើកផ្លូវឲ្យ។

[២២៥] សម័យនោះ មានស្រីម្នាក់ ជាស្រីប្តីលែង ហើយមានផ្ទៃដោយសហាយ។ ស្រីនោះ រំលូតកូនចេញហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹង ភិក្ខុនីជាតុល្យភិក្ខុនី បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់សូមដាក់កូនខ្លីនេះ ក្នុងបាត្រយកទៅចុះ។ ភិក្ខុនីនោះ ដាក់កូនខ្លីនោះក្នុងបាត្រ ហើយបិទបាំង នឹងសង្សារដើរទៅ។ សម័យនោះឯង មានបិណ្ឌចារិកភិក្ខុទ្ធចូល សមាទានថា បើអាត្មាអញបានចង្អាន់ជាដម្បងណា ហើយមិនទាន់បានឲ្យចង្អាន់ នោះដល់ភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី អាត្មាអញក៏មិនបរិភោគ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះ បានឃើញភិក្ខុនីនោះហើយ និយាយពាក្យនេះថា ហ៊ីនាង នាង ទទួលយកចង្អាន់ចុះ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុនោះ និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះ អស់រវៈពីរដងថា ហ៊ីនាង ចូរនាង ទទួលយកចង្អាន់ទៅចុះ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុនោះ និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះ អស់រវៈបីដងថា ហ៊ីនាង ចូរនាង ទទួលយកចង្អាន់ទៅចុះ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយ លោកម្ចាស់។ ភិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់នាង យើងបានសមាទានថា (បើ) អាត្មាអញបានចង្អាន់ណា ជាដម្បង ហើយមិនទាន់បានឲ្យចង្អាន់នោះ ដល់ភិក្ខុក្តី ដល់ភិក្ខុនីក្តី អាត្មាអញក៏មិនឆាន់ចង្អាន់នោះទេ ម្ចាស់នាង ហ៊ីចូរនាងទទួលយកចង្អាន់នេះ ទៅចុះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះ កាលបើភិក្ខុនោះបង្ខំ (ឲ្យទទួល) ក៏បង្ហាញបាត្រថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមើលកូនខ្លីក្នុងបាត្រ (តែ) សូម លោកម្ចាស់កុំប្រាប់នរណាឡើយ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីដាក់កូនខ្លីក្នុងបាត្រសោះ។ ទើប ភិក្ខុនោះ ប្រាប់រឿងនុំ៖ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិន សមបើភិក្ខុនី ដាក់កូនខ្លីក្នុងបាត្រសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនត្រូវដាក់កូនខ្លីក្នុងបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាដាក់យកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ឃើញ ភិក្ខុហើយ ត្រូវបើកបាត្របង្ហាញ។

[២២៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយាភិក្ខុនី បានឃើញភិក្ខុហើយ ផ្ទុះបាត្រប្រាប់ថ្លៃបាត្រ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ បង្ហាប់ថា មិនសមបើ ពួកឆព្វគ្លីយាភិក្ខុនី ឃើញភិក្ខុហើយផ្ទុះបាត្រ រួចប្រាប់ថ្លៃបាត្រសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃើញភិក្ខុហើយផ្ទុះបាត្រ រួចប្រាប់ថ្លៃបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាប្រាប់ថ្លៃ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឃើញភិក្ខុហើយបើកបាត្របង្ហាញ ប្រសិនបើមានអាមិសៈណានៅក្នុងបាត្រ ត្រូវនិមន្ត ភិក្ខុ ដោយអាមិសៈនោះចុះ។

[២២៧] សម័យនោះឯង មាននិមិត្តរបស់បុរសដែលគេចោលក្នុងច្រកក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅគយគន់និមិត្តនោះដោយ ផ្អិតផ្អង។ មនុស្សទាំងឡាយធ្វើសម្លេងហោរា។ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តីអៀនខ្មាស។ ទើបភិក្ខុនីទាំងអម្បាលនោះ ចូលទៅកាន់លំនៅ (ភិក្ខុនី) ប្រាប់សេចក្តីនុំ៖ ដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា។ ភិក្ខុនីណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅគយគន់និមិត្ត របស់បុរសសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏ប្រាប់រឿងនុំ៖ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវគយគន់មើលនិមិត្តរបស់បុរស ភិក្ខុនីណា ចូលទៅគយគន់មើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២៨] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុ ក៏ឲ្យអាមិសៈ (នោះ) ទៅពួកភិក្ខុនី។ មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ទាំងនេះឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ឆាន់ខ្លួនឯង ទៅអ្នកឯទៀតទេ យើង ទាំងឡាយមិនចេះឲ្យទានឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ មិនត្រូវឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ឆាន់ ទៅអ្នកឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២២៩] សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ពួកភិក្ខុ ក៏សម្បូណ៍ច្រើនឡើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (អាមិសៈ) ដល់សង្ឃ។ អាមិសៈ ក៏កាន់តែសម្បូណ៍ច្រើនណាស់ទៅទៀត។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអាមិសៈ ទៅជា របស់បុគ្គលក៏បាន។

[២៣០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើការសន្សំអាមិសៈជាច្រើន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ឬភិក្ខុឲ្យគេទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយបរិភោគចុះ។

[២៣១] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈ ដល់ពួកភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យ(អាមិសៈ) នោះ ដល់ពួកភិក្ខុ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យអាមិសៈ ដែលគេឲ្យសម្រាប់បរិភោគខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុឯទៀតសោះ យើង រាល់គ្នាមិនចេះឲ្យទានឬ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យ អាមិសៈ ដែលគេឲ្យសម្រាប់បរិភោគខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុឯទៀតទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៣២] សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ភិក្ខុនីសម្បូណ៍ច្រើនឡើង ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) ឲ្យអាមិសៈដល់សង្ឃ (អាមិសៈ) ក៏កាន់តែសម្បូណ៍ច្រើនឡើងទៀត។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអាមិសៈទៅជា របស់បុគ្គលក៏បាន។

[២៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីធ្វើការសន្សំអាមិសៈ ដែលកាន់តែសម្បូណ៍ឡើង។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ៖ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ឲ្យទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុនីបរិភោគចុះ។

[២៣៤] សម័យនោះឯង សេនាសនៈសម្បូណ៍ឡើង ដល់ពួកភិក្ខុ។ សេនាសនៈ មិនកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុនី។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏បញ្ជូនទូត ទៅកាន់សំណាក់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យសេនាសនៈ ដល់យើងឲ្យជាប់សន្តិភាព។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប

បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យនូវសេនាសនៈ ដល់ពួកភិក្ខុនី ជាវរបស់ខ្លួនបាន។

[២៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានរដូវ អង្គុយសង្កត់ខ្លះ ដេកសង្កត់ខ្លះ នូវគ្រែដែលគេញាត់ភ្ជាប់ និងតាំងដែលគេញាត់ភ្ជាប់។ សេនាសនៈ ក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយសង្កត់ ដេកសង្កត់ នូវគ្រែដែលគេញាត់ភ្ជាប់ នូវតាំងដែលគេញាត់ភ្ជាប់ទេ ភិក្ខុនីណាអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវចីវរក្នុងរោងទាន។ ចីវរក្នុងរោងទាន ក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលរឿងនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវសំពត់ទ្រនាប់។ សំពត់ទ្រនាប់ក៏រូបត ចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចង (សំពត់ទ្រនាប់) ដោយសរសៃអំបោះ ហើយចងភ្ជាប់នឹងក្តៅចុះ។ សរសៃអំបោះក៏ដាច់ទៅ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនេះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ខ្សែក្រវាត់សម្រាប់ចងឆ្នុកក្បិន។

[២៣៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ខ្សែក្រវាត់សព្វកាល។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា បេ។ ដូចជា ពួកស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវប្រើខ្សែក្រវាត់សព្វកាលទេ ភិក្ខុនីណាប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែក្រវាត់ ដល់ភិក្ខុនីដែលមាន រដូវ។

ចប់ ភាណារៈ ទី២។

(តតិយភាណារៈ ទី៣)

CS [vin.cv.10.03](#) | [ភាគ ទី១១](#)

(៣. តតិយភាណារៈ)

[២៣៧] សម័យនោះឯង ឧបសម្បន្នាភិក្ខុនីទាំងឡាយ គ្មាននិមិត្តខ្លះ មានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តខ្លះ មិនមានឈាមរដូវខ្លះ មានឈាមរដូវ ជានិមិត្តខ្លះ មានសំពត់ទ្រនាប់ជានិមិត្តខ្លះ មានឈាមរដូវហូរខ្លះ ជាសិខិណ្ឌីខ្លះ ជាស្រីខ្លះ មានរូបដូចប្រុសខ្លះ ទ្វារមគ្គ (ទាំង២) រលាយចូលគ្នា ខ្លះ ជាឧកតោព្យញ្ជនកាខ្លះ។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) សួរនូវអន្តរាយិកធម៌២៤ប្រការ ចំពោះស្រីដែលមកសូមឧបសម្បទា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុសួរភិក្ខុនីយ៉ាង នេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេ ប្រើនាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេ ប្រើនាងមិនមែនមិនមានឈាមទេ ប្រើនាងមិនមែនឈាមជានិមិត្តទេ ប្រើនាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិមិត្តទេ ប្រើនាងមិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិមិត្តទេ ប្រើនាងមិនមែនជាសិខិណ្ឌីទេ ប្រើនាងមិនមែនជាស្រីខ្លះ ទេ ប្រើនាងមិនមែនជាស្រីមានរូបដូចប្រុសទេ ប្រើនាងឥតមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេ ប្រើនាងមិនមែនជាឧកតោព្យញ្ជនកាទេ (ម្យ៉ាងទៀត) អាពាធយ៉ាងនេះ គឺ ឃ្នង ពក ស្រែង ស្រក៏អណ្តែង ឆ្អុតជ្រូក នាងមានប្តីទេ នាងជាមនុស្ស ប្តីនាងជាស្រី ប្តីនាងជាអ្នកជាប្តី នាងមិនមានជំពាក់ បំណុលគេទេ ប្រើនាងមិនមែនជាអ្នកបំរើព្រះរាជាទេ មាតាបិតា និងប្តី (របស់នាង) បានអនុញ្ញាតហើយ ប្រើនាងមានអាយុគ្រប់២០ឆ្នាំហើយ ប្រើនាងមានបាត្រ និងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ប្រើនាងឈ្មោះអ្វី បរត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) របស់នាងឈ្មោះអ្វី។

[២៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសួរ អន្តរាយិកធម៌ ចំពោះពួកភិក្ខុនី។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយអៀនខ្មាស មានមុខឱនចុះ មិន អាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ ដល់ភិក្ខុនី ដែលបានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងដ៏បរិសុទ្ធ ក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃរួច (ម្តង)ហើយ។

[២៣៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនី មិនបានប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាសោះទេ គ្រាន់តែសាកសួរអន្តរាយិកធម៌។ ឧបសម្បទាបេក្ខា ក៏ អៀនខ្មាស មានមុខឱនចុះ មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យប្រៀនប្រដៅជាមុនសិន ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ជាក្រោយ។ ពួកភិក្ខុក៏ប្រៀនប្រដៅ (ឧបសម្ប ទាបេក្ខា) ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃនោះ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា នៅតែអៀនខ្មាស មានមុខឱនចុះ មិនអាចឆ្លើយប្រាប់បានដូច្នោះទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលរឿងនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុនី) ត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាយ៉ាងនេះ។ មុនដំបូង ត្រូវ ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខា កាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ លុះឲ្យកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ គប្បីប្រាប់បាត្រ និងចីវរថា នេះជាបាត្រ នេះជាសង្ឃដី នេះជា ចីវរ នេះជាសង្ឃ នេះជាសំពត់ពូង²⁴ នេះជាសំពត់ងូតទឹករបស់នាង នាងចូរទៅឈរ ក្នុងទីឱកាសឯណោះ (វេលានោះ) ភិក្ខុនីល្ងង់ មិនឆ្ងាស ទៅប្រដៅ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនីមិនឆ្ងាស ប្រដៅមិនស្រួល ក៏នៅតែរងខ្លួន អៀនខ្មាស មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនត្រូវ ប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ដែលឆ្ងាសប្រតិពល ប្រដៅ (ឧបសម្បទាបេក្ខា)បាន។ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ក៏ទៅប្រៀនប្រដៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ដែលសង្ឃសន្មតហើយ (នោះ) ប្រៀនប្រដៅបាន។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បី សន្មតយ៉ាងនេះ។ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងក៏បាន ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃក៏បាន។

[២៤០] ខ្លួនឯង គប្បីសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងណា។ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងោស ប្រតិពល ត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឧបសម្បទាបេក្ខា (ជាសិស្ស) របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ។ បើកម្មមានកាលក្នុងដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំម្ចាស់គប្បីប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ។ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ។

[២៤១] ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃយ៉ាងណា។ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងោស ប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ។ បើកម្មមានកាលក្នុងដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ គប្បីប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ។ ភិក្ខុនីដទៃ គប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[២៤២] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ គប្បីចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខា ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្ន៎ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ របស់ណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួររបស់នោះចំពោះនាងក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហេតុដែលមាន នាងត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុដែលមិនមាន នាងត្រូវនិយាយថាមិនមាន នាងកុំរឹងខ្លួនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ខ្ញុំនឹងសួរនាងយ៉ាងនេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនឥតឈាមទេឬ នាងមិនមានឈាមជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រទ្រង់ជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនជាសិខិណ្ឌីទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីខ្លើយទេឬ នាងមិនមែនមានរូបដូចប្រុសទេឬ នាងមិនមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេឬ នាងមិនមែនជាឧកតោព្យញ្ជនកាទេឬ នាងមានអាពាធយ៉ាងនេះ គឺ យួងពក ស្រែង រឹង វៃ ឆ្អកឆ្អែកដែរឬ នាងជាមនុស្សឬ នាងជាស្ត្រីឬ នាងជាអ្នកជាប់ នាងជាស្ត្រីឥតចំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាអ្នកបំរើព្រះរាជាទេឬ មាតាបិតា និងប្តី របស់នាង បានអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់២០ឆ្នាំហើយឬ នាងមានបាត្រ និងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី។ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រៀនប្រដៅ និងឧបសម្បទាបេក្ខា មកជាមួយគ្នា។ បើមិនគប្បីមកជាមួយគ្នាទេ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រៀនប្រដៅ គប្បីមកមុនបង្អស់ ហើយផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងសិក្ខាមាតា ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រៀនប្រដៅហើយ។ បើកម្មមានកាលក្នុងដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ គប្បីមក។ ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅគប្បីពោលថា នាងចូរមក។ ត្រូវភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ធ្វើចីវររៀងស្មាម្ខាង ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើយ ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈបីដងផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង។ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងោស ប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលក្នុងដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសួរអន្តរាយិកធម៌នឹងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ។ នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្ន៎ កាលនេះ ជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ ហេតុណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួរចំពោះហេតុនោះ ហេតុដែលមាន នាងគប្បីឆ្លើយថាមាន ហេតុដែលគ្មាន នាងគប្បីឆ្លើយថាគ្មាន នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ។ បើ បើកម្មមានកាលក្នុងដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលក្នុងដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធតាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ។ បាត្រ និងចីវររបស់នាងនេះ មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ។ បើកម្មមានកាលក្នុងដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ ឧបសម្បទា របស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្លៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នាងឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធតាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះ មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្លៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ។ ការឲ្យឧបសម្បទានេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្លៀម។ ខ្ញុំម្ចាស់សូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[២៤៣] ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅ គប្បីនាំយកឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ឲ្យធ្វើចីវររៀងស្មាម្ខាង ឲ្យក្រាបបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោង ផ្ទងអញ្ជូលឡើយ ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទា ក្នុងខណៈនោះថា បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទា នឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង។ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង។ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់វារៈបីដងផង បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង។

[២៤៤] ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជា ឧបសម្បទាបេក្ខា របស់ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនិសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះ នេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ័) មកសូមឧបសម្បទា នឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត)។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃ គប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនិសង្ឃ ហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត)។ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខា ឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ ឧបសម្បទា របស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី គួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បី ឆ្លើយមក។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីដងផង។ បើ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនិ សង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត)។ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្ប ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ ឧបសម្បទា របស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជា បរត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះ គប្បីឆ្លើយមក។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ជាបរត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ។ កម្មនេះសមគួរដល់សង្ឃ ហើយ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៤៥] ឧបជ្ឈាយ័ គប្បីរាស់ស្រមោល គប្បីប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ គប្បីប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ គប្បីប្រាប់សង្កតិ គប្បីប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាង ទាំងឡាយ ចូរប្រាប់និស្ស័យយាយ៉ាងផង ប្រាប់អករណីកិច្ចផងយ៉ាងផង ដល់ភិក្ខុនីថ្មីនេះ។

[២៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយរវល់រៀបចំអាសនៈ²⁵⁾ ក្នុងរោងភត្ត ធ្វើភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតលំដាប់ទីចាស់ខ្លី ដល់ភិក្ខុនី ទាំងឡាយផ្សេង និងទីសមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះ។

[២៤៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតលំដាប់ទីចាស់ខ្លី ដល់ភិក្ខុនីផ្សេង និងទីសមគួរតាមដំណើរ មុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះ ដូច្នេះហើយ ក៏ឃាត់លំដាប់ទីចាស់ខ្លីចំពោះភិក្ខុនីផ្សេង ឃាត់នូវទីដ៏សមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ចំពោះភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះគ្រប់កន្លែង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវលំដាប់ទីចាស់ខ្លី ចំពោះភិក្ខុនីផ្សេង និងទីតាមលំដាប់មុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះ ក្នុងរោង នានី កន្លែងដទៃទៀត ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់លំដាប់ទីចាស់ខ្លីទេ ភិក្ខុនីណាយាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ។

[២៤៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីមិនបានបរាវណា។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនត្រូវមិនបរាវណាទេ ភិក្ខុនីណាមិនបរាវណា រិន័យធុរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ។

[២៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បរាវណាដោយខ្លួនឯង មិនបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនទាន់បរាវណាដោយខ្លួនឯង មិនត្រូវបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃទេ ភិក្ខុនីណា មិនបរាវណា រិន័យធុរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ។

[២៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បរាវណាក្នុងទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ ហើយធ្វើកោលាហល។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបរាវណា ក្នុងទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាបរាវណា ត្រូវអាបត្តិទុកដ។

[២៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បរាវណាមុនភត្ត ធ្វើភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបរាវណាក្រោយភត្តវិញ។ ភិក្ខុនីក៏បរាវណាក្រោយភត្ត ក្នុងវេលាវិកាល។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុនីបរាវណានឹងភិក្ខុនិសង្ឃក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃស្អែកទៀត។

[២៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់ នាំគ្នាបរាវណាហើយ ធ្វើឲ្យកើតកោលាហល។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនីទ្រុប ដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ឲ្យបរាវណានឹងភិក្ខុ សង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនិសង្ឃ (ជំនួសភិក្ខុនិសង្ឃ)។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ គប្បីសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួច ហើយ ត្រូវភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បី សន្មតភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនិសង្ឃ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃនឹងសន្មតភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនិសង្ឃ។ ការសន្មតភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបរាវណា នឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនិសង្ឃ សមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់នាងជាម្ចាស់ អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក។ ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាអ្នកបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនី សង្ឃហើយ។ ការសន្មតិ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៥៣] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្តតហើយនោះ គប្បីនាំភិក្ខុនីសង្ឃចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ធ្វើចីពរ រៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលឡើយ ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដោយ ឃើញភិក្ខុ ដោយពួក ដោយរង្សៀសភិក្ខុ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃ អាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើ ឃើញច្បាស់ហើយ នឹងសម្តែងចេញ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ។ បើ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃ សូមបរាវណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដោយឃើញភិក្ខុ ដោយពួក ដោយរង្សៀសភិក្ខុ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃ អាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើឃើញច្បាស់ហើយ នឹងសម្តែងចេញ។

[២៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឃាត់ខបោសថ ឃាត់បរាវណារបស់ពួកភិក្ខុ ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ផ្តើម អនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុ) រំលឹក (ភិក្ខុ)។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់ខបោសថរបស់ភិក្ខុ សូម្បីឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថា មិនបានឃាត់ឡើយ កាលបើឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់បរាវណា សូម្បីឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថា មិនបានឃាត់ កាលបើឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមិន ត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) សូម្បីធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថា មិនបានធ្វើ កាលបើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវផ្តើម អនុវាទាធិករណ៍ សូម្បីផ្តើមហើយ ក៏ឈ្មោះថា មិនបានផ្តើម កាលបើផ្តើម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនី មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) បើទុកជាឲ្យ គេធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថា មិនបានឲ្យធ្វើ កាលបើឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវចោទភិក្ខុទេ បើទុកជាចោទហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានចោទ កាលបើចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវរំលឹកពួកភិក្ខុទេ ទោះបីរំលឹកហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានរំលឹក កាលបើរំលឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ឃាត់ខបោសថ ឃាត់បរាវណារបស់ពួកភិក្ខុនី ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ផ្តើម អនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុនី) រំលឹក (ភិក្ខុនី)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឃាត់ខបោសថដល់ភិក្ខុនី ខបោសថដែលឃាត់ហើយ ក៏ ឈ្មោះថាឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលឃាត់ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុឃាត់បរាវណា បរាវណាដែលឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថាឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែល ឃាត់ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ទោះបីភិក្ខុធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថាធ្វើដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលធ្វើ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ទោះបីភិក្ខុផ្តើមហើយ ក៏ឈ្មោះថាផ្តើមឡើងដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលផ្តើម មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុបើកឱកាស (ដើម្បីចោទ) ទោះបីភិក្ខុបើកហើយ ក៏ឈ្មោះថាបើកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលបើក មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុចោទ(ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុចោទហើយ ក៏ឈ្មោះថាចោទ ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលចោទ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុរំលឹក (ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុរំលឹកហើយ ក៏ឈ្មោះថារំលឹកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលរំលឹក មិនត្រូវអាបត្តិ ឡើយ។

[២៥៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទៅដោយយានដែលទឹមគោញី មានប្រុសជាអ្នកបរនុ៎ះ ដែលទឹមគោឈ្មោល មានស្រីជាអ្នកបរនុ៎ះ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា។ បើ ដូចជាស្រីអ្នកលេងទឹកក្នុងទន្លេគង្គា និងទន្លេមហិ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទៅដោយយានទេ ភិក្ខុនីណាទៅ វិន័យធរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ។

[២៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទូរូប មានជម្ងឺ មិនអាចនឹងដើរទៅដោយជើងបាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ដែលមានជម្ងឺទៅដោយយានបាន។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតយាន) ដែលទឹមគោញី ឬយានដែលទឹមគោឈ្មោលហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលទឹមគោញី ដែលទឹមគោឈ្មោល និងយានដែលអូសដោយដៃ (មានស្រី ឬប្រុស ជាអ្នកអូស)។

[២៥៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីទូរូប កើតសេចក្តីមិនសប្បាយជាខ្លាំង ដោយសាររទេះទង្គិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែស្នែង និងអង្រែងស្នែង។

[២៥៩] សម័យនោះឯង មានស្រីផ្កាមាសឈ្មោះអឌ្ឍកាសិ មកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុនី។ នាងអឌ្ឍកាសិនោះ ចង់ទៅនគរសាវត្ថី ដោយ គិតថា អាត្មាអញនឹងបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់នៃព្រះមានព្រះភាគ។ ពួកអ្នកលេងបានឮដំណឹងថា នាងអឌ្ឍកាសិស្រីផ្កាមាស ចង់ទៅនគរ សាវត្ថី។ ពួកអ្នកលេងទាំងនោះ ក៏ចាំស្តាប់ត្រង់កណ្តាលផ្លូវ។ នាងអឌ្ឍកាសិស្រីផ្កាមាស បានឮដំណឹងថា ពួកអ្នកលេងចាំស្តាប់ត្រង់កណ្តាលផ្លូវ ដូច្នោះ ក៏បញ្ជូនទូតទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា ជុំវិញខ្ញុំម្ចាស់ចង់ឧបសម្បទា តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ នេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទា សូម្បីដោយទូត ក៏បាន។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយសិក្ខុមាតាទូត។ បើ ឲ្យឧបសម្បទា ដោយសាមណេរទូត។ បើ ឲ្យឧបសម្បទា ដោយ សាមណេរទូត។ បើ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខា ដែលល្ងង់ មិនឆ្ងាសដោយទូត។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខា ដែលល្ងង់ មិនឆ្ងាសដោយទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនី ដែលឆ្ងាស ប្រតិពិល ដោយទូតបាន។ ភិក្ខុនីជាទូតនោះ គប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើចីពរ រៀងស្មាម្ខាង ក្រាប ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជូលឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមាន អនុរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះ

នេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ត្រេចស្រង់នូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះ អស់វារៈពីរដងផង។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្ប ទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តង ទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ត្រេចស្រង់ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ អស់វារៈបីដងផង។

[២៦០] ភិក្ខុដែលឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមាន អន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត)។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់ សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំង ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃ ហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧប សម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ឥឡូវនេះ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ ឧបសម្បទា នៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិន សមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំ ប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បាន ឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់នៃភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត)។ ឥឡូវនេះ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះ នេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា។ ឧបសម្បទា នៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សមគួរដល់ លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បី ឆ្លើយមក។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ។ ឧបសម្បទាកម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុត្រូវវាស់ស្រមោល ប្រាប់ប្រមាណ រដូវ ប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ ប្រាប់សង្កឹតិ និងត្រូវប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវប្រាប់និស្សយកយ៉ាងផង អករណីយកិច្ចផ្សេងផង ដល់ភិក្ខុនីថ្មី នោះ។

[២៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទៅនៅក្នុងព្រៃ។ ពួកអ្នកលេងតែងប្រទូស្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅក្នុងព្រៃទេ ភិក្ខុនីណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៦២] សម័យនោះឯង ឧបាសកម្នាក់ប្រគេនឃ្លាំង(សម្រាប់ដាក់របស់) ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឃ្លាំង។ ឃ្លាំងក៏មិនគ្រប់គ្រាន់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ទះ។ ផ្ទះក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវនរកម្ម (ការងារ ថ្មី)។ នរកម្មក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនរកម្មនោះទៅជាបុគ្គលវិញ។

[២៦៣] សម័យនោះឯង មានស្ត្រី១នាក់ មានគភ៌នៅខ្ចី ចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី។ លុះស្ត្រីនោះបួសហើយ គភ៌ក៏ប្រសូតមក។ ភិក្ខុនី នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញនឹងថែរក្សាទារកនេះ ដោយប្រការដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចិញ្ចឹមដរាបតែទារកនោះបានដឹងក្តី។ ទើបភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តី ត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញម្នាក់ឯង នៅជាមួយនឹងក្មេងប្រុសមិនបាន ទាំងភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយនឹងក្មេងប្រុសមិនបាន តើអាត្មាអញ ត្រូវ ថែរក្សាដូចម្តេច។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសន្មតភិក្ខុនី១រូប ឲ្យបានជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនីនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួចហើយ គប្បីឲ្យ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មត ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យបានជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យ បានជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគំរប់ពីរ នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់ អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាគំរប់ពីរ នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះហើយ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុក នូវដំណើរនេះ ដោយអាការ ស្ងៀមយ៉ាងនេះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីជាគំរប់ពីររបស់ភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញត្រូវថែរក្សាក្នុងទារកនោះដូចម្តេច។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យថែរក្សាក្នុងទារក នោះដូចជាប្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃដែរ រៀបលែងតែការដេកក្នុងផ្ទះជាមួយគ្នាចេញ។

[២៦៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី១រូប ត្រូវគុកាបត្តិហើយ នៅប្រព្រឹត្តមានត្ត។ ភិក្ខុនីនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញម្នាក់ឯង នៅមិនបាន ទាំងភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយអាត្មាអញមិនបាន អាត្មាអញគួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនី១រូប ឲ្យជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនីនោះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ គប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុនសិន លុះសូមរួចហើយ ភិក្ខុនីដែលឆ្ងាស ប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់

សូមសង្ឃត្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រ នាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃត្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវនេះ សង្ឃសន្មតភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ។ ការសន្មតភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ ឲ្យជា គំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ គួរដល់នាងជាម្ចាស់ អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គ នោះ គប្បីនិយាយឡើង។ ភិក្ខុនិឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនិឈ្មោះនេះហើយ។ ការសន្មតនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុ នោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំដំណើរនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៦៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី១រូប មិនបានពោលលាសិក្ខា ហើយស្រាប់តែសឹកចេញទៅ។ នាងនោះ ក៏ត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹង ភិក្ខុនីទាំងឡាយវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុនី មិនបានពោលលាសិក្ខាទេ ភិក្ខុនីនោះសឹកចេញទៅ ព្រោះហេតុណា នាងនោះ មិនហៅថា ភិក្ខុនី ព្រោះតែហេតុនោះឯង។

[២៦៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី១រូប ចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរិយ ទាំងសំពត់កាសាវៈ នាងនោះក៏ត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុនី ទាំងឡាយវិញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីណា ចូល ទៅកាន់តិរិយទាំងសំពត់កាសាវៈ ហើយនាងនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ។

[២៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្រៀស មិនត្រេកអរចំពោះកិរិយាថ្វាយបង្គំ ការការសក់ ការកាត់ក្រចក ចំពោះការរក្សា ដំបៅមួយអន្លើដោយបុរសទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីត្រេកអរបាន។

[២៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ អង្គុយពែនភ្នែកហើយ ក៏ត្រេកអរនឹងសម្បុស្សកែងជើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយពែនភ្នែកឡើយ ភិក្ខុនីណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៦៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី១រូបឈឺ។ ភិក្ខុនីនោះ បើរៀនពែនភ្នែក មិនមានសេចក្តីសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីអង្គុយពែនជើងម្ខាងបាន។

[២៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បន្ទោបង់វច្ឆៈក្នុងបង្គន់។ ឯពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ក៏ទៅរំលូតគភ៌ (កូន) ក្នុងបង្គន់នោះឯង។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ឆៈក្នុងបង្គន់ ភិក្ខុនីណាបន្ទោបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបន្ទោបង់វច្ឆៈ ទៅក្នុងទីខាងក្រោម ដែលមិនមានបិទបាំង មានបិទបាំងតែខាងលើជុំវិញ។

[២៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកដោយគ្រឿងលំអិត។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ ហេ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកដោយគ្រឿងលំអិតទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកុណ្ណកនឹង ដីស្អិត។

[២៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកដោយដីស្អិតដែលគេអប់។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ ហេ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកដោយដីស្អិតដែលគេអប់ទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវដីស្អិត ប្រក្រតិ។

[២៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយ ហើយធ្វើនូវកោលាលាហល។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹក (បែរមុខទៅ) ក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក ហើយត្រេកអរនឹងសម្បុស្សខ្សែទឹក។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹក (បែរមុខទៅ) កាន់ទីច្រាស ខ្សែទឹក ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងទីដែលមិនមែនជាកំពង់។ ពួកអ្នកលេងទៅប្រទូស្ត (ធ្វើអសន្ធម្ម)។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងកំពង់ទឹកសម្រាប់បុរស។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា។ ហេ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម។ ហេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹក ក្នុងកំពង់សម្រាប់បុរសទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុនីងូតទឹក ក្នុងកំពង់សម្រាប់ស្រីដ៏ប្រសើរ គឺភិក្ខុនីផងគ្នា។

[២៧៧]

រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមីសូមបព្វជ្ជា ព្រះតថាគត ជាវិនាយក មិនទ្រង់អនុញ្ញាត ហើយស្តេចចេញចាកក្រុងកបិលព័ស្តុ ទៅកាន់
ក្រុងវេសាលី១។ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមី មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ទ្រង់ព្រះសណ្ឋិតទៀបក្លោងទ្វារ ហើយទូលសេចក្តី
នុ៎ះ ចំពោះព្រះអានន្ទ១។ រឿងព្រះអានន្ទទូលសូមបព្វជ្ជា ឲ្យព្រះនាងគោតមី តាមន័យដែលព្រះអង្គថា គួរនឹងបានសម្រេចមគ្គផល
ដែរ ដោយពោលអាងថា ព្រះនាងគោតមី ជាព្រះមាតុច្ឆាផង ជាអ្នកចិញ្ចឹមព្រះអង្គផង។ រឿងព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងគុណផល
គឺភិក្ខុនីសូម្បីមានវស្សា១រយ ក៏ត្រូវគោរពភិក្ខុ ដែលទើបបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសគ្មាន
ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកធម៌ពីរប្រការ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ១ ភិក្ខុនីត្រូវបរវារណា ក្នុងឧភោសង្ឃ១ ភិក្ខុនីត្រូវគុកាបត្តិហើយ ត្រូវ
ប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ត ក្នុងឧភោសង្ឃ១ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទា ឲ្យនាងសិក្ខាមាណា ដែលបានសិក្សាធម៌៦ប្រការ អស់ពីវស្សា
ក្នុងសំណាក់ឧភោសង្ឃ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវដេរប្រទេចភិក្ខុ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រព្រឹត្តតាម គុណផល ៨ប្រការ
ដរាបអស់ជីវិត១។ រឿងព្រះអានន្ទរៀនគុណផល៨ប្រការ ហើយប្រាប់ដល់ព្រះនាងបជាបតីគោតមីថា បើព្រះនាងទទួលប្រព្រឹត្តគុណ
ផល៨ប្រការ នាងនឹងបានឧបសម្បទា១។ រឿងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បើមិនមានស្រីបួសទេ ព្រះសទ្ធម្មនឹងបិតនៅអស់១ពាន់
ឆ្នាំ កាលបើមានស្រីបួស ព្រះសទ្ធម្មនឹងបិតនៅបានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំ ប្រៀបដូចចោរលួចឆ្នាំង ឬប្រៀបដូចក្រាដែលស៊ីស្រូវ
ពុំនោះសោត ដូចជាក្រាភ្លើង ដែលស៊ីអំពៅ ឯមាតុគ្រាម តែងបៀតបៀននូវព្រះសទ្ធម្ម យ៉ាងនោះដែរ មួយវិញទៀត បុរសទប់ទឹកឲ្យ
ជាប់នៅយ៉ាងណា គុណផល ៨ប្រការ ដែលព្រះអង្គបញ្ញត្តទុកមក ក៏ញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យបិតបេរ យ៉ាងនោះដែរ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់អនុញ្ញាតឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនី១ រឿងពួកភិក្ខុនីនិយាយនឹងព្រះនាងបជាបតីគោតមីថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ មិនទាន់បានឧប
សម្បទានៅឡើយ។ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមី ទូលសូមឲ្យទ្រង់អនុញ្ញាត ការគោរពដល់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ហើយ
ព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ថា មិនបាច់តថាគតអនុញ្ញាតទេ។ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមី ទូលស្នូរអំពីសាធារណៈ និងអសាធារណៈ
សិក្ខាបទ១ រឿងទ្រង់ប្រទានឱវាទ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបាតិមោក្ខ១ រឿងពួកភិក្ខុសង្ឃ១យថា ត្រូវនរណា សម្តែងបាតិមោក្ខ១ រឿងភិក្ខុ
ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី១ រឿងពួកភិក្ខុនីមិនចេះបាតិមោក្ខ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់បាតិមោក្ខទ្រូស១ រឿងភិក្ខុនីមិន
សំដែងអាបត្តិ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនី១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ដល់ការសំដែង
អាបត្តិ ដល់ពួកភិក្ខុនី១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នា ទទួលអាបត្តិ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ការទទួលអាបត្តិ ដល់
ពួកភិក្ខុនី១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុធ្វើកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុនី១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយពោលទោសថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាប្រពន្ធ
របស់ភិក្ខុ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ការធ្វើកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុនី១ រឿងភិក្ខុនីឈ្លោះគ្នាកណ្តាលសង្ឃ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
ភិក្ខុលើកកម្មរបស់ភិក្ខុនី ប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នា។ រឿងភិក្ខុនីជាតូសសិស្សនាងឧប្បលរណ្តា១ រឿងទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសារត្តិ១ រឿង
ពួកភិក្ខុ សាចពួកភិក្ខុនីដោយភក់ និងទឹក១ រឿងអវនិយភិក្ខុ មិនគួរឲ្យពួកភិក្ខុនីថ្វាយបង្គំ១ រឿងពួកភិក្ខុសើយកាយ សើយក្តៅ
បញ្ចេញអង្គជាត ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី ផ្សំផ្គុំភិក្ខុជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទណ្ឌកម្ម មិនឲ្យភិក្ខុនីសំពះពួក
ភិក្ខុ១ រឿងភិក្ខុនីសាចទឹក និងភក់លើពួកភិក្ខុ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអារវណកម្ម១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់ឱវាទ១ រឿងពួក
ភិក្ខុគិតថា កាលធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលឃាត់ឱវាទហើយ គួរ ឬមិនគួរ។ រឿងឧទាយីឃាត់ឱវាទ ហើយចៀសចេញទៅ
កាន់ចារិក១ រឿងភិក្ខុល្ងង់ឃាត់ឱវាទ១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់ឱវាទដោយឥតរឿង១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់ឱវាទ ហើយមិនឲ្យនិច្ច័យ១ រឿង
ភិក្ខុនីសង្ឃទៅទទួលយកឱវាទ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ៤-៥ រូប ទៅទទួលយកឱវាទ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ២-៣រូប
ទៅទទួលយកឱវាទ១ រឿងពួកភិក្ខុមិនទទួលឲ្យឱវាទ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទភិក្ខុនី រៀបលែងតែភិក្ខុល្ងង់ ភិក្ខុឈឺ
និងភិក្ខុអ្នកដំណើរ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃ ឲ្យឱវាទ១ រឿងពួកភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទ ហើយមិនបានប្រាប់១ រឿង
ពួកភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទហើយ មិនប្រគល់មកវិញ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើវត្ថុពន្ធចង្កេះវែង១ រឿងពួកភិក្ខុនីចងវត្ថុឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំង
ដែលធ្វើពីបន្ទោះឬស្សីខ្លះ ដោយស្បែកខ្លះ ដោយសំពត់សខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់សខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់សខ្លះ ដោយផ្ទាំងសំពត់
មានពណ៌ផ្សេងៗខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយសំណុំស្បែកខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់
ស្បែកខ្លះ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើឲ្យគេដំត្រគាត ដោយឈើដូចឆ្អឹងស្នងគោខ្លះ ដូចចង្កាគោខ្លះ ឲ្យគេដំដៃខ្លះ ខ្នងដៃខ្លះ ខ្នងជើងខ្លះ ក្តៅ
ខ្លះ មុខខ្លះ សាច់ធ្មេញខ្លះ ដោយឈើដូចគ្នា ពួកភិក្ខុនីលាបមុខខ្លះ ប្រសំមុខខ្លះ ខាត់មុខខ្លះ ផ្តិតមុខខ្លះ ស្រឡាបមុខខ្លះ ស្រឡាប
ទាំងខ្លួន ទាំងមុខខ្លះ១ រឿងភិក្ខុនីធ្វើគំនូសក្រោមមាត់ខ្លះ ធ្វើគំនូសប្លែកៗត្រង់ថ្ពាល់ខ្លះ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួចខ្លះ ឈរត្រង់មាត់
ទ្វារបង្ហាញកាយខ្លះ ប្រើគេឲ្យលេងមហោស្រពខ្លះ បំបួសស្រីពេស្សាខ្លះ តាំងរោងលក់ស្សាខ្លះ តាំងរោងលក់សាច់ខ្លះ បើកវាសផ្សារ
ខ្លះ ដំឡើងថ្ងៃរបស់ខ្លះ ប្រកបជំនួញផ្សេងៗខ្លះ ឲ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើខ្លះ ឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើខ្លះ ឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើខ្លះ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រី
បម្រើខ្លះ ឲ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើខ្លះ តាំងវាសលក់វត្ថុខ្ចី និងវត្ថុខ្ញុំខ្លះ ប្រើកម្រាលស្មាញ់ដោយរោមចៀមខ្លះ១ រឿងភិក្ខុនីប្រើ
ចិរពណ៌ខៀវសុទ្ធខ្លះ លឿងខ្ចីសុទ្ធខ្លះ ក្រហមសុទ្ធខ្លះ ហង្សបាទសុទ្ធខ្លះ ខ្មៅសុទ្ធខ្លះ ក្រហមក្រហមសុទ្ធខ្លះ លឿងទុំសុទ្ធខ្លះ មាន
ជាយមិនបានកាត់ដាច់ខ្លះ វែងខ្លះ រំលេចដោយផ្កាឈើខ្លះ រំលេចដោយផ្លែឈើខ្លះ ពាក់អារបំពង់វែងខ្លះ ពាក់ម្នកខ្លះ១។ រឿងភិក្ខុនី
នឹងសិក្ខាមាណា និងសាមណេរី ធ្វើមរណកាលទៅ ត្រូវភិក្ខុនីសង្ឃជាតស្សៈ លើគ្រឿងបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុនីជាដើមនោះ ប្រគល់ឲ្យ១
រឿងភិក្ខុ សាមណេរី ឧបាសក ឧបាសិកា និងជនឯទៀត ធ្វើមរណកាលទៅ ត្រូវពួកភិក្ខុ ជាតស្សៈ លើគ្រឿងបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុ
ជាដើមនោះ ប្រគល់ឲ្យ១។ រឿងមស្តិភិក្ខុនី ប្រហារភិក្ខុនី១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រ១ រឿងពួកភិក្ខុនីផ្លាស់ប្តូរបាត្រ

ហើយប្រាប់ថ្លៃឈ្នួលបាត្រ១ រឿងភិក្ខុនីគន់មើលនិមិត្តរបស់បុរស១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយប្រគេនអាមិសៈ ដល់ពួកភិក្ខុ១ រឿង
អាមិសៈ ក៏សម្បូរណ៍ច្រើនឡើង១ រឿងពួកភិក្ខុសន្សំអាមិសៈទុក១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈ ដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងណា ឲ្យដល់
ភិក្ខុនីខាងក្រោយ ក៏ដូចគ្នា១។ រឿងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុ សម្បូរណ៍ឡើង១ រឿងពួកភិក្ខុនីមានរដូវធ្លាក់ប្រឡាក់សំពត់១ រឿងភិក្ខុនី
មានសំពត់ទ្រនាប់ដាច់ដាច១ រឿងភិក្ខុនីប្រើខ្សែក្រវាត់គ្រប់កាល១ រឿងភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្តខ្លះ មានហេតុបន្តិចគ្រាន់តែជាស្នាមខ្លះ មិន
មានរដូវខ្លះ មានឈាមរដូវធ្លាក់ជានិច្ចខ្លះ មានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចខ្លះ មានឈាមរដូវហូរខ្លះ ជាសិខិណ្ឌិខ្លះ ជាស្រីខ្លះ ជាស្រី
មានទ្រង់ដូចប្រុសខ្លះ មានទ្វារមគ្គរណ្តាយចូលគ្នាខ្លះ ជាឧភតោព្យញ្ជនកាខ្លះ តាំងពីរឿងភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្ត រហូតដល់ឧភតោ
ព្យញ្ជនកា ពាក្យខាងក្រោមប្រយោលនុ៎ះ មានរឿងភិក្ខុសួរអន្តរាយិកធម៌២៤ប្រការ ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខាថា នាងមានរោគយូងឬ
នាងមានរោគពកឬ នាងមានរោគស្រែងឬ នាងមានរោគវិងវៃឬ នាងមានរោគឆ្អែកឬ នាងជាស្រីមនុស្សឬ នាងជាស្រីពិតឬ
នាងជាអ្នកជាឬ នាងគ្មានចំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាស្រីខ្ញុំរាជការទេឬ នាងមានមាតាមិតា និងស្វាមីអនុញ្ញាតហើយឬ
នាងមានវស្សាគ្រប់២០ហើយឬ នាងមានបាត្រគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បរតិទីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី១។ រឿងឧបសម្ប
ទាបេក្ខា ដែលមិនទាន់បានប្រៀនប្រដៅ ក្រអិមក្រអៀម មិនហ៊ានប្រាប់អន្តរាយិកធម៌១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅហើយ
សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌កណ្តាលជំនុំសង្ស១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថា មុនដម្បង ត្រូវភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខាកាន់យកឧបជ្ឈាយ័
ហើយត្រូវប្រាប់បាត្រ និងចីវរថា (នេះបាត្ររបស់នាង) នេះសង្ស១ នេះចីវរ នេះសង្ស១ នេះសំពត់ចោមពួង នេះសំពត់ងូតទឹក
(របស់នាង) លុះប្រាប់ហើយ ត្រូវបង្គាប់ឲ្យឈរក្នុងឱកាសឯណោះ១ រឿងភិក្ខុនីទូរូបល្អ មិនឆ្ងាស ទៅប្រៀនប្រដៅ១ រឿងភិក្ខុនី
ដែលសង្ស១មិនទាន់សន្មតឲ្យប្រៀនប្រដៅ ទៅប្រៀនប្រដៅ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខា សុត្រសូមឧបសម្បទា១ រឿងសួរ
អន្តរាយិកធម៌១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខា បានឧបសម្បទាចំណែកមួយ ហើយត្រូវសូមឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃម្តងទៀត១
រឿងភិក្ខុនីជាបរតិទី ត្រូវវាស់ស្រមោល ប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ ប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ ប្រាប់សង្កឹតិ ប្រាប់និស្ស័យពាយ័ង ប្រាប់អករណីយ
កិច្ចផ្សេងៗ រឿងពួកភិក្ខុនីញ៉ាំងភត្តកាលឲ្យកន្លងហួស១ រឿងពួកភិក្ខុនីផ្សេង ឃាត់អាសនៈភិក្ខុនីចាស់ ក្នុងទីទាំងពួង១ រឿងពួក
ភិក្ខុនីមិនបានបរាវណា១ រឿងពួកភិក្ខុនីបរាវណាដោយខ្លួនឯង ហើយមិនបានបរាវណាក្នុងភិក្ខុសង្ស១ រឿងពួកភិក្ខុនីបរាវណានឹង
ភិក្ខុសង្ស១ហើយ កើតកោលាហល១ រឿងពួកភិក្ខុនីបរាវណាមុនភត្ត ហើយញ៉ាំងភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ និងបរាវណាខាង
ក្រោយភត្ត ក្នុងវេលាវិកាល១ រឿងភិក្ខុនីសង្ឃបរាវណាហើយ ក៏កើតកោលាហល១ រឿងពួកភិក្ខុនីឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បរាវណា
របស់ភិក្ខុ ធ្វើឲ្យមានមាត់ពាក្យ ក្នុងអធិករណី ធ្វើមនុស្សវាទធិករណី ឲ្យគេធ្វើឱកាស ចោទភិក្ខុ និងរំលឹកភិក្ខុ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អ្នក
ស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ទ្រង់ឃាត់ដោយទុក្ខជាបតិ១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់កម្មដូច្នោះ ដែលជាប់សំពត់ភិក្ខុនី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គអ្នក
ស្វែងរកគុណដ៏ធំ ទ្រង់អនុញ្ញាត១។ រឿងពួកភិក្ខុនីជិះយាន១ រឿងភិក្ខុនីមានជម្ងឺ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជិះយាន ដែលស្រី ឬបុរសអូស
ដោយដៃ១ រឿងភិក្ខុនីទូរូបមិនសប្បាយដោយទង្គិចនឹងយាន១ រឿងនាងអង្គរាសីស្រីផ្កាមាស ឬសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី១ រឿងពួក
ភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់ភិក្ខុនីដែលល្អ ដោយភិក្ខុទូត ដោយសិក្ខាមាតាទូត ដោយសាមណេរទូត ដោយសាមណេរទូត១ រឿងពួក
ភិក្ខុនីនៅក្នុងព្រៃ រឿងឧបាសកម្នាក់ថ្វាយឃ្នាំង (សម្រាប់ដាក់របស់) និងអនុញ្ញាតផ្ទះលំនៅៗតែមិនគ្រប់គ្រាន់ ព្រះអង្គក៏អនុញ្ញាត
ឲ្យធ្វើនូវកម្ម១ រឿងស្រីម្នាក់មានគភ៌មកបួស លុះទារកប្រសូតមក នាងមិនហ៊ាននៅម្នាក់ឯងជាមួយទារក ព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យរក្សា
ទារកនោះ ដូចជាប្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃ រៀបលែងតែផ្ទះជាមួយគ្នា១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូប ត្រូវគុកាបតិ ហើយប្រព្រឹត្តមានតួ១ រឿង
ភិក្ខុនីមួយរូប មិនលាសិក្ខា ហើយស្រាប់តែសឹកចេញ និងរឿងព្រះអង្គត្រាស់ថា ភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរិយទាំងសំពត់
កាសារៈ ហើយមកបួសវិញ មិនបាន១ រឿងពួកភិក្ខុនីមានសេចក្តីរៀស មិនត្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ ការកោសក់ ការកាត់
ក្រចក ការរក្សាដម្បៅ មួយអន្លើដោយបុរស១ រឿងពួកភិក្ខុនី អង្គុយពែនភ្នែក ត្រេកអរដោយសម្បុរនៃកែងដើង និងអនុញ្ញាតឲ្យ
ភិក្ខុនីឈឺអង្គុយពែនមួយចំហៀងបាន១ រឿងភិក្ខុនីបន្ទាប់បន្សំច្នៃក្នុងបង្គន់១ រឿងពួកភិក្ខុនីដុសខ្លួនដោយលំអិត និងដីដែល
គេអប់១ រឿងភិក្ខុនីងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយ១ រឿងភិក្ខុនីងូតទឹកឈរក្នុងទីច្រាស់ខ្សែទឹក ងូតទឹកក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់
និងងូតទឹកក្នុងទីជាកំពង់សម្រាប់បុរស១ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលសូមបព្វជ្ជា ព្រះអានន្តក៏ជួយសូម ដោយ
ឧបាយ (ដោយប្រការដូច្នោះ)។ ឯពួកស្រ្តីបានបួសក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី ក៏រាប់ថាជាបរិសុទ្ធិ១ពួក (តាំងពីកាលនោះមក)។
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានសម្តែង (ភិក្ខុនីខន្តកៈ) ទុកមកដោយប្រការដូច្នោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ និងបង្កើតសេចក្តីសង្ខតផង ដើម្បី
ឲ្យចំរើនព្រះសិទ្ធិផង ដូចជាថ្នាំ (ដែលពេទ្យផ្សំឡើង) បម្រុងព្យាបាលជម្ងឺ។ សូម្បីមាតុគ្រាម ក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី
ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានទូន្មានឲ្យបិតនៅក្នុងព្រះសិទ្ធិយ៉ាងនេះឯង ហើយស្រ្តីទាំងនោះ បានដល់នូវឋាន គឺព្រះនិព្វាន ដែល
ជាឋានពួកជនដល់ហើយ មិនបានសោយសោក។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ (ទី១១)

CS [vin.cv.11](#) | ភាគ ទី១១

(១១. បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ)

(សង្កឹតិនិទាន ទី១)

CS [vin.cv.11.01](#) | ភាគ ទី១១

(១. សង្កឹតិនិទាន)

[២៧៨] លំដាប់នោះ ព្រះមហាកស្យបមានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ខ្ញុំគិតថានឹងត្រាច់ទៅ បិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងបារាណសីនេះ រួចហើយនឹងទៅកាន់ក្រុងកុសិនារា ហើយក៏ដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន៥០០រូប ម្ចាស់ អារុសោទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ខ្ញុំគេចចៀសចេញពីផ្លូវ ហើយទៅអង្គុយទៀបគល់ឈើមួយដើម ក៏សម័យនោះឯង មានអាជីវកម្មកាន់កាប់ មន្ទារៈ (មន្ទារវបុស្ស) ពីក្នុងនគរកុសិនារា ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយ សំដៅទៅកាន់ក្រុងបារាណសី ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំក៏បានឃើញអាជីវកនោះ កំពុង ដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ខ្ញុំនិយាយសួរទៅអាជីវកនោះដូច្នោះថា នែអារុសោ អ្នកបានដឹងដំណឹងព្រះជាត្រៃនៃយើងដែរឬ អាជីវកនោះ ឆ្លើយតបថា អើអារុសោ ខ្ញុំដឹងដែរ ព្រះសមណគោតម ជាគ្រូអ្នក បរិនិព្វានកន្លងទៅ៧ថ្ងៃហើយ រាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ ផ្កាមន្ទារៈនេះ ខ្ញុំយកពីនគរ កុសិនារានោះមក ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ²⁶⁾ ភិក្ខុទាំងនោះ ពួកខ្លះ ក៏ លើកដៃឡើង ហើយយំកន្ទក់កន្ទេញ²⁷⁾ ដួលដេកទៅ ហាក់ដូចជាមានជើងដាច់ ហើយបម្រាស់នៀលទៅមក ពោលពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគ ឆាប់បរិនិព្វានពេកណាស់ ព្រះសុគតជាម្ចាស់ឆាប់បរិនិព្វានអ្វីម៉្លេះ ចក្ខុ ពោលគឺព្រះពុទ្ធក្នុងលោក (ពុទ្ធចក្ខុ) ឆាប់បាត់បង់ទៅអ្វីម៉្លេះ ចំណែកភិក្ខុ ទាំងឡាយណា ដែលប្រាសចាករាគៈ²⁸⁾ ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ មានស្មារតីតាំងមាំ មានបញ្ញាដឹងច្បាស់ ក៏អត់សង្កត់បាន ដោយពិចារណាថា សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបាន (នូវសេចក្តីទៀងទាត់) ក្នុងខន្ធប្រវត្តិនេះអំពីណា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ គ្រា នោះឯង ខ្ញុំបាននិយាយយាត់ពួកភិក្ខុនោះដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយកុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលឡើយ ម្ចាស់ អារុសោទាំងឡាយ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ប្រាប់សេចក្តីនេះមកពីមុនហើយថា សេចក្តីព្រាត់ប្រាស ស្លាប់និរាស ចាកចោលសត្វ និង សង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តទាំងអស់ រមែងមាន នែអារុសោទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបាន (នូវសេចក្តីមិនព្រាត់ប្រាស) ក្នុង ខន្ធប្រវត្តិនេះអំពីណា ធម្មជាតណា ដែលកើតឡើងហើយ ដែលមានហើយ ដែលសង្ខារតាក់តែងមកហើយ ជាបរសមានកិរិយាទ្រុឌទ្រោម វិនាស ទៅវិញជាធម្មតា ធម្មជាតនោះ បុគ្គលយាត់ថា កុំវិនាសទៅវិញដូច្នោះ ពុំបានឡើយ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប ឈ្មោះ សុភន្ទ បួសឯចាស់ អង្គុយនៅក្នុងចំណោមបរិសុទ្ធនោះ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្រាប់តែសុភន្ទភិក្ខុបួសឯចាស់ និយាយ ទៅនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ យ៉ាងនេះថា នែអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលអណ្តូតអណ្តូកឡើយ យើង ទាំងឡាយឈ្មោះថា ផុតស្រឡះហើយ អំពីមហាសមណៈនោះ ព្រោះថា យើងទាំងឡាយ មហាសមណៈនោះតែងបៀតបៀនថា អំពើនេះគួរដល់ អ្នកទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយទេ ឥឡូវនេះស្រួលហើយ យើងរាល់គ្នាចង់ធ្វើនូវអំពើណា នឹងធ្វើនូវអំពើនោះក៏បាន មិនចង់ធ្វើ នូវអំពើណា នឹងមិនធ្វើនូវអំពើនោះក៏បាន ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ឆ្លើយចុះ យើងរាល់គ្នាសង្គាយនានូវធម៌ និងវិន័យ តំណទៅមុខ អកុសល ធម៌ មុខជានឹងរុងរឿងឡើង កុសលធម៌មុខជានឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជានិរន្តរៈ មុខជានឹងរុងរឿងឡើង វិន័យមុខជានឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិន័យវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជានិរន្តរៈវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ។

[២៧៩] ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរៈជ្រើសរើសភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ ទើបព្រះមហាកស្យបមានអាយុ ជ្រើសរើសព្រះអរហន្តទាំងឡាយ បានចំនួន៤៩៩អង្គ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាកស្យបមានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ព្រះអានន្តមានអាយុនេះ នៅជាសេក្ខបុគ្គលពិតមែន តែលោកមិនអាចនឹងលុះដោយឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិទេ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ព្រះអានន្តនេះ បានសិក្សារៀនសូត្រ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគជាច្រើន បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរៈជ្រើសរើសយកព្រះ អានន្តមានអាយុផង។ ទើបព្រះមហាកស្យបមានអាយុ ជ្រើសរើសយកព្រះអានន្តមានអាយុបញ្ចូលផង (ជា៥០០អង្គ)។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាថេរៈ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា យើងទាំងឡាយគប្បីសង្គាយនាធម៌ និងវិន័យក្នុងទីណាហ្ន៎។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាថេរៈ មានសេចក្តីរិះគិតឃើញដូច្នោះថា នគររាជគ្រឹះ ជាស្រុកមានទីគោចរក៏ច្រើន មានសេនាសនៈក៏ច្រើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នា ទៅនៅចាំវស្សា ក្នុងនគររាជគ្រឹះ ទើបអាចនឹងសង្គាយនា នូវធម៌និងវិន័យបាន ឯភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត កុំគប្បីចូលទៅនៅចាំវស្សា ក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្យបមានអាយុ ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្ចាស់លោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃ ហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុទាំង៥០០រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនា នូវធម៌ និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ មិនត្រូវ នៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ។ នេះជាញត្តិ។ ម្ចាស់លោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃសន្មតភិក្ខុទាំង៥០០រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សា ក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនា នូវធម៌ និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ មិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ។ ការសន្មតភិក្ខុទាំង៥០០រូប នេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីនឹងសង្គាយនា នូវធម៌ និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ មិនត្រូវឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះទេ គាប់ចិត្ត ដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បី ពោលឡើង។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុទាំង៥០០រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនា នូវធម៌ និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ មិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ។ ការសន្មតនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តី នេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៨០] គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ បានទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនា នូវធម៌ និងវិន័យ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ មាន សេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោ បដិសង្ខរណាកម្ម គឺការជួសជុលសេនាសនៈ ដែលដាច់ដាច ឆ្កុះឆ្កាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សរសើរហើយ ម្ចាស់អារុសោ បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នា ជួសជុលសេនាសនៈ ដែលដាច់ដាច ឆ្កុះឆ្កាយអស់ខែមួយជាដម្បងសិន ដល់មកខែជាកណ្តាល យើងនឹងប្រជុំគ្នាសង្គាយនា នូវធម៌ និងវិន័យ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាជួសជុលសេនាសនៈ ដែលដាច់ដាច ឆ្កុះឆ្កាយ អស់ខែ មួយជាដម្បង។

[២៨១] គ្រានោះ ព្រះអានន្តមានអាយុត្រិះរិះថា ថ្ងៃស្អែកនេះ នឹងប្រជុំសង្ឃ កិច្ចនោះ មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ព្រោះថាអាត្មាអញនៅ ជាសេក្ខបុគ្គលនៅឡើយ ហើយទៅកាន់ប្រជុំសង្ឃ គិតដូច្នោះហើយ ក៏ចម្រើនកាយគោសតិកម្មដ្ឋាន អស់រាត្រីជ្រៅ លុះដល់បច្ចុសម័យនៃរាត្រី (ជិត ភ្លឺ) នោះហើយ ក៏ទំរេតកាយដោយគិតថានឹងសឹង។ ព្រះសិរពុំទាន់ដល់ខ្មើយ។ ព្រះបាទាទើបតែនឹងផុតអំពីផែនដី។ ព្រះទ័យ (របស់លោក) ក៏រួច

ស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ដោយមិនមានឧបាទាន ក្នុងចន្លោះនោះឯង។ ព្រះអានន្តមានអាយុ បានជាព្រះអរហន្តហើយ ទើបបាននិមន្តទៅ កាន់ប្រជុំសង្ឃ។

[២៨២] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្ចាស់អារុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្កឹតិកម្មនេះ មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីស្នូរវិន័យនឹងព្រះឧបាលី។ ព្រះឧបាលីមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើ សង្កឹតិកម្មនេះ មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ត្រូវស្នូរព្រះវិន័យចំពោះខ្ញុំ ៗត្រូវដោះស្រាយ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ)។ ទើប ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានចោទសួរដូច្នោះ ចំពោះព្រះឧបាលីមានអាយុថា ម្ចាស់ឧបាលីមានអាយុ បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ព្រះឧបាលីឆ្លើយថា ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទិន្ទរិកិក្ខុ ជាកូននៃកលន្ត សេដ្ឋី។ ព្រោះវត្តអ្វី។ ព្រោះសេពមេចុនធម្ម។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ស្នូរវត្តផង ស្នូរនិទានផង ស្នូរបុគ្គលផង ស្នូរបញ្ញត្តិផង ស្នូរអនុប្បញ្ញត្តិផង ស្នូរអារបត្តិផង ស្នូរអនាបត្តិផង នៃបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលីមានអាយុ ហើយសួរតទៅថា ម្ចាស់ អារុសោឧបាលី ទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃនាយសួនឆ្នាំង។ ព្រោះវត្តអ្វី។ ព្រោះអទិន្នាទាន។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ស្នូរវត្តផង ស្នូរ និទានផង ស្នូរបុគ្គលផង ស្នូរបញ្ញត្តិផង ស្នូរអនុប្បញ្ញត្តិផង ស្នូរអារបត្តិផង ស្នូរអនាបត្តិផង នៃទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលីមាន អាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្ចាស់អារុសោឧបាលី តតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ក្នុងនគរវេសាលី លោក ម្ចាស់។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះវត្តអ្វី។ ព្រោះមនុស្សវិគ្គហៈ គឺធ្វើរាងកាយ នៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាក ជីវិត។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ស្នូរវត្តផង ស្នូរនិទានផង ស្នូរបុគ្គលផង ស្នូរបញ្ញត្តិផង ស្នូរអនុប្បញ្ញត្តិផង ស្នូរអារបត្តិផង ស្នូរ អនាបត្តិផង នៃតតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលីមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្ចាស់អារុសោឧបាលី ចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះ មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ នៅនានាឆ្នេរស្ទឹង វត្តមុខ។ ព្រោះវត្តអ្វី។ ព្រោះឧត្តរិមនុស្សធម្ម។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ស្នូរវត្តផង ស្នូរនិទានផង ស្នូរបុគ្គលផង ស្នូរបញ្ញត្តិផង ស្នូរអនុប្បញ្ញត្តិផង ស្នូរអារបត្តិផង ស្នូរ អនាបត្តិផង នៃចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលីមានអាយុ ហើយស្នូរវិន័យទាំងពីរចំណែក គឺភិក្ខុ វិន័យ និងភិក្ខុនិវិន័យ ដោយឧបាយនេះឯង។ ព្រះឧបាលីមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សប ស្នូរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយសព្វគ្រប់។

[២៨៣] ឮដីកាលនោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្ចាស់អារុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្កឹតិកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីស្នូរនូវធម៌ចំពោះព្រះអានន្ត។ ព្រះអានន្តមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្កឹតិកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ នឹងស្នូរធម៌ចំពោះខ្ញុំ ៗគប្បីដោះស្រាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ។ ទើបព្រះ មហាកស្សបមានអាយុ បានសួរព្រះអានន្តមានអាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់អានន្តមានអាយុ ព្រហ្មជាលសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងក្នុងទីណា។ ព្រះអានន្តឆ្លើយថា បពិត្រព្រះចេះដ៏ចម្រើន ទ្រង់សំដែងក្នុងព្រះដំណាក់នៃព្រះរាជា នៅនាអម្ពលដ្ឋិការិន ជាចន្លោះនៃក្រុងរាជគ្រឹះផង ជាចន្លោះ នៃនាឡន្តគ្រាមផង។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុប្បិយបរិញ្ញាជក និងព្រហ្មទត្តមាណាព។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ស្នូរនិទានផង ស្នូរបុគ្គលផង នៃព្រហ្មជាលសូត្រ ចំពោះព្រះអានន្តមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្ចាស់អារុសោអានន្ត សាមញ្ញផលសូត្រ ព្រះ មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងក្នុងទីណា។ ក្នុងជីវកម្មវិន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់។ ទ្រង់សំដែងជាមួយនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់សំដែងជាមួយនឹង ព្រះបាទអជាតសត្តរាជ វេទហិបុត្ត។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ស្នូរនិទានផង ស្នូរបុគ្គលផង នៃសាមញ្ញសូត្រ ចំពោះព្រះអានន្តមាន អាយុ ហើយស្នូរនូវនិកាយទាំង៥ ដោយឧបាយនេះឯង។ ឯព្រះអានន្តមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សប ស្នូរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយ ដោយសព្វគ្រប់។

(ខុទ្ទានុខុទ្ទកសិក្ខាបទកថា ទី២)

CS vin.cv.11.02 | ភាគ ទី១១

(២. ខុទ្ទានុខុទ្ទកសិក្ខាបទកថា)

[២៨៤] លំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្តមានអាយុ ពោលដូច្នោះនឹងភិក្ខុជាចេះទាំងឡាយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ កាលដែលទៀបនឹងបរិនិព្វាន បានមានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា នៃអានន្ត លុះអំណឹះតតអំពីតថាគតទៅហើយ បើសង្ឃមាន ប្រាថ្នានឹងដក ក៏គប្បីដកនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗ ដោយលំដាប់(ចេញខ្លះក៏បាន)។ ព្រះចេះទាំងឡាយ សួរព្រះអានន្តថា ម្ចាស់អានន្តមាន អាយុ ចុះលោកម្ចាស់ បានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នោះដែរឬ។ ព្រះអានន្តឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា មិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯ សិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នោះទេ។ ព្រះចេះទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិកទាំង៤ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់។ ព្រះចេះទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក៤ និងសង្ឃាទិសេសេស១៣ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់។ ព្រះចេះទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក៤ សង្ឃាទិសេសេស១៣ និងអនិយត២ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់។ ព្រះចេះទាំងឡាយ ពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក៤ សង្ឃាទិសេសេស១៣ អនិយត២ និងនិស្សគ្គិយបាចិគ្គិយៈ៣០ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់។ ព្រះចេះទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក៤ សង្ឃាទិសេសេស១៣ អនិយត២ និងនិស្សគ្គិយបាចិគ្គិយៈ៣០ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់។ ព្រះចេះទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក៤ សង្ឃាទិសេសេស១៣ អនិយត២ និងនិស្សគ្គិយបាចិគ្គិយៈ៣០ សុទ្ធិក បាចិគ្គិយៈ៩២ និងបាដិទេសនីយៈ៤ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់។

[២៨៥] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ក៏ប្រកាសសង្ឃថា ម្ចាស់អារុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ក៏មានតាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយ ក៏តែងដឹងថា អំពើនេះ គួរដល់លោកទាំងឡាយជាសមណសក្យបុគ្គិយ អំពើនេះ មិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ។ បើយើងទាំងឡាយ នឹងដកនូវសិក្ខាបទតូចៗ ដោយលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយ ជាអ្នកពោលតិះដៀល នឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតម បញ្ញត្តហើយ ដល់សាវ័កទាំងឡាយ បានតែត្រឹមធម្មកាលិក គឺកាលនៃផ្សែងភ្លើង គឺបរិនិព្វានប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងឡាយនេះ មិននៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះ នាំគ្នាសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលបើព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះបរិនិព្វានហើយ ឥឡូវនេះ សាវ័កទាំងនេះ ក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃកុំគប្បីបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ កុំគប្បីដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូបញ្ញត្តមកហើយ ត្រូវសមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលព្រះជាគ្រូ ទ្រង់បញ្ញត្តហើយ។ នេះជាញត្តិ។ ម្ចាស់អារុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ក៏មានតាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយ តែងដឹងថា អំពើនេះ គួរដល់លោកទាំងឡាយជាសមណសក្យបុគ្គិយ អំពើនេះ មិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ។ បើយើងទាំងឡាយ នឹងដកនូវសិក្ខាបទតូចៗ ដោយលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយ ជាអ្នកពោលតិះដៀល នឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតម បានបញ្ញត្តហើយ ដល់ពួកសាវ័ក បានតែត្រឹមធម្មកាលិក គឺកាលនៃផ្សែងភ្លើងប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះ មិននៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះ ក៏នាំគ្នាសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលបើព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះ បរិនិព្វានទៅហើយ ឥឡូវនេះ សាវ័កទាំងនេះ ក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ។ សង្ឃមិនបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូបញ្ញត្តហើយ ត្រូវសមាទាន ប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ពុទ្ធបញ្ញត្ត។ ការមិនបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត ការមិនដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត ការសមាទាន ប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ពុទ្ធបញ្ញត្ត គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង។ សង្ឃមិនបានបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត សមាទាន ប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ពុទ្ធបញ្ញត្តិ។ ការមិនបញ្ញត្ត និងការមិនដកចេញនូវសិក្ខាបទនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[២៨៦] លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ពោលដូច្នោះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា នៃអារុសោ អានន្ទ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោក ព្រោះលោកមិនបានទូលស្សព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលតូចៗដោយលំដាប់ គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាក្មេច បានជាមិនបានទូលស្សព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗដោយលំដាប់ គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ។ នៃអារុសោអានន្ទ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកជាន់ដេរសំពត់រស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ ចូរលោកសំដែងអំពើអាក្រក់នោះចេញ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាដែលជាន់ដេរសំពត់រស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ មិនមែនធ្វើដោយសេចក្តីមិនគោរពទេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះឡើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ។ ម្ចាស់អានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកឲ្យមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំព្រះសិវីរៈ នៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ កាលដែលមាតុគ្រាមទាំងនោះ យំទូញសោក ធ្វើសិវីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រឡាក់ដោយទឹកភ្នែក ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាគិតថា កុំឲ្យពួកមាតុគ្រាមនេះនៅក្នុងវេលារីកាល បានជាខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យពួកមាតុគ្រាម ថ្វាយបង្គំព្រះសិវីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ។ ម្ចាស់អានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ កំពុងធ្វើនិមិត្តជាឱន្យារិក (បញ្ជីតបញ្ចៀង) និងធ្វើនូវឱកាស (បំភ្លឺហេតុ) ជាឱន្យារិក លោកមិនបានអាណាធនាព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅអស់មួយកប្ប (កំណត់អាយុ) ទៅ សូមព្រះសុគត គង់នៅអស់មួយកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា មានមារគ្របដណ្តប់ចិត្ត បានជាមិនអាណាធនា និងនូវព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅអស់មួយអាយុកប្បទៅ សូមព្រះសុគត គង់នៅអស់មួយអាយុកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ។ ម្ចាស់អានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកធ្វើសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយឲ្យមាតុគ្រាម បានបញ្ជូនក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា គិតថា ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមិនេះ ជាព្រះមាតុច្ចា (ម្តាយមីង) នៃព្រះមានព្រះភាគ បានបីបាច់រក្សា ចិញ្ចឹមថ្វាយទឹកខ្យីរ កាលដែល (ព្រះនាងមាយាទេវី) ជាព្រះមាតាបង្កើត របស់ព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើមរណកាលទៅហើយ បានបំបៅព្រះមានព្រះភាគផង បានជាខ្ញុំធ្វើនូវសេចក្តីខ្ជល់ខ្ជាយ ឲ្យមាតុគ្រាមបានបញ្ជូន ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រកាសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណា មិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ។

[២៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈឈ្មោះបុរាណៈមានអាយុ បានត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន៥០០រូប។ គ្រានោះឯង ព្រះបុរាណៈមានអាយុ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ សង្គាយនានូវធម្មវិន័យ បាននៅអាស្រ័យក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ តាមសមគួរដល់អធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាថេរៈ ដែលនៅក្នុងវត្តវេន្យាន កលន្ទកនិវាសន្ទ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ រាក់ទាក់ជាមួយភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះបុរាណៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់បុរាណៈដ៏មានអាយុ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយបានសង្គាយនាជាស្រេចហើយ លោកចូរប្រកបនូវការសង្គាយនានោះចុះ។ ព្រះបុរាណៈឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ បានសង្គាយនាហើយ (ក៏ជាការស្រួល) ប៉ុន្តែចំណែកខាងខ្ញុំ លុះតែបានស្តាប់ បានទទួលក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ នៃព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងណាមិញ ខ្ញុំនឹងទ្រទ្រង់ (ប្រតិបត្តិ) យ៉ាងនោះឯង។

(ព្រហ្មទណ្ឌកថា ទី៣)

(៣. ព្រហ្មទណ្ឌកថា)

[២៨៨] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តមានអាយុ ពោលពាក្យដូច្នោះ នឹងភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ កាលទៀបវារៈនិព្វាន ទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះ នឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា ម្ចាស់អានន្ត ឈ្មោះចុះ អំណឹះតតអំពីតថាគតទៅហើយ សង្ឃចូរដាក់ព្រហ្ម ទណ្ឌដល់ឆន្ទភិក្ខុផង។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈសួរថា ម្ចាស់អានន្តមានអាយុ ចុះលោកម្ចាស់ បានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះ ព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ ដែរឬ។ ព្រះអានន្តឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគដែរថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្ចាស់អានន្ត ឆន្ទភិក្ខុ ចង់ពោលពាក្យណា គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ (ប៉ុន្តែ) ភិក្ខុ ទាំងឡាយ កុំគប្បីនិយាយរក កុំគប្បីទូន្មាន កុំគប្បីប្រៀនប្រដៅឆន្ទភិក្ខុឡើយ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈពោលថា ម្ចាស់អានន្តដ៏មានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នក ដាក់ព្រហ្មទណ្ឌ ដល់ឆន្ទភិក្ខុផងចុះ។ ព្រះអានន្តសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាដាក់ព្រហ្មទណ្ឌ ដល់ឆន្ទភិក្ខុដូចម្តេចបាន (ដ្បិត) ភិក្ខុ នោះកាច រឹងរូសណាស់។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ពោលថា ម្ចាស់អានន្តមានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទៅជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូបទៅចុះ។ ឯព្រះអានន្ត មានអាយុ ទទួលពាក្យភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយដោយពាក្យថា អើលោកម្ចាស់ ហើយក៏ដោះទូកទៅកាន់ក្រុងកោសម្មី ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន៥០០រូប ទូកក៏លឿនទៅ ច្រាស់ខ្សែទឹក លុះចុះចាកទូកហើយ ក៏ទៅកង់ក្រោមម្លូងឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយពីខ្សែនៃព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះនាម ឧទេន។

[២៨៩] សម័យនោះឯង ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន ទ្រង់គង់ក្រសាលក្នុងខ្សាច់ ជាមួយនឹងពួកព្រះមហេសី ព្រមទាំងពួករាជបរិវារ។ ពួក ព្រះមហេសី របស់ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន បានឮដំណឹងថា លោកម្ចាស់អានន្ត ជាអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយ គង់ក្រោមម្លូងឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយអំពីខ្សាច់។ ទើបពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន បានក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទឧទេនដូច្នោះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះលោកម្ចាស់ អានន្ត ជាអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយ មកគង់នៅក្រោមម្លូងឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយអំពីខ្សាច់ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ចង់ ឃើញព្រះអានន្តជាម្ចាស់។ ព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការថា បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅមើលសមណៈឈ្មោះអានន្តចុះ។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះ មហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន ចូលទៅរកព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដី សមគួរ។ កាលបើពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេនអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្តតាម ឲ្យ អាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន កាលបើព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្ត តាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ប្រគេនសំពត់ខត្តាសង្កៈ៥០០ ដល់ព្រះអានន្តមានអាយុ។ លំដាប់នោះឯង ពួកព្រះមហេសី នៃព្រះបាទឧទេន ត្រេកអររីករាយនឹងភាសិតរបស់ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុហើយ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ធ្វើ ប្រទក្សិណ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះបាទឧទេន។

[២៩០] ព្រះបាទឧទេន ទ្រង់ទតឃើញពួកព្រះមហេសីមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ មានព្រះបន្ទូល សួរពួកព្រះមហេសីដូច្នោះថា អ្នក ទាំងឡាយបានឃើញសមណៈឈ្មោះអានន្តដែរឬ។ ពួកព្រះមហេសីក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានឃើញព្រះអានន្ត ជាម្ចាស់ហើយ។ ចុះអ្នកទាំងឡាយបានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួច ដល់សមណៈឈ្មោះអានន្តខ្លះដែរឬ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានប្រគេនសំពត់ខត្តាសង្កៈ ៥០០ ដល់ព្រះអានន្តជាម្ចាស់ហើយ។ ព្រះបាទឧទេន ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា មិនសមបើសមណៈ ឈ្មោះអានន្ត ទទួលយកចីវរច្រើនដល់ម៉្លោះទេ សមណៈឈ្មោះអានន្ត នឹងធ្វើជំនួញសំពត់ប្រាំ ៗនឹងតាំងរោងលក់សំពត់។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទ ឧទេន ស្តេចទៅរកព្រះអានន្តមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ សំណេះសំណាលនឹងព្រះអានន្តមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលរីករាយ និងពាក្យដែលគួរលើក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះបាទឧទេន គង់ក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏ មានព្រះបន្ទូលនឹងព្រះអានន្តមានអាយុ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ពួកព្រះមហេសីរបស់យើង បានមក (ក្នុងទីនេះ) ដែរឬ។ ព្រះ អានន្តតបថា បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះអង្គ បានមក (ក្នុងទីនេះ) ដែរ។ ចុះ (ពួកព្រះមហេសីនោះ) បានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួច ដល់ ព្រះអានន្តដ៏ចម្រើនខ្លះដែរឬ។ បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនោះ បានប្រគេនសំពត់ខត្តាសង្កៈ៥០០ ដល់អាត្មាភាព។ ព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន នឹងយកចីវរច្រើនដល់ម៉្លោះទៅធ្វើជាអ្វីទៅ។ បពិត្រមហារាជ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានចីវរទុព្វលភាព អាត្មាភាពនឹងចែកឲ្យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះ។ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ចុះចីវរទាំងឡាយណា ដែលចាស់ទុព្វលភាព លោកម្ចាស់នឹងយកចីវរទាំងនោះទៅធ្វើអ្វី។ បពិត្រមហារាជ យើង ទាំងឡាយនឹងយកចីវរទាំងនោះ ទៅធ្វើជាកម្រាលគ្រែ។ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ចុះកម្រាលគ្រែណា ដែលជាប់របស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយក កម្រាលគ្រែទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយ នឹងយកកម្រាលគ្រែទាំងនោះ ទៅធ្វើជាស្រោមពួក។ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ចុះស្រោមពួកណា ដែលជាប់របស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកស្រោមពួកទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយ នឹងយក ស្រោមពួកទាំងនោះ ទៅធ្វើជាកម្រាលផែនដី។ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ចុះកម្រាលផែនដីណា ដែលជាប់របស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកកម្រាល ផែនដីទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយ នឹងយកកម្រាលផែនដីទាំងនោះ ទៅធ្វើជាសំពត់ជូតជើង។ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ ចម្រើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតជើងណា ដែលជាប់របស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់ជូតជើងទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី។ បពិត្រមហារាជ យើង ទាំងឡាយ នឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតជើងទាំងនោះ ទៅធ្វើជាសំពត់សម្រាប់ជូតផ្លូវ។ បពិត្រព្រះអានន្តដ៏ចម្រើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតផ្លូវណា ដែលជាប់របស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតផ្លូវទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយ នឹងចិញ្ច្រាំនូវសំពត់ សម្រាប់ជូតផ្លូវទាំងនោះ ហើយច្របាច់លាយដោយភក់ ហើយយកទៅបូកលាបជញ្ជាំង។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទឧទេន ទ្រង់សព្វព្រះរាជ ហឫទ័យថា សមណសក្យបូតិយ៍ទាំងអស់នេះ ប្រកបដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា មិនធ្វើសំពត់ ឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសឥតប្រយោជន៍ ហើយក៏ទ្រង់ ប្រគេនសំពត់ចំនួន៥០០ដទៃទៀត ដល់ព្រះអានន្តមានអាយុ។ បរិក្ខារ គឺចីវរចំនួន១ពាន់នោះឯង ទើបតែនឹងកើតឡើងជាដំបូង ដល់ព្រះអានន្ត មានអាយុ។

[២៩១] លំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់យោសិតារាម លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុក។ គ្រានោះឯង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះឆន្ទមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ ឆន្ទៈ សង្ឃដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់លោកហើយ។ ឆន្ទភិក្ខុសួរថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ។ ព្រះអានន្ទប្រាប់ថា ម្ចាស់ឆន្ទភិក្ខុមានអាយុ លោកចង់ពោលពាក្យណា គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅលោកឡើយ។ ឆន្ទភិក្ខុពោលថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលណាបើភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅខ្ញុំដោយហេតុប៉ុណ្ណោះ បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសម្លាប់ខ្ញុំហើយឬ ហើយក៏ដួលជ្រប់ក្នុងទីនោះ។ គ្រានោះឯង ឆន្ទៈមានអាយុ ក៏លំបាក អៀនខ្មាស ខ្ពើមព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ហើយមិនប្រមាទ មានព្យាយាមជាក្រឡឹងដុតកំដៅនូវកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្តទាំងឡាយ ដែលចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីអនុត្តរធម៌ណា ក៏បានដល់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដោយមិនយូរ ហើយសម្រេចសម្រាន្តដោយឥរិយាបថទាំង៤ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាតិ គឺសេចក្តីកើតទៀត (របស់អាត្មាអញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈសម្រេចហើយ កិច្ចត្រូវធ្វើ គឺសោធន៍សកិច្ច ក៏សម្រេចហើយ មគ្គភារនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោធន៍សកិច្ចនេះទៀត គ្មានឡើយ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ក៏ជាអរហន្តមួយអង្គដែរ។ លំដាប់នោះ ព្រះឆន្ទមានអាយុ បានដល់អរហត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ លោកចូរម្ខាងព្រហ្មទណ្ឌដល់ខ្ញុំ ព្រះអានន្ទពោលថា នែឆន្ទៈមានអាយុ លោកបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយនូវអរហត្ត ក្នុងកាលជាទីបំផុតណា ឯព្រហ្មទណ្ឌរបស់លោក ក៏រម្ងាប់ក្នុងកាលជាទីបំផុតនោះដែរ។

[២៩២] ក្នុងការសង្ហាយនាព្រះវិន័យនេះឯង មានភិក្ខុចំនួន៥០០រូប មិនខ្លះ មិនលើស។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្ហាយនាព្រះវិន័យនេះ ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យ ហៅថា បញ្ចសតិកាសង្ហាយនា គឺសង្ហាយនារបស់ភិក្ខុមានចំនួន៥០០រូប។

ចប់ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ទី១១។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង២៣។

ឧទ្ទាននៃ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ នោះគឺ

[២៩៣]

រឿងកាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ បរិនិព្វានទៅហើយ ព្រះថេរៈឈ្មោះកស្សប ជាអ្នកគ្រប់គ្រងរក្សាព្រះសទ្ធម្ម ហៅពួកភិក្ខុមកថា យើងដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយ ពីស្រុកបារា បានឮពាក្យសុភទ្ធិក្ខុសំដែងហើយ យើងនឹងសង្ហាយនានូវព្រះសទ្ធម្ម តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង១ រឿងព្រះមហាកស្សប ជ្រើសរើសព្រះអរហន្ត៤៩៩អង្គ និងព្រះអានន្ទមួយផង១ រឿងព្រះមហាកស្សប គង់នៅទៀបគូហាដ៏ខ្ពស់ ធ្វើសង្ហាយនានូវធម៌និងវិន័យ១ រឿងព្រះកស្សបសួរព្រះវិន័យនឹងព្រះឧបាលិ១ រឿងព្រះកប្បប សួរព្រះសូត្រ នឹងព្រះអានន្ទជាបណ្ឌិត១ រឿងពួកជិនសារីកធ្វើសង្ហាយនាបិដកទាំងបី១។ រឿងព្រះអានន្ទ ទូលព្រះថេរៈទាំងឡាយថា កាលព្រះមានព្រះភាគ ជិតចូលបរិនិព្វាន ទ្រង់មានបន្ទូលថា បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងដកសិក្ខាបទ ក៏គប្បីដកសិក្ខាបទតូចៗដោយលំដាប់ផ្សេងៗបាន១ រឿងព្រះកស្សបបានសូត្រប្រកាសប្រាប់សង្ឃថា ត្រូវឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមសិក្ខាបទ ដែលគួរដល់ពុទ្ធបុព្វត្តិ១។ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយ បន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនទូលសួរព្រះមានព្រះភាគក្នុងសិក្ខាបទតូចៗ ដោយលំដាប់នោះ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយ បន្ទោសព្រះអានន្ទថា ជាន់សំពត់រស្សិកសាដករបស់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយដេរ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយ បន្ទោសព្រះអានន្ទថា ឲ្យមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំសរិះព្រះមានព្រះភាគមុនគេ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយ បន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនអាណាធនាព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យគង់នៅអស់អាយុកប្ប១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយ បន្ទោសព្រះអានន្ទថា សូមបញ្ជាដល់មាតុគ្រាម១ រឿងព្រះអានន្ទ ទទួលថា អំពើអាក្រក់របស់ខ្ញុំគ្មានទេ ខ្ញុំទទួលដោយសេចក្តីជឿលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ១។ រឿងបុរាណត្រូវរ១ រឿងដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្ទភិក្ខុ១ រឿងពួកព្រះមហេសីនៅក្នុងឧទ្ទាន ជាមួយនឹងព្រះបាទឧទេន១ រឿងព្រះបាទឧទេន ពោលទោសព្រះអានន្ទថា ទទួលចីរវច្ឆេនដល់ម៉្លោះ១ រឿងព្រះបាទឧទេន សួរព្រះអានន្ទអំពីចីរវច្ឆេនភាព១ រឿងព្រះអានន្ទឆ្លើយថា ចីរវច្ឆេនភាពនោះ យកទៅធ្វើជាកម្រាលគ្រៃ ជាស្រោមពួក ជាកម្រាលផែនដី ជាសំពត់ជួតជើង ជាសំពត់ជួតឆ្នើ ទាំងលាយដោយភក់ បូកលាបជញ្ជាំង១ រឿងចីរវច្ឆេនកើតឡើងដល់ព្រះអានន្ទជាដំបូង១។ រឿងឆន្ទភិក្ខុ ដែលសង្ឃដាក់ទោស ដោយព្រហ្មទណ្ឌហើយ បានត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈទាំងបួន១។ រឿងព្រះថេរៈ ជាអ្នកស្មាត់ជំនាញចំនួន៥០០អង្គ ក្នុងការសង្ហាយនាធម៌ និងវិន័យ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្ហាយនានោះឈ្មោះថា បញ្ចសតិកសង្ហាយនា។

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ (ទី១២)

CS vin.cv.12 | ភាគ ទី១១

(១២. សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ)

(បឋមភាណាវៈ ទី១)

(១. បឋមភាណវារោ)

[២៩៤] សម័យនោះឯង កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បរិនិព្វានទៅបាន១០០ឆ្នាំ ពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុ²⁹ នៅក្នុងក្រុងវេសាលី សំដែងវត្ត១០ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអម្បិលក្នុងក្លាក់ គួរ (ដល់សមណៈ)១ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រៅទៅ ប្រមាណពីរឆ្នាប់ គួរ១ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ១ ការកំណត់ដោយអារាស គួរ១ ការកំណត់ដោយអនុមតិ³⁰ គួរ១ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណកប្ប (ប្រពៃណី) គួរ១ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជួរ គួរ១ ការផឹកនូវសុរានៅ គួរ១ និសីទនៈ ដែលមិនមានជាយ គួរ១ មាស និងប្រាក់គួរ១។

[២៩៥] សម័យនោះឯង ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្ត³¹ មានអាយុ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងដែនវដ្តិ ហើយក៏បានទៅដល់ក្រុងវេសាលី។ បានឮថា ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុ នៅក្នុងក្លាក់គារសាលា ព្រៃមហានិរ ជិតក្រុងវេសាលីនោះ។

[២៩៦] សម័យនោះឯង ពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានដងទឹកដាក់ពេញភាជន៍សំរិទ្ធ ហើយយកទៅតំកល់ទុក ក្នុង កណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងថ្ងៃខបោសចនោះ ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ចំពោះពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ដែលមកទាំងអស់ថា ហែអ្នកមាន អាយុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រគេនភហាបណៈមួយក្តី កន្លះភហាបណៈក្តី មួយបាទក្តី មាសក្របមួយក្តី ដល់សង្ឃចុះ សង្ឃមុខជានឹងមាន កិច្ចដោយបរិក្ខារមិនខាន។ កាលដែលពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុ ក៏ពោលដូច្នោះ នឹងពួក ឧបាសកអ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា នៃអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំប្រគេនភហាបណៈមួយក្តី កន្លះភហាបណៈក្តី បាទមួយក្តី មាសក្របមួយក្តី ដល់សង្ឃឡើយ ព្រោះមាស និងប្រាក់ មិនគួរដល់សមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍ មិនត្រេកអរ មិន កាន់មាស និងប្រាក់ទេ ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្តិយ៍ លះចោលកែវមណី និងមាសចេញ ហើយប្រាសចាក គឺថាលែងវល់ ដោយមាសនិងប្រាក់ ហើយ។ ឯពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ទុកជាព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រគេនភហាបណៈមួយខ្លះ កន្លះ ភហាបណៈខ្លះ បាទមួយខ្លះ មាសក្របមួយខ្លះ ដល់សង្ឃ។ លំដាប់នោះឯង ពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុ អ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលី លុះកន្លងរាត្រីនោះហើយ (ព្រឹកឡើង) ក៏ចែកប្រាក់នោះ ដាក់ចំណែកមួយៗ ដោយរាប់ចំនួនភិក្ខុ។ ទើបពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលនឹងព្រះយសកា កណ្ណកបុត្តមានអាយុថា នៃអារុសោ យស នេះជាចំណែកប្រាក់របស់លោក។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំគ្មាន ចំណែកនៃប្រាក់ទេ ព្រោះខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងប្រាក់ទេ។

[២៩៧] គ្រានោះឯង ពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តនេះ ជេរគម្រាម ធ្វើ នូវការរុករាន បណ្តេញពួកឧបាសកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា បើដូច្នោះ យើងរាល់គ្នាធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តនោះ។ ពួកវដ្តិ បុត្តកភិក្ខុនោះ បានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តនោះ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុ បានពោលពាក្យនេះ នឹងពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិថា សង្ឃត្រូវឲ្យអនុទូតដល់ភិក្ខុដែល សង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុជាអនុទូតដល់ខ្ញុំ។ លំដាប់នោះ ពួកវដ្តិបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុង ក្រុងវេសាលីបានសន្មតភិក្ខុមួយរូប ឲ្យជាអនុទូត ដល់ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តដ៏មានអាយុ។ ឯព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុ ចូលទៅក្នុង ក្រុងវេសាលី ជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ហើយក៏ពោលពាក្យដូច្នោះនឹងឧបាសក ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈ មិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាជាវិន័យ ក៏ត្រឡប់ ទៅជាពាក្យខ្មរខ្មាយថា អាត្មាជេរគម្រាម ធ្វើនូវការរុករាន បណ្តេញពួកឧបាសកដ៏មានអាយុ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លារិញ។

[២៩៨] ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅៗទីនោះ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសទាំងឡាយណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះ អាទិត្យទាំងនេះ មាន៤យ៉ាង។ ឧបក្កិលេសទាំង៤យ៉ាងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយ ឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យនោះ គឺពពក១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះ ចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យនោះគឺ ទឹកសន្សើមចុះអំពូ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យនោះគឺ ផ្សែង និងធូលី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណា ហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យនោះគឺ រាហុអសុរិទ្ធិ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះ អាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យនោះ មាន៤យ៉ាង នេះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនេះ ក៏មាន៤យ៉ាងដូច្នោះដែរ។ ឧបក្កិលេសទាំង៤យ៉ាងនោះដូចម្តេចខ្លះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មាន សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ពួក១ ផឹកសុរា និងមេរ័យ មិនរៀនចាកកិរិយាផឹកសុរា និងមេរ័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ពួក១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍នេះជាដម្បង ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ សេពមេចុនធម្ម មិនរៀនចាកមេចុនធម្ម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ពួក១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និង ព្រាហ្មណ៍នេះជាគំរប់ពីរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ កាន់មាសនិងប្រាក់ មិនរៀនចាក កិរិយាទទួលមាសនិងប្រាក់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍នេះជាគំរប់បី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍

ទាំងឡាយពួក១ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ មិនរៀនចាកមិច្ឆាជីវៈ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ពួក១ សៅហ្មងដោយ ឧបកិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបកិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍នេះ ជាគំរប់បួន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ សៅហ្មងដោយឧបកិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបកិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ មានយ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះហើយ លុះព្រះសុគត ទ្រង់ត្រាស់នូវ ពាក្យនេះចប់ហើយ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តា ទ្រង់សំដែងដូច្នោះតទៅទៀតថា

[២៩៩]

សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ សៅហ្មងហើយ ដោយភាគៈ និងទោសៈជាបុរសដែលអវិជ្ជាបិទបាំងហើយ មានសេចក្តី ត្រេកអរ ក្នុងរូបជាទីស្រឡាញ់ ផឹកស្ករ និងមេរ័យ សេពមេចុនធម្ម មិនដឹងច្បាស់ (នូវទោស) ត្រេកអរចំពោះប្រាក់ និងមាស សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក១ សៅហ្មងដោយ ឧបកិលេសទាំងឡាយណា ក៏មិនបរិសុទ្ធ ប្រកបដោយធូលី គឺកិលេស រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ ប្រៀបដូចសត្វម្រឹក ឧបកិលេស ទាំងឡាយនុ៎ះ ព្រះពុទ្ធមាននៅពង្សដ៏ខ្ពស់ខ្ពស់ ដូចជាព្រះអាទិត្យ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ (សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ) ត្រូវ ងងឹត គឺអវិជ្ជាបរិវត្តហើយ ជាទាសៈនៃតណ្ហា ប្រកបដោយតណ្ហា ដែលដឹកនាំសត្វទៅក្នុងភព តែងញ៉ាំងរាងកាយ ជារបស់គ្រោត គ្រោត ឲ្យចំរើនឡើង ហើយកាន់យកនូវភពថ្មីទៀត។

[៣០០] អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជានិយ ថា មិនមែនជានិយ ពោលនូវនិយ ថាជានិយ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាពាក្យខ្លាំងខ្លាយទៅថា អាត្មាជេរគម្រាម ធ្វើនូវការរុករាន បណ្តេញពួកឧបាសកមានអាយុ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ។

[៣០១] ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវត្តវន្ត កលន្នកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង អន្តរាគមនៈ³²² កើតឡើងដល់ជន ដែលអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងកណ្តាលរាជបរិសុទ្ធ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ទទួលមាសប្រាក់ដែរ។ ម្ចាស់អ្នកមាន អាយុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានបុរសជាធំ គឺនាយចៅហ្វាយម្នាក់ ឈ្មោះមណិច្ចឡកៈ អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលបរិសុទ្ធនោះ។ ម្ចាស់អ្នកមាន អាយុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ បុរសជាធំ ឈ្មោះមណិច្ចឡកៈ ពោលពាក្យដូច្នោះ នឹងបរិសុទ្ធនោះថា បពិត្រអស់លោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំ ពោលយ៉ាងនេះឡើយ មាសនិងប្រាក់ មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ មិនត្រេកអរដោយមាសនិងប្រាក់ទេ មិន ទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ លះចោលកែវមណី និងមាសចេញ ហើយប្រាសចាក គឺថា លែងរលំដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ។ ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ បុរសជាធំឈ្មោះមណិច្ចឡកៈ ក៏មិនអាចនឹងពន្យល់បរិសុទ្ធនោះបាន។ ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លំដាប់ នោះឯង លុះបុរសជាធំឈ្មោះមណិច្ចឡកៈ ពន្យល់បរិសុទ្ធនោះរួចហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះ មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ លុះបុរសជាធំឈ្មោះមណិច្ចឡកៈ អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាប បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អន្តរាគមនៈ កើតឡើងដល់ពួកជន ដែលអង្គុយប្រជុំគ្នា ក្នុងរាជបរិសុទ្ធ ក្នុង ព្រះបរមរាជវាំងនេះថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យ បុគ្គិយ៍ ទទួលមាសនិងប្រាក់ដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលពួកបរិសុទ្ធនោះពោលយ៉ាងនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏ពោលពាក្យដូច្នោះ នឹងបរិសុទ្ធ នោះវិញថា បពិត្រអស់លោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំពោលពាក្យយ៉ាងនេះឡើយ មាសនិងប្រាក់ មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ទេ ពួក សមណសក្យបុគ្គិយ៍ មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ លះចោលកែវមណី និងមាសចេញហើយ ប្រាសចាក គឺថា លែងរលំដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចនឹងពន្យល់បរិសុទ្ធនោះ បានទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើខ្ញុំព្រះអង្គព្យាករ (ដោះស្រាយ) យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកពោលត្រូវតាមបន្ទូល នៃព្រះមានព្រះភាគផង មិនពោលបង្កាច់នូវព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយ ដែលប្រកបដោយ ធម៌ មិនមកកាន់ស្ថានដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផង បានដែរឬ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា អើ ម្ចាស់អ្នកជាធំ អ្នកព្យាករយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ជាអ្នក ពោលត្រូវតាមពាក្យតថាគតផង មិនពោលបង្កាច់តថាគត ដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយ ដែលប្រកបដោយធម៌ មិនបានមកកាន់ស្ថាន ដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផង នៃអ្នកជាធំ មាសនិងប្រាក់ មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ទេ ពួក សមណសក្យបុគ្គិយ៍ មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុគ្គិយ៍ លះចោលកែវមណី និងមាសចេញហើយ ប្រាសចាក គឺថា លែងរលំ ដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ នៃអ្នកជាធំ មាសនិងប្រាក់ គួរដល់បុគ្គលណា កាមគុណទាំង៥ ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ កាមគុណទាំង៥ គួរដល់បុគ្គលណា មាសនិងប្រាក់ ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ នៃអ្នកជាធំ អ្នកគប្បីចាំ ទុកនូវការសំរេចនៃកាមគុណទាំង៥នេះ ដោយពិតថា មិនមែនជាធម៌របស់សមណៈ មិនមែនជាធម៌របស់សក្យបុគ្គិយ៍ទេ ម្ចាស់អ្នកជាធំ ម្យ៉ាងវិញ ទៀត តថាគតពោលយ៉ាងនេះថា បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយស្មៅ គប្បីស្វែងរកស្មៅ បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយឈើ គប្បីស្វែងរកឈើ បុគ្គលអ្នកត្រូវ ការដោយរទេះ គប្បីស្វែងរករទេះ បុរសត្រូវការដោយបុរស គប្បីស្វែងរកបុរស ម្ចាស់អ្នកជាធំ តថាគតមិនធ្លាប់បានពោលថា សមណៈ គប្បី ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ គប្បីស្វែងរកមាសប្រាក់ដូច្នោះ ដោយបរិយាយណាមួយឡើយ អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈ មិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែន ជាធម៌ ពោលនូវធម៌ ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជានិយ ថាមិនមែនជានិយ ពោលនូវនិយ ថានិយ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ ត្រឡប់ជាពាក្យខ្លាំងខ្លាយទៅថា អាត្មាជេរគម្រាម ធ្វើការរុករាន បណ្តេញពួកឧបាសកមានអាយុ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ។

[៣០២] ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទសក្យបុគ្គិយ៍មានអាយុ ទ្រង់ហាមមាសនិងប្រាក់ ហើយបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈ មិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ ថាធម៌ ពោលនូវសភាវៈ

មិនមែនជានិយម ថាមិនមែនវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាវិន័យ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាពួកពាក្យខ្លាំងទៅថា អាត្មាជេរគម្រាម ធ្វើ ការរុករាន បណ្តេញពួកឧបាសកមានអាយុ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ។ កាលដែលព្រះយសកាកណ្តកបុត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ពួក ឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏នាំគ្នាពោលពាក្យដូច្នោះ និងព្រះយសកាកណ្តកបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន មានតែលោក ម្ចាស់យសកាកណ្តកបុត្តមួយទេ ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯភិក្ខុទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្តិយ៍ឡើយ បពិត្រព្រះ ករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះយសកាកណ្តកបុត្តជាម្ចាស់ គង់នៅក្នុងវេសាលីចុះ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើសេចក្តីខ្លាចខ្លាញ់ដោយចីរៈ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានបច្ច័យភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ដល់ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តជាម្ចាស់។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តមានអាយុ លុះពន្យល់ពួក ឧបាសក ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយ ក៏ទៅកាន់អាវាមជាមួយនឹងភិក្ខុអនុទូតវិញ។

[៣០៣] លំដាប់នោះ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ស្នើភិក្ខុជាអនុទូតថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះយសកាកណ្តកបុត្ត បានសូម ខមាទោសនឹងពួកឧបាសក ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយឬ។ ភិក្ខុជាអនុទូតនោះពោលថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អំពើអាក្រក់ ពួកយើងបាន ធ្វើហើយ ពួកឧបាសកធ្វើ គឺថា គេជឿព្រះយសកាកណ្តកបុត្តតែមួយ ថាជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯពួកយើងទាំងអស់ ឧបាសកធ្វើ គឺគេទុក ដាក់ថា មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្តិយ៍ទៅវិញ។ លំដាប់នោះ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី និយាយគ្នាថា ម្ចាស់ អាវុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តនេះ យើងទាំងឡាយមិនបានសន្មតឲ្យ ក៏ទៅប្រកាសប្រាប់ដល់ពួកគ្រហស្ថ បើដូច្នោះ គួរតែយើង ធ្វើខក្របនីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តនោះ។ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុទាំងនោះ ប៉ងនឹងធ្វើខក្របនីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តនោះ ក៏ ប្រជុំគ្នា។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តមានអាយុ ហោះឡើងទៅឮដំអាកាស ហើយទៅចុះត្រង់ក្រុងកោសម្ពី។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកា កណ្តកបុត្តមានអាយុ ក៏បញ្ជូនទូតឲ្យទៅកាន់សំណាក់ពួកបាបេយ្យភិក្ខុ (ភិក្ខុនៅក្នុងដែនបាបេយ្យ)ផង និងពួកអនុទូតភិក្ខុណាបថភិក្ខុផងថា ចូ រលោកមានអាយុទាំងឡាយនាំគ្នាមក យើងទាំងឡាយនឹងកាន់យក គឺថា នឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះចេញ តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹង រុងរឿងឡើង ធម៌ជាអកុសល នឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជានិយមនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យ នឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ ពួកបុគ្គលជា អធម្មវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ។

[៣០៤] សម័យនោះឯង ព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ នៅអាស្រ័យលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ។ គ្រានោះ ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តមានអាយុ ក៏ ចូលទៅរកព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ ឯភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ ហើយ អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ។ លុះព្រះយសកាកណ្តកបុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ ពោលពាក្យដូច្នោះ នឹងព្រះសម្មតសាណាវាសីដ៏មាន អាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីនេះ សំដែងនូវរត្ត១០ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយ អម្បិលក្នុងក្តាប់ គួរ (ដល់សមណៈ) ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រុប្រមាណពីរឆ្នាប់ គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ ការកំណត់ ដោយអាវាស គួរ ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ (ប្រពៃណី) គួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជួរ គួរ ការផឹក នូវសុរាផៅ គួរ និសីទនៈ ដែលមិនមានជាយ គួរ មាស និងប្រាក់គួរ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ គួរយើងទាំងឡាយ ជម្រះអធិករណ៍នេះ ចេញ តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសល នឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាអកុសល នឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជានិយម នឹងរុងរឿងឡើង វិន័យ នឹងសាប សូន្យទៅ តំណទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទី នឹងមាន កំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ។ ព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យនៃព្រះយសកាកណ្តកបុត្តមានអាយុថា យ៉ាងហ្នឹងហើយអាវុសោ។ គ្រានោះឯង ពួកបាបេយ្យភិក្ខុប្រមាណ៦០រូប សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តិអារញ្ញកផុត ក្នុងសុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តិ បិណ្ឌបាតិកផុត ក្នុងសុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបំបុកលិកផុត ក្នុងសុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តិលេចចីរិកផុត ក្នុងសុទ្ធតែជាព្រះអហារន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំ ឈ្មោះអហោគង្គ។ ឯពួកអនុទូតភិក្ខុណាបថភិក្ខុ ប្រមាណ៨០រូប ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិអារញ្ញកផុត ពួកខ្លះជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាតិកផុត ពួក ខ្លះជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបំបុកលិកផុត ពួកខ្លះជាអ្នកប្រព្រឹត្តិលេចចីរិកផុត ក្នុងសុទ្ធតែជាព្រះអហារន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គដែរ។

[៣០៥] គ្រាកាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ កំពុងប្រឹក្សា មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា អធិករណ៍នេះឯង រឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ យើង ទាំងឡាយ គប្បីជាបុគ្គលមានកំឡាំងក្លៀវក្លាក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយបក្ខពួកណា ធ្វើដូចម្តេច យើងទាំងឡាយ គប្បីបានបក្ខពួកនោះឡើង។ សម័យនោះឯង ព្រះវេរតមានអាយុ នៅអាស្រ័យក្នុងនគរសោយយ្យ លោកជាពហុសូត្រ ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ហើយទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវ វិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរៀនសូត្រ មានប្រាជ្ញានូវសិក្ខា។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈ ទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះវេរតមានអាយុនេះឯង នៅអាស្រ័យក្នុងនគរសោយយ្យ លោកជាពហុសូត្រ ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ហើយទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរៀនសូត្រ មានប្រាជ្ញានូវ សិក្ខា បើយើងទាំងឡាយបានព្រះវេរតមានអាយុ មកជាបក្ខពួក មុខយើងទាំងឡាយ មានកំឡាំងក្លៀវក្លា ក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយប្រការ ដូច្នោះ។ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយកំពុងប្រឹក្សាគ្នា ឯព្រះវេរតមានអាយុ ក៏បានឮច្បាស់ដោយសោតឆាតុ ដូចជាទិព្វ ស្តាតបរិសុទ្ធ កន្លងបង់ នូវសោតឆាតុជារបស់នៃមនុស្សធម្មតា លុះឮហើយ លោកមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា អធិករណ៍នេះ រឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ បើអាត្មាអញ ក្រាញនៅក្នុងអធិករណ៍ដូច្នោះ ហេតុនោះ មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ មួយទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ នឹងនាំគ្នាមកឥឡូវនេះមិនខាន អាត្មាអញសោត បើនៅច្រឡំច្រឡំដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មុខជានៅមិនបានសេចក្តីសប្បាយឡើយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញទៅជាមុនឲ្យ ហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះវេរតមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសោយយ្យ ទៅកាន់នគរសង្កស្ស។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ នគរសោយយ្យ ហើយសួររកថា ព្រះវេរតមានអាយុនៅក្នុងទីណា។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះវេរតមានអាយុនុះ លោកទៅកាន់ នគរសង្កស្សហើយ។ គ្រានោះ ព្រះវេរតមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសង្កស្ស ហើយទៅកាន់នគរកណ្តកុជ្ជទៀត។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំ គ្នាទៅកាន់នគរសង្កស្ស ហើយសួររកថា ព្រះវេរតមានអាយុ លោកនៅក្នុងទីណា។ មនុស្សទាំងនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះវេរតមានអាយុនុះ លោកទៅកាន់នគរកណ្តកុជ្ជហើយ។ គ្រានោះឯង ព្រះវេរតមានអាយុ ចេញអំពីនគរកណ្តកុជ្ជ ហើយទៅកាន់នគរទុម្ពរទៀត។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈ ទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរកណ្តកុជ្ជ ហើយសួររកថា ព្រះវេរតមានអាយុ លោកនៅក្នុងទីណា។ មនុស្សទាំងនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះវេរត មានអាយុនុះ លោកនិមន្តទៅកាន់នគរទុម្ពរហើយ។ គ្រានោះឯង ព្រះវេរតមានអាយុ ចេញអំពីនគរទុម្ពរ ហើយទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈទៀត។

ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរឧទុម្ពរ ហើយសួររកថា ព្រះវេរតមានអាយុ នៅក្នុងទីណា។ មនុស្សទាំងនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះវេរតមានអាយុនុ៎ះ ទៅកាន់នគរអគ្គបុរៈហើយ។ គ្រានោះ ព្រះវេរតមានអាយុ ចេញអំពីនគរអគ្គបុរៈ ហើយទៅកាន់នគរសហជាតិទៀត។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរអគ្គបុរៈ ហើយសួររកថា ព្រះវេរតមានអាយុ នៅក្នុងទីណា។ មនុស្សទាំងនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះវេរតមានអាយុនុ៎ះ ទៅកាន់នគរសហជាតិហើយ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានទៅជួបនឹងព្រះវេរតមានអាយុ ក្នុងនគរសហជាតិ។

[៣០៦] គ្រានោះឯង ព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ បានពោលពាក្យដូច្នោះ ទៅនឹងព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោ ព្រះវេរតមានអាយុនេះហើយ ដែលជាពហុស្សុត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិត ល្អាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្គៀស មានប្រាជ្ញាក្នុងសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយ សួរប្រស្នានឹងព្រះវេរតមានអាយុ ព្រះវេរតមានអាយុអាចធ្វើឲ្យរាត្រីទាំងអស់កន្លងទៅដោយប្រស្នាតែឧប្បណ្ណោះបាន ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ព្រះវេរតមានអាយុ នឹងបង្គាប់ភិក្ខុជាតូសិស្ស ឲ្យជាអ្នកពោលនូវសរភ័ក្តិ (ពោលដោយសំឡេង) កាលបើចប់សរភ័ក្តិ របស់ភិក្ខុនោះហើយ លោកគប្បីចូលទៅជិតព្រះវេរតមានអាយុ ហើយសួរនូវវត្ថុទាំង១០ប្រការនេះចុះ។ ឯព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យនៃព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុថា អើលោកម្ចាស់។ គ្រានោះ ព្រះវេរតមានអាយុ ក៏បង្គាប់ភិក្ខុជាតូសិស្ស ឲ្យជាអ្នកពោលនូវសរភ័ក្តិ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុ កាលបើចប់សរភ័ក្តិរបស់ភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះវេរតមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះវេរតមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួររួចហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះវេរតមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់នោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុរក្សានូវអំបិលដោយក្លាក់ ដោយគិតថា វត្ថុសាបនឹងមានកាលណា យើងនឹងឆាន់ក្នុងកាលនោះដូច្នោះ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រៅប្រមាណពីរឆ្នាប់ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលនៃព្រះអាទិត្យជ្រៅប្រមាណពីរឆ្នាប់នោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ស្រមោលព្រះអាទិត្យ កន្លងទៅប្រមាណពីរឆ្នាប់ ភិក្ខុឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ គិតថា អញនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឥឡូវនេះ ហើយឆាន់អនតិវិត្តភោជន គឺភោជនដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬភោជនមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អាវាសច្រើននៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ភិក្ខុធ្វើខបោសថកម្មផ្សេងៗគ្នា គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ³³⁾ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សង្ឃជាពួកធ្វើសង្ឃកម្ម ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយ នឹងឲ្យពួកភិក្ខុដែលមកដល់ យល់ព្រម ឬត្រេកអរជាខាងក្រោយ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រព្រឹត្ត ដោយគិតថា អំពើនេះ ព្រះឧបជ្ឈាយ័របស់យើង ធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយ អំពើនេះ អាចារ្យរបស់យើងធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយ ដូច្នោះ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជួរ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជួរនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទឹកដោះស្រស់ណា ដែលលះបង់ភាពជាទឹកដោះស្រស់ទៅហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកដោះជួរនៅឡើយ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ផឹកទឹកដោះដែលជាអនតិវិត្តនោះ គឺភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាបស់សល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុផឹកសុរា គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតសួរវិញថា ម្ចាស់អារុសោ សុរានៅនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សុរាណាដែលខ្សោយ³⁴⁾ មិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន និសីទនៈ ដែលមិនមានជាយ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាននិងប្រាក់ គួរដែរឬ។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោ មិនគួរទេ។ ទើបព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកវដ្តិបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីទាំងនេះ សំដែងវត្ថុទាំង១០ប្រការនេះ ក្នុងក្រុងវេសាលី បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នា ជម្រះនូវអធិករណ៍នេះចេញ តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសល នឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យ និងរុងរឿងឡើង វិន័យ នឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ បុគ្គលជាអធម្មវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង បុគ្គលជាធម្មវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ បុគ្គលជាអវិនយវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង បុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ។ ឯព្រះវេរតមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះយសកាកណ្ណកបុត្តមានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ។

ចប់ ភាណាវៈ ទី១។

(ទុតិយភាណាវៈ ទី២)

[៣០៧] ឯពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានឮដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្ណកបុត្ត ប្រាថ្នានឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះ ខំស្វែងរក បក្ខពួក ក៏ឮថា ឥឡូវនេះ បានបក្ខពួកហើយ។ គ្រានោះឯង ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា អធិករណ៍នេះ រឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ យើងទាំងឡាយគប្បីជាបុគ្គលមានកំឡាំងក្លៀវក្លាភ្នែកក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយបក្ខពួកណា ធ្វើដូចម្តេច យើងទាំងឡាយ គប្បីបាននូវបក្ខពួកនោះឡើង។ លំដាប់នោះ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតឃើញដូច្នោះថា ព្រះវេរតមានអាយុ នេះឯង លោកជាពហុសុត្រ ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តី អៀនខ្មាស មានសេចក្តីរៀន មានប្រាជ្ញានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយបាននូវព្រះវេរតមានអាយុជាបក្ខពួកហើយ យើងទាំងឡាយនឹងមាន កំឡាំងក្លៀវក្លា ក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយអាការយ៉ាងនេះមិនខាន។ ទើបពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាចាត់ចែងគ្រឿងបរិក្ខារ របស់សមណៈជាច្រើនគឺ បាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់មូលផង វត្ថុពន្លឺផងផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង។ គ្រានោះឯង ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សមណៈនោះ ហើយជិះទូកឆ្លងឡើងទៅកាន់គរសហជាតិ លុះចុះអំពី ទូកហើយ ក៏ឈប់ ធ្វើតត្តកិច្ចក្រោមម្លប់ដើមឈើ១។

[៣០៨] គ្រានោះ ព្រះសាឡៈមានអាយុ ទៅកាន់ទីស្ងាត់សម្ងំ នៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុណាហ្ន៎ ដែល ជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុអ្នកនៅខាងបាចិនទិស (ទិសខាងកើត) ឬថា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាបេយ្យ។ គ្រាកាលដែលព្រះសាឡៈមានអាយុ ពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួកភិក្ខុដែលនៅខាងបាចិនទិស ជាអធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាបេយ្យ ជាធម្ម វាទី។ លំដាប់នោះ ទេវតាមួយអង្គ នៅក្នុងពួកសុទ្ធាវាសព្រហ្ម បានដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសាឡៈមានអាយុ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ហើយ ក៏ចុះអំពីឋានទេវលោកជាន់សុទ្ធាវាស មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខ នៃព្រះសាឡៈមានអាយុ ដោយរហ័សភ្លាម ប្រៀបដូចជាបុរស ដែលមាន កំឡាំង លាចេញនូវដើមដៃ ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬថា បត់ចូលនូវដើមដៃ ដែលខ្លួនលាចេញ។ ទើបទេវតានោះ ពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះសាឡៈមាន អាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡៈដ៏ចម្រើន សេចក្តីត្រិះរិះរបស់លោកម្ចាស់ ប្រពៃណាស់ហើយ ពួកភិក្ខុដែលនៅខាងបាចិនទិស ជាអធម្មវាទី ឯពួក ភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាបេយ្យ ជាធម្មវាទី បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡៈដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ធម៌យ៉ាងណា សូមលោកម្ចាស់បិតានៅយ៉ាងនោះចុះ។ ព្រះសាឡៈពោលថា ម្ចាស់ទេវតា កាលពីដើមក្តី ឥឡូវនេះក្តី ធម៌យ៉ាងណា អាត្មាបិតានៅយ៉ាងនោះ ប៉ុន្តែអាត្មាមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ គឺសេចក្តីយល់ សេចក្តីចូលចិត្តនៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេច គប្បីឲ្យសង្ឃសន្មតអាត្មាក្នុងអធិករណ៍នេះឯង។

[៣០៩] គ្រានោះ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាកាន់យកនូវគ្រឿងបរិក្ខារ របស់សមណៈនោះ ហើយចូលទៅរកព្រះវេរត មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នោះ នឹងព្រះវេរតមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទទួលយកនូវ បរិក្ខាររបស់សមណៈ គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់មូលផង វត្ថុពន្លឺផងផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង។ ព្រះវេរតមិន ប្រាថ្នានឹងទទួលដោយពាក្យថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប ឈ្មោះឧត្តរៈ បួសបាន២០វស្សា ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះវេរតមានអាយុ។ លំដាប់នោះ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏ចូលទៅរកព្រះឧត្តរៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នោះនឹងព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ចូរទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សមណៈ គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់មូលផង វត្ថុពន្លឺផងផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង។ ព្រះឧត្តរៈមិនប្រាថ្នានឹងទទួលដោយពាក្យថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ពោលអង្វរថា ម្ចាស់ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ មនុស្សទាំងឡាយ តែងបង្កោនគ្រឿងបរិក្ខារ របស់សមណៈ ថ្វាយចំពោះព្រះមានព្រះភាគ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលយក មនុស្សទាំងនោះ រមែងមានចិត្ត ត្រេកអរ ដោយការទទួលរបស់ព្រះមានព្រះភាគនោះឯង បើព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់ទទួលទេ មនុស្សទាំងនោះ តែងបង្កោនទៅ ដើម្បីព្រះអានន្ទ មានអាយុ ដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សមណៈចុះ បរិក្ខារនោះ ក៏ដូចជាព្រះ មានព្រះភាគទទួលយកដែរ សូមព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សមណៈចុះ បរិក្ខារនោះ ដូចជាព្រះថេរៈបានទទួលយកដែរ។ គ្រានោះ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ កាលបើពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បង្ខិតបង្ខំ ហើយក៏ទទួលយកតែចីវរ១ ដោយពាក្យថា ម្ចាស់ អារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវការដោយពាក្យណា ក៏គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ។ ឯពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ពោលតបវិញថា សូមព្រះឧត្តរៈមាន អាយុ ទៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះនឹងព្រះថេរៈថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈទៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ជាធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងដែនបាបេយ្យ ជាអធម្មវាទី។ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទទួលពាក្យពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី អើអារុសោ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះ វេរតមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នោះ នឹងព្រះវេរតមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទៅពោល ពាក្យប៉ុណ្ណោះក្នុងកណ្តាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិស ខាងកើត ជាធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាបេយ្យ ជាអធម្មវាទី។ ព្រះថេរៈពោលតបវិញថា នែភិក្ខុ អ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជា អកុសល ថាហើយក៏បណ្តេញព្រះឧត្តរៈមានអាយុចេញទៅ។ គ្រានោះ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលសួរដូច្នោះ នឹងព្រះឧត្តរៈ មានអាយុថា ម្ចាស់ឧត្តរៈមានអាយុ ព្រះថេរៈនិយាយថា ដូចម្តេចខ្លះ។ ព្រះឧត្តរៈប្រាប់ថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយ ធ្វើអំពើអាក្រក់ ហើយ ព្រះថេរៈពោលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជាអកុសល ថាហើយក៏បណ្តេញខ្ញុំចេញមក។ ពួករដ្ឋបុត្តភិក្ខុ ពោលថា ម្ចាស់ឧត្តរៈមានអាយុ ក្រែងលោកជាភិក្ខុចាស់ មានវស្សា២០ហើយឬ។ ព្រះឧត្តរៈឆ្លើយថា អើអារុសោទាំងឡាយ មែនហើយ ប៉ុន្តែយើងទាំងឡាយ កាន់យកនិស្ស័យនឹងលោកជាគ្រូនៅឡើយ។

[៣១០] គ្រានោះ សង្ឃប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យកាត់សេចក្តីអធិករណ៍ ក៏ប្រជុំគ្នា។ លំដាប់នោះ ព្រះវេរតមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្ចាស់អារុសោ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើយើងទាំងឡាយនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះក្នុងទីនេះ មុខជានឹងមានពួកភិក្ខុ ដែលជាអ្នកកាន់យកវត្ថុ ទាំង១០ពីមុន ភិក្ខុទាំងនោះគប្បីសើវី ដើម្បីកម្មថ្ងៃទៀតមិនខានឡើយ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ អធិករណ៍នេះ កើតឡើងក្នុងទិណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីនោះវិញ។ គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបឈ្មោះសព្វកាមី³⁵ មានវស្សា១២០តាំងអំពីឧបសម្បទាមក ជាសន្និវហារិករបស់ព្រះអានន្ទមានអាយុ លោកជា សង្ឃត្រូវ (ធំ) លើផែនដី នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងវេសាលី។ លំដាប់នោះ ព្រះវេរតមានអាយុ ពោលពាក្យដូច្នោះ នឹងព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ

ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះសព្វកាមីត្ថេរនៅក្នុងវិហារណា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់វិហារនោះដែរ លោកគប្បីចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអាយុអំពីព្រឹក ហើយសួរ វត្ត១០ប្រការនេះ។ ព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះវេរតមានអាយុថា អើលោកម្ចាស់។ លំដាប់នោះ ព្រះសព្វកាមីត្ថេរ គង់នៅក្នុង វិហារណា ព្រះវេរតមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់វិហារនោះដែរ។ សេនាសនៈគេក្រាលទុកសម្រាប់ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ នៅក្នុងល្វែង។ សេនាសនៈ ដែលគេក្រាលទុក សម្រាប់ព្រះវេរតមានអាយុ ក្នុងល្វែងនៃល្វែង។ លំដាប់នោះ ព្រះវេរតមានអាយុ លោកមិនបានសឹង ដោយគិតថា ព្រះថេរៈ នេះមានចំណាស់ហើយ លោកមិនទាន់សឹងនៅឡើយ។ ឯព្រះសព្វកាមីមានអាយុ លោកក៏មិនសឹង ដោយគិតថា ភិក្ខុនេះជាអាគន្តកៈ មាន សេចក្តីនឿយញ្ចយ លោកក៏មិនសឹងដែរ។

[៣១១] គ្រានោះ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក្រោកឡើងក្នុងសម័យភ្លឺស្វាងនៃរាត្រី ហើយក៏ពោលដូច្នោះ នឹងព្រះវេរតមានអាយុថា ម្ចាស់លោកដី ចំរើន ឥឡូវនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅដូចម្តេច។ ព្រះវេរតឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាច្រើននៅ ដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅ គឺមេត្តា។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្ចាស់លោកដីចំរើន ឮថា ឥឡូវនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួច³⁶⁾ ម្ចាស់លោកដីចំរើន ក៏ឯធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួចនេះ គឺមេត្តានេះឯង។ ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅជា គ្រហស្ថនៅឡើយ តែងសន្សំមេត្តាធម៌ ព្រោះហេតុនោះ បានជាក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅ គឺមេត្តា ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំបាន សម្រេចនូវព្រះអរហត្តជាយូរដែរហើយ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ចុះចំណែកខាងព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ឥឡូវនេះ ច្រើននៅដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅដូច ម្តេច។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់លោកដីចំរើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅដ៏ស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ (ផលសមាបត្តិ)។ ព្រះវេរត ពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ឮថាឥឡូវនេះ ព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ច្រើននៅដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅ ជារបស់មហាបុរស បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ក៏ឯ ធម៌ជាគ្រឿងនៅជារបស់មហាបុរសនេះ គឺសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យនេះឯង។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្ចាស់លោកដីចំរើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅ ជាគ្រហស្ថនៅឡើយ តែងសន្សំនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ ព្រោះហេតុនោះ បានជាក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅស្ងប់ ស្ងាត់ ឬសូន្យ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំបានសម្រេចនូវព្រះអរហត្តជាយូរដែរហើយ។

[៣១២] ពាក្យជាចន្លោះ របស់ភិក្ខុជាថេរៈនេះ នៅមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ។ ក៏ស្រាប់តែព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុមកដល់។ ទើបព្រះ សម្មតសាណាវាសីមានអាយុ ចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដី សមគួរ។ លុះព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណា ដ៏ចំរើន ពួកវដ្តបុត្តភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីទាំងនេះ សំដែងវត្តទាំង១០ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់ គួរ ការ កំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យប្រែប្រមាណពីរធ្លាប់ គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ ការកំណត់ដោយអាវាស គួរ ការកំណត់ដោយ អនុមតិ គួរ ការកំណត់ដោយអាទិណ្ណៈ គួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជួរ គួរ ការដឹកនូវសុរាវៅ គួរ និងសីទនៈមិនមានជាយ គួរ មាស និងប្រាក់ គួរ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈជាម្ចាស់ បានរៀនសូត្រមកច្រើនហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ បពិត្រព្រះ ថេរៈដ៏ចំរើន កាលដែលព្រះថេរៈពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យ មានសេចក្តីចូលចិត្តដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី គឺពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិស ខាងកើតឬ ៗពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឃេយ្យ។ ព្រះសព្វកាមីពោលតបវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ជាច្រើន ដែលលោកបានរៀន សូត្រមកហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ម្ចាស់អាវុសោ ចុះកាលលោកពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យ មានសេចក្តីចូលចិត្តដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណា ដែលជាធម្មវាទី គឺពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ៗពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឃេយ្យ។ ព្រះសម្មតសាណាវាសី ពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ ចំរើន កាលដែលខ្ញុំពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងដែនបាឃេយ្យជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណានៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ (សេចក្តីយល់) នៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេច សង្ឃគប្បីសន្មតខ្ញុំព្រះ ករុណា ក្នុងអធិករណ៍នេះ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្ចាស់អាវុសោ កាលដែលខ្ញុំពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យ ក៏មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនេះដែរថា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឃេយ្យ ជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំក៏នៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវទិដ្ឋិ នៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេច សង្ឃគប្បីសន្មតខ្ញុំ ក្នុងអធិករណ៍នេះផង។

[៣១៣] គ្រានោះ សង្ឃមានប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យ កាត់សេចក្តីអធិករណ៍នោះ ក៏ប្រជុំគ្នា។ ក៏កាលដែលសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ កើត មានពាក្យជជែកគ្នា រកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយៗ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង។ លំដាប់នោះ ព្រះវេរតមានអាយុ បាន សូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ កើតមានពាក្យ ជជែកគ្នា រកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយៗ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ៗ យកពួកភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងដែនបាឃេយ្យឱ្យរូប ចំណែកខាងពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត គឺព្រះសព្វកាមីមានអាយុ១ ព្រះសាឡៈមានអាយុ១ ព្រះឧជ្ឈសោភិតៈមាន អាយុ១ ព្រះវាសភតាមិកៈមានអាយុ១ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឃេយ្យ គឺព្រះវេរតមានអាយុ១ ព្រះសម្មតសាណាវាសីមានអាយុ១ ព្រះយសកា កណ្តកបុត្តមានអាយុ១ ព្រះសុមនៈមានអាយុ១។ លំដាប់នោះ ព្រះវេរតមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះទៅ កើតមានពាក្យជជែកគ្នា រកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិត នីមួយៗ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ៗ ពួកភិក្ខុដែល នៅក្នុងដែនបាឃេយ្យឱ្យរូប ដើម្បីនឹងម្ចាស់អធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកកម្ម។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើ យើងទាំងឡាយ កំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ កើតមានពាក្យជជែកគ្នា រកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយៗ ក៏គ្មានអ្នកណា ដឹងបានផង។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ៗ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឃេយ្យឱ្យរូប ដើម្បីម្ចាស់អធិករណ៍នេះ ដោយ ឧញាហិកកម្ម។ ការសន្មតពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ៗ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឃេយ្យឱ្យរូប ដើម្បីម្ចាស់អធិករណ៍នេះ ដោយ ឧញាហិកកម្ម គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គុណា លោកមានអាយុអង្គុនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គុណា លោកមាន អាយុអង្គុនោះ គប្បីពោលឡើង។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ៗ និងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឃេយ្យឱ្យរូប ដើម្បីម្ចាស់ អធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកកម្ម។ ការសន្មតនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំចាំទុក នូវសេចក្តីនេះ ដោយ អាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ។

[៣១៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ឈ្មោះអជិត ឬសបាន១០វស្សា ជាអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ។ លំដាប់នោះ សង្ឃក៏សន្មតអជិត មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកក្រាលអាសនៈ ដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុជាថេរៈ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងទាំងឡាយ គប្បីរម្ងាប់ អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីណាហ្ន៎។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះតទៅទៀតថា វាលិកាមនេះឯង ជាទីគួរត្រេកអរ មានសំឡេង តិច មានសួរគឺកំកងក៏តិច បើដូច្នោះ គួរយើងទាំងឡាយ ទៅរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងវាលិកាមនេះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មាន សេចក្តីប្រាថ្នានឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់វាលិកាម។

[៣១៥] គ្រានោះឯង ព្រះវេរតមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្ម មានកាល គួរ ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុ។ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក៏សូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្ចាស់អាវុសោ សង្ឃចូរ ស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះវេរត ត្រូវសួរវិន័យចំពោះខ្ញុំ ៗត្រូវដោះស្រាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ។

[៣១៦] ទើបព្រះវេរតមានអាយុ ពោលដូច្នោះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្តាប់ គួរ ដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្តាប់នោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុរក្សាអំបិលដោយក្តាប់ ដោយគិតថា ភោជនដែលសាប មានក្នុងកាលណា អាត្មាអញ នឹងឆាន់ក្នុងកាលនោះ ដូច្នោះ គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមី ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ចុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃាត់ ក្នុងសុត្តវិភង្គ^{៣៨} ក្នុងក្រុងសារត្តិ។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី។ ព្រះសព្វកាមីប្រាប់ថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់រត្នដែលសន្សំ ទុក។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ រត្នជាបឋមនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ រត្ននេះខុសចាក ធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកនេះជាបឋម។

[៣១៧] ព្រះវេរតសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រៅប្រមាណពីរឆ្នាប់ គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមី សួរតបវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រៅប្រមាណពីរឆ្នាប់នោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ដ៏ចម្រើន កាលបើស្រមោលព្រះអាទិត្យ កន្លងទៅប្រមាណពីរឆ្នាប់ ភិក្ខុឆាន់ភោជនក្នុងវាលិកា គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ចុះព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុ នោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះបរិភោគក្នុងកាលខុស។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ រត្នទី២នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ រត្ននេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយ ប្រការដូច្នោះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី២នេះ។

[៣១៨] ព្រះវេរតសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុគិតថា អញនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឥឡូវនេះ ហើយឆាន់ភោជន ហាមភោជនរួចហើយ ក៏ឆាន់ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិន័យកម្ម ឬមិនមែនជារត្នសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ។ ព្រះ សព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ព្រះអង្គ ទ្រង់ហាមឃាត់ក្នុងសុត្ត វិភង្គ ក្នុងក្រុងសារត្តិ។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី។ ព្រះសព្វកាមីប្រាប់ថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់ភោជន ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ វិន័យកម្ម ឬមិនមែនជារត្នសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ រត្នទី៣នេះ សង្ឃបាន វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ រត្ននេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវ ស្លាកទី៣នេះ។

[៣១៩] ព្រះវេរតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ការកំណត់ ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អាវាសច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុធ្វើខបោសចកម្មផ្សេងៗគ្នា គួរ ដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ ក្នុងខបោសចកម្ម (ខបោសចក្ខន្តកៈ) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះ ប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះវិន័យ។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ រត្នទី៤នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ រត្ន នេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី៤នេះ។

[៣២០] ព្រះវេរតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរដែរឬ។ គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សង្ឃជាពួក ធ្វើសង្ឃកម្មដោយគិតថា យើងទាំងឡាយ នឹងឲ្យពួកភិក្ខុដែលមកដល់ យល់ព្រម ឬត្រេកអរជាខាងក្រោយ គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងវិនយរត្ន ក្នុងចម្បាយក្ខន្តកៈ។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី។ ព្រះ សព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះវិន័យ។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ រត្នទី៥នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ រត្ននេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវ ស្លាកទី៥នេះ។

[៣២១] ព្រះវេរតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ការកំណត់ ដោយអាចិណ្ណៈនោះ តើដូចម្តេច។ ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រព្រឹត្ត ដោយគិតថា អំពើនេះ ព្រះឧបជ្ឈាយ័របស់យើង ធ្លាប់ សន្សំមកហើយ អំពើនេះ អាចារ្យរបស់យើងធ្លាប់សន្សំមកហើយ ដូច្នោះ គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ រត្នទី៦នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ រត្ននេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី៦នេះ។

[៣២២] ព្រះវេរតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជួរ គួរដែរឬ? ព្រះសព្វកាមីស្មរតបវិញថា ម្ចាស់ អាវុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជួរនោះ តើដូចម្តេច? ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទឹកដោះស្រស់ណា ដែល លះបង់ភាវៈជាទឹកដោះស្រស់ហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់នូវភាវៈជាទឹកដោះជួរនៅឡើយ ភិក្ខុឆាន់ភោជនរួចហើយ ហាមភោជនរួចហើយ ផឹក ទឹកដោះជាអនតិវត្តនោះ គឺភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាបស់សល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិន គួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់អនតិវត្តភោជន។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី៧នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយ ប្រការដូច្នេះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី៧នេះ។

[៣២៣] ព្រះវេរតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុផឹកសុរានៅ គួរដែរឬ? ព្រះសព្វកាមីស្មរតបវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ សុរានៅនោះ តើដូច ម្តេច? ព្រះវេរតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សុរាណាដែលខ្សោយ នៅ មិនទាន់ដល់ភាវៈជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះ គួរ ដែរឬ? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្ត វិភង្គ ក្នុងក្រុងកោសម្មី។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះផឹកសុរា និងមេរ័យ។ ព្រះវេរត សូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី៨នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី៨នេះ។

[៣២៤] ព្រះវេរតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន និសីទនៈ ដែលគ្មានជាយ គួរដែរឬ? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះ វេរតសួរថា ព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះវត្តមានកិរិយាកាត់ ជាវិនយកម្ម។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ ស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី៩នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការ ដូច្នេះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី៩នេះ។

[៣២៥] ព្រះវេរតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាសនិងប្រាក់ គួរដែរឬ? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនគួរទេ។ ព្រះវេរតសួរថា ព្រះអង្គ ទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា? ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ព្រះវេរតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី? ព្រះ សព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះទទួលមាស និងប្រាក់។ ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី១០នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី១០នេះ។

[៣២៦] ព្រះវេរតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទាំង១០ប្រការនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ។ វត្ថុ ទាំង១០ប្រការនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង។

[៣២៧] ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្ចាស់អាវុសោ អធិករណ៍នេះ សង្ឃបានជម្រះហើយ បានរម្ងាប់ស្លាប់ស្លាត់ល្អហើយ ម្ចាស់អាវុសោ ម្យ៉ាងទៀត លោកគប្បីសួរវត្ថុទាំង១០ប្រការនេះ និងខ្ញុំ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃម្តងទៀត ដើម្បីបញ្ជាក់ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះវេរតមានអាយុ ក៏សួរនូវ វត្ថុទាំង១០ប្រការនេះ នឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃម្តងទៀត។ លុះព្រះវេរត បានសួរសព្វគ្រប់ហើយ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក៏ ឆ្លើយដោះស្រាយ។ ក៏ក្នុងការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ មានភិក្ខុ៧០០អង្គ មិនខ្លះ មិនលើស។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ បាន ឈ្មោះថា សត្តសតិកាសង្គាយនា។

ចប់ សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ទី១២តែប៉ុណ្ណោះ។
ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង២៥។
ឧទ្ទាននៃ សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ នោះ ដូច្នោះ

[៣២៨]

រឿងវដ្តិបុត្តភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងវេសាលី សំដែងនូវវត្ថុ១០ប្រការ១ រឿងវដ្តិបុត្តភិក្ខុដងទឹកដាក់ពេញភោជនសំរិទ្ធ ក្នុងថ្ងៃខោសថ នោះ១ រឿងពួកវដ្តិបុត្តភិក្ខុធ្វើបដិសារណិយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្តកបុត្ត១ រឿងព្រះយសកាកណ្តកបុត្តចូលទៅកាន់ក្រុងវេ សាលី ជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុត្តរ១ រឿងឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិស្យាន៤យ៉ាង និង ឧបក្កិលេសរបស់មសណៈ មាន៤យ៉ាង១ រឿងពាក្យជជែកគ្នាថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណៈឬទេ? រឿងព្រះយសកាកណ្តកបុត្ត ហោះតាមអាកាស ទៅចុះក្នុងក្រុងកោសម្មី១ រឿងព្រះយសកាកណ្តកបុត្ត បញ្ជូនទូតឲ្យទៅកាន់សំណាក់នៃភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាថេយ្យ និងភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងដែន អរនិទក្ខិណាបថ³⁹⁾ ១ រឿងព្រះវេរតគង់នៅក្នុងនគរសោធបយ្យ១ រឿងព្រះវេរតចេញពីនគរសោធបយ្យ ទៅកាន់ នគរសង្កស្ស១ រឿងព្រះវេរត ចេញពីនគរសង្កស្ស ទៅកាន់នគរកណ្តកជ្ជ១ រឿងព្រះវេរត ចេញពីនគរកណ្តកជ្ជ ទៅកាន់នគរ ឧទុម្ពរ១ រឿងព្រះវេរត ចេញពីនគរអត្តឡបុរៈ ទៅកាន់នគរសហជាតិ១ រឿងព្រះវេរត បង្គាប់ភិក្ខុជាភិក្ខុសិស្សឲ្យជាអ្នក ពោលសរភ័ញ្ញ១ រឿងពួកវដ្តិបុត្តភិក្ខុដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្តកបុត្តប្រាថ្នានឹងជំរះអធិករណ៍១ រឿងវដ្តិបុត្តភិក្ខុ រិះគិតថា យើងបានភិក្ខុណាជាបក្ខពួក១ រឿងវដ្តិបុត្តភិក្ខុ ចាត់ចែងសមណបរិក្ខារ មានបាត្រជាដើម ហើយនាំគ្នាជិះទូកឆ្លងឡើងទៅកាន់

សហជាតិនគរ១ រឿងព្រះសាឡៈមានអាយុ សម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់១ រឿងព្រះខត្តរៈមានអាយុដំណាលប្រាប់ពួកវដ្តីបុត្តភិក្ខុថា ពួកមនុស្សតែងបង្ហោរសមណបរិក្ខារ ទៅថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ១ រឿងព្រះខត្តរៈមានអាយុ ដំណាលប្រាប់ពួកវដ្តីបុត្តភិក្ខុថា យើងទៅកាន់យកនិស្ស័យនឹងព្រះវេតជាគ្រូ១ រឿងជំនុំសង្ឃប្រជុំគ្នា និងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍១ រឿងពួកភិក្ខុជាថេរៈ ប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ហើយនាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី១ រឿងព្រះសព្វកាមីស្សរព្រះវេតថា ឥឡូវនេះ លោកនៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្តេច ព្រះវេតឆ្លើយថា ខ្ញុំនៅដោយអំណាចនៃមេត្តាធម៌១ រឿងជំនុំសង្ឃ ប្រជុំគ្នាវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ១ រឿងព្រះវេត សូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យជឹងថា ត្រូវឲ្យសង្ឃម្ចាស់អធិករណ៍នេះ ដោយឧញាហិកកម្ម១។

ចប់ ចុល្លវគ្គ។

មាតិកា

ចុល្លវគ្គ	លេខ ទំព័រ
ភាគ ទី៣ តតិយភាគ	១
សង្ឃភេទក្នុងភ្នំ:	១
ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងអនុបិយានិគម ទៀបព្រៃអនុបិយា	១
រឿងអនុរទ្ធសក្កៈ និងភទ្ទិយសក្យរាជ	៣
រឿងសក្យៈ ៦ អង្គ	៧
រឿងឧបាលិកប្បកៈ	៨
ពួកសក្យៈកុមារចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	៩
ព្រះភទ្ទិយៈ បានសម្រេចនូវវិជ្ជា ៣យ៉ាង	១០
ឧទ្ទានគាថា និងរឿងទេវទត្តភិក្ខុ	១៣
រឿងអជាតសត្តកុមារ	១៤
រឿងកូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈ ឈ្មោះកក្កុធៈ	១៥
រឿងព្រះមហាមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	១៦
រឿងទេវបុត្រឈ្មោះកក្កុធៈ	១៨
និយាយអំពីគ្រូ ៥ ពួក	១៩
រឿងព្រះអង្គស្តេចទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ	២១
និគមគាថា	២៥
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ទូលសូមត្រួតភិក្ខុសង្ឃជំនួស	២៦
ការធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្ត	២៧
បកាសនីយកម្ម និងរឿងព្រះសារីបុត្ត	២៩
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងរឿងអជាតសត្តកុមារ	៣៣
សេចក្តីវិនិច្ឆ័យនៃពួកមហាមាត្យ	៣៤
ការបញ្ជូនបុរសទៅសម្លាប់ព្រះសាស្តា	៣៦
អនុបុព្វិកថា ព្រះអង្គសម្តែងចំពោះបុរសដែលទៅសម្លាប់ព្រះអង្គ	៣៩
ការធ្វើព្រះលោហិតនៃព្រះតថាគតឲ្យពុរពងឡើង	៤២
និយាយអំពីគ្រូ ៥ ពួក	៤៤
ការលែងដំរីនាឡាគិរីឲ្យព្រេចព្រះសាស្តា	៤៥
ព្រះសាស្តាសម្តែងគាថាចំពោះដំរីនាឡាគិរី	៥១

ពួកមនុស្សនាំគ្នាច្រៀងគាថាសរសើរព្រះបរមគ្រូ	៥២
រឿងតិកភោជន	៥៣
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ សម្តែងអំពី វត្ថុ ៥ ប្រការ	៥៥
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសូមវត្ថុ ៥ប្រការ	៥៦
ការព្យាយាម ដើម្បីទម្លាយសង្ឃ និងទម្លាយចក្រ	៥៩
ឧទ្ទានគាថា	៦០
រឿងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន	៦៣
ការសម្តែងធម៌របស់ទេវទត្ត	៦៥
បាដិហារ្យរបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន	៦៦
អគ្គសារីកទាំង ២ អង្គ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	៦៧
ព្រះបរមគ្រូត្រាស់សម្តែងអំពីរឿងជំរី	៦៨
និគមគាថា និងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ	៦៩
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងអសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ	៧០
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ត្រូវអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការ គ្របសង្កត់ និងឧទ្ទានគាថា	៧៤
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ទូលសួរអំពីការប្រេះឆានៃសង្ឃ	៧៦
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ទូលសួរអំពីសង្ឃភេទ	៧៧
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ និងសេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ	៧៨
និគមគាថា	៨២
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ និងភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃទៅកើតក្នុងអបាយ	៨៥
បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃភេទក្នុងភ្នំក្រវាញ៖	៩០
វត្ថុក្នុងភ្នំក្រវាញ៖	៩៣
ហេតុនៃការទ្រង់បញ្ញត្តិអាគន្ធកវត្ត	៩៣
ហេតុនៃការទ្រង់បញ្ញត្តិអាវាសិកវត្ត	១០០
គមិកវត្ត	១០៣
គមិកវត្ត និងការអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត	១០៥
វត្តដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើក្នុងរោងភត្ត	១០៧
វត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត	១១៥
វត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត និងវត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ	១១៩
សេនាសនវត្ត	១២៣
ជន្មាយវត្ត	១២៩
និទាននៃវច្ឆកុដីវត្ត	១៣១
ការទ្រង់បញ្ញត្តិវច្ឆកុដីវត្ត	១៣៤
ឧបជ្ឈាយវត្ត	១៣៧
សន្ធិវិហារិកវត្ត	១៤៨
អាចរិយវត្ត	១៥៦
អន្តេវាសិកវត្ត	១៥៧
ឧទ្ទាននៃវត្តក្នុងភ្នំក្រវាញ៖	១៧៥

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ	២០០
ព្រះអានន្ទសូមអាណាធនាឲ្យព្រះអង្គសំដែងបាតិមោក្ខ	២០០
រឿងព្រះមហាមោគ្គល្លាន	២០២
ធម្មតាមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងមហាសមុទ្រ	២០៥
សភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងធម្មវិន័យ	២០៩
ឧទ្ទានវាចា	២១៦
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ	២១៧
ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ	២១៩
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១ - ២ យ៉ាង	២២០
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ៣ - ៤ យ៉ាង	២២០
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ៤ - ៥ យ៉ាង	២២២
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ៦ យ៉ាង	២២៣
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ៧ យ៉ាង	២២៤
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ៨ យ៉ាង	២២៥
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ៨ - ៩ យ៉ាង	២២៦
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១០ យ៉ាង	២២៧
និយាយអំពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌	២៣១
ព្រះឧបាលិ ក្រាបទូលសួរការកាន់យកអត្តាទាន	២៤១
ព្រះឧបាលិ ក្រាបទូលសួរការចោទ	២៤៥
ព្រះឧបាលិ ក្រាបទូលសួរហេតុវិប្បដិសារៈ ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ	២៤៩
ឧទ្ទាននៃបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ	២៥៥
ភិក្ខុនីខន្ធកៈ	២៦០
ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទូលសូមបព្វជ្ជា	២៦០
គុរុធម៌ ៨ យ៉ាង	២៦៦
ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនតាំងនៅយូរអង្វែង	២៧១
រឿងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី និងការសូមពរ	២៧៣
លក្ខណៈនៃការវិនិច្ឆ័យធម្មវិន័យ	២៧៨
ភិក្ខុមិនសំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនី	២៨០
ការទទួលអាបត្តិ	២៨១
ការធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី	២៨៣
រឿងភិក្ខុនីជាសិស្សរបស់ឧប្បលវណ្ណា	២៨៥
ការបង្ហាញកាយជាដើម ទណ្ឌកម្ម និង អវនិយបុគ្គល	២៨៧
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី សាចភក់ និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុ	២៨៨
ការបង្ហាញកាយជាដើម ទណ្ឌកម្ម និងការបញ្ឈប់ឱវាទ	២៨៩
ការបញ្ឈប់ឱវាទរបស់ភិក្ខុល្ងង់ជាដើម	២៩១
ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី	២៩៣
ការទទួលឲ្យឱវាទនៃភិក្ខុទាំងឡាយ	២៩៥

ការទទួលឲ្យឱវាទហើយមិនមកប្រាប់ជាដើម	២៩៧
ការឲ្យដំត្រគាកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងគោជាដើម	២៩៩
ការធ្វើគំនូសខាងក្រោមមាត់ជាដើម	៣០១
កាលកិរិយារបស់ភិក្ខុនី ១ រូប	៣០៣
ភិក្ខុនី ដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រ	៣០៥
ភិក្ខុនី នាំគ្នាគយគន់និមិត្តបុរស	៣០៧
ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យទទួលការសន្សំ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ	៣០៩
ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យនូវចីវរ ក្នុងរោងទានជាដើម	៣១១
អន្តរាយិកធម៌ ២៤ យ៉ាង	៣១៣
ការសន្មតិខ្លួនឯង និងសន្មតិភិក្ខុនីដទៃ	៣១៥
ញត្តិចតុត្តកម្មឧបសម្បទា	៣១៧
ការហាមឃាត់នូវទីតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី និងការមិនបរាវណា	៣២៥
ការបរាវណារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ	៣២៧
ការឃាត់ឧបោសថ និងឃាត់បរាវណា	៣២៨
ការទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែស្នែងជាដើម	៣៣១
ញត្តិចតុត្តកម្មឧបសម្បទា ដោយទូត	៣៣៣
រឿងស្រីម្នាក់ និងការសន្មតិភិក្ខុនី	៣៣៧
ការសន្មតិភិក្ខុនី និងការមិនពោលលាសិក្ខារបស់ភិក្ខុនី	៣៣៩
រឿងពួកភិក្ខុនីអង្គុយពែនភ្នែន និងបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់	៣៤១
ការងូតទឹករបស់ពួកភិក្ខុនី	៣៤២
ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីខន្ធកៈ	៣៤៤
បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ	៣៥៧
ឱវាទរបស់ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ	៣៥៧
ការសន្មតិភិក្ខុ ៥០០ រូប	៣៥៩
កិច្ចមានការជួសជុលទីដែលឆ្លុះឆ្លាយជាដើម	៣៦១
ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ប្រកាសជំនុំសង្ឃ	៣៦២
ការសង្ហាយនាសិក្ខាបទ មានទុតិយបារាជិកជាដើម	៣៦៣
ពោលអំពីសិក្ខាបទតូច និងតូចដោយលំដាប់	៣៦៥
ព្រះអានន្ទត្រូវមារគ្របដណ្តប់ចិត្ត	៣៧១
ការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្ទភិក្ខុ	៣៧៣
រឿងព្រះបាទឧទេន និងការថ្វាយសំពត់ឧត្តរាសង្កៈ	៣៧៥
រឿងឆន្ទត្ថេរ និងការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់លោក	៣៧៩
ឧទ្ទាននៃបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ	៣៨១
សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ	៣៨៥
រឿងរដ្ឋបុត្តភិក្ខុ និងរឿងព្រះយសត្ថេរ	៣៨៥
ឧបក្កិលេស ៤ យ៉ាង របស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យ	៣៨៧
ឧបក្កិលេស ៤ យ៉ាង របស់សមណព្រាហ្មណ៍	៣៨៩

ឧបកិលេស ទាំង ៤	៣៩១
រឿងអ្នកធំឈ្មោះមណិច្ចឡកៈ	៣៩៣
ពាក្យរបស់ព្រះថេរៈឈ្មោះ យសកាកណ្ណកបុត្ត	៣៩៤
រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះ សម្ពុតសាណាវាសី	៣៩៧
សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ	៣៩៩
រឿងព្រះវេរតត្ថេរ	៤០១
ការសួរ និងការដោះស្រាយនូវវត្ថុ ១០ ប្រការ	៤០៣
សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ពួកវជ្ជិបុត្តភិក្ខុ	៤០៧
រឿងវជ្ជិបុត្តភិក្ខុ	៤០៩
សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍	៤១៣
ពាក្យជាចន្លោះរបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ	៤១៥
សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍	៥១៧
រឿងអធិតភិក្ខុ	៤១៩
បុត្រាវិសជ្ជនានូវវត្ថុ ១០ ប្រការ	៤២១
ឧទ្ទាននៃសត្តសតិកក្ខន្ធកៈ	៤២៩

- 1) ជាក្សត្រធ្លាប់បានសេចក្តីសុខ មិនដែលបានសេចក្តីលំបាក ដោយខ្យល់ និងកំដៅថ្ងៃជាដើម
- 2) ភោជនដែលឆាន់បានត្រឹមបីរូប បើភិក្ខុតាំងពីស្រូបឡើងទៅ ឆាន់មិនបាន។
- 3) សំដែងដឹងចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ហៅថា អាទេសនាបាដិហារ្យ។
- 4) ធម៌ទេសនាទាំងអស់ ហៅថា អនុសាសនីបាដិហារ្យ។
- 5) ប្រៀនប្រដៅដោយប្រដិដាស្ស្យ ហៅថា ឥន្ទ្រប្បាដិហារ្យ (ដីកា)។
- 6), 7) ប៉ែកខាងធម្មវាទី
- 8) ជាអធម្មវាទី។ (អដ្ឋកថា)
- 9) ភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី គឺភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ថុ ឬភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធ ឥតមានត្រូវគុកាបត្តិណាមួយ។
- 10) សំដៅយកអាបត្តិ៦កង គឺសង្ឃាទិសេស១ ចុល្លថ្មីយ១ បាចិត្តិយ១ បាដិទេសនីយ១ ទុក្កដ១ ទុក្កាសិត១។
- 11) សំដៅយកបារាជិកាបត្តិ (អដ្ឋកថា)។
- 12) ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាស
- 13) អដ្ឋកថា ថា អាគន្ធកភិក្ខុ ត្រូវសួររកទីភិក្ខុចារយ៉ាងនេះថា គោចរគ្រាមនោះ នៅជិត ឬនៅឆ្ងាយ ត្រូវចេញទៅបិណ្ឌបាតអំពីពេលព្រឹក ឬពេលថ្ងៃ។
- 14) អគោចរគ្រាម បានដល់ភូមិ ឬស្រុករបស់ពួកមិច្ឆាទិដ្ឋិ ឬទីដែលគេឈប់ដាក់បិណ្ឌបាតហើយ។

15)

អង្គកថា ថា គ្រឿងឈើបានដល់គ្រែ និងតាំងជាដើម។

16)

គ្រឿងដីបានដល់ភាជន៍សម្រាប់ជ្រលក់ជាដើម។ ចូរមើលសេចក្តីពិស្តារក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ។

17)

សេនាសនៈ ដែលគេទើរលើខ្នងច្នៃ លើសសរច្នៃ ដែលពួកសត្វកណ្តៀរឡើងទៅបៀតបៀនមិនបាន ទុកជាភិក្ខុមិនអើពើ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

18)

អង្គកថា ថា ប្រុសក្តី ស្រីក្តី បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ មិនគប្បីមើលមុខគេ ក្នុងខណៈដែលគេប្រគេនចង្ហាន់។

19)

អង្គកថា ថា បើមានទឹក តែគ្មានទឹកកំបាំង ភិក្ខុត្រូវដងទឹកដោយភាជន៍យកមកជម្រះ (ក្នុងទឹកកំបាំង)។ បើគ្មានភាជន៍សម្រាប់ដងទឹក ត្រូវដងដោយបាត្រ។ បើបាត្រក៏គ្មាន ទាំងវត្តទៀតក៏គ្មាន។ ភិក្ខុត្រូវតាំងចិត្តថា ទីនេះស្រឡះណាស់ ខាងមុខគង់មានទឹក លុះទៅរកទឹកមិនបាន ក៏ដល់ពេលភិក្ខុចារ ភិក្ខុនោះនឹងជួតដោយឈើ ឬវត្ថុអ្វីមួយក៏បាន។

20)

អង្គកថា ថា រច្ចកុដិ១ ទីបន្ទាប់បន្សារៈ១ កំពង់សម្រាប់ងូតទឹក១ ទាំងពាកន្លែងនេះ គួរប្រកាន់តាមលំដាប់ភិក្ខុដែលទៅដល់ (មុនក្រោយ)។

21)

អង្គកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុមានប្រាថ្នានឹងជម្រះនូវសាសនា ហើយកាន់យកអធិករណ៍ណា ដោយខ្លួនឯង អធិករណ៍នោះ ហៅថា អត្តាទាន គឺជាឈ្មោះនៃអធិករណ៍ម្យ៉ាង ដែលមានភិក្ខុរាប់រងដោយខ្លួនឯង។

22)

អង្គកថាពន្យល់ថា ចងរឹងឆ្អឹងជំនីរឲ្យទន់ដោយវត្ថុពន្ធចង្កេះ ហាក់ដូចជានាងទារិកា ជាគ្រហស្ថ រុំដោយសំពត់ចោមពុង គឺសំពត់បិទដោះ។

23)

អង្គកថា ពន្យល់ថា ពួកភិក្ខុនីយកថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ទៅធ្វើជាកំនួសខាងក្រោមមាត់ត្រង់កន្លែងណាដែលរៀចៗ ឬខ្ទងៗ។

24)

តាមទំនងពាក្យខ្មែរខ្លះ គួរប្រែថា អៀម។

25)

ក្នុងអង្គកថា ប្រាប់សេចក្តីថា រវល់រៀបចំអាសនៈ ត្រូវប្រាប់ឲ្យភិក្ខុនីដទៃក្រោកចេញ ហើយឲ្យភិក្ខុនីទៀតអង្គុយ ត្រង់កន្លែងនោះយ៉ាងនេះ ទាល់តែហួសពេលឆាន់។

26)

ក្នុងដីកាថា បុថុជ្ជន សោតាបន្នបុគ្គល និងសកទាតាមិបុគ្គល ហៅថា បុគ្គលមិនទាន់ប្រាសចាកភាគៈក្នុងទីនេះ។

27)

លើកដៃទាំងពីរដាក់លើក្បាល ហើយទ្ទញយំ។

28)

ក្នុងដីកាថា ព្រះអនាគាមី និងព្រះខីណាស្រព។

29)

ពួកភិក្ខុជាបុគ្គលនៃជនដែលនៅក្នុងដែនរដ្ឋ បានជាហៅដោយរូបរួមថា រដ្ឋបុគ្គលភិក្ខុ។

30)

ប្រែថា យល់ព្រម ថា ត្រេកអរ

31)

ព្រះយសត្ថេរ ជាបុគ្គលនៃព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះកាកណ្ណកៈ ហៅដោយរូបរួមថា យសកាកណ្ណកបុគ្គល។

32)

អង្គកថាព្រះសូត្រថា ពាក្យជាចន្លោះនៃគុណធម៌ មានកម្មដ្ឋានមនសិការ និងបាឡី និងអង្គកថា ជាដើម ហៅថា អន្តរាគមន៍។

33)

ក្នុងសារត្ថទីបនីថា សង្ឃគិតថា ពួកភិក្ខុដែលមិនទាន់មកដល់ លុះមកដល់ហើយ សឹមយើងកាន់យកសេចក្តីយល់ព្រម លុះគិតដូច្នោះហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនទាន់មកដល់នៅឡើយ សង្ឃក៏នាំគ្នាធ្វើសង្ឃកម្មជាពួក ហើយកាន់យកនូវការយល់ព្រមជាខាងក្រោយ គួរដែរ។ កម្មជាពួកមិនមានឡើយ។

34)

ក្នុងវិមតិវិនោទនីថា សុរាដែលគេផ្សំដោយគ្រឿងប្រុងរួចហើយ។

35)

ក្នុងវិមតិវិនោទនីថា ព្រះថេរៈនោះ ចាស់ជាងភិក្ខុទាំងអស់ក្នុងលោក ក្នុងគ្រានោះ។

36)

ក្នុងសារត្ថទីបនីថា ធម៌ជាគ្រឿងនៅដីតូច មិនជ្រៅ ឬរាក់។

37)

ក្នុងអង្គកថាព្រះសូត្រថា ការជ្រើសរើសយកភិក្ខុអំពីគណៈសង្ឃ ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍ ដែលកើតមានឡើង ហៅថា ឧញាហិកា។

38)

ក្នុងយោជនាថា ពាក្យដែលព្រះមានព្រះភាគចែកបទមាតិកា ហៅថា សុត្តវិភង្គ ក្នុងសារត្ថទីបនីដីកាថា បទភាជនីយ ហៅថា សុត្តវិភង្គ។

39)

មានតែក្នុងបាលីខាងដើម ក្នុងឧទ្ទានគ្មាន មានតែ មគ្គោវិញ្ញ ប្រហែលជាមគ្គសព្វនេះ លោកផ្លាស់ប្តូរជំនួសសព្វ គឺអវនិទក្ខិណាបថ ទេដឹង។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

ភាគ ០១២ - Book 012

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition! 1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition 20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០១២ - Tipitaka Book 012 \[http://forum.sangham.net/index.php/topic,9192.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9192.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ ០១២](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_012.pdf](#)

CS លេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី១២

ទ. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី១២](#)

ភាគ ទី១២

បរិវារៈ

CS [vin.pv](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(បរិវារ)

បឋមភាគ
ភាគ ទី១

សោត្រសមហារៈ

១. ភិក្ខុវិភង្គ | ២. ភិក្ខុនីវិភង្គ

សមដ្ឋានសីសសង្ខេប៖ | អន្តរបយោលៈ

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្តារ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

(សោត្រសមហារៈ)

CS [vin.pv.01](#) | [ភាគ ទី១២](#)

មហាវិវត្ត មហាវារៈ ១៦

CS [vin.pv.01.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. ភិក្ខុវិភង្គ)

កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈ

CS [vin.pv.01.1.01](#) | ភាគ ទី១២

(១. កត្តបញ្ញត្តិវារៈ)

(បារាជិកកណ្តុៈ ទី១)

CS [vin.pv.01.1.01.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បារាជិកកណ្តុៈ)

[១] សួរថា បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលនៃការបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ឃើញច្បាស់ (នូវប្រយោជន៍១០យ៉ាង នៃការបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ (បញ្ញត្តិ៥យ៉ាងគឺ) បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ១ ឧភតោបញ្ញត្តិ១ មានក្នុងបឋមបារាជិកនោះដែរឬទេ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រេសទាំង៥ បឋមបារាជិក ដាក់ចុះក្នុងខន្ធសណា រាប់បញ្ចូល ក្នុងខន្ធសណា មកកាន់ខន្ធស ត្រង់ខន្ធសណា។ បណ្តាវិបត្តិ៤យ៉ាង បឋមបារាជិកចាត់ជាអ្វី។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ បឋមបារាជិក ចាត់ចូលក្នុងកងអាបត្តិណា។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង បឋមបារាជិក តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤យ៉ាង បឋមបារាជិក ចាត់ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធទាំង៧យ៉ាង បឋមបារាជិក រម្ងាប់ដោយសម្មាសម្ពុទ្ធប៉ុន្មានយ៉ាង។ អ្វីជារឿយក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ អ្វីជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ)។ បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង។ ជនពួកណាសិក្សា។ ជនពួកណា ដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ បឋមបារាជិក បិតនៅក្នុងជនពួកណា។ ជនពួកណាទ្រទ្រង់ទុក។ បឋមបារាជិក ជាពាក្យរបស់នរណា។ នរណានាំមក។

[២] សួរថា បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរវសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវសុទិន្តិក្ខុជាតិកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលសុទិន្តិក្ខុជាតិកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី សេពមេចុនធម្មនឹងបុរាណទុតិយិកា (ភរិយារបស់ខ្លួនពីដើម)។ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មានក្នុងបឋមបារាជិកនោះដែរឬទេ។ មានតែបញ្ញត្តិ¹ ១ និងអនុប្បញ្ញត្តិ² ២ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ³ មិនមានក្នុងបឋមបារាជិកនោះទេ។ បឋមបារាជិកនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ⁴ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ⁵ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ បឋមបារាជិកនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ⁶ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ⁷ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ បឋមបារាជិកនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ⁸ ជាឧភតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រេសទាំង៥ យ៉ាង បឋមបារាជិក ដាក់ចុះក្នុងខន្ធសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធសណា។ បឋមបារាជិក ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ បឋមបារាជិកមកកាន់ខន្ធស ត្រង់ខន្ធសណា។ មកកាន់ខន្ធសត្រង់ខន្ធសទី២។ បណ្តាវិបត្តិ៤យ៉ាង បឋមបារាជិក ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ បឋមបារាជិក ចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិណា។ ចាត់ចូលក្នុងកង នៃអាបត្តិបារាជិក។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង បឋមបារាជិក តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ នឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាទេ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ យ៉ាង បឋមបារាជិក ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធទាំង៧យ៉ាង បឋមបារាជិករម្ងាប់ដោយសម្មាសម្ពុទ្ធប៉ុន្មានយ៉ាង។ រម្ងាប់ដោយសម្មាសម្ពុទ្ធពីរយ៉ាង គឺដោយសម្មាសម្ពុទ្ធប៉ុន្មានយ៉ាង។ អ្វីជារឿយក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងបឋមបារាជិកនោះ។ បញ្ញត្តិ ជារឿយ វិភត្តិ (បទភាជនៈ) ជាអភិវិន័យ ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខ ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ។ បញ្ញត្តិ ជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិ (បទភាជនៈ) ជាអធិប្បាតិមោក្ខ។ អ្វីជាវិបត្តិ។ សេចក្តីមិនសង្រួមជាវិបត្តិ។ អ្វីជាសម្បត្តិ។ សេចក្តីសង្រួម ជាសម្បត្តិ។ អ្វីជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ)។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដរាបអស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុតដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះទេ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ)។ បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន។ បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិន នូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនអៀនខ្មាស១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ ដើម្បីរាវរាងអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីកំចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីតាំងនៅមាំ នៃព្រះសន្ធិម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ១។ ជនពួកណា តែងសិក្សា។ ពួកសេក្ខៈ និងពួកកល្យាណបុគ្គលតែងសិក្សា។ ជនពួកណាដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ ពួកព្រះអរហន្ត មានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ បឋមបារាជិកនោះ បិតនៅក្នុងពួកជនណា។ បិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល (អ្នកប្រាថ្នាការសិក្សា)។ ជនពួកណា រមែងទ្រទ្រង់ទុក។ បឋមបារាជិក ប្រព្រឹត្តទៅដល់ជនពួកណា

ជនពួកនោះ រមែងទ្រទ្រង់ទុក។^{១)} បឋមបារាជិក ជាពាក្យរបស់អ្នកណា។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ។ អ្នកណានាំមក។ ព្រះថេរៈ (ដូចមាននាមតទៅនេះ) នាំតៗគ្នាមក។

[៣] ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិទ ទាសកៈ១ សោណកៈ១ សិគ្គវៈ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្ត១ អង្គទៀត ជាគម្រប់៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះ បិតនៅក្នុងទ្វីប មានឈ្មោះថា ជម្ពូដីមានសិរី។ តំបន់ព្រះថេរៈទាំងនោះមក ព្រះមហាមហិន្ទ១ ព្រះឥដ្ឋិយៈ១ ព្រះខត្តិយៈ១ ព្រះសម្មលៈ១ ព្រះភទ្ទនាមជាបណ្ឌិត១ ព្រះនាគត្រូវទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន មកអំពីជម្ពូទ្វីប ហើយបានមកនៅក្នុងលង្កាទ្វីប ព្រះថេរៈទាំងនោះ បានបង្រៀនវិន័យបិដក បានបង្រៀន និកាយទាំង៥ គម្ពីរ ព្រះអភិធម្មទាំង៧គម្ពីរ ក្នុងតម្កបណ្ឌិទ្វីប (កោះលង្កា)។ តំបន់នោះមក (មានព្រះថេរៈច្រើនអង្គទៀតគឺ) ព្រះអរិដ្ឋ ជាអ្នកមាន ប្រាជ្ញា១ ព្រះតិស្សទត្តជាបណ្ឌិត១ ព្រះកាឡសុមនត្រូវជាអ្នកក្លៀវក្លា១ ព្រះទិយនាមកៈ១ ព្រះទិយសុមនៈ ជាបណ្ឌិត១ ព្រះកាឡសុមនៈ១ ព្រះនាគត្រូវ១ ព្រះពុទ្ធវិទ្ធិ១ ព្រះតិស្សត្រូវ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា១ ព្រះទេវត្រូវជាបណ្ឌិត១ ព្រះសុមនៈ មានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ១ ព្រះចូឡនាគ ជាពហុស្ស្ត១ ព្រះគជត្រូវ ជាអ្នកកម្ចាត់បង់ទោសដ៏អាក្រក់១ ព្រះថេរៈ ឈ្មោះធម្មបាលិត ដែលគេបូជាហើយដោយប្រពៃ ក្នុងរោហណជនបទ១ សិស្សរបស់ព្រះធម្មបាលិតនោះ ឈ្មោះខេមៈ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដក រុងរឿងដោយបញ្ញាក្នុងទ្វីប ដូចជាព្រះចន្ទ១ ព្រះថេរៈ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា១ ព្រះបុស្សទេវៈ ដែលជាមហាធម្មកថិក១ ព្រះសុមនៈ អ្នកមានប្រាជ្ញា១ ព្រះបុប្ផៈ ជាពហុស្ស្ត១ ព្រះ មហាសិរីៈ ជាមហាធម្មកថិកល្អាសង្ឃ ក្នុងបិដកទាំងអស់១ ព្រះឧបាលិ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ១ ព្រះមហានាគ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ច្រើនល្អាសង្ឃ ក្នុងវង្សព្រះសទ្ធម្ម១ ព្រះអភ័យ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អាសង្ឃ ក្នុងបិដកទាំងអស់១ ព្រះតិស្សត្រូវ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុង វិន័យ១ សិស្សរបស់ព្រះតិស្សត្រូវនោះ ឈ្មោះបុស្សៈ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើនជាពហុស្ស្ត ជាអ្នករក្សាព្រះសាសនា ប្រតិស្ថានទុកក្នុងជម្ពូទ្វីប១ ព្រះ ចូឡាភ័យ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ១ ព្រះតិស្សត្រូវ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អាសង្ឃ ក្នុងវង្សព្រះសទ្ធម្ម១ ព្រះចូឡាទេវៈ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ១ ព្រះសិរីត្រូវ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អាសង្ឃ ក្នុងវិន័យទាំងអស់១ ព្រះនាគត្រូវទាំងនេះ សុទ្ធតែជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះវិន័យ ស្ម័គ្រក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិន័យបិដកទុកក្នុងតម្កបណ្ឌិទ្វីប (លង្កាទ្វីប)។

[៤] សួរថា ទុតិយបារាជិក ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទុតិយបារាជិក ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវធនិយភិក្ខុ ជាគូនៃស្នូនឆ្នាំង។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលធនិយភិក្ខុ ជាគូនៃស្នូនឆ្នាំង យកឈើរបស់ព្រះរាជា ដែលទ្រង់មិនបានប្រទាន។ ទុតិយបារាជិកនេះ មានតែបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានឡើយ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង ទុតិយបារាជិក តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន៣យ៉ាង គឺតាំង ឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា។ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ។ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានិងចិត្ត។ ហេ។

[៥] សួរថា តតិយបារាជិក ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ផ្តាច់ជីវិតគ្នានិងគ្នា។ តតិយបារាជិកនេះ មានតែ បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានឡើយ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង តតិយបារាជិក តាំងឡើងដោយ សម្ពុដ្ឋាន៣យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា។ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ។ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត។ ហេ។

[៦] សួរថា ចតុត្ថបារាជិក ព្រះអង្គ បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងរត្នមុទា។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងរត្នមុទា នាំគ្នា ពោលអួតនូវគុណ នៃឧត្តរិមនុស្សធម៌នៃគ្នានិងគ្នា ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ។ ចតុត្ថបារាជិកនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានឡើយ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង ចតុត្ថបារាជិក តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន៣យ៉ាងគឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំង ឡើងអំពីវាចា។ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ។ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានិងចិត្ត។ ហេ។

ចប់ បារាជិក ៤។

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃបារាជិកនោះ ដូច្នេះ

[៧]

បារាជិក៤ គឺ សេពមេច្នុន១ លួចទ្រព្យគេ១ សម្លាប់មនុស្ស១ ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម៌១ ជាឆេជ្ជវត្ថុ (វត្ថុជាហេតុឱ្យដាច់ចាកភិក្ខុ ភាវៈ) បណ្ឌិតមិនត្រូវសង្ស័យឡើយ។

(សង្ខាទិសេសកណ្តុៈ ទី២)

CS vin.pv.01.1.01.2 | ភាគ ទី១២

(២. សង្ខាទិសេសកណ្តុ)

[៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខាទិសេស ចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញ អសុចិត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ សាធារណប្បញ្ញត្តិ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ១ ឧភតោបញ្ញត្តិ១ មានក្នុងបឋមសង្ខាទិសេសនោះដែរឬទេ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រុស

ទាំង៥យ៉ាង បឋមសង្ខារិសេស ចាត់ដាក់ចុះក្នុងខន្ធសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធសណា មកកាន់ខន្ធសត្រង់ខន្ធសណា។ បណ្តារិបត្តិ៤យ៉ាង បឋមសង្ខារិសេស ចាត់ដាក់វិបត្តិអ្វី។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧យ៉ាង បឋមសង្ខារិសេស ចាត់ចូលក្នុងកងអាបត្តិណា។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦យ៉ាង បឋមសង្ខារិសេស តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤យ៉ាង បឋមសង្ខារិសេស ចាត់ជា អធិករណ៍អ្វី។ បណ្តាសមថៈទាំង៧យ៉ាង បឋមសង្ខារិសេស រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ អ្វីជារិស័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិរិស័យ ក្នុង សិក្ខាបទនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជារិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទ នោះ) ដូចម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខារិសេស ចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ តើព្រះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន យ៉ាង។ ជនពួកណាតែងសិក្សា។ ជនពួកណាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ សិក្ខាបទនោះ បិតនៅក្នុងជនពួកណា។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក។ សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់នរណា។ នរណានាំមក។

[៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខារិសេស ចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាមបញ្ចេញ អសុចិក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវសេយ្យសកភិក្ខុមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលសេយ្យសកភិក្ខុមានអាយុ ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិដោយដៃ។ បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ មានក្នុង សិក្ខាបទនោះដែរឬទេ។ មានតែបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជា បទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជា ឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខខន្ធសទាំង៥យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងខន្ធសណា រាប់បញ្ចូលក្នុង ខន្ធសណា។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ខន្ធសត្រង់ខន្ធសណា។ មកកាន់ខន្ធសត្រង់ខន្ធសទី៣។ បណ្តារិបត្តិទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ដាក់វិបត្តិអ្វី។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងកង នៃអាបត្តិណា។ ចាត់ចូលក្នុងកង នៃអាបត្តិសង្ខារិសេស។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង។ តាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុង អធិករណ៍ណា។ ចាត់ចូលក្នុងអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ សិក្ខាបទនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរ យ៉ាងគឺ សមុខារិស័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១។ អ្វីជារិស័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិរិស័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ បញ្ញត្តិជារិស័យ វិភត្តិ ជាអភិរិស័យ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ បញ្ញត្តិ ជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិ ជាអធិប្បាតិមោក្ខ។ អ្វីជារិបត្តិ។ ការមិន សង្រួមជារិបត្តិ។ អ្វីជាសម្បត្តិ។ ការសង្រួមជាសម្បត្តិ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទ ទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុត ដោយគិតថា អញនឹងមិនធ្វើកម្ម យ៉ាងនេះទេ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ)។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខារិសេស ចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ តើព្រះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្ត សង្ខារិសេស ចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ស១ ដើម្បីសេចក្តី សប្បាយដល់សង្ស១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិន នូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនមានអៀនខ្មាស១ ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខស្រួល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែល មានសីលជាទីស្រឡាញ់១ ដើម្បីរាវរាំង នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់ នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងបរលោក១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បី តម្កល់នៅមាំ នៃព្រះសទ្ធម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់រិស័យ១។ ពួកជនណាតែងសិក្សា។ សេក្ខបុគ្គល និងកល្យាណបុគ្គលតែងសិក្សា។ ជនពួកណា ដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ ព្រះអរហន្តមានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ សិក្ខាបទនោះបិតនៅក្នុងបុគ្គលពួកណា។ បិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក។ សិក្ខាបទនោះតែងប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះតែងទ្រទ្រង់ទុក។ សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់នរណា។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ។ សិក្ខាបទនោះ លោកអង្គណានាំមក។ (ព្រះ ថេរៈដែលមាននាមដូចតទៅនេះ) នាំតៗ គ្នាមក។

ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិ១ ទាសកៈ១ សោណកៈ១ សិគ្គៈ១ ព្រះមោគ្គលីបុត្ត១អង្គទៀត ជាគម្រប់ ៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះ បិតនៅក្នុងទ្វីប មានឈ្មោះថា ដម្ពដីមានសិរី។ តអំពីនោះមក ព្រះមហិន្ទ្តេរ១ ព្រះភិក្ខុ១ ព្រះឧត្តិយៈ១ ព្រះសម្ពុលៈ១។ ព្រះនាគត្ថេរ១ទាំង នេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ជាអ្នកចេះព្រះរិស័យ ឈ្លាសក្នុងមគ្គ បានប្រកាសរិស័យបិដកទុក ក្នុងតម្កបណ្ណិទ្ធិប។

[១០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខារិសេសចំពោះភិក្ខុដែលស្លាប់អង្អែល កាយមាតុគ្រាម ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ ព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ ស្លាប់អង្អែលកាយមាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បេ។

[១១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខារិសេស ចំពោះ ភិក្ខុដែលនិយាយចែចង់មាតុគ្រាម ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរ សាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ និយាយចែចង់មាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១យ៉ាង គឺតាំងឡើងដោយកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា។ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ។ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានិង ចិត្ត។ បេ។

[១២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ខារិសេស ចំពោះភិក្ខុ ដែលនិយាយសរសើរការបម្រើដោយកាម ដើម្បីខ្លួនក្នុងសម្លាប់មាតុគ្រាម ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដូចម្តេច។ ព្រោះ

រឿងរ៉ាវដែលព្រះខាយមានអាយុ និងយាយសរសើរ ការបម្រើដោយកាម ដើម្បីខ្លួន ក្នុងសម្ងាត់មាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង។ បេ។

[១៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេស ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរសារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះខាយ មានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះខាយមានអាយុ និងយាយដឹកនាំ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ទាំង៦យ៉ាងគឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំង ឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត១ តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត១ តាំងឡើងអំពីកាយនិង វាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត១ តាំងឡើង អំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា១ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ១ តាំងឡើង អំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត១។ បេ។

[១៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះ ភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើកុដិ (មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់) ដោយការសូមគ្រឿង ឧបករណ៍របស់គេមក ដោយខ្លួនឯង ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាឡវី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងនគរអាឡវី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ព្រោះរឿង រ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយ នៅក្នុងនគរអាឡវី ឱ្យគេធ្វើកុដិ (មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់) ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង។ បេ។

[១៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះ ភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើវិហារធំ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរកោសម្ពីរ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ជម្រះ ទីវិហារ បាន ប្រើគេឱ្យកាប់ដើមឈើ ដែលគេសន្មតថាជាចេតិយ១ដើម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[១៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះ ភិក្ខុដែលចោទ (បង្កាច់) ភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ក្នុង ទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុចោទ (បង្កាច់) ព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិក មិនមានមូល។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង។ បេ។

[១៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះ ភិក្ខុដែលចោទ (បង្កាច់) ភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យ ហេតុបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃ មកជាគ្រឿងអាង ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយ ភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវដែលមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុចោទ (បង្កាច់) ព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យហេតុបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន៣យ៉ាង។ បេ។

[១៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះ ភិក្ខុ(អ្នកព្យាយាម) បំបែកសង្ឃ ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់ រវះ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុឈ្មោះ ទេវទត្ត។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលទេវទត្តភិក្ខុព្យាយាម ដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត។ បេ។

[១៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុដែល (ព្យាយាម) បំបែកសង្ឃ សង្ឃ បានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់រវះ៣ ដង នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុ ទាំងឡាយច្រើនរូប ប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា ចិត្ត។ បេ។

[២០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នក (រឹងរូស) ប្រដៅបានដោយក្រ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់ រវះ៣ ដង នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង នគរកោសម្ពីរ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលទូន្មានប្រកបដោយធម៌ បានធ្វើខ្លួនឱ្យជាអ្នកគឺគេស្តី ប្រដៅមិនបាន។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើង អំពីកាយវាចាចិត្ត។ បេ។

[២១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះ ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់រវះ៣ដង នៅតែ មិនលះបង់ ក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ សង្ឃបានធ្វើបញ្ចេជនីយកម្មហើយ (ត្រឡប់ជេរប្រទេច) ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះក្នុង អំណាចសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្អប់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្ងប់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីខ្លាច។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត។ បេ។

[២២]

សង្ឃាទិសេសទាំង១៣ គឺ សុក្កវិស្សដ្ឋិ១ កាយសំសគ្គៈ១ ទុដ្ឋល្លរាចៈ១ អត្តកាមបារិច្ឆិយៈ១ សញ្ញវិគ្គៈ១ កុដិការៈ១ មហាល្លក វិហារៈ១ អម្មលកៈ១ កញ្ជិទេសៈ(អញ្ញ ភាគិយៈ)១ សង្ឃភេទកៈ១ ភេទានុវត្តកៈ១ ទុព្វចៈ១ កុលទូសកៈ១។

(អនិយតកណ្ណៈ ទី៣)

CS vin.pv.01.1.01.3 | ភាគ ទី១២

(៣. អនិយតកណ្ណំ)

[២៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី១ ក្នុងទីណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធ នូវបុគ្គលណា។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ១ ឧភតោបញ្ញត្តិ១ មានក្នុងអនិយតៈទី១ នោះដែរឬទេ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រេសទាំង៥យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងឧទ្រេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្រេសណា មកកាន់ឧទ្រេសត្រង់ឧទ្រេសណា។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងអាបត្តិកងណា។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ រម្ងាប់ ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុង សិក្ខាបទនោះ។ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី១ ព្រោះអាស្រ័យ អំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង។ ជនពួកណាតែងសិក្សា។ ជនពួកណា មានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ សិក្ខាបទនោះ បិតនៅក្នុងជនពួកណា។ ជន ពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក។ សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់នរណា។ សិក្ខាបទនោះនរណានាំមក។

[២៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី១ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវតី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល ព្រះឧទាយិ មានអាយុតែម្នាក់ឯង សម្រេចនូវការអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្អាត កំបាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ចបាន) ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់។ បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ ក្នុងអនិយតៈទី១ នោះ មានដែរឬទេ។ មានតែបញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទ នោះទេ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជា អសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯក តោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រេស ទាំង៥យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងឧទ្រេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្រេសណា។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ សិក្ខាបទនោះ មក កាន់ឧទ្រេស ត្រង់ឧទ្រេសណា។ មកកាន់ឧទ្រេសត្រង់ឧទ្រេសទី៤។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី។ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជា សីលវិបត្តិក៏មាន ជាអាចារវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃ អាបត្តិទាំង៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា។ ចាត់ជាកង នៃអាបត្តិ បារាជិកក៏មាន ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាទេ។ សួរថា បណ្តា អធិករណ៍ទាំង៤យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី។ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង៧យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មានយ៉ាង។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣យ៉ាង គឺដោយសមុខាវិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ សមុខាវិន័យនិងតិណវត្តារកៈ១។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទ នោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ បញ្ញត្តិ ជាវិន័យ វិភត្តិជាអភិវិន័យ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទ នោះ។ បញ្ញត្តិជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិជាអធិប្បាតិមោក្ខ។ អ្វីជាវិបត្តិ សេចក្តីមិនសង្រួមជាវិបត្តិ។ អ្វីជាសម្បត្តិ។ សេចក្តីសង្រួមជាសម្បត្តិ។ សេចក្តី ប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច។ វិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុត ដោយសេចក្តី កំណត់ក្នុងចិត្តថា អញនឹងមិនធ្វើកម្ម មានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ)។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី១ ព្រោះ អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាច ប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បីល្អដល់ សង្ឃ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិនបុគ្គលដែលមិនអៀនខ្មាស១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុដែលមានសីលជាទី ស្រឡាញ់១ ដើម្បីរាំងរាននូវអាសវៈទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្ន១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវៈទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងបរលោក១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឱ្យជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បី តម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ១។ ពួកជនណាតែងសិក្សា។ ពួកសេក្ខបុគ្គលនិងកល្យាណបុគ្គលតែងសិក្សា។ ពួកជនណា មានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ សិក្ខាបទនោះ បិតនៅក្នុងជនពួកណា។ បិតនៅក្នុងពួក សិក្ខាកាមបុគ្គល។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក។ សិក្ខាបទនោះប្រព្រឹត្តទៅដល់ពួកជនណា ពួកជននោះតែងទ្រទ្រង់ទុក។ សិក្ខាបទនោះជាពាក្យ របស់នរណា។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ។ សិក្ខាបទនោះ នរណានាំមក។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ (ដូចមាននាមតទៅនេះ) នាំតៗគ្នាមក។ ព្រះឧបាលិ១ ព្រះទាសកៈ១ ព្រះសោណកៈ១ ព្រះសិគ្ករៈ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្ត១អង្គទៀតជាគម្រប៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះ នៅក្នុងទ្វីប មានឈ្មោះថាជម្ពូដ៏មានសិរី។ តវីរីនោះមក ព្រះមហិទ្ធៈ១ ព្រះឥដ្ឋិយៈ១ ព្រះឧត្តិយៈ១ ព្រះសម្មលៈ១។ បេ។ ព្រះនាគត្ថេរៈទាំងឡាយនេះ មានបញ្ញា ច្រើន ចេះព្រះវិន័យ ស្មាត់ជំនាញក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិន័យបិដកទុក ក្នុងតម្កល់ណ្ឌិទ្វីប។

[២៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី២ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលឧទាយិភិក្ខុមានអាយុតែម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់។ បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ មានក្នុងសិក្ខាបទនោះដែរឬទេ។ មានតែបញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទ នោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមាភូទ្ទេសទាំង៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ៤។ បណ្តារិបត្តិទាំង៤យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិក៏មាន ចាត់ជាអាចារិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន ជាកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ។ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានិងចិត្ត។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង៧យ៉ាង សិក្ខាបទនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣យ៉ាង គឺដោយសមុខារិស័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ដោយសមុខារិស័យ និងតិណវត្តារកៈ១។

ចប់ អនិយតៈ ទាំងពីរ។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអនិយតៈនោះ ដូច្នោះ

[២៦]

អនិយតៈ (ទាំងពីរ) គឺ អលង្កម្មនិយៈ១ នាលង្កម្មនិយៈ១ ដែលព្រះពុទ្ធប្រសើរ មានគុណធម៌ដ៏មាំមួន ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកហើយដោយល្អ។

(និស្សគ្គិយកណ្ណៈ ទី៤)

CS [vin.pv.01.1.01.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. និស្សគ្គិយកណ្ណ)

កបិទវគ្គ ទី១

CS [vin.pv.01.1.01.4.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. កបិទវគ្គ)

[២៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទុកអតិណកចីរវឌ្ឍន៍ក្នុងហួសពី១០ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិណកចីរវ (ទុកឱ្យកន្លង១០ថ្ងៃទៅ)។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត១។ បេ។

[២៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកត្រៃចីរវអស់មួយយប់ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើចីរវក្នុងដៃនៃភិក្ខុទាំងឡាយហើយ (ស្លៀកដណ្តប់) តែស្បែងនិងចីរវចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាងគឺ តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត១។ បេ។

[២៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុទទួលអកាលចីរវហើយ ទុកឱ្យកន្លងមួយខែទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអកាលចីរវ ហើយទុកឱ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត១។ បេ។

[៣០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រើនាងភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិឱ្យលាងចីរវចាស់ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវឧទាយិភិក្ខុមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ ប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាងចីរវចាស់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៣១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុអ្នកទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាណាចក្រ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះខទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះខទាយិមានអាយុ ទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៣២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលសូមចីវរនឹងគហបតី ឬគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះខបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះខបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ សូមចីវរនឹងសេដ្ឋិបុត្ត ដែលមិនមែនជាញាតិ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៣៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលសូមចីវរនឹងគហបតី ឬគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលើសជាងកំណត់ដែលគេប្រគេននោះទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនស្គាល់ប្រមាណ(ក្នុងការសូម) ហើយសូមចីវរជាច្រើន។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៣៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុអ្នកចូលទៅរកគហបតី មិនមែនជាញាតិ ដែលគេមិនបានបរាណាទុកមុន ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវព្រះខបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះខបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ គេមិនបានបរាណាទុកមុន ហើយចូលទៅរកគហបតី ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ។¹⁰ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៣៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុ ដែលចូលទៅរកគហបតីទាំងឡាយមិនមែនជាញាតិ ដែលគេមិន បានបរាណាទុកមុន ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវព្រះខបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះខបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ គេមិនបានបរាណាទុក មុន ហើយចូលរកគហបតីទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៣៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលញ៉ាំងចីវរឱ្យសម្រេច ដោយការតឹងទារហ្គសកំណត់បីដង ដោយឈរហ្គសកំណត់៦ដង ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះខបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះខបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ដែលខបាសកនិយាយ(អង្វរ)ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដី ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់រងចាំក្នុងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន ហើយមិនបានបង្អង់ចាំ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

ចប់ កបិនវគ្គ ទី១។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកបិនវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[៣៧]

អតិវេកចីវរ១ ចីវរដែលភិក្ខុនៅប្រាសចាកមួយរាត្រី១ អកាលចីវរ១ ការប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឱ្យគក់លាងចីវរចាស់១ ទទួលចីវរ អំពីដៃភិក្ខុនី១ទៀត ជាគម្រប់ប្រាំ ការសូមចីវរអំពីគ្រហស្ថមិនមែនជាញាតិ១ ការសូមឱ្យលើសពីស្បង់ចីវរ១ ភិក្ខុដែលគេមិនបាន បរាណាមានពីរយ៉ាង១ ការតឹងទារចីវរឱ្យហ្គសកំណត់បីដង ១។

កោសិយវគ្គ ទី២

CS vin.pv.01.1.01.4.2 | ភាគ ទី១២

(២. កោសិយវគ្គ)

[៣៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើសន្តត លាយដោយសូត្រ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាណាចក្រ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូល ទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយថា ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយ ស្សោរនាងឱ្យច្រើន ហើយឱ្យមកពួកអាត្មាខ្លះ ឯអាត្មា ចង់ឱ្យគេធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៣៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើសន្តតនឹងរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តត លាយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦ យ៉ាង។ បេ។

[៤០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែល (ធ្វើឯង) ឬប្រើឱ្យគេធ្វើនូវសន្តតថ្មី មិនលាយរោមចៀម សម្បជញ្ជីង រោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជីង (១ភាគ) ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ យ៉ាងនោះដែរ តែលាយដោយរោមចៀមសបន្តិចត្រង់ជាយ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៤១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើនូវសន្តតរាល់ឆ្នាំ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបឱ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ឆ្នាំ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៤២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើសន្តតសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយថ្មី មិនលាយសន្តតចាស់ មួយចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបលះចោលសន្តត ហើយសមាទាននូវអារញ្ញិកង្កុលផ្កា បិណ្ឌបាតិកង្កុលផ្កា បំសក្កុលិកង្កុលផ្កា។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៤៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរោមចៀម នាំឱ្យកន្លងហួសពាយោជន៍ទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុមួយរូបទទួលរោមចៀម (រួចនាំទៅ) ឱ្យកន្លងហួសពាយោជន៍។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរយ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា។ បេ។

[៤៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឱ្យលាងរោមចៀម ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងសក្កជនបទ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាងរោមចៀម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៤៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរូបិយៈ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុទទួលរូបិយៈ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង។ បេ។

[៤៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្ត ទិញដូរដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេងៗ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តការទិញដូរដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេងៗ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៤៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តការទិញ និងការលក់មានប្រការផ្សេងៗ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ប្រព្រឹត្តការទិញនិងការលក់ជាមួយនឹងបរិព្វជក។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

ចប់ កោសិយវគ្គ ទី ២។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកោសិយវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[៤៨]

ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមលាយស្បែក១ ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយរោមចៀម មានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តត លាយរោមចៀមសម្បជញ្ជីង ក្រហមមួយជញ្ជីង ១ ភិក្ខុធ្វើ សន្តតរាល់ឆ្នាំ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តតថ្មីត្រូវលាយនឹងសន្តតចាស់១ ភិក្ខុទទួលរោមចៀមនាំទៅ បានតែត្រឹមបិយោជន៍១ ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីឱ្យលាយរោមចៀម១ ភិក្ខុទទួលរូបិយៈ១ ភិក្ខុទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរ ដោយរូបិយវត្ថុ មានប្រការផ្សេងៗ មានពីរសិក្ខាបទ។

(៣. បត្រត្រៃ)

[៤៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុ ដែលទុកអតិណកបាត្រឱ្យកន្លងហួស១០ថ្ងៃទៅក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលពួកឆព្វក្ខិយ ភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិណកបាត្រ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន២យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត១។ បេ។

[៥០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលមានបាត្រមានចំណង គឺស្នាមប្រេះបែក មិនទាន់ដល់ប្រាំអន្លើ ហើយឱ្យគេទិញបាត្រថ្មីទៀត ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុមានបាត្រគ្រាន់តែបែកបន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែដាច់បន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែមានស្នាម ប្រេះបន្តិចបន្តួចខ្លះ ហើយសូមបាត្រជាច្រើន។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង ឡើង ដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៥១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលភេសជ្ជៈ ហើយទុកឱ្យកន្លងហួស៧ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល ភិក្ខុច្រើន រូបទទួលភេសជ្ជៈ ហើយទុកឱ្យកន្លងហួស៧ថ្ងៃ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិទសិក្ខាបទ)។ បេ។

[៥២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលស្វែងរកស្សិកសាជិកចីវរ សម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀង ក្នុងកាល ដែលហួសពីខែខាងចុងនៃរដូវក្តៅទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក ឆព្វក្ខិយ ភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វក្ខិយ ភិក្ខុនាំគ្នាស្វែងរកស្សិកសាជិកចីវរ សម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀងក្នុងកាលដែលហួសពីខែខាង ខាងចុងនៃរដូវក្តៅ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៥៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលបានឱ្យចីវរខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តខឹង អាក់អន់ដណ្តើមយកវិញ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមាន អាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ បានឱ្យចីវរខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តអាក់អន់ ដណ្តើមយកវិញ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៥៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលសូមអំបោះ (អំពីគ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯង យកមកឱ្យជាង តម្បាញត្បាញចីវរ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿង រ៉ាវ ដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វក្ខិយភិក្ខុសូមអំបោះ (អំពី គ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯង ហើយឱ្យជាងតម្បាញ ត្បាញចីវរ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខា បទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៥៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលគេមិនបានបរាវណាជាមុន ហើយចូលទៅរកជាងតម្បាញ របស់គហបតី ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ (ចង់បានឱ្យល្អហួសហេតុ) ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរ សាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជា សក្យបុត្តមានអាយុ ដែលគេមិនបានបរាវណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរកជាងតម្បាញរបស់គហបតីមិនមែនជាញាតិ ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុង ចីវរ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦យ៉ាង។ បេ។

[៥៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលអច្ឆេកចីវរ ហើយទុកឱ្យកន្លងសម័យនៃចីវរកាលទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអច្ឆេកចីវរ ហើយទុកឱ្យកន្លងសម័យ នៃចីវរកាលទៅ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិ ទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិទសិក្ខាបទ)។ បេ។

[៥៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សក្ខិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង៣ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយ នៅប្រាស (ចាកចីវរនោះ) លើស៦វាត្រីទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើន រូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង រ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូប ទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាស (ចាកចីវរនោះ) លើសពី៦វាត្រីទៅ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង (ដូច ក្នុងកបិទសិក្ខាបទ)។ បេ។

[៥៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសិទ្ធិយាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលដឹងថា លាភគេបង្ហាត់ទៅដើម្បីសង្ឃហើយបង្ហាត់មកដើម្បីខ្លួនវិញ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វក្លិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វក្លិយភិក្ខុដឹងថា លាភដែលគេ បង្ហាត់ទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ក៏ត្រឡប់បង្ហាត់មកដើម្បីខ្លួនវិញ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង។ ហេ។

ចប់ បត្តវគ្គ ទី៣។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបត្តវគ្គ ដូច្នោះ

[៥៩]

ភិក្ខុទុកអតិវេកបាត្រ ១ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណងមិនទាន់ដល់ប្រាំអន្លើ១ ភិក្ខុទុកភេសជ្ជៈ១ ភិក្ខុស្វែងរកសំពត់ងូតទឹកភ្លៀង១ ភិក្ខុឱ្យចីវរដល់ភិក្ខុទៀតហើយមានចិត្ត អាក់អន់ដណ្តើមយកវិញ១ ភិក្ខុសូមឱ្យជាងតម្បាញ តម្បាញចីវរ មានពីរសិក្ខាបទ១ ភិក្ខុទទួលអច្ឆេតចីវរទុកឱ្យកន្លងសម័យនៃចីវរកាល១ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាកចីវរលើស៦វាត្រី១ ភិក្ខុបង្ហាត់សង្ឃលាភមកដើម្បីខ្លួនឯង១។

ចប់ និស្សក្លិយបាចិត្តិយៈ ៣០

(បាចិត្តិយកណ្តៈ ទី៥)

CS [vin.pv.01.1.01.5](#) | ភាគ ទី១២

(៥. បាចិត្តិយកណ្តៈ)

មុសាវាទវគ្គ ទី១

CS [vin.pv.01.1.01.5.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. មុសាវាទវគ្គ)

[៦០] សួរថាព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យកុហក ដោយដឹងខ្លួន ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវហត្ថកភិក្ខុ ជាសក្យបុគ្គល។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុគ្គលនិយាយចរចា ជាមួយនឹងតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសម្តីហើយត្រឡប់ទទួលប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញាហើយ បែរជាគេចកែសម្តីវិញ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា១ តាំងឡើង អំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត១។ ហេ។

[៦១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត (ជេរប្រទេចភិក្ខុផងគ្នា) ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វក្លិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក ឆត្វក្លិយភិក្ខុ ទាស់ទែងនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ហើយពោលចាក់ដោត (ជេរប្រទេច) ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង។ ហេ។

[៦២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះ ពោលពាក្យញុះញង់ភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង នគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វក្លិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វក្លិយភិក្ខុនាំពាក្យញុះញង់ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង។ ហេ។

[៦៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលបង្រៀនធម៌ដោយបទ ដល់អនុបសម្បន្ន ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វក្លិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក ឆត្វក្លិយភិក្ខុបង្រៀនធម៌ដោយបទដល់ពួកឧបាសក។ សិក្ខាបទនោះ មាន តែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាងគឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ១។ ហេ។

[៦៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន ឱ្យលើសជាងពីរបីវាត្រី ឡើងទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុច្រើនរូប សម្រេចការដេកនៅជាមួយ នឹងអនុបសម្បន្ន។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា១។ ហេ។

[៦៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសម្រេចការដេកនៅ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ ព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ សម្រេចការដេកនៅ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ)។ បេ។

[៦៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម ឱ្យលើសជាងប្រាំ ប្រាំមួយម៉ាត់ឡើងទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ សម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ២។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ)។ បេ។

[៦៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមានពិត ដល់អនុបសម្ម័ន្ត ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុ ដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវគ្គមុទា។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវគ្គមុទា ពោលអ្នកឧត្តរិមនុស្សធម្មនៃគ្នានិងគ្នា ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត១។ បេ។

[៦៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្ម័ន្ត ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ ប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្ម័ន្ត។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង (ដូចសមុដ្ឋាននៃអទិន្នាទាន)។ បេ។

[៦៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលជីកដី ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាឡវី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាឡវី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាឡវីនាំគ្នាជីកដី។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង។ បេ។

ចប់ មុសាវាទវគ្គ ទី១។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមុសាវាទវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[៧០]

ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក១ ពោលពាក្យចាក់ដោត១ ពោលពាក្យញុះញង់១ បង្រៀនធម៌ដោយបទ១ ដេករួមនឹងអនុសម្ម័ន្ធមានពីរ សិក្ខាបទ១ ការសម្តែងធម៌១ ការអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម១ ការប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ១ ការជីកដី១។

ភូតតាមវគ្គ ទី២

CS vin.pv.01.1.01.5.2 | ភាគ ទី១២

(២. ភូតតាមវគ្គ)

[៧១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលធ្វើភូតតាមឱវិទាន ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាឡវី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងនគរអាឡវី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងនគរអាឡវី កាប់ដើមឈើ១ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង។ បេ។

[៧២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ពោលពាក្យដទៃធ្វើឱ្យសង្ឃលំបាក ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរកោសម្ពី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាលត្រូវសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយត្រឡប់ពោលបិទបាំងពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង។ បេ។

[៧៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះ ភិក្ខុដែលបង្គាប់ភិក្ខុដទៃ ឱ្យពោលទោល តិះដៀល (ភិក្ខុផងគ្នា) ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយភិក្ខុនិងភូមជកភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលមេត្តិយភិក្ខុនិងភូមជកភិក្ខុ ប្រើភិក្ខុទាំងឡាយឱ្យពោលទោសព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ។ សិក្ខានោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣យ៉ាង។ បេ។

[៧៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលយកក្រែក្តី តាំងក្តី ពួកក្តី កៅអីក្តី ជារបស់សង្ឃទៅក្រាលទុកក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង(ក្តី) មិនប្រើអ្នកដទៃឱ្យយកមកទុក (ក្តី) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរ

រសារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលភិក្ខុច្រើនរូបក្រាលសេនាសនៈរបស់ សង្ឃក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនប្រាប់ (អ្នកដទៃឱ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរចៀសចេញទៅ។ សិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិទសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[៧៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ មិនសាយកមកទុក ដោយខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រាប់ (អ្នកដទៃឱ្យសាយកមកទុកក្តី) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្តិ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកសត្វសត្វិយភិក្ខុ ក្រាលកម្រាល សម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ មិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃឱ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរចៀសចេញទៅ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិទសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[៧៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលដឹងថា មានភិក្ខុចូលទៅនៅមុនហើយ ចូលទៅច្រៀតបៀតសម្រេចការ ដេកនៅក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ចូលទៅច្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចការដេកនៅ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើង អំពីវាចា។ ហេ។

[៧៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលមានចិត្តខឹង អាក់អន់ ហើយចាប់ទង់ទាញភិក្ខុផងគ្នា ឱ្យចេញចាកវិហារ ជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មានចិត្តខឹង អាក់អន់ ហើយចាប់ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយឱ្យចេញអំពីវិហារជារបស់សង្ឃ។ សិក្ខាបទ នោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង។ ហេ។

[៧៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលអង្គុយសង្កត់គ្រែឬតាំង ដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្តុំទុកព្វដីថ្នាក់ខាងលើក្នុង វិហារជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុរូប។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុរូប អង្គុយសង្កត់ភ្លាមនូវគ្រែ ដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្តុំទុកព្វដីថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិង ចិត្ត១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា។ ហេ។

[៧៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលបូកតម្កល់ពីរបីជាន់ ហើយនៅតែបូកថែមឱ្យលើសពីនោះទៅទៀត ក្នុង ទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរកោសម្ពី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវ ដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ឱ្យគេលាប ឱ្យគេបូករឿយៗ នូវវិហារដែលខ្លួនធ្វើជាស្រេចហើយ វិហារឆ្លងពេក ក៏រលំបាក់ទៅ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង។ ហេ។

[៨០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលដឹងថាទឹកមានសត្វ ហើយយកទៅចាក់ស្រោចស្មៅឬដី ក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាឡវី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវីដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយ យកទៅស្រោចស្មៅឬដី។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣ យ៉ាង។ ហេ។

ចប់ ភូតតាមវគ្គ ទី២។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃភូតតាមវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[៨១]

ភិក្ខុកាប់ដើមឈើ ១ ភិក្ខុញ្ជុញ្ជងភិក្ខុផងគ្នា ១ ភិក្ខុពោលទោសគ្នា ១ ភិក្ខុយកសេនាសនៈ ទៅតាំងទុកក្នុងទីវាល១ យកកម្រាលទៅ ក្រាលក្នុងវិហារ១ ភិក្ខុចូលទៅដេកជ្រៀតបៀត១ ភិក្ខុទង់ទាញភិក្ខុផងគ្នា១ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែ ឬតាំងដែលគេទុកព្វដីថ្នាក់ ខាងលើ១ ភិក្ខុបូកលាបតម្កល់១ ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វ ហើយស្រោច (ស្មៅឬដី)១។

ឱវាទវគ្គ ទី៣

ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយទូន្មានភិក្ខុនី១ ភិក្ខុចូលទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យអស្តង្គត១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់សម្លាកភិក្ខុនី ដើម្បីទូន្មាន១ ភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយខំទូន្មានភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអាមិសៈ១ ភិក្ខុឱ្យចិវដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ១ ភិក្ខុដេរចិវឱ្យភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ១ ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា១ ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា១ ភិក្ខុដឹង ហើយឆាន់ចង្កាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឱ្យ ភិក្ខុអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនី១។

ភោជនវគ្គ ទី៤

CS vin.pv.01.1.01.5.4 | ភាគ ទី១២

(៤. ភោជនវគ្គ)

[៩៣] ភិក្ខុបរិភោគដុំបាយក្នុងផ្ទះសម្លាក (រោងឆាន់) លើសកំណត់ម្តងប៉ុណ្ណោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុនៅឆាន់ដុំបាយក្នុងផ្ទះសម្លាករឿយៗ។ សិក្ខាបទ នោះមានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ យ៉ាង (ដូចក្នុងឯកសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[៩៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់គណភោជន ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ថ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងទេវទត្ថព្រមទាំងបរិស័ទ ដើរស្វមគេគ្រប់គ្រហូល ហើយយកមកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ៧។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯកសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[៩៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់បរម្យភោជន ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ដែលគេនិមន្តទៅក្នុងទីដទៃហើយ បែរជាទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតវិញ (ក្រៅអំពីទីនិមន្តនោះ)។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ៣។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងកបិទសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[៩៦] ភិក្ខុទទួលនំកំណត់ត្រឹមពេញពីរពាត្រ ឬបីពាត្រ គួរ តែបើ ទទួលឱ្យលើសកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលដូចម្តេច។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុ ច្រើនរូប មិនដឹងប្រមាណហើយចេះតែទទួល។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។ ហេ។

[៩៧] ភិក្ខុ ឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ឆាន់ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប ឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតវិញ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងកបិទសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[៩៨] ភិក្ខុនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប នាំយកភោជនីយៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ ហេ។

[៩៩] ភិក្ខុ ឆាន់ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ក្នុងពេលមិនគួរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្រូវសវគ្រិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកសត្រូវសវគ្រិយភិក្ខុឆាន់ភោជន ក្នុងពេលមិនគួរ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២(ដូចក្នុងឯកសិក្ខា)។ ហេ។

[១០០] ភិក្ខុឆាន់ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលខ្លួនសន្សំទុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះវេលដ្ឋសិសៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះវេលដ្ឋសិសៈមានអាយុ ឆាន់ភោជន ដែលខ្លួនសន្សំទុក។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯកសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[១០១] ភិក្ខុសូមបណ្ឌិតភោជន¹¹ ចំពោះខ្លួនឯងហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ សូមបណ្ឌិតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។ ហេ។

[១០២] ភិក្ខុឆាន់អាហារដែលសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ឆាន់អាហារសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេមិនបានប្រគេន។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯកសិក្ខាបទ)។ បេ។

ចប់ ភោជនវគ្គ ទី៤។

ឧទ្ទាននៃភោជនវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[១០៣]

រឿងភិក្ខុឆាន់ដុំបាយក្នុងផ្ទះសម្លាប់១ រឿងភិក្ខុឆាន់គណភោជន១ រឿងភិក្ខុឆាន់បរម្សរភោជន១ រឿងភិក្ខុទទួលនំបានតែត្រឹមពីរបាត្របូបីបាត្រ១ រឿងភិក្ខុហាមភោជន១ រឿងភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុឯទៀតនាំយកភោជន ទៅបង្ខំឱ្យឆាន់១ រឿងភិក្ខុឆាន់ក្នុងវេលាវិកាល១ រឿងភិក្ខុឆាន់ភោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក១ រឿងភិក្ខុសូមបណ្តឹងភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន១ រឿងភិក្ខុឆាន់អាហារសម្រាប់ឆាន់ តាមទ្វារមាត់ដែលគេមិនបានប្រគេន១។

អចេលកវគ្គ ទី៥

CS [vin.pv.01.1.01.5.5](#) | ភាគ ទី១២

(៥. អចេលកវគ្គ)

[១០៤] ភិក្ខុ ឱ្យខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដល់អចេលកីក្តី ដល់បរិញ្ញជកក្តី ដល់បរិញ្ញជិកក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះអានន្ទមានអាយុ ឱ្យនំពីរដុំដល់បរិញ្ញជិកម្នាក់ តែសម្គាល់ថាឱ្យនំតែមួយដុំទេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុងឯកសិក្ខាបទ)។ បេ។

[១០៥] ភិក្ខុបបួលភិក្ខុផងគ្នាថា នៃលោកមានអាយុ មក យើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយបានឱ្យក្តី មិនបានឱ្យក្តី នូវបិណ្ឌបាត ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនោះទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ បបួលភិក្ខុផងគ្នាថា នៃលោកមានអាយុ មក យើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយមិនបានឱ្យបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុនោះ ហើយក៏បញ្ជូនទៅវិញ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ បេ។

[១០៦] ភិក្ខុចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូល ដែលមានតែជនពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ ចូលទៅសម្រេចការអង្គុយ ក្នុងត្រកូលដែលមានតែជនពីរនាក់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងដោយកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ។ បេ។

[១០៧] ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈដែលស្ងាត់កំបាំងជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈ ដែលស្ងាត់កំបាំងជាមួយនឹងមាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងដោយកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ។ បេ។

[១០៨] ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងដោយកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ។ បេ។

[១០៩] ភិក្ខុដែលគេនិមន្តរួចហើយ ឈ្មោះថាប្រកបដោយភត្តិ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ (ក្នុងវគ្គ) ហើយស្រាប់តែត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនបាយក្តី ក្រោយបាយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ គេនិមន្តរួចហើយ ឈ្មោះថាភិក្ខុប្រកបដោយភត្តិ ហើយត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនបាយ និងក្រោយបាយ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៤។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ)។ បេ។

[១១០] ភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈលើសកំណត់ដែលគេបរាណានោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដែលមហានាមសក្យរាជ អង្វរថា បពិត្រ

លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ ថ្ងៃសិន ហើយមិនព្រមបង្អង់ចាំ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦។ ហេ។

[១១១] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ព ដែលគេលើកចេញទៅ (អំពី ស្រុក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុនាំគ្នាទៅ ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ (អំពីស្រុក)។ សិក្ខាបទនោះមាន បញ្ញត្តិ១ មានអនុបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[១១២] ភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ពារត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ នៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ពារត្រីទៅ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[១១៣] ភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ នាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។ ហេ។

ចប់ អចេលកវគ្គ ទី៥។

ឧទ្ទាននៃអចេលកវគ្គនោះ គឺ

[១១៤]

រឿងភិក្ខុឱ្យខាននិយតោជនិយៈដល់អចេលក១ រឿងភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នា១ រឿងភិក្ខុអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានតែជនពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់មានពីរសិក្ខាបទ១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅក្នុងវត្ត១ រឿងភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈ១ រឿងភិក្ខុទៅមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅអំពីស្រុក១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ពារត្រីទៅ១ រឿងភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា១។

សុរាមេរយវគ្គ ទី៦

CS vin.pv.01.1.01.5.6 | ភាគ ទី១២

(៦. សុរាបានវគ្គ)

[១១៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះផឹកសុរា និងមេរយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះសាគតៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះសាគតៈមានអាយុផឹកទឹកស្រវឹង។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន។ ហេ។

[១១៦] ភិក្ខុត្រូវបាចិត្តិយៈ ព្រោះចាក់ដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឱ្យសើចដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃ (ចាក់ក្រឡេក)។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ ហេ។

[១១៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះលេងទឹក ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្រូវស្រីភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកសត្រូវស្រីភិក្ខុនាំគ្នាលេងទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ ហេ។

[១១៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះមិនអើពើ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣។ ហេ។

[១១៩] ភិក្ខុបន្លាចភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុបន្លាចភិក្ខុផងគ្នា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ ហេ។

[១២០] ភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងអាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនភគ្គៈ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបង្កាត់ភ្លើងអាំង។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ២។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦។ ហេ។

[១២១] កំណត់ថ្ងៃមិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុដួងតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប បានឃើញព្រះរាជាហើយ នាំគ្នាដួងតទឹកមិនដឹងប្រមាណ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១។ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៦។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្រូវប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[១២២] បណ្តារត្ថសម្រាប់ធ្វើចីវរឱ្យមានពណ៌អាក្រក់យ៉ាង ភិក្ខុ មិនយករត្ថសម្រាប់ធ្វើចីវរឱ្យមានពណ៌អាក្រក់ណាមួយ មកធ្វើកប្បពិន្ទុ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែល ភិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់ចីវររបស់ខ្លួន។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[១២៣] ភិក្ខុ រឹកប្បចីវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខាមាតាភិក្ខុ សាមណេរភិក្ខុ សាមណេរីភិក្ខុ មិនបានដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជា សក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ រឹកប្បចីវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុផងគ្នា មិនបានដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើប្រាស់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[១២៤] ភិក្ខុលាក់បាត្រក្តី ចីវរក្តី និងសីទនៈក្តី បំពង់មូលក្តី រត្តពន្ធចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ លាក់បាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ និងសីទនៈខ្លះ បំពង់មូលខ្លះ រត្តពន្ធចង្កេះខ្លះ ជារបស់ភិក្ខុផងគ្នា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ ហេ។

ចប់ សុរាមេរយវគ្គ ទី៦។

ឧទ្ទាននៃសុរាមេរយវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[១២៥]

រឿងភិក្ខុផឹកសុរា១ រឿងភិក្ខុចាក់ក្រឡេកគ្នាដោយជន្មញ គឺម្រាមដៃ១ រឿងភិក្ខុលេងទឹក១ រឿងភិក្ខុមិនអើពើ១ រឿងភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា១ រឿងភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងអាំង១ រឿងភិក្ខុដួងតទឹក១ រឿងភិក្ខុមិនយករត្ថសម្រាប់ធ្វើចីវរឱ្យមានពណ៌អាក្រក់ មកធ្វើកប្បពិន្ទុ១ រឿងភិក្ខុរឹកប្បចីវរ១ រឿងភិក្ខុលាក់ចីវរ១។

សប្បាណកវគ្គ ទី៧

CS vin.pv.01.1.01.5.7 | ភាគ ទី១២

(៧. សប្បាណកវគ្គ)

[១២៦] ភិក្ខុក្លែងធ្វើសត្វឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងខទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលខទាយិមានអាយុក្លែងធ្វើសត្វឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ ហេ។

[១២៧] ភិក្ខុ ដឹងហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដឹងហើយ ប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ ហេ។

[១២៨] ភិក្ខុ ដឹងហើយ សើវេរិអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាម ធម៌ហើយ ដើម្បីកម្មថ្មីទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដឹងហើយ សើវេរិអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាមធម៌ហើយ ដើម្បីកម្មថ្មីទៀត។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ ហេ។

[១២៩] ភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទុដ្ឋល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ដឹងហើយបិទបាំងទុដ្ឋល្លាបត្តិ របស់ភិក្ខុផង

ភ្នាក់ ១ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើង អំពីកាយនិងវាចា និងចិត្ត។ បេ។

[១៣០] ភិក្ខុដឹងហើយ ឱ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង នគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបានដឹងហើយ ឱ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនគ្រប់២០។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង ឡើង ដោយសមុដ្ឋាន ៣។ បេ។

[១៣១] ភិក្ខុដឹងហើយ បបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយតែមួយ ជា មួយដឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត (គិតនឹងរាងស្នូលព្រះរាជធានីជាដើម) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប បបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយនឹងពួកជនមានថេយ្យចិត្ត។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពី កាយវាចានិងចិត្តក៏មាន។ បេ។

[១៣២] ភិក្ខុបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគ រសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប បបួលគ្នាដើរទៅកាន់ ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។ បេ។

[១៣៣] កាលបើសង្ឃសុត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង ទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអវិជ្ជភិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលអវិជ្ជភិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត កាលបើសង្ឃសុត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ចេញ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និង ចិត្ត។ បេ។

[១៣៤] ភិក្ខុ ដឹងហើយ បរិភោគជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានវាទៈ ដូច្នោះ ដែលជាអ្នកមិនធ្វើតាមអនុធម៌¹²⁾ ទាំងមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿង ដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ដឹងហើយ បរិភោគជាមួយ នឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលមានវាទៈដូច្នោះ មិនធ្វើតាមអនុធម៌ ទាំងមិនលះបង់នូវ ទិដ្ឋិ នោះចេញ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣។ បេ។

[១៣៥] ភិក្ខុដឹងហើយសង្គ្រោះសមណុទ្ទេស (សាមណេរ) ដែល សង្ឃបានធ្វើនាសនកម្មដូច្នោះហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង ទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួក ឆព្វគ្លីយភិក្ខុដឹងហើយសង្គ្រោះសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តាកៈ ដែលសង្ឃធ្វើនាសនកម្មដូច្នោះហើយ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាស មុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។ បេ។

ចប់ សប្បាណករគ្គ ទី៧។

ឧទ្ទាននៃសប្បាណករគ្គនោះ ដូច្នោះ

[១៣៦]

រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ១ រឿងភិក្ខុប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ១ រឿងភិក្ខុសើម្បីអធិករណ៍ ដែលសង្ឃរម្ងាប់ត្រឹមត្រូវ តាមធម៌ហើយ ១ រឿងភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ១ រឿងភិក្ខុឱ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានឆ្នាំមិនគ្រប់ម៉ែ ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវ ឆ្ងាយទៅជាមួយនឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ដោយបបួលគ្នា ១ (រឿងភិក្ខុមិន លះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿងភិក្ខុបរិភោគជាមួយ (នឹងភិក្ខុដែលមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿងភិក្ខុសង្គ្រោះសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃ ធ្វើនាសនកម្មហើយ ១។

សហធម្មិករគ្គ ទី៨

(៨. សហធម្មិករគ្គ)

[១៣៧] ភិក្ខុ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយតាមសិក្ខាបទដែល ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុក ហើយពោលតបវិញថា នៃអារុសោ ខ្ញុំ មិន ទាន់សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុទៀត ដែលជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែល

[១៤៩]

រឿងភិក្ខុដែលគេប្រដៅដោយសហធម៌ (សិក្ខាបទ)១ រឿងភិក្ខុពោលតិះដៀលវិន័យ ១ រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើជាមិនដឹងសិក្ខាបទ១ រឿងភិក្ខុប្រហារភិក្ខុផងគ្នា១ រឿងភិក្ខុលើកលំពែងគឺបាតដៃ១ រឿងភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល១ រឿងភិក្ខុក្លែងញាំងសេចក្តីរង្វៀសឱ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា១ រឿងភិក្ខុអែបស្តាប់ភិក្ខុដែលឈ្មោះគ្នា១ រឿងភិក្ខុឱ្យឆន្ទៈដល់កម្មដែលប្រកបដោយធម៌១ រឿងភិក្ខុមិនបានឱ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកទីវិនិច្ឆ័យ១ រឿងសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឱ្យចិវដល់ភិក្ខុ១ រឿងភិក្ខុបង្កោនលាភសង្ឃ ដើម្បីបុគ្គលវិញ១។

រាជវគ្គ ទី៩

CS vin.pv.01.1.01.5.9 | ភាគ ទី១២

(៩. រាជវគ្គ)

[១៥០] ភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជា ដោយមិនបានថ្វាយដំណឹងជាមុន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះអានន្ទមានអាយុ មិនបានថ្វាយដំណឹងជាមុន ហើយចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២(ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ)។ បេ។

[១៥១] ភិក្ខុរើសរតនរត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបបានរើសរតនរត្ត។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ២។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។ បេ។

[១៥២] ភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅ កាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងវេលាវិកាល។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ៣។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ)។ បេ។

[១៥៣] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើបំពង់មូលនឹងផ្លឹងក្តី នឹងភ្នកក្តី នឹងស្នែងក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបមិនដឹងប្រមាណ ដើរសូមបំពង់មូលគេជាច្រើន។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។ បេ។

[១៥៤] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ឱ្យគេធ្វើគ្រែខ្ពស់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។ បេ។

[១៥៥] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលញាត់ដោយសំឡី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឱ្យគេធ្វើគ្រែខ្ពះ តាំងខ្ពះ ដែលញាត់ដោយសំឡី។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។ បេ។

[១៥៦] ភិក្ខុ ឱ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ ឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឱ្យធ្វើសំពត់និសីទនៈមិនត្រូវខ្នាត។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦។ បេ។

[១៥៧] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់គ្របកម ឬដំបៅឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់គ្របកម ឬដំបៅមិនត្រូវខ្នាត។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។ បេ។

[១៥៨] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់តូចទឹកភ្លៀងកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់តូចទឹកភ្លៀងមិនត្រូវខ្នាត។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦។ បេ។

[១៥៩] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើចីវរប៉ុនគ្នានឹងចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះនន្ទមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះនន្ទមានអាយុ ប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនគ្នា នឹងចីវរព្រះសុគត។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។ ហេ។

ចប់ រាជវគ្គ ទី៩។

ឧទ្ទាននៃរាជវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[១៦០]

រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង១ រឿងភិក្ខុរើសរតនវត្ត១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក១ រឿងភិក្ខុឱ្យគេ ធ្វើបំពង់មូល១ រឿងភិក្ខុឱ្យគេធ្វើគ្រែ១ រឿងភិក្ខុឱ្យគេធ្វើគ្រែ ញាត់ដោយសំឡឹង រឿងភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ ១ រឿងភិក្ខុឱ្យគេធ្វើ សំពត់គ្រប់កម្មបដិបោងរឿងភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់ដូតទឹកភ្លៀង១ រឿងភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនគ្នានឹងចីវរព្រះសុគត។

ចប់ បាចិត្តិយៈ ៩២ តែប៉ុណ្ណោះ។

ឧទ្ទាននៃវគ្គទាំងនោះ ដូច្នោះ

[១៦១]

វគ្គទាំងនោះ មាន៩ គឺ មុសាវាទវគ្គ១ ភូតតាមវគ្គ១ ឱវាទវគ្គ១ ភោជនវគ្គ១ អចេលកវគ្គ១ សុរាបាណកវគ្គ១ សប្បាណកវគ្គ១ សហធម្មិកវគ្គ១ រាជវគ្គ១។

(បាដិទេសនីយកណ្តៈ ទី៦)

CS [vin.pv.01.1.01.6](#) | ភាគ ទី១២

(៦. បាដិទេសនីយកណ្តៈ)

[១៦២] សួរថា សិក្ខាបទណាមានឈ្មោះថាបាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលក្នុង នឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ(នូវអំណាចប្រយោជន៍ទាំង១០) បានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដោយដែរបស់ ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីមិទមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រុក សិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ទទួលអាមិសៈ អំពីដៃភិក្ខុនីមិទមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅចន្លោះស្រុក។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ គឺតាំង ឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើង អំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន។ ហេ។

[១៦៣] ភិក្ខុមិនបានឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្ហាប់បញ្ហា ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជ គ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនបានឃាត់ភិក្ខុនី ដែល កំពុងបង្ហាប់បញ្ហា (ឱ្យប្រគេនបាយសម្លដល់ភិក្ខុ) សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយ សមុដ្ឋាន២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្តក៏មាន។ ហេ។

[១៦៤] ភិក្ខុទទួលខាទនីយៈឬភោជនីយៈ ដោយដែរបស់ខ្លួន ក្នុង ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតឱ្យជាសេក្ខត្រកូល ឆាន់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ បាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប មិនដឹងប្រមាណហើយទទួល។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ២។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំង ឡើងអំពីវាចាក៏មាន។ ហេ។

[១៦៥] ភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈក្នុងព្រៃ ទទួលខាទនីយៈឬភោជនីយៈ ដែលទាយកមិនបានឱ្យដំណឹងជាមុន ដោយដែរបស់ខ្លួន ក្នុងអាមាម ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើន រូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប កាលបើចោរនៅអាស្រ័យក្នុងអាមាម ក៏មិនបានប្រាប់គេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មាន អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនបានតាំងឡើង អំពី ចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចាចិត្តក៏មាន។ ហេ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ ៤ តែប៉ុណ្ណោះ។

[១៦៦]

រឿងភិក្ខុទទួលខាននីយភោជនីយាហារ អំពីភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ១ រឿងភិក្ខុមិនឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្ហាបបញ្ជា១ រឿងភិក្ខុទទួលខាននីយភោជនីយាហារ ក្នុងសេត្តត្រកូល១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈក្នុងព្រៃ១ បាដិទេសនីយៈទាំង៤ ដូច្នោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសម្តែងហើយ។

(សេខិយកណ្ណៈ ទី៧)

CS [vin.pv.01.1.01.7](#) | ភាគ ទី១២

(៧. សេខិយកណ្ណៈ)

បរិមណ្ឌលវគ្គ ទី១

CS [vin.pv.01.1.01.7.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បរិមណ្ឌលវគ្គ)

[១៦៧] សួរថា អាបត្តិទុក្ខដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគអរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០) បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀកយីករយាកខាងមុខខាងក្រោយ អាបត្តិទុក្ខដ នោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុស្លៀកស្បង់រយីករយាកខាងមុខខ្លះ ខាងក្រោយខ្លះ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បេ។

[១៦៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់ចីពរយីករយាក ខាងមុខក្តី ខាងក្រោយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ដណ្តប់ចីពរ រយីករយាកខាងមុខខ្លះ ខាងក្រោយខ្លះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា។ បេ។

[១៦៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុបើកកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុង បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៧០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុបើកកាយ អង្គុយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋម បារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៧១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាច់ដៃក្តី ជើងក្តី ដើរចូលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ក្រមាច់ដៃខ្លះ ជើងខ្លះ ដើរទៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៧២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាច់ដៃក្តី ជើងក្តី អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ក្រមាច់ដៃខ្លះ ជើងខ្លះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយ សមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៧៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ក្រឡេកមើលពីសពាស ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៧៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាសអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ ក្រឡេកមើលពីសពាស អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយ សមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។ បេ។

[១៧៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុ សើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុង

[១៨៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទួរក្បាលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុដណ្តប់គ្រលុំ កាយព្រមទាំងក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយ សមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទួរក្បាលនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្របោមក្បាលដង្កង់ នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស ទទួលចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុង បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសម្បឱ្យច្រើន (លើសបាយ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឱ្យកំពុង (ហួសមាត់បាត្រ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

ចប់ ខម្ពកតវគ្គ ទី៣។

បិណ្ឌបាតវគ្គ ទី៤

CS [vin.pv.01.1.01.7.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. បិណ្ឌបាតវគ្គ)

[១៩៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបិណ្ឌបាតមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស បរិភោគបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[១៩៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយឱ្យខ្ទងក្នុងទីនោះ។ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០០] ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគសម្បច្រើនជាង (បាយ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតច្រមចុះអំពីកំពូលបាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយលុបសម្ប ឬម្ហូប ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សុំសម្បបាយបម្រុងខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរ សារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ទៅសុំសម្បខ្លះ បាយ ខ្លះ បម្រុងខ្លួនឯង ហើយឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្តក៏មាន។

[២០៤] ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្គាល់ដោយការលើកទោសគេ រឺពើមើលបាត្រភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធតបាធាន្ត១៣¹³) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធតបាធាន្ត១៤ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

ចប់ បិណ្ឌបាតវគ្គ ទី៤។

កពទ្យវគ្គ ទី៥

CS [vin.pv.01.1.01.7.5](#) | ភាគ ទី១២

(៥. កពទ្យវគ្គ)

[២០៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលដែលពុទ្ធតបាធាន្តទាន់ដល់មាត់ ក៏ហាមាត់ចាំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគញាត់ម្រាមដៃទាំង អស់ទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២០៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ និយាយទាំងពុទ្ធតបាធាន្តនៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចានិងចិត្ត។

[២១០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋម បារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២១១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគខាំកាត់ពុទ្ធតបាធាន្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២១២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបៀមទុលថ្កាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២១៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគរលាស់ដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២១៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឱ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២១៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលៀនអណ្តាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២១៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឱ្យឮផ្លូវៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

ចប់ កពទ្យវគ្គ ទី៥។

សុរុសុរវគ្គ ទី៦

CS [vin.pv.01.1.01.7.6](#) | ភាគ ទី១២

(៦. សុរុសុរវគ្គ)

[២១៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឱ្យឮសុរុសុរ (គ្រូកៗ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសថ្មី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ផឹកទឹកដោះស្រស់ឱ្យឮ សុរុសុរ(គ្រូកៗ)។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២១៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលិទ្ធដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[២៣១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ។

[២៣២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ។

[២៣៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលទទួរក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ។

[២៣៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើផែនដី សម្តែង ធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ។

[២៣៥] ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាប សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ។

[២៣៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ។

[២៣៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយសម្តែង ធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរអំពីមុខ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា និងចិត្ត។

[២៣៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា និងចិត្ត។

[២៣៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរលើបន្ទាប់ខ្នោះ ឬ បស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង អំពីវាចា។

[២៤០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាប់ខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ស្មោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់លើ (រុក្ខជាតិដើមឈើ) ដែលមានពណ៌ខៀវស្រស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា។

[២៤១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាប់ខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ស្មោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្តិ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានបន្ទាប់ខ្នោះខ្លះ បស្សៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់ក្នុងទឹក។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើង អំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា។

ចប់ បាទុកាវគ្គ ទី៧។

សេក្ខិយវគ្គ គឺវគ្គដែលភិក្ខុត្រូវសិក្សា មាន៧៥ ចប់ តែប៉ុណ្ណោះ។

ចប់ កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈ ក្នុងមហាវិភង្គ។

ឧទ្ទាននៃសេក្ខិយវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[២៤២]

រឿងភិក្ខុត្រូវស្លៀកដណ្តប់ ឱ្យជាបរិមណ្ឌល១ រឿងភិក្ខុបិទបាំងកាយ១ រឿងភិក្ខុសង្កមឱ្យល្អ១ រឿងភិក្ខុមានភ្នែកដាក់ចុះ១ រឿងភិក្ខុសើយចីរវ១ រឿងភិក្ខុធ្វើសំឡេងខ្លាំង ១ រឿងភិក្ខុគ្រឿងលែងអរយវៈបីយ៉ាង១ រឿងភិក្ខុស្លឹមចង្កេះ១ រឿងភិក្ខុទទួរក្បាល១ រឿងភិក្ខុចំអើតជើង ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាត ដោយគោរព ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតមានសេចក្តីសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតឱ្យមានសម្តែងស្មើគ្នា១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាត ឱ្យត្រឹមស្មើមាត់បាត្រ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតមានសេចក្តីសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឱ្យស្មើ១ រឿង

ភិក្ខុឆាន់សម្បជញ្ញីនឹងបាយ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ច្រមុះអំពីកំពូលបាយ១ រឿងភិក្ខុកាយបាយលុបសម្បបូម១ រឿងភិក្ខុសុំ
បិណ្ណបាត១ រឿងភិក្ខុសម្គាល់គិតនឹងលើកទោស១ រឿងភិក្ខុមិនធ្វើពុទ្ធតបាយឱ្យធំហួសប្រមាណ១ រឿងភិក្ខុធ្វើពុទ្ធតបាយឱ្យ
បរិមណ្ឌល១ រឿងភិក្ខុហាមាត់ចាំពុទ្ធតបាយ១ រឿងភិក្ខុញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់១ រឿងភិក្ខុនិយាយទាំងអាហារនៅក្នុង
មាត់១ រឿងភិក្ខុបោះដុំបាយបរិភោគ១ រឿងភិក្ខុខាំកាត់ពុទ្ធតបាយ១ រឿងភិក្ខុឆាន់អាហារបៀមទុលថ្កាស់១ រឿងភិក្ខុឆាន់រលាស់ដៃ១
រឿងភិក្ខុឆាន់ឱ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ ១ រឿងភិក្ខុលៀនអណ្តាត១ រឿងភិក្ខុឆាន់ពូស្រចបុប្ផ ពូស្រសុរុសុរុ រឿងភិក្ខុឆាន់ លិទ្ធដៃ១
រឿងភិក្ខុឆាន់លិទ្ធបាត្រ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់១ រឿងភិក្ខុយកដៃដែលប្រឡាក់អាមិសទៅទទួលភាជន៍ទឹក១ រឿងភិក្ខុចាក់
ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ១ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនបានសម្តែងព្រះសន្ធិម្មដល់មនុស្សដែលមានឆត្រក្នុងដៃ និងមនុស្ស
ដែលមានដំបងក្នុងដៃ និងមនុស្សដែលមានគ្រឿងសស្រ្តានិងអាវុធក្នុងដៃ និងមនុស្សពាក់ទ្រនាប់ ជើង ពាក់ស្បែកជើង
បិតនៅលើឃាននិងលើដំណែក អង្គុយ ត្របោមក្បាលជង្គង់ ជួតក្បាល ទទួរក្បាល និងមិនអង្គុយ លើផែនដី សម្តែងធម៌ដល់
មនុស្សដែលអង្គុយនៅលើអាសនៈ មិនអង្គុយលើអាសនៈទាប សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ លើអាសនៈខ្ពស់ មិនឈរ
សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ មិនដើរក្រោយ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរមុន មិនដើរក្រៅផ្លូវ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលដើរតាមផ្លូវ រឿងភិក្ខុមិនត្រូវឈរបន្ទាបដៃខ្នោះ ឬបស្ស្រាវៈ និងមិនត្រូវបន្ទាបដៃខ្នោះ ឬបស្ស្រាវៈ លើរត្តស្រស់និងទឹក។

ឧទ្ទាននៃវគ្គទាំងនោះ ដូច្នោះ

កតាបត្តិវារៈ ទី២

CS [vin.pv.01.1.02](#) | ភាគ ទី១២

(២. កតាបត្តិវារៈ)

(បារាជិកកណ្តុៈ ទី១)

CS [vin.pv.01.1.02.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បារាជិកកណ្តុៈ)

[២៤៣]

បរិមណ្ឌលវគ្គ១ ឧជ្ឈត្ថវគ្គ១ ឧម្ពកតវគ្គ១ បិណ្ណបាតវគ្គ១ កពឡវគ្គ១ សុរុសុរុវគ្គ១ បាទុការត្តិទីប្រាំពីរ១។

[២៤៤] ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មានយ៉ាង។ ភិក្ខុសេពមេចុនធម្មត្រូវអាបត្តិយ៉ាង គឺ សេពមេចុនធម្ម ចំពោះសរីរៈដែលសត្វមិន
ទាន់ស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក សេពមេចុនធម្ម ចំពោះសរីរៈដែលសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ បញ្ចូលអង្គជាតទៅក្នុងមាត់
ដែលហាតែមិនឱ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិយ៉ាងនេះឯង។

[២៤៥] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនឱ្យ ត្រូវអាបត្តិ គឺកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេ
មិនឱ្យ គួរដល់ថ្ងៃ៥ មាសកក្កិ លើសពី ៥ មាសកក្កិ ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ គួរដល់ថ្ងៃលើសពី ១
មាសកក្កិ ខ្លះពី៥មាសកក្កិ ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ គួរដល់ថ្ងៃ១មាសកក្កិ ខ្លះពី១មាសកក្កិ ដោយ
ថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យត្រូវអាបត្តិយ៉ាងនេះឯង។

[២៤៦] ភិក្ខុ ក្លែងធ្លាប់បង្ការកាយរបស់មនុស្ស ឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុ ក្លែងធ្លាប់បង្ការកាយរបស់មនុស្ស ឱ្យធ្លាក់ចុះ
ចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិយ៉ាងគឺ ជីករណ្តៅចំពោះមនុស្ស ដោយប៉ុនប៉ងថា អ្នកណានឹងមួយនឹងធ្លាក់ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើមនុស្ស
នោះ ធ្លាក់ទៅហើយកើតទុក្ខវេទនាឡើង ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុក្លែងធ្លាប់បង្ការកាយរបស់មនុស្ស ត្រូវ
អាបត្តិយ៉ាងនេះឯង។

[២៤៧] ភិក្ខុ ពោលអួតខត្តិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុ ពោលអួតខត្តិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែល
មិនពិត ត្រូវអាបត្តិគឺ ភិក្ខុ មានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ ពោលអួតខត្តិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត
ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនិយាយកុហកថា ភិក្ខុណានៅក្នុង វិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ
បើពុំដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុពោលអួតខត្តិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិយ៉ាងនេះឯង។

ចប់ បារាជិក ៤។

(សង្ស្រាវិសេសកណ្តុៈ ទី២)

CS [vin.pv.01.1.02.2](#) | ភាគ ទី១២

(២. សង្ហាទិសេសកណ្តំ)

[២៤៨] ភិក្ខុ ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុ ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ គិតព្យាយាមទាល់តែអសុចិ ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស គិតព្យាយាម តែអសុចិមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ គ្រាន់តែព្យាយាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៤៩] ភិក្ខុ ដល់ព្រមនូវកាយសំសគ្គៈ មួយអង្វើដោយមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ ភិក្ខុស្លាបអង្កែលកាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវ អាបត្តិសង្ហាទិសេស ស្លាបអង្កែលវត្ថុ ដែលជាប់ដោយកាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ស្លាបអង្កែលវត្ថុ ដែលជាប់ដោយ កាយ (ស្រ្តី) ដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៥០] ភិក្ខុ និយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយសម្តីអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ ភិក្ខុនិយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ ឬ បស្សារមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស និយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះអវយវៈ ពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមកខាងក្រោម ពីមណ្ឌលជង្គង់ ឡើងទៅខាងលើ រៀរលែងតែវច្ឆមគ្គ និងបស្សារមគ្គចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ និយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះវត្ថុជាប់នឹងកាយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[២៥១] ភិក្ខុ និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺ និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសម្លាត់មាតុគ្រាម ត្រូវ អាបត្តិសង្ហាទិសេស និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសម្លាត់បណ្តក ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុង សម្លាត់តិរច្ឆាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៥២] ភិក្ខុ ប្រព្រឹត្តការដឹកនាំ (ពាក្យប្រុសស្រី) ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ទទួលពាក្យ (ខាងប្រុស) ហើយទៅនិយាយល្បួងមើល (នឹងស្រី) ហើយ ត្រឡប់មកប្រាប់(ខាងប្រុស)វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស ទទួលពាក្យហើយ ទៅនិយាយល្បួងមើល តែមិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវ អាបត្តិចុល្ល័យ ទទួលពាក្យហើយ តែមិនទៅនិយាយល្បួងមើល មិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៥៣] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍ពីគេមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ឱ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលធ្វើ) កាលមើលមិនទាន់បូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ កាលបើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះ ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស។

[២៥៤] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើវិហារធំ ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ ឱ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ(ដែលប្រើគេឱ្យធ្វើ)កាលបើមិនទាន់បូកលាបដុំកំបោរ ឬ ដីស្អិតមួយដុំនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ កាលបើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស។

[២៥៥] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ មិនសូមឱកាសជាមុនសិន ហើយចោទ ដោយមានប្រាថ្នា ដើម្បីឱ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស និងទុក្ខដ ភិក្ខុសូមឱកាសជាមុន ហើយទើបចោទ ដោយមានប្រាថ្នានឹងជេរ ត្រូវអាបត្តិ៣ ចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត។

[២៥៦] ភិក្ខុ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យគ្រឿងអាងណាមួយ គ្រាន់តែជាលេសនៃអធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ ត្រូវ អាបត្តិ៣គឺ ភិក្ខុមិនសូមឱកាស (ជាមុន) ហើយចោទ ដោយមានប្រាថ្នា ដើម្បីឱ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស និងទុក្ខដ សូម ឱកាស (ជាមុន) ហើយចោទ ដោយមានប្រាថ្នានឹងជេរ ត្រូវអាបត្តិ៣ចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត។

[២៥៧] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃ បានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ដំបូង) ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្ម វាចាចប់។

[២៥៨] ពួកភិក្ខុ អ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ កាលបើ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិន លះបង់ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាដំបូង) ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវសង្ហាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់។

[២៥៩] ភិក្ខុ ដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃ បានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវ អាបត្តិ៣គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាដំបូង) ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស ក្នុងខណៈ សូត្រកម្មវាចាចប់។

[២៦០] ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសន កម្ម អស់វារៈជាគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ដំបូង) ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ហាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់។

ចប់ សង្ហាទិសេស ១៣។

(និស្សគ្គិយកណ្តៈ ទី៣)

(៣. និស្សគ្គិយកណ្តៈ)

កបិនវគ្គ ទី១

(១. កបិនវគ្គ)

- [២៦១] ភិក្ខុទុកអតិវេកចីវរឱ្យកន្លងហួស១០ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦២] ភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ អស់មួយរាត្រី ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦៣] ភិក្ខុទទួលអកាលចីវរ ហើយទុកឱ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦៤] ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាងចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឱ្យលាង លុះឱ្យលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦៥] ភិក្ខុទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦៦] ភិក្ខុ សូមចីវរនឹងគហបតីក្តី គហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ភិក្ខុកំពុងសូម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦៧] ភិក្ខុ សូមចីវរនឹងគហបតីក្តី នឹងគហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ឱ្យច្រើនលើសពីស្បង់និងចីពរនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦៨] ភិក្ខុ ដែលគេមិនបានបរវារណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅ រកគហបតី ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ (ចង់បានឱ្យល្អហួសហេតុ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ លុះកំណត់ចីវរបានហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៦៩] ភិក្ខុដែលគេមិនបានបរវារណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតីទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ លុះកំណត់ក្នុងចីវររួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៧០] ភិក្ខុឱ្យចីវរសម្រេចបានដោយការតឹងទារឱ្យលើសអំពី៣ដង ដោយការឈរឱ្យលើសអំពី៦ដង ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យចីវរសម្រេច កាលបើចីវរសម្រេចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

ចប់ កបិនវគ្គ ទី១។

កោសិយវគ្គ ទី២

(២. កោសិយវគ្គ)

- [២៧១] ភិក្ខុ ឱ្យគេធ្វើសន្តតលាយដោយសូត្រ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៧២] ភិក្ខុ ឱ្យគេធ្វើសន្តតដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៧៣] ភិក្ខុធ្វើសន្តតថ្មី មិនលាយរោមចៀមសម្រាប់មួយជញ្ជីង រោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជីង ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៧៤] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ៗឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៧៥] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតសម្រាប់អង្គុយថ្មី មិនលាយសន្តតចាស់ មួយចំអាមព្រះសុគត ដោយជុំវិញ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឱ្យគេធ្វើ លុះប្រើឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។
- [២៧៦] ភិក្ខុទទួលរោមចៀម ហើយនាំយកឱ្យកន្លងហួស៣យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ឈានជំហានដំបូង ឱ្យកន្លងហួស៣យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទី២ ឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៧៧] ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាងរោមចៀម ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឱ្យគេលាង លុះប្រើឱ្យគេលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៧៨] ភិក្ខុទទួលរូបិយៈ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៧៩] ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូរ ដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេងៗ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រព្រឹត្ត (ការលក់ដូរ) លុះប្រព្រឹត្តរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨០] ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូររបស់មានប្រការផ្សេងៗ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលខ្លួនប្រព្រឹត្ត លុះប្រព្រឹត្តរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

ចប់ កោសិយវគ្គ ទី២។

បត្តវគ្គ ទី៣

CS [vin.pv.01.1.02.3.3](#) | ភាគ ទី១២

(៣. បត្តវគ្គ)

[២៨១] ភិក្ខុទុកអតិវេកបាត្រ ឱ្យកន្លងហួស១០ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨២] ភិក្ខុមានបាត្រ មានចំណងមិនទាន់ដល់៥អង្កី ហើយសូមបាត្រថ្មីដទៃទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូមលុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨៣] ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងឡាយហើយ ទុកឱ្យកន្លងហួស៧ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨៤] ភិក្ខុស្វែងរកស្បែកសាជិកចីវរ(សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង) ក្នុងកាលដំលើសអំពីខែខាងចុងនៃដូរក្តៅ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលស្វែងរក លុះស្វែងរកបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨៥] ភិក្ខុឱ្យចីវរដល់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយខ្លួនឯង ហើយក្រោធអាក់អន់ចិត្ត ក៏ដណ្តើមយកវិញ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដណ្តើម លុះដណ្តើមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨៦] ភិក្ខុសូមអំបោះដោយខ្លួនឯង យកមកឱ្យជាងតម្បាញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើគេឱ្យត្បាញ លុះប្រើគេឱ្យត្បាញរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨៧] ភិក្ខុដែលគេមិនបានបរិវារណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅ រកជាងតម្បាញរបស់គហបតីមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ ក្នុងចីវរ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំណត់ លុះកំណត់រួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨៨] ភិក្ខុទទួលអច្ឆេកចីវរទុកឱ្យកន្លងហួសសម័យនៃចីវរកាលទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៨៩] បណ្តាចីវរទាំង៣ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាកលើស ៦រាត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[២៩០] ភិក្ខុដឹងថា លាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្ហោនទៅ (ដើម្បីសង្ឃ) ត្រឡប់បង្ហោនមក ដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលបង្ហោនមក លុះបង្ហោនបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

ចប់ បត្តវគ្គ ទី៣។

ចប់ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០។

(បាចិត្តិយកណ្ណៈ ទី៤)

CS [vin.pv.01.1.02.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. បាចិត្តិយកណ្ណ)

មុសាវាទវគ្គ ទី១

CS [vin.pv.01.1.02.4.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. មុសាវាទវគ្គ)

[២៩១] ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាប់ត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក ដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាប់ត្តិ៥គឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា លាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ ពោលអួតនូវឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក ភិក្ខុចោទ ភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាប់ត្តិបារាជិកមិនមានមូល ត្រូវអាប់ត្តិសង្សាទិសេស ភិក្ខុពន្យល់គេថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត បើគេដឹង ច្បាស់ ត្រូវអាប់ត្តិចុល្លច្នៃ បើគេមិនដឹងច្បាស់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ និយាយកុហក (តាមធម្មតា) ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលសម្បជានមុសាវាទ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាប់ត្តិទាំង៥នេះឯង។

[២៩២] ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ពោលចាក់ដោតឧបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ ពោលចាក់ដោតអនុបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្ខដ។

[២៩៣] ភិក្ខុបង្កពាក្យញុះញង់ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ភិក្ខុបង្កពាក្យញុះញង់ ដល់ឧបសម្ប័ន្ធផងគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ បង្កពាក្យញុះញង់ដល់ អនុបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។

[២៩៤] ភិក្ខុបង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលបង្រៀន ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗបទ។

[២៩៥] ភិក្ខុសម្រេចការដេក ជាមួយនឹងអនុបសម្ប័ន្ធ លើស ២-៣ រាត្រីឡើងទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ ដែល ប្រោសដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[២៩៦] ភិក្ខុសម្រេចការដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រោសដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវ អាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[២៩៧] ភិក្ខុសម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមដោយវាចាលើសអំពី ៥.៦ ម៉ាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុង សម្តែង ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈរាល់ៗបទ។

[២៩៨] ភិក្ខុប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមានពិតប្រាកដ ដល់អនុបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់ លុះ ប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[២៩៩] ភិក្ខុប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់ លុះប្រាប់រួច ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០០] ភិក្ខុដឹកដី ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលផ្តងនឹងដឹក) ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗវារៈដែលដឹក។

ចប់ មុសាវាទវគ្គ ទី១។

ភូតតាមវគ្គ ទី២

CS vin.pv.01.1.02.4.2 | ភាគ ទី១២

(២. ភូតតាមវគ្គ)

[៣០១] ភិក្ខុធ្វើភូតតាមឱ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលផ្តងនឹងធ្វើឱ្យឃ្លាតចាកទី) ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលប្រហារ។

[៣០២] ភិក្ខុពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ កាលបើអញ្ញាវាទកម្ម ដែលសង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ ភិក្ខុពោលបិទ បាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ កាលបើអញ្ញាវាទកម្ម ដែលសង្ឃបានលើកឡើងហើយ ភិក្ខុនៅតែពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០៣] ភិក្ខុឱ្យភិក្ខុដទៃពោលទោសភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេពោលទោស លុះឱ្យគេពោលទោស ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០៤] ភិក្ខុលាគ្រែក្តី តាំងក្តី ពូកក្តី កៅអីក្តី ជារបស់សង្ឃ ទុកក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀត ឱ្យសាយកមកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ឈានជំហានជាដំបូង ឱ្យកន្លងហួសលេខុបាត ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទី២ ឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០៥] ភិក្ខុក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ហើយមិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀតឱ្យសាយកមក ទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ឈានជំហានជាដំបូងឱ្យកន្លងផុតរបងទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទី២ ឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០៦] ភិក្ខុដឹងថា មានភិក្ខុផងគ្នាចូលទៅមុន ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ហើយចូលទៅជ្រៀតប្រៀតទៅសម្រេចការដេក ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបដេក លុះដេកស៊ប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០៧] ភិក្ខុក្រោធអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញភិក្ខុផងគ្នាចាកវិហារជារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទង់ទាញ លុះទង់ទាញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០៨] ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្តុំទុកជ្រុងថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយសង្កត់ លុះអង្គុយសង្កត់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣០៩] ភិក្ខុធ្វើការប្រក់បានត្រឹមតែ ២.៣ ជាន់ កាលបើប្រក់ឱ្យលើសអំពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រក់ លុះប្រក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១០] ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ ស្រោចស្មៅក្តី ដីក្តី ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងស្រោច លុះស្រោច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

ចប់ ភូតតាមវគ្គ ទី២។

ឱវាទវគ្គ ទី៣

CS [vin.pv.01.1.02.4.3](#) | ភាគ ទី១២

(៣. ឱវាទវគ្គ)

[៣១១] ភិក្ខុ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលទូន្មាន លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១២] ភិក្ខុទូន្មានពួកភិក្ខុនី ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១៣] ភិក្ខុចូលទៅកាន់សម្លាក់ភិក្ខុនី ហើយទូន្មានពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១៤] ភិក្ខុនិយាយថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិ ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១៥] ភិក្ខុឱ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឱ្យ លុះឱ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១៦] ភិក្ខុដេរចីវរឱ្យភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ ថ្ងៃ (ដែលដេរ)។

[៣១៧] ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរទៅ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១៨] ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឡើងជិះ លុះឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣១៩] ភិក្ខុដឹងហើយ ឆាន់បិណ្ណបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣២០] ភិក្ខុមួយរូប សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែមួយរូប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

ចប់ ឱវាទវគ្គ ទី៣។

ភោជនវគ្គ ទី៤

CS [vin.pv.01.1.02.4.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. ភោជនវគ្គ)

[៣២១] ភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសម្លាប់ ឬរោងឆាន់ ឱ្យលើសអំពីម្តងទៅ ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈ ដែលលេបចូលទៅ។

[៣២២] ភិក្ខុឆាន់គណភោជន ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣២៣] ភិក្ខុឆាន់បរម្យភោជន ត្រូវអាប់ត្ថិ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣២៤] ភិក្ខុទទួលនំបានត្រឹម ២.៣ បាត កាលបើទទួលឱ្យលើសពីនោះទៅ ត្រូវអាប់ត្ថិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹង ទទួល លុះទទួល ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ។

[៣២៥] ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ បែរទៅឆាន់ខាននីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលជាអនតិវិត្តៈ ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣២៦] ភិក្ខុ បរវណ្ណបង្ខំភិក្ខុផងគ្នាដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ ដោយខាននីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលជាអនតិវិត្តៈ ត្រូវអាប់ត្ថិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញ នឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់តាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង លុះឆាន់រួចស្រេចហើយ ត្រូវ អាប់ត្ថិ២ ចាចិត្តិយៈ។

[៣២៧] ភិក្ខុឆាន់ខាននីយៈ ឬភោជនីយៈ ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាប់ត្ថិ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣២៨] ភិក្ខុឆាន់ខាននីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលខ្លួនធ្វើឱ្យជាសន្តិធំ ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវ អាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣២៩] ភិក្ខុសូមបណ្ឌិតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងមកឆាន់ ត្រូវអាប់ត្ថិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣៣០] ភិក្ខុលេបអាហារ ដែលគេមិនបានប្រគេន ឱ្យចូលទៅ តាមមុខទ្វារ ត្រូវអាប់ត្ថិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែល លេបចូលទៅ។

ចប់ ភោជនវគ្គ ទី៤។

អចេលកវគ្គ ទី៥

CS [vin.pv.01.1.02.4.5](#) | ភាគ ទី១២

(៥. អចេលកវគ្គ)

[៣៣១] ភិក្ខុឱ្យខាននីយៈឬភោជនីយៈ ដល់អចេលកក្តី បរិព្វជកក្តី បរិព្វជិកាភិ ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ក្នុង ប្រយោគដែលរៀបនឹងឱ្យ លុះឱ្យ ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ។

[៣៣២] ភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរមក យើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត (លុះថាដូច្នោះហើយ) ក៏ឱ្យគេឱ្យ ឬមិនឱ្យគេឱ្យ (អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនឱ្យត្រឡប់មកវិញ ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹង បញ្ជូនឱ្យត្រឡប់វិញ លុះបញ្ជូនឱ្យត្រឡប់វិញ ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ។

[៣៣៣] ភិក្ខុចូលទៅអង្គុយក្នុង (ផ្ទះនៃ) ត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (ស្វាមិនិងភរិយា) ត្រូវអាប់ត្ថិ ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយហើយ ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ។

[៣៣៤] ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈ ជាទីស្ងាត់កំបាំងភ្នែក ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាប់ត្ថិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយ ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ។

[៣៣៥] ភិក្ខុមួយរូប សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ (កំបាំងគ្រឿក) ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ក្នុង ប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយ ត្រូវអាប់ត្ថិ២ចាចិត្តិយៈ។

[៣៣៦] ភិក្ខុអ្នកទទួលនិមន្តគេហើយ ឈ្មោះថាជាអ្នកមានភត្តហើយ មិនលាភិក្ខុផងគ្នា ដែលមាននៅ ហើយចៀសចេញទៅក្នុងត្រកូល ទាំងឡាយ (ឯទៀត) ក្នុងកាលមុនភត្តិ ក្រោយភត្តិ ត្រូវអាប់ត្ថិ២គឺ ឈានជំហានទី១ កន្លងហួសធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាប់ត្ថិ១ក្នុង ឈាន

ជំហានទី២ ឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៣៧] ភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈ ឱ្យលើសកំណត់ខែ ដែលគេបរាវណា ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៣៨] ភិក្ខុ ទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលលើកចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទីដែលឈរ មើល។

[៣៣៩] ភិក្ខុទៅនៅក្នុងកងទ័ពឱ្យលើសជាង ៣ រាត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនៅ លុះនៅ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤០] ភិក្ខុ ទៅកាន់ទីដែលគេត្រួតពល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទីដែលឈរមើល។

ចប់ អចេលកវគ្គ ទី៥។

សុរាមេរយវគ្គ ទី៦

CS [vin.pv.01.1.02.4.6](#) | ភាគ ទី១២

(៦. សុរាមេរយវគ្គ)

[៣៤១] ភិក្ខុដឹកទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយ គិតថា អាត្មាអញនឹងដឹក ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ប្រយោគដែលដឹកលេបចូលទៅ។

[៣៤២] ភិក្ខុធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឱ្យសើចដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃ (ចាក់ក្រឡេក) ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើឱ្យគេសើច លុះគេសើច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤៣] ភិក្ខុលេងទឹកត្រូវអាបត្តិ២ គឺភិក្ខុលេងទឹករាក់ក្រោមភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុលេងទឹកជ្រៅ លើភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤៤] ភិក្ខុធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ (នឹងបុគ្គលអ្នកសម្តែងធម៌ ឬ ធម៌) ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងធ្វើសេចក្តីមិន អើពើ លុះធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤៥] ភិក្ខុបន្លាចភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបន្លាច លុះបន្លាចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤៦] ភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងអាំង ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបង្កាត់ លុះបង្កាត់ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤៧] មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុ (អ្នកនៅក្នុងមជ្ឈិមបទេស) ងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលងូត លុះងូតរួច ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤៨] ភិក្ខុ មិនកាន់យកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើពណ៌ឱ្យខូចពាយ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើពណ៌ឱ្យខូចឯណានីមួយ ក៏ប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៤៩] ភិក្ខុរិកប្បចីវររបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខុមានាភិក្ខុ សាមណេរក្តី សាមណេរីក្តី មិនបានដកវិកប្បជាមុន ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវ អាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៥០] ភិក្ខុលាក់បាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្លឺចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងលាក់ លុះលាក់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

ចប់ សុរាមេរយវគ្គ ទី៦។

សប្បណាកវគ្គ ទី៧

CS [vin.pv.01.1.02.4.7](#) | ភាគ ទី១២

(៧. សប្បណាកវគ្គ)

[៣៥១] ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់សត្វ ឱ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់សត្វ ឱ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ៤គឺ ភិក្ខុដឹករណ្តៅមិន ចំពោះ (សត្វ ឬមនុស្ស) ដោយគិតថា អ្នកណាមួយនឹងធ្លាក់ស្លាប់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ មនុស្សធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះ ហើយស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក យក្សក្តី ប្រេតក្តី តិរច្ឆានមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិមូលក្តី តិរច្ឆានធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់សត្វឱ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ៤នេះឯង។

[៣៥២] ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៥៣] ភិក្ខុដឹងថា អធិករណ៍ដែលសង្ឃឱ្យរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ សើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសើវើ លុះសើវើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៥៤] ភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទុដ្ឋល្លាបត្តិ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ១គឺ បាចិត្តិយៈ។

[៣៥៥] ភិក្ខុដឹងថា បុគ្គលមានឆ្នាំខ្លះពី២០ ហើយឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យឧបសម្បទា លុះឱ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៥៦] ភិក្ខុដឹងហើយ បបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នានឹង ពួកឈ្មួញដែលគេចរាងឱ្យរួចពន្ធ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៥៧] ភិក្ខុបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយនឹងមាតុក្រាម ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៥៨] ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់រវៈ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៥៩] ភិក្ខុដឹងហើយបរិភោគរួមជាមួយគ្នា នឹងភិក្ខុដែលពោល ដូច្នោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះទិដ្ឋិនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបរិភោគរួម លុះបរិភោគរួម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៦០] ភិក្ខុដឹងថាសាមណេរដែលភិក្ខុឯទៀតឱ្យវិនាសទៅដូច្នោះ ហើយ ទៅប្រលោមយកមក ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រលោម លុះនិយាយប្រលោមហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

ចប់ សប្បាណករគ្គ ទី៧។

សហធម្មិករគ្គ ទី៨

CS [vin.pv.01.1.02.4.8](#) | ភាគ ទី១២

(៨. សហធម្មិករគ្គ)

[៣៦១] ភិក្ខុ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលដាស់តឿនប្រកបដោយធម៌ហើយ និយាយ(នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនុ៎ះនៅឡើយ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃដែលជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៦២] ភិក្ខុពោលបង្កាច់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងពោលបង្កាច់ លុះពោលបង្កាច់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៦៣] ភិក្ខុក្លែងធ្វើជារង្វេង (ក្លែងពើធ្វើជាមិនដឹង) ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់សូត្រប្រកាសទេ ភិក្ខុក្លែងធ្វើជារង្វេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃបានសូត្រប្រកាសហើយ នៅតែក្លែងធ្វើជារង្វេង ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ។

[៣៦៤] ភិក្ខុក្រោធអាក់អន់ចិត្ត ឱ្យប្រហារភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រហារ លុះប្រហារហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៦៥] ភិក្ខុក្រោធអាក់អន់ចិត្ត ងាជន្តលំពែងគឺបាតដៃដល់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងងាជន្ត លុះងាជន្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៦៦] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេស មិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងចោទ លុះចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៦៧] ភិក្ខុក្លែងបង្កសេចក្តីរង្ស៊ីសឱ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្កហេតុ លុះបង្ក (ហេតុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៣៦៨] កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ កំពុងប្រកួតប្រកាន់ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ភិក្ខុឈរអែបចាំស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា អញនឹងចាំស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទីដែលឈរស្តាប់។

[៣៦៩] ភិក្ខុបានឱ្យឆន្ទៈចំពោះកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយធម៌ លុះមកខាងក្រោយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងតិះដៀល លុះតិះដៀល ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧០] កាលបើពាក្យវិនិច្ឆ័យ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងជំនុំសង្ឃភិក្ខុមិនឱ្យឆន្ទៈ ហើយស្រាប់តែក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវ អាប់ត្តិ២គឺ កាលបើមិនទាន់លះបង់ហត្ថបាសបរិស័ទទៅទេ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះលះ (ហត្ថបាស) ចេញទៅហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧១] សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឱ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយភិក្ខុណាមួយ ត្រឡប់តិះដៀលជាខាងក្រោយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុង ប្រយោគដែលរៀបនឹងតិះដៀល លុះតិះដៀល ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧២] ភិក្ខុដឹងថាលាភជារបស់សង្ឃ គេបង្ហោនទៅដើម្បីសង្ឃរួចហើយ ត្រឡប់បង្ហោនមកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្ហោនទៅ លុះបង្ហោនទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

ចប់ សហធម្មិកវគ្គ ទី៨។

រាជវគ្គ ទី៩

CS [vin.pv.01.1.02.4.9](#) | ភាគ ទី១២

(៩. រាជវគ្គ)

[៣៧៣] ភិក្ខុ ដែលមិនទាន់បានទូលស្នើព្រះបរមក្សត្រ ឱ្យទ្រង់ជ្រាបជាមុនទេ ហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់ខាងក្នុងព្រះរាជដំណាក់ ត្រូវ អាប់ត្តិ២ គឺ ឈានជំហានទី១ ឱ្យកន្លងធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទី ២ ឱ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧៤] ភិក្ខុវេសយករតនវត្ថុ (គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់គ្រហស្ថ) ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងវេសយក លុះវេសយក ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧៥] ភិក្ខុមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាប់ត្តិ ២ គឺ ឈានជំហាន ទី ១ ឱ្យកន្លងហួស របងទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទី២ ឱ្យកន្លងទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧៦] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើបំពងមូលនឹងឆ្អឹងក្តី ភ្នកក្តី ស្នែងក្តី ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧៧] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួច ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧៨] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ញាត់ដោយសំឡី¹⁵⁾ ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួច ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៧៩] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើនិសីទនៈ ឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួច ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៨០] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម ឬដំបៅ ឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាប់ត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេ ធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៨១] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង ឱ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៣៨២] ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើចីវរ ប៉ុនចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាប់ត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើចីវរ ប៉ុនចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុង ប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេធ្វើ លុះឱ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិ២ចិត្តិយៈ ភិក្ខុឱ្យគេធ្វើចីវរ ប៉ុនចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាប់ត្តិ២ នេះឯង។

ចប់ រាជវគ្គ ទី៩។

ចប់ ពួកខុទ្ទកសិក្ខាបទ។

(បាដិទេសនីយកណ្ណៈ ទី៥)

CS [vin.pv.01.1.02.5](#) | ភាគ ទី១២

(៥. បាដិទេសនីយកណ្ណៈ)

[៣៨៣] ភិក្ខុទទួលខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង អំពីដៃភិក្ខុនីមិទ្ធិមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់ ត្រូវ អាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុទទួលខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង អំពីដៃភិក្ខុនីមិទ្ធិមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់ ត្រូវ អាបត្តិ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗរវៈដែលលេប ចូលទៅ ភិក្ខុទទួល ខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង អំពីដៃភិក្ខុនីមិទ្ធិមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២នេះឯង។

[៣៨៤] ភិក្ខុមិនហាមឃាត់ភិក្ខុនីដែលបង្គាប់ (ទាយកឱ្យប្រគេន របស់នេះ របស់នោះ) ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញ នឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ រវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣៨៥] ភិក្ខុទទួលខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ក្នុងត្រកូលដែល សង្ឃសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូល ដោយដៃខ្លួនឯង យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវបាដិទេសនីយៈគ្រប់ ៗ រវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៣៨៦] ភិក្ខុ (នៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃហើយ ទទួលខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឱ្យដំណឹងមកជាមុន ដោយដៃខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអាវាម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុ (នៅ) ក្នុងសេនាសនៈ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ហើយទទួលខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឱ្យដំណឹងមកជាមុនដោយដៃខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអាវាម ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ រវៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុ (នៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុង ព្រៃ ហើយទទួលខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឱ្យដំណឹងមកជាមុនដោយដៃខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអាវាម ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ឯង។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ៤។

(សេខិយកណ្ណៈ ទី៦)

CS [vin.pv.01.1.02.6](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៦. សេខិយកណ្ណំ)

វគ្គ ទី១

CS [vin.pv.01.1.02.6.1](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(១. បរិមណ្ឌលវគ្គោ)

[៣៨៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀកស្បង់ស្តុយមុខ ឬស្តុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀកស្បង់ ស្តុយមុខ ឬស្តុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀកស្បង់ស្តុយមុខ ឬស្តុយក្រោយ ត្រូវ អាបត្តិ១នេះឯង។

[៣៨៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឃុំចីពរឱ្យស្តុយមុខ ឬស្តុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។

[៣៨៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

[៣៩០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

[៣៩១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រវាសដៃ ឬជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

[៣៩២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រវាសដៃ ឬជើងក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ។

[៣៩៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរងាកមើលពីសពាស ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

[៣៩៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយងាកមើលពីសពាស ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

[៣៩៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចីរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។

[៣៩៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចីរអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។

ចប់ វគ្គ ទី១។

វគ្គ ទី២

CS [vin.pv.01.1.02.6.2](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(២. ឧជ្ឈត្តិកវគ្គោ)

- [៣៩៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដោយសំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៣៩៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយសំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៣៩៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោរា សំឡេងខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោរា សំឡេងខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រលែងកាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រវាសដៃទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយឆ្កាដៃក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរធ្វើក្បាលងេកងោកទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយធ្វើក្បាលងេកងោក ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។

ចប់ វគ្គ ទី២។

វគ្គ ទី៣

CS [vin.pv.01.1.02.6.3](#) | ភាគ ទី១២

(៣. ឧម្ភកតវគ្គោ)

- [៤០៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស្ទើមចង្កេះទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺទុក្ខដ។
- [៤០៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយស្ទើមចង្កេះក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤០៩] ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទួរក្បាលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺទុក្ខដ។
- [៤១០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទួរក្បាលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាត ដោយមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ងាកមើលពីសពាសទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសម្បុច្រើន (ជាងបាយ) ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឱ្យកំពុង ហួសពីកណ្តាប់បាត្រទៅ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

ចប់ វគ្គ ទី៣។

វគ្គ ទី៤

CS [vin.pv.01.1.02.6.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. បិណ្ឌបាតវគ្គោ)

- [៤១៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតដោយមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតងាកមើលពីសពាស ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤១៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយ (បាយ) ត្រង់ទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

- [៤២០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់សម្បច្រើន (ជាងបាយ) ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ច្រមចុះអំពីកំពូលបាយ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយលុបសម្ល ឬ ម្ហូបក្រៀម ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ខ្លួនមិនឈឺ សូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានសេចក្តីសម្គាល់ដើម្បីលើកទោស ហើយសម្លឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធបាយឱ្យធំ (ពេក) ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធបាយ ឱ្យវែង (ពេក) ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

ចប់ វគ្គ ទី៤។

វគ្គ ទី៥

CS [vin.pv.01.1.02.6.5](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៥. កពឡវគ្គ)

- [៤២៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលដែលពុទ្ធបាយ មិនទាន់ដល់មាត់ ហាមាត់ចាំ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤២៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ និយាយទាំងពុទ្ធបាយនៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ខាំកាត់ពុទ្ធបាយ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បៀមពុទ្ធបាយឱ្យទុលថ្ពាល់ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឱ្យជ្រុះ រោយរាយ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លៀនអណ្តាត ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ឮសូរផ្ទប់ៗ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។

ចប់ វគ្គ ទី៥។

វគ្គ ទី៦

CS [vin.pv.01.1.02.6.6](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៦. សុវសុវវគ្គ)

- [៤៣៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ឮសូរគ្រែកៗ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធដៃ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៣៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធបាត្រ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយ អាមិសៈ ទទួលផ្តិលទឹក ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ ទាំងគ្រាប់បាយ ចោលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

- [៤៤៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្ស មានឆក្រក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្ស មានដំបងក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្ស មានគ្រឿងសស្ត្រាក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្ស មានគ្រឿងអារុធក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។

ចប់ វគ្គ ទី៦។

វគ្គ ទី៧

CS [vin.pv.01.1.02.6.7](#) | ភាគ ទី១២

(៧. បាទុកវគ្គោ)

- [៤៤៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្ស ពាក់ទ្រនាប់ជើង ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៤៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលនៅលើដំណែក ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្ស ដែលជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលទទូរក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើផែនដីសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាប សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិ ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលដើរពីខាងមុខ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៥៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរបន្ទោធារៈ ឬបស្សារៈ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៦០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈ បស្សារៈ ឬ ស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើរត្នុខៀវស្រស់ ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។
- [៤៦១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈ បស្សារៈ ឬ ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈ បស្សារៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈ បស្សារៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ១នេះឯង។

ចប់ វគ្គ ទី៧។

ចប់ ពួកសេក្ខិយវគ្គ ៧៥។

ចប់ កតាបត្តិវារៈ ទី២។

វិបត្តិវារៈ ទី៣

CS [vin.pv.01.1.03](#) | ភាគ ទី១២

(៣. វិបត្តិវារោ)

[៤៦២] បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេធានធម៌ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលសេពមេធានធម៌ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន។ បើ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ

បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិទឹក អាចារវិបត្តិ។

ចប់ វិបត្តិវារ: ទី៣។

សង្កហិតវារ: ទី៤

CS [vin.pv.01.1.04](#) | ភាគ ទី១២

(៤. សង្កហិតវារ)

[៤៦៣] បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេចុនធម្ម លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ
ទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេចុនធម្ម លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិកង គឺ កងនៃបារាជិកាបត្តិក៏មាន កងនៃចុល្លយាបត្តិក៏មាន
កងនៃទុក្ខជាបត្តិក៏មាន។ បេ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់
ក្នុងទឹក លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាត់ច្រក:
បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិទឹក ទុក្ខជាបត្តិ។

ចប់ សង្កហិតវារ: ទី៤។

សមុដ្ឋានវារ: ទី៥

CS [vin.pv.01.1.05](#) | ភាគ ទី១២

(៥. សមុដ្ឋានវារ)

[៤៦៤] បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេចុនធម្ម តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ
ទាំង៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេចុនធម្ម តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បេ។ បណ្តា
សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន
ប៉ុន្មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើបន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក តាំងឡើង
ដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។

ចប់ សមុដ្ឋានវារ: ទី៥។

អធិករណវារ: ទី៦

CS [vin.pv.01.1.06](#) | ភាគ ទី១២

(៦. អធិករណវារ)

[៤៦៥] បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេចុនធម្ម ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ
ដែលសេពមេចុនធម្ម ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ បេ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ:
ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬ
ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។

ចប់ អធិករណវារ: ទី៦។

សមថវារ: ទី៧

CS [vin.pv.01.1.07](#) | ភាគ ទី១២

(៧. សមថវារ)

[៤៦៦] បណ្តាសមថ:ទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេចុនធម្ម រម្ងាប់ដោយសមថ:ប៉ុន្មាន។ បណ្តាសមថ:ទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ
ដែលសេពមេចុនធម្ម រម្ងាប់ដោយសមថ:៣គឺ សមុខារីន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍:ក៏មានខ្លះ សមុខារីន័យ និងតិណវត្តារកៈ:ក៏មានខ្លះ¹⁶⁾។ បេ។
បណ្តាសមថ:ទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក រម្ងាប់ដោយសមថ:ប៉ុន្មាន។
បណ្តាសមថ:ទាំង៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាត់ច្រក: បស្ស័វ: ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក រម្ងាប់ដោយសមថ:៣គឺ
សមុខារីន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍:ក៏មានខ្លះ សមុខារីន័យ និងតិណវត្តារកៈ:ក៏មានខ្លះ។

ចប់ សមថវារ: ទី៧។

សម្មត្ថយវារៈ ទី៨

CS [vin.pv.01.1.08](#) | ភាគ ទី១២

(៨. សម្មត្ថយវារៈ)

[៤៦៧] ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិក្តី គឺ សេពមេចុនធម្មនឹងសរីរៈដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក សេពមេចុនធម្ម និងសរីរៈដែលសត្វទំពាស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ បញ្ចូលអង្គជាតទៅក្នុងទ្វារមាត់ដែលហា តែមិនឱ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិកន្លែងនេះឯង។ បណ្តារិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិណា។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោក សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិទាំងនោះ ចាត់ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ២គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ្យវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិក៏ កងនៃបារាជិកាបត្តិក៏មាន កងនៃចុល្ល័យាបត្តិក៏មាន កងនៃទុក្ខជាបត្តិក៏មាន។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង២ អាបត្តិទាំងនោះ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺសម្មខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈក៏មានខ្លះ។ បេ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធាច្ឆារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធាច្ឆារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ១គឺ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធាច្ឆារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ១នេះឯង។ បណ្តារិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិនោះ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិនោះ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ អាបត្តិនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ១គឺ អាចារ្យវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិនោះ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ១ គឺកងនៃទុក្ខជាបត្តិ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិនោះ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង៧អាបត្តិនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣គឺ សម្មខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈ ក៏មានខ្លះ។

ចប់ សម្មត្ថយវារៈ ទី៨។

វារៈទាំង៨ ប្រការនេះ លោកកត់ត្រាទុកសម្រាប់ស្វាធាយ។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមហាវារៈនោះ ដូច្នេះ

[៤៦៨]

រឿងព្រះមានព្រះភាគ (ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនោះ) ក្នុងទីណា១ រឿងបញ្ញត្តិទាំង៤យ៉ាង១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិន័យ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង១ រឿងសង្គ្រោះអាបត្តិចូលនឹងវិបត្តិ១ សម្មជាន និងអធិករណ៍១ សមថៈ១ សម្មត្ថយៈ (ការរួបរួម)១។

កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈ ទី១

CS [vin.pv.01.1.09](#) | ភាគ ទី១២

(១.៩) កត្តបញ្ញត្តិវារៈ

(បារាជិកកណ្តុៈ ទី១)

CS [vin.pv.01.1.09.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បារាជិកកណ្តុៈ)

[៤៦៩] បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺសេពមេចុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក។ បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺសេពមេចុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងវេសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទិន្ធិភិក្ខុ ជាតូននៃកលន្ទសេដ្ឋី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលសុទិន្ធិភិក្ខុ ជាតូននៃកលន្ទសេដ្ឋី សេពមេចុនធម្មនឹងស្រ្តី ជាប្រពន្ធពីដើម។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ២ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមាន

ក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ។ សិក្ខាបទនោះ ជា សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជា សាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រេសទាំង៥ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា។ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ ឧទ្ទេសទី២។ បណ្តារបិទទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី។ សិក្ខាបទនោះ ជាសីលវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃ អាបត្តិអ្វី។ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃអាបត្តិបារាជិក។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បើ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក។ ព្រះ ថេរៈទាំងឡាយ ដូចមានឈ្មោះខាងក្រោមបាននាំតៗគ្នាមក។ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិទ ទាសកៈ១ សោណកៈ១ សិគ្គវៈ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្តជា គម្រប់៥អង្គ ១ ព្រះថេរៈទាំងនេះ នៅ ក្នុងទ្វីបឈ្មោះជម្ពូដីមានសិរី។ តពីនោះមក ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ឥដ្ឋិយៈ១ ឧត្តិយៈ១ សម្ពុលៈ១។ បើ ព្រះនាគត្មេរទាំងនេះ លោកមានប្រាជ្ញាច្រើន ស្គាល់ច្បាស់ នូវព្រះវិន័យ លោកឈ្លាសក្នុងមត្ត បាននាំគ្នាប្រកាសនូវព្រះ វិនយបិដក ទុកក្នុងតម្កបណ្ឌិទ្ធិប គឺកោះលង្កា។

(សង្ខាទិសេសកណ្ណាទិ ទី២)

CS [vin.pv.01.1.09.2](#) | ភាគ ទី១២

(២. សង្ខាទិសេសកណ្ណាទិ)

[៤៧០] បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ ឃើញ(នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ហើយទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺកាន់យកនូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃសួនឆ្នាំង។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃសួនឆ្នាំង យកឈើព្រះរាជទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មាន អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាមាន តាំង ឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្តក៏មាន។

[៤៧១] បារាជិកសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគររាជសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបញ្ជាំងគ្នានិងគ្នាឱ្យ ធ្លាក់ចុះចាកជីវិត។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋាន៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិង វាចានិងចិត្តក៏មាន។

[៤៧២] បារាជិកសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺពោលអួតខត្តិរមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជសាលី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅប្របឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុខ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះ រឿងដែលពួកភិក្ខុនៅប្របឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុខ ពោលសរសើរគុណខត្តិរមនុស្សធម្មនៃគ្នានិងគ្នាដល់ពួកគ្រហស្ថ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មាន អនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពី វាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបាន តាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្តក៏មាន។

[៤៧៣] សង្ខាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍១០យ៉ាង) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ព្យាយាមញ្ជាំងអសុចិឱ្យឃ្លាតចេញ សង្ខាទិសេស សិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ បើ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក។ សង្ខាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍១០យ៉ាង) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺព្យាយាមញ្ជាំងអសុចិឱ្យឃ្លាតចេញ សង្ខាទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុង ទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុ ព្យាយាមញ្ជាំងអសុចិឱ្យឃ្លាតចេញ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ដែរឬទេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ។ សិក្ខាបទនោះ ជា សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជា បទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជា ឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រេសទាំង៥ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូល ក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុង ឧទ្ទេសណា។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ៣។ បណ្តារបិទទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី។ ជាសីលវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី។ ជាកងនៃអាបត្តិ សង្ខាទិសេស។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពី កាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បើ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដូចមាននាមខាងក្រោម បាន នាំតៗគ្នាមក។ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិទ ទាសកៈ១ សោណកៈ១ សិគ្គវៈ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្តជាគម្រប់៥អង្គ ១ ព្រះថេរៈទាំងនោះ បិតនៅក្នុង ទ្វីបឈ្មោះជម្ពូដីមានសិរី។ តពីនោះមក មានព្រះ អរហន្តទាំងឡាយទៀត គឺ ព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ឥដ្ឋិយៈ១ ឧត្តិយៈ១ សម្ពុលៈ១។ បើ ព្រះនាគត្មេរទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះដឹងនូវព្រះវិន័យ ឈ្លាសក្នុងមត្ត នាំគ្នាប្រកាសព្រះវិនយបិដក ទុកក្នុងតម្កបណ្ឌិទ្ធិប។

[៤៧៤] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺដល់នូវកាយសំសគ្គៈជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាមជាដើម) ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះ រឿងព្រះឧទាយិមានអាយុ ដល់នូវកាយសំសគ្គៈជាមួយនឹងមាតុគ្រាម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។

[៤៧៥] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺ និយាយលោមមាតុគ្រាមដោយសម្តីចៃចង់ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងព្រះឧទាយិមានអាយុ និយាយលោមមាតុគ្រាមដោយសម្តីចៃចង់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំង ឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្តក៏មាន។

[៤៧៦] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺ និយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាប់នៃមាតុគ្រាម ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះ រឿងព្រះឧទាយិមានអាយុ និយាយសរសើរការបម្រើ ដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាប់នៃមាតុគ្រាម សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។

[៤៧៧] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្ត្រីដើម្បីបុរស ដឹកនាំបុរសដើម្បីស្ត្រី ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង ទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ព្រះឧទាយិមានអាយុ ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្ត្រី ដើម្បីបុរស។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនបានតាំង ឡើងអំពីកាយនិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្តក៏មាន។

[៤៧៨] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឱ្យធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍ដោយខ្លួនឯង ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងដែនអាឡវរ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងដែនអាឡវរ។ ព្រោះ រឿងដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវរ ប្រើគេឱ្យធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍ដោយខ្លួនឯង។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។

[៤៧៩] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឱ្យធ្វើវិហារធំ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរកោសម្ពី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាល នឹងជម្រះទីដីនៃវិហារ ក៏ប្រើគេឱ្យកាប់ដើមឈើដែលជាទីគោរព១ដើម។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។

[៤៨០] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺ ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈ និងភុម្មជកៈ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងភិក្ខុ ឈ្មោះមេត្តិយៈ និងភុម្មជកៈ បានចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយ អាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣។

[៤៨១] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកនូវលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែក ដទៃ ហើយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិក ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈ និងភុម្មជកៈ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈនិងភុម្មជកៈ យកលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួច របស់ អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិក។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។

[៤៨២] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជា គម្របបីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្ត។

[៤៨៣] សង្ហាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្របបីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប ប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ដែលជាអ្នកព្យាយាមដើម្បី បំបែក សង្ឃ ហើយជាអ្នកពោលពាក្យប្រមូលពួក។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្ត។

[៤៨៤] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរកោសម្ពី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយប្រដៅតាមធម៌ ក៏ធ្វើខ្លួនឱ្យគេស្តីថាមិនបាន។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្ត។

[៤៨៥] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអស្សជិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលអស្សជិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ សង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជា បន្ទោសសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងឆន្ទាគតិ លុះក្នុងទោសាគតិ លុះក្នុងមោហាគតិ លុះក្នុងភយាគតិ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្ត។ បេ។

[៤៨៦] អាបត្តិទុក្ខដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យគឺការអាស្រ័យនូវសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ឆារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក អាបត្តិទុក្ខដនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ បានបន្ទោឧច្ឆារៈខ្លះ បស្សៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ ក្នុងទឹក។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង អំពីវាចាឡើយ។

ចប់ កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈ ជាបឋម។

កតាបត្តិវារៈ ទី២

CS [vin.pv.01.1.10](#) | ភាគ ទី១២

(២.(១០) កតាបត្តិវារៈ)

[៤៨៧] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យគឺការសេពមេចុនធម្ម។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ៤ ព្រោះបច្ច័យគឺការសេពមេចុនធម្ម គឺភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម នឹងសរីរៈសពដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម នឹងសរីរៈសពដែលសត្វទំពាស៊ីដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្កជាត (ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខទ្វារ ដែលបើកហា តែមិនឱ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្កជាតដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាកលាក់ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង៤នេះ ព្រោះបច្ច័យគឺការសេពមេចុនធម្ម។

[៤៨៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឱ្យ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឱ្យ គឺភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យមានតម្លៃ ៥ មាសក ឬច្រើនជាង៥មាសកឡើងទៅ ដែលគេមិនបានឱ្យ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យ មានតម្លៃច្រើនជាង ១ មាសក ឬថយអំពី ៥ មាសកមក ដែលគេមិនបានឱ្យ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យមានតម្លៃ ៤ មាសក ឬថយចុះអំពី១មាសកមក ដែលគេមិនបានឱ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង៣នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ។

[៤៨៩] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងញ្ជាំងរាងកាយនៃមនុស្ស ឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងញ្ជាំងរាងកាយនៃមនុស្ស ឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត គឺ ភិក្ខុជីករណ្តៅ ចំពោះមនុស្ស ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សនឹងស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើមនុស្សធ្លាក់ទៅហើយ មានទុក្ខវេទនាភើតឡើង ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ បើមនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង៣នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងញ្ជាំងរាងកាយនៃមនុស្ស ឱ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត។

[៤៩០] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺកិរិយាពោលអួតខត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន)។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកិរិយាពោលអួតខត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) គឺភិក្ខុជាអ្នកមានប្រាថ្នាអាក្រក់ មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ក៏ពោលអួតខត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត កាលបើគេដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ កាលបើគេមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង៣នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺកិរិយាពោលអួតខត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន)។

(បារាជិកកណ្តុៈ ទី១)

CS [vin.pv.01.1.10.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បារាជិកកណ្តុៈ)

[៤៩១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ គឺភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាមញ្ជាំងអសុចិឱ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាម ប៉ុន្តែទឹកអសុចិមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុង ប្រយោគដែលព្យាយាម។

[៤៩២] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ៥ ព្រោះបច្ច័យ គឺការដល់នូវកាយសំសគ្គៈ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់ (នូវសរីរ ប្រទេស) ខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដូចគ្នា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុប៉ះពាល់ កាយស្រី ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស ភិក្ខុប៉ះ ពាល់នូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយស្រី ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ ភិក្ខុប៉ះពាល់នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រី ដោយវត្ថុដែលជាប់ នឹងកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះជន្មញ គឺម្រាមដៃ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង៥នេះ ព្រោះបច្ច័យគឺការដល់នូវកាយសំសគ្គៈ។

[៤៩៣] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការនិយាយល្បួងមាតុគ្រាមដោយសម្តីអាក្រក់ គឺភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស ភិក្ខុមិនពោលចំពោះវច្ឆមគ្គនិងបស្សាវមគ្គ គ្រាន់តែពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ចំពោះ ខាងក្រោម ដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ ភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ចំពោះវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៩៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការពោលនូវគុណនៃ ការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន គឺ ភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយ កាម ចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាកនៃមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស ភិក្ខុ ពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាកនៃបណ្ឌក (ខ្នើយ) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ ភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាម ចំពោះខ្លួន ក្នុងសម្លាកនៃសត្វតិរច្ឆាន (ញី) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៩៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យគឺការប្រព្រឹត្តិនិយាយដឹកនាំស្ត្រីឱ្យបុរស ដឹកនាំបុរសឱ្យស្ត្រី គឺភិក្ខុទទួលពាក្យផង ទៅនិយាយប្រាប់ផង ត្រឡប់មកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស ភិក្ខុទទួលពាក្យផង ទៅនិយាយប្រាប់ផង តែមិនត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ ភិក្ខុគ្រាន់តែទទួលពាក្យ តែមិនបានទៅនិយាយប្រាប់ផង មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញផង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៤៩៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឱ្យធ្វើកុដិ ដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍ដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុកំពុងប្រើឱ្យគេធ្វើ ក្នុងប្រយោគ ដែលប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើបាយអម្មយដុំមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ កាលបើដុំបាយអនោះមកដល់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ សង្សារិសេស។

[៤៩៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឱ្យធ្វើវិហារធំ គឺភិក្ខុកំពុងប្រើគេឱ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើ កាលបើ បាយអម្មយដុំមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ កាលបើដុំបាយអនោះមកដល់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៤៩៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឱ្យគេឃ្លាតចាក ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឱកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រមទាំងសង្សារិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីជេរ តែបានសូមឱកាស ហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិឱមសវាទបាចិត្តិយៈ។

[៤៩៩] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកនូវលេស ជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទភិក្ខុផង គ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឱ្យគេឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឱកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រមទាំង សង្សារិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីជេរ តែសូមឱកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិឱមសវាទបាចិត្តិយៈ។

[៥០០] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្ម នោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៥០១] ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជា គម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៥០២] ភិក្ខុដែលគេប្រដៅក្រ ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់នូវ កម្មនោះចេញ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិ សង្សារិសេស។

[៥០៣] ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់នូវ កម្មនោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិ សង្សារិសេស។ បេ។

[៥០៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យ សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១ នេះឯង ព្រោះបច្ច័យ គឺការ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក។

ចប់ កតាបត្តិវារៈ ទី២។

វិបត្តិវារៈ ទី៣

(៣.(១១) វិបត្តិវារោ)

[៥០៥] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ្យវិបត្តិក៏មាន។ បេ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការ អាស្រ័យសេចក្តីមិន អើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ការអាស្រ័យសេចក្តីមិន អើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ១ គឺអាចារ្យវិបត្តិ។

ចប់ វិបត្តិវារោ: ទី៣។

សង្កហិតវារោ: ទី៤

(៤.(១២) សង្កហិតវារោ)

[៥០៦] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះ បច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុល្លច្ច័យក៏ មាន កងនៃអាបត្តិចាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បេ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោ ធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាកងនៃអាបត្តិ ទាំង៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ១ គឺកងនៃអាបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ សង្កហិតវារោ: ទី៤។

សមុដ្ឋានវារោ: ទី៥

(៥.(១៣) សមុដ្ឋានវារោ)

[៥០៧] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះ បច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ឡើយ។ បេ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តី មិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។

ចប់ សមុដ្ឋានវារោ: ទី៥។

អធិករណវារោ: ទី៦

(៦.(១៤) អធិករណវារោ)

[៥០៨] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ជាអធិករណ៍អ្វី។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បេ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ជាអធិករណ៍អ្វី។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តា អធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍។

ចប់ អធិករណវារោ: ទី៦។

សមថវារោ: ទី៧

(៧.(១៥) សមថវារោ)

[៥០៩] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺដោយ សម្មខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈក៏មាន។ បេ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សារៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាសមថៈទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សារៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តា សមថៈទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈទាំង៣ គឺដោយសម្មខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

ចប់ សមថៈ៣ ទី៧។

សមុច្ចយវារៈ ទី៨

CS [vin.pv.01.1.16](#) | ភាគ ទី១២

(៨.១៦) សមុច្ចយវារៈ

[៥១០] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ៤ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម គឺភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម និងសរិរៈ (សព) ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម និងសរិរៈ (សព) ដែលសត្វទំពាស៊ីដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្កជាត (ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខទ្វារ ដែលបើកហា តែមិនឱ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្កជាតដែលធ្វើដោយជរលើ ឬកាកលាក់ជរលើ¹⁷⁾ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង៤នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេចុនធម្ម។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិទាំងនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ជាអធិករណ៍អ្វី។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃ អាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិទាំងនោះ ជាអាបត្តិធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺដោយសម្មខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈក៏មាន។ បេ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សារៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សារៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១នេះឯង ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោធារៈក្តី បស្សារៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ជាអធិករណ៍អ្វី។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ១ គឺអាចារិវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ១ គឺកងនៃអាបត្តិទុក្ខដ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ជាអាបត្តិធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ រម្ងាប់ដោយ សមថៈ៣ គឺដោយសម្មខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

ចប់ សមុច្ចយវារៈ ទី៨។

ចប់ បច្ច័យវារៈទាំង៨។

ចប់ មហាវារៈ១៦ ក្នុងមហាវិភង្គ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ១៦

CS [vin.pv.01.2](#) | ភាគ ទី១២

(ភិក្ខុនីវិភង្គ)

(កត្តបញ្ញត្តិវារៈ ទី១)

CS [vin.pv.01.2.01](#) | ភាគ ទី១២

(១. កត្តបញ្ញត្តិវារៈ)

(បារាជិកកណ្តៈ ទី១)

CS [vin.pv.01.2.01.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បារាជិកកណ្តៈ)

[៥១១] បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ បទសប្បញ្ញត្តិ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧបតោបញ្ញត្តិដែរឬ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រូសទាំង៤ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងខន្ធសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធសណា មកកាន់ខន្ធសត្រង់ខន្ធសទីប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះជាកងនៃអាបត្តិអ្វី។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិ នោះ ជាអធិករណ៍អ្វី។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ អាបត្តិនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ អ្វីដែលហៅថាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅ ថាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាអធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាវិបត្តិ អ្វីដែលហៅថាសម្បត្តិ អ្វីដែលហៅថាបដិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ)។ បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី ព្រោះ អាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន។ ស្រីពួកណាសិក្សា ស្រីពួកណា ដែលឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាស្រេចហើយ។ សិក្ខាបទនោះបិតនៅក្នុង ពួកស្រីណា។ ពួកស្រីណាទ្រទ្រង់។ សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក។

[៥១២] បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែល សុន្ទរិន្ទាភិក្ខុនីជាស្រី មានតម្រេកដោយរាគៈ ក៏ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់កាយនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដោយរាគៈ (ដូច្នោះដែរ)។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរឬ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមាន ក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជា អសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រូសទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ តើ ចាត់ចូលក្នុងខន្ធសទី រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធសទី។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ខន្ធសត្រង់ខន្ធសទីប៉ុន្មាន។ មកកាន់ខន្ធសត្រង់ខន្ធសទី២។ បណ្តារវិបត្តិទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី។ ជាសីលវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃ អាបត្តិអ្វី។ ជាកងនៃអាបត្តិបារាជិក។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិនោះ ជាអធិករណ៍អ្វី។ ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តា សមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ២ គឺដោយសមុខាវិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១។ អ្វីហៅថាវិន័យក្នុង សិក្ខាបទនោះ អ្វីហៅថាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ បញ្ញត្តិ ហៅថាវិន័យ ការចែកបទមាតិកា ហៅថាអភិវិន័យ។ អ្វីហៅថាបាតិមោក្ខ ក្នុង សិក្ខាបទនោះ អ្វីហៅថាអធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ បញ្ញត្តិ ហៅថាបាតិមោក្ខ ការចែកបទមាតិកា ហៅថា អធិប្បាតិមោក្ខ។ អ្វីហៅថាវិបត្តិ។ ការមិនសង្រួមហៅថាវិបត្តិ។ អ្វីហៅថាសម្បត្តិ។ ការសង្រួមហៅថាសម្បត្តិ។ អ្វីហៅថាបដិបត្តិ។ ភិក្ខុនីសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុត ដោយគិតថា អញ្ជូនមិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ (ហៅថា បដិបត្តិ)។ បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទ ដែលព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន។ បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ ពួកភិក្ខុនី ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អ ដល់សង្ស១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ស១ ដើម្បីការ សង្កត់សង្កិន ពួកភិក្ខុនីដែលមិនរៀនខ្មាស១ ដើម្បីការនៅជាសុខស្រួលដល់ពួក ភិក្ខុនីដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ ដើម្បីរារាំងអាសវធម៌ ទាំងឡាយ ដែលមានក្នុងបច្ចុប្បន្ន១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយដែលមានក្នុងបរលោក១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឱ្យ ជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឱ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាច្រើនឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឱ្យតាំងនៅមាំមួន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ វិន័យ១។ ស្រីពួកណាសិក្សា (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ)។ ពួកស្រីដែលនៅជាសេក្ខបុគ្គល និងពួកស្រីដែលជ្រះថ្លាក្នុងកុសលធម៌តែជាបុគ្គល រមែង សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ ពួកស្រីណាឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ ពួកភិក្ខុនីដែលជាព្រះអរហន្តឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ។ សិក្ខាបទ នោះ បិតនៅក្នុងពួកស្រីណា។ បិតនៅក្នុងពួកភិក្ខុនីដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា។ ពួកភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់។ សិក្ខាបទនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងពួក ភិក្ខុនីណា ពួកភិក្ខុនីនោះតែងទ្រទ្រង់ (នូវសិក្ខាបទនោះ)។ សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះ ភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក។ (ព្រះថេរៈទាំងឡាយដូចមាននាមខាងក្រោមនេះ) នាំតៗគ្នាមក។ គឺ ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិ១ ទាសកៈ១ សោណកៈ១ សិគ្គរៈ១ ព្រះមោគ្គលិបុត្តជាគំរប់៥អង្គ១ ឯព្រះថេរៈទាំងនេះ បិតនៅក្នុងទ្វីបឈ្មោះជម្ពូដីមានសិរី។ តំរើនោះមក មានព្រះ ថេរៈទាំងឡាយ គឺ ព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ១ ឥណ្ឌិយៈ១ ខត្តិយៈ១ សម្ពុលៈ១។ បេ។ ព្រះនាគគ្រូរទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះដឹងព្រះវិន័យ ឈ្លាស ក្នុងមគ្គ បានប្រកាសនូវព្រះវិន័យបិដក ទុកក្នុង តម្កបណ្ណិទ្ធិ១ គឺកោះលង្កា។

[៥១៣] ឆដ្ឋបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឆដ្ឋបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធ នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះចុល្លនន្ទា។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីដឹងហើយ មិនចោទភិក្ខុនីដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនបានប្រាប់ដល់គណៈ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្ត។

[៥១៤] សត្តមបារាជិកសិក្ខាបទ សម្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋៈ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់គ្នាត ដែលសង្ស្រមព្រៀងគ្នាលើករត្តហើយ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៥១៥] អង្គការពិភពលោក សម្រាប់ភិក្ខុនិទាំងឡាយ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិក្ខុនិ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិក្ខុនិបំពេញវត្ថុគម្រប់៧។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

ចប់ បារាជិក ៨។

ឧទ្ទាននៃបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ដូច្នោះ

[៥១៦]

រឿងភិក្ខុនិសេពមេចុនធម្ម១ ភិក្ខុនិលួចទ្រព្យគេ១ ភិក្ខុនិសម្លាប់មនុស្ស១ ភិក្ខុនិពោលអ្នកខត្តិមនុស្សធម្ម១ ភិក្ខុនិត្រេកអរនឹង កាយសំសគ្គៈ១ ភិក្ខុនិបិទបាំងទោសរបស់ ភិក្ខុនិផងគ្នា១ ភិក្ខុនិប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុ១ ភិក្ខុនិបំពេញវត្ថុទាំង៨ មាន ត្រេកអរនឹងចាប់ដៃនៃបុរសជាដើម¹⁸⁾ ១ ព្រះពុទ្ធជាមហាវីរៈ (មានព្យាយាមធំ) ទ្រង់បញ្ញត្តិបារាជិកទាំង ៨ ហៅថាធម្មតិក្ខុ គឺវត្ថុ ជាចំបាកភាវៈជាភិក្ខុនិ ដោយឥតសង្ស័យ។

(សង្ឃាទិសេសកណ្តៈ ទី២)

CS [vin.pv.01.2.01.2](#) | ភាគ ទី១២

(២. សង្ឃាទិសេសកណ្តៈ)

[៥១៧] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប(នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុនិ ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរកើតក្តី សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាន នាំមក។

[៥១៨] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ(នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុនិ ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរកើតក្តី សង្ឃា ទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងមនុស្សនាភិក្ខុនិ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលមនុស្សនាភិក្ខុនិ ប្រព្រឹត្តពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន (ប្តឹងផ្តល់)។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និង អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរឬ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ។ សិក្ខាបទនោះជា សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះជា សាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្រូសទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់ បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន។ មកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ ឧទ្ទេសទី៣។ បណ្តារបត្តិទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ជារបត្តិអី។ ជាសីលរបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃអាបត្តិអី។ ជាកងនៃ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន២ គឺ តាំងឡើង អំពីកាយនិងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្តក៏មាន។ បេ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក។ ព្រះ ថេរៈទាំងឡាយបាននាំតៗគ្នាមក។ បេ។

[៥១៩] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ របស់ភិក្ខុនិ ដែលបំបួសស្រីជាចោរ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងមនុស្សនាភិក្ខុនិ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងមនុស្សនាភិក្ខុនិ បានបំបួសស្រីជាចោរ។ សិក្ខាបទនោះ មាន តែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏ មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចានិងចិត្តក៏មាន។

[៥២០] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ របស់ភិក្ខុនិ ដែលដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិមួយរូប ដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ៣។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិក សិក្ខាបទ)។

[៥២១] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ របស់ភិក្ខុនិ ដែលមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនិជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឱសារណាម្នាក់ ចំពោះភិក្ខុនិដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ថុតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង នគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងមនុស្សនាភិក្ខុនិ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលមនុស្សនាភិក្ខុនិ មិនប្រាប់ការក សង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនិជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឱសារណាម្នាក់ ចំពោះភិក្ខុនិ ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ថុតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៥២២] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានតម្រេក ទទួលខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួនឯង អំពីដៃនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ហើយឆាន់ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិនន្ទា ភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី ជាស្រីមានតម្រេក ទទួលអាមិសៈអំពីដៃនៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[៥២៣] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ របស់ភិក្ខុនី ដែលបញ្ជូន (បង្ខិតបង្ខំ) ភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនុ៎ះ ទុកជាមាន តម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់បាន នៃលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់ មិនមានតម្រេក ទេ បើបុរសបុគ្គល នុ៎ះ ឱ្យវត្តណា ជាខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដល់លោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទទួលយកវត្តនោះ ដោយដៃខ្លួនឯង ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងទិណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែល ភិក្ខុនីមួយរូប បញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនុ៎ះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិន មានតម្រេក នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់ បាន នៃលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់មិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនុ៎ះ ឱ្យវត្តណា ជាខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដល់លោក ម្ចាស់ ។ ចូរទទួលយកវត្តនោះ ដោយដៃខ្លួនឯង ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។

[៥២៤] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនី ដែលខឹងអាក់អន់ចិត្ត កាលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ណកាលីភិក្ខុនីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខា។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៥២៥] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឱ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍ណានីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត កាលបើសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ដែលសង្ឃឱ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍ណា នីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្តពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុនីលំអៀងដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ពួកភិក្ខុនីលំអៀង ដោយសេចក្តីស្អប់ផង ពួក ភិក្ខុនីលំអៀងដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ពួកភិក្ខុនីលំអៀងដោយសេចក្តីខ្លាចផង។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៥២៦] សង្ឃាទិសេសរបស់ពួកភិក្ខុនី ដែលនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទិណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅច្រឡក ច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ)។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៥២៧] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបញ្ជូនភិក្ខុនីផង គ្នាដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំបីនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងទិណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបញ្ជូន (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ នាង ទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

ចប់ សង្ឃាទិសេសទាំង ១០។
ឧទ្ទាននៃសង្ឃាទិសេសនោះដូច្នោះ

[៥២៨]

សង្ឃាទិសេសទាំង១០ នោះ គឺ ភិក្ខុនីពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន១ ភិក្ខុនីបំបួសស្រីចោរ១ ភិក្ខុនីដើរទៅក្នុងចន្លោះស្រុកតែ ម្នាក់ឯង១ ភិក្ខុនីធ្វើឱសារណកម្ម ចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត១ ភិក្ខុនីមានតម្រេកទទួលខាទនីយៈភោជនីយាហារ អំពីដៃគ្រហស្ថដែលមានតម្រេកដែរ ហើយឆាន់១ ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនោះ នឹងធ្វើអ្វីលោក បានជាដើម១ ភិក្ខុនីខឹងអាក់អន់ចិត្ត១ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឱ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍ណានីមួយ១ ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំដោយ គ្រហស្ថ១ ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាថា ឱ្យនៅច្រឡកច្រឡំចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នា១។

(និស្សត្តិយកណ្ណៈ ទី៣)

(៣. និស្សត្តិយកណ្ណ)

ដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចុះល្មនន្ទាភិក្ខុនីសូមសំពត់កម្ពុលអំពីព្រះរាជា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦។

[៥៤០] ភិក្ខុនីសូមសំពត់មានសាច់ស្មើ (ស្បែក) មានតម្លៃច្រើនលើសអំពី ៤ បីដងដោយកន្លះនៃកហាបណៈគឺ១០ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវ និស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុះល្មនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចុះល្មនន្ទាភិក្ខុនីសូមសំពត់ សំបកឈើអំពីព្រះរាជា។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង៦។

ចប់ និស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ ១២។

ឧទ្ទាននៃនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈនោះដូច្នោះ

[៥៤១]

រឿងភិក្ខុនីសន្សំបាត្រទុក១ ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលចីវរឱ្យជាកាលចីវរ១ ភិក្ខុនីបូរិយនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា១ ភិក្ខុនីសូមរបស់ដទៃ ហើយ សូមរបស់ឯទៀតវិញ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឱ្យ ទិញរបស់ដទៃ ហើយបែរជាប្រើគេឱ្យទិញរបស់ឯទៀតវិញ១ ភិក្ខុនី ប្រើគេឱ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ភិក្ខុនីឱ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឱ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់មហាជនគឺគណៈ១ ភិក្ខុនីឱ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខារដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនីឱ្យគេទិញវត្ថុ ដទៃដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គល១ ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ ក្រាស់មានតម្លៃច្រើនជាង១៦កហាបណៈឡើងទៅ១ ភិក្ខុនីសូម សំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្មើ មានតម្លៃច្រើនជាង១០កហាបណៈឡើងទៅ១។

បាចិត្តិយកណ្តុះ ទី៤

CS [vin.pv.01.2.01.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. បាចិត្តិយកណ្តុះ)

លសុណវត្ថុ ទី១

CS [vin.pv.01.2.01.4.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. លសុណវត្ថុ)

[៥៤២] បាចិត្តិយសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តិ ដល់ភិក្ខុនីដែលទំពាស៊ីខ្លឹម បាចិត្តិយសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុះល្មនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែល ចុះល្មនន្ទាភិក្ខុនី មិនដឹង ប្រមាណ ក៏ប្រើគេឱ្យនាំយកខ្លឹមមក។ សិក្ខាបទ នោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ)។

[៥៤៣] ភិក្ខុនីប្រើគេឱ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្រិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្រិយាភិក្ខុនី ប្រើគេឱ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀត។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។

[៥៤៤] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី២រូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីទាំងពីររូប បានប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត។ សិក្ខាបទ នោះមានតែ បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំង ឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[៥៤៥] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតិដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាកល័ខដីរលឹង ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគ រសារត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប កាន់យកអង្គជាតិដែលធ្វើ ដោយជ័រឈើ ឬកាកល័ខដីរលឹង។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[៥៤៦] ភិក្ខុនីកាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាតដោយទឹកមានជម្រៅលើសជាង ២ ថ្នាំងម្រាមដៃឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង ទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប កាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាត ដោយទឹកជ្រៅពេក។ សិក្ខាបទ នោះមានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង ឡើង ដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[៥៥៧] ភិក្ខុនិចូលទៅកាន់ត្រកូលវេលាក្រោយបាយ ហើយ អង្គុយលើអាសនៈ ដោយឥតមានប្រាប់ម្ចាស់គេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងមូលនុបាសិត្តិយៈ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលមូលនុបាសិត្តិយៈ ចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាក្រោយបាយ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ក៏ស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ បញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ)។

[៥៥៨] ភិក្ខុនិចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាលឯងខ្លួន ប្រើគេឱ្យក្រាលខ្លួន នូវសេនាសនៈសម្រាប់ ក្រាលដេក ហើយក៏អង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ភិក្ខុនិច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិច្រើនរូប ចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាល សេនាសនៈសម្រាប់ក្រាលដេក ហើយអង្គុយ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយ សមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ)។

[៥៥៩] ភិក្ខុនិពោលទោសភិក្ខុនិដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់អាក្រក់ នឹងដោយពិចារណាខុស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិមួយរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិមួយរូបពោលទោស ភិក្ខុនិដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់អាក្រក់ នឹងដោយ ពិចារណាខុស។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។

[៥៦០] ភិក្ខុនិប្រទេចខ្លួនឯងក្តី ប្រទេចភិក្ខុនិដទៃក្តី ដោយនរក ឬដោយព្រហ្មចរិយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនិ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនិ ប្រទេច ខ្លួនឯងខ្លួន ប្រទេចភិក្ខុនិដទៃខ្លួន ដោយនរកក៏មាន ដោយព្រហ្មចរិយៈក៏មាន។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។

[៥៦១] ភិក្ខុនិ វាយទះតប់ខ្លួនឯងហើយយំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនិ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនិ វាយទះតប់ខ្លួនឯងហើយយំ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

ចប់ រត្តន្តការវគ្គ ទី២។

នហានវគ្គ ទី៣

CS vin.pv.01.2.01.4.3 | ភាគ ទី១២

(៣. នហានវគ្គ)

[៥៦២] ភិក្ខុនិដូតទឹកអាក្រាត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនិច្រើនរូប អាក្រាតដូតទឹក។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៥៦៣] ភិក្ខុនិឱ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់ដូតទឹកកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនិ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនិ ប្រើប្រាស់សំពត់ សម្រាប់ដូតទឹកមិនត្រូវប្រមាណ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦។

[៥៦៤] ភិក្ខុនិខ្លះខ្លួនឯងក្តី ឱ្យគេរុះក្តី នូវចីវររបស់ភិក្ខុនិផងគ្នា ហើយមិនឱ្យគេដេរ ទាំងមិនធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឱ្យគេដេរ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងមូលនុបាសិត្តិយៈ ព្រោះ រឿងដូច ម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលមូលនុបាសិត្តិយៈ ឱ្យភិក្ខុនិផងគ្នារុះចីវរ ហើយមិនដេរឱ្យ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឱ្យគេដេរឱ្យ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៥៦៥] ភិក្ខុនិញ៉ាំងរាវនៃសង្សារ¹⁹ ឱ្យកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរាវដែលភិក្ខុនិច្រើនរូប ទុកដាក់ចីវរក្នុងដៃនៃពួកភិក្ខុនិផង គ្នា ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកនៃជនបទ ដោយមានតែ ស្បងនឹងចីវរ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ)។

[៥៦៦] ភិក្ខុនិទ្រទ្រង់សង្គមនីយចីវរ (ចីវរដែលលបយករបស់ គេមកប្រើប្រាស់មួយសំណើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិមួយរូប។ ព្រោះរឿងរាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរាវដែលភិក្ខុនិមួយរូប មិន បានប្រាប់ ហើយឃ្នុំចីវររបស់ភិក្ខុនិផងគ្នា។ សិក្ខាបទ នោះមានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ)។

[៦២៩] ភិក្ខុនីងតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូបនិងគ្រឿងលាប។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៦៣០] ភិក្ខុនីងតទឹកដោយគ្រឿងអប់ និងលម្អិតម្សៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ងូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ និងលម្អិតម្សៅ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៦៣១] ភិក្ខុនីប្រើភិក្ខុនីផងគ្នាឱ្យគក់វិតច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើភិក្ខុនីផងគ្នាឱ្យគក់ វិត ច្របាច់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៦៣២] ភិក្ខុនីប្រើសិក្ខាមាឌាឱ្យគក់វិតច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើសិក្ខាមាឌាឱ្យគក់ វិត ច្របាច់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៦៣៣] ភិក្ខុនីប្រើសាមណេរីឱ្យគក់វិតច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើសាមណេរីឱ្យគក់ វិត ច្របាច់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៦៣៤] ភិក្ខុនីប្រើស្រីគ្រហស្ថឱ្យគក់ វិត ច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើស្រីគ្រហស្ថឱ្យគក់វិត ច្របាច់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៦៣៥] ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនបានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ)។

[៦៣៦] ភិក្ខុនី សួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបសួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន)។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋាន២ (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ)។

[៦៣៧] ភិក្ខុនីមិនមានសំពត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីមួយរូប មិនមានសំពត់ចោមពុងចូលទៅកាន់ស្រុក។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន។

ចប់ ឆតុបាហានវគ្គ ទី៩។

ចប់ ពួកខុទ្ទកសិក្ខាបទ មានចំនួន៩វគ្គ តែប៉ុណ្ណោះ។

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃខុទ្ទកសិក្ខាបទនោះដូច្នោះ

[៦៣៨]

រឿងភិក្ខុនីឱ្យគេដកខ្លឹម១ ភិក្ខុនីដករោមក្នុងទីចង្អៀត១ ភិក្ខុនីប្រហារផ្ទៃមិត្ត១ ភិក្ខុនីធ្វើរូបអង្គជាត១ ភិក្ខុនីលាងនិមិត្ត១ ភិក្ខុនីបំរើភិក្ខុកំពុងឆាន១ ភិក្ខុនីសូមស្រូវស្រស់១ ភិក្ខុនីចោលរបស់ដែលសល់មានពីររឿង១ ភិក្ខុនីទៅមើលរបាំ១ ភិក្ខុនីទៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីងងឹត១ ភិក្ខុនីទៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីកំបាំង១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីវាល១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងច្រកផ្លូវ១ ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាមុនភត្ត១ ក្រោយភត្ត១ ក្នុងវេលាវិកាល១ ភិក្ខុនីពោលទោសគេ ដោយសេចក្តីប្រកាន់អាក្រក់១ ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាដោយនរក១ ភិក្ខុនីវាយខ្លួនឯងហើយយំ១ ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតងូតទឹក១ ភិក្ខុនីរុះរើ១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងវារៈនៃសង្ហាដ៏ឱ្យកន្លងហួស៥ថ្ងៃ១ ភិក្ខុនីប្រើសង្កមនិយម១ ភិក្ខុនីធ្វើចិវរលាភរបស់គណៈឱ្យខូច១ ភិក្ខុនីយាត់ការចែកចិវរ១ ភិក្ខុនីឱ្យសមណចិវរដល់គ្រហស្ថជាដើម១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងសម័យចិវរកាលឱ្យកន្លងទៅ ដោយចង់បានចិវរទុព្វលភាព១ ភិក្ខុនី

យាត់ការដកកបិទ១ ភិក្ខុនីដេកលើក្រែមួយជាមួយគ្នា១ ភិក្ខុនីដេកលើកម្រាលមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់ ភិក្ខុនីផងគ្នា១ ភិក្ខុនីមិនបំរើកូនសិស្សដែលមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុនីឱ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា១ ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ១ ភិក្ខុនី ដើរទៅខាងក្នុងដែន១ ដើរទៅខាងក្រៅដែន១ ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា១ ភិក្ខុនីចេញវស្សាហើយ មិនទៅកាន់ ចារិក១ ភិក្ខុនីទៅមើលព្រះរាជដំណាក់១ ភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់អាសន្និ១ ភិក្ខុនីការសូត្រ ឬអំបោះ១ ភិក្ខុនីបម្រើ គ្រហស្ថ១ ភិក្ខុនីមិន រម្ងាប់អធិករណ៍១ ភិក្ខុនីឱ្យខាទនីយ ភោជនីយៈដល់គ្រហស្ថជាដើម១ ភិក្ខុនីមិនលះអារសថចីវរ១ ភិក្ខុនីមិនលះផ្ទះសំណាក់១ ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា១ ភិក្ខុនី បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា១ ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់អាហារដែលមានភិក្ខុ ដោយមិនបានប្រាប់ជាមុន១ ភិក្ខុនីដេរ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនីគម្រាមគណភិក្ខុនីដោយចិត្តកំណាច១ ភិក្ខុនីហាមភោជនហើយឆាន់ ភោជនឯទៀត១ ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល១ ភិក្ខុនី នៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ១ ភិក្ខុនី នៅចាំវស្សាហើយ មិនបរារណាក្នុងឧភោតោសង្ឃ១ ភិក្ខុនីមិនទៅទទួលឱវាទ១ ភិក្ខុនីមិនប្រាថ្នាធម៌ ២ប្រការ គឺសួរខបោសថ ទាំងចូលទៅស្តាប់ឱវាទ១ ភិក្ខុនីជោះបួស ឬដំបៅក្នុងបសាខប្រទេស១ ភិក្ខុនី បំបួសស្រ្តីមានគភ៌១ បំបួសស្រ្តី ដែលមានកូននៅបៅ១ បំបួសសិក្ខុមានាដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ប្រការ១ បំបួស សិក្ខុមានាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត១ បំបួសស្រ្តីជាគិហិតតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ១ បំបួសស្រ្តីជាគិហិតតា ដែល មានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ តែមិនបានសិក្សាសិក្ខាគ្រប់ ២ ឆ្នាំ១ បំបួសស្រ្តីជាគិហិតតា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត១ បំបួសកូន សិស្សហើយមិនបានអនុគ្រោះ ១ ភិក្ខុនីមិនបម្រើបរតិរនី១ ភិក្ខុនីមិនគ្រប់គ្រងកូនសិស្ស១ ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាភូមារីភូតា មានអាយុ មិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ១ ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាភូមារីភូតាដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាគ្រប់ ២ ឆ្នាំ ១ ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាភូមារីភូតាដែល សង្ឃមិនបានសន្មត១ ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនគ្រប់១២ហើយ បំបួសគេ១ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយបំបួសគេ ១ ភិក្ខុនី ដែលសង្ឃយាត់មិនឱ្យបំបួសគេ១ ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុមានាថា បើនាងឱ្យចីវរយើង ។ នឹងបំបួសនាង១ ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុ មានាថា បើនាងបម្រើយើងគ្រប់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង ១ ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខុមានាដែលនៅច្រឡកច្រឡំដោយបុរស១ បំបួសស្រ្តី ដែលប្តីមិនបានអនុញ្ញាត១ បំបួសសិក្ខុមានាដោយឱ្យឆន្ទៈឈ្មោះបារិវាសិក ១ បំបួសគេរាល់ឆ្នាំ ១ បំបួសស្រ្តី ២ នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ១ ភិក្ខុនីមិនមានជំងឺប្រើប្រាស់ឆត្រ១ ទៅដោយយាន ១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ១ ប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្រ្តី១ ដូតទឹកដោយ គ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប១ ដូតទឹកដោយគ្រឿងអប់រនិងម្សៅ១ ភិក្ខុនី ប្រើភិក្ខុនីផងគ្នា ឱ្យគក់ រឹត ច្របាច់១ ឱ្យសិក្ខុមានាកក់រឹត ច្របាច់១ ឱ្យសាមណេរឹតកក់រឹតច្របាច់១ ឱ្យស្រ្តីគ្រហស្ថគក់រឹតច្របាច់១ ភិក្ខុនីអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ១ ភិក្ខុនីសួរស្រាវនឹងភិក្ខុ ដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាសជាមុន១ ភិក្ខុនី មិនមានសំពត់ចោមពុងចូលទៅកាន់ស្រុក១។

ឧទ្ទាននៃវគ្គទាំង៩នោះដូច្នោះ

[៦៣៩]

លសុណវគ្គ១ អន្តការវគ្គ១ នហានវគ្គ១ តុវដ្តវគ្គ១ ចិត្តាគារវគ្គ១ អាហារវគ្គ១ គព្វិនីវគ្គ១ ភូមារីភូតវគ្គ១ ឆតុបាហានវគ្គ១។

(បាដិទេសនីយកណ្តុៈ ទី៥)

CS [vin.pv.01.2.01.5](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៥. បាដិទេសនីយកណ្តុ)

- [៦៤០] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាមកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។
- [៦៤១] ភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។
- [៦៤២] ភិក្ខុនីសូមទឹកឃុំមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមទឹកឃុំមកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។
- [៦៤៣] ភិក្ខុនីសូមទឹកអំពៅមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បានសូមទឹកអំពៅមកឆាន់។ សិក្ខា បទ នោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។
- [៦៤៤] ភិក្ខុនីសូមត្រីមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមត្រីមកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។

[៦៤៥] ភិក្ខុនីសូមសាច់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមសាច់មកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។

[៦៤៦] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះស្រស់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះស្រស់ មកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤។

[៦៤៧] ភិក្ខុនី សូមទឹកដោះជួរមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះជួរមកឆាន់។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើង អំពីកាយអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន។

ចប់ បាដិទេសនីយៈទាំង៨។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបាដិទេសនីយៈនោះ ដូច្នោះ

[៦៤៨]

រឿងភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវ១ ប្រេង១ ទឹកឃ្មុំ១ ទឹកអំពៅ១ ត្រី១ សាច់១ ទឹកដោះស្រស់១ ទឹកដោះជួរ១ បាដិទេសនីយៈទាំង៨ ព្រះសយម្មទ្រង់បានសម្តែងហើយ យ៉ាងនោះ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលយើងឱ្យពិស្តារហើយ ក្នុងភិក្ខុវិភង្គ សិក្ខាបទទាំងនោះ យើងសម្តែងដោយសង្ខេប ក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គ។

ចប់ កត្តប្បញ្ញត្តិរាវៈជាម្យង។

កតាបត្តិរាវៈ ទី២

CS [vin.pv.01.2.02](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(២. កតាបត្តិរាវៈ)

(បារាជិកកណ្តុៈ ទី១)

CS [vin.pv.01.2.02.1](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(១. បារាជិកកណ្តុៈ)

[៦៤៩] ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់សរិរេប្រទេស ខាងក្រោមដងកាំបិត ចុះមកខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់សរិរេប្រទេស ខាងលើដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោមមណ្ឌលនៃជង្គង់ចុះមក ត្រូវអាត្តិចុល្ល័យ ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹង កាយសំសគ្គៈ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិ៣នេះឯង។

[៦៥០] ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនី ជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ ភិក្ខុនី ដឹងហើយបិទបាំង នូវអាបត្តិបារាជិក (របស់គេ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីសង្ស័យហើយបិទបាំង ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ ភិក្ខុនីបិទបាំងនូវអាចារ្យវត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ៣នោះឯង។

[៦៥១] ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនីដែលសង្ស័យលើកវត្ថុ កាលបើសង្ស័យសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់ពងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនីដែលសង្ស័យលើកវត្ថុ កាលបើសង្ស័យសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់ពងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ៣គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចា²²⁾ ចប់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនី ដែលសង្ស័យលើកវត្ថុ កាលបើសង្ស័យសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ពងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ៣នេះឯង។

[៦៥២] ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុទី៨²³⁾ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុទី៨ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺ ភិក្ខុនីដែលបុរសនិយាយថា លោកចូរទៅកាន់បន្ទប់ឈ្មោះនេះ ហើយទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គ្រាន់តែបុរសដើរចូលទៅដល់ហត្ថបាល ត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ លុះធ្វើវត្ថុទី៨ ឱ្យពេញ (បន្ទប់កាយទៅ

ដើម្បីសេពអសន្ទម្ម) ត្រូវអោបត្តិបាណិក ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុទី៨ ត្រូវអោបត្តិ៣នេះឯង។

ចប់ បាណិក។

(សង្ខាទិសេសកណ្តុ: ទី២)

CS [vin.pv.01.2.02.2](#) | ភាគ ទី១២

(២. សង្ខាទិសេសកណ្តុ)

[៦៥៣] ភិក្ខុនីជាអ្នកទាស់ទែងដោយសេចក្តីច្រណែន កាលដែលធ្វើនូវដំណើរកើតក្តី ត្រូវអោបត្តិ៣គឺ ភិក្ខុនីប្រាប់ពាក្យជនម្ខាង (ដល់ចៅក្រម) ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ប្រាប់ពាក្យរបស់ជនជាគម្រប់ពីរ (ដល់ចៅក្រម) ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយ លុះសម្រេចដំណើរក្តីហើយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៥៤] ភិក្ខុនីបំបួសចោរស្រី ត្រូវអោបត្តិ៣គឺ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៥៥] ភិក្ខុនីទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្ខាងឯង ត្រូវអោបត្តិ៣គឺ កំពុងដើរទៅ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទីមួយចូលទៅក្នុងរងស្រុក ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយ ឈានជំហានទីពីរចូលទៅក្នុងរងស្រុក ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៥៦] ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ការសង្ឃ មិនបានដឹងឆន្ទៈរបស់គណៈ ហើយធ្វើឱសារណាកម្ម ចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ត្រូវអោបត្តិ៣គឺ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៥៧] ភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយទទួលខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ មកឆាន់ ត្រូវអោបត្តិ៣គឺ ទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេសគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ គ្រាន់តែទទួល និងឈើស្នែង ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ។

[៦៥៨] ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាថា នែនាងជាម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនេះ ទោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាងជាម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនោះ ឱ្យវត្តណា ទោះខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដល់នាង ចូរនាងទទួលវត្តនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ដូច្នោះ ត្រូវអោបត្តិ៣ គឺទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី ឬបរិភោគ តាមពាក្យភិក្ខុនីដែលបញ្ជូននោះ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយ គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ លុះសម្រេចការបរិភោគហើយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៥៩] ភិក្ខុនីក្រោធខឹង កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអោបត្តិ៣ គឺត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៦០] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឱ្យចាញ់គេក្នុងអធិករណ៍ណានីមួយ ហើយក្រោធខឹង កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអោបត្តិ៣គឺ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៦១] ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលនៅច្រឡកច្រឡំ កាលបើសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះ ចេញ ត្រូវអោបត្តិ៣ គឺត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

[៦៦២] ភិក្ខុនីបញ្ជូន(ភិក្ខុនីផងគ្នា)ថា នែនាងជាម្ចាស់ ចូរនាងទាំងឡាយ នៅច្រឡកច្រឡំចុះ នាងទាំងឡាយ កុំនៅទីទៃពីគ្នាឡើយ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអោបត្តិ៣គឺ ត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអោបត្តិមុន្នីយទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអោបត្តិសង្ខាទិសេស។

ចប់ សង្ខាទិសេស។

(និស្សគ្គិយកណ្តុ: ទី៣)

CS [vin.pv.01.2.02.3](#) | ភាគ ទី១២

(៣. និស្សគ្គិយកណ្តុ)

[៦៦៣] ភិក្ខុនី ធ្វើការសន្សំបាត្រទុក ត្រូវអោបត្តិ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៦៤] ភិក្ខុនី អធិដ្ឋានអកាលចីរឱ្យជាកាលចីរ ហើយឱ្យគេចែក ត្រូវអោបត្តិ២ គឺត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេចែក ឱ្យគេចែករួចហើយ ត្រូវអោបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៦៥] ភិក្ខុនីបានប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកវិញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដណ្តើម លុះដណ្តើម បានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៦៦] ភិក្ខុនី សូមរត្នដទៃហើយ ត្រឡប់ជាសូមរត្នដទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមក ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៦៧] ភិក្ខុនី ឱ្យគេទិញរត្នដទៃហើយ ត្រឡប់ជាឱ្យទិញរត្នដទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យ គេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៦៨] ភិក្ខុនី ឱ្យគេទិញរត្នដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងរត្នដទៀត ដែលគេខ្ចីសចំពោះរត្នដទៀត ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យគេទិញ បានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៦៩] ភិក្ខុនី ឱ្យគេទិញរត្នដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងរត្នដទៀត ដែលគេខ្ចីសចំពោះរត្នដទៀត និងដោយ រត្ន ដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ អាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៧០] ភិក្ខុនី ឱ្យគេទិញរត្នដទៃដោយបរិក្ខាររបស់គណៈដែលគេ ប្រគេនមកបម្រុងរត្នដទៀត ដែលគេខ្ចីសចំពោះរត្នដទៀត ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៧១] ភិក្ខុនីឱ្យគេទិញរត្នដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់គណៈ ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងរត្នដទៀត ដែលគេខ្ចីសចំពោះរត្នដទៀត និងដោយរត្ន ដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ អាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៧២] ភិក្ខុនីឱ្យគេទិញរត្នដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គល ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងរត្នដទៀត ដែលគេខ្ចីសមកចំពោះរត្នដទៀត និង ដោយរត្នដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ អាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៧៣] ភិក្ខុនី ឱ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់ មានតម្លៃច្រើនជាង១៦ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ ក្នុង ប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ អាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

[៦៧៤] ភិក្ខុនី ឱ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្លើង មានតម្លៃច្រើនជាង ១០ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុង ប្រយោគដែលឱ្យគេទិញ លុះឱ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិ និស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

ចប់ និស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ។

(បាចិត្តិយកណ្ណៈ ទី៤)

CS [vin.pv.01.2.02.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. បាចិត្តិយកណ្ណ)

លសុណាវគ្គ ទី១

CS [vin.pv.01.2.02.4.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. លសុណាវគ្គ)

[៦៧៥] ភិក្ខុនី ឆាន់ខ្លឹម ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ទទួលដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូល ទៅ។

[៦៧៦] ភិក្ខុនី ឱ្យគេដកមាមក្នុងទីចង្អៀត ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យគេដក លុះឱ្យគេដករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយៈ។

[៦៧៧] ភិក្ខុនី ធ្វើការប្រហារផ្ទៃនិមិត្ត ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៧៨] ភិក្ខុនី កាន់យករូបអង្គជាតិដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាក លំខជ័រលឹង ត្រូវអាបត្តិ ២ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកាន់យក លុះ កាន់យករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៧៩] ភិក្ខុនី កាន់យកការជម្រះនិមិត្ត ដោយទឹកជ្រៅហួសកំណត់២ថ្នាំងម្រាមដៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែល ជម្រះ លុះកាន់យករត្នជម្រះរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៨០] ភិក្ខុកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីទៅបម្រើដោយទឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវអារបត្តិ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅដាច់ពីហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ។

[៦៨១] ភិក្ខុនី សូមស្រូវស្រស់មកឆាន់ ត្រូវអារបត្តិ២ គឺទទួលដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗវារៈ ដែលលេបចូលទៅ។

[៦៨២] ភិក្ខុនីចោលខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី របស់សំណល់ក្តី ខាងក្រៅជញ្ជាំង ត្រូវអារបត្តិ២ គឺត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ ដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៨៣] ភិក្ខុនី ចោលខ្នោះក្តី បស្សៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី របស់សល់ក្តី លើឈើ ឬ ស្មៅស្រស់ ត្រូវអារបត្តិ២ គឺត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៨៤] ភិក្ខុនី ទៅមើលរាំក្តី ស្តាប់ច្រៀងក្តី ភ្លេងប្រគំក្តី ត្រូវអារបត្តិ២ គឺត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរទៅ លុះទៅឈរមើល ឬស្តាប់ត្រង់ទីណា ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ ត្រង់ទីនោះ។

ចប់ លសុណវគ្គ ទី១។

វគ្គន្ទការវគ្គ ទី ២

CS [vin.pv.01.2.02.4.2](#) | ភាគ ទី១២

(២. វគ្គន្ទការវគ្គ)

[៦៨៥] ភិក្ខុនី បិតនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងវេលាយប់ឯង ឥតមានប្រទីប ត្រូវអារបត្តិ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ។

[៦៨៦] ភិក្ខុនី បិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទីឱកាសដឹកំបាំង ត្រូវអារបត្តិ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ។

[៦៨៧] ភិក្ខុនី បិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទីវាល ត្រូវអារបត្តិ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ។

[៦៨៨] ភិក្ខុនី បិតនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងច្រករហូតក្តី ច្រកទាល់ក្តី ផ្លូវបែកក្តី ត្រូវអារបត្តិ២គឺ បិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ។

[៦៨៩] ភិក្ខុនី ចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាមុនភត្ត ហើយអង្គុយលើអាសនៈ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេស្រាប់តែចៀសចេញទៅ ត្រូវអារបត្តិ២ គឺឈានជំហានទីមួយចូលទៅ ក្នុងទីដែលភ្លៀងធ្លាក់មិនត្រូវ ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទីមួយចូលទៅ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៩០] ភិក្ខុនី ចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាក្រោយភត្ត មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ហើយស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអារបត្តិ២គឺ ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលអង្គុយ លុះអង្គុយស៊ប់ហើយ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៩១] ភិក្ខុនី ចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាលឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឱ្យក្រាលក្តី នូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយសង្កត់លើ ត្រូវអារបត្តិ២ គឺ ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលអង្គុយ លុះអង្គុយស៊ប់ហើយ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៩២] ភិក្ខុនី ពោលទោសភិក្ខុនីឯទៀត ដោយការប្រកាន់ខុស ទាំងពិចារណាខុស ត្រូវអារបត្តិ២ គឺត្រូវអារបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគ ដែលពោលទោស លុះពោលទោសរួចហើយ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៩៣] ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាខ្លួនឯង ឬឧបសម្បន្នដទៃ ដោយពាក្យថា នរកក្តី ដោយពាក្យថា ព្រហ្មចរិយៈក្តី ត្រូវអារបត្តិ២គឺ ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រទេច លុះប្រទេចរួចហើយ ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៦៩៤] ភិក្ខុនី វាយខ្លួនឯងរឿយ ៗ ហើយយំ ត្រូវអារបត្តិ២ គឺវាយហើយយំផង ត្រូវអារបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រាន់តែវាយមិនយំ ត្រូវអារបត្តិទុក្ខដ។

ចប់ វគ្គន្ទការវគ្គ ទី២។

សហានវគ្គ ទី៣

CS [vin.pv.01.2.02.4.3](#) | ភាគ ទី១២

(៣. សហានវគ្គ)

[៦៩៥] ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលងូតទឹក លុះងូតស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ ចិត្តិយៈ។

[៦៩៦] ភិក្ខុនី ឱ្យគេធ្វើសំពត់ងូតទឹកកន្លងហួសខ្នាត ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យធ្វើ លុះឱ្យធ្វើរួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៦៩៧] ភិក្ខុនីរុះខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យរុះខ្លួនរូបរបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយមិនដេរវិញ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឱ្យគេដេរឱ្យវិញ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺចិត្តិយៈ។

[៦៩៨] ភិក្ខុនីញ៉ាំងរាវៈនៃសង្សារ (ប្រើផ្លាស់ប្តូរឧត្តរាសង្គៈ) ឱ្យកន្លងហួស៥ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺចិត្តិយៈ។

[៦៩៩] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់សង្គមនីយចីវរ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ ចិត្តិយៈ។

[៧០០] ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឱ្យខូចទៅ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧០១] ភិក្ខុនីឃាត់នូវការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧០២] ភិក្ខុនីឱ្យចីវររបស់សមណៈដល់គ្រហស្ថក្តី ដល់បរិព្វាជកក្តី ដល់បរិព្វាជិកាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល ឱ្យ លុះឱ្យរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧០៣] ភិក្ខុនី ញ៉ាំងសម័យនៃចីវរកាលឱ្យកន្លងហួសទៅដោយ ចង់បានចីវរដ៏ទូល ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឱ្យ កន្លង លុះឱ្យកន្លងហួសទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧០៤] ភិក្ខុនីឃាត់នូវការដកកម្រៃដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

ចប់ នហោនវត្ថុ ទី៣។

តុវដ្ឋវគ្គ ទី៤

CS [vin.pv.01.2.02.4.4](#) | ភាគ ទី១២

(៤. តុវដ្ឋវគ្គ)

[៧០៥] ភិក្ខុនីពីររូប ដេកលើគ្រែតែមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវ អាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧០៦] ភិក្ខុនីពីររូប មានកម្រាលនិងសំពត់ដណ្តប់តែមួយ ដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧០៧] ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ ចិត្តិយៈ។

[៧០៨] ភិក្ខុនីមិនបម្រើ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឱ្យគេបម្រុងនឹងបម្រើ នូវកូនសិស្សដែលមានជំងឺ ត្រូវអាបត្តិ១ គឺចិត្តិយៈ។

[៧០៩] ភិក្ខុនីឱ្យដល់ដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយស្រាប់តែក្រោធ អាក់អន់ចិត្ត បណ្តេញភិក្ខុនីនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុង ប្រយោគដែលបណ្តេញ លុះបណ្តេញចេញហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧១០] ភិក្ខុនី នៅច្រឡកច្រឡំ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់៣ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ លុះសូត្រកម្មវិធានហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧១១] ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញជាគ្នា ទៅកាន់ទីចារិកខាងក្រៅដែន ដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរៀន ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧១២] ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញជាគ្នា ដើរទៅកាន់ទីចារិកខាងក្រៅដែន ដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរៀន ប្រកបដោយភ័យ ចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះ ដើរទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិ២ចិត្តិយៈ។

[៧១៣] ភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងរស្សា ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរទៅហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧១៤] ភិក្ខុនី នៅចារិកស្សាចហើយ មិនចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាប់ត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

ចប់ តុវដ្ឋវគ្គ ទី ៤។

ចិត្តាការវគ្គ ទី៥

CS [vin.pv.01.2.02.4.5](#) | ភាគ ទី១២

(៥. ចិត្តាការវគ្គ)

[៧១៥] ភិក្ខុនីដើរទៅដើម្បីមើលដំណាក់សម្រាប់ក្រសាលរបស់ព្រះរាជាក្តី រោងដីវិចិត្រក្តី ស្នូនក្តី ឱទ្យានក្តី ស្រះបោក្រណីក្តី ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងដើរទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ឈរមើលក្នុងទីណា ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈក្នុងទីនោះ។

[៧១៦] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រែអាសន្និក្តី បល្ល័ង្កក្តី ត្រូវអាប់ត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះប្រើប្រាស់ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧១៧] ភិក្ខុនីការអំបោះ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងការ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ក្នុងរវៈដែលបង្វិល១ដុំ។ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧១៨] ភិក្ខុនីធ្វើការខ្ចល់ខ្ចាយបម្រើគ្រហស្ថ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងធ្វើ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧១៩] ភិក្ខុនីកាលបើភិក្ខុនីផងគ្នានិយាយថា នៃនាងជាម្ចាស់ នាងចូរមកម្យ៉ាងអធិករណ៍នេះ ដូច្នោះ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ បែរជាមិនម្យ៉ាង ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្ចល់ខ្ចាយដើម្បីឱ្យម្យ៉ាងវិញ ត្រូវអាប់ត្តិ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

[៧២០] ភិក្ខុនីឱ្យខាទនីយៈ ឬភោជនីយាហារ ដល់គ្រហស្ថក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជិកាភិក្ខុ ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យរួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧២១] ភិក្ខុនីមិនប្រគល់អារសថថិរ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧២២] ភិក្ខុនីមិនទាន់ប្រគល់ផ្ទះសម្ងាត់ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺឈានជំហានជាបឋម កន្លងរបងផ្ទះសម្ងាត់ទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧២៣] ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងរៀន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ (លុះបានរៀនហើយ) ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ រាល់ៗបទ។

[៧២៤] ភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងបង្រៀន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ (លុះបង្រៀនហើយ) ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈរាល់ៗបទ។

ចប់ ចិត្តាការវគ្គ ជាគម្រប់៥។

អារាមវគ្គ ទី៦

CS [vin.pv.01.2.02.4.6](#) | ភាគ ទី១២

(៦. អារាមវគ្គ)

[៧២៥] ភិក្ខុនីកាលដឹងហើយចូលទៅកាន់អារាមដែលមានភិក្ខុ ដោយមិនបានប្រាប់(ជាមុន) ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺឈានជំហានជាបឋម កន្លងរបងអារាមទៅ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧២៦] ភិក្ខុនីជេរទេចភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងជេរ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះជេររួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧២៧] ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណភិក្ខុនីដោយកំណាច ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងផ្កាសា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះផ្កាសារួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧២៨] ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្តហើយក្តី ហាមភោជនហើយក្តី បែរ ជាទៅឆាន់ខាទនីយភោជនីយាហារ (ក្នុងទីដទៃ) ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ដូច្នោះ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ រវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៧២៩] ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺកំពុងប្រព្រឹត្តកំណាញ់ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះប្រព្រឹត្តកំណាញ់ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៣០] ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសមិនមានភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺកំពុងក្រាលសេនាសនៈដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងនៅចាំវស្សាដូច្នោះ ហើយក៏តម្កល់ទឹកឆាន់ទឹកប្រើប្រាស់ បោសបរិវេណ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រមគ្នានឹងអរុណៈឡើង។

[៧៣១] ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនបានបរាណានឹងឧកតោសង្ឃ ដោយស្ថាន៣ យ៉ាង ត្រូវអាប់ត្តិ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

[៧៣២] ភិក្ខុនីមិនទៅដើម្បីទទួលឱវាទក្តី ដើម្បីនៅរួបរួមគ្នាក្តី ត្រូវអាប់ត្តិ១ គឺអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៣៣] ភិក្ខុនីមិនសួរឧបោសថផង មិនសូមឱវាទផង ត្រូវអាប់ត្តិ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

[៧៣៤] ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់សង្ឃ ឬគណៈ(ហើយនៅ)តែម្នាក់ និងម្នាក់ជាមួយនឹងបុរស ឱ្យគេទម្លាយពកក្តី រឬសក្តី ដែលកើតត្រង់កាយ ខាងក្រោម²⁴ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យគេទម្លាយ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះទម្លាយរួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

ចប់ អារាមវគ្គ ជាគម្រប់ ៦។

គព្ពិនីវគ្គ ទី៧

CS [vin.pv.01.2.02.4.7](#) | ភាគ ទី១២

(៧. គព្ពិនីវគ្គ)

[៧៣៥] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់ស្រ្តីមានគភ៌ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួច ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៣៦] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់ស្រ្តីមេដោះ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួច ហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៣៧] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខាមាតាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់២វស្សា ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែល កំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៣៨] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦ប្រការអស់២ វស្សា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឱ្យ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៣៩] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថមានវស្សាមិនគ្រប់១២ឆ្នាំ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិ ទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៤០] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់១២ឆ្នាំ ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦ប្រការអស់២វស្សា ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៤១] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់១២ឆ្នាំ ហើយបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌៦ប្រការអស់២វស្សាហើយ តែសង្ឃមិន ទាន់បានសន្មតឱ្យ ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៤២] ភិក្ខុនី ឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាជាសហជីវិនី (កូនសិស្ស) ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯង ឬមិនឱ្យគេបង្រៀនអស់២វស្សា ត្រូវ អាប់ត្តិ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

[៧៤៣] ភិក្ខុនីមិនតាមបម្រើភិក្ខុនីជាបរត្តិនីដែលបំបួស (ខ្លួន) អស់២វស្សា ត្រូវអាប់ត្តិ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

[៧៤៤] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខាមាតាជាសហជីវិនីហើយ មិននាំយកទៅខ្លួនឯង ឬមិនឱ្យគេនាំយកទៅ ត្រូវអាប់ត្តិ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

ចប់ គព្ពិនីវគ្គ ជាគម្រប់ ៧។

កុមារីភូតវគ្គ ទី៨

CS [vin.pv.01.2.02.4.8](#) | ភាគ ទី១២

(៨. កុមារីភូតវគ្គ)

[៧៤៥] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់កុមារី មានវស្សាមិនគ្រប់២០ត្រូវអាប់ត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៤៦] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ២០ហើយ តែមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ប្រការ អស់២៧ស្វា ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៤៧] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទា ដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ២០ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ប្រការអស់២៧ស្វា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៤៨] ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់១២ ហើយឱ្យឧបសម្បទា (គេ) ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៤៩] ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឱ្យ ហើយឱ្យឧបសម្បទា (គេ) ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៥០] ភិក្ខុនីកាលដែលសង្ឃនិយាយថា នៃលោកម្ចាស់ លោក មិនគួរឱ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ ដូច្នោះ ក៏ទទួលថា សាធ្ម ហើយគ្រាក្រោយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងតិះដៀល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះតិះដៀលហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៥១] ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើនាងឱ្យចីវរដល់យើង យើងនឹងឱ្យនាងបានឧបសម្បទា (ដល់មកខាងក្រោយ) ក៏មិនឱ្យ (សិក្ខុមាតានោះ) បានឧបសម្បទា ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឱ្យបានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ១គឺបាចិត្តិយៈ។

[៧៥២] ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុមាតាថា នៃនាង បើនាងតាមបម្រើយើងអស់២ឆ្នាំ យើងនឹងឱ្យនាងបានឧបសម្បទា (ដល់មកខាងក្រោយ) ក៏មិនឱ្យឧបសម្បទា ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឱ្យបានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ១ គឺបាចិត្តិយៈ។

[៧៥៣] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខុមាតាដែលនៅច្រឡូកច្រឡំដោយបុរស ដែលនៅច្រឡូកច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រ្តីកាច បណ្តាលឱ្យ កើតសេចក្តីសោក ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ។

[៧៥៤] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខុមាតា ដែលមាតាបិតាក្តី ស្វាមីក្តី មិនទាន់បានអនុញ្ញាតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៥៥] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខុមាតា ដោយឱ្យឆន្ទៈឈ្មោះ បារិវាសិកៈ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៥៦] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុង ប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៥៧] ភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាដល់ស្រ្តីពីររូបក្នុង១ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឱ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឱ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

ចប់ កុមារីភូតវគ្គ ជាគម្រប់៨។

ឆតុបាហវគ្គ ទី៩

CS vin.pv.01.2.02.4.9 | ភាគ ទី១២

(៩. ឆតុបាហវគ្គ)

[៧៥៨] ភិក្ខុនី(មិនឈឺ) បាំងឆត្រ ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបាំង កំពុងពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបាំង ពាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៥៩] ភិក្ខុនី(មិនឈឺ) ទៅដោយយាន ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦០] ភិក្ខុនីក្រវាត់ខ្សែក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះក្រវាត់រួច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦១] ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រ្តី²⁵ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រទ្រង់រួច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦២] ភិក្ខុនីងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះងូត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦៣] ភិក្ខុនីងូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ និងគ្រឿងលម្អិត ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះងូតស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦៤] ភិក្ខុនិឱ្យភិក្ខុនីផងគ្នាគក់ រឹត ច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦៥] ភិក្ខុនិឱ្យសិក្ខាមាណគក់ រឹត ច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦៦] ភិក្ខុនិឱ្យសាមណេរិគក់ រឹត ច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុនិឱ្យស្ត្រីជាគ្រហស្ថគក់ រឹត ច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់ រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុនិ មិនប្រាប់ហើយអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះអង្គុយស៊ប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦៧] ភិក្ខុនិ សួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះសួររួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

[៧៦៨] ភិក្ខុនិគ្មានសំពត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិ២គឺ ឈានជំហានជាបឋមកន្លងរបងស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

ចប់ ឆតុបាហវគ្គ ជាគម្រប់៩។

ចប់ ខុទ្ទកវគ្គ ទាំង៩។

(បាដិទេសនីយកណ្ណៈ ទី៥)

CS [vin.pv.01.2.02.5](#) | ភាគ ទី១២

(៥. បាដិទេសនីយកណ្ណ)

[៧៦៩] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះរាវយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗរាវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៧៧០] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមប្រេងគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗរាវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៧៧១] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកឃ្នុំគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗរាវៈ ដែលលេបចូលទៅ។

[៧៧២] ភិក្ខុនិ(មិនឈឺ) សូមស្ករអំពៅគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗរាវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៧៧៣] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមត្រីគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ រាវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៧៧៤] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមសាច់អំពៅគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗរាវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៧៧៥] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះស្រស់អំពៅគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗរាវៈដែលលេបចូលទៅ។

[៧៧៦] ភិក្ខុនិ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពៅគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២គឺ កំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ រាវៈដែលលេបចូលទៅ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ ទី៨។

ចប់ កតាបត្តិវាវៈ ជាគម្រប់២។

វិបត្តិវាវៈ ទី៣

CS [vin.pv.01.2.03](#) | ភាគ ទី១២

(៣. វិបត្តិវាវ)

[៧៧៧] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តារបិទបិទ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ របស់បុរស បុគ្គលដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តារបិទបិទ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន។

[៧៧៨] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេ យកមកឆាន់ បណ្តារបិទបិទ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិរបស់ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តារបិទបិទ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ១ គឺអាចារវិបត្តិ។

ចប់ វិបត្តិរាវៈ ជាគម្រប់៣។

សង្គហារាវៈ ទី៤

CS [vin.pv.01.2.04](#) | ភាគ ទី១២

(៤. សង្គហារាវ)

[៧៧៩] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរ នឹងការប៉ះ ពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ៣គឺកង នៃអាបត្តិ បារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុល្ល័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បេ។

[៧៨០] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលសូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ២ គឺកងនៃ អាបត្តិបារាជិកសនិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។

ចប់ សង្គហារាវៈ ជាគម្រប់៤។

សមុដ្ឋានរាវៈ ទី៥

CS [vin.pv.01.2.05](#) | ភាគ ទី១២

(៥. សមុដ្ឋានរាវ)

[៧៨១] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់ កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បេ។

[៧៨២] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ ពួក អាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំង ឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្តក៏មាន។

ចប់ សមុដ្ឋានរាវៈ ជាគម្រប់៥។

អធិករណារាវៈ ទី៦

CS [vin.pv.01.2.06](#) | ភាគ ទី១២

(៦. អធិករណារាវ)

[៧៨៣] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ដែរ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់ បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ដែរ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បេ។

[៧៨៤] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។

ចប់ អធិករណារាវៈ ជាគម្រប់៦។

សម្រាប់: ទី៧

CS [vin.pv.01.2.07](#) | ភាគ ទី១២

(៧. សម្រាប់)

[៧៨៥] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ដែរ បណ្តាសម្រាប់ទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសម្រាប់ប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ របស់ បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ដែរ បណ្តាសម្រាប់ទាំង៧ តែងរម្ងាប់ដោយសម្រាប់៣ គឺ ដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងបដិញ្ញាតករណៈ ក៏មាន ដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងតិណ្ណត្ថករណៈក៏មាន។ បេ។

[៧៨៦] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ បណ្តាសម្រាប់ទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសម្រាប់ប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិរបស់ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ បណ្តាសម្រាប់ទាំង៧តែង រម្ងាប់ដោយសម្រាប់៣ គឺ ដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងតិណ្ណត្ថករណៈក៏មាន។

ចប់ សម្រាប់: ជាគម្រប់៧។

សម្រាប់: ទី៨

CS [vin.pv.01.2.08](#) | ភាគ ទី១២

(៨. សម្រាប់)

[៧៨៧] ភិក្ខុនីមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់ កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រេកអរ នឹង ការចាប់ពាល់នូវ(សរីរាង្គ) ពីខាងក្រោមដងកាំបិត ចុះមកដល់ខាងលើមណ្ឌលដង្កង ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវ (សរីរ ប្រទេស) ពីខាងលើដងកាំបិត និងខាងក្រោមនៃមណ្ឌលដង្កង ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវរូបជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺ ភិក្ខុនីមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោកដោយភាគ: ត្រូវអាបត្តិទាំង៣ នេះ។ បណ្តាសម្រាប់ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្រាប់ នៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្រាប់ប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអធិករណ៍៤។ បណ្តាសម្រាប់: ៧ រម្ងាប់ដោយសម្រាប់ប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្រាប់ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ្យវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ អាបត្តិ ៣ គឺ កងនៃអាបត្តិ៣ គឺមាន កងនៃអាបត្តិ៣ គឺមាន កងនៃអាបត្តិ៣ គឺមាន។ បណ្តាសម្រាប់នៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើង ដោយសម្រាប់១គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសម្រាប់: ទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសម្រាប់៣ គឺដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងតិណ្ណត្ថករណៈក៏មាន។ បេ។

[៧៨៨] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺកំពុង ទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ៣ (លុះទទួលឆាន់ហើយ) ត្រូវអាបត្តិ៣ដើរទេសនីយៈគ្រប់ៗ រវាង: ដែលលេបចូល ទៅ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទាំង២នេះ។ បណ្តាសម្រាប់ អាបត្តិទាំង២ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្រាប់នៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយ សម្រាប់ប៉ុន្មាន។ បណ្តា អធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអធិករណ៍៤។ បណ្តាសម្រាប់: ទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសម្រាប់ប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្រាប់ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ១ គឺអាចារ្យវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ២ គឺកងនៃអាបត្តិ២ដើរទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិ ទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសម្រាប់នៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសម្រាប់៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏ មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្តក៏មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសម្រាប់: ទាំង៧ តែងរម្ងាប់ដោយសម្រាប់៣ គឺ ដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្រាប់ខ្លាំងនិយម និងតិណ្ណត្ថករណៈក៏មាន។

ចប់ សម្រាប់: ជាគម្រប់៨។

កត្តប្បញ្ញត្តិ: ទី១

CS [vin.pv.01.2.09](#) | ភាគ ទី១២

(១.៩) កត្តប្បញ្ញត្តិ

បាណិក

CS [vin.pv.01.2.09.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បារាជិកកណ្តុំ)

[៧៨៩] បារាជិកណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ (របស់បុរសបុគ្គល) បារាជិកនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មានចិត្តជោកដោយភាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយភាគៈដែរ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរ។ មានតែបញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិមិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ។ (សិក្ខាបទនោះ) ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្ទេសទាំង៤ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា។ ចាត់ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី២។ បណ្តារឹបត្តិ៤ ជាវិបត្តិអ្វី។ ជាសីលវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី។ ជាកងនៃអាបត្តិបារាជិក។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បេ។ លោកណាបាននាំមក។ ព្រះចេះទាំងឡាយនាំតៗ គ្នាមក។ បេ។

[៧៩០] អាបត្តិបារាជិក ព្រោះបច្ច័យនៃការបិទបាំងទោស ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មិនចោទដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនបានប្រាប់ដល់គណៈភិក្ខុនី។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៧៩១] អាបត្តិបារាជិក ព្រោះបច្ច័យនៃការមិនលះបង់ (នូវទិដ្ឋិ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមុទ្រសន្តកម្មចប់ជាគម្រប់បីដង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី ប្រព្រឹត្តតាមអវិជ្ជាភិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត ដែលសង្ឃបានព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៧៩២] អាបត្តិបារាជិក ព្រោះបច្ច័យនៃការបំពេញវត្តជាគម្រប់៨²⁶ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វកិរិយាភិក្ខុនី។ ព្រោះ រឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វកិរិយាភិក្ខុនីបំពេញវត្តជាគម្រប់៨។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

**ចប់ បារាជិក។
សង្ឃាទិសេស**

CS [vin.pv.01.2.09.2](#) | ភាគ ទី១២

(២. សង្ឃាទិសេសកណ្តាទិ)

[៧៩៣] សង្ឃាទិសេសណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាធ្វើដំណើរក្តី របស់ភិក្ខុនិជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ សង្ឃាទិសេសនោះ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនិជាអ្នកប្តឹងផ្តល់។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរ។ មានតែបញ្ញត្តិ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិមិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ។ (សិក្ខាបទនោះ) ជា សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧបតោបញ្ញត្តិ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្ទេសទាំង៤ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា។ ចាត់ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស។ មកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសណា។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី៣។ បណ្តារឹបត្តិទាំង៤ ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា។ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន។ បេ។ (សិក្ខាបទនោះ) លោកណាបាននាំមក។ ព្រះចេះទាំងឡាយនាំតៗគ្នាមក។

[៧៩៤] សង្ឃាទិសេសណា។ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំប្លែងស្រ្តីចោរ សង្ឃាទិសេសនោះ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនីបំប្លែងស្រ្តីចោរ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន។

[៧៩៥] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកម្នាក់ឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិ១រូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិ១រូបដើរទៅកាន់ចន្លោះ ស្រុកម្នាក់ឯង។

(សិក្ខាបទនោះ) មានបញ្ញត្តិ១ មានអនុបញ្ញត្តិ៣។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[៧៩៦] សង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុនី ដែលមិនបានប្រាប់ការកសង្ស័យ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហោរិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើករត្ត តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឱ្យចូលមកកាន់ពួក ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ការកសង្ស័យ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហោរិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើករត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឱ្យចូលមកកាន់ពួក)។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៧៩៧] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី មានចិត្តជោកដោយ រាគៈ ទទួលខាននីយភោជនីយាហារ អំពីដៃបុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ដោយដៃខ្លួនឯងហើយឆាន់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី មានចិត្តជោកដោយរាគៈ ទទួលអាមិសៈអំពី ដៃបុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)។

[៧៩៨] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នែនាង បុរសបុគ្គលនោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាង ណ្ហើយចុះ កាលណាលើនាងមិនមានតម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនេះឱ្យវត្តណាជាខាននីយៈក្តី ជាភោជនីយៈក្តី ដល់នាង នាងចូរទទួលវត្តនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ដូច្នោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី១រូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី១រូប បញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នែនាង បុរសបុគ្គលនោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាង ណ្ហើយចុះ កាលណាលើនាងមិនមានតម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនោះឱ្យវត្តណាជាខាននីយៈក្តី ជាភោជនីយៈក្តី ដល់នាង នាងចូរទទួលយកវត្តនោះដោយដៃរបស់ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣។

[៧៩៩] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីក្រោធខឹង (នឹងភិក្ខុនីផងគ្នា) កាលលើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ពងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះចេញ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿង ដែលចណ្ណកាលីភិក្ខុនីខឹងអន់ចិត្តក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខាបទ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៨០០] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីដែលសង្ឃធ្វើឱ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍អ្វីនីមួយ ហើយខឹង កាលលើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ពង ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ណកាលីភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងចណ្ណកាលីភិក្ខុនី ដែលសង្ឃឱ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍អ្វីនីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ លុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ លុះដោយសេចក្តីខឹងផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ លុះដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុនីទាំង ឡាយ លុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៨០១] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ពងហើយនៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប នៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ)។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។

[៨០២] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ ចូរនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ពងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង ក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបញ្ជូន ភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ ចូរនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ)។ ហេ។

[៨០៣] បាដិទេសនីយៈ ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្និយាភិក្ខុនី។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្និយាភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់។ (សិក្ខាបទនោះ) មានបញ្ញត្តិ១ អនុបញ្ញត្តិ១។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើង អំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន។

កតិអាបត្តិវារៈ ទី២

CS [vin.pv.01.2.10](#) | ភាគ ទី១២

(២.(១០) កតាបត្តិវារៈ)

បារាជិក

CS [vin.pv.01.2.10.1](#) | ភាគ ទី១២

(១. បារាជិកកណ្តុំ)

[៨០៤] ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់កាយ (របស់បុរសបុគ្គល)។ ត្រូវអាបត្តិ៥ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរ នឹងការប៉ះពាល់កាយ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់ (នូវសរីរាង្គទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ តាំងពីខាងក្រោមដល់ចុះមកដល់មណ្ឌលជង្គង់ខាងលើ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (ស្រ្តី) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចាក់ក្រឡេកភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ៥នេះ ព្រោះ បច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ។

[៨០៥] ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា បិទបាំងទោស។ ត្រូវអាបត្តិ ៤ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំងទោស គឺភិក្ខុនីដឹងថា ភិក្ខុនីផងគ្នាត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ឃឹយហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្សារិសេស (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុបិទបាំងអាចារវិបត្តិត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង៤នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំងទោសទុក។

[៨០៦] ភិក្ខុនិងភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់៣ដង។ ត្រូវអាបត្តិ៥យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់៣ដង ឧត្តត្តានុវត្តិភិក្ខុនី²⁷ មិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែល សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង កាលចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាស្រេច ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភេទានុវត្តិភិក្ខុនី²⁸ មិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់៣ ដងហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។ ភិក្ខុមិនលះទិដ្ឋិលាមក ក្នុងវេលាដែលសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់៣ដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង៥នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់៣ដង។

[៨០៧] ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគម្រប់៨។ ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគម្រប់៨ គឺភិក្ខុនី កាលបើបុរសនិយាយថា នាងចូរមកកាន់ទីឈ្មោះនេះ ហើយដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះដើរចូលទៅកាន់ហត្ថបាសរបស់ បុរស ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ បំពេញវត្ថុជាគម្រប់៨ ឱ្យពេញ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគម្រប់ ៨។

ចប់ បារាជិក។

សង្សារិសេស ទី២

CS [vin.pv.01.2.10.2](#) | ភាគ ទី១២

(២. សង្សារិសេសកណ្តុំ)

[៨០៨] ភិក្ខុនី ជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ត្រូវអាបត្តិ៣ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យ នៃកិរិយាបង្កដំណើរក្តី គឺកិរិយាប្រាប់ដល់បុគ្គលម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងយាយ ប្រាប់ដល់បុគ្គលជាគម្រប់ពីរ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ លុះសម្រេចដំណើរក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៨០៩] ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំបួសស្រីចោរ គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៨១០] ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង គឺដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានជាបឋម កន្លងរបងស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៨១១] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ៣ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនប្រាប់ការកសង្ឃ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនី ដែលសង្ឃ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀន ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឱ្យចូលមកកាន់ពួក) គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចា ពីរលើក ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្សារិសេស។

[៨១២] ភិក្ខុនី មានតម្រេកត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាទទួលខាទនីយៈ ឬភោជនីយាហារអំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ហើយបរិភោគ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញ នឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ (លុះទទួលហើយបរិភោគ) ត្រូវ

អាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ លុះទទួលទឹកនិងឈើស្ទន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដំ។

[៨១៣] ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នែនាង បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាង ឆ្លើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេកទេ បុរសបុគ្គលនោះឱ្យវត្តណាជាខាទនីយៈក្តី ជាភោជនីយៈក្តី ដល់នាង ក៏នាងចូរទទួរត្ថនោះដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយ ទំពាស៊ីបុរិភោគចុះ ដូច្នោះ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដំ (លុះទទួល ហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិចុះល្អច្រើនគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ លុះឆាន់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៨១៤] ភិក្ខុនី ក្រោធខឹង ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យដែលខ្លួន មិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជា គម្រប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុកដំ ចប់វាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិចុះល្អច្រើនទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៨១៥] ភិក្ខុនី ដែលសង្ឃឱ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍អ្វីនីមួយ ហើយក្រោធខឹង ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះ ៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់គម្រប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុកដំ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិចុះល្អច្រើនទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៨១៦] ភិក្ខុនី នៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់៣ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុកដំ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិចុះល្អច្រើនទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

[៨១៧] ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចូរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកពីគ្នាឡើយ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុកដំ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិចុះល្អច្រើនទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃា ទិសេស។

ចប់ សង្ឃាទិសេស។ បេ។

[៨១៨] ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដំ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូរទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ២នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់។

ចប់ កតិអាបត្តិវារៈ ជាគម្រប់២។

វិបត្តិវារៈ ទី៣

CS [vin.pv.01.2.11](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៣.(១១) វិបត្តិវារៈ)

[៨១៩] អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តារវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តារវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ២គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន។ បេ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូម នូវទឹកដោះជួយកមកឆាន់ បណ្តារវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ បណ្តារវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ១ គឺ អាចារវិបត្តិ។

ចប់ វិបត្តិវារៈ ជាគម្រប់ ៣។

សង្កហវារៈ ទី៤

CS [vin.pv.01.2.12](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៤.(១២) សង្កហវារៈ)

[៨២០] អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ៥ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុះល្អច្រើនក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិញ្ចិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដំក៏មាន។ បេ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះ ជួយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺ កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដំ ក៏មាន។

ចប់ សង្កហវារៈ ជាគម្រប់ ៤។

មាន។ បណ្តាសម្ព័ន្ធនៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្ព័ន្ធទ គឺតាំងឡើង អំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសម្ព័ន្ធៈទាំង៧ តែងរម្ងាប់ដោយសម្ព័ន្ធៈ ៣ គឺដោយសម្មុទ្ធវិស័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុទ្ធវិស័យ និងតិណ្ណត្ថវកៈក៏មាន។ បេ។

[៨២៥] ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់។ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង២ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់។ អាបត្តិទាំងនេះ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្ព័ន្ធនៃអាបត្តិទាំង៦ តាំងឡើងដោយសម្ព័ន្ធប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ បណ្តាសម្ព័ន្ធៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសម្ព័ន្ធៈប៉ុន្មាន។ ពួកអាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់ បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ១ គឺអាចារិបត្តិ។ បណ្តាអាបត្តិទាំង៧កង លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសម្ព័ន្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយ សម្ព័ន្ធទ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា និងមិនតាំង ឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងអំពីចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំង ឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសម្ព័ន្ធៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសម្ព័ន្ធៈ ៣ គឺ ដោយសម្មុទ្ធវិស័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុទ្ធវិស័យ និងតិណ្ណត្ថវកៈក៏មាន។

ចប់ សមុច្ចយវារៈ ជាគម្រប់៨។

ចប់ បច្ច័យវារៈទាំង៨។

ចប់ មហាវារៈ១៦ ក្នុងភិក្ខុនិវិភង្គ។

សម្ព័ន្ធសីសសង្ខេប

CS [vin.pv.02](#) | ភាគ ទី១២

(សម្ព័ន្ធសីសសង្ខេប)

(សម្ព័ន្ធស្សទ្ធានៈ និង តេរសសម្ព័ន្ធានៈ)

CS [vin.pv.02.00](#) | ភាគ ទី១២

(សម្ព័ន្ធស្សទ្ធាន៍ តេរសសម្ព័ន្ធាន៍)

[៨២៦] សង្ខារទាំងពួងទាំងឡាយ ដែលបច្ច័យតាក់តែងហើយ ជាបរិសុទ្ធនៃទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអន្តត្ថាផង។ និព្វាន និងបញ្ញត្តិក៏លោកវិនិច្ឆ័យថា ជាអន្តត្ថាផងដែរ។²⁹⁾ កាលព្រះ ពុទ្ធដូចជាព្រះចន្ទ មិនទាន់កើតឡើង កាលព្រះពុទ្ធដូចជាព្រះអាទិត្យ មិនទាន់បានត្រាស់នៅឡើយ នាមប្បញ្ញត្តិរបស់សភាគធម៌³⁰⁾ ទាំងឡាយនោះ ក៏មិនមានអ្នកណាអាចដឹងបាន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ជាមហាវីរៈ ទ្រង់ធ្វើនូវទុក្ខកិរិយាមានប្រការផ្សេងៗ បានបំពេញនូវបារមីទាំងឡាយ ព្រះអង្គ មានចក្ខុកើតហើយ បានត្រាស់ដឹងឡើង ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែង នូវព្រះសន្ធម្មដែលសម្រាប់បំផ្លាញនូវកងទុក្ខ ហើយនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ចំពោះសត្វលោក ព្រមទាំងព្រហ្មលោក។ ព្រះអង្គរសសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាសក្យមុនី ព្រះអង្គមានសេចក្តី អនុគ្រោះសព្វសត្វ ខត្តមជាងសព្វសត្វ ជាសីហៈ (របស់នរជន) ទ្រង់សម្តែងនូវពុទ្ធវចនៈទាំង ៣ ក្នុងបិដក គឺព្រះ វិន័យ ព្រះសូត្រ ព្រះអភិធម្ម ដែលជាពាក្យមានគុណធំ។ បើព្រះវិន័យបិដកនៅហើយ ព្រះសន្ធម្ម ក៏ប្រព្រឹត្តទៅបាន យ៉ាងនេះ ខត្តតេរសិវិភង្គ ខន្ធករិស័យ និងមាតិកាដែលព្រះសង្កឹតិកាចារ្យចងក្រងហើយ ដោយបរិវារៈ បីដូចគ្រប់ដួងដែលគេក្រងដោយចេសន្តៈឯង។ សម្ព័ន្ធនៃបរិវារៈន្តៈឯង ជាសម្ព័ន្ធដែលអ្នកប្រាជ្ញធ្វើឱ្យទៀងទាត់ គឺធ្វើមិនឱ្យលាយច្រឡំដោយសម្ព័ន្ធនានាទៀត សម្តែងផង និទានផង សម្ព័ន្ធដទៃផង មានប្រាកដមកក្នុងសូត្រ ដូចសម្តែងមកហើយខាងដើម ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកប្រាជ្ញាធម៌ គប្បសិក្សានូវបរិវារៈ (ទៀតចុះ)។

សិក្ខាបទណា ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិហើយក្នុងវិភង្គទាំងពីរ ដែលពួកភិក្ខុ និងភិក្ខុនី តែងសម្តែងគ្រប់ថ្ងៃឧបោសថ ខ្ញុំនឹងពោលនូវសម្ព័ន្ធនៃ (នៃសិក្ខាបទនោះ) តាមសមគួរដល់សេចក្តីចេះដឹង អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយ១៣ គឺបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ១ ទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ១ តទៅមុខទៀត គឺសញ្ញវិភង្គសិក្ខាបទ១ សមនុភាសនសិក្ខាបទ១ អតិណកចីរសិក្ខាបទ១ ឯឡកលោមសិក្ខាបទ១ បទសោធម្មសិក្ខាបទ១ ភូតាហេទនសិក្ខាបទ១ សំរិទ្ធសិក្ខាបទ១ ថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ១ ចោរវិដ្ឋាបនសិក្ខាបទ១ អនុញ្ញាតសិក្ខាបទ១។ សិក្ខាបទទាំង១៣ នេះ មានន័យរបស់សម្ព័ន្ធនៃ ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយបានគិតហើយ ថា ក្នុងសម្ព័ន្ធនៃសិក្ខាបទមួយៗ ក្នុងវិភង្គទាំងពីរនេះ មានសម្ព័ន្ធប្រហែលៗគ្នាទាំងអស់។

បឋមបារាជិកសម្ព័ន្ធានៈ

CS [vin.pv.02.01](#) | ភាគ ទី១២

(១. បឋមបារាជិកសម្ព័ន្ធាន៍)

[៨២៧] មេធាវីស្តីក្នុងបទ ១ សុក្រវិស្សជ្ជិស្តីក្នុងបទ ១ កាយសំសគ្គស្តីក្នុងបទ ១ បឋមនិយតស្តីក្នុងបទ ១ បុព្វបគតស្តីក្នុងបទ³¹) ១ បរិបាចិតស្តីក្នុងបទ ១ រហោនិស្សជ្ជិស្តីក្នុងបទ³²) ១ សោនេនស្តីក្នុងបទ ១ រហោនិស្សជ្ជិស្តីក្នុងបទ³³) ទាំង២ អង្គលិបតោទកស្តីក្នុងបទ ១ ខេហោសធម្មស្តីក្នុងបទ ១ បហារទានស្តីក្នុងបទ ១ ខត្តិរណស្តីក្នុងបទ³⁴) ១ សេក្ខិយ៥៣ អធិក្ខន្ធស្តីក្នុងបទ ១ គាមន្តរគមនស្តីក្នុងបទ ១ អវស្សតាខាននិយ គហនស្តីក្នុងបទ³⁵) ១ តលយាដកស្តីក្នុងបទ ១ ជតុមដ្ឋកស្តីក្នុងបទ ១ ខេកសុទ្ធិកស្តីក្នុងបទ ១ វស្សុត្រានស្តីក្នុងបទ ១ ឱវាទគមនស្តីក្នុងបទ ១ វុដ្ឋាបិតបវត្តននានុពន្ធស្តីក្នុងបទ ១ រួមត្រូវជា៧៦ ស្តីក្នុងបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានមួយ គឺតាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត ដូចបឋមបារាជិកស្តីក្នុងបទដែរ។

ចប់ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋាន។

ទុតិយបារាជិកសមុដ្ឋាន

CS [vin.pv.02.02](#) | ភាគ ទី១២

(២. ទុតិយបារាជិកសមុដ្ឋាន)

[៨២៨] អទិន្នាទានស្តីក្នុងបទ ១ មនុស្សវិគ្គហស្តីក្នុងបទ ១ ខត្តិវិមុត្តិស្តីក្នុងបទ ១ ទុដ្ឋល្លាចស្តីក្នុងបទ ១ អត្តកាមបារិច្ឆិយ ស្តីក្នុងបទ ១ អមូលកស្តីក្នុងបទ ១ អញ្ញភាគិយស្តីក្នុងបទ ១ ទុតិយានិយតស្តីក្នុងបទ ១ ចីរវច្ឆិទ្ធនស្តីក្នុងបទ ១ បរិណាមនស្តីក្នុងបទ ១ មុសាវាទស្តីក្នុងបទ ១ ឱមសាវាទស្តីក្នុងបទ ១ បេសុញ្ញស្តីក្នុងបទ ១ ទុដ្ឋល្លាចេនស្តីក្នុងបទ ១ បឋវិខណនស្តីក្នុងបទ ១ ភូតកាមស្តីក្នុងបទ ១ អញ្ញាវាទកស្តីក្នុងបទ ១ ឧដ្ឋាបនកស្តីក្នុងបទ ១ និកឌ្ឍនស្តីក្នុងបទ ១ សិញ្ញនស្តីក្នុងបទ³⁶) ១ អាមិសហេតុស្តីក្នុងបទ ១ ភុត្តារីស្តីក្នុងបទ³⁷) ១ ឯហិស្តីក្នុងបទ³⁸) ១ អនាទិយស្តីក្នុងបទ ១ ភីសាបនស្តីក្នុងបទ ១ អបនិធានស្តីក្នុងបទ ១ ជីវិតាវេហេបនស្តីក្នុងបទ³⁹) ១ សប្បាណកស្តីក្នុងបទ ១ កម្មខក្កោជនស្តីក្នុងបទ ១ ឧនវិសតិវស្សស្តីក្នុងបទ ១ សំវាសស្តីក្នុងបទ⁴⁰) ១ នាសិតកសាមណេរសម្តោគស្តីក្នុងបទ⁴¹) ១ សហធម្មិកស្តីក្នុងបទ ១ វិលេខនស្តីក្នុងបទ ១ មោហនកស្តីក្នុងបទ ១ អមូលកស្តីក្នុងបទ⁴²) ១ កុក្កច្ចឧបទហនស្តីក្នុងបទ⁴³) ១ ធម្មិកស្តីក្នុងបទ⁴⁴) ១ ចីរវច្ឆិទ្ធនឱយ្យនធម្មស្តីក្នុងបទ⁴⁵) ១ បុគ្គលបរិណាមនស្តីក្នុងបទ ១ កិរុនេស្តីក្នុងបទ⁴⁶) ១ អកាលចីរវ ស្តីក្នុងបទ(ភាជាបនៈ) ១ អច្ឆិទ្ធនស្តីក្នុងបទ ១ ទុត្តហិតស្តីក្នុងបទ (ឧដ្ឋាបនកៈ) ១ និរយស្តីក្នុងបទ (អភិសបនៈ) ១ គណចីរវលាភស្តីក្នុងបទ ១ ចីរវិភង្គស្តីក្នុងបទ ១ ទុព្វលចីរវស្តីក្នុងបទ ១ កបិនជាសុកស្តីក្នុងបទ ១ ឧបស្សយស្តីក្នុងបទ ១ អក្កោសនស្តីក្នុងបទ ១ បណ្ឌិតស្តីក្នុងបទ ១ កុលមច្ឆវិស្តីក្នុងបទ ១ គត្តិវិដ្ឋាបនស្តីក្នុងបទ ១ បាយន្តិវដ្ឋាបនស្តីក្នុងបទ ១ ទ្រូវស្សាអសិទ្ធិតសិក្ខាមាស្តីក្នុងបទ ១ សិក្ខិតសិក្ខាសង្ខេបសមុតាស្តីក្នុងបទ ១ គិហិតតាស្តីក្នុងបទ⁴⁷) មាន៣ កុមារិក្ខតាស្តីក្នុងបទ⁴⁸) មាន៣ ឧនទ្វាទសវស្សាវុដ្ឋាបនស្តីក្នុងបទ ១ អសម្មតវុដ្ឋាបនស្តីក្នុងបទ ១ អលន្តាវស្តីក្នុងបទ ១ សោការស្សាស្តីក្នុងបទ ១ បារិវាសិកច្ឆន្ទទានស្តីក្នុងបទ ១ អនុវស្សស្តីក្នុងបទ ១ ឯកវស្សទ្រូវវុដ្ឋាបនស្តីក្នុងបទ ១ រួមទាំងអស់ ត្រូវជា៧០ស្តីក្នុងបទ ស្តីក្នុងបទទាំងនេះសុទ្ធតែមានសមុដ្ឋាន៣ៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា កើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ កើតឡើង អំពីទ្វារទាំង៣ គឺ កាយវាចាចិត្ត ដូចក្នុងទុតិយបារាជិកស្តីក្នុងបទ។

ចប់ ទុតិយបារាជិកសមុដ្ឋាន។

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេប សញ្ញវិគ្គសមុដ្ឋាន

CS [vin.pv.02.03](#) | ភាគ ទី១២

(៣. សញ្ញវិគ្គសមុដ្ឋាន)

[៨២៩] សញ្ញវិគ្គស្តីក្នុងបទ ១ កុដិការស្តីក្នុងបទ ១ វិហារស្តីក្នុងបទ (មហាល្លកៈ) ១ ចីរវេទនស្តីក្នុងបទ ១ ចីរវប្បដិគ្គហណស្តីក្នុងបទ ១ អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិស្តីក្នុងបទ ១ តទុត្តិវិហារិកាដ្ឋស្តីក្នុងបទ⁴⁹) ១ ឧបក្ខដស្តីក្នុងបទ២ (គឺបឋមឧបក្ខដៈ ១ ទុតិយឧបក្ខដៈ ១) ទុតស្តីក្នុងបទ⁵⁰) ១ កោសិយស្តីក្នុងបទ ១ សុទ្ធកាឡកស្តីក្នុងបទ ១ ទ្រោភាគស្តីក្នុងបទ ១ ឆព្វស្សស្តីក្នុងបទ ១ និសីទនសន្តតស្តីក្នុងបទ ១ វិញ្ញន្តិស្តីក្នុងបទ⁵¹) ១ រូបិយស្តីក្នុងបទ ១ នានប្បការកស្តីក្នុងបទ២ (គឺរូបិយសំវេហារស្តីក្នុងបទ ១ កយវិក្កយស្តីក្នុងបទ ១) ឧនបញ្ចេននស្តីក្នុងបទ ១ វស្សិកសាដិកស្តីក្នុងបទ ១ សុត្តវិញ្ញត្តិស្តីក្នុងបទ ១ វិកប្បនស្តីក្នុងបទ⁵²) ១ ទ្វារស្តីក្នុងបទ⁵³) ១ ចីរវទានស្តីក្នុងបទ ១ ចីរវសិព្វនស្តីក្នុងបទ ១ បូរស្តីក្នុងបទ⁵⁴) ១ បច្ចយស្តីក្នុងបទ⁵⁵) ១ ជោតិសមាទហនស្តីក្នុងបទ ១ រតនស្តីក្នុងបទ ១ សុចិយរស្តីក្នុងបទ ១ មញ្ញស្តីក្នុងបទ ១ តូលោនទ្វ ស្តីក្នុងបទ ១ និសីទនស្តីក្នុងបទ ១ កណ្តុប្បដិច្ឆាទិស្តីក្នុងបទ ១ វស្សិកសាដិកស្តីក្នុងបទ ១ សុគតចីរវស្តីក្នុងបទ⁵⁶) ១ វិញ្ញត្តិស្តីក្នុងបទ ១ អញ្ញចេតាបនស្តីក្នុងបទ ១ សង្ឃិកចីរវស្តីក្នុងបទ២ មហាជនិកស្តីក្នុងបទ ១ បុគ្គលបរិណាមនស្តីក្នុងបទ២ លហុបារាជិកស្តីក្នុងបទ ១ គុបារាជិកស្តីក្នុងបទ ១ វិយាសាស្តីក្នុងបទ២ ខេកសាដិកស្តីក្នុងបទ ១ សមណចីរវទានស្តីក្នុងបទ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជាស្តីក្នុងបទ៥០គត់ ស្តីក្នុងបទទាំងនេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានប្រាំមួយ គឺ កើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនកើតឡើង អំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ កើតឡើងអំពីទ្វារទាំង៣ គឺកាយវាចានិងចិត្ត ស្តីក្នុងបទទាំងនេះសុទ្ធតែមានសមុដ្ឋាន៦ដូចគ្នានឹងសញ្ញវិគ្គស្តីក្នុងបទដែរ។

ចប់ សញ្ញវិគ្គសមុដ្ឋាន។

សម្ព័ន្ធសីសង្ខេប សមនុភាសនសម្ព័ន្ធ

CS [vin.pv.02.04](#) | ភាគ ទី១២

(៤. សមនុភាសនសម្ព័ន្ធ)

[៨៣០] សង្ឃភោគសិក្ខាបទ១ ភោទានុវត្តកសិក្ខាបទ១ ទុព្វចជាតិកសិក្ខាបទ១ កុលទូសកសិក្ខាបទ១ ទុដ្ឋល្អប្បដិច្ចានសិក្ខាបទ១ ទិដ្ឋិ អប្បជិនិស្សជ្ជនសិក្ខាបទ១ ធន្ត្រិកសិក្ខាបទ១ ធម្មសិក្ខាបទ១ ឧដ្ឋស្សិកសិក្ខាបទ១ អប្បសន្ធិសិក្ខាបទ១ ឧបាសិកសិក្ខាបទ១ ធម្មាហរណសិក្ខាបទ១ ធម្មាយសិក្ខាបទ១ នីតាសនសិក្ខាបទ១ ឋានសិក្ខាបទ១ បច្ឆោតសិក្ខាបទ១ ឧប្បវេណីសិក្ខាបទ១ វដ្ឋប្បដិច្ចានសិក្ខាបទ១ ឧត្តិក្កានុវត្តនសិក្ខាបទ១ ហត្ថក្កហណ សិក្ខាបទ ១ ឱសារណសិក្ខាបទ ១ បច្ឆាចិក្ខុនាសិក្ខាបទ ១ កិស្សិញ្ចិអធិករណបច្ឆាគតាសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋសិក្ខាបទ⁵⁷⁾ ១ វរិសិក្ខាបទ ២ វិសិក្ខាបទ សិក្ខាបទ ១ ទុក្ខិតាសហជីវិនិសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋាសិក្ខាបទ⁵⁸⁾ មួយទៀត នរូបសមនសិក្ខាបទ ១ អារាមសិក្ខាបទ ១ ឧបាសនសង្ឃបវារណា សិក្ខាបទ ១ អន្ធុមាសសិក្ខាបទ ១ សហជីវិនិសិក្ខាបទ⁵⁹⁾ ២ ចីរវរិសិក្ខាបទ ១ អនុពន្ធនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ ត្រូវ៣៧សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសម្ព័ន្ធមួយ។ គឺកើតឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ដូចក្នុងសមនុភាសនសិក្ខាបទដែរ។⁶⁰⁾

ចប់ សមនុភាសនសម្ព័ន្ធ។

កបិនសម្ព័ន្ធ

CS [vin.pv.02.05](#) | ភាគ ទី១២

(៥. កបិនសម្ព័ន្ធ)

[៨៣១] ឧត្តកបិនសិក្ខាបទ⁶¹⁾ ៣ បឋមបត្តសិក្ខាបទ១ ភោគជ្ជសិក្ខាបទ ១ អច្ឆេកចីរសិក្ខាបទ ១ សាសង្កសិក្ខាបទ ១ បក្កមន្ត សិក្ខាបទ⁶²⁾ ២ ភិក្ខុនុបស្សយសិក្ខាបទ ១ បរម្មរោជនសិក្ខាបទ ១ អនតិវិគ្គសិក្ខាបទ⁶³⁾ ១ និងន្តនសិក្ខាបទ⁶⁴⁾ ១ វិកប្បនសិក្ខាបទ ១ រាជ សិក្ខាបទ⁶⁵⁾ ១ វិកាលេគាមប្បវេសនសិក្ខាបទ ១ វេសាសសិក្ខាបទ ១ អារញ្ញិកសិក្ខាបទ ១ ឧស្សយវាទិកសិក្ខាបទ ១ បត្តសន្និចយសិក្ខាបទ ១ បុរេភត្តសិក្ខាបទ ១ បច្ឆាភត្តសិក្ខាបទ ១ វិកាលេឧបសង្កមនសិក្ខាបទ ១ បញ្ចាហិកធារណសិក្ខាបទ ១ ចីរវសង្កមនីយសិក្ខាបទ ១ អារសថ⁶⁶⁾ សិក្ខាបទ២ បសាខសិក្ខាបទ១ អាសននិសីទនសិក្ខាបទ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា២៤សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសម្ព័ន្ធពីរ។ គឺ កើតឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចានិងចិត្ត ១ ដូចកបិនសិក្ខាបទដែរ។

ចប់ កបិនសម្ព័ន្ធ។

ឯឡុលោមសម្ព័ន្ធ

CS [vin.pv.02.06](#) | ភាគ ទី១២

(៦. ឯឡុលោមសម្ព័ន្ធ)

[៨៣២] ឯឡុលោមសិក្ខាបទ ១ សហសេយ្យសិក្ខាបទ⁶⁷⁾ ២ អាហច្ឆនសិក្ខាបទ⁶⁸⁾ ១ អារសថបិណ្ឌរោជនសិក្ខាបទ ១ គណរោជន សិក្ខាបទ ១ វិកាលេគាជនសិក្ខាបទ ១ សន្និធិការសិក្ខាបទ ១ ទន្ធបោណសិក្ខាបទ ១ អចេលកសិក្ខាបទ ១ ឧយ្យត្តសិក្ខាបទ ១ សេនាវាស សិក្ខាបទ ១ ឧយ្យោធិកសិក្ខាបទ ១ សុរាបានសិក្ខាបទ ១ ឱវេនឱមាសនហានសិក្ខាបទ ១ ទុព្វណ្ណករណសិក្ខាបទ ១ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ ២ លសុណសិក្ខាបទ ១ ឧត្តិដ្ឋសិក្ខាបទ ១ នច្ឆនសិក្ខាបទ ១ នហានសិក្ខាបទ ១ អត្តរណតុវដ្ឋសិក្ខាបទ ១ ឯកសេយ្យតុវដ្ឋសិក្ខាបទ ១ អន្តោរដ្ឋ សាសង្កសិក្ខាបទ ១ ពហិរដ្ឋសាសង្កសិក្ខាបទ ១ អន្តោរស្សសិក្ខាបទ ១ ចិត្តាការសិក្ខាបទ ១ អាសន្និបរិភុញ្ជនសិក្ខាបទ ១ សុត្តកន្តនសិក្ខាបទ ១ គិហិវយ្យវច្ឆករណសិក្ខាបទ ១ សហត្ថាទានសិក្ខាបទ១ អភិក្កុកាវាសសិក្ខាបទ ១ ឆត្តធារណសិក្ខាបទ ១ យានសិក្ខាបទ ១ សង្សារណាធារណ សិក្ខាបទ១ អលង្ការធារណសិក្ខាបទ១ គន្ធនហានសិក្ខាបទ១ វាសិតនហានសិក្ខាបទ១ ភិក្ខុនីឧម្មទ្ធាបនសិក្ខាបទ១ សិក្ខុមាណាឧម្មទ្ធាបនសិក្ខាបទ ១ សាមណេវីឧម្មទ្ធាបនសិក្ខាបទ ១ គិហិនីឧម្មទ្ធាបនសិក្ខាបទ ១ អសង្កត្តិកាបត្តិសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា៤៤សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់ នេះ សុទ្ធតែមានសម្ព័ន្ធពីរ។ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពី វាចានិងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ ដូចឯឡុលោមសិក្ខាបទដែរ។

ចប់ ឯឡុលោមសម្ព័ន្ធ។

បទសោធម្មសម្ព័ន្ធ

CS [vin.pv.02.07](#) | ភាគ ទី១២

(៧. បទសោធម្មសម្ព័ន្ធ)

[៨៣៣] បទសោធម្មសិក្ខាបទ ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ១ អសម្មតោភិក្ខុនោវាទសិក្ខាបទ ១ អត្ថង្គតសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆានវិជ្ជាសិក្ខាបទ ២⁶⁹) អនោកាសបុច្ឆនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ ត្រូវជាសិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានពីរ។ គឺកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើង អំពីកាយនិងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ ដូចបទ សោធម្មសិក្ខាបទដែរ។

ចប់ បទសោធម្មសមុដ្ឋាន។

អន្ទានសមុដ្ឋាន

CS [vin.pv.02.08](#) | ភាគ ទី១២

(៨. អន្ទានសមុដ្ឋាន)

[៨៣៤] អន្ទានគមនសិក្ខាបទ⁷⁰) ១ នារាភិរូហនសិក្ខាបទ ១ បណីតភោជនសិក្ខាបទ ១ មាតុគ្គាមសំវិធានសិក្ខាបទ ១ លោមសំហរណសិក្ខាបទ ១ ធម្មវិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ និមន្តនសិក្ខាបទ ១ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ ត្រូវជា១៥ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ ព្រះពុទ្ធច្រង់ញាណ បានបញ្ញត្តិហើយដោយសមុដ្ឋានបួន ។ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា ទាំងមិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើង អំពីកាយនិងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ កើតឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ១ មានទំនងដូច អន្ទានគមនសិក្ខាបទដែរ។

ចប់ អន្ទានសមុដ្ឋាន។

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេប ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋាន

CS [vin.pv.02.09](#) | ភាគ ទី១២

(៩. ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋាន)

[៨៣៥]

ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ ១ ឧបស្សតិសិក្ខាបទ ១ សុបរិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ រត្តន្តការសិក្ខាបទ ១ បដិច្ឆន្តសិក្ខាបទ ១ អដ្ឋោកាសសិក្ខាបទ ១ ព្យហសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាបទទាំងអស់ នេះរួមគ្នាត្រូវជា៧ សិក្ខាបទទាំងនេះ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ច្រង់សម្តែងហើយថា មានសមុដ្ឋានពីរ ។ គឺកើតឡើងអំពី កាយនិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ កើតឡើងអំពីវាចាទាំង ៣ គឺកាយវាចានិងចិត្ត ១ ដូច សមុដ្ឋានរបស់ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទដែរ។

ចប់ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋាន។

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេប ធម្មទេសនាសមុដ្ឋាន

CS [vin.pv.02.10](#) | ភាគ ទី១២

(១០. ធម្មទេសនាសមុដ្ឋាន)

[៨៣៦] ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនសម្តែងនូវព្រះសន្ធម្មដល់បុគ្គល (មិនមានជំងឺ) មានឆត្រក្នុងដៃ មានឈើច្រត់ក្នុងដៃ មានសស្រ្តា ក្នុងដៃ មានអាវុធក្នុងដៃ ១ ពាក់ទ្រនាប់ ជើងឈើប្លូស្មៅ ១ ពាក់ទ្រនាប់ជើងស្បែក ១ នៅលើយាន ១ នៅលើដំណេក ១ អង្គុយត្រចោមក្បាល ជង្គង់ ១ ជួតឈ្នួតក្បាល ១ ទទួរក្បាល ១ (រឿងទាំងនេះរួមគ្នាជា) សិក្ខាបទ ១១ គត់ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានមួយ ។ គឺកើត ឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ដូចធម្មទេសនាសិក្ខាបទដែរ។

ចប់ ធម្មទេសនាសមុដ្ឋាន។

ភូតារោចនសមុដ្ឋាន

CS [vin.pv.02.11](#) | ភាគ ទី១២

(១១. ភូតារោចនសមុដ្ឋាន)

[៨៣៧] ភូតសិក្ខាបទ ឈ្មោះថាភូតារោចនសិក្ខាបទ កើតឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើង អំពីវាចា មិនកើតឡើង អំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើត ឡើងអំពីកាយ ទាំងមិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពី កាយនិងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១។

សម្រាប់សិសសសង្ខេប ចេញវិញ្ញាបនសម្រាប់

CS [vin.pv.02.12](#) | ភាគ ទី១២

(១២. ចេញវិញ្ញាបនសម្រាប់)

[៨៣៨] ចេញវិញ្ញាបនសិក្សាបទ កើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត សិក្សាបទនោះមិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ (ម្យ៉ាងទៀត) ចេញវិញ្ញាបនសិក្សាបទ កើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចានិង ចិត្ត ១ សិក្សាបទនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាធម្មរាជទ្រង់សម្តែង ហើយថា មានសម្រាប់ និងជាអភិរិយា (ត្រូវ អាបត្តិព្រោះ មិនធ្វើ គឺមិនបានប្រាប់គេជាមុនហើយបំបួស)។

ចប់ ចេញវិញ្ញាបនសម្រាប់

សម្រាប់សិសសសង្ខេប អនុញ្ញាតសម្រាប់

CS [vin.pv.02.13](#) | ភាគ ទី១២

(១៣. អនុញ្ញាតសម្រាប់)

[៨៣៩] អនុញ្ញាតសិក្សាបទមានសម្រាប់ ៤ ជាអភិរិយា គឺកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ ទាំងមិនកើតឡើង អំពីចិត្ត ១ សិក្សាបទនោះ កើតឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ សិក្សាបទនោះ កើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើង អំពីសម្រាប់ទាំង ៣ គឺ កាយវាចានិងចិត្ត ១។

ចប់ អនុញ្ញាតសម្រាប់

[៨៤០] សេចក្តីថា សម្រាប់សង្ខេបទាំង ១៣ (នេះ) ព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងប្រពៃហើយ ដើម្បីធ្វើមិនឱ្យកាន់ច្រឡំ សមគួរដល់វិន័យនិង បាលីនិងធម៌ បណ្ឌិតអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យនេះ កុំកាន់ច្រឡំក្នុងសម្រាប់ឡើយ។

ចប់ សម្រាប់សិសសសង្ខេប

(អនុវេយ្យាល)

CS [vin.pv.03](#) | ភាគ ទី១២

(អនុវេយ្យាល)

កតិបុត្តារៈ

CS [vin.pv.03.00](#) | ភាគ ទី១២

(កតិបុត្តារៈ)

[៨៤១] (សួរថា) អាបត្តិមានប៉ុន្មាន? កងនៃអាបត្តិ មាន ប៉ុន្មាន? វិនិច្ឆ័យមានប៉ុន្មាន? សេចក្តីមិនគោរពមានប៉ុន្មាន? សេចក្តីគោរពមាន ប៉ុន្មាន? វិនិច្ឆ័យមានប៉ុន្មាន? វិបត្តិមានប៉ុន្មាន? សម្រាប់នៃអាបត្តិ មានប៉ុន្មាន? មូលនៃវិវាទមានប៉ុន្មាន? មូលនៃអនុវាទមានប៉ុន្មាន? សារណីយធម៌មានប៉ុន្មាន? ភេទករវត្ថុ (រឿងដែលធ្វើឱ្យបែកគ្នា) មានប៉ុន្មាន? អធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន? សមថៈមានប៉ុន្មាន?

[៨៤២] (ឆ្លើយថា) អាបត្តិមាន៥។ កងនៃអាបត្តិមាន៥។ វិនិច្ឆ័យមាន ៥។ អាបត្តិមាន ៧។ កងនៃអាបត្តិ មាន ៧។ វិនិច្ឆ័យមាន ៧។ សេចក្តី មិនគោរពមាន ៦។ សេចក្តីគោរពមាន ៦។ វិនិច្ឆ័យមាន ៦។ វិបត្តិមាន ៤។ សម្រាប់នៃអាបត្តិមាន ៦។ មូលនៃវិវាទមាន ៦។ មូលនៃអនុវាទ មាន៦។ សារណីយធម៌មាន៦។ ភេទករវត្ថុមាន១៨។ អធិករណ៍មាន៤។ សមថៈមាន៧។

[៨៤៣] អាបត្តិ៥ក្នុងមាតិកាទាំងអស់នោះ ដូចម្តេចខ្លះ? (អាបត្តិ ៥) គឺ អាបត្តិបាណិក ១ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ អាបត្តិ បាដិទេសនីយៈ ១ អាបត្តិទុក្ខដ ១។ នេះ ជាអាបត្តិ៥។

[៨៤៤] កងនៃអាបត្តិទាំង៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ? (កងនៃអាបត្តិ៥) គឺ កងនៃអាបត្តិបាណិក ១ កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១ កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ១ កងនៃអាបត្តិទុក្ខដ១។ នេះ ជាកងនៃអាបត្តិ៥។

[៨៤៥] វិនិច្ឆ័យ មាន ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ? (វិនិច្ឆ័យ ៥) គឺកិរិយាវៀរឱ្យឆ្ងាយ វៀរឱ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាង ចាកកងនៃ អាបត្តិទាំង ៥ គឺថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវកងអាបត្តិ) មិនឱ្យត្រូវអាបត្តិ មិនកន្លងនូវដែន (នៃអាបត្តិ) សម្លាប់បង្កនូវកងនៃអាបត្តិ។ នេះជា

[៨៤៦] អាបត្តិ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ អាបត្តិ៧ គឺអាបត្តិបារាជិក១ អាបត្តិសង្សារិសេស១ អាបត្តិចុល្ល័យ១ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ១ អាបត្តិបាជិទេសនីយៈ១ អាបត្តិទុក្ខដ ១ អាបត្តិទុក្ខសិត១។ នេះជាអាបត្តិ៧។

[៨៤៧] កងនៃអាបត្តិ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (កងនៃអាបត្តិ៧) គឺ កងនៃអាបត្តិបារាជិក១ កងនៃអាបត្តិសង្សារិសេស១ កងនៃអាបត្តិចុល្ល័យ១ កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ១ កងនៃអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ១ កងនៃអាបត្តិទុក្ខដ១ កងនៃអាបត្តិទុក្ខសិត១។ នេះជាកងនៃអាបត្តិ៧។

[៨៤៨] វិនិច្ឆ័យមាន៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (វិនិច្ឆ័យមាន៧) គឺ កិរិយារៀនឱ្យឆ្ងាយ រៀនឱ្យស្រឡះ រៀនចំពោះ ចៀសវាងចាកកងនៃអាបត្តិទាំង៧ គឺថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត(នូវកងនៃអាបត្តិ) មិនឱ្យត្រូវអាបត្តិ មិនកន្លងនូវដែន (នៃអាបត្តិ) សម្លាប់ បង់នូវកងនៃអាបត្តិ។ នេះជាវិនិច្ឆ័យ៧។

[៨៤៩] សេចក្តីមិនគោរព៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (សេចក្តីមិនគោរព៦) គឺ ការមិនគោរពព្រះពុទ្ធ១ មិនគោរពព្រះធម៌១ មិនគោរពព្រះសង្ឃ១ មិនគោរពសិក្ខា១ មិនគោរព សេចក្តីមិនប្រមាទ១ មិនគោរពការបដិសន្ធារៈ១។ នេះជាសេចក្តីមិនគោរព៦។

[៨៥០] សេចក្តីគោរព៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (សេចក្តីគោរព៦) គឺ ការគោរពព្រះពុទ្ធ ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសេចក្តីមិនប្រមាទ១ គោរពក្នុងការបដិសន្ធារៈ១។ នេះជាសេចក្តីគោរព៦យ៉ាង។

[៨៥១] វិនិច្ឆ័យ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (វិនិច្ឆ័យ ៦) គឺ កិរិយារៀនឱ្យឆ្ងាយ រៀនឱ្យស្រឡះ រៀនចំពោះ ចៀសវាងចាក សេចក្តីមិនគោរពទាំង៦ គឺថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវសេចក្តីមិនគោរព) មិនឱ្យត្រូវ មិនកន្លងនូវដែន (នៃសេចក្តីមិនគោរព) សម្លាប់បង់នូវអគារៈ។ នេះជាវិនិច្ឆ័យ៦។

[៨៥២] វិបត្តិ៤ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះៗ វិបត្តិ៤ គឺ សីលវិបត្តិ១ អាចារ្យវិបត្តិ១ ទិដ្ឋិវិបត្តិ១ អាជីវិបត្តិ២។ នេះជាវិបត្តិ៤។

[៨៥៣] សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦) គឺ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើត ឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើង អំពីកាយផង អំពីវាចាផង មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើង អំពីកាយផង អំពី ចិត្តផង មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ អាបត្តិកើតឡើង អំពីវាចាផង អំពីចិត្ត ផង មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ អាបត្តិកើតឡើង អំពីកាយផង អំពីវាចាផង អំពីចិត្តផង១។ នេះ ជាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦។

[៨៥៤] មូលនៃវិវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (មូលនៃវិវាទទាំង ៦) គឺ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធ ទុក ភិក្ខុណា ជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរពមិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឱនលំទោនក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង។ ភិក្ខុណាមិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង។ បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង។ បេ។ មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកញ៉ាំងវិវាទឱ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ។ វិវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ។ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញ នូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមលះបង់ នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួន ឬ ក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបានពិចារណា ឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឱ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ។ ការលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែល មិនឱ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀត រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ។ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន (ប្រណាំងវាសនា)។ បេ។ ជាអ្នកច្រណែន ជាអ្នកកំណាញ់ ជាអ្នកអួតអាង លាក់ពុត ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុណាជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង។ ភិក្ខុណាមិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង។ បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង។ បេ។ មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញ៉ាំងវិវាទឱ្យកើតឡើង ក្នុងសង្ឃ។ វិវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បី មិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ។ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញ នូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនបាន ពិចារណាលើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឱ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួន និងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ។ ការលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែលមិន ឱ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន រមែងបានដោយប្រការយ៉ាងនេះ។ នេះ ជាមូលនៃវិវាទ៦។

[៨៥៥] មូលនៃអនុវាទ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (មូលនៃអនុវាទ៦ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុណាជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុង ព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង។ ភិក្ខុណា ជាអ្នកមិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះ សាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង។ បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង។ បេ។ មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ញាំងអនុវាទឱ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ។ អនុវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមែនជាសេចក្តីចម្រើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ។ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញនូវមូលនៃអនុវាទមានសភាព យ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមដើម្បី លះបង់នូវមូល នៃអនុវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើ អ្នកទាំងឡាយ មិនពិចារណាលើញនូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬ ក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឱ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះឯងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាន នៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ។ ការលះ បង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនេះ រមែងមានដោយ ប្រការយ៉ាងនេះ ការ ដែលមិនឱ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ។ មានពាក្យត ទៅទៀតថា ភិក្ខុជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន។ បេ។ ជាអ្នកច្រណែន ជាអ្នកកំណាញ់ ជាអ្នកអួតអង្វាង ជាអ្នកលាក់ពុត ជាអ្នកមានប្រាថ្នា លាមក មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បាន ដោយកម្រ។ ភិក្ខុណា ដែលប្រកាន់តាមសេចក្តី យល់របស់ខ្លួន ប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុង ព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង។ បេ។ ភិក្ខុណា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះ សាស្តា ផង ក្នុងព្រះធម៌ផង។ បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង។ បេ។ មិនធ្វើឱ្យបរិបូណ៌ ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញាំងអនុវាទឱ្យកើតឡើងក្នុង សង្ឃ។ អនុវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជា ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ។ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិចារណាលើញ នូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុង សន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏ លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិងបរិស័ទនៃ បុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណា លើញ នូវមូលនៃ អនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុង សន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវ ប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឱ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននិងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននិង បរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ។ ការលះបង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនេះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែលមិនឱ្យមូល នៃអនុវាទដ៏លាមក នេះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតបាន រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ។ នេះ ជាមូលនៃអនុវាទ៦យ៉ាង។

[៨៥៦] សារាណិយធម៌ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនេះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (សារាណិយធម៌៦ គឺ) ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ បានតាំងកាយកម្ម ប្រកបដោយ មេត្តា ក្នុងពួកសព្វហ្មតារិបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវ សេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ដល់សព្វហ្មតារិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បី សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ(ក្នុងសាសនានេះ) បានតាំងចិត្តម្យប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្វហ្ម ចារិបុគ្គល ទាំងក្នុងទី ចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តី គោរពដល់សព្វហ្មតារិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី សេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ មានពាក្យត ទៅទៀតថា ភិក្ខុ (ក្នុងសាសនានេះ) បានតាំងមនោកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកព្រហ្មចារិបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌ នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់ សព្វហ្មតារិបុគ្គល ប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ មានពាក្យតទៅទៀតថា លោកណា ដែល ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែអាហារបិណ្ឌបាត ភិក្ខុអ្នកមិនទាន់បានបរិភោគ ទាំងមិនទាន់បានចែកលាភ ដូច្នោះនៅឡើយ ជាអ្នកបរិភោគសាធារណៈ (ជាមួយ) នឹងសព្វហ្មតារិបុគ្គលអ្នកមានសីលទាំងឡាយ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គល គប្បីរលឹក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ដល់សព្វហ្មតារិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ មានពាក្យតទៅទៀតថា សីលណា ដែលមិនដាច់ មិនផ្ទុះ មិនពពាល មិនពព្រះ ជាសីលជាល្អ ជាសីលដែលអ្នកប្រាជ្ញតែង សរសើរ ជាសីលដែលតណ្ហានិងទិដ្ឋិមិនបានប៉ះពាល់ ជាសីលប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីសមាធិ⁷¹) ភិក្ខុជាអ្នកមានសីលស្មើ គ្នា ក្នុងសីលទាំងឡាយ មានសភាពដូច្នោះ ជាមួយនឹងសព្វហ្មតារិបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្វហ្មតារិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ ពាក្យតទៅទៀតថា ទិដ្ឋិណា ដ៏ប្រសើរ ជាទីនាំសត្វចេញចាកវដ្តទុក្ខ របស់បុគ្គលអ្នក ធ្វើយ៉ាងនោះ ដើម្បីជាទិសទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ ភិក្ខុប្រកបដោយសេចក្តីយល់ឃើញស្មើគ្នា ដោយទិដ្ឋិមានសភាពដូច្នោះ (ជាមួយ)នឹង សព្វហ្មតារិបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តី ស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្វហ្មតារិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បី សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់។ នេះជាសារាណិយធម៌៦។

[៨៥៧] ភេទករវត្ថុ ១៨ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនេះ ដូចម្តេចខ្លះៗ (ភេទករវត្ថុ ១៨ នោះគឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែន ធម៌ ថាជាធម៌១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ១ សម្តែងនូវវិន័យថាមិនមែនវិន័យ១ សម្តែងនូវធម្ម វិន័យ ដែលតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល ថាតថាគតបានសម្តែង បានពោល១ សម្តែងនូវធម្មវិន័យដែលតថាគតបានសម្តែង បាន ពោល ថាតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល១ សម្តែងនូវវត្ថុដែលតថាគត មិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុដែលតថាគត បានសន្សំមក១ សម្តែងនូវវត្ថុដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកហើយ១ សម្តែងនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត

ថាតថាគតបានបញ្ញត្តិ១ សម្តែងនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ១ សម្តែងនូវអាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ១ សម្តែងនូវ
អនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ១ សម្តែងនូវលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ១ សម្តែងនូវគរុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ១ សម្តែងនូវសាវសេសាបត្តិ ថាជាអនវ
សេសាបត្តិ១ សម្តែងនូវអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ១ សម្តែងនូវអនុដ្ឋាបត្តិ ថាជាអនុដ្ឋាបត្តិ១ សម្តែងនូវអនុដ្ឋាបត្តិ ថា
ជាទុដ្ឋាបត្តិ១។ នេះជាភេទករវត្ថុ១។

[៨៥៨] អធិករណ៍៤ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ (អធិករណ៍៤នោះគឺ) វិវាទាធិករណ៍១ អនុវាទាធិករណ៍១ អាបត្តាធិករណ៍១
កិច្ចាធិករណ៍១។ នេះជាអធិករណ៍៤។

[៨៥៩] សមថៈ៧ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ (សមថៈ៧នោះ គឺ) សមុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមុច្ឆាវិន័យ ១
បដិញ្ញាតករណៈ ១ យេភុយ្យសិកា ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ១។ នេះ ជាសមថៈ៧។

ចប់ កតិបុត្តាវារៈ។

ឧទ្ទាននៃកតិបុត្តាវារៈនោះ ដូច្នោះ

[៨៦០]

និយាយពីអាបត្តិ១ កងនៃអាបត្តិ១ វត្ថុដែលព្រះអង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ១ អាបត្តិ ៧ យ៉ាង១ និងកងនៃអាបត្តិ៧ទៀត១ វត្ថុដែលព្រះ
អង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ៧ទៀត១ អគារៈ១ ការៈជាមូល១ វត្ថុដែលព្រះអង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ៦ទៀត ១ វិបត្តិ ១ សមុដ្ឋាន (នៃ
អាបត្តិ)១ វិវាទមូល១ អនុវាទមូល១ សារាណិយធម៌១ ភេទករវត្ថុ១ អធិករណ៍១។ សមថៈ៧ ដែលលោកពោលហើយ រួម
ជាបទ១៧នេះឯង។

វារៈនៃអាបត្តិសមុដ្ឋាន៦ ទី១

CS [vin.pv.03.01](#) | ភាគ ទី១២

(១. ឆអាបត្តិសមុដ្ឋានវារៈ)

[៨៦១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិជាបឋម ដែរឬទេ។ មិនត្រូវទេ។ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេស (ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ
ជាបឋម) ឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិចុកដបឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិ បាដិទេសនីយៈឬ
ទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កសិត (ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិជាបឋម) ឬទេ។ មិនត្រូវទេ។

[៨៦២] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី២ ឬទេ។ មិនត្រូវទេ។ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេសឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវ
អាបត្តិចុកដបឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈឬទេ។ មិនត្រូវទេ។ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្កដប
ទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កសិតឬទេ។ មិនត្រូវទេ។

[៨៦៣] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី៣ ឬទេ។ មិនត្រូវទេ។ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេសឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវ
អាបត្តិចុកដបឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវ អាបត្តិទុក្កដប
ទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កសិតឬទេ។ មិនត្រូវទេ។

[៨៦៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី៤ឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេសឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវ
អាបត្តិចុកដបឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដប
ទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កសិតឬទេ។ មិនត្រូវទេ។

[៨៦៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី៥ឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេសឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវ
អាបត្តិចុកដបឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈឬទេ។ មិនត្រូវទេ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដប
ទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កសិត ឬទេ។ មានត្រូវដែរ។

[៨៦៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី៦ឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេសឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវ
អាបត្តិចុកដបឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈឬទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវ អាបត្តិទុក្កដប
ទេ។ មានត្រូវដែរ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កសិតឬទេ។ មិនត្រូវទេ។

ចប់ វារៈនៃអាបត្តិសមុដ្ឋាន៦ ជាបឋម។

កតាបត្តិវារៈ ទី២

CS [vin.pv.03.02](#) | ភាគ ទី១២

(២. កតាបត្តិវាហ)

[៨៦៧] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិប្បន្នានយ៉ាង ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី១។ ត្រូវអបត្តិ៥ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី១ គឺភិក្ខុសម្គាល់ថាក្នុង ហើយធ្វើ កុដិ ដោយការសូមគេមកដោយខ្លួនឯង តែឥតមានសង្ឃសម្តែងទីឱ្យ ធ្វើឱ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអបត្តិ ទុក្ខដ រាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអប្បកម្មយដុំនឹងហើយ ត្រូវអបត្តិចូលថ្មីយ កាលបើបូកបាយអម្មយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអបត្តិសង្ឃា ទិសេស។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាក្នុង ហើយបរិភោគជនីយាហារក្នុងវេលារីកាល ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ហើយទទួលខាទីយៈ ឬ ភោជនីយាហារ អំពីដៃភិក្ខុនិមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះ ផ្ទះ ដោយដៃខ្លួនឯង យកមកបរិភោគ ត្រូវអបត្តិបាជិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុ ត្រូវអបត្តិទាំង៥នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី១។ បណ្តារបត្តិទាំង ៤ អបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន។ បណ្តាកងនៃអបត្តិ ទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអបត្តិប្បន្នាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប្បន្នាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា អធិករណ៍អ្វី។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្បន្នាន។ បណ្តារបត្តិទាំង ៤ អបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីល វិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអបត្តិទាំង ៧ លោក សង្គ្រោះដោយកងនៃអបត្តិ ៥ គឺ កងនៃអបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃ អបត្តិចូលថ្មីយក៏មាន កងនៃអបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអបត្តិ បាជិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អបត្តិ ទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិន បានតាំងឡើងអំពីវាចា ទាំងមិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ។ បណ្តា អធិករណ៍ ទាំង ៤ អបត្តិទាំងនោះ ចាត់ជាអបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តា សមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈទាំង ៣ គឺ ដោយសមុខារិស័យនិងបដិញ្ញា តករណៈក៏ មាន ដោយសមុខារិស័យនិងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៦៨] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិប្បន្នាន ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី ២។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិ ៤ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី ២ គឺ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ក៏បបួល (ពួកភិក្ខុផងគ្នា)ថា លោកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឱ្យខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើកុដិ ចំពោះភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឱ្យ ធ្វើឱ្យហួសប្រមាណ មាន ហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអប្បកម្មយដុំនឹងហើយ ត្រូវអបត្តិចូលថ្មីយ លុះបូកបាយអម្មយដុំ នោះហើយស្រេច ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទ ចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិ ៤ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី ២។ បណ្តារបត្តិទាំង៤ អបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន។ បើ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប្បន្នាន។ បណ្តារបត្តិទាំង ៤ អបត្តិទាំងនោះ រាប់ បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តា កងនៃអបត្តិទាំង ៧ លោក សង្គ្រោះដោយកងអបត្តិ ៤ គឺ កងនៃអបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអបត្តិចូលថ្មីយក៏មាន កងនៃអបត្តិបាចិត្តិយៈ ក៏មាន កងនៃអបត្តិទុក្ខដ ក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺ តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពី កាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា អបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសមុខារិស័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏ មាន ដោយសមុខារិស័យនិងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៦៩] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិប្បន្នាន ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី៣។ ត្រូវអបត្តិ៥ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី ៣ គឺ ភិក្ខុសម្គាល់ថាគួរ ក៏ចាត់ចែងធ្វើ កុដិ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឱ្យ ធ្វើឱ្យហួសប្រមាណមាន ហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅ តែបាយអប្បក ម្មយដុំនឹងហើយ ត្រូវអបត្តិចូលថ្មីយ លុះបូកបាយអម្មយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាគួរ ក៏សូមបណិតភោជន ដើម្បីខ្លួនមកឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាគួរ ហើយកាលបើមានភិក្ខុនិមកលយបង្កាប់ (ឱ្យគេអង្កាសភោជន) មិនបានហាមឃាត់ ហើយឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាជិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិ ៥ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី ៣។ បណ្តារបត្តិទាំង ៤ អបត្តិ ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន។ បើ បណ្តាសមថៈទាំង៧ យ៉ាងរម្ងាប់ដោយសមថៈប្បន្នាន។ បណ្តារបត្តិទាំង ៤ អបត្តិទាំងនោះ រាប់ បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអបត្តិ ៥ គឺ កងនៃអបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កង នៃអបត្តិចូលថ្មីយក៏មាន កងនៃអបត្តិបាចិត្តិយៈ ក៏មាន កងនៃអបត្តិបាជិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសមុខារិស័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខារិស័យ និងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៧០] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិប្បន្នានដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី៤។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិ៦ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី៤គឺ ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម ត្រូវអបត្តិ បារាជិក។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏ធ្វើកុដិដោយការសូមគេខ្លួនឯង ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឱ្យ ធ្វើឱ្យហួសប្រមាណ មាន ហេតុទាន់ មិនមានទី ឧបចារៈ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែ បាយអប្បកម្មយដុំនឹងហើយ ត្រូវអបត្តិចូលថ្មីយ លុះបូកបាយអម្មយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវ អបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏បរិភោគភោជនាហារក្នុងវេលារីកាល ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាមិនគួរ ក៏ទទួលខាទីយៈ ភោជនីយាហារ អំពីដៃភិក្ខុនិមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន យកមកឆាន់ ត្រូវអបត្តិបាជិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុត្រូវ អបត្តិ៦នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី៤។ បណ្តារបត្តិ៤ អបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន។ បើ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយ សមថៈប្បន្នាន។ បណ្តារបត្តិ៤ អបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអបត្តិ៧ លោក សង្គ្រោះដោយ កងនៃអបត្តិ៦ គឺ កងនៃអបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអបត្តិចូលថ្មីយក៏មាន កងនៃអបត្តិបា ចិត្តិយៈ ក៏មាន កងនៃអបត្តិបាជិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំង ឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអបត្តិអធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺ ដោយសមុខារិស័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខារិស័យ និងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៧១] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិប្បន្នានដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី៥។ ត្រូវអបត្តិ៦ ដោយសមុដ្ឋាននៃអបត្តិទី៥គឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះ ក្នុងអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏បបួល (ភិក្ខុផងគ្នា) ថា លោកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិដើម្បីយើង ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើកុដិចំពោះភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទី ឱ្យធ្វើឱ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអប្បកម្មយដុំនឹងហើយ ត្រូវអបត្តិចូលថ្មីយ លុះបូកបាយអ ម្មយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអបត្តិសង្ឃាទិសេស។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាមិនគួរ ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុមិន

ប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្គាប់បង្គោល ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ពោលសំដៅបុគ្គល ថោកទាបដោយពាក្យដីថោក ទាប ត្រូវអាបត្តិទុក្ខសិត។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសម្មជាននៃអាបត្តិទី ៥។ បណ្តារវិបត្តិ អាបត្តិ ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ ហេ្ន បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៦ គឺ កងនៃ អាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ស្រិសេសក៏មាន កងនៃ អាបត្តិចុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខសិតក៏មាន។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិ៦ តាំង ឡើងដោយសម្មជាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពី កាយឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអាបត្តិធិករណ៍។ បណ្តា សមថៈទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺ ដោយសម្មខារិន័យនិង បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មខារិន័យនិងតិណ្ណវត្ថុរក ក៏មាន។

[៨៧២] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសម្មជាននៃអាបត្តិទី៦។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសម្មជាននៃអាបត្តិទី ៦ គឺ ភិក្ខុបបួល (ភិក្ខុ ផងគ្នា) ទៅលួចទ្រព្យគេ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាមិនគួរ ក៏ចាត់ចែងធ្វើកុដិ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទិឱ្យ ធ្វើឱ្យហួសប្រមាណ មាន ហេតុទាល់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅ តែបាយអម្បកម្មយដ្ឋិនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ លុះបូកបាយអម្មយដ្ឋិ នោះហើយ ស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ស្រិសេស។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាមិនគួរក៏សូមបណ្តិតភោជនដើម្បីខ្លួន យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុ សម្គាល់ថាមិនគួរ កាលបើមានភិក្ខុនីមកឈររម្ងាប់ (ឱ្យគេអង្កាសខា ននិយភោជនីយាហារ) មិនបានហាមឃាត់ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសម្មជាននៃអាបត្តិទី ៦។ បណ្តារវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោក សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើង ដោយសម្មជានប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា អធិករណ៍ណា។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏ មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តា កងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិ ៦ គឺ កងនៃ អាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិ សង្ស្រិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជា អាបត្តិធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈទាំង៧រម្ងាប់ ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មខារិន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មខារិន័យនិងតិណ្ណ វត្ថុរកក៏មាន។ ច

ចប់ សម្មជាននៃអាបត្តិ៦ និងកតាបត្តិវារៈ ជាគម្រប់ពីរ។

អាបត្តិសម្មជានគាថា ទី៣

CS vin.pv.03.03 | ភាគ ទី១២

(៣. អាបត្តិសម្មជានគាថា)

[៨៧៣] សួរថា សម្មជានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វ លោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរ សម្មជាន ដែលកើតអំពីកាយនោះ សូមលោកឆ្លើយមក។ ឆ្លើយថា សម្មជានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទី បំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយនោះ មាន៥កង។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំនឹងប្រាប់នូវសម្មជាន ដែលកើតឡើងអំពីកាយនេះ ដល់លោក។ សម្មជានដែលប្រកបដោយវាចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចានោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូម សួរសម្មជានដែលកើតអំពីវាចានោះ សូមលោកឆ្លើយមក។ សម្មជាន ដែលប្រកបដោយវាចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវ វិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចានោះ មាន៤។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់សម្មជានដែលកើតអំពី វាចា នោះដល់លោក។ សម្មជាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងតាំងឡើងអំពីវាចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជា ប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចានោះ បពិត្រលោកអ្នក ឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរសម្មជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចានោះ សូមលោកឆ្លើយមក។ សម្មជាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយ ថា អាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចានោះ មាន៥។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវសម្មជាននេះដល់លោក។ សម្មជានដែលតាំង ឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវសម្មជានដែលតាំងឡើង អំពីកាយ និងចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក។ សម្មជាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មាន ព្រះហឫទ័យ ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តនោះ មាន៦។ បពិត្រលោកអ្នក ឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់សម្មជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តនោះ ដល់លោក។ សម្មជានដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តនោះ បពិត្រ លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរសម្មជាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក។ សម្មជាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញ នូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជា ប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងមកហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តនោះ មាន៦។ បពិត្រលោកអ្នក ឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់សម្មជាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តនោះ ដល់លោក។ សម្មជាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន

ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិវាង ខ្ញុំសូមសួរសម្បជាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក។ សម្បជាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ព្រោះមានព្រះ ភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តនោះ មាន៦។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិវាង ខ្ញុំប្រាប់នូវសម្បជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តនោះ ដល់លោក។

ចប់ អាបត្តិសម្បជានគាថា ជាគម្រប់៣។

វិបត្តិបុព្វយវារៈ ទី៤

CS vin.pv.03.04 | ភាគ ទី១២

(៤. វិបត្តិបុព្វយវារៈ)

[៨៧៤] សួរថា ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ។ (ឆ្លើយថា) ត្រូវអាបត្តិ៤ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុនីដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ បិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ ថ្កល្ហ័យ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ស័យសេស ត្រូវអាបត្តិបារាជិក្តីយៈ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិអាប្រក់របស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៤នេះ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុង វិបត្តិ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ្យវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិ៤ គឺ កងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថ្កល្ហ័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបារាជិក្តីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺ ដោយសម្មុខារីន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខារីន័យនិង តិណ្ណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៧៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិជាបច្ច័យ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិជាបច្ច័យគឺ ភិក្ខុបិទបាំងអាចារ្យវិបត្តិ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១ នេះ ព្រោះអាចារ្យវិបត្តិជាបច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារ្យវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺ កងនៃអាបត្តិទុក្ខដ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣គឺ ដោយសម្មុខារីន័យនិងបដិញ្ញាតករណ៍ក៏មាន ដោយសម្មុខារីន័យនិងតិណ្ណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៧៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិជាបច្ច័យ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺ កាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ ជាគម្រប់៣ដងហើយ ភិក្ខុមិនព្រមលះបង់ទិដ្ឋិអាប្រក់ចេញ កាលបើចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើចប់កម្មវាចា២លើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំងឡាយ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក្តីយៈ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ២នេះ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិជាបច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារ្យវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិ២ គឺ កងនៃអាបត្តិបារាជិក្តីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មុខារីន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខារីន័យ និងតិណ្ណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៧៧] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាជីវិបត្តិជាបច្ច័យ។ ត្រូវអាបត្តិ៦ ព្រោះអាជីវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាប្រក់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអ្នកនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌ ដែលមិនមាន មិនពិត ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនិយាយដឹកនាំបុរសស្ត្រីឱ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យសេស។ ភិក្ខុនិយាយ (ប្រាប់គេ) ថា ភិក្ខុណា នៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាអរហន្ត ដូច្នេះ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិថ្កល្ហ័យ។ ភិក្ខុសូមបណ្ឌិតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក្តីយៈ។ ភិក្ខុ សូមបណ្ឌិតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក្តីយៈ។ ភិក្ខុមិនឈឺ សូមសម្បត្តិ បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន យកមកឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ព្រោះអាជីវិបត្តិជាបច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ្យវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ៦គឺ កងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ស័យសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថ្កល្ហ័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបារាជិក្តីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិ បារាជិក្តីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសម្បជាននៃ អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ គឺ តាំង ឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ ចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនតាំងឡើង អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មុខារីន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខារីន័យនិងតិណ្ណវត្តារកៈក៏មាន។

ចប់ វិបត្តិបុព្វយវារៈ ជាគម្រប់ ៤។

អធិករណប្បច្ចយវារៈ ទី៥

(៥. អធិករណប្បច្ចយវារៈ)

[៨៧៨] ភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិ ២ ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុពោលពាក្យ ចាត់ដោតឧបសម្បន្ន ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុពោលពាក្យចាត់ដោតអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិ ២ នេះ ព្រោះវិវាទា អធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារវិបត្តិ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺ កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏ មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏ មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនតាំង ឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ វាចាចិត្តក៏មាន។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជា អាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣គឺ ដោយសមុខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខារិន័យនិងតិណវត្តារកៈក៏ មាន។

[៨៧៩] ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិ ៣ ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ត្រូវអាប់ត្តិសង្សាទិសេស។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្សាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាប់ត្តិ បា ចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិ ៣ នេះ ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់ បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោក សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ៣ គឺ កងនៃអាបត្តិ សង្សាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៣ គឺ តាំង ឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ក៏មាន។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺ ដោយសមុខារិន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខារិន័យនិងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៨០] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាប់ត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ត្រូវអាប់ត្តិ ៤ ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុនីដឹងថា (ភិក្ខុនីផង គ្នា) ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក។ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ បិទបាំង (នូវអាបត្តិបារាជិក ដែលខ្លួនដឹង ហើយ) ត្រូវអាប់ត្តិចុល្លច័យ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្សាទិសេស ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាចារវិបត្តិ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវ អាប់ត្តិ៤ នេះ ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយ សមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ លោក សង្គ្រោះដោយ កងនៃអាបត្តិ៤ គឺ កងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុល្លច័យ ក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏ មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជា អាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺ ដោយសមុខារិន័យនិង បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខារិន័យនិងតិណវត្តារកៈ ក៏មាន។

[៨៨១] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាប់ត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ត្រូវអាប់ត្តិ ៥ ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនី ដែលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់ ៣ដងចប់ហើយ នៅតែមិនលះបង់ លុះចប់ញាតិ ត្រូវអាប់ត្តិទុក្ខដ ចប់កម្ម វាចាពីរលើក ត្រូវអាប់ត្តិចុល្លច័យទាំងឡាយ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាប់ត្តិបារាជិក។ ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់ ៣ ដងចប់ហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាប់ត្តិសង្សាទិសេស។ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់ កាលបើសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ដងចប់ហើយ នៅតែមិន លះបង់ ត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាប់ត្តិ៥នេះ ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជា បច្ច័យ។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បេ។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំង នោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺ កងនៃអាបត្តិ បារាជិកក៏មាន កង នៃអាបត្តិសង្សាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុល្លច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត។ បណ្តាអធិករណ៍៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តា សមថៈ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសមុខារិន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខារិន័យនិងតិណវត្តារកៈក៏មាន។

[៨៨២] បណ្តារវិបត្តិទាំង៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅអំពីអាបត្តិ ៧ និងកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ (នោះ) រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ បណ្តា អធិករណ៍៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា។ បណ្តាសមថៈ៧ រម្ងាប់ ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ បណ្តារវិបត្តិ៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅអំពីអាបត្តិ ៧ និងកងនៃអាបត្តិ ៧ (នោះ) មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិណា មួយឡើយ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ៧ លោកមិនសង្គ្រោះ ដោយកងនៃ អាបត្តិណាមួយ ឡើយ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ៦ មិនបានតាំង ឡើង ដោយសមុដ្ឋានណាមួយឡើយ។ បណ្តាអធិករណ៍៤ មិន បានចាត់ជាអធិករណ៍ណាមួយ ឡើយ។ បណ្តាសមថៈ៧ មិនបាន រម្ងាប់ដោយសមថៈណាមួយឡើយ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី។ ព្រោះហេតុអាបត្តិដទៃ ក្រៅអំពីអាបត្តិ៧នោះ ក៏តែមានឡើយ។

ចប់ អន្តរប្រយោលតែប៉ុណ្ណោះ។

ឧទ្ធាន គឺបញ្ជីរៀងនៃអន្តរប្រយោលនោះ ដូច្នោះ

[៨៨៣]

និយាយអំពីកតិបុត្រាវៈ១ សមុដ្ឋានវៈ១ កតាបត្តិវៈ១ សមុដ្ឋានវៈ១ ដូចគ្នា១ អាបត្តិសមុដ្ឋានវៈ១ វិបត្តិវៈ១ អធិករណវៈ១។

(សមថភេទ)

(សមថភេទ)

បរិយាយវៈ ទី៦

CS [vin.pv.03.06](#) | ភាគ ទី១២

(៦. អធិករណបរិយាយវៈ)

[៨៨៤] សួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិទាធិករណ៍ វិទាធិករណ៍នោះ មានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន ភិក្ខុជ្រកក្នុងដោយអាការប៉ុន្មាន វិទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ អ្វីជាប្រធាននៃអនុវិទាធិករណ៍ អនុវិទាធិករណ៍នោះ មានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន ភិក្ខុចោទប្រកាន់ដោយអាការប៉ុន្មាន អនុវិទាធិករណ៍រម្ងាប់ ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ អ្វីជាប្រធាននៃអាបត្តិធិករណ៍ អាបត្តិធិករណ៍នោះ មានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការប៉ុន្មាន អាបត្តិធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ នោះ មានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន កិច្ចកើតឡើងដោយអាការប៉ុន្មាន កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។

[៨៨៥] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិទាធិករណ៍។ ឆ្លើយថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ ជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា វិទាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាឋាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ១៨ ជារត្ថុ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាភូមិ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៩ គឺ កុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានមូល១២។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុ ជ្រកក្នុងដោយអាការប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុជ្រកក្នុងដោយអាការ២ គឺ សេចក្តីយល់ឃើញថាជាធម៌១ សេចក្តីយល់ឃើញថាមិនមែនធម៌១។ ត្រង់ពាក្យសួរថា វិទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា វិទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ២ គឺ សមុខារិន័យ១ យេតុយ្យសិកា១។

[៨៨៦] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអនុវិទាធិករណ៍។ ឆ្លើយថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ ជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អនុវិទាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ៤ ជាឋាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ៤ ជារត្ថុ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ៤ ជាភូមិ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានហេតុ៩ គឺ កុសលហេតុ៣ អកុសលហេតុ៣ អព្យាកតហេតុ៣។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានមូល១៤។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់ ដោយអាការប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់ដោយអាការ ២ គឺ វត្ថុ ១ អាបត្តិ ១។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អនុវិទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា អនុវិទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ៤ គឺ ដោយសមុខារិន័យ១ សតិវិន័យ១ អមុច្ឆារិន័យ១ តស្សបិយសិកា១។

[៨៨៧] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអាបត្តិធិករណ៍។ ឆ្លើយថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អាបត្តិធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាឋាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជារត្ថុ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាភូមិ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៩ គឺ កុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ ជាមូល។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិដោយអាការ៦ គឺ ត្រូវដោយមិនមានខ្មាស ១ ដោយមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ ដោយសង្ស័យហើយធ្វើបំពាន១ ដោយសម្គាល់ថា គួរក្នុង វត្ថុដែលមិនគួរ១ ដោយសម្គាល់ថា មិនគួរក្នុងវត្ថុដែលគួរ១ ដោយភ្លេចស្មារតី១។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អាបត្តិធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា អាបត្តិធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣ គឺ ដោយសមុខារិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តិណវត្ថុរកៈ១។

[៨៨៨] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិករណ៍។ ឆ្លើយថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានកម្ម៤យ៉ាងជាឋាន។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានកម្ម៤ ជារត្ថុ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានកម្ម៤ជាភូមិ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន។

ឆ្លើយថា មានហេតុ៩ គឺ កុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា មានមូល១ គឺ សង្ឃ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចកើតអំពីអាការប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា កិច្ចកើតអំពីអាការ ២ គឺ ញត្តិ ១ អបលោកនៈ១។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ១គឺ សម្មុខាវិន័យ។

[៨៨៩] សួរថា សមថៈមានប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា សមថៈមាន៧ គឺ សម្មុខាវិន័យ១ សតិវិន័យ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ យេភុយ្យសិកា១ តស្សបាបិយសិកា១ តិណវត្តារកៈ១ នេះជាសមថៈ៧។ សមថៈទាំង៧នេះ ចែកទៅជាសមថៈ១០ មានដែរឬ សមថៈ១០ (បង្អួញ) ជា សមថៈ៧ ដោយអំណាចនៃវត្ថុនិងបរិយាយ មានដែរឬ។ ឆ្លើយថា មាន។ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាមាន។ ព្រោះវិវាទាធិករណ៍មានសមថៈ ២ អនុវាទាធិករណ៍មានសមថៈ ៤ អាបត្តាធិករណ៍មានសមថៈ ៣ កិច្ចាធិករណ៍មានសមថៈ១។ សមថៈទាំង៧ នេះ (ចែកទៅ) ជាសមថៈ១០ សមថៈ ទាំង១០(បង្អួញទៅ) ជាសមថៈ៧ ដោយអំណាចនៃវត្ថុនិងបរិយាយ ដូចចែកមកនេះ។

ចប់ បរិយាយវារៈ ជាគម្រប់៦។

សាធារណវារៈ ទី៧

CS [vin.pv.03.07](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៧. សាធារណវារៈ)

[៨៩០] សួរថា សមថៈដែលទូទៅដល់វិវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទូទៅដល់វិវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ សមថៈដែលទូទៅ ដល់អនុវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អនុវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ សមថៈដែលទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ សមថៈដែលទូទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទូទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា សមថៈដែលទូទៅដល់វិវាទាធិករណ៍មាន២ គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់ វិវាទាធិករណ៍ មាន៥ គឺ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តស្សបាបិយសិកា១ តិណវត្តារកៈ១។ សមថៈដែលទូទៅដល់ អនុវាទាធិករណ៍មាន៤ គឺ សម្មុខាវិន័យ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្ស បាបិយសិកា ១។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អនុវាទាធិករណ៍ មាន៣ គឺ យេភុយ្យសិកា១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តិណវត្តារកៈ១។ សមថៈ ដែលទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍មាន ៣ គឺ សម្មុខាវិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តិណវត្តារកៈ១។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍ មាន៤ គឺ យេភុយ្យសិកា១ សតិវិន័យ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១។ សមថៈដែលទូទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍ មាន ១ គឺ សម្មុខាវិន័យ សមថៈដែលមិនទូទៅ ដល់កិច្ចាធិករណ៍មាន៦ គឺ យេភុយ្យសិកា១ សតិវិន័យ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ១។

ចប់ សាធារណវារៈ ជាគម្រប់៧។

តញ្ញាគិវារៈ ទី៨

CS [vin.pv.03.08](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៨. តញ្ញាគិវារៈ)

[៨៩១] សួរថា សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងវិវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈ ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈ ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ សមថៈដែល មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំ ណែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ សមថៈដែលមានចំណែក ត្រូវគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹង វិវាទាធិករណ៍មាន២ គឺ សម្មុខាវិន័យ១ យេភុយ្យសិកា ១។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិករណ៍មាន ៥ គឺ សតិវិន័យ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ១។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវាទាធិករណ៍មាន៤ គឺ សម្មុខាវិន័យ១ សតិ វិន័យ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ១ តស្សបាបិយសិកា១។ សមថៈ ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាទាធិករណ៍ មាន ៣ គឺ យេភុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តិណវត្តារកៈ១។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹង អាបត្តាធិករណ៍ មាន៣ គឺ សម្មុខាវិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តិណ វត្តារកៈ១។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍មាន ៤ គឺ យេភុយ្យសិកា១ សតិវិន័យ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ១ តស្សបាបិយសិកា១។ សមថៈ ដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ មាន១ គឺ សម្មុខាវិន័យ។ សមថៈ ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍មាន ៦ គឺ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១។

ចប់ តញ្ញាគិវារៈ ជាគម្រប់ ៨។

វារៈនៃសមថៈដែលទូទៅដល់សមថៈ ទី៩

CS [vin.pv.03.09](#) | [ភាគ ទី១២](#)

(៩. សមថា សមថស្ស សាធារណវារៈ)

ហៅថាបដិញ្ញាតករណ៍: បដិញ្ញាតករណ៍: ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៏បាន។ វិន័យ ហៅថាតស្សបាបិយសិកា តស្សបាបិយសិកា ហៅថា វិន័យវិញ្ញក៏បាន។ វិន័យហៅថាតិណ្ណវគ្គរកៈ តិណ្ណវគ្គរកៈ ហៅថា វិន័យវិញ្ញក៏បាន។

ចប់ វារៈនៃសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ ជាគម្រប់ ១១។

វិនយវារៈ ទី១២

CS [vin.pv.03.12](#) | ភាគ ទី១២

(១២. វិនយវារៈ)

[៨៩៦] វិន័យ ជាសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យក៏មាន មិនមែនជាសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យក៏មាន ព្រោះថា សម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យជាវិន័យផង ជាសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យផង។ វិន័យ ជាយេកុយ្យសិកាក៏មាន មិនមែនជាយេកុយ្យសិកាក៏មាន ព្រោះថាយេកុយ្យសិកាជាវិន័យផង ជាយេកុយ្យសិកាផង។ វិន័យជាសតិវិន័យក៏មាន មិនមែនជាសតិវិន័យក៏មាន (ព្រោះថា) សតិវិន័យ ជាវិន័យផង ជា សតិវិន័យផង។ វិន័យជាអម្ពុទ្ធវិន័យក៏មាន មិនមែនជាអម្ពុទ្ធវិន័យក៏មាន (ព្រោះថា) អម្ពុទ្ធវិន័យ ជាវិន័យផង ជាអម្ពុទ្ធវិន័យផង។ វិន័យ ជាបដិញ្ញាតករណ៍ក៏មាន មិនមែនជាបដិញ្ញាតករណ៍ក៏មាន (ព្រោះថា) បដិញ្ញាតករណ៍ជាវិន័យផង ជាបដិញ្ញាតករណ៍ផង។ វិន័យ ជាតស្សបាបិយសិកាក៏មាន មិនមែនជាតស្សបាបិយសិកាក៏មាន (ព្រោះថា) តស្សបាបិយសិកាជាវិន័យផង ជាតស្សបាបិយសិកាផង។ វិន័យ ជាតិណ្ណវគ្គរកៈក៏មាន មិនមែនជាតិណ្ណវគ្គរកៈក៏មាន (ព្រោះថា) តិណ្ណវគ្គរកៈ ជាវិន័យផង ជាតិណ្ណវគ្គរកៈផង។

ចប់ វិនយវារៈ ជាគម្រប់១២។

កុសលវារៈ ទី១៣

CS [vin.pv.03.13](#) | ភាគ ទី១២

(១៣. កុសលវារៈ)

[៨៩៧] សួរថា សម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ យេកុយ្យសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ សតិវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ អម្ពុទ្ធវិន័យ ជា កុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ បដិញ្ញាតករណ៍ ជាកុសល ឬ ជាអកុសល ឬ ជាអព្យាកតៈ។ តស្សបាបិយសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ តិណ្ណវគ្គរកៈ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ ឆ្លើយថា សម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ ជាកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន សម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ ជាអកុសលមិនមានទេ។ យេកុយ្យសិកា ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជា អព្យាកតៈក៏មាន។ សតិវិន័យ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។ អម្ពុទ្ធវិន័យ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជា អព្យាកតៈក៏មាន។ បដិញ្ញាតករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។ តស្សបាបិយសិកា ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏ មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។ តិណ្ណវគ្គរកៈ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។

[៨៩៨] សួរថា វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ អាបត្តាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ជា ជា កុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។ អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។ អាបត្តាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។ អាបត្តាធិករណ៍ ជាកុសលមិនមានទេ។ កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន។

ចប់ កុសលវារៈ ជាគម្រប់ ១៣។

យត្តវារៈ ទី១៤

CS [vin.pv.03.14](#) | ភាគ ទី១២

(១៤. យត្តវារៈ, បុត្តវារៈ)

[៨៩៩] បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង អធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពុទ្ធវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណ៍ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណ្ណវគ្គរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏ កំណត់យក សម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាសម្ពុទ្ធវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសតិ វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកអម្ពុទ្ធវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណ៍(ទៅ រម្ងាប់)ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណ្ណវគ្គរកៈ(ទៅរម្ងាប់)

និងអម្បវិន័យក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកអម្បវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកអម្បវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង អធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកបដិញ្ញាតករណ៍: (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សុបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុង អធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណ្ណវត្ថុរកៈ: (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍ នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍ នោះមិនបានទេ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍: ក្នុង សម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញាតករណ៍: (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណ៍: (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ នោះដែរ តែ កំណត់យកតស្សុបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ មិនបាន កំណត់យកតិណ្ណវត្ថុរកៈ: (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្បវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ និងតស្សុបាបិយសិកា ក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សុបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតស្សុបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែ កំណត់យកតិណ្ណវត្ថុរកៈ: (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន ក៏ កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្បវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណ៍: (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនិងតិណ្ណវត្ថុរកៈក្នុងសម័យណា អ្នក ប្រាជ្ញកំណត់យកតិណ្ណវត្ថុរកៈ: (ទៅរម្ងាប់)បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតិណ្ណវត្ថុរកៈ: (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ តែ កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្បវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណ៍: (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក តស្សុបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ។

ចប់ សមយវាវ: ជាគម្រប់១៥។

សំសដ្ឋវាវ: ទី១៦

CS [vin.pv.03.16](#) | ភាគ ទី១២

(១៦. សំសដ្ឋវាវ)

[៩០២] សួរថា អធិករណ៍និងសមថៈធម៌ទាំងនេះ លាយច្រឡំគ្នា ឬមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកចែករលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តិឱ្យ ផ្សេងគ្នាបានឬទេ។ ឆ្លើយថា អធិករណ៍និងសមថៈធម៌ទាំង នេះរមែងលាយច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ តែលោកចែករលែកធម៌ ទាំងនេះ ចេញពីគ្នា ហើយបញ្ញត្តិឱ្យផ្សេងគ្នាបាន។ អ្នកចោទត្រូវពោល ឃាត់អ្នកឆ្លើយនោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អធិករណ៍និងសមថៈធម៌ទាំង នេះរមែងលាយច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀតលោក មិនបានចែករលែកធម៌ទាំងនេះចេញពីគ្នា ហើយបញ្ញត្តិឱ្យផ្សេងគ្នាទេ។ ពាក្យនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច។ (ព្រោះថា) ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហើយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍ទាំង៤នេះ ហៅថា សមថៈ៧ក៏បាន ដ្បិតពួកអធិករណ៍ តែងរម្ងាប់ដោយពួកសមថៈ ពួកសមថៈ តែងរម្ងាប់ដោយពួកអធិករណ៍ (ក៏មាន) កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំង នេះ រមែងលាយច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកមិនបានចែករលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តិឱ្យផ្សេងគ្នាឡើយ ដូច្នេះ មិន មែនឬ។

ចប់ សំសដ្ឋវាវ: ជាគម្រប់១៦។

សម្មនិវាវ: ទី១៧

CS [vin.pv.03.17](#) | ភាគ ទី១២

(១៧. សម្មនិវាវ)

[៩០៣] សួរថា វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន អនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ អនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៤ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្បវិន័យ ១ តស្សុបាបិយសិកា ១ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ សម្មាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណ៍:១ តិណ្ណវត្ថុរកៈ:១ កិច្ចាធិករណ៍: រម្ងាប់ដោយសមថៈ:១ គឺ សម្មាវិន័យ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍និង អនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍និងអនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៥ គឺ សម្មាវិន័យ១ យេកុយ្យ សិកា១ សតិវិន័យ ១ អម្បវិន័យ ១ តស្សុបាបិយសិកា១។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៤គឺ សម្មាវិន័យ១ យេកុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណ៍:១ តិណ្ណវត្ថុរកៈ:១។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១។ សួរថា អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ ដោយសមថៈ៦គឺ សម្មាវិន័យ១ សតិវិន័យ១ អម្បវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណ៍: ១ តស្សុបាបិយសិកា ១ តិណ្ណវត្ថុរកៈ:១។ សួរថា អនុវាទាធិករណ៍

[៩១១] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ វិវាទាធិករណ៍ ញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើង។ ឆ្លើយថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ វិវាទាធិករណ៍ មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង៤ តែងកើតឡើង ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ដូចជាអ្វីៗ (ដូចជា) ភិក្ខុទាំង ឡាយក្នុងសាសនានេះដដែកគ្នាថា (នេះ) ជាធម៌ក្តី ថាមិនមែនជាធម៌ក្តី ថា ជាវិន័យក្តី ថាមិនមែនជាវិន័យក្តី ថាជាភាសិត ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោលហើយក្តី ថាមិនមែនជាភាសិត ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោលហើយក្តី ថាជាភិក្ខុវត្ថុ ដែលព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាភិក្ខុវត្ថុ ដែលព្រះតថាគត មិនធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយក្តី ជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគត មិនបានបញ្ញត្តិហើយក្តី ថាជាអាបត្តិក្តី ជាអនាបត្តិក្តី ថាជាលហុកាបត្តិក្តី ជាគុកាបត្តិក្តី ថាជាសារសេសាបត្តិក្តី ជាអនរសេសាបត្តិក្តី ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី ជាអនុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះ ប្រកាន់ខុស ទាស់ទែង ដដែកផ្សេងៗ និយាយទីទៃពីគ្នា (មិនមូលមាត់គ្នា) និយាយពាក្យសត្រូវដល់គ្នា និងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ណា ក្នុងហេតុទាំងនោះ ហេតុមានសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នាជាដើមនេះ ហៅថាវិវាទាធិករណ៍។ (បើ) សង្ឃគ្រាន់តែដដែក ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ ហៅថាវិវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃដដែក ទាំងចោទផង ហៅថាអនុវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិខ្លួនឯង ហៅថាអាបត្តាធិករណ៍។ សង្ឃធ្វើកម្ម ចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថាភិក្ខុធិករណ៍។ អធិករណ៍ទាំង៤ តែងកើតឡើង ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ។

[៩១២] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អនុវាទាធិករណ៍ ញ៉ាំង អធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើង។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អនុវាទាធិករណ៍ មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង៤ តែងកើតឡើង ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ដូចជាអ្វីៗ (ដូចជា) ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុផងគ្នាដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទប្រកាន់ការពោលដេញដោលគ្នា ការដដែកគរា ការពោលបង្ហាច់ ការពោលបង្ហូច ការខំពោលបង្ហូង ការបន្ថែមកម្លាំងឱ្យ ណានីមួយ ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ ហេតុមានពោលចោទជាដើមទាំងនេះ ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ សង្ឃដដែកគ្នា ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃដដែកទាំងចោទប្រកាន់ផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃ ចោទប្រកាន់ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍។ សង្ឃធ្វើកម្ម ចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍។ អធិករណ៍ទាំង៤ តែងកើតឡើង ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមក យ៉ាងនេះ។

[៩១៣] បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិករណ៍ញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើង។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តាធិករណ៍ មិនបាន ញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើត ឡើង ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ដូចជាអ្វីៗ (ដូចជា) កងនៃអាបត្តិទាំង ៥ ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ កងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ក៏ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ដែរ ប្រជុំកងនៃអាបត្តិទាំង ២ ពួកនេះ ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍។ សង្ឃដដែកគ្នា ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃដដែក ទាំងចោទប្រកាន់ផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍។ សង្ឃធ្វើកម្ម ចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា ភិក្ខុធិករណ៍។ អធិករណ៍ទាំង៤ តែងកើតឡើង ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ។

[៩១៤] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ភិក្ខុធិករណ៍ ញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើង។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ភិក្ខុធិករណ៍ មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឱ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងតាំងឡើង ព្រោះភិក្ខុធិករណ៍ជាបច្ច័យ។ ដូចជាអ្វីៗ (ដូចជា) កិច្ច ការនិងកម្មណាដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ គឺ អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិ ទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើទាំងនេះ ហៅថា ភិក្ខុធិករណ៍។ សង្ឃដដែកគ្នា ព្រោះភិក្ខុធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃដដែក ទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍។ សង្ឃធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា ភិក្ខុធិករណ៍។ អធិករណ៍ទាំង៤ តែងកើតឡើង ព្រោះភិក្ខុធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមក យ៉ាងនេះ។

ចប់ សមុដ្ឋាបេតិវារៈ ជាគម្រប់២០។

(ភជតិវារៈ ទី២១)

CS vin.pv.03.21 | ភាគ ទី១២

(២១. ភជតិវារៈ)

[៩១៥] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ វិវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អនុវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ភិក្ខុធិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា។ ឆ្លើយថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ វិវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងវិវាទាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងវិវាទាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិវាទាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយវិវាទាធិករណ៍។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អនុវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអនុវាទាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងអនុវាទាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអនុវាទាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយអនុវាទាធិករណ៍។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអាបត្តាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងអាបត្តាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអាបត្តាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ភិក្ខុធិករណ៍ រួមចូលនឹងភិក្ខុធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងភិក្ខុធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងភិក្ខុធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយភិក្ខុធិករណ៍។

[៩១៦] សួរថា បណ្តាសមថៈទាំង៧ វិវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹងសមថៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈប៉ុន្មាន សង្គ្រោះដោយសមថៈប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ អនុវាទាធិករណ៍។ បេ។ អាបត្តាធិករណ៍។ បេ។ បណ្តា សមថៈទាំង៧ ភិក្ខុធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹងសមថៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈប៉ុន្មាន សង្គ្រោះដោយសមថៈប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា បណ្តាសមថៈទាំង៧ វិវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈ២ អាស្រ័យនឹងសមថៈ២ រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ២ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ២

រម្ងាប់ដោយសម្រេច: ២ គឺសម្មាសន៍វិស័យ១ យេកូយុសិកា១។ បណ្តាសម្រេច:ទាំង៧ អនុវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសម្រេច: ៤ អាស្រ័យ នឹងសម្រេច: ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងសម្រេច:៤ សង្គ្រោះដោយសម្រេច:៤ រម្ងាប់ដោយសម្រេច: ៤ គឺសម្មាសន៍វិស័យ១ សតិវិស័យ១ អម្ពច្ឆរិស័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១។ បណ្តាសម្រេច:ទាំង ៧ អាបត្តាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសម្រេច: ៣ អាស្រ័យនឹងសម្រេច:៣ រាប់បញ្ចូលក្នុងសម្រេច: ៣ សង្គ្រោះដោយសម្រេច: ៣ រម្ងាប់ដោយសម្រេច:៣ គឺ សម្មាសន៍វិស័យ១ បដិញ្ញាតករណ៍:១ តិណ្ណវត្តរក:១។ បណ្តាសម្រេច:ទាំង៧ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសម្រេច:១ អាស្រ័យនឹងសម្រេច:១ រាប់បញ្ចូលក្នុងសម្រេច:១ សង្គ្រោះដោយសម្រេច:១ រម្ងាប់ដោយសម្រេច:១ គឺ សម្មាសន៍វិស័យ។

ចប់ សម្រេចភេទ។

ឧទ្ទានគឺ បញ្ជីរឿងនៃវិសតិវារ:នោះ ដូច្នោះ

[៩១៧]

និយាយអំពីអធិករណ៍ប្បច្ចយវារ:១ បរិយាយវារ:១ សាធារណវារ:១ តព្វកិយវារ:១ សមថាសមថសាធារណវារ:១ សមថាសមថតព្វកិយវារ:១ សមថសម្មាសន៍វិស័យវារ:១ វិនយវារ:១ កុសលវារ:១ យត្តវារ:១ សមយវារ:១ សំសដ្ឋវារ:១ សម្មតិវារ:១ សម្មន្តិសម្មន្តិវារ:១ សមថាធិករណ៍វារ:១ សម្មដ្ឋាបេតិវារ:១ ភជន្តិវារ:១។

ចប់ ភាគ១២

មាតិកា

ចុល្លវគ្គ	លេខ ទំព័រ
ភាគ ទី១ បឋមភាគ	១
បរិវារ:	១
ក្នុងមហាវិភង្គ មានវារ:១៦	១
បឋមបារាជិក	៣
នាមរបស់ព្រះថេរ:ទាំងឡាយ	៧
ទុតិយបារាជិក	៩
បារាជិក ទី៤ និងឧទ្ទានគាថា	១១
មហាវិភង្គ មហាវារ: ១៦ សង្ឃាទិសេស ទី១	១៣
សង្ឃាទិសេស ទី៣-៤	១៧
សង្ឃាទិសេស ទី៦-៧	១៩
សង្ឃាទិសេស ទី ១០-១១	២១
ឧទ្ទានគាថា	២៣
មហាវិភង្គ មហាវារ: ១៦ អនិយត: ទី១	២៥
អនិយត: ទី២	២៩
មហាវិភង្គ មហាវារ: ១៦ និស្សគ្គិយកណ្ត កបិនវគ្គ	៣១
និស្សគ្គិយកណ្ត កោសិយវគ្គ	៣៧
បត្តវគ្គ	៤៣
មហាវិភង្គ មហាវារ: ១៦ បាចិត្តិយកណ្ត មុសាវាទវគ្គ	៤៩
បាចិត្តិយកណ្ត មុសាវាទវគ្គ និងឧទ្ទានគាថា	៥៣
ភូតកាមវគ្គ	៥៥
ឱវាទវគ្គ	៥៩

ភោជនវគ្គ	៦៥
អចេលកវគ្គ	៧០
អចេលកវគ្គ ឧទ្ទានគាថា	៧៥
សុរាមេរយវគ្គ	៧៧
សប្បណាកវគ្គ	៨១
សប្បណាកវគ្គ ឧទ្ទានគាថា	៨៥
សហធម្មិកវគ្គ	៨៧
រាជវគ្គ	៩៣
ឧទ្ទានគាថា	៩៧
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាដិទេសនីយកណ្ណ	៩៩
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សេខិយកណ្ណ បរិមណ្ឌលវគ្គ	១០០
សេខិយកណ្ណ ខជ្ជស្សិកវគ្គ	១០៥
ខម្ពកតវគ្គ	១០៩
បិណ្ណបាតវគ្គ	១១១
កពឡវគ្គ	១១៣
សុសុវវគ្គ	១១៥
បាទុការវគ្គ	១១៩
ឧទ្ទានគាថា	១២៥
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បារាជិក ៤	១២៧
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្ឃាទិសេស ១៣	១២៩
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សគ្គិយកណ្ណ កបិនវគ្គ	១៣៣
និស្សគ្គិយកណ្ណ កោសិយវគ្គ	១៣៥
បត្តវគ្គ	១៣៧
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិគ្គិយកណ្ណ មុសាវាទវគ្គ	១៣៩
បាចិគ្គិយកណ្ណ ភូតគាមវគ្គ	១៤០
ឱវាទវគ្គ	១៤៥
ភោជនវគ្គ	១៤៧
អចេលកវគ្គ	១៤៩
សុរាមេរយវគ្គ	១៥១
សប្បណាកវគ្គ	១៥៣
សហធម្មិកវគ្គ	១៥៥
រាជវគ្គ	១៥៩
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាដិទេសនីយកណ្ណ	១៦០
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សគ្គិយកណ្ណ វគ្គទី១	១៦៣
និស្សគ្គិយកណ្ណ វគ្គទី២	១៦៥
វគ្គទី៤	១៦៧
វគ្គទី៥	១៦៩

វគ្គទី៧	១៧១
មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្គហិតាវារៈ និងសមុដ្ឋានវារៈ	១៧៥
មហាវារៈ ១៦ សមថវារៈ	១៧៧
សមុច្ចយវារៈ	១៧៩
កត្តបញ្ញត្តិវារៈ	១៨១
កតាបត្តិវារៈ	១៩៥
កតាបត្តិវារៈ វិបត្តិវារៈ	២០១
សមុដ្ឋានវារៈ	២០៣
សមុច្ចយវារៈ	២០៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦	២០៨
មហាវារៈ ១៦ បារាជិក ៨	២០៩
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្ឃាទិសេស ១០	២១៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ១២	២២៣
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ លសុណវគ្គ	២៣១
បាចិត្តិយៈ វត្តន្ឋការវគ្គ	២៣៥
វត្តន្ឋការវគ្គ និងនហានវគ្គ	២៣៩
តុវដ្ឋវគ្គ	២៤៥
ចិត្តាគារវគ្គ	២៤៩
អារាមវគ្គ	២៥៣
គព្ពិនីវគ្គ	២៥៧
កុមារវិភូតវគ្គ	២៦៣
ឆតុបាហានវគ្គ	២៦៩
ឧទ្ទានគាថា	២៧៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាដិទេសនីយៈ ៨	២៧៩
មហាវារៈ ១៦ ឧទ្ទានគាថា	២៨១
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បារាជិក	២៨៣
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្ឃាទិសេស	២៨៥
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ	២៨៧
ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ លសុណវគ្គ	២៩១
បាចិត្តិយៈ វត្តន្ឋការវគ្គ	២៩៣
នហានវគ្គ	២៩៥
តុវដ្ឋវគ្គ	២៩៧
ចិត្តាគារវគ្គ	២៩៩
អារាមវគ្គ	៣០១
គព្ពិនីវគ្គ	៣០៣
កុមារវិភូតវគ្គ	៣០៥
ឆតុបាហានវគ្គ	៣០៩

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាដិទេសនីយៈ ៨	៣១១
មហាវារៈ ១៦ សង្គហវារៈ	៣១៣
សមុជ្ជានវារៈ និងអធិករណវារៈ	៣១៥
សមុច្ចយវារៈ	៣១៧
បារាជិក	៣២១
កត្តិ បញ្ញត្តិវារៈ	៣២៣
កត្តិ បញ្ញត្តិវារៈ	៣២៧
កតិអាបត្តិវារៈ បារាជិក	៣៣០
សង្សារិសេស	៣៣២
វិបត្តិវារៈ	៣៣៦
សង្គហវារៈ	៣៣៧
សមុជ្ជានវារៈ	៣៣៨
អធិករណវារៈ និងសមថវារៈ	៣៣៩
សមុច្ចយវារៈ	៣៤០
សមុជ្ជានសីសសង្ខេប	៣៤៤
សមុជ្ជានសីសសង្ខេប សមុជ្ជានកថា	៣៤៥
បឋមបារាជិកសមុជ្ជាន	៣៤៧
ទុតិយបារាជិកសមុជ្ជាន	៣៤៨
សញ្ញវិគ្គសមុជ្ជាន	៣៥១
សមនុកាសនសមុជ្ជាន	៣៥៣
កបិនសមុជ្ជាន	៣៥៤
ឯឡកលោមសមុជ្ជាន	៣៥៥
បទសោធម្មសមុជ្ជាន	៣៥៧
អន្ទានសមុជ្ជាន	៣៥៨
ថេយ្យសត្តសមុជ្ជាន និងធម្មទេសនាសមុជ្ជាន	៣៥៩
ភូតាវេចនសមុជ្ជាន	៣៦០
ចោរវិជ្ជាបនសមុជ្ជាន និងអនុញ្ញាតសមុជ្ជាន	៣៦១
កតិបុត្រាវារៈ	៣៦៣
កតិបុត្រាវារៈ អាបត្តិ ៧ វិនីតវត្ថុ ៧	៣៦៥
សេចក្តីមិនគោរព ៦យ៉ាង សេចក្តីគោរព ៦យ៉ាង និងវិនីតវត្ថុ ៦យ៉ាង	៣៦៦
វិបត្តិ ៤ សមុជ្ជាននៃអាបត្តិ ៦ មូលនៃវិវាទ ៦	៣៦៨
មូលនៃអនុវាទ ៦យ៉ាង	៣៧០
សារាណីយធម៌ ៦យ៉ាង	៣៧៣
ភេទករវត្ថុ ១៨យ៉ាង	៣៧៦
អធិករណៈ ៤ និង សមថៈ ៧	៣៧៧
ឧទ្ទាននៃកតិបុត្រាវារៈ	៣៧៨
..	

វិសតិវារៈ	៣៧៩
វិសតិវារៈ វារៈនៃអាបត្តិសមុដ្ឋាន ៦យ៉ាង	៣៨១
សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦យ៉ាង និងកតាបត្តិវារៈ	៣៨២
អាបត្តិសមុដ្ឋានគាថា	៣៩២
វិបត្តិបច្ចយវារៈ	៣៩៦
អធិករណប្បច្ចយវារៈ	៤០១
ឧទ្ទាននៃអនន្តរបេយ្យាល	៤០៨
បរិយាយវារៈ	៤០៨
សាធារណវារៈ	៤១០
តព្ភាគិយវារៈ	៤១៥
វារៈនៃសមថៈដែលទូទៅដល់សមថៈ	៤១៦
វារៈនៃសមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈ	៤១៨
វារៈនៃសមថៈដែលហៅថាសមុខាវិនីយ	៤២០
វិនយវារៈ	៤២២
កុសលវារៈ	៤២៣
ចក្កបេយ្យាល យត្តវារៈ	៤២៥
សមយវារៈ	៤៣០
សំសដ្ឋវារៈ	៤៣៣
សមុន្តិវារៈ	៤៣៤
វារៈនៃអធិករណ៍ដែលម្យាបំ និងមិនម្យាបំ	៤៣៧
សមថាធិករណវារៈ	៤៤៣
សមុដ្ឋាបេតិវារៈ	៤៤៩
សមថភេទ	៤៥៣
ឧទ្ទាននៃវិសតិវារៈ	៤៥៩

- 1) អដ្ឋកថា ថា សេចក្តីបញ្ញត្តិថា ភិក្ខុណាមួយ សេពមេចុនធម្ម ត្រូវបារាជិកគ្មានសំវាស នេះជាបញ្ញត្តិទ។
- 2) ពាក្យថា ភិក្ខុសេពមេចុនធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីតែនឹងសត្វតិរច្ឆានក្តី មិនពោលលាសិក្ខាក្តី ទាំងនេះ ចាត់ជាអនុប្បញ្ញត្តិពីរ។
- 3) សេចក្តីបញ្ញត្តិមុនកើតឃ្លើងឡើង ដូចជា ទ្រង់បញ្ញត្តិគុណម៌ដ ដល់ពួកភិក្ខុនី នេះចាត់ជា អនុប្បញ្ញត្តិ ៗនេះមិនមានក្នុងទីងទៀតទេ។
- 4) សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិទូទៅទាំងមជ្ឈិមបទេស ទាំងបច្ចុន្តជនបទ ហៅថាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ។
- 5) សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិហាមក្នុងមជ្ឈិមបទេស មាន៤សិក្ខាបទ គឺឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃ មានភិក្ខុជាវិនយធរជាគម្រប់៥ ស្បែកជើង៤ជាន់ ស្រង់ទឹកជានិច្ច កម្រាលស្បែក ហៅថា បទេសប្បញ្ញត្តិ។
- 6) សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិទូទៅ ទាំងភិក្ខុ ទាំងភិក្ខុនី ហៅថា សាធារណប្បញ្ញត្តិ។
- 7)

សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិចំពោះតែភិក្ខុ ឬ ចំពោះតែភិក្ខុនីម្យ៉ាង ហៅថា អសាធារណប្បញ្ញត្តិ។

8) ឯកតោបញ្ញត្តិ មានសេចក្តីដូចអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឧភតោបញ្ញត្តិ មានសេចក្តីដូចសាធារណប្បញ្ញត្តិ។

9) អដ្ឋកថា ថា ពាក្យថាទ្រទ្រង់ទុក គឺចាំស្ងាត់ ទាំងបាលី ទាំងអដ្ឋកថា នៃបឋមបារាជិក

10) កំណត់ប្រែវែង ទំហំ និងសាច់ចីវរ តាមដែលខ្លួនពេញចិត្ត គឺចង់បានឱ្យល្អហួសហេតុ។

11) បណ្ឌិតភោជននោះ បានដល់ វត្ថុឧត្តម៤យ៉ាងគឺ ទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ។

12) ភិក្ខុឃើញអាបត្តិក្តី មិនសម្តែងអាបត្តិក្តី មិនលះបង់ទិដ្ឋិក្រក់ក្តី សង្ឃលើកវត្ថុ ដោយត្រឹមត្រូវតាមធម៌ តាមវិន័យ ហើយសង្ឃបានឃើញភិក្ខុនោះ ប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ ក៏ធ្វើនូវឱសារណកម្ម គឺសូត្រដកវត្ថុនោះចេញ (ប្រហែលគ្នានឹងអញ្ជាតកម្ម) ហៅថាអនុធម៌

13) អាហារចំនួនមួយម៉ាត់ៗ ក៏ហៅថាពំនូតដែរ។

14) គ្រឿងប្រហារដែលប្រយោល មានមុខមិនមុត ដូចកាំភ្លើង ឆ្នូ ស្នា និងដំបងជាដើម ហៅថាអារុធ។

15) មើលក្នុងមហាវិភង្គភាគទី ៤ ត្រង់រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី៦ បព្វៈ ៣៧៨ ទំព័រ ៣៩០។

16) ក្នុងទីនេះ បើនិយាយតាមឈ្មោះសមថៈ ឃើញថា៣ តែបើនិយាយតាមសេចក្តីរួម នៅតែ២វិញ ដូចសេចក្តីដែលប្រែហើយនេះ។ ព្រោះក្នុងសុមង្គលវិលាសិនីអដ្ឋកថាទី១និកាយ ត្រង់សង្កឹតិសូត្រ ពន្យល់ថា អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមុខាវិន័យតែម្យ៉ាងមិនបានទេ ដូចយ៉ាង ភិក្ខុសម្តែងលហុកាបត្តិ ក្នុងសម្លាប់ភិក្ខុរូប ឬកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ឬគណៈ ក្នុងកាលណា ទើបហៅថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ ក្នុងកាលនោះ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាលោកពោលថា អាបត្តាធិករណ៍ តែងរម្ងាប់ដោយន័យ២យ៉ាង គឺដោយសមុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ ដោយសមុខាវិន័យ និងតិណ្ណវត្តារកៈក៏មានខ្លះ ដោយប្រការដូច្នោះ។

17) មើលភិក្ខុនីវិភង្គ បច្ចេកភាគទី៥ បព្វៈ ១៦១ ទំព័រ ១២៦។

18) មើលភិក្ខុនីវិភង្គបច្ចេកភាគទី៥ តាំងពីបព្វៈ ២៦ ទំព័រ ៣០ ដល់បព្វៈ ២៩ ទំព័រ ៣៤។

19) ពាក្យថា វារៈនៃសង្ឃដ៏ គឺការប្រើប្រាស់សង្ឃាដ៏ផ្លាស់ប្តូរនឹងខត្តាសង្គៈ។

20) មើលភិក្ខុនីវិភង្គបច្ចេកភាគទី៥ ត្រង់បព្វៈ៣៨១ ទំព័រ ៣២៩ និងបព្វៈ៣៨៥ ទំព័រ៣៣៤។

21) ក្នុងអដ្ឋកថាប្រាប់ថា មិនបាននាំយកជាប់ទៅជាមួយនឹងខ្លួន ទាំងមិនបានឱ្យគេនាំយកទៅ។

22) កម្មវាចានេះ ហៅថាញត្តិចតុត្តកម្មវាចា កម្មវាចាមានញត្តិជាគម្រប់៤ គឺមានញត្តិម្តងជាមុន ហើយមានកម្មវាចា៣ដងជាខាងក្រោយ។ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្កដ ចប់កម្មវាចាទី១ ត្រូវចុល្លធូយ ចប់ទី២ ត្រូវចុល្លធូយ ចប់ទី៣ ត្រូវបារាជិក។

23) ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មានវត្ថុ៨យ៉ាង គឺភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងបុរសចាប់ដៃខ្លួន១ ចាប់ដោយសង្ឃាដ៏១ ចិតនៅជាមួយបុរស១ និយាយជាមួយនឹងបុរស១ ទៅកាន់ទីសង្កេត១ ត្រេកអរនឹងបុរសដើរចូលមកជិត១ ចូលទៅកាន់ទីកំបាំង១ បន្ទន់កាយទៅ ដើម្បីសេពអសន្ធម្ម១។

24) សរសើរទេសខាងក្រោមតាំងពីផ្ចិតទៅទល់ត្រឹមក្បាលជង្គង់។

25) អលង្ការរបស់ស្ត្រីមានឈ្មួត ខ្សែក ខ្សែដៃ កងជើង ខ្សែចង្កេះជាដើម។

26) វត្ថុទាំង៨គឺ ១ ត្រេកអរនឹងការចាប់ដៃរបស់បុរសបុគ្គល, ២ ត្រេកអរនឹងការចាប់ដោយសង្ឃដ៏របស់បុរសបុគ្គល, ៣ ឈរជាមួយនឹងបុរសបុគ្គល, ៤ ចរចាជាមួយនឹងបុរសបុគ្គល, ៥ ទៅកាន់ទីសង្កេត, ៦ ត្រេកអរនឹងបុរសដើរចូលមកជិត, ៧ ចូលទៅកាន់ទីកំបាំង, ៨ បង្កាន់កាយទៅ ដើម្បីសេពនូវអសន្ធម្ម (ភិក្ខុនីវិភង្គ)។

27) ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្ថុហើយ។

28)

ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាម ភិក្ខុភិក្ខុនីអ្នកបំបែកសង្ឃ។

29)

អត្តា ប្រែថា ខ្លួន ថាចិត្ត ឬថា សភាវៈតែងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចនៃខ្លួន។ អនត្តា ប្រែថា សភាវៈមិនមែនខ្លួន មិនមែនចិត្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចនៃខ្លួន។ យើងបានពិនិត្យមើលត្រង់បទដែលថា អនត្តា នោះច្រើនគម្ពីរ បានចូលចិត្តដោយច្បាស់លាស់ថា ធម៌ទាំងអស់ គឺអាយតនៈ១២ ឬខន្ទ៥ប្រការ សុទ្ធតែជាអនត្តាគ្រប់ចំណែក សូម្បីព្រះនិព្វានដែលជាធម៌យ៉ាងឯក ក៏គង់បានឈ្មោះថាជា អនត្តាដែរ តែធម៌ទាំងអស់ក្រៅចាកព្រះនិព្វាននោះ នៅមានខន្ទ៥ ជាហេតុជាបច្ច័យឱ្យកើតទៀត ព្រោះធម៌ទាំងនោះជាសសង្ខារនៅឡើយ។ ឯព្រះនិព្វាន ជាអនត្តាដែរ ជាធម៌មិនមានហេតុ មិនមានបច្ច័យជាកម្លាំងឱ្យកើតឡើយ។ ព្រោះព្រះនិព្វាន នេះជាវិសង្ខារទៅហើយ ព្រះនិព្វាននោះ ពិតមែនតែជាគុណជាតមិនត្រូវកើតទៀត តែមិន មែនជាឋានសួស្តីទេនោះទេ គឺព្រះនិព្វាននៅមានអាយតនៈមួយ ឬមានហេតុម្យ៉ាង គឺអរហត្ត ផលញ្ញាណនោះឯង សមដូចពុទ្ធភាសិតថា អត្តិ ភិក្ខុវេ តទាយតនំ។

30)

សំដៅយកសង្គតធម៌ គឺមានបច្ច័យប្រជុំគ្នាតែងបាន ជាធម៌មានចំណែកស្មើដោយអាការ មានមិនទៀងជាដើម។

31)

គឺអនុប្បទជ្ជសិក្ខាបទ ក្នុងភូតតាមវគ្គសិក្ខាបទទី៦។

32)

គឺភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនី។

33)

គឺបឋមរហោនិសដ្ឋ១ ទុតិយរហោនិសដ្ឋ១ (អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី៤-៥)។

34)

គឺតលសត្តិកសិក្ខាបទ។

35)

គឺខាននីយគហណសិក្ខាបទ។

36)

គឺសប្បណាកសិក្ខាបទទី១០ ក្នុងភូតតាមវគ្គ។

37)

គឺទុតិយបរវណសិក្ខាបទ។

38)

គឺ ឧយ្យោជនសិក្ខាបទ។

39)

គឺសញ្ជិច្ឆបាណសិក្ខាបទ។

40)

៥ គឺឧក្ខិត្តសម្តោគសិក្ខាបទ។

41)

គឺកណ្តកសិក្ខាបទ។

42)

គឺអមូលកសិក្ខាបទទី៦ ក្នុងសហធម្មិកវគ្គ។

43)

គឺសញ្ជិច្ឆសិក្ខាបទ។

44)

គឺកម្មប្បដិពាហនសិក្ខាបទ។

45)

គឺខិយ្យធម្មសិក្ខាបទ។

46)

មានក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គ។

47)

គឺ ឧទានសវស្សាគិហិគតា ១ បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សាអសិក្ខិតសិក្ខាបទគិហិគតា១ ទ្វេស្សានិសិក្ខិតាសង្ខេបអសម្មតាគិហិគតា១។

48)

គឺចែកដូចគ្នានឹងគិហិគតាសិក្ខាបទ។

49)

គួរហៅថា តទុត្តរិសិក្ខាបទបុណ្ណោះ។

50)

គឺវាជសិក្ខាបទ។

51)

គឺឯឡកលោមឆោរបនសិក្ខាបទ។

52)

គឺមហាបេសការសិក្ខាបទ។

53)

គឺមហាល្អកសិក្ខាបទទី៩ ក្នុងភូតតាមវគ្គ។

54)

គឺកាណមាតាសិក្ខាបទ។

55)

គឺមហានាមសិក្ខាបទ។

56)

គឺនន្ទត្ថេរសិក្ខាបទ។

57)

គឺភិក្ខុនិយាសំសដ្ឋសិក្ខាបទ។

58)

គឺគីហិសំសដ្ឋសិក្ខាបទ។

59)

សហជីវិនីនានុគ្គហណសិក្ខាបទ១ សហជីវិនីនរូបកាសនសិក្ខាបទ១។

60)

សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ៤ គឺតាំងពីសង្ឃភេទដល់កុលទូសកៈ ឈ្មោះថាសមនុភាសនា ឬហៅថា យាវតតិយកា។

61)

ឧព្ពតកបិនសិក្ខាបទ៣នោះ គឺបឋមកបិន១ ទុតិយកបិន ១ តតិយកបិន ១។

62)

បក្កមនសិក្ខាបទ ២ នោះ គឺបឋមសេនាសនៈ ១ ទុតិយសេនាសនៈ ១។

63)

គឺបឋមបវរណា។

64)

គឺទុតិយបវរណា។

65)

គឺអន្តេបុរសិក្ខាបទ។

66)

អាវាសថសិក្ខាបទ២នោះ គឺអាវាសថចីវនិស្សជ្ជនសិក្ខាបទ ១ អាវាសថចីវរបក្កមនៈ ១។

67)

បឋមសហសេយ្យសិក្ខាបទ១ ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទ១។

68)

វេហាសកុដិសិក្ខាបទ។

69)

តិរច្ឆានវិជ្ជា២នោះ គឺតិរច្ឆានវិជ្ជាបរិយាបុនសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆានវិជ្ជាវាចនសិក្ខាបទ១។

70)

គឺសំវិធានសិក្ខាបទ។

71)

អដ្ឋកថា ថា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឧបចារសមាធិនិងអប្បនាសមាធិ។

72)

ត្រង់កន្លែងបេយ្យាលៈនេះ ត្រូវធ្វើសម្មាខារិនីយមុនគេ លុះចប់ហើយត្រូវនិយាយពីសតិវិន័យ រហូតដល់តិណវត្តារកៈតទៅ។

sangham.net
Virtual AccessToInsight

-Namo tassa bhagavato arahato sammā-

 ព្រះត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ - Tipitaka Khmer language

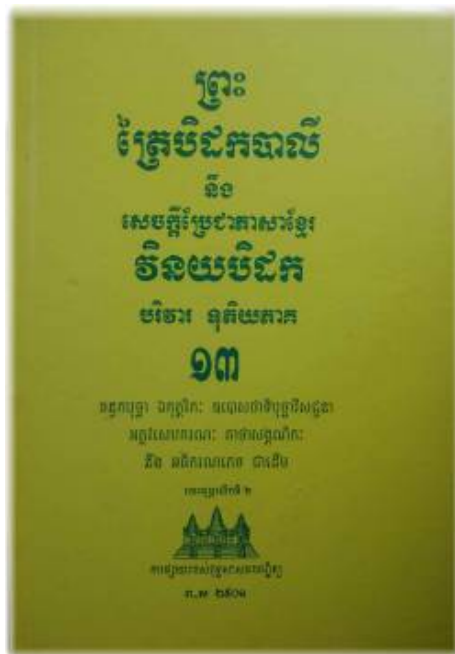
ភាគ ០១៣ - Book 013

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras Valued Upasaka, valued Upasika This is a Work Edition!
1.Edition 20170101 Do not share it further except for editing and working purposes within the
transcription project on sangham.net. Only for personal use. If you find any mistake or like to join
the merits please feel invited to join here: [sangham.net \[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
or Upasika Norum on sangham.net **Anumodana!**

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ, ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់ នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ! 1.Edition
20170101 សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។ សូមគិតថា
លោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ: [sangham.net](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html)
[\[http://sangham.net/index.php/board,85.0.html\]](http://sangham.net/index.php/board,85.0.html) ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net **សូមអនុមោទនា!**

A topic about progress and feedback can be found here: [ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ០១៣ - Tipitaka Book 013](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9193.0.html)
[\[http://forum.sangham.net/index.php/topic,9193.0.html\]](http://forum.sangham.net/index.php/topic,9193.0.html), for change log on ati.eu see here: [រាយការណ៍ ភាគ](http://ati.eu)
[០១៣](http://ati.eu)

គំរូ ឯកសារ ផ្សេងទៀត ៖
[book_013.pdf](#)

CS លេខសម្គាល់
លេខទំព័រ

ព្រះត្រៃបិដក ភាគ ទី១៣

១. ៩

វិន័យបិដក

CS [vin](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

ភាគ ទី១៣

បរិវារៈ

CS [vin.pv](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(បរិវារ)

ទុតិយភាគ
ភាគ ទី២

[ខន្ទកបុត្រា](#) | [ឯកត្តវិក](#) | [បុត្តវិន័យបិដក](#) | [សុត្តន្តបិដក](#) | [អធិករណកោស](#) | [គាថាសង្គណិក](#) | [ជាតិណមក](#) | [ចោទនាកណ្ណ](#) | [ចូទ្ធសង្គាម](#) | [មហាសង្គាម](#) | [កបិនភោទ](#) | [ឧបាសិបញ្ចក](#) | [សម្មជាន](#) | [ទុតិយគាថាសង្គណិក](#) | [សេនមោចនគាថា](#) | [បញ្ចវគ្គ](#)

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

ខន្ទកបុត្រា

CS [vin.pv.04](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

[១៦] ខ្ញុំនឹងសួរសេនាសនក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសេនាសនក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន៣។

[១៧] ខ្ញុំនឹងសួរសង្ឃភោគក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសង្ឃភោគក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន២។

[១៨] ខ្ញុំនឹងសួរសមាចារ (វត្តក្នុងក្រុង): ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសមាចារ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន១។

[១៩] ខ្ញុំនឹងសួរបាតិមោក្នុងបនក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយបាតិមោក្នុងបនក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន១។

[២០] ខ្ញុំនឹងសួរភិក្ខុនីខន្ធក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយភិក្ខុនីខន្ធក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន២។

[២១] ខ្ញុំនឹងសួរបញ្ចសតិកក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយបញ្ចសតិកក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មិនមានក្នុងបញ្ចសតិកក្នុងក្រុងនោះទេ។

[២២] ខ្ញុំនឹងសួរសត្តសតិកក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសត្តសតិកក្នុងក្រុង: ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មិនមានក្នុងសត្តសតិកក្នុងក្រុងនោះទេ។

ចប់ ខន្ធកបុច្ឆាទី១។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃពាក្យសួរអំពីខន្ធក្នុងក្រុងនោះ:

[២៣]

(ខន្ធកៈ២២ គឺ) ឧបសម្បទាខន្ធកៈ១ ឧបោសថក្នុងក្រុងៈ១ វស្សបនាយិកក្នុងក្រុងៈ១ បរវណាក្នុងក្រុងៈ១ ចម្មក្នុងក្រុងៈ១ ភោសជ្ជក្នុងក្រុងៈ១ កបិនក្នុងក្រុងៈ១ ចីវរក្នុងក្រុងៈ១ ចម្បយ្យក្នុងក្រុងៈ១ ភោសម្មិកក្នុងក្រុងៈ១ កម្មក្នុងក្រុងៈ១ បរិវាសិកក្នុងក្រុងៈ១ សមុច្ឆយក្នុងក្រុងៈ១ សមថក្នុងក្រុងៈ១ ខុទ្ទកវត្តក្នុងក្រុងៈ១ សេនាសនក្នុងក្រុងៈ១ សង្ឃភោគក្នុងក្រុងៈ១ សមាចារ គឺវត្តក្នុងក្រុងៈ១។ បាតិមោក្នុងបនក្នុងក្រុងៈ១ ភិក្ខុនីខន្ធកៈ១ បញ្ចសតិកក្នុងក្រុងៈ១ សត្តសតិកក្នុងក្រុងៈ១។

ឯកុត្តរិកៈ

CS [vin.pv.05](#) | ភាគ ទី១៣

(ឯកុត្តរិកនយោ)

(ឯកករាវៈ ទី១)

CS [vin.pv.05.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. ឯកករាវោ)

[២៤] ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ធម៌ ដែលធ្វើឲ្យមានអាបត្តិ។²⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ធម៌ ដែលធ្វើមិនឲ្យមានអាបត្តិ។³⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ។⁴⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនាបត្តិ។⁵⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់លហុកាបត្តិ (អាបត្តិស្រាល)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់គុកាបត្តិ (អាបត្តិធ្ងន់)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់សាវសេសាបត្តិ (លើកតែអាបត្តិបារាជិកចេញ)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនរសេសាបត្តិ (អាបត្តិបារាជិក)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ គឺអាបត្តិ២កងខាងដើម។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អទុដ្ឋល្លាបត្តិ គឺអាបត្តិ៥កងខាងចុង។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិសំដែងចេញបាន។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិសំដែងចេញមិនបាន។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលជាទេសនាគាមិនី។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលមិនមែនជាទេសនាគាមិនី។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ។⁶⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលមិនធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ។⁷⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលជាសាវជ្ជប្បញ្ញត្តិ។⁸⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលជាអនរជ្ជប្បញ្ញត្តិ។⁹⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើ (ដូចយ៉ាងបារាជិកាបត្តិ)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីការមិនធ្វើ (ដូចជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះ

មិនអធិដ្ឋានចីវរ)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើ និងការមិនធ្វើ (ដូចក្នុងកុដិការសិក្ខាបទ)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិខាងដើម គឺ អាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវមុន។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិខាងចុង គឺអាបត្តិដែលត្រូវបន្ទាប់គ្នាមក។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិជាចន្លោះ នៃអាបត្តិខាងដើម។¹⁰⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិជាចន្លោះ នៃអាបត្តិខាងចុង។¹¹⁾ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលខ្លួនសំដែងហើយ ជាអាបត្តិ គួរដល់កិរិយារាប់ គឺដាក់ធុរៈចេញបាន។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលខ្លួនសំដែងហើយ តែមិនគួរដល់កិរិយារាប់ (ដាក់ធុរៈចេញបាន)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់សព្វគ្រប់បញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បទេសប្បញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់សាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អសាធារណប្បញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ឯកតោបញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ឧបតោបញ្ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិមានទោសធ្ងន់។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិមិនមានទោសធ្ងន់។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលបដិសំយុត្តដោយគ្រហស្ថ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលមិនបដិសំយុត្តដោយគ្រហស្ថ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលទៀង គឺអនន្តរិយកម្ម៥។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ដែលមិនទៀង គឺក្រៅអំពីអនន្តរិយកម្ម។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គល ដែលធ្វើខុសខាងដើមបញ្ញត្តិ (អាទិកម្មិកបុគ្គល)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គល ដែលមិនធ្វើខុសខាងដើមបញ្ញត្តិ (អនុប្បញ្ញត្តិការកបុគ្គល)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកត្រូវអាបត្តិមិនបានជានិច្ច (ត្រូវអាបត្តិម្តងៗ)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គល អ្នកត្រូវអាបត្តិរៀងៗ (ត្រូវជានិច្ច)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកចោទ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលគេចោទ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកចោទមិនត្រូវតាមធម៌។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលគេចោទមិនត្រូវតាមធម៌។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកចោទត្រូវតាមធម៌។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលគេចោទត្រូវតាមធម៌។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់និយតបុគ្គល (ដែលប្រកបដោយមិច្ឆត្តិនិយតធម៌ ឬសម្មត្តិនិយតធម៌)។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនិយតបុគ្គល។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គល ដែលគួរដល់អាបត្តិ គឺពួកសាវ័ក។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គល ដែលមិនគួរដល់អាបត្តិ គឺព្រះពុទ្ធ និងព្រះបច្ចេកពុទ្ធ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គល ដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនិយកម្ម។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលសង្ឃមិនបានធ្វើឧក្រិបនិយកម្ម។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលសង្ឃឲ្យវិនាសចេញហើយ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលសង្ឃមិនបានឲ្យវិនាសចេញ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលមានសំរាសស្មើគ្នា។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលមានសំរាសផ្សេងៗគ្នា។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់វិធីបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ។

ចប់ ឯកកៈ (ពួកមួយៗ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឯកកៈ (ពួកមួយៗ) នោះដូច្នោះ

[២៥]

ហេតុដែលធ្វើឲ្យមានអាបត្តិ១ លហុកាបត្តិ១ សារសេសាបត្តិ១ ទុដ្ឋល្លាបត្តិ១ អាបត្តិដែលគួរសំដែងចេញបាន១ អាបត្តិដែលជាទេសនាតាមនិទ អាបត្តិដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ១ អាបត្តិដែលជាសាវ័កជ្ជប្បញ្ញត្តិ១ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើ១ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើ និងការមិនធ្វើ១ អាបត្តិខាងដើម១ អាបត្តិជាចន្លោះ១ អាបត្តិគួរដល់កិរិយារាប់១ បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១ សព្វគ្រប់បញ្ញត្តិ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ១ ទុដ្ឋល្លាបត្តិ១ អាបត្តិដែលបដិសំយុត្តដោយគ្រហស្ថ១ អាបត្តិទៀង១ អាទិកម្មិកបុគ្គល១ បុគ្គលអ្នកត្រូវអាបត្តិមិនជានិច្ច១ បុគ្គលអ្នកចោទ១ បុគ្គលអ្នកចោទមិនតាមធម៌១ ចោទតាមធម៌១ និយតបុគ្គល១ បុគ្គលមិនគួរដល់អាបត្តិ១ បុគ្គលដែលសង្ឃធ្វើឧក្រិបនិយកម្ម១ បុគ្គលដែលសង្ឃឲ្យវិនាស១ បុគ្គលមានសំរាសស្មើគ្នា១ វិធីបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ១ នេះជាឧទ្ទានក្នុងពួកមួយៗ។

(ទុកវារៈ ទី២)

CS [vin.pv.05.02](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(២. ទុកវារៈ)

[២៦] អាបត្តិជាសញ្ញារមែក្ខ (សចិត្តកៈ) ក៏មាន អាបត្តិជានោសញ្ញារមែក្ខ (អចិត្តកៈ) ក៏មាន។ អាបត្តិត្រូវដល់ភិក្ខុដែលបានសមាបត្តិក៏មាន អាបត្តិត្រូវដល់ភិក្ខុដែលមិនបានសមាបត្តិក៏មាន។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងព្រះសន្ធម្មក៏មាន អាបត្តិដែលប្រកបនឹងអសន្ធម្មក៏មាន។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ខ្លួនក៏មាន អាបត្តិដែលប្រកបនឹងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់បុគ្គលដទៃក៏មាន។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងបុគ្គល គឺខ្លួនឯងក៏មាន។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងបុគ្គល គឺអ្នកដទៃក៏មាន។ ភិក្ខុនិយាយពាក្យសច្ចៈ ត្រូវគុកាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុនិយាយពាក្យមុសា ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុនិយាយពាក្យមុសា ត្រូវគុកាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុនិយាយពាក្យសច្ចៈ ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុនៅលើផែនដី ត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅលើអាកាស មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅលើអាកាស ត្រូវអាបត្តិ នៅលើផែនដី មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ដើរចូលមក មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ដើរចូលមកត្រូវអាបត្តិ ដើរចេញទៅ មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុកាន់យក ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនកាន់យក ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុសមាទាន(វត្ថុ) ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនសមាទាន (វត្ថុ) ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុធ្វើ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនធ្វើ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុឲ្យ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុទទួល ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនទទួល ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគក៏មាន ត្រូវអាបត្តិ ព្រោះមិនបរិភោគក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវេលាយប់ មិនត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាថ្ងៃក៏មាន ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវេលាថ្ងៃ មិនត្រូវក្នុងវេលាយប់ក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងពេលអរុណរះក៏មាន ត្រូវអាបត្តិក្នុងពេលអរុណាមិនទាន់រះក៏មាន។ ភិក្ខុកាត់ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនកាត់ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុបិទ បាំង ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនបិទបាំង ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន។

[២៧] ឧបោសថមានពីរយ៉ាងគឺ ចាតុទ្ធសីឧបោសថ១ បណ្ណរសីឧបោសថ១។ បរាវណាមាន២យ៉ាង គឺ ចាតុទ្ធសីបរាវណា១ បណ្ណរសីបរាវណា១។ កម្មមានពីរយ៉ាងគឺ អបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១។ កម្មមាន២យ៉ាងដទៃទៀតគឺ ញត្តិទុតិយកម្ម១ ញត្តិចតុត្តកម្ម១។ ទីកើតនៃកម្មមាន២យ៉ាងគឺ ទីកើតនៃអបលោកនកម្ម១ ទីកើតនៃញត្តិកម្ម១។ ទីកើតនៃកម្មមាន២យ៉ាងដទៃទៀត គឺទីកើតនៃញត្តិទុតិយកម្ម១ ទីកើតនៃញត្តិចតុត្តកម្ម១។ ទោសរបស់កម្មមាន២យ៉ាង គឺទោសនៃអបលោកនកម្ម១ ទោសនៃញត្តិកម្ម១។ ទោសរបស់កម្មមាន២យ៉ាងដទៃទៀតគឺ ទោស

នៃញត្តិទុតិយកម្ម ទោសនៃញត្តិចតុត្តកម្ម។ សម្បត្តិរបស់កម្ម មាន២យ៉ាងគឺ សម្បត្តិនៃអបលោកនកម្ម សម្បត្តិនៃញត្តិកម្ម។ សម្បត្តិរបស់ កម្ម មាន២យ៉ាងដទៃទៀត គឺសម្បត្តិនៃញត្តិទុតិយកម្ម សម្បត្តិនៃញត្តិចតុត្តកម្ម។ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា មាន២យ៉ាងគឺ ភិក្ខុធ្វើខ្លួន ឲ្យមានសំវាសផ្សេងគ្នា ដោយខ្លួនឯង សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់)ក្តី។ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា មាន២យ៉ាងគឺ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសផ្សេងគ្នា ដោយខ្លួនឯង សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា សូត្រខិសារណកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិ អាក្រក់)ក្តី។

[២៨] បារាជិកមាន២យ៉ាង គឺ បារាជិករបស់ពួកភិក្ខុ បារាជិករបស់ពួកភិក្ខុនិទ្ទ។ សង្ឃាទិសេសមាន២ ចូលច្នៃមាន២ បាចិត្តិយៈមាន២ បាដិទេសនីយៈមាន២ ទុក្កដ មាន២ ទុក្កសិលមាន២ គឺរបស់ភិក្ខុ របស់ភិក្ខុនិទ្ទ រួមជាអាបត្តិ៧ គឺកងនៃអាបត្តិទាំង៧។ សង្ឃបែកឆ្ងាយ ដោយ អាការៈ គឺដោយកម្ម ដោយការចាប់ស្លាក។

[២៩] បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មាន២ពួក គឺ បុគ្គលសាបសូន្យចាកកាល១ បុគ្គលសាបសូន្យចាកអវយវៈ១។ បុគ្គលដែលភិក្ខុ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មាន២ពួកដទៃទៀត គឺ បុគ្គលជារត្តិវិបត្តិ១ បុគ្គលធ្លាប់ធ្វើអំពើអាក្រក់១។ បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មាន២ពួក ដទៃទៀត គឺ បុគ្គលមាន (បរិក្ខារ) មិនគ្រប់គ្រាន់១ បុគ្គលមាន (បរិក្ខារ) គ្រប់គ្រាន់ហើយ តែមិនសូម (ឧបសម្បទា)១។ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅអាស្រ័យ នឹងបុគ្គល២ពួក គឺ បុគ្គលជាអលដ្ឋិ១ បុគ្គលពាល១។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ដល់បុគ្គល២ពួក គឺ បុគ្គលជាអលដ្ឋិ១ បុគ្គលជាលដ្ឋិ តែមិនបាន សូម១។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ដល់បុគ្គល២ពួក គឺ បុគ្គលល្ងង់១ បុគ្គលជាលដ្ឋិ ហើយបានសូម១។ បុគ្គលដែលមិនគួរត្រូវអាបត្តិ មាន២គឺ ព្រះពុទ្ធ១ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ១។ បុគ្គលដែលគួរនឹងត្រូវអាបត្តិមាន២គឺ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនិទ្ទ។ បុគ្គលមិនគួរនឹងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះក្លែង មាន២គឺ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនិទ្ទ ដែលជា អរិយបុគ្គល។ បុគ្គលដែលគួរនឹងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះក្លែង មាន២គឺ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនិទ្ទ ដែលជាបុគ្គល។ បុគ្គលមិនគួរនឹងប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុ ដែល ប្រកបដោយទោសយ៉ាងធំ ព្រោះក្លែង មាន២គឺ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនិទ្ទ ដែលជាព្រះអរិយបុគ្គល។ បុគ្គលគួរនឹងប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុ ដែលប្រកបដោយ ទោសយ៉ាងធំ ព្រោះក្លែង មាន២គឺ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនិទ្ទ ដែលជាបុគ្គល។

[៣០] ការហាមឃាត់មាន២យ៉ាង គឺ ហាមឃាត់ដោយកាយ១ ហាមឃាត់ដោយវាចា១។ ការសូត្រនិស្សារណាកម្មមាន២យ៉ាងគឺ បុគ្គលមិន ដល់និស្សារណាកម្មនៅឡើយ តែបើសង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មចំពោះបុគ្គលនោះ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថាសង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មហើយដោយ ល្អ១ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មដោយអាក្រក់១។ ការសូត្រនិស្សារណាកម្មមាន២យ៉ាងគឺ បុគ្គលមិនទាន់ដល់ខិសារណា កម្មនៅឡើយ តែបើសង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្ម ចំពោះបុគ្គលនោះ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មហើយដោយល្អ១ បុគ្គលពួក ខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មហើយដោយអាក្រក់១។ ការប្តេជ្ញា មាន២យ៉ាងគឺ ប្តេជ្ញាដោយកាយ១ ប្តេជ្ញាដោយវាចា១។ ការទទួល មាន២យ៉ាងគឺ ទទួលដោយកាយ១ ទទួលដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ១។ ការឃាត់មាន២យ៉ាងគឺ ឃាត់ដោយកាយ១ ឃាត់ដោយវាចា១។ ការ បៀតបៀនមាន២យ៉ាងគឺ បៀតបៀនសិក្ខា១ បៀតបៀនគ្រឿងបរិភោគ (ជារបស់សង្ឃ ឬបុគ្គល)១។ ការចោទមាន២យ៉ាងគឺ ចោទដោយកាយ១ ចោទដោយវាចា១។

[៣១] បលិពោធនៃកបិទ មាន២យ៉ាងគឺ អាវាសបលិពោធនៃកបិទ ចីរបលិពោធនៃកបិទ។ ការមិនមានបលិពោធនៃកបិទមាន២យ៉ាងគឺ មិនមាន បលិពោធនឹងអាវាស១ មិនមានបលិពោធនឹងចីរវ១។ ចីរវមាន២យ៉ាងគឺ គហបតិចីរវ១ បំសុក្កលចីរវ១។ បាត្រមាន២យ៉ាងគឺ បាត្រដែក១ បាត្រដី១។ មណ្ឌល គឺជើងបាត្រ មាន២យ៉ាងគឺ ជើងបាត្រដែលគេធ្វើដោយសំណប៉ាហាំង១ ធ្វើដោយសំណកក់១។ ការអធិដ្ឋានបាត្រ មាន២យ៉ាងគឺ អធិដ្ឋានដោយកាយ១ អធិដ្ឋានដោយវាចា១។ ការអធិដ្ឋានចីរវមាន២យ៉ាងគឺ អធិដ្ឋានដោយកាយ១ អធិដ្ឋានដោយវាចា១។ ការវិ កប្បមាន២យ៉ាងគឺ វិកប្បក្នុងទីចំពោះមុខ១ វិកប្បក្នុងទីកំបាំងមុខ១។ វិន័យមាន២យ៉ាងគឺ វិន័យរបស់ពួកភិក្ខុ១ របស់ពួកភិក្ខុនិទ្ទ។ អត្ថរបស់ វិន័យមាន២យ៉ាងគឺ បញ្ញត្តិ១ បញ្ញត្តានុលោម (គឺមហាបទេស៤)១។ សេចក្តីផ្ទេរនៃវិន័យមាន២យ៉ាងគឺ សម្លាប់នូវបច្ច័យក្នុងអកប្បិយវត្ថុ១ ការ ធ្វើនូវប្រមាណក្នុងកប្បិយវត្ថុ១។

[៣២] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការៈ២យ៉ាងគឺ ត្រូវដោយកាយ១ ត្រូវដោយវាចា១។ ភិក្ខុចេញចាកអាបត្តិ ដោយអាការៈ២យ៉ាងគឺ ចេញចាក ដោយកាយ១ ចេញចាកដោយវាចា១។ បរិវាសមាន២យ៉ាងគឺ បដិច្ឆន្ទបរិវាស១ អប្បដិច្ឆន្ទបរិវាស១។ បរិវាសមាន២យ៉ាងដទៃទៀតគឺ សុទ្ធន្ត បរិវាស១ សមោធានបរិវាស១។ មានត្ថមាន២យ៉ាងគឺ បដិច្ឆន្ទមានត្ថ១ អប្បដិច្ឆន្ទមានត្ថ១។ មានត្ថមាន២យ៉ាងដទៃទៀតគឺ បក្ខមានត្ថ១ សមោធានមានត្ថ១។ ការដាច់រាត្រីរបស់បុគ្គល២ពួក គឺ ភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាស១ ភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ថ១។

[៣៣] ការមិនអើពើមាន២យ៉ាងគឺ មិនអើពើនឹងបុគ្គល១ មិនអើពើនឹងធម៌១។ អំបិលមាន២បែបគឺ អំបិលកើតឯង១ អំបិលកើតអំពីជាតិដី ប្រៃ១។ អំបិលមាន២យ៉ាងដទៃទៀតគឺ អំបិលកើតពីទឹកសមុទ្រ១ អំបិលខ្មៅ១។ អំបិលមាន២យ៉ាងដទៃទៀតគឺ អំបិលសិរ្សៈ (អំបិលមាន សម្បុរស ដុះលើភ្នំ)១ អំបិលឧត្តិទៈ (អំបិលដុះជាពន្លកៗឡើងពីផែនដី)១។ អំបិលមាន២យ៉ាងដទៃទៀតគឺ អំបិលឈ្មោះរោមកៈ (អំបិលកើត ក្នុងរោមជនបទ)១ អំបិលឈ្មោះបក្ខល្ល្លកៈ (អំបិលកើតពីទឹកក្បូង ដែលធ្វើអំពីស្រូវដំណើប)១។ បរិភោគមាន២គឺ អព្ពន្ធបរិភោគ (បរិភោគលេប ចូលទៅ)១ ពាហិរបរិភោគ (ប្រើប្រាស់ខាងក្រៅ)១។ ការជេរមាន២យ៉ាងគឺ ជេរយ៉ាងចោកទាប១ ជេរយ៉ាងខក្រិដ្ឋ១។ ការញុះញង់ កើតដោយ អាការៈ២យ៉ាងគឺ បង់ដើម្បីឲ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន១ បង់ដើម្បីបំបែកគ្នា១។ ភិក្ខុទទួលគណភោជនដោយអាការៈ២យ៉ាង គឺដោយគេនិមន្ត១ ដោយ ការសូមគេ១។ ការចូលវស្សាមាន២យ៉ាងគឺ បុរិមិការវស្សា១ បច្ចិមិការវស្សា១។ ការឃាត់ហាមបាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន២យ៉ាង។ ការឃាត់ហាមបាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន២យ៉ាង។

[៣៤] បុគ្គលពាលមាន២ពួក គឺ បុគ្គលដែលនាំភារៈ (វិច្ឆ មានអារាធនាធម៌ជាដើម) មិនទាន់មានមក១ បុគ្គលដែលមិននាំភារៈ ដែល មានមកហើយ១។ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន២ពួក គឺបុគ្គលដែលមិននាំភារៈ មិនទាន់មកដល់១ បុគ្គលដែលនាំភារៈមានមកហើយ១។ បុគ្គលពាល មាន២ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ថាជាកប្បិយវត្ថុ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិយ

វត្ត១។ បុគ្គលជាបណ្ឌិត មាន២ពួកគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិយវត្ថុ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកប្បិយវត្ថុ ថាជាកប្បិយវត្ថុ។ បុគ្គលពាល មាន២ពួកដទៃទៀត គឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុង អាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ។ បុគ្គលជាបណ្ឌិត មាន២ពួកគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុង អនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ។ បុគ្គលពាលមាន២ពួកដទៃទៀតគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងសភាវៈធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បុគ្គលជាបណ្ឌិត មាន២ពួកគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ បុគ្គល មានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈជាធម៌ ថាជាធម៌។ បុគ្គលពាល មាន២ពួកដទៃទៀតគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថា ជាវិន័យ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈជាវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ។ បុគ្គលជាបណ្ឌិត មាន២ពួកគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុង សភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈជាវិន័យ ថាជាវិន័យ។

[៣៥] អាសវៈទាំងឡាយតែងចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកគឺ បុគ្គលដែលសង្ស័យចំពោះហេតុដែលមិនគួរសង្ស័យ បុគ្គលដែលមិនសង្ស័យចំពោះ ហេតុដែលគួរសង្ស័យ។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងមិនចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកគឺ បុគ្គលដែលមិនសង្ស័យចំពោះហេតុដែលមិនគួរសង្ស័យ បុគ្គល ដែលសង្ស័យចំពោះហេតុដែលគួរសង្ស័យ។ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកដទៃទៀតគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអកប្បិយ វត្ថុ ថាជាកប្បិយវត្ថុ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិយវត្ថុ។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងមិនចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិយវត្ថុ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងកប្បិយវត្ថុ ថាជាកប្បិយវត្ថុ។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកដទៃទៀតគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងអាបត្តិ ថាជា អនាបត្តិ។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងមិនចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ បុគ្គលមានសេចក្តីសំ គាល់ ក្នុងអាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកដទៃទៀតគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងសភាវៈជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងមិនចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកគឺ បុគ្គលមាន សេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងសភាវៈជាធម៌ ថាជាធម៌។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែង ចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកដទៃទៀតគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងសភាវៈជា វិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងមិនចំរើនដល់បុគ្គល២ពួកគឺ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថា មិនមែនវិន័យ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងសភាវៈជាវិន័យ ថាជាវិន័យ។

ចប់ ទុកៈ (ពួកពីរៗ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃទុកៈ (ពួកពីរៗ) នោះ ដូច្នោះ

[៣៦]

អាបត្តិជាសញ្ញារិមោក្ខ១ អាបត្តិនៃភិក្ខុដែលបានសមាបត្តិ១ អាបត្តិប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្ម១ អាបត្តិប្រកបដោយបរិក្ខារ១ អាបត្តិ ប្រកបដោយបុគ្គល១ ភិក្ខុនិយាយពាក្យសច្ចៈ ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុនៅលើផែនដី ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុកាន់យក ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុសមាទាន ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុធ្វើ ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុកាលឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុកាលទទួល ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគ១ ត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាយប់១ ត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាអរុណរះ១ ភិក្ខុកាត់ ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុបិទបាំង ត្រូវអាបត្តិ១ ភិក្ខុ ទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិ១ ខបោសថ១ បរាណា១ កម្ម១ កម្មដទៃទៀត១ វត្ថុនៃកម្ម១ វត្ថុនៃកម្មដទៃទៀត១ ទោសនៃកម្ម១ ទោសនៃកម្ម ដទៃទៀត១ សម្បត្តិនៃកម្ម២យ៉ាង១ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំរាសផ្សេងៗគ្នា១ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំរាសស្មើគ្នា១ បារាជិក១ សង្សារិសេស១ ចូលច្នៃយ១ បាចិត្តិយៈ១ បាដិទេសនីយៈ១ ទុក្ខដ១ ទុក្ខសិត១ រួមជាតងនៃអាបត្តិ៧ សង្ស័យបែកគ្នា១ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា១ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ចំពោះបុគ្គលពីរពួកដទៃទៀត១ ភិក្ខុមិនត្រូវអាស្រ័យនៅ១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ១ បុគ្គលមិនគួរនឹងត្រូវ អាបត្តិ១ បុគ្គលគួរត្រូវអាបត្តិព្រោះក្លែង១ បុគ្គលគួរនឹងត្រូវអាបត្តិព្រោះប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុដែលប្រកបដោយទោសយ៉ាងធំ១ ការហាម ឃាត់១ ការសូត្រនិស្សារណាកម្ម១ ការសូត្រឱសារណាកម្ម១ ការប្តេជ្ញា១ ការទទួល១ ការឃាត់១ ការបៀតបៀន១ ការចោទ១ បលិពោធនៃកបិស២យ៉ាង១ មិនមានបលិពោធនៃកបិស២យ៉ាងដូចគ្នា១ ចីរវ១ បាត្រ និងជើងទ្របាត្រ១ ការអធិដ្ឋាន បាត្រ២យ៉ាង១ ការអធិដ្ឋានចីរ២យ៉ាងដូចគ្នា១ ការរិកប្ប១ វិន័យ១ អត្ថនៃវិន័យ១ សេចក្តីផ្ទុយផង (នៃវិន័យ)១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ (ដោយអាការៈ២យ៉ាង)១ ចេញចាកអាបត្តិ (ដោយអាការៈ២យ៉ាង)១ បរិវាស២យ៉ាង១ បរិវាស២យ៉ាងដទៃទៀត១ មានត្ត២យ៉ាង១ មានត្ត២យ៉ាងដទៃទៀត១ ការដាច់រាត្រី១ សេចក្តីមិនអើពើ១ អំបិល២យ៉ាង មានពាក្យតទៅទៀត១ ការបរិភោគ១ ការជេរ១ បេ សុញ្ញវាទ១ ការទទួលគណៈភោជន១ ការចូលវស្សា១ ការបញ្ចប់នូវបាតិមោក្ខ១ បុគ្គលពាលនាំភារៈ១ កប្បិយវត្ថុ១ អនាបត្តិ១ អធម្មកម្ម១ វិនយកម្ម១ អាសវៈទាំងឡាយ។

(តិកាវៈ ទី៣)

CS [vin.pv.05.03](#) | ភាគ ទី១៣

(៣. តិកាវា)

[៣៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងកាលដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ កាលដែលព្រះអង្គបរិនិព្វានហើយ មិនត្រូវក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុង កាលដែលព្រះមានព្រះភាគបរិនិព្វានហើយ កាលដែលព្រះអង្គគង់នៅឡើយ មិនត្រូវក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងកាលដែលព្រះអង្គគង់នៅ ទាំង

ក្នុងកាលដែលព្រះអង្គបរិនិព្វានហើយ ក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិតែក្នុងកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាល ក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអបត្តិតែក្នុងវិកាល មិនត្រូវក្នុងកាល ក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអបត្តិទាំងក្នុងកាល ទាំងក្នុងវិកាល ក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិតែក្នុងវេលាយប់ មិនត្រូវក្នុងវេលាថ្ងៃ ក៏មាន ត្រូវអបត្តិតែក្នុងវេលាថ្ងៃ មិនត្រូវក្នុងវេលាយប់ ក៏មាន ត្រូវអបត្តិទាំងវេលាយប់ ទាំងវេលាថ្ងៃ ក៏មាន។ ភិក្ខុមានវស្សា១០ ត្រូវអបត្តិ មានវស្សាខ្លះពី១០ មិនត្រូវអបត្តិក៏ មាន ភិក្ខុមានវស្សាខ្លះពី១០ ត្រូវអបត្តិ មានវស្សា១០ មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ទាំងភិក្ខុមានវស្សា១០ ទាំងភិក្ខុមានវស្សាខ្លះពី១០ ត្រូវអបត្តិ ក៏មាន។ ភិក្ខុមានវស្សា៥ ត្រូវអបត្តិ មានវស្សាខ្លះពី៥ មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមានវស្សាខ្លះពី៥ ត្រូវអបត្តិ មានវស្សាគ្រប់៥ មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ទាំងភិក្ខុ មានវស្សា៥ ទាំងភិក្ខុមានវស្សាខ្លះពី៥ ត្រូវអបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុមានចិត្តជាកុសល ត្រូវអបត្តិ មានចិត្តជាអកុសល មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមាន ចិត្តជាអកុសល ត្រូវអបត្តិ មានចិត្តជាកុសល មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមានចិត្តជាអព្យាក្រឹត ត្រូវអបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុមានចិត្តប្រកបដោយសុខ វេទនា ត្រូវអបត្តិក៏មាន មានចិត្តប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ត្រូវអបត្តិក៏មាន មានចិត្តប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ត្រូវអបត្តិក៏មាន។

[៣៨] ចោទនារត្ថ (វត្ថុជាគ្រឿងចោទ) មាន៣យ៉ាង គឺដោយឃើញ១ ឮ១ រង្គ១ស១។ ការចាប់ស្លាក មាន៣យ៉ាងគឺ គូឡកៈ (ស្លាកបិទ)១ វិវដ្តកៈ (ស្លាកបើក)១ សកណ្តជប្បកៈ (ការខ្សឹបជិតត្រចៀកជាស្លាក)១។ បំរាមមាន៣យ៉ាងគឺ សេចក្តីប្រាថ្នាធំ១ សេចក្តីមិនសន្តោស១ សេចក្តី មិនផ្ងរផងចិត្ត១។ អនុញ្ញាតមាន៣យ៉ាងគឺ សេចក្តីប្រាថ្នាតិច១ សេចក្តីសន្តោស១ សេចក្តីផ្ងរផងចិត្ត១។ បំរាមមាន៣យ៉ាងដទៃទៀតគឺ សេចក្តី ប្រាថ្នាធំ១ សេចក្តីមិនសន្តោស១ សេចក្តីមិនដឹងប្រមាណ១។ អនុញ្ញាតមាន៣យ៉ាងគឺ សេចក្តីប្រាថ្នាតិច១ សេចក្តីសន្តោស១ សេចក្តីដឹង ប្រមាណ១។ បញ្ញត្តិមាន៣យ៉ាងគឺ បញ្ញត្តិ១ អនុប្បញ្ញត្តិ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ១។ បញ្ញត្តិមាន៣យ៉ាងដទៃទៀតគឺ សព្វគ្រប់បញ្ញត្តិ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ១។ បញ្ញត្តិមាន៣យ៉ាងដោយឡែកទៀតគឺ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ១ ឧបតោបញ្ញត្តិ១។

[៣៩] ភិក្ខុពាលត្រូវអបត្តិ ភិក្ខុជាបណ្ឌិត មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ភិក្ខុជាបណ្ឌិត ត្រូវអបត្តិ ភិក្ខុពាលមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ភិក្ខុពាលក្តី ជា បណ្ឌិតក្តី ត្រូវអបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិ ក្នុងកាឡប័ក្ខ (រទោច) មិនត្រូវក្នុងដុណ្ណប័ក្ខ (ខ្នើត) ក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអបត្តិក្នុងដុណ្ណប័ក្ខ មិនត្រូវ ក្នុងកាឡប័ក្ខក៏មាន ភិក្ខុមិនត្រូវអបត្តិ ទាំងក្នុងកាឡប័ក្ខ ទាំងក្នុងដុណ្ណប័ក្ខ ក៏មាន។ សេចក្តីអនុញ្ញាត គួរតែក្នុងកាឡប័ក្ខ មិនគួរក្នុងដុណ្ណប័ក្ខក៏ មាន គួរតែក្នុងដុណ្ណប័ក្ខ មិនគួរក្នុងកាឡប័ក្ខក៏មាន គួរទាំងក្នុងកាឡប័ក្ខ ទាំងដុណ្ណប័ក្ខក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិ តែក្នុងហោមន្តរដូវ មិនត្រូវក្នុងគិម្ភ រដូវ ទាំងមិនត្រូវអបត្តិក្នុងវស្សានរដូវក៏មាន ត្រូវអបត្តិក្នុងគិម្ភរដូវ មិនត្រូវអបត្តិក្នុងហោមន្តរដូវ មិនត្រូវអបត្តិក្នុងវស្សានរដូវផងក៏មាន ត្រូវ អបត្តិក្នុងវស្សានរដូវ មិនត្រូវអបត្តិក្នុងគិម្ភរដូវផង មិនត្រូវអបត្តិក្នុងហោមន្តរដូវផង ក៏មាន។ សង្ឃត្រូវអបត្តិ គណៈមិនត្រូវអបត្តិ បុគ្គលមិន ត្រូវអបត្តិក៏មាន គណៈត្រូវអបត្តិ សង្ឃមិនត្រូវអបត្តិ បុគ្គលមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន បុគ្គលត្រូវអបត្តិ សង្ឃមិនត្រូវអបត្តិ គណៈមិនត្រូវអបត្តិក៏ មាន។ សេចក្តីអនុញ្ញាតគួរដល់សង្ឃ មិនគួរដល់គណៈ មិនគួរដល់បុគ្គលក៏មាន គួរដល់គណៈ មិនគួរដល់សង្ឃ មិនគួរដល់បុគ្គលក៏មាន គួរដល់ បុគ្គល មិនគួរដល់សង្ឃ មិនគួរដល់គណៈក៏មាន។

[៤០] ការបិទបាំងមាន៣យ៉ាងគឺ ភិក្ខុបិទបាំងវត្ថុ មិនបិទបាំងអបត្តិ១ បិទបាំងអបត្តិ មិនបិទបាំងវត្ថុ១ បិទបាំងទាំងវត្ថុ ទាំងអបត្តិ១។ គ្រឿងបិទបាំងមាន៣យ៉ាងគឺ គ្រឿងបិទបាំងគឺផ្ទះ ជាទីរក្សាកាយ១ គ្រឿងបិទបាំងគឺទឹក១ គ្រឿងបិទបាំងគឺសម្ពត្ត១។ វត្ថុ៣យ៉ាង ដែលបិទបាំង ទុក ទើបប្រព្រឹត្តទៅស្រួល តែបើកឡើង ប្រព្រឹត្តទៅមិនស្រួល គឺមាតុគ្រាមមានវត្ថុបិទបាំង ទើបប្រព្រឹត្តទៅស្រួល តែមិនមានវត្ថុបិទបាំង ប្រព្រឹត្ត ទៅមិនស្រួល១ មន្ទរបស់ពួកព្រាហ្មណ៍បិទបាំងទុក ទើបប្រព្រឹត្តទៅស្រួល បើកឡើង ប្រព្រឹត្តទៅមិនស្រួល១ មិច្ឆាទិដ្ឋិបិទបាំងទុក ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ស្រួល១ តែបើកឡើង ប្រព្រឹត្តទៅមិនស្រួល១។ វត្ថុ៣យ៉ាងបើកចេញ ទើបរុងរឿង បិទទុក មិនរុងរឿងឡើយ គឺ មណ្ឌលព្រះចន្ទ បើកឡើង ទើប រុងរឿង តែបិទបាំងទុក មិនរុងរឿង១ មណ្ឌលព្រះអាទិត្យ បើកឡើង ទើបរុងរឿង តែបិទបាំងទុក មិនរុងរឿង១ ធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែង ហើយ បើកឡើង ទើបរុងរឿង បិទបាំងទុក មិនរុងរឿង១។ ការកាន់យកសេនាសនៈ មាន៣យ៉ាងគឺ បុរិមកៈ១ បច្ឆិមកៈ១ អន្តរាមុត្តកៈ១។

[៤១] ភិក្ខុឈឺត្រូវអបត្តិ ភិក្ខុឥតឈឺ មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមិនឈឺត្រូវអបត្តិ ភិក្ខុឈឺមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ទាំងភិក្ខុឈឺ ទាំងភិក្ខុមិនឈឺ ត្រូវអបត្តិក៏មាន។

[៤២] ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៣យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ មាន៣យ៉ាង។ បរិវាស មាន៣យ៉ាង គឺ បដិច្ចន្ទបរិវាស១ អប្បដិច្ចន្ទបរិវាស១ សុទ្ធន្ទបរិវាស១។ មានត្ថមាន៣យ៉ាងគឺ បដិច្ចន្ទមានត្ថ១ អប្បដិច្ចន្ទមានត្ថ១ បក្ខមានត្ថ១។ ការដាច់រាត្រី របស់ភិក្ខុដែលនៅបរិវាស មាន៣យ៉ាងគឺ ការនៅរួម១ ការមិននៅរួម១ ការមិនបានប្រាប់១។

[៤៣] ភិក្ខុនៅខាងក្នុង ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅ មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្រៅ ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្នុង មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ត្រូវអបត្តិ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅក៏មាន។ ភិក្ខុនៅខាងក្នុងសីមា ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមា មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្រៅសីមា ត្រូវអបត្តិ នៅ ខាងក្នុងសីមា មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ត្រូវអបត្តិទាំងខាងក្នុងសីមា ទាំងខាងក្រៅសីមាក៏មាន។

[៤៤] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិដោយអាការៈ៣យ៉ាងគឺ ត្រូវដោយកាយ១ ត្រូវដោយវាចា១ ត្រូវដោយកាយ និងវាចា១។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិដោយ អាការៈ៣យ៉ាងដទៃទៀត គឺ ត្រូវក្នុងកណ្តាលសង្ឃ១ ត្រូវក្នុងកណ្តាលគណៈ១ ត្រូវក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល១។ ភិក្ខុចេញចាកអបត្តិ ដោយ អាការៈ៣យ៉ាង គឺ ចេញចាកដោយកាយ១ ចេញចាកដោយវាចា១ ចេញចាកដោយកាយ និងវាចា១។ ភិក្ខុចេញចាកអបត្តិ ដោយអាការៈ៣យ៉ាង ដទៃទៀត គឺ ចេញចាកក្នុងកណ្តាលសង្ឃ១ ក្នុងកណ្តាលគណៈ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល១។ ការឲ្យអម្ពឡវិន័យ មិនប្រកបដោយធម៌ មាន៣យ៉ាង។ ការឲ្យអម្ពឡវិន័យ ប្រកបដោយធម៌ មាន៣យ៉ាង។

[៤៥] កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើធួនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣គឺ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កដំលោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ១ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអបត្តិ មិនមានការកំណត់អបត្តិ១ ជាបុគ្គលនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ១។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើនីយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៣គឺ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ។ បេ។ បង្ក អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ១ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអបត្តិ មិនមានការកំណត់អបត្តិ១ ជាអ្នកនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយ

ការច្រឡំច្រឡំមិនសមគួរ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបញ្ជាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុអ្នកបង្កហេតុ។ បើ អ្នកបង្ក អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ជាអ្នកទ្រុឌទ្រោម ជាអ្នកមានមារយាទ អាត្រក់។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ។ បើ អ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ជេរគម្រាមគ្រហស្ថ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ។ បើ ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នាដើម្បីឃើញអាបត្តិ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បី ធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ។ បើ ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ជា មនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នាដើម្បីសំដែងអាបត្តិចេញ។ កាលបើសង្ឃ ប្រាថ្នា គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាត្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ។ បើ ជាអ្នកបង្ក អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ មិនប្រាថ្នានឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាត្រក់ចេញ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីលែលក ដើម្បីសេចក្តីម៉ម្មន¹² ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជំលោះ បង្កវិវាទ បង្ក តិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ជាអ្នកនៅច្រឡំច្រឡំដោយ គ្រហស្ថ ដោយការច្រឡំច្រឡំមិនសមគួរ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុជាអ្នកឥតមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គដទៃទៀតគឺ ភិក្ខុជាអ្នកមានសីលវប្បិ ក្នុងអធិសីល មានអាចារ្យវប្បិ ក្នុងអដ្ឋាចារ្យ មានទិដ្ឋិវប្បិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គដោយឡែកទៀតគឺ ភិក្ខុជាអ្នកប្រកបខាងល្បែង ដោយកាយ ជាអ្នកប្រកបខាងល្បែង ដោយវាចា ជាអ្នកប្រកបខាងល្បែង ដោយកាយ និងវាចា។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គដោយឡែកទៀតគឺ ភិក្ខុជាអ្នកប្រកបដោយមារយាទមិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ដោយកាយ ជាអ្នកប្រកបដោយមារយាទ មិនមាន សណ្តាប់ធ្នាប់ ដោយវាចា ជាអ្នកប្រកបដោយមារយាទ មិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ ដោយកាយ និងវាចា។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គដោយឡែកទៀតគឺ ភិក្ខុជាអ្នកប្រកបដោយការរៀតរៀនដោយកាយ ជាអ្នកប្រកបដោយការរៀតរៀនដោយវាចា ជាអ្នក ប្រកបដោយការរៀតរៀនដោយកាយ និងវាចា។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គដោយឡែកទៀតគឺ ភិក្ខុជាអ្នក ប្រកបដោយមិច្ឆាជីវៈដោយកាយ ជាអ្នកប្រកបដោយមិច្ឆាជីវៈដោយវាចា ជាអ្នកប្រកបដោយមិច្ឆាជីវៈ ដោយកាយ និងវាចា។ សង្ឃគប្បីធ្វើ កម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គដោយឡែកទៀតគឺ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ សង្ឃបានធ្វើកម្មហើយ នៅតែខ្យល់សម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ឲ្យ និស្ស័យ (ដល់កុលបុត្រ) ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គដទៃទៀតគឺ កម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយ ដោយអាបត្តិណា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដែលនោះ ឬត្រូវអាបត្តិដទៃប្រហែលគ្នានឹងអាបត្តិនោះ ឬអាបត្តិដែលឆ្គងជាងអាបត្តិនោះទៅទៀត។ សង្ឃ គប្បីធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គដោយឡែកទៀតគឺ ភិក្ខុពោលពិះដៀលព្រះពុទ្ធ ពោលពិះដៀលព្រះធម៌ ពោលពិះដៀលព្រះ សង្ឃ។ កាលបើមានភិក្ខុប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុមិនមានអៀនខ្មាស ភិក្ខុពាល មិនមែនជាបកតត្ត មកបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ក្នុងកណ្តាល ជំនុំសង្ឃ ៗត្រូវហាមដោយពាក្យថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនគួរទេ កុំបង្កហេតុ កុំឈ្លោះ កុំប្រកាន់ផ្សេងគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា ដូច្នោះ រួចហើយសឹមធ្វើឧបោសថ។ កាលបើភិក្ខុប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុមិនមានអៀនខ្មាស ភិក្ខុពាល មិនមែនជាបកតត្ត មកបញ្ឈប់បរាណ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ៗ ត្រូវហាមដោយពាក្យថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនគួរទេ អ្នកកុំបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំប្រកាន់ផ្សេងគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា ដូច្នោះ រួចហើយសឹមធ្វើបរាណ។ សង្ឃ សម្មតិណាមួយ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គក៏ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុប្រកបដោយ អង្គ មិនត្រូវស្តីពោលរកសង្ឃ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ សង្ឃមិនត្រូវដកលំទុក ក្នុងដំណែងផ្សេងណាមួយ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាល័យនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមាន ខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឱកាសកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលមកសូមឱកាស ដែលប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមាន ខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវជឿស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវស្នូរវិន័យ ចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ មិនត្រូវស្នូរវិន័យ (នឹងភិក្ខុណាមួយ) គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវដោះ ស្រាយវិន័យ ចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យនឹងភិក្ខុណាមួយ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរ ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរវិន័យជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែល ប្រកបដោយអង្គ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យ និស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ភិក្ខុល្ងង់ មិនមែនជាបកតត្ត។

[៤៦] ឧបោសថមាន៣យ៉ាង គឺចាតុទ្ធសីឧបោសថ បណ្ណសីឧបោសថ សាមគ្គីឧបោសថ។ ឧបោសថមាន៣យ៉ាងដទៃទៀត គឺសង្ឃ ឧបោសថ គណៈឧបោសថ បុគ្គលឧបោសថ។ ឧបោសថមាន៣យ៉ាងដទៃទៀត គឺសុត្តន្តឧបោសថ បារិសុទ្ធិឧបោសថ អធិ ដ្ឋានុបោសថ។ បរាណមាន៣យ៉ាង គឺ ចាតុទ្ធសីបរាណ បណ្ណសីបរាណ សាមគ្គីបរាណ។ បរាណមាន៣យ៉ាងដទៃទៀត គឺ សង្ឃប្បវាណ គណៈប្បវាណ បុគ្គលប្បវាណ បរាណមាន៣យ៉ាងដទៃទៀត គឺតេវាចិកាបរាណ ទ្វេវាចិកាបរាណ សមាស វស្សិកាបរាណ។ បុគ្គលឧបោសថទៅកាន់អបាយ ទៅកាន់រក មាន៣ពួក គឺ បុគ្គលមិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ តែប្តេជ្ញាថា ជាអ្នក ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ បុគ្គលចោទព្រហ្មចារ្យបុគ្គលដ៏បរិសុទ្ធ ដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ដោយព្រហ្មចារ្យធម៌មិនមានមូល បុគ្គល ណាមួយមានវាចៈយ៉ាងនេះ មានទិដ្ឋិយ៉ាងនេះថា ទោសក្នុងកាមគុណមិនមានដូច្នោះ បុគ្គលនោះ តែងដល់នូវការសេពគប់ នូវកាមទាំងឡាយ ព្រោះមិនលះលទ្ធិនេះចេញ។ មូលនៃអកុសលមាន៣យ៉ាងគឺ លោភៈ ជាមូលនៃអកុសល ទោសៈ ជាមូលនៃអកុសល មោហៈ ជាមូលនៃ អកុសល។ មូលនៃកុសល មាន៣យ៉ាងគឺ អលោភៈ ជាមូលនៃកុសល អទោសៈ ជាមូលនៃកុសល អមោហៈ ជាមូលនៃកុសល។ ទុច្ចរិត មាន៣យ៉ាង គឺ កាយទុច្ចរិត វច្ចុទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត។ សុចរិតមាន៣យ៉ាងគឺ កាយសុចរិត វច្ចុសុចរិត មនោសុចរិត។ ព្រះមានព្រះភាគ

ទ្រង់បញ្ញត្តិករោជនសិក្ខាបទ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ណាមួយ គឺ ដើម្បីផ្ទេរផ្ទាល់បុគ្គលឥតខ្ចាសៗ ដើម្បីនៅ សប្បាយដល់ភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដោយទ្រង់ត្រិះរិះថា ភិក្ខុប្រាថ្នាលាមកទាំងឡាយកុំទំលាយសង្ឃ ព្រោះអាស្រ័យពួកៗ ដើម្បី អនុគ្រោះដល់ត្រកូលៗ។ ទេវទត្តត្រូវអសន្ទម្មាប្រការ គ្របសង្កត់ រូបវត្ថុចិត្ត ហើយក៏ទៅកាន់អបាយ ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់ក៏ល្អ កែខ្លួន លែងបាន (អសន្ទម្មាប្រការនោះគឺ) សេចក្តីប្រាថ្នាលាមកៗ មានមិត្តលាមកៗ ទេវទត្តនោះ បានសម្រេចគុណវិសេសត្រឹមជាន់ទាប តែដល់នូវ សេចក្តីសាបសូន្យ ក្នុងចន្លោះវិញៗ។ សម្មតិមានណាមួយគឺ ទណ្ឌសម្មតិៗ សិក្ខាសម្មតិៗ ទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិៗ។ ទ្រនាប់ជើង ដែលសម្រាប់ដកល់ ទុកជានិច្ច មិនត្រូវធ្វើឲ្យឃ្លាតចាកកន្លែងមានពាក្យ ទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទាបង់វច្ចៈៗ ទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទាបង់បស្សៈៗ ទ្រនាប់សម្រាប់ជំរះ អាចម៍ៗ។ ទ្រនាប់សម្រាប់ជួតជើង មានពាក្យ ទ្រនាប់ថ្មៗ ទ្រនាប់ក្បឿងៗ ទ្រនាប់អណ្តាតសមុទ្រៗ។

ចប់តិកៈ (ពួកបីៗ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃតិកៈ (ពួកបីៗ) នោះដូច្នេះ

[៤៧]

ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិក្នុងកាលដែលព្រះមានព្រះភាគគង់ព្រះជន្មនៅៗ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិក្នុងកាលគួរៗ ក្នុងរាត្រីៗ ភិក្ខុមានវស្សា១០ ត្រូវ អាប់ត្តិ១ មានវស្សា៥ ក៏ត្រូវអាប់ត្តិ១ មានកុសលចិត្ត ក៏ត្រូវអាប់ត្តិ១ ប្រកបដោយវេទនា ត្រូវអាប់ត្តិ១ ចោទនវត្ថុ១ ការចាប់ស្លាក១ ការឃាត់មានពីរលើក១ បញ្ញត្តិ១ បញ្ញត្តិពីរលើកដទៃទៀត១ ភិក្ខុពាលត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន១ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិក្នុងកាឡប័ក្ខ១ ការចូល វស្សាក្នុងកាឡប័ក្ខ១ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិក្នុងហោមន្តរដូវក៏មាន១ សង្ឃត្រូវអាប់ត្តិ១ ឧបោសថ និងបរាណា គួរដល់សង្ឃ១ ការបិទ បាំង១ គ្រឿងបិទបាំង១ វត្ថុដែលបិទបាំងទុក១ វត្ថុដែលបើកឡើង១ ការកាន់យកសេនាសនៈ១ ភិក្ខុឈឺត្រូវអាប់ត្តិ១ បញ្ឈប់បាតិ មោក្ខ១ បរិវាស១ មានត្ថ១ ភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាស១ ភិក្ខុនៅខាងក្នុង ត្រូវអាប់ត្តិ១ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិខាងក្នុងសីមា១ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយ អាការពដទៃទៀត១ ភិក្ខុចេញចាកអាប់ត្តិដោយអាការពដទៃទៀត១ ការឲ្យអម្បូរវិន័យ២យ៉ាង១ សង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្ម១ និយស្ស កម្ម១ បញ្ជាជនីយកម្ម១ បដិសារណីយកម្ម១ សង្ឃធ្វើខក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាប់ត្តិ១ ព្រោះមិនសំដែងអាប់ត្តិ១ ព្រោះមិន លះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់១ សង្ឃលែលកដើម្បីសេចក្តីមាំមួន១ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ១ អធិសីល១ ល្បែង១ ភិក្ខុមានមារយាទមិន មានសណ្តាប់ធ្នាប់១ ការបៀតបៀន១ មិច្ឆាជីវៈ១ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិហើយ នៅតែឲ្យឧបសម្បទា១ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិប្រហែលនឹងអាប់ត្តិមុន នោះ១ ភិក្ខុតិះដៀលព្រះរតនត្រ័យ១ ហាមឧបោសថ១ ហាមបរាណា១ សង្ឃសម្មតិ១ ភិក្ខុល្ងង់ មិនគប្បីស្តីរកសង្ឃ១ សង្ឃមិន ត្រូវដកល់ភិក្ខុល្ងង់ទុកក្នុងដំណែងផ្សេងណាមួយ១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ១ មិនត្រូវបើកឱកាសឲ្យ១ មិនត្រូវជឿស្តាប់ពាក្យ១ មិនត្រូវ ស្តីវិន័យមានពីរលើក១ មិនត្រូវឆ្លើយវិន័យមានពីរលើក១ មិនត្រូវឲ្យការសាកសួរ១ មិនត្រូវសាកធ្វើវិន័យ១ មិនត្រូវឲ្យ ឧបសម្បទា១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ១ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបំរើខ្លួន១ ឧបោសថមានណាមួយ១ បរាណាមានណាមួយ១ ជនពាក្យទៅ កាន់អបាយ១ អកុសលមូល១ កុសលមូល១ ទុច្ចរិត និងសុចរិត១ តិករោជនសិក្ខាបទ១ ទេវទត្តត្រូវអសន្ទម្មគ្របសង្កត់១ សម្មតិ១ ទ្រនាប់ជើង១ ទ្រនាប់សម្រាប់ជួតជើង១ ពាក្យដែលពោលមកនេះ ជាឧទ្ទានក្នុងតិកបទ។

(ចតុក្កុវារៈ ទី៤)

CS [vin.pv.05.04](#) | ភាគ ទី១៣

(៤. ចតុក្កុវារ)

[៤៨] ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួន ចេញចាកអាប់ត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃ ចេញចាក អាប់ត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួនក៏មាន ត្រូវអាប់ត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួន ចេញចាកអាប់ត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួនក៏មាន ត្រូវអាប់ត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃ ចេញចាកអាប់ត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយកាយ ចេញចាកអាប់ត្តិដោយវាចាក៏មាន ត្រូវអាប់ត្តិដោយវាចា ចេញចាក អាប់ត្តិដោយកាយក៏មាន ត្រូវអាប់ត្តិដោយកាយ ចេញចាកអាប់ត្តិដោយកាយក៏មាន ត្រូវអាប់ត្តិដោយវាចា ចេញចាកអាប់ត្តិដោយវាចាក៏មាន។ ភិក្ខុដេកលក់ ត្រូវអាប់ត្តិ ភ្ញាក់ឡើងចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន ភ្ញាក់ឡើងត្រូវអាប់ត្តិ ដេកលក់ទៅវិញ ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន ដេកលក់ ត្រូវអាប់ត្តិ ដេកលក់ ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន ភ្ញាក់ឡើង ត្រូវអាប់ត្តិ ភ្ញាក់ឡើងចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុមិនមានចិត្ត ត្រូវអាប់ត្តិ ប្រកបដោយចិត្ត ចេញ ចាកអាប់ត្តិក៏មាន ភិក្ខុប្រកបដោយចិត្ត ត្រូវអាប់ត្តិ មិនមានចិត្ត ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន ភិក្ខុមិនមានចិត្ត ត្រូវអាប់ត្តិ មិនមានចិត្ត ចេញចាកអាប់ត្តិ ក៏មាន ភិក្ខុប្រកបដោយចិត្ត ត្រូវអាប់ត្តិ ប្រកបដោយចិត្ត ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិហើយសំដែង កំពុងតែសំដែង ត្រូវអាប់ត្តិទៀតក៏ មាន ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិហើយ ចេញចាកអាប់ត្តិ កំពុងចេញចាកអាប់ត្តិ ត្រូវអាប់ត្តិទៀតក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយកម្ម ចេញចាកអាប់ត្តិដោយ មិនមែនកម្មក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយមិនមែនកម្ម ចេញចាកអាប់ត្តិ ដោយកម្មក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយកម្ម ចេញចាកអាប់ត្តិដោយកម្មក៏ មាន ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយមិនមែនកម្ម ចេញចាកអាប់ត្តិដោយមិនមែនកម្មក៏មាន។

[៤៩] អនរិយវេហារ (វេហារមិនប្រសើរ) មាន៤គឺ ការពោលថា បានឃើញក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានឃើញ១ ការពោលថា បានឮក្នុងហេតុ ដែលខ្លួនមិនបានឮ១ ការពោលថា បានពាល់ត្រូវ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវ១ ការពោលថា ដឹងច្បាស់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានដឹង ច្បាស់១។ អរិយវេហារ (វេហារដ៏ប្រសើរ) មាន៤គឺ ការពោលថា មិនបានឃើញ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានឃើញ១ ការពោលថា មិនបានឮក្នុង ហេតុដែលខ្លួនមិនបានឮ១ ការពោលថា មិនបានពាល់ត្រូវ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវ១ ការពោលថា មិនបានដឹងច្បាស់ ក្នុងហេតុដែល ខ្លួនមិនបានដឹងច្បាស់១។ អនរិយវេហារមាន៤ដទៃទៀតគឺ ការពោលថា មិនបានឃើញ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឃើញ១ ការពោលថា មិនបានឮ

ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឮៗ ការពោលថា មិនបានពាល់ត្រូវ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនពាល់ត្រូវៗ ការពោលថា មិនបានដឹងច្បាស់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនដឹង ច្បាស់ៗ។ អរិយវេទមាន៤គឺ ការពោលថា បានឃើញ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឃើញៗ ការពោលថា បានឮក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឮៗ ការ ពោលថា បានពាល់ត្រូវ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានពាល់ត្រូវៗ ការពោលថា បានដឹងច្បាស់ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានដឹងច្បាស់ៗ។ បារាជិកាបត្តិ ទាំង៤របស់ភិក្ខុ សាធារណ៍ទៅដល់ពួកភិក្ខុនីផង។ បារាជិកាបត្តិទាំង៤របស់ភិក្ខុនី មិនបានសាធារណ៍ទៅដល់ពួកភិក្ខុផងទេ។ បរិក្ខារ៤ គឺបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុគួររក្សា គួរគ្រប់គ្រង គួរប្រកាន់ថាជារបស់អាត្មាអញ គួរប្រើប្រាស់ក៏មាន បរិក្ខារដែលភិក្ខុគួររក្សា គួរគ្រប់គ្រង មិនគួរប្រកាន់ថាជារបស់ អាត្មាអញ តែគួរប្រើប្រាស់ក៏មាន បរិក្ខារដែលភិក្ខុគួររក្សា គួរគ្រប់គ្រង តែមិនគួរប្រកាន់ថាជារបស់អាត្មាអញ មិនគួរប្រើប្រាស់ក៏មាន បរិក្ខារដែល ភិក្ខុមិនគួររក្សា មិនគួរគ្រប់គ្រង មិនគួរប្រកាន់ថាជារបស់អាត្មាអញ មិនគួរប្រើប្រាស់ក៏មាន។

[៥០] ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិក្នុងទីចំពោះមុខ ចេញចាកអាប់ត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខក៏មាន ត្រូវអាប់ត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខ ចេញចាកអាប់ត្តិក្នុងទីចំពោះមុខក៏ មាន ត្រូវអាប់ត្តិក្នុងទីចំពោះមុខ ចេញចាកអាប់ត្តិក្នុងទីចំពោះមុខក៏មាន ត្រូវអាប់ត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខ ចេញចាកអាប់ត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខក៏មាន។ ភិក្ខុ កាលមិនដឹង ត្រូវអាប់ត្តិ កាលដឹង ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន កាលដឹង ត្រូវអាប់ត្តិ កាលមិនដឹង ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន កាលដឹង ត្រូវអាប់ត្តិ កាល ដឹង ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន កាលមិនដឹង ត្រូវអាប់ត្តិ កាលមិនដឹង ចេញចាកអាប់ត្តិក៏មាន។

[៥១] ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយអាការៈយ៉ាងដូច្នោះ ត្រូវដោយកាយៗ ដោយវាចាៗ ដោយកាយ និងវាចាៗ ដោយកម្មវាចាៗ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិដោយ អាការៈយ៉ាងដទៃទៀត គឺ ត្រូវក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃៗ ក្នុងកណ្តាលគណៈៗ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គលៗ ដោយក្លាយភេទៗ។ ភិក្ខុចេញចាកអាប់ត្តិ ដោយអាការៈយ៉ាងគឺ ចេញចាកដោយកាយៗ ចេញចាកដោយវាចាៗ ចេញចាកដោយកាយ និងវាចាៗ ចេញចាកដោយកម្មវាចាៗ។ ភិក្ខុចេញ ចាកអាប់ត្តិដោយអាការៈយ៉ាងដទៃទៀត គឺ ចេញចាកអាប់ត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃៗ ក្នុងកណ្តាលគណៈៗ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គលៗ ដោយ ក្លាយភេទៗ។ ភិក្ខុលះបង់បុរិមភេទ (ភេទប្រុស) ព្រមទាំងការបានចំពោះភេទ (ថ្មី) បិតនៅក្នុងបុរិមភេទ (ភេទស្រី) វិញ្ញត្តិទាំងឡាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ទៅ បណ្តាត្តិទាំងឡាយក៏រលត់បាត់ទៅ។ ភិក្ខុនីលះបង់បុរិមភេទ ព្រមទាំងការបានចំពោះភេទ (ថ្មី) បិតនៅក្នុងបុរិមភេទ វិញ្ញត្តិទាំងឡាយ ក៏ស្ងប់ រម្ងាប់បាត់ទៅ បណ្តាត្តិទាំងឡាយក៏រលត់ទៅ។ ការចោទមាន៤យ៉ាងគឺ ចោទដោយសីលវិបត្តិៗ ចោទដោយអាចារិវិបត្តិៗ ចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិៗ ចោទដោយអាជីវិបត្តិៗ។ បរិវាសមាន៤យ៉ាង គឺ បដិច្ចន្ទបរិវាសៗ អប្បដិច្ចន្ទបរិវាសៗ សុទ្ធន្ទបរិវាសៗ សមោធានបរិវាសៗ។ មានតួមាន៤យ៉ាង គឺ បដិច្ចន្ទមានតួៗ អប្បដិច្ចន្ទមានតួៗ បក្ខមានតួៗ សមោធានមានតួៗ។ ការដែលដាច់រាត្រីរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តមានតួមាន៤យ៉ាងគឺ ការនៅរួមៗ ការមិននៅរួមៗ ការមិនប្រាប់ៗ ប្រព្រឹត្តវត្ថុ ក្នុងទីមិនគ្រប់គណៈសង្ឃៗ។ គ្រឿងអាង (មហាបទេស) មាន៤។ គ្រឿងបរិភោគដែលភិក្ខុទទួល ប្រគេន មាន៤ គឺ យារកាលិកៗ យាមកាលិកៗ សត្តាហកាលិកៗ យារជីវិកៗ។ ថ្នាំមារិកៗ មាន៤យ៉ាង គឺ ភូថៈៗ មូត្រៗ ផេះៗ ដីៗ។ កម្ម មាន៤យ៉ាង គឺ អបលោកនកម្មៗ ញត្តិកម្មៗ ញត្តិទុតិយកម្មៗ ញត្តិចតុត្តិកម្មៗ។ កម្មមាន៤យ៉ាងដទៃទៀត គឺ កម្មជាពួកមិនប្រកបដោយធម៌ៗ កម្មព្រមព្រៀងគ្នា មិនប្រកបដោយធម៌ៗ កម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ៗ កម្មព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ៗ។ វិបត្តិមាន៤គឺ សីលវិបត្តិៗ អាចារិវិបត្តិៗ ទិដ្ឋិវិបត្តិៗ អាជីវិបត្តិៗ។ អធិករណ៍ មាន៤គឺ វិវាទាធិករណ៍ៗ អនុវាទាធិករណ៍ៗ អាបត្តាធិករណ៍ៗ កិច្ចាធិករណ៍ៗ។ អ្នកញ៉ាំង បរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ មាន៤គឺ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលមានធម៌ដ៏លាមក ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ៗ ភិក្ខុនីទ្រុស្តសីលមានធម៌ដ៏លាមក ចាត់ជា អ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ៗ ឧបាសកទ្រុស្តសីល មានធម៌ដ៏លាមក ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ៗ ឧបាសិកាទ្រុស្តសីល មានធម៌ដ៏ លាមក ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ៗ។ អ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អមាន៤ គឺ ភិក្ខុមានសីល មានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អៗ ភិក្ខុនី មានសីល មានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អៗ ឧបាសកមានសីល មានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អៗ ឧបាសិកាមានសីល មានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អៗ។

[៥២] អាគន្ធកភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិ អាវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន អាវាសិកភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិ អាគន្ធកភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងអាគន្ធកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងអាគន្ធកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន។ គមិកភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិ អាវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏ មាន អាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិ គមិកភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងគមិកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងគមិកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន។

[៥៣] សេចក្តីផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុ តែមិនផ្សេងគ្នាដោយអាប់ត្តិក៏មាន ផ្សេងគ្នាដោយអាប់ត្តិ តែមិនផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុក៏មាន ផ្សេងគ្នាដោយ វត្ថុផង ផ្សេងគ្នាដោយអាប់ត្តិផងក៏មាន មិនផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុ មិនផ្សេងគ្នាដោយអាប់ត្តិក៏មាន។ សភាវៈមានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុ តែមិនមាន ចំណែកស្មើគ្នាដោយអាប់ត្តិក៏មាន មានចំណែកស្មើគ្នាដោយអាប់ត្តិ តែមិនមានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុក៏មាន មានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុ មាន ចំណែកស្មើគ្នាដោយអាប់ត្តិក៏មាន មិនមានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុ មិនមានចំណែកស្មើគ្នាដោយអាប់ត្តិក៏មាន។

[៥៤] ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាប់ត្តិ សន្ធិវិហារិកមិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន សន្ធិវិហារិកត្រូវអាប់ត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងឧបជ្ឈាយ៍ ទាំងសន្ធិ វិហារិកត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងឧបជ្ឈាយ៍ ទាំងសន្ធិវិហារិក មិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន។ អាចារ្យត្រូវអាប់ត្តិ អន្តេវាសិកមិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន អន្តេវាសិកត្រូវ អាប់ត្តិ អាចារ្យមិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងអាចារ្យ ទាំងអន្តេវាសិកត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន ទាំងអាចារ្យ ទាំងអន្តេវាសិកមិនត្រូវអាប់ត្តិក៏មាន។

[៥៥] ហេតុនៃការដាច់រស្សា តែមិនត្រូវអាប់ត្តិមាន៤យ៉ាង គឺ សង្ឃបែកគ្នាៗ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាថ្នាទំលាយសង្ឃៗ មានអន្តរាយដល់ជីវិតៗ មានអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យៗ។ រថិទុច្ឆរិតមាន៤យ៉ាងគឺ មុសាវាទៗ បិសុណាវាទៗ ផុសាវាទៗ សម្មប្បលាបៈៗ។ រថិសុចរិតមាន៤យ៉ាងគឺ សច្ច វាចា (និយាយពាក្យពិត)ៗ អបិសុណាវាចា (មិននិយាយពាក្យសៀត)ៗ សណ្តាវាចា (និយាយពាក្យពិរោះ)ៗ មត្តាសា (និយាយពាក្យគួរ ដល់ប្រមាណ)ៗ។

[៥៦] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យគេដោយខ្លួនឯង ត្រូវគរុកាបត្តិ ប្រើគេឲ្យកាន់យក ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន កាន់យកទ្រព្យគេដោយខ្លួនឯង ត្រូវ លហុកាបត្តិ ប្រើគេឲ្យកាន់យក ត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន កាន់យកទ្រព្យគេដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យកាន់យកក្តី ត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន កាន់យកទ្រព្យគេ ដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យកាន់យកក្តី ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន។ បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទ មិនគួរដល់ការក្រោកទទួលក៏មាន បុគ្គលគួរដល់ការ

ក្រោកទទួល មិនគួរដល់ការអភិវាទក៏មាន បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទផង គួរដល់ការក្រោកទទួលផងក៏មាន បុគ្គលមិនគួរដល់ការអភិវាទ មិនគួរដល់ការក្រោកទទួលក៏មាន។ បុគ្គលគួរដល់អាសនៈ មិនគួរដល់ការអភិវាទក៏មាន បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទ មិនគួរដល់អាសនៈក៏មាន បុគ្គលគួរដល់អាសនៈផង គួរដល់ការអភិវាទផងក៏មាន បុគ្គលមិនគួរដល់អាសនៈ មិនគួរដល់ការអភិវាទក៏មាន។

[៥៧] ភិក្ខុត្រូវអបត្តិភិក្ខុក្នុងវិកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាលក៏មាន ត្រូវអបត្តិភិក្ខុក្នុងវិកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាលក៏មាន ត្រូវអបត្តិទាំងក្នុងវិកាល ទាំងក្នុងវិកាលក៏មាន មិនត្រូវអបត្តិទាំងក្នុងវិកាល ទាំងក្នុងវិកាលក៏មាន។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ គួរតែក្នុងវិកាល មិនគួរក្នុងវិកាលក៏មាន វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ គួរក្នុងវិកាលផង គួរក្នុងវិកាលផងក៏មាន វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ មិនគួរក្នុងវិកាល មិនគួរក្នុងវិកាលក៏មាន។ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិភិក្ខុបច្ចុន្តិមជនបទ មិនត្រូវក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន ត្រូវអបត្តិភិក្ខុបច្ចុន្តិមជនបទ ទាំងក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន មិនត្រូវអបត្តិទាំងក្នុងមជ្ឈិមជនបទ ទាំងក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន។ វត្ថុគួរតែក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មិនគួរក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន គួរតែក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មិនគួរក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន។ ភិក្ខុនៅខាងក្នុង ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅ មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្រៅត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្នុងមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងក៏ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅក៏ត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងក៏មិនត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅក៏មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុនៅខាងក្នុងសីមា ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមា មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្រៅសីមា ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្នុងសីមាមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងសីមាក៏ត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមាក៏ត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងសីមាក៏មិនត្រូវអបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមាក៏មិនត្រូវអបត្តិ។ ភិក្ខុនៅក្នុងស្រុកត្រូវអបត្តិ នៅក្នុងព្រៃមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅក្នុងព្រៃត្រូវអបត្តិ នៅក្នុងស្រុកមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅក្នុងស្រុកក៏ត្រូវអបត្តិ នៅក្នុងព្រៃក៏ត្រូវអបត្តិក៏មាន នៅក្នុងស្រុកក៏មិនត្រូវអបត្តិ នៅក្នុងព្រៃក៏មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន។

[៥៨] ការចោទមាន៤យ៉ាង គឺចង្កូរចំពោះវត្ថុ១ ចង្កូរចំពោះអបត្តិ១ ឃាត់សំរាម១ ឃាត់សាមិចិកម្ម១។ បុព្វកិច្ចមាន៤យ៉ាង។ កម្មមានកាលដ៏គួរមាន៤។ អនញ្ញបាចិត្តិយៈមាន៤។ ភិក្ខុសម្មតិមាន៤។ ការលុះអគតិមាន៤គឺ លុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១។ ការមិនលុះអគតិមាន៤គឺ មិនលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទៅខាងទោសាគតិ១ មិនលុះទៅខាងមោហាគតិ១ មិនលុះទៅខាងភយាគតិ១។ អលជ្ជិភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៤គឺ លុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១ រមែងទំលាយនូវសង្ឃ។ ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយអង្គ៤គឺ មិនលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ មិនលុះទៅខាងទោសាគតិ១ មិនលុះទៅខាងមោហាគតិ១ មិនលុះទៅខាងភយាគតិ១ រមែងធ្វើសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យព្រមព្រៀងគ្នាវិញ។ ភិក្ខុមិនគួរស្សវិន័យចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៤គឺ ភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៤គឺ ភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១ ក៏មិនគួរស្សវិន័យឡើយ។ ភិក្ខុមិនគួរដោះស្រាយវិន័យ ចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៤គឺ ភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៤គឺ ភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១ ក៏មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យ។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរ ចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៤ គឺ ភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១។ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរវិន័យជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៤គឺ ភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ១ លុះទៅខាងភយាគតិ១។

[៥៩] ភិក្ខុឈឺត្រូវអបត្តិ មិនឈឺមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន មិនឈឺ ត្រូវអបត្តិ ឈឺ មិនត្រូវអបត្តិក៏មាន ឈឺត្រូវអបត្តិ មិនឈឺក៏ត្រូវអបត្តិក៏មាន ឈឺមិនត្រូវអបត្តិ មិនឈឺមិនត្រូវអបត្តិក៏មាន។

[៦០] ការបញ្ឈប់នូវបាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌មាន៤យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់នូវបាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌មាន៤យ៉ាង។

ចប់ ចតុត្ថៈ (ពួកបួនៗ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃចតុត្ថៈ (ពួកបួនៗ) នោះដូច្នោះ

[៦១]

ភិក្ខុត្រូវអបត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួន១ ដោយកាយ១ ដេកលក់ត្រូវអបត្តិ១ មិនមានចិត្តក្លែងត្រូវអបត្តិ១ ត្រូវអបត្តិកំពុងសំដែងអបត្តិ១ ត្រូវអបត្តិដោយកម្ម១ អនរិយវោហារមាន៤យ៉ាង១ អរិយវោហារមាន៤យ៉ាងដូចគ្នា១ បារាជិក៤របស់ភិក្ខុទៅទាំងពួកភិក្ខុ ទាំងពួកភិក្ខុនឹង ភិក្ខុគួររក្សាបរិក្ខារទុក១ នៅក្នុងទីចំពោះមុខ ត្រូវអបត្តិ១ ភិក្ខុមិនដឹង ត្រូវអបត្តិ១ ត្រូវអបត្តិដោយកាយ១ ត្រូវអបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ១ ចេញចាកអបត្តិដោយអាការៈយ៉ាង មាន២លើក១ លះបង់បុរិមភេទ ព្រមទាំងការបានភេទថ្មី១ ការចោទ១ បរិវាស១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានតួ១ គ្រឿងអាង១ គ្រឿងបរិភោគដែលភិក្ខុទទួលប្រគេន១ ថ្នាំមហារីក១ កម្ម៤យ៉ាងដទៃទៀត១ វិបត្តិ១ អធិករណ៍១ បុគ្គលអ្នកញ៉ាំងបរិសុទ្ធឲ្យអាក្រក់១ ភិក្ខុញ៉ាំងបរិសុទ្ធឲ្យល្អ១ អាគន្ធកិក្ខុត្រូវអបត្តិ១ គមិកភិក្ខុត្រូវអបត្តិ១ សភាវៈផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុ១ សភាវៈស្មើគ្នាដោយវត្ថុ១ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវអបត្តិ១ អាចារ្យត្រូវអបត្តិ១ ហេតុនៃការជាចំរើន១ តែមិនត្រូវអបត្តិ១ ទុច្ចរិត១ សុចរិត១ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យគេ ត្រូវអបត្តិ១ បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទ១ បុគ្គលគួរដល់អាសនៈ១ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេន គួរក្នុងវិកាល១ ភិក្ខុត្រូវអបត្តិភិក្ខុបច្ចុន្តិមជនបទ១ វត្ថុដែលគួរតែក្នុងមជ្ឈិមជនបទ១ ត្រូវអបត្តិភិក្ខុខាងក្នុង១ ត្រូវអបត្តិភិក្ខុខាងក្រៅ១ ត្រូវអបត្តិភិក្ខុស្រុក១ ការចោទ១ បុព្វកិច្ច១ កម្មមានកាលដ៏គួរ១ អនញ្ញបាចិត្តិយៈ១ សម្មតិ១ អគតិ១ មិនគួរដល់នូវអគតិ១ អលជ្ជិភិក្ខុ១ ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់១ ភិក្ខុមិនគួរស្សវិន័យចំពោះភិក្ខុ២ពួក១ មិនគួរដោះ

(បញ្ចករៈ ទី៥)

(៥. បញ្ចករាវោ)

[៦២] អាបត្តិមាន៥យ៉ាង។ កងនៃអាបត្តិមាន៥យ៉ាង។ វិនិច្ឆ័យ (វត្ថុដែលព្រះមានព្រះភាគបានជម្រះហើយ) មាន៥យ៉ាង។ អនន្តរិកកម្ម (កម្មដែលឲ្យផលក្នុងអត្តភាពជាបន្ទាប់) មាន៥យ៉ាង។ និយតបុគ្គល (បុគ្គលដែលទៀត) មាន៥ពួក។ ឆេទនកាបត្តិ (អាបត្តិដែលមានការកាត់ជានិយកម្ម) មាន៥យ៉ាង។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ៥យ៉ាង។ អាបត្តិ៥យ៉ាង មានមូសារាវជាបច្ច័យ។ ភិក្ខុមិនគួរដល់សង្ស័យដោយអាការ៥យ៉ាង គឺមិនធ្វើកម្មដោយខ្លួនឯង១ មិនអាវាធនាភិក្ខុឯទៀត១ មិនឲ្យឆន្ទៈ១ មិនឲ្យបារិសុទ្ធិ១ ហាមឃាត់កម្មដែលសង្ស័យកំពុងធ្វើ ឬមានសេចក្តីយល់ឃើញថា មិនត្រូវតាមធម៌ក្នុងកម្មដែលសង្ស័យបានធ្វើរួចហើយ។ ភិក្ខុគួរដល់កម្មដោយអាការ៥យ៉ាង គឺភិក្ខុធ្វើកម្មដោយខ្លួនឯង១ អាវាធនាភិក្ខុឯទៀត១ ឲ្យឆន្ទៈ១ ឲ្យបារិសុទ្ធិ១ មិនហាមឃាត់កម្មដែលសង្ស័យកំពុងធ្វើ ឬមានសេចក្តីយល់ឃើញថា ត្រូវតាមធម៌ក្នុងកម្មដែលសង្ស័យបានធ្វើរួចហើយ។ ធម៌៥យ៉ាង តែងសម្រេចដល់ភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាតិកផុត គឺត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូល ដោយមិនបាច់លាភិក្ខុផងគ្នា១ ឆាន់គណោជនបាន១ ឆាន់បរម្យរោជនបាន១ មិនអធិដ្ឋានចិរិយាបាន១ មិនវិកប្បចិរិយាបាន១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទុកជាភិក្ខុបាប ឬជាភិក្ខុមានធម៌មិនបានកម្រើក ក៏គួរឲ្យគេរៀនសូត្រយល់បាន គឺការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅស្រីផ្កាមាស១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅស្រីមេម៉ាយ១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅស្រីក្រមុំចាស់១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅមនុស្សខ្មើយ១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅភិក្ខុនី១។ ប្រេងមាន៥យ៉ាង គឺប្រេងល្ង១ ប្រេងស្ពៃ១ ប្រេងស្រកំ១ ប្រេងល្ងងខ្លី១ ប្រេងខ្លាញ់១។ ខ្លាញ់មាន៥យ៉ាងគឺ ខ្លាញ់ខ្លាញ់១ ខ្លាញ់ត្រី១ ខ្លាញ់ឆ្កាម១ ខ្លាញ់ជ្រូក១ ខ្លាញ់លាវ១។ សេចក្តីវិនាស៥យ៉ាងគឺ វិនាសញាតិ១ វិនាសភោគៈ១ វិនាសព្រោះរោគ១ វិនាសសីល១ វិនាសព្រោះទិដ្ឋិ១។ សេចក្តីបរិបូណ៌មាន៥យ៉ាង គឺបរិបូណ៌ដោយញាតិ១ បរិបូណ៌ដោយភោគៈ១ បរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនមានរោគ១ បរិបូណ៌ដោយសីល១ បរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ១។ ការរម្ងាប់និស្ស័យចាកឧបជ្ឈាយ៍មាន៥យ៉ាង គឺឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅ១ សឹកចេញទៅ១ ស្លាប់ទៅ១ ទៅចូលពួក (តិរិយ)១ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចាកនិស្ស័យ១ ជាគំរប់៥។ បុគ្គលដែលមិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មាន៥ពួក គឺបុគ្គលខ្វះខាតកាល (មានឆ្នាំមិនគ្រប់ម៉ែ)១ បុគ្គលខ្វះខាតអវយវៈ (មានដាច់ដៃដើម)១ បុគ្គលជានិរុត្តិភិ (មានខ្មើយជាដើម)១ បុគ្គលធ្វើអំពើអាក្រក់ បានដល់អកព្វបុគ្គល៥យ៉ាង (មានចេឃ្យសំរាសជាដើម)១ បុគ្គលមានបាត្រ និងចិរិយាមិនគ្រប់១។ សំពត់បំបុក្ខល មាន៥យ៉ាង គឺសំពត់ដែលធ្លាក់ចុះក្នុងព្រៃស្មសាន១ សំពត់ដែលធ្លាក់ចុះទៀបរាងផ្សារ១ សំពត់ដែលកណ្តុរកាត់១ សំពត់ដែលកណ្តៀរកោរ១ សំពត់ដែលភ្លើងឆេះ១។ សំពត់បំបុក្ខលមាន៥យ៉ាងដទៃទៀតគឺ សំពត់ដែលគោទំពាស្តី១ សំពត់ដែលព័ទ្ធព័ទំពាស្តី១ សំពត់ដែលគេរុំដំបូកធ្វើពលិកម្ម១ សំពត់ដែលគេចោលត្រងកន្លែងអភិសេកស្តេច១ សំពត់ដែលគេទៅកាន់ព្រៃស្មសាន លុះត្រឡប់មកវិញហើយ គេផ្លាស់ចោល១។ ការលួចមាន៥យ៉ាងគឺ លួចដោយបញ្ឆោត១ លួចដោយកំហែង១ លួចដោយកំណត់ទ្រព្យ និងទឹកនៃខ្លួន១ លួចដោយបំបិទបំបាំង១ លួចដោយផ្លាស់ប្តូរស្លាក១។ មហាចោរ៥ពួក រមែងមាននៅក្នុងលោក។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរលះបង់មាន៥ពួក។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរចែក មាន៥ពួក។ អាបត្តិ៥យ៉ាង តាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត។ អាបត្តិ៥យ៉ាង តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្ត។ អាបត្តិ៥យ៉ាង ជាទេសនាតាមិនី។ សង្ស័យមាន៥ពួក។ បាតិមោក្ខទ្រុសមាន៥យ៉ាង។ គណសង្ស័យមានវិនយធជាគំរប់៥ គួរឲ្យឧបសម្បទាក្នុងបច្ចុន្តិមជនបទទាំងពួង។ អានិសង្សក្នុងការក្រាលកបិទ មាន៥យ៉ាង។ កម្មមាន៥យ៉ាង។ អាបត្តិ៥យ៉ាង ត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ស័យស្រុតសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់៣ដងចប់។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាណិក។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយអាការ៥យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ របស់ដែលជាអកប្បិយៈ មាន៥យ៉ាង ភិក្ខុមិនគួរឆាន់ គឺរបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ របស់ដែលភិក្ខុមិនស្គាល់ជាក់លាក់១ របស់ដែលមិនគួរ១ របស់ដែលមិនបានទទួលប្រគេន១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម១។ របស់ដែលជាកប្បិយៈ មាន៥យ៉ាង ភិក្ខុគួរឆាន់ គឺរបស់ដែលគេបានឲ្យ របស់ដែលភិក្ខុស្គាល់ជាក់លាក់១ របស់ដែលគួរ១ របស់ដែលបានទទួលប្រគេន១ របស់ដែលភិក្ខុបានធ្វើវិនយកម្ម១។ ទាន៥យ៉ាង មិនមែនជាបុណ្យទេ តែសត្វលោកសន្មតថាជាបុណ្យ គឺឲ្យទឹកស្រវឹង១ ឲ្យមហាស្រព១ ឲ្យស្រី (ដល់បុរស)១ ឲ្យគោឈ្មោល (ដល់គោញី)១ ឲ្យរូបកំនូរ (ដែលប្រកបដោយមេចុន)១។ សភាវៈ៥យ៉ាង ដែលកើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទាបបង់ចេញបានគឺ រាគៈកើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទាបបង់ចេញបាន១ ទោសៈកើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទាបបង់ចេញបាន១ មោហៈកើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទាបបង់ចេញបាន១ បដិភាណ (សេចក្តីឈ្លាន) កើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទាបបង់ចេញបាន១ ចិត្តរបស់បុគ្គលដែលប្រាថ្នានឹងដើរចេញទៅ កើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទាបបង់ចេញបាន១។ អានិសង្សការបោសមាន៥យ៉ាង គឺចិត្តរបស់ខ្លួនក៏ជ្រះថ្លា១ ចិត្តរបស់អ្នកដទៃក៏ជ្រះថ្លា១ ពួកទេវតាតែងពេញចិត្ត១ អ្នកបោសរមែងសន្សំនូវការដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា១ លុះដល់បែកឆ្កាយរាងកាយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ ក៏រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ ស្កតិ ទេវលោក១។ អានិសង្សការបោសមាន៥យ៉ាងដទៃទៀត គឺចិត្តរបស់ខ្លួនជ្រះថ្លា១ ចិត្តរបស់អ្នកដទៃក៏ជ្រះថ្លា១ ពួកទេវតាតែងពេញចិត្ត១ ឈ្មោះថាធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះសាស្តា១ ប្រជុំជនជាខាងក្រោយនឹងយកតម្រាប់តាម១។

[៦៣] វិនយធរដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួន១ មិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ជនដទៃ លុះមិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួនហើយ ក៏កាត់សេចក្តីដោយមិនត្រូវតាមធម៌១ លុះមិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ជនដទៃហើយ ក៏កាត់សេចក្តីដោយមិនត្រូវតាមធម៌១ កាត់សេចក្តីមិនត្រូវតាមពាក្យប្តេជ្ញា១។ វិនយធរ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ដល់នូវការរាប់ថា ជាបណ្ឌិត គឺរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួន១ រៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ជនដទៃ លុះមិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួនហើយ ទើបកាត់សេចក្តីដោយត្រូវតាមធម៌១ លុះរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ជនដទៃហើយ ទើបកាត់សេចក្តីដោយត្រូវតាមធម៌១ កាត់សេចក្តីត្រូវតាមពាក្យប្តេជ្ញា១។ វិនយធរ ប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់មូលរបស់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់ហេតុដែលកើតអាបត្តិ១ មិនស្គាល់សេចក្តីរលត់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់អាបត្តិ១។ វិនយធរប្រកបដោយអង្គ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជា

របស់បាតិមោក្ខ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ១។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺ ភិក្ខុនីស្គាល់បរាវណា១ ស្គាល់បរាវណាកម្ម១ ចេះបាតិមោក្ខ១ ចេះខន្ធសរបស់បាតិមោក្ខ១ មានវស្សាគ្រប់ប្រាំ ឬមានវស្សាលើសអំពីប្រាំឡើងទៅ១។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យដែរ គឺ ភិក្ខុនីមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគុកាបត្តិ១ មិនស្គាល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ១ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ១។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺ ភិក្ខុនីស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគុកាបត្តិ១ ស្គាល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ១ ស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ១ មានវស្សាគ្រប់ប្រាំ ឬមានវស្សាលើសអំពីប្រាំឡើងទៅ១។

[៦៦] អំពើមិនជាទីញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត រមែងមានទោស៥យ៉ាង គឺខ្លួនឯងពិសេសខ្លួនឯង១ អ្នកប្រាជ្ញសង្កេតមើលហើយ តែងពិសេសខ្លួនឯង កិច្ចស័ព្ទអាក្រក់ រមែងផ្សាយទៅ១ បុគ្គលនោះមានសេចក្តីរង្វេង ធ្វើមរណកាល១ លុះរំលាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក១។ អំពើដែលញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត រមែងមានអានិសង្ស៥គឺ ខ្លួនឯងពិសេសខ្លួនឯង មិនបាន១ អ្នកប្រាជ្ញសង្កេតមើលហើយ តែងសរសើរ១ កិច្ចស័ព្ទល្អ រមែងផ្សាយទៅ១ បុគ្គលនោះ មិនមានសេចក្តីរង្វេង ធ្វើមរណកាល១ លុះរំលាងកាយ បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក១។ អំពើមិនជាទីញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត រមែងមានទោស៥យ៉ាងដទៃទៀត គឺពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ក៏ខានជ្រះថ្លា១ ជនពួកខ្លះ ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ក៏បែរជាបាត់ជ្រះថ្លាទៅវិញ១ ឈ្មោះថាមិនធ្វើតាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា១ ប្រជុំជនជាខាងក្រោយ រមែងយកតម្រាប់តាម១ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះក៏មិនជ្រះថ្លា១។ អំពើដែលញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត រមែងមានអានិសង្ស៥យ៉ាង គឺពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ក៏ជ្រះថ្លាឡើង១ ជនពួក ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ក៏រឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង១ ឈ្មោះថាធ្វើតាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា១ ប្រជុំជនជាខាងក្រោយ រមែងយកតម្រាប់តាម១ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះក៏ជ្រះថ្លា១។ ភិក្ខុអ្នកទៅកាន់ត្រកូល រមែងមានទោស៥យ៉ាង គឺត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅក្នុងអាវាសហើយត្រេចទៅ១ ត្រូវអាបត្តិព្រោះអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់១ ត្រូវអាបត្តិក្នុងអាសនៈដែលកំបាំង១ សំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមលើសជាងប្រាំ ប្រាំមួយម៉ាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះជាច្រើន ក្នុងកាមគុណ១។ ភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល នៅច្រឡកច្រឡំក្នុងត្រកូលហួសវេលា រមែងមានទោស៥យ៉ាង គឺក្រឡេកមើលមាតុគ្រាមរឿយៗ កាលបើមើលហើយ និងមានសេចក្តីជាប់ជំពាក់១ កាលបើមានសេចក្តីជាប់ជំពាក់ហើយ នឹងកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល១ កាលបើមានសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ នឹងកើតមានរាគៈ គ្របសង្កត់ចិត្ត១ ទោសជាតនេះតែងកើតមាន ចំពោះតែភិក្ខុដែលមានចិត្ត ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ គឺភិក្ខុនោះនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ទាំងសេចក្តីអផ្សុក ឬនឹងត្រូវអាបត្តិដែលសៅហ្មងឯណានីមួយ ឬនឹងពោលលាសិក្ខា ត្រឡប់មកកាន់ភេទគ្រហស្ថវិញ១។

[៦៧] ពូជមាន៥យ៉ាង គឺពូជបួស ឬមើម១ ពូជដើម១ ពូជថ្នាំង១ ពូជគ្រួយ ឬចុង១ រួមពូជគ្រាប់១ផង ជាគំរប់៥។ ផ្លែឈើដែលភិក្ខុគួរឆាន់បានដោយសមណកម្មមាន៥យ៉ាង គឺផ្លែឈើ ដែលគេសម្រេចដោយភ្លើង១ គេសម្រេចដោយសស្ត្រា១ គេសម្រេចដោយក្រចក១ ផ្លែឈើដែលគ្មានគ្រាប់១ ផ្លែឈើដែលគេយកគ្រាប់ចេញ១ ជាគំរប់៥។

[៦៨] វិសុទ្ធិមាន៥ គឺសំដែងនូវនិទាន ហើយសូត្រខន្ធស ដែលសល់អំពីនិទាននោះ ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី១ សំដែងនូវនិទាន រួចសំដែងនូវបារាជិកទាំង៤ ហើយសូត្រនូវខន្ធស ដែលសល់អំពីបារាជិកនោះ ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី២ សំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវបារាជិកទាំង៤ រួចសំដែងនូវសង្សាទិសេសទាំង១៣ ហើយសូត្រនូវខន្ធស ដែលសល់អំពីសង្សាទិសេសនោះ ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី៣ សំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវបារាជិកទាំង៤ សំដែងនូវសង្សាទិសេសទាំង១៣ រួចសំដែងអនិយ័តទាំង២ ហើយសូត្រនូវខន្ធស ដែលសល់អំពីអនិយ័តនោះ ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី៤។ (ការសំដែង) ដោយពិស្តារ ចាត់ជាវិសុទ្ធិទី៥។ វិសុទ្ធិ៥យ៉ាងដទៃទៀត គឺខបោសថ ដែលភិក្ខុធ្វើដោយសំដែងបាតិមោក្ខ១ ខបោសថដែលភិក្ខុធ្វើដោយប្រាប់បារិសុទ្ធិ១ ខបោសថដែលភិក្ខុធ្វើដោយអធិដ្ឋាន១ ខបោសថដែលភិក្ខុធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា១ បរាវណា១ ជាគំរប់៥។

[៦៩] ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ តែងបានអានិសង្ស៥ប្រការ គឺសីលក្ខន្ធរបស់ខ្លួន ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបានគ្រប់គ្រងរក្សាដោយល្អ១ ភិក្ខុនោះតែងជាទីពឹងនៃពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាប្រក្រតី១ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកក្លៀវក្លា និយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ស១ ភិក្ខុនោះ រមែងសង្កត់សង្កិនដោយល្អ នូវពួកសត្រូវដោយសហធម៌ គឺសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តទុក១ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យតាំងនៅមាំមាំ។ ការបញ្ចប់បាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥ប្រការ។ ការបញ្ចប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ មាន៥ប្រការ។

ចប់ បញ្ចកៈ (ពួក៥ៗ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃបញ្ចកៈ (ពួកប្រាំៗ) នោះដូច្នោះ

[៧០]

និយាយអំពីអាបត្តិ១ កងនៃអាបត្តិ១ វិនិច្ឆ័យ១ អានន្តរិកកម្ម១ និយតបុគ្គល១ អាបត្តិមានកិរិយាកាត់ជាវិនយកម្ម១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១ អាបត្តិមានមុសាវាទ ជាបច្ច័យ១ ភិក្ខុមិនគួរដល់កម្ម១ ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្ម១ ធម៌៥យ៉ាង តែងសម្រេចដល់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត១ ភិក្ខុដែលគួរឲ្យគេរង្ស័យសង្ស័យ១ ប្រេង១ ខ្លាញ់១ សេចក្តីវិនាស១ សម្បទា១ រម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ១ បុគ្គល១ សំពត់បំសុកូលឈ្មោះសោសានិក១ សំពត់បំសុកូលឈ្មោះគោខាយិត១ ការលួច១ មហាចោរ១ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរលះបង់១ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរចែក១ អាបត្តិតាំងឡើងអំពីកាយ១ អាបត្តិតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា១ អាបត្តិជាទេសនាគាមិនី១ សង្ស១ ខន្ធសរបស់បាតិមោក្ខ១ ឲ្យឧបសម្បទា ក្នុងបច្ចុន្តប្រទេស១ អានិសង្ស១បិទ១ សង្ស១កម្ម១ អាបត្តិជាយាវតតិយកា១ លួច ត្រូវអាបត្តិបារាជិក១ លួច ត្រូវអាបត្តិចុល្លច័យ១ លួច ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ១ វត្ថុមិនគួរឆាន់១ វត្ថុគួរឆាន់១ ទានមិនមែនជាបុណ្យ១ ធម៌មិនងាយនឹងបន្ទោបង់បាន១ អានិសង្ស១បោស១ អានិសង្ស១បោសដទៃទៀត១ វិន័យធម៌និរ្យ្តន និងរៀនទីកំណត់ភាសា១ មិនស្គាល់ និង

ស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់អធិករណ៍១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់រត្ន១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់ញត្តិ១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់
អាបត្តិ១ មិនចេះ និងចេះបាតិមោក្ខទាំងពីរ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគុកាបត្តិ១ ជាគំរប់ដ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងនូវធម៌ (ដែលជា
អង្គរបស់វិន័យធរ) ទាំងនេះ ថាជាធម៌ខ្មៅ និងស (អាក្រក់ និងល្អ ឬមិនចេះ និងចេះ) រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តិអារញ្ញកុត្តង១
បិណ្ឌបាតិកុត្តង១ បំសុក្ខលិកុត្តង១ រុក្ខមូលិកុត្តង១ សោសានិកុត្តង១ អញ្ចេកាសិកុត្តង១ តេជីវិកុត្តង១ សបទាន
ចារិកុត្តង១ នេសជ្ជិកុត្តង១ យថាសន្តិកុត្តង១ ខលុបច្ឆារិកុត្តង១ បត្តិបិណ្ឌិកុត្តង១ ខបោសថ១ បរាវណា១ អាបត្តិ
និងអនាបត្តិ១ ធម៌ទាំងនេះ មានចំណែកខ្មៅនិងស (អាក្រក់ និងល្អ) ធម៌ទាំងអម្បាលនោះ មានដល់ភិក្ខុនិដូចជាភិក្ខុដែរ រឿង
ទោសនៃអំពើមិនជាទីញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត១ អានិសង្សនៃអំពើដែលញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត១ ទោស និងអានិសង្សនៃ
អំពើទាំងពីរដទៃទៀត១ ធម៌ទាំងនេះមានចំណែកខ្មៅ និងស ដូចគ្នាដែរ រឿងទោសដែលមានក្នុងភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល១
ទោសភិក្ខុដែលនៅច្រឡំក្នុងត្រកូលហួសវេលា១ អំពើពូជ១ ផ្លែឈើដែលភិក្ខុគួរឆាន់បានដោយសមណកប្ប១ វិសុទ្ធិ១ វិសុទ្ធិ
ដទៃទៀត១ អានិសង្សនៃភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌១ ធម៌
ទាំងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហើយ ថាមានចំណែកខ្មៅ និងសដូចគ្នា ចប់បញ្ចកសុទ្ធិ តែប៉ុណ្ណោះ។

(ឆក្កវារៈ ទី៦)

CS [vin.pv.05.06](#) | ភាគ ទី១៣

(៦. ឆក្កវារៈ)

[៧១] អគារៈមាន៦យ៉ាង។ គារៈមាន៦យ៉ាង។ វិនិត្យមាន៦យ៉ាង។ សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថាប្រព្រឹត្តដោយសមគួរមាន៦។ សមុជ្ជាននៃ
អាបត្តិមាន៦យ៉ាង។ អាបត្តិដែលមានកិរិយាកាត់ជាវិនយកម្ម មាន៦។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការៈ៦យ៉ាង។ ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ តែងបាន
អានិសង្សប្រការ។ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់មាន៦។ ភិក្ខុគួរនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរបានត្រឹម៦រាត្រី។ ចីវរមាន៦យ៉ាង។ ទឹកជ្រលក់
មាន៦យ៉ាង។ អាបត្តិ៦យ៉ាង តាំងឡើងតែអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា។ អាបត្តិ៦យ៉ាង តាំងឡើងតែអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ។ អាបត្តិ៦យ៉ាង តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្ត។ សង្ឃកម្មមាន៦យ៉ាង។ វិវាទមូល (ដើមហេតុវិវាទ) មាន៦យ៉ាង។ អនុវាទ
មូល (ដើមហេតុនៃការចោទប្រកាន់) មាន៦យ៉ាង។ សារណិយធម៌មាន៦យ៉ាង។ បណ្តោយចំអាម ទទឹងចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ ការ
រម្ងាប់និស្ស័យចាកអាចារ្យ មាន៦យ៉ាង។ អនុប្បញ្ញត្តិក្នុងនហានសិក្ខាបទមាន៦លើក។ ភិក្ខុកាន់យកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចហើយ ចៀស
ចេញទៅ។ ភិក្ខុប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ហើយចៀសចេញទៅ។

[៧២] ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ១ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយកងសីល ជាប់រស់អសេក្ខ
បុគ្គល១ ប្រកបដោយកងសមាធិ ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយកងបញ្ញា ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិ ជាប់រស់អសេក្ខ
បុគ្គល១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ (បច្ចុវេក្ខណញ្ញាណ) ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី១០ ឡើង
ទៅ១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺប្រកបដោយកងសីល ជា
រស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃ (ឲ្យប្រកប) ក្នុងកងសីល ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយកងសមាធិ ជាប់រស់អ
សេក្ខបុគ្គល ដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃ ក្នុងកងសមាធិ ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយកងបញ្ញា ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយ
ខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃ ក្នុងកងបញ្ញា ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិ ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នក
ដទៃ ក្នុងកងវិមុត្តិ ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃ
ក្នុងកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ជាប់រស់អសេក្ខបុគ្គល១ មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី១០ ឡើងទៅ១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត
ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺជាភិក្ខុមានសេចក្តីជឿជ្រៅ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប១ មានសេចក្តីក្រែង
ខ្លាចបាប១ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម១ មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន១ មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី១០ ឡើងទៅ១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃ
ទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកសីលក្នុងអធិសីល១ មិនវិបត្តិចាកមារយាទ ក្នុង
អជ្ឈាចារៈ១ មិនវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងអតិទិដ្ឋិ១ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន១ មានប្រាជ្ញា១ មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី១០ឡើងទៅ១។ ភិក្ខុដែល
ប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុជាអ្នកអាចនឹងបម្រើ ឬប្រើគេឲ្យបម្រើនូវអន្ត
វាសិកក្តី សន្ធិវិហារិកក្តី ដែលមានជម្ងឺ១ អាចនឹងបំបាត់ ឬប្រើគេឲ្យបំបាត់នូវសេចក្តីអង្អែកដែលកើតឡើង១ អាចនឹងបន្ថែម ឬប្រើគេឲ្យ
បន្ថែម តាមធម៌ នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើង១ ស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់ការចេញចាកអាបត្តិ១ មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាច្រើន
ជាង១០ឡើងទៅ១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុជាអ្នកអាចឲ្យ
អន្តវាសិក ឬសន្ធិវិហារិកសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខាបាន១ អាចទូន្មានក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា១ អាចទូន្មានក្នុងអភិធម៌១ អាចទូន្មានក្នុង
អភិវិន័យ១ អាចដោះតាមធម៌ នូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង១ មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង១០ឡើងទៅ១។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៦ដទៃ
ទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់
គុកាបត្តិ១ ភិក្ខុនោះចេះបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចេះចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ ចាំស្គាល់រត់មាត់ដោយប្រពៃ កាត់សេចក្តីដោយប្រពៃ តាម
សុត្តៈ គឺខន្តកៈ និងបរិវារៈ តាមអនុញ្ញាតៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ១ មានវស្សា១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង១០ឡើងទៅ១។

[៧៣] ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌មាន៦។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌មាន៦។

ចប់ ឆក្កៈ (ពួកប្រាំមួយ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឆក្កៈនោះដូច្នោះ

និយាយអំពីអាការៈៗ ការៈៗ វិន័យៈៗ សិក្ខាបទ ដែលមានពាក្យប្រព្រឹត្តដោយសមគួរៗ សម្មាសន៍នៃអាបត្តិៗ អាបត្តិមានកិរិយា កាត់ជានិយមកម្មៗ អាការៈដែលត្រូវអាបត្តិៗ អានិសង្សៗ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ៗ នៅប្រាសចាកត្រៃចិវរវាត្រៃចិវរ ចិវរ ចិវរ ចិវរ ជ្រលក់ៗ អាបត្តិតាំងឡើងតែអំពីកាយ និងចិត្តៗ អាបត្តិតាំងឡើងតែអំពីវាចា និងចិត្តៗ អាបត្តិតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និង ចិត្តៗ សង្សៈៗ វិវាទមូលៗ អនុវាទមូលៗ ប្រមាណបណ្តោយ និងប្រមាណទទឹងៗ ការម្លាប់ចាកនិស្ស័យៗ អនុប្បញ្ញត្តិៗ ភិក្ខុ កាន់យកចិវរ ដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចហើយចៀសចេញទៅៗ ភិក្ខុប្រមូលយកចិវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ហើយចៀសចេញទៅៗ ភិក្ខុដឹកនាំអ្នកដទៃក្នុងសីល ជារបស់អសេក្ខបុគ្គលជាដើមៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីជឿត្រូវៗ ភិក្ខុប្រកបដោយអធិសីលៗ ភិក្ខុអាចបម្រើ កូនសិស្សដែលមានជម្ងឺបានៗ ភិក្ខុអាចបង្រៀនកូនសិស្ស ក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខាៗ ភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិៗ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិន ប្រកបដោយធម៌ៗ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ៗ

(សត្តកវារៈ ទី៧)

CS [vin.pv.05.07](#) | ភាគ ទី១៣

(៧. សត្តកវារៈ)

[៧៥] អាបត្តិមាន៧យ៉ាង។ កងនៃអាបត្តិមាន៧។ វិន័យមាន៧យ៉ាង។ សិក្ខាបទដែលមាន ពាក្យប្រព្រឹត្តដោយសមគួរមាន៧។ សមថៈ ឈ្មោះបដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌មាន៧យ៉ាង។ សមថៈឈ្មោះបដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌ មាន៧យ៉ាង។ ភិក្ខុទៅដោយសត្តាហា ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះអាស្រ័យបុគ្គល៧ពួក។ ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ តែងបានអានិសង្ស៧យ៉ាង។ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់មាន៧យ៉ាង។ វត្ថុ ដែលជានិស្សត្តិយៈ ក្នុងខណៈអរណវៈឡើង មាន៧យ៉ាង។ សមថៈ មាន៧យ៉ាង។ សង្សៈៗមាន៧យ៉ាង។ ស្រូវស្រស់មាន៧ប្រការ។ ខ្នាតទទឹង កុដិ៧ចំអាម (ត្រូវវាស់ខាងក្នុងជញ្ជាំង)។ អនុប្បញ្ញត្តិក្នុងគណភោជនសិក្ខាបទ មាន៧លើក។ ភេសជ្ជៈ (ដែលជាសត្តាហាលិក) ភិក្ខុត្រូវទទួល សន្សំទុកឆាន់បានតែត្រឹម៧ថ្ងៃ។ ភិក្ខុកាន់យកចិវរ ដែលធ្វើស្រេចហើយ ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុប្រមូលយកចិវរដែលធ្វើស្រេចហើយ ចៀស ចេញទៅ។ អាបត្តិដែលមិនមានដល់ភិក្ខុ បណ្ឌិតគប្បីឃើញ។ អាបត្តិដែលមានដល់ភិក្ខុ ក៏បណ្ឌិតគប្បីឃើញ។ អាបត្តិដែលមានដល់ភិក្ខុ បណ្ឌិត គប្បីម្លាប់ចេញ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៧យ៉ាង។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន៧យ៉ាង។

[៧៦] ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៧ បានឈ្មោះថា ជានិយមធម៌ គឺស្គាល់អាបត្តិៗ ស្គាល់អនាបត្តិៗ ស្គាល់លហុកាបត្តិៗ ស្គាល់គុកាបត្តិៗ ជា អ្នកមានសីល និងសង្គមក្នុងបាតិមោក្ខសំរេចៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារៈ និងគោចរៈ ឃើញភ័យក្នុងទោស សូម្បីបន្តិចបន្តួច ហើយសមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយធំទូលាយ នូវឈានទាំង៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាន នាំឲ្យនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញា ខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៧ដទៃទៀត បានឈ្មោះថា ជានិយមធម៌ គឺ ស្គាល់អាបត្តិៗ ស្គាល់អនាបត្តិៗ ស្គាល់លហុកាបត្តិៗ ស្គាល់គុកាបត្តិៗ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ទ្រទ្រង់នូវពុទ្ធវចនៈ សន្សំនូវពុទ្ធវចនៈ ធម៌ដែលពិរោះ ខាងដើម ពិរោះកណ្តាល ពិរោះខាងចុង ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយៈ ព្រមទាំងអត្ត និងព្យញ្ជនៈ ដ៏ពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធគ្រប់គ្រាន់ទាំងអស់ ធម៌ដែល មានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះ បានចេះដឹងច្រើន បានទ្រទ្រង់ បានចាំស្នាត់រត់មាត់ បានចូលចិត្តច្បាស់លាស់ បានយល់ជ្រាលជ្រៅដោយទិដ្ឋិ គឺ បញ្ញាៗ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយធំទូលាយ នូវឈានទាំង៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំឲ្យ នៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៧ដទៃទៀត បានឈ្មោះថា ជានិយមធម៌ គឺស្គាល់ អាបត្តិៗ ស្គាល់អនាបត្តិៗ ស្គាល់លហុកាបត្តិៗ ស្គាល់គុកាបត្តិៗ ភិក្ខុនោះចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរ ដោយពិស្តារ ចេះចែកបទភោជនៈដោយប្រពៃ ចាំស្នាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ ចេះកាត់សេចក្តីដោយប្រពៃ តាមសុត្តៈ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទៗ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តី ប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយធំទូលាយ នូវឈានទាំង៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំឲ្យនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ បាន ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយ ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៧ដទៃទៀត បានឈ្មោះថា ជានិយមធម៌ គឺស្គាល់អាបត្តិៗ ស្គាល់អនាបត្តិៗ ស្គាល់លហុកាបត្តិៗ ស្គាល់គុកាបត្តិៗ រលឹកឃើញនូវចំណែកខន្ធ ដែលធ្លាប់អាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន មានច្រើនប្រការ គឺរលឹកឃើញ ១ជាតិខ្លះ ២ជាតិខ្លះ ៣ជាតិខ្លះ ៤ជាតិខ្លះ ៥ជាតិខ្លះ។ បេ។ ១០ជាតិខ្លះ ២០ជាតិខ្លះ ៣០ជាតិខ្លះ ៤០ជាតិខ្លះ ៥០ជាតិខ្លះ ១០០ជាតិខ្លះ ១០០០ជាតិខ្លះ ១០០០០ (១សែន) ជាតិខ្លះ សំរដ្ឋកប្បជាច្រើនខ្លះ វិរដ្ឋកប្បជាច្រើនខ្លះ សំរដ្ឋវិរដ្ឋកប្បជាច្រើនខ្លះ ថាអាត្មាអញ កើតក្នុងទីណោះ មានឈ្មោះ យ៉ាងនោះ មានគោត្រយ៉ាងនោះ មានសម្បុរយ៉ាងនោះ មានអាហារយ៉ាងនោះ ទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនោះ មានអាយុកំណត់ប៉ុណ្ណោះ លុះអាត្មាអញ ច្យុតចាកទីនោះហើយ ទៅកើតក្នុងទីណោះទៀត ដែលអាត្មាអញបានកើតក្នុងទីនោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនោះ មានគោត្រយ៉ាងនោះ មានសម្បុរ យ៉ាងនោះ មានអាហារយ៉ាងនោះ ទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនោះ មានអាយុកំណត់ប៉ុណ្ណោះ លុះអាត្មាអញច្យុតចាកទីនោះហើយ ទើបបានមកកើតក្នុង ទីនេះ ភិក្ខុនោះរលឹកនូវចំណែកខន្ធ ដែលធ្លាប់អាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន មានច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការៈ ព្រមទាំងឧទ្ទេស ដោយប្រការដូច្នោះៗ ភិក្ខុនោះមានចក្ខុទិដ្ឋិដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងហួសចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា បានឃើញពួកសត្វដែលច្យុត ដែលកើត ជាសត្វថោកទាបខ្លះ ខត្តមខ្លះ មាន សម្បុរល្អខ្លះ មានសម្បុរអាក្រក់ខ្លះ មានគតិល្អខ្លះ មានគតិអាក្រក់ខ្លះ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួនថា អើហ្ន៎ សត្វពួក នេះប្រកបដោយកាយទុច្ចរិត ប្រកបដោយវចិទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជាអ្នកតិះដៀលព្រះអរិយបុគ្គល ជាអ្នកយល់ខុស ប្រកាន់សិប្បនូវ អំពើតាមសេចក្តីយល់ខុស សត្វពួកនោះ លុះមានរាងកាយបែកឆ្លាយទៅ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ម្យ៉ាងទៀតថា អើហ្ន៎ សត្វពួកនេះប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយវចិសុចរិត ប្រកបដោយមនោសុចរិត ជាអ្នកមិន

តិះដៀលព្រះអរិយបុគ្គល ជាអ្នកយល់ត្រូវ ប្រកាន់សីលធម៌តាមសេចក្តីយល់ត្រូវ សត្វពួកនោះ លុះមានរាងកាយបែកធ្លាយទៅ ខាងមុខអំពី សេចក្តីស្លាប់ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ និងឋានសួគ៌ ទេវលោក ភិក្ខុនោះមានចក្ខុទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងហួសចក្ខុ របស់មនុស្សធម្មតា បានឃើញពួក សត្វដែលច្យុត ដែលកើត ជាសត្វចោកទាបខ្លះ ខត្តមខ្លះ មានសម្បុរល្អខ្លះ មានសម្បុរអាក្រក់ខ្លះ មានគតិល្អខ្លះ មានគតិអាក្រក់ខ្លះ ដឹងច្បាស់នូវ ពួកសត្វ ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួន ដោយប្រការដូច្នោះៗ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះ អស់អាសវៈហើយ ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ វិន័យធរ ដែលប្រកបដោយអង្គ៧ រមែងល្អ គឺស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ១ ជាអ្នកមានសីល១។ បេ។ សមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទ ទាំងឡាយ១ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយទូលាយ នូវឈានទាំង៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំ ឲ្យនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយ ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ។ វិន័យធរ ដែលប្រកបដោយអង្គ៧ដទៃទៀត រមែងល្អ គឺស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ១ ជាអ្នកចេះចាំច្រើន។ បេ។ បានយល់ជ្រាលជ្រៅ ដោយទិដ្ឋិគឺបញ្ញា១ ជាអ្នកបានដូច សេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយទំនួលាយ នូវឈានទាំង៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំឲ្យនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយ ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុង បច្ចុប្បន្នៗ។ វិន័យធរ ដែលប្រកបដោយអង្គ៧ដទៃទៀត រមែងល្អ គឺស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ១ រលឹក ឃើញនូវចំណែកខន្ធ ដែលធ្លាប់អាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន មានច្រើនប្រការ១។ បេ។ មានចក្ខុទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងហួសចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ឃើញពួកសត្វដែលច្យុត ដែលកើត ជាសត្វចោកទាបខ្លះ ខត្តមខ្លះ មានសម្បុរល្អខ្លះ មានសម្បុរអាក្រក់ខ្លះ មានគតិល្អខ្លះ មានគតិអាក្រក់ខ្លះ ដឹង ច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួន១។ បេ។ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ អាសវៈហើយ ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្នៗ។

[៧៧] អសន្ធម្មមាន៧យ៉ាង គឺបុគ្គលមិនមានសទ្ធា១ មិនខ្មាសបាប១ មិនល្អែងនឹងបាប១ ចេះដឹងតិច១ ខ្ជិលច្រអូស១ ភ្លេចស្មារតី១ ឥត ប្រាជ្ញា១។ ព្រះសន្ធម្មមាន៧យ៉ាង គឺបុគ្គលមានសទ្ធា១ ខ្មាសបាប១ ល្អែងនឹងបាប១ ចេះដឹងច្រើន១ ប្រារព្ធព្យាយាម១ មានស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន១ មាន ប្រាជ្ញា១។

ចប់ សត្តកៈ (ពួកប្រាំពីរ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃសត្តកៈ (ពួកប្រាំពីរ) នោះដូច្នោះ

[៧៨]

និយាយអំពីអាបត្តិ១ កងនៃអាបត្តិ១ វិនិត្យត្រូវ សិក្ខាបទមានពាក្យប្រព្រឹត្តដោយសមគួរ១ បដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយ ធម៌១ បដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌១ ទៅដោយសត្តាហកិច្ច មិនមានអាបត្តិ១ អានិសង្សវិន័យធរ១ សិក្ខាបទដែលមានទី កំណត់១ វត្ថុជានិស្សក្ខិយៈក្នុងខណៈដែលអរុណៈឡើង១ សមថៈ១ កម្ម១ ស្រូវស្រស់១ ខ្នាតទទឹងក្នុងដី១ អនុបញ្ញត្តិក្នុងគណ ភោជនសិក្ខាបទ១ ភេសជ្ជៈ ភិក្ខុគួរទទួលទុកឆាន់បានកំណត់ល់ថ្ងៃ១ ភិក្ខុកាន់យកចីវរដែលសម្រេច ហើយចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុ ប្រមូលយកចីវរដែលសម្រេច ហើយចៀសចេញទៅ១ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ១ អាបត្តិមានដល់ភិក្ខុ១ អាបត្តិដែលមានដល់ភិក្ខុ បណ្ឌិតបរិមាប្រាជ្ញា បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌១ ភិក្ខុដែលបានឈ្មោះថាជា វិន័យធរ៤ពួក១ ភិក្ខុ៤ពួកដែលល្អ១ អសន្ធម្ម៧ប្រការ១ ព្រះសន្ធម្ម៧ប្រការ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទេសនាហើយ១។

(អដ្ឋកថាៈ ទី៨)

CS [vin.pv.05.08](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(៨. អដ្ឋកថា)

[៧៩] កាលបើភិក្ខុបានឃើញច្បាស់នូវអានិសង្ស៧ប្រការហើយ មិនត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិឡើយ។ កាលបើភិក្ខុបាន ឃើញនូវអានិសង្ស៧ប្រការហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿពាក្យភិក្ខុឯទៀត។ សិក្ខាបទជាយារតតិយកាមាន៨។ ភិក្ខុទ្រុ ស្មត្រកូលដោយប្រការ៨យ៉ាង។ មាតិកា៨យ៉ាង នាំឲ្យកើតចីវរ។ មាតិកា៨យ៉ាង នាំឲ្យដោះកបិន។ ទឹកបាន មាន៨យ៉ាង។ ទេវទត្តត្រូវ អសន្ធម្ម៧ប្រការគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្ត គឺអសន្ធម្មរូបវិតហើយ ក៏ធ្លាក់ទៅក្នុងទិមិនចំរើន ធ្លាក់ទៅនរក តាំងនៅអស់១កប្ប រកអ្នកណាតែមិន កើត។ លោកធម៌មាន៨ប្រការ។ គរុធម៌មាន៨ប្រការ។ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទមាន៨។ មុសាវាទប្រកបដោយអង្គ៨។ អង្គរបស់ឧបោសថមាន៨។ អង្គរបស់ភិក្ខុដែលជាទូត (អ្នកទទួលបម្រើ) មាន៨។ វត្ថុរបស់ពួកតិរិយ មាន៨។ ធម៌ជាអស្សារ្យចំឡែកក្នុងមហាសមុទ្រ មាន៨។ ធម៌ជាអស្សារ្យ ចំឡែកក្នុងធម៌វិន័យនេះ មាន៨។ អនតិវត្តភោជនមាន៨។ អតិវត្តភោជនមាន៨។ វត្ថុដែលជានិស្សក្ខិយៈ ក្នុងខណៈអរុណៈឡើងជាគំរប់៨។

បារាជិកសិក្ខាបទមាន៨។ ភិក្ខុនីធ្វើវត្ថុទី៨ឲ្យពេញ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាស។ អាបត្តិដែលភិក្ខុនីធ្វើវត្ថុទី៨ឲ្យពេញ សំដែងចេញបានក៏មាន សំដែងចេញមិនបានក៏មាន។ ឧបសម្ព័ន្ធ ប្រកបដោយកម្មវាចាដលើក។ ត្រូវក្រោកទៅទទួលបុគ្គល៨ពួក។ ត្រូវឲ្យអាសនៈ ដល់បុគ្គល៨ពួក។ ឧបាសិកា បានសូមពរទាំង៨ប្រការ។ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៨ សង្ឃគួរសន្មតឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី។ អានិសង្ឃវិន័យធរមាន៨។ សិក្ខាបទដែលមានទឹកំណត់មាន៨។ ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើតស៊ូបាបិយសិកាកម្មហើយ គួរប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងធម៌ទាំង៨ប្រការ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៨។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌មាន៨។

ចប់ អដ្ឋកៈ (ពួកប្រាំបី)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃអដ្ឋកៈ (ពួកប្រាំបី) នោះដូច្នោះ

[៨០]

និយាយអំពីភិក្ខុមិនត្រូវលើកវត្ថុភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុគួរសំដែងអាបត្តិដោយជឿពាក្យភិក្ខុដទៃទេ សិក្ខាបទជាយារតតិយកា១ ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូល១។ មាតិកានាំឲ្យកើតចីវរ១ មាតិកានាំឲ្យដោះកបិន១ ទឹកបាន១ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មគ្របសង្កត់១ លោកធម៌១ គរុធម៌១ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ១ មូសាវាទ១ ឧបោសថ១ អង្គរបស់ភិក្ខុជាទូត១ វត្ថុតិរិយ១ ធម៌ជាអស្សារ្យចម្លែកក្នុងមហាសមុទ្រ អនតិវិត្តភោជន១ អតិវិត្តភោជន១ និស្សគ្គិយវត្ថុ១ បារាជិកសិក្ខាបទ១ ភិក្ខុនីធ្វើវត្ថុទី៨ ឲ្យពេញ១ អាបត្តិដែលភិក្ខុនីសំដែងមិនបាន១ ឧបសម្ព័ន្ធ១ ការក្រោកទទួល១ ឲ្យអាសនៈ១ ឧបាសិកាសូមពរ១ ភិក្ខុដែលសង្ឃគួរសន្មតឲ្យប្រដៅភិក្ខុនី១ អានិសង្ឃវិន័យធរ១ សិក្ខាបទដែលមានទឹកំណត់១ ភិក្ខុគួរប្រព្រឹត្តក្នុងធម៌៨ប្រការ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌១ ពួកធម៌ប្រាំបី (នេះ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រងសំដែងទុកមកដោយល្អហើយ។

(នវកវារៈ ទី៩)

CS [vin.pv.05.09](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(៩. នវកវារោ)

[៨១] អាឃាតវត្ថុ គឺវត្ថុជាទីកើតនៃគំនុំមាន៩។ ធម៌សម្រាប់កំចាត់នូវគំនុំមាន៩។ វិនិច្ឆ័យមាន៩។ អាបត្តិជាបឋមាបត្តិកា (ដែលត្រូវជាដម្លង) មាន៩។ សង្ឃបែកគ្នាដោយធម៌៨ប្រការ។ ភោជនឧត្តមមាន៩យ៉ាង។ ភិក្ខុត្រូវទុក្ខដ ព្រោះឆាន់សាច់៩យ៉ាង។ ឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខមាន៩។ សិក្ខាបទដែលមានទឹកំណត់មាន៩។ ធម៌ដែលមានតណ្ហាជាមូល មាន៩។ មាន៩ប្រការ។ ចីវរ៨ប្រការ ភិក្ខុគួរអធិដ្ឋាន។ ចីវរ៨ប្រការ ភិក្ខុមិនគួររឹកប្ប។ បណ្តោយ (ចីវរព្រះសុគត)៩ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ ទានដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៩យ៉ាង។ ការទទួលដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៩យ៉ាង។ បរិភោគដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៩យ៉ាង។ ទានដែលប្រកបដោយធម៌មាន៣យ៉ាង។ ការទទួលដែលប្រកបដោយធម៌មាន៣យ៉ាង។ បរិភោគដែលប្រកបដោយធម៌មាន៣យ៉ាង។ ការពន្យល់ ឬបញ្ជាក់ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៩យ៉ាង។ ការពន្យល់ ឬបញ្ជាក់ ដែលប្រកបដោយធម៌មាន៩យ៉ាង។ នវកៈ មាន២ ក្នុងកម្មដែលមិនប្រកបដោយធម៌។ នវកៈ មាន២ ក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយធម៌។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន៩។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌មាន៩។

ចប់ នវកៈ (ពួកប្រាំបួន)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃនវកៈ (ពួកប្រាំបួន) នោះដូច្នោះ

[៨២]

និយាយអំពីវត្ថុជាទីកើតគំនុំ ធម៌សម្រាប់កំចាត់គំនុំ វិនិច្ឆ័យ អាបត្តិជាបឋមាបត្តិកា១ សង្ឃបែកគ្នា១ ភោជនឧត្តម១ ភិក្ខុត្រូវទុក្ខដ ព្រោះឆាន់សាច់១ ឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ១ សិក្ខាបទដែលមានទឹកំណត់១ ធម៌ដែលមានតណ្ហាជាមូល១ មាន១ អធិដ្ឋាន១ រឹកប្ប១ ចំអាមព្រះសុគត១ ទាន១ ការទទួល១ ការបរិភោគ១ ទាន និងការទទួល និងការបរិភោគ ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន៣ប្រការ១ ពន្យល់ ឬបញ្ជាក់មិនប្រកបដោយធម៌១ ពន្យល់ ឬបញ្ជាក់ប្រកបដោយធម៌១ នវកៈពីរពួក ២ដង១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌១។

(ទសកវារៈ ទី១០)

CS [vin.pv.05.10](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(១០. ទសកវារោ)

[៨៣] វត្ថុជាទីកើតគំនុំមាន១០។ ធម៌សម្រាប់កំចាត់នូវគំនុំមាន១០។ វិនិច្ឆ័យមាន១០។ មិច្ឆាទិដ្ឋិមាន១០។ សម្មាទិដ្ឋិមាន១០។ ទិដ្ឋិឈ្មោះអន្តគ្គាហិកាមាន១០។ មិច្ឆត្ថធម៌មាន១០។ សម្មត្ថធម៌មាន១០។ អកុសលកម្មបឋមមាន១០។ កុសលកម្មបឋមមាន១០។ ការចាប់ស្លាក ដែល

មិនប្រកបដោយធម៌មាន១០។ ការចាប់ស្លាក ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន១០។ សិក្ខាបទរបស់សាមណេរមាន១០។ សាមណេរ ប្រកបដោយ អង្គ១០ គួរឲ្យវិនាស។

[៨៤] វិន័យធរ ដែលប្រកបដោយអង្គ១០ ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួន មិនរៀនទឹកំណត់ភាសា របស់ជនដទៃ លុះមិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួនហើយ កាត់សេចក្តីមិនត្រូវតាមធម៌ លុះមិនរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ជនដទៃហើយ កាត់ សេចក្តីមិនត្រូវតាមធម៌ កាត់សេចក្តីមិនត្រូវតាមពាក្យប្តេជ្ញា មិនស្គាល់អាបត្តិ មិនស្គាល់មូលនៃអាបត្តិ មិនស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអាបត្តិ មិន ស្គាល់សេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ មិនស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ។ វិន័យធរ ដែលប្រកបដោយអង្គ១០ ដល់នូវការរាប់ថា ជា បណ្ឌិត គឺរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួន រៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ជនដទៃ លុះរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ខ្លួនហើយ កាត់សេចក្តីត្រូវតាមធម៌ លុះរៀនទឹកំណត់ភាសារបស់ជនដទៃហើយ កាត់សេចក្តីត្រូវតាមធម៌ កាត់សេចក្តីត្រូវតាមពាក្យប្តេជ្ញា ស្គាល់អាបត្តិ ស្គាល់មូលនៃអាបត្តិ ស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអាបត្តិ ស្គាល់សេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ ស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ។ វិន័យធរ ដែលប្រកបដោយ អង្គ១០ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អធិករណ៍ មិនស្គាល់មូលនៃអធិករណ៍ មិនស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអធិករណ៍ មិន ស្គាល់សេចក្តីរលត់នៃអធិករណ៍ មិនស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអធិករណ៍ មិនស្គាល់វត្ថុ មិនស្គាល់និទាន មិនស្គាល់បញ្ញត្តិ មិនស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ មិនស្គាល់គន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា។ វិន័យធរប្រកបដោយអង្គ១០ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អធិករណ៍ ស្គាល់មូលនៃអធិករណ៍ ស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអធិករណ៍ ស្គាល់សេចក្តីរលត់នៃអធិករណ៍ ស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់អធិករណ៍ ស្គាល់វត្ថុ ស្គាល់និទាន ស្គាល់បញ្ញត្តិ ស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ ស្គាល់គន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា។ វិន័យធរ ដែលប្រកបដោយអង្គ១០ដទៃទៀត ក៏ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់ញត្តិ មិនស្គាល់ការធ្វើញត្តិ មិនឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងដើម មិនឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងចុង មិន ស្គាល់កាល មិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ មិនស្គាល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ មិន ស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ វិន័យធរនោះ មិនរៀនតំណាអាចារ្យ ទាំងមិនយកចិត្តទុកដាក់ មិនពិចារណាដោយល្អ។ វិន័យធរដែល ប្រកបដោយអង្គ១០ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់ញត្តិ ស្គាល់ការធ្វើញត្តិ ឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងដើម ឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងចុង ស្គាល់ កាល ស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ស្គាល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ ស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ វិន័យធរនោះ បានរៀនតំណាអាចារ្យ ទាំងបានយកចិត្តទុកដាក់ បានពិចារណាដោយល្អ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយ អង្គ១០ដទៃទៀត ក៏ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ មិនស្គាល់ សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ មិនស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ វិន័យធរនោះ មិនចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ មិនចេះ ចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ មិនបានចាំស្នាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ មិនចេះកាត់សេចក្តីដោយប្រពៃ តាមសុត្តៈ គឺខន្តកៈ និងបរិវារៈ តាមអនុព្យញ្ជន គឺអក្ខរៈ និងបទ មិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ មិនស្គាល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ មិន ស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ មិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍។ វិន័យធរ ប្រកបដោយអង្គ១០ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់ អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ស្គាល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ ស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ វិន័យធរនោះ ចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចេះចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ ចាំស្នាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ ចេះកាត់សេចក្តីដោយប្រពៃ តាម សុត្តៈ តាមអនុព្យញ្ជន ស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ស្គាល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ ស្គាល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍។

[៨៥] ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ១០ សង្ឃគួរសន្មតដោយឧបាហិកាកម្ម។¹³⁾ ព្រះតថាគត អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំង១០ ទើបបញ្ញត្ត សិក្ខាបទដល់សាវ័កទាំងឡាយ។ ទោសក្នុងការចូលទៅក្នុងព្រះរាជវាំង មាន១០យ៉ាង។ ទានវត្ថុ១០យ៉ាង។ រតនៈមាន១០យ៉ាង។ ភិក្ខុសង្ឃមាន ពួក១០។ គណៈសង្ឃពួក១០ គួរឲ្យឧបសម្បទាបាន។ សំពត់បំសុកូលមាន១០យ៉ាង។ ការទ្រទ្រង់ចីវរមាន១០យ៉ាង។ អតិរេកចីវរ ភិក្ខុត្រូវប្រើ ប្រាស់បានកំណត់ត្រឹម១០ថ្ងៃ។ ទឹកសុក្កៈមាន១០យ៉ាង។ ស្រីមាន១០ពួក។ ភរិយាមាន១០ពួក។ រដ្ឋបុត្តភិក្ខុទាំងឡាយ សំដែងវត្ថុទាំង១០ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលី។ អន្ទិយបុគ្គលមាន១០ពួក។ អក្កោសវត្ថុមាន១០យ៉ាង។ ភិក្ខុនាំពាក្យព្យាបាទ ដោយអាការៈ១០។ សេនាសនៈមាន១០យ៉ាង។ ជនទាំងឡាយបានសូមពរទាំង១០។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន១០។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន១០។ អាសិសង្ឃបបរមាន១០យ៉ាង។ សាច់ដែលភិក្ខុមិនគួរឆាន់ មាន១០យ៉ាង។ សិក្ខាបទដែលមានទឹកំណត់ មាន១០។ ភិក្ខុមានវស្សា គ្រប់១០ ដែលឈ្លាស ប្រតិពល ទើបគួរឲ្យបញ្ជា គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន។ ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់១០ ដែល ឈ្លាស ប្រតិពល ទើបគួរឲ្យបញ្ជា គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន។ ភិក្ខុនី ដែលឈ្លាស ប្រតិពល មានវស្សា គ្រប់១០ ទើបគួរត្រេកអរនឹងការសន្មតិ ឲ្យបំបួសគេបាន។ ភិក្ខុនីគប្បិឲ្យសិក្ខា¹⁴⁾ ដល់ស្រីគឺហិតតា¹⁵⁾ មានវស្សាគ្រប់១០។

ចប់ ទសកៈ (ពួកដប់ៗ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃទសកៈ (ពួកដប់ៗ) នោះដូច្នេះ

[៨៦]

និយាយអំពីវត្ថុជាទីកើតគំនុំ ធម៌សម្រាប់កំចាត់គំនុំ វិនិត្យវត្ថុ មិច្ឆាទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ អនុគ្គាហិកាទិដ្ឋិ មិច្ឆត្ថធម៌ សម្មត្ថធម៌ អកុសលកម្មបថ កុសលកម្មបថ ការចាប់ស្លាកមិនប្រកបដោយធម៌ ការចាប់ស្លាកប្រកបដោយធម៌ សិក្ខាបទរបស់ សាមណេរ សាមណេរដែលគួរឲ្យវិនាស ទឹកំណត់ភាសា អធិករណ៍ ញត្តិ លហុកាបត្តិ លហុកាបត្តិម្យ៉ាងទៀត គរុកាបត្តិ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងធម៌ទាំងអម្បាលនេះ ថាជាធម៌មានចំណែកខ្មៅ និងស ភិក្ខុដែលសង្ឃត្រូវសន្មតដោយឧបាហិកា កម្ម ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ទោសក្នុងការចូលទៅក្នុងព្រះរាជវាំង ទានវត្ថុ រតនៈ ១ សង្ឃពួកដប់ៗ ការឲ្យ ឧបសម្បទាដោយសង្ឃពួក១០ ដូចគ្នា សំពត់បំសុកូល ការប្រើប្រាស់ចីវរ អតិរេកចីវរ គួរប្រើប្រាស់បានត្រឹមតែ

កំណត់១០ថ្ងៃ ទឹកស្អុយ១០យ៉ាង១ ស្រី១០ពួក១ ភរិយា១០ពួក១ វត្ត១០យ៉ាង១ អរនិយមុត្តល១ អក្កោសវត្ត១ ភិក្ខុនាំការ ញុះញង់១ សេនាសនៈ១ ការសូមពរ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌១ អានិសង្សបបរ១ សាច់មិនគួរឆាន់១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់១ ភិក្ខុដែលគួរឲ្យបញ្ជាជាដើម១ ភិក្ខុនិដែលគួរឲ្យបញ្ជាជាដើម១ ភិក្ខុនីគួរត្រេកអរនឹងការសន្មតិបញ្ជា១ ស្រីគិហិត១ ធម៌ពួកដប់ៗនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយប្រពៃ។

(ឯកាទសករៈ ទី១១)

CS [vin.pv.05.11](#) | ភាគ ទី១៣

(១១. ឯកាទសករា)

[៨៧] បុគ្គល១១ពួក បើនៅជាអនុបសម្បន្ននៅឡើយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ទុកជាបានឧបសម្បទាហើយ ភិក្ខុត្រូវឲ្យវិនាសចេញ។ ទ្រនាប់ជើងដែលភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់ មាន១១យ៉ាង។ បាត្រដែលភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់ មាន១១យ៉ាង។ ចីវរដែលភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់ មាន១១យ៉ាង។ អាបត្តិជាយារតតិយកាមាន១១។ អន្តរាយិកធម៌១១ប្រការ របស់ពួកភិក្ខុនី ភិក្ខុត្រូវសួរ។ ចីវរ ដែលភិក្ខុគួរអធិដ្ឋាន មាន១១យ៉ាង។ ចីវរដែលភិក្ខុមិនគួររឹកប្បូ មាន១១យ៉ាង។ វត្ថុដែលជានិស្សក្ខិយៈ ក្នុងវេលាអរុណរះឡើង ជាគំរប់១១។ ឡេវក្នុងដែលជាកប្បិយៈ (គួរប្រើប្រាស់បាន) មាន១១យ៉ាង។ ក្រវិលក្នុងដែលជាកប្បិយៈ មាន១១យ៉ាង។ ផែនដីជាអកប្បិយៈ (ភិក្ខុមិនគួរជីក) មាន១១យ៉ាង។ ផែនដីជាកប្បិយៈមាន១១យ៉ាង។ សេចក្តីរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ មាន១១ប្រការ។ អរនិយមុត្តលមាន១១ពួក។ សិក្ខាបទមានទីកំណត់មាន១១។ ពួកជនបានសូមពរ១១ប្រការ។ ទោសរបស់សីមា មាន១១ប្រការ។ ទោស១១ប្រការរមែងកើតប្រាកដដល់បុគ្គលជាអ្នកជេរ និងជាអ្នកគម្រាម។ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យថ្លៃកហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលហើយ ធ្វើឲ្យដូចជាយានជំនិះហើយ ធ្វើឲ្យជាទីនៅហើយ ឲ្យតាំងនៅញឹកញយ ហើយ សន្សំទុកមិនឲ្យបាត់ ប្រារព្ធដោយល្អហើយ និងមានអានិសង្ស១១ប្រការជាពិតប្រាកដ គឺបុគ្គលនោះដេកលក់ជាសុខ១ ភ្ញាក់ឡើងជាសុខ១ មិនយល់ស្ម័គ្រអាក្រក់១ ជាទីស្រឡាញ់របស់ពួកមនុស្ស១ ជាទីស្រឡាញ់របស់ពួកអមនុស្ស១ ពួកទេវតាតែងរក្សា១ ភ្លើងភ្លឺ ថ្នាំពិសភ្លឺ គ្រឿងស្រ្តាវុធក្តី ក៏មិនប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលនោះ១ ចិត្តបុគ្គលនោះ រមែងចូលកាន់សមាធិដោយរួសរាន់១ បុគ្គលនោះ មានពណ៌សម្បុរមុខស្រស់បស់១ បុគ្គលនោះមិនបានរង្វេង ធ្វើមរណកាល១ កាលបើមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវគុណធម៌ជាន់ខ្ពស់ទេ ជាអ្នកបានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក១ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ដែលបុគ្គលគប្បីធ្វើឲ្យថ្លៃកហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលហើយ ធ្វើឲ្យដូចជាយានជំនិះហើយ ធ្វើឲ្យជាទីនៅហើយ ឲ្យតាំងនៅញឹកញយហើយ សន្សំទុកមិនឲ្យបាត់ ប្រារព្ធដោយល្អហើយ អានិសង្ស១១ប្រការនេះ នឹងកើតប្រាកដ។

ចប់ ឯកាទសកៈ (ពួកដប់មួយ)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឯកាទសកៈ (ពួកដប់មួយ) នោះដូច្នោះ

[៨៨]

និយាយអំពីឧបសម្បន្ន ដែលសង្ឃគួរឲ្យវិនាស១ ទ្រនាប់ជើង១ បាត្រ១ ចីវរ១ អាបត្តិ ជាយារតតិយកា១ អន្តរាយិកធម៌ ដែលរិទ្ធិយធត្រូវសួរ១ ចីវរគួរអធិដ្ឋាន១ ចីវរគួររឹកប្បូ១ វត្ថុជានិស្សក្ខិយៈ ក្នុងវេលាអរុណរះឡើង១ ឡេវក្នុង ក្រវិលក្នុង ដីជាអកប្បិយៈ១ ដីជាកប្បិយៈ១ សេចក្តីរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ១ អរនិយមុត្តល១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់១ ការសូមពរ១ ទោសរបស់សីមា១ ការជេរ១ អានិសង្សមេត្តាមាន១១ប្រការ១។

ចប់ ឯកុត្តរិកៈ (ការស្រង់យកសេចក្តីតាំងពីពួកមួយៗ ឡើងទៅ)។

ឧទ្ទាន នៃឯកុត្តរិកៈនោះ ដូច្នោះ

[៨៩]

ពួកធម៌មួយ១ ពួកធម៌ពីរ១ ពួកធម៌បី១ ពួកធម៌បួន១ ពួកធម៌ប្រាំ១ ពួកធម៌ប្រាំមួយ១ ពួកធម៌ប្រាំពីរ១ ពួកធម៌ប្រាំបី១ ពួកធម៌ប្រាំបួន១ ពួកធម៌ដប់១ ពួកធម៌ដប់មួយ១ ឈ្មោះថា ឯកុត្តរិកៈ ជារបស់ប្រាសចាកមន្ទិល ដែលព្រះពុទ្ធជាតាទិបុគ្គល ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ទ្រង់ប្រកបដោយសេចក្តីព្យាយាមច្រើន ទ្រង់សំដែងទុកមក ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់សព្វសត្វទាំងឡាយ។

បុត្តាវិសជ្ជនាអំពីឧបោសថកម្មជាដើម

CS [vin.pv.06](#) | ភាគ ទី១៣

(ឧបោសថាទិបុត្តាវិសជ្ជនា)

(អាទិមជ្ឈន្តបុច្ឆនៈ)

មុនដំបូងនិយាយអំពីបុគ្គលិកក្នុងរាជ្យទាំង៨យ៉ាងៗ តមកទៀត និយាយអំពីវិស្វកម្មក្នុងរាជ្យ៨យ៉ាង ក្នុងបច្ច័យទាំងឡាយៗ និយាយ
អំពីរាជ្យៗ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយៗ និយាយអំពីរាជ្យៗរបស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយៗ និយាយអំពីប្រភេទជាចន្លោះនៃបេយ្យាលៈៗ
និយាយអំពីការស្រង់សេចក្តីមួយៗ ឡើងទៅៗ និយាយអំពីវារណាៗ និយាយអំពីអំណាចប្រយោជន៍ៗ និយាយអំពីការរួមរួម
សេចក្តីដែលជាពួកធំៗៗ។

គាថាសង្គណិកៈ

CS [vin.pv.07](#) | ភាគ ទី១៣

(គាថាសង្គណិកៈ) [អដ្ឋកថា ហៅថា បឋមគាថាសង្គណិកៈ (គាថាស្លូកស្លាស់ជាដំបូង)។]

(សត្តនគរសុ បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ទី១)

CS [vin.pv.07.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. សត្តនគរសុ បញ្ញត្តសិក្ខាបទ)

[៩៩] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះឧបាលិគ្គេរដ៏មានអាយុថា អ្នកធ្វើចីរវង្សស្នាម្នា រួចប្រណម្យអញ្ជូលី ធ្វើហាក់ដូចជាមានបំណង
(អ្វីមួយ) មកក្នុងទីនេះ ដើម្បីអ្វី? ព្រះឧបាលិគ្គេរ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលព្រះអង្គបានបញ្ញត្តទុក ក្នុងវិន័យទាំងពីរ
តែងមកកាន់ខ្មែរសរាល់ៗថ្ងៃខ្មែរសរាល់ ព្រះអង្គបានបញ្ញត្តទុកនោះ មានប៉ុន្មាន ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរណាខ្លះ? ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់តបថា អ្នកមានប្រាជ្ញា
មោះមុតល្អហើយ អ្នកសួរដោយឧបាយ ព្រោះហេតុនោះ តថាគតនឹងប្រាប់អ្នក តាមទំនងដែលតថាគតជាអ្នកល្អសរវៃ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា
ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តទុក ក្នុងវិន័យទាំងពីរ តែងមកកាន់ខ្មែរសរាល់ៗថ្ងៃខ្មែរសរាល់ ព្រះអង្គបានបញ្ញត្តទុកនោះ មាន៣៥០សិក្ខាបទ តថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរ
ទាំង៧។

[១០០] ព្រះឧបាលិគ្គេរ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរទាំង៧នោះ តើនគរណាខ្លះ? សូមព្រះអង្គដោះស្រាយនូវប្រា
ស្នានោះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ នឹងពិចារណា នូវគន្លងពាក្យរបស់ព្រះអង្គ ហើយប្រតិបត្តិតាម ការប្រតិបត្តិតាមនោះ នឹងជាប្រយោជន៍
ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ។ ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលតថាគតបញ្ញត្ត (ក្នុងនគរទាំង៧នោះ) គឺ នគរវេសាលី១ រាជគ្រឹះ១ សារគ្រឹះ១ អាឡវី១
កោសម្ពី១ ដែនសក្កៈ១ ដែនភក្កៈ១

[១០១] ព្រះឧបាលិគ្គេរ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជ
គ្រឹះ សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសារគ្រឹះ សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត
ក្នុងនគរកោសម្ពី សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងភក្កជនបទ ខ្ញុំព្រះអង្គសួរនូវសេចក្តីណា
សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ប្រាប់សេចក្តីនោះ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ១០ ក្នុងនគរវេសាលី តថាគតបញ្ញត្ត
សិក្ខាបទ២១ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទទាំងអស់២៩៤ក្នុងនគរសារគ្រឹះ តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ៦ ក្នុងនគរអាឡវី តថាគតបញ្ញត្ត
សិក្ខាបទ៨ ក្នុងនគរកោសម្ពី តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ៨ ក្នុងដែនសក្កៈ តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ៣ ក្នុងដែនភក្កៈ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែល
តថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី អ្នកចូររៀនសូត្រសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ មេចុនធម្មសិក្ខាបទ១ មនុស្សវិគ្គហសិក្ខាបទ១ ឧត្តរិ
មនុស្សធម្មសិក្ខាបទ១ អតិរេកសិក្ខាបទ¹⁶⁾ ១ កាឡកសិក្ខាបទ១ ភូតតាមសិក្ខាបទ១ បរម្បរាភត្តសិក្ខាបទ១ ទន្តបោណសិក្ខាបទ១ អចេលក
សិក្ខាបទ១ ភិក្ខុនីសុអក្កោសកសិក្ខាបទ១ ទាំង១០សិក្ខាបទនេះ តថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្ត
ក្នុងនគររាជគ្រឹះ អ្នកចូររៀនសូត្រសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ អនិទ្ទានសិក្ខាបទ១ (សញ្ញាចិកសិក្ខាបទ¹⁷⁾ ១) អនុទ្ធិសន
សិក្ខាបទទាំងពីរ ភេទសិក្ខាបទទាំងពីរ អន្តរវាសកសិក្ខាបទ¹⁸⁾ ១ រូបិយសិក្ខាបទ១ សុត្តរិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ១ ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទ១ បាចិតិបិណ្ណ
សិក្ខាបទ¹⁹⁾ ១ គណោជនសិក្ខាបទ១ វិកាលោជនសិក្ខាបទ១ ចារិត្តសិក្ខាបទ១ នហានសិក្ខាបទ១ ឧនវិសសិក្ខាបទ១ ចីរទានសិក្ខាបទ²⁰⁾
១ វោសាសន្តិសិក្ខាបទ²¹⁾ ១ សិក្ខាបទទាំងនេះ តថាគតបញ្ញត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ។ គិរគ្គសិក្ខាបទ១ ចារិតសិក្ខាបទ១ ឆន្ទទានសិក្ខាបទ²²⁾ ១
(សិក្ខាបទទាំងនេះ រួមពីលើមក ត្រូវជា)២១សិក្ខាបទ តថាគតបញ្ញត្ត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនោះដែរ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុង
នគរសារគ្រឹះ អ្នកចូររៀនសូត្រសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ បារាជិកសិក្ខាបទ១ សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ១៦ អនិយតសិក្ខាបទ២
និស្សគ្គិយសិក្ខាបទ៣៤²³⁾ សិក្ខាបទ ១៥៦ ដែលតថាគតហៅថា ខុទ្ទកសិក្ខាបទ ការយ្ហសិក្ខាបទ១០ និងសេក្ខិយវត្ថុ៧២។ រួមទាំងអស់ត្រូវជា
សិក្ខាបទ២៩៤ ដែលតថាគតបញ្ញត្ត ក្នុងនគរសារគ្រឹះ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្ត ក្នុងនគរអាឡវី អ្នកចូររៀនសូត្រសិក្ខាបទ
ទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ កុដិការសិក្ខាបទ១ កោសិយសិក្ខាបទ១ បឋមសហសេយ្យសិក្ខាបទ១ បឋមខណ្ឌសិក្ខាបទ១ ភូតតាម
សិក្ខាបទ១ សប្បណាកសិក្ខាបទ១ សិក្ខាបទទាំង៦នេះ តថាគតបញ្ញត្ត ក្នុងនគរអាឡវី។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្ត
ក្នុងនគរកោសម្ពី អ្នកចូររៀនសូត្រសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ មហាល្លកសិក្ខាបទ²⁴⁾ ១ ទុព្វជាតិកសិក្ខាបទ១ អញ្ញាវទក
សិក្ខាបទ១ មហាល្លកសិក្ខាបទ²⁵⁾ ១ សុរាបានសិក្ខាបទ១ អនាទិយសិក្ខាបទ១ សហធម្មិកសិក្ខាបទ១ សុរុសុរុករកសិក្ខាបទ១ ជាគំរប់៨។
សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្ត ក្នុងដែនសក្កៈ ចូរអ្នករៀនសូត្រសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ ឯឡកលោមធោវាបន
សិក្ខាបទ១ បត្តសិក្ខាបទ²⁶⁾ ១ ឱរាសិក្ខាបទ²⁷⁾ ១ ភេសជ្ជសិក្ខាបទ²⁸⁾ ១ សុចិរិយសិក្ខាបទ១ អារញ្ញកសេនាសនសិក្ខាបទ១ ទាំង៦សិក្ខាបទ
នេះ តថាគតបញ្ញត្ត ក្នុងក្រុងកបិលព័ស្តុ។ ឧទកសុទ្ធិយសិក្ខាបទ និងឱរាទុបសង្កមសិក្ខាបទ ក្នុងភិក្ខុនិវាស ក៏តថាគតបញ្ញត្ត (ក្នុងដែនសក្កៈ

ដែរ)។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុង ដែនភគ្គៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ ជាតិសមានមានវិសិញសិក្ខាបទ១ សាមិសសិក្ខាបទ១ សសិក្ខាបទ១។ បារាជិកសិក្ខាបទ៤ សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ៧ និងស្សតិយសិក្ខាបទ៨ ខុទ្ទកសិក្ខាបទ៣២ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ២ សេកិយសិក្ខាបទ៣ ទាំង៥៦សិក្ខាបទ (នេះ) ព្រះពុទ្ធដែលជាអាទិច្ចពន្ធុ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរទាំង៦ សិក្ខាបទទាំងអស់មាន២៩៤ ព្រះគោតមដ៏មានយស ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី។

(ចតុវិបត្តិ ទី២)

CS [vin.pv.07.02](#) | ភាគ ទី១៣

(២. ចតុវិបត្តិ)

[១០២] ខ្ញុំព្រះអង្គបានសួរហើយ នូវប្រស្នាណា ព្រះអង្គក៏បានសំដែងហើយ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ (១ទៀត) ពាក្យណាដែលខ្ញុំព្រះអង្គ បានទូលសួរហើយ ព្រះអង្គក៏បានព្យាករពាក្យនោះ ដោយមិនមានលើសខ្លះ។ ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមសួរនូវប្រស្នាដោយឡែកទៀត សូមទ្រង់សំដែងនូវប្រស្នានោះមក។ សូមសួរថា គរុកាបត្តិក្តី លហុកាបត្តិក្តី សាវសេសាបត្តិក្តី អនវសេសាបត្តិក្តី ទុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី អទុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលត្រូវអាបត្តិ ជាយារតតិយកាត្តិ (សិក្ខាបទ) ដែលជា សាធារណប្បញ្ញត្តិក្តី ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិក្តី វិបត្តិទាំងឡាយ តែងរម្ងាប់ ដោយសមថៈ ទាំងឡាយណា ក្តី សូមព្រះអង្គព្យាករ នូវពាក្យទាំងឡាយ មានអាបត្តិជាដើមនេះ។ ហី យើងទាំងឡាយ នឹងស្តាប់នូវព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះអង្គ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ដែលចាត់ជាគរុកាបត្តិ មាន៣១^{២៩} អាបត្តិទាំងឡាយ ដែលចាត់ជាអនវសេសាបត្តិមាន៨ មកក្នុងនេះ អាបត្តិទាំងឡាយណា ជាគរុកាបត្តិក្តី អាបត្តិទាំងនោះ ហៅថា ទុដ្ឋល្លាបត្តិ អាបត្តិទាំងឡាយណា ជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ អាបត្តិទាំងនោះ ហៅថា សីលវិបត្តិ។ បារាជិកាបត្តិ និងសង្ឃាទិសេសាបត្តិ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ហៅថា សីលវិបត្តិ។ ចុល្លយាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្ខជាបត្តិ និងទុក្ខាសិលាបត្តិ ដូចយ៉ាងភិក្ខុណា មានសេចក្តីប៉ុនប៉ងនឹងសើចលេងហើយដែរ។ អាបត្តិទាំងនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអាចារ្យវិបត្តិ។

[១០៣] ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអសន្ធម្មវប្បវិត ជាអ្នកអាប់ប្រាជ្ញា ដែលមោហៈបិទបាំង ប្រកាន់ទិដ្ឋិខុស តែងពោលបង្កាច់ នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាទិដ្ឋិវិបត្តិ។

[១០៤] ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ពោលអ្នកខត្តិវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន (ក្នុងខ្លួន) ដែលមិនពិត ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ជាភិក្ខុប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំបុរសឲ្យស្រ្តី ដឹកនាំស្រ្តីឲ្យបុរស ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះឯង ជាព្រះអរហន្ត ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុសូមបណ្ឌិតភោជនទាំងឡាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន មកបរិភោគ ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុនីសូមបណ្ឌិតភោជនទាំងឡាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន យកមកបរិភោគ ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុដែលមិនមានជម្ងឺ សូមសំឡក្តី បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន យកមកបរិភោគ ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ។ នេះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអាជីវិបត្តិ។

[១០៥] បុគ្គល១១រូប (ត្រូវអាបត្តិក្នុងខណៈ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម) ចប់ ជាគំរប់៣ដង ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់ នូវសេចក្តីនៃបុគ្គលទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ គឺខត្តិក្តីនូវភិក្ខុមួយពួក ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម) ចប់ ជាគំរប់៣ដង ផ្សំអវិជ្ជាភិក្ខុមួយរូប ចណ្ណាលីភិក្ខុនិមួយរូប បុគ្គលទាំងប៉ុណ្ណោះ (ត្រូវអាបត្តិក្នុងខណៈ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម) ចប់ ជាគំរប់៣ដង។

(ឆេននកាទិ ទី៣)

CS [vin.pv.07.03](#) | ភាគ ទី១៣

(៣. ឆេននកាទិ)

[១០៦] សួរថា ព្រះពុទ្ធដែលជាអាទិច្ចពន្ធុ ទ្រង់បញ្ញត្តថា សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាកាត់ចេញ ជារិនយកម្ម មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាបំបែកចេញ ជារិនយកម្ម មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទ ដែលមានកិរិយាកាយចេញ ជារិនយកម្ម មានប៉ុន្មាន អនញ្ញបាចិត្តិយសិក្ខាបទ គឺបាចិត្តិយៈ ដែលមានពាក្យថា មិនមែនហេតុដទៃ មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទ ដែលនិយាយពីការសន្មតិភិក្ខុ មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលនិយាយពីសាមីចិកម្ម មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលនិយាយពីកំណត់ មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថាដឹង មានប៉ុន្មាន។

ឆ្លើយថា ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ ទ្រង់បញ្ញត្តថា សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាកាត់ចេញ ជារិនយកម្ម មាន៦ សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាបំបែកចេញ ជារិនយកម្ម មាន១ សិក្ខាបទ ដែលមានកិរិយាកាយចេញ ជារិនយកម្មមាន១ អនញ្ញបាចិត្តិយសិក្ខាបទមាន៤ សិក្ខាបទដែលនិយាយពីការសន្មតិភិក្ខុ មាន៤ សិក្ខាបទដែលនិយាយពីសាមីចិកម្ម មាន៧ សិក្ខាបទដែលនិយាយពីកំណត់ មាន១៤ សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថាដឹង មាន១៦។

(អសាធារណាទិ ទី៤)

CS [vin.pv.07.04](#) | ភាគ ទី១៣

(៤. អសាធារណាទិ)

[១០៧] សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុ មាន២២០ ដែលមកកាន់ខ្មែរសរាស់ៗថ្ងៃឧបោសថ សិក្ខាបទភិក្ខុនី មាន៣០៤ ដែលមកកាន់ខ្មែរសរាស់ៗថ្ងៃឧបោសថ។

សិក្ខាបទ៤៦របស់ភិក្ខុ មិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុនី សិក្ខាបទ១៣០ របស់ភិក្ខុនី មិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុ បូករួមត្រូវ ជា១៧៦សិក្ខាបទ ជាសិក្ខាបទមិនទូទៅ ដល់បុគ្គលទាំងពីរពួក គឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទេ សិក្ខាបទ១៧៤ ដែលបុគ្គលទាំងពីរពួកត្រូវ សិក្សាស្មើភាគគ្នា។

[១០៨] សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុមាន២២០ តែងមកកាន់ខ្មែរសក្ការៈថ្ងៃខែបោសចម្រើនទាំងឡាយ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅ នេះ។ បារាជិក៤ សង្ឃាទិសេស១៣ អនិយត២ និស្សគ្គិយៈ៣០ ខុទ្ទកៈ (បាចិត្តិយៈ)៩២ បាដិទេសនីយៈ៤ សេក្ខិយៈ៧៥ ទាំង២២០នេះ ជា សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុ តែងមកកាន់ខ្មែរសក្ការៈថ្ងៃខែបោសចម្រើន។

[១០៩] សិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុនីមាន៣០៤ តែងមកកាន់ខ្មែរសក្ការៈ រាល់ថ្ងៃខែបោសចម្រើន ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅ នេះ។ បារាជិក៨ សង្ឃាទិសេស១៧ និស្សគ្គិយៈ៣០ ខុទ្ទកៈ (បាចិត្តិយៈ)១៦៦ បាដិទេសនីយៈ៨ សេក្ខិយៈ៧៥ ទាំង៣០៤នេះ ជាសិក្ខាបទរបស់ ភិក្ខុនី ដែលមកកាន់ខ្មែរសក្ការៈថ្ងៃខែបោសចម្រើន។

[១១០] សិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុមាន៤៦ ដែលមិនបានទូទៅ ដល់ពួកភិក្ខុ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ សង្ឃាទិសេស៦ អនិយត២ ត្រូវជាសិក្ខាបទ និស្សគ្គិយៈ១២ទៀត ត្រូវជា២០សិក្ខាបទ ខុទ្ទកៈ២២ និងបាដិទេសនីយៈ៤ ទាំង៤៦នេះ ជា សិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុ មិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុនីទេ។

[១១១] សិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុនីមាន១៣០ ដែលមិនបានទូទៅ ដល់ពួកភិក្ខុ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ បារាជិក៤ សង្ឃាទិសេស១០ និស្សគ្គិយៈ១២ ខុទ្ទកៈ៩៦ បាដិទេសនីយៈ៨ ទាំង១៣០នេះ ជាសិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុនី មិនទូទៅ ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយទេ។

[១១២] សិក្ខាបទ១៧៦³⁰⁾ ដែលមិនទូទៅដល់បុគ្គលទាំងពីរពួក ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ បារាជិក៤ សង្ឃាទិសេស១៦ អនិយត២ និស្សគ្គិយៈ២៤ ខុទ្ទកៈ១១៨ បាដិទេសនីយៈ១២ ទាំង១៧៦នេះ មិនបានទូទៅដល់បុគ្គលទាំងពីរពួកទេ។

[១១៣] សិក្ខាបទដែលបុគ្គលទាំងពីរពួក ត្រូវសិក្សាស្មើភាគគ្នា មាន១៧៤ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ បារាជិក៤ សង្ឃាទិសេស៧ និស្សគ្គិយៈ១៨ ខុទ្ទកៈ៧០គត់ សេក្ខិយៈ៧៥ ដែលបុគ្គលទាំងពីរពួក ត្រូវសិក្សាស្មើភាគគ្នា។

[១១៤] បុគ្គល គឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយណា ត្រូវអារម្មណ៍បារាជិកទាំង៨ហើយ បុគ្គលទាំងនោះ ជាអ្នកមានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មិនបានលូត លាស់ចំរើនឡើងទេ ជននោះឧបមាដូចដើមត្នោត ដែលគេកាត់រំលើង ដូចស្លឹកឈើទុំ (ដែលជ្រុះចាកទង) ដូចថ្មតាន់ (ដែលបែកដាច់ពីគ្នា) ដូច មនុស្សកំបុតក្បាល ដូចដើមត្នោតកំបុតក។

[១១៥] សង្ឃាទិសេស២៣ អនិយត២ និស្សគ្គិយៈ៤២ បាចិត្តិយៈ១៨៨ បាដិទេសនីយៈ១២ សេក្ខិយៈ៧៥ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣យ៉ាង គឺសម្មាសម្ពុទ្ធិវិន័យ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ តិណ្ណវគ្គរកៈ១។

[១១៦] ឧបោសថមាន២យ៉ាង បរាណមាន២យ៉ាង សង្ឃកម្មមាន៤យ៉ាង ដែលព្រះជិនស្រីទ្រង់សំដែងទុកមក ខ្មែរស (របស់ភិក្ខុ) មាន៥ ខ្មែរស (របស់ភិក្ខុនី) មាន៤ មិនមានក្រៅពីនេះទៅទៀតទេ ឯកងនៃអារម្មណ៍មាន៧។

[១១៧] អធិករណ៍ មាន៤យ៉ាង រម្ងាប់ដោយសមថៈ៧ គឺរម្ងាប់ដោយសមថៈ២ខ្លះ ៤ខ្លះ ៣ខ្លះ ឯកិច្ចាធិរណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ១។

(បារាជិកាទិអារម្មណ៍ ទី៥)

CS [vin.pv.07.05](#) | ភាគ ទី១៣

(៥. បារាជិកាទិអារម្មណ៍)

[១១៨] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា បារាជិក ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ បុគ្គលដែលឃ្លាតខុស ភ្លាត់រូបត ចាកព្រះសន្ទម្មទាំងឡាយហើយ សំរាស មិនមានក្នុងបុគ្គលនោះឡើយ ព្រោះហេតុនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា បារាជិក។

[១១៩] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា សង្ឃាទិសេស ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ សង្ឃឲ្យបរិវាសទាញមក ដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឲ្យមានត្ថ ឲ្យអញ្ជាស ព្រោះហេតុនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា សង្ឃាទិសេស។

[១២០] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា អនិយត ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ ពាក្យថា អនិយត បានសេចក្តីថា មិនទៀង មានចំណែកមិនតែមួយទេ បណ្តាអារម្មណ៍ទាំង៣យ៉ាង (វិន័យធរកប្បិកាត់តាម) អារម្មណ៍មួយ ដែលតថាគតហៅថា អនិយត។

[១២១] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា ចុល្លច្ច័យ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ ភិក្ខុណាសំដែង (អារម្មណ៍) ក្នុងទី ជិតភិក្ខុមួយរូប ឬភិក្ខុណាទទួលអារម្មណ៍នោះ ទោស (របស់ភិក្ខុអ្នកទទួល) មិនមែនមានដូចជាភិក្ខុអ្នកសំដែងនោះឡើយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ ទើបតថាគតហៅថា ចុល្លច្ច័យ។

[១២២] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា និស្សគ្គិយៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ ភិក្ខុលះបង់ (វត្តណាមួយ) ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ឬកណ្តាលគណៈ ពុំនោះសោត ចំពោះបុគ្គលមួយរូប ក្នុងទីជាមួយគ្នា រួចហើយទើបសំដែងអាបត្តិចេញ ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា និស្សគ្គិយៈ។

[១២៣] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា បាចិគ្គិយៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ សិក្ខាបទណា ញ៉ាំងកុសលធម៌ ឲ្យធ្លាក់ចុះ ប្រទូស្តចំពោះអរិយមគ្គ ជាហេតុធ្វើចិត្តឲ្យរង្វេង ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា បាចិគ្គិយៈ។

[១២៤] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា បាដិទេសនីយៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ ភិក្ខុមិនមែនជាញាតិ ទទួលភោជនខ្លួនឯង (អំពីដៃភិក្ខុនី) ដែលរកបានដោយកម្រ ហើយបរិភោគ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ការយ្ហៈ (បាដិទេសនីយៈ)។ ភិក្ខុកំពុង ឆាន់ក្នុងទីដែលគេនិមន្ត បើមានភិក្ខុនីបង្គាប់គេ ឲ្យចាត់ចែង (ភោជន) តាមសេចក្តីពេញចិត្ត (ខ្លួន) ក្នុងទីនោះ ហើយភិក្ខុមិនហាមឃាត់ ចេះតែ ឆាន់ក្នុងទីនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ការយ្ហៈ។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺ ទៅកាន់ត្រកូល ដែលមានចិត្តស្មោះ តែមានភោគៈតិច ដែលគេមិនមាន សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ហើយបរិភោគក្នុងផ្ទះ នៃត្រកូលនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ការយ្ហៈ។ បើភិក្ខុ (មិនមានជម្ងឺ) នៅក្នុងព្រៃ ដែល ប្រកបដោយរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យ (ទទួលខាននីយភោជនីយាហារ) ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ហើយបរិភោគក្នុងទីនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ការយ្ហៈ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ទៅសូមវត្ត ដែលពួកជនដទៃ តែងរាប់អានថា ជារបស់អញ ទោះជាទឹកដោះថ្នាំក្តី ប្រេងក្តី ទឹក ឃ្នុំក្តី ទឹកអំពៅក្តី ត្រីសាច់ក្តី ទឹកដោះស្រស់ ឬទឹកដោះជូរក្តី ដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុនី (នោះ) ដល់ហើយនូវសេចក្តីតិះដៀល ក្នុងសាសនាព្រះសុគត គឺ ត្រូវបាដិទេសនីយៈ។

[១២៥] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា ទុក្ខដ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ អំពើអាក្រក់ណា ទោះខុសក្តី ធ្លាក់ ឆ្គងក្តី ភ្លាំងភ្លាត់ក្តី មនុស្សធ្វើអំពើបាបណាមួយ ទោះក្នុងទីចំពោះមុខក្តី ក្នុងទីកំបាំងមុខក្តី អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែងហៅថា អំពើអាក្រក់ ព្រោះ ហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ទុក្ខដ។

[១២៦] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា ទុក្ខសិត ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ បទណា ដែលបុគ្គលពោល អាក្រក់ក្តី ភ្លាំងភ្លាត់ក្តី សៅហ្មងក្តី អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែងតិះដៀលនូវបទ (ទាំងនោះ) ណាមួយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ទុក្ខសិត។

[១២៧] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា សេក្ខិយៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ។ ការប្រព្រឹត្តជាដើមអាទិនុ៎ះក្តី សេចក្តីសង្គមប្រយ័ត្នមុខមាត់ក្តី រមែងជារបស់បុគ្គល ដែលសិក្សាហើយ ដែលកំពុងសិក្សា កំពុងប្រព្រឹត្តតាមលំអានផ្លូវត្រង់ តែការសិក្សាប្រាកដ ដូច្នោះ មិនមាន ព្រោះហេតុនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា សេក្ខិយៈ។ ភិក្ខុដែលបិទបាំង (មូលាបត្តិ) ទុក នឹងត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិថ្មីទៀត ភិក្ខុ ដែលបើក (ប្រាប់មូលាបត្តិ) នឹងមិនត្រូវអាបត្តិថ្មីទៀតឡើយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ គួរបើកនូវមូលាបត្តិ ដែលខ្លួនបិទបាំងទុក ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបបាន មិនត្រូវអាបត្តិថ្មីនោះទៀត។ ព្រៃជាដំណើររបស់ពួកម្រឹក អាកាស ជាដំណើររបស់ពួកបក្សី សេចក្តីវិនាស ជាដំណើររបស់សង្គតធម៌ទាំងឡាយ ព្រះនិព្វាន ជាដំណើររបស់ព្រះអរហន្ត។

ចប់ គាថាសង្គណិកៈ (គាថាស្លូកឆ្លាស់គ្នា)។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃគាថាសង្គណិកៈនោះ ដូច្នោះ

[១២៨]

សំដែងអំពីសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរទាំងប្រាំពីរ១ សំដែងអំពីវិបត្តិយ៉ាង របស់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី១ សំដែងអំពី សិក្ខាបទជាសាធារណៈ និងអសាធារណៈ របស់ពួកភិក្ខុ និងភិក្ខុនី១ គាថាសង្គណិកៈ (គាថាស្លូកឆ្លាស់គ្នា) នេះ លោកសំដែង ដើម្បី អនុគ្រោះដល់ព្រះសាសនា។

អធិករណភោទ

CS [vin.pv.08](#) | ភាគ ទី១៣

(អធិករណភោទ)

(ឧក្កោជនភោទិ ទី១)

CS [vin.pv.08.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. ឧក្កោជនភោទិ)

[១២៩] អធិករណមាន៤យ៉ាង គឺវិវាទធិករណ១ អនុវាទធិករណ១ អាបត្តាធិករណ១ កិច្ចាធិករណ១។ នេះហៅថា អធិករណ៤យ៉ាង។ អធិករណ១ទាំង៤យ៉ាងនេះ មានការសើវី គឺហាមឃាត់ប៉ុន្មានយ៉ាង។ អធិករណ១ទាំង៤យ៉ាងនេះ មានការសើវី១០យ៉ាង គឺវិវាទធិករណ១ មានការ

សើរើយ៉ាង អនុវាទាធិករណ៍ មានការសើរើយ៉ាង អាបត្តាធិករណ៍ មានការសើរើយ៉ាង កិច្ចាធិករណ៍ មានការសើរើតែ១។ អធិករណ៍ ទាំង៤យ៉ាងនេះ មានការសើរើទាំង១០នេះឯង។ កាលបើសើរើវិវាទាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសម្រេចប៉ុន្មាន កាលបើសើរើអនុវាទាធិករណ៍ តែងសើរើ នូវសម្រេចប៉ុន្មាន កាលបើសើរើអាបត្តាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសម្រេចប៉ុន្មាន កាលបើសើរើកិច្ចាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសម្រេចប៉ុន្មាន។ កាលបើសើរើ វិវាទាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសម្រេច២យ៉ាង កាលបើសើរើអនុវាទាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសម្រេច៤យ៉ាង កាលបើសើរើអាបត្តាធិករណ៍ តែងសើរើនូវ សម្រេច៣យ៉ាង កាលបើសើរើកិច្ចាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសម្រេច១យ៉ាង។

[១៣០] ការសើរើមានប៉ុន្មាន ភិក្ខុបាននូវការសើរើ ដោយអាការប៉ុន្មាន បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបសើរើអធិករណ៍បាន បុគ្គល ប៉ុន្មានពួក កាលសើរើអធិករណ៍ទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង)។ ការសើរើមាន១២យ៉ាង ភិក្ខុបាននូវការសើរើ ដោយអាការ១០យ៉ាង បុគ្គលដែល ប្រកបដោយអង្គ៤ ទើបសើរើនូវអធិករណ៍បាន បុគ្គល៤ពួក កាលបើសើរើអធិករណ៍ទៅហើយ តែងត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯងវិញ)។ ការសើរើ ទាំង១២នោះ ដូចម្តេចខ្លះ។ ការសើរើទាំង១២នោះ គឺកម្មដែលសង្ឃមិនទាន់ធ្វើ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើមិនត្រឹមត្រូវ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាថ្មី ទៀត១ កម្មដែលសង្ឃមិនទាន់សម្រេច១ កម្មដែលសង្ឃសម្រេចហើយមិនត្រឹមត្រូវ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវសម្រេចជាថ្មីទៀត១ កម្មដែលសង្ឃមិន ទាន់វិនិច្ឆ័យ១ កម្មដែលសង្ឃវិនិច្ឆ័យហើយ មិនត្រឹមត្រូវ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យជាថ្មីទៀត១ កម្មដែលសង្ឃមិនទាន់បានរម្ងាប់១ កម្មដែល សង្ឃរម្ងាប់ហើយមិនត្រឹមត្រូវ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត³¹ ។ ភិក្ខុបាននូវការសើរើ ដោយអាការ១០ (នោះ) ដូចម្តេចខ្លះ។ ភិក្ខុសើរើ នូវអធិករណ៍ ដែលកើតក្នុងទីនោះ១ សើរើនូវអធិករណ៍ ដែលកើតក្នុងទីនោះ ហើយរម្ងាប់ទៅវិញ១ សើរើនូវអធិករណ៍ ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ១ សើរើនូវអធិករណ៍ ដែលស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ១ សើរើនូវអធិករណ៍ ដែលដល់ហើយក្នុងទីនោះ១ សើរើនូវអធិករណ៍ ដែលដល់ ក្នុងទីនោះ ហើយស្ងប់រម្ងាប់១ សើរើនូវសតិវិនិច្ឆ័យ១ សើរើនូវអម្បិទ្ធុវិនិច្ឆ័យ១ សើរើនូវតស្សបាបិយសិកា១ សើរើនូវតិណ្ហរត្តារកៈ១។ ភិក្ខុបាននូវការ សើរើដោយអាការ១០យ៉ាងនេះឯង។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ទើបសើរើនូវអធិករណ៍។ បុគ្គលលុះឆន្ទាគតិ១ ទើបសើរើនូវ អធិករណ៍ លុះទោសាគតិ១។ បេ។ លុះមោហាគតិ១ លុះភយាគតិ១ ទើបសើរើនូវអធិករណ៍។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ៤ប្រការនេះឯង ទើប សើរើនូវអធិករណ៍។ បុគ្គល៤ពួក ដូចម្តេចខ្លះ កាលបើសើរើនូវអធិករណ៍ តែងត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯងវិញ)។ បុគ្គលទើបនឹងបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃ នោះ សើរើ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ១ បុគ្គលដែលទើបមកថ្មី សើរើ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ១ បុគ្គលជាអ្នកធ្វើការ (រម្ងាប់អធិករណ៍នោះ)។ សើរើ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ១ បុគ្គលអ្នកឲ្យឆន្ទៈ សើរើ ត្រូវខក្តោជនកបាចិត្តិយៈ១។ បុគ្គលទាំង៤ពួកនេះ កាលបើសើរើអធិករណ៍ តែងត្រូវ អាបត្តិ (ខ្លួនឯងវិញ)។

(អធិករណនិទានាទិ ទី២)

CS [vin.pv.08.02](#) | ភាគ ទី១៣

(២. អធិករណនិទានាទិ)

[១៣១] វិវាទាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជា សមុដ្ឋាន។ អនុវាទាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វី ជាសមុដ្ឋាន។ អាបត្តាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មាន អ្វីជាសមុដ្ឋាន។ កិច្ចាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វី ជាសមុដ្ឋាន។ វិវាទាធិករណ៍ មានសេចក្តីទាស់ទែង ជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានសេចក្តីទាស់ទែង ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានសេចក្តីទាស់ទែង ជាកំណើត មានសេចក្តីទាស់ទែងជាដែន មានសេចក្តីទាស់ទែងជាអង្គ មានសេចក្តីទាស់ទែងជាសមុដ្ឋាន។ អនុវាទាធិករណ៍ មានការចោទជា ក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានការចោទ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានការចោទ ជាកំណើត មានការចោទជាដែន មានការចោទជាអង្គ មានការចោទជា សមុដ្ឋាន។ អាបត្តាធិករណ៍ មានអាបត្តិ ជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអាបត្តិ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអាបត្តិជាកំណើត មានអាបត្តិ ជាដែន មានអាបត្តិ ជាអង្គ មានអាបត្តិ ជាសមុដ្ឋាន។ កិច្ចាធិករណ៍ មានកិច្ច ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ ជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានកិច្ច ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ ជា ហេតុឲ្យកើតឡើង មានកិច្ច ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ ជាកំណើត មានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាដែន មានកិច្ច ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាអង្គ មានកិច្ចដែលសង្ឃ ត្រូវធ្វើជាសមុដ្ឋាន។ វិវាទាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន។ អនុវាទាធិករណ៍។ បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជា កំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន។ វិវាទាធិករណ៍ មានហេតុជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុជាកំណើត មានហេតុជាដែន មានហេតុជាអង្គ មានហេតុជាសមុដ្ឋាន។ អនុវាទាធិករណ៍។ បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មាន ហេតុជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុជាកំណើត មានហេតុជាដែន មានហេតុជាអង្គ មានហេតុជាសមុដ្ឋាន។ វិវាទាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន។ អនុវាទាធិករណ៍។ បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វី ជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន។ វិវាទាធិករណ៍ មានបច្ច័យ ជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានបច្ច័យ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យ ជា កំណើត មានបច្ច័យជាដែន មានបច្ច័យជាអង្គ មានបច្ច័យជាសមុដ្ឋាន។ អនុវាទាធិករណ៍។ បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មានបច្ច័យ ជា ក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានបច្ច័យ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យ ជាកំណើត មានបច្ច័យជាដែន មានបច្ច័យជាអង្គ មានបច្ច័យជាសមុដ្ឋាន។

(អធិករណមូលាទិ ទី៣)

CS [vin.pv.08.03](#) | ភាគ ទី១៣

(៣. អធិករណមូលាទិ)

[១៣៦] កិច្ចាធិករណ៍ ជាអាបត្តិ ឬជាអនាបត្តិ។ កិច្ចាធិករណ៍ មិនមែនជាអាបត្តិទេ។ ចុះភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ មានដែរឬ ទេ។ បើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ ក៏មានដែរ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មានយ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍។ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ត្រូវ អាបត្តិ៥យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ គឺភិក្ខុនី ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចប់ជា គំរប់រាងដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (កម្មនោះចេញ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈដែលចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ក្នុងខណៈដែលចប់ កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិបាណជិក ក្នុងខណៈដែលចប់កម្មវាចាស្រេច ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់រាងដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (កម្មនោះចេញ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់ទិដ្ឋិ អាក្រក់ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ ជាគំរប់រាងដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិ៥យ៉ាងនេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍។ បណ្តារបិទទាំង៤យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ រួមចូលនឹងវិបត្តិប៉ុន្មាន បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិណា បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ប៉ុន្មាន រម្ងាប់ក្នុងទិដ្ឋិដូចម្តេច រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន។ បណ្តារបិទទាំង៤យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ រួមចូលនឹងវិបត្តិ២យ៉ាង គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ រួមចូលនឹងអាបត្តិធិករណ៍ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង៧ អាបត្តិទាំងនោះ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ៥គឺ កងនៃអាបត្តិបាណជិក ក៏ មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ក៏មាន កងនៃអាបត្តិចុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ អាបត្តិទាំង៦យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា ចិត្ត អាបត្តិណា ជាអនរសេសាបត្តិ អាបត្តិនោះមិនរម្ងាប់ ដោយអធិករណ៍ណាទេ មិនរម្ងាប់ក្នុងទិណាមួយទេ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈណាទេ អាបត្តិណាជាគរុកាបត្តិ អាបត្តិនោះតែងរម្ងាប់ដោយ អធិករណ៍១ គឺកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ក្នុងទិ១ គឺក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ រម្ងាប់ដោយសមថៈ២គឺ សមុខារីនីយ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ អាបត្តិ ទាំងឡាយណា ជាលហុកាបត្តិ អាបត្តិទាំងឡាយនោះ តែងរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍១គឺ កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ក្នុងទិទាំង៣គឺ កណ្តាលជំនុំសង្ឃ១ កណ្តាលគណៈ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល១ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣យ៉ាងគឺ សមុខារីនីយ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សមុខារីនីយ និងតិណ វត្តារកៈ ក៏មានខ្លះ។

(អធិករណ៍ប្បាយៈ នី៥)

CS [vin.pv.08.05](#) | ភាគ ទី១៣

(៥. អធិករណ៍ប្បាយ)

[១៣៧] វិវាទាធិករណ៍ ទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ ទៅជាអាបត្តិធិករណ៍ ទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ មានដែរឬទេ។ វិវាទាធិករណ៍ មិនទៅជា អនុវាទាធិករណ៍ទេ មិនទៅជាអាបត្តិធិករណ៍ទេ មិនទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ទេ។ ប៉ុន្តែអនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តិធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ មានឡើង ព្រោះបច្ច័យនៃវិវាទាធិករណ៍។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច។ (មានសេចក្តីអធិប្បាយថា) ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ជជែកគ្នាថា សភាវៈ នេះជាធម៌ក្តី ថាសភាវៈនេះ មិនមែនជាធម៌ក្តី។ បេ។ ថាទុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី ថាអនុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ខុស សេចក្តី ជជែក ការនិយាយបែកផ្សេងពីគ្នា ការនិយាយផ្តេសផ្តាស ការនិយាយដើម្បីឲ្យគេព្រួយចិត្ត សេចក្តីប្រកែកប្រណាំងណា ក្នុងសភាវៈទាំងនោះ នេះ ដែលព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅថា វិវាទាធិករណ៍។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍។ កាលដែលសង្ឃជជែកគ្នា ទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលដែលសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តិធិករណ៍។ សង្ឃធ្វើកម្ម ព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍។ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តិធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ កើតមាន ព្រោះតែបច្ច័យនៃវិវាទាធិករណ៍ ដូចបានអធិប្បាយមកនេះ។

[១៣៨] អនុវាទាធិករណ៍ ទៅជាអាបត្តិធិករណ៍ ទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ ទៅជាវិវាទាធិករណ៍ មានដែរឬទេ។ អនុវាទាធិករណ៍ មិនទៅជា អាបត្តិធិករណ៍ មិនទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ មិនទៅជាវិវាទាធិករណ៍ទេ។ ប៉ុន្តែអាបត្តិធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និងវិវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះ បច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច។ (មានសេចក្តីអធិប្បាយថា) ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយ សីលវិបត្តិ³²) ដោយអាចារវិបត្តិ³³) ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ³⁴) ដោយអាជីវិបត្តិ³⁵) ការចោទ សេចក្តីប្រកាន់ ការពោលជជែក ការពោលគរា ការ ពោលបង្កាត់ ការខំពោលបង្កូច ការបន្ថែមកម្លាំងណា ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ នេះដែលព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍។ កាលដែលជជែកទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលដែលចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តិធិករណ៍។ សង្ឃធ្វើកម្ម ព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍។ អាបត្តិធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និងវិវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះបច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍ ដូចបានអធិប្បាយមកនេះឯង។

[១៣៩] អាបត្តិធិករណ៍ ទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ ទៅជាវិវាទាធិករណ៍ ទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ មានដែរឬទេ។ អាបត្តិធិករណ៍ មិនទៅជា កិច្ចាធិករណ៍ មិនទៅជាវិវាទាធិករណ៍ មិនទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ទេ។ ប៉ុន្តែកិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះតែបច្ច័យនៃអាបត្តិធិករណ៍។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច។ (មានសេចក្តីអធិប្បាយថា) កងនៃអាបត្តិទាំង៥ ក៏ហៅថា អាបត្តិធិករណ៍ កងនៃអាបត្តិទាំង៧ ក៏ហៅថា អាបត្តិធិករណ៍ នេះដែលព្រះសាស្តា ត្រាស់ហៅថា អាបត្តិធិករណ៍។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះអាបត្តិធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍។ កាលដែលជជែកទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលដែលចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តិធិករណ៍។ សង្ឃ ធ្វើកម្ម ព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍។ កិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះបច្ច័យនៃអាបត្តិធិករណ៍ ដូចបានអធិប្បាយមកយ៉ាងនេះ។

[១៤០] កិច្ចាធិករណ៍ ទៅជាវិវាទាធិករណ៍ ទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ ទៅជាអាបត្តិធិករណ៍ មានដែរឬទេ។ កិច្ចាធិករណ៍ មិនទៅជា វិវាទាធិករណ៍ មិនទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ មិនទៅជាអាបត្តិធិករណ៍ទេ។ ប៉ុន្តែវិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តិធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះតែបច្ច័យនៃអាបត្តិធិករណ៍។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច។ (មានសេចក្តីអធិប្បាយថា) កិច្ចរបស់សង្ឃ ឬកម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើណា គឺ

អបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១ ញត្តិទុតិយកម្ម១ ញត្តិចតុត្តកម្ម១ នេះដែលព្រះសាស្តា ត្រាស់ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍។ សង្ឃជ័ជែកគ្នា ព្រោះ កិច្ចាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍។ កាលដែលជ័ជែកទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍។ កាលដែលចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍។ សង្ឃធ្វើកម្ម ព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍។ វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះ បច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ ដូចបានអធិប្បាយមកយ៉ាងនេះ។

(បុច្ឆារាវៈ ទី៦)

CS [vin.pv.08.06](#) | ភាគ ទី១៣

(៦. បុច្ឆារាវោ)

[១៤១] សតិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សតិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ ដែរ។ អម្ពុទ្ធវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា អម្ពុទ្ធវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ។ បដិញ្ញាតករណ៍ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា បដិញ្ញាតករណ៍ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ ដែរ។ យេភុយ្យសិកា (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា យេភុយ្យសិកា (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ ដែរ។ តស្សបាបិយសិកា (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា តស្សបាបិយសិកា (ក៏មាន) ក្នុង ទីនោះដែរ។ តិណវត្តារកៈ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា តិណវត្តារកៈ (ក៏មាន) ក្នុង ទីនោះដែរ។

(វិស្សជ្ជនារាវៈ ទី៧)

CS [vin.pv.08.07](#) | ភាគ ទី១៣

(៧. វិស្សជ្ជនារាវោ)

[១៤២] ក្នុងសម័យណា អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាធិវិន័យ និងសតិវិន័យ សតិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សតិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ អម្ពុទ្ធវិន័យ មិនមានក្នុងទីនោះទេ បដិញ្ញាតករណ៍ មិនមានក្នុងទីនោះទេ យេភុយ្យសិកា មិនមានក្នុងទីនោះទេ តស្សបាបិយសិកា មិនមានក្នុងទីនោះទេ តិណវត្តារកៈ មិនមានក្នុងទីនោះទេ។ សម័យណា អធិករណ៍រម្ងាប់ ដោយសម្មាធិវិន័យ និងអម្ពុទ្ធវិន័យ។ ដោយសម្មាធិវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍។ ដោយសម្មាធិវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា។ ដោយ សម្មាធិវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា។ ដោយសម្មាធិវិន័យ និងតិណវត្តារកៈ តិណវត្តារកៈ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មាធិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុង ទីនោះ សម្មាធិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា តិណវត្តារកៈ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ សតិវិន័យ មិនមានក្នុងទីនោះទេ អម្ពុទ្ធវិន័យ មិនមានក្នុងទីនោះទេ បដិញ្ញាតករណ៍ មិនមានក្នុងទីនោះទេ យេភុយ្យសិកា មិនមានក្នុងទីនោះទេ តស្សបាបិយសិកា មិនមានក្នុងទីនោះទេ។

(សំសដ្ឋារាវៈ ទី៨)

CS [vin.pv.08.08](#) | ភាគ ទី១៣

(៨. សំសដ្ឋារាវោ)

[១៤៣] សួរថា សម្មាធិវិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះលាយច្រឡំគ្នា ឬមិនច្រឡំគ្នាទេ មួយទៀត លោកចែករំលែកធម៌ទាំងឡាយនេះ ហើយបញ្ញត្តិឲ្យផ្សេងពីគ្នាបានឬទេ។ សម្មាធិវិន័យ និងអម្ពុទ្ធវិន័យ។ សម្មាធិវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍ សម្មាធិវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា សម្មាធិវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មាធិវិន័យ និងតិណវត្តារកៈ ធម៌ទាំងនេះ លាយច្រឡំគ្នា ឬមិនលាយច្រឡំគ្នាទេ មួយទៀត លោក ចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តិឲ្យផ្សេងគ្នាបានឬទេ។ ឆ្លើយថា សម្មាធិវិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះ លាយច្រឡំគ្នា មិនមែនផ្សេងគ្នាទេ មួយទៀត លោកមិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តិឲ្យផ្សេងពីគ្នាទេ។ សម្មាធិវិន័យ និងអម្ពុទ្ធវិន័យ។ សម្មាធិវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណ៍ សម្មាធិវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា សម្មាធិវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មាធិវិន័យ និងតិណវត្តារកៈ ធម៌ទាំងនេះ លាយ ច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយច្រឡំគ្នាទេ មួយទៀត លោកមិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តិឲ្យផ្សេងពីគ្នាទេ។

(សត្តសមថនិទាន ទី៩)

CS [vin.pv.08.09](#) | ភាគ ទី១៣

(៩. សត្តសមថនិទានំ)

[១៤៤] សម្មាធិវិន័យ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជា សម្ពុដ្ឋាន។ សតិវិន័យ។ អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណ៍ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្តារកៈ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសម្ពុដ្ឋាន។ សម្មាធិវិន័យ មាននិទានជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យ នូវផល មាននិទានជាហេតុឲ្យកើតឡើង មាននិទានជាកំណើត មាននិទានជាដែន មាននិទានជាអង្គ មាននិទានជាសម្ពុដ្ឋាន។ សតិវិន័យ។ អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណ៍ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្តារកៈ មាននិទានជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មាននិទានជាហេតុឲ្យ កើតឡើង មាននិទានជាកំណើត មាននិទានជាដែន មាននិទានជាអង្គ មាននិទានជាសម្ពុដ្ឋាន។ សម្មាធិវិន័យ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល

មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសម្ព័ន្ធ។ សតិវិន័យ។ បេ។ អម្ពន្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្តារកៈ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វី ជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសម្ព័ន្ធ។ សម្មាខារិន័យ មានហេតុជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុជា កំណើត មានហេតុជាដែន មានហេតុជាអង្គ មានហេតុជាសម្ព័ន្ធ។ សតិវិន័យ។ បេ។ អម្ពន្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយ សិកា និងតិណវត្តារកៈ មានហេតុជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុជាកំណើត មានហេតុជាដែន មានហេតុជា អង្គ មានហេតុជាសម្ព័ន្ធ។ សម្មាខារិន័យ មានអ្វីជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វី ជាអង្គ មានអ្វីជាសម្ព័ន្ធ។ សតិវិន័យ។ បេ។ អម្ពន្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្តារកៈ មានអ្វីជាក្រឿង ប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសម្ព័ន្ធ។ សម្មាខារិន័យ មានបច្ច័យជា ក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានបច្ច័យជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យជាកំណើត មានបច្ច័យជាដែន មានបច្ច័យជាអង្គ មានបច្ច័យ ជាសម្ព័ន្ធ។ សតិវិន័យ។ បេ។ អម្ពន្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្តារកៈ មានបច្ច័យ ជាក្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មាន បច្ច័យជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យជាកំណើត មានបច្ច័យជាដែន មានបច្ច័យជាអង្គ មានបច្ច័យជាសម្ព័ន្ធ។

[១៤៥] សមថៈទាំង៧ មានមូលប៉ុន្មាន មានសម្ព័ន្ធប៉ុន្មាន។ សមថៈទាំង៧ មានមូល២៦ មានសម្ព័ន្ធនាម១។ សមថៈ ទាំង៧ មាន មូល២៦ (នោះ) ដូចម្តេច។ សម្មាខារិន័យ មានមូល៤ គឺចំពោះមុខសង្ឃ១ ចំពោះមុខធម៌១ ចំពោះមុខវិន័យ១ ចំពោះមុខបុគ្គល១។ សតិវិន័យមាន មូល៤។ អម្ពន្ធវិន័យ មានមូល៤។ បដិញ្ញាតករណៈ មានមូល២ គឺបុគ្គលណាសំដែង១ សំដែងចំពោះបុគ្គលណា១។ យេភុយ្យសិកា មានមូល៤ តស្សបាបិយសិកា មានមូល៤។ តិណវត្តារកៈ មានមូល៤ គឺចំពោះមុខសង្ឃ១ ចំពោះមុខធម៌១ ចំពោះមុខវិន័យ១ ចំពោះមុខបុគ្គល១។ នេះជា មូល២៦ របស់សមថៈទាំង៧។ សមថៈទាំង³⁶ ៧ មានសម្ព័ន្ធនាម១ (នោះ) ដូចម្តេចខ្លះ។ ការធ្វើញត្តិ ការបញ្ឈប់ញត្តិ ការចូលទៅធ្វើដោយ ខ្លួនឯង ការបង្គាប់ឲ្យគេចូលទៅធ្វើ ការទទួលបង្គាប់ ការមិនហាមឃាត់នូវសង្ឃកម្ម គឺសតិវិន័យ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺអម្ពន្ធវិន័យ។ បេ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺបដិញ្ញាតករណៈ។ បេ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺយេភុយ្យសិកា។ បេ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺតស្សបាបិយសិកា។ បេ។ ការធ្វើញត្តិ ការបញ្ឈប់ញត្តិ ការចូលទៅធ្វើ ដោយខ្លួនឯង ការបង្គាប់ឲ្យគេចូលទៅធ្វើ ការទទួលបង្គាប់ ការមិនហាមឃាត់នូវសង្ឃកម្ម គឺតិណវត្តារកៈ។ នេះជាសម្ព័ន្ធនាម១ របស់សមថៈ៧។

(សត្តសមថនានត្ថាទិ ទី១០)

CS [vin.pv.08.10](#) | [ភាគ ទី១០](#)

(១០. សត្តសមថនានត្ថាទិ)

[១៤៦] សម្មាខារិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះ មានអត្ថផ្សេងៗគ្នា មានព្យញ្ជនៈផ្សេងៗគ្នា ឬក៏មានអត្ថជាមួយគ្នា ផ្សេងគ្នាតែព្យញ្ជនៈ ប៉ុណ្ណោះទេ។ សម្មាខារិន័យ និងអម្ពន្ធវិន័យ។ បេ។ សម្មាខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ សម្មាខារិន័យ និងយេភុយ្យសិកា សម្មាខារិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មាខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈ ធម៌ទាំងនេះ មានអត្ថផ្សេងៗគ្នា មានព្យញ្ជនៈផ្សេងៗគ្នា ឬក៏មានអត្ថជាមួយគ្នា ផ្សេងគ្នាតែ ព្យញ្ជនៈប៉ុណ្ណោះទេ។ សម្មាខារិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះ មានអត្ថក៏ផ្សេងៗគ្នា មានព្យញ្ជនៈក៏ផ្សេងៗគ្នាដែរ។ សម្មាខារិន័យ និងអម្ពន្ធវិន័យ។ បេ។ សម្មាខារិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ សម្មាខារិន័យ និងយេភុយ្យសិកា សម្មាខារិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មាខារិន័យ និងតិណវត្តារកៈ ធម៌ទាំងនេះ មានអត្ថផ្សេងៗគ្នា មានព្យញ្ជនៈក៏ផ្សេងៗគ្នាដែរ។

[១៤៧] វិវាទ ចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ វិវាទ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍ មិនចាត់ជាវិវាទ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាវិវាទផង វិវាទ ចាត់ជា វិវាទាធិករណ៍ក៏មាន វិវាទ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍ មិនចាត់ជាវិវាទក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង វិវាទផងក៏មាន។ បណ្តាធម៌ទាំង នោះ វិវាទដូចម្តេច ដែលចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ជជែកគ្នា ថាសភាវៈនេះ ជាធម៌ក្តី មិនមែនជាធម៌ក្តី។ បេ។ ជាទុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី ជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ខុស សេចក្តីជជែក ការនិយាយបែកផ្សេងពីគ្នា ការនិយាយ ផ្តេសផ្តាស ការនិយាយដើម្បីឲ្យគេព្រួយចិត្ត សេចក្តីប្រកែកប្រណាំងណា ក្នុងសភាវៈទាំងនោះ វិវាទនេះ ចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍។ បណ្តាធម៌ទាំង នោះ វិវាទដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍។ មាតាទាស់ទែងនឹងបុត្តក្តី បុត្តទាស់ទែងនឹងមាតាក្តី បិតាទាស់ទែងនឹងបុត្តក្តី បុត្តទាស់ទែងនឹង បិតាក្តី បងប្អូនប្រុសទាស់ទែងនឹងបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រីទាស់ទែងនឹងបងប្អូនប្រុសក្តី សំឡាញ់ ទាស់ទែងនឹងសំឡាញ់ផងគ្នាក្តី វិវាទនេះ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាវិវាទ។ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាវិវាទទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលចាត់ជា អធិករណ៍ផង ជាវិវាទផង។ វិវាទាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាវិវាទផង។

[១៤៨] ការចោទ ចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ ការចោទ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍ មិនចាត់ជាការចោទ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជា ការចោទផង ការចោទ ចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ក៏មាន ការចោទ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍ មិនចាត់ជាការចោទក៏មាន ចាត់ជា អធិករណ៍ផង ជាការចោទផងក៏មាន។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ ការចោទដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារិវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទ សេចក្តីប្រកាន់ ការពោលជជែក ការពោល តវ៉ា ការពោលបង្កាច់ ការខំពោលបង្កាច់ ការបន្ថែមកម្លាំងណា ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ ការចោទនេះ ចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ ការចោទដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍។ មាតាចោទបុត្តក្តី បុត្តចោទមាតាក្តី បិតាចោទបុត្តក្តី បុត្តចោទបិតាក្តី បងប្អូនប្រុសចោទបងប្អូន ស្រីផងគ្នាក្តី បងប្អូនស្រីចោទបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រីចោទបងប្អូនប្រុសក្តី សំឡាញ់ចោទសំឡាញ់ផងគ្នាក្តី ការចោទនេះ មិនចាត់ជា អធិករណ៍ទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាការចោទ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និងវិវាទាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាការចោទទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការចោទផង។ អនុវាទាធិករណ៍ ចាត់ជា អធិករណ៍ផង ជាការចោទផង។

[១៤៩] អាបត្តិ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ អាបត្តិ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍ មិនចាត់ជាអាបត្តិ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង អាបត្តិ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន អាបត្តិ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍ មិនចាត់ជាអាបត្តិក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផងក៏មាន។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អាបត្តិដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ កងនៃអាបត្តិទាំង៥ ក៏ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ កងនៃអាបត្តិទាំង៧ ក៏ចាត់ជា អាបត្តាធិករណ៍ អាបត្តិទាំងនេះ ទើបចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អាបត្តិដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍។ សោតាបត្តិ និង សមាបត្តិ អាបត្តិ³⁷⁾ នេះ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអាបត្តិ។ កិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាអាបត្តិទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង។ អាបត្តាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង។

[១៥០] កិច្ច ចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ កិច្ច មិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍ មិនចាត់ជាកិច្ច ចាត់ជាកិច្ចផង ជាអធិករណ៍ផង កិច្ច ចាត់ជា កិច្ចាធិករណ៍ក៏មាន កិច្ច មិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍ មិនចាត់ជាកិច្ចក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផងក៏មាន។ បណ្តាធម៌ទាំង នោះ កិច្ចដូចម្តេច ដែលចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍។ កិច្ចរបស់សង្ឃ ឬកម្មវិធីសង្ឃត្រូវធ្វើណា គឺអបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កិច្ចនេះ ទើបចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍បាន។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ កិច្ចដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍។ កិច្ចដែលអនុវាសិក ត្រូវ ធ្វើដល់អាចារ្យ កិច្ចដែលសន្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ័ កិច្ចដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុដែលមានឧបជ្ឈាយ័ស្មើគ្នា កិច្ចដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុ ដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា កិច្ចនេះ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាកិច្ច។ វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាកិច្ចទេ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ កិច្ចដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផង។ កិច្ចាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផង។

ចប់ អធិករណ៍ភេទ។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃអធិករណ៍ភេទនោះដូច្នោះ

[១៥១]

និយាយអំពីការសើវើអធិករណ៍ ភិក្ខុបាននូវការសើវើដោយអាការៈ១០យ៉ាង បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៤ ទើបសើវើ អធិករណ៍បាន ១ និទាន ហេតុ បច្ច័យ មូល និងសមុជ្ជាន (នៃអធិករណ៍) ១ អធិករណ៍ដែលចាត់ជាអាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ សមថៈ ទាំង៧ មានសតិវិន័យជាដើម កើតក្នុងទីណា ១ សមថៈទាំង៧ មានសមុខារិន័យជាដើម លាយច្រឡំគ្នា ឬមិនច្រឡំគ្នា ១ និទាន ហេតុ បច្ច័យ មូល និងសមុជ្ជាន (នៃសមថៈទាំង៧ប្រការ) ១ សមថៈទាំង៧ប្រការ មានអត្ថ និងព្យញ្ជនៈ (ផ្សេងៗគ្នា) ១ ធម៌ ទាំងឡាយ មានវិវាទជាដើម ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ និងមិនចាត់ជាអធិករណ៍ ១ នេះជាឧទ្ទាន ក្នុងអធិករណ៍ភេទ។

តាថាសង្គណិកៈ ជាតំណាមក

CS [vin.pv.09](#) | ភាគ ទី១៣

(អបរតាថាសង្គណិកំ)

ចោទនាទិបុត្តាវិស្សជ្ជនៈ

CS [vin.pv.09.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. ចោទនាទិបុត្តាវិស្សជ្ជនា)³⁸⁾

[១៥២] សួរថា ការចោទដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ការរំលឹកទោស ដើម្បីហេតុអ្វី ប្រជុំសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ម្យ៉ាងទៀត មតិកម្ម គឺការរៀនមន្ត ដើម្បីហេតុអ្វី។ ឆ្លើយថា ការចោទ ដើម្បីរំលឹកទោស ការរំលឹកទោសដើម្បីនឹងសង្កត់សង្កិន (បុគ្គលនោះ ឲ្យរាងចាល) ប្រជុំសង្ឃដើម្បីពិនិត្យរកនូវ ការវិនិច្ឆ័យ ឯមតិកម្ម គឺការរៀនមន្តផ្សេងៗគ្នា (ដើម្បីឲ្យចូលចិត្តនូវការកាត់សេចក្តី)។ បើលោកធ្វើជាវិន័យធរ ត្រូវកុំនិយាយរូសរាន់ពេក កុំ និយាយទាំងកំណាច កុំធ្វើសេចក្តីថ្លឹងថ្លាក់ចិត្តឲ្យកើតឡើង (ចំពោះអ្នកដែលត្រូវចោទ ឬអ្នកដែលចោទ) កុំនិយាយពាក្យសង្កត់សង្កិនឥត ប្រយោជន៍ ដោយរូសរាន់ ត្រូវលោកពិចារណានូវវត្ថុ ដែលគួរប្រព្រឹត្តតាម ជាអនុលោមរបស់សិក្ខាបទ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាអ្នកប្រោជ ផ្លៀវផ្លាស ទ្រង់ធ្វើ គឺបាននាំមកតំកល់ទុក ទ្រង់ពោលទុកមកដោយល្អ ក្នុងសុត្តៈ គឺឧភោតាវិរក្ខ ក្នុងវិន័យ គឺខន្ធកៈ ក្នុងអនុលោម គឺបរិវារៈ ក្នុងបញ្ញត្តិ គឺ វិន័យបិដកទាំងអស់ ក្នុងអនុលោមិកៈ គឺមហាបទេស៤ ហើយនិងបានញ៉ាំងគតិរបស់ខ្លួន ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរលោក មិនឲ្យវិនាសបាន។ លោក កាលស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ គប្បីប្រកបតាមធម្មជាតិ ដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍តាមកាលដ៏គួរ លោកកុំអាលជឿសំដី របស់អ្នក ជាប់ចោទ និងអ្នកចោទ ដោយរហ័សឡើយ។ (បើ) អ្នកចោទនិយាយថា លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកអ្នកជាប់ចោទ ប្រកែកថា ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិ ទេ (វិន័យធរ) កុំអាលលើកលែងបុគ្គលទាំង២ (នោះ) គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមដំណាចក្យដែលប្តេជ្ញា។ ពាក្យប្តេជ្ញា (ណា) ដែលវិន័យធរ ពោលចំពោះ ពួកបុគ្គលដែលមានសេចក្តីខ្មាស ពាក្យប្តេជ្ញានោះ មិនមានក្នុងពួកបុគ្គល ដែលឥតសេចក្តីខ្មាសទេ (ព្រោះថា) បុគ្គលដែលឥតសេចក្តីខ្មាស សូម្បី ពោលពាក្យច្រើនក្តី (វិន័យធរ) គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញា ដែលជាប់មកជាមួយនឹងវត្ថុប្រតិបត្តិរបស់បុគ្គលនោះ។

[១៥៣] សួរថា អលដ្ឋិបុគ្គល តើដូចម្តេច សេចក្តីប្តេជ្ញាមិនលុតលាស់ដល់បុគ្គលណា ខ្ញុំសួរចំពោះបុគ្គលនុ៎ះ ដូច្នោះថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អលដ្ឋិបុគ្គល។ ឆ្លើយថា បុគ្គលមានចិត្តក្លែង ត្រូវអាបត្តិ រួចបិទបាំងអាបត្តិទុកក្តី លុះតាមអំណាចអគតិក្តី បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អលដ្ឋិបុគ្គល។

[១៥៤] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះហៅថា អលដ្ឋិបុគ្គល ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា លដ្ឋិបុគ្គល។ ឆ្លើយថា បុគ្គលមិនក្លែងឲ្យត្រូវអាបត្តិ មិនបានបិទបាំងអាបត្តិ មិនលុះអំណាចអគតិ បុគ្គលយ៉ាងនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា លដ្ឋិបុគ្គល។

[១៥៥] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះហៅថា លដ្ឋិបុគ្គល ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទមិនត្រូវតាមធម៌។ ឆ្លើយថា បុគ្គលដែលចោទ ដោយមិនត្រូវតាមកាល១ ដោយពាក្យមិនពិត១ ដោយពាក្យទ្រគោះ១ ដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍១ ចោទដោយសេចក្តីស្អប់ មិនចោទដោយមេត្តាចិត្ត១ បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌។

[១៥៦] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទត្រូវតាមធម៌។ ឆ្លើយថា បុគ្គលដែលចោទ ត្រូវតាមកាល១ ដោយពាក្យពិត១ ដោយពាក្យផ្អែមល្អែម១ ដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍១ ចោទដោយមេត្តាចិត្ត មិនចោទដោយស្អប់១ បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទត្រូវតាមធម៌។

[១៥៧] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបុគ្គលពាល។ ឆ្លើយថា បុគ្គលមិនដឹងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង មិនយល់ដល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង មិនដឹងគន្លងពាក្យត្នា មិនយល់ដល់គន្លងពាក្យត្នា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបុគ្គលពាល។

[១៥៨] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបុគ្គលពាល ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបណ្ឌិត។ ឆ្លើយថា បុគ្គលដែលដឹងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង យល់ដល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ដឹងគន្លងពាក្យត្នា យល់ដល់គន្លងពាក្យត្នា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបណ្ឌិត។

[១៥៩] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបណ្ឌិត ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកហេតុដទៃទៀតនឹងអ្នកថា ដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា ការចោទ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលចោទដោយសីលវិបត្តិក្តី ពុំនោះសោត ដោយអាចារិវិបត្តិក្តី ទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ចោទដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទដោយសីលវិបត្តិជាដើមនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅថា ការចោទ។

ចប់ គាថាសង្គណិកៈ (គាថាស្លូកឆ្លាស់គ្នា) ជាតំណាមក។

ចោទនាកណ្តា

CS [vin.pv.10](#) | ភាគ ទី១៣

(ចោទនាកណ្តា)

(អនុវិជ្ជកអនុយោគៈ ទី១)

CS [vin.pv.10.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. អនុវិជ្ជកអនុយោគោ)

[១៦០] វិន័យធរ ត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះ ដោយហេតុណា លោកចោទភិក្ខុនោះ ព្រោះទោសអ្វី លោកចោទដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាចារិវិបត្តិ ឬចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំចោទដោយសីលវិបត្តិក្តី ខ្ញុំចោទដោយអាចារិវិបត្តិក្តី ខ្ញុំចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី។ ត្រូវវិន័យធរសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកមានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារិវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិ ដែរឬទេ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារិវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរ។ ត្រូវវិន័យធរ សួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះដូចម្តេចហៅថា សីលវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថា អាចារិវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បារាជិក៤ និងសង្ឃាទិសេស១៣នេះ ហៅថា សីលវិបត្តិ ថ្មល្អថ្មយ បាចិត្តិយៈ បាដិទេសនីយៈ ទុក្ខដ និងទុក្ខាសិត នេះហៅថា អាចារិវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តរាហិកាទិដ្ឋិ នេះហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ ត្រូវវិន័យធរ សួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះ ដោយហេតុណា លោកចោទដោយឃើញ ដោយឮ ឬក៏ចោទដោយរង្វៀសទេ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំចោទដោយឃើញក្តី ចោទដោយឮក្តី ចោទដោយរង្វៀសក្តី។ ត្រូវវិន័យធរ សួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះ ដោយឃើញហេតុណា លោកបានឃើញទោសដូចម្តេច លោកបានឃើញហេតុដូចម្តេច លោកបានឃើញពីកាលណា លោកបានឃើញក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបារាជិក លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវ

អាបត្តិចុល្ល័យ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លោកបានឃើញដែរឬ មួយទៀត លោកនៅក្នុងទីណា ភិក្ខុនេះនៅក្នុងទីណា ចំណែកខាងលោកកំពុងធ្វើអ្វី ឯភិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វី។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនបានចោទភិក្ខុនោះ ដោយការឃើញទេ ខ្ញុំចោទដោយគ្រាន់តែបានឮ។ ត្រូវវិន័យធរស្សភិក្ខុអ្នកចោទនោះ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះដោយបានឮ ដោយហេតុណា លោកបានឮដូចម្តេច លោកបានឮហេតុដូចម្តេច លោកបានឮក្នុងកាលណា លោកបានឮក្នុងទីណា លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុក្ខញ្ចសិត លោកបានឮពាក្យភិក្ខុ លោកបានឮពាក្យភិក្ខុនី លោកបានឮពាក្យសិក្ខាមាតា លោកបានឮពាក្យសាមណេរ លោកបានឮពាក្យសាមណេរី លោកបានឮពាក្យខបាសក លោកបានឮពាក្យខបាសិកា លោកបានឮពាក្យពួកស្តេច លោកបានឮពាក្យពួករាជមហាមាត្រ លោកបានឮពាក្យពួកតិរិយ លោកបានឮពាក្យសាវ័កតិរិយឬ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនបានចោទភិក្ខុនេះដោយបានឮទេ ខ្ញុំចោទដោយត្រឹមតែសេចក្តីរង្រៀម។ ត្រូវវិន័យធរស្សភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះ ដោយសេចក្តីរង្រៀមដោយហេតុណា លោករង្រៀមដូចម្តេច លោករង្រៀមអំពីហេតុអ្វី លោករង្រៀមក្នុងកាលណា លោករង្រៀមក្នុងទីណា លោករង្រៀមថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ លោករង្រៀមថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិចុល្ល័យ លោករង្រៀមថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ លោករង្រៀមថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ លោករង្រៀមថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លោករង្រៀមថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុក្ខញ្ចសិត លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យភិក្ខុ លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យភិក្ខុនី លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យសិក្ខាមាតា លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យសាមណេរ លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យសាមណេរី លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យខបាសក លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យខបាសិកា លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យពួកស្តេច លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យពួករាជមហាមាត្រ លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យពួកតិរិយ លោករង្រៀម ព្រោះពាក្យពួកសាវ័កតិរិយ។

[១៦១] ហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញ សមតាមហេតុដែលឃើញមែន វិន័យធរស្សប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញ តាមហេតុដែលបានឃើញ (បើ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ដែលអ្នកចោទបានឃើញនោះទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីរង្រៀមមិនបរិសុទ្ធ គឺរង្រៀមដោយមិនមានមូល វិន័យធរ គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យឬជ្រាប របស់ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើខបាសថជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានឮ សមតាមហេតុ ដែលបានឮមែន វិន័យធរស្សប្រៀបធៀបនូវហេតុ ដែលអ្នកចោទបានឮ តាមហេតុដែលបានឮ (បើ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ដែលអ្នកចោទបានឮទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីរង្រៀមមិនបរិសុទ្ធ វិន័យធរ គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យឬជ្រាប របស់ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើខបាសថជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់ សមតាមហេតុ ដែលបានប៉ះពាល់មែន វិន័យធរស្សប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលបានប៉ះពាល់ តាមហេតុដែលបានប៉ះពាល់ (បើ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ដែលអ្នកចោទបាន ប៉ះពាល់ទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីរង្រៀមមិនបរិសុទ្ធ វិន័យធរ គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យឬជ្រាប របស់ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើខបាសថជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ។

[១៦២] សួរថា ការចោទ មានអ្វីជាខាងដើម អ្វីជាកណ្តាល អ្វីជាទីបំផុត។ ឆ្លើយថា ការចោទ មានឱកាសកម្ម គឺសូមឱកាស ជាខាងដើម មានកិរិយា គឺអំពើដែលវិន័យធរត្រូវធ្វើ ជាកណ្តាល មានសមថៈ គឺសេចក្តីរម្ងាប់ ជាទីបំផុត។ សួរថា ការចោទ មានមូលប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន បុគ្គលចោទដោយអាការៈប៉ុន្មាន។ ឆ្លើយថា ការចោទ មានមូល២ មានវត្ថុ៣ មានភូមិ៥ បុគ្គលចោទដោយអាការៈ២។ សួរថា ការចោទមានមូល២ គឺអ្វីខ្លះ។ ឆ្លើយថា ការចោទ មានមូល២នេះ គឺចោទដោយមានមូល១ ចោទដោយមិនមានមូល១។ សួរថា ការចោទមានវត្ថុ៣ គឺអ្វីខ្លះ។ ឆ្លើយថា ការចោទមានវត្ថុ៣ នេះ គឺដោយបានឃើញ១ ដោយបានឮ១ ដោយបានរង្រៀម១។ សួរថា ការចោទមានភូមិ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ ឆ្លើយថា ការចោទមានភូមិ៥នេះ គឺពោលត្រូវតាមកាល មិនពោលខុសកាល១ ពោលពាក្យពិត មិនពោលពាក្យដែលមិនពិត១ ពោលពាក្យផ្អែមល្មែម មិនពោលពាក្យទ្រគោះ១ ពោលពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនពោលពាក្យដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍១ ពោលដោយមេត្តាចិត្ត មិនពោលដោយសេចក្តីស្អប់១។ សួរថា បុគ្គលចោទដោយអាការៈ២ គឺអ្វីខ្លះ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលចោទដោយអាការៈ២នេះ គឺចោទដោយកាយ១ ចោទដោយវាចា១។

(ចោទកាទិបជិបត្តិ ទី២)

CS [vin.pv.10.02](#) | ភាគ ទី១៣

(២. ចោទកាទិបជិបត្តិ)

[១៦៣] សួរថា អ្នកចោទត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច អ្នកជាប់ចោទត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច វិន័យធរត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្នកចោទត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា អ្នកចោទត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌៥យ៉ាង ទើបចោទអ្នកដទៃបាន គឺតាំងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងនិយាយត្រូវតាមកាល មិននិយាយខុសកាល១ នឹងនិយាយពាក្យពិត មិននិយាយពាក្យដែលមិនពិត១ នឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្មែម មិននិយាយពាក្យទ្រគោះ១ នឹងនិយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍១ នឹងនិយាយដោយមេត្តាចិត្ត មិននិយាយដោយសេចក្តីស្អប់១។ អ្នកចោទត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្នកជាប់ចោទ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា អ្នកជាប់ចោទ ត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌២យ៉ាង គឺក្នុងសច្ចាវចា១ ក្នុងអកុប្បធម៌ គឺសេចក្តីមិនក្រោធចំពោះអ្នកចោទ ចំពោះវិន័យធរ ចំពោះសង្ឃ១។ អ្នកជាប់ចោទ ត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា សង្ឃត្រូវដឹងពាក្យដែលទាក់ទងរកគ្នា និងពាក្យដែលមិនទាក់ទងរកគ្នា គឺដឹងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង របស់អ្នកចោទមានប៉ុណ្ណោះ របស់អ្នកជាប់ចោទ មានប៉ុណ្ណោះជាដើម។ សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា វិន័យធរត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា អធិករណ៍នោះ តែងរម្ងាប់បានដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា វិន័យធរ ត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នោះឯង ដោយធម៌នោះ។ ចុះ។ វិន័យធរត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះឯង។

[១៦៤] សួរថា ការធ្វើឧបោសថ ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ធ្វើបរិវាណ ដើម្បីអ្វី ធ្វើបរិវាស ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ធ្វើការទាញភិក្ខុមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដើម្បីអ្វី ការប្រព្រឹត្តមានត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ធ្វើអញ្ជានកម្ម ដើម្បីអ្វី។ ឆ្លើយថា ធ្វើឧបោសថដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យសង្ឃព្រៀងគ្នា ធ្វើបរិវាណ ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យសង្ឃស្អាតដោយវិសេស ធ្វើបរិវាស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់មានត្ត ធ្វើការទាញភិក្ខុមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹង សង្កត់សង្កិន (នូវបរិវាសិកភិក្ខុឲ្យរាងចាល) ការប្រព្រឹត្តមានត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អញ្ជានកម្ម ធ្វើអញ្ជានកម្ម ដើម្បីប្រយោជន៍ នឹងឲ្យភិក្ខុនោះ ស្អាតបរិសុទ្ធ។ បុគ្គលណា ពោលមើលងាយពួកភិក្ខុជាថេរៈ ព្រោះស្រឡាញ់ ព្រោះស្អប់ ព្រោះខ្លាច ឬព្រោះរង្វេង បុគ្គលនោះឈ្មោះថាជាអ្នកឥត ប្រាជ្ញា ជាអ្នកបៀតបៀនខ្លួនឯង ផ្តាច់បង់ឥន្ទ្រិយ (មានសន្ទិទ្រិយជាដើម) ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា មិនមានសេចក្តីគោរពក្នុងសិក្ខា លុះទំលាយកាយទៅ តែងទៅកាន់នរក។ (ព្រោះហេតុនោះ) វិន័យធរ ត្រូវរៀបហេតុទាំងពីរនេះ គឺកុំអាស្រ័យអាមិសៈ១ កុំអាស្រ័យបុគ្គល^{១១} ១ ត្រូវតែវិនិច្ឆ័យសេចក្តី តាមសមគួរដល់ធម៌។

(ចោទកស្សអត្តឈាបនៈ ទី៣)

CS [vin.pv.10.03](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(៣. ចោទកស្សអត្តឈាបន៍)

ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីក្រោធខឹង ចងសេចក្តីក្រោធទុក កាចអាក្រក់ ពោលតិះដៀល លើកអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិវិញ អ្នកចោទដូច្នោះឈ្មោះថា ដុត ខ្លួនឯង។ ភិក្ខុខិនខ្សឹបខ្សៀបត្រចៀក ស្វែងរកតែទោស ធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យសាបសូន្យ សេពគប់តែផ្លូវដែលខុស។ គឺប្រកាសនូវអាបត្តិ លើកនូវ អនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ក៏ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង បុគ្គលអ្នកចោទ ដោយមិនត្រូវតាមកាលដោយពាក្យមិនពិត ដោយពាក្យទ្រគោះ ដោយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ចោទដោយស្អប់ មិនចោទដោយមេត្តាចិត្ត លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ក៏ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងធម៌ និងអធម៌ មិនឈ្លៀងយល់ធម៌ និងអធម៌ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ក៏ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹង វិន័យ និងអវិន័យ មិនឈ្លៀងយល់វិន័យ និងអវិន័យ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងភាសិត និងអភាសិត មិនឈ្លៀងយល់ភាសិត និងអភាសិត លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងកិច្ចវត្ត ដែលអ្នកប្រាជ្ញសន្សំ និងមិនសន្សំ មិនឈ្លៀងយល់កិច្ចវត្ត ដែលអ្នកប្រាជ្ញសន្សំ និងមិនសន្សំ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគបញ្ញត្ត និងមិនបានបញ្ញត្ត មិនឈ្លៀងយល់សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ បញ្ញត្ត និងមិនបានបញ្ញត្ត លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងនូវអាបត្តិ និងអនាបត្តិ មិន ឈ្លៀងយល់ដល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងលហុកាបត្តិ និងគុកាបត្តិ មិនឈ្លៀងយល់លហុកាបត្តិ និងគុកាបត្តិ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងនូវសារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ មិនឈ្លៀងយល់ដល់សារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ មិនឈ្លៀងយល់ដល់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋល្លាបត្តិ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង មិនឈ្លៀងយល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង លើកនូវអនាបត្តិ ថាជា អាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។ បុគ្គលមិនដឹងគន្លងនៃពាក្យតគ្នា មិនឈ្លៀងយល់គន្លងនៃពាក្យតគ្នា លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង។

ចប់ ចោទនាកណ្តា។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃចោទនាកណ្តានោះដូច្នោះ

[១៦៥]

និយាយអំពីអ្នកចោទ និងវិន័យធរ១ ការចោទមានអ្វីខាងដើម និងមានមូលប៉ុន្មាន១ សួរថា ការធ្វើឧបោសថ ដើម្បីប្រយោជន៍ អ្វី១ ដំណើរក្នុងចោទនាកណ្តា (នេះ) ជាគ្រឿងញ៉ាំងសាសនាឲ្យបិតថេរ។

ចូឡសង្គាម

CS [vin.pv.11](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(ចូឡសង្គាមោ)

(អនុវិជ្ជកស្សបដិបត្តិ)

CS [vin.pv.11.01](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(១. អនុវិជ្ជកស្សបដិបត្តិ)

[១៦៦] ភិក្ខុអ្នកចូលកាន់សង្គ្រាម^{៤០} កាលបើចូលទៅរកដំនុំសង្ឃ គប្បីបន្ទាបបន្ថែមចិត្ត ចូលទៅរកសង្ឃ គប្បីជាអ្នកមានចិត្តស្មើដោយ កំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតនូវឆ្មូល គប្បីជាអ្នកឈ្លាសក្នុងអាសនៈ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការអង្គុយ កុំអង្គុយច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់ កុំយ៉ាត់អាសនៈ

ពួកភិក្ខុខ្លី គប្បីអង្គុយលើអាសនៈតាមសមគួរ គប្បីជាអ្នកមិនពោលពាក្យឥតប្រយោជន៍ផ្សេងៗ កុំពោលពាក្យតិរច្ឆានកថា គប្បីសំដែងធម៌ដោយខ្លួនឯងផង គប្បីនឹមន្តភិក្ខុដទៃ ឲ្យសំដែងផង កុំមើលងាយព្រះអរិយៈ ដែលមានសភាពជាអ្នកស្ងប់ស្ងៀមផង។ ភិក្ខុជានិយម ដែលសង្ឃបានអនុម័ត⁴¹ ហើយមានប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យសេចក្តី មិនត្រូវស្នាក់ក្នុងបុគ្គល មិនត្រូវស្នាក់អាចារ្យ មិនត្រូវស្នាក់សន្ធិវិហារិក មិនត្រូវស្នាក់អន្តេវាសិក មិនត្រូវស្នាក់បុគ្គល ដែលមានឧបដ្ឋាយិកាស្មើគ្នា មិនត្រូវស្នាក់បុគ្គល ដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា មិនត្រូវស្នាក់ជាតិ (មានក្សត្រិយ៍ជាដើម) មិនត្រូវស្នាក់នាម មិនត្រូវស្នាក់គោត្រ មិនត្រូវស្នាក់អាគម (វិជ្ជាចំណេះថា លោកចេះពោលនិកាយ មានទីយនិកាយជាដើម) មិនត្រូវស្នាក់ត្រកូល និងប្រទេស មិនត្រូវស្នាក់ជាតិភូមិ (ស្រុកកំណើត)។ ព្រោះហេតុអ្វី (បានជាមិនត្រូវស្នាក់ដូច្នោះ)។ (ព្រោះថា) សេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីស្ងប់ក្តី និងមានដល់បុគ្គលជានិយមនោះ កាលបើមានសេចក្តីស្រឡាញ់ និងសេចក្តីស្ងប់ហើយ (វិនិយមនោះ) មុខជាលំអៀង ព្រោះស្រឡាញ់ ឬលំអៀងព្រោះស្ងប់ លំអៀងព្រោះរង្វង ឬក៏លំអៀងព្រោះខ្លាច (មិនខាន)។ ភិក្ខុជានិយម ដែលសង្ឃបានអនុម័តហើយ មានប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យសេចក្តី ត្រូវមានចិត្តឆ្ងន់ក្នុងសង្ឃ កុំឆ្ងន់ទៅក្នុងបុគ្គល ត្រូវមានចិត្តឆ្ងន់ក្នុងព្រះសង្ឃ កុំឆ្ងន់ទៅក្នុងអាមិសៈ ជាអ្នកលុះក្នុងអំណាចនៃប្រយោជន៍ មិនត្រូវបណ្តែតបណ្តោយតាមសេចក្តីគាប់ចិត្តបរិសុទ្ធ គប្បីវិនិច្ឆ័យសេចក្តីតាមកាល កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីឲ្យខុសកាល ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យពិត កុំវិនិច្ឆ័យដោយពាក្យមិនពិត ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យផ្អែមល្មម កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យទ្រគោះ ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យ ដែលមានប្រយោជន៍ កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយមេត្តាចិត្ត កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយសំអប់ កុំនិយាយខ្សឹបដិតត្រចៀក កុំស្វែងរកតែទោសខុស កុំមិចភ្នែក កុំញាក់ចិញ្ចើម កុំងក់ក្បាល កុំធ្វើការផ្សេងៗដោយដៃ កុំបង្ហាញដៃទេ ត្រូវឈ្លាសក្នុងអាសនៈ ឈ្លាសក្នុងការអង្គុយ គប្បីសំឡឹងមើលត្រឹមតែមួយជួរនឹម ត្រូវពិចារណាសេចក្តីសិន ហើយសឹមអង្គុយលើអាសនៈរបស់ខ្លួន កុំក្រោកចាកអាសនៈ កុំធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យសាបសូន្យ កុំសេពគប់ផ្លូវខុស កុំប្រកាសអាបត្តិ កុំនិយាយសំដីបោះបោក កុំនិយាយរួសរាន់ពេក កុំនិយាយរហ័សហួស កុំកាចអាក្រក់ ត្រូវចេះអត់ធ្មត់ ត្រូវមានមេត្តាចិត្ត មានចិត្តអនុគ្រោះចំពោះប្រយោជន៍ ត្រូវមានចិត្តប្រកបដោយករុណា ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ កុំពោលពាក្យរោយរាយ ត្រូវពោលពាក្យឲ្យមានទីបំផុត កុំលុះអំណាចនៃពៀរ កុំពោលពាក្យអសូវស ត្រូវស្ងៀមមើលខ្លួន (ថាអាត្មាអញអាចនឹងវិនិច្ឆ័យសេចក្តីបានឬទេ) ត្រូវស្ងៀមមើលបុគ្គលដទៃ (ថាបរិសុទ្ធនេះ អាចសុខចិត្ត ដោយសេចក្តីអៀនខ្មាសដែរឬទេ) ត្រូវស្ងៀមមើលបុគ្គលអ្នកចោទ (ថាអ្នកចោទនេះ ប្រកបដោយធម៌ឬទេ) ត្រូវស្ងៀមមើលអ្នកជាប់ចោទ ត្រូវស្ងៀមមើលអ្នកចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ត្រូវស្ងៀមមើលអ្នកជាប់ចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ត្រូវស្ងៀមមើលអ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ត្រូវស្ងៀមមើលអ្នកជាប់ចោទត្រូវតាមធម៌ កុំបំបាត់ពាក្យអ្នកចោទ និងអ្នកជាប់ចោទ ដែលនិយាយមកហើយ កុំប្រកាសផ្សាយពាក្យដែលអ្នកចោទ និងអ្នកជាប់ចោទ មិនទាន់បាននិយាយ ត្រូវរៀនបទ និងព្យញ្ជនៈ ដែលទាក់ទងគ្នា ឲ្យចេះចាំល្អ ហើយសួរបុគ្គលដទៃសិន សឹមវិនិច្ឆ័យសេចក្តីតាមពាក្យប្តេជ្ញា ត្រូវធ្វើអ្នកមានបញ្ញាទន់ឲ្យរីករាយ ត្រូវធ្វើអ្នកដែលមានសេចក្តីភិតភ័យឲ្យស្រួលចិត្ត ត្រូវគំរាមបុគ្គលដែលកាច ត្រូវឲ្យបុគ្គលដែលជាអលជ្ជីសំដែងអាបត្តិចេញ ត្រូវមានចិត្តត្រង់ មានចិត្តទន់ កុំលុះឆន្ទាគតិ កុំលុះទោសាគតិ កុំលុះមោហាគតិ កុំលុះភយាគតិ ត្រូវជាអ្នកមានខ្លួនតាំងនៅជាកណ្តាលចំពោះធម៌ផង ចំពោះបុគ្គលផង។ កាលបើវិនិយម បានវិនិច្ឆ័យតាមទំនងយ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថា ជាអ្នកធ្វើសាសនារបស់ព្រះសាស្តា (ឲ្យរុងរឿង)ផង ឈ្មោះថា ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរនៃសព្វហឫចារីបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកចេះដឹងផង។

[១៦៧] សុត្តៈ គឺឧភោគិក្ខុ (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងប្រៀបធៀប (នូវអាបត្តិ និងអនាបត្តិ) សេចក្តីឧបមា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងពន្យល់សេចក្តីឲ្យច្បាស់ អត្ថ (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងឲ្យដឹងច្បាស់ បដិបុច្ឆា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងដក់ល់ទុក (នូវបុគ្គល) ឱកាសកម្ម (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការចោទ ការចោទ (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរំលឹក (នូវទោសតូច និងទោសធំ) ការរំលឹកទោស ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងធ្វើ (បុគ្គលនោះ) ឲ្យមានមាត់ពាក្យ អំពើដែលធ្វើឲ្យមានមាត់ពាក្យ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការកង្វល់ការកង្វល់ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងដក់ល់ទុកនូវការវិនិច្ឆ័យសេចក្តី ការវិនិច្ឆ័យ ដើម្បីប្រយោជន៍ពិចារណា (នូវទោសតូច និងទោសធំ) ការពិចារណា ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងដឹងនូវហេតុគួរ និងមិនគួរ (ដឹងអាបត្តិ និងអនាបត្តិ គុកាបត្តិ និងលហុកាបត្តិ) ការដឹងនូវហេតុគួរ និងមិនគួរ ដើម្បីប្រយោជន៍សង្កត់សង្កិនពួកបុគ្គល ដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស និងដើម្បីប្រយោជន៍លើកដំកើងនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ជំនុំសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ទទួលនូវការវិនិច្ឆ័យ បុគ្គល គឺពួកភិក្ខុដែលសង្ឃអនុញ្ញាតហើយ គួរដល់ដំណែងជាធំតាមចំណែក និងគួរដល់ដំណែងជាអ្នកពោលពាក្យពិត។ វិនិយម ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សេចក្តីសង្រួម សេចក្តីសង្រួម ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សេចក្តីមិនក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីមិនក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បាមុជ្ជៈ គឺសេចក្តីរីករាយទន់ បាមុជ្ជៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បីតិ គឺសេចក្តីរីករាយដ៏ក្លា បីតិ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បស្សន្ទិ គឺសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ បស្សន្ទិ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សុខៈ សុខៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សមាធិ សមាធិ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ គឺគុណវិបស្សនា (វិបស្សនានាន់ខ្លី) យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់និព្វិទា គឺពលវិបស្សនា (វិបស្សនាមានកំឡាំង) និព្វិទា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់វិរាគៈ គឺអរិយមគ្គ វិរាគៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់វិមុត្តិ គឺអរហត្តផល វិមុត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ គឺបច្ចេក្ខណញ្ញាណ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុបាទាបវិនិព្វាន គឺរលត់មិនឲ្យមានបច្ច័យជាគ្រឿងប្រកាន់តទៅ។ ព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាន ជាគ្រឿងរួចចាកសេចក្តីសៅហ្មងនៃចិត្ត ព្រោះមិនមានឧបាទានជាគ្រឿងប្រកាន់ណា ការពោលនូវព្រះវិនិយម មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍ ការប្រឹក្សានូវវិនិយម មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍ ការពិចារណានូវវិនិយម មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍ ការប្រុងស្តាប់នូវវិនិយម ក៏មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍។

[១៦៨] ចូរអ្នកពិចារណានូវវត្ថុដែលគួរប្រព្រឹត្តតាម ដែលអនុលោមតាមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះលោកនាថ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានបញ្ញារាងវៃនាំមកដក់ល់ទុក និងបញ្ញត្តទុកដោយប្រពៃ ធ្វើដំណើររបស់ខ្លួន ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរលោកកុំឲ្យវិនាសភិក្ខុណា មិនស្គាល់វត្ថុផង មិនស្គាល់វិបត្តិផង មិនស្គាល់អាបត្តិផង មិនស្គាល់និទានផង មិនស្គាល់ក្នុងអាការៈ គឺហេតុ និងមិនមែនហេតុផង មិនស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុងផង មិនស្គាល់កម្មធ្វើ និងមិនគួរធ្វើដោយស្មើផង មិនស្គាល់កម្មផង មិនស្គាល់អធិករណ៍ផង មិនស្គាល់ក្នុងសមថៈផង ជាអ្នកត្រេកអរសំបំដើមផង ជាអ្នកប្រទូស្តផង ជាអ្នកល្ងង់ផង លំអៀងព្រោះខ្លាចផង ព្រោះភ្លេចស្មារតីផង មិនស្គាល់ក្នុងការប្រកាស ឲ្យអ្នកដទៃយល់ព្រមផង មិនស្គាល់ក្នុងការពិចារណា នូវហេតុ និងមិនមែនហេតុផង តែងជាអ្នកបានប័ក្ខពួក (ស្មើនឹងខ្លួន) ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីខ្មាសប្រកបដោយកម្មខ្មៅ មិនអើពើ (ក្នុងធម៌ និងបុគ្គល) ភិក្ខុបែបនោះ លោកហៅថា បុគ្គលដែលបណ្ឌិតលែងរាប់អាន។ ភិក្ខុណាស្គាល់វត្ថុ ស្គាល់វិបត្តិ ស្គាល់អាបត្តិ ស្គាល់និទាន ឈ្លាសក្នុងអាការៈ ដឹងច្បាស់នូវពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ដឹងនូវកម្មដែលគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើដោយស្មើ ដឹង

កម្មវិធី ដឹងអធិករណ៍ផង ឈ្លាសក្នុងសម័យផង មានចិត្តមិនបានត្រេកអរ មិនបានប្រទូស្ត មិនបានរង្វេង មិនលំអៀងព្រោះខ្លាច មិនលំអៀង ព្រោះរង្វេងស្មារតី ឈ្លាសក្នុងការពន្យល់ឲ្យអ្នកដទៃយល់ ឈ្លាសក្នុងការពិចារណាមើលហេតុ និងមិនមែនហេតុ តែងជាអ្នកបានប័ក្ខពួក (ស្មើនឹង ខ្លួន) ជាអ្នកមានចិត្តខ្មាសបាប ប្រកបដោយកម្មស ប្រកបដោយសេចក្តីគោរព ភិក្ខុបែបនោះឯង លោកហៅថា បុគ្គលដែលបណ្ឌិតគប្បីរាប់រក។

ចប់ ចូឡសង្គម។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃចូឡសង្គមនោះ ដូច្នោះ

[១៦៩]

និយាយអំពីភិក្ខុចូលទៅកាន់សង្គ្រាម ត្រូវបន្ទាបបន្ថយចិត្ត វិន័យធរ ដែលសង្ឃបានអនុញ្ញាតហើយ មិនត្រូវស្រវាក់ឧបជ្ឈាយ ជាដើម។ វិន័យធរ ត្រូវមានចិត្តឆ្ងល់ក្នុងសង្ឃ មិនត្រូវមានចិត្តឆ្ងល់ក្នុងបុគ្គល ។ សុត្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍នឹងប្រៀបធៀបនូវ អាបត្តិ និងអនាបត្តិជាដើម។ ឧទ្ទានក្នុងចូឡសង្គ្រាមនេះ មានឧទ្ទេសតែមួយ លោកសំដែងទុកមក ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះដល់ វិន័យ។

មហាសង្គ្រាម

CS [vin.pv.12](#) | ភាគ ទី១៣

(មហាសង្គ្រាម)

(វេហារន្តេន ជានិតព្ពាទិ ទី១)

CS [vin.pv.12.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. វេហារន្តេន ជានិតព្ពាទិ)

[១៧០] ភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើនិយាយ ក្នុងជំនុំសង្ឃ ត្រូវស្គាល់វត្ថុ ស្គាល់វិបត្តិ ស្គាល់អាបត្តិ ស្គាល់និទាន ស្គាល់អាការ ស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ស្គាល់កម្មដែលគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើ ស្គាល់កម្ម ស្គាល់អធិករណ៍ ស្គាល់សម័យ កុំលុះឆន្ទាគតិ កុំលុះ ទោសាគតិ កុំលុះមោហាគតិ កុំលុះភយាគតិ ត្រូវពន្យល់អ្នកដទៃឲ្យយល់ព្រម ក្នុងនីតិដែលគួរឲ្យយល់ ត្រូវពិចារណាហេតុ និងមិនមែនហេតុ ក្នុងនីតិ ដែលគួរពិចារណា សំឡឹងមើលក្នុងនីតិដែលគួរសំឡឹងមើល ត្រូវញាំងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងនីតិដែលគួរឲ្យជ្រះថ្លា កុំគប្បីមើលងាយពួកជនដទៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញបានបក្ខពួកហើយ កុំមើលងាយអ្នកចេះដឹងតិច ដោយគិតថា អាត្មាអញជាអ្នកចេះដឹងច្រើន កុំមើលងាយភិក្ខុខ្លី ដោយ គិតថា អាត្មាអញជាចេះចាស់ជាង កុំពោលនូវហេតុដែលមិនទាន់មកដល់ កុំញាំងហេតុដែលមកដល់ហើយ ឲ្យវិនាសចាកធម៌ ចាកវិន័យ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា គប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដោយធម៌ជាដើម នោះ។ចុះ។

[១៧១] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់វត្ថុ គឺត្រូវស្គាល់វត្ថុនៃបារាជិក៨ ស្គាល់វត្ថុនៃសង្ឃាទិសេស២៣ ស្គាល់វត្ថុនៃអនិយតៈ២ ស្គាល់វត្ថុនៃ និស្សគ្គិយៈ៤២ ស្គាល់វត្ថុនៃបាចិត្តិយៈ១៨៨ ស្គាល់វត្ថុនៃបាដិទេសនីយៈ១២ ស្គាល់វត្ថុនៃទុក្ខដទាំងឡាយ ស្គាល់វត្ថុនៃទុក្ខាសិតទាំងឡាយ។

[១៧២] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់វិបត្តិ គឺត្រូវស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិ ស្គាល់អាជីវិបត្តិ។

[១៧៣] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អាបត្តិ គឺត្រូវស្គាល់អាបត្តិបារាជិក ស្គាល់អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ស្គាល់អាបត្តិចុល្លច្ច័យ ស្គាល់អាបត្តិនិស្សគ្គិយៈ ស្គាល់អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ស្គាល់អាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ស្គាល់អាបត្តិទុក្ខដ ស្គាល់អាបត្តិទុក្ខាសិត។

[១៧៤] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់និទាន គឺត្រូវស្គាល់និទានរបស់បារាជិកទាំង៨ ស្គាល់និទានរបស់សង្ឃាទិសេស២៣ ស្គាល់និទានរបស់អនិយតៈ ទាំង២ ស្គាល់និទានរបស់និស្សគ្គិយៈទាំង៤២ ស្គាល់និទានរបស់បាចិត្តិយៈ១៨៨ ស្គាល់និទានរបស់បាដិទេសនីយៈទាំង១២ ស្គាល់និទានរបស់ ទុក្ខដទាំងឡាយ ស្គាល់និទានរបស់ទុក្ខាសិតទាំងឡាយ។

[១៧៥] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អាការ គឺត្រូវស្គាល់សង្ឃដោយអាការ ស្គាល់គណៈដោយអាការ ស្គាល់បុគ្គលដោយអាការ ស្គាល់អ្នកចោទដោយ អាការ ស្គាល់អ្នកជាប់ចោទដោយអាការ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់សង្ឃដោយអាការ គឺត្រូវស្គាល់សង្ឃដោយអាការយ៉ាងនេះថា សង្ឃនេះអាចនឹង រម្ងាប់អធិករណ៍នេះតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឬមិនអាចរម្ងាប់បានទេ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់គណៈ ដោយអាការ គឺស្គាល់គណៈ ដោយអាការយ៉ាងនេះថា គណៈនេះ អាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឬ មិនអាចរម្ងាប់បាន។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់បុគ្គលដោយអាការ គឺស្គាល់បុគ្គលដោយអាការយ៉ាងនេះថា បុគ្គលនេះអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាម ធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឬមិនអាចរម្ងាប់បានទេ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អ្នកចោទ ដោយអាការ គឺស្គាល់អ្នកចោទ ដោយអាការយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ តំកល់នៅក្នុងធម៌ទាំង៥ ទើបចោទបុគ្គលដទៃ ឬមិនបានតំកល់ទេ។ ពាក្យថា ស្គាល់អ្នក

ជាប់ចោទ ដោយអាការ គឺស្គាល់អ្នកជាប់ចោទ ដោយអាការយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ តំកល់នៅក្នុងធម៌ទាំងពីរគឺ សច្ចាចារ្យ អកុប្បធម៌១ ឬមិនបានតំកល់ទេ។

[១៧៦] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង គឺត្រូវស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុងយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ កន្លងនូវវត្ថុដោយវត្ថុផង កន្លងនូវវិបត្តិដោយវិបត្តិផង កន្លងនូវអបត្តិ ដោយអបត្តិផង គេចកែហើយប្តេជ្ញាផង ប្តេជ្ញាហើយ គេចកែផង បំពាននូវពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃផង ឬមិនបានកន្លងគេចកែបំពានទេ។

[១៧៧] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់កម្មដែលក្នុងធ្វើ និងមិនក្នុងធ្វើ គឺត្រូវស្គាល់មេចុនធម្ម ស្គាល់អនុលោមរបស់មេចុនធម្ម ស្គាល់បុព្វភាគ (ចំណែកខាងដើម) របស់មេចុនធម្ម។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់មេចុនធម្ម គឺត្រូវស្គាល់ការជួបប្រសព្វរបស់ជនពីរៗនាក់។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អនុលោមរបស់មេចុនធម្ម គឺបានដល់ភិក្ខុបៀមអង្គជាតរបស់អ្នកដទៃ ដោយមាត់របស់ខ្លួន។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់បុព្វភាគរបស់មេចុនធម្ម គឺស្គាល់ទឹកស្អុយ មានពណ៌ និងមិនមានពណ៌ ការចាប់ពាល់កាយស្រ្តី និយាយពាក្យអាក្រក់ ចំពោះទ្វារមគ្គស្រី និយាយល្បួងស្រី ឲ្យបម្រើខ្លួនដោយកាម និយាយដឹកនាំបុរស និងស្រ្តីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ (សិក្ខាបទទាំង៥នេះ ជាបុព្វភាគរបស់មេចុនធម្ម)។

[១៧៨] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់កម្ម គឺត្រូវស្គាល់កម្ម១៦យ៉ាង គឺស្គាល់អបលោកនកម្ម៤ ស្គាល់ញត្តិកម្ម៤ ស្គាល់ញត្តិទុតិយកម្ម៤ ស្គាល់ញត្តិចតុត្ថកម្ម៤។

[១៧៩] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អធិករណ៍ គឺត្រូវស្គាល់អធិករណ៍ទាំង៤យ៉ាង គឺស្គាល់វិវាទធិករណ៍១ ស្គាល់អនុវាទធិករណ៍១ ស្គាល់អបត្តាធិករណ៍១ ស្គាល់កិច្ចាធិករណ៍១។

[១៨០] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់សមថៈ គឺត្រូវស្គាល់សមថៈ៧យ៉ាង គឺស្គាល់សមុខារិន័យ១ ស្គាល់សតិរិន័យ១ ស្គាល់អម្បាញរិន័យ១ ស្គាល់បដិញ្ញាតករណៈ១ ស្គាល់យេតុយ្យសិកា១ ស្គាល់តស្សបាបិយសិកា១ ស្គាល់តិណវត្ថុរកៈ១។

(អគតិអគន្ធព្ព ទី២)

CS vin.pv.12.02 | [ភាគ ទី១៣](#)

(២. អគតិអគន្ធព្ព)

[១៨១] ពាក្យថា កុំលុះឆន្ទាគតិ សេចក្តីថាភិក្ខុដែលលុះឆន្ទាគតិ តើលុះឆន្ទាគតិដូចម្តេច។ ភិក្ខុជាវិន័យធរណ៍ក្នុង ក្នុងសាសនានេះ យោគយល់ថា បុគ្គលនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ឬអាចារ្យ ជាសន្តិវិហារិក ឬអន្តោវាសិក ជាភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ឬភិក្ខុដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា ជាមិត្តធ្លាប់ឃើញគ្នាម្តងៗ ឬជាមិត្តធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាលគ្នាមាំ ពុំនោះជាញាតិសាលោហិតរបស់អាត្មាអញ ដូច្នោះហើយក៏សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សំដែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ សំដែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសំដែង បានពោល សំដែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគត បានសំដែង បានពោល ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគត មិនបានសំដែង មិនបានពោល សំដែងនូវភិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក ថាព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំមក សំដែងនូវភិច្ចវត្ត ដែលព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំមក ថាព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក សំដែងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តិ សំដែងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តិ ថាព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ សំដែងនូវអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សំដែងនូវអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សំដែងនូវលហុកាបត្តិ ថាជាគុកាបត្តិ សំដែងនូវគុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងនូវសាវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សំដែងនូវអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអនុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងនូវអនុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ដូច្នោះ ព្រោះអនុគ្រោះដល់បុគ្គលនោះៗ ព្រោះកិរិយារក្សាដល់បុគ្គលនោះៗ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលដែលលុះឆន្ទាគតិ ដោយវត្ថុទាំង១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាសុខ ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនមែនជាសេចក្តីចំរើន ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះឆន្ទាគតិ ដោយវត្ថុទាំង១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា រក្សាខ្លួន ដែលមានកុសលធម៌ ដឹកគាស់រំលើងចោលចេញផង ឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយសេចក្តីតិះដៀល របស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអនុកុសលកម្មដ៏ច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ក៏រមែងលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៨២] ពាក្យថា កុំលុះទោសាគតិ សេចក្តីថា កាលដែលភិក្ខុជាវិន័យធរ លុះទោសាគតិ តើលុះទោសាគតិដូចម្តេច។ ភិក្ខុជាវិន័យធរណ៍ក្នុង ក្នុងសាសនានេះ ចង់គំនុំថា (បុគ្គលនេះ) បានប្រព្រឹត្តធ្វើនូវសេចក្តីវិនាសដល់អាត្មាអញ ចង់គំនុំថា (បុគ្គលនេះ) កំពុងតែប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ចង់គំនុំថា (បុគ្គលនេះ) មុខជានឹងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ ដល់អាត្មាអញ ចង់គំនុំថា (បុគ្គលនេះ) បានប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្ម មិនជាប្រយោជន៍ កំពុងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្ម មិនជាប្រយោជន៍ មុខជានឹងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្ម មិនជាប្រយោជន៍ ដល់បុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ចង់គំនុំថា (បុគ្គលនេះ) បានប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្ម ជាប្រយោជន៍ កំពុងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មជាប្រយោជន៍ មុខជានឹងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មជាប្រយោជន៍ ដល់បុគ្គលមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើចង់គំនុំខឹង មានសេចក្តីក្រែវក្រាធគ្របសង្កត់ ដោយអាហារវត្ថុទាំង៩ប្រការនេះហើយ រមែងសម្តែងនូវសភាវៈ មិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បេ។ សំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអនុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងនូវអនុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះទោសាគតិ ដោយវត្ថុទាំង១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនមែនជាសុខ ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីសេចក្តីមិនចំរើន ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះទៅខាងទោសាគតិ ដោយវត្ថុទាំង១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា រក្សាខ្លួន ដែលខ្លួនមានកុសលធម៌ ដឹកគាស់រំលើងចោលហើយផង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រកបដោយ

ទោសផង ប្រកបដោយសេចក្តីតិះដៀល របស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា រងនូវអកុសលកម្មច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះទៅខាង ទោសាគតិ ក៏រមែងលុះទៅខាងទោសាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៨៣] ពាក្យថា កុំគប្បីលំអៀងដោយមោហាគតិ សេចក្តីថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលដែលលំអៀងដោយមោហាគតិ តើលំអៀងដោយ មោហាគតិដូចម្តេច។ ភិក្ខុជាវិន័យធរ មានចិត្តត្រេកអរ លុះដោយអំណាចរាគៈ មានចិត្តប្រទូស្ត លុះដោយអំណាចទោសៈ មានសេចក្តីរង្វេង លុះ ដោយអំណាចមោហៈ មានទិដ្ឋិជាក្រឿងស្នាបអង្កែល លុះដោយអំណាចទិដ្ឋិ រង្វេងកាន់កាំងស្នាបតិ ត្រូវមោហៈគ្របសង្កត់ ក៏សំដែងនូវសភាវៈ មិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បើ សំដែងនូវដូណាបតិ ថាជាអនុដូណាបតិ សំដែងនូវដូណាបតិ ថាជាអនុដូណាបតិ កាលបើ ភិក្ខុជាវិន័យធរ លំអៀងដោយមោហាគតិ ដោយវត្ថុ១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនមែនជា សុខ ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីសេចក្តីមិនចំរើនដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ភិក្ខុជា វិន័យធរ កាលបើលំអៀង ដោយមោហាគតិ ដោយវត្ថុទាំង១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា រក្សាខ្លួន ដែលខ្លួនមានកុសលធម៌ ដឹកគាស់រំលើងចោល ហើយផង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយសេចក្តីតិះដៀល របស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា រងនូវអកុសលកម្មដ៏ ច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលលំអៀងដោយមោហា រមែងលំអៀងដោយមោហាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៨៤] ពាក្យថា កុំលំអៀងដោយភយាគតិ សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលលំអៀងដោយភយាគតិ តើលំអៀងដោយភយាគតិដូចម្តេច។ ភិក្ខុជាវិន័យធរ ពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះគិតថា បុគ្គលនេះ អាស្រ័យនូវកម្ម មានកាយកម្មជាដើម មិនស្មើក្តី អាស្រ័យនូវព្រៃស្បាត គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអនុគ្គាហិកទិដ្ឋិក្តី អាស្រ័យនូវភិក្ខុមានកំឡាំងក្តី ជាអ្នករឹងរូសអាក្រក់ និងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ជីវិតក្តី នូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ព្រហ្មចរិយៈក្តី ហើយតក់ស្លុត ព្រោះខ្លាចបុគ្គលនោះ ក៏សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បើ សំដែងនូវដូណាបតិ ថាជាអនុដូណាបតិ សំដែងនូវដូណាបតិ ថាជាអនុដូណាបតិ កាលបើភិក្ខុជាវិន័យធរ លំអៀងដោយភយាគតិ ដោយវត្ថុទាំង១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិ ដើម្បី មិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាសុខ ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីសេចក្តីមិនចំរើន ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បី សេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលំអៀងដោយភយាគតិ ដោយវត្ថុទាំង១៨ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា រក្សាខ្លួន ដែលមានកុសលធម៌ ដឹកគាស់រំលើងចោលហើយផង ឈ្មោះថាជាបុគ្គលប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយសេចក្តីតិះដៀល របស់អ្នក ប្រាជ្ញទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា រងនូវអកុសលកម្មច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលដែលលំអៀងដោយភយាគតិ រមែងលំអៀងដោយភយាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៨៥] បុគ្គលណាប្រព្រឹត្តកន្លងនូវធម៌ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ព្រោះស្អប់ ព្រោះខ្លាច ព្រោះរង្វេង យសសក្តីរបស់បុគ្គលនោះឯង រមែងសាប សូន្យទៅ ដូចព្រះចន្ទក្នុងកាឡប័ក្ខ គឺខាងរនោច។

(អគតិអគមៈ ទី៣)

CS [vin.pv.12.03](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(៣. អគតិអគមៈ)

[១៨៦] ភិក្ខុជាវិន័យធរ មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាមិនមែន វិន័យ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវវិន័យ ថាជាវិន័យ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវពាក្យ ដែល ព្រះតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថាជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវពាក្យ ដែលព្រះតថាគត បានសំដែង បានពោល ថាជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគត បានសំដែង បានពោល ឈ្មោះថា មិនលំអៀង ដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវកិច្ចវត្ថុ ដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក ថាជាកិច្ចវត្ថុ ដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក ឈ្មោះថា មិនលំអៀង ដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវកិច្ចវត្ថុ ដែលព្រះតថាគតបានសន្សំមក ថាជាកិច្ចវត្ថុ ដែលព្រះតថាគតបានសន្សំមក ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយ ឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះតថាគត មិនបានបញ្ញត្ត ថាព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាល សំដែងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្ត ថាព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្ត ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវអនាបតិ ថា ជាអនាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវអាបតិ ថាជាអាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវ លហុកាបតិ ថាជាលហុកាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវគុកាបតិ ថាជាគុកាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយ ឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវសាវសេសាបតិ ថាជាសាវសេសាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវអនវសេសាបតិ ថាជាអនវ សេសាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែងនូវទុដ្ឋលាបតិ ថាជាទុដ្ឋលាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសំដែង នូវអនុដូណាបតិ ថាជាអនុដូណាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ ភិក្ខុមិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៨៧] ភិក្ខុជាវិន័យធរ មិនលំអៀងដោយទោសាគតិ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុកាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិន លំអៀងដោយទោសាគតិ កាលសំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយទោសាគតិ។ បើ កាលសំដែងនូវដូណាបតិ ថា ជាអនុដូណាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយទោសាគតិ កាលសំដែងនូវអនុដូណាបតិ ថាជាអនុដូណាបតិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយទោសាគតិ ភិក្ខុមិនលំអៀងដោយទោសាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៨៨] ភិក្ខុជាវិន័យធរ មិនលំអៀងដោយមោហាគតិ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុកាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិន លំអៀងដោយមោហាគតិ សំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយមោហាគតិ។ បើ កាលសំដែងនូវដូណាបតិ ថាជាអនុដូណាបតិ

ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយមោហាគតិ កាលសំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយមោហាគតិ ភិក្ខុមិនលំអៀងដោយមោហាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៨៩] ភិក្ខុជាវិន័យធរ មិនលំអៀងដោយភយាគតិ តើដូចម្តេច។ ភិក្ខុកាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយភយាគតិ កាលសំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយភយាគតិ។ បេ។ កាលសំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា លំអៀងដោយភយាគតិ កាលសំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលំអៀងដោយភយាគតិ ភិក្ខុមិនលំអៀងដោយភយាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៩០] បុគ្គលណា មិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវធម៌ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ព្រោះស្អប់ ព្រោះខ្លាច ព្រោះរង្វេង យសសក្តិរបស់បុគ្គលនោះឯង រមែងពេញបរិបូណ៌ ដូចព្រះចន្ទក្នុងសុក្រប័ក្ខ គឺចំណែកខាងខ្នើត។

(សញ្ញាបនីយាទិ ទី៤)

CS [vin.pv.12.04](#) | ភាគ ទី១៣

(៤. សញ្ញាបនីយាទិ)

[១៩១] សួរថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់នោះ តើដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ កាលសំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់។ បេ។ កាលសំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ កាលសំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ ភិក្ខុជាវិន័យធរ ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៩២] សួរថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា តើដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា កាលសំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា។ បេ។ កាលសំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា កាលសំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា ភិក្ខុពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៩៣] សួរថា ភិក្ខុសំឡឹងមើលក្នុងទីគួរសំឡឹង តើដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុកាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា សំឡឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសំឡឹងមើល កាលសំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា សំឡឹងមើល ក្នុងទីដែលគួរសំឡឹងមើល។ បេ។ កាលសំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា សំឡឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសំឡឹងមើល កាលសំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា សំឡឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសំឡឹងមើល ភិក្ខុសំឡឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសំឡឹងមើល ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៩៤] សួរថា ភិក្ខុញ៉ាំងបុគ្គលដទៃ ឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា តើដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុកាលសំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃ ឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា កាលសំដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃ ឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា។ បេ។ កាលសំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃ ឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា កាលសំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃ ឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា ភិក្ខុញ៉ាំងបុគ្គលដទៃ ឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

(បរបក្ខាទិអវជាននៈ ទី៥)

CS [vin.pv.12.05](#) | ភាគ ទី១៣

(៥. បរបក្ខាទិអវជានន៍)

[១៩៥] សួរថា ភិក្ខុមើលងាយនូវពួកភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញ បានបក្ខពួកហើយ តើដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុពួកមួយ ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបានបក្ខពួក បានបរិវារ មានបក្ខពួក មានញាតិ ហើយមើលងាយបុគ្គលនោះថា បុគ្គលនេះ មិនបានបក្ខពួក មិនបានបរិវារ គ្មានបក្ខពួក គ្មានញាតិទេ ក៏សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បេ។ សំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុមើលងាយនូវបក្ខពួកដទៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញ បានបក្ខពួក ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៩៦] សួរថា ភិក្ខុមើលងាយនូវបុគ្គលដែលចេះដឹងតិច ដោយគិតថា អាត្មាអញ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន តើដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុពួកមួយ ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ចាំនូវសុត្តៈ សន្សំនូវសុត្តៈ រមែងមើលងាយបុគ្គលអ្នកចេះដឹងតិចនោះថា បុគ្គលនេះ ស្តាប់តិច ជាអ្នកចេះដឹងនិកាយតិច ចាំតិច ក៏សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បេ។ សំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុមើលងាយនូវបុគ្គលដែលចេះដឹងតិច ដោយគិតថា អាត្មាអញ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៩៧] សួរថា ភិក្ខុមើលងាយភិក្ខុដែលខ្ចីជាង ដោយគិតថា អាត្មាអញ ជាថេរៈចាស់ជាង តើដូចម្តេច។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុពួកមួយ ក្នុងសាសនានេះ ជាថេរៈ ជាអ្នកដឹងរាត្រី (វែង) ឬសមកជាយូរហើយ រមែងមើលងាយភិក្ខុខ្ចីនោះថា ភិក្ខុនេះនៅខ្ចី មិនសូវល្បីល្បាញ ជាអ្នកចេះដឹងតិច មិនចេះច្បាប់ទម្លាប់ អាត្មាអញ នឹងមិនធ្វើតាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនេះទេ ដូច្នោះ ក៏សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌។ បេ។

សំដែងនូវទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ សំដែងនូវអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ភិក្ខុមើលងាយភិក្ខុខ្លីជាង ដោយគិតថា អាត្មាអញ ជាថេរៈចាស់ ជាង ដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[១៩៨] ពាក្យថា កុំពោលនូវហេតុដែលមិនទាន់មកដល់ គឺកុំនិយាយនូវពាក្យដែលមិនទាន់ធ្លាក់ដល់មក។ ពាក្យថា កុំគប្បីញ៉ាំងហេតុ ដែល ដល់មកហើយ ឲ្យសាបសូន្យចាកធម៌ ចាកវិន័យ គឺបានដល់សង្ឃ ដែលប្រជុំគ្នាដើម្បីសេចក្តីណា កុំគប្បីញ៉ាំងសេចក្តីនោះ ឲ្យសាបសូន្យចាកធម៌ ចាកវិន័យឡើយ។

[១៩៩] ពាក្យថា ដោយធម៌ណា គឺដោយវត្ថុដែលពិតប្រាកដ។ ពាក្យថា ដោយវិន័យណា គឺដាស់តឿនក្រើនរំលឹក។ ពាក្យថា ដោយពាក្យ ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា គឺដោយញត្តិសម្បទាន និងអនុស្សាវរនសម្បទា។

(អនុវិជ្ជកស្ស អនុយោគៈ ទី៦)

CS vin.pv.12.06 | ភាគ ទី១៣

(៦. អនុវិជ្ជកស្ស អនុយោគ)

ពាក្យថា អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា គប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដោយធម៌ នោះ។ សេចក្តីថា វិន័យធរគប្បីស្នូរអ្នកចោទថា ម្ចាស់អារុសោ លោកឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុនោះ ដោយហេតុណា លោកឃាត់បរាវណានោះ ដោយហេតុអ្វី លោកឃាត់ដោយសីលវិបត្តិ ឬឃាត់ដោយអាចារិវិបត្តិ ឬក៏ឃាត់ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ។ បើអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃាត់ ដោយសីលវិបត្តិផង ឃាត់ដោយអាចារិវិបត្តិផង ឃាត់ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិផង។ វិន័យធរ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ចុះលោកដី មានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារិវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរឬ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារិវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរ។ វិន័យធរ ត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះសីលវិបត្តិដូចម្តេច អាចារិវិបត្តិដូចម្តេច ទិដ្ឋិវិបត្តិដូចម្តេច។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បារាជិក៤ សង្ឃាទិសេស១៣នេះ ហៅថាសីលវិបត្តិ ចុះល្អឬមួយ បាចិត្តិយៈ បាដិទេសនីយៈ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិត នេះហៅថា អាចារិវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអនុគ្គាហិកាទិដ្ឋិ នេះហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ វិន័យធរ ត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទយ៉ាង នេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយហេតុណា លោកឃាត់ដោយបានឃើញ ឬឃាត់ដោយបានឮ ឬក៏ឃាត់ដោយបាន រង្គៀស។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃាត់ដោយបានឃើញផង ឃាត់ដោយបានឮផង ឃាត់ដោយបានរង្គៀសផង។ វិន័យធរ ត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយបានឃើញ ដោយហេតុណា លោកបានឃើញដូចម្តេច ខ្លះ លោកបានឃើញអំពីហេតុដូចម្តេច លោកបានឃើញពីកាលណា លោកបានឃើញក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនេះត្រូវអបត្តិបារាជិក លោកបាន ឃើញដែរឬ កាលត្រូវសង្ឃាទិសេស លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវចុះល្អឬមួយ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវបាចិត្តិយៈ លោកបានឃើញ ដែរឬ កាលត្រូវបាដិទេសនីយៈ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវទុក្ខដ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវទុក្ខាសិត លោកបានឃើញដែរឬ ចុះ លោកនៅក្នុងទីណា ចំណែកភិក្ខុនេះ នៅត្រង់ទីណា លោកកំពុងធ្វើអ្វី ភិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វី។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ អារុសោ ខ្ញុំមិនបានឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយបានឃើញទេ ខ្ញុំឃាត់បរាវណាដោយគ្រាន់តែបានឮទេ។ វិន័យធរ ត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយបានឮ ដោយហេតុណា លោកបានឮដូចម្តេចខ្លះ លោកបានឮដោយហេតុដូច ម្តេច លោកបានឮពីកាលណា លោកបានឮក្នុងទីណា លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវបារាជិក ឬលោកបានឮថា ភិក្ខុនេះ ត្រូវសង្ឃាទិសេស លោក បានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវចុះល្អឬមួយ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាចិត្តិយៈ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាដិទេសនីយៈ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវ ទុក្ខដ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវទុក្ខាសិត លោកបានឮពាក្យភិក្ខុ លោកបានឮពាក្យភិក្ខុនី លោកបានឮពាក្យសិក្ខុមាណា លោកបានឮពាក្យ សាមណេរ លោកបានឮពាក្យសាមណេរី លោកបានឮពាក្យឧបាសិក លោកបានឮពាក្យឧបាសិកា លោកបានឮព្រះបន្ទូលនៃពួកស្តេច លោក បានឮពាក្យនៃពួករាជមហាមាត្រ លោកបានឮពាក្យនៃពួកតិរិយ ឬបានឮពាក្យនៃពួកសាវ័ករបស់តិរិយ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាង នេះថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំមិនបានឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយបានឮទេ ខ្ញុំឃាត់បរាវណា ដោយគ្រាន់តែរង្គៀសទេ។ វិន័យធរ ត្រូវសួរភិក្ខុអ្នក ចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោកឃាត់បរាវណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយរង្គៀស ដោយហេតុណា លោករង្គៀសដោយហេតុដូចម្តេចខ្លះ លោករង្គៀសអំពីហេតុដូចម្តេច លោករង្គៀសពីកាលណា លោករង្គៀសក្នុងទីណា លោករង្គៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវបារាជិក ឬលោករង្គៀសថា ភិក្ខុ នេះ ត្រូវសង្ឃាទិសេស លោករង្គៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវចុះល្អឬមួយ លោករង្គៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាចិត្តិយៈ លោករង្គៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាដិទេសនីយៈ លោករង្គៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវទុក្ខដ លោករង្គៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវទុក្ខាសិត លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យភិក្ខុ លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យភិក្ខុនី លោក រង្គៀស ព្រោះឮពាក្យសិក្ខុមាណា លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យសាមណេរ លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យសាមណេរី លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យ ឧបាសិក លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យឧបាសិកា លោករង្គៀស ព្រោះឮព្រះបន្ទូលនៃពួកស្តេច លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យ នៃពួកមហាមាត្ររបស់ ស្តេច លោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យនៃពួកតិរិយ ឬលោករង្គៀស ព្រោះឮពាក្យពួកសាវ័កនៃតិរិយ។

[២០០] ហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញ សមដោយហេតុដែលបានឃើញមែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញ ដោយហេតុដែលបានឃើញ (នោះ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទមិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុ ដែលអ្នកចោទបានឃើញនៅឡើយទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីរង្គៀសមិនបរិសុទ្ធ (រង្គៀសគ្មានមូល) វិន័យធរ គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់បុគ្គល គឺភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទ នោះ ហើយធ្វើបរាវណាជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានឮ សមដោយហេតុដែលបានឮមែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុ ដែលអ្នកចោទបានឮ ដោយហេតុដែលបានឮ (នោះ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុ ដែលអ្នកចោទ បានឮនៅឡើយទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីរង្គៀសមិនបរិសុទ្ធ វិន័យធរ គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់បុគ្គល គឺភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើបរាវណាជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់ សមដោយហេតុដែលបានប៉ះពាល់មែន វិន័យធរគប្បី ប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់ ដោយហេតុដែលបានប៉ះពាល់ (នោះ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះ

អាស្រ័យនូវហេតុ ដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់នៅឡើយទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទ មានសេចក្តីរង្វៀសមិនបរិសុទ្ធ រិស័យធរ គប្បីវិនិច្ឆ័យតាម ពាក្យប្តេជ្ញារបស់បុគ្គល គឺភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើបរិវារណា ជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ។

(បុត្រាវិភាគ: ទី៧)

CS [vin.pv.12.07](#) | ភាគ ទី១៣

(៧. បុត្រាវិភាគ)

[២០១] ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានឃើញដូចម្តេច គឺបានដល់ពាក្យសួរថាដូចម្តេច ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានឃើញអំពីហេតុដូចម្តេច គឺបានដល់ពាក្យ សួរថាដូចម្តេច ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានឃើញពីកាលណា គឺបានដល់ពាក្យសួរថាដូចម្តេច ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានឃើញក្នុងទីណា គឺបានដល់ពាក្យ សួរថាដូចម្តេច។

[២០២] ត្រង់ពាក្យដែលថា បានឃើញដូចម្តេច គឺបានដល់វត្ថុបុត្រា១ វិបត្តិបុត្រា១ អាបត្តិបុត្រា១ អដ្ឋាចារបុត្រា១។ ត្រង់ពាក្យថា វត្ថុបុត្រា គឺបាន ដល់ពាក្យសួរ អំពីវត្ថុនៃបារាជិក៨ សួរវត្ថុនៃសង្ឃាទិសេស២៣ សួរវត្ថុនៃអនិយតៈ២ សួរវត្ថុនៃនិស្សគ្គិយៈ៤២ សួរវត្ថុនៃបាចិត្តិយៈ១៨៨ សួរវត្ថុនៃ បាដិទេសនីយៈ១២ សួរវត្ថុនៃទុក្ខដទាំងឡាយ សួរវត្ថុនៃទុក្ខសតិទាំងឡាយ។ ត្រង់ពាក្យថា វិបត្តិបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីសីលវិបត្តិ សួរ អំពីអាចារវិបត្តិ សួរអំពីទិដ្ឋិវិបត្តិ សួរអំពីអាជីវិបត្តិ។ ត្រង់ពាក្យថា អាបត្តិបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីអាបត្តិបារាជិក សួរអំពីអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស សួរអំពីអាបត្តិចុល្ល័យ សួរអំពីអាបត្តិបាចិត្តិយៈ សួរអំពីអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ សួរអំពីអាបត្តិទុក្ខដ សួរអំពីអាបត្តិទុក្ខសតិ។ ត្រង់ ពាក្យថា អដ្ឋាចារបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីការប្រសព្វរបស់ជនពីរៗនាក់។

[២០៣] ត្រង់ពាក្យថា លោកបានឃើញអំពីហេតុដូចម្តេច គឺបានដល់លិង្គបុត្រា១ ឥរិយាបថបុត្រា១ អាការបុត្រា១ វិប្បការបុត្រា១។ ត្រង់ ពាក្យថា លិង្គបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរ អំពីភេទខ្ពស់ ឬទាប ខ្មៅ ឬស។ ត្រង់ពាក្យថា ឥរិយាបថបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីបុគ្គលដើរ ឬឈរ អង្គុយ ឬដេក។ ត្រង់ពាក្យថា អាការបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីភេទគ្រហស្ថ ឬភេទតិរិយ ឬភេទបព្វជិត។ ត្រង់ពាក្យថា វិប្បការ បុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីបុគ្គលកំពុងដើរ ឬឈរ កំពុងអង្គុយ ឬដេក។

[២០៤] ត្រង់ពាក្យថា លោកបានឃើញពីកាលណា គឺបានដល់កាលបុត្រា១ សមយបុត្រា១ ទិវសបុត្រា១ ឧតុបុត្រា១។ ត្រង់ពាក្យថា កាលបុត្រា នោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីពេលព្រឹក ឬពេលថ្ងៃត្រង់ ឬថ្ងៃរសៀល។ ត្រង់ពាក្យថា សមយបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីសម័យព្រឹក ឬ សម័យថ្ងៃត្រង់ ឬក៏សម័យថ្ងៃរសៀល។ ត្រង់ពាក្យថា ទិវសបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីវេលាមុនភត្ត វេលាក្រោយភត្ត វេលាយប់ វេលាថ្ងៃ ខាងរោច ឬខ្នើត។ ត្រង់ពាក្យថា ឧតុបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីហេមន្តរដូវ គិម្ពរដូវ ឬរស្សានរដូវ។

[២០៥] ត្រង់ពាក្យថា លោកបានឃើញក្នុងទីណា គឺបានដល់ឋានបុត្រា១ ភូមិបុត្រា១ ឱកាសបុត្រា១ បទេសបុត្រា១។ ត្រង់ពាក្យថា ឋានបុត្រា នោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីភូមិ ប្របី ធរណី ឬផែនដី។ ត្រង់ពាក្យថា ភូមិបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីភូមិ ភ្នំ ថ្ម ឬប្រាសាទ។ ត្រង់ ពាក្យថា ឱកាសបុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីឱកាស ខាងកើត ឱកាសខាងលិច ឱកាសខាងជើង ឱកាសខាងត្បូង។ ត្រង់ពាក្យថា បទេស បុត្រានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីប្រទេសខាងកើត ឬប្រទេសខាងលិច ប្រទេសខាងជើង ឬប្រទេសខាងត្បូង។

ចប់ មហាសង្គម។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមហាសង្គមនោះ ដូច្នោះ

[២០៦]

និយាយអំពីភិក្ខុត្រូវស្គាល់វត្ថុ១ ស្គាល់និទាន១ ស្គាល់អាការ១ ស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង១ ស្គាល់កម្មដែលគួរធ្វើ និង មិនគួរធ្វើ១ ស្គាល់កម្ម១ ស្គាល់អធិករណ៍១ ស្គាល់សមថៈ១ មិនលំអៀងទៅខាងឆន្ទាគតិ១ ទោសាគតិ១ មោហាគតិ១ ភយាគតិ១ ពន្យល់បុគ្គលដទៃឲ្យយល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់១ ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា១ សំឡឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសំឡឹងមើល១ ញ៉ាំងបរិសុទ្ធឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា១ មើលងាយពួកដទៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញបានបក្ខពួក១ អាត្មាអញ ជាអ្នកចេះដឹង ច្រើន១ អាត្មាអញជាថេរៈ១ ពោលហេតុដែលមិនទាន់មកដល់១ កុំញ៉ាំងហេតុដែលមកដល់ហើយ ឲ្យសាបសូន្យ១ រម្ងាប់អធិករណ៍ ដោយធម៌ ដោយរិស័យ ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ត្រា១ ក្នុងមហាសង្គម បណ្ឌិតគប្បីដឹងថា (មានសេចក្តី) ប៉ុណ្ណោះឯង។

កបិនភេទ

CS [vin.pv.13](#) | ភាគ ទី១៣

(កចិនភេទ)

(កចិនអត្ថតាទិ ទី១)

(១. កម្រិតអត្ថប្រយោជន៍)

[២០៧] បុគ្គលដូចម្តេច ដែលឈ្មោះថា មិនបានក្រាលកបិន បុគ្គលដូចម្តេច ដែលឈ្មោះថា បានក្រាលកបិន កបិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង ដោយអាការដូចម្តេច កបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង ដោយអាការដូចម្តេច។

[២០៨] ពាក្យថា បុគ្គលដូចម្តេច ដែលឈ្មោះថា មិនបានក្រាលកបិននោះ សេចក្តីថា បុគ្គលពីរពួក ដែលឈ្មោះថា មិនបានក្រាលកបិន គឺ បុគ្គលមិនបានក្រាល១ មិនបានអនុមោទនា១ បុគ្គលទាំង២ពួកនេះ ឈ្មោះថា មិនបានក្រាលកបិនទេ។

[២០៩] ពាក្យថា បុគ្គលដូចម្តេច ដែលឈ្មោះថា បានក្រាលកបិននោះ សេចក្តីថា បុគ្គល២ពួក ដែលឈ្មោះថា បានក្រាលកបិន គឺបុគ្គល ដែលបានក្រាល១ បានអនុមោទនា១ បុគ្គលទាំង២ពួកនេះ ឈ្មោះថា បានក្រាលកបិន។

[២១០] ពាក្យថា កបិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង ដោយអាការដូចម្តេច សេចក្តីថា កបិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង ដោយអាការ២៤ គឺសំពត់ ដែលគ្រាន់តែវាស់ទម្ងន់បណ្តោយ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែលាង ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែចាត់ចែង លៃលកជាចិរ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែកាត់ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដានភ្ជាប់គ្នា ក្រាលមិនឡើងជា កបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរ (មានដេរបណ្តោយជាដើម) ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដាក់ក្នុង ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែថែមសំពត់ឲ្យមាំ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អនុវាតមួយជាន់ (ពីខាងក្រៅ) ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែធ្វើជាអនុវាតមួយជាន់ (ពីខាងក្នុង) ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរគ្នា ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែជ្រលក់ម្តង មានពណ៌ដូចក្នុងដំរី ឬដូចស្លឹកឈើទុំ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលបានមក ដោយធ្វើនិមិត្ត ក្រាលមិន ឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលបានមក ដោយនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលគេ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលខ្លីគេ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ ដែលធ្វើសន្និធិ គឺមិនបានធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃនោះ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ជានិស្សគ្គិយៈ (ទុកឲ្យកន្លងរាត្រី) ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្ប ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ រៀបចាកសង្ស្សដី ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ រៀបចាកចិរ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ រៀប ចាកស្បង ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ រៀបចាកសំពត់ជាបញ្ចក្ខន្ធ ឬលើសពីបញ្ចក្ខន្ធឡើងទៅ ដែលបានកាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវ ធ្វើឲ្យមានមណ្ឌលល្អក្នុង ថ្ងៃនោះ ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ រៀបចាកបុគ្គលអ្នកក្រាល ក៏ក្រាលមិនឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលបុគ្គលក្រាលត្រឹមត្រូវហើយ តែបើភិក្ខុនៅ ក្រៅសីមា អនុមោទនា កបិននោះ ក៏មិនឡើងជាកបិន១។ កបិនដែលក្រាលមិនឡើង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។

[២១១] ភិក្ខុធ្វើនិមិត្តថា អាត្មានឹងក្រាលកបិនដោយសំពត់នេះ ដូច្នោះ ហៅថា ធ្វើនិមិត្ត។ ភិក្ខុធ្វើនូវការនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល ដោយគិតថា អាត្មានឹងឲ្យសំពត់កបិនកើតឡើង ដោយការនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលដូច្នោះ ហៅថា ការនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល។ សំពត់ដែលគេមិនបានឲ្យដាច់ ហៅថា សំពត់ខ្លីគេ។ សន្និធិ មាន២យ៉ាងគឺ ករណសន្និធិ មិនធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃនោះ (ទុកធ្វើទៅក្នុងថ្ងៃខាងមុខៗតទៅទៀត)១ និងយសន្និធិ ទុក ធ្វើដល់ថ្ងៃស្អែកជាដំណាច់១ ហៅថា សន្និធិ។ កាលបើភិក្ខុកំពុងធ្វើ (សំពត់នោះ) អរណកិរៈឡើង ហៅថា សំពត់ជានិស្សគ្គិយៈ។ កបិនដែលភិក្ខុ ក្រាលមិនឡើង ដោយអាការ២៤នេះឯង។

[២១២] ត្រង់ពាក្យថា កបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង ដោយអាការដូចម្តេចនោះ សេចក្តីថា កបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង ដោយអាការ១៧ គឺសំពត់ ថ្មីសុទ្ធ ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ជំនុំ ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ចាស់ ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់បំបុកូល ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ ដែលធ្លាក់ទៀបរាងផ្សារ ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបានធ្វើនិមិត្ត ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិន បាននិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលមិនបានខ្លីគេ ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យជាសន្និធិ ក្រាល ឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលមិនមែនជានិស្សគ្គិយៈ ក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលបានធ្វើពិន្ទុកប្ប ក្រាលឡើងជាកបិន១ សង្ស្សដី ក្រាល ឡើងជាកបិន១ ចិរ ក្រាលឡើងជាកបិន១ ស្បង ក្រាលឡើងជាកបិន១ ចិរជាបញ្ចក្ខន្ធ ឬលើសពីបញ្ចក្ខន្ធឡើងទៅ ដែលបានកាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវ ធ្វើឲ្យមានមណ្ឌលល្អក្នុងថ្ងៃនោះ ក្រាលឡើងជាកបិន១ បុគ្គល ទើបក្រាលឡើងជាកបិន១ សំពត់ដែលបុគ្គលក្រាលឲ្យត្រឹមត្រូវ (តាមច្បាប់) ទាំង ភិក្ខុនៅក្នុងសីមា អនុមោទនា កបិននោះ ទើបឡើងជាកបិន១ កបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។ កបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង ដោយអាការទាំង១៧នេះ។

[២១៣] ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ដែលកើតជាមួយនឹងការក្រាលកបិន។ ធម៌១៥យ៉ាង ដែលកើតជាមួយនឹងការក្រាលកបិន គឺមាតិកា៨ បលិពោធប អានិសង្ស៥។ ធម៌ទាំង១៥នេះឯង ដែលកើតជាមួយនឹងការក្រាលកបិន។

(កម្រិតអន្តរបច្ចុយាទិ ទី២)

(២. កម្រិតអន្តរបច្ចុយាទិ)

[២១៤] ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ជាបច្ចុយនៃបយោគ ដោយអន្តរបច្ចុយ ដោយសមន្តរបច្ចុយ ដោយនិស្សយបច្ចុយ ដោយឧបនិស្សយបច្ចុយ ដោយបុរាណបច្ចុយ ដោយបច្ចុយជាតបច្ចុយ ដោយសហជាតបច្ចុយ។ ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ជាបច្ចុយនៃបុព្វករណៈ។ បេ។ បច្ចុយៈ អធិដ្ឋាន ការ ក្រាល មាតិកា បលិពោធរត្ថ ដោយអន្តរបច្ចុយ ដោយសមន្តរបច្ចុយ ដោយនិស្សយបច្ចុយ ដោយឧបនិស្សយបច្ចុយ ដោយបុរ ជាតបច្ចុយ ដោយបច្ចុយជាតបច្ចុយ ដោយសហជាតបច្ចុយ។

[២២២] បុព្វករណៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង។ បុព្វករណៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌៧យ៉ាង គឺគក់លាង១ ចាត់ចែងចីវរ១ កាត់១ ដាន១ ដេរ១ ជ្រលក់១ ធ្វើពិន្ទុកប្ប១។ បុព្វករណៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌៧យ៉ាងនេះ។ បច្ចុទ្ធារៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង។ បច្ចុទ្ធារៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌៣យ៉ាង គឺសង្ស័យ ចីវរ១ ស្បង់១។ អធិដ្ឋាន លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង។ អធិដ្ឋាន លោកសង្គ្រោះដោយធម៌៣យ៉ាងគឺ សង្ស័យ ចីវរ១ ស្បង់១។ ការក្រាល លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង។ ការក្រាល លោកសង្គ្រោះដោយធម៌១គឺ បញ្ចេញវាចា។

[២២៣] មូលរបស់កបិស មានប៉ុន្មាន រត្ថរបស់កបិសមានប៉ុន្មាន ភូមិរបស់កបិស មានប៉ុន្មាន។ មូលរបស់កបិស មាន១ គឺសង្ស័យ។ រត្ថរបស់កបិស មាន៣ គឺសង្ស័យ ចីវរ១ ស្បង់១។ ភូមិរបស់កបិស មាន៦យ៉ាង គឺ សំពត់សម្បកឈើ១ សំពត់អំបោះ១ សំពត់សូត្រ១ សំពត់រោមស្លត្ន១ សំពត់ ផ្លែ១ សំពត់ឈាយរត្ថទាំង៥ ខាងដើម១។

[២២៤] កបិស មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាខាងចុង។ កបិស មានបុព្វករណៈ ជាខាងដើម មានកិរិយា គឺបច្ចុទ្ធារៈ និងអធិដ្ឋាន ជាកណ្តាល មានការក្រាលជាខាងចុង។

[២២៥] បុគ្គលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនគួរក្រាលកបិស បុគ្គលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបគួរក្រាលកបិស។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ៨ មិនគួរក្រាលកបិសបានទេ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ៨ ទើបគួរក្រាលកបិសបាន។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ៨គឺអ្វីខ្លះ ដែលមិនគួរក្រាល កបិសបាន។ បុគ្គលអ្នកក្រាលមិនចេះបុព្វករណៈ១ មិនចេះបច្ចុទ្ធារៈ (ដកចីវរចាស់)១ មិនចេះអធិដ្ឋាន១ មិនចេះក្រាល១ មិនចេះមាតិកា១ មិនចេះ បលិពោធន១ មិនចេះវិធីដកកបិស១ មិនចេះអានិសង្ស១។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ៨នេះ មិនគួរនឹងក្រាលកបិសបានឡើយ។ បុគ្គលដែល ប្រកបដោយអង្គ៨ គឺអ្វីខ្លះ ដែលគួរក្រាលកបិសបាន។ បុគ្គលអ្នកក្រាលចេះបុព្វករណៈ១ ចេះបច្ចុទ្ធារៈ១ ចេះអធិដ្ឋាន១ ចេះក្រាល១ ចេះមាតិកា១ ចេះបលិពោធន១ ចេះវិធីដកកបិស១ ចេះអានិសង្ស១។ បុគ្គលប្រកបដោយអង្គទាំង៨នេះឯង ទើបគួរក្រាលកបិសបាន។

(កថិនានិទានិតព្ធវិភាគៈ ទី៤)

CS [vin.pv.13.04](#) | ភាគ ទី១៣

(៤. កថិនានិទានិតព្ធវិភាគ)

[២២៦] ការក្រាលកបិសមិនឡើង មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ការក្រាលកបិសឡើង មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក។ ការក្រាលកបិសមិនឡើង មាន ដល់បុគ្គល៣ពួក ការក្រាលកបិសឡើង មានដល់បុគ្គល៣ពួក។ ការក្រាលកបិសមិនឡើង មានដល់បុគ្គល៣ពួក ដូចម្តេច។ បុគ្គលបិទនៅក្រៅ សីមា អនុមោទនា១ បុគ្គលដែលអនុមោទនា មិនបានបញ្ចេញវាចា១ បុគ្គលដែលបញ្ចេញវាចា តែមិនឲ្យបុគ្គលដទៃដឹងច្បាស់១។ ការក្រាលកបិស មិនឡើង មានដល់បុគ្គល៣ពួកនេះ។ ការក្រាលកបិសឡើង មានដល់បុគ្គល៣ពួកដូចម្តេច។ បុគ្គលបិទនៅក្នុងសីមា អនុមោទនា១ បុគ្គលដែល អនុមោទនាបញ្ចេញវាចា១ បុគ្គលដែលបញ្ចេញវាចា បានញ៉ាំងអ្នកដទៃឲ្យដឹងច្បាស់១។ ការក្រាលកបិសឡើង មានដល់បុគ្គល៣ពួកនេះ។

[២២៧] ការក្រាលកបិសមិនឡើង មានប៉ុន្មានយ៉ាង ការក្រាលកបិសឡើង មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ការក្រាលកបិសមិនឡើងមាន៣យ៉ាង ការក្រាល កបិសឡើង មាន៣យ៉ាង។ ការក្រាលកបិសមិនឡើង មាន៣យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺវត្ថុវិបត្តិ១ កាលវិបត្តិ១ ករណវិបត្តិ⁴² ១។ ការក្រាលកបិសមិនឡើង មាន៣យ៉ាងនេះ។ ការក្រាលកបិសឡើង មាន៣យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺវត្ថុសម្បត្តិ១ កាលសម្បត្តិ១ ករណសម្បត្តិ១។ ការក្រាលកបិសឡើង មាន៣យ៉ាងនេះ។

[២២៨] ភិក្ខុគប្បីស្គាល់កបិស គប្បីស្គាល់ការក្រាលកបិស គប្បីស្គាល់ខែដែលក្រាលកបិស គប្បីស្គាល់វិបត្តិនៃការក្រាលកបិស គប្បីស្គាល់ សម្បត្តិនៃការក្រាលកបិស គប្បីស្គាល់និមិត្តកម្ម គប្បីស្គាល់ពាក្យនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល គប្បីស្គាល់សំពត់ខ្លីគេ គប្បីស្គាល់សំពត់ដែលជាសន្និធិ គប្បីស្គាល់សំពត់ជានិស្សគ្គិយៈ។

[២២៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុគប្បីស្គាល់កបិសនោះ សេចក្តីថា ការរួបរួមនឹងកិរិយាប្រជុំនៃធម៌ទាំងឡាយនោះឯង ជានាម ជានាមកម្ម ជានាម បញ្ញត្តិ ជាសំដី ជាគ្រឿងបញ្ជាក់ ជាគ្រឿងប្រកាស នេះជាពាក្យហៅថា កបិស។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីស្គាល់ខែ ដែលក្រាលកបិសនោះ សេចក្តីថា ត្រូវ ស្គាល់ខែជាខាងចុងនៃស្សានរដូវ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់វិបត្តិនៃការក្រាលកបិសនោះ សេចក្តីថា ត្រូវស្គាល់វិបត្តិនៃការក្រាលកបិស ដោយ អាការៈ២៤។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សម្បត្តិនៃការក្រាលកបិសនោះ សេចក្តីថា ត្រូវដឹងសម្បត្តិនៃការក្រាលកបិស ដោយអាការៈ១៧។ ពាក្យថា គប្បីដឹង និមិត្តកម្មនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើនិមិត្តកម្មថា អាត្មានឹងក្រាលកបិស ដោយសំពត់នេះ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់ពាក្យនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើពាក្យបញ្ចុះបញ្ចូលថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសំពត់កបិសឲ្យកើតឡើង ដោយពាក្យបញ្ចុះបញ្ចូលនេះ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សំពត់ខ្លី គេនោះ សេចក្តីថា ត្រូវស្គាល់សំពត់ដែលគេមិនបានឲ្យដាច់។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សំពត់ដែលជាសន្និធិនោះ សេចក្តីថា ត្រូវស្គាល់សន្និធិ មាន២យ៉ាង គឺសន្និធិព្រោះការមិនធ្វើក្នុងថ្ងៃនោះ១ សន្និធិព្រោះទុកដល់ថ្ងៃស្អែក១។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សំពត់ជានិស្សគ្គិយៈនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុ កំពុងធ្វើ (ចីវរ) អរុណកិរៈឡើង។

[២៣០] ត្រង់ពាក្យថា គប្បីស្គាល់ការក្រាលកបិសនោះ សេចក្តីថា បើសំពត់កបិសកើតឡើងដល់សង្ឃ សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច បុគ្គលអ្នក ក្រាល ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច អ្នកអនុមោទនា ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច។ សង្ឃគប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុអ្នកក្រាលកបិស ដោយញត្តិទុតិយកម្ម។ ភិក្ខុអ្នកក្រាល កបិសនោះ គប្បីលាង គក់ វាស់ កាត់ ដេរ ជ្រលក់ ធ្វើពិន្ទុកប្ប ហើយក្រាលកបិសក្នុងថ្ងៃនោះឯង។ បើ (ភិក្ខុអ្នកក្រាល)ចង់ក្រាលកបិសដោយ សង្ឃាដិ ត្រូវដកសង្ឃាដិចាស់ចេញ អធិដ្ឋានសង្ឃាដិថ្មីឡើង គប្បីបញ្ចេញវាចាថា ខ្ញុំក្រាលកបិសដោយសង្ឃាដិនេះ។ បើចង់ក្រាលកបិសដោយ ចីវរ ក៏គប្បីដកចីវរចាស់ចេញ អធិដ្ឋានចីវរថ្មីឡើង គប្បីបញ្ចេញវាចាថា ខ្ញុំក្រាលកបិសដោយចីវរនេះ។ បើចង់ក្រាលកបិសដោយស្បង់ ក៏គប្បី

ដកស្រង់ចាស់ចេញ អធិដ្ឋានស្រង់ថ្មីឡើង គប្បីបញ្ចេញវាថា ខ្ញុំក្រាលកបិនដោយស្រង់នេះ។ ភិក្ខុអ្នកក្រាលកបិននោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើ ចីពររៀងស្នាម្នាង ផ្កងអញ្ជូលឡើងពេលដូច្នោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន កបិនរបស់សង្ឃ ខ្ញុំបានក្រាលហើយ ការក្រាលកបិន (នេះ) សឹង ប្រកបដោយធម៌ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ទទួលអនុមោទនាចុះ។ ពួកភិក្ខុជាអ្នកអនុមោទនានោះ ត្រូវធ្វើចីពររៀងស្នាម្នាង ផ្កងអញ្ជូលឡើង ពេលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ កបិនរបស់សង្ឃ លោកដ៏មានអាយុបានក្រាលហើយ ការក្រាលកបិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ យើង រាល់គ្នា សូមអនុមោទនា។ ភិក្ខុអ្នកក្រាលកបិននោះ ចូលទៅរកភិក្ខុច្រើនរូប ធ្វើចីពររៀងស្នាម្នាង ផ្កងអញ្ជូលឡើង រួចពេលយ៉ាងនេះថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន កបិនរបស់សង្ឃ ខ្ញុំបានក្រាលហើយ ការក្រាលកបិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ សូមលោកម្ចាស់រាល់អង្គ ទទួល អនុមោទនាចុះ។ ពួកភិក្ខុជាអ្នកអនុមោទនានោះ គប្បីធ្វើចីពររៀងស្នាម្នាង ផ្កងអញ្ជូលឡើង រួចពេលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ កបិនរបស់សង្ឃ លោកបានក្រាលហើយ ការក្រាលកបិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ យើងរាល់គ្នា សូមអនុមោទនា។ ភិក្ខុអ្នកក្រាលកបិននោះ គប្បីចូលទៅរក ភិក្ខុទ្រូប ធ្វើចីពររៀងស្នាម្នាង ផ្កងអញ្ជូលឡើង ពេលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ កបិនរបស់សង្ឃ ខ្ញុំបានក្រាលហើយ ការក្រាលកបិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ សូមលោកទទួលអនុមោទនាចុះ។ ភិក្ខុជាអ្នកអនុមោទនានោះ គប្បីធ្វើចីពររៀងស្នាម្នាង ផ្កងអញ្ជូលឡើង ហើយពេលយ៉ាង នេះថា ម្ចាស់អារុសោ កបិនរបស់សង្ឃ លោកបានក្រាលហើយ ការក្រាលកបិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ ខ្ញុំសូមទទួលអនុមោទនា។

(បុគ្គលស្សៈកបិនគ្មាន ទី៥)

CS [vin.pv.13.05](#) | ភាគ ទី១៣

(៥. បុគ្គលស្សៈកបិនគ្មាន)

[២៣១] សួរថា សង្ឃក្រាលកបិន គណៈក្រាលកបិន បុគ្គលក្រាលកបិន ឡើងឬទេ។ ឆ្លើយថា សង្ឃក្រាលកបិន មិនឡើង គណៈក្រាលកបិន ក៏មិនឡើង បុគ្គលក្រាលកបិន ទើបឡើង។ ព្រោះសង្ឃក្រាលកបិន ក៏មិនឡើង គណៈក្រាលកបិន ក៏មិនឡើង បុគ្គលក្រាលកបិន ទើបឡើង កបិន សង្ឃក្រាលមិនបានទេ កបិន គណៈក្រាលមិនបានទេ កបិន បុគ្គលទើបក្រាលបាន។ សួរថា សង្ឃសំដែងបាតិមោក្ខ គណៈសំដែងបាតិមោក្ខ បុគ្គលសំដែងបាតិមោក្ខ បានឬទេ។ ឆ្លើយថា សង្ឃសំដែងបាតិមោក្ខមិនបាន គណៈសំដែងបាតិមោក្ខ មិនបានទេ បុគ្គលទើបសំដែងបាតិមោក្ខ បាន។ ព្រោះថា សង្ឃក៏សំដែងបាតិមោក្ខមិនបាន គណៈក៏សំដែងបាតិមោក្ខមិនបាន បុគ្គល ទើបសំដែងបាតិមោក្ខបាន បាតិមោក្ខ សង្ឃសំដែង មិនបាន បាតិមោក្ខ គណៈសំដែងមិនបានទេ បាតិមោក្ខ បុគ្គលទើបសំដែងបាន។ ប៉ុន្តែ បាតិមោក្ខឈ្មោះថា សង្ឃបានសំដែង បាតិមោក្ខ ឈ្មោះថា គណៈបានសំដែង បាតិមោក្ខឈ្មោះថា បុគ្គលបានសំដែង ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា គណៈក៏ព្រមព្រៀងគ្នា បុគ្គលជាអ្នកសំដែង (យ៉ាងណាមិញ)។ ការក្រាលកបិន ក៏យ៉ាងនោះដែរ សង្ឃក្រាលកបិន មិនឡើងទេ គណៈក្រាលកបិន មិនឡើងទេ បុគ្គលក្រាលកបិន ទើបឡើង ប៉ុន្តែកបិនក៏ឈ្មោះថា សង្ឃបានក្រាល កបិនក៏ឈ្មោះថា គណៈបានក្រាល កបិនក៏ឈ្មោះថា បុគ្គលបានក្រាល ព្រោះសង្ឃបានអនុមោទនា គណៈ បានអនុមោទនា បុគ្គលបានក្រាល។

(បលិពោធបញ្ញាព្យាករណៈ ទី៦)

CS [vin.pv.13.06](#) | ភាគ ទី១៣

(៦. បលិពោធបញ្ញាព្យាករណ៍)

[២៣២] ការដោះកបិន មានការចៀសចេញទៅជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោក ម្ចាស់ថា បលិពោធនាដាច់មុន។ ការដោះកបិន គឺអស់អំណាចអាទិសង្ឃកបិន មានការចៀសចេញទៅជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា ចីរបលិពោធដាច់មុន អាវាសបលិពោធដាច់ជាមួយនឹងដំណើរ ដែលភិក្ខុនោះ ទៅខាងក្រៅសីមា។

[២៣៣] ការដោះកបិន មានការធ្វើចីរស្រេចជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោក ម្ចាស់ថា បលិពោធនាដាច់មុន។ ការដោះកបិន មានការធ្វើចីរស្រេចជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយ សេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា អាវាសបលិពោធដាច់មុន កាលបើចីរសម្រេចហើយ ចីរបលិពោធទើបដាច់។

[២៣៤] ការដោះកបិន មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោក ម្ចាស់ថា បលិពោធនាដាច់មុន។ ការដោះកបិន មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយ សេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធទាំងពីរដាច់មិនមុន មិនក្រោយ។

[២៣៥] ការដោះកបិន មានវិនាសចីរជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោក ម្ចាស់ថា បលិពោធនាដាច់មុន។ ការដោះកបិន មានវិនាសចីរជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយ សេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា អាវាសបលិពោធដាច់មុន កាលបើចីរវិនាសទៅ ចីរបលិពោធទើបដាច់។

[២៣៦] ការដោះកបិន មានព្វដំណឹងជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោក ម្ចាស់ថា បលិពោធនាដាច់មុន។ ការដោះកបិន មានព្វដំណឹងជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយ សេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា ចីរបលិពោធដាច់មុន អាវាសបលិពោធដាច់ ជាមួយនឹងវេលាដែលភិក្ខុនោះបានព្វដំណឹង។

[២៣៧] ការដោះកបិន មានសេចក្តីអស់សង្ឃឹមជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹង លោកម្ចាស់ថា បលិពោធនាដាច់មុន។ ការដោះកបិន មានសេចក្តីអស់សង្ឃឹម ជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ

ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា អាវាសបលិពោធដាច់មុន កាលបើសេចក្តីសង្ឃឹមថានឹងបានចីរ ផុតអស់ហើយ ចីរបលិពោធរើបដាច់។

[២៣៨] ការដោះកបិន មានការកន្លងខែត្រកបិនជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអាទិច្ចពន្ធ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធដាច់មុន។ ការដោះកបិន មានការកន្លងខែត្រកបិនជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអាទិច្ចពន្ធ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា ចីរបលិពោធដាច់មុន កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយ អាវាសបលិពោធរើបដាច់។

[២៣៩] ការដោះកបិន ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ ជាអាទិច្ចពន្ធ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធដាច់មុន។ ការដោះកបិន ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ ជាអាទិច្ចពន្ធ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធទាំងពីរដាច់ មិនមុន មិនក្រោយ។

[២៤០] ការដោះកបិន ដែលអាស្រ័យនឹងសង្ឃ មានប៉ុន្មាន ការដោះកបិន ដែលអាស្រ័យនឹងបុគ្គល មានប៉ុន្មាន ការដោះកបិន ដែលមិនអាស្រ័យនឹងសង្ឃ មិនអាស្រ័យនឹងបុគ្គល មានប៉ុន្មាន។ ការដោះកបិន ដែលអាស្រ័យនឹងសង្ឃ មាន១ គឺសង្ឃសូត្រដកក្នុងចន្លោះ។ ការដោះកបិន ដែលអាស្រ័យនឹងបុគ្គល មាន៤យ៉ាង គឺមានកិរិយាចៀសចេញទៅ ជាកំណត់១ មានការធ្វើចីរស្រេច ជាកំណត់១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់១ មានការកន្លងខែត្រកបិន ជាកំណត់១។ ការដោះកបិន មិនអាស្រ័យនឹងសង្ឃ មិនអាស្រ័យនឹងបុគ្គល មាន៤យ៉ាង គឺមានវិនាសចីរ ជាកំណត់១ មានព្រះដំណឹង ជាកំណត់១ មានសេចក្តីអស់សង្ឃឹម ជាកំណត់១ កបិនដោះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ។

[២៤១] ការដោះកបិន ដោះខាងក្នុងសីមា មានប៉ុន្មាន ការដោះកបិន ដោះខាងក្រៅសីមា មានប៉ុន្មាន (ព្រោះ) ការដោះកបិន ដោះក្នុងសីមាក៏មាន ដោះខាងក្រៅសីមាក៏មាន។ ការដោះកបិន ដោះក្នុងសីមា មាន២ គឺសង្ឃសូត្រដកក្នុងចន្លោះ១ ដោះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ១។ ការដោះកបិន ដោះខាងក្រៅសីមា មាន៣យ៉ាង គឺមានកិរិយាដើរចៀសចេញទៅ ជាកំណត់១ ព្រះដំណឹង ជាកំណត់១ មានការកន្លងខែត្រកបិន ជាកំណត់១។ ការដោះកបិន ដោះខាងក្នុងសីមាក៏មាន ដោះខាងក្រៅសីមាក៏មាន មាន៤យ៉ាង គឺមានការធ្វើចីរស្រេច ជាកំណត់១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ជាកំណត់១ មានការវិនាសចីរ ជាកំណត់១ មានការអស់សេចក្តីសង្ឃឹម ជាកំណត់១។

[២៤២] ការដោះកបិន កើតព្រមគ្នា រលត់ព្រមគ្នា មានប៉ុន្មានប្រការ ការដោះកបិន កើតព្រមគ្នា រលត់ផ្សេងគ្នា មានប៉ុន្មានប្រការ។ ការដោះកបិន កើតព្រមគ្នា រលត់ព្រមគ្នា មាន២ប្រការ គឺសង្ឃសូត្រដកក្នុងចន្លោះ១ ដោះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ១។ ការដោះកបិន ក្រៅពីនេះ កើតព្រមគ្នា រលត់ផ្សេងគ្នា។

ចប់ កបិនភេទ។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកបិនភេទនោះ ដូច្នោះ

[២៤៣]

និយាយអំពីពាក្យសួរថា បុគ្គលដូចម្តេច ដែលឈ្មោះថា បានក្រាលកបិន និងមិនបានក្រាល១ កបិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង និងមិនឡើង ដោយអាការដូចម្តេច១ ធម៌១៥ប្រការ១ ធម៌ដែលមាននិទាន មានហេតុ មានបច្ច័យ១ បុព្វករណៈ សង្គ្រោះដោយធម៌៧យ៉ាង១ មូលរបស់កបិនជាដើម១ ប្រភេទរបស់បុគ្គលទាំង៨ គួរក្រាលកបិន១ បុគ្គល៣ពួក១ ត្រូវដឹងការក្រាលកបិនឡើង និងមិនឡើងយ៉ាង១ ត្រូវដឹងកិច្ចក្រាលកបិន១ ភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខ១ បលិពោធទ កបិនដោះ អាស្រ័យនឹងសង្ឃ ឬបុគ្គល១ កបិនដោះខាងក្រៅ និងខាងក្នុងសីមា១ កបិនដោះ មានការកើត និងរលត់ព្រមគ្នា ឬផ្សេងគ្នា។

ចប់ បរិវារៈ។

ឧបាលិបញ្ចកៈ

CS [vin.pv.14](#) | ភាគ ទី១៣

(ឧបាលិបញ្ចកំ)

(អនិស្សិតវគ្គ ទី១)

CS [vin.pv.14.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. អនិស្សិតវគ្គ)

[២៤៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជាអាមារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យ អស់១ជីវិតបាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ មិនត្រូវ

អង្គដោយឡែកទៀត។ អង្គ តើដូចម្តេច។ គឺសង្ឃបានធ្វើកម្ម ដោយអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះ នៅតែត្រូវអាបត្តិនោះៗ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិឯទៀត ប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះៗ ឬត្រូវអាបត្តិដែលអាក្រក់ជាងអាបត្តិមុននោះៗ ភិក្ខុតិះដៀលកម្មៗ តិះដៀលសង្ឃ ជាអ្នកធ្វើកម្មៗ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គដោយឡែកទៀត។ អង្គ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃៗ មានគំនិតយល់ខុសៗ មាន អាជីវប្បតិ្តៗ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គនេះឯង។

ចប់ អនិស្សិតវគ្គ ទី១។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃអនិស្សិតវគ្គ នោះដូច្នោះ

[២៤៧]

និយាយអំពីភិក្ខុមិនស្គាល់ឧបាសិកាជាដើមៗ មិនស្គាល់វារណាជាដើមៗ មិនស្គាល់អាបត្តិៗ ភិក្ខុមិនចេះបម្រើសិស្សឈឺៗ មិន ចេះបង្រៀនសិស្ស ក្នុងអភិសមាចារិកវគ្គៗ មិនខ្មាសបាបៗ មិនចេះណែនាំក្នុងអធិសីលៗ ប្រកបដោយល្បែងៗ ប្រកបដោយ អនាចារៗ ប្រកបដោយកិរិយាបៀតបៀនៗ ប្រកបដោយការចិញ្ចឹមជីវិតខុសៗ សង្ឃធ្វើកម្មដោយអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះ នៅតែត្រូវ អាបត្តិដែលនោះៗ ភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ នេះជាវគ្គសង្គហៈទី១។

(នប្បជិប្បស្សម្តនវគ្គៈ ទី២)

CS [vin.pv.14.02](#) | ភាគ ទី១៣

(២. នប្បជិប្បស្សម្តនវគ្គោ)

[២៤៨] ព្រះឧបាសិកាលាបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គៗ អង្គ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ សង្ឃក៏បានធ្វើកម្មហើយ នៅតែឲ្យឧបសម្បទាៗ នៅតែឲ្យនិស្ស័យៗ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនៗ ត្រេកអរនឹងសេចក្តីសន្មតិ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីៗ ទុកជាសង្ឃសន្មត ហើយ នៅតែទៅប្រដៅភិក្ខុនីៗ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គៗដទៃទៀត។ អង្គ តើដូចម្តេច។ គឺសង្ឃបានធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះ នៅតែត្រូវអាបត្តិនោះទៀតៗ ត្រូវអាបត្តិ ឯទៀត ប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះៗ ឬត្រូវអាបត្តិដែលអាក្រក់ជាងអាបត្តិនោះៗ តិះដៀលកម្មៗ តិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្មៗ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃ មិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គៗដទៃទៀត។ អង្គ តើដូច ម្តេច។ គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃៗ មានគំនិតយល់ខុសៗ មានអាជីវប្បតិ្តៗ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយ អង្គៗដទៃទៀត។ អង្គ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុមិនមានខ្មាសបាបៗ ភិក្ខុល្ងង់ៗ មិនមែនជាបកតត្តៗ ជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីញាំញី (អាបត្តិតូចធំ)ៗ មិន ធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងវត្តទាំងឡាយ និងសិក្ខាៗ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គនេះឯង។

[២៤៩] ព្រះឧបាសិកាលាបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរកសង្ឃ ត្រូវតំកល់ធម៌ប៉ុន្មាន ទុកក្នុងសន្តាន សឹមចូលទៅរកសង្ឃ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិកា ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរកសង្ឃ ត្រូវតំកល់ ធម៌៥យ៉ាង ទុកក្នុងសន្តាន ហើយសឹមចូលទៅរកសង្ឃ។ ធម៌៥ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ឧបាសិកា ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរក សង្ឃ ត្រូវមានចិត្តឱនលំទោន សឹមចូលទៅរកសង្ឃ គប្បីជាអ្នកមានចិត្តស្មើ ដោយសំពត់សម្រាប់ជូតជូលី ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងអាសនៈ ឈ្លាសក្នុង ការអង្គុយៗ មិនត្រូវចូលទៅច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវយាត់អាសនៈពួកភិក្ខុខ្ចី អង្គុយលើអាសនៈ តាមសមគួរៗ មិនត្រូវជាអ្នកនិយាយ ពាក្យផ្តួសផ្តាស មិនត្រូវនិយាយតិរច្ឆានកថាៗ ត្រូវពោលធម៌ដោយខ្លួនឯង ឬអារាធនាអ្នកដទៃឲ្យពោលធម៌ មិនត្រូវមើលងាយព្រះអរិយបុគ្គល ដែលលោកគង់ស្ងៀមៗ ម្ចាស់ឧបាសិកា បើសង្ឃធ្វើកម្មទាំងឡាយ ដែលសង្ឃគប្បីធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ម្ចាស់ឧបាសិកា បើមានភិក្ខុមិនគាប់ ចិត្តនឹងកម្មនោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវធ្វើទិដ្ឋិឲ្យច្បាស់ប្រាកដ សឹមដកលំសាមគ្គី។ សេចក្តីនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី។ ព្រោះថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវតំកល់សាមគ្គី ដោយគិតថា អាត្មាអញ មិនត្រូវមានខ្លួនបែកអំពីសង្ឃទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរកសង្ឃ ត្រូវតំកល់ធម៌ ទាំង៥នេះ ក្នុងសន្តានសិន សឹមចូលទៅរកសង្ឃ។

[២៥០] ព្រះឧបាសិកាលាបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ពោលក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ នាំមិនឲ្យជន ច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិកា ភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គ ពោលក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូល ចិត្តផង។ អង្គ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុជាអ្នកនិយាយពាក្យប្រកបដោយលោភៈជាដើមៗ ជាអ្នកពោលអាងអ្នកដទៃៗ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងភាសា និងវិនិច្ឆ័យៗ ជាអ្នកមិនចោទភិក្ខុផងគ្នា ឲ្យសមគួរតាមធម៌ សមគួរតាមវិន័យ សមគួរតាមអាបត្តិៗ ជាអ្នកមិនកាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យ សមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិៗ។ ម្ចាស់ឧបាសិកា ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គនេះឯង និយាយកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើន គ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ ម្ចាស់ឧបាសិកា ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ កាលនិយាយ កណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ អង្គ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុជា អ្នកមិននិយាយពាក្យប្រកបដោយលោភៈជាដើមៗ មិនពោលអាងអ្នកដទៃៗ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងភាសា និងវិនិច្ឆ័យៗ ជាអ្នកចោទភិក្ខុផងគ្នា ឲ្យ

សមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ១ ជាអ្នកកាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត កាលនិយាយក្នុងជំនុំសង្ឃ ក៏តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? គឺភិក្ខុជាអ្នកអត់អាង សរសើរលើកបុគ្គលដទៃ ជាអ្នកផ្ទុញផ្ទាល់គេ ប្រកាន់យកហេតុដែលមិនមែនជានិយ្យានិកធម៌១ ឃាត់ហេតុដែលជានិយ្យានិកធម៌១ និយាយពាក្យច្រើនឥតប្រយោជន៍១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនអត់អាង សរសើរលើកបុគ្គលដទៃ ជាអ្នកមិនផ្ទុញផ្ទាល់គេ កាន់យកហេតុដែលជានិយ្យានិកធម៌១ ឃាត់ហេតុមិនមែនជានិយ្យានិកធម៌១ មិននិយាយពាក្យដែលឥតប្រយោជន៍ដោយច្រើន១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? គឺភិក្ខុជាអ្នកនិយាយសង្កត់សង្កិន (ព្រោះអាស្រ័យមាន៖)១ មិនបានសូមឱកាសជាមុន ក៏ស្រាប់តែនិយាយ១ មិនចោទភិក្ខុដទៃឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ១ មិនកាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ១ មិនព្យាករដោយសមគួរ តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? គឺភិក្ខុជាអ្នកពុំបាននិយាយសង្កត់សង្កិន (ព្រោះអាស្រ័យមាន៖)១ បានសូមឱកាសជាមុន ទើបនិយាយ១ ចោទភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ១ កាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ១ ព្យាករណ៍តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង។

[២៥១] ព្រះខបាលីក្រាលបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អានិសង្ឃនៃការរៀនវិន័យ មានប៉ុន្មាន? ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ខបាលី អានិសង្ឃនៃការរៀនវិន័យ មាន៥។ អានិសង្ឃ៥ តើដូចម្តេច? គឺភិក្ខុជាអ្នកចេះគ្រប់គ្រងរក្សាសីលក្ខន្ធរបស់ខ្លួនដោយប្រពៃ១ រមែងបានជាទីពឹងនៃពពួកជន ដែលមានសេចក្តីសង្ឃឹម ជាអ្នកក្លៀវក្លា និយាយកណ្តាលជំនុំសង្ឃ១ ជាអ្នកសង្កត់សង្កិននូវពួកសត្រូវ ដោយសហធម៌បានដោយងាយ១ ជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីឲ្យព្រះសន្តម្មបិតថេរ១។ ម្ចាស់ខបាលី អានិសង្ឃនៃការរៀនវិន័យ មាន៥នេះឯង។

ចប់ នប្បដិប្បស្សម្តុនវគ្គ ទី២។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃនប្បដិប្បស្សម្តុនវគ្គ ទី២ នោះដូច្នោះ

[២៥២]

និយាយអំពីភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១ សង្ឃធ្វើកម្មភិក្ខុនោះចំពោះអាបត្តិណា១ ភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធជាដើម១ មិនខ្មាសបាប១ ចូលទៅកាន់សង្គ្រាម១ និយាយពាក្យប្រកបដោយលោភៈជាដើម១ អត់អាងសរសើរលើកបុគ្គលដទៃ១ ពោលពាក្យសង្កត់សង្កិន១ អានិសង្ឃនៃការរៀនវិន័យ១។

(វេហារវគ្គ ទី៣)

CS vin.pv.14.03 | [ភាគ ទី១៣](#)

(៣. វេហារវគ្គ)

[២៥៣] ព្រះខបាលីក្រាលបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលមិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ? ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ១ មិនស្គាល់ប្រយោគនៃអាបត្តិ១ មិនស្គាល់ការម្យាបអាបត្តិ១ មិនស្គាល់ការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទើប ត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ១ ស្គាល់ប្រយោគរបស់អាបត្តិ១ ស្គាល់ការម្យាបអាបត្តិ១ ស្គាល់ការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? ភិក្ខុមិនស្គាល់អធិករណ៍១ មិនស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍១ មិនស្គាល់ប្រយោគរបស់អធិករណ៍១ មិនស្គាល់ការម្យាបអធិករណ៍១ មិនស្គាល់ការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច? គឺភិក្ខុស្គាល់អធិករណ៍១ ស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍១ ស្គាល់ប្រយោគរបស់អធិករណ៍១ ស្គាល់ការម្យាបអធិករណ៍១ ស្គាល់ការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍១។ ម្ចាស់ខបាលី ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយ

និយាយអំពីភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អធិករណ៍១ និយាយសង្កត់សង្កិនគេ១ ស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់កម្ម១ មិនស្គាល់ រត្ត១ មិនខ្មាសបាប១ មិនឈ្លាស១ មិនដឹងញត្តិ១ មិនចេះសុត្តៈ១ មិនចេះធម៌១ (ទាំងនេះ) សង្គ្រោះដោយវេហារវគ្គទី៣។

(ទិដ្ឋារិកម្មវគ្គ ទី៤)

CS [vin.pv.14.04](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(៤. ទិដ្ឋារិកម្មវគ្គ)

[២៥៥] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ (ការសំដែងអាបត្តិ) មិនប្រកបដោយធម៌មាន ប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញមិនប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ដោយមិនមានអាបត្តិ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ដោយអាបត្តិ មិនមែនជាទេសនាគាមិនី១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ដោយអាបត្តិ ដែលសំដែងហើយ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញជាមួយនឹងភិក្ខុស្រប ឬ ៥រូប⁴⁷ ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយគិតតែក្នុងចិត្ត (សំដែងអាបត្តិដោយមិនបញ្ចេញរចិរេទ)១។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ដោយមានអាបត្តិ១ ប្រាប់ សេចក្តីយល់ឃើញ ដោយអាបត្តិ ជាទេសនាគាមិនី១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយអាបត្តិ ដែលមិនទាន់សំដែង១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ មិនមែនជាមួយនឹងភិក្ខុស្រប ឬ ៥រូប១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយមិនបានគិតតែក្នុងចិត្ត១។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ មិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងដទៃទៀត។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុដែលបិទនៅ ក្នុងសីមាផ្សេង គ្នា⁴⁸ ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុមិនមែនជាបកតត្ត១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញជាមួយនឹងភិក្ខុស្រប ឬ ៥រូប១ ប្រាប់សេចក្តី យល់ឃើញដោយគិតតែក្នុងចិត្ត១។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ មិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់ សេចក្តីយល់ឃើញ ប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុដែលបិទនៅ ក្នុងសីមាជាមួយគ្នា១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាបកតត្ត១ ប្រាប់ សេចក្តីយល់ឃើញ មិនមែនជាមួយនឹងភិក្ខុស្រប ឬ ៥រូប១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយមិនគិតតែក្នុងចិត្ត១។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការប្រាប់សេចក្តី យល់ឃើញ ប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៥៦] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការទទួលប្រគេន មិនប្រកបដោយធម៌ មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក ការទទួលប្រគេន មិនប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺគេប្រគេនរត្តដោយកាយ ភិក្ខុមិនបានទទួល ដោយកាយ១ គេប្រគេនរត្តដោយកាយ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយរត្តជាប់នឹងកាយ១ គេប្រគេនដោយរត្តជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយ កាយ១ គេប្រគេនរត្តដោយរត្តជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយរត្តជាប់នឹងកាយ១ គេប្រគេនរត្តដោយបោះមកឲ្យ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយ កាយ ឬដោយរត្តជាប់នឹងកាយ១។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការទទួលប្រគេន មិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការទទួលប្រគេន ប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺគេប្រគេនរត្តដោយកាយ ភិក្ខុបានទទួលដោយកាយ១ គេប្រគេនរត្តដោយកាយ ភិក្ខុបាន ទទួលដោយរត្តជាប់នឹងកាយ១ គេប្រគេនរត្តដោយរត្តជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុបានទទួលដោយកាយ១ គេប្រគេនរត្តដោយរត្តជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុបាន ទទួលដោយរត្តជាប់នឹងកាយ១ គេប្រគេនរត្តដោយបោះមកឲ្យ ភិក្ខុបានទទួលដោយកាយ ឬដោយរត្តជាប់នឹងកាយ១។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការទទួល ប្រគេន ប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៥៧] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អនតិវត្តភោជន (ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម) មានប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក អនតិវត្តភោជននេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺរត្តដែលមិនគួរធ្វើវិនយកម្ម១ រត្តដែលភិក្ខុមិនបានទទួល ប្រគេនយកទៅធ្វើវិនយកម្ម១ រត្តដែលភិក្ខុដទៃ មិនបានលើកឡើងធ្វើវិនយកម្ម១ រត្តដែលភិក្ខុមិនបានបិទនៅក្នុងហត្ថបាស ធ្វើវិនយកម្ម១ រត្ត ដែលភិក្ខុមិនបាននិយាយថា របស់ទាំងអស់នេះគួរ១។ ម្ចាស់ឧបាសិក អនតិវត្តភោជននេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺរត្តដែលគួរធ្វើវិនយ កម្ម១ រត្តដែលភិក្ខុបានទទួលប្រគេនយកទៅធ្វើវិនយកម្ម១ រត្តដែលភិក្ខុបានលើកឡើងធ្វើវិនយកម្ម១ រត្តដែលភិក្ខុបិទនៅក្នុងហត្ថបាស ធ្វើវិនយ កម្ម១ រត្តដែលភិក្ខុនិយាយថា របស់ទាំងអស់នេះគួរ១។ ម្ចាស់ឧបាសិក អនតិវត្តភោជន មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៥៨] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការហាមភោជន ប្រាកដដោយអាការប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក ការហាមភោជន ប្រាកដដោយអាការ៥យ៉ាង។ អាការ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺការកំពុងឆាន់ប្រាកដ១ ភោជនប្រាកដ១ បុគ្គលបិទនៅក្នុងហត្ថបាស១ បង្កាន់មកប្រគេន១ ការហាមឃាត់ប្រាកដ១។ ម្ចាស់ឧបាសិក ការហាមភោជនប្រាកដដោយអាការ៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៥៩] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បដិញ្ញាតករណៈ (ការកាត់អាបត្តិតាមប្តេជ្ញា) មិនប្រកបដោយធម៌ មានប៉ុន្មាន យ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក បដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកត្រូវបារាជិក ហើយគេចោទដោយបារាជិក តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវសង្ឃាទិសេសទៅវិញ សង្ឃក៏កាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះ ដោយសង្ឃាទិសេស (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវបារាជិក ហើយគេចោទដោយអាបត្តិបារាជិក តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវបាចិត្តិយៈ ឬបាជិទេសនីយៈ ឬទុក្ខដទៅវិញ សង្ឃកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះ ដោយទុក្ខដ (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយៈ ឬ

បាដិទេសនីយៈ ឬទុក្ខដ ហើយគេចោទដោយទុក្ខដ តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវបារាជិកទៅវិញ សង្ឃបានកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះ ដោយបារាជិក (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវទុក្ខដ ហើយគេចោទដោយទុក្ខដ តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយៈ ឬ បាដិទេសនីយៈទៅវិញ សង្ឃបានកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះ ដោយបាដិទេសនីយៈ (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌។ ម្ចាស់ឧបាលិ បដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាលិ បដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកត្រូវបារាជិក ហើយគេចោទដោយបារាជិក ក៏ប្តេជ្ញាថា ត្រូវបារាជិកមែន សង្ឃបានកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះ ដោយបារាជិក (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយៈ ឬបាដិទេសនីយៈ ឬទុក្ខដ ហើយគេចោទដោយទុក្ខដ ក៏ប្តេជ្ញាថា ត្រូវទុក្ខដមែន សង្ឃក៏បានកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះ ដោយទុក្ខដ (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌។ ម្ចាស់ឧបាលិ បដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៦០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន កាលបើសូមឱកាសកម្ម (ដើម្បីចោទ) មិនគួរ ភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម មិនគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាស កម្មឲ្យទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប១ ជាភិក្ខុល្ងង់១ ជាភិក្ខុមិនមែនជាបកតត្ថ១ ជាភិក្ខុនិយាយដោយប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុ ដទៃឃ្លាត (ចាកសាសនា)១ មិនប្រាថ្នានឹងចេញចាកអាបត្តិ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម មិនគួរភិក្ខុ ដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម ទើបគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ។ អង្គ៥ គឺអ្វី ខ្លះ។ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីខ្មាសបាប១ ជាបណ្ឌិត១ ជាភិក្ខុបកតត្ថ១ ជាភិក្ខុនិយាយដោយប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុដទៃចេញចាកអាបត្តិ១ មិនប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុដទៃ ឃ្លាត (ចាកសាសនា)១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម ទើបគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យបាន។

[២៦១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលភិក្ខុដទៃ មិនគួរសាកច្នារវិន័យជាមួយផង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ភិក្ខុដទៃមិនគួរសាកច្នារវិន័យជាមួយផងទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងវត្ថុ១ មិនដឹងនិទាន១ មិនដឹងបញ្ញត្តិ១ មិនដឹងបទបាលីក្រោយមុន១ មិនដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តត្ថា១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ៥នេះឯង មិនគួរភិក្ខុដទៃសាកច្នារជាមួយផងទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបគួរភិក្ខុដទៃសាកច្នារវិន័យជាមួយផងបាន។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ១ ដឹងនិទាន១ ដឹងបញ្ញត្តិ១ ដឹងបទបាលីក្រោយមុន១ ដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តត្ថា១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង គួរភិក្ខុដទៃសាកច្នារវិន័យជាមួយផងបាន។

[២៦២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការសួរប្រស្នា មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ការសួរ ប្រស្នានេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺបុគ្គលសួរប្រស្នា ដោយសេចក្តីល្ងង់រង្វេង១ បុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប សង្កត់ សួរប្រស្នា១ បុគ្គលសួរប្រស្នាដោយសេចក្តីមើលងាយគេ១ បុគ្គលសួរប្រស្នាដោយសេចក្តីចង់ដឹងច្បាស់១ បុគ្គលសួរប្រស្នាដោយគិតថា បើអាត្មាអញសួរប្រស្នាទៅហើយ គេអាចនឹងដោះស្រាយឲ្យច្បាស់លាស់បាន នេះក៏ជាការស្រួល បើអាត្មាអញ សួរប្រស្នាទៅហើយ គេមិនអាច នឹងដោះស្រាយឲ្យច្បាស់លាស់បានទេ អាត្មាអញ នឹងដោះស្រាយឲ្យច្បាស់លាស់ ដល់បុគ្គលនោះវិញ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ការសួរប្រស្នា មាន៥យ៉ាង នេះឯង។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការប្រាប់អរហត្តផល មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ការ ប្រាប់អរហត្តផលនេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុប្រាប់អរហត្តផល ព្រោះសេចក្តីល្ងង់រង្វេង១ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មាន សេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ប្រាប់អរហត្តផល១ ភិក្ខុប្រាប់អរហត្តផល ដោយឆ្គួតអណ្តែតអណ្តូងចិត្ត១ ភិក្ខុប្រាប់អរហត្តផល ដោយសេចក្តីស្មាន ខុស១ ភិក្ខុប្រាប់អរហត្តផលដែលពិតត្រង់១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ការប្រាប់អរហត្តផល មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៦៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វិសុទ្ធិ មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ វិសុទ្ធិនេះ មាន៥យ៉ាង។ វិសុទ្ធិ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទាន ហើយសូត្រនូវខន្ទេសដីសេស ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី១។ ភិក្ខុសំដែងនូវ និទាន ហើយត្រូវសំដែងបារាជិកទាំង៤ ហើយសូត្រនូវខន្ទេសដីសេស ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី២។ ភិក្ខុសំដែងនូវនិទាន ហើយសំដែងនូវ បារាជិកទាំង៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេសទាំង១៣ ហើយសូត្រនូវខន្ទេសដីសេស ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី៣។ ភិក្ខុសំដែងនូវនិទាន សំដែង នូវបារាជិកទាំង៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេសទាំង១៣ សំដែងនូវអនិយតទាំង២ ហើយសូត្រនូវខន្ទេសដីសេស ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី៤។ វិសុទ្ធិទី៥ ភិក្ខុត្រូវសំដែងដោយពិស្តារ។ ម្ចាស់ឧបាលិ វិសុទ្ធិ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៦៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភោជនមានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភោជននេះ មាន៥យ៉ាង។ ភោជន៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភោជនមាន៥យ៉ាងនេះឯង។

ចប់ ទិដ្ឋាវិកម្មវគ្គ ទី៤។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃទិដ្ឋាវិកម្មវគ្គ នោះដូច្នោះ

[២៦៥]

និយាយអំពីសេចក្តីយល់ឃើញ (សំដែងអាបត្តិ)១ សេចក្តីយល់ឃើញដទៃទៀត១ ទទួលប្រគេន១ អតិវិត្តភោជន១ ការហាម ភោជន១ កាត់អាបត្តិតាមប្តេជ្ញា១ ការសូមឱកាស១ សាកច្នារវិន័យ១ សួរប្រស្នា១ ប្រាប់អរហត្តផល១ វិសុទ្ធិ១ ភោជន១។

(អត្ថាទានវគ្គ ទី៥)

(៥. អត្ថាទានវត្ថុ)

[២៦៦] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ទុកក្នុងខ្លួន ហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌៥យ៉ាង ទុកក្នុងខ្លួន ហើយសឹមចោទភិក្ខុដទៃ។ ធម៌៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ ជាអ្នក មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធហើយឬ អាត្មាអញ ប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនឆ្កួនឆ្កាយ មិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នុ៎ះ មាន ដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិក បើភិក្ខុមិនមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនប្រកបដោយកាយសមាចារ មិនឆ្កួនឆ្កាយ មិនប្រកប ដោយកាយសមាចារ ដែលមិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បានទេ គង់មានអ្នកផង និយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះបានថា នែលោកមានអាយុ ចូរ រលោកសិក្សាកាយកម្មសិន រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿន ដល់ភិក្ខុនោះដូច្នោះ។ ម្ចាស់ឧបាសិក អង្គដទៃទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទ ភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ ជាអ្នកមានរចិសមាចារបរិសុទ្ធហើយឬ អាត្មាអញ ប្រកបដោយរចិសមាចារបរិសុទ្ធ មិនឆ្កួនឆ្កាយ មិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នុ៎ះ មានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិក បើភិក្ខុមិនមានរចិសមាចារបរិសុទ្ធ មិន ប្រកបដោយរចិសមាចារបរិសុទ្ធ មិនប្រកបដោយរចិសមាចារ មិនឆ្កួនឆ្កាយ មិនប្រកបដោយរចិសមាចារ មិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន គង់ មានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះថា លោកមានអាយុ ចូរលោកសិក្សារចិសមាចារ រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿន ដល់ភិក្ខុនោះ ដូច្នោះ។ ម្ចាស់ឧបាសិក អង្គដទៃទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រកបដោយមេត្តា តម្កល់ចំពោះ មិនមានគំនុក្កងពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គល ធម៌នុ៎ះ មានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិក បើចិត្តប្រកបដោយមេត្តា តម្កល់ចំពោះ ជាចិត្តមិនមានគំនុក្កង ពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គល មិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ គង់មានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះថា នែលោកមាន អាយុ ចូរលោកតាំងមេត្តាចិត្ត ក្នុងពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គលសិន រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿន ដល់ភិក្ខុនោះដូច្នោះ។ ម្ចាស់ឧបាសិក អង្គដទៃ ទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ ជាពហុស្សត ជាអ្នកទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ ជាអ្នកសន្សំពុទ្ធវចនៈ ហើយឬ ធម៌ទាំងឡាយណា មានពីរោះដើមបទ ពីរោះកណ្តាលបទ ពីរោះចុងបទ ប្រកាសព្រហ្មចរិយៈដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌សព្វគ្រប់ ទាំងអត្ថ ទាំង ព្យញ្ជនៈ ធម៌ទាំងឡាយ មានសភាពដូច្នោះ អាត្មាអញ បានចេះចាំច្រើន បានទ្រទ្រង់ចាំស្នាត់រត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ យល់ឆ្កួនឆ្កាយដោយ ទិដ្ឋិ គឺបញ្ញា ធម៌នុ៎ះ មានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិក បើភិក្ខុមិនមែនជាពហុស្សត អ្នកទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ អ្នកសន្សំពុទ្ធវចនៈ ទេ ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលមានពីរោះដើមបទ ពីរោះកណ្តាលបទ ពីរោះចុងបទ ប្រកាសព្រហ្មចរិយៈដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌សព្វគ្រប់ ទាំងអត្ថ ទាំង ព្យញ្ជនៈ ធម៌ទាំងឡាយ មានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះ មិនចេះចាំច្រើន មិនទ្រទ្រង់ មិនចាំស្នាត់រត់មាត់ មិនចូលចិត្តច្បាស់លាស់ មិនយល់ឆ្កួនឆ្កាយ ដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញាទេ គង់មានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះថា នែលោកមានអាយុ ចូរលោករៀនគម្ពីរនិកាយសិន រមែងមានអ្នកផង និយាយដាស់តឿន ដល់ភិក្ខុនោះដូច្នោះ។ ម្ចាស់ឧបាសិក អង្គដទៃទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា បាតិមោក្ខ ទាំងពីរ អាត្មាអញ បានចេះចាំដោយពិស្តារល្អ បានចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ បានចាំស្នាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ បានកាត់សេចក្តីដោយល្អ តាម សុត្តៈ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ ធម៌នុ៎ះ មានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបាសិក បើបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុមិនបានចេះចាំដោយពិស្តារ មិនបានចែកបទភាជនៈដោយល្អ មិនបានចាំស្នាត់រត់មាត់ដោយល្អ មិនបានកាត់សេចក្តីដោយល្អ តាមសុត្តៈ និង អនុព្យញ្ជនៈទេ កាលបើមានគេសួរថា នែលោកមានអាយុ ចុះពាក្យនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះឆ្លើយមិនរួច គង់មាន អ្នកផងនិយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះថា នែលោកមានអាយុ ចូរលោករៀនវិន័យសិន រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿន ដល់ភិក្ខុនោះដូច្នោះ។ ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌៥យ៉ាងនេះ ទុកក្នុងខ្លួនហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។

[២៦៧] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ទុកក្នុងខ្លួន ហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌៥យ៉ាង ទុកក្នុងខ្លួន ហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ធម៌៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុត្រូវតាំងទុកដូច្នោះថា អាត្មាអញ នឹងនិយាយក្នុងកាលគួរ មិននិយាយក្នុងកាលមិនគួរ។ អាត្មាអញ នឹងនិយាយពាក្យពិត មិននិយាយពាក្យមិនពិត។ អាត្មាអញ នឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្ហែម មិននិយាយពាក្យទ្រគោះ។ អាត្មាអញ នឹងនិយាយពាក្យ ប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍។ អាត្មាអញ នឹងមានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ទើបនិយាយ មិននិយាយទៅទាំងចិត្ត ប្រកបដោយសេចក្តីប្រទូស្ត។ ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌៥យ៉ាងនេះឯង ទុកក្នុងខ្លួន ហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃ បាន។

[២៦៨] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាងក្នុង ខ្លួន ហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌៥យ៉ាង ក្នុង ខ្លួន ហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។ ធម៌៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺសេចក្តីករុណា។ ការស្វែងរកប្រយោជន៍។ សេចក្តីអនុគ្រោះ។ ការចេញចាកអាបត្តិ។ សេចក្តីប៉ុនប៉ងក្នុងវិន័យ។ ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌៥យ៉ាងនេះឯង ទុកក្នុងខ្លួន ហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន។

[២៦៩] ព្រះឧបាសិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏មិនគួរភិក្ខុ ដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏មិនគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាស កម្មឲ្យ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានរចិសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ជាភិក្ខុល្ងង់ មិនល្បាស់វែវ១ កាលបើគេសាកសួរ ក៏មិនអាចនឹងឲ្យគេសាកសួរ។ ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏មិនគួរភិក្ខុ ដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ។ ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏គួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យបាន។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានរចិសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ជាបណ្ឌិត ល្បាស់វែវ១ កាលបើគេសាកសួរ ក៏អាចឲ្យគេ សាកសួរបាន។ ម្ចាស់ឧបាសិក ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏គួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យបាន។

[២៧០] ព្រះឧបាយកលបង្កំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន⁴⁹ ត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ដែលប្រកបដោយអង្គ៥។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ ប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ក្នុងកាលណា កាលនោះ ជាកាលគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ឬមិនគួរទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះ ជាកាលមិនគួរ នឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ កាលនេះ មិនមែនជាកាលគួរទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ កាលនេះ មិនមែនជាកាលមិនគួរទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញ ប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទានណា អត្តាទាននេះ ជាង្រៀងពិតមែន ឬមិនពិតទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ ជាង្រៀងមិនពិត មិនមែនជាង្រៀងពិតទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ ជាង្រៀងពិត មិនមែនជាង្រៀងមិនពិតទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញ ប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទានណា អត្តាទាននេះ ប្រកបដោយប្រយោជន៍ ឬមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ ឥតប្រយោជន៍ អត្តាទាននេះ មិនមែនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ ប្រកបដោយប្រយោជន៍ អត្តាទាននេះ មិនមែនឥតប្រយោជន៍ទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ នឹងបានភិក្ខុដែលជាសន្និដ្ឋមិត្ត (មិត្តគ្រាន់តែធ្លាប់ឃើញគ្នា) និងជាសម្ពុត្តមិត្ត (មិត្តស្និទ្ធស្នាលគ្នាមាំមួន) មកជាបក្ខពួក តាមធម៌ តាមវិន័យ ឬមិនបានទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ មុខជានឹងមិនបានភិក្ខុ ដែលជាសន្និដ្ឋមិត្ត និងជាសម្ពុត្តមិត្ត មកជាបក្ខពួក តាមធម៌ តាមវិន័យទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណា ហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ មុខជានឹងបានភិក្ខុ ជាសន្និដ្ឋមិត្ត និងជាសម្ពុត្តមិត្ត មកជាបក្ខពួក តាមធម៌ តាមវិន័យ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ការបង្កហេតុ ជម្លោះ ទាស់ទែង វិវាទ ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះនាវានៃសង្ឃ ការកំណត់នៃសង្ឃ អំពើផ្សេងៗរបស់សង្ឃ មានអត្តាទាននេះជាហេតុ នឹងមានដល់សង្ឃ ឬមិនមានទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល បើភិក្ខុពិចារណាហើយ ដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ការបង្កហេតុ ជម្លោះ ទាស់ទែង វិវាទ ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះនាវានៃសង្ឃ ការកំណត់នៃសង្ឃ អំពើផ្សេងៗនៃសង្ឃ មានអត្តាទាននេះជាហេតុ នឹងមានដល់សង្ឃមិនខាន ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណាហើយ ដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ការបង្កហេតុ ជម្លោះ ទាស់ទែង វិវាទ ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះនាវានៃសង្ឃ ការកំណត់នៃសង្ឃ អំពើផ្សេងៗនៃសង្ឃ មានអត្តាទាននេះជាហេតុ នឹងមិនមានដល់សង្ឃទេ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះចុះ។ ម្ចាស់ឧបាយកល អត្តាទានប្រកបដោយអង្គ៥យ៉ាងនេះឯង ដែលភិក្ខុកាន់យកហើយ ជាធម្មជាតិមិនធ្វើឲ្យក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ។

[២៧១] ព្រះឧបាយកលបង្កំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខ បរិបូណ៌ដោយអាចារៈ និងគោចរៈ ឃើញភ័យក្នុងទោសសុប្បិបន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ១ ជាពហុស្សត ទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ សន្សំពុទ្ធវចនៈ ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលមានពីរោះដើមបទ ពីរោះកណ្តាលបទ ពីរោះចុងបទ ប្រកាសព្រហ្មចរិយៈដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌សព្វគ្រប់ ទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះក៏បានចេះដឹងច្រើន បានទ្រទ្រង់ចាំស្នាត់ រត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ យល់ជ្រាលជ្រៅដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញា១ ភិក្ខុនោះ បានចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចែកបទភាជនៈដោយត្រឹមត្រូវបាន ចាំស្នាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ កាត់សេចក្តីបានស្រួលតាមសុត្តៈ និងអនុព្យញ្ជនៈ១ ជាអ្នកតាំងមាំក្នុងវិន័យ មិនរំភើប⁵⁰ អាចល្អងលោម ពន្យល់ដល់ជនទាំងពីរខាង ដែលមានសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ដោយអត្ថ និងពិចារណា ឲ្យក្រឡេកមើល ឲ្យជ្រុះថ្លាបាន១។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ដែរ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ១ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ១ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ១ ជាបណ្ឌិតល្អាសវៃ១ កាលបើគេសាកសួរ ក៏អាចឲ្យគេសាកសួរបាន១។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ១ ដឹងនិទាន១ ដឹងបញ្ញត្តិ១ ដឹងបទបាលីក្រោយមុន១ ដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា១។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍។

[២៧២] ព្រះឧបាយកលបង្កំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរ។⁵¹ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ ភិក្ខុផងគ្នាមិនត្រូវសាកសួរទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងសុត្តៈ (ឧភោតោវិភង្គ)១ មិនដឹងសុត្តានុលោម (មហាបទេសបួនខាងព្រះសូត្រ)១ មិនដឹងវិន័យ (ខន្ធកៈ និងបរិវារៈ)១ មិនដឹងវិនយានុលោម (មហាបទេសបួនខាងវិន័យ)១ ជាអ្នកមិនល្អាសក្នុងហេតុ និងមិនមែនហេតុ១។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ភិក្ខុផងគ្នាគួរសាកសួរបាន។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុដឹងសុត្តៈ១ ដឹងសុត្តានុលោម១ ដឹងវិន័យ១ ដឹងវិនយានុលោម១ ជាអ្នកល្អាសក្នុងហេតុ និងមិនមែនហេតុ១។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងធម៌ គឺសុត្តន្តបិដក និងអភិធម្មបិដក១ មិនដឹងធម្មានុលោម (មហាបទេសបួនខាងព្រះសូត្រ)១ មិនដឹងវិន័យ១ មិនដឹងវិនយានុលោម១ ជាអ្នកមិនល្អាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង១។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ។ ម្ចាស់ឧបាយកល ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុដឹងធម៌១ ដឹងធម្មានុលោម១ ដឹងវិន័យ១ ដឹងវិនយានុលោម១ ជាអ្នកល្អាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង១។

ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរ
ទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ? គឺភិក្ខុមិនដឹងវត្ថុ មិនដឹងនិទាន មិនដឹងបញ្ញត្តិ មិនដឹងបទបាលីក្រោយមុន មិនដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា។
ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង៥ ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន។
អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ? គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ ដឹងនិទាន ដឹងបញ្ញត្តិ ដឹងបទបាលីក្រោយមុន ដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបគួរសាកសួរបាន។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ?
គឺភិក្ខុមិនដឹងអបត្តិ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអបត្តិ មិនដឹងប្រយោគនៃអបត្តិ មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអបត្តិ ជាអ្នកមិនឈ្លាស ក្នុងការវិនិច្ឆ័យ
អបត្តិ។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបគួរសាកសួរបាន។
អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ? គឺភិក្ខុដឹងអបត្តិ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអបត្តិ ដឹងប្រយោគនៃអបត្តិ ដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអបត្តិ អ្នកឈ្លាស ក្នុងការវិនិច្ឆ័យ
អបត្តិ។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបគួរសាកសួរបាន។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវ
សាកសួរទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ? គឺភិក្ខុមិនដឹងអធិករណ៍ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ មិនដឹងប្រយោគនៃអធិករណ៍ មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃ
អធិករណ៍ មិនឈ្លាស ក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ។ ម្ចាស់ខ្នាត
ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទើបគួរសាកសួរបាន។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ? គឺភិក្ខុដឹងអធិករណ៍ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ដឹងប្រយោគនៃ
អធិករណ៍ ដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអធិករណ៍ អ្នកឈ្លាស ក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង ទើបគួរ
សាកសួរបាន។

ចប់ អត្ថានវគ្គទី៥។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃអត្ថានវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[២៧៣]

និយាយអំពីភិក្ខុអ្នកចោទមានកាយសមាចារជាដើម បរិសុទ្ធ ភិក្ខុអ្នកចោទ និយាយក្នុងកាលគួរ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រកបដោយ
សេចក្តីករណ៍ ភិក្ខុសូមឱកាស ភិក្ខុកាន់យកនូវអត្ថាន ភិក្ខុមានឧបការៈ ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ភិក្ខុដឹងវត្ថុ សុត្តៈ ធម៌ វត្ថុដទៃទៀត អបត្តិ អធិករណ៍។

(ផុតង្កវគ្គ ទី៦)

CS [vin.pv.14.06](#) | ភាគ ទី១៣

(៦. ផុតង្កវគ្គ)

[២៧៤] ព្រះខ្នាតក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក មាន៥ពួក។ ៥ពួក គឺអ្វីខ្លះ? គឺភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក ព្រោះល្ងង់រង្វេង ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក
មានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក ព្រោះឆ្គួត ព្រោះរាយមាយចិត្ត ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក
ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក ព្រះពុទ្ធ និងពួកពុទ្ធសាវ័ក តែងសរសើរ ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នាតិចផង
ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីសន្តោសផង ព្រោះអាស្រ័យការដុសខាត់ចិត្តផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីស្ងាត់ផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីប្រតិបត្តិ ដែលមាន
ប្រយោជន៍ផង។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកផុតង្ក មាន៥ពួកនេះឯង។ ព្រះខ្នាត ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នក
កាន់បិណ្ឌបាតិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់បំសុក្ខលិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នក
កាន់រុក្ខមូលិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់សោសានិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់
អញ្ញាកាលិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់តេចីរិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់សប
ទានចារិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់នេសជ្ជិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់យថា
សន្តតិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់ឯកាសនិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់ខលុបច្ឆា
ភត្តិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក មានប៉ុន្មានពួក? ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុអ្នក
កាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក មាន៥ពួក។ ៥ពួក គឺអ្វីខ្លះ? គឺភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក ព្រោះសេចក្តីល្ងង់រង្វេង ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក មាន
សេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក ព្រោះឆ្គួត ព្រោះរាយមាយចិត្ត ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក
ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក ព្រះពុទ្ធ និងពួកសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ តែងសរសើរ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិចផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីសន្តោសផង ព្រោះអាស្រ័យការដុសខាត់ចិត្តផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីស្ងាត់ផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តី
ប្រតិបត្តិ ដែលមានប្រយោជន៍នេះផង។ ម្ចាស់ខ្នាត ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តិបិណ្ឌិកផុតង្ក មាន៥ពួកនេះឯង។

ចប់ ផុតង្កវគ្គទី៦។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃផុតង្កវគ្គ នោះដូច្នោះ

[២៧៥]

និយាយអំពីភិក្ខុកាន់អាវញ្ញកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់បិណ្ឌបាតិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់បំសុក្ខលិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់រុក្ខមូលិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុ
កាន់សោសានិកម្មតង្គ១ ជាគំរប់៥ ភិក្ខុកាន់អញ្ញោកាលិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់តេជីវិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់សបទានចារិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់
នេសជ្ជិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់យថាសន្តតិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់ឯកាសនិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់ខលុបច្ឆារតិកម្មតង្គ១ ភិក្ខុកាន់បត្ត
បិណ្ឌិកម្មតង្គ១។

(មុសាវាទវគ្គ ទី៧)

CS [vin.pv.14.07](#) | ភាគ ទី១៣

(៧. មុសាវាទវគ្គ)

[២៧៦] ព្រះឧបាសិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មុសាវាទ មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិ មុសាវាទ
នេះ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺមុសាវាទ ដល់នូវបារាជិក ក៏មាន មុសាវាទ ដល់នូវសង្ឃាទិសេសក៏មាន មុសាវាទ ដល់នូវចុល្លច្ច័យក៏មាន
មុសាវាទ ដល់នូវបាចិត្តិយៈក៏មាន មុសាវាទ ដល់នូវទុក្ខដក៏មាន។ ម្ចាស់ឧបាសិ មុសាវាទ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៧៧] ព្រះឧបាសិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបរាវណា ក្នុង
កណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ណ្ហើយ លោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើដំប្លែង កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយសឹមធ្វើ
ឧបោសថ ឬបរាវណា។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបរាវណា ក្នុងកណ្តាលជំនុំ
សង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ណ្ហើយ លោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើដំប្លែង កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយសឹមធ្វើឧបោសថ ឬ
បរាវណា។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនខ្មាសបាប១ ជាមនុស្សល្ងង់១ មិនមែនជាបកតត្ត១ ជាអ្នកនិយាយដោយបំណងនឹងឲ្យភិក្ខុដទៃឃ្លាត
(ចាកសាសនា)១ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នានឹងចេញចាកអាបត្តិ១។ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបរាវណា
ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ណ្ហើយ លោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើដំប្លែង កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយសឹម
ធ្វើឧបោសថ ឬបរាវណា។ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបរាវណា ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃ
គប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ណ្ហើយលោក កុំបង្កហេតុ កុំធ្វើដំប្លែង កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយសឹមធ្វើឧបោសថ ឬបរាវណា។
អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ១ មានចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ១ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ១ ជាមនុស្សល្ងង់ មិន
ឈ្លាសវៃ១ ជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ធ្វើដំប្លែង១។ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបរាវណា ក្នុង
កណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ណ្ហើយ លោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើដំប្លែង កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយសឹមធ្វើ
ឧបោសថ ឬបរាវណា។

[២៧៨] ព្រះឧបាសិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអាបត្តិ និងអនាបត្តិ១
មិនដឹងអាបត្តិស្រាល និងធ្ងន់១ មិនដឹងសារសេសាបត្តិ និងអនរសេសាបត្តិ១ មិនដឹងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ១ មិនដឹងសប្បដិកម្មាបត្តិ⁵²⁾
និងអប្បដិកម្មាបត្តិ⁵³⁾ ។ ម្ចាស់ឧបាសិ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិ សង្ឃត្រូវឲ្យការ
សាកសួរ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុដឹងអាបត្តិ និងអនាបត្តិ១ ដឹងនូវអាបត្តិស្រាល និងធ្ងន់១ ដឹងនូវសារសេសាបត្តិ
និងអនរសេសាបត្តិ១ ដឹងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ១ ដឹងនូវសប្បដិកម្មាបត្តិ និងអប្បដិកម្មាបត្តិ១។ ម្ចាស់ឧបាសិ សង្ឃត្រូវឲ្យការសាកសួរ
ដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២៧៩] ព្រះឧបាសិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ដោយអាការៈប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុ
ត្រូវអាបត្តិ ដោយអាការៈ៥។ អាការៈ៥ អ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយសេចក្តីមិនខ្មាសបាប១ ដោយមិនស្គាល់អាបត្តិ១ ដោយសង្ស័យ ហើយចេះតែ
ធ្វើទៅ១ ដោយសំគាល់ថាគួរ ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរ១ ដោយសំគាល់ថាមិនគួរ ក្នុងរបស់ដែលគួរ១។ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ដោយ
អាការៈ៥នេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ដោយអាការៈ៥ដទៃទៀត។ អាការៈ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការៈមិនឃើញ⁵⁴⁾ ១ ត្រូវ
ដោយអាការៈមិនឮ⁵⁵⁾ ១ ត្រូវដោយដេកលក់⁵⁶⁾ ១ ត្រូវដោយខ្លួនសំគាល់ពិត⁵⁷⁾ ១ ត្រូវដោយភ្លេចស្មារតី⁵⁸⁾ ១ ម្ចាស់ឧបាសិ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
ដោយអាការៈ៥នេះឯង។

[២៨០] ព្រះឧបាសិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពៀរមានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិ ពៀរនេះ
មាន៥យ៉ាង។ ពៀរ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺការញ៉ាំងសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះឲ្យវិនាស១ ការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនឲ្យ១ ការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងកាម
ទាំងឡាយ១ ការនិយាយកុហក១ ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះផឹកទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ១ ម្ចាស់ឧបាសិ ពៀរមាន៥យ៉ាង
នេះឯង។

[២៨១] ព្រះឧបាសិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កិរិយាវៀរ មានប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាសិ កិរិយាវៀរ
មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺកិរិយាវៀរចាកការញ៉ាំងសត្វមានជីវិតឲ្យវិនាស១ កិរិយាវៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ១
កិរិយាវៀរចាកការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ១ កិរិយាវៀរចាកការនិយាយកុហក១ កិរិយាវៀរចាកហេតុ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះផឹក
ទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ១។ ម្ចាស់ឧបាសិ កិរិយាវៀរ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៨២] ព្រះឧបាយិកា ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីវិនាស មានប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយិកា សេចក្តីវិនាស មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺសេចក្តីវិនាសញាតិ១ សេចក្តីវិនាសភោគសម្បត្តិ១ សេចក្តីវិនាសព្រោះរោគ១ សេចក្តីវិនាសសីល១ សេចក្តីវិនាសព្រោះទិដ្ឋិ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា សេចក្តីវិនាស មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៨៣] ព្រះឧបាយិកា ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សម្បទា គឺសេចក្តីបរិបូណ៌ មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយិកា សេចក្តីបរិបូណ៌ មាន៥យ៉ាង។ ៥យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ។ គឺសេចក្តីបរិបូណ៌ដោយញាតិ១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយភោគសម្បត្តិ១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយអាការមិនមានរោគ១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយសីល១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិត្រូវ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា សេចក្តីបរិបូណ៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

ចប់ មុសាវាទវគ្គ ទី៧។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមុសាវាទវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[២៨៤]

និយាយអំពីមុសាវាទ១ អំពីសង្ឃត្រូវសង្កត់សង្កិនភិក្ខុ១ អំពីភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត១ អំពីការសាកសួរ១ អំពីភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ១ អំពីភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ដោយអាការ៥ដទៃទៀត១ អំពីពៀរ១ អំពីកិរិយារៀរ១ អំពីសេចក្តីវិនាស១ អំពីសេចក្តីបរិបូណ៌១ (នេះ) ជាសង្គហវគ្គទីប្រាំពីរ។

(ភិក្ខុនោវាទវគ្គ ទី៨)

CS vin.pv.14.08 | ភាគ ទី១៣

(៨. ភិក្ខុនោវាទវគ្គ)

[២៨៥] ព្រះឧបាយិកា ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ ដែលភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី១ បើកភ្លៅបង្ហាញ១ បើកអង្គជាតបង្ហាញ១ បើកចង្កុយស្មាទាំងសងខាងបង្ហាញ១ និយាយល្បួង ឬផ្សំផ្គុំនឹងគ្រហស្ថ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ភិក្ខុនីសង្ឃ ក៏ត្រូវធ្វើកម្មដែរ គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យបានលាភ ដល់ពួកភិក្ខុនី១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍ ដល់ពួកភិក្ខុនី១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅ ដល់ពួកភិក្ខុនី១ ជេរគំរាមភិក្ខុនីទាំងឡាយ១ ឲ្យពួកភិក្ខុបែកចាកពួកភិក្ខុនី១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវធ្វើកម្មដែរ គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានលាភ ដល់ពួកភិក្ខុនី១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍ ដល់ពួកភិក្ខុនី១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅ ដល់ពួកភិក្ខុនី១ ជេរគំរាមភិក្ខុនីទាំងឡាយ១ ផ្សំផ្គុំពួកភិក្ខុ និងពួកភិក្ខុនី១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃ ត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ។

[២៨៦] ព្រះឧបាយិកា ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ៥។ អង្គ៥ អ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុនីដែលបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ១ បើកភ្លៅបង្ហាញ១ បើកអង្គជាតបង្ហាញ១ បើកចង្កុយស្មាទាំងសងខាងបង្ហាញ១ និយាយល្បួង ឬផ្សំផ្គុំនឹងគ្រហស្ថ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាយិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុនីព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានលាភ ដល់ពួកភិក្ខុ១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍ ដល់ពួកភិក្ខុ១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅ ដល់ពួកភិក្ខុ១ ជេរគំរាមភិក្ខុទាំងឡាយ១ ធ្វើពួកភិក្ខុនី ឲ្យបែកចាកពួកភិក្ខុ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាយិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុនីព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានលាភ ដល់ភិក្ខុ១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍ ដល់ពួកភិក្ខុ១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅ ដល់ពួកភិក្ខុ១ ជេរគំរាមភិក្ខុ ផ្សំផ្គុំពួកភិក្ខុនី និងពួកភិក្ខុ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា សង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

[២៨៧] ព្រះឧបាយិកា ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្មាស១ ជាមនុស្សល្ងង់១ មិនមែនជាបកតត្ត១ ជាអ្នកនិយាយប៉ង ញ៉ាំងភិក្ខុដទៃឲ្យឃ្មាតចាក (សាសនា)១ មិនប្រាថ្នានឹងចេញចាកអាបត្តិ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែរ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ១ មានរចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ១ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ១ ជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ១ កាលបើគេសាកសួរ ក៏មិនអាចនឹងឲ្យគេសាកសួរ១។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ ម្ចាស់ឧបាយិកា ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែរ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយអនាចារ ខាងផ្លូវកាយ១ ប្រកបដោយអនាចារ ខាងផ្លូវ

វាចា១ ប្រកបដោយអនាចារ ទាំងផ្លូវកាយ ទាំងផ្លូវវាចា១ ជេរគំរាមពួកភិក្ខុនី១ នៅច្រឡកច្រឡំនឹងពួកភិក្ខុនី ដោយសេចក្តីច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែរ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្មាស១ ជាមនុស្សល្ងង់១ មិនមែនជាបកតត្ត១ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ធ្វើនូវជម្លោះ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវសិក្ខាឲ្យបរិបូណ៌១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។

[២៨៨] ព្រះឧបាលិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលមិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ ដែលមិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយអនាចារ ខាងផ្លូវកាយ១ ប្រកបដោយអនាចារ ខាងផ្លូវវាចា១ ប្រកបដោយអនាចារ ទាំងផ្លូវកាយ ទាំងផ្លូវវាចា១ ជាអ្នកជេរគំរាមពួកភិក្ខុនី១ ជាអ្នកនៅច្រឡកច្រឡំនឹងពួកភិក្ខុនី ដោយសេចក្តីច្រឡកច្រឡំមិនសមគួរ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទដែរ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្មាស១ ជាមនុស្សពាល១ មិនមែនជាបកតត្ត១ ជាអ្នកដំណើរ១ ជាអ្នកមានជម្ងឺ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង មិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ។

[២៨៩] ព្រះឧបាលិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុមិនត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនទាន់ដល់នូវអត្ថប្បដិសម្មិទា (ការបែកធ្លាយក្នុងអដ្ឋកថា)១ មិនទាន់ដល់នូវធម្មប្បដិសម្មិទា (ការបែកធ្លាយក្នុងបាលី)១ មិនទាន់ដល់នូវនិរុត្តិប្បដិសម្មិទា (ការបែកធ្លាយក្នុងភាសា ឬដីកា)១ មិនទាន់ដល់នូវបដិភាណប្បដិសម្មិទា (ការបែកធ្លាយដោយសេចក្តីឈ្លាសវៃ)១ មិនពិចារណានូវចិត្ត ដែលរួចហើយ ចាកកិលេសយ៉ាងណា១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុដល់នូវអត្ថប្បដិសម្មិទា ដល់នូវធម្មប្បដិសម្មិទា ដល់នូវនិរុត្តិប្បដិសម្មិទា ដល់នូវបដិភាណប្បដិសម្មិទា ពិចារណានូវចិត្ត ដែលរួចហើយ ចាកកិលេសយ៉ាងណា១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកថាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង។

ចប់ ភិក្ខុនីឱវាទវគ្គ ទី៨។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីឱវាទវគ្គនោះ ដូច្នោះ

[២៩០]

និយាយអំពីរឿង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម១ អំពីកម្មពីរយ៉ាង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត១ អំពីកម្មយ៉ាង ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ពួកភិក្ខុនី១ អំពីភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ មាន២ទុកៈ១ អំពីភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យកាន់យកឱវាទ មាន២ទុកៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ១ អំពីទុកៈ២ ក្នុងការនិយាយធម៌១។

(ឧញ្ញាហិកវគ្គ ទី៩)

CS vin.pv.14.09 | [ភាគ ទី១៣](#)

(៩. ឧញ្ញាហិកវគ្គ)

[២៩១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលសង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧញ្ញាហិកាកម្ម។⁵⁹⁾ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧញ្ញាហិកាកម្មទេ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុមិនឈ្លាស ក្នុងអដ្ឋកថា១ មិនឈ្លាសក្នុងបាលី១ មិនឈ្លាសក្នុងភាសា១ មិនឈ្លាសក្នុងព្យញ្ជនៈ (មានសិចិល និងធនិតជាដើម)១ មិនឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងខាងចុង១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧញ្ញាហិកាកម្មទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧញ្ញាហិកាកម្មបាន។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុឈ្លាស ក្នុងអដ្ឋកថា១ ឈ្លាសក្នុងបាលី១ ឈ្លាសក្នុងភាសា១ ឈ្លាសក្នុងព្យញ្ជនៈ១ ឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងខាងចុង១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧញ្ញាហិកាកម្មបាន។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត សង្ឃក៏មិនត្រូវសន្មតដោយឧញ្ញាហិកាកម្មដែរ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកក្រោធ បណ្តោយឲ្យសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់១ មានសេចក្តីលុបគុណ បណ្តោយឲ្យសេចក្តីលុបគុណ គ្របសង្កត់១ មានសេចក្តីលើកខ្លួន បណ្តោយឲ្យសេចក្តីលើកខ្លួនគ្របសង្កត់១ មានសេចក្តីច្រណែន បណ្តោយឲ្យសេចក្តីច្រណែនគ្របសង្កត់១ មានសេចក្តីប្រកាន់ដោយទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន មានសេចក្តីប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយ

[២៩៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការៈប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការៈ៥។ អាការៈ៥ តើដូចម្តេច។ គឺដោយកម្ម (មានអបលោកនកម្មជាដើម)១ ដោយឧទ្ទេស (មាននិទានុទ្ទេសជាដើម)១ ដោយសំដែងភេទករត្ត១ដយ៉ាង១ ដោយអនុស្សាវនៈ គឺសូត្របញ្ជាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន⁶⁰) ១ ដោយប្រគល់ស្លាក⁶¹) ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការៈ៥យ៉ាងនេះឯង។

[២៩៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គត្រាស់ថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់បែកឆាយនៃសង្ឃ តើដូចម្តេច ម្យ៉ាងទៀត ការប្រេះឆានៃសង្ឃផង ការបែកឆាយនៃសង្ឃផងដូចម្តេច។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ តថាគត បានបញ្ញត្តិអាកនុករត្តនេះ ដល់ពួកភិក្ខុជាអាកនុកៈ ម្ចាស់ឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុជាអាកនុកៈ មិនបានប្រព្រឹត្តក្នុងអាកនុករត្ត ម្ចាស់ឧបាលិ យ៉ាងនេះហើយ ហៅថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថា បែកឆាយនៃសង្ឃទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ តថាគត បានបញ្ញត្តិអាវាសិករត្តនេះ ដល់អាវាសិកភិក្ខុ ម្ចាស់ឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ ពួកអាវាសិកភិក្ខុ មិនប្រព្រឹត្តក្នុងអាវាសិករត្តទេ ម្ចាស់ឧបាលិ យ៉ាងនេះហើយ ហៅថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថា បែកឆាយនៃសង្ឃ។ ម្ចាស់ឧបាលិ តថាគត បានបញ្ញត្តិភត្តគ្គរត្តនេះ ក្នុងរោងភត្ត ដល់ពួកភិក្ខុ តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី តាមលំដាប់រាត្រី ឬលំដាប់នៃថេរៈ តាមកិច្ចដ៏សមគួរ តាមអាសនៈខ្ពស់ តាមទឹកថ្លោង តាមចង្កាន់ថ្លោង ម្ចាស់ឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុថ្មី ហាមឃាត់អាសនៈ ដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ក្នុងរោងភត្ត ម្ចាស់ឧបាលិ យ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថា បែកឆាយនៃសង្ឃទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ តថាគត បានបញ្ញត្តិសេនាសនវត្តនេះ ក្នុងសេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី តាមលំដាប់រាត្រី តាមកិច្ចដ៏សមគួរ ម្ចាស់ឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុថ្មីក៏ហាមឃាត់សេនាសនៈ ដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ម្ចាស់ឧបាលិ យ៉ាងនេះឈ្មោះថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថា បែកឆាយនៃសង្ឃទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ តថាគត បានបញ្ញត្តិឧបោសថជាមួយគ្នា បរាវណាជាមួយគ្នា សង្ឃកម្មជាមួយគ្នា កម្មតូច កម្មធំជាមួយគ្នានេះ ខាងក្នុងសីមា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ ម្ចាស់ឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើសេចក្តីកំណត់ផ្សេងគ្នា ចងគ្នាជាពួក ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ធ្វើបរាវណាផ្សេងគ្នា ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ធ្វើកម្មតូច កម្មធំផ្សេងគ្នា ខាងក្នុងសីមានោះ ម្ចាស់ឧបាលិ យ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃផង ឈ្មោះថា ការបែកឆាយនៃសង្ឃផង។

ចប់ អធិករណ៍រូបសមវត្ត ជាគំរប់១០។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអធិករណ៍រូបសមវត្តនោះដូច្នោះ

[២៩៧]

និយាយអំពីអាបត្តិ១ អធិករណ៍១ ការលំអៀងដោយស្រឡាញ់១ ភិក្ខុចេះដឹងតិច១ រត្ត១ ភិក្ខុមិនឈ្លាស១ មានចិត្តធ្ងន់ក្នុងបុគ្គល១ ធ្ងន់ក្នុងអាមិសៈ១ សង្ឃបែកគ្នា១ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ១ ការបែកឆាយនៃសង្ឃ១។

(សង្ឃភេទករត្ត ទី១១)

CS [vin.pv.14.11](#) | ភាគ ទី១១

(១១. សង្ឃភេទករត្ត)

[២៩៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ឈ្មោះថាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងនូវសភាវៈ មិនមែនធម៌ ថាជាធម៌១ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌១ សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ១ សំដែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ១ បិទបាំងទិដ្ឋិហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងនូវសភាវៈ មិនមែនធម៌ ថាជាធម៌១ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌១ សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ១ សំដែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ១ បិទបាំងទិដ្ឋិហើយសំដែងបាតិមោក្ខ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក បិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌១ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌១ សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ១ សំដែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ១ បិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយសូត្របញ្ជាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយ

[៣០៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការដោះស្រាយវិន័យ មិនប្រកបដោយធម៌ មានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យ មិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះ។ ៥យ៉ាង តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បង្ហោន^{៦២} នូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌១ បង្ហោននូវធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌១ បង្ហោននូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ១ បង្ហោននូវវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ១ បញ្ញត្តិនូវសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ទាំងដកសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យ មិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យ ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះ។ ៥យ៉ាង តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បង្ហោននូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌១ បង្ហោននូវធម៌ ថាជាធម៌១ បង្ហោននូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ១ បង្ហោននូវវិន័យ ថាជាវិន័យ១ មិនបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ទាំងមិនដកសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យ ដែលប្រកបដោយធម៌ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[៣០៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍^{៦៣} (អ្នកសំដែងភត្ត) ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ ប្រកបដោយអង្គ៥ រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុលំអៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់១ លំអៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់១ លំអៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់១ លំអៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច១ មិនដឹងនូវភត្ត ដែលខ្លួនបានសំដែងហើយ ទាំងមិនទាន់បានសំដែង^{៦៤} ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ ប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង រមែងធ្លាក់ចុះទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ ប្រកបដោយអង្គ៥ រមែងទៅកើតក្នុងស្នួត ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅដកល់ទុក។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុមិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់១ មិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់១ មិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់១ មិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច១ ដឹងនូវភត្តដែលខ្លួនបានសំដែងហើយ ទាំងមិនទាន់បានសំដែង១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ ប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង រមែងទៅកើតក្នុងស្នួត ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅដកល់ទុក។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកក្រាលសេនាសនៈ។ បេ។ ភិក្ខុអ្នករក្សាយ្យាង ភិក្ខុអ្នកទទួលចីវរ ភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ ភិក្ខុអ្នកចែកបបរ ភិក្ខុអ្នកចែកផ្លែឈើ ភិក្ខុអ្នកចែកបង្កែម ភិក្ខុអ្នកលះបង់នូវរបស់បន្តិចបន្តួច ភិក្ខុអ្នកប្រគល់សាដក ភិក្ខុអ្នកប្រគល់បាត្រ ភិក្ខុអ្នកប្រើនូវអាមាមិកជន គឺញោមវត្ថុ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ប្រកបដោយអង្គ៥ រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុលំអៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់១ លំអៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់១ លំអៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់១ លំអៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច១ មិនដឹងនូវសាមណេរ ដែលខ្លួនបានប្រើ ទាំងមិនទាន់បានប្រើ^{៦៥} ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ប្រកបដោយអង្គ៥ រមែងទៅកើតក្នុងស្នួត ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅដកល់ទុក។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុមិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់១ មិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់១ មិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់១ មិនលំអៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច១ ដឹងនូវសាមណេរ ដែលខ្លួនបានប្រើ ទាំងមិនទាន់បានប្រើ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង រមែងទៅកើតក្នុងស្នួត ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅដកល់ទុក។

ចប់ អាវាសិកវគ្គ ជាគំរប់១៣។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអាវាសិកវគ្គ នោះដូច្នោះ

[៣០៥]

និយាយអំពីអាវាសិកភិក្ខុ១ ការដោះស្រាយវិន័យ១ ភិក្ខុជាភត្តុទ្ទេសក៍១ ភិក្ខុអ្នកក្រាលសេនាសនៈ១ ភិក្ខុអ្នករក្សាយ្យាង១ ភិក្ខុអ្នកទទួលចីវរ១ ភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ១ ចែកបបរ១ ចែកផ្លែឈើ១ ចែកបង្កែម១ ភិក្ខុអ្នកលះបង់នូវរបស់បន្តិចបន្តួច១ ភិក្ខុអ្នកប្រគល់សាដក១ ភិក្ខុអ្នកប្រគល់បាត្រ១ ភិក្ខុអ្នកប្រើអាមាមិកជន១ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ១។

(កថិនគ្មារវគ្គ ទី១៤)

CS vin.pv.14.14 | [ភាគ ទី១៣](#)

(១៤. កថិនគ្មារវគ្គ)

[៣០៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អានិសង្សក្នុងការក្រាលកបិទមានប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ អានិសង្សក្នុងការក្រាលកបិទមាន៥។ អានិសង្ស៥យ៉ាង តើដូចម្តេច។ គឺការត្រាច់ទៅដោយមិនបាច់លាភិក្ខុផងគ្នា^{៦៦} ១ ការត្រាច់ទៅ ដោយមិនបាច់យកត្រៃចីវរឲ្យគ្រប់ទាំង៣ទៅក៏បាន១ ឆានគណោជនបាន១ ប្រើប្រាស់អតិណកចីវរបាន តាមសេចក្តីត្រូវការ១ ចីវរលាភ ដែលកើតឡើងក្នុងទិអាវាសនោះ នឹងបានដល់ភិក្ខុទាំងនោះ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ អានិសង្សក្នុងការក្រាលកបិទ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[៣០៧] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទោសរបស់ភិក្ខុអ្នកភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់ មានប៉ុន្មាន។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ទោសរបស់ភិក្ខុអ្នកភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់នេះ មាន៥។ ទោស៥យ៉ាង ដូចម្តេច។ គឺដេកលក់ជាទុក្ខ១ ភ្ញាក់ឡើងក៏ជាទុក្ខ១ យល់សប្តិឃើញមិនល្អ១ ទេវតាមិនរក្សា១ អសុចិយ្យាតចេញ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ ទោសរបស់ភិក្ខុអ្នកភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់ឧបាលិ អានិសង្សរបស់ភិក្ខុអ្នកមានសតិតាំងខ្ជាប់ ដឹងខ្លួន ដេកលក់ មាន៥យ៉ាង។ អានិសង្ស៥យ៉ាង តើដូច

ម្តេច។ គឺដេកលក់ជាសុខ១ ភ្ញាក់ឡើងក៏ជាសុខ១ មិនយល់សប្តិឃើញអាក្រក់១ ទេវតារក្សា១ អសុចិមិនឃ្លាតចេញ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ អានិសង្ស របស់ភិក្ខុអ្នកមានសតិតាំងខ្ជាប់ ដឹងខ្លួន ដេកលក់ មាន៥យ៉ាងនេះឯង។

[៣០៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនគួរសំពះ មានប៉ុន្មានពួក។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនគួរសំពះ មាន៥ពួក។ បុគ្គល៥ពួក តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុកំពុងចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ មិនគួរភិក្ខុសំពះ១ ដំពូងដើរ តាមច្រកផ្លូវ មិនគួរសំពះ១ នៅក្នុងទីងងឹត មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុដែលកំពុងខ្វល់ខ្វាយដោយការងារ មិនបានអើពើនឹងការសំពះ មិនគួរសំពះ១ កំពុងដេកលក់ មិនគួរសំពះ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកនេះឯង ភិក្ខុមិនគួរសំពះទេ។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកដទៃទៀត ភិក្ខុមិនគួរសំពះ។ បុគ្គល៥ពួក តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់បបរ មិនគួរសំពះ១ នៅក្នុងរោងភត្ត មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុងាកទៅក្នុងទីម្ខាង គឺបុគ្គលមានព្យៀរនឹងគ្នា ជាវិសភាគបុគ្គល មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុបញ្ជូនចិត្តទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ គឺកំពុងគិតហេតុដទៃ មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុអាក្រាត មិនគួរសំពះ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកនេះឯង មិនគួរសំពះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកដទៃទៀត មិនគួរសំពះ។ បុគ្គល៥ពួក តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់បង្អែម មិនគួរសំពះ១ កំពុងឆាន់ចំអាប មិនគួរសំពះ១ កំពុងបន្ទាបបង្អែម មិនគួរសំពះ១ កំពុងបន្ទាបបង្អែមស្ស្រាវ មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុដែលសង្ស័យលើករត្ថ មិនគួរសំពះ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកនេះឯង មិនគួរសំពះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកដទៃទៀត មិនគួរសំពះ។ បុគ្គល៥ពួក តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាក្រោយ ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុន មិនគួរសំពះ១ អនុបសម្បទា ភិក្ខុមិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា ទោះបីចាស់ជាង តែជាអធម្មវាទី ភិក្ខុមិនគួរសំពះ១ មាតុគ្រាម ភិក្ខុមិនគួរសំពះ១ បណ្តុក ភិក្ខុមិនគួរសំពះ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកនេះឯង មិនគួរសំពះឡើយ។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកដទៃទៀត ក៏មិនគួរសំពះ។ បុគ្គល៥ពួក តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុដែលកំពុងនៅបរិវាស មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុដែលគួរនឹងទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុគួរដល់មានត្ថ មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ថ មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុគួរដល់អន្តរាគម មិនគួរសំពះ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកនេះឯង មិនគួរសំពះឡើយ។

[៣០៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលគួរសំពះ មានប៉ុន្មានពួក។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គលដែលគួរសំពះ មាន៥ពួក។ បុគ្គល៥ពួក តើដូចម្តេច។ គឺភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាក្រោយ គួរសំពះ១ ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា ដែលចាស់ជាង ហើយជាអធម្មវាទី គួរសំពះ១ ភិក្ខុជាអាចារ្យ គួរសំពះ១ ភិក្ខុជាឧបជ្ឈាយ័ គួរសំពះ១ ព្រះតថាគត អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ភិក្ខុគួរថ្វាយបង្គំ១។ ម្ចាស់ឧបាលិ បុគ្គល៥ពួកនេះឯង ភិក្ខុគួរសំពះ។

[៣១០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុខ្ចីជាង កាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវដំកល់ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ទុកខាងក្នុង ទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទា។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុខ្ចីជាង កាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវដំកល់ធម៌៥យ៉ាង ទុកខាងក្នុង ទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទា។ ធម៌៥យ៉ាង តើដូចម្តេច។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុខ្ចីជាង កាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវធ្វើឧត្តរាសង្កៈ រៀងស្នាម្ខាង១ ផ្កងអញ្ជូលី១ ច្របាច់បាទាដោយបាតដៃទាំង២ ដំកល់សេចក្តីស្រឡាញ់ទុក១ សេចក្តីគោរព១ ទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទាបាន។ ម្ចាស់ឧបាលិ ភិក្ខុខ្ចីជាង កាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវដំកល់ធម៌៥យ៉ាងនេះឯង ទុកខាងក្នុង ទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទា។

ចប់ កបិនត្ថាវគ្គ ជាគំរប់១៤។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកបិនត្ថាវគ្គនោះដូច្នោះ

[៣១១]

និយាយអំពីអានិសង្សក្រាលកបិន១ ទោសរបស់ភិក្ខុភ្លេចស្មារតីដេកលក់១ ភិក្ខុកំពុងចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុកំពុងឆាន់បបរ មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុកំពុងឆាន់បង្អែម និងចំអាប មិនគួរសំពះ១ ភិក្ខុបួសមុន មិនគួរសំពះភិក្ខុបួសក្រោយ១ ភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាស មិនគួរសំពះ១ បុគ្គលដែលគួរសំពះ១ ភិក្ខុខ្ចីជាង គួរថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង១។

ចប់ ឧបាលិបញ្ជាក់ តែប៉ុណ្ណោះ។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃវគ្គទាំងនោះ ដូច្នោះ

[៣១២]

និយាយអំពីអានិស្សិតវគ្គ១ កម្មនប្បដិប្បស្សម្តងវគ្គ១ វោហារវគ្គ១ ទិដ្ឋារិកម្មវគ្គ១ ចោទនាកណ្តវគ្គ១ ធូតង្គវគ្គ១ មុសាវាទវគ្គ១ ភិក្ខុនោវាទវគ្គ១ ឧបាហិការវគ្គ១ អធិករណ៍រូបសមវគ្គ១ សង្ឃភោទវគ្គមានធម៌៥យ៉ាង១ ទុតិយសង្ឃភោទវគ្គ មានធម៌៥យ៉ាង ដូចមុន១ អាវាសិកវគ្គ១ កបិនត្ថាវគ្គ១ រួមទាំងអស់ ត្រូវជា១៤វគ្គ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសទុកមកហើយដោយល្អ។

សមុដ្ឋាន

និយាយអំពីអាបត្តិ ដែលភិក្ខុមិនមានចិត្តគិត១ មានកុសលចិត្ត១ និយាយអំពីសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំងអស់១ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹង សមុដ្ឋានដោយបញ្ញាដ៏សមគួរដល់អាបត្តិចុះ។

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ

CS [vin.pv.16](#) | ភាគ ទី១៣

(ទុតិយគាថាសង្គណិក៍)

(កាយិកាទិអាបត្តិ ទី១)

CS [vin.pv.16.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. កាយិកាទិអាបត្តិ)

[៣២៥] សួរថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ មានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចា មានប៉ុន្មាន អាបត្តិប៉ុន្មាន មានដល់ឧបសម្បន្ន ដែលបិទបាំងទោសទុក អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលត្រូវព្រោះបច្ច័យ គឺការប៉ះពាល់នូវកាយ។ ឆ្លើយថា អាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ មាន៦ អាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា មាន៦ អាបត្តិមានដល់ឧបសម្បន្ន ដែលបិទបាំងទោសទុក អាបត្តិ៥ ដែលត្រូវព្រោះបច្ច័យ គឺការប៉ះពាល់នូវកាយ។

[៣២៦] អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងវេលាអរុណរះឡើង មានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ ជាគំរប់ពង មានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលត្រូវ ព្រោះបំពេញនូវវត្ថុគ្រប់ទាំង៨ មានប៉ុន្មាន ក្នុងសាសនានេះ ការសង្គ្រោះទាំងអស់ ដោយឧទ្ទេសប៉ុន្មាន។ អាបត្តិដែល ត្រូវក្នុងវេលាអរុណរះឡើង មាន៣ អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ ជាគំរប់ពង មាន២ អាបត្តិដែលត្រូវ ព្រោះ បំពេញនូវវត្ថុគ្រប់ទាំង៨ មានតែ១ ក្នុងសាសនានេះ ការសង្គ្រោះទាំងអស់ ដោយឧទ្ទេសតែ១ គឺនិទានុទ្ទេស។

[៣២៧] មូលរបស់វិន័យមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមក គរុកាបត្តិក្នុងវិន័យ មានប៉ុន្មាន ដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ទុកមក អាបត្តិ ដែលត្រូវ ព្រោះបិទបាំងទុដ្ឋល្លាបត្តិ មានប៉ុន្មាន។ មូលរបស់វិន័យមាន២ ដែលព្រះពុទ្ធ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមក គរុកាបត្តិក្នុងវិន័យមាន២ ដែលព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ទុកមក ដែលត្រូវព្រោះបិទបាំងទុដ្ឋល្លាបត្តិ មាន ២។⁶⁷⁾

[៣២៨] អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលត្រូវក្នុងចន្លោះផ្ទះ អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលត្រូវ ព្រោះឆ្លងទៅកាន់ត្រើយស្ទឹង ជាបច្ច័យ សាច់ប៉ុន្មានប្រការ ដែលភិក្ខុ ឆាន់ ត្រូវថ្កល់ថ្កើយ សាច់ប៉ុន្មានប្រការ ដែលភិក្ខុឆាន់ ត្រូវទុកដុំ។ អាបត្តិ៤ ដែលត្រូវក្នុងចន្លោះផ្ទះ អាបត្តិ៤ ដែលត្រូវព្រោះឆ្លងទៅកាន់ត្រើយស្ទឹង ជាបច្ច័យ សាច់មនុស្សតែម្យ៉ាង ដែលឆាន់ ត្រូវអាបត្តិថ្កល់ថ្កើយ សាច់៩ប្រការដែលភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដុំ។

[៣២៩] អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងរាត្រី អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃ អាបត្តិ ប៉ុន្មាន មានដល់ឧបសម្បន្នដែលឲ្យ អាបត្តិប៉ុន្មាន មានដល់ឧបសម្បន្នដែលទទួល។ អាបត្តិ២ប្រកបដោយវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងរាត្រី អាបត្តិ២ ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃ អាបត្តិ៣ មានដល់ឧបសម្បន្នដែលឲ្យ អាបត្តិ៤ មានដល់ឧបសម្បន្នដែលទទួល។

(ទេសនាគាមិនិយាទិអាបត្តិ ទី២)

CS [vin.pv.16.02](#) | ភាគ ទី១៣

(២. ទេសនាគាមិនិយាទិអាបត្តិ)

[៣៣០] អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលជាទេសនាគាមិនី អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលជាសប្បដិកម្ម⁶⁸⁾ ក្នុងសាសនានេះ មានអាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធ ជា អាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអប្បដិកម្ម⁶⁹⁾ ក្នុងសាសនានេះ។ អាបត្តិ ដែលជាទេសនាគាមិនីមាន៥ អាបត្តិ ដែលជាសប្បដិកម្ម មាន៦ អាបត្តិ១ ដែលព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអប្បដិកម្ម ក្នុងសាសនានេះ។

[៣៣១] អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាគរុកាបត្តិ ក្នុងវិន័យ សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា រសស្រូវប៉ុន្មាន ដែលគួរឆាន់បាន ក្នុងវេលាវិកាល ការសន្មតិដោយញត្តិចត្តកម្មវាចា មានប៉ុន្មាន។ អាបត្តិ២យ៉ាង ដែលព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាគរុកាបត្តិ ក្នុងវិន័យ សិក្ខាបទទាំងអស់ សុទ្ធតែតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា រសស្រូវតែ១ គឺថ្នាំឈ្មោះ លោណសោចិរកៈ⁷⁰⁾ ដែលគួរឆាន់បាន ក្នុងវេលាវិកាល ការសន្មតិដោយញត្តិចត្តកម្មវាចា មានតែ១។

[៣៣២] អាបត្តិបារាជិក ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ មានប៉ុន្មាន ភូមិនៃសំវាស មានប៉ុន្មាន រាត្រីដាច់ មានដល់ភិក្ខុប៉ុន្មានពួក ព្រះអង្គបញ្ញត្តិ ខ្នាតត្រឹមពីរឆ្នាប់ មានប៉ុន្មានសិក្ខាបទ។ អាបត្តិបារាជិក ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ មាន២ ភូមិនៃសំវាស មាន២ រាត្រីដាច់ មានដល់ភិក្ខុ២ពួក (ភិក្ខុ កំពុងនៅបរិវាស១ ប្រព្រឹត្តមានត្ត១) ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តិខ្នាតត្រឹមពីរឆ្នាប់ មាន២សិក្ខាបទ។⁷¹⁾

[៣៣៣] ភិក្ខុនិវាយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន សង្ឃបែកគ្នា ដោយអាការប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលត្រូវជាដំបូង ក្នុងវិន័យនេះ មានប៉ុន្មាន ការធ្វើ ញត្តិមានប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនិវាយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ២ សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការ២ អាបត្តិដែលត្រូវជាដំបូង ក្នុងវិន័យនេះ មាន២ ការធ្វើញត្តិមាន២។

[៣៣៤] ក្នុងបាលណាតិបាត មានអាប់ត្តិបុន្តាន អាប់ត្តិបាណិក ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា មានបុន្តាន អាប់ត្តិដែលភិក្ខុនិយាយល្បួងមាតុគ្រាម ដោយពាក្យអាក្រក់ មានបុន្តាន អាប់ត្តិបុន្តាន ដែលភិក្ខុត្រូវ ព្រោះការដឹកនាំបុរស និងស្ត្រី ឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ។ ក្នុងបាលណាតិបាត មានអាប់ត្តិក អាប់ត្តិបាណិក ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា មាន៣ អាប់ត្តិដែលភិក្ខុនិយាយល្បួងមាតុគ្រាម ដោយពាក្យអាក្រក់ មាន៣ អាប់ត្តិក ត្រូវ (ព្រោះការ ដឹកនាំបុរស និងស្ត្រី ឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ)។

[៣៣៥] បុគ្គលដែលមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មានបុន្តានពួក ការសង្គ្រោះកម្ម មានបុន្តាន បុគ្គលដែលព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ត្រូវឲ្យវិនាស មាន បុន្តាន ជនបុន្តានពួក ដែលត្រូវសូត្រកម្មវាចាតែម្តងបាន។ បុគ្គលដែលមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មាន៣ពួក ការសង្គ្រោះកម្ម មាន៣ បុគ្គលដែល ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ត្រូវឲ្យវិនាស មាន៣ពួក ជន៣ពួក ដែលត្រូវសូត្រកម្មវាចាតែម្តងបាន។

[៣៣៦] ក្នុងអទិន្នាទាន មានអាប់ត្តិបុន្តាន អាប់ត្តិព្រោះមេចុនជាបច្ច័យ មានបុន្តាន អាប់ត្តិបុន្តាន មានដល់ភិក្ខុដែលកាត់ អាប់ត្តិបុន្តាន ដែល ភិក្ខុត្រូវ ព្រោះចោលជាបច្ច័យ។ ក្នុងអទិន្នាទាន មានអាប់ត្តិក អាប់ត្តិព្រោះមេចុនជាបច្ច័យ មាន៤ អាប់ត្តិក មានដល់ភិក្ខុដែលកាត់ អាប់ត្តិ៥ ដែលភិក្ខុត្រូវ ព្រោះចោលជាបច្ច័យ។

[៣៣៧] ក្នុងភិក្ខុនោវាទកវគ្គ មានអាប់ត្តិទុក្ខដ លាយដោយអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈដែរឬទេ នរកៈក្នុងបឋមសិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ ត្រាស់ថា មានបុន្តាន អាប់ត្តិដែលត្រូវ ព្រោះចីវរ មានដល់ភិក្ខុបុន្តានពួក។ ក្នុងភិក្ខុនោវាទកវគ្គ ក៏មានអាប់ត្តិទុក្ខដ លាយដោយអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ ដែរ ក្នុងបឋមសិក្ខាបទនេះ មាននរកៈ៤ ដែលព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកហើយ អាប់ត្តិដែលត្រូវ ព្រោះចីវរ មានដល់ភិក្ខុពីរពួក។

[៣៣៨] អាប់ត្តិបាដិទេសនីយៈរបស់ភិក្ខុនី ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថាមានបុន្តាន អាប់ត្តិទុក្ខដ លាយដោយអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះសូមស្រូវស្រស់ យកមកឆាន់ មានដែរឬទេ។ អាប់ត្តិបាដិទេសនីយៈរបស់ភិក្ខុនី ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា មាន៨ អាប់ត្តិទុក្ខដ លាយដោយអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះ សូមស្រូវស្រស់ យកមកឆាន់ ក៏មានដែរ។

[៣៣៩] អាប់ត្តិបុន្តាន មានដល់ភិក្ខុដែលដើរ អាប់ត្តិបុន្តាន មានដល់ភិក្ខុដែលឈរ អាប់ត្តិបុន្តាន មានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ អាប់ត្តិបុន្តាន មានដល់ភិក្ខុដែលដេក។ អាប់ត្តិ៤ មានដល់ភិក្ខុដែលដើរ ឯភិក្ខុដែលឈរ ក៏មានអាប់ត្តិបុណ្ណោះដែរ អាប់ត្តិ៤ មានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ ឯភិក្ខុ ដែលដេក ក៏មានអាប់ត្តិបុណ្ណោះដែរ។

(បាចិត្តិយៈ ទី៣)

CS [vin.pv.16.03](#) | ភាគ ទី១៣

(៣. បាចិត្តិយៈ)

[៣៤០] ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់បុន្តាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈមួយ មិនមុនមិនក្រោយ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំង អស់៥ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈមួយ មិនមុនមិនក្រោយ។

[៣៤១] ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់បុន្តាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈមួយ មិនមុនមិនក្រោយ។ ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំង អស់៩ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈមួយ មិនមុនមិនក្រោយ។

[៣៤២] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់បុន្តាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសំដែងដោយ វាចាបុន្តានដងបាន។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់៥ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសំដែង ដោយវាចាតែម្តងបាន។

[៣៤៣] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់បុន្តាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសំដែងដោយវាចា បុន្តានដងបាន។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់៩ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសំដែងដោយ វាចាតែម្តងបាន។

[៣៤៤] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់បុន្តាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់អ្វី ទើប សំដែងបាន។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់៥ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់វត្ថុ ទើប សំដែងបាន។

[៣៤៥] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់បុន្តាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់អ្វី ទើប សំដែងបាន។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាប់ត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់៩ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់វត្ថុ ទើប សំដែងបាន។

[៣៤៦] អាប់ត្តិបុន្តានយ៉ាង ដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ ជាគំរប់៣ដង អាប់ត្តិបុន្តាន ដែលត្រូវ ព្រោះពោលជា បច្ច័យ អាប់ត្តិបុន្តាន ដែលត្រូវ ព្រោះទំពាស៊ី (សាច់) អាប់ត្តិបុន្តាន ដែលត្រូវ ព្រោះភោជនជាបច្ច័យ។ អាប់ត្តិក ដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃ សូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ ជាគំរប់៣ដង អាប់ត្តិ៦ ដែលត្រូវ ព្រោះពោលជាបច្ច័យ។ អាប់ត្តិក ដែលត្រូវ ព្រោះទំពាស៊ី (សាច់) អាប់ត្តិ៥ ដែលត្រូវ ព្រោះភោជនជាបច្ច័យ។

[៣៤៧] យារតតិយកាបត្តិទាំងអស់ រមែងដល់នូវស្ថានប៉ុន្មាន មួយទៀត អាបត្តិមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អធិករណ៍ មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក។ យារតតិយកាបត្តិទាំងអស់ រមែងដល់នូវស្ថាន៥ អាបត្តិមានដល់បុគ្គល៥ពួក អធិករណ៍ មានដល់បុគ្គល៥ពួក។

[៣៤៨] ការវិនិច្ឆ័យ មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ការម្យាប័អធិករណ៍ មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អនាបត្តិ មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក បុគ្គលរុងរឿងដោយស្ថានប៉ុន្មានយ៉ាង។ ការវិនិច្ឆ័យ មានដល់បុគ្គល៥ពួក ការម្យាប័អធិករណ៍ មានដល់បុគ្គល៥ពួក អនាបត្តិ មានដល់បុគ្គល៥ពួក បុគ្គលរុងរឿងដោយស្ថាន៣យ៉ាង។

[៣៤៩] អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងរាត្រី មានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃ មានប៉ុន្មាន អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលត្រូវព្រោះគយគន់ អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលត្រូវ ព្រោះបិណ្ឌបាតជាបច្ច័យ។ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងរាត្រី មាន២ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃ មាន២ អាបត្តិតែ១ ដែលត្រូវព្រោះគយគន់ (មើលអង្គជាតមាតុក្រាម ដោយតម្រេក) អាបត្តិតែ១ ដែលត្រូវ ព្រោះបិណ្ឌបាតជាបច្ច័យ។⁷²⁾

[៣៥០] ភិក្ខុឃើញអានិសង្សប៉ុន្មាន ទើបសំដែងធម៌ដល់អ្នកដទៃដោយសន្ទា ឧក្ខិតភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត) ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថាមានប៉ុន្មាន ការប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ មានប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុឃើញអានិសង្សយ៉ាង ទើបសំដែងធម៌ដល់អ្នកដទៃដោយសន្ទា ឧក្ខិតភិក្ខុ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថាមាន៣ពួក ការប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ មាន៤៣។

[៣៥១] មុសាវាទ ដល់នូវស្ថានប៉ុន្មាន ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលមានកំណត់ថ្ងៃ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈមានប៉ុន្មាន មួយទៀត បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ដែលគួរសំដែងទោស។ មុសាវាទ ដល់នូវស្ថាន៥យ៉ាង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អាបត្តិ ដែលមានកំណត់ថ្ងៃ (នោះ) មាន១៤ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈមាន១២ (ដោយរួមទាំងភិក្ខុ ភិក្ខុនី) បុគ្គល៤ពួក ដែលគួរសំដែងទោស។

[៣៥២] មុសាវាទ ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ឧបោសថ មានអង្គប៉ុន្មាន អង្គរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់នូវទូតកម្ម មានប៉ុន្មាន ការប្រព្រឹត្តតិរិយវត្ត មានប៉ុន្មាន។ មុសាវាទ ប្រកបដោយអង្គ៨ ឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ៨ អង្គរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់នូវទូតកម្ម មាន៨ ការប្រព្រឹត្តតិរិយវត្ត មាន៨ប្រការ។

[៣៥៣] ឧបសម្បទា (របស់ភិក្ខុនី) ប្រកបដោយកម្មវាចាប៉ុន្មាន ភិក្ខុនីត្រូវក្រោកទទួល ចំពោះភិក្ខុនីប៉ុន្មានពួក ត្រូវឲ្យអាសនៈ ដល់ភិក្ខុនី ប៉ុន្មានពួក ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបគួរប្រដៅភិក្ខុនីបាន។ ឧបសម្បទា (របស់ភិក្ខុនី) ប្រកបដោយកម្មវាចា៨ ភិក្ខុនីត្រូវក្រោកទទួល ចំពោះ ភិក្ខុនី៨ពួក ត្រូវឲ្យអាសនៈ ដល់ភិក្ខុនី៨ពួក ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៨ ទើបគួរប្រដៅភិក្ខុនីបាន។

[៣៥៤] ឆេជ្ឈវត្ត (វត្តជាហេតុឲ្យដាច់ចាកភិក្ខុភាវៈ) មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អាបត្តិចុល្លច័យ មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អនាបត្តិ មានដល់ បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អាបត្តិ និងអនាបត្តិទាំងអស់ (នេះ) មានវត្តតែមួយទេប៉ុន្មាន។ ឆេជ្ឈវត្ត មានដល់បុគ្គល១ពួក អាបត្តិចុល្លច័យ មានដល់បុគ្គល៤ពួក អនាបត្តិ មានដល់បុគ្គល៤ពួក អាបត្តិ និងអនាបត្តិទាំងអស់ (នេះ) មានវត្តតែ១។

[៣៥៥] អាឃាតវត្ត (វត្តជាហេតុឲ្យកើតចិត្តគំនូស) មានប៉ុន្មាន សង្ឃបែកគ្នាដោយភិក្ខុប៉ុន្មានរូប ក្នុងវិន័យនេះ បឋមាបត្តិកាបត្តិ មានប៉ុន្មាន កិច្ចដែលធ្វើដោយញត្តិមានប៉ុន្មាន។ អាឃាតវត្ត មាន៩យ៉ាង សង្ឃបែកគ្នាដោយភិក្ខុ៩រូប ក្នុងវិន័យនេះ បឋមាបត្តិកាបត្តិ មាន៩យ៉ាង កិច្ចដែល ធ្វើដោយញត្តិមាន៩យ៉ាង។

(អវន្ទនីយបុគ្គលាទិ ទី៤)

CS [vin.pv.16.04](#) | [ភាគ ទី១៣](#)

(៤. អវន្ទនីយបុគ្គលាទិ)

[៣៥៦] បុគ្គលដែលមិនគួរអភិវាទ និងបុគ្គលដែលមិនគួរធ្វើអញ្ជូលីកម្ម និងសាមីចិកម្ម មានប៉ុន្មានពួក អាបត្តិទុក្កដ មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មាន ពួក ការទុកអតិវេកចីវរ បានប៉ុន្មានថ្ងៃ។ បុគ្គលដែលមិនគួរអភិវាទ និងបុគ្គលដែលមិនគួរធ្វើអញ្ជូលីកម្ម និងសាមីចិកម្ម មាន១០ពួក អាបត្តិទុក្កដ មានដល់បុគ្គល១០ពួក ការទុកអតិវេកចីវរ បាន១០ថ្ងៃ។

[៣៥៧] ក្នុងសាសនានេះ បុគ្គលត្រូវឲ្យចីវរដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ដែលនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើមានអ្នកទទួលដីសមគួរហើយ បុគ្គល ត្រូវឲ្យចីវរ ដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក មិនត្រូវឲ្យដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក។ ក្នុងសាសនានេះ បុគ្គលត្រូវឲ្យចីវរដល់បុគ្គល៥ពួក⁷³⁾ ដែលនៅចាំវស្សារួច ហើយ កាលបើមានអ្នកទទួលដីសមគួរ បុគ្គលត្រូវឲ្យចីវរ ដល់បុគ្គល៧ពួក មិនត្រូវឲ្យដល់បុគ្គល១៦ពួកទេ។

[៣៥៨] ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិអស់មួយរយរាត្រី ត្រូវជាប៉ុន្មានរយអាបត្តិ ហើយចូលបរិវាស នៅប៉ុន្មានរាត្រី ទើបរួច (ចាកអាបត្តិ)បាន។ ភិក្ខុបិទ បាំងអាបត្តិអស់មួយរយរាត្រី ត្រូវជាមួយពាន់⁷⁴⁾ អាបត្តិ ហើយចូលបរិវាស នៅ១០រាត្រី ទើបរួច (ចាកអាបត្តិនោះ)បាន។

[៣៥៩] ទោសរបស់កម្មមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិន័យវត្ត ក្នុងនគរចម្បា កម្មទាំងអស់ (នោះ) ឈ្មោះថា មិន ប្រកបដោយធម៌ឬអ្វី។ ទោសរបស់កម្ម (មានអបលោកនកម្មជាដើម) មាន១២ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆរង្ស ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិន័យវត្ត ក្នុងនគរចម្បា កម្មទាំងអស់ (នោះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌មែនហើយ។

[៣៧៥] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា និស្សគ្គិយៈ មានប៉ុន្មាន ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា និស្សគ្គិយៈ មាន៤២ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ។

[៣៧៦] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា បាចិគ្គិយាបត្តិ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា បាចិគ្គិយាបត្តិ មាន១៨៨ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ។

[៣៧៧] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា បាជិទេសនីយាបត្តិ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា បាជិទេសនីយាបត្តិមាន១២ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ។

[៣៧៨] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា សេក្ខិយៈ មានប៉ុន្មាន ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ឆវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា សេក្ខិយៈ មាន៧៥ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ។ ពាក្យដែលអ្នកសូមក ដោយប្រពៃត្រឹមណា ខ្ញុំក៏បានវិស្សជ្ជនា ដោយប្រពៃត្រឹមនោះហើយ ពាក្យបន្តិចបន្តួច ដែលមិនមែនជាខ្សែបន្ទាត់ មិនមានក្នុងពាក្យបុច្ឆាវិស្សជ្ជនា នោះឡើយ។

ចប់ ទុតិយភាថាសង្គណិកៈ។

សេនមោចនភាថា

CS [vin.pv.17](#) | ភាគ ទី១៣

(សេនមោចនភាថា)

(អវិប្បវាសបញ្ញា ទី១)

CS [vin.pv.17.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. អវិប្បវាសបញ្ញា)

[៣៧៩] ពួកភិក្ខុក្តី ពួកភិក្ខុនិក្ខី មិនមានសំវាស⁷⁶) សម្តែកពួកមួយ គឺពួកភិក្ខុ ឬពួកភិក្ខុនី មិនបានក្នុងបុគ្គលនោះទេ⁷⁷) ការនៅរួម មិនត្រូវ អាបត្តិ⁷⁸) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨០] ព្រះមានព្រះភាគ ជាមហាឥសី (ទ្រង់ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ដ៏ប្រសើរ) ទ្រង់ត្រាស់ថា របស់៥យ៉ាង មិនត្រូវលះ មិនត្រូវចែក តែ កាលបើភិក្ខុលះ និងប្រើប្រាស់ មិនត្រូវអាបត្តិ⁷⁹) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨១] យើងមិនបានពោលចំពោះអរន្ទិយបុគ្គលទាំង១០ពួកទេ ទាំងអកព្វបុគ្គល១១ មានបណ្ឌិតជាដើម ក៏លើកលែងដែរ តែភិក្ខុសំពះភិក្ខុ ចាស់⁸⁰) ត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨២] ភិក្ខុ មិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ទាំងមិនមែនជាភិក្ខុដែលនៅបរិវាស មិនមែនជាអ្នកទំលាយសង្ឃ ទាំងមិនមែនជាអ្នកចូល ពួកតិរិយ (ភិក្ខុនោះ) បិតនៅក្នុងភូមិនៃសមានសំវាសកៈ (ភូមិរបស់ភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា) តែភិក្ខុនោះ មិនសាធារណៈដោយសិក្ខា⁸¹) ដូចម្តេច ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨៣] មានបុគ្គលដែលចូលទៅសាកសួរធម៌ជាកុសល ប្រកបដោយប្រយោជន៍ បុគ្គលនោះ នឹងថាវាស់នៅ ក៏មិនមែន នឹងថាស្តាប់ ក៏ មិនមែន នឹងថានិព្វាន ក៏មិនមែន។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ត្រាស់ហៅបុគ្គលនោះថាដូចម្តេចទៅវិញ⁸²) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បាន គិតមកហើយ។

[៣៨៤] យើងមិនបានពោលចំពោះអរយវៈ តាំងពីដងកាំបិតឡើងទៅទេ ទាំងអរយវៈ តាំងពីផ្ចិតចុះមកក្រោម ក៏លើកលែងដែរ តែហេតុដូច ម្តេច បានជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះមេចុនធម្ម⁸³) ជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨៥] ភិក្ខុធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកដោយខ្លួនឯង ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ មានហេតុ ទាស់ មិនមានទិឧបចារៈ តែភិក្ខុនោះ មិនត្រូវអាបត្តិ⁸⁴) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨៦] ភិក្ខុធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកដោយខ្លួនឯង ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ ប្រកបដោយប្រមាណ មិនមានហេតុ ទាស់ មានទិឧបចារៈ តែភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ⁸⁵) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨៧] ឧបសម្បន្ធ មិនបានប្រព្រឹត្តប្រយោគអ្វីមួយ ប្រកបដោយកាយ ទាំងមិនបានពោលនឹងអ្នកដទៃ ដោយវាចា តែឧបសម្បន្ធនោះ ត្រូវ គុកាបត្តិ ជាវត្ថុដាច់ចាកភិក្ខុនីការ⁸⁶) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨៨] បុគ្គលមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ មិនបានធ្វើបាបបន្តិចបន្តួចដោយកាយក្តី វាចាក្តី ចិត្តក្តី បុគ្គលនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសចេញ ចុះធ្វើដូចម្តេច ទើបឈ្មោះថា ឲ្យវិនាសចេញដោយស្រួល⁸⁷⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៨៩] ភិក្ខុ កាលមិនចរចានឹងមនុស្សណាមួយ មួយទៀត កាលនឹងបញ្ចេញវាចា ក៏មិនបានពោលចំពោះអ្នកដទៃឡើយ តែភិក្ខុ (នោះ) ត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិ ប្រកបដោយវាចា⁸⁸⁾ មិនត្រូវអាបត្តិប្រកបដោយកាយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩០] សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ពណ៌នាទុកថា សង្ឃាទិសេស៤សិក្ខាបទ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំងអស់នោះ ដោយ ប្រយោគតែមួយ⁸⁹⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩១] ភិក្ខុនីពីររូប បានឧបសម្បទាក្នុងទីជាមួយគ្នា ភិក្ខុទទួលចីវរអំពីដៃនៃភិក្ខុនីទាំងពីររូប ត្រូវអាបត្តិផ្សេងៗគ្នា⁹⁰⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោក អ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩២] ជន គឺភិក្ខុ៤រូប បបួលគ្នាលួចគុករុក្ខ ឯភិក្ខុ៣រូប ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុ១រូប មិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ⁹¹⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោក អ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

(បារាជិកទិបញ្ញា ទី២)

CS [vin.pv.17.02](#) | ភាគ ទី១៣

(២. បារាជិកទិបញ្ញា)

[៣៩៣] ស្រីនៅខាងក្នុង ភិក្ខុនៅខាងក្រៅ ក្នុងផ្ទះនោះ ឥតប្រហោងសោះ ដូចម្តេចបានជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក⁹²⁾ ព្រោះសេពមេចុនធម្មជា បច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩៤] ឧបសម្បន្ន ទទួលប្រេង ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ និងទឹកដោះរាវ ហើយទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង ទុកជាមិនទាន់កន្លង៧ថ្ងៃនៅឡើយ កាលបើ មានបច្ច័យហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ⁹³⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនិស្សក្តិយបាចិត្តិយៈ និងសុទ្ធកបាចិត្តិយៈ ក្នុងខណៈជាមួយគ្នា⁹⁴⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមក ហើយ។

[៣៩៦] ភិក្ខុ២០រូបមកប្រជុំគ្នា មានសេចក្តីសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយធ្វើសង្ឃកម្មទៅ មានភិក្ខុ១រូប បិតនៅក្នុងទីឆ្ងាយ មាន ប្រមាណ១២យោជន៍ក៏មាន ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាសង្ឃកម្មនោះកម្រើក⁹⁵⁾ ព្រោះបច្ច័យ គឺកម្មនោះជាពួក ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩៧] ភិក្ខុត្រូវគុកាបត្តិទាំងអស់៦៤ ជាអាបត្តិដែលខ្លួនកែបាន ក្នុងខណៈជាមួយគ្នា ដោយគ្រាន់តែឈានដំហានទៅ និងពោលដោយ វាចា⁹⁶⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩៨] ភិក្ខុស្លៀកសង្កត់ គ្រងសង្សារិយានជាងពីរ តែចីវរទាំងអស់នោះ ជានិស្សក្តិយៈ⁹⁷⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមក ហើយ។

[៣៩៩] ញត្តិ (របស់បុគ្គលនោះ) ក៏មិនមាន ទាំងកម្មវាចាសោត ក៏មិនមាន សូម្បីព្រះជិនស្រី ក៏មិនបានត្រាស់ហៅថា ឯហិភិក្ខុទេ ម្យ៉ាងទៀត សរណគមន៍ របស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនមាន (ចុះហេតុអ្វីបានជា) ឧបសម្បទា របស់បុគ្គលនោះ មិនកម្រើក⁹⁸⁾ (គឺបានឧបសម្បទាពេញបរិបូណ៌) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០០] បុគ្គលល្ងង់ សម្លាប់ស្រ្តីមិនមែនជាមាតា សម្លាប់បុរសមិនមែនជាបិតា សម្លាប់បុគ្គលមិនមែនជាព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ ត្រូវ អនន្តរិយកម្ម ព្រោះការសម្លាប់នោះ⁹⁹⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០១] បុគ្គលសម្លាប់ស្រ្តីដែលជាមាតាពិត សម្លាប់បុរសដែលជាបិតាពិត លុះសម្លាប់មាតាបិតាហើយ ក៏មិនត្រូវអនន្តរិយកម្ម ព្រោះការ សម្លាប់នោះ¹⁰⁰⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០២] ភិក្ខុមិនបានចោទ មិនបានរំលឹក ហើយធ្វើកម្មដល់បុគ្គលដែលមាននៅក្នុងទីកំបាំងមុខ កម្មដែលភិក្ខុធ្វើនោះ ឈ្មោះថា ធ្វើប្រពៃ ហើយ ទាំងការកសង្ឃ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ¹⁰¹⁾ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០៣] ភិក្ខុបានចោទ បានរំលឹក ហើយធ្វើកម្មដល់បុគ្គលដែលមាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ ឯកម្មដែលភិក្ខុនោះធ្វើហើយ ឈ្មោះថា មិនបានធ្វើ ទៅវិញ ទាំងការកសង្ឃ ក៏ត្រូវអាបត្តិ [អដ្ឋកថា ថា សំដៅយក ភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់អកព្វបុគ្គល មានបណ្ឌិតជាដើម។ ប្រស្នានេះ ពួកលោក អ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០៤] ភិក្ខុកាត់ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន¹⁰² ភិក្ខុកាត់ មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន¹⁰³ ភិក្ខុបិទបាំង ត្រូវអាបត្តិក៏មាន¹⁰⁴ ភិក្ខុបិទបាំង មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន¹⁰⁵ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០៥] ភិក្ខុពោលពាក្យពិត ត្រូវគុកាបត្តិក៏មាន¹⁰⁶ ពោលពាក្យកុហក ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន¹⁰⁷ ពោលពាក្យកុហក ត្រូវគុកាបត្តិក៏មាន¹⁰⁸ ពោលពាក្យពិត ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន¹⁰⁹ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

(បាចិត្តិយាទិបញ្ញា ទី៣)

CS [vin.pv.17.03](#) | ភាគ ទី១៣

(៣. បាចិត្តិយាទិបញ្ញា)

[៤០៦] ចីវរភិក្ខុបានអធិដ្ឋាន បានជ្រលក់ដោយគ្រឿងជ្រលក់ បានធ្វើពិន្ទុកប្បៈ ត្រឹមត្រូវហើយ តែភិក្ខុនោះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ¹¹⁰ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០៧] កាលបើព្រះអាទិស្សអស្កតហើយ ភិក្ខុឆាន់សាច់ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាភិក្ខុឆ្កត ទាំងមិនមែនជាភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ទាំងមិនមែនជាភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់ តែភិក្ខុនោះ មិនត្រូវអាបត្តិ¹¹¹ ទាំងធម៌នោះសោត ក៏ព្រះសុគត ទ្រង់បានសំដែងហើយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០៨] ភិក្ខុនោះមិនមានតម្រេក មិនមានថេយ្យចិត្ត ទាំងមិនបានគិត ដើម្បីសម្លាប់អ្នកដទៃ កាលភិក្ខុនោះឲ្យស្លាក រមែងដាច់ចាកភិក្ខុភារៈ¹¹² ភិក្ខុអ្នកទទួលស្លាក ត្រូវចូលច្នៃយ¹¹³ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤០៩] ទីនោះ មិនមែនជាសេនាសនៈនៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀសទេ ទាំងសង្ឃ ក៏មិនបានឲ្យសម្មតិ ទាំងភិក្ខុនោះ ក៏មិនបានក្រាលកបិស (បើភិក្ខុនោះ) ទុកចីវរក្នុងទីនោះ ហើយទៅកាន់ទីមានប្រមាណកន្លះយោជន៍ លុះអរុណរះឡើង ភិក្ខុនោះ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ¹¹⁴ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១០] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងពួង មានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ប្រកបដោយកាយ មិនប្រកបដោយវាចា ក្នុងខណៈជាមួយគ្នា មិនមុនមិនក្រោយ¹¹⁵ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងពួង មានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ប្រកបដោយវាចា មិនប្រកបដោយកាយ ក្នុងខណៈជាមួយគ្នា មិនមុនមិនក្រោយ¹¹⁶ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១២] ឧបសម្បន្ន មិនសេពមេចុននឹងស្រី៣ពួកនោះ និងបុរស៣ពួក មួយទៀត មិនសេពមេចុននឹងអនរិយជន គឺឧតោព្យញ្ញនក៣ពួក និងបណ្ឌក៣ពួក មួយទៀត មិនបានប្រព្រឹត្តមេចុនក្នុងព្យញ្ញនៈ គឺដោយអំណាចនៃអនុលោមបារាជិកសោះឡើយ តែឧបសម្បន្ននោះ ត្រូវធ្វើជ្រូកព្រោះមេចុនធម្មជាបច្ច័យ¹¹⁷ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១៣] ភិក្ខុសូមចីវរនឹងមាតា តែមិនមែនជាចីវរ ដែលមាតាបង្ហាន់ទៅដើម្បីសង្ឃ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ ព្រោះហេតុអ្វី¹¹⁸ មួយទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះសូមចីវរនឹងពួកញាតិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១៤] បុគ្គលក្រោធខឹង ហើយត្រឡប់ទៅជាត្រេកអរវិញ¹¹⁹ បុគ្គលក្រោធខឹងហើយ គួរនឹងតិះដៀល¹²⁰ បុគ្គលក្រោធខឹងហើយ គួរនឹងសរសើរ ដោយធម៌ណា ធម៌នោះ តើឈ្មោះដូចម្តេច ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១៥] បុគ្គលដែលត្រេកអរ ហើយក៏ត្រេកអរថែមទៀត បុគ្គលដែលត្រេកអរហើយ តែគួរនឹងតិះដៀល បុគ្គលដែលត្រេកអរហើយ តែគួរនឹងតិះដៀល ដោយធម៌ណា ធម៌នោះ តើឈ្មោះដូចម្តេច ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១៦] ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស (លាយដោយអាបត្តិ) ចូលច្នៃយ បាចិត្តិយៈ បាដិទេសនីយៈ និងទុក្ខដ ក្នុងខណៈជាមួយគ្នា¹²¹ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១៧] កុលបុត្រ២រូប មានឆ្នាំ២០គ្រប់គ្រាន់ហើយ ឯកុលបុត្រទាំង២រូបនោះ សឹងមានឧបជ្ឈាយ័ជាមួយគ្នា អាចារ្យជាមួយគ្នា កម្មវាចាជាមួយគ្នា តែកុលបុត្រមួយរូប ជាឧបសម្បន្ន គឺបានឡើងជាភិក្ខុ មួយរូបទៀត ជាអនុបសម្បន្ន¹²² គឺនៅជាសាមណេរ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១៨] សំពត់ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើកប្បពិន្ទុ ទាំងមិនបានជ្រលក់ដោយគ្រឿងជ្រលក់ ភិក្ខុស្លៀកពាក់សំពត់នោះហើយ ដើរទៅដោយគួរតាមប្រាថ្នា ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ¹²³ ទាំងធម៌នោះសោត ក៏ព្រះសុគត ទ្រង់សំដែងហើយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លានវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤១៩] ឧបសម្ព័ន្ធ មិនបានឲ្យ ឧបសម្ព័ន្ធ មិនបានទទួល ព្រោះហេតុនោះ ការទទួលមិនមានទេ តែឧបសម្ព័ន្ធនោះ ត្រូវគុកាបត្តិ¹²⁴) មិនមែនជាលហុកាបត្តិ កាលដែលនឹងត្រូវអាបត្តិនោះ ក៏ត្រូវព្រោះការបរិភោគ ជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៤២០] ឧបសម្ព័ន្ធ មិនបានឲ្យ ឧបសម្ព័ន្ធ មិនបានទទួល ព្រោះហេតុនោះ ការទទួលមិនមានទេ តែឧបសម្ព័ន្ធនោះ ត្រូវ លហុកាបត្តិ¹²⁵) មិនមែនជាគុកាបត្តិទេ កាលដែលត្រូវអាបត្តិនោះ ក៏ត្រូវព្រោះការបរិភោគ ជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បាន គិតមកហើយ។

[៤២១] ឧបសម្ព័ន្ធមិនមែនជាភិក្ខុនី ត្រូវគុកាបត្តិ ជាសារសេសាបត្តិ ហើយបិទបាំងទុក ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ¹²⁶) តែមិនត្រូវ ទោស ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

ចប់ សេនមោចនកាថា។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃសេនមោចនកាថានោះដូច្នោះ

[៤២២]

និយាយអំពីមិនមានសំវាស១ គុកាបត្តិ ដែលភិក្ខុលះមិនបាន១ អវនិយមុត្តល១០៧១ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ថុ១ បុគ្គល ដែលចូលទៅសាកសួរធម៌១ អវយវៈត្រឹមដងកាំបិតទៅលើ១ ភិក្ខុធ្វើកុដី ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកដោយខ្លួនឯង មាន២ប្រស្នា១ ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តប្រយោគ មិនប្រកបដោយកាយ ត្រូវគុកាបត្តិ១ ភិក្ខុមិនធ្វើបាបប្រកបដោយកាយ ដែលសង្ឃត្រូវឲ្យ វិនាសដោយល្អ១ ភិក្ខុមិនចរចា១ សិក្ខាដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែង១ ភិក្ខុនីពីររូប បានឧបសម្ព័ន្ធទាជាមួយគ្នា១ ជន គឺភិក្ខុ៤រូប បបួល គ្នាទៅលួចគុកាបត្តិ១ ស្រីនៅក្នុង ភិក្ខុនៅក្រៅ១ ភិក្ខុទទួលប្រេងជាដើម១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនិស្សគិយៈ និងបាចិគិយៈ ក្នុងខណៈ ជាមួយ១ ភិក្ខុ២០រូប មកប្រជុំគ្នា១ ភិក្ខុត្រូវគុកាបត្តិ ដោយគ្រាន់តែឈានជំហាន១ ភិក្ខុស្លៀកស្បង់ជាដើម១ ឧបសម្ព័ន្ធមិនមាន ញត្តិជាដើម១ បុគ្គលសម្លាប់មាតាបិតា តែមិនត្រូវអនុវិយកម្ម១ ភិក្ខុមិនបានចោទ១ ភិក្ខុបានចោទ១ ភិក្ខុកាត់១ ភិក្ខុពោលពាក្យ ពិត១ ចីវរដែលភិក្ខុបានអធិដ្ឋានហើយ១ ភិក្ខុឆាន់សាច់ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យអស្តង្គត១ ភិក្ខុមិនមានចិត្តត្រេកអរ១ ទិសេនាសនៈ ដែលមិនបានតាំងនៅក្នុងព្រៃ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ មិនប្រកបដោយកាយ ប្រកបតែដោយវាចា១ ស្រី៣៧១ ភិក្ខុសូមចីវរនឹងមាតា១ បុគ្គលក្រោធខឹង ហើយត្រឡប់ជាត្រេកអរ១ បុគ្គលត្រេកអរ ហើយក៏ត្រេកអរថែមទៀត១ ឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ជាដើម១ កុលបុត្រ២រូប សំពត់ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្បជាដើម១ ឧបសម្ព័ន្ធមួយរូប មិនបានឲ្យ១ ឧបសម្ព័ន្ធមួយរូប បាន ឲ្យ១ ឧបសម្ព័ន្ធត្រូវគុកាបត្តិ១ ចប់សេនមោចនកាថា ប្រស្នាដែលលោកអ្នកប្រាជ្ញ បានសំដែងឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ។

បញ្ជីគុ

CS [vin.pv.18](#) | ភាគ ទី១៣

(បញ្ជីគុ)

(កម្មវត្ថុ ទី១)

CS [vin.pv.18.01](#) | ភាគ ទី១៣

(១. កម្មវត្ថុ)

[៤២៣] កម្ម៤យ៉ាង គឺអបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១ ញត្តិទុតិយកម្ម១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម១។ កម្មទាំង៤នេះ តែងវិបត្តិព្រោះអាការប៉ុន្មាន។ កម្ម ទាំង៤នេះ តែងវិបត្តិព្រោះអាការ៥ គឺវត្ថុ១ ញត្តិ១ អនុស្សាវនៈ១ សីមា១ បរិសទ្យ១។

[៤២៤] កម្មវិបត្តិព្រោះវត្ថុដូចម្តេច។ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើចំពោះមុខ បែរជាធ្វើកំបាំងមុខទៅវិញ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ កម្ម ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ បែរជាធ្វើដោយការមិនសាកសួរវិញ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើតាម ពាក្យប្តេជ្ញា បែរជាធ្វើមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាវិញ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃឲ្យអម្បាញនិយ ដល់ភិក្ខុគួរដល់សតិវិនិយ កម្មនេះចាត់ជា វត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើតស្សបាយិសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់អម្បាញនិយ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើតជ្ជនិយកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់តស្សបាយិសិកាកម្ម កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់តជ្ជនិយកម្ម កម្មនេះចាត់ជា វត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើបញ្ចាដនិយកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់និយស្សកម្ម កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ ភិក្ខុគួរដល់បញ្ចាដនិយកម្ម កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើខក្ខេបនិយកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់បដិសារណីយកម្ម កម្មនេះចាត់ជា វត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុគួរដល់ខក្ខេបនិយកម្ម កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃទាញភិក្ខុគួរដល់បរិវាស មក ដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃឲ្យមានត្ថ ដល់ភិក្ខុគួរដល់មូលាយប្បដិកស្សនៈ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្ម កម្ម។ សង្ឃឲ្យអញ្ជាន ដល់ភិក្ខុគួរដល់មានត្ថ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ចាំងភិក្ខុគួរដល់អញ្ជាន ឲ្យឧបសម្ព័ន្ធ កម្មនេះចាត់ជា

វត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើខបោសថ ក្នុងថ្ងៃមិនមែនជាថ្ងៃខបោសថ កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃធ្វើបរាវណា ក្នុងថ្ងៃមិនមែន ជាថ្ងៃបរាវណា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ កម្ម វិបត្តិព្រោះវត្ត យ៉ាងនេះឯង។

[៤២៥] កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះញត្តិដូចម្តេច។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះញត្តិ ដោយអាការ៥ គឺភិក្ខុមិនសូត្រចេញឈ្មោះវត្ត គឺឧបសម្ប ទាបក្ត្រៈ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល គឺឧបជ្ឈាយ១ មិនតាំងញត្តិ១ ឬតាំងញត្តិខាងក្រោយកម្មវាចា១។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិ ព្រោះញត្តិ ដោយអាការ៥នេះឯង។

[៤២៦] កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះអនុស្សាវរនៈដូចម្តេច។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះអនុស្សាវរនៈ ដោយអាការ៥ គឺសូត្រមិនចេញឈ្មោះវត្ត១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល១ ធ្វើអនុស្សាវរនៈវិធីឲ្យខូច១ សូត្រក្នុងកាលមិនគួរ១។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះអនុស្សាវរនៈ ដោយ អាការ៥នេះឯង។

[៤២៧] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះសីមាដូចម្តេច។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះសីមា ដោយអាការ១១ គឺសន្មតសីមាតូចពេក១ សន្មតសីមាធំ ពេក១ សន្មតសីមាមាននិមិត្តមិនត្រូវ១ សន្មតសីមាយកស្រមោលជានិមិត្ត១ សន្មតសីមាមិនមានអ្វីជានិមិត្ត១ ឈរខាងក្រៅសីមាសន្មតសីមា១ សន្មតសីមាក្នុងស្ទឹង១ សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ១ សន្មតសីមាក្នុងជាតស្រះ១ ទំលាយសីមាដោយសីមា១ គ្របសីមាដោយសីមា១។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះសីមា ដោយអាការ១១នេះឯង។

[៤២៨] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសុទ្ធដូចម្តេច។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសុទ្ធ ដោយអាការ១២ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុ ទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែល មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ បានមកហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ មិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើ ដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាន នាំមកហើយដែរ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយបញ្ចវគ្គ។ បើ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយទសវគ្គ។ បើ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ពួកភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏ មិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែល គួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមកហើយដែរ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ មិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយដែរ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះបរិសុទ្ធ ដោយ អាការ១២នេះឯង។

[៤២៩] កម្ម សង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ៤រូប ជាបកតត្ត ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេស ជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈដែរ បើសង្ឃធ្វើ កម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងមិនគួរដល់ឆន្ទៈទេ តែថាជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ)។ កម្ម ដែលសង្ឃធ្វើដោយ បញ្ចវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ៥រូប ជាបកតត្ត ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេស ជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមិន គួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ឆន្ទៈ តែថាជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ)។ កម្ម ដែលសង្ឃធ្វើដោយទសវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ១០រូប ជាបកតត្ត ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេស ជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ជាអ្នកមិនគួរ ដល់ឆន្ទៈ តែថាជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ)។ កម្ម ដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ២០រូប ជាបកតត្ត ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុ ជាបកតត្តដ៏សេស គួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ឆន្ទៈ តែថាជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ)។

[៤៣០] កម្ម៤យ៉ាង គឺអបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១ ញត្តិទុតិយកម្ម១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម១។ កម្មទាំង៤នោះ តែងវិបត្តិព្រោះអាការប៉ុន្មាន។ កម្ម ទាំង៤នោះ តែងវិបត្តិព្រោះអាការ៥ គឺវត្ត១ ញត្តិ១ អនុស្សាវរនៈ១ សីមា១ បរិសុទ្ធ១។

[៤៣១] កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះវត្តដូចម្តេច។ (កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះវត្តនោះ) គឺសង្ឃញ្ញាងបណ្តកឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជា វត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងបុគ្គលជាថេយ្យសំវាស ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងបុគ្គលដែលចូល ពួកតិរិយ៍ ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងសត្វតិរច្ឆាន ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជា អធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងមាតុយាតកបុគ្គល (អ្នកសម្លាប់មាតា) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងបិតុយាតក បុគ្គល (អ្នកសម្លាប់បិតា) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងអវហន្តុយាតកបុគ្គល (អ្នកសម្លាប់ព្រះអវហន្តុ) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងភិក្ខុនិទ្ទេសកៈ (អ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនិ) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជា វត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងសង្ឃភោទកបុគ្គល (អ្នកបំបែកសង្ឃ) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាង លោហិតុប្បាទកបុគ្គល (អ្នកធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធ ឲ្យពុរពងឡើង) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាង ឧភតោព្យញ្ជនកបុគ្គល ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ សង្ឃញ្ញាងបុគ្គលមានផ្ទាំងថយពី២០ ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្ម នេះចាត់ជាវត្តវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះវត្ត យ៉ាងនេះឯង។

[៤៣២] កម្ម វិបត្តិព្រោះញត្តិដូចម្តេច។ កម្ម ដែលវិបត្តិព្រោះញត្តិ ដោយអាការ៥ គឺភិក្ខុសូត្រមិនចេញឈ្មោះវត្ត១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ១ មិន ចេញឈ្មោះបុគ្គល១ មិនតាំងញត្តិ១ ឬតាំងញត្តិក្រោយ(កម្មវាចា)១។ កម្ម វិបត្តិព្រោះញត្តិ ដោយអាការ៥នេះឯង។

[៤៣៣] កម្មវិបត្តិព្រោះអនុស្សាវរនៈដូចម្តេច។ កម្មវិបត្តិព្រោះអនុស្សាវរនៈ ដោយអាការៈ៥ គឺភិក្ខុសូត្រមិនចេញឈ្មោះរត្ត១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល១ ធ្វើអនុស្សាវរនៈវិធីឲ្យខូច១ ឬសូត្រក្នុងកាលមិនគួរ១។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះអនុស្សាវរនៈ ដោយអាការៈ៥នេះឯង។

[៤៣៤] កម្មវិបត្តិព្រោះសីមាដូចម្តេច។ កម្មវិបត្តិព្រោះសីមា ដោយអាការៈ១១ គឺសន្មតសីមាតូចពេក១ សន្មតសីមាធំពេក១ សន្មតសីមាមាននិមិត្តមិនត្រូវ សន្មតសីមាយកស្រមោលជានិមិត្ត១ សន្មតសីមាមិនមានអ្វីជានិមិត្ត១ ឈរខាងក្រៅសីមាសន្មតសីមា សន្មតសីមាក្នុងស្ទឹង១ សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ១ សន្មតសីមាក្នុងជាតស្រះ១ ទំលាយសីមាដោយសីមា១ គ្របសីមាដោយសីមា១។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះសីមា ដោយអាការៈ១១នេះឯង។

[៤៣៥] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសុទ្ធដូចម្តេច។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសុទ្ធ ដោយអាការៈ១២ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ បានមកហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ មិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ បានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយបញ្ចវគ្គ១បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយទសវគ្គ១បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមកហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ បានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម១។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះបរិសុទ្ធ ដោយអាការៈ១២នេះឯង។

[៤៣៦] អបលោកនកម្ម ដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន ញត្តិទុតិយកម្ម ដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន ញត្តិចតុត្ថកម្ម ដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន។ អបលោកនកម្ម ដល់នូវឋានៈ៥ ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈ៥ ញត្តិទុតិយកម្ម ដល់នូវឋានៈ៧ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ដល់នូវឋានៈ៧។

[៤៣៧] អបលោកនកម្មដល់នូវឋានៈ៥ដូចម្តេច។ ឋានៈ៥គឺ ឱសារណា១ និស្សារណា១ ភណ្ណកម្ម១ ព្រហ្មទណ្ឌ១ ជាគំរប់៥នឹងកម្មលក្ខណៈ។ អបលោកនកម្ម ដល់នូវឋានៈ៥នេះឯង។

[៤៣៨] ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈ៥ដូចម្តេច។ ឋានៈ៥គឺ ឱសារណា១ និស្សារណា១ ឧបោសថ១ បវារណា១ សម្មតិ គឺសន្មតខ្លួនជាអ្នកសួរ ឆ្លើយឬសន្មតបុគ្គល សន្មតរត្ត១ ការឲ្យបាត្រ និងចីវរជាដើម១ ការទទួលអាបត្តិ១ ការបង្ខិតថ្លែបវារណាទៅខាងមុខ១ ជាគំរប់៥នឹងកម្មលក្ខណៈ។ ញត្តិកម្ម ដល់នូវឋានៈទាំង៥នេះឯង។

[៤៣៩] ញត្តិទុតិយកម្មដល់នូវឋានៈ៧ដូចម្តេច។ ឋានៈ៧គឺ ឱសារណា១ និស្សារណា១ សម្មតិ១ ការឲ្យបាត្រ និងចីវរជាដើម១ ការដោះកបិន១ ការសំដែង គឺសូត្រសំដែងទីដ៏សង់កុដិ វិហារជាដើម១ ជាគំរប់៧នឹងកម្មលក្ខណៈ។ ញត្តិទុតិយកម្ម ដល់នូវឋានៈទាំង៧នេះឯង។

[៤៤០] ញត្តិចតុត្ថកម្មដល់នូវឋានៈ៧ដូចម្តេច។ ឋានៈ៩គឺ ឱសារណា១ និស្សារណា១ សម្មតិ១ ការឲ្យបាត្រ និងចីវរជាដើម១ និគ្គហៈ គឺការសង្កត់សង្កិន ដោយទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ១ សមនុភាសនកម្ម១ ជាគំរប់៧នឹងកម្មលក្ខណៈ។ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ដល់នូវឋានៈទាំង៧នេះឯង។

[៤៤១] កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ៤រូប ជាបកតត្ថ ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្ថដ៏សេសគួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ឆន្ទៈ តែជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ)។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយបញ្ចវគ្គ១បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយទសវគ្គ១បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ២០រូប ជាបកតត្ថ ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្ថដ៏សេស ជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ឆន្ទៈ តែជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ)។

ចប់ កម្មវគ្គ ជាបឋម។

(អត្ថវសវគ្គ ទី២)

CS vin.pv.18.02 | ភាគ ទី១៣

(២. អត្ថវសវគ្គ)

[៤៤២] ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការ គឺបញ្ញត្តិដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ១។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការនេះឯង។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការ គឺបញ្ញត្តិដើម្បីសង្កត់សង្កិនពួកបុគ្គល ដែលមិនមានអៀនខ្មាស១ និងដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់១។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការនេះឯង។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការ គឺបញ្ញត្តិដើម្បីរារាំងអាសវៈទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន១ ដើម្បីឃាត់ហាមអាសវៈទាំងឡាយ ក្នុងបរលោក១។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក

ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការ គឺបញ្ញត្តិដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ដើម្បីញ៉ាំងជន ដែលជ្រះ
ថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង១។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិពិណវត្តារកៈ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការ
នេះឯង។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិពិណវត្តារកៈ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការ គឺបញ្ញត្តិដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្ម
បិតថេរ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ១។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិពិណវត្តារកៈ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍២ប្រការ
នេះឯង។

ចប់ បញ្ញត្តវគ្គ ជាគំរប់៤។

(នវសង្គហវគ្គ ទី៥)

CS [vin.pv.18.05](#) | ភាគ ទី១៣

(៥. នវសង្គហវគ្គ)

[៤៤៥] សង្គហៈទាំងឡាយ៩ គឺវត្តសង្គហៈ១ វិបត្តិសង្គហៈ១ អាបត្តិសង្គហៈ១ និទានសង្គហៈ១ បុគ្គលសង្គហៈ១ ខន្ធសង្គហៈ១ សមុដ្ឋាន
សង្គហៈ១ អធិករណសង្គហៈ១ សមថសង្គហៈ១។

[៤៤៦] កាលបើអធិករណ៍កើតឡើងហើយ បើភិក្ខុទាំងពីររូប ដែលជាសត្រូវនឹងគ្នាមកដល់ សង្ឃត្រូវឲ្យលោកទាំងពីររូប (នោះ) ប្រាប់រឿងរ៉ាវ
លុះឲ្យលោកទាំងពីររូបប្រាប់រឿងរ៉ាវហើយ សង្ឃត្រូវស្តាប់ពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុទាំងពីរ (នោះ) លុះស្តាប់ពាក្យប្តេជ្ញារបស់ពួកភិក្ខុទាំងពីររូប (នោះ)
ហើយ សង្ឃត្រូវប្រាប់លោកទាំងពីររូប (នោះ) ថា កាលបើអធិករណ៍នេះ យើងបានរម្ងាប់រួចហើយ លោកទាំងពីររូប នឹងត្រេកអរ (ឬទេ) បើភិក្ខុ
ទាំងពីររូបពោលថា យើងទាំងពីររូបនឹងទទួលត្រេកអរ សង្ឃត្រូវទទួលអធិករណ៍នោះចុះ។ បើបរិសទ្យជាពួក ក្រាស់ដោយអលដ្ឋី សង្ឃត្រូវរម្ងាប់
អធិករណ៍នោះ ដោយឧញាហិកា គឺត្រូវអបលោក ហើយសឹមសន្មត ឬសន្មតដោយទុតិយកម្មវា។ បើបរិសទ្យជាពួក ក្រាស់ដោយល្ងង់ សង្ឃត្រូវ
ស្វែងរកវិន័យធរ។ អធិករណ៍នោះ តែងរម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់
អធិករណ៍នោះ តាមទំនងនោះចុះ។

[៤៤៧] ភិក្ខុត្រូវស្គាល់វត្ត ត្រូវស្គាល់គោត្រ ត្រូវស្គាល់នាម ត្រូវស្គាល់អាបត្តិ។ ត្រង់ពាក្យថា មេចុនធម្ម បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់
ពាក្យថា បារាជិក បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា អទិន្នាទាន បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក បានដល់នាមផង
អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា មនុស្សវិគ្គហៈ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ខត្តិ
មនុស្សធម្ម បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា សុក្កវិសដ្ឋិ បានដល់វត្តផង
គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា កាយសំសគ្គៈ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា
សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ទុដ្ឋល្លាវាចៈ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់
នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា អត្តកាមៈ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់
ពាក្យថា សញ្ញវត្តៈ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុធ្វើកុដិ ដោយការ
សូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកដោយខ្លួនឯង បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា
ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិធំ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា
ដោយអាបត្តិបារាជិក មិនមានមូល បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ
អាស្រ័យនូវគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចនៃអធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃ ឲ្យជាលេស ហើយចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក បានដល់វត្តផង
គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុបំបែកសង្ឃ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធី ជា
គំរប់ពាដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ)ចេញ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង
អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ពួកភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធី ជាគំរប់ពាដងហើយ នៅតែមិនលះបង់
(ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ)ចេញ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលគេប្រដៅ
បានដោយក្រ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធី ជាគំរប់ពាដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ)ចេញ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់
ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធី ជាគំរប់ពាដងហើយ
នៅតែមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ)ចេញ បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។ បើ ត្រង់
ពាក្យថា ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាបបង់ខ្មោះក្តី បស្ស្រវក្តី ស្មោះទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បានដល់វត្តផង គោត្រផង។ ត្រង់ពាក្យថា ទុក្ខដ
បានដល់នាមផង អាបត្តិផង។

ចប់ នវសង្គហវគ្គ ជាគំរប់៥។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបញ្ញវគ្គនោះដូច្នោះ

[៤៤៨]

(និយាយពីកម្ម៤យ៉ាង) គឺអបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១ ញត្តិទុតិយកម្ម១ ញត្តិចត្តកម្ម១ (និងវិបត្តិ៥យ៉ាង) គឺវត្តវិបត្តិ១
ញត្តិវិបត្តិ១ អនុស្សាវរវិបត្តិ១ សីមារវិបត្តិ១ បរិសវិបត្តិ១ (ឯវត្តវិបត្តិនោះ) គឺសង្ឃត្រូវធ្វើកម្មក្នុងទីចំពោះមុខ បែរជាធ្វើក្នុងទីកំបាំង
មុខវិញ សង្ឃគួរសាកសួរ បែរជាមិនសាកសួរវិញ សង្ឃគួរធ្វើកម្មតាមប្តេជ្ញា បែរជាធ្វើមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាវិញ សង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ

ដែលគួរដល់សតិវិន័យ (ជាដើមញត្តិវិបត្តិនោះ) គឺសុត្រញត្តិមិនចេញឈ្មោះវត្ថុ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ខ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល១ មិនតាំងញត្តិ១ ឬតាំងញត្តិក្រោយកម្មវាចា១ (អនុស្សាវរនវិបត្តិនោះ) គឺសុត្រមិនចេញឈ្មោះវត្ថុ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ខ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល១ ធ្វើអនុស្សាវរនវិធីឲ្យច្របូច ព្រោះក្នុងកាលមិនគួរ១ (សីមាវិបត្តិនោះ) គឺសីមាតូចពេក១ សីមាធំពេក១ សីមាមាននិមិត្តមិនត្រូវ១ យកស្រមោលជានិមិត្ត១ សីមាមិនមានអ្វីជានិមិត្ត១ ឈរខាងក្រៅសីមាសន្មត១ សន្មតសីមាក្នុងស្នឹង១ សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ១ សន្មតសីមាក្នុងជាតស្រះ១ ទំលាយសីមា ដោយសីមា១ គ្របសីមាដោយសីមា១ (បរិសវិបត្តិនោះ) គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គក្តី បញ្ចវគ្គក្តី ទសវគ្គក្តី វិសតិវគ្គក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកគួរដល់កម្ម មិនបានមក ទាំងមិនបាននាំឆន្ទៈមក១ ភិក្ខុទាំងឡាយជាអ្នកគួរដល់កម្ម បានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ តែថាជាបុគ្គលដែលគួរដល់កម្ម១ អបលោកនកម្ម ដល់នូវឋានៈ៥ ញត្តិកម្ម ដល់នូវឋានៈ៦ ញត្តិទុតិយកម្ម ដល់នូវឋានៈ៧ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ដល់នូវឋានៈ៧ ទ្រង់បញ្ញត្តិដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ដើម្បីសង្កត់សង្កិនបុគ្គលដែលឥតខ្ចាស ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដើម្បីរារាំងនូវអាសវធម៌ ដើម្បីឃាត់ហាមនូវអាសវធម៌ ដើម្បីរារាំងពៀរ ទោស ភ័យ អកុសលធម៌ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ពួកគ្រហស្ថ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលនូវបក្ខពួកនៃបុគ្គល ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លានៃពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ដើម្បីធ្វើជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង ដើម្បីធ្វើព្រះសទ្ធម្មឲ្យប្រសើរ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាតិមោក្ខ បាតិមោក្ខទ្រុស ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ បរាវណា ការបញ្ឈប់នូវបរាវណា តជ្ជនីយកម្ម និងស្សកម្ម បញ្ជាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ឧក្ខេបនីយកម្ម ការឲ្យបរិវាស មូលាយប្បដិកស្សនៈ គឺការទាញភិក្ខុមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ការឲ្យមានត្ថ អញ្ជានកម្ម ឱសារណាកម្ម និងស្សារណាកម្ម ឧបសម្បទាកម្ម អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កាលសិក្ខាបទ ដែលអ្នកណាមួយមិនទាន់បញ្ញត្តិទុក ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តិឡើង សិក្ខាបទដែលព្រះអង្គបញ្ញត្តិហើយ ទ្រង់បញ្ញត្តិថែមទៀត ទ្រង់បញ្ញត្តិសម្មាខាវិន័យ សតិវិន័យ អម្មទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេកុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា តិណវត្តារកៈ សង្កហៈ៩យ៉ាង គឺវត្តសង្កហៈ វិបត្តិសង្កហៈ អាបត្តិសង្កហៈ និងទានសង្កហៈ បុគ្គលសង្កហៈ ខន្ធសង្កហៈ សមុដ្ឋានសង្កហៈ អធិករណសង្កហៈ សមថសង្កហៈ (ម្យ៉ាងទៀត) ភិក្ខុត្រូវស្គាល់នាម១ ត្រូវស្គាល់អាបត្តិ១។

ចប់ បរិវារៈតែប៉ុណ្ណោះ។

បរិយោសានគាថា

[៤៤៩] មហាអ្នកប្រាជ្ញមាននាមថា ទីបៈ ជាអ្នកទ្រទ្រង់សុតៈ គឺព្រះត្រៃបិដក មានប្រាជ្ញា ជាគ្រឿងពិចារណា បានសាកសួរផ្លូវនៃអាចារ្យជាន់ដើម ក្នុងបាលីបទេសនោះ។ ហើយគិតឲ្យចារិកសេចក្តីពិស្តារ និងសង្ខេបនេះ ដែលជាហេតុនាំមកឲ្យបានសេចក្តីស្រួលងាយ ដល់ពួកសិស្សានុសិស្ស ទុកក្នុងមជ្ឈិមបទេស តាមផ្លូវស្វាធាយ។ វត្ថុណា ដែលបានពោលថា បរិវារៈ ដូច្នោះ វត្ថុទាំងអស់នោះ ប្រកបដោយលក្ខណៈកាលបើព្រះសទ្ធម្មដែលព្រះពុទ្ធបញ្ញត្តិទុកអត្ថដ៏សមគួរ តាមអត្ថហើយ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកធម៌ដ៏សមគួរ តាមធម៌ហើយ តែងចោមរោមអមសាសនា ដូចសាករដែលព័ទ្ធជុំវិញជម្ងឺប្លាស្តិក។ កាលបើកុលបុត្រមិនចេះបរិវារៈហើយ នឹងចេះនិច្ច័យធម៌អាចដូចម្តេចកើត។ សេចក្តីសង្ស័យអំពីវិបត្តិក្តី វត្ថុក្តី បញ្ញត្តិក្តី អនុប្បញ្ញត្តិក្តី បុគ្គលក្តី ឯកតោបញ្ញត្តិក្តី ឧភតោបញ្ញត្តិក្តី លោកវជ្ជៈក្តី បណ្ណតិវជ្ជៈក្តី កើតឡើងដល់កុលបុត្រណា កុលបុត្រនោះ នឹងកាត់សេចក្តីសង្ស័យបានដោយបរិវារៈ ស្តេចចក្រដែលល្អ រុងរឿង ក្នុងកណ្តាលទីប្រជុំមហាសេនា កេសរាជសីហ៍ល្អរុងរឿង ក្នុងកណ្តាលហ្វូងម្រឹក ព្រះអាទិត្យមានរស្មីភ្លឺច្បាស់ (ល្អរុងរឿងលើអាកាស) ព្រះចន្ទល្អរុងរឿងក្នុងកណ្តាលពពួកផ្កាយ ព្រហ្មជានាយក តែងល្អរុងរឿងក្នុងកណ្តាលពួកនៃព្រហ្មជាបរិសទ្យ យ៉ាងណាមិញ ព្រះសទ្ធម្ម និងព្រះវិន័យ ក៏ល្អរុងរឿង ដោយបរិវារៈ យ៉ាងនោះដែរ។

ចប់ ភាគ១៣

មាតិកា

ចុល្លវគ្គ	លេខ ទំព័រ
ភាគ ទី២ ទុតិយភាគ	១
បរិវារៈ	១
ខន្ធកបុត្រា	១
បុត្រាវិស្សជ្ជនា អំពីឧបសម្បទាខន្ធកៈជាដើម	១
អំពីចីវរសញ្ញត្តិៈជាដើម	៣
អំពីសេនាសន្តក្ខន្ធកៈជាដើម	៥
ឧទ្ទានគាថា	៧
ឯកុត្តវិកៈ	៩
ឯកកៈ (ពួកមួយ ៗ ត្រូវស្គាល់ធម៌ដែលធ្វើឲ្យត្រូវអាបត្តិជាដើម)	៩

ឧទ្ទានគាថា	១១
ទុកៈ (ពួក ពីរៗ) អាបត្តិដែលប្រកបនឹងគ្រឿងបរិក្ខារជាដើម	១៣
អាបត្តិបារាជិកទាំងពីរចំណែកជាដើម	១៥
ការហាមឃាត់មានពីរយ៉ាងជាដើម	១៧
ការមិនអើពើមានពីរយ៉ាងជាដើម	១៩
បុគ្គលពីរពួកជាដើម	២១
ឧទ្ទានគាថា	២៣
តិកៈ (ពួកបីៗ) វត្ថុជាគ្រឿងចោទ មាន ៣យ៉ាង ជាដើម	២៧
ការបិទបាំង មាន ៣យ៉ាង ជាដើម	២៩
ការធ្វើកម្មមានតជ្ជនីយកម្មជាដើម	៣១
ការធ្វើកម្ម មានឧក្ខេបនីយកម្មជាដើម	៣៣
កិច្ច មានការឲ្យឧបសម្បទាជាដើម	៣៥
មានភិក្ខុមិនមានខ្មាសជាដើម	៣៧
មូលនៃកុសល ៣ ជាដើម	៣៩
ឧទ្ទានគាថា	៤១
ចតុក្កៈ (ពួកបួន ៗ) ការត្រូវនឹងការចេញចាកអាបត្តិជាដើម	៤៣
បរិវាស ៤ ជាដើម	៤៧
សេចក្តីផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុជាដើម	៤៩
ការត្រូវអាបត្តិតែក្នុងកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាលជាដើម	៥១
ការមិនលុះអគតិទាំង ៤ ជាដើម	៥៣
ឧទ្ទានគាថា	៥៥
បញ្ចកៈ (ពួកប្រាំៗ) អាបត្តិមាន ៥ យ៉ាង ជាដើម	៥៧
សំពត់បំសុក្ខល ៥ យ៉ាងជាដើម	៥៩
អង្គ ៥ របស់វិន័យធរ	៦១
អង្គ ៥ របស់ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យ និងគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យ	៦៧
អង្គ ៥ របស់ភិក្ខុនីដែលឥតនិស្ស័យ និងមិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យ	៦៩
អានិសង្ស ៥ ប្រការ និងទោស ៥ ប្រការ	៧១
អានិសង្ស ៥ ប្រការ របស់ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ	៧៣
ឧទ្ទានគាថា	៧៥
ឆក្កៈ (ពួកប្រាំមួយៗ) អង្គ ៦ របស់ឧបជ្ឈាយ័	៧៧
ឧទ្ទានគាថា	៨១
សត្តកៈ (ពួកប្រាំពីរៗ) អង្គ ៧ របស់ភិក្ខុជាវិន័យធរ	៨៣
អស្សន្ធម្ម ៧ និងព្រះសន្ធម្ម ៧	៨៩
អដ្ឋកៈ (ពួកប្រាំបីៗ) អានិសង្ស ៨ ប្រការជាដើម	៩១
នវកៈ (ពួកប្រាំបួនៗ) អាហារវត្ថុទាំង ៩ ជាដើម	៩៣
ទសកៈ (ពួកដប់ៗ) វត្ថុជាទីកើតគំនុំទាំង ១០ ជាដើម	៩៥
អង្គ ១០ របស់វិន័យធរ	៩៧

អង្គ ១០ ជាដើម របស់ភិក្ខុដែលសង្ឃគួរសន្មតដោយឧញាហិកាកម្ម	៩៩
ឧទ្ទានគាថា	១០១
ឯកាទសកៈ (ពួកដប់មួយៗ) បុគ្គល ១១ ជាដើម	១០៣
ឧទ្ទានគាថា	១០៥
បុត្រាវិស្សជ្ជនាអំពីឧបោសថកម្មជាដើម	១០៧
កម្មមានឧបោសថកម្មជាដើម	១០៧
ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនីជាដើម	១០៩
បករណៈសំដែងអំពីអំណាចប្រយោជន៍	១១១
មហារគ្គ អំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង	១១១
ឧទ្ទានគាថា	១០៧
គាថាសង្គណិកៈ	១១៩
បញ្ហាព្យាករណ៍	១១៩
ការទ្រង់ព្យាករណ៍អាបត្តិមានអាបត្តិយាយរតតិយកាជាដើម	១២៥
ការទ្រង់ព្យាករណ៍បុគ្គល ១១ រូបជាដើម	១២៧
ការទ្រង់ព្យាករណ៍សិក្ខាបទ ២២០	១២៩
ការទ្រង់ព្យាករណ៍សិក្ខាបទដែលជាអសាធារណៈ	១៣១
សេចក្តីឧបមាណៃបារាជិក ៨ ជាដើម	១៣៣
អាបត្តិ មានអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាដើម	១៣៥
អាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ជាគារយ្ហៈ	១៣៧
សេក្ខិយសិក្ខាបទ	១៣៩
អធិករណភេទ	១៤៣
ការបាននូវការសើម្បី ១០ យ៉ាងជាដើម	១៤៣
អធិករណៈ មានកិច្ចាធិករណៈជាដើម	១៤៥
អាបត្តិ និងអនាបត្តិនៃវិវាទាធិករណៈ	១៤៧
ការត្រូវអាបត្តិព្រោះអធិករណៈ ជាបច្ច័យ	១៤៩
ការត្រូវអាបត្តិព្រោះបច្ច័យនៃអធិករណៈ	១៥០
សេចក្តីអធិប្បាយនៃអធិករណៈ មានវិវាទាធិករណៈជាដើម	១៥៥
សេចក្តីអធិប្បាយនៃអធិករណៈ មានអាបត្តិធិករណៈជាដើម	១៥៧
សំដែងអំពីពាក្យថា សតិវិន័យមានក្នុងទីណាដូច្នោះ ជាដើម	១៥៩
សំដែងអំពីហេតុនៃសមថៈទាំង ៧ ជាដើម	១៦១
សំដែងអំពីអត្ថផ្សេងៗ នៃសមថៈទាំង៧ ជាដើម	១៦៥
អនុវាទាធិករណៈ	១៦៧
កិច្ចាធិករណៈ	១៦៩
គាថាសង្គណិកៈ ជាដំណាច់	១៧៣
បុត្រាវិស្សជ្ជនាអំពីអលជ្ជីបុគ្គល ជាដើម	១៧៣
បុត្រាវិស្សជ្ជនាអំពីអ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ជាដើម	១៧៥

ចោទនាកណ្តា	១៧៩
ការសាកសួរ របស់ភិក្ខុជាវិន័យធរ	១៧៩
សេចក្តីប្រតិបត្តិ របស់ភិក្ខុជាវិន័យធរ	១៨១
សេចក្តីប្រតិបត្តិរបស់អ្នកចោទ និងអ្នកជាប់ចោទ ជាដើម	១៨៣
ការដុតខ្លួនឯង របស់អ្នកជាប់ចោទ	១៨៥
ឧទ្ទានគាថា	១៨៩
ចូឡសង្គម	១៩១
សេចក្តីប្រតិបត្តិ របស់ភិក្ខុជាវិន័យធរ	១៩១
សេចក្តីប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍មិនឲ្យក្តៅក្រហាយចិត្ត ជាដើម	១៩៥
ភិក្ខុដែលបណ្ឌិតគប្បីរាប់រក	១៩៧
មហាសង្គម	២០១
ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់និទានជាដើម	២០១
ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់កម្មដែលគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើ ជាដើម	២០៣
ការសំដែងនូវធម៌ថា មិនមែនធម៌ ជាដើម	២០៥
ភិក្ខុជាវិន័យធរមិនត្រូវលំអៀងដោយទោសាគតិ	២០៧
ភិក្ខុជាវិន័យធរមិនត្រូវលំអៀងដោយភយាគតិ	២០៩
សេចក្តីមិនលំអៀងដោយឆន្ទាគតិ	២១១
ការមិនលំអៀងដោយភយាគតិ ជាដើម	២១៣
ទីដែលគួរជ្រះថ្លា ជាដើម	២១៥
សំដែងអំពីពាក្យថា មិនត្រូវពោលនូវហេតុដែលមិនទាន់មកដល់ ជាដើម	២១៧
សេចក្តីប្រតិបត្តិ របស់ភិក្ខុជាវិន័យធរ	២១៩
ការចែកពាក្យ មានពាក្យថា អ្នកបានឃើញដូចម្តេចជាដើម	២២៣
ពាក្យថា លោកបានឃើញក្នុងទីណា និងឧទ្ទានគាថា	២២៥
កបិនភេទ	២២៩
កម្ម មានការធ្វើនិមិត្តជាដើម	២២៩
ធម៌ ១៥ ប្រការ មានមាតិកា ៨ ជាដើម	២៣១
បច្ច័យ មានអនន្តរបុច្ច័យ ជាដើម	២៣៣
កិច្ចមានបុព្វករណៈជាដើម មានបយោគជាដើមចមជាដើម	២៣៥
កិច្ចមានបុព្វករណៈជាដើម លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ ៧ យ៉ាង	២៣៧
ការក្រាលកបិនរបស់បុគ្គល ៣ ពួក	២៣៩
ការចែកពាក្យ មានពាក្យថា ភិក្ខុគប្បីស្គាល់កបិន ជាដើម	២៤១
វិធីក្រាលកបិន	២៤៣
បញ្ហាព្យាករណ៍អំពីបលិពោធក្នុងមាតិកាទាំង ៨	២៤៥
ការដោះកបិន និងឧទ្ទានគាថា	២៤១
ឧបាលិបញ្ចកៈ	២៥៥
សំដែងអំពីពាក្យថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាជាដើម	២៥៥
អង្គ ៥ របស់ភិក្ខុដែលសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម	២៥៩

ឧទ្ទានគាថា	២៦១
ធម៌ ៥ ប្រការ របស់ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់សង្គ្រាម	២៦៣
អង្គ ៥ របស់ភិក្ខុដែលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ	២៦៥
ឧទ្ទានគាថា និងអង្គ ៥ មានមិនស្គាល់អាបត្តិជាដើម	២៦៩
អង្គ ៥ មាននិយាយសង្កត់សង្កិនគេជាដើម	២៧១
អង្គ ៥ មានស្គាល់កម្មជាដើម	២៧៣
អង្គ ៥ មានលំអៀងដោយឆន្ទាគតិជាដើម	២៧៥
អង្គ ៥ មានមិនចេះធម៌ជាដើម	២៧៧
ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដែលប្រកបដោយធម៌ និងមិនប្រកបដោយធម៌	២៧៧
ការទទួលប្រគេនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង និងអនតិវិត្តភោជន ៥ យ៉ាង	២៨១
បដិញ្ញាតករណៈដែលមិនប្រកបដោយធម៌ មាន៥ យ៉ាង	២៨៣
ភិក្ខុមិនគួរសាកច្រវិលជាមួយនឹងភិក្ខុ	២៨៥
សុទ្ធិ មាន ៥ យ៉ាង	២៨៧
ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ យ៉ាង ទុកក្នុងខ្លួន	២៨៩
ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាង ក្នុងខ្លួន	២៩៣
ភិក្ខុត្រូវកាន់យកអត្តាទានដែលប្រកបដោយអង្គ ៥	២៩៥
ភិក្ខុដែលមានឧបការៈច្រើនដល់ពួកភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍	២៩៩
អង្គ ៥ របស់ភិក្ខុដែលមិនគួរសាកសួរ និងគួរសាកសួរ	៣០១
ភិក្ខុអ្នកកាន់អារម្មណ៍ត្រង់ មាន ៥ ពួក ជាដើម	៣០៥
មុសាវាទមាន ៥ យ៉ាងជាដើម	៣០៧
សង្ឃមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥	៣០៩
ពៀរ មាន ៥ យ៉ាង កិរិយាពៀរ មាន៥យ៉ាង	៣១១
ឧទ្ទានគាថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ	៣១៣
សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥	៣១៥
ភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ	៣១៧
ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្រាជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥	៣១៩
ឧទ្ទានគាថា សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧញាហិកាកម្ម	៣២១
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧញាហិកាកម្ម	៣២៣
សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧញាហិកាកម្មក៏មាន មិនគប្បីសន្មតក៏មាន	៣២៥
ការនៃភិក្ខុជាពាល និងជាបណ្ឌិត	៣២៧
ភិក្ខុអាចរម្ងាប់អធិករណ៍បានក៏មាន មិនអាចក៏មាន	៣៣១
ការប្រេះឆានៃសង្ឃ និងការបែកឆ្លាយនៃសង្ឃ	៣៣៧
ឧទ្ទានគាថា និងភិក្ខុបំបែកសង្ឃតែងទៅកើតក្នុងអបាយ	៣៣៩
ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃតែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក	៣៤១
ឧទ្ទានគាថា	៣៤៩
ការដោះស្រាយវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាង	៣៥១
អង្គ ៥ របស់ភិក្ខុ មានភិក្ខុជាភត្តុទ្ទេសកៈជាដើម	៣៥៣

អានិសង្ខនៃការក្រាលកបិន និងទោសរបស់ភិក្ខុភ្លេចស្មារតី	៣៥៥
បុគ្គល ៥ ពួកដទៃទៀតដែលមិនគួរសំពះ	៣៥៧
ឧទ្ទានគាថា	៣៥៩
សមុដ្ឋាន	៣៦៣
សង្ឃាទិសេស ១៣	៣៦៣
សង្ឃាទិសេស ១៣ និងសេក្ខិយៈ	៣៦៧
អនិយតៈ ២ និងនិស្សគ្គិយបាចិគ្គិយៈ ៣០	៣៦៩
សេក្ខិយៈ ៧៥ និងឧទ្ទានគាថា	៣៧១
ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ	៣៧៣
បុច្ឆាវិស្សជ្ជនា អំពី មូលនៃវិន័យជាដើម	៣៧៣
គុកាបត្តិជាដើម	៣៧៥
បុគ្គល ៣ ពួកជាដើម	៣៧៧
អាបត្តិបាចិគ្គិយៈ	៣៧៩
អំពី យាវតតិយាបត្តិជាដើម	៣៨៣
មុសាវាទជាដើម	៣៨៥
អាយាតវត្ថុជាដើម	៣៨៧
ទោសរបស់កម្មជាដើម	៣៨៩
កងនៃអាបត្តិជាដើម	៣៩១
ធម៌ទាំង ៨ ជាដើម	៣៩៣
កម្ម	៣៩៥
អនិយតៈជាដើម	៣៩៧
សេក្ខិយៈ	៣៩៩
សេនមោចនគាថា	៤០១
ប្រស្នាសួរ អំពី ភិក្ខុដែលមិនសាធារណៈដោយសិក្ខាជាដើម	៤០១
ការត្រូវគុកាបត្តិជាដើម	៤០៣
ការលួចគុកណ្ណជាដើម	៤០៥
គុកាបត្តិជាដើម	៤០៧
ការធ្វើកម្មដល់បុគ្គលដែលនៅចំពោះមុខជាដើម	៤០៩
សេនាសនៈនៅក្នុងព្រៃជាដើម	៤១១
បុគ្គលត្រេកអរហើយ ត្រេកអរថែមទៀតជាដើម	៤១៣
ការមិនបានឲ្យ និងមិនបានទទួលជាដើម	៤១៥
ឧទ្ទានគាថា	៤១៧
បញ្ចវគ្គ	៤១៩
វត្ថុវិបត្តិ និងញត្តិវិបត្តិ	៤១៩
បរិសវិបត្តិ	៤២១
កម្ម ៤យ៉ាង និងវត្ថុវិបត្តិ	៤២៣
សីមាវិបត្តិ និងបរិសវិបត្តិ	៤២៥

កម្មទាំងឡាយ មានអបលោកនកម្មជាដើម	៤២៧
ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ	៤២៩
ទ្រង់បញ្ញត្តិបាតិមោក្ខ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ	៤៣១
ទ្រង់បញ្ញត្តិពិណវត្តារកៈ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ	៤៣៣
ត្រូវឲ្យប្រាប់រឿងរ៉ាវ ត្រូវដឹងវត្ថុជាដើម	៤៣៥
នាមធម៌ អាបត្តិធម៌ ជាដើម	៤៣៧
ឧទ្ទានគាថា	៤៣៩
បរិយាយសានគាថា	៤៤៣
សេចក្តីឧបមា ៥ យ៉ាង	៤៤៣

- 1) បទដែលព្រះអង្គ ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់២០ឆ្នាំជាដើម។
- 2) អដ្ឋកថា ថា សមុជ្ជាននៃអាបត្តិ៦ ហៅថា ធម៌ធ្វើឲ្យមានអាបត្តិ ព្រោះភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះ ដោយសមុជ្ជាន៦នេះឯង។
- 3) សមថៈទាំង៧ ហៅថា ធម៌ធ្វើមិនឲ្យមានអាបត្តិ
- 4) គឺត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលមានក្នុងសិក្ខាបទនោះៗ និងក្នុងវិភង្គ។
- 5) គឺត្រូវស្គាល់អនាបត្តិ ដោយន័យថា បើភិក្ខុមិនត្រេកអរ ក៏មិនមានអាបត្តិ ដូច្នោះជាដើម។
- 6) អាបត្តិណាដែលភិក្ខុក្លែងកន្លងហើយ តែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ឋានសួគ៌ និងព្រះនិព្វាន អាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ។
- 7) អាបត្តិដែលជាបណ្ណតិវដ្តៈ បើភិក្ខុកន្លងដោយមិនដឹងខ្លួន ក៏មិនធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់សួគ៌ និងព្រះនិព្វានឡើយ។
- 8) សារជ្ជប្បញ្ញត្តិ គឺអាបត្តិដែលជាលោកវដ្តៈ
- 9) អនវជ្ជប្បញ្ញត្តិ គឺអាបត្តិជាបណ្ណតិវដ្តៈ។
- 10) អាបត្តិជាចន្លោះ នៃមូលវិសុទ្ធិ គឺបរិសុទ្ធ ព្រោះមូលាយបដិកស្សនៈ។
- 11) អាបត្តិជាចន្លោះ នៃអគ្សវិសុទ្ធិ គឺបរិសុទ្ធ ព្រោះបានទទួលអគ្សសមោធាន តែក្នុងអដ្ឋកថាកុរុន្តិ ពន្យល់ថា អាបត្តិជាចន្លោះ នៃអាបត្តិខាងដើមនោះ គឺអាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវ ក្នុងបរិវាស ឯអាបត្តិជាចន្លោះ នៃអាបត្តិខាងចុងនោះ គឺភិក្ខុត្រូវ ក្នុងវេលាប្រព្រឹត្តមានត្តិ។
- 12) អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា បើសង្ឃត្រូវការ ក៏គប្បីធ្វើខក្ខេបនីយកម្មបន្ថែម ដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃបានដាក់កម្ម មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ហើយមិនបំពេញវត្ថុ (តាមអាជ្ញាសង្ឃ)។
- 13) ឧញាហិកាកម្មនេះ លោកបានពោលទុកក្នុងសមថក្ខន្ធកៈរួចហើយ
- 14) សិក្ខាក្នុងទីនេះ សំដៅយកធម៌៦ប្រការ ដែលសាមណេរី ត្រូវសិក្សាអស់២ឆ្នាំទៅទៀត។
- 15) ស្រីដែលល្មមមានប្តីហើយ ទើបចូលបួសជាសាមណេរីបាន
- 16) បឋមកបិនសិក្ខាបទ

17)

ក្នុងនីតិវិធីនេះ មានកំណត់ថា សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ២១ សិក្ខាបទ តែបានរាប់តាមបាលីទៅឃើញតែ២០សិក្ខាបទ លុះពិនិត្យមើលក្នុងមហាវិក្កង ឃើញថា សញ្ញាចិកសិក្ខាបទនេះ ក៏ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះដែរ។

18)

ចីវរវប្បជិត្តហណសិក្ខាបទ។

19)

បរិបាចនសិក្ខាបទ

20)

ខិយ្យធម្មសិក្ខាបទ

21)

កុលេសុនិមន្តិតសិក្ខាបទ

22)

បីសិក្ខាបទខាងចុងនេះ ជាសិក្ខាបទភិក្ខុនី

23)

ឃើញក្នុងគម្ពីរឱរុប និងគម្ពីរភូមាថា ២៤។ ឃើញក្នុងគម្ពីរ (ស្លឹករឹត) ខ្លះថា ៣៤។ ពាក្យថា ៣៤នេះ គួរជាង។ ដ្បិតចំនួនសិក្ខាបទទាំងអស់ក្នុងមហាវិក្កង យើងបានជ្រើសរើសរួចហើយ។ សេចក្តីពិតថា ក្នុងមហាវិក្កងនោះ មាននិស្សគ្គិយសិក្ខាបទចំនួន៣៤ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី។

24)

ក្នុងតេរសកណ្ណ (សង្ឃាទិសេស

25)

ក្នុងបាចិត្តិយកណ្ណ (ភូតគាមវគ្គ

26)

ឧនបញ្ចពន្ធនសិក្ខាបទ

27)

ភិក្ខុនុបស្សយសិក្ខាបទ

28)

មហានាមសិក្ខាបទ

29)

រាប់យកបារាជិកាបត្តិរបស់ភិក្ខុ៤ របស់ភិក្ខុនី៤ ទាំងរាប់សង្ឃាទិសេសាបត្តិ របស់ភិក្ខុ១៣ របស់ភិក្ខុនី១០ មកបូកផ្សំគ្នា ត្រូវជាគុកាបត្តិមាន៣១។

30)

សិក្ខាបទទាំង១៧៦នេះ មិនទូទៅដល់ជនទាំងពីរពួក គឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងអស់ទេ គឺទូទៅដល់ភិក្ខុ៤៦សិក្ខាបទ ទូទៅដល់ភិក្ខុនី១៣០សិក្ខាបទ។ នេះគ្រាន់តែបូករួមសេចក្តីក្នុងបញ្ជី១១០ និង១១១ ខាងដើមប៉ុណ្ណោះ។

31)

ការសើវើទី១.២.៣ បានចំពោះតែអនុរាទាធិករណ៍ ទី៤.៥.៦ បានចំពោះតែវិរាទាធិករណ៍ ទី៧.៨.៩ បានចំពោះតែអាបត្តាធិករណ៍ ទី១០.១១.១២ បានចំពោះតែកិច្ចាធិករណ៍។ ម្យ៉ាងទៀត ការសើវើទាំង១២ (នេះ) លោកពោលថាបានចំពោះតែអធិករណ៍មួយៗក៏បាន។ អដ្ឋកថា។

32)

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិពីរកង គឺបារាជិកា១ សង្ឃាទិសេស១ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ។

33)

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ៥កង គឺចុល្លច្ច័យ១ បាចិត្តិយ១ បាជិទេសនីយ១ ទុក្ខដ១ ទុញ្ញសិត១ ចាត់ជាអាចារវិបត្តិ។

34)

ភិក្ខុប្រកាន់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ចាត់ជាទិដ្ឋិវិបត្តិ

35)

ភិក្ខុចិញ្ចឹមជីវិតដោយអនេសនៈ ចាត់ជាអាជីវិបត្តិ។

36)

អដ្ឋកថាពន្យល់ថា ត្រង់ពាក្យបុត្រាអំពីសមុដ្ឋាន ដែលលោកពោលថា សមថៈទាំង៧ មានសមុដ្ឋាន៣៦ នោះតើដូចម្តេច ដូច្នោះ ក៏មែនពិតហើយ តែបានជាលោកចែកតែសមថៈ៦ ក្នុងសមថៈមួយៗ មានសមុដ្ឋានប្រាំមួយៗ ដូច្នោះវិញ ព្រោះសមុខានីយ មិនមានសមុដ្ឋានទេ ដោយមិនបានសង្គ្រោះចូលក្នុងកម្ម។

37)

ប្រែថា កិរិយាដល់ មិនប្រែថា កិរិយាត្រូវនូវអាបត្តិ ដូចក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ។

38)

អង្គកថា ហៅថា ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ គាថាឆ្លុកឆ្លាស់ទី២
39)

អង្គកថាពន្យល់សេចក្តីថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ មិនត្រូវលះដោយអគតិ មានធន្នាគតិជាដើមទេ គឺកុំយល់មុខថា លោកនេះជាឧបជ្ឈាយ័ ជាអាចារ្យ
របស់អញជាដើម។
40)

ការប្រជុំសង្ឃដើម្បីរម្ងាប់ ឬវិនិច្ឆ័យ នូវអធិករណ៍ លោកហៅថា សង្គ្រាម។ ដូចពួកវដ្តិបុត្តភិក្ខុ ក្នុងនគរវេសាលី ដែលជាសត្រូវដល់ខ្លួនផង ដល់
សាសនាផង នាំគ្នាសំដែងខុសធម៌ ខុសវិន័យ ដែលជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ត្រា។ ភិក្ខុណាសង្កត់សង្កិនលទ្ធិរបស់ពួកវដ្តិបុត្ត ដែលជា
សត្រូវទាំងនោះ និងចូលទៅក្នុងទីនោះ ហើយធ្វើសេចក្តីវិនិច្ឆ័យ ឲ្យដាច់ស្រេចដោយបំភ្លឺនូវវារៈរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ជាអ្នកចូលទៅកាន់
សង្គ្រាម ដូចជាព្រះយសត្រូវ (អង្គកថា)។
41)

យល់តាម ឬយល់ព្រម ពាក្យនេះ ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរគ្នា និងពាក្យអនុញ្ញាត។
42)

អង្គកថា ថាវត្ថុវិបត្តិ បានដល់សំពត់ជាអកប្បិយ។ កាលវិបត្តិ គឺសំពត់ដែលពួកទាយកប្រគេនក្នុងថ្ងៃនេះហើយ សង្ឃប្រគល់ឲ្យភិក្ខុអ្នកក្រាល
កបិនក្នុងថ្ងៃស្អែកវិញ។ ករណីវិបត្តិ គឺសំពត់ដែលកាត់ហើយ តែមិនបានធ្វើក្នុងថ្ងៃនោះឯង
43)

សប្បដិកម្មាបត្តិ ប្រែថា អាបត្តិដែលនៅកែបាននៅឡើយ បានដល់អាបត្តិ៦កង តាំងពីសង្ឃាទិសេស រៀងដល់ទុព្ភាសិត។
44)

អប្បដិកម្មាបត្តិ ប្រែថា អាបត្តិកែមិនបាន គឺបានដល់អាបត្តិបារាជិក។
45)

កម្ម៧យ៉ាង គឺតជ្ជនីយកម្ម១ និយស្សកម្ម១ បញ្ចជនីយកម្ម១ បដិសារណីយកម្ម១ ឱក្ខេបនីយកម្ម១ បត្តនិកុដ្ឋនកម្ម១ បត្តឧកុដ្ឋនកម្ម១ រួម
ជា៧យ៉ាង។
46)

អង្គកថា ថា មិនស្គាល់សេចក្តីខាងចុង និងខាងដើមបទនោះ គឺដូចជាគេធ្លាប់សូត្រថា ពុទ្ធា ភគវា ត្រឡប់ជាសូត្រ ភគវា ពុទ្ធា ដូច្នោះវិញ។
47)

អង្គកថាថា ដូចភិក្ខុស្រែប ឬស្រែប សុទ្ធជាអ្នកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអាបត្តិដូចគ្នា ហើយក៏សំដែងទាំងស្រែប ឬស្រែបនោះ ក្នុងវេលាមួយជាមួយគ្នាតែម្តង
មិនបានទេ។ ដីកាថា បើភិក្ខុត្រឹមពីររូប ឬក្រុមរូប សំដែងជាមួយគ្នាបាន តែច្រើនជាងនេះមិនបាន។
48)

អង្គកថាពន្យល់ថា ត្រង់ពាក្យថា ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ដែលបិតនៅក្នុងសីមាផ្សេងគ្នានោះ គឺភិក្ខុសំដែងអាបត្តិក្នុងសំណាក់
ភិក្ខុ ដែលមានសំវាសស្មើគ្នា តែនៅក្នុងសីមាផ្សេងគ្នា ដូចជាភិក្ខុបិតនៅក្នុងមាឡកសីមា គឺខណ្ឌសីមា សំដែងក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ បិតនៅក្នុង
សីមានុរិកគឺ ភិក្ខុបិតនៅក្នុងសមនុរិកសំដែងក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ បិតនៅក្នុងអរិប្បវាសសីមា គឺមហាសីមាភិក្ខុ មិនគួរទេ។
49)

អង្គកថា និងដីកាបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ពន្យល់ថា ភិក្ខុមានប្រាថ្នាដើម្បីជម្រះសាសនាឲ្យស្អាតល្អ ហើយកាន់យកនូវអធិករណ៍ណាមួយដោយ
ខ្លួនឯង ដើម្បីចោទភិក្ខុដទៃ អធិករណ៍នោះ ហៅថា អត្តាទាន។
50)

អង្គកថា មិនលះបង់លទ្ធិរបស់ខ្លួន ដោយត្រឹមតែពាក្យអ្នកដទៃ។
51)

សំដៅយកការពិនិត្យដេញដោល ពិនិត្យរករឿងឲ្យឃើញពិត ឬទេ។
52)

ប្រែថា អាបត្តិដែលកែត្រឡប់ដោយវដ្តានវិធី និងទេសនាវិធីបាន
53)

ប្រែថា អាបត្តិដែលកែត្រឡប់មិនបាន គឺបារាជិកាបត្តិ។
54)

អង្គកថា ថា ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយធ្វើលើកម្មមិនគួរ ដោយមិនបានជួបវិន័យធរ។
55)

ធ្វើកម្មមិនគួរ ព្រោះមិនសួរ ឬមិនប្រុងស្តាប់ពាក្យវិន័យធរ ដែលអធិប្បាយពីកម្មគួរ និងមិនគួរដល់ភិក្ខុដទៃ។
56)

ត្រូវអាបត្តិដោយដេកលក់ តាមសិក្ខាបទដែលហាមការដេករួម នឹងសាមណេរជាដើម។
57)

របស់មិនគួរ តែភិក្ខុសំគាល់ថា ជាក់ជាគួរ។
58)

ត្រូវដោយឲ្យរាត្រីទកន្តងទៅជាដើម។

59)

ការជ្រើសរើសយកភិក្ខុអំពីសង្ឃ ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍ ដែលកើតឡើង ហៅថា ឧញាហិកាកម្ម

60)

អដ្ឋកថាថា ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃសូត្របញ្ជាក់ដោយពាក្យដូច្នោះជាដើមថា លោកទាំងឡាយ ចូរដឹងចុះ ខ្ញុំនេះជាអ្នកចេញចាកត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់មកបួស ហើយជាពហុសម្បត្តិផង សូមលោកគ្រប់រូប ទុកចិត្តចុះថា ខ្ញុំមិនមែននាំឲ្យលោកគ្រប់រូបកាន់ខុសធម៌វិន័យទេ មួយទៀត ខ្ញុំមិនមែនសំគាល់អំពីនរកថា ត្រជាក់ដូចជាផ្កាឧប្បលខៀវទេ ខ្ញុំមិនមែនជាមិនខ្លាចអបាយនោះទេ។ បើតាមដីកាថា សូត្របញ្ជាក់ពាក្យខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលខ្លួនគួរបំបែក។

61)

អដ្ឋកថា ថា លុះសូត្របញ្ជាក់យ៉ាងនេះហើយ ក៏ញ៉ាំងចិត្តភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ឲ្យជឿស៊ប់ មិនឲ្យងាកបែត្រឡប់វិញ បានហើយក៏ប្រគល់ស្លាកឲ្យទៅថា លោកទាំងឡាយ ចូរយកស្លាកនេះទៅចុះ ឯអាការទាំង៥នេះ ត្រង់អាការទី១ ទី២ ជាសំខាន់ក្នុងការបំបែកសង្ឃនេះ ចំណែកឯអាការទី៣ ទី៤ ទី៥ គ្រាន់តែជាបុព្វភាគទេ។

62)

អដ្ឋកថា ថា កំណត់ សំដែង និយាយ

63)

ភិក្ខុអ្នកចាត់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងការទទួលភត្ត (មេបញ្ជី)។

64)

មិនដឹងនូវភត្ត ដែលខ្លួនគួរសំដែង និងមិនគួរសំដែង។

65)

មិនដឹងនូវសាមណេរ ដែលគួរប្រើ និងមិនគួរប្រើ។

66)

ចំពោះតែចារិត្តសិក្ខាបទប៉ុណ្ណោះ។

67)

អដ្ឋកថា អាបត្តិ២នោះ គឺអាបត្តិបារាជិក របស់ភិក្ខុនី ដែលត្រូវ ព្រោះជួយបិទបាំងទោសភិក្ខុនីផងគ្នា។ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ របស់ភិក្ខុដែលត្រូវ ព្រោះជួយបិទបាំងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស នៃភិក្ខុផងគ្នា។

68)

អដ្ឋកថា ថា សប្បដិកម្ម ប្រែថា អាបត្តិដែលកែបាន បានដល់អាបត្តិ៦កង តាំងពីសង្ឃាទិសេស រហូតដល់ទុញ្ហាសិត។

69)

អប្បដិកម្ម ប្រែថា អាបត្តិកែលែងបាន បានដល់បារាជិក៤ ឬទាំង៨។

70)

អដ្ឋកថា ថា ត្រូវមើលនយលក្ខណៈ ក្នុងសៀវភៅទី៧ ក្នុងភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ទំព័រ២៥៦។

71)

ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តិ មិនឲ្យភិក្ខុនីយកម្រាមដៃលាងអង្គជាតឲ្យហួសជាង២ថ្នាំងម្រាមដៃឡើងទៅ អនុញ្ញាតត្រឹមតែ២ថ្នាំងដៃ១ ទ្រង់បញ្ញត្តិ មិនឲ្យទុកសក់វែងហួសជាង២ឆ្នាប់ឡើងទៅ។

72)

អដ្ឋកថាថា អាបត្តិ២នោះ ដែលត្រូវព្រោះបិណ្ឌបាតជាបច្ច័យនោះគឺ ភិក្ខុសំឡឹងមើលមុខស្រ្តី ដែលប្រគេនចង្កាន់ ត្រូវទុកដំ។ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែសំឡឹងមើលមុខសាមណេរ ដែលកំពុងប្រគេនបបរ ឬម្ហូបក្រៀម ក៏ត្រូវទុកដំដែរ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណី លោកកែក្នុងបទថា អាបត្តិ២នោះ ដែលត្រូវព្រោះបិណ្ឌបាតជាបច្ច័យនោះ គឺភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាត ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវបាចិត្តិយៈ។ (ពាក្យក្នុងកុរុន្តិនេះ ត្រូវគ្នានឹងបរិបាចនសិក្ខាបទក្នុងមហានិក្ខ)។

73)

អដ្ឋកថា ថា សហធម្មិកទាំង៥។

74)

រាត្រីទី១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិមួយរយ ហើយក៏បិទបាំងទុកអស់១០រាត្រី លុះដល់ថ្ងៃទី១១ ទើបត្រូវអាបត្តិមួយរយ១លើកទៀត ហើយក៏បិទបាំងទុកអស់១០រាត្រី ទើបត្រូវអាបត្តិមួយរយ១លើកទៀត ត្រូវនឹងបិទបាំងយ៉ាងនេះ ដរាបដល់១០លើក រួមរាត្រីទាំងអស់ មួយរយរាត្រី រួមអាបត្តិជា១ពាន់។

75)

អដ្ឋកថា ថា បុគ្គល១៤៤ពួកនោះ គឺយកបុគ្គល៨ពួក ទៅគុណនឹងភេទករវត្ថុ១៨យ៉ាង ត្រូវជា១៤៤ពួក ។ ទី១ គឺភិក្ខុសំដែងនូវអធម៌ ថាជាធម៌មាន៨យ៉ាងទៀត គឺបុគ្គលយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាអធម៌មែន យល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាអធម៌ដែរ១ យល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាអធម៌មែន តែយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ទៅវិញ១ យល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាអធម៌មែន តែសង្ស័យក្នុងការបំបែក១ យល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាធម៌ទៅវិញ តែយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាអធម៌១ យល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាធម៌ទៅវិញ តែសង្ស័យក្នុងការ

បំបែក១ សង្ស័យក្នុងអធម៌នោះ យល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាអធម៌មែន១ សង្ស័យក្នុងអធម៌នោះ យល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ទៅវិញ១
សង្ស័យក្នុងអធម៌នោះ និងសង្ស័យក្នុងការបំបែក១។ នេះជាបុគ្គលពួកទី១ ឯបុគ្គលពួកទី២ រហូតដល់១៤៤នោះ ក៏មានសេចក្តីប្រហែលៗគ្នាដែរ
(សេចក្តីពីស្តារ មានក្នុងសង្ឃភេទក្នុងនោះ)។

76)

ពួកភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ដែលត្រូវបារាជិក ឬមិនមែនជាបកតត្ត ឈ្មោះថា មិនមានសំវាស គឺធ្វើឧបោសថជាដើម ជាមួយនឹងសង្ឃមិនបានទេ។

77)

ការបម្រើ មានផ្លូវទឹកជាដើម ពួកមាតុគ្រាម ធ្វើដល់ភិក្ខុមិនបាន លើកតែមាតាបង្កើត ឯភិក្ខុនី ក៏ដូចគ្នាដែរ។

78)

សេចក្តីនេះ ចំពោះភិក្ខុនី ដែលនៅជាមួយនឹងកូនប្រុសរបស់ខ្លួន ក្នុងទីប្រក់ ទីកំបាំងជាមួយគ្នាបាន។

79)

មានក្នុងគុណវិនិច្ឆ័យ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ចុល្លវគ្គ។

80)

គឺភិក្ខុថ្វាយបង្គំភិក្ខុអាគ្រាត។

81)

អដ្ឋកថា សំដៅយកភិក្ខុដែលធ្លាប់ធ្វើជាខ្មាន់ព្រះភេសជាដើម ឯភិក្ខុបែបនេះ ព្រះអង្គ ទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យរក្សាកាំបិតកោរទុកទេ។

82)

បុគ្គលមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺសំដៅយកពុទ្ធនិមិត្ត។

83)

អដ្ឋកថា ថា សាកសពដែលគ្មានក្បាល មានតែភ្នែក និងមាត់ដុះត្រង់ទ្រូង ហើយភិក្ខុទៅសេពមេចុនធម្ម នឹងទ្វារមាត់ ត្រូវបារាជិក។

84)

ព្រោះកុដិនោះ ភិក្ខុធ្វើប្រក់ដោយស្មៅ បានជាមិនត្រូវអាបត្តិ។

85)

សំដៅយកកុដិ ដែលភិក្ខុធ្វើដោយដីសុទ្ធ (កុដិការសិក្ខាបទទី៦)។

86)

អដ្ឋកថា សំដៅយកភិក្ខុនី ដែលជួយបិទបាំងទោសភិក្ខុនីផងគ្នា។

87)

គឺបុគ្គលដែលជាអភព្វបុគ្គល១១ពួក ចូលមកបួស ទោះបីឥតប្រព្រឹត្តិអាគ្រាតសោះ ក៏ត្រូវតែឲ្យវិនាសគឺបណ្តេញចេញ។

88)

គឺភិក្ខុដែលអង្គុយស្តាប់ព្រះបាតិមោក្ខ កាលបើគេសួរចំពោះអាបត្តិ មានពាក្យថា បើលោកមានអាបត្តិ ចូរប្រាប់ដោយច្បាស់លាស់មក ឯភិក្ខុនោះ ទុកជាមានអាបត្តិ ក៏នៅតែស្ងៀមយ៉ាងនោះ ត្រូវសម្បជានមុសាវាទ ព្រោះស្ងៀម។

89)

អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុនីមួយរូប ចេញពីស្រុករបស់ខ្លួន ក្នុងបច្ចុសសម័យ គ្រាន់តែដល់ទៅត្រើយស្ទឹង អរុណកិរៈឡើង ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិគឺ ១ត្រូវ ព្រោះនៅប្រាសចាករាត្រី ២ត្រូវព្រោះទៅកាន់ចំន្លោះស្រុក ៣ត្រូវព្រោះឆ្លងស្ទឹង ៤ត្រូវព្រោះនៅប្រាសចាកគណៈ ទាំង៤នេះ ត្រូវដោយ ប្រយោគតែ១។

90)

ភិក្ខុទទួលចីរវ អំពីដៃភិក្ខុនី ដែលបានឧបសម្បទាតែខាងសំណាក់ភិក្ខុ ត្រូវបាចិត្តិយៈ ទទួលចីរវអំពីដៃភិក្ខុនី ដែលបានឧបសម្បទាតែខាង សំណាក់ភិក្ខុនី ត្រូវទុក្ខដ៏។

91)

ជន៤នាក់ គឺអាចារ្យ១រូប កូនសិស្ស១រូប ប្រាថ្នានឹងលួចយកគុណចំនួន៦មាសក ចំណែកអាចារ្យ បង្គាប់កូនសិស្សទាំង១រូបថា អ្នកទាំងអស់ គ្នាចូរយក១មាសកៗម្នាក់ៗ ចំណែកខាងខ្លះឯង យក១មាសក ឯកូនសិស្សទី១ និយាយថា លោកអាចារ្យចូរយក១មាសកចុះ លោក ឯណោះយក១មាសក លោកឯណោះទៀត យក១មាសក ឯខ្លួនខ្ញុំក៏យក១មាសកដែរ កូនសិស្សទី២ ទី៣ ក៏និយាយដូចកូនសិស្សទី១ កូនសិស្ស ទាំង១រូប ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទាំងអស់គ្នា លោកអាចារ្យត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លវ្នី។ កូនសិស្សទាំង១រូប បានជាត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះបង្គាប់ ឲ្យគេយកដល់៥មាសក តែក្នុងអាណត្តិកបយោគ១ ឯអាចារ្យដែលជាអ្នកបង្គាប់ឲ្យសិស្សយកមួយៗមាសកម្នាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លវ្នី ជា អាណត្តិកបយោគ ដែលយកចំពោះខ្លួន៣មាសកនោះ ក៏ត្រូវអាបត្តិចុល្លវ្នីដែរ តែជាសហត្តិកបយោគ។ ឯសហត្តិកបយោគ និង អាណត្តិកបយោគនេះ រាប់បញ្ចូលគ្នាមិនបានទេ ដូចជាភិក្ខុលួចដោយសហត្តិកបយោគ៣មាសក លួចដោយអាណត្តិកបយោគ៣មាសក ត្រូវ ជា៣មាសកពីរដង ភិក្ខុនោះត្រូវទោសតែត្រឹមអាបត្តិចុល្លវ្នី ព្រោះក្នុងបយោគមួយៗ មិនគ្រប់ចំនួន៥មាសក។ បើលួចដោយ សហត្តិកៈ១មាសក លួចដោយអាណត្តិកៈ៥មាសក ទើបត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះក្នុងអាណត្តិកបយោគ១នោះ គ្រប់ចំនួន៥មាសក ឯលួច ដោយសហត្តិកបយោគ១មាសកនោះ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ៏។

92)

បានជាត្រូវបារាជិក ព្រោះផ្ទះក្នុងទីនេះ លោកសំដៅយកសំពត់ទេ ព្រោះថាភិក្ខុអាចប្រព្រឹត្តិធ្វើមេចុនធម្មទាំងសំពត់បាន។

93)

ភិក្ខុនី បើគ្មានជម្ងឺ ហើយសូមភេសជ្ជៈ មានប្រេងជាដើម យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ បើសូមបានមក មិនទាន់បានឆាន់នៅឡើយ ហើយភេទក៏ក្លាយទៅជាភិក្ខុទៅ ឯភេសជ្ជៈនោះ ទុកជាមិនទាន់កន្លងហួស៧ថ្ងៃ បើភិក្ខុនោះយកមកឆាន់ ក៏នៅតែត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈដែរ។

94)

ភិក្ខុបង្កោនចីវរជាសង្ឃលាភពីរ គឺចីវរ១ ដើម្បីខ្លួន ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ចីវរ១ទៀត ដើម្បីបុគ្គលដទៃវិញ ត្រូវបាចិត្តិយៈ។

95)

អដ្ឋកថា ថា កម្មនេះបានជាកម្រើក ព្រោះភិក្ខុដែលនៅចម្ងាយ១២យោជន៍នោះ បិតនៅក្នុងតាមសីមាជាមួយគ្នា។

96)

អដ្ឋកថា ថា សំដៅយកភិក្ខុដែលទទួលពាក្យបណ្តាំរបស់បុរស ទៅប្រាប់ដំណឹងដល់ពួកស្រ្តីចំនួន៦៤នាក់ ដើម្បីឲ្យបានជាប្រពន្ធរបស់បុរសនោះ បានជាត្រូវគុកាបត្តិដល់៦៤តាមចំនួនស្រ្តីទាំងនោះ។

97)

សំដៅយកចីវរ ដែលភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីឲ្យលាង។

98)

សំដៅយកឧបសម្បទារបស់នាងមហាបជាបតិ ដែលគ្រាន់តែទទួលគុណផលប្រការ មិនបាច់តាំងញត្តិ និងសូត្រកម្មវាចា ក៏បានឡើងជាភិក្ខុនីភារៈ (ហៅថាអដ្ឋគុណម្បឃ្យដិគ្គហណឧបសម្បទា)។

99)

អដ្ឋកថា បុគ្គលនោះ គឺជាមាតា និងបិតាពិត គ្រាន់តែមាតាក្លាយភេទជាបិតា បិតាក្លាយភេទជាមាតាវិញ សម្លាប់បុគ្គលមិនមែនជាព្រះអរិយៈនោះ គឺសម្លាប់មាតា និងបិតា។

100)

សំដៅយកកូនជាមនុស្ស មាតា និងបិតាជាសត្វតិរច្ឆាន បើសម្លាប់មាតា និងបិតាជាសត្វតិរច្ឆានយ៉ាងនេះ មិនត្រូវអនុវិយកម្មទេ។

101)

សំដៅយក ទូតេន ឧបសម្បទា ដែលព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យនាងអឌ្ឍកាសីគណិកា ព្រោះនាងនោះចង់មកបួសក្នុងសំណាក់ព្រះអង្គ តែមកមិន រួច ព្រោះពួកបុរស ចាំស្តាប់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ បានជាព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឧបសម្បទាដោយទូតបាន។

102)

កាត់វត្តមានដើមឈើជាដើម។

103)

កាត់ក្រចក ឬកាត់សក់។

104)

បិទបាំងអាបត្តិទុក។

105)

បិទបាំងទីលំនៅ មានផ្ទះជាដើម។

106)

ភិក្ខុពោលពាក្យចំពោះទ្វារមគ្គជាដើម របស់ស្រី។

107)

ពោលសម្បជានមុសាវាទ។

108)

ពោលប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម៌។

109)

ប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម៌ ដែលមានក្នុងសន្តានពិត ដល់អនុប្បសម្បន្ន។

110)

អដ្ឋកថា ថា ចីវរដែលជានិស្សត្តិយៈ ភិក្ខុមិនលះបង់ជារិនយកម្មសិន ហើយប្រើប្រាស់។

111)

សំដៅយករោមដុកភិក្ខុ គឺភិក្ខុជាអ្នកទំពាអៀង ព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យទំពាអៀងបាន ព្រោះភិក្ខុនោះធ្លាប់យោនយកកំណើតជាគោ (មានក្នុង ខុទ្ទកវត្ថុក្នុងភិក្ខុវិទ្យា ទី៥ ចុល្លវគ្គ)។

112)

សំដៅយកភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលភិក្ខុនោះចែកស្លាកឲ្យពួកភិក្ខុ ដែលចូលដៃនឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាដិទេស។

113)

ឯភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ត្រូវចុល្លច្នៃ។

114)

អង្គកថា ថា បានជាមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះភិក្ខុនោះ ទៅនៅអាស្រ័យក្រោមម្លប់ឈើរបស់ត្រកូល១ មានមែកធំ ហើយវែង ចំនួន១យោជន៍ ឬ២យោជន៍ ទោះបីភិក្ខុនោះទុកដាក់ចីវរក្រោមម្លប់ឈើនោះ ហើយដើរទៅចម្ងាយកន្លះយោជន៍ ហើយអរុណរះឡើង ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ ដ្បិតមិន ផុតពីម្លប់នៅឡើយ។

115)

សំដៅយកភិក្ខុដែលចាប់សក់ ឬម្រាមដៃជាដើម របស់ស្ត្រីច្រើននាក់ ក្នុងវេលាជាមួយគ្នា។

116)

គឺភិក្ខុពោលពាក្យអាក្រក់ ចំពោះទ្វារមគ្គជាដើម របស់ស្ត្រីច្រើននាក់ ក្នុងវេលាជាមួយគ្នា។

117)

អង្គកថា ថា សំដៅយកអង្គវត្ថុកណ្តាមួយរបស់ភិក្ខុនី។

118)

សំដៅយកភិក្ខុសូមសំពត់ស្សិតសាដក អំពីមាតា ក្នុងបិដ្ឋិសម័យ គឺសម័យខាងខ្នងរដូវ រាប់តាំងអំពី១រោច ខែកត្តិក រហូតដល់១៥កើត ខែ ជេស្ឋ។

119)

បានដល់ពួកតិរិយ័ដែលកំពុងបំពេញវត្ត កាលបើគេសរសើរគុណពួកតិរិយ័ ទុកជាខឹងហើយ ក៏ត្រឡប់ទៅជាត្រេកអរវិញ។

120)

កាលបើគេសរសើរគុណព្រះរតនត្រ័យ បើបុគ្គលណាខឹង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា គួរនឹងតិះដៀល។

121)

អង្គកថា ថា ភិក្ខុនីមានតម្រេក ទទួលបិណ្ឌបាតអំពីដៃបុរស ដែលមានតម្រេកដែរ យកមកលាយគ្នានឹងសាច់មនុស្ស ខ្លឹម បណ្ឌិតភោជន និង សាច់ជាអកប្បិយៈដ៏សេស ហើយយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទាំងនោះ គឺត្រូវចូលច្នៃ ព្រោះឆាន់សាច់មនុស្ស ត្រូវបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់ខ្លឹម ត្រូវ បាទិទេសនីយៈ ព្រោះឆាន់បណ្ឌិតភោជន មានទឹកដោះរាវជាដើម ត្រូវទុក្ខដ ព្រោះឆាន់សាច់ជាអកប្បិយៈដ៏សេស បានជាត្រូវអាបត្តិទាំងនោះ ជាមួយគ្នា ព្រោះយករបស់ទាំងអស់នេះ មកលាយចូលគ្នា ហើយឆាន់។

122)

អង្គកថា ថា សាមណេរមានប្បទិ ហោះទៅឯអាកាស ឬមុជជ្រែក ទៅអង្គុយក្នុងផែនដីសូម្បីប៉ុន្មានចុងចំរៀកសក់ ក៏មិនឡើងឧបសម្បទាជាភិក្ខុឡើយ ម្យ៉ាងទៀត ចំណែកខាងសង្ឃ បើបិតនៅឯអាកាស ក៏កម្មនោះ កម្រើកដែរ។

123)

ភិក្ខុដែលចោរដណ្តើមយកចីវរ ទុកជាស្លៀកពាក់សំពត់យ៉ាងនោះ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ។

124)

ភិក្ខុនីជាអ្នកបញ្ជូន ក៏មិនឲ្យ ភិក្ខុនីដែលត្រូវគេបញ្ជូន ក៏មិនបានទទួលអំពីដៃភិក្ខុនីដែលជាអ្នកបញ្ជូននោះ តែភិក្ខុនីជាអ្នកបញ្ជូន ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស ក្នុងពេលដែលភិក្ខុនីត្រូវគេបញ្ជូនថាទទួលបិណ្ឌបាតអំពីដៃបុរស ដែលមានសេចក្តីត្រេកអរ តាមពិតនោះ គឺត្រូវក្នុងពេលដែល ភិក្ខុនីត្រូវគេបញ្ជូនបរិភោគរួចជាស្រេច។ មានពិស្តារក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គ បច្ចេកភាគទី៥ ត្រង់សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី៦ ទំព័រ ៦៤ អង្គកថា ក៏មានដូច គ្នា។

125)

ត្រង់គាថាទី២នេះ គឺភិក្ខុនីនោះដដែល បានជាត្រូវលហុកាបត្តិ ព្រោះវត្ថុនោះជាទឹក និងឈើស្នួន ឯកិច្ចដែលត្រូវអាបត្តិនោះ មានវិធីដូចគ្នានឹង គាថាទី១។

126)

សំដៅយកឧត្តិតភិក្ខុ គឺភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះភិក្ខុនោះ មិនត្រូវមានវិន័យកម្មជាមួយនឹងសង្ឃទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជាត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស ហើយបិទបាំងទុក មិនត្រូវទោសព្រោះបិទបាំង។